+ CENOBIUM AD EXIMII MERITO
UENERABILE SAL UATORIS
QUEM CAPUT ECCLESIAE
DEDICAT ALTA FIDES
PETRUS LANGOBARDORUM
EXTREMIS DE FINIB· ABBAS
DEUOTI AFFECTUS
PIGNORA MITTO MEI
MEQUE MEOSQ· OPTANS
TANTI INTER GAUDIA PATRIS
IN CAELIS MEMOREM
SEMPER HABERE LOCUM

ASER
DAN
NEPTHALIM
ARCTOS
DYSIS
ANATOL
MOSES ET AARON
MESEMBRIA
GAD
RUBIN
SIMEON

Prologus

Si divino auxilio dignum
est amore flammati
ad aeternam cupimus
sapientiam pervenire
et in hac vita fragili
aeterni saeculi desi
deramus imaginem
contueri patrem
luminum deprecemur
ut nobis cor mundum
tribuat actionem
bonae voluntatis
perficere perseveran
tiam sua virtute
concedat ut scrip
turarum divinarum
palmam ipsius miseri
cordia largiente pos
simus fideliter
intueri ne nobis
dicatur quare tu
enarras iustitias
meas et adsumis testa
mentum meum per
os tuum. Sed in animo
illud potius audiamus
venite ad me omnes
qui laboratis et onera
ti estis et ego vos
reficiam. Magnum
munus in astris
beneficium audire
hominem secretam
et quem ad modum
ad ipsum veniatur
instituat. Festine
mus itaque fratres
ad antidotum ponis
animae salutaria reme
dia missionem. Quis
quis enim in terris scrip
turis talibus occupa
tur paene caelestis
iam regni suavitate
perfruitur.
Nec vos moveant quod
pater Augustinus
septuaginta unum libros
testamentum vetus
nostrum quae dixit
doctissimus autem
Hieronymus idem ve
tus novumque testa
mentum XLVIIII sectio
nibus comprehendit
in hoc autem corpo
re utriusque testa
mentum septuage
nario numero proba
tur impletur in illa
palmarum quantita
te forsitan praevisa
tus quas in mansione
Helim invenit popu
lus Hebraeorum.
Nam licet haec calcu
lo dispari videantur
doctrina tamen pa
trum ad instructio
nem caelestis eccle
siae concorditer
universa perducunt.
Amen

INDIC ORDO CONTINENTUR VETERIS
NOVIQUE TESTAMENTI LIBRI [illegible]

Genesis exodus
leviticus numeri
deuteronomium
iosue iudicum
ruth
Samuhel malachim
paralypomenon
Lib psalmorum
proverbia eccle-
siastes cantica
canticorum [illegible]
sapientia [illegible]
[illegible]
Esaias hieremias
hiezechiel danihel
Osee iohel amos
abdias iona micheas
naum abbacuc
sophonias aggeus
zacharias malachias
iob thobias iudith
hester ezras
machabeorum
[illegible]
[illegible]

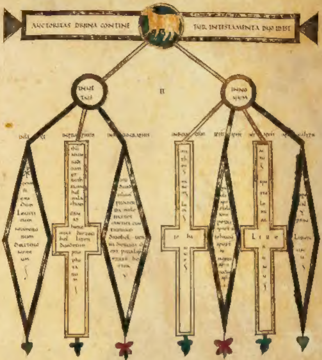
Evangelium
secundum mattheum
secundum marcum
secundum lucam
secundum iohannem
Actus apostolorum
Epistulae [illegible]
[illegible]
Ad romanos
ad corinthios ii
ad galatas i
ad ephesios i
ad philippenses
ad colosenses i
ad thesalonicenses ii
ad timotheum ii
ad titum i
ad philimonem
ad hebreos
Epist canonicae i
petri
iohannis ii
[illegible]
Apocalypsis iohannis

Hieronymus [illegible]
notissimus [illegible]
in bethleem [illegible]
[illegible] hieronymi [illegible]

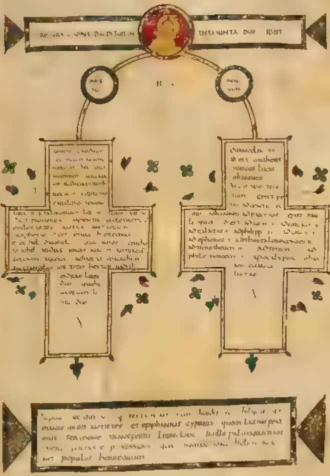
[illegible] nostra [illegible]
[illegible] bibliotheca libris
[illegible]
[illegible] tonarii [illegible]

CODICIBVS SACRIS HOSTILI CLADE PERVSTIS
ESDRA DO̅ FERVENS HOC REPARAVIT OPVS

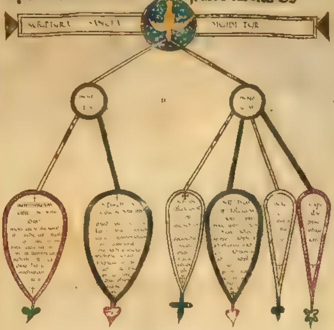

Sic fiunt veteris novi q(ue) testamenti secundum hieronymum libri
quadraginta novem quibus adde dnm xpm de quo et per quem ista con
scripta sunt fit quinquagenarius numerus quod [illegible]
debita [illegible] expectantium peccata dimittit

TESTAMENTA DUO
daniel
esdrae libri duo
evangelia IIII
mattheus
marcus lucas
iohannes
ad romanos
ad galatas
ad philipp
ad ephesios
ad thessalonicenses
ad timotheum
ad titum
ad philemonem
apocalypsis
istae
et epyphanius cyprius
transferri
populos hebreorum

Eloquium dni quaecumque volumina pandunt
Spiritus hoc sancto fudit ab ore ds

Sic pater aeternus [illegible] ... [illegible]
[illegible]
[illegible]
pectus ipse est omni rerum conditrix [illegible] plenitudine [illegible]

[illegible] accepi epistolas qui quodam praesagio futurorum cum danihele sortitus est nomen obsecrans ut translatum in latinam linguam de hebreo sermone pentateucum nostrorum auribus traderem. periculosum opus certe obtrectatorum latratibus patens qui me adserunt in septuaginta interpretum suggillationem nova pro veteribus cudere ita ingenium quasi vinum probantes cum ego saepissime testatus sim me pro virili portione in tabernaculo dei offerre quae possim nec opes alterius aliorum paupertate foedari. quod ut auderem origenis me studium provocavit qui editioni antiquae translationem theodotionis miscuit asterisco et obelo opus omne distinguens dum aut inlucescere facit quae minus ante fuerant aut superflua quaeque iugulat et confodit maximeque evangelistarum et apostolorum auctoritas in quibus multa de veteri testamento legimus quae in nostris codicibus non habentur ut est illud ex aegypto vocavi filium meum et quoniam nazareus vocabitur et videbunt in quem conpunxerunt et flumina de ventre eius fluent aquae vivae et quae nec oculus vidit nec auris audivit nec in cor hominis ascenderunt quae praeparavit deus diligentibus se et multa alia quae proprium syntagma desiderant. interrogemus ergo eos ubi haec scripta sint et cum dicere non potuerint de libris hebraicis proferamus. primum testimonium est in osee secundum in esaia tertium in zacharia quartum in proverbiis quintum aeque in esaia quod multi ignorantes apocryphorum deliramenta sectantur et hiberas nenias libris authenticis praeferunt. causas erroris non est meum exponere. iudaei prudenti factum dicunt esse consilio ne ptolomeus unius dei cultor etiam apud hebreos duplicem divinitatem deprachenderet quod maxime idcirco faciebat quia in platonis dogma cadere videbatur. denique ubicumque sacratum aliquid scriptura testatur de patre et filio et spiritu sancto aut aliter interpretati sunt aut omnino tacuerunt ut et regi satisfacerent et arcanum fidei non vulgarent. et nescio quis primus auctor lxx cellulas alexandriae mendacio suo extruxerit quibus divisi eadem scriptitarent cum aristeus eiusdem ptolomaei [illegible] et multo post tempore iosephus nihil tale retulerint sed in una basilica congregatos contulisse scribant non prophetasse. aliud est enim vatem aliud esse interpretem. ibi spiritus ventura praedicit hic eruditio et verborum copia ea quae intellegit transfert. nisi forte putandus est tullius oeconomicum xenofontis et platonis protagoram et demosthenis pro ctesifonte afflatus rhetorico spiritu transtulisse aut aliter de hisdem libris per lxx interpretes aliter per apostolos spiritus sanctus testimonia texuit ut quod illi tacuerunt hi scriptum esse mentiti sint. quid igitur damnamus veteres? minime sed post priorum studia in domo domini quod possumus laboramus. illi interpretati sunt ante adventum christi et quod nesciebant dubiis protulere sententiis nos post passionem et resurrectionem eius non tam prophetiam quam historiam scribimus. aliter enim audita aliter visa narrantur quod melius intellegimus melius et proferimus. audi igitur aemule obtrectator ausculta non damno non reprehendo lxx sed confidenter cunctis illis apostolos

praefero per istorum os mihi xps sonat
quos ante prophetas inter spiritalia
charismata positos lego in quibus ultimum
paene gradum interpretes tenent
quid livore torqueris quid inperitorum
animos contra me concitas sicubi tibi
in translatione videor errare inter
roga hebraeos diversarum urbium magi
stros consule quod illi habent de xpo
tui codices non habent aliud est si con
tra se postea ab apostolis usurpata
testimonia probaverunt et emenda
tiora sunt exemplaria latina quam
graeca graeca quam hebraea verum haec
contra invidos nunc te precor desyde
ri carissime ut quia tantum opus me
subire fecisti et a genesi exordium
capere orationibus iuves quo possim
eodem spu quo scripti sunt libri in lati
num eos transferre sermonem

EXPLIC. PROLOG. INCIP.
CAPITUL. LIBRI GENESIS

I Opus dierum sex deus et septimo
requievit

II Adam posuit dns in paradiso
ut operaretur

III Adam cunctis animantibus nomina inposuit
soporato de costis eius producta
mulierem adduxit ad adam

IIII Serpens qui seduxit evam scilicet et
adam ad culpam non servando
oboedientiae

V Adam procreavit filios

VI Instigante adversario cain occidit abel
fratrem suum et generatio
cain oritur

VII Item generat adam seth et eum in gene
ratione eius subsequitur hic constituit
[illegible] ds annos hominum

VIII Paenitet dnm fecisse eos super
terram prae malitia hominum

VIIII Haec generationes noe et historia
recensetur quibus iam corruptione gene
rationis hac praecepit deus fabrica
ret arcam et tamen prodit ut ne diluvio
pereant homines praecepta tra
dens noe et sequentibus
[illegible]

X Arcus ponitur quando apparuerit in
caelo in commemoratione quod dilu
vium non erit amplius et generationes
filiorum noe ex quibus filii post dilu
vium ab his divisae sunt gentes
in terra post diluvium

XI Turrem quam tenere extruxerunt
habitatores terrae in terra sennaar
ubi adam [illegible] generationes
generationes tharae qui genuit abram
[illegible]
principium sermonis dni ad abram

XII Abraham facta fame in terra aegypti
abiit cum uxore aegyptum

XIII Abraham et loth ascenderunt de
aegypto diviserunt que ab invicem
abraham habitavit in terra chanaan
et loth in sodomis

XIIII Abraham expugnatis regibus reduxit
loth fratrem suum cum substan
tia sua

XV Melchisedech rex salem proferens
panem et vinum occurrit

XVI Abrahae promittit dns filium habiturum

XVII Apparuit dns abrahae cui etiam
semen ampliavit

XVIII Praecepit dns circumcisionem abrahae
et futurae generationi

XVIIII Ampliatur nomen sarae [illegible]

XX Apparuerunt abrahae tres viri et post
loth subvertentes sodomam

XXI Deprecatus est dns abraham et liberavit
loth de subversione urbium

XXII Incubuit loth cum filiabus suis

XXIII Profectus abraham inter cades ubi
uxorem suam sororem suam dixisse t
e temptatus est in ea abimelech

xxviii Sarra genuit Isaac
xxviiii Agar ancilla et filium eius Ismahel dimisit a se Abraham iubente Domino
xxxvi Abimelech et Fichol [illegible] se Abraham
xxxvii Temptat Deus Abraham ut offerret [illegible] Isaac
xxxviii Obitus Sarrae et locus monumenti
xxxviiii Praecepit Abraham famulo suo ut acciperet filio suo uxorem de filiabus [illegible]
xxx Abraham aliam duxit uxorem nomine Cethuram
xxxi Haec generationes Ismahel quem genuit Agar
xxxii Generationes Isaac genuerunt Rebecca Esau et Iacob
xxxiii Isaac peregrinatur compellente fame in Gerara ubi Abimelech temptaturque rex in uxore eius
xxxiiii Iurgium pastorum Abimelech et Isaac propter puteos patris sui Abraham
xxxv Apparuit iterum Deus Isaac confortans eum [illegible]
xxxvi Isaac [illegible] benedictione eius [illegible]
xxxvii Vocavit itaque Isaac Iacob et benedixit dicens ne accipiat uxorem de filiabus Chanaan
xxxviii Visio quam vidit Iacob pergens ad Laban destinatus a patre suo ut filias [illegible] duceret
xxxviiii [illegible]
xl Praeces [illegible] fratrem suum
xli Temptat Iacob angelus Domini [illegible] corporis [illegible]
xlii Filia Iacob et Lia Dina [illegible] passa est [illegible] Sichem [illegible]
xliii [illegible] altare [illegible]

[illegible] apparuit [illegible] fratrem suum
xliiii Apparuit iterum Deus Iacob [illegible] Israhel
xlv [illegible] Isaac [illegible]
xlvi Generationes Esau descripsit
xlvii Reges qui regnaverunt in terra Edom [illegible] Esau [illegible]
xlviii Ioseph [illegible] fratres suos [illegible]
xlviiii Ioseph fratribus suis somnium refert et quod [illegible] fratribus [illegible]
l [illegible]
li Ioseph [illegible] fratribus [illegible]
Thamar uxor Her quae post [illegible]
lii [illegible] narratur [illegible] Ioseph
liii Duobus servis regis [illegible] in carcere [illegible] Ioseph somnium [illegible]
liiii Somnia Pharaonis Ioseph exposuit
lv [illegible] Ioseph [illegible]
lvi Fratres Ioseph [illegible] Ioseph [illegible]
lvii [illegible] fratribus suis Ioseph [illegible]
lviii [illegible] Israhel [illegible]
lviiii [illegible] Ioseph [illegible]
lx Praecepit [illegible] filiis suis [illegible]
lxi Obiit Iacob quem sepelierunt Ioseph cum fratribus suis
lxii Obiit Ioseph fratres suos [illegible]

IN PRINCIPIO CREAUIT DS
CAELUM ET TERRAM
TERRA AUTEM ERAT INANIS ET UACUA
ET TENEBRAE ERANT SUPER
FACIEM ABYSSI
ET SPS DI FEREBATUR SUPER AQUAS
DIXITQUE DS FIAT LUX ET FACTA EST LUX
ET UIDIT DS LUCEM QUOD ESSET BONA
ET DIUISIT LUCEM AC TENEBRAS
APPELLAUITQUE LUCEM DIEM
ET TENEBRAS NOCTEM
FACTUMQUE EST UESPERE
ET MANE DIES UNUS
DIXIT QUOQUE DS
FIAT FIRMAMENTUM IN MEDIO AQUARUM
ET DIUIDAT AQUAS AB AQUIS
ET FECIT DS FIRMAMENTUM
DIUISITQUE AQUAS QUAE ERANT SUB
FIRMAMENTO AB HIS QUAE ERANT
SUPER FIRMAMENTUM
ET FACTUM EST ITA
UOCAUITQUE DS FIRMAMENTUM
CAELUM
ET FACTUM EST UESPERE ET MANE
DIES SECUNDUS
DIXIT UERO DS
CONGREGENTUR AQUAE QUAE SUB CAELO
SUNT IN LOCUM UNUM
ET APPAREAT ARIDA
FACTUMQUE EST ITA
ET UOCAUIT DS ARIDAM TERRAM
CONGREGATIONESQUE AQUARUM
APPELLAUIT MARIA
ET UIDIT DS QUOD ESSET BONUM ET AIT
GERMINET TERRA HERBAM UIRENTEM
ET FACIENTEM SEMEN
ET LIGNUM POMIFERUM FACIENS
FRUCTUM IUXTA GENUS SUUM
CUIUS SEMEN IN SEMET IPSO SIT SUPER
TERRAM ET FACTUM EST ITA
ET PROTULIT TERRA HERBAM UIREN
TEM ET AFFERENTEM SEMEN
IUXTA GENUS SUUM
LIGNUMQUE FACIENS FRUCTUM

ET HABENS UNUMQUODQUE SEMENTEM
SECUNDUM SPECIEM SUAM
ET UIDIT DS QUOD ESSET BONUM
FACTUMQUE EST UESPERE ET MANE
DIES TERTIUS
DIXIT AUTEM DS
FIANT LUMINARIA IN FIRMAMENTO CAELI
UT DIUIDANT DIEM AC NOCTEM
ET SINT IN SIGNA ET TEMPORA
ET DIES ET ANNOS
UT LUCEANT IN FIRMAMENTO CAELI
ET INLUMINENT TERRAM
ET FACTUM EST ITA
FECITQUE DS DUO MAGNA LUMINARIA
LUMINARE MAIUS UT PRAEESSET DIEI
ET LUMINARE MINUS UT PRAEESSET
NOCTI ET STELLAS
ET POSUIT EAS IN FIRMAMENTO CAELI
UT LUCERENT SUPER TERRAM
ET PRAEESSENT DIEI AC NOCTI
ET DIUIDERENT LUCEM AC TENEBRAS
ET UIDIT DS QUOD ESSET BONUM
ET FACTUM EST UESPERE ET MANE
DIES QUARTUS
DIXIT ETIAM DS
PRODUCANT AQUAE REPTILE
ANIMAE UIUENTIS
ET UOLATILE SUPER TERRAM
SUB FIRMAMENTO CAELI
CREAUITQUE DS CETA GRANDIA
ET OMNEM ANIMAM UIUENTEM
ATQUE MOTABILEM
QUAM PRODUXERANT AQUAE
IN SPECIES SUAS
ET OMNE UOLATILE SECUNDUM
GENUS SUUM
ET UIDIT DS QUOD ESSET BONUM
BENEDIXITQUE EIS DICENS
CRESCITE ET MULTIPLICAMINI
ET REPLETE AQUAS MARIS
AUESQUE MULTIPLICENTUR
SUPER TERRAM
ET FACTUM EST UESPERE
ET MANE DIES QUINTUS

Dixit quoque ds
producat terra animam viventem
in genere suo
iumenta et reptilia et bestias
terrae secundum species suas
factumque est ita
et fecit ds bestias terrae
iuxta species suas
et iumenta et omne reptile
terrae in genere suo
et vidit ds quod esset bonum
et ait
faciamus hominem ad imaginem
et similitudinem nostram
et praesit piscibus maris
et volatilibus caeli
et bestiis universaeque terrae
omnique reptili quod
movetur in terra
et creavit ds hominem
ad imaginem suam
ad imaginem di creavit illum
masculum et feminam creavit eos
benedixitque illis ds et ait
crescite et multiplicamini et re-
plete terram et subicite eam
et dominamini piscibus maris
et volatilibus caeli
et universis animantibus quae
moventur super terram
dixitque ds
ecce dedi vobis omnem herbam
adferentem semen super terram
et universa ligna quae habent
in semet ipsis sementem generis sui
ut sint vobis in escam et cunctis
animantibus terrae
omnique volucri caeli et universis
quae moventur in terra
et in quibus est anima vivens
ut habeant ad vescendum
et factum est ita
viditque ds cuncta quae fecit
et erant valde bona

et factum est vespere
et mane dies sextus
II Igitur perfecti sunt caeli
et terra et omnis
ornatus eorum
complevitque ds die septimo
opus suum quod fecerat
et requievit die septimo
ab universo opere
quod patrarat
et benedixit diei septimo
et sanctificavit illum
quia in ipso cessaverat ab omni
opere suo quod creavit
ds ut faceret
istae generationes caeli et terrae
quando creatae sunt
in die quo fecit dns ds
caelum et terram
et omne virgultum agri antequam
oriretur in terra
omnemque herbam regionis
priusquam germinaret
non enim pluerat dns ds
super terram
et homo non erat qui opera-
retur terram
sed fons ascendebat e terra in-
rigans universam super-
ficiem terrae
formavit igitur dns ds hominem
de limo terrae
et inspiravit in faciem eius
spiraculum vitae
et factus est homo in animam
viventem
plantaverat autem dns ds paradisum
voluptatis a principio
in quo posuit hominem
quem formaverat
produxitque dns ds de humo
omne lignum pulchrum visu
et ad vescendum suave
lignum etiam vitae in medio paradisi

lignumque scientiae boni et mali;
et fluvius egrediebatur de loco
voluptatis ad inrigandum
paradisum
qui inde dividitur in quattuor capita.
nomen uni phison.
ipse est qui circuit omnem terram
evilath
ubi nascitur aurum
et aurum terrae illius optimum est;
ibi invenitur bdellium
et lapis onichinus;
et nomen fluvio secundo geon.
ipse est qui circuit omnem terram
aethiopiae;
nomen vero fluminis tertii tigris.
ipse vadit contra assyrios.
fluvius autem quartus ipse est
eufrates;
tulit ergo dns ds hominem et posuit
eum in paradiso voluptatis
ut operaretur et custodiret illum
praecepitque ei dicens;
ex omni ligno paradisi comede
de ligno autem scientiae boni
et mali ne comedas;
in quocumque enim die comederis
ex eo morte morieris;
Dixitque quoque dns ds
non est bonum esse hominem solum
faciamus ei adiutorium
similem sui;
formatis igitur dns ds de humo
cunctis animantibus terrae
et universis volatilibus caeli adduxit
ea ad adam ut videret
quid vocaret ea;
omne enim quod vocavit adam
animae viventis ipsum est
nomen eius
appellavitque adam nominibus suis
cuncta animantia
et universa volatilia caeli et omnes
bestias terrae;
adam vero non inveniebatur
adiutor similis eius;
inmisit ergo dns ds soporem in adam
cumque obdormisset tulit unam
de costis eius et replevit
carnem pro ea;
et aedificavit dns ds costam quam
tulerat de adam in mulierem
et adduxit eam ad adam.
dixitque adam;
hoc nunc os ex ossibus meis
et caro de carne mea.
haec vocabitur virago quoniam
de viro sumpta est;
quam ob rem relinquet homo
patrem suum et matrem
et adherebit uxori suae
et erunt duo in carne una;
erat autem uterque nudus
adam scilicet et uxor eius
et non erubescebant
Sed et serpens erat callidior
cunctis animantibus terrae
quae fecerat dns ds.
qui dixit ad mulierem;
cur praecepit vobis ds ut non
comederetis de omni ligno
paradisi
cui respondit mulier;
de fructu lignorum quae sunt
in paradiso vescimur
de fructu vero ligni quod est
in medio paradisi
praecepit nobis ds ne comederemus
et ne tangeremus illud
ne forte moriamur;
dixit autem serpens ad mulierem,
nequaquam morte moriemini;
scit enim ds quod in quocumque
die comederitis ex eo
aperientur oculi vestri et eritis
sicut dii scientes bonum et malum,
vidit igitur mulier quod bonum
esset lignum

Et pulchrum oculis aspectuque
delectabile
et tulit de fructu illius et come
dit deditque uiro suo
qui comedit et aperti sunt
oculi eorum
cumque cognouissent esse
se nudos
consuerunt folia ficus et fecerunt
sibi perizomata
et cum audissent uocem dni dei
deambulantis in paradiso
ad auram post meridiem
abscondit se adam et uxor eius
a facie dni dei in medio ligni paradisi
uocauitque DNS DS adam
et dixit ei ubi es
qui ait uocem tuam audiui in para
diso et timui eo quod nudus
essem et abscondi me
cui dixit quis enim indicauit tibi
quod nudus esses
nisi quod ex ligno de quo tibi prae
ceperam ne comederes
comedisti
dixitque adam mulier quam dedis
ti sociam mihi dedit mihi
de ligno et comedi
et dixit DNS DS ad mulierem
quare hoc fecisti
quae respondit serpens decepit
me et comedi
et ait DNS DS ad serpentem
quia fecisti hoc maledictus es inter
omnia animantia et bestias terrae
super pectus tuum gradieris
et terram comedes cunctis
diebus uitae tuae
inimicitias ponam inter te
et mulierem
et semen tuum et semen illius
ipsa conteret caput tuum
et tu insidiaberis calcaneo eius
mulieri quoque dixit

multiplicabo aerumnas tuas
et conceptus tuos
in dolore paries filios et sub uiri
potestate eris et ipse
dominabitur tui
adam uero dixit
quia audisti uocem uxoris tuae
et comedisti de ligno ex quo
praeceperam tibi ne
comederes
maledicta terra in opere tuo
in laboribus comedes eam cunctis
diebus uitae tuae
spinas et tribulos germinabit tibi
et comedes herbam terrae
in sudore uultus tui uesceris pane
donec reuertaris in terram
de qua sumptus es
quia puluis es et in puluerem
reuerteris
et uocauit adam nomen uxoris suae
haua eo quod mater esset cunc
torum uiuentium
Fecit quoque DNS DS adam et uxori
eius tunicas pellicias
et induit eos et ait
ecce adam factus est quasi unus
ex nobis sciens bonum et malum
nunc ergo ne forte mittat
manum suam
et sumat etiam de ligno uitae
et comedat et uiuat in aeternum
emisit eum DNS DS de paradiso
uoluptatis
ut operaretur terram de qua
sumptus est eiecitque adam
et conlocauit ante paradisum
uoluptatis
cherubin et flammeum gladium
atque uersatilem
ad custodiendam uiam
ligni uitae
Adam uero cognouit hauam
uxorem suam

quae concepit et peperit
Cain dicens
possedi hominem per dnm
rursusque peperit fratrem
eius Abel
fuit autem Abel pastor ovium
et Cain agricola
Factum est autem post
multos dies
ut offerret Cain de fructibus
terrae munera dno
Abel quoque obtulit de primogeni
tis gregis sui et de adipibus eorum
et respexit dns ad Abel et ad munera eius
ad Cain vero et ad munera illius
non respexit
iratusque est Cain vehementer
et concidit vultus eius
dixitque dns ad eum
quare maestus es et cur
concidit facies tua
nonne si bene egeris recipies
sin autem male statim in foribus
peccatum aderit
sed sub te erit appetitus eius
et tu dominaberis illius
VI dixitque Cain ad Abel fratrem suum
egrediamur foras
cumque essent in agro
consurrexit Cain adversus Abel
fratrem suum et interfecit eum
et ait dns ad Cain ubi est Abel
frater tuus
qui respondit nescio num custos
fratris mei sum
dixitque ad eum quid fecisti
vox sanguinis fratris tui
clamat ad me de terra
nunc igitur maledictus eris
super terram
quae aperuit os suum et suscepit
sanguinem fratris tui de manu tua
cum operatus fueris eam non
dabit tibi fructus suos
vagus et profugus eris
super terram
dixitque Cain ad dnm
maior est iniquitas mea quam
ut veniam merear
ecce eicis me hodie a facie terrae
et a facie tua abscondar
et ero vagus et profugus
in terra
omnis igitur qui invenerit me
occidet me
dixitque ei dns
nequaquam ita fiet
sed omnis qui occiderit Cain
septuplum punietur
posuitque dns Cain signum ut non
eum interficeret omnis
qui invenisset eum
Egressusque Cain a facie dni habi
tavit in terra profugus ad orien
talem plagam Eden
cognovit autem Cain uxorem suam
quae concepit et peperit Enoch
et aedificavit civitatem vocavitq.
nomen eius ex nomine
filii sui Enoch
porro Enoch genuit Irad
et Irad genuit Maviahel
et Maviahel genuit Mathusahel
et Mathusahel genuit Lamech
qui accepit uxores duas
nomen uni Ada et nomen alteri Sella
genuitque Ada Iabel qui fuit pater
habitantium in tentoriis
atque pastorum
et nomen fratris eius Iubal ipse fuit
pater canentium cithara
et organo
Sella quoque genuit Thubalcain
qui fuit malleator et faber in
cuncta opera aeris et ferri
soror vero Thubalcain Noemma
dixitque Lamech uxoribus suis
Adae et Sellae

uxores audite vocem meam uxores Lamech
auscultate sermonem meum
quia occidi virum
in vulnus meum
et adulescentulum in livorem meum
septuplum ultio dabitur de Cain
de Lamech vero septuagies septies
VII Cognovit quoque adhuc Adam
uxorem suam et peperit filium
vocavitque nomen eius
Seth dicens
posuit mihi Deus semen aliud pro Abel
quem occidit Cain
sed et Seth natus est filius
quem vocavit Enos
iste coepit invocare nomen Domini
V Hic est liber generationis Adam
in die qua creavit Deus hominem
ad similitudinem Dei fecit eum
masculum et feminam creavit eos
et benedixit illis et vocavit
nomen eorum Adam in die
quo creati sunt
vixit autem Adam CXXX annis
et genuit ad similitudinem
et imaginem suam
vocavitque nomen eius Seth
et facti sunt dies Adam postquam
genuit Seth octingenti anni
genuitque filios et filias
et factum est omne tempus
quod vixit Adam anni DCCCCXXX
et mortuus est
vixit quoque Seth centum quinque
annos et genuit Enos
vixitque Seth postquam genuit
Enos DCCCVII annis
genuitque filios et filias
et facti sunt omnes dies Seth
nongentorum duodecim
annorum et mortuus est
vixit vero Enos nonaginta
annis et genuit Cainan
post cuius ortum vixit octingentis

quindecim annis
et genuit filios et filias
factique sunt omnes dies Enos
nongentorum quinque
annorum et mortuus est
vixit quoque Cainan septuaginta
annis et genuit Malalehel
et vixit Cainan postquam genuit
Malalehel octingentos
quadraginta annos
genuitque filios et filias
et facti sunt omnes dies Cainan
DCCCCX anni et mortuus est
vixit autem Malalehel sexaginta
quinque annos et genuit Iareth
et vixit Malalehel postquam
genuit Iareth octingentis
triginta annis
et genuit filios et filias
et facti sunt omnes dies Mala
lehel DCCCXCV anni
et mortuus est
vixitque Iareth centum sexaginta
duobus annis et genuit Enoch
et vixit Iareth postquam genuit
Enoch octingentos annos
et genuit filios et filias
et facti sunt omnes dies Iareth
nongenti sexaginta duo anni
et mortuus est
porro Enoch vixit sexaginta
quinque annis et genuit
Mathusalam
et ambulavit Enoch cum Deo
postquam genuit Mathusalam
trecentis annis
et genuit filios et filias
et facti sunt omnes dies Enoch
trecenti sexaginta quinque anni
ambulavitque cum Deo et non
apparuit quia tulit eum Deus
vixit quoque Mathusalam
centum octoginta septem
annos et genuit Lamech

et vixit mathusalam postquam
genuit lamech septingentos
octoginta duo annos
et genuit filios et filias
et facti sunt omnes dies mathu
salae nongenti sexaginta
novem anni et mortuus est
vixit autem lamech centum
octoginta duobus annis
et genuit filium vocavitque
nomen eius noe dicens
iste consolabitur nos ab operib.
et laborib. manuum nostrarum
in terra cui maledixit dns
vixitque lamech postquam
genuit noe quingentos
nonaginta quinque annos
et genuit filios et filias
et facti sunt omnes dies lamech
septingenti septuaginta
septem anni et mortuus est
Noe vero cum quingentorum
esset annorum genuit
sem et ham et iafeth
cumque coepissent homines
multiplicari super terram
et filias procreassent
videntes filii dī filias hominum
quod essent pulchrae
acceperunt uxores sibi ex omnib.
quas elegerant
dixitque ds non permanebit
spiritus meus in homine in aeternum
quia caro est
eruntque dies illius centum
viginti annorum
gigantes autem erant super
terram in diebus illis
postquam enim ingressi sunt
filii dī ad filias hominum
illaeque genuerunt
isti sunt potentes a saeculo
viri famosi
videns autem ds quod multa

malitia hominum esset in terra
et cuncta cogitatio cordis in
tenta esset ad malum
omni tempore
paenituit eum quod hominem
fecisset in terra
et tactus dolore cordis
intrinsecus
delebo inquit hominem quem
creavi a facie terrae
ab homine usque ad animantia
a reptili usque ad volucres caeli
paenitet enim me fecisse eos
Noe vero invenit gratiam
coram dno
hae sunt generationes noe
noe vir iustus atque perfectus
fuit in generationibus suis
cum do ambulavit
et genuit tres filios
sem ham iafeth
corrupta est autem terra coram
dō et repleta est iniquitate
cumque vidisset ds terram
esse corruptam
omnis quippe caro corruperat
viam suam super terram
dixit ad noe finis universae
carnis venit coram me
repleta est terra iniquitate
a facie eorum
et ego disperdam eos cum terra
fac tibi arcam de lignis levigatis
mansiunculas in arca facies
et bitumine linies intrinsecus
et extrinsecus et sic facies eam
trecentorum cubitorum erit
longitudo arcae
quinquaginta cubitorum latitudo
et triginta cubitorum
altitudo illius
fenestram in arca facies et in cubito
consummabis summitatem
ostium autem arcae pones

EX LATERE DEORSUM
CENACULA ET TRISTEGA FACIES IN EA
ECCE EGO ADDUCAM DILUUII
AQUAS SUPER TERRAM
UT INTERFICIAM OMNEM CARNEM
IN QUA SPIRITUS UITAE EST SUBTER CAELUM
UNIUERSA QUAE IN TERRA SUNT
CONSUMENTUR
PONAMQUE FOEDUS MEUM TECUM
ET INGREDIERIS ARCAM TU ET FILII TUI
UXOR TUA ET UXORES FILIORUM
TUORUM TECUM
ET EX CUNCTIS ANIMANTIBUS
UNIUERSAE CARNIS
BINA INDUCES IN ARCAM
UT UIUANT TECUM
MASCULINI SEXUS ET FEMININI
DE UOLUCRIBUS IUXTA GENUS SUUM
ET DE IUMENTIS IN GENERE SUO
ET EX OMNI REPTILI TERRAE
SECUNDUM GENUS SUUM
BINA DE OMNIBUS INGREDIENTUR
TECUM UT POSSINT UIUERE
TOLLES IGITUR TECUM EX OMNIBUS
ESCIS QUAE MANDUCARI POSSUNT
ET CONPORTABIS APUD TE
ET ERUNT TAM TIBI QUAM ILLIS
IN CIBUM
FECIT ERGO NOE OMNIA QUAE
PRAECEPERAT ILLI DNS
DIXITQUE DNS AD EUM
INGREDERE TU ET OMNIS
DOMUS TUA IN ARCAM
TE ENIM UIDI IUSTUM CORAM ME
IN GENERATIONE HAC
EX OMNIBUS ANIMANTIBUS MUNDIS
TOLLE SEPTENA SEPTENA
MASCULUM ET FEMINAM
DE ANIMANTIBUS UERO NON MUNDIS
DUO DUO MASCULUM ET FEMINAM
SED ET DE UOLATILIBUS CAELI SEPTENA
SEPTENA MASCULUM ET FEMINAM
UT SALUETUR SEMEN SUPER FACIEM
UNIUERSAE TERRAE

ADHUC ENIM ET POST DIES SEPTEM
EGO PLUAM SUPER TERRAM
QUADRAGINTA DIEBUS ET QUADRA
GINTA NOCTIBUS
ET DELEBO OMNEM SUBSTANTIAM
QUAM FECI DE SUPER
FICIE TERRAE
FECIT ERGO NOE OMNIA QUAE
PRAECEPERAT DNS ILLI
ERATQUE SESCENTORUM ANNORUM
QUANDO DILUUII AQUAE INUNDA
UERUNT SUPER TERRAM
ET INGRESSUS EST NOE ET FILII EIUS
UXOR EIUS ET UXORES FILIORUM
ILLIUS CUM EO IN ARCAM
PROPTER AQUAS DILUUII
DE ANIMANTIBUS QUOQUE
MUNDIS ET INMUNDIS
ET DE UOLUCRIBUS ET EX OMNI
QUOD MOUETUR SUPER TERRAM
DUO ET DUO INGRESSA SUNT AD NOE
IN ARCAM MASCULUS ET FEMINA
SICUT PRAECEPERAT DNS NOE
CUMQUE TRANSISSENT SEPTEM DIES
AQUAE DILUUII INUNDAUERUNT
TERRAM
ANNO SESCENTESIMO UITAE NOE
MENSE SECUNDO SEPTIMO
DECIMO DIE MENSIS
RUPTI SUNT OMNES FONTES
ABYSSI MAGNAE
ET CATARACTAE CAELI APERTAE SUNT
ET FACTA EST PLUUIA SUPER TERRAM
QUADRAGINTA DIEBUS ET QUADRA
GINTA NOCTIBUS
IN ARTICULO DIEI ILLIUS INGRESSUS EST
NOE ET SEM ET HAM ET IAFETH
FILII EIUS
UXOR ILLIUS ET TRES UXORES FILIO
RUM EIUS CUM EIS IN ARCAM
IPSI ET OMNE ANIMAL SECUNDUM
GENUS SUUM
UNIUERSAQ. IUMENTA IN GENERE SUO
ET OMNE QUOD MOUETUR SUPER

TERRAM IN GENERE SUO
CUNCTUMQUE UOLATILE
SECUNDUM GENUS SUUM
UNIUERSAE AUES OMNESQUE
UOLUCRES INGRESSAE SUNT
AD NOE IN ARCAM BINA ET BINA
EX OMNI CARNE IN QUA ERAT
SPS UITAE
ET QUAE INGRESSA SUNT MASCULUS
ET FEMINA EX OMNI CARNE
INTROIERUNT
SICUT PRAECEPERAT EI DS
ET INCLUSIT EUM DNS DE FORIS
FACTUMQUE EST DILUUIUM QUADRA
GINTA DIEBUS SUPER TERRAM
ET MULTIPLICATAE SUNT AQUAE
ET ELEUAUERUNT ARCAM
IN SUBLIME A TERRA
UEHEMENTER INUNDAUERUNT
ET OMNIA REPLEUERUNT
IN SUPERFICIE TERRAE
PORRO ARCA FEREBATUR SUPER AQUAS
ET AQUAE PRAEUALUERUNT NIMIS
SUPER TERRAM
OPERTIQUE SUNT OMNES MONTES
EXCELSI SUB UNIUERSO CAELO
QUINDECIM CUBITIS ALTIOR FUIT AQUA
SUPER MONTES QUOS OPERUERAT
CONSUMPTAQUE EST OMNIS CARO
QUAE MOUEBATUR SUPER TERRAM
UOLUCRUM ANIMANTIUM BESTIARUM
OMNIUMQUE REPTILIUM QUAE
REPTANT SUPER TERRAM
UNIUERSI HOMINES ET CUNCTA IN
QUIBUS SPIRACULUM UITAE EST
IN TERRA MORTUA SUNT
ET DELEUIT OMNEM SUBSTANTIAM
QUAE ERAT SUPER TERRAM
AB HOMINE USQUE AD PECUS
TAM REPTILE QUAM UOLUCRES CAELI
ET DELETA SUNT DE TERRA
REMANSIT AUTEM SOLUS NOE
ET QUI CUM EO ERANT IN ARCA
OBTINUERUNTQUE AQUAE TERRAS
CENTUM QUINQUAGINTA DIEBUS
RECORDATUS EST AUTEM DS NOE
CUNCTORUMQ. ANIMANTIUM
ET OMNIUM IUMENTORUM
QUAE ERANT CUM EO IN ARCA
ADDUXIT SPM SUPER TERRAM
ET IMMINUTAE SUNT AQUAE
ET CLAUSI SUNT FONTES ABYSSI
ET CATARACTAE CAELI
ET PROHIBITAE SUNT PLUUIAE
DE CAELO
REUERSAEQUE AQUAE DE TERRA
EUNTES ET REDEUNTES
ET COEPERUNT MINUI POST
CENTUM QUINQUAGINTA DIES
REQUIEUITQ. ARCA MENSE
SEPTIMO UICESIMO SEPTIMO DIE
MENSIS SUPER MONTES ARMENIAE
AT UERO AQUAE IBANT ET DECRESCE
BANT USQ. AD DECIMUM MENSEM
DECIMO ENIM MENSE PRIMA DIE
MENSIS APPARUERUNT
CACUMINA MONTIUM
CUMQUE TRANSISSENT
QUADRAGINTA DIES
APERIENS NOE FENESTRAM ARCAE
QUAM FECERAT DIMISIT CORUUM
QUI EGREDIEBATUR ET REUERTE
BATUR DONEC SICCARENTUR
AQUAE SUPER TERRAM
EMISIT QUOQUE COLUMBAM POST EUM
UT UIDERET SI IAM CESSASSENT
AQUAE SUPER FACIEM TERRAE
QUAE CUM NON INUENISSET UBI
REQUIESCERET PES EIUS REUERSA
EST AD EUM IN ARCAM
AQUAE ENIM ERANT SUPER
UNIUERSAM TERRAM
EXTENDITQUE MANUM ET ADPRAE
HENSAM INTULIT IN ARCAM
EXPECTATIS AUTEM ULTRA SEPTEM
DIEBUS ALIIS RURSUM DIMISIT
COLUMBAM EX ARCA
AT ILLA UENIT AD EUM AD UESPERAM

PORTANS RAMUM OLIUAE UIRENTIB·
FOLIIS IN ORE SUO
INTELLEXIT ERGO NOE QUOD CESSAS
SENT AQUAE SUPER TERRAM
EXPECTAUITQUE NIHILOMINUS
SEPTEM ALIOS DIES ET EMISIT
COLUMBAM
QUAE NON EST REUERSA ULTRA AD EUM
IGITUR SESCENTESIMO PRIMO
ANNO PRIMO MENSE
PRIMA DIE MENSIS
INMINUTAE SUNT AQUAE
SUPER TERRAM
ET APERIENS NOE TECTUM ARCAE
ASPEXIT UIDITQ· QUOD EXSICCATA
ESSET SUPERFICIES TERRAE
MENSE SECUNDO SEPTIMA ET UICE
SIMA DIE MENSIS AREFACTA EST TERRA
LOCUTUS EST AUTEM DS
AD NOE DICENS
EGREDERE DE ARCA TU ET UXOR TUA
FILII TUI ET UXORES FILIORUM
TUORUM TECUM
CUNCTA ANIMANTIA QUAE SUNT
APUD TE EX OMNI CARNE
TAM IN UOLATILIB· QUAM IN BESTIIS
ET UNIUERSIS REPTILIBUS QUAE
REPTANT SUPER TERRAM
EDUC TECUM ET INGREDIMINI
SUPER TERRAM
CRESCITE ET MULTIPLICAMINI
SUPER EAM
EGRESSUS EST ERGO NOE ET FILII EIUS
UXOR ILLIUS ET UXORES FILIORUM
EIUS CUM EO
SED ET OMNIA ANIMANTIA IUMENTA
ET REPTILIA QUAE REPUNT
SUPER TERRAM
SECUNDUM GENUS SUUM
ARCAM EGRESSA SUNT
AEDIFICAUIT AUTEM NOE ALTARE DNO
ET TOLLENS DE CUNCTIS PECORIB·
ET UOLUCRIB· MUNDIS OBTULIT
HOLOCAUSTA SUPER ALTARE

ODORATUSQUE EST DNS ODOREM
SUAUITATIS ET AIT AD EUM
NEQUAQUAM ULTRA MALEDICAM
TERRAE PROPTER HOMINES
SENSUS ENIM ET COGITATIO HUMANI
CORDIS IN MALUM PRONA SUNT
AB ADULESCENTIA SUA
NON IGITUR ULTRA PERCUTIAM
OMNEM ANIMANTEM SICUT FECI
CUNCTIS DIEBUS TERRAE SEMENTIS
ET MESSIS FRIGUS ET AESTUS
AESTAS ET HIEMPS NOX ET DIES
NON REQUIESCENT
IX BENEDIXITQUE DS NOE ET FILIIS EIUS
ET DIXIT AD EOS
CRESCITE ET MULTIPLICAMINI
ET IMPLETE TERRAM
ET TERROR UESTER AC TREMOR SIT
SUPER CUNCTA ANIMALIA TERRAE
ET SUPER OMNES UOLUCRES CAELI
CUM UNIUERSIS QUAE MOUENTUR
SUPER TERRAM
OMNES PISCES MARIS MANUI
UESTRAE TRADITI SUNT
ET OMNE QUOD MOUETUR ET UIUIT
ERIT UOBIS IN CIBUM
QUASI HOLERA UIRENTIA TRADIDI
UOBIS OMNIA
EXCEPTO QUOD CARNEM CUM SAN
GUINE NON COMEDETIS
SANGUINEM ENIM ANIMARUM
UESTRARUM REQUIRAM
DE MANU CUNCTARUM BESTIARUM
ET DE MANU HOMINIS
DE MANU UIRI ET FRATRIS EIUS REQUI
RAM ANIMAM HOMINIS
QUICUMQUE EFFUDERIT HUMANUM
SANGUINEM FUNDETUR
SANGUIS ILLIUS
AD IMAGINEM QUIPPE DI
FACTUS EST HOMO
UOS AUTEM CRESCITE ET MULTI
PLICAMINI ET INGREDIMINI SUPER
TERRAM ET IMPLETE EAM

haec quoque dixit ds ad noe
et ad filios eius cum eo
ecce ego statuam pactum meum
uobiscum et cum semine
uestro post uos
et ad omnem animam uiuentem
quae est uobiscum
tam in uolucribus quam in iumentis
et pecudibus terrae
cunctis quae egressa sunt de arca
et uniuersis bestiis terrae
statuam pactum meum uobiscum
et nequaquam ultra interficietur
omnis caro aquis diluuii neque
erit deinceps diluuium
dissipans terram
Dixitque ds hoc signum foe
deris quod do inter me et uos
et ad omnem animam uiuentem
quae est uobiscum in genera
tiones sempiternas
arcum meum ponam in nubibus
et erit signum foederis inter me
et inter terram
cumque obduxero nubibus caelum
apparebit arcus meus in nubibus
et recordabor foederis mei
uobiscum
et cum omni anima uiuente
quae carnem uegetat
et non erunt ultra aquae diluuii
ad delendum uniuersam carnem
eritque arcus in nubibus et uidebo
illum et recordabor foederis
sempiterni
quod pactum est inter dm et in
ter omnem animam uiuentem
uniuersae carnis quae est
super terram
dixitque ds noe
hoc erit signum foederis
quod constitui inter me
et inter omnem carnem
super terram

Erant igitur filii noe qui egressi
sunt de arca sem cham iafeth
porro cham ipse est
pater chanaan
tres isti sunt filii noe et ab his
disseminatum est hominum
genus super uniuersam terram
coepitque noe uir agricola
exercere terram
et plantauit uineam bibensque
uinum inebriatus est et nudatus
in tabernaculo suo
quod cum uidisset cham
pater chanaan
uerenda scilicet patris sui
esse nudata
nuntiauit duobus fratribus
suis foras
at uero sem et iafeth pallium
inposuerunt umeris suis
et incedentes retrorsum operu
erunt uerecunda patris sui
faciesque eorum auersae erant
et patris uirilia non uiderunt
euigilans autem noe ex uino
cum didicisset quae fecerat ei
filius suus minor ait
maledictus chanaan
seruus seruorum erit
fratribus suis dixitque
benedictus dns ds sem
sit chanaan seruus eius
dilatet ds iafeth et habitet
in tabernaculis sem
sitque chanaan seruus eius
uixit autem noe post diluuium
trecentis quinquaginta annis
et impleti sunt omnes dies eius
nongentorum quinquaginta
annorum et mortuus est
Hae generationes filiorum noe
sem cham iafeth
natique sunt eis filii
post diluuium

FILII IAFETH GOMER ET MAGOG
ET MADAI
IAVAN ET THUBAL ET MOSOCH
ET THIRAS
PORRO FILII GOMER ASCENEZ
ET RIFATH ET THOGORMA
FILII AUTEM IAVAN ELISA ET THARSIS
CETTHIM ET DODANIM
AB HIS DIVISAE SUNT INSULAE GENTIU(M)
IN REGIONIB(US) SUIS
UNUSQUISQ(UE) SECUNDUM LINGUAM
ET FAMILIAS IN NATIONIBUS SUIS
FILII AUTEM CHAM CHUS ET MES
RAIM ET FUT ET CHANAAN
FILII CHUS SABA ET HEVILA ET SABA
THA ET REGMA ET SABATACHA
FILII REGMA SABA ET DADAN
PORRO CHUS GENUIT NEMROD
IPSE COEPIT ESSE POTENS IN TERRA
ET ERAT ROBUSTUS VENATOR
CORAM DOMINO
AB HOC EXIVIT PROVERBIUM
QUASI NEMROD ROBUSTUS
VENATOR CORAM DOMINO
FUIT AUTEM PRINCIPIUM REGNI EIUS
BABYLON ET ARACH ET ACHAD
ET CHALANNE IN TERRA SENNAAR
DE TERRA ILLA EGRESSUS EST ASSUR
ET AEDIFICAVIT NINEVEN ET PLATEAS
CIVITATIS ET CALE
RESEN QUOQUE INTER NINEVEN
ET CALE HAEC EST CIVITAS MAGNA
AT VERO MESRAIM GENUIT LUDIM
ET ANAMIM ET LAABIM
NEPTHUIM ET FETHRUSIM
ET CASLUIM
DE QUIB(US) EGRESSI SUNT PHILISTHIM
ET CAPHTHURIM
CHANAAN AUTEM GENUIT SIDONEM
PRIMOGENITUM SUUM
ET THEUM ET IEBUSEUM
ET AMORRAEUM ET GERGESEUM
EVAEUM ET ARACEUM
SINAEUM ET ARADIUM SAMARITEN
ET AMATHEUM
ET POST HAEC DISSEMINATI SUNT
POPULI CHANANEORUM
FACTIQUE SUNT TERMINI CHANAAN
VENIENTIBUS A SIDONE GERARAM
USQUE GAZAM
DONEC INGREDIARIS SODOMAM
ET GOMORRAM ET ADAMA
ET SEBOIM USQUE LESA
HII FILII CHAM IN COGNATIONIBUS
ET LINGUIS ET GENERATIONIBUS
TERRISQUE GENTIB(US) SUIS
DE SEM QUOQUE NATI SUNT PATRE
OMNIUM FILIORUM EBER FRATRE
IAFETH MAIORE
FILII SEM AELAM ET ASSUR ET ARFAXAD
ET LUD ET ARAM
FILII ARAM US ET HUL ET GETHER
ET MES
AT VERO ARFAXAD GENUIT SALA
DE QUO ORTUS EST EBER
NATIQUE SUNT EBER FILII DUO
NOMEN UNI FALEC EO QUOD IN
DIEBUS EIUS DIVISA SIT TERRA
ET NOMEN FRATRIS EIUS IECTAN
QUI IECTAN GENUIT HELMODAD
ET SALEPH ET ASARMOTH
IARE ET ADURAM ET UZAL
DECLA ET EBAL ET ABIMAHEL
SABA ET OPHIR ET EVILA ET IOBAB
OMNES ISTI FILII IECTAN
ET FACTA EST HABITATIO EORUM
DE MESSA PERGENTIB(US) USQUE
SEPHAR MONTEM ORIENTALEM
ISTI FILII SEM SECUNDUM COGNA
TIONES ET LINGUAS ET REGIONES
IN GENTIBUS SUIS
HAE FAMILIAE NOE IUXTA POPULOS
ET NATIONES SUAS
AB HIS DIVISAE SUNT GENTES
IN TERRA POST DILUVIUM
XI ERAT AUTEM TERRA LABII UNIUS
ET SERMONUM EORUNDEM
CUMQ(UE) PROFICISCERENTUR DE ORIENTE

INVENERUNT CAMPUM IN TERRA
SENNAAR ET HABITAVERUNT IN EO
DIXITQUE ALTER AD PROXIMUM SUUM
VENITE FACIAMUS LATERES
ET COQUAMUS EOS IGNI
HABUERUNTQ LATERES PRO SAXIS
ET BITUMEN PRO CAEMENTO
ET DIXERUNT VENITE FACIAMUS
NOBIS CIVITATEM ET TURRIM CUIUS
CULMEN PERTINGAT AD CAELUM
ET CELEBREMUS NOMEN NOSTRUM
ANTEQUAM DIVIDAMUR
IN UNIVERSAS TERRAS
DESCENDIT AUTEM DNS UT VIDERET
CIVITATEM ET TURREM QUAM
AEDIFICABANT FILII ADAM ET DIXIT
ECCE UNUS EST POPULUS ET UNUM
LABIUM OMNIBUS
COEPERUNTQ HOC FACERE NEC
DESISTENT A COGITATIONIBUS SUIS
DONEC EAS OPERE CONPLEANT
VENITE ERGO DESCENDAMUS
ET CONFUNDAMUS IBI
LINGUAM EORUM
UT NON AUDIAT UNUSQUISQUE
VOCEM PROXIMI SUI
ATQUE ITA DIVISIT EOS DNS EX ILLO
LOCO IN UNIVERSAS TERRAS
ET CESSAVERUNT AEDIFICARE
CIVITATEM
ET IDCIRCO VOCATUM EST
NOMEN EIUS BABEL
QUIA IBI CONFUSUM EST LABIUM
UNIVERSAE TERRAE
ET INDE DISPERSIT EOS DNS SUPER
FACIEM CUNCTARUM REGIONUM
HAE GENERATIONES SEM
SEM CENTUM ERAT ANNORUM
QUANDO GENUIT ARFAXAD
BIENNIO POST DILUVIUM
VIXITQUE SEM POSTQUAM GENUIT
ARFAXAD QUINGENTOS ANNOS
ET GENUIT FILIOS ET FILIAS
PORRO ARFAXAD VIXIT TRIGINTA
QUINQUE ANNOS ET GENUIT SALE
VIXITQUE ARFAXAD POSTQUAM
GENUIT SALE TRECENTIS
TRIBUS ANNIS
ET GENUIT FILIOS ET FILIAS
SALE QUOQUE VIXIT TRIGINTA
ANNIS ET GENUIT EBER
VIXITQUE SALE POSTQUAM GENUIT
EBER QUADRINGENTIS TRIB ANNIS
ET GENUIT FILIOS ET FILIAS
VIXIT AUTEM EBER TRIGINTA QUAT
TUOR ANNIS ET GENUIT FALECH
ET VIXIT EBER POSTQUAM GENUIT
FALECH QUADRINGENTIS
TRIGINTA ANNIS
ET GENUIT FILIOS ET FILIAS
VIXIT QUE FALECH TRIGINTA ANNIS
ET GENUIT REU
VIXITQUE FALECH POSTQUAM
GENUIT REU DUCENTIS
NOVEM ANNIS
ET GENUIT FILIOS ET FILIAS
VIXIT AUTEM REU TRIGINTA DUOBUS
ANNIS ET GENUIT SARUC
VIXITQUE REU POSTQUAM GENUIT
SARUC DUCENTIS SEPTEM ANNIS
ET GENUIT FILIOS ET FILIAS
VIXIT VERO SARUC TRIGINTA ANNIS
ET GENUIT NAHOR
VIXITQUE SARUC POSTQUAM GENUIT
NAHOR DUCENTIS ANNIS
ET GENUIT FILIOS ET FILIAS
VIXIT AUTEM NAHOR VIGINTI NOVEM
ANNIS ET GENUIT THARAE
VIXITQUE NAHOR POSTQUAM GENUIT
THARE CENTUM DECEM
ET NOVEM ANNOS
ET GENUIT FILIOS ET FILIAS
VIXITQUE THARE SEPTUAGINTA ANNIS
ET GENUIT ABRAM ET NAHOR
ET ARAN
HAE SUNT AUTEM GENERATIONES
THARAE
THARE GENUIT ABRAM ET NAHOR

ET ARAM
PORRO ARAN GENUIT LOTH
MORTUUSQUE EST ARAN ANTE
THARAE PATREM SUUM
IN TERRA NATIUITATIS SUAE
IN UR CHALDAEORUM
DUXERUNT AUTEM ABRAM
ET NAHOR UXORES
NOMEN UXORIS
ABRAM SARAI
ET NOMEN UXORIS NAHOR MELCHA
FILIAE ARAN PATRIS MELCHAE
ET PATRIS IESCHAE
ERAT AUTEM SARAI STERILIS
NEC HABEBAT LIBEROS
TULIT ITAQ. THARAE ABRAM FILIUM
SUUM ET LOTH FILIUM ARAN
FILIUM FILII SUI
ET SARAI NURUM SUAM UXOREM
ABRAM FILII SUI
ET EDUXIT EOS DE UR CHALDAEORU̅
UT IRENT IN TERRAM CHANAAN
UENERUNTQUE USQUE HARAN
ET HABITAUERUNT IBI
ET FACTI SUNT DIES THARAE DUCEN
TORUM QUINQUE ANNORUM
ET MORTUUS EST IN HARAN
XII DIXIT AUTEM D̅N̅S̅ AD ABRAM
EGREDERE DE TERRA TUA ET DE
COGNATIONE TUA ET DE DOMO
PATRIS TUI
IN TERRAM QUAM MONSTRABO TIBI
FACIAMQUE TE IN GENTEM MAGNAM
ET BENEDICAM TIBI ET MAGNIFICABO
NOMEN TUUM ERISQ. BENEDICTUS
BENEDICAM BENEDICENTIB. TIBI
ET MALEDICAM MALEDICENTIB. TIBI
ATQUE IN TE BENEDICENTUR UNIUER
SAE COGNATIONES TERRAE
EGRESSUS EST ITAQ. ABRAM SICUT
PRAECEPERAT EI D̅N̅S̅ ET IUIT
CUM EO LOTH
SEPTUAGINTA QUINQUE ANNORUM
ERAT ABRAM CUM EGREDERETUR
DE ARAN
TULITQUE SARAI UXOREM SUAM
ET LOTH FILIUM FRATRIS SUI
UNIUERSAMQ. SUBSTANTIAM
QUAM POSSEDERANT
ET ANIMAS QUAS FECERANT IN ARAM
ET EGRESSI SUNT UT IRENT
IN TERRAM CHANAAN
CUMQUE UENISSENT IN EAM
PERTRANSIUIT ABRAM TERRAM
USQUE AD LOCUM SICHEM USQUE
AD CONUALLEM INLUSTREM
CHANANEUS AUTEM TUNC ERAT
IN TERRA
APPARUIT QUE D̅N̅S̅ ABRAM ET DIXIT EI
SEMINI TUO DABO TERRAM HANC
QUI AEDIFICAUIT IBI ALTARE D̅N̅O̅
QUI APPARUERAT EI
ET INDE TRANSGREDIENS AD MONTEM
QUI ERAT CONTRA ORIENTEM
BETHEL TETENDIT IBI TABER
NACULUM SUUM
AB OCCIDENTE HABENS BETHEL
ET AB ORIENTE AI
AEDIFICAUIT QUOQUE IBI ALTARE D̅N̅O̅
ET INUOCAUIT NOMEN EIUS
PERREXITQUE ABRAM UADENS ET
ULTRA PROGREDIENS AD MERIDIE̅
XIII FA... ES ... AUTEM FAMES IN TERRA
DESCENDITQ. ABRAM IN AEGYPTUM
UT PEREGRINARETUR IBI
PRAEUALUERAT ENIM FAMES IN TERRA
CUMQUE PROPE ESSET UT INGRE
DERETUR AEGYPTUM
DIXIT SARAI UXORI SUAE
NOUI QUOD PULCHRA SIS MULIER
ET QUOD CUM UIDERINT TE AEGYPTII
DICTURI SUNT UXOR IPSIUS EST
ET INTERFICIENT ME ET TE
RESERUABUNT
DIC ERGO OBSECRO TE QUOD
SOROR MEA SIS
UT BENE SIT MIHI PROPTER TE
ET UIUAT ANIMA MEA OB GRATIA̅ TUI

Cum itaque ingressus esset
abram aegyptum
uiderunt aegyptii mulierem
quod esset pulchra nimis
et nuntiauerunt principes
pharaoni et laudauerunt
eam apud illum
et sublata est mulier
in domum pharaonis
abram uero bene usi sunt
propter illam
fuerantque ei oues et boues
et asini et serui et famulae
et asinae et cameli
flagellauit autem dominus phara-
onem plagis maximis
et domum eius
propter sarai uxorem abram
uocauitque pharao abram
et dixit ei
quidnam est quod fecisti mihi
quare non indicasti quod
uxor tua esset
quam ob causam dixisti esse
sororem tuam ut tollerem
eam mihi in uxorem
nunc igitur ecce coniux tua
accipe eam et uade
praecepitque pharao
super abram uiris
et deduxerunt eum et uxorem
illius et omnia quae habebat
ascendit ergo abram de aegypto
ipse et uxor eius et omnia
quae habebat
et loth cum eo ad australem
plagam
erat autem diues ualde in pos-
sessione argenti et auri
reuersusque est per iter
quo uenerat a meridie in bethel
usque ad locum ubi prius fixerat
tabernaculum inter
bethel et ai

in loco altaris quod fecerat prius
et inuocauit ibi nomen domini
sed et loth qui erat cum abram
fuerunt greges ouium et armen-
ta et tabernacula
nec poterat eos capere terra
ut habitarent simul
erat quippe substantia
eorum multa
et non quibant habitare
communiter
unde et facta est rixa inter
pastores gregum abram
et loth
eo autem tempore chananeus
et ferezeus habitabant
in terra illa
dixit ergo abram ad loth ne quae-
so sit iurgium inter me et te
et inter pastores meos
et pastores tuos
fratres enim sumus
ecce uniuersa terra
coram te est
recede a me obsecro
si ad sinistram ieris ego
ad dexteram tenebo
si tu dexteram elegeris
ego ad sinistram pergam
eleuatis itaque loth oculis
uidit omnem circa regionem
iordanis quae uniuersa
inrigabatur
antequam subuerteret dominus
sodomam et gomorram
sicut paradisus domini et sicut
aegyptus uenientibus in segor
elegitque sibi loth regionem
circa iordanem et recessit
ab oriente
diuisique sunt alterutrum
a fratre suo
abram habitauit in terra chanaan
loth moratus est in oppidis

QUAE ERANT CIRCA IORDANEM
ET HABITAVIT IN SODOMIS
HOMINES AUTEM SODOMITAE
PESSIMI ERANT ET PECCATORES
CORAM DNO NIMIS
DIXITQUE DNS AD ABRAM POSTQUAM
DIVISUS EST LOTH AB EO
LEVA OCULOS TUOS ET VIDE
A LOCO IN QUO NUNC ES
AD AQUILONEM ET AD MERIDIEM
AD ORIENTEM ET AD OCCIDENTEM
OMNEM TERRAM QUAM CONSPICIS
TIBI DABO ET SEMINI TUO
USQUE IN SEMPITERNUM
FACIAMQUE SEMEN TUUM
SICUT PULVEREM TERRAE
SI QUIS POTEST HOMINUM
NUMERARE PULVEREM
SEMEN QUOQUE TUUM
NUMERARE POTERIT
SURGE ET PERAMBULA TERRAM
IN LONGITUDINE ET IN LATITUDINE
SUA QUIA TIBI DATURUS SUM EAM
XIIII MOVENS IGITUR ABRAM
TABERNACULUM SUUM
VENIT ET HABITAVIT IUXTA CONVALLEM
MAMBRE QUOD EST
IN HEBRON
AEDIFICAVITQUE IBI ALTARE DNO
FACTUM EST AUTEM IN ILLO TEMPORE UT AMRAFEL REX SENNAAR
ET ARIOCH REX PONTI
ET CHODORLAHOMOR REX ELAMITARUM
ET THADAL REX GENTIUM
INIRENT BELLUM CONTRA BARA
REGEM SODOMORUM
ET CONTRA BERSA REGEM GOMORRAE
ET CONTRA SENNAAB REGEM ADAMAE
ET CONTRA SEMEBER REGEM SEBOIM
CONTRAQUE REGEM BALAE
IPSA EST SEGOR
OMNES HI CONVENERUNT IN VALLEM
SILVESTREM QUAE NUNC EST
MARE SALIS

DUODECIM ENIM ANNIS SERVIERANT CHODORLAHOMOR
ET TERTIO DECIMO ANNO
RECESSERANT AB EO
IGITUR QUARTO DECIMO ANNO
VENIT CHODORLAHOMOR
ET REGES QUI ERANT CUM EO
PERCUSSERUNTQUE RAFAIM
IN ASTHAROTH CARNAIM
ET ZUZIM CUM EIS
ET EMIM IN SAVE CARIATHAIM
ET CHORREOS IN MONTIBUS SEIR
USQUE AD CAMPESTRIA PHARAN
QUAE EST IN SOLITUDINE
REVERSIQUE SUNT ET VENERUNT
AD FONTEM MESFAT
IPSA EST CADES
ET PERCUSSERUNT OMNEM REGIONEM AMALECHITARUM
ET AMORREUM QUI HABITABAT
IN ASASONTHAMAR
ET EGRESSI SUNT REX SODOMORUM
ET REX GOMORRAE
REXQUE ADAMAE ET REX SEBOIM
NECNON ET REX BALAE
QUAE EST SEGOR
ET DIREXERUNT CONTRA EOS ACIEM
IN VALLE SILVESTRI
SCILICET ADVERSUM CHODORLAHOMOR REGEM ELAMITARUM
ET THADAL REGEM GENTIUM
ET AMRAFEL REGEM SENNAAR
ET ARIOCH REGEM PONTI
QUATTUOR REGES ADVERSUS QUINQUE
VALLIS AUTEM SILVESTRIS HABEBAT
PUTEOS MULTOS BITUMINIS
ITAQUE REX SODOMORUM ET GOMORRAE TERGA VERTERUNT
CECIDERUNTQUE IBI
ET QUI REMANSERANT FUGERUNT
AD MONTEM
TULERUNT AUTEM OMNEM SUBSTANTIAM SODOMORUM
ET GOMORRAE

ET UNIUERSA QUAE AD CIBUM PER
TINENT ET ABIERUNT
NECNON ET LOTH ET SUBSTANTIAM EIUS
FILIUM FRATRIS ABRAM QUI HABI
TABAT IN SODOMIS
ET ECCE UNUS QUI EUASERAT NUNTI
AUIT ABRAM HEBRAEO
QUI HABITABAT IN CONUALLE
MAMBRE AMORRAEI
FRATRIS ESCHOL ET FRATRIS ANER
HII ENIM PEPIGERANT FOEDUS
CUM ABRAM
QUOD CUM AUDISSET ABRAM CAPTU
UIDELICET LOTH FRATREM SUUM
NUMERAUIT EXPEDITOS UERNA
CULOS SUOS TRECENTOS
DECEM ET OCTO
ET PERSECUTUS EST EOS USQ. DAN
ET DIUISIS SOCIIS INRUIT
SUPER EOS NOCTE
PERCUSSITQUE EOS ET PERSECUTUS
EST USQUE OBAN QUAE EST
AD LAEUAM DAMASCI
REDUXITQUE OMNEM SUBSTAN
TIAM ET LOTH FRATREM SUUM
CUM SUBSTANTIA ILLIUS
MULIERES QUOQ. ET POPULUM
EGRESSUS EST AUTEM REX SODO
MORUM IN OCCURSUM EIUS
POSTQUAM REUERSUS EST A CAEDE
CODORLAHOMOR ET REGUM
QUI CUM EO ERANT
IN UALLE SAUE QUAE EST UALLIS REGIS
XV AT UERO MELCHISEDECH REX SALEM
PROFERENS PANEM ET UINUM
ERAT ENIM SACERDOS DI ALTISSIMI
BENEDIXIT EI ET AIT
BENEDICTUS ABRAM DO EXCELSO
QUI CREAUIT CAELUM ET TERRAM
ET BENEDICTUS DS EXCELSUS
QUO PROTEGENTE HOSTES
IN MANIBUS TUIS SUNT
ET DEDIT EI DECIMAS EX OMNIBUS
DIXIT AUTEM REX SODOMORUM
AD ABRAM
DA MIHI ANIMAS CETERA TOLLE TIBI
QUI RESPONDIT EI LEUO MANUM
MEAM AD DNM DM EXCELSUM
POSSESSOREM CAELI ET TERRAE
QUOD A FILO SUBTEMINIS USQ. AD
CORRIGIAM CALIGAE NON ACCIPIAM
EX OMNIB. QUAE TUA SUNT
NE DICAS EGO DITAUI ABRAM
EXCEPTIS HIS QUAE COMEDERUNT
IUUENES
ET PARTIB. UIRORUM QUI UENE
RUNT MECUM
ANER ESCHOL ET MAMBRE
ISTI ACCIPIENT PARTES SUAS
HIS ITAQUE TRANSACTIS
FACTUS EST SERMO DNI AD ABRAM
PER UISIONEM DICENS
NOLI TIMERE ABRAM
EGO PROTECTOR TUUS SUM ET MER
CES TUA MAGNA NIMIS
DIXITQ. ABRAM DNE DS
QUID DABIS MIHI
EGO UADAM ABSQUE LIBERIS
ET FILIUS PROCURATORIS DOMUS
MEAE ISTE DAMASCUS ELIEZER
ADDIDITQUE ABRAM
MIHI AUTEM NON DEDISTI SEMEN
ET ECCE UERNACULUS MEUS
HERES MEUS ERIT
STATIMQ. SERMO DNI FACTUS EST
AD EUM DICENS
NON ERIT HIC HERES TUUS SED QUI
EGREDIETUR DE UTERO TUO
IPSUM HABEBIS HEREDEM
EDUXITQUE EUM FORAS ET AIT ILLI
SUSPICE CAELUM ET NUMERA
STELLAS SI POTES
ET DIXIT EI SIC ERIT SEMEN TUUM
CREDIDIT DNO ET REPUTATUM
EST EI AD IUSTITIAM
DIXITQUE AD EUM
EGO DNS QUI EDUXI TE DE UR
CHALDAEORUM

UT DAREM TIBI TERRAM ISTAM
ET POSSIDERES EAM
AT ILLE AIT DNE DS UNDE SCIRE
POSSUM QUOD POSSESSURUS
SIM EAM
RESPONDENS DNS
SUME INQUIT VACCAM TRIENNEM
ET CAPRAM TRIMAM ET ARIETEM
ANNORUM TRIUM
TURTUREM QUOQ. ET COLUMBAM
QUI TOLLENS UNIVERSA HAEC
DIVISIT PER MEDIUM
ET UTRASQUE PARTES CONTRA SE
ALTRINSECUS POSUIT AVES
AUTEM NON DIVISIT
DESCENDEBANTQUE VOLUCRES
SUPER CADAVERA ET ABIGEBAT
EAS ABRAM
CUMQUE SOL OCCUMBERET SOPOR
INRUIT SUPER ABRAM
ET HORROR MAGNUS ET TENEBRO
SUS INVASIT EUM
DICTUMQUE EST AD EUM
SCITO PRAENOSCENS QUOD PERE
GRINUM FUTURUM SIT SEMEN
TUUM IN TERRA NON SUA
ET SUBICIENT EOS SERVITUTI
ET ADFLIGENT QUADRINGENTIS ANNIS
VERUM TAMEN ET GENTEM CUI SERVI
TURI SUNT EGO IUDICABO
ET POST HAEC EGREDIENTUR
CUM MAGNA SUBSTANTIA
TU AUTEM IBIS AD PATRES TUOS
IN PACE SEPULTUS IN SENEC
TUTE BONA
GENERATIONE AUTEM QUARTA
REVERTENTUR HUC
NECDUM ENIM CONPLETAE SUNT
INIQUITATES AMORRAEORUM
USQ. AD PRAESENS TEMPUS
CUM ERGO OCCUBUISSET SOL FACTA
EST CALIGO TENEBROSA
ET APPARUIT CLIBANUS FUMANS
ET LAMPAS IGNIS TRANSIENS

INTER DIVISIONES ILLAS
IN DIE ILLO PEPIGIT DNS CUM
ABRAM FOEDUS DICENS
SEMINI TUO DABO TERRAM HANC
A FLUVIO AEGYPTI USQ. AD FLUVIUM
MAGNUM FLUMEN EUFRATEN
CINAEOS ET CENEZAEOS ET CED
MONEOS ET HETTHEOS
ET FEREZAEOS
RAFAIM QUOQ. ET AMORRAEOS
ET CHANANAEOS ET GERGE
SAEOS ET IEBUSAEOS
XVI IGITUR SARAI UXOR ABRAM
NON GENUERAT LIBEROS
SED HABENS ANCILLAM AEGYPTIAM
NOMINE AGAR DIXIT MARITO SUO
ECCE CONCLUSIT ME DNS NE PAREREM
INGREDERE AD ANCILLAM MEAM
SI FORTE SALTEM EX ILLA
SUSCIPIAM FILIOS
CUMQUE ILLE ADQUIESCERET
DEPRECANTI
TULIT AGAR AEGYPTIAM
ANCILLAM SUAM
POST ANNOS DECEM QUAM HABI
TARE COEPERANT IN TERRA CHANAAN
ET DEDIT EAM VIRO SUO UXOREM
QUI INGRESSUS EST AD EAM
AT ILLA CONCEPISSE SE VIDENS
DESPEXIT DOMINAM SUAM
DIXITQ. SARAI AD ABRAM
INIQUE AGIS CONTRA ME
EGO DEDI ANCILLAM MEAM
IN SINUM TUUM
QUAE VIDENS QUOD CONCEPERIT
DESPECTUI ME HABET
IUDICET DNS INTER ME ET TE
CUI RESPONDENS ABRAM
ECCE AIT ANCILLA TUA IN MANU
TUA EST UTERE EA UT LIBET
ADFLIGENTE ITAQUE EAM
SARAI FUGAM INIIT
CUMQ. INVENISSET ILLAM ANGELUS
DNI IUXTA FONTEM AQUAE

INSOLITUDINE QUI EST INDESERTO
SUR DIXIT ADEUM
AGAR ANCILLA SARAI UNDEUENIS
ETQUOUADIS
QUAE RESPONDIT AFACIE SARAI
DOMINAE MEAE EGO FUGIO
DIXITQUE EI ANGELUS DNI
REUERTERE ADDOMINAM TUAM
ETHUMILIARE SUBMANIB IPSIUS
ETRURSUM MULTIPLICANS
INQUIT MULTIPLICABO SEMEN
TUUM ETNONNUMERABITUR
PRAEMULTITUDINE
ACDEINCEPS ECCE INQUIT CONCEPI
STI ETPARIES FILIUM
UOCABISQ NOMEN EIUS ISMAHEL.
EOQUOD AUDIERIT DNS
ADFLICTIONEM TUAM
HICERIT FERUS HOMO
MANUS EIUS CONTRA OMNES ET
MANUS OMNIUM CONTRA EUM
ETEREGIONE UNIUERSORUM
FRATRUM SUORUM FIGET
TABERNACULA
UOCAUIT AUTEM NOMEN DNI
QUI LOQUEBATUR ADEAM
TU DS QUIUIDISTI ME
DIXIT ENIM PROFECTO HICUIDI
POSTERIORA UIDENTIS ME
PROPTEREA APPELLAUIT
PUTEUM ILLUM
PUTEUM UIUENTIS ETUIDENTIS ME
IPSE EST INTER CADES ET BARAD
PEPERITQ ABRAE FILIUM QUIUOCA
UIT NOMEN EIUS ISMAHEL
OCTOGINTA ETSEXANNORUM ERAT
QUANDO PEPERIT EI AGAR
ISMAHELEM
XVII POST QUAM UERO NONAGINTA
XV ETNOUEM ANNORUM ESSE
COEPERAT
APPARUIT EI DNS DIXITQ ADEUM
EGO DS OMNIPOTENS AMBULA
CORAMME ETESTO PERFECTUS

PONAMQ FOEDUS MEUM
INTERME ETTE
ETMULTIPLICABO TE
UEHEMENTER NIMIS
CECIDIT ABRAM PRONUS INFACIEM
DIXITQUE EI DS
EGO SUM ET PACTUM MEUM TECU
ERISQUE PATER MULTARUM
GENTIUM
NEC ULTRA UOCABITUR
NOMEN TUUM ABRAM
SEDAPPELLABERIS ABRAHAM
QUIA PATREM MULTARUM
GENTIUM CONSTITUI TE
FACIAMQUE TE CRESCERE
UEHEMENTISSIME
ETPONAM INGENTIB REGESQUE
EXTE EGREDIENTUR
ETSTATUAM PACTUM MEUM
INTERME ETTE
ETINTER SEMEN TUUM POSTTE
INGENERATIONIB SUIS FOEDERE
SEMPITERNO
UT SIM DS TUUS ETSEMINIS TUI
POSTTE
DABOQ TIBI ETSEMINITUO TERRAM
PEREGRINATIONIS TUAE
OMNEM TERRAM CHANAAN
INPOSSESSIONEM AETERNAM
EROQ DS EORUM
XVIII DIXIT ITERUM DS ADABRAHAM
ETTU ERGO CUSTODIES PACTUM MEU
ETSEMEN TUUM POSTTE
INGENERATIONIB SUIS
HOCEST PACTUM QUOD OBSER
UABIS INTERME ETUOS ET
SEMEN TUUM POSTTE
CIRCUMCIDETUR EXUOBIS
OMNE MASCULINUM
ETCIRCUMCIDETIS CARNEM
PRAEPUTII UESTRI
UTSIT SIGNUM FOEDERIS
INTERME ETUOS
INFANS OCTO DIERUM CIRCUM

CIDETUR IN UOBIS
OMNE MASCULINUM IN GENERA
TIONIB. UESTRIS
TAM UERNACULUS QUAM EMPTI
CIUS CIRCUMCIDETUR
ET QUICUMQ. NON FUERIT
DE STIRPE UESTRA
ERITQUE PACTUM MEUM IN CARNE
UESTRA IN FOEDUS AETERNUM
MASCULUS CUIUS PRAEPUTII
CARO CIRCUMCISA NON FUERIT
DELEBITUR ANIMA ILLA
DE POPULO SUO
QUIA PACTUM MEUM
IRRITUM FECIT
XXVIII DIXIT QUOQUE DS AD ABRAHAM
SARAI UXOREM TUAM NON UOCABIS
SARAI SED SARRAM
ET BENEDICAM EI ET EX ILLA DABO
TIBI FILIUM CUI BENEDICTURUS SUM
ERITQUE IN NATIONES ET REGES
POPULORUM ORIENTUR EX EO
CECIDIT ABRAHAM IN FACIEM
ET RISIT DICENS IN CORDE SUO
PUTAS NE CENTENARIO NASCETUR
FILIUS ET SARA NONAGENARIA
PARIET
DIXITQUE AD DM UTINAM ISMAHEL
UIUAT CORAM TE
ET AIT DS AD ABRAHAM
SARA UXOR TUA PARIET TIBI FILIUM
UOCABISQ. NOMEN EIUS ISAAC
ET CONSTITUAM PACTUM MEUM
ILLI IN FOEDUS SEMPITERNUM
ET SEMINI EIUS POST EUM
SUPER ISMAHEL QUOQ. EXAUDIUI TE
ECCE BENEDICAM EI ET AUGEBO
ET MULTIPLICABO EUM UALDE
DUODECIM DUCES GENERABIT
ET FACIAM ILLUM IN GENTEM
MAGNAM
PACTUM UERO MEUM STATUAM
AD ISAAC
QUEM PARIET TIBI SARRA TEMPORE
ISTO IN ANNO ALTERO
CUMQ. FINITUS ESSET SERMO
LOQUENTIS CUM EO
ASCENDIT DS AB ABRAHAM
TULIT AUTEM ABRAHAM ISMAHEL
FILIUM SUUM
ET OMNES UERNACULOS DOMUS
SUAE UNIUERSOSQUE
QUOS EMERAT
CUNCTOS MARES EX OMNIB.
UIRIS DOMUS SUAE
ET CIRCUMCIDIT CARNEM
PRAEPUTII EORUM
STATIM IN IPSA DIE SICUT
PRAECEPERAT EI DS
NONAGINTA NOUEM ERAT ANNORUM
QUANDO CIRCUMCIDIT CARNEM
PRAEPUTII SUI
ET ISMAHEL FILIUS EIUS TREDECIM
ANNOS IMPLEUERAT TEMPORE
CIRCUMCISIONIS SUAE
EADEM DIE CIRCUMCISUS EST
ABRAHAM ET ISMAHEL
FILIUS EIUS
ET OMNES UIRI DOMUS ILLIUS
TAM UERNACULI QUAM EMPTICII
ET ALIENIGENAE PARITER
CIRCUMCISI SUNT
APPARUIT AUTEM EI DNS IN CON
UALLE MAMBRAE
SEDENTI IN OSTIO TABERNACULI SUI
IN IPSO FERUORE DIEI
CUMQUE LEUASSET OCULOS APPA
RUERUNT EI TRES UIRI
STANTES PROPE EUM
QUOS CUM UIDISSET CUCURRIT
IN OCCURSUM EORUM DE OSTIO
TABERNACULI
ET ADORAUIT IN TERRAM ET DIXIT
DNE SI INUENI GRATIAM IN OCULIS
TUIS NE TRANSEAS SERUUM TUUM
SED AFFERAM PAUXILLUM AQUAE
ET LAUATE PEDES UESTROS
ET REQUIESCITE SUB ARBORE

PONAM BUCCELLAM PANIS ET CON
FORTATE COR VESTRUM
POSTEA TRANSIBITIS
IDCIRCO ENIM DECLINASTIS
AD SERVUM VESTRUM
QUI DIXERUNT FAC UT LOCUTUS ES
FESTINAVIT ABRAHAM IN TABER
NACULUM AD SARRAM
DIXITQUE EI
ADCELERA TRIA SATA SIMILAE CON
MISCE ET FAC SUBCINERICIOS
PANES
IPSE VERO AD ARMENTUM CUCURRIT
ET TULIT INDE VITULUM TENER
RIMUM ET OPTIMUM
DEDITQ· PUERO QUI FESTINAVIT
ET COXIT ILLUM
TULIT QUOQ· BUTYRUM ET LAC
ET VITULUM QUEM COXERAT
ET POSUIT CORAM EIS
IPSE VERO STABAT IUXTA EOS
SUB ARBORE
CUMQ· COMEDISSENT
DIXERUNT AD EUM
UBI EST SARRA UXOR TUA
ILLE RESPONDIT ECCE IN TABER
NACULO EST   CUI DIXIT
REVERTENS VENIAM AD TE
TEMPORE ISTO VITA COMITE
ET HABEBIT FILIUM SARRA UXOR TUA
QUO AUDITO SARRA RISIT POST
OSTIUM TABERNACULI
ERANT AUTEM AMBO SENES
PROVECTAEQ· AETATIS
ET DESIERANT SARRAE FIERI
MULIEBRIA
QUAE RISIT OCCULTE DICENS
POSTQUAM CONSENUI ET DOMINUS
MEUS VETULUS EST VOLUPTATI
OPERAM DABO
DIXIT AUTEM DNS AD ABRAHAM
QUARE RISIT SARRA DICENS NUM
VERE PARITURA SUM ANUS
NUMQUID DO EST QUICQUAM

DIFFICILE
IUXTA CONDICTUM REVERTAR AD TE
HOC EODEM TEMPORE VITA COMITE
ET HABEBIT SARRA FILIUM
NEGAVIT SARRA DICENS NON RISI
TIMORE PERTERRITA
DNS AUTEM NON EST INQUIT ITA
SED RISISTI
CUM ERGO SURREXISSENT INDE
VIRI DIREXERUNT OCULOS SUOS
CONTRA SODOMAM
ET ABRAHAM SIMUL GRADIEBATUR
DEDUCENS EOS
DIXITQUE DNS
NUM CELARE POTERO ABRAHAM
QUAE GESTURUS SUM
CUM FUTURUS SIT IN GENTEM
MAGNAM AC ROBUSTISSIMAM
ET BENEDICENDAE SINT IN ILLO
OMNES NATIONES TERRAE
SCIO ENIM QUOD PRAECEPTURUS
SIT FILIIS SUIS ET DOMUI
SUAE POST SE
UT CUSTODIANT VIAM DNI ET FACI
ANT IUSTITIAM ET IUDICIUM
UT ADDUCAT DNS PROPTER ABRA
HAM OMNIA QUAE LOCUTUS
EST AD EUM
DIXIT ITAQUE DNS
CLAMOR SODOMORUM ET GOMOR
RAE MULTIPLICATUS EST
ET PECCATUM EARUM ADGRA
VATUM EST NIMIS
DESCENDAM ET VIDEBO UTRUM
CLAMOREM QUI VENIT AD ME
OPERE COMPLEVERINT
AN NON EST ITA UT SCIAM
CONVERTERUNTQ· SE INDE
ET ABIERUNT SODOMAM
ABRAHAM VERO ADHUC STABAT
CORAM DNO
ET ADPROPINQUANS AIT
NUMQUID PERDES IUSTUM
CUM IMPIO

si fuerint quinquaginta iusti
in ciuitate peribunt simul
et non parces loco illi propter
quinquaginta iustos
si fuerint in eo
absit a te ut rem hanc facias
et occidas iustum cum impio
fiatq. iustus sicut impius
non est hoc tuum qui iudicas
omnem terram nequa
quam facies iudicium
dixitq. dns ad eum si inuenero
sodomis quinquaginta iustos
in medio ciuitatis
dimittam omni loco propter eos
respondens abraham ait
quia semel coepi loquar ad dnm
meum cum sim puluis
et cinis
quid si minus quinquaginta
iustis quinq. fuerint
delebis propter quinq.
uniuersam urbem
et ait non delebo si inuenero
ibi quadraginta quinque
rursumq. locutus est ad eum
sin autem quadraginta inuenti
fuerint quid facies
ait non percutiam propter
quadraginta
ne quaeso inquit indigneris dne
si loquar
quid si inuenti fuerint
ibi triginta
respondit non faciam si in
uenero triginta
quia semel ait coepi loquar
ad dnm meum
quid si inuenti fuerint
ibi uiginti
dixit non interficiam
propter uiginti
obsecro inquit ne irascaris
dne si loquar adhuc semel
quid si inuenti fuerint
ibi decem
dixit non delebo propter decem
abiitq. dns postquam cessauit
loqui ad abraham
et ille reuersus est
in locum suum
ueneruntq. duo angeli
sodomam uespere
sedente loth in foribus ciuitatis
qui cum uidisset eos surrexit
et iuit obuiam eis
adorauitq. pronus in terra
et dixit
obsecro domini declinate
in domum pueri uestri
et manete ibi
lauate pedes uestros
et mane proficiscimini
in uiam uestram
qui dixerunt minime sed in
platea manebimus
compulit illos oppido ut
deuerterent ad eum
ingressisq. domum illius
fecit conuiuium
coxit azyma et comederunt
prius autem quam irent cubitu
uiri ciuitatis uallauerunt
domum
a puero usq. ad senem
omnis populus simul
uocaueruntq. loth
et dixerunt ei
ubi sunt uiri qui introierunt
ad te nocte
educ illos huc ut cognoscamus
eos
egressus ad eos loth post ter
gum adcludens ostium ait
nolite quaeso fratres mei
nolite malum hoc facere
habeo duas filias quae necdum
cognouerunt uirum

educam eas ad uos et abutimini
eis sicut placuerit uobis
dum modo uiris istis
nihil faciatis mali
quia ingressi sunt sub umbra
culmi tegminis mei
at illi dixerunt recede illuc
et rursus ingressus es inquiunt
ut aduena numquid ut iudices
te ergo ipsum magis quam
hos adfligemus
uimque faciebant loth
uehementissime
iamque prope erat ut refrin
gerent fores
et ecce miserunt manum uiri
et introduxerunt ad se loth
cluseruntque ostium
et eos qui erant foris percus
serunt caecitate a minimo
usque ad maximum
ita ut ostium inuenire
non possent
dixerunt autem ad loth
habes hic tuorum quempiam
generum aut filios aut filias
omnes qui tui sunt
educ de urbe hac
delebimus enim locum istum
eo quod increuerit clamor
eorum coram dn̄o
qui misit nos ut perdamus illos
egressus itaque loth locutus
est ad generos suos
qui accepturi erant filias
eius et dixit
surgite egredimini de loco isto
quia delebit dn̄s ciuitatem hanc
et uisus est eis quasi
ludens loqui
cumque esset mane cogebant
eum angeli dicentes
surge tolle uxorem tuam
et duas filias quas habes
ne et tu pariter pereas
in scelere ciuitatis
dissimulante illo adpraehen
derunt manum eius et manū
uxoris ac duarum filiarum eius
eo quod parceret dn̄s illi
et eduxerunt eum posueruntque
extra ciuitatem
ibi locutus est ad eum
salua animam tuam noli respi
cere post tergum
nec stes in omni circa regione
sed in monte saluum te fac
ne et tu simul pereas
dixitque loth ad eos
quaeso dn̄e mi si inuenit seruus
tuus gratiam coram te
et magnificasti misericordiam
tuam quam fecisti mecum
ut saluares animam meam
nec possum in monte saluari
ne forte adpraehendat me
malum et moriar
est ciuitas haec iuxta ad quam
possum fugere parua
et saluabor in ea
numquid non modica est
et uiuet anima mea
dixitque ad eum
ecce etiam in hoc suscepi
preces tuas
et non subuertam urbem
pro qua locutus es
festina et saluare ibi quia
non potero facere quicquam
donec ingrediaris illuc
idcirco uocatum est nomen
urbis illius segor
sol egressus est super terram
et loth ingressus est in segor
igitur dn̄s pluit super sodo
mam et gomorram sulphur
et ignem a dn̄o de caelo
et subuertit ciuitates has

ET OMNEM CIRCA REGIONEM
UNIVERSOS HABITATORES URBIUM
ET CUNCTA TERRAE VIRENTIA
RESPICIENSQ· UXOR EIUS POST SE
VERSA EST IN STATUAM SALIS
XXI ABRAHAM AUTEM CONSURGENS
MANE UBI STETERAT PRIUS
CUM DNO
INTUITUS EST SODOMAM
ET GOMORRAM
ET UNIVERSAM TERRAM
REGIONIS ILLIUS
VIDITQ· ASCENDENTEM FAVILLAM
DE TERRA QUASI FORNACIS FUMUM
CUM ENIM SUBVERTERET DS CIVI
TATES ET REGIONES ILLIUS
RECORDATUS ABRAHAE LIBERAVIT
LOTH DE SUBVERSIONE URBIUM
IN QUIB· HABITAVERAT
ASCENDITQ· LOTH DE SEGOR
ET MANSIT IN MONTE
DUAE QUOQ· FILIAE EIUS CUM EO
TIMUERAT ENIM MANERE IN SEGOR
ET MANSIT IN SPELUNCA IPSE
ET DUAE FILIAE EIUS
XXII DIXITQ· MAIOR AD MINOREM
PATER NOSTER SENEX EST
ET NULLUS VIRORUM
REMANSIT IN TERRA
QUI POSSIT INGREDI AD NOS
IUXTA MOREM UNIVERSAE TERRAE
VENI INEBRIEMUS EUM VINO
DORMIAMUSQ· CUM EO
UT SERVARE POSSIMUS EX PATRE
NOSTRO SEMEN
DEDERUNT ITAQ· PATRI SUO
BIBERE VINUM NOCTE ILLA
ET INGRESSA EST MAIOR DORMI
VITQUE CUM PATRE
AT ILLE NON SENSIT NEC QUANDO
ACCUBUIT FILIA NEC QUANDO
SURREXIT
ALTERA QUOQ· DIE DIXIT
MAIOR AD MINOREM

ECCE DORMIVI HERI CUM
PATRE MEO
DEMUS EI BIBERE VINUM
ETIAM HAC NOCTE
ET DORMIES CUM EO UT SALVE
MUS SEMEN DE PATRE NOSTRO
DEDERUNT ETIAM ILLA NOCTE
PATRI VINUM
INGRESSAQ· MINOR FILIA
DORMIVIT CUM EO
ET NEC TUNC QUIDEM SENSIT
QUANDO CONCUBUERIT VEL
QUANDO ILLA SURREXERIT
CONCEPERUNT ERGO DUAE
FILIAE LOTH DE PATRE SUO
PEPERITQ· MAIOR FILIUM ET
VOCAVIT NOMEN EIUS MOAB
IPSE EST PATER MOABITARUM
USQ· IN PRAESENTEM DIEM
MINOR QUOQ· PEPERIT FILIUM
ET VOCAVIT NOMEN EIUS AMMON
ID EST FILIUS POPULI MEI
IPSE EST PATER AMMANITARUM
USQUE HODIE
XXIII PROFECTUS INDE ABRAHAM
IN TERRAM AUSTRALEM
HABITAVIT INTER CADES ET SUR
ET PEREGRINATUS EST IN GERARIS
DIXITQUE DE SARA UXORE SUA
SOROR MEA EST
MISIT ERGO ABIMELECH REX
TERRAE ET TULIT EAM
VENIT AUTEM DS AD ABIMELECH
PER SOMNIUM NOCTIS ET AIT EI
EN MORIERE PROPTER MULIERE͂
QUAM TULISTI HABET ENIM VIRU͂
ABIMELECH VERO NON TETIGE
RAT EAM
ET AIT DNE
NUM GENTEM IGNORANTEM
ET IUSTAM INTERFICIES
NON IPSE DIXIT MIHI SOROR
MEA EST
ET IPSA AIT FRATER MEUS EST

in simplicitate cordis mei et
munditia manuum feci hoc
dixitq. ad eum ds
et ego scio quod simplici
corde feceris
et ideo custodivi te
ne peccares in me.
et non dimisi ut tangeres eam
nunc igitur redde uxorem
viro suo
quia propheta est et orabit
pro te et vives
si autem nolueris reddere
scito quod morte morieris
tu et omnia quae tua sunt
statimq. de nocte consurgens
abimelech vocavit omnes
servos suos
et locutus est universa
verba haec in auribus eorum
timueruntq. omnes viri valde
vocavit autem abimelech
etiam abraham et dixit ei
quid fecisti nobis quid
peccavimus in te
quia induxisti super me
et super regnum meum
peccatum grande
quae non debuisti facere
fecisti nobis.
rursusq. expostulans ait
quid vidisti ut hoc faceres
respondit abraham
cogitavi mecum dicens
forsitan non est timor dī
in loco isto
et interficient me
propter uxorem meam
alias autem et vere
soror mea est
filia patris mei et non filia
matris meae et duxi eam uxorē
postquam autem eduxit me ds
de domo patris mei dixi ad eam

hanc misericordiam
facies mecum
in omni loco ad quem ingredi
emur dices quod frater
tuus sim
tulit igitur abimelech oves
et boves et servos et ancillas
et dedit abraham
reddiditq. illi sarram uxorem
suam et ait
terra coram vobis est ubicumq.
tibi placuerit habita
sarrae autem dixit
ecce mille argenteos
dedi fratri tuo
hoc erit tibi in velamen oculorū
ad omnes qui tecum sunt
et quocumq. perrexeris
mementoq. te deprehensam
orante autem abraham sanavit
ds abimelech et uxorem
ancillasq. eius et pepererunt
concluserat enim ds omnem
vulvam domus abimelech
propter sarram uxorem abraham
xxvii Visitavit autem dns sarram
sicut promiserat et imple
vit quae locutus est
concepitq. et peperit filium
in senectute sua
tempore quo praedixerat
ei ds
vocavitq. abraham nomen
filii sui quem genuit ei
sara isaac
et circumcidit eum octavo
die sicut praeceperat ei ds
cum centum esset annorum
hac quippe aetate patris
natus est isaac
dixitq. sara risum fecit mihi ds
quicumq. audierit
corridebit mihi
rursumque ait

quis auditurum crederet
Abraham quod Sara
lactaret filium
quem peperit ei iam seni
crevit igitur puer
et ablactatus est
fecitq. Abraham grande
convivium
in die ablactationis eius
cumq. vidisset Sara filium
Agar Aegyptiae ludentem
cum Isaac filio eius
dixit ad Abraham
eice ancillam hanc et filium eius
non enim erit heres filius
ancillae cum filio meo Isaac
dure accepit hoc Abraham
pro filio suo
cui dixit Ds
non tibi videatur asperum
super puero et super
ancilla tua
omnia quae dixerit tibi Sara
audi vocem eius
quia in Isaac vocabitur
tibi semen
sed et filium ancillae faciam
in gentem magnam
quia semen tuum est
xxv Surrexit itaq. Abraham mane
et tollens panem et utrem
aquae inposuit scapulae eius
tradiditq. puerum
et dimisit eam
quae cum abisset errabat
in solitudine Bersabee
cumq. consumpta esset
aqua in utre
abiecit puerum subter unam
arborum quae ibi erant
et abiit seditq. e regione procul
quantum potest arcus iacere
dixit enim non videbo
morientem puerum

et sedens contra levavit
vocem suam et flevit
exaudivit autem Ds vocem pueri
vocavitq. angelus Dñi Agar
de caelo dicens
quid agis Agar noli timere
exaudivit enim Ds vocem
pueri de loco in quo est
surge tolle puerum
et tene manum illius
quia in gentem magnam
faciam eum
aperuitq. oculos eius Ds
quae videns puteum aquae
abiit et implevit utrem
deditq. puero bibere
et fuit cum eo
qui crevit et moratus est
in solitudine et factus est
iuvenis sagittarius
habitavitq. in deserto Pharan
et accepit illi mater sua
uxorem de terra Aegypti
xxvi Eodem tempore dixit Abime
lech et Fichol princeps
exercitus eius ad Abraham
Ds tecum est in universis
quae agis
iura ergo per Dñm ne noceas
mihi et posteris meis
stirpique meae
sed iuxta misericordiam
quam feci tibi
facies mihi et terrae in qua
versatus es advena
dixitq. Abraham ego iurabo
et increpavit Abimelech
propter puteum aquae quem
vi abstulerant servi illius
respondit Abimelech
nescivi quis fecerit hanc rem
sed et tu non indicasti mihi
et ego non audivi praeter hodie
tulit itaq. Abraham oves

et boues . dedit abimelech
percusseruntq. ambo foedus
et statuit abraham septem
agnas gregis seorsum
cui dixit abimelech
quid sibi uolunt septem agnae
istae quas stare fecisti seorsum
at ille septem inquit agnas
accipies de manu mea
ut sint in testimonium mihi
quoniam ego fodi puteum istum
idcirco uocatus est locus
ille bersabee
quia ibi uterq. iurauit et in
ierunt foedus pro puteo
iuramenti
surrexit autem abimelech
et ficol princeps
militiae eius
reuersiq. sunt in terram
philisthinorum
abraham uero plantauit
nemus in bersabee
et inuocauit ibi nomen dni
di aeterni
et fuit colonus terrae phi
listhinorum diebus multis
xxvi Quae postquam gesta sunt
temptauit ds abraham
et dixit ad eum
abraham. ille respondit adsum
ait ei. tolle filium tuum uni
genitum quem diligis isaac
et uade in terram uisionis atq.
offer eum ibi holocaustum
super unum montium quem
monstrauero tibi
igitur abraham de nocte
consurgens strauit asinum suum
ducens secum duos iuuenes
et isaac filium suum.
cumq. concidisset ligna
in holocaustum
abiit ad locum quem prae
ceperat ei ds.
die autem tertio eleuatis
oculis uidit locum procul
dixitq. ad pueros suos
expectate hic cum asino
ego et puer illuc usq.
properantes postquam
adorauerimus reuer
temur ad uos
tulit quoq. ligna holocausti
et inposuit super isaac
filium suum
ipse uero portabat in manib.
ignem et gladium.
cumque duo pergerent simul
dixit isaac patri suo. pater mi
at ille respondit. quid uis fili
ecce inquit ignis et ligna ubi est
uictima holocausti.
dixit abraham. ds prouidebit
sibi uictimam holocausti
fili mi
pergebant ergo pariter
ueneruntq. ad locum quem
ostenderat ei ds
in quo aedificauit altare et
desuper ligna conposuit
cumq. conligasset isaac
filium suum
posuit eum in altari super
struem lignorum
extenditq. manum et arripuit
gladium ut immolaret filium
et ecce angelus dni de caelo
clamauit dicens
abraham abraham.
qui respondit adsum. dixitq.
non extendas manum tuam
super puerum neq.
facias ei quicquam
nunc cognoui quod times dnm
et non peperceris filio tuo
unigenito propter me
leuauit abraham oculos

uiditq· post tergum arietem
inter uepres herentem
cornibus
quem adsumens obtulit
holocaustum pro filio
appellauitq· nomen loci
illius dns uidet
unde usq· hodie dicitur
in monte dns uidebit
uocauit autem angelus dni
abraham secundo
de caelo dicens
per memet ipsum iuraui
dicit dns
quia fecisti rem hanc et non
pepercisti filio tuo unigenito
benedicam tibi et multipli
cabo semen tuum sicut
stellas caeli et uelut harenam
quae est in litore maris
possidebit semen tuum
portas inimicorum suorum
et benedicentur in semine
tuo omnes gentes terrae
quia oboedisti uoci meae
reuersus est abraham
ad pueros suos
abieruntq· bersabee simul
et habitauit ibi
xviii His ita gestis nuntiatum est
abraham quod melcha quoq·
genuisset filios nahor
fratri suo
hus primogenitum et buz
fratrem eius
et camuhel patrem syrorum
et chased et azau
pheldas quoq· et iedlaphac
bathuel de quo nata est rebecca
octo istos genuit melcha
nahor fratri abraham
concubina uero illius nomine
roma peperit tabee et gaam
et thaas et maacha

uixit autem sara centum
uiginti et septem annis
et mortua est in ciuitate
arbee quae est hebron
in terra chanaan
uenitque abraham ut plange
ret et fleret eam
cumq· surrexisset ab officio
funeris
locutus est ad filios heth dicens
aduena sum et peregrinus
apud uos
date mihi ius sepulchri uobiscum
ut sepeliam mortuum meum
responderuntq· filii heth
audi nos domine princeps
dei es apud nos
in electis sepulchris nostris
sepeli mortuum tuum
nullusq· prohibere te pote
rit quin in monumento eius
sepelias mortuum tuum
surrexit abraham et adora
uit populum terrae
filios uidelicet heth
dixitque ad eos
si placet animae uestrae
ut sepeliam mortuum meum
audite me et intercedite
apud ephron filium soor
ut det mihi speluncam dupli
cem quam habet in extrema
parte agri sui
pecunia digna tradat mihi eam
coram uobis in possessi
onem sepulchri
habitabat autem ephron
in medio filiorum heth
responditq· ad abraham cunc
tis audientibus qui ingredie
bantur portam ciuitatis
illius dicens
nequaquam ita fiat domine mi
sed tu magis ausculta quod loquar

agrum trado tibi et speluncam
quae in eo est praesentibus filiis populi mei
sepeli mortuum tuum
adoravit Abraham coram
populo terrae
et locutus est ad Ephron
circumstante plebe
quaeso ut audias me
dabo tibi pecuniam pro agro
suscipe eam et sic sepeliam
mortuum meum in eo
respondit Ephron
domine mi audi
terram quam postulas
quadringentis argenti
siclis valet
istud est pretium inter me et te
sed quantum est hoc sepeli
mortuum tuum
quod cum audisset Abraham
adpendit pecuniam quam
Ephron postulaverat audientibus filiis Heth
quadringentos siclos argenti
et probatae monetae publicae
confirmatusque est ager quondam Ephronis in quo erat
spelunca duplex respiciens Mambre
tam ipse quam spelunca et
omnes arbores eius in cunctis terminis per circuitum
Abrahae in possessionem
videntibus filiis Heth et cunctis
qui intrabant portam
civitatis illius
atque ita sepelivit Abraham
Sarram uxorem suam in spelunca agri duplici
qui respiciebat Mambre haec
est Hebron in terra Chanaan
et confirmatus est ager
et antrum quod erat in eo
Abrahae in possessionem
monumenti a filiis Heth
Erat autem Abraham senex
dierumque multorum
et Dominus in cunctis benedixerat ei
dixitque ad servum seniorem
domus suae
qui praeerat omnibus quae habebat
pone manum tuam subter
femur meum
ut adiurem te per Dominum Deum
caeli et terrae
ut non accipias uxorem filio
meo de filiabus Chananeorum
inter quos ego habito
sed ad terram et cognationem
meam proficiscaris
et inde accipias uxorem
filio meo Isaac
respondit servus
si noluerit mulier venire
mecum in terram hanc
num reducere debeo filium
tuum ad locum de quo
egressus es
dixit Abraham cave ne quando
reducas illuc filium meum
Dominus Deus caeli qui tulit me
de domo patris mei et de
terra nativitatis meae
qui locutus est mihi
et iuravit dicens
semini tuo dabo terram hanc
ipse mittet angelum suum
coram te
et accipies inde uxorem
filio meo
sin autem noluerit mulier
sequi te non teneberis
iuramento
filium tantum meum
ne reducas illuc
posuit ergo servus manum
sub femore Abraham domini sui

et iuravit illi super sermone hoc
tulitque decem camelos de grege
domini sui et abiit
ex omnibus bonis eius
portans secum
profectusque perrexit Mesopo-
tamiam ad urbem Nahor
cumque camelos fecisset
accumbere
extra oppidum iuxta puteum
aquae vespere
eo tempore quo solent mulie-
res egredi ad hauriendam
aquam dixit
Domine Deus domini mei Abraham
occurre obsecro hodie mihi
et fac misericordiam
cum domino meo Abraham
ecce ego sto prope
fontem aquae
et filiae habitatorum huius
civitatis egredientur
ad hauriendam aquam
igitur puella cui ego dixero
inclina hydriam tuam ut bibam
et illa responderit bibe quin
et camelis tuis dabo potum
ipsa est quam praeparasti
servo tuo Isaac
et per hoc intellegam quod
feceris misericordiam
cum domino meo
necdum intra se verba
compleverat
et ecce Rebecca egrediebatur
filia Bathuel filii Melchae
uxoris Nahor fratris Abraham
habens hydriam in scapula
puella decora nimis virgoque
pulcherrima et incognita
viro
descenderat autem ad fontem
et impleverat hydriam
ac revertebatur

occurritque ei servus et ait
pauxillum mihi ad sorbendum
praebe aquae
de hydria tua
quae respondit
bibe domine mi
celeriterque deposuit hydriam
super ulnam suam
et dedit ei potum
cumque ille bibisset adiecit
quin et camelis tuis hauriam
aquam donec cuncti bibant
effundensque hydriam in cana-
libus recurrit ad puteum
ut hauriret aquam
et haustam omnibus camelis dedit
ille autem contempla-
batur eam tacitus
scire volens utrum prospe-
rum fecisset iter suum
Dominus an non
postquam autem biberant cameli
protulit vir inaures aureas
appendentes siclos duos
et armillas totidem pondo
siclorum decem
dixitque ad eam cuius es filia
indica mihi
est in domo patris tui
locus ad manendum
quae respondit filia Bathuelis
sum filii Melchae quem
peperit Nahor
et addidit dicens
palearum quoque et faeni
plurimum est apud nos
et locus spatiosus ad manendum
inclinavit se homo et ado-
ravit Dominum dicens
benedictus Dominus Deus domini
mei Abraham
qui non abstulit miseri-
cordiam et veritatem
suam a domino meo

ET RECTO ME ITINERE PERDUXIT
IN DOMUM FRATRIS DOMINI MEI
CUCURRIT ITAQ· PUELLA ET NUN
TIAUIT IN DOMUM MATRIS SUAE
OMNIA QUAE AUDIERAT
HABEBAT AUTEM REBECCA
FRATREM NOMINE LABAN
QUI FESTINUS EGRESSUS EST
AD HOMINEM UBI ERAT FONS
CUMQ· UIDISSET INAURES ET ARMIL
LAS IN MANIB· SORORIS SUAE
ET AUDISSET CUNCTA UERBA
REFERENTIS
HAEC LOCUTUS EST MIHI HOMO
UENIT AD UIRUM QUI STABAT
IUXTA CAMELOS PROPTER
FONTEM AQUAE DIXITQ· AD EUM
INGREDERE BENEDICTE DNI
CUR FORIS STAS
PRAEPARAUI DOMUM ET LOCUM
CAMELIS
ET INTRODUXIT EUM IN HOSPITIUM
AC DESTRAUIT CAMELOS
DEDITQ· PALEAS ET FAENUM
ET AQUAM AD LAUANDOS PEDES
CAMELORUM ET UIRORUM
QUI UENERANT CUM EO
ET APPOSITUS EST IN CON
SPECTU EIUS PANIS
QUI AIT NON COMEDAM DONEC
LOQUAR SERMONES MEOS
RESPONDIT EI LOQUERE
AT ILLE INQUIT SERUUS
ABRAHAM SUM
ET DNS BENEDIXIT DOMINO
MEO UALDE
MAGNIFICATUSQ· EST ET DEDIT
EI OUES ET BOUES ARGENTUM
ET AURUM SERUOS ET ANCIL
LAS CAMELOS ET ASINOS
ET PEPERIT SARA UXOR DOMINI
MEI FILIUM DOMINO MEO
IN SENECTUTE SUA
DEDITQ· ILLI OMNIA QUAE HABUERAT

ET ADIURAUIT ME DOMINUS
MEUS DICENS
NON ACCIPIES UXOREM FILIO MEO
DE FILIAB· CHANANAEORUM
IN QUORUM TERRA HABITO
SED AD DOMUM PATRIS MEI PERGES
ET DE COGNATIONE MEA ACCIPIES
UXOREM FILIO MEO
EGO UERO RESPONDI DOMINO MEO
QUID SI NOLUERIT UENIRE
MECUM MULIER
DNS AIT IN CUIUS CONSPECTU AMBULO
MITTET ANGELUM SUUM TECUM
ET DIRIGET UIAM TUAM
ACCIPIESQ· UXOREM FILIO MEO
DE COGNATIONE MEA
ET DE DOMO PATRIS MEI
INNOCENS ERIS A MALEDICTIONE
MEA CUM UENERIS AD PROPIN
QUOS MEOS ET NON DEDERINT TIBI
UENI ERGO HODIE AD FONTEM
ET DIXI
DNE DS DOMINI MEI ABRAHAM
SI DIREXISTI UIAM MEAM
IN QUA NUNC AMBULO
ECCE STO IUXTA FONTEM AQUAE
ET UIRGO QUAE EGREDIETUR
AD HAURIENDUM AQUAM
AUDIERIT A ME
DA MIHI PAUXILLUM AQUAE
AD BIBENDUM EX HYDRIA TUA
ET DIXERIT MIHI ET TU BIBE
ET CAMELIS TUIS HAURIAM
IPSA EST MULIER QUAM PRAE
PARAUIT DNS FILIO DOMINI MEI
DUM HAEC MECUM TACITUS
UOLUEREM
APPARUIT REBECCA UENIENS
CUM HYDRIA QUAM PORTABAT
IN SCAPULA
DESCENDITQ· AD FONTEM
ET HAUSIT AQUAM
ET AIO AD EAM
DA MIHI PAULULUM BIBERE

quae festina deposuit
hydriam de umero
et dixit mihi
et tu bibe et camelis tuis
potum tribuam
bibi et adaquavit camelos
interrogavique eam
et dixi cuius es filia
quae respondit
filia Bathuhelis sum filii Nahor
quem peperit illi Melcha
suspendi itaque inaures ad ornan
dam faciem eius et armillas
posui in manibus
pronusque adoravi dnm bene
dicens dno do domini
mei Abraham
qui perduxisset me
recto itinere
ut sumerem filiam fratris
domini mei filio eius
quam ob rem si facitis miseri
cordiam et veritatem cum
domino meo indicate mihi
sin autem aliud placet et hoc
dicite ut vadam ad dextram
sive ad sinistram
responderunt Laban et Bathuhel
a dno egressus est sermo non
possumus extra placitum
eius quicquam aliud
tecum loqui
en Rebecca coram te est
tolle eam et proficiscere
et sit uxor filii domini tui
sicut locutus est dns
quod cum audisset puer Abra
ham adoravit in terra dnm
prolatisque vasis argenteis
et aureis ac vestibus dedit ea
Rebeccae pro munere
fratribus quoque eius et matri
dona obtulit
initoque convivio vescentes

pariter et bibentes
manserunt ibi
surgens autem mane
locutus est puer
dimittite me ut vadam
ad dominum meum
responderunt fratres
eius et mater
maneat puella vel decem
dies apud nos
et postea proficiscetur
nolite ait me retinere quia
dns direxit viam meam
dimittite me ut pergam
ad dominum meum
dixerunt vocemus puellam
et quaeramus ipsius voluntatem
cumque vocata venisset sciscitati sunt
vis ire cum homine isto
quae ait vadam
dimiserunt ergo eam et nutri
cem illius servumque
Abraham et comites eius
inprecantes prospera sorori
suae atque dicentes
soror nostra es
crescas in mille milia et pos
sideat semen tuum portas
inimicorum suorum
igitur Rebecca et puellae
illius ascensis camelis
secutae sunt virum
qui festinus revertebatur
ad dominum suum
eo tempore Isaac deambula
bat per viam quae ducit
ad puteum cuius nomen est
viventis et videntis
habitabat enim in terra australi
et egressus fuerat ad medi
tandum in agro inclinata
iam die
cumque levasset oculos vidit
camelos venientes procul

REBECCA QUOQ· CONSPECTO ISAAC
DESCENDIT DE CAMELO
ET AIT AD PUERUM QUIS EST ILLE
HOMO QUI UENIT PER AGRUM
IN OCCURSUM NOBIS
DIXITQ· IPSE EST DOMINUS MEUS
AT ILLA TOLLENS CITO PALLIUM
OPERUIT SE
SERUUS AUTEM CUNCTA QUAE
GESSERAT NARRAUIT ISAAC
QUI INTRODUXIT EAM IN TABER
NACULUM SARRAE MATRIS
SUAE ET ACCEPIT UXOREM
ET IN TANTUM DILEXIT UT DOLO
REM QUEM EX MORTE MATRIS
ACCIDERAT TEMPERARET
XX ABRAHAM UERO ALIAM DUXIT UXO
REM NOMINE CETTHURAM
QUAE PEPERIT EI ZAMRAN
ET IECSAN ET MADAN ET MADIAN
ET IESBOC ET SUE
IECSAN QUOQ· GENUIT SABAN
ET DADAN
FILII DADAN FUERUNT ASSURIM
ET LATUSIM ET LOOMMIM
AT UERO EX MADIAN ORTUS EST
EPHA ET OPHER ET ENOCH
ET ABIDA ET ELDAA
OMNES HII FILII CETTURAE
DEDITQ· ABRAHAM CUNCTA
QUAE POSSEDERAT ISAAC
FILIIS AUTEM CONCUBINARUM
LARGITUS EST MUNERA
ET SEPARAUIT EOS AB ISAAC
FILIO SUO DUM ADHUC IPSE
UIUERET AD PLAGAM ORIENTALE
FUERUNT AUTEM DIES UITAE
EIUS CENTUM SEPTUAGINTA
QUINQ· ANNORUM
ET DEFICIENS MORTUUS EST
IN SENECTUTE BONA
PROUECTAE AETATIS
ET PLENUS DIERUM
CONGREGATUSQ· EST
AD POPULUM SUUM
ET SEPELIERUNT EUM ISAAC
ET ISMAHEL FILII SUI
IN SPELUNCA DUPLICI QUAE SITA
EST IN AGRO EPHRON FILII SOOR
HETTHEI E REGIONE MAMBRE
QUEM EMERAT A FILIIS HETH
IBI SEPULTUS EST IPSE
ET SARRA UXOR EIUS
ET POST OBITUM ILLIUS BENE
DIXIT DS ISAAC FILIO EIUS
QUI HABITABAT IUXTA PUTEUM
NOMINE UIUENTIS ET UIDENTIS
XXII HAE SUNT GENERATIONES
ISMAHEL FILII ABRAHAM
QUEM PEPERIT EI AGAR AEGYP
TIA FAMULA SARAE
ET HAEC NOMINA FILIORUM
EIUS IN UOCABULIS ET GENE
RATIONIB· SUIS
PRIMOGENITUS ISMAHELIS
NABAIOTH
DEIN CEDAR ET ABDEEL
ET MABSAM
MASMA QUOQ· ET DUMA
ET MASSA
ADAD ET THEMA
ITUR ET NAPHIS ET CEDMA
ISTI SUNT FILII ISMAHEL
ET HAEC NOMINA PER CASTELLA
ET OPPIDA EORUM
DUODECIM PRINCIPES
TRIBUUM SUARUM
ANNI UITAE ISMAHEL CENTUM
TRIGINTA SEPTEM
DEFICIENS MORTUUS EST ET AD
POSITUS AD POPULUM SUUM
HABITAUIT AUTEM AB EUILA USQ·
SUR QUAE RESPICIT AEGYPTUM
INTROEUNTIB· ASSYRIOS
CORAM CUNCTIS FRATRIB·
SUIS OBIIT
XX HAE QUOQ· SUNT GENERATIONES
ISAAC FILII ABRAHAM

ABRAHAM GENUIT ISAAC
QUI CUM QUADRAGINTA ESSET
ANNORUM
DUXIT UXOREM REBECCAM FILIAM
BATHUEL SYRI DE MESOPO
TAMIA SOROREM LABAN
DEPRECATUSQ· EST DNM
PRO UXORE SUA EO QUOD
ESSET STERILIS
QUI EXAUDIUIT EUM
ET DEDIT CONCEPTUM REBECCAE
SED COLLIDEBANTUR IN UTERO
EIUS PARUULI
QUAE AIT SI SIC MIHI FUTURUM
ERAT QUID NECESSE FUIT
CONCIPERE
PERREXITQ· UT CONSULERET DNM
QUI RESPONDENS AIT
DUAE GENTES IN UTERO TUO SUNT
ET DUO POPULI EX UENTRE
TUO DIUIDENTUR
POPULUSQ· POPULUM SUPERA
BIT ET MAIOR MINORI SERUIET
IAM TEM PUS PARIENDI
UENE RAT
ET ECCE GEMINI IN UTERO
REPERTI SUNT
QUI PRIMUS EGRESSUS EST
RUFUS ERAT ET TOTUS IN MO
REM PELLIS HISPIDUS
UOCATUMQ· NOMEN EIUS ESAU
PROTINUS ALTER EGREDIENS
PLANTAM FRATRIS TENE
BAT MANU
ET IDCIRCO APPELLAUIT EUM IACOB
SEXAGENARIUS ERAT ISAAC
QUANDO NATI SUNT PARUULI
QUIB· ADULTIS FACTUS EST
ESAU UIR GNARUS UENANDI
ET HOMO AGRICOLA
IACOB AUTEM UIR SIMPLEX
HABITABAT IN TABERNACULIS
ISAAC AMABAT ESAU EO QUOD
DE UENATIONIB· ILLIUS
UESCERETUR
ET REBECCA DILIGEBAT IACOB
COXIT AUTEM IACOB PULMENTUM
AD QUEM CUM UENISSET
ESAU DE AGRO LASSUS AIT
DA MIHI DE COCTIONE HAC RUFA
QUIA OPPIDO LASSUS SUM
QUAM OB CAUSAM UOCATUM
EST NOMEN EIUS EDOM
CUI DIXIT IACOB UENDE MIHI
PRIMOGENITA TUA
ILLE RESPONDIT EN MORIOR
QUID MIHI PRODERUNT
PRIMOGENITA
AIT IACOB IURA ERGO MIHI
IURAUIT ESAU ET UENDIDIT
PRIMOGENITA
ET SIC ACCEPTO PANE ET LENTIS
EDULIO COMEDIT ET BIBIT
ET ABIIT PARUI PENDENS QUOD
PRIMOGENITA UENDIDISSET
XXXV ORTA AUTEM FAME SUPER TERRAM
POST EAM STERILITATEM QUAE
ACCIDERAT IN DIEB· ABRAHAM
ABIIT ISAAC AD ABIMELECH REGEM
PHILISTINORUM IN GERARA
APPARUITQ· EI DNS ET AIT
NE DESCENDAS IN AEGYPTUM
SED QUIESCE IN TERRA QUAM
DIXERO TIBI ET PEREGRI
NARE IN EA
EROQ· TECUM ET BENEDICAM TIBI
TIBI ENIM ET SEMINI TUO DABO
UNIUERSAS REGIONES HAS
CONPLENS IURAMENTUM QUOD
SPOPONDI ABRAHAM PATRI TUO
ET MULTIPLICABO SEMEN TUUM
SICUT STELLAS CAELI
DABOQ· POSTERIS TUIS UNIUER
SAS REGIONES HAS
ET BENEDICENTUR IN SEMINE
TUO OMNES GENTES TERRAE
EO QUOD OBOEDIERIT ABRAHAM
UOCI MEAE ET CUSTODIERIT

praecepta mea et man
data mea
et caerimonias legesque
servaverit
mansit itaque Isaac in Geraris
qui cum interrogaretur a viris
loci illius super uxore sua
respondit soror mea est
timuerat enim confiteri
quod sibi esset sociata
coniugio
reputans ne forte interfice
rent eum propter illius
pulchritudinem
cumque pertransissent dies
plurimi et ibidem moraretur
prospiciens Abimelech pale
stinorum rex per fenestram
vidit eum iocantem cum
Rebecca uxore sua
et accersito eo
perspicuum est ait quod
uxor tua sit
cur mentitus es
sororem tuam esse
respondit timui ne mo
rerer propter eam
dixitque Abimelech quare
inposuisti nobis
potuit coire quispiam
de populo cum uxore tua
et induxeras super nos
grande peccatum
praecepitque omni populo dicens
qui tetigerit hominis huius
uxorem morte morietur
sevit autem Isaac in terra
illa et invenit in ipso
anno centuplum
benedixitque ei Dominus et locu
pletatus est homo
et ibat proficiens
atque succrescens
donec magnus vehementer
effectus est
habuit quoque possessionem
ovium et armentorum
et familiae plurimum
ob haec invidentes ei Palestini
omnes puteos quos fode
rant servi patris illius
Abraham illo tempore
obstruxerunt inplentes humo
intantum ut ipse Abimelech
diceret ad Isaac
recede a nobis quoniam poten
tior nostri factus es valde
et ille discedens ut veniret
ad torrentem Gerarae
habitaretque ibi
rursum fodit alios puteos
quos foderant servi
patris sui Abraham
et quos illo mortuo olim
obstruxerant Philisthim
appellavitque eos hisdem
nominibus quibus ante pater
vocaverat
foderunt in torrente et reppe
rerunt aquam vivam
sed et ibi iurgium fuit pastorum
Gerarae adversum pasto
res Isaac dicentium
nostra est aqua
quam ob rem nomen putei
ex eo quod acciderat
vocavit Calumniam
foderunt et alium et pro
illo quoque rixati sunt
appellavitque eum Inimicitias
profectus inde fodit alium
puteum pro quo non
contenderunt
itaque vocavit nomen illius
Latitudo dicens
nunc dilatavit nos Dominus et fecit
crescere super terram
ascendit autem ex illo loco

IN BERSABEE
UBI APPARUIT EI DNS IN IPSA
NOCTE DICENS
EGO SUM DNS ABRAHAM
PATRIS TUI
NOLI METUERE QUIA TECUM SUM
BENEDICAM TIBI ET MULTIPLICABO
SEMEN TUUM PROPTER
SERVUM MEUM ABRAHAM
ITAQ. AEDIFICAVIT IBI ALTARE
ET INVOCATO NOMINE DNI
EXTENDIT TABERNACULUM
PRAECEPITQ. SERVIS SUIS
UT FODERENT PUTEUM
AD QUEM LOCUM CUM VENIS
SENT DE GERARIS
ABIMELECH ET OCHOZATH AMICUS
ILLIUS ET FICHOL DUX MILITUM
LOCUTUS EST EIS ISAAC
QUID VENISTIS AD ME HOMINEM
QUEM ODISTIS ET EXPULI
STIS A VOBIS
QUI RESPONDERUNT VIDIMUS
TECUM ESSE DNM ET ID
CIRCO NUNC DIXIMUS
SIT IURAMENTUM INTER NOS
ET INEAMUS FOEDUS
UT NON FACIAS NOBIS QUICQUAM MALI
SICUT ET NOS NIHIL TUORUM
ATTIGIMUS
NEC FECIMUS QUOD TE LAEDERET
SED CUM PACE DIMISIMUS
AUCTUM BENEDICTIONE DNI
FECIT ERGO EIS CONVIVIUM
ET POST CIBUM ET POTUM
SURGENTES MANE IURAVE
RUNT SIBI MUTUO
DIMISITQ. EOS ISAAC PACI
FICE IN LOCUM SUUM
ECCE AUTEM VENERUNT
IN IPSO DIE SERVI ISAAC
ADNUNTIANTES EI DE PUTEO
QUEM FODERANT
ATQ. DICENTES INVENIMUS AQUAM
UNDE APPELLAVIT EUM
ABUNDANTIAM
ET NOMEN URBI INPOSITUM EST
BERSABEE USQUE IN PRAE
SENTEM DIEM
ESAU VERO QUADRAGENARIUS
DUXIT UXORES
IUDITH FILIAM BEERI HETTHEI
ET BASEMATH FILIAM HELON
EIUSDEM LOCI
QUAE AMBAE OFFENDERANT
ANIMUM ISAAC ET REBECCAE
XXVII SENUIT AUTEM ISAAC ET CALIGA
VERUNT OCULI EIUS
ET VIDERE NON POTERAT
VOCAVITQ. ESAU FILIUM SUUM
MAIOREM ET DIXIT EI FILI MI
QUI RESPONDIT ADSUM
CUI PATER
VIDES INQUIT QUOD SENUERIM
ET IGNOREM DIEM
MORTIS MEAE
SUME ARMA TUA PHARETRAM
ARCUM ET EGREDERE FORAS
CUMQ. VENATU ALIQUID
ADPREHENDERIS
FAC MIHI INDE PULMENTUM
SICUT VELLE ME NOSTI
ET ADFER UT COMEDAM ET BENE
DICAT TIBI ANIMA MEA
ANTEQUAM MORIAR
QUOD CUM AUDISSET REBECCA
ET ILLE ABISSET IN AGRUM UT IUS
SIONEM PATRIS EXPLERET
DIXIT FILIO SUO IACOB
AUDIVI PATREM TUUM LOQUEN
TEM CUM ESAU FRATRE TUO
ET DICENTEM EI
ADFER MIHI DE VENATIONE TUA
ET FAC CIBOS UT COMEDAM
ET BENEDICAM TIBI CORAM DNO
ANTEQUAM MORIAR
NUNC ERGO FILI MI ADQUIE
SCE CONSILIIS MEIS

ET PERGENS AD GREGEM AFFER
MIHI DUOS HAEDOS OPTIMOS
UT FACIAM EX HIS ESCAS PATRI TUO
QUIBUS LIBENTER VESCITUR
QUAS CUM INTULERIS ET COME
DERIT BENEDICAT TIBI
PRIUSQUAM MORIATUR
CUI ILLE RESPONDIT
NOSTI QUOD ESAU FRATER MEUS
HOMO PILOSUS SIT
ET EGO LENIS
SI ADTRECTAVERIT ME PATER
MEUS ET SENSERIT
TIMEO NE PUTET ME SIBI
VOLUISSE INLUDERE
ET INDUCAT SUPER ME MALEDIC
TIONEM PRO BENEDICTIONE
AD QUEM MATER IN ME SIT AIT
ISTA MALEDICTIO FILI MI
TANTUM AUDI VOCEM MEAM
ET PERGE AFFERQUE QUAE DIXI
ABIIT ET ADTULIT DEDITQUE MATRI
PARAVIT ILLA CIBOS SICUT NOVE
RAT VELLE PATREM ILLIUS
ET VESTIBUS ESAU VALDE BONIS
QUAS APUD SE HABEBAT
DOMI INDUIT EUM
PELLICULASQUE HAEDORUM
CIRCUMDEDIT MANIBUS ET
COLLI NUDA PROTEXIT
DEDITQUE PULMENTUM ET PANES
QUOS COXERAT TRADIDIT
QUIBUS ILLATIS DIXIT PATER MI
AT ILLE RESPONDIT AUDIO
QUIS ES TU FILI MI
DIXITQUE IACOB EGO SUM ESAU
PRIMOGENITUS TUUS
FECI SICUT PRAECEPISTI MIHI
SURGE SEDE ET COMEDE
DE VENATIONE MEA
UT BENEDICAT MIHI ANIMA TUA
RURSUMQUE ISAAC AD FILIUM SUUM
QUOMODO INQUIT TAM CITO
INVENIRE POTUISTI FILI MI

QUI RESPONDIT VOLUNTATIS DEI
FUIT UT CITO MIHI OCCUR
RERET QUOD VOLEBAM
DIXITQUE ISAAC ACCEDE HUC
UT TANGAM TE FILI MI
ET PROBEM UTRUM TU SIS
FILIUS MEUS ESAU AN NON
ACCESSIT ILLE AD PATREM
ET PALPATO EO DIXIT ISAAC
VOX QUIDEM VOX IACOB EST
SED MANUS MANUS SUNT ESAU
ET NON COGNOVIT EUM QUIA
PILOSAE MANUS SIMILITUDINEM
MAIORIS EXPRESSERANT
BENEDICENS ERGO ILLI AIT
TU ES FILIUS MEUS ESAU
RESPONDIT EGO SUM
AT ILLE AFFER INQUIT MIHI
CIBOS DE VENATIONE TUA
FILI MI
UT BENEDICAT TIBI ANIMA MEA
QUOS CUM OBLATOS COMEDIS
SET OBTULIT EI ETIAM VINUM
QUO HAUSTO DIXIT AD EUM
ACCEDE AD ME ET DA MIHI
OSCULUM FILI MI
ACCESSIT ET OSCULATUS EST EUM
STATIMQUE UT SENSIT VESTI
MENTORUM ILLIUS FRAGRAN
TIAM BENEDICENS AIT
ECCE ODOR FILII MEI SICUT ODOR
AGRI CUI BENEDIXIT DNS
DET TIBI DS DE RORE CAELI
ET DE PINGUEDINE TERRAE
ABUNDANTIAM FRUMENTI
ET VINI
ET SERVIANT TIBI POPULI
ET ADORENT TE TRIBUS
ESTO DOMINUS FRATRUM
TUORUM ET INCURVENTUR
ANTE TE FILII MATRIS TUAE
QUI MALEDIXERIT TE SIT MALEDICTUS
ET QUI BENEDIXERIT TIBI BENE
DICTIONIBUS REPLEATUR

UIX ISAAC SERMONEM
IMPLEUERAT
ET EGRESSO IACOB FORAS
UENIT ESAU
COCTOSQ· DE UENATIONE CIBOS
INTULIT PATRI DICENS
SURGE PATER MI ET COMEDE
DE UENATIONE FILII TUI UT
BENEDICAT MIHI ANIMA TUA
DIXITQ· ILLI ISAAC QUIS ENIM ES TU
QUI RESPONDIT EGO SUM PRIMO
GENITUS FILIUS TUUS ESAU
EXPAUIT ISAAC STUPORE
UEHEMENTI ET ULTRA
QUAM CREDI POTEST
ADMIRANS AIT
QUIS IGITUR ILLE EST QUI DUDUM
CAPTAM UENATIONEM
ADTULIT MIHI
ET COMEDI EX OMNIB·
PRIUSQUAM TU UENIRES
BENEDIXIQ· EI ET ERIT BENEDICTUS
AUDITIS ESAU SERMONIBUS
PATRIS INRUGIIT CLAMORE
MAGNO ET CONSTERNATUS AIT
BENEDIC ETIAM MIHI PATER MI
QUI AIT UENIT GERMANUS TUUS
FRAUDULENTER ET ACCEPIT
BENEDICTIONEM TUAM
AT ILLE SUBIUNXIT
IUSTE UOCATUM EST
NOMEN EIUS IACOB
SUBPLANTAUIT ENIM ME
EN ALTERA UICE
PRIMOGENITA MEA ANTE TULIT
ET NUNC SECUNDO SUBRIPUIT
BENEDICTIONEM MEAM
RURSUMQ· AD PATREM
NUMQUID NON RESERUASTI
AIT ET MIHI BENEDICTIONEM
RESPONDIT ISAAC DOMINUM
TUUM ILLUM CONSTITUI
ET OMNES FRATRES EIUS SERUITUTI
ILLIUS SUBIUGAUI

FRUMENTO ET UINO
STABILIUI EUM
TIBI POST HAEC FILI MI
ULTRA QUID FACIAM
CUI ESAU NUMQUID UNAM INQUIT
TANTUM BENEDICTIONEM
HABES PATER
MIHI QUOQ· OBSECRO
UT BENEDICAS
CUMQ· EIULATU MAGNO FLERET
MOTUS ISAAC DIXIT AD EUM
IN PINGUEDINE TERRAE
ET IN RORE CAELI
DESUPER ERIT BENEDICTIO TUA
UIUES GLADIO ET FRATRI TUO
SERUIES
TEMPUSQ· UENIET CUM EXCU
TIAS ET SOLUAS IUGUM EIUS
DE CERUICIBUS TUIS
ODERAT ERGO SEMPER ESAU IACOB
PRO BENEDICTIONE QUA
BENEDIXERAT EI PATER
DIXITQ· IN CORDE SUO
UENIANT DIES LUCTUS PATRIS
MEI ET OCCIDAM FRATREM
MEUM IACOB
NUNTIATA SUNT HAEC REBECCAE
QUAE MITTENS ET UOCANS IACOB
FILIUM SUUM DIXIT AD EUM
ECCE ESAU FRATER TUUS MINATUR
UT OCCIDAT TE
NUNC ERGO FILI AUDI UOCEM MEAM
ET CONSURGENS FUGE AD LABAN
FRATREM MEUM IN HARAN
HABITABISQ· CUM EO DIES PAUCOS
DONEC REQUIESCAT
FUROR FRATRIS TUI
ET CESSET INDIGNATIO EIUS
OBLIUISCATURQ· EORUM
QUAE FECISTI IN EUM
POSTEA MITTAM ET ADDUCAM
TE INDE HUC
CUR UTROQ· ORBABOR
FILIO UNA DIE

DIXIT QUOQ· REBECCA AD ISAAC
TAEDET ME UITAE MEAE
PROPTER FILIAS HETH
SI ACCEPERIT IACOB UXOREM
DE STIRPE HUIUS TERRAE
NOLO UIUERE
XXX VII UOCAUIT ITAQ· ISAAC IACOB ET BENE
DIXIT PRAECEPITQ· EI DICENS
NOLI ACCIPERE CONIUGEM
DE GENERE CHANAAN
SED UADE ET PROFICISCERE
IN MESOPOTAMIAM SYRIAE
AD DOMUM BATHUEL
PATREM MATRIS TUAE
ET ACCIPE TIBI INDE UXOREM
DE FILIAB· LABAN AUUNCULI TUI
DS AUTEM OMNIPOTENS
BENEDICAT TIBI
ET CRESCERE TE FACIAT
ATQUE MULTIPLICET
UT SIS IN TURBAS POPULORUM
ET DET TIBI BENEDICTIONES ABRA
HAM ET SEMINI TUO POST TE
UT POSSIDEAS TERRAM PEREGRI
NATIONIS TUAE QUAM POLLI
CITUS EST AUO TUO
CUMQ· DIMISISSET EUM ISAAC
PROFECTUS UENIT IN MESOPO
TAMIAM SYRIAE
AD LABAN FILIUM BATHUEL SYRI
FRATREM REBECCAE MATRIS SUAE
UIDENS AUTEM ESAU QUOD BENE
DIXISSET PATER SUUS IACOB
ET MISISSET EUM IN MESOPO
TAMIAM SYRIAE UT INDE
UXOREM DUCERET
ET QUOD POST BENEDICTIONEM
PRAECEPISSET EI DICENS
NON ACCIPIES CONIUGEM
DE FILIAB· CHANAAN
QUODQ· OBOEDIENS IACOB
PARENTIB· ISSET IN SYRIAM
PROBANS QUOQ· QUOD NON LIBEN
TER ASPICERET FILIAS

CHANAAN PATER SUUS
IBIT AD ISMAHELEM ET DUXIT
UXOREM ABSQ· HIS
QUAS PRIUS HABEBAT
MELETH FILIAM ISMAHEL FILII
ABRAHAM SORORE NABAIOTH
IGITUR EGRESSUS IACOB DE BER XXX VIII
SABEE PERGEBAT HARAN
CUMQ· UENISSET AD QUENDAM
LOCUM ET UELLET IN EO REQUI
ESCERE POST SOLIS OCCUBITUM
TULIT DE LAPIDIB· QUI IACEBANT
ET SUPPONENS CAPITI SUO
DORMIUIT IN EODEM LOCO
UIDITQ· IN SOMNIS SCALAM STANTEM
SUPER TERRAM ET CACUMEN
ILLIUS TANGENS CAELUM
ANGELOS QUOQ· DI ASCENDENTES
ET DESCENDENTES PER EAM
ET DOMINUM INNIXUM SCALAE
DICENTEM SIBI
EGO SUM DNS DS ABRAHAM
PATRIS TUI ET DS ISAAC
TERRAM IN QUA DORMIS TIBI
DABO ET SEMINI TUO
ERITQ· GERMEN TUUM
QUASI PULUIS TERRAE
DILATABERIS AD OCCIDENTEM
ET ORIENTEM ET SEPTENTRI
ONEM ET MERIDIEM
ET BENEDICENTUR IN TE ET IN
SEMINE TUO CUNCTAE
TRIBUS TERRAE
ET ERO CUSTOS TUUS QUO
CUMQUE PERREXERIS
ET REDUCAM TE IN TERRAM HANC
NEC DIMITTAM NISI COMPLE
UERO UNIUERSA QUAE DIXI
CUMQ· EUIGILASSET
IACOB DE SOMNO AIT
UERE DNS EST IN LOCO ISTO
ET EGO NESCIEBAM
PAUENSQUE QUAM TERRIBILIS
INQUIT EST LOCUS ISTE

NON EST HIC ALIUD NISI DOMUS DI
ET PORTA CAELI
SURGENS ERGO MANE TULIT
LAPIDEM QUEM SUBPOSU
ERAT CAPITI SUO
ET EREXIT IN TITULUM
FUNDENS OLEUM DESUPER
APPELLAUITQ. NOMEN URBIS
BETHEL QUAE PRIUS LUZA
UOCABATUR
UOUIT ETIAM UOTUM DICENS
SI FUERIT DS MECUM
ET CUSTODIERIT ME
IN UIA PER QUAM AMBULO
ET DEDERIT MIHI PANEM AD UES
CENDUM ET UESTEM
AD INDUENDUM
REUERSUSQ. FUERO PROSPERE
AD DOMUM PATRIS MEI
ERIT MIHI DNS IN DM
ET LAPIS ISTE QUEM EREXI
IN TITULUM UOCABITUR
DOMUS DI
CUNCTORUMQ. QUAE DEDERIS
MIHI DECIMAS OFFERAM TIBI
PROFECTUS ERGO IACOB UENIT
IN TERRAM ORIENTALEM
ET UIDIT PUTEUM IN AGRO
TRES QUOQUE GREGES OUIUM
ACCUBANTES IUXTA EUM
NAM EX ILLO ADAQUABANTUR
PECORA
ET OS EIUS GRANDI LAPIDE
CLAUDEBATUR
MORISQ. ERAT UT CUNCTIS
OUIBUS CONGREGATIS
DEUOLUERENT LAPIDEM
ET REFECTIS GREGIBUS RURSUM
SUPER OS PUTEI PONERENT
DIXITQ. AD PASTORES
FRATRES UNDE ESTIS
QUI RESPONDERUNT DE HARAN
QUOS INTERROGANS
NUMQUID AIT NOSTIS
LABAN FILIUM NAHOR
DIXERUNT NOUIMUS
SANUS NE EST INQUIT
UALET INQUIUNT
ET ECCE RAHEL FILIA EIUS
UENIT CUM GREGE SUO
DIXITQ. IACOB ADHUC MULTUM
DIEI SUPEREST
NEC EST TEMPUS UT REDU
CANTUR AD CAULAS GREGES
DATE ANTE POTUM OUIBUS ET SIC
EAS AD PASTUM REDUCITE
QUI RESPONDERUNT NON POS
SUMUS DONEC OMNIA PECORA
CONGREGENTUR
ET AMOUEAMUS LAPIDEM
DE ORE PUTEI UT ADAQUEMUS
GREGES
ADHUC LOQUEBANTUR
ET ECCE RAHEL UENIEBAT
CUM OUIBUS PATRIS SUI
NAM GREGEM IPSA PASCEBAT
QUAM CUM UIDISSET IACOB
ET SCIRET CONSOBRINAM SUAM
OUESQ. LABAN AUUNCULI SUI
AMOUIT LAPIDEM QUO PUTEUS
CLAUDEBATUR
ET ADAQUATO GREGE
OSCULATUS EST EAM
ELEUATAQ. UOCE FLEUIT ET IN
DICAUIT EI QUOD FRATER ESSET
PATRIS EIUS ET FILIUS REBECCAE
AT ILLA FESTINANS NUNTIAUIT
PATRI SUO
QUI CUM AUDISSET UENISSE
IACOB FILIUM SORORIS SUAE
CUCURRIT OBUIAM
CONPLEXUSQ. EUM ET IN OSCULA
RUENS DUXIT IN DOMUM SUAM
AUDITIS AUTEM CAUSIS
ITINERIS RESPONDIT
OS MEUM ES ET CARO MEA
ET POSTQUAM EXPLETI SUNT DIES
MENSIS UNIUS DIXIT EI

num quia frater meus es
gratis servies mihi
dic quid mercedis accipias
habebat vero filias duas
nomen maioris lia minor
appellabatur rahel
sed lia lippis erat oculis
rahel decora facie et ue
nusto aspectu
quam diligens iacob ait
serviam tibi pro rahel filia
tua minore septem annis
respondit laban melius
est ut tibi eam dem
quam viro alteri
mane apud me
servivit igitur iacob pro
rachel septem annis
et videbantur illi pauci dies
prae amoris magnitudine
dixitque ad laban
da mihi uxorem meam quia
iam tempus expletum est
ut ingrediar ad eam
qui vocatis multis amico
rum turbis ad convivium
fecit nuptias
et vespere filiam suam
liam introduxit ad eum
dans ancillam filiae
zelpham nomine
ad quam cum ex more iacob
fuisset ingressus
facto mane vidit liam
et dixit ad socerum
quid est quod facere voluisti
nonne pro rahel servivi tibi
quare inposuisti mihi
respondit laban non est in
loco nostro consuetudinis
ut minores ante tra
damus ad nuptias
imple ebdomadam dierum
huius copulae

et hanc quoque dabo tibi pro
opere quo serviturus es
mihi septem annis aliis
adquievit placito et ebdoma
da transacta rahel
duxit uxorem
cui pater servam ballam
dederat
tandemque potitus optatis
nuptiis amorem sequen
tis priori praetulit
serviens apud eum
septem annis aliis
videns autem dns quod
despiceret liam aperuit
vulvam eius
sorore sterili permanente
quae conceptum genuit
filium vocavitque nomen
eius ruben dicens
vidit dns humilitatem meam
nunc amabit me vir meus
rursumque concepit et pe
perit filium et ait
quoniam audivit dns haberi
me contemptui dedit
etiam istum mihi
vocavitque nomen illius simeon
concepit tertio et genuit
alium dixitque
nunc quoque copulabitur
mihi maritus meus
eo quod pepererim illi
tres filios
et idcirco appellavit nomen
eius levi
quarto concepit et pepe
rit filium et ait
modo confitebor dno et ob
hoc vocavit eum iudam
cessavitque parere
cernens autem rahel quod
infecunda esset invidit
sorori et ait marito suo

da mihi liberos alioquin moriar
concitatus respondit iacob
num pro deo ego sum qui pri
uauit te fructu uentris tui
at illa habeo inquit famulam
ballam ingredere ad eam
ut pariat super genua mea
et habeam ex ea filios
deditque ei ballam in coniugium
quae ingresso ad se uiro con
cepit et peperit filium
dixitque rahel iudicauit mihi
dns et exaudiuit uocem
meam dans mihi filium
et idcirco appellauit
nomen illius dan
rursumque balla concipiens
peperit alterum
pro quo ait rahel
conparauit me ds cum
sorore mea et inualui
uocauitque eum nepthali
sentiens lia quod parere
desisset
zelpham ancillam suam
marito tradidit
qua post conceptum edente
filium dixit feliciter
et idcirco uocauit nomen
eius gad
peperit quoque zelpha
alterum dixitque lia
hoc pro beatitudine mea
beatam quippe me dicent
mulieres propterea
appellauit eum aser
egressus autem ruben tempo
re messis triticeae in agro
repperit mandragoras
quos matri liae detulit
dixitque rahel da mihi partem
de mandragoris filii tui
illa respondit parumne tibi
uidetur quod praeripueris

maritum mihi
nisi etiam mandragoras
filii mei tuleris
ait rahel dormiat tecum
hac nocte pro mandra
goris filii tui
redeuntique ad uesperam
de agro iacob
egressa est in occursum lia
et ad me inquit intrabis quia
mercede conduxi te pro
mandragoris filii mei
dormiuit cum ea nocte illa
et exaudiuit ds preces eius
concepitque et peperit filium
quintum et ait
dedit ds mercedem mihi quia
dedi ancillam meam uiro meo
appellauitque nomen illius
issachar
rursum lia concipiens pepe
rit sextum filium et ait
ditauit me ds dote bona
etiam hac uice
mecum erit maritus meus
eo quod genuerim ei
sex filios
et idcirco appellauit
nomen eius zabulon
post quem peperit filiam
nomine dinam
recordatus quoque dns rahelis
exaudiuit eam et aperuit
uuluam illius
quae concepit et peperit
filium dicens
abstulit ds obprobrium meum
et uocauit nomen illius
ioseph dicens
addat mihi dns filium alterum
Nato autem ioseph dixit
iacob socero suo
dimitte me ut reuertar in pa
triam et ad terram meam

DA MIHI UXORES ET LIBEROS
MEOS PRO QUIBUS SERVIVI
TIBI UT ABEAM
TU NOSTI SERVITUTEM
QUA SERVIVI TIBI
AIT ILLI LABAN INVENIAM GRATIAM
IN CONSPECTU TUO
EXPERIMENTO DIDICI QUOD BENE
DIXERIT MIHI DS PROPTER TE
CONSTITUE MERCEDEM TUAM
QUAM DEM TIBI
AT ILLE RESPONDIT
TU NOSTI QUOMODO SERVIERIM
TIBI ET QUANTA IN MANIBUS
MEIS FUERIT POSSESSIO TUA
MODICUM HABUISTI ANTE
QUAM VENIREM
ET NUNC DIVES EFFECTUS ES
BENEDIXITQ· TIBI DNS
AD INTROITUM MEUM
IUSTUM EST IGITUR UT ALIQUANDO
PROVIDEAM ETIAM DOMUI MEAE
DIXITQ· LABAN QUID DABO TIBI
AT ILLE AIT NIHIL VOLO
SED SI FECERIS QUOD POSTULO
ITERUM PASCAM ET CUSTO
DIAM PECORA TUA
GYRA OMNES GREGES TUOS
ET SEPARA CUNCTAS OVES
VARIAS ET SPARSO VELLERE
ET QUODCUMQ· FURVUM ET MACU
LOSUM VARIUMQ· FUERIT TAM
IN OVIB· QUAM IN CAPRIS
ERIT MERCES MEA
RESPONDEBITQ· MIHI CRAS IUSTI
TIA MEA QUANDO PLACITI TEM
PUS ADVENERIT CORAM TE
ET OMNIA QUAE NON FUERINT
VARIA ET MACULOSA ET FURVA
TAM IN OVIB· QUAM IN CAPRIS
FURTI ME ARGUENT
DIXIT LABAN GRATUM HABEO
QUOD PETIS
ET SEPARAVIT IN DIE ILLO CAPRAS
ET OVES HIRCOS ET ARIETES
VARIOS ATQ· MACULOSOS
CUNCTUM AUTEM GREGEM
UNICOLOREM ID EST ALBI
ET NIGRI VELLERIS
TRADIDIT IN MANU FILIORUM SUORU̅
ET POSUIT SPATIUM ITINERIS
INTER SE ET GENERUM
DIERUM TRIUM
QUI PASCEBAT RELIQUOS
GREGES EIUS
TOLLENS ERGO IACOB VIRGAS
POPULEAS VIRIDES ET AMYGDA
LINAS ET EX PLATANIS
EX PARTE DECORTICAVIT EAS
DETRACTISQ· CORTICIB· IN HIS
QUAE SPOLIATA FUERANT
CANDOR APPARUIT
ILLA VERO QUAE INTEGRA FUERANT
VIRIDIA PERMANSERUNT
ATQ· IN HUNC MODUM COLOR
EFFECTUS EST VARIUS
POSUITQ· EAS IN CANALIB·
UBI EFFUNDEBATUR AQUA
UT CUM VENISSENT GREGES
AD BIBENDUM
ANTE OCULOS HABERENT VIRGAS
ET IN ASPECTU EARUM CONCIPERENT
FACTUMQ· EST UT IN IPSO CALORE
COITUS OVES INTUERENTUR
VIRGAS
ET PARERENT MACULOSA ET VARIA
ET DIVERSO COLORE RESPERSA
DIVISITQ· GREGEM IACOB ET POSUIT
VIRGAS ANTE OCULOS ARIETUM
ERANT AUTEM ALBA QUAEQ·
ET NIGRA LABAN
CETERA VERO IACOB SEPARATIS
INTER SE GREGIBUS
IGITUR QUANDO PRIMO TEMPORE
ASCENDEBANTUR OVES
PONEBAT IACOB VIRGAS IN CANALIB·
AQUARUM ANTE OCULOS
ARIETUM ET OVIUM

UT IN EARUM CONTEMPLATIONE
CONCIPERENT
QUANDO UERO SEROTINA ADMIS
SURA ERAT ET CONCEPTUS
EXTREMUS NON PONEBAT EAS
FACTAQ·SUNT EA QUAE ERANT
SEROTINA LABAN ET QUAE
PRIMI TEMPORIS IACOB
DITATUSQ·EST HOMO ULTRA MODUM
ET HABUIT GREGES MULTOS
ANCILLAS ET SERUOS CAME
LOS ET ASINOS
POSTQUAM AUTEM AUDIUIT
UERBA FILIORUM LABAN
DICENTIUM
TULIT IACOB OMNIA QUAE FUE
RUNT PATRIS NOSTRI
ET DE ILLIUS FACULTATE DITATUS
FACTUS EST INCLYTUS
ANIMADUERTIT QUOQ· FACIEM
LABAN QUOD NON ESSET ERGA SE
SICUT HERI ET NUDIUS TERTIUS
MAXIME DICENTE SIBI DNO
REUERTERE IN TERRAM PATRUM
TUORUM ET AD GENERATIONEM
TUAM EROQ· TECUM
MISIT ET UOCAUIT RAHEL ET LIAM
IN AGRUM UBI PASCEBAT
GREGES DIXITQ· EIS
UIDEO FACIEM PATRIS UESTRI
QUOD NON SIT ERGA ME SICUT
HERI ET NUDIUS TERTIUS
DS AUTEM PATRIS MEI
FUIT MECUM
ET IPSAE NOSTIS QUOD TOTIS
UIRIB· MEIS SERUIERIM
PATRI UESTRO
SED PATER UESTER CIRCUM
UENIT ME
ET MUTAUIT MERCEDEM MEAM
DECEM UICIBUS
ET TAMEN NON DIMISIT EUM
DS UT NOCERET MIHI
SI QUANDO DIXIT UARIAE
ERUNT MERCEDES TUAE
PARIEBANT OMNES OUES
UARIOS FETOS
QUANDO UERO E CONTRARIO AIT
ALBA QUAEQUE ACCIPIES
PRO MERCEDE
OMNES GREGES ALBA PEPERERUNT
TULITQ· DS SUBSTANTIAM PATRIS
UESTRI ET DEDIT MIHI
POSTQUAM ENIM CONCEPTUS
OUIUM TEMPUS ADUENERAT
LEUAUI OCULOS MEOS
ET UIDI IN SOMNIS
ASCENDENTES MARES SUPER
FEMINAS UARIOS ET MACULO
SOS ET DIUERSORUM COLORUM
DIXITQ· ANGELUS DI AD ME
IN SOMNIS
IACOB ET EGO RESPONDI ADSUM
QUI AIT LEUA OCULOS TUOS
ET UIDE UNIUERSOS MASCULOS
ASCENDENTES SUPER FEMINAS
UARIOS RESPERSOS ATQUE
MACULOSOS
UIDI ENIM OMNIA QUAE
FECIT TIBI LABAN
EGO SUM DS BETHEL UBI
UNXISTI LAPIDEM ET
UOTUM UOUISTI MIHI
NUNC ERGO SURGE ET EGREDERE
DE TERRA HAC REUERTENS
IN TERRAM NATIUITATIS TUAE
RESPONDERUNT RAHEL ET LIA
NUMQUID HABEMUS RESIDUI
QUICQUAM IN FACULTATIB·
ET HEREDITATE DOMUS
PATRIS NOSTRI
NONNE QUASI ALIENAS
REPUTAUIT NOS
ET UENDIDIT COMEDITQUE
PRETIUM NOSTRUM
SED DS TULIT OPES PATRIS
NOSTRI ET NOBIS EAS TRADIDIT
AC FILIIS NOSTRIS

unde omnia quae praecepit deus fac
XXX Surrexit itaque iacob et inpositis
liberis et coniugibus suis
super camelos abiit
tulitque omnem substan
tiam et greges et quicquid
in mesopotamiam quaesierat
pergens ad isaac patrem
suum in terram chanaan
eo tempore laban ierat
ad tondendas oves
et rahel furata est idola
patris sui
noluitque iacob confiteri
socero quod fugeret
cumque abisset tam ipse quam
omnia quae iuris eius erant
et amne transmisso pergeret
contra montem galaad
nuntiatum est laban die ter
tio quod fugeret iacob
qui adsumptis fratrib; suis
persecutus est eum
diebus septem
et conprehendit
in monte galaad
viditque in somnis
dicentem sibi deum
cave ne quicquam asperi
loquaris contra iacob
iamque iacob extenderat
in monte tabernaculum
cum ille consecutus eum cum
fratribus suis in eodem monte
galaad fixit tentorium
et dixit ad iacob
quare ita egisti ut clam
me abigeres filias meas
quasi captivas gladio
cur ignorante me
fugere voluisti
nec indicare mihi ut prosequere
rer te cum gaudio et canticis
et tympanis et citharis
non es passus ut oscularer
filios meos ac filias
stulte operatus es
et nunc valet quidem manus
mea reddere tibi malum
sed deus patris vestri
heri dixit mihi
cave ne loquaris cum iacob
quicquam durius
esto ad tuos ire cupiebas
et desiderio tibi erat
domus patris tui
cur furatus es deos meos
respondit iacob
quod inscio te profectus sum
timui ne violenter
auferres filias tuas
quod autem furti me arguis
apud quemcumque inveneris
deos tuos necetur coram
fratrib; nostris
scrutare quicquid tuorum
apud me inveneris et aufer
haec dicens ignorabat quod
rahel furata esset idola
ingressus est itaque laban
tabernaculum iacob et liae
et utriusque famulae
non invenit
cumque intrasset ten
torium rahelis
illa festinans abscondit idola
subter stramenta cameli
et sedit desuper
scrutantique omne tentorium
et nihil invenienti ait
ne irascatur dominus meus
quod coram te adsur
gere nequeo
quia iuxta consuetudinem
feminarum nunc accidit mihi
sic delusa sollicitudo
quaerentis est
tumensque iacob cum iurgio ait

quam ob culpam meam et ob
quod peccatum sic ex
arsisti post me
et scrutatus es omnem
supellectilem meam
quid invenisti de cuncta sub
stantia domus tuae
pone hic coram fratrib- meis
et fratribus tuis
et iudicent inter me et te
idcirco viginti annis fui tecum
oves tuae et caprae steriles
non fuerunt
arietes gregis tui non comedi
nec captum a bestia ostendi tibi
ego omne damnum reddebam
quicquid furto peribat
a me exigebas
die noctuq- aestu urebar
et gelu
fugiebatq- somnus ab oculis meis
sicque per viginti annos in domo
tua servivi tibi
quattuordecim pro filiab-
et sex pro gregib- tuis
inmutasti quoq- mercedem
meam decem vicibus
nisi ds patris mei abraham
et timor isaac adfuisset mihi
forsitan modo nudum me
dimisisses
adflictionem meam et laborem
manuum mearum respexit
ds et arguit te heri
Respondit ei laban
filiae et filii et greges tui et
omnia quae cernis mea sunt
quid possum facere filiis
et nepotib- meis
veni ergo et ineamus foedus
ut sit in testimonium
inter me et te
tulit itaq- iacob lapidem et
erexit illum in titulum
dixitque fratrib- suis
adferte lapides
qui congregantes fecerunt
tumulum comede
runtque super eum
quem vocavit laban
tumulum testis
et iacob acervum testimonii
uterque iuxta proprietatem
linguae suae
dixitque laban
tumulus iste testis erit
inter me et te hodie
et idcirco appellatum est
nomen eius galaad
id est tumulus testis
intueatur dns et iudicet
inter nos quando recesse
rimus a nobis
si adflixeris filias meas
et si introduxeris uxores
alias super eas
nullus sermonis nostri testis
est absque do qui praes
ens respicit
dixitque rursus ad iacob
En tumulus hic et lapis
quem erexi inter me
et te testis erit
tumulus inquam iste et lapis
sint in testimonio
si aut ego transiero illum
pergens ad te
aut tu praeteriens malum
mihi cogitans
ds abraham et ds nahor iudicet
inter nos ds patris eorum
iuravit ergo iacob per timorem
patris sui isaac
inmolatisq- victimis in monte
vocavit fratres suos
ut ederent panem
qui cum comedissent
manserunt ibi

Laban uero de nocte consur
gens osculatus est
filios ac filias suas
et benedixit illis reuer
sus in locum suum
Iacob quoque abiit itinere
quo coeperat
fueruntque ei obuiam
angeli dei
quos cum uidisset ait
castra dei sunt haec
et appellauit nomen loci
illius mahanaim id est castra
XL Misit autem et nuntios ante
se ad esau fratrem suum
in terram seir in regionibus edom
praecepitque eis dicens
sic loquimini domino meo esau
haec dicit frater tuus iacob
apud laban peregrinatus sum
et fui usque in praesentem diem
habeo boues et asinos oues
et seruos atque ancillas
mittoque nunc legationem
ad dominum meum
ut inueniam gratiam
in conspectu tuo
Reuersique sunt nuntii
ad iacob dicentes
uenimus ad esau fratrem tuum
et ecce properat in occursum
tibi cum quadringentis uiris
timuit iacob ualde et perter
ritus diuisit populum
qui secum erat
greges quoque et oues
boues et camelos in duas
turmas dicens
si uenerit esau ad unam tur
mam et percusserit eam
alia turma quae reliqua
est saluabitur
dixitque iacob
deus patris mei abraham

et deus patris mei isaac
domine qui dixisti mihi
reuertere in terram tuam
et in locum natiuitatis tuae
et bene faciam tibi
minor sum cunctis miserati
onibus et ueritate quam
explesti seruo tuo
in baculo meo transiui
iordanen istum
et nunc cum duabus turmis
regredior
erue me de manu fratris
mei de manu esau
quia ualde eum timeo
ne forte ueniens percutiat
matrem cum filiis
tu locutus es quod bene
mihi faceres
et dilatares semen meum
sicut harenam maris
quae prae multitudine
numerari non potest
cumque dormisset ibi
nocte illa
separauit de his quae habebat
munera esau fratri suo
capras ducentas hircos uiginti
oues ducentas arietes uiginti
camelos fetas cum pullis
suis triginta
uaccas quadraginta et tauros
uiginti
asinas uiginti et pullos
earum decem
et misit per manus seruorum
suorum singulos
seorsum greges
dixitque pueris suis
antecedite me et sit spatium
inter gregem et gregem
et praecepit priori dicens
si obuium habueris esau
fratrem meum

ET INTERROGAUERIT TE CUIUS ES
ET QUO UADIS ET CUIUS SUNT
ISTA QUAE SEQUERIS
RESPONDEBIS SERUI TUI IACOB
MUNERA MISIT DOMINO MEO
ESAU IPSE QUOQUE POST
NOS SEQUITUR
SIMILITER MANDAUIT SECUNDO AC TERTIO ET CUNC
TIS QUI SEQUEBANTUR
GREGES DICENS
HISDEM UERBIS LOQUIMINI AD
ESAU CUM INUENERITIS EUM
ET ADDETIS IPSE QUOQUE SERUUS
TUUS IACOB ITER NOSTRUM
INSEQUITUR
DIXIT ENIM PLACABO ILLUM
MUNERIB. QUAE PRAECE
DUNT ET POSTEA UIDEBO
FORSITAN PROPITIABITUR MIHI
PRAECESSERUNT ITAQUE
MUNERA ANTE EUM
IPSE UERO MANSIT NOCTE
ILLA IN CASTRIS
CUMQUE MATURE SURREXISSET
TULIT DUAS UXORES SUAS
ET TOTIDEM FAMULAS
CUM UNDECIM FILIIS
ET TRANSIUIT UADUM IABOC
TRANSDUCTISQUE OMNIBUS
QUAE AD SE PERTINEBANT
REMANSIT SOLUS
.xlv. ET ECCE UIR LUCTABATUR
CUM EO USQUE MANE
QUI CUM UIDERET QUOD EUM
SUPERARE NON POSSET
TETIGIT NERUUM FEMORIS EIUS
ET STATIM EMARCUIT
DIXITQUE AD EUM DIMITTE ME
IAM ENIM ASCENDIT AURORA
RESPONDIT NON DIMITTAM TE
NISI BENEDIXERIS MIHI
AIT ERGO QUOD NOMEN EST TIBI
RESPONDIT IACOB AT ILLE

NEQUAQUAM INQUIT IACOB
APPELLABITUR NOMEN
TUUM SED ISRAHEL
QUONIAM SI CONTRA DM̄ FORTIS
FUISTI QUANTO MAGIS CONTRA
HOMINES PRAEUALEBIS
INTERROGAUIT EUM IACOB
DIC MIHI QUO APPELLE
RIS NOMINE
RESPONDIT CUR QUAERIS
NOMEN MEUM
ET BENEDIXIT EI IN EODEM LOCO
UOCAUITQUE IACOB NOMEN
LOCI ILLIUS PHANUHEL DICENS
UIDI DEUM FACIE AD FACIEM ET
SALUA FACTA EST ANIMA MEA
ORTUSQUE EST EI STATIM SOL
POSTQUAM TRANSGRESSUS
EST PHANUHEL
IPSE UERO CLAUDICABAT PEDE
QUAM OB CAUSAM NON COMEDUN
FILII ISRAHEL NERUUM QUI
EMARCUIT IN FEMORE IACOB
USQUE IN PRAESENTEM DIEM
EO QUOD TETIGERIT NERUUM
FEMORIS EIUS ET OBSTUPUERIT
LEUANS AUTEM IACOB OCULOS
SUOS UIDIT ESAU UENIENTEM
ET CUM EO QUADRINGENTOS UIROS
DIUISITQUE FILIOS LIAE ET RAHEL
AMBARUMQUE FAMULARUM
ET POSUIT UTRAMQUE ANCILLAM
ET LIBEROS EARUM IN PRINCIPIO
LIAM UERO ET FILIOS EIUS
IN SECUNDO LOCO
RAHEL AUTEM ET IOSEPH
NOUISSIMOS
ET IPSE PRAEGREDIENS ADORAUIT
PRONUS IN TERRAM SEPTIES
DONEC ADPROPINQUARET
FRATER EIUS
CURRENS ITAQUE ESAU OBUIAM
FRATRI SUO AMPLEXATUS EST EUM
STRINGENSQUE COLLUM

ET OSCULANS FLEVIT
LEVATISQUE OCULIS VIDIT MULIERES
ET PARVULOS EARUM ET AIT
QUID SIBI VOLUNT ISTI
ET SI AD TE PERTINENT
RESPONDIT PARVULI SUNT
QUOS DONAVIT MIHI DS
SERVO TUO
ET ADPROPINQUANTES ANCILLAE
ET FILII EARUM INCURVATI SUNT
ACCESSITQ. LIA CUM LIBERIS SUIS
ET CUM SIMILITER ADORASSENT
EXTREMI IOSEPH ET RAHEL
ADORAVERUNT
AIT ESAU QUAENAM SUNT INQUIT
ISTAE TURMAE QUAS OBVIAS HABUI
RESPONDIT UT INVENIREM GRA
TIAM CORAM DOMINO MEO
ET ILLE HABEO AIT PLURIMA
FRATER MI SINT TUA TIBI
DIXIT IACOB NOLI ITA OBSECRO
SED SI INVENI GRATIAM IN OCULIS
TUIS ACCIPE MUNUSCULUM
DE MANIBUS MEIS
SIC ENIM VIDI FACIEM TUAM
QUASI VIDERIM VULTUM DI
ESTO MIHI PROPITIUS ET SUSCIPE
BENEDICTIONEM
QUAM ADTULI TIBI
ET QUAM DONAVIT MIHI DS
TRIBUENS OMNIA
VIX FRATRE CONPELLENTE
SUSCIPIENS AIT
GRADIAMUR SIMUL EROQUE
SOCIUS ITINERIS TUI
DIXIT IACOB NOSTI DOMINE MI
QUOD PARVULOS HABEAM TENEROS
ET OVES ET BOVES FETAS MECUM
QUAS SI PLUS IN AMBULANDO
FECERO LABORARE
MORIENTUR UNA DIE
CUNCTI GREGES
PRAECEDAT DOMINUS MEUS
ANTE SERVUM SUUM

ET EGO SEQUAR PAULATIM VESTI
GIA EIUS SICUT VIDERO POSSE
PARVULOS MEOS
DONEC VENIAM AD DOMINUM
MEUM IN SEIR
RESPONDIT ESAU ORO TE UT DE
POPULO QUI MECUM EST
SALTEM SOCII REMANEANT
VIAE TUAE
NON EST INQUIT NECESSE HOC UNO
INDIGEO UT INVENIAM GRATIAM
IN CONSPECTU DOMINI MEI
REVERSUS EST ITAQ. ILLO DIE ESAU
ITINERE QUO VENERAT IN SEIR
ET IACOB VENIT IN SOCCOTH
UBI AEDIFICATA DOMO
ET FIXIS TENTORIIS
APPELLAVIT NOMEN LOCI ILLIUS
SOCCOTH ID EST TABERNACULA
TRANSIVITQ. IN SALEM URBEM
SICIMORUM QUAE EST
IN TERRA CHANAAN
POSTQUAM REGRESSUS EST
DE MESOPOTAMIA SYRIAE
ET HABITAVIT IUXTA OPPIDUM
EMITQUE PARTEM AGRI IN QUA
FIXERAT TABERNACULA
A FILIIS EMMOR PATRIS SYCHEM
CENTUM AGNIS
ET ERECTO IBI ALTARI INVOCAVIT
SUPER ILLUD FORTISSIMUM
DM ISRAHEL
xlii EGRESSA EST AUTEM DINA FILIA
LIAE UT VIDERET MULIERES
REGIONIS ILLIUS
QUAM CUM VIDISSET SYCHEM
FILIUS EMMOR EVEI PRIN
CEPS TERRAE ILLIUS
ADAMAVIT ET RAPUIT ET DORMIVIT
CUM ILLA VI OPPRIMENS
VIRGINEM
ET CONGLUTINATA EST
ANIMA EIUS CUM EA
TRISTEMQUE BLANDITIIS DELINIVIT

et pergens ad Emor
patrem suum
accipe mihi inquit puellam
hanc coniugem
quod cum audisset Iacob
absentibus filiis et in pastu
occupatis pecorum
siluit donec redirent
egresso autem Emor patre
Sychem ut loqueretur
ad Iacob
ecce filii eius veniebant de agro
auditoque quod acciderat
irati sunt valde
eo quod foedam rem esset
operatus in Israhel
et violata filia Iacob rem
inlicitam perpetrasset
locutus est itaque Emor ad eos
Sychem filii mei adhesit
anima filiae vestrae
date eam illi uxorem et iunga-
mus vicissim conubia
filias vestras tradite nobis
et filias nostras accipite
et habitate nobiscum
terra in potestate vestra est
exercete negotiamini
et possidete eam
sed et Sychem ad patrem et ad
fratres eius ait
inveniam gratiam coram vobis
et quaecumque statu-
eritis dabo
augete dotem munera
postulate libens tribuam
quod petieritis
tantum date mihi puellam
hanc uxorem
responderunt filii Iacob
Sychem et patri eius in dolo
saevientes ob stuprum
sororis
non possumus facere

quod petitis
nec dare sororem nostram
homini incircumciso
quod inlicitum et nefa-
rium est apud nos
sed in hoc valebimus
foederari
si esse volueritis
nostri similes
et circumcidatur in vobis
omne masculini sexus
tunc dabimus et accipiemus
mutuo filias nostras
ac vestras
et habitabimus vobiscum
erimusque unus populus
si autem circumcidi nolu-
eritis tollemus filiam
nostram et recedemus
placuit oblatio eorum Emor
et Sychem filio eius
nec distulit adulescens
quin statim quod pete-
batur expleret
amabat enim puellam valde
et ipse erat inclitus in omni
domo patris sui
ingressique portam urbis
locuti sunt populo
viri isti pacifici sunt et vo-
lunt habitare nobiscum
negotientur in terra et ex-
erceant eam quae spatiosa
et lata cultoribus indiget
filias eorum accipiemus
uxores et nostras illis
dabimus
unum est quod differtur
tantum bonum
si circumcidamus masculos
nostros ritum gentis
imitantes
et substantia eorum et pecora
et cuncta quae possident

NOSTRA ERUNT
TANTUM IN HOC ADQUIESCAMUS
ET HABITANTES SIMUL UNUM
EFFICIEMUS POPULUM
ADSENSI SUNT OMNES CIRCUM
CISIS CUNCTIS MARIBUS
ET ECCE DIE TERTIO QUANDO
GRAVISSIMUS VULNERUM
DOLOR EST
ARREPTIS DUO IACOB FILII SYMEON
ET LEVI FRATRES DINAE GLADIIS
INGRESSI SUNT URBEM
CONFIDENTER
INTERFECTISQUE OMNIBUS
MASCULIS EMOR ET SICHEM
PARITER NECAVERUNT
TOLLENTES DINAM DE DOMO
SICHEM SOROREM SUAM
QUIBUS EGRESSIS INRUERUNT
SUPER OCCISOS CETERI
FILII IACOB
ET DEPOPULATI SUNT URBEM
IN ULTIONEM STUPRI
OVES EORUM ET ARMENTA
ET ASINOS CUNCTAQUE VASTAN
TES QUAE IN DOMIBUS
ET IN AGRIS ERANT
PARVULOS QUOQ. ET UXORES
EORUM DUXERE CAPTIVAS
QUIBUS PATRATIS AUDACTER IACOB
DIXIT AD SYMEON ET LEVI
TURBASTIS ME ET ODIOSUM
FECISTIS CHANANAEIS ET FEREZ
ZEIS HABITATORIBUS
TERRAE HUIUS
NOS PAUCI SUMUS ILLI CONGRE
GATI PERCUTIENT ME ET DELE
BOR EGO ET DOMUS MEA
RESPONDERUNT NUMQUID
UT SCORTO ABUTI DEBUERE
SOROREM NOSTRAM
INTEREA LOCUTUS EST DS AD IACOB
SURGE ET ASCENDE BETHEL
ET HABITA IBI

FACQUE ALTARE DO QUI APPA
RUIT TIBI QUANDO FUGIEBAS
ESAU FRATREM TUUM
IACOB VERO CONVOCATA
OMNI DOMO SUA AIT
ABICITE DEOS ALIENOS QUI
IN MEDIO VESTRI SUNT
ET MUNDAMINI AC MUTATE
VESTIMENTA VESTRA
SURGITE ET ASCENDAMUS
IN BETHEL
UT FACIAMUS IBI ALTARE DO
QUI EXAUDIVIT ME IN DIE
TRIBULATIONIS MEAE
ET FUIT SOCIUS ITINERIS MEI
DEDERUNT ERGO EI OMNES DEOS
ALIENOS QUOS HABEBANT
ET INAURES QUAE ERANT
IN AURIBUS EORUM
AT ILLE INFODIT EA SUBTER TEREBIN
THUM QUAE EST POST
URBEM SICHEM
CUMQUE PROFECTI ESSENT
TERROR DI INVASIT OMNES
PER CIRCUITUM CIVITATES
ET NON SUNT AUSI PERSEQUI
RECEDENTES
VENIT IGITUR IACOB LUZAM QUAE EST
IN TERRA CHANAAN COGNO
MENTO BETHEL
IPSE ET OMNIS POPULUS CUM EO
AEDIFICAVITQUE IBI ALTARE
ET APPELLAVIT NOMEN
LOCI DOMUS DI
IBI ENIM APPARUIT EI DS CUM
FUGERET FRATREM SUUM
EODEM TEMPORE MORTUA EST
DEBBORA NUTRIX REBECCAE
ET SEPULTA EST AD RADICES BET
HEL SUBTER QUERCUM
VOCATUMQUE EST NOMEN LOCI
QUERCUS FLETUS
APPARUIT AUTEM ITERUM DS IACOB
POSTQUAM REVERSUS EST

DE MESOPOTAMIA SYRIAE
BENEDIXITQUE EI DICENS
NON VOCABERIS ULTRA IACOB SED
ISRAHEL ERIT NOMEN TUUM
ET APPELLAVIT EUM ISRAHEL
DIXITQUE EI EGO DS OMNIPOTE
NS CRESCE ET MULTIPLICARE
GENTES ET POPULI NATIONUM
ERUNT EX TE
REGES DE LUMBIS TUIS EGREDI
ENTUR
TERRAMQUE QUAM DEDI ABRAHAM
ET ISAAC DABO TIBI ET SEMINI
TUO POST TE
ET RECESSIT AB EO
ILLE VERO EREXIT TITULUM
LAPIDEUM IN LOCO QUO
LOCUTUS EI FUERAT DS
LIBANS SUPER EUM LIBAMINA
ET EFFUNDENS OLEUM VOCANS
QUE NOMEN LOCI BETHEL
EGRESSUS INDE VENIT VERNO
TEMPORE AD TERRAM QUAE
DUCIT EFRATHAM
IN QUA CUM PARTURIRET RAHEL
OB DIFFICULTATEM PARTUS
PERICLITARI COEPIT
DIXITQUE EI OBSTETRIX NOLI TIME
RE QUIA ET HUNC HABEBIS FILIUM
EGREDIENTE AUTEM ANIMA
PRAE DOLORE ET INMINENTE
IAM MORTE
VOCAVIT NOMEN FILII BENONI
ID EST FILIUS DOLORIS MEI
PATER VERO APPELLAVIT EUM
BENIAMIN ID EST FILIUS
DEXTRAE
MORTUA EST ERGO RAHEL
ET SEPULTA IN VIA QUAE DUCIT
EFRATHA ID EST BETHLEEM
EREXITQUE IACOB TITULUM
SUPER SEPULCHRUM EIUS
HIC EST TITULUS MONUMENTI
RAHEL USQUE IN PRAESENTEM DIĒ

EGRESSUS INDE FIXIT TABERNACU
LUM TRANS TURREM GREGIS
CUMQUE HABITARET IN ILLA REGIONE
ABIIT RUBEN ET DORMIVIT CUM
BALA CONCUBINA PATRIS SUI
QUOD ILLUM MINIME LATUIT
xlv ERANT AUTEM FILII IACOB DUODECI
FILII LIAE PRIMOGENITUS RUBEN
ET SYMEON ET LEVI ET IUDAS
ET ISSACHAR ET ZABULON
FILII RAHEL IOSEPH ET BENIAMIN
FILII BALAE ANCILLAE RAHELIS
DAN ET NEPTHALIM
FILII ZELPAE ANCILLAE LIAE
GAD ET ASER
HI FILII IACOB QUI NATI SUNT EI
IN MESOPOTAMIA SYRIAE
VENIT ETIAM AD ISAAC PATREM
SUUM IN MAMBRE CIVITATEM
ARBAE HAEC EST HEBRON
IN QUA PEREGRINATUS EST
ABRAHAM ET ISAAC
ET CONPLETI SUNT DIES ISAAC
CENTUM OCTOGINTA ANNORUM
CONSUMPTUSQUE AETATE MORTUUS
EST ET APPOSITUS POPULO SUO
SENEX ET PLENUS DIERUM
ET SEPELIERUNT EUM ESAU
ET IACOB FILII SUI
HAE SUNT AUTEM GENERATIONES
ESAU IPSE EST EDOM
ESAU ACCEPIT UXORES DE FILI
ABUS CHANAAN
ADA FILIAM ELON HETTHEI
ET OOLIBAMA FILIAM ANAE
FILIAE SEBEON HEVEI
BESEMATH QUOQUE FILIAM
ISMAHEL SOROREM NABAIOTH
PEPERIT AUTEM ADA ELIPHAZ
BESEMATH GENUIT RAHUEL
OOLIBAMA GENUIT HIEUS
ET IHELON ET CORE
HI FILII ESAU QUI NATI SUNT EI
IN TERRA CHANAAN

tulit autem esau uxores suas
et filios et filias et omnem
animam domus suae
et substantiam et pecora
et cuncta quae habere
poterat in terra chanaan
et abiit in alteram regionem
recessitque a fratre suo iacob
divites enim erant valde
et simul habitare non
poterant
nec sustinebat eos terra
peregrinationis eorum
prae multitudine gregum
habitavitque esau in monte
seir ipse est edom
XV haec sunt generationes esau
patris edom in monte seir
et haec nomina filiorum eius
eliphaz filius ada uxoris esau
rahuel filius basemath
uxoris eius
fueruntque filii eliphaz
theman omer sepho
et gatham et cenez
erat autem thamna con
cubina eliphaz filii esau
quae peperit ei amalech
hii sunt filii ada uxoris esau
filii autem rahuel nahath
et zara samma et meza
hii filii basemath uxoris esau
isti quoque erant filii oooli
bama filiae ana filiae sebeon
uxoris esau quos genuit ei
hieus et hielom et core
hii duces filiorum esau
filii eliphaz primogeniti esau
dux theman dux omer
dux sephu
dux cenez dux core dux
gatham dux amalech
hii filii eliphaz in terra
edom et hii filii ada

hii quoque filii rahuel
filii esau
dux nahath dux zara dux
samma dux meza
hii duces rahuel in terra edom
isti filii basemath
uxoris esau
hii autem filii oolibama
uxoris esau
dux hieus dux hielon dux core
hii duces oolibama filiae
ana uxoris esau
isti filii esau et hii duces
eorum ipse est edom
isti filii seir horrei
habitatores terrae
lothan et sobal et sebeon
et anam dison et eser et disan
hii duces horrei filii seir
in terra edom
facti sunt autem filii lothan
horrei et heman
erat autem soror lothan
thamna et isti filii sobal
alvan et manaath et ebal
sephi et onam et hii
filii sebeon
aia et anam
iste est ana qui invenit aquas
calidas in solitudine
cum pasceret asinos
sebeon patris sui
habuitque filium disan
et filiam oolibama
et isti filii disan amdan et
esban et iethram et charan
hii quoque filii eser
balaan et zaban et acham
habuit autem filios disan
hus et aran
isti duces horreorum
dux lothan dux sobal
dux sebeon
dux ana dux dison dux eser

dux disan
isti duces horraeorum qui
imperaverunt in terra Seir
xlvii Reges autem qui regnaverunt
in terra Edom
antequam haberent regem
filii Israhel fuerunt hi
Bale filius Beor
nomenque urbis eius Denaba
mortuus est autem Bale
et regnavit pro eo Iobab filius zara de bosra
regnavit pro eo husam
de terra themanorum
hoc quoque mortuo regnavit
pro eo Adad filius Badad
qui percussit Madian
in regione Moab
et nomen urbis eius Avith
cumque mortuus esset
Adad reg navit pro eo
Semla de Masreca
hoc quoque mortuo regnavit
pro eo Saul de fluvio Rooboth
cumque et hic obisset succes
sit in regnum Balanan
filius Achobor
isto quoque mortuo regna
vit pro eo Adad
nomen quoque urbis eius Phau
et appellabatur uxor illius
Meezabel filia Matred
filiae Mizab
haec ergo nomina Esau
in cognationibus et locis
et vocabulis suis
dux Thamna dux Alva
dux Ietheth
dux Oolibama dux Ela
dux Phinon
dux Cenez dux Theman
dux Mabsar
dux Magdihel dux Hiram
hi duces Edom habitantes
in terra imperii sui

hic cumque mortuus esset Iobab

ipse est Esau pater Idumaeorum
xl Habitavit autem Iacob in terra
Chanaan in qua peregrinatus
est pater suus
et hae sunt generationes eius
Ioseph cum sedecim esset
annorum pascebat gregem
cum fratribus suis
adhuc puer
et erat cum filiis Balae et
Zelphae uxorum patris sui
accusavitque fratres suos
apud patrem crimine
pessimo
Israhel autem diligebat Ioseph
super omnes filios suos
eo quod in senectute
genuisset eum
fecitque ei tunicam polymitam
videntes autem fratres eius
quod a patre plus cunctis
filiis amaretur oderant eum
nec poterant ei quicquam
pacificum loqui
xli Accidit quoque ut visum somnium referret fratribus
quae causa maioris odii
seminarium fuit
dixitque ad eos
audite somnium meum
quod vidi
putabam ligare nos
manipulos in agro
et quasi consurgere manipulum meum et stare
vestrosque manipulos
circumstantes adorare
manipulum meum
responderunt fratres eius
numquid rex noster eris
aut subiciemur dicioni tuae
haec ergo causa somniorum
atque sermonum invidiae
et odii fomitem ministravit

Aliud quoque vidit somnium
quod narrans fratribus ait
vidi per somnium quasi solem
et lunam et stellas
undecim adorare me
quod cum patri suo et fratribus
rettulisset
increpavit eum pater et dixit
quid sibi vult hoc somnium
quod vidisti
num ego et mater tua et fratres
adorabimus te
super terram
invidebant igitur ei fratres sui
pater vero rem tacitus
considerabat
cumque fratres illius in pascen
dis gregibus patris mora
rentur in Sychem
dixit ad eum Israhel
fratres tui pascunt
oves in Sychimis
veni mittam te ad eos
quo respondente
praesto sum ait
vade et vide si cuncta prospera
sint erga fratres tuos
et pecora
et renuntia mihi quid agatur
missus de valle Hebron
venit in Sychem
invenitque eum vir errantem
in agro
et interrogavit quid quaereret
at ille respondit
fratres meos quaero
indica mihi ubi pascant greges
dixitque ei vir recesserunt
de loco isto
audivi autem eos dicentes
eamus in Dothain
perrexit ergo Ioseph post
fratres suos et invenit
eos in Dothain

qui cum vidissent procul eum
antequam accederet ad eos
cogitaverunt eum occidere
et mutuo loquebantur
ecce somniator venit
venite occidamus eum
et mittamus in cisternam
veterem
dicemusque fera pessima
devoravit eum
et tunc apparebit quid illi
prosint somnia sua
audiens hoc Ruben nitebatur
liberare eum de manibus
eorum et dicebat
non interficiatis animam eius
nec effundatis sanguinem
sed proicite eum in cisternam
hanc quae est in solitudine
manusque vestras servate
innoxias
hoc autem dicebat volens
eripere eum de manibus
eorum et redderet patri suo
confestim igitur ut per
venit ad fratres
nudaverunt eum tunica
talari et polymita
miseruntque in cisternam
quae non habebat aquam
et sedentes ut comederent
panem
viderunt viatores Ismahelitas
venire de Galaad
et camelos eorum portare
aromata et resinam
et stacten in Aegyptum
dixit ergo Iudas
fratribus suis
quid nobis prodest si occide
rimus fratrem nostrum
et celaverimus
sanguinem ipsius
melius est ut venundetur

ISMAHELITIS ET MANUS NOSTRAE
NON POLLUANTUR
FRATER ENIM ET CARO NOSTRA EST
ADQUIEUERUNT FRATRES
SERMONIBUS EIUS
ET PRAETEREUNTIB· MADIANITIS
NEGOTIATORIB· EXTRAHEN
TES EUM DE CISTERNA
UENDIDERUNT ISMAHELITIS
UIGINTI ARGENTEIS
QUI DUXERUNT EUM IN AEGYPTUM
REUERSUSQ· RUBEN AD CISTER
NAM NON INUENIT PUERUM
ET SCISSIS UESTIB· PERGENS
AD FRATRES AIT
PUER NON CONPARET
ET EGO QUO IBO
TULERUNT TUNICAM EIUS AUTEM
ET IN SANGUINE HAEDI
QUEM OCCIDERANT TINXERUNT
MITTENTES QUI FERRENT
AD PATREM ET DICERENT
HANC INUENIMUS UIDE UTRUM
TUNICA FILII TUI SIT AN NON
QUAM CUM COGNOUISSET
PATER AIT
TUNICA FILII MEI EST FERA PES
SIMA COMEDIT EUM
BESTIA DEUORAUIT IOSEPH
SCISSISQUE UESTIB· INDUTUS
EST CILICIO
LUGENS FILIUM MULTO TEMPORE
CONGREGATIS AUTEM CUNCTIS
LIBERIS EIUS UT LENIRENT
DOLOREM PATRIS
NOLUIT CONSOLATIONEM RECI
PERE ET AIT
DESCENDAM AD FILIUM MEUM
LUGENS IN INFERNUM
ET ILLO PERSEUE RANTE
IN FLETU
MADIANITAE UENDI DERUNT
IOSEPH IN AEGYPTUM
PUTIPHARAE EU NUCHO
PHARAONIS MAGISTRO
MILITIAE
EO TEMPORE DESCENDENS
IUDAS A FRATRIB· SUIS
DIUERTIT AD UIRUM ODOLLA
MITEM NOMINE HIRAM
UIDITQUE IBI FILIAM HOMINIS
CHANANAEI UOCABULO SUAE
ET UXORE ACCEPTA INGRESSUS
EST AD EAM
QUAE CONCEPIT ET PEPERIT
FILIUM UOCAUITQUE
NOMEN EIUS HER
RURSUM CONCEPTO FETU NATUM
FILIUM NOMINAUIT ONAM
TERTIUM QUOQ· PEPERIT
QUEM APPELLAUIT SELA
QUO NATO PARERE ULTRA CESSAUIT
DEDIT AUTEM IUDAS UXOREM
PRIMOGENITO SUO HER
NOMINE THAMAR
FUITQ· HER PRIMOGENITUS
IUDAE NEQUAM IN CONSPECTU
DNI ET AB EO OCCISUS EST
DIXIT ERGO IUDAS AD ONAM
FILIUM SUUM
INGREDERE AD UXOREM FRATRIS
TUI ET SOCIARE ILLI UT SUSCI
TES SEMEN FRATRI TUO
ILLE SCIENS NON SIBI NASCI FILIOS
INTROIENS AD UXOREM FRATRIS
SUI SEMEN FUNDEBAT IN TERRA
NE LIBERI FRATRIS NOMINE
NASCERENTUR
ET IDCIRCO PERCUSSIT EUM DNS
QUOD REM DETESTABILEM
FACERET
QUAM OB REM DIXIT IUDAS
THAMAR NURUI SUAE
ESTO UIDUA IN DOMO PATRIS TUI
DONEC CRESCAT SELA
FILIUS MEUS
TIMEBAT ENIM NE ET IPSE MORE
RETUR SICUT FRATRES EIUS

QUAE ABIIT ET HABITAUIT
IN DOMO PATRIS SUI
EUOLUTIS AUTEM MULTIS DIEB.
MORTUA EST FILIA
SUAE UXOR IUDAE
QUI POST LUCTUM CONSOLA
TIONE SUSCEPTA
ASCENDEBAT AD TONSORES
OUIUM SUARUM
IPSE ET HIRAS OPILIO GREGIS
ODOLLAMITES IN THAMNAS
NUNTIATUMQ. EST THAMAR
QUOD SOCER ILLIUS ASCENDERET
IN THAMNAS AD TONDENDAS OUES
QUAE DEPOSITIS UIDUITATIS UES
TIB. ADSUMPSIT THERISTRUM
ET MUTATO HABITU SEDIT IN BIUIO
ITINERIS QUOD DUCIT THAMNAM
EO QUOD CREUISSET SELA ET NON
EUM ACCEPISSET MARITUM
QUAM CUM UIDISSET IUDAS SUSPI
CATUS EST ESSE MERETRICEM
OPERUERAT ENIM UULTUM
SUUM NE COGNOSCERETUR
INGREDIENSQ. AD EAM AIT
DIMITTE ME UT COEAM TECUM
NESCIEBAT ENIM QUOD
NURUS SUA ESSET
QUA RESPONDENTE QUID MIHI
DABIS UT FRUARIS CONCUBITU MEO
DIXIT MITTAM TIBI HEDUM
DE GREGIB. RURSUMQ. ILLA DICENTE
PATIAR QUOD UIS SI DEDERIS MIHI
ARRABONEM DONEC MITTAS
QUOD POLLICERIS
AIT IUDAS QUID TIBI
PRO ARRABONE DARI
RESPONDIT ANULUM TUUM
ET ARMILLAM ET BACULUM
QUEM MANU TENES
AD UNUM IGITUR COITUM CON
CEPIT MULIER ET SURGENS ABIIT
DEPOSITOQ. HABITU QUEM ADSUMP
SERAT INDUTA EST UESTIBUS
UIDUITATIS
MISIT AUTEM IUDAS HEDUM PER
PASTOREM SUUM ODOLLAMITEN
UT RECIPERET PIGNUS QUOD
DEDERAT MULIERI
QUI CUM NON INUENISSET EAM
INTERROGAUIT HOMINES
LOCI ILLIUS
UBI EST MULIER QUAE SE
DEBAT IN BIUIO
RESPONDENTIB. CUNCTIS NON
FUIT IN LOCO ISTO MERETRIX
REUERSUS EST AD IUDAM ET
DIXIT EI NON INUENI EAM
SED ET HOMINES LOCI ILLIUS
DIXERUNT MIHI NUMQUAM IBI
SEDISSE SCORTUM
AIT IUDAS HABEAT SIBI CERTE
MENDACII NOS ARGUERE
NON POTERIT
EGO MISI HEDUM QUEM
PROMISERAM
ET TU NON INUENISTI EAM
ECCE AUTEM POST TRES MENSES
NUNTIAUERUNT IUDAE DICENTES
FORNICATA EST THAMAR
NURUS TUA
ET UIDETUR UTERUS ILLIUS
INTUMESCERE
DIXIT IUDAS PRODUCITE EAM
UT CONBURATUR
QUAE CUM DUCERETUR AD POENAM
MISIT AD SOCERUM SUUM DICENS
DE UIRO CUIUS HAEC SUNT CONCEPI
COGNOSCE CUIUS SIT ANULUS
ET ARMILLA ET BACULUS
QUI AGNITIS MUNERIB. AIT
IUSTIOR ME EST QUIA NON
TRADIDI EAM SELAE FILIO MEO
ET TAMEN ULTRA NON CO
GNOUIT ILLAM
INSTANTE AUTEM PARTU APPARU
ERUNT GEMINI IN UTERO
ATQUE IN IPSA EFFUSIONE INFANTUM

illius protulit manum
in qua obstetrix ligauit
coccinum dicens
iste egredietur prior
illo uero retrahente manum
egressus est alter
dixitque mulier
quare diuisa est propter
te maceria
et ob hanc causam uocauit
nomen eius Phares
postea egressus est frater
in cuius manu erat coccinum
quem appellauit Zara
Igitur Ioseph ductus est
in Aegyptum
emitque eum Putiphar eunu
chus Pharaonis princeps
exercitus uir aegyptius
de manu Ismahelitarum a quib-
perductus erat
fuitque Dominus cum eo
et erat uir in cunctis pro
spere agens
habitabatque in domo
domini sui
qui optime nouerat esse
Dominum cum eo
et omnia quae gereret ab eo
dirigi in manu illius
inuenitque Ioseph gratiam
coram domino suo
et ministrabat ei
a quo praepositus omnibus
gubernabat creditam sibi
domum et uniuersa
quae tradita fuerant ei
benedixitque Dominus domui
Aegyptii propter Ioseph
et multiplicauit tam in aedibus
quam in agris cunctam
eius substantiam
nec quicquam aliud nouerat
praeter panem quo uescebatur

erat autem Ioseph pulchra
facie et decorus aspectu
post multa itaque tempora iecit
domina oculos suos in Ioseph
et ait dormi mecum
qui nequaquam adquiescens
operi nefario dixit ad eam
ecce dominus meus omni-
bus mihi traditis ignorat quid
habeat in domo sua
nec quicquam est quod non in
mea sit potestate uel tradi non
derit mihi praeter te
quae uxor eius es
quomodo ergo possum
hoc malum facere
et peccare in Deum meum
huiuscemodi uerbis mulier
per singulos dies molesta
erat adulescenti
et ille recusabat stuprum
accidit autem quadam die
ut intraret Ioseph domum
et operis quippiam sine
arbitris faceret
et illa adprehensa lacinia
uestimenti eius diceret
dormi mecum
qui relicto in manu illius
pallio fugit et egres
sus est foras
cumque uidisset mulier
uestem in manibus suis
et se esse contemptam
uocauit homines domus
suae et ait ad eos
en introduxit uirum hebraeum
ut inluderet nobis
ingressus est ad me
ut coiret mecum
cumque ego succlamassem
et audisset uocem meam
reliquit pallium quod
tenebam et fugit foras

IN ARGUMENTUM ERGO FIDEI RETEN
TUM PALLIUM OSTENDIT MARITO
REVERTENTI DOMUM AIT
INGRESSUS EST AD ME SERVUS
HEBRAEUS QUEM ADDUXISTI
UT INLUDERET MIHI
CUMQUE VIDISSET ME CLAMARE
RELIQUIT PALLIUM
ET FUGIT FORAS
HIS AUDITIS DOMINUS ET NIMIUM
CREDULUS VERBIS CONIUGIS
IRATUS EST VALDE
TRADIDITQUE IOSEPH IN CARCE
REM UBI VINCTI CUSTODIEBAN
TUR ET ERAT IBI CLAUSUS
FUIT AUTEM DNS CUM IOSEPH
ET MISERTUS ILLIUS DEDIT EI
GRATIAM IN CONSPECTU PRIN
CIPIS CARCERIS
QUI TRADIDIT IN MANU ILLIUS
UNIVERSOS VINCTOS QUI IN
CUSTODIA TENEBANTUR
ET QUICQUID FIEBAT
SUB IPSO ERAT
NEC NOVERAT ALIQUID
CUNCTIS EI CREDITIS
DNS ENIM ERAT CUM ILLO
ET OMNIA EIUS OPERA
DIRIGEBAT

LIII HIS ITA GESTIS ACCIDIT UT PEC
CARENT DUO EUNUCHI PINCERNA
REGIS AEGYPTI ET PISTOR
DOMINO SUO
IRATUSQ. PHARAO CONTRA EOS
NAM ALTER PINCERNIS PRAEERAT
ALTER PISTORIBUS
MISIT EOS IN CARCEREM
PRINCIPIS MILITUM
UBI ERAT VINCTUS IOSEPH
AT CUSTOS CARCERIS TRADIDIT
EOS IOSEPH QUI ET MINI
STRABAT EIS
ALIQUANTUM TEMPORIS FLUX
ERAT ET ILLI IN CUSTODIA
TENEBANTUR
VIDERUNTQUE AMBO SOMNIUM
NOCTE UNA IUXTA INTERPRAE
TATIONEM CONGRUAM SIBI
AD QUOS CUM INTROISSET IOSEPH
MANE ET VIDISSET EOS TRISTES
SCISCITATUS EST DICENS
CUR TRISTIOR EST HODIE
SOLITO FACIES VESTRA
QUI RESPONDERUNT
SOMNIUM VIDIMUS ET NON EST
QUI INTERPRAETETUR NOBIS
DIXITQUE AD EOS IOSEPH
NUMQUID NON DEI EST
INTERPRAETATIO
REFERTE MIHI QUID VIDERITIS
NARRAVIT PRIOR PRAEPOSITUS
PINCERNARUM SOMNIUM SUUM
VIDEBAM CORAM ME VITEM
IN QUA ERANT TRES PROPAGINES
CRESCERE PAULATIM GEMMAS
ET POST FLORES UVAS
MATURESCERE
CALICEMQUE PHARAONIS
IN MANU MEA
TULI ERGO UVAS ET EXPRESSI IN
CALICEM QUEM TENEBAM ET
TRADIDI POCULUM PHARAONI
RESPONDIT IOSEPH
HAEC EST INTERPRAETATIO
SOMNII
TRES PROPAGINES TRES
ADHUC DIES SUNT
POST QUOS RECORDABITUR
PHARAO MINISTERII TUI
ET RESTITUET TE IN GRADUM
PRISTINUM
DABISQUE EI CALICEM IUXTA
OFFICIUM TUUM SICUT
FACERE ANTE CONSUEVERAS
TANTUM MEMENTO MEI
CUM TIBI BENE FUERIT
ET FACIES MECUM MISERICORDIAM
UT SUGGERAS PHARAONI

ut educat me de isto carcere
quia furto sublatus sum
de terra hebreorum
et hic innocens in lacum
missus sum
videns pistorum magister
quod prudenter somnium
dissolvisset ait
et ego vidi somnium quod
haberem tria canistra farinae
super caput meum
et in uno canistro quod erat
excelsius
portare me omnes cibos
qui fiunt arte pistoria
avesque comedere ex eo
respondit ioseph
haec est interpretatio somnii
tria canistra tres adhuc
dies sunt
post quos auferet pharao
caput tuum ac suspendet te
in cruce
et lacerabunt volucres
carnes tuas
exinde dies tertius natalicius
pharaonis erat
qui faciens grande convivium
pueris suis
recordatus est inter epulas
magistri pincernarum et
pistorum principis
restituitque alterum in locum
suum ut porrigeret
ei poculum
alterum suspendit in pati-
bulo ut coniectoris
veritas probaretur
et tamen succedentibus
prosperis praepositus
pincernarum oblitus est
interpretis sui
LV Post duos annos vidit pharao
somnium
putabat se stare super fluvium
de quo ascendebant
septem boves
pulchrae et crassae nimis
et pascebantur in locis
palustribus
aliae quoque septem emerge-
bant de flumine foedae
confectaeque macie
et pascebantur in ipsa amnis
ripa in locis virentibus
devoraveruntque eas quarum
mira species et habitudo
corporum erat
expergefactus pharao rursum
dormivit et vidit alterum
somnium
septem spicae pullulabant
in culmo uno plenae
atque formonsae
aliae quoque totidem spicae
tenues et percussae
urdine oriebantur
devorantes omnem priorum
pulchritudinem
evigilans post quietem
et facto mane pavore
perterritus
misit ad coniectores aegypti
cunctosque sapientes
et accersitis narravit somnium
nec erat qui interpre-
taretur
tunc demum reminiscens
pincernarum magister ait
confiteor peccatum meum
iratus rex servis suis me
et magistrum pistorum
retrudi iussit in carcere
principis militum
ubi una nocte uterque vidimus
somnium praesagum
futurorum
erat ibi puer hebraeus

eiusdem ducis militum
famulus
cui narrantes somnia audiuimus
quicquid postea rei
probauit euentus
ego enim redditus sum
officio meo et ille
suspensus est in cruce
protinus ad regis imperium
eductum de carcere
totonderunt ioseph
ac ueste mutata obtule
runt ei cui ille ait
uidi somnia nec est qui edisse
rat quae audiui te pruden
tissime conicere
respondit ioseph
absque me ds respondebit
prospera pharaoni
narrauit ergo ille
quod uiderat
putabam me stare super
ripam fluminis
et septem boues de amne
conscendere pulchras
nimis et obesis carnibus
quae in pastu paludis
uirecta carpebant
et ecce has sequebantur
aliae septem boues
in tantum deformes et macu
lentae ut numquam tales
in uniuersa terra
aegypti uiderim
quae deuoratis et consumptis
prioribus nullum satu
ritatis dedere uestigium
sed simili macie et squa
lore torpebant
euigilans rursum sopore
depressus uidi somnium
septem spicae pullulabant
in culmo uno plenae
atque pulcherrimae
aliae quoque septem tenues
et percussae uredine
oriebantur e stipula
quae priorum pulchritu
dinem deuorarunt
narraui coniectoribus somnium
et nemo est qui edisserat
respondit ioseph somnium
regis unum est
quae facturus est ds ostendit
pharaoni
septem boues pulchrae et
septem spicae plenae septem
ubertatis anni sunt
eandemque uim somnii
conprachendunt
septem quoque boues tenues
atque macilentae quae ascen
derunt post eas
et septem spicae tenues et
uento urente percussae
septem anni sunt
uenturae famis
qui hoc ordine conplebuntur
ecce septem anni uenient
fertilitatis magnae in uni
uersa terra aegypti
quos sequentur septem anni
alii tantae sterilitatis
ut obliuioni tradatur cuncta
retro abundantia
consumptura est enim
fames omnem terram
et ubertatis magnitudinem
perditura est inopiae
magnitudo
quod autem uidisti secundo
ad eandem rem pertinens
somnium firmitatis
indicium est
eo quod fiat sermo di
et uelocius impleatur
nunc ergo prouideat rex uirum
sapientem et industrium

et praeficiat eum
terrae aegypti
qui constituat praepositos
per singulas regiones
et quintam partem fructuum
per septem annos fertilitatis
qui iam nunc futuri sunt
congreget in horrea
et omne frumentum sub
pharaonis potestate
condatur
serveturq· in urbib· et praepa
raturae septem annorum
fami quae pressura est
aegyptum
et non consumetur
terra inopia
placuit pharaoni consilium
et cunctis ministris eius
Locutusque est ad eos
num invenire poterimus
talem virum qui spu di
plenus sit
dixit ergo ad ioseph
quia ostendit ds tibi omnia
quae locutus es
numquid sapientiorem
et similem tui invenire
potero
tu eris super domum meam
et ad tui oris imperium cunctus
populus oboediet
uno tantum regni solio
te praecedam
dixitq· rursum
pharao ad ioseph
ecce constitui te super univer
sam terram aegypti
tulit anulum de manu sua
et dedit in manu eius
vestivitq· eum stola byssina
et collo torquem auream
circum posuit
fecitq· ascendere super
currum suum secundum
clamante praecone
ut omnes coram eo
genu flecterent
et praepositum esse scirent
universae terrae aegypti
dixitq· quoq· rex ad ioseph
ego sum pharao
absque tuo imperio non mo
vebit quisquam manum aut
pedem in omni terra aegypti
vertitq· nomen illius et voca
vit eum lingua aegyptiaca
salvatorem mundi
dedit quoq· illi uxorem
aseneth filiam putiphare
sacerdotis heliopoleos
Egressus itaq· ioseph
ad terram aegypti
triginta autem erat annorum
quando stetit in conspectu
regis pharaonis
circuivit omnes regiones
aegypti
venitq· fertilitas septem
annorum
et in manipulos redactae sege
tes congregatae sunt
in horrea aegypti
omnis etiam frugum abundan
tia in singulis urbib· con
dita est
tantaq· fuit multitudo triti
ci ut harenae maris
coaequaretur
et copia mensuram
excederet
Nati sunt autem ioseph filii
duo antequam veniret fames
quos ei peperit aseneth filia
putiphares sacerdotis
heliopoleos
vocavitq· nomen primogeniti
manasse dicens

oblivisci me fecit deus omnium
laborum meorum
et domum patris mei
Nomen quoque secundi appel
lavit ephraim dicens
crescere me fecit deus in terra
paupertatis meae
Igitur transactis septem annis
ubertatis qui fuerant
in aegypto
coeperunt venire septem
anni inopiae quos prae
dixerat ioseph
et in universo orbe
fames praevaluit
In cuncta autem terra
aegypti non erat panis
qua esuriente et illa
clamavit populus ad pharaonem
alimenta petens
quibus ille respondit
ite ad ioseph et quicquid
vobis dixerit facite
crescebat enim cotidie fames
in omni terra aegypti
aperuitque ioseph universa
horrea et vendebat aegyptiis
nam et illos oppresserat
fames
omnesque provinciae venie
bant in aegyptum
ut emerent escas
et malum inopiae
temperarent
Audiens autem iacob quod
XLII alimenta venderentur
in aegypto dixit filiis suis
quare neglegitis audivi
quod triticum venun
detur in aegypto
descendite et emite
nobis necessaria
ut possimus vivere et non
consumamur inopia

LVII Descendentes igitur fratres
ioseph decem ut emerent
frumenta in aegypto
Beniamin domi retento a
iacob qui dixerat fratribus eius
ne forte in itinere quicquam
patiatur mali
ingressi sunt terram aegypti
cum aliis qui pergebant
ad emendum
erat autem fames in terra
chanaan
et ioseph princeps aegypti
atque ad illius nutum frumen
ta populis vendebantur
cumque adorassent eum
fratres suis et agnovisset eos
quasi ad alienos durius loque
batur interrogans eos
unde venistis
qui responderunt de terra
chanaan ut emamus victui
necessaria
et tamen fratres ipse cogno
scens non est cognitus ab eis
Recordatusque somniorum
quae aliquando viderat ait
exploratores estis ut vide
atis infirmiora terrae venistis
qui dixerunt non est ita domine
sed servi tui venerunt ut
emerent cibos omnes
filii unius sumus
pacifici venimus nec quicquam
famuli tui machinantur mali
quibus ille respondit aliter est
inmunita terrae huius
considerare venistis
et illi duodecim inquiunt
servi tui fratres sumus filii
viri unius in terra chanaan
minimus cum patre nostro est
alius non est super
hoc est ait quod locutus sum

EXPLORATORES ESTIS
IAM NUNC EXPERIMENTUM
UESTRI CAPIAM
PER SALUTEM PHARAONIS NON
EGREDIMINI HINC DONEC UENIAT
FRATER UESTER MINIMUS
MITTITE E UOBIS UNUM
ET ADDUCAT EUM
UOS AUTEM ERITIS IN UINCULIS
DONEC PROBENTUR QUAE
DIXISTIS UTRUM FALSA
AN UERA SINT
ALIOQUIN PER SALUTEM PHARA
ONIS EXPLORATORES ESTIS
TRADIDIT ERGO EOS CUSTO
DIAE TRIBUS DIEBUS
DIE AUTEM TERTIO EDUCTIS
DE CUSTODIA AIT
FACITE QUOD DIXI ET UIUETIS
DEUM ENIM TIMEO
SI PACIFICI ESTIS FRATER UESTER
UNUS LIGETUR IN CARCERE
UOS AUTEM ABITE ET FERTE
FRUMENTA QUAE EMISTIS
IN DOMOS UESTRAS
ET FRATREM UESTRUM MINI
MUM ADDUCITE AD ME
UT POSSIM UESTROS PROBARE
SERMONES ET NON MORIAMINI
FECERUNT UT DIXERAT ET
LOCUTI SUNT INUICEM
MERITO HAEC PATIMUR
QUIA PECCAUIMUS IN
FRATREM NOSTRUM
UIDENTES ANGUSTIAM ANIMAE
ILLIUS CUM DEPRECARETUR
NOS ET NON AUDIUIMUS
IDCIRCO UENIT SUPER NOS
ISTA TRIBULATIO
E QUIBUS UNUS RUBEN AIT
NUMQUID NON DIXI UOBIS
NOLITE PECCARE IN PUE
RUM ET NON AUDISTIS ME
EN SANGUIS EIUS EXQUIRITUR

NESCIEBANT AUTEM QUOD IN
TELLEGERET IOSEPH EO QUOD
PER INTERPRETEM
LOQUERETUR AD EOS
AUERTITQUE SE PARUMPER
ET FLEUIT
ET REUERSUS LOCUTUS
EST AD EOS
TOLLENS SYMEON ET LIGANS
ILLIS PRAESENTIBUS
IUSSITQUE MINISTRIS UT IMPLE
RENT SACCOS EORUM TRITICO
ET REPONERENT PECUNIAS SINGU
LORUM IN SACCULIS SUIS DATIS
SUPRA CIBARIIS IN UIAM
QUI FECERUNT ITA
AT ILLI PORTANTES FRUMENTA
IN ASINIS PROFECTI SUNT
APERTOQUE UNUS SACCO UT DARET
IUMENTO PABULUM
IN DIUERSORIO
CONTEMPLATUS PECUNIAM IN ORE
SACCULI DIXIT FRATRIBUS SUIS
REDDITA MIHI EST PECUNIA
EN HABETUR IN SACCO
ET OBSTUPEFACTI TURBATIQUE
DIXERUNT MUTUO
QUIDNAM EST HOC QUOD
NOBIS FECIT DEUS
UENERUNTQUE AD IACOB PATREM
SUUM IN TERRAM CHANAAN
ET NARRAUERUNT EI OMNIA QUAE
ACCIDISSENT SIBI DICENTES
LOCUTUS EST NOBIS DOMINUS
TERRAE DURE
ET PUTAUIT NOS EXPLORATORES
PROUINCIAE
CUI RESPONDIMUS
PACIFICI SUMUS NEC ULLAS
MOLIMUR INSIDIAS
DUODECIM FRATRES UNO
PATRE GENITI SUMUS
UNUS NON EST SUPER
MINIMUS CUM PATRE UERSATUR

IN TERRA CHANAAN
QUI AIT NOBIS SIC PROBABO
QUOD PACIFICI SITIS
FRATREM UESTRUM UNUM
DIMITTITE APUD ME
ET CIBARIA DOMIBUS UESTRIS NECES
SARIA SUMITE ET ABITE
FRATREMQUE UESTRUM MINIMUM
ADDUCITE AD ME
UT SCIAM QUOD NON SITIS
EXPLORATORES
ET ISTUM QUI TENETUR IN UIN
CULIS RECIPERE POSSITIS
AC DEINCEPS EMENDI QUAE
UULTIS HABEATIS LICENTIAM
HIS DICTIS CUM FRUMENTA
EFFUNDERENT SINGULI
REPPERERUNT IN ORE SACCO
RUM PECUNIAS
EXTERRITISQUE SIMUL OMNIBUS
DIXIT PATER IACOB
ABSQUE LIBERIS ME ESSE FECISTIS
IOSEPH NON EST SUPER SIMEON
TENETUR IN UINCULIS
BENIAMIN AUFERETIS
IN ME HAEC OMNIA
RECCIDERUNT
CUI RESPONDIT RUBEN
DUOS FILIOS MEOS INTERFICE
SI NON REDUXERO ILLUM TIBI
TRADE IN MANU MEA ET EGO
EUM RESTITUAM
AT ILLE NON DESCENDIT INQUIT
FILIUS MEUS UOBISCUM
FRATER EIUS MORTUUS EST
ET IPSE SOLUS REMANSIT
SI QUID EI ADUERSI CONTIGERIT
IN TERRA AD QUAM PERGITIS
DEDUCETIS CANOS MEOS
CUM DOLORE AD INFEROS
INTERIM FAMES OMNEM
TERRAM UEHEMENTER
PREMEBAT
CONSUMPTISQUE CIBIS QUOS
EX AEGYPTO DETULERANT
DIXIT IACOB AD FILIOS SUOS
REUERTIMINI ET EMITE NOBIS
PAULULUM ESCARUM
RESPONDIT IUDAS
DENUNTIAUIT NOBIS UIR ILLE SUB
TESTIFICATIONEM
IURANDI DICENS
NON UIDEBITIS FACIEM MEAM
NISI FRATREM UESTRUM MINI
MUM ADDUXERITIS UOBISCUM
SI ERGO UIS MITTERE EUM NOBIS
CUM PERGEMUS PARITER
ET EMEMUS TIBI NECESSARIA
SIN AUTEM NON UIS NON IBIMUS
UIR ENIM UT SAEPE DIXIMUS
DENUNTIAUIT NOBIS DICENS
NON UIDEBITIS FACIEM MEAM
ABSQUE FRATRE UESTRO
MINIMO DIXIT EIS ISRAHEL
IN MEUM HOC FECISTIS MISERIAM
UT INDICARETIS EI ET ALIUM
HABERE UOS FRATREM
AT ILLI RESPONDERUNT
INTERROGAUIT NOS HOMO PER
ORDINEM NOSTRAM PROGENIEM
SI PATER UIUERET SI HABE
REMUS FRATREM
ET NOS RESPONDIMUS EI CON
SEQUENTER IUXTA ID QUOD
FUERAT SCISCITATUS
NUMQUID SCIRE POTERAMUS
QUOD DICTURUS ESSET AD
DUCITE UOBISCUM
FRATREM UESTRUM
IUDAS QUOQUE DIXIT PATRI SUO
MITTE PUERUM MECUM
UT PROFICISCAMUR ET
POSSIMUS UIUERE
NE MORIAMUR NOS ET PAR
UULI NOSTRI
EGO SUSCIPIO PUERUM DE MANU
MEA REQUIRE ILLUM
NISI REDUXERO ET TRADIDERO

EUM TIBI ERO PECCATI INTE
REUS OMNI TEMPORE
SI NON INTERCESSISSET DILATIO
IAM UICE ALTERA UENISSEMUS
IGITUR ISRAHEL PATER
EORUM DIXIT AD EOS
SI SIC NECESSE EST FACITE
QUOD UULTIS
SUMITE DE OPTIMIS TERRAE
FRUCTIB· IN UASIS UESTRIS
ET DEFERTE UIRO MUNERA
MODICUM RESINAE ET MELLIS
ET STORACIS ET STACTES
ET TEREBINTHI ET AMYG
DALARUM
PECUNIAMQ· DUPLICEM
FERTE UOBISCUM
ET ILLAM QUAM INUENISTIS
IN SACCULIS REPORTATE
NE FORTE ERRORE FACTUM SIT
SED ET FRATREM UESTRUM
TOLLITE ET ITE AD UIRUM
DS AUTEM MEUS OMNIPOTENS
FACIAT EUM UOBIS PLACABILE͞
ET REMITTAT UOBISCUM
FRATREM UESTRUM QUEM
TENET ET HUNC BENIAMIN
EGO AUTEM QUASI ORBATUS
ABSQUE LIBERIS ERO
TULERUNT ERGO UIRI MUNERA
ET PECUNIAM DUPLICEM
ET BENIAMIN
DESCENDERUNTQ· IN AEGYPTUM
ET STETERUNT CORAM IOSEPH
QUOS CUM ILLE UIDISSET
ET BENIAMIN SIMUL
PRAECEPIT DISPENSATORI
DOMUS SUAE DICENS
INTRODUC UIROS DOMUM
ET OCCIDE UICTIMAS
ET INSTRUE CONUIUIUM
QUONIAM MECUM SUNT
COMESURI MERIDIE
FECIT ILLE QUOD SIBI FUERAT
IMPERATUM
ET INTRODUXIT UIROS DOMUM
IBIQUE EXTERRITI DIXE
RUNT MUTUO
PROPTER PECUNIAM QUAM
RETULIMUS PRIUS IN SACCIS
NOSTRIS INTRODUCTI SUMUS
UT DEUOLUAT IN NOS CALUMNIAM
ET UIOLENTER SUBICIAT SERUI
TUTI ET NOS ET ASINOS NOSTROS
QUAM OB REM IN IPSIS FORIB·
ACCEDENTES AD DISPENSATO
REM DOMUS LOCUTI SUNT
ORAMUS DNE UT AUDIAS NOS
IAM ANTE DESCENDIMUS
UT EMEREMUS ESCAS
QUIBUS EMPTIS CUM UENIS
SEMUS AD DIUERSORIUM
APERUIMUS SACCULOS NOS
TROS ET INUENIMUS PECU
NIAM IN ORE SACCULORUM
QUAM NUNC EODEM PON
DERE REPORTAUIMUS
SED ET ALIUD ATTULIMUS
ARGENTUM UT EMAMUS
QUAE NECESSARIA SUNT
NON EST IN NOSTRA CONSCIEN
TIA QUIS EAM POSUERIT
IN MARSUPPIIS NOSTRIS
AT ILLE RESPONDIT PAX
UOBISCUM NOLITE TIMERE
DS UESTER ET DS PATRIS UES
TRI DEDIT UOBIS THESAUROS
IN SACCULIS UESTRIS
NAM PECUNIAM QUAM DEDIS
TIS MIHI PROBATAM
EGO HABEO
EDUXITQUE AD EOS SYMEON
ET INTRODUCTIS DOMUM
ADTULIT AQUAM ET LAUERUNT
PEDES SUOS
DEDITQ· PABULA ASINIS EORUM
ILLI UERO PARABANT MUNERA
DONEC INGREDERETUR

ioseph meridie
audierant enim quod ibi
comesuri essent panem
igitur ingressus est ioseph
domum suam
obtuleruntque ei munera
tenentes in manibus
et adoraverunt proni
in terram
at ille clementer resaluta
tis eis interrogavit dicens
salvusne est pater vester
senex de quo dixeratis mihi
adhuc vivit
et incurvati adoraverunt eum
adtollens autem oculos suos
ioseph vidit beniamin fra
trem suum uterinum
erat
iste est frater vester parvu
lus de quo dixeratis mihi
et rursum deus inquit misere
atur tui fili mi
festinavitque quia commota
fuerant viscera eius super
fratre suo et erumpe
bant lacrimae
et introiens cubiculum flevit
rursumque lota facie egressus
continuit se et ait
ponite panes
quibus adpositis seorsum ioseph
et seorsum fratribus
aegyptiis quoque qui vesceban
tur simul seorsum
inlicitum est enim aegyptiis
comedere cum hebraeis
et profanum putant huius
cemodi convivium
sederunt coram eo
primogenitus iuxta
primogenita sua
et minimus iuxta
aetatem suam
et mirabantur nimis sumptis
partibus quas ab eo
acceperant
maiorque pars venit beniamin
ita ut quinque partibus excederet
biberuntque et inebriati
sunt cum eo
praecepit autem ioseph dispen
satori domus suae dicens
imple saccos eorum frumento
quantum possunt capere
et pone pecuniam singulo
rum in summitate sacci
scyphum autem meum argen
teum et pretium quod
dedit tritici pone in ore
sacculi iunioris
factumque est ita
et orto mane dimissi sunt
cum asinis suis
iamque urbem exierant et pro
cesserant paululum
tunc ioseph arcessito
dispensatore domus
surge inquit persequere
viros et adprachensis
dicito
quare reddidistis malum
pro bono
scyphus quem furati estis
ipse est in quo bibit dominus
meus et in quo augurari
solet pessimam rem
fecistis

hic qui respondentes sospes est · Seruus tuus pater noster adhuc uiuit

DE TERRA CHANAAN
ET QUOMODO CONSEQUENS EST
UT FURATI SIMUS DE DOMO
DOMINI TUI AURUM UEL ARGENTUM
APUT QUEMCUMQUE FUERIT
INUENTUM SERUORUM TUO
RUM QUOD QUAERIS MORIATUR
ET NOS SERUI ERIMUS
DNI NOSTRI
QUI DIXIT FIAT IUXTA UESTRAM
SENTENTIAM
APUT QUEMCUMQUE FUERIT INUENTUS
SCYFUS IPSE SIT SERUUS MEUS
UOS AUTEM ERITIS INNOXII
ITAQUE FESTINATO DEPONENTES
IN TERRAM SACCOS APERU
ERUNT SINGULI
QUOS SCRUTATUS INCIPIENS
A MAIORE USQ. AD MINIMUM
INUENIT SCYFUM IN SACCO
BENIAMIN
AT ILLI SCISSIS UESTIB. ONERATISQ.
RURSUM ASINIS REUERSI
SUNT IN OPPIDUM
PRIMUSQ. IUDAS CUM FRATRIB.
INGRESSUS EST AD IOSEPH
NECDUM ENIM DE LOCO
ABIERANT
OMNESQ. ANTE EUM IN TERRA
PARITER CORRUERUNT
QUIB. ILLE AIT CUR SIC
AGERE UOLUISTIS
AN IGNORATIS QUOD NON SIT
SIMILIS MEI IN AUGURANDI
SCIENTIA
CUI IUDAS
QUID RESPONDEBIMUS INQUIT
DOMINO MEO UEL QUID
LOQUEMUR
AUT IUSTI POTERIMUS
OBTENDERE
DS INUENIT INIQUITATEM
SERUORUM TUORUM
EN OMNES SERUI SUMUS
DOMINI MEI ET NOS ET APUT
QUEM INUENTUS EST SCYFUS
RESPONDIT IOSEPH ABSIT
UT SIC AGAM
QUI FURATUS EST SCYFUM
IPSE SIT SERUUS MEUS
UOS AUTEM ABITE LIBERI
AD PATREM UESTRUM
ACCEDENS PROPIUS IUDAS
CONFIDENTER AIT
ORO DOMINE MI LOQUATUR
SERUUS TUUS UERBUM IN
AURIB. TUIS ET NE IRASCARIS
FAMULO TUO
TU ES ENIM POST PHARAONEM
DOMINUS MEUS
INTERROGASTI PRIUS SERUOS
TUOS HABETIS PATREM
AUT FRATREM
ET NOS RESPONDIMUS
TIBI DOMINO MEO
EST NOBIS PATER SENEX ET
PUER PARUULUS QUI IN SENEC
TUTE ILLIUS NATUS EST
CUIUS UTERINUS FRATER
MORTUUS EST
ET IPSUM SOLUM HABET
MATER SUA
PATER UERO TENERE
DILIGIT EUM
DIXISTI SERUIS TUIS ADDU
CITE EUM AD ME
ET PONAM OCULOS MEOS
SUPER ILLUM
SUGGESSIMUS DOMINO MEO
NON POTEST PUER RELIN
QUERE PATREM SUUM
SI ENIM ILLUM DIMISERIT
MORIETUR
ET DIXISTI SERUIS TUIS
NISI UENERIT FRATER UESTER
MINIMUS UOBISCUM
NON UIDEBITIS ULTRA
FACIEM MEAM

CUM ERGO ASCENDEREMUS
AD FAMULUM TUUM
PATREM NOSTRUM
NARRAVIMUS EI OMNIA QUAE
LOCUTUS EST DOMINUS
NOSTER
ET DIXIT PATER NOSTER
REVERTIMINI ET EMITE NOBIS
PARUM TRITICI
CUI DIXIMUS IRE NON POSSUMUS
SI FRATER MINIMUS NOSTER
DESCENDET NOBISCUM PRO
FICISCEMUR SIMUL
ALIOQUIN ILLO ABSENTE NON
AUDEMUS VIDERE FACIEM
VIRI AT ILLE RESPONDIT
VOS SCITIS QUOD DUOS GENU
ERIT MIHI UXOR MEA
EGRESSUS EST UNUS ET DIXISTIS
BESTIA DEVORAVIT EUM
ET HUCUSQUE NON PARET
SI TULERITIS ET ISTUM ET ALIQUID
EI IN VIA CONTIGERIT
DEDUCETIS CANOS MEOS CUM
MAERORE AD INFEROS
IGITUR SI INTRAVERO AD SERVUM
TUUM PATREM NOSTRUM
ET PUER DEFUERIT
CUM ANIMA ILLIUS EX HUIUS
ANIMA PENDEAT
VIDERITQUE EUM NON ESSE NOBIS
CUM MORIETUR ET DEDUCENT
FAMULI TUI CANOS EIUS CUM
DOLORE AD INFEROS
EGO PROPRIAE SERVUS TUUS QUI
IN MEAM HUNC RECEPI FIDEM
ET SPOPONDI DICENS
NISI REDUXERO EUM PECCATI
REUS ERO IN PATREM MEUM
OMNI TEMPORE
MANEBO ITAQUE SERVUS TUUS
PRO PUERO IN MINISTERIO
DOMINI MEI
ET PUER ASCENDAT CUM FRATRI
BUS SUIS
NON ENIM POSSUMUS REDIRE
AD PATREM ABSENTE PUERO
NE CALAMITATIS QUAE OPPRES
SURA EST PATREM MEUM
TESTIS ADSISTAM
LVIII NON SE POTERAT ULTRA COHIBERE
IOSEPH MULTIS CORAM
ADSTANTIBUS
UNDE PRAECEPIT UT EGREDE
RENTUR CUNCTI FORAS
ET NULLUS INTERESSET ALIENUS
AGNITIONI MUTUAE
ELEVAVITQUE VOCEM
CUM FLETU
QUAM AUDIERUNT AEGYPTII
OMNISQUE DOMUS PHARAONIS
ET DIXIT FRATRIBUS SUIS
EGO SUM IOSEPH ADHUC
PATER MEUS VIVIT
NEC POTERANT RESPONDERE
FRATRES NIMIO TIMORE
PERTERRITI
AD QUOS ILLE CLEMENTER
ACCEDITE INQUIT AD ME
ET CUM ACCESSISSENT PROPE
EGO SUM AIT IOSEPH FRATER
VESTER QUEM VENDIDISTIS
IN AEGYPTO
NOLITE PAVERE NEC VOBIS DURUM
ESSE VIDEATUR QUOD VENDI
DISTIS ME IN HIS REGIONIBUS
PRO SALUTE ENIM VESTRA
MISIT ME DEUS ANTE VOS IN AEGYPTUM
BIENNIUM EST QUOD FAMES
ESSE COEPIT IN TERRA
ET ADHUC QUINQUE ANNI RESTANT
QUIBUS NEC ARARI POTERIT
NEC METI
PRAEMISITQUE ME DEUS UT RESER
VEMINI SUPER TERRAM
ET ESCAS AD VIVENDUM
HABERE POSSITIS
NON VESTRO CONSILIO SED DEI

huc uoluntate missus sum.
qui fecit me quasi patrem
pharaonis
et dominum uniuersae
domus eius
ac principem in omni
terra aegypti
festinate et ascendite ad pa
trem meum et dicetis ei
haec mandat filius tuus ioseph
dns me fecit dominum uniuer
sae terrae aegypti
descende ad me ne moreris
et habita in terra gessen
erisque iuxta me tu et filii
tui et filii filiorum tuorum
oues tuae et armenta et uni
uersa quae possides
ibique te pascam
adhuc enim quinq. anni
residui sunt famis
ne et tu pereas et domus tua
et omnia quae possides
en oculi uestri et oculi fratris
mei beniamin uident quod
os meum loquatur ad uos
nuntiate patri meo uniuer
sam gloriam meam
et cuncta quae uidistis
in aegypto
festinate et adducite
eum ad me
cumque amplexus recidisset
in collum beniamin
fratris sui fleuit
illo quoq. flente similiter
super collum eius
osculatusq. est omnes fra
tres suos et plorauit
super singulos
post quam ausi sunt
loqui ad eum
audi tumq. est et celebri ser
mone uulgatum in aula

regis uenerunt fratres ioseph
et gauisus est pharao atque
omnis familia eius
dixitq. ad ioseph
ut imperaret fratribus
suis dicens
onerantes iumenta ite
in terram chanaan
et tollite inde patrem uestrum
et cognationem et uenite
ad me
et ego dabo uobis omnia
bona aegypti
ut comedatis medullam terrae
praecipe etiam ut tollant
plaustra de terra aegypti
ad subuectionem paruulorum
suorum et coniugum
ac dicite
tollite patrem uestrum et
properate quan tocius
uenientes nec dimittatis quic
quam de supellectile uestra
quia omnes opes aegypti
uestrae erunt
feceruntq. filii israhel ut eis
mandatum fuerat
quib. dedit ioseph plaustra
secundum pharaonis impe
rium et cibaria in itinere
singulisq. proferri iussit
binas stolas
beniamin uero dedit trecen
tos argenteos cum quinq.
stolis optimis
tantundem pecuniae et uesti
mentorum mittens
patri suo
addensis asinos decem qui
subueherent ex omnib.
diuitiis aegypti
et totidem asinos trit
icum in itinere panesq.
portantes

DIMISIT ERGO FRATRES SUOS
ET PROFICISCENTIB· AIT
NE IRASCIMINI IN UIA
QUI ASCENDENTES EX AEGYPTO
UENERUNT IN TERRAM CHANAAN
AD PATREM SUUM IACOB
ET NUNTIAUERUNT EI DICENTES
IOSEPH UIUIT ET IPSE DOMINATUR
IN OMNI TERRA AEGYPTI
QUO AUDITO QUASI DE GRAUI
SOMNO EUIGILANS TAMEN
NON CREDEBAT EIS
ILLI CONTRA REFEREBANT
OMNEM ORDINEM REI
CUMQ· UIDISSET PLAUSTRA
ET UNIUERSA QUAE MISERAT
REUIXIT SPS EIUS ET AIT
SUFFICIT MIHI SI ADHUC FILIUS
MEUS IOSEPH UIUIT
UADAM ET UIDEBO ILLUM
ANTEQUAM MORIAR
PROFECTUSQ· ISRAHEL CUM
OMNIB· QUAE HABEBAT UENIT
AD PUTEUM IURAMENTI
ET IMMOLATIS IBI UICTIMIS DO
PATRIS SUI ISAAC
AUDIUIT EUM PER UISIONEM
NOCTIS
UOCANTEM SE ET DICENTEM
SIBI IACOB IACOB
CUI RESPONDIT ECCE ADSUM
AIT ILLI DS EGO SUM FORTISSI
MUS DS PATRIS TUI NOLI TI
MERE DESCENDE IN AEGYPTUM
QUIA IN GENTEM MAGNAM
FACIAM TE IBI
EGO DESCENDAM TECUM ILLUC
ET EGO ADDUCAM TE INDE
REUERTENTEM
IOSEPH QUOQ· PONET MANUM
SUAM SUPER OCULOS TUOS
SURREXIT IACOB A PUTEO
IURAMENTI
TULERUNTQ· EUM FILII SUI
CUM PARUULIS ET UXO
RIBUS SUIS
IN PLAUSTRIS QUAE MISERAT
PHARAO AD PORTANDUM SENEM
ET OMNIA QUAE POSSIDERAT
IN TERRA CHANAAN
UENITQUE IN AEGYPTUM CUM
OMNI SEMINE SUO
FILII EIUS ET NEPOTES FILIAE ET
CUNCTA SIMUL PROGENIES
HAEC SUNT AUTEM NOMINA
FILIORUM ISRAHEL QUI INGRESSI
SUNT IN AEGYPTUM IPSI
CUM LIBERIS SUIS
PRIMOGENITUS RUBEN
FILII RUBEN ENOCH ET FALLU
ET ESRON ET CHARMI
FILII SIMEON IAMUHEL ET IAMIN
ET AOD ET IACHIN ET SACHER
ET SAUL FILIUS CANANITIDIS
FILII LEUI GERSON CAATH
ET MERARI
FILII IUDA HER ET ONAN ET SELA
ET PHARES ET ZARA
MORTUI SUNT AUTEM HER
ET ONAN IN TERRA CANAAN
NATIQUE SUNT FILII PHARES
ESRON ET AMUL
FILII ISSACHAR THOLA ET PHUA
ET IOB ET SEMRON
FILII ZABULON SARED
ET HELON ET IAHEL
HI FILII LIAE QUOS GENUIT IN
MESOPOTAMIAM SYRIAE
CUM DINA FILIA SUA
OMNES ANIMAE FILIORUM EIUS
ET FILIARUM TRIGINTA TRES
FILII GAD SEPHION ET HAGGI
SUNI ET ESEBON HERI
ET AROADI ET ARELI
FILII ASER IAMNE ET IESUA
ET IESUI ET BERIA
SARA QUOQ· SOROR EORUM
FILII BERIA HEBER ET MELCHIHEL

hii filii zelfae quam dedit
laban liae filiae suae
et hos genuit iacob
sedecim animas
filii rachel uxoris iacob
ioseph et beniamin
natique sunt ioseph filii in
terra aegypti quos genuit ei
aseneth filia putiphare
sacerdotis heliopoleos
manasses et ephraim
filii beniamin bela et bechor
et asbel gera et naaman
et echi et ros et mophim
et opphim et ared
hii filii rachel quos genuit
iacob omnes animae quattuordecim
filii dan usim
filii nepthalim iasihel et guni
et hieser et sallem
hii filii balae quam laban racheli
filiae suae dedit
et hos genuit iacob omnes
animae septem
cunctae animae quae ingres
sae sunt cum iacob aegyptum
et egressae de femore illius
absque uxoribus filiorum
sexaginta sex
filii autem ioseph qui nati sunt
ei in terra aegypti animae duae
omnis anima domus iacob
quae ingressa est in aegyptum
fuere septuaginta
misit autem iudam ante se
ad ioseph ut nuntiaret ei et
ille occurreret in gessen
quo cum pervenisset iuncto
ioseph curru suo ascendit
obviam patri ad eundem
locum
vidensque eum inruit super
collum eius et inter
amplexus flevit

dixitque pater ad ioseph
iam laetus moriar quia vidi
faciem tuam et super
stitem te relinquo
et ille locutus est ad fratres
et ad omnem domum
patris sui
ascendam et nuntiabo phara
oni dicamque ei
fratres mei et domus patris
mei qui erant in terra
chanaan venerunt ad me
et sunt viri pastores ovium
curamque habent alen
dorum gregum
pecora sua et armenta et
omnia quae habere potu
erunt adduxere secum
cumq. vocaverit vos et dix
erit quod est opus vestrum
respondebitis viri pastores
sumus servi tui ab infantia
nostra usq. ad praesens
et nos et patres nostri
haec autem dicetis ut habitare
possitis in terra gessen
quia detestantur aegyptii
omnes pastores ovium
XCVII ingressus est ergo ioseph
et nuntiavit pharaoni
dicens
pater meus et fratres oves
eorum et armenta et cunc
ta quae possident vene
runt de terra chanaan
et ecce consistunt
in terra gessen
extremos quoque fratrum
suorum quinque viros
statuit coram rege
quos ille interrogavit
quid habetis operis
responderunt pastores
ovium sumus servi tui

ET NOS ET PATRES NOSTRI
AD PEREGRINANDUM IN TERRA
TUA VENIMUS
QUONIAM NON EST HERBA
GREGIB· SERVORUM TUORUM
INGRAVESCENTE FAME
IN TERRA CHANAAN
PETIMUSQ· UT NOS ESSE IUBEAS
SERVOS TUOS IN TERRA GESSEN
DIXIT ITAQ· REX AD IOSEPH
PATER TUUS ET FRATRES TUI
VENERUNT AD TE
TERRA AEGYPTI IN CONSPECTU
TUO EST
IN OPTIMO LOCO FAC HABITARE
EOS ET TRADE EIS
TERRAM GESSEN
QUOD SI NOSTI ESSE IN EIS VIROS
INDUSTRIOS CONSTITUE
ILLOS MAGISTROS PECO
RUM MEORUM
POST HAEC INTRODUXIT IOSEPH
PATREM SUUM AD REGEM
ET STATUIT EUM CORAM EO
QUI BENEDICENS ILLI ET INTERRO
GATUS AB EO QUOT SUNT DIES
ANNORUM VITAE TUAE
RESPONDIT DIES PEREGRINATIONIS
MEAE CENTUM TRIGINTA ANNO
RUM SUNT PARVI ET MALI
ET NON PERVENERUNT USQ· AD
DIES PATRUM MEORUM
QUIB· PEREGRINATI SUNT
ET BENEDICTO REGE EGRES
SUS EST FORAS
IOSEPH VERO PATRI ET FRATRIBUS
SUIS DEDIT POSSESSIONEM
IN AEGYPTO
IN OPTIMO LOCO TERRAE SOLO
RAMESSES UT PRAECEPERAT
PHARAO
ET ALEBAT EOS OMNEMQ· DOMU
PATRIS SUI PRAEBENS
CIBARIA SINGULIS

IN TOTO ENIM ORBE PANIS
DEERAT
ET OPPRESSERAT FAMES TERRAM
MAXIME AEGYPTI ET CHANAAN
E QUIBUS OMNEM PECUNIAM
CONGREGAVIT PRO VEN
DITIONE FRUMENTI
ET INTULIT EAM IN AERARIUM
REGIS
CUMQ· DEFECISSET EMPTO
RIS PRETIUM
VENIT CUNCTA AEGYPTUS
AD IOSEPH DICENS
DA NOBIS PANES QUARE MORIMUR
CORAM TE DEFICIENTE
PECUNIA
QUIB· ILLE RESPONDIT
ADDUCITE PECORA VESTRA
ET DABO VOBIS PRO EIS CIBOS
SI PRETIUM NON HABETIS
QUAE CUM ADDUXISSENT DEDIT
EIS ALIMENTA PRO EQUIS
ET OVIB· ET BUBUS ET ASINIS
SUSTENTAVITQ· EOS ILLO ANNO
PRO COMMUTATIONE
PECORUM
VENERUNT QUOQ· ANNO SECUNDO
ET DIXERUNT EI
NON CELABIMUS DOMINUM NOSTRUM
QUOD DEFICIENTE PECUNIA
ET PECORA SIMUL DEFECERINT
NEC CLAM TE EST QUOD
ABSQUE CORPORIBUS
ET TERRA NIHIL HABEAMUS
CUR ERGO MORIEMUR
TE VIDENTE
ET NOS ET TERRA NOSTRA
TUI ERIMUS
EME NOS IN SERVITUTEM
REGIAM
ET PRAEBE SEMINA NE PEREUNTE
CULTORE REDIGATUR
TERRA IN SOLITUDINEM
EMIT IGITUR IOSEPH

TERRAM AEGYPTI
UENDENTIBUS SINGULIS POSSES
SIONES SUAS PRAE MAGNI
TUDINE FAMIS
SUBIECITQ. EAM PHARAONI
ET CUNCTOS POPULOS EIUS
A NOUISSIMIS TERMINIS AEGYPTI
USQUE AD EXTREMOS
FINES EIUS
PRAETER TERRAM SACERDOTUM
QUAE A REGE TRADITA
FUERAT EIS
QUIB. ET STATUTA CIBARIA EX HOR
REIS PUBLICIS PRAEBEBANTUR
ET IDCIRCO NON SUNT CONPULSI
UENDERE POSSESSIONES SUAS
DIXIT ERGO IOSEPH AD POPULOS
EN UT CERNITIS ET UOS ET TERRAM
UESTRAM PHARAO POSSIDET
ACCIPITE SEMINA ET SERITE
AGROS UT FRUGES
HABERE POSSITIS
QUINTAM PARTEM REGI
DABITIS QUATTUOR RELI
QUAS PERMITTO UOBIS
IN SEMENTEM ET IN CIBOS FAMULIS
ET LIBERIS UESTRIS
QUI RESPONDERUNT SALUS
NOSTRA IN MANU TUA
TANTUM RESPICIAT NOS DNS
NOSTER ET LAETI SERUI
EMUS REGI
EX EO TEMPORE USQ. IN PRAE
SENTEM DIEM IN UNIUERSA
TERRA AEGYPTI REGIBUS
QUINTA PARS SOLUITUR
ET FACTUM EST QUASI IN LEGEM
ABSQUE TERRA SACERDOTALI
QUAE LIBERA AB HAC CON
DICIONE FUIT
HABITAUIT ERGO ISRAHEL
IN AEGYPTO
ID EST IN TERRA GESEN
ET POSSEDIT EAM
AUCTUSQUE EST ET MULTIPLI
CATUS NIMIS
ET UIXIT IN EA DECEM
ET SEPTEM ANNIS
FACTIQUE SUNT OMNES DIES
UITAE ILLIUS CENTUM QUADRA
GINTA ET SEPTEM ANNORUM
CUMQUE ADPROPINQUARE
CERNERET MORTIS DIEM
UOCAUIT FILIUM SUUM
IOSEPH ET DIXIT AD EUM
SI INUENI GRATIAM IN CONSPECTU
TUO PONE MANUM TUAM
SUB FEMORE MEO
ET FACIES MIHI MISERICOR
DIAM ET UERITATEM
UT NON SEPELIAS ME IN AEGYPTO
SED DORMIAM CUM
PATRIB. MEIS
ET AUFERAS ME DE HAC TERRA
CONDASQUE IN SEPULCHRO
MAIORUM
CUI RESPONDIT IOSEPH EGO
FACIAM QUOD IUSSISTI
ET ILLE IURA ERGO INQUIT MIHI
QUO IURANTE ADORAUIT ISRAHEL
DM̄ CONUERSUS AD LECTULI
CAPUT
LX HIS ITA TRANSACTIS NUNTIATUM
EST IOSEPH QUOD AEGROTARET
PATER EIUS
QUI ADSUMPTIS DUOB. FILIIS
MANASSE ET EPHRAIM
IRE PERREXIT
DICTUMQ. EST SENI ECCE FILIUS
TUUS IOSEPH UENIT AD TE
QUI CONFORTATUS SEDIT IN LEC
TULO ET INGRESSO AIT
DS OMNIPOTENS APPARUIT MIHI
IN LUZA QUAE EST IN TERRA
CHANAAN
BENEDIXITQ. MIHI ET AIT
EGO TE AUGEBO ET MULTIPLICABO
ET FACIAM IN TURMAS POPULORŪ

dabo que tibi terram hanc
et semini tuo post te in pos
sessionem sempiternam
duo igitur filii tui qui nati sunt
tibi in terra aegypti ante
quam venirem huc ad te
mei erunt ephraim
et manasses
sicut ruben et symeon
reputabuntur mihi
reliquos autem quos genu
eris post eos tui erunt
et nomine fratrum suorum
vocabuntur in posses
sionibus suis
mihi enim quando veniebam
de mesopotamiam mortua
est rachel in terra chanaan
ipso itinere
eratque vernum tempus
et ingrediebar ephratam
et sepelivi eam iuxta viam ephra
tae quae alio nomine
appellatur bethleem
videns autem filios eius
dixit ad eum qui sunt isti
respondit filii mei sunt
quos dedit mihi ds
in hoc loco
adduc inquit eos ad me
ut benedicam illis
oculi enim israhel caligina
verant prae nimia senectute
et clare videre non poterat
adplicitosque ad se osculatus
et circumplexus dixit
ad filium
non sum fraudatus
aspectu tuo
insuper ostendit mihi
ds semen tuum
cumque tulisset eos ioseph
de gremio patris
adoravit pronus in terra

et posuit ephraim ad dexte
ram suam id est ad sini
stram israhel
manassen vero in sinistra sua
ad dexteram scilicet patris
adplicuitque ambos ad eum
qui extendens manum dex
tram posuit super caput
ephraim iunioris fratris
sinistram autem super caput
manasse qui maior natu
erat commutans manus
benedixitque filio suo
ioseph et ait
ds in cuius conspectu ambu
laverunt patres mei
abraham et isaac
ds qui pascit me ab adulescen
tia mea usque in prae
sentem diem
angelus qui eruit me de cunc
tis malis
benedicat pueris istis et in
vocetur nomen meum
super eos
nomina quoque patrum meorum
abraham et isaac
et crescant in multitu
dinem super terram
videns autem ioseph quod
posuisset pater suus dexte
ram manum super
caput ephraim
graviter accepit et adprae
hensam patris manum levare
conatus est de capite
ephraim
et transferre super
caput manasse
dixitque ad patrem
non ita convenit pater quia
hic est primogenitus
pone dexteram tuam
super caput eius

QUI RENNUENS AIT
SCIO FILI SCIO
ET ISTE QUIDEM ERIT IN POPULOS
ET MULTIPLICABITUR
SED FRATER EIUS IUNIOR
MAIOR ILLO ERIT
ET SEMEN ILLIUS CRESCET
IN GENTES
BENEDIXITQ· EIS IN IPSO
TEMPORE DICENS
IN TE BENEDICETUR ISRAHEL
ATQUE DICETUR
FACIAT TIBI DS SICUT EPHRAIM
ET SICUT MANASSE
CONSTITUITQ· EPHRAIM
ANTE MANASSE
ET AIT AD IOSEPH FILIUM SUUM
EN EGO MORIOR ET ERIT
DS UOBISCUM
REDUCETQ· UOS AD TERRAM
PATRUM UESTRORUM
DO TIBI PARTEM UNAM
EXTRA FRATRES TUOS
QUAM TULI DE MANU AMORREI
IN GLADIO ET ARCU MEO
UOCAUIT AUTEM IACOB FILIOS
SUOS ET AIT EIS
CONGREGAMINI UT ADNUNTIEM
QUAE UENTURA SUNT UOBIS
NOUISSIMIS DIEBUS
CONGREGAMINI ET AUDITE
FILII IACOB
AUDITE ISRAHEL PATREM
UESTRUM
RUBEN PRIMOGENITUS MEUS
TU FORTITUDO MEA ET PRIN
CIPIUM DOLORIS MEI
PRIOR IN DONIS MAIOR IMPERIO
EFFUSUS ES SICUT AQUA
NON CRESCAS
QUIA ASCENDISTI CUBILE PATRIS
TUI ET MACULASTI
STRATUM EIUS
SIMEON ET LEUI FRATRES UASA
INIQUITATIS BELLANTIA
IN CONSILIO EORUM NE UENIAT
ANIMA MEA
ET IN COETU ILLORUM NON
SIT GLORIA MEA
QUIA IN FURORE SUO OCCIDERUNT
UIRUM ET IN UOLUNTATE SUA
SUFFODERUNT MURUM
MALEDICTUS FUROR EORUM
QUIA PERTINAX
ET INDIGNATIO ILLORUM
QUIA DURA
DIUIDAM EOS IN IACOB ET DIS
PERGAM IN ISRAHEL illos
IUDA TE LAUDABUNT FRATRES TUI
MANUS TUA IN CERUICIBUS
INIMICORUM TUORUM
ADORABUNT TE FILII PATRIS TUI
CATULUS LEONIS IUDA AD PRAE
DAM FILI MI ASCENDISTI
REQUIESCENS ACCUBUISTI UT LEO
ET QUASI LEAENA QUIS
SUSCITABIT EUM
NON AUFERETUR SCEPTRUM
DE IUDA ET DUX DE FEMORIBUS
EIUS DONEC UENIAT QUI MIT
TENDUS EST ET IPSE ERIT
EXPECTATIO GENTIUM
LIGANS AD UINEAM PULLUM
SUUM ET AD UITEM O FILI MI
ASINAM SUAM
LAUABIT UINO STOLAM SUAM
ET SANGUINE UUAE
PALLIUM SUUM
PULCHRIORES OCULI EIUS
UINO ET DENTES LACTE
CANDIDIORES
ZABULON IN LITORE MARIS HABI
TABIT ET IN STATIONE NAUIUM
PERTINGENS USQ· AD SIDONEM
ISSACHAR ASINUS FORTIS ACCU
BANS INTER TERMINOS
UIDIT QUE REQUIEM QUOD ESSET
BONA ET TERRAM QUOD OPTIMA

et subposuit umerum
suum adportandum
factusq. est tributis
serviens
Dan iudicavit populum suum
sicut alia trib· Israhel
fiat Dan coluber in via
cerastes in semita
mordens ungulas equi
ut cadat ascensor eius
retro salutare tuum
expectabo dne
Gad accinctus proeliabitur
ante eum et ipse accin
getur retrorsum
Aser pinguis panis eius et prae
bebit delicias regibus
Nepthalim cervus emissus
et dans eloquia pulchri
tudinis
Filius accrescens Ioseph
filius accrescens et
decorus aspectu
filiae discurrerunt super murum
sed exasperaverunt eum
et iurgati sunt inviderunt q.
illi habentes iacula
sedit in forti arcus eius et
dissoluta sunt vincula brachi
orum et manuum illius per
manus potentis Iacob
inde pastor egressus est
lapis Israhel
ds patris tui erit adiutor
tuus et omnipotens
benedicet tibi
benedictionibus caeli
desuper
benedictionib· abyssi
iacentis deorsum
benedictionib· uberum
et vulvae
benedictiones patris tui con
fortatae sunt benedicti
onibus patrum eius
donec veniret desiderium
collium aeternorum
fiant in capite Ioseph et in
vertice nazarei inter
fratres suos
Beniamin lupus rapax mane
comedet praedam vespere
dividet spolia
omnes hii in tribubus Isra
hel duodecim
haec locutus est eis
pater eorum
benedixit q. singulis duodecim
benedictionib· propriis et
praecepit eis dicens
ego congregor ad popu
lum meum
sepelite me cum patrib· meis
in spelunca duplici
quae est in agro Ephron
Hetthei contra Mambrae
in terra Chanaan
quam emit Abraham cum
agro ab Ephron Hettheo
in possessionem sepulchri
ibi sepelierunt eum et
Sarram uxorem eius
ibi sepultus est Isaac cum
Rebecca coniuge
ibi et Lia condita est
Lxi Finitis q. mandatis quibus
filios instruebat
collegit pedes super
lectulum et obiit
adpositus q. est ad popu
lum suum
quod cernens Ioseph ruit
super faciem patris
flens et deosculans eum
praecepit q. servis suis
medicis ut aromatib·
condirent patrem
quib· iussa explentib· transi

erunt quadraginta dies
iste quippe mos erat cada
uerum conditorum
fleuitq· eum aegyptus
septuaginta dies
et expleto planctus tempore
locutus est ioseph ad fami
liam pharaonis dicens
si inueni gratiam in con
spectu uestro
loquimini in aurib· pharaonis
eo quod pater meus adiura
uerit me dicens
en morior in sepulchro meo
quod fodi mihi in terra
chanaan sepelies me
ascendam igitur et sepeliam
patrem meum ac reuertar
dixitq· ei pharao
ascende et sepeli patrem tuum
sicut adiuratus es
quo ascendente ierunt cum
illo omnes senes
domus pharaonis
cunctique maiores natu
terrae aegypti
domus ioseph cum fratrib·
suis absq· paruulis et gre
gib· atque armentis quae
dereliquerant in terra gessen
habuit quoq· in comitatu
currus et equites
et facta est turba non modica
ueneruntq· ad aream atad quae sita
est trans iordanen
ubi celebrantes exequias
planctu magno atq· uehe
menti impleuerunt
septem dies
quod cum uidissent habitato
res terrae chanaan dixerunt
planctus magnus est
iste hebraeis
et idcirco appellauerunt

nomen loci illius planc
tus aegypti
fecerunt ergo filii iacob
sicut praeceperat eis
et portantes eum in terram
canaan sepelierunt in
spelunca duplici
quam emerat abraham cum
agro in possessionem sepul
chri ab ephron hettheo
contra faciem mambrae
reuersusq· est ioseph in aegyp
tum cum fratrib· suis et
omni comitatu sepulto
patre
quo mortuo timentes fratres
eius et mutuo conloquentes
ne forte memor sit iniuriae
quam passus est
et reddat nobis malum
omne quod fecimus
mandauerunt ei pater tuus
praecepit nobis antequam
moreretur
ut haec tibi uerbis illius
diceremus
obsecro ut obliuiscaris scele
ris fratrum tuorum
et peccati atq· malitiae
quam exercuerunt in te
nos quoq· oramus ut seruis
dei patris tui dimittas
iniquitatem hanc
quib· auditis fleuit ioseph
ueneruntq· ad eum
fratres sui
et proni in terra adorauerunt
et dixerunt serui tui sumus
quib· ille respondit
nolite timere num dei
possumus resistere
uoluntatem
uos cogitastis de me malum
et ds uertit illud

in bonum
ut exaltaret me sicut in prae
 sentiarum cernitis
ut salvos faceret multos
 populos
nolite metuere ego pascam
 vos et parvulos vestros
consolatusque est et blande
 ac leniter est locutus
et habitavit in Aegypto cum
 omni domo patris sui
Ges. Vixitque centum decem annos
et vidit Ephraim filios usq·
 ad tertiam generationem
filii quoque Machir filii Manasse
 nati sunt in genib· Ioseph
quibus transactis locutus
 est fratrib· suis
post mortem meam ds visi
 tabit vos et ascendere
 faciet de terra ista
ad terram quam iuravit
 Abraham Isaac et Iacob
cumq· adiurasset eos atque
 dixisset ds visitabit vos
asportate ossa mea vobis
 cum de loco isto
mortuus est expletis centum
 decem vitae suae annis
et conditus aromatib· repo
 situs est in loculo in Aegypto

EXPLIC LIB GEN

INCIPIUNT CAPIT

I Numerus eorum qui ingressi sunt
 in Aegyptum crementum populi
 ac depressio eius ab Aegyptiis obstetri
 ces convocat et ut masculos
 necarent imperat de nativitate
 Mosi et adoptione a filia
 Pharaonis ubi Aegyptium per
 cutit a conspectu Pharaonis
 fugit filias sacerdotis Madian
 a pastoribus defendit et Seppho
 ram sortitur uxorem
II Moritur rex Aegypti clamorem
 Israhel ds exaudit Moses in
 monte Choreb dnm conspicit
 in rubo flammante vocatus a do
 mino ad Pharaonem mittitur praeceptum
 signa deposcit et accepit excusat
 et ineloquentem se esse pronun
 tiat iratus dns ut cum Aaron
 pergeret iubet
III Mosi revertenti in Aegyptum occur
 rit angelus dni ob circumcisionem
 filii et sponsione sanguinum
 Aaron praecipitur obviam Mosi
 pergere auditis ab eo quae dns
 imperarat signa faciunt coram
 populo credunt laetantur ex
 actant Pharaonis iussu ingravant
 imperia dne sultati ac duriora
 populo quam ingenerat incessit
 flagellat principes Israhel
 Mosi et Aaron di iudicium inprae
 cantur nec ultra coram ser
 monib· credunt anxiore
 angustia cordis
IIII Catalogus familiae Levitarum et
 ubi Moses ad ds constituitur
 Pharaoni signa quae coram
 Pharaone faciunt virga conver
 titur in draconem aquae ver
 tuntur in sanguinem produ
 cuntur ranae quae totam in
 quinant supellectilem
 nec in his trib· plagis cor regis

sed potius induratur

v Dns iubet pharaonem flumen
conuenire, imperatur aaron pul
uerem terrae percutere ut
omnis puluis uerteretur in scini
fes. itemq; muscis diuersi gene
ris cuncta repletur aegyptus
excepta terra in qua filii israhel
habitabant. pestem super omni
uersa animalia cineres induci
iubet. uulnera et uesicae turgen
tes in hominib; ex cineris aspersi
one fiunt. grando superinduci
tur qua uniuersa uirentia popula
retur. et ipsa mittitur simul ans
docet. locustis diruitur deprec a
tione moysi locustis induratur

vi Praecipitur moysi ut ad eum ingredi
atur. locustae locantur tenebrae
super inducuntur et in omnibus
his pharaon obduratur

vii Lex paschae praecipitur et quod
media nocte aegyptus percu
ssa sit. non natur superlimi
naria et postes isrl. pro signo
sanguine liniuntur in noctis medio
primogenita aegypti moriuntur ex
tinguntur pharao consurgit
ac sine mora populum de terra
sua exire compellit

viii profectus isrl. de ramesse in soccoth.
ubi et ritum paschae audiunt
et quis comedere sit licitum.
loquitur dns ad mosen quod secu
turus sit pharao isrl. et ubi pha
rao israhelem secutus est super
mare. ac timore conterriti murmu
rauerunt contra mosen. moysi
praecipitur ut extensa uirga mare
percutiat. admonet de transitu
eorum et necat aegyptiorum
et canticum triumphorum

viiii De mari rubro translati in marath
uenerunt aquae dulcantur

et iudicia proponuntur. helim
uenerunt duodecim fontes
et septuaginta arbores palma
rum inuenerunt. ac deinde in sina
murmurant panem et carnes
desiderant. manna de caelo prae
statur et modus quis sufficiat
imperatur

x Ubi uenerunt raphidim et non
erat aqua ad bibendum a uirga
petra percussa aquae fluxerunt.
de pugna israhel et amalech
de iethro cognato mosi et de
iudicibus constitutum

xi De raphidim uenerunt sinai ubi moses
ad montem ascendit ad dnm. ubi
interitum dicit scificari popu
lum. decalogum proponit.
populus terretur uocib; dici
rogat ut per mosen praecepta
audiant

xii Ubi leges prosingulis israheli dns impe
rat, uel quo iudicio quis
plectendus sit

xiii Ubi aedificato altari moses offer
ret holocaustum, et sanguine
asperget populum et librum.
praecipitur ascenderet ad mon
tem ut tabulas accipiat lapide
as. iubetur a populo primitias
accipere aurum et argentum
uel ceteras species ad taberna
culum faciendum uel uniuer
sam suppellectilem eius, uestes
que sacerdotales et loricas.
uel quo ordine in sacerdotium
consecrentur et hora sacrifici
candantur

xiiii Ubi praecipitur quod singuli pro
animab; suis pretium offerant
dno. et labium aeneum scario
compositio thymiamatis oleum
scificationis et denominatio
prudentium uirorum

quantaversa perfecerunt

XVII UBI TABULAS TESTIMONII ACCEPIT
ET TARDANTE MOSE POPULUS VITU
LUM FABRICATUR DNS COMMINA
TUS NUNTIAT, ET ILLE PRONUS AD
ORAT, DE MONTE DESCENDENS TABU
LAS FRANGIT, VITULUM ARRIPIT
CONBUSIT ATQ. CONTRIVIT, ET CUM
LEVITICA FAMILIA QUANTOS POTU
IT IN TERFECIT, ACRIUS EUM DNM
DEPRAECATUR

XVIII UBI TABERNACULUM FOEDERIS EXTRA
CASTRA PONIT, IN QUO DNS FACIE AD
FACIEM CUM MOSI LOQUITUR, ET
ROGAT OSTENDI SIBI GLORIA DNI ACDE
INDE ALIAS SIMILITER TABULAS PRAE
PARARE CUM QUIBUS ASCENDIT IN
MONTE SINAI, QUAE POPULUS
CUSTODIRE DEBERET IMPERATUR
PRAECEPTA VERBA FOEDERIS
CONSCRIBUNTUR

XVIIII UBI CLARIFICATO VULTU DE MONTE
DESCENDIT ACUELATA FACIE POPU
LO QUAE DNS IUSSERAT ENARRABIT ·
OBSERVATIONEM SABBATI ET OB
LATIONEM AD CONSTRUCTIONEM
TABERNACULI POPULUS SPONTE
OFFERET, ET PRUDENTES CUM
SAPIENTIAE SPIRITU FACIANT
ADIMPLENTUR

XX UBI PERFECTUM TABERNACULUM
CUNCTUS POPULUS OFFERET ·
ET IN SACERDOTIBUS CONLOCATUM
GLORIA DNI OPERITUR ·

EXPLIC CAPIT

INCIPIT IPSE

LIBER FELICITER

HAEC SUNT NOMINA
FILIORUM ISRAHEL
QUI INGRESSI SUNT AEGYPTUM
CUM IACOB
SINGULI CUM DOMIBUS
SUIS INTROIERUNT
RUBEN SYMEON LEVI IUDA
ISSACHAR ZABULON ET BENIAMIN
DAN ET NEPTHALIM GAD ET ASER
ERANT IGITUR OMNES ANIMAE
EORUM QUI EGRESSI SUNT
DE FEMORE IACOB SEPTUAGINTA
IOSEPH AUTEM IN AEGYPTO ERAT
QUO MORTUO ET UNIVERSIS FRA
TRIBUS EIUS OMNIQUE
COGNATIONE ILLA
FILII ISRAHEL CREVERUNT
ET QUASI GERMINANTES
MULTIPLICATI SUNT
AC ROBORATI NIMIS IMPLE
VERUNT TERRAM
SURREXIT INTEREA REX NOVUS
SUPER AEGYPTUM QUI IGNO
RABAT IOSEPH
ET AIT AD POPULUM SUUM
ECCE POPULUS FILIORUM ISRA
HEL MULTUS ET FORTIOR
NOBIS EST
VENITE SAPIENTER OPPRI
MAMUS EUM
NE FORTE MULTIPLICETUR
ET SI INGRUERIT CONTRA
NOS BELLUM
ADDATUR INIMICIS NOSTRIS
EXPUGNATISQ. NOBIS
EGREDIATUR E TERRA
PRAEPOSUIT ITAQ. EIS MAGISTROS
OPERUM UT ADFLIGERENT
EOS ONERIBUS
AEDIFICAVERUNTQ. URBES
TABERNACULORUM PHA
RAONI PHITON ET RAMESSES
QUANTOQ. OPPRIMEBANT EOS
TANTO MAGIS MULTIPLICA

BANTUR ET CRESCEBANT
ODERANT QUE FILIOS ISRAHEL
AEGYPTII
ET ADFLIGEBANT INLUDENTES EIS
ATQUE AD AMARITUDINEM
PERDUCEBANT UITAM EORUM
OPERIB· DURIS LUTI ET LATERIS
OMNIQ· FAMULATU QUO IN TER
RAE OPERIB· PREMEBANTUR
DIXIT AUTEM REX AEGYPTI OB
STETRICIB· HEBRAEORUM
QUARUM UNA UOCABATUR
SEPHRA ALTERA PHUA
PRAECIPIENS EIS
QUANDO OBSTETRICABITIS
HEBRAEAS ET PARTUS TEM
PUS ADUENERIT
SI MASCULUS FUERIT INTERFICITE
ILLUM SI FEMINA RESERUATE
TIMUERUNT AUTEM
OBSTETRICES DM̄
ET NON FECERUNT IUXTA PRAE
CEPTUM REGIS AEGYPTI SED
CONSERUABANT MARES
QUIB· AD SE ACCERSITIS
REX AIT
QUIDNAM EST HOC QUOD FACERE
UOLUISTIS UT PUEROS
SERUARETIS
QUAE RESPONDERUNT
NON SUNT HEBREAE SICUT
AEGYPTIAE MULIERES
IPSAE ENIM OBSTETRICANDI
HABENT SCIENTIAM
ET PRIUS QUAM UENIAMUS
AD EAS PARIUNT
BENE ERGO FECIT DS̄
OBSTETRICIBUS
ET CREUIT POPULUS CON
FORTATUSQ· EST NIMIS
ET QUIA TIMUERANT OBSTETRI
CES DM̄ AEDIFICAUIT
ILLIS DOMOS
PRAECEPIT ERGO PHARAO
OMNI POPULO SUO DICENS
QUICQUID MASCULINI SEXUS
NATUM FUERIT IN FLUMEN
PROIECITE
QUICQUID FEMINEI
RESERUATE
EGRESSUS EST POST HAEC UIR
DE DOMO LEUI ACCEPTA
UXORE STIRPIS SUAE
QUAE CONCEPIT ET PEPERIT
FILIUM
ET UIDENS EUM ELEGANTEM
ABSCONDIT TRIB· MENSIB·
CUMQ· IAM CELARE NON POSSET
SUMPSIT FISCELLAM SCIRPEAM
ET LINIUIT EAM BITUMINE
AC PICE
POSUITQ· INTUS INFANTULUM
ET EXPOSUIT EUM IN CARECTO
RIPAE FLUMINIS
STANTE PROCUL SORORE EIUS
ET CONSIDERANTE
EUENTUM REI
ECCE AUTEM DESCENDEBAT
FILIA PHARAONIS UT LAUARE
TUR IN FLUMINE
ET PUELLAE EIUS GRADIEBANTUR
PER CREPIDINEM ALUEI
QUAE CUM UIDISSET FISCEL
LAM IN PAPYRIONE
MISIT UNAM E FAMULIS SUIS
ET ALLATAM APERIENS CERNENS
QUE IN EA PARUULUM
UAGIENTEM
MISERTA EIUS AIT
DE INFANTIB· HEBRAEORUM EST
CUI SOROR PUERI UIS INQUIT
UT UADAM ET UOCEM TIBI
HEBRAEAM MULIEREM QUAE
NUTRIRE POSSIT INFANTULUM
RESPONDIT UADE
PERREXIT PUELLA ET UOCA
UIT MATREM EIUS
AD QUAM LOCUTA EST

filia pharaonis
accipe ait puerum istum
et nutri mihi
ego tibi dabo mercedem tuam
suscepit mulier et nutri
uit puerum
adultumque tradidit
filiae pharaonis
quem illa adoptauit
in locum filii
uocauitque nomen eius mosi
dicens quia de aqua tuli eum
In diebus illis postquam
creuerat moses
egressus ad fratres suos
uidit adflictionem eorum
et uirum aegyptium percutien
tem quendam de hebraeis
fratribus suis
cumque circumspexisset
huc atque illuc
et nullum adesse uidisset
percussum aegyptium
abscondit sabulo
et egressus die altero
conspexit duos hebraeos
rixantes
dixitque ei qui faciebat iniuriam
quare percutis proximum tuum
qui respondit quis te constituit
principem et iudicem
super nos
num occidere me tu uis sicut
occidisti aegyptium
timuit moses et ait quomodo
palam factum est
uerbum istud
audiuitque pharao sermonem
hunc et quaerebat
occidere mosen
qui fugiens de conspectu eius
moratus est in terra madian
et sedit iuxta puteum
erant sacerdoti madian
septem filiae
quae uenerunt ad hauri
endas aquas
et impletis canalibus adaquare
cupiebant greges patris sui
superuenerunt pastores
et eiecerunt eas
surrexitque moses et defen
sis puellis adaquauit
oues earum
quae cum reuertissent
ad raguhel patrem
suum dixit ad eas
cur uelocius uenistis solito
responderunt uir aegyptius
liberauit nos de manu
pastorum
insuper et hausit aquam nobis
cum potumque dedit oui
bus ille ubi est inquit quare
dimisistis hominem
uocate eum ut comedat panem
iurauit ergo moses quod
habitaret cum eo
accepitque sefforam
filiam eius
quae peperit filium quem
uocauit gersam
dicens aduena fui in terra
aliena
alium uero uocauit eliezar
dicens
deus enim patris mei adiutor
meus eripuit me de manu
pharaonis
VI Post multum temporis
mortuus est rex aegypti
et ingemescentes filii israhel
propter opera uoci
ferati sunt
ascenditque clamor eorum
ad deum ab operibus
et audiuit gemitum eorum
ac recordatus foederis

quod pepigerat cum
abraham isaac et iacob
respexit filios israhel
et cognovit eos
Moses autem pascebat
oves iethro cognati sui
sacerdotis madian
cumque minasset gregem
ad interiora deserti
venit ad montem dei horeb
apparuitque ei dns in flamma
ignis de medio rubi
et videbat quod rubus arderet
et non conbureretur
dixit ergo moses vadam et
videbo visionem hanc magnam
quare non conburatur rubus
cernens autem dns quod
pergeret ad videndum
vocavit eum de medio
rubi et ait
moses moses qui respon
dit adsum
at ille ne adpropies inquit huc
solve calciamentum
de pedibus tuis
locus enim in quo stas
terra sancta est
et ait ego sum ds patris tui
ds abraham ds isaac ds iacob
abscondit moses faciem suam
non enim audebat aspicere
contra dm
cui ait dns vidi adflictionem
populi mei in aegypto
et clamorem eius audivi
propter duritiam eorum
qui praesunt operibus
et sciens dolorem eius descen
di ut liberarem eum de ma
nib. aegyptiorum
et educerem de terra illa in
terram bonam et spatiosam
in terram quae fluit
lacte et melle
ad loca chananei et hetthei
et amorrei
pherezei et evei et iebusei
clamor ergo filiorum
israhel venit ad me
vidique adflictionem eorum
qua ab aegyptiis opprimuntur
sed veni mittam te
ad pharaonem
ut educas populum meum
filios israhel de aegypto
dixit moses ad dm
quis ego sum ut vadam
ad pharaonem et educam
filios israhel
qui dixit ei ero tecum
et hoc habebis signum
quod miserim te
cum eduxeris populum
de aegypto
immolabis do super
montem istum
ait moses ad dm
ecce ego vadam ad filios
israhel et dicam eis
ds patrum vestrorum
misit me ad vos
si dixerint mihi quod est nomen
eius quid dicam eis
dixit ds ad mosen
ego sum qui sum
ait sic dicis filiis israhel
qui est misit me ad vos
dixitque iterum ds ad mosen
haec dicis filiis israhel
dns ds patrum vestrorum
ds abraham et ds isaac et
ds iacob misit me ad vos
hoc nomen mihi est
in aeternum
et hoc memoriale meum in
generatione et genera
tionem

UADE CONGREGA SENIORES ISRAHEL ET DICES AD EOS
DNS DS PATRUM UESTRORUM APPARUIT MIHI
DS ABRAHAM ET DS ISAAC ET DS IACOB DICENS
UISITANS UISITAUI UOS ET OMNIA QUAE ACCIDERUNT UOBIS IN AEGYPTO UIDI
ET DIXI UT EDUCAM UOS DE ADFLICTIONE AEGYPTI
IN TERRAM CHANANEI ET HETTHEI ET AMORREI FEREZEI ET EUEI ET IEBUSEI
AD TERRAM FLUENTEM LACTE ET MELLE
ET AUDIENT UOCEM TUAM
INGREDIERISQUE TU ET SENIORES ISRAHEL AD REGEM AEGYPTI ET DICES AD EUM
DNS DS HEBRAEORUM UOCAUIT NOS
IBIMUS UIAM TRIUM DIERUM PER SOLITUDINEM
UT IMMOLEMUS DNO DO NOSTRO
SED EGO SCIO QUOD NON DIMITTET UOS REX AEGYPTI UT EATIS
NISI PER MANUM UALIDAM
EXTENDAM ENIM MANUM MEAM ET PERCUTIAM AEGYPTUM
IN CUNCTIS MIRABILIBUS MEIS QUAE FACTURUS SUM IN MEDIO EORUM
POST HAEC DIMITTET UOS
DABOQUE GRATIAM POPULO HUIC CORAM AEGYPTIIS
ET CUM EGREDIEMINI NON EXIBITIS UACUI
SED POSTULABIT MULIER A UICINA SUA ET AB HOSPITA UASA ARGENTEA ET AUREA AC UESTES
PONETISQUE EAS SUPER FILIOS ET FILIAS UESTRAS ET EXPOLIATIS AEGYPTUM

RESPONDENS MOSES AIT
NON CREDENT MIHI NEQUE AUDIENT UOCEM MEAM
SED DICENT NON APPARUIT TIBI DNS
DIXIT ERGO AD EUM
QUID EST HOC QUOD TENES IN MANU TUA
RESPONDIT UIRGA
AIT PROICE EAM IN TERRAM
PROIECIT ET UERSA EST IN COLUBRUM ITA UT FUGERET MOSES
DIXITQUE DNS EXTENDE MANUM TUAM ET ADPREHENDE CAUDAM EIUS
EXTENDIT ET TENUIT UERSAQUE EST IN UIRGAM
UT CREDANT INQUIT QUOD APPARUERIT TIBI DNS DS PATRUM TUORUM
DS ABRAHAM ET DS ISAAC ET DS IACOB
DIXITQUE DNS RURSUM MITTE MANUM IN SINUM TUUM
QUAM CUM MISISSET IN SINUM PROTULIT EAM LEPROSAM INSTAR NIUIS
RETRAHE AIT MANUM IN SINUM TUUM
RETRAXIT ET PROTULIT ITERUM ET ERAT SIMILIS CARNI RELIQUAE
SI NON CREDIDERINT INQUIT TIBI NEQUE AUDIERINT SERMONEM SIGNI PRIORIS
CREDENT UERBO SIGNI SEQUENTIS
QUOD SI NEC DUOBUS QUIDEM HIS SIGNIS CREDIDERINT NEQUE AUDIERINT UOCEM TUAM
SUME AQUAM FLUMINIS ET EFFUNDE EAM SUPER ARIDAM
ET QUICQUID HAUSERIS DE FLUUIO

vertetur in sanguinem
ait Moses obsecro Dne
non sum eloquens
ab heri et nudius tertius et ex
quo locutus es ad servum tuum
inpeditioris et tardioris
linguae sum
dixit Dns ad eum
quis fecit os hominis aut quis
fabricatus est mutum et
surdum videntem et cae
cum nonne ego
perge igitur et ego ero in ore
tuo doceboque te quid
loquaris
at ille obsecro inquit Dne mitte
quem missurus es
iratus Dns ad Mosen ait
Aaron frater tuus Levites scio
quod eloquens sit
ecce ipse egreditur
in occursum tuum
vidensque te laetabitur corde
loquere ad eum et pone verba
mea in ore eius
ego ero in ore tuo
et in ore illius
et ostendam vobis quid
agere debeatis
ipse loquetur pro te ad popu
lum et erit os tuum
tu autem eris ei in his quae
ad Dm pertinent
virgam quoque hanc sume
in manu tua in qua factu
rus es signa
abiit Moses et reversus est
ad Iethro cognatum suum
dixitque ei vadam et revertar
ad fratres meos in Aegyptum
ut videam si adhuc vivant
cui ait Iethro vade in pace
III Dixit ergo Dns ad Mosen
in Madian
vade et revertere in Aegyptum
mortui enim sunt omnes
qui quaerebant animam tuam
tulit Moses uxorem
et filios suos
et inposuit eos super asinum
reversusque est in Aegyptum
portans virgam Di
in manu sua
dixitque ei Dns revertenti
in Aegyptum
vide ut omnia ostenta
quae posui in manu tua
facias coram Pharaone
ego indurabo cor eius et
non dimittet populum
dicesque ad eum haec dicit Dns
filius meus primogenitus
Israhel
dixi tibi dimitte filium meum
ut serviat mihi
et noluisti dimittere eum
ecce ego interficiam filium
tuum primogenitum
cumque esset in itinere
in diversorio
occurrit ei Dns et volebat
occidere eum
tulit illico Sephora
acutissimam petram
et circumcidit praeputi
um filii sui
tetigitque pedes eius et ait
sponsus sanguinum
tu mihi es
et dimisit eum postquam
dixerat sponsus sanguinum
ob circumcisionem
dixit autem Dns ad Aaron
vade in occursum Mosi
in desertum
qui perrexit obviam ei in
montem Di et oscu
latus est eum

NARRAUITQ. MOSES AARON
OMNIA UERBA DNI QUIBUS
MISERAT EUM
ET SIGNA QUAE MANDAUERAT
UENERUNTQ. SIMUL ET CONGRE
GAUERUNT CUNCTOS
FILIOS ISRAHEL
LOCUTUSQ. EST AARON OMNIA
UERBA QUAE DIXERAT DNS
AD MOSEN
ET FECIT SIGNA CORAM POPULO
ET CREDIDIT POPULUS
AUDIERUNTQ. QUOD UISITASSET
DNS FILIOS ISRAHEL
ET QUOD RESPEXISSET
ADFLICTIONEM EORUM
ET PRONI ADORAUERUNT
POST HAEC INGRESSI SUNT
MOSES ET AARON ET DIX
ERUNT PHARAONI
HAEC DICIT DNS DS ISRAHEL
DIMITTE POPULUM MEUM
UT SACRIFICET MIHI IN DESERTO
AT ILLE RESPONDIT
QUIS EST DNS UT AUDIAM UOCEM
EIUS ET DIMITTAM FILIOS
ISRAHEL
NESCIO DNM ET ISRAHEL
NON DIMITTAM
DIXERUNTQ. DS HEBRAEORUM
UOCAUIT NOS
UT EAMUS UIAM TRIUM DIERUM
IN SOLITUDINEM
ET SACRIFICEMUS DNO
DO NOSTRO
NE FORTE ACCIDAT NOBIS
PESTIS AUT GLADIUS
AIT AD EOS REX AEGYPTI
QUARE MOSES ET AARON SOLLICI
TATIS POPULUM AB OPERI
BUS SUIS
ITE AD ONERA UESTRA
DIXITQ. PHARAO MULTUS EST
POPULUS TERRAE UIDETIS
QUOD TURBA SUCCREUERIT
QUANTO MAGIS SI DEDERITIS EIS
REQUIEM AB OPERIBUS
PRAECEPIT ERGO IN DIE ILLO
PRAEFECTIS OPERUM ET EX
ACTORIB. POPULI DICENS
NEQUAQUAM ULTRA DABITIS
PALEAS POPULO
AD CONFICIENDOS LATERES
SICUT PRIUS
SED IPSI UADANT ET COLLIGANT
STIPULAM
ET MENSURAM LATERUM QUOS
PRIUS FACIEBANT INPONETIS
SUPER EOS NEC MINUETIS
QUICQUAM
UACANT ENIM ET IDEO UOCI
FERANTUR DICENTES
EAMUS ET SACRIFICEMUS
DO NOSTRO
OPPRIMANTUR OPERIBUS
ET EXPLEANT EA
UT NON ADQUIESCANT
UERBIS MENDACIBUS
IGITUR EGRESSI PRAEFECTI OPE
RUM ET EXACTORES AD POPU
LUM DIXERUNT
SIC DICIT PHARAO NON DO
UOBIS PALEAS
ITE ET COLLIGITE SICUBI
INUENIRE POTUERITIS
NEC MINUETUR QUICQUAM
DE OPERE UESTRO
DISPERSUSQ. EST POPULUS PER
OMNEM TERRAM AEGYPTI
AD COLLIGENDAS PALEAS
PRAEFECTI QUOQ. OPERUM
INSTABANT DICENTES
CONPLETE OPUS UESTRUM
COTIDIE
UT PRIUS FACERE SOLEBATIS
QUANDO DABANTUR UOBIS
PALEAE
FLAGELLATIQ. SUNT QUI PRAE

ERANT OPERIB· FILIORUM
ISRAHEL
AB EXACTORIB· PHARAONIS
DICENTIBUS
QUARE NON IMPLETIS MENSURAM
LATERUM SICUT PRIUS NEC
HERI NEC HODIE
VENERUNTQ· PRAEPOSITI
FILIORUM ISRAHEL
ET VOCIFERATI SUNT AD PHA
RAONEM DICENTES
CUR ITA AGIS CIRCA SERVOS TUOS
PALEAE NON DANTUR NOBIS ET LATE
RES SIMILITER IMPERANTUR
EN FAMULI TUI FLAGELLIS
CAEDIMUR
ET INIUSTE AGITUR CONTRA
POPULUM TUUM
QUI AIT VACATIS OTIO ET IDCIRCO
DICITIS EAMUS ET SACRI
FICEMUS DNO
ITE ERGO ET OPERAMINI PALEAE
NON DABUNTUR VOBIS
ET REDDETIS CONSUETUM
NUMERUM LATERUM
VIDEBANTQ· SE PRAEPOSITI
FILIORUM ISRAHEL IN MALO
EO QUOD DICERETUR EIS NON
MINUETUR QUICQUAM
DE LATERIB· PER SINGULOS DIES
OCCURRERUNTQ· MOSI ET AARON
QUI STABANT EX ADVERSO EGRE
DIENTIB· A PHARAONE
ET DIXERUNT AD EOS VIDEAT
DNS ET IUDICET
QUONIAM FETERE FECISTIS
ODOREM NOSTRUM CORAM
PHARAO ET SERVIS EIUS
ET PRAEBUISTIS EI GLADIUM
UT OCCIDERET NOS
REVERSUSQ· MOSES
AD DNM AIT
DNE CUR ADFLIXISTI POPULUM
ISTUM QUARE MISISTI ME

EX EO ENIM QUO INGRESSUS SUM
AD PHARAONEM UT LOQUERER
NOMINE TUO
ADFLIXIT POPULUM TUUM
ET NON LIBERASTI EOS
DIXIT DNS AD MOSEN NUNC
VIDEBIS QUAE FACTURUS
SIM PHARAONI
PER MANUM ENIM FORTEM
DIMITTET EOS
ET IN MANU ROBUSTA EICIET
EOS DE TERRA SUA
LOCUTUSQ· EST DNS AD MOSEN
DICENS
EGO DNS QUI APPARUI ABRAHAM
ET ISAAC ET IACOB
IN DO OMNIPOTENTE
ET NOMEN MEUM ADONAI
NON INDICAVI EIS
PEPIGIQ· CUM EIS FOEDUS UT
DAREM EIS TERRAM
CHANAAN
TERRAM PEREGRINATIONIS
EORUM IN QUA FUERUNT
ADVENAE
EGO AUDIVI GEMITUM FILIORUM
ISRAHEL QUO AEGYPTII
OPPRESSERUNT EOS
ET RECORDATUS SUM
PACTI MEI
IDEO DIC FILIIS ISRAHEL EGO DNS
QUI EDUCAM VOS DE ERGASTULO
AEGYPTIORUM
ET ERUAM DE SERVITUTE
AC REDIMAM IN BRACHIO
EXCELSO
ET IUDICIIS MAGNIS ET ADSUMAM
VOS MIHI IN POPULUM
ET ERO VESTER DNS SCIETISQUE
QUOD EGO SIM DNS DS VESTER
QUI EDUXERIM VOS DE ERGA
STULO AEGYPTIORUM
ET INDUXERIM IN TERRAM
SUPER QUAM LEVAVI

manum meam
ut darem eam Abraham
Isaac et Iacob
daboque illam vobis possi
dendam ego dns
narravit ergo Moses
omnia filiis Israhel
qui non adquieverunt ei
propter angustiam sps
et opus durissimum
iiii Locutusque est dns ad Mosen
dicens
ingredere et loquere
ad Pharao regem aegypti
ut dimittat filios Israhel
de terra sua
respondit Moses coram dno
ecce filii Israhel non me
audiunt
et quomodo audiet me
Pharao
praesertim cum sim
incircumcisus labiis
locutusque est dns ad Mosen
et Aaron
et dedit mandatum
ad filios Israhel
et ad Pharao regem aegypti
ut educerent filios Israhel
de terra aegypti
isti sunt principes domorum
per familias suas
filii Ruben primogeniti
Israhelis
Enoch et Phallu Esrom
et Charmi
hae cognationes Ruben
filii Symeon Iamuhel
et Iamin et Aod
Iachin et Soar et Saul
filius Chananitidis
hae progenies Symeon
et haec nomina filiorum Levi
per cognationes suas

Gerson et Caath et Merari
anni autem vitae Levi fuerunt
centum triginta septem
filii Gerson Lobeni et Semei
per cognationes suas
filii Caath Amram et Isuar
et Hebron et Ozihel
annique vitae Caath centum
triginta tres
filii Merari Mooli et Musi
hae cognationes Levi
per familias suas
accepit autem Amram uxo
rem Iocabed patruelem suam
quae peperit ei Aaron
et Mosen
fueruntque anni vitae Amram
centum triginta septem
filii quoque Isuar Core et Nephec
et Zechri
filii quoque Ozihel Misahel
et Elsaphan et Sethri
accepit autem Aaron uxorem
Elisabe filiam Aminadab
sororem Naasson
quae peperit ei Nadab et Abiud
et Eleazar et Ithamar
filii quoque Core Asir et Hel
cana et Abiasab
hae sunt cognationes
Coritarum
at vero Eleazar filius Aaron
accepit uxorem de fili
abus Phutihel
quae peperit ei Finees
hi sunt principes familiarum
Leviticarum per cogna
tiones suas
iste est Aaron et Moses
quibus praecepit dns
ut educerent filios Israhel
de terra aegypti per
turmas suas
hi sunt qui locuntur

ad pharao regem aegypti
ut educant filios israhel
de aegypto
iste moses et aaron
in die qua locutus est dns
ad mosen in terra aegypti
et locutus est dns
ad mosen dicens
ego dns loquere ad pharao
regem aegypti
omnia quae ego loquor tibi
et ait moses coram dno
en incircumcisus labiis sum
quomodo audiet me pharao
dixitq. dns ad mosen
ecce constitui te dm
pharaonis
aaron frater tuus erit
propheta tuus
tu loqueris omnia
quae mando tibi
ille loquetur ad pharaonem
ut dimittat filios israhel
de terra sua
sed ego indurabo cor eius
et multiplicabo signa et
ostenta mea in terra aegypti
et non audiet uos
inmittamq. manum meam
super aegyptum
et educam exercitum et popu
lum meum filios israhel
de terra aegypti
per iudicia maxima
et scient aegyptii quod
ego sim dns
qui extenderim manum
meam super aegyptum
et eduxerim filios israhel
de medio eorum
fecit itaq. moses et aaron
sicut praeceperat dns
ita fecerunt
erat autem moses

octoginta annorum
et aaron octoginta trium
quando locuti sunt
ad pharaonem
dixitq. dns ad mosen et aaron
cum dixerit uobis pharao
ostendite signa
dices ad aaron tolle uirgam
tuam et proice eam coram
pharao ac uertetur
in colubrum
ingressi itaq. moses et aaron
ad pharaonem
fecerunt sicut praecepe
rat dns
tulitq. aaron uirgam coram
pharao et seruis eius
quae uersa est in colubrum
uocauit autem pharao sapi
entes et maleficos
et fecerunt etiam ipsi per
incantationes aegyptias
et arcana quaedam
similiter
proieceruntq. singuli
uirgas suas
quae uersae sunt in dracones
sed deuorauit uirga aaron
uirgas eorum
induratumq. est cor
pharaonis
et non audiuit eos sicut
praeceperat dns
dixit autem dns ad mosen
ingrauatum est cor pharaonis
non uult dimittere
populum
uade ad eum mane
ecce egreditur ad aquas
et stabis in occursum eius
super ripam fluminis
et uirgam quae conuersa
est in draconem
tolles in manu tua

dicesque ad eum
dns ds hebraeorum misit
me ad te dicens
dimitte populum meum
ut sacrificet mihi in deserto
et usque ad praesens
audire noluisti
haec igitur dicit dns
in hoc scies quod dns sim
ecce percutiam uirga quae
in manu mea est aquam
fluminis
et uertetur in sanguinem
pisces quoque qui sunt
in fluuio morientur
et conputrescent aquae
et adfligentur aegypti
bibentes aquam fluminis
dixit quoque dns ad mosen
dic ad aaron
tolle uirgam et extende
manum tuam super
aquas aegypti
et super fluuios eorum
et riuos ac paludes et
omnes lacus aquarum
ut uertantur in sanguinem
et sit cruor in omni terra
aegypti
tam in ligneis uasis
quam in saxeis
feceruntque ita moses et aaron
sicut praeceperat dns
et eleuans uirgam percussit
aquas fluminis
coram pharao et seruis eius
quae uersae sunt
in sanguinem
et pisces qui erant in flu
mine mortui sunt
conputruitque fluuius
et non poterant aegyptii
bibere aquam fluminis
et fuit sanguis in omni
terra aegypti
feceruntque similiter male
fici aegyptiorum incan
tationibus suis
et induratum est cor
pharaonis
nec audiuit eos sicut
praeceperat dns
auertitque se et ingressus
est domum suam
nec adposuit cor etiam
hac uice
foderunt autem omnes
aegyptii per circuitum
fluminis aquam ut biberent
non enim poterant bibere
de aqua fluminis
inpletique sunt septem dies
postquam percussit
dns fluuium
dixit quoque dns ad mosen
ingredere ad pharao
et dices ad eum
haec dicit dns
dimitte populum meum
ut sacrificet mihi
sin autem nolueris dimittere
ecce ego percutiam omnes
terminos tuos ranis
et ebulliet fluuius ranas
quae ascendent et ingre
dientur domum tuam
et cubiculum lectuli tui
et super stratum tuum
et in domos seruorum tuorum
et in populum tuum
et in furnos tuos
et in reliquias ciborum tuorum
et ad te et ad populum tuum
et ad omnes seruos tuos
intrabunt ranae
dixit quoque dns ad mosen
dic aaron
extende manum tuam

SUPER FLUUIOS ET SUPER
RIUOS AC PALUDES
ET EDUC RANAS SUPER
TERRAM AEGYPTI
EXTENDIT AARON MANUM
SUPER AQUAS AEGYPTI
ET ASCENDERUNT RANAE OPERU
ERUNTQ. TERRAM
FECERUNTQ. ET MALEFICI PER INCAN
TATIONES SUAS SIMILITER
EDUXERUNTQ. RANAS SUPER
TERRAM AEGYPTI
UOCAUIT AUTEM PHARAO
MOSEN ET AARON ET DIXIT
ORATE DNM UT AUFERAT RANAS
A ME ET A POPULO MEO
ET DIMITTAM POPULUM
UT SACRIFICET DNO
DIXITQ. MOSES PHARAONI
CONSTITUE MIHI QUANDO
DEPRAECER PRO TE ET PRO
SERUIS TUIS ET PRO POPULO TUO
UT ABIGANTUR RANAE A TE
ET A DOMO TUA
ET TANTUM IN FLUMINE
REMANEANT
QUI RESPONDIT CRAS
AT ILLE IUXTA UERBUM
INQUIT TUUM FACIAM
UT SCIAS QUONIAM NON EST SICUT
DNS DS NOSTER
ET RECEDENT RANAE A TE
ET A DOMO TUA ET A SER
UIS TUIS ET A POPULO TUO
TANTUM IN FLUMINE
REMANEBUNT
EGRESSIQ. SUNT MOSES
ET AARON A PHARAONE
ET CLAMAUIT MOSES AD DNM
PRO SPONSIONE RANARUM
QUAM CONDIXERAT PHARAONI
FECITQ. DNS IUXTA UERBUM MOSI
ET MORTUAE SUNT RANAE DE DO
MIBUS ET UILLIS ET DE AGRIS

CONGREGAUERUNTQ. EAS
IN IMMENSOS AGGERES ET CON
PUTRUIT TERRA
UIDENS AUTEM PHARAO QUOD
DATA ESSET REQUIES
INGRAUAUIT COR SUUM ET
NON AUDIUIT EOS SICUT
PRAECEPERAT DNS
DIXITQ. DNS AD MOSEN
LOQUERE AD AARON
EXTENDE UIRGAM TUAM ET
PERCUTE PULUEREM TERRAE
ET SINT SCINIPHES IN UNIUERSA
TERRA AEGYPTI
FECERUNTQ. ITA
ET EXTENDIT AARON MANU
UIRGAM TENENS
PERCUSSITQ. PULUEREM
TERRAE
ET FACTI SUNT SCINIPHES IN
HOMINIBUS ET IUMENTIS
OMNIS PULUIS TERRAE UERSUS
EST IN SCINIPHES PER TOTAM
TERRAM AEGYPTI
FECERUNTQ. SIMILITER MALE
FICI INCANTATIONIB. SUIS
UT EDUCERENT SCINIPHES
ET NON POTUERUNT
ERANTQ. SCINIPHES TAM IN HOMI
NIB. QUAM IN IUMENTIS
ET DIXERUNT MALEFICI AD PHA
RAO DIGITUS DI EST
INDURATUMQ. EST COR PHARAO
NIS ET NON AUDIUIT EOS
SICUT PRAECEPERAT DNS
DIXIT QUOQ. DNS AD MOSEN
CONSURGE DILUCULO ET STA
CORAM PHARAONE
EGREDIETUR ENIM AD AQUAS
ET DICES AD EUM HAEC DICIT DNS
DIMITTE POPULUM MEUM
UT SACRIFICET MIHI
QUOD SI NON DIMISERIS EUM
ECCE EGO INMITTAM IN TE

et in servos tuos
et in populum tuum
et in domos tuas
omne genus muscarum
et implebuntur domus
Aegyptiorum muscis
diversi generis
et universa terra
in qua fuerint
faciamque mirabile in die illa in
terram Gessen in qua
populus meus est
ut non sint ibi muscae
et scias quia ego dns
in medio terrae
ponamque divisionem inter
populum meum
et populum tuum
cras erit signum istud
fecitque dns ita
et venit musca gravissima
in domo Pharaonis et
servorum eius
et in omnem terram Aegypti
corruptaque est terra ab huius
cemodi muscis
vocavitque Pharao Mosen
et Aaron et ait illis
ite sacrificate deo vestro
in terra
et ait Moses non potest
ita fieri
abominationes enim Aegypti
orum immolabimus
dno deo nostro
quod si mactaverimus ea
quae colunt Aegyptii
coram eis
lapidibus nos obruent
viam trium dierum perge
mus in solitudine
et sacrificabimus dno deo
nostro sicut praecepe
rit nobis

dixitque Pharao
ego dimittam vos ut sacri
ficetis dno deo vestro
in deserto
ita tamen longius ne ab
eatis rogate pro me
et ait Moses egressus a te
orabo dnm
et recedet musca a Phara
one et a servis eius et
a populo eius cras
verum tamen ultra
noli fallere
ut non dimittas populum
sacrificare dno
egressusque Moses a Pharao
oravit dnm
qui fecit iuxta verbum illius
et abstulit muscas a Pharao
et a servis et a populo eius
non superfuit ne una quidem
et ingravatum est
cor Pharaonis
ita ut ne hac quidem vice
dimitteret populum
dixit autem dns ad Mosen
ingredere ad Pharaonem
et loquere ad eum
haec dicit dns ds Hebraeorum
dimitte populum meum
ut sacrificet mihi
quod si adhuc renuis
et retines eos
ecce manus mea erit
super agros tuos
et super equos et asinos
et camelos et boves
et oves pestis valde
gravis
et faciet dns mirabile inter
possessiones Israhel et pos
sessiones Aegyptiorum
ut nihil omnino intereat
ex his quae pertinent

ad filios israhel
constituitq. dns tempus
dicens
cras faciet dns uerbum
istud in terram
fecit ergo dns uerbum
hoc altero die
mortuaq. sunt omnia
animantia aegyptiorum
de animalib. uero filiorum
israhel nihil omnino periit
et misit pharao ad uidendum
nec erat quicquam mortuum
de his quae possederat
israhel
ingrauatumq. est cor phara
onis et non dimisit populum
et dixit dns ad mosen et aaron
tollite plenas manus
cineris de camino
et sparga illud moses in
caelum coram pharao
sitq. puluis super omnem
terram aegypti
erunt enim in hominib. et in
iumentis uulnera et
uesicae turgentes
in uniuersa terra aegypti
tuleruntq. cinerem
de camino et ste te
runt coram pharao
et sparsit illud moses
in caelum
factaq. sunt uulnera uesi
carum turgentium
in hominib. et iumentis
nec poterant malefici
stare coram mosen
propter uulnera quae
in illis erant et in omni
terra aegypti
indurauitq. dns cor
pharaonis
et non audiuit eos sicut

locutus est dns ad mosen
dixit quoq. dns ad mosen
mane consurge et sta coram
pharaone et dices ad eum
haec dicit dns ds hebreorum
dimitte populum meum
ut sacrificet mihi
quia in hac uice mittam omnes
plagas meas super cor tuum
et super seruos tuos et
super populum tuum
ut scias quod non sit similis
mei in omni terra
nunc enim extendens manum
meam percutiam te
et populum tuum peste
peribisq. de terra
idcirco autem posuite
ut ostendam in te forti
tudinem meam
et narretur nomen meum
in omni terra
adhuc retines populum meu
et non uis eum dimittere
en pluam hac ipsa hora
cras grandinem multam
nimis
qualis non fuit in aegypto
a die qua fundata est usque
in praesens tempus
mitte ergo iam nunc et con
grega iumenta tua et omnia
quae habes in agro
homines enim et iumenta
et uniuersa quae inuenta
fuerint foris
nec congregata de agris
ceciderit q. super ea grando
morientur
qui timuit uerbum dni
de seruis pharao
fecit confugere seruos suos
et iumenta in domos
qui autem neclexit

sermonem dni
dimisit seruos suos et
iumenta in agris
Et dixit dns ad Mosen
extende manum tuam in
caelum ut fiat grando
in uniuersa terra Aegypti
super homines et super
iumenta
et super omnem herbam
agri in terra Aegypti
extenditque Moses
uirgam in caelum
et dns dedit tonitrua
et grandinem
ac discurrentia fulgura
super terram
pluitque dns grandinem super
terram Aegypti
grando et ignis mixta pari
ter ferebantur
tantaeque fuit magnitudinis
quanta ante numquam appa
ruit in uniuersa terra
Aegypti
ex quo gens illa condita est
et percussit grando in
omni terra Aegypti
cuncta quae fuerunt
in agris
ab homine usque ad iumentum
cunctamque herbam agri
percussit grando
et omne lignum regionis
confregit
tantum in terra Gessen ubi
erant filii Israhel grando
non cecidit
misitque Pharao et uocauit
Mosen et Aaron dicens
ad eos
peccaui etiam nunc
dns iustus ego autem
et populus meus impii

orate dnm et desinant toni
trua di et grando
ut dimittam uos et nequa
quam hic ultra maneatis
ait Moses cum egressus fuero
de urbe extendam palmas
meas ad dnm
et cessabunt tonitrua
et grando non erit
ut sciatis quia dni est terra
noui autem quod et tu
et serui tui necdum
timeatis dnm dm
linum ergo et hordeum
laesum est
eo quod hordeum
esset uirens
et linum iam folliculos
germinaret
triticum autem et far
non sunt laesa
quia serotina erant
egressusque Moses a Phara
one ex urbe
tetendit manus ad dnm
et cessauerunt tonitrua
et grando
nec ultra stillauit pluuia
super terram
uidens autem Pharao quod
cessasset pluuia et
grando et tonitrua
auxit peccatum et ingraua
tum est cor eius et seruo
rum illius et induratum
est nimis
nec dimisit filios Israhel
sicut praeceperat dns
per manum Mosi
VI Et dixit dns ad Mosen
ingredere ad Pharao
ego enim induraui cor eius
et seruorum illius
ut faciam signa mea haec in eo

et narres in auribus filii tui
et nepotum tuorum
quotiens contriverim
aegyptios
et signa mea fecerim in eis
et sciatis quia ego dns
introierunt ergo moses
et aaron ad pharaonem
et dixerunt ad eum
haec dicit dns ds hebraeorum
usquequo non vis
subici mihi
dimitte populum meum
ut sacrificet mihi
sin autem resistis et non
vis dimittere eum
ecce ego inducam cras
lucustam in fines tuos
quae operiat super
ficiem terrae
nec quicquam eius appareat
sed comedatur quod resi
duum fuit grandini
corrodet enim omnia ligna
quae germinant in agris
et inplebunt domos tuas
et servorum tuorum
et omnium aegyptiorum
quantam non viderunt
patres tui et avi
ex quo orti sunt super terram
usque in praesentem diem
avertitque se et egressus est
a pharaone
dixerunt autem servi
pharaonis ad eum
usquequo patiemur
hoc scandalum
dimitte homines ut sacri
ficent dno suo
nonne vides quod peri
erit aegyptus
revocaveruntque mosen
et aaron ad pharaonem
qui dixit eis
ite sacrificate dno do
vestro
quinam sunt qui ituri sunt
ait moses cum parvulis
nostris et senibus pergemus
cum filiis et filiabus
cum ovibus et armentis
est enim sollemnitas
dni nostri
et respondit
sic dns sit vobiscum quomodo
ego dimittam vos
et parvulos vestros
cui dubium est quod
pessime cogitetis
non fiet ita
sed ite tantum viri et
sacrificate dno
hoc enim et ipsi petistis
statimque eiecti sunt de con
spectu pharaonis
dixit autem dns ad mosen
extende manum tuam super
terram aegypti ad lucustam
ut ascendat super eam
et devoret omnem herbam
quae residua fuit grandini
extendit moses virgam
super terram aegypti
et dns induxit ventum uren
tem tota die illa et nocte
et mane facto ventus urens
levavit lucustas
quae ascenderunt super
terram aegypti
et sederunt in cunctis
finibus aegyptiorum
innumerabiles
quales ante illud tempus
non fuerant nec postea
futurae sunt
operueruntque universam
superficiem terrae

VASTANTES OMNIA
DEVORANTES ERGO HERBAM
TERRAE
ET QUICQUID POMORUM
IN ARBORIB· FUIT QUAE
GRANDO DIMISERAT
NIHIL OMNINO VIRENS
RELICTUM EST
IN LIGNIS ET IN HERBIS TERRAE
IN CUNCTA AEGYPTO
QUAM OB REM FESTINUS PHA
RAO VOCAVIT MOSEN
ET ARON ET DIXIT EIS
PECCAVI IN DNM DM VESTRUM
ET IN VOS
SED ET NUNC DIMITTITE MIHI
PECCATUM ETIAM HAC VICE
ET ROGATE DNM DM VESTRUM
UT AUFERAT A ME MOR
TEM ISTAM
EGRESSUSQ· DE CONSPECTU
PHARAONIS ORAVIT DNM
QUI FLARE FECIT VENTUM AB OCCI
DENTE VEHEMENTISSIMUM
ET ARREPTAM LUCUSTAM PRO
IECIT IN MARE RUBRUM
NON REMANSIT NE UNA QUIDEM
IN CUNCTIS FINIB· AEGYPTI
ET INDURAVIT DNS COR
PHARAONIS
NEC DIMISIT FILIOS ISRAHEL
DIXIT AUTEM DNS AD MOSEN
EXTENDE MANUM TUAM
IN CAELUM
ET SINT TENEBRAE SUPER
TERRAM AEGYPTI
TAM DENSAE UT PALPARI
QUEANT
EXTENDIT MOSES MANUM
IN CAELUM
ET FACTAE SUNT TENEBRAE
HORRIBILES IN UNIVERSA
TERRA AEGYPTI
TRIB· DIEB· NEMO VIDIT

FRATREM SUUM
NEC MOVIT SE DE LOCO
IN QUO ERAT
UBICUMQ· AUTEM HABITABANT
FILII ISRAHEL LUCEBAT
VOCAVITQ· PHARAO MOSEN
ET ARON ET DIXIT EIS
ITE SACRIFICATE DNO
DO VESTRO
OVES TANTUM VESTRAE
ET ARMENTA REMANEANT
PARVULI VESTRI EANT VOBISCUM
AIT MOSES
HOSTIAS QUOQ· ET HOLOCAUSTA
DABIS NOBIS
QUAE OFFERAMUS DNO
DO NOSTRO
CUNCTI GREGES PERGENT
NOBISCUM
NON REMANEBIT EX EIS UNGULA
QUAE NECESSARIA SUNT IN CUL
TUM DNI DI NOSTRI
PRAESERTIM CUM IGNOREMUS
QUID DEBEAT IMMOLARI
DONEC AD IPSUM LOCUM
PERVENIAMUS
INDURAVIT AUTEM DNS
COR PHARAONIS
ET NOLUIT DIMITTERE EOS
DIXITQ· PHARAO AD EUM
RECEDE A ME CAVE NE ULTRA
VIDEAS FACIEM MEAM
QUOCUMQ· DIE APPARUERIS
MIHI MORIERIS
RESPONDIT MOSES ITA FIAT
UT LOCUTUS ES
NON VIDEBO ULTRA FACIEM TUAM
ET DIXIT DNS AD MOSEN
ADHUC UNA PLAGA TANGAM PHA
RAONEM ET AEGYPTUM
ET POST HAEC DIMITTET VOS
ET EXIRE CONPELLET
DICES ERGO OMNI PLEBI
UT POSTULET VIR AB AMICO SUO

ET MULIER A VICINA SUA UASA
ARGENTEA ET AUREA
DABIT AUTEM DNS GRATIAM
POPULO CORAM AEGYPTIIS
FUITQ. MOSES UIR MAGNUS
UALDE IN TERRA AEGYPTI
CORAM SERUIS PHARAO
ET OMNI POPULO
ET AIT HAEC DICIT DNS
MEDIA NOCTE EGREDIAR
IN AEGYPTUM
ET MORIETUR OMNE PRIMO
GENITUM IN TERRA
AEGYPTIORUM
A PRIMOGENITO PHARAONIS
QUI SEDET IN SOLIO EIUS
USQ. AD PRIMOGENITUM ANCIL
LAE QUAE EST AD MOLAM
ET OMNIA PRIMOGENITA
IUMENTORUM
ERITQ. CLAMOR MAGNUS IN UNI
UERSA TERRA AEGYPTI
QUALIS NEC ANTE FUIT NEC
POSTEA FUTURUS EST
APUD OMNES AUTEM FILIOS
ISRAHEL NON MUTIET CANIS
AB HOMINE USQ. AD PECUS
UT SCIATIS QUANTO MIRACULO
DIUIDAT DNS AEGYPTIOS
ET ISRAHEL
DESCENDENTQ. OMNES
SERUI TUI ISTI AD ME
ET ADORABUNT ME DICENTES
EGREDERE TU ET OMNIS
POPULUS QUI SUB
IECTUS EST TIBI
POST HAEC EGREDIEMUR
ET EXIUIT A PHARAONE
NIMIS IRATUS
DIXIT AUTEM DNS AD MOSEN
NON AUDIET UOS PHARAO
UT MULTA SIGNA FIANT IN
TERRA AEGYPTI
MOSES AUTEM ET AARON
FECERUNT OMNIA OSTENTA
QUAE SCRIPTA SUNT CORAM
PHARAONE
ET INDURAUIT DNS COR
PHARAONIS
NEC DIMISIT FILIOS ISRAHEL
DE TERRA SUA
VII XII DIXIT QUOQ. DNS AD MOSEN
ET AARON IN TERRA AEGYPTI
MENSIS ISTE UOBIS PRINCI
PIUM MENSIUM
PRIMUS ERIT IN MENSIB. ANNI
LOQUIMINI AD UNIUERSUM
COETUM FILIORUM ISRAHEL
ET DICITE EIS AD
DECIMA DIE MENSIS HUIUS
TOLLAT UNUSQUISQ. AGNUM
PER FAMILIAS ET DOMOS SUAS
SIN AUTEM MINOR EST
NUMERUS
UT SUFFICERE POSSIT
AD UESCENDUM AGNUM
ADSUMET UICINUM SUUM QUI
IUNCTUS EST DOMUI SUAE
IUXTA NUMERUM ANIMARUM
QUAE SUFFICERE POSSUNT
AD ESUM AGNI
ERIT AUTEM AGNUS ABSQUE
MACULA MASCULUS ANNICULUS
IUXTA QUEM RITUM TOLLE
TIS ET HAEDUM
ET SERUABITIS EUM USQ. AD
QUARTAMDECIMAMDIEM
MENSIS HUIUS
IMMOLABITQ. EUM UNIUERSA
MULTITUDO FILIORUM ISRA
HEL AD UESPERAM
ET SUMENT DE SANGUINE AC
PONENT SUPER UTRUMQ.
POSTEM
ET IN SUPERLIMINARIB. DOMO
RUM IN QUIBUS COME
DENT ILLUM
ET EDENT CARNES NOCTE ILLA

ASSUM IGNI
ET AZYMOS PANES CUM LACTU
CIS AGRESTIBUS
NON COMEDETIS EX EO CRUDUM
QUID NEC COCTUM AQUA
SED TANTUM ASSUM IGNI
CAPUT CUM PEDIB· EIUS ET IN
TESTINIS VORABITIS
NEC REMANEBIT EX EO QUIC
QUAM USQ· MANE
SI QUID RESIDUI FUERIT
IGNE CONBURETIS
SIC AUTEM COMEDETIS ILLUM
RENES VESTROS ACCINGETIS
CALCIAMENTUM HABEBITIS
IN PEDIBUS
TENENTES BACULOS IN MANIB·
ET COMEDETIS FESTINANTES
EST ENIM PHASE ID EST
TRANSITUS DNI
ET PERTRANSIBO PER TERRAM
AEGYPTI NOCTE ILLA
PERCUTIAMQ· OMNE PRIMO
GENITUM IN TERRA AEGYPTI
AB HOMINE USQ· AD PECUS
ET IN CUNCTIS DIIS AEGYPTI
FACIAM IUDICIA EGO DNS
ERIT AUTEM SANGUIS VOBIS
IN SIGNUM IN AEDIB· IN
QUIB· ERITIS
ET VIDEBO SANGUINEM
ET TRANSIBO VOS
NEC ERIT IN VOBIS PLAGA
DISPERDENS
QUANDO PERCUSSERO
TERRAM AEGYPTI
HABEBITIS AUTEM HUNC DIEM
IN MONIMENTUM
ET CELEBRABITIS EUM
SOLLEMNEM DNO
IN GENERATIONIB· VESTRIS
CULTU SEMPITERNO
SEPTEM DIEB· AZYMA
COMEDETIS

IN DIE PRIMO NON ERIT FERMEN
TUM IN DOMIB· VESTRIS
QUICUMQ· COMEDERIT FERMEN
TATUM PERIBIT ANIMA ILLA
DE ISRAHEL
A DIE PRIMO USQ· AD DIEM
SEPTIMUM
DIES PRIMA ERIT SCA ATQUE
SOLLEMNIS
ET DIES SEPTIMA EADEM
FESTIVITATE VENERABILIS
NIHIL OPERIS FACIETIS IN EIS
EXCEPTIS HIS QUAE AD VES
CENDUM PERTINENT
ET OBSERVABITIS AZYMA
IN EADEM ENIM IPSA DIE EDUCAM
EXERCITUM VESTRUM
DE TERRA AEGYPTI
ET CUSTODIETIS DIEM ISTUM
IN GENERATIONES VESTRAS
RITU PERPETUO
PRIMO MENSE QUARTADECIMA
DIE MENSIS AD VESPERAM
COMEDETIS AZYMA
USQUE AD DIEM VICESIMAM
PRIMAM EIUSDEM MENSIS
AD VESPERAM
SEPTEM DIEB· FERMENTUM
NON INVENIETUR IN DOMIB·
VESTRIS
QUI COMEDERIT FERMENTA
TUM PERIBIT ANIMA EIUS
DE COETU ISRAHEL
TAM DE ADVENIS QUAM
DE INDIGENIS TERRAE
OMNE FERMENTATUM
NON COMEDETIS
IN CUNCTIS HABITACULIS
VESTRIS EDETIS AZYMA
VOCAVITQ· MOSES OMNES
SENIORES FILIORUM ISRAHEL
ET DIXIT AD EOS
ITE TOLLENTES ANIMAL PER
FAMILIAS VESTRAS

IMMOLATE PHASE
FASCICULUMQ· HYSOPI TINGUITE
IN SANGUINE QUI EST
IN LIMINE
ET ASPERGITE EX EO SUPERLIMI
NARE ET UTRUMQ· POSTEM
NULLUS VESTRUM EGREDIATUR
OSTIUM DOMUS SUAE
USQ· MANE
TRANSIBIT ENIM DNS PER
CUTIENS AEGYPTIOS
CUMQ· VIDERIT SANGUINEM
IN SUPERLIMINARI ET IN
UTROQ· POSTE
TRANSCENDET OSTIUM ET NON
SINET PERCUSSOREM INGREDI
DOMUS ET LAEDERE
CUSTODI VERBUM ISTUD LEGI
TIMUM TIBI ET FILIIS TUIS
USQ· IN SEMPITERNUM
CUMQ· INTROIERITIS TERRAM
QUAM DNS DATURUS EST VOBIS
UT POLLICITUS EST
OBSERVABITIS CAERI
MONIAS ISTAS
ET CUM DIXERINT VOBIS FILII
VESTRI QUAE EST ISTA
RELIGIO
DICETIS EIS VICTIMA TRAN
SITUS DNI EST
QUANDO TRANSIVIT SUPER
DOMOS FILIORUM ISRAHEL
IN AEGYPTO
PERCUTIENS AEGYPTIOS ET DOMOS
NOSTRAS LIBERANS
INCURVATUSQ· POPULUS
ADORAVIT
ET EGRESSI FILII ISRAHEL FECE
RUNT SICUT PRAECEPERAT
DNS MOSI ET AARON
FACTUM EST AUTEM
IN NOCTIS MEDIO
PERCUSSIT DNS OMNE PRIMO
GENITUM IN TERRA AEGYPTI
A PRIMOGENITO PHARAONIS
QUI SEDEBAT IN SOLIO EIUS
USQUE AD PRIMOGENITUM
CAPTIVAE QUAE ERAT
IN CARCERE
ET OMNE PRIMOGENITUM
IUMENTORUM
SURREXITQ· PHARAO NOCTE
ET OMNES SERVI EIUS
CUNCTAQ· AEGYPTUS
ET ORTUS EST CLAMOR
MAGNUS IN AEGYPTO
NEQ· ENIM ERAT DOMUS IN QUA
NON IACERET MORTUUS
VOCATISQ· MOSEN ET AARON
NOCTE AIT
SURGITE EGREDIMINI A POPULO
MEO ET VOS ET FILII ISRAHEL
ITE IMMOLATE DNO
SICUT DICITIS
OVES VESTRAS ET ARMENTA
ADSUMITE UT PETIERATIS
ET ABEUNTES BENEDICITE MIHI
URGEBANTQ· AEGYPTII POPU
LUM DE TERRA EXIRE VELOCI
TER DICENTES OMNES
MORIEMUR
TULIT IGITUR POPULUS CON
SPARSAM FARINAM ANTE
QUAM FERMENTARETUR
ET LIGANS IN PALLIIS POSUIT
SUPER HUMEROS SUOS
FECERUNTQ· FILII ISRAHEL
SICUT PRAECEPERAT MOSES
ET PETIERUNT AB AEGYPTIIS
VASA ARGENTEA ET AUREA
VESTEMQ· PLURIMAM
DEDIT AUTEM DNS GRATIAM
POPULO CORAM AEGYPTIIS
UT COMMODARENT EIS
ET SPOLIAVERUNT AEGYPTIOS
VIII PROFECTIQ· SUNT FILII ISRAHEL
DE RAMESSE IN SOCCOTH
SESCENTA FERME MILIA

pedítum virorum
absque parvulis
sed et vulgus promiscuum
innumerabile ascendit
cum eis
oves et armenta et animantia
diversi generis multa nimis
coxeruntq; farinam quam
dudum conspersam
de aegypto tulerant
et fecerunt subcineri
cios panes azymos
neq; enim poterant
fermentari
cogentib; exire aegyptiis
et nullam facere sinen
tibus moram
nec pulmenti quicquam occur
rerant praeparare
habitatio autem filiorum
israhel qua manserant
in aegypto fuit quadringen
torum triginta annorum
quib; expletis eadem die
egressus est omnis exer
citus dni de terra aegypti
nox est ista observabilis
dni quando eduxit eos
de terra aegypti
hanc observare debent
omnes filii israhel in
generationib; suis
Dixitq; dns ad mosen
et aaron
haec est religio phase
omnis alienigena non
comedet ex eo
omnis autem servus
empticius
circumcidetur et sic
comedet
advena et mercennarius
non edent ex eo
in una domo comedetur

nec efferetis de carnibus
eius foras
nec os illius confringetis
omnis coetus filiorum
israhel faciet illud
quod si quis peregrinorum
in vestram voluerit tran
sire coloniam et facere
phase dni
circumcidetur prius omne
masculinum eius et tunc
rite celebrabit
eritq; sicut indigena terrae
si quis autem circumcisus
non fuerit non vescetur
ex eo
eadem lex erit indigenae
et colono qui peregrina
tur apud vos
Feceruntque omnes filii isra
hel sicut praeceperat
dns mosi et aaron
et in eadem die eduxit dns
filios israhel de terra
aegypti per turmas suas
Locutusq; est dns
ad mosen dicens
sanctifica mihi omne primo
genitum quod aperit vul
vam in filiis israhel
tam de hominib; quam de
iumentis mea sunt
enim omnia
et ait moses ad populum
mementote diei huius
in qua egressi estis de
aegypto et de domo
servitutis
quoniam in manu forti edux
it vos dns de loco isto
ut non comedatis fermen
tatum panem
hodie egredimini mense
novarum frugum

CUMQ· TE INTRODUXERIT DNS
IN TERRAM CHANANAEI ET HET
THAEI ET AMORRAEI
ET EUAEI ET IEBUSAEI
QUAM IURAUIT PATRIB·
TUIS UT DARET TIBI
TERRAM FLUENTEM
LACTE ET MELLE
CELEBRABIS HUNC MOREM
SACRORUM MENSE ISTO
SEPTEM DIEB· UESCERIS
AZYMIS
ET IN DIE SEPTIMO ERIT
SOLLEMNITAS DNI
AZYMAM COMEDETIS
SEPTEM DIEBUS
NON APPAREBIT APUT TE
ALIQUID FERMENTATUM
NEC IN CUNCTIS FINIB· TUIS
NARRABISQ· FILIO TUO
IN DIE ILLO DICENS
HOC EST QUOD FECIT DNS
MIHI QUANDO EGRESSUS
SUM DE AEGYPTO
ET ERIT QUASI SIGNUM
IN MANU TUA
ET QUASI MONUMENTUM
ANTE OCULOS TUOS
ET UT LEX DNI SEMPER
IN ORE TUO
IN MANU ENIM FORTI EDUXIT
TE DNS DE AEGYPTO
CUSTODIES HUIUSCEMODI
CULTUM STATUTO TEM
PORE A DIEB· IN DIES
CUMQ· INTRODUXERIT TE
IN TERRAM CHANANAEI
SICUT IURAUIT TIBI ET
PATRIB· TUIS
ET DEDERIT EAM TIBI
SEPARABIS OMNE QUOD
APERIT UULUAM DNO
ET QUOD PRIMITIUUM EST
IN PECORIB· TUIS

QUICQUID HABUERIS MASCULINI
SEXUS CONSECRABIS DNO
PRIMOGENITUM ASINI
MUTABIS OUE
QUOD SI NON REDEMERIS
INTERFICIES
OMNE AUTEM PRIMOGENITUM
HOMINIS DE FILIIS TUIS
PRAETIO REDIMES
CUMQ· INTERROGAUERIT TE
FILIUS TUUS CRAS DICENS QUID
EST HOC RESPONDEBIS EI
IN MANU FORTI EDUXIT NOS
DNS DE AEGYPTO DE DOMO
SERUITUTIS
NAM CUM INDURATUS ESSET
PHARAO ET NOLLET NOS
DIMITTERE
OCCIDIT DNS OMNE PRIMO
GENITUM IN TERRA AEGYPTI
A PRIMOGENITO HOMINIS
USQ· AD PRIMOGENITUM
IUMENTORUM
IDCIRCO IMMOLO DNO OMNE
QUOD APERIT UULUAM
MASCULINI SEXUS
ET OMNIA PRIMOGENITA FILIO
RUM MEORUM REDIMO
ERIT IGITUR QUASI SIGNUM
IN MANU TUA
ET QUASI ADPENSUM QUID
OB RECORDATIONEM IN
TER OCULOS TUOS
EO QUOD IN MANU FORTI
EDUXERIT NOS DNS
DE AEGYPTO
IGITUR CUM EMISISSET
PHARAO POPULUM
NON EOS DUXIT DNS PER UIAM
TERRAE PHILISTHIM QUAE
UICINA EST
REPUTANS NE FORTE PAENITE
RET EUM SI UIDISSET ADUER
SUS SE BELLA CONSURGERE

et reuerteretur in aegyptum
sed circumduxit per uiam
deserti quae est iuxta
mare rubrum
et armati ascenderunt filii
israhel de terra aegypti
tulit quoque moses ossa
ioseph secum
eo quod adiurasset filios
israhel dicens
uisitabit uos ds efferte ossa
mea hinc uobiscum
profectique de soccoth castra
metati sunt in etham in ex
tremis finibus solitudinis
dns autem praecedebat eos
ad ostendendam uiam
per diem in columna nubis
et per noctem in columna ignis
ut dux esset itineris
utroque tempore
numquam defuit columna
nubis per diem
nec columna ignis per noctem
coram populo
locutus est autem dns
ad mosen dicens
loquere filiis israhel
reuersi castra metentur
e regione phihahiroth
quae est inter magdolum
et mare contra beelsephon
in conspectu eius castra
ponetis super mare
dicturusque est pharao
super filiis israhel
coartati sunt in terra
conclusit eos desertum
et indurabo cor eius
ac persequetur uos
et glorificabor in pharao
et in omni exercitu eius
scientque aegyptii quia
ego sum dns

feceruntque ita
et nuntiatum est regi aegyp
tiorum quod fugisset
populus
inmutatumque est cor phara
onis et seruorum eius
super populo et dixerunt
quid uoluimus facere ut di
mitteremus israhel
ne seruiret nobis
iunxit ergo currum et
omnem populum suum
adsumpsit secum
tulitque sescentos
currus electos
quicquid in aegypto
curruum fuit
et duces totius exercitus
indurauitque dns cor phara
onis regis aegypti
et persecutus est
filios israhel
at illi egressi erant
in manu excelsa
cumque persequerentur
aegyptii uestigia prae
cedentium
reppererunt eos in castris
super mare
omnis equitatus et currus
pharaonis et uniuersus
exercitus
erant in ahiroth contra
beelsephon
cumque adpropinquasset
pharao
leuantes filii israhel oculos
uiderunt aegyptios post
se et timuerunt ualde
clamaueruntque ad dnm
et dixerunt ad mosen
forsitan non erant sepul
chra in aegypto
ideo tulisti nos ut morere

REMUR IN SOLITUDINE
QUID HOC FACERE VOLUISTI
UT EDUCERES NOS EX AEGYPTO
NONNE ISTE EST SERMO QUEM
LOQUEBAMUR AD TE
IN AEGYPTO DICENTES
RECEDE A NOBIS UT SERVI
AMUS AEGYPTIIS
MULTO ENIM MELIUS EST
SERVIRE EIS QUAM MORI
IN SOLITUDINE
ET AIT MOSES AD POPULUM
NOLITE TIMERE
STATE ET VIDETE MAGNALIA DNI
QUAE FACTURUS EST HODIE
AEGYPTIOS ENIM QUOS NUNC VIDETIS
NEQUAQUAM ULTRA VIDEBITIS
USQ. IN SEMPITERNUM
DNS PUGNAVIT PRO VOBIS
ET VOS TACEBITIS
DIXITQUE DNS AD MOSEN
QUID CLAMAS AD ME
LOQUERE FILIIS ISRAHEL
UT PROFICISCANTUR
TU AUTEM ELEVA VIRGAM TUAM
ET EXTENDE MANUM SUPER
MARE ET DIVIDE ILLUD
UT GRADIANTUR FILII ISRAHEL
IN MEDIO MARI PER SICCUM
EGO ENIM INDURABO COR
AEGYPTIORUM UT PER
SEQUANTUR VOS
ET GLORIFICABOR IN PHARAONE
ET IN OMNI EXERCITU EIUS
IN CURRIB. ET IN EQUITIB. ILLIUS
ET SCIENT AEGYPTII QUOD
EGO SUM DNS
CUM GLORIFICATUS FUERO
IN PHARAONE ET IN CURRIB.
ATQ. IN EQUITIB. EIUS
TOLLENSQ. SE ANGELUS DI QUI
PRAECEDEBAT CASTRA ISRA
HEL ABIIT POST EOS
ET CUM EO PARITER

COLUMNA NUBIS
PRIORA DIMITTENS POST TERGUM
STETIT INTER CASTRA AEGYP
TIORUM ET CASTRA ISRAHEL
ET ERAT NUBES TENEBROSA
ET INLUMINANS NOCTEM
ITA UT AD SE INVICEM TOTO
NOCTIS TEMPORE ACCE
DERE NON VALERENT
CUMQ. EXTENDISSET MOSES
MANUM SUPER MARE
ABSTULIT ILLUD DNS FLANTE
VENTO VEHEMENTI ET
URENTE TOTA NOCTE
ET VERTIT IN SICCUM
DIVISAQ. EST AQUA
ET INGRESSI SUNT FILII ISRAHEL
PER MEDIUM MARIS SICCI
ERAT ENIM AQUA QUASI MURUS
A DEXTRA EORUM ET LAEVA
PERSEQUENTESQ. AEGYPTII
INGRESSI SUNT POST EOS
OMNIS EQUITATUS PHARA
ONIS CURRUS EIUS ET EQUI
TES PER MEDIUM MARIS
IAMQ. ADVENERAT VIGILIA
MATUTINA
ET ECCE RESPICIENS DNS SUPER
CASTRA AEGYPTIORUM PER
COLUMNAM IGNIS ET NUBIS
INTERFECIT EXERCITUM EORUM
ET SUBVERTIT ROTAS CURRUUM
FEREBANTURQ. IN PROFUNDUM
DIXERUNT ERGO AEGYPTII
FUGIAMUS ISRAHELEM
DNS ENIM PUGNAT PRO EIS
CONTRA NOS
ET AIT DNS AD MOSEN
EXTENDE MANUM TUAM
SUPER MARE UT REVER
TANTUR AQUAE AD AEGYPTIOS
SUPER CURRUS ET EQUITES
EORUM
CUMQ. EXTENDISSET MOSES

MANUM CONTRA MARE
REVERSUMQUE EST PRIMO DILUCU
LO AD PRIOREM LOCUM
FUGIENTIBQ. AEGYPTIIS
OCCURRERUNT AQUAE
ET INVOLUIT EOS DNS IN
MEDIIS FLUCTIBUS
REVERSAEQ. SUNT AQUAE
ET OPERUERUNT CURRUS ET
EQUITES CUNCTI EXERCITUS
PHARAONIS
QUI SEQUENTES INGRESSI
FUERANT MARE
NE UNUS QUIDEM SUPER
FUIT EX EIS
FILII AUTEM ISRAHEL PERREX
ERUNT PER MEDIUM
SICCI MARIS
ET AQUAE EIS ERANT QUASI
PRO MURO A DEXTRIS
ET A SINISTRIS
LIBERAVITQ. DNS IN DIE ILLO ISRA
HEL DE MANU AEGYPTIORUM
ET VIDERUNT AEGYPTIOS MOR
TUOS SUPER LITUS MARIS
ET MANUM MAGNAM QUAM EX
ERCUERAT DNS CONTRA EOS
TIMUITQ. POPULUS DNM ET
CREDIDERUNT DNO ET MOSI
FAMULO EIUS
TUNC CECINIT MOSES ET FILII ISRA
HEL CARMEN HOC DNO
ET DIXERUNT
CANTEMUS DNO GLORIOSE ENIM
HONORIFICATUS EST
EQUUM ET ASCENSOREM
PROIECIT IN MARE
FORTITUDO MEA ET LAUS
MEA DNS
ET FACTUS EST MIHI IN SALUTEM
ISTE DS MEUS ET GLORI
FICABO EUM
DS PATRIS MEI ET EXALTABO EUM
DNS QUASI PUGNATOR
OMNIPOTENS NOMEN EIUS
CURRUS PHARAONIS ET EXERCI
TUM EIUS PROIECIT IN MARE
ELECTI PRINCIPES EIUS SUBMERSI
SUNT IN MARI RUBRO
ABYSSI OPERUERUNT EOS
DESCENDERUNT IN PROFUNDUM
QUASI LAPIS
DEXTERA TUA DNE MAGNIFICATA
IN FORTITUDINE
DEXTERA TUA DNE PERCUS
SIT INIMICUM
ET IN MULTITUDINE GLORIAE
TUAE DEPOSUISTI ADVER
SARIOS MEOS
MISISTI IRAM TUAM QUAE DEVO
RAVIT EOS UT STIPULAM
ET IN SPU FURORIS TUI CON
GREGATAE SUNT AQUAE
STETIT UNDA FLUENS
CONGREGATAE SUNT ABYSSI
IN MEDIO MARI
DIXIT INIMICUS PERSEQUAR
ET CONPRAEHENDAM
DIVIDAM SPOLIA INPLEBITUR
ANIMA MEA
EVAGINABO GLADIUM MEUM
INTERFICIET EOS MANUS MEA
FLAVIT SPS TUUS ET OPERUIT
EOS MARE
SUBMERSI SUNT QUASI PLUM
BUM IN AQUIS VEHEMENTIB.
QUIS SIMILIS TIBI IN FORTIB.
DNE QUIS SIMILIS TIBI
MAGNIFICUS IN SCITATE
TERRIBILIS ATQ. LAUDABILIS
ET FACIENS MIRABILIA
EXTENDISTI MANUM TUAM
ET DEVORAVIT EOS TERRA
DUX FUISTI IN MISERICORDIA TUA
POPULO QUEM REDEMISTI
ET PORTASTI EUM IN FORTITU
DINE TUA AD HABITACULUM
SCM TUUM

ascenderunt populi
et irati sunt
dolor obtinuit habita
tores Philisthim
tunc conturbati sunt princi
pes Edom robustos Moab
obtinuit tremor
obriguerunt omnes habita
tores Chanaan
inruat super eos formido
et pavor in magnitudinis
brachii tui
fiant inmobiles quasi lapis
donec transeat populus
tuus dn̄e
donec pertranseat popu
lus tuus iste quem
possedisti
introduces eos et plantabis
in monte hereditatis tuae
firmissimo habitaculo tuo
quod operatus es dn̄e
sanctuarium dn̄e quod firma
verunt manus tuae
dn̄s regnavit in aeternum
et ultra
ingressus est enim eques
Pharao cum currib· et equi
tatibus eius in mare
et reduxit super eos dn̄s
aquas maris
filii autem Israhel ambula
verunt per siccum
in medio eius
Sumpsit ergo Maria prophe
tis soror Aaron tympa
num in manu sua
egressaeque sunt omnes muli
eres post eam cum tympa
nis et choris
quib· praecinebat dicens
cantemus dn̄o gloriose e
nim magnificatus est
equum et ascensorem
eius deiecit in mare
VIIII Tulit autem Moses Israhel
de mari Rubro et egressi
sunt in desertum Sur
ambulaveruntque trib· dieb·
per solitudinem et non
inveniebant aquam
et venerunt in Marath
nec poterant bibere aquas
de Marath eo quod
essent amarae
unde et congruum loco
nomen inposuit
vocans illud Mara id est
amaritudinem
et murmuravit populus
contra Mosen dicens
quid bibemus
at ille clamavit ad dn̄m qui
ostendit ei lignum
quod cum misisset in aquas
in dulcedinem versae sunt
ibi constituit ei praecepta
atque iudicia
et ibi temptavit eum dicens
si audieris vocem dn̄i dī tui
et quod rectum est
coram eo feceris
et oboedieris mandatis eius
custodierisque omnia
praecepta illius
cunctum languorem quem
posui in Aegypto non
inducam super te
ego enim sum dn̄s sanator tuus
Venerunt autem filii
Israhel in Helim
ubi erant duodecim fontes
aquarum et septua
ginta palmae
et castrametati sunt
iuxta aquas
XVI profectique sunt de Helim
et venit omnis multitudo

filiorum israhel in de-
sertum sin
quod est inter helim et sinai
quinto decimo die
mensis secundi
postquam egressi sunt
de terra aegypti
et murmuravit omnis con-
gregatio filiorum israhel
contra mosen et contra
aaron in solitudine
dixeruntq. ad eos
filii israhel
utinam mortui essemus per
manum dni in terra aegypti
quando sedebamus super
ollas carnium
et comedebamus panes
in saturitate
cur duxistis nos
in desertum istud
ut occideretis omnem
multitudinem fame
dixit autem dns ad mosen
ecce ego pluam vobis
panes de caelo
egrediatur populus et col-
ligat quae sufficiunt
per singulos dies
ut temptem eum utrum
ambulet in lege mea an non
die autem sexta parent
quod inferant
et sit duplum quam colligere
solebant per singulos dies
dixeruntq. moses et aaron
ad omnes filios israhel
vespere scietis quod dns
eduxerit vos de terra
aegypti
et mane videbitis gloriam dni
audivit enim murmur
vestrum contra dnm
nos vero quid sumus
quia mussitatis contra nos
et ait moses
dabit dns vobis vespere
carnes edere
et mane panes in saturitate
eo quod audierit murmu-
rationes vestras
quibus murmurati estis
contra eum
nos enim quid sumus
nec contra nos est murmur
vestrum sed contra dnm
dixitq. moses ad aaron dic
universae congregati-
oni filiorum israhel
accedite coram dno audivit
enim murmur vestrum
cumq. loqueretur aaron
ad omnem coetum
filiorum israhel
respexerunt ad soli-
tudinem
et ecce gloria dni appa-
ruit in nube
locutus est autem dns
ad mosen dicens
audivi murmurationem
filiorum israhel
loquere ad eos
vespere comedetis
carnes et mane saturi
abimini panib.
et scietis quod sim dns
ds vester
factum est autem vespere
et ascendens coturnix
operuit terram
mane quoq. ros iacuit per
circuitu castrorum
cumq. operuisset super-
ficiem terrae
apparuit in solitudine
minutum et quasi
pilo tunsum

in similitudinem pruinae
super terram
quod cum vidissent
filii israhel
dixerunt ad invicem man hu
quod significat quid
est hoc
ignorabant enim quid esset
quib· ait moses
iste est panis quem dedit dns
vobis ad vescendum
hic est sermo quem
praecepit dns
colligat ex eo unusquisque
quantum sufficit
ad vescendum
gomor per singula capita
iuxta numerum animarum
vestrarum quae habitant
in tabernaculo sic tolletis
feceruntq. ita filii israhel
et collegerunt alius plus
alius minus
et mensi sunt ad men
suram gomor
nec qui plus collegerat
habuit amplius
nec qui minus paraverat
repperit minus
sed singuli iuxta id quod
edere poterant con
gregarunt
dixitq. moses ad eos
nullus relinquat ex eo
in mane
qui non audierunt eum
sed dimiserunt quidam
ex eis usq. mane
et scatere coepit vermib·
atq. conputruit
et iratus est contra eos
moses
colligebant autem mane
singuli quantum sufficere
poterat ad vescendum
cumq. incaluisset sol
liquefiebat
in die vero sexta college
runt cibos duplices
id est duo gomor per
singulos homines
venerunt autem omnes
principes multitudinis
et narraverunt mosi
qui ait eis hoc est quod
locutus est dns
requies sabbati scificata
erit dno
cras quodcumq. operan
dum est facite
et quae coquenda sunt
coquite
quicquid autem reliquum
fuerit reponite
usque in mane
feceruntq. ita ut prae
ceperat moses
et non conputruit neq. ver
mis inventus est in eo
dixitq. moses
comedite illud hodie quia
sabbatum est dno
non invenietur hodie
in agro
sex dieb· colligite
in die autem septimo
sabbatum est dni
idcirco non invenietur
venit septima dies
et egressi de populo ut colli
gerent non invenerunt
dixit autem dns ad mosen
usquequo non vultis custo
dire mandata mea
et legem meam
videte quod dns dederit
vobis sabbatum
et propter hoc tribuerit

uobis die sexto cibos
duplices
maneat unusquisque apud
semet ipsum
nullus egrediatur de loco
suo die septimo
et sabbatizauit populus
die septimo
appellauitque domus Israhel
nomen eius man
quod erat quasi semen
coriandri album
gustusque eius quasi similae
cum melle
dixit autem Moses
iste est sermo quem
praecepit Dominus
imple gomor ex eo et custo
diatur in futuras retro
generationes
ut nouerint panem quo
alui uos in solitudine
quando educti estis
de terra Aegypti
dixitque Moses ad Aaron
sume uas unum et mitte
ibi man quantum potest
capere gomor
et repone coram Domino ad
seruandum in generati
ones uestras
sicut praecepit Dominus Mosi
posuitque illud Aaron in taber
naculo reseruandum
filii autem Israhel comede
runt man quadraginta
annis donec uenirent
in terram habitabilem
hoc cibo aliti sunt usquequo
tangerent fines terrae
Chanaan
gomor autem decima pars
est ephi
Igitur profecta omnis

multitudo filiorum Isra
hel de deserto Sin
per mansiones suas iuxta
sermonem Domini
castrametata est in Raphidim
ubi non erat aqua ad biben
dum populo
qui iurgatus contra
Mosen ait
da nobis aquam ut bibamus
quibus respondit Moses
quid iurgamini contra me
cur temptatis Dominum
sitiuit ergo populus ibi
prae aquae penuria
et murmurauit contra
Mosen dicens
cur nos fecisti exire
de Aegypto
ut occideres et nos et liberos
nostros ac iumenta siti
clamauit autem Moses
ad Dominum dicens
quid faciam populo huic
adhuc paux...
lum et lapidabunt me
Aitque Dominus ad Mosen
antecede populum et sume
tecum de senibus Israhel
et uirgam qua percussisti
amnem tolle in manu tua
et uade
en ego stabo coram te ibi
super petram Choreb
percutiesque petram et ex
ibit ex ea aqua ut bibat
populus
fecit Moses ita coram
senibus Israhel
et uocauit nomen loci
illius Temptatio
propter iurgium filiorum
Israhel
et quia temptauerant

dnm dicentes
estne dns in nobis an non
venit autem amalech et
pugnabat contra israhel
in raphidim
dixitque moses ad iosue
elige viros et egressus
pugna contra amalech
cras ego stabo in verticem
collis
habens virgam dni in manu mea
fecit iosue ut locutus ei
erat moses
et pugnavit contra amalech
moses autem et aaron
et hur ascenderunt
super verticem collis
cumque levaret moses manus
vincebat israhel
sin autem paululum remisis
set superabat amalech
manus autem mosi
erant graves
sumentes igitur lapidem
posuerunt subter
eum in quo sedit
aaron autem et hur susti
nebant manus eius
ex utraque parte
et factum est ut manus
ipsius non lassarentur
usque ad occasum solis
fugavitque iosue amalech
et populum eius in
ore gladii
dixit autem dns ad mosen
scribe hoc ob commonimen
tum in libro
et trade in auribus iosue
delebo enim memoriam
amalech sub caelo
aedificavitque moses altare
et vocavit nomen eius dns
exaltatio mea dicens
quia manus solii dni et bellum
dni erit contra amalech
a generatione in gene
ratione
xviii cumque audisset iethro
sacerdos madian
cognatus mosi
omnia quae fecerat dns
mosi et israhel populo suo
eo quod eduxisset dns
israhel de aegypto
tulit sepforam uxorem
mosi quam remiserat
et duos filios eius
quorum unus voca
batur cersan
dicente patre advena fui
in terra aliena
alter vero eliezer
ds enim ait patris mei
adiutor meus
et eruit me de gladio
pharaonis
venit ergo iethro
cognatus mosi
et filii eius et uxor eius
ad mosen in desertum
ubi erat castrametatus
iuxta montem dei
et mandavit mosi dicens
ego cognatus tuus
iethro venio ad te
et uxor tua et duo filii
tui cum ea
qui egressus in occursum
cognati sui
adoravit et osculatus
est eum
salutaveruntque se mutuo
verbis pacificis
cumque intrasset
tabernaculum
narravit moses cognato suo
cuncta quae fecerat dns

pharaoni et aegyptiis
propter israhel
universum laborem qui acci
disset eis in itinere
quod liberarat eos dns
laetatusq· est iethro super
omnib· bonis quae fece
rat dns israheli
eo quod eruisset eum de
manu aegyptiorum et ait
benedictus dns qui liberavit
vos de manu aegyptiorum
et de manu pharaonis
qui eruit populum suum
de manu aegypti
nunc cognovi quia magnus
dns super omnes deos
eo quod superbe egerint
contra illos
obtulit ergo iethro cognatus
mosi holocausta et
hostias do
veneruntq· aaron et omnes
senes israhel
ut comederent panem
cum eo coram dno
Altero autem die sedit moses
ut iudicaret populum
qui adsistebat mosi de mane
usq· ad vesperam
quod cum vidisset
cognatus eius
omnia scilicet quae agebat
in populo ait
quid est hoc quod facis in
plebe cur solus sedes
et omnis populus praestola
tur de mane usque
ad vesperam
cui respondit moses
venit ad me populus quae
rens sententiam di
cumq· acciderit eis aliqua
disceptatio

veniunt ad me ut iudicem
inter eos
et ostendam praecepta di
et leges eius
at ille non bonam inquit
rem facis
stulto labore consumeris
et tu et populus iste
qui tecum est
ultra vires tuas est negotium
solus illud non poteris
sustinere
sed audi verba mea atq· con
silia et erit ds tecum
esto tu populo in his quae
ad dm pertinent
ut referas quae dicun
tur ad eum
ostendasq· populo caerimo
nias et ritum colendi
viam per quam ingredi debe
ant et opus quod facere
provide autem de omni
plebe viros potentes
et timentes dm
in quib· sit veritas et qui
oderint avaritiam
et constitue ex eis tribunos
et centuriones et quinqua
genarios et decanos
qui iudicent populum
omni tempore
quicquid autem maius
fuerit referant ad te
et ipsi minora tantum
modo iudicent
leviusq· tibi sit partito
in alios onere
si hoc feceris implebis
imperium di
et praecepta eius poteris
sustentare
et omnis hic populus rever
tetur cum pace ad loca sua

quib· auditis moses
fecit omnia quae ille
suggesserat
et electis uiris strenuis
de cuncto israhel.
constituit eos prin
cipes populi
tribunos et centuriones
et quinquagenarios
et decanos
qui iudicabant plebem
omni tempore
quicquid autem grauius
erat referebant ad eum
faciliora tantum modo
iudicantes
dimisitq· cognatum qui
reuersus abiit in ter
ram suam
Mense tertio egressionis
israhel de terra aegypti
in die hac
uenerunt in solitudinem sinai
nam profecti de rafidim et
peruenientes usq· in de
sertum sinai castrametati
sunt in eodem loco
ibique israhel fixit tentoria
e regione montis
moses autem ascendit ad dm
uocauitq· eum dns
de monte et ait
Haec dicis domui iacob et ad
nuntiabis filiis israhel.
uos ipsi uidistis quae fece
rim aegyptiis
quomodo portauerim uos
super alas aquilarum
et adsumpserim mihi
si ergo audieritis
uocem meam
et custodieritis
pactum meum
eritis mihi in peculium

de cunctis populis
mea est enim omnis terra.
et uos eritis mihi in regnum
sacerdotale et gens sca
haec sunt uerba quae loque
ris ad filios israhel.
uenit ergo moses et
conuocatis maioribus
natu populi
exposuit omnes sermones
quos mandauerat dns
responditq· uniuersus
populus simul
cunctaque locutus est
dns noster faciemus
cumq· rettulisset moses
uerba populi ad dnm
ait ei iam nunc ueniam
ad te in caligine nubis
ut audiat me populus
loquentem ad te
et credat tibi in perpetuum
nuntiauit ergo moses
uerba populi ad dnm
qui dixit ei uade ad populum
et sanctifica illos hodie
et cras
lauentq· uestimenta sua
et sint parati in diem tertium
die enim tertio descendet
dns coram omni plebe
super montem sinai
constituesq· terminos popu
lo per circuitum et dices
cauete ne ascendatis
in montem
nec tangatis fines illius
omnis qui tetigerit montem
morte morietur
manus non tanget eum
sed lapidib· opprimetur
aut confodietur iaculis
siue iumentum fuerit
siue homo non uiuet

cum coeperit clangere
bucina tunc ascendant
in montem
descendit moses de monte
ad populum et sci
ficavit eum
cumque laverint vestimen
ta sua ait ad eos
estote parati in diem tertium
ne adpropinquetis uxo
ribus vestris
iam advenerat dies tertius
et mane inclaruerat
et ecce coeperunt audiri
tonitrua ac micare
fulgura
et nubes densissima ope
rire montem
clangorque bucinae vehemen
tius perstrepebat timuit
populus qui erat in
castris
cumque eduxisset eos moses
in occursum di de loco
castrorum
steterunt ad radicem montis
totus autem mons
sinai fumabat
eo quod descendisset dns
super eum in igne
et ascenderet fumus ex eo
quasi de
fornace
eratque mons omnis
terribilis
et sonitus bucinae paulatim
crescebat in maius et pro
lixius tendebatur
moses loquebatur et dns
respondebat ei
descenditque dns super
montem sina in ipso
montis vertice
et vocavit mosen
in verticem eius
quo cum ascendisset
dixit ad eum
descende et contestare
populum
ne forte velit transcendere
terminos ad videndum
dnm
et pereat ex eis plurima
multitudo
sacerdotes quoque qui acce
dunt ad dnm sanctificentur
ne percutiat eos
dixitque moses ad dnm
non poterit vulgus ascen
dere in montem sinai
tu enim testificatus es
et iussisti dicens
pone terminos circa mon
tem et sanctifica illos
cui ait dns vade descende
ascendensque tu et aaron tecum
sacerdotes autem et popu
lus ne transeant terminos
nec ascendant ad dnm ne for
te interficiat illos
descendit moses ad populum
et omnia narravit eis
Locutus quoque est dns cunc
tos sermones hos
A Ego sum dns ds tuus qui eduxi
te de terra aegypti de
domo servitutis
B Non habebis deos alienos
coram me
non facies tibi sculptile
neque omnem similitudinem
quae est in caelo desuper
et quae in terra deorsum
nec eorum quae sunt
in aquis sub terra
non adorabis ea neque coles
ego sum dns ds tuus
fortis zelotes

UISITANS INIQUITATES
PATRUM IN FILIIS
IN TERTIAM ET QUARTAM
GENERATIONEM EORUM
QUI ODERUNT ME
ET FACIENS MISERICOR
DIAM IN MILIA
HIS QUI DILIGUNT ME ET CUSTO
DIUNT PRAECEPTA MEA
Γ NON ADSUMES NOMEN
DNI DI TUI IN UANUM
NEC ENIM HABEBIT INSONTEM
DNS EUM QUI ADSUMPSERIT
NOMEN DNI SUI FRUSTRA
Δ MEMENTO UT DIEM
SABBATI SCIFICES
SEX DIEB· OPERABERIS ET
FACIES OMNIA OPERA TUA
SEPTIMA AUTEM DIE SABBATI
DNI DI TUI NON FACIES
OMNE OPUS
TU ET FILIUS TUUS ET FILIA TUA
SERUUS TUUS ET ANCILLA TUA
IUMENTUM TUUM ET ADUENA
QUI EST INTRA PORTAS TUAS
SEX ENIM DIEB· FECIT DNS
CAELUM ET TERRAM ET
MARE ET OMNIA QUAE
IN EIS SUNT
ET REQUIEUIT DIE SEPTIMO
IDCIRCO BENEDIXIT DNS DIEI
SABBATI ET SCIFICAUIT EUM
Ε HONORA PATREM TUUM
ET MATREM
UT SIS LONGAEUUS SUPER TERRAM
QUAM DNS DS TUUS
DABIT TIBI
ς NON OCCIDES
Ζ NON MOECHABERIS
Η NON FURTUM FACIES
Θ NON LOQUARIS CONTRA PROXI
MUM TUUM FALSUM
TESTIMONIUM
Ι NON CONCUPISCES DOMUM

PROXIMI TUI
NEC DESIDERABIS UXOREM EIUS
NON SERUUM NON ANCILLAM
NON BOUEM NON ASINUM
NEC OMNIA QUAE ILLIUS SUNT
CUNCTUS QUOQ· POPULUS
UIDEBAT UOCES ET LAMPA
DAS ET SONITUM BUCINAE
MONTEMQ· FUMANTEM
ET PERTERRITI AC PAUORE
CONCUSSI
STETERUNT PROCUL
DICENTES MOSI
LOQUERE TU NOBIS ET AUDIEMUS
NON LOQUATUR NOBIS DNS
NE FORTE MORIAMUR
ET AIT MOSES AD POPULUM
NOLITE TIMERE
UT ENIM PROBARET UOS
UENIT DNS
ET UT TERROR ILLIUS ESSET IN
UOBIS ET NON PECCARETIS
STETITQ· POPULUS DE LONGE
MOSES AUTEM ACCESSIT AD
CALIGINEM IN QUA ERAT DS
DIXIT PRAETEREA DNS
AD MOSEN
HAEC DICES FILIIS ISRAHEL
UOS UIDISTIS QUOD DE CAELO
LOCUTUS SUM UOBIS
NON FACIETIS MECUM DEOS
ARGENTEOS
NEC DEOS AUREOS
FACIETIS UOBISCUM
ALTARE DE TERRA
FACIETIS MIHI
ET OFFERETIS SUPER EO HOLO
CAUSTA ET PACIFICA UESTRA
OUES UESTRAS ET BOUES
IN OMNI LOCO IN QUO FUERIT
MEMORIA NOMINIS MEI
UENIAM AD TE ET BENE
DICAM TIBI
QUOD SI ALTARE LAPIDEUM

feceris mihi
non aedificabis illud
de sectis lapidibus
si enim leuaueris cultrum
tuum super eo polluetur
non ascendes per gradus
ad altare meum
ne reueletur turpitudo tua
haec sunt iudicia quae
propones eis
si emeris seruum hebraeum
sex annis seruiet tibi
in septimo egredietur
liber gratis
cum quali ueste intraue
rit cum tali exeat
si habens uxorem et uxor
egredietur simul
sin autem dns dederit
illi uxorem
et pepererit filios et filias
mulier et liberi eius
erunt domini
ipse uero exibit cum
uestitu suo
quod si dixerit seruus
diligo dominum meum
et uxorem ac liberos
non egrediar liber
offeret eum dns diis
et adplicabitur ad ostium
et postes
perforabitq. aurem
eius subula
et erit seruus in saeculum
si quis uendiderit filiam
suam in famulam
non egredietur sicut ancil
lae exire consueuerunt
si displicuerit oculis domini
sui cui tradita fuerit
dimittet eam
populo autem alieno uen
dendi non habebit potes
tatem si spreuerit eam
sin autem filio suo
desponderit eam
iuxta morem filiarum
faciet illi
quod si alteram ei acceperit
prouidebit puellae nuptias
et uestimenta et pretium
pudicitiae non negabit
si tria ista non fecerit egre
dietur gratis absque
pecunia
qui percusserit hominem
uolens occidere
morte moriatur
qui autem non est
insidiatus
sed ds illum tradidit
in manus eius
constituam tibi locum
quo fugere debeat
si quis de industria
occiderit proximum
suum et per insidias
ab altari meo euelles
eum ut moriatur
qui percusserit patrem
suum et matrem
morte moriatur
qui furatus fuerit
hominem et uen
diderit eum
conuictus noxae morte
moriatur
qui maledixerit patri
suo et matri morte
moriatur
si rixati fuerint uiri
et percusserit alter
proximum suum
lapide uel pugno
et ille mortuus non
fuerit sed iacuerit
in lectulo

SI SURREXERIT ET AMBULAVERIT
FORIS SUPER BACULUM SUUM
INNOCENS ERIT QUI PER
CUSSIT
ITA TAMEN UT OPERAS EIUS ET IN
PENSAS IN MEDICOS RESTITUAT
QUI PERCUSSERIT SERVUM SUUM
VEL ANCILLAM VIRGA
ET MORTUI FUERINT IN MANIB·
EIUS CRIMINIS REUS ERIT
SIN AUTEM UNO DIE SUPER
VIXERIT VEL DUOBUS
NON SUBIACEBIT POENAE
QUIA PECUNIA EIUS EST
SI RIXATI FUERINT VIRI ET
PERCUSSERIT QUIS MULI
EREM PRAEGNANTEM
ET ABORTIVUM QUIDEM FECE
RIT SED IPSA VIXERIT
SUBIACEBIT DAMNO QUANTUM
EXPETIERIT MARITUS MULI
ERIS ET ARBITRI IUDICARINT
SIN AUTEM MORS EIUS FUE
RIT SUBSECUTA
REDDET ANIMAM PRO ANIMA
OCULUM PRO OCULO
DENTEM PRO DENTE
MANUM PRO MANU
PEDEM PRO PEDE
ADUSTIONEM PRO ADUSTIONE
VULNUS PRO VULNERE
LIVOREM PRO LIVORE
SI PERCUSSERIT QUISPIAM
OCULUM SERVI SUI AUT
ANCILLAE ET LUSCOS EOS
FECERIT
DIMITTET LIBEROS PRO
OCULO QUEM ERUIT
DENTEM QUOQ· SI EXCUS
SERIT SERVO VEL ANCIL
LAE SUAE
SIMILITER DIMITTET LIBEROS
SI BOS CORNU PETIERIT
VIRUM AUT MULIEREM
ET MORTUI FUERINT
LAPIDIB· OBRUETUR ET NON
COMEDENTUR CARNES EIUS
DNS QUOQ· BOVIS INNOCENS ERIT
QUOD SI BOS CORNUPETA FUERIT
AB HERI ET NUDIUS TERTIUS
ET CONTESTATI SUNT DOMINUM
EIUS NEC RECLUSIT EUM
OCCIDERITQ· VIRUM
AUT MULIEREM
ET BOS LAPIDIB· OBRUETUR ET
DOMINUM ILLIUS OCCIDENT
QUOD SI PRAETIUM EI FUERIT
INPOSITUM
DABIT PRO ANIMA SUA QUICQUID
FUERIT POSTULATUS
FILIUM QUOQ· ET FILIAM SI COR
NU PERCUSSERIT SIMILI
SENTENTIAE SUBIACEBIT
SI SERVUM ANCILLAMQ·
INVASERIT
TRIGINTA SICLOS ARGENTI
DABIT DNO
BOS VERO LAPIDIB· OPPRIMETUR
SI QUIS APERUERIT CISTER
NAM ET FODERIT ET NON
OPERUERIT EAM
CECIDERITQ· BOS VEL
ASINUS IN EAM
DOMINUS CISTERNAE REDDET
PRAETIUM IUMENTORUM
QUOD AUTEM MORTUUM
EST IPSIUS ERIT
SI BOS ALIENUS BOVEM ALTE
RIUS VULNERAVERIT
ET ILLE MORTUUS FUERIT
VENDENT BOVEM VIVUM
ET DIVIDENT PRAETIUM
CADAVER AUTEM MORTUI
INTER SE DISPERTIENT
SIN AUTEM SCIEBAT QUOD
BOS CORNIPETA ESSET AB
HERI ET NUDIUS TERTIUS
ET NON CUSTODIVIT EUM

dominus suus
reddet bovem pro bove
et cadaver integrum accipiet
Si quis furatus fuerit
bovem et ovem
et occiderit vel vendiderit
quinq. boves pro uno
restituet
et quattuor oves
pro una ove
Si effringens fur domum
sive suffodiens fuerit
inventus
et accepto vulnere
mortuus fuerit
percussor non erit
reus sanguinis
quod si orto sole
hoc fecerit
homicidium perpetravit
et ipse morietur
si non habuerit quod pro
furto reddat venun
dabitur
si inventum fuerit apud
eum quod furatus est
vivens sive bos sive asi
nus sive ovis
duplum restituet
Si laeserit quispiam agrum
vel vineam
et dimiserit iumentum suum
ut depascatur aliena
quicquid optimum habuerit
in agro suo vel in vinea
pro damni aestimatione
restituet
Si egressus ignis invenerit
spinas
et conprehenderit
acervos frugum
sive stantes segetes in agris
reddet damnum qui ignem
succenderit

Si quis commendaverit
amico pecuniam aut
vas in custodiam
et ab eo qui susceperat
furto ablata fuerint
si invenitur fur duplum
reddet
si latet dominus domus adpli
cabitur ad deos
et iurabit quod non exten
derit manum in rem
proximi sui ad perpe
trandam fraudem
tam in bove quam in asino
et ove ac vestimento
et quicquid damnum
inferre potest
ad deos utriusq. causa
perveniet
et si illi iudicaverint duplum
restituet proximo suo
Si quis commendaverit
proximo suo asinum
bovem ovem et omne
iumentum ad custodiam
et mortuum fuerit aut
debilitatum vel captum
ab hostibus
nullusque hoc viderit
ius iurandum erit
in medio
quod non extenderit manum
ad rem proximi sui
suscipietq. dominus iuramen
tum et ille reddere
non cogetur
quod si furto ablatum
fuerit restituet
damnum domino
si comesum a bestia
deferet ad eum quod occi
sum est et non restituet
qui a proximo suo quic
quam horum mutuo

postulauerit
et debilitatum aut mortuum
fuerit domino non prae
sente reddere con
pelletur
quod si inpraesentiarum
fuit dominus non
restituet
maxime si conductum
uenerat pro mercede
operis sui
Si seduxerit quis uirginem
necdum sponsatam
et dormierit cum ea
dotabit eam et habebit
uxorem
si pater uirginis dare
noluerit
reddet pecuniam iuxta
modum dotis quam uirgi
nes accipere consuerunt
maleficos non patiaris
uiuere
qui coierit cum iumento
morte moriatur
qui immolat diis occidetur
praeter dno soli
aduenam non contristabis
neq; adfliges eum
aduenae enim et ipsi fuistis
in terra aegypti
uiduae et pupillo
non nocebitis
si laeseritis eos
uociferabuntur ad me
et ego audiam clamo
rem eorum
et indignabitur furor meus
percutiamq; uos gladio
et erunt uxores
uestrae uiduae
et filii uestri pupilli
Si pecuniam mutuam
dederis populo meo
pauperi qui habitat tecum
non urgues eum quasi exactor
nec usuris opprimes
Si pignus a proximo tuo
acceperis uestimentum
ante solis occasum
reddes ei
ipsum enim solum est
quo operietur indumen
tum carnis eius
nec habet aliud in quo
dormiat
si clamauerit ad me exau
diam eum quia miseri
cors sum
Diis non detrahes et prin
cipi populi tui non
maledices
decimas tuas et primitias
tuas non tardabis offerre
primogenitum filiorum
tuorum dabis mihi
de bub; quoq; et ouib;
similiter facies
septem dieb; sit cum
matre sua
die octauo reddes
illum mihi
uiri eritis mihi sci
carnem quae a bestiis
fuerit praegustata
non comedetis sed pro
icietis canibus
non suscipietis uocem
mendacii
nec iungis manum tuam
ut pro impio dicas fal
sum testimonium
Non sequeris turbam
ad faciendum malum
nec in iudicio plurimorum
adquiesces sententiae
ut a uero deuies
pauperis quoq; non misc

REUERIS IN NEGOTIO
SI OCCURRERIS BOUI INIMICI
TUI AUT ASINO ERRANTI
REDUC AD EUM
SI UIDERIS ASINUM ODIENTIS TE
IACERE SUB ONERE
NON PERTRANSIBIS SED SUB
LEUABIS CUM EO
NON DECLINABIS IN IUDICIO
PAUPERIS
MENDACIUM FUGIES
INSONTEM ET IUSTUM
NON OCCIDES
QUIA AUERSOR IMPIUM
NEC ACCIPIAS MUNERA QUAE
EXCAECANT ETIAM PRUDENTES
ET SUBUERTUNT UERBA
IUSTORUM
PEREGRINO MOLESTUS NON
ERIS· SCITIS ENIM ADUENA
RUM ANIMAS
QUIA ET IPSI PEREGRINI FUIS
TIS IN TERRA AEGYPTI
SEX ANNIS SEMINABIS TERRAM
TUAM ET CONGREGABIS
FRUGES EIUS
ANNO AUTEM SEPTIMO DIMIT
TES EAM ET REQUIESCERE
FACIES
UT COMEDANT PAUPERES
POPULI TUI
ET QUICQUID RELIQUI FUERIT
EDANT BESTIAE AGRI
ITA FACIES IN UINEA ET IN
OLIUETO TUO
SEX DIEB· OPERAUERIS
SEPTIMA DIE CESSABIS
UT REQUIESCAT BOS
ET ASINUS TUUS
ET REFRIGERETUR FILIUS ANCIL
LAE TUAE ET ADUENA
OMNIA QUAE DIXI UOBIS
CUSTODITE
ET PER NOMEN EXTERNORUM

DEORUM NON IURABITIS
NEQUE AUDIETUR EX ORE
UESTRO
TRIBUS UICIBUS PER SINGULOS
ANNOS MIHI FESTA CELE
BRABITIS
SOLLEMNITATEM AZYMO
RUM CUSTODIES
SEPTEM DIEB· COMEDES AZY
MA SICUT PRAECEPI TIBI
TEMPORE MENSIS NOUORUM
QUANDO EGRESSUS ES
DE AEGYPTO
NON APPAREBIS IN CONSPECTU
MEO UACUUS
ET SOLLEMNITATEM MENSIS
PRIMITIUORUM OPERIS TUI
QUAECUMQ· SERUERIS
IN AGRO
SOLLEMNITATEM QUOQ·
IN EXITU ANNI
QUANDO CONGREGAUERIS
OMNES FRUGES TUAS
DE AGRO
TER IN ANNO APPAREBIT
OMNE MASCULINUM
TUUM CORAM DNO DO
NON IMMOLABIS SUPER
FERMENTO SANGUINEM
UICTIMAE MEAE
NEC REMANEBIT ADEPS SOLLEM
NITATIS MEAE USQ· MANE
PRIMITIAS FRUGUM TERRAE
TUAE DEFERES IN DOMUM
DNI DI TUI
NEC COQUES HEDUM IN LACTE
MATRIS SUAE
ECCE EGO MITTAM ANGELUM
MEUM QUI PRAECEDAT TE
ET CUSTODIAT IN UIA
ET INTRODUCAT AD LOCUM
QUEM PARAUI
OBSERUA EUM ET AUDI UOCEM
EIUS NEC CONTEMNENDUM

putes
quia non dimittet cum
peccaveritis
et est nomen meum in illo
quod si audieris vocem eius
et feceris omnia quae
loquor
inimicus ero inimicis tuis
et adfligam adfligentes te
praecedetque te angelus meus
et introducet te ad Amor
raeum et Hettheum
et Ferezaeum
Chananaeumque et Eveum
et Iebusaeum
quos ego conteram
non adorabis deos eorum
nec coles eos
non facies opera eorum
sed destrues aras eorum
et confringes statuas
servietisque Dño Deo vestro
ut benedicam panibus
vestris et aquis
et auferam infirmitatem
de medio tui
non erit infecunda nec ste
rilis in terra tua
numerum dierum
tuorum implebo
terrorem meum mittam
in praecursum tuum
et occidam omnem populum
ad quem ingredieris
cunctorumque inimicorum
tuorum coram te
terga vertam
emittens crabrones prius
qui fugabunt Eveum et Cha
nanaeum et Hettheum
antequam introeas
non eiciam eos a facie tua
anno uno
ne terra in solitudinem
redigatur
et crescant contra te bestiae
paulatim expellam eos
de conspectu tuo
donec augearis et possi
deas terram
ponam autem terminos
tuos a mari Rubro usque
ad mare Palestinorum
et a deserto usque ad fluvium
tradam in manibus vestris
habitatores terrae
et eiciam eos de conspectu
vestro
non inibis cum eis foedus
nec cum dīs eorum
non habitent in terra tua
ne forte peccare te
faciant in me
si servieris dīs eorum
quod tibi certo erit
in scandalum
Mosi quoque dixit
ascende ad Dñm tu et Aaron
Nadab et Abiu
et septuaginta senes
ex Israhel
et adorabitis procul
solusque Moses ascendat
ad Dñm
et illi non adpropinquabunt
nec populus ascendet
cum eo
Venit ergo Moses et narra
vit plebi omnia verba Dñi
atque iudicia
responditque cunctus
populus una voce
omnia verba Dñi quae locu
tus est faciemus
scribsit autem Moses uni
versos sermones Dñi
et mane consurgens aedifi
cavit altare ad radices

montis
et duodecim titulos per
duodecim tribus israhel
misitq. iuuenes de filiis
israhel
et obtulerunt holocausta
immolaueruntq. uictimas
pacificas dno uitulos
tulit itaq. moses dimidiam
partem sanguinis et
misit in crateras
partem autem residuam
fudit super altare
adsumensq. uolumen foede
ris legit audiente populo
qui dixerunt
omnia quae locutus est
dns faciemus
et erimus oboedientes
ille uero sumptum sangui
nem respersit in popu
lum et ait
hic est sanguis foederis quod
pepigit dns uobiscum
super cunctis sermonibus his
ascenderuntq. moses
et aaron nadab et abiu
et septuaginta senes
ex israhel
et uiderunt dm israhel
sub pedibus eius quasi opus
lapidis sapphiri
et quasi caelum cum
serenum est
nec super eos qui procul
recesserant de filiis isra
hel misit manum suam
uideruntq. dm et come
derunt ac biberunt
dixit autem dns ad mosen
ascende ad me in montem
et esto ibi
daboq. tibi tabulas lapideas
et legem ac mandata quae
scripsi ut doceas eos
surrexerunt moses et
iosue minister eius
ascendensq. moses in mon
tem dei senioribus ait
expectate hic donec reuer
tamur ad uos
habetis aaron et hur uo
biscum
si quid natum fuerit quaes
tionis referetis ad eos
cumq. ascendisset moses
operuit nubes montem
et habitauit gloria dni super
sinai tegens illum nube
sex diebus
septimo autem die uocauit
eum de medio caliginis
erat autem species gloriae
dni quasi ignis ardens
super uerticem montis
in conspectu filiorum
israhel
ingressusq. moses medium
nebulae ascendit in montem
et fuit ibi quadraginta dieb.
et quadraginta noctibus
Locutusq. est dns
ad mosen dicens
loquere filiis israhel ut tol
lant mihi primitias
ab homine qui offert ultro
neus accipietis eas
haec sunt autem quae
accipere debetis
aurum et argentum et aes
hyacinthum et purpuram
coccumq. bis tinctum
et byssum
pilos caprarum et pelles
arietum rubricatas
pelles hyacinthinas
et ligna setthim
oleum ad luminaria

concinnanda
aromata in unguentum et
thymiama boni odoris
lapides onychinos et gemmas
adornandum ephod
ac rationale
facientque mihi sanctuarium
et habitabo in medio eorum
iuxta omnem similitudinem
tabernaculi quod osten
dam tibi
et omnium vasorum
in cultum eius
sicque facietis illud
arcam de lignis setthim
conpingite
cuius longitudo habeat
duos semis cubitos
latitudo cubitum
et dimidium
altitudo cubitum similiter
ac semissem
et deaurabis eam auro mun
dissimo intus et foris
faciesque supra coronam
auream per circuitum
et quattuor circulos aureos
quos pones per quattuor
arcae angulos
duo circuli sint in latere
uno et duo in altero
facies quoque vectes
de lignis setthim
et operies eos auro
inducesque per circulos
qui sunt in arcae lateribus
ut portetur in eis
qui semper erunt in circu
lis nec umquam extra
hentur ab eis
ponesque in arcam testifi
cationem quam dabo tibi
facies et propitiatorium

de auro mundissimo
duos cubitos et dimidium
tenebit longitudo eius
semissem et cubitum
latitudo
duos quoque cherubin aureos
et productiles facies
ex utraque parte oraculi
cherub unus sit in latere
uno et alter in altero
utrumque latus propitia
torii tegant
expandentes alas et operi
entes oraculum
respiciantque se mutuo
versis vultibus in pro
pitiatorium
quo operienda est arca
in qua pones testimonium
quod dabo tibi
inde praecipiam et loquar ad te
supra propitiatorio scilicet
ac medio duorum cherubin
qui erunt super arcam
testimonii
cuncta quae mandabo per te
filiis israhel
facies et mensam de lignis
setthim
habentem duos cubitos
longitudinis et in lati
tudine cubitum
et in altitudine cubitum
ac semissem
et inaurabis eam auro
purissimo
faciesque illi labium aureum
per circuitum
et ipsi labio coronam interra
silem altam quattuor
digitis
et super illam alteram
coronam aureolam
quattuor quoque circulos

aureos praeparabis ·
et pones eos in quattuor
angulis eiusdem mensae
per singulos pedes ·
subter coronam erunt
circuli aurei ·
ut mittantur vectes per
eos et possit mensa
portari
ipsosq. vectes facies
de lignis setthim ·
et circumdabis auro ad sub
vehendam mensam ·
parabis et acetabula ac fi
alas turibula et cyatos
in quibus offerenda sunt
libamina
ex auro purissimo ·
et pones super mensam
panes propositionis in
conspectu meo semper ·
facies et candelabrum ducti
le de auro mundissimo
hastile eius et calamos
scyphos et sperulas ac lilia
ex ipso procedentia ·
sex calami egredientur
de lateribus
tres ex uno latere
et tres ex altero ·
tres scyphi quasi in nucis
modum per calamos
singulos
sperulaq. simul et lilium
et tres similiter scyphi
instar nucis in calamo
altero ·
sperulaq. et lilium ·
hoc erit opus sex calamo
rum qui producendi
sunt de hastili
in ipso autem candelabro
erunt quattuor scyphi
in nucis modum ·
sperulaeq. per singulos
et lilia ·
sperulae sub duob. cala
mis per tria loca
qui simul sex fiunt proceden
tes de hastili uno ·
et sperulae igitur et calami
ex ipso erunt ·
universa ductilia de auro
purissimo ·
facies et lucernas septem
et pones eas super cande
labrum ut luceant
ex adverso
emunctoria quoque et ubi
quae emuncta sunt
extinguantur fient
de auro purissimo ·
omne pondus candelabri
cum universis vasis suis
habebit talentum auri
mundissimi ·
inspice et fac secundum
exemplar quod tibi in
monte monstratum est
tabernaculum vero
ita facies
decem cortinas de bysso
retorta et hyacintho
ac purpura coccoque
bis tincto ·
variatas opere pluma
rio facies ·
longitudo cortinae unius
habebit viginti octo
cubitos ·
latitudo quattuor cubi
torum erit ·
unius mensurae fient
universa tentoria ·
quinque cortinae sibi
iungentur mutuo
et aliae quinq. nexu simili
cohaerebunt ·

ANSULAS HYACINTHINAS IN LATE
RIBUS AC SUMMITATIBUS
FACIES CORTINARUM
UT POSSINT INUICEM COPULARI
QUINQUAGENAS ANSULAS COR
TINA HABEBIT IN UTRAQUE
PARTE
ITA INSERTAS UT ANSA CONTRA
ANSAM UENIAT
ET ALTERA ALTERI POSSIT APTARI
FACIES ET QUINQUAGINTA
CIRCULOS AUREOS
QUIBUS CORTINARUM UELA IUN
GENDA SUNT UT UNUM
TABERNACULUM FIAT
FACIES ET SAGA CILICINA UNDECIM
AD OPERIENDUM TECTUM
TABERNACULI
LONGITUDO SAGI UNIUS HABEBIT
TRIGINTA CUBITOS
ET LATITUDO QUATTUOR
AEQUA ERIT MENSURA SAGO
RUM OMNIUM
E QUIB(US) QUINQ(UE) IUNGES SEORSUM
ET SEX SIBI MUTUO COPULABIS
ITA UT SEXTUM SAGUM IN FRON
TE TECTI DUPLICES
FACIES ET QUINQUAGINTA ANSAS
IN ORE SAGI UNIUS UT CONIUNGI
CUM ALTERO QUEAT
ET QUINQUAGINTA ANSAS
IN ORE ALTERIUS
UT CUM ALTERO COPULETUR
QUINQUAGINTA FIBULAS AENEAS
QUIBUS IUNGANTUR ANSAE
ET UNUM EX OMNIB(US) OPERI
MENTUM FIAT
QUOD AUTEM SUPERFUERIT
IN SAGIS QUAE PARANTUR TECTO
ID EST UNUM SAGUM QUOD
AMPLIUS EST
EX MEDIETATE EIUS COOPE
RIES POSTERIORA TABER
NACULI

ET CUBITUS EX UNA PARTE PEN
DEBIT ET ALTER EX ALTERO
QUI PLUS EST IN SAGORUM
LONGITUDINE
UTRUMQUE LATUS TABER
NACULI PROTEGENS
FACIES ET OPERIMENTUM
ALIUD TECTO DE PELLIBUS
ARIETUM RUBRICATIS
ET SUPER HOC RURSUM ALIUD
OPERIMENTUM DE HYACIN
THINIS PELLIBUS
FACIES ET TABULAS STANTES
TABERNACULI DE LIGNIS
SETTHIM
QUAE SINGULAE DENOS CUBITOS
IN LONGITUDINE HABEANT
ET IN LATITUDINE SINGULOS
AC SEMISSEM
IN LATERIBUS TABULAE DUAE
INCASTRATURAE FIENT
QUIBUS TABULA ALTERI TABULAE
CONECTATUR
ATQUE IN HUNC MODUM CUNCTAE
TABULAE PARABUNTUR
QUARUM UIGINTI ERUNT IN
LATERE MERIDIANO QUOD
UERGIT AD AUSTRUM
QUIBUS QUADRAGINTA BASES
ARGENTEAS FUNDES
UT BINAE BASES SINGULIS TABULIS
PER DUOS ANGULOS
SUBICIANTUR
IN LATERE QUOQ(UE) SECUNDO TABER
NACULI QUOD UERGIT AD
AQUILONEM
UIGINTI TABULAE ERUNT
QUADRAGINTA HABENTES
BASES ARGENTEAS
BINAE BASES SINGULIS TABULIS
SUBPONENTUR
AD OCCIDENTALEM UERO
PLAGAM TABERNACULI
FACIES SEX TABULAS

ET RURSUM ALIAS DUAS
QUAE IN ANGULIS ERIGANTUR
POST TERGUM TABERNACULI
ERUNTQUE CONIUNCTAE A DEOR
SUM USQUE SURSUM
ET UNA OMNIS COMPAGO
RETINEBIT
DUABUS QUOQUE TABULIS QUAE IN
ANGULIS PONENDAE SUNT SIMI
LIS IUNCTURA SERUABITUR
ET ERUNT SIMUL TABULAE OCTO
BASES EARUM ARGENTEAE
SEDECIM
DUABUS BASIBUS PER UNAM
TABULAM SUPPUTATIS
FACIES ET UECTES DE LIGNIS
SETTHIM QUINQUE
AD CONTINENDAS TABULAS IN UNO
LATERE TABERNACULI
ET QUINQUE ALIOS IN ALTERO
ET EIUSDEM NUMERI AD OCCIDEN
TALEM PLAGAM
QUI MITTENTUR PER
MEDIAS TABULAS
A SUMMO USQUE AD SUMMUM
IPSASQUE TABULAS DEAURABIS
ET FUNDES EIS ANULOS AUREOS
PER QUOS UECTES TABULATA
CONTINEANT
QUOS OPERIES LAMMINIS AUREIS
ET ERIGES TABERNACULUM
IUXTA EXEMPLUM QUOD TIBI
IN MONTE MONSTRATUM EST
FACIES ET UELUM DE HYA
CINTHO ET PURPURA
COCCOQUE BIS TINCTO ET BYSSO
RETORTO
OPERE PLUMARIO ET PULCHRA
UARIETATE CONTEXTUM
QUOD APPENDES ANTE QUAT
TUOR COLUMNAS DE LIGNIS
SETTHIM
QUAE IPSAE QUIDEM DEAU
RATAE ERUNT

ET HABEBUNT CAPITA AUREA
SED BASES ARGENTEAS
INSERETUR AUTEM UELUM
PER CIRCULOS INTRA QUOD
PONES ARCAM TESTAMENTI
ET QUO SCUARIUM ET SCUARII
SCUARIA DIUIDENTUR
PONES ET PROPITIATORIUM
SUPER ARCAM TESTIMONII
IN SCO SCORUM
MENSAMQUE EXTRA UELUM
ET CONTRA MENSAM
CANDELABRUM
IN LATERE TABERNACULI
MERIDIANO
MENSA ENIM STABIT IN
PARTE AQUILONIS
FACIES ET TENTORIUM IN IN
TROITU TABERNACULI
DE HYACINTHO ET PURPURA
COCCOQUE BIS TINCTO ET BYSSO
RETORTA OPERE PLUMARIO
ET QUINQUE COLUMNAS DEAURA
BIS LIGNORUM SETTHIM
ANTE QUAS DUCETUR TENTORIUM
QUARUM ERUNT CAPITA AUREA
ET BASES AENEAE
FACIES ET ALTARE DE LIGNIS
SETTHIM
QUOD HABEBIT QUINQUE CUBITOS
IN LONGITUDINE
ET TOTIDEM IN LATITUDINE
ID EST QUADRUM
ET TRES CUBITOS IN ALTITUDINE
CORNUA AUTEM PER QUATTUOR
ANGULOS EX IPSO ERUNT
ET OPERIES ILLUD AERE
FACIESQUE IN USUS EIUS
LEBETES AD SUSCIPIENDOS
CINERES
ET FORCIPES ATQUE FUSCINULAS
ET IGNIUM RECEPTACULA
OMNIA UASA EX AERE
FABRICABIS

craticulamq; in modum
retis aeneam
per cuius quattuor angulos
erunt quattuor anuli aenei
quos pones subter aru
lam altaris
eritq; craticula usq;
altaris medium
facies et vectes altaris
de lignis setthim duos
quos operies lamminis
aeneis
et inducis per circulos
eruntq; ex utroq; latere
altaris ad portandum
non solidum sed inane
et cavum intrinsecus
facies illud
sicut tibi in monte
monstratum est
facies et atrium tabernaculi
in cuius plaga australi
contra meridiem
erunt tentoria de bysso
retorta
centum cubitos unum latus
tenebit in longitudine
et columnas viginti cum basib·
totidem aeneis
quae capita cum celaturis suis
habebunt argentea
similiter in latere aquilonis
per longum erunt tento
ria centum cubitorum
columnae viginti et bases
aeneae eiusdem numeri
et capita earum cum cela
turis suis argentea
in latitudine vero atrii quod
respicit ad occidentem
erunt tentoria per quinqua
ginta cubitos
et columnae decem
basesq; totidem

in ea quoq; atrii latitudine
quae respicit ad orientem
quinquaginta cubiti erunt
in quib· quindecim cubitorum
tentoria lateri uno
deputabuntur
columnaeq; tres et bases
totidem
et in latere altero erunt
tentoria cubitos obtinen
tia quindecim
columnas tres et bases
totidem
in introitu vero atrii
fiet tentorium cubito
rum viginti
ex hyacintho et purpura
coccoq; bis tincto et bysso
retorto opere plumarii
columnas habebit quattuor
cum basib· totidem
omnes columnae atrii
per circuitum
vestitae erunt argenti
lamminis
capitib· argenteis
et basib· aeneis
in longitudine occupabit
atrium cubitos centum
in latitudine quinquaginta
altitudo quinque
cubitorum erit
fietq; de bysso retorta et
habebit bases aeneas
cuncta vasa tabernaculi
in omnes usus et caerimonias
tam paxillos eius quam atrii
ex aere facies
Praecipe filiis Israhel
ut offerant tibi oleum
de arborib· olivarum
purissimum piloque
contusum
ut ardeat lucerna semper

in tabernaculo testimonii
extra uelum quod appen-
sum est testimonio
et conlocabunt eam aaron
et filii eius
et usque mane luceat
coram dno
perpetuus erit cultus per
successiones eorum
a filiis israhel
adplica quoque ad te aaron
fratrem tuum cum filiis
suis de medio filiorum
israhel
ut sacerdotio fungantur mihi
aaron nadab et abiu eleazar
et ithamar
faciesque uestem sanctam fratri
tuo in gloriam et decorem
et loqueris cunctis
sapientibus corde
quos repleui spiritu
prudentiae
ut faciant uestes aaron in quib.
sanctificatus ministret mihi
haec autem erunt uestimenta
quae facient
rationale et superumerale
tunicam et lineam strictam
cidarim et balteum
facient uestimenta sca
aaron fratri tuo et filiis eius
ut sacerdotio fungantur mihi
accipientque aurum et hya-
cinthum et purpuram
coccumque bis tinctum
et byssum
facient autem superhume-
rale de auro et hyacintho
ac purpura
coccoque bis tincto et bysso
retorta opere polymito
duas oras iunctas habebit
in utroque latere summi-
tatum et in unum redeant
ipsaque textura et cuncta
operis uarietas
erit ex auro et hyacintho
et purpura
coccoque bis tincto et bysso
retorta
sumesque lapides duos onychi-
nos et sculpes in eis nomina
filiorum israhel
sex nomina in lapide uno
et sex reliqua in altero
iuxta ordinem natiui-
tatis eorum
opere sculptoris et cela-
tura gemmarii
sculpes eos nominib.
filiorum israhel
inclusos auro atque
circumdatos
et pones in utroque latere
superumeralis memori-
ale filiis israhel
portabitque aaron nomina
eorum coram dno
super utrumque umerum
ob recordationem
facies et uncinos ex auro
et duas catenulas auro
purissimo
sibi inuicem coherentes
quas inseres uncinis
rationale quoque iudicii facies
opere polymito
iuxta texturam super-
umeralis
ex auro hyacintho et purpura
coccoque bis tincto et bysso
retorta
quadrangulum erit
et duplex
mensuram palmi habebit tam
in longitudine quam
in latitudine

ponesq· in eo quattuor
ordines lapidum
In primo uersu erit lapis
sardius et topadius
et zmaragdus
In secundo carbunculus
sapphirus et iaspis
In tertio ligurius achates
et amethistus
In quarto chrysolitus onychi
nus et berillus
Inclusi auro erunt per
ordines suos
habebuntq· nomina
filiorum Israhel.
duodecim nominibus
caelabuntur
singuli lapides nominibus
singulorum per duo
decim tribus
facies in rationali catenulas
sibi inuicem cohaerentes
ex auro purissimo
et duos anulos aureos
quos pones in utraque ratio
nalis summitate
catenasq· aureas iunges
anulis qui sunt in mar
ginibus eius
et ipsarum catenarum
extrema duob· copula
buntur uncinis
in utroq· latere superume
ralis quod rationale
respicit
facies et duos anulos aureos
quos pones in summitatib·
rationalis
et in oris quae e regione sunt
superumeralis
et posteriora eius aspiciunt
nec non et alios duos
anulos aureos
qui ponendi sunt in utroq·
latere superumeralis
deorsum
quod respicit contra faciem
iuncturae inferioris
ut aptari possit cum
superumerali
et stringatur ratio
nale anulis suis
cum anulis superumeralis
uitta hyacinthina
ut maneat iunctura
fabrefacta
et a se inuicem rationale
et superumerale nequae
ant separari
portabitq· Aaron nomina
filiorum Israhel
in rationali iudicii super
pectus suum quando
ingreditur sanctuarium
memoriale coram dno
in aeternum
pones autem in rationali
iudicii doctrinam
et ueritatem
quae erunt in pectore
Aaron quando ingredie
tur coram dno
et gestabit iudicium filiorum
Israhel in pectore suo in con
spectu dni semper
facies et tunicam superume
ralis totam hyacinthinam
in cuius medio supra erit
capitium et ora per gyrum
eius textilis
sicut fieri solet in extremis
uestium partib· ne facile
rumpatur
deorsum uero ad pedes eius
dem tunicae per circuitum
quasi mala punica facies
ex hyacintho et purpura
et cocco bistincto

mixtis in medio tintinabulis
ita ut tintinabulum aureum
sit et malum
rursumq. tintinabulum
aliud aureum et malum
punicum
et uestietur ea aaron in
officium ministerii
ut audiatur sonitus quando
ingreditur et egreditur
sanctuarium
in conspectu dni et non
moriatur
facies et lamminam
de auro purissimo
in qua sculpes opere cela
toris scm dno
ligabisq. eam uitta
hyacinthina
et erit super tiaram inmi
nens fronti pontificis
portabitq. aaron iniqui
tates eorum
quae obtulerint et sanctificaue
rint filii israhel
in cunctis muneribus
et donariis suis
erit autem lammina semper
in fronte eius
ut placatus eis sit dns
stringesq. bysso tunicam
et tiaram byssinam facies
et balteum opere plumarii
porro filiis aaron tunicas
lineas parabis
et balteos ac tiaras in glo
ria et decorem
uestiesq. his omnib. aaron
fratrem tuum et filios
eius cum eo
et cunctorum consecra
bis manus
sanctificabisq. illos ut sacerdo
tio fungantur mihi

facies et feminalia linea
ut operiant carnem turpi
tudinis suae
a renib. usque ad feminalia
et utentur eis aaron
et filii eius
quando ingredientur taber
naculum testimonii
uel quando adpropinquant
ad altare
ut ministrent in sanctuario
ne iniquitatis rei moriantur
legitimum sempiternum
erit aaron et semini eius
post eum
sed et hoc facies ut mihi in
sacerdotio consecrentur
tolle uitulum de armento
et arietes duos inmaculatos
panesq. azymos et crustulam
absque fermento
quae conspersa sit oleo
lagana quoq. azyma oleo lita
de simila triticea cuncta
facies
et posita in canistro offeres
uitulum autem et duos
arietes
et aaron ac filios eius
adplicabis ad ostium taber
naculi testimonii
cumq. laueris patrem
cum filiis aqua
indues aaron uestimentis suis
id est linea et tunica et super
humerali et rationali
quod constringes balteo
et pones tiaram in capite eius
et lamminam scam
super tiaram
et oleum unctionis fundes
super caput eius
atq. hoc ritu consecrabitur
filios quoq. illius adplicabis

ET INDUES TUNICIS LINEIS
CINGESQ. BALTEO
AARON SCILICET ET LIBEROS EIUS
ET INPONES EIS MITRAS
ERUNTQ. SACERDOTES MEI
IN RELIGIONE PERPETUA
POSTQUAM INITIAUERIS
MANUS EORUM
ADPLICABIS ET UITULUM CORAM
TABERNACULO TESTIMONII
INPONENTQ. AARON ET FILII EIUS
MANUS SUPER CAPUT ILLIUS
ET IMMOLABIS EUM IN CON
SPECTU DNI
IUXTA OSTIUM TABERNACULI
TESTIMONII
SUMPTUMQ. DE SANGUINE
UITULI PONES SUPER CORNUA
ALTARIS DIGITO TUO
RELIQUUM AUTEM SANGUINEM
FUNDES IUXTA BASIM EIUS
SUMES ET ADIPEM TOTUM
QUI OPERIT INTESTINA
ET RETICULUM IECORIS
AC DUOS RENES
ET ADIPEM QUI SUPER EOS EST
ET OFFERES INCENSUM
SUPER ALTARE
CARNES UERO UITULI ET COR
IUM ET FIMUM
CONBURES FORIS EXTRA CASTRA
EO QUOD PRO PECCATO SIT
UNUM QUOQ. ARIETEM SUMES
SUPER CUIUS CAPUT PONENT
AARON ET FILII EIUS MANUS
QUEM CUM MACTAUERIS
TOLLES DE SANGUINE EIUS
ET FUNDES CIRCA ALTARE
IPSUM AUTEM ARIETEM
SECABIS IN FRUSTA
LOTAQ. INTESTINA EIUS
AC PEDES
PONES SUPER CONCISAS CARNES
ET SUPER CAPUT ILLIUS

ET OFFERES TOTUM ARIETEM
IN INCENSUM SUPER ALTARE
OBLATIO EST DNI ODOR SUAUIS
SIMUS UICTIMAE DNI
TOLLES QUOQ. ARIETEM ALTERUM
SUPER CUIUS CAPUT AARON
ET FILII EIUS PONENT MANUS
QUEM CUM IMMOLAUERIS SUMES
DE SANGUINE IPSIUS
ET PONES SUPER EXTREMUM
DEXTRAE AURICULAE AARON
ET FILIORUM EIUS
ET SUPER POLLICES MANUS
EORUM AC PEDIS DEXTRI
FUNDESQ. SANGUINEM SUPER
ALTARE PER CIRCUITUM
CUMQ. TULERIS DE SANGUINE
QUI EST SUPER ALTARE ET
DE OLEO UNCTIONIS
ASPARGES AARON ET UESTES EIUS
FILIOS ET UESTIMENTA EORUM
CONSECRATISQ. ET IPSIS
ET UESTIBUS
TOLLES ADIPEM DE ARIETE
ET CAUDAM
ET ARBINAM QUAE OPERIT UITALIA
AC RETICULUM IECORIS
ET DUOS RENES ATQ. ADIPEM
QUI SUPER EOS EST
ARMUMQ. DEXTRUM
EO QUOD SIT ARIES CON
SECRATIONUM
TORTAMQ. PANIS UNIUS
CRUSTULAM CONSPERSAM OLEO
LAGANUM DE CANISTRO
AZYMORUM
QUOD POSITUM EST IN CON
SPECTU DNI
PONESQ. OMNIA SUPER MANUS
AARON ET FILIORUM EIUS
ET SCIFICABIS EOS ELEUANS
CORAM DNO
SUSCIPIESQ. UNIUERSA
DE MANIB. EORUM

et incendes super altare
in holocaustum
odorem suavissimum
in conspectu dñi quia
oblatio eius est
Sumes quoque pectusculum
de ariete quo initiatus
est Aaron
sanctificabisque illud elevatum
coram dño
et cedet in partem tuam
sanctificabis et pectusculum
consecratum
et armum quem de ariete
separasti
quo initiatus est Aaron
et filii eius
cedentque in parte Aaron
et filiorum eius
iure perpetuo a filiis Israhel
quia primitiva sunt et initia
de victimis eorum pacificis
quae offerunt dño
Vestem autem sanctam qua
utetur Aaron habebunt
filii eius post eum
ut unguantur in ea et con
secrentur manus eorum
Septem diebus utetur illa qui
pontifex pro eo fuerit
constitutus de filiis eius
et qui ingredietur taberna
culum testimonii ut mini
stret in sanctuario
Arietem autem consecratio
num tolles
et coques carnes eius
in loco sco
quibus vescetur Aaron
et filii eius
panes quoque qui sunt
in canistro
in vestibulo taberna culi
testimonii comedent
ut sit placabile sacrificium
et sanctificentur offeren
tium manus
alienigena non vescetur
ex eis quia sancti sunt
quod si remanserit de carnibus
consecratis
sive de panibus usque mane
conbures reliquias igni
non comedentur quia
sanctificata sunt
omnia quae praecepi tibi facies
super Aaron et filios eius
septem diebus consecrabis
manus eorum
et vitulum pro peccato
offeres per singulos
dies ad expiandum
mundabisque altare cum immo
laveris expiationis hostiam
et ungues illud in sanctificatione
septem diebus expiabis altare
et sanctificabis illud
et erit scm scorum
omnis qui tetigerit illud
sanctificabitur
hoc est quod facies in altari
agnos anniculos duos per
singulos dies iugiter
unum mane et alte
rum vespere
decimam partem similae
conspersae oleo tunso
quod habeat mensuram
quartam partem hin
et vinum ad libandum eiusdem
mensurae in agno uno
alterum vero agnum
offeres vespere
iuxta ritum matutinae
oblationis
et iuxta ea quae diximus
in odorem suavitatis
sacrificium est dño

OBLATIONE PERPETUA IN GENE
RATIONES UESTRAS
AD OSTIUM TABERNACULI TESTI
MONII CORAM DNO
UBI CONSTITUAM UT LOQUAR AD TE
IBIQ. PRAECIPIAM FILIIS ISRAHEL
ET SCIFICABITUR ALTARE
IN GLORIA MEA
SCIFICABO ET TABERNACULUM
TESTIMONII CUM ALTARI
ET AARON CUM FILIIS EIUS UT SACER
DOTIO FUNGANTUR MIHI
ET HABITABO IN MEDIO FILIO
RUM ISRAHEL
EROQ. EIS DS ET SCIENT QUIA
EGO DNS DS EORUM
QUI EDUXI EOS DE TERRA AEGYPTI
UT MANEREM INTER ILLOS
EGO DNS DS EORUM
FACIES QUOQ. ALTARE IN ADOLEN
DUM THYMIAMA DE LIGNIS
SETTHIM
HABENS CUBITUM LONGITUDINIS
ET ALTERUM LATITUDINIS
ID EST QUADRANGULUM
ET DUOS CUBITOS IN ALTITUDINE
CORNUA EX IPSO PROCEDENT
UESTIESQ. ILLUD AURO
PURISSIMO
TAM CRATICULAM EIUS QUAM
PARIETES PER CIRCUITUM
ET CORNUA
FACIESQ. EI CORONAM AUREOLAM
PER GYRUM
ET DUOS ANULOS AUREOS SUB CORO
NAM PER SINGULA LATERA
UT MITTANTUR IN EOS UECTES
ET ALTARE PORTETUR
IPSOS QUOQ. UECTES FACIES
DE LIGNIS SETTHIM ET IN
AURABIS
PONESQ. ALTARE CONTRA UELUM
QUOD ANTE ARCAM PENDET
TESTIMONII

CORAM PROPITIATORIO QUO TEGI
TUR TESTIMONIUM
UBI LOQUAR TIBI
ET ADOLEBIT INCENSUM SUPER
EO AARON SUAUE FLAGRANS
MANE
QUANDO CONPONET LUCERNAS
INCENDET ILLUD
ET QUANDO CONLOCAT EAS
AD UESPERUM
URET THYMIAMA SEMPITERNUM
CORAM DNO IN GENERATI
ONES UESTRAS
NON OFFERETIS SUPER EO THYMIAMA
CONPOSITIONIS ALTERIUS
NEC OBLATIONEM ET UICTIMAM
NEC LIBABITIS LIBA
ET DEPRAECABITUR AARON
SUPER CORNUA EIUS
SEMEL PER ANNUM
IN SANGUINE QUOD OBLATUM
EST PRO PECCATO
ET PLACABIT SUPER EO IN GENE
RATIONIB. UESTRIS
SCM SCORUM ERIT DNO
XXIII LOCUTUSQ. EST DNS
AD MOSEN DICENS
QUANDO TULERIS SUMMAM
FILIORUM ISRAHEL
IUXTA NUMERUM DABUNT
SINGULI PRAETIUM PRO
ANIMAB. SUIS DNO
ET NON ERIT PLAGA IN EIS CUM
FUERINT RECENSETI
HOC AUTEM DABIT OMNIS QUI
TRANSIT AD NOMEN
DIMIDIUM SICLI IUXTA MEN
SURAM TEMPLI
SICLUS UIGINTI OBOLOS HABET
MEDIA PARS SICLI OFFERE
TUR DNO
QUI HABETUR IN NUMERO A UIGINTI
ANNIS ET SUPRA DABIT
PRAETIUM

dives non addet
ad medium sicli
et pauper nihil minuet
susceptamque pecuniam quae
conlata est a filiis Israhel
tradens in usus taber
naculi testimonii
ut sit monumentum eorum
coram Dn̄o
et propitietur animabus
illorum
Locutusque est Dn̄s
ad Mosen dicens
facies et labium aeneum
cum basi sua ad lavandum
ponesque illud inter tabernaculum
testimonii ad altare
et missa aqua lavabunt
in ea Aaron et filii eius
manus suas ac pedes
quando ingressuri sunt taber
naculum testimonii
et quando accessuri
ad altare
ut offerant in eo thymiama
Dn̄o ne forte moriantur
legitimum sempiternum
erit ipsi et semini eius
per successiones
Locutusque est Dn̄s ad Mosen
dicens
sume tibi aromata prima
et zmyrnae electae quin
gentos siclos
et cinnamomi medium id est
ducentos quinquaginta
calami similiter ducentos
quinquaginta
cassiae autem quingentos
siclos in pondere sanctuarii
olei de olivetis mensu
ram hin
faciesque unctionis
oleum sanctum

unguentum compositum
opere unguentarii
et ungues ex eo tabernaculum
testimonii et arcam
testamenti
mensamque cum vasis suis
candelabrum et
utensilia eius
altare thymiamatis
et holocausti
et universam supellec
tilem quae ad cultum
eorum pertinet
sanctificabisque omnia et erunt
sancta sanctorum
qui tetigerit ea sanctificabitur
Aaron et filios eius ungues
sanctificabisque eos ut sacerdo
tio fungantur mihi
filiis quoque Israhel dices
hoc oleum unctionis sanctum
erit mihi in generatio
nes vestras
caro hominis non ungue
tur ex eo
et iuxta compositionem eius
non facietis aliud
quia sanctificatum est
et sanctum erit vobis
homo quicumque tale con
posuerit et dederit ex eo
alieno exterminabitur
de populo suo
Dixitque Dn̄s ad Mosen
sume tibi aromata
stacten et onycha
chalbanen boni odoris
et tus lucidissimum
aequalis ponderis
erunt omnia
faciesque thymiama conposi
tum opere unguentarii
mixtum diligenter et purum
et sanctificatione dignissimum

cumque in tenuissimum
pulverem universa
contuderis
pones ex eo coram testi-
monio tabernaculi
in quo loco apparebo tibi
scm̄ scōrum erit vobis
thymiama
talem compositionem non
facietis in usus vestros
quia scm̄ est dn̄o
homo quicumque fecerit
simile ut odore illius
perfruatur peribit
de populis suis
Locutusque est dn̄s
ad mosen dicens
ecce vocavi ex nomine bese
lehel filium uri filii hur
de tribu iuda
et implevi eum spū dī
sapientia intellegentia
et scientia in omni opere
ad excogitandum fabre
quicquid fieri potest
ex auro et argento et aere
marmore et gemmis et di
versitate lignorum
dedique ei socium hooliab
filium achisamech
de tribu dan
et in corde omnis eruditi
posui sapientiam
ut faciant cuncta
quae praecepi tibi
tabernaculum foederis
et arcam testimonii
et propitiatorium quod
super eam est
et cuncta vasa tabernaculi
mensamque et vasa eius
candelabrum purissimum
cum vasis suis
et altaria thymiamatis

et holocausti
et omnia vasa eorum
labium cum basi sua
vestes sanctas in ministerio
aaron sacerdoti et filiis eius
ut fungantur officio
suo in sacris
oleum unctionis et thymiama
aromatum in sanctuario
omnia quae praecepi
tibi facient
Et locutus est dn̄s
ad mosen dicens
Loquere filiis israhel
et dices ad eos
videte ut sabbatum meum
custodiatis
quia signum est inter me
et vos in generationib·
vestris
ut sciatis quia ego sum dn̄s
qui sanctifico vos
custodite sabbatum meum
sanctum est enim vobis
qui polluerit illud
morte morietur
qui fecerit in eo opus
peribit anima eius
de medio populi sui
sex dieb· facietis opus
in die septimo sabbatum
est requies scā dn̄o
omnis qui fecerit opus
in hac die morietur
custodiant filii israhel
sabbatum
et celebrent illud in gene
rationib· suis
pactum est sempiternum
inter me et filios israhel
signumque perpetuum
sex enim dieb· fecit dn̄s
caelum et terram
et in septimo ab opere suo

cessavit
XV Dedit quoq. Mosi conpletis
huiuscemodi sermonibus
in monte Sinai
duas tabulas testimonii lapi
deas scribtas digito Dei
videns autem populus quod
moram faceret descen
dendi de monte Moses
congregatus adversus
Aaron ait
surge fac nobis deos qui
nos praecedant
Mosi enim huic viro qui nos
eduxit de terra Aegypti
ignoramus quid acciderit
dixitq. ad eos Aaron
tollite inaures aureas de
uxorum filiorumq. et
filiarum vestrarum aurib.
et adferte ad me
fecit populus quae iusserat
deferens inaures ad Aaron
quas cum ille accepisset
formavit opere fusorio
et fecit ex eis vitulum
conflatilem
dixeruntq. hi sunt dii tui
Israhel qui te eduxerunt
de terra Aegypti
quod cum vidisset Aaron aedi
ficavit altare coram eo
et praeconis voce
clamavit dicens
cras sollemnitas dni est
surgentesq. mane obtule
runt holocausta et hos
tias pacificas
et sedit populus manducare
ac bibere et surrex
erunt ludere
locutus est autem
dns ad Mosen
vade descende peccavit
populus iste tuus quem
eduxisti de terra Aegypti
recesserunt cito de via
quam ostendisti eis
feceruntq. sibi vitulum con
flatilem et adoraverunt
atq. immolantes ei
hostias dixerunt
isti sunt dii tui Israhel qui te
eduxerunt de terra Aegypti
rursumq. ait dns ad Mosen
cerno quod populus iste
durae cervicis sit
dimitte me ut irascatur
furor meus contra eos
et deleam eos
faciamq. te in gentem magnam
Moses autem orabat dnm
dm suum dicens
cur dne irascitur furor tuus
contra populum tuum
quem eduxisti de terra
Aegypti
in fortitudine magna
et in manu robusta
ne quaeso dicant Aegyptii
callide eduxit eos ut inter
ficeret in montib. et dele
ret e terra
quiescat ira tua et esto
placabilis super nequitia
populi tui
recordare Abraham et Isaac
et Israhel servorum tuorum
quib. iurasti per temet
ipsum dicens
multiplicabo semen vestrum
sicut stellas caeli
et universam terram hanc
de qua locutus es dabo
semini vestro
et possidebitis eam semper
placatusq. est dns ne face
ret malum

quod locutus fuerat ad
uersus populum suum
et reuersus est moses
de monte
portans duas tabulas
testimonii in manu
scriptas ex utraque parte
et factas opere di
scriptura quoque di erat
sculpta in tabulis
audiens autem iosue tumul
tum populi uociferantis
dixit ad mosen
ululatus pugnae auditur
in castris
qui respondit
non est clamor adhortan
tium ad pugnam
neque uociferatio conpel
lentium ad fugam
sed uocem cantantium
ego audio
cumque adpropinquasset
ad castra
uidit uitulum et choros
iratusque ualde proiecit
de manu tabulas
et confregit eas ad radi
ces montis
arripiensque uitulum
quem fecerant
conbusit et contriuit
usque ad puluerem
quem sparsit in aqua et dedit
ex eo potum filiis israhel
dixitque ad aaron
quid tibi fecit hic populus
ut induceres super eum
peccatum maximum
cui ille respondit ne indig
netur dns meus
tu enim nosti populum istum
quod pronus sit ad malum
dixerunt mihi fac nobis deos
qui praecedant nos
huic enim mosi qui nos eduxit
de terra aegypti nescimus
quid acciderit
quibus ego dixi quis uestrum
habet aurum
tulerunt et dederunt mihi
et proieci illud in ignem
egressusque est hic uitulus
uidens ergo moses populum
quod esset nudatus
expoliauerat enim eum aaron
propter ignominiam sordis
et inter hostes nudum
constituerat
et stans in porta castro
rum ait
si quis est dni iungatur mihi
congregatique sunt ad eum
omnes filii leui
quibus ait haec dicit dns
ds israhel
ponat uir gladium super
femur suum
ite et redite de porta usque ad
portam per medium
castrorum
et occidat unusquisque fratrem
et amicum et proximum suum
fecerunt filii leui iuxta
sermonem mosi
cecideruntque in die illo
quasi uiginti tria
milia hominum
et ait moses
consecrastis manus uestras
hodie dno unusquisque in filio
et fratre suo ut detur
uobis benedictio
facto autem mane
die altero
locutus est moses
ad populum
peccastis peccatum maximum

ascendam ad dnm
si quomodo eum quiuero
deprecari pro scelere
uestro
reuersusq. ad dnm ait
obsecro peccauit populus
iste peccatum magnum
feceruntq. sibi deos aureos
aut dimitte eis hanc noxam
aut si non facis dele me de libro
tuo quem scribsisti
cui respondit dns
qui peccauerit mihi delebo
eum de libro meo
tu autem uade et duc populum
istum quo locutus sum tibi
angelus meus praecedet te
ego autem in die ultionis uisi
tabo et hoc peccatum
eorum
percussit ergo dns populum
pro reatu uituli quem
fecit aaron
Locutusq. est dns ad mosen
uade ascende de loco isto
tu et populus tuus quem edux
isti de terra aegypti
ad terram quam iuraui
abraham isaac et iacob
dicens
semini tuo dabo eam
et mittam praecursorem
tui angelum
ut eiciam chananeum
et amorreum et het
theum et ferezeum
et eueum et iebuseum
et intres in terram fluen
tem lacte et melle
non enim ascendam tecum
quia populus durae
ceruicis est
ne forte disperdam te
in uia

audiens autem populus
sermonem hunc pes
simum luxit
et nullus ex more indutus
est cultu suo
dixitq. dns ad mosen
loquere filiis israhel populus
durae ceruicis es
semel ascendam in medio
tui et delebo te
iam nunc depone ornamen
tum tuum ut sciam
quid faciam tibi
deposuerunt ergo filii
israhel ornamentum
suum a monte choreb
xv Moses quoq. tollens taber
naculum tetendit extra
castra procul
uocauitq. nomen eius taber
naculum foederis
et omnis populus qui habebat
aliquam quaestionem egre
diebatur ad tabernaculum
foederis extra castra
cumq. egrederetur moses
ad tabernaculum
surgebat uniuersa plebs
et stabat unusquisq. in ostio
papilionis sui
aspiciebantq. tergum mosi
donec ingrederetur
tentorium
ingresso autem illo taber
naculum foederis
descendebat columna nubis
et stabat ad ostium
loquebaturq. cum mose
cernentibus uniuersis quod
columna nubis staret
ad ostium tabernaculi
stabantq. ipsi et adorabant
per fores tabernaculo
rum suorum

LOQUEBATUR AUTEM DNS AD
MOSEN FACIE AD FACIEM SICUT
LOQUI SOLET HOMO AD AMICUM
SUUM CUMQ. ILLE REVERTE
RETUR IN CASTRA
MINISTER EIUS IOSUE FILIUS NUN
ADHUC PUER NON RECEDEBAT
DE TABERNACULO
DIXIT AUTEM MOSES AD DNM
PRAECIPIS UT EDUCAM POPULUM
ISTUM ET NON INDICAS MIHI
QUEM MISSURUS SIS MECUM
PRAESERTIM CUM DIXERIS
NOVI TE EX NOMINE ET IN
VENISTI GRATIAM CORAM ME
SI ERGO INVENI GRATIAM IN CON
SPECTU TUO OSTENDE MIHI
GLORIAM TUAM UT SCIAM TE
ET INVENIAM GRATIAM
ANTE OCULOS TUOS
RESPICE POPULUM TUUM
GENTEM HANC
DIXIT AUTEM DNS FACIES
MEA PRAECEDET TE
ET REQUIEM DABO TIBI
ET MOSES SI NON TU IPSE
PRAECEDAS NE EDUCAS
NOS DE LOCO ISTO
IN QUO ENIM SCIRE POTERIMUS
EGO ET POPULUS TUUS INVE
NISSE NOS GRATIAM IN CON
SPECTU TUO
NISI AMBULAVERIS NOBISCUM
UT GLORIFICEMUR AB OMNIBUS
POPULIS QUI HABITANT
SUPER TERRAM
DIXIT AUTEM DNS AD MOSEN
ET VERBUM ISTUD QUOD
LOCUTUS ES FACIAM
INVENISTI ENIM GRATIAM
CORAM ME
ET TE IPSUM NOVI EX NOMINE
QUI AIT OSTENDE MIHI
GLORIAM TUAM

RESPONDIT EGO OSTENDAM
OMNE BONUM TIBI
ET VOCABO IN NOMINE DNI
CORAM TE
ET MISEREBOR CUI VOLUERO
ET CLEMENS ERO IN QUEM
MIHI PLACUERIT
RURSUMQ. AIT NON POTERIS
VIDERE FACIEM MEAM
NON ENIM VIDEBIT ME
HOMO ET VIVET
ET ITERUM ECCE INQUIT EST
LOCUS APUD ME
STABIS SUPER PETRAM
CUMQ. TRANSIBIT GLORIA MEA
PONAM TE IN FORAMINE PETRAE
ET PROTEGAM TE DEXTERA
MEA DONEC TRANSEAM
TOLLAMQ. MANUM MEAM ET
VIDEBIS POSTERIORA MEA
FACIEM AUTEM MEAM
VIDERE NON POTERIS
AC DEINCEPS PRAECIDE AIT TIBI
DUAS TABULAS LAPIDEAS
INSTAR PRIORUM
ET SCRIBAM SUPER EAS VERBA
QUAE HABUERUNT TABULAE
QUAS FREGISTI
ESTO PARATUS MANE UT ASCENDAS
STATIM IN MONTEM SINAI
STABISQ. MECUM SUPER
VERTICEM MONTIS
NULLUS ASCENDAT TECUM
NEC VIDEATUR QUISPIAM
PER TOTUM MONTEM
BOVES QUOQ. ET OVES NON
PASCANTUR E CONTRA
EXCIDIT ERGO DUAS TABULAS
LAPIDEAS QUALES ANTE
FUERANT
ET DE NOCTE CONSURGENS ASCEN
DIT MONTEM SINAI SICUT
PRAECEPERAT DNS
PORTANS SECUM TABULAS

cumque descendisset DNS per
nubem stetit Moses cum
eo invocans nomen DNI
quo transeunte coram eo ait
Dominator DNE DS misericors
et clemens patiens et mul-
tae miserationis et verus
qui custodis misericor-
diam in milia
qui aufers iniquitatem
et scelera atque peccata
nullusque apud te per se
innocens est
qui reddis iniquitatem patrum
filiis ac nepotibus
in tertiam et quartam
progeniem
festinusque Moses curvatus
est pronus in terram et ad-
orans ait
si inveni gratiam in con-
spectu tuo DNE
obsecro ut gradiaris
nobiscum
populus enim durae
cervicis est
et auferas iniquitates nostras
atque peccata nosque
possideas
Respondit DNS ego inibo
pactum
videntibus cunctis
signa faciam
quae numquam sunt facta
super terram nec in ullis
gentibus
ut cernat populus iste in
cuius es medio opus DNI
terribile quod factu-
rus sum
observa cuncta quae
hodie mando tibi
ego ipse eiciam ante
faciem tuam

Amorraeum et Chananaeum
et Hettheum Pherezaeum
quoque et Evaeum et Iebusaeum
cave ne umquam cum habita-
toribus terrae illius iungas
amicitias quae tibi sint
in ruinam
sed aras eorum destrue
confringe statuas
lucosque succide
noli adorare deum alienum
DNS zelotes nomen eius
DS est aemulator
ne ineas pactum cum hominib-
regionum illarum
ne cum fornicati fuerint
cum diis suis et adorave-
rint simulacra eorum
vocet te quispiam ut comed-
as de immolatis
nec uxorem de filiabus eorum
accipies filiis tuis
ne postquam fornicatae
ipsae fuerint
fornicari faciant et filios
tuos in deos suos
deos conflatiles non
facies tibi
sollemnitatem azymo-
rum custodies
septem diebus vesceris azymis
sicut praecepi tibi in tem-
pore mensis novorum
mense enim verni temporis
egressus es de Aegypto
omne quod aperit vulvam gene-
ris masculini meum erit
de cunctis animantibus tam de
bubus quam de ovibus
meum erit
primogenitum asini
redimes ove
sin autem nec pretium pro
eo dederis occidetur

primogenitum filiorum
tuorum redimes
nec apparebis in conspectu
meo vacuus
Sex dieb· operaberis
die septimo cessabis
arare et metere
sollemnitatem ebdoma
darum facies tibi
in primitiis frugum messis
tuae triticeae
et sollemnitatem quando
redeunte anni tempore
cuncta conduntur
trib· temporib· anni appare
bit omne masculinum tuum
in conspectu omnipotentis
dni di israhel
cum enim tulero gentes
a facie tua et dilatavero
terminos tuos
nullus insidiabitur
terrae tuae
ascendente te et apparente
in conspectu dni di tui
ter in anno non immolabis
super fermentum sangui
nem hostiae meae
neq· residebit mane de victi
ma sollemnitatis phase
primitias frugum terrae
tuae offeres in domo
dni di tui
non coques hedum in lacte
matris suae

xvii Dixitq· dns ad mosen
scribe tibi verba haec quib·
et tecum et cum israhel
pepigi foedus
fuit ergo ibi cum dno quadra
ginta dies et quadraginta
noctes
panem non comedit
et aquam non bibit
et scripsit in tabulis verba
foederis decem
cumq· descenderet moses
de monte sinai
tenebat duas tabulas
testimonii
et ignorabat quod cornuta
esset facies sua ex consor
tio sermonis di
videntes autem aaron et fili
israhel cornutam mosi
faciem timuerunt
prope accedere
vocatiq· ab eo reversi sunt
tam aaron quam principes
synagogae
et postquam locutus est
venerunt ad eum etiam
omnes filii israhel
quib· praecepit cuncta
quae audierat a dno
in monte sinai
impletisq· sermonibus
posuit velamen super
faciem suam
quod ingressus ad dnm
et loquens cum eo aufe
rebat donec exiret
et tunc loquebatur
ad filios israhel
omnia quae sibi fuerant
imperata
qui videbant faciem egredien
tis mosi esse cornutam
sed operiebat rursus ille
faciem suam si quando
loquebatur ad eos
Igitur congregata omni
turba filiorum israhel
dixit ad eos
haec sunt quae iussit dns
sex dieb· facietis opus
septimus dies erit vobis scs
sabbatum et requies dni

qui fecerit opus in eo
occidetur
non succendetis ignem in
omnib· habitaculis ues
tris per diem sabbati
et ait moses ad omnem cater
uam filiorum israhel
iste est sermo quem prae
cepit dns dicens
separate aput uos
primitias dno
omnis uoluntarius et proni
animi offeret eas dno
aurum et argentum et aes
hyacinthum purpuram coccu
q· bistinctum et byssum
pilos caprarum et pelles
arietum rubricatas
et hyacinthinas
ligna setthim et oleum ad
luminaria concinnanda
et ut conficiatur unguentum
et thymiama suauissimum
lapides onychinos et gemmas
ad ornandum superume
rale et rationale
quisquis uestrum est sapi
ens ueniat et faciat quod
dns imperauit
tabernaculum scilicet
et tectum eius
atq· operimentum
anulos et tabulata
cum uectibus
paxillos et bases arcam
et uectes
propitiatorium et uelum
quod ante illud oppanditur
mensam cum uectib· et uasis
et propositionis panib·
candelabrum ad luminaria
sustentanda
uasa illius et lucernas et oleu
ad nutrimenta ignium
altare thymiamatis et uectes
oleum unctionis et thymi
ama ex aromatibus
tentorium ad ostium
tabernaculi
altare holocausti et crati
culam eius aeneam cum
uectib· et uasis suis
labrum et basim eius
cortinas atrii cum colum
nis et basibus
tentorium in forib· uestibuli
paxillos tabernaculi et
atrii cum funiculis suis
uestimenta quorum usus est
in ministerio scuarii
uestes aaron pontificis
ac filiorum eius ut sacer
dotio fungantur mihi
egressaq· omnis multitudo
filiorum israhel de con
spectu mosi
obtulit mente promtissima
atq· deuota primitias dno
ad faciendum opus taber
naculi testimonii
quicquid in cultum et ad ues
tes scas necessarium erat
uiri cum mulieribus
praebuerunt
armillas et inaures anulos
et dextralia
omne uas aureum in donaria
dni separatum est
siquis habuit hyacinthum
purpuram coccumq·
bis tinctum
byssum et pilos caprarum
pelles arietum rubricatas
et hyacinthinas
argenti et aeris metalla
obtulerunt dno
lignaq· setthim in uarios usus
sed et mulieres doctae

dederunt quae neverant
hyacinthum purpuram
et vermiculum ac byssum
et pilos caprarum sponte
propria cuncta tribuentes
principes vero obtulerunt
lapides onychinos
et gemmas
ad superumerale et rationale
aromataque et oleum ad lumi
naria concinnanda
et ad praeparandum
unguentum
ac thymiama odoris suavis
simi conponendum
omnes viri et mulieres
obtulerunt donaria
mente devota
ut fierent opera quae prae
ceperat dns per manum mosi
cunctis filiis israhel volunta
ria dno dedicaverunt
dixitque moses ad filios israhel
ecce vocavit dns ex nomine
beselehel filium uri fili
hur de tribu iuda
implevitque eum spu di
sapientiae intellegen
tiae et scientiae
omni doctrina ad excogitan
dum et faciendum opus
in auro et argento et aere
sculpendisque lapidibus et
opere carpentario
quicquid fabre adinveniri
potest dedit in corde eius
holiab quoque filium achisa
mech de tribu dan
ambos erudivit sapientia
ut faciant opera abietarii
polymitarii ac plumarii
de hyacintho et purpura cocco
que bis tincto et bysso
et texant omnia ac nova

quaecumque repperiunt
XXXVI Fecit ergo beselehel et ho
liab et omnis vir sapiens
quibus dedit dns sapientiam
et intellectum
ut scirent fabre operari
quae in usus sanctuarii
necessaria sunt
et quae praecepit dns
cumque vocasset eos moses
et omnem virum eruditum
cui dederat ds sapientiam
et qui sponte sua obtulerant
se ad faciendum opus
tradidit eis universa dona
ria filiorum israhel
qui cum instarent operi
cotidie mane vota popu
lus offerebat
unde artifices venire con
pulsi dixerunt mosi
plus offeret populus
quam necessarium est
iussit ergo moses prae
conis voce cantari
nec vir nec mulier quicquam
ultra offerat in opere
sanctuarii
sicque cessatum est a mune
ribus offerendis
eo quod oblata sufficerent
et superabundarent
Feceruntque omnes corde
sapientes
ad explendum opus taber
naculi cortinas decem
de bysso retorta et hyacintho
purpura coccoque
bis tincto
opere vario et arte polymita
quarum una habebat in longi
tudine viginti octo cubitos
et in latitudine quattuor
una mensura erat omnium

cortinarum
coniunxitq. cortinas quinq.
alteram alteri
et alias quinq. sibi invicem
copulavit
fecit et ansas hyacinthinas
in ora cortinae unius
ex utroq. latere
et in ora cortinae alterius
similiter
ut contra se invicem
venirent ansae
et mutuo iungerentur
unde et quinquaginta fudit
circulos aureos
qui morderent cortinarum
ansas et fieret unum
tabernaculum
fecit et saga undecim de pilis
caprarum ad operiendum
tectum tabernaculi
unum sagum habebat in longi
tudine cubitos triginta
et in latitudine cubitos
quattuor
unius mensurae erant
omnia saga
quorum quinq. iunxit seorsum
et sex alia separatim
fecitq. ansas quinquaginta
in ora sagi unius
et quinquaginta in ora sagi
alterius ut sibi invicem
necterentur
et fibulas aeneas quinqua
ginta quib. necterctur
tectum
ut unum pallium ex omnib.
sagis fieret
fecit et opertorium taber
naculi de pellib. arietum
rubricatis
aliudq. desuper velamentum
de pellib. hyacinthinis

Fecit et tabulas tabernaculi
de lignis setthim stantes
decem cubitorum erat longi
tudo tabulae unius
et unum ac semis cubitum
latitudo retinebat
binae incastraturae erant
per singulas tabulas ut alte
ra alteri iungeretur
sic fecit in omnib. tabulis
tabernaculi
e quib. viginti ad plagam meri
dianam erant contra austrũ
cum quadraginta basibus
argenteis
duae bases sub una tabula
ponebantur
ex utraq. angulorum parte
ubi incastraturae laterum
in angulis terminantur
Ad plagam quoq. tabernaculi
quae respicit ad aquilonem
fecit viginti tabulas cum
quadraginta argenteis
basibus
duas bases per singulas
tabulas
contra occidentem vero
id est ad eam partem taber
naculi quae mare respicit
fecit sex tabulas et duas alias
per singulos angulos
tabernaculi retro
quae iunctae erant deorsum
usque sursum
et in unam conpagem pari
ter ferebantur
ita fecit ex utraq. parte
per angulos
ut octo essent simul tabulae
et haberent bases argen
teas sedecim
binas scilicet bases sub singu
lis tabulis

Fecit et vectes de lignis
setthim quinque
ad continendas tabulas unius
lateris tabernaculi
et quinq· alios ad alterius
lateris tabulas coaptandas
extra hos quinq· alios
vectes
ad occidentalem plagam
tabernaculi contra mare
fecit quoq· vectem alium
qui per medias tabulas
ab angulo usq· ad angulum
perveniret
ipsas autem tabulas
deauravit
et circulos eorum fecit
aureos per quos vectes
induci possint
quos et ipsos aureis
lamminis operuit
Fecit et velum de hyacintho
purpura vermiculo
ac bysso retorta
opere polymitario varium
atq· distinctum
et quattuor columnas
de lignis setthim quas
cum capitib· deauravit
fusis basib· earum argenteis
fecit et tentorium in in
troitum tabernaculi
ex hyacintho purpura ver
miculo bissoq· retorta
opere polymitarii
et columnas quinq· cum
capitib· suis quas operuit
auro
basesq· earum fudit aeneas
fecit autem beselehel arcam
de lignis setthim
habentem duos semis
cubitos in longitudine
et cubitum semis in latitudine
altitudo quoq· uno cubito
fuit et dimidio
vestivitq· eam auro puris
simo intus ac foris
et fecit illi coronam
auream per gyrum
conflans quattuor anulos
aureos per quattuor
angulos eius
duos anulos in latere uno
et duos in altero
vectes quoq· fecit de lignis
setthim quos vestivit auro
et quos misit in anulos qui
erant ex lateribus arcae
ad portandum eam
fecit et propitiatorium
id est oraculum de auro
purissimo
duorum cubitorum et dimi
dio in longitudine
et cubitum ac semissem
in latitudine
duos etiam cherubim
ex auro ductili
quos posuit ex utraq· parte
propitiatorii
cherubim unum in summi
tate huius partis
et cherubim alterum in summi
tate partis alterius
duos cherubim in singulis
summitatib· propitiatorii
extendentes alas et tegen
tes propitiatorium
seque mutuo et illud
respicientes
fecit et mensam de lignis
setthim
in longitudine duorum
cubitorum
et in latitudine unius cubiti
quae habebat in altitudine
cubitum ac semissem

circumdeditq· eam auro
mundissimo
et fecit illi labium aureum
in circuitu
ipsiq· labio coronam interra
silem quattuor digitorum
et super eandem alteram
coronam auream
fudit et quattuor circulos
aureos quos posuit
in quattuor angulis
per singulos pedes mensae
contra coronam
misitq· in eis uectes ut pos
sit mensa portari
ipsos quoq· uectes fecit
de lignis setthim
et circumdedit eos auro
et uasa ad diuersos
usus mensae
acetabula fialas cyathos et
turibula ex auro puro
in quib· offerenda sunt libamina
fecit et candelabrum ductile
de auro mundissimo
de cuius uecte calami scyphi
spherulae ac lilia proce
debant
sex in utroq· latere
tres calami ex parte una
et tres ex alt.
tres scyphi in nucis modum
per calamos singulos
spherulaeq· simul et lilia
et tres scyphi instar nucis
in calamo altero
spherulaeq· simul et lilia
aequum erat opus sex
calamorum
qui procedebat de stipite
candelabri
in ipso autem uecte erant
quattuor scyphi in
nucis modum

spherulaeq· per singulos
simul et lilia
spherulae sub duob· calamis
per loca tria
qui simul sex fiunt calami
procedentes de uno uecte
et spherulae igitur et calami
ex ipso erant
uniuersa ductilia ex auro
purissimo
fecit et lucernas septem
cum emunctoriis suis
et uasa ubi quae emuncta sunt
extinguerentur de auro
mundissimo
talentum auri adpendebat
candelabrum cum omnib·
uasis suis
fecit et altare thymiamatis
de lignis setthim
habens per quadrum singulos
cubitos et in altitudine duos
e cuius angulis procede
bant cornua
uestiuitq· illud auro
purissimo
cum craticula ac parietib·
et cornibus
fecitq· ei coronam aure
olam per gyrum
et duos anulos aureos sub
corona per singula latera
ut mittantur in eos uectes
et possit altare portari
ipsos autem uectes fecit
de lignis setthim
et operuit laminis aureis
conposuit et oleum ad sancti
ficationis unguentum
et thymiama de aromatib·
mundissimis opere
pigmentarii xxxviii
fecit et altare holocausti
de lignis setthim

quinq· cubitorum in quadrum
et trium in altitudine
cuius cornua de angulis
procedebant
operuitq· illud aereis
lamminis
et in usus eius paravit
ex aere diversa vasa
lebetas forcipes fuscinulas
uncinos et ignium
receptacula
craticulamq· eius in modum
retis fecit aeneam
et subter eam in altaris
medio arulam
fusis quattuor anulis per
totidem retiaculi
summitates
ad inmittendos vectes
ad portandum
quos et ipsos fecit de lignis
settim et operuit
lamminis aeneis
induxitq· in circulos qui in
altaris lateribus eminebant
ipsum autem altare
non erat solidum
sed cavum ex tabulis
et intus vacuum
fecit et labrum aeneum
cum basi sua
de speculis mulierum
quae excubant in ostio
tabernaculi
et atrium in cuius australi
plaga erant tentoria
de bysso retorta cubi-
torum centum
columnae aeneae viginti
cum basib· suis
capita columnarum et
tota operis caelatura
argentea
aeque et a septentrionali plaga

tentoria columnae basesq·
et capita columnarum
eiusdem mensurae et ope-
ris et metalli erant
in ea vero plaga quae occiden-
tem respicit
fuere tentoria cubitorum
quinquaginta
columnae decem cum basib·
suis aeneae
et capita columnarum et
tota operis caelatura
argentea
porro contra orientem
quinquaginta cubitorum
paravit tentoria
e quib· quindecim cubitos
unum columnarum trium
cum basib· suis unum
tenebat latus
et in parte altera quia interq·
introitum tabernaculi
fecit
quindecim aeque et cubito-
rum erant intentoria
columnae tres et bases
totidem
cuncta atrii tentoria byssus
retorta texuerat
bases columnarum
fuere aeneae
capita autem earum cum
caelaturis suis argentea
sed et ipsas columnas atrii
vestivit argento
et in introitum eius opere
plumario fecit tentorium
ex hyacintho purpura ver-
miculo ac bysso retorta
quod habebat viginti cubi-
tos in longitudine
altitudo vero quinq·
cubitorum erat
iuxta mensuram quam

cuncta atrii habebant
tectoria
columnae autem
in ingressu
fuere quattuor cum
basib. aeneis
capitaq. earum et cela
turae argenteae
paxillos quoq. tabernaculi
et atrii per gyrum
fecit aeneos
haec sunt instrumenta
tabernaculi testimonii
quae numerata sunt iuxta
praeceptum mosi
in caerimonias levitarum
per manum ithamar filii
aaron sacerdotis
quas beselehel filius uri
filii hur de tribu iuda
domino iubente per mosen
compleverat
iuncto sibi socio hooliab
filio achisamech
de tribu dan
qui et ipse artifex lignorum
egregius fuit
et polymitarius atque
plumarius
ex hyacintho purpura
vermiculo et bysso
omne aurum quod expen
sum est in opere scuarii
et quod oblatum est in
donariis viginti novem
talentorum fuit
et septingentorum triginta
siclorum
ad mensuram scuarii
oblatum est autem ab his qui
transierant ad numerum
a viginti annis et supra
de sescentis tribus milibus
et quingentis quinquaginta

armatorum
fuerunt praeterea centum
talenta argenti
e quib. conflatae sunt
bases scuarii
et introitus ubi velum pendet
centum bases factae sunt
de talentis centum
singulis talentis per bases
singulas supputatis
de mille autem septingen
tis et septuaginta quinq.
fecit capita columnarum
quas et ipsas vestivit
argento
aeris quoq. oblata sunt
talenta septuaginta duo
milia et quadringenti
sicli supra
ex quib. fusae sunt bases in in
troitum tabernaculi
testimonii
et altare aeneum cum
craticula sua
omniaq. vasa quae ad usum
eius pertinent
et bases atrii tam in circuitu
quam in ingressu eius
et paxilli tabernaculi atq.
atrii per gyrum
de hyacintho vero et purpura
vermiculo ac bysso
fecit vestes quib. indueretur
aaron quando ministra
bat in scis
sicut praecepit dns mosi
fecit igitur superumerale
de auro hyacintho et pur
pura coccoq. bis tincto
et bysso retorta opere
polymitario
inciditq. bratteas aureas
et extenuavit in fila
ut possint torqueri

cum priorum colorum
sub tegmine
duasque oras sibi invicem copu
latas in utroque latere
summitatum
et balteum ex hisdem coloribus
sicut praeceperat Dominus Mosi
paravit et duos lapides
onychinos adstrictos
et inclusos auro
et sculptos arte gemmaria
nominibus filiorum Israhel
posuitque eos in lateribus
superumeralis
in monumentum filiorum
Israhel
sicut praeceperat
Dominus Mosi
fecit et rationale opere
polymito iuxta opus
superumeralis
ex auro hyacintho purpura
coccoque bis tincto et bysso
retorta
quadrangulum duplex
mensurae palmi
et posuit in eo gemmarum
ordines quattuor
in primo versu erant sardius
topazius et smaragdus
in secundo carbunculus
sapphirus iaspis
in tertio ligyrius achates
amethistus
in quarto chrysolitus
onychinus beryllus
circumdati et inclusi auro
per ordines suos
ipsique lapides duodecim
sculpti erant nominibus
duodecim tribuum Israhel
singuli per nomina
singulorum
fecerunt in rationali et

catenulas sibi invicem
cohaerentes de auro
purissimo
et duos uncinos totidemque
anulos aureos
porro anulos posuerunt
in utroque latere rationalis
e quibus penderent duae cat
enae aureae quas inseru
erunt uncinis
qui in superumeralis
angulis eminebant
haec et ante et retro
ita conveniebant sibi
ut superumerale et rationale
mutuo necterentur
stricta ad balteum et anulis
fortius copulata
quos iungebat vitta
hyacinthina
ne laxa fluerent et a se
invicem moverentur
sicut praecepit Dominus Mosi
fecerunt quoque tunicam
superumeralis totam
hyacinthinam
et capitium in superiori par
te contra medium
oramque per gyrum
capitii textilem
deorsum autem ad pedes
mala punica
ex hyacintho purpura ver
miculo ac bysso retorta
et tintinnabula de auro
mundissimo
quae posuerunt inter
mala granata
in extrema parte tunicae
per gyrum
et tintinnabulum aureum
et malum punicum
quibus ornatus incedebat
pontifex quando

ministerio funcebatur
sicut praeceperat dns mosi
Fecerunt et tunicas byssinas
opere textili aaron
et filiis eius
et mitras cum coronulis
suis ex bysso
feminalia quoque linea byssina
cingulum uero de bysso retor
ta hyacintho purpura ac
uermiculo bis tincto
arte plumaria
sicut praeceperat dns mosi
Fecerunt et laminam
sacrae uenerationis
de auro purissimo
scripseruntque in ea opere gem
mario scm dni
et strinxerunt eam cum
uitta hyacinthina
sicut praeceperat dns mosi
xviii Perfectum est igitur omne
opus tabernaculi et tecti
testimonii
feceruntque filii israhel cuncta
quae praeceperat dns mosi
et obtulerunt tabernaculum
et tectum et uniuersam
supellectilem
anulos tabulas uectes
columnas ac bases
opertorium de pellibus
arietum rubricatis
et aliud operimentum de
hyacinthinis pellib
uelum arcam uectes
propitiatorium
mensam cum uasis suis et pro
positionis panib
candelabrum lucernas et
utensilia earum cum oleo
altare aureum et
unguentum
thymiama cum aromatibus
et tentorium in introitu
tabernaculi
altare aeneum retiaculum
uectes et uasa eius omnia
labrum cum basi sua
tentoria atrii et columnas
cum basib suis
tentorium in introitu
atrii funiculosque illius
et paxillos
nihil ex uasis defuit quae in
ministerium tabernaculi
et in tectum foederis
iussa sunt fieri
uestes quoque quib sacerdotes
utuntur in sanctuario aaron
scilicet et filii eius
obtulerunt filii israhel
sicut praeceperat dns
quae postquam cuncta
moses uidit completa
benedixit eis
XL Locutusque est dns
ad mosen dicens
mense primo prima die
mensis
eriges tabernaculum testi
monii et pones in eo arcam
dimittesque ante illam uelum
et inlata mensa inpones
super ea quae rite
praecepta sunt
candelabrum stabit
cum lucernis suis
et altare aureum in quo adole
tur incensum coram arca
testimonii
tentorium in introitu
tabernaculi pones
et ante illud altare
holocausti
labrum inter altare et
tabernaculum quod
inplebis aqua

Circumdabisq. atrium ten
torii et ingressum eius
et adsumpto oleo unctionis
unges tabernaculum
cum uasis suis ut sci
ficentur [illegible]
altare holocausti et
omnia uasa eius [illegible]
labrum cum basi sua
omnia unctionis oleo [illegible]
consecrabis ut sint
sca scorum [illegible]
applicabisq. Aaron et filios
eius ad fores taberna
culi testimonii [illegible]
ut ministrent mihi et ut
unctio eorum in sacer
dotium proficiat
sempiternum [illegible]
fecitq. Moses omnia quae
praeceperat dns
Igitur mense primo anni
secundi prima die mensis
conlocatum est taber
naculum
erexitq. illud Moses
et posuit tabulas ac bases
et uectes
statuitq. columnas et ex
pandit tectum super
tabernaculum
et inposito desuper operi
mento sicut dns
inperauerat
posuit et testimonium
in arca
subditis infra uectibus
et oraculum desuper
Cumq. intulisset arcam
in tabernaculum
appendit ante eam uelum
ut expleret dni
iussionem
posuit et mensam in taber
naculum testimonii
ad plagam septentrionalem
extra uelum
ordinatis coram proposi
tionis panibus
sicut praeceperat dns Mosi
posuit et candelabrum
in tabernaculum
testimonii
e regione mensae in parte
australi
locatis per ordinem lucer
nis iuxta praeceptum dni
posuit et altare aureum
sub tecto testimonii
contra uelum [illegible]
et adoleuit super eo incensum
aromatum sicut iusse
rat dns
posuit et tentorium in in
troitu tabernaculi
et altare holocausti in ues
tibulo testimonii
offerens in eo holocaustum
et sacrificia ut dns
inperauerat
Labrum quoq. statuit inter
tabernaculum testimonii
et altare implens
illud aqua
Laueruntq. Moses et Aaron
ac filii eius manus suas
et pedes
cum ingrederentur
tectum foederis
et accederent ad altare
sicut praeceperat dns
erexit et atrium per
girum tabernaculi
et altaris
ducto in introitu eius
tentorio
postquam cuncta
perfecta sunt

operuit nubes tabernaculū
testimonii
et gloria dn̄i implevit illud
nec poterat moses ingredi
tectum foederis
nube operiente omnia
et maiestate dn̄i coruscante
quia cuncta nubes operuerat
siquando nubes tabernacu
lum deserebat
proficiscebantur filii israhel
per turmas suas
si pendebat desuper mane
bant in eodem loco
nubes quippe dn̄i incumbebat
per diem tabernaculo
et ignis in nocte
videntibus populis israhel
per cunctas mansiones suas

EXPLIC · HELLESMOT

ID EST EXODUS · FELIC

INCP CAPIT UAIIICRA

I Ubi lex holocaustorum de armen
tis animalib· vel avib· dno
promulgatur
II Ubi sacrificium pro peccato per igno
rantiam admisso iubetur de igno
rantia pontificis pro errore
populi principis ex populo pro
actu ignorantiae et recordatione pec
cati et tremore iurantibus
III Descriptio eorum qui per errorem
scificata comedunt denegantis
et polluentis et iurantibus
IIII De oblationib· sacerdotum quas
pro se offerre debeant vel quid
de oblationib· consequantur
de adipe et sanguine
V Quomodo initiandi sint sacerdotes
vel quib· vestib· induendi de unc
tione tabernaculi et vasorum eius
ubi moses sicut pontifex accepit
portionem aaron sacerdotio fun
gitur ubi filii aaron ignem alienum
offerentes percussi sunt
VI Ubi sacerdotib· praecipitur vinum
non bibere cum templum ingredi
untur de mundis et inmundis
animalib· et avib· [illegible]
VII De mulieris parientis et inmundi
tia de leprae contaminatione
vel discretione de lepra vestium
[illegible] leprosi
divitis et pauperis de leprae
emundatione domorum
VIII De viro fluxum seminis sustinen
te vel his quae per somnium
contingere solent de men
struis mulierum vel profluvio
VIIII De duob· hircis et de duob· [illegible]
pro populo et pontifice
immolandis
X Ubi praecipitur omnis victima
quae [illegible]
[illegible] dno offeratur
et de sanguine quis comederit
vel morticinum vel captum
a bestia
XI Ubi a dn̄o imperatur timendum
patrem et matrem idola non fa
cienda et cetera quae ad legem
[illegible] actiones pertinent
XII Ubi praecipitur nullum israhel [illegible]
seminis idolo consecrandum
[illegible] et adulteris quae sunt
personae quib· licet conubia
sociari
XIII Ubi sacerdos praecipitur neminem
lugere neque viduam vel repudi
atam uxorem accipere corpo
ralib· vitiis maculatum sacrificia

non offerre nullum alienige
nam sanctorum adtingere
xiii De uictimis pacificorum quae sint
in dno consecranda de sollemni
tate azymorum et consecrati
one spicarum in pentecosten
xv De mense tubarum et ieiunio
de feriis tabernaculorum et
oleum ad luminaria offerendum
de panib. duodecim super altare
iugiter inponendis
xvi De blasphemo lege lapidato de in
gressu qualiter terram pro
missionis obtineant de iubi
latione hebraei uendentis posses
sionem suam de decimis leuita
rum de defensione in crastinum
de aduenis benedictiones seruan
tium legem et maledictiones
incontemptoribus legis dni de uo
tis et sacrificiis et extimatione
sacerdotis

EXPLICIUNT CAPITULA

INCIPIT LIBER LEVITICUS

QUI HEBRAICE DICITUR

VAIECRA ⁝ LEGE FELICITER

OKYRIC CEPBANAOC

Vocauit autem Mosen et
locutus est ei dns de
tabernaculo testimonii dicens
Loquere filiis israhel
et dices ad eos
homo qui obtulerit ex uobis
hostiam dno de pecorib.
id est bub. et ouib. offerens
uictimas
si holocaustum fuerit eius
oblatio ac de armento
masculum inmaculatum
offeret ad ostium taber
naculi testimonii
ad placandum sibi dnm
ponetq. manum super
caput hostiae
et acceptabilis erit atq. in ex
piationem eius proficiens
immolabitq. uitulum
coram dno
et offerent filii aaron sacer
dotes sanguinem eius
fundentes super altaris
circuitum
quod est ante ostium
tabernaculi
detractaq. pelle hostiae
artus in frusta concident
et subicient in altari ignem
strue lignorum ante con
posita
et desuper ordinantes
caput uidelicet et cuncta
quae adherent iecori
intestinis et pedib. lotis aqua
adolebitq. ea sacerdos
super altare
in holocaustum et suauem
odorem dno
quod si de pecorib.
oblatio est
de ouib. siue capris holocaustum

anniculum et absq. macula
offeret
inmolabitq. ad latus altaris
quod respicit ad aquilonem
coram dno
sanguinem uero illius fundent
super altare filii aaron per
circuitum dividentq.
membra
caput et omnia quae
adherent iecori
et ponent super ligna quib.
subiciendus est ignis
intestina uero et pedes
lavabunt aqua
et oblata omnia adolebit sacer
dos super altare
in holocaustum et odorem
suavissimum dno
si autem de avib. holocausti
oblatio fuerit dno
de turturib. et de pullis
columbae
offeret eam sacerdos
ad altare
et retorto ad collum capite
ac rupto vulneris loco
decurrere faciet sanguinem
super crepidinem altaris
vesiculam vero gutturis
et plumas proiciet prop
ter altare ad orientalem
plagam in loco ubi cineres
effundi solent
confringetq. ascellas eius
et non secabit neq. ferro
dividet eam
et adolebit super altare
lignis igne subposito
holocaustum est et oblatio
suavissimi odoris dno
anima cum obtulerit oblati
onem sacrificii dno
simila erit oblatio eius

fundetq. super eam oleum
et ponet thus
ac deferet ad filios aaron
sacerdotes
quorum unus tollet pugil
lum plenum similae
et olei ac totum thus
et ponet memoriale super
altare in odorem suavis
simum thus dno
quod autem reliquum fuerit
de sacrificio
erit aaron et filiorum eius
scm scorum de oblati
onibus dni
cum obtuleris autem sacri
ficium coctum in clibano
tolles de simila
panes scilicet absq. fermento
conspersos oleo
et lagana azyma oleo lita
si oblatio tua fuerit
de sartagine
similae conspersae oleo
absq. fermento
divides ea minutatim et fun
des supra oleum
si autem de craticula
sacrificium
aeq. simila oleo conspergetur
quam offerens dno tradens
manib. sacerdotis
qui cum obtulerit eam
tollet memoriale
de sacrificio
et adolebit super altare
in odorem suavitatis dno
quicquid autem reliquum
est erit aaron et filio
rum eius
scm scorum de oblati
onib. dni
Omnis oblatio quae offertur
dno absq. fermento fiet

nec quicquam fermenti
ac mellis adolebitur
in sacrificio dñi
primitias tantum eorum
offeretis et munera
super altare vero non ponen
tur in odorem suavitatis
quicquid obtuleris sacrificii
sale condies
nec auferes sal foederis dĩ
tui de sacrificio tuo
in omni oblatione tua
offeres sal
si autem obtuleris munus
primarum frugum
tuarum dño
de spicis adhuc virentibus
torrebis igni et confringes
in morem farris
et sic offeres primitias
tuas dño
fundens supra oleum et tus
inponens quia oblatio dñi est
de qua adolebit sacerdos
in monimentum muneris
partem farris fracti et olei
ac totum tus
III quod si hostia pacificorum
fuerit eius oblatio
et de bubus voluerit offerre
marem sive feminam
inmaculatum offeret
coram dño
ponetque manum super
caput victimae suae
quae immolabitur in in
troitu tabernaculi
fundentque filii Aaron sacer
dotes sanguinem per
circuitum altaris
et offerent de hostia paci
ficorum in oblationem
dñi adipem qui operit
vitalia

et quicquid pinguedinis
intrinsecus est
duos renes cum adipe
quo teguntur ilia
et reticulum iecoris
cum renunculis
adolebuntque ea super altare
in holocaustum
lignis igne subposito
in oblationem suavissimi
odoris dño
Si vero de ovibus fuerit eius
oblatio et pacificorum
hostia
sive masculum sive feminam
obtulerit inmaculata
erunt
si agnum obtulerit coram
dño ponet manum super
caput victimae suae
quae immolabitur in vesti
bulo tabernaculi
testimonii
fundentque filii Aaron sangui
nem eius per altaris
circuitum
et offerent de pacificorum
hostia sacrificium dño
adipem et caudam totam
cum renib.
et pinguedinem quae operit
ventrem atque universa
vitalia
et utrumque renunculum
adipem qui est iuxta ilia
reticulumque iecoris
cum renunculis
et adolebit ea sacerdos super
altare in pabulum ignis
et oblationis dñi
si capra fuerit eius oblatio
et obtulerit eam dño
ponet manum suam
super caput eius

immolauitq. eam in introitu
tabernaculi testimonii
et fundent filii aaron sangui
nem eius per altaris
circuitum
tollentq. ex ea in pastum
ignis dominici
adipem qui operit uentrem
et qui tegit uniuersa
uitalia
duos renunculos cum reti
culo quod est super eos
iuxta ilia
et arruinam iecoris
cum renunculis
adolebitq. sacerdos
super altare
in alimoniam ignis et sua
uissimi odoris
omnis adeps dni erit
iure perpetuo
in generationib. et cunctis
habitaculis uestris
nec adipes nec sanguinem
comedetis omnino
ii. Locutusq. est dns
ad mosen dicens
loquere filiis israhel
anima quae peccauerit
per ignorantiam
et de uniuersis mandatis dni
quae praecepit ut non fie
rent quippiam fecerit
si sacerdos qui est unctus
peccauerit
delinquere faciens populum
offeret pro peccato suo
uitulum inmaculatum dno
et adducet illum ad ostium
tabernaculi testimonii
coram dno
ponetq. manum super
caput eius et immola
bit eum dno
hauriet quoq. de sanguine
uituli
inferens illud in tabernaculo
testimonii
cumq. intinxerit digitum
in sanguinem
asperget eo septies coram
dno contra uelum sanctuarii
ponetq. de eodem sanguine
super cornua altaris thymia
matis gratissimi dno
quod est in tabernaculo
testimonii
omnem autem reliquum san
guinem fundet in basim alta
ris holocausti in intro
itum tabernaculi
et adipem uituli auferet
pro peccato
tam eum qui operit uitalia
quam omnia quae in
trinsecus sunt
duos renunculos et reticu
lum quod est super eos
iuxta ilia
et adipem iecoris cum
renunculis
sicut aufertur de uitulo
hostiae pacificorum
et adolebit ea super altare
holocausti
pellem uero et omnes car
nes cum capite et pedibus
et intestinis et fimo et
reliquo corpore
efferet extra castra in
locum mundum ubi cine
res effundi solent
incendetq. ea super lignorum
struem
quae in loco effusorum
cinerum cremabuntur
quod si omnis turba israhel
ignorauerit

et per inperitiam fecerit quod contra mandatum domini est
et postea intellexerit peccatum suum
offeret vitulum pro peccato
adducetque eum ad ostium tabernaculi
et ponent seniores populi manus super caput eius coram domino
inmolatoque vitulo in conspectu domini
inferet sacerdos qui unctus est de sanguine eius in tabernaculum testimonii
tincto digito aspergens septies contra velum
ponetque de eodem sanguine in cornibus altaris quod est coram domino in tabernaculo testimonii
reliquum autem sanguinem fundet
iuxta basim altaris holocausiorum quod est in ostio tabernaculi testimonii
omnemque eius adipem tollet et adolebit super altare
sic faciens et de hoc vitulo quomodo fecit et prius
et rogante pro eis sacerdote propitius erit dominus
ipsum autem vitulum efferet extra castra atque conburet
sicut et priorem vitulum
quia pro peccato est multitudinis
si peccaverit princeps
et fecerit unum e pluribus per ignorantiam quod domini lege prohibetur
et postea intellexerit peccatum suum offeret
hostiam domino
hircum de capris inmaculatum
ponetque manum suam super caput eius
cumque inmolaverit eum in loco ubi solet mactari holocaustum coram domino
quia pro peccato est
tinguet sacerdos digitum in sanguine hostiae pro peccato
tangens cornua altaris holocausti
et reliquum fundens ad basim eius
adipem vero adolebit supra sicut in victimis pacificorum fieri solet
rogabitque pro eo et pro peccato eius et dimittetur ei
quod si peccaverit anima per ignorantiam de populo terrae
ut faciat quicquam ex his quae domini lege prohibentur atque delinquat
et cognoverit peccatum suum
offeret capram inmaculatam
ponetque manum super caput hostiae quae pro peccato est
et inmolabit eam in loco holocausti
tolletque sacerdos de sanguine in digito suo et tangens cornua altaris holocausti
reliquum fundet ad basim eius
omnem autem auferens adipem sicut auferri solet de victimis pacificorum
adolebit super altare in odorem suavitatis domino
rogabitque pro eo sacerdos

et dimittetur ei
Sin autem de pecoribus obtule
rit victimam pro peccato
ovem scilicet inmaculatam
ponet manum super
caput eius
Et immolabit eam in loco
ubi solent holocausta
caedi hostiae
sumetque sacerdos de sangui
ne eius digito suo
et tangens cornua altaris
holocausti
reliquum fundet
ad basim eius
omnem quoque auferens adipem
sicut auferri solet adeps
arietis qui immolatur
pro pacificis
et cremabit super altare
in incensum dni
rogabitque pro eo et pro pec
cato eius et dimittetur illi
V. Si peccaverit anima
et audierit vocem iurantis
testisque fuerit
quod aut ipse vidit aut testis
fuit aut conscius est
nisi indicaverit portabit
iniquitatem suam
Anima quae tetigerit
aliquid inmundum
sive quod occisum a bestia est
aut per se mortuum vel
quodlibet aliud reptile
et oblita fuerit inmunditiae
suae rea est et deliquit
et si tetigerit quicquam de
inmunditia hominis
iuxta omnem inpuritatem
qua pollui solet
oblitaque cognoverit postea
subiacebit delicto
Anima quae iuraverit et pro
tulerit labiis suis
ut vel male quid faceret
vel bene
et id ipsum iuramento et
sermone firmaverit
oblitaque postea intellex
erit delictum suum
agat paenitentiam
pro peccato
et offerat agnam de gre
gibus sive capram
orabitque pro ea sacerdos
et pro peccato eius
sin autem non potuerit
offerre pecus
offeret duos turtures
aut duos pullos colum
barum dno
unum pro peccato et alte
rum in holocaustum
dabitque eos sacerdoti
qui primum offerens pro
peccato retorquebit
caput eius ad pinnulas
ita ut collo hereat et non
penitus abrumpatur
et asperget de sanguine
eius parietem altaris
quicquid autem reli
quum fuerit
faciet destillare ad funda
mentum eius quia
pro peccato est
alterum vero adolebit holo
caustum ut fieri solet
rogabitque pro eo sacerdos
et pro peccato eius
et dimittetur ei
quod si non quiverit manus
eius offerre
duos turtures vel duos
pullos columbae
offeret pro peccato similam
partem oephi decimam

non mittet in eo oleum nec
thuris aliquid inponet
quia pro peccato est
tradetque eam sacerdoti
qui plenum ex eo pugil-
lum auriens
cremabit super altare in monu-
mentum eius qui obtulit
rogans pro eo et expians
reliquam vero partem ipse
habebit in munere
III Locutus est dns ad Mosen
dicens
anima si praevaricans caeri-
monias per errorem
in his quae sanctificata sunt dno
peccaverit offeret pro
delicto suo arietem
inmaculatum
de gregib· qui emi potest
duob· siclis iuxta pondus
scuarii
ipsumque quod intulit
damni restituet
et quintam partem ponet
supra tradens sacerdoti
qui rogabit pro eo offerens
arietem et dimittetur ei
Anima si peccaverit
per ignorantiam
feceritque unum ex his quae
dni lege prohibentur
et peccati reus intellexerit
iniquitatem suam
offeret arietem inmaculatum
de gregib· sacerdoti
iuxta mensuram extimati-
onemque peccati
qui orabit pro eo quod nesci-
ens fecerit et dimittetur ei
quia per errorem delin-
quit in dnm
171 Locutus est dns ad Mosen dicens
anima quae peccaverit

et contempto dno
negaverit depositum
proximo suo
quod fidei eius creditum
fuerat
vel vi aliquid extorserit
aut calumniam fecerit
sive rem perditam invenerit
et infitians insuper
peieraverit
et quodlibet aliud ex plurib·
fecerit in quib· peccare
solent homines
convicta delicti reddet
omnia quae per fraudem
voluit obtinere integra
et quintam insuper partem
domino cui damnum
intulerat
pro peccato autem suo offe-
ret arietem inmaculatum
de grege et dabit eum
sacerdoti
iuxta extimationem
mensuramque delicti
qui rogabit pro eo coram dno
et dimittetur illi
pro singulis quae faciendo
peccaverit
Locutus est dns ad Mosen dicens
praecipe Aaron et filiis eius
haec lex holocausti
cremabitur in altari tota
nocte usque mane
ignis ex eodem altari erit
vestietur sacerdos tunica
et feminalib· lineis
tolletque cineres quos
vorans ignis exusit
et ponens iuxta altare
spoliabitur priorib·
vestimentis
indutusque aliis efferet
eos extra castra

et in loco mundissimo usq. ad
favillam consumi faciet
ignis autem in altari
semper ardebit
quem nutriet sacerdos
subiciens ligna mane
per singulos dies
et inposito holocausto
desuper adolebit adi
pes pacificorum
ignis est iste perpetuus
qui numquam deficiet
in altari
Haec est lex sacrificii et
libamentorum quae
offerent filii aaron
coram dno et coram
altari
tollet sacerdos pugillum
similae quae conspersa
est oleo
et totum thus quod super
similam positum est
adolebitq. illud in altari
in monimento odoris
suavissimi dno
Reliquam autem partem
similae comedet
aaron cum filiis suis
absq. fermento
et comedet in loco sco
atrii tabernaculi
ideo autem non fermen
tabitur
quia pars eius in dno offer
tur incensum
scm scorum erit
sicut pro peccato
atq. delicto
mares tantum stirpis aaron
comedent illud
legitimum ac sempiternum
est in generationib. vestris
de sacrificiis dni

omnis qui tetigerit illa
scificabitur
VIII Et locutus est dns
ad mosen dicens
haec est oblatio aaron
et filiorum eius
quam offerre debent dno
in die unctionis suae
decimam partem oephi
offerent similae in sacri
ficio sempiterno
medium eius mane et
medium vespere
quae in sartagine oleo con
spersa frigetur
offeret autem eam calidam
in odorem suavissimum dno
sacerdos qui iure patri
successerit
et tota cremabitur
in altari
omne enim sacrificium
sacerdotum igne
consumitur
nec quicquam comedet
ex eo
Locutusq. est dns
ad mosen dicens
loquere aaron
et filiis eius
ista est lex hostiae
pro peccato
in loco ubi offertur
holocaustum immo
labitur coram dno
scm scorum est
Sacerdos qui offert
comedet eam
in loco sco in atrio
tabernaculi
quicquid tetigerit carnes
eius scificabitur
si de sanguine eius vestis
fuerit aspersa

Lavabitur in loco sco
vas autem fictile in quo
cocta est confringetur
quod si vas aeneum fuerit
defricabitur et lava
bitur aqua
omnis masculus de genere
sacerdotali vescetur
carnib: eius quoniam
scm scorum est
hostia enim quae caeditur
pro peccato
cuius sanguis infertur in
tabernaculum testimo
nii ad expiandum in sctuario
non comedetur sed con
buretur igni
viii Haec quoq. est lex hostiae
pro delicto
sca scorum est
idcirco ubi immolatur holo
caustum mactabitur
et victima pro delicto
sanguis eius per circuitum
fundetur altaris
offerent ex ea caudam et ad
ipem qui operit vitalia
duos renunculos et pingue
dinem quae iuxta ilia est
reticulumq. iecoris
cum renunculis
et adolebit ea sacerdos
super altare
incensum est dni pro delicto
omnis masculus de genere
sacerdotali
in loco sco vescetur his car
nib: quia scm scorum est
sicut pro peccato offertur
hostia ita et pro delicto
utriusq. hostiae lex una erit
ad sacerdotem qui eam
obtulerit pertinebit
Sacerdos qui offert holo
caustum victimam habebit
pellem eius
et omne sacrificium similae
quod coquitur in clibano
et quicquid in craticula vel in
sartagine praeparatur
eius erit sacerdotis
a quo offertur
sive oleo conspersa
sive arida fuerit
cunctis filiis Aaron aequa
mensura per singulos
dividetur.
Haec est lex hostiae pacifico
rum quae offertur dno
si pro gratiarum actione
fuerit eius oblatio
offerent panes absq. fermen
to conspersos oleo
et lagana azyma uncta oleo
coctamq. similam et
collyridas olei admixti
one conspersas
panes quoq. fermentatos
cum hostia gratiarum
quae immolatur pro
pacificis
ex quib: unus pro primitiis
offertur dno
et erit sacerdotis qui fun
det hostiae sanguinem
cuius carnes eadem come
dentur die
nec remanebit ex eis quic
quam usq. mane
Si voto vel sponte quisquam
obtulerit hostiam
eadem similiter edetur die
sed et si quid in crastinum
remanserit vesci lici
tum est
quicquid autem tertius in
venerit dies ignis assumet
si quis de carnib: pacificorum

uero die tertio
comederit
inrita fiet oblatio nec pro
derit offerenti
quin potius quaecumque anima
talis se edulio contaminarit
praeuaricationis rea erit
Caro quae aliquid tetigerit
inmundum non comedetur
sed conburetur igni
qui fuerit mundus
uescetur ea
Anima polluta quae ederit
de carnib· hostiae pacifico
rum quae oblata est dno
peribit de populo eius
et quae tetigerit inmunditiam
hominis uel iumenti
siue omnis rei quae pol
luere potest
et comederit de huius
cemodi carnib·
interibit de populis suis
Locutusque est dns
ad mosen dicens
Loquere filiis israhel
adipem bouis et ouis et
caprae non comedetis
adipem cadaueris morticini
et eius animalis quod
a bestia captum est
habebitis in usus uarios
si quis adipem qui offerri debet
in incensum dni comederit
peribit de populo suo
sanguinem quoque omnis anima
lis non sumetis in cibo
tam de auib· quam de pecorib·
omnis anima quae ederit
de sanguine peribit
de populis suis
Locutus est dns
ad mosen dicens
Loquere filiis israhel
qui offert uictimam paci
ficorum dno
offeret simul et sacrificium
id est libamenta eius
tenebit manib· adipem hostiae
et pectusculum
cumque ambo oblata dno con
secrauerit tradet sacerdoti
qui adolebit adipem
super altare
pectusculum autem erit
aaron et filiorum eius
armus quoque dexter de paci
ficorum hostiis
cedet in primitias sacerdotis
qui obtulerit sanguinem
et adipem filiorum aaron
ipse habebit et armum dex
trum in portione sua
pectusculum enim elationis
et armum separationis
tuli a filiis israhel de hostiis
eorum pacificis
et dedi aaron sacerdoti
ac filiis eius
lege perpetua ab omni
populo israhel
Haec est unctio aaron et
filiorum eius in caeri
moniis dni
die qua obtulit eos moses ut
sacerdotio fungerentur
et quae praecepit dari eis
dns a filiis israhel
religione perpetua in gene
rationib· suis
ista est lex holocausti
et sacrificii pro peccato
atque delicto
et pro consecratione et paci
ficorum uictimis
quas constituit dns mosi
in monte sinai
quando mandauit filiis isrl

ut offerrent oblationes
suas dn̄o in deserto sinai
Locutusq· est dn̄s
ad mosen dicens
tolle aaron cum filiis suis
uestes eorum et unc
tionis oleum
uitulum pro peccato duos
arietes canistrum
cum azymis
et congregabis omnem coetu
ad ostium tabernaculi
Fecit moses sicut dn̄s
imperarat
Congregataq· omni turba
ante fores ait
Iste est sermo quem
iussit dn̄s fieri
Statimq· obtulit aaron
et filios eius
cumq· lauisset eos uestiuit
pontificem subucula linea
accingens eum balteo et induens
tunica hyacinthina
et desuper umerale inposuit
quod stringens cingulo
aptauit rationali
in quo erat doctrina
et ueritas
cidarim quoq· texit caput
et super eam contra frontem
posuit lamminam auream
consecratam in sc̄ificatione
sicut praeceperat ei dn̄s
Tulit et unctionis oleum quo
leuit tabernaculum cum
omni supellectili sua
cum sc̄ificans aspersisset
altare septem uicib·
unxit illud et omnia
uasa eius
Labrumq· cum basi sua
sc̄ificauit oleo
quod fundens super caput
aaron unxit eum et con
secrauit
Filios quoq· eius oblatos uesti
uit tunicis lineis et cin
xit balteo
inposuitq· mitram sicut
praeceperat dn̄s
Obtulit et uitulum
pro peccato
cumq· super caput eius
posuissent aaron et filii
eius manus suas
immolauit eum auriens
sanguinem
et tincto digito tetigit cor
nua altaris per gyrum
quo expiato et sc̄ificato fudit
reliquum sanguinem
ad fundamenta eius
adipem uero qui erat super
uitalia et reticulum iecoris
duosq· renunculos cum arui
nulis suis adolebit
super altare
uitulum cum pelle et carnib·
et fimo cremans extra
castra sicut praeceperat dn̄s
obtulit et arietem
in holocaustum
super cuius caput cum inposu
issent manus suas aaron
et filii eius
immolauit eum et fudit
sanguinem eius per alta
ris circuitum
ipsumq· arietem in frusta
concidens
caput eius et artus et ad
ipem adolebit igni
lotis prius intestinis
et pedibus
Totumq· simul arietem
incendit super altare
eo quod esset holocaustum

suauissimi odoris dno
sicut praeceperat ei
obtulit et arietem secundum
in consecratione sacerdotum
posueruntq; super caput
illius aaron et filii eius
manus suas
quem cum immolasset
moses sumens de sanguine
tetigit extremum auricu
lae dextrae aaron
et pollicem manus eius dextrae
similiter et pedis
obtulit et filios aaron
cumq; de sanguine arietis immo
lati tetigisset extremum
auriculae singulorum
dextrae
et pollices manus
ac pedis dextri
reliquum fudit super altare
per circuitum
adipem uero et caudam
omnemq; pinguedinem
quae operit intestina
reticulumq; iecoris et duos
renes cum adipibus suis et
armo dextro separauit
tollens autem de canistro
azymorum quod erat coram
dno panem absq; fermento
et collyridam conspersam oleo
lacanumq; posuit super
adipes et armum dextrum
tradens simul omnia
aaron et filiis eius
qui postquam leuauerunt
ea coram dno
rursum suscepta de manib;
eorum
adoleuit super altare
holocausti
eo quod consecrationis
esset oblatio

in odorem suauitatis
sacrificii dni
tulit et pectus eleuans
illud coram dno
de ariete consecrationis
in partem suam
sicut praeceperat ei dns
adsumensq; unguentum et
sanguinem qui erat in altari
aspersit super aaron
et uestimenta eius
et super filios illius
ac uestes eorum
cumq; sanctificasset eos
in uestitu suo
praecepit eis dicens
coquite carnes ante fores
tabernaculi et ibi come
detis eas
panes quoq; consecrationis
edite qui positi sunt
in canistro
sicut praecepit mihi dns dicens
aaron et filii eius come
dent eos
quicquid autem reliquum
fuerit de carne et pani
bus absumet ignis
de ostio quoq; tabernaculi
non exibitis septem dieb·
usq; ad diem quo conplebi
tur tempus consecrati
onis uestrae
septem enim dieb· erit
consecratio
sicut et in praesentiarum
factum est
ut ritus sacrificii con
pleretur
die ac nocte manebitis
in tabernaculo
obseruantes custodias
dni ne moriamini
sic enim mihi praeceptum est

Feceruntq· aaron et filii eius
cuncta quae locutus est
dns per manum mosi
Facto autem octavo die
vocavit moses aaron
et filios eius ac maiores
natu israhel
dixitq· ad aaron
tolle de armento vitulum
pro peccato
et arietem in holocaustum
utrumq· inmaculatos
et offer illos coram dno
et ad filios israhel loqueris
tollite hircum pro peccato
et vitulum atq· agnum anni
culos et sine macula
in holocaustum
bovem et arietem
pro pacificis
et immolate eos coram dno
in sacrificio singulorum
similam oleo conspersam
offerentes
hodie enim dns apparebit vobis
tulerunt ergo cuncta quae
iusserat moses ad ostium
tabernaculi
ubi cum omnis staret multi
tudo ait moses
iste est sermo quem
praecepit dns
facite et apparebit vobis
gloria eius
dixit et ad aaron accede
ad altare et immola
pro peccato tuo
offer holocaustum et de
praecare pro te et pro
populo
cumq· mactaveris hostiam
populi ora pro eo sicut
praecepit dns
statimq· aaron accedens
ad altare
immolavit vitulum pro
peccato suo
cuius sanguinem obtule
runt ei filii sui
in quo tinguens digitum teti
git cornua altaris
et fudit residuum
ad basim eius
adipemq· et renunculos
ac reticulum iecoris quae
sunt pro peccato
adolevit super altare sicut
praeceperat dns mosi
carnes vero et pellem eius
extra castra conbusit igni
immolavit et holocausti
victimam
obtuleruntq· ei filii sui
sanguinem eius
quem fudit per altaris
circuitum
ipsam etiam hostiam
in frusta concisam
cum capite et membris
singulis obtulerunt
quae omnia super altare
cremavit igni
lotis prius aqua intes
tinis et pedibus
Et pro peccato populi offe
rens mactavit hircum
expiatoq· altari fecit
holocaustum
additis in sacrificio libamen
tis quae pariter offeruntur
et adolens ea super altare
absq· ceremoniis holo
causti matutini
immolavit et bovem atq·
arietem hostias paci
ficas populi
obtuleruntq· ei filii sui
sanguinem

quem fudit super altare
in circuitum
adipem bouis et caudam
arietis
renunculosque cum
adipibus suis
et reticulum iecoris posu-
erunt super pectora
cumque cremati essent
adipes in altari
pectora eorum et armos
dextros
separauit Aaron eleuans
coram Dno sicut prae-
ceperat Moses
et tendens manus contra
populum benedixit ei
sicque conpletis hostiis pro
peccato et holocaustis
et pacificis descendit
Ingressi autem Moses et Aaron
tabernaculum testimonii
et deinceps egressi bene-
dixerunt populo
apparuitque gloria Dni
omni multitudini
et ecce egressus ignis a Dno
deuorauit holocaustum
et adipes qui erant
super altare
quod cum uidissent turbae
laudauerunt Dnm ruentes
in facies suas
arreptisque Nadab et Abiu
filii Aaron turibulis
posuerunt ignem et in-
censum desuper
offerentes coram Dno
ignem alienum
quod eis praeceptum non erat
egressusque ignis a Dno
deuorauit eos
et mortui sunt coram Dno
dixitque Moses ad Aaron

hoc est quod locutus
est Dns
sanctificabor in his qui ad-
propinquant mihi
et in conspectu omnis
populi glorificabor
quod audiens tacuit Aaron
Uocatis autem Moses Misahel
et Elsaphan filios Ozihel
patrui Aaron ait ad eos
ite et tollite fratres ues-
tros de conspectu sanctuarii
et asportate extra castra
confestimque pergentes
tulerunt eos
sicut iacebant uestitos
lineis tunicis
et eiecerunt foras ut sibi
fuerat imperatum
Locutus est Moses ad Aaron
et ad Eleazar atque Ithamar
filios eius
capita uestra nolite nudare
et uestimenta uestra
nolite scindere
ne forte moriamini et super
omnem coetum oriatur
indignatio
fratres uestri et omnis
domus Israhel plangant
incendium quod Dns
suscitauit
uos autem non egrediemini
fores tabernaculi
alioquin peribitis
oleum quippe sanctae unctionis
est super uos
qui fecerunt omnia iuxta
praeceptum Mosi
/VI Dixit quoque Dns ad Mosen
et Aaron
uinum et omne quod in-
ebriare potest
non bibetis tu et filii tui

quando intratis tabernacu
lum testimonii ne
moriamini
quia praeceptum est
sempiternum in genne
rationes vestras
et ut habeatis scientiam
discernendi inter scm
et profanum
inter pollutum et mundum
doceatisq; filios israhel
omnia legitima mea
quae locutus est dns ad eos
per manu mosi
Locutusq; est moses
ad aaron
et ad eleazar atq; ithamar
filios eius qui residui erant
tollite sacrificium quod
remansit de oblatione dni
et comedite illud iuxta
altare absq; fermento
quoniam scm scorum est
comedetis autem in loco sco
quod datum est tibi et filiis
tuis de oblationib; dni sicut
praeceptum est mihi
pectusculum quoq;
quod oblatum est
et armum qui separatum est
edetis in loco mundissimo
tu et filii ac filiae tuae tecum
tibi enim ac liberis tuis repo
sita sunt de hostiis salutari
rib; filiorum israhel
eo quod armum et pectus
et adipes qui cremantur
in altari elevaverint coram dno
et pertineant ad te
et ad filios tuos
lege perpetua sicut
praecepit dns
Inter haec hircum qui oblatus
fuerat pro peccato
dum quaereret moses
exustum repperit
iratusq; contra eleazar
et ithamar filios aaron
qui remanserant ait
cur non comedistis hostiam
pro peccato in loco sco
quae sca scorum est
et data vobis ut portetis
multitudinis iniquitatem
et rogetis pro ea in con
spectu dni
praesertim cum de sanguine
illius non sit inlatum
intra sca
et comedere eam debueri
tis in scuario
sicut praeceptum est mihi
Respondit aaron
oblata est hodie victima
pro peccato et holocau
stum coram dno
mihi autem accidit
quod vides
quomodo potui comedere
eam aut placere dno in
caerimoniis mente lugubri
quod cum audisset moses
recepit satisfactionem
XI Locutus est dns ad mosen
et aaron dicens dicite
filiis israhel
haec sunt animalia quae
comedere debetis
de cunctis animantib; terrae
omne quod habet divisam
ungulam et ruminat
in pecorib; comedetis
quicquid autem ruminat
quidem et habet ungulam
sed non dividit eam sicut
camelus et cetera non
comedetis illud
et inter inmunda reputabitis

chyrogryllius qui ruminat
ungulamque non dividit
inmundus est
lepus quoque nam et ipse rumi
nat sed ungulam non dividit
et sus qui cum ungulam
dividat non ruminat
horum carnib· non vescemini
nec cadavera contingetis
quia inmunda sunt vobis
haec sunt quae gignuntur in
aquis et vesci licitum est
omne quod habet pinnulas
et squamas
tam in mari quam in fluminib·
et stagnis comedetis
quicquid autem pinnas
non habet et squamas
eorum quae in aquis moven
tur et vivunt
abominabile vobis et ex
ecrandum erit
carnes eorum non comedetis
et morticina vitabitis
cuncta quae non habent
pinnulas et squamas
in aquis polluta erunt
haec sunt quae de avib· come
dere non debetis et vitanda
sunt vobis
aquilam et grypem et halietum
milvum ac vulturem
iuxta genus suum
et omne corvini generis
in similitudinem suam
strutionem et noctuam
et larum et accipitrem
iuxta genus suum
bubonem et mergulum
et ibin et cycnum et ono
crotalum et porphyrionem
erodionem et charadrionem
iuxta genus suum
upupam quoque et vespertilio

omne de volucrib· quod gradi
tur super quattuor pedes
abominabile erit vobis
quicquid autem ambulat
super quattuor pedes
sed habet longiora retro
crura per quae salit super
terram comedetis
ut est bruchus in genere suo
et attacus atque ophiomachus
ac lucusta
singula iuxta genus suum
quicquid autem ex volucrib·
quattuor tantum
habet pedes
execrabile erit vobis
et quicumque morticina eorum
tetigerit polluetur et
erit inmundus usque
ad vesperum
et si necesse fuerit ut portet
quippiam horum mortuum
lavabit vestimenta sua
et inmundus erit usque
ad solis occasum
omne animal quod habet
quidem ungulam
sed non dividit eam nec rumi
nat inmundum erit
et qui tetigerit illud
contaminabitur
quod ambulat super manus
ex cunctis animantib· quae
incedunt quadrupedia
inmundum erit
qui tetigerit morticina
eorum polluetur
usque ad vesperum
et qui portaverit huius
cemodi cadavera lavabit
vestimenta sua
et inmundus erit usque
ad vesperum
quia omnia haec inmunda

erunt uobis.
haec quoque inter polluta repu
tabuntur de his quae mouen
tur in terra
mustela et mus et cor
codillus
singula iuxta genus suum
migale et cameleon et ste
lio et lacerta et talpa
omnia haec inmunda sunt
qui tetigerit morticina
eorum inmundus erit
usque ad uesperum
et super quod ceciderit
quicquam de morticinis
eorum polluetur
tam uas ligneum et uestimen
tum quam pelles et cilicia
et in quocumque fit opus
tinguentur aqua usque ad ues
perum et polluta erunt
et sic postea mundabuntur
uas autem fictile in quo
horum quicquam intro
ceciderit polluetur
et ideo frangendum est
omnis cibus quem comeditis
si fusa fuerit super eum
aqua inmundus erit
et omne liquens quod bibitur
de uniuerso uase in
mundum erit
et quicquid de morticinis
istius modi ceciderit super
illud inmundum erit
siue clibani siue cytro
pedes destruentur
et inmunda erunt
fontes uero et cisternae
et omnis aquarum con
gregatio munda erunt
qui morticinum eorum
tetigerit polluetur
si ceciderit super sementem

non polluet eam
sin autem quispiam aqua
sementem perfuderit
et postea morticinis tacta
fuerit illico polluetur
Si mortuum fuerit animal
quod licet uobis comedere
qui cadauer eius tetigerit
inmundus erit usque
ad uesperum
et qui comederit ex eo quip
piam siue portauerit
lauabit uestimenta sua
et inmundus erit usque
ad uesperum
Omne quod reptat super
terram abominabile erit
nec adsumetur in cibum
quicquid super pectus
quadrupes graditur
et multos habet pedes
siue per humum trahitur
non comeditis quia
abominabile est
Nolite contaminare
animas uestras
nec tangatis quicquam
eorum ne inmundi sitis
ego enim sum dns ds uester
sancti estote quoniam
et ego scs sum
ne polluatis animas uestras
in omni reptili quod
mouetur super terram
ego enim sum dns qui edu
xi uos de terra aegypti ut
essem uobis in dm
sancti eritis quia et ego scs sum
ista est lex animantium
et uolucrum et omnis
animae uiuentis
quae mouentur in aqua
et reptant in terra
ut differentias noueritis

mundi et inmundi
et scias quid comedere et
quid respuere debeatis
VII Locutusque est Dns ad Mosen
dicens
Loquere filiis Israhel
et dices ad eos
mulier si suscepto semine
pepererit masculum
inmunda erit septem dieb·
iuxta dies separationis
menstruae
et die octava circumcide
tur infantulus
ipsa uero XXX trib· dieb·
manebit in sanguine
purificationis suae
omne sc̄m non tanget
nec ingredietur sc̄uarium
donec impleantur dies
purificationis suae
Si autem feminam pepe
rerit inmunda erit
duab· ebdomadib·
iuxta ritum fluxus
menstrui
sexaginta sex dieb· mane
bit in sanguine puri
ficationis suae
cumq· expleti fuerint
dies purgationis eius
siue pro filio siue
pro filia
deferet agnum anniculum
in holocaustum
et pullum columbae siue
turturem pro peccato
ad ostium tabernaculi
testimonii
et tradet sacerdoti
qui offeret illa coram dn̄o
et rogabit pro ea
et sic mundabitur a proflu
uio sanguinis sui

Ista est lex parientis mascu
lum ac feminam
quod si non inuenerit
manus eius
nec potuerit offerre agnum
sumet duos turtures uel
duos pullos columbae
unum in holocaustum et
alterum pro peccato
orabitq· pro ea sacerdos
et sic mundabitur
Locutus est Dns ad Mosen
et Aaron dicens
homo in cuius carne et cute
ortus fuerit diuer
sus color
siue pustula aut quasi lucens
quippiam id est plaga
leprae
adducetur ad Aaron
sacerdotem
uel ad unum quemlibet
filiorum eius
qui cum uiderit lepram
in cute et pilos in album
mutatos colorem
ipsamq· speciem leprae
humiliorem cute et
carne reliqua
plaga leprae est et ad
arbitrium eius
separabitur
Sin autem lucens candor
fuerit in cute
nec humilior carne
reliqua
et pili coloris pristini
recludet eum sacerdos
septem dieb·
et considerabit die septimo
et siquidem lepra non ultra
creuerit nec transierit
in cute praeteritos
terminos

rursum recludet eum
septem diebus aliis
et die septimo contem
plabitur
si obscurior fuerit lepra
et non creverit in cute
mundabit eum quia
scabies est
lavabitque homo vestimen
ta sua et mundus erit
quod si postquam a sacer
dote visus est et red
ditus munditiae iterum
lepra creverit
adducetur ad eum et inmun
ditiae condemnabitur
Plaga leprae si fuerit
in homine
adducetur ad sacerdotem
et videbit eum
cumque color albus
fuerit in cute
et capillorum mutarit
aspectum
ipsa quoque caro viva
apparuerit
lepra vetustissima iudica
bitur atque inolita cuti
contaminabit itaque eum sacer
dos et non recludet
quia perspicuae inmun
ditiae est
sin autem effloruerit discur
rens lepra in cute et ope
ruerit omnem cutem
a capite usque ad pedes
quidquid sub aspectu
oculorum cadit
considerabit eum sacerdos
et tenerit lepra mundis
sima iudicabit
eo quod omnis in cando
rem versa sit
et idcirco homo mundus erit
quando vero caro vivens
in eo apparuerit
tunc sacerdotis iudicio
polluetur
et inter inmundos
reputabitur
caro enim viva si lepra
aspergatur inmunda est
quod si rursum versa
fuerit in alborem
et totum hominem
operuerit
considerabit eum sacer
dos et mundum esse
decernit
Caro et cutis in qua ulcus
natum est et sanatum
et in loco ulceris cicatrix
apparuerit
alba sive rufa
adducetur ad sacer
dotem homo
qui cum viderit locum
leprae humiliorem
carne reliqua
et pilos versos in candorem
contaminabit eum
plaga enim leprae orta
est in ulcere
quod si pilus est coloris
pristini
et cicatrix subobscura
et vicina carne non est
humilior
recludet eum septem
diebus
et si quidem creverit
adiudicabit eum leprae
sin autem steterit in
loco suo ulceris est
cicatrix
et homo mundus erit
Caro et cutis quam ignis
exusserit

et sanitati albam sicut rufam
habuerit cicatricem
considerabit eam sacerdos
et talem versam esse in alborem
et locus eius reliqua
cute humilior
contaminabit eum quia plaga
leprae in cicatrice
orta est
Quod si pilorum color non
fuerit inmutatus
nec humilior plaga
carne reliqua
et ipsa leprae species fuerit
subobscura recludet eum
septem diebus
et die septimo con
templabitur
si creverit in cute lepra
contaminabit eum
sin autem candor in loco suo
steterit non satis clarus
plagae combustionis est
et idcirco mundabitur quia
cicatrix est combusturae
Vir sive mulier in cuius capite
vel barba germinaverit
lepra
videbit eos sacerdos
et siquidem humilior fuerit
locus carne reliqua
et capillus flavus solitoq.
subtilior
contaminabit eos quia lepra
capitis et barbae est
sin autem viderit et locum
maculae aequalem vicinae
carni et capillum nigrum
recludet eum septem
diebus
et die septimo intuebitur
si non creverit macula et
capillus sui coloris est
et locus plagae carni
reliquae aequalis
radetur homo absq.
loco maculae
et includetur septem dieb.
aliis
si die septimo visa fuerit
stetisse plaga in loco suo
nec humilior carne reli
qua mundabit eum
lotisq. vestib. mundus erit
sin autem post emundatio
nem rursus creverit
macula in cute
non quaeret amplius utrum
capillus in flavum colorem
sit inmutatus
quia aperte inmundus est
porro si steterit macula
et capilli nigri fuerint
noverit hominem esse
sanatum
et confidenter eum pro
nuntiet mundum
Vir et mulier in cuius cute
candor apparuerit
intuebitur eos sacerdos
si deprehenderit sub
obscurum alborem
lucere in cute
sciat non esse lepram sed
maculam coloris candidi
et hominem mundum
Vir de cuius capite fluunt
capilli calvus et mun
dus erit
et si a fronte ceciderint pili
recalvaster et mundus est
sin autem in calvitio
sive in recalvatione
albus vel rufus color
fuerit exortus
et hoc sacerdos viderit
condemnabit eum
haut dubiae leprae quae
orta est in calvitio

quicumque ergo maculatus
fuerit lepra
et separatus ad arbitrium
sacerdotis
habebit uestimenta dissuta
caput nudum os ueste
contectum
contaminatum ac sordidum
se clamabit
omni tempore quo leprosus
est et inmundus
solus habitabit extra
castra
Uestis lanea siue linea quae
habuerit lepram in sta
mine atq. sub temine
aut certe pellis uel quic
quid ex pelle confectum est
si alba uel rufa macula
fuerit infecta
lepra reputabitur osten
deturq. sacerdoti
qui considerata eam recludet
septem diebus
et die septimo rursum
aspiciens
si creuisse deprahenderit
lepra perseuerans est
pollutum iudicabit uesti
mentum et omne in quo
fuerit inuenta
et idcirco comburetur
flammis
quod si eam uiderit
non creuisse
praecipiet et lauabunt id
in quo lepra est
recludetq. illud septem
dieb. aliis
et si uiderit faciem quide
pristinam non reuersam
nec tamen non creuisse
lepram
inmundum iudicabit
et igne comburet
eo quod infusa sit in super
ficie uestimenti uel
per totum lepra
sin autem obscurior fuerit
locus leprae postquam
uestis est lota
abrumpet eum et a solido
diuidet
quod si ultra apparuerit
in his locis quae prius
inmaculata erant
lepra uolatilis et uaga
debet igne comburi
si cessauerit lauabit ea
quae pura sunt secundo
et munda erunt
ista est lex leprae
uestimenti lanei et linei
staminis atq. sub teminis
omnisq. supellectilis
pelliciae
quomodo mundari debeat
uel contaminari
[illegible] Locutusq. est dns
ad mosen dicens
hic est ritus leprosi
quando mundandus est
adducetur ad sacerdotem
qui egressus de castris cum
inuenerit lepram
esse mundatam
praecipiet ei qui puri
ficatur
ut offerat pro se duos
passeres uiuos quos
uesci licitum est
et lignum cedrinum uer
miculumq. et hysopum
et unum e passeribus immo
lari iubebit in uase fictili
super aquas uiuentes
alium autem uiuum cum
ligno cedrino et cocco

abysopo tinguet in sanguine
passeris immolati
quo asperget illum qui mun
dandus est septies
ut iure purgetur
et dimittet passerem uiuum
ut in agrum uolet
cumque lauerit homo
uestimenta sua
radet omnes pilos corporis
et lauabitur aqua
purificatusque ingre
dietur castra
ita dumtaxat ut maneat
extra tabernaculum
suum septem dieb.
et die septimo radet
capillos capitis
barbamque et supercilia
ac totius corporis pilos
et lotis rursum uestib.
et corpore
die octauo adsumet duos
agnos inmaculatos
et ouem anniculam
absque macula
et tres decimas similae
in sacrificium quae con
spersa sit oleo
et seorsum olei sextarium
cumque sacerdos puri
ficans hominem
statuerit eum et haec
omnia coram dno
in ostio tabernaculi
testimonii
tollet agnum et offeret
eum pro delicto
oleique sextarium
et oblatis ante dnm omnib.
immolabit agnum ubi immo
lari solet hostia pro pec
cato et holocaustum
id est in loco sco

sicut pro peccato ita
et pro delicto
ad sacerdotem pertinet
hostia sca sanctorum est
adsumensque sacerdos de san
guine hostiae quae immo
lata est pro delicto
ponet super extremum
auriculae dextrae eius
qui mundatur
et super pollices manus
dextrae ac pedis
et de olei sextario mittet
in manum suam sinistram
tinguetque digitum
dextrum in eo
et asperget septies
contra dnm
quod autem reliquum est
olei in laeua manu
fundet super extremum
auriculae dexterae eius
qui mundatur
et super pollices manus
ac pedis dextri
et super sanguinem qui
fusus est pro delicto
et super caput eius
rogabitque pro eo
coram dno
et faciet sacrificium
pro peccato
tunc immolabit holocaus
tum et ponet illud in altari
cum libamentis suis
et homo rite mundabitur
quod si pauper est et non
potest manus eius inue
nire quae dicta sunt
sumet agnum pro delicto
ad oblationem
ut offerat pro eo sacerdos
decimamque partem similae
conspersae oleo in sacri

filam sex tarium olei
duosq. turtures siue duos
pullos columbae
quorum sit unus pro peccato
et alter in holocaustum
offeretq. die octauo puri
ficationis suae sacerdoti
ad ostium tabernaculi
testimonii coram dno
qui suscipiens agnum pro
delicto et sextarium
olei leuabit simul
immolatoq. agno de sanguine
eius ponet super extre
mum auriculae dextrae
illius qui mundatur
et super pollices manus
eius ac pedis dextri
oleum uero partem mittet
in manum suam sinistram
in quo tinguens digitum
dextrae manus
asparget septies
contra dnm
tangetq. extremum auricu
lae dextrae illius qui
mundatur
et pollices manus
ac pedis dextri
in loco sanguinis qui effu
sus est pro delicto
reliquam autem partem
olei quae est in sinistra manu
mittet super caput puri
ficati ut placet pro
eo dnm
et turturem siue pullum
columbae offeret
unum pro delicto et alterum
in holocaustum cum
libamentis suis
hoc est sacrificium leprosi
qui habere non potest omnia
in mundationem sui

Locutusq. est dns ad mosen
et aaron dicens
cum ingressi fueritis terram
chanaan quam ego dabo
uobis in possessionem
si fuerit plaga leprae
in aedibus
ibit cuius est domus nunti
ans sacerdoti et dicet
quasi plaga leprae uidetur
mihi esse in domo mea
at ille praecipiet ut efferant
uniuersa de domo
priusquam ingrediatur eam
et uideat utrum leprosa sit
ne inmunda fiant omnia
quae in domo sunt
intrabitq. postea ut con
sideret domus lepram
et cum uiderit in parietib.
illius quasi ualliculas
pallore siue rubore
deformes
et humiliores super
ficie reliqua
egredietur ostium domus
et statim claudet eam
septem dieb.
reuersusq. die septimo
considerauit eam
si inuenerit creuisse
lepram
iubebit erui lapides
in quib. lepra est
et proici extra ciuitatem
in loco inmundo
domum autem ipsam
radi intrinsecus per
circuitum
et spargi puluerem rasu
rae extra urbem in
loco inmundo
lapidesq. reponi alios pro
his qui ablati fuerint

et luto alio liniri domum
sin autem postquam eruti
sunt lapides
et pulvis elatus et alia
terra lita
ingressus sacerdos viderit
reversam lepram
et parietes aspersos maculis
lepra est perseverans
et inmunda domus
quam statim destruent
et lapides eius ac ligna atq.
universum pulverem
proicient extra oppidum
in locum inmundum
qui intraverit domum quan
do clausa est inmundus
erit usq. ad vesperum
et qui dormierit in ea et come
derit quippiam
lavabit vestimenta sua
quod si introiens sacerdos
viderit lepram non cre
visse in domo postquam
denuo lita est
purificabit eam reddita
sanitate
et in purificationem eius
sumet duos passeres
lignumq. cedrinum et ver
miculum atq. hysopum
et immolato uno passere
in vase fictili super
aquas vivas
tollet lignum cedrinum
et hysopum et coccum
et passerem vivum
et intinguet omnia in sangui
ne passeris immolati atq.
in aquis viventib.
et asparget domum septies
purificabitq. eam
tam in sanguine passeris
quam in aquis viventib.
et in passere vivo lignoq.
cedrino et hysopo
atq. vermiculo
cumq. dimiserit passerem
avolare in agrum
orabit pro domo et iure
mundabitur
ista est lex omnis leprae
et percussurae
leprae vestium et domorum
cicatricis et erumpentium
papularum
lucentis maculae et in varias
species colorib. inmutatis
ut possit sciri quo tempore
mundum quid vel in
mundum sit
Locutusq. est Dominus ad Mosen
et Aaron dicens
loquimini filiis Israhel
et dicite eis
vir qui patitur fluxum semi
nis inmundus erit
et tunc iudicabitur huic vitio
subiacere
cum per momenta singula
adheserit carni illius atq.
creverit foedus humor
omne stratum in quo dormi
erit inmundum erit
et ubi cumq. sederit
si quis hominum tetigerit
lectum eius
lavabit vestimenta sua
et ipse lotus aqua inmundus
erit usq. ad vesperum
si sederit ubi ille sederat
et ipse lavabit vesti
menta sua
et lotus aqua inmundus
erit usq. ad vesperum
qui tetigerit carnem eius
lavabit vestimenta sua
et ipse lotus aqua inmundus

erit usq. ad uesperum
si saliuam huiuscemodi homo
iecerit super eum qui
mundus est
lauabit uestem suam
et lotus aqua inmundus
erit usq. ad uesperum
sagma super quam sede
rit inmunda erit
et quicquid sub eo fuerit
qui fluxum seminis pati
tur pollutum erit usq.
ad uesperum
qui portauerit horum
aliquid
lauabit uestimenta sua
et ipse lotus aqua inmundus
erit usq. ad uesperum
omnis quem tetigerit qui
talis est non lotis ante
manib. lauabit uesti
menta sua
et lotus aqua inmundus
erit usq. ad uesperum
uas fictile quod tetigerit
confringetur
uas autem ligneum
lauabitur aqua
si sanatus fuerit qui huius
cemodi sustinet passionē
numerauit septem dies
post emundationem sui
et lotis uestib. ac toto
corpore in aquis uiuen
tib. erit mundus
die autem octauo sumet
duos turtures aut duos
pullos columbae
et ueniet in conspectum dñi
ad ostium tabernaculi tes
timonii dabitq. eos sacerdoti
qui faciet unum pro peccato
et alterum in holocaustū
rogabitq. pro eo coram dño

et emundetur a fluxu
seminis sui
uir de quo egreditur
semen coitus
lauabit aqua omne
corpus suum
et inmundus erit
usq. ad uesperum
uestem et pellem
quam habuerit
lauabit aqua et inmunda erit
usq. ad uesperum
mulier cum qua coierit laua
bitur aqua et inmunda
erit usq. ad uesperum
mulier quae redeunte mense
patitur fluxum sanguinis
septem dieb. separabitur
omnis qui tetigerit eam
inmundus erit usque
ad uesperum
et in quo dormierit uel sede
rit dieb. separationis suae
polluetur
qui tetigerit lectum eius
lauabit uestimenta sua
et ipse lotus aqua inmundus
erit usq. ad uesperum
omne uas super quod illa
sederit quisquis tetigerit
lauabit uestimenta sua
et lotus aqua inmundus
erit usq. ad uesperum
si coierit cum ea uir tempore
sanguinis menstrualis in
mundus erit septem dieb.
et omne stratum in quo
dormierit polluetur
mulier quae patitur multis
dieb. fluxum sanguinis non
tempore menstruali
uel quae post menstruum
sanguinem fluere non
cessat

quam diu subiacet passioni
inmunda erit quasi sit in tempore menstruo
omne stratum in quo dormierit
et uas in quo sederit pollutum erit
quicumq. tetigerit eam
lauabit uestimenta sua
et ipse lotus aqua inmundus erit usq. ad uesperum
si steterit sanguis et fluere cessarit
numerabit septem dies purificationis suae
et octauo die offeret pro se sacerdoti
duos turtures uel duos pullos columbae
ad ostium tabernaculi testimonii
qui unum faciet pro peccato et alterum in holocaustum
Rogabitq. pro ea sacerdos coram dno
et pro fluxu inmunditiae eius
Docebitis ergo filios israhel ut caueant inmunditiam
et non moriantur in sordib. suis
cum polluerint tabernaculum meum quod est inter eos
Ista est lex eius qui patitur fluxum seminis
et qui polluitur coitu
et quae menstruis temporib. separatur
uel quae iugi fluit sanguine
et hominis qui dormierit cum ea.

XVI Locutusq. est dns ad mosen
post mortem duum filiorum aaron
quando offerentes ignem alienum interfecti sunt
et praecepit ei dicens
Loquere ad aaron fratrem tuum
ne omni tempore ingrediatur sanctuarium quod est intra uelum
coram propitiatorio quo tegitur arca ut non moriatur
quia in nube apparebo super oraculum
nisi haec ante fecerit
uitulum offeret pro peccato et arietem in holocaustum
tunica linea uestietur
feminalib. lineis uerecunda celabit
accingetur zona linea cidarim lineam inponet capiti
haec enim uestimenta sunt sca
quib. cunctis cum lotus fuerit induetur
suscipietq. ab uniuersa multitudine filiorum israhel
duos hircos pro peccato et unum arietem in holocaustum
cumq. obtulerit uitulum et orauerit pro se et pro domo sua
duos hircos stare faciet coram dno in ostio tabernaculi testimonii
mittens super utrumq. sortem
unum dno et alterum capro emissario
cuius sors exierit dno offeret illum pro peccato

cuius autem in caprum
emissarium
statuet eum uiuum
coram dno
ut fundat praeces super
eo et emittat illum
in solitudinem
his rite celebratis
offeret uitulum
et rogans pro se et pro
domo sua immolabit eum
adsumptoque turibulo
quod de pru[nis] alta
ris impleue[rit]
et hauriens manu conposi
tum thymiama in incensum
ultra uelum intrabit in sca
ut positis super ignem
aromatib.
nebula eorum et uapor
operiat oraculum
quod est super testimo
nium et non moriatur
tollet quoq. de sanguine
uituli et asparget digito
septies contra propitia
torium ad orientem
cumq. mactauerit hircum
pro peccato populi
inferet sanguinem eius
intra uelum
sicut praeceptum est
de sanguine uituli
ut aspargat e regione
oraculi
et expiet scuarium ab in
munditiis filiorum isrl
et a praeuaricationib. eorum
cunctisq. peccatis
iuxta hunc ritum faciet
et tabernaculum
testimonii
quod fixum est inter eos
in medio sordium habita

tionis eorum
nullus hominum sit
in tabernaculo
quando pontifex ingre
ditur scuarium
ut roget pro se et pro domo
sua et pro uniuerso coetu
israhel donec egrediatur
cum autem exierit ad altare
quod coram dno est
oret pro se
et sumptum sanguinem
uituli atq. hirci
fundat super cornua eius
per gyrum
aspargensq. digito septies
expiet et sanctificet illud
ab inmunditiis filiorum
israhel
postquam emundarit scu
arium et tabernacu
lum et altare
tunc offerat hircum
uiuentem
et posita utraq. manu
super caput eius
confiteatur omnes iniqui
tates filiorum israhel
et uniuersa delicta atq.
peccata eorum
quae inprecans capiti eius
emittet illum per homi
nem paratum in desertum
cumq. portauerit hircus
omnes iniquitates eorum
in terram solitariam
et dimissus fuerit in deserto
reuertetur aaron in taber
naculum testimonii
et depositis uestib. quib.
indutus erat prius cum
intraret scuarium
relictisq. ibi lauabit car
nem suam in loco sco

INDUETURQ. UESTIMENTIS SUIS
ET POSTQUAM EGRESSUS
OBTULERIT HOLOCAUS
TUM SUUM AC PLEBIS
ROGABIT TAM PRO SE
QUAM PRO POPULO
ET ADIPEM QUI OBLATUS EST
PRO PECCATIS ADOLEBIT
SUPER ALTARE
ILLE UERO QUI DIMISERIT
CAPRUM EMISSARIUM
LAUABIT UESTIMENTA SUA
ET CORPUS AQUA
ET SIC INGREDIETUR IN CASTRA
UITULUM AUTEM ET HIRCUM
QUI PRO PECCATO FUERANT
IMMOLATI
ET QUORUM SANGUIS INLATUS
EST UT IN SCUARIO EXPI
ATIO CONPLERETUR
ASPORTABUNT EXTRA CASTRA
ET CONBURENT IGNI
TAM PELLES QUAM CARNES
EORUM ET FIMUM
ET QUICUMQ. CONBUSSERIT EA
LAUABIT UESTIMENTA SUA
ET CARNEM AQUA
ET SIC INGREDIETUR IN CASTRA
ERITQ. HOC UOBIS LEGITI
MUM SEMPITERNUM
MENSE SEPTIMO DECIMO DIE
MENSIS ADFLIGETIS ANIMAS
UESTRAS NULLUMQ.
FACIETIS OPUS
SIUE INDIGENA SIUE ADUENA QUI
PEREGRINATUR INTER UOS
IN HAC DIE EXPIATIO ERIT
UESTRI ATQ. EMUNDATIO
AB OMNIB. PECCATIS UESTRIS
CORAM DNO MUNDABIMINI
SABBATUM ENIM REQUI
ETIONIS EST
ET ADFLIGETIS ANIMAS UESTRAS
RELIGIONE PERPETUA

EXPIABIT AUTEM SACERDOS
QUI UNCTUS FUERIT ET CUIUS
INITIATAE MANUS
UT SACERDOTIO FUNGATUR
PRO PATRE SUO
INDUETURQ. STOLA LINEA
ET UESTIB. SCIS
ET EXPIABIT SCUARIUM ET
TABERNACULUM TESTI
MONII ATQ. ALTARE
SACERDOTES QUOQ. ET UNI
UERSUM POPULUM
ERITQ. HOC UOBIS LEGITIMUM
SEMPITERNUM
UT ORETIS PRO FILIIS ISRAHEL
ET PRO CUNCTIS PECCATIS
EORUM SEMEL IN ANNO
FECIT IGITUR SICUT PRAE
CEPERAT DNS MOSI. [illegible]
ET LOCUTUS EST DNS AD MOSEN
DICENS
LOQUERE AARON ET FILIIS EIUS
ET CUNCTIS FILIIS ISRAHEL
ET DICES AD EOS
ISTE EST SERMO QUEM MANDA
UIT DNS DICENS
HOMO QUILIBET DE DOMO
ISRAHEL
SI OCCIDERIT BOUEM AUT OUEM
SIUE CAPRAM IN CASTRIS
UEL EXTRA CASTRA
ET NON OBTULERIT AD OSTIUM
TABERNACULI OBLATIONEM
DNO REUS ERIT SANGUINIS
QUASI SANGUINEM FUDERIT
SIC PERIBIT DE MEDIO
POPULI SUI
IDEO OFFERRE DEBENT SACER
DOTI FILII ISRAHEL HOSTIAS
SUAS QUAS OCCIDUNT
IN AGRO
UT SCIFICENTUR DNO ANTE
OSTIUM TABERNACULI
TESTIMONII

et immolent eas hostias
pacificas dño
fundetq. sacerdos sangui
nem super altare dñi
ad ostium tabernaculi
testimonii
adolebit adipem in odorem
suavitatis dño
et nequaquam ultra immo
labunt hostias suas daemo
nib. cum quib. forni
cati sunt
legitimum sempiternum
erit illis et posteris eorum
et ad ipsos dices
homo de domo israhel et de
advenis qui peregrinan
tur apud vos
qui obtulerit holocaustum
sive victimam
et ad ostium tabernaculi
testimonii
non adduxerit eam ut offe
ratur dño interibit
de populo suo
homo quilibet de domo isra
hel et de advenis qui per
egrinantur inter eos
si comederit sanguinem
obfirmabo faciem meam
contra animam illius
et disperdam eum
de populo suo
quia anima carnis in
sanguine est
et ego dedi illum vobis ut
super altare in eo expietis
pro animab. vestris
et sanguis pro animae
piaculo sit
idcirco dixi filiis israhel
omnis anima ex vobis non
comedet sanguinem
nec ex advenis qui peregri
nantur inter vos
homo quicumq. de filiis isra
hel et de advenis qui per
egrinantur inter vos
si venatione atq. aucupio
ceperit feram vel avem
quib. vesci licitum est
fundat sanguinem eius
et operiat illud terra
anima enim omnis carnis
in sanguine est
unde dixi filiis israhel
sanguinem universae
carnis non comedetis
quia anima carnis in
sanguine est
et quicumq. comederit
illum interibit
anima quae comederit
morticinum vel captum
a bestia
tam de indigenis quam
de advenis
lavabit vestimenta sua
et semetipsum aqua
et contaminatus erit
usq. ad vesperum
et hoc ordine mundus fiet
quod si non laverit vesti
menta sua et corpus
portabit iniquitatem suam
locutusq. est dns
ad mosen dicens
loquere filiis israhel
et dices ad eos
ego dns ds vester
iuxta consuetudinem ter
rae aegypti in qua habi
tastis non facietis
et iuxta morem regionis
chanaan ad quam ego vos intro
ducturus sum non agetis
nec in legitimis eorum
ambulabitis

facietis iudicia mea et prae
cepta seruabitis et ambu
labitis in eis
ego dns ds uester
custodite leges meas atq.
iudicia quae faciens homo
uiuet in eis ego dns
omnis homo ad proximam
sanguinis sui non accedet
ut reuelet turpitudinem
eius ego dns
turpitudinem patris tui
et turpitudinem matris
tuae non discoperies
mater tua est non reuelabis
turpitudinem eius
turpitudinem uxoris patris
tui non discoperies turpi
tudo enim patris tui est
turpitudinem sororis tuae
ex patre siue ex matre quae
domi uel foris genita est
non reuelabis
turpitudinem filiae filii tui
uel neptis ex filia non reue
labis quia turpitudo
tua est
turpitudinem filiae uxoris
patris tui quam peperit
patri tuo et est soror tua
non reuelabis
turpitudinem sororis patris
tui non discoperies quia
caro est patris tui
turpitudinem sororis matris
tuae non reuelabis eo quod
caro sit matris tuae
turpitudinem patrui tui
non reuelabis
nec accedes ad uxorem eius
quae tibi adfinitate
coniungitur
turpitudinem nurus tuae
non reuelabis
quia uxor filii tui est
nec discoperies ignomi
niam eius
turpitudinem uxoris fra
tris tui non reuelabis
quia turpitudo fratris
tui est
turpitudinem uxoris tuae
et filiae eius non reuelabis
filiam filii eius et filiam
filiae eius non sumes
ut reueles ignominiam eius
quia caro illius sunt et talis
coitus incestus est
sororem uxoris tuae
in pelicatum eius
non accipies
nec reuelabis turpitudinem
eius adhuc illa uiuente
ad mulierem quae patitur
menstrua non accedes
nec reuelabis turpi
tudinem eius
cum uxore proximi
tui non coibis
nec seminis commixti
one maculaueris
de semine tuo ut consecre
tur idolo moloch non dabis
nec polluees nomen
di tui ego dns
cum masculo non commis
ceris coitu femineo
quia abominatio est
cum omni pecore non coibis
nec maculaueris cum eo
mulier non subcumbet
iumento nec miscebi
tur ei quia scelus est
nec polluamini in omnib. istis
quib. contaminatae sunt
uniuersae gentes
quas ego eiciam ante con
spec tum uestrum

et quib· polluta est terra
cuius ego scelera uisitabo
ut euomat habitatores suos
Custodite iudicia mea
atq· legitima mea
et non faciat ex omnib·
abominationib· istis
tam indigena quam colonus
qui peregrinantur apud uos
Omnes enim execrati
ones istas
fecerunt accolae terrae
qui fuerunt ante uos
et polluerunt eam
Cauete ergo ne et uos
similiter euomat
cum paria feceritis
sicut euomuit gentem
quae fuit ante uos
Omnis anima quae fecerit
de abominationib· his
quippiam peribit de
medio populi sui
Custodite mandata mea
nolite facere quae fecerunt
hii qui fuerunt ante uos
et ne polluamini in eis
ego dns ds uester
XIX Locutusque est dns ad mosen dicens
loquere ad omnem coetum
filiorum israhel et
dices ad eos
sancti estote quia ego scs
sum dns ds uester
unusquisq· matrem et
patrem suum timeat
sabbata mea custodite
ego dns ds uester
nolite conuerti ad idola
nec deos conflatiles
facietis uobis ego dns
ds uester
Si immolaueritis hostiam
pacificorum dno ut sit
placabilis
eo die quo fuerit immolata
comedetis eam et die altero
quicquid autem residuum
fuerit in diem tertium
igne comburetis
si quis post biduum
comederit ex ea
profanus erit et impie
tatis reus
portabit iniquitatem suam
quia scm dni polluit
et peribit anima illa
de populo suo
Cum messueris segetes
terrae tuae
non tondebis usq· ad solum
superficiem terrae
nec remanentes spicas
colliges
neq· in uinea tua racemos
et grana decidentia
congregabis
sed pauperib· et peregrinis
carpenda dimittes
ego dns ds uester
A non facietis furtum
B non mentiemini
nec decipiet unusquisq·
proximum suum
Γ non peierabis in nomine meo
nec pollues nomen
dei tui ego dns
Δ non facies calumniam
proximo tuo
nec ui opprimes eum
Ē non morabitur opus mercen
narii apud te usq· mane
Ϛ non maledices surdo
Z nec coram caeco pones
offendiculum
sed timebis dnm tuum
quia ego sum dns
H non facies quod iniquum est

NEC INIUSTE IUDICABIS
NEC CONSIDERES PERSONAM
PAUPERIS
NEC HONORES UULTUM POTENTIS
IUSTE IUDICA PROXIMO TUO
NON ERIS CRIMINATOR ET
SUSURRO IN POPULIS
NON STABIS CONTRA SANGUINEM
PROXIMI TUI EGO DNS
NE ODERIS FRATREM TUUM
IN CORDE TUO
SED PUBLICE ARGUE EUM
NE HABEAS SUPER ILLO PECCATUM
NEQ· QUAERAS ULTIONEM
NEC MEMOR ERIS INIURIAE
CIUIUM TUORUM
DILIGES AMICUM TUUM SICUT
TE IPSUM EGO DNS
LEGES MEAS CUSTODITE
IUMENTA TUA NON FACIES
COIRE CUM ALTERIUS
GENERIS ANIMANTIB·
AGRUM NON SERIS DIUERSO
SEMINE
UES QUAE EX DUOB· TEXTA
EST NON INDUERIS
HOMO SI DORMIERIT CUM MULI
ERE COITU SEMINIS
QUAE SIT ANCILLA ETIAM NUBILIS
ET TAMEN PRAETIO NON
REDEMPTA
NEC LIBERTATE DONATA
UAPULABUNT AMBO ET
NON MORIENTUR
QUIA NON FUIT LIBERA
PRO DELICTO AUTEM SUO OFFE
RET DNO AD OSTIUM TABER
NACULI TESTIMONII ARIETEM
ORABITQ· PRO EO SACERDOS
ET PRO DELICTO EIUS
CORAM DNO
ET PROPITIABITUR EI DIMIT
TETURQ· PECCATUM
QUANDO INGRESSI FUERITIS
TERRAM
ET PLANTAUERITIS IN EA
LIGNA POMIFERA
AUFERETIS PRAEPUTIA EORUM
POMA QUAE GERMINANT
INMUNDA ERUNT UOBIS
NEC EDETIS EX EIS
QUARTO ANNO OMNIS FRUCTUS
EORUM SCIFICABITUR
LAUDABILI DNO
QUINTO AUTEM ANNO COME
DETIS FRUCTUS CONGREGAN
TES POMA QUAE PROFERUNT
EGO DNS DS UESTER
NON COMEDETIS CUM SANGUINE
NON AUGURABIMINI NEC OBSER
UABITIS SOMNIA
NEQ· IN ROTUNDUM ATTON
DEBITIS COMAM
NEC RADETIS BARBAM
ET SUPER MORTUO NON IN
CIDETIS CARNEM UESTRAM
NEQ· FIGURAS ALIAS ET STIGMATA
FACIETIS UOBIS EGO DNS
NE PROSTITUAS FILIAM TUAM
ET CONTAMINETUR TERRA
ET IMPLEATUR PIACULO
SABBATA MEA CUSTODITE
ET SCUARIUM MEUM
METUITE EGO DNS
NE DECLINETIS AD MAGOS
NEC AB ARIOLIS ALIQUID SCISCI
TEMINI UT POLLUAMINI
PER EOS
EGO DNS DS UESTER
CORAM CANO CAPITE CONSURGE
ET HONORA PERSONAM SENIS
ET TIME DNM TUUM
EGO SUM DNS
SI HABITAUERIT ADUENA
IN TERRA UESTRA
ET MORATUS FUERIT IN UOBIS
NE EXPROBRETIS EI SED SIT
INTER UOS QUASI INDIGENA

et diligetis eum quasi
vosmet ipsos
fuistis enim et vos advenae
in terra aegypti
ego dns ds vester
nolite facere aliquid in
iquum in iudicio
in regula in pondere
in mensura
statera iusta et aequa
sint pondera
iustus modius aequusq.
sextarius
ego dns ds vester qui eduxi
vos de terra aegypti
custodite omnia prae
cepta mea
et universa iudicia ego dns
et facite ea
Locutusq. est dns
ad mosen dicens
haec loqueris filiis israhel
homo de filiis israhel et de
advenis qui habitant
in israhel
si quis dederit de semine suo
idolo moloch morte
moriatur
populus terrae lapidabit eum
et ego ponam faciem meam
contra illum
succidamq. eum de me
dio populi sui
eo quod dederit de semine
suo moloch
et contaminaverit sancta
rium meum
ac polluerit nomen sanctum meum
quod si neglegens
populus terrae
et quasi parvipendens
imperium meum
dimiserit hominem qui dede
rit de semine suo moloch

nec voluerit eum occidere
ponam faciem meam super
hominem illum et super
cognationem eius
succidamq. et ipsum et
omnes qui consense
runt ei
ut fornicarentur cum moloch
de medio populi sui
Anima quae declinaverit
ad magos et ariolos
et fornicata fuerit cum eis
ponam faciem meam
contra eam
et interficiam illam
de medio populi sui
sanctificamini et estote sci
quia ego dns ds vester
custodite praecepta mea
et facite ea
ego dns qui sanctifico vos
Qui maledixerit patri suo
aut matri morte moriatur
patri matriq. maledixit
sanguis eius sit super eum
si moechatus quis fuerit
cum uxore alterius
et adulterium perpetrarit
cum coniuge proximi sui
morte moriantur et moe
chus et adultera
Qui dormierit cum noverca
sua et revelaverit igno
miniam patris sui
morte moriantur ambo 14
sanguis eorum sit super eos
si quis dormierit cum
nuru sua
uterq. moriantur quia
scelus operati sunt
sanguis eorum sit super eos
Qui dormierit cum masculo
coitu femineo
uterq. operati sunt nefas

morte moriantur
Sit sanguis eorum super eos
qui supra uxorem filiam
duxerit matrem eius
scelus operatus est
uiuus ardebit cum ea
nec permanebit tantum
nefas in medio uestri
Qui cum iumento et pecore
coierit morte moriatur
pecus quoq. occidite
Mulier quae succubuerit cui
libet iumento simul inter
ficietur cum eo
Sanguis eorum sit super eos
Qui acceperit sororem suam
filiam patris sui uel filiam
matris suae
et uiderit turpitudinem eius
illaq. conspexerit ignominiam
fratris
nefariam rem operati sunt
occidentur in conspectu
populi sui
eo quod turpitudinem suam
mutuo reuelarint
et portabunt iniquita
tem suam
Qui coierit cum muliere
in fluxu menstruo et re
uelauerit turpitu
dinem eius
ipsaq. aperuerit fontem
sanguinis sui
interficientur ambo de
medio populi sui
Turpitudinem materterae
tuae et amitae tuae
non discoperies
qui hoc fecerit ignominiam
carnis suae nudauit
portabunt ambo iniqui
tatem suam
Qui coierit cum uxore
patrui sui uel abunculi
et reuelauerit ignominiam
cognationis suae
portabunt ambo
peccatum suum
absq. liberis morientur
Qui duxerit uxorem fratris
sui rem facit inlicitam
turpitudinem fratris
sui reuelabit
absq. filiis erunt
Custodite leges meas atq.
iudicia et facite ea
ne et uos euomat terra
quam intraturi estis
et habitaturi
Nolite ambulare in legitimis
nationum quas ego expul
surus sum ante uos
omnia enim haec fecerunt
et abominatus sum eos
uobis autem loquor
possidete terram eorum
quam dabo uobis in
hereditatem
terram fluentem
lacte et melle
ego dns ds uester
qui separaui uos a ce te
ris populis
Separate ergo et uos iumen
tum mundum ab inmundo
auem mundam ab inmunda
ne polluatis animas uestras
in pecore et in auib· et
cunctis quae mouentur
in terra
et quae uobis ostendi
esse polluta
eritis sancti mihi quia ego
scs sum dns
et separaui uos a ceteris popu
lis ut essetis mei
Uir siue mulier in quibus

pithonicus uel diuinationis
fuerit sps morte moriantur
lapidib· obruent eos
sanguis eorum sit super eos
XIII Dixit quoq· dns ad mosen
loquere ad sacerdotes
filios aaron et dices eis
ne contaminetur sacerdos
in mortib· ciuium suorum
nisi tantum in consanguineis
et propinquis
id est super matre et patre
et filio et filia
fratre quoq· et sorore
uirgine quae non est
nupta uiro
sed nec in principe populi
sui contaminabitur
non radent caput nec barbam
neq· in carnib· suis facient
incisuras
sci erunt deo suo et non
polluent nomen eius
incensum enim dni et panes
dei sui offerunt
et ideo sci erunt
scortum et uile prostibulum
non ducent uxorem
nec eam quae repudiata
est a marito
quia consecratus est deo suo
et panes propositi
onis offert
sit ergo scs quia et ego scs
sum dns qui scifico uos
sacerdotis filia si depre
hensa fuerit in stupro
et uiolauerit nomen
patris sui
flammis exuretur
Pontifex id est sacerdos
maximus inter fratres suos
super caput cuius fusum est
unctionis oleum

et cuius manus in sacerdo
tio consecratae sunt
uestitusq· est scis uestib·
caput suum non discoperiet
uestimenta non scindet
et ad omnem mortuum non
ingreditur omnino
super patre quoq· suo et
matre non contaminabitur
nec egredietur de scis
ne polluat scuarium dni
quia oleum scae unctionis
di sui est super eum
ego dns
Uirginem ducet uxorem
uiduam et repudiatam
et sordidam atq· mere
tricem non accipiet
sed puellam de populo suo
nec commisceat stirpem gene
ris sui uulgo gentis suae
quia ego dns qui scifico eum
Locutusq· est dns
ad mosen dicens
loquere ad aaron
homo de semine tuo per fami
lias qui habuerit maculam
non offeret panes deo suo
nec accedet ad ministe
rium eius
si caecus fuerit si claudus
si paruo uel grandi
et torto naso
si fracto pede si manu
si gibbus si lippus
si albuginem habens
in oculo
si iugem scabiem
si inpetiginem in corpore
uel hirniosus
omnis qui habuerit maculam
de semine aaron sacerdotis
non accedet offerre hos
tias dno nec panes

dō suo
uescetur tamen panib-
qui offeruntur in sc̄uario
ita dumtaxat ut intra uelum
non ingrediatur
nec accedat ad altare
quia maculam habet et con
taminare non debet
sc̄uarium meum
ego dn̄s qui sc̄ifico eos
Locutus est ergo moses ad
aaron et ad filios eius
et ad omnem israhel
cuncta quae sibi fuerant
imperata
XX Locutus quoq; est dn̄s
ad mosen dicens
Loquere ad aaron et ad
filios eius
ut caueant ab his quae con
secrata sunt filiis israhel
et non contaminent nomen
sc̄ificatorum mihi quae
ipsi offerunt
ego dn̄s
dic ad eos et ad poste
ros eorum
omnis homo qui accesserit
de stirpe uestra
ad ea quae consecrata sunt
et quae obtulerunt
filii israhel dn̄o
in quo est inmunditia
peribit coram dn̄o
ego sum dn̄s
Homo de semine aaron qui
fuerit leprosus aut pati
ens fluxum seminis
non uescetur ex his quae
sc̄ificata sunt mihi
donec sanetur
qui tetigerit inmundum
super mortuo et ex quo
egreditur semen

quasi coitus
et qui tangit reptile et quod
libet inmundum cuius
tactus est sordidus
inmundus erit usque
ad uesperum
et non uescetur ex his
quae sc̄ificata sunt
sed cum lauerit carnem suam
aqua et occubuerit sol
tunc mundatus uescetur
de sc̄ificatis quia ci-
illius est
morticinum et captum
a bestia non comedent
nec polluentur in eis
ego sum dn̄s
custodient praecepta mea
ut non subiaceant peccato
et moriantur in sc̄uario
cum polluerint illud
ego dn̄s qui sc̄ifico eos
omnis alienigena non come
det de sc̄ificatis
inquilinus sacerdotis
et mercennarius non
uescetur ex eis
quem autem sacerdos
emerit et qui uernacu
lus domus eius fuerit
hi comedent ex eis
si filia sacerdotis cuilibet
ex populo nupta fuerit
de his quae sc̄ificata sunt
et de primitiis non uescetur
sin autem uidua uel repu
diata et absq; liberis reuer
sa fuerit ad domum
patris sui
sicut puella consuerat
aletur cibis patris sui
omnis alienigena non
habet potestatem
comedendi ex eis

qui comederit de scificatis
per ignorantiam addet
quintam partem cum eo
quod comedit
et dabit sacerdoti in scuario
nec contaminabunt scifi
cata filiorum israhel
quae offerunt dno
ne forte sustineant iniqui
tatem delicti sui
cum scificata comederint
ego dns qui scifico uos
xiiii Locutusque est dns ad mosen
dicens
Loquere ad aaron et filios eius
et ad omnes filios israhel
dicesq· ad eos
homo de domo israhel et de
aduenis qui habitant
apud uos
qui obtulerit oblatio
nem suam
uel uota soluens uel
sponte offerens
quicquid illud obtulerit
in holocaustum dni
ut offeratur per uos
masculus inmaculatus erit
ex bub· et ex ouib· et ex capris
si maculam habuerit non offere
tis neq· erit acceptabile
homo qui obtulerit uicti
mam pacificorum dno
uel uota soluens uel
sponte offerens
tam de bub· quam de ouib·
inmaculatum offeret
ut acceptabile sit
omnis macula non erit in eo
si caecum fuerit si fractum
si cicatricem habens
si papulas
aut scabiem uel inpetiginem
non offeretis ea dno

neq· adolebitis ex eis
super altare dni
bouem et ouem aure et cau
dam amputatis uolunta
rie offerre potes
uotum autem ex his
solui non potest
omne animal quod contritis
uel tunsis uel sectis abla
tisq· testiculis est
non offeretis dno
et in terra uestra hoc
omnino non facietis
de manu alienigenae non
offeretis panes do uestro
et quicquid aliud dare
uoluerint
et quia corrupta et macu
lata sunt omnia
non suscipietis ea
Locutusq· est dns
ad mosen dicens
Bos ouis et capra cum
genita fuerint
septem dieb· erunt sub
ubere matris suae
die autem octauo et de in
ceps offerri poterunt
dno siue illa bos siue ouis
non simul immolabuntur
una die cum fetib· suis
si immolaueritis hostiam
pro gratiarum actione dno
ut possit esse placabilis
eodem die comedetis ea
non remanebit quicquam
in mane alterius diei
ego dns
custodite mandata mea
et facite ea ego dns
ne polluatis nomen
meum scm
ut scificer in medio
filiorum israhel

ego dns qui scifico uos
et eduxi de terra aegypti ut
essem uobis in dm ego dns
XXIII Locutus est dns ad mosen
dicens
Loquere filiis israhel
et dices ad eos
haec sunt feriae dni quas
uocabitis scas
sex dieb· facietis opus
dies septimus quia sabbati
requies est uocabitur scs
omne opus non facietis in eo
sabbatum dni est in cunctis
habitationib· uestris
haec sunt ergo feriae dni scae
quas celebrare debetis
temporib· suis
mense primo quarta decima
die mensis ad uesperum
phase dni est
et quinta decima die
mensis huius
sollemnitas azymorum
dni est
septem dieb· azyma
comedetis
dies primus erit uobis
celeberrimus scsq·
omne opus seruile
non facietis in eo
sed offeretis sacrificium
in igne dno septem dieb·
dies autem septimus erit
celebrior et sanctior
nullumq· seruile
fiet in eo opus
Locutusq· est dns
ad mosen dicens
Loquere filiis israhel
et dices ad eos
cum ingressi fueritis terram
quam ego dabo uobis
et messueritis segetem
feretis manipulos spicarum
primitias segetis uestrae
ad sacerdotem
qui eleuabit fasciculum
coram dno ut acceptabile
sit pro uobis
altero die sabbati et
sanctificabit illud
atq· in eodem die quo mani
pulus consecratur
caedetur agnus inmaculatus
anniculus in holocau
stum dni
et libamenta offerun
tur cum eo
duae decimae similae
conspersae oleo
in incensum dni odoremq·
suauissimum
libaq· uini quarta
pars hin
panem et polentam et pul
tes non comedetis ex segete
usq· ad diem qua offeratis
ex eo dno uestro
praeceptum est sempiter
num in generationib· ues
tris cunctisq· habitaculis
numerabitis ergo
ab altero die sabbati
in quo obtulistis manipu
lum primitiarum
septem ebdomadas plenas
usq· ad alteram diem exple
tionis ebdomadae septi
mae id est quinqua
ginta dies
et sic offeretis sacrificium
dno nouum ex omnib·
habitaculis uestris
panes primitiarum duos
de duab· decimis similae
fermentatae
quos coquetis in primitias dni

offeretisq· cum panib·
septem agnos inmacu
latos anniculos
et uitulum de armento
unum et arietes duos
et erunt in holocaustum
cum libamentis suis
in odorem suauis
simum dño
facietis et hircum
pro peccato
duosq· agnos anniculos
hostias pacificorum
cumq· eleuauerit eos sacer
dos cum panib· primiti
arum coram dño
cedent in usum eius
et uocabitis hunc diem
celeberrimum atque
sanctissimum
omne opus seruile
non facietis in eo
legitimum sempiternum
erit in cunctis habitacu
lis et generationib· uestris
Postquam autem messueri
tis segetem terrae
uestrae
non secabitis eam usque
ad solum
nec remanentes spicas
colligetis
sed pauperib· et peregrinis
carpenda dimittetis
ego dñs ds uester
XV Locutusq· est dñs ad mosen
dicens
loquere filiis israhel
mense septimo prima
die mensis
erit uobis sabbatum memo
riale clangentib· tubis
et uocabitur sanctum omne opus
seruile non facietis in eo

et offeretis holocau
stum dño
Locutusq· est dñs
ad mosen dicens
decimo die mensis
huius septimi
dies expiationum erit
celeberrimus
et uocabitur sanctus
adfligetisq· animas
uestras in eo
et offeretis holo
caustum dño
omne opus non facietis
in tempore diei huius
quia dies propitiationis est
ut propitietur uobis
dñs ds uester
omnis anima quae adflicta
non fuerit die hoc peribit
de populis suis
et quae operis quippiam
fecerit delebo eam
de populo suo
nihil ergo operis
facietis in eo
legitimum sempiternum
erit uobis
in cunctis generationib· et
habitationib· uestris
sabbatum requietionis est
adfligetis animas uestras
die nono mensis a uespere
usq· ad uesperum celebra
bitis sabbata uestra
Et locutus est dñs
ad mosen dicens
loquere filiis israhel
a quinto decimo die mensis
huius septimi
erunt feriae tabernaculo
rum septem dieb· dño
dies primus uocabitur cele
berrimus atq· sanctissimus

omne opus seruile
non facietis
Et septem dieb· offeretis
holocausta dno
Dies quoque octauus erit
celeberrimus atque
sanctissimus
et offeretis holocau-
stum dno
est enim coetus atque collectae
omne opus seruile
non facietis in eo
Et septem dieb· offeretis
holocausta dno
Haec sunt feriae dni quas uoca-
bitis celeberrimas et sanctas
offeretisque in eis obla-
tiones dno
holocausta et libamenta
iuxta ritum uniuscu-
iusque diei
exceptis sabbatis dni
donisque uestris
et quae offeretis ex uoto
uel quae sponte
tribuetis dno
A quinto decimo ergo
die mensis septimi
quando congregaueritis
omnes fructus terrae
uestrae
celebrabitis ferias dni
septem dieb·
die primo et die octauo erit
sabbatum id est requies
sumetisque uobis die primo
fructus arboris
pulcherrimae
spatulasque palmarum
et ramos ligni densarum
frondium
et salices de torrente
et laetabimini coram dno
do uestro

celebrabitisque sollemni-
tatem eius septem
dieb· per annum
legitimum sempiternum erit
in generationib· uestris
mense septimo festa
celebrabitis
et habitabitis in umbra-
culis septem dieb·
omnis qui de genere est
israhel manebit
in tabernaculis
ut discant posteri uestri
quod in tabernaculis
fecerim habitare
filios israhel
cum educerem eos
de terra aegypti
ego dns ds uester
Locutusque est moses
super sollemnitatib·
dni ad filios israhel
XXIIII Et locutus est dns ad mo-
sen dicens
praecipe filiis israhel
ut offerant tibi oleum
de oliuis
purissimum ac lucidum
ad concinnandas lucer-
nas iugiter
extra uelum testimonii in
tabernaculum foederis
ponetque eas aaron a uespere
usque in mane coram dno
cultu rituque perpetuo in
generationib· uestris
super candelabro mundis-
simo ponentur semper
in conspectu dni
accipies quoque similam
et coques ex ea duo-
decim panes
qui singuli habebunt
duas decimas

quorum senos altrinsecus
super mensam purissimam
coram dno statues
et pones super eos tus
lucidissimum
ut sit panis in monumento
oblationis dni
per singula sabbata mutabun
tur coram dno
suscepti a filiis israhel
foedere sempiterno
eruntq· aaron et filiorum eius
ut comedant eos in loco sco
quia scm scorum est de sacri
ficiis dni iure perpetuo
xvi Ecce autem egressus filius
mulieris israhelitis
quem pepererat de uiro aegyp
tio inter filios israhel
iurgatus est in castris cum
uiro israhelite
cumq· blasphemasset nomen
et maledixisset ei
adductus est ad mosen
uocabatur autem mater
eius salumith filia dabri
de tribu dan
miserunt q· eum in carcerem
donec nossent quid
iuberet dns
qui locutus est
ad mosen dicens
educ blasphemum extra castra
et ponant omnes qui audierunt
manus suas super caput eius
et lapidet eum uniuersus
populus
et ad filios israhel loqueris
homo qui maledixerit do suo
portabit peccatum suum
et qui blasphemauerit nomen
dni morte moriatur
lapidib· opprimet eum
omnis multitudo

siue ille ciuis seu per
egrinus fuerit
qui blasphemauerit nomen
dni morte moriatur
Qui percusserit et occiderit
hominem morte moriatur
qui percusserit animal
reddat uicarium
id est animam pro anima
qui inrogauerit maculam
cuilibet ciuium suorum
sicut fecit fiet illi
fracturam pro fractura
oculum pro oculo dentem
pro dente restituet
qualem inflixerit maculam
talem sustinere cogetur
qui percusserit iumentum
reddet aliud
qui percusserit hominem
punietur
aequum iudicium
sit inter uos
siue peregrinus siue
ciuis peccauerit
quia ego dns ds uester
Locutus est moses
ad filios israhel
et eduxerunt eum qui blas
phemauerat extra castra
ac lapidib· oppresserunt
fecerunt q· filii israhel
sicut praeceperat dns mosi
xvii Locutus q· est dns ad mosen
in monte sinai dicens
loquere filiis israhel
et dices ad eos
quando ingressi fueritis ter
ram quam ego dabo uobis
sabbatizet sabbatum dni
sex annis seres agrum tuum
et sex annis putabis uineam
tuam colligesque
fructus eius

SEPTIMO AUTEM ANNO SABBATUM
ERIT TERRAE REQUIETI
ONIS DNI
AGRUM NON SERES ET UINEAM
NON PUTABIS
QUAE SPONTE GIGNIT
HUMUS NON METES
ET UUAS PRIMITIARUM
TUARUM NON COLLIGES
QUASI UINDEMIAM
ANNUS ENIM REQUIETI
ONIS TERRAE EST
SED ERUNT UOBIS IN CIBUM
TIBI ET SERUO TUO ANCILLAE
ET MERCENNARIO TUO
ET ADUENAE QUI PEREGRI
NANTUR APUT TE
IUMENTIS TUIS ET PECORIB·
OMNIA QUAE NASCUNTUR
PRAEBEBUNT CIBUM
NUMERABIS QUOQ· TIBI SEPTEM
EBDOMADAS ANNORUM
ID EST SEPTEM SEPTIES QUAE
SIMUL FACIUNT ANNOS
QUADRAGINTA NOUEM
ET CLANGES BUCINA MENSE SEP
TIMO DECIMO DIE MENSIS
PROPITIATIONIS TEMPORE IN
UNIUERSA TERRA UESTRA
SCIFICABISQ· ANNUM
QUINQUAGESIMUM
ET UOCABIS REMISSIONEM
CUNCTIS HABITATORIB·
TERRAE TUAE
IPSE EST ENIM IUBELEUS
REUERTETUR HOMO AD
POSSESSIONEM SUAM
ET UNUSQUISQ· REDIBIT AD
FAMILIAM PRISTINAM
QUIA IOBELEUS EST QUIN
QUAGESIMUS ANNUS
NON SERETIS NEQ· METETIS
SPONTE IN AGRO NASCENTIA
ET PRIMITIAS UINDEMIAE
NON COLLIGETIS
OB SCIFICATIONEM IOBELEI
SED STATIM OBLATA COMEDETIS
ANNO IOBELEI REDIBUNT OMNES
AD POSSESSIONES SUAS ·
QUANDO UENDES QUIPPIAM
CIUI TUO UEL EMES AB EO
NE CONTRISTES FRATREM TUUM
SED IUXTA ANNORUM NUMERUM
IOBELEI EMES AB EO
ET IUXTA SUPPUTATIONEM
FRUGUM UENDET TIBI
QUANTO PLUS ANNI REMANSE
RINT POST IOBELEUM TANTO
CRESCET ET PRAETIUM
ET QUANTO MINUS TEMPORIS
NUMERAUERIS TANTO MINO
RIS EMPTIO CONSTABIT
TEMPUS ENIM FRUGUM
UENDET TIBI
NOLITE ADFLIGERE CON
TRIBULES UESTROS
SED TIMEAT UNUSQUISQ·
DM SUUM
QUIA EGO DNS DS UESTER
FACITE PRAECEPTA MEA ET IUDI
CIA CUSTODITE ET IMPLETE EA
UT HABITARE POSSETIS IN TERRA
ABSQ· ULLO PAUORE
ET GIGNAT UOBIS HUMUS
FRUCTUS SUOS
QUIB· UESCAMINI USQ·
IN SATURITATEM
NULLIUS IMPETUM
FORMIDANTES
QUOD SI DIXERITIS QUID COME
DEMUS ANNO SEPTIMO
SI NON SERUERIMUS NEQ· COLLI
GERIMUS FRUGES NOSTRAS
DABO BENEDICTIONEM MEAM
UOBIS ANNO SEXTO
ET FACIET FRUCTUS
TRIUM ANNORUM
SERETISQ· ANNO OCTAUO

et comedetis veteres
fruges usq· ad nonum annum
donec nova nascantur
edetis vetera
terra quoq· non veniet
in perpetuum
quia mea est et vos advenae
et coloni mei estis
unde cuncta regio posses-
sionis vestrae
sub redemptionis con-
dicione vendetur
Si adtenuatus frater tuus
vendiderit possessi-
unculam suam
et voluerit propinquus
eius potest redimere
quod ille vendiderat
sin autem non habuerit
proximum
et ipse pretium ad redimen-
dum invenire potuerit
conputabuntur fructus ex
eo tempore quo vendidit
et quod reliquum est
reddet emptori
sicq· recipiet posses-
sionem suam
quod si non invenerit manus
eius ut reddat pretium
habebit emptor quod emerat
usq· ad annum iobeleum
in ipso enim omnis venditio
redit ad dominum et ad pos-
sessorem pristinum
Qui vendiderit domum in-
tra urbis muros habebit
licentiam redimendi donec
unus impleatur annus
si non redemerit et
anni circulus fuerit
evolutus
emptor possidebit eam et
posteri eius in perpetuum

et redimi non poterit etiam
in iobeleo
si autem in villa fuerit
domus quae muros non
habet agrorum iure
venditur
si ante redempta non fuerit
in iobeleo revertetur
ad dominum
aedes Levitarum quae in
urbib· sunt semper
possunt redimi
si redemptae non fuerint
in iobeleo revertentur
ad dominos
quia domus urbium Levitica-
rum pro possessionib· sunt
inter filios Israhel
suburbana autem eorum
non veniant quia posses-
sio sempiterna est
Si adtenuatus fuerit frater
tuus et infirmus manu
et susceperis eum quasi
advenam et peregrinum
et vixerit tecum
ne accipias usuras ab eo nec
amplius quam dedisti
time Dm̅ tuum ut vivere
possit frater tuus apud te
pecuniam tuam non dabis
ad usuram
et frugum superabundan-
tiam non exiges
ego Dn̅s Ds̅ vester qui eduxi
vos de terra Aeg̅ypti
ut darem vobis terram Cha-
naan et essem vester Ds̅
Si paupertate conpulsus
vendiderit se tibi
frater tuus
non eum opprimes servi-
tute famulorum
sed quasi mercennarius

et colonus erit
usq· ad annum iobeleum
operabitur apud te
et postea egredietur
cum liberis suis
et revertetur ad cognati
onem et ad possessionem
patrum suorum
mei enim servi sunt et eos
eduxi ego de terra aegypti
non veneant condicione
servorum
ne adfligas eum per poten
tiam sed metuito dm̄ tuum
Servus et ancilla sint vobis
de nationib· quae in circuitu
vestro sunt
et de advenis qui peregri
nantur apud vos
vel qui ex his nati sunt
in terra vestra
hos habebitis famulos et
hereditario iure trans
mittetis ad posteros ac
possidebitis in aeternum
fratres autem vestros
filios israhel ne oppri
matis per potentiam
Si invaluerit apud vos manus
advenae atq· peregrini
et adtenuatus frater tuus
vendiderit se ei aut cui
quam de stirpe eius
post venditionem
potest redimi
qui voluerit ex fratrib·
suis redimet eum
et patruus et patruelis et
consanguineus et adfinis
sin autem et ipse potu
erit redimet se
supputatis dumtaxat annis
a tempore venditionis suae
usq· ad annum iobeleum

et pecunia qua ven
ditus fuerat
iuxta annorum numerum
et rationem mercen
narii supputata
si plures fuerint anni qui re
manserint usq· ad iobeleum
secundum hos reddet
pretium
si pauci ponet rationem iuxta
annorum numerum
et reddet emptori quod
reliquum est
annorum quib· ante servivit
mercedib· inputatis
non adfliget eum violenter
in conspectu suo
quod si per haec redimi
non potuerit
anno iobeleo egredietur
cum liberis suis
mei enim sunt servi fili
israhel quos eduxi de terra
aegypti ego dn̄s ds̄ vester
non facietis vobis idolum
nec sculptile
nec titulos erigetis
nec insignem lapidem
ponetis in terra ves
tra ut adoretis eum
ego enim sum dn̄s ds̄ vester
custodite sabbata mea
et pavete ad sanctuarium
meum ego dn̄s
si in praeceptis meis
ambulaveritis
et mandata mea custodi
eritis et feceritis ea
dabo vobis pluvias
temporib· suis
et terra gignet germen suum
et pomis arbores
replebuntur
adprehendit messis

TRITURA UINDEMIAM
ET UINDEMIA OCCUPABIT
SEMENTEM
ET COMEDETIS PANEM UESTRUM
IN SATURITATEM
ET ABSQUE PAUORE HABITABITIS
IN TERRA UESTRA
DABO PACEM IN FINIBUS UESTRIS
DORMIETIS ET NON ERIT
QUI EXTERREAT
AUFERAM MALAS BESTIAS
ET GLADIUS NON TRANSIBIT
TERMINOS UESTROS
PERSEQUIMINI INIMICOS UES
TROS ET CORRUENT
CORAM UOBIS
PERSEQUENTUR QUINQUE DE UES
TRIS CENTUM ALIENOS
ET CENTUM EX UOBIS
DECEM MILIA
CADENT INIMICI UESTRI IN CON
SPECTU UESTRO GLADIO
RESPICIAM UOS ET CRES
CERE FACIAM
MULTIPLICABIMINI ET FIRMABO
PACTUM MEUM UOBISCUM
COMEDETIS UETUSTISSIMA
UETERUM
ET UETERA NOUIS SUPERUENIEN
TIB. PROICIETIS
PONAM TABERNACULUM MEUM
IN MEDIO UESTRI
ET NON ABICIET UOS ANIMA MEA
AMBULABO INTER UOS ET ERO
UESTER DS
UOSQUE ERITIS POPULUS MEUS
EGO DNS DS UESTER QUI EDUXI
UOS DE TERRA AEGIPTIORUM
NE SERUIRETIS EIS
ET QUI CONFREGI CATENAS CERUI
CUM UESTRARUM UT IN
CEDERETIS ERECTI
QUOD SI NON AUDIERITIS ME
NEC FECERITIS OMNIA

MANDATA MEA
SI SPREUERITIS LEGES MEAS
ET IUDICIA MEA CON
TEMPSERITIS
UT NON FACIATIS EA QUAE A ME
CONSTITUTA SUNT
ET AD IRRITUM PERDUCATIS
PACTUM MEUM
EGO QUOQUE HAEC FACIAM UOBIS
UISITABO UOS UELOCITER
IN EGESTATE ET ARDORE
QUI CONFICIAT OCULOS UESTROS
ET CONSUMAT ANIMAS
UESTRAS
FRUSTRA SERETIS SEMENTEM
UESTRAM QUAE AB HOSTIB.
DEUORABITUR
PONAM FACIEM MEAM
CONTRA UOS
ET CORRUETIS CORAM
INIMICIS UESTRIS
ET SUBICIEMINI HIS
QUI ODERUNT UOS
ET FUGIETIS NEMINE
PERSEQUENTE
SIN AUTEM NEC SIC OBOEDI
ERITIS MIHI
ADDAM CORREPTIONES UES
TRAS SEPTUPLUM PROP
TER PECCATA UESTRA
ET CONTERAM DURITIAM
SUPERBIAE UESTRAE
DABOQUE CAELUM UOBIS DESUPER
SICUT FERRUM ET TERRAM
AENEAM
CONSUMETUR IN CASSUM
LABOR UESTER
NON PROFERET TERRA GER
MEN NEC ARBORES POMA
PRAEBEBUNT
SI AMBULAUERITIS EX AD
UERSO MIHI
NEC UOLUERITIS AUDIRE ME
ADDAM PLAGAS UESTRAS

sep tuplum propter
peccata uestra
emittamq. in uos bestias agri
quae consumant et uos
et pecora uestra
et ad paucitatem cuncta
redigant
desertaeq. fiant uiae uestrae
quod si nec sic uolueritis
recipere disciplinam
sed ambulaueritis
ex aduerso mihi
ego quoq. contra uos
aduersus incedam
et percutiam uos septies
propter peccata uestra
inducamq. super uos gladium
ultorem foederis mei
cumq. fugeritis in urbes mittam
pestilentiam in medio
uestri
et trademini in hostium manib.
postquam confregero
baculum panis uestri
ita ut decem mulieres coquant
panes in uno clibano
et reddant eos ad pondus
et comedetis et non
saturabimini
Sin autem nec per haec
audieritis me
sed ambulaueritis
contra me
et ego incedam aduersum uos
in furore contrario
et corripiam uos septem
plagis propter peccata
uestra
ita ut comedatis carnes
filiorum et filiarum
uestrarum
destruam excelsa uestra
et simulacra confringam
cadetis inter ruinas
idolorum uestrorum
et abominabitur uos
anima mea
in tantum ut urbes uestras
redigam in solitudinem
et deserta faciam sanc
tuaria uestra
nec recipiam ultra odo
rem suauissimum
disperdamq. terram uestram
et stupebunt super ea ini
mici uestri cum habita
tores illius fuerint
uos autem dispergam
in gentes
et euaginabo post uos
gladium
eritq. terra uestra deserta
et ciuitates destructae
tunc placebunt terrae
sabbata sua cunctis dieb.
solitudinis suae
quando fueritis in terra
hostili
sabbatizabit et requiescet
in sabbatis solitudinis suae
eo quod non requieuerit
in sabbatis uestris quando
habitabatis in ea
et qui de uobis remanserint
dabo pauorem in cordib.
eorum in regionib. hostium
terrebit eos sonitus
folii uolantis
et ita fugient quasi gladium
cadent nullo sequente
et corruent singuli super
fratres suos quasi
bella fugientes
nemo uestrum inimicis
audebit resistere
peribitis inter gentes
et hostilis uos terra
consumet

quod si et de his aliqui
remanserint
tabescent in iniquitatib.
suis in terra inimico
rum suorum
et propter peccata patrum
suorum et sua adfligentur
donec confiteantur peccata
sua et maiorum suorum
quib. praevaricati
sunt in me
et ambulaverunt
ex adverso mihi
ambulabo igitur et
ego contra eos
et inducam illos in ter
ram hostilem
donec erubescat incircum
cisa mens eorum
tunc orabunt pro impie
tatib. suis
et recordabor foederis mei
quod pepigi cum iacob
et isaac et abraham
terrae quoq. memor ero
quae cum relicta fuerit
ab eis
conplacebit sibi in sabbatis
suis patiens solitudinem
propter illos
ipsi vero rogabunt pro pec
catis suis eo quod abiece
rint iudicia mea et leges
meas despexerint
et tamen etiam cum essent
in terra hostili non pe
nitus abieci eos
neq. sic despexi ut con
sumerentur
et inritum facerem pactum
meum cum eis
ego enim sum dns
ds eorum
et recordabor foederis

mei pristini
quando eduxi eos de terra
aegypti in conspectu
gentium
ut essem dns ds eorum
ego dns
haec sunt praecepta atq.
iudicia et leges
quas dedit dns inter se et
filios israhel in monte
sinai per manum mosi
locutusq. est dns
ad mosen dicens
loquere filiis israhel
et dices ad eos
homo qui votum fecerit
et spoponderit do
animam suam
sub aestimatione dabit
pretium si fuerit
masculus
a vicesimo usq. ad sexa
gesimum annum
dabit quinquaginta siclos
argenti ad mensuram
sanctuarii
si mulier triginta
a quinto autem anno
usq. ad vicesimum
masculus dabit viginti
siclos femina decem
ab uno mense usq.
ad annum quintum
pro masculo dabuntur quinq.
sicli pro femina tres
sexagenarius et ultra mas
culus dabit quindecim
siclos femina decem
si pauper fuerit et aestima
tionem reddere non
valet
stabit coram sacerdote
et quantum ille aestima
verit et viderit eum

POSSE REDDERE TANTUM
DABIT
ANIMAL AUTEM QUOD IMMO
LARI POTEST DÑO SIQUIS
UOUERIT SCM ERIT
ET MUTARI NON POTERIT
ID EST NEC MELIUS MALO
NEC PEIUS BONO
QUOD SI MUTAUERIT
ET IPSUM QUOD MUTATUM EST
ET ILLUD PRO QUO MUTATUM
EST CONSECRATUM ERIT DÑO
ANIMAL INMUNDUM QUOD IMMO
LARI DÑO NON POTEST SIQUIS
UOUERIT ADDUCETUR
ANTE SACERDOTEM
QUI IUDICANS UTRUM BONUM
AN MALUM SIT STATUET
PRAETIUM
QUOD SI DARE UOLUERIT IS
QUI OFFERET
ADDET SUPRA AESTIMATIONIS
QUINTAM PARTEM
HOMO SI UOUERIT DOMUM SUAM
ET SCIFICAUERIT DÑO
CONSIDERAUIT EAM SACERDOS
UTRUM BONA AN MALA SIT
ET IUXTA PRETIUM QUOD AB
EO FUERIT CONSTITUTUM
UENUNDABITUR
SIN AUTEM ILLE QUI UOUERAT
UOLUERIT REDIMERE EAM
DABIT QUINTAM PARTEM
AESTIMATIONIS SUPRA
ET HABEBIT DOMUM
QUOD SI AGRUM POSSESSIONIS
SUAE UOUERIT ET CON
SECRAUERIT ILLUM DÑO
IUXTA MENSURAM SEMENTIS
AESTIMABITUR PRETIUM
SI TRIGINTA MODIIS HORDEI
SERITUR TERRA
QUINQUAGINTA SICLIS UEN
DETUR ARGENTI

SI STATIM AB ANNO INCIPIENTIS
IOBELEI UOUERIT AGRUM
QUANTO UALERE POTEST
TANTUM AESTIMABITUR
SIN AUTEM POST ALIQUAN
TUM TEMPORIS
SUPPUTABIT SACERDOS
PECUNIAM
IUXTA ANNORUM QUI RELIQUI
SUNT NUMERUM USQ.
AD IOBELEUM
ET DETRAHETUR EX PRETIO
QUOD SI UOLUERIT REDIMERE
AGRUM ILLE QUI UOUERAT
ADDET QUINTAM PARTEM
AESTIMATAE PECUNIAE
ET POSSIDEBIT EUM
SIN AUTEM NOLUERIT
REDIMERE
SED ALTERI CUILIBET FUE
RIT UENUNDATUS
ULTRA EUM QUI UOUERAT
REDIMERE NON POTERIT
QUIA CUM IOBELEI UENERIT
DIES SCIFICATUS ERIT DÑO
ET POSSESSIO CONSECRATA
AD IUS PERTINET
SACERDOTUM
SI AGER EMPTUS ET NON DE POS
SESSIONE MAIORUM SCIFI
CATUS ERIT DÑO
SUPPUTABIT SACERDOS IUXTA
ANNORUM NUMERUM USQ.
AD IOBELEUM PRETIUM
ET DABIT ILLE QUOD
UOUERAT DÑO
IN IOBELEO AUTEM REUERTETUR
AD PRIOREM DOMINUM
QUI UENDIDERAT EUM
ET HABUERAT IN SORTEM
POSSESSIONIS SUAE
OMNIS AESTIMATIO SICLO
SCUARII PONDERABITUR
SICLUS UIGINTI OBOLOS HABET

Primogenita quae
ad dnm pertinent
nemo scificare poterit
et vovere
sive bos sive ovis fuerit
dni sunt
quod si inmundum est animal
redimet qui obtulit iuxta
aestimationem suam
et addet quintam partem
pretii si redimere nolu
erit vendetur
quanto cumq·ate fuerit
aestimatum
Omne quod dno consecratur
sive homo fuerit sive animal
sive ager
non veniet nec redimi
poterit
quicquid semel fuerit
consecratum scm
scorum erit dno
et omnis consecratio quae
offertur ab homine
non redimetur sed
morte morietur
Omnes decimae terrae
sive de frugib· sive de
pomis arborum
dni sunt et illi scificantur
siquis autem redimere
voluerit decimas suas
addet quintam partem
earum
Omnium decimarum boves
oves et caprae
quae sub pastoris virga
transeunt
quicquid decimum venerit
scificabitur dno
non eligetur nec bonum
nec malum nec altero
commutabitur
siquis mutaverit
et quod mutatum est et
pro quo mutatum est
scificabitur dno et non
redimetur
haec sunt praecepta quae
mandavit dns mosi ad
filios israhel in monte sinai ,

EXPL· LEVITICUS QUI HEBRAICE
DICITUR UAIECRA · LEGE FELIX

INCIPIUNT CAPITUL LIBRI NUMERORUM

I Ubi praecepit dns mosi ut numerum
totius populi a viginti annis et
supra omnium virorum ac principum
familiarum describat excepta
tribu levi et qualiter castra
promoveantur vel ponant
II Descriptio tribus leviticae
et quomodo debeant in ministerio
dni officio mancipari
III Ubi praecepit maculatos extra
castra esse devotis recob de aqua
zelotipiae in adulterium
et uxorem
IIII De consecratione nazareorum
et oblationib· eorum quomodo
sacerdotes populum benedicant
V De dedicatione tabernaculi et al
taris et quod per duodecim dies
singuli principes tribuum optu
lerint de consecratione levita
rum et de lucernis contra aqui
lonem ponendis ut mensam
panum propositionis respiciant
VI De primo pascha in deserto et secun
do eorum qui primum facere
non potuerunt et tubis argen
teis ad convocandum populum
faciendis
VII Ubi mota castra cognato suo moses
suadet ut ad terram promissi

onis secum pergat. De murmura
tione populi et igne iracundiae
dī uindicantis in eos. De desiderio
populi quaerentis carnes cepas
et cucumeres et cetera et ino
lentium dulcissimum man desep
tuaginta praespiteris prophe
tantibus et de coturnicibus ad come
dendum eis irascente dō addu
tis et de sepulchris concupis
centiae

vii De murmuratione aaron et mariae
et de lepra mariae. De explora
toribus ad terram promissionis
considerandam missis de principibus
[illegible] De temptatione
populi et pauore. De iosue
et caleb. De iuramento dī qui per
semetipsum iurat nullum ex eis
terram promissam contingere

viii De sponte neis uotis de primitiis
separandis. De anima quae per
ignorantiā uel per superbiam
peccat. De homine ligna colligen
te die sabbati quae sententia
debuit dō imperante percelli.
De fimbriis in anguilis palliorum

x De certamine dathan core et abiron
et de interitu eorum. Ubi populus
contra mosen et aaron proter
murmura iussit. Ubi ira exit a dño
et populum percutere coepit.
et aaron turibulum cum thi
ama offerens prohibuerit uas
tatorem. De uirgis xii et uirga
aaron frondescente

xi De cura tabernaculi quod ad
sacerdotem pertinet. De pri
mogenitis redimendis et decimis
decimandis

xii De uitula rufa quae extra cas
tra mactatur. De expiatione.
De aqua contradictionis
et morte mariae.

xiii Ubi moses nuntios mittit ut edom
transitum petens et prohibi
tus est. De morte aaron
in monte hor. De eleazaro suc
cessore de filio eius. De ser
pente aeneo. De uenientibus ad seon
regem amorraeorum directis

xiiii De balach rege et balaam ariolo
ubi asina locuta est et quomo
do contrario benedixerit
populo israhel

xv Ubi populus initiatus est beel
phegor et iubet dōns principes
populi suspendi in patibulis
de sexto madianitae et fin
eeta fuerit utroque de bello
madianitis. Iterato de populo
iterum numerato. De filiabus
salphaad hereditatem quae
rentibus. De mosi morte prae
dicta et iosue ordinato
successore eius

xv De ritu sacrificii matutini et
holocausti facienti per singu
los menses quae sibi anno uer
tente succedunt. De obla tione
pentecosten. De obla tione
mensis . . . et uotis .
maliciam

xvi De interfectione madianitarum
et praeda eorum. De petitione
rubenitarum et gaditarum
qui in eadem terra animalium
merito sorte acciperent
et concisione mosi

xvii Hic profectionum loca commo
morat et ubi in quibus fixe
runt loca tentoria

xviii Ubi praecepit dns qualiter ter
ram promissionis sorte
diuidant et unaquaque tri
bus loci debeat fine concludi

xix Ubi iubentur urbes in fugitiuo
rum praesidia separari

et quis sit quid decreverit praesi
dio conpoueri. filii filiorum
ioseph mosen interpellant
pro filiab. salphaad ut heredi
tate donante in alia tribu con
iuncta sortiantur ne sortium
confusio fiat et aliorum pos
sessio ad alteros transeat
ac praeceptae sunt in tribu
sua in quib. voluissent
coniugio sociari

EXPLIC CAPIT

INCIPIT LIBER
NUMERORUM QUI
APPELLATUR HEBRA
ICE UAIEDDABER

GLORIA IN DEITATI TRINITATI AMEN

1 Locutusque est dns ad
mosen in deserto sinai
in tabernaculo foederis
prima die mensis secundi
anno altero egressionis
eorum ex aegypto dicens
tollite summam universae
congregationis filiorum
israhel
per cognationes et domos
suas et nomina singulorum
quicquid sexus est
masculini
a vicensimo anno et supra
omnium virorum for
tium ex israhel
et numerabitis eos per
turmas suas tu et aaron
eruntq. vobiscum principes
tribuum ac domorum
in cognationib. suis
quorum ista sunt nomina
De ruben elisur filius
sedeur
de simeon salamihel
filius surisaddai
de iuda naasson
filius aminadab
de issachar nathanahel
filius suar
de zabulon heliab
filius helon
filiorum autem ioseph
de ephraim helisama
filius ammiud
de manasse gamalihel
filius phadassur
de beniamin abidan
filius gedeonis
de dan ahiezer filius
ammisaddai
de aser phegihel
filius ochran
de gad heliasaph filius duhel

de nepthali ahira
filius henan
hii nobilissimi principes
multitudinis
per trib. et cognationes suas
et capita exercitus isrl
quos tulerunt moses et
aaron cum omni uulgi
multitudine
et congregauerunt primo
die mensis secundi
recensentes eos per cogna
tiones et domos ac familias
et capita et nomina
singulorum
a uicensimo et supra anno
sicut praeceperat
dns mosi
numeratiq. sunt in
deserto sinai
De ruben primogenito
israhelis
per generationes et fami
lias ac domos suas et no
mina capitum singulorum
omne quod sexus est
masculini
a uicensimo anno et supra
procedentium ad bellum
quadraginta sex milia
quingenti
De filiis symeon per genera
tiones et familias ac domos
cognationum suarum
recensiti sunt per nomina
et capita singulorum
omne quod sexus est
masculini
a uicensimo anno et supra
procedentium ad bellum
quinquaginta nouem
milia trecenti
De filiis gad per generationes
et familias ac domos
cognationum suarum
recensiti sunt per
nomina singulorum
a uiginti annis et supra
omnes qui ad bella
procederent
quadraginta quinq. milia
sescenti quinquaginta
De filiis iuda per generati
ones et familias ac do
mos cognationum suarū
per nomina singulorum
a uicensimo anno et supra
omnes qui poterant
ad bella procedere
recensiti sunt septua
ginta quattuor milia
sescenti
De filiis issachar per gene
rationes et familias
ac domos cognati
onum suarum
per nomina singulorum
a uicensimo anno et supra
omnes qui ad bella
procederent
recensiti sunt quinqua
ginta quattuor milia
quadringenti
De filiis zabulon per gene
rationes et familias
ac domos cognati
onum suarum
recensiti sunt per
nomina singulorum
a uicensimo anno et supra
omnes qui poterant ad
bella procedere
quinquaginta septem
milia quadringenti
De filiis ioseph filiorum
ephraim
per generationes et fami
lias ac domos

cognationum suarum
recensiti sunt per no
mina singulorum
a vicesimo anno et supra
omnes qui poterant
ad bella procedere
quadraginta milia
quingenti
Porro filiorum Manasse
per generationes et fami
lias ac domos cogna
tionum suarum
recensiti sunt per
nomina singulorum
a viginti annis et supra
omnes qui poterant
ad bella procedere
triginta duo milia ducenti
De filiis Beniamin per gene
rationes et familias ac do
mos cognationum suarum
recensiti sunt nominib·
singulorum
a vicesimo anno et supra
omnes qui poterant
ad bella procedere
triginta quinq· milia
quadringenti
De filiis Dan per generationes
et familias ac domos cog
nationum suarum
recensiti sunt nominib·
singulorum
a vicesimo anno et supra
omnes qui poterant
ad bella procedere
sexaginta duo milia
septingenti
De filiis Aser per generati
ones et familias ac domos
cognationum suarum
recensiti sunt per nomina
singulorum
a vicesimo anno et supra
omnes qui poterant
ad bella procedere
quadraginta milia
et mille quingenti
De filiis Nepthali per generati
ones et familias ac domos
cognationum suarum
recensiti sunt nominib·
singulorum
a vicesimo anno et supra
omnes qui poterant ad bella
procedere
quinquaginta quattuor
milia quadringenti
Hi sunt quos numeraverunt
Moses et Aaron et duodec
im principes Israhel
singulos per domos cogna
tionum suarum
fueruntq· omnes
filiorum Israhel
per domos et familias suas
a vicesimo anno et supra
qui poterant ad bella
procedere
sescenta tria milia virorum
quingenti quinquaginta
Levitae autem in tribu fami
liarum suarum non sunt
numerati cum eis
Locutusq· est Dns
ad Mosen dicens
tribum Levi noli numerare
neq· pones summam eorum
cum filiis Israhel
sed constitue eos super
tabernaculum testimonii
cuncta vasa eius et quicquid
ad caerimonias pertinet
ipsi portabunt
tabernaculum et omnia
utensilia eius
et erunt in ministerio
ac per gyrum tabernaculi

metabuntur
cum proficiscendum fuerit
deponent levitae
tabernaculum
cum castrametandum
erigent
quisquis externorum acces
serit occidetur
metabuntur autem castra
filii israhel
unusquisq. per turmas
et cuneos atq. exerci
tum suum
porro levitae per gyrum taber
naculi figent tentoria
ne fiat indignatio super multi
tudinem filiorum israhel
et excubabunt in custodiis
tabernaculi testimonii
fecerunt ergo filii israhel
iuxta omnia quae prae
ceperat dns mosi
Locutusq. est dns ad mosen
et aaron dicens
singuli per turmas signa
atq. vexilla
et domos cognationum
suarum
castrametabuntur
filii israhel
per gyrum tabernaculi
foederis
ad orientem iudas figet
tentoria per turmas
exercitus sui
eritq. princeps filiorum eius
naasson filius aminadab
et omnis de stirpe eius
summa pugnantium
septuaginta quattuor milia
sescentorum
iuxta eum castrametati
sunt de tribu issachar
quorum princeps fuit
nathanahel filius suar
et omnis numerus
pugnatorum eius
quinquaginta quattuor
milia quadringenti
In tribu zabulon princeps
fuit heliab filius helom
omnis de stirpe eius ex
ercitus pugnatorum
quinquaginta septem
milia quadringenti
universi qui in castris
iudae adnumerati sunt
fuerunt centum octoginta
sex milia quadringenti
et per turmas suas primi
egredientur
In castris filiorum ruben
ad meridianam plagam
erit princeps elisur
filius sedeur
et cunctus exercitus
pugnatorum eius
qui numerati sunt
quadraginta sex milia
quingentorum
Iuxta eum castrametati
sunt de tribu symeon
quorum princeps fuit
salamihel filius
surisaddai
et cunctus exercitus
pugnatorum eius
qui numerati sunt
quinquaginta novem
milia trecenti
In tribu gad princeps
fuit eliasaph
filius duhel
et cunctus exercitus
pugnatorum
eius qui nume
rati sunt
quadraginta quinq. milia

milia sescenti quin
quaginta
omnes qui recensiti sunt
in castris ruben
centum quinquaginta milia
et mille quadringenti
quinquaginta
per turmas suas in secundo
loco proficiscentur
Levabitur autem taberna
culum testimonii
per officia levitarum
et turmas eorum
quomodo erigetur ita
et deponetur
singuli per loca et ordines
suos proficiscentur
Ad occidentalem plagam
erunt castra filiorum
ephraim
quorum princeps fuit eli
sama filius ammiud
cunctus exercitus pugna
torum eius qui nume
rati sunt
quadraginta milia
quingenti
Et cum eis trib. filiorum
manasse
quorum princeps fuit gama
lihel filius phadassur
cunctus exercitus pugnato
rum eius qui numerati sunt
triginta duo milia ducenti
In tribu filiorum beniamin
princeps fuit abidan
filius gedeonis
et cunctus exercitus
pugnatorum eius qui
numerati sunt
triginta quinque
milia quadrin
genti
omnes qui numerati sunt

in castris ephraim
centum octo milia centum
per turmas suas tertii
proficiscentur
Ad aquilonis partem castra
metati sunt filii dan
quorum princeps fuit ahie
zer filius amisaddai
cunctus exercitus pugna
torum eius qui nume
rati sunt
sexaginta duo milia
septingenti
Iuxta eum fixere tentoria
de tribu aser
quorum princeps fuit phegi
hel filius ochran
cunctus exercitus pugna
torum eius qui nume
rati sunt
quadraginta milia et mille
quingenti
De tribu filiorum nepthalim
princeps fuit ahira
filius henan
cunctus exercitus pugna
torum eius
quinquaginta tria milia
quadringenti
omnes qui numerati sunt
in castris dan
fuerunt centum quinqua
ginta septem milia
sescenti
et novissimi proficiscentur
Hic numerus filiorum isrl
per domos cognationum
suarum
et turmas divisi exercitus
sescenta tria milia quin
genti quinquaginta
Levitae autem non
sunt numerati inter
filios israhel.

SICUT PRAECEPIT DNS MOSI
FECERUNTQ. FILII ISRAHEL
IUXTA OMNIA QUAE
MANDAVERAT DNS
CASTRAMETATI SUNT PER
TURMAS SUAS
ET PROFECTI PER FAMILIAS AC
DOMOS PATRUM SUORUM
IIII HAEC SUNT GENERATIONES
AARON ET MOSI
IN DIE QUA LOCUTUS EST DNS
AD MOSEN IN MONTE SINAI
ET HAEC NOMINA FILIORUM AARON
PRIMOGENITUS EIUS NADAB
DEIN ABIU ET ELEAZAR
ET ITHAMAR
HAEC NOMINA FILIORUM
AARON SACERDOTUM
QUI UNCTI SUNT ET QUORUM
REPLETAE ET CONSECRATAE
MANUS UT SACERDOTIO
FUNGERENTUR
MORTUI SUNT NADAB ET ABIU
CUM OFFERRENT IGNEM ALIENUM
IN CONSPECTU DNI IN DESERTO
SINAI ABSQ. LIBERIS
FUNCTIQ. SUNT SACERDOTIO
ELEAZAR ET ITHAMAR CORAM
AARON PATRE SUO
LOCUTUS EST DNS AD MOSEN DICENS
APPLICA TRIBUM LEVI ET FAC
STARE IN CONSPECTU
AARON SACERDOTIS
UT MINISTRENT EI ET EXCUBENT
ET OBSERVENT
QUICQUID AD CULTUM PERTINET
MULTITUDINIS
CORAM TABERNACULO
TESTIMONII
ET CUSTODIANT VASA TABER
NACULI SERVIENTES IN
MINISTERIO EIUS
DABISQ. DONO LEVITAS
AARONI ET FILIIS EIUS
QUIB. TRADITI SUNT A FILIIS ISRL
AARON AUTEM ET FILIOS EIUS
CONSTITUES SUPER CULTUM
SACERDOTII
EXTERNUS QUI AD MINISTRANDUM
ACCESSERIT MORIETUR
LOCUTUS EST DNS AD MOSEN
DICENS
EGO TULI LEVITAS A FILIIS ISRAHEL
PRO OMNI PRIMOGENITO
QUI APERIT VULVAM
IN FILIIS ISRAHEL
ERUNTQ. LEVITAE MEI
MEUM EST ENIM OMNE
PRIMOGENITUM
EX QUO PERCUSSI PRIMOGENI
TOS IN TERRA AEGYPTI
SCIFICAVI MIHI QUICQUID
PRIMUM NASCITUR IN ISRL
AB HOMINE USQ. AD PECUS
MEI SUNT EGO DNS
LOCUTUS EST DNS AD MOSEN
IN DESERTO SINAI DICENS
NUMERA FILIOS LEVI PER DOMOS
PATRUM SUORUM
ET FAMILIAS
OMNEM MASCULUM AB UNO
MENSE ET SUPRA
NUMERAVIT MOSES UT
PRAECEPERAT DNS
ET INVENTI SUNT FILII LEVI
PER NOMINA SUA
GERSON ET CAATH ET MERARI
FILII GERSON LEBNI ET SEMEI
FILII CAATH AMRAM ET IESSAAR
HEBRON ET OZIHEL
FILII MERARI MOOLI ET MUSI
DE GERSON FUERE FAMILIAE
DUAE LEBNITICA ET SEMEITICA
QUARUM NUMERATUS EST
POPULUS SEXUS MASCULINI
AB UNO MENSE ET SUPRA
SEPTEM MILIA QUINGENTORUM
HI POST TABERNACULUM

metabuntur ad occidentem
sub principe Eliasaph
filio Lahel
et habebunt excubias in
tabernaculo foederis
ipsum tabernaculum et
operimentum eius
tentorium quod trahitur
ante fores tecti foederis
et cortinas atrii
tentorium quoq. quod appen
ditur in introitu atrii
tabernaculi
et quicquid ad ritum
altaris pertinet
funes tabernaculi et
omnia utensilia eius
Cognatio Caath habebit
populos
Amramitas et Iessaaritas
et Hebronitas et Ozi
helitas
hae sunt familiae
Caathitarum
recensitae per nomina sua
omnes generis masculini
ab uno mense et supra
octo milia sescenti
habebunt excubias sanctuarii
et castrametabuntur
ad meridianam plagam
princepsq. eorum erit Elisa
phan filius Ozihel
et custodient arcam mensam
que et candelabrum
altaria et vasa sanctuarii
in quib. ministratur
et velum cunctamq. huius
modi supellectilem
princeps autem principum
Levitarum
Eleazar filius Aaron
sacerdotis
erit super excubitores

custodiae sanctuarii
at vero de Merari erunt
populi Moolitae
et Musitae
recensiti per nomina sua
omnes generis masculini
ab uno mense et supra
sex milia ducenti
princeps eorum Surihel
filius Abihahel
in plaga septentrionali
castrametabuntur
erunt sub custodia eorum
tabulae tabernaculi et vec
tes et columnae
ac bases earum
et omnia quae ad cultum
huius modi pertinent
columnaeq. atrii per circu
itum cum basib. suis
et paxilli cum funib. suis
Castrametabuntur ante
tabernaculum foederis
id est ad orientalem plagam
Moses et Aaron cum
filiis suis
habentes custodiam sanctuarii
in medio filiorum Israhel
quisquis alienus acces
serit morietur
omnes Levitae quos numera
verunt Moses et Aaron
iuxta praeceptum Dni
per familias suas in genere
masculino
a mense uno et supra
fuerunt viginti duo milia
et ait Dns ad Mosen
numera primogenitos sexus
masculini de filiis Israhel
a mense uno et supra
et habebis summam eorum
tollesq. Levitas mihi pro
omni primogenito

filiorum israhel
ego sum dns
et pecora eorum prouniuer
sis primogenitis pecoris
filiorum israhel
Recensuit moses sicut prae
ceperat dns primogenitos
filiorum israhel
et fuerunt masculi per
nomina sua a mense uno
et supra
uiginti duo milia ducenti
septuaginta tres
Locutusq. est dns ad mosen
dicens tolle leuitas proprimogeni
tis filiorum israhel
et pecora leuitarum
pro pecorib. eorum
eruntq. leuitae mei
ego sum dns
In pretio autem ducento
rum septuaginta trium
qui excedunt numerum
leuitarum
de primogenitis filiorum
israhel
accipies quinque siclos persin
gula capita ad mensuram
sanctuarii
siclus habet obolos uiginti
dabisq. pecuniam aaron
et filiis eius
pretium eorum qui
supra sunt
tulit igitur moses pecuniam
eorum qui fuerant amplius
et quos redemerant a leui
tis proprimogenitis
filiorum israhel
mille trecentorum sexa
ginta quinq. siclorum
iuxta pondus sanctuarii
et dedit eam aaroni
et filiis eius

iuxta uerbum quod
praeceperat ei dns
iiii Locutusq. est dns ad mosen
et aaron dicens
tolle summam filiorum caath
de medio leuitarum
per domos et familias suas
a tricesimo anno et supra
usq. ad quinquagesimum
annum
omnium qui ingrediuntur
ut stent et ministrent
in tabernaculo foederis
hic est cultus filiorum caath
tabernaculum foederis
et sanctum sanctorum ingredi
entur aaron et filii eius
quando mouenda sunt
castra
et deponent uelum quod
pendet ante fores
inuoluentq. eo arcam
testimonii
et operient rursum uela
mine ianthinarum pellium
extendentq. desuper pallium
totum hyacinthinum
et inducent uectes
mensam quoq. propositionis
inuoluent hyacinthino
pallio
et ponent cum ea turibula
et mortariola cyathos
et crateras ad liba
fundenda
panes semper in ea erunt
extendentq. desuper
pallium coccineum
quod rursum operient
uelamento ianthina
rum pellium
et inducent uectes
sumant et pallium
hyacinthinum

quo operient candelabrum
cum lucernis et for
cipib; suis.
et emunctoriis et cunctis
uasis olei quae ad concin
nandas lucernas neces
saria sunt
et super omnia ponent
operimentum ianthi
narum pellium
et inducent uectes
nec non et altare aureum
inuoluent hyacinthino
uestimento
et extendent desuper
operimentum ianthi
narum pellium
inducentq; uectes
Omnia uasa in quib; mini
stratur in scuario
inuoluent hyacinthino
pallio
et extendent desuper
operimentum ianthi
narum pellium
inducentq; uectes
Sed et altare mundabunt
cinere et inuoluent illud
purpureo uestimento
ponentq; cum eo omnia
uasa quib; in ministerio
eius utuntur
id est ignium receptacula
fuscinulas ac tridentes
uncinos et batilla
cuncta uasa altaris operient
simul uelamine ianthi
narum pellium
et inducent uectes
Cumq; inuoluerint aaron
et filii eius scuarium et
omnia uasa eius in commo
tione castrorum
tunc intrabunt filii caath

ut portent inuoluta et non
tangant uasa scuarii
ne moriantur
Ista sunt onera filiorum
caath in tabernaculo
foederis
super quos erit eleazar
filius aaron sacerdotis
ad cuius pertinet curam
oleum ad concinnandas
lucernas
et compositionis incensum
et sacrificium quod
semper offertur
et oleum unctionis
et quicquid ad cul[illegible]
tabernaculi per[illegible]
omniumq; uasorum q[illegible]
in scuario sunt
Locutusq; est dns ad mosen
et aaron dicens
Nolite perdere populum
caath de medio leuitarum
sed hoc facite eis ut uiuant
et non moriantur si teti
gerint scasctorum
aaron et filii eius intrabunt
ipsiq; dis ponent opera
singulorum
et diuident quid portare
quis debeat
alii nulla curiositate uide
ant quae sunt in scuario
priusquam inuoluantur
alioquin morientur
Locutus est dns
ad mosen dicens
tolle summam etiam
filiorum gerson
per domos ac familias
et cognationes suas
a triginta annis et supra
usq; ad annos quinquaginta
[illegible] numera

OMNES QUI INGREDIUNTUR
ET MINISTRANT IN TABER
NACULO FOEDERIS
HOC EST OFFICIUM FAMILIAE
GERSONITARUM
UT PORTENT CORTINAS TABER
NACULI ET TECTUM FOEDERIS
OPERIMENTUM ALIUD ET SUPER
OMNIA VELAMEN IANTHINUM
TENTORIUMQ. QUOD PENDET
IN INTROITU FOEDERIS
TABERNACULI
CORTINAS ATRII ET VELUM
IN INTROITU QUOD EST
ANTE TABERNACULUM
OMNIA QUAE AD ALTARE
PERTINENT
FUNICULOS ET VASA MINISTERII
IUBENTE AARON ET FILIIS EIUS
PORTABUNT FILII GERSON
ET SCIENT SINGULI CUI DEBEANT
ONERI MANCIPARI
HIC EST CULTUS FAMILIAE GER
SONITARUM IN TABERNA
CULO FOEDERIS
ERUNTQ. SUB MANU ITHAMAR
FILII AARON SACERDOTIS
FILIOS QUOQ. MERARI PER
FAMILIAS ET DOMOS PATRUM
SUORUM RECENSEBIS
A TRIGINTA ANNIS ET SUPRA USQ.
AD ANNOS QUINQUAGINTA
OMNES QUI INGREDIUNTUR
AD OFFICIUM MINISTERII
SUI ET CULTUM FOEDERIS
TESTIMONII
HAEC SUNT ONERA EORUM
PORTABUNT TABULAS TABER
NACULI ET VECTES EIUS
COLUMNAS ET BASES EARUM
COLUMNAS QUOQ. ATRII
PER CIRCUITUM
CUM BASIB. ET PAXILLIS
ET FUNIB. SUIS

OMNIA VASA ET SUPELLECTILEM
AD NUMERUM ACCIPIENT
SICQ. PORTABUNT
HOC EST OFFICIUM FAMILIAE
MERARITARUM
ET MINISTERIUM IN TABER
NACULO FOEDERIS
ERUNTQ. SUB MANU ITHAMAR
FILII AARON SACERDOTIS
RECENSUERUNT IGITUR MOSES
ET AARON ET PRINCIPES
SYNAGOGAE
FILIOS CAATH PER COGNATIONES
ET DOMOS PATRUM SUORUM
A TRIGINTA ANNIS ET SUPRA
USQ. AD ANNOS QUINQUA
GINTA
OMNES QUI INGREDIUNTUR
AD MINISTERIUM TABER
NACULI FOEDERIS
ET INVENTI SUNT DUO MILIA
SEPTINGENTI QUINQUAGINTA
HIC EST NUMERUS POPULI
CAATH QUI INTRAT TABER
NACULUM FOEDERIS
HOS NUMERAVIT MOSES
ET AARON
IUXTA SERMONEM DNI
PER MANUM MOSI
NUMERATI SUNT ET FILII GERSON
PER COGNATIONES ET DOMOS
PATRUM SUORUM
A TRIGINTA ANNIS ET SUPRA USQ.
AD ANNUM QUINQUAGESIMUM
OMNES QUI INGREDIUNTUR
UT MINISTRENT IN TABER
NACULUM FOEDERIS
ET INVENTI SUNT DUO MILIA
SESCENTI TRIGINTA
HIC EST POPULUS GERSO
NITARUM
QUOS NUMERAVERUNT
MOSES ET AARON IUXTA
VERBUM DNI

numerati sunt et filii mera
ri per cognationes et domos
patrum suorum
a triginta annis et supra
usq· ad annum quinqua
gesimum
omnes qui ingrediuntur
ad explendos ritus
tabernaculi foederis
et inventi sunt tria milia
ducenti
hic est numerus filio
rum merari
quos recensuerunt
moses et aaron
iuxta imperium dni
per manum mosi
omnes qui recensiti
sunt de levitis
et quos fecit ad nomen moses
et aaron et principes
israhel
per cognationes et domos
patrum suorum
a triginta annis et supra
usq· ad annum quinqua
gesimum
ingredientes ad ministe
rium tabernaculi
et onera portanda
fuerunt simul octo milia
quingenti octoginta
iuxta verbum dni recen
suit eos moses
unumquemq· iuxta offi
cium et onera sua
sicut praeceperat ei dns
V. m̄ Locutusq· dns ad mosen
dicens
praecipe filiis israhel ut eici
ant de castris
omnem leprosum et qui
semine fluit pollutusq·
est super mortuo

tam masculum quam femi
nam eicite de castris
ne contaminent ea cum habi
taverint vobiscum
feceruntq· ita filii israhel
et eiecerunt eos extra
castra
sicut locutus erat dns mosi
Locutus est dns
ad mosen dicens
loquere ad filios israhel
vir sive mulier cum fece
rint ex omnib· peccatis
quae solent hominib·
accidere
et per neglegentiam trans
gressi fuerint mandatum
dni atq· deliquerint
confitebuntur pecca
tum suum
et reddent ipsum caput
quintamq· partem de
super ei in quem
peccaverint
sin autem non fuerit
qui recipiat
dabunt dno et erit sacer
dotis
excepto ariete qui offer
tur pro expiatione ut sit
placabilis hostia
omnes quoq· primitiae quas
offerunt filii israhel
ad sacerdotem pertinent
et quicquid in sanctuarium
offertur a singulis
et traditur manib· sacerdo
tis ipsius erit
Locutus est dns
ad mosen dicens
loquere ad filios israhel
et dices ad eos
vir cuius uxor erraverit
maritumq· contemnens

dormierit cum alio uiro
et hoc maritus deprehen
dere non quiuerit
sed latet adulterium
et testib· argui non potest
quia non est inuenta
in stupro
si spiritus zelotypiae con
citauerit uirum contra
uxorem suam
quae uel polluta est uel falsa
suspicione appetitur
adducet eam ad sacerdotem
et offeret oblationem
pro illa
decimam partem sati fari
nae hordeaciae
non fundet super eum oleum
nec inponet tus
quia sacrificium zelotypiae
est et oblatio inuestigans
adulterium
offeret igitur eam sacerdos
et statuet coram dño
assumetq. aquam scam
in uase fictili
et pauxillum terrae de paui
mento tabernaculi
mittet in eam
cumq. steterit mulier
in conspectu dni
discooperiet caput eius et
ponet super manus illius
sacrificium recordatio
nis et oblationem
zelotypiae
ipse autem tenebit aquas
amarissimas
in quib· cum execratione
maledicta congessit
adiurabitq. eam et dicet
si non dormiuit uir
alienus tecum
et si non polluta es

deserto mariti toro
non te nocebunt aquae istae
amarissimae in quas
maledicta congessi
sin autem declinasti a uiro
tuo atq. polluta es
et concubuisti cum altero
his maledictionib· subiacebis
det te dns in maledictionem
exemplumq. cunctorum
in populo suo
putrescere faciat femur
tuum et tumens uterus
disrumpatur
ingrediantur aquae male
dictae in uentrem tuum
et utero tumescente
putrescat femur
et respondebit mulier
amen amen
scribetq. sacerdos in
libello ista maledicta
et delebit ea aquis amaris
simis in quas maledicta
congessit
et dabit ei bibere
quas cum exhauserit
tollet sacerdos de manu
eius sacrificium zelotypiae
et eleuabit illud coram dño
inponetq. super altare
ita dumtaxat ut prius pugil
lum sacrificii tollat de eo
quod offertur
et incendat super altare
et sic potum det mulieri
aquas amarissimas
quas cum biberit
si polluta est et contempto
uiro adulterii rea
pertransibunt eam aquae
maledictionis
et inflato uentre con
putrescet femur

eritq· mulier in maledictio
nem et in exemplum
omni populo
quod si polluta non fuerit
erit innoxia et faciet
liberos
Ista est lex zelotypiae si de
clinauerit mulier a uiro
suo et si polluta fuerit
maritusq· zelotypiae spiritu
concitatus adduxerit eam
in conspectu dni
et fecerit ei sacerdos iuxta
omnia quae scripta sunt
maritus absq· culpa erit
et illa recipiet iniqui
tatem suam
VIII Locutusq· est dns ad mosen
dicens
Loquere ad filios israhel.
et dices ad eos
uir siue mulier cum fecerint
uotum ut sci ficentur
et se uoluerint dno
consecrare
uino et omne quod inebriare
potest abstinebunt
acetum ex uino et ex qualibet
alia potione
et quicquid de uua exprimi
tur non bibent
uuas recentes siccasq·
non comedent
cunctis dieb· quib· ex uoto
dno consecrantur
quicquid ex uinea esse potest
a uua passa usq· ad acinum
non comedent
omni tempore separationis
suae nouacula non transi
bit per caput eius
usq· ad conpletum diem
quo dno consecratur
scs erit crescente caesarie

capitis eius
omni tempore consecrati
onis suae super mortuum
non ingredietur
ne super patris quidem et
matris et fratris sororis
q· funere contaminabitur
quia consecratio di sui
super caput eius est
omnes dies separationis suae
scs erit dno
Si autem mortuus fuerit
subito quispiam coram eo
polluetur caput con
secrationis eius
quod radet ilico et in eadem
die purgationis suae et
rursum septima
In octauo autem die offeret
duos turtures uel duos
pullos columbae sacerdoti
in introitu foederis
testimonii
facietq· sacerdos unum pro
peccato et alterum
in holocaustum
et deprecabitur pro eo quia
peccauit super mortuo
scificauitq· caput eius
in die illo
et consecrabit dno dies
separationis illius
offerens agnum anniculum
pro peccato
ita tamen ut dies priores
irriti fiant
quoniam polluta est
scificatio eius
Ista est lex consecrationis
cum dies quos ex uoto
decreuerat comple
buntur
adducet eum ad ostium
tabernaculi foederis

et offeret oblationem
eius dno
agnum anniculum inmacu
latum in holocaustum
et ouem anniculam inmacu
latam pro peccato
et arietem inmaculatum
hostiam pacificam
canistrum quoq. panum
azymorum qui con
spersi sint oleo
et lagana absq. fermento
uncta oleo ac libamina
singulorum
quae offeret sacerdos
coram dno
et faciet tam pro peccato
quam in holocaustum
arietem uero inmolabit
hostiam pacificam dno
offerens simul canistrum
azymorum et libamenta
quae ex more debentur
tunc radetur nazoreus
ante ostium tabernaculi
foederis caesarie con
secrationis suae
tolletq. capillos eius
et ponet super ignem
qui est suppositus sacri
ficio pacificorum
et armum coctum arietis
tortamq. absq. fermento
unam de canistro et laga
num azymum unum
et tradet in manib. nazorei
postquam rasum fuerit
caput eius
susceptaq. rursum ab eo
eleuabit in conspectu dni
et scificata sacerdotis erunt
sicut pectusculum
quod separari iussum
est et femur
posthaec potest bibere
nazoraeus uinum
ista est lex nazorei cum uoue
rit oblationem suam dno
tempore consecrati
onis suae
exceptis his quae inuene
rit manus eius
iuxta quod mente deuouerat
ita faciet ad perfectionem
scificationis suae
Locutus est dns ad mosen
dicens
loquere aaron et filiis eius
sic benedicetis filiis israhel
et dicetis eis
benedicat tibi dns et
custodiat te
ostendat dns faciem suam
tibi et misereatur tui
conuertat dns uultum suum
ad te et det tibi pacem
inuocabuntq. nomen meum
super filios israhel et
ego benedicam eis
vii Factum est autem in die qua
conpleuit moses taberna
culum et erexit illud
unxitq. et scificauit cum
omnib. uasis suis
altare similiter et uasa eius
obtulerunt principes isra
hel et capita familiarum
qui erant per singulas trib.
praefectiq. eorum qui numne
rati fuerant munera
coram dno
sex plaustra tecta cum
duodecim bub.
unum plaustrum obtulere
duo duces et unum
bouem singuli
obtuleruntq. ea in con
spectu tabernaculi

ait autem dns ad mosen
suscipe ab eis ut serviant in
ministerio tabernaculi
et trades ea levitis iuxta
ordinem ministerii sui
itaq. cum suscepisset moses
plaustra et boves tra
didit eos levitis
duo plaustra et quattuor
boves dedit filiis gerson
iuxta id quod habebant
necessarium
quattuor plaustra alia
et octo boves dedit
filiis merari
secundum officia
et cultum suum
sub manu ithamar filii
aaron sacerdotis
filiis autem caath non dedit
plaustra et boves
quia in sanctuario serviunt
et onera propriis por
tant umeris
igitur obtulerunt duces
in dedicationem altaris
die qua unctum est
oblationem suam
ante altare
dixitq. dns ad mosen
singuli duces per sin
gulos dies
offerant munera in dedi
cationem altaris
primo die obtulit oblatione
suam naasson filius amina
dab de tribu iuda
fueruntq. in ea acetabulum
argenteum pondo centum
triginta siclorum
fiala argentea habens
septuaginta siclos
iuxta pondus scuarii
utrumq. plenum simila
conspersa oleo in
sacrificium
mortariolum ex decem
siclis aureis plenum
incenso
bovem de armento et ari
etem et agnum anniculu
in holocaustum hircumq.
propeccato
et in sacrificio pacificorum
boves duos arietes quinq.
hircos quinq. agnos anni
culos quinq.
haec est oblatio naasson
filii aminadab
Secundo die obtulit natha
nahel filius suar dux de
tribu issachar acetabulum
argenteum
appendens centum
triginta siclos
fialam argenteam habentem
septuaginta siclos iuxta
pondus scuarii
utrumq. plenum simila
conspersa oleo in sacri
ficium
mortariolum aureum
habens decem siclos
plenum incenso
bovem de armento et ari
etem et agnum anniculum
in holocaustum hircumq.
propeccato
et in sacrificio pacificorum
boves duos arietes quinq.
hircos quinq. agnos
anniculos quinq.
haec fuit oblatio natha
nahel filii suar
Tertio die princeps fili
orum zabulon heliab
filius helon
obtulit acetabulum argen

teum appendens centum
triginta siclos
fialam argenteam habentem
septuaginta siclos ad
pondus scuarii
utrumq. plenum simila
conspersa oleo in
sacrificium
mortariolum aureum appen
dens decem siclos ple
num incenso
bouem dearmento arietem
et agnum anniculum in
holocaustum hircumq.
propeccato
et insacrificio pacificorum
boues duos arietes quinq.
hircos quinq. agnos annicu
los quinq.
haec est oblatio heliab
filii helon
Die quarto princeps filio
rum ruben helisur
filius sedeur
obtulit acetabulum argen
teum appendens centum
triginta siclos
fialam argenteam haben
tem septuaginta siclos
adpondus scuarii
utrumq. plenum simila
conspersa oleo in
sacrificium
mortariolum aureum
appendens decem siclos
plenum incenso
bouem dearmento et ari
etem et agnum anniculum
inholocaustum hircumq.
propeccato
et inhostias pacificorum
boues duos arietes quinq.
hircos quinq. agnos anni
culos quinq.

haec fuit oblatio elisur
filii sedeur
Die quinto princeps filiorum
symeon salamihel filius
surisaddai
obtulit acetabulum argen
teum appendens centum
triginta siclos
fialam argenteam habentem
septuaginta siclos ad
pondus scuarii
utrumq. plenum simila
conspersa oleo in
sacrificium
mortariolum aureum
appendens decem siclos
plenum incenso.
bouem dearmento et arie
tem et agnum anniculum
inholocaustum
hircumq. propeccato
et inhostias pacificorum
boues duos arietes quinq.
hircos quinq. agnos
anniculos quinq.
haec fuit oblatio salamihel
filii surisaddai
Die sexto princeps filiorum
gad heliasaph filius duhel
obtulit acetabulum argen
teum appendens centum
triginta siclos
fialam argenteam habentem
septuaginta siclos
adpondus scuarii
utrumq. plenum simila
conspersa oleo insacri
ficium
mortariolum aureum
appendens siclos decem
plenum incenso
bouem dearmento et ari
etem et agnum annicu
lum inholocaustum

hircumq. pro peccato
et in hostias pacificorum
boues duos arietes quinq.
hircos quinq. agnos
anniculos quinq.
haec fuit oblatio heli
asaph fili duhel.
Die septimo princeps filio
rum ephraim helisama
filius ammiud
obtulit acetabulum argen
teum appendens centum
triginta siclos
fialam argenteam habentem
septuaginta siclos ad
pondus scuarii
utrumq. plenum simila con
spersa oleo in sacrificium
mortariolum aureum
appendens decem siclos
plenum incenso
Bouem de armento et arie
tem et agnum anniculum
in holocaustum
hircumq. pro peccato
et in hostias pacificorum
boues duos arietes quinq.
hircos quinq. agnos
anniculos quinq.
haec fuit oblatio helisama
fili ammiud
Die octauo princeps filiorum
manasse gamalihel
filius phadassur
obtulit acetabulum argen
teum appendens centum
triginta siclos
fialam argenteam habentem
septuaginta siclos
ad pondus scuarii
utrumq. plenum simila con
spersa oleo in sacrificium
mortariolum aureum
appendens decem siclos

plenum incenso
Bouem de armento et arietem
et agnum anniculum in holo
caustum hircumq. pro peccato
et in hostias pacificorum
boues duos arietes quinq.
hircos quinq. agnos
anniculos quinq.
haec fuit oblatio gamalihel
fili phadassur
Die nono princeps filiorum
beniamin abidan filius
gedeonis
obtulit acetabulum argen
teum appendens centum
triginta siclos
fialam argenteam habentem
septuaginta siclos ad
pondus scuarii
utrumq. plenum simila con
spersa oleo in sacrificium
mortariolum aureum
appendens decem siclos
plenum incenso
Bouem de armento et arie
tem et agnum anniculum
in holocaustum
hircumq. pro peccato
et in hostias pacificorum
boues duos arietes quinq.
hircos quinq. agnos
anniculos quinq.
haec fuit oblatio abidan
fili gedeonis
Die decimo princeps filiorum
dan ahiezer filius
ammisaddai
obtulit acetabulum argen
teum appendens centum
triginta siclos
fialam argenteam habentem
septuaginta siclos ad pon
dus scuarii
utrumq. plenum simila con

SPERSA OLEO IN SACRIFICIUM
MORTARIOLUM AUREUM APPEN
DENS DECEM SICLOS
PLENUM INCENSO
BOUEM DE ARMENTO ET ARI
ETEM ET AGNUM ANNICULUM
IN HOLOCAUSTUM
HIRCUMQ. PRO PECCATO
ET IN HOSTIAS PACIFICORUM
BOUES DUOS ARIETES QUINQ.
HIRCOS QUINQ. AGNOS
ANNICULOS QUINQ.
HAEC FUIT OBLATIO AHIEZER
FILII AMMISADDAI
DIE UNDECIMO PRINCEPS
FILIORUM ASER PHAGA
IHEL · FILIUS OCHRAN
OBTULIT ACETABULUM ARGEN
TEUM APPENDENS CENTUM
TRIGINTA SICLOS
FIALAM ARGENTEAM HABENTEM
SEPTUAGINTA SICLOS
AD PONDUS SCUARII
UTRUMQ. PLENUM SIMILA CON
SPERSA OLEO IN SACRIFICIUM
MORTARIOLUM AUREUM APPEN
DENS DECEM SICLOS
PLENUM INCENSO
BOUEM DE ARMENTO ET ARI
ETEM ET AGNUM ANNICULUM
IN HOLOCAUSTUM
HIRCUMQ. PRO PECCATO
ET IN HOSTIAS PACIFICORUM
BOUES DUOS ARIETES QUINQ.
HIRCOS QUINQ. AGNOS
ANNICULOS QUINQ.
HAEC FUIT OBLATIO PHAGAIHEL
FILII OCHRAN
DIE DUODECIMO PRINCEPS
FILIORUM NEPTHALIM
AHIRA FILIUS HENAN
OBTULIT ACETABULUM ARGEN
TEUM APPENDENS CENTUM
TRIGINTA SICLOS
FIALAM ARGENTEAM HABENTEM
SEPTUAGINTA SICLOS AD
PONDUS SCUARII
UTRUMQ. PLENUM SIMILA CON
SPERSA OLEO IN SACRIFICIUM
MORTARIOLUM AUREUM
APPENDENS DECEM SICLOS
PLENUM INCENSO
BOUEM DE ARMENTO ET ARI
ETEM ET AGNUM ANNICULUM
IN HOLOCAUSTUM
HIRCUMQ. PRO PECCATO
ET IN HOSTIAS PACIFICORUM
BOUES DUOS ARIETES QUINQ.
HIRCOS QUINQ. AGNOS
ANNICULOS QUINQ.
HAEC FUIT OBLATIO AHIRA
FILII HENAN
HAEC IN DEDICATIONE ALTARIS
OBLATA SUNT A PRINCIPIB.
ISRAHEL IN DIE QUA CON
SECRATUM EST
ACETABULA ARGENTEA
DUODECIM
FIALAE ARGENTEAE DUODECIM
MORTARIOLA AUREA
DUODECIM
ITA UT CENTUM TRIGINTA ARGENTI
SICLOS HABERET UNUM
ACETABULUM
ET SEPTUAGINTA SICLOS
UNA FIALA
ID EST IN COMMUNE UASORUM
OMNIUM EX ARGENTO
SICLI DUO MILIA QUADRINGENTI
PONDERE SCUARII
MORTARIOLA AUREA · XII ·
PLENA INCENSO
DENOS SICLOS APPENDENTIA
PONDERE SCUARII
ID EST SIMUL AURI SICLI · CXX ·
BOUES DE ARMENTO IN HOLO
CAUSTUM DUODECIM
ARIETES DUODECIM

agni anniculi xii et liba
menta eorum
hircos xii pro peccato
hostiae pacificorum
boves xx et quattuor arie
tes lx hirci lx agni
anniculi lx
haec oblata sunt in dedica
tione altaris quando
unctum est
cumq. ingrederetur moses
tabernaculum foederis
ut consuleret oraculum
audiebat vocem loquentis
ad se de propitiatorio
quod erat super arcam tes
timonii inter duos cheru
bim unde et loquebatur ei
Locutus est dns ad mosen
dicens
loquere aaron et dices ad eum
cum posueris septem
lucernas
contra eam partem quam
candelabrum respicit
lucere debebunt
fecitq. aaron et inposuit
lucernas super candela
brum ut praeceperat
dns mosi
haec autem erat factura
candelabri
ex auro ductili tam medius
stipes quam cuncta quae
calamorum latere
nascebantur
iuxta exemplum quod osten
dit dns mosi ita operatus
est candelabrum
Et locutus est dns
ad mosen dicens
tolle levitas de medio
filiorum israhel
et purificabis eos iuxta
hunc ritum
aspargantur aqua lustrati
onis et radant omnes
pilos carnis suae
cumq. laverint vestimenta
sua et mundati fuerint
tollant bovem de armentis
et libamentum eius simi
lam oleo conspersam
bovem autem alterum
de armento tu accipies
pro peccato
et adplicabis levitas
coram tabernaculo
foederis
convocata omni multitu
dine filiorum israhel
cumq. levitae fuerint
coram dno
ponent filii israhel manus
suas super eos
et offeret aaron levitas
munus in conspectu dni
a filiis israhel
ut serviant in mini
sterio eius
levitae quoq. ponent
manus suas super
capita boum
e quib. unum facies
pro peccato
et alterum in holo
caustum dni
ut deprecteris pro eis
statuesq. levitas in con
spectu aaron et
filiorum eius
et consecrabis oblatos dno
ac separabis de medio
filiorum israhel
ut sint mei
et postea ingrediantur
tabernaculum foederis
ut serviant mihi

sicque purificabis et con
secrabis eos in oblati
one dñi
quoniam dono donati sunt
mihi a filiis israhel
pro primogenitis quaeque
aperiunt omnem uuluam
in israhel accipi eos
mea sunt omnia primogenita
filiorum israhel
tam ex hominib. quam
ex iumentis
ex die quo percussi omne
primogenitum in terra
aegypti sanctificaui eos mihi
et tuli leuitas pro cunctis
primogenitis filiorum
israhel
tradidiq. eos dono aaroni et
filiis eius de medio populi
ut seruiant mihi pro israhel
in tabernaculo foederis
et orent pro eis ne sit in
populo plaga si ausi fue
rint accedere ad sanctuarium
feceruntq. moses et aaron
et omnis multitudo filio
rum israhel super leuitis
quae praeceperat dñs mosi
purificatiq. sunt et laue
runt uestimenta sua
eleuauitq. eos aaron
in conspectu dñi
et orauit pro eis ut purifi
cati ingrederentur ad
officia sua in taberna
culum foederis
coram aaron et filiis eius
sicut praecepit dñs mosi
de leuitis ita factum est
Locutus est dñs ad mosen
dicens
haec est lex leuitarum
a uiginti quinq. annis et supra
ingredientur ut ministrent
in tabernaculo foederis
cumq. quinquagesimum annum
aetatis impleuerint
seruire cessabunt
eruntq. ministri fratrum
suorum in tabernaculo
foederis
ut custodiant quae sibi fue
rint commendata
opera autem ipsa non faciant
sic dispones leuitas
in custodiis suis
Locutus est dñs ad mosen
in monte sinai anno secundo
postquam egressi sunt
de terra aegypti mense
primo dicens
faciant filii israhel phase
in tempore suo
quarta decima die mensis
huius ad uesperam
iuxta omnes caerimonias et
iustificationes eius
praecepitq. moses filiis isrl
ut facerent phase
qui fecerunt tempore suo
quarta decima die mensis ad
uesperam in monte sinai
iuxta omnia quae mandaue
rat dñs mosi fecerunt
filii israhel
Ecce autem quidam inmundi
super animam hominis
qui non poterant facere
pascha in die illo
accedentes ad mosen
et aaron dixerunt ei
inmundi sumus super
animam hominis
quare fraudamur ut non
ualeamus offerre obla
tionem dño in tempore
suo inter filios israhel.

quib. respondit moses
state ut consulam quid prae
cipiat dns de uobis
Locutus q. est dns
ad mosen dicens
Loquere filiis israhel.
homo qui fuerit inmundus
super anima sive in uia pro
cul in gente uestra
faciat phase dno mense
secundo
quarta decima die mensis
ad uesperam
cum azymis et lactucis agre
stib. comedet illud
non relinquent ex eo
quippiam usq. mane
et os eius non confringent
omnem ritum phase
obseruabunt
si quis autem et mundus est
et in itinere non fuit
et tamen non fecit phase
exterminabitur anima illa
de populis suis
quia sacrificium dno non
obtulit tempore suo
peccatum suum ipse
portabit
peregrinus quoq. et aduena
si fuerit apud uos
faciet phase dni iuxta caeri
monias et iustifica
tiones eius
praeceptum idem erit
apud uos tam aduenae
quam indigenae
Igitur die qua erectum est
tabernaculum operuit
illud nubes
a uespere autem super ten
torium erat quasi species
ignis usq. mane
sic fiebat iugiter
per diem operiebat
illud nubes
et per noctem quasi
species ignis
cumq. ablata fuisset nubes
quae tabernaculum
protegebat
tunc proficiscebantur
filii israhel
et in loco ubi stetisset
nubes ibi castrametaban
tur
ad imperium dni proficisce
bantur et ad imperium illius
figebant tabernaculum
cunctis dieb. quib. stabat
nubes super tabernaculum
manebant in eodem loco
et si euenisset ut multo
tempore maneret
super illud
erant filii israhel
in excubiis dni
et non proficiscebantur quot
quot dieb. fuisset nubes
super tabernaculum
ad imperium dni erigebant
tentoria et ad imperium
illius deponebant
si fuisset nubes a uespere
usq. mane et statim dilu
culo tabernaculum reli
quisset proficisce
bantur
et si post diem et noctem
recessisset dissipabant
tentoria
siue duo diebus uno mense
uel longiori tempore
fuisset super taber
naculum
manebant filii israhel in
eodem loco et non
proficiscebantur

statim autem ut recessis
set mouebant castra
per uerbum dñi figebant
tentoria et per uerbum
illius proficiscebantur
erantq. in excubiis dñi
iuxta imperium eius
per manum mosi
Locutus est dñs ad mosen
dicens
fac tibi duas tubas argen
teas ductiles
quib· conuocare possis mul
titudinem quando moven
da sunt castra
cumq. increpueris tubis
congregabitur ad te omnis
turba ad ostium foede
ris tabernaculi
si semel clangueris uenient
ad te principes et capita
multitudinis israhel
sin autem prolixior atq. con
cisus clangor increpuerit
mouebunt castra primi qui
sunt ad orientalem plagam
in secundo autem sonitu et
pari ululatu tubae
leuabunt tentoria qui habi
tant ad meridiem
et iuxta hunc modum reli
qui facient ululantib·
tubis in profectione
quando autem congregan
dus est populus
simplex tubarum clangor
erit et non concise
ululabunt
filii aaron sacerdotes
clangent tubis
eritq. hoc legitimum sempi
ternum in generatio
nib· uestris
si exieritis ad bellum
de terra uestra
contra hostes qui dimi
cant aduersum uos
clangetis ululantib· tubis
et erit recordatio uestri
coram dño dõ uestro
ut eruamini de manib· inimi
corum uestrorum
siquando habebitis epulum
et dies festos et kalendas
canetis tubis super holo
caustis et pacificis
uictimis
ut sint uobis in recordati
onem di uestri ego dñs
ds uester
VII Anno secundo mense secun
do uicesima die mensis
eleuata est nubes de taber
naculo foederis
profectiq. sunt filii israhel
per turmas suas de deser
to sinai
et recubuit nubes in soli
tudine pharan
mouerunt q. castra primi
iuxta imperium dñi in manu
mosi filii iuda per tur
mas suas
quorum princeps erat naas
son filius aminadab
in tribu filiorum issachar
fuit princeps nathanahel
filius suar
in tribu zabulon erat princeps
heliab filius helon
depositumq. est taber
naculum
quod portantes egressi sunt
filii gerson et merari
profectiq. sunt et filii
ruben per turmas
et ordinem suum
quorum princeps erat

helisur filius sedeur
In tribu autem filiorum
symeon princeps fuit
salamihel filius
surisaddai
Porro in tribu gad erat
princeps elisaph filius
duhel
Profectiq. sunt et caathitae
portantes sanctuarium
tamdiu tabernaculum por
tabatur donec uenirent
ad erectionis locum
mouerunt castra et filii
ephraim per turmas suas
In quorum exercitu prin
ceps erat helisama
filius amiud
In tribu autem filiorum
manasse princeps fuit
gamalihel filius phadassur
Et in tribu beniamin dux
abidan filius gedeonis
Nouissimi castrorum omnium
profecti sunt filii dan
per turmas suas
In quorum exercitu princeps
fuit ahiezer filius
amisaddai
In tribu autem filiorum
aser erat princeps phagi
hel filius ochran
Et in tribu filiorum nepthal
im princeps fuit achira
filius henan
haec sunt castra et profecti
ones filiorum israhel
per turmas suas quando
egrediebantur
Dixitq. moses hobab
filio rahuhel madia
nitae cognato suo
Proficiscimur ad locum
quem dns daturus est nobis
ueni nobiscum ut bene faci
amus tibi
quia dns bona promisit
israheli
cui ille respondit
Non uadam tecum sed reuer
tar in terram meam
in qua natus sum
Et ille noli inquit
relinquere nos
tu enim nosti in quib. locis
per desertum castra
ponere debeamus
et eris ductor noster
cumq. nobiscum ueneris
quicquid optimum fuerit
ex opib. quas nobis tradi
turus est dns dabimus tibi
Profecti sunt ergo de
monte dni uia trium
dierum
arcaq. foederis dni praece
debat eos per tres dies
prouidens castrorum
locum
Nubes quoq. dni super eos
erat per diem cum
incederent
Cumq. eleuaretur arca
dicebat moses
Surge dne et dissipentur
inimici tui
et fugiant qui oderunt
te a facie tua
Cum autem depone
retur aiebat
Reuertere dne ad multitudi
nem exercitus israhel
Interea ortum est murmur
populi quasi dolentium
pro labore contra dnm
quod cum audisset
iratus est
et accensus in eos ignis

devoravit extremam
castrorum partem
cumque clamasset popu
lus ad mosen
oravit moses dnm et ab
sorptus est ignis
vocavitque nomen loci
illius incensio
eo quod succensus fuisset
contra eos ignis dni
vulgus quippe promiscuum
quod ascenderat cum eis
flagravit desiderio sedens
et flens iunctis sibi pari
ter filiis israhel et ait
quis dabit nobis ad ves
cendum carnes
recordamur piscium
quos comedebamus
in aegypto gratis
in mentem nobis veniunt
cucumeres et pepones
porrique et cepae et alia
anima nostra arida est
nihil aliud respiciunt oculi
nostri nisi man
erat autem man quasi semen
coriandri coloris bdellii
circuibatque populus et
colligens illud frangebat
mola sive terebat
in mortario
coquens in olla et faciens
ex eo tortulas
saporis quasi panis oleati
cumque descenderet nocte
super castra ros
descendebat pariter
et man
audivit ergo moses flentem
populum per familias
singulos per ostia
tentorii sui
iratusque est furor dni valde

sed et mosi intolleranda res
visa est et ait ad dnm
cur adflixisti servum tuum
quare non invenio
gratiam coram te
et cur inposuisti pondus
universi populi huius
super me
numquid ego concepi omnem
hanc multitudinem
vel genui eam
ut dicas mihi porta eos
in sinu tuo
sicut portare solet
nutrix infantulum
et defer in terram pro qua
iurasti patrib. eorum
unde mihi carnes ut dem
tantae multitudini
flent contra me dicentes
da nobis carnes ut come
damus
non possum solus sustinere
omnem hunc populum
quia gravis mihi est
sin aliter tibi videtur obse
cro ut interficias me
et inveniam gratiam
in oculis tuis
ne tantis adficiar malis
dixitque dns ad mosen
congrega mihi septuaginta
viros de senib. israhel
quos tu nosti quod senes
populi sint ac magistri
et duces eos ad ostium
tabernaculi foederis
faciesque ibi stare tecum
ut descendam et loquar tibi
et auferam de spu tuo
tradamque eis
ut sustentent tecum
onus populi et non
tu solus graveris

populo quoq. dices
sanctificamini cras come-
detis carnes
ego enim audivi vos dicere
quis dabit nobis escas carnium
bene nobis erat in aegypto
ut det vobis dns carnes
et comedatis
non uno die nec duobus vel
quinque aut decem
nec viginti quidem
sed usq. ad mensem dierum
donec exeat per nares ves-
tras et vertatur in nausiam
eo quod reppuleritis dnm qui
in medio vestri est
et fleveritis coram eo dicentes
quare egressi sumus
ex aegypto
et ait moses sescenta milia
peditum huius populi sunt
et tu dicis dabo eis esum car-
nium mense integro
numquid ovium et boum
multitudo caedetur
ut possit sufficere
ad cibum
vel omnes pisces maris
in unum congregabun-
tur ut eos satient
cui respondit dns
numquid manus dni
invalida est
iam nunc videbis utrum
meus sermo opere
compleatur
venit itaque moses et nar-
ravit populo verba dni
et congregans septuaginta
viros de senib. israhel
quos stare fecit circa
tabernaculum
descenditq. dns per nubem
et locutus est ad eum

auferens de spu qui erat in
mose et dans septua-
ginta viris
cumq. requievisset in eis
sps prophetaverunt
nec ultra cessarunt
remanserant autem
in castris duo viri
quorum unus vocabatur
heldad et alter medad
super quos requievit sps
nam et ipsi descripti fue-
rant et non exierant
ad tabernaculum
cumq. prophetarent
in castris
cucurrit puer et nunti-
avit mosi dicens
heldad et medad prophe-
tant in castris
statim iosue filius nun
minister mosi et elec-
tus e plurib. ait
domine mi moses
prohibe eos
et ille quid inquit aemu-
laris pro me
quis tribuat ut omnis
populus prophetet
et det eis dns spm suum
reversusq. est moses
et maiores natu israhel
in castra
ventus autem egredi-
ens a dno
arreptas trans mare
coturnices
detulit et demisit in castra
itinere quantum uno die
confici potest
ex omni parte castrorum
per circuitum
volabantq. in aere duob. cubi-
tis altitudine super terram

surgens ergo populus toto
die illo et nocte ac die
altero
congregavit coturnicum
qui parum decem choros
et siccaverunt eas per
gyrum castrorum
adhuc carnes erant in dentib·
eorum nec defecerat
huiuscemodi cib·
et ecce furor dni concitatus
in populum percussit
eum plaga magna nimis
vocatusq· est ille locus sepul
chra concupiscentiae
ibi enim sepelierant populum
qui desideraverat
VIII Egressi autem de sepulchris
concupiscentiae venerunt
in aseroth et manserunt ibi
locutaq· est maria et aaron
contra mosen
propter uxorem eius aethi
opissam et dixerunt
num per solum mosen
locutus est dns
nonne et nobis similiter
est locutus
quod cum audisset dns
erat enim moses vir mitis
simus super omnes homi
nes qui morabantur in terra
statim locutus est ad eum
et ad aaron et mariam
egredimini vos tantum tres
ad tabernaculum foederis
cumq· fuissent egressi
descendit dns in columna
nubis et stetit in intro
itu tabernaculi
vocans aaron et mariam
qui cum issent dixit ad eos
audite sermones meos XII
siquis fuerit inter vos
propheta dni
in visione apparebo ei vel per
somnium loquar ad illum
at non talis servus meus moses
qui in omni domo mea
fidelissimus est
ore enim ad os loquor ei
et palam non per enigmata
et figuras dnm videt
quare igitur non timuistis
detrahere servo meo mosi
iratusq· contra eos abiit
nubes quoq· recessit quae
erat super tabernaculum
et ecce maria apparuit can
dens lepra quasi nix
cumq· respexisset eam
aaron et vidisset per
fusam lepra ait ad mosen
obsecro domine mi ne inponas
nobis hoc peccatum quod
stulte commisimus
ne fiat haec quasi mortua et
ut abortivum quod proici
tur de vulva matris suae
ecce iam medium carnis eius
devoratum est lepra
clamavitq· moses ad dnm
dicens ds obsecro sana eam
cui respondit dns
si pater eius spuisset
in faciem illius
nonne debuerat saltem septe
dierum rubore suffundi
separetur septem dieb·
extra castra et postea
revocabitur
exclusa est itaq· maria extra
castra septem dieb·
et populus non est motus
de loco illo donec revo
cata est maria
profectus est de aseroth
fixis tentoriis in deserto

pharan
ibi locutus est dns
ad mosen dicens
mitte uiros qui considerent
terram chanaan quam
daturus sum filiis israhel
singulos de singulis tribub.
ex principibus
fecit moses quod dns imperarat
de deserto pharan mittens
principes uiros
quorum ista sunt nomina
de tribu ruben semma
filium zacchur
de tribu symeon saphath
filium huri
de tribu iuda chaleb
filium iephonen
de tribu issachar igal
filium ioseph
de tribu ephraim osee
filium nun
de tribu beniamin phalti
filium raphu
de tribu zabulon geddihel
filium sodi
de tribu ioseph sceptri manas
se gaddi filium susi
de tribu dan ammihel
filium gemmalli
de tribu aser sthur
filium michahel
de tribu nepthali naabbi
filium uaphsi
de tribu gad guhel
filium machi
haec sunt nomina uirorum
quos misit moses ad con
siderandam terram
uocauitq. osee filium
nun iosue
misit ergo eos moses ad con
siderandam terram cha
naan et dixit ad eos

ascendite per meridia
nam plagam
cumq. ueneritis ad montes
considerate terram
qualis sit
et populum qui habitator
est eius
utrum fortis sit an infirmus
si pauci numero an plures
ipsa terra bona an mala
urbes quales murata
an absq. muris
humus pinguis an sterelis
nemorosa an absq. arborib.
confortamini et afferte
nobis de fructib. terrae
erat autem tempus quando
iam praecoquae uuae
uesci possunt
cumq. ascendissent explora
uerunt terram
a deserto sin usq. rohob
intrantib. emath
ascenderuntq. meridiem
et uenerunt in hebron
ubi erant ahiman et sisai
et tholmai filii enach
nam hebron septem annis
ante tanim urbem aegypti
condita est
pergentesq. usq. ad torren
tem botri absciderunt
palmitem cum uua sua
quem portauerunt in
uecte duo uiri
de malis quoq. granatis et de
ficis loci illius tulerunt
qui appellatus est nehelescol
id est torrens botri
eo quod botrum inde portas
sent filii israhel
reuersiq. exploratores
terrae post quadra
ginta dies

omni regione circuita
venerunt ad mosen et aaron
et ad omnem coetum
filiorum israhel
in desertum pharan
quod est in cades
locutiq. eis et omni
multitudini
ostenderunt fructus terrae
et narraverunt dicentes
venimus in terram ad
quam misisti nos
quae revera fluit lacte
et melle ut ex his fructib.
cognosci potest
sed cultores fortis
simos habet
et urbes grandes atq. muratas
stirpem enach vidimus ibi
amalech habitat in meridie
hettheus et iebuseus et
amorreus in montanis
chananeus vero moratur
iuxta mare et circa
fluenta iordanis
inter haec caleb compescens
murmur populi qui orie
batur contra mosen ait
ascendamus et posside
amus terram
quoniam poterimus
obtinere eam
alii vero qui fuerant
cum eo dicebant
nequaquam ad hunc populum
valemus ascendere quia
fortior nobis est
detraxeruntq. terrae
quam inspexerant apud
israhel dicentes
terra quam lustravimus
devorat habitatores suos
populus quem aspeximus
procerae staturae est

ibi vidimus monstra quaedam
filiorum enach de genere
giganteo
quib. comparati quasi lucu
stae videbamur
XIIII igitur vociferans omnis
turba flevit nocte illa
et murmurati sunt contra
mosen et aaron cuncti
filii israhel dicentes
utinam mortui essemus in
aegypto et non in hac
vasta solitudine
utinam pereamus et non in
ducat nos dns in terram istam
ne cadamus gladio et uxores
ac liberi nostri ducantur
captivi
nonne melius est reverti
in aegyptum
dixeruntq. alter ad alterum
constituamus nobis ducem
et revertamur in aegyptum
quo audito moses et aaron
ceciderunt proni in terram
coram omni multitudine
filiorum israhel
at vero iosue filius nun et
chaleb filius iepphonne
qui et ipsi lustraverant terram
sciderunt vestimenta sua
et ad omnem multitudinem
filiorum israhel locuti sunt
terram quam circuivimus
valde bona est
si propitius fuerit dns
inducet nos in eam
et tradet humum lacte
et melle manantem
nolite rebelles esse
contra dnm
neq. timeatis populum
terrae huius
quia sicut panem ita eos

possumus deuorare
recessit ab illis omne
praesidium
dns nobiscum est nolite
metuere
cumq. clamaret omnis
multitudo
et lapidib. eos uellet
opprimere
apparuit gloria dni super
tectum foederis cunctis
filiis israhel.
et dixit dns ad mosen
usquequo detrahet
mihi populus iste
quousq. non credent mihi
in omnib. signis quae feci
coram eis
feriam igitur eos pestilen
tia atq. consumam
te autem faciam principem
super gentem magnam et
fortiorem quam haec est
et ait moses ad dnm
ut audiant aegypti de quorum
medio eduxisti popu
lum istum
et habitatores terrae huius
qui audierunt quod tu dne
in populo isto sis
et facie uidearis ad faciem
et nubes tua protegat illos
et in columna nubis prae
cedas eos per diem
et in columna ignis per noctem
quod occideris tantam mul
titudinem quasi unum
hominem
et dicant non poterant intro
ducere populum in terram
pro qua iurauerat
idcirco occidit eos
in solitudine
magnificetur ergo forti
tudo dni sicut iurasti dicens
dns patiens et multae
misericordiae
auferens iniquitatem
et scelera
nullumq. innoxium dere
linquens
qui uisitas peccata
patrum in filios
in tertiam et quartam
generationem
dimitte obsecro peccatum
populi huius
secundum magnitudinem
misericordiae tuae
sicut propitius fuisti egre
dientib. de aegypto usq.
ad locum istum
dixitq. dns dimisi iuxta
uerbum tuum
uiuo ego et implebitur gloria
dni uniuersa terra
at tamen omnes homines
qui uiderunt maies
tatem meam
et signa quae feci in aegypto
et in solitudine
et temptauerunt me iam
per decem uices
nec oboedierunt uoci meae
non uidebunt terram pro qua
iuraui patrib. eorum
nec quisquam ex illis qui de
traxit mihi intuebitur eam
seruum meum chaleb qui plenus
alio spu secutus est me
inducam in terram hanc
quam circuiuit
et semen eius possidebit eam
quoniam amalechites
et chananaeus habitant
in uallibus
cras mouete castra et reuer
timini in solitudinem

per uiam maris rubri
Locutusq. est dñs ad mosen
et aaron dicens
usque quo multitudo haec
pessima murmurat contra me
querellas filiorum
israhel audiui
dic ergo eis
uiuo ego ait dñs
sicut locuti estis audiente me
sic faciam uobis
In solitudine hac iacebunt
cadauera uestra
omnes qui numerati estis
a uiginti annis et supra
et murmurastis contra me
non intrabitis terram super
quam leuaui manum meam
ut habitare uos facerem
praeter chaleb filium iephon
ne et iosue filium nun
paruulos autem uestros
de quib. dixistis quod prae
dae hostib. forent
introducam ut uideant terram
quae uobis displicuit
uestra cadauera iacebunt
in solitudine
filii uestri erunt uagi in de
serto annis quadraginta
et portabunt fornicati
onem uestram
donec consumantur cadauera
patrum in deserto
iuxta numerum quadraginta
dierum quib. conside
rastis terram
annus pro die inputabitur
et quadraginta annis recipi
etis iniquitates uestras
et scietis ultionem meam
quoniam sicut locutus sum
ita faciam omni multitu
dini huic pessimae
quae consurrexit
aduersum me
in solitudine hac deficiet
et morietur
Igitur omnes uiri quos mise
rat moses ad contem
plandam terram
et qui reuersi murmurare
fecerant contra eum
omnem multitudinem
detrahentes terrae
quod esset mala
mortui sunt atq. percussi
in conspectu dñi
iosue autem filius nun et
chaleb filius iepphonne
uixerunt ex omnib. qui per
rexerant ad conside
randam terram
Locutusq. est moses uni
uersa uerba haec ad omnes
filios israhel
et luxit populus nimis
et ecce mane primo surgentes
ascenderunt uerticem mon
tis atq. dixerunt
parati sumus ascendere ad
locum de quo dñs locutus
est quia peccauimus
quib. moses cur inquit trans
gredimini uerbum dñi quod
uobis non cedet in prosperū
nolite ascendere non enim
est dñs uobiscum
ne corruatis coram
inimicis uestris
amalechites et chananaeus
ante uos sunt
quorum gladio corruetis
eo quod nolueritis
adquiescere dño
nec erit dñs uobiscum
at illi contenebrati ascende
runt in uerticem montis

ARCA AUTEM TESTAMENTI DNI
ET MOYSES NON RECESSERUNT
DE CASTRIS
DESCENDITQ. AMALECHITES
ET CHANANAEUS QUI HABITA
BANT IN MONTE
ET PERCUTIENS EOS ATQ. CON
CIDENS PERSECUTUS EST
USQ. HORMA .
VIII LOCUTUS EST DNS AD MOSEN
DICENS LOQUERE AD FILIOS
ISRAHEL ET DICES AD EOS
CUM INGRESSI FUERITIS TERRAM
HABITATIONIS UESTRAE
QUAM EGO DABO UOBIS
ET FECERITIS OBLATIONEM DNO
IN HOLOCAUSTUM AUT
UICTIMAM
UOTA SOLUENTES UEL SPONTE
OFFERENTES MUNERA
AUT IN SOLLEMNITATIB. UESTRIS
ADOLENTES ODOREM SUAUI
TATIS DNO
DE BUB. SIUE DE OUIB.
OFFERET QUICUMQ. IMMOLA
UERIT UICTIMAM
SACRIFICIUM SIMILAE DECIMAM
PARTEM OEPHI CONSPER
SAE OLEO
QUOD MENSURAM HABEBIT
QUARTAM PARTEM HIN
ET UINUM AD LIBA FUNDENDA
EIUSDEM MENSURAE
DABIT IN HOLOCAUSTO
SIUE UICTIMA
PER AGNOS SINGULOS ET ARIETES
ERIT SACRIFICIUM SIMILAE
DUARUM DECIMARUM
QUAE CONSPERSA SIT OLEO
TERTIAE PARTIS HIN
ET UINUM AD LIBAMENTUM TER
TIAE PARTIS EIUSDEM
MENSURAE
OFFERET IN ODOREM SUAUI
TATIS DNO
QUANDO UERO DE BUB. FECERIS
HOLOCAUSTUM AUT HOSTIAM
UT IMPLEAS UOTUM UEL
PACIFICAS UICTIMAS
DABIS PER SINGULOS BOUES
SIMILAE TRES DECIMAS
CONSPERSAE OLEO QUOD HABE
AT MEDIUM MENSURAE HIN
ET UINUM AD LIBA FUNDENDA
EIUSDEM MENSURAE
IN OBLATIONEM SUAUISSIMI
ODORIS DNO
SIC FACIETIS PER SINGULOS
BOUES ET ARIETES ET
AGNOS ET HAEDOS
TAM INDIGENAE QUAM PER
EGRINI EODEM RITU OFFE
RENT SACRIFICIA
UNUM PRAECEPTUM ERIT
ATQ. IUDICIUM
TAM UOBIS QUAM ADUENIS
TERRAE
LOCUTUS EST DNS AD MOSEN
DICENS
LOQUERE FILIIS ISRAHEL
ET DICES AD EOS
CUM UENERITIS IN TERRAM
QUAM DABO UOBIS
ET COMEDERITIS DE PANIB.
REGIONIS ILLIUS
SEPARABITIS PRIMITIAS DNO
DE CIBIS UESTRIS
SICUT DE AREIS PRIMITIAS
SEPARATIS
ITA ET DE PULMENTIS DABITIS
PRIMITIUA DNO
QUOD SI PER IGNORANTIAM PRAE
TERIERITIS QUICQUAM HORUM
QUAE LOCUTUS EST DNS
AD MOSEN
ET MANDAUIT PER EUM AD UOS
A DIE QUA COEPIT IUBERE
ET ULTRA .

oblitaq. fu[er]it facere
multitudo
offeret uitulum de armento
holocaustum in odorem
suauissimum dño
et sacrificium eius ac liba
ut caerimoniae postulant
hircumq. pro peccato
et rogabit sacerdos pro omni
multitudine filiorum isra
hel et dimittetur eis
quoniam non sponte
peccauerunt
nihilominus offerentes
incensum dño
pro se et pro peccato atq. erro
re suo et dimittetur uni
uersae plebi filiorum isrl
et aduenis qui peregrinan
tur inter uos
quoniam culpa est omnis
populi per ignorantiam
Quod si anima una nesciens
peccauerit
offeret capram anniculam
pro peccato suo
et deprecabitur pro ea
sacerdos
quod inscia peccauerit
coram dño
et inpetrabitq. ei ueniam
et dimittetur illi
tam indigenis quam aduenis
una lex erit omnium qui pec
cauerint ignorantes
Anima uero quae per super
biam aliquid commiserit
siue ciuis sit ille siue
peregrinus
quoniam aduersum dñm
rebellis fuit peribit
de populo suo
uerbum enim dñi contempsit
et praeceptum illius
fecit irritum
idcirco delebitur et porta
bit iniquitatem suam
Factum est autem cum essent
filii israhel in solitudine
et inuenissent hominem
colligentem ligna
in die sabbati
obtulerunt eum mosi et
aaron et uniuersae
multitudini
qui recluserunt eum in carcere
nescientes quid super eo
facere deberent
dixitq. dns ad mosen
morte moriatur homo iste
obruat eum lapidib. omnis
turba extra castra
cumq. eduxissent eum foras
obruerunt lapidib.
et mortuus est sicut
praeceperat dns
dixit quoq. dns ad mosen
loquere filiis israhel
et dices ad eos
ut faciant sibi fimbrias
per angulos palliorum
ponentes in eis uittas
hyacinthinas
quas cum uiderint recorden
tur omnium manda
torum dñi
nec sequantur cogitationes
suas et oculos per res
uarias fornicantes
sed magis memores prae
ceptorum dñi faciant ea
sintq. sci do suo
ego dns ds uester qui eduxi
uos de terra aegypti
ut essem uester ds
Ecce autem core filius issaar
filii caath filii leui
et dathan atq. abiram

fili eliab
hon quoq. filius pheleth
de filiis ruben
surrexerunt contra mosen
aliiq. filiorum israhel ducen
ti quinquaginta viri
proceres synagogae et qui
tempore concilii per
nomina vocabantur
cumq. stetissent adversum
mosen et aaron dixerunt
sufficiat vobis quia omnis
multitudo scorum est
et in ipsis est dns
cur elevamini super
populum dni
quod cum audisset moses ceci
dit pronus in faciem
Locutusq. ad core et ad omnem
multitudinem
mane inquit notum faciet
dns qui ad se pertineant
et sanctos applicabit sibi et quos
elegerit appropinquabunt ei
hoc igitur facite tollat unus
quisq. turibula sua
tu core et omne concilium tuu
et hausto cras igne ponite
desuper thymiama
coram dno
et quem cumq. elegerit
ipse erit scs
multum erigimini filii levi
dixitq. rursum ad core
audite filii levi
num parum vobis est quod
separavit vos ds israhel
ab omni populo et iunxit sibi
ut serviretis ei in cultu
tabernaculi
et staretis coram frequentia
populi et ministraretis ei
idcirco ad se fecit accedere
te et omnes fratres tuos

filios levi
ut vobis etiam sacerdotium
vindicetis
et omnis globus tuus
stet contra dnm
quid est enim aaron ut mur
muretis contra eum
Misit ergo moses ut voca
ret dathan et abiram
filios heliab
qui responderunt non venimus
numquid parum est tibi
quod eduxisti nos de terra
quae lacte et melle mana
bat ut occideres in deserto
nisi et dominatus fueris nostri
revera induxisti nos in ter
ram quae fluit rivis
lactis et mellis
et dedisti nobis possessiones
agrorum et vinearum
an et oculos nostros vis
eruere non venimus
Iratusq. moses valde
ait ad dnm
ne respicias sacrificia eorum
tu scis quod ne asellum qui
dem umquam accepe
rim ab eis
nec adflixerim quempiam
eorum
dixitq. ad core
tu et omnis congregatio
tua state seorsum
coram dno
et aaron die crastino separati
tollite singuli turibula
vestra
et ponite super ea incensum
offerentes dno ducenta
quinquaginta turibula
aaron quoq. teneat
turibulum suum
quod cum fecissent stantib.

mose et aaron
et coacervassent adversum
eos omnem multitudinem
ad ostium tabernaculi
apparuit cunctis gloria dni
Locutusq. est dns ad mosen
et aaron et ait
separamini de medio con
gregationis huius
ut eos repente disperdam
qui ceciderunt proni in faciem
atq. dixerunt
fortissime ds spirituum
universae carnis
num uno peccante contra
omnes tua ira desaeviet
et ait dns ad mosen
praecipe universo populo
ut separetur a tabernacu
lis core et dathan et abiram
surrexitq. moses et abiit
ad dathan et abiram
et sequentib. eum seniorib.
israhel dixit ad turbam
Recedite a tabernaculis
hominum impiorum
et nolite tangere quae
ad eos pertinent
ne involvamini in pecca
tis eorum
cumq. recessissent a tento
riis eorum per circuitum
dathan et abiram egressi sta
bant in introitu papili
onum suorum
cum uxorib. et liberis
omniq. frequentia
et ait moses
in hoc scietis quod dns mise
rit me ut facerem universa
quae cernitis
et non ex proprio ea corde
protulerim
si consueta hominum
morte interierint
et visitaverit eos plaga qua
et ceteri visitari solent
non misit me dns
sin autem novam rem
fecerit dns
ut aperiens terra os suum
deglutiat eos et omnia
quae ad illos pertinent
descenderintq. viventes
in infernum
scietis quod blasphe
maverint dnm
Confestim igitur ut
cessavit loqui
dirupta est terra sub
pedib. eorum
et aperiens os suum devora
vit illos cum tabernaculis
suis et universa substantia
descenderuntq. vivi in infer
num operti humo
et perierunt de medio
multitudinis
at vero omnis israhel qui
stabat per gyrum
fugit ad clamorem pereun
tium dicens
ne forte et nos terra
deglutiat
sed et ignis egressus a dno
interfecit ducentos quinqua
ginta viros qui offere
bant incensum
Locutusq. est dns
ad mosen dicens
praecipe eleazaro filio
aaron sacerdotis
ut tollat turibula quae
iacent in incendio
et ignem huc illucq.
dispergat
quoniam sctificata sunt
in mortib. peccatorum

produxitq. ea in lamminas
et affigat altari
eo quod oblatum sit in eis
incensum dno et sci
ficata sint
ut cernant ea pro signo et
monimento filii israhel.
tulit ergo eleazar sacerdos
turibula aenea in quib. obtu
lerant hii quos incendium
devoravit
et produxit ea in lamminas
affigens altari
ut haberent postea filii isrl
quib. commonerentur
ne quis accedat alienigena et
qui non est de semine aaron
ad ofrerendum incensum dno
ne patiatur sicut passus est
core et omnis congre
gatio eius
loquente dno ad mosen
Murmuravit autem omnis
multitudo filiorum isrl
sequenti die
contra mosen et aaron dicens
vos interfecistis populum dni
cumq. oreretur seditio et
tumultus increscerent
moses et aaron fugerunt
ad tabernaculum foederis
quod postquam ingressi
sunt operuit illud nubes
et apparuit gloria dni
Dixitq. dns ad mosen
Recedite de medio huius multi
tudinis etiam nunc delebo eos
cumq. iacerent in terra
dixit moses ad aaron
tolle turibulum et hausto
igne de altari mitte in
censum desuper
pergens cito ad populum
ut roges pro eis

iam enim egressa est ira
a dno et plaga desaevit
quod cum fecisset aaron
et cucurrisset ad mediam
multitudinem quam iam
vastabat incendium
obtulit thymiama et stans
inter mortuos ac viventes
pro populo deprecatus est
et plaga cessavit
fuerunt autem qui percussi
sunt quattuordecim
milia hominum et septin
genti
absq. his qui perierant
in seditione core
reversusq. est aaron ad
mosen ad ostium taber
naculi foederis postquam
quievit interitus
Et locutus est dns
ad mosen dicens
loquere ad filios israhel
et accipe ab eis virgas sin
gulas per cognationes suas
a cunctis principib. tribuum
virgas duodecim
et uniuscuiusq. nomen super
scribes virgae suae
Nomen autem aaron erit
in tribu levi
et una virga cunctas seorsum
familias continebit
ponesq. eas in tabernaculo
foederis coram testimo
nio ubi loquar ad te
quem ex his elegero germi
nabit virga eius
et cohibebo a me querimo
nias filiorum israhel qui
contra vos murmurant
Locutusq. est moses
ad filios israhel
et dederunt ei omnes princip.

uirgas per singulas trib.
fueruntque uirgae duodecim
absque uirga aaron
quas cum posuisset moses
coram dno in taberna
culo testimonii
sequenti die regressus
inuenit germinasse uir
gam aaron in domo leui
et turgentib. gemmis
eruperant flores
qui foliis dilatati in amygda
las deformati sunt
protulit ergo moses omnes
uirgas de conspectu dni
ad cunctos filios isrl
uideruntque et receperunt
singuli uirgas suas
Dixitque dns ad mosen
Refer uirgam aaron in taber
naculum testimonii
ut seruetur ibi
in signum rebellium
filiorum israhel
et quiescant querellae
eorum a me ne moriantur
fecitque moses sicut
praeceperat dns
Dixerunt autem filii
israhel ad mosen
ecce consumpti sumus
omnes periuimus
quicumque accedit ad taber
naculum dni moritur
num usque ad internicionem
cuncti delendi sumus
Dixitque dns ad aaron
tu et filii tui et domus
patris tui tecum
portabitis iniquitatem
sanctuarii
et tu et filii tui simul
sustinebitis peccata
sacerdotii uestri
sed et fratres tuos de tribu
leui et sceptrum patris
tui sume tecum
praestoque sint et mini
strent tibi
tu autem et filii tui ministra
bitis in tabernaculo
testimonii
excubabuntque leuitae ad prae
cepta tua et ad cuncta
opera tabernaculi
ita dumtaxat ut ad uasa sctu
arii et ad altare non accedant
ne et illi moriantur et uos
pereatis simul
sint autem tecum et excubent
in custodiis tabernaculi
et in omnib. caerimoniis eius
alienigena non miscebitur uobis
excubate in custodia sctuarii
et in ministerio altaris
ne oriatur indignatio
super filios israhel
ego dedi uobis fratres ues
tros leuitas de medio
filiorum israhel
et tradidi donum dno
ut seruiant in ministe
riis tabernaculi eius
tu autem et filii tui custo
di te sacerdotium uestrum
et omnia quae ad cultum
altaris pertinent et in
tra uelum sunt
per sacerdotes admini
strabuntur
si quis externus accesserit
occidetur
Locutus est dns ad aaron
ecce dedi tibi custodiam
primitiarum mearum
omnia quae sanctificantur
a filiis israhel
tibi tradidi et filiis tuis

pro officio sacerdotali
legitima sempiterna
haec ergo accipies de his quae
sanctificantur et oblata sunt dno
omnis oblatio et sacrificium
et quicquid pro peccato atq.
delicto redditur mihi et
cedet in sca scorum
tuum erit et filiorum tuorum
in sanctuario comedes illud
mares tantum edent ex eo
quia consecratum est tibi
primitias autem quas vove-
rint et obtulerint filii isrl
tibi dedi et filiis ac filiab-
us tuis iure perpetuo
qui mundus est in domo tua
vescetur eis
omnem medullam olei
et vini ac frumenti
quicquid offerunt primiti-
arum dno tibi dedi
universa primitiarum quas
gignit humus et dno depor-
tantur cedent in usus tuos
qui mundus est in domo
tua vescetur eis
omne quod ex voto reddi-
derint filii israhel tuum erit
quicquid primum erumpit
e vulva cunctae carnis
quam offerunt dno
sive ex hominib- sive de pecori-
bus fuerit tui iuris erit
ita dumtaxat ut pro hominis
primogenito pretium
accipias
et omne animal quod inmundum
est redimi facias
cuius redemptio erit
post unum mensem
siclis argenti quinq.
pondere sanctuarii
siclus viginti obolos habet

primogenitum autem bovis
et ovis et caprae non
facies redimi
quia sanctificata sunt dno
sanguinem tantum eorum
fundes super altare
et adipes adolebis in suavis-
simum odorem dno
carnes vero in usum
tuum cedent
sicut pectusculum conse-
cratum et armus dexter
tua erunt
omnes primitias sanctuarii quas
offerunt filii israhel dno
tibi dedi et filiis ac filiab-
us tuis iure perpetuo
pactum salis est sempiter-
num coram dno tibi
ac filiis tuis
Dixitq. dns ad aaron
in terra eorum nihil possidebitis
nec habebitis partem
inter eos
ego pars et hereditas tua in
medio filiorum israhel.
filiis autem levi dedi omnes
decimas israhelis in
possessionem
pro ministerio quo serviunt
mihi in tabernaculo foederis
ut non accedant ultra filii
israhel ad tabernaculum
nec committant peccatum
mortiferum
solis filiis levi mihi in taber-
naculo servientib-
et portantib- peccata populi
legitimum sempiternum
erit in generationib- vestris
nihil aliud possidebunt decima-
rum oblatione contenti
quas in usus eorum et neces-
saria separavi

Locutusq. est dns ad
mosen dicens
praecipe levitis atq. denuntia
cum acceperitis a filiis isrl.
decimas quas dedi vobis
primitias earum offerte dno
id est decimam partem
decimae
ut reputetur vobis in oblati
onem primitivorum
tam de areis quam de torcu
laribus et universis quorum
accipitis primitias
offerte dno et date
aaron sacerdoti
omnia quae offertis ex deci
mis et in donaria dni separabitis
optima et electa erunt
dicis ad eos
si praeclara et meliora quae
q. obtuleritis ex decimis
reputabitur vobis quasi
de area et torculari
dederitis primitias
et comedetis eas in omnib.
locis vestris
tam vos quam familiae
vestrae
quia praetium est pro mini
sterio quo servitis in taber
naculo testimonii
et non peccabitis super hoc
egregia vobis et pinguia
reservantes
ne polluatis oblationes
filiorum israhel et moriamini
Locutusq. est dns ad
mosen et aaron dicens
ista est religio victimae
quam constituit dns
praecipe filiis israhel ut ad
ducant ad te vaccam rufam
aetatis integrae
in qua nulla sit macula
nec portaverit iugum
tradetisq. eam eleazaro
sacerdoti
qui eductam extra castra
immolabit in conspectu
omnium
et tinguens digitum
in sanguine eius
asperget contra fores taber
naculi septem vicib.
comburetq. eam cunctis
videntib.
tam pelle et carnib. eius
quam sanguine et fimo
flammae tradetis
lignum quoq. cedrinum et
hysopum coccumq. bis tinctum
sacerdos mittet in flammam
quae vaccam vorat
et tunc demum lotis vestib.
et corpore suo ingredie
tur in castra
commaculatusq. erit
usq. ad vesperam
sed et ille qui combuserit eam
lavabit vestimenta sua
et corpus
et inmundus erit usq.
ad vesperam
colliget autem vir mundus
cineres vaccae
et effundet eos extra castra
in loco purissimo
ut sint multitudini filiorum
israhel in custodiam et in
aquam aspersionis
quia pro peccato vacca
conbusta est
cumq. laverit qui vaccae
portaverat cineres
vestimenta sua
inmundus erit usq.
ad vesperam
habebunt hoc filii israhel

et advenae qui habitant in
ter eos sanctum iure perpetuo
qui tetigerit cadaver homi
nis et propter hoc septem
dieb(us) fuerit inmundus
aspergetur ex hac aqua die
tertio et septimo et
sic mundabitur
si die tertio aspersus non
fuerit septimo non
poterit emundari
omnis qui tetigerit humanae
animae morticinum
et aspersus hac commixtione
non fuerit
polluet tabernaculum dñi
et peribit ex Israhel
quia aqua expiationis
non est aspersus
inmundus erit et manebit
spurcitia eius super eum
ista est lex hominis qui mori
tur in tabernaculo
omnes qui ingrediuntur
tentorium illius
et universa vasa quae ibi sunt
polluta erunt septem dieb(us)
vas quod non habuerit oper
culum nec ligaturam de
super inmundum erit
si quis in agro tetigerit cada
ver occisi hominis aut
per se mortui
sive os illius vel sepulchrum
inmundus erit septem
diebus
tollent de cinerib(us) conbus
tionis atq(ue) peccati
et mittent aquas vivas
super eos in vas
in quib(us) cum homo mundus
tinxerit hysopum
asperget eo omne tento
rium et cunctam

supellectilem ...
et homines huiuscemodi
contagione pollutos
atq(ue) hoc modo mundus
lustrabit inmundum
tertio et septimo die
expiatusq(ue) die septimo lava
bit et se et vestimenta
sua et inmundus erit
ad vesperam
si quis hoc ritu non fuerit
expiatus
peribit anima illius
de medio ecclesiae
quia sanctuarium dñi polluit
et non est aqua lustrati
onis aspersus
erit hoc praeceptum legi
timum sempiternum
ipse quoq(ue) qui aspergit aquas
lavabit vestimenta sua
omnis qui tetigerit aquas
expiationis inmundus
erit usq(ue) ad vesperam
quicquid tetigerit inmun
dus inmundum faciet
et anima quae horum quip
piam tetigerit inmunda
erit usq(ue) ad vesperum
XX Veneruntq(ue) filii Israhel et
omnis multitudo in deser
tum Sin mense primo
et mansit populus in Cades
mortuaq(ue) est ibi Maria et
sepulta in eodem loco
cumq(ue) indigeret aqua popu
lus coierunt adversum
Mosen et Aaron
et versi in seditionem
dixerunt
utinam perissemus inter
fratres nostros
coram dño
cur eduxistis ecclesiam

clamantibusque [illegible] et percusserunt [illegible]
et cum clamore populi [illegible] et aperiret thesaurum
fontem aquae vivae ut satiati cessaret murmuratio
eorum.

dni in solitudinem
ut et nos et nostra iumen
ta moriantur
quare nos fecistis ascen
dere de aegypto
et adduxistis in locum istum
pessimum qui seri non
potest
qui nec ficum gignit nec vine
as nec malogranata
insuper et aquam non
habet ad bibendum
ingressusq. moses et aaron
dimissa multitudine
tabernaculum foederis
corruerunt proni in terram
et apparuit gloria dni
super eos
Locutus q. est dns
ad mosen dicens
tolle virgam et congrega
populum tu et aaron
frater tuus
et loquimini ad petram coram
eis et illa dabit aquas
cumq. eduxeris aquam de
petra bibet omnis multi
tudo et iumenta eius
tulit igitur moses virgam
quae erat in conspectu dni
sicut praeceperat ei
congregata multitudine
ante petram dixitq. eis
audite rebelles et increduli
num de petra hac vobis aquam
poterimus eicere
cumq. elevasset moses
manum percutiens
virga bis silicem
egressae sunt aquae
largissimae
ita ut populus biberet
et iumenta
Dixitq. dns ad mosen et aaron
quia non credidistis mihi
ut sanctificaretis me coram
filiis israhel
non introducetis hos popu
los in terram quam
dabo eis
haec est aqua contradicti
onis ubi iurgati sunt filii
israhel contra dnm
et scificatus est in eis
xiii Misit interea nuntios moses
de cades ad regem edom
qui dicerent
haec mandat frater tuus isrl
nosti omnem laborem
qui adprehendit nos
quomodo descenderint patres
nostri in aegyptum
et habitaverimus ibi
multo tempore
adflixerintq. nos aegyptii
et patres nostros
et quomodo clamaverimus
ad dnm et exaudierit nos
miseritq. angelum qui edux
erit nos de aegypto
ecce in urbe cades quae est
in extremis finib. tuis positi
obsecramus ut nobis tran
sire liceat per terram tuam
non ibimus per agros
nec per vineas
non bibemus aquas de pu
teis tuis
sed gradiemur via publica
nec ad dextram nec ad sini
stram declinantes
donec transeamus
terminos tuos
cui respondit edom
non transibis per me alioquin
armatus occurram tibi
dixeruntq. filii israhel
per tritam gradiemur viam

ET SI BIBERIMUS AQUAS TUAS
NOS ET PECORA NOSTRA
DABIMUS QUOD IUSTUM EST
NULLA ERIT IN PRETIO DIFFI
CULTAS
TANTUM UELOCITER TRANSEAMUS
AT ILLE RESPONDIT NON
TRANSIBIS
STATIMQ. EGRESSUS EST OB
UIUS CUM INFINITA MULTI
TUDINE ET MANU FORTI
NEC UOLUIT ADQUIESCERE
DEPRAECANTI
UT CONCEDERET TRANSITUM
PER FINES SUOS
QUAM OB REM DEUERTIT
AB EO ISRAHEL
CUMQ. CASTRA MOUISSENT DE
CADES UENERUNT IN MONTE
OR QUI EST IN FINIB. TERRAE
EDOM
UBI LOCUTUS EST DNS AD MOSEN
PERGAT INQUIT AARON
AD POPULOS SUOS
NON ENIM INTRABIT TERRAM
QUAM DEDI FILIIS ISRL
EO QUOD INCREDULUS FUERIT
ORI MEO AD AQUAS
CONTRADICTIONIS
TOLLE AARON ET FILIUM
EIUS CUM EO ET DUCES EOS
IN MONTEM OR
CUMQ. NUDAUERIS PATREM
UESTE SUA
INDUES EA ELEAZARUM
FILIUM EIUS
ET AARON COLLIGETUR
ET MORIETUR IBI
FECIT MOSES UT PRAE
CEPERAT DNS
ET ASCENDERUNT IN MONTEM
OR CORAM OMNI MULTITUDINE
CUMQ. AARON SPOLIASSET
UESTIB. SUIS
INDUIT EIS ELEAZARUM
FILIUM EIUS
ILLO MORTUO IN MONTIS SUPER
CILIO DESCENDIT CUM
ELEAZARO
OMNIS AUTEM MULTITUDO
UIDENS OCCUBUISSE AARON
FLEUIT SUPER EUM TRIGINTA
DIEB. PER CUNCTAS FAMI
LIAS SUAS
XXI QUOD CUM AUDISSET CHANANAE
US REX ARAD QUI HABITABAT
AD MERIDIEM
UENISSE SCILICET ISRAHEL
PER EXPLORATORUM UIAM
PUGNAUIT CONTRA ILLUM ET
UICTOR EXISTENS DUXIT
EX EO PRAEDAM
AT ISRAHEL UOTO SE DNO
OBLIGANS AIT
SI TRADIDERIS POPULUM ISTUM
IN MANU MEA DELEBO
URBES EIUS
EXAUDIUITQ. DNS PRECES ISRA
HEL ET TRADIDIT CHANANAEUM
QUEM ILLE INTERFECIT SUB
UERSIS URBIB. EIUS
ET UOCABIT NOMEN LOCI ILLIUS
HORMA ID EST ANATHEMA
PROFECTI SUNT AUTEM ET
DE MONTE OR PER UIAM QUAE
DUCIT AD MARE RUBRUM
UT CIRCUMIRENT TERRAM EDOM
ET TAEDERE COEPIT POPULUM
ITINERIS AC LABORIS
LOCUTUSQ. CONTRA DM
ET MOSEN AIT
CUR EDUXISTI NOS DE AEGYPTO
UT MORERETUR IN SOLITUDINE
DEEST PANIS NON SUNT AQUAE
ANIMA NOSTRA IAM NAUSEAT
SUPER CIBO ISTO LEUISSIMO
QUAM OB REM MISIT DNS IN POPU
LUM IGNITOS SERPENTES

ad quorum plagas et mortes
plurimorum
uenerunt ad mosen
atq. dixerunt
peccauimus quia locuti sumus
contra dnm et te
ora ut tollat a nobis serpentes
orauitq. moses pro populo
et locutus est dns ad eum
fac serpentem aeneum et pone
eum pro signo
qui percussus aspexerit
eum uiuet
fecit ergo moses serpentem
aeneum et posuit pro signo
quem cum percussi aspice
rent sanabantur
profectiq. filii israhel castra
metati sunt in oboth
unde egressi fixere tentoria
in ieabarim
in solitudine quae respicit
moab contra orientalem
plagam
et inde mouentes uenerunt
ad torrentem zared
quem relinquentes castra
metati sunt contra arnon
quae est in deserto et pro
minet in finib. amorrei
siquidem arnon terminus
est moab
diuidens moabitas et amor
reos
unde dicitur in libro
bellorum dni
sicut fecit in mari rubro sic
faciet in torrentib. arnon
scopuli torrentium
inclinati sunt
ut requiescerent in ar et re
cumberent in finib.
moabitarum
ex eo loco apparuit puteus

super quo locutus est
dns ad mosen
congrega populum
et dabo ei aquam
tunc cecinit israhel
carmen istud
ascendat puteus concinebant
puteus quem foderunt prin
cipes et parauerunt
duces multitudinis
in datore legis et in baculis suis
de solitudine matthana
de matthana nahalihel
de nahalihel in bamoth
de bamoth uallis est in regi
one moab in uertice phasca
quod respicit contra
desertum
misit autem israhel nuntios
ad seon regem amorre
orum dicens
obsecro ut transire mihi
liceat per terram tuam
non declinabimus in
agros et uineas
non bibemus aquas ex puteis
uia regia gradiemur donec
transeamus terminos tuos
qui concedere noluit ut tran
siret israhel per fines suos
quin potius exercitu con
gregato egressus est
obuiam in desertum
et uenit in iasa pugnauitq.
contra eum
a quo percussus est in ore
gladii et possessa est
terra eius
ab arnon usq. in iebboc
et filios ammon
quia forti praesidio tenebán
tur termini ammanitarum
tulit ergo israhel omnes
ciuitates eius et habitauit

in urbib· amorraei
in esebon scilicet et viculis eius
urbs esebon fuit regis
seon amorraei
qui pugnavit contra
regem moab
et tulit omnem terram
quae dicionis illius fue
rat usq· arnon
idcirco dicitur in proverbio
venite in esebon aedificetur
et construatur civitas seon
ignis egressus est de esebon
flamma de oppido seon
et devoravit ar moabitaru
et habitatores excel
sorum arnon
vae tibi moab peristi
popule chamos
dedit filios eius in fugam
et filias in captivitatem
regi amorraeorum seon
iugum ipsorum disperiit
ab esebon usq· dibon
lassi pervenerunt in nophe
et usq· medaba
habitavit itaq· israhel
in terra amorraei
misitq· moses qui explora
rent iazer
cuius ceperunt viculos et
possederunt habitatores
verteruntq· se et ascende
runt per viam basan
et occurrit eis og rex basan
cum omni populo suo pug
naturus in edrai
dixitq· dns ad mosen
ne timeas eum quia in manu
tua tradidi illum
et omnem populum
ac terram eius
faciesq· illi sicut fecisti seon
regi amorraeorum
habitatori esebon
percusserunt igitur et hunc
cum filiis suis
universumq· populum eius
usq· ad internicionem
et possederunt terram illius
profectiq· castrametati
sunt in campestrib· moab
ubi trans iordanen hiericho
sita est
videns autem balac filius
sepphor omnia quae fece
rat israhel amorraeo
et quod pertimuissent
eum moabitae
et impetum eius ferre
non possent
dixit ad maiores natu madian
ita delebit hic populus
omnes qui in nostris
finib· commorantur
quomodo solet bos herbas
usq· ad radices carpere
ipse erat eo tempore
rex in moab
misit ergo nuntios ad balaam
filium beor hariolum
qui habitabat super flumen
terrae filiorum ammon
ut vocarent eum et dicerent
ecce egressus est populus
ex aegypto
qui operuit superficiem
terrae sedens contra me
veni igitur et maledic populo
huic quia fortior me est
si quomodo possim per
cutere et ei cere eum
de terra mea
novi enim quod benedictus
sit cui benedixeris
et maledic tus in quem male
dicta congesseris
perrexerunt seniores moab

et maiores natu madian
habentes divinationis pre
tium in manibus
cumque venissent ad balaam
et narrassent ei omnia verba
balac ille respondit
manete hic nocte et respon
debo quicquid mihi
dixerit dns
manentibus illis apud balaam
venit ds et ait ad eum
quid sibi volunt homines
isti apud te
respondit balac filius sep
phor rex moabitarum
misit ad me dicens
ecce populus qui egressus
est de aegypto operuit
super ficiem terrae
veni et maledic ei si quomodo
possim pugnans abicere eu̅
dixitq. ds ad balaam
noli ire cum eis neq. maledicas
populo quia benedictus est
qui mane consurgens
dixit ad principes
ite in terram vestram
quia prohibuit me ds
venire vobiscum
reversi principes dix
erunt ad balac
noluit balaam venire nobiscu̅
rursum ille multo plures
et nobiliores quam ante
miserat
qui cum venissent
ad balaam dixerunt
sic dicit balac filius sepphor
ne cuncteris venire ad me
paratum honorare te et quic
quid volueris dare
veni et maledic populo isti
respondit balaam
si dederit mihi balac plenam

domum suam argenti et auri
non potero inmutare
verbum dni di mei
ut vel plus vel minus loquar
obsecro ut hic maneatis
etiam hac nocte
et scire queam quid mihi rur
sum respondeat dns
venit ergo ds ad balaam
nocte et ait ei
si vocare te venerunt homines
isti surge et vade cum eis
ita dumtaxat ut quod tibi
praecepero facias
surrexit balaam mane
et strata asina profectus
est cum eis
et iratus est ds et stetit ange
lus dni in via contra balaam
qui sedebat asinae et duos
pueros habebat secum
cernens asina angelum stan
tem in via evaginato gladio
avertit se de itinere
et ibat per agrum
quam cum verberaret
balaam et vellet ad
semitam reducere
stetit angelus in angustiis
duarum maceriarum quibus
vineae cingebantur
quem videns asina iunxit
se parieti et attrivit
sedentis pedem
at ille iterum verberabat
et nihilominus angelus ad
locum angustum transiens
ubi nec ad dextram nec ad
sinistram poterat deviari
obvius stetit
cumq. vidisset asina stantem
angelum concidit sub
pedibus sedentis
qui iratus vehementius

caedebat fuste latera eius
aperuitq. dns os asinae
et locuta est
quid feci tibi cur percutis me
ecce iam tertio
respondit balaam
quia commeruisti
et inlusisti mihi
utinam haberem gladium
ut te percuterem
dixit asina nonne animal tuum
sum cui semper sedere con
suesti usq. in praesentem diem
dic quid simile umquam
fecerim tibi
at ille ait numquam
protinus aperuit dns
oculos balaam
et uidit angelum stantem
in uia euaginato gladio
adorauitq. eum pronus
in terram
cui angelus cur inquit tertio
uerberas asinam tuam
ego ueni ut aduersarer tibi
quia peruersa est uia tua
mihiq. contraria
et nisi asina declinasset de
uia dans locum resistenti
te occidissem et illa uiueret
dixit balaam
peccaui nesciens quod
tu stares contra me
et nunc si displicet tibi
uuadam reuertar
ait angelus uade cum istis
et caue ne aliud quam prae
cepero tibi loquaris
iuit igitur cum principib.
quod cum audisset balac egres
sus est in occursum eius
in oppido moabitarum
quod situm est in ex
tremis finib. arnon

dixitq. ad balaam
misi nuntios ut uocarem te
cur non statim uenisti ad me
an quia mercedem aduentui
tuo reddere nequeo
cui ille respondit
ecce adsum
numquid loqui potero aliud
nisi quod ds posuerit
in ore meo
perrexerunt ergo simul
et uenerunt in urbem quae
in extremis regni eius
finib. erat
cumq. occidisset balac
boues et oues
misit ad balaam et principes
qui cum eo erant munera
mane autem facto duxit eum
ad excelsa baal
et intuitus est extremam
partem populi
dixitq. balaam ad balac
aedifica mihi hic septem aras
et para totidem uitulos
eiusdemq. numeri arietes
cumq. fecisset iuxta
sermonem balaam
inposuerunt simul uitulum
et arietem super aram
dixitq. balaam ad balac
sta paulisper iuxta holocau
stum tuum donec uadam
si forte occurrat mihi dns
et quodcumq. imperaverit loquar tibi
cumq. abisset uelociter
occurrit ei ds
locutusq. ad eum balaam
septem inquit aras erexi
et inposui uitulum
et arietem desuper
dns autem posuit uerbum
in ore eius et ait

Reuertere ad balac
et haec loqueris
Reuersus inuenit stantem
balac iuxta holocaustum suū
et omnes principes
moabitarum
assumptaq· parabola sua dixit
de aram adduxit me balac
rex moabitarum de mon
tib· orientis
ueni inquit et maledic iacob
propera et detestare isrl
quomodo maledicam
cui non maledixit ds
qua ratione detester quem
dns non detestatur
de summis silicib· uidebo eum
et de collib· considerabo illū
populus solus habitabit et in
ter gentes non reputabitur
quis dinumerare possit pul
uerem iacob et nosse nume
rum stirpis israhel
moriatur anima mea
morte iustorum
et fiant nouissima mea
horum similia
Dixitq· balac ad balaam
quid est hoc quod agis
ut maledicceres inimicis
uocaui te
et tu contrario benedicis eis
cui ille respondit
num aliud possum loqui
nisi quod iusserit dns
dixit ergo balac
ueni mecum in alterum locū
unde partem israhelis uideas
et totum uidere non possis
inde maledicito ei
cumq· duxisset eum in locum
sublimem super uerticem
montis phasga
aedificauit balaam septem aras
et inpositis supra uitulo
atq· ariete dixit ad balac
sta hic iuxta holocaustum
tuum donec ego pergam
obuius
cui cum dns occurrisset
posuissetq· uerbum
in ore eius ait
Reuertere ad balac et
haec loqueris ei
Reuersus inuenit eum stan
tem iuxta holocaustum suū
et principes moabitarum
cum eo
ad quem balac quid inquit
locutus est dns
at ille assumpta para
bola sua ait
sta balac et ausculta
audi fili sepphor
non est ds quasi homo
ut mentiatur
nec ut filius hominis
ut mutetur
dixit ergo et non faciet locutus
est et non implebit
ad benedicendum adductus
sum benedictionem
prohibere non ualeo
non est idolum in iacob nec
uidetur simulacrum in isrl
dns ds eius cum eo est et
clangor uictoriae regis in illo
ds eduxit eum de aegypto
cuius fortitudo similis
est rinocerotis
non est augurium in iacob
nec diuinatio in israhel
temporib· suis dicetur iacob
et israheli quid opera
tus sit ds
ecce populus ut leaena con
surget et quasi leo erigetur
non accubabit donec deuoret

PRAEDAM ET OCCISORUM
SANGUINEM BIBAT
DIXITQ. BALAC AD BALAAM
NEC MALEDICAS EI NEC BENEDICAS
ET ILLE NONNE AIT DIXI TIBI QUOD
QUICQUID MIHI DS IMPERARET
HOC FACEREM
ET AIT BALAC AD EUM VENI ET
DUCAM TE AD ALIUM LOCUM
SI FORTE PLACEAT DO UT INDE
MALEDICAS EIS
CUMQ. DUXISSET EUM SUPER
VERTICEM MONTIS PHOGOR
QUI RESPICIT SOLITUDINEM
DIXIT EI BALAAM
AEDIFICA MIHI HIC SEPTEM ARAS
ET PARA TOTIDEM VITULOS
EIUSDEMQ. NUMERI ARIETES
FECIT BALAC UT BALAAM DIXERAT
INPOSUITQ. VITULOS ET ARIETES
SUPER SINGULAS ARAS
CUMQ. VIDISSET BALAAM QUOD
PLACERET DNO UT BENEDICE-
RET ISRAHELI
NEQUAQUAM ABIIT UT ANTE
PERREXERAT UT AUGU-
RIUM QUAERERET
SED DIRIGENS CONTRA DESERTUM
VULTUM SUUM ET LEVANS
OCULOS
VIDIT ISRAHEL IN TENTORIIS
COMMORANTEM PER
TRIB. SUAS
ET INRUENTE IN SE SPU DI
ADSUMPTA PARABOLA AIT
DIXIT BALAAM FILIUS BEOR
DIXIT HOMO CUIUS OBTU-
RATUS EST OCULUS
DIXIT AUDITOR SERMONUM DI
QUI VISIONEM OMNIPOTENTIS
INTUITUS EST
QUI CADIT ET SIC APERIUNTUR
OCULI EIUS
QUAM PULCHRA TABERNACULA TUA
IACOB ET TENTORIA TUA ISRL
UT VALLES NEMOROSAE
UT HORTI IUXTA FLUVIOS INRIGUI
UT TABERNACULA QUAE
FIXIT DNS
QUASI CEDRI PROPTER AQUAS
FLUET AQUA DE SITULA EIUS
ET SEMEN ILLIUS ERIT
IN AQUAS MULTAS
TOLLETUR PROPTER AGAG
REX EIUS ET AUFERETUR
REGNUM ILLIUS
DS EDUXIT ILLUM DE AEGYPTO
CUIUS FORTITUDO SIMILIS EST
RINOCEROTIS
DEVORABUNT GENTES HOSTES
ILLIUS OSSAQ. EORUM CON-
FRINGENT ET PERFORA-
BUNT SAGITTIS
ACCUBANS DORMIVIT UT LEO
ET QUASI LEAENA QUAM SUS-
CITARE NULLUS AUDEBIT
QUI BENEDIXERIT TIBI ERIT
IPSE BENEDICTUS
QUI MALEDIXERIT IN MALE-
DICTIONE REPUTABITUR
IRATUSQ. BALAC CONTRA BALAAM
CONPLOSIS MANIB. AIT
AD MALEDICENDUM INIMICOS
MEOS VOCAVI TE
QUIB. CONTRARIO TERTIO
BENEDIXISTI
REVERTERE AD LOCUM TUUM
DECREVERAM QUIDEM MAGNI-
FICE HONORARE TE
SED DNS PRIVAVIT TE HONORE
DISPOSITO
RESPONDIT BALAAM AD BALAC
NONNE NUNTIIS TUIS QUOS
MISISTI AD ME DIXI
SI DEDERIT MIHI BALAC PLENAM
DOMUM SUAM ARGENTI ET AURI
NON POTERO PRAETERIRE SER-
MONEM DNI DI MEI

ut vel boni quid vel mali pro
feram ex corde meo
sed quicquid dns dixerit
hoc loquar
verum tamen pergens
ad populum meum
dabo consilium quid populus
tuus huic populo faciat
extremo tempore
sumpta itaque parabola
rursum ait
dixit balaam filius beor
dixit homo cuius obtu
ratus est oculus
dixit auditor sermonum dī
qui novit doctrinam altissimi
et visiones omnipoten
tis videt
qui cadens apertos
habet oculos
videbo eum sed non modo
intuebor illum sed non prope
Orietur stella ex iacob et con
surget virga de israhel
et percutiet duces moab
vastabitq. omnes filios seth
et erit idumea possessio eius
hereditas seir cedet
inimicis suis
israhel vero fortiter aget
de iacob erit qui dominetur
et perdat reliquias civitatis
cumq. vidisset amalech assu
mens parabolam ait
principium gentium amalech
cuius extrema perdentur
vidit quoq. cinaeum et as
sumpta parabola ait
robustum quidem est
habitaculum tuum
sed si in petra posueris
nidum tuum
et fueris electus
de stirpe cain

quam diu poteris permanere
assur enim capiet te
assumptaq. parabola
iterum locutus est
heu quis victurus est
quando ista faciet ds
venient in trierib. de italia
superabunt assyrios
vastabuntq. hebraeos
et ad extremum etiam
ipsi peribunt
surrexitq. balaam et rever
sus est in locum suum
balac quoq. via qua venerat
rediit
Morabatur autem eo tem
pore israhel in setthim
et fornicatus est populus
cum filiab. moab
quae vocaverunt eos
ad sacrificia sua
at illi comederunt et adora
verunt deos earum
initiatusq. est israhel
beelphegor
et iratus dns ait ad mosen
tolle cunctos principes
populi et suspende eos
contra solem in patibulis
ut avertatur furor
meus ab israhel
dixitq. moses ad iudices isrl
occidat unusquisq. proxi
mos suos qui initiati sunt
beelphegor
et ecce unus de filiis israhel
intravit coram fratrib. suis
ad scortum madianitin
vidente mose et omni turba
filiorum israhel
qui flebant ante fores
tabernaculi
quod cum vidisset finees
filius eleazari fili aaron

sacerdotis
surrexit de medio
multitudinis
et arrepto pugione ingressus
est post virum israheli
tem in lupanar
et perfodit ambos simul
virum scilicet et mulierem
in locis genitalibus
cessavitque plaga a filiis isrl
et occisi sunt viginti quat
tuor milia hominum
Dixitque dns ad mosen
Finees filius eleazari filii
aaron sacerdotis
avertit iram meam
a filiis israhel
quia zelo meo commotus
est contra eos
ut non ipse delerem filios
israhel in zelo meo
idcirco loquere ad eos
ecce ego do ei pacem
foederis mei
et erit tam ipsi quam semini
illius pactum sacerdotii
sempiternum
quia zelatus est pro do suo
et expiavit scelus filiorum
israhel
erat autem nomen viri isra
helitae qui occisus est
cum madianitide
Zambri filius salu dux de cog
natione et tribu symeonis
porro mulier madianitis
quae pariter interfecta
est vocabatur chozbi
filia sur principis nobilis
simi madianitarum
Locutusque est dns
ad mosen dicens
hostes vos sentiant madiani
tae et percutite eos
quia et ipsi hostiliter egerunt contra vos
et decepere insidiis per ido
lum phogor et chozbi filia
ducis madian sororem suam
quae percussa est in die pla
gae pro sacrilegio phogor
postquam noxiorum
sanguis effusus est
Dixit dns ad mosen et eleazarum
filium aaronis sacerdotem
numerate omnem summam
filiorum israhel
a viginti annis et supra
per domos et cognationes suas
cunctos qui possunt
ad bella procedere
Locuti sunt itaque moses
et eleazar sacerdos
in campestribus moab super
iordanem contra hiericho
ad eos qui erant a viginti annis
et supra sicut dns imperarat
quorum iste est numerus
Ruben primogenitus israhel
huius filius enoch a quo
familia enochitarum
et phallu a quo familia
phalluitarum
et esrom a quo familia
esronitarum
et charmi a quo familia
charmitarum
hae sunt familiae
de stirpe ruben
quarum numerus inventus est
quadraginta tria milia et
septingenti triginta
filius phallu heliab
huius filii namuhel
et dathan et abiram
isti sunt dathan et abiram
principes populi
qui surrexerunt contra

moses et aaron in sedi
tione core
quando adversum dnm
rebellarunt
et aperiens terra os suum
devoravit core mori
entibus plurimis
quando conbussit ignis ducen
tos quinquaginta viros
et factum est grande miraculū
ut core pereunte filii
illius non perirent
filii symeon per cognati
ones suas
namuhel ab hoc familia
namuhelitarum
iamin ab hoc familia iaminitarū
iachin ab hoc familia iachinitarū
zare ab hoc familia zareitarū
saul ab hoc familia saulitarū
hae sunt familiae de stirpe
symeon
quarum omnis numerus fuit
viginti duo milia ducentorū
filii gad per cognationes suas
sepphon ab hoc familia
sephonitarum
aggi ab hoc familia aggitarum
suni ab hoc familia sunitarum
ozni ab hoc familia oznitarum
heri ab hoc familia heritarum
arod ab hoc familia aroditarum
arihel ab hoc familia arihelitarū
istae sunt familiae gad
quarum omnis numerus fuit
xl milia quingentorum
filii iuda her et onan qui
ambo mortui sunt
in terra chanaan
fueruntque filii iuda per
cognationes suas
sela a quo familia selanitarum
phares a quo familia
pharesitarum

zare a quo familia zareitarum
porro filii phares
esrom a quo familia
esromitarum
et amul a quo familia
amulitarum
istae sunt familiae iuda
quarum omnis numerus fuit
lxx milia quingentorum
filii issachar per cognati
ones suas
thola a quo familia tholaitarū
phua a quo familia phuaitarum
iasub a quo familia iasubitarum
semran a quo familia
semranitarum
hae sunt cognationes issachar
quarum numerus fuit lx
quattuor milia trecentorū
filii zabulon per cognati
ones suas
sared a quo familia sareditarū
helon a quo familia helonitarū
ialel a quo familia ialelitarum
sunt hae cognationes zabulon
quarum numerus fuit .lx.
milia quingentorum
filii ioseph per cognationes suas
manasse et ephraim
de manasse ortus est machir
a quo familia machiritarum
machir genuit galaad a quo
familia galaaditarum
galaad habuit filios hiezer
a quo familia hiezeritarum
et helec a quo familia helecitarū
et asrihel a quo familia
asrihelitarum
et sechem a quo familia
sechemitarum
et semida a quo familia
semidaitarum
et epher a quo familia
epheritarum

fuit autem opher pater
salphaad qui filios non habe
bat sed tantum filias
quarum ista sunt nomina
maala et noa et egla
et melcha et thersa
hae sunt familiae manasse
et numerus earum l· duo milia
septingentorum
filii autem ephraim per cogna
tiones suas fuerunt hi
suthala a quo familia
suthalitarum
becher a quo familia
becheritarum
tehen a quo familia
tehenitarum
porro filius suthala fuit
heran a quo familia
heranitarum
hae sunt cognationes
filiorum ephraim
quarum numerus triginta
duo milia quingentorum
isti sunt filii ioseph
per familias suas
filii beniamin in cognati
onibus suis
bale a quo familia balitarum
azbel a quo familia
azbelitarum
ahiram a quo familia
ahiramitarum
supham a quo familia
suphamitarum
hupham a quo familia
huphamitarum
filii bale hered et noeman
de hered familia hereditarum
de noeman familia
noemitarum
hi sunt filii beniamin per
cognationes suas
quorum numerus quadraginta

quinq· milia sescentorum
filii dan per cognationes suas
suham a quo familia
suhamitarum
hae cognationes dan
per familias suas
omnes fuere suhamitae
quorum numerus erat lx
quattuor milia quad
ringentorum
filii aser per cognati
ones suas
iemna a quo familia
iemnaitarum
iessui a quo familia
iessuitarum
brie a quo familia brieitarum
filii brie haber a quo familia
haberitarum
et melchihel a quo familia
melchihelitarum
nomen autem filiae
aser fuit sara
hae cognationes filiorum aser
et numerus eorum quinqua
ginta tria milia quadrin
gentorum
filii nepthalim per cogna
tiones suas
iesihel a quo familia
iesihelitarum
guni a quo familia
gunitarum
ieser a quo familia
ieseritarum
sellem a quo familia
sellemitarum
hae sunt cognationes filio
rum nepthali per fami
lias suas
quorum numerus xl v milia
quadringentorum
ista est summa filiorum isrl
qui recensiti sunt

Sescenta milia et mille septin
centi triginta
Locutusque est Dns
ad Mosen dicens
Istis dividetur terra iuxta
numerum vocabulorum
in possessiones suas
pluribus maiorem partem
dabis et paucioribus minorem
singulis sicut nunc recensiti
sunt tradetur possessio
ita dumtaxat ut sors terram
tribubus dividat et familiis
quicquid sorte contigerit
hoc vel plures accipient
vel pauciores
hic quoque est numerus filiorum
Levi per familias suas
Gerson a quo familia
Gersonitarum
Caath a quo familia
Caathitarum
Merari a quo familia
Meraritarum
haec sunt familiae Levi
familia Lobni familia Hebroni
familia Moholi familia Musi
familia Cori
at vero Caath genuit Amram
qui habuit uxorem Iochabed
filiam Levi quae nata est
ei in Aegypto
haec genuit viro suo Amram
filios Aaron et Mosen
et Mariam sororem eorum
de Aaron orti sunt Nadab et
Abiu et Eleazar et Ithamar
quorum Nadab et Abiu mor
tui sunt cum obtulissent
ignem alienum coram Dno
fueruntque omnes qui nume
rati sunt viginti tria milia
generis masculini
ab uno mense et supra
qui non sunt recensiti
inter filios Israhel
nec eis cum ceteris est
data possessio
hic est numerus filiorum Isrl
qui descripti sunt a Mose
et Eleazaro sacerdote
in campestribus Moab supra
Iordanen contra Hiericho
inter quos nullus fuit eorum
qui ante numerati sunt
a Mose et Aaron in de
serto Sinai
praedixerat enim Dns
quod omnes moreren
tur in solitudine
nullusque remansit ex eis nisi
Chaleb filius Iephonne
et Iosue filius Nun
XXVII Accesserunt autem filiae
Salphaad filii Epher filii
Galaad filii Machir filii Manas
se qui fuit filius Ioseph
quarum sunt nomina Maala
et Noa et Egla et Melcha
et Thersa
steteruntque coram Mose
et Eleazaro sacerdote
et cunctis principibus populi
ad ostium tabernaculi foede
ris atque dixerunt
pater noster mortuus est
in deserto
nec fuit in seditione quae
concitata est contra
Dnm sub Core
sed in peccato suo
mortuus est
hic non habuit mares filios
cur tollitur nomen illius
de familia sua quia non
habuit filium
date nobis possessionem inter
cognatos patris nostri

Retulitq. moses causam
earum ad iudicium dni
qui dixit ad eum
ius tam rem postulant
filiae salphaad
da eis possessionem inter
cognatos patris sui
et ei in hereditatem succedant
ad filios autem israhel
loqueris haec
homo cum mortuus
fuerit absq. filio
ad filiam eius transibit hereditas
si filiam non habuerit habebit
successores fratres suos
quod si et fratres non fue
rint dabitis hereditatem
fratrib. patris eius
sin autem nec patruos habu
erit dabitur hereditas his
qui ei proximi sunt
eritq. hoc filiis israhel
scm lege perpetua
sicut praecepit dns mosi
Dixit quoq. dns ad mosen
ascende in montem istum abarim
et contemplare inde terram
quam daturus sum filiis isrl
cumq. videris eam ibis et tu
ad populum tuum
sicut ibit frater tuus aaron
quia offendistis me in deserto
sin in contradictione
multitudinis
nec scificare me voluistis
coram ea super aquas
haec sunt aquae contradicti
onis in cades deserti sin
cui respondit moses
provideat dns ds spirituum
omnis carnis
hominem qui sit super
multitudinem hanc
et possit exire et intrare

ante eos
et educere illos vel introducere
ne sit populus dni sicut oves
absque pastore
Dixitq. dns ad eum
Tolle iosue filium nun virum
in quo est sps
et pone manum tuam super eu
qui stabit coram eleazaro
sacerdote et omni multitudine
et dabis ei praecepta cunctis
videntib. et partem
gloriae tuae
ut audiat eum omnis synagoga
filiorum israhel
pro hoc si quid agendum
erit eleazar sacerdos
consulet dnm
ad verbum eius egredietur
et ingredietur
ipse et omnes filii israhel cum
eo et cetera multitudo
fecit moses ut praeceperat dns
cumq. tulisset iosue statuit
eum coram eleazaro sacer
dote et omni frequen
tia populi
et inpositis capiti eius manib.
cuncta replicavit quae
mandaverat dns
cxvi Dixit quoq. dns ad mosen
praecipe filiis israhel
et dices ad eos
oblationem meam et panes
et incensum odoris suavis
simi offerte per tem
pora sua
haec sunt sacrificia quae
offerre debetis
agnos anniculos inmaculatos
duos cotidie in holocau
stum sempiternum
unum offeretis mane et
alterum ad vesperam

decimam partem ephi
similae quae conspersa
sit oleo purissimo
et habeat quartam partem hin
holocaustum iuge est quod
obtulistis in monte sinai
in odorem suavissimum
incensum dni
et libabitis vini quartam par
tem hin per agnos singulos
in sanctuario dni
alterum q· agnum similiter
offeretis ad vesperam
iuxta omnem ritum sacrifici
matutini et libamen
torum eius
oblationem suavissimi
odoris dno
die autem sabbati offeretis
duos agnos anniculos
inmaculatos
et duas decimas similae oleo
conspersae in sacrificio
et liba quae rite funduntur
per singula sabbata in holo
causto sempiterno
in kalendis autem id est in
mensium exordiis
offeretis holocaustum dno
vitulos de armento duos
arietem unum
agnos anniculos septem
inmaculatos
et tres decimas similae oleo
conspersae in sacrificio
per singulos vitulos
et duas decimas similae oleo
conspersae per singulos
arietes
et decimam decimae similae
ex oleo in sacrificio
per agnos singulos
holocaustum suavissimi odo
ris atq· incensi est dno

libamenta autem vini quae
per singulas fundenda sunt
victimas ista erunt
media pars hin per vitulos
singulos
tertia per arietem
quarta per agnum
hoc erit holocaustum per
omnes menses qui sibi anno
vertente succedunt
hircus quoq· offeretur dno
pro peccatis in holocaustum
sempiternum cum liba
mentis suis
mense autem primo quarta
decima die mensis phase
dni erit
et quinta decima die sollemnitas
septem dieb· vescentur azymis
quarum dies prima venera
bilis et sca erit
omne opus servile non
facietis in ea
offeretis q· incensum
holocaustum dno
vitulos de armento duos
arietem unum
agnos anniculos inmacu
latos septem
et sacrificia singulorum
ex simila quae conspersa
sit oleo
tres decimas per sin
gulos vitulos
et duas decimas per arietem
et decimam decimae per agnos
singulos id est per septem
agnos
et hircum pro peccato unum
ut expietur pro vobis
praeter holocaustum matu
tinum quod semper offertis
ita facietis per singulos
dies septem dierum

in fomitem ignis et in odorem
suavissimum dno
quae surgit de holocausto et
de libationibus singulorum
dies quoq; septimus celeber
rimus et scs erit vobis
omne opus servile
non facietis in eo
dies etiam primitivorum
quando offeretis novas fruges
dno expletis ebdomadib;
venerabilis et sca erit
omne opus servile non
facietis in ea
offeretisq; holocaustum
in odorem suavissimum dno
vitulos de armento duos
arietem unum
et agnos anniculos imma
culatos septem
atq; in sacrificiis eorum
similae oleo conspersae
tres decimas per sin
gulos vitulos
per arietes duas
per agnos decimam decimae
qui simul sunt agni septem
hircum quoq; qui mactatur
pro expiatione
praeter holocaustum sempi
ternum et liba eius
inmaculata offeretis omnia
cum libationibus suis
XXIX Mensis etiam septimi prima
dies venerabilis et sca
erit vobis
omne opus servile
non facietis in ea
quia dies clangoris est
et tubarum
offeretisq; holocaustum in
odorem suavissimum dno
vitulum de armento unum
arietem unum

agnos anniculos immacu
latos septem
et in sacrificiis eorum similae
oleo conspersae tres decu
mas per singulos vitulos
duas decimas per arietem
unam decimam per agnum qui
simul sunt agni septem
et hircum pro peccato qui
offertur in expiati
onem populi
praeter holocaustum kalen
darum cum sacrificiis suis
et holocaustum sempiternum
cum libationibus solitis
hisdem caerimoniis offere
tis in odorem suavissimum
incensum dno
decima quoq; dies mensis
huius septimi
erit vobis sca atq; venerabilis
et adfligetis animas vestras
omne opus servile
non facietis in ea
offeretisq; holocaustum dno
in odorem suavissimum
vitulum de armento unum
arietem unum
agnos anniculos immacu
latos septem
et in sacrificiis eorum similae
oleo conspersae tres deci
mas per vitulos singulos
duas decimas per arietem
decimam decimae per agnos
singulos qui sunt simul
agni septem
et hircum pro peccato
absq; his quae offerri
pro delicto solent
in expiationem et holocau
stum sempiternum
in sacrificio et libami
nib; eorum

Quintadecima uero die
mensis septimi
quae uobis erit sca
atq. uenerabilis
omne opus seruile non facietis
sed celebrabitis sollemni
tatem dno septem dieb.
offeretisq. holocaustum
in odorem suauissimum dno
uitulos de armento tredecim
arietes duos
agnos anniculos .XIIII.
inmaculatos
et in libamentis eorum
similae oleo consper
sae tres decimas
per uitulos singulos qui sunt
simul uituli tredecim
et duas decimas arieti uno
id est simul arietib. duob.
et decimam decimae agnis
singulis qui sunt simul
agni quattuordecim
et hircum pro peccato
absq. holocausto sempiterno
et sacrificio et libamine eius
In die altero offeres uitulos
de armento duodecim
arietes duos
agnos anniculos inmaculatos
quattuordecim
sacrificiaq. et libamina
singulorum
per uitulos et arietes
et agnos rite celebrabis
et hircum pro peccato
absq. holocausto sempiterno
sacrificioq. eius et libamine
Die tertio offeres uitulos
undecim
arietes duos
agnos anniculos inmacu
latos quattuordecim
sacrificiaq. et libamina
singulorum
per uitulos et arietes et
agnos rite celebrabis
et hircum pro peccato
absq. holocausto sempiterno
et sacrificio et libamine eius
Die quarto offeres
uitulos decem
arietes duos
agnos anniculos inmacula
tos quattuordecim
sacrificiaq. eorum et liba
mina singulorum
per uitulos et arietes et
agnos rite celebrabis
et hircum pro peccato
absq. holocausto sempiterno
sacrificioq. eius et libamine
Die quinto offeres
uitulos nouem
arietes duos
agnos anniculos inmacu
latos quattuordecim
sacrificiaq. et libamina
singulorum
per uitulos et arietes et
agnos rite celebrabis
et hircum pro peccato
absq. holocausto sempiterno
sacrificioq. eius et libamine
Die sexto offeres uitulos octo
arietes duos
agnos anniculos inmacula
tos quattuordecim
sacrificiaq. et libamina
singulorum
per uitulos et arietes et
agnos rite celebrabis
et hircum pro peccato
absq. holocausto sempiterno
sacrificioq. eius et libamine
Die septimo offeres
uitulos septem
arietes duos

agnos anniculos inmaculatos
quattuordecim
sacrificiaque et libamina
singulorum
per vitulos et arietes et
agnos rite celebrabis
et hircum pro peccato
absque holocausto sempiterno
sacrificioque eius et libamine
Die octavo qui est celeberrimus
omne opus servile non facietis
offerentes holocaustum
in odorem suavissimum dno
vitulum unum
arietem unum
agnos anniculos inmacula-
tos septem
sacrificiaque et libamina
singulorum
per vitulos et arietes et
agnos rite celebrabis
et hircum pro peccato
absque holocausto sempiterno
sacrificioque eius et libamine
Haec offeretis dno in sollem-
nitatibus vestris
praeter vota et oblati-
ones spontaneas
in holocausto in sacrificio in
libamine et in hostiis
pacificis
Narravitque Moses filiis isrl
omnia quae ei dns imperarat
et locutus est ad principes
tribuum filiorum isrl
Iste est sermo quem
praecepit dns
si quis virorum votum
dno voverit
aut se constrinxerit iuramento
non faciet irritum verbum suum
sed omne quod promisit
implebit
mulier si quippiam voverit

et se constrinxerit iuramento
quae est in domo patris sui et
in aetate adhuc puellari
si cognoverit pater votum
quod pollicita est
et iuramentum quo obliga-
vit animam suam
et tacuerit voti rea erit
quicquid pollicita est et iura-
vit opere conplebit
sin autem statim ut audierit
contradixerit pater
et vota et iuramenta
eius irrita erunt
nec obnoxia tenebitur
sponsionis
eo quod contradixerit pater
si maritum habuerit et vove-
rit aliquid
et semel verbum de ore eius
egrediens animam illius
obligaverit iuramento
quo die audierit vir et non
contradixerit
voti rea erit reddet quod
cumque promiserat
sin autem audiens statim
contradixerit
et irritas fecerit polli-
citationes eius
verbaque quib· obstrinxerat
animam suam
propitius erit ds
vidua et repudiata quicquid
voverint reddent
uxor in domo viri cum se voto
constrinxerit et iuramento
si audierit vir et tacuerit nec
contradixerit sponsioni
reddet quodcumque pro-
miserat
sin autem extemplo
contradixerit
non tenebitur promissionis rea

quia maritus contradixit
et dns ei propitius erit
si uouerit et iuramento
se constrinxerit
ut per ieiunium uel cete
rarum rerum abstinentiam
affligat animam suam
in arbitrio uiri erit ut faciat
siue non faciat
quod si audiens uir tacuerit
et in alterum diem distule
rit sententiam
quicquid uouerat atq.
promiserat reddet
quia statim ut audiuit tacuit
si autem contradixerit
postquam resciuit
portauit ipse iniquitatem eius
istae sunt leges quas
constituit dns mosi
inter uirum et uxorem
inter patrem et filiam
quae in puellari adhuc
aetate est
uel quae manet in
parentis domo
Locutusq. est dns ad mosen
dicens
ulciscere prius filios isrl
de madianitis
et sic colligeris ad populum tuum
statimq. moses armate inquit
ex uobis uiros ad pugnam
qui possint ultionem dni ex
petere de madianitis
mille uiri de singulis tribub.
eligantur isrl qui mit
tantur ad bellum
dederuntq. millenos
de singulis tribub.
id est duodecim milia expedi
torum ad pugnam
quos misit moses cum finees
filio eleazari sacerdotis
uasa quoq. sca et tubas ad clan
gendum tradidit ei
cumq. pugnassent contra
madianitas atq. uicissent
omnes mares occiderunt
et reges eorum eui et recem
et sur et ur et rebe quinq.
principes gentis
Balaam quoq. filium beor
interfecerunt gladio
ceperuntq. mulieres
eorum et paruulos
omniaq. pecora et cunctam
supellectilem
quicquid habere potu
erant depopulati sunt
tam urbes quam uiculos et
castella flamma consumpsit
et tulerunt praedam et uni
uersa quae ceperant
tam ex hominib. quam
ex iumentis
et adduxerunt ad mosen et
ad eleazarum sacerdotem
et ad omnem multitudinem
filiorum israhel
Reliqua autem utensilia
portauerunt ad castra
in campestrib. moab iuxta
iordanem contra hiericho
egressi sunt autem moses
et eleazar sacerdotes et
omnes principes synagogae
in occursum eorum
extra castra
iratusq. moses principib.
exercitus tribunis et cen
turionib. qui uenerant
de bello ait
cur feminas reseruastis
nonne istae sunt quae dece
perunt filios israhel ad
suggestionem balaam
et praeuaricari fecerunt

uos in dno super peccato
phogor
unde et percussus est populus
ergo cunctos interficite
quicquid est generis mascu
lini etiam in parvulis
et mulieres quae noverunt
viros in coitu
puellas autem et omnes
feminas virgines reser
vate vobis
et manete extra castra
septem dieb·
qui occiderit hominem
vel occisum tetigerit
lustrabitur die tertio et septimo
et de omni praeda sive vesti
mentum fuerit sive vas
et aliquid in utensilia
praeparatum
de caprarum pellib· et pilis
et ligno expiabitur
eleazar quoque sacerdos ad viros
exercitus qui pugnaverant
sic locutus est
hoc est praeceptum legis
quod mandavit dns mosi
aurum et argentum et aes
et ferrum et stagnum
et plumbum
et omne quod potest tran
sire per flammas igne
purgabitur
quicquid autem ignem
non potest sustinere
aqua expiationis sctificabitur
et lavabitis vestes vestras
die septimo
et purificati postea
castra intrabitis
Dixitq· dns ad mosen
tollite summam eorum
quae capta sunt ab ho
mine usq· ad pecus
tu et eleazar sacerdos
et principes vulgi
dividesq· ex aequo praedam
inter eos qui pugnaverunt et
egressi sunt ad bellum
et inter omnem reliquam
multitudinem
et separabis partem dno
ab his qui pugnaverunt
et fuerunt in bello
unam animam de quingentis
tam ex hominib· quam ex bub·
et asinis et ovib·
et dabis eam eleazaro sacerdoti
quia primitiae dni sunt
ex media quoq· parte
filiorum israhel
accipies quinquagesimum capit
hominum et boum et asinoru
et ovium cunctarumq·
animantium
et dabis ea levitis qui excubant
in custodiis tabernaculi dni
feceruntq· moses et eleazar
sicut praeceperat dns
fuit autem praeda quam
exercitus ceperat
ovium sescenta septuaginta
quinq· milia
boum LXX duo milia
asinorum LX milia et mille
animae hominum sexus femi
nei quae non cognoverant
viros XXX duo milia
dataq· est media pars his
qui in proelio fuerant
ovium trecenta XXX VII
milia quingenti
e quib· in partem dni suppu
tatae sunt oves sescentae
septuaginta quinq·
et de bub· triginta sex milib·
boves septuaginta duo
de asinis triginta milib·

quingentis asini LX unum
de asinis, hominum sedecim
milib. cesserunt in partem
dni XXX duae animae
tradiditq. Moses numerum
primitiarum dni Eleazaro
sacerdoti
sicut ei fuerat imperatum
ex media parte filiorum isrl,
quam separaverat his qui
in proelio fuerant
de media vero parte quae con
tigerat reliquae multitudini
id est de ovibus trecentis
triginta septem milib.
quingentis
et de bubus XXX sex milib.
et de asinis XXX milib. quingentis
et de hominib. sedecim milib.
tulit Moses quinqua
gesimum caput
et dedit Levitis qui excubant
in tabernaculo dni
sicut praeceperat dns
Cumq. accessissent principes
exercitus ad Mosen
et tribuni centurionesq. dixerunt
nos servi tui recensuimus
numerum pugnatorum
quos habuimus sub manu nostra
et ne unus quidem defuit
ob hanc causam offerimus
in donariis dni
singuli quod in praeda auri
potuimus invenire
periscelides et armillas anulos
et dextralia ac murenulas
ut depreceris pro nobis dnm
susceperuntq. Moses
et Eleazar sacerdos
omne aurum in diversis speciebus
pondo sedecim milia septingen
tos quinquaginta siclos
a tribunis et centurionib.
unusquisq. enim quod in praeda
rapuerat suum erat
et susceptum intulerunt
in tabernaculum testimonii
in monumentum filiorum
Israhel coram dno
Filii autem Ruben et Gad
habebant pecora multa
et erat illis in iumentis
infinita substantia
cumq. vidissent Iazer et Galaad
aptas alendis animalib.
venerunt ad Mosen et ad Ele
azarum sacerdotem et prin
cipes multitudinis atq.
dixerunt
Astaroth et Dibon et
Iazer et Nemra
Esbon et Eleale et Sabam
et Nebo et Beon
terram quam percussit dns
in conspectu filiorum isrl
regionis uberrimae est
ad pastum animalium
et nos servi tui habemus
iumenta plurima
precamurq. si invenimus
gratiam coram te
ut des nobis famulis tuis
eam in possessionem
nec facias nos transire Iordanem
quib. respondit Moses
numquid fratres vestri ibunt
ad pugnam et vos hic sedebitis
cur subvertitis mentes
filiorum Israhel
ne transire audeant in locum
quem eis daturus est dns
nonne ita egerunt patres vestri
quando misi de Cadesbarne
ad explorandam terram
cumq. venissent usq.
ad vallem Botri
lustrata omni regione sub

uerterunt cor filiorum isrl
ut non intrarent fines
quos eis dns dedit
qui iratus iurauit dicens
si uiderunt homines isti qui
ascenderunt ex aegypto
a uiginti annis et supra
terram quam sub iuramento
pollicitus sum abraham
isaac et iacob
et noluerunt sequi me
praeter chaleb iephonne filiu
cenezaeum et iosue
filium nun
isti impleuerunt uolun
tatem meam
iratusq. dns aduersum isrl
circumduxit eum per deser
tum . xl . annis
donec consumeretur uniuer
sa generatio quae fecerat
malum in conspectu eius
et ecce inquit uos surrexis
tis pro patrib. uestris
incrementa et alumni
hominum peccatorum
ut augeretis furorem dni
contra israhel
quod si nolueritis sequi eum
in solitudine populum
derelinquet
et uos causa eritis necis omniu
at illi prope accedentes
dixerunt
caulas ouium fabricabimus
et stabula iumentorum
paruulis quoq. nostris
urbes munitas
nos autem ipsi armati et
accincti pergemus ad proe
lium ante filios israhel
donec introducamus
eos ad loca sua
paruuli nostri et quicquid
habere possumus
erunt in urbib. muratis prop
ter habitatorum insidias
non reuertemur in domos nos
tras usquequo possideant
filii israhel hereditatem sua
nec quicquam quaeremus
trans iordanen
quia iam habemus possessionem
nostram in orientali
eius plaga
quib. moses ait
si facitis quod promittitis
expediti pergite coram
dno ad pugnam
et omnis uir bellator armatus
iordanen transeat
donec subuertat dns
inimicos suos
et subiciatur ei omnis terra
tunc eritis inculpabiles et
apud dnm et aput israhel
et obtinebitis regiones
quas uultis coram dno
sin autem quod dicitis
non feceritis
nulli dubium quin peccetis
in dnm
et scitote quoniam peccatum
uestrum adprehendet uos
aedificate ergo urbes
paruulis uestris
et caulas ac stabula ouib.
ac iumentis
et quod polliciti estis implete
dixeruntq. filii gad
et ruben ad mosen
serui tui sumus faciemus quod
iubet dominus noster
paruulos nostros et uxo
res et pecora ac iumenta
relinquemus in urbib. galaad
nos autem famuli tui omnes
expediti pergemus ad bellu

sicut tu domine loqueris
praecepit ergo moses ele
azaro sacerdoti et iosue
filio nun
et principibus familiarum per
trib. israhel et dixit ad eos
si transierint filii gad et filii
ruben vobiscum iordanen
omnes armati ad bellum
coram dno
et vobis fuerit terra subiecta
date eis galaad in possessionem
sin autem noluerint transire
vobiscum in terram chanaan
inter vos habitandi acci
piant loca
responderuntq. filii gad
et filii ruben
sicut locutus est dns servis
suis ita faciemus
ipsi armati pergemus coram
dno in terram chanaan
et possessionem iam susce
pisse nos confitemur
cis iordanen
dedit itaq. moses filiis
gad et ruben
et dimidiae tribui manasse
filii ioseph
regnum seon regis amorraei
et regnum og regis basan
et terram eorum cum urbib.
suis per circuitum
igitur extruxerunt filii gad
dibon et atharoth et aroer
et roth sophan et iazer
iegbaa et bethnemra et bet
haran urbes munitas
et caulas pecorib. suis
filii vero ruben aedificaverun(t)
esebon et eleale et caria
thaim et nabo et baalmeon
versis nominib.
sabama quoq.

imponentes vocabula urbib.
quas extruxerant
porro filii machir filii manasse
perrexerunt in galaad
et vastaverunt eam
interfecto amorraeo
habitatore eius
dedit ergo moses terram galaad
machir filio manasse
qui habitavit in ea
iair autem filius manasse abiit
et occupavit vicos eius
quos appellavit auoth iair
id est villas iair
nobe quoq. perrexit et appre
hendit canath cum viculis suis
vocavitq. eam ex nomine
suo nobe
xxxiii haec sunt mansiones filiorum israhel
qui egressi sunt de aegypto
per turmas suas in manu
mosi et aaron
quas descripsit moses
iuxta castrorum loca
quae dni iussione mutabant
xxxiiii profecti igitur de ramesse
mense primo quintadecima
die mensis primi altera
die phase
filii israhel in manu excelsa
videntib. cunctis aegyptiis
et sepelientib. primogenitos
quos percusserat dns
nam et in dIs eorum exer
cuerat ultionem
castrametati sunt in soccoth
et de soccoth venerunt
in aetham quae est in ex
tremis finib. solitudinis
inde egressi venerunt con
tra phihahiroth quae respi
cit beelsephon
et castrametati sunt
ante magdolum

profectiq. de phihahiroth
transierunt per medium
mare in solitudinem
et ambulantes trib· dieb· per
desertum aetham castra
metati sunt in mara
profectiq. de mara
venerunt in helim
ubi erant duodecim fontes
aquarum et palmae septuagin(ta)
ibiq. castrametati sunt
sed et inde egressi fixere ten
toria super mare rubrum
profecti de mari rubro castra
metati sunt in deserto sin
unde egressi venerunt
in depheca
profectiq. de depheca castra
metati sunt in alus
egressi de alus raphidim
fixere tentoria
ubi aqua populo defuit
ad bibendum
profectiq. de raphidim castra
metati sunt in deserto sinai
sed et de solitudine sinai
egressi venerunt ad sepul
chra concupiscentiae
profectiq. de sepulchris con
cupiscentiae castrametati
sunt in aseroth
et de aseroth venerunt
in rethma
profectiq. de rethma castra
metati sunt in remmon
phares
unde egressi venerunt in lebna
et de lebna castrametati
sunt in ressa
egressi de ressa venerunt
in ceelatha
unde profecti castrametati
sunt in monte sepher
egressi de monte sepher
venerunt in arada
inde proficiscentes castra
metati sunt in maceloth
profectiq. de maceloth
venerunt in thaath
de thaath castrametati
sunt in thare
unde egressi fixere tento
ria in methca
et de methca castrametati
sunt in esmona
profectiq. de esmona
venerunt in moseroth
et de moseroth castrametati
sunt in baneiacan
egressiq. de baneiacan vene
runt in montem gadgad
unde profecti castrametati
sunt in iethebatha
et de iethebatha vene
runt in ebrona
egressiq. de ebrona castra
metati sunt in asiongaber
inde profecti venerunt in de
sertum sin haec est cades
egressiq. de cades castrame
tati sunt in monte hor
in extremis finib· terrae edom
ascenditq. aaron sacerdos
montem hor iubente dno
et ibi mortuus est
anno quadragesimo egressi
onis filiorum israhel ex aegypto
mense quinto prima die mensis
cum esset annorum centum
viginti trium
audiitq. chananeus rex arad
qui habitabat ad meridiem
in terra chanaan
venisse filios israhel
et profecti de monte hor
castrametati sunt in salmona
unde egressi venerunt
in phinon

profectiq. de hiim castra
metati sunt in oboth
et de oboth venerunt in ieabarim
quae est in finib. moabitarum
profectiq. de ieabarim fixere
tentoria in dibon gad
unde egressi castrametati
sunt in helmon deblathaim
egressi de helmon deblathaim
venerunt ad montes abarim
contra nabo
profectiq. de montib. abarim
transierunt ad campes
tria moab super iordanen
contra hiericho
ibiq. castrametati sunt
de bethsimoth usq. abelsattim
in planiorib. locis moabitarum
ubi locutus est dns ad mosen
praecipe filiis isrl et dic ad eos
quando transieritis iordanen
intrantes terram chanaan
disperdite cunctos habita
tores regionis illius
confringite titulos et statuas
comminuite
atq. omnia excelsa vastate
mundantes terram et
habitantes in ea
ego enim dedi vobis illam
in possessionem
quam dividetis vobis sorte
plurib. dabitis latiorem et
paucis angustiorem
singulis ut sors ceciderit ita
tribuetur hereditas
per tribus et familias
possessio dividetur
sin autem nolueritis interficere
habitatores terrae
qui remanserint erunt vobis
quasi clavi in oculis et lan
ceae in laterib.
et adversabuntur vobis
in terra habitationis vestrae
et quicquid illis facere cogi
taveram vobis faciam
XXX Locutus est dns ad mosen
praecipe filiis israhel
et dices ad eos
cum ingressi fueritis
terram chanaan
et in possessionem vobis
sorte ceciderit
his finib. terminabitur
pars meridiana incipiet a soli
tudine sin quae est
iuxta edom
et habebit terminos contra
orientem mare salsissimum
qui circuibunt australem
plagam per ascensum scorpionis
ita ut transeant senna et
perveniant in meridiem
usq. ad cadesbarne
unde egredientur confinia
ad villam nomine addar
et tendent usq. asemona
ibitq. per gyrum terminus
ab asemona usq. ad tor
rentem aegypti
et maris magni litore finietur
plaga autem occidentalis
a mari magno incipiet et ipso
fine claudetur
porro ad septentriona
lem plagam
a mari magno termini incipi
ent pervenientes usq. ad
montem altissimum
a quo venies in emath usq. ad
terminos sedada
ibuntq. confinia usq. zephro
na et villam henan
hi erunt termini in
parte aquilonis
inde metabuntur fines con
tra orientalem plagam

de uilla henan usq. sephama
et de sephama descendent
termini in rebla contra
fontem
inde peruenient contra orien
tem ad mare chenereth
et tendent usq. iordanen
et ad ultimum salsissimo
claudentur mari
hanc habebitis terram per
fines suos in circuitu
praecepitq. moses filiis
israhel dicens
haec erit terra quam possi
debitis sorte
et quam iussit dari dns nouem
tribubus et dimidiae tribui
tribus enim filiorum ruben
per familias suas
et tribus filiorum gad iuxta
cognationum numerum
media quoq. tribus manasse
id est duae semis tribus
acceperunt partem suam
trans iordanen contra hie
richo ad orientalem plagam
et ait dns ad mosen
haec sunt nomina uirorum
qui terram uobis diuident
eleazar sacerdos et iosue
filius nun et singuli princi
pes de tribubus singulis
quorum ista sunt uocabula
de tribu iuda chaleb
filius iephonne
de tribu symeon samuhel
filius ammiud
de tribu beniamin helidad
filius chaselon
de tribu filiorum dan
bocci filius iogli
filiorum ioseph de tribu
manasse hannihel
filius ephod

de tribu ephraim camuhel
filius sephtam
de tribu zabulon helisaphan
filius pharnach
de tribu issachar dux falti
hel filius ozan
de tribu aser ahiud
filius salomi
de tribu nepthali phedahel
filius ammiud
hi sunt quibus praecepit dns
ut diuiderent filiis isrl
terram chanaan
haec quoq. locutus est
dns ad mosen
in campestribus moab super
iordanen contra hiericho
praecipe filiis israhel ut dent
leuitis de possessionibus suis
urbes ad habitandum et
suburbana earum per
circuitum
ut ipsi in oppidis maneant
et suburbana sint peco
ribus ac iumentis
quae a muris ciuitatum for
insecus per circuitum
mille passuum spatio
tendentur
contra orientem duo
milia erunt cubiti
et contra meridiem
similiter duo milia
ad mare quoq. quod respicit
ad occidentem eadem
mensura erit
et septentrionalis plaga
aequali termino finietur
eruntq. urbes in medio
et foris suburbana
de ipsis autem oppidis
quae leuitis dabitis
sex erunt in fugitiuorum
auxilia separata

ut fugiat ad ea qui fuderit
sanguinem
et exceptis his alia xl.
duo oppida
id est simul xl. octo
cum suburbanis suis
ipsaeque urbes quae dabuntur
de possessionib. filiorum isrl
ab his qui plus habent plures
auferentur et qui minus
pauciores
singuli iuxta mensuram
hereditatis suae dabunt
oppida leuitis
XX Ait dns ad mosen
loquere filiis israhel
et dices ad eos
quando transgressi fueritis
iordanen in terram chanaan
decernite quae urbes esse
debeant in praesidia fugi
tiuorum qui nolentes san
guinem fuderint
in quib. cum fuerit profugus
cognatus occisi eum non
poterit occidere
donec stet in conspectu
multitudinis et causa
illius iudicetur
de ipsis autem urbib. quae
ad fugitiuorum subsidia
separantur
tres erunt trans iordanen
et tres in terra chanaan
tam filiis israhel quam ad
uenis atq. peregrinis
ut confugiat ad eas qui nolens
sanguinem fuderit
Siquis ferro percusserit et
mortuus fuerit qui
percussus est
reus erit homicidii et ipse
morietur
si lapidem iecerit et ictus
occubuerit similiter
punietur
si ligno percussus interierit
percussoris sanguine
uindicabitur
propinquus occisi homici
dam interficiet
statim ut adprehenderit
eum perimet
si per odium quis hominem
inpulerit
uel iecerit quippiam
in eum per insidias
aut cum esset inimicus
manu percusserit
et ille mortuus fuerit
percussor homicidii reus erit
cognatus occisi statim ut in
uenerit eum iugulabit
quod si fortuito et absq.
odio et inimicitiis quic
quam horum fecerit
et hoc uidente populo
fuerit conprobatum
atq. inter percussorem et
propinquum sanguinis
quaestio uentilata
liberabitur innocens
de ultoris manu
et reducetur per senten
tiam in urbem ad quam
confugerat
manebitq. ibi donec sacerdos
magnus qui oleo sco unctus
est moriatur
si interfector extra fines
urbium quae exulib. de
putatae sunt fuerit
inuentus
et percussus ab eo qui
ultor est sanguinis
absq. noxa erit qui eum
occiderit
debuerat enim profugus

us q· ad mortem pontificis
in urbe residere
postquam autem ille obierit
homicida reuertetur
in terram suam
haec sempiterna erunt et
legitima in cunctis habi
tationib· uestris
homicida sub testib· punietur
ad unius testimonium nul-
lus condemnabitur
non accipietis pretium ab eo
qui reus est sanguinis
statim et ipse morietur
exules et profugi ante mor
tem pontificis nullo
modo in urbes suas
reuerti poterunt
ne polluatis terram
habitationis uestrae
quae insontium cruore
maculatur
nec aliter expiari potest
nisi per eius sanguinem qui
alterius sanguinem fuderit
atq· ita emundabitur ues
tra possessio me commo
rante uobiscum
ego enim sum dns qui habito
inter filios israhel
XLV Accesserunt autem et princ
ipes familiarum galaad
filii machir filii manasse
de stirpe filiorum ioseph
locutiq· sunt mosi coram
principib· isrl atq· dixerunt
tibi dno nostro praecepit dns
ut terram sorte diuideres
filiis israhel
et ut filiis salphaad fratris
nostri dares possessionem
debitam patri
quas si alterius trib· homi
nes uxores acceperint
sequetur possessio sua
et translata ad aliam tribum
de nostra hereditate minuetur
atq· ita fiet ut cum iobeleus
id est quinquagensimus annus
remissionis aduenerit
confundatur sortium
distributio
et aliorum possessio
ad alios transeat
Respondit moses filiis isrl
et dno praecipiente ait
recte trib· filiorum ioseph
locuta est
et haec lex super filiab· sal
phaad a dno promulgata est
nubant quib· uolunt tantum
ut suae trib· hominib·
ne commisceatur possessio
filiorum isrl de tribu
in tribum
omnes enim uiri ducent uxo
res de tribu et cognatione sua
et cunctae feminae maritos
de eadem tribu accipient
ut hereditas permaneat
in familiis
nec sibi misceantur trib·
sed ita maneant ut a dno
separatae sunt
feceruntq· filiae salphaad
ut fuerat imperatum
et nupserunt maala et thersa
et egla et melcha et noa
filiis patrui sui de familia
manasse qui fuit filius ioseph
et possessio quae illis
fuerat attributa
mansit in tribu et familia
patris earum. haec sunt man
data atq· iudicia quae praecepit
dns per manum mosi ad filios isrl
in campestrib· moab super ior
danen contra hiericho.

I TRANS iordanem populo legem ex
planat et commemorat quem ad
modum eos ortatus fuerit ut prae
dentes eligerent uiros quos iudices
constituerent. quomodo ad ter
ram promissionis miserit inspec
tores et quod rebellis extiterit
cum ex populi multitudo. et quod
propter delictum eorum. etiam
ipse moses terrae promissionis
priuare tur introitu et mandato
praecipitur ne de possessione filio
rum esau et loth aliquid contingat

II Transitum commemorat per urbem
bar quam cappadoces possederant
et quomodo uictos diriperet
adseon et og reges amorraeorum
quos cum spreuissent praecepto
in aduersos ipsos inire certamen
ipsisq. pulsis duab. semis tribub. pos
sidendam eorum terra sit tradita

III Hortatur populum ut praecepta
et iudicia seruet ac faciat.
nec caerimoniis [illegible] offendat et ipsa terra [illegible]
blanditur nullum esse tam [illegible]
tam gentem quae deo sit proxima.
quomodo ad montem accesserint
et uiderint deum dicentis audie
rint. ac decalogum in tabulis lapi
deis digito dei fuisse conscriptum
demonstrauerit nec idola fabric
ant commonet. et quia non est
alius nisi unus ds commemorat
quaesint separatae ciuitates
in praesidia fugitiuorum quibus
nemo occiderit nolens

IIII Ubi accito omni populo dicit se ipsu
sequestratum fuisse uel medium
inter israhel et dnm et quae
sint decem uerba decem praecepta
nem diceret. ortatur custodi
ant ne ut transgressores pereant

V Audi israhel dns ds tuus dns unus est
et idolis damnandum hoc semper
meditandum. hoc filiis et nepotib.
commendandum non sequendum post
deos alienos non tacendum quod
seruierint pharaoni et liberauerit
dns septem gentes ex[illegible] tinguen
das esse. quorum filia[illegible] uel
fi[illegible]us non latam [illegible] in conu
bio non parendum hostes
amplissimos eo quod dns tradat
eos nihil auri uel argenti de idolis
concupiscendum. eo quod sit
anathema. commemorat itinera
annorum xl per desertum prae
stitum manna. uestimenta uel
supellex uetera nulla uetus
tate consumpta. propter quod semper
dni mandatorum memores esse debeant

VI Ubi dicit ingressurum populum ter
ram quam promisit dns ds. et ad
monet ne sibi iustitiam sibi sumat
tam uel dantem terram illam fuisse
praesumat. maxime quia semper
ad iracundiam prouocauerit dnm
etiam uitulum fabricassent et ob
hoc ipse tabulas confregisset.
atque pro hoc scelere praecator
accederet. deinde post sepulchris
concupiscentiae de exploratori
bus missis ac postea aliis tabulis
factis. arcam fabricatam et
morte aaron in monte hor

VII Commonet nihil aliud operare
hominem nisi ut dnm suum
et praecepta custodienda nec
sequendum socius transgres
sorum. benedictiones [illegible]
eis. maledictiones sine lex [illegible]

VIII Ubi praecepit iudicia quae in terra
promissionis debeant fieri loca
confringenda decimas et primo
genita danda holocausta offe
renda et sacerdotes non
deserendos

viii De propheta falso et somniatore
de fratre filio amico et uxore sua
dentib. ad post idola lapidib. ob
ruendos. Discretione animalium
uolucrum pisciumq. mundorum et
inmu[illegible]ndorum quid comedere
lice[illegible]at quid non liceat
anno [illegible] remissionis nihil repe
tendum ab egeno et pauperi nihil
negandum decimas gregum dis dare in
de primogenitis reddendis et ne
sanguinem comedas

x Faciendum pascha et diem sollem
nitatis eius. In iudicio personam
non accipiendam. Solis et lunae
adoratores lapidib. obruendos
Regem alienigenam hominem
non debere constitui et leuitas
ac sacerdotes de decimis et obla
tionib. esse contentos

xi Leuitam uenientem ex ciuitate sua
libere inter fratres dni debere
fungi ministerio. maleficos
auferendos. prophetam ex
eadem gente [illegible] surgere.
[illegible] ex [illegible] et
leges quas debeant obseruare

xii De prouentu bellorum quomodo
procedi debeant et ex tinctis
hostib. nihil sed formam succidere.
De [illegible] hominis in agro
reperti. De muliere pulchra et
captiua. De duab. uxorib. et filius
carum. De filio contumace.
De peccato capitali. De inuentione
reddenda. De uestium et [illegible]
eris. et diuersis legib.

xiii De his quae personarum contingere solent et aliae leges prohib
itionis promulgatae

xiiii De ingressu terrae promissionis.
et [illegible] coram sacerdotib.
obtinuisse profiteantur

xv Praecepta custodienda et male
dictiones in monte Gebal et benedic
tiones custodientib. et respon
sio populi dicentis amen

xvi Uerba foederis replicat hortatur
ne derelicto dno idola sequantur.
uel si [illegible] conuersi fuerint
terram accepturi sunt
possidendam

xvii Uiuere iam [illegible] se dicit ad moriendum
uocat iosue uerbisq. corroborat
suis et praedicit quod terram
ipse sorte diuidat. Legem scrib
sit ac sacerdotib. tradidit eamq.
conuocato populo legit

xviii Dns dicit adpropinquasse
dies mortis suae. uocat iosue ad
ostium tabernaculi et praecei
piat ei. apparuitq. ei dns in co
lumna nubis. et pronuntiat popu
lum idola secuturum

xviiii Moses scribit canticum et docet
filios israhel ac leuitis praecepit
librum legis pro testimonio
reponendum. In quo et contra
eos testes caelum ac terram
quod pereant. Cuncta la para
rint et testantur praesagium can
ticum futurorum in quo ex per
sona dni eis inproperat dicens.
Uisitari [illegible] isrl in quib. con
fidebas et [illegible] mirabiliter
[illegible]

xx Postquam moses omnia carminis
uerba loquitur dixit ei dns eadē
die ascende montem nebo et
morere et iungeris populis tuis
et [illegible] quam ascenderet [illegible]
uersum isrl per singulas trib.
propriis benedictionib. bene
dixit. ascensoq. uertice
montis uniuersam terram
promissionis aspexit [illegible]
proleuatione aquarum
contradictionis in irae non

potuit usq. describitur mor
tuus et incognitum eius esse
sepulchrum ac talem ultra
in israhel non surrexisse
prophetam

EXPLICIUNT CAPITULA

INCIPIT LIBER DEUTERO

NOMIUM QUI HEBRA

ICE DICITUR HELLEAD

DABARIM · DŌ LAUDES

LEGE FELICITER · AMEN

P
ORA
O
M
E

Haec sunt verba quae locu
tus est Moses ad omnem isrl
trans Iordanem in solitudine
campestri contra mare rubrum
inter Pharan et Thophel
et Laban et Aseroth
ubi auri est plurimum
undecim dieb. de Horeb per
viam montis Seir usq.
Cadesbarne
quadragesimo anno undecimo
mense prima die mensis
1 Locutus est Moses ad filios isrl
omnia quae praeceperat illi
dns ut diceret eis
postquam percussit Seon
regem Amorreorum qui
habitabat in Esebon
et Og regem Basan qui mansit
in Aseroth et in Edrai trans
Iordanem in terra Moab
Coepitq. Moses explanare
legem et dicere
dns ds nos ter locutus est ad
nos in Horeb dicens
sufficit vobis quod in hoc
monte mansistis
revertimini et venite ad mon
tem Amorreorum
et ad cetera quae ei
proxima sunt
campestria atq. montana
et humiliora loca
contra meridiem et
iuxta litus maris
terram Chananeorum et Libani
usq. ad flumen magnum Eufraten
en inquit tradidi vobis ingre
dimini et possidete eam
super qua iuravit dns patrib.
vestris Abraham et Isaac
et Iacob
ut daret illam eis et semini
eorum post eos

Dixique vobis illo in tempore
non possum solus sustinere vos
quia dns ds vester multi
plicavit vos
et estis hodie sicut stellae
caeli plurimae
dns ds patrum vestrorum
addat ad hunc numerum
multa milia
et benedicat vobis sicut locutus est
non valeo solus vestra negotia
sustinere et pondus ac iurgia
date ex vobis viros sapientes
et gnaros
et quorum conversatio sit
probata in tribub· vestris
ut ponam eos vobis principes
tunc respondistis mihi
bona res est quam vis facere
tulique de tribub· vestris viros
sapientes et nobiles
et constitui eos principes
tribunos et centuriones et
quinquagenarios ac decanos
qui docerent vos singula
praecepique eis dicens
audite illos et quod iustum
est iudicate
sive civis sit ille sive peregrinus
nulla erit distantia personarum
ita parvum audietis ut magnum
nec accipietis cuiusquam per
sonam quia di iudicium est
quod si difficile vobis aliquid
visum fuerit
referte ad me et ego audiam
praecepique omnia quae
facere deberetis
profecti autem de horeb tran
sivimus per heremum ter
ribilem et maximam
quam vidistis
per viam montis amorraei
sicut praeceperat dns ds
noster nobis
cumque venissetis in cades
barne dixi vobis
venistis ad montem amorraei
quem dns ds noster daturus
est nobis
vide terram quam dns
ds tuus dat tibi
ascende et posside eam
sicut locutus est dns ds
noster patrib· tuis
noli metuere nec quic
quam paveas
et accessistis ad me omnes
atque dixistis
mittamus viros qui con
siderent terram
et renuntient per quod iter
debeamus ascendere
et ad quas pergere civitates
cumque mihi sermo placuisset
misi e vobis duodecim viros
singulos de tribub· suis
qui cum perrexissent et ascen
dissent in montana
venerunt usque ad vallem botri
et considerata terra sumen
tes de fructib· eius ut osten
derent ubertatem
attulerunt ad nos atque dixerunt
bona est terra quam dns ds nos
ter daturus est nobis
et noluistis ascendere
sed increduli ad sermonem
dni di nostri
murmurastis in taberna
culis vestris atque dixistis
odit nos dns et idcirco eduxit
nos de terra aegypti
ut traderet in manu amor
raei atque deleret
quo ascendemus nuntii terru
erunt cor nostrum dicentes
maxima multitudo est

ET NOBIS STATURA PROCERIOR
URBES MAGNAE ET AD CAELUM
USQ. MUNITAE
FILIOS ENACIM UIDIMUS IBI
ET DIXI UOBIS NOLITE METUERE
NEC TIMEATIS EOS
DNS DS QUI DUCTOR EST UESTER
PRO UOBIS IPSE PUGNABIT
SICUT FECIT IN AEGYPTO UIDEN
TIB. CUNCTIS
ET IN SOLITUDINE IPSE UIDISTI
PORTAUIT TE DNS DS TUUS
UT SOLET HOMO GESTARE PAR
UULUM FILIUM SUUM IN OMNI
UIA PER QUAM AMBULASTI
DONEC UENIRETIS AD LOCUM ISTU
ET NE SIC QUIDEM CREDIDISTIS
DNO DO UESTRO
QUI PRAECESSIT UOS IN UIA
ET METATUS EST LOCUM IN QUO
TENTORIA FIGERE DEBERETIS
NOCTE OSTENDENS UOBIS ITER
PER IGNEM ET DIE PER
COLUMNAM NUBIS
CUMQ. AUDISSET DNS UOCEM
SERMONUM UESTRORUM
IRATUS IURAUIT ET AIT
NON UIDEBIT QUISPIAM DE
HOMINIB. GENERATIONIS
HUIUS PESSIMAE
TERRAM BONAM QUAM SUB
IURAMENTO POLLICITUS
SUM PATRIB. UESTRIS
PRAETER CHALEB FILIUM IEPHONNE
IPSE ENIM UIDEBIT EAM ET IPSI
DABO TERRAM QUAM CALCA
UIT ET FILIIS EIUS
QUIA SECUTUS EST DNM
NEC MIRANDA INDIGNATIO IN POPULU
CUM MIHI QUOQ. IRATUS DNS
PROPTER UOS DIXERIT
NEC TU INGREDIERIS ILLUC SED
IOSUE FILIUS NUN MINISTER
TUUS IPSE INTRABIT PRO TE
HUNC EXHORTARE ET ROBORA ET
IPSE TERRAM SORTE DIUIDET
ISRAHELI
PARUULI UESTRI DE QUIB. DIXISTIS
QUOD CAPTIUI DUCERENTUR
ET FILII QUI HODIE BONI AC MALI
IGNORANT DISTANTIAM
IPSI INGREDIENTUR ET IPSIS DABO
TERRAM ET POSSIDEBUNT EAM
UOS AUTEM REUERTIMINI ET ABITE
IN SOLITUDINEM PER UIAM
MARIS RUBRI
ET RESPONDISTIS MIHI
PECCAUIMUS DNO
ASCENDEMUS ATQ. PUGNABIMUS
SICUT PRAECEPIT DNS DS NR
CUMQ. INSTRUCTI ARMIS
PERGERETIS IN MONTEM
AIT MIHI DNS DIC AD EOS
NOLITE ASCENDERE NEQ. PUGNETIS
NON ENIM SUM UOBISCUM NE CA
DATIS CORAM INIMICIS UESTRIS
LOCUTUS SUM ET NON AUDISTIS
SED ADUERSANTES IMPERIO
DNI ET TUMENTES SUPERBIA
ASCENDISTIS IN MONTEM
ITAQ. EGRESSUS AMORRAEUS
QUI HABITABAT IN MONTIB.
ET OBUIAM UENIENS
PERSECUTUS EST UOS SICUT
SOLENT APES PERSEQUI
ET CECIDIT DE SEIR USQ. HORMA
CUMQ. REUERSI PLORARETIS
CORAM DNO
NON AUDIUIT UOS NEC UOCI UES
TRAE UOLUIT ADQUIESCERE
SEDISTIS ERGO IN CADESBARNE
MULTO TEMPORE
PROFECTIQ. INDE UENIMUS IN
SOLITUDINEM QUAE DUCIT
AD MARE RUBRUM
SICUT MIHI DIXERAT DNS
ET CIRCUIUIMUS MONTEM SEIR
LONGO TEMPORE

dixitque dns ad me
sufficit vobis circumire
montem istum
ite contra aquilonem
et populo praecipe dicens
transibitis per terminos
fratrum vestrorum
filiorum esau
qui habitant in seir et time-
bunt vos
videte ergo diligenter ne
moveamini contra eos
neq· enim dabo vobis de terra
eorum quantum potest
unius pedis calcare vestigiū
quia in possessionem esau
dedi montem seir
cibos emetis ab eis pecunia
et comedetis
aquam emptam haurietis
et bibetis
dns ds tuus benedixit tibi in
omni opere manuum tuarū
novit iter tuum quomodo
transieris solitudinem
hanc magnam per quadra-
ginta annos
habitans tecum dns ds tuus
et nihil tibi defuit
cumq· transissemus fratres
nostros filios esau qui
habitabant in seir
per viam campestrem de he-
lath et de asiongaber
venimus ad iter quod ducit
in desertum moab
dixitq· dns ad me
non pugnes contra moabitas
nec ineas adversum eos
proelium
non enim dabo tibi quicquam
de terra eorum
quia filiis loth tradidi ar
in possessionem

emim primi fuerunt habita-
tores eius
populus magnus et validus
et tam excelsus ut de enacim
stirpe quasi gigantes
crederentur
et essent similes filiorum enacī
deniq· moabitae appellant
eos emim
in seir autem prius habita-
verunt horrei
quib· expulsis atq· deletis
habitaverunt filii esau
sicut fecit israhel in terra
possessionis suae quam
dedit ei dns
surgentes autem ut transi-
remus torrentem zared
venimus ad eum
tempus autem quo ambulavi-
mus de cades barne usq· ad
transitum torrentis zared
triginta et octo annorum fuit
donec consumeretur omnis
generatio hominum bella-
torum de castris
sicut iuraverat dns
cuius manus fuit adversum eos
ut interirent de castrorum medio
postquam autem universi
ceciderant pugnatores
VII Locutus est dns ad me dicens
tu transibis hodie terminos moab
urbem nomine ar
et accedens in vicina
filiorum ammon
cave ne pugnes contra eos
nec movearis ad proelium
non enim dabo tibi de terra
filiorum ammon
quia filiis loth dedi eam
in possessionem
terra gigantum reputata est
et in ipsa olim habitaverunt

gigantes
quos ammanitae vocant
zomzommim
populus magnus et multus
et procerae longitudinis
sicut enacim quos delevit
dns a facie eorum
et fecit illos habitare pro eis
sicut fecerat filiis esau
qui habitant in seir
delens horraeos et terram
eorum illis tradens
quam possident usq. in praesen
eubaeos quoq. qui habitabant
in asserim usq. gazam
cappadoces expulerunt
qui egressi de cappadocia dele
verunt eos et habitave
runt pro illis
surgite et transite torren
tem arnon
ecce tradidi in manus tuas
seon regem esebon amor
raeum et terram eius
incipe possidere et commit
te adversum eum proelium
hodie incipiam mittere ter
rorem atq. formidinem tuam
in populos qui habitant
sub omni caelo
ut audito nomine tuo paveant
et in morem parturientium
contremescant et dolore
teneantur
misi ergo nuntios de solitu
dine cademoth
ad seon regem esebon
verbis pacificis dicens
transibimus per terram tuam
publica gradiemur via
non declinabimus neq. ad dex
tram neq. ad sinistram
alimenta pretio vende
nobis ut vescamur
aquam pecunia tribue
et sic bibemus
tantum est ut nobis con
cedas transitum
sicut fecerunt filii esau
qui habitant in seir
et moabitae qui morantur in ar
donec veniamus ad iordanem
et transeamus in terram
quam dns ds noster
daturus est nobis
noluitq. seon rex esebon
dare nobis transitum
quia induraverat dns ds tuus
spiritum eius et obfirmaverat
cor illius
ut traderetur in manus tuas
sicut nunc vides
dixitq. dns ad me
ecce coepi tradere tibi
seon et terram eius
incipe possidere eam
egressusq. est seon obviam
nobis cum omni populo suo
ad proelium in iasa
et tradidit eum dns
ds noster nobis
percussimusq. eum cum
filiis et omni populo suo
cunctasq. urbes in tempore
illo cepimus
interfectis habitatorib.
earum viris ac mulierib.
et parvulis
non reliquimus in eis quicquam
absq. iumentis quae in partem
venere praedantium
et spoliis urbium quas cepimus
ab aroer quae est super ripam
torrentis arnon
oppido quod in valle situm
est usq. galaad
non fuit vicus et civitas
quae nostras effugeret manus

omnes tradidit d̄ns d̄s n̄r nobis
absque terra filiorum ammon
ad quam non accessimus
et cunctis quae adiacent
torrenti ieboc
et urbibus montanis univer
sisque locis
a quibus nos prohibuit d̄ns d̄s n̄r
itaque conversi ascendimus
per iter basan
egressusque est og rex basan
in occursum nobis cum
populo suo ad bellandum
in edrai
dixitque d̄ns ad me
ne timeas eum quia in manu tua
traditus est cum omni
populo suo ac terra sua
faciesque ei sicut fecisti seon
regi amorraeorum qui
habitavit in esebon
tradidit ergo d̄ns d̄s noster
in manibus nostris
et iam og regem basan et uni
versum populum eius
percussimusque eos usque
ad internicionem
vastantes cunctas civitates
illius uno tempore
non fuit oppidum quod
nos effugeret
sexaginta urbes omnem
regionem argob regni
og in basan
cunctae urbes erant muni
tae muris altissimis por
tisque et vectibus
absque oppidis innumeris quae
non habebant muros
et delevimus eos sicut fece
ramus seon regi esebon
disperdentes omnem civita
tem virosque ac mulieres
et parvulos

iumenta autem et spolia
urbium diripuimus
tulimusque illo in tempore
terram de manu duorum
regum amorraeorum qui
erant trans iordanen
a torrente arnon usque
ad montem hermon
quem sidonii sarion vocant
amorraei sanir
omnes civitates quae sitae
sunt in planitie
et universam terram
galaad et basan
usque selcha et edrai
civitates regni og in basan
solus quippe og rex basan resti
terat de stirpe gigantum
monstratur lectus eius fer
reus qui est in rabbath
filiorum ammon
novem cubitos habens longi
tudinis et quattuor
latitudinis
ad mensuram cubiti virilis manus
terramque possedimus
in tempore illo
ab aroer quae est super ripam
torrentis arnon
usque ad mediam partem
montis galaad
et civitates illius dedi ruben
et gad
reliquam autem partem galaad
et omnem basan regni og
tradidi mediae tribui manasse
omnem regionem argob
cuncta basan vocatur
terra gigantum
iair filius manasse possedit
omnem regionem argob
usque ad terminos gesuri
et machathi
vocavitque ex nomine suo basan

avoth iair id est villas iair
usque in praesentem diem
machir quoque dedi galaad
et tribubus ruben et gad dedi
terram galaad usque ad tor-
rentem arnon
medium torrentis et finium
usque ad torrentem ieboc qui est
terminus filiorum ammon
et planitiem solitudinis
atque iordanem
et terminos chenereth usque
ad mare deserti quod est
salsissimum
ad radices montis phasga
contra orientem
praecepique vobis in tempore
illo dicens
dns ds vester dat vobis terram
hanc in hereditatem
expediti praecedite fratres
vestros filios israhel
omnes viri robusti
absque uxoribus et parvulis
ac iumentis
novi enim quod plura
habeatis pecora
et in urbibus remanere debe-
bunt quas tradidi vobis
donec requiem tribuat dns
fratribus vestris sicut
vobis tribuit
et possideant etiam ipsi ter-
ram quam daturus est eis
trans iordanem
tunc revertetur unusquisque
in possessionem suam
quam dedi vobis
iosue quoque in tempore illo
praecepi dicens
oculi tui viderunt quae fecit
dns ds vester duobus regibus
sic faciet omnibus regnis
ad quae transiturus es
ne timeas eos dns enim ds
vester pugnavit pro vobis
precatusque sum dnm in
tempore illo dicens
dne ds tu coepisti ostendere
servo tuo magnitudinem tuam
manumque fortissimam
neque enim est alius ds vel
in caelo vel in terra
qui possit facere opera tua
et conparari fortitudini tuae
transibo igitur et videbo terram
hanc optimam trans iordanem
et montem istum egregium
et libanum
iratusque est dns mihi propter vos
nec exaudivit me sed dixit mihi
sufficit tibi nequaquam ultra
loquaris de hac re ad me
ascende cacumen phasgae
et oculos tuos circumfer
ad occidentem et aquilonem
austrumque et orientem et aspice
nec enim transibis iordanem istum
praecipe iosue et eum corrobora
atque conforta
quia ipse praecedet populum
istum et dividet eis terram
quam visurus es
mansimusque in valle con-
tra fanum phogor
.iiii. Et nunc israhel audi praecepta
et iudicia quae ego doceo te
ut faciens ea vivas
et ingrediens possideas ter-
ram quam dns ds patrum
vestrorum daturus est vobis
non addetis ad verbum quod
vobis loquor neque aufe-
retis ex eo
custodite mandata dni di
vestri quae ego praecipio vobis
oculi vestri viderunt omnia

quae fecit dns contra
beel phegor
quomodo contriverit omnes
cultores eius de me-
dio vestri
vos autem qui adhaeretis
dno deo vestro vivitis
universi usque in praesen-
tem diem
scitis quod docuerim vos
praecepta atque iustitias
sicut mandavit mihi dns
ds meus
sic facietis ea in terra quam
possessuri estis et obser-
vabitis et implebitis opere
haec est enim vestra sapien-
tia et intellectus
coram populis
ut audientes universi prae-
cepta haec dicant
en populus sapiens et intel-
legens gens magna
nec est alia natio tam gran-
dis quae habeat deos
appropinquantes sibi
sicut ds noster adest cunctis
obsecrationibus nostris
quae est enim alia gens sic
inclyta ut habeat caerimo-
nias iustaque iudicia
et universam legem quam
ego proponam hodie ante
oculos vestros
custodi igitur temet ipsum
et animam tuam sollicite
ne obliviscaris verborum
quae viderunt oculi tui
et ne excedant de corde tuo
cunctis diebus vitae tuae
et docebis ea filios
ac nepotes tuos
diem in quo stetisti coram
dno deo tuo in horeb

quando dns locutus est
mihi dicens
congrega ad me populum ut
audiant sermones meos
et discant timere me omni tem-
pore quo vivunt in terra
doceantque filios suos
et accessistis ad radices montis
qui ardebat usque ad caelum
eratque in eo tenebrae
nubes et caligo
locutusque est dns ad vos
de medio ignis
vocem verborum eius audis-
tis et formam penitus
non vidistis
et ostendit vobis pactum suum
quod praecepit ut faceretis
et duo verba quae scripsit
in duabus tabulis lapideis
mihique mandavit in illo tempo-
re ut docerem vos caeri-
monias et iudicia
quae facere deberetis in terra
quam possessuri estis
custodite igitur sollicite
animas vestras
non vidistis aliquam simili-
tudinem in die qua locutus
est dns vobis in horeb
de medio ignis
ne forte decepti faciatis vobis
sculptam similitudinem
aut imaginem masculi
vel feminae
similitudinem omnium
iumentorum quae sunt
super terram
vel avium sub caelo volanti-
um atque reptilium quae moven-
tur in terra
sive piscium qui sub terra
morantur in aquis
ne forte oculis elevatis

ad caelum videas solem et
lunam et omnia astra caeli
et errore deceptus adores
ea et colas
quae creavit dns ds tuus in
ministerium cunctis gen
tib. quae sub caelo sunt
vos autem tulit dns et eduxit
de fornace ferrea aegypti
ut haberet populum heredi
tarium sicut est in
praesenti die
iratusq. est dns contra me
propter sermones vestros
et iuravit ut non tran
sirem iordanem
nec ingrederer terram opti
mam quam daturus est vobis
ecce morior in hac humo
non transibo iordanem
vos transibitis et possidebi
tis terram egregiam
cave nequando obliviscaris
pacti dni di tui quod
pepigit tecum
et facias tibi sculptam simili
tudinem eorum quae fieri
dns prohibuit
quia dns ds tuus ignis consu
mens est ds aemulator
si genueritis filios ac nepotes
et morati fueritis in terra
deceptiq. feceritis vobis ali
quam similitudinem
patrantes malum coram
dno deo vestro
ut eum ad iracundiam provocetis
testes invoco hodie
caelum et terram
cito perituros vos esse de terra
quam transito iordane
possessuri estis
non habitabitis in ea
longo tempore
sed delebit vos dns atq. disper
get in omnes gentes
et remanebitis pauci in nationib.
ad quas vos ducturus est dns
ibiq. servietis diis qui hominu
manu fabricati sunt
ligno et lapidi qui non vident
non audiunt non comedunt
non odorantur
cumq. quaesieris ibi dnm dm
tuum invenies eum
si tamen toto corde quaesi
eris et tota tribulatione
animae tuae
postquam te invenerint omnia
quae praedicta sunt
novissimo tempore rever
teris ad dnm dm tuum
et audies vocem eius
quia ds misericors dns ds tuus est
non dimittet te nec
omnino delebit
neq. obliviscetur pacti in quo
iuravit patrib. tuis
interroga de dieb. antiquis
qui fuerunt ante te
ex die quo creavit ds homi
nem super terram
a summo caelo usque
ad summum eius
si facta est aliquando huius
cemodi res aut umquam
cognitum est
ut audiret populus vocem di
loquentis de medio ignis
sicut tu audisti et vixisti
si fecit ds ut ingrederetur
et tolleret sibi gentem
de medio nationum
per temptationes signa
atq. portenta
per pugnam et robustam manu
extentumq. brachium et
horribiles visiones

iuxta omnia quae fecit pro
uobis dns ds uester in aegypto
uidentib· oculis tuis
ut scires quoniam dns ipse est
ds et non est alius praeter eum
de caelo te fecit audire uocem
suam ut doceret te
et in terra ostendit tibi
ignem suum maximum
et audisti uerba illius
de medio ignis
quia dilexit patres tuos et
elegit semen eorum post eos
eduxitq· te praecedens in uir
tute sua magna ex aegypto
ut deleret nationes maximas
et fortiores te in introitu tuo
et introduceret te et daretq·
tibi terram earum in pos
sessionem sicut cernis
in praesenti die
scito ergo hodie et cogi
tato in corde tuo
quod dns ipse sit ds in caelo
sursum et in terra deor
sum et non sit alius
custodi praecepta eius atq·
mandata quae ego prae
cipio tibi
ut bene sit tibi et filiis
tuis post te
et permaneas multo tempo
re super terram
quam dns ds daturus est tibi
tunc separauit moses tres
ciuitates trans iordanem
ad orientalem plagam
ut confugiat ad eas qui occi
derit nolens proximum suum
nec fuerit inimicus ante unum
et alterum diem
et ad harum aliquam urbium
possit euadere
bosor in solitudine quae sita

est in terra campestri
de tribu ruben
et ramoth in galaad quae
est in tribu gad
et golam in basan quae est
in tribu manasse
ista est lex quam proposuit
moses coram filiis isrl
et haec testimonia et caeri
moniae atq· iudicia
quae locutus est ad filios isrl
quando egressi sunt
de terra aegypti
trans iordanem in ualle con
tra fanum phogor
in terra seon regis amorraei
qui habitauit in esebon
quem percussit moses
filiiq· israhel egressi
ex aegypto possederunt
terram eius
et terram og regis basan
duorum regum amorraeorum
qui erant trans iordanem
ad solis ortum
ab aroer quae sita est super
ripam torrentis arnon
usq· ad montem sion
qui est hermon
omnem planitiem trans ior
danem ad orientalem plagam
usq· ad mare solitudinis et
usq· ad radices montis
phasga
Uocauitq· moses omnem
israhelem et dixit ad eum
audi israhel caerimonias
atq· iudicia
quae ego loquor in auribus
uestris hodie
discite ea et opere complete
dns ds noster pepigit nobis
cum foedus in horeb
non cum patrib· nostris

iniit pactum
sed nobiscum qui in praesenti
arum sumus et vivimus
facie ad faciem locutus est
nobis in monte de medio ignis
ego sequester et medius fui
inter dnm et vos in tempore illo
ut adnuntiarem vobis
verba eius
timuistis enim ignem et non
ascendistis in montem
A et ait ego dns ds tuus qui edu
xi te de terra aegypti de domo
servitutis
B non habebis deos alienos
in conspectu meo
non facies tibi sculptile nec
similitudinem omnium
quae in caelo sunt desuper
et quae in terra deorsum
et quae versantur in aquis
non adorabis ea et non coles
ego enim sum dns ds tuus
ds aemulator
reddens iniquitatem patrum
super filios in tertiam et
quartam generationem
his qui oderunt me
et faciens misericordiam
in multa milia diligenti
bus me et custodientibus
praecepta mea
C non usurpabis nomen dni
di tui frustra
quia non erit inpunitus
qui super re vana nomen
eius adsumpserit
D observa diem sabbati ut sancti
fices eum sicut praecepit
tibi dns ds tuus
sex dieb. operaberis et faci
es omnia opera tua
septimus dies sabbati est
id est requies dni di tui

non facies in eo quicquam operis
tu et filius tuus et filia
servus et ancilla bos et asinus
et omne iumentum tuum
et peregrinus qui est
intra portas tuas
ut requiescat servus et an
cilla tua sicut et tu
memento quod et ipse
servieris in aeg pto
E et reduxerit te inde dns ds
tuus in manu forti et
brachio extento
idcirco praecepit tibi ut ob
servares diem sabbati
F honora patrem tuum et
matrem sicut praecepit
tibi dns ds tuus
ut longo vivas tempore et
bene sit tibi in terra quam
dns ds tuus daturus est tibi
5 non occides
2 neq. moechaberis
H furtumq. non facies
O nec loqueris contra proximu
tuum falsum testimoniu
I non concupisces uxorem
proximi tui
non domum non agrum non
servum non ancillam
non bovem non asinum et uni
versa quae illius sunt
haec verba locutus est dns
ad omnem multitudinem
vestram in monte
de medio ignis et nubis et
caliginis voce magna
nihil addens amplius
et scripsit ea in duab. tabulis
lapideis quas tradidit mihi
vos autem postquam audi
stis vocem de medio tene
brarum et montem
ardere vidistis

accessistis ad me omnes prin
cipes tribuum et maiores
natu atq. dixistis
ecce ostendit nobis dns ds
noster maiestatem et
magnitudinem suam
uocem eius audiuimus
de medio ignis
et probauimus hodie quod
loquente do cum homine
uixerit homo
cur ergo moriemur et deuo
rabit nos ignis hic maximus
si enim audierimus ultra
uocem dni di nri moriemur
quid est omnis caro ut audiat
uocem di uiuentis qui de
medio ignis loquitur sicut
nos audiuimus et pos
sit uiuere
tu magis accede et audi cun
ta quae dixerit dns ds
noster tibi
loquerisq. ad nos et nos
audientes faciemus ea
quod cum audisset dns ait ad me
audiui uocem uerborum
populi huius
quae locuti sunt tibi bene
omnia sunt locuti
quis det talem eos habere
mentem ut timeant me
et custodiant uniuersa man
data mea in omni tempore
ut bene sit eis et filiis eorum
in sempiternum
uade et dic eis
reuertimini in tentoria uestra
tu uero hic sta mecum
et loquar tibi omnia mandata
et caerimonias atq. iudicia
quae docebis eos
ut faciant ea in terra quam
dabo illis in possessionem

custodite igitur et facite quae
praecepit dns ds uobis
non declinabitis neq. ad dex
tram neq. ad sinistram
sed per uiam quam praecepit
dns ds uester ambulabitis
ut uiuatis et bene sit uobis
et protelentur dies in ter
ra possessionis uestrae
haec sunt praecepta et caeri
moniae atq. iudicia quae
mandauit dns ds uester
ut docerem uos et faciatis
ea in terra ad quam trans
gredimini possidendam
ut timeas dnm dm tuum
et custodias omnia mandata
et praecepta eius
quae ego praecipio tibi et filiis
ac nepotib. tuis cunctis
dieb. uitae tuae
ut prolongentur dies tui
audi israhel et obserua ut
facias et bene sit tibi et
multiplicaris amplius
sicut pollicitus est dns ds
patrum tuorum tibi
terram lacte et melle
manantem
Audi israhel dns ds noster
dns unus est
diliges dnm dm tuum ex toto
corde tuo et ex tota anima
tua et ex tota fortitudine tua
eruntq. uerba haec quae ego
praecipio tibi hodie in corde tuo
et narrabis ea filiis tuis
et meditaberis in eis sedens
in domo tua
et ambulans in itinere dormi
ens atq. consurgens
et ligabis ea quasi signum
in manu tua
eruntq. et mouebuntur inter

INTER OCULOS TUOS
SCRIBESQ. EA IN LIMINE ET
OSTIIS DOMUS TUAE
CUMQ. INTRODUXERIT TE DNS
DS TUUS IN TERRAM
PRO QUA IURAVIT PATRIB. TUIS
ABRAHAM ISAAC ET IACOB
ET DEDERIT TIBI CIVITATES
MAGNAS ET OPTIMAS QUAS
NON AEDIFICASTI
DOMOS PLENAS CUNCTARUM
OPUM QUAS NON EXTRUXISTI
CISTERNAS QUAS NON FODISTI
VINETA ET OLIVETA QUAE
NON PLANTASTI
ET COMEDERIS ET SATU
RATUS FUERIS
CAVE DILIGENTER NE OBLIVISCA
RIS DNI DI TUI
QUI EDUXIT TE DE TERRA AEGYPTI
DE DOMO SERVITUTIS
DNM DM TUUM TIMEBIS
ET IPSI SERVIES
AC PER NOMEN ILLIUS IURABIS
NON IBITIS POST DEOS ALIENOS
CUNCTARUM GENTIUM QUAE
IN CIRCUITU VESTRO SUNT
QUONIAM DS AEMULATOR DNS
DS TUUS IN MEDIO TUI
NEQUANDO IRASCATUR FUROR
DNI DI TUI CONTRA TE
ET AUFERAT TE DE SUPER
FICIE TERRAE
NON TEMTABIS DNM DM TUUM
SICUT TEMTASTI IN LOCO
TEMPTATIONIS
CUSTODI PRAECEPTA DNI DI TUI
AC TESTIMONIA ET CAERIMONIAS
QUAS PRAECEPIT TIBI
ET FAC QUOD PLACITUM EST ET
BONUM IN CONSPECTU DNI
UT BENE SIT TIBI ET INGRESSUS
POSSIDEAS TERRAM OPTIMA
DE QUA IURAVIT DNS PATRIB. TUIS

UT DELERET OMNES INIMICOS TUOS
CORAM TE SICUT LOCUTUS EST
CUMQ. INTERROGAVERIT TE
FILIUS TUUS CRAS DICENS
QUID SIBI VOLUNT TESTIMONIA
HAEC ET CAERIMONIAE
ATQ. IUDICIA
QUAE PRAECEPIT DNS DS NR
NOBIS DICES EI
SERVI ERAMUS PHARAONIS IN AEGYPTO
ET EDUXIT NOS DNS DE AEGYPTO
IN MANU FORTI
FECITQ. SIGNA ATQ. PRODIGIA
MAGNA ET PESSIMA IN AEGYPTO
CONTRA PHARAONEM ET OMNE
DOMUM ILLIUS IN CON
SPECTU NOSTRO
ET EDUXIT NOS INDE
UT INTRODUCTIS DARET TER
RAM SUPER QUA IURAVIT
PATRIB. NOSTRIS
PRAECEPITQ. NOBIS DNS UT FACI
AMUS OMNIA LEGITIMA HAEC
ET TIMEAMUS DNM DM NM
ET BENE SIT NOBIS CUNCTIS DIEB.
VITAE NOSTRAE SICUT EST HODIE
ERITQ. NOSTRI MISERICORS
SI CUSTODIERIMUS ET FECERI
MUS OMNIA PRAECEPTA EIUS
CORAM DNO DO NOSTRO
SICUT MANDAVIT NOBIS
CUM INTRODUXERIT TE DNS
DS TUUS IN TERRAM QUAM
POSSESSURUS INGREDIERIS
ET DELEVERIT GENTES MULTAS
CORAM TE
HETTHAEUM ET GERGESAEUM
ET AMORRAEUM
CHANANAEUM ET FEREZAEUM
ET EVAEUM ET IEBUSAEUM
SEPTEM GENTES MULTO MAIO
RIS NUMERI QUAM TU ES
ET ROBUSTIORES TE
TRADIDERITQ. EAS DNS

ds tuus tibi
percuties eas usq. ad in
ternicionem
non inibis cum eis foedus
nec misereberis earum
neq. sociabis cum eis coniugia
filiam tuam non dabis filio eius
nec filiam illius accipies
filio tuo
quia seducet filium tuum
ne sequatur me et ut magis
serviat diis alienis
irasceturq. furor dni
et delebit te cito
quin potius haec facietis eis
aras eorum subvertite
confringite statuas
lucosq. succidite
et sculptilia comburite
quia populus scs es dno do tuo
te elegit dns ds tuus ut sis ei
populus peculiaris de cunc
tis populis qui sunt
super terram
non quia cunctas gentes
numero vincebatis
vobis iunctus est dns
et elegit vos
cum omnib. sitis populis
pauciores
sed quia dilexit vos dns
et custodivit iuramentum
quod iuravit patribus vestris
eduxit vos in manu forti et
redemit de domo servitutis
de manu pharaonis regis aegypti
et scies quia dns ds tuus ipse
est ds fortis et fidelis
custodiens pactum et mise
ricordiam diligentib. se
et his qui custodiunt prae
cepta eius in mille genera
tiones
et reddens odientib. se statim
ita ut disperdat eos et
ultra non differat
protinus eis restituens
quod merentur
custodi ergo praecepta et
caerimonias atq. iudicia
quae ego mando tibi
hodie ut facias
si postquam audieris
haec iudicia
custodieris ea et feceris
custodiet et dns ds tuus tibi
pactum et misericordiam
quam iuravit patrib. tuis
et diliget te ac multiplicabit
benedicetq. fructui ventris
tui et fructui terrae tuae
frumento tuo atq. vindemiae
oleo et armentis gregib. ovi
um tuarum super terram
pro qua iuravit patrib. tuis
ut daret eam tibi
benedictus eris inter
omnes populos
non erit apud te sterilis
utriusq. sexus
tam in hominib. quam
in gregib. tuis
auferet dns a te omnem
languorem
et infirmitates aegypti
pessimas quas novisti
non inferet tibi sed cunctis
hostib. tuis
devorabis omnes populos
quos dns ds tuus datu
rus est tibi
non parcet eis oculus tuus
nec servies diis eorum
ne sint in ruinam tui
si dixeris in corde tuo plures
sunt gentes istae quam ego
quomodo potero delere eas
noli metuere sed recordare

quae fecerit dns ds tuus
pharaoni et cunctis aegyptiis
plagas maximas quas vide
runt oculi tui
et signa atq. portenta manum
q. robustam et extentum
bracchium
ut educeret te dns ds tuus
sic faciet cunctis populis
quos metuis
insuper et crabrones mittet
dns ds tuus in eos
donec deleat omnes atq. disperdat
qui te fugerint et latere
potuerint
non timebis eos quia dns ds
tuus in medio tui est
ds magnus et terribilis
ipse consumet nationes has
in conspectu tuo
paulatim atq. per partes
non poteris delere eas pariter
ne forte multiplicentur con
tra te bestiae terrae
dabitq. eos dns ds tuus
in conspectu tuo
et interficiet illos donec
penitus deleantur
tradet reges eorum
in manus tuas
et disperdes nomina
eorum sub caelo
nullus poterit resistere tibi
donec conteras eos
sculptilia eorum igne conbures
non concupisces argentum et
aurum de quib. facta sunt
neq. adsumes ex eis tibi quicquā
ne offendas propterea
quia abominatio est dni di tui
nec inferes quippiam ex idolo
in domum tuam
ne fias anathema sicut
et illud est

quasi spurcitiam detestaberis
et velut inquinamentum ac
sordes abominatione habe
bis quia anathema est
VIII Omne mandatum quod ego
praecipio tibi hodie cave
diligenter ut facias
ut possitis vivere et multi
plicemini
ingressiq. possideatis terram
pro qua iuravit dns patrib.
vestris
et recordaberis cuncti itine
ris per quod adduxit te dns
ds tuus xl annis per desertum
ut adfligeret te atq. temptaret
et nota fierent quae in tuo
animo versabantur
utrum custodires mandata
illius an non
adflixit te penuria et dedit
tibi cibum manna
quem ignorabas tu et patres tui
ut ostenderet tibi quod non
in solo pane vivat homo sed
in omni verbo quod egre
ditur ex ore dni
vestimentum tuum quo
operiebaris nequaquam
vetustate defecit
et pes tuus non est subtritus
en quadragensimus annus est
ut recogites in corde tuo
quia sicut erudit homo filium
suum sic dns ds tuus erudivit te
ut custodias mandata dni di tui
et ambules in viis eius
et timeas eum
dns enim ds tuus introducet
te in terram bonam
terram rivorum aquarumq.
et fontium
in cuius campis et montib.
erumpunt fluviorum abyssi

terram frumenti hordei
et uinearum
in qua ficus et mala granata
et oliueta nascuntur
terram olei ac mellis
ubi absq. ulla penuria come
des panem tuum
et rerum omnium abundan
tia perfrueris
cuius lapides ferrum sunt
et de montibus eius aeris
metalla fodiuntur
ut cum comederis et satia
tus fueris
benedicas dno do tuo pro ter
ra optima quam dedit tibi
obserua et caue nequando
obliuiscaris dni di tui
et neglegas mandata eius atq.
iudicia et caerimonias quas
ego praecipio tibi hodie
ne postquam comederis et
satiatus domus pulchras
aedificaueris et habita
ueris in eis
habuerisq. armenta
et ouium greges
argenti et auri cunctarum
q. rerum copiam
eleuetur cor tuum et non
reminiscaris dni di tui
qui eduxit te de terra aegypti
de domo seruitutis
et ductor tuus fuit in soli
tudine magna atq. terribili
in qua erat serpens
flatu adurens
et scorpio ac dipsas et nul
lae omnino aquae
qui eduxit riuos de petra
durissima
et cibauit te manna in solitu
dine quod nescierunt
patres tui
et postquam adflixit
ac probauit
ad extremum misertus est tui
ne diceres in corde tuo
fortitudo mea et robur
manus meae haec mihi
omnia praestiterunt
sed recorderis dni di tui
quod ipse tibi uires praebuerit
ut impleret pactum suum
super quo iurauit patribus tuis
sicut praesens indicat dies
sin autem oblitus dni di tui secu
tus fueris alienos deos
coluerisq. illos et adoraueris
ecce nunc praedico tibi quod
omnino dispereas
sicut gentes quas deleuit
dns in introitu tuo
ita et uos peribitis si inoboedi
entes fueritis uoci dni
di uestri
VI Audi israhel tu transgredieris
VII hodie iordanen
ut possideas nationes maxi
mas et fortiores te
ciuitates ingentes et ad cae
lum usq. muratas
populum magnum atq.
sublimem
filios enacim quos ipse
uidisti et audisti
quibus nullus potest ex ad
uerso resistere
scies ergo hodie quod dns ds
tuus ipse transiuit ante te
ignis deuorans atq. consumens
qui conterat eos et deleat
atq. disperdat ante faciem
tuam uelociter
sicut locutus est tibi
ne dicas in corde tuo
cum deleuerit eos dns ds tuus
in conspectu tuo

propter iustitiam meam in
troduxit me dns ut terram
hanc possiderem
cum propter impietates suas
istae deletae sint nationes
neque enim propter iustitias
tuas et aequitatem cordis
tui ingrederis ut possideas
terras eorum
sed quia illae egerunt impie te
introeunte deletae sunt
et ut compleret verbum
suum dns
quod sub iuramento pollici
tus est patribus tuis
abraham isaac et iacob
scito igitur quod non propter
iustitias tuas dns ds tuus
dederit tibi terram hanc
optimam in possessionem
cum durissimae cervicis
sis populus
memento et ne obliviscaris
quomodo ad iracundiam
provocaveris dnm dm
tuum in solitudine
ex eo die quo es egressus ex
aegypto usque ad locum istum
semper adversum dnm
contendisti
nam et in horeb provocasti
eum et iratus delere te
voluit
quando ascendi in montem
ut acciperem tabulas lapideas
tabulas pacti quod pepigit
vobiscum dns
et perseveravi in monte
xl. dieb. ac noctib.
panem non comedens
et aquam non bibens
dedit que mihi dns duas tabulas
lapideas scriptas digito di
et continentes omnia verba
quae vobis in monte locutus
est de medio ignis
quando contio populi
congregata est
cumque transissent xl dies
et totidem noctes
dedit mihi dns duas tabulas
lapideas tabulas foederis
dixitque mihi surge et de
scende hinc cito
quia populus tuus quos
eduxisti de aegypto
deseruerunt velociter viam
quam demonstrasti eis
fecerunt que sibi conflatile
rursumque ait dns ad me
cerno quod populus iste
durae cervicis sit
dimitte me ut conteram
eum et deleam nomen
eius sub caelo
et constituam te super gen
tem quae hac maior
et fortior sit
cumque de monte ardente
descenderem
et duas tabulas foederis
utraque tenerem manu
vidissemque vos peccasse
dno do vestro
et fecisse vobis vitulum
conflatilem ac deseruisse
velociter viam eius quam
vobis ostenderat
proieci tabulas de manib. meis
confregique eas in con
spectu vestro
et procidi ante dnm sicut
prius xl. dieb. et noctib.
panem non comedens
et aquam non bibens
propter omnia peccata
vestra quae gessistis
contra dnm

ET EUM AD IRACUNDIAM
PROUOCASTIS
TIMUI ENIM INDIGNATIONEM
ET IRAM ILLIUS QUA ADUERSUM
UOS CONCITATUS DELERE
UOS UOLUIT
ET EXAUDIUIT ME DNS
ETIAM HAC UICE
ADUERSUM AARON QUOQ· UEHE
MENTER IRATUS UOLUIT
EUM CONTERERE
ET PRO ILLO SIMILITER
DEPRECATUS SUM
PECCATUM AUTEM UESTRUM
QUOD FECERATIS ID EST UITU
LUM ARRIPIENS IGNE COMBUSSI
ET IN FRUSTA COMMINUENS OMNI
NOQ· IN PULUEREM REDIGENS
PROIECI IN TORRENTEM QUI
DE MONTE DESCENDIT
IN INCENDIO QUOQ· ET IN TEMPTA
TIONE ET IN SEPULCHRIS CON
CUPISCENTIAE PROUOCA
STIS DNM
ET QUANDO MISIT UOS DE CADES
BARNE DICENS
ASCENDITE ET POSSIDETE TER
RAM QUAM DEDI UOBIS
ET CONTEMSISTIS IMPERIUM
DNI DI UESTRI
ET NON CREDIDISTIS EI NEQ· UOCEM
EIUS AUDIRE UOLUISTIS
SED SEMPER FUISTIS REBELLES
A DIE QUA NOSSE UOS COEPI
ET IACUI CORAM DNO XL
DIEB· AC NOCTIB·
QUIB· EUM SUPPLICITER
DEPRECABAR
NE DELERET UOS UT FUERAT
COMMINATUS
ET ORANS DIXI
DNE DS NE DISPERDAS
POPULUM TUUM
ET HEREDITATEM TUAM QUAM
REDEMISTI IN MAGNITUDINE TUA
QUOS EDUXISTI DE AEGYPTO
IN MANU FORTI
RECORDARE SERUORUM TUORUM
ABRAHAM ISAAC ET IACOB
NE ASPICIAS DURITIAM POPULI
HUIUS ET IMPIETATEM
ATQ· PECCATUM
NE FORTE DICANT HABITATORES
TERRAE DE QUA EDUXISTI NOS
NON POTERAT DNS INTRODUCERE
EOS IN TERRAM QUAM POLLICI
TUS EST EIS ET ODERAT ILLOS
IDCIRCO EDUXIT UT INTER
FICERET EOS IN SOLITUDINE
QUI SUNT POPULUS TUUS
ET HEREDITAS TUA
QUOS EDUXISTI IN FORTI
TUDINE TUA MAGNA ET IN
BRACHIO TUO EXTENTO
X IN TEMPORE ILLO DIXIT DNS AD ME
DOLA TIBI DUAS TABULAS LAPIDEAS
SICUT PRIORES FUERUNT
ET ASCENDE AD ME IN MONTEM
FACIESQ· ARCAM LIGNEAM
ET SCRIBAM IN TABULIS UERBA
QUAE FUERUNT IN HIS QUAS
ANTE CONFREGISTI
PONESQ· EAS IN ARCA
FECI IGITUR ARCAM DE LIGNIS
SETTHIM
CUMQ· DOLASSEM DUAS TABU
LAS LAPIDEAS TABULAS
INSTAR PRIORUM
ASCENDI IN MONTEM HABENS
EAS IN MANIB·
SCRIPSITQ· IN TABULIS IUXTA ID
QUOD PRIUS SCRIPSERAT
UERBA DECEM QUAE LOCUTUS
EST DNS AD UOS IN MONTE
DE MEDIO IGNIS
QUANDO POPULUS CONGREGA
TUS EST ET DEDIT EAS MIHI
REUERSUSQ· DE MONTE DESCENDI

ET POSUI TABULAS IN ARCAM
QUAM FECERAM
QUAE HUCUSQ. IBI SUNT SICUT
MIHI PRAECEPIT DNS
FILII AUTEM ISRAHEL CASTRA MOUE
RUNT EX BEROTH FILIORUM
IACAN
IN MUSERA UBI AARON MORTUUS
AC SEPULTUS EST
PRO QUO SACERDOTIO FUNCTUS
EST FILIUS EIUS ELEAZAR
INDE UENERUNT IN GADGAD
DE QUO LOCO PROFECTI CASTRA
METATI SUNT IN IETEBATHA
IN TERRA AQUARUM ATQ. TORRENTIU
EO TEMPORE SEPARAUIT TRIBUM LEUI
UT PORTARET ARCAM FOEDERIS DNI
ET STARET CORAM EO IN MINISTERIO
AC BENEDICERET IN NOMINE ILLIUS
USQ. IN PRAESENTEM DIEM
QUAM OB REM NON HABUIT LEUI
PARTEM NEQ. POSSESSIONEM
CUM FRATRIB. SUIS
QUIA IPSE DNS POSSESSIO EIUS EST
SICUT PROMISIT EI DNS DS TUUS
EGO AUTEM STETI IN MONTEM
SICUT PRIUS XL DIEB. AC NOCTIB.
EXAUDIUITQ. ME DNS
ETIAM HAC UICE
ET TE PERDERE NOLUIT
DIXITQ. MIHI UADE ET PRAE
CEDE POPULUM
UT INGREDIATUR ET POSSE
DEAT TERRAM
QUAM IURAUI PATRIB. EORUM
UT TRADEREM EIS
VII ET NUNC ISRAHEL QUID DNS DS
TUUS PETIT A TE
NISI UT TIMEAS DNM DM TUUM
ET AMBULES IN UIIS EIUS
ET DILIGAS EUM AC SERUIAS
DNO DO TUO
IN TOTO CORDE TUO ET IN
TOTA ANIMA TUA

CUSTODIAS Q. MANDATA ET CAERI
MONIAS EIUS QUAS EGO HODIE
PRAECIPIO UT BENE SIT TIBI
EN DNI DI TUI CAELUM EST
ET CAELUM CAELI
TERRA ET OMNIA QUAE IN EA SUNT
ET TAMEN PATRIB. TUIS CONGLUTI
NATUS EST DNS ET AMAUIT EOS
ELEGITQ. SEMEN EORUM POST EOS
ID EST UOS DE CUNCTIS GENTIB.
SICUT HODIE CONPROBATUR
CIRCUMCIDITE IGITUR PRAE
PUTIUM CORDIS UESTRI
ET CERUICEM UESTRAM
NE INDURETIS AMPLIUS
QUIA DNS DS UESTER IPSE EST DS
DEORUM ET DNS DOMINANTIUM
DS MAGNUS ET POTENS
ET TERRIBILIS
QUI PERSONAM NON ACCIPIT
NEC MUNERA
FACIT IUDICIUM PUPILLO ET UIDUAE
AMAT PEREGRINUM ET DAT EI
UICTUM ATQ. UESTITUM
ET UOS ERGO AMATE PEREGRINOS
QUIA ET IPSI FUISTIS ADUENAE
IN TERRA AEGYPTI
DNM DM TUUM TIMEBIS
ET EI SOLI SERUIES
IPSI ADHEREBIS IURABISQ.
IN NOMINE ILLIUS
IPSE EST LAUS TUA ET DS TUUS
QUI FECIT TIBI HAEC MAGNA
LIA ET TERRIBILIA QUAE
UIDERUNT OCULI TUI
IN SEPTUAGINTA ANIMAB.
DESCENDERUNT PATRES
TUI IN AEGYPTUM
ET ECCE NUNC MULTIPLICA
UIT TE DNS DS TUUS SICUT
ASTRA CAELI AMA ITAQ.
DNM DM TUUM
ET OBSERUA PRAECEPTA EIUS
ET CAERIMONIAS ET IUDICIA

atq· mandata omni tempore
cognoscite hodie quae igno
rant filii uestri
qui non uiderunt disciplinam
dni di uestri
magnalia eius et robustam
manum extentumq·
brachium
signa et opera quae fecit
in medio aegypti
pharaoni regi et uniuersae
terrae eius
omniq· exercitui aegypti
orum et equis ac currib·
quomodo operuerint eos
aquae rubri maris cum uos
persequerentur
et deleuerit eos dns usq·
in praesentem diem
uobis quae fecerit in solitudi
ne donec ueniretis
in hunc locum
et dathan atq· abiram filiis heliab
qui fuit filius ruben
quos aperto ore suo
terra absorbuit
cum domib· et tabernacu
lis uniuersaq· substantia
eorum quam habebant
in medio israhelis
oculi uestri uiderunt omnia
opera dni magna quae fecit
ut custodiatis uniuersa man
data illius quae ego hodie
praecipio uobis
et possitis introire et pos
sidere terram ad quam
ingredimini
multoq· in ea uiuatis tempore
quam sub iuramento polli
citus est dns patrib·
uestris et semini eorum
lacte et melle manantem
terra enim ad quam ingredi
ris possidendam
non est sicut terra aegypti
de qua existis
ubi iacto semine in hortorum
morem aquae ducuntur
inriguae
sed montuosa est et campestris
de caelo spectans pluuias
quam dns ds tuus semper
inuisit
et oculi illius in ea sunt a prin
cipio anni usq· ad finem eius
si ergo oboedieritis mandatis
meis quae hodie praeci
pio uobis
ut diligatis dnm dm uestrum
et seruiatis ei
in toto corde uestro et in
tota anima uestra
dabit pluuiam terrae uestrae
temporiuam et serotinam
ut colligatis frumentum
uinum et oleum
faenumq· ex agris ad pascenda
iumenta
ut et ipsi comedatis et saturemini
cauete ne forte decipiatur
cor uestrum et recedatis
a dno seruiatisq· diis alienis
et adoretis eos
iratusq· dns claudat caelum
pluuiae non descendant nec
terra det germen suum
pereatisq· uelociter de ter
ra optima quam dns datu
rus est uobis
ponite haec uerba mea in cor
dib· et in animis uestris
et suspendite ea pro signo
in manib· et inter oculos
uestros conlocate
docete filios uestros
ut illa meditentur
quando sederis in domo tua

et ambulaveris in via et ac
cubueris atq. surrexeris
scribes ea super postes et ianu
as domus tuae
ut multiplicentur dies tui
et filiorum tuorum
in terra quam iuravit dns patri
b. tuis ut daret eis
quandiu caelum inminet terrae
si enim custodieritis mandata
quae ego praecipio vobis
et feceritis ea
ut diligatis dnm dm vestrum
et ambuletis in omnib. viis
eius adherentes ei
disperdet dns omnes gentes
istas ante faciem vestram
et possidebitis eas quae maio
res et fortiores vobis sunt
omnis locus quem calcaverit
pes vester vester erit
a deserto et libano a flumine
magno eufraten usq. ad
mare occidentale erunt
termini vestri
nullus stabit contra vos
terrorem vestrum et
formidinem
dabit dns ds vester super omnem
terram quam calcaturi estis
sicut locutus est vobis
en propono in conspectu ves
tro hodie benedictionem
et maledictionem
benedictionem si oboedieri
tis mandatis dni di vestri
quae ego praecipio vobis
maledictionem si non audi
eritis mandata dni di vestri
sed recesseritis de via quam
ego nunc ostendo vobis
et ambulaveritis post deos
alienos quos ignoratis
cum vero introduxerit te dns

ds tuus in terram ad quam
pergis habitandam
pones benedictionem super
montem garizim
maledictionem super
montem hebal
qui sunt trans iordanen post
viam quae vergit ad solis
occubitum
in terra chananei qui habi
tat in campestribus
contra galgalam quae est iuxta
vallem tendentem et in
trantem procul
vos enim transibitis iordanen
ut possideatis terram quam
dns ds vester daturus
est vobis
et habeatis ac possideatis illa
videte ergo ut impleatis
caerimonias atq. iudicia
quae ego hodie proponam
in conspectu vestro
XII. Haec sunt praecepta atq.
iudicia quae facere debetis
in terram quam dns ds patrum
tuorum daturus est tibi
ut possideas eam cunctis dieb.
quib. super humum gradieris
subvertite omnia loca in
quib. coluerunt gentes
quas possessuri estis
deos suos
super montes excelsos et
colles et subter omne
lignum frondosum
dissipate aras eorum et con
fringite statuas
lucos igne conburite et
idola conminuite
disperdite nomina eorum
de locis illis
non facietis ita dno do vestro
sed ad locum quem elegerit

DNS DS UESTER DE CUNCTIS
TRIBUB· UESTRIS
UT PONAT NOMEN SUUM IBI
ET HABITET IN EO
UENIETIS ET OFFERETIS IN ILLO
LOCO HOLOCAUSTA ET UIC
TIMAS UESTRAS
DECIMAS ET PRIMITIAS MANUU
UESTRARUM ET UOTA ATQ·
DONARIA
PRIMOGENITA BOUM ET OUIUM
ET COMEDETIS IBI IN CONSPECTU
DNI DI UESTRI
ET LAETABIMINI IN CUNCTIS AD QUAE
MISERITIS MANUM
UOS ET DOMUS UESTRAE IN QUIB·
BENEDIXERIT UOBIS DNS
DS UESTER
NON FACIETIS IBI QUAE NOS HIC
FACIMUS HODIE SINGULI QUOD
SIBI RECTUM UIDETUR
NEQ·ENIM USQ·IN PRAESENS TEM
PUS UENISTIS AD REQUIEM
ET POSSESSIONEM QUAM DNS
DS DATURUS EST UOBIS
TRANSIBITIS IORDANEM ET HABI
TABITIS IN TERRAM QUAM DNS
DS UESTER DATURUS EST UOBIS
UT REQUIESCATIS A CUNCTIS HOS
TIB· PER CIRCUITUM
ET ABSQUE ULLO TIMORE HABITETIS
IN LOCO QUEM ELEGERIT DNS
DS UESTER
UT SIT NOMEN EIUS IN EO
ILLUC OMNIA QUAE PRAE
CIPIO CONFERETIS
HOLOCAUSTA ET HOSTIAS AC DECI
MAS ET PRIMITIAS MANUUM
UESTRARUM
ET QUIDQUID PRAECIPUUM EST
IN MUNERIB· QUAE UOUEBITIS DNO
IBI EPULABIMINI CORAM DNO
DO UESTRO
UOS ET FILII AC FILIAE UESTRAE
FAMULI ET FAMULAE ATQ·LEUI
TAE QUI IN UESTRIS URBIB·
COMMORANTUR
NEQ·ENIM HABET ALIAM PARTE
ET POSSESSIONEM INTER UOS
CAUE NE OFFERAS HOLOCAUSTA
TUA IN OMNI LOCO QUEM UIDERIS
SED IN EO QUEM ELEGERIT DNS
IN UNA TRIBUUM TUARUM
OFFERES HOSTIAS ET FACIES QUAE
CUMQ· PRAECIPIO TIBI
SIN AUTEM COMEDERE UOLUERIS
ET TE ESUS CARNIUM DELEC
TAUERIT
OCCIDE ET COMEDE IUXTA BENE
DICTIONEM DNI DI TUI
QUAM DEDIT TIBI IN URBIB· TUIS
SIUE INMUNDUM FUERIT HOC EST
MACULATUM ET DEBILE
SIUE MUNDUM HOC EST INTEGRU
ET SINE MACULA QUOD OFFERRI
LICET SICUT CAPREAM ET CER
UUM COMEDES
ABSQ·ESU DUMTAXAT SANGUINIS
QUOD SUPER TERRAM QUASI
AQUAM EFFUNDES
NON POTERIS COMEDERE IN OPPI
DIS TUIS DECIMAM FRUMENTI
ET UINI ET OLEI TUI
PRIMOGENITA ARMENTORUM
ET PECORUM
ET OMNIA QUAE UOUERIS ET SPON
TE OFFERRE UOLUERIS ET PRI
MITIAS MANUUM TUARUM
SED CORAM DNO DO TUO COMEDES EA
IN LOCO QUEM ELEGERIT DNS DS TUUS
TU ET FILIUS TUUS AC FILIA TUA
SERUUS ET FAMULA ATQ·LEUITES
QUI MANET IN URBIB· TUIS
ET LAETABERIS ET REFICIERIS
CORAM DNO DO TUO
IN CUNCTIS AD QUAE EXTENDERIS
MANUM TUAM
CAUE NE DERELINQUAS LEUITEN

omni tempore quo u
ersaris in terra
quando dilataverit dns ds
tuus terminos tuos sicut
locutus est tibi
et volueris vesci carnib.
quas desiderat anima tua
locus autem quem elegerit
dns ds tuus ut sit nomen
eius ibi si procul fuerit
occides de armentis et peco
rib. quae habueris sicut
praecepi tibi
et comedes in oppidis tuis
ut tibi placet
sicut comeditur caprea et cer
vus ita vesceris eis
et mundus et inmundus in
commune vescentur
hoc solum cave ne sanguinem
comedas
sanguis enim eorum
pro anima est
et idcirco non debes animam
comedere cum carnib.
sed super terram fundes
quasi aquam
ut sit tibi bene et filiis tuis
post te
cum feceris quod placet
in conspectu dni
quae autem sanctificaveris
et voveris dno
tolles et venies ad locum
quem elegerit dns
et offeres oblationes tuas
carnem et sanguinem super
altare dni dei tui
sanguinem hostiarum
fundes in altare
carnib. autem ipse vesceris
viii Observa et audi omnia quae
ego praecipio tibi
ut bene sit tibi et filiis tuis
post te usq. in sempiternu
cum feceris quod bonum
est et placitum in con
spectu dni di tui
quando disperdiderit dns
ds tuus ante faciem tuam
gentes ad quas ingredieris
possidendas
et possederis eas atq. habita
veris in terra earum
cave ne imiteris eas post
quam fuerint te intro
eunte subversae
et requiras caerimonias
earum dicens
sicut coluerunt gentes istae
deos suos ita et ego colam
nec facies similiter dno deo tuo
omnes enim abominationes
quas aversatur dns fece
runt diis suis
offerentes filios et filias et
comburentes igne
quod praecipio tibi hoc tantu
facito dno
nec addas quicquam nec minuas
xiii si surrexerit in medio tui pro
phetes aut qui somnium
vidisse se dicat
et praedixerit signum
atq. portentum
et evenerit quod locutus est
et dixerit tibi eamus et sequa
mur deos alienos quos igno
ras et serviamus eis
non audies verba prophetae
illius aut somniatoris
quia temptat vos dns ds vester
ut palam fiat utrum diligatis
eum an non in toto corde
et in tota anima vestra
dnm dm vestrum sequimini
et ipsum timete
mandata illius custodite

et audite uocem eius
ipsi seruietis et ipsi adherebitis
propheta autem ille aut fic-
tor somniorum interficietur
quia locutus est ut uos auer-
teret a dno do uestro
qui eduxit uos de terra aegyp-
ti et redemit de domo
seruitutis
ut errare te faceret de uia
quam tibi praecepit dns ds
tuus et auferes malum
de medio tui
si tibi uoluerit persuadere
frater tuus filius matris tuae
aut filius tuus uel filia siue
uxor quae in sinu tuo est
aut amicus quem diligis ut
animam tuam clam dicens
eamus et seruiamus dis ali-
enis quos ignoras tu
et patres tui
cunctarum in circuitu genti-
um quae iuxta uel pro-
cul sunt ab initio usque ad
finem terrae
non adquiescas ei nec audias
neque parcat ei oculus tuus
ut miserearis et occultes
eum sed statim interficies
sit primum manus tua super
eum et postea omnis
populus mittat manum
lapidibus obrutus necabitur
quia uoluit te abstrahere
a dno do tuo
qui eduxit te de terra aegyp-
ti de domo seruitutis
ut omnis israhel audiens timeat
et nequaquam ultra faciat
quippiam huius rei simile
si audieris in una urbium tuarum
quas dns ds tuus dabit tibi ad
habitandum dicentes aliquos

egressi sunt filii belial
de medio tui et auerterunt
habitatores urbis suae
atque dixerunt
eamus et seruiamus dis ali-
enis quos ignoratis
quaere sollicite et diligen-
ter rei ueritate perspecta
si inueneris certum esse
quod dicitur
et abominationem hanc
opere perpetratam
statim percuties habitatores
urbis illius in ore gladii
et delebis eam omniaque quae
in illa sunt usque ad pecora
quicquid etiam supellectilis
fuerit congregabis in medio
platearum eius
et cum ipsa ciuitate succendes
ita ut uniuersa consumas
dno do tuo
ut sit tumulus sempiternus
non aedificabitur amplius
et non adherebit de illo
anathemate quicquam
in manu tua
ut auertatur dns ab ira furoris sui
et misereatur tui multiplicet-
que te sicut iurauit
patribus tuis
quando audieris uocem dni di tui
custodiens omnia praecepta
eius quae ego praecipio
tibi hodie
ut facias quod placitum est
in conspectu dni di tui
xiiij. filii estote dni di uestri
non uos incidetis nec facietis
caluitium super mortuo
quoniam populus scs
es dno do tuo
et te elegit ut sis ei in popu-
lum peculiarem

de cunctis gentib. quae
sunt super terram
ne comedatis quae inmunda sunt
hoc est animal quod
comedere debetis
bovem et ovem et capram
cervum et capream et bubalum
tragelaphum pygargon ory-
gem camelopardalum
omne animal quod in duas
partes ungulam findit
et ruminat comedetis
de his autem quae ruminant
et ungulam non findunt
comedere non debetis
camelum leporem choerogryllum
quia ruminant et non divi-
dunt ungulam
inmunda erunt vobis
sus quoq. quoniam dividit un-
gulam et non ruminat
inmunda erit
carnib. eorum non vescemini
et cadavera non tangetis
haec comedetis ex omnib.
quae morantur in aquis
quae habent pinnulas
et squamas comedite
quae absq. pinnulis et squamis
sunt ne comedatis quia
inmunda sunt
omnes aves mundas comedite
inmundas ne comedatis
aquilam scilicet et grypem
et alietum
ixon et vulturem ac milvum
iuxta genus suum
et omne corvini generis
et strutionem ac noctuam et
larum atq. accipitrem
iuxta genus suum
herodium et cygnum et
ibin ac mergulum
porphyrionem et nycticoracem
onocrotalum et charadrion
singula in genere suo
upupam quoq. et vespertili-
onem et omne quod reptat
et pinnulas habet
inmundum erit et non comedetur
omne quod mundum est
comedite
quicquid autem morticinum est
ne vescamini ex eo
peregrino qui intra portas
tuas est da ut comedat
aut vende ei
quia tu populus scs dni di tui es
non coques haedum in lacte
matris suae
decimam partem separabis
de cunctis frugib. tuis
quae nascuntur in terra
per annos singulos
et comedes in conspectu
dni di tui
in loco quem elegerit ut in eo
nomen illius invocetur
decimam frumenti tui
et vini et olei
et primogenita de armentis
et ovib. tuis
ut discas timere dnm dm
tuum omni tempore
cum autem longior fuerit
via et locus quem elegerit
dns ds tuus tibiq. bene-
dixerit
nec potueris ad eum haec
cuncta portare
vendes omnia et in pretium
rediges
portabisq. manu tua et pro-
ficisceris ad locum quem
elegerit dns ds tuus
et emes ex eadem pecunia
quicquid tibi placuerit
sive ex armentis sive ex ovib.

UINUM QUOQ. ET SICERAM ET
OMNE QUOD DESIDERAT ANIMA
TUA ET COMEDES CORAM
DNO DO TUO
ET EPULABERIS TU ET DOMUS
TUA ET LEUITES QUI INTRA
PORTAS TUAS EST
CAUE NE DERELINQUAS EUM QUIA
NON HABET ALIAM PARTEM
IN POSSESSIONE TUA
ANNO TERTIO SEPARABIS ALIAM
DECIMAM EX OMNIB. QUAE
NASCUNTUR TIBI EO TEMPORE
ET REPONES INTRA IANUAS TUAS
UENIETQ. LEUITES QUI ALIAM
NON HABET PARTEM NEC POS
SESSIONEM TECUM
ET PEREGRINUS ET PUPILLUS
AC UIDUA
QUI INTRA PORTAS TUAS SUNT
ET COMEDENT ET SATURABUNTUR
UT BENEDICAT TIBI DNS DS TUUS
IN CUNCTIS OPERIB. MANUUM
TUARUM QUAE FECERIS
SEPTIMO ANNO FACIES REMIS
SIONEM
QUAE HOC ORDINE CELEBRABITUR
CUI DEBETUR ALIQUID AB AMICO
UEL PROXIMO AC FRATRE SUO
REPETERE NON POTERIT QUIA
ANNUS REMISSIONIS EST DNI
A PEREGRINO ET ADUENA EXIGES
CIUEM ET PROPINQUUM REPE
TENDI NON HABEBIT POTESTATE
ET OMNINO INDIGENS ET MEN
DICUS NON ERIT INTER UOS
UT BENEDICAT TIBI DNS IN TERRA
QUAM TRADITURUS EST TIBI
IN POSSESSIONEM
SI TAMEN AUDIERIS UOCEM DNI
DI TUI ET CUSTODIERIS UNI
UERSA QUAE IUSSIT
ET QUAE EGO PRAECIPIO
TIBI HODIE

BENEDICET TIBI UT POLLICITUS EST
FENERABIS GENTIB. MULTIS
ET IPSE A NULLO ACCIPIES
MUTUUM
DOMINABERIS NATIONIB. PLU
RIMIS ET TUI NEMO DOMI
NABITUR
SI UNUS DE FRATRIB. TUIS QUI
MORANTUR INTRA PORTAS
CIUITATIS TUAE
IN TERRA QUAM DNS DS TUUS
DATURUS EST TIBI
AD PAUPERTATEM UENERIT
NON OBDURABIS COR TUUM
NEC CONTRAHES MANUM
SED APERIES EAM PAUPERI
ET DABIS MUTUUM
QUO EUM INDIGERE PERSPEXERIS
CAUE NE FORTE OBREPAT TIBI
IMPIA COGITATIO ET DICAS
IN CORDE TUO
ADPROPINQUAT SEPTIMUS
ANNUS REMISSIONIS
ET AUERTAS OCULOS TUOS
A PAUPERE FRATRE TUO
NOLENS EI QUOD POSTULAT
MUTUUM COMMODARE
NE CLAMET CONTRA TE AD DNM
ET FIAT TIBI IN PECCATUM
SED DABIS EI NEC AGES QUIPPIAM
CALLIDAE IN EIUS NECESSITA
TIB. SUBLEUANDIS
UT BENEDICAT TIBI DNS DS TUUS
IN OMNI TEMPORE
ET IN CUNCTIS AD QUAE MANUM
MISERIS
NON DEERUNT PAUPERES IN TER
RAM HABITATIONIS TUAE
IDCIRCO EGO PRAECIPIO TIBI UT
APERIAS MANUM FRATRI TUO
EGENO ET PAUPERI QUI TECUM
UERSATUR IN TERRA
CUM TIBI UENDITUS FUERIT
FRATER TUUS HEBRAEUS

aut hebraea et sex annis
seruierit tibi
in septimo anno dimittes
eum liberum
et quem libertate donaueris
nequaquam uacuum abire
patieris
sed dabis uiaticum de gregib.
et area et torculari tuo
quib. dns ds tuus bene
dixerit tibi
memento quod et ipse ser
uieris in terra aegypti
et liberauerit te dns ds tuus
et idcirco ego nunc
praecipio tibi
sin autem dixerit nolo egredi
eo quod diligat te et
domum tuam
et bene sibi apud te
esse sentiat
adsumes subulam et per
forabis aurem eius in ia
nua domus tuae
et seruiet tibi usq. in aeternu
ancillae quoq. similiter facies
non auertes ab eis oculos
tuos quando dimiseris
eos liberos
quoniam iuxta mercedem
mercennarii per sex
annos seruiuit tibi
ut benedicat tibi dns ds tuus
in cunctis operib. quae agis
de primogenitis quae nas
cuntur in armentis
et in ouib. tuis
quicquid sexus est mascu
lini sctificabis dno do tuo
non operaberis in primo
genito bouis
et non tondebis primo
genita ouium
in conspectu dni di tui

comedes ea per annos singulos
in loco quem elegerit tu
et domus tua
sin autem habuerit maculam
et uel claudum fuerit
uel caecum
aut in aliqua parte deforme
aut debile
non immolabitur dno do tuo
sed intra portas urbis tuae
comedes illud
tam mundus quam inmundus
similiter uescentur eis
quasi caprea et ceruo
hoc solum obseruabis ut san
guinem eorum non come
das sed effundes in ter
ram quasi aquam. XVI.
XVI Obserua mensem nouarum
frugum et uerni primum
temporis ut facias phase
dno do tuo
quoniam in isto mense
eduxit te dns ds tuus
de aegypto nocte
immolabisq. phase dno do
tuo de ouib. et de bub.
in loco quem elegerit dns
ds tuus ut habitet
nomen eius ibi
non comedes in eo panem
fermentatum
septem dieb. comedes absq.
fermento adflictionis
panem
quoniam in pauore egressus
es de aegypto
ut memineris diei egressi
onis tuae de aegypto omnib.
dieb. uitae tuae
non apparebit fermentum
in omnib. terminis tuis
septem dieb.
et non manebit de carnib. eius

quod immolatum est uespe
ri in die primo mane
Non poteris immolare phase
in qualibet urbium tuarum
quas dns ds tuus daturus
est tibi
sed in loco quem elegerit
dns ds tuus ut habitet
nomen eius ibi
immolabis phase uespere
ad solis occasum quando
egressus es de aegypto
et coques et comedes in loco
quem elegerit dns ds tuus
mane quoque consurgens
uades in tabernacula tua
sex diebus comedes azyma
et in die septimo quia collec
ta est dni di tui non facies opus
septem ebdomadas numera
bis tibi ab ea die qua falcem
in segetem miseris
et celebrabis diem festum
ebdomadarum dno do tuo
oblationem spontaneam
manus tuae quam offeres
iuxta benedictionem dni
di tui et epulaberis
coram dno do tuo
tu et filius tuus et filia tua
seruus tuus et ancilla
et leuites qui est intra por
tas tuas et aduena ac pupil
lus et uidua qui morantur
uobiscum
in loco quem elegerit dns
ds tuus ut habitet
nomen eius ibi
et recordaberis quoniam
seruus fueris in aegypto
custodiesque ac facies
quae praecepta sunt
Sollemnitatem quoque taber
naculorum celebrabis

per septem dies
quando collegeris de area et
de torculari fruges tuas
et epulaberis in festiui
tate tua
tu et filius tuus et filia ser
uus tuus et ancilla
Leuites quoque et aduena et
pupillus ac uidua qui intra
portas tuas sunt
Septem diebus dno do tuo
festa celebrabis
in loco quem elegerit dns
benedicetque tibi dns ds tuus
in cunctis frugibus tuis et in
omni opere manuum tua
rum erisque in laetitia
Tribus uicibus per annum
apparebit omne masculinum
tuum in conspectu dni di tui
in loco quem elegerit
in sollemnitate azymorum
et in sollemnitate
ebdomadarum
et in sollemnitate
tabernaculorum
non apparebit ante
dnm uacuus
sed offeret unusquisque
secundum quod habuerit
iuxta benedictionem dni di
sui quam dederit ei
iudices et magistros
constitues
in omnibus portis tuis quas
dns ds tuus dederit tibi
per singulas tribus tuas
ut iudicent populum
iusto iudicio
nec in alteram partem
declinent
non accipies personam
nec munera
quia munera excaecant

oculos sapientium et mu
tant verba iustorum
Iuste quod iustum est
persequeris
ut vivas et possideas terram
quam dns ds tuus dederit tibi
Non plantabis lucum et om
nem arborem iuxta altare
dni di tui
nec facies neq. constitues
statuam
quae odit dns ds tuus.
Non immolabis dno do tuo
bovem et ovem in quo est
macula aut quippiam uitii
quia abominatio est dno do tuo
cum reperti fuerint apud te
intra unam portarum tua
rum quas dns ds tuus
dabit tibi
vir aut mulier qui faciant
malum in conspectu
dni di tui
et transgrediantur
pactum illius
ut vadant et serviant diis
alienis et adorent eos
solem et lunam et omnem
militiam caeli quae
non praecepi
et hoc tibi nuntiatum fuerit
audiensq. inquisieris dilegen
ter et verum esse
reppereris
et abominatio facta est
in israhel
educes virum ac mulierem
qui rem sceleratissimam
perpetrarunt ad portas
civitatis tuae
et lapidibus obruentur
In ore duorum aut trium
testium peribit qui
interficietur

Nemo occidatur uno contra
se dicente testimonium
manus testium prima
interficiet eum
et manus reliqui populi
extrema mittetur
ut auferas malum de medio tui
Si difficile et ambiguum apud
te iudicium esse perspexeris
inter sanguinem et sangui
nem causam et causam
lepram et non lepram
et iudicum intra portas tuas
videris verba variari
surge et ascende ad locum
quem elegerit dns ds tuus
veniesq. ad sacerdotes
levitici generis
et ad iudicem qui fuerit
illo tempore
quaeresq. ab eis qui iudicabunt
tibi iudicii veritatem
et facies quodcumq. dixerint
qui praesunt loco quem
elegerit dns
et docuerint te iuxta
legem eius
sequerisq. sententiam eorum
nec declinabis ad dextram
vel ad sinistram
qui autem superbierit nolens
oboedire sacerdotis
imperio
qui eo tempore ministrat
dno do tuo
et decreto iudicis
morietur homo ille et aufe
res malum de medio isrl
cunctusq. populus
audiens timebit
ut nullus deinceps intu
mescat superbia
Cum ingressus fueris terram
quam dns ds tuus dabit tibi

et possederis eam habita
verisque in illa
et dixeris constituam super
me regem sicut habent
omnes per circuitum nationes
eum constitues quem dns
ds tuus elegerit de nume
ro fratrum tuorum
non poteris alterius gentis
hominem regem facere
qui non sit frater tuus
cumque fuerit constitutus
non multiplicabit sibi equos
nec reducet populum in
aegyptum equitatus nume
ro sublevatus
praesertim cum dns
praeceperit vobis
ut nequaquam amplius per
eandem viam revertamini
non habebit uxores plurimas
quae inliciant animum eius
neque auri et argenti in
mensa pondera
postquam autem sederit
in solio regni sui
describet sibi deuterono
mium legis huius in volumine
accipiens exemplar a sacer
dotib. leviticae trib.
et habebit secum legetque
illud omnib. dieb. vitae suae
ut discat timere dnm dm suum
et custodire verba et caeri
monias eius quae lege
praecepta sunt
nec elevetur cor eius in super
biam super fratres suos
neque declinet in partem dex
tram vel sinistram
ut longo tempore regnet
ipse et filii eius super isrl.
non habebunt sacerdotes
et levitae et omnes qui
de eadem tribu sunt
partem et hereditatem cum
reliquo populo isrl
quia sacrificia dni et oblatio
nes eius comedent
et nihil aliud accipient de pos
sessione fratrum suorum
dns enim ipse est hereditas
eorum sicut locutus est illis
hoc erit iudicium sacerdo
tum a populo et ab his qui
offerunt victimas
sive bovem sive ovem
immolaverint
dabunt sacerdoti armum
ac ventriculum
primitias frumenti vini
et olei
et lanarum partem ex
ovium tonsione
ipsum enim elegit dns ds tuus
de cunctis tribub. tuis
ut stet et ministret nomini
dni ipse et filii eius in
sempiternum
xxi Si exierit levites de una
urbium tuarum ex omni
israhel in qua habitat
et voluerit venire deside
rans locum quem elegerit
dns ministrabit in nomine
dni
sicut omnes fratres eius
levitae qui stabunt eo tem
pore coram dno
partem ciborum eandem
accipiet quam et ceteri
excepto eo quod in urbe sua
ex paterna ei successione
debetur
quando ingressus fueris ter
ram quam dns ds tuus
dabit tibi
cave ne imitari velis abomi

nationes illarum gentium
ne inveniatur in te qui lustret
filium suum aut filiam
ducens per ignem
aut qui ariolos sciscitetur
et observet somnia
atque auguria
ne sit maleficus
nec incantator
nec pythones consulat
nec divinos
et quaerat a mortuis veritatem
omnia enim haec abomina
natur dns
et propter istius modi sce
lera delebit eos in in
troitu tuo
perfectus eris absque macula
cum dno do tuo
gentes istae quarum possi
debis terram augures et
divinos audiunt
tu autem a dno do tuo aliter
institutus es
prophetam de gente tua
et de fratribus tuis
sicut me suscitabit tibi
dns ds tuus
ipsum audies ut petisti a dno
do tuo in horeb
quando contio congregata
est atque dixisti
ultra non audiam vocem
dni di mei
et ignem hunc maximum
amplius non videbo ne moriar
et ait dns mihi bene omnia
sunt locuti
prophetam suscitabo eis
de medio fratrum suorum
similem tui
et ponam verba mea in ore eius
loquiturque ad eos omnia
quae praecepero illi
qui autem verba eius quae
loquetur in nomine meo
audire noluerit ego
ultor existam
propheta autem qui arrogan
tia depravatus
voluerit loqui in nomine meo
quae ego non praecepi illi
ut diceret
aut ex nomine alienorum
deorum interficietur
quod si tacita cogitatione
responderis
quomodo possum intelle
gere verbum quod non est
locutus dns
hoc habebis signum quod in
nomine dni propheta ille
praedixerit et non evenerit
hoc dns non est locutus
sed per tumorem animi sui
propheta confinxit
et idcirco non timebis eum
cum disperderit dns ds tuus
gentes quarum tibi tradi
turus est terram
et possederis eam habitave
risque in urbibus eius et in aedib.
tres civitates separabis tibi
in medio terrae quam dns
ds tuus dabit tibi in pos
sessionem
sternens diligenter viam
et in tres aequaliter partes
totam terrae tuae provin
ciam divides
ut habeat e vicino qui propter
homicidium profugus est
quo possit evadere
haec erit lex homicidae fugi
entis cuius servanda est
qui percusserit proximum
suum nescius
et qui heri et nudius tertius

NULLUM CONTRA EUM HABU-
ISSE ODIUM CONPROBATUR
SED ABISSE SIMPLICITER CUM EO
IN SILUAM AD LIGNA CAEDENDA
ET IN SUCCISIONE LIGNORUM SECU-
RIS FUGERIT MANU
FERRUMQ. LABSUM DE MANUBRIO
AMICUM EIUS PERCUSSERIT
ET OCCIDERIT
HIC AD UNAM SUPRA DICTARUM
URBIUM CONFUGIET ET UIUET
NE FORSITAN PROXIMUS EIUS
CUIUS EFFUSUS EST SANGUIS
DOLORE STIMULATUS PERSE-
QUATUR ET ADPREHENDAT
EUM SI LONGIOR UIA FUERIT
ET PERCUTIAT ANIMAM EIUS
QUI NON EST REUS MORTIS
QUIA NULLUM CONTRA EUM
QUI OCCISUS EST ODIUM PRIUS
HABUISSE MONSTRATUR
IDCIRCO PRAECIPIO TIBI UT TRES
CIUITATES AEQUALES INTER
SE SPATII DIUIDAS
CUM AUTEM DILATAUERIT DNS
DS TUUS TERMINOS TUOS
SICUT IURAUIT PATRIB. TUIS
ET DEDERIT TIBI CUNCTAM TER-
RAM QUAM EIS POLLICITUS EST
SI TAMEN CUSTODIERIS MAN-
DATA EIUS ET FECERIS QUAE
HODIE PRAECIPIO TIBI
UT DILIGAS DNM DM TUUM
ET AMBULES IN UIIS EIUS
OMNI TEMPORE
ADDES TIBI ALIAS TRES CIUITATES
ET SUPRA DICTARUM TRIUM
URBIUM NUMERUM
DUPLICABIS
UT NON EFFUNDATUR SANGUIS
INNOXIUS
IN MEDIO TERRAE QUAM DNS
DS TUUS DABIT TIBI POSSIDEN-
DAM NE SIS SANGUINIS REUS

SI QUIS AUTEM ODIO HABENS PROXI-
MUM SUUM INSIDIATUS FUE-
RIT UITAE EIUS
SURREXQ. PERCUSSERIT ILLUM
ET MORTUUS FUERIT
FUGERITQ. AD UNAM DE SUPRA
DICTIS URBIB.
MITTENT SENIORES CIUITATIS
ILLIUS ET ARRIPIENT EUM
DE LOCO EFFUGII
TRADENTQ. IN MANU PROXIMI
CUIUS SANGUIS EFFUSUS EST
ET MORIETUR NEC MISERE-
BERIS EIUS
ET AUFERES NOXIUM SANGUINEM
DE ISRAHEL UT BENE SIT TIBI
NON ADSUMES ET TRANSFERES
TERMINOS PROXIMI TUI
QUOS FIXERUNT PRIORES
IN POSSESSIONE TUA
QUAM DNS DS TUUS DABIT TIBI
IN TERRA QUAM ACCEPERIS
POSSIDENDAM
NON STABIT TESTIS UNUS
CONTRA ALIQUEM
QUICQUID ILLUD PECCATI ET
FACINORIS FUERIT
SED IN ORE DUORUM AUT TRIUM
TESTIUM STABIT OMNE UERBUM
SI STETERIT TESTIS MENDAX
CONTRA HOMINEM
ACCUSANS EUM PRAEUARICATIONIS
STABUNT AMBO QUORUM CAUSA
EST ANTE DNM
IN CONSPECTU SACERDOTUM
ET IUDICUM QUI FUERINT
IN DIEB. ILLIS
CUMQ. DILIGENTISSIME
PERSCRUTANTES
INUENERINT FALSUM TESTEM
DIXISSE CONTRA FRATREM
SUUM MENDACIUM
REDDENT EI SICUT FRATRI SUO
FACERE COGITAUIT

et auferes malum de medio tui
et audientes ceteri timo
rem habeant
et nequaquam talia audeant facere
non misereberis eius sed
animam pro anima
oculum pro oculo
dentem pro dente
manum pro manu pedem
pro pede exiges
Si exieris ad bellum
contra hostes tuos
et videris equitatum et currus
et maiorem quam tu habes
adversarii exercitus
multitudinem
non timebis eos quia dns
ds tuus tecum est
qui eduxit te de terra aegypti
adpropinquante autem
iam proelio
stabit sacerdos ante aciem et
sic loquetur ad populum
audi isrl vos hodie contra
inimicos vestros pugnam
committitis non perti
mescat cor vestrum
nolite metuere nolite cedere
nec formidetis eos
quia dns ds vester in medio
vestri est
et pro vobis contra adversa
rios dimicabit
ut eruat vos de periculo
duces quoque per singulas
turmas audiente exer
citu proclamabunt
quis est homo qui aedifica
vit domum novam et non
dedicavit eam
vadat et revertatur
in domum suam
ne forte moriatur in bello

et alius dedicet illam
quis est homo qui plan
tavit vineam
et necdum eam fecit esse
communem e qua vesci
omnibus liceat
vadat et revertatur
in domum suam
ne forte moriatur in bello
et alius homo eius fungatur
officio
quis est homo qui despondit
uxorem et non accepit eam
vadat et revertatur
in domum suam
ne forte moriatur in bello
et alius homo accipiat eam
his dictis addent reliqua et
loquentur ad populum
quis est homo formidolo
sus et corde pavido
vadat et revertatur
in domum suam
ne pavere faciat corda
fratrum suorum
sicut ipse timore per
territus est
cumque siluerint exercitus
duces et finem loquendi
fecerint
unusquisque suos ad bellandum
cuneos praeparabit
si quando accesseris ad ex
pugnandam civitatem
offeres ei primum pacem
si receperint et aperuerint
tibi portas
cunctus populus qui in ea
est salvabitur
et serviet tibi sub tributo
sin autem foedus inire noluerit
et coeperint contra te
bellum
obpugnabis eam

cumq. tradiderit dns ds
tuus illam in manu tua
percuties omne quod in ea
generis masculini est
in ore gladii
absq. mulierib. et infantib.
iumentis et ceteris quae
in ciuitate sunt
omnem praedam exercitui
diuides
et comedes de spoliis
hostium tuorum
quae dns ds tuus dederit tibi
sic facies cunctis ciuitatib.
quae a te procul ualde sunt
et non sunt de his urbib. quas in
possessionem accepturus es
de his autem ciuitatib.
quae dabuntur tibi
nullum omnino per
mittes uiuere
sed interficies in ore gladii
hettheum uidelicet et
amorreum et chananaeum
pherezaeum et euaeum
et iebusaeum
sicut praecepit tibi dns ds tuus
ne forte doceant uos facere
cunctas abominationes
quas ipsi operati sunt diis suis
et peccetis in dnm dm uestrum
quando obsederis ciuitatem
multo tempore et muni
tionib. circumdederis
ut expugnes eam
non succides arbores
de quib. uesci potest
nec securib. per circuitum
debes uastare regionem
quoniam lignum est
et non homo
nec potest bellantium con
tra te augere numerum
si qua autem ligna non sunt
pomifera sed agrestia in
ceteros apta usus
succide et extrue
machinas
donec capias ciuitatem
quae contra te dimicat
quando inuentum fuerit
in terram quam dns ds tuus
daturus est tibi
hominis cadauer occisi et
ignoratur caedis reus
egredientur maiores natu
et iudices tui
et metientur a loco cadaueris
singularum per circuitum
spatia ciuitatum
et quam uiciniorem cete
ris esse perspexerint
seniores ciuitatis eius tol
lent uitulam de armento
quae non traxit iugum nec
terram scindit uomere
et ducent eam ad uallem
asperam atq. saxosam
quae numquam arata est
nec sementem recepit
et caedent in ea ceruices uitulae
accedentq. sacerdotes
filii leui
quos elegerit dns ds tuus
ut ministrent ei
et benedicant in nomine eius
et ad uerbum eorum omne
negotium et quid mun
dum uel inmundum est
iudicetur
et maiores natu ciuitatis
illius ad interfectum
lauabuntq. manus suas
super uitulam
quae in ualle percussa
est et dicent
manus nostrae non effu
derunt hunc sanguinem

nec oculi uiderunt
propitius esto populo tuo
isrl quem redemisti dne
et non reputes sanguinem
innocentem in medio
populi tui israhel
et auferetur ab eis reatus
sanguinis
tu autem alienus eris ab in
nocentis cruore qui ef
fusus est cum feceris
quod praecepit dns
si egressus fueris ad pugnam
contra inimicos tuos et
tradiderit eos dns ds tuus
in manu tua captiuosque dux
eris et uideris in numero
captiuorum mulierem
pulchram
et adamaueris eam uolue
risque habere uxorem
introduces in domum tuam
quae radet caesariem et cir
cumcidet ungues
et deponet uestem
in qua capta est
sedensque in domo tua flebit
patrem et matrem suam
uno mense
et postea intrabis ad eam
dormiesque cum illa
et erit uxor tua
sin autem postea non sede
rit animo tuo
dimittes eam liberam nec
uendere poteris pecunia
nec opprimere per potentiam
quia humiliasti eam
Si habuerit homo uxores duas
unam dilectam et alteram
odiosam
genuerintque ex eo liberos
et fuerit filius odiosae
primogenitus
uolueritque substantiam in
ter filios suos diuidere
non poterit filium dilectae
primogenitum facere et
praeferre filio odiosae
sed filium odiosae cognoscet
primogenitum
dabitque ei de his quae habuerit
cuncta duplicia
iste est enim principium
liberorum eius
et huic debentur primogenita
Si genuerit homo filium con
tumacem et proteruum
qui non audiat patris aut
matris imperium
et coherceritus oboedire
contempserit
adprehendent eum
et ducent ad seniores
ciuitatis illius
et ad portam iudicii
dicentque ad eos
filius noster iste proteruus
et contumax est
monita nostra audire
contemnit
comissationibus uacat et luxu
riae atque conuiuiis
lapidibus eum obruet populus
ciuitatis et morietur
ut auferatis malum
de medio uestri
et uniuersus isrl audiens
pertimescat
quando peccauerit homo quod
morte plectendum est
et adiudicatus morti adpen
sus fuerit in patibulo
non permanebit cadauer
eius in ligno
sed in eadem die sepelietur
quia maledictus a do est
qui pendet in ligno

et nequaquam contaminabis
terram tuam quam dns ds
tuus dederit tibi in pos
sessionem
Non uidebis bouem fratris tui
aut ouem errantem et prae
teribis sed reduces fratri tuo
etiam si non est propinquus
tuus frater nec nosti eum
duces in domum tuam et
erunt apud te
quamdiu quaerat ea frater
tuus et recipiat
Similiter facies de asino et
de uestimento et de omni re
fratris tui quae perierit
si inueneris ea
neglegere eam quasi alienam
si uideris asinum fratris tui
aut bouem cecidisse in uia
non despicies sed subleua
bis cum eo
Non induetur mulier
ueste uirili
nec uir utetur ueste feminea
abominabilis enim apud dm
est qui facit haec
Si ambulans per uiam in arbo
re uel in terra nidum
auis inueneris
et matrem pullis uel ouis
desuper incubantem
non tenebis eam cum filiis
sed abire patieris captos
tenens filios
ut bene sit tibi et longo
uiuas tempore
cum aedificaueris domum nouam
facies murum tecti
per circuitum
ne effundatur sanguis
in domo tua
et sis reus labente alio
et in praeceps ruente
Non seres uineam tuam
altero semine
ne et sementis quam seruisti
et quae nascuntur ex uinea
pariter sanctificentur
Non arabis in boue simul et asino
Non indueris uestimento
quod ex lana linoque con
textum est
Funiculos in fimbriis facies
per quattuor angulos palli
tui quo operieris
Si duxerit uir uxorem et post
ea eam odio habuerit
quaesieritque occasiones
quibus dimittat eam
obiciens ei nomen pessi
mum et dixerit
uxorem hanc accepi et ingres
sus ad eam non inueni uirginem
tollent eam pater et mater eius
et ferent secum signa uirgi
nitatis eius ad seniores
urbis qui in porta sunt
et dicet pater puellam meam
dedi huic uxorem
quam quia odit inponit ei
nomen pessimum
ut dicat non inueni filiam
tuam uirginem
et ecce haec sunt signa uirgi
nitatis filiae meae
expandent uestimentum
coram senibus ciuitatis
adprehendentque senes urbis
illius uirum et uerbera
bunt illum
condemnantes insuper
centum siclis argenti
quos dabit patri puellae
quoniam diffamauit nomen
pessimum super uirginem isrl
habebitque eam uxorem et non
poterit dimittere omni

tempore uitae suae
quod si uerum est quod obicit
et non est inuenta in puella
uirginitas
eicient eam extra fores
domus patris sui
et lapidibus obruent uiri ciui
tatis eius et morietur
quoniam fecit nefas in isrl
ut fornicaretur in domo
patris sui
et auferes malum de medio tui
si dormierit uir cum uxore
alterius uterque morientur
id est adulter et adultera
et auferes malum de isrl
si puellam uirginem
desponderit uir
et inuenerit eam aliquis in
ciuitate et concubuerit
cum illa
educes utrumque ad portam
ciuitatis illius et lapidibus
obruentur
puella quia non clamauit
cum esset in ciuitate
et uir quia humiliauit uxo
rem proximi sui
et auferes malum de medio tui
si autem in agro reppererit uir
puellam quae desponsata est
et adprachendens concubu
erit cum illa ipse mori
etur solus
puella nihil patietur
nec est rea mortis
quoniam sicut latro consur
git contra fratrem suum
et occidit animam eius
ita et puella perpessa est
sola erat in agro
clamauit et nullus adfuit
qui liberaret eam
si inuenerit uir puellam
uirginem quae non habet
sponsum
et adprachendens concubu
erit cum ea et res ad iudi
cium uenerit
dabit qui dormiuit cum ea
patri puellae quinqua
ginta siclos argenti
et habebit eam uxorem
quia humiliauit illam non pote
rit dimittere cunctis
diebus uitae suae
Non accipiet homo uxorem
patris sui
nec reuelabit operimentum eius
non intrabit eunuchus adtri
tis uel amputatis testicu
lis et abscisso ueretro
ecclesiam dni
non ingredietur mamzer hoc
est de scorto natus eccle
siam dni usque ad decimam
generationem
ammanitae et moabitae etiam
post decimam generatio
nem non intrabunt eccle
siam dni in aeternum
quia noluerunt uobis occur
rere cum pane et aqua in uia
quando egressi estis de aegypto
et quia conduxerunt contra te
balaam filium beor de meso
potamiam syriae ut male
diceret tibi
et noluit dns ds tuus
audire balaam
uertitque maledictionem
eius in benedictionem tuam
eo quod diligeret te
non facies cum eis pactum
nec quaeres eis bona cunctis
diebus uitae tuae in sempiternum
non abominaberis idumeum
quia frater tuus est

nec aegyptium quia advena
fuisti in terra eius
qui nati fuerint ex eis tertia
generatione intrabunt
ecclesiam dni
quando egressus fueris ad
versus hostes tuos in pugnam
custodies te ab omni re mala
XXIII Si fuerit inter vos homo qui
nocturno pollutus sit
somnio
egredietur extra castra
et non revertetur
priusquam ad vesperam
lavetur aqua
et post solis occasum regre
dietur in castra
habebis locum extra castra
ad quem egrediaris ad requi
sita naturae gerens paxil
lum in balteo
cumq. sederis fodies
per circuitum
et egesta humo operies
quo relevatus es
dns enim ds tuus ambulat
in medio castrorum
ut eruat te et tradat tibi
inimicos tuos
ut sint castra tua sca
et nihil in eis appareat foedi
tatis ne derelinquat te
non tradis servum domino suo
qui ad te confugerit
habitabit tecum in loco
qui ei placuerit
et in una urbium tuarum
requiescet
nec contristes eum
non erit meretrix de fili
ab. israhel
neq. scortator de filiis isrl
non offeres mercedem
prostibuli

nec pretium canis in domum
dni di tui
quicquid illud est quod voveris
quia abominatio est utrumq.
apud dnm dm tuum
nec fenerabis fratri tuo ad
usuram pecuniam
nec fruges nec quamlibet
aliam rem sed alieno
fratri autem tuo absq. usura
id quod indiget commodabis
ut benedicat tibi dns ds tuus
in omni opere tuo
in terram ad quam ingredieris
possidendam
cum voveris votum dno do
tuo non tardabis reddere
quia requiret illud dns ds tuus
et si moratus fueris repu
tabit tibi in peccatum
si nolueris polliceri absq.
peccato eris
quod autem semel egressum
est de labiis tuis
observabis et facies sicut pro
misisti dno do tuo
et propria voluntate et ore
tuo locutus es
ingressus vineam proximi tui
comedes uvas quantum
tibi placuerit
foras autem ne efferas tecum
Si intraveris in segetem
amici tui
franges spicas et manu contere
falce autem non metes
Si acceperit homo uxorem
et habuerit eam
et non invenerit gratiam
ante oculos eius propter
aliquam foeditatem
scribet libellum repudii et
dabit in manu illius et dimit
tet eam de domo sua

CUMQ. EGRESSA ALTERUM
MARITUM DUXERIT
ET ILLE QUOQ. ODERIT EAM DEDE
RITQ. EI LIBELLUM REPUDII
ET DIMISERIT DE DOMO SUA UEL
CERTE MORTUUS FUERIT
NON POTERIT PRIOR MARITUS RECI
PERE EAM IN UXOREM
QUIA POL LUTA EST ET ABOMINA
BILIS FA CTA EST CORAM DNO
NE PECCARE FACIAS TERRAM TUAM
QUAM DNS DS TUUS TIBI TRADIDE
RIT POSSIDENDAM
CUM ACCEPERIT HOMO
NUPER UXOREM
NON PROCEDAT AD BELLUM NEC EI
QUIPPIAM NECESSITATIS INIUN
GETUR PUBLICE
SED UACABIT ABSQ. CULPA
DOMUI SUAE
UT UNO ANNO LAETETUR
CUM UXORE SUA
NON ACCIPIES LOCO PIGNORIS
INFERIOREM ET SUPERIOREM
MOLAM QUIA ANIMAM SUAM
ADPOSUIT TIBI
SI DEPREHENSUS FUERIT HOMO
SOLLICITANS FRATREM SUUM
DE FILIIS ISRL
ET UENDITO EO ACCEPERIT
PRETIUM
INTERFICIETUR ET AUFERES
MALUM DE MEDIO TUI
OBSERUA DILIGENTER NE INCURRAS
IN PLAGAM LEPRAE
SED FACIES QUAECUMQUE DOCUERINT
TE SACERDOTES LEUITICI
GENERIS
IUXTA ID QUOD PRAECEPI EIS
ET IMPLE SOLLICITE
MEMENTOTE QUAE FECERIT DNS
DS UESTER MARIAE IN UIA
CUM EGREDEREMINI DE AEGYPTO
CUM REPETES A PROXIMO TUO

REM ALIQUAM QUAM DEBET TIBI
NON INGREDIERIS DOMUM EIUS
UT PIGNUS AUFERAS
SED STABIS FORIS ET ILLE TIBI PRO
FERET QUOD HABUERIT
SIN AUTEM PAUPER EST NON PER
NOCTABIT APUD TE PIGNUS
SED STATIM REDDES EI ANTE
SOLIS OCCASUM
UT DORMIENS IN UESTIMENTO
SUO BENEDICAT TIBI
ET HABEAS IUSTITIAM CORAM
DNO DO TUO
NON NEGABIS MERCEDEM INDIGEN
TIS ET PAUPERIS FRATRIS TUI
SIUE ADUENAE QUI TECUM MORA
TUR IN TERRA ET INTRA PORTAS
TUAS EST
SED EADEM DIE REDDES EI PRAE
TIUM LABORIS SUI ANTE
SOLIS OCCASUM
QUIA PAUPER EST ET EX EO SUS
TENTAT ANIMAM SUAM
NE CLAMET CONTRA TE AD DNM
ET REPUTETUR TIBI IN PECCATUM
NON OCCIDENTUR PATRES PRO FILIIS
NEC FILII PRO PATRIBUS
SED UNUSQUISQ. PRO SUO PECCATO
MORIETUR
NON PERUERTES IUDICIUM
ADUENAE ET PUPILLI
NEC AUFERES PIGNORIS LOCO
UIDUAE UESTIMENTUM
MEMENTO QUOD SERUIERIS
IN AEGYPTO
ET ERUERIT TE DNS DS TUUS INDE
IDCIRCO PRAECIPIO TIBI UT
FACIAS HANC REM
QUANDO MESSUERIS SEGETEM
IN AGRO TUO
ET OBLITUS MANIPULUM RELIQUERIS
NON REUERTERIS UT TOLLAS ILLUD
SED ADUENAM ET PUPILLUM ET
UIDUAM AUFERRE PATIERIS

ut benedicat tibi dominus deus tuus in
omni opere manuum tuarum
si fruges collegeris oliuarum
quicquid remanserit in arbo
ribus non reuerteris ut colligas
sed relinques aduenae
pupillo ac uiduae
si uindemiaueris uineam tuam
non colliges remanentes
racemos
sed cedent in usus aduenae
pupilli ac uiduae
memento quod et tu seruieris
in aegypto et idcirco
praecipiam tibi ut
facias hanc rem
si fuerit causa inter aliquos
et interpellauerint iudices
quem iustum esse perspex
erint illi iustitiae palmam
dabunt
quem impium condemnabunt
impietatis
sin autem eum qui peccauit
dignum uiderint plagis
prosternent et coram se
facient uerberari
pro mensura peccati erit
et plagarum modus
ita dumtaxat ut quadragena
rium numerum non excedant
ne foede laceratus ante ocu
los tuos abeat frater tuus
non ligabis os bouis teren
tis in area fruges tuas
quando habitauerint fratres
simul
et unus ex eis absque liberis
mortuus fuerit uxor defuncti
non nubet alteri sed accipiet
eam frater eius
et suscitabit semen fratris sui
et primogenitum ex ea filium
nomine illius appellabit

ut non deleatur nomen
eius ex israhel
sin autem noluerit accipere
uxorem fratris sui quae ei
lege debetur
perget mulier ad portam
ciuitatis
et interpellabit maiores
natu dicetque
non uult frater uiri mei
suscitare nomen fratris
sui in israhel nec me in con
iugium sumere
statimque accersiri eum faci
ent et interrogabunt
si responderit nolo eam
uxorem accipere
accedet mulier ad eum
coram senioribus
et tollet calciamentum
de pede eius
spuetque in faciem eius et dicet
sic fit homini qui non aedifi
cat domum fratris sui
et uocabitur nomen eius in
israhel domus discalciati
si habuerint inter se iur
gium uiri
et unus contra alterum
rixari coeperit
uolensque uxor alterius
eruere uirum suum de
manu fortioris
miseritque manum et ap
prehenderit uerenda eius
abscides manum illius nec
flecteris super eam ulla
misericordia
non habebis in sacculo diuer
sa pondera maius et minus
nec erit in domo tua modius
maior et minor
pondus habebis iustum et uerum
et modius aequalis erit tibi

ut multo uiuas tempore
super terram quam d̄ns
d̄s tuus dederit tibi
abominabitur enim d̄ns
eum qui facit haec
et auersatur omnem iniustitiam
memento quae fecerit tibi
amalech in uia
quando egrediebaris ex aegypto
quomodo occurrerit tibi
et extremos agminis tui qui
lassi residebant ceciderit
quando tu eras fame et
labore confectus
et non timuerit d̄m
VIII Cum ergo d̄ns d̄s tuus dede
rit tibi requiem
et subiecerit cunctas per
circuitum nationes
in terra quam tibi
pollicitus est
delebis nomen eius sub caelo
caue ne obliuiscaris
cumque intraueris terram
quam d̄ns d̄s tuus tibi datu
rus est possidendam
et obtinueris eam atque habi
taueris in illa
tolles de cunctis frugibus pri
mitias et pones in cartallo
pergesque ad locum quem
d̄ns d̄s tuus elegerit
ut ibi inuocetur nomen eius
accedesque ad sacerdotem
qui fuerit in diebus illis
et dices ad eum
profiteor hodie coram d̄no d̄o tuo
quod ingressus sim terram
pro qua iurauit patribus nos
tris ut daret eam nobis
suscipiensque sacerdos cartal
lum de manu eius
ponet ante altare d̄ni d̄i tui
et loqueris in conspectu d̄ni d̄i tui

syrus persequebatur
patrem meum
qui descendit in aegyptum et
ibi peregrinatus est in
paucissimo numero
creuitque in gentem magnam
et robustam et infinitae
multitudinis
adflixeruntque nos aegypti
et persecuti sunt
inponentes onera grauissima
et clamauimus ad d̄nm d̄m
patrum nostrorum
qui exaudiuit nos et respexit
humilitatem nostram et
laborem atque angustias
et eduxit nos de aegypto in manu
forti et brachio extento
in ingenti pauore signis
atque portentis
et introduxit ad locum istum
et tradidit nobis terram
lacte et melle manantem
et idcirco nunc offero primi
tias frugum terrae quam
dedit d̄ns mihi
et dimittes eas in conspectu
d̄ni d̄i tui
et adorato d̄no d̄o tuo
et epulaberis in omnibus bonis
quae d̄ns d̄s tuus dederit
tibi et domui tuae
tu et leuites et aduena
qui tecum est
quando conpleueris decimas
cunctarum frugum tuarum
anno decimarum tertio
dabis leuitae et aduenae
et pupillo et uiduae
ut comedant intra portas
tuas et saturentur
loquerisque in conspectu
d̄ni d̄i tui
abstuli quod sc̄ificatum est

de domo mea
et dedi illud levitae et ad
venae pupillo et viduae
sicut iussisti mihi
non praeterivi mandata tua
nec sum oblitus imperii
non comedi ex eis in luctu meo
nec separavi ea in qualibet
inmunditia
nec expendi ex eis quicquam
in re funebri
oboedivi voci dni di mei
et feci omnia sicut prae
cepisti mihi
Respice de sanctuario tuo
de excelso caelorum habitaculo
et benedic populo tuo isrl
et terrae quam dedisti nobis
sicut iurasti patrib. nostris
terrae lacte et melle mananti
hodie dns ds tuus praecepit
tibi ut facias mandata haec
atq. iudicia
et custodias et impleas ex
toto corde tuo et ex
tota anima tua
dnm elegisti hodie ut sit tibi ds
et ambules in viis eius et custo
dias caerimonias illius
et mandata atq. iudicia et ob
oedias eius imperio
et dns elegit te hodie ut sis
ei populus peculiaris sicut
locutus est tibi
et custodias omnia prae
cepta eius
et faciat te excelsiorem
cunctis gentib. quas cre
avit in laudem et nomen
et gloriam suam
ut sis populus scs dni di tui
sicut locutus est
Praecepit autem moses et
seniores isrl populo dicens

Custodite omne mandatum
quod praecipio vobis hodie
cumq. transieritis iordanem
in terram quam dns ds tuus
dabit tibi
eriges ingentes lapides et
calce levigabis eos
ut possis in eis scribere omnia
verba legis huius iordane
transmisso
ut introeas terram quam dns
ds tuus dabit tibi
terram lacte et melle manantem
sicut iuravit patrib. tuis
quando ergo transieris iordanem
erige lapides quos ego hodie
praecipio vobis in monte
hebal et levigabis calce
et aedificabis ibi altare dno do tuo
ex lapidib. quos ferrum
non tetigit
et de saxis informib. et inpolitis
et offeres super eo holocau
sta dno do tuo
et immolabis hostias pacificas
comedes q. ibi et epulaberis
coram dno do tuo
et scribes super lapides omnia
verba legis huius et plane
et lucide
dixeruntq. moses et sacerdo
tes levitici generis ad omnem
israhelem adtende et
audi isrl
hodie factus es populus
dni di tui
audies vocem eius et facies
mandata atq. iustitias quas
ego praecipio tibi
praecepitq. moses populo
in die illo dicens
hi stabunt ad benedicendum
dno super montem garizim
iordane transmisso

Symeon leui iudas issachar
ioseph et beniamin
et e regione stabunt ad maledi
cendum in monte hebal
ruben gad et aser zabulon
dan et nepthalim
et pronuntiabunt leuitae
dicentq. ad omnes uiros
isrl excelsaq. uoce
maledictus homo qui facit
sculptile et conflatile
abominationem dno
opus manuum artificum pone
que illud in abscondito
et respondebit omnis popu
lus et dicet amen
maledictus qui non honorat
patrem suum et matrem
et dicet omnis populus amen
maledictus qui transfert
terminos proximi sui
et dicet omnis populus amen
maledictus qui errare facit
caecum in itinere
et dicet omnis populus amen
maledictus qui peruertit
iudicium aduenae pupilli
et uiduae
et dicet omnis populus amen
maledictus qui dormierit
cum uxore patris sui et
reuelat operimentum
lectuli eius
et dicet omnis populus amen
maledictus qui dormierit
cum omni iumento
et dicet omnis populus amen
maledictus qui dormierit
cum sorore sua filia patris
sui siue matris suae
et dicet omnis populus amen
maledictus qui dormierit
cum socru sua
et dicet omnis populus amen
maledictus qui clam percus
serit proximum suum
et dicet omnis populus amen
maledictus qui accipit mune
ra ut percutiat animam san
guinis innocentis
et dicet omnis populus amen
maledictus qui non permanet
in sermonib. legis huius nec
eos opere perfecerit
et dicet omnis populus amen
Si autem audieris uocem
dni di tui
ut facias atq. custodias
omnia mandata eius
quae ego praecipio tibi hodie
faciet te dns ds tuus excelsi
orem cunctis gentib. quae
uersantur in terra
ueniantq. super te uniuersae
benedictiones istae et ad
praehendent te
si tamen praecepta eius
audieris
Benedictus tu in ciuitate
et benedictus in agro
Benedictus fructus uentris
tui et fructus terrae tuae
fructusq. iumentorum tuorū
greges armentorum et
caulae ouium tuarum
Benedicta horrea tua et bene
dictae reliquiae tuae
Benedictus eris tu ingrediens
et egrediens
dabit dns inimicos tuos qui con
surgent aduersum te con
ruentes in conspectu tuo
per unam uiam uenient contra
te et per septem fugient
a facie tua
emittet dns benedictionem
super cellaria tua et super
omnia opera manuum tuarum

BENEDICETQ· TIBI IN TERRA
QUAM ACCEPERIS
SUSCITABIT TE DNS SIBI IN POPU
LUM SCM SICUT IURAVIT TIBI
SI CUSTODIERIS MANDATA DNI DI
TUI ET AMBULAVERIS IN VIIS EIUS
VIDEBUNTQ· OMNES TERRARUM
POPULI QUOD NOMEN DNI IN
VOCATUM SIT SUPER TE
ET TIMEBUNT TE
ABUNDARE TE FACIET DNS
IN OMNIB· BONIS
FRUCTU UTERI TUI ET FRUCTU
IUMENTORUM TUORUM
FRUCTU TERRAE TUAE QUAM
IURAVIT DNS PATRIB· TUIS
UT DARET TIBI
APERIET DNS THESAURUM
SUUM OPTIMUM
CAELUM UT TRIBUAT PLUVIAM TERRAE
TUAE IN TEMPORE SUO
BENEDICET CUNCTIS OPERIB·
MANUUM TUARUM
ET FENERABIS GENTIB· MULTIS
ET IPSE A NULLO FENUS ACCIPIES
CONSTITUET TE DNS IN CAPUT
ET NON IN CAUDAM
ET ERIS SEMPER SUPRA ET NON SUBTER
SI AUDIERIS MANDATA DNI DI TUI
QUAE EGO PRAECIPIO TIBI HODIE
ET CUSTODIERIS ET FECERIS AC
NON DECLINAVERIS AB EIS NEC
AD DEXTRAM NEC AD SINISTRAM
NEC SECUTUS FUERIS ALIENOS
DEOS NEQ· COLUERIS EOS
QUOD SI AUDIRE NOLUERIS
VOCEM DNI DI TUI
UT CUSTODIAS ET FACIAS OMNIA
MANDATA EIUS ET CAERIMO
NIAS QUAS EGO PRAECIPIO
TIBI HODIE
VENIENT SUPER TE OMNES MALE
DICTIONES ISTAE ET ADPRAE
HENDENT TE

MALEDICTUS ERIS IN CIVITATE
MALEDICTUS IN AGRO
MALEDICTUM HORREUM TUUM
ET MALEDICTAE RELIQUIAE TUAE
MALEDICTUS FRUCTUS VEN TRIS
TUI ET FRUCTUS TERRAE TUAE
ARMENTA BOUM TUORUM ET
GREGES OVIUM TUARUM
MALEDICTUS ERIS INGREDIENS
ET MALEDICTUS EGREDIENS
MITTET DNS SUPER TE FAMEM
ET ESURIEM ET INCREPATIO
NEM IN OMNIA OPERA TUA
QUAE FACIES
DONEC CONTERAT TE ET PER
DAT VELOCITER
PROPTER ADINVENTIONES TUAS
PESSIMAS QUIB· RELIQUISTI ME
ADIUNGAT TIBI DNS PESTILENTIAM
DONEC CONSUMAT TE DE TERRA
AD QUAM INGREDIERIS
POSSIDENDAM
PERCUTIAT TE DNS EGESTATE
FEBRI ET FRIGORE
ARDORE ET AESTU ET AERE
CORRUPTO AC ROBIGINE
ET PERSEQUATUR DONEC PEREAS
SIT CAELUM QUOD SUPRA TE EST
AEREUM
ET TERRA QUAM CALCAS FERREA
DET DNS IMBREM TERRAE
TUAE PULVEREM
ET DE CAELO DESCENDAT SUPER
TE CINIS DONEC CONTERARIS
TRADAT TE DNS CORRUENTEM
ANTE HOSTES TUOS
PER UNAM VIAM EGREDIARIS
CONTRA EOS ET PER SEPTEM
FUGIAS
ET DISPERGARIS PER OMNIA
REGNA TERRAE
SITQ· CADAVER TUUM ESCA
CUNCTIS VOLATILIB· CAELI
ET BESTIIS TERRAE

et non sit qui abigat
percutiat te dns ulcere aegypti
et partem corporis per quam
stercora egeruntur
scabie quoque et prurigine
ita ut curari nequeas
percutiat te dns amentia et
caecitate ac furore mentis
et palpes in meridie sicut
palpare solet caecus in tene
bris et non dirigas vias tuas
omnique tempore calumniam
sustineas
et opprimaris violentia nec
habeas qui liberet te
uxorem accipias et alius
dormiat cum ea
domum aedifices et non
habites in ea
plantes vineam et non
vindemies eam
bos tuus immoletur coram
te et non comedas ex eo
asinus tuus rapiatur in con
spectu tuo et non red
datur tibi
oves tuae dentur inimicis
tuis et non sit qui te adiuvet
filii tui et filiae tuae dentur
alteri populo
videntibus oculis tuis et defici
entibus ad conspectum
eorum tota die
et non sit fortitudo in manu tua
fructus terrae tuae et
omnes labores tuos comede
dat populus quem ignoras
et sis semper calumniam
sustinens et oppressus
cunctis diebus
et stupens ad terrorem eorum
quae videbunt oculi tui
percutiat te dns ulcere pes
simo in genibus et in suris

sanarique non possis a planta
pedis usque ad verticem tuum
ducet dns te et regem tuum
quem constitueris super te
in gentem quam ignoras tu
et patres tui
et servies ibi diis alienis
ligno et lapidi
et eris perditus in proverbium
ac fabulam omnibus populis
ad quos te introduxerit dns
sementem multam iacies in
terram et modicum con
gregabis
quia lucustae omnia devorabunt
vineam plantabis et fodies
et vinum non bibes nec colliges
ex ea quippiam
quoniam vastabitur vermibus
olivas habebis in omnibus
terminis tuis
et non ungueris oleo quia de
fluent et peribunt
filios generabis et filias et
non frueris eis quoniam
ducentur in captivitatem
omnes arbores tuas et fruges
terrae tuae robigo consumet
advena qui tecum versatur
in terra
ascendet super te eritque
sublimior
tu autem descendes
et eris inferior
ipse fenerabit tibi et tu
non fenerabis ei
ipse erit in caput et tu eris in caudā
et venient super te omnes
maledictiones istae
et persequentes adprehen
dent te donec intereas
quia non audisti vocem dni dei tui
nec servasti mandata eius
et caerimonias quas

praecepit tibi
et erunt in te signa atque pro
digia et in semine tuo
usque in sempiternum
eo quod non servieris dno deo
tuo in gaudio cordisque
laetitia
propter rerum omnium
abundantiam
servies inimico tuo quem in
mittet dns tibi
in fame et siti et nuditate
et omni penuria
et ponet iugum ferreum
super cervicem tuam
donec te conterat
adducet dns super te gentem
de longinquo et de extre
mis finibus terrae
in similitudinem aquilae
volantis cum impetu
cuius linguam intellegere
non possis
gentem procacissimam
quae non deferat seni nec
misereatur parvulo
et devoret fructum iumen
torum tuorum ac fruges
terrae tuae donec intereas
et non relinquat tibi triti
cum vinum et oleum
armenta boum et greges
ovium
donec te disperdat et conte
rat in cunctis urbib· tuis
et destruantur muri tui fir
mi atque sublimes in quib·
habebas fiduciam in omni
terra tua
obsideberis intra portas
tuas in omni terra quam
dabit tibi dns ds tuus
et comedes fructum
ventris tui
et carnes filiorum et filiarum
tuarum quas dedit tibi
dns ds tuus
in angustia et vastitate qua
opprimet te hostis tuus
homo delicatus in te et
luxuriosus valde
invidebit fratri suo et uxori
quae cubat in sinu suo
ne det eis de carnib· filiorum
suorum quas comedet
eo quod nihil habeat aliud in
obsidione et penuria
qua vastaverint te inimici
tui intra omnes portas tuas
tenera mulier et delicata
quae super terram ingredi
non valebat
nec pedis vestigium figere
propter mollitiem et
teneritudinem nimiam
invidebit viro suo qui cubat
in sinu eius
super filii et filiae carnib·
et inluvie secundarum
quae egrediuntur de me
dio feminum eius
et super liberis qui eadem
hora nati sunt comedent
enim eos clam
propter rerum omnium
penuriam
in obsidione et vastitate
qua opprimet te inimicus
tuus intra portas tuas
nisi custodieris et feceris
omnia verba legis huius
quae scripta sunt in hoc
volumine
et timueris nomen eius glo
riosum et terribile hoc
est dnm dm tuum
augebit dns plagas tuas
et plagas seminis tui

plagas magnas et perseverantes
infirmitates pessimas
et perpetuas
et convertet in te omnes ad
flictiones Aegypti quas timu
isti et adherebunt tibi
insuper et universos languo
res et plagas quae non sunt
scriptae in volumine legis huius
inducet dns super te
donec te conterat
et remanebitis pauci numero
qui prius eratis sicut astra
caeli prae multitudine
quoniam non audisti
vocem dni di tui
et sicut ante laetatus est
dns super vos bene vobis
faciens vosq. multiplicans
sic laetabitur disperdens vos
atq. subvertens
ut auferamini de terra ad qua
ingredimini possidendam
disperget te dns in omnes
populos
a summitate terrae usq.
ad terminos eius
et servies illic diis alienis
quos et tu ignoras et patres
tui lignis et lapidib.
in gentib. quoq. illis non quiesces
neq. erit requies vestigio
pedis tui
dabit enim tibi dns ibi cor pavi
dum et deficientes oculos
et animam maerore consumptam
et erit vita tua quasi
pendens ante te
timebis nocte et die et non
credes vitae tuae
mane dicis quis mihi det vesperu
et vespere quis mihi det mane
propter cordis tui formidi
nem qua terreberis
et propter ea quae tuis
videbis oculis
reducet te dns classib. in Aegyptu
per viam de qua dixit tibi ut
eam amplius non videres
ibi venderis inimicis tuis in ser
vos et ancillas et non erit
qui emat
Haec sunt verba foederis quod
praecepit dns Mosi ut feri
ret cum filiis Israhel
in terra Moab
praeter illud foedus quod cum
eis pepigit in Horeb
vocavitq. Moses
omnem Israhelem et dixit ad eos
vos vidistis universa quae fecit
dns coram vobis in terra Aegypti
Pharaoni et omnib. servis eius
universaeq. terrae illius
temptationes magnas quas
viderunt oculi tui
signa illa portentaq. ingentia
et non dedit dns vobis cor intel
legens et oculos videntes
et aures quae possint audire
usq. in praesentem diem
adduxit vos quadraginta annis
per desertum
non sunt adtrita vestimenta
vestra
nec calciamenta pedum vestrorum
vetustate consumpta sunt
panem non comedistis vinum
et siceram non bibistis
ut sciretis quia ego sum
dns ds vester
et venistis ad locum hunc
egressusq. est Seon rex Esebon
et Og rex Basan occurrentes
nobis ad pugnam
et percussimus eos et tuli
mus terram eorum
ac tradidimus possidendam

rubén et gad et dimidiae
tribui manasse
custodite ergo verba pacti
huius et implete ea
ut intellegatis universa
quae facitis
vos statis hodie cuncti
coram dno do vestro
principes vestri et trib·
et maiores natu atq· docto
res omnisq· populus isrl
liberi et uxores vestrae
et advena qui tecum moratur
in castris
exceptis lignorum caesorib·
et his qui conportant aquas
ut transeas in foedere dni di tui
et in iureiurando quod hodie
dns ds tuus percutit tecum
ut suscitet te sibi in populum
et ipse sit ds tuus
sicut locutus est tibi et sicut
iuravit patrib· tuis abraham
isaac et iacob
nec vobis solis ego hoc foedus
ferio et haec iuramenta
confirmo
sed cunctis praesentib·
et absentib·
vos enim nostis quomodo habita
verimus in terra aegypti
et quomodo transierimus
per medium nationum
quas transeuntes vidistis ab
ominationes et sordes
id est idola eorum
lignum et lapidem argentum
et aurum quae colebant
ne forte sit inter vos vir aut
mulier familia aut trib·
cuius cor aversum est hodie
a dno do nostro
ut vadat et serviat dis
illarum gentium

et sit in vobis radix germi
nans fel et amaritudinem
cumq· audierit verba iuramen
ti huius benedicat sibi in
corde suo dicens
pax erit mihi et ambulabo in
pravitate cordis mei
et adsumat ebria sitientem
et dns non ignoscat ei
sed tunc quam maxime
furor eius fumet
et zelus contra hominem illũ
et sedeant super eum omnia
maledicta quae scripta sunt
in hoc volumine
et deleat dns nomen eius sub caelo
et consumat eum in perditio
nem ex omnib· tribub· isrl
iuxta maledictiones quae in
libro legis huius ac foede
ris continentur
dicetq· sequens generatio
et filii qui nascentur deinceps
et peregrini qui de longe venerint
videntes plagas terrae illius
et infirmitates quib· eam
adflixerit dns
sulphure et salis ardore
conburens
ita ut ultra non seratur nec
virens quippiam germinet
in exemplum subversionis
sodomae et gomorrae
adamae et seboim
quas subvertit dns in ira
et furore suo
et dicent omnes gentes quare
sic fecerit dns terrae huic
quae est haec ira furoris
eius inmensa
et respondebunt quia dere
liquerunt pactum dni quod
pepigit cum patrib· eorum
quando eduxit eos de terra

AEGYPTI
ET SERVIERUNT DIIS ALIENIS
ET ADORAVERUNT EOS
QUOS NESCIEBANT ET QUIB· NON
FUERANT ADTRIBUTI
IDCIRCO IRATUS EST FUROR DNI
CONTRA TERRAM ISTAM
UT INDUCERET SUPER EAM OMNIA
MALEDICTA QUAE IN HOC VOLU
MINE SCRIPTA SUNT
ET EIECIT EOS DE TERRA SUA
IN IRA ET FURORE ET IN INDIGNA
TIONE MAXIMA
PROIECITQ· IN TERRAM ALIENAM
SICUT HODIE CONPROBATUR
ABSCONDITA DNO DO NOSTRO
QUAE MANIFESTA SUNT NOBIS
ET FILIIS NOSTRIS USQ· IN AETERNUM
UT FACIAMUS UNIVERSA VERBA LEGIS HUIUS
CUM ERGO VENERINT SUPER TE
OMNES SERMONES ISTI
BENEDICTIO SIVE MALEDICTIO
QUAM PROPOSUI IN CONSPECTU TUO
ET DUCTUS PAENITUDINE CORDIS TUI
IN UNIVERSIS GENTIB· IN QUAS DIS
PERSERIT TE DNS DS TUUS
ET REVERSUS FUERIS AD EUM ET OB
OEDIERIS EIUS IMPERIIS
SICUT HODIE EGO PRAECIPIO TIBI
CUM FILIIS TUIS
IN TOTO CORDE TUO ET IN
TOTA ANIMA TUA
REDUCET DNS DS TUUS CAPTIVITA
TEM TUAM AC MISEREBITUR TUI
ET RURSUM CONGREGABIT TE
DE CUNCTIS POPULIS IN QUOS
TE ANTE DISPERSIT
SI AD CARDINES CAELI FUERIS DISSIPATUS
INDE TE RETRAHET DNS DS TUUS
ET ADSUMET ATQ· INTRODUCET
IN TERRAM QUAM POSSEDERUNT
PATRES TUI ET OBTINEBIS EAM
ET BENEDICENS TIBI MAIORIS
NUMERI ESSE TE FACIET QUAM
FUERUNT PATRES TUI
CIRCUMCIDET DNS COR TUUM
ET COR SEMINIS TUI
UT DILIGAS DNM DM TUUM IN TOTO
CORDE TUO ET IN TOTA ANIMA
TUA ET POSSIS VIVERE
OMNES AUTEM MALEDICTIONES
HAS CONVERTET SUPER
INIMICOS TUOS
ET EOS QUI ODERUNT TE
ET PERSEQUUNTUR
TU AUTEM REVERTERIS ET
AUDIES VOCEM DNI DI TUI
FACIESQ· UNIVERSA MANDATA QUAE
EGO PRAECIPIO TIBI HODIE
ET ABUNDARE TE FACIET DNS DS TUUS
IN CUNCTIS OPERIB· MANUUM TUARUM
ET IN SUBOLE UTERI TUI ET IN
FRUCTU IUMENTORUM TUORUM
IN UBERTATE TERRAE TUAE ET IN
RERUM OMNIUM LARGITATE
REVERTETUR ENIM DNS UT GAU
DEAT SUPER TE IN OMNIB· BONIS
SICUT GAVISUS EST IN PATRIB· TUIS
SI TAMEN AUDIERIS VOCEM DNI DI TUI
ET CUSTODIERIS PRAECEPTA EIUS
ET CAERIMONIAS QUAE IN HAC
LEGE CONSCRIPTA SUNT
ET REVERTARIS AD DNM DM TUUM
IN TOTO CORDE TUO ET IN
TOTA ANIMA TUA
MANDATUM HOC QUOD EGO
PRAECIPIO TIBI HODIE
NON SUPRA TE EST NEQ· PROCUL
POSITUM NEC IN CAELO SITUM
UT POSSIS DICERE QUIS NOSTRUM
AD CAELUM VALET ASCENDERE
UT DEFERAT ILLUD AD NOS ET
AUDIAMUS ATQ· OPERE CONPLEAMUS
NEQ· TRANS MARE POSITUM UT
CAUSERIS ET DICAS
QUIS E NOBIS TRANSFRETARE
POTERIT MARE
ET ILLUD AD NOS USQ· DEFERRE

ut possimus audire et opere
 quod praeceptum est
sed iuxta te est sermo valde
 in ore tuo et in corde tuo
 ut facias illud
Considera quod hodie propo
 suerit in conspectu tuo
 vitam et bonum
et e contrario mortem et malum
ut diligas dnm dm tuum
 et ambules in viis eius
et custodias mandata illius ac
 caerimonias atque iudicia
et vivas et multiplicet te
 benedicatque tibi in terra
 quam ingredieris possidendam
si autem aversum fuerit cor
 tuum et audire nolueris
atque errore deceptus adorave
 ris deos alienos et servieris eis
praedico tibi hodie quod pereas
et parvo tempore
 moreris in terra
ad quam Iordane transmisso
 ingredieris possidendam
testes invoco hodie
 caelum et terram
quod proposuerim vobis
 vitam et mortem bonum
 et malum benedictionem
 et maledictionem
elige ergo vitam ut et tu vivas
 et semen tuum
et diligas dnm dm tuum atque
 oboedias vocibus eius et illi
 adhaereas
ipse est enim vita tua et lon
 gitudo dierum tuorum
ut habites in terra pro qua
 iuravit dns patribus tuis
 Abraham Isaac et Iacob
 ut daret eam illis

XXXI Abiit itaque Moses et locutus
 est omnia verba haec ad
 universum Israhel et dixit ad eos
centum xx annorum sum hodie
non possum ultra egredi
 et ingredi
praesertim cum et dns
 dixerit mihi
non transibis Iordanen istum
dns ergo ds tuus
 transibit ante te
ipse delebit omnes gentes
 has in conspectu tuo
 et possidebis eas
et Iosue iste transibit ante te
 sicut locutus est dns
facietque dns eis sicut fecit
 Seon et Og regib. Amorrae
 orum et terrae eorum
 delebitque eos
cum ergo et hos tradiderit
 vobis similiter
facietis eis sicut praecepi vobis
viriliter agite et confortamini
nolite timere nec paveatis
 a conspectu eorum
quia dns ds tuus ipse est
 ductor tuus
et non dimittet te
 nec derelinquet te
Vocavitque Moses Iosue et dixit
 ei coram omni Israhel
confortare et esto robustus tu
 enim introduces populum
 istum in terram quam
 daturum se patrib. eorum
 iuravit dns
et tu eam sorte divides
et dns qui ductor vester est
 ipse erit tecum
non dimittet te nec
 derelinquet te
noli timere nec paveas
scripsit itaque Moses legem hanc
et tradidit eam sacer
 dotib. filiis Levi

QUI PORTABANT ARCAM FOEDERIS DNI
ET CUNCTIS SENIORIB· ISRAHELIS
PRAECEPITQ· EIS DICENS
POST SEPTEM ANNOS ANNO
REMISSIONIS
IN SOLLEMNITATE TABERNACULORUM
CONUENIENTIB· CUNCTIS EX ISRL
UT APPAREANT IN CONSPECTU DNI
DI TUI IN LOCO QUEM ELEGERIT DNS
LEGES UERBA LEGIS HUIUS
CORAM OMNI ISRAHEL
AUDIENTIB· EIS ET IN UNUM OMNI
POPULO CONGREGATO TAM
UIRIS QUAM MULIERIBUS
PARUULIS ET ADUENIS QUI SUNT
INTRA PORTAS TUAS
UT AUDIENTES DISCANT ET TIME
ANT DNM DM UESTRUM
ET CUSTODIANT IMPLEANTQ·
OMNES SERMONES
LEGIS HUIUS
FILII QUOQ· EORUM QUI NUNC IGNO
RANT AUDIRE POSSINT
ET TIMEANT DNM DM SUUM CUNC
TIS DIEB· QUIB· UERSANTUR IN TERRA
AD QUAM UOS IORDANE TRANSITO
PERGITIS POSSIDENDAM
XVIII ET AIT DNS AD MOSEN
ECCE PROPE SUNT DIES MORTIS TUAE
UOCA IOSUE ET STATE IN TABER
NACULO TESTIMONII UT
PRAECIPIAM EI
ABIERUNT ERGO MOSES ET IOSUE
ET STETERUNT IN TABERNA
CULO TESTIMONII
APPARUITQ· DNS IBI IN
COLUMNA NUBIS
QUAE STETIT IN INTROITU
TABERNACULI
DIXITQ· DNS AD MOSEN
ECCE TU DORMIES
CUM PATRIB· TUIS
ET POPULUS ISTE CONSUR
GENS FORNICABITUR
POST DEOS ALIENOS
IN TERRA AD QUAM INGREDIETUR
ET HABITAUIT IN EA
IBI DERELINQUET ME ET IRRITUM
FACIET FOEDUS QUOD PEPIGI
CUM EO
ET IRASCETUR FUROR MEUS
CONTRA EUM IN DIE ILLO
ET DERELINQUAM EUM ET AB
SCONDAM FACIEM MEAM AB EO
ET ERIT IN DEUORATIONEM
INUENIENT EUM OMNIA MALA
ET ADFLICTIONES
ITA UT DICAT IN ILLO DIE
UERE QUIA NON EST DS MECUM
INUENERUNT ME HAEC MALA
EGO AUTEM ABSCONDAM ET CE
LABO FACIEM MEAM IN DIE
ILLO PROPTER OMNIA
MALA QUAE FECIT
QUIA SECUTUS EST DEOS ALIENOS
NUNC ITAQ· SCRIBITE UOBIS
CANTICUM ISTUD
ET DOCETE FILIOS ISRAHEL
UT MEMORITER TENEANT
ET ORE DECANTENT
ET SIT MIHI CARMEN ISTUD PRO
TESTIMONIO INTER FILIOS ISRL
INTRODUCAM ENIM EUM IN TER
RAM PRO QUA IURAUI PATRIB· EIUS
LACTE ET MELLE MANANTEM
CUMQ· COMEDERINT ET SATU
RATI CRASSATIQ· FUERINT
AUERTENTUR AD DEOS ALIENOS
ET SERUIENT EIS
ET DETRAHENT MIHI ET IRRITUM
FACIENT PACTUM MEUM
POSTQUAM INUENERINT EUM
MALA ET ADFLICTIONES
RESPONDEBIT EIS CANTICUM
ISTUD PRO TESTIMONIO
QUOD NULLA DELEBIT OBLIUIO
EX ORE SEMINIS TUI
SCIO ENIM COGITATIONES EIUS

quae facturus sit hodie
antequam introducam eum
in terram quam ei polli
citus sum
scribsit ergo Moses canticum
et docuit filios Israhel
praecepitque Iosue filio Nun et ait
confortare et esto robustus tu
enim introduces filios Isrl
in terram quam pollicitus
sum et ego ero tecum
postquam ergo scribsit
Moses verba legis huius
in volumine atq· conplevit
praecepit Levitis qui porta
bant arcam foederis Dni dicens
tollite librum istum et poni
te eum in latere arcae
foederis Dni Di vestri
ut sit ibi contra te in testimonio
ego enim scio contentionem
tuam et cervicem durissimam
adhuc enim vivente me et in
grediente vobiscum
semper contentiose
egistis contra Dnm
quanto magis cum mor
tuus fuero
congregate ad me omnes
maiores natu per trib
vestras atq· doctores
et loquar audientib· eis
sermones istos
et invocabo contra eos
caelum et terram
novi enim quod post mortem
meam inique agatis
et declinabitis cito de via
quam praecepi vobis
et occurrent vobis mala
in extremo tempore
quando feceritis malum in
conspectu Dni
ut inritetis eum per opera
manuum vestrarum
locutus est ergo Moses audi
ente universo coetu Isrl
verba carminis huius et ad
finem usq· conplevit

Audite caeli quae loquor
audiat terra verba oris mei
concrescat in pluvia doctrina mea
fluat ut ros eloquium meum
quasi imber super herbam
et quasi stillae super gra
mina quia nomen Dni invocabo
date magnificentiam Do nostro
Di perfecta sunt opera
et omnes viae eius iudicia
Ds fidelis et absque ulla iniqui
tate iustus et rectus
peccaverunt ei et non
filii eius in sordib·
generatio prava
atq· perversa
haec ne reddis Dno popule
stulte et insipiens
numquid non ipse est pater
tuus qui possedit et fecit
et creavit te
memento dierum antiquorum
cogita generationes singulas
interroga patrem tuum
et adnuntiabit tibi
maiores tuos et dicent tibi
quando dividebat Altis
simus gentes
quando separabat filios Adam
constituit terminos popu
lorum iuxta numerum
filiorum Israhel
pars autem Dni populus eius
Iacob funiculus hereditatis eius
invenit eum in terra deserta
in loco horroris et vastae
solitudinis
circumduxit eum et docuit

et custodiuit quasi pupillam
oculi sui. sicut aquila pro
uocans ad uolandum pullos
suos et super eos uolitans
expandit alas suas et ad
sumpsit eum atq; portauit
in humeris suis
dns solus dux eius fuit et non
erat cum eo ds alienus
construit eum super
excelsam terram
ut comederet fructum agrorum
ut sugeret mel de petra ole
umq; de saxo durissimo
butyrum de armento
et lac de ouib·
cum adipe agnorum et arie
tum fil iorum basan
et hircos cum medulla triti
ci et sanguinem uuae
bibere meracissimum
incrassatus est dilectus et
recalcitrauit incrassatus
inpinguatus dilatatus
dereliquit dm factorem
suum et recessit a do
salutare suo
prouocauerunt eum in dis
alienis et in abominationib·
ad iracundiam concitauerunt
immolauerunt daemonib·
et non do diis quos ignorauerunt
noui recentesq; uenerunt
quos non coluerunt
patres eorum
dm qui te genuit dereliquisti
et oblitus es dni creatoris tui
uidit dns et ad iracundiam
concitatus est
quia prouocauerunt eum
filii sui et filiae
et ait abscondam faciem
meam ab eis
et considerabo nouissima
eorum

generatio enim peruersa
est et infideles filii
ipsi me prouocauerunt in eo
quod non erat ds
et inritauerunt in uanitatib· suis
et ego prouocabo eos in eo
qui non est populus
et in gente stulta inritabo eos
ignis succensus est in furore
meo et ardebit usque
ad inferni nouissima
deuorabitq; terram cum ger
mine suo et montium
fundamenta conburet
congregabo super eos mala
et sagittas meas conplebo in eis
consumentur fame et deuo
rabunt eos aues morsu
amarissimo
dentes bestiarum inmittam
in eos cum furore trahen
tium super terram atq;
serpentium
foris uastauit eos gladius
et intus pauor
iuuenem simul ac uirginem
lactantem cum homine sene
dixi ubinam sunt
cessare faciam ex hominib·
memoriam eorum
sed propter iram inimicorum
distuli ne forte superbiren
hostes eorum et dicerent
manus nostra excelsa et
non dns fecit haec omnia
gens absq; consilio est
et sine prudentia
utinam saperent et intelle
gerent ac nouissima prouiderent
quomodo persequatur unus
mille et duo fugent
decem milia
nonne ideo quia ds suus uendidit
eos et dns conclusit illos

non enim est ds noster ut ds
eorum et inimici nostri
sunt iudices
de uinea sodomorum uinea
eorum et de suburbanis
gomorrae uua eorum
uua fellis et botri amarissimi
fel draconum uinum eorum
et uenenum aspidum insanabile
nonne haec condita sunt apud
me et signata in thesauris meis
mea est ultio et ego retribuam
in tempore ut labatur
pes eorum
iuxta est dies perditionis
eorum et adesse festi
nant tempora
iudicabit dns populum suum
et in seruis suis miserebitur
uidebit quod infirmata sit
manus et clausi quoque defe
cerint residuique consumpti sunt
et dicet ubi sunt dii eorum in
quibus habebant fiduciam
de quorum uictimis
comedebant adipes
et bibebant uinum libationum
surgant et opitulentur uobis
et in necessitate uos protegant
uidete quod ego sim solus et
non sit alius ds praeter me
ego occidam et uiuere fa
ciam percutiam et ego sanabo
et non est qui de manu mea
possit eruere
leuabo ad caelum manum meam
et iurabo per dexteram meam
et dicam uiuo ego in aeternum
si acuero ut fulgur gladium meum
et arripuerit
iudicium manus mea
reddam ultionem hostibus meis
et his qui oderunt me retribuam
inebriabo sagittas meas sanguine

et gladius meus deuorabit carnes
de cruore occisorum et de captiui
tate nudati inimicorum capitis
laudate gentes populum eius
quia sanguinem seruorum
suorum ulciscetur
et uindictam retribuet in hostes
eorum et propitius erit
terrae populi sui
uenit ergo moses et locutus
est omnia uerba cantici
huius in auribus populi
ipse et iosue filius nun
conpleuitque omnes sermones
istos loquens ad uniuersum
israhel et dixit ad eos
ponite corda uestra in omnia
uerba quae ego testificor uobis hodie
ut mandetis ea filiis uestris
custodire et facere et implere
uniuersa quae scripta sunt
legis huius quia non in cassum
praecepta sunt uobis
sed ut singuli in eis uiuerent
quae facientes longo perseue
retis tempore
in terra ad quam iordane trans
misso ingredimini possidendam
locutusque est dns ad mosen
in eadem die dicens
ascende in montem istum
abarim id est transituum
in montem nebo qui est in terra
moab contra hiericho
et uide terram chanaan quam
ego tradam filiis isrl obtinendam
et morere in monte quem
conscendens iungeris popu
lis tuis sicut mortuus est
aaron frater tuus in monte hor
et adpositus populis suis
quia praeuaricati estis contra
me in medio filiorum isrl
ad aquas contradictionis

in cades deserti sin
et non sanctificastis me inter filios
israhel. e contra videbis ter
ram et non ingredieris in eam
quam ego dabo filiis israhel
haec est benedictio qua bene
dixit moses homo dī filiis
israhel ante mortem suam et ait
Dn̄s de sinai venit et de seir
ortus est nobis apparuit de
monte pharan et cum eo
sc̄orum milia
in dextera eius ignea lex dilexit
populos omnes sci in manu
illius sunt
et qui adpropinquant pedibus
eius accipient de doctrina illius
legem praecepit nobis moses
hereditatem multitudinis iacob
erit apud rectissimum rex
congregatis principibus populi
cum tribubus israhel
vivat ruben et non moriatur
et sit parvus in numero
haec est iudae benedictio
audi dn̄e vocem iudae et ad
populum suum introduc eum
manus eius pugnabunt pro eo
et adiutor illius contra
adversarios eius erit
Levi quoque ait
perfectio tua et doctrina
tua viro sc̄o tuo
quem probasti in temptatione
et iudicasti ad aquas contra
dictionis qui dixit patri suo
et matri suae nescio vos
et fratribus suis ignoro vos
et nescierunt filios suos
hi custodierunt eloquium
tuum et pactum tuum
servaverunt
iudicia tua o iacob et legem
tuam o israhel

ponent thymiama in furore tuo
et holocaustum super altare tuū
benedic dn̄e fortitudini eius
et opera manuum illius
suscipe
percute dorsa inimicorum
eius qui oderunt eum
non consurgant
et beniamin ait
amantissimus dn̄i habitabit
confidenter in eo quasi in
thalamo tota die morabitur
et inter umeros illius requiescet
ioseph quoq. ait
de benedictione dn̄i terra eius
de pomis fructum caeli et
rore atq. abysso subiacente
de pomis fructuum solis atq.
lunae de cacumine anti
quorum montium
de pomis collium aeternorū
et de frugibus terrae et pleni
tudine eius
benedictio illius qui apparuit
in rubo veniat super caput ioseph
et super verticem nazarei
inter fratres suos
quasi primogeniti tauri
pulchritudo eius
cornua rinocerotis cornua illius
in ipsis ventilabit gentes
usq. ad terminos terrae
haec sunt multitudines
ephraim et haec milia manasse
et zabulon ait laetare
zabulon in exitu tuo
et issachar in tabernaculis tuis
populos ad montem vocabunt
ibi immolabunt victimas iustitiae
qui inundationem maris quasi
lac sugent et thesauros
absconditos harenarum
et gad ait benedictus in latitu
dine gad quasi leo requievit

cepitq. brachium et verticem
et vidit principatum suum
quod in parte sua doctor
esset repositus qui fuit
cum principib. populi
et fecit iustitias d(omi)ni et iudicium
suum cum Israhel
Dan quoq. ait
Dan catulus leonis fluet
largiter de Basan
Et Nepthalim dixit Nepthalim abun
dantia perfruetur
et plenus erit benedictione d(omi)ni
mare et meridiem possidebit
Aser quoq. ait benedictus
in filiis Aser
sit placens fratrib. suis
tinguat in oleo pedem suum
ferrum et aes calciamentum eius
sicut dies iuventutis tuae ita
et senectus tua. Non est alius
ut d(eu)s rectissimi
ascensor caeli auxiliator tuus
magnificentia eius discurrunt
nubes habitaculum eius sursu(m)
et subter brachia sempiterna
eiciet a facie tua inimicum dicetq.
conterere
habitabit Isr(ahe)l confidenter et solus
oculus Iacob in terra frumenti
et vini caeliq. caligabunt rore
Beatus tu Isr(ahe)l quis similis tui
popule qui salvaris
in d(omi)no scutum auxilii tui
et gladius gloriae tuae
negabunt te inimici tui et tu
eorum colla calcabis
Ascendit ergo Moses de cam
pestrib. Moab super
montem Nebo
in verticem Phasga contra Hiericho
ostenditq. ei d(omi)n(u)s omnem ter
ram Galaad usq. Dan
et universum Nepthalim
terramq. Ephraim et Manasse
et omnem terram Iuda usq. ad mare
novissimum et australem partem
et latitudinem campi Hiericho
civitatis palmarum usq. Segor
dixitq. d(omi)n(u)s ad eum
haec est terra pro qua iuravi
Abraham Isaac et Iacob dicens
semini tuo dabo eam vidisti eam
oculis tuis et non transibis ad illa(m)
mortuusq. est ibi Moses ser
vus d(omi)ni in terra Moab iuben
te d(omi)no et sepelivit eum in
valle terrae Moab contra
Phogor
et non cognovit homo sepul
chrum eius usq. in praesentem
diem Moses centum
et viginti annorum erat
quando mortuus est
non caligavit oculus eius nec
dentes illius moti sunt
fleveruntq. eum filii Isr(ahe)l in cam
pestrib. Moab triginta dieb.
et conpleti sunt dies planc
tus lugentium Mosen
Iosue vero filius Nun repletus
est sp(irit)u sapientiae
quia Moses posuit super eum
manus suas et oboedierunt
ei filii Isr(ahe)l
feceruntq. sicut praecepit d(omi)n(u)s Mosi
et non surrexit ultra prophe
ta in Isr(ahe)l sicut Moses
quem nosset d(omi)n(u)s facie ad faciem
in omnib. signis atq. porten
tis quae misit per eum
ut faceret in terra Aegypti
Pharaoni et omnib. servis eius
universaeq. terrae illius
et cunctam manum robustam
magnaq. mirabilia quae fecit
Moses coram universo
Israhel AMEN

Tandem finito pentatheuco moysi uelut
grandi fenore liberati ad iesum filium
naue manum mittimus · quem he
braei iosue bennun · id est iosue filium
nun uocant · et ad iudicum librum
quem sopthim appellant · ad ruth
quoque et hester quos hisdem nomi
nibus efferunt · Monemusque lecto
rem ut siluam hebraeorum nomi
num et distinctiones per mem
bra diuisas diligens scriptura con
seruet · ne et noster labor et illius
studium pereat · et ut inprimis
quod saepe testatus sum sciat me
non in reprehensionem ueterum
noua cudere sicut amici mei crimi
nantur · sed pro uirili parte offer
re linguae meae hominibus quos
tamen nostra delectant · ut pro
graecorum ἐξαπλοῖς quae et
sumptu et labore maximo indigent
editionem nostram habeant ·
Et sicubi in antiquorum uolumi
num lectione dubitarint · haec illis
conferentes inueniant quod re
quirunt · maxime cum apud lati
nos tot sint exemplaria quot
codices · et unusquisque pro arbi
trio suo uel addiderit uel sub
traxerit quod ei uisum est · et
utique non possit uerum esse
quod dissonet · unde cesset arcu
ato uulnere contra nos insurgere
scorpius · et sanctum opus uenenata
carpere lingua desistat · uel susci
piens si placet · uel contemnens
si displicet · memineritque illorum
uersuum · Os tuum abundauit
malitia et lingua tua concinnabat
dolos · Sedens aduersus fratrem
tuum loquebaris et aduersus
filium matris tuae ponebas
scandalum · haec fecisti et tacui
existimasti inique quod ero
tui similis · arguam te et statuam
contra faciem tuam ·
Quae enim audientis uel legentis
utilitas est nos labore sudare
et alios detrahendo laborare
dolere iudaeos quod calumniandi eis
et inridendi xpianos sit ablata
occasio · et ecclesiae homines id
despicere immo lacerare unde ad
uersarii torqueantur ·
Quod si ueteris eis tantum interpre
tatio placet quae et mihi non displi
cet · et nihil extra recipiendum
putant · cur ea quae sub asteriscis
et obelis uel addita sunt uel ampu
tata legunt et non legunt · Quare
danihelem iuxta theodotionis
translationem ecclesiae susceperunt
Cur origenem mirantur et eusebium
pamphili cunctas editiones
similiter disserentes · aut quae
[illegible] stultitia postquam uera
dixerunt proferre quae falsa sunt ·
Unde multa in nouo testamento
probare potuerant adsumpta
testimonia quae in libris ueteribus
non habentur · his debemus ne
omnino calumniantibus tacere
uideamur · Ceterum post sanc
tae paulae dormitionem cuius uita
uirtutis exemplum est · et hos li
bros quos eustochiae uirgini xpi
negare non potui decreuimus
dum sps hos regit artus prophe
tarum explanationi incumbere
et omissum iam diu opus quo
dam postliminio repetere · prae
sertim cum et admirabilis scsque
uir pammachius hoc idem litte
ris flagitet · et nos ad patriam
festinantes mortiferos sirena
rum cantus surda debeamus
aure transire ·

I Post mortem mosi iosue dns adloquitur et hortatur ut surgens iordane transgresso ad terram quam promiserat patribus ordinandum sacerdotio ait conportare et esto robustus volumen legis de ore tuo non recedat et cetera.

Ubi iosue praecepit populo iudaeorum ut cibariis praeparatis iordanen pergerent transituri. Duos inde dirigit exploratores ad hiericho qui civitatem [illegible] quam introgressi [illegible] domum raab ingressi atque ab ea quaesiti absconditi sunt pactoque in se per funem dimissi montana conscendunt ad iosue veniunt et quae sibi contigerant pandunt.

II Ubi iosue mota castra venit ad iordanen populo [illegible] praecepit dns et dicit hodie incipiam exaltare coram filiis isrl. Dicit ut cum ingressi fuerint aquas iordanis stent. Arca de [illegible] deportantibus sacerdotibus in aqua superiores aquae instar montis intumescentes in una consistebant mole inferiores vero decurrentes sunt per siccum autem omnis populus pertransiit. Bis duodenos pro testimonio lapides de eius medio adportantes.

III Ubi castra metantur in galgalis dns ad iosue dicit ut lapideos faciat cultros et causa secundae circumcisionis ostenditur. Et pascha celebrant comedunt de frugibus terrae promissionis [illegible] et non est ultra [illegible] manna. Ibi iosue elevatis oculis militiae caelestis ducem [illegible] pronus [illegible] adorat et audit solve calciamentum de pedibus tuis et cet. Hiericum tradidit hiericho et regem eius [illegible] sunt omnia anathema sicut est clangentibus tubis et supradictae sequitur interitus civitatis. Raab educitur ac servatur in filiis isrl praevaricati sunt id est achan filius charmi. Ad hai exercitus dirigit quorum hostium dedit ipse scissis vestibus dnm deprecatur et dns dicit quod praevaricatus populus. Inquisitus qui hoc peccaverit deprehenditur et populo lapidatur.

IIII Ubi praecepit dns ut ad supradictam pergeret civitatem atque clipeo elevato [illegible] traditur. Quo [illegible] deleverit occidit iumenta vero et praedam civitatis populus in usus suos distribuit. Et aedificat altare sacrificium [illegible] deuteronomium scripsit verba benedictionis et maledictionis omni populo legit.

Ubi reges chanaan [illegible] gabaonitae legatos [illegible] foedus ineunt et in servitutem deputantur.

V Ubi quinque reges amorraeorum congregantur adversus israhel et eos iosue persequitur et dicit stet sol in gabaon [illegible] quinque exercitu quinque reges in spelunca fugiunt atque adprehensi occiduntur. Eodem die percutit maceda et lebna deinde lachis et gazer omnes quoque amorraeos et plurimas civitates dno [illegible] possidet.

VI Ubi enachim interfecto reges enumerat singulos id est XXXI quibus extinctis provincias eorum possedit.

VII Ubi dicit dns ad iosue senuisti et longaevus es divide terram filiis isrl atque sedens cum eleazaro

accendere universam terram dividit
chaleb ad eum loquitur et cariath
sepher civitatem ei sorte contrade
ret et sicut iusserat dns et sequi
tur quae sortis unicuique tribui
sit tradita

VIII Ubi in silo fixerunt tabernaculum
testimonii et inde sit tradita ad
reliquam quae necdum subiecta
fuerat terram dirigit inspec
tores. Levitis ac sacerdotib;
ad habitandum separat civitates
de tribubus singulis et subur
bana ad alenda iumenta
praecepit dns iosue civitates
in praesidia fugitivorum sepa
rentur sicut locutus est ad
mosen et legem dat quibus
civitatem debent intrare prae
sidia. Levitis et sacerdotib; civita
tes et suburbana distribuuntur

VIIII Ubi iosue vocavit rubenitas et gadditas
et mediam partem filiorum ma
nasse eo quod eis impleverit impe
rium dni remittens tabernacula vestra
et pergentes ad tumulos iorda
nis aedificaverunt altare infini
tae magnitudinis. Quod iosue
et isrl putaverunt esse sacri
legium et nuntios dirigunt
quibus ratione accepta laetati sunt

X Ubi iosue vocavit omnem israhelem
et admonet ut serviant dno
et numerat seriem generationis
antiquae et quomodo de aegyp
to sint liberati. Quomodo amor
raei vel chananei et ceteri sint
virtute dni pressi et optionem
dat utrum velint servire diis
gentium. populus spondet se dno
serviturum. Iosue lapidem po
nit in testimonium. post haec
mortuus et sepultus in thamnat
sare. Ossa ioseph sepeli
untur in sychem et eleazar sacer
dos moritur in monte ephraim

EXPL. CAPITULA

INCP. LIB. IESU NAVE

Et factum est post mortem
mosi servi dni
ut loqueretur dns ad iosue
filium nun ministrum
mosi et diceret ei
moses servus meus mortuus est
surge et transi iordanen istum
tu et omnis populus tecum
in terram quam ego dabo
filiis israhel
omnem locum quem calca
verit vestigium pedis
vestri vobis tradam
sicut locutus sum mosi
a deserto et libano usque ad
fluvium magnum eufraten
omnis terra hettheorum
usque ad mare magnum
contra solis occasum erit
terminus vester
nullus vobis poterit resistere
cunctis diebus vitae tuae
sicut fui cum mose ero tecum
non dimittam nec derelinquam
te
confortare et esto robustus
tu enim sorte divides
populo huic terram

pro qua iuravi patribus uestris
ut traderem eam illis
confortare igitur et esto
robustus ualde
ut custodias et facias omnem
legem quam praecepit tibi
moses servus meus
ne declines ab ea ad dextram
uel ad sinistram ut intelle-
gas cuncta quae agis
non recedat uolumen legis
huius de ore tuo
sed meditaberis in eo diebus
ac noctibus
ut custodias et facias omnia
quae scripta sunt in eo
tunc diriges uiam tuam
et intelleges eam
ecce praecipio tibi
confortare et esto robustus
noli metuere et noli timere
quoniam tecum est dns ds
tuus in omnibus ad quae-
cumque perrexeris
iosue Praecepitque principibus
populi dicens
transite per medium castrorum
et imperate populo ac dicite
praeparate uobis cibaria
quoniam post diem tertium
transibitis iordanem
et intrabitis ad possidendam
terram quam dns ds uester
daturus est uobis
Rubenitis quoque et gadditis
et dimidiae tribui manasse ait
mementote sermonis quem
praecepit uobis moses
famulus dni dicens
dns ds uester dedit uobis
requiem et omnem terram
uxores uestrae et filii ac iu-
menta manebunt in terra
quam uobis tradidit moses
trans iordanem
uos autem transite armati
ante fratres uestros
omnes fortes manu
et pugnate pro eis
donec det requiem dns
fratribus uestris
sicut et uobis dedit
et possideant ipsi quoque
terram quam dns ds
uester daturus est eis
et sic reuertemini in terram
possessionis uestrae
et habitabitis in ea
quam uobis dedit moses
famulus dni trans iordanem
contra solis ortum
Responderuntque ad iosue
atque dixerunt
omnia quae praecepisti
nobis faciemus
et quocumque miseris ibimus
sicut oboediuimus in cunc-
tis mosi ita oboediemus
et tibi
tantum sit dns ds tuus tecum
sicut fuit cum mosi
qui contradixerit ori tuo
et non oboedierit cunctis
sermonibus quos praece-
peris ei moriatur
tu tantum confortare
et uiriliter age
II Misit ergo iosue filius nun
de settim duos uiros
exploratores absconditae
et dixit eis
ite et considerate terram
urbemque hiericho
qui pergentes ingressi sunt
domum mulieris mere-
tricis nomine raab
et quieuerunt apud eam
nuntiatumque est regi

hiericho et dictum
ecce viri ingressi sunt huc
per noctem de filiis israhel
ut explorarent terram
misitque rex hiericho
ad raab dicens
educ viros qui venerunt ad te
et ingressi sunt domum tuam
exploratores quippe sunt
et omnem terram conside
rare venerunt
tollensque mulier viros
abscondit et ait
fateor venerunt ad me sed
nesciebam unde essent
cumque porta clauderetur
in tenebris et illi pariter
exierunt
nescio quo abierint
persequimini cito et con
prehendetis eos
ipsa autem fecit ascendere
viros in solarium domus suae
operuitque eos lini stipula
quae ibi erat
hi autem qui missi fuerant
secuti sunt eos per viam
quae ducit ad vadum iordanis
illis egressis statim
porta clausa est
nec dum obdormierant
qui latebant
et ecce mulier ascendit
ad eos et ait
novi quod tradiderit dns
vobis terram
etenim inruit in nos terror
vester
et elanguerunt omnes
habitatores terrae
audivimus quod siccaverit
dns aquas maris rubri
ad vestrum introitum
quando egressi estis ex aegypto

et quae feceritis duobus
amorreorum regibus
qui erant trans iordanen
seon et og quos inter
fecistis
et haec audientes pertimu
imus et elanguit cor
nostrum
nec remansit in nobis sps
ad introitum vestrum
dns enim ds vester ipse est
ds in caelo sursum
et in terra deorsum
nunc ergo iurate mihi per dnm
ut quomodo ego feci
vobiscum misericordiam
ita et vos faciatis cum
domo patris mei
detisque mihi signum verum
et salvetis patrem meum
et matrem
fratres ac sorores meas
et omnia quae eorum sunt
et eruatis animas nostras
de morte
qui responderunt ei
anima nostra sit pro vobis
in mortem si tamen
non prodideris nos
cumque tradiderit nobis
dns terram
faciemus in te misericordiam
et veritatem
dimisit ergo eos per funem
de fenestra
domus enim eius herebat muro
dixitque ad eos
ad montana conscendite
ne forte occurrant vobis
revertentes
ibique latete tribus diebus
donec redeant
et sic ibitis per viam vestram
qui dixerunt ad eam

innoxii erimus a iuramento
hoc quo adiurasti nos
si ingredientibus nobis terram
signum fuerit funiculus
iste coccineus
et ligaveris eum in fenestra
per quam nos dimisisti
et patrem tuum ac matrem
fratresque et omnem
cognationem tuam
congregaveris in domum tuam
qui ostium domus tuae
egressus fuerit
sanguis ipsius erit in caput
eius et nos erimus alieni
cunctorum autem sanguis
qui tecum fuerint in domo
redundabit in caput nostrum
si eos aliquis tetigerit
quod si nos prodere volueris
et sermonem istum
proferre in medium
erimus mundi ab hoc iura
mento quo adiurasti nos
et illa respondit sicut
locuti estis ita fiat
dimittensque eos ut pergerent
appendit funiculum
coccineum in fenestra
illi vero ambulantes per
venerunt ad montana
et manserunt ibi tres dies
donec reverterentur
qui fuerant persecuti
quaerentes enim per omnes
vias non repperierunt eos
quibus urbem ingressis
reversi sunt et descen
derunt exploratores
de monte
et iordane transmisso
venerunt ad iosue
filium nun
narraveruntque ei omnia
quae acciderant sibi atque dixerunt
tradidit dns in manus nostras
omnem terram hanc
et timore prostrati sunt
cuncti habitatores eius
igitur iosue de nocte con
surgens movit castra
egredientesque de settim
venerunt ad iordanem
ipse et omnes filii israhel
et morati sunt ibi tres dies
quibus evolutis transierunt
praecones per castrorum
medium et clamare
coeperunt
quando videritis arcam
foederis dni di vestri
et sacerdotes stirpis leviti
cae portantes eam
vos quoque consurgite
et sequimini praecedentes
sitque inter vos et arcam
spatium cubitorum
duum milium
ut procul videre possitis
et nosse per quam viam
ingrediamini
quia prius non ambulastis
per eam
et cavete ne adpropin
quetis ad arcam
dixitque iosue ad populum
sanctificamini cras enim
faciet dns inter vos
mirabilia
et ait ad sacerdotes
tollite arcam foederis
et praecedite populum
qui iussa complentes
tulerunt et ambulave
runt ante eos
dixit quoque dns ad iosue
hodie incipiam exaltare te
coram omni israhel.

ut sciant quod sicut cum
Mosi fui ita et tecum sim
tu autem praecipe sacerdo
tibus qui portant arcam
foederis et dic eis
cum ingressi fueritis
partem aquae Iordanis
state in ea
dixitque Iosue ad filios Isrl
accedite huc et audite
uerba dni di uestri
et rursum in hoc inquit
scietis quod dns ds uiuens
in medio uestri est
et disperdat in conspectu uestro
Chananaeum Hettheum Euaeum
et Ferezeum
Gergeseum quoque et Amor
reum et Iebuseum
ecce arca foederis dni omnis
terrae antecedet uos
per Iordanem
parate xii uiros de tribu
bus Israhel
singulos per singulas trib
et cum posuerint uestigia
pedum suorum sacerdot
qui portabant arcam dni
di uniuersae terrae
in aquis Iordanis
aquae quae inferiores sunt
decurrent atque deficient
quae autem desuper ueniunt
in una mole consistent
igitur egressus est populus
de tabernaculis suis
ut transirent Iordanen
et sacerdotes qui portaban
arcam foederis perge
bant ante eum
ingressisque eis Iordanen
et pedibus eorum tinctis
in parte aquae
cum Iordanes autem ripas
aluei sui tempore messis
impleret
steterunt aquae descen
dentes in uno loco
et instar montis intume
scentes apparebant procul
ab urbe quae uocatur Adom
usque ad locum Sarthan
quae autem inferiores erant
in mare solitudinis
quod nunc uocatur mor
tuum descenderunt
usquequo omnino deficerent
populus autem incedebat
contra Iordanem
et sacerdotes qui portaban
arcam foederis dni
stabant super siccam humum
in medio Iordanis accincti
omnisque populus per
aridum alueum transiebat
IIII Quibus transgressis
dixit dns ad Iosue
elige duodecim uiros singu
los per singulas tribus
et praecipe eis ut tollant
de medio Iordanis alueo
ubi steterunt sacerdotum
pedes
xii durissimos lapides
quos ponetis in loco castro
rum ubi fixeritis hac nocte
tentoria
uocauitque Iosue xii uiros
quos elegerat de filiis Isrl
singulos de tribubus sin
gulis et ait ad eos
transite ante arcam dni di uestri
ad Iordanis medium
et portate inde singuli
singulos lapides in hume
ris uestris
iuxta numerum filiorum
Israhel

ut sit signum inter uos
et quando interrogauerint
uos filii uestri cras dicentes
quid sibi uolunt lapides isti
Respondebitis eis
defecerunt aquae iordanis
ante arcam foederis dni
cum transiret eum
idcirco positi sunt lapides
isti in monumentum
filiorum israhel usque
in aeternum
fecerunt ergo filii israhel
sicut eis praecepit iosue
portantes de medio iorda
nis alueo · xii lapides
ut ei dns imperarat
iuxta numerum filioru isrl
usque ad locum in quo
castrametati sunt
ibique posuerunt eos
Alios quoque xii · lapides
posuit iosue in medio
iordanis alueo
ubi steterunt sacerdotes
qui portabant arcam
foederis
et sunt ibi usque in prae
sentem diem
sacerdotes autem qui porta
bant arcam stabant
in iordanis medio
donec omnia complerentur
quae iosue ut loqueretur
ad populum praeceperat dns
et dixerat ei moses
Festinauitque populus
et transiit
cumque transissent omnes
transiuit et arca dni
sacerdotes que pergebant
ante populum
Filii quoque ruben et gad
et dimidiae tribus manasse
armati praecedebant filios
israhel sicut eis praecepe
rat moses
et xl. pugnatorum milia
per turmas et cuneos
incedebant per plana atque
campestria urbis hiericho
In die illo magnificauit dns
iosue coram omni israhel
ut timerent eum sicut timu
erant mosen dum aduiueret
dixitque ad eum
praecipe sacerdotibus qui
portant arcam foederis
ut ascendant de iordane
qui praecepit eis dicens
ascendite de iordane
cumque ascendissent porta
ntes arcam foederis dni
et siccam humum calcare
coepissent
reuersae sunt aquae
in alueum suum
et fluebant sicut ante
consueuerant
Populus autem ascendit
de iordane decimo
mensis primi die
et castrametati sunt
in galgalis
contra orientalem plagam
urbis hiericho
duodecim quoque lapides
quos de iordanis alueo
sumserant
posuit iosue in galgalis
et dixit ad filios israhel
quando interrogauerint
filii uestri cras patres suos
et dixerint eis
quid sibi uolunt isti lapides
docebitis eos atque dicetis
per arentem alueum trans
ibit isrl iordanem istum

sicantedno do uestro aquas
eius in conspectu uestro
donec transiretis
sicut fecerat prius in mari
rubro quod siccauit donec
transiremus
ut discant omnes terrarum
populi fortissimam dni
manum
et ut uos timeatis dnm dm
uestrum omni tempore
Post quam ergo audierunt
omnes reges amorreorum
qui habitabant trans iordanem
ad occidentalem plagam
et cuncti reges chanaan
qui propinqua possidebant
magno mari loca
quod siccasset dns fluenta
iordanis coram filiis isrl
donec transirent
dissolutum est cor eorum
et non remansit in eis sps
timentium introitum
filiorum israhel
Eo tempore ait dns ad iosue
fac tibi cultros lapideos
et circumcide secundo
filios israhel
fecit quod iusserat dns
et circumcidit filios isrl
in colle praeputiorum
haec autem causa est
secundae circumcisionis
omnis populus qui egres
sus est ex aegypto
generis masculini
uniuersi bellatores uiri
mortui sunt in deserto
per longissimos uiae circuitus
qui omnes circumcisi erant
populus autem qui natus
est in deserto
per ·xl· annos itineris
latissimae solitudinis
incircumcisus fuit
donec consumerentur
qui non audierant uocem dni
et quibus ante iurauerat
ut ostenderet eis terram
lacte et melle manantem
horum filii in locum
successerunt patrum
et circumcisi sunt ab iosue
quia sicut nati fuerant
in praeputio erant
nec eos in uia aliquis
circumciderat
post quam autem omnes
circumcisi sunt
manserunt in eodem
castrorum loco
donec sanarentur
Dixit que dns ad iosue
hodie abstuli obprobrium
aegypti a uobis
uocatum que est nomen
loci illius galgala
usque in praesentem diem
manserunt que
filii isrl in galgalis
et fecerunt phase quarta
decima die mensis ad uesperum
in campestribus hiericho
et comederunt de frugib
terrae die altero azymos
panes et pulentam
eiusdem anni
defecit que manna
post quam comederunt
de frugibus terrae
nec usi sunt ultra cibo illo
filii israhel
sed comederunt de frugib
praesentis anni terrae
chanaan
Cum autem esset iosue
in agro urbis hiericho

leuauit oculos et uidit uirum
stantem contra se
et euaginatum tenentem
gladium
perrexitque ad eum et ait
noster es an aduersariorum
qui respondit nequaquam
sed sum princeps exercitus
dni et nunc uenio
cecidit iosue pronus in ter
ram et adorans ait
quid dns meus loquitur
ad seruum suum
sol ue inquit calciamentum
tuum de pedib· tuis
locus enim in quo stas scs est
fecitque iosue ut sibi fue
rat imperatum
hiericho autem clausa erat
atque munita timore
filiorum israhel
et nullus egredi audebat
aut ingredi
Dixitque dns ad iosue
ecce dedi in manus tuas
hiericho et regem eius
omnesque fortes uiros
circuite urbem cuncti
bellatores semel per diem
sic facietis sex diebus
septimo autem die sacerdo
tes tollant septem bucinas
quarum usus est in iobeleo
et praecedant arcam foederis
septiesque circuibitis
ciuitatem
et sacerdotes clangent
bucinis
cumque insonuerit uox
tubae longior atq· concisior
et in auribus uestris increpuerit
conclamabit omnis populus
uociferatione maxima
et muri funditus corruent
ciuitatis
ingredienturque singuli
per locum contra quem
steterint
Uocauit ergo iosue filius nun
sacerdotes et dixit ad eos
tollite arcam foederis
et septem alii sacerdotes
tollant septem iobeleo
rum bucinas
et incedant ante arcam dni
ad populum quoque ait
ite et circuite ciuitatem
armati praecedentes
arcam dni
Cumque iosue uerba finisset
et vii sacerdotes vii bucinis
clangerent ante arcam
foederis dni
omnis que praecederet
armatus exercitus
reliquum uulgus arcam
sequebatur
ac bucinis omnia concrepabant
praeceperat autem iosue
populo dicens
non clamabitis nec audietur
uox uestra
neque ullus sermo ex ore
uestro egredietur
donec ueniat dies in qua
dicam uobis clamate
et uociferamini
Circumiuit ergo arca dni
ciuitatem semel per diem
et reuersa est in castra
mansit ibi
Igitur iosue de nocte consur
gente tulerunt sacer
dotes arcam dni
et vii ex eis vii bucinas
quarum in iobeleis usus est
praecedebantque arcam dni
ambulantes atq· clangentes

et armatus populus ibat
ante eos
vulgus autem reliquum
sequebatur arcam et buci
nis personabat
circumieruntque civitatem
secundo die semel
et reversi sunt in castra
sic fecerunt sex diebus
die autem septimo diluculo
consurgentes
circumierunt urbem sicut
dispositum erat septies
cumque septimo circuitu
clangerent bucinis sacer
dotes
dixit Iosue ad omnem popu
lum Israhel
vociferamini tradidit enim
vobis dns civitatem
sitque civitas haec anathema
et omnia quae in ea
sunt dno
sola Raab meretrix vivat
cum universis qui cum
ea in domo sunt
abscondit enim nuntios
quos direximus
vos autem cavete ne de his
quae praecepta sunt
quippiam contingatis
et sitis praevaricationis rei
et omnia castra Israhel
sub peccato sint atque
turbentur
quicquid autem auri et ar
genti fuerit et vasorum
aeneorum ac ferri
dno consecretur repositum
in thesauris eius
igitur omni vociferante
populo et clangentibus tubis
postquam in aures multi
tudinis vox sonitusque

increpuit
muri ilico corruerunt
et ascendit unusquisque
per locum qui contra se erat
ceperunt civitatem
et interfecerunt omnia
quae erant in ea
a viro usque ad mulierem
ab infante usque ad senem
boves quoque et oves et asinos
in ore gladii percusserunt
duobus autem viris qui ex
ploratores missi fuerant
dixit Iosue
ingredimini in domum
mulieris meretricis
et producite eam omniaque
quae illius sunt
sicut illi iuramento firmastis
ingressique iuvenes eduxe
runt Raab et parentes eius
fratres quoque et cuncta
supellectilem
ac cognationem illius
et extra castra Israhel
manere fecerunt
urbem autem et omnia
quae in ea sunt succenderunt
absque argento et auro
et vasis aeneis ac ferro
quae in aerarium dni conse
craverunt
Raab vero meretricem
et domum patris eius
atque omnia quae habebat
fecit Iosue vivere
et habitaverunt in medio Israhel
usque in praesentem diem
eo quod absconderit nuntios
quos miserat ut explora
rent Hiericho
in tempore illo inprecatus
est Iosue dicens
maledictus vir coram dno

quis suscitauerit et aedifi
cauerit ciuitatem hiericho
in primogenito suo funda
menta illius iaciat
et in nouissimo liberorum
ponat portas eius
fuit ergo dns cum iosue
et nomen eius in omni
terra uulgatum est
Filii autem israhel praeuari
cati sunt mandatum
et usurpauerunt de anathe
mate
nam achan filius charmi
filii zabdi filii zare
de tribu iuda
tulit aliquid de anathemate
iratusque est dns contra
filios israhel
Cumque mitteret iosue
de hiericho uiros
contra ahi quae est iuxta
bethauen ad orientalem
plagam oppidi bethel
dixit eis ascendite et explo
rate terram
qui praecepta complentes
explorauerunt ahi
et reuersi dixerunt ei
non ascendat omnis populus
sed duo uel tria milia uirorum
pergant
et deleant ciuitatem
quare omnis populus frustra
uexatur contra hostes
paucissimos
ascenderunt ergo tria milia
pugnatores
qui statim terga uertentes
percussi sunt a uiris
urbis ahi
et corruerunt ex eis triginta
sex homines
persecutique sunt eos

aduersarii de porta usque
ad sabarim
et ceciderunt per prona
fugientes
pertimuitque cor populi
et instar aquae liquefac
tum est
iosue uero scidit uesti
menta sua
et procidit pronus in terram
coram arca dni usque ad uespe
ram tam ipse quam omnes
senes israhel
miseruntque puluerem
super capita sua
et dixit iosue
heu dne ds quid uoluisti
transducere populum istum
iordanem fluuium
ut traderes nos in manus
amorrei et perderes
utinam ut coepimus mansis
semus trans iordanem
mi dne ds quid dicam
uidens israhel hostibus suis
terga uertentem
audient chananei et omnes
habitatores terrae
ac pariter conglobati circum
dabunt nos atque delebunt
nomen nostrum de terra
et quid facies magno
nomini tuo
dixitque dns ad iosue
surge cur iaces pronus in terra
peccauit isrl et praeuarica
tus est pactum meum
tuleruntque de anathemate
et furati sunt atque mentiti
et absconderunt inter
uasa sua
nec poterit stare israhel
ante hostes suos eosque fugiet
quia pollutus est anathemate

non ero ultra uobiscum
donec conteratis eum qui
huius sceleris reus est
Surge sanctifica populum et dic eis
sanctificamini in crastinum
haec enim dicit dns ds isrl
anathema in medio tui israhel
non poteris stare coram
hostibus tuis
donec deleatur ex te qui hoc
contaminatus est scelere
accedetisque mane singuli
per tribus uestras
et quamcumque tribum
sors inuenerit
accedet per cognationes suas
et cognatio per domos
domusque per uiros
et quicumque ille in hoc faci
nore fuerit deprehensus
conburetur igni cum
omni substantia sua
quoniam praeuaricatus est
pactum dni et fecit
nefas in israhel
Surgens itaque iosue mane
adplicauit israhel per
tribus suas
et inuenta est tribus iuda
quae cum iuxta familias
suas esset oblata inuenta
est familia zarai
illam quoque per uiros
offerens repperit zabdi
cuius domum in singulos
diuidens uiros
inuenit achan filium charmi
filii zabdi filii zare
de tribu iuda
et ait ad achan
fili da gloriam dno do isrl
et confitere atque indica mihi
quid feceris ne abscondas
respondit achan iosue

et dixit ei
uere ego peccaui dno do isrl
et sic et sic feci
uidi enim inter spolia pallium
coccineum ualde bonum
et cc siclos argenti
regulamque auream
quinquaginta siclorum
et concupiscens abstuli
et abscondi in terra contra
medium tabernaculi mei
argentumque fossa
humo operui
misit ergo iosue ministros
qui currentes ad taberna
culum illius
repperunt cuncta abscon
dita in eodem loco et ar
gentum simul
auferentesque de tentorio
tulerunt ad iosue et ad
omnes filios israhel
proieceruntque ante dnm
Tollens itaque iosue achan
filium zare
argentumque et pallium
et auream regulam
filios quoque eius et filias
boues et asinos et oues
ipsumque tabernaculum
et cunctam supellectilem
et omnis israhel cum eo
duxerunt eos ad uallem
achor ubi dixit iosue
quia turbasti nos exturbet
te dns in die hac
Lapidauitque eum omnis isrl
et cuncta quae illius erant
igne consumpta sunt
congregauerunt quoque
super eum aceruum
magnum lapidum
qui permanet usque in prae
sentem diem

et aversus est furor dni ab eis
vocatum que est nomen
loci illius vallis achor
usque hodie.
uii Dixit autem dns ad iosue
ne timeas neque formides
tolle tecum omnem multi
tudinem pugnatorum
et consurgens ascende
in oppidum ai
ecce tradidi in manu tua
regem eius et populum
urbem q· et terram
facies que urbi ai
et regi eius
sicut fecisti hiericho
et regi illius
praedam vero et omnia
animantia diripietis vobis
pone insidias urbi post eam
Surrexit q· iosue et omnis
exercitus bellatorum
cum eo ut ascenderent
in ai
et electa xxx milia virorum
fortium misit nocte
praecepitque eis dicens
ponite insidias post civita
tem nec longius recedatis
et estote omnes parati
ego autem et reliqua multi
tudo quae mecum est
accedemus ex adverso
contra urbem
cumque exierint contra
nos sicut ante fecimus
fugiemus et terga vertemus
donec persequentes ab
urbe longius protrahantur
putabunt enim fugere
nos sicut prius
nobis ergo fugientibus
et illis sequentibus
consurgetis de insidiis
et vastabitis civitatem
tradetque eam dns ds vester
in manus vestras
cum que ceperitis
succendite eam
sic omnia facietis ut iussi
dimisit que eos et perrexe
runt ad insidiarum locum
sederunt que inter bethel
et ai ad occidentalem
plagam urbis ai
Iosue autem nocte illa in me
dio mansit populi
surgens que de luculo
recensuit socios
et ascendit cum senioribus
in fronte exercitus
vallatus auxilio pugnatorum
cum que venissent et ascen
dissent ex adverso
civitatis
steterunt ad septentrio
nalem urbis plagam
inter quam et eos vallis
media erat
quinque milia autem viros
elegerat et posuerat
in insidiis inter bethaven
et ai ex occidentali
parte eiusdem civitatis
omnis vero reliquus
exercitus ad aquilonem
aciem dirigebat
ita ut novissimi multitudinis
occidentalem plagam
urbis adtingerent
abiit ergo iosue nocte illa
et stetit in vallis medio
quod cum vidisset rex ai
festinavit mane et egressus
est cum omni exercitu
civitatis
direxit que aciem contra
desertum

ignorans quod post tergum
laterent insidiae
iosue vero et omnis israhel
cesserunt loco
simulantes metum et fugi
entes per viam solitudinis
at illi vociferantes pariter
et se mutuo cohortantes
persecuti sunt eos
cumq· recessissent a civitate
et ne unus quidem in urbe
ahi et bethel remansisset
qui non persequeretur isrl
sicut eruperant aperta
oppida relinquentes
dixit dns ad iosue
leva clypeum qui in manu
tua est contra urbem ahi
quoniam tibi tradam eam
cum que levasset clypeum
ex adverso civitatis
insidiae quae latebant surre
xerunt confestim
et pergentes ad civitatem
ceperunt et succenderunt eam
viri autem civitatis qui per
sequebantur iosue
respicientes et videntes
fumum urbis ad caelum
usque conscendere
non poterant ultra huc
illuc que diffugere
praesertim cum hi qui simula
verant fugam et tende
bant ad solitudinem
contra persequentes for
tissime restitissent
videns q· iosue et omnis isrl
quod capta esset civitas
et fumus urbis ascenderet
reversus percussit viros ahi
siquidem et illi qui ceperant
et succenderant civitatem
egressi ex urbe contra suos

medios hostium ferire
coeperunt
cum ergo ex utraque parte
adversarii caederentur
ita ut nullus de tanta multi
tudine salvaretur
regem quoque urbis ahi
adprehendere viventem
et obtulerunt iosue
igitur omnib· interfectis
qui israhel ad deserta
tendentem fuerant
persecuti
et in eodem loco gladio
corruentibus
reversi filii isrl percusse
runt civitatem
erant autem qui in eodem die
conciderant a viro usq·
ad mulierem
xii milia hominum
omnes urbis ahi
iosue vero non contraxit
manum quam in sublime
porrexerat tenens clypeum
donec interficerentur
omnes habitatores ahi
iumenta autem et praedam
civitatis diviserunt sibi
filii israhel
sicut praeceperat dns iosue
qui succendit urbem et fecit
eam tumulum sempiternum
regem quoque eius suspendit
in patibulo usq· ad vesperum
et solis occasum
praecepit que et deposuerunt
cadaver eius de cruce
proieceruntque in ipso intro
itu civitatis
congesto super eum magno
acervo lapidum qui perma
net usq· in praesentem diem
tunc aedificavit iosue altare

dno do israhel in monte
hebal
sicut praeceperat moses
famulus dni filiis israhel
et scriptum est in uolumine
legis mosi
altare de lapidibus inpolitis
quos ferrum non tetigit
et obtulit super eo holo
causta dno
inmolauitq; pacificas
uictimas
et scripsit super lapides
deuteronomium legis mosi
quod ille digesserat coram
filiis israhel
Omnis autem populus
et maiores natu ducesq;
ac iudices
stabant ex utraq; parte arcae
in conspectu sacerdotum
qui portabant arcam
foederis dni
ut aduena ita et indigena
media eorum pars iuxta
montem garizim
et media iuxta montem hebal
sicut praeceperat moses
famulus dni
et primum quidem benedi
xit populo israhel
post haec legit omnia uerba
benedictionis et maledic
tionis
et cuncta quae scripta erant
in legis uolumine
nihil ex his quae moses iusse
rat reliquit intactum
sed uniuersa replicauit
coram omni multitudine
israhel
mulieribus ac paruulis et ad
uenis qui inter eos
morabantur

ix. Quibus auditis cuncti reges
trans iordanen
qui uersabantur in monta
nis et in campestribus
et maritimis ac litore
maris magni
hi quoque qui habitabant
iuxta libanum
hettheus et amorraeus
et chananaeus
pherezaeus euaeus
et iebusaeus
congregati sunt pariter
ut pugnarent contra
iosue et israhel
uno animo eademq; sententia
At hi qui habitabant in gabaon
audientes cuncta quae
fecerat iosue hiericho et hai
et callide cogitantes
tulerunt sibi cibaria
saccos ueteres asinis inponentes
et utres uinarios scissos
atque consutos
calciamentaque perantiqua
quae ad indicium uetustatis
pittaciis consuta erant
induti ueteribus uestimentis
panes quoq; quos portabant
ob uiaticum duri erant
et in frusta comminuti
perrexeruntq; ad iosue
qui tunc morabatur in ca
stris in galgala
et dixerunt ei atq; omni
simul israheli
de terra longinqua uenimus
pacem uobiscum facere
cupientes
responderuntq; uiri israhel
ad eos atq; dixerunt
ne forsitan in terra quae nobis
sorte debetur habitetis
et non possimus foedus

inire vobiscum
Ad illi iosue servi inquiunt
tui sumus
quib. iosue quinam ait estis
et unde venistis
Responderunt de terra
longinqua valde venerunt
servi tui in nomine dn̄i dī tui
audivimus enim famam
potentiae eius
cuncta quae fecit in aegypto
et duob. amorreorum regib.
trans iordanem
seon regi esebon et og regi
basan qui erat in astharoth
Dixeruntque nobis seniores
et omnes habitatores
terrae nostrae
tollite in manib. cibaria
ob longissimam viam
et occurrite eis ac dicite
servi vestri sumus
foedus inite nobiscum
en panes quando egressi
sumus de domib. nostris
ut veniremus ad vos
calidos sumsimus
nunc sicci facti sunt et vetu
state nimia comminuti
utres vini novos implevimus
nunc rupti sunt et soluti
vestes et calciamenta
quib. induimur et quae
habemus in pedibus
ob longioris viae tritu
ra trita sunt et paene
consumpta
Susceperunt igitur de ciba
riis eorum
et os dn̄i non interrogaverunt
fecitque iosue cum eis pacem
et inito foedere pollicitus
est quod non occiderentur
principes quoque multi
tudinis iuraverunt eis

Post dies autem tres initi
foederis audierunt quod
in vicino habitarent et inter
eos futuri essent
moveruntque castra filii isrl̄
et venerunt in civitates
eorum die tertio
quarum haec vocabula sunt
gabaon et caphira et beroth
et cariathiarim
et non percusserunt eos
eo quod iurassent eis
principes multitudinis
in nomine dn̄i dī isrl̄
murmuravit itaque omne
vulgus contra principes
qui responderunt eis
iuravimus illis in nomine
dn̄i dī israhel
et idcirco non possumus
eos contingere
sed hoc faciemus eis
reserventur quidem ut vivant
ne contra nos ira dn̄i conci
tetur si peieraverimus
sed sic vivant ut in usus
universae multitudinis
ligna caedant aquasque
comportent
Quibus haec loquentibus
vocavit gabaonitas iosue
et dixit eis
cur nos decipere fraude
voluistis
ut diceretis procul valde
habitamus a vobis
cum in medio nostri sitis
itaque sub maledictione eritis
et non deficiet de stirpe
vestra
ligna caedens aquasque compor
tans in domum dī mei
qui responderunt
nuntiatum est nobis servis tuis
quae promisisset dn̄s dS tuus

mosi seruo suo
ut traderet uobis omnem
terram
et disperderet cunctos
habitatores eius
timuimus igitur ualde et pro
uidimus animab; nostris
uestro terrore compulsi
et hoc consilium iniuimus
nunc autem in manu tua sumus
quod tibi bonum et rectum
uidetur fac nobis
fecit ergo iosue ut dixerat
et liberauit eos de manu fili
orum isrl ut non occiderentur
decreuitq; in illo die esse eos
in ministerium cuncti
populi et altaris dñi
caedentes ligna et aquas
conportantes usque in
praesens tempus
in loco quem dñs elegisset
Quae cum audisset adonise
dech rex hierusalem
quod scilicet cepisset iosue
hai et subuertisset eam
sicut enim fecerat hiericho
et regi eius sic fecit hai
et regi illius
et quod transfugissent
gabaonitae ad israhel
et essent foederati eorum
timuit ualde
urbs enim magna erat
gabaon
et una regalium ciuitatum
et maior oppido hai
omnesq; bellatores eius
fortissimi
misit ergo adonisedec
rex hierusalem
ad oham regem hebron
et ad pharam regem
hierimoth
ad iaphie quoq; regem lachis

et ad dabir regem eglon
dicens
ascendite ad me et ferte
praesidium ut expugne
mus gabaon
quare transfugerit ad iosue
et filios israhel
congregati igitur ascende
runt quinque reges
amorraeorum
rex hierusalem rex hebron
rex hierimoth rex lachis
rex eglon
simul cum exercitib; suis
et castrametati sunt circa
gabaon oppugnantes eam
habitatores autem gabaon
urbis obsessae
miserunt ad iosue qui tunc
morabatur in castris apud
galgalam et dixerunt ei
ne retrahas manus tuas
ab auxilio seruorum tuorum
ascende cito et libera nos
ferque praesidium
conuenerunt enim aduersum
nos omnes reges amorrae
orum qui habitabant
in montanis
ascenditq; iosue de galgalis
et omnis exercitus bellato
rum cum eo uiri fortissimi
dixitq; dñs ad iosue
ne timeas eos in manus enim
tuas tradidi illos
nullus enim tibi ex eis
resistere poterit
inruit itaq; iosue super eos
repente
tota ascendens nocte
de galgalis
et conturbauit eos dñs
a facie israhel
contriuitq; plaga magna
in gabaon

ac persecutus est per viam
ascensus bethoron
et percussit usque azeca
et maceda
cumque fugerent filios israhel
et essent in descensu
bethoron
dns misit super eos lapides
magnos de caelo usq· azeca
et mortui sunt multo plures
lapidibus grandinis
quam quos gladio percusse
rant filii israhel
tunc locutus est iosue dno
in die qua tradidit amorraeum
in conspectu filiorum isrl
dixitq· coram eis
sol contra gabaon ne movea
ris et luna contra vallem
ahialon
steteruntq· sol et luna donec
ulcisceretur se gens
de inimicis suis
nonne scriptum est hoc
in libro iustorum
stetit itaque sol in medio caeli
et non festinavit occumbere
spatio unius diei
non fuit ante et postea
tam longa dies
oboediente dno voci hominis
et pugnante pro israhel
Reversusq· est iosue cum omni
israhele in castra galgalae
fugerant enim quinque
reges et se absconderant
in spelunca urbis maceda
nuntiatumq· est iosue quod
inventi essent quinq· reges
latentes in spelunca maceda
qui praecepit sociis et ait
volvite saxa ingentia ad os
speluncae
et ponite viros industrios
qui clausos custodiant
vos autem nolite stare
sed persequimini hostes
et extremos quosque fugi
entium caedite
ne dimittatis eos urbium
suarum intrare praesidia
quos tradidit dns ds
in manus vestras
Caesis igitur adversariis
plaga magna et usq· ad inter
nicionem pene consumptis
hi qui israhelem effugere
potuerunt ingressi sunt
civitates munitas
Reversus que est omnis exer
citus ad iosue in maceda
ubi tunc erant castra
sani et integro numero
nullus que contra filios isrl
muttire ausus est
praecepitq· iosue dicens
aperite os speluncae et pro
ducite ad me quinque reges
qui in ea latitant
feceruntque ministri ut sibi
fuerat imperatum
et eduxerunt ad eum quinq·
reges de spelunca
regem hierusalem regem
hebron regem hierimoth
regem lachis regem eglon
cumq· educti essent ad eum
vocavit omnes viros isrl
et ait ad principes exercitus
qui secum erant
ite et ponite pedes super
colla regum istorum
qui cum perrexissent
et subiectorum pedibus
colla calcarent
rursum ait ad eos
nolite timere nec paveatis
confortamini et estote
robusti
sic enim faciet dns cunctis

hostibus uestris adversum quos dimicatis
percussitque iosue et interfecit eos atque suspendit super quinque stipites
fueruntque suspensi usque ad uesperum
cumque occumberet sol praecepit sociis ut deponerent eos de patibulis
qui depositos proiecerunt in speluncam in qua latuerant
et posuerunt super os eius saxa ingentia
quae permanent usque in praesens
Eodem die maceda quoque cepit iosue et percussit in ore gladii
regemque illius interfecit
et omnes habitatores eius
non dimisit in ea saltim paruas reliquias
fecitque regi maceda sicut fecerat regi hiericho
Transiuit cum omni israhel de maceda in lebna
et pugnabat contra eam
quam tradidit dominus cum rege suo in manu israhel
percusseruntque urbem in ore gladii et omnes habitatores eius
non dimiserunt in ea ullas reliquias
feceruntque regi lebna sicut fecerant regi hiericho
De lebna transiuit in lachis
et exercitu per gyrum disposito obpugnabat eam
tradiditque dominus lachis in manu israhel
et cepit eam die altero atque percussit in ore gladii
omnemque animam quae fuerat in ea sicut fecerat lebna
Eo tempore ascendit hiram rex gazer ut auxiliaretur lachis
quem percussit iosue cum omni populo eius usque ad internicionem
Transiuitque de lachis in eglon
et circumdedit atque expugnauit eam eadem die
percussitque in ore gladii omnes animas quae erant in ea
iuxta omnia quae fecerat lachis
Ascendit quoque cum omni israhel de eglon in hebron
et pugnauit contra eam
cepitque et percussit in ore gladii
regem quoque eius et omnia oppida regionis illius
uniuersas quae animas quae in ea fuerant commoratae
non reliquit in ea ullas reliquias
sicut fecerat eglon sic fecit et hebron
cuncta quae in ea repperit consumens gladio
Inde reuersus in dabir
cepit eam atque uastauit
regem quoque eius et omnia per circuitum oppida percussit in ore gladii
non dimisit in ea ullas reliquias
sicut fecerat hebron et lebna et regibus earum
sic fecit dabir et regi illius
Percussit itaque iosue omnem terram montanam et meridianam atque campestrem

et asedoth cum regib· suis
non dimisit in ea ullas reliquias
sed omne quod spirare pote
rat interfecit
sicut praeceperat dns ds isrl
a cadesbarne usque gazam
omnem terram gosen
usque gabaon
universos reges et regiones
eorum uno cepit impetu
atq· vastavit
dns enim ds israhel pugna
bat pro eo
reversusq· est cum omni
israhele ad locum castro
rum in galgala ·xi·
Quae cum audisset iabin
rex asor
misit ad iobab regem madon
et ad regem someron atque
ad regem acsaph
ad reges quoque aquilonis
qui habitabant in monta
nis et in planitie
contra meridiem chenereth
in campestrib· quoque et in
regionib· dor iuxta mare
chananaeum q· ab oriente
et occidente
et amorraeum atque hetheu
ac ferezaeum et iebuseu
in montanis
evaeum quoque qui habita
bat ad radices hermon
in terra maspha
egressi que sunt omnes
cum turmis suis
populus multus nimis
sicut harena quae est in lito
re maris
equi quoq· et currus inme
nsae multitudinis
conveneruntque omnes
reges isti in unum ad aquas
merom ut pugnarent
contra israhel
Dixit que dns ad iosue
ne timeas eos
cras enim hac eadem hora
ego tradam omnes istos
vulnerandos in conspec
tu israhel
equos eorum subnervabis
et currus igne combures
venit q· iosue et omnis
exercitus cum eo adversu
illos ad aquas merom subito
et inruerunt super eos
tradidit q· eos dns in manu
israhel
qui percusserunt eos
et persecuti sunt usq·
ad sidonem magnam
et aquas maserephoth
campum q· maspha qui est
ad orientalem illius parte
ita percussit omnes ut nul
las dimitteret ex eis
reliquias
fecit sicut praeceperat ei dns
equos eorum subnervavit
currusque conbusit
reversusque statim cepit
asor
et regem eius percussit gladio
asor enim antiquitus inter
omnia regna haec principa
tum tenebat
percussitque omnes animas
quae ibidem morabantur
non dimisit in ea ullas
reliquias
sed usq· ad internicionem
universa vastavit
ipsam quoque urbem percus
sit incendio
et omnes per circuitum
civitates reges que earum
cepit percussit atq· delevit
sicut praeceperat ei moses

famulus dni
absque urbibus quae erant
in collibus et in tumulis
sitae
ceteras succendit israhel
unam tantum asor munitis
simam flamma consumsit
Omnem quoque praedam istarum
urbium ac iumenta
diviserunt sibi filii israhel.
cunctis hominibus interfectis
sicut praeceperat dns mosi
servo suo
ita praecepit moses iosue
et ille universa complevit
non praeteriit de universis
mandatis nec unum quidem
verbum quod iusserat
dns mosi
Cepit itaque iosue omnem
terram montanam
et meridianam
Terramque gosen et plani
tiem et occidentalem
plagam
montemque israhel
et campestria eius
et partem montis quae
ascendit seir
usque baalgad per planitiem
libani subter montem
hermon
omnes reges eorum cepit
percussit occidit
multo tempore pugnavit
iosue contra reges istos
Non fuit civitas quae se
non traderet filiis israhel.
praeter eveum qui habita
bat in gabaon omnes bel
lando cepit
dni enim sententiae fuerat
ut indurarentur corda
eorum
et pugnarent contra israhel.
et caderent
et non mererentur ullam
clementiam ac perirent
sicut praeceperat dns mosi
In tempore illo venit iosue
et interfecit enacim
de montanis hebron
et dabir et anab
et de omni monte iuda et isrl.
urbes quae eorum delevit
non reliquit ullum de stir
pe enacim in terra
filiorum israhel.
absque civitatibus gaza et geth
et azoto in quibus solis
relicti sunt
Cepit ergo iosue omnem ter
ram sicut locutus est
dns ad mosen
et tradidit eam in possessio
nem filiis israhel
secundum partes et tribus suas
quievitque terra a proeliis
XII Hii sunt reges quos percus
serunt filii israhel
et possederunt terram
eorum trans iordanem
ad solis ortum
a torrente arnon usque
ad montem hermon
et omnem orientalem
plagam quae respicit
solitudinem
Seon rex amorraeorum
qui habitavit in esebon
dominatus est ab aroer
quae sita est super ripam
torrentis arnon
et mediae partis in valle
dimidiique galaad
usque ad torrentem iaboc
qui est terminus filiorum
ammon
et a solitudine usque ad
mare chenereth

contra orientem
et usque ad mare deserti
quod est mare salsissimum
ad orientalem plagam
per viam quae ducit bethsimoth
et ab australi parte quae sub
iacent asedoth phasga
terminus og regis basan
de reliquiis raphaim
qui habitavit in astharoth
et in edrai
et dominatus est in monte
hermon et in salecha
atque in universa basan
usque ad terminos gesuri
et machathi
et dimidiae partis galaad
terminos seon regis esebon
moses famulus dni et filii
israhel percusserunt eos
tradiditque terram eorum
moses in possessionem
rubenitis et gadditis et dimidiae
tribui manasse
Hii sunt reges terrae quos
percussit iosue et filii isrl
trans iordanem ad occidenta
lem plagam
a baalgad in campo libani
usque ad montem cuius
pars ascendit in seir
tradiditque eam iosue in pos
sessionem tribubus isrl
singulis partes suas
tam in montanis quam in
planis atque campestribus
in aseroth et solitudine
ac meridie
hettheus fuit et amorreus
chananeus et ferezeus
eveus et iebuseus
Rex hiericho unus
rex ahi quae est ex latere
bethel unus
rex hierusalem unus
rex hebron unus
rex hierimoth unus
rex lachis unus
rex eglon unus
rex gazer unus
rex dabir unus
rex gader unus
rex herma unus
rex hered unus
rex lebna unus
rex odollam unus
rex maceda unus
rex bethel unus
rex thaffua unus
rex afer unus
rex afec unus
rex saron unus
rex madon unus
rex asor unus
rex someron unus
rex achsaph unus
rex thenach unus
rex mageddo unus
rex cades unus
rex iachanaem chermeli unus
rex dor et provinciae dor unus
rex gentium galgal unus
rex thersa unus
omnes reges triginta et unus
VII Iosue senex provectaeque XIII
aetatis erat
dixitque dns ad eum
senuisti et longaevus es
terra quae latissima dere
licta est quae necdum
est sorte divisa
omnis videlicet galilaea
philisthim
et universa gesuri
a fluvio turbido qui inrigat
aegyptum
usque ad terminos accaron
contra aquilonem
terra chanaan quae in quinque
regulos philisthim dividitur

gazeos azotios ascalonitas
getheos et accaronitas
ad meridiem uero sunt euaei
omnis terra chanaan et maara
sidoniorum usque afeca
et terminos amorrei
eiusque confinia
Libani quoque regio contra
orientem
a baalgad sub monte hermon
donec ingrediaris emath
omnium qui habitant
in monte
a libano usque ad aquas masre
foth uniuersique sidonii
ego sum qui delebo eos
a facie filiorum israhel
ueniat ergo in parte heredi
tatis israhel sicut praece
pi tibi
et nunc diuide terram
in possessionem
nouem tribubus et dimidiae
tribui manasse
cum qua ruben et gad posse
derunt terram
quam tradidit eis moses
famulus dni
trans fluenta iordanis ad ori
entalem plagam
ab aroer quae sita est in ripa
torrentis arnon et in
uallis medio
uniuersaque campestria
medaba usque dibon
et cunctas ciuitates seon
regis amorrei qui regna
uit in esebon
usque ad terminos filiorum
ammon et galaad
ac terminum gesuri
et machathi
omnemque montem her
mon et uniuersam basan
usque saleca

omne regnum og in basan
qui regnauit in astharoth
et edraim
ipse fuit de reliquiis rafaim
percussitque eos moses
atque deleuit
noluerunt que disperdere
filii israhel gessuri et machatis
et habitauerunt in medio isrl
usque in praesentem diem
tribui autem leui non dedit
possessionem
sed sacrificia et uictimae
dni di israhel
ipsa est eius hereditas
sicut locutus est illi
Dedit ergo moses possessio
nem tribui filiorum ruben
iuxta cognationes suas
fuitque terminus eorum
ab aroer quae sita est in ripa
torrentis arnon
et in ualle eiusdem torren
tis media
uniuersam planitiem quae
ducit medaba et esebon
cunctosque uiculos earum
qui sunt in campestribus
dibon quoque et bamoth
baal et oppidum baalmaon
iessa et cedmoth
et mepheeth
cariathaim et sabama
et sarathasar in monte
conuallis
bethphogor et asedoth phasga
et bethiesimoth
omnes urbes campestres
uniuersaque regna seon
regis amorrei
qui regnauit in esebon
quem percussit moses
cum principibus madian
euaeum et recem et
et sur et ur et rabee

duces seon habitatores terrae
et balaam filium beor
ariolum occiderunt filii
israhel gladio cum ceteris
interfectis
factus que est terminus
filiorum ruben
iordanes fluuius
haec est possessio rubenita
rum per cognationes suas
urbium et uiculorum
Dedit q; moses tribui gad
et filiis eius per cognatio
nes suas possessionem
cuius haec diuisio est
terminus iazer et omnes
ciuitates galaad
dimidiam que partem terrae
filiorum ammon
usque adaroer quae est
contra rabba
et ab esebon usque ramoth
masphe et batanim
et manaim usque adtermi
nos dabir
in ualle quoque betharam
et bethnemra et soccoth
et saphon
reliquam partem regni
seon regis esebon
huius quoque iordanis finis
est usque ad extremam
partem maris chenereth
transiordanem ad orienta
lem plagam
haec est possessio filiorum
gad per familias suas
ciuitates et uillae earum
Dedit et dimidiae tribui
manasse filiis que eius
iuxta cognationes suas
possessionem
cuius hoc principium est
a manaim uniuersam q; basan
et cuncta regna og regis basan
omnes q; uicos iair qui sunt
in basan
sexaginta oppida et dimidiam
partem galaad
astharoth et edrai urbes
regni og in basan
filiis machir filii manasse
dimidiae parti filiorum
machir iuxta cognationes suas
hanc possessionem diuisit
moses in campestribus moab
transiordanem contra heri
cho ad orientalem plagam
Tribui autem leui non dedit
possessionem
quoniam dns ds israhel
ipse est possessio eius
ut locutus est illi
hoc est quod possederunt
filii israhel in terra chanaan
quam dederunt eis eleazar
sacerdos et iosue filius nun
et principes familiarum
per tribus israhel
sorte omnia diuidentes
sicut praeceperat dns
in manu mosi
nouem tribubus et dimidi
ae tribui
duabus enim tribubus
et dimidiae dederat moses
transiordanen possessione
absq; leuitis qui nihil terrae
acceperunt inter fra
tres suos
sed in eorum successerant locum
filii ioseph in duas diuisi
tribus manasse et efraim
nec acceperunt leuitae
aliam in terra partem
nisi urbes ad habitandum
et suburbana earum
ad alenda iumenta
et pecora sua
sicut praecepit dns mosi

ita fecerunt filii israhel
et diviserunt terram
Accesserunt itaque filii iuda
ad iosue in galgal
Locutusque est ad eum caleb
filius iephonne cenezeus
Nosti quid locutus sit dns
ad mosen hominem di
de me et te in cades barne
quadraginta annorum eram
quando me misit moses
famulus dni de cades barne
ut considerarem terram
nuntiavique ei quod mihi
verum videbatur
fratres autem mei qui ascen
derant mecum dissolve
runt cor populi
et nihilominus ego secutus
sum dnm dm meum
iuravitque moses in die
illo dicens
terra quam calcavit pes
tuus erit possessio tua
et filiorum tuorum
in aeternum
quia secutus es dnm dm meum
concessit ergo dns vitam
mihi sicut pollicitus est
usq; in praesentem diem
quadraginta et quinque
anni sunt ex quo locutus
est dns verbum istud
ad mosen
quando ambulabat isrl
per solitudinem
hodie LXXXV annorum sum
sic valens ut eo valebam
tempore quando ad explo
randum missus sum
illius in me temporis forti
tudo usque hodie per
severat
tam ad bellandum quam ad
gradiendum

da ergo mihi montem istum
quem pollicitus est dns
te quoque audiente
in quo enacim sunt et urbes
magnae atq; munitae
si forte sit dns mecum
et potuero delere eos
sicut promisit mihi
benedixitque ei iosue et tradi
dit hebron in possessione
atque ex eo fuit hebron
chaleb filio iephonne cenezeo
usq; in praesentem diem
quia secutus est dnm dm isrl
nomen hebron antea vocaba
tur cariatharbe
adam maximus ibi inter
enacim situs est
et terra cessavit a proeliis
Igitur sors filiorum iudae
per cognationes suas ista fuit
a termino edom desertum
sin contra meridiem
et usque ad extremam
partem australis plagae
initium eius a summitate
maris salsissimi et a lingua
eius quae respicit meridiem
egrediturque contra ascen
sum scorpionis et per
transit in sina
ascenditque in cades barne
et pervenit in esrom
ascendens addara et circu
iens caricaa
atq; inde pertransiens
in asemona et perveniens
ad torrentem aegypti
eruntque termini eius
mare magnum
hic erit finis meridianae plagae
ab oriente vero erit initium
mare salsissimum usque
ad extrema iordanis
et ea quae respiciunt aquilonem

a lingua maris usque ad eundem
iordanem et ab aquilone
ascenditque terminus
in bethagla
et transit ab aquilone
in bethbaraba
ascendens ad lapidem boem
filii ruben
et tendens usque ad termi
nos debera
de valle achor contra aquilo
nem respiciens galgala
quae est ex adverso ascensi
onis adommim ab austra
parte torrentis
transitque aquas quae vocan
tur fons solis
et erunt exitus eius ad fon
tem rogel
ascenditque per convallem
filii ennom ex latere iebu
saei ad meridiem
haec est hierusalem
et inde se erigens ad verticem
montis qui est contra
gehennom ad occidentem
in summitate vallis raphaim
contra aquilonem
pertransitque a vertice
montis usque ad fontem
aquae nepthoa
et pervenit usque ad vicos
montis ephron
inclinaturque in baala quae
est cariathiarim id est
urbs silvarum
et circuit de baala contra
occidentem usque ad
montem seir
transitque iuxta latus
montis iarim ad aquilonem
in cheslon
et descendit in bethsames
transitque in thamna
et pervenit contra aquilonem
partis accaron ex latere
inclinaturque sechrona
et transit montem baala
pervenitque in iebnehel
et maris magni contra occi
dentem fine concluditur
hii sunt termini filiorum
iuda per circuitum in cogna
tionibus suis
Chaleb vero filio iephonne
dedit partem in medio
filiorum iuda
sicut praeceperat ei dominus
cariatharbe patris enac
ipsa est hebron
delevitque ex ea chaleb
tres filios enach
sesai et ahiman et tholmai
de stirpe enach
atque inde conscendens venit
ad habitatores dabir
quae prius vocabatur cariath
sepher id est civitas
litterarum
dixitque chaleb
qui percusserit cariathsepher
et ceperit eam
dabo illi axam filiam meam
uxorem
cepitque eam othonihel
filius cenez frater
chaleb iunior
deditque ei axam filiam
suam uxorem
quae cum pergerent simul
suasit viro ut peteret
a patre suo agrum
suspiravitque ut sedebat
in asino
cui chaleb quid habes inquit
at illa respondit
da mihi benedictionem
terram australem et aren
tem dedisti mihi
iunge et inriguam

DEDITQUE EI CHALEB IRRIGUUM
SUPERIUS ET INFERIUS
HAEC EST POSSESSIO TRIB. FILIORUM
IUDA PER COGNATIONES SUAS
ERANTQ. CIUITATES AB EXTREMIS
PARTIB. FILIORUM IUDA IUXTA
TERMINOS EDOM A MERIDIE
CABSEHEL ET EDER ET IAGUR
ET CINA ET DIMONA ADADA
ET CEDES ET ASOR ET IETHNAM ZIPH
ET TELEM
BALOTH ET ASOR NOUA ET CARI
OTH HESROM HAEC EST
ASOR AMAM
SAMA ET MOLADA ET ASER
GADDA ET ESEMON
BETHFELET ET ASERSUAL ET BER
SABEE ET BAZIOTHIA BAALA
ET HIIM
ESEM ET ELTHOLAD EXIL
ET HARMA
SICELEG ET MEDEMENA
ET SENSENNA
LABAOTH ET SELIM ET AEN ET REMMON
OMNES CIUITATES XX ET NOUE
ET UILLAE EARUM
IN CAMPESTRIB. UERO ESTHAUL
ET SAREA ET ASENA ET ZANOE
ET AENGANNIM TAFFUA ET ENAIM
ET HIERIMOTH ADULLAM ET SOC
COTH ET AZECA ET SARAIM
ADITHAIM ET GEDERA ET GE
DERO THAIM
URBES QUATTUORDECIM
ET UILLAE EARUM
SANAN ET HADASA ET MAGDALGAD
DELEAN ET MESPHA ET IECTHEL
LACHIS ET BASCATH ET AGLON
CHEBBON ET LEEMAS ET
CHETHLIS ET GIDEROTH
BETHDAGON ET NAAMA
ET MACEDA
CIUITATES XVI ET UILLAE EARUM
LABANA ET AETHER ET ASAN
IEPHTHA ET ESNA ET NESIB
CEILA ET ACHZIB ET MARESA
CIUITATES NOUEM ET UILLAE EARUM
ACCARON CUM UICIS ET UILLULIS
SUIS AB ACCARON USQ. AD MARE
OMNIA QUAE UERGUNT AD AZO
TUM ET UICULOS EIUS
AZOTUS CUM UICIS ET UILLULIS SUIS
GAZA CUM UICIS ET UILLULIS SUIS
USQ. AD TORRENTEM AEGYPTI
MARE MAGNUM TERMINUS EIUS
ET IN MONTE SAMIR ET IETHER
ET SOCCOTH ET EDANNA
CHARATHSENNA HAEC EST DABIR
ANAB ET ISTEMO ET ANIM
GOSEN ET OLON ET GILO
CIUITATES XI ET UILLAE EARUM
ARAB ET RUMMA ET ESSAN IANUM
ET BETHTAFUA ET AFECA
AMATHA ET CHARIATHARBE HAEC
EST HEBRON ET SIOR
CIUITATES NOUEM ET UILLAE EARUM
MAON ET CHERMEL ET ZIF ET IOTA
IEZRAHEL ET IUCADAM ET ZANOE
ACCHAIM GABAA ET THAMNA
CIUITATES DECEM ET UILLAE EARUM
ALUL ET BETHSUR ET GEDOR
MARETH ET BETHANON
ET ELTHECEN
CIUITATES SEX ET UILLAE EARUM
CARIATHBAAL HAEC EST CHARIAT
HIARIM URBS SILUARUM ET
AREBBA CIUITATES DUAE
ET UILLAE EARUM
IN DESERTO BETHARABA ET MED
DIN ET SACHACHA
ET NEBSAN ET CIUITAS SALIS ET ENGADDI
CIUITATES SEX ET UILLAE EARUM
IEBUSAEUM HABITATOREM HIERUSA
LEM NON POTUERUNT FILII IUDA DELERE
HABITAUITQUE IEBUSAEUS CUM FILIIS
IUDA IN HIERUSALEM USQ.
IN PRAESENTEM DIEM
CECIDITQUE SORS FILIORUM
IOSEPH AB IORDANE CONTRA HIE
RICHO ET AQUAS EIUS AB ORIENTE

solitudo quae ascendit de hie
richo ad montana bethel et
egreditur de bethel luzam
transitq. terminum archiatharoth
et descendit ad occidentem
iuxta terminum iephleti
usq. ad terminos bethoron
inferioris et gazer
finiunturq. regiones eius
mari magno
possederuntq. filii ioseph
manasse et ephraim
et factus est terminus filio
rum ephraim per cognationes
suas et possessio eorum
contra orientem atharoth
addar usq. bethoron superiorem
egrediturq. confinia in mare
machmethath vero aquilo
nem respicit
et circuit terminos contra
orientem in thanathselo
et pertransit ab oriente ianoe
descenditq. de ianoe in atha
roth et naaratha
et pervenit in hiericho
et egreditur ad iordanem
de taffua
pertransitq. contra mare in
valle harundineti
suntq. egressus eius
in mare salsissimum
haec est possessio trib. ephrai
per familias suas
urbesq. separatae sunt filiis
ephraim in medio possessi
onis filiorum manasse
et villae earum
et non interfecerunt filii eph
raim chananeum qui habita
bat in gazer
habitavitq. chananeus in me
dio ephraim usq. in diem
hanc tributarius
cecidit autem sors tribui manasse

ipse est enim primogenitus
ioseph machir primogeni
tus manasse patri galaad
qui fuit vir pugnator
habuitq. possessionem galaad
et basan et reliquis filiorum
manasse iuxta familias suas
filiis abiezer et filiis helech
et filiis esrihel
et filiis sechem et filiis sep
her et filiis semida
isti filii manasse filii ioseph
mares per cognationes suas
salphaad vero filio epher
filii galaad filii machir
filii manasse
non erant filii sed solae filiae
quarum ista sunt nomina
maala et noa et egla et melcha
et thersa
veneruntq. in conspectu ele
azari sacerdotis et iosue
filii nun et principum dicentes
dñs praecepit per manum
mosi ut daretur nobis pos
sessio in medio fratrum
nostrorum
deditq. eis iuxta imperium
dñi possessionem in medio
fratrum patris earum
et ceciderunt funiculi
manasse decem
absq. terra galaad et basan
trans iordanem
filiae enim manasse posse
derunt hereditatem in
medio filiorum eius
terra autem galaad cecidit
in sortem filiorum manasse
qui reliqui erant
fuitq. terminus manasse
ab aser machmathath
quae respicit sychem
et egreditur ad dextram iuxta
habitatores fontis taffue

ETENIM IN SORTE MANASSE CECI
DERAT TERRA TAFFUAE
QUAE EST IUXTA TERMINOS
MANASSE FILIORUM EPHRAIM
DESCENDITQ. TERMINUS
UALLIS ARUNDINETI
IN MERIDIEM TORRENTIS CIUITA
TUM EPHRAIM QUAE IN MEDIO
SUNT URBIUM MANASSE
TERMINUS MANASSE AB AQUI
LONE TORRENTIS
ET EXITUS EIUS PERGIT AD MARE
ITA UT AB AUSTRO SIT POSSES
SIO EPHRAIM
ET AB AQUILONE MANASSE ET
UTRAMQ. CLAUDAT MARE
ET CONIUNGANTUR SIBI IN TRIBU
ASER AB AQUILONE
ET IN TRIBU ISSACHAR AB ORIENTE
FUITQ. HEREDITAS MANASSE
IN ISSACHAR ET IN ASSER
BETHSAN ET UICULIS EIUS ET
IEBLAAM CUM UILLULIS SUIS
ET HABITATORES DOR
CUM OPPIDIS SUIS
HABITATORES QUOQ. HENDOR
CUM UILLULIS SUIS
SIMILITERQ. HABITATORES THANACH
CUM UILLULIS SUIS
ET HABITATORES MAGEDDO
CUM UILLULIS SUIS
ET TERTIA PARS URBIS NOPHETH
NEC POTUERUNT FILII MANASSE
HAS SUBUERTERE CIUITATES
SED COEPIT CHANANAEUS HABI
TARE IN TERRA ISTA
POSTQUAM AUTEM CONUALU
ERUNT FILII ISRL
SUBIECERUNT CHANANAEOS
ET FECERUNT SIBI TRIBUTA
RIOS NEC INTERFECERUNT EOS
LOCUTIQ. SUNT FILII IOSEPH
AD IOSUE ATQ. DIXERUNT
QUARE DEDISTI MIHI POSSES
SIONEM SORTIS
ET FUNICULI UNIUS
CUM SIM TANTAE MULTITUDINIS
ET BENEDIXERIT MIHI DNS
AD QUOS IOSUE AIT
SI POPULUS MULTUS ES
ASCENDE IN SILUAM
ET SUCCIDE TIBI SPATIA IN TERRA
PHEREZEI ET RAFAIM
QUIA ANGUSTA EST TIBI POSSESSIO
MONTIS EPHRAIM
CUI RESPONDERUNT FILII IOSEPH
NON POTERIMUS AD MONTANA
CONSCENDERE
CUM FERREIS CURRIB. UTANTUR
CHANANEI QUI HABITANT IN CAM
PESTRIBUS
IN QUA SITAE SUNT BETHSAN
CUM UICULIS SUIS
ET IEZRAHEL MEDIAM
POSSIDENS UALLEM
DIXITQ. IOSUE AD DOMUM IOSEPH
EPHRAIM ET MANASSE
POPULUS MULTUS ES ET MAGNAE
FORTITUDINIS NON HABEBIS SOR
TEM UNAM SED TRANSIBIS AD MON
ET SUCCIDES TIBI ATQ. PURGABIS
AD HABITANDUM SPATIA
ET POTERIS ULTRA PROCEDERE
CUM SUBUERTERIS CHANANAEUM
QUEM DICIS FERREOS HABERE CUR
RUS ET ESSE FORTISSIMUM
XVIII CONGREGATIQ. SUNT OMNES
FILII ISRAHEL IN SILO IBIQ. FIXE
RUNT TABERNACULUM TESTIMONII
ET FUIT EIS TERRA SUBIECTA
REMANSERANT AUTEM FILIORUM
ISRL SEPTEM TRIB.
QUAE NECDUM ACCEPERANT
POSSESSIONES SUAS
AD QUOS IOSUE AIT USQUEQUO
MARCETIS IGNAUIA
ET NON INTRATIS AD POSSIDENDAM
TERRAM QUAM DNS DS PATRUM
UESTRORUM DEDIT UOBIS
ELIGITE DE SINGULIS TRIBUB. TERNOS
UIROS

ut mittam eos et pergant
atq. circumeant terram
et describant eam iuxta nume
rum uniuscuiusq. multitudinis
referantq. ad me quod descrip
serint. Diuidite uobis ter
ram in septem partes
iudas sit in terminis suis
ab australi plaga
et domus ioseph ab aquilone
mediam inter hos terram in
septem partes describite
et huc uenietis ad me
ut coram dno do uestro mittā
uobis sortem quia non est
inter uos sors leuitarum
sed sacerdotium dns est
eorum hereditas
Gad autem et ruben et dimidia
trib. manasse iam accepe
rant possessiones suas trans
iordanem ad orientalem plagā
quas dedit eis moses famulus dni
cumq. surrexissent uiri ut per
gerent ad describendam terrā
praecepit eis iosue dicens
circuite terram et describite
eam ac reuertimini ad me
ut hic coram dno in silo
mittam uobis sortem
itaq. perrexerunt et lustran
tes eam in septem partes di
serunt scribentes in uolumine
Reuersiq. sunt ad iosue in castra
silo qui misit sortes coram
dno in silo
diuisitq. terram filiis isrl.
in septem partes
et ascendit sors prima filiorū
beniamin per familias suas
et possederunt terram inter
filios iuda et filios ioseph
fuitq. terminus eorum contra
aquilonem a iordane
pergens iuxta latus hiericho
septentrionalis plagae
et inde contra occidentem
ad montana conscendens
et perueniens in solitudinem
bethauen atq. pertransiens
iuxta luzam ad meridiem
ipsa est bethel
descenditq. in atharoth addar
in montem qui est ad meridie
bethoron inferioris
et inclinatur circuiens contra
mare et ad meridie montis
qui respicit bethoron
contra africum
suntq. exitus eius in cariath
baal quae uocatur cariathiarim
urbem filiorum iuda
haec est plaga contra mare
et ad occidentem
a meridie autem ex parte cari
athiarim egreditur terminus
contra mare
et peruenit usq. ad fontem
aquarum nepthoa
descenditq. in partem montis
qui respicit uallem filio
rum ennom
et est contra septentriona
lem plagam in extrema par
te uallis rafaim
descenditq. in gehennom id est
uallis ennom iuxta latus
iebusaei ad austrum
et peruenit ad fontem rogel
transiens ad aquilonem et egre
diens ad ensemes id est fon
tem solis
et pertransit usq. ad tumu
los qui sunt e regione
ascensus adommim
descenditq. ad aben boen id est
lapidem boen filii ruben
et pertransit ex latere
aquilonis ad campestria
descenditq. in planitiem

et praetergreditur contra
aquilonem Bethagla
suntque exitus eius contra
linguam maris salsissimi
ab aquilone
in fine Iordanis ad australem
plagam qui est terminus
illius ab oriente
Haec est possessio filiorum
Beniamin per terminos suos
in circuitu et familias suas
Fueruntque civitates eius Hie
richo et Bethagla et vallis Casis
Betharaba et Samaraim et
Bethel et Avim et Aphara
et Ophera
villa Emona et Ophni et Gabee
civitates XII et villae earum
Gabaon et Rama et Beroth
et Mespheth
Caphera et Ammosa et Recem
Iarphel et Tharala et Sela
et Eleph et Iebus quae est
Hierusalem et Gabaath
et Cariath
civitates XIIII et villae earum
fiunt omnes civitates XXVI
Haec est possessio filiorum
Beniamin iuxta familias suas
XVIIII Egressa est sors secunda
filiorum Simeon per
cognationes suas
fuitque hereditas eorum in
medio possessionis
filiorum Iuda
Bersabee et Sabee et Molada
et Asersua Balam et Asem
et Hel Tholath
Bethul Arma et Sicelec
et Bethmar Chaboth
Asersua et Bethlabaoth
et Sa roen
civita tes tredecim
et villae earum
Ahin et Remmon et Athar

et Asan
civitates quattuor et villae
earum omnes viculi per cir
cuitum urbium istarum
usque ad Baalath Beramet con
tra australem plagam
Haec est hereditas filiorum
Simeon iuxta cognationes suas
in funiculo et possessione
filiorum Iuda quia maior erat
et idcirco possederunt
filii Simeon in medio here
ditatis eorum
Ceciditque sors tertia
filiorum Zabulon per cog
nationes suas
et factus est terminus pos
sessionis eorum usque Sarith
ascenditque de mari et de Me
dala ac pervenit in Debba
seth usque ad torrentem
qui est contra Iecnam
et revertitur de Sarith con
tra orientem in fines
Ceseleth et Thabor
et egreditur ad Dabereth
ascenditque contra Iafie
et inde pertransit ad orien
talem plagam Gethhepher
et Tacasin
et egreditur in Remmon
Amphar et Noa
et circuit ad aquilonem et
Nathon suntque egressus
eius valles Iepthahel
et Cathet et Naalol et
Semron et Iedala et Bethleem
civitates XII et villae earum
haec est hereditas tribus
filiorum Zabulon per cognatio
nes suas urbes et viculi earum
Isachar egressa est sors quarta
per cognationes suas fuitque
eius hereditas
Saloth, Iezahel et Sunam

et sunem et afaraim
seon et anaharath et rabbith
et cesion abes et rameth
et engannim et enadda
et bethfeses
et pervenit terminus usque
thabor et sesima et beth
sames eruntque exitus
eius iordanes
civitates xvi et villae earum
haec est possessio filiorum
issachar per cognationes
suas urbes et villae earum
Cecidit sors quinta trib filiorum
aser per cognationes suas
fuitque terminus eorum
alchath et coli et beten et axaf
et elmelech et amaad et messal
et pervenit usque ad carmelum
maris et sior labanath
ac revertitur contra occi
dentem bethdagon
et pertransit usque zabulon
et vallem iepthahel contra
aquilonem in bethemech
et nehiel
egrediturque ad laevam chabul
et achran et rooboth et amon
et cane usque sidonem magnam
revertiturque in horma usque
ad civitatem munitissimam
tyrum et usque osa
eruntque exitus eius in mare
de funiculo aczibi et amma
et afec et roob
civitates xxii et villae earum
haec est possessio filiorum
aser per cognationes suas
urbes et viculi earum
Filiorum nepthalim sexta pars
cecidit per familias suas
et coepit terminus
deleb et helon
isanim et adami
quae est neceb et iebnahel
usque lecum
et egressus eorum usque ad ior
danem revertiturque termi
nus contra occidentem
in azanoth thabor
atque inde egreditur in ucoca
et pertransit in zabulon
contra meridiem
et in aser contra occidentem
et in iuda ad iordanem
contra ortum solis
civitates munitissimae
asedim ser et amathet reccath
ceneret h et edema et arama
asor et cedes et edrai
nasor et ieron et magdalel
horem et bethanath et bethsemes
civitates decem et novem
et villae earum
Haec est possessio tribus filiorum
nepthali per cognationes suas
urbes et villae earum
Tribui filiorum dan per familias
suas egressa est sors septima
et fuit terminus possessionis eius
saraa et esthaol et hirsemes
id est civitas solis
selebin et aialon et iethala
helon et themna et acron
helthecen et gebthon et balath
iud et bane barach et gethremmon
atque hiercon et arecon cum ter
mino qui respicit ioppen
et ipso fine concluditur
ascenderuntque filii dan et pug
naverunt contra lesem
ceperuntque eam et percusse
runt in ore gladii
ac possederunt et habitave
runt in ea
vocantes nomen eius lesem dan
ex nomine dan patris sui
haec est possessio trib filiorum

dan per cognationes suas
urbes et viculi earum
cumq. conplesset terram sorte
dividere singulis per
tribus suas
dederunt filii isrl possessi
onem iosue filio nun in
medio sui
iuxta praeceptum dni urbem
quam postulavit
thamnath sare in monte ephraim
et aedificavit civitatem
habitavitq. in ea
hae sunt possessiones quas
sorte diviserunt
eleazar sacerdos iosue
filius nun
et principes familiarum ac
tribuum filiorum isrl
in silo coram dno ad ostium
tabernaculi testimonii
partitiq. sunt terram
cxlv Et locutus est dns ad iosue
dicens loquere filiis isrl
et dices eis
separate urbes fugitivorum
de quib. locutus sum ad
vos per manum mosi
ut confugiat ad eas quicumq.
animam percusserit nescius
ut possit evadere iram proxi
mi qui ultor est sanguinis
cum ad unam harum confugerit
civitatum
stabitq. ante portam civitatis
et loquetur senioribus urbis
illius ea quae se conprobent
innocentem
sicq. suscipient eum et dabunt
ei locum ad habitandum
cumq. ultor sanguinis eum
fuerit persecutus non
tradent in manu eius
quia ignorans percussit proximum
eius
nec ante biduum triduum ve
eius probatur inimicus
habitabit in civitate illa donec
stet ante iudicium causam
reddens facti sui
et moriatur sacerdos magnus
qui fuerit in illo tempore
tunc revertetur homicida
et ingredietur civitatem
et domum suam de qua fugerat
decreveruntq. cedes in galilaea
montis nepthali
et sychem in monte ephraim
et cariatharbe ipsa est hebron
in monte iuda
et trans iordanem contra orien
talem plagam hiericho
statuerunt bosor quae sita est
in campestri solitudine
de tribu ruben
et ramoth in galaad de tribu
gad et gaulon in basan
de tribu manasse
hae civitates constitutae
sunt cunctis filiis isrl
et advenis qui habitabant inter eos
ut fugeret ad eas qui animam
nescius percussisset
et non moreretur in manu pro
ximi effusum sanguinem
vindicare cupientis
donec staret ante populum
expositurus causam suam
cxlvi Accesseruntq. principes fami
liarum levi ad eleazarum sacer
dotem et iosue filium nun
et ad duces cognationum per
singulas trib. filiorum isrl
locutiq. sunt ad eos in silo
terrae chanaan atq. dixerunt
dns praecepit per manum mosi
ut darentur nobis urbes
ad habitandum
et suburbana earum ad alenda
iumenta

dederuntq(ue) filii israhel
de possessionib(us) suis
iuxta imperium d(omi)ni
civitates et suburbana earum
egressaq(ue) est sors in familiam
caath filiorum aaron sacerdotis
de tribub(us) iuda et simeon et
beniamin civitates tredecim
et reliquis filiorum caath id est
levitis qui super fuerant
de tribub(us) ephraim et dan et
dimidia tribu manasse
civitates decem
porro filiis gerson egressa est
sors ut acciperent de tribub(us)
issachar et aser et nepthalim
dimidiaq(ue) tribu manasse in basan
civitates numero tredecim
et filiis merari per cognationes suas
de tribub(us) ruben et gad et zabu
lon urbes duodecim
dederuntq(ue) filii isr(ahe)l levitis civi
tates et suburbana earum
sicut praecepit d(omi)n(u)s per manum
mosi singulis sorte tribuentes
de tribub(us) filiorum iuda et simeon
dedit iosue civitates quarum
ista sunt nomina
filiis aaron per familias caath
levitici generis
prima enim sors illis egressa est
cariatharbe patris enach quae
vocatur hebron in monte iuda
et suburbana eius per circuitu(m)
agros vero et villas eius dede
rat chaleb filio iepphone
ad possidendum
dedit ergo filiis aaron sacerdotis
hebron confugii civitatem
ac suburbana eius
et lebna cum suburbanis suis
et iethether et isthemo et helon
dabir et ain et iethan
et beth semes

cum suburbanis suis civita
tes novem
de tribub(us) ut dictum est duab(us)
de tribu autem filiorum beniamin
gabaon et gabee et anatoth
et almon
cum suburbanis suis civitates iiii
omnes simul civitates filiorum
aaron sacerdotum tredecim
cum suburbanis suis
reliquis vero per familias fili
orum caath levitici generis
haec est data possessio
de tribu ephraim urbes confugii
sichem cum suburbanis suis
in monte ephraim
et gazer et cibsaim et bethoron
cum suburbanis suis civi
tates quattuor
de tribu quoq(ue) dan
elthece et gabathon et
aialon et gethremmon
cum suburbanis suis
civitates quattuor
porro de dimidia tribu manasse
thanach et gethremmon cum
suburbanis suis civitates duae
omnes civitates decem et
suburbana earum datae sunt
filiis caath inferioris gradus
filiis quoq(ue) gerson levitici
generis
dedit de dimidia tribu manasse
confugii civitatem gaulon
in basan et bosram cum subur
banis suis civitates duas
porro de tribu issachar cesion
et daberath et iaramoth et en
gannim cum suburbanis suis
civitates quattuor
de tribu autem aser masal
et abdon et abchronon
et alachoth et roob
cum suburbanis suis civitates quat
tuor

DE TRIBU QUOQ. NEPTHALI CIUITATE
CONFUGII CEDES IN GALILEA
ET AMMOTHDOR ET CARTHAN
CUM SUBURBANIS SUIS CIUI
TATES TRES
OMNES URBES FAMILIARUM GER
SON TREDECIM CUM SUBUR
BANIS SUIS
FILIIS AUTEM MERARI LEUITIS IN
FERIORIS GRADUS PER FAMILI
AS SUAS DATA EST DE TRIBU ZABULON
IECHENAM ET CHARTHA
ET DAMNA ET NAALOL
CIUITATES QUATTUOR CUM SUBUR
BANIS SUIS
ET DE TRIBU GAD CIUITATES CON
FUGII RAMOTH IN GALAAD
ET MANAIM ET ESEBON ET IAZER
CIUITATES QUATTUOR CUM SUBUR
BANIS SUIS OMNES URBES FILIO
RUM MERARI PER FAMILIAS SUAS
ET COGNATIONES SUAS DUODECIM
ITAQ. UNIUERSAE CIUITATES LEUI
TARUM IN MEDIO POSSESSIO
NIS FILIORUM ISRAHEL
FUERUNT XLVIII CUM SUBUR
BANIS SUIS SINGULAE PER FAMI
LIAS DISTRIBUTAE
DEDITQ. DNS ISRAHELI OMNEM
TERRAM QUAM TRADITURUM
SE PATRIB. EORUM IURAUERAT
ET POSSEDERUNT ILLAM ATQ. HABI
TAUERUNT IN EA
DATAQ. EST AB EO PAX IN OMNES
PER CIRCUITUM NATIONES
NULLUS EIS HOSTIUM
RESISTERE AUSUS EST
SED CUNCTI IN EORUM DICIONEM
REDACTI SUNT
NE UNUM QUIDEM UERBUM
QUOD ILLIS PRESTATURUM
SE ESSE PROMISERAT
IRRITUM FUIT
SED REB. EXPLETA SUNT OMNIA

EODEM TEMPORE UOCAUIT IOSUE
RUBENITAS ET GADDITAS ET DIMI
DIAM TRIBUM MANASSE DIXITQ.
AD EOS
FECISTIS OMNIA QUAE UOBIS
PRAECEPIT MOSES FAMULUS
DNI MIHI QUOQ. IN OMNIB. OBOEDISTIS
NEC RELIQUISTIS FRATRES UES
TROS LONGO TEMPORE USQ.
IN PRAESENTEM DIEM
CUSTODIENTES IMPERIUM
DNI DI UESTRI
QUIA IGITUR DEDIT DNS DS UESTER
FRATRIB. UESTRIS QUIETEM
ET PACEM SICUT POLLICITUS EST
REUERTIMINI ET ITE IN TABERNA
CULA UESTRA
ET IN TERRAM POSSESSIONIS QUAM
TRADIDIT UOBIS MOSES FAMU
LUS DNI TRANS IORDANEM
ITA DUMTAXAT UT CUSTODIATIS
AT TENTE ET OPERE CONPLEATIS
MANDATUM ET LEGEM QUAM
PRAECEPIT UOBIS MOSES
SERUUS DNI
UT DILIGATIS DNM DM UESTRUM
ET AMBULETIS IN OMNIB. UIIS EIUS
ET OBSERUETIS MANDATA ILLIUS
ADHEREATISQ. EI AC SERUIATIS
IN OMNI CORDE ET IN OMNI ANIMA
UESTRA BENEDIXITQ. EIS
IOSUE AC DIMISIT EOS
QUI REUERSI SUNT IN TABERNACULA SUA
TRIBUI AUTEM MANASSE MEDIAE
POSSESSIONEM MOSES
DEDERAT IN BASAN
ET IDCIRCO MEDIAE QUAE SUPER
FUIT DEDIT IOSUE SORTEM IN
TER CETEROS FRATRES SUOS
TRANS IORDANEM AD OCCIDENTA
LEM EIUS PLAGAM
CUMQ. DIMITTERET EOS IN TABER
NACULA SUA ET BENEDIXISSET
ILLIS DIXIT AD EOS

IN MULTA SUBSTANTIA ATQ· DIUI
TIIS REUERTIMINI AD SEDES
UESTRAS
CUM ARGENTO ET AURO AERE
AC FERRO ET UESTE MULTIPLICI
DIUIDITE PRAEDAS HOSTIUM
CUM FRATRIB· UESTRIS
REUERSIQ· SUNT ET ABIERUNT
FILII RUBEN ET FILII GAD ET
DIMIDIAE TRIB· MANASSE
A FILIIS ISRAHEL
DE SILO QUAE SITA EST IN CHANAAN
UT INTRARENT GALAAD TERRAM
POSSESSIONIS SUAE
QUAM OBTINUERUNT IUXTA IMPE
RIUM DNI IN MANU MOSI
CUMQ· UENISSENT AD TUMULOS
IORDANIS IN TERRA CHANAAN
AEDIFICAUERUNT IUXTA IORDANE
ALTARE INFINITAE MAGNITUDINIS
QUOD CUM AUDISSENT FILII ISRL
ET AD EOS CERTI NUNTII
DETULISSENT
AEDIFICASSE FILIOS RUBEN ET GAD
ET DIMIDIAE TRIB· MANASSE ALTARE
IN TERRA CHANAAN SUPER IORDANIS
TUMULOS CONTRA FILIOS ISRL
CONUENERUNT OMNES IN SILO
UT ASCENDERENT ET DIMICA
RENT CONTRA EOS
ET INTERIM MISERUNT AD ILLOS
IN TERRA GALAAD FINEES FILIUM
ELEAZAR SACERDOTEM
ET DECEM PRINCIPES CUM EO
SINGULOS DE TRIBUBUS SINGULIS
QUI UENERUNT AD FILIOS RUBEN
ET GAD ET DIMIDIAE TRIB· MANAS
SE IN TERRAM GALAAD
DIXERUNTQ· AD EOS
HAEC MANDAT OMNIS POPULUS DNI
QUAE EST ISTA TRANSGRESSIO
CUR RELIQUISTIS DNM DM ISRL
AEDIFICANTES ALTARE SACRILEGUM
ET A CULTU ILLIUS RECEDENTES

AN PARUM UOBIS EST QUOD PEC
CASTIS IN BEL PHEGOR
ET USQ· IN PRAESENTEM DIEM
MACULA HUIUS SCELERIS
IN NOBIS PERMANET
MULTIQ· DE POPULO CORRUERUNT
ET UOS HODIE DERELIQUISTIS DNM
ET CRAS IN UNIUERSUM ISRL
EIUS IRA DESAEUIET
QUOD SI PUTATIS INMUNDAM ESSE
TERRAM POSSESSIONIS UESTRAE
TRANSITE IN TERRAM IN QUA TABERNA
CULUM DNI EST
ET HABITATE INTER NOS
TANTUM UT A DNO ET A NOSTRO CON
SORTIO NON RECEDATIS
AEDIFICATO ALTARI PRAETER ALTARE
DNI DEI NOSTRI
NONNE ACHAN FILIUS ZARE PRAETERIIT
MANDATUM DNI
ET SUPER OMNEM POPULUM ISRL
IRA EIUS INCUBUIT
ET ILLE ERAT UNUS HOMO
ATQ· UTINAM SOLUS PERISSET
IN SCELERE SUO
RESPONDERUNTQ· FILII RUBEN ET GAD
ET DIMIDIAE TRIB· MANASSE
PRINCIPIBUS LEGATIONIS ISRL
FORTISSIMUS DS DNS FORTISSIMUS
DS DNS IPSE NOUIT
ET ISRL SIMUL INTELLEGET
SI PRAEUARICATIONIS ANIMO HOC
ALTARE CONSTRUXIMUS
NON CUSTODIAT NOS SED PUNIAT
IN PRAESENTI
ET SI EA MENTE FECIMUS UT HOLO
CAUSTA ET SACRIFICIUM ET PACI
FICAS UICTIMAS SUPER EO INPO
NEREMUS
IPSE QUAERAT ET IUDICET
ET NON EA MAGIS COGITATIONE AT
QUE TRACTATU UT DICEREMUS
CRAS DICENT FILII UESTRI FILIIS NOSTRIS
QUID UOBIS ET DNO DO ISRL

Terminum posuit dñs inter
nos et uos o filii ruben et
filii gad iordanem fluuium
et idcirco partem non habetis
in dño et per hanc occasi
onem auertent filii uestri
filios nostros a timore dñi
putauimus itaq; melius esse
et extruximus nobis altare
non in holocausta neq; ad uicti
mas offerendas
sed in testimonium inter nos
et uos
et subolem nostram uestram
q; progeniem
ut seruiamus dño dō nostro
et nostri iuris sit offerre
holocausta et uictimas
et pacificas hostias
et nequaquam dicant cras
filii uestri filiis nostris
non est uobis pars in dño
quod si uoluerint dicere respon
debunt eis ecce altare dñi
quod fecerunt patres nostri
non in holocausta neq; in sacri
ficium sed in testimonium
uestrum ac nostrum
absit a nobis hoc scelus
ut recedamus a dño et eius uesti
gia relinquamus
extructo altari ad holocausta
et sacrificia et uictimas offe
rendas praeter altare dñi dī nostri
quod extructum est ante taberna
culum eius. quod audientes finees
sacerdos et principes legati
onis isrl qui erant cum eo placati
et uerba filiorum ruben et gad
et dimidiae tribus manasse
libentissime susceperunt
dixitq; finees filius eleazari sacer
dos ad eos nunc scimus quod nobis
cum sit dñs quoniam alieni estis a praeuari
catione hac

et liberastis filios isrl de manu dñi
reuersusq; est cum principibus a filiis
ruben et gad de terra galaad finiū
chanaan ad filios isrl et retulit eis
placuitq; sermo cunctis audientib;
et laudauerunt dm̄ filii isrl
et nequaquam ultra dixerunt ut as
cenderent ad eos atq; pugnarent
et delerent terram possessionis eorū
uocaueruntq; filii ruben et gad
altare quod extruxerant
testimonium nostrum quod dñs
ipse est dś
Euoluto autem multo tempore
postquam pacem dñs dederat isrl
subiectis in circuitu nationibus uniuersis
et iosue iam longaeuo et perseni
lis aetatis
uocauit iosue omnem isrl et
maiores natu et principes ac
duces et magistros dixitq; ad eos
ego senui et progressioris aetatis sum
uosq; cernitis omnia quae fece
rit dñs dś uester cunctis per
circuitum nationib;
quomodo pro uobis ipse pugnauerit
et nunc quia uobis sorte diui
sit omnem terram
ab orientali parte iordanis usq;
ad mare magnum multaeq;
adhuc supersunt nationes
dñs dś uester disperdet eas et
auferet a facie uestra
et possidebitis terram sicut
uobis pollicitus est tantum
confortamini et estote solliciti
ut custodiatis cuncta quae scrip
ta sunt in uolumine legis mosi
et non declinetis ab eis neq; ad
dexteram neq; ad sinistram
ne postquam intraueritis ad gen
tes quae inter uos futurae sunt
iuretis in nomine deorum earū
et seruiatis eis et adoretis illos

sed adheretis dno do uestro
quod fecistis usq. ad diem hanc
et tunc auferet dns in conspectu
uestro gentes magnas et robus
tissimas et nullus uobis resis
tere poterit. unus e uobis per
sequetur hostium mille uiros
quia dns ds uester pro uobis ipse
pugnauit sicut pollicitus est
hoc tantum diligentissime praecauete
ut diligatis dnm dm uestrum
quod si uolueritis gentium harum
quae inter uos habitant erroribus
adherere et cum eis miscere conu
bia atq. amicitias copulare
iam nunc scitote quod dns ds uester
non eas deleat ante faciem uestram
sed sint uobis in foueam ad laqueum
et offendiculum ex latere uestro
et sudes in oculis uestris
donec uos auferat atq. disperdat
de terra hac optima quam tra
didit uobis. en ego hodie in
gredior uiam uniuersae terrae
et toto animo cognoscetis
quod de omnib. uerbis quae se dns
praestaturum nobis esse polli
citus est unum non praete
rierit incassum
sicut ergo impleuit opere quod
promisit et prospera cuncta
uenerunt. sic adducet super
uos quicquid malorum commi
natus est donec uos auferat
atq. disperdat
de terra hac optima quam tradidit uobis
si quod praeterieritis pactum
dni dei uestri quod pepigit uobiscum
et seruieritis diis alienis et ado
raueritis eos cito atq. uelociter
consurget in uos furor dni
et auferemini de terra hac optima
quam tradidit uobis. congrega
uitq. iosue omnes trib. isrl

in sychem. et uocauit maiores natu
ac principes et iudices et magistros
steteruntq. in conspectu dni
et ad populum sic locutus est
haec dicit dns ds isrl. trans fluuiū
habitauerunt patres uestri ab initio
thare pater abraham et nachor
seruieruntq. diis alienis
tuli ergo patrem uestrum abraham
de mesopotamiae finibus
et adduxi eum in terram chanaan
multiplicauiq. semen eius et dedi ei isaac
illiq. rursum dedi iacob et esau
e quibus esau dedi montem seir ad possi
dendum. iacob uero et filii eius
descenderunt in aegyptum
misiq. mosen et aaron et percussit
aegyptum multis signis
atq. portentis
eduxiq. uos et patres uestros
de aegypto et uenistis ad mare
persecutiq. sunt aegyptii patres
uestros cum curribus et equitatu
usq. ad mare rubrum
clamauerunt autem ad dnm filii isrl
qui posuit tenebras inter uos et ae
gyptios. et adduxit super illos
mare et operuit eos. uiderunt ocu
li uestri quae in aegypto fecerim
et habitastis in solitudine multo tempore
et introduxi uos ad terram amorrei
qui habitabat trans iordanem
cumq. pugnarent contra uos tradi
di eos in manus uestras
et possedistis terram eorum
atq. interfecistis illos
surrexit autem balac filius sep
phor rex moab et pugnauit contra
isrlem. misitq. et uocauit balaam
filium beor ut malediceret uobis
et ille noluit audire. sed e contra
rio per illum benedixi uobis
et liberaui uos de manu eius
transistisq. iordanem et uenistis ad
hiericho

PUGNAVERUNTQ(UE) CONTRA VOS VIRI CIVITA
TIS EIUS AMORREUS ET FEREZEUS
ET CHANANEUS ET HETTHEUS ET GER
GESEUS ET EVEUS ET IEBUSEUS
ET TRADIDI ILLOS IN MANUS VESTRAS
MISIQ(UE) ANTE VOS CRABRONES ET EIECI
EOS DE LOCIS SUIS DUOS REGES AMOR
RAEORUM NON IN GLADIO NEC IN ARCU TUO
DEDIQ(UE) VOBIS TERRAM IN QUA NON LABO
RASTIS ET URBES QUAS NON AEDIFI
CASTIS UT HABITARETIS IN EIS
VINEAS ET OLIVETA QUAE NON PLANTASTIS
NUNC ERGO TIMETE DNM ET SERVITE EI
PERFECTO CORDE ATQ(UE) VERISSIMO
ET AUFERTE DEOS QUIBUS SERVIERUNT
PATRES VESTRI IN MESOPOTAMIA
ET IN AEGYPTO AC SERVITE DNO
SIN AUTEM MALUM VOBIS VIDETUR
UT DNO SERVIATIS OPTIO VOBIS
DATUR ELIGITE HODIE QUOD PLACET
CUI POTISSIMUM SERVIRE DEBEATIS
UTRUM DIIS QUIBUS SERVIERUNT PATRES
VESTRI IN MESOPOTAMIA AN DIIS AMOR
RAEORUM IN QUORUM TERRA HABITATIS
EGO AUTEM ET DOMUS MEA SERVIEMUS DNO
RESPONDITQ(UE) POPULUS ET AIT
ABSIT A NOBIS UT RELINQUAMUS DNM
ET SERVIAMUS DIIS ALIENIS
DNS DS NOSTER IPSE EDUXIT NOS ET PA
TRES NOSTROS DE TERRA AEGYPTI
DE DOMO SERVITUTIS
FECITQ(UE) VIDENTIB(US) NOBIS SIGNA INGENTIA
ET CUSTODIVIT NOS IN OMNI VIA PER
QUAM AMBULAVIMUS ET IN CUNCTIS
POPULIS PER QUOS TRANSIVIMUS
ET EIECIT UNIVERSAS GENTES
AMORREUM HABITATOREM TERRAE
QUAM NOS INTRAVIMUS
SERVIEMUS IGITUR DNO QUIA IPSE EST
DNS DS NOSTER · DIXITQ(UE) IOSUE AD POPU
LUM NON POTERITIS SERVIRE DNO
DS ENIM SANCTUS ET FORTIS AEMULATOR EST
NEC IGNOSCET SCELERIB(US) VESTRIS
ATQ(UE) PECCATIS SI DIMISERITIS DNM

ET SERVIERITIS DIIS ALIENIS
CONVERTET SE ET AFFLIGET VOS ATQ(UE)
SUBVERTET POSTQUAM VOBIS PRAE
STITERIT BONA · DIXITQ(UE) POPULUS AD IOSUE
NEQUAQUAM ITA UT LOQUERIS ERIT SED DNO
SERVIEMUS ET IOSUE AD POPULU(M)
TESTES INQUIT VOS ESTIS QUIA IPSI
ELEGERITIS VOBIS DNM UT SERVIATIS EI
RESPONDERUNTQ(UE) TESTES · NUNC ERGO AIT
AUFERTE DEOS ALIENOS DE MEDIO VESTRI
ET INCLINATE CORDA VESTRA AD DNM DM
ISRL · DIXITQ(UE) POPULUS AD IOSUE
DNO DO NOSTRO SERVIEMUS OBOEDI
ENTES PRAECEPTIS EIUS
PERCUSSIT ERGO IOSUE IN DIE ILLO FOEDUS
ET PROPOSUIT POPULO PRAECEPTA
ATQ(UE) IUDICIA IN SYCHEM · SCRIPSITQ(UE)
OMNIA VERBA HAEC IN VOLUMINE LEGIS DNI
ET TULIT LAPIDEM PERGRANDEM POSU
ITQ(UE) EUM SUBTER QUERCUM QUAE
ERAT IN SANCTUARIO DNI ET DIXIT AD OMNE(M)
POPULUM · EN LAPIS ISTE ERIT VOBIS
IN TESTIMONIUM QUOD AUDIERIT
OMNIA VERBA DNI QUAE LOCUTUS EST
VOBIS NE FORTE POSTEA NEGARE
VELITIS ET MENTIRI DNO DO VESTRO
DIMISITQ(UE) POPULUM SINGULOS IN POS
SESSIONEM SUAM · ET POST HAEC
MORTUUS EST IOSUE FILIUS NUN
SERVUS DNI CX ANNORUM
SEPELIERUNTQ(UE) EUM IN TERMINIS POS
SESSIONIS SUAE IN THAMNATHSARE
QUAE SITA EST IN MONTE EPHRAIM
A SEPTENTRIONALI PARTE MONTIS GAAS
SERVIVITQ(UE) ISRL DNO CUNCTIS DIEB(US) IOSUE
ET SENIORUM QUI LONGO VIXERUNT TEM
PORE POST IOSUE ET QUI NOVERANT
OMNIA OPERA DNI QUAE FECERAT IN ISRL
OSSA QUOQ(UE) IOSEPH QUAE TULERANT FILII ISRL
DE AEGYPTO SEPELIERUNT IN SYCHEM IN PARTE
AGRI QUEM EMERAT IACOB A FILIIS EMOR PATRIS
SYCHEM C NOVELLIS OVIBUS ET FUIT IN POSSESSI
ONE FILIORUM IOSEPH · ELEAZAR QUOQ(UE) FILIUS AARON
MORTUUS EST ET SEPELIERUNT EUM IN GABAATH FINEES
FILII EIUS QUAE DATA EST EI IN MONTE EPHRAIM

capitula iudicum

I Ubi post mortem iosue consuluerunt filii israhel dn̄m quis esset dux belli et dn̄s iudas. Adonibezech rex israhel conprehenditur civitas capitur. De hierusalem et de ceteris civitates. De chaleb et axa filia eius. De agro postulato. De gaza. De filiis enach extinctis. De bethel. De luza et homine proditore eius quam incolae habitatores non deleverunt postea reversi oppresserunt israhelem. Et angelus dn̄i venit et inproperat eis flentibus.

II Ubi tamquam mortem iosue commemorat. Et senioribus longioris mortuis novella generatio surrexit. Quibus domino non colentibus et baalim serviendo dn̄m ad iracundiam provocant. Et traditi sunt in manus hostium. De quinque satrapis phylistinorum relictis. De filiis chananeorum et filiis eorum sociatis. De chusanrasathaim rege mesopotamiae et de othoniel iudice israhel.

III Ubi peccaverunt filii israhel et tradidit eos dn̄s eglon regi moab et clamaverunt ad dn̄m et suscitavit eis aioth filium gera qui occidit eglon crassum et moabitas x milia. De samgar filio anath qui occidit sescentos viros de vomere.

Iterum peccaverunt et traditi sunt iabin regi. De debbora et barach qui exercitu ducto occiderunt iabin. De iahel uxore haber qui de pala occidit sisara. Et canticum debborae et barach.

IIII Ubi peccantes iterum traditi sunt in manu madian et clamantes ad dn̄m et gemitu. Ad eos propheta inproperans. Et angelus dn̄i venit ad gedeon frumenta terentem et salutat eum et omnia quae sibi acciderant exposuit et audit quod per ipsum liberaturus esset dn̄s israhel. De sacrificio oblato et cetera. Videt dn̄m ad eum nocte et destruit ara baal et lucum cesum. De iosep(?) tina(?) patris sui et altero oblato sacrificio. De conventu madian. Ubi gedeon vellere posito in area quaesivit signum. Item vellus tantum humectatum et omni terra. Ubi dn̄s dicit quod numerus populi nimius ad aquas probantur. Et ccc viri parum inveniuntur. Ubi dn̄s dicit descende in castra et audi somnium referentem. Et de praeda belli. De salmana et zebe. De oreb et zeb. De civibus soccoth. De turre phanuhel. Et c xx milia occisorum. De inauribus aureis ad gedeon de praeda postulatis et de morte quietaque eius sepulturae(?) gedeon.

V Iterum peccaverunt filii israhel. Ubi abimelech filius gedeon conspirat cum sychimitis et occidit fratres suos lxx viros gedeonis et ioatham minor absconditus est. Ubi ioatham de monte garizim parabolam dixit. Ubi gaal filius obeth cum fratribus suis transit in sicimam et zebul princeps civitatis mittit ad abimelech occulte. Ubi pugnavit contra gaal et vicit sychimitas. Ubi in turri igne mille homines perierunt. De oppido thebes et turre in eodem oppido firmissima ad quam accedens abimelech iecit mulier fragmen molae super caput eius et occidit eum.

VI Post abimelech surrexit thola post eum iair. Iterum peccaverunt filii israhel dn̄o et traditi sunt phylisteis et ammonitis. Sunt nudis et clamaverunt ad dn̄m dicentes peccavimus tibi. Et loquitur est eis dn̄s et inproperavit illis. Iterum clamaverunt ad dn̄m et misertus est eis. De iepthe galaadite

constituto principe super israhel
galaaditis seruiit ad philistheos
de uoto iepte temerario de uictoria belli
et morte filiae de seditione ephraim
post iepthe surrexit abessa deinde
ahialon et abdon rursum de peccatis isrl
VII De manoe et uxore eius angelus apparuit
De natiuitate samson cuius lusam
pit mulierem de filiabus philisthim
de leone occiso parabolam proposuit
quam uxor prodidit quam rursus pater
alteri tradidit de trecentis uulpes capit
et colligatas igne sub posito segetes
incendit uinciunt philisthiim et eum
capiunt et de maxilla asini mille uiro
occidit et inde aquas sitienti profluxit
De muliere in gaza adamata de dalila
et qualiter eum decepit cui erutis
oculis in carcerem mittunt producto
ut luderet templum concutit peremptos una
secum occidit ubi pariter mortui sunt
VIII De micha et mille c argenteis de sculp
tili et conflatili de leuita adule
scente de bethleem iuda peregrinante
quem fecit sibi sacerdotem micha
De filiis dan contra lais euntibus rapien
tibus sacerdotem et idola de ionathan
filio gersam filii mosi sacerdote idoli
VIIII De leuita accipiente uxorem de bethleem
iuda quae reuersa est in domum patris
sui quam cum reduceret sceleratae abusi
De laetitia eorum de miseria de gabaa
beniamin et hominis eius iniquis
uirum appetentibus ad concubitum
De abusa muliere ac fatigata in li
mine mortua de cadauere eius in posito
ac diuiso in duodecim partes et misso
per omnes tribus omnis populus con
gregatur ad tribum beniamin dirigi
tur ut homines sceleris patratores
tradantur despiciunt coniurantes
tribus undecim in unum conspirant
interrogant dnm et aduersus eos
incedunt bellum semel et iterum
superantur tertio uictores exstiterunt
paenitentia ducti flentes dolent
unam perisse tribum extinctis uniuer
sis uiris ac feminis residentibus
uiris solis sescentis consilium
ineunt qualiter tribus quae cecidit
reparetur et de iabis galaad
quadringentae uirgines adducuntur
quae quoniam erant ducentae desunt
singuli ac ducenti qui supererant
consilium dederunt ut de choris
silo singuli singulas raperent

POST MORTEM IOSUE CONSU
LUERUNT FILII ISRAHEL DNM
DICENTES
QUIS ASCENDET ANTE NOS CONTRA
CHANANEUM ET ERIT DUX BELLI
DIXITQ· DNS IUDAS ASCENDET
ECCE TRADIDI TERRAM IN MANUS EIUS
ET AIT IUDAS SIMEONI FRATRI SUO
ASCENDE MECUM IN SORTEM MEA
ET PUGNA CONTRA CHANANEUM
UT ET EGO PERGAM TECUM IN SORTE TUA
ET ABIIT CUM EO SYMEON
ASCENDITQ· IUDAS ET TRADIDIT DNS
CHANANEUM AC PEREZEUM
IN MANUS EORUM
ET PERCUSSERUNT IN BEZEC
DECEM MILIA UIRORUM
INUENERUNTQ· ADONIBEZEC IN BEZEC
ET PUGNAUERUNT CONTRA EUM
ET PERCUSSERUNT CHANANEUM
ET FEREZEUM
FUGIT AUTEM ADONIBEZEC
QUEM SECUTI CONPREHENDERUNT
CAESIS SUMMITATIBUS MANUUM
EIUS AC PEDUM
DIXITQ· ADONIBEZEC
SEPTUAGINTA REGES AMPUTATIS
MANUUM AC PEDUM SUMMITATIBUS
COLLIGEBANT SUB MENSA MEA
CIBORUM RELIQUIAS
SICUT FECI ITA REDDIDIT MIHI DS
ADDUXERUNTQ· EUM IN HIERUSALEM
ET IBI MORTUUS EST
OBPUGNANTES ERGO FILII IUDA
HIERUSALEM CEPERUNT EAM
ET PERCUSSERUNT IN ORE GLADII
TRADENTES CUNCTAM INCENDIO CIUITATE
ET POST EA DESCENDENTES PUGNA
UERUNT CONTRA CHANANEUM
QUI HABITABAT IN MONTANIS ET AD
MERIDIEM ET IN CAMPESTRIBUS
PERGENSQ· IUDAS CONTRA CHANA
NAEUM QUI HABITABAT IN HEBRON
CUIUS NOMEN FUIT ANTIQUITUS
CARIATHARBE
PERCUSSIT SISAI ET AHIMAN ET THOLMAI
ATQ· INDE PROFECTUS ABIIT
AD HABITATORES DABIR
CUIUS NOMEN UETUS ERAT CARIATHSEPHER
ID EST CIUITAS LITTERARUM
DIXITQ· CHALEB
QUI PERCUSSERIT CARIATHSEPHER
ET UASTAUERIT EAM
DABO EI AXAM FILIAM MEAM UXOREM
CUMQ· CEPISSET EAM OTHONIHEL
FILIUS CENEZ FRATER CHALEB MINOR
DEDIT EI FILIAM SUAM CONIUGEM
QUAM PERGENTEM IN ITINERE
MONUIT UIR SUUS
UT PETERET A PATRE SUO AGRUM
QUAE CUM SUSPIRASSET SEDENS ASINO
DIXIT EI CHALEB QUID HABES
AT ILLA RESPONDIT
DA MIHI BENEDICTIONEM
QUIA TERRAM ARENTEM DEDISTI MIHI
DA ET INRIGUAM AQUIS
DEDIT ERGO EI CHALEB INRIGUUM
SUPERIUS ET INRIGUUM INFERIUS
FILII AUTEM CINEI COGNATI MOSI
ASCENDERUNT DE CIUITATE
PALMARUM CUM FILIIS IUDA
IN DESERTUM SORTIS EIUS
QUOD EST AD MERIDIEM ARAD
ET HABITAUERUNT CUM EO
ABIIT AUTEM IUDAS CUM SIMEONE
FRATRE SUO
ET PERCUSSERUNT SIMUL CHANANAEUM
QUI HABITABAT IN SEPHATH
ET INTERFECERUNT EUM
UOCATUMQ· EST NOMEN URBIS HORMA
ID EST ANATHEMA
CEPITQ· IUDAS GAZAM CUM FINIBUS SUIS
ET ASCALONEM ATQ· ACCARON
CUM TERMINIS SUIS
FUITQ· DNS CUM IUDA
ET MONTANA POSSEDIT
NEC POTUIT DELERE HABITATORES UALLIS
QUIA FALCATIS CURRIBUS ABUNDABANT

Dederuntq· chaleb hebron
sicut dixerat moses
qui deleuit ex ea tres filios enach
Iebusaeum autem habitatorem
hierusalem non deleuerunt
filii beniamin
habitauitq· iebusaeus cum filiis
beniamin in hierusalem
usque in praesentem diem
Domus quoq· ioseph ascendit
in bethel
fuitq· dns cum eis
nam cum obsiderent urbem
quae prius luza uocabatur
uiderunt hominem egredientem
de ciuitate
dixeruntq· ad eum
ostende nobis introitum ciuitatis
et faciemus tecum misericordiam
qui cum ostendisset eis
percusserunt urbem in ore gladii
hominem autem illum et omnem
cognationem eius dimiserunt
qui dimissus abiit in terram etthim
et aedificauit ibi ciuitatem
uocauitq· eam luzam
quae ita appellatur
usque in praesentem diem
Manasses quoq· non deleuit
bethsan et thanach
cum uiculis suis
et habitatores dor et ieblaam
et mageddo cum uiculis suis
coepitq· chananaeus habitare cum ei
postquam autem confortatus
est israhel
fecit eos tributarios et delere
noluit
Ephraim etiam non interfecit
chananaeum
qui habitabat in gazer
sed habitauit cum eo
Zabulon non deleuit habitatores
cetron et naalon

Sed habitauit chananaeus in medio eius
factusq· est ei tributarius
Aser quoq· non deleuit habita
tores accho et sidonis
Alab et achazib et alba
et afec et roob
habitauitq· in medio chananaei
habitatoris illius terrae
nec interfecit eum
Nepthalim non deleuit habita
tores bethsemes et bethanath
et habitauit inter chananaeum
habitatorem terrae
fueruntq· ei bethsemitae
et bethanitae tributarii
artauitq· amorraeus
filios dan in monte
nec dedit eis locum ut ad plani
tiora descenderent
habitauitq· in monte hares
quod interpretatur testacio
in abilon et salabin
et adgrauata est manus
domus ioseph
factusq· est ei tributarius
fuit autem terminus amorraei
ab ascensu scorpionis petra
et superiora loca
Ascenditq· angelus dni de galgal
ad locum flentium et ait
Eduxi uos de aegypto
et introduxi in terram
pro qua iuraui patribus uestris
sicut pollicitus sum
ut non facerem irritum pactum
meum uobiscum in sempiternum
ita dumtaxat ut non feriretis
foedus cum habitatoribus
terrae huius
et aras eorum subuerteretis
et noluistis audire uocem meam
cur hoc fecistis
quam ob rem nolui delere eos
a facie uestra

ut habeatis hostes
Et dii eorum sint uobis in ruinam
Cumq; loqueretur angelus dñi
uerba haec ad omnes filios isrl
Eleuauerunt uocem suam
et fleuerunt
Uocatumq; est nomen loci illius
flentium siue lacrimarum
Immolaueruntque ibi hostias dño
Dimisit ergo iosue populum
Et abierunt filii israhel unusquisq;
in possessionem suam
ut optinerent eam
Seruieruntq; dño cunctis diebus eius
Et seniorum qui longo post eum
uixerunt tempore
Et nouerant omnia opera dñi
quae fecerat cum israhel.
ii Mortuus est autem iosue filius nun
famulus dñi
centum et x annorum
Et sepelierunt eum in finibus
possessionis suae
In thamnathsare in monte ephraim
A septentrionali plaga
montis gaas
Omnisq; illa generatio congre
gata est ad patres suos
Et surrexerunt alii qui non no
uerant dñm et opera
quae fecit cum israhel.
Feceruntq; filii isrl malum
in conspectu dñi
Et seruierunt baalim
ac dimiserunt dñm dm̄
patrum suorum
qui eduxit eos de terra aegypti
Et secuti sunt deos alienos
Deosq; populorum qui habitabant
in circuitu eorum
Et adorauerunt eos
Et ad iracundiam concitauerunt dñm
dimittentes eum et seruientes
baal et astaroth

iratusq; dñs contra israhel
Tradidit eos in manus diripientium
Qui ceperunt eos et uendiderunt
hostib; qui habitabant per gyrum
Nec potuerunt resistere
aduersariis suis
Sed quocumq; pergere uolu
issent manus dñi super eos erat
Sicut locutus est et iurauit eis
Et uehementer adflicti sunt
Suscitauitq; dñs iudices qui libe
rarent eos de uastantium
manibus
Sed nec illos audire uoluerunt
fornicantes cum diis alienis
et adorantes eos
Cito deseruerunt uiam per quam
ingressi fuerant patres eorum
Nec audientes mandata dñi omnia
fecere contraria
Cumq; dñs iudices suscitasset
in diebus eorum flectebatur
misericordia
Et audiebat adflictorum gemitus
Et liberabat eos de caede
uastantium
Postquam autem mortuus
esset iudex
Reuertebantur et multo
maiora faciebant
quam fecerant patres sui
Sequentes deos alienos et seruien
tes eis et adorantes illos
Non dimiserunt adinuentiones suas
Et uiam durissimam per quam
ambulare consuerant
Iratusq; est furor dñi
in israhel et ait
Quia irritum fecit gens ista
pactum meum quod pepigeram
cum patrib; eorum
Et uocem meam audire
contempsit
Et ego non delebo gentes quas

DIMISIT IOSUE ET MORTUUS EST
UT IN IPSIS EXPERIAR ISRAHEL
UTRUM CUSTODIANT VIAM DNI
ET AMBULENT IN EA
SICUT CUSTODIERUNT PATRES
EORUM AN NON
DIMISIT ERGO OMNES HAS NATIONES
ET CITO SUBVERTERE NOLUIT
NEC TRADIDIT IN MANU IOSUE
HAE SUNT GENTES QUAS
DERELIQUIT DNS
UT ERUDIRET IN EIS ISRAHELEM
ET OMNES QUI NON NOVERUNT
BELLA CHANANAEORUM
UT POSTEA DISCERENT FILII EORUM
CERTARE CUM HOSTIBUS
ET HABERENT CONSUETUDINEM
PROELIANDI
QUINQ· SATRAPAS PHYLISTINORUM
OMNEMQ· CHANANAEUM ET SIDONIUM
ADQ· EVAEUM QUI HABITABANT
IN MONTE LIBANO
DE MONTE BAAL HERMON
USQ· AD INTROITUM EMATH
DIMISITQ· EOS UT IN IPSIS
EXPERIRETUR ISRAHEL
UTRUM CUSTODIRET MANDATA DNI
QUAE PRAECEPERAT PATRIBUS
EORUM PER MANUM MOSI
AN NON
ITAQ· FILII ISRAHEL HABITAVERUNT
IN MEDIO CHANANEI ET PEREZEI
ET EVAEI ET IEBUSAEI
ET DUXERUNT UXORES
FILIAS EORUM
IPSIQ· FILIAS SUAS EORUM FILIIS
TRADIDERUNT
ET SERVIERUNT DIIS EORUM
FECERUNTQ· MALUM IN CONSPECTU
DNI ET OBLITI SUNT DI SUI
SERVIENTES BAALIM
ET ASTAROTH
IRATUSQ· DNS CONTRA ISRAHEL
TRADIDIT EOS IN MANUS CHUSAN
RASATHAIM REGIS MESOPOTAMIAE
SERVIERUNTQ· EI OCTO ANNIS
ET CLAMAVERUNT AD DNM QUI SUSCITA
VIT EIS SALVATOREM
ET LIBERAVIT EOS
OTHONIHEL VIDELICET FILIUM CENEZ
FRATREM CALEB MINOREM
FUITQ· IN EO SPS DNI ET IUDICAVIT ISRL
EGRESSUSQ· EST AD PUGNAM
ET TRADIDIT DNS IN MANU EIUS
CHUSAN RASATHAIM REGEM
SYRIAE ET OPPRESSIT EUM
QUIEVITQ· TERRA QUADRAGINTA ANNIS
ET MORTUUS EST OTHONIHEL
FILIUS CENEZ
ADDIDERUNT AUTEM FILII ISRAHEL
FACERE MALUM IN CONSPECTU DNI
QUI CONFORTAVIT ADVERSUM EOS
EGLON REGEM MOAB
QUIA FECERUNT MALUM
IN CONSPECTU EIUS
ET COPULAVIT EI FILIOS AMMON
ET AMALECH
ABIITQ· ET PERCUSSIT ISRAHEL
ADQ· POSSEDIT URBEM
PALMARUM
SERVIERUNTQ· FILII ISRAHEL
EGLON REGI MOAB DECEM
ET OCTO ANNIS
POSTEA CLAMAVERUNT AD DNM
QUI SUSCITAVIT SALVATOREM
VOCABULO AHOT FILIUM GERA
FILII IEMINI
QUI UTRAQ· MANU UTEBATUR
PRO DEXTRA
MISERUNTQ· FILII ISRAHEL
PER ILLUM MUNERA
EGLON REGI MOAB
QUI FECIT SIBI GLADIUM ANCIPITEM
HABENTEM IN MEDIO CAPULUM
LONGITUDINIS PALMAE MANUS
ET ACCINCTUS EST EO SUBTER
SAGUM IN DEXTERO LATERE
OBTULITQ· MUNERA EGLON

REGI MOAB
ERAT AUTEM EGLON CRASSUS NIMIS
CUMQ· OBTULISSET EI MUNERA
PROSECUTUS EST SOCIOS
QUI CUM UENERANT
ET REUERSUS DE GALGALIS UBI ERANT
IDOLA DIXIT AD REGEM
UERBUM SECRETUM HABEO
AD TE O REX
ET ILLE IMPERAUIT SILENTIUM
EGRESSISQ· OMNIB· QUI CIRCA
EUM ERANT
INGRESSUS EST AHOT AD EUM
SEDEBAT AUTEM IN AESTIBO
CAENACULO SOLUS
DIXITQ· UERBUM DI HABEO AD TE
QUI STATIM SURREXIT DE THRONO
EXTENDITQ· AHOT MANUM
SINISTRAM
ET TULIT SICAM DE DEXTRO
FEMORE SUO
INFIXITQ· EAM IN UENTRE EIUS
TAM UALIDE UT CAPULUS FERRUM
SEQUERETUR IN UULNERE
AC PINGUISSIMO ADIPE
STRINGERETUR
NEC EDUXIT GLADIUM
SED ITA UT PERCUSSERAT RELINQUIT
IN CORPORE
STATIMQ· PER SECRETA NATURAE
ALUI STERCORA PRORUPERUNT
AHOTH AUTEM CLAUSIS DILIGEN
TISSIME OSTIIS CAENACULI
ET OBFIRMATIS SERRA PER POSTI
CAM EGRESSUS EST
SERUIQ· REGIS INGRESSI UIDERUNT
CLAUSAS FORES CAENACULI
ATQ· DIXERUNT
FORSITAN PURGAT ALUUM
IN AESTIBO CUBICULI
EXPECTANTESQUE DIU DONEC
ERUBESCERENT
ET UIDENTES QUOD NULLUS
APERIRET

TULERUNT CLAUEM
ET APERIENTES INUENERUNT
DOMINUM SUUM IACENTEM
IN TERRA MORTUUM
AHOTH AUTEM DUM ILLI
TURBARENTUR EFFUGIT
ET PERTRANSIIT LOCUM IDOLORUM
UNDE REUERSUS FUERAT
UENITQUE IN SEIRATH
ET STATIM INSONUIT BUCINA
IN MONTE EPHRAIM
DESCENDERUNTQ· CUM EO FILII ISRL
IPSO IN FRONTE GRADIENTE
QUI DIXIT AD EOS
SEQUIMINI ME TRADIDIT ENIM
DNS INIMICOS NOSTROS MOABITAS
IN MANUS NOSTRAS
DESCENDERUNTQ· POST EUM
ET OCCUPAUERUNT UADA IORDANIS
QUAE TRANSMITTUNT IN MOAB
ET NON DIMISERUNT TRANSIRE
QUEMQUAM
SED PERCUSSERUNT MOABITAS
IN TEMPORE ILLO X MILIA
OMNES ROBUSTOS ET FORTES UIROS
NULLUS EORUM EUADERE POTUIT
HUMILIATUSQ· EST MOAB DIE ILLO
SUB MANU ISRAHEL
ET QUIEUIT TERRA LXXX ANNIS
POST HUNC FUIT SAMGAR
FILIUS ANATH
QUI PERCUSSIT DE PHILISTIM
SESCENTOS UIROS UOMERE
ET IPSE QUOQ· DEFENDIT ISRAHEL
ADDIDERUNTQ· FILII ISRAHEL
FACERE MALUM IN CONSPECTU DNI
POST MORTEM AHOTH
ET TRADIDIT ILLOS DNS IN MANU IABIN
REGIS CHANAAN QUI REGNAUIT
IN ASOR
HABUITQ· DUCEM EXERCITUS SUI
NOMINE SISARAM
IPSE AUTEM HABITABAT
IN AROSETH GENTIUM

CLAMAUERUNTQ FILII ISRL AD DNM
NONGENTOS ENIM HABEBAT
FALCATOS CURRUS
ET PER UIGINTI ANNOS UEHEMENTER
OBPRESSERAT EOS
ERAT AUTEM DEBBORA PROPHETIS
UXOR LAPIDOTH
QUAE IUDICABAT POPULUM
IN ILLO TEMPORE
ET SEDEBAT SUB PALMA QUAE ILLIUS
NOMINE UOCABATUR
INTER RAMA ET BETHEL
IN MONTE EPHRAIM
ASCENDEBANTQ· AD EAM FILII ISRL
IN OMNE IUDICIUM
QUAE MISIT ET UOCAUIT BARACH
FILIUM ABINOEM DE CEDES
NEPTHALIM
DIXITQ· AD EUM PRAECEPIT
DNS DS ISRAHEL
UADE ET DUC EXERCITUM
IN MONTEM THABOR
TOLLESQ· TECUM X MILIA
PUGNATORUM
DE FILIIS NEPTHALIM
ET FILIIS ZABULON
EGO AUTEM DUCAM AD TE IN LOCO
TORRENTIS CISON
SISARAM PRINCIPEM
EXERCITUS IABIN
ET CURRUS EIUS ATQ· OMNEM
MULTITUDINEM
ET TRADAM EOS IN MANU TUA
DIXITQ· AD EAM BARACH
SI UENIS MECUM UADAM
SI UENIRE NOLUERIS NON PERGAM
QUAE DIXIT AD EUM
IBO QUIDEM TECUM SED IN HAC UICE
TIBI UICTORIA NON REPUTABITUR
QUIA IN MANU MULIERIS
TRADETUR SISARA
SURREXIT ITAQ· DEBBORA ET PER
REXIT CUM BARACH IN CEDES
QUI ACCINCTIS ZABULON ET NEPTHALIM
ASCENDIT CUM DECEM MILIBUS
PUGNATORUM
HABENS SECUM DEBBORAM
CUM COMITATU SUO
ABER AUTEM CINAEUS RECESSERAT
QUONDAM A CETERIS CINAEIS
FRATRIB· SUIS
FILIIS OBAB COGNATI MOSI
ET TETENDERAT TABERNACULA
USQ· AD UALLEM QUAE
UOCATUR SENNIM
ET ERAT IUXTA CADES
NUNTIATUMQ· EST SISARAE
QUOD ASCENDISSET BARACH
FILIUS ABINOEM IN MONTE THABOR
ET CONGREGAUIT NONGENTOS
FALCATOS CURRUS OMNEMQ·
EXERCITUM
DE AROSETH GENTIUM
AD TORRENTEM CISON
DIXITQ· AD BARACH DEBBORA
SURGE HAEC EST ENIM DIES
IN QUA TRADIDIT DNS SISARAM
IN MANUS TUAS
EN IPSE DUCTOR EST TUUS
DESCENDIT ITAQ· BARACH
DE MONTE THABOR
ET DECEM MILIA PUGNATORUM CUM EO
PERTERRUITQ· DNS SISARAM
ET OMNES CURRUS EIUS
UNIUERSAMQ· MULTITUDINEM
IN ORE GLADII
IN CONSPECTU BARACH
IN TANTUM UT SISARA DE CURRU
EXILIENS PEDIB· FUGERET
ET BARACH PERSEQUERETUR
FUGIENTES CURRUS ET EXERCITUM
USQ· AD AROSETH GENTIUM
ET OMNIS HOSTIUM MULTITUDO
USQ· AD INTERNICIONEM CADERET
SISARA AUTEM FUGIENS PERUENIT
AD TENTORIUM IAHEL UXORIS
ABER CINAEI
ERAT ENIM PAX INTER IABIN REGEM

assor et domum aber cinaei
Egressa igitur iahel in occursum
sisarae dixit ad eum
intra ad me domine mi
intra ne timeas
qui ingressus est tabernaculum eius
Et opertus ab ea pallio
dixit ad eam
Da mihi obsecro paululum aquae
quia sitio
Quae aperuit utrem lactis
et dedit ei bibere et operuit illum
Dixitque sisara ad eam sta ante
ostium tabernaculi
Et cum uenerit aliquis interro
gans te et dicens
Numquid hic est aliquis
respondes nullus
Tulit itaque iahel uxor aber
clauum tabernaculi
adsumens pariter malleum
Et ingressa abscondite
et cum silentio
Et posuit supra tempus
capitis eius clauum
percussumque malleo
defixit in cerebrum eius
usque ad terram
qui soporem morti consocians
defecit et mortuus est
Et ecce barach sequens sisaram
ueniebat
egressaque iahel in occursum
eius dixit ei
ueni et ostendam tibi uirum
quem quaeris
qui cum intrasset ad eam uidit
sisaram iacentem mortuum
Et clauum infixum
in tempore eius
Humiliauit ergo deus in die illo
iabin regem chanaan
coram filiis isrl
qui crescebant cottidie et forti
manu opprimebant iabin
regem chanaan
donec delerent eum
V. Cecineruntque debbora et barach
filius abinoem in die illo dicentes
qui sponte obtulistis animas
uestras ad periculum
benedicite dno
Audite reges percipite auribus
principes
ego sum ego sum quae dno canam
psallam dno do israhel
dne cum exires de seir et transires
per regiones edom
Terra mota est caelique ac nubes
stillauerunt aquis
Montes fluxerunt a facie dni
et sinai a facie dni di israhel
In diebus samgar filii anath
in diebus iahel quieuerunt semitae
Et qui ingrediebantur per eas
ambulauerunt per callis
deuios
Cessauerunt fortes in israhel
et quieuerunt donec
surgeret debbora surgeret
mater in israhel
Noua bella elegit dns et portas
hostium ipse subuertit
clypeus et hasta si apparuerint
in quadraginta milibus israhel
cor meum diligit principes isrl
qui propria uoluntate obtulistis
uos discrimini
Benedicite dno qui ascenditis
super nitentes asinos
et sedetis in iudicio et ambulatis
in uia loquimini
ubi conlisi sunt currus
et hostium est suffocatus
exercitus
Ibi narrentur iustitiae dni
et clementia in fortes isrl
tunc descendit populus dni

ad portas et obtinuit principatum
Surge surge Debbora surge surge
et loquere canticum
Surge Barach et adprachende
captivos tuos fili Abinoem
Salvatae sunt reliquiae populi
Dominus in fortib. dimicavit
Ex Ephraim delevit eos
in Amalech et post eum
ex Beniamin
In populos tuos o Amalech
de Machir principes
descenderunt
et de Zabulon qui exercitum
ducerent ad bellandum
Duces Issachar fuere cum
Debbora et Barach
vestigia sunt secuti
qui quasi in praeceps ac baratrum
se discrimini dederunt
Diviso contra se Ruben
et magnanimorum repperta
contentio est
Quare habitas inter duos
terminos ut audias sibilos
gregum
Gad trans Iordanen quiescebat
et Dan vacabat navibus
Aser habitabat in litore maris
et in portib. morabatur
Zabulon vero et Nepthalim
obtulerunt animas suas
morti in regione Merome
Venerunt et pugnaverunt
reges
Chanaan in Thanach iuxta aquas
Maggeddo et tamen nihil
tulere praedantes
De caelo dimicatum est
contra eos
stillae manentes in ordine
et cursu suo
adversum Sisara pugnaverunt
torrens Cison traxit cadavera
eorum torrens Cadumim
torrens Cison
Conculca anima mea robustos
Ungulae equorum ceciderunt
fugientib. impetu et per
praeceps ruentib. fortissimis
hostium
Maledicite terrae Meroz
dixit angelus Domini
maledicite habitatorib. eius
quia non venerant ad auxilium
Domini in adiutorium fortissi
morum eius
Benedicta inter mulieres
Iahel uxor Aber Cinaei
benedicatur in tabernaculo suo
Aquam petenti lac dedit
et fiala principum obtulit
butyrum
Sinistram manum
misit ad clavum
et dexteram ad fabrorum
malleos
percussitque Sisaram quaerens
in capite vulneris locum
et tempus valide
perforans
Inter pedes eius ruit defecit
et mortuus est
ante pedes illius volvebatur
et iacebat exanimis
et miserabilis
Per fenestram prospiciens
ululabat mater eius
et de cenaculo loquebatur
cur moratur regredi currus
eius quare tardaverunt
pedes quadrigarum eius
Una sapientior ceteris uxorib.
eius haec socrui verba
respondit
Forsitan nunc dividit spolia
et pulcherrima fortissi
maque feminarum

eligetur ei
uestes diuersorum colorum
sisarae traduntur in praedam
et supellex uaria ad ornanda
colla congeritur
sic pereant omnes
inimici tui dne
qui autem diligunt te sicut sol
in ortu suo splendet
ita rutilent
quieuitque terra per annos
quadraginta
Fecerunt autem filii israhel
malum in conspectu dni
qui tradidit eos in manu madian
septem annis
et oppressi sunt ualde ab eis
feceruntque sibi antra et spelun
cas in montibus
et munitissima ad repugnan
dum loca
cumque seuisset israhel
ascendebat madian et ceteri
orientalium nationum
et apud eos figentes tentoria
sicut erant in herbis
cuncta uastabant
usque ad introitum gazae
nihilque omnino ad uitam pertinens
relinquebant in israhel
non oues non boues non asinos
ipsi enim et uniuersi greges
eorum ueniebant cum
tabernaculis
et instar lucustarum
uniuersa conplebant
innumera multitudo hominum
et camelorum quicquid
tetigerant deuastantes
humiliatusque est ualde isrl
in conspectu madian
et clamauit ad dnm postulans
auxilium contra madianitas
qui misit ad eos prophetam

et locutus est
haec dicit dns ds israhel
ego uos feci conscendere
de aegypto
et eduxi de domo seruitutis
et liberaui de manu aegyptiorum
et omnium inimicorum
qui adfligebant uos
eiecique eos ad introitum uestrum
et tradidi uobis terram
eorum et dixi
ego dns ds uester
ne timeatis deos amorraeorum
in quorum terra habitatis
et noluistis audire uocem meam
Uenit autem angelus dni
et sedit super quercum
quae erat in ephra
et pertinebat ad ioas patrem
familiae ezri
cumque gedeon filius eius excuteret
atque purgaret frumenta
in torculari
ut fugeret madian apparuit
ei et ait
dns tecum uirorum fortissime
dixitque ei gedeon
obsecro mi dne si dns nobiscum est
cur adprehenderunt nos
haec omnia
ubi sunt mirabilia eius quae nar
rauerunt patres adque
dixerunt
de aegypto eduxit nos dns
nunc autem dereliquit nos
et tradidit in manu madian
respexit dns ad eum et ait
uade in hac fortitudine tua
et liberabis israhelem
de manu madian
scito quod miserim te
qui respondens ait
obsecro mi dne in quo
liberabo israhelem

ECCE FAMILIA MEA INFIRMA EST
IN MANASSE
ET EGO MINIMUS IN DOMO
PATRIS MEI
DIXITQ· EI DNS
EGO ERO TECUM ET PERCUTIES
MADIAN QUASI UNUM UIRUM
ET ILLE SI INUENI INQUIT
GRATIAM CORAM TE
DA MIHI SIGNUM QUOD TU SIS
QUI LOQUARIS AD ME
NE RECEDAS HINC DONEC
REUERTAR AD TE
PORTANS SACRIFICIUM
ET OFFERENS TIBI
QUI RESPONDIT EGO PRAESTOLABOR
ADUENTUM TUUM
INGRESSUS ITAQ· GEDEON
COXIT HEDUM ET DE FARINAE
MODIO AZYMOS PANES
CARNESQ· PONENS IN CANISTRO
ET IUS CARNIUM PONENS IN OLLAM
TULIT OMNIA SUB QUERCUM
ET OBTULIT EI
CUI DIXIT ANGELUS DNI
TOLLE CARNES ET PANES AZYMOS
ET PONE SUPER PETRAM ILLAM
ET IUS DESUPER FUNDE
CUMQ· FECISSET ITA
EXTENDIT ANGELUS DNI SUMMITATEM
UIRGAE QUAM TENEBAT IN MANU
ET TETIGIT CARNES ET AZYMOS
PANES
ASCENDITQ· IGNIS DE PETRA
ET CARNES AZYMOSQ· PANES
CONSUMPSIT
ANGELUS AUTEM DNI EUANUIT
EX OCULIS EIUS
UIDENSQ· GEDEON QUOD ESSET
ANGELUS DNI AIT
HEU MI DNE DS QUIA UIDI ANGELUM
DNI FACIEM AD FACIEM
DIXITQ· EI DNS PAX TIBI NE TIMEAS
NON MORIERIS

AEDIFICAUIT ERGO IBI GEDEON
ALTARE DNO
UOCAUITQ· ILLUD DNI PAX
USQ· IN PRAESENTEM DIEM
CUM AUTEM ADHUC ESSET IN EPHRA
QUAE EST FAMILIAE ESDRI
NOCTE ILLA DIXIT DNS AD EUM
TOLLE TAURUM PATRIS TUI ET ALTERU
TAURUM ANNORUM SEPTEM
DESTRUESQ· ARAM BAAL QUAE EST
PATRIS TUI
ET NEMUS QUOD CIRCA ARAM
EST SUCCIDE
ET AEDIFICABIS ALTARE DNO DO TUO
IN SUMMITATEM PETRAE HUIUS
SUPER QUAM SACRIFICIUM
ANTE POSUISTI
TOLLESQ· TAURUM SECUNDUM
ET OFFERES HOLOCAUSTUM
SUPER LIGNORUM STRUEM
QUAE DE NEMORE SUCCIDERIS
ADSUMPTIS IGITUR GEDEON DECEM
UIRIS DE SERUIS PATRIS SUI
FECIT SICUT PRAECEPERAT DNS
TIMENS AUTEM DOMUM
PATRIS SUI
ET HOMINES ILLIUS CIUITATIS
PER DIEM ID FACERE NOLUIT
SED OMNIA NOCTE CONPLEUIT
CUMQ· SURREXISSENT UIRI
OPPIDI EIUS MANE
UIDERUNT DESTRUCTAM ARAM
BAAL LUCUMQ· SUCCISUM
ET TAURUM ALTERUM INPOSITUM
SUPER ALTARE QUOD TUNC
AEDIFICATUM FUERAT
DIXERUNTQ· AD INUICEM
QUIS HOC FECIT
CUMQ· PERQUIRERENT AUCTOREM
FACTI DICTUM EST
GEDEON FILIUS IOAS FECIT
HAEC OMNIA
ET DIXERUNT AD IOAS PRODUC
FILIUM TUUM UT MORIATUR

quia destruxit aram baal
et succidit nemus
quibus ille respondit
numquid ultores estis baal
et pugnatis pro eo
qui adversarius eius est moriatur
antequam lux crastina veniat
si deus est vindicet se de eo qui suf
fodit aram eius
ex illo die vocatus est gedeon
hierobaal eo quod dixisset
ioas ulciscatur se baal de eo
qui suffodit altare eius
igitur omnis madian et amalech
et orientales populi
congregati sunt simul
et transeuntes iordanem
castrametati sunt in valle
hiezrahel
sps autem dni induit gedeon
qui clangens bucina convocavit
domum abiezer ut sequeretur
misitque nuntios in universum
manassen
qui et ipse secutus est eum
et alios nuntios in aser
et zabulon et nepthalim
qui occurrerunt ei
dixitque gedeon ad dnm
si salvum facis per manum
meam israhel sicut locutus es
ponam vellus hoc lanae in area
si ros in solo vellere fuerit
et in omni terra siccitas
sciam quod in manu mea
sicut locutus es liberabis isrl
factumque est ita
et de nocte consurgens
expresso vellere concham
rore conplevit
dixitque rursus ad dnm
ne irascatur furor tuus
contra me
si adhuc semel temptavero

signum quaerens in vellere
oro ut solum vellus siccum sit
et omnis terra rore madens
fecitque dns nocte illa
ut postulaverat
et fuit siccitas in solo vellere
et ros in omni terra
VII Igitur hierobaal qui est
et gedeon
de nocte consurgens et omnis
populus cum eo
venit ad fontem qui
vocatur arad
erant autem castra madian
in valle
ad septentrionalem plagam
collis excelsi
dixitque dns ad gedeon
multus tecum est populus
nec tradetur madian
in manus eius
ne glorietur contra me
isrl et dicat
meis viribus liberatus sum
loquere ad populum et cunctis
audientibus praedica
qui formidolosus et timidus
est revertatur
recesseruntque de monte galaad
et reversi sunt de populo
viginti duo milia virorum
et tantum decem milia
remanserunt
dixitque dns ad gedeon adhuc
populus multus est
duc eos ad aquas et ibi probabo eos
et de quo dixero tibi ut tecum
vadat ipse pergat
quem ire prohibuero
revertatur
cumque descendisset populus
ad aquas
dixit dns ad gedeon
qui lingua lambuerint aquas

sicut solent canes lambere
separabis eos seorsum
qui autem curvatis genibus
biberint in altera parte erunt
Fuit itaq; numerus eorum
qui manu ad os proicientes
aquam lambierant
trecenti viri
Omnis autem multitudo
reliqua flexo poplite biberat
Et ait dns ad Gedeon
In trecentis viris qui lambierunt
aquas liberabo vos
et tradam Madian in manu tua
omnis autem reliqua multitudo
revertatur in locum suum
Sumptis itaq; pro numero
cibariis et tubis
omnem reliquam multitudinem
abire praecepit ad taber
nacula sua
et ipse cum trecentis viris
se certamini dedit
Castra autem Madian erant
subter in valle
Eadem nocte dixit dns ad Gedeon
Surge et descende in castra
quia tradidi eos in manu tua
Sin autem solus ire formidas
descendat tecum Phara
puer tuus
et cum audieris quid loquantur
tunc confortabuntur
manus tuae
et securior ad hostium
castra descendes
Descendit ergo ipse et Phara
puer eius in partem
castrorum
ubi erant armatorum
vigiliae
Madian autem et Amalech
et omnes orientales
populi

fusi iacebant in valle ut locusta
rum multitudo
cameli quoq; innumerabiles
erant
sicut harena quae iacet
in litore maris
Cumq; venisset Gedeon
narrabat aliquis somnium
proximo suo
et in hunc modum quod
viderat referebat
Vidi somnium et videbatur
mihi quasi subcinericius
panis ex hordeo
volvi et in Madian castra
descendere
cumq; venisset ad tabernaculum
percussit illud atq; subvertit
et terrae funditus coaequavit
Respondit is cui loquebatur
Non est aliud nisi gladius Gedeonis
filii Ioas viri Israhelitae
tradidit dns in manu eius Madian
et omnia castra eius
Cumq; audisset Gedeon somnium
et interpretationem eius
adoravit
et reversus ad castra
Israhel ait
Surgite tradidit enim dns
in manus nostras
castra Madian
Divisitq; trecentos viros
in tres partes
et dedit tubas in manibus eorum
lagoenasq; vacuas ac lampadas
in medio lagoenarum
et dixit ad eos quod me facere
videritis hoc facite
ingrediar partem castrorum
et quod fecero sectamini
quando personuerit bucina
in manu mea
vos quoq; per circuitum

castrorum clangite et con
clamate dno et Gedeoni
Ingressusque est Gedeon
et trecenti viri qui erant
cum eo in partem castrorum
incipientibus vigiliis
noctis mediae
et custodibus suscitatis
coeperunt bucinis clangere
et conplodere inter se lagoenas
cumque per gyrum castrorum
in tribus personarent locis
et hydrias confregissent
tenuerunt sinistris
manibus lampadas
et dextris sonantes tubas
clamaveruntque gladius
dni et Gedeonis
stantes singuli in loco suo
per circuitum castrorum
hostilium
omnia itaque castra
turbata sunt
et vociferantes ululantesque
fugerunt
et nihilominus insistebant
trecenti viri bucinis
personantes
inmisitque dns gladium
in omnibus castris
et mutua se caede truncabant
fugientes usque Bethsetta et cre
pidinem Abelmaula in Tebbath
conclamantes autem viri Isrl
de Nepthali et Aser et omni
Manasse
persequebantur Madian
misitque Gedeon nuntios
in omnem montem
Ephraim dicens
descendite in occursum
Madian et occupate aquas
usque Bethbera atque
Iordanem
clamavitque omnis Ephraim
et praeoccupavit aquas atque
Iordanem usque Bethbera
adprehensosque duos viros Oreb
et Zeb interfecit
Oreb in petra Oreb Zeb vero
in torculari Zeb
et persecuti sunt Madian
capita Oreb et Zeb portantes
ad Gedeon trans fluenta Iordanis
VIII Dixeruntque ad eum viri Ephraim
quid est hoc quod facere voluisti
ut nos non vocares cum ad pugnam
pergeres contra Madian
iurgantes fortiter et prope
vim inferentes
quibus ille respondit
quid enim tale facere potui
quale vos fecistis
nonne melior est racemus
Ephraim vindemiis Abiezer
in manus vestras tradidit
dns principes Madian
Oreb et Zeb
quid tale facere potui
quale vos fecistis
quod cum locutus esset
requievit sps eorum quo
tumebant contra eum
cumque venisset Gedeon
ad Iordanem
transivit eum cum trecentis
viris qui secum erant
et prae lassitudine fugientes
persequi non poterant
dixitque ad viros Socchoth
date obsecro panes populo
qui mecum est quia valde
defecerunt
ut possimus persequi Zebee
et Salmana reges Madian
responderunt principes Socchoth
forsitan palmae manuum
ZEBEE

et salmana in manibus tuis sunt
et idcirco postulas ut demus
exercitui tuo panes
quib· ille ait
cum ergo tradiderit dns zebee
et salmana in manus meas
conteram carnes vestras
cum spinis tribulisque
deserti
et inde consurgens venit
in phanuhel
locutusq· est ad viros loci
illius similia
cui illi responderunt sicut respon
derant viri soccoth
dixitq· et eis
cum reversus fuero victor
in pace destruam
turrem hanc
zebee autem et salmana
requiescebant cum omni
exercitu suo
quindecim milia enim viri
remanserant ex omnibus
turmis orientalium
populorum
caesis centum viginti milibus
bellatorum et educentium
gladium
ascendensq· gedeon per viam
eorum qui in tabernaculis
morabantur
ad orientalem partem nobee
et iecbaa
percussit castra hostium
qui securi erant et nihil
adversi suspicabantur
fugeruntque zebee et salmana
quos persequens gedeon
conprehendit
turbato omni exercitu eorum
revertensq· de bello
ante solis ortum
adprehendit puerum de viris
soccoth
interrogavitq· eum nomina
principum et seniorum
soccoth
et descripsit septuaginta
septem viros
venitq· ad soccoth et dixit eis
en zebee et salmana super
quib· exprobrastis mihi
dicentes
forsitan manus zebee et salmana
in manibus tuis sunt
idcirco postulas ut demus
viris qui lassi sunt
et defecerunt panes
tulit ergo seniores civitatis
et spinas deserti ac tribulos
et contrivit cum eis atque
comminuit viros soccoth
turrem quoq· phanuhel
subvertit occisis habitato
rib· civitatis
dixitq· ad zebee et salmana
quales fuerunt viri quos
occidistis in thabor
qui responderunt similes tui
et unus ex eis quasi filius regis
quib· ille ait
fratres mei fuerunt
filii matris meae
vivit dns si servassetis eos
non vos occiderem
dixitq· iether primogenito suo
surge et interfice eos
qui non eduxit gladium
timebat enim quia adhuc
puer erat
dixeruntq· zebee et salmana
tu surge et inrue in nos
quia iuxta aetatem robur
est hominis
surrexit gedeon et interfecit
zebee et salmana
et tulit ornamenta ac bullas

QUIB COLLA REGALIUM CAMELORU
DECORARI SOLENT
DIXERUNTQ· OMNES UIRI ISRAHEL
AD GEDEON
DOMINARE NOSTRI TU ET FILIUS TUUS
ET FILIUS FILII TUI
QUIA LIBERASTI NOS DE MANU MADIAN
QUIB· ILLE AIT
NON DOMINABOR UESTRI NEC DOMI
NABITUR IN UOS FILIUS MEUS
SED DOMINABITUR DNS
DIXITQ· AD EOS UNAM PETITIONEM
POSTULO A UOBIS
DATE MIHI INAURES EX PRAEDA UESTRA
INAURES ENIM AUREAS ISMAHELITAE
HABERE CONSUERANT
QUI RESPONDERUNT LIBENTIS
SIME DABIMUS
EXTENDENTESQ· SUPER
TERRAM PALLIUM
PROIECERUNT IN EO INAURES
DE PRAEDA
ET FUIT PONDUS POSTULATARUM
INAURIUM MILLE SEPTINGEN
TORUM AURI SICLI
ABSQ· ORNAMENTIS ET MONILIBUS
ET UESTE PURPUREA
QUIB· MADIAN REGES UTI
SOLITI ERANT
ET PRAETER TORQUES AUREAS
CAMELORUM
FECITQ· EX EO GEDEON EPHOD
ET POSUIT ILLUD IN CIUITATE
SUA EPHRA
FORNICATUSQ· EST IN EO
OMNIS ISRAHEL
ET FACTUM EST GEDEONI ET OMNI
DOMUI EIUS IN RUINAM
HUMILIATUS EST AUTEM MADIAN
CORAM FILIIS ISRAHEL
NEC POTUERUNT ULTRA
LEUARE CERUICES
SED QUIEUIT TERRA
QUADRAGINTA ANNOS

QUIB· PRAEFUIT GEDEON
ABIIT ITAQ· HIEROBAAL FILIUS IOAS
ET HABITAUIT IN DOMO SUA
HABUITQ· SEPTUAGINTA FILIOS
QUI EGRESSI SUNT DE FEMORE EIUS
EO QUOD PLURES HABERET UXORES
CONCUBINA AUTEM ILLIUS
QUAM HABEBAT IN SYCHEM
GENUIT EI FILIUM NOMINE
ABIMELECH
MORTUUSQ· EST GEDEON FILIUS
IOAS IN SENECTUTE BONA
ET SEPULTUS IN SEPULCHRO IOAS
PATRIS SUI IN EPHRA
DE FAMILIA EZRI
POSTQUAM AUTEM MORTUUS
EST GEDEON
AUERSI SUNT FILII ISRL ET FORNI
CATI SUNT CUM BAHALIM
PERCUSSERUNTQ· CUM BAHAL
FOEDUS UT ESSET EIS IN DEUM
NEC RECORDATI SUNT DNI DI SUI
QUI ERUIT EOS DE MANIBUS
INIMICORUM SUORUM
PER CIRCUITUM
NEC FECERUNT MISERICORDIAM
CUM DOMO HIEROBAAL
ET GEDEON
IUXTA OMNIA BONA QUAE
FECERAT ISRAHELI
·XV· ABIIT AUTEM ABIMELECH FILIUS
HIEROBAAL IN SYCHEM
AD FRATRES MATRIS SUAE
ET LOCUTUS EST AD EOS
ET AD OMNEM COGNATIONEM
DOMUS PATRIS MATRIS
SUAE DICENS
LOQUIMINI AD OMNES UIROS
SYCHEM
QUID UOBIS MELIUS EST UT DOMI
NENTUR UESTRI SEPTUAGINTA
UIRI OMNES FILII HIEROBAAL
AN UT DOMINETUR UESTRI
UNUS UIR

simul q; considerate
quia os uestrum et caro
uestra sum
locutiq; sunt fratres matris
eius de eo ad omnes uiros
sychem uniuersos
sermones istos
et inclinauerunt cor eorum
post abimelech dicentes
frater noster est
dederuntq; illi septuaginta
pondo argenti de phano
baal berith
qui conduxit sibi ex eo uiros
inopes et uagos
secutiq; sunt eum
et uenit in domum patris
sui ephra
et occidit fratres suos filios
hierobaal septuaginta
uiros super lapidem unum
remansitq; ioatham filius
hierobaal minimus
et absconditus est
congregati sunt omnes
uiri sychem
et uniuersae familiae
urbis mello
abieruntq; et constituerunt
regem abimelech iuxta
quercum quae stabat
in sychem
uniuersae familiae
urbis mello
quod cum nuntiatum esset
ioatham
ibit et stetit in uerticem
montis garizim
eleuataq; uoce clamauit
et dixit
audite me uiri sychem
ita ut audiat uos ds
ierunt ligna ut ungerent
super se regem
dixeruntq; oliuae impera nobis
quae respondit eis
numquid possum deserere
pinguedinem meam qua et dii
utuntur et homines
et uenire ut inter ligna
promouear
dixeruntq; ligna ad arborem
ficum
ueni et super nos regnum accipe
quae respondit eis
numquid possum deserere
dulcedinem meam fructusq;
suauissimos
et ire ut inter cetera ligna
commouear
locuta sunt quoq; ligna
et ad uitem ueni et
impera nobis
quae respondit
numquid possum deserere
uinum meum quod laetificat
dm et homines
et inter ligna cetera
commoueri
dixeruntque omnia ligna
ad ramnum
ueni impera super nos
quae respondit eis
si uere me regem constitu
istis uobis
uenite et requiescite
sub mea umbra
sin autem non uultis egrediatur
ignis de ramno et deuoret
cedros libani
nunc igitur si recte et absque
peccato constituistis
super uos regem abimelech
et bene egistis cum hierobaal
et cum domo eius
et reddidistis uicem
beneficiis eius
qui pugnauit pro uobis

ET ANIMAM SUAM DEDIT
PERICULIS
UT ERUERET UOS DE MANU MADIAN
QUI NUNC SURREXISTIS CONTRA
DOMUM PATRIS MEI
ET INTERFECISTIS FILIOS EIUS
SEPTUAGINTA UIROS SUPER
UNUM LAPIDEM
ET CONSTITUISTIS REGEM ABIME
LECH FILIUM ANCILLAE EIUS
SUPER HABITATORES SYCHEM
EO QUOD FRATER UESTER SIT
SI ERGO RECTE ET ABSQUE UITIO
EGISTIS CUM HIEROBAAL
ET DOMO EIUS
HODIE LAETAMINI IN ABIMELECH
ET ILLE LAETETUR IN UOBIS
SIN AUTEM PERUERSE
EGREDIATUR IGNIS EX EO ET CON
SUMAT HABITATORES SYCHEM
ET OPPIDUM MELLO
EGREDIATURQ· IGNIS DE UIRIS SYCHĒ
ET DE OPPIDO MELLO ET DEUORET
ABIMELECH
QUAE CUM DIXISSET FUGIT
ET ABIIT IN EPHRA
HABITAUITQ· IBI METU
ABIMELECH FRATRIS SUI
REGNAUIT ITAQUE ABIMELECH
SUPER ISRL TRIB· ANNIS
MISITQ· DS SPM PESSIMUM INTER
ABIMELECH ET HABITATORES
SYCHEM
QUI COEPERUNT EUM DETESTARI
ET SCELUS INTERFECTIONIS
SEPTUAGINTA FILIORUM
HIEROBAAL ET EFFUSIONIS
SANGUINIS EORUM
CONFERRE IN ABIMELECH
FRATREM SUUM
ET IN CETEROS SYCHIMARUM
PRINCIPES QUI EUM
ADIUUAUERANT
POSUERUNTQUE INSIDIAS
ADUERSUS EUM IN MONTIUM
SUMMITATE
ET DUM ILLIUS PRAESTOLANTUR
ADUENTUM
EXERCEBANT LATROCINIA AGENTES
PRAEDAS DE PRAETEREUNTIBUS
NUNTIATUMQ· EST ABIMELECH
UENIT AUTEM GAAL FILIUS OBED
CUM FRATRIB· SUIS ET TRANSIUIT
IN SYCHIMAM
AD CUIUS ADUENTUM ERECTI
HABITATORES SYCHEM EGRESSI
SUNT IN AGROS
UASTANTES UINEAS UUASQUE
CALCANTES
ET FACTIS CANTANTIUM CHORIS
INGRESSI SUNT FANUM DEI SUI
ET INTER EPULAS ET POCULA
MALEDICEBANT ABIMELECH
CLAMANTE GAAL FILIO OBED
QUI EST ABIMELECH ET QUAE EST
SYCHEM UT SERUIAMUS EI
NUMQUID NON EST FILIUS HIEROBAAL
ET CONSTITUIT PRINCIPEM ZEBUL
SERUUM SUUM SUPER UIROS
EMMOR PATRIS SYCHEM
CUR IGITUR SERUIEMUS EI
UTINAM DARET ALIQUIS
POPULUM ISTUM SUB MANU MEA
UT AUFERREM DE MEDIO ABIMELECH
DICTUMQ· EST ABIMELECH
CONGREGA EXERCITUS
MULTITUDINEM ET UENI
ZEBUL ENIM PRINCEPS CIUITATIS
AUDITIS SERMONIBUS GAAL FILII
OBED IRATUS EST UALDE
ET MISIT CLAM AD ABIMELECH NUNTIOS
ECCE GAAL FILIUS OBED UENIT
IN SYCHIMAM CUM FRATRIB· SUIS
ET OPPUGNAT ADUERSUM TE
CIUITATEM
SURGE ITAQ· NOCTE CUM POPULO
QUI TECUM EST ET LATITA
IN AGRO

ET PRIMO MANE ORIENTE SOLE
INRUE SUPER CIUITATEM
ILLO AUTEM EGREDIENTE ADUERSUM
TE CUM POPULO SUO FAC EI
QUOD POTUERIS
SURREXIT ITAQUE ABIMELECH
CUM OMNI EXERCITU SUO NOCTE
ET TETENDIT INSIDIAS IUXTA SYCHIMAM
IN QUATTUOR LOCIS
EGRESSUSQUE EST GAAL
FILIUS OBED
ET STETIT IN INTROITU PORTAE
CIUITATIS
SURREXIT AUTEM ABIMELECH
ET OMNIS EXERCITUS EIUS CUM EO
DE INSIDIARUM LOCO
CUMQUE UIDISSET POPULUM
GAAL DIXIT AD ZEBUL
ECCE DE MONTIBUS MULTITUDO
DESCENDIT
CUI ILLE RESPONDIT
UMBRAS MONTIUM UIDES QUASI
HOMINUM CAPITA HOC ERRORE
DECIPERIS
RURSUMQUE GAAL AIT
ECCE POPULUS DE UMBILICO
TERRAE DESCENDIT
ET UNUS CUNEUS UENIT PER UIAM
QUAE RESPICIT QUERCUM
CUI DIXIT ZEBUL
UBI EST NUNC OS TUUM QUO LOQUE
BARIS QUIS EST ABIMELECH
UT SERUIAMUS EI
NONNE ISTE EST POPULUS
QUEM DESPICIEBAS
EGREDERE ET PUGNA
CONTRA EUM
ABIIT ERGO GAAL SPECTANTE
SYCHIMORUM POPULO
ET PUGNAUIT CONTRA ABIMELECH
QUI PERSECUTUS EST EUM
FUGIENTEM ET IN URBEM
CONPULIT
CECIDERUNTQUE EX PARTE EIUS
PLURIMI USQUE AD PORTAS
CIUITATIS
ET ABIMELECH SEDIT IN RUMA
ZEBUL AUTEM GAAL ET SOCIOS
EIUS EXPULIT DE URBE NEC
IN EA PASSUS EST COMMORARI
SEQUENTI ERGO DIE EGRESSUS EST
POPULUS IN CAMPUM
QUOD CUM NUNTIATUM ESSET
ABIMELECH
TULIT EXERCITUM SUUM
ET DIUISIT IN TRES TURMAS
TENDENS INSIDIAS IN AGRIS
UIDENSQUE QUOD EGREDERETUR
POPULUS DE CIUITATE
SURREXIT ET INRUIT IN EOS
CUM CUNEO SUO
OPPUGNANS ET OBSIDENS
CIUITATEM
DUAE AUTEM TURMAE PALANTES
PER CAMPUM ADUERSARIOS
PERSEQUEBANTUR
PORRO ABIMELECH OMNI ILLO
DIE OPPUGNABAT URBEM
QUAM CEPIT INTERFECTIS
HABITATORIBUS EIUS IPSAQUE
DESTRUCTA
ITA UT SAL IN EA DISPERGERET
QUOD CUM AUDISSENT QUI HABITA
BANT IN TURRE SYCHIMORUM
INGRESSI SUNT FANUM
DEI SUI BERITH
UBI FOEDUS CUM EO PEPIGERANT
ET EX EO LOCUS NOMEN ACCEPERAT
QUI ERAT UALDE MUNITUS
ABIMELECH QUOQUE AUDIENS
UIROS TURRIS SYCHIMORUM
PARITER CONGLOBATOS
ASCENDIT IN MONTEM SELMON
CUM OMNI POPULO SUO
ET ARREPTA SECURI PRAECIDIT
ARBORIS RAMUM
INPOSITUMQUE FERENS HUMERO
DIXIT AD SOCIOS QUOD ME UIDERITIS

facere cito facite
igitur certatim ramos de arbo
ribus praecidentes
sequebantur ducem
quos circumdantes praesidio
succenderunt
atque ita factum est ut fumo
et igne mille homines
necarentur
uiri pariter ac mulieres
habitatores turris Sychem
Abimelech autem inde proficis
cens uenit ad oppidum Thebes
quod circumdans obsedebat
exercitu
erat autem turris excelsa
in media ciuitate
ad quam confugerant uiri
simul ac mulieres
et omnes principes ciuitatis
clausa firmissime ianua
et super turris tectum
stantes per pugnacula pro
accedensque Abimelech iuxta
turrem pugnabat fortiter
et adpropinquans ostio ignem
supponere nitebatur
et ecce una mulier fragmentum
molae desuper iaciens
inlisit capiti Abimelech
et confregit cerebrum eius
qui uocauit cito armigerum
suum et ait ad eum
euagina gladium tuum
et percute me
ne forte dicatur quod a femina
interfectus sim
qui iussa perficiens
interfecit eum
illoque mortuo omnes qui cum
eo erant de Israhel reuersi
sunt in domos suas
et reddidit deus malum quod
fecerat Abimelech
contra patrem suum
interfectis septuaginta fratribus
Sychimitis quoque quod operati
erant retributum est
et uenit super eos maledictio
Ioatham filii Hierobaal . X .
Post Abimelech surrexit dux
in Israhel Thola filius Phoa
patrui Abimelech uir
de Issachar
qui habitauit in Samir
montis Ephraim
et iudicauit Israhel uiginti
tribus annis
mortuusque est ac sepultus
in Samir
huic successit Iair Galaaditis
qui iudicauit Israhel uiginti
et duos annos
habens triginta filios sedentes
super triginta pullos
asinarum
et principes triginta ciuitatum
quae ex nomine eius appellatae
sunt Auoth Iair id est
oppida Iair
usque in praesentem diem
in terra Galaad
mortuusque est Iair ac sepultus
in loco cui est uocabulum
Camon
Filii autem Israhel peccatis
ueteribus iungentes noua
fecerunt malum
in conspectu domini
et seruierunt idolis Baalim
et Astaroth
et diis Syriae ac Sidonis
et Moab et filiorum Ammon
et Philisthim
dimiseruntque dominum
et non colebant eum
contra quos iratus tradidit eos
in manu Philisthim

et filiorum ammon
adflicti quae sunt et uehemen
ter obpressi per annos
decem et octo
omnes qui habitant trans
iordanem in terra amorrei
qui est in galaad
intantum ut filii ammon
iordane transmisso
uastarent iudam et beniamin
et ephraim
adflictusque est isrl nimis
et clamantes ad dnm dixerunt
peccauimus tibi quia dereliqui
mus dnm nm et seruiuimus
baalim
quib; locutus est dns
numquid non aegyptii
et amorrei filiiq; ammo
et philisthim
sidonii quoq; et amalech
et chanaan obpresserunt uos
et clamastis ad me et erui uos
de manu eorum
et tamen reliquistis me
et coluistis deos alienos
idcirco non addam ultra
uos liberare
ite et inuocate deos
quos elegistis
ipsi uos liberent in tempore
angustiae
dixeruntq; filii israhel ad dnm
peccauimus redde nobis
quidquid tibi placet
tantum nunc libera nos
quae dicentes omnia
de finibus suis alienorum
deorum idola proiecerunt
et seruierunt dno
qui doluit super miseriis eorum
itaq; filii ammon conclaman
tes in galaad fixere tentoria
contra quos congregati filii isrl

in maspha castrametati sunt
dixeruntq; principes galaad
singuli ad proximos suos
qui primus e nobis contra filios
ammon coeperit dimicare
erit dux populi galaad
fuit illo tempore iepthe
galaadites uir fortissimus
atque pugnator
filius mulieris meretricis
qui natus est de galaad
habuit autem galaad uxorem
de qua suscepit filios
qui postquam creuerant
eiecerunt iepthe dicentes
heres in domo patris nostri
esse non poteris
quia de adultera matre
generatus es
quos ille fugiens atq; deuitans
habitauit in terra tob
congregatiq; sunt ad eum
uiri inopes et latrocinantes
et quasi principem
sequebantur
in illis dieb; pugnabant filii
ammon contra israhel
quibus acriter instantibus
perrexerunt maiores natu
de galaad
ut tollerent in auxilium sui
iepthe de terra tob
dixeruntq; ad eum
ueni et esto princeps noster
et pugna contra filios
ammon
quib; ille respondit
nonne uos estis qui odistis me
et eiecistis de domo patris
mei et nunc uenistis
ad me necessitate
conpulsi
dixerunt principes
galaad ad iepthe

OB HANC IGITUR CAUSAM
NUNC AD TE UENIMUS
UT PROFICISCARIS NOBISCUM
ET PUGNES CONTRA FILIOS AMMON·
SISQ· DUX OMNIUM QUI
HABITANT IN GALAAD
IEPTHE QUOQ· DIXIT EIS
SI UERE UENISTIS AD ME UT PUGNE
PRO UOBIS CONTRA FILIOS
AMMON
TRADIDERITQ· EOS DNS IN MANUS
MEAS EGO ERO PRINCEPS
UESTER
QUI RESPONDERUNT EI
DNS QUI HAEC AUDIT IPSE
MEDIATOR AC TESTIS EST
QUOD NOSTRA PROMISSA
FACIAMUS
ABIIT ITAQ· IEPTHE CUM
PRINCIPIBUS GALAAD
FECITQUE EUM OMNIS POPULUS
PRINCIPEM SIBI
LOCUTUSQ· EST IEPTHE OMNES
SERMONES SUOS CORAM DNO
IN MASPHA
ET MISIT NUNTIOS AD REGEM
FILIORUM AMMON QUI EX PER
SONA SUA DICERENT
QUID MIHI ET TIBI EST QUIA UENISTI
CONTRA ME UT UASTARES
TERRAM MEAM
QUIBUS ILLE RESPONDIT
QUIA TULIT ISRAHEL TERRAM
MEAM QUANDO ASCENDIT
DE AEGYPTO
A FINIB· ARNON USQUE IABOC
ATQUE IORDANEM
NUNC IGITUR CUM PACE
REDDE MIHI EAM
PER QUOS RURSUM
MANDAUIT IEPTHE
ET IMPERAUIT EIS UT DICERENT
REGI AMMON
HAEC DICIT IEPTHE

NON TULIT ISRL TERRAM MOAB
NEC TERRAM FILIORUM AMMON
SED QUANDO DE AEGYPTO
CONSCENDERUNT
AMBULAUERUNT PER SOLITUDINE
USQUE AD MARE RUBRUM
ET UENIT IN CADES
MISITQUE NUNTIOS AD REGEM
EDOM DICENS
DIMITTE ME UT TRANSEAM
PER TERRAM TUAM
QUI NOLUIT ADQUIESCERE
PRAECIB· EIUS
MISITQ· AD REGEM MOAB
QUI ET IPSE TRANSITUM
PRAEBERE CONTEMSIT
MANSIT ITAQUE IN CADES
ET CIRCUIBIT EX LATERE
TERRAM EDOM ET TERRAM
MOAB
UENITQUE CONTRA ORIENTALEM
PLAGAM TERRAE MOAB
ET CASTRAMETATUS EST
TRANS ARNON
NEC UOLUIT INTRARE
TERMINOS MOAB
ARNON QUIPPE CONFINIUM EST
TERRAE MOAB
MISIT ITAQ· NUNTIOS AD SEON
REGEM AMORRAEORUM
QUI HABITABAT IN ESEBON
ET DIXERUNT EI
DIMITTE ME UT TRANSEAM
PER TERRAM TUAM
USQUE AD FLUUIUM
QUI ET IPSE ISRAHELIS UERBA
DESPICIENS
NON DIMISIT EUM TRANSIRE
PER TERMINOS SUOS
SED INFINITA MULTITUDINE
CONGREGATA EGRESSUS EST
CONTRA EUM IN IASSA
ET FORTITER RESISTEBAT
TRADIDITQUE EUM DNS

in manu Israhel cum omni
exercitu suo
qui percussit eum et possedit
omnem terram Amorrei
habitatoris regionis illius
et universos fines eius
de Arnon usque Iaboc
et de solitudine usque
ad Iordanem
dns ergo ds Israhel subvertit
Amorreum
pugnante contra eum
populo suo Israhel
et tu vis nunc possidere
terram eius
nonne ea quae possidet
Chamos deus tuus tibi iure
debentur
quae autem dns ds noster
victor obtinuit in nostram
cedent possessionem
nisi forte melior es Balac
filio Sepphor rege Moab
aut docere potes quod iurga
tus sit contra Israhel
et pugnaverit contra eum
quando habitavit in Esebon
et viculis eius
in Aroer et villis eius
vel in cunctis civitatibus
iuxta Iordanem
per trecentos annos
quare tanto tempore nihil
super hac repetitione
temptastis
igitur non ego pecco in te
sed tu contra me male agis
indicens mihi bella
non iusta
iudicet dns arbiter huius
diei inter Israhel et inter
filios Ammon
noluitque adquiescere rex
filiorum Ammon verbis

Iepthe quae per nuntios
mandaverat
factus est ergo super Iepthe
sps dni
et circuiens Galaad et Manasse
Maspha quoque Galaad
et inde transiens ad filios Ammon
votum vovit dno dicens
si tradideris filios Ammon
in manus meas
quicumque primus egressus
fuerit de foribus
domus meae
mihique occurrerit rever
tenti cum pace a filiis
Ammon
eum holocaustum
offeram dno
transivitque Iepthe ad filios
Ammon ut pugnaret
contra eos
quos tradidit dns in manus eius
percussitque ab Aroer
usque dum venias
in Mennith viginti civitates
et usque ad Abel quae est
vineis consita plaga
magna nimis
humiliatique sunt filii Ammon
a filiis Israhel
revertente autem Iepthe
in Maspha domum suam
occurrit ei unigenita filia
cum tympanis et choris
non enim habebat alios
liberos
qua visa scidit vestimenta
sua et ait
heu filia mi decepisti me
et ipsa decepta es
aperui enim os meum ad dnm
et aliud facere non potero
cui illa respondit
pater mi si aperuisti os tuum

ad dñm fac mihi quodcumque
pollicitus es
concessa tibi ultione atque
victoria de hostib. tuis
dixitq. ad patrem
hoc solum mihi praesta
quod deprecor
dimitte me ut duob. mensibus
circumeam montes
et plangam virginitatem
meam cum sodalib. meis
cui ille respondit vade
et dimisit eam duob. mensibus
cumq. abisset cum sociis
ac sodalibus suis
flebat virginitatem suam
in montibus
expletisq. duobus mensibus
reversa est ad patrem suum
et fecit ei sicut voverat
quae ignorabat virum
exinde mos increbruit
in isrl. et consuetudo
servata est
ut post anni circulum conveni
ant in unum filiae israhel.
et plangant filiam iepthe
galaaditae dieb. quattuor
ecce autem in ephraim
orta seditio est
nam transeuntes contra aquilonem
dixerunt ad iepthe
quare vadens ad pugnam
contra filios ammon
vocare nos noluisti
ut pergeremus tecum
igitur incendimus
domum tuam
quibus ille respondit
disceptatio erat mihi
et populo meo
contra filios ammon
vehemens
vocavique vos ut mihi auxilium
praeberetis et facere noluistis
quod cernens posui in manibus
meis animam meam
transivi ad filios ammon
et tradidit eos dns
in manus meas
quid commerui ut adversum
me consurgatis in proelium
vocatis igitur ad se cunctis
viris galaad pugnabat
contra ephraim
percusserunt filii galaad
ephraim
quia dixerat fugitivus est
galaad de ephraim
et habitat in medio ephraim
et manasse
occupaveruntq. galaaditae
vada iordanis per quae
ephraim reversus erat
cumq. venisset ad ea de ephraim
numero fugiens atq. dixisset
obsecro ut me transire
permittatis
dicebant ei galaaditae num
ephrataeus es
quo dicente non sum
interrogabant eum
dic ergo sebboleth
quod interpretatur spica
qui respondebat thebboleth
eadem littera spicam
exprimere non valens
statimq. adprachensum
iugulabant in ipso iordanis
transitu
et ceciderunt in illo tempore
de ephraim quadraginta
duo milia
iudicavit que iepthe galaadites
israhel. sex annis
et mortuus est ac sepultus
in civitate sua galaad
post hunc iudicavit in israhel

abessam de bethleem
qui habuit triginta filios
et totidem filias
quas emittens foras maritis
tradidit
et eiusdem numeri filiis suis
accepit uxores introducens
domum suam
qui septem annis iudicavit isrl
mortuusque est ac sepultus
est in bethleem
cui successit hialon
zabulonites
et iudicavit israhelem
decem annis
mortuusque est ac sepultus
in zabulon
Post hunc iudicavit in israhel
abdo filius illel
pharathonites
qui habuit quadraginta filios
et triginta ex eis nepotes
ascendentes super septuaginta
pullos asinarum
et iudicavit in israhel
octo annis
mortuusque est ac sepultus
in pharathon terrae
ephraim in monte amalech
·VIIII· Rursumque filii israhel
fecerunt malum
in conspectu dni
qui tradidit eos in manu philis
thinorum quadraginta annis
XVIII Erat autem vir quidam
de saraa et de stirpe dan
nomine manue
habens uxorem sterilem
cui apparuit angelus dni
et dixit ad eam
sterilis es et absque liberis
sed concipies et paries filium
cave ergo ne vinum bibas
ac siceram
ne immundum quidquam
comedas
quia concipies et paries filium
cuius non tanget caput
novacula
erit enim nazoreus di
ab infantia sua et ex
matris utero
et ipse incipiet liberare
israhel de manu
philisthinorum
quae cum venisset ad maritum
suum dixit ei
vir di venit ad me habens
vultum angelicum
terribilis nimis
quem cum interrogassem
quis esset et unde
venisset et quo nomine
vocaretur
noluit mihi dicere
sed hoc respondit
ecce concipies et paries
filium
cave ne vinum bibas
nec siceram
et ne aliquo vescaris
inmundo
erit enim puer nazoreus di
ab infantia sua
ex utero matris usque ad diem
mortis suae
oravit itaque manue dnm et ait
obsecro dne ut vir di quem
misisti veniat iterum
et doceat nos quid debeamus
facere de puero qui nasci
turus est
exaudivitque dns precem
manue
et apparuit rursum angelus
dni uxori eius sedenti
in agro
manue autem maritus eius

NONERAT CUMEA
QUAE CUM UIDISSET ANGELUM
FESTINAUIT ET CUCURRIT AD UIRUM
SUUM NUNTIAUITQ. DICENS
ECCE APPARUIT MIHI UIR
QUEM ANTE UIDERAM
QUI SURREXIT ET SECUTUS EST
UXOREM SUAM
UENIENSQ. AD UIRUM SUUM DIXIT EI
TUES QUI LOCUTUS ES MULIERI
CUI ILLE RESPONDIT EGO SUM
CUI MANUE
QUANDO INQUIT SERMO TUUS
FUERIT EXPLETUS
QUID UIS UT FACIAT PUER AUT
A QUO SE OBSERUARE DEBEBIT
DIXITQ. ANGELUS DNI AD MANUE
AB OMNIBUS QUAE LOCUTUS SUM
UXORI TUAE ABSTINEAT SE
ET QUICQUID EX UINEA NASCITUR
NON COMEDAT
UINUM ET SICERAM NON BIBAT
NULLO UESCATUR INMUNDO
ET QUOD EI PRAECEPI IMPLEAT
ATQ. CUSTODIAT
DIXITQUE MANUE AD ANGELUM DNI
OBSECRO TE UT ADQUIESCAS
PRAECIBUS MEIS
ET FACIAMUS TIBI HEDUM
DE CAPRIS
CUI RESPONDIT ANGELUS
SI ME COGIS NON COMEDAM
PANES TUOS
SI AUTEM UIS HOLOCAUSTUM
FACERE OFFER ILLUD DNO
ET NESCIEBAT MANUE QUOD
ANGELUS DNI ESSET
DIXITQ. AD EUM QUOD EST TIBI NOMEN
UT SI SERMO TUUS FUERIT
EXPLETUS HONOREMUS TE
CUI ILLE RESPONDIT
QUOD QUAERIS NOMEN MEUM
QUOD EST MIRABILE
TULIT ITAQUE MANUE HEDUM
DE CAPRIS ET LIBAMENTA
ET POSUIT SUPER PETRAM
OFFERENS DNO QUI FACIT MIRABILIA
IPSE AUTEM ET UXOR EIUS
INTUEBANTUR
CUMQ. ASCENDERET FLAMMA
ALTARIS IN CAELUM
ANGELUS DNI IN FLAMMA
PARITER ASCENDIT
QUOD CUM UIDISSENT MANUE
ET UXOR EIUS PRONI
CECIDERUNT IN TERRAM
ET ULTRA NON EIS APPARUIT
ANGELUS DNI
STATIMQ. INTELLEXIT MANUE
ANGELUM ESSE DNI ET DIXIT
AD UXOREM SUAM MORTE
MORIEMUR QUIA UIDIMUS DM
CUI RESPONDIT MULIER
SI UELLET DNS OCCIDERE NOS
DE MANIBUS NOSTRIS HOLOCAUSTUM
ET LIBAMENTA NON SUSCEPISSET
NEC OSTENDISSET NOBIS
HAEC OMNIA
NEQUE EA QUAE SUNT UENTURA
DIXISSET
PEPERIT ITAQ. FILIUM
ET UOCAUIT NOMEN EIUS SAMSON
CREUITQUE PUER ET BENE
DIXIT EI DNS
COEPITQ. SPS DNI ESSE CUM EO
IN CASTRIS DAN INTER SARAA
ET ESTHAOL
XIIII DESCENDIT IGITUR SAMSON
IN THAMNATHA
UIDENSQ. IBI MULIEREM
DE FILIAB. PHILISTHIM
ASCENDIT ET NUNTIAUIT
PATRI SUO ET MATRI DICENS
UIDI MULIEREM IN THAMNATHA
DE FILIAB. PHILISTHINORUM
QUAM QUAESO UT MIHI
ACCIPIATIS UXOREM
CUI DIXERUNT PATER ET MATER SUA

NUMQUID NON EST MULIER
IN FILIABUS FRATRUM TUORUM
ET IN OMNI POPULO MEO
QUIA VIS ACCIPERE UXOREM
DE PHILISTHIIM QUI INCIRCUM
CISI SUNT
DIXITQ· SAMSON AD PATREM SUUM
HANC MIHI ACCIPE QUIA PLACUIT
OCULIS MEIS
PARENTES AUTEM EIUS NESCIE
BANT QUOD RES A DNO FIERET
ET QUAERERET OCCASIONEM
CONTRA PHILISTHIIM
EO ENIM TEMPORE PHILISTHIIM
DOMINABANTUR ISRAHELI
DESCENDIT ITAQ· SAMSON
CUM PATRE SUO ET MATRE
IN THAMNATHA
CUMQ· VENISSENT AD VINEAS
OPPIDI
APPARUIT CATULUS LEONIS SEVUS
RUGIENS ET OCCURRIT EI
INRUIT AUTEM SPS DNI IN SAMSON
ET DELACERAVIT LEONEM QUASI
HEDUM IN FRUSTA DISCERPENS
NIHIL OMNINO HABENS IN MANU
ET HOC PATRI ET MATRI
NOLUIT INDICARE
DESCENDITQ· ET LOCUTUS EST
MULIERI QUAE PLACUERAT
OCULIS EIUS
ET POST ALIQUOS DIES REVERTENS
UT ACCIPERET EAM
DECLINAVIT UT VIDERET
CADAVER LEONIS
ET ECCE EXAMEN APIUM IN ORE
LEONIS ERAT AC FAVUS MELLIS
QUEM CUM SUMSISSET IN MANIBUS
COMEDEBAT IN VIA
VENIENSQUE AD PATREM SUUM
ET MATREM QUI ET IPSI — DEDIT EIS PARTEM
COMEDERUNT
NEC TAMEN EIS VOLUIT INDICARE
QUOD MEL DE CORPORE LEONIS
ADSUMSERAT
DESCENDIT ITAQUE PATER EIUS
AD MULIEREM
ET FECIT FILIO SUO SAMSON
CONVIVIUM
SIC ENIM IUVENES FACERE
CONSUEVERANT
CUM ERGO CIVES LOCI VIDISSENT
EUM DEDERUNT EI SODALES
TRIGINTA UT ESSENT CUM EO
QUIBUS LOCUTUS EST SAMSON
PROPONAM VOBIS PROBLEMA
IIPORAHMA
QUOD SI SOLVERITIS MIHI INTRA
SEPTEM DIES CONVIVII
DABO VOBIS TRIGINTA SINDONES
ET TOTIDEM TUNICAS
SIN AUTEM NON POTUERITIS
SOLVERE
VOS DABITIS MIHI TRIGINTA
SINDONES
ET EIUSDEM NUMERI TUNICAS
QUI RESPONDERUNT EI PROPONE
PROBLEMA UT AUDIAMUS
DIXITQUE EIS
DE COMEDENTE EXIVIT CIBUS
ET DE FORTE EGRESSA EST
DULCEDO
NEC POTUERUNT PER TRES DIES
PROPOSITIONEM SOLVERE
CUMQUE ADESSET DIES
SEPTIMUS
DIXERUNT AD UXOREM SAMSON
BLANDIRE VIRO TUO ET SUADE EI
UT INDICET TIBI QUID SIGNIFICET
PROBLEMA
QUOD SI FACERE NOLUERIS
INCENDEMUS TE ET DOMUM
PATRIS TUI
AN IDCIRCO NOS VOCASTIS AD NUP
TIAS UT SPOLIARETIS
QUAE FUNDEBAT APUD SAMSON
LACRIMAS ET QUEREBATUR
DICENS

odisti me et non diliges idcirco
problema quod proposuisti
filiis populi mei non uis mihi
exponere
at ille respondit
patri meo et matri meae nolui
dicere et tibi dicere potero
septem igitur dieb. conuiuii
flebat apud eum
tandemq. die septimo cum ei
molesta esset exposuit
quae statim indicauit
ciuibus suis
et illi dixerunt ei die septimo
ante solis occubitum
quid dulcius melle
et quid leone fortius
qui ait ad eos
si non arassetis in uitula mea
non inueniretis proposi
tionem meam
inruit itaq. in eum sps dni
descenditq. ascalonem
et percussit ibi triginta uiros
quorum ablatas uestes
dedit eis qui problema
soluerant
iratusq. nimis ascendit
in domum patris sui
uxor autem eius accepit
maritum unum de amicis eius
et pronubis
post aliquantum autem
temporis
cum dies triticeae messis
instaret
uenit samson inuisere uolens
uxorem suam
et adtulit ei hedum de capris
cumq. cubiculum eius solito
uellet intrare
prohibuit eum pater
illius dicens
putaui quod odisses eam
et ideo tradidi illam amico tuo
sed habet sororem quae iunior
et pulchrior illa est
sit tibi pro ea uxor
cui respondit samson
ab hac die non erit culpa in me
contra philistheos
faciam enim uobis mala
perrexitque et coepit
trecentas uulpes
caudasque earum iunxit
ad caudas
et faces ligauit in medio
quas igne succendens dimisit
ut huc illucq. discurrerent
quae statim perrexerunt
in segetes philisthinorum
quib. succensis et conportatae
iam fruges et adhuc
stantes in stipula
concrematae sunt
in tantum ut uineas quoque
et oliueta flamma
consumeret
dixeruntque philisthim
quis fecit hanc rem
quibus dictum est samson
gener thamnathaei
quia tulit uxorem eius
et alteri tradidit haec
operatus est
ascenderuntque philisthim
et conbusserunt tam mulierem
quam patrem eius
quib. ait samson
licet haec feceritis tamen
adhuc ex uobis expetam
ultionem et tunc quiescam
percussitque eos
ingenti plaga
ita ut stupentes suram femori
inponerent
et descendens habitauit
in spelunca petrae hetham

Igitur ascendentes philisthim
in terram Iuda castrame-
tati sunt
et in loco qui postea vocatus
est Lechi id est maxilla
eorum fusus est exercitus
Dixeruntque ad eos tribus Iuda
cur ascendistis adversum nos
qui responderunt
ut ligemus Samson venimus
et reddamus ei quod in nos
operatus est
Descenderunt ergo
tria milia virorum
de Iuda ad specum silicis
hetham
Dixeruntque ad Samson
nescis quod philisthim
imperant nobis
quare haec facere voluisti
quibus ille ait
sicut fecerunt mihi feci eis
ligare inquiunt te venimus
et tradere in manu
philisthinorum
quibus respondit
iurate respondentes mihi
quod me non occidatis
dixerunt non te occidimus
sed vinctum tradimus
ligaveruntque cum duobus
novis funib(us) et tulerunt
de petra hetham
qui cum venisset ad locum
maxillae
et philisthim vociferantes
occurrissent ei
inruit sps dni in eum
et sicut solent ad odorem
ignis ligna consumi
ita vincula quib(us) ligatus erat
dissipata sunt et soluta
inventamque maxillam id est
mandibulam asini
quae iacebat arripiens
interfecit in ea mille viros et ait
in maxilla asini in mandibula
pulli asinorum delevi eos
et percussi mille viros
Cumque haec canens verba
conplesset
proiecit mandibulam de manu
et vocavit nomen loci illius
Ramathlechi
quod interpretatur
elevatio maxillae
sitiensque valde clamavit
ad dnm et ait
tu dedisti in manu servi tui
salutem hanc maximam
atque victoriam
et en siti morior incidamque
in manus incircumcisorum
aperuit itaque dns molarem
dentem in maxilla asini
et egressae sunt ex eo aquae
largissimae
quib(us) haustis refocillavit spm
et vires recepit
idcirco appellatum est
nomen loci illius fons
invocationis de maxilla
usque in praesentem diem
iudicavitque Israhel in diebus
philisthim viginti annis
XVI Abiit quoque in Gazam et vidit
ibi mulierem meretricem
ingressusque est ad eam
quod cum audissent philisthim
et percrebruisset apud eos
intrasse urbem Samson
circumdederunt eum positis
in porta civitatis custodibus
et ibi tota nocte cum silentio
praestolantes
ut facto mane exeuntem
occiderent
Dormivit autem Samson

usq· ad noctis medium
et inde consurgens adprehendit
ambas portae fores cum
postib· suis et sera
inpositasq· humeris portauit
ad uerticem montis
qui aspicit hebron
post haec amauit mulierem
quae habitabat in ualle
soreh et uocabatur dalila
ueneruntque ad eam
principes philisthinorum
atque dixerunt
decipe eum et disce ab illo
in quo tantam habeat fortitudinem
et quomodo eum superare
ualeamus
et uinctum adfligere
quod si feceris dabimus tibi
singuli mille centum
argenteos
locuta est ergo dalila
ad samson
dic mihi obsecro in quo sit tua
maxima fortitudo
et quid sit quo ligatus
erumpere nequeas
cui respondit samson
si septem funib· neruiceis
necdum siccis et adhuc
humectib· ligatus fuero
infirmus ero ut ceteri
homines
adtuleruntq· ad eam satrapae
philisthinorum septem
funes ut dixerat
quib· uinxit eum latentibus
apud se insidiis et in cubiculo
finem rei expectantibus
clamauitque ad eum
philisthim super te samson
rupitque uincula quomodo
si rumpat quis filum
de stuppae tortum putamine

cum odorem ignis acceperit
et non est cognitum in quo esset
fortitudo eius
dixitque ad eum dalila
ecce inlusisti mihi et falsum
locutus es
saltem nunc indica mihi
in quo ligari debeas
cui ille respondit
si ligatus fuero nouis funibus
qui numquam fuerunt
in opere
infirmus ero et aliorum
hominum similis
quib· rursum dalila
uinxit eum et clamauit
philisthim super te samson
in cubiculo insidiis
praeparatis
qui ita rupit uincula quasi
fila telarum
dixitq· dalila rursum
ad eum usquequo decipis
me et falsum loqueris
ostende quo uinciri debeas
si inquit septem crines capitis
mei cum licio plexueris
et clauum his circumligatum
terrae fixeris infirmus ero
quod cum fecisset dalila
dixit ad eum
philisthim super te samson
qui consurgens de somno
extraxit clauum
cum crinib· et licio
dixitq· ad eum dalila
quomodo dicis quod ames
me cum animus tuus
non sit mecum
per tres uices mentitus
es mihi
et noluisti dicere in quo sit
tua maxima fortitudo
cumq· molesta ei esset

et per multos dies iugiter
adhereret
spatium ad quietem
non tribuens
defecit anima eius et ad mortem
usq· per lassesset
Tunc aperiens veritatem
rei dixit ad eam
ferrum numquam ascendit
super caput meum
quia nazareus id est consecratus
sum deo de utero
matris meae
si rasum fuerit caput meum
recedet a me fortitudo mea
et deficiam
eroque sicut ceteri homines
videns illa quod confessus ei
esset omnem animum suum
misit ad principes philisthi-
norum ac mandavit
ascendite adhuc semel quia
nunc mihi aperuit cor suum
qui ascenderunt adsumpta
pecunia quam promiserant
at illa dormire eum fecit
super genua sua
et in sinu suo reclinare caput
vocavitque tonsorem et rasit
septem crines eius
et coepit abicere eum
et a se repellere
statim enim ab eo fortitudo
discessit
dixitque philisthim super
te samson
qui de somno consurgens
dixit in animo suo
egrediar sicut ante feci
et me excutiam
nesciens quod dns discessisset
ab eo
quem cum adprehendissent
philisthim statim eruerunt
oculos eius
et duxerunt gazam vinctum
catenis
et clausum carcere molere
fecerunt
iamque capilli eius renasci
coeperant
et principes philisthinorum
convenerunt in unum
ut immolarent hostias
pacificas dagon deo suo
et epularentur dicentes
tradidit deus noster inimicum
nostrum samson
in manus nostras
quod etiam populus videns
laudabat deum suum
eademque dicebat
tradidit deus noster in manus
nostras adversarium
qui delevit terram nostram
et occidit plurimos
laetantesque per convivia
sumptis iam epulis
praeceperunt
ut vocarent samson
et ante eos luderet
qui adductus de carcere
ludebat ante eos
feceruntque eum stare
inter duas columnas
qui dixit puero regenti
gressus suos
dimitte me ut tangam columnas
quibus omnis
inminet domus
et recliner super eas
et paululum requiescam
domus autem plena erat
virorum ac mulierum
et erant ibi omnes principes
philisthinorum
ac de tecto et de solario
circiter tria milia

utriusq; sexus
Spectabant ludentem samson
At ille inuocato dño ait
Dñe ds memento mei
Et redde nunc mihi pristinam
fortitudinem meam ds meus
ut ulciscar me de hosti
bus meis
ut pro amissione duorum
luminum unam ultionem
recipiam
Et adprehendens ambas
columnas quib; nitebatur
domus
Alteramq; earum dextra
et alteram laeua tenens ait
Moriatur anima mea
cum philisthim
Concussisque fortiter
columnis cecidit domus
Super omnes principes
et ceteram multitudinem
quae ibi erat
Multoque plures interfecit
moriens quam ante uiuus
occiderat
Descendentes autem fratres
eius et uniuersa cognatio
Tulerunt corpus eius
et sepelierunt
Inter saraa et esthaol
in sepulchro patris manue
Iudicauitque israhel
uiginti annis
XVII Fuit eo tempore uir quidam
de monte ephraim nomine
michas
Qui dixit matri suae
Mille centum argenteos
quos separaueras tibi
et super quibus me audiente
iuraueras
Ecce ego habeo et apud
me sunt

Cui illa respondit benedictus
filius meus dño
Reddidit ergo eos matri suae
quae dixerat ei
Consecraui et uoui argentum
hoc dño
Ut de manu mea suscipiat
filius meus
Ut faciat sculptile
atque conflatile
Et nunc trado illud tibi
Reddidit igitur matri suae
quae tulit ducentos argenteos
et dedit eos argentario
Ut faceret ex eis sculptile
atque conflatile quod fuit
in domo micha
Qui aediculam quoque
in ea dõ separauit
Et fecit ephod et theraphin
id est uestem sacerdotalem et idola
Inpleuitq; unius filiorum
suorum manum
et factus est ei sacerdos
In diebus illis non erat
rex in israhel
Sed unusquisq; quod sibi
rectum uidebatur
hoc faciebat
Fuit quoque alter adulescens
de bethleem iuda et cogna
tione eius
Eratque ipse leuites
et habitabat ibi
Egressusque de ciuitate
bethleem
peregrinari uoluit ubicumque
sibi commodum repperisset
Cumque uenisset in monte
ephraim iter faciens
et declinasset parumper
in domum micha
Interrogatus est ab eo
unde uenis

qui respondit leuita sum
de bethlem iuda
et uado ut habitem ubi potu
ero et utile mihi esse
praespexero dixitq· micha
mane inquit apud me et esto
mihi parens ac sacerdos
daboq· tibi per annos singulos
decem argenteos et uestem
duplicem et quae ad uictum
necessaria sunt
adquieuit et mansit
apud hominem
fuitq· illi quasi unus de filiis
impleuitq· micha manum eius
et habuit apud se puerum
sacerdotem
nunc scio dicens quod bene
mihi faciat dns
habenti leuitici generis
sacerdotem

XVIII In illo tempore non erat
rex in israhel.
et trib· dan quaerebat posses
sionem sibi ut habitaret in ea
usque ad illum enim diem
inter ceteras trib· sortem
non acceperat
miserunt igitur filii dan
stirpis et familiae suae
quinq· uiros fortissimos
de saraa et esthaol ut ex
plorarent terram
et diligenter inspicerent
dixeruntq· eis ite et conside
rate terram
qui cum pergentes uenissent
in montem ephraim
et intrassent domum micha
requieuerunt ibi
et agnoscentes uocem
adulescentis leuitae
utentesq· illius diuersorio
dixerunt ad illum
quis te huc adduxit quid hic agis
quam ob causam huc uenire
uoluisti
qui respondit eis haec et haec
praestitit mihi michas
et me mercede conduxit
ut sim ei sacerdos
rogaueruntq· eum
ut consuleret dnm
et scire possent an prospero
itinere pergerent et res
haberet effectum
qui respondit eis ite in pace
dns respicit uiam uestram
et iter quo pergitis
euntes itaque quinque uiri
uenerunt lais
uideruntque populum
habitantem in ea absque
ullo timore
iuxta sidoniorum consue
tudinem
securum et quietum nullo eis
paenitus resistente
magnarumq· opum et procul
a sidone atq· a cunctis
hominibus separatum
reuersiq· sunt ad fratres suos
in saraa et esthaol
et quid egissent sciscitantib·
responderunt
surgite et ascendamus ad eos
uidimus enim terram ualde
opulentam et uberem
nolite neglegere
nolite cessare
eamus et possideamus eam
nullus erit labor intrabimus
ad securos in regionem
latissimam
tradetq· nobis dns locum
in quo nullius rei est
penuria eorum quae
gignuntur in terra

Profecti igitur sunt de cognatione dan id est de saraa
et estahol.
sescenti uiri accincti armis
bellicis
Ascendentesq. manserunt
in cariathiarim iudae
qui locus ex eo tempore
castrorum dan nomen accepit
et est post tergum
cariathiarim
Inde transierunt in montem
ephraim.
Cumq. uenissent in domum
micha
Dixeruntque quinque uiri qui prius
missi fuerant ad considerandam terram lais ceteris
fratribus suis
Nostis quod in domibus istis sit
ephod et therafin
et sculptile atq. conflatile
uidete quid uobis placeat
Et cum paululum declinassent
ingressi sunt domum adulescentis leuitae qui erant
in domo micha
Salutaueruntque eum
uerbis pacificis
Sescenti autem uiri ita ut
erant armati stabant
ante ostium
At illi qui ingressi fuerant
domum iuuenis
Sculptile et ephod et therafin
atque conflatile tollere
nitebantur
Et sacerdos stabant
ante ostium
Sescentis uiris fortissimis
haut procul expectantibus
Tulerunt igitur qui intrauerant sculptile ephod
et idola atq. conflatile

quibus dixit sacerdos quid facitis
Cui responderunt tace
et pone digitum super os tuum
Uenique nobiscum ut habeamus
te patrem et sacerdotem
quid tibi melius est ut sis
sacerdos in domo
unius uiri
an in una tribu et familia
in israhel
quod cum audisset adquieuit
sermonibus eorum
Et tulit ephod et idola
ac sculptile
et cum eis profectus est
qui cum pergerent et ante se
ire fecissent paruulos
et iumenta et omne quod
erat pretiosum
Iamq. a domo michae essent
procul.
uiri qui habitabant in aedibus
michae clamantes secuti sunt
et post tergum clamare
coeperunt
qui cum respexissent
dixerunt ad micham
quid tibi uis cur clamas
qui respondit deos meos
quos mihi feci tulistis
et sacerdotem et omnia
quae habeo
et dicitis quid tibi est
Dixeruntque ei filii dan
caue ne ultra loquaris
ad nos
et ueniant ad te uiri animo
concitati
et ipse cum omni domo
tua pereas
Et sic cepto itinere perrexerunt
uidens autem micha
quod fortiores essent
Reuersus est in domum suam

Sescenti autem uiri tulerunt
sacerdotem et quae
supra diximus
Ueneruntq· in Lais ad populū
quiescentem ac securum
Et percusserunt eos
in ore gladii
Urbemque incendio
tradiderunt
Nullo penitus ferente
praesidium
Eo quod procul habitarent
a Sidone
Et cum nullo hominum
haberent quidquam
societatis ac negotii
Erat autem ciuitas sita
in regione Roob
Quam rursus extruentes
habitauerunt in ea
Uocato nomine ciuitatis Dan
Iuxta uocabulum patris sui
quem genuerat Israhel
quae prius Lais dicebatur
Posueruntq· ibi sculptile
Et Ionathan filium Gersan
filii Mosi ac filios eius
sacerdotes in tribu Dan
usq· ad diem captiuitatis suae
Mansitq· apud eos
idolum Michae
Omni tempore quo fuit
domus Di in Silo
In dieb· illis non erat
rex in Israhel
XVIII Fuit quidam uir Leuites
habitans in latere
montis Ephraim
qui accepit uxorem
de Bethleem Iuda
quae reliquit eum et reuersa
est in domo patris sui
Bethleem
Mansitq· apud eum quattuor
mensibus
Secutusq· est eam uir suus
uolens ei reconciliari atque
blandiri et secum reducere
habens in comitatu puerum
et duos asinos
quae suscepit eum et intro
duxit in domum patris sui
quod cum audisset socer eius
eumque uidisset
occurrit ei laetus et amplex
atus est hominem
Mansitq· gener in domo
soceri trib· diebus
Comedens cum eo et bibens
familiariter
Die autem quarto de nocte
consurgens proficisci
uoluit
quem tenuit socer
et ait ad eum
Gusta prius pauxillum panis
et conforta stomachum
et sic proficisceris
Sederuntque simul et come
derunt ac biberunt
Dixitq· pater puellae
ad generum suum
quaeso te ut hodie hic maneas
pariterq· laetemur
At ille consurgens coepit
uelle proficisci
Et nihilominus obnixe eum
socer tenuit et apud se
fecit manere
Mane facto parabant
Leuites iter
Cui rursus socer
Oro te inquit ut paululum
cibi capias
Et adsumptis uiribus donec
increscat dies postea
proficiscaris
Comederunt ergo simul

surrexitq· adulescens ut per
geret cum uxore sua
et puero
cui rursum locutus est socer
considera quod dies ad occasum
declivior sit et propinquet
ad vesperum
mane apud me etiam hodie
et duc laetum diem
et cras proficisceris ut vadas
in domum tuam
noluit gener adquiescere
sermonibus eius
sed statim perrexit
et venit contra hiebus
quae altero nomine vocabatur
hierusalem
ducens secum duos asinos
onustos et concubinam
iamq· aderant iuxta hiebus
et dies mutabatur in nocte(m)
dixitq· puer ad dominum suu(m)
veni obsecro declinemus
ad urbem hiebuseorum
et maneamus in ea
cui respondit dns
non ingrediar oppidum
gentis alienae
quae non est de filiis israhel
sed transibo usq· gabaa
et cum illuc pervenero
manebimus in ea
aut certe in urbe rama
transierunt igitur hiebus
et coeptum carpebant iter
occubuitq· eis sol iuxta gabaa
quae est in tribu beniamin
deverteruntque ad eam
ut manerent ibi
quo cum intrassent sedebant
in platea civitatis et nullus
eos recipere volebat
hospitio
et ecce apparuit homo senex
revertens de agro et de opere
suo vespere
qui et ipse erat de monte
ephraim
et peregrinus habitabat
in gabaa
homines autem regionis illius
erant filii iemini
elevatisq· oculis vidit senex
sedentem hominem
cum sarcinulis suis in platea
civitatis et dixit ad eum
unde venis et quo vadis
qui respondit ei
profecti sumus de bethleem
iuda et pergimus
ad locum nostrum
qui est in latere montis ephraim
unde ieramus bethleem
et nunc vadimus ad domum di
nullusq· nos sub tectum suo
volt recipere
habentes paleas et faenum
in asinorum pabulum
et panem ac vinum in meos
et ancillae tuae usus
et pueri qui mecum est
nulla re indigemus
nisi hospitio
cui respondit senex
pax tecum sit ego praebebo
omnia quae necessaria sunt
tantum quaeso ne
in platea maneas
introduxitque eum
in domum suam
et pabulum asinis praebuit
ac postquam laverant
pedes suos recepit eos
in convivium
illis epulantibus et post
laborem itineris cibo
ac poto reficientibus corpora
venerunt viri civitatis illius

filii belial, id est absque iugo
et circumdantes domum
senis fores pulsare
coeperunt
clamantes ad dominum domus
atque dicentes
educ virum qui ingressus est
domum tuam ut abutamur eo
egressusque est ad eos
senex et ait
nolite fratres nolite facere
hoc malum
quia ingressus est homo
hospitium meum et cessate
ab hac stultitia
habeo filiam virginem et hic
homo habet concubinam
educam eas ad vos ut humilietis
eas et vestram libidinem
conpleatis
tantum obsecro ne scelus hoc
contra naturam operemini
in virum
nolebant adquiescere
sermonibus eius
quod cernens homo eduxit
ad eos concubinam suam
et eis tradidit inludendam
quam cum tota nocte
abusi essent dimiserunt
eam mane
at mulier decedentibus
tenebris
venit ad ostium domus
ubi manebat dominus suus
et ibi corruit
mane facto surrexit homo
et aperuit ostium
ut coeptam expleret viam
et ecce concubina eius iacebat
ante ostium sparsis
in limine manibus
cui ille putans eam quiescere
loquebatur

surge et ambulemus
qua nihil respondente
intellegens quod erat
tulit eam et inposuit asino
reversusque est in domum suam
quam cum esset ingressus
arripuit gladium
et cadaver uxoris
cum ossibus suis
in duodecim partes
ac frusta concidens
et misit in omnes terminos isrl
quod cum vidissent singuli
conclamabant
numquam res talis facta
est in israhel
ex eo die quo ascenderunt
patres nostri de aegypto
usque in praesens tempus
ferte sententiam et in commune decernite quid
facto opus sit
·xx· ingressi sunt itaque omnes
filii israhel
et pariter congregati
quasi vir unus
de dan usque bersabee
et terra galaad ad dominum
in maspha
omnesque anguli populorum
et cunctae tribus israhel
in ecclesiam populi dei
convenerunt
quadraginta milia peditum
pugnatorum
nec latuit filios beniamin
quod ascendissent filii isrl
in maspha
interrogatusque levita
maritus mulieris
interfectae
quomodo tantum scelus
perpetratum esset
respondit

ueni in gabaa beniamin cum uxore
mea illucque deuerti
Et ecce homines ciuitatis illius
circumdederunt nocte
domum in qua manebam
uolentes me occidere
et uxorem meam incredibili
libidinis furore uexantes
denique et mortua est
quam arreptam in frusta
concidi
misique partes in omnes fines
possessionis uestrae
quia numquam tantum nefas
et tam grande piaculum
factum est in isrl
adestis omnes filii isrl
decernite quid facere
debeatis
stansque omnis populus quasi
unius hominis sermone
respondit
non recedemus in tabernacula
nostra
nec suam quisquam
intrabit domum
sed hoc contra gabaa in com
mune faciamus
decem uiri eligantur e centum
ex omnib tribubus israhel
et centum de mille
et mille de decem milibus
ut conportent exercitui
cibaria
et possimus pugnantes
contra gabaa beniamin
reddere ei pro scelere
quod meretur
conuenitque uniuersus isrl
ad ciuitatem quasi homo unus
eadem mente unoque consilio
et miserunt nuntios
ad omnem tribum beniamin
qui dicerent
Cur tantum nefas in uobis
repertum est
tradite homines de gabaa
qui hoc flagitium perpetrarunt
ut moriantur et auferatur
malum de israhel
qui noluerunt fratrum suorum
filiorum israhel audire
mandatum
sed ex cunctis urbibus quae suae
sortis erant conuenerunt
in gabaa
ut illis ferrent auxilium
et contra uniuersum isrl
populum dimicarent
inuentique sunt uiginti quinque milia
de beniamin educentium gladium
praeter habitatores gabaa
qui septingenti erant
uiri fortissimi
ita sinistra ut dextra
proeliantes
et sic fundis ad certum
iacientes lapides
ut capillum quoque possent
percutere
et nequaquam in alteram
partem ictus lapidis
deferretur
uirorum quoque israhel
absque filiis beniamin
inuenta sunt quadringenta
milia educentium gladios
et paratorum ad pugnam
qui surgentes uenerunt
in domum di hoc est in silo
consulueruntque eum
atque dixerunt
quis erit in exercitu nostro
princeps certaminis
contra filios beniamin
Quibus respondit dns
iudas sit dux uester
statimque filii isrl

SURGENTES MANE
CASTRAMETATI SUNT IUXTA GABAA
ET INDE PROCEDENTES AD PUGNAM
CONTRA BENIAMIN URBEM
OBPUGNARE COEPERUNT
EGRESSIQUE FILII BENIAMIN
DE GABAA
OCCIDERUNT DE FILIIS ISRAHEL
DIE ILLO UIGINTI DUO
MILIA UIROS
RURSUM FILII ISRAHEL ET FORTI
TUDINE ET NUMERO
CONFIDENTES
IN EODEM LOCO IN QUO PRIUS
CERTAUERANT ACIEM DIREXERUNT
ITA TAMEN UT PRIUS ASCENDERENT
ET FLERENT CORAM DOMINO
USQUE AD NOCTEM
CONSULERENTQUE EUM
ET DICERENT
DEBEO ULTRA PROCEDERE
AD DIMICANDUM CONTRA FILIOS
BENIAMIN FRATRES MEOS
AN NON
QUIBUS ILLE RESPONDIT
ASCENDITE AD EOS ET INITE
CERTAMEN
CUMQUE FILII ISRL ALTERO DIE
CONTRA BENIAMIN AD PROELIUM
PROCESSISSENT
ERUPERUNT FILII BENIAMIN
DE PORTIS GABAA
ET OCCURRENTES EIS TANTA
IN ILLOS CEDE BACCATI SUNT
UT DECEM ET OCTO MILIA UIRO
RUM EDUCENTIUM GLADIUM
PROSTERNERENT
QUAM OB REM OMNES FILII ISRL
UENERUNT IN DOMUM DEI
ET SEDENTES FLEBANT CORAM DOMINO
IEIUNAUERUNTQUE ILLO DIE
USQUE AD UESPERAM
ET OBTULERUNT EI HOLOCAUSTA
ET PACIFICAS UICTIMAS

ET SUPER STATU SUO INTERRO
GAUERUNT
EO TEMPORE IBI ERAT ARCA
FOEDERIS DI
ET FINEES FILIUS ELEAZARI
SACERDOTIS FILII AARON
PRAEPOSITUS DOMUS
CONSULUERUNT IGITUR DOMINUM
ATQ DIXERUNT
EXIRE ULTRA DEBEMUS AD PUGNAM
CONTRA FILIOS BENIAMIN
FRATRES NOSTROS AN QUIESCERE
QUIBUS AIT DNS ASCENDITE
CRAS ENIM TRADAM EOS
IN MANUS UESTRAS
POSUERUNTQ FILII ISRAHEL
INSIDIAS PER CIRCUITUM
URBIS GABAA
ET TERTIA UICE SICUT SEMEL
ET BIS CONTRA BENIAMIN
EXERCITUM PRODUXERUNT
SED ET FILII BENIAMIN AUDACTER
ERUPERUNT DE CIUITATE
ET FUGIENTES ADUERSARIOS
LONGIUS PERSECUTI SUNT
ITA UT UULNERARENT EX EIS
SICUT PRIMO ET SECUNDO DIE
ET CAEDERENT PER DUAS SEMITAS
TERGA UERTENTES
QUARUM UNA FEREBAT IN BETHEL
ALTERA IN GABAA
ATQ PROSTERNERENT TRIGINTA
CIRCITER UIROS
PUTAUERUNT ENIM EOS SOLITO
MORE CEDERE
QUI UERO ARTE SIMULANTES
INIRE CONSILIUM
UT ABSTRAHERENT EOS DE CIUITATE
ET QUASI FUGIENTES AD SUPRA
DICTAS SEMITAS PERDUCERENT
OMNES ITAQ FILII ISRL SURGENTES
DE SEDIBUS SUIS
TETENDERUNT ACIEM IN LOCO
QUI UOCATUR BAALTHAMAR

INSIDIAE QUOQ· QUAE CIRCA URBEM
ERANT PAULATIM SE APERIRE
COEPERUNT
ET AB OCCIDENTALI URBIS PARTE
PROCEDERE
SED ET ALIA DECEM MILIA UIRORUM
DE UNIUERSO ISRAHEL HABITA
TORES URBIS AD CERTAMINA
PROUOCABANT
INGRAUATUMQ· EST BELLUM
CONTRA FILIOS BENIAMIN
ET NON INTELLEXERUNT QUOD
EX OMNI PARTE ILLIS
INSTARET INTERITUS
PERCUSSITQ· EOS DNS
IN CONSPECTU FILIORUM ISRL
ET INTERFECERUNT IN ILLO DIE
UIGINTI QUINQUE MILIA
ET CENTUM UIROS OMNES
BELLATORES EDUCENTES
GLADIUM
FILII AUTEM BENIAMIN CUM SE
INFERIORES ESSE UIDISSENT
COEPERUNT FUGERE
QUOD CERNENTES FILII ISRL
DEDERUNT EIS AD FUGIENDUM
LOCUM
UT AD PRAEPARATAS INSIDIAS
DEUENIRENT
QUI CUM REPENTE DE LATIBULIS
SURREXISSENT
ET BENIAMIN TERGA CAEDENTIBUS DARET
INGRESSI SUNT CIUITATEM
ET PERCUSSERUNT EAM
IN ORE GLADII
SIGNUM AUTEM DEDERANT
FILII ISRAHEL HIS QUOS
IN INSIDIIS CONLOCAUERANT
UT POSTQUAM URBEM CAE
PISSENT IGNEM ACCENDERENT
ET ASCENDENTE FUMO IN ALTUM
CAPTAM URBEM DEMONS
TRARENT
QUOD CUM CERNERENT
FILII ISRAHEL IN IPSO CERTA
MINE POSITI
PUTAUERUNT ENIM FILII BENIAMIN
EOS FUGERE
ET INSTANTIUS SEQUEBANTUR
CAESIS DE EXERCITU EORUM
TRIGINTA UIRIS
ET UIDERENT QUASI COLUMNAM
FUMI DE CIUITATE CONSCENDERE
BENIAMIN QUOQUE RETRO
ASPICIENS CAPTAM CERNERET
CIUITATEM
ET FLAMMAS IN SUBLIME FERRI
QUI PRIUS SIMULAUERANT
FUGAM UERSA FACIE FORTIUS
RESISTEBANT
QUOD CUM UIDISSENT FILII BENIAMIN
IN FUGAM UERSI SUNT
ET AD UIAM DESERTI IRE COEPERUN
ILLUC QUOQ· EOS ADUERSARIIS
PERSEQUENTIBUS
SED ET HI QUI URBEM SUCCENDERAN
OCCURRERUNT EIS
ATQ· ITA FACTUM EST UT EX UTRAQ·
PARTE AB HOSTIB· CAEDERENTUR
NEC ERAT ULLA MORIENTIUM
REQUIES
CECIDERUNTQ· ATQ· PROSTRATI SUN
AD ORIENTALEM PLAGAM
URBIS GABAA
FUERUNT AUTEM QUI IN EODEM
LOCO INTERFECTI SUNT
DECEM ET OCTO MILIA UIRORUM
OMNES ROBUSTISSIMI BELLATORES
QUOD CUM UIDISSENT QUI REMAN
SERANT DE BENIAMIN
FUGERUNT IN SOLITUDINEM
ET PERGEBANT AD PETRAM
CUIUS UOCABULUM EST REMMON
IN ILLA QUOQ· FUGA PALANTES
ET IN DIUERSA TENDENTES OCCIDE
RUNT QUINQ· MILIA UIROS
ET ULTRA TENDERENT
PERSECUTI SUNT EOS

Et interfecerunt etiam alios
duo milia
Et sic factum est ut omnes
qui ceciderant de Beniamin
in diversis locis
essent viginti quinque milia
pugnatorum ad bella
promptissimi
Remanserunt itaq· de omni
numero Beniamin qui evadere
potuerunt et fugere in soli
tudinē sescenti viri
Sederuntq· in petra Remmon
mensibus quattuor
Regressi autem filii Israhel
omnes reliquias civitatis
a viris usq· ad iumenta
gladio percusserunt
cunctasq· urbes et viculos
Beniamin vorax flamma
consumpsit
Iuraverunt quoq· filii Israhel
in Maspha et dixerunt
Nullus nostrum dabit filiis
Beniamin de filiabus suis
uxorem
Veneruntq· omnes
ad domum Dei in Silo
et in conspectu eius sedentes
usq· ad vesperam
Levaverunt vocem et magno
ululatu coeperunt flere
dicentes
Quare Dn̄e Ds̄ Israhel factum
est hoc malum in populo tuo
ut hodie una tribus
auferetur ex nobis
Altera autem die diluculo
consurgentes extruxe
runt altare et
obtulerunt ibi holocausta
et pacificas victimas
et dixerunt
Quis non ascendit in exercitu Dn̄i

de universis trib· Israhel
Grandi enim se iuramento
constrinxerant cum essent
in Maspha
interfici eos qui defuissent
Ductiq· paenitentia filii Isrl̄
super fratre suo Beniamin
coeperunt dicere ablata est
una trib· de Israhel
Unde uxores accipient
omnes enim in commune
iuravimus non daturos nos
filias nostras his
Ergo dixerunt quis est
de universis tribub· Isrl̄
qui non ascendit ad Dn̄m
in Maspha
Et ecce inventi sunt habita
tores Iabis Galaad in illo
exercitu non fuisse
eo quoq· tempore cum essent
in Silo nullus ex eis
ibi repertus est
Miserunt itaq· decem milia
viros robustissimos
et praeceperunt eis
Ite et percutite habitatores
Iabis Galaad in ore gladii
tam uxores quam parvulos
eorum
Et hoc erit quod observare
debetis
Omne generis masculini
et mulieres quae cognove
runt viros interficite
Inventaeq· sunt de Iabis Galaad
quadringentae virgines
quae nescierant viri thorum
Et adduxerunt eas in castra
in Silo in terra Chanaan
Miseruntq· nuntios ad filios
Beniamin qui erant
in petra Remmon
et praeceperunt eis ut eos

in pace susciperent
veneruntque filii Beniamin
in illo tempore
et datae sunt eis uxores de filiabus
Iabis Galaad
alias autem non repperierunt
quas simili modo traderent
universusque Israhel valde
doluit et egit paenitudinem
super interfectionem
unius tribus Israhel.
dixeruntque omnes maiores
natu quid faciemus reliquis
qui non acceperunt uxores
omnes in Beniamin feminae
conciderunt et cura
et magna nobis ingentique studio
providendum est
ne una tribus deleatur ex Israhel
filias nostras eis dare
non possumus
constricti iuramento
et maledictione qua diximus
maledictus qui dederit
de filiabus suis uxorem
Beniamin
ceperuntque consilium
atque dixerunt
ecce sollemnitas domini est
in Silo anniversaria
quae sita est ad septentrionem
urbis Bethel
et ad orientalem plagam
viae quae de Bethel tendit
ad Sychimam
et ad meridiem oppidi Lebona
praeceperuntque filiis
Beniamin atque dixerunt
ite et latete in vineis
cumque videritis filias Silo
ad ducendos choros ex more
procedere exite repente
de vineis et rapite eas
singuli uxores singulas
et pergite in terram Beniamin
cumque venerint patres earum
ac fratres
et adversum vos queri coeperint
ac iurgari
dicemus eis miseremini eorum
non enim rapuerunt eas iure
bellantium atque victorum
sed rogantibus ut acciperent
non dedistis
et a vestra parte peccatum est.
feceruntque filii Beniamin
ut sibi fuerat imperatum
iuxta numerum suum rapuerunt
sibi de his quae ducebant
choros uxores singulas
abieruntque in possessionem suam
aedificantes urbes et habi
tantes in eis
filii quoque Israhel reversi sunt
per tribus et familias
in tabernacula sua
in diebus illis non erat rex
in Israhel
sed unusquisque quod sibi
rectum videbatur
hoc faciebat amen

EXPL LIB IUDICUM

INCIP LIB RUTH

In diebus unius iudicis
quando iudices praeerant
facta est fames in terra
abiitq· homo de bethleem iuda
ut peregrinaretur in regi
one moabitide
cum uxore sua ac duob· liberis
ipse uocabatur helimelech
uxor eius noemi
et duo filii eius alter maalon
et alter chelion
efrathei de bethleem iuda
egressiq· in regionem moabitide
morabantur ibi
et mortuus est helimelech
maritus noemi
remansitq· ipsa cum filiis
qui acceperunt uxores
moabitidas
quarum una uocabatur
orpha et altera ruth
manseruntq· ibi decem annis
et ambo mortui sunt
maalon uidelicet et chelion
remansitq· mulier orbata
duob· liberis ac marito
et surrexit ut patriam
pergeret
cum utraq· nuru sua
de regione moabitide
audierat enim quod respexis
set dns populum suum
et dedisset eis escas
egressa est itaq· de loco per
egrinationis suae
cum utraque nuru
et iam in uia posita reuertendi
in terram iuda dixit ad eas
ite in domum patris uestri
faciat dns uobiscum misericordiam
sicut fecistis cum mortuis
meis et mecum
det uobis inuenire requiem
in domibus uirorum
quos sortiturae estis
et osculata est eas
quae eleuata uoce flere
coeperunt et dicere
tecum pergemus ad populū tuū
quib· illa respondit
reuertimini filiae mi
cur uenitis mecum
num ultra habeo filios
in utero meo
ut uiros ex me sperare possitis
reuertimini filiae mi abite
iam enim senectute
confecta sum
nec apta uinculo coniugali
etiam si possem hac nocte
concipere et parere filios
si eos expectare uelitis
donec crescant et annos
impleant pubertatis
ante eritis uetulae quam nubatis
nolite quaeso filiae mi
quia uestra angustia me
magis praemit
et egressa est manus dni
contra me
elata igitur uoce rursum
flere coeperunt
orpha osculata socrum
reuersa est
ruth adhesit socrui suae
cui dixit noemi
en reuersa est cognata tua
ad populum suum et ad deos
suos uade cum ea
quae respondit
ne aduerseris mihi ut relinquam
te et abeam
quocumq· perrexeris pergam
ubi morata fueris et ego
pariter morabor
populus tuus populus meus
ds tuus ds meus
quae te morientem terra

susceperit in ea moriar
Ibiq; locum accipiam sepulturę
haec mihi faciat d̄s et haec addat
Si non sola mors me et te
separaverit
Videns ergo noemi quod
obstinato ruth animo decre
visset secum pergere
adversari noluit
Nec ultra ad suos reditum
persuadere
Profectaeq; sunt simul
et venerunt in bethlem
Quib; urbem ingressis velox
apud cunctos fama percrebruit
Dicebantq; mulieres
haec est illa noemi
Quib; ait ne vocetis me noemi
id est pulchram
Sed vocate me mara
id est amaram
quia valde me amaritudine
replevit omnipotens
Egressa sum plena et vacuam
reduxit me d̄ns
Cur igitur vocatis me noemi
quam humiliavit d̄ns et ad
flixit omnipotens
Venit igitur noemi cum ruth
moabitide nuru sua de terra
peregrinationis suae
ac reversa est in bethlem
quando primum hordea
metebantur
ij. Erat autem vir helimelech
consanguineus
homo potens et magnarum
opum nomine booz
Dixitq; ruth moabitidis
ad socrum suam
Si iubes vadam in agrum et
colligam spicas quae meten
tium fugerint manus
ubicumq; clementis in me
patris familias repperero
gratiam
Cui illa respondit vade filia mi
Ibit itaq; et colligebat spicas
post terga metentium
Accidit autem ut ager ille
haberet dominum nomine booz
qui erat de cognatione
helimelech
Et ecce ipse veniebat
de bethlem
Dixitq; messorib; d̄ns vobiscum
qui responderunt ei
benedicat tibi d̄ns
Dixitq; booz iuveni qui messo
ribus praeerat
Cuius est haec puella
qui respondit
haec est moabitis quae venit
cum noemi de regione moabitide
Et rogavit ut spicas colligeret
remanentes sequens
messorum vestigia
Et de mane usque nunc
stat in agro
Et ne ad momentum quidem
domum reversa est
Et ait booz ad ruth
Audi filia ne vadas ad colligendum
in alterum agrum nec
recedas ab hoc loco
Sed iungere puellis meis
et ubi messuerint sequere
mandavi enim pueris meis
ut nemo tibi molestus sit
Sed etiam si sitieris vade
ad sarcinulas
Et bibe aquas de quibus
et pueri bibunt
Quae cadens in faciem suam
et adorans super terram
dixit ad eum
Unde mihi hoc ut invenirem
gratiam ante oculos tuos

Et nosse me dignareris
peregrinam mulierem
Cui respondit
Nuntiata sunt mihi omnia quae
feceris socrui tuae post
mortem uiri tui
Et quod dereliqueris parentes tuos
et terram in qua nata es
Et ueneris ad populum
quem ante nesciebas
Reddat tibi dns pro opere tuo
Et plenam mercedem recipias
a dno do israhel,
Ad quem uenisti et sub cuius
confugisti alas
Quae ait
Inueni gratiam ante oculos
tuos domine mi
Qui consolatus es me et locutus
es ad cor ancillae tuae
Quae non sum similis unius
puellarum tuarum
Dixitq; ad eam booz
Quando hora uescendi fuerit
Ueni huc et comede panem
et intingue buccellam
tuam in aceto
Sedit itaq; ad messorum latus
Et congessit pulentam sibi
Comeditq; et saturata est
et tulit reliquias
Atque inde surrexit ut spicas
ex more colligeret
Praecepit autem booz
pueris suis dicens
Etiam si uobiscum metere
uoluerit ne prohibeatis eam
Et de uestris quoq; manipulis
proicite de industria
et remanere permittite
Ut absq; rubore colligat
Et colligentem nemo
corripiat
Collegit ergo in agro
usque ad uesperum
Et quae collegerat uirga
caedens et excutiens
Inuenit hordei quasi ephi
mensuram
Id est tres modios
Quos portans reuersa est
in ciuitatem
Et ostendit socrui suae
Insuper protulit et dedit ei
de reliquiis cibi sui
quo saturata fuerat
Dixitq; ei socrus
Ubi hodie collegisti
et ubi fecisti opus
Sit benedictus qui misertus
est tui
Indicauitq; ei apud quem
fuisset operata
Et nomen dixit uiri quod booz
uocaretur
Cui respondit noemi
Benedictus sit a dno
quoniam eandem gratiam
quam praebuerat uiuis
seruauit et mortuis
Rursumq; propinquus ait
noster est homo
Et ruth hoc quoq; inquit
praecepit mihi
Ut tam diu messoribus eius
iungerer
Donec omnes segetes
meterentur
Cui dixit socrus
Melius est filia mi ut cum
puellis eius exeas
ad metendum
Ne in alieno agro quispiam
resistat tibi
Iuncta est itaque puellis booz
Et tam diu cum eis messuit
donec hordea et triticum
in horreis conderentur

III Post quam autem reuersa est
ad socrum suam audiuit ab ea
Filia mi quaeram tibi requiem
et prouidebo ut bene sit tibi
Booz iste cuius puellis in agro
iuncta es propinquus
noster est
et hac nocte aream hordei
uentilat
Laua igitur et unguere et in
duere cultioribus uesti
mentis ac descende in aream
Non te uideat homo donec
esum potumq· finierit
Quando autem ierit
ad dormiendum
Nota locum in quo dormiat
ueniesq· et discoperies
pallium quo operietur
a parte pedum
et proicies te et ibi iacebis
Ipse autem dicet tibi
quid agere debeas
Quae respondit quidquid
praeceperis faciam
Descenditq· in aream et fecit
omnia quae sibi impera
uerat socrus
Cumq· comedisset Booz
et bibisset et factus
esset hilarior
issetq· ad dormiendum iuxta
aceruum manipulorum
uenit abscondite et discoperto
a parte pedum pallio eius
se proiecit
Et ecce nocte iam media
expauit homo et contur
batus est
uiditq· mulierem iacentem
ad pedes suos
et ait illi quae es
illaq· respondit
ego sum Ruth ancilla tua

Expande pallium tuum super
famulam tuam quia propin
quus es et ille
Benedicta inquit es a dno filia
Et priorem misericordiam
posteriore superasti
quia non es secuta iuuenes
pauperes siue diuites
Noli ergo metuere sed quid
quid dixeris mihi faciam tibi
Scit enim omnis populus
qui habitant intra portas
urbis meae
mulierem te esse uirtutis
nec abnuo me propinquum
sed est alius me propinquior
quiesce hac nocte et facto mane
si te uoluerit propinquitatis
iure retinere bene res
acta est
Sin autem ille noluerit ego te
sine ulla dubitatione
suscipiam uiuit dns dormi
usque mane
Dormiuit itaque ad pedes eius
usq· ad noctis abscessum
Surrexit itaque antequam
homines se cognoscerent
mutuo
Dixitq· Booz caue ne quis
nouerit quod huc ueneris
Et rursum expande inquit
palliolum tuum quo operiris
et tene utraq· manu
Qua extendente et tenente
mensus est sex modios hordei
et posuit super eam
Quae portans ingressa est
ciuitatem et uenit ad socrum suam
Quae dixit ei quid egisti filia
Narrauitq· ei omnia quae sibi
fecisset et ait
Ecce sex modios hordei
dedit mihi et ait

nolo uacuam te reuerti
ad socrum tuam
Dixitque noemi expecta filia mi
donec uideamus quem res
exitum habeat
Neq; enim cessauit homo nisi
conpleuerit quod locutus est
Ascendit ergo booz
ad portam et sedit ibi
Cumq; uidisset propinquum
praeterire
de quo sermo prius habitus est
dixit ad eum
Declina paulisper et sede hic
uocans eum nomine suo
qui deuertit et sedit. tollens
autem booz decem uiros
de senioribus ciuitatis dixit
ad eos sedete hic
quib; residentib; locutus est
ad propinquum
partem agri fratris nostri
helimelech
uendit noemi quae reuersa est
de regione moabitide
quod audire te uolui et tibi
dicere coram cunctis
sedentibus et maioribus
natu de populo meo
si uis possidere iure propin
quitatis eme et possede
sin autem tibi displicet hoc
ipsud indica mihi ut sciam
quid facere debeam
Nullus est enim propinquus
excepto te qui prior es
et me qui secundus sum
At ille respondit ego agrum
emam
Cui dixit booz
quando emeris agrum
de manu mulieris
Ruth quoq; moabitidem
quae uxor defuncti fuit
debes accipere
ut suscites nomen propinqui
in hereditate sua
qui respondit
cedo iure propinquitatis
Neque enim posteritatem
familiae meae delere debeo
Tu meo utere priuilegio
quo libenter carere
profiteor
Hic autem erat mos
antiquitus in israhel
inter propinquos
et si quando alter alteri
suo iure cedebat
ut esset firma concessio
soluebat homo calciamentum
suum et dabat proximo suo
hoc erat testimonium
cessionis in israhel
Dixit ergo propinquus booz
Tolle calciamentum quod statim
soluit de pede suo
At ille maioribus natu
et uniuerso populo
Testes inquit uos estis hodie
quod possederim omnia quae
fuerunt helimelech
et chellion et maalon
tradente noemi
et ruth moabitidem uxorem
maalon in coniugium sumpserim
ut suscitem nomen defuncti
in hereditate sua
ne uocabulum eius de familia
sua. ac fratribus et populo
deleatur
uos inquam huius rei testes estis
Respondit omnis populus
qui erat in porta et maiores
natu nos testes sumus
Faciat dominus hanc mulierem
quae ingreditur domum tuam
sicut rachel et liam

quae aedificaverunt domum Israhel
ut sit exemplum virtutis
in Ephrata
ut habeat celebre nomen
in Bethleem
fiatque domus tua sicut domus
Phares quem peperit Thamar
Iudae de semine quod dederit
Dominus tibi ex hac puella
Tulit itaque Booz Ruth et acce
pit uxorem ingressusque est
ad eam et dedit illi Dominus
ut conciperet et pareret filium
dixeruntque mulieres ad Noemi
Benedictus Dominus qui non est
passus ut deficeret succes
sor familiae tuae
et vocaretur nomen eius
in Israhel, et habeas qui con
soletur animam tuam
et enutriat senectutem
de nuru enim tua natus est
quae te diligit et multo tibi
melior est quam si septem
haberis filios
susceptumque Noemi puerum
posuit in sinu suo
et nutricis ac gerulae
fungebatur officio
vicinae autem mulieres
congratulantes ei dicebant
natus est filius Noemi vocave
runt nomen eius Obed
hic est pater Isai patris David
hae sunt generationes Phares
Phares genuit Esrom
Esrom genuit Aram
Aram genuit Aminadab
Aminadab genuit Naasson
Naasson genuit Salma
Salma genuit Booz
Booz genuit Obed
Obed genuit Isai
Isai genuit David regem

explicit lib. Ruth

praefatio Hieronimi

Viginti et duas esse litteras
apud Hebreos Syrorumquoque et Chalde
orum lingua testatur quae hebreae
magna ex parte confinis est nam et ipsi
viginti duo elementa habent eodem
sono sed diversis characteribus Samari
tani etiam Pentateuchum Mosi
totidem litteris scriptitant figuris tantum
et apicibus discrepantes certumque est
Ezram scribam legisque doctorem
post capta Hierosolyma et instauratio
nem templi sub Zorobabel alias litteras
repperisse quibus nunc utimur cum ad
illud usque tempus idem Samaritanorum
et Hebraeorum characteres fuerint
in libro quoque Numerorum haec eadem
supputatio sub Levitarum ac sacerdotum
censu mystice ostenditur et nomen
Domini tetragrammaton in quibusdam
graecis voluminibus usque hodie
antiquis expressum litteris invenimus
sed et psalmi tricensimus sextus et
centensimus decimus et centensimus
undecimus et centensimus octavus decimus
et centensimus quadragensimus quartus
quamquam diverso scribantur metro
tamen eiusdem numeri texuntur
alphabeto et Hieremiae lamentationes
et oratio eius Salomonis quoque in fine
proverbia ab eo loco in quo ait mulierem
fortem quis inveniet isdem alphabetis vel
incisionibus supputantur porro quinque
litterae duplices apud eos sunt
chaph mem nun phe sade aliter enim
per has scribunt principia medietatesque
verborum aliter fines unde et quinque
a plerisque libri duplices aestimantur
Samuhel Malachim Dabreiamin Ezras
Hieremias cum Cinoth id est lamentationibus
suis quomodo igitur viginti duo elementa
sunt per quae scribimus hebraice omne
quod loquimur et eorum initiis vox hu
mana conprehenditur ita viginti duo
volumina supputantur quibus quasi litteris

et exordiis in dī doctrina tenera adhuc
et lactens viri iusti eruditur infantia.
Primus apud eos liber vocatur bresith.
quem nos genesim dicimus. Secundus
hellesmoth qui exodus appellatur
Tertius vaiecra id est leviticus
Quartus vaiedabber quem numeros
vocamus. Quintus addabarim qui deutero
nomium praenotatur. hi sunt quinque
libri mosi quos proprie thorath id est
legem appellant. secundum prophetarum
ordinem faciunt et incipiunt ab iesu
filio nave qui apud eos iosue ben nun
dicitur. deinde subtexunt soptim
id est iudicum librum et in eundem
conpingunt ruth quia in diebus iudicum
facta narratur historia. tertius sequitur
samuhel quem nos regnorum primum
et secundum dicimus. quartus malachim
id est regum qui tertio et quarto regno
rum volumine continetur. meliusque
multo est malachim id est regum quam
malachoth id est regnorum dicere.
Non enim multarum gentium regna
describit sed unius israhelitici populi
qui tribubus duodecim continetur.
Quintus est esaias sextus hieremias.
septimus hiezechiel octavus liber
duodecim prophetarum qui apud illos
vocatur thareasra. tertius ordo
agiografa possidet et primus liber
incipit ab iob secundus a david quem
quinque incisionibus et uno psalmorum
volumine conprehendunt. tertius
est salomon tres libros habens pro
verbia quae illi parabolas id est
masaloth appellant et ecclesiasten
id est accoeleth et canticum canticorum
quem titulo sirassirim praenotant
sextus est danihel septimus dabreiamin
id est verba dierum quod significantius
chronicon totius divinae historiae pos
sumus appellare qui liber apud nos
paralipomenon primus et secundus
scribitur. octavus ezras qui et ipse
similiter apud graecos et latinos in duos
libros divisus est. nonus esther. atque ita
fiunt pariter veteris legis libri
viginti duo id est mosi quinque propheta
rum octo agiographorum novem
quamquam nonnulli ruth et cinoth inter
agiografa scriptitent et libros hos
in suo putent numero supputandos
ac per hoc esse priscae legis libros xxi
quattuor quos sub numero viginti quat
tuor seniorum apocalypsis iohannis
inducit adorantes agnum et coronas suas
prostratis vultibus offerentes stantibus
coram quattuor animalibus oculatis
retro et ante id est et in praeteritum
et in futurum et indefessa voce claman
tibus scs scs scs dns ds omnipotens
qui erat et qui est et qui futurus est
hic prologus scripturarum quasi galeatum
principium omnibus libris quos de hebraeo
vertimus in latinum convenire potest
ut scire valeamus quicquid extra hos est
inter apocrypha seponendum
Igitur sapientia quae vulgo salomonis
inscribitur et iesu filii sirach liber
et iudith et tobias et pastor non sunt
in canone. Macchabeorum primum
librum hebraicum repperi secundus
graecus est quod et ex ipsa phrasi
probari potest. quae cum ita se habeant
obsecro te lector ne laborem meum
reprehensionem aestimes antiquorum
in tabernaculum di offert unusquisque
quod potest. alii aurum et argentum
et lapides pretiosos. alii byssum et
purpuram coccum offerunt
et hyacinthum. nobiscum bene agetur
si obtulerimus pelles et caprarum
pilos. et tamen apostolus contemp
tibiliora nostra magis necessaria
iudicat. Unde et tota illa tabernaculi
pulchritudo et per singulas species
ecclesiae praesentis futuraeq.

distinctio pellibus tegitur et ciliciis
ardoremque solis et iniuriam imbrium
ea quae viliora sunt prohibent .
Lege ergo primum samuhel et malachim
meum meum inquam meum quicquid enim
crebrius vertendo et emendando
sollicitius et didicimus et tenemus nostrum
est et cum intellexeris quod antea
nesciebas vel interpretem me aestimato
si gratus es vel παραφραστην .
si ingratus quamquam mihi omnino
conscius non sim mutasse me quippiam
de hebraica veritate certe si incredulus
es lege graecos codices et latinos
et confer cum his opusculis et ubicumque
inter se videris discrepare interroga
quemlibet hebraeorum cui magis
accommodare debeas fidem et si nostra
firmaverit puto quod eum non aestimes
coniectorem ut in eodem loco mecum
similiter divinarit . Sed et vos famulas
Christi rogo quae domini discumbentis
praetiosissimo fidei myro unguitis
caput quae nequaquam salvatorem quae
ritis in sepulchro quibus iam ad patrem
Christus ascendit ut contra latrantes canes
qui adversum me rabido ore desaeviunt
et circumeunt civitatem atque in eo
se doctos arbitrantur si aliis detra
hant orationum vestrarum clypeos
opponatis ego sciens humilitatem meam .
illius semper sententiae recordabor
Custodiam vias meas ut non delinquam
in lingua mea posui ori meo custodiam
cum consisteret adversum me peccator
obmutui et humiliatus sum et silui

de bonis

EX PLICIT PROLOGUS

IN CIPIT [illegible]

I Quod filii heli ophni et finees sacerdotes
II Anna sterelis
III Oratio annae habendi filium
IIII Canticum annae
V Samuhel in ministerio domini sedi
licatur a parentibus
VI Excessus filiorum heli sacerdotis
VII Peccatum puerorum heli sacerdotis
VIII Item annae ex benedictione
nascuntur tres filii
VIIII Adulterium filiorum heli
X Heli arguitur a domino pro excessibus
XI Ministerium samuhel
XII Vocatur samuhel a domino ter divisione
XIII Sermo domini ad samuhel in silo
XIIII Proelium philisthim contra israhel
in quo arca est capta etiam
ophni et finees mortui sunt
XV Veniens scelerum nuntius et moritur heli
sacerdos et mortuus est et arcam
posuerunt contra simulachrum
dagon propter quod percussi sunt
philisthei in posteriora et redux
erunt eam ad israhel
XVI Adloquitur samuhel israhel ut relin
quant baalim et astaroth et serviant
domino et orantes liberati sunt
a philistheos et nec ultra valuerunt
in diebus samuhel
XVII Samuhel duos filios suos iudices israhel
constituit qui excesserunt quapropter
petiit israhel a samuhel constitui
sibi regem et domino displicuit
XVIII Iubente domino ius regis constituitur israhel
quorum filios instruit eum redegit
etiam praedia
XVIIII In regnum eligitur saul
XX Ignoranti samuheli deducitur saul
a domino et constituitur dux israhel
XXI Primum bellum saul contra naas
XXII Renitentes aliquos ex populo iterum
innovavit regnum saul samuhel
in galgalis et penitere populum
petisse sibi regem

xxiii Excessit Saul offerens uictimas in Galgala

xxiiii Prima caedis Ionathae de philisthim et nomina filiorum Saul

xxv Paenituit d(omi)n(u)m fecisse Saul regem

xxvi Testimonium prophetae dicentis nolle d(omi)n(u)m sacrificium sed oboedientiam paenituit Saul et condolent coram Samuhel et auertens se ab eo tenuit summitatem pallii eius et scissum est et Samuhel propheta manibus suis interfecit Agag regem Amalech

xxvii Spreto Saul rege elegit d(omi)n(u)s filium Isai in regno nomine David et Saul uexatur a sp(irit)u malo

xxviii Golia spurius surrexit contra Israhel quem extinxit David a(uxiliante) d(omi)no principem bellicum

xxviiii Ionatha filius Saul et David ineunt foedus arreptus Saul

xxx Arreptus Saul percutere uoluit David lancea

xxxi Post adreptionem Saul denuo prophetauit cum ceteris signum inter David et Ionathan

xxxii David metuit regionem in qua panes propositionis accepit ab Abimelech sacerdote comedit

xxxiii Refugit David ad Achis regem Geth

xxxiiii Facti iterum in spelunca Odollam ubi incolae elegerunt eum sibi principem et commendauit matrem et fratres suos regi Moab

xxxv Arreptus diabolo Saul iussit Doec seruo suo et interfecit sacerdotes lxxxv uestitos ephod lineo et ciuitatem eorum percussit in ore gladii

xxxvi Consulit David d(omi)n(u)m secundo si liberet et liberat Ceila contra philistheos in Ceila et fortitudine audiens Saul consurgens aduersus eum

xxxvii Occurrit Ionathan in silua ad confortandum David quem incolae terrae produnt ad Saul

xxxviii Mutauit locum latendi David in Gaddi quem secutus Saul in spelunca ingressus ad secreta naturae abscidit David extremum clamydis eius et non sensit quem percutere noluit metu d(omi)ni sed secutus est eum increpans ostendit ei scissuram clamydis

xxxviiii Testimonium quod contra Saul arguendo dixit David et conpunctus Saul fleuit et profitetur iustiorem esse David quam se

xl Obitum Samuhel prophetae et Nabal tondit oues qui respuit nuntios David sed Abigail uxor eius curauit uulnus quod perat uir suus

xli Iterum Saul post beneficium quod ei concessit David persequitur eum in Ziph et tradidit eum d(omi)n(u)s in manus David et noluit percutere eum

xlii Item fugit David in regione philisthinorum quem desiit persequi Saul et percussit David omnem terram

xliii Bellum Achis contra Israhel et de Samuhelis morte et Saul abstulit magos de terra

xliiii Saul rex excedit quaerens pythonissam et s(an)c(tu)s Samuhel loquitur ad eum qui ei praedixit mortem subsequentiam in alio die et filiorum suorum pariter

xlv Populus Siceleg lapidare uoluerunt David dolentes pro suis qui fuerunt captiuati spolium et iubet David diuidi etiam his qui defecerant euntes post latrunculos misit etiam dona senioribus Iuda proximis suis

xlvi Superatur Isr(ahe)l a philisthim et interficiunt filios Saul et ipsum sagittis uulnerarunt postmodum gladio suo incubuit et armiger eius similiter populus Iabin secum philisthim sustulerunt corpus Saul et filiorum eius

et incenderunt igni et sepelierunt ossa
et ieiunaverunt septem diebus

XLVII Nuntiatum sceleris iubet David ante se
interfici et plangit mortem Ionathae
et patris et fratrum eius

XLVIII Luxit David mortem Saul et filiorum
eius quae ante praedicta sunt
et testimoniis adloquitur David

XLVIIII Consuluit David Dominum in quam urbem Iudae
ascendat et respondit ei in Hebron
et egit gratias viris Iabes
pro sepultura Saul

L Abner filius Ner filium Saul regem
fecit et regnavit duobus annis
qui et pugnaverunt contra David
graviter et Asahel occiditur

LI Longa fuit discordia inter domum David
et Saul et sex nomina filiorum David
qui nati sunt ei in Hebron

LII Iurgium inter Abner et filium Saul cuius
concubina Saul patris sui et Michol
redditur ad David

LIII Abner deserit filium Saul et venit
ad David cum universis qui adsentie-
bant quos David suscepit.

LIIII Ioab displicet adventus Abner cum David
quem revocans occidit inscio rege
pro Asahel fratre suo

LV Displicuit David factum Ioab et male-
dixit eum dicens non deficiat de
domo Ioab fluxum seminis sustinens
vel leprosus et cetera

LVI David exsequias et luctum celebrari
iubet percussorem Abner id est
Ioab etiam vulgus cum eo
et de morte Isboseth

LVII Post necem filiorum Saul vel Abner
venit universus Israhel et seniores
eorum ad David et celebravit cum eis
foedus quod quadraginta annis
regnaverit in Israhel

LVIII Rex Tyri misit munera David et nomina
filiorum eius qui nati sunt ei
in Hierusalem

LVIIII Ascenderunt Philisthim ad debellandum
David qui consuluit Dominum et iussit ei
adgredi bellum quos interfecit et re-
parantes se secundo redeunt iterumque
consuluit Dominum et respondit ei quod
ante faciem eius egrederetur contra
Philisthim cum arca Domini

LX Oza percussit manum in arcam Domini
et contristatus est David

LXI Benedixit Dominus Obededom qui suscepit
arcam Dei tribus mensibus quod David
noluit tueri

LXII David revocat arcam Dei de domo
Obededom in civitatem suam cum
gaudio saltans ante eam et obtulit
holocaustum Domino et dedit viris et
mulieribus collyridam panis unam
et assaturam carnis bubulae unam
et simulam frixam oleo

LXIII Michol uxor David primaeva filia Saul
displicuit qui saltavit ante arcam
cui David digne respondit

LXIIII Visum est David iniustum quod ipse
habitaret in domo cedrina et arca
Dei in pellibus et accepit responsum
legis filium habiturum qui aedificavit
domum Domino et oratio David

LXV Percussit David Moab et abstulit
frenum tributi de manu Philisthim
et fecit eum sibi tributarium
et alios reges et spolia eorum

LXVI Thou rex Emath misit Ioram filium
salutare cum muneribus ut salvaret
eum et in valle Salinarum
caesis XII milia

LXVII Filii David sacerdotes. Requirit etiam
semen Ionathae ad retribuendum bona

LXVIII Requirit David filium Amon nomine
Anon ut faceret cum eo misericordiam
recolens beneficia patris eius
quem reprehendens pueros David
rasit dimidiam barbam eorum
hortantes principes eius exinde
oritur proelium

LXVIIII Incurrit rex in uxorem uriae et the[illegible] quod displicuit dno. et missus nathan propheta ad david increpans eum pro facto hoc et percussit filium eius morte

LXX Consilium ioab dicentis regi adesto victoriae belli ne postmodum adscribatur mihi victoria sed potius tibi

LXXI Filius david amnon sororem suam thamar stupravit propter quod occidit eum absalon et fugit ad regem gessur

LXXII Ioab per mulierem sapientem figura fecit ad ire regem david ut parceret filio suo absalon et indulgens iussit ioab reducere eum de gessur ita ut regem non videret qui reconciliatus patri osculatus est eum faciente ioab

LXXIII Fugit rex david propter iniuriam filii sui absalon et arcam dni quam secum portaverat iussit in locum dni revocari

LXXV Semei filius gera de cognatione domus saul resultans lapidabat david exprobans ei quae patienter sustinuit

LXXVI Consilium petit absalon ab ahitophel qui dedit ei incertum petens ab eo xii milia virorum ut persequeretur david et revocat eum husai dans meliorem ut induceret dns super absalon malum quod cernens ahitophel non se praevaluisse reversus domum suam suspendio interiit

LXXVII Videns david exercitum tribus ducib; ipsum prohibent secum exire quib; praecepit filium sibi absalom reservari

LXXVIII Interitus absalon filii david quem lugens pater arguet eum ioab princeps quod exercitum suum contristaret et quod in civitatem reverti nollet

LXXVIIII Usq; voluntate omnis populus israhel noluit reverti david in hierusalem post caede regis vel morte absalon quem sibi elegerant

LXXX Clementia regis david circa omnes qui in malo dixerant ei pergenti a facie absalon vel qualiter responderit orantis sibi malum

LXXXI Beneficia berzellai circa regem cui volueranS reddere beneficium senectus inpedivit

LXXXII Iurgium inter tribum iuda qui erat cum david et israhel qui erat cum seba filium bochri

LXXXIII Seba filius bochri cogitavit malum contra david regem quem ioab consecutus in civitatem obsideravit quam subvertere voluit nisi mulier per murum postulasset pro cunctis habitantibus et amputasset caput seba tradidit ioab et salvavit civitatem

LXXXIIII Punitur ds david fame interemptorum omnia propter saul qui consuluit dnm et dedit rem domi in viris vii quos tradidit gabaonitis et placatus est recollectis ossib; saul et ionatha sepeliunt in sepulchro cis patris sui

LXXXV De quattuor bella statu procerum qui unus eorum senos digitos habuit in manibus et in pedibus id est viginti quattuor digitos

LXXXVI Canticum david quem cantavit dno in die qua liberavit eum de manu inimicorum eius et de manu saul

LXXXVII Ubi ad loquitur david ad populum

LXXXVIII Sitiens david in spelunca desideravit aqua de cisterna quae est ad porta bethleem de latam noluit bibere propter temeritate portitorum dicens propitius sit mihi dns ne bibam

san g u i n e m hominum

et libavit eam dno

LXXXIIII Abisai frater Ioab qui levavit hastam
contra trecentos viros inter
fecit eos et ceteris fortes viri
in quibus unus leones absque ferro
occidit et aegyptium fortem
hasta sua eum punit

XC Indignatur dns contra israhel
iussit dinumerari et post dinume
rationem iubet eum per oblatione
electione plagarum trium
ex quibus una eligens in populo
tribus diebus et iubetur angelo
a dno quiescere et ut non sit
offerendum holocausta
nisi de proprio
la
bo
re

EXPLICIT BREVIS

INCIPIT REGNUM

LIBER PRIMUS

QUI HEBRAICE APPEL

LATUR SAMUHEL

I Fuit vir unus de ramathaim
sophim de monte ephraim
Et nomen eius helcana
filius hieroam filii heliu
filii thau filii suph ephratheus
Et habuit duas uxores
Nomen uni anna et nomen
secundae fenenna
Fueruntque fenennae filii
Annae autem non erant liberi
Et ascendebat vir ille de civitate
sua statutis diebus
Ut adoraret et sacrificaret
dno exercituum in silo
Erant autem ibi duo filii heli
ophni et finees sacerdotes dni
II Venit ergo dies et immolavit
helcana
deditque fenennae uxori suae
et cunctis filiis eius
et filiabus partes
Annae autem dedit partem
unam tristis
quia annam diligebat
dns autem concluserat
vulvam eius
Adfligebat quoque eam
aemula eius et vehementer
angebat
In tantum ut exprobraret
quod conclusisset dns
vulvam eius
Sic que faciebat per singulos
annos
Cum redeunte tempore
ascenderent templum dni
Et sic provocabat eam
porro illa flebat et non
capiebat cibum
III Dixit ergo ei helcana vir suus
Anna cur fles et quare
non comedis
Et quam ob rem adfligitur
cor tuum

numquid non ego melior sum
tibi quam decem filii
surrexit autem anna post quam
comederat in silo et biberat
et heli sacerdote sedente
super sellam ante postes
templi dni
cum esset amaro animo
oravit dnm flens largiter
et votum vovit dicens
dne exercituum
si respiciens videris adflictio
nem famulae tuae
et recordatus mei fueris
nec oblitus ancillae tuae
dederisque servae tuae
sexum virilem
dabo eum dno omnes dies
vitae eius
et novacula non ascendet
super caput eius
factum est ergo cum illa multi
plicaret preces coram dno
ut heli observaret os eius
porro anna loquebatur
in corde suo
tantumque labia illius movebantur
et vox penitus non audiebatur
aestimavit igitur eam heli
temulentam dixitque ei
usquequo ebria eris
digere paulisper vinum
quo mades
respondens anna nequaquam
inquit domine mi
nam mulier infelix nimis
ego sum
vinumque et omne quod inebri
are potest non bibi
sed effudi animam meam
in conspectu dni
ne reputes ancillam tuam
quasi unam de filiab belial
quia ex multitudine doloris
et maeroris mei
locuta sum usque in praesens
tunc heli ait
vade in pace et ds israhel
det tibi petitionem
quam rogasti eum
et illa dixit
utinam inveniat ancilla tua
gratiam in oculis tuis
et abiit mulier in viam suam
et comedit
vultusque eius non sunt amplius
in diversa mutati
et surrexerunt mane
et adoraverunt coram dno
reversique sunt et venerunt
in domum suam ramatha
cognovit autem helcana
annam uxorem suam
et recordatus est eius dns
et factum est post
circulum dierum
concepit anna et peperit filium
vocavitque nomen eius
samuhel eo quod a dno
postulasset eum
ascendit autem vir helcana
et omnis domus eius
ut immolaret dno hostiam
sollemnem et votum suum
et anna non ascendit
dixit enim viro suo
non vadam donec ablactetur
infans et ducam eum
et appareat ante con
spectum dni
et maneat ibi iugiter
et ait ei helcana vir suus
fac quod bonum tibi videtur
et mane donec ablactes eum
precorque ut impleat
dns verbum suum
mansit ergo mulier
et lactavit filium suum

donec amoueret eum a lacte
et adduxit eum secum
postquam ablactauerat
in uitulis tribus et tribus modiis
farinae et amphora uini
et adduxit eum ad domum
dni in silo
puer autem erat adhuc
infantulus
et immolauerunt uitulum
et obtulerunt puerum heli
et ait obsecro mi domine
uiuit anima tua domine
ego sum illa mulier quae steti
coram te hic orans dnm
pro puero isto
oraui et dedit dns mihi petitio
nem meam quam postu
laui eum
idcirco et ego commodaui
eum dno
cunctis diebus quibus fuerit
accommodatus dno
et adorauerunt ibi dnm
et orauit anna et ait
Exultauit cor meum in dno
exaltatum est cornu
meum in dno
dilatatum est os meum
super inimicos meos
quia laetata sum in salutari tuo
non est scs ut est dns
neque enim est alius extra te
et non est fortis sicut ds noster
nolite multiplicare loqui
sublimia gloriantes
recedant uetera de ore uestro
quia ds scientiarum dns est
et ipsi praeparantur
cogitationes
arcus fortium superatus est
et infirmi accincti sunt
robore
saturati prius pro pane
se locauerunt
et famelici saturati sunt
donec sterilis peperit plurimos
et quae multos habebat
filios infirmata est
dns mortificat et uiuificat
deducit ad inferna et reducit
dns pauperem facit et ditat
humiliat et sublimat
suscitat de puluere egenum
et de stercore eleuat pauperem
ut sedeat cum principibus
et solium gloriae teneat
dni enim sunt cardines terrae
et posuit super eos orbem
pedes scorum suorum
seruabit
et impii in tenebris conticescent
quia non in fortitudine
roborabitur uir
dnm formidabunt aduersarii eius
super ipsos in caelis tonabit
dns iudicabit fines terrae
et dabit imperium regi suo
et sublimabit cornu xpi sui
u Et abiit helcana ramatha
in domum suam
puer autem erat minister
in conspectu dni ante faciem
heli sacerdotis
ui Porro filii heli filii belial
nescientes dnm neque officium
sacerdotum ad populum
sed quicumque immolasset
uictimam
ueniebat puer sacerdotis
dum coquerentur carnes
et habebat fuscinulam
tridentem in manu sua
et mittebat eam in lebetem
uel in caldariam
aut in ollam siue in caccabum
et omne quod leuabat fuscinula
tollebat sacerdos sibi

sic faciebant universo israheli
venientium in silo
Etiam antequam adolerent
adipem
Veniebat puer sacerdotis
et dicebat immolanti
Da mihi carnem ut coquam
sacerdoti
Non enim accipiam a te carnem
coctam sed crudam
Dicebatque illi immolans
Incendatur primum iuxta
morem hodie adeps
Et tolle tibi quantumcumque
desiderat anima tua
Qui respondens aiebat ei
nequaquam
Nunc enim dabis alioquin
tollam vi
uii Erat ergo peccatum puero
rum grande nimis
coram dno
quia detrahebant homines
sacrificio dni
Samuhel autem ministrabat
ante faciem dni puer
Accinctus ephod lineo
Et tunicam parvam faciebat
ei mater sua
quam adferebat statutis dieb·
ascendens cum viro suo
ut immolaret hostiam
sollemnem
uiii Et benedixit heli helcana
et uxori eius
Dixitque reddat dns tibi semen
de muliere hac
pro fenore quod commo
dasti dno
Et abierunt in locum suum
Visitavit ergo dns annam
Et concepit et peperit tres
filios et duas filias
Et magnificatus est puer

samuhel apud dnm
uiiii Heli autem erat senex valde
Et audivit omnia quae faciebant
filii sui universo israhel
Et quomodo dormiebant
cum mulieribus quae obser
vabant ad ostium
tabernaculi
Et dixit eis quare facitis
res huiuscemodi
quas ego audio res pessimas
ab omni populo
Nolite filii mi
Non enim est bona fama
quam ego audio
Ut transgredi faciatis
populum dni
Si peccaverit vir in virum
placari ei potest ds
Si autem in dnm peccaverit vir
quis orabit pro eo
Et non audierunt vocem
patris sui
quia voluit dns occidere eos
Puer autem samuhel profici
ebat atque crescebat
et placebat tam dno
quam hominibus
ix Venit autem vir di ad heli
Et ait ad eum haec dicit dns
Numquid non aperte revela
tus sum domui patris tui
Cum essent in aegypto
in domo pharaonis
Et elegi eum ex omnibus
tribubus israhel mihi
in sacerdotem
Ut ascenderet altare meum
et adoleret mihi incensum
Et portaret ephod coram me
Et dedi domui patris tui omnia
de sacrificiis filiorum isrl
Quare calce abicitis
victimam meam

ET MUNERA MEA QUAE PRAECEPI
UT OFFERENTUR IN TEMPLO
ET MAGIS HONORASTI FILIOS
TUOS QUAM ME
UT COMEDERETIS PRIMITIAS
OMNIS SACRIFICII ISRAHEL
POPULI MEI
PROPTEREA AIT DNS DS ISRAHEL
LOQUENS LOCUTUS SUM
UT DOMUS TUA ET DOMUS
PATRIS TUI
MINISTRARET IN CONSPECTU MEO
USQUE IN SEMPITERNUM
NUNC AUTEM DICIT DNS ABSIT
HOC A ME
SED QUICUMQUE GLORIFICAVERIT
ME GLORIFICABO EUM
QUI AUTEM CONTEMNUNT ME
ERUNT IGNOBILES
ECCE DIES VENIUNT
ET PRAECIDAM BRACHIUM TUUM
ET BRACHIUM DOMUS PATRIS TUI
UT NON SIT SENEX IN DOMO TUA
ET VIDEBIS AEMULUM TUUM
IN TEMPLO IN UNIVERSIS
PROSPERIS ISRAHEL
ET NON ERIT SENEX IN DOMO TUA
OMNIB. DIEBUS
VERUMTAMEN NON AUFERAM
PENITUS VIRUM EX TE
AB ALTARIO MEO
SED UT DEFICIANT OCULI TUI
ET TABESCAT ANIMA TUA
ET PARS MAGNA DOMUS TUAE
MORIETUR
CUM AD VIRILEM AETATEM
VENERIT
HOC AUTEM ERIT TIBI SIGNUM
QUOD VENTURUM EST DUOBUS
FILIIS TUIS OPHNI ET FINEES
IN DIE UNO MORIENTUR AMBO
ET SUSCITABO MIHI SACERDOTEM
FIDELEM
QUI IUXTA COR MEUM ET ANIMAM
MEAM FACIAT
ET AEDIFICABO EI DOMUM
FIDELEM
ET AMBULABIT CORAM XPO MEO
CUNCTIS DIEBUS
FUTURUM EST AUTEM UT QUICUMQ.
REMANSERIT IN DOMO TUA
VENIAT UT ORETUR PRO EO
ET OFFERAT NUMMUM ARGEN
TEUM ET TORTAM PANIS
DICATQ. DIMITTE ME OBSECRO
AD UNAM PARTEM
SACERDOTALEM
UT COMEDAM BUCCELLAM PANIS
PUER AUTEM SAMUHEL
MINISTRABAT DNO CORAM HELI
ET SERMO DNI ERAT PRETIOSUS
IN DIEBUS ILLIS
NON ERAT VISIO MANIFESTA
FACTUM EST ERGO IN DIE QUADAM
HELI IACEBAT IN LOCO SUO
ET OCULI EIUS CALIGAVERANT
NEC POTERAT VIDERE
LUCERNA DI ANTEQUAM
EXTINGUERETUR
SAMUHEL AUTEM DORMIEBAT
IN TEMPLO DNI UBI ERAT
ARCA DI
ET VOCAVIT DNS SAMUHEL
QUI RESPONDENS AIT ECCE EGO
ET CUCURRIT AD HELI ET DIXIT
ECCE EGO VOCASTI ENIM ME
QUI DIXIT NON VOCAVI
REVERTERE DORMI
ABIIT ET DORMIVIT
ET ADIECIT DNS VOCARE
RURSUM SAMUHEL
CONSURGENSQUE SAMUHEL
ABIIT AD HELI
ET DIXIT ECCE EGO QUIA
VOCASTI ME
QUI RESPONDIT NON VOCAVI TE
FILI MI
REVERTERE ET DORMI

Porro samuhel necdum
sciebat dñm
neque revelatus fuerat ei
sermo dñi
Et adiecit dns et vocavit
adhuc samuhel tertio
qui consurgens abiit ad heli
Et ait ecce ego quia vocasti me
Intellexit igitur heli
quia dns vocaret puerum
Et ait ad samuhel vade
et dormi
Et si deinceps vocaverit te
dices loquere dne
quia audit servus tuus ·
Abiit ergo samuhel
et dormivit in loco suo
Et venit dns et stetit
Et vocavit sicut vocaverat
secundo samuhel samuhel
Et ait samuhel loquere
quia audit servus tuus
Et dixit dns ad samuhel
Ecce ego facio verbum in isrl̄
quod quicumque audierit
tinnient ambae aures eius
In die illo suscitabo adversū
heli omnia quae locutus sū
super domum eius
Incipiam et conplebo
Praedixi enim ei quod iudica
turus essem domum eius
in aeternum propter
iniquitatem
Eo quod noverat indigne
agere filios suos et non
corripuit eos
Idcirco iuravi domui heli
quod non expietur iniquitas
domus eius
Victimis et muneribus
usque in aeternum
Dormivit autem samuhel
usque mane

Aperuitq· ostia domus dñi
Et samuhel timebat indicare
visionem heli
Vocavit ergo heli samuhelem
et dixit
Samuhel fili mi
qui respondens ait praesto sum
Et interrogavit eum
quis est sermo quem
locutus est ad te
Oro te ne celaveris me
haec faciat tibi ds
et haec addat
Si absconderis a me sermonem
ex omnibus verbis quae
dicta sunt tibi
Indicavit itaq· ei samuhel
universos sermones
Et non abscondit ab eo
Et ille respondit dns est
quod bonum est in oculis
suis faciat
XIII Crevit autem samuhel
et dns erat cum eo
Et non cecidit ex omnibus
verbis eius in terram
Et cognovit universus isrl̄
a dan usq· bersabee
quod fidelis samuhel
propheta esset dñi
Et addidit dns ut appareret
in silo iuxta verbum dñi
Et evenit sermo samuhelis
universo israheli
XIIII Et egressus est israhel
obviam philistheim
in proelium
et castra metatus est iuxta
lapidem adiutorii
porro philisthim venerunt
in afec
Et instruxerunt aciem
contra israhel
Inito autem certamine

hic· quoniam revelatus fuerat dns samuheli

terga uertit israhel
philistheis
et percusserunt in illo certamine
passim per agros quasi
quattuor milia uirorum
et reuersus est populus
ad castra
dixeruntque maiores natu
de israhel
quare percussit nos dns
hodie coram philisthim
adferamus ad nos de silo
arcam foederis dni
et ueniat in medium nostri
ut saluet nos de manu inimi
corum nostrorum
misit ergo populus in silo
et tulerunt inde arcam
foederis dni exercituum
sedentis super cherubin
erantque duo filii heli cum
arca foederis dni ophni
et finees
cumque uenisset arca
foederis dni in castra
uociferatus est omnis israhel
clamore grandi
et personuit terra
et audierunt philisthim
uocem clamoris
dixeruntque quae nam haec
est uox clamoris magni
in castris hebraeorum
et cognouerunt quod arca
dni uenisset in castra
timueruntque philisthim
dicentes uenit ds in castra
et ingemuerunt dicentes
uae nobis non enim fuit tanta exultatio
heri et nudius tertius
uae nobis quis nos saluabit
de manu deorum sub
limium istorum
hii sunt dii qui percusserunt

aegyptum omni plaga in deserto
confortamini et estote uiri
philisthim
ne seruiatis hebraeis sicut illi
seruierunt uobis
confortamini et bellate
pugnauerunt ergo philisthim
et caesus est israhel
et fugit unusquisque
in tabernaculum suum
et facta est plaga magna nimis
et ceciderunt de israhel
triginta milia peditum
et arca dei capta est
duoque filii heli mortui sunt
ophni et finees
xc. Currens autem uir de beniamin
ex acie
uenit in silo die illo scissa ueste
et conspersus puluere caput
cumque ille uenisset heli
sedebat super sellam
contra uiam spectans
erat enim cor eius pauens
pro arca dni
uir autem ille postquam
ingressus est nuntiauit urbi
et ululauit omnis ciuitas
et audiuit heli sonitum
clamoris
dixitque quis est hic sonitus
tumultus huius
at ille festinauit et uenit
et adnuntiauit heli
heli autem erat nonaginta
et octo annorum
et oculi eius caligauerant
et uidere non poterant
et dixit ad heli ego sum
qui ueni de proelio
et ego qui de acie fugi hodie
cui ille ait quid actum
est fili mi
respondens autem ille

qui nuntiabat
Fugit inquit Israhel
coram Philisthim
Et ruina magna facta est
in populo
Insuper et duo filii tui mortui
sunt Ophni et Finees
Et arca Dei capta est
Cumque ille nominasset
arcam Dei
Cecidit de sella retrorsum
iuxta ostium
Et fractis cervicibus
mortuus est
Senex enim erat vir
et grandaevus
Et ipse iudicavit Israhel
quadraginta annis
Nurus autem eius uxor Finees
praegnans erat vicinaque partui
Et audito nuntio quod capta
esset arca Dei
Et mortuus socer suus
et vir suus
Incurvavit se et peperit
Inruerant enim in eam
dolores subiti
In ipso autem momento
mortis eius
Dixerunt ei quae stabant
circa eam
Ne timeas quia filium
peperisti
Quae non respondit eis
neque animadvertit
Et vocavit puerum Hichabod
Dicens Translata est gloria
de Israhel
Quia capta est arca Dei
Et pro socero suo et pro viro suo
Et ait Translata est gloria
ab Israhel
Eo quod capta esset arca Dei
Philisthim autem tulerunt
arcam Dei
Et asportaverunt eam
a lapide adiutorii in Azotum
Tuleruntque Philisthim arcam Dei
et intulerunt eam
in templum Dagon
Et statuerunt eam iuxta Dagon
Cumque surrexissent diluculo
Azotii altera die
Ecce Dagon iacebat pronus
in terram ante arcam Domini
Et tulerunt Dagon et restitu
erunt eum in locum suum
Rursumque mane die alio
consurgentes
Invenerunt Dagon iacentem
super faciem suam in terra
coram arca Domini
Caput autem Dagon et duae
palmae manuum eius
Abscisae erant super limen
Porro Dagon truncus solus
remanserat in loco suo
Propter hanc causam non
calcant sacerdotes Dagon
Et omnes qui ingrediuntur
templum eius
Super limen Dagon in Azoto
usque in hodiernum diem
Adgravata autem est manus
Domini super Azotios
Et demolitus est eos
Et percussit in secretiori
parte natium Azotum
et fines eius [illegible]
Videntes autem viri Azotii [illegible]
huiuscemodi plagam
dixerunt
Non maneat arca Dei Israhel
apud nos
Quoniam dura est manus eius
super nos et super Dagon
deum nostrum
Et mittentes congregaverunt

[illegible]

omnes satrapas philisthino
rum ad se et dixerunt
quid faciemus de arca dei israhel
responderuntque Getthei
circumducatur arca dei israhel
et circumduxerunt
arcam dei israhel
illis autem circum
ducentibus eam
fiebat manus dei per singulas
civitates interfectionis
magnae nimis
et percutiebat viros unius
cuiusque urbis a parvo
usque ad maiorem
et conputrescebant promi
nentes extales eorum
miserunt ergo arcam dei
in Accaron
cumque venisset arca dei
in Accaron
exclamaverunt Accaronitae
dicentes
adduxerunt ad nos arcam
dei israhel
ut interficiat nos et populum
nostrum
miserunt itaque et congrega
verunt omnes satrapas
philisthinorum
qui dixerunt dimittite arcam
dei israhel et revertatur
in locum suum
et non interficiat nos
cum populo nostro
fiebat enim pavor mortis
in singulis urbibus
et gravissima valde manus dei
viri quoque qui mortui
non fuerant
percutiebantur in secretiori
parte natium
et ascendebat ululatus unius
cuiusque civitatis in caelum

XVI. Fuit ergo arca dei in regione
philisthinorum septem
mensibus
et vocaverunt philisthim
sacerdotes et divinos dicentes
quid faciemus de arca dei
indicate nobis
quomodo remittemus eam
in locum suum
qui dixerunt si remittitis
arcam dei israhel
nolite dimittere eam vacuam
sed quod debetis reddite ei
pro peccato
et tunc curabimini
et scietis quare non recedat
manus eius a vobis
qui dixerunt quid est quod
pro delicto reddere
debeamus ei
responderuntque illi
iuxta numerum provinciarum
philisthim
quinque anos aureos facietis
et quinque mures aureos
quia plaga una fuit omnibus
vobis et satrapis vestris
facietisque similitudines
anorum vestrorum
et similitudines murium
qui demoliti sunt terram
et dabitis deo israhel gloriam
si forte relevet manum suam
a vobis et a diis vestris
et a terra vestra
quare gravatis corda vestra
sicut adgravavit Aegyptus
et Pharao cor suum
nonne postquam percussus
est tunc dimisit eos
et abierunt
nunc ergo arripite et facite
plaustrum novum unum
et duas vaccas fetas quibus

NON EST INPOSITUM IUGUM
IUNGITE IN PLAUSTRO
ET RECLUDITE UITULOS EARUM DOMI
TOLLETISQUE ARCAM DNI
ET PONETIS IN PLAUSTRO
ET UASA AUREA QUAE EXSOLUISTIS
EI PRO DELICTO
PONETIS IN CAPSELLA AD LATUS EIUS
ET DIMITTITE EAM UT UADAT
ET ASPICIETIS
ET SIQUIDEM PER UIAM FINIUM
SUORUM ASCENDERIT
CONTRA BETHSAMES
IPSE FECIT NOBIS MALUM
HOC GRANDE
SIN AUTEM MINIME
SCIEMUS QUIA NEQUAQUAM
MANUS EIUS TETIGIT NOS
SED CASU ACCIDIT
FECERUNT ERGO ILLI HOC MODO
ET TOLLENTES DUAS UACCAS
QUAE LACTABANT UITULOS
IUNXERUNT AD PLAUSTRUM
UITULOSQ· EARUM CONCLUS
ERUNT DOMI
ET POSUERUNT ARCAM DI
SUPER PLAUSTRUM
ET CAPSELLAM QUAE HABEBAT
MURES AUREOS ET SIMILI
TUDINEM ANORUM
IBANT AUTEM INDIRECTUM
UACCAE PER UIAM QUAE DUCIT
BETHSAMES
ET ITINERE UNO GRADIEBANTUR
PERGENTES ET MUGIENTES
ET NON DECLINABANT NEQUE AD
DEXTRAM NEQ· AD SINISTRAM
SED ET SATRAPAE PHILISTHINO
RUM SEQUEBANTUR USQUE
AD TERMINOS BETHSAMES
PORRO BETHSAMITAE METEBAN
TRITICUM IN UALLE
ET ELEUANTES OCULOS
UIDERUNT ARCAM
ET GAUISI SUNT CUM UIDISSENT
ET PLAUSTRUM UENIT IN AGRUM
IOSUE BETHSAMITAE
ET STETIT IBI
ERAT AUTEM IBI LAPIS MAGNUS
ET CONCIDERUNT LIGNA PLAUSTRI
UACCASQ· INPOSUERUNT SUPER
EA HOLOCAUSTUM DNO
LEUITAE AUTEM DEPOSUERUNT
ARCAM DI
ET CAPSELLAM QUAE ERAT IUXTA
EAM IN QUA ERANT UASA AUREA
ET POSUERUNT SUPER LAPIDEM
GRANDEM
UIRI AUTEM BETHSAMITAE
OBTULERUNT HOLOCAUSTA
ET IMMOLAUERUNT UICTIMAS
IN DIE ILLO DNO
ET QUINQ· SATRAPAE PHILISTHI
NORUM UIDERUNT
ET REUERSI SUNT IN ACCARON
IN DIE ILLA
HI SUNT AUTEM ANI AUREI
QUOS REDDIDERUNT PHILISTHIM
PRO DELICTO DNO
AZOTHUS UNUM GAZA UNUM
ASCALON UNUM GETH UNUM
ACCARON UNUM
ET MURES AUREOS SECUNDUM
NUMERUM URBIUM
PHILISTHIIM QUINQUE
PROUINCIARUM
AB URBE MURATA USQUE AD UILLAM
QUAE ERAT ABSQ· MURO
ET USQUE AD ABEL MAGNUM
SUPER QUEM POSUERUNT
ARCAM DNI
QUAE ERAT USQUE IN ILLA DIE
IN AGRO IOSUE BETHSAMITIS
PERCUSSIT AUTEM DE UIRIS
BETHSAMITIBUS EO QUOD
UIDISSENT ARCAM DNI
ET PERCUSSIT DE POPULO
SEPTUAGINTA UIROS

et quinquaginta milia plebis
luxitque populus quod percus-
sisset dñs plebem plaga magna
et dixerunt viri bethsamitae
quis poterit stare in conspectu
dñi dī sci huius
et ad quem ascendet a nobis
miseruntque nuntios ad habita-
tores cariathiarim dicentes
reduxerunt philisthim
arcam dñi
descendite et reducite eam ad vos
venerunt ergo viri cariathiarim
et duxerunt arcam dñi
et intulerunt eam in domum
abinadab in gabaa
eleazarum autem filium eius
sanctificaverunt ut custodiret
arcam dñi
et factum est ex qua die mansit
arca in cariathiarim
multiplicati sunt dies
erat quippe iam annus
vicensimus
et requievit omnis domus
isrl post dñm
ait autem samuhel ad univer-
sam domum israhel dicens
si in toto corde vestro
revertimini ad dñm
auferte deos alienos de medio
vestrum et astharoth
et praeparate corda vestra
dño et servite ei soli
et eruet vos de manu philisthim
abstulerunt ergo filii israhel
baalim et astharoth
et servierunt dño soli
dixit autem samuhel
congregate universum
israhel in masphat
ut orem pro vobis dñm
et convenerunt in masphat
hauseruntque aquam

et effuderunt in conspectu dñi
et ieiunaverunt in die illa
et dixerunt ibi peccavimus dō
iudicavitque samuhel filios isrl
in masphat
et audierunt philisthim quod
congregati essent filii isrl
in masphat
et ascenderunt satrapae
philisthinorum ad israhel
quod cum audissent filii israhel
timuerunt a facie philisthi-
norum
dixeruntque ad samuhel
ne cesses pro nobis clamare
ad dñm dm nostrum
ut salvet nos de manu
philisthinorum
tulit autem samuhel agnum
lactantem unum
et obtulit illum holocaustum
integrum dño
et clamavit samuhel ad dñm
pro israhel
et exaudivit eum dñs
factum est ergo cum samuhel
offerret holocaustum
philisthei iniere proelium
contra israhel
intonuit autem dñs fragore
magno in die illa super
philisthim
et exterruit eos et caesi sunt
a filiis israhel
egressique viri israhel
de masphat
persecuti sunt philistheos
et percusserunt eos usque
ad locum qui erat
subter bethchar
tulit autem samuhel
lapidem unum
et posuit eum inter masphat
et inter sen

et uocauit nomen eius
Lapis adiutorii
Dixitq; hucusq; auxiliatus
est nobis dns
Et humiliati sunt philisthim
nec adposuerunt ultra ut
uenirent in terminos isral
Facta est itaque manus dni
super philistheos cunctis
diebus samuhel.
Et redditae sunt urbes quas
tulerant philisthim
ab israhel israheli
Ab accaron usque geth
et terminos suos liberauit
israhel de manu
philisthinorum
eratque pax inter israhel
et amorraeum
Iudicabat quoque samuhel
israhel cunctis diebus
uitae suae
et ibat per singulos annos
circumiens bethel
et galgal et masphat
et iudicabat israhel in
supradictis locis reuer
tebaturq; in ramatha
ibi enim erat domus eius
et ibi iudicabat israhelem
aedificauit etiam ibi
altare dno
Factum est autem cum
senuisset samuhel
posuit filios suos iudices isrl
fuitque nomen filii eius
primogeniti iohel
et nomen secundi abia
iudicum in bersabee
et non ambulauerunt
filii illius in uiis eius
sed declinauerunt
post auaritiam
acceperuntque munera
et peruerterunt iudicium
Congregati ergo uniuersi
maiores natu israhel
uenerunt ad samuhel
in ramatha dixeruntque ei
Ecce tu senuisti et filii tui
non ambulant in uiis tuis
constitue nobis regem
ut iudicet nos sicut et uniuersae
habent nationes
displicuitque sermo
in oculis samuhelis
eo quod dixissent da nobis
regem ut iudicet nos
et orauit samuhel dnm
dixit autem dns ad samuhel
audi uocem populi in omnibus
quae loquuntur tibi
non enim te abiecerunt sed me
ne regnem super eos
iuxta omnia opera sua
quae fecerunt
a die qua eduxi eos de aegypto
usque ad diem hanc
sicut dereliquerunt me
et seruierunt diis alienis
sic faciunt etiam tibi
nunc ergo audi uocem eorum
uerumtamen contestare eos
et praedic eis ius regis
qui regnaturus est super eos
Dixit itaque samuhel
omnia uerba dni
ad populum
qui petierat a se regem et ait
hoc erit ius regis qui impera
turus est uobis
filios uestros tollet
et ponet in curribus suis
facietque sibi equites
et praecursores
quadrigarum suarum
et constituet sibi tribunos
et centuriones

et aratores agrorum suorum
et messores segetum
et fabros armorum
et curruum suorum
Filias quoque uestras
faciet sibi unguentarias
et focarias et panificas
Agros quoque uestros et uineas
et oliueta optima
Tollet et dabit seruis suis
Sed et segetes uestras
et uinearum reditus
addecimauit
ut det eunuchis et famulis suis
Seruos etiam uestros
et ancillas et iuuenes
optimos et asinos
auferet et ponet in opere suo
Greges uestros addecimauit
uosque eritis ei serui
et clamabitis in die illa
a facie regis uestri
quem elegistis uobis
et non exaudiet uos dominus
in die illa
Noluit autem populus audire
uocem Samuhelis
sed dixerunt nequaquam
rex enim erit super nos
et erimus nos quoque
sicut omnes gentes
et iudicauit nos rex noster
et egredietur ante nos
et pugnauit bella nostra
pro nobis
et audiuit Samuhel omnia
uerba populi
et locutus est ea in auribus domini
Dixit autem dominus ad Samuhel
audi uocem eorum et constitue
super eos regem
Et ait Samuhel ad uiros Israhel
uadat unusquisque
in ciuitatem suam

VIIII Et erat uir de Beniamin nomine
Cis filius Abihel
filii Seror filii Bechoreth
filii Abia
filii uiri Iemini fortis robore
et erat ei filius uocabulo
Saul electus et bonus
et non erat uir de filiis Israhel
melior illo
ab umero et sursum eminebat
super omnem populum
Perierant autem asinae
Cis patris Saul
et dixit Cis ad Saul filium suum
tolle tecum unum de pueris
et consurgens uade
et quaere asinas
Qui cum transissent
per montem Ephraim
et per terram Salisa
et non inuenissent
transierunt etiam per terram
Salim et non erant
sed et per terram Iemini
et minime repperierunt
Cum autem uenissent
in terram Suph
dixit Saul ad puerum suum
qui erat cum eo
ueni et reuertamur
ne forte dimiserit pater meus
asinas et sollicitus sit
pro nobis
qui ait ei ecce uir dei
in ciuitate hac uir nobilis
omne quod loquitur
absque ambiguitate uenit
nunc ergo eamus illuc
si forte indicet nobis de uia
nostra propter quam
uenimus
Dixitque Saul ad puerum suum
ecce ibimus quid feremus
ad uirum

panis defecit in sitarchiis nostris
et sportulam non habemus
ut demus homini dī
nec quicquam aliud
Rursum puer respondit
saul et ait
Ecce inventa est in manu mea
quarta pars stateris
argenti
Demus homini dī ut indicet
nobis viam nostram
Olim in israhel sic loqueba
tur unusquisque vadens
consulere dm̄
Venite et eamus ad videntem
qui enim propheta dicitur hodie
vocabatur olim videns
Et dixit saul ad puerum suum
optimus sermo tuus
veni eamus
Et ierunt in civitatem in qua
erat vir dī
Cumque ascenderent
clivum civitatis
Invenerunt puellas egredien
tes ad hauriendam aquam
Et dixerunt eis num hic
est videns
quae respondentes dixerun
illis hic est
Ecce ante te festina nunc
hodie enim venit in civitate
quia sacrificium est hodie
populi in excelso
Ingredientes urbem statim
invenietis eum
Antequam ascendat excelsū
ad vescendum
Neque enim comesurus est
populus donec ille veniat
quia ipse benedicit hostiae
et deinceps comedunt
qui vocati sunt
Nunc ergo conscendite

quia hodie repperietis eum
Et ascenderunt in civitatem
XX Cumque illi ambularent
in medio urbis
Apparuit samuhel
egrediens obviam eis
ut ascenderet in excelsum
Dn̄s autem revelaverat
auriculam samuhel
ante unam diem quam
veniret saul dicens
Hac ipsa quae nunc est
hora cras mittam ad te
virum de terra beniamin
Et ungues eum ducem super
populum meum israhel
Et salvabit populum meum
de manu philisthinorum
quia respexi populum meum
venit enim clamor eorum
ad me
Cumque aspexisset
samuhel saulem
Dn̄s ait ei ecce vir quem
dixeram tibi
iste dominabitur populo meo
Accessit autem saul
ad samuhelem in medio
portae et ait
Indica oro mihi ubi est
domus videntis
Et respondit samuhel
sauli dicens
Ego sum videns ascende
ante me in excelsum
ut comedatis mecum hodie
Et dimittam te mane
et omnia quae sunt in corde
tuo indicabo tibi
Et de asinis quas perdidisti
nudius tertius
Ne sollicitus sis quia
inventae sunt
Et cuius erunt optima

quaeque israhel
Nonne tibi et omni domui
patris tui
Respondens autem saul ait
Numquid non filius iemini
ego sum de minima
tribu israhel
Et cognatio mea novissima
inter omnes familias
de tribu beniamin
Quare ergo locutus es mihi
sermonem istum
Adsumens itaque samuhel
saulem et puerum eius
introduxit eos in triclinium
Et dedit eis locum in capite
eorum qui fuerant
invitati
Erant enim quasi triginta viri
Dixitque samuhel coco
Da partem quam dedi tibi
et praecepi ut reponeres
seorsum apud te
Levavit autem cocus armum
et posuit ante saul
Dixitque samuhel ecce quod
remansit pone ante te
et comede
quia industria servatum est
tibi quando populum
vocavi
Et comedit saul cum samuhel
in die illa
Et descenderunt de excelso
in oppidum
Et locutus est cum saul
in solario [illegible]
Cumque mane surrexissent
et iam dilucesceret
vocavit samuhel saul
in solarium dicens
Surge ut dimittam te
Et surrexit saul egressique
sunt ambo

Ipse videlicet et samuhel
Cumque descenderent
in extrema parte civitatis
Samuhel dixit ad saul
Dic puero ut antecedat nos
et transeat
Tu autem subsiste paulisper
ut indicem tibi verbum domini
Tulit autem samuhel
lenticulam olei et effudit
super caput eius
Et deosculatus eum ait
Ecce unxit te dominus super
hereditatem suam
in principem
Cum abieris hodie a me
invenies duos viros iuxta
sepulchrum rachel
in finibus beniamin in meridie
Dicentque tibi inventae sunt
asinae ad quas ieras
perquirendas
Et intermissis pater tuus
asinis sollicitus est
pro vobis
Et dicit quid faciam de filio meo
Cumque abieris inde
et ultra transieris
et veneris ad quercum thabor
invenient te ibi tres viri
ascendentes ad deum in bethel
unus portans tres haedos
et alius tres tortas panis
et alius portans lagoenam vini
Cumque te salutaverint
dabunt tibi duos panes
et accipies de manu eorum
Post haec venies in collem
domini ubi est statio
philisthinorum
Et cum ingressus fueris
ibi urbem
obviam habebis gregem
prophetarum descendentium

de excelso
et ante eos psalterium
et tympanum
et tibiam et citharam ipsosq.
prophetantes
et insiliet in te sps dni
et prophetabis cum eis
et mutaberis in virum alium
quando ergo evenerint
signa haec omnia tibi
fac quaecumq. invenerit
manus tua
quia dns tecum est
et descendes ante me
in Galgala
ego quippe descendam ad te
ut offeras oblationem
et immoles victimas
pacificas
septem diebus expectabis
donec veniam ad te
et ostendam tibi quae facias
itaq. cum avertisset umerum
suum ut abiret a Samuhele
inmutavit ei ds cor aliud
et venerunt omnia signa
haec in die illa
veneruntque ad praedictum
collem
et ecce cuneus prophetarum
obvius ei
et insilivit super eum sps dni
et prophetavit in medio
eorum
videntes autem omnes
qui noverant eum
heri et nudius tertius
quod esset cum prophetis
et prophetaret
dixerunt ad invicem
quaenam res accidit
filio Cis num et Saul
in prophetis
Respondit quis alius
ad alterum dicens
et quis pater eorum
propterea versum est
in proverbium num et Saul
inter prophetas
cessavit autem prophetare
et venit ad excelsum
dixitq. patruus Saul ad eum
et ad puerum eius quo abistis
qui responderunt quaerere
asinas quas cum non reppe
rissemus venimus
ad Samuhelem
et dixit ei patruus suus
indica mihi quid dixerit tibi
Samuhel
et ait Saul ad patruum suum
indicavit nobis quia invenirentur
essent asinae
de sermone autem regni
non indicavit ei quem locu
tus fuerat Samuhel
et convocavit Samuhel
populum ad dnm in Masfa
et ait ad filios Israhel
haec dicit dns ds Israhel
ego eduxi Israhel de Aegypto
et erui vos de manu
Aegyptiorum
et de manu omnium regum
qui adfligebant vos
vos autem hodie proiecistis
dm vestrum
qui solus salvavit vos
de universis malis
et tribulationib. vestris
et dixistis nequaquam
sed regem constitue
super nos
nunc ergo state coram dno
per tribus vestras
et per milia
et adplicuit Samuhel
omnes tribub. Israhel

Et cecidit sors trib· beniamin
Et adplicuit tribus beniamin
et cognationes eius
et cecidit cognatio metri
et peruenit usque ad saul
filium cis
quaesierunt ergo eum
et non est inuentus
et consuluerunt post haec dnm
utrumnam uenturus esset
illuc
responditq· dns ecce abscon
ditus est domi
cucurrerunt itaque et tule
runt eum inde
stetitq· in medio populi
et altior fuit uniuerso populo
ab umero et sursum
et ait samuhel ad populum
omnem
certe uidetis quem elegit dns
quoniam non sit similis ei
in omni populo
et clamauit cunctus populus
et ait uiuat rex
locutus est autem samuhel
ad populum legem regni
et scripsit in libro et reposuit
coram dno
et dimisit samuhel omnem
populum singulos
in domum suam
sed et saul abiit in domum suam
in gabaath
et abiit cum eo pars exercitus
quorum tetigerat ds corda
filii uero belial dixerunt
num saluare nos poterit iste
et despexerunt eum et non
adtulerunt ei munera
ille uero dissimulabat
se audire
XI Ascendit autem naas ammo
nites et pugnare coepit
aduersum iabes galaad
dixeruntq· omnes uiri
iabes ad naas
habeto nos foederatos
et seruiemus tibi
et respondit ad eos
naas ammanites
in hoc feriam uobiscum foedus
ut eruam omnium uestrum
oculos dextros
ponamq· uos obprobrium
in uniuerso israhel
et dixerunt ad eum
seniores iabes
concede nobis septem dies
ut mittamus nuntios
in uniuersos terminos isral
et si non fuerit qui defendat
nos egrediemur ad te
uenerunt ergo nuntii
in gabaath saulis
et locuti sunt uerba
audiente populo
et leuauit omnis populus
uocem suam et fleuit
et ecce saul ueniebat sequens
boues de agro
et ait quid habet populus
quod plorat
et narrauerunt ei uerba
uirorum iabes
et insiluit sps dni in saul
cum audisset uerba haec
et iratus est furor
eius nimis
et adsumens utrumq·
bouem concidit in frusta
misitq· in omnes terminos
israhel per manum
nuntiorum dicens
quicumque non exierit
secutusq· fuerit saul
et samuhelem
sic fiet bubus eius

iussit ergo timor dni
populum et egressi sunt
quasi vir unus
et recensuit eos in bezec
fueruntq; filiorum israhel
trecenta milia
virorum autem iuda
triginta milia
et dixerunt nuntiis
qui venerant
sic dicetis viris qui sunt
in iabes galaad
cras erit vobis salus
cum incaluerit sol
venerunt ergo nuntii et ad
nuntiaverunt viris iabes
qui laetati sunt et dixerunt
mane exibimus ad vos
et facietis nobis omne
quod placuerit vobis
et factum est cum venisset
dies crastinus
constituit saul populum
in tres partes
et ingressus est media castra
in vigilia matutina
et percussit ammon usque
dum incalesceret dies
reliqui autem dispersi sunt
ita ut non relinquerentur
in eis duo pariter
et ait populus ad saul
quis est iste qui dixit saul
non regnavit super nos
date viros et interficie
mus eos
et ait saul non occidetur
quisquam in die hac
quia hodie fecit dns
salutem in israhel
dixit autem samuhel
ad populum
venite et eamus in galgala
et innovemus ibi regnum

et perrexit omnis populus
in galgala
et fecerunt ibi regem saul
coram dno in galgala
et immolaverunt ibi victimas
pacificas coram dno
et laetatus est ibi saul
et cuncti viri isrl nimis
dixit autem samuhel
ad universum israhel
ecce audivi vocem vestram
iuxta omnia quae locuti
estis ad me
et constitui super vos regem
et nunc rex graditur
ante vos
ego autem senui
porro filii mei vobiscum sunt
itaq; conversatus coram
vobis ab adulescentia mea
usque ad diem hanc
ecce praesto sum
loquimini de me coram dno
et coram xpo eius
utrum bovem cuiusquam
tulerim an asinum
si quempiam calumniatus sum
si oppressi aliquem
si de manu cuiusquam
munus accepi
et contemnam illud hodie
restituamq; vobis
et dixerunt non es
calumniatus nos
neq; oppressisti
neq; tulisti de manu
alicuius quippiam
dixitq; ad eos
testis dns adversum vos
et testis xps eius in die hac
quia non inveneritis in manu
mea quippiam
et dixerunt testis
et ait samuhel ad populum

DNS QUI FECIT MOSEN ET AARON
ET EDUXIT PATRES NOSTROS
DE TERRA AEGYPTI
NUNC ERGO STATE UT IUDICIO
CONTENDAM ADUERSUM
UOS CORAM DNO
DE OMNIB· MISERICORDIIS DNI
QUAS FECIT UOBISCUM
ET CUM PATRIB· UESTRIS
QUOMODO INGRESSUS EST
IACOB IN AEGYPTUM
ET CLAMAUERUNT PATRES
UESTRI AD DNM
ET MISIT DNS MOSEN ET AARON
ET EDUXIT PATRES UESTROS
EX AEGYPTO
ET CONLOCAUIT EOS IN LOCO HOC
QUI OBLITI SUNT DNI DI SUI
ET TRADIDIT EOS IN MANU SISARAE
MAGISTRI MILITIAE ASOR
ET IN MANU PHILISTHINORUM
ET IN MANU REGIS MOAB
ET PUGNAUERUNT ADUERSUM EOS
POSTEA AUTEM CLAMAUERUNT
AD DNM ET DIXERUNT
PECCAUIMUS QUIA DERELI
QUIMUS DNM
ET SERUIUIMUS BAALIM
ET ASTAROTH
NUNC ERGO ERUE NOS DE MANU
INIMICORUM NOSTRORUM
ET SERUIEMUS TIBI
ET MISIT DNS HIEROBAAL
ET BEDAN ET IEPTHA
ET SAMUHEL
ET ERUIT UOS DE MANU INIMICO
RUM UESTRORUM
PER CIRCUITUM
ET HABITASTIS CONFIDENTER
UIDENTES AUTEM QUOD NAAS
REX FILIORUM AMMON
UENISSET ADUERSUM UOS
DIXISTIS MIHI NEQUAQUAM
SED REX IMPERABIT NOBIS
CUM DNS DS UESTER REGNARET
IN UOBIS
NUNC ERGO PRAESTO EST REX
UESTER QUEM ELEGISTIS
ET PETISTIS
ECCE DEDIT DNS UOBIS REGEM
SI TIMUERITIS DNM
ET SERUIERITIS EI
ET AUDIERITIS UOCEM EIUS
ET NON EXASPERAUERITIS
OS DNI
ERITIS ET UOS ET REX QUI IMPERAT
UOBIS SEQUENTES DNM
DM UESTRUM
SI AUTEM NON AUDIERITIS
UOCEM DNI
SED EXASPERAUERITIS
SERMONEM DNI
ERIT MANUS DNI SUPER UOS
ET SUPER PATRES UESTROS
SED ET NUNC STATE ET UIDETE
REM ISTAM GRANDEM
QUAM FACTURUS EST DNS
IN CONSPECTU UESTRO
NUMQUID NON MESSIS
TRITICI EST HODIE
INUOCABO DNM ET DABIT
UOCES ET PLUUIAS
ET SCIETIS ET UIDEBITIS QUIA
GRANDE MALUM FECERITIS
UOBIS IN CONSPECTU DNI
PETENTES SUPER UOS REGEM
ET CLAMAUIT SAMUHEL AD DNM
ET DEDIT DNS UOCES
ET PLUUIAM IN DIE ILLA
ET TIMUIT OMNIS POPULUS
NIMIS DNM ET SAMUHEL
DIXITQ· UNIUERSUS POPULUS
AD SAMUHEL
ORA PRO SERUIS TUIS AD DNM
DM TUUM UT NON MORIAMUR
ADDIDIMUS ENIM UNIUERSIS
PECCATIS NOSTRIS MALUM
UT PETEREMUS NOBIS REGEM

Dixit autem Samuhel
ad populum nolite timere
vos fecistis universum
malum hoc
verumtamen nolite
recedere a tergo dñi
et servite dño in omni
corde vestro
et nolite declinare post vana
quae non proderunt vobis
neque eruent vos quia
vana sunt
et non derelinquet dñs popu
lum suum propter nomen
suum magnum
quia iuravit dñs facere vos
sibi populum
absit autem a me hoc
peccatum in dño
ut cessem orare pro vobis
et docebo vos viam bonam
et rectam
igitur timete dñm et servite
ei in veritate et toto
corde vestro
vidistis enim magnifica
quae in vobis gesserit
quod si perseveraveritis
in malitia
et vos et rex vester
pariter peribitis
XIII Filius unius anni Saul cum
regnare coepisset
duob· autem annis regnavit
super Israhel
et elegit sibi Saul tria milia
de Israhel
et erant cum Saul duo milia
in Machmas et in monte
Bethel
mille autem cum Ionathan
in Gabaath Beniamin
porro ceterum populum
remisit unumquemque
in tabernacula sua
et percussit Ionathan
stationem Philisthim
quae erat in Gabaa
quod cum audissent
Philisthim
Saul cecinit bucina in omni
terra dicens
audiant Hebrei
et universus Israhel audivit
huiuscemodi famam
percussit Saul stationem
Philisthinorum
et erexit se Israhel
adversum Philisthim
clamavit ergo populus
post Saul in Galgala
et Philisthim congregati
sunt ad proeliandum
contra Israhel
triginta milia curruum
et sex milia equitum
et reliquum vulgus sicut
harena quae est in litore
maris plurima
et ascendentes castrame
tati sunt in Machmas
ad orientem Bethaven
quod cum vidissent viri
isrł se in arto sitos
adflictus est enim populus
et absconderunt se
in speluncis et in abditis
in petris quoque et in antris
et cisternis
Hebrei autem transierunt
Iordanem terram Gad
et Galaad
cumque adhuc esset
Saul in Galgal
universus populus perterri
tus est qui sequebatur eum
et expectavit septem dieb·
iuxta placitum Samuhelis

et non venit samuhel
in galgala
dilapsusque est populus ab eo
ait ergo saul adferte mihi
holocaustum et pacifica
et obtulit holocaustum
cumque conplesset offerens
holocaustum
ecce samuhel veniebat
et egressus est saul obviam
ei ut salutaret eum
locutusque est ad eum
samuhel quid fecisti
respondit saul
quia vidi quod dilaberetur
populus a me
et tu non veneras iuxta
placitos dies
porro philisthim congregati
fuerant in machmas
dixi nunc descendent
philisthim ad me in galgala
et faciem dni non placavi
necessitate conpulsus
obtuli holocaustum
dixitque samuhel ad saul
stulte egisti nec custodisti
mandata dni di tui
quae praecepit tibi
quod si non fecisses iam nunc
praeparasset dns regnum
tuum super israhel
in sempiternum
sed nequaquam regnum tuum
ultra consurget
quaesivit dns sibi virum
iuxta cor suum
et praecepit ei dns ut esset
dux super populum suum
eo quod non servaveris
quae praecepit dns
surrexit autem samuhel
et ascendit de galgalis
in gabaa beniamin

et recensuit saul populum
qui inventi fuerant cum eo
quasi sescentos viros
et saul et ionathan filius eius
populusque qui inventus fuerat
cum eis erat in gabaa
beniamin
porro philisthim consede
rant in machmas
et egressi sunt ad praedandum
de castris philisthim
tres cunei
unus cuneus pergebat contra
viam ephra ad terram saul
porro alius ingrediebatur
per viam bethoron
tertius autem verterat se
ad iter termini inminentis
vallis seboim contra
desertum
porro faber ferrarius
non inveniebatur in omni
terra israhel
caverant enim philisthim
ne forte facerent hebraei
gladium aut lanceam
descendebat ergo omnis
isrl ad philisthim
ut exacueret unusquisque
vomerem suum
et ligonem et securim
et sarculum
retusae itaque erant acies
vomerum et ligonum
et tridentum et securium
usque ad stimulum corrigendum
cumque venisset dies
proelii
non est inventus ensis
et lancea
in manu totius populi
qui erat cum saul
et cum ionatha
excepto saul et ionathan

filio eius
Egressa est autem statio
philisthim ut transcen
deret in machmas
Et accidit quadam die
ut diceret ionathan filius
saul ad adulescentem
armigerum suum
Veni et transeamus ad statio
nem philisthim quae est
trans locum illum
patri autem suo hoc ipsum
non indicavit
porro saul morabatur
in extrema parte gabaa
sub malogranato quae erat
in magron
et erat populus cum eo
quasi sescentorum virorum
et ahias filius achitob fratris
hichaboth fili finees
qui ortus fuerat ex heli
sacerdote dni in silo
portabat ephod
sed et populus ignorabat
quod isset ionathan
erant autem inter ascensus
per quos nitebatur
ionathan transire ad statio
nem philisthinorum
eminentes petrae
ex utraque parte
et quasi in modum dentium
scopuli hinc et inde
praerupti
nomen uni boses et nomen
alteri sene
unus scopulus prominens
ad aquilonem ex adverso
machmas
et alter a meridie contra gaba
dixit autem ionathan
ad adulescentem
armigerum suum
Veni transeamus ad stationem
incircumcisorum horum
si forte faciat dns pro nobis
quia non est dno difficile
salvare vel in multitudine
vel in paucis
dixitq; ei armiger suus
fac omnia quae placent
animo tuo
perge quo cupis ero tecum
ubicumq; volueris
et ait ionathan ecce nos
transimus ad viros istos
cumq; apparuerimus eis
si taliter locuti fuerint
ad nos
manete donec veniamus
ad vos
stemus in loco nostro
nec ascendamus ad eos
si autem dixerint
ascendite ad nos
ascendamus quia tradidit
eos dns in manib; nostris
hoc erit nobis signum
Apparuit igitur uterque
stationi philisthinorum
dixeruntq; philisthim
en hebrei egrediuntur
de cavernis in quibus
absconditi fuerant
et locuti sunt viri de statione
ad ionathan et ad
armigerum eius
dixeruntq; ascendite ad nos
et ostendimus vobis rem
et ait ionathan
ad armigerum suum
ascendamus sequere me
tradidit enim eos dns
in manus israhel
ascendit autem ionathan
reptans manib; et pedibus
et armiger eius post eum

ITAQUE ALII CADEBANT
ANTE IONATHAN
ALIOS ARMIGER EIUS INTERFICIE
BAT SEQUENS EUM
ET FACTA EST PLAGA PRIMA
QUAM PERCUSSIT IONATHAN
ET ARMIGER EIUS
QUASI UIGINTI UIRORUM
IN MEDIA PARTE IUGERI
QUAM PAR BOUM IN DIE ARARE
CONSUEUIT
ET FACTUM EST MIRACULUM
IN CASTRIS PER AGROS
SED ET OMNIS POPULUS
STATIONIS EORUM QUI IERANT
AD PRAEDANDUM
OBSTIPUIT ET CONTURBATA
EST TERRA
ET ACCIDIT QUASI MIRACU
LUM A DO
ET RESPEXERUNT SPECULA
TORES SAUL QUI ERANT
IN GABAA BENIAMIN
ET ECCE MULTITUDO PROSTRATA
ET HUC ILLUCQUE DIFFUGIENS
ET AIT SAUL POPULO QUI ERAT
CUM EO
REQUIRITE ET UIDETE QUIS
ABIERIT EX NOBIS
CUMQUE REQUISISSENT
REPERTUM EST NON ADESSE
IONATHAN ET ARMIGERUM EIUS
ET AIT SAUL AD AHIAM
ADPLICA ARCAM DI
ERAT ENIM IBI ARCA DI
IN DIE ILLA CUM FILIIS ISRAHEL
CUMQUE LOQUERETUR SAUL
AD SACERDOTEM
TUMULTUS MAGNUS EXORTUS
EST IN CASTRIS PHILISTINORUM
CRESCEBATQUE PAULATIM
ET CLARIUS RESONABAT
ET AIT SAUL AD SACERDOTEM
CONTRAHE MANUM TUAM

CONCLAMAUIT ERGO SAUL
ET OMNIS POPULUS QUI
ERAT CUM EO
ET UENERUNT USQUE AD LOCUM
CERTAMINIS
ET ECCE UERSUS FUERAT
GLADIUS UNIUSCUIUSQUE
AD PROXIMUM SUUM
ET CAEDES MAGNA NIMIS
SED ET HEBRAEI QUI FUERANT
CUM PHILISTHIM HERI
ET NUDIUS TERTIUS
ASCENDERANTQUE CUM EIS
IN CASTRIS
REUERSI SUNT UT ESSENT
CUM ISRAHEL QUI ERAT
CUM SAUL ET IONATHAN
OMNESQUOQUE ISRAHELITAE
QUI SE ABSCONDERANT
IN MONTE EPHRAIM
AUDIENTES QUOD FUGISSENT
PHILISTHIM
SOCIAUERUNT SE CUM SUIS
IN PROELIO. et erant cum saul quasi decem milia uirorum
ET SALUAUIT DNS IN DIE ILLA ISRL
PUGNA AUTEM PERUENIT
USQUE BETHAUEN
ET UIRI ISRAHEL SOCIATI SUNT SIBI
EST IN DIE ILLA
ADIURAUIT AUTEM SAUL
POPULUM DICENS
MALEDICTUS UIR QUI COMEDERIT
PANEM USQUE AD UESPERAM
DONEC ULCISCAR DE INIMICIS MEIS
ET NON MANDUCAUIT
UNIUERSUS POPULUS PANEM
OMNEQUE TERRAE UULGUS
UENIT IN SALTUM
IN QUO ERAT MEL SUPER
FACIEM AGRI
INGRESSUS EST ITAQUE POPULUS
SALTUM ET APPARUIT
FLUENS MEL
NULLUSQUE ADPLICUIT MANUM

ad os suum
Timebat enim populus
iuramentum
porro ionathan non audierat
cum adiuraret pater
eius populum
Extenditque summitatem
uirgae quam habebat
in manu
et intinxit in fauo mellis
et conuertit manum suam
ad os suum et inluminati
sunt oculi eius
Respondensque unus
de populo ait
iure iurando constrinxit
pater tuus populum dicens
maledictus qui comederit
panem hodie
defecerat autem populus
dixitq; ionathan
Turbauit pater meus terram
uidistis ipsi quia inluminati
sunt oculi mei
eo quod gustauerim paululum
de melle isto
quanto magis si comedisset
populus de praeda inimico
rum suorum quam repperit
Nonne maior facta fuisset
plaga in philisthim
percusserunt ergo in die illa
philistheos a machmis
usq; in ahialon
defatigatus est autem
populus nimis
et uersus ad praedam
tulit oues et boues
et uitulos
et mactauerunt in terra
comeditque populus
cum sanguine
Nuntiauerunt autem
saul dicentes
quod populus peccasset dño
comedens cum sanguine
qui ait praeuaricati estis
uoluite ad me iam nunc
saxum grandem
Et dixit saul dispergimini
in uulgus et dicite eis
ut adducat ad me unusquisq;
bouem suum et arietem
et occidite super istud
et uescimini et non pecca
bitis dño comedentes
cum sanguine
Adduxit itaq; omnis populus
unusquisque bouem in manu
sua usq; ad noctem
et occiderunt ibi
Aedificauit autem saul
altare dño
Tuncq; primum coepit
aedificare altare dño
Et dixit saul inruamus
super philisthim nocte
et uastemus eos usque dum
inlucescat mane
nec relinquamus de eis uirum
dixitque populus omne quod
bonum uidetur in oculis
tuis fac
et ait sacerdos accedamus
huc ad dm
et consuluit saul dm
num persequar philisthim
si trades eos in manu israhel
et non respondit ei in die illa
dixitq; saul adplicate huc
uniuersos angulos populi
et scitote et uidete per quem
acciderit peccatum
hoc hodie
uiuit dns saluator israhel
quia si per ionathan filium
meum factum est
absq; retractatione morietur

AD QUOD NULLUS CONTRADIXIT EI
DE OMNI POPULO
ET AIT AD UNIVERSUM ISRAHEL
SEPARAMINI VOS IN PARTE UNAM
ET EGO CUM IONATHAN FILIO
MEO ERO IN PARTE UNA
RESPONDIT POPULUS AD SAUL
QUOD BONUM VIDETUR
IN OCULIS TUIS FAC
ET DIXIT SAUL AD DOMINUM ISRAHEL
DA INDICIUM
ET DEPREHENSUS EST
IONATHAN ET SAUL
POPULUS AUTEM EXIVIT
ET AIT SAUL MITTITE SORTEM
INTER ME ET INTER IONATHAN
FILIUM MEUM
ET CAPTUS EST IONATHAN
DIXIT AUTEM SAUL AD IONATHAN
INDICA MIHI QUID FECERIS
ET INDICAVIT EI IONATHAN ET AIT
GUSTANS GUSTAVI
IN SUMMITATE VIRGAE
QUAE ERAT IN MANU MEA
PAULULUM MELLIS
ECCE EGO MORIOR
ET AIT SAUL HAEC FACIAT MIHI
DS ET HAEC ADDAT
QUIA MORTE MORIERIS
IONATHAN
DIXITQ POPULUS AD SAUL
ERGONE IONATHAN MORIETUR
QUI FECIT SALUTEM HANC
MAGNAM IN ISRAHEL
HOC NEFAS EST
VIVIT DNS SI CECIDERIT
CAPILLUS DE CAPITE EIUS
IN TERRAM
QUIA CUM DO OPERATUS
EST HODIE
LIBERAVIT ERGO POPULUS
IONATHAN UT NON MORERETUR
RECESSITQ SAUL NEC PERSE
CUTUS EST PHILISTHIIM

PORRO PHILISTHIIM ABIERUNT
IN LOCA SUA
AT SAUL CONFIRMATO REGNO SUO
SUPER ISRAHEL
PUGNABAT PER CIRCUITUM
ADVERSUM OMNES
INIMICOS EIUS
CONTRA MOAB ET FILIOS AMMON
ET EDOM ET REGES SUBA
ET PHILISTHEOS
ET QUOCUMQ SE VERTERAT
SUPERABAT
CONGREGATOQ EXERCITU
PERCUSSIT AMALECH
ET ERUIT ISRAHEL DE MANU
VASTATORUM EIUS
FUERUNT AUTEM FILII SAUL
IONATHAN ET IESUI
ET MELCHISUA
NOMINA DUARUM FILIARUM EIUS
NOMEN PRIMOGENITAE
MERAB ET NOMEN
MINORIS MICHOL
ET NOMEN UXORIS SAUL
ACHINOEM FILIA ACHIMAAS
ET NOMINA PRINCIPUM
MILITIAE EIUS
ABNER FILIUS NER PATRUELIS SAUL
CIS FUERAT PATER SAUL
ET NER PATER ABNER
FILIUS ABIHEL
ERAT AUTEM BELLUM POTENS
ADVERSUM PHILISTHEOS
OMNIB DIEB SAUL
NAM QUEMCUMQ VIDERAT
SAUL VIRUM FORTEM
ET APTUM AD PROELIUM
SOCIABAT EUM SIBI
ET DIXIT SAMUHEL AD SAUL
ME MISIT DNS UT UNGUEREM
TE IN REGEM SUPER POPULUM
EIUS ISRAHEL
NUNC ERGO AUDI VOCEM DNI
HAEC DICIT DNS EXERCITUUM

recensui quaecumque fecit
amalech israheli
quomodo restitit ei in via
cum ascenderet de aegypto
nunc igitur vade et percute
amalech et demolire
universa eius
non parcas ei sed interfice
a viro usque ad mulierem
et parvulum atque lactantem
bovem et ovem camelum
et asinum
praecepit itaq. saul populo
et recensuit eos quasi agnos
ducenta milia peditum
et decem milia virorum iuda
cumq. venisset saul usque
ad civitatem amalech
tetendit insidias in torrente
dixitq. saul cineo
abite recedite atq. descen
dite ab amalech
ne forte involvam te cum eo
tu enim fecisti misericordiam
cum omnib. filiis israhel
cum ascenderent de aegypto
et recessit cineus de medio
amalech
percussitq. saul amalech
ab evila donec venias sur
quae est e regione aegypti
et adprehendit agag regem
amalech vivum
omne autem vulgus inter
fecit in ore gladii
et pepercit saul
et populus agag
et optimis gregib. ovium
et armentorum
et vestib. et arietibus
et universis quae pulchra
erant
nec voluerunt disperdere ea
quicquid vero vile fuit

et reprobum hoc demoli
sunt
Factum est autem verbum dñi
ad samuhel dicens
paenitet me quod constituerim
saul regem
quia dereliquit me et verba mea
opere non inplevit
contristatusque est samuhel
et clamavit ad dñm
tota nocte
cumque de nocte surrexisset
samuhel ut iret
ad saul mane
nuntiatum est samuheli
eo quod venisset saul
in carmelum
et erexisset sibi fornicem
triumphalem
et reversus transisset
descendissetq. in galgala
venit ergo samuhel
ad saul et dixit ei saul
benedictus tu dño
implevi verbum dñi
dixitq. samuhel
et quae est haec vox gregum
quae resonat in aurib. meis
et armentorum quam
ego audio
et ait saul de amalech
adduxerunt ea
pepercit enim populus
melioribus ovib. et armentis
ut immolarentur dño
deo tuo
reliqua vero occidimus
dixit autem samuhel ad saul
sine me et indicabo tibi
quae locutus sit dñs
ad me nocte
dixitq. ei loquere
et ait samuhel
nonne cum parvulus esses

in oculis tuis
Caput in tribubus israhel
factus es
unxitque te dns regem
super israhel
Et misit te dns in uiam
uade et interfice
peccatores amalech
et pugnabis contra eos
usque ad internicionem
eorum
quare ergo non audisti
uocem dni
Sed uersus ad praedam es
et fecisti malum in oculis dni
Et ait saul ad samuhelem
Immo audiui uocem dni
et ambulaui in uia per quam
misit me dns
et adduxi agag regem
amalech et amalech
interfeci
Tulit autem populus
de praeda oues et boues
primitias eorum
quae caesa sunt
ut immolet dno deo suo
in galgalis
xxiii Et ait samuhel
Numquid uult dns holocausta
aut uictimas
et non potius ut oboediatur
uoci dni
Melior est enim oboedientia
quam uictimae
et auscultare magis quam
offerre adipem arietum
quoniam quasi peccatum
ariolandi est repugnare
et quasi scelus idololatriae
nolle adquiescere
Pro eo ergo quod abiecisti
sermonem dni
abiecit te ne sis rex

Dixitque saul ad samuhel
Peccaui quia praeuaricatus sum
sermonem dni et uerba tua
timens populum et oboediens
uoci eorum
Sed nunc porta quaeso
peccatum meum
et reuertere mecum
ut adorem dnm
Et ait samuhel ad saul
Non reuertar tecum quia
proiecisti sermonem dni
et proiecit te dns ne sis
rex super israhel
Et conuersus est samuhel
ut abiret
Ille autem adprehendit
summitatem pallii eius
quae et scissa est
Et ait ad eum samuhel
Scidit dns regnum israhel
a te hodie
et tradidit illud proximo
tuo meliori te
porro triumphator in isrl
non parcet
et paenitudine non flectetur
neque enim homo est
ut agat paenitentiam
At ille ait peccaui sed nunc
honora me coram senibus
populi mei et coram israhel
et reuertere mecum
ut adorem dnm deum tuum
Reuersus ergo samuhel
secutus est saulem
et adorauit saul dnm
Dixitque samuhel
Adducite ad me agag regem
amalech
et oblatus est ei agag
pinguissimus
et dixit agag
sicine separat amara mors

et ait samuhel
sicut fecit absq; liberis
mulieres gladius tuus
sic absq; liberis erit inter
mulieres mater tua
et in frusta concidit samuhel
agag coram dno in galgalis
abiit autem samuhel
in ramatha
saul vero ascendit in domum
suam in gabaath
et non vidit samuhel ultra
saul usque ad diem
mortis suae
verum tamen lugebat
samuhel saul
quoniam dnm paenitebat
quod constituisset regem
saul super israhel
Dixitq; dns ad samuhel
usquequo tu luges saul
cum ego proiecerim eum
ne regnet super israhel
imple cornu tuum oleo
et veni ut mittam te ad isai
bethleemitem
providi enim in filiis eius
mihi regem
et ait samuhel quomodo
vadam
audiet enim saul et inter
ficiet me
et ait dns vitulum de armento
tolles in manu tua
et dices ad immolandum
dno veni
et vocabis isai ad victimam
et ego ostendam tibi
quid facias
et ungues quemcumque
monstravero tibi
Fecit ergo samuhel sicut
locutus est ei dns
venitq; in bethleem

et admirati sunt seniores
civitatis occurrentes ei
dixeruntq; pacificus ne est
ingressus tuus
et ait pacificus
ad immolandum dno veni
sanctificamini et venite mecum
ut immolem
sanctificavit ergo isai
et filios eius
et vocavit eos ad sacrificium
cumq; ingressi essent
vidit heliab et ait
num coram dno est xps eius
et dixit dns ad samuhel
ne respicias vultum eius
neque altitudinem
staturae eius
quoniam abieci eum
nec iuxta intuitum
hominis iudico
homo enim videt ea
quae parent
dns autem intuetur cor
et vocavit isai abinadab
et adduxit eum coram
samuhel
qui dixit nec hunc elegit dns
adduxit autem isai samma
de quo ait
etiam hunc non elegit dns
adduxit itaque isai septem
filios suos coram samuhel
et ait samuhel ad isai
non elegit dns ex istis
dixitq; samuhel ad isai
numquid iam conpleti
sunt filii
qui respondit adhuc
reliquus est parvulus
et pascit oves
et ait samuhel ad isai
mitte et adduc eum
nec enim discumbemus

priusquam ille huc venerit
misit ergo et adduxit eum
erat autem rufus et pulcher
aspectu decoraq facie
et ait dns
surge unge eum
ipse est enim
tulit igitur samuhel
cornu olei
et unxit eum in medio
fratrum eius
et directus est sps dni in david
a die illa et in reliquum
surgensque samuhel
abiit in ramatha
sps autem dni recessit a saul
et exagitabat eum sps
nequam a dno
dixeruntq servi saul ad eum
ecce sps di malus exagitat te
iubeat dominus noster
et servi tui qui coram te sunt
quaerent hominem scientem
psallere cithara
ut quando arripuerit te
sps di malus
psallat manu sua
et levius feras
et ait saul ad servos suos
providete ergo mihi aliquem
bene psallentem
et adducite eum ad me
et respondens unus
de pueris ait
ecce vidi filium isai
bethleemiten
scientem psallere
et fortissimum robore
et virum bellicosum
et prudentem in verbis
et virum pulchrum
et dns est cum eo
misit ergo saul nuntios
ad isai dicens

mitte ad me david filium tuum
qui est in pascuis
tulitq isai asinum plenum
panibus et lagoenam vini
et hedum de capris unum
et misit per manum david
filii sui saul
et venit david ad saul
et stetit coram eo
ad ille dilexit eum nimis
et factus est eius armiger
misitq saul ad isai dicens
stet david in conspectu meo
invenit enim gratiam
in oculis meis
igitur quandocumque sps di malus
arripiebat saul
tollebat david citharam et
percutiebat manu sua
et refocillabatur saul et levius
habebat
recedebat enim ab eo sps malus
congregantes vero philisthim
agmina sua in proelium
convenerunt in soccho iudae
et castrametati sunt inter
soccho et azeca in finibus
dommim
porro saul et viri israhel
congregati venerunt
in valle terebinthi
et direxerunt aciem ad pugnandum
contra philisthim
et philisthim stabant super
montem ex hac parte
et israhel stabat super montem
ex altera parte
vallisq erat inter eos
et egressus est vir spurius de
castris philisthinorum
nomine goliath de geth
altitudinis sex cubitorum
et palmo
et cassis aerea super caput eius

ET LORICA HAMATA INDUEBATUR
PORRO PONDUS LORICE EIUS
QUINQUE MILIA SICLORUM AERIS
ET OCREAS AEREAS HABEBAT
IN CRURIBUS
ET CLYPEUS AEREUS
TEGEBAT UMEROS EIUS
HASTILE AUTEM HASTAE EIUS
ERAT QUASI LICIATORIUM
TEXENTIUM
IPSUM AUTEM FERRUM
HASTAE EIUS SESCENTOS
SICLOS HABEBAT FERRI
ET ARMIGER EIUS
ANTECEDEBAT EUM
STANSQUE CLAMABAT ADUERSU
FALANGAS ISRAHEL
ET DICEBAT EIS
QUARE UENITIS PARATI
AD PROELIUM
NUMQUID EGO NON SUM
PHILISTHEUS ET UOS
SERUI SAUL
ELIGITE EX UOBIS UIRUM
ET DESCENDAT AD SINGULARE
CERTAMEN
SI QUIUERIT PUGNARE MECUM
ET PERCUSSERIT ME ERIMUS
UOBIS SERUI
SI AUTEM EGO PRAEUALUERO
ET PERCUSSERO EUM
UOS SERUI ERITIS
ET SERUIETIS NOBIS
ET AIEBAT PHILISTHEUS
EGO EXPROBRAUI AGMINIBUS
ISRAHELIS HODIE
DATE MIHI UIRUM ET INEAT
MECUM SINGULARE
CERTAMEN
AUDIENS AUTEM SAUL ET OMNES
UIRI ISRAHELITAE SERMONES
PHILISTHEI HUIUSCEMODI
STUPEBANT ET METUEBANT
NIMIS

DAUID AUTEM ERAT FILIUS UIRI
EFRATHEI DE QUO SUPRA
DICTUM EST DE BETHLEEM IUDA
CUI ERAT NOMEN ISAI
QUI HABEBAT OCTO FILIOS
ET ERAT UIR IN DIEBUS SAUL
SENEX ET GRANDAEUUS
INTER UIROS
ABIERUNT AUTEM TRES FILII
EIUS MAIORES POST SAUL
IN PROELIUM
ET NOMINA TRIUM FILIORUM
EIUS QUI PERREXERANT
AD BELLUM
HELIAB PRIMOGENITUS
ET SECUNDUS ABINADAB
TERTIUSQUE SAMMA
DAUID AUTEM ERAT MINIMUS
TRIBUS ERGO MAIORIBUS
SECUTIS SAULEM
ABIIT DAUID ET REUERSUS EST
A SAUL UT PASCERET GREGEM
PATRIS SUI IN BETHLEEM
PROCEDEBAT UERO PHILISTHEUS
MANE ET UESPERE ET STABAT
QUADRAGINTA DIEBUS
DIXIT AUTEM ISAI AD DAUID
FILIUM SUUM
ACCIPE FRATRIBUS TUIS OEPHI
PULENTAE ET DECEM
PANES ISTOS
ET CURRE IN CASTRA
AD FRATRES TUOS
ET DECEM FORMELLAS CASEI
HAS DEFERES AD TRIBUNUM
ET FRATRES TUOS UISITABIS
SI RECTE AGANT
ET CUM QUIBUS ORDINATI
SINT DISCE
SAUL AUTEM ET ILLI ET OMNES
FILII ISRAHEL
IN UALLE TEREBINTHI PUGNA
BANT ADUERSUM
PHILISTHIUM

SURREXIT ITAQ· DAUID MANE
ET COMMENDAUIT GREGEM
CUSTODI
ET ONUSTUS ABIIT SICUT
PRAECEPERAT EI ISAI
ET UENIT AD LOCUM MAGALA
ET AD EXERCITUM QUI EGRESSUS
AD PUGNAM UOCIFERATUS
ERAT IN CERTAMINE
DIREXERAT ENIM ACIEM
ISRAHEL
SED ET PHILISTHIIM EX ADUERSO
FUERANT PRAEPARATI
DERELINQUENS ERGO DAUID
UASA QUAE ADTULERAT
SUB MANU CUSTODIS
AD SARCINAS
CUCURRIT AD LOCUM
CERTAMINIS
ET INTERROGABAT SI OMNIA
RECTE AGERENTUR ERGA
FRATRES SUOS
CUMQ· ADHUC ILLE LOQUE
RETUR EIS
APPARUIT UIR ILLE SPURIUS
ASCENDENS
GOLIATH NOMINE PHILISTHEUS
DE GETH EX CASTRIS
PHILISTHINORUM
ET LOQUENTE EO HAEC EADEM
UERBA AUDIUIT DAUID
OMNES AUTEM ISRAHELITAE
CUM UIDISSENT UIRUM
FUGERUNT A FACIE EIUS
TIMENTES EUM UALDE
ET DIXIT UNUS QUISPIAM
DE ISRAHEL
NUM UIDISTI UIRUM HUNC
QUI ASCENDIT
AD EXPROBRANDUM ENIM
ISRAHELI ASCENDIT
UIRUM ERGO QUI PER
CUSSERIT EUM
DITABIT REX DIUITIIS MAGNIS
ET FILIAM SUAM DABIT EI
ET DOMUM PATRIS EIUS FACIET
ABSQ· TRIBUTO IN ISRAHEL
ET AIT DAUID AD UIROS QUI
STABANT SECUM DICENS
QUID DABITUR UIRO QUI PER
CUSSERIT PHILISTHEUM HUNC
ET TULERIT OBPROBRIUM
DE ISRAHEL
QUIS EST ENIM HIC PHILISTHEUS
INCIRCUMCISUS
QUI EXPROBRAUIT ACIES
DI UIUENTIS
REFEREBAT AUTEM EI POPULUS
EUNDEM SERMONEM DICENS
HAEC DABUNTUR UIRO
QUI PERCUSSERIT EUM
QUOD CUM AUDISSET HELIAB
FRATER EIUS MAIOR
LOQUENTE EO CUM ALIIS
IRATUS EST CONTRA DAUID
ET AIT
QUARE UENISTI ET QUARE
DERELIQUISTI PAUCULAS
OUES ILLAS IN DESERTO
EGO NOUI SUPERBIAM TUAM
ET NEQUITIAM CORDIS TUI
QUIA UT UIDERES PROELIUM
DESCENDISTI
ET DIXIT DAUID QUID FECI
NUMQUID NON UERBUM EST
ET DECLINAUIT PAULULUM
AB EO AD ALIUM
DIXITQ· EUNDEM SERMONEM
ET RESPONDIT EI POPULUS
UERBUM SICUT ET PRIUS
AUDITA SUNT AUTEM UERBA
QUAE LOCUTUS EST DAUID
ET ADNUNTIATA IN CON
SPECTU SAUL
AD QUEM CUM FUISSET
ADDUCTUS LOCUTUS EST EI
NON CONCIDAT COR
CUIUSQUAM IN EO

ego seruus tuus uadam
et pugnabo aduersum
philistheum
et ait saul ad dauid
non uales resistere
philistheo isti
nec repugnare aduersum
eum quia puer es
hic autem uir bellator
ab adulescentia sua
dixitq· dauid ad saul
pascebat seruus tuus
patris sui gregem
et ueniebat leo uel ursus
tollebantq· arietem
de medio gregis
et sequebar eos
et percutiebam
eruebamq· de ore eorum
et illi consurgebant
aduersum me
et adprehendebam
mentum eorum
et suffocabam inter
ficiebamque eos
nam et leonem et ursum
interfeci ego seruus tuus
erit igitur et philistheus
hic incircumcisus
quasi unus ex eis
qui ausus est maledicere
exercitui dei uiuentis
et ait dauid
dñs qui eruit me de manu
leonis et de manu ursi
ipse liberauit me de manu
philisthei huius
dixit autem saul ad dauid
uade et dñs tecum sit
et induit saul dauid
uestimentis suis
et inposuit galeam aeream
super caput eius
et uestiuit eum lorica

accinctus ergo dauid gladio
eius super ueste sua
coepit temptare si armatus
posset incedere
non enim habebat
consuetudinem
dixitq· dauid ad saul
non possum sic incedere
quia nec usum habeo
et deposuit ea et tulit
baculum suum quem
semper habebat in manibus
et elegit sibi quinque
limpidissimos lapides
de torrente
et misit eos in peram pasto
ralem quam habebat
secum
et fundam manu tulit
et processit aduersum
philistheum
ibat autem philistheus
incedens et adpropinquans
aduersum dauid
et armiger eius ante eum
cumq· inspexisset philis
theus et uidisset dauid
despexit eum
erat enim adulescens rufus
et pulcher aspectu
et dixit philistheus
ad dauid
numquid ego canis sum
quod tu uenis ad me
cum baculo
et maledixit philistheus
dauid in diis suis
dixitq· ad dauid
ueni ad me et dabo carnes
tuas uolatilibus caeli
et bestiis terrae
dixit autem dauid
ad philistheum
tu uenis ad me cum gladio

et hasta et clypeo
ego autem venio ad te
in nomine dni exercituum
di agminum israhel
quib· exprobasti hodie
et dabit te dns in manu mea
et percutiam te et auferam
caput tuum a te
et dabo cadavera castrorum
philisthim hodie
volatilibus caeli
et bestiis terrae
ut sciat omnis terra
quia est ds in israhel
et noverit universa
ecclesia haec
quia non in gladio nec in hasta
salvat dns
ipsius est enim bellum
et tradet vos in manus
nostras
cum ergo surrexisset
philistheus et veniret
et adpropinquaret
contra david
festinavit david et cucurrit
ad pugnam ex adverso
philisthei
et misit manum suam
in peram
tulitq· unum lapidem
et funda iecit
et percussit philistheum
in fronte
et infixus est lapis
in fronte eius
et cecidit in faciem suam
super terram
praevaluitque david
adversum philistheum
in funda et in lapide
percussumque philistheum
interfecit
cumque gladium non haberet
in manu david
cucurrit et stetit super
philistheum
et tulit gladium eius
et eduxit de vagina sua
et interfecit eum praeciditq·
caput eius
videntes autem philisthim
quod mortuus esset
fortissimus eorum
fugerunt
et consurgentes viri
israhel et iuda
vociferati sunt et persecuti
philistheos usque dum
venirent in vallem
et usque ad portas accaron
cecideruntque vulnerati
de philisthim in via sarim
usque ad geth et usq· accaron
et revertentes filii israhel
postquam persecuti
fuerant philistheos
invaserunt castra eorum
adsumens autem david
caput philisthei
adtulit illud in hierusalem
arma vero eius posuit
in tabernaculo suo
eo autem tempore quo viderat
saul david egredientem
contra philistheum
ait ad abner principem
militiae
de qua stirpe descendit
hic adulescens abner
dixitque abner
vivit anima tua rex si novi
et ait rex interroga tu
cuius filius sit iste puer
cumq· regressus esset
david percusso philistheo
tulit eum abner et introduxit
duxit coram saul

caput philisthei habentem
in manu
et ait ad eum saul
de qua progenie es
o adulescens
dixitque david
filius servi tui isai
bethleemitae ego sum
Et factum est cum con
plesset loqui ad saul
anima ionathan conligata est
animae david
et dilexit eum ionathan
quasi animam suam
Tulitque eum saul in die illa
et non concessit ei ut rever
teretur in domum
patris sui
Inierunt autem ionathan
et david foedus
diligebat enim eum
quasi animam suam
nam expoliavit se ionathan
tunicam qua erat vestitus
et dedit eam david
et reliqua vestimenta sua
usque ad gladium et arcum
suum et usque ad balteum
egrediebatur quoque
david ad omnia quaecumque
misisset eum saul
et prudenter se agebat
posuitque eum saul
super viros belli
et acceptus erat in oculis
universi populi
maximeque in conspectu
famulorum saul
porro cum reverteretur
percusso philistheo david
egressae sunt mulieres
de universis urbibus
israhel
cantantes chorosque ducentes
in occursum saul regis
in tympanis laetitiae
et in sistris
et praecinebant mulieres
ludentes atque dicebant
percussit saul mille
et david decem milia
iratus est autem saul nimis
et displicuit in oculis eius
iste sermo
dixitque dederunt david
decem milia et mihi
dederunt mille
quid ei superest nisi
solum regnum
non rectis ergo oculis saul
aspiciebat david ex die illa
et deinceps
XXX Post diem autem alteram
invasit spiritus dei
malus saul
et prophetabat in medio
domus suae
david autem psallebat
manu sua sicut
per singulos dies
tenebatque saul lanceam
et misit eam putans
quod configere posset
david cum pariete
et declinavit david
a facie eius secundo
et timuit saul david
eo quod esset dominus cum eo
et a se recessisset
amovit ergo eum
saul a se
et fecit eum tribunum
super mille viros
et egrediebatur et intrabat
in conspectu populi
in omnibus quoque viis suis
david prudenter agebat
et dominus erat cum eo

uidit itaque saul quod
prudens esset nimis
et coepit cauere eum
omnis autem israhel et iuda
diligebat dauid
ipse enim egrediebatur
et ingrediebatur ante eos
dixit autem saul ad dauid
ecce filiam meam maiorem merob
ipsam dabo tibi uxorem
tantummodo esto uir
fortis et proeliare
bella domini
saul autem reputabat dicens
non sit manus mea in eo
sed sit super illum
manus philisthinorum
ait autem dauid ad saul
quis ego sum aut quae est
uita mea aut cognatio
patris mei in israhel
ut fiam gener regis
factum est autem tempus
cum deberet dari merob
filia saul dauid
data est hadrihel
molathitae uxor
dilexit autem michol
filia saul altera dauid
et nuntiatum est saul
et placuit ei
dixitque saul dabo eam illi
ut fiat ei in scandalum
et sit super eum manus
philisthinorum
dixitque ergo saul ad dauid
in duabus rebus gener meus
eris hodie
et mandauit saul
seruis suis
loquimini ad dauid clam
me dicentes
ecce places regi et omnes
serui eius diligunt te

nunc ergo esto gener regis
et locuti sunt serui saul
in auribus dauid omnia
uerba haec
et ait dauid
num parum uobis uidetur
generum esse regis
ego autem sum uir
pauper et tenuis
et renuntiauerunt serui
saul dicentes
huiuscemodi uerba
locutus est dauid
dixit autem saul
sic loquimini ad dauid
non habet necesse
rex sponsalia
nisi tantum centum prae
putia philisthinorum
ut fiat ultio de inimicis regis
porro saul cogitabat tra
dere dauid in manibus
philisthinorum
cumque renuntiassent
serui eius dauid uerba
quae dixerat
placuit sermo in oculis dauid
ut fieret gener regis
et post dies paucos surgens
dauid abiit cum uiris qui
sub eo erant
et percussit philisthim
ducentos uiros
et adtulit praeputia eorum
et adnumerauit ea regi
ut esset gener eius
dedit itaque ei saul michol
filiam suam uxorem
et uidit saul et intellexit
quia dominus esset cum dauid
michol autem filia saul
diligebat eum
et saul magis coepit
timere dauid

FACTUSQ(UE) EST SAUL INIMICUS
DAUID CUNCTIS DIEBUS
ET EGRESSI SUNT PRINCIPES
PHILISTHINORUM
A PRINCIPIO AUTEM
EGRESSIONIS EORUM
PRUDENTIUS SE AGEBAT DAUID
QUAM OMNES SERUI SAUL
ET CELEBRE FACTUM EST
NOMEN EIUS NIMIS
LOCUTUS EST AUTEM SAUL
AD IONATHAN FILIUM SUUM
ET AD OMNES SERUOS SUOS
UT OCCIDERENT DAUID
PORRO IONATHAN FILIUS SAUL
DILIGEBAT DAUID UALDE
ET INDICAUIT IONATHAN
DAUID DICENS
QUAERIT SAUL PATER MEUS
OCCIDERE TE
QUAPROPTER OBSERUA TE
QUAESO MANE
ET MANEBIS CLAM
ET ABSCONDERIS
EGO AUTEM EGREDIENS
STABO IUXTA PATREM MEUM
IN AGRO UBICUMQ(UE) FUERIS
ET EGO LOQUAR DE TE
AD PATREM MEUM
ET QUODCUMQUE UIDERO
NUNTIABO TIBI
LOCUTUS EST ERGO IONATHAN
DE DAUID BONA AD SAUL
PATREM SUUM
DIXITQUE AD EUM
NE PECCES REX IN SERUUM
TUUM DAUID
QUIA NON PECCAUIT TIBI
ET OPERA EIUS BONA SUNT
TIBI UALDE
ET POSUIT ANIMAM SUAM
IN MANU SUA
ET PERCUSSIT PHILISTHEUM
ET FECIT D(OMI)N(U)S SALUTEM MAGNA(M)

IN UNIUERSO ISRAHEL
UIDISTI ET LAETATUS ES
QUARE ERGO PECCAS
IN SANGUINE INNOXIO
INTERFICIENS DAUID QUI EST
ABSQ(UE) CULPA
QUOD CUM AUDISSET SAUL
PLACATUS UOCE IONATHAE
IURAUIT
UIUIT D(OMI)N(U)S QUIA NON OCCIDETUR
UOCAUIT ITAQUE
IONATHAN DAUID
ET INDICAUIT EI OMNIA
UERBA HAEC
ET INTRODUXIT IONATHAN
DAUID AD SAUL
ET FUIT ANTE EUM SICUT
FUERAT HERI ET NUDIUS
TERTIUS
MOTUM EST AUTEM
RURSUS BELLUM
ET EGRESSUS DAUID PUGNAUIT
ADUERSUM PHILISTHIM
PERCUSSITQUE EOS
PLAGA MAGNA
ET FUGERUNT A FACIE EIUS
ET FACTUS EST SP(IRITU)S D(E)I
MALUS IN SAUL
SEDEBAT AUTEM IN DOMO SUA
ET TENEBAT LANCEAM
PORRO DAUID PSALLEBAT
IN MANU SUA
NISUSQ(UE) EST SAUL CONFIGERE
LANCEA DAUID IN PARIETE
ET DECLINAUIT DAUID
A FACIE SAUL
LANCEA AUTEM CASSO UULNERE
PERLATA EST IN PARIETEM
ET DAUID FUGIT ET SALUATUS
EST NOCTE ILLA
MISIT ERGO SAUL SATELLITES
SUOS IN DOMUM DAUID
UT CUSTODIRENT EUM
ET INTERFICERETUR MANE

quod cum adnuntiasset
dauid michol uxor
sua dicens
nisi saluaueris te nocte hac
cras morieris
deposuit eum per fenestram
porro ille abiit et aufugit
adq; saluatus est
tulit autem michol statuam
et posuit eam super lectum
et pellem pilosam caprarū
posuit ad caput eius
et operuit eam uestimentis
misit autem saul appari
tores qui raperent dauid
et responsum est
quod egrotaret
rursumq; misit saul
nuntios ut uiderent
dauid dicens
adferte eum ad me in lecto
ut occidatur
cumq; uenissent nuntii
inuentum est simulacrum
super lectum
et pellis caprarum
ad caput eius
dixitq; saul ad michol
quare sic inlusisti mihi
et dimisisti inimicum meum
ut fugeret
et respondit michol
ad saul
quia ipse locutus est mihi
dimitte me alioquin
interficiam te
dauid autem fugiens
saluatus est et uenit
ad samuhel in ramatha
[nu]ntiauit ei omnia quae fece
rat sibi saul
[...]nt ipse et samuhel
[...]fecti sunt in nabioth
[...]tum est autem
sauli a dicentibus
ecce dauid in nabioth in rama
misit ergo saul lictores
ut raperent dauid
qui cum uidissent cuneum
prophetarum uaticinantium
et samuhel stantem
super eos
factus est etiam in illis
sps dni
et prophetare coeperunt
etiam ipsi
quod cum nuntiatum
esset sauli
misit alios nuntios
prophetauerunt autem
et illi
et rursum saul misit
tertios
qui et ipsi prophetauerunt
abiit autem et ipse
in ramatha
et uenit usq; ad cisternam
magnam quae est
in socho
et interrogauit et dixit
in quo loco sunt
samuhel et dauid
dictumq; est ei ecce in nabioth
sunt in rama
et abiit in nabioth in rama
et factus est etiam
super eum sps dni
et ambulabat ingrediens
et prophetabat
usque dum ueniret
nabioth in rama
et expoliauit se etiam ipse
uestimentis suis
et prophetauit cum ceteris
coram samuhel
et cecidit nudus tota die
illa et nocte
unde et exiuit prouerbium

nam et saul inter prophetas
fugit autem dauid de naioth
quae erat in rama
ueniensque locutus est
coram ionathan
quid feci quae est iniquitas
mea et quod peccatum
meum in patrem tuum
quia quaerit animam meam
qui dixit ei absit
non morieris
neque enim faciet pater meus
quicquam grande
uel paruum nisi prius
indicauerit mihi
hunc ergo celauit me
pater meus sermonem
tantummodo
nequaquam erit istud
et iurauit rursum dauid
et ille ait
scit profecto pater tuus
quia inueni gratiam
in oculis tuis
et dicet nesciat hoc ionathan
ne forte tristetur
quin immo uiuit dns
et uiuit anima tua
quia uno tantum ut ita dicam
gradu ego morsque
diuidimur
et ait ionathan ad dauid
quodcumque dixerit mihi
anima tua faciam tibi
dixit autem dauid
ad ionathan
ecce kalendae sunt crastino
et ego ex more sedere
soleo iuxta regem
ad uescendum
dimitte ergo me ut abscondar
in agro usque ad uesperam
diei tertiae
si requisierit me pater
tuus respondebis ei
rogauit me dauid ut iret
celeriter in bethleem
ciuitatem suam
quia uictimae sollemnes
ibi sunt uniuersis
contribulibus eius
si dixerit bene pax erit
seruo tuo
si autem fuerit iratus
scito quia conpleta est
malitia eius
fac ergo misericordiam
in seruum tuum
quia foedus dni me
famulum tuum tecum
inire fecisti
si autem est in me aliqua
iniquitas tu me interfice
et ad patrem tuum
ne introducas me
et ait ionathan absit
hoc a te
neq; enim fieri potest
ut si certo cognouero
conpletam patris mei esse
malitiam contra te
non adnuntiem tibi
responditque dauid
ad ionathan
quis nuntiabit mihi si quid
forte responderit tibi
pater tuus dure
et ait ionathan ad dauid
ueni et egrediamur in agrum
cumq; exissent ambo
in agrum
ait ionathan ad dauid
dne ds israhel
si inuestigauero sententiam
patris mei cras uel
perendie
et aliquid boni fuerit
super dauid

et non statim misero ad te
et notum tibi fecero
haec faciat dns ionathan
et haec addat
si autem perseueraverit
patris mei malitia
aduersum te
reuelabo aurem tuam
et dimittam te ut uadas
in pace
et sit dns tecum sicut fuit
cum patre meo
et si uixero facies mihi
misericordiam dni
si uero mortuus fuero
non auferes misericordiam tuam
a domo mea usq; in sempiternum
quando eradicauerit dns
inimicos dauid
unumquemq; de terra
pepigit ergo fedus ionathas
cum domo dauid
et requisiuit dns de manu
inimicorum dauid
et addidit ionathan
deierare dauid
eo quod diligeret illum
sicut animam enim suam
ita diligebat eum
dixitq; ad eum ionathan
cras kalendae sunt
et requireris
requiretur enim sessio tua
usque perendie
descendes ergo festinus
et uenies in locum
ubi celandus es
in die qua operari licet
et sedebis iuxta lapidem
cui est nomen ezel
et ego tres sagittas mittam
iuxta eum
et iaciam quasi exercens
me ad signum
mittam quoque et puerum
dicens ei
uade et adfer mihi sagittas
si dixero puero ecce sagittae
intra te sunt tolle eas
tu ueni ad me quia pax tibi
est et nihil mali est
uiuit dns
si autem sic locutus
fuero puero
ecce sagittae ultra te sunt
uade quia dimisit te dns
de uerbo autem quod locuti
fuimus ego et tu
sit dns inter me et te
usq; in sempiternum
absconditus est ergo
dauid in agro
et uenerunt kalendae
et sedit rex ad come
dendum panem
cumque sedisset rex
super cathedram suam
secundum consuetudinem
quae erat iuxta parietem
surrexit ionathan et sedit
abner ex latere saul
uacuusque apparuit
locus dauid
et non est locutus saul
quicquam in die illa
cogitabat enim quod forte
uenisset ei ut non esset
mundus nec purificatus
cumque inluxisset dies
secunda post kalendas
rursum uacuus apparuit
locus dauid
dixitque saul ad ionathan
filium suum
cur non uenit filius isai
nec heri nec hodie
ad uescendum
et respondit ionathan sauli

ROGAUIT ME OBNIXE UT IRET
IN BETHLEEM
ET AIT DIMITTE ME QUONIAM
SACRIFICIUM SOLLEMNE EST
IN CIUITATE
UNUS DE FRATRIBUS MEIS
ACCERSIUIT ME
NUNC ERGO SI INUENI GRATIAM
IN OCULIS TUIS
UADAM CITO ET UIDEBO
FRATRES MEOS
OB HANC CAUSAM NON UENIT
AD MENSAM REGIS
IRATUS AUTEM SAUL
ADUERSUM IONATHAN
DIXIT EI
FILI MULIERIS UIRUM
ULTRO RAPIENTIS
NUMQUID IGNORO QUIA DILIGIS
FILIUM ISAI
IN CONFUSIONEM TUAM
ET IN CONFUSIONEM IGNOMINI
OSAE MATRIS TUAE
OMNIB· ENIM DIEB· QUIBUS
FILIUS ISAI UIXERIT
SUPER TERRAM
NON STABILIS ERIS TU
NEQ· REGNUM TUUM
ITAQ· IAM NUNC MITTE ET ADDUC
EUM AD ME QUIA FILIUS
MORTIS EST
RESPONDENS AUTEM IONATHAN
SAUL PATRI SUO AIT
QUARE MORITUR QUID FECIT
ET ARRIPUIT SAUL LANCEAM
UT PERCUTERET EUM
ET INTELLEXIT IONATHAN
QUOD DEFINITUM ESSET
PATRI SUO UT INTER
FICERET DAUID
SURREXIT ERGO IONATHAN
A MENSA IN IRA FURORIS
ET NON COMEDIT IN DIE KALEN
DARUM SECUNDA PANEM
CONTRISTATUS EST ENIM
SUPER DAUID
EO QUOD CONFUDISSET EUM
PATER SUUS
CUMQ· INLUXISSET MANE
UENIT IONATHAN IN AGRUM
IUXTA PLACITUM DAUID
ET PUER PARUULUS CUM EO
ET AIT AD PUERUM SUUM
UADE ET ADFER MIHI SAGITTAS
QUAS EGO IACIO
CUMQUE PUER CUCURRISSET
IECIT ALIAM SAGITTAM
TRANS PUERUM
UENIT ITAQUE PUER AD LOCUM
IACULI QUOD MISERAT
IONATHAN
ET CLAMAUIT IONATHAN POST
TERGUM PUERI ET AIT
ECCE IBI EST SAGITTA
PORRO ULTRA TE
CLAMAUITQ· IONATHAN
POST TERGUM PUERI
FESTINA UELOCITER
NE STETERIS
COLLEGIT AUTEM PUER
IONATHAE SAGITTAS ET AD
TULIT AD DOMINUM SUUM
ET QUID AGERETUR PENITUS
IGNORABAT
TANTUM MODO ENIM
IONATHAN ET DAUID
REM NOUERANT
DEDIT IGITUR IONATHAN
ARMA SUA PUERO
ET DIXIT EI UADE DEFER
IN CIUITATEM
CUMQ· ABISSET PUER
SURREXIT DAUID DE LOCO
QUI UERGEBAT AD AUSTRUM
ET CADENS PRONUS IN TERRAM
ADORAUIT TERTIO
ET OSCULANTES ALTERUTRUM
FLEUERUNT PARITER

DAUID AUTEM AMPLIUS
DIXIT ERGO IONATHAN AD DAUID
UADE IN PACE
QUAECUMQUE IURAUIMUS
AMBO IN NOMINE DNI
DICENTES
DNS SIT INTER ME ET TE
ET INTER SEMEN MEUM
ET SEMEN TUUM USQUE
IN SEMPITERNUM
ET SURREXIT ET ABIIT
SED ET IONATHAN INGRESSUS
EST CIUITATEM
UENIT AUTEM DAUID IN NOBE
AD ABIMELECH SACERDOTEM
ET OBSTIPUIT ABIMELEC
EO QUOD UENISSET DAUID
ET DIXIT EI
QUARE TU SOLUS ET NULLUS EST
TECUM
ET AIT DAUID AD ABIMELEC
SACERDOTEM
REX PRAECEPIT MIHI
SERMONEM ET DIXIT
NEMO SCIAT REM PROPTER
QUAM A ME MISSUS ES
ET CUIUSMODI TIBI
PRAECEPTA DEDERIM
NAM ET PUERIS CONDIXI
IN ILLUM ET ILLUM LOCUM
NUNC IGITUR SI QUID HABES
AD MANUM UEL QUINQUE
PANES DA MIHI AUT QUICQUID
INUENERIS
ET RESPONDENS SACERDOS
DAUID AIT EI
NON HABEO PANES LAICOS
AD MANUM SED TANTUM
PANEM SCM
SI MUNDI SUNT PUERI
MAXIME A MULIERIBUS
ET RESPONDIT DAUID SACERDOTI
ET DIXIT EI
EQUIDEM SI DE MULIERIB. AGITUR
CONTINUIMUS NOS AB HERI
ET NUDIUS TERTIUS QUANDO
EGREDIEBAMUR
ET FUERUNT UASA PUERORUM
SANCTA
PORRO UIA HAEC POLLUTA EST
SED ET IPSA HODIE SCIFICA
BITUR IN UASIS
DEDIT ERGO EI SACERDOS
SCIFICATUM PANEM
NEQ. ENIM ERAT IBI PANIS
NISI TANTUM PANES
PROPOSITIONIS
QUI SUBLATI FUERANT
A FACIE DNI
UT PONERENTUR PANES CALIDI
ERAT AUTEM IBI UIR DE SERUIS
SAUL IN DIE ILLA INTUS
IN TABERNACULO DNI
ET NOMEN EIUS DOEC IDUMAEUS
POTENTISSIMUS
PASTORUM SAUL
DIXIT AUTEM DAUID
AD ABIMELECH
SI HABES HIC AD MANUM
HASTAM AUT GLADIUM
QUIA GLADIUM MEUM
ET ARMA MEA NON TULI
MECUM
SERMO ENIM REGIS URGUEBAT
ET DIXIT SACERDOS
GLADIUS GOLIATH PHILISTHEI
QUEM PERCUSSISTI
IN UALLE TEREBINTHI
EST INUOLUTUS PALLIO
POST EPHOD
SI ISTUM UIS TOLLERE TOLLE
NEQUE ENIM EST ALIUS
HIC ABSQUE EO
ET AIT DAUID NON EST HUIC
ALTER SIMILIS DA MIHI EUM
SURREXIT ITAQUE DAUID
ET FUGIT IN DIE ILLA
A FACIE SAUL

ET UENIT AD ACHIS REGEM GETH
DIXERUNTQ(UE) SERUI ACHIS
NUMQUID NON ISTE EST
DAUID REX TERRAE
NONNE HUIC CANTABANT
PER CHOROS DICENTES
PERCUSSIT SAUL MILLE
ET DAUID DECEM MILIA
POSUIT AUTEM DAUID
SERMONES ISTOS IN CORDE SUO
ET EXTIMUIT UALDE A FACIE
ACHIS REGIS GETH
ET INMUTAUIT OS SUUM
CORAM EIS
ET CONLABEBATUR INTER
MANUS EORUM
ET INPINGEBAT IN OSTIA PORTAE
DEFLUEBANTQUE SALIUAE
EIUS IN BARBAM
ET AIT ACHIS AD SERUOS SUOS
UIDISTIS HOMINEM INSANUM
QUARE ADDUXISTIS
EUM AD ME
AN DESUNT NOBIS FURIOSI
QUOD INTRODUXISTIS ISTUM
UT FURERET ME PRAESENTE
HICINE INGREDIETUR
DOMUM MEAM
ABIIT ERGO DAUID ET FUGIT
IN SPELUNCAM ODOLLAM
QUOD CUM AUDISSENT
FRATRES EIUS ET OMNIS
DOMUS PATRIS EIUS
DESCENDERUNT AD EUM ILLUC
ET CONUENERUNT AD EUM
OMNES QUI ERANT
IN ANGUSTIA CONSTITUTI
ET OPPRESSI AERE ALIENO
ET AMARO ANIMO
ET FACTUS EST EORUM PRINCEPS
FUERUNTQUE CUM EO
QUASI QUADRINGENTI UIRI
ET PROFECTUS EST DAUID INDE
IN MASPHA QUAE EST MOAB

ET DIXIT AD REGEM MOAB
MANEAT ORO PATER MEUS
ET MATER MEA UOBISCUM
DONEC SCIAM QUID FACIAT
MIHI DS
ET RELIQUIT EOS ANTE FACIEM
REGIS MOAB
MANSERUNTQUE APUD EUM
CUNCTIS DIEBUS QUIBUS
DAUID FUIT IN PRAESIDIO
DIXITQUE GAD PROPHETA
AD DAUID NOLI MANERE
IN PRAESIDIO
PROFICISCERE ET UADE
IN TERRAM IUDA
ET PROFECTUS DAUID UENIT
IN SALTUM HARETH
ET AUDIUIT SAUL QUOD APPARU
ISSET DAUID ET UIRI QUI
ERANT CUM EO
SAUL AUTEM CUM MANERET
IN GABAA
ET ESSET IN NEMORE QUOD
EST IN RAMA
HASTAM MANU TENENS
CUNCTIQUE SOCII EIUS
CIRCUMSTARENT EUM
AIT AD SERUOS SUOS
QUI ADSISTEBANT EI
AUDITE FILII IEMINI
NUMQUID OMNIBUS UOBIS
DABIT FILIUS ISAI AGROS
ET UINEAS
ET UNIUERSOS UOS FACIET
TRIBUNOS ET CENTURIONES
QUONIAM CONIURASTIS
OMNES ADUERSUM ME
ET NON EST QUI MIHI RENUNTIET
MAXIME CUM ET FILIUS MEUS
FOEDUS INIERIT CUM
FILIO ISAI
NON EST QUI UICEM MEAM
DOLEAT EX UOBIS
NEC QUI ADNUNTIET MIHI

eo quod suscitauerit filius
meus seruum meum
aduersum me insidiantem
mihi usque hodie
Respondens autem
doec idumeus
qui adsisterat et erat primus
inter seruos saul
uidi inquid filium isai
in nobe apud abimelech
filium achitoph
qui consuluit pro eo dnm
et cibaria dedit ei
sed et gladium goliath
philisthei dedit illi
misit ergo rex ad accersiendu
abimelech filium achitoph
sacerdotem
et omnem domum patris
eius sacerdotum
qui erant in nobe
qui uenerunt uniuersi
ad regem
et ait saul
audi fili achitoph qui respondit
presto sum dne
dixitque ad eum saul
quare coniurastis aduersum
me tu et filius isai
et dedisti ei panes et gladium
et consuluisti pro eo dm
ut consurgeret aduersum
me insidiator usque hodie
permanens
respondensque abimelech
regi ait
et quis in omnib· seruis tuis
sicut dauid fidelis
et gener regis et pergens
ad imperium tuum
et gloriosus in domo tua
num hodie coepi consu
lere pro eo dm
absit hoc a me

ne suspicetur rex aduersus
seruum suum
rem huiuscemodi in uniuersa
domo patris mei
non enim sciuit seruus tuus
quicquam super hoc negotio
uel modicum uel grande
Dixitque rex morte morieris
abimelech tu et omnis
domus patris tui
et ait rex emissariis
qui circumstabant eum
conuertimini et interficite
sacerdotes dni
nam manus eorum
cum dauid est
scientes quod fugisset
non indicauerunt mihi
noluerunt autem serui regis
extendere manum suam
in sacerdotes dni
et ait rex doec idumaeo
conuertere tu et inrue
in sacerdotes
conuersusque doec idumaeus
inruit in sacerdotes
et trucidauit in die illa
octoginta quinque uiros
uestitos ephod lineo
nobe autem ciuitatem
sacerdotum percussit
in ore gladii
uiros et mulieres
paruulos et lactantes
bouem et asinum et ouem
in ore gladii
euadens autem unus filius
abimelech filii achitoph
cuius nomen erat abiathar
fugit ad dauid
et adnuntiauit ei quod
occidisset saul
sacerdotes dni
et ait dauid ad abiathar

SCIEBAM IN DIE ILLA QUOD CUM
IBI ESSET DOEC IDUMAEUS
PROCUL DUBIO ADNUN
TIARET SAUL
EGO SUM REUS OMNIUM
ANIMARUM PATRIS TUI
MANE MECUM NE TIMEAS
SI QUIS QUAESIERIT ANIMAM
MEAM QUAERET ET ANIMAM
TUAM MECUMQ; SERUABERIS
ET NUNTIAUERUNT DAUID
DICENTES
ECCE PHILISTHIM OBPUGNANT
CEILA ET DIRIPIUNT AREAS
CONSULUIT IGITUR DAUID
DNM DICENS
NUM UADAM ET PERCUTIAM
PHILISTHEOS ISTOS
ET AIT DNS AD DAUID
UADE ET PERCUTIES PHILISTHEOS
ET SALUABIS CEILA
ET DIXERUNT UIRI QUI ERANT
CUM DAUID AD EUM
ECCE NOS HIC IN IUDAEA CONSIS
TENTES TIMEMUS
QUANTO MAGIS SI IERIMUS
IN CEILA ADUERSUM
AGMINA PHILISTHINORUM
RURSUM ERGO DAUID
CONSULUIT DNM
QUI RESPONDENS EI AIT
SURGE ET UADE IN CEILA
EGO ENIM TRADAM PHILISTHEOS
IN MANU TUA
ABIIT DAUID ET UIRI EIUS
IN CEILA
ET PUGNAUIT ADUERSUM
PHILISTHEOS
ET ABEGIT IUMENTA EORUM
ET PERCUSSIT EOS
PLAGA MAGNA
ET SALUAUIT DAUID HABITA
TORES CEILAE
PORRO EO TEMPORE QUO
FUGIEBAT ABIATHAR FILIUS
ABIMELECH AD DAUID IN CEILA
EPHOD SECUM HABENS
DESCENDERAT
NUNTIATUM EST AUTEM SAUL
QUOD UENISSET DAUID IN CEILA
ET AIT SAUL TRADIDIT EUM DS
IN MANUS MEAS
CONCLUSUSQUE EST INTRO
GRESSUS URBEM IN QUA
PORTAE ET SERAE
ET PRAECEPIT SAUL OMNI
POPULO UT AD PUGNAM
DESCENDERET IN CEILA
ET OBSIDERET DAUID
ET UIROS EIUS
QUOD CUM RESCISSET DAUID
QUIA PRAEPARARET EI
SAUL CLAM MALUM
DIXIT AD ABIATHAR SACERDOTE
ADPLICA EPHOD
ET AIT DAUID
DNE DS ISRAHEL
AUDIUIT FAMAM SERUUS TUUS
QUOD DISPONAT SAUL UENIRE
AD CEILAM UT EUERTAT
URBEM PROPTER ME
SI TRADENT ME UIRI CEILA
IN MANUS EIUS
ET SI DESCENDET SAUL SICUT
AUDIUIT SERUUS TUUS
DNE DS ISRAHEL INDICA
SERUO TUO
ET AIT DNS DESCENDET
DIXITQUE DAUID
SI TRADENT UIRI CEILA ME
ET UIROS QUI SUNT MECUM
IN MANU SAUL
ET DIXIT DNS TRADENT
SURREXIT ERGO DAUID ET UIRI
EIUS QUASI SESCENTI
ET EGRESSI DE CEILA HUC
ATQUE ILLUC UAGABANTUR
INCERTI

nuntiatumque est Saul quod
fugisset David deceila
quam ob rem dissimulavit
exire
morabatur autem David
in deserto in locis
firmissimis
mansitque in monte
solitudinis Ziph
quaerebat tamen eum Saul
cunctis diebus
et non tradidit eum d(eu)s
in manus eius
et vidit David quod egres-
esset Saul ut quaereret
animam eius
XXXVIII Porro David erat
in deserto Ziph in silva
et surrexit Ionathan
filius Saul
et abiit ad David in silva
et confortavit manus
eius in D(e)o
dixitque ei ne timeas
neque enim inveniet te
manus Saul patris mei
et tu regnabis super Isr(ahe)l
et ego ero tibi secundus
sed et Saul pater meus
scit hoc
percussit igitur uterque
foedus coram D(omi)no
mansitque David in silva
Ionathas autem reversus
est in domum suam
ascenderunt autem Ziphei
ad Saul in Gabaa dicentes
nonne David latitat apud
nos in locis tutissimis
silvae
in colle Achilae quae est
ad dexteram deserti
nunc ergo sicut desideravit
anima tua ut descenderis
descende
nostrum autem erit ut tra-
damus eum in manus regis
dixitque Saul
benedicti vos a D(omi)no quia
doluistis vicem meam
abite oro et diligentius
praeparate
et curiosius agite et conside-
rate locum ubi sit pes eius
vel quis viderit eum ibi
recogitat enim de me quod
callidae insidier ei
considerate et videte
omnia latibula eius in quib(us)
absconditur
et revertimini ad me ad rem XXX
certam ut vadam vobiscum
quod si etiam in terra se
abstruserit
perscrutabor eum in cunctis
milibus Iuda
at illi surgentes abierunt
in Ziph ante Saul
David autem et viri eius
erant in deserto Maon
in campestribus
ad dextram Iesimuth
ibit ergo Saul et socii eius
ad quaerendum
et nuntiatum est David
statimque descendit
ad petram
et versabatur in deserto Maon
quod cum audisset Saul
persecutus est David
in deserto Maon
et ibat Saul ad latus montis
ex parte una
David autem et viri eius
erant in latere montis
ex parte altera
porro David desperabat
se posse evadere

a facie saul
itaq· saul et uiri eius
in modum coronae cingebant
david et uiros eius
ut caperent eos
et nuntius uenit ad saul
dicens festina et ueni
quoniam infuderunt se
philisthim super terram
reuersus est ergo saul
desistens persequi david
et perrexit in occursum
philisthinorum
propter hoc uocauerunt
locum illum petram
diuidentem
xxx viii Ascendit ergo david inde
et habitauit in locis
tutissimis engaddi
cumque reuersus esset
saul postquam perse
cutus est philistheos
nuntiauerunt ei dicentes
ecce david in deserto
est engaddi
adsumens ergo saul
tria milia electorum
uirorum ex omni israhel
perrexit ad inuestigandum
david et uiros eius
etiam super abruptissimas
petras quae solis
ibicibus perviae sunt
et uenit ad caulas quoque
ouium quae se
offerebant uianti
erat q· ibi spelunca quam
ingressus est saul
ut purgaret uentrem
porro david et uiri eius
in interiori parte
speluncae latebant
et dixerunt serui david
ad eum

ecce dies de qua locutus est
dns ad te
ego tradam tibi inimicum
tuum ut facias ei sicut
placuerit in oculis tuis
surrexit ergo david
et praecidit oram
clamydis saul silenter
post haec percussit
cor suum david
eo quod abscidisset oram
clamydis saul
dixit q· ad uiros suos
propitius mihi sit dns
ne faciam hanc rem
domino meo xpo dni
ut mittam manum meam
in eum quoniam xps dni est
et confregit david uiros
suos sermonibus
et non permisit eos
ut consurgerent in saul
porro saul exsurgens
de spelunca pergebat
coepto itinere
surrexit autem et david
post eum
et egressus de spelunca
clamauit post tergum
saul dicens
domine mi rex
et respexit saul post se
et inclinans se david
pronus in terram
adorauit
dixitque ad saul
quare audis uerba
hominum loquentium
david quaerit malum
aduersum te
ecce hodie uiderunt oculi
tui quod tradiderit te
dns in manu mea
in spelunca

et cogitavi ut occiderem te
sed pepercit tibi oculus meus
dixi enim non extendam
manum meam in domino meo
quia xps dni est
quin potius pater mi
vide et cognosce oram
clamydis tuae in manu mea
quoniam cum praeciderem
summitatem clamydis tuae
nolui extendere
manum in te
animadverte et vide quoniam
non est in manu mea
malum neq; iniquitas
neq; peccavi in te
tu autem insidiaris animae
meae ut auferas eam
XXXIIII iudicet dns inter me et te
et ulciscatur me dns ex te
manus autem mea
non sit in te
sicut et in proverbio
antiquo dicitur
ab impiis egredietur
impietas
manus ergo mea non sit in te
quem sequeris rex Israhel
quem persequeris
canem mortuum sequeris
et pulicem unum
sit dns iudex et iudicet
inter me et te
et videat et di iudicet
causam meam
et eruat me de manu tua
Cum autem conplesset
David loquens sermones
huiuscemodi ad Saul
dixit Saul numquid vox
haec tua est fili mi David
et levavit Saul vocem suam
et flevit
dixitq; ad David
iustior tu es quam ego
tu enim tribuisti mihi bona
ego autem reddidi tibi mala
et tu indicasti hodie
quae feceris mihi bona
quomodo tradiderit me
dns in manum tuam
et non occideris me
quis enim cum invenerit
inimicum suum dimittet
eum in via bona
sed dns reddat tibi vicissi
tudinem hanc
pro eo quod hodie
operatus es in me
et nunc quia scio quod
certissime regnaturus sis
et habiturus in manu tua
regnum Israhel
iura mihi in dno ne deleas
semen meum post me
neq; auferas nomen meum
de domo patris mei
et iuravit David Sauli
abiit ergo Saul in domum suam
et David et viri eius ascende
runt ad tutiora loca
Mortuus est autem
Samuhel et congregatus
est universus Israhel
et planxerunt eum et sepeli
erunt in domo sua
in Rama
consurgensque David
descendit in desertum
Faran
Erat autem vir quispiam
in solitudine Maon
et possessio eius in Carmelo
et homo ille magnus nimis
erantque ei oves tria milia
et mille caprae
et accidit ut tonderetur
grex eius in Carmelo

NOMEN AUTEM UIRI ILLIUS
ERAT NABAL
ET NOMEN UXORIS ILLIUS ABIGAIL
ERATQUE MULIER ILLA
PRUDENTISSIMA ET SPECIOSA
PORRO UIR EIUS DURUS ET PES
SIMUS ET MALITIOSUS
ERAT AUTEM DE GENERE CHALEB
CUM ERGO AUDISSET DAUID
IN DESERTO
QUOD TONDERET NABAL
GREGEM SUUM
MISIT DECEM IUUENES
ET DIXIT EIS
ASCENDITE IN CARMELUM
ET UENIETIS AD NABAL
ET SALUTABITIS EUM EX NOMINE
MEO PACIFICE
ET DICETIS SIT FRATRIBUS MEIS
ET TIBI PAX ET DOMUI
TUAE PAX
ET OMNIBUS QUAECUMQUE
HABES SIT PAX
AUDIUI QUOD TONDERENT
PASTORES TUI QUI ERANT
NOBISCUM IN DESERTO
NUMQUAM EIS MOLESTI
FUIMUS
NEC ALIQUANDO DEFUIT EIS
QUICQUAM DE GREGE
OMNI TEMPORE QUO FUERUNT
NOBISCUM IN CARMELO
INTERROGA PUEROS TUOS
ET INDICABUNT TIBI
NUNC ERGO INUENIANT PUERI
GRATIAM IN OCULIS TUIS
IN DIE ENIM BONA UENIMUS
QUODCUMQUE INUENERIT
MANUS TUA
SERUIS TUIS ET FILIO TUO DAUID
CUMQUE UENISSENT
PUERI DAUID
LOCUTI SUNT AD NABAL OMNIA
UERBA HAEC EX NOMINE
DAUID ET SILUERUNT
RESPONDENS AUTEM NABAL
PUERIS DAUID AIT
QUIS EST DAUID ET QUIS EST
FILIUS ISAI
HODIE INCREUERUNT SERUI
QUI FUGERANT DOMINOS SUOS
TOLLAM ERGO PANES MEOS
ET AQUAS MEAS
ET CARNES PECORUM QUAE
OCCIDI TONSORIBUS MEIS
ET DABO UIRIS QUOS NESCIO
UNDE SINT
REGRESSI SUNT ITAQUE PUERI
DAUID PER UIAM SUAM
ET REUERSI UENERUNT ET NUN
TIAUERUNT EI OMNIA UERBA
QUAE DIXERAT
TUNC DAUID AIT UIRIS SUIS
ACCINGATUR UNUSQUISQUE
GLADIO SUO
ET ACCINCTI SUNT SINGULI
GLADIIS SUIS
ACCINCTUS QUOQUE EST ET
DAUID ENSE SUO
ET SECUTI SUNT DAUID QUASI
QUADRINGENTI UIRI
PORRO DUCENTI REMANSE
RUNT AD SARCINAS
ABIGAIL AUTEM UXORI NABAL
NUNTIAUIT UNUS
DE PUERIS DICENS
ECCE MISIT DAUID NUNTIOS
DE DESERTO
UT BENEDICERENT DOMINO
NOSTRO
ET AUERSUS EST EOS
HOMINES ISTI BONI SATIS FUERUNT
NOBIS ET NON MOLESTI
NEC QUICQUAM ALIQUANDO
PERIIT OMNI TEMPORE
QUO FUIMUS CONUERSATI
CUM EIS IN DESERTO
PRO MURO ERANT NOBIS

TAM IN NOCTE QUAM IN DIE
OMNIBUS DIEBUS QUIBUS
PAVIMUS APUD EOS GREGES
QUAM OBREM CONSIDERA
ET RECOGITA QUID FACIAS
QUONIAM CONPLETA EST
MALITIA ADVERSUM
VIRUM TUUM
ET ADVERSUM DOMUM TUAM
ET IPSE FILIUS EST BELIAL
ITA UT NEMO EI POSSIT LOQUI
FESTINAVIT IGITUR ABIGAIL
ET TULIT DUCENTOS PANES
ET DUOS UTRES VINI
ET QUINQUE ARIETES COCTOS
ET QUINQUE SATA POLENTAE
ET CENTUM LIGATURAS
UVAE PASSAE
ET DUCENTAS MASSAS CARICARUM
ET INPOSUIT SUPER ASINOS
DIXITQUE PUERIS SUIS
PRAECEDITE ME ECCE EGO
POST TERGUM SEQUAR VOS
VIRO AUTEM SUO NABAL
NON INDICAVIT
CUM ERGO ASCENDISSET ASINUM
ET DESCENDERET AD RADICES
MONTIS
DAVID ET VIRI EIUS DESCEN
DEBANT IN OCCURSUM EIUS
QUIBUS ET ILLA OCCURRIT
ET AIT DAVID
VERE FRUSTRA SERVAVI OMNIA
QUAE HUIUS ERANT IN DESERTO
ET NON PERIIT QUICQUAM
DE CUNCTIS QUAE AD EUM
PERTINEBANT
ET REDDIDIT MIHI MALUM
PRO BONO
HAEC FACIAT DS INIMICIS DAVID
ET HAEC ADDAT
SI RELIQUERO DE OMNIBUS
QUAE AD EUM PERTINENT
USQUE MANE MINGENTEM
AD PARIETEM
CUM AUTEM VIDISSET
ABIGAIL DAVID
FESTINAVIT ET DESCENDIT
DE ASINO
ET PROCIDIT CORAM DAVID
SUPER FACIEM SUAM
ET ADORAVIT SUPER TERRAM
ET CECIDIT AD PEDES EIUS
ET DIXIT
IN ME SIT DOMINE MI HAEC
INIQUITAS
LOQUATUR OBSECRO ANCILLA
TUA IN AURIB· TUIS
ET AUDI VERBA FAMULAE TUAE
NE PONAT ORO DOMINUS MEUS
REX COR SUUM SUPER
VIRUM ISTUM INIQUUM NABAL
QUIA SECUNDUM NOMEN SUUM
STULTUS EST
ET EST STULTITIA CUM EO
EGO AUTEM ANCILLA TUA
NON VIDI PUEROS TUOS
DOMINE MI QUOS MISISTI
NUNC ERGO DOMINE MI
VIVIT DNS ET VIVIT
ANIMA TUA
QUI PROHIBUIT TE NE VENIRES
IN SANGUINE
ET SALVAVIT MANUM TUAM TIBI
ET NUNC FIANT SICUT NABAL
INIMICI TUI
ET QUI QUAERUNT DOMINO
MEO MALUM
QUAPROPTER SUSCIPE
BENEDICTIONEM HANC
QUAM ADTULIT ANCILLA TUA
TIBI DOMINO MEO
ET DA PUERIS QUI SEQUUNTUR
TE DOMINUM MEUM
AUFER INIQUITATEM
FAMULAE TUAE
FACIENS ENIM FACIET DNS TIBI
DOMINO MEO DOMUM FIDELĒ

quia proelia dni domine mi
tu proeliaris
malitia ergo non inuenîatur
inte omnibus diebus
uitae tuae
Si enim surrexerit
aliquando homo perse
quens te et quaerens
animam tuam
erit anima domini mei
custodita quasi in fasci
culo uiuentium apud
dnm dm tuum
porro anima inimicorum
tuorum rotabitur
quasi in impetu et
et circulo fundae
cum ergo fecerit dns tibi
domino meo
omnia quae locutus est
bona de te
et constituerit te ducem
super israhel
non erit tibi hoc in singultũ
et in scrupulum cordis
domino meo
quod effuderis sanguinem
innoxium
aut ipse te ultus fueris
et cum bene fecerit dns
domino meo
recordaueris ancillae tuae
Et ait david ad abigail
Benedictus dns ds israhel
qui misit te hodie
in occursum meum
et benedictum
eloquium tuum
et benedicta tu quae pro
hibuisti me hodie
ne irem ad sanguinem
et ulciscerer me
manu mea
Alioquin uiuit dns ds isral

qui prohibuit me malum
facere tibi
nisi cito uenisses
in occursum mihi
non remansisset nabal
usq; ad lucem matutinam
mingens ad parietem
Suscepit ergo david
de manu eius omnia
quae adtulerat ei
dixitque ei uade pacifice
in domum tuam
ecce audiui uocem tuam
et honoraui faciem tuam
uenit autem abigail ad nabal
et ecce erat ei conuiuium
in domo eius quasi
conuiuium regis
et cor nabal iucundum
erat enim ebrius nimis
et non indicauit ei uerbum
pusillum aut grande
usque in mane
diluculo autem cum dige
risset uinum nabal
indicauit ei uxor sua
uerba haec
et emortuum est cor eius
intrinsecus
et factus est quasi lapis
cumq; pertransissent
decem dies
percussit dns nabal
et mortuus est
quod cum audisset david
mortuum nabal ait
benedictus dns qui iudicauit
causam obprobrii mei
de manu nabal
et seruum suum
custodiuit a malo
et malitiam nabal reddidit
dns in caput eius
misit ergo david et locutus

EST AD ABIGAIL
UT SUMERET EAM SIBI IN UXOREM
ET UENERUNT PUERI DAUID
AD ABIGAIL IN CARMELUM
ET LOCUTI SUNT AD EAM DICENTES
DAUID MISIT NOS AD TE
UT ACCIPIAT TE SIBI IN UXOREM
QUAE CONSURGENS ADORAUIT
PRONA IN TERRAM ET AIT
ECCE FAMULA TUA SIT IN ANCILLAM
UT LAUET PEDES SERUORUM
DOMINI MEI
ET FESTINAUIT ET SURREXIT
ABIGAIL
ET ASCENDIT SUPER ASINUM
ET QUINQUE PUELLAE IERUNT
CUM EA PEDISEQUAE EIUS
ET SECUTA EST NUNTIOS DAUID
ET FACTA EST ILLI UXOR
SED ET AHINOAM ACCEPIT DAUID
DE IEZRAHEL
ET FUIT UTRAQUE UXOR EIUS
SAUL AUTEM DEDIT MICHOL
FILIAM SUAM UXOREM DAUID
FALTI FILIO LAIS QUI ERAT
DE GALLIM
XLI ET UENERUNT ZIPHEI AD SAUL
IN GABAA DICENTES
ECCE DAUID ABSCONDITUS EST
IN COLLE ACHILAE QUAE EST
EX ADUERSO SOLITUDINIS
ET SURREXIT SAUL ET DESCENDIT
IN DESERTUM ZIPH
ET CUM EO TRIA MILIA UIRORUM
DE ELECTIS ISRAHEL
UT QUAERERET DAUID
IN DESERTO ZIPH
ET CASTRAMETATUS EST SAUL
IN GABAA ACHILAE QUAE ERAT
EX ADUERSO SOLITUDINIS
IN UIA
DAUID AUTEM HABITABAT
IN DESERTO
UIDENS AUTEM QUOD UENISSET
SAUL POST SE IN DESERTUM
MISIT EXPLORATORES ET DIDICIT
QUOD UENISSET CERTISSIME
ET SURREXIT DAUID ET UENIT
AD LOCUM UBI ERAT SAUL
CUMQUE UIDISSET LOCUM
IN QUO DORMIEBAT SAUL
ET ABNER FILIUS NER PRINCEPS
MILITIAE EIUS
SAULEM DORMIENTEM
IN TENTORIO ET RELIQUUM
UULGUS PER CIRCUITUM EIUS
AIT DAUID AD AHIMELECH
CETHEUM ET ABISAI FILIUM
SARUIAE FRATREM
IOAB DICENS
QUIS DESCENDET MECUM
AD SAUL IN CASTRA
DIXITQUE ABISAI EGO
DESCENDAM TECUM
UENERUNT DAUID ERGO ET ABISAI
AD POPULUM NOCTE
ET INUENERUNT SAUL IACENTEM
ET DORMIENTEM IN TENTORIO
ET HASTAM FIXAM IN TERRA
AD CAPUT EIUS
ABNER AUTEM ET POPULUM
DORMIENTES IN CIRCUITU EIUS
DIXITQUE ABISAI AD DAUID
CONCLUSIT DS HODIE INIMICUM
TUUM IN MANUS TUAS
NUNC ERGO PERFODIAM EUM
LANCEA IN TERRA SEMEL
ET SECUNDO OPUS NON ERIT
ET DIXIT DAUID AD ABISAI
NE INTERFICIAS EUM
QUIS ENIM EXTENDIT MANUM
SUAM IN XPM DNI
ET INNOCENS ERIT
ET DIXIT DAUID
UIUIT DNS QUIA NISI DNS
PERCUSSERIT EUM
AUT DIES EIUS UENERIT
UT MORIATUR

aut in proelium descendens
perierit
propitius mihi sit dñs
ne extendam manum meam
in xp̄m dñi
nunc igitur tolle hastam
quae est ad caput eius
et scyphum aquae
et abeamus
tulit ergo david hastam
et scyphum aquae
qui erat ad caput saul
et abierunt
et non erat quisquam
qui videret et intellegeret
et evigilaret
sed omnes dormiebant
quia sopor dñi inruerat
super eos
cumque transisset david
ex adverso
et stetisset in vertice
montis de longe
et esset grande intervallum
inter eos
clamavit david ad populum
et ad abner filium ner dicens
nonne respondebis abner
et respondens abner ait
quis es tu qui clamas
et inquietas regem
et ait david ad abner
numquid non vir tu es
et quis alius similis tui
in israhel
quare ergo non custodisti
dominum tuum regem
ingressus est enim unus
de turba ut interficeret
regem dominum tuum
non est bonum hoc
quod fecisti
vivit dñs quoniam filii
mortis estis vos

qui non custodistis dominum
vestrum xp̄m dñi
nunc ergo vide ubi sit
hasta regis
et ubi scyphus aquae
qui erat ad caput eius
cognovit autem saul
vocem david et dixit
num vox tua est haec
fili mi david
et ait david vox mea domine mi
rex et ait
quam ob causam dominus
meus persequitur
servum suum
quid feci aut quod est
in manu mea malum
nunc ergo audi oro domine
mi rex verba servi tui
si dñs incitat te adversum
me odoretur sacrificium
si autem filii hominum
maledicti sunt in con
spectu dñi
qui eiecerunt me hodie
ut non habitem in hereditate
dñi dicentes
vade servi diis alienis
et nunc non effundatur
sanguis meus in terram
coram dño
quia egressus est rex isrl̄
ut quaerat pulicem unum
sicut persequitur
perdix in montibus
et ait saul peccavi
revertere fili mi david
nequaquam enim ultra
male tibi faciam
eo quod pretiosa fuerit
anima mea in oculis
tuis hodie
apparet quod stulte egerim
et ignoraverim multa nimis

Et respondens David ait
Ecce hasta regis transeat
unus de pueris et tollat eam
Dominus autem retribuet
unicuique secundum
iustitiam suam et fidem
Tradidit enim te Dominus hodie
in manu mea
et nolui levare manum
meam in christum Domini
Et sicut magnificata est
anima tua hodie
in oculis meis
sic magnificetur anima
mea in oculis Domini
et liberet me de omni
angustia
Ait ergo Saul ad David
Benedictus tu fili mi David
et quidem faciens facies
et potens poteris
Abiit autem David
in viam suam
et Saul reversus est
in locum suum
Et ait David in corde suo
aliquando incidam uno
die in manus Saul
nonne melius est ut fugiam
et salver in terra
Philisthinorum
ut desperet Saul cesseque
me quaerere in cunctis
finibus Israhel
fugiam ergo manus eius
XLII Et surrexit David
et abiit ipse et sescenti
viri cum eo
ad Achis filium Maoch
regem Geth
Et habitavit David cum
Achis in Geth ipse et viri
eius vir et domus eius
David et duae uxores eius
Ahinoem Iezrahelites
et Abigail uxor Nabal
Carmeli
Et nuntiatum est Saul quod
fugisset David in Geth
et non addidit ultra
quaerere eum
Dixit autem David ad Achis
si inveni gratiam in oculis tuis
detur mihi locus in una
urbium regionis huius
ut habitem ibi
cur enim manet servus tuus
in civitate regis tecum
Dedit itaque ei Achis
in die illa Sicelech
propter quam causam
facta est Sicelech regum
Iuda usque in diem hanc
Fuit autem numerus dierum
quibus habitavit David
in regione Philisthinorum
quattuor mensuum
Et ascendit David et viri eius
et agebant praedas
de Gessuri et de Gedri
et de Amalechitis
hii enim pagi habitabantur
in terra antiquitus
euntibus Sur usque ad terram
Aegypti
Et percutiebat David
omnem terram
nec relinquebat viventem
virum et mulierem
tollensque oves et boves
et asinos et camelos
et vestes
revertebatur et veniebat
ad Achis
Dicebat autem ei Achis
in quem inruistis hodie
Respondebatque David
contra meridiem Iudae

ET CONTRA MERIDIEM HIRAMEL
ET CONTRA MERIDIEM CENI
VIRUM ET MULIEREM NON
VIVIFICABAT DAVID NEC ADDU
CEBAT IN GETH DICENS
NE FORTE LOQUANTUR ADVERSU
NOS HAEC FECIT DAVID
ET HOC ERAT DECRETUM ILLI
OMNIB. DIEBUS QUIB. HABITAVIT
IN REGIONE PHILISTHINORUM
CREDIDIT ERGO ACHIS
DAVID DICENS
MULTA MALA OPERATUS EST
CONTRA POPULUM SUUM
ISRAHEL
ERIT IGITUR MIHI SERVUS
SEMPITERNUS
xl iii FACTUM EST AUTEM
IN DIEBUS ILLIS
CONGREGAVERUNT PHILISTHIM
AGMINA SUA
UT PRAEPARARENTUR
AD BELLUM CONTRA ISRAHEL
DIXITQ. ACHIS AD DAVID
SCIENS NUNC SCITO QUONIAM
MECUM EGREDIERIS
IN CASTRIS TU ET VIRI TUI
DIXITQ. DAVID AD ACHIS
NUNC SCIES QUAE FACTURUS
EST SERVUS TUUS
ET ACHIS AIT AD DAVID
ET EGO CUSTODEM CAPITIS MEI
PONAM TE CUNCTIS DIEBUS
SAMUHEL AUTEM MORTUUS
EST PLANXITQUE EUM
OMNIS ISRAHEL
ET SEPELIERUNT EUM IN RAMA
URBE SUA
ET SAUL ABSTULIT MAGOS
ET ARIOLOS DE TERRA
CONGREGATIQUE SUNT
PHILISTHIM ET VENERUNT
ET CASTRAMETATI SUNT
IN SUNAM

CONGREGAVIT AUTEM ET SAUL
UNIVERSUM ISRAHEL
ET VENIT IN GELBOE
ET VIDIT SAUL CASTRA PHILISTHIM
ET TIMUIT ET EXPAVIT
COR EIUS NIMIS
CONSULUITQUE DOMINUM ET NON
RESPONDIT EI
NEQUE PER SOMNIA
NEQ. PER SACERDOTES
NEQ. PER PROPHETAS
xl iiii DIXITQ. SAUL SERVIS SUIS
QUAERITE MIHI MULIEREM
HABENTEM PITHONEM
ET VADAM AD EAM
ET SCISCITABOR PER ILLAM
ET DIXERUNT SERVI EIUS
AD EUM
EST MULIER HABENS PITHONEM
IN AENDOR
MUTAVIT ERGO HABITUM SUUM
VESTITUSQUE ALIIS
VESTIMENTIS
ABIIT IPSE ET DUO VIRI CUM EO
VENERUNTQUE AD MULIEREM
NOCTE
ET AIT DIVINA MIHI IN PITHONE
ET SUSCITA MIHI QUEM
DIXERO TIBI
ET AIT MULIER AD EUM
ECCE TU NOSTI QUANTA
FECERIT SAUL
ET QUOMODO ERASERIT MAGOS
ET ARIOLOS DE TERRA
QUARE ERGO INSIDIARIS
ANIMAE MEAE UT OCCIDAR
ET IURAVIT EI SAUL
IN DOMINO DICENS
VIVIT DOMINUS QUIA NON EVENIET
TIBI QUICQUAM MALI
PROPTER HANC REM
DIXITQ. EI MULIER
QUEM SUSCITABO TIBI
QUI AIT SAMUHELEM

suscita mihi
Cum autem uidisset mulier
samuhelem
exclamauit uoce magna
et dixit ad saul
quare inposuisti mihi
tu es enim saul
Dixitque ei rex noli timere
quid uidisti
Et ait mulier ad saul
deos uidi ascendentes
de terra
Dixitque ei qualis est
forma eius
Quae ait uir senex ascendit
et ipse amictus est pallio
Intellexit saul quod
samuhel esset
Et inclinauit se super
faciem suam in terra
et adorauit
Dixit autem samuhel
ad saul
quare inquietasti me
ut suscitarer
Et ait saul coartor nimis
siquidem philisthim
pugnant aduersum me
et ds recessit a me et ex
audire me noluit
Neque in manu prophetarum
neque per somnia
uocaui ergo te ut ostenderes
mihi quid faciam
Et ait samuhel
quid interrogas me
cum dns recesserit a te
et transierit ad aemulum tuum
Faciet enim dns tibi
sicut locutus est
in manu mea
et scindet regnum
de manu tua
et dabit illud proximo
tuo dauid
quia non oboedisti uoci dni
neq: fecisti iram furoris
eius in amalech
Idcirco quod pateris fecit
tibi dns hodie
et dabit dns etiam israhel
tecum in manu
philisthim
Cras autem tu et filii tui
mecum eritis
sed et castra israhel
tradet dns in manu
philisthim
Statimq: saul cecidit
porrectus in terram
extimuerat enim uerba
samuhel
et robur non erat in eo
quia non comederat panem
tota die illa
Ingressa est itaq: mulier
ad saul et ait
conturbatus enim erat ualde
Dixitque ad eum
ecce oboediuit ancilla tua
uoci tuae
et posui animam meam
in manu mea
et audiui sermones tuos
quos locutus es ad me
Nunc igitur audi et tu uocem
ancillae tuae
ut ponam coram te
buccellam panis
et comedens conualescas
ut possis iter facere
Qui rennuit et ait
non comedam
Coegerunt autem eum
serui sui et mulier
et tandem audita
uoce eorum
surrexit de terra et sedit

super lectum
mulier autem illa habebat
vitulum pascualem
in domo
et festinavit et occidit eum
tollensq; farinam miscuit
eam et coxit azyma
et posuit ante Saul
et ante servos eius
qui cum comedissent
surrexerunt
et ambulaverunt per totam
noctem illam
·xxvii· Congregata sunt ergo
philisthim universa
agmina in Afec
sed et Israhel castrametat(us)
est super fontem
qui erat in Iezrahel
et satrapae quidem philisthim
incedebant in centuriis
et milibus
David autem et viri eius
erant in novissimo
agmine cum Achis
dixeruntque principes
philisthim
quid sibi volunt Hebraei isti
et ait Achis ad principes
philisthim
num ignoratis David qui
fuit servus Saul
regis Israhel
et est apud me multis dieb(us)
vel annis
et non inveni in eo quicquam
ex die qua transfugit
ad me usq; ad diem hanc
Irati sunt autem adversum
eum principes philisthim
et dixerunt ei
revertatur vir iste
et sedeat in loco suo
in quo constituisti eum

et non descendat nobiscum
in proelium
ne fiat nobis adversarius
cum proeliari coeperimus
quomodo enim aliter
placare poterit
dominum suum
nisi in capitibus nostris
nonne iste est David
cui cantabant in choro
dicentes
percussit Saul in milib(us) suis
et David in decem milib(us) suis
Vocavit ergo Achis
David et ait ei
vivit d(omi)n(u)s quia rectus es tu
et bonus in conspectu meo
et exitus tuus et introitus
tuus mecum est in castris
et non inveni in te
quicquam mali
ex die qua venisti ad me
usque ad diem hanc
sed satrapis non places
revertere ergo et vade
in pace
et non offendas oculos
satraparum philisthim
dixitque David ad Achis
quid enim feci et quid in-
venisti in me servo tuo
a die qua fui in conspectu tuo
usq; in diem hanc
ut non veniam et pugnem
contra inimicos domini
mei regis
Respondens autem Achis
locutus est ad David
scio quia bonus es tu
in oculis meis sicut
angelus d(e)i
sed principes philisthim
dixerunt non ascendet
nobiscum in proelium

igitur consurge mane tu
et servi domini tui
qui venerunt tecum
et cum de nocte surrexeritis
et coeperit dilucescere
pergite
surrexit itaq. de nocte david
ipse et viri eius ut proficisce
rentur mane
et reverterentur
ad terram philisthim
philisthim autem ascende
runt in iezrahel
cumque venissent david
et viri eius in siceleg
die tertia
amalecitae impetum
fecerant ex parte
australi in siceleg
et percusserant siceleg
et succenderant eam igni
et captivas duxerant
mulieres ex ea
et a minimo usq. ad magnum
et non interfecerant
quemquam
sed secum duxerant et per
gebant itinere suo
XLII Cum ergo venisset david
et viri eius ad civitatem
et invenissent eam
succensam igni
et uxores suas et filios suos
et filias ductas esse
captivas
levaverunt david et populus
qui erat cum eo voces suas
et planxerunt donec defice
rent in eis lacrimae
siquidem et duae uxores
david captivae ductae
fuerant
ahinoem iezrahelites
et abigail uxor nabal
carmeli
et contristatus est
david valde
volebat enim eum populus
lapidare
quia amarus erat animus
uniuscuiusque viri super
filiis suis et filiabus
confortatus est autem
david in domino deo suo
et ait ad abiathar sacerdotē
filium ahimelech
adplica ad me ephod
et adplicuit abiathar
ephod ad david
et consuluit david
dnm dicens
persequar an non latrun
culos hos et conpre
hendam eos
dixitq. ei persequere
absq. dubio enim conpre
hendes eos et excuties
praedam
abiit ergo david ipse
et sescenti viri qui
erant cum eo
et venerunt usque
ad torrentem besor
et lassi quidam substiterunt
persecutus est autem
david ipse et quadrin
centi viri
substiterant enim ducenti
qui lassi transire non
poterant torrentem
besor
et invenerunt virum
aegyptium in agro
et adduxerunt eum
ad david
dederunt que ei panem
ut comederet et ut
biberet aquam

SED ET FRAGMEN MASSAE
CARICARUM
ET DUAS LIGATURAS UUAE PASSAE
QUAE CUM COMEDISSET
REUERSUS EST SP̄S EIUS
ET REFOCILLATUS EST
NON ENIM COMEDERAT PANEM
NEQUE BIBERAT AQUAM
TRIBUS DIEBUS ET TRIBUS
NOCTIBUS
DIXIT ITAQUE EI DAUID CUIUS
ES TU UEL UNDE QUO PERGIS
QUI AIT EI PUER AEGYPTIUS
EGO SUM SERUUS UIRI
AMALECITAE
DERELIQUIT AUTEM ME DOMINUS
MEUS QUIA AEGROTARE
COEPI NUDIUS TERTIUS
SIQUIDEM NOS ERUPIMUS
AD AUSTRALEM PARTEM
CERETHI
ET CONTRA IUDAM ET AD
MERIDIEM CHALEB
ET SICELEG SUCCENDIMUS IGNI
DIXITQ· EI DAUID
POTES ME DUCERE AD ISTUM
CUNEUM
QUI AIT IURA MIHI PER DM̄
QUOD NON OCCIDAS ME
ET NON TRADAS IN MANU
DOMINI MEI
ET DUCAM TE AD CUNEUM ISTUM
QUI CUM DUXISSET EUM
ECCE ILLI DISCUMBEBANT
SUPER FACIEM UNIUERSAE
TERRAE
COMEDENTES ET BIBENTES
ET QUASI FESTUM
CELEBRABANT DIEM
PRO CUNCTA PRAEDA ET SPOLIIS
QUAE CEPERANT DE TERRA
PHILISTHIM ET DE
TERRA IUDA
ET PERCUSSIT EOS DAUID
A UESPERE USQ· IN UESPERAM
ALTERIUS DIEI
ET NON EUASIT EX EIS QUISQUAM
NISI QUADRINGENTI UIRI
ADULESCENTES
QUI ASCENDERANT CAMELOS
ET FUGERANT
ERUIT ERGO DAUID OMNIA
QUAE TULERANT AMALECITAE
ET DUAS UXORES SUAS ERUIT
NEC DEFUIT QUICQUAM
A PARUO USQ· AD MAGNUM
TAM DE FILIIS QUAM DE FILIABUS
ET DE SPOLIIS
ET QUAECUMQ· RAPUERANT
OMNIA REDUXIT DAUID
ET TULIT UNIUERSOS GREGES
ET ARMENTA
ET MINAUIT ANTE FACIEM SUAM
DIXERUNTQUE HAEC EST
PRAEDA DAUID
UENIT AUTEM DAUID
AD DUCENTOS UIROS
QUI LASSI SUBSTITERANT
NEC SEQUI POTUERANT DAUID
ET RESIDERE EOS IUSSERAT
IN TORRENTE BESOR
QUI EGRESSI SUNT OBUIAM DAUID
ET POPULO QUI ERAT CUM EO
ACCEDENS AUTEM DAUID
AD POPULUM SALUTAUIT
EOS PACIFICE
RESPONDENSQUE OMNIS UIR
PESSIMUS ET INIQUUS
DE UIRIS QUI IERANT
CUM DAUID DIXIT
QUIA NON UENERUNT NOBISCUM
NON DABIMUS EIS QUICQUAM
DE PRAEDA QUAM ERUIMUS
SED SUFFICIAT UNICUIQUE
UXOR SUA ET FILII
QUOS CUM ACCEPERINT RECEDANT
DIXIT AUTEM DAUID
NON SIC FACIETIS FRATRES MEI

de his quae tradidit dns nobis
et custodivit nos et dedit
latrunculos qui eruperant
adversum nos in manu
nostra
Nec audiet vos quisquam
super sermone hoc
aequa enim pars erit
descendentis ad proelium
et remanentis ad sarcinas
et similiter divident
et factum est hoc ex die illa
et deinceps
constitutum et praefinitum
et quasi lex in israhel
usq. ad diem hanc
Venit ergo david in siceleg
et misit dona de praeda
senioribus
iuda proximis suis dicens
accipite benedictionem
de praeda hostium dni
his qui erant in bethel
et qui in ramoth
ad meridiem
et qui in iether et qui in aroer
et qui in sephamoth
et qui in esthama
et qui in rachel et qui in
urbibus ierameli
et qui in urbibus ceni
et qui in herma
et qui in lacu asan
et qui in athac
et qui in hebron
et reliquis qui erant
in his locis
in quibus commoratus
fuerat david ipse
et viri eius
xlvi Philisthim autem pugna
bant adversum israhel
et fugerunt viri israhel
ante faciem philisthim
Et ceciderunt interfecti
in monte gelboe
Inrueruntq. philisthim
in saul et filios eius
et percusserunt ionathan
et abinadab et melchisue
filios saul
totumque pondus proelii
versum est in saul
et consecuti sunt eum
viri sagittarii
et vulneratus est vehemen
ter a sagittariis
dixitque saul ad armi
gerum suum
evagina gladium tuum
et percute me
ne forte veniant
incircumcisi isti
et interficiant me
inludentes mihi
et noluit armiger eius
fuerat enim nimio timore
perterritus
arripuit itaq. saul gladium
et inruit super eum
quod cum vidisset
armiger eius
videlicet quod mortuus
esset saul
inruit etiam ipse super
gladium suum et mortuus
est cum eo
Mortuus est ergo saul
et tres filii eius
et armiger illius et universi
viri eius in die illa pariter
videntes autem viri isrl
qui erant trans vallem
et trans iordanem
quod fugissent viri
israhelitae
et quod mortuus esset
saul et filii eius

reliquerunt civitates suas
et fugerunt veneruntque
philisthim et habita
verunt ibi
facta autem die altera
venerunt philisthim
ut spoliarent interfectos
et invenerunt saul et tres
filios eius iacentes
in monte gelboe
et praeciderunt caput saul
et expoliaverunt
eum armis
et miserunt in terra
philisthinorum
per circuitum
ut adnuntiaretur in templo
idolorum et in populis
et posuerunt arma eius
in templo astaroth
corpus vero eius suspende
runt in muro bethsan
quod cum audissent habita
tores iabes galaad
quaecumque fecerant
philisthim saul
surrexerunt omnes
viri fortissimi
et ambulaverunt tota nocte
et tulerunt cadaver saul
et cadavera filiorum eius
de muro betsan
veneruntque iabes
et conbusserunt ea ibi
et tulerunt ossa eorum
et sepelierunt
in nemore iabes
et ieiunaverunt
septem diebus

xliii Factum est autem postquam
mortuus est saul
ut david reverteretur
a caede amalech
et maneret in sicelec
dies duos
in die autem tertia
apparuit homo veniens
de castris saul
veste conscissa et pulvere
aspersus caput
et ut venit ad david cecidit
super faciem suam
et adoravit
dixitque ad eum david
unde venis
qui ait ad eum de castris
israhel fugi
et dixit ad eum david
quod est verbum quod
factum est indica mihi
qui ait fugit populus
e proelio
et multi corruentes
e populo mortui sunt
sed et saul et ionathan
filius eius interierunt
dixitque david ad adules
scentem qui nuntiabat
unde scis quia mortuus
est saul et ionathan
filius eius
ait adulescens qui
narrabat ei
casu veni in monte gelboe
et saul incumbebat super
hastam suam
porro currus et equites
adpropinquabant ei
et conversus post tergum
suum vidensque
me vocavit
cui cum respondissem
ad sum

dixit mihi quisnam es tu
et aio ad eum amalecites sum
et locutus est mihi
sta super me et interfice me
quoniam tenent me
angustiae
et adhuc tota anima
in me est
stansque super eum
occidi illum
sciebam enim quod uiuere
non poterat post ruinam
et tuli diadema quod erat
in capite eius
et armillam de brachio
illius
et adtuli ad te dominum
meum huc
adprehendens autem dauid
uestimenta sua scidit
omnesque uiri qui erant
cum eo
et planxerunt et fleuerunt
et ieiunauerunt
usque ad uesperam
super saul et super
ionathan filium eius
et super populum dñi
et super domum israhel
quod corruissent gladio
dixitque dauid ad iuuenem
qui nuntiauerat ei
unde es
qui respondit filius
hominis aduenae
amalecitae ego sum
et ait ad eum dauid
quare non timuisti mittere
manum tuam ut occideres
xpm dñi
uocansque dauid unum
de pueris ait
accedens in eum inrue
qui percussit illum
et mortuus est
et ait ad eum dauid
sanguis tuus super caput tuum
os enim tuum locutum est
aduersum te dicens
ego interfeci xpm dñi
xl[illegible] Planxit autem dauid
planctum huiuscemodi
super saul et super
ionathan filium eius
et praecepit ut docerent
filios iuda arcum
sicut scriptum est in libro
iustorum
inclyti israhel super montes
tuos interfecti sunt
quomodo ceciderunt fortes
nolite adnuntiare in geth
neque adnuntietis
in competis ascalonis
ne forte laetentur
filiae philisthim
ne exultent filiae
incircumcisorum
montes gelboe nec ros
nec pluuiae ueniant
super uos
neq̄ sint agri primitiarum
quia ibi abiectus est clypeus
fortium clypeus saul
quasi non esset unctus oleo
a sanguine interfectorum
ab adipe fortium
sagitta ionathan numquam
rediit retrorsum
et gladius saul non est
reuersus inanis
saul et ionathan amabiles
et decori in uita sua
in morte quoque
non sunt diuisi
aquilis uelociores
leonibus fortiores
filiae israhel super

saul flete
qui uestiebat uos coccino
in deliciis
qui praebebat ornamenta
aurea cultui uestro
quomodo ceciderunt
fortes in proelio
ionathan in excelsis tuis
occisus est
doleo super te frater mi
ionathan
decore nimis et amabilis
super amorem mulierum
sicut mater unicum
amat filium
quomodo ceciderunt
robusti et perierunt
arma bellica
Igitur post haec consuluit
dauid dñm dicens
num ascendam in unam
de ciuitatibus iuda
et ait dñs ad eum ascende
dixitq; dauid quo ascendam
et respondit ei in hebron
ascendit ergo dauid
et duae uxores eius
ahinoem iezrahelites
et abigail uxor nabal
carmeli
sed et uiros qui erant cum
eo duxit dauid singulos
cum domo sua
et manserunt in oppidis
hebron
ueneruntque uiri iuda
et unxerunt ibi dauid
ut regnaret super
domum iuda
et nuntiatum est dauid
quod uiri iabes galaad
sepelissent saul
misit ergo dauid nuntios
ad uiros iabes galaad
dixitq; ad eos
benedicti uos dño
qui fecistis misericordiam
hanc cum domino uestro
saul et sepelistis eum
et nunc retribuet quidem
uobis dñs misericordiam
et ueritatem
sed et ego reddam gratiam
eo quod feceritis
uerbum istud
confortentur manus uestrae
et estote filii fortitudinis
licet enim mortuus sit
dominus uester saul
tamen me unxit domus
iuda regem sibi
Abner autem filius ner
princeps exercitus saul
tulit hisboseth filium saul
et circumduxit eum
per castra
regemque constituit super
galaad et super gessuri
et super iezrahel
et super ephraim
et super beniamin
et super israhel
uniuersum
quadraginta annorum erat
hisboseth filius saul
cum regnare coepisset
super israhel
et duobus annis regnauit
sola autem domus iuda
sequebatur dauid
et fuit numerus dierum
quos commoratus est
dauid imperans in hebron
super domum iuda
septem annorum
et sex mensum
egressusque abner
filius ner

et pueri hisboseth filii saul
de castris in gabaon
porro ioab filius sarviae
et pueri david egressi sunt
et occurrerunt eis iuxta
piscinam gabaon
et cum in unum convenissent
e regione sederunt
hi ex una parte piscinae
et illi ex altera
dixitque abner ad ioab
surgant pueri et ludant
coram nobis
et respondit ioab surgant
surrexerunt ergo
et transierunt numero
duodecim de beniamin
ex parte hisboseth
filii saul
et duodecim de pueris david
adprehensoque unusquisque
capite conparis sui
defixit gladium in latus
contrarii et ceciderunt
simul
vocatumque est nomen
loci illius ager robusto
rum in gabaon
et ortum est bellum durum
satis in die illa
fugatusque est abner
et viri israhel a pueris david
erant autem ibi tres
filii sarviae ioab
et abisai et asahel
porro asahel cursor
velocissimus fuit
quasi unus caprearum
quae morantur in silvis
persequebatur autem
asahel abner
et non declinavit ad dexteram
sive ad sinistram
omittens persequi abner

respexit itaque abner post
tergum suum et ait
tune es asahel
qui respondit ego sum
dixitque ei abner
vade ad dextram
sive ad sinistram
et adprehende unum
de adulescentibus
et tolle tibi spolia eius
noluit autem asahel omittere
quin urgeret eum
rursumque locutus est
abner ad asahel
recede noli me sequi
ne conpellar confodere te
in terra
et levare non potero
faciem meam ad ioab
fratrem tuum
qui audire contempsit
et noluit declinare
percussit ergo eum abner
aversa hasta in inguine
et transfodit
et mortuus est in eodem loco
omnesque qui transibant
per locum in quo ceciderat
asahel et mortuus
erat subsistebant
persequentibus autem
ioab et abisai fugientem
abner sol occubuit
et venerunt usque ad collem
aquae ductus qui est
ex adverso vallis et itineris
deserti in gabaon
congregatique sunt filii
beniamin ad abner
et conglobati in unum cuneum
steterunt in summitate
tumuli unius
et exclamavit abner
ad ioab et ait

num usque ad internecionem
tuus mucro desaeuiet
an ignoras quod periculosa
sit desperatio
usquequo non dicis populo
ut omittat persequi
fratrem suum
et ait ioab
uiuit dns si locutus fuisses
mane recessisset populus
persequens fratrem suum
Insonuit ergo ioab bucina
et stetit omnis exercitus
nec persecuti sunt ultra
isrl neque inierecertamen
abner autem et uiri eius
abierunt per campestria
tota nocte illa
et transierunt iordanem
et lustrata omni bethron
uenerunt ad castra
porro ioab reuersus
omisso abner congregauit
omnem populum
et defuerunt de pueris dauid
decem et nouem uiri
excepto asahele
serui autem dauid percusse
runt de beniamin et de
uiris qui erant cum abner
trecentos sexaginta
qui et mortui sunt
tuleruntque asahel
et sepelierunt eum
in sepulchro patris sui
in bethleem
et ambulauerunt tota
nocte ioab et uiri
qui erant cum eo
et in ipso crepusculo
peruenerunt in hebron
LI Facta est ergo longa concer
tatio inter domum saul
et inter domum dauid
dauid proficiens et semper
se ipso robustior
domus autem saul
decrescens cotidie
natique sunt filii dauid
in hebron
fuitque primogenitus eius
amnon de ahinoem
iezrahelitide
et post eum chelaab
de abigail uxore nabal
carmeli
porro tertius absalon
filius maacha filiae
tholomai regis gessur
quartus autem adonias
filius aggith
et quintus safathia
filius abital
sextus quoque iethraam
de agla uxore dauid
hii nati sunt dauid in hebron
LII Cum ergo esset proelium
inter domum saul
et domum dauid
abner filius ner regebat
domum saul
fuerat autem sauli
concubina nomine respa
filia ahia
dixitque hisboseth ad abner
quare ingressus es ad con
cubinam patris mei
qui iratus nimis propter
uerba hisboseth ait
numquid caput canis
ego sum aduersum
iuda ⁊ hodie
qui fece rim misericordiam
super domum saul
patris tui
et super fratres
et proximos eius
et non tradidi te in manus dauid

Et tu requisisti in me quod
arcueres pro muliere hodie
Haec faciat ds abner
et haec addat ei
Nisi quomodo iuravit dns
david sic faciam cum eo
ut transferatur regnum
de domo saul
et elevetur thronus david
super israhel et super
iudam a dan usq· bersabee
Et non potuit respondere ei
quicquam quia metue-
bat illum
Misit ergo abner nuntios
ad david pro se
dicentes cuius est terra
et loquerentur fac mecum
amicitias et erit manus
mea tecum
et reducam ad te
universum israhel
Qui ait optime ego faciam
tecum amicitias
Sed unam rem peto
a te dicens
Non videbis faciem meam
antequam adduxeris
michol filiam saul
et sic venies et videbis me
Misit autem david nuntios
ad hisboseth filium
saul dicens
Redde uxorem meam michol
quam despondi mihi centum
praeputiis philisthim
Misit ergo hisboseth
et tulit eam a viro suo
faltihel filio lais
Sequebaturque eam vir suus
plorans usq· bahurim
et dixit ad eum abner
vade revertere
qui reversus est

LIII Sermonem quoque intulit
abner ad seniores
israhel dicens
Tam heri quam nudius tertius
quaerebatis david
ut regnaret super vos
Nunc ergo facite
quoniam dns locutus est
ad david dicens
In manu servi mei david
salvabo populum
meum israhel
de manu philisthim
et omnium inimicorum eius
Locutus est autem abner
etiam ad beniamin
et abiit ut loqueretur
ad david in hebron omnia
quae placuerant israhel
et universo beniamin
Venitque ad david in hebron
cum viginti viris
et fecit david abner et viris
eius qui venerant cum eo
convivium
et dixit abner ad david
Surgam ut congregem
ad te dominum meum
regem omnem israhel
et ineam tecum foedus
et imperes omnibus sicut
desiderat anima tua
Cum ergo deduxisset
david abner
et ille isset in pace
Statim pueri david et ioab
venerunt caesis latronib·
cum praeda magna nimis
Abner autem non erat
cum david in hebron
quia iam dimiserat eum
et profectus fuerat
in pace
et ioab et omnis exercitus

qui erat cum eo postea
venerunt
Lui Nuntiatum est itaque Ioab
a narrantibus
venit Abner filius Ner
ad regem et dimisit eum
et abiit in pace
et ingressus Ioab
ad regem et ait
quid fecisti ecce venit
Abner ad te quare dimisisti
eum et abiit et recessit
ignoras Abner filium Ner
quoniam ad hoc venit
ut deciperet te
et sciret exitum tuum
et introitum tuum
et nosset omnia
quae agis
egressus itaq· Ioab a David
misit nuntios post Abner
et reduxit eum a cisterna
Sira ignorante David
cumque redisset Abner
in Hebron
seorsum abduxit eum
Ioab ad medium portae
ut loqueretur ei in dolo
et percussit illum ibi
in inguine et mortuus est
in ultionem sanguinis
Asahel fratris eius
Lu Quod cum audisset David
rem iam gestam ait
mundus ego sum et regnum
meum apud D̄ñm usque
in sempiternum
a sanguine Abner fili Ner
et veniat super caput
Ioab et super omnem
domum patris eius
nec deficiat de domo Ioab
fluxum seminis sustinens
et leprosus

tenens fusum et cadens gladio
et indigens pane
igitur Ioab et Abisai frater
eius interfecerunt Abner
eo quod occidisset Asahel
fratrem eorum
in Gabaon in proelio
Lui. Dixit autem David
ad Ioab et ad omnem
populum qui erat cum eo
scindite vestimenta
vestra et accingimini
saccis
et plangite ante
exsequias Abner
porro rex David seque-
batur feretrum cumq·
sepelissent Abner
in Hebron
levavit rex vocem suam
et flevit super
tumulum Abner
flevit autem et omnis
populus plangensq·
rex Abner ait
nequaquam ut mori solent
ignavi mortuus
est Abner
manus tuae non sunt
ligatae et pedes tui
non sunt conpedibus
adgravati
sed sicut solent cadere
coram filiis iniquitatis
corruisti
congeminansque omnis
populus flevit
super eum
cumque venisset universa
multitudo cibum
capere cum David clara
adhuc die iuravit
David dicens
Haec faciat mihi D̄s

et haec addat
Si ante occasum solis
gustavero panem vel aliud
quicquam
Omnisque populus audivit
et placuerunt eis cuncta
quae fecit rex in con
spectu totius populi
et cognovit omne vulgus
et universus israhel
in die illa
quoniam non actum fuisset
a rege ut occideretur
abner filius ner
Dixit quoque rex ad servos suos
num ignoratis quoniam
princeps et maximus
cecidit hodie in israhel
ego autem adhuc delicatus
et unctus rex
porro viri isti filii sarviae
duri mihi sunt
Retribuat dominus facienti
malum iuxta malitiam suam
IIII Audivit autem filius saul
quod cecidisset abner
in hebron
et dissolutae sunt manus eius
omnisque israhel
perturbatus est
Duo autem viri principes
latronum erant
filio saul
nomen uni baana et nomen
alteri rechab
filii remmon berothitae
de filiis beniamin
siquidem et beroth
reputata est in beniamin
et fugerunt berothitae
in getthaim fueruntque
ibi advenae usque
in tempus illud
Erat autem ionathan
filio saul filius debilis
pedibus
quinquennis enim fuit quando
venit nuntius de saul
et ionathan ex iezrahel
Tollens itaque eum
nutrix sua fugit
cumque festinaret
ut fugeret cecidit
et claudus effectus est
habuitque vocabulum
mifiboseth
Venientes igitur filii remmon
berothitae rechab
et baana
ingressi sunt fervente die
domum hisboseth
qui dormiebat super stratum
suum meridie et hostiarius domus purgans triticum obdormivit
ingressi sunt autem domum
sumentes spicas tritici
et percusserunt eum
in inguine
Rechab et baana frater eius
et fugerunt
Cum autem ingressi fuissent
domum ille dormiebat
super lectulum suum
in conclavi
et percutientes inter
fecerunt eum
sublatoque capite eius
abierunt per viam deserti
tota nocte
et adtulerunt caput
hisboseth ad david
in hebron
dixeruntque ad regem
ecce caput hisboseth
filii saul inimici tui
qui quaerebat animam tuam
et dedit dominus domino meo
regi ultiones hodie
de saul et de semine eius

Respondens autem dauid
rechab et baana fratri
eius filiis remmon
berothei dixit ad eos
uiuit dns qui eruit animam
meam de omni angustia
quoniam eum qui adnuntia
uerat mihi et dixerat
mortuus est saul
qui putabat se prospera
nuntiare tenui et occidi
in siceleg
cui oportebat me dare
merceden pro nuntio
quanto magis nunc homines
impii interfecerunt
uirum innoxium in domo
sua super lectulum suum
Non quaeram sanguinem
eius de manu uestra
et auferam uos de terra
praecepit itaque dauid
pueris et interfecerunt eos
praecidentesque manus
et pedes eorum
suspenderunt eos super
piscinam in hebron
caput autem hisboseth
tulerunt et sepelierunt
in sepulchro abner
in hebron
Et uenerunt uniuersae
tribus israhel ad dauid
in hebron dicentes
ecce nos os tuum
et caro tua sumus
sed et heri et nudius tertius
cum esset saul rex
super nos
tu eras educens et reducens
israhel
dixit autem dns ad te tu
pascis populum meum
israhel

Et tu eris dux super israhel
uenerunt quoque et senes
de israhel ad regem
in hebron
et percussit cum eis rex
dauid foedus in hebron
coram dno
unxeruntque dauid in regem
super israhel
Filius triginta annorum
erat dauid cum regnare
coepisset
et quadraginta annis
regnauit
in hebron regnauit super
iudam septem annis
et sex mensibus
in hierusalem autem
regnauit triginta tribus
annis super omnem
israhel et iudam
et abiit rex et omnes uiri
qui erant cum eo
in hierusalem
ad iebusaeum habitatorem
terrae
dictumque est ad dauid ab eis
non ingredieris huc
nisi abstuleris caecos
et claudos dicentes
non ingredietur dauid huc
cepit autem dauid
arcem sion
haec est ciuitas dauid
proposuerat enim in die
illa praemium
qui percussisset iebusaeum
et tetigisset domatum
fistulas
et claudos et caecos
odientes animam dauid
idcirco dicitur
in prouerbio
caecus et claudus non

intrabunt templum
Habitavit autem David
in arce et vocavit eam
civitatem David
et aedificavit per gyrum
a Mello et intrinsecus
et ingrediebatur proficiens
atque succrescens
et Dominus Deus exercituum
erat cum eo
Lam Misit quoque Hiram rex Tyri
nuntios ad David et ligna
cedrina
et artifices lignorum artifi
cesque lapidum
ad parietes
et aedificaverunt domum
David
et cognovit David quoniam
confirmasset eum Dominus
regem super Israhel
et quoniam exaltasset
regnum eius super popu
lum suum Israhel
Accepit ergo adhuc concubi
nas et uxores de Hierusalem
postquam venerat de Hebron
natique sunt David et alii
filii et filiae
et haec nomina eorum qui
nati sunt ei in Hierusalem
Samua et Sabab et Nathan
et Salomon et Ibaar
et Helisua
et Nepheg et Iafia et Helisama
et Heliada et Eliphaleth
Lam Audierunt ergo Philisthim
quod unxissent David
regem super Israhel
et ascenderunt universi
ut quaererent David
quod cum audisset David
descendit in praesidium
Philisthim autem venientes

diffusi sunt in valle Raphaim
et consuluit David Dominum dicens
si ascendam ad Philisthim
et si dabis eos in manu mea
et dixit Dominus ad David ascende
quia tradens dabo Philisthim
in manu tua
venit ergo David in Baal Pha
rasim et percussit eos ibi
et dixit divisit Dominus inimicos
meos coram me sicut
dividuntur aquae
propterea vocatum est
nomen loci illius
Baal Pharasim
et reliquerunt ibi sculptilia
sua quae tulit David
et viri eius
Et addiderunt adhuc
Philisthim ut ascenderent
et diffusi sunt in valle
Raphaim
consuluit autem David Dominum
qui respondit non ascendas
sed gyra post tergum eorum
et venies ad eos ex adverso
pyrorum
et cum audieris sonitum
gradientis in cacumine
pyrorum
tunc inibis proelium
quia tunc egredietur Dominus
ante faciem tuam ut per
cutiat castra Philisthim
fecit itaque David sicut ei
praeceperat Dominus
et percussit Philisthim
de Gabee usque dum
venias Gezer
Congregavit autem rursum
David omnes electos
ex Israhel triginta milia
surrexitque et abiit
et universus populus

QUI ERAT CUM EO DE UIRIS IUDA
UT ADDUCERENT ARCAM DI
SUPER QUAM INUOCATUM EST
NOMEN DNI EXERCITUUM
SEDENTIS IN CHERUBIM
SUPER EAM
ET INPOSUERUNT ARCAM DNI
SUPER PLAUSTRUM NOUUM
TULERUNTQ· EAM DE DOMO
AMINADAB QUI ERAT IN GABAA
OZA AUTEM ET AHIO FILII
ABINADAB MINABANT
PLAUSTRUM NOUUM
CUMQUE TULISSENT EAM
DE DOMO ABINADAB QUI ERAT
IN GABAA CUSTODIENS
ARCAM DI
AHIO PRAECEDEBAT ARCAM·
DAUID AUTEM ET OMNIS ISRL
LUDEBANT CORAM DNO
IN OMNIBUS LIGNIS FABREFACTIS ET CITHARIS ET LYRIS
ET TYMPANIS ET SISTRIS
ET CYMBALIS
Lx POST QUAM AUTEM UENERUNT AD AREAM NACHON
EXTENDIT MANUM OZA
AD ARCAM DI
ET TENUIT EAM QUONIAM
CALCITRABANT BOUES
IRATUSQ· EST INDIGNATIONE
DNS CONTRA OZAM ET PERCUSSIT EUM SUPER TEMERITATEM
QUI MORTUUS EST IBI IUXTA
ARCAM DI
CONTRISTATUS EST AUTEM
DAUID EO QUOD PERCUSSISSET DNS OZAM
ET UOCATUM EST NOMEN LOCI
ILLIUS PERCUSSIO OZAE USQ·
IN DIEM HANC.
LXI ET EXTIMUIT DAUID DNM
IN DIE ILLA DICENS

QUOMODO INGREDIETUR
AD ME ARCA DNI
ET NOLUIT DEUERTERE AD SE
ARCAM DNI IN CIUITATE DAUID
SED DEUERTIT EAM IN DOMO
OBEDEDOM GETTHEI
ET HABITAUIT ARCA DNI IN DOMO
OBEDEDOM GETTHEI
TRIBUS MENSIBUS
ET BENEDIXIT DNS OBEDEDOM
ET OMNEM DOMUM EIUS
NUNTIATUMQUE EST
REGI DAUID
BENEDIXIT DNS OBEDEDOM
ET OMNIA EIUS PROPTER
ARCAM DI
LXII ABIIT ERGO DAUID ET ADDUXIT
ARCAM DI DE DOMO
OBEDEDOM IN CIUITATE
DAUID CUM GAUDIO
CUMQ· TRANSCENDISSENT
QUI PORTABANT ARCAM DNI
SEX PASSUS
IMMOLABAT BOUEM
ET ARIETEM
ET DAUID SALTABAT TOTIS
UIRIB· ANTE DNM
PORRO DAUID ERAT ACCINCTUS
EPHOD LINEO
ET DAUID ET OMNIS DOMUS
ISRAHEL
DUCEBANT ARCAM
TESTAMENTI DNI
IN IUBILO ET IN CLANGORE
BUCINAE
CUMQUE INTRASSET ARCA DNI
CIUITATEM DAUID
MICHOL FILIA SAUL PROSPICIENS
PER FENESTRAM
UIDIT REGEM DAUID SUBSILIENTEM ATQUE SALTANTEM
CORAM DNO
ET DISPEXIT EUM IN CORDE SUO
ET INTRODUXERUNT ARCAM

DNI ET POSUERUNT EAM
INLOCO SUO
ET IN MEDIO TABERNACULI
QUOD TETENDERAT EI DAUID
ET OBTULIT DAUID HOLOCAUSTA
CORAM DNO ET PACIFICA h
BENEDIXIT POPULO IN NOMINE
DNI EXERCITUUM
ET PARTITUS EST MULTITUDINI
UNIUERSAE ISRAHEL
TAM UIRO QUAM MULIERI
SINGULIS COLLYRIDAM
PANIS UNAM
ET ASSATURAM BUBULAE
CARNIS UNAM
ET SIMILAM FRIXAM OLEO
ET ABIIT OMNIS POPULUS
UNUSQUISQUE IN DOMUM
SUAM
LXIII REUERSUSQ; EST ET DAUID
UT BENEDICERET
DOMUI SUAE
ET EGRESSA MICHOL FILIA SAUL
IN OCCURSUM DAUID AIT
QUAM GLORIOSUS FUIT HODIE
REX ISRAHEL
DISCOPERIENS SE ANTE
ANCILLAS SERUORUM SUORUM
ET NUDATUS EST QUASI SI NUDETUR
UNUS DE SCURRIS
DIXITQ; DAUID AD MICHOL
ANTE DNM QUI ELEGIT ME
POTIUS QUAM PATREM TUUM
ET QUAM OMNEM DOMUM EIUS
ET PRAECEPIT MIHI UT ESSEM
DUX SUPER POPULUM
DNI ISRAHEL
ET LUDAM ET UILIOR FIAM
PLUS QUAM FACTUS SUM
ET ERO HUMILIS IN OCULIS MEIS
ET CUM ANCILLIS DE QUIBUS
LOCUTA ES GLORIOSIOR
APPAREBO
IGITUR MICHOL FILIAE SAUL
NON EST NATUS FILIUS USQUE
AD DIEM MORTIS SUAE
LXIIII FACTUM EST AUTEM CUM
SEDISSET REX IN DOMO SUA
ET DNS DEDISSET EI REQUIEM
UNDIQUE AB UNIUERSIS
INIMICIS SUIS
DIXIT AD NATHAN PROPHETAM
UIDES NE QUOD EGO HABITEM
IN DOMO CEDRINA
ET ARCA DI POSITA SIT
IN MEDIO PELLIUM
DIXITQ; NATHAN AD REGEM
OMNE QUOD EST IN CORDE TUO
UADE FAC QUIA DNS
TECUM EST
FACTUM EST AUTEM IN NOCTE
ILLA ET ECCE SERMO DNI
AD NATHAN DICENS
UADE ET LOQUERE AD SERUUM
MEUM DAUID
HAEC DICIT DNS
NUMQUID TU AEDIFICABIS
MIHI DOMUM AD HABITANDUM
NEQUE ENIM HABITAUI IN DOMO
EX DIE QUA EDUXI FILIOS ISRL
DE TERRA AEGYPTI
USQUE IN DIEM HANC
SED AMBULANS AMBULABAM
IN TABERNACULO
ET IN TENTORIO
PER CUNCTA LOCA QUAE
TRANSIUI CUM OMNIBUS
FILIIS ISRAHEL
NUMQUID LOQUENS LOCUTUS
SUM AD UNAM DE TRIBUBUS
ISRAHEL
CUI PRAECEPI UT PASCERET
POPULUM MEUM
ISRAHEL DICENS
QUARE NON AEDIFICASTIS MIHI
DOMUM CEDRINAM
ET NUNC HAEC DICES SERUO
MEO DAUID

h cumque complesset offerens holocausta et pacifica

haec dicit Dns exercituum
ego tuli te de pascuis
sequentem greges
ut esses dux super populum
meum Israhel
et fui tecum in omnibus
ubicumq. ambulasti
et interfeci universos
inimicos tuos a facie tua
fecique tibi nomen grande
iuxta nomen magnorum
qui sunt in terra
et ponam locum populo
meo Israhel
et plantabo eum
et habitabit sub eo
et non turbabitur amplius
nec addent filii iniquitatis
ut adfligant eum
sicut prius
ex die qua constitui iudices
super populum meum
Israhel
et requiem dabo tibi
ab omnib. inimicis tuis
praedicitque tibi Dns quod
domum faciat tibi Dns
cumque conpleti fuerint
dies tui et dormieris
cum patribus tuis
suscitabo semen tuum
post te quod egredietur
de utero tuo
et firmabo regnum eius
ipse aedificabit domum
nomini meo
et stabiliam thronum
regni eius usque
in sempiternum
ego ero ei in patrem
et ipse erit mihi in filium
qui si inique aliquid gesserit
arguam eum in virga
virorum et in plagis
filiorum hominum
misericordiam autem meam
non auferam ab eo
sicut abstuli a Saul quem
amovi a facie tua
et fidelis erit domus tua
et regnum tuum usque
in aeternum ante
faciem tuam
et thronus tuus erit
firmus iugiter
secundum omnia verba haec
et iuxta universam
visionem istam
sic locutus est Nathan
ad David
ingressus est autem rex
David et sedit coram
Dno et dixit
quis ego sum Dne Ds
et quae domus mea
quia adduxisti me huc usque
sed et hoc parum visum est
in conspectu tuo Dne Ds
nisi loquereris etiam
de domo servi tui
in longinquum
ista est enim lex Adam Dne Ds
quid ergo addere poterit
ad huc David ut loquatur
ad te
tu enim scis servum tuum
Dne Ds propter
verbum tuum
et secundum cor tuum
fecisti omnia magnalia haec
ita ut notum faceres
servo tuo
idcirco magnificatus es
Dne Ds
quia non est similis tui
neq. est Ds extra te
in omnibus quae audivimus
auribus nostris

quae est autem ut populus
tuus israhel gens in terra
propter quam ivit ds
ut redimeret eam sibi
in populum
et poneret sibi nomen
faceretque eis magnalia
et horribilia super terram
a facie populi tui quem redem
isti tibi ex aegypto
gentem et dm eius
et firmasti tibi populum
tuum israhel in populum
sempiternum
et tu dne factus es eis in dm
nunc ergo dne ds verbum
quod locutus es super
servum tuum et super
domum eius
suscita in sempiternum
et fac sicut locutus es
et magnificetur nomen tuum
usque in sempiternum
atque dicatur
dns exercituum ds
super israhel
et domus servi tui david
erit stabilita coram dno
quia tu dne exercituum
ds israhel revelasti
aurem servi tui dicens
domum aedificabo tibi
propterea invenit servus
tuus cor suum ut oraret
te oratione hac
nunc ergo dne ds tu es ds
et verba tua erunt vera
locutus es enim ad servum
tuum bona haec
incipe igitur et benedic
domui servi tui
ut sit in sempiternum
coram te
quia tu dne ds locutus es

et benedictione tua benedicetur
domus servi tui
in sempiternum
Factum est autem post haec
percussit david philisthim
et humiliavit eos
et tulit david frenum tributi
de manu philisthim
et percussit moab et mensus
est eos funiculo
coaequans terrae
mensus est autem duos
funiculos
unum ad occidendum
et unum ad vivificandum
factusque est moab david
serviens sub tributo
et percussit david adadezer
filium roob regem soba
quando profectus est
ut dominaretur super
flumen eufraten
et captis david ex parte eius
mille septingentis
equitibus et viginti
milibus peditum
subnervavit omnes
iugales curruum
dereliquit autem ex eis
centum currus
venit quoque syria damasci
ut praesidium ferret
adadezer regi soba
et percussit david de syria
viginti duo milia virorum
et posuit david praesidium
in syria damasci
factaque est syria david
serviens sub tributo
servavitque dns david
in omnibus ad quaecumque
profectus est
et tulit david arma aurea
quae habebant servi adadezer

et detulit ea in hierusalem
et de bete et de beroth
civitatibus adadezer
tulit rex david aes
multum nimis
LXXII Audivit autem thou rex
emath quod percussisset
david omne robur
adadezer
et misit thou ioram filium
suum ad regem david
ut salutaret eum
congratulans
et gratias ageret eo quod
expugnasset adadezer
et percussisset eum
hostis quippe erat thou
adadezer
et in manu eius erant vasa
argentea et vasa aurea
et vasa aerea
quae et ipsa sanctificavit
rex david dno
cum argento et auro quae
sanctificaverat de universis
gentibus quas subegerat
de syria et moab et filiis
ammon et philisthim
et amalech
et de manubiis adadezer
filii roob regis soba
fecit quoq. sibi david
nomen cum reverteretur
capta syria
in valle salinarum caesis
decem et octo milibus
et posuit in idumea custodes
statuitq. praesidium
et facta est universa
idumea serviens david
et servavit dns david
in omnibus ad quaecumq.
profectus est
et regnavit david super
omnem israhel
faciebat quoque david iudicium
et iustitiam omni populo suo
ioab autem filius sarviae
erat super exercitum
porro iosaphat filius ahilud
erat a commentariis
et sadoc filius ahitob
et ahimelech filius abiathar
sacerdotes
et saraias scriba
banaias autem filius ioiada
super cherethi et phelethi
LXXIII Filii autem david
sacerdotes erant
sc et dixit david
putas ne est aliquis qui re
manserit de domo saul
ut faciam cum eo misericor
diam propter ionathan
erat autem de domo saul
servus nomine siba
quem cum vocasset rex
ad se dixit ei tune es siba
et ille respondit ego sum
servus tuus
et ait rex num superest
aliquis de domo saul
ut faciam cum eo
misericordiam di
dixitq. siba regi
superest filius ionathan
debilis pedibus
ubi inquit est et siba ad regem
ecce ait in domo est machir
filii amihel in lodabar
misit ergo rex david et tulit
eum de domo machir filii
amihel de lodabar
Cum autem venisset mifi
boseth filius ionathan
filii saul ad david
corruit in faciem suam
et adoravit

Dixitque David Miphiboseth
quirespondit adsum
servus tuus
Et ait ei David ne timeas
quia faciens faciam in te
misericordiam
Propter Ionathan
patrem tuum
Et restituam tibi omnes
agros Saul patris tui
Et tu comedes panem
in mensa mea semper
Qui adorans eum dixit
quis ego sum servus tuus
quoniam respexisti
super canem mortuum
similem mei
Vocavit itaque rex Sibam
puerum Saul et dixit ei
omnia quaecumque
fuerunt Saul
Et universam domum eius
dedi filio domini tui
Operare igitur ei terram
tu et filii tui et servi tui
Et inferes filio domini tui
cibos ut alatur
Miphiboseth autem
filius domini tui
comedet semper panem
super mensam meam
Erant autem Sibae quindecim
filii et viginti servi
Dixitque Siba ad regem
sicut iussisti domine mi
rex servo tuo
sic faciet servus tuus
Et Miphiboseth comedet
super mensam tuam
quasi unus de filiis regis
Habebat autem Miphiboseth
filium parvulum
nomine Micha
Omnis vero cognatio domus
Siba serviebat Miphiboseth
Porro Miphiboseth
habitabat in Hierusalem
quia de mensa regis iugiter
vescebatur
Et erat claudus utroque pede
Lxiii Factum est autem post
haec ut moreretur rex
filiorum Ammon
Et regnavit Anon filius
eius pro eo
Dixitque David faciam
misericordiam cum Anon
filio Naas
Sicut fecit pater eius mecum
misericordiam
Misit ergo David consolans
eum per servos suos
super patris interitu
Cum autem venissent
servi David in terram
filiorum Ammon
Dixerunt principes filiorum
Ammon ad Anon
dominum suum
Putas quod propter honorem
patris tui David miserit
ad te consolatores
Et non ideo ut investigaret
et exploraret civitatem
et everteret eam
Misit David servos suos ad te
Tulit itaque Anon
servos David
Rasitque dimidiam partem
barbae eorum
Et praecidit vestes eorum
medias usque ad nates
et dimisit eos
Quod cum nuntiatum esset
David misit in occursum
eorum
Erant enim viri confusi
turpiter valde

ET MANDAUIT EIS DAUID
MANETE HIERICO DONEC CRESCAT
BARBA UESTRA ET TUNC
REUERTIMINI
UIDENTES AUTEM FILII AMMON
QUOD INIURIAM FECISSENT DAUID
MISERUNT ET CONDUXERUNT
MERCEDE SYRUM ROHOB
ET SYRUM SOBA UIGINTI
MILIA PEDITUM
ET A REGE MAACHA MILLE UIROS
ET AB ISTOB DUODECIM MILIA
UIRORUM
QUOD CUM AUDISSET DAUID
MISIT IOAB ET OMNEM
EXERCITUM BELLATORUM
EGRESSI SUNT ERGO FILII
AMMON ET DIREXERUNT
ACIEM ANTE IPSUM
INTROITUM PORTAE
SYRUS AUTEM SOBA
ET ROOB ET ISTOB
ET MAACHA SEORSUM ERANT
IN CAMPO
UIDENS IGITUR IOAB QUOD
PRAEPARATUM ESSET
ADUERSUM SE PROELIUM
ET EX ADUERSO ET POST TERGUM
ELEGIT EX OMNIBUS
ELECTOS ISRAHEL
ET INSTRUXIT ACIEM
CONTRA SYRUM
RELIQUAM AUTEM PARTEM
POPULI TRADIDIT ABISAI
FRATRI SUO
QUI DIREXIT ACIEM ADUERSUM
FILIOS AMMON
ET AIT IOAB SI PRAEUALUERINT
ADUERSUM ME SYRI
ERIS MIHI IN ADIUTORIUM
SI AUTEM FILII AMMON
PRAEUALUERINT ADUERSUM
TE AUXILIABOR TIBI
ESTO UIR FORTIS ET PUGNEMUS

PRO POPULO NOSTRO
ET CIUITATE DI NOSTRI
DNS AUTEM FACIET QUOD BONUM
EST IN CONSPECTU SUO
INIIT ITAQUE IOAB ET POPULUS
QUI ERAT CUM EO CERTAMEN
CONTRA SYROS
QUI STATIM FUGERUNT
A FACIE EIUS
FILII AUTEM AMMON UIDENTES
QUOD FUGISSENT SYRI
FUGERUNT ET IPSI A FACIE ABISAI
ET INGRESSI SUNT CIUITATEM
REUERSUSQUE EST ET IOAB
A FILIIS AMMON ET UENIT
HIERUSALEM
UIDENTES IGITUR SYRI QUONIAM
CORRUISSENT CORAM ISRL
CONGREGATI SUNT PARITER
MISITQUE ADADEZER
ET EDUXIT SYROS QUI ERANT
TRANS FLUUIUM
ET ADDUXIT EXERCITUM EORUM
SOBACH AUTEM MAGISTER
MILITIAE ADADEZER ERAT
PRINCEPS EORUM
QUOD CUM NUNTIATUM
ESSET DAUID
CONTRAXIT OMNEM ISRAHELEM
ET TRANSIUIT IORDANEN
UENITQ. IN HELEMA
ET DIREXERUNT ACIEM SYRI
EX ADUERSO DAUID
ET PUGNAUERUNT CONTRA EUM
FUGERUNTQUE SYRI
A FACIE ISRAHEL
ET OCCIDIT DAUID DE SYRIS
SEPTINGENTOS CURRUS
ET QUADRAGINTA MILIA
EQUITUM
ET SOBACH PRINCIPEM MILITIAE
PERCUSSIT QUI STATIM
MORTUUS EST
UIDENTES AUTEM UNIUERSI

REGES QUI ERANT IN PRAESIDIO
ADADEZER
UICTOS SE AB ISRAHEL
FECERUNT PACEM CUM ISRAHEL
ET SERUIERUNT EIS
TIMUERUNTQUE SYRI
AUXILIUM PRAEBERE
FILIIS AMMON
FACTUM EST ERGO
UERTENTE ANNO
EO TEMPORE QUO SOLENT
REGES AD BELLA PROCEDERE
MISIT DAUID IOAB ET SERUOS
SUOS CUM EO
ET UNIUERSUM ISRAHEL
ET UASTAUERUNT FILIOS
AMMON ET OBSEDERUNT
RABBA
DAUID AUTEM REMANSIT
IN HIERUSALEM
DUM HAEC AGERENTUR
ACCIDIT UT SURGERET
DAUID DE STRATO SUO
POST MERIDIEM
ET DEAMBULARET IN SOLARIO
DOMUS REGIAE
UIDITQUE MULIEREM
SE LABANTEM EX AD
UERSO SUPER SOLARIUM SUUM
ERAT AUTEM MULIER
PULCHRA UALDE
MISIT ERGO REX ET REQUISIUIT
QUAE ESSET MULIER
NUNTIATUMQUE EI EST QUOD
QUOD IPSA ESSET BETHSABEE
FILIA HELIAM UXOR URIAE
ETTHEI
MISSIS ITAQUE DAUID
NUNTIIS TULIT EAM
QUAE CUM INGRESSA ESSET
AD ILLUM DORMIUIT CUM EA
STATIMQUE SCIFICATA EST
AB INMUNDITIA SUA
ET REUERSA EST IN DOMUM

SUAM CONCEPTO FETU
MITTENSQUE NUNTIAUIT DAUID
ET AIT CONCEPI
MISIT AUTEM DAUID
AD IOAB DICENS
MITTE AD ME URIAM ETTHEUM
MISITQUE IOAB URIAM AD DAUID
ET UENIT URIAS AD DAUID
QUAESIUITQUE DAUID QUAM
RECTE AGERET IOAB
ET POPULUS
ET QUOMODO ADMINISTRA
RETUR BELLUM
ET DIXIT DAUID AD URIAM UADE
IN DOMUM TUAM ET LAUA
PEDES TUOS
EGRESSUS EST URIAS
DE DOMO REGIS
SECUTUSQUE EST EUM
CIBUS REGIUS
DORMIUIT AUTEM URIAS ANTE
PORTAM DOMUS REGIAE
CUM ALIIS SERUIS DOMINI SUI
ET NON DESCENDIT
AD DOMUM SUAM
NUNTIATUMQUE EST DAUID
A DICENTIBUS
NON IBIT URIAS AD DOMUM SUAM
ET AIT DAUID AD URIAM
NUMQUID NON DE UIA UENISTI
QUARE NON DESCENDISTI
AD DOMUM TUAM
ET AIT URIAS AD DAUID
ARCA ET ISRAHEL ET IUDA
HABITANT IN PAPILIONIBUS
ET DOMINUS MEUS IOAB
ET SERUI DOMINI MEI
SUPER FACIEM TERRAE
MANENT
ET EGO INGREDIAR DOMUM MEAM
UT COMEDAM ET BIBAM
ET DORMIAM CUM UXORE MEA
PER SALUTEM TUAM ET PER
SALUTEM ANIMAE TUAE

quod non faciam rem hanc
Ait ergo david ad uriam
mane hic etiam hodie
et cras dimittam te
mansit urias in hierusalem
die illa et altera
et vocavit eum david
ut comederet coram se
et biberet
et inebriavit eum
qui egressus vespere
dormivit in stratu suo
cum servis domini sui
et in domum suam
non descendit
factum est ergo mane
et scripsit david
epistulam ad ioab
misitque per manum uriae
scribens in epistula
ponite uriam ex adverso
belli ubi fortissimum
proelium est
et derelinquite eum
ut percussus intereat
igitur cum ioab obsideret
urbem
posuit uriam in loco in quo
sciebat viros esse
fortissimos
egressique viri de civitate
bellabant adversum ioab
et ceciderunt de populo
servorum david
et mortuus est etiam
urias ettheus
misit itaque ioab et nuntiavit
david omnia uerba
proelii
praecepitque nuntio dicens
cum conpleveris universos
sermones belli ad regem
si eum videris indignari
et dixerit

quare accessistis ad murum
ut proeliaremini
an ignorabatis quod multa
desuper ex muro tela
mittantur
quis percussit abimelech
filium ierobosheth
nonne mulier misit super
eum fragmen molae
de muro
et interfecit eum in thebes
quare iuxta murum
accessistis
dices etiam servus tuus
urias ettheus occubuit
Abiit ergo nuntius et venit
et narravit david omnia
quae ei praeceperat ioab
et dixit nuntius ad david
praevaluerunt adversum
nos viri
et egressi sunt ad nos
in agrum
nos autem facto impetu
persecuti eos sumus
usque ad portam civitatis
et direxerunt iacula
sagittarii ad servos
tuos ex muro desuper
mortuique sunt
de servis regis
quin etiam servus tuus
urias ettheus mortuus est
et dixit david ad nuntium
haec dices ioab
non te frangat ista res
varius enim eventus
est proelii
et nunc hunc et nunc illum
consumit gladius
conforta bellatores tuos
adversum urbem
ut destruas eam
et exhortare eos

Audiuit autem uxor uriae
quod mortuus esset urias
uir suus et planxit eum
Transacto autem luctu
misit dauid et introduxit
eam domum suam
et facta est ei uxor
peperitque ei filium
et displicuit uerbum hoc
quod fecerat dauid
coram dno
XII Misit ergo dns nathan ad dauid
qui cum uenisset ad eum
dixit ei
Duo uiri erant in ciuitate
una unus diues et alter
pauper
diues habebat oues et boues
plurimos ualde
pauper autem nihil habebat
omnino praeter ouem
unam paruulam
quam emerat et nutrierat
et quae creuerat apud
eum cum filiis eius simul
de pane illius comedens
et de calice eius bibens
et in sinu illius dormiens
eratque illi sicut filia
cum autem peregrinus
quidam uenisset
ad diuitem
parcens ille sumere
de ouib· et de bub· suis
ut exhiberet conuiuium
peregrino illi qui
uenerat ad se
tulit ouem pauperis uiri
et praeparauit cibos
homini qui uenerat ad se
Iratus autem indignatione
dauid aduersum hominem
illum nimis dixit
ad nathan
uiuit dns quoniam filius
mortis est uir qui fecit hoc
ouem reddet in quadruplum
eo quod fecerit uerbum
istud et non pepercerit
Dixit autem nathan ad dauid
tu es ille uir
haec dicit dns ds israhel
ego unxi te in regem super isrl
et ego erui te de manu saul
et dedi tibi domum domini tui
et uxores domini tui
in sinu tuo
dedique tibi domum
israhel et iuda
et si parua sunt ista adiciam
tibi multo maiora
quare ergo contempsisti
uerbum dni ut faceres
malum in conspectu meo
uriam etthaeum percussisti
gladio et uxorem illius
accepisti uxorem
et interfecisti eum gladio
filiorum ammon
quam ob rem non recedet
gladius de domo tua
usq· in sempiternum
eo quod despexeris me
et tuleris uxorem uriae
etthei ut esset uxor tua
Itaq· haec dicit dns
ecce ego suscitabo super te
malum de domo tua
et tollam uxores tuas
in oculis tuis
et dabo proximo tuo
et dormiet cum uxoribus tuis
in oculis solis huius
tu enim fecisti abscondite
ego autem faciam uerbum istud
in conspectu omnis israhel
et in conspectu solis
Et dixit dauid ad nathan

peccavi dno
Dixitq; nathan ad david
dnsquoq; transtulit peccatu
tuum non morieris
Verum tamen quoniam
blasphemare fecisti
inimicos dni propter
verbum hoc
Filius qui natus est tibi
morte morietur
Et reversus est nathan
domum suam
Percussitq; dns parvulum
quem peperat uxor uriae
david et desperatus est
Deprecatusq; est david
dnm pro parvulo
Et ieiunavit david ieiunio
et ingressus seorsum
iacuit super terram
Venerunt autem seniores
domus eius cogentes eum
ut surgeret de terra
qui noluit neq; comedit
cum eis cibum
Accidit autem die septima
ut moreretur infans
Timueruntq; servi david
nuntiare ei quod mortuus
esset parvulus
Dixerunt enim ecce cum
parvulus adhuc viveret
Loquebamur ad eum
et non audiebat vocem
nostram
quanto magis si dixerimus
mortuus est puer
se adfliget
Cum ergo vidisset david
servos suos musitantes
Intellexit quod mortuus
esset infantulus
Dixitq; ad servos suos
Num mortuus est puer

qui responderunt ei
mortuus est
Surrexit igitur david
de terra et lotus
unctusque est
Cumq; mutasset vestem
ingressus est domum dni
Et adoravit et venit
in domum suam
petivitque ut ponerent ei
panem et comedit
Dixerunt autem servi sui
quis est sermo quem fecisti
propter infantem
Cum adhuc viveret
ieiunasti et flebas
Mortuo autem puero
surrexisti et comedisti
panem
qui ait propter infantem
dum adhuc viveret
ieiunavi et flevi
Dicebam enim quis scit si
forte donet eum mihi dns
et vivet infans
Nunc autem quia mortuus
est quare ieiuno
Numquid potero revocare
eum amplius
Ego vadam magis ad eum
ille vero non revertetur
ad me
Et consolatus est david
bethsabee uxorem suam
Ingressusq; ad eam
dormivit cum ea
quae genuit filium et vocavit
nomen eius salomon
Et dns dilexit eum misitque
in manu nathan prophetae
Et vocavit nomen eius
amabilis dno
Eo quod diligeret
eum dns

LXX IGITUR PUGNABAT IOAB CONTRA
RABBATH FILIORUM AMMON
ET EXPUGNABAT URBEM REGIAM
MISITQ· IOAB NUNTIOS
AD DAUID DICENS
DIMICAUI ADUERSUM RABBATH
ET CAPIENDA EST URBS
AQUARUM
NUNC IGITUR CONGREGA
RELIQUAM PARTEM POPULI
ET OBSIDE CIUITATEM
ET CAPE EAM
NE CUM A ME UASTATA
FUERIT URBS
NOMINI MEO ADSCRIBATUR
UICTORIA
CONGREGAUIT ITAQ· DAUID
OMNEM POPULUM
ET PROFECTUS EST ADUERSUM
RABBATH
CUMQ· DIMICASSET CEPIT EAM
ET TULIT DIADEMA REGIS
EORUM DE CAPITE EIUS
PONDO AURI TALENTUM
HABENS GEMMAS PRETIO
SISSIMAS
ET INPOSITUM EST SUPER
CAPUT DAUID
SED ET PRAEDAM CIUITATIS
ADSPORTAUIT MULTAM
UALDE
POPULUM QUOQ· EIUS
ADDUCENS SERRAUIT
ET CIRCUMEGIT SUPER EOS
FERRATA CARPENTA
DIUISITQ· CULTRIS ET TRANS
DUXIT IN TYPO LATERUM
SIC FECIT UNIUERSIS CIUITATIBUS
FILIORUM AMMON
ET REUERSUS EST DAUID
ET OMNIS EXERCITUS
HIERUSALEM
LXXI FACTUM EST AUTEM POST
HAEC UT ABSALOM FILII
DAUID SOROREM SPECIOSIS
SIMAM UOCABULO THAMAR
ADAMARET AMNON FILIUS DAUID
ET DEPERIRET EAM UALDE
ITA UT AEGROTARET PROPTER
AMOREM EIUS
QUIA CUM ESSET UIRGO
DIFFICILE EI UIDEBATUR
UT QUIPPIAM INHONESTE
AGERET CUM EA
ERAT AUTEM AMNONI
AMICUS NOMINE IONADAB
FILIUS SEMAA FRATRIS DAUID
UIR PRUDENS UALDE
QUI DIXIT AD EUM
QUARE SIC ADTENUARIS MACIE
FILI REGIS PER SINGULOS DIES
CUR NON INDICAS MIHI
DIXITQUE EI AMNON THAMAR
SOROREM ABSALOM
FRATRIS MEI AMO
CUI RESPONDIT IONADAB
CUBA SUPER LECTULUM TUUM
ET LANGUOREM SIMULA
CUMQ· UENERIT PATER
TUUS UT UISITET TE DIC EI
UENIAT ORO THAMAR SOROR
MEA UT DET MIHI CIBUM
ET FACIAT PULMENTUM
UT COMEDAM DE MANU EIUS
ACCUBUIT ITAQUE AMNON
ET QUASI AEGROTARE
COEPIT
CUMQUE UENISSET REX
AD UISITANDUM EUM
AIT AMNON AD REGEM
UENIAT OBSECRO THAMAR
SOROR MEA
ET FACIAT IN OCULIS MEIS
DUAS SORBITIUNCULAS
UT CIBUM CAPIAM
DE MANU EIUS
MISIT ERGO DAUID AD THAMAR
DOMUM DICENS

ueni in domum amnon
fratris tui et fac ei
pulmentum
uenitque thamar in domum
amnon fratris sui
ille autem iacebat
quae tollens farinam
commiscuit
et liquefaciens in oculis
eius coxit sorbitiunculas
tollensq· quod coxerat
effudit et posuit coram eo
et noluit comedere
dixitque amnon eicite
uniuersos a me
cumq· eiecissent omnes
dixit amnon ad thamar
infer cibum in conclaue
ut uescar de manu tua
tulit ergo thamar sorbiti
unculas quas fecerat
et intulit ad amnon fratrem
suum in conclaue
cumque obtulisset ei cibum
adprehendit eam et ait
ueni cuba mecum soror mea
quae respondit ei
noli frater mi noli
opprimere me
neque enim hoc fas est
in israhel
noli facere stultitiam hanc
et ego enim ferre
non potero obpro
brium meum
et tu eris quasi unus de in
sipientibus in israhel
quin potius loquere
ad regem et non negabit
me tibi
noluit autem adquiescere
precibus eius
sed praeualens uiribus
oppressit eam et cubauit

cum illa
et exosam eam habuit amnon
magno odio nimis
ita ut maius esset odium
quo oderat eam amore
quo ante dilexerat
dixitq· ei amnon surge uade
quae respondit ei
maius est hoc malum
quod nunc agis aduersum me
quam quod ante fecisti
expellens me
et noluit audire eam
sed uocato puero qui ministra
bat ei dixit
eice hanc a me foras et claude
ostium post eam
quae induta erat talari
tunica
huiuscemodi enim filiae
regis uirgines uestibus
utebantur
eiecit itaque eam minister
illius foras clausitque
fores post eam
quae aspergens cinerem
capiti suo
scissa talari tunica
inpositisque manibus
super caput suum
ibat ingrediens et clamans
dixit autem ei absalom
frater suus numquid
amnon frater tuus
concubuit tecum
sed nunc soror tace
frater tuus est
neque adfligas cor tuum
pro re hac
mansit itaque thamar
contabescens in domo
absalom fratris sui
cum autem audisset rex
dauid uerba haec

contristatus est valde
Porro non est locutus
absalom ad amnon
nec malum nec bonum
oderat enim absalom amnon
eo quod violasset thamar
sororem suam
Factum est autem post
tempus bienni
ut tonderentur oves
absalom in baalasor
quae est iuxta efraim
et vocavit absalom omnes
filios regis
venitque ad regem
et ait ad eum
ecce tondentur oves
servi tui
veniat oro rex cum servis
suis ad servum suum
Dixitque rex ad absalom
Noli fili mi noli rogare
ut veniamus omnes
et gravemus te
cum autem cogeret eum
et noluisset ire
benedixit ei
Et ait absalom si non vis
venire veniat obsecro
nobiscum saltem amnon
frater meus
dixitque ad eum rex non est
necesse ut vadat tecum
coegit itaque eum absalom
et dimisit cum eo amnon
et universos filios regis
Praeceperat autem absalom
pueris suis dicens
observate cum temulentus
fuerit amnon vino
et dixero vobis percutite
eum et interficite
nolite timere
ego enim sum qui praecipio vobis

Roboramini et estote
viri fortes
Fecerunt ergo pueri absalom
adversum amnon sicut
praeceperat eis absalom
Surgentesque omnes filii regis
ascenderunt singuli
mulas suas et fugerunt
Cumque adhuc pergerent
in itinere
Fama praevenit ad david
dicens
percussit absalom omnes
filios regis
et non remansit ex eis
saltem unus
Surrexit itaque rex et scidit
vestimenta sua et cecidit
super terram
Et omnes servi ipsius qui
adsistebant ei sciderunt
vestimenta sua
Respondens autem ionadab
filius samaa fratris
david dixit
Ne aestimet dominus meus
quod omnes pueri filii
regis occisi sint
amnon solus mortuus est
quoniam in ore absalom erat
positus ex die qua oppressit
thamar sororem eius
Nunc ergo ne ponat dominus
meus rex super cor suum
verbum istud dicens
omnes filii regis occisi sunt
quoniam amnon solus
mortuus est
Fugit autem absalom
et levavit puer speculator
oculos suos et aspexit
et ecce populus multus
veniebat per iter devium
ex latere montis

DIXIT AUTEM IONADAB AD REGEM
ECCE FILII REGIS ADSUNT IUXTA
VERBUM SERVI TUI
SIC FACTUM EST
CUMQ· CESSASSET LOQUI
APPARUERUNT ET FILII REGIS
ET INTRANTES LEVAVERUNT
VOCEM SUAM ET FLEVERUNT
SED ET REX ET OMNES SERVI
EIUS FLEVERUNT PLORATU
MAGNO NIMIS
PORRO ABSALOM FUGIENS
ABIIT AD THOLOMAI FILIUM
AMIUR REGEM GESSUR
LUXIT ERGO DAVID FILIUM
SUUM CUNCTIS DIEBUS
ABSALOM AUTEM CUM FUGISSET
ET VENISSET IN GESSUR
FUIT IBI TRIBUS ANNIS
CESSAVITQ· DAVID REX
PERSEQUI ABSALOM
EO QUOD CONSOLATUS ESSET
SUPER AMNON INTERITU
INTELLEGENS AUTEM IOAB
FILIUS SARVIAE
QUOD COR REGIS VERSUM ESSET
AD ABSALOM
MISIT THECUAM ET TULIT
INDE MULIEREM SAPIENTEM
DIXITQ· AD EAM
LUGERE TE SIMULA ET INDUERE
VESTE LUGUBRI ET NE
UNGUARIS OLEO
UT SIS QUASI MULIER PLURIMO
IAM TEMPORE LUGENS
MORTUUM
ET INGREDIERIS AD REGEM
ET LOQUERIS AD EUM
SERMONES HUIUSMODI
POSUIT AUTEM IOAB VERBA
IN ORE EIUS
ITAQUE CUM INGRESSA FUISSET
MULIER THECUITES
AD REGEM

CECIDIT CORAM EO SUPER TERRAM
ET ADORAVIT ET DIXIT
SERVA ME REX
ET AIT AD EAM REX
QUID CAUSAE HABES
QUAE RESPONDIT HEU MULIER
VIDUA EGO SUM
MORTUUS EST ENIM VIR MEUS
ET ANCILLAE TUAE ERANT DUO
FILII QUI RIXATI SUNT
ADVERSUM SE IN AGRO
NULLUSQUE ERAT QUI EOS
PROHIBERE POSSET
ET PERCUSSIT ALTER ALTERUM
ET INTERFECIT EUM
ET ECCE CONSURGENS UNIVERSA
COGNATIO ADVERSUM
ANCILLAM TUAM DICIT
TRADE EUM QUI PERCUSSIT
FRATREM SUUM
UT OCCIDAMUS ILLUM PRO
ANIMA FRATRIS SUI
QUEM INTERFECIT
ET DELEAMUS HEREDEM
ET QUAERUNT EXTINGUERE
SCINTILLAM MEAM
QUAE RELICTA EST
UT NON SUPERSIT VIRO MEO
NOMEN ET RELIQUIAE
SUPER TERRAM
ET AIT REX AD MULIEREM
VADE IN DOMUM TUAM
ET EGO IUBEBO PRO TE
DIXITQUE MULIER THECUITES
AD REGEM
IN ME DOMINE MI REX
INIQUITAS ET IN DOMUM
PATRIS MEI
REX AUTEM ET THRONUS EIUS
SIT INNOCENS
ET AIT REX QUI CONTRADIXERIT
TIBI ADDUC EUM AD ME
ET ULTRA NON ADDET
UT TANGAT TE

Quae ait recordetur rex
dñi dĩ sui
ut non multiplicentur
proximi sanguinis
ad ulciscendum
Et nequaquam interficient
filium meum
Qui ait uiuit dñs quia non
cadet de capillis filii tui
super terram
Dixit ergo mulier loquatur
ancilla tua ad dominum
meum regem uerbum
Et ait loquere
dixitque mulier
Quare cogitasti istius modi
rem contra populum dĩ
Et locutus est rex
uerbum istud
Ut peccet et non reducat
electum suum omnes
morimur
Et quasi aquae dilabimur
in terram quae non
reuertuntur
Nec uult perire dš animam
Sed retractat cogitans
ne penitus pereat
qui abiectus est
Nunc igitur ueniut loquar
ad regem dominum meum
uerbum hoc praesente
populo
Et dixit ancilla tua loquar
ad regem
Si quo modo faciat rex
uerbum ancillae suae
Et audiuit rex ut liberaret
ancillam suam
De manu omnium qui
uolebant delere me
Et filium meum simul
de hereditate dĩ
Dicat ergo ancilla tua

ut fiat uerbum domini mei
regis quasi sacrificium
Sicut enim angelus dĩ
sic est dominus meus rex
ut nec benedictione
nec maledictione moueatur
Unde et dñs dš tuus est tecum
Et respondens rex dixit
ad mulierem
ne abscondas a me uerbum
quod te interrogo
Dixitq· mulier loquere
domine mi rex
Et ait rex numquid manus
ioab tecum est in omnib· istis
Respondit mulier et ait
per salutem animae tuae
domine mi rex
nec ad dextram nec ad sinistrã
est ex omnibus his
quae locutus est
dominus meus rex
Seruus enim tuus ioab
ipse praecepit mihi
et ipse posuit in os ancillae
tuae omnia uerba haec
ut uerterem figuram
sermonis huius
Seruus tuus ioab
praecepit istud
Tu autem domine mi
sapiens es sicut habet
sapientiam angelus dĩ
ut intellegas omnia
super terram
Et ait rex ad ioab ecce placatus
feci uerbum tuum
uade igitur et reuoca
puerum absalom
Cadensque ioab super faciem
suam in terram
adorauit et benedixit regi
et dixit ioab
hodie intellexit seruus tuus

QUIA INUENI GRATIAM IN OCULIS
TUIS DOMINE MI REX
FECISTI ENIM SERMONEM
SERUI TUI
SURREXIT ERGO IOAB
ET ABIIT IN GESSUR
ET ADDUXIT ABSALOM
IN HIERUSALEM
DIXIT AUTEM REX REUERTATUR
IN DOMUM SUAM ET FACIEM
MEAM NON UIDEAT
REUERSUS EST ITAQUE
ABSALOM IN DOMUM SUAM
ET FACIEM REGIS NON UIDIT
PORRO SICUT ABSALOM UIR
NON ERAT PULCHER IN OMNI
ISRL ET DECORUS NIMIS
A UESTIGIO PEDIS USQUE AD
UERTICEM NON ERAT IN EO
ULLA MACULA
ET QUANDO TONDEBATUR
CAPILLUM
SEMEL AUTEM IN ANNO
TONDEBATUR QUIA GRAUABAT
EUM CAESARIES
PONDERABAT CAPILLOS CAPITIS
SUI DUCENTIS SICLIS
PONDERE PUBLICO
NATI SUNT AUTEM ABSALOM
FILII TRES ET FILIA UNA
NOMINE THAMAR
ELEGANTI FORMA
MANSITQUE ABSALOM
HIERUSALEM DUOBUS ANNIS
ET FACIEM REGIS NON UIDIT
MISIT ITAQUE AD IOAB
UT MITTERET EUM AD REGEM
QUI NOLUIT UENIRE AD EUM
CUMQUE SECUNDO MISISSET
ET ILLE NOLUISSET UENIRE
DIXIT SERUIS SUIS
SCITIS AGRUM IOAB IUXTA
AGRUM MEUM HABENTEM
MESSEM HORDEI

ITE IGITUR ET SUCCENDITE
EUM IGNI
SUCCENDERUNT ERGO SERUI
ABSALOM SEGETEM IGNI
SURREXITQUE IOAB ET UENIT
AD ABSALOM IN DOMUM EIUS
ET DIXIT
QUARE SUCCENDERUNT SERUI
TUI SEGETEM MEAM IGNI
ET RESPONDENS ABSALOM
AD IOAB
MISI AD TE OBSECRANS
UT UENIRES AD ME ET MITTEREM
TE AD REGEM UT DICERES EI
QUARE UENI DE GESSUR
MELIUS MIHI ERAT IBI ESSE
OBSECRO ERGO UT UIDEAM
FACIEM REGIS
QUOD SI MEMOR EST INIQUITATIS
MEAE INTERFICIAT ME
INGRESSUS IOAB AD REGEM
NUNTIAUIT EI UOCATUSQUE
ABSALOM INTRAUIT
AD REGEM
ET ADORAUIT SUPER FACIEM
TERRAE CORAM EO
OSCULATUSQUE EST REX
ABSALOM
LXXXIII IGITUR POST HAEC FECIT SIBI
ABSALOM CURRUM ET EQUITES
ET QUINQUAGINTA UIROS
QUI PRAECEDERENT EUM
ET MANE CONSURGENS
ABSALOM STABAT IUXTA
INTROITUM PORTAE
ET OMNEM UIRUM QUI HABEBAT
NEGOTIUM UT UENIRET
AD REGIS IUDICIUM
UOCABAT ABSALOM AD SE
ET DICEBAT
DE QUA CIUITATE ES TU
QUI RESPONDENS AIEBAT
EX UNA TRIBU ISRAHEL
EGO SUM SERUUS TUUS

RESPONDEBATQ· ET ABSALOM
UIDENTUR MIHI SERMONES TUI
BONI ET IUSTI
SED NON EST QUI TE AUDIAT
CONSTITUTUS A REGE
DICEBATQUE ABSALOM
QUIS ME CONSTITUAT IUDICEM
SUPER TERRAM
UT AD ME UENIANT OMNES
QUI HABENT NEGOTIUM
ET IUSTE IUDICEM
SED ET CUM ACCEDERET
AD EUM HOMO UT SALU
TARET ILLUM
EXTENDEBAT MANUM SUAM
ET ADPREHENDENS
OSCULABATUR EUM
FACIEBATQUE HOC OMNI
ISRAHEL QUI UENIEBAT
AD IUDICIUM UT AUDIRETUR
A REGE
ET SOLLICITABAT CORDA
UIRORUM ISRAHEL
POST QUADRAGINTA AUTEM
ANNOS DIXIT ABSALOM
AD REGEM
UADAM ET REDDAM UOTA MEA
QUAE UOUI DNO IN HEBRON
UOUENS ENIM UOUIT SERUUS
TUUS CUM ESSET IN GESSUR
SYRIAE DICENS
SI REDUXERIT ME DNS IN HIERU
SALEM SACRIFICABO DNO
DIXITQUE EI REX UADE IN PACE
ET SURREXIT ET ABIIT
IN HEBRON
MISIT AUTEM ABSALOM
EXPLORATORES IN UNIUERSAS
TRIBUS ISRL DICENS
STATIM UT AUDIERITIS
CLANGOREM BUCINAE DICITE
REGNAUIT ABSALOM
IN HEBRON
PORRO CUM ABSALOM IERUNT
DUCENTI UIRI DE HIERUSALEM
UOCATI
EUNTES SIMPLICI CORDE ET CAUSAM
PENITUS IGNORANTES
ACCERSIUIT QUOQUE ABSALOM
AHITOPHEL GILONITEN
CONSILIARIUM DAUID
DE CIUITATE SUA GILO
CUM IMMOLARET UICTIMAS
ET FACTA EST CONIURATIO UALIDA
POPULUSQUE CONCURRENS
AUGEBATUR CUM ABSALOM
UENIT IGITUR NUNTIUS
AD DAUID DICENS
TOTO CORDE UNIUERSUS ISRL
SEQUITUR ABSALOM
ET AIT DAUID SERUIS SUIS
QUI ERANT CUM EO
IN HIERUSALEM
SURGITE FUGIAMUS NEQUE ENIM
ERIT NOBIS EFFUGIUM
A FACIE ABSALOM
FESTINATE EGREDI NE FORTE
UENIENS OCCUPET NOS
ET INPELLAT SUPER NOS RUINAM
ET PERCUTIAT CIUITATEM
IN ORE GLADII
DIXERUNTQUE SERUI REGIS
AD EUM
OMNIA QUAECUMQUE PRAECE
PERIT DOMINUS NOSTER REX
LIBENTER EXSEQUIMUR
SERUI TUI
EGRESSUS EST ERGO REX
ET UNIUERSA DOMUS EIUS
PEDIBUS SUIS
ET DERELIQUIT REX DECEM
MULIERES CONCUBINAS
AD CUSTODIENDAM DOMUM
EGRESSUSQUE REX ET OMNIS
ISRL PEDIB· SUIS
STETIT PROCUL A DOMO
ET UNIUERSI SERUI EIUS
AMBULABANT IUXTA EUM

et legiones cherethi
et phelethi
et omnes getthei sescenti
uiri qui secuti eum fuerant
de geth praecedebant
regem
dixit autem rex ad ethai
gettheum
cur uenis nobiscum
reuertere et habita cum rege
quia peregrinus es et egressus
de loco tuo
heri uenisti et hodie conpel-
leris nobiscum egredi
ego autem uadam quo
iturus sum
reuertere et reduc tecum
fratres tuos
ostendisti gratiam et fidem
et respondit ethai regi dicens
uiuit dominus et uiuit dominus
meus rex
quoniam in quocumque loco
fueris domine mi rex
siue in morte siue in uita
ibi erit seruus tuus
et ait dauid ethai ueni
et transi
et transiuit ethai gettheus
et omnes uiri qui cum
eo erant
et reliqua multitudo
omnesque flebant
uoce magna
et uniuersus populus
transibat
rex quoque transgrediebatur
torrentem cedron
et cunctus populus incedebat
contra uiam quae respicit
ad desertum
LXXVIII Venit autem et sadoc
et uniuersi leuitae cum eo
portantes arcam foederis dei
et deposuerunt arcam dei
et ascendit abiathar
donec expletus esset omnis
populus qui egressus
fuerat de ciuitate
et dixit rex ad sadoc
reporta arcam dei in urbem
si inuenero gratiam
in oculis domini
reducet me et ostendet
mihi eam et tabernaculum
suum
si autem dixerit non places
praesto sum faciat quod
bonum est coram se
et dixit rex ad sadoc
sacerdotem
o uidens reuertere
in ciuitatem in pace
et achimaas filius tuus
et ionathan filius abiathar
duo filii uestri sint uobiscum
ecce ego abscondar in cam-
pestribus deserti
donec ueniat sermo a uobis
indicans mihi
reportauerunt igitur
sadoc et abiathar arcam dei
hierusalem et manse-
runt ibi
porro dauid ascendebat
cliuum oliuarum
scandens et flens
operto capite et nudis
pedibus incedens
sed et omnis populus
qui erat cum eo
operto capite ascendebat
plorans
nuntiatum est autem dauid
quod et achitophel esset
in coniuratione
cum absalom
dixitque dauid infatua quaeso

consilium Ahitophel. Dne
Cumque ascenderet David
summitatem montis
in quo adoraturus erat Dnm
ecce occurrit ei
Husai Arachites
scissa veste et terra
pleno capite
Et dixit ei David
Si veneris mecum eris
mihi oneri
Sin autem in civitatem
revertaris et dixeris
Absalom servus tuus
sum rex
sicut fui servus patris tui
sic ero servus tuus
dissipabis consilium
Ahitophel.
Habes autem tecum Sadoc
et Abiathar sacerdotes
et omne verbum quodcumq·
audieris de domo regis
indicabis Sadoc et Abiathar
sacerdotibus
Sunt autem cum eis duo
filii eorum
Achimaas Sadoc et Ionathan
Abiathar
et mittetis per eos ad me
omne verbum quod
audieritis
Lect Veniente ergo Husai amico
David in civitatem
Absalom quoque ingressus
est Hierusalem
Cumque David transisset
paululum montis verticem
apparuit Siba puer
Miphiboseth in occursum
eius cum duobus asinis
qui oneraverant ducentis
panibus et centum alliga
turis uvae passae
et centum massis palatarum
et utribus vini
Et dixit rex Sibae quid sibi
volunt haec
Responditque Siba asini
domestici regis ut sedeant
et panes et palatae ad vescen
dum pueris tuis
vinum autem ut bibat siquis
defecerit in deserto
Et ait rex ubi est filius
domini tui
Responditq· Siba regi
remansit in Hierusalem dicens
hodie restituet mihi domus
Israhel regnum patris mei
Et ait rex Sibae
tua sint omnia quae fuerunt
Miphiboseth
dixitque Siba adoro
inveniam gratiam coram te
domine mi rex
Venit ergo rex David
usque Baurim
et ecce egrediebatur inde vir
de cognatione domus Saul.
nomine Semei filius Gera
procedebat egrediens
et maledicebat
mittebatque lapides contra
David et contra universos
servos regis David
omnis autem populus
et universi bellatores
a dextro et sinistro latere
regis incedebant
Ita autem loquebatur
Semei cum malediceret regi
egredere egredere vir
sanguinum et vir Belial.
reddidit tibi Dns universum
sanguinem domus Saul
quoniam invasisti regnum
pro eo

et dedit dn̄s regnum in manu
absalom filii tui
et ecce premunt te mala tua
quoniam uir sanguinum es
dixit autem abisai filius
saruiae regi
quare maledicit canis hic
moriturus domino meo regi
uadam et amputabo
caput eius
et ait rex
quid mihi et uobis filii saruiae
dimittite eum maledicat
dn̄s enim praecepit ei
ut malediceret dauid
et quis est qui audeat dicere
quare sic fecerit
et ait rex abisai et uniuersis
seruis suis
ecce filius meus qui egressus
est de utero meo quaerit
animam meam
quanto magis nunc
filius iemini
dimitte eum ut maledicat
iuxta praeceptum dn̄i
si forte respiciat dn̄s
adflictionem meam
et reddat mihi bonum pro
maledictione hac hodierna
ambulabat itaque dauid
et socii eius per uiam cum eo
semei autem per iugum
montis ex latere contra
illum gradiebatur
maledicens et mittens
lapides aduersum eum
terramq. spargens
Lxx iii uenit itaque rex et uniuersus
populus cum eo lassus
et refocilati sunt ibi
absalom autem et omnis
populus israhel ingressi
sunt hierusalem
sed et ahitophel cum eo
cum autem uenisset husai
arachites amicus dauid
ad absalom
locutus est ad eum salue rex
salue rex
ad quem absalom
haec est inquit gratia tua
ad amicum tuum
quare non isti cum amico tuo
responditq. husai
ad absalom
nequaquam quia illius ero
quem elegit dn̄s
et omnis hic populus
et uniuersus israhel.
et cum eo manebo
sed ut et hoc inferam
cui ego seruiturus sum
nonne filio regis
sicut parui patri tuo
sic parebo et tibi
dixit autem absalom
ad ahitophel.
inite consilium quid agere
debeamus,
et ait ahitophel ad absalom
ingredere ad concubinas
patris tui
quas dimisit ad custodi
endam domum
ut cum audierit omnis israhel,
quod foedaueris patrem tuum
roborentur manus
eorum tecum
tetenderunt igitur absalom
tabernaculum in solario
ingressusque est ad con
cubinas patris sui coram
uniuerso israhel.
consilium autem ahitophel
quod dabat in diebus illis
quasi si quis consuleret dm̄
sic erat omne consilium ahito
phel

et cum esset cum dauid
et cum esset cum absalom
dixit igitur ahitophel
ad absalom
eligam mihi duodecim
milia uirorum
et consurgens persequar
dauid hac nocte
et inruens super eum quippe
qui lassus est et solutis
manib(us) percutiam eum
cumque fugerit omnis populus
qui cum eo est
percutiam regem desolatum
et reducam uniuersum
populum quomodo omnis
reuerti solet
unum enim uirum quaeris
et omnis populus erit in pace
placuitque sermo eius
absalom et cunctis
maioribus natu israhel
ait autem absalom
uocate et husai arachiten
et audiamus quid etiam
ipse dicat
cumque uenisset husai
ad absalom
ait absalom ad eum
huiuscemodi sermonem
locutus est ahitophel
facere debemus an non
quod das consilium
et dixit husai ad absalom
non bonum consilium
quod dedit ahitophel
hac uice
et rursum intulit husai
tu nosti patrem tuum et uiros
qui cum eo sunt
esse fortissimos et amaro
animo
ueluti si ursa raptis catulis
in saltu saeuiat
sed et pater tuus uir
bellator est
nec morabitur cum populo
forsan nunc latitat in foueis
aut in uno quo uoluerit loco
et cum ceciderit unus
quilibet in principio
audiet quicumque audierit
et dicet
facta est plaga in populo
qui sequebatur absalom
et fortissimus quoque cuius
cor est quasi leonis
pauore soluetur
scit enim omnis populus
israhel
fortem esse patrem tuum
et robustos omnes
qui cum eo sunt
sed hoc mihi uidetur rectum
esse consilium
congregetur ad te uniuersus
israhel a dan usq(ue) bersabee
quasi arena maris
innumerabilis
et tu eris in medio eorum
et inruemus super eum
in quocumque loco fuerit
inuentus
et operiemus eum sicut
cadere solet ros
super terram
et non relinquemus de uiris
qui cum eo sunt
ne unum quidem
quod si urbem aliquam
fuerit ingressus
circumdabit omnis israhel
ciuitati illi funes
et trahemus eam in torrentem
ut non repperiatur
nec calculus quidem ex ea
dixitque absalom et omnes
uiri israhel

Melius consilium husi
arachitae consilio
ahitophel.
Dñi autem nutu dissipatum
est consilium ahitophel
utile
ut induceret dns super
absalom malum
Et ait husi sadoc et abiathar
sacerdotibus
hoc et hoc modo consilium
dedit ahitophel absalom
et senibus israhel
Et ego tale et tale
dedi consilium
Nunc ergo mittite cito
et nuntiate david dicentes
ne moreris nocte hac
in campestribus deserti
sed absque dilatione
transgredere
ne forte absorbeatur rex
et omnis populus
qui cum eo est
Ionathan autem et ahimaas
stabant iuxta fontem
rogel
Abiit ancilla et nuntiavit eis
et illi profecti sunt
ut referrent ad regem
david nuntium
Non enim poterant videri
aut introire civitatem
Vidit autem eos quidam puer
et indicavit absalom
Illi vero concito gradu
ingressi sunt domum
cuiusdam viri in bahurim
qui habebat puteum
in vestibulo suo
et descenderunt in eum
Tulit autem mulier
et expandit velamen
super os putei quasi
siccans ptisanas
Et sic res latuit
Cumque venissent servi
absalom ad mulierem
in domum
Dixerunt ubi est ahimaas
et ionathan
Et respondit eis mulier
Transierunt gustata
paululum aqua
At hi qui quaerebant cum
non repperissent
reversi sunt hierusalem
Cumque abissent ascenderunt
illi de puteo
et pergentes nuntiaverunt
regi david atque dixerunt
Surgite et transite
cito fluvium
quoniam huiuscemodi
dedit consilium contra
vos ahitophel
Surrexit ergo david
et omnis populus
qui erat cum eo
et transierunt iordanen
donec dilucesceret
et ne unus quidem residuus
fuit qui non transisset
fluvium
Porro ahitophel videns
quod non fuisset factum
consilium suum
stravit asinum suum
et surrexit et abiit
in domum suam
et in civitatem suam
et disposita domo sua
suspendio interiit
et sepultus est in sepulchro
patris sui
David autem venit in castra
et absalom transivit
iordanem

ipse et omnes uiri israhel
cum eo
Amasam uero con
stituit absalom
pro ioab super exercitum
Amasa autem erat filius uiri
qui uocabatur iethra
de hiesreli
qui ingressus est ad abigail
filiam naas
sororem saruiae quae fuit
mater ioab
et castrametatus est isrl
cum absalom in terra
galaad
Cumque uenisset dauid
in castra
Sobi filius naas de rabbath
filiorum ammon
et machir filius ammihel
de lodabar
et berzellai galaadites
de rogelim
obtulerunt ei stratoria
et tappetia et uasa fictilia
frumentum et hordeum
et farinam
pulentam et fabam et lentem
frixum cicer mel
et butyrum
oues et pingues uitulos
dederunt que dauid et populo
qui cum eo erat
ad uescendum
Suspicati enim sunt populum
fame et siti fatigari
in deserto
LXVII Igitur considerato dauid
populo suo
constituit super eos
tribunos et centuriones
et dedit populi tertiam
partem sub manu ioab
et tertiam in manu
abisai filii saruiae fratris ioab
et tertiam sub manu ethai
qui erat de geth
Dixitque rex ad populum
egrediar et ego uobiscum
Et respondit populus
non exibis
Siue enim fugerimus
non magnopere ad eos
de nobis pertinebit
Siue media pars ceciderit
e nobis
non satis curabunt
quia tu unus pro decem milibus
conputaris
Melius est igitur ut sis nobis
in urbe praesidio
Ad quos rex ait
quod uobis rectum uidetur
hoc faciam
Stetit ergo rex iuxta portam
egrediebaturque populus
per turmas suas centeni
et milleni
Et praecepit rex ioab et abisai
et ethai dicens
Seruate mihi puerum
absalom
et omnis populus audiebat
praecipientem regem
cunctis principibus
pro absalom
LXVIII Itaque egressus est populus
in campum contra israhel
Et factum est proelium
in saltu ephraim
et caesus est ibi populus
isrl ab exercitu dauid
factaque est ibi plaga magna
in die illa uiginti milium
Fuit autem ibi proelium
dispersum super faciem
omnis terrae
et multo plures erant

quos saltus consumpserat
de populo
quam hi quos voraverat
gladius in die illo
Accidit autem ut occurreret
Absalom servis David
sedens mulo
Cumque ingressus fuisset
mulus subter condensam
quercum et magnam
adhesit caput eius
quercui
et illo suspenso inter
caelum et terram
mulus cui sederat
pertransiit
Vidit autem hoc quispiam
et nuntiavit Ioab dicens
vidi Absalom pendere
de quercu
et ait Ioab viro qui nun
tiaverat ei
si vidisti quare non con
fodisti eum cum terra
et ego dedissem tibi decem
argenti siclos et unum
balteum
qui dixit ad Ioab
si adpenderes in manibus
meis mille argenteos
nequaquam mitterem
manum meam in filium regis
audientibus enim nobis
praecepit rex tibi
et Abisai et Ethai dicens
custodite mihi puerum
Absalom
sed et si fecissem contra
animam meam audacter
nequaquam hoc regem
latere potuisset et tu
stares ex adverso
et ait Ioab non sicut tu vis
sed adgrediar eum coram te

Tulit ergo tres lanceas
in manu sua et infixit
eas in corde Absalom.
Cumque adhuc
palpitaret herens
in quercu
cucurrerunt decem iuvenes
armigeri Ioab
et percutientes interfece
runt eum
cecinit autem Ioab bucina
et retinuit populum
ne persequeretur
fugientem Israhel
volens parcere multitudini
et tulerunt Absalom
et proiecerunt eum
in saltu in foveam grandem
et conportaverunt
super eum acervum
lapidum magnum nimis
omnis autem Israhel fugit
in tabernacula sua
porro Absalom erexerat
sibi cum adhuc viveret
titulum qui est
in valle regis
dixerat enim non habeo
filium et hoc erit monu
mentum nominis mei
vocavitque titulum
nomine suo
et appellavit manus Absalom
usq; ad hanc diem
Achimaas autem filius
Sadoc ait.
curram et nuntiabo regi
quia iudicium fecerit ei dns
de manu inimicorum eius
ad quem Ioab dixit
non eris nuntius in hac die
sed nuntiabis in alia
hodie nolo te nuntiare
filius enim regis est

mortuus est

Et ait Ioab Chusi vade et nuntia
regi quae vidisti
Adoravit Chusi Ioab
et cucurrit
Rursum autem Achimaas
filius Sadoc dixit ad Ioab
Quid inpedit si etiam ego
curram post Chusi
Dixitque ei Ioab
quid vis currere fili mi
non eris bonis nuntii baiulus
qui respondit quid enim
si cucurrero
et ait ei curre
Currens ergo Achimaas
per viam conpendii
transivit Chusi
David autem sedebat
inter duas portas
speculator vero qui erat
in fastigio portae
super murum
elevans oculos vidit hominē
currentem solum
et exclamans indicavit regi
Dixitque rex si solus est
bonus est nuntius in ore eius
properante autem illo
et accedente propius
vidit speculator hominem
alterum currentem
et vociferans in culmine ait
apparet mihi homo
currens solus
Dixitque rex et iste bonus
est nuntius
Speculator autem contem
plor ait cursum prioris
quasi cursum Achimaas
filii Sadoc
et ait rex vir bonus est
et nuntium portans
bonum venit

clamans autem Achimaas
dixit ad regem salve
et adorans regem coram eo
pronus in terram ait
Benedictus Dns Ds tuus
qui conclusit homines
qui levaverant manus suas
contra dominum meum regē
Et ait rex est ne pax
puero Absalom
Dixitque Achimaas
vidi tumultum magnum
cum mitteret Ioab
servus tuus
O rex me servum tuum
nescio aliud
Ad quem rex transi ait
et sta hic
cumque ille transisset
et staret
apparuit Chusi et veniens ait
bonum adporto nuntium
domine mi rex
iudicavit enim pro te
Dns hodie
de manu omnium qui surre
xerant contra te
Dixit autem rex ad Chusi
est ne pax puero Absalom
cui respondens Chusi
fiant inquit sicut puer
inimici domini mei regis
et universi qui consurgunt
adversum eum in malum
Contristatus itaque rex
ascendit cenaculum portae
et flevit et sic loquebatur
vadens
fili mi Absalom fili mi
Absalom
quis mihi tribuat ut ego
moriar pro te
Absalom fili mi fili mi
Nuntiatum est autem Ioab

quod rex fleret et lugeret
filium suum
et versa est victoria in die illa
in luctum omni populo
Audivit enim populus in die
illa dici dolet rex
super filio suo
Et declinabat populus in die
illa ingredi civitatem
quomodo declinare solet
populus versus et fugiens
de proelio
Porro rex operuit caput
suum et clamabat
voce magna
Fili mi absalom absalom
fili mi fili mi
Ingressus ergo ioab ad regem
in domo et dixit
Confudisti hodie vultus
omnium servorum tuorum
qui salvam fecerunt
animam tuam
et animam filiorum tuorum
et filiarum tuarum
Et animam uxorum tuarum
et animam concubinarum
tuarum
Diliges odientes te et odio
habes diligentes te
Et ostendisti hodie quia non
curas de ducibus tuis
et de servis tuis
Et vere cognovi modo
quia si absalom viveret
et nos omnes occubuissemus
tunc placeret tibi
Nunc igitur surge et procede
et adloquens satisfac
servis tuis
Iuro enim tibi per dominum
quod si non exieris ne unus
quidem remansurus sit
tecum nocte hac
Et peius erit hoc tibi quam
omnia mala quae evenerunt
super te
Ab adulescentia tua
usque in praesens
Surrexit ergo rex et sedit
in porta
Et omni populo nuntiatum
est quod rex sederet
in porta
Venitque universa multitudo
coram rege
Israhel autem fugit
in tabernacula sua
Omnis quoque populus
certabat in cunctis tribubus
israhel dicens
Rex liberavit nos de manu
inimicorum nostrorum
Ipse salvavit nos de manu
philisthinorum
Et nunc fugit de terra
propter absalom
Absalom autem quem unximus
super nos mortuus est
in bello
Usquequo siletis et non
reducitis regem
LXXIIII Rex vero david misit ad sadoc
et ad abiathar sacerdotes
dicens
Loquimini ad maiores natu
iuda dicentes
Cur venitis novissimi
ad reducendum regem
in domum suam
Sermo autem omnis israhel
pervenerat ad regem
in domo eius
Fratres mei vos os meum
et caro mea vos
Quare novissimi reducitis
regem
Et amasae dicite nonne os

meum es et caro mea
haec faciat mihi d̄s
et haec addat
si non magister militiae
fueris coram me omni
tempore pro Ioab
et inclinauit cor omnium
uirorum Iuda quasi
uiri unius
miseruntque ad regem
dicentes
Reuertere tu et omnes
serui tui
et reuersus est rex et uenit
usque ad Iordanem
et Iuda uenit in Galgala
ut occurreret regi et trans
duceret eum Iordanem
Festinauit autem Semei
filius Gera filii Iemini
de Baurim
et descendit cum uiris Iuda
in occursum regis Dauid
cum mille uiris de Beniamin
et Siba puer de domo Saul
qui decem filii eius
ac uiginti serui erant cum eo
et inrumpentes Iordanem
ante regem transieruñ uada
ut transducerent domum
regis et facerent iuxta
iussionem eius
Semei filius Gera prostratus
coram rege cum iam
transissent Iordanem
dixit ad eum
Ne reputes mihi domine mi
iniquitatem
neq; memineris iniuriarum
serui tui
in die qua egressus es
domine mi rex de Hierusale
neque ponas rex
in corde tuo

agnosco enim seruus tuus
peccatum meum
et idcirco hodie primus ueni
de omni domo Ioseph
descendique in occursum
domini mei regis
LXXX Respondens uero Abisai
filius Saruiae dixit
numquid pro his uerbis
non occidetur Semei
quia maledixit xp̄o dn̄i
et ait Dauid quid mihi et uobis
filii Saruiae
cur efficimini hodie mihi
in Satan
ergone hodie interficietur
uir in Israhel
an ignoro hodie me factum
regem super Israhel
et ait rex Semei non morieris
iurauitque ei
Miphiboseth quoque filius
Saul descendit
in occursum regis
inlotis pedibus et in
tonsa barba
uestesq; suas non lauerat
a die qua egressus fuerat
rex usque ad diem reuer
sionis eius in pace
cumque Hierusalem occurris
set regi dixit ei rex
quare non uenisti mecum
Miphiboseth
qui respondens ait
domine mi rex seruus meus
contempsit me
dixi ego famulus tuus
ut sterneret mihi
asinum
et ascendens abirem
cum rege
claudus enim sum seruus tuus
insuper et accusauit me

servum tuum ad te
dominum meum regem
tu autem domine mi rex
sicut angelus di
fac quod placitum est tibi
neque enim fuit domus
patris mei nisi morti
obnoxia domino meo regi
tu autem posuisti me servum
tuum inter convivas
mensae tuae
quid igitur habeo iustae
querellae
aut quid possum ultra
vociferari ad regem
ait ergo ei rex
quid ultra loqueris fixum est
quod locutus sum
tu et siba dividite
possessiones
responditq; miphiboseth regi
etiam cuncta accipiat post
quam reversus est
dominus meus rex
pacifice in domum suam
Lxxx Berzellai quoque galaadites
descendens de rogelim
transduxit regem iordanem
paratus etiam ultra fluvium
prosequi eum
erat enim berzellai galaadites
senex valde id est
octogenarius
et ipse praebuit alimenta
regi cum moraretur
in castris
fuit quippe vir dives nimis
dixit itaq; rex ad berzellai
veni mecum ut requiescas
secure mecum
in hierusalem
et ait berzellai ad regem
quod sunt dies annorum
vitae meae
ut ascendam cum rege
hierusalem
octogenarius sum hodie
numquid vigent sensus mei
ad discernendum suave
aut amarum
aut delectare potest
servum tuum cibus
et potus
vel audire ultra possum
vocem cantorum
atq; cantricum
quare servus tuus fit oneri
domino meo regi
paululum procedam
famulus tuus ab iordane
tecum
nec indigeo hac vicissitudine
sed obsecro ut revertar
servus tuus
et moriar in civitate mea
iuxta sepulchrum patris mei
et matris meae
est autem servus tuus
chamaam
ipse vadat tecum
domine mi rex
et fac ei quod tibi bonum
videtur
dixitque rex mecum
transeat chamaam
et ego faciam ei quicquid
tibi placuerit
et omne quod petieris a me
impetrabis
cumque transisset universus
populus et rex iordanem
osculatus est rex berzellai
et benedixit ei
et ille reversus est
in locum suum
Lxxxi Transiit ergo rex in galgalam
et chamaam cum eo
omnis autem populus iuda

TRANSDUXERAT REGEM
ET MEDIA TANTUM PARS
ADFUERAT DE POPULO ISRAHEL
ITAQUE OMNES VIRI ISRAHEL
CONCURRENTES AD REGEM
DIXERUNT EI
QUARE TE FURATI SUNT FRATRES
NOSTRI VIRI IUDA
ET TRANSDUXERUNT REGEM
ET DOMUM EIUS IORDANEM
OMNESQ. VIROS DAVID CUM EO
ET RESPONDIT OMNIS VIR IUDA
AD VIROS ISRAHEL
QUIA PROPRIOR MIHI EST REX
CUR IRASCERIS SUPER HAC RE
NUMQUID COMEDIMUS
ALIQUID EX REGE
AUT MUNERA NOBIS DATA SUNT
ET RESPONDIT VIR ISRAHEL
AD VIROS IUDA ET AIT
DECEM PARTIBUS MAIOR EGO SUM
APUD REGEM
MAGISQUE AD ME PERTINET
DAVID QUAM AD TE
CUR MIHI FECISTI INIURIAM
ET NON MIHI NUNTIATUM EST
PRIORI UT REDUCEREM
REGEM MEUM
DURIUS AUTEM RESPONDERUNT
VIRI IUDA VIRIS ISRAHEL
III ACCIDIT QUOQUE UT IBI ESSET
VIR BELIAL NOMINE SEBA
FILIUS BOCHRI VIR IEMINEUS
ET CECINIT BUCINA ET AIT
NON EST NOBIS PARS IN DAVID
NEQUE HEREDITAS IN FILIO ISAI
VIR IN TABERNACULA TUA ISRAHEL
ET SEPARATUS EST OMNIS
ISRAHEL A DAVID
SECUTUSQUE EST SEBA FILIUM BOCHRI
VIRI AUTEM IUDA ADHESERUNT
REGI SUO A IORDANE USQUE
HIERUSALEM
CUMQUE VENISSET REX
IN DOMUM SUAM HIERUSALEM
TULIT DECEM MULIERES
CONCUBINAS
QUAS DERELIQUERAT AD CUSTO
DIENDAM DOMUM
ET TRADIDIT EAS IN CUSTODIAM
ALIMENTA EIS PRAEBENS
ET NON EST INGRESSUS AD EAS
SED ERANT CLAUSAE USQ. AD DIEM
MORTIS SUAE IN VIDUITATE
VIVENTES
LXXXIII DIXIT AUTEM REX AMASAE
CONVOCA MIHI OMNES VIROS
IUDA IN DIEM TERTIUM
ET TU ADESTO PRAESENS
ABIIT ERGO AMASA UT CON
VOCARET IUDAM
ET MORATUS EST EXTRA PLACITUM
QUOD EI CONSTITUERAT
AIT AUTEM DAVID AD ABISAI
NUNC MAGIS ADFLICTURUS EST
NOS SEBA FILIUS BOCHRI
QUAM ABSALOM
TOLLE IGITUR SERVOS DOMINI TUI
ET PERSEQUERE EUM
NE FORTE INVENIAT CIVITATES
MUNITAS ET EFFUGIAT NOS
EGRESSI SUNT ERGO CUM EO
VIRI IOAB
CHERETHI QUOQUE ET PHELETHI
ET OMNES ROBUSTI EXIERUNT
DE HIERUSALEM
AD PERSEQUENDUM SEBA
FILIUM BOCHRI
CUMQUE ILLI ESSENT IUXTA
LAPIDEM GRANDEM
QUI EST IN GABAON
AMASA VENIENS OCCURRIT EIS
PORRO IOAB VESTITUS ERAT
TUNICA STRICTA AD MENSURAM
HABITUS SUI
ET DESUPER ACCINCTUS GLADIO
DEPENDENTE USQ. AD ILIA
IN VAGINA

Qui fabricatus levi motu
egredi poterat et percutere
Dixit itaque Ioab ad Amasa
salve mi frater
Et tenuit manu dextra mentum
Amasae quasi osculans eum
Porro Amasa non observavit
gladium quem
habebat Ioab
qui percussit eum in latere
et effudit intestina eius
in terram
nec secundum vulnus
adposuit
Ioab autem et Abisai
frater eius
persecuti sunt Seba
filium Bochri
Inter haec quidam viri cum
stetissent iuxta cadaver
Amasae de sociis Ioab
dixerunt
Ecce qui esse voluit pro Ioab
comes David pro Ioab
Amasa autem conspersus
sanguine iacebat
in media via
vidit hoc quidam vir quod
subsisteret omnis populus
ad videndum eum
et amovit Amasam de via
in agrum
operuitque eum veste ne
subsisterent transeuntes
propter eum
Amoto igitur illo de via
transiebat omnis vir
sequens Ioab
ad persequendum Seba
filium Bochri
Porro ille transierat per
omnes tribus Israhel
in Abelam et in Bethmacha
omnesque electi congregati

fuerant ad eum
venerunt itaque et obpugna-
bant eum in Abela
et in Bethmacha
et circumdederunt munitio-
nibus civitatem et obsessa
est urbs
Omnis autem turba quae
erat cum Ioab
moliebatur destruere
muros
et exclamavit mulier
sapiens de civitate
Audite audite dicite Ioab
adpropinqua huc
et loquar tecum
qui cum accessisset ad eam
ait illi
Tu es Ioab et ille
respondit ego
ad quem sic locuta est
audi sermones ancillae tuae
qui respondit audio
rursumque illa
sermo inquit dicebatur
in vetere proverbio
qui interrogant interrogent
in Abela et sic perficiebant
nonne ego sum quae
respondeo veritatem
in Israhel
et tu quaeris subvertere
civitatem et evertere
matrem in Israhel
quare praecipitas
hereditatem dni
Respondensque Ioab ait
absit absit hoc a me
non praecipito neque demolior
non se sic habet res
sed homo de monte Ephraim
Seba filius Bochri
cognomine
levavit manum contra

regem David
tradite illum solum et rece
demus a civitate
Et ait mulier ad Ioab
ecce caput eius mittetur
ad te per murum
Ingressa est ergo ad omnem
populum
et locuta est eis sapienter
qui abscisum caput Seba
filii Bochri proiecerunt
ad Ioab
et ille cecinit tuba
et recesserunt ab urbe
unusquisque in tabernacula
sua. Ioab autem reversus
est Hierusalem ad regem
boc IIII Fuit ergo Ioab super omnem
exercitum Israhel
Banaias autem filius Ioiadae
super Cheretheos
et Pheletheos
Aduram vero super tributa
porro Iosaphat filius Ahilud
a commentariis
Sia autem scriba
Sadoc vero et Abiathar
sacerdotes
Hira autem Hiarites erat
sacerdos David
Facta est quoque fames
in diebus David tribus
annis iugiter
et consuluit David
oraculum dñi
Dixitque dñs propter Saul
et domum eius et sanguinum
quia occidit Gabaonitas
vocatis ergo Gabaonitis rex
dixit ad eos
porro Gabaonitae non sunt
de filiis Israhel
sed reliquiae Amorraeorum
filii quippe Israhel
iuraverant eis
et voluit Saul percutere eos
zelo quasi pro filiis Israhel
et Iuda
Dixit ergo David ad Gabaonitas
quid faciam vobis et quod erit
vestri piaculum
ut benedicatis hereditati dñi
Dixeruntque ei Gabaonitae
non est nobis super argento
et auro quaestio contra Saul
et contra domum eius
neque volumus ut interficiatur
homo de Israhel
ad quos ait quid ergo vultis
ut faciam vobis
qui dixerunt regi
virum qui adtrivit nos
et oppressit inique
ita delere debemus ut ne
unus quidem residuus sit
de stirpe eius in cunctis
finibus Israhel
dentur nobis septem viri
de filiis eius et crucifigamus
eos dño in Gabaath Saul
quondam electi dñi
et ait rex ego dabo
pepercitque rex Mifiboseth
filio Ionathan filii Saul
propter iusiurandum dñi
quod fuerat inter David
et inter Ionathan
filium Saul
tulit itaque rex duos filios
Resphae filiae Ahaiae quos
peperit Saul Armoni
et Mifiboseth
et quinque filios Michol
filiae Saul quos genuerat
Hadriheli filio Berzellai
qui fuit de Molathi
et dedit eos in manu
Gabaonitarum

qui crucifixerunt illos
in monte coram Domino
et ceciderunt hii septem simul
occisi in diebus messis primis
incipiente messione hordei
Tollens autem Respha
filia Aia cilicium substravit
sibi super petram
ab initio messis donec stillaret
aqua super eos de caelo
et non dimisit aves lacerare
eos per diem neque bestias
per noctem
Et nuntiata sunt David
quae fecerat Respha filia
Aia concubina Saul
Et abiit David et tulit ossa
Saul et ossa Ionathan
filii eius
a viris Iabes Galaad qui furati
fuerant ea de platea
Bethsan in qua suspenderant
eos Philisthim
cum interfecissent Saul
in Gelboe
et asportavit inde ossa Saul
et ossa Ionathan filii eius
et colligentes ossa eorum
qui adfixi fuerant
sepelierunt ea cum ossibus
Saul et Ionathan filii eius
in terra Beniamin in latere
in sepulchro Cis patris eius
feceruntque omnia
quae praeceperat rex
et repropitiatus est Deus
terrae post haec
LXXX Factum est autem rursum
proelium Philisthinorum
adversum Israhel
et descendit David et servi
eius cum eo
et pugnabant contra
Philisthim
deficiente autem David
Iesbidenob qui fuit de genere
Arafa
cuius ferrum hastae
trecentas uncias
adpendebat
et accinctus erat ense novo
nisus est percutere David
praesidioque ei fuit Abisai
filius Sarviae
et percussum Philistheum
interfecit
tunc iuraverunt viri David
dicentes
non egredieris nobiscum
in bellum
ne extinguas lucernam Israhel
Secundum quoque fuit bellum
in Gob contra Philistheos
tunc percussit Sobbochai
de Usathi Seph de stirpe
Arafa
Tertium quoque fuit bellum
in Gob contra Philistheos
in quo percussit Adeodatus
filius Saltus Polymitarius
Bethleemites Goliath
Getthaeum
cuius hastile hastae erat
quasi liciatorium texentium
Quartum bellum fuit in Geth
in quo vir excelsus qui senos
in manibus pedibusque
habebat digitos id est
viginti et quattuor
et erat de origine Arapha
blasphemavit Israhel
percussit autem eum
Ionathan filius Samaa
fratris David
hii quattuor nati sunt
de Arapha in Geth
et ceciderunt in manu David
et servorum eius

LXXXIII LOCUTUS EST AUTEM DAVID
DNO VERBA CARMINIS HUIUS
IN DIE QUA LIBERAVIT EUM DNS
DE MANU OMNIUM
INIMICORUM SUORUM
ET DE MANU SAUL ET AIT
DNS PETRA MEA ET ROBUR MEUM
ET SALVATOR MEUS
DS MEUS FORTIS MEUS
SPERABO IN EO
SCUTUM MEUM ET CORNU
SALUTIS MEAE
ELEVATOR MEUS ET REFUGIUM
MEUM SALVATOR MEUS
DE INIQUITATE LIBERABIS ME
LAUDABILEM INVOCABO DNM
ET AB INIMICIS MEIS
SALVUS ERO
QUIA CIRCUMDEDERUNT ME
CONTRITIONES MORTIS
TORRENTES BELIAL
TERRUERUNT ME
FUNES INFERI CIRCUMDEDERUNT
ME PRAEVENERUNT ME
LAQUEI MORTIS
IN TRIBULATIONE MEA INVOCABO
DNM ET AD DM MEUM
CLAMABO
ET EXAUDIET DE TEMPLO SUO
VOCEM MEAM ET CLAMOR
MEUS VENIET AD AURES EIUS
COMMOTA EST ET CON
TREMUIT TERRA
FUNDAMENTA MONTIUM
CONCUSSA SUNT ET CON
QUASSATA QUONIAM
IRATUS EST
ASCENDIT FUMUS DE NARIBUS
EIUS ET IGNIS DE ORE EIUS
VORAVIT
CARBONES INCENSI SUNT AB EO
ET INCLINAVIT CAELOS
ET DESCENDIT ET CALIGO
SUB PEDIBUS EIUS

ET ASCENDIT SUPER CHERUBIN
ET VOLAVIT ET LAPSUS EST
SUPER PINNAS VENTI
POSUIT TENEBRAS IN CIRCUITU
SUO LATIBULUM
CRIBRANS AQUAS DE NUBIBUS
CAELORUM
PRAE FULGORE IN CONSPECTU
EIUS SUCCENSI SUNT
CARBONES IGNIS
TONABIT DE CAELIS DNS ET EXCELSUS
DABIT VOCEM SUAM
MISIT SAGITTAS ET DISSIPAVIT
EOS FULGUR ET CONSUMPSIT EOS
ET APPARUERUNT EFFUSIONES
MARIS ET REVELATA SUNT
FUNDAMENTA ORBIS
AB INCREPATIONE DNI AB INSPIRA
TIONE SPS FURORIS EIUS
MISIT DE EXCELSO ET ADSUMPSIT
ME EXTRAXIT ME DE AQUIS
MULTIS
LIBERAVIT ME AB INIMICO MEO
POTENTISSIMO
AB HIS QUI ODERANT ME QUONIAM
ROBUSTIORES ME ERANT
PRAEVENIT ME IN DIE ADFLICTIONIS
MEAE ET FACTUS EST DNS
FIRMAMENTUM MEUM
ET EDUXIT ME IN LATITUDINEM
LIBERAVIT ME QUIA PLACUI EI
RETRIBUET MIHI DNS SECUNDUM
IUSTITIAM MEAM
ET SECUNDUM MUNDITIAM
MANUUM MEARUM
REDDET MIHI
QUIA CUSTODIVI VIAS DNI
ET NON EGI IMPIE A DO MEO
OMNIA ENIM IUDICIA EIUS
IN CONSPECTU MEO
ET PRAECEPTA EIUS
NON AMOVI A ME
ET ERO PERFECTUS CUM EO
ET CUSTODIAM ME

AB INIQUITATE MEA
ET RETRIBUET DNS MIHI SECUNDUM
IUSTITIAM MEAM ET SECUNDUM
MUNDITIAM MANUUM MEARUM
IN CONSPECTU OCULORUM
SUORUM
CUM SCO SCS ERIS ET CUM
ROBUSTO PERFECTUS
CUM ELECTO ELECTUS ERIS ET CUM
PERUERSO PERUERTERIS
ET POPULUM PAUPEREM
SALUUM FACIES OCULISQ· TUIS
EXCELSOS HUMILIABIS
QUIA TU LUCERNA MEA DNE
DNE INLUMINABIS TENEBRAS
MEAS
IN TE ENIM CURRAM ACCINCTUS
IN DO MEO TRANSILIAM MURUM
DS INMACULATA UIA EIUS
ELOQUIUM DNI IGNE EXAMINATUM
SCUTUM EST OMNIUM
SPERANTIUM IN SE
QUIS EST DS PRAETER DNM
ET QUIS FORTIS PRAETER
DM NOSTRUM
DS QUI ACCINXIT ME FORTITU
DINEM ET CONPLANAUIT
PERFECTAM UIAM MEAM
COAEQUANS PEDES MEOS
CERUIS ET SUPER EXCELSA
MEA STATUENS ME
DOCENS MANUS MEAS AD PROE
LIUM ET CONPONENS
QUASI ARCUM AEREUM
BRACHIA MEA
DEDISTI MIHI CLYPEUM SALUTIS
TUAE ET MANSUETUDO MEA
MULTIPLICAUIT ME
DILATABIS GRESSUS MEOS
SUBTUS ME ET NON
DEFICIENT TALI MEI
PERSEQUAR INIMICOS MEOS
ET CONTERAM ET NON REUERTAR
DONEC CONSUMAM EOS

CONSUMAM EOS ET CONFRINGAM
UT NON CONSURGANT CADENT
SUB PEDIBUS MEIS
ACCINXISTI ME FORTITUDINE
AD PROELIUM INCURUABIS
RESISTENTES MIHI SUB ME
INIMICOS MEOS DEDISTI MIHI
DORSUM ODIENTES ME
ET DISPERDAM EOS
CLAMABUNT ET NON ERIT
QUI SALUET AD DNM
ET NON EXAUDIET EOS
DELEBO EOS UT PULUEREM TERRAE
QUASI LUTUM PLATEARUM
COMMINUAM EOS ATQUE
CONPINGAM
SALUABIS ME A CONTRADICTIONIB·
POPULI MEI
CUSTODIES IN CAPUT GENTIUM
POPULUS QUEM IGNORO
SERUIET MIHI
FILII ALIENI RESISTENT MIHI
AUDITU AURIS OBOEDIENT MIHI
FILII ALIENI DEFLUXERUNT
ET CONTRAHENTUR
IN ANGUSTIIS SUIS
UIUIT DNS ET BENEDICTUS DS
MEUS ET EXALTABITUR DS
FORTIS SALUTIS MEAE
DS QUI DAS UINDICTAS MIHI
ET DEICIS POPULOS SUB ME
QUI EDUCIS ME AB INIMICIS MEIS
ET A RESISTENTIBUS MIHI
ELEUAS ME
A UIRO INIQUO LIBERABIS ME
PROPTEREA CONFITEBOR TIBI
DNE IN GENTIBUS ET NOMINI
TUO CANTABO
MAGNIFICANS SALUTES
REGIS SUI ET FACIENS
MISERICORDIAM
XPO SUO
DAUID ET SEMINI EIUS
IN SEMPITERNUM

LXXVIII Haec autem sunt verba
novissima
dixit David filius Isai
dixit vir cui constitutum est
de Christo Dei Iacob
egregius psaltes Israhel
Spiritus Domini locutus est per me
sermo eius per linguam meam
dixit Deus Israhel
mihi locutus est fortis Israhel
dominator hominum iustus
dominator in timore Dei
sicut lux aurorae oriente
sole mane absque nubibus
rutilat
et sicut pluviis germinat
herba de terra
nec tanta est domus mea
apud Deum
ut pactum aeternum
iniret mecum
firmum in omnibus atque
munitum
cuncta enim salus mea
et omnis voluntas nec est
quicquam ex ea quod non
germinet
praevaricatores autem
quasi spinae evellentur
universi
quae non tolluntur manibus
Et si quis tangere voluerit eas
armabitur ferro et ligno
lanceato
igneque succensae conburen
tur usque ad nihilum
Haec nomina fortium David
sedens in cathedra sapien
tissimus princeps
inter tres
ipse est quasi tenerrimus
ligni vermiculus
qui octingentos interfecit
impetu uno

post hunc Eleazar filius
patrui eius Ahohi
inter tres fortes qui erant
cum David
quando exprobraverunt
Philisthim
et congregati sunt illuc
in proelium
cumque ascendissent
viri Israhel
ipse stetit et percussit
Philistheos
donec deficeret manus eius
et obrigesceret cum gladio
fecitque Dominus salutem magnam
in die illa et populus qui
fugerat reversus est
ad caesorum spolia
detrahenda
LXXVIIII Et post hunc Semma filius
Age de Arari
et congregati sunt Philisthim
in statione
erat quippe ibi ager
plenus lente
cumque fugisset populus
a facie Philisthim
stetit ille in medio agri
et tuitus est eum
percussitque Philistheos
et fecit Dominus salutem magnam
nec non ante descenderant
tres qui erant principes
inter triginta
et venerant tempore messis
ad David in speluncam
Odollam
castra autem Philisthim
erant posita in valle
gigantum
et David erat in praesidio
porro statio Philisthinorum
tunc erat in Bethleem
desideravit igitur David et ait

Siquis mihi daret potum aquae
de cisterna quae est
in bethleem iuxta portam
Inruperunt ergo tres fortes
castra philisthinorum
et hauserunt aquam
de cisterna bethleem
quae erat iuxta portam
et adtulerunt ad dauid
At ille noluit bibere sed libauit
illam dno dicens
Propitius mihi sit dns
ne faciam hoc
Num sanguinem hominum
istorum qui profecti sunt
et animarum periculum
bibam
Noluit ergo bibere
Lxxx uiii Haec fecerunt tres
robustissimi
Abisai quoque frater ioab
filius saruiae princeps
erat de tribus
Ipse est qui leuauit hastam
suam contra trecentos
quos interfecit
nominatus in tribus et inter
tres nobilior
eratq; eorum princeps
sed usq; ad tres primos
non peruenerat
Et banaias filius ioiada uiri
fortissimi magnorum
operum de capseel
Ipse percussit duos
leones moab
Et ipse descendit et percussit
leonem in media cisterna
diebus niuis
Ipse quoque interfecit
uirum aegyptium
dignum uirum spectaculo
habentem in manu hastam
Itaque cum descendisset
ad eum in uirga
ui extorsit hastam de manu
aegypti
et interfecit eum hasta sua
Haec fecit banaias filius ioiadae
et ipse nominatus inter tres
robustos qui erant inter
triginta nobiliores
Uerumtamen usque ad tres
non peruenerat
Fecitque eum dauid sibi
auricularium a secreto
Asahel frater ioab inter
triginta
Elehanan filius patrui eius
de bethleem
Semma de arari
Elica de arodi
helas de phelti
hira filius acces de thecua
abiezer de anathoth
mobonnai de usathi
selmon ahohites
maharai netophathites
eled filius banaa et ipse
netophathites
hithai filius ribai de gabaath
filiorum beniamin
Banai aufrathonites
heddai de torrente gaas
abialbon arbathites
azmaueth de beromi
eliaba de salboni
filii iasen ionathan
Semma de harodi
haiam filius sarar arorites
eliphelet filius aasbai
filii maachathi
heliam filius ahithophel
gelonites
esrai de carmelo
farai de arbi
igaal filius nathan de soba
bonni de gadi

SELEC DE AMMONI
NAHARAI BEROTHITES ARMIGER
IOAB FILII SARUIAE
HIRA IETHRITES
GAREB ET IPSE IETHRITES
URIAS HETTHEUS
OMNES TRIGINTA SEPTEM
ET ADDIDIT FUROR DNI IRASCI
CONTRA ISRAHEL
COMMOUITQUE DAUID IN EIS
DICENTEM
UADE NUMERA ISRAHEL ET IUDAM
DIXITQUE REX AD IOAB
PRINCIPEM EXERCITUS SUI
PERAMBULA OMNES TRIBUS
ISRAHEL A DAN USQ BERSABEE
ET NUMERATE POPULUM
UT SCIAM NUMERUM EIUS
DIXITQUE IOAB REGI
ADAUGEAT DNS TUUS AD POPULUM
QUANTUS NUNC EST
ITERUMQUE CENTUPLICET IN CON
SPECTU DNI MEI REGIS
SED QUID SIBI DOMINUS MEUS REX
UULT IN RE HUIUSCEMODI
OPTINUIT AUTEM SERMO REGIS
UERBA IOAB ET PRINCIPUM
EXERCITUS
EGRESSUSQUE EST IOAB
ET PRINCIPES MILITUM
A FACIE REGIS
UT NUMERARENT POPULUM
ISRAHEL
CUMQUE PERTRANSISSENT
IORDANEM UENERUNT
IN AROER
AD DEXTRAM URBIS QUAE EST
IN UALLE GAD
ET PER IAZER TRANSIERUNT
IN GALAAD ET IN TERRAM
INFERIOREM HODSI
ET UENERUNT IN DAN SILUESTRIA
CIRCUMEUNTESQUE IUXTA
SIDONEM TRANSIERUNT
PROPTER MOENIA TYRI
ET OMNEM TERRAM HEUI
ET CHANANEI
UENERUNTQUE AD MERIDIEM
IUDA IN BERSABEE
ET LUSTRATA UNIUERSA TERRA
ADFUERUNT POST NOUEM
MENSES ET UIGINTI DIES
IN HIERUSALEM
DEDIT ERGO IOAB NUMERUM
DESCRIPTIONIS POPULI REGI
ET INUENTA SUNT DE ISRAHEL
OCTINGENTA MILIA UIRORUM
FORTIUM QUI EDUCERENT
GLADIUM
ET DE IUDA QUINGENTA MILIA
PUGNATORUM
PERCUSSIT AUTEM COR DAUID
EUM POSTQUAM NUMERATUS
EST POPULUS
ET DIXIT DAUID AD DNM
PECCAUI UALDE IN HOC FACTO
SED PRECOR DNE UT TRANSFERAS
INIQUITATEM SERUI TUI
QUIA STULTE EGI NIMIS
SURREXIT ITAQ DAUID MANE
ET SERMO DNI FACTUS EST
AD GAD PROPHETAM
ET UIDENTEM DAUID DICENS
UADE ET LOQUERE AD DAUID
HAEC DICIT DNS
TRIUM TIBI DATUR OPTIO
ELIGE UNUM QUOD UOLUERIS
EX HIS UT FACIAM TIBI
CUMQUE UENISSET GAD AD DAUID
NUNTIAUIT EI DICENS
AUT SEPTEM ANNIS UENIET TIBI
FAMES IN TERRA TUA
AUT TRIBUS MENSIBUS FUGIES
ADUERSARIOS TUOS
ET ILLI PERSEQUENTUR
AUT CERTE TRIBUS DIEBUS
ERIT PESTILENTIA
IN TERRA TUA

nunc ergo delibera et uide
quem respondeam ei
qui me misit sermonem
Dixit autem dauid ad gad
artor nimis sed melius est
ut incidam in manu dñi
multae enim misericordiae
eius sunt
quam in manu hominis
Inmisitque dñs pestilentiam
in israhel
de mane usque ad tempus
constitutum
et mortui sunt ex populo
a dan usque bersabee
septuaginta milia uirorum
Cumque extendisset manum
angelus dī super hierusalē
ut disperderet eam
misertus est dñs super
adflictione
et ait angelo percutienti
populum
Sufficit nunc contine
manum tuam
Erat autem angelus dñi
iuxta aream areuna
iebusaei
Dixitque dauid ad dñm
cum uidisset angelum
caedentem populum
Ego sum qui peccaui
ego inique egi
isti qui oues sunt
quid fecerunt
uertatur obsecro manus
tua contra me et contra
domum patris mei
Uenit autem gad ad dauid
in die illa et dixit ei
ascende constitue dño
altare in area areuna
iebusaei
Et ascendit dauid iuxta

sermonem gad quem
praeceperat ei dñs
Conspiciensque areuna
animaduertit regem
et seruos eius transire
ad se
et egressus adorauit regem
prono uultu in terra
et ait
Quid causae est ut ueniat
dominus meus rex
ad seruum suum
Cui dauid ait
ut emam a te aream et aedificē
altare dño
et cesset interfectio
quae grassatur in populo
Et ait areuna ad dauid
accipiat et offerat dominus
meus rex sicut ei placet
habes boues in holocaustum
et plaustrum et iuga boum
in usum lignorum
omnia dedit areuna rex regi
Dixitque areuna ad regem
dñs dš tuus suscipiat
uotum tuum
Cui respondens rex ait
nequaquam ut uis sed emam
pretio a te
et non offeram dño dō meo
holocausta gratuita
Emit ergo dauid aream
et boues argenti siclis
quinquaginta
et aedificauit ibi dauid
altare dño
optulit holocausta
et pacifica
et repropitiatus est dñs
terrae et cohibita est
plaga ab israhel

Sententiae libri regum

- Filius eius nitebatur regnum sed David
  hoc repperiens iussit unguere
  Salomonem regem
- II Mandans David Salomoni quae custodiret
  et moriens iussit adversariis suis
  reddi mala a Salomone qui regnavit
  quadraginta annis
- III Abisag adonias a Salomone regina
  petens Abisag sunamitem in coniugium
  interemit eum Salomon iussit et Ioab occidi
  et Abiathar sacerdotem privari
  honorem parentes sanguinem eius
- IIII Iubente Salomone interficitur Ioab
  ad cornua altaris
- V Semei occiditur quia non servavit
  mandatum sibi iniunctum ne de templo
  discederet et contempsit
- VI Adfinitate coniunctus est Salomon
  Pharaoni accipiens filiam eius uxorem
  et idolis immolavit
- VII In Gabaon apparuit dominus Salomoni dicens
  postula quod vis a me et ille
  sapientiam condonare
- VIII De iudicio Salomonis dominatum
  regni et humanitas eius vel numerum
  ministrorum eius
- VIIII Ait Salomon quia non est satanan
  neque incursus malus idcirco
  aedifico templum nomini domini sui
- X De mensura templi
- XI Sermo domini ad Salomonem de conse-
  cratione templi et aedificatione
- XII De perfectione templi in quo arca domini
  posita et statim apparuit nubes
- XIII Oratio Salomonis et benedictio plebis
  et dedicatio templi
- XIIII Apparuit dominus iterum Salomoni
  protestans eum
- XV De terra in qua est aurum ophir
- XVI De regina saba
- XVII De reditu anno Salomonis et thronum
  eius et scuta aurea
- XVIII De excessu Salomonis et uxoribus alienigenis
  eius
- XVIIII Iratus dominus Salomoni increpat eum
- XX Suscitantur adversarii Salomonis
- XXI Spreto Salomone Hieroboam electus
  contra eum erexit manum
  de cultu
- XXII De morte Salomonis regnat pro eo
  Roboam filius eius
- XXIII Hieroboam revertens de Aegypto
  subiectus populus Roboam filium
  Salomonis sublevans de iugum
  Salomonis et illo contemnente
  adhaeret Hieroboam
- XXIIII Spreto Roboam et regnat Hieroboam
  in regnum quo volens bellare contra
  Hieroboam revocatur a domino
  quod ipse dixerat eum
- XXV De scelus Hieroboam faciens vitulos
  aureos adorandos
- XXVI Vir dei apparuit Hieroboam stanti
  ad altare quem increpans nitebatur
  adprehendere et aruit manus Hieroboam
  statim pro quo statim orante
  et restituit sanitati
- XXVII Vir dei completo praecepto domini secessit
  decipitur a quodam falso propheta
  inquirendo eum et contra
  praeceptum ad comedendum reducatur
  et iratus dominus tradidit leoni eum
  id est exactori et eius leo comedit
  est prophetam et post haec
  sepultus a quo et seductus est
  et occideret
- XXVIII Percussit dominus filium Hieroboam
  pro quo Ahia propheta dixit et mortuus fuit
  simul et regnavit Nadab
  filius eius pro eo
- XXVIIII Quinto anno regni Roboam ascendit
  Sesac rex Aegypti Hierusalem
  et diripuit omnia obiit etiam
  Roboam et regnavit pro eo Abia
  filius eius qui et ipse mortuus est
  et regnavit pro eo Asa filius eius
- XXX Fecit Asa rectum coram domino

quin senectute pedes doluisse mortuus
est in pace et regnavit iosaphat
filius eius pro eo

xxxi Regnum nadab qui fecit malum coram domino
et percussit eum baasa et regnavit
pro eo et percussit domum hieroboam
et omne semen eius iuxta
verbum dni

xxxii De regnum baasa

xxxiii De regnum hela quem occidit
zamri et regnavit pro eo

xxxiiii Regnum tyranni zamri qui se in palatio
incendit cum omni domo regia

xxxv De divisione populi pro electione regum

xxxvi Regnum amri qui emit montem
samariae a somer aedificans in eo
mortuus est et regnavit pro eo
ahab filius eius

xxxvii Regnum ahab nequam qui duxit
hiezabel uxorem filiam methbaal
regis sidoniorum qui multa
mala fecit

xxxviii Regnum heliae ubi contra
dicit ros et pluviam cohibentis
discedere ad orientem

xxxviiii Iubente dno venit helias in sarepta
ad mulierem viduam et filio
eius resuscitato

xl Iubente dno heliae redire ad ahab
ut destrueret baal et sacerdotes
eius interficeret et dedit pluviam
super terram et hiezabel volens
interficere heliam abscondit se ab ea

xli Angelus dni pavit heliam latens
sub iunipero

xlii Sermo dni ad heliam iubens ei
ungere reges et heliseum
prophetam pro se et de reliquis
viris non adorantes baal

xliii Bellum benadab regis syriae
contra israhel in samaria

xliiii Admonet dns regem israhel
in futuro anno cadere gladio
regis syriae

xlv Iterat bellum rex syriae contra isral
quem suscipiens israhel sine lesione
foederatus est cum eo

xlvi De propheta qui rogavit socium ut se
percuteret gladio et quia facere
noluit tradidit eum dns leoni
occidendum

xlvii De nuntio regi propheta dignum morte
quia dimisit regem syriae vivum

xlviii De vinea naboth quam cupiens rex
indigne tulit et hiezabel occidit
naboth et invasit vineam eius
et dns indignatus maledixit regi
et penituit rex et avertit
dns a furore

xlviiii Congregati reges ut ascenderent
ramoth galaad consulunt prophetas
qui prophetas spiritu mendacii hortabantur
eos micheas vero prohibuit
et ea inde est traditus custodiae

L Occisus in bello ahab regnavit pro eo
ohozias filius eius

Li Regnum iosaphat qui cum dno ambulavit
cui successit ioram filius eius

Lii Regnum ohoziae qui cecidit per cancellos
domus suae unde consulit idolum
accaron et iratus dns misit ad eum
prophetam qui ei diceret quod morte
reretur quem isti quinquagenarios
adprehendere heliam qui ait
si vir dni sum descendat ignis et devoret
eos postea mortuus est
regnavitque pro eo ioram frater eius

Liii Adsumptio heliae qui percussit aquas
iordanis et divisae sunt
et heliseus similiter

Liiii Miraculum helisaei in hiericho
ubi missum sale convertit
aquas in dulcedinem

Lv Pueri cum convicium fecerunt helisaeo
quos maledicens eis exierunt duo ursi
de saltu et laceraverunt eos

Lvi Bellum regum in expositionem laborabant
et orante heliseo data est eis

aqua et rex moab tradens filium suum
primogenitum holocaustum super
murum eis fecit recessit isr(ae)l ab eo
LVII Liberat helisaeus mulierem uiduam
a creditoribus in benedictione olei
LVIII De muliere sunamitis cui pro suo
obsequio helisaeus filium donauit
et eum mortuum suscitauit
et ei reddidit
LVIIII De pulmentum coloquentidarum
quem helisaeus in dulcedinem
conuertit
LX De decem panes quos iussit helisaeus
adponi centum uiris et saturati sunt
LXI De lepra naaman
LXII De securi quam fecit helisaeus
natare in iordane
LXIII Rex syriae insidiatur ut helisaeum
adprehenderet
LXIIII De obsidione samariae quod caput
asini ibidem uenderetur octoginta
argenteis et de muliere quae filium
suum cum alia comedit unde rex
uolens helisaeum occidere qui et uaticina
tur die proximo simila et hordeum
ad portas samariae uenundari
LXV Rex syriae obsidens israhel terrore
uiadens eum derelictis omnibus suis
fugit cum suis trans iordanem
LXVI Praedicit helisaeus mulieri de ciuitate
discedere propter famem septem annis
LXVII Rex syriae infirmatus consulit
helisaeum qui ei mortem praedixit
et seruus eius infundens sagum in aqua
suffocauit eum et regnauit pro eo
et de morte ioram ahab
LXVIII helisaeus iubet ungui hieu in regem
filium iosafath ut deleret domum
ahab domini sui
LXVIIII Mors hiezabel pessima sicut prae
dixerat helia seruus dei
LXX hieu interfecit filios ahab septuaginta
uiros et cultores baal intra
templum et ipsum idolum simul

comminuit et fecit secessum
in eodem loco et quia fecit iussa d(omi)ni usq(ue)
in quarta generatione regnauit
semen eius
LXXI De regnum athaliae reginae et morte
eius et regnum ioas et sarta tecta
templi d(omi)ni
LXXII Azahel rex syriae expugnans
hierusalem munera accepta discessit
et regnum quem seruisti
occiderunt
LXXIII Inpiratus helisaei in quo praedixit
regi ioas ex triumphum gentem
syriae de iumentis
LXXIIII De obitum helisaei in ipso anno
contigit miraculum grandem
proiectum funus eius manum
a latronibus tetigit corpus helisaei
prophetae et reuixit et regnum
dei multorum regum
LXXV Rex ahaz consecrauit filium suum
more gentium per ignem
et de uriam sacerdotem
LXXVI Filii israhel post admonitionem
prophetarum plurimos
idola coluerunt
LXXVII Rex assyriorum captiuitati israhel
de samaria quo constituit ibi
gentes ignorantes d(eu)m quibus
inmisit d(omi)n(u)s leones et interfecerunt
eos et rex assyriorum iussit
reuocari ex his unum de sacerdo
tibus ut doceret eos habitare
cum illis ut doceret eos d(eu)m
colere qui non deseruerunt
errores priores
LXXVIII Rex ezechias filius ahaz
dissipauit excelsa comminuit
statuas succidit lucos confregitq(ue)
serpentem aereum quem fecerat
moses cuiusque ad illud tempus
filii israhel adolebant incensum
et regnum assyriorum
LXXVIIII humiliatus est ezechias ... a d(omi)no

per esaiam prophetam quod extolle-
retur. et filios eius in capitiuitate
eunuchi fierent. et de morte eius
et regnauit post eum manasse
LXXX De regem qui merunt scire per bonis
operibus deum mortis sue
et regna plurima
LXXXI De rege ioachim qui ductus est
cum omni populo et omne uasorum
templi dni in babylonia captiuus
LXXXII De secunda clade hierusalem
ita ut post famem et fugam
et rege comprehenso filii eius
occisi in conspectu eius et ipsius
effossi sunt oculi
LXXXIII Nabuzardan princeps exercitus
nabuchodonosor qui abstulit
omnia de templo dni succendit
eum igni et muros hierusalem
destruxit
L... [illegible]merodach nabuchodonosor successor
[illegible]
qui bene agens cum ioachim rege
eduxit de carcere

EXPL CAPITULA

INCP REGUM LIBER

TERTIUS ET QUARTUS

QUI HEBRAICE DICI

TUR MALACHIM

1 Et rex dauid senuerat
habebatque aetatis
plurimos dies
Cumque operiretur uestibus
non calefiebat
Dixerunt ergo ei serui sui
quaeramus domino nostro
regi adulescentulam
uirginem
Et stet coram rege
et foueat eum
Dormiatque in sinu tuo
et calefaciat dominum
nostrum regem
quaesierunt igitur adulescen
tulam speciosam in omnibus
finibus israhel
Et inuenerunt abisag sunamitin
et adduxerunt eam
ad regem
Erat autem puella
pulchra nimis
dormiebatque cum rege
et ministrabat ei
rex uero non cognouit eam
Adonias autem filius aggith
eleuabatur dicens
ego regnabo
Fecitque sibi currum
et equites
Et quinquaginta uiros qui ante
eum currerent
nec corripuit eum pater suus
aliquando dicens
quare hoc fecisti
Erat autem et ipse pulcher
ualde secundus natu
post absalom
et sermo ei cum ioab filio
saruiae et cum abiathar
sacerdote
qui adiuuabant partes adoniae
Sadoc uero sacerdos
et banaias filius ioiadae

ET NATHAN PROPHETA
ET SEMEI ET RHEI
ET ROBUR EXERCITUS DAVID
NON ERAT CUM ADONIA
IMMOLATIS ERGO ADONIAS ARIETIBUS
ET VITULIS ET UNIVERSIS
PINGUIBUS
IUXTA LAPIDEM ZOELETH QUI ERAT
VICINUS FONTI ROGEL
VOCAVIT UNIVERSOS FRATRES
SUOS FILIOS REGIS
ET OMNES VIROS IUDA
SERVOS REGIS
NATHAN AUTEM PROPHETAM
ET BANAIAM ET ROBUSTOS
QUOSQUE ET SALOMONEM
FRATREM SUUM NON VOCAVIT
DIXIT ITAQUE NATHAN AD BETHSABEE
MATREM SALOMONIS
NUM AUDISTI QUOD REGNAVERIT
ADONIAS FILIUS AGGITH
ET DOMINUS NOSTER DAVID HOC
IGNORAT
NUNC ERGO VENI ACCIPE A ME
CONSILIUM
ET SALVA ANIMAM TUAM FILIIQUE
TUI SALOMONIS
VADE ET INGREDERE AD REGEM
DAVID ET DIC EI
NONNE TU DOMINE MI REX IURASTI
MIHI ANCILLAE TUAE DICENS
QUOD SALOMON FILIUS TUUS
REGNAVIT POST ME
ET IPSE SEDEBIT IN SOLIO MEO
QUARE ERGO REGNAVIT ADONIAS
ET ADHUC IBI TE LOQUENTE
CUM REGE
EGO VENIAM POST TE ET CONPLEBO
SERMONES TUOS
INGRESSA EST ITAQUE BETHSABEE
AD REGEM IN CUBICULO
REX AUTEM SENUERAT NIMIS
ET ABISAC SUNAMITIS
MINISTRABAT EI

INCLINAVIT SE BETHSABEE
ET ADORAVIT REGEM
AD QUAM REX QUID TIBI INQUIT VIS
QUAE RESPONDENS AIT
DOMINE MI TU IURASTI PER DOMINUM
DEUM TUUM ANCILLAE TUAE
SALOMON FILIUS TUUS
REGNAVIT POST ME
ET IPSE SEDEBIT IN SOLIO MEO
ET ECCE NUNC ADONIAS REGNAVIT
TE DOMINE MI REX IGNORANTE
MACTAVIT BOVES ET PINGUIA
QUAEQUE ET ARIETES PLURIMOS
ET VOCAVIT OMNES FILIOS REGIS
ABIATHAR QUOQUE SACERDOTEM
ET IOAB PRINCIPEM MILITIAE
SALOMONEM AUTEM SERVUM
TUUM NON VOCAVIT
VERUMTAMEN DOMINE MI REX
IN TE OCULI RESPICIUNT
TOTIUS ISRAHEL
UT INDICES EIS QUI SEDERE DEBEAT
IN SOLIO TUO DOMINE MI REX
POST TE
ERITQUE CUM DORMIERIT
DOMINUS MEUS REX
CUM PATRIBUS SUIS
ERIMUS EGO ET FILIUS MEUS
SALOMON PECCATORES
ADHUC ILLA LOQUENTE CUM REGE
NATHAN PROPHETES VENIT
ET NUNTIAVERUNT REGI DICENTES
ADEST NATHAN PROPHETA
CUMQUE INTROISSET ANTE CON
SPECTUM REGIS
ET ADORASSET EUM PRONUS
IN TERRAM DIXIT NATHAN
DOMINE MI REX TU DIXISTI
ADONIAS REGNET POST ME
ET IPSE SEDEAT SUPER
THRONUM MEUM
QUIA DESCENDIT HODIE ET IMMO
LAVIT BOVES ET PINGUIA
ET ARIETES PLURIMOS

et uocauit uniuersos filios regis
et principes exercitus
Abiathar quoque sacerdotem
illisq; uescentibus et bibentibus
coram eo
et dicentibus uiuat rex adonias
me seruum tuum et sadoc
sacerdotem et banaiam
filium ioiadae
et salomonem famulum tuum
non uocauit
numquid a domino meo rege
exiuit hoc uerbum
et mihi non indicasti seruo tuo
quis sessurus esset super
thronum dni mei regis
post eum
Et respondit rex dauid dicens
uocate ad me bethsabee
quae cum fuisset ingressa
coram rege et stetisset
ante eum iurauit rex et ait
uiuit dns qui eruit animam meam
de omni angustia
quia sicut iuraui tibi per dnm
dm israhel dicens
salomon filius tuus regnabit
post me
et ipse sedebit super solium
meum pro me
Sic faciam hodie
Summissoque bethsabee
in terram uultu adorauit
regem dicens
uiuat dns meus rex dauid
in aeternum
Dixit quoq; rex dauid
uocate mihi sadoc sacerdotem
et nathan propheten
et banaiam filium ioiadae
qui cum ingressi fuissent
coram rege dixit ad eos
tollite uobiscum seruos
domini uestri

et inponite salomonem filium
meum super mulam meam
et ducite eum in gion
et unguat eum ibi sadoc
sacerdos et nathan propheta
in regem super israhel
et canetis bucina atq; dicetis
uiuat rex salomon
et ascendetis post eum
et uenietis
et sedebit super solium meum
et ipse regnabit pro me
illique praecipiam ut sit dux
super isrl et super iudam
Et respondit banaias
filius ioiadae regi
dicens amen
sic loquatur dns ds
domini mei regis
quomodo fuit dns cum domino
meo rege sic sit
cum salomone
et sublimius faciat solium eius
a solio domini mei
regis dauid
Descendit ergo sadoc sacerdos
et nathan propheta
et banaias filius ioiadae
et cherethei et phelethei
et inposuerunt salomonem
super mulam regis dauid
et adduxerunt eum in gion
Sumpsitque sadoc sacerdos
cornu olei de tabernaculo
et unxit salomonem
et cecinerunt bucina
et dixit omnis populus
uiuat rex salomon
et ascendit uniuersa multi
tudo post eum
et populus canentium tibiis
et laetantium gaudio magno
et insonuit terra ad clamorem
eorum

AUDIVIT AUTEM ADONIAS ET OMNES
QUI INVITATI FUERANT AB EO
IAMQ. CONVIVIUM FINITUM ERAT
SED ET IOAB AUDITA VOCE TUBAE AIT
QUID SIBI VULT CLAMOR CIVITATIS
TUMULTUANTIS
ADHUC ILLO LOQUENTE IONATHAN
FILIUS ABIATHAR SACERDOTIS VENIT
CUI DIXIT ADONIA INGREDERE
QUIA VIR FORTIS ES ET BONA
NUNTIANS
RESPONDITQUE IONATHAN ADONIAE
NEQUAQUAM DOMINUS ENIM
NOSTER REX DAVID REGEM
CONSTITUIT SALOMONEM
MISITQ. CUM EO SADOC SACERDOTEM
ET NATHAN PROPHETAM
ET BANAIAM FILIUM IOIADE
ET CHERETHI ET PHELETHI
ET INPOSUERUNT EUM
SUPER MULAM REGIS
UNXERUNTQUE EUM SADOC
SACERDOS ET NATHAN PROPHETA
REGEM IN GION
ET ASCENDERUNT INDE LAETANTES
ET INSONUIT CIVITAS
HAEC EST VOX QUAM AUDISTIS
SED ET SALOMON SEDIT
SUPER SOLIO REGNI
ET INGRESSI SERVI REGIS BENEDIX
ERUNT DOMINO NOSTRO REGI
DAVID DICENTES
AMPLIFICET DS NOMEN SALOMONIS
SUPER NOMEN TUUM
ET MAGNIFICET THRONUM EIUS
SUPER THRONUM TUUM
ET ADORAVIT REX IN LECTULO SUO
INSUPER ET HAEC LOCUTUS EST
BENEDICTUS DNS DS ISRAHEL
QUI DEDIT HODIE SEDENTEM
IN SOLIO MEO VIDENTIBUS
OCULIS MEIS
TERRITI SUNT ERGO ET SURREXE
RUNT OMNES QUI INVITATI
FUERANT AB ADONIA
ET IIT UNUSQUISQUE IN VIAM SUAM
ADONIAS AUTEM TIMENS
SALOMONEM
SURREXIT ET ABIIT TENUITQUE
CORNU ALTARIS
ET NUNTIAVERUNT SALOMONI
DICENTES
ECCE ADONIAS TIMENS REGEM
SALOMONEM TENUIT CORNU
ALTARIS DICENS
IURET MIHI HODIE REX SALOMON
QUOD NON INTERFICIAT
SERVUM SUUM GLADIO
DIXITQUE SALOMON
SI FUERIT VIR BONUS NON CADET
NE UNUS QUIDEM CAPILLUS
EIUS IN TERRAM
SIN AUTEM MALUM INVENTUM
FUERIT IN EO MORIETUR
MISIT ERGO REX SALOMON
ET EDUXIT EUM AB ALTARI
ET INGRESSUS ADORAVIT REGEM
SALOMONEM
DIXITQUE EI SALOMON VADE
IN DOMUM TUAM
II ADPROPINQUAVERANT AUTEM
DIES DAVID UT MORERETUR
PRAECEPITQUE SALOMONI
FILIO SUO DICENS
EGO INGREDIOR VIAM
UNIVERSAE TERRAE
CONFORTARE ET ESTO VIR
ET OBSERVA CUSTODIAS DNI DI TUI
UT AMBULES IN VIIS EIUS
ET CUSTODIAS CAERIMONIAS EIUS
ET PRAECEPTA EIUS
ET IUDICIA ET TESTIMONIA
SICUT SCRIPTUM EST
IN LEGE MOSI
UT INTELLEGAS UNIVERSA
QUAE FACIS
ET QUOCUMQUE TE VERTERIS
UT CONFIRMET DNS SERMONES SUOS

quos locutus est dominus dicens
si custodierint filii tui uiam suam
et ambulauerint coram me
in ueritate
in omni corde suo et in omni
anima sua
non auferetur uir tibi
de solio israhel
tu quoque nosti quae fecerit
mihi ioab filius saruiae
quae fecerit duob· principib·
exercitus israhel
abner filio ner et amasa
filio iether
quos occidit et effudit san
guinem belli in pace
et posuit cruorem proelii
in balteo suo qui erat
circa lumbos eius
et in calciamento suo quod erat
in pedibus eius
facies ergo iuxta sapientiam tuam
et non deduces canitiem eius
pacifice ad inferos
sed et filiis berzellai
galaaditis reddes gratiam
eruntque comedentes
in mensa tua
occurrerunt enim mihi
quando fugiebam a facie
absalom fratris tui
habes quoque apud te semei
filium gera filii iemini
de baurim
qui maledixit mihi maledictione
pessima quando ibam
ad castra
sed quia descendit mihi
in occursum cum transirem
iordanem
et iuraui ei per dominum dicens
non te interficiam gladio
tu noli pati esse eum innoxium
uir autem sapiens es et scies
quae facias ei
deducesque canos eius cum
sanguine ad infernum
dormiuit igitur dauid
cum patribus suis
et sepultus est in ciuitate dauid
dies autem quibus regnauit
dauid super israhel
quadraginta anni sunt
in hebron regnauit septem annis
in hierusalem triginta tribus
salomon autem sedit super
thronum dauid patris sui
et firmatum est regnum
eius nimis
Et ingressus est adonias
filius aggith ad bethsabee
matrem salomonis
quae dixit ei pacificus
ne ingressus tuus
qui respondit pacificus
addiditque
sermo mihi est ad te
cui ait loquere et ille
tu inquit nosti quia meum
erat regnum
et me praeposuerat omnis isrl
sibi in regem
sed translatum est regnum
et factum est fratris mei
a dno enim constitutum est ei
nunc ergo petitionem unam
deprecor a te ne con
fundas faciem meam
quae dixit ad eum loquere
et ille ait
precor ut dicas salomoni regi
neque enim negare tibi
quicquam potest
ut det mihi abisac sunamitin
in uxorem
et ait bethsabee bene ego
loquar pro te regi
uenit ergo bethsabee ad regem

SALOMONEM UT LOQUERETUR
EI PRO ADONIA
ET SURREXIT REX IN OCCURSUM EIUS
ADORAVITQUE EAM ET SEDIT
SUPER THRONUM SUUM
POSITUSQUE EST THRONUS
MATRIS EIUS
QUAE SEDIT AD DEXTERAM EIUS
DIXITQUE EI
PETITIONEM UNAM PARVULAM
EGO DEPRECOR A TE
NE CONFUNDAS FACIEM MEAM
DIXIT EI REX PETE MATER MI
NEQUE ENIM FAS EST
UT AVERTAM FACIEM TUAM
QUAE AIT DETUR ABISAC SUNAMITIS
ADONIAE FRATRI TUO UXOR
RESPONDITQUE REX SALOMON
ET DIXIT MATRI SUAE
QUARE POSTULAS ABISAC
SUNAMITIN ADONIAE
POSTULA EI ET REGNUM
IPSE EST ENIM FRATER MEUS
MAIOR ME
ET HABET ABIATHAR SACERDOTEM
ET IOAB FILIUM SARVIAE
IURAVIT ITAQUE REX SALOMON
PER DŃM DICENS
HAEC FACIAT MIHI DS
ET HAEC ADDAT
QUIA CONTRA ANIMAM SUAM
LOCUTUS EST ADONIAS
VERBUM HOC
ET NUNC VIVIT DNS
QUI FIRMAVIT ME
ET COLLOCAVIT SUPER SOLIUM
DAVID PATRIS MEI
ET QUI FECIT MIHI DOMUM
SICUT LOCUTUS EST
QUIA HODIE OCCIDETUR ADONIAS
MISITQUE REX SALOMON PER
MANUM BANAI FILII IOIADAE
QUI INTERFECIT EUM
ET MORTUUS EST

ABIATHAR QUOQUE SACERDOTI
DIXIT REX
VADE IN ANATHOT AD AGRUM TUUM
ES QUIDEM VIR MORTIS
SED HODIE TE NON INTERFICIAM
QUIA PORTASTI ARCAM DŃI DĪ
CORAM DAVID PATRE MEO
ET SUSTINUISTI LABOREM
IN OMNIBUS IN QUIB. LABORAVIT
PATER MEUS
EIECIT ERGO SALOMON ABIATHAR
UT NON ESSET SACERDOS DNI
UT IMPLERETUR SERMO DNI
QUEM LOCUTUS EST SUPER
DOMUM HELI IN SILO
III VENIT AUTEM NUNTIUS AD IOAB salomonē
QUOD IOAB DECLINASSET POST
ADONIAM ET POST SALOMONEM
NON DECLINASSET
FUGIT ERGO IOAB IN TABER
NACULUM DNI
ET ADPREHENDIT CORNU ALTARIS
NUNTIATUMQUE EST REGI
SALOMONI
QUOD FUGISSET IOAB IN TABER
NACULUM DŃI ET ESSET
IUXTA ALTARE
MISITQUE SALOMON BANAIAM
FILIUM IOIADAE DICENS
VADE INTERFICE EUM
VENIT BANAIAS AD TABERNACULUM
DNI ET DIXIT EI
HAEC DICIT REX EGREDERE
QUI AIT NON EGREDIAR
SED HIC MORIAR
RENUNTIAVIT BANAIAS REGI
SERMONEM DICENS
HAEC LOCUTUS EST IOAB
ET HAEC RESPONDIT MIHI
DIXITQUE EI REX FAC SICUT
LOCUTUS EST ET INTERFICE
EUM ET SEPELI
ET AMOVEBIS SANGUINEM
INNOCENTEM

qui repulsus est a ioab
a me et a domo patris mei
et reddat dns sanguinem eius
super caput eius
quia interfecit duos uiros
iustos melioresq· se
et occidit eos gladio patre meo
dauid ignorante
abner filium ner principem
militiae israhel
et amasa filium iether
principem exercitus iuda
et reuertetur sanguis illorum
in caput ioab
et in capite seminis eius
in sempiternum
dauid autem et semini eius
et domui et throno illius
sit pax usque in aeternum
a dno
ascendit itaque banaias filius
ioiadae et adgressus eum
interfecit
sepultusque est in domo sua
in deserto
et constituit rex banaiam
filium ioiadae pro eo super
exercitum
et sadoc sacerdotem posuit
pro abiathar
misit quoque rex et uocauit
semei dixitque ei
aedifica tibi domum in hierusalem
et habita ibi
et non egredieris inde huc
atque illuc
quacumque autem die
egressus fueris
et transieris torrentem
cedron
scito te interficiendum
sanguis tuus erit super
caput tuum
dixitque semei regi
bonus sermo
sicut locutus est dominus
meus rex sic faciet
seruus tuus
habitauit itaque semei in hieru
salem diebus multis
factum est autem post
annos tres
ut fugerent serui semei
ad achis filium maacha
regem geth
nuntiatumque est semei
quod serui eius essent
in geth
et surrexit semei et strauit
asinum suum
iuitque in geth ad achis
ad requirendos seruos suos
et adduxit eos de geth
nuntiatum est autem salomoni
quod isset semei in geth
de hierusalem et redisset
et mittens uocauit eum
dixitque illi
nonne testificatus sum tibi
per dnm et praedixi tibi
quacumque die egressus
fueris huc et illuc scito
te esse moriturum
et respondisti mihi bonus
sermo audiui
quare ergo non custodisti
iusiurandum dni
et praeceptum quod praece
peram tibi dixitque rex
ad semei
tu nosti omne malum cuius
tibi conscium est cor tuum
quod fecisti dauid patri meo
reddidit dns malitiam tuam
in caput tuum
et rex salomon benedictus
et thronus dauid erit stabilis
coram dno usque in sempiternum

iussit itaque rex banaiae
filio ioiadae
qui egressus percussit eum
et mortuus est
III Confirmatum est igitur regnum
in manu salomonis
et adfinitate coniunctus est
faraoni regi aegypti
accepit namque filiam eius
et adduxit in civitatem david
donec conpleret aedificans
domum suam et domum dni
et murum hierusalem
per circuitum
et tamen populus immolabat
in excelsis
non enim aedificatum erat
templum nomini dni
usque in diem illo
dilexit autem salomon dnm
ambulans in praeceptis david
patris sui
excepto quod in excelsis
immolabat et accendebat
thymiama
IIII Abiit itaque in gabaon
ut immolaret ibi
illud quippe erat excelsum
maximum
mille hostias in holocaustum
obtulit salomon super
altare illud
in gabaon apparuit dns
salomoni per somnium
nocte dicens postula
quod vis ut dem tibi
et ait salomon
tu fecisti cum servo tuo david
patre meo misericordiam
magnam
sicut ambulavit in conspectu
tuo in veritate et iustitia
et recto corde tecum
custodisti ei misericordiam
tuam grandem
et dedisti ei filium sedentem
super thronum eius
sicut et hodie
et nunc dne ds tu regnare
fecisti servum tuum
pro david patre meo
ego autem sum puer parvus
et ignorans egressum
et introitum meum
et servus tuus in medio est
populi quem elegisti
populi infiniti qui numerari
et supputari non potest
prae multitudine
dabis ergo servo tuo
cor docile
ut iudicare possit populum
tuum et discernere
inter malum et bonum
quis enim potest iudicare
populum istum
populum tuum hunc multum
placuit ergo sermo coram dno
quod salomon rem huius
cemodi postulasset
et dixit dns salomoni
quia postulasti verbum hoc
et non petisti tibi
dies multos
nec divitias aut animam
inimicorum tuorum
sed postulasti tibi sapientiam
ad discernendum iudicium
ecce feci tibi secundum
sermones tuos
et dedi tibi cor sapiens
et intellegens
in tantum ut nullus ante te
similis tui fuerit
nec post te surrecturus sit
sed et haec quae non postu
lasti dedi tibi
divitias scilicet et gloriam

UT NEMO FUERIT SIMILIS TUI
IN REGIBUS CUNCTIS RETRO DIEBUS
SI AUTEM AMBULAUERIS
IN UIIS MEIS
ET CUSTODIERIS PRAECEPTA MEA
ET MANDATA MEA
SICUT AMBULAUIT PATER TUUS
LONGOS FACIAM DIES TUOS
IGITUR EUIGILAUIT SALOMON
ET INTELLEXIT QUOD ESSET SOMNIUM
CUMQ UENISSET HIERUSALEM
STETIT CORAM ARCA FOEDERIS DNI
ET OBTULIT HOLOCAUSTA
ET FECIT UICTIMAS PACIFICAS
ET GRANDE CONUIUIUM
UNIUERSIS FAMULIS SUIS
VIII TUNC UENERUNT DUAE MULIERES
MERETRICES AD REGEM
STETERUNTQUE CORAM EO
QUARUM UNA AIT OBSECRO MI
DOMINE
EGO ET MULIER HAEC HABITABAMUS
IN DOMO UNA ET PEPERI APUD
EAM IN CUBICULO
TERTIA AUTEM DIE POSTQUAM
EGO PEPERI PEPERIT ET HAEC
ET ERAMUS SIMUL
NULLUSQUE ALIUS IN DOMO
NOBISCUM EXCEPTIS NOBIS
DUABUS
MORTUUS EST AUTEM FILIUS
MULIERIS HUIUS NOCTE
DORMIENS QUIPPE
OPPRESSIT EUM
ET CONSURGENS INTEMPESTA
NOCTIS SILENTIO
TULIT FILIUM MEUM DE LATERE
MEO ANCILLAE TUAE
DORMIENTIS
ET CONLOCAUIT IN SINU SUO
SUUM AUTEM FILIUM QUI ERAT
MORTUUS POSUIT IN SINU MEO
CUMQUE SURREXISSEM MANE
UT DAREM LAC FILIO MEO

APPARUIT MORTUUS
QUEM DILIGENTIUS INTUENS
CLARA LUCE
DEPREHENDI NON ESSE MEUM
QUEM GENUERAM
RESPONDITQ ALTERA MULIER
NON EST ITA
SED FILIUS TUUS MORTUUS EST
MEUS AUTEM UIUIT
E CONTRARIO ILLA DICEBAT MENTIRIS
FILIUS QUIPPE MEUS UIUIT
ET FILIUS TUUS MORTUUS EST
ATQUE IN HUNC MODUM CONTEN
DEBANT CORAM REGE
TUNC REX AIT
HAEC DICIT FILIUS MEUS UIUIT
ET FILIUS TUUS MORTUUS EST
ET ISTA RESPONDIT NON
SED FILIUS TUUS MORTUUS EST
ET FILIUS MEUS UIUIT
DIXIT ERGO REX
ADFERTE MIHI GLADIUM
CUMQUE ADTULISSENT GLADIUM
CORAM REGE
DIUIDITE INQUIT INFANTEM UIUUM
IN DUAS PARTES
ET DATE DIMIDIAM PARTEM UNI
ET DIMIDIAM PARTEM ALTERI
DIXIT AUTEM MULIER CUIUS
FILIUS ERAT UIUUS AD REGEM
COMMOTA SUNT QUIPPE UISCERA
EIUS SUPER FILIO SUO
OBSECRO DNE DATE ILLI INFANTEM
UIUUM ET NOLITE INTER
FICERE EUM
CONTRA ILLA DICEBAT
NEC MIHI NEC TIBI SIT DIUIDATUR
RESPONDENS REX AIT
DATE HUIC INFANTEM UIUUM
ET NON OCCIDATUR
HAEC EST ENIM MATER EIUS
AUDIUIT ITAQUE OMNIS ISRAHEL
IUDICIUM QUOD IUDICASSET
REX ET TIMUERUNT REGEM

uidentes sapientiam dei esse
in eo ad faciendum iudicium
IIII Erat autem rex salomon
regnans super omnem isrl
et hi principes quos habebat
azarias filius sadoc sacerdos
heli oreph et ahia
filii sesa scribae
iosafat filius ahilud
a commentariis
banaias filius ioiadae
super exercitum
sadoc autem et abiathar
sacerdotes
azarias filius nathan super eos
qui adsistebant regi
zabud filius nathan sacerdos
amicus regis
et ahisar praepositus domus
et adoniram filius abda
super tributa
habebat autem salomon
duodecim praefectos
super omnem israhel
qui praebebant annonam regi
et domui eius
per singulos enim menses
in anno singuli necessaria
ministrabant
et haec nomina eorum
benhur in monte ephraim
bendecar in macces
et in salebbim et in bethsemes
et helon bethanan
benesed in araboth ipsius erat
soccho et omnis terra epher
benabinadab cuius omnis
nepthad dor taphet
filiam salomonis
habebat uxorem
bana filius ahilud regebat
thanac et mageddo
et universam bethsan
quae est iuxta sarthana
subter iezrahel a bethsan
usque abelmeula
e regione iecmaan
bengaber in ramoth galaad
habebat avoth iair
filii manasse in galaad
ipse praeerat in omni regione
argob quae est in basan
sexaginta civitatibus magnis
atque muratis quae habebant
seras aereas
ahinadab filius addo praeerat
in manaim
ahimaas in nepthali sed et ipse
habebat basemath filiam
salomonis in coniugio
baana filius usi in aser
et in baloth
iosaphat filius pharue
in issachar
semei filius hela in beniamin
gaber filius uri in terra galaad
in terra seon regis amorrei
et og regis basan super omnia
quae erant in illa terra
iuda et israhel innumerabiles
sicut harena maris
in multitudine
comedentes et bibentes
atque laetantes
salomon autem erat in dicione
sua habens omnia regna
sicut a flumine terrae
philisthiim usque
ad terminum aegypti
offerentium sibi munera
et servientium ei cunctis
diebus vitae eius
erat autem cibus salomonis
per dies singulos
triginta chori similae
et sexaginta chori farinae
decem boves pingues
et viginti boves pascuales

et centum arietes
excepta venatione cervorum
caprearum adq· bubalorum
et avium altilium
ipse enim obtinebat omnem
regionem quae erat
trans flumen
quasi a thaphsa usq· gazam
et cunctos reges illarum
regionum
et habebat pacem ex omni
parte in circuitu
habitabatque iudas et israhel
absq· timore ullo
unusquisque sub vite sua
et sub ficu sua
a dan usque bersabee cunctis
diebus salomonis
et habebat salomon quadraginta
milia praesepia equorum
currilium
et duodecim milia equestrium
nutriebantque eos supradicti
regis praefecti
sed et necessaria mensae regis
salomonis cum ingenti cura
praebebant in tempore suo
hordeum quoque et paleas
equorum et iumentorum
deferebant in locum
ubi erat rex
iuxta constitutum sibi
dedit quoque ds sapientiam
salomoni et prudentiam
multam nimis
et latitudinem cordis quasi
harenam quae est
in litore maris
et praecedebat sapientia
salomonis sapientiam omnium
orientalium et aegyptiorum
et erat sapientior
cunctis hominibus
sapientior aethan ezraita
et heman et chalcal
et dorda filiis maol
et erat nominatus in universis
gentibus per circuitum
locutus est quoque salomon
tria milia parabolas
et fuerunt carmina eius
quinque et mille
et disputavit super lignis
a cedro quae est in libano
usque ad hysopum
quae egreditur de pariete
et disseruit de iumentis
et volucribus et reptilibus
et piscibus
et veniebant de cunctis
populis ad audiendam
sapientiam salomonis
et ab universis regibus terrae
qui audiebant sapientiam eius
Misit quoque hiram rex tyri
servos suos ad salomonem
audivit enim quod ipsum
unxissent regem
pro patre eius
quia amicus fuerat hiram
david omni tempore
misit autem et salomon
ad hiram dicens
tu scis voluntatem david
patris mei
et quia non potuerit aedificare
domum nomini dni di sui
propter bella inminentia
per circuitum
donec daret dns eos
sub vestigio pedum eius
nunc autem requiem dedit
dns deus mihi per circuitum
non est satan neque
occursus malus
quam ob rem cogito
aedificare templum
nomini dni di mei

sicut locutus est dns ad david
patrem meum dicens
filius tuus quem dabo pro te
super solium tuum ipse
aedificabit domum
nomini meo
praecipe igitur ut praecidant
mihi cedros de libano
et servi mei sint cum servis tuis
mercedem autem servorum
tuorum dabo tibi quamcumq·
praeceperis
scis enim quomodo non est
in populo meo vir qui noveri
ligna caedere sicut sidonii
cum ergo audisset hiram
verba salomonis
laetatus est valde et ait
benedictus dns hodie
qui dedit david filium
sapientissimum
super populum hunc
plurimum
et misit hiram ad salomonem
dicens
audivi quaecumque mandasti mihi
ego faciam omnem voluntatem
tuam in lignis cedrinis
et abiegnis
servi mei deponent ea
de libano ad mare
et ego conponam ea in ratibus
in mari
usque ad locum quem
significaveris mihi
et adplicabo ea ibi et tu tolles ea
praebebisq· necessaria mihi
ut detur cibus domui meae
itaque hiram dabat salomoni
ligna cedrina et ligna abiegna
iuxta omnem voluntatem eius
salomon autem praebebat hiram
viginti milia chororum tritici
in cibum domui eius

et viginti choros purissimi olei
haec tribuebat salomon hiram
per annos singulos
dedit quoque dns sapientiam
salomoni sicut locutus est ei
et erat pax inter hiram
et salomonem
et percusserunt foedus ambo
legitque rex salomon operas
de omni israhel
et erat indictio triginta milia
virorum mittebatq· eos
in libano
decem milia per menses
singulos vicissim
ita ut duobus mensibus essent
in domibus suis
et adoniram erat super huius
modi indictione
fuerunt itaque salomoni
septuaginta milia eorum
qui onera portabant
et octoginta milia latomorum
in monte
absque praepositis qui prae
erant singulis operibus
numero trium milium
et trecentorum
praecipientium populo et his
qui faciebant opus
praecepitq· rex ut tollerent
lapides grandes
lapides pretiosos in fundamentum
templi et quadrarent eos
quos dolaverunt caementarii
salomonis et caementarii hira
porro biblii praeparaverunt
ligna et lapides ad aedifi
candam domum
factum est igitur quadringen
tesimo et octogesimo anno
egressionis filiorum israhel
de terra aegypti
in anno quarto mense zio

IPSE EST MENSIS SECUNDUS
REGIS SALOMONIS SUPER ISRAHEL
AEDIFICARE COEPIT DOMUM DOMINO
DOMUS AUTEM QUAM AEDIFICABAT
REX SALOMON DÑO
HABEBAT SEXAGINTA CUBITOS
IN LONGITUDINE
ET UIGINTI CUBITOS IN LATITUDINE
ET TRIGINTA CUBITOS IN ALTITUDINE
ET PORTICUS ERAT ANTE TEMPLUM
UIGINTI CUBITORUM
LONGITUDINIS
IUXTA MENSURAM LATITUDINIS
TEMPLI
ET HABEBAT DECEM CUBITOS
LATITUDINIS ANTE FACIEM TEMPLI
FECITQUE IN TEMPLO FENESTRAS
OBLIQUAS ET AEDIFICAUIT
SUPER PARIETEM TEMPLI
TABULATA PER GYRUM
IN PARIETIBUS DOMUS PER CIRCUI
TUM TEMPLI ET ORACULI
ET FECIT LATERA IN CIRCUITU
TABULATUM QUOD SUPER ERAT
QUINQUE CUBITOS HABEBAT
LATITUDINIS
ET MEDIUM TABULATUM SEX
CUBITORUM LATITUDINIS
ET TERTIUM TABULATUM
SEPTEM HABENS CUBITOS
LATITUDINIS
TRABES AUTEM POSUIT IN DOMO
PER CIRCUITUM FORINSECUS
UT NON HAERERENT MURIS TEMPLI
DOMUS AUTEM CUM AEDIFICARE
TUR LAPIDIBUS DOLATIS
ATQ; PERFECTIS AEDIFICATA EST
ET MALLEUS ET SECURIS ET OMNE
FERRAMENTUM NON SUNT
AUDITA IN DOMO CUM
AEDIFICARETUR
OSTIUM LATERIS MEDII IN PARTE
ERAT DOMUS DEXTERAE
ET PER COCLEAM ASCENDEBANT
IN MEDIUM CENACULUM
ET A MEDIO IN TERTIUM
ET AEDIFICAUIT DOMUM
ET CONSUMMAUIT EAM
TEXIT QUOQUE DOMUM
LAQUEARIB; CEDRINIS
ET AEDIFICAUIT TABULATUM
SUPER OMNEM DOMUM QUINQ;
CUBITIS ALTITUDINIS
ET OPERUIT DOMUM LIGNIS
CEDRINIS
XI ET FACTUS EST SERMO DNI
AD SALOMONEM DICENS
DOMUS HAEC QUAM AEDIFICAS
SI AMBULAUERIS IN PRAE
CEPTIS MEIS
ET IUDICIA MEA FECERIS
ET CUSTODIERIS OMNIA
MANDATA MEA GRADIENS PER EA
FIRMABO SERMONEM MEUM
TIBI QUEM LOCUTUS SUM
AD DAUID PATREM TUUM
ET HABITABO IN MEDIO
FILIORUM ISRAHEL
ET NON DERELINQUAM POPULUM
MEUM ISRAHEL.
IGITUR AEDIFICAUIT SALOMON
DOMUM ET CONSUM
MAUIT EAM
ET AEDIFICAUIT PARIETES
DOMUS INTRINSECUS
TABULATIS CEDRINIS
A PAUIMENTO DOMUS USQUE
AD SUMMITATEM PARIETUM
ET USQ; AD LAQUEARIA
OPERUIT LIGNIS INTRINSECUS
ET TEXIT PAUIMENTUM DOMUS
TABULIS ABIEGNIS
AEDIFICAUIT QUE UIGINTI
CUBITORUM AD POSTERIOREM
PARTEM TEMPLI TABULATA
CEDRINA
A PAUIMENTO USQUE
AD SUPERIORA

et fecit interiorem domum
oraculi in sčm scorum
porro quadraginta cubitorum
erat ipsum templum
pro foribus oraculi
et cedro omnis domus
intrinsecus vestiebatur
habens tornaturas suas
et iuncturas fabrefactas
et caelaturas eminentes
omnia cedrinis tabulis
vestiebantur
nec omnino lapis apparere
poterat in pariete
oraculum autem in medio
domus in interiori parte
fecerat
ut poneret ibi arcam
foederis dni
porro oraculum habebat
viginti cubitos longitudinis
et viginti cubitos latitudinis
et viginti cubitos altitudinis
et operuit illud atq; vestivit
auro purissimo
sed et altare vestivit cedro
domum quoque ante oraculum
operuit auro purissimo
et adfixit laminas clavis
aureis
nihilque erat in templo quod
non auro tegeretur
sed et totum altare oraculi
texit auro
et fecit in oraculo duo
cherubim de lignis
olivarum
decem cubitorum altitudinis
quinque cubitorum
ala cherub una
et quinque cubitorum
ala cherub altera
id est decem cubitos habentes
a summitate alae usq; ad alae
alterius summitatem
decem quoque cubitorum erat
cherub secundus
mensura pari
et opus unum erat in duobus
cherubim
id est altitudinem habebat
unus cherub decem cubitorum
et similiter cherub secundus
posuitque cherubim in medio
templi interioris
extendebant autem alas suas
cherubim
et tangebat ala una parietem
et ala cherub secundi tangebat
parietem alterum
alae autem alterae in media
parte templi se invicem
contingebant · texit quoque
cherubim auro
et omnes parietes templi
per circuitum scalpsit
variis celaturis et torno
et fecit in eis cherubin et palmas
et picturas varias
quasi prominentes de pariete
et egredientes
sed et pavimentum domus
texit auro intrinsecus
et extrinsecus
et in ingressu oraculi fecit
ostiola de lignis olivarum
postesq; angulorum quinque
et duo ostia de lignis olivarum
et scalpsit in eis picturam
cherubim
et palmarum species
et anaglypha valde prominentia
et texit ea auro
et operuit tam cherubim
quam palmas et cetera auro
fecitque in introitu templi
postes de lignis olivarum
quadrangulatos

et duo ostia de lignis abiegnis
altrinsecus
et utrumque ostium
duplex erat
et se invicem tenens aperiebatur
et scalpsit cherubin et palmas
et celaturas valde
eminentes
operuitque omnia lamminis
aureis opere quadro
ad regulam
et aedificavit atrium interius
tribus ordinibus lapidum
politorum
et uno ordine lignorum cedri
anno quarto fundata est domus
dni in mense zio
et in anno undecimo mense bul
ipse est mensis octavus
perfecta est domus in omni
opere suo et in universis
utensilibus
aedificavitq· eam annis septem
domum autem suam aedificavit
salomon tredecim annis
et ad perfectum usq· perduxit
aedificavit quoque domum
saltus libani
centum cubitorum
longitudinis
et quinquaginta cubitorum
latitudinis
et triginta cubitorum
altitudinis
et quattuor deambulacra
inter columnas cedrinas
ligna quippe cedrina
exciderat in columnas
et tabulatis cedrinis vestivit
totam cameram quae
quadraginta quinque columnis
sustentabatur
unus autem ordo habebat
columnas quindecim

contra se invicem positas
et e regione se respicientes
aequali spatio inter columnas
et super columnas quadran
gulata ligna in cunctis
aequalia
et porticum columnarum fecit
quinquaginta cubitorum
longitudinis
et triginta cubitorum
latitudinis
et alteram porticum in facie
maioris porticus
et columnas et epistylia
super columnas
porticum quoque solii in qua
tribunal est fecit
et texit lignis cedrinis
a pavimento usque
ad summitatem
et domuncula in qua sedetur
ad iudicandum erat in media
porticu simili opere
domum quoque fecit filiae
pharaonis quam uxorem
duxerat salomon
tali opere quali et hanc porticum
omnia lapidib· pretiosis
quae ad normam quandam
atque mensuram
tam intrinsecus quam extrin
secus serrati erant
a fundamento usque ad summi
tatem parietum
et intrinsecus usque
ad atrium maius
fundamenta autem de la
pidibus pretiosis
lapidibus magnis
decem sive octo cubitorum
et desuper lapides pretiosi
aequalis mensurae secti
erant similiterque
de cedro

et atrium maius rotundum
trium ordinum
de lapidibus sectis
et unius ordinis dolata cedro
nec non et in atrio domus domini
interiori et in porticu domus
misit quoque rex salomon
et tulit hiram de tyro
filium mulieris viduae de tribu
nepthali patre tyrio
artificem aerarium et plenum
sapientia et intellegentia
et doctrina
ad faciendum omne opus ex aere
qui cum venisset ad regem
salomonem fecit omne
opus eius
et finxit duas columnas aereas
decem et octo cubitorum
altitudinis columnam unam
et linea duodecim cubitorum
ambiebat columnam
utramque
duo quoque capitella fecit
quae ponerentur super
capita columnarum
fusili aere
quinque cubitorum altitudinis
capitellum unum
et quinque cubitorum
altitudinis capitellum
alterum
et quasi in modum retis
et catenarum sibi invicem
miro opere contextarum
utrumque capitellum
columnarum fusile erat
se ptena versuum retiacula
in capitello uno
et septena retiacula
in capitello altero
et perfecit columnas et duos
ordines per circuitum
retiaculorum singulorum

ut tegerent capitella quae erant
super summitatem
malogranatorum
eodem modo fecit et capitello
secundo
capitella autem quae erant
super capita columnarum
quasi opere lilii fabricata erant
in porticu quattuor cubitorum
et rursum alia capitella
in summitate columnarum
desuper
iuxta mensuram columnae
contra retiacula
malogranatorum autem
ducenti ordines erant
in circuitu capitelli secundi
et statuit duas columnas
in porticu templi
cumque statuisset columnam
dexteram vocavit eam
nomine iachin firmitas
similiter erexit columnam
secundam et vocavit nomen
eius booz in robore
et super capita columnarum
opus in modum lilii posuit
perfectumque est opus
columnarum
fecit quoque mare fusile
decem cubitorum a labio
usque ad labium
rotundum in circuitu
quinque cubitorum
altitudo eius
et resticula triginta cubitorum
cingebat illud per circuitum
et scalptura subter labium
circuibat illud
decem cubitis
ambiens mare
duo ordines scalpturarum
histriatarum erant fusiles
et stabat super duodecim boves

e quib· tres respiciebant
ad aquilonem
et tres ad occidentem
et tres ad meridiem
et tres ad orientem
et mare super eos desuper erat
quorum posteriora universa
intrinsecus latitabant
Grossitudo autem luteris
trium unciarum erat
Labiumque eius quasi labium
calicis et folium repandi lilii
duo milia batos capiebat
Et fecit bases decem aereas
quattuor cubitorum
longitudinis bases singulas
et quattuor cubitorum
latitudinis
et trium cubitorum altitudinis
et ipsum opus basium
interrasile erat
et scalpturae inter iuncturas
et inter coronulas et plectas
leones et boves et cherubim
et in iuncturis similiter
desuper
et subter leones et boves
quasi lora ex aere dependentia
et quattuor rotae per bases
singulas
et axes aerei
et per quattuor partes quasi
umeruli subter luterem
fusiles contra se invicem
respectantes
os quoque luteris intrinsecus
erat in capitis summitate
et quod forinsecus apparebat
unius cubiti erat
totum rotundum pariterq;
habebat unum cubitum
et dimidium
in angulis autem columnarum
variae caelaturae erant

et media intercolumnia
quadrata non rotunda
quattuor quoque rotae
quae per quattuor angulos
bases erant cohaerebant
subter basi
una rota habebat altitudinis
cubitum et semis
tales autem rotae erant
quales solent in curru fieri
et axes earum et radii et canthi
et modioli omnia fusilia
nam et umeruli illi quattuor
per singulos angulos basis
unius ex ipsa basi fusiles
et coniuncti erant
in summitate autem basis
erat quaedam rotunditas
dimidii cubiti
ita fabrefacta ut luter
desuper possit inponi
habens celaturas suas
et scalpturas varias
ex semet ipso· scalpsit quoque
in tabulatis illis quae erant
ex aere et in angulis
cherubim et leones et palmas
quasi in similitudinem
stantis hominis
ut non celata sed adposita
per circuitum viderentur
in hunc modum fecit
decem bases
fusura una et mensura
scalpturaque consimili
fecit quoque decem luteres
aereos
quadraginta batos
capiebat luter unus
eratq; quattuor cubitorum
singulosque luteres per
singulas id est decem
bases posuit
et constituit decem bases

quinque ad dexteram partem
templi et quinq; ad sinistram
mare autem posuit ad dex
teram partem templi
contra orientem
ad meridiem
Fecit ergo hiram lebetas
et scutras et amulas
et perfecit omne opus regis
salomonis in templo dni
columnas duas et funiculos
capitulorum super
capitella columnarum duos
et retiacula duo ut operirent
duos funiculos qui erant
super capita columnarum
et malogranata quadringenta
in duobus retiaculis
duos uersos malogranatorum
in retiaculis singulis
ad operiendos funiculos
capitellorum qui erant
super capita columnarum
et bases decem et luteres
decem super bases
et mare unum et boues
duodecim subter mare
et lebetas et scutras
et amulas
omnia uasa quae fecit hiram
regi salomoni in domo dni
de auricalco erant
in campestri regione iordanis
fudit ea rex in argillosa
terra inter socchoth
et sarthan
et posuit salomon omnia uasa
propter multitudinem
autem nimiam non erat
pondus aeris
fecitque salomon omnia
uasa in domo dni
altare aureum et mensam
super quam ponerentur
panes propositionis auream
et candelabra aurea quinque
ad dexteram et quinque
ad sinistram contra
oraculum ex auro puro
et quasi lilii flores et lucernas
desuper aureas et forcipes
aureos
et hydrias et fuscinulas
et fialas et mortariola
et turibula de auro purissimo
et cardines ostiorum domus
interioris sancti sanctorum
et ostiorum domus templi
ex auro erant
et perfecit omne opus quod
faciebat salomon in domo dni
et intulit quae sanctificauerat
dauid pater suus
argentum et aurum et uasa
reposuitque in thesauris
domus dni
Lect Tunc congregauit omnes
maiores natu israhel
cum principibus tribuum
et duces familiarum
filiorum israhel
ad regem salomonem
in hierusalem
ut deferrent arcam foederis
dni de ciuitate dauid
id est de sion
conuenitque ad regem
salomonem uniuersus israhel
in mense bethanim in sollemni
die ipse est mensis septimus
ueneruntque cuncti
senes ex israhel
et tulerunt sacerdotes
arcam et portauerunt
arcam dni et tabernaculum
foederis
et omnia uasa sanctuarii quae erant
in tabernaculo

et ferebant eas sacerdotes
et levitae
Rex autem Salomon
et omnis multitudo Israhel
quae convenerat ad eum
gradiebatur cum illo
ante arcam
et immolabant oves et boves
absque aestimatione
et numero
et intulerunt sacerdotes
arcam foederis dni
in locum suum
in oraculum templi in scm
scorum subter alas
cherubim
siquidem cherubim expande
bant alas super locum
arcae et protegebant arcam
et vectes eius desuper
cumque eminerent vectes
et apparerent summitates
eorum foris in scuario
ante oraculum
non apparebant ultra
extrinsecus
qui et fuerunt ibi usque
in praesentem diem
in arca autem non est aliud
nisi duae tabulae lapideae
quas posuerat in ea Moses
in Choreb
quando pepigit foedus dns
cum filiis Israhel cum egre
derentur de terra Aegypti
Factum est autem cum exissent
sacerdotes de scuario
nebula implevit domum dni
et non poterant sacerdotes
stare et ministrare
propter nebulam
impleverat enim gloria dni
domum dni
Tunc ait Salomon

dns dixit ut habitaret
in nebula
aedificans aedificavi domum
in habitaculum tuum
firmissimum solium tuum
in sempiternum
convertitque rex faciem suam
et benedixit omni ecclesiae
Israhel
omnis enim ecclesia Israhel
stabat et ait
Benedictus dns ds Israhel
qui locutus est ore suo
ad David patrem meum
et in manibus eius
perfecit dicens
a die qua eduxi populum meum
Israhel de Aegypto
non elegi civitatem de universis
tribubus Israhel
ut aedificaretur domus
et esset nomen meum ibi
sed elegi David ut esset
super populum meum
Israhel
voluitque David pater meus
aedificare domum nomini
dni di Israhel
et ait dns ad David patrem meum
quod cogitasti in corde tuo
aedificare domum nomini
meo bene fecisti hoc ipsum
mente tractans
verumtamen tu non
aedificabis domum
sed filius tuus qui egredietur
de renibus tuis
ipse aedificabit domum
nomini meo
confirmavit dns sermonem
suum quem locutus est
stetique pro David
patre meo
et sedi super thronum isrl

sicut locutus est dns.
et aedificavi domum nomini
dni di israhel:
et constitui ibi locum arcae
in qua foedus est dni
quod percussit cum patrib
nostris
quando egressi sunt
de terra aegypti
XIII Stetit autem salomon
ante altare dni
in conspectu ecclesiae israhel
et expandit manus suas
in caelum et ait
Dne ds israhel non est similis
tui ds in caelo desuper
et super terram deorsum
qui custodis pactum et miseri
cordiam servis tuis
qui ambulant coram te
in toto corde suo
qui custodisti servo tuo david
patri meo quae locutus es ei
ore locutus es et manibus per
fecisti ut et haec dies
probat
Nunc igitur dne ds israhel
conserva famulo tuo david
patri meo quae locutus
es ei dicens
non auferetur de te vir
coram me qui sedeat
super thronum israhel
ita tamen si custodierint
filii tui viam suam ut ambu
lent coram me sicut tu
ambulasti in conspectu meo
Et nunc ds israhel firmentur
verba tua quae locutus es
servo tuo david patri meo
ergone putandum est quod
vere ds habitet
super terram
si enim caelum et caeli
caelorum te capere non
possunt quanto magis domus
haec quam aedificavi
Sed respice ad orationem
servi tui et ad preces eius
dne ds meus
audi hymnum et orationem
quam servus tuus orat
coram te hodie
ut sint oculi tui aperti
super domum hanc
nocte et die
super domum de qua dixisti
erit nomen meum ibi
ut exaudias orationem qua
orat te servus tuus
in loco isto
ut exaudias deprecationem
servi tui et populi
tui israhel,
quodcumque oraverint
in loco isto
et exaudies in loco habitaculi
tui in caelo
et cum exaudieris
propitius eris
si peccaverit homo
in proximum suum
et habuerit aliquod iuramentum
quo teneatur adstrictus
et venerit propter iuramentum
coram altari tuo
in domum tuam
tu exaudies in caelo et facies
et iudicabis servos tuos
condemnans impium
et reddens viam suam
super caput eius
iustificansque iustum
et retribuens ei secundum
iustitiam suam
si fugerit populus tuus isrl
inimicos suos
quia peccaturus est tibi

ET AGENTES PAENITENTIAM
ET CONFITENTES NOMINI TUO
VENERINT ET ORAVERINT
ET DEPRECATI TE FUERINT
IN DOMO HAC
EXAUDI IN CAELO ET DIMITTE
PECCATUM POPULI TUI ISRAHEL
ET REDUCES EOS IN TERRAM
QUAM DEDISTI PATRIBUS EORUM
SI CLAUSUM FUERIT CAELUM
ET NON PLUERIT PROPTER
PECCATA EORUM
ET ORANTES IN LOCO ISTO PAENITEN
TIAM EGERINT NOMINI TUO
ET A PECCATIS SUIS CONVERSI
FUERINT PROPTER
ADFLICTIONEM SUAM
EXAUDI EOS IN CAELO ET DIMITTE
PECCATA SERVORUM TUORUM
ET POPULI TUI ISRAHEL
ET OSTENDE EIS VIAM BONAM
PER QUAM AMBULENT
ET DA PLUVIAM SUPER TERRAM
TUAM QUAM DEDISTI POPULO
TUO IN POSSESSIONEM
FAMES SI OBORTA FUERIT IN TERRA
AUT PESTILENTIA
AUT CORRUPTUS AER
AURUGO LUCUSTA RUBIGO
ET ADFLIXERIT EUM
ET INIMICUS EIUS PORTAS
OBSIDENS
OMNIS PLAGA UNIVERSA
INFIRMITAS
CUNCTA DEVOTATIO ET INPRECATIO
QUAE ACCIDERIT OMNI HOMINI
DE POPULO TUO ISRAHEL
SI QUIS COGNOVERIT PLAGAM
CORDIS SUI
ET EXPANDERIT MANUS SUAS
IN DOMO HAC
TU EXAUDIES IN CAELO IN LOCO
HABITATIONIS TUAE
ET REPROPITIAVERIS

ET FACIES UNDE UNICUIQUE
SECUNDUM OMNES VIAS SUAS
SICUT VIDERIS COR EIUS QUIA
TU NOSTI SOLUS CORDA FILIORUM
FILIORUM HOMINUM
UT TIMEANT TE CUNCTIS DIEBUS
QUIBUS VIVUNT SUPER FACIEM
TERRAE QUAM DEDISTI
PATRIBUS NOSTRIS
INSUPER ET ALIENIGENA QUI NON
EST DE POPULO TUO ISRAHEL
CUM VENERIT DE TERRA
LONGINQUA PROPTER
NOMEN TUUM
AUDIETUR ENIM NOMEN TUUM
MAGNUM ET MANUS FORTIS
ET BRACHIUM TUUM
EXTENTUM UBIQUE
CUM VENERIT ET ADORAVERIT
IN LOCO HOC TU EXAUDIES
IN CAELO IN FIRMAMENTO
HABITACULI TUI
ET FACIES OMNIA PRO QUIBUS
INVOCAVERIT TE ALIENIGENA
UT DISCANT UNIVERSI POPULI
TERRARUM NOMEN TUUM
TIMERE SICUT POPULUS
TUUS ISRAHEL
ET PROBENT QUIA NOMEN TUUM
INVOCATUM EST SUPER
DOMUM HANC QUAM AEDIFICAVI
SI EGRESSUS FUERIT POPULUS
TUUS AD BELLUM CONTRA
INIMICOS SUOS PER VIAM
QUAMCUMQUE MISERIS EOS
ORABUNT TE CONTRA VIAM
CIVITATIS QUAM ELEGISTI
ET CONTRA DOMUM QUAM
AEDIFICAVI NOMINI TUO
ET EXAUDIES IN CAELO ORATIONEM
EORUM ET PRECES EORUM
ET FACIES IUDICIUM EORUM
QUOD SI PECCAVERINT TIBI
NON EST HOMO QUI NON PECCET

et iratus tradideris eos
inimicis suis
et captivi ducti fuerint in terram
inimicorum longe vel prope
et egerint paenitentiam
in corde suo in loco
captivitatis
et conversi deprecati te
fuerint in captivitate sua
dicentes
Peccavimus inique egimus
impie gessimus
et reversi fuerint ad te
in universo corde suo
et tota anima sua
in terra inimicorum suorum
ad quam captivi ducti sunt
et oraverint te contra viam
terrae suae quam dedisti
patribus eorum
et civitatis quam elegisti
et templi quod aedificavi
nomini tuo
exaudies in caelo in firma
mento solii tui orationem
eorum et preces
et facies iudicium eorum
et propitiaberis populo
tuo qui peccavit tibi
et omnibus iniquitatibus eorum
quibus praevaricati sunt in te
et dabis misericordiam
coram eis qui eos captivos
habuerint ut misere
antur eis
populus enim tuus est
et hereditas tua
quos eduxisti de terra aegypti
de medio fornacis ferreae
ut sint oculi tui aperti
ad deprecationem servi tui
et populi tui israhel
et exaudias eos in universis
pro quibus invocaverint te

tu enim separasti eos tibi
in hereditatem de universis
populis terrae
sicut locutus es per mosen
servum tuum
quando eduxisti patres nostros
de aegypto dne ds
Factum est autem cum con
plesset salomon orans dnm
omnem orationem
et deprecationem hanc
surrexit de conspectu
altaris dni
utrumque enim genu
in terram fixerat
et manus expanderat ad caelum
stetit ergo et benedixit
omni ecclesiae israhel
voce magna dicens
Benedictus dns qui dedit
requiem populo suo israhel
iuxta omnia quae locutus est
non cecidit ne unus quidem
sermo ex omnibus bonis
quae locutus est per mosen
servum suum
sit dns ds noster nobiscum
sicut fuit cum patribus
nostris non derelinquens
nos neq. proiciens
sed inclinet corda nostra ad se
ut ambulemus in universis
viis eius
et custodiamus mandata eius
et caerimonias et iudicia
quaecumque mandavit
patrib. nostris
et sint sermones mei isti
quibus deprecatus sum
coram dno
adpropinquantes dno do nostro
die et nocte
ut faciat iudicium servo suo
et populo suo israhel

per singulos dies
et sciant omnes populi terrae
quia dns ipse est ds
et non est ultra absque eo
Sit quoque cor nostrum per
fectum cum dno do nostro
ut ambulemus in decretis eius
et custodiamus mandata eius
sicut et hodie
Igitur rex et omnis israhel
cum eo immolabant
victimas coram dno
Mactavitque salomon hostias
pacificas quas immolavit dno
boum viginti duo milia
ovium centum viginti milia
Et dedicaverunt templum dni
rex et filii israhel.
In die illa scificavit rex
medium atrii quod erat
ante domum dni
fecit quippe ibi holocaustum
et sacrificium et adipem
pacificorum quoniam altare
aereum quod erat coram
dno minus erat
Et capere non poterat holo
causta et sacrificium
et adipem pacificorum
Fecit ergo salomon in tempore
illo festivitatem celebrem
et omnis israhel cum eo
multitudo magna
ab introitu emath usque
ad rivum aegypti coram dno
do nostro
septem diebus et septem dieb;
id est quattuordecim dieb;
Et in die octava dimisit
populos
qui benedicentes regi profecti
sunt in tabernacula sua
Laetantes et alacri corde
super omnibus bonis quae fecerat
dns david servo suo et israhel
populo suo
57 Factum est autem cum per
fecisset salomon aedificium
domus dni et aedificium
regis et omne quod optaverat
et voluerat facere
Apparuit dns ei secundo sicut
apparuerat ei in gabaon
dixitque dns ad eum
exaudivi orationem tuam
et deprecationem tuam
quam deprecatus es coram me
scificavi domum hanc
quam aedificasti
ut ponerem nomen meum ibi
in sempiternum
et erunt oculi mei et cor meum
ibi cunctis diebus
Tu quoque si ambulaveris
coram me sicut ambulavit
pater tuus
In simplicitate cordis
et in aequitate
et feceris omnia quae
praecepi tibi
et legitima mea et iudicia mea
servaveris
ponam thronum regni tui
super israhel in sempiternum
Sicut locutus sum david
patri tuo dicens
non auferetur de genere tuo
vir de solio israhel
Si autem aversione aversi
fueritis vos et filii vestri
non sequentes me nec custo
dientes mandata mea
et caerimonias quas
proposui vobis
sed abieritis et colueritis
deos alienos et adora
veritis eos
auferam israhel de super

faciae terrae quam dedi eis
et templum quod sanctificavi
nomini meo proiciam
a conspectu meo
eritque israhel in proverbium
et in fabulam cunctis populis
et domus haec erit in exemplum
omnis qui transierit per eam
stupebit et sibilabit et dicet
quare fecit dominus sic terrae
huic et domui huic
et respondebunt quia dereli
querunt dominum deum suum
qui eduxit patres eorum
de terra aegypti
et secuti sunt deos alienos
et adoraverunt eos
et coluerunt
idcirco induxit dominus super eos
omne malum hoc
expletis autem annis viginti
postquam aedificaverat
salomon duas domos
id est domum domini et domum regis
hiram rege tyri praebente
salomoni ligna cedrina
et abiegna et aurum
iuxta omne quod opus
habuerat
tunc dedit salomon hiram
viginti oppida in terra
galileae
egressusque est hiram
de tyro ut videret oppida
quae dederat ei salomon
et non placuerunt ei
et ait haecine sunt civitates
quas dedisti mihi frater
et appellavit eas terram
chabul usque in diem hanc
misit quoque hiram ad regem
centum viginti talenta auri
haec est summa expensarum
quam obtulit rex salomon
ad aedificandam domum domini
et domum suam et mello
et murum hierusalem
et eser et mageddo et gazer
farao rex aegypti ascendit
et cepit gazer succenditque
eam igni
et chananeum qui habitabat
in civitate interfecit
et dedit eam in dotem filiae suae
uxori salomonis
aedificavit ergo salomon
gazer et bethoron
inferiorem
et baalath et palmyram
in terra solitudinis
et omnes vicos qui ad se
pertinebant et erant
absque muro munitum
et civitates curruum
et civitates equitum
et quodcumque ei placuit
ut aedificaret in hierusalem
et in libano et in omni terra
potestatis suae
universum populum
qui remanserat de amorraeis
et cettheis et ferezaeis
et evaeis et iebusaeis
qui non sunt de filiis israhel
horum filios qui remanserant
in terra quos scilicet non
poterant filii israhel
exterminare
fecit salomon tributarios
usque ad diem hanc
de filiis autem israhel non con
stituit salomon servire
quemquam
sed erant viri bellatores
et ministri eius et principes
et duces
et praefecti curruum
et equorum

ERANT AUTEM PRINCIPES
SUPER OMNIA OPERA SALOMONIS
PRAEPOSITI QUINGENTI
QUINQUAGINTA
QUI HABEBANT SUBIECTUM
POPULUM ET STATUTIS
TEMPORIB· IMPERABANT
XII FILIA AUTEM PHARAONIS ASCENDIT
DE CIVITATE DAVID IN DOMUM
SUAM QUAM AEDIFICAVERAT EI
TUNC AEDIFICAVIT MELLO
OFFEREBAT QUOQUE SALOMON
TRIB· VICIBUS PER ANNOS
SINGULOS
HOLOCAUSTA ET PACIFICAS
VICTIMAS SUPER ALTARE
QUOD AEDIFICAVERAT DÑO
ET ADOLEBAT THYMIAMA
CORAM DÑO
PERFECTUMQ· EST TEMPLUM
CLASSEM QUOQ· FECIT REX
SALOMON IN ASIONGABER
QUAE EST IUXTA AILATH IN LITORE
MARIS RUBRI IN TERRA IDUMAEA
MISITQ· HIRAM IN CLASSE ILLA
SERVOS SUOS VIROS
NAUTICOS ET GNAROS MARIS
CUM SERVIS SALOMONIS
QUI CUM VENISSENT IN OPHIR
SUMPTUM INDE AURUM
QUADRINGENTORUM VIGINTI
TALENTORUM DETULERUNT
AD REGEM SALOMONEM
XIII SED ET REGINA SABA AUDITA FAMA
SALOMONIS IN NOMINE DOMINI
VENIT TEMPTARE EUM
IN AENIGMATIBUS
ET INGRESSA HIERUSALEM
MULTO CUM COMITATU ET DIVITIIS
CAMELIS PORTANTIBUS
AROMATA ET AURUM INFINITUM
NIMIS ET GEMMAS PRETIOSAS
VENIT AD SALOMONEM ET LOCUTA
EST EI UNIVERSA QUAE HABEBAT
IN CORDE SUO
ET DOCUIT EAM SALOMON OMNIA
VERBA QUAE PROPOSUERAT
NON FUIT SERMO QUI REGEM
POSSET LATERE ET NON
RESPONDERET EI
VIDENS AUTEM REGINA SABA
OMNEM SAPIENTIAM SALOMONIS
ET DOMUM QUAM AEDIFICAVERAT
ET CIBOS MENSAE EIUS
ET HABITACULA SERVORUM
ET ORDINEM MINISTRANTIUM
VESTESQ· EORUM ET PINCERNAS
ET HOLOCAUSTA QUAE OFFEREBAT
IN DOMO DÑI
NON HABEBAT ULTRA SPIRITUM
DIXITQ· AD REGEM
VERUS EST SERMO QUEM AUDIVI
IN TERRA MEA
SUPER SERMONIBUS TUIS
ET SUPER SAPIENTIA TUA
ET NON CREDEBAM NARRAN
TIBUS MIHI
DONEC IPSA VENIRET ET VIDISSENT OCULIS
MEIS ET PROBAVI
QUOD MEDIA PARS MIHI
NON FUISSET NUNTIATA NONQ· VERIT
MAIOR EST SAPIENTIA ET OPERA
TUA QUAM RUMOR
QUEM AUDIVI
BEATI VIRI TUI ET BEATI SERVI TUI
HII QUI STANT CORAM TE
SEMPER ET AUDIUNT
SAPIENTIAM TUAM
SIT DÑS DS TUUS BENEDICTUS
CUI COMPLACUISTI ET POSUIT TE
SUPER THRONUM ISRAHEL
EO QUOD DILEXERIT DÑS ISRAHEL
IN SEMPITERNUM
ET CONSTITUIT TE REGEM
UT FACERES IUDICIUM
ET IUSTITIAM
DEDIT ERGO REGI CENTUM VIGINTI
TALENTA AURI

et aromata multa nimis
et gemmas pretiosas
non sunt adlata ultra
aromata tam multa quam
ea quae dedit regina saba
regi salomoni
sed et classis hiram quae
portabat aurum de ophir
attulit ex ophir ligna
thyina multa nimis
et gemmas pretiosas
fecitque rex de lignis thyinis
fulcra domui domini
et domus regiae
et citharas lyrasque cantoribus
non sunt allata huiuscemodi
ligna thyina neque visa
usque in praesentem diem
rex autem salomon dedit
reginae saba omnia quae
voluit et petivit ab eo
exceptis his quae ultro obtule
rat ei munere regio
quae reversa est et abiit
in terram suam
cum servis suis
XIIII Erat autem pondus auri
quod adferebatur salomoni
per annos singulos
sescentorum sexaginta sex
talentorum auri
excepto eo quod offerebant
viri qui super vectigalia erant
et negotiatores universique
scuta vendentes et omnes
reges arabiae ducesque terrae
fecit quoque rex salomon
ducenta scuta de auro puro
sescentos auri siclos dedit
in laminas scuti unius
et trecentas peltas ex auro
probato
trecentae minae auri unam
peltam vestiebant

posuitque eas rex in domo
silvae libani
Fecit etiam rex salomon
thronum de ebore grande
et vestivit eum auro
fulvo nimis
qui habebat sex gradus
et summitas throni rotunda
erat in parte posteriori
et duae manus hinc adque inde
tenentes sedile
et duo leones stabant iuxta
manus singulas
et duodecim leunculi stantes
super sex gradus
hinc atque inde
non est factum tale opus
in universis regnis
sed et omnia vasa de quibus
potabat rex salomon
erant aurea
et universa supellex domus
saltus libani de auro
purissimo
non erat argentum nec alicuius
pretii putabatur in diebus
salomonis
quia classes regis per mare
cum classe hiram semel
per tres annos ibat
in tharsis
deferens inde aurum et argentum
dentes elefantorum
et simias et pavos
magnificatus est ergo rex
salomon omnes super
reges terrae divitiis
et sapientia
et universa terra desiderabat
vultum salomonis
ut audiret sapientiam eius
quam dederat ds in corde eius
et singuli deferebant
ei munera

uasa argentea et aurea
uestes et arma bellica
aromata quoque et equos
et mulos per annos singulos
congregauitque salomon
currus et equites
et facti sunt ei mille
quadringenti currus
et duodecim milia equitum
et disposuit eos per ciuitates
munitas et cum rege
in hierusalem
fecitque ut tanta esset abundantia
argenti in hierusalem
quanta lapidum
et cedrorum praeberet
multitudinem quasi sycomoros
quae nascuntur in campestribus
et educebantur equi salomoni
de aegypto et de coa
negotiatores enim regis
emebant de coa et statuto
pretio perducebant
egrediebatur autem quadriga
ex aegypto sescentis
siclis argenti
et equus centum quinquaginta
atque in hunc modum cuncti
reges chettheorum
et syriae equos venundabant
xxiii. Rex autem salomon amauit
mulieres alienigenas
multas
filiamque pharaonis
et moabitidas et ammanitidas
idumaeas et sidonias
et chettheas
de gentibus super quibus
dixit dominus filiis israhel
non ingrediemini ad eas
neque de illis ingredientur
ad uestras
certissime enim auertent
corda uestra ut sequamini
deos earum
his itaque copulatus est salomon
ardentissimo amore
fueruntque ei uxores quasi
reginae septingentae
et concubinae trecentae
et auerterunt mulieres
cor eius
cumque iam esset senex
depravatum est per mulieres
cor eius
ut sequeretur deos alienos
nec erat cor eius perfectum
cum domino deo suo sicut cor
dauid patris eius
sed colebat salomon
astharthen deam sidoniorum
et moloch idolum ammanitarum
fecitque salomon quod non
placuerat coram domino
et non adimpleuit ut sequeretur
dominum sicut pater eius
tunc aedificauit salomon
fanum chamos idolo moab
in monte qui est contra
hierusalem
et moloch idolo filiorum
ammon
atque in hunc modum fecit
uniuersis uxoribus suis
alienigenis
quae adolebant tura
et immolabant diis suis
xxiiii Igitur iratus est dominus salomoni
quod auersa esset mens eius
a domino israhel
qui apparuerat ei secundo
et praeceperat de uerbo hoc
ne sequeretur deos alienos
et non custodiuit quae
mandauit ei dominus
Dixit itaque dominus salomoni
quia habuisti hoc apud te
et non custodisti pactum meum

et praecepta mea quae
mandavi tibi
disrumpens scindam regnum
tuum et dabo illud servo tuo
verumtamen in diebus tuis
non faciam propter david
patrem tuum
de manu filii tui scindam illud
nec totum regnum auferam
sed tribum unam dabo filio tuo
propter david servum meum
et hierusalem quam elegi
Suscitavit autem dominus adver
sarium salomoni adad
idumaeum de semine regio
qui erat in edom
cum enim esset david
in idumea
et ascendisset ioab princeps
militiae ad sepeliendos eos
qui fuerant interfecti
et occidisset omne masculinum
in idumaea
sex enim mensibus ibi moratus
est ioab et omnis israhel
donec interimerent omne
masculinum in idumea
fugit adad ipse et viri idumei
de servis patris eius cum eo
ut ingrederetur aegyptum
erat autem adad puer
parvulus
cumque surrexissent de
madian venerunt in faran
tuleruntque secum viros
de faran
et introierunt aegyptum
ad pharaonem regem aegypti
qui dedit ei domum et cibos
constituit et terram
delegavit
et invenit adad gratiam coram
pharao valde
intantum ut daret ei uxorem
sororem uxoris suae
germanam tafnes reginae
genuitque ei soror tafnes
genebath filium
et nutrivit eum tafnes
in domo pharaonis
eratque genebath habitans
apud pharaonem
cum filiis eius
cumque audisset adad
in aegypto dormisse david
cum patribus suis
et mortuum esse ioab
principem militiae
dixit pharaoni dimitte me
ut vadam in terram meam
dixitque ei pharao qua enim re
apud me indiges ut quaeras
ire ad terram tuam
at ille respondit nulla
sed obsecro ut dimittas me
xx Suscitavit quoque ei ds
adversarium razon filium
eliada qui fugerat adadezer
regem soba dominum suum
et congregavit contra
eum viros
et factus est princeps
latronum cum interficeret
eos david
abieruntque damasco
et habitaverunt ibi
et constituerunt eum regem
in damasco
eratque adversarius israhel
cunctis diebus salomonis
et hoc est malum adad
et odium contra israhel
regnavitque in syria
Hieroboam quoque filius
nabath ephratheus
de sareda
cuius mater erat nomine
sarua mulier vidua

servus salomonis
levavit manum contra regem
et haec causa rebellionis
adversus eum
quia salomon aedificavit
mello
et coaequavit voraginem
civitatis david patris sui
erat autem hieroboam vir
fortis et potens
vidensque salomon adule
scentem bonae indolis
et industrium
constituerat eum praefectum
super tributa universae
domus ioseph
XXXI Factum est igitur in tempore
illo ut hieroboam egrede
retur de hierusalem
et inveniret eum ahias
silonites propheta in via
opertus pallio novo
erant autem duo tantum
in agro
adprehendensq. ahia pallium
suum novum quo coopertus
erat scidit in duodecim
partes
et ait ad hieroboam tolle tibi
decem scissuras
haec enim dicit dns ds israhel
ecce ego scindam regnum
de manu salomonis
et dabo tibi decem tribus
porro una tribus remanebit ei
propter servum meum david
et hierusalem civitatem
quam elegi ex omnibus
tribubus israhel
eo quod dereliquerint me
et adoraverint astharoth
deam sidoniorum
et chamos deum moab
et melchom deum filiorum
ammon
et non ambulaverint
in viis meis
ut facerent iustitiam coram
me et praecepta mea
et iudicia sicut david
pater eius
nec auferam omne regnum
de manu eius
sed ducem ponam eum cunctis
diebus vitae suae
propter david servum meum
quem elegi
qui custodivit mandata mea
et praecepta mea
auferam autem regnum
de manu filii eius
et dabo tibi decem tribus
filio autem eius dabo
tribum unam
ut remaneat lucerna david
servo meo cunctis diebus
coram me
in hierusalem civitate
quam elegi ut esset
nomen meum ibi
te autem adsumam
et regnabis super omnia
quae desiderat anima tua
erisq. rex super israhel
si igitur audieris omnia
quae praecepero tibi
et ambulaveris in viis meis
et feceris quod rectum est
coram me
custodiens mandata mea
et praecepta mea
sicut fecit david servus meus
ero tecum et aedificabo tibi
domum fidelem
quomodo aedificavi david
et tradam tibi israhel
et adfligam semen david
super hoc

uerumtamen non cunctis dieb·

XCII Uoluit ergo salomon
interficere hieroboam
qui surrexit et aufugit
in aegyptum ad susac
regem aegypti
et fuit in aegypto usque
ad mortem salomonis
Reliquum autem uerborum
salomonis
et omnia quae fecit
et sapientia eius
ecce uniuersa scripta sunt
in libro uerborum salomonis
dies autem quos regnauit
salomon in hierusalem
super omnem israhel
quadraginta anni sunt
dormiuitque salomon
cum patribus suis
et sepultus est in ciuitate dauid
patris sui
regnauitque roboam
filius eius pro eo

XCIII Uenit autem roboam
in sychem
illuc enim congregatus erat
omnis israhel ad constitu
endum eum regem
at hieroboam filius nabat
cum adhuc esset in aegypto
profugus a facie regis
salomonis
audita morte eius reuersus est
de aegypto
miseruntque et uocauerunt eum
uenit ergo hieroboam
et omnis multitudo israhel
et locuti sunt ad roboam
dicentes
pater tuus durissimum iugum
inposuit nobis
tu itaque nunc inminue
paululum de imperio
patris tui durissimo
et de iugo grauissimo quod
inposuit nobis et seruiemus tibi
qui ait eis
ite usque ad tertium diem
et reuertimini ad me
cumque abisset populus iniit
consilium rex roboam
cum senibus
qui adsistebant coram salomone
patre eius dum adhuc uiueret
et ait quod mihi datis consilium
ut respondeam populo
qui dixerunt ei
si hodie oboedieris populo
huic et seruieris
et petitioni eorum cesseris
locutusque fueris ad eos
uerba lenia
erunt tibi serui cunctis diebus
qui dereliquit consilium senum
quod dederant ei
et adhibuit adulescentes
qui nutriti fuerant cum eo
et adsistebant illi
dixitque ad eos quod mihi datis
consilium ut respondeam
populo huic
qui dixerunt mihi leuius
fac iugum quod inposuit
pater tuus super nos
et dixerunt ei iuuenes qui nutriti
fuerant cum eo
sic loqueris populo huic
qui locuti sunt ad te dicentes
pater tuus adgrauauit iugum
nostrum tu releua nos
sic loqueris ad eos
minimus digitus meus grossior
est dorso patris mei
et nunc pater meus posuit
super uos iugum graue
ego autem addam super
iugum uestrum

pater meus cecidit uos
flagellis ego autem caedam
uos scorpionibus
Venit ergo hieroboam et omnis
populus ad roboam
die tertia
sicut locutus fuerat rex dicens
reuertimini ad me die tertia
responditq. rex populo dura
D. derelicto consilio seniorum
quod ei dederant
et locutus est eis secundum
consilium iuuenum dicens
pater meus adgrauauit
iugum uestrum
ego autem addam iugo uestro
pater meus cecidit uos
flagellis ego autem caedam
scorpionibus
et non adquieuit rex populo
quoniam auersatus eum
fuerat dns
ut suscitaret uerbum suum
quod locutus fuerat in manu
ahiae silonitae ad hieroboam
filium nabat
Videns itaq. populus quod
noluisset eos audire rex
respondit ei dicens
quae nobis pars in dauid
uel quae hereditas in filio isai
in tabernacula tua israhel
nunc uide domum tuam dauid
et abiit israhel in tabernacula sua
super filios autem israhel
quicumque habitabant
in ciuitatibus iuda regnauit
roboam
xxiiii Misit rex roboam
aduram qui erat super
tributa
et lapidauit eum omnis isrl
et mortuus est
porro rex roboam festinus
ascendit currum et fugit
in hierusalem
Recessitq. israhel a domo dauid
usq. in praesentem diem
Factum est autem cum audisset
omnis israhel quod reuersus
esset hieroboam
miserunt et uocauerunt eum
congregato coetu
et constituerunt regem
super omnem israhel
nec secutus est quisquam
domum dauid praeter
tribum iuda solam
Venit autem roboam
hierusalem
et congregauit uniuersam
domum iuda et tribum
beniamin
centum octoginta milia
electorum uirorum
et bellatorum
ut pugnaret contra domum
israhel
et reduceret regnum roboam
filio salomonis
Factus est uero sermo di
ad semeiam uirum di dicens
loquere ad roboam filium
salomonis regem iuda
et ad omnem domum iuda
et beniamin et reliquos
de populo dicens
haec dicit dns
non ascendetis nec bellabitis
contra fratres uestros
filios israhel
reuertatur uir in domum suam
a me enim factum est
uerbum hoc
audierunt sermonem dni
et reuersi sunt de itinere
sicut eis praeceperat dns
xxv Aedificauit autem hieroboam

sychem in monte ephraim
et habitavit ibi
Et egressus inde aedificavit
phanuhel
Dixitque hieroboam in corde suo
nunc revertetur regnum
ad domum david
si ascenderit populus iste
ut faciat sacrificia in domo
dni in hierusalem
et convertetur cor populi
huius ad dominum suum
roboam regem iuda
interficientque me et rever
tentur ad eum
et excogitato consilio fecit
duos vitulos aureos
et dixit eis
nolite ultra ascendere
hierusalem
ecce di tui israhel qui eduxerunt
te de terra aegypti
posuitque unum in bethel
et alterum in dan
et factum est verbum hoc
in peccatum
ibat enim populus ad adoran
dum vitulum usque in dan
et fecit fana in excelsis
et sacerdotes de extremis
populi
qui non erant de filiis levi
constituitque diem sollemnem
in mense octavo quinta
decima die mensis
in similitudinem sollemnitatis
quae celebratur in iuda
et ascendens altare similiter
fecit in bethel
ut immolaret vitulis quos
fabricatus erat
constituitque in bethel
sacerdotes excelsorum
quae fecerat

et ascendit super altare quod
extruxerat in bethel
quinta decima die mensis octavi
quem finxerat de corde suo
et fecit sollemnitatem
filiis israhel
et ascendit super altare
ut adoleret incensum
et ecce vir di venit de iuda
in sermone dni in bethel
hieroboam stante super altare
et tus iaciente
et exclamavit contra altare
in sermone dni et ait
altare altare haec dicit dns
ecce filius nascetur domui
david iosias nomine
et immolavit super te
sacerdotes excelsorum
qui nunc in te tura succendunt
et ossa hominum incendet
super te
deditque in die illa signum dicens
hoc erit signum quod locutus
est dns
ecce altare scinditur et effun
ditur cinis qui in eo est
xxii cumque audisset rex sermonem
hominis di quem inclama
verat contra altare
in bethel
extendit manum suam
de altari dicens
adprehendite eum
et exaruit manus eius quam
extenderat contra eum
nec valuit retrahere
eam ad se
altare quoque scissum est
et effusus cinis de altari
iuxta signum quod praedixerat
vir di in sermone dni
et ait rex ad virum di
deprecare faciem dni di tui

et ora pro me
ut restituatur manus
mea mihi
Orauit uir dī faciem dñi
et reuersa est manus
regis ad eum
et facta est sicut prius fuerat
Locutus est autem rex
ad uirum dī
ueni mecum domum
ut prandeas
et dabo tibi munera
Responditq; uir dī ad regem
Si dederis mihi mediam partem
domus tuae non ueniam tecum
nec comedam panem
neque bibam aquam
in loco isto
Sic enim mandatum est mihi
in sermone dñi praecipientis
non comedes panem
neq; bibes aquam
nec reuerteris per uiam
qua uenisti
Abiit ergo per aliam uiam
et non est reuersus per iter
quo uenerat in bethel
xxxııı Propheˀtes autem quidam senex
habitabat in bethel
ad quem uenit filius suus
et narrauit ei omnia opera
quae fecerat uir dī illa die
in bethel
et uerba quae locutus fuerat
ad regem
et narrauerunt patri suo
et dixit eis pater eorum
per quam uiam abiit
ostenderunt ei filii sui uiam
per quam abierat uir dī
qui uenerat de iuda
et ait filiis suis sternite mihi
asinum qui cum strauissent
ascendit et abiit post uirum dī

et inuenit eum sedentem
subtus terebinthum
et ait illi tune es uir dī
qui uenisti de iuda
Respondit ille ego sum
dixit ad eum ueni mecum
domum ut comedas panem
qui ait non possum reuerti
neq; uenire tecum
nec comedam panem
nec bibam aquam in loco isto
quia locutus est dñs ad me
in sermone dñi dicens
non comedes panem et non
bibes ibi aquam nec reuerteris
per uiam qua ieris
qui ait illi et ego propheta sum
similis tui
et angelus locutus est mihi
in sermone dñi dicens
reduc eum tecum
in domum tuam,
et comedat panem et bibat
aquam
fefellit eum et reduxit secum
Comedit ergo panem in domo
eius et bibit aquam,
K cumq; sederent ad mensam
Factus est sermo dñi ad prophe
tam qui reduxerat eum
et exclamauit ad uirum dī
qui uenerat de iuda dicens
haec dicit dñs quia inoboediens
fuisti ori dñi
et non custodisti mandatum
quod praecepit tibi dñs
ds tuus
et reuersus es et comedisti
panem et bibisti aquam
in loco in quo praecepit tibi
ne comederis panem
neq; biberes aquam
Non inferetur cadauer tuum
in sepulchrum patrum tuorum

Cumque comedisset et bibisset
stravit asinum prophetae
quem reduxerat
qui cum abisset invenit eum leo
in via et occidit
et erat cadaver eius proiectum
in itinere
asinus autem stabat iuxta illum
et leo stabat iuxta cadaver
et ecce viri transeuntes
viderunt cadaver
proiectum in via
et leonem stantem iuxta
cadaver
et venerunt et divulgaverunt
in civitate in qua prophetes
senex ille habitabat
quod cum audisset prophetes
ille qui reduxerat eum
de via ait
vir Dei est qui inoboediens
fuit ori Domini
et tradidit eum Dominus leoni
et confregit eum et occidit
iuxta verbum Domini quod
locutus est ei
dixitque ad filios suos
sternite mihi asinum
qui cum stravissent
et ille abisset
invenit cadaver eius
proiectum in via
et asinum et leonem stantes
iuxta cadaver
non comedit leo de cadavere
nec laesit asinum
tulit ergo prophetes
cadaver viri Dei
et posuit illud super asinum
et reversus intulit in civi
tatem prophetae senis
ut plangerent eum
et posuit cadaver eius
in sepulchro suo

et planxerunt eum heu frater
cumque planxissent eum
dixit ad filios suos
cum mortuus fuero sepelite me
in sepulchro
in quo vir Dei sepultus est
iuxta ossa eius ponite ossa mea
profecto enim veniet sermo
quem praedixit in sermone Domini
contra altare quod est
in Bethel
et contra omnia fana excelso
rum quae sunt in urbibus
Samariae
XVIII Post verba haec non est
reversus Hieroboam de via
sua pessima
sed e contrario fecit
de novissimis populi sacer
dotes excelsorum
quicumque volebat implebat
manum suam et fiebat
sacerdos excelsorum
et propter hanc causam
peccavit domus Hieroboam
et eversa est et deleta
de superficie terrae
In tempore illo aegrotavit
Abia filius Hieroboam
dixitque Hieroboam
uxori suae
surge et commuta habitum
ne cognoscaris quod sis
uxor Hieroboam
et vade in Silo ubi est Ahia
propheta
qui locutus est mihi quod
regnaturus essem super
populum hunc
tolle quoque in manu tua
decem panes et crustula
et vas mellis et vade
ad illum
ipse indicavit tibi quid eventurum

sit huic puero
Fecit ut dixerat uxor
hieroboam
et consurgens abiit in silo
et uenit in domum ahia
at ille non poterat uidere
quia caligauerant oculi eius
prae senectute
dixit autem dns ad ahia
ecce uxor hieroboam ingre
ditur ut consulat te super
filio suo qui aegrotat
haec et haec loqueris ei
cum ergo illa intraret
et dissimularet se esse
quae erat
audiuit ahia sonitum pedum
eius introeuntis
per ostium et ait
ingredere uxor hieroboam
quare aliam esse te simulas
ego autem missus sum ad te
durus nuntius
uade et dic hieroboam
haec dicit dns ds israhel
quia exaltaui te de medio
populi
et dedi te ducem super
populum meum israhel
et scidi regnum domus dauid
et dedi illud tibi
et non fuisti sicut seruus
meus dauid
qui custodiuit mandata mea
et secutus est me in toto
corde suo
faciens quod placitum esset
in conspectu meo
sed operatus es mala
super omnes qui fuerant
ante te
et fecisti tibi deos alienos
et conflatiles
ut me ad iracundiam
prouocares
me autem proiecisti post
corpus tuum
idcirco ecce ego inducam mala
super domum hieroboam
et percutiam de hieroboam
mingentem ad parietem
et clausum et nouissimum
in israhel
et mundabo reliquias domus
hieroboam
sicut mundari potest fimus
usque ad purum
qui mortui fuerint de hieroboã
in ciuitate comedent
eos canes
qui autem mortui fuerint
in agro uorabunt eos
aues caeli
quia dns locutus est
tu igitur surge et uade
in domum tuam et in ipso
introitu pedum tuorum
in urbem
morietur puer et planget
eum omnis isrl et sepeliet
iste enim solus inferetur
de hieroboam in sepulchrum
quia inuentus est super eo
sermo bonus a dno do isrl
in domo hieroboam
constituet autem sibi dns
regem super israhel
qui percutiat domum
hieroboam
in hac die et in hoc tempore
et percutiet dns israhel
sicut moueri solet harundo
in aqua
et euellet israhel de terra
bona hac quam dedit
patribus eorum
et uentilabit eos trans
flumen

quia fecerunt sibi lucos
ut inritarent dn̄m
et tradet dn̄s israhel propter
peccata hieroboam qui
peccavit et peccare
fecit israhel
Surrexit itaque uxor
hieroboam
et abiit et venit in thersa
cumq; illa ingrederetur
limen domus puer
mortuus est
et sepelierunt eum
et planxit illum omnis israhel
iuxta sermonem dn̄i quem
locutus est in manu servi sui
ahiae prophetae
Reliqua autem verborum
hieroboam
quomodo pugnaverit
et quomodo regnaverit
ecce scripta sunt in libro
verborum dierum
regum israhel
dies autem quibus regnavit
hieroboam viginti duo
anni sunt
et dormivit cum patrib; suis
regnavitque nadab filius
eius pro eo
xx annis Porro roboam filius salomonis
regnavit in iuda
quadraginta et unius anni erat
roboam cum regnare
coepisset
et decem et septem annis
regnavit in hierusalem
civitate quam elegit dn̄s
ut poneret nomen suum ibi
ex omnib; tribub; israhel
nomen autem matris eius
naama ammanites
et fecit iudas malum
coram dn̄o

et inritaverunt eum super
omnibus quae fecerant
patres eorum
in peccatis suis quae peccaverant
aedificaverunt enim et ipsi sibi
aras et statuas et lucos
super omnem collem excelsum
et super omnem arborem
frondosam
sed et effeminati fuerunt
in terra
feceruntque omnes abomina-
tiones gentium
quas attribuit dn̄s ante faciem
filiorum israhel
In quinto autem anno regni roboam
ascendit sesac rex aegypti
in hierusalem
et tulit thesauros domus dn̄i
et thesauros regios
et universa diripuit
scuta quoque aurea quae
fecerat salomon
pro quibus fecit rex roboam
scuta aerea
et tradidit ea in manu ducum
scutariorum
et eorum qui excubabant ante
ostium domus regis
cumque ingrederetur rex
in domum dn̄i
portabant ea qui praecundi
habebant officium
et postea reportabant
ad armamentarium
scutariorum
Reliqua autem sermonum
roboam et omnium quae fecit
ecce scripta sunt in libro ver-
borum dierum regum iuda
fuitque bellum inter roboam
et hieroboam cunctis dieb;
dormivit itaque roboam
cum patribus suis

ET SEPULTUS EST CUM EIS
IN CIUITATE DAUID
NOMEN AUTEM MATRIS EIUS
NAAMA AMMANITES
ET REGNAUIT ABIAM FILIUS
EIUS PRO EO
V IGITUR IN OCTAUODECIMO ANNO
REGNI HIEROBOAM FILII NABAT
REGNAUIT ABIAM SUPER IUDAM
TRIB· ANNIS REGNAUIT
IN HIERUSALEM
NOMEN MATRIS EIUS MAACHA
FILIA ABSALOM
AMBULAUITQ· IN OMNIBUS
PECCATIS PATRIS SUI QUAE
FECERAT ANTE EUM
NEC ERAT COR EIUS PERFECTUM
CUM DNO DO SUO
SICUT COR DAUID PATRIS EIUS
SED PROPTER DAUID DEDIT EI
DNS DS SUUS LUCERNAM
IN HIERUSALEM
UT SUSCITARET FILIUM EIUS
POST EUM ET STARET
HIERUSALEM
EO QUOD FECISSET DAUID RECTUM
IN OCULIS DNI
ET NON DECLINASSET AB OMNIBUS
QUAE PRAECEPERAT EI
CUNCTIS DIEB· UITAE SUAE
EXCEPTO SERMONE URIAE ETTHEI
AT TAMEN BELLUM FUIT INTER
ROBOAM ET INTER HIEROBOAM
OMNI TEMPORE UITAE EIUS
RELIQUA AUTEM SERMONUM ABIAM
ET OMNIA QUAE FECIT
NONNE HAEC SCRIPTA SUNT
IN LIBRO UERBORUM DIERUM
REGUM IUDA
FUITQ· PROELIUM INTER ABIAM
ET INTER HIEROBOAM
ET DORMIUIT ABIAM
CUM PATRIBUS SUIS
ET SEPELIERUNT EUM
IN CIUITATE DAUID
REGNAUITQ· ASA FILIUS EIUS PRO EO
XXX IN ANNO ERGO UICENSIMO HIEROBOAM
REGIS ISRAHEL REGNAUIT ASA
REX IUDA
ET QUADRAGINTA UNO ANNO
REGNAUIT IN HIERUSALEM
NOMEN MATRIS EIUS MAACHA
FILIA ABSALOM
ET FECIT ASA RECTUM ANTE CON
SPECTUM DNI SICUT DAUID
PATER EIUS
ET ABSTULIT EFFEMINATOS
DE TERRA
PURGAUITQUE UNIUERSAS SORDES
IDOLORUM QUAE FECERANT
PATRES EIUS
INSUPER ET MAACHAM MATREM
SUAM AMOUIT
NE ESSET PRINCEPS IN SACRIS
PRIAPI ET IN LUCO EIUS
QUEM CONSECRAUERAT
SUBUERTITQ· SPECUM EIUS
ET CONFREGIT SIMULACHRUM
TURPISSIMUM
ET COMBUSSIT IN TORRENTE
CEDRON
EXCELSA AUTEM NON ABSTULIT
UERUMTAMEN COR ASA PERFECTUM
ERAT CUM DNO CUNCTIS
DIEBUS SUIS
ET INTULIT EA QUAE SCIFICAUERAT
PATER SUUS ET UOUERAT
IN DOMUM DNI
ARGENTUM ET AURUM ET UASA
BELLUM AUTEM ERAT INTER ASA
ET BAASA REGEM ISRAHEL
CUNCTIS DIEBUS EORUM
ASCENDIT QUOQUE BAASA REX
ISRAHEL IN IUDAM
ET AEDIFICAUIT RAMA
UT NON POSSIT QUISPIAM EGREDI
UEL INGREDI DE PARTE ASA
REGIS IUDAE

tollens itaq· asa omne argentum
et aurum
quod remanserat in thesauris
domus dni
et in thesauris domus regiae
dedit illud in manus servorum
suorum
et misit ad benadad filium
tabremmon filii ezion
regem syriae
qui habitabat in damasco dicens
foedus est inter me et te
et inter patrem meum
et patrem tuum
ideo misi tibi munera argentum
et aurum
et peto ut venias et irritum
facias foedus quod habes
cum baasa rege israhel
et recedat a me
adquiescens benadad regi asa
misit principes exercitus
sui in civitate israhel
et percusserunt ahion et dan
et abel domum maacha
et universam cenneroth
omnem scilicet terram
nepthalim
quod cum audisset baasa inter
misit aedificare rama
et reversus est in thersa
rex autem asa nuntium misit
in omnem iudam nemo sit
excusatus
et tulerunt lapides rama
et ligna eius quibus aedifica
verat baasa
et extruxit de eis rex asa gaba
beniamin et maspha
reliqua autem omnium
sermonum asa
et universae fortitudines eius
et cuncta quae fecit
et civitates quas extruxit
nonne haec scripta sunt in libro
verborum dierum regum iuda
verumtamen in tempore
senectutis suae doluit pedes
et dormivit cum patribus suis
et sepultus est cum eis
in civitate david patris sui
regnavitque iosaphat
filius eius pro eo
xxxi Nadab vero filius hieroboam
regnavit super israhel
anno secundo asa regis iuda
regnavitque super israhel
duobus annis
et fecit quod malum est
in conspectu dni
et ambulavit in viis patris sui
et in peccatis eius quib· peccare
fecit israhel
insidiatus est autem ei baasa
filius ahia de domo issachar
et percussit eum in gebbethon
quae est urbs philisthinorum
siquidem nadab et omnis isrl
obsidebant gebbethon
interfecit igitur illum baasa
in anno tertio asa regis iuda
et regnavit pro eo
cumque regnasset percussit
omnem domum hieroboam
non dimisit ne unam quidem
animam de semine eius
donec deleret eum iuxta
verbum dni
quod locutus fuerat in manu
servi sui ahiae silonitis
propter peccata hieroboam
quae peccaverat
et quibus peccare fecerat isrl
et propter delictum quo inrita
verat dnm dm israhel
reliqua autem sermonum nadab
et omnia quae operatus est
nonne haec scripta sunt

in libro uerborum dierum
regum israhel.
Fuitque bellum inter asa
et baasa regem israhel
cunctis diebus eorum
xxxii Anno tertio asa regis iuda
regnauit baasa filius ahia
super omnem israhel
in thersa uiginti quattuor annis
et fecit malum coram dño
ambulauitque in uia hieroboam
et in peccatis eius quibus
peccare fecit israhel
Factus est autem sermo dñi
ad hieu filium anani
contra baasa dicens
pro eo quod exaltaui te
de puluere
et posui ducem super populum
meum israhel
tu autem ambulasti in uia
hieroboam
et peccare fecisti populum
meum israhel
ut me inritares in peccatis eorum
ecce ego demetam posteriora
baasa et posteriora
domus eius
et faciam domum tuam
sicut domum hieroboam
filii nabat
qui mortuus fuerit de baasa
in ciuitate comedent
eum canes
et qui mortuus fuerit ex eo
in regione comedent eum
uolucres caeli
reliqua autem sermonum baasa
et quaecumque fecit
et proelia eius
nonne haec scripta sunt
in libro uerborum dierum
regum israhel.
dormiuit ergo baasa cum patrib;
suis sepultusque est in thersa
et regnauit hela filius eius
pro eo
xxxiii Cum autem in manu hieu filii
anani prophetae
uerbum dñi factum esset
contra baasa et contra domum
eius et contra omne malum
quod fecerat coram dño
ad inritandum eum in operibus
manuum suarum
ut fieret sicut domus
hieroboam
ob hanc causam occidit eum
Anno uicensimo sexto asa
regis iuda
regnauit hela filius baasa
super israhel in thersa
duobus annis
et rebellauit contra eum
seruus suus zambri
dux mediae partis equitum
erat autem hela in thersa
bibens et temulentus
in domo arsa praepositi thersa
inruens ergo zambri percussit
et occidit eum
Anno uicensimo septimo
asa regis iuda
et regnauit pro eo
Cumq; regnasset et sedisset
super solium eius
percussit omnem domum baasa
et non dereliquit ex eo
mingentem ad parietem
et propinquos et amicos eius
deleuit zambri omnem
domum baasa
iuxta uerbum dñi quod locutus
fuerat ad baasa in manu
hieu prophetae
propter uniuersa peccata
baasa et peccata hela
filii eius

qui peccaverunt et peccare
fecerant Israhel
provocantes dñm dm̄ Israhel
in vanitatibus suis
Reliqua autem sermonum
Hela et omnia quae fecit
nonne haec scripta sunt in libro
verborum dierum
regum Israhel
xxxiiii Anno vicensimo et septimo
Asa regis Iuda
Regnavit Zamri septem diebus
in Thersa
porro exercitus obsidebant
Gebbethon urbem
Philisthinorum
cumque audisset rebellasse
Zamri et occidisse regem
fecit sibi regem omnis
Israhel Amri
qui erat princeps militiae
super Israhel in die illa
in castris
Ascendit ergo Amri et omnis
Israhel cum eo de Gebbethon
et obsidebant Thersa
videns autem Zamri quod
expugnanda esset civitas
ingressus est palatium
et succendit se cum domo
regia
et mortuus est in peccatis suis
quae peccaverat
faciens malum coram Dño
et ambulans in via Hieroboam
et in peccato eius quo fecit
peccare Israhel
Reliqua autem sermonum
Zamri
et insidiarum eius
et tyrannidis
nonne haec scripta sunt
in libro verborum dierum
regum Israhel

xxxv Tunc divisus est populus Israhel
in duas partes
media pars populi sequebatur
Thebni filium Gineth
ut constitueret eum regem
et media pars Amri
praevaluit autem populus
qui erat cum Amri populo
qui sequebatur Thebni
filium Gineth
mortuusque est Thebni
et regnavit Amri
xxxvi Anno tricensimo primo Asa
regis Iuda
Regnavit Amri super Israhel
duodecim annis
in Thersa regnavit sex annis
emitque montem Samariae
a Somer duobus talentis
argenti
et aedificavit eum
et vocavit nomen civitatis
quam extruxerat
nomine Somer domini montis
Samariae
fecit autem Amri malum
in conspectu Dñi
et operatus est nequiter
super omnes qui fuerant
ante eum
Ambulavitque in omni via Hie
roboam fili Nabat
et in peccatis eius quibus
peccare fecerat Israhel
ut inritaret Dñm Dm̄ Israhel
in vanitatibus suis
Reliqua autem sermonum
Amri et proelia eius
quae gessit
nonne haec scripta sunt
in libro verborum dierum
regum Israhel
et dormivit Amri cum patribus
suis et sepultus est in Samaria

Regnavitque Ahab filius
eius pro eo
xxxiiii Ahab vero filius Amri regnavit
super Israhel anno tricensimo
octavo Asa regis Iuda
et regnavit Ahab filius Amri
super Israhel in Samaria
viginti et duobus annis
et fecit Ahab filius Amri malum
in conspectu Dñi
super omnes qui fuerunt
ante eum
nec suffecit ei ut ambularet
in peccatis Hieroboam
filii Nabat
insuper duxit uxorem Hiezabel
filiam Ethbaal regis
Sidoniorum et abiit et servivit
Baal et adoravit eum
et posuit aram Baal in templo
Baal quod aedificaverat
in Samaria
et plantavit lucum
et addidit Ahab in opere suo
inritans Dñm Dm̃ Israhel
super omnes reges Israhel
qui fuerunt ante eum
in diebus eius aedificavit Ahiel
de Bethel Hiericho
in Abiram primitivo suo
fundavit eam
et in Segub novissimo suo
posuit portas eius
iuxta verbum Dñi quod locutus
fuerat in manu Iosue
filii Nun
xxxv Et dixit Helias Thesbites
de habitatoribus Galaad
ad Ahab
vivit Dns Ds Israhel in cuius
conspectu sto
si erit annis his ros et pluvia
nisi iuxta oris mei verba
Et factum est verbum Dñi
ad eum dicens
recede hinc et vade contra
orientem
et abscondere in torrente
Charith qui est contra
Iordanen
et ibi de torrente bibes
corvisque praecepi ut pascant
te ibi
abiit ergo et fecit iuxta
verbum Dñi
cumque abisset sedit in tor
rente Charith qui est
contra Iordanen
corvi quoque deferebant
panem et carnes mane
similiter panem et carnes
vesperi
et bibebat de torrente
post dies autem siccatus
est torrens
non enim pluerat super terram
xxxvi Factus est ergo sermo Dñi
ad eum dicens
surge et vade in Sarephta
Sidoniorum et manebis ibi
praecepi enim ibi mulieri
viduae ut pascat te
surrexit et abiit Sarephtam
cumque venisset ad portam
civitatis
apparuit ei mulier vidua
colligens ligna
et vocavit eam dixitque
da mihi paululum aquae
in vase ut bibam
cumque illa pergeret
ut adferret
clamavit post tergum
eius dicens
adfer mihi obsecro et buccellam
panis in manu tua
quae respondit
vivit Dns Ds tuus quia non habeo

panem nisi quantum pugillus
capere potest farinae
in hydria
et paululum olei in lecytho
en colligo duo ligna ut ingre
diar et faciam illud mihi
et filio meo
ut comedamus et moriamur
ad quam helias ait noli timere
sed vade et fac sicut dixisti
verumtamen mihi primum
fac de ipsa farinula subcine
ricium panem parvulum
et adfer ad me
tibi autem et filio tuo
facies postea
haec autem dicit dns ds israhel
hydria farinae non deficiet
nec lecythus olei minuetur
usque ad diem in qua daturus
est dns pluviam super
faciem terrae
quae abiit et fecit iuxta
verbum heliae
et comedit ipse et illa
et domus eius
et ex illa die hydria farinae
non defecit
et lecythus olei non est
inminutus
iuxta verbum dni quod locutus
fuerat in manu heliae
Factum est autem post
verba haec
aegrotavit filius mulieris
matris familiae
et erat languor fortissimus
ita ut non remaneret in eo
halitus
dixit ergo ad heliam
quid mihi et tibi vir dī
ingressus es ad me ut rememo
rarentur iniquitates
meae

et interficeres filium meum
et ait ad eam da mihi filium tuum
tulitque eum de sinu illius
et portavit in cenaculum
ubi ipse manebat
et posuit super lectulum suum
et clamavit ad dnm et dixit
dne ds meus etiamne viduam
apud quam ego utcumque
sustentor adflixisti
ut interficeres filium eius
et expandit se atque mensus est
super puerum tribus vicibus
clamavitque ad dnm et ait
dne ds meus revertatur oro
anima pueri huius
in viscera eius
exaudivit dns vocem heliae
et reversa est anima pueri
intra eum et revixit
tulitque helias puerum
et deposuit eum de cenaculo
in inferiorem domum
et tradidit matri suae
et ait illi
en vivit filius tuus
dixitque mulier ad heliam
nunc in isto cognovi
quoniam vir dī es tu
et verbum dni in ore tuo
verum est
xl Post dies multos verbum dni
factum est ad heliam
in anno tertio dicens
vade et ostende te ahab
ut dem pluviam super
faciem terrae
ivit ergo helias ut ostenderet
se ahab
erat autem fames vehemens
in samaria
vocavitque ahab abdiam dispen
satorem domus suae
abdias autem timebat dnm valde

nam cum interficeret hiezabel
prophetas dñi
tulit ille centum prophetas
et abscondit eos quinquagenos
in speluncis
et pavit eos pane et aqua
dixit ergo ahab ad abdiam
vade in terram ad universos
fontes aquarum et in
cunctas valles
si forte invenire possimus
herbam
et salvare equos et mulos
et non penitus iumenta
intereant
diviseruntque sibi regiones
ut circuirent eas
ahab ibat per viam unam
et abdias per viam alteram
seorsum
cumque esset abdias in via
helias occurrit ei
qui cum cognovisset eum
cecidit super faciem
suam et ait
num tu es dominus meus helias
cui ille respondit ego
vade dic domino tuo
adest helias
et ille quid peccavi inquit
quoniam tradis me servum
tuum in manu ahab
ut interficiat me
vivit dñs deus tuus non est gens
aut regnum quo non miserit
dominus meus te
requirens
et respondentibus cunctis
non est hic
adiuravit regna singula
et gentes eo quod minime
repperireris
et nunc dicis mihi vade dic
domino tuo adest helias

cumque recessero a te spiritus dñi
asportabit te in locum
quem ego ignoro
ingressus nuntiabo ahab
et non inveniet te et inter
ficiet me
servus autem tuus timet dñm
ab infantia sua
numquid non indicatum est
tibi domino meo quid fecerim
cum interficeret hiezabel
prophetas dñi
quod absconderim de prophetis
dñi centum viros
quinquagenos et quinquagenos
in speluncis
et paverim eos pane et aqua
et nunc tu dicis vade et dic
domino tuo adest helias
ut interficiat me
dixit helias
vivit dñs exercituum ante
cuius vultum sto
quia hodie apparebo ei
abiit ergo abdias in occursum ahab
et indicavit ei
venitque ahab in occursum
heliae et cum vidisset
eum ait
tune es ille qui conturbas
israhel
et ille ait
non turbavi israhel sed tu
et domus patris tui
qui dereliquistis mandata dñi
et secuti estis baalim
verum tamen nunc mitte
et congrega ad me universum
israhel in monte carmeli
et prophetas baal quadrin
gentos quinquaginta
prophetasque lucorum
quadringentos
qui comedunt de mensa hiezabel

MISIT AHAB AD OMNES FILIOS ISRAHEL
ET CONGREGAVIT PROPHETAS
IN MONTEM CARMELI
ACCEDENS AUTEM HELIAS
AD OMNEM POPULUM AIT
USQUE QUO CLAUDICATIS
IN DUAS PARTES
SI DNS EST DS SEQUIMINI EUM
SI AUTEM BAAL SEQUIMINI ILLUM
ET NON RESPONDIT EI POPULUS
VERBUM
ET AIT RURSUM HELIAS
AD POPULUM
EGO REMANSI PROPHETA DNI SOLUS
PROPHETAE AUTEM BAAL QUADRIN
GENTI ET QUINQUAGINTA
VIRI SUNT
ET PROPHETAE LUCORUM
QUADRINGENTI
DENTUR NOBIS DUO BOVES
ET ILLI ELIGANT BOVEM UNUM
ET IN FRUSTA CAEDENTES PONANT
SUPER LIGNA
IGNEM AUTEM NON SUPPONANT
ET EGO FACIAM BOVEM ALTERUM
ET INPONAM SUPER LIGNA
IGNEMQUE NON SUPPONAM
INVOCATE NOMINA DEORUM
VESTRORUM
ET EGO INVOCABO NOMEN DNI
ET DS QUI EXAUDIERIT PER IGNEM
IPSE SIT DS
RESPONDENS OMNIS POPULUS
AIT OPTIMA PROPOSITIO
DIXIT ERGO HELIAS PROPHETIS BAAL
ELIGITE VOBIS BOVEM UNUM
ET FACITE PRIMI QUIA VOS
PLURES ESTIS
ET INVOCATE NOMINA DEORUM
VESTRORUM
IGNEMQUE NON SUPPONATIS
QUI CUM TULISSENT BOVEM
QUEM DEDERAT EIS
FECERUNT ET INVOCABANT
NOMEN BAAL
DE MANE USQUE AD MERIDIEM
DICENTES
BAAL EXAUDI NOS
ET NON ERAT VOX NEC QUI
RESPONDERET
TRANSILIEBANTQUE ALTARE
QUOD FECERANT
CUMQUE ESSET IAM MERIDIES
INLUDEBAT EIS HELIAS DICENS
CLAMATE VOCE MAIORE
DS ENIM EST ET FORSITAN
LOQUITUR
AUT IN DIVERSORIO EST
AUT IN ITINERE
AUT CERTE DORMIT UT EXCITETUR
CLAMABANT ERGO VOCE MAGNA
ET INCIDEBANT SE IUXTA RITUM
SUUM CULTRIS ET LANCEOLIS
DONEC PERFUNDERENTUR
SANGUINE
POSTQUAM AUTEM TRANSIIT
MERIDIES
ET ILLIS PROPHETANTIBUS
VENERAT TEMPUS QUO SACRIFICIU
OFFERRI SOLET
NEC AUDIEBATUR VOX NEQUE
ALIQUIS RESPONDEBAT
NEC ATTENDEBAT ORANTES
DIXIT HELIAS OMNI POPULO
VENITE AD ME
ET ACCEDENTE AD SE POPULO
CURAVIT ALTARE DNI QUOD
DESTRUCTUM FUERAT
ET TULIT DUODECIM LAPIDES
IUXTA NUMERUM TRIBUUM
FILIORUM IACOB
AD QUEM FACTUS EST SERMO
DNI DICENS
ISRAHEL ERIT NOMEN TUUM
ET AEDIFICAVIT LAPIDIBUS
ALTARE IN NOMINE DNI
FECITQUE AQUAEDUCTUM
QUASI PER DUAS ARATIUNCULAS

in circuitu altaris
et conposuit ligna
divisitque per membra bovem
et posuit super ligna et ait
implete quattuor hydrias aqua
et fundite super holocaustum
et super ligna
rursumque dixit etiam secundo
hoc facite
qui cum fecissent et secundo ait
etiam tertio id ipsum facite
feceruntque et tertio
et currebant aquae circa
altare
et fossa aquae ductus
repleta est
cumque iam tempus esset
ut offerretur holocaustum
accedens helias propheta ait
dne ds abraham isaac et isral
hodie ostende quia tu es ds
isrl et ego servus tuus
et iuxta praeceptum tuum
feci omnia verba haec
exaudi me dne exaudi me
ut discat populus iste
quia tu es dns ds
et tu convertisti cor eorum
iterum
cecidit autem ignis dni
et voravit holocaustum
et ligna et lapides
pulverem quoque et aquam
quae erat in aquae ductu
lambens
quod cum vidisset omnis
populus cecidit in faciem
suam et ait
dns ipse est ds dns ipse est ds
dixitque helias ad eos
adprehendite prophetas
baal et ne unus quidem
fugiat ex eis
quos cum conprehendissent
duxit eos helias ad torrentem
cison et interfecit eos ibi
et ait helias ad ahab
ascende comede et bibe quia
sonus multae pluviae est
ascendit ahab ut comederet
et biberet helias autem
ascendit in verticem
carmeli
et pronus in terram posuit
faciem inter genua sua
et dixit ad puerum suum
ascende et prospice
contra mare
qui cum ascendisset et contem
platus esset ait
non est quicquam
et rursum ait illi revertere
septem vicibus
in septima autem vice
ecce nubicula parva
quasi vestigium hominis
ascendebat de mari
qui ait ascende et dic ahab
iunge et descende ne occupet
te pluvia
cumque se verterent
huc atque illuc
ecce caeli contenebrati sunt
et nubes et ventus et facta
est pluvia grandis
ascendens itaque ahab
abiit in iezrahel
et manus dni facta est
super heliam
accinctisque lumbis currebat
ante ahab donec veniret
in iezrahel
nuntiavit autem ahab
hiezabel omnia quae
fecerat helias
et quomodo occidisset
universos prophetas gladio
misitque hiezabel nuntium

ad heliam dicens
haec mihi faciant dii
et haec addant
nisi hac hora cras posuero
animam tuam sicut animam
unius ex illis
timuit ergo helias et surgens
abiit quocumque eum
ferebat voluntas
xli Venitque in bersabee iuda
et dimisit ibi puerum suum
et perrexit in desertum
viam unius diei
cumque venisset et sederet
subter unam iuniperum
petivit animae suae ut mo-
reretur et ait
sufficit mihi dne tolle
animam meam
neque enim melior sum
quam patres mei
proiecitque se et obdormivit
in umbra iuniperi
et ecce angelus tetigit eum
et dixit illi surge comede
respexit et ecce ad caput suum
subcinericius panis
et vas aquae
comedit ergo et bibit
et rursum obdormivit
reversusque est angelus dni
secundo et tetigit eum
dixitque illi
surge comede grandis enim
tibi restat via
qui cum surrexisset
comedit et bibit
et ambulavit in fortitudine
cibi illius quadraginta diebus
et quadraginta noctibus
usque ad montem dei horeb
cumque venisset illuc
mansit in spelunca
xlii Et ecce sermo dni ad eum

dixitque illi
quid hic agis helia
at ille respondit
zelo zelatus sum pro dno
do exercituum
quia dereliquerunt pactum
dni filii israhel
altaria tua destruxerunt
et prophetas tuos
occiderunt gladio
et derelictus sum ego solus
et quaerunt animam meam
ut auferant eam
et ait ei egredere et sta
in monte coram dno
et ecce dns transit
et spiritus grandis et fortis
subvertens montes et conterens
petras ante dnm
non in spiritu dns
et post spiritum commotio
non in commotione dns
et post commotionem ignis
non in igne dns
et post ignem sibilus aurae
tenuis in eo dns
quod cum audisset helias operuit
vultum suum pallio
et egressus stetit in ostio
speluncae
et ecce vox ad eum dicens
quid agis hic helia
at ille respondit
zelo zelatus sum pro dno
do exercituum
quia dereliquerunt pactum
tuum filii israhel
altaria tua destruxerunt
et prophetas tuos
occiderunt gladio
et derelictus sum ego solus
et quaerunt animam meam
ut auferant eam m lx
et ait dns ad eum

Uade et reuertere in uiam tuam
per desertum in damascum
Cumque perueneris ungues
azahel regem super syriam
Et hieu filium namsi ungues
regem super israhel
helisaeum autem filium
saphat qui est de abelmaula
ungues prophetam pro te
et erit quicumque fugerit
gladium azahel occidet
eum hieu
et qui fugerit gladium hieu
interficiet eum helisaeus
et derelinquam mihi in israel
septem milia
uniuersorum genua quae non
sunt incurbata baal
et omne os quod non adorauit
eum osculans manum
Profectus est ergo inde
repperit helisaeum filium
saphat arantem duodecim
iugis boum
et ipse in duodecim arantibus
unus erat
Cumque uenisset helias ad eum
misit pallium super illum
qui statim relictis bubus
cucurrit post heliam et ait
osculer oro te patrem meum
et matrem meam et sic
sequar te
dixitque ei uade et reuertere
quod enim meum erat feci tibi
Reuersus autem ab eo tulit
par boum et mactauit illud
et in aratro boum coxit carnes
et dedit populo et comederunt
consurgensque abiit et secutus
est heliam et ministrabat ei
xlm Porro benadad rex syriae
congregauit omnem
exercitum suum
et triginta et duos reges secum
et equos et currus
et ascendens pugnabat contra
samariam et obsidebat eam
mittensque nuntios ad ahab
regem israhel in ciuitatem ait
haec dicit benadad
argentum tuum et aurum tuum
meum est
et uxores tuae et filii tui
optimi mei sunt
Responditque rex israhel
iuxta uerbum tuum domine mi
rex tuus sum ego
et omnia mea
Reuertentesque nuntii
dixerunt
haec dicit benadad qui misit
nos ad te
argentum tuum et aurum tuum
et uxores tuas et filios tuos
dabis mihi
Cras igitur hac eadem hora
mittam seruos meos ad te
et scrutabuntur domum tuam
et domum seruorum tuorum
et omne quod eis placuerit
ponent in manibus suis
et auferent
Uocauit autem rex israhel
omnes seniores terrae et ait
animaduertite et uidete
quoniam insidietur nobis
misit enim ad me pro uxoribus
meis et filiis
et pro argento et auro
et non abnui
Dixeruntque omnes maiores
natu et uniuersus
populus ad eum
non audias neque adquiescas illi
Respondit itaque nuntiis benadad
dicite domino meo regi

omnia propter quae misisti
ad me servum tuum
initio faciam
hanc autem rem facere
non possum
reversique nuntii retulerunt ei
qui remisit et ait
haec faciant mihi dii
et haec addant
si suffecerit pulvis samariae
pugillis omnis populi
qui sequitur me
et respondens rex israhel ait
dicite ei ne glorietur accinctus
aeque ut discinctus
factum est autem cum audisset
verbum istud
bibebat ipse et reges
in umbraculis
et ait servis suis
circumdate civitatem
et circumdederunt eam
et ecce propheta unus accedens
ad achab regem israhel ait
haec dicit dns
certe vidisti omnem multitu
dinem hanc nimiam
ecce ego tradam eam
in manu tua hodie
ut scias quia ego sum dns
et ait achab per quem
dixitque ei haec dicit dns
per pedisequos principum
provinciarum
et ait quis incipiet proeliari
et ille dixit tu
recensuit ergo pueros prin
cipum provinciarum
et repperit numerum ducen
torum triginta duum
et post eos recensuit populum
omnes filios israhel
septem milia
et egressi sunt meridie
benadad autem bibebat temulentus
in umbraculo suo
et reges triginta et duo cum eo
qui ad auxilium eius venerant
egressi sunt autem pueri
principum provinciarum
in prima fronte
misit itaque benadad qui nunti
averunt ei dicentes
viri egressi sunt de samaria
at ille sive ait pro pace veniunt
adprehendite eos vivos
sive ut proelientur vivos
eos capite
egressi sunt ergo pueri prin
cipum provinciarum
ac reliquus exercitus
sequebatur
et percussit unusquisque virum
qui contra se venerat
fugeruntque syri et persecutus
est eos israhel
fugit quoque benadad rex
syriae in equo cum equitibus
necnon et egressus rex israhel
percussit equos et currus
et percussit syriam
plaga magna
xl.iii Accedens autem propheta
ad regem israhel dixit ei
vade et confortare et scito
et vide quid facias
sequenti enim anno rex syriae
ascendet contra te
servi vero regis syriae
dixerunt ei
dii montium sunt dii eorum
ideo superaverunt nos
sed melius est ut pugnemus
contra eos in campestribus
et obtinebimus eos
tu vero verbum hoc fac
amove reges singulos
ab exercitu suo

et pone principes pro eis
et instaura numerum militum
qui occiderunt de tuis
et equos secundum equos
pristinos
et currus secundum currus
quos ante habuisti
et pugnabimus contra eos
in campestribus
et uidebis quomodo
obtinebimus eos
credidit consilio eorum
et fecit ita
xlii Igitur postquam annus
transierat
recensuit benadad syros
et ascendit in aphec
ut pugnaret contra israhel.
porro filii israhel
recensiti sunt
et acceptis cibariis profecti
ex adverso
castraque metati contra eos
quasi duo parui greges
caprarum
syri autem repleuerant
terram
et accedens unus uir dī dixit
ad regem israhel.
haec dicit dns
quia dixerunt syri dš montium
est dns et non est dš uallium
dabo omnem multitudinem
grandem hanc in manu tua
et scietis quia ego dns
dirigebant septem diebus
ex adverso hi atque illi acies
septima autem die commissum
est bellum
percusseruntque filii israhel
de syris centum milia peditum
in die una
fugerunt autem qui remanse
rant in aphec in ciuitatem

et cecidit murus super uiginti
septem milia hominum
qui remanserant
porro benadad fugiens
ingressus est ciuitatem
in cubiculum quod erat
intra cubiculum
dixeruntque ei serui sui
ecce audiuimus quod reges
domus israhel clementes sint
ponamus itaque saccos
in lumbis nostris
et funiculos in capitibus nostris
et egrediamur ad regem israhel
forsitan saluabit animas nostras
accinxerunt saccis lumbos suos
et posuerunt funes in capitibus
ueneruntque ad regem israhel
et dixerunt
seruus tuus benadad dicit
uiuat oro te anima mea
et ille ait si adhuc uiuit
frater meus est
quod acceperunt uiri
pro omine
et festinantes rapuerunt
uerbum ex ore eius
atque dixerunt
frater tuus benadad
et dixit eis ite et adducite eum
egressus est ergo ad eum
benadad
et leuauit eum in currum suum
qui dixit ei
ciuitates quas tulit pater meus
a patre tuo reddam
et plateas fac tibi in damasco
sicut fecit pater meus
in samaria
et ego foederatus recedam a te
pepigit ergo foedus
et dimisit eum
xliii Tunc uir quidam de filiis
prophetarum dixit

ad socium suum in sermone dni
percute me
at ille noluit percutere
cui ait
quia noluisti audire uocem dni
ecce recedes a me et percutiet
te leo
cumq· paululum recessisset
ab eo inuenit eum leo
atque percussit
sed et alterum inueniens uirum
dixit ad eum percute me
qui percussit eum et uulnerauit
xlvii Abiit ergo propheta et occurrit
regi in uia
et mutauit aspersione pulueris
os et oculos suos
cumq· rex transisset clamauit
ad regem et ait
seruus tuus egressus est
ad proeliandum comminus
cumque fugisset uir unus
adduxit eum quidam ad me et ait
custodi uirum istum
qui si lapsus fuerit erit anima
tua pro anima eius
aut talentum argenti
adpendes
dum autem ego turbatus huc
illucq· me uerterem
subito non conparuit
et ait rex israhel ad eum
hoc est iudicium tuum
quod ipse decreuisti
at ille statim abstersit
puluerem de facie sua
et cognouit eum rex israhel
quod esset de prophetis
qui ait ad eum
haec dicit dns
quia dimisisti uirum dignum
morte de manu tua
erit anima tua pro anima eius
et populus tuus pro populo eius

Reuersus est igitur rex israhel
in domum suam
audire contemnens et furibundus
uenit samariam
xlviii Post uerba autem haec
uinea erat naboth hiezrahelitae
qui erat in hiezrahel
iuxta palatium ahab regis
samariae
locutus est ergo ahab
ad naboth dicens
da mihi uineam tuam ut faciam
mihi hortum holerum
quia uicina est et prope
domum meam
daboque tibi pro ea uineam
meliorem
aut si tibi commodius putas
argenti pretium quanto
digna est
cui respondit naboth
propitius mihi sit dns
ne dem hereditatem patrum
meorum tibi
uenit ergo ahab in domum suam
indignans et frendens
super uerbo quod locutus
fuerat ad eum naboth
iezrahelites dicens
non do tibi hereditatem
patrum meorum
et proiciens se in lectulum suum
auertit faciem suam ad parietem
et non comedit panem
ingressa est autem ad eum
iezabel uxor sua dixitq· ei
quid est hoc unde anima tua
contristata est
et quare non comedis panem
qui respondit ei
locutus sum naboth
iezrahelitae et dixi ei
da mihi uineam tuam
accepta pecunia

aut si tibi placet dabo tibi
uineam pro ea
et ille ait non do tibi
uineam meam
dixit ergo ad eum hiezabel
uxor eius
grandis auctoritatis es
et bene regis regnum israhel
surge et comede panem
et aequo esto animo
ego dabo tibi uineam naboth
iezrahelitae
scripsit itaque litteras
ex nomine ahab
et signauit eas anulo eius
et misit ad maiores natu
et ad optimates
qui erant in ciuitate eius
et habitabant cum naboth
litterarum autem erat ista
sententia
praedicate ieiunium
et sedere facite naboth
inter primos populi
et summittite duos uiros
filios belial contra eum
et falsum testimonium dicant
benedixit deum et regem
et educite eum et lapidate
sicque moriatur
fecerunt ergo ciues eius maiores
natu et optimates qui habi
tabant cum eo in urbe
sicut praeceperat eis iezabel
et sicut scriptum erat
in litteris quas miserat
ad eos
praedicauerunt ieiunium
et sedere fecerunt naboth
inter primos populi
et adductis duobus uiris
filiis diaboli fecerunt eos
sedere contra eum
at illi scilicet ut uiri diabolici
dixerunt contra eum testi
monium coram multitudine
benedixit naboth deo et regi
quam ob rem eduxerunt eum
extra ciuitatem et lapidibus
interfecerunt
miseruntque ad iezabel
dicentes
lapidatus est naboth
et mortuus est
factum est autem cum audisset
iezabel lapidatum naboth
et mortuum
locuta est ad ahab surge posside
uineam naboth iezrahelitae
qui noluit tibi adquiescere
et dare eam accepta
pecunia
non enim uiuit naboth
sed mortuus est
quod cum audisset ahab
mortuum uidelicet naboth
surrexit et descendebat
in uineam naboth iezrahelitae
ut possideret eam
factus est igitur sermo domini
ad heliam thesbiten dicens
surge descende in occursum
ahab regis israhel
qui est in samaria
ecce ad uineam naboth descendit
ut possideat eam
et loqueris ad eum dicens
haec dicit dominus
occidisti insuper et possedisti
et post haec addes
haec dicit dominus
in loco hoc in quo linxerunt
canes sanguinem naboth
lambent tuum quoque
sanguinem
et ait ahab ad heliam
num inuenisti me inimice mi
qui dixit inueni

eo quod venundatus sis
ut faceres malum
in conspectu dñi
ecce ego inducam super
te malum
et demetam posteriora tua
et interficiam de ahab mingentem
ad parietem et clausum
et ultimum in israhel
et dabo domum tuam
sicut domum hieroboam
filii nabat
et sicut domum baasa filii ahia
quia egisti ut me ad iracundiam
provocares
et peccare fecisti israhel
sed et de iezabel locutus est
dñs dicens
canes comedent iezabel
in agro iezrahel
si mortuus fuerit ahab
in civitate comedent
eum canes
si autem mortuus fuerit
in agro comedent eum
volucres caeli
igitur non fuit alter talis
ut ahab
qui venundatus est ut faceret
malum in conspectu dñi
concitavit enim eum iezabel
uxor sua
et abominabilis effectus est
in tantum ut sequeretur idola
quae fecerant amorraei
quos consumpsit dñs a facie
filiorum israhel
itaque cum audisset ahab
sermones istos
scidit vestem suam
et operuit cilicio carnem suam
ieiunavitque et dormivit in sacco
et ambulabat demisso capite
factus est autem sermo dñi
ad heliam thesbiten dicens
nonne vidisti humiliatum
ahab coram me
quia igitur humiliatus est
mei causa
non inducam malum in diebus eius
sed in diebus filii sui inferam
malum domui eius
xlviiii Transierunt igitur tres anni
absque bello inter syriam
et israhel
in anno autem tertio descendit
iosaphat rex iuda
ad regem israhel
dixitque rex israhel
ad servos suos
ignoratis quod nostra sit
ramoth galaad
et neglegimus tollere eam
de manu regis syriae
et ait ad iosaphat
venies ne mecum ad proelium
in ramoth galaad
dixitque iosaphat
ad regem israhel
sicut ego sum ita et tu
populus meus et populus tuus
unum sunt
et equites mei et equites tui
dixitque iosaphat
ad regem israhel
quaere oro te hodie
sermonem dñi
congregavit ergo rex israhel
prophetas quadringentos
circiter viros
et ait ad eos
ire debeo in ramoth galaad
ad bellandum an quiescere
qui responderunt ascende
et dabit dñs in manu regis
dixit autem iosaphat
non est hic propheta dñi
quispiam ut interrogemus

per eum
et ait rex israhel ad iosaphat
remansit uir unus per quem
possimus interrogare dnm
sed ego odi eum quia non
prophetat mihi bonum
sed malum
micheas filius iemla
cui iosaphat ait
ne loquaris ita rex
uocauit ergo rex israhel
eunuchum quendam
et dixit ei
festina adducere micheam
filium iemla
rex autem israhel et iosaphat
rex iuda sedebat unusquisq
in solio suo
uestiti cultu regio in area
iuxta ostium portae
samariae
et uniuersi prophetae pro
phetabant in conspectu eorum
fecit quoq sibi sedecias filius
chanaana cornua ferrea et ait
haec dicit dns his uentilabis
syriam donec deleas eam
omnesque prophetae
similiter prophetabant
dicentes
ascende in ramoth galaad
et uade prospere et tradet
dns in manu regis
nuntius uero qui ierat ut uocaret
micheam
locutus est ad eum dicens
ecce sermones prophetarum
ore uno bona regi praedicant
sit ergo et sermo tuus similis
eorum et loquere bona
cui micheas ait
uiuit dns quia quodcumque
dixerit mihi dns hoc loquar
uenit itaq ad regem et ait illi rex

michea ire debemus in ramoth
galaad ad proeliandum
an cessare
cui ille respondit
ascende et uade prospere
et tradet dns in manu regis
dixit autem rex ad eum
iterum atque iterum adiuro te
ut non loquaris mihi nisi quod
uerum est in nomine dni
et ille ait
uidi cunctum israhel dispersum
in montibus quasi oues
non habentes pastorem
et ait dns non habent dnm isti
reuertatur unusquisque
in domum suam in pace
dixit ergo rex isrl ad iosaphat
numquid non dixi tibi quia
non prophetet mihi bonum
sed semper malum
ille uero addens ait
propterea audi sermonem dni
uidi dnm sedentem super
solium suum
et omnem exercitum caeli
adsistentem ei a dextris
et a sinistris
et ait dns quis decipiet ahab
regem israhel
ut ascendat et cadat
in ramoth galaad
et dixit unus uerba huiuscemodi
et alius aliter
egressus est autem spiritus et stetit
coram dno et ait
ego decipiam illum
cui locutus est dns in quo
et ille ait egrediar et ero sps
mendax in ore omnium
prophetarum eius
et dixit dns decipies et prae
ualebis egredere et fac ita
nunc igitur ecce dedit dns

spm mendacii in ore omnium
prophetarum tuorum
qui hic sunt
et dns locutus est contra te
malum
Accessit autem sedecias filius
chanaan et percussit micheam
in maxillam et ait
mene ergo dimisit sps dni
et locutus est tibi
et ait michea
uisurus es in die illa quando
ingredieris cubiculum
intra cubiculum ut ab
scondaris
et ait rex israhel
tollite micheam et maneat
apud amon principem ciuitatis
et apud ioas filium ammelech
et dicite eis haec dicit rex
mittite uirum istum
in carcerem
et sustentate eum pane
tribulationis et aqua angustiae
donec reuertar in pace
dixitque micheas
si reuersus fueris in pace non
est locutus dns in me
et ait audite populi omnes
L Ascendit itaque rex israhel
et iosaphat rex iuda
in ramoth galaad
dixitque rex isral ad iosaphat
sume arma et ingredere
proelium et induere
uestibus tuis
porro rex israhel mutauit
habitum et ingressus est
bellum
Rex autem syriae praeceperat
principibus curruum
triginta duobus dicens
non pugnabitis contra minorē
et maiorem quempiam
nisi contra regem isrl solum
Cum ergo uidissent principes
curruū iosaphat
suspicati sunt quod ipse esset
rex israhel
et impetu facto pugnabant
contra eum
et exclamauit iosaphat
intellexeruntq· principes
curruum quod non esset
rex israhel
et cessauerunt ab eo
unus autem quidam tetendit
arcum in incertum sagittam
dirigens
et casu percussit regem israhel
inter pulmonem et stomachū
at ille dixit aurigae suo
uerte manum tuam et eice me
de exercitu
quia grauiter uulneratus sum
Commissum est ergo proelium
in die illa
et rex israhel stabat in curru
suo contra syros et mortuus
est uespere
Fluebat autem sanguis plagae
in sinu currus
et praeco personuit in uniuerso
exercitu antequam sol
occumberet dicens
unusquisque reuertatur
in ciuitatem et in terram suam
Mortuus est autem rex
et perlatus est samariam
sepelieruntque regem
in samaria
et lauerunt currum in piscina
samariae
et linxerunt canes sanguinē eius
et habenas lauerunt iuxta
uerbum dni quod locutus
fuerat
Reliqua uero sermonum ahab

et universa quae fecit
et domus eburneae quam
aedificavit
cunctarumque urbium
quas exstruxit
nonne scripta sunt haec
in libro verborum dierum
regum israhel.
dormivit ergo ahab
cum patribus suis
et regnavit ohozias filius
eius pro eo
LI Iosaphat filius asa rex iudae
coeperat super iudam
anno quarto ahab regis israhel
triginta quinque annorum erat
cum regnare coepisset
et viginti et quinque annos
regnavit in hierusalem
nomen matris eius azuba
filia salai
et ambulavit in omni via asa
patris sui
et non declinavit ex ea
fecitque quod rectum est
in conspectu domini
verum tamen excelsa
non abstulit
adhuc enim populus sacrificabat
et adolebat incensum
in excelsis
pacemque habuit iosaphat
cum rege israhel.
reliqua autem verborum
iosaphat
et opera eius quae gessit
et proelia
nonne haec scripta sunt
in libro verborum dierum
regum iuda
sed et reliquias effeminatorum
qui remanserant in diebus
asa patris eius abstulit
de terra
nec erat tunc rex constitutus
in edom
Rex vero iosaphat fecerat
classes in mari quae navigarent
in ophir propter aurum
et ire non potuerunt quia con
fractae sunt in asiongaber
Tunc ait ohozias filius ahab
ad iosaphat
vadant servi mei cum servis
tuis in navibus
et noluit iosaphat
dormivitque cum patribus suis
et sepultus est cum eis
in civitate david patris sui
Regnavitque ioram filius
eius pro eo
LII Ohozias autem filius ahab
regnare coeperat super
israhel in samaria
anno septimo decimo
iosaphat regis iuda
Regnavitque super israhel
duobus annis
et fecit malum in conspectu domini
et ambulavit in via patris sui
et matris suae
et in via hieroboam filii nabat
qui peccare fecit israhel.
servivit quoque baal
et adoravit eum
et inritavit dominum deum israhel.
iuxta omnia quae fecerat
pater eius

FINIT

Praevaricatus est autem
moab in israhel postquam
mortuus est ahab
ceciditque ohozias per cancellos
cenaculi sui quod habebat
in samaria
et aegrotavit misitque nuntios
dicens ad eos
ite consulite beelzebub
deum accaron
utrum vivere queam de in
firmitate mea hac
angelus autem domini locutus est
ad heliam thesbiten
surge ascende in occursum
nuntiorum regis samariae
et dices ad eos
numquid non est deus in israhel
ut eatis ad consulendum
beelzebub deum accaron
quam ob rem haec dicit dominus
de lectulo super quem
ascendisti non descendes
sed morte morieris
et abiit helias reversique sunt
nuntii ad ohoziam
qui dixit eis quare reversi estis
at illi responderunt ei
vir occurrit nobis et dixit ad nos
ite et revertimini ad regem
qui misit vos
et dicetis ei haec dicit dominus
numquid quia non erat deus
in israhel mittis ut consula
tur beelzebub deus accaron
idcirco de lectulo super
quem ascendisti non descendes
sed morte morieris
qui dixit eis cuius figurae
et habitus est vir qui
occurrit vobis
et locutus est verba haec
at illi dixerunt vir pilosus
et zona pellicia accinctis renibus
qui ait helias thesbites est
misitque ad eum quinquagenarium
principem et quinquaginta
qui erant sub eo
qui ascendit ad eum sedentique
in vertice montis ait
homo dei rex praecepit
ut descendas
respondensque helias dixit
quinquagenario
si homo dei sum descendat ignis
e caelo et devoret te
et quinquaginta tuos
descendit itaque ignis e caelo
et devoravit eum et quinqua
ginta qui erant cum eo
rursum misit ad eum principem
quinquagenarium alterum
et quinquaginta cum eo
qui locutus est illi
homo dei haec dicit rex
festina descende
respondens helias ait
si homo dei ego sum descendat
ignis e caelo et devoret te
et quinquaginta tuos
descendit ergo ignis de caelo
et devoravit illum
et quinquaginta eius
iterum misit principem
quinquagenarium tertium
et quinquaginta qui erant
cum eo
qui cum venisset curvavit
genua contra heliam
et praecatus est eum et ait
homo dei noli despicere
animam meam et animam
servorum tuorum
qui mecum sunt
ecce descendit ignis e caelo
et devoravit duos principes
quinquagenarios primos
et quinquagenos qui cum eis erant

sed nunc obsecro ut misrearis
animae meae
Locutus est autem angelus dñi
ad heliam dicens
descende cum eo ne timeas
surrexit igitur et descendit
cum eo ad regem
et locutus est ei haec dicit dñs
quia misisti nuntios ad con-
sulendum beelzebub
deum accaron
quasi non esset ds in israhel.
a quo possis interrogare
sermonem
ideo de lectulo super quem
ascendisti non descendes
sed morte morieris
mortuus est ergo iuxta sermo-
nem dñi quem locutus
est helias
et regnauit ioram frater eius
pro eo anno secundo ioram
filii iosaphat regis iudae
non enim habebat filium
Reliqua autem uerborum
ohoziae quae operatus est
nonne haec scripta sunt
in libro sermonum dierum
regum israhel.
ii LIII Factum est autem cum leuare
uellet dñs heliam per
turbinem in caelum
ibant helias et helisaeus
de galgalis
dixitq. helias ad helisaeum
sede hic quia dñs misit me
usque bethel.
cui ait helisaeus uiuit dñs
et uiuit anima tua quia non
derelinquam te
cumq. descendissent bethel.
egressi sunt filii prophetarum
qui erant bethel ad helisaeum
et dixerunt ei
Numquid nosti quia dñs hodie
tollat dominum tuum a te
qui respondit et ego noui silete
dixit autem helias ad helisaeum
sede hic quia dñs misit me
in hiericho
et ille ait uiuit dñs et uiuit
anima tua quia non dere-
linquam te
cumq. uenissent hierichum
accesserunt filii prophetarum
qui erant in hiericho ad heli-
saeum et dixerunt ei
Numquid nosti quia hodie dñs
tollet dominum tuum a te
et ait et ego noui silete
dixit autem ei helias
sede hic quia dñs misit me
ad iordanen
qui ait uiuit dñs et uiuit anima
tua quia non derelinquam te
ierunt igitur ambo pariter
et quinquaginta uiri de filiis
prophetarum secuti sunt
qui et steterunt e contra longe
illi autem ambo stabant
super iordanen
tulitq. helias pallium suum
et inuoluit illud
et percussit aquas
quae diuisae sunt in utramq.
partem
et transierunt ambo per siccum
cumq. transissent helias
dixit ad helisaeum
postula quod uis ut faciam tibi
antequam tollar a te
dixitq. helisaeus
obsecro ut fiat duplex
sps tuus in me
qui respondit rem difficilem
postulasti
attamen si uideris me quando
tollor a te erit quod petisti

si autem non videris non erit
cumque pergerent et incedentes
sermocinarentur
ecce currus igneus et equi ignei
diviserunt utrumque
et ascendit helias per
turbinem in caelum
heliseus autem videbat
et clamabat
pater mi pater mi currus isrl
et auriga eius
et non vidit eum amplius
adprehenditq. vestimenta sua
et scidit illa in duas partes
et levavit pallium heliae
quod ceciderat ei
reversusq. stetit super
ripam iordanis
et pallio heliae quod ceciderat
ei percussit aquas
et dixit ubi est dns heliae
etiam nunc
percussitq. aquas et divisae
sunt huc atque illuc
et transiit heliseus
videntes autem filii propheta
rum qui erant in hiericho
e contra dixerunt
requievit sps heliae
super heliseum
et venientes in occursum eius
adoraverunt eum proni
in terram
dixeruntq. illi
ecce cum servis tuis sunt
quinquaginta viri fortes
qui possint ire et quaerere
dominum tuum
ne forte tulerit eum sps dni
et proiecerit in uno montium
aut in una vallium
qui ait nolite mittere
coegeruntque eum donec
adquiesceret et diceret mittite

et miserunt quinquaginta viros
qui cum quaesissent tribus dieb.
non invenerunt et reversi
sunt ad eum
at ille habitabat in hiericho
dixitq. eis numquid non dixi
vobis nolite ire
L III dixerunt quoque viri civitatis
ad heliseum
ecce habitatio civitatis huius
optima est
sicut tu ipse domine perspicis
sed aquae pessimae sunt
et terra sterilis
at ille ait adferte mihi vas
novum et mittite in illud sal
quae cum adtulissent egressus
ad fontem aquarum misit
in eum sal et ait
haec dicit dns sanavi aquas has
et non erit ultra in eis mors
neque sterilitas
sanatae sunt ergo aquae
usq. ad diem hanc
iuxta verbum helisei
quod locutus est
L IIII Ascendit autem inde bethel
cumq. ascenderet per viam
pueri parvi egressi sunt
de civitate et inludebant
ei dicentes
ascende calve ascende calve
qui cum se respexisset
vidit eos
et maledixit eis in nomine dni
egressique sunt duo ursi
de saltu
et laceraverunt ex eis
quadraginta duos pueros
abiit autem inde in montem
carmeli
et inde reversus est samariam
III Ioram vero filius ahab
regnavit super isrl in samaria

ANNO OCTAVO DECIMO IOSAFAT
REGIS IUDAE
REGNAVIT · DUODECIM ANNIS
ET FECIT MALUM CORAM DNO
SED NON SICUT PATER SUUS
ET MATER
TULIT ENIM STATUAS BAAL QUAS
FECERAT PATER EIUS
VERUM TAMEN IN PECCATIS
HIEROBOAM FILII NABAT
QUI PECCARE FECIT ISRL ADHESIT
NEC RECESSIT AB EIS
LVI PORRO MESA REX MOAB NUTRIE
BAT PECORA MULTA
ET SOLVEBAT REGI ISRAHEL
CENTUM MILIA AGNORUM
ET CENTUM MILIA ARIETUM
CUM VELLERIBUS SUIS
CUMQ MORTUUS FUISSET AHAB
PRAEVARICATUS EST FOEDUS
QUOD HABEBAT CUM REGE ISRAL
EGRESSUS EST IGITUR REX IORAM
IN DIE ILLA DE SAMARIA
ET RECENSUIT UNIVERSUM ISRAL
MISITQUE AD IOSAPHAT REGEM
IUDAE DICENS
REX MOAB RECESSIT A ME
VENI MECUM CONTRA MOAB
AD PROELIUM
QUI RESPONDIT ASCENDAM
QUI MEUS EST TUUS EST
POPULUS MEUS POPULUS TUUS
EQUI MEI EQUI TUI
DIXITQUE PER QUAM VIAM
ASCENDEMUS
AT ILLE RESPONDIT PER DESERTUM
IDUMEAE
PERREXERUNT IGITUR REX ISRAL
ET REX IUDA ET REX EDOM
ET CIRCUIERUNT PER VIAM
SEPTEM DIERUM
NEC ERAT AQUA EXERCITUI
ET IUMENTIS QUAE SEQUE
BANTUR EOS

DIXITQUE REX ISRAHEL
HEU HEU HEU
CONGREGAVIT NOS DNS TRES REGES
UT TRADERET IN MANU MOAB
ET AIT IOSAPHAT EST NE HIC
PROPHETA DNI UT DEPRECEMUR
DNM PER EUM
ET RESPONDIT UNUS DE SERVIS
REGIS ISRAHEL
EST HIC HELISAEUS FILIUS SAFAT
QUI FUNDEBAT AQUAM
SUPER MANUS HELIAE
ET AIT IOSAFAT EST APUD EUM
SERMO DNI
DESCENDITQUE AD EUM REX ISRAL
ET IOSAFAT ET REX EDOM
DIXIT AUTEM HELISAEUS
AD REGEM ISRAHEL
QUID MIHI ET TIBI EST VADE AD
PROPHETAS PATRIS TUI
ET MATRIS TUAE
ET AIT ILLI REX ISRAHEL
QUARE CONGREGAVIT DNS TRES
REGES HOS UT TRADERET EOS
IN MANU MOAB
DIXIT AUTEM HELISEUS
VIVIT DNS EXERCITUUM
IN CUIUS CONSPECTU STO
QUOD SI NON VULTUM IOSAFAT
REGIS IUDAE ERUBESCEREM
NE ATTENDISSEM QUIDEM TE
NEC RESPEXISSEM
NUNC AUTEM ADDUCITE MIHI
PSALTEM
CUMQUE CANERET PSALTES
FACTA EST SUPER EUM MANUS
DNI ET AIT
HAEC DICIT DNS
FACITE ALVEUM TORRENTIS
HUIUS FOSSAS ET FOSSAS
HAEC ENIM DICIT DNS
NON VIDEBITIS VENTUM
NEQUE PLUVIAM
ET ALVEUS ISTE REPLEBITUR AQUIS

et bibetis uos et familiae uestrae
et iumenta uestra
parumque hoc est in con
spectu dni
insuper tradet etiam moab
in manu uestra
et percutietis omnem
ciuitatem munitam
et omnem urbem electam
et uniuersum lignum
fructiferum succidetis
cunctosq· fontes aquarum
obturabitis
et omnem agrum egregium
operietis lapidibus
factum est igitur mane quando
sacrificium offerri solet
et ecce aquae ueniebant
per uiam edom
et repleta est terra aquis
uniuersi autem moabitae
audientes quod ascendissent
reges ut pugnarent
aduersum eos
conuocauerunt omnes qui
accincti erant balteo
desuper
et steterunt in terminis
primoque mane surgentes
et orto iam sole ex aduerso
aquarum
uiderunt moabitae contra
aquas rubras quasi sanguinem
dixeruntq· sanguis est gladii
pugnauerunt reges contra se
et caesi sunt mutuo
nunc perge ad praedam moab
perrexeruntque in castra
israhel
porro consurgens israhel
percussit moab
at illi fugerunt coram eis
uenerunt igitur qui uicerant
et percusserunt moab

et ciuitates destruxerunt
et omnem agrum optimum
mittentes singuli lapides
repleuerunt
et uniuersos fontes aquarum
obturauerunt
et omnia ligna fructifera
succiderunt
ita ut muri tantum fictiles
remanerent
et circumdata est ciuitas
a fundibalariis
et magna ex parte percussa
quod cum uidisset rex moab
praeualuisse scilicet hostes
tulit secum septingentos uiros
educentes gladium
ut inrumperet ad regem edom
et non potuerunt
arripiensque filium suum
primogenitum
qui regnaturus erat pro eo
obtulit holocaustum
super murum
et facta est indignatio magna
in israhel
statimq· recesserunt ab eo
et reuersi sunt in terram suam
IIII Mulier autem quaedam
de uxorib· prophetarum
clamabat ad heliseum dicens
seruus tuus uir meus
mortuus est
et tu nosti quia seruus tuus
fuit timens dnm
et ecce creditor uenit ut tollat
duos filios meos
ad seruiendum sibi
cui dixit heliseus
quid uis ut faciam tibi dic mihi
quid habes in domo tua
at illa respondit non habeo
ancilla tua quicquam
in domo mea

NISI PARUM OLEI QUO UNGUAR
CUI AIT UADE PETE MUTUO AB OMNIBUS
UICINIS TUIS UASA UACUA
NON PAUCA
ET INGREDERE ET CLAUDE OSTIUM
CUM INTRINSECUS FUERIS TU
ET FILII TUI
ET MITTE INDE IN OMNIA UASA HAEC
ET CUM PLENA FUERINT TOLLES
IBIT ITAQUE MULIER ET CLAUSIT
OSTIUM SUPER SE ET SUPER
FILIOS SUOS
ILLI OFFEREBANT UASA ET ILLA
INFUNDEBAT
CUMQUE PLENA FUISSENT UASA
DIXIT AD FILIUM SUUM
ADFER MIHI ADHUC UAS
ET ILLE RESPONDIT NON HABEO
STETITQ· OLEUM
UENIT AUTEM ILLA ET INDICAUIT
HOMINI DI
ET ILLE UADE INQUIT UENDE OLEUM
ET REDDE CREDITORI TUO
TU AUTEM ET FILII TUI UIUITE
DE RELIQUO

LIIII FACTA EST AUTEM QUAEDAM DIES
ET TRANSIEBAT HELISAEUS
PER SUNAM
ERAT AUTEM IBI MULIER MAGNA
QUAE TENUIT EUM UT COME-
DERET PANEM
CUMQ· FREQUENTER INDE
TRANSIRET
DEUERTEBAT AD EAM UT COME-
DERET PANEM
QUAE DIXIT AD UIRUM SUUM
ANIMADUERTO QUOD UIR DI
SCS SIT ISTE QUI TRANSIT
PER NOS FREQUENTER
FACIAMUS ERGO CENACULUM
PARUUM
ET PONAMUS EI IN EO LECTUM
ET MENSAM ET SELLAM
ET CANDELABRUM

UT CUM UENERIT AD NOS MANEAT IBI
FACTA EST IGITUR DIES QUAEDAM
ET UENIENS DEUERTIT IN CENACU-
LUM ET REQUIEUIT IBI
DIXITQUE AD GIEZI PUERUM SUUM
UOCA SUNAMITIN ISTAM
QUI CUM UOCASSET EAM ET ILLA
STETISSET CORAM EO
DIXIT AD PUERUM
LOQUERE AD EAM ECCE SEDULE
IN OMNIBUS MINISTRASTI NOBIS
QUID UIS UT FACIAM TIBI
NUMQUID HABES NEGOTIUM
ET UIS UT LOQUAR REGI SIUE
PRINCIPI MILITIAE
QUAE RESPONDIT IN MEDIO POPULI
MEI HABITO
ET AIT QUID ERGO UULT
UT FACIAM EI
DIXITQUE GIEZI NE QUAERAS
FILIUM ENIM NON HABET
ET UIR EIUS SENEX EST
PRAECEPIT ITAQ· UT UOCARET EAM
QUAE CUM UOCATA FUISSET
ET STETISSET AD OSTIUM
DIXIT AD EAM
IN TEMPORE ISTO ET IN HAC EADEM
HORA SI UITA COMES FUERIT
HABEBIS IN UTERO FILIUM
AT ILLA RESPONDIT NOLI QUAESO
DOMINE MI UIR DI NOLI
MENTIRI ANCILLAE TUAE
ET CONCEPIT MULIER
ET PEPERIT FILIUM
IN TEMPORE ET IN HORA EADEM
QUAM DIXERAT HELISAEUS
CREUIT AUTEM PUER ET CUM
ESSET QUAEDAM DIES
ET EGRESSUS ISSET AD PATREM
SUUM AD MESSORES
AIT PATRI SUO CAPUT MEUM
CAPUT MEUM
AT ILLE DIXIT PUERO TOLLE
ET DUC EUM AD MATREM SUAM

qui cum tulisset et adduxisset
eum ad matrem suam
posuit eam illa super genua sua
usque ad meridiem
et mortuus est
ascendit autem et collocavit
eum super lectum
hominis dī
et clusit ostium et egressa
vocavit virum suum et ait
mitte mecum obsecro unum
de pueris et asinam
ut excurram usq· ad hominem
dī et revertar
qui ait illi quam ob causam
vadis ad eum hodie
non sunt kalendae neq· sabbatum
quae respondit vale
stravitq· asinam et praecepit
puero
mina et propera ne mihi
moram facias in eundo
et hoc age quod praecipio tibi
profecta est igitur et venit
ad virum dī in montem
carmeli
cumque vidisset eam vir dī
de contra
ait ad giezi puerum suum
ecce sunamitis illa vade ergo
in occursum eius et dic ei
recte ne agitur circa te
et circa virum tuum
et circa filium tuum
quae respondit recte
cumque venisset ad virum dī
in monte
adprehendit pedes eius
et accessit giezi ut amo
veret eam
et ait homo dī dimitte illam
anima enim eius in amari
tudine est
et dñs celavit me et non
indicavit mihi
quae dixit illi numquid petivi
filium a dño meo
numquid non dixi tibi
ne inludas me
et ille ait ad giezi accinge
lumbos tuos
et tolle baculum meum
in manu tua et vade
si occurrerit tibi homo
non salutes eum
et si salutaverit te quispiam
non respondeas illi
et pones baculum meum
super faciem pueri
porro mater pueri ait
vivit dñs et vivit anima tua
non dimittam te
surrexit ergo et secuta est eam
giezi autem praecesserat eos
et posuerat baculum super
faciem pueri
et non erat vox neq· sensus
reversusque est in occursum eius
et nuntiavit ei dicens
non surrexit puer
ingressus est ergo
helisaeus domum
et ecce puer mortuus iacebat
in lectulo eius
ingressusque clusit ostium
super se et puerum
et oravit ad dñm
et ascendit et incubuit
super puerum
posuitque os suum super os eius
et oculos suos super oculos eius
et manus suas super manus eius
et incurvavit se super eum
et calefacta est caro pueri
at ille reversus deambulavit
in domo semel huc et illuc
et ascendit et incubuit
super eum

et oscitavit puer septies
aperuitque oculos
et ille vocavit Giezi et dixit ei
voca Sunamitin hanc
quae vocata ingressa est ad eum
qui ait tolle filium tuum
venit illa et corruit ad pedes
eius et adoravit super terram
tulitq. filium suum
et egressa est
LVIIII Et Heliseus reversus est
in Galgala
erat autem fames in terra
et filii prophetarum
habitabant coram eo
dixitq. uni de pueris suis
pone ollam grandem
et coque pulmentum
filiis prophetarum
et egressus est unus in agrum
ut colligeret herbas
agrestes
invenitque quasi vitem
silvestrem et collegit ex ea
colocynthidas agri
et implevit pallium suum
et reversus concidit
in ollam pulmenti
nesciebat enim quid esset
infuderunt ergo sociis
ut comederent
cumq. gustassent de coctione
exclamaverunt dicentes
mors in olla vir Dei
et non potuerunt comedere
at ille afferte inquit farinam
et misit in ollam et ait
infunde turbae et comedant
et non fuit amplius quicquam
amaritudinis in olla
LX Vir autem quidam venit
de Balsalisa
deferens viro Dei panes
primitiarum et viginti
panes hordiacios et frumentum
novum in pera sua
at ille dixit da populo
ut comedat
responditq. ei minister eius
quantum est hoc ut apponam
centum viris
rursum ille ait da populo
ut comedat
haec enim dicit dns comedent
et supererit
posuit itaq. coram eis
qui comederunt et superfuit
iuxta verbum dni
LXI Naaman princeps militiae
regis Syriae
erat vir magnus apud dominum
suum et honoratus
per illum enim dedit dns
salutem Syriae
erat autem vir fortis et dives
sed leprosus
porro de Syria egressi erant
latrunculi
et captivam duxerant de terra
Isrl puellam parvulam
quae erat in obsequio
uxoris Naaman
quae ait ad dominam suam
utinam fuisset dominus meus
ad prophetam qui est
in Samaria
profecto curasset eum
a lepra quam habet
ingressus est itaque Naaman
ad dominum suum
et nuntiavit ei dicens
sic et sic locuta est puella
de terra Israhel
dixitq. ei rex Syriae
vade et mittam litteras
ad regem Israhel
qui cum profectus esset
et tulisset secum

decem talenta argenti et sex
milia aureos et decem
mutatoria vestimentorum
detulit litteras ad regem isrl.
in haec verba
cum acceperis epistulam hanc
scito quod miserim ad te
naaman servum meum
ut cures eum a lepra sua
cumque legisset rex israhel.
litteras scidit vestimenta
sua et ait
numquid ds sum ut occidere
possim et vivificare
quia iste misit ad me ut curem
hominem a lepra sua
animadvertite et videte
quod occasiones quaerat
adversum me
quod cum audisset helisaeus
vir dei
scidisse videlicet regem
isrl. vestimenta sua
misit ad eum dicens
quare scidisti vestimenta tua
veniat ad me et sciat esse
prophetam in israhel.
venit ergo naaman cum equis
et curribus
et stetit ad ostium domus
helisaei
misitque ad eum helisaeus
nuntium dicens
vade et lavare septies
in iordane
et recipiet sanitatem caro tua
atq: mundaberis
iratus naaman recedebat dicens
putabam quod egrederetur ad me
et stans invocaret nomen
dni di sui
et tangeret manu sua locum
leprae et curaret me

numquid non meliores sunt
abana et pharphar fluvii
damasci omnib: aquis israhel
ut laver in eis et munder
cum ergo vertisset se
et abiret indignans
accesserunt ad eum servi sui
et locuti sunt
pater si rem grandem dixisset
tibi propheta certe facere
debueras
quanto magis quia nunc dixit
tibi lavare et mundaberis
descendit et lavit in iordane
septies iuxta sermonem
viri di
et restituta est caro eius
sicut caro pueri parvuli
et mundatus est
reversusque ad virum di
cum universo comitatu suo
venit et stetit coram eo et ait
vere scio quod non sit ds
in universa terra nisi tantum
in israhel.
obsecro itaq: ut accipias
benedictionem a servo tuo
at ille respondit
vivit dns ante quem sto
quia non accipiam
cumque vim faceret penitus
non adquievit
dixitque naaman ut vis
sed obsecro concede mihi
servo tuo
ut tollam onus duorum
burdonum de terra
non enim faciet ultra
servus tuus holocaustum
aut victimam diis alienis
nisi dno
hoc autem solum est de quo
depreceris dnm pro
servo tuo

quando ingreditur dominus
meus templum remmon
ut adoret
et illo innitente super
manum meam
si adorauero in templo remmon
adorante eo in eodem loco
ut ignoscat mihi dns seruo tuo
pro hac re
qui dixit ei uade in pace
Abiit ergo ab eo electo terrae
tempore
dixitque giezi puer uiri di
pepercit dominus meus
naaman syro isti
ut non acciperet ab eo
quae attulit
uiuit dns quia curram post eum
et accipiam ab eo aliquid
et secutus est giezi post
tergum naaman
quem cum uidisset ille
currentem ad se
desiliit de curru in occursum
eius et ait recte ne sunt
omnia
et ille ait recte
dominus meus misit me dicens
modo uenerunt ad me duo
adulescentes de monte
ephraim ex filiis prophetarum
da eis talentum argenti
et uestes mutatorias
duplices
dixitque naaman
melius est ut accipias
duo talenta
et coegit eum ligauitque
duo talenta argenti
in duobus saccis
et duplicia uestimenta
et inposuit duobus pueris
suis qui et portauerunt
coram eo

cumque uenisset iam uesperi
tulit de manu eorum
et reposuit in domo
dimisitque uiros et abierunt
ipse autem ingressus stetit
coram domino suo
et dixit helisaeus
unde uenis giezi
qui respondit non iuit
seruus tuus quoquam
at ille nonne ait cor meum
in praesenti erat
quando reuersus est homo
de curru suo in occursum tui
nunc igitur accepisti argentum
et accepisti uestes
ut emas olieta et uineta
et oues et boues et seruos
et ancillas
sed et lepra naaman
adherebit tibi et semini tuo
in sempiternum
et egressus est ab eo
leprosus quasi nix
LXVI Dixerunt autem filii prophe
tarum ad helisaeum
ecce locus in quo habitamus
coram te angustus
est nobis
eamus usque ad iordanem
et tollant singuli de silua
materias singulas
ut aedificemus nobis ibi
domum ad habitandum
qui dixit ite
et ait unus ex illis ueni ergo
et tu cum seruis tuis
respondit ego ueniam
et abiit cum eis
cumque uenissent ad iordanen
caedebant ligna
accidit autem ut cum unus
materiam succidisset
caderet ferrum securis

in aquam
exclamavitque ille et ait
heu heu heu domine mi
et hoc ipsum mutuo
acceperam
dixit autem homo dī
ubi cecidit
at ille monstravit ei locum
praecidit ergo lignum
et misit illuc
natavitque ferrum et ait tolle
qui extendit manum
et tulit illud
LXII Rex autem Syriae pugnabat
contra Israhel
consiliumque iniit cum servis
suis dicens
in loco illo et illo ponamus
insidias
misit itaque vir dī ad regem
Israhel dicens
cave ne transeas in loco illo
quia ibi Syri in insidiis sunt
misit rex Israhel ad locum
quem dixerat ei vir dī
et praeoccupavit eum
et observavit se ibi non semel
neque bis
conturbatumque est cor regis
Syriae pro hac re
et convocatis servis suis ait
quare non indicatis mihi
quis proditor mei sit
apud regem Israhel
dixitque unus servorum eius
nequaquam domine mi rex
sed Helisaeus propheta
qui est in Israhel
indicat regi Israhel omnia
verba quaecumque locutus
fueris in conclavi tuo
dixit eis ite et videte ubi sit
ut mittam et capiam eum
adnuntiaveruntque ei dicentes
ecce in Dothan
misit ergo illuc equos et currus
et robur exercitus
qui cum venissent nocte
circumdederunt civitatem
consurgens autem diluculo
minister viri dī egressusque
vidit exercitum in circuitu
civitatis et equos et currus
nuntiavitque ei dicens
heu heu domine mi
quid faciemus
at ille respondit noli timere
plures enim nobiscum sunt
quam cum illis
cumque orasset Helisaeus ait
dñe aperi oculos huius ut videat
et aperuit dñs oculos
pueri et vidit
et ecce mons plenus equorum
et curruum igneorum
in circuitu Helisaei
hostes vero descenderunt
ad eum
porro Helisaeus oravit
dñm dicens
percute obsecro gentem
hanc caecitate
percussitque eos dñs
ne viderent iuxta verbum
Helisaei
dixit autem ad eos Helisaeus
non est haec via nec ista
est civitas
sequimini me et ostendam
vobis virum quem quaeritis
duxit ergo eos in Samariam
cumque ingressi fuissent
in Samaria dixit Helisaeus
dñe aperi oculos istorum
ut videant
aperuitque dñs oculos eorum
et viderunt esse se
in medio Samariae

dixitque rex israhel ad heliseum
cum vidisset eos
numquid percutiam eos
pater mi
at ille ait non percuties
neque enim cepisti eos gladio
et arcu tuo ut percutias
pone panem et aquam
coram eis
ut comedant et bibant
et vadant ad dominum suum
adpositaque est eis ciborum
magna praeparatio
et comederunt et biberunt
et dimisit eos
abieruntque ad dominum suum
et ultra non venerunt
latrones syriae in terram
israhel.
LXIII Factum est autem post haec
congregavit benadad rex
syriae universum
exercitum suum
et ascendit et obsidebat
samariam
factaque est fames magna
in samaria
et tamdiu obsessa est donec
venundaretur caput asini
octoginta argenteis
et quarta pars cabi stercoris
columbarum quinque
argenteis
cumque rex israhel transiret
per murum
mulier exclamavit
ad eum dicens
salva me domine mi rex
qui ait non te salvat dns
unde salvare te possum
de area an de torculari
dixitque ad eam rex quid tibi vis
quae respondit
mulier ista dixit mihi
da filium tuum ut comeda
mus eum hodie
et filium meum comedimus
cras
coximus ergo filium meum
et comedimus
dixique ei die altera da filium
tuum ut comedamus eum
quae abscondit filium suum
quod cum audisset rex
scidit vestimenta sua
et transiebat super murum
viditque omnis populus
cilicium quo vestitus erat
ad carnem intrinsecus
et ait haec mihi faciat ds
et haec addat
si steterit caput helisaei
filii safat super eum hodie
heliseus autem sedebat
in domo sua
et senes sedebant cum eo
praemisit itaque virum
et antequam veniret nuntius
ille dixit ad senes
numquid scitis quod miserit
filius homicidae hic
ut praecidatur caput meum
videte ergo cum venerit
nuntius claudite ostium
et non sinatis eum introire
ecce enim sonitus pedum
domini eius post eum est
et adhuc illo loquente eis
apparuit nuntius
qui veniebat ad eum
et ait ecce tantum malum
a dno est
quid amplius expectabo a dno
dixit autem heliseus dni
audite verbum haec dicit dns
in tempore hoc cras modius
similae uno statere erit
et duo modii hordei statere

uno in porta samariae
Respondens unus de ducibus
super cuius manum rex
incumbebat homini dei ait
Si dominus fecerit etiam
cataractas in caelo
numquid poterit esse
quod loqueris
qui ait videbis oculis tuis
et inde non comedes
LXII Quattuor ergo viri erant
leprosi iuxta introitum
portae
qui dixerunt ad invicem
quid hic esse volumus
donec moriamur
si ingredi voluerimus
civitatem fame moriemur
sive manserimus hic
moriendum nobis est
venite igitur et trans
fugiamus ad castra syriae
si pepercerint nobis vivemus
si autem occidere voluerint
nihilominus moriemur
Surrexerunt igitur vespere
ut venirent ad castra syriae
cumque venissent ad principium
castrorum syriae
nullum ibidem repperierunt
siquidem dominus sonitum audiri
fecerat in castris syriae
curruum et equorum
et exercitus plurimi
dixeruntque ad invicem
ecce mercede conduxit
adversum nos rex israhel
reges hettheorum
et aegyptiorum
et venerunt super nos
surrexerunt ergo et fuge
runt in tenebris
et dereliquerunt
tentoria sua

et equos et asinos in castris
fugeruntque animas tantum
suas salvare cupientes
Igitur cum venissent leprosi
illi ad principium castrorum
ingressi sunt unum taber
naculum
et comederunt et biberunt
tuleruntque inde argentum
et aurum et vestes
et abierunt et absconderunt
et rursum reversi sunt
ad aliud tabernaculum
et inde similiter auferentes
absconderunt
dixeruntque ad invicem
non recte facimus
haec enim dies boni nuntii est
si tacuerimus et noluerimus
nuntiare usque mane
sceleris arguemur
venite eamus et nuntiemus
in aula regis
Cumque venissent ad portam
civitatis
narraverunt eis dicentes
ivimus ad castra syriae
et nullum ibidem repperimus
hominem
nisi equos et asinos alligatos
et fixa tentoria
Ierunt ergo portarii et nun
tiaverunt in palatio regis
intrinsecus
qui surrexit nocte et ait
ad servos suos
dico vobis quid fecerint
nobis syri
sciunt quia fame laboramus
et idcirco egressi sunt
de castris
et latitant in agris dicentes
cum egressi fuerint de civitate
capiemus eos viventes

ET TUNC CIUITATEM INGREDI
POTERIMUS
RESPONDIT AUTEM UNUS
SERUORUM EIUS
TOLLAMUS QUINQ EQUOS
QUI REMANSERUNT IN URBE
QUIA IPSI TANTUM SUNT IN UNIUERSA
MULTITUDINE ISRAHEL
ALII ENIM CONSUMPTI SUNT
ET MITTENTES EXPLORARE
POTERIMUS
ADDUXERUNT ERGO DUOS EQUOS
MISITQUE REX AD CASTRA
SYRORUM DICENS ITE UIDETE
QUI ABIERUNT POST EOS
USQ AD IORDANEN
ECCE AUTEM OMNIS UIA PLENA
ERAT UESTIBUS ET UASIS
QUAE PROIECERANT SYRI
CUM TURBARENTUR
REUERSIQUE NUNTII
INDICAUERUNT REGI
ET EGRESSUS POPULUS DIRIPUIT
CASTRA SYRIAE
FACTUSQUE EST MODIUS
SIMILAE STATERE UNO
ET DUO MODII HORDEI STATERE
UNO IUXTA UERBUM DNI
PORRO REX DUCEM ILLUM
IN CUIUS MANU INCUBUERAT
CONSTITUIT AD PORTAM
QUEM CONCULCAUIT TURBA
IN INTROITU ET MORTUUS EST
IUXTA QUOD LOCUTUS FUERAT
UIR DI
QUANDO DESCENDERAT REX AD EUM
FACTUMQ EST SECUNDUM
SERMONEM UIRI DI QUEM
DIXERAT REGI
QUANDO AIT DUO MODII HORDEI
STATERE UNO ERUNT
ET MODIUS SIMILAE STATERE UNO
HOC EODEM TEMPORE CRAS
IN PORTA SAMARIAE QUANDO
RESPONDERAT DUX ILLE UIRO DI
ET DIXERAT
ETIAM SI DNS FECERIT
CATARACTAS IN CAELO
NUMQUID FIERI POTERIT
QUOD LOQUERIS
ET DIXIT EI UIDEBIS OCULIS TUIS
ET INDE NON COMEDES
EUENIT ERGO EI SICUT
PRAEDICTUM ERAT
ET CONCULCAUIT EUM POPULUS
IN PORTA ET MORTUUS EST
LXIII HELISAEUS AUTEM LOCUTUS EST
AD MULIEREM
CUIUS UIUERE FECERAT
FILIUM DICENS
SURGE UADE TU ET DOMUS TUA
ET PEREGRINARE UBICUMQ
REPPERERIS
UOCAUIT ENIM DNS FAMEM
ET UENIET SUPER TERRAM
SEPTEM ANNIS
QUAE SURREXIT ET FECIT IUXTA
UERBUM HOMINIS DI
ET UADENS CUM DOMO SUA
PEREGRINATA EST IN TERRA
PHILISTHIM DIEB MULTIS
CUMQUE FINITI ESSENT
ANNI SEPTEM
REUERSA EST MULIER DE TERRA
PHILISTHIIM ET EGRESSA EST
UT INTERPELLARET REGEM
PRO DOMO SUA ET AGRIS SUIS
REX AUTEM LOQUEBATUR
CUM GIEZI PUERO UIRI DI DICENS
NARRA MIHI OMNIA MAGNALIA
QUAE FECIT HELISAEUS
CUMQUE ILLE NARRARET REGI
QUOMODO MORTUUM
SUSCITASSET
APPARUIT MULIER CUIUS
UIUIFICAUERAT FILIUM
CLAMANS AD REGEM PRO DOMO
SUA ET PRO AGRIS SUIS

dixitque regi giezi
domine mi rex haec est
mulier et hic filius eius
quem suscitavit helisaeus
et interrogavit rex mulierem
quae narravit ei
deditq· ei rex eunuchum
unum dicens
restitue ei omnia quae
sua sunt
et universos reditus agroru̅
a die qua reliquit terram
usque ad praesens
LXVII Venit quoque helisaeus
damascum
et benadad rex syriae
aegrotabat
nuntiaveruntque ei dicentes
venit vir di̅ huc
et ait rex ad azahel
tolle tecum munera et vade
in occursum viri di̅
et consule dn̅m per eum dicens
si evadere potero de infirmi
tate mea hac
iuit igitur azahel
in occursum eius
habens secum munera
et omnia bona damasci
onera quadraginta camelorum
cumque stetisset coram eo ait
filius tuus benadad rex syriae
misit me ad te dicens
si sanari potero de infirmi
tate mea hac
dixitque ei helisaeus vade
dic ei sanaberis
porro ostendit mihi dn̅s
quia morte morietur
stetitque cum eo et contur
batus est usq· ad suffusione̅
vultus flevitq· vir di̅
cui azahel ait quare dominus
meus flet

ad ille respondit quia scio
quae facturus sis filiis
israhel mala
civitates eorum munitas
igne succendes
et iuvenes eorum
interficies gladio
et parvulos eorum elides
et praegnantes divides
dixitq· azahel
quid enim sum servus tuus
canis ut faciam rem
istam magnam
et ait helisaeus
ostendit mihi dn̅s te regem
syriae fore
qui cum recessisset ab helisaeo
venit ad dominum suum
qui ait ei quid tibi dixit helisaeus
at ille respondit
dixit mihi recipiet sanitatem
cumq· venisset dies altera
tulit sagulum et infudit aqua
et expandit super faciem eius
quo mortuo regnavit
azahel pro eo
Anno quinto ioram fili ahab
regis israhel et iosafat
regis iuda
regnavit ioram filius iosafat
rex iuda
triginta duorum erat
annorum cum regnare
coepisset
et octo annis regnavit
in hierusalem
ambulavitque in viis
regum israhel
sicut ambulaverat domus ahab
filia enim ahab erat uxor eius
et fecit quod malum est
coram dn̅o
noluit autem dn̅s
disperdere iudam

propter david servum suum
sicut promiserat ei
ut daret illi lucernam et filiis
eius cunctis diebus
In diebus eius recessit edom
ne esset sub iuda
et constituit sibi regem
venitque ioram seira
et omnes currus cum eo
et surrexit nocte percussitque
idumeos
qui eum circumdederant
et principes curruum
populus autem fugit
in tabernacula sua
Recessit ergo edom ne esset
sub iuda usq; ad diem hanc
Tunc recessit et lobna
in tempore illo
Reliqua autem sermonum
ioram et universa
quae fecit
nonne haec scripta sunt
in libro verborum dierum
regum iuda
et dormivit ioram cum
patribus suis
sepultusque est cum eis
in civitate david
et regnavit ahazias filius
eius pro eo
Anno duodecimo ioram filii
ahab regis israhel
regnavit ahazias filius ioram
regis iudae
viginti duorum annorum erat
ahazias cum regnare
coepisset
et uno anno regnavit
in hierusalem
nomen matris eius athalia
filia amri regis israhel
et ambulavit in viis
domus ahab
et fecit quod malum est coram
dno sicut domus ahab
gener enim domus ahab fuit
abiit quoq; cum ioram filio ahab
ad proeliandum
contra azahel regem syriae
in ramoth galaad
et vulneraverunt syri ioram
qui reversus est ut curaretur
in iezrahel
quia vulneraverant eum
syri in rama
proeliantem contra azahel
regem syriae
porro ahazias filius ioram
rex iuda
descendit invisere ioram
filium ahab in iezrahel
quia aegrotabat
VIIII Heliseus autem prophetes
vocavit unum de filiis
prophetarum et ait illi
accinge lumbos tuos et tolle
lenticulam olei hanc
in manu tua
et vade in ramoth galaad
cumq; veneris illuc
videbis hieu filium iosaphat
filii namsi et ingressus
suscitabis eum de medio
fratrum suorum
et introduces interius
cubiculum
tenensq; lenticulam olei
fundes super caput eius
et dices haec dicit dns
unxi te regem super israhel
aperiesque ostium et fugies
et non ibi subsistes
Abiit ergo adulescens puer
prophetae ramoth galaad
et ingressus est
ecce autem principes
exercitus sedebant

et ait uerbum mihi ad te princeps
dixitque hieu ad quem
ex omnibus nobis
ad ille dixit ad te o princeps
et surrexit et ingressus est
cubiculum
ad ille fudit oleum super
caput eius et ait
haec dicit dns ds israhel
unxi te regem super populum
dni israhel
et percuties domum ahab
domini tui
ut ulciscar sanguinem
seruorum meorum
prophetarum
et sanguinem omnium
seruorum dni de manu
iezabel
perdamque omnem
domum ahab
et interficiam de ahab
mingentem ad parietem
et clausum et nouissimum
in israhel
et dabo domum ahab
sicut domum hieroboam
filii nabat
et sicut domum baasa filii ahia
iezabel quoque comedent canes
in agro iezrahel
nec erit qui sepeliat eam
aperuitque ostium et fugit
hieu autem egressus est
ad seruos dni sui
qui dixerunt ei recte
ne sunt omnia
quid uenit insanus iste ad te
qui ait eis nostis hominem
et quid locutus sit
ad illi responderunt
falsum est sed magis
narra nobis
qui ait eis haec et haec
locutus est mihi
et ait haec dicit dns
unxi te regem super israhel
festinauerunt itaque
et unusquisque tollens
pallium suum
posuerunt sub pedibus eius
in similitudinem tribunalis
et cecinerunt tuba atque
dixerunt regnauit hieu
coniurauit ergo hieu
filius iosafat
filii namsi contra ioram
porro ioram obsederat
ramoth galaad ipse
et omnis israhel
contra azahel regem syriae
et reuersus fuerat ut curaretur in iezrahel
propter uulnera
quia percusserant eum syri
proeliantem contra
azahel regem syriae
dixitque hieu
si placet uobis nemo egrediatur
profugus de ciuitate
ne uadat et nuntiet
in iezrahel
et ascendit et profectus est
in iezrahel
ioram enim aegrotabat ibi
et ahazia rex iuda descenderat
ad uisitandum ioram
igitur speculator qui stabat
super turrem iezrahel
uidit globum hieu
uenientis et ait
uideo ego globum
dixitque ioram tolle
currum et mitte
in occursum eorum
et dicat uadens recte
ne sunt omnia
abiit igitur qui ascenderat

currum in occursum eius
et ait haec dicit rex
pacatasunt omnia
Dixitq· ei hieu quid tibi et paci
transi et sequere me
Nuntiauit quoq· speculator
dicens
Uenit nuntius ad eos
et non reuertitur
Misit etiam currum
equorum secundum
Uenitq· ad eos et ait
haec dicit rex num pax est
et ait hieu quid tibi et paci
transi et sequere me
Nuntiauit autem
speculator dicens
Uenit usque ad eos
et non reuertitur
est autem incessus quasi
incessus hieu filii namsi
praeceps enim graditur
Et ait ioram iunge currum
iunxeruntq· currum eius
et egressus est ioram rex isrl.
et ahazia rex iuda singuli
in curribus suis
egressique sunt in occursum
hieu
et inuenerunt eum in agro
naboth iezrahelitis
cumq· uidisset ioram hieu dixit
pax est hieu
At ille respondit quae pax
adhuc fornicationes iezabel
matris tuae et beneficia eius
multa uigent
Conuertit autem ioram
manum suam
et fugiens ait ad ahaziam
insidiae ahazia
porro hieu tetendit arcum
manu et percussit ioram
inter scapulas

et egressa est sagitta
per cor eius
Statimq· corruit in curru suo
Dixitque hieu ad badacer
ducem
Tolle proice eum in agro
naboth iezrahelitae
Memini enim quando ego
et tu sedentes in curru
sequebamur ahab
patrem huius
quod dns onus hoc leuauerit
super eum dicens
Si non pro sanguine naboth
et pro sanguine filiorum
eius quem uidi heri ait dns
reddam tibi in agro isto
dicit dns
Nunc igitur tolle proice eum
in agro iuxta uerbum dni
Ahazias autem rex iuda uidens
hoc fugit per uiam
domus horti
persecutusque est eum
hieu et ait
Etiam hunc percutite
in curru suo
In ascensu gaber qui est
iuxta iebla am
qui fugit in mageddo
et mortuus est ibi
Et inposuerunt eum serui eius
super currum suum
et tulerunt hierusalem
sepelieruntque in sepulchro
cum patribus suis
in ciuitate dauid
Anno undecimo ioram filii
ahab regis ahazias super iuda
uenit hieu iezrabel.
porro iezabel introitu
eius audito
depinxit oculos suos stibio
et ornauit caput suum

et despexit per fenestram
ingredientem hieu
per portam et ait
numquid pax esse potest
zamri qui interfecit
dominum suum
levavitque hieu faciem suam
ad fenestram et ait
quae est ista
et inclinaverunt se ad eum
duo vel tres eunuchi
ad ille dixit eis praecipitate
eam deorsum
et praecipitaverunt eam
aspersusque est sanguine
paries
et equorum ungulae qui
conculcaverunt eam
cumque ingressus esset
et comederet bibissetque ait
ite et videte maledictam
illam et sepelite eam
quia filia regis est
cumque issent ut sepe
lirent eam
non invenerunt nisi calvariam
et pedes et summas manus
reversique nuntiaverunt ei
et ait hieu sermo domini est
quem locutus est per
servum suum heliam
thesbiten dicens
in agro iezrahel comedent
canes carnes iezabel
et erunt carnes iezabel
sicut stercus super faciem
terrae in agro iezrahel
ita ut praetereuntes dicant
haecine est illa iezabel

LXX Erant autem ahab septua
ginta filii in samaria
scripsit ergo hieu litteras
et misit in samariam
ad optimates civitatis
et ad maiores natu et ad
nutricios ahab dicens
statim ut acceperitis
litteras has
qui habetis filios domini
vestri et currus et equos
et civitates firmas
et arma
eligite meliorem et eum
qui vobis placuerit de filiis
domini vestri
et ponite eum super solium
patris sui
et pugnate pro domo
domini vestri
timuerunt illi vehementer
et dixerunt
ecce duo reges non potuerun
stare coram eo
et quomodo nos valebimus
resistere
miserunt ergo praepositos
domus et praefectus
civitatis et maiores natu
et nutricii ad hieu dicentes
servi tui sumus quaecumque
iusseris faciemus
nec constituemus regem
quodcumque tibi placet fac
rescripsit autem eis
litteras secundo dicens
si mei estis et oboeditis mihi
tollite capita filiorum
domini vestri
et venite ad me hac eadem
hora cras in iezrahel
porro filii regis septuaginta
viri apud optimates
civitatis nutriebantur
cumque venissent
litterae ad eos
tulerunt filios regis
et occiderunt septuaginta
viros et posuerunt

capita eorum in cofinis
et miserunt ad eum in iezrahel
venit autem nuntius
et indicavit ei dicens
adtulerunt capita filiorum
regis
qui respondit ponite ea
duos acervos iuxta introitum
portae usque mane
cumque diluxisset
egressus est
et stans dixit ad omnem
populum
iusti estis si ego coniuravi
contra dominum meum
et interfeci eum
quis percussit omnes hos
videte ergo nunc quoniam
non cecidit de sermonibus
dni in terram
quos locutus est dns
super domum ahab
et dns fecit quod locutus est
in manu servi sui heliae
percussit igitur hieu omnes
qui reliqui erant de domo
ahab in iezrahel
et universos optimates eius
et notos et sacerdotes
donec non remanerent
ex eo reliquiae
et surrexit et venit
in samariam
cumque venisset ad camaram
pastorum in via
invenit fratrem ahaziae
regis iuda dixitque ad eum
quinam estis vos
at illi responderunt fratres
ahaziae sumus
et descendimus ad salutandos
filios regis et filios reginae
qui ait conprehendite
eos vivos

quos cum conprehendissent
vivos
iugulaverunt eos in cisterna
iuxta camaram quadraginta
duos viros
et non reliquit ex eis quemquam
cumque abisset inde
invenit ionadab filium rechab
in occursum sibi
et benedixit ei
et ait ad eum numquid est
cor tuum rectum sicut
cor meum cum corde tuo
et ait ionadab est
si est inquit da manum tuam
qui dedit manum suam
at ille levavit eum ad se
in curru dixitque ad eum
veni mecum et vide zelum
meum pro dno
et inpositum curru suo
duxit in samariam
et percussit omnes qui reliqui
fuerant de ahab in samaria
usque ad unum
iuxta verbum dni quod
locutus est per heliam
Congregavit ergo hieu
omnem populum
et dixit ad eos
ahab coluit baal parum
ego autem colam eum
amplius
nunc igitur omnes
prophetas baal
et universos servos eius
et cunctos sacerdotes ipsius
vocate ad me
nullus sit qui non veniat
sacrificium enim grande est
mihi baal
quicumque defuerit
non vivet
porro hieu faciebat hoc

insidiose ut disperderet
cultores bahal. dixit
sanctificate diem sollemnem
bahal
vocavitque et misit in universos
terminos israhel
et venerunt cuncti servi bahal
non fuit residuus ne unus
quidem qui non veniret
et ingressi sunt templum
bahal
et repleta est domus bahal
a summo usque ad summum
dixitque his qui erant
super vestes
proferte vestimenta
universis servis bahal
et protulerunt eis vestes
ingressusque hieu et ionadab
filius rechab templum bahal
et ait cultoribus bahal
perquirite et videte ne quis
forte vobiscum sit
de servis dñi sed ut sint
soli servi bahal
ingressi sunt igitur ut facerent
victimas et holocausta
hieu autem praeparaverat
sibi foris octoginta viros
et dixerat eis
quicumque fugerit de hominibus
his quos ego adduxero
in manus vestras
anima eius erit pro anima illius
factum est ergo cum con
pletum esset holocaustum
praecepit hieu militibus
et ducibus suis
ingredimini et percutite eos
nullus evadat
percusseruntque eos in ore
gladii et proiecerunt
milites et duces
et ierunt in civitatem

templi bahal
et protulerunt statuam
de fano bahal
et combusserunt et com
minuerunt eam
destruxerunt quoque aedem
bahal et fecerunt pro ea
latrinas usque in diem hanc
delevit itaque hieu bahal
de israhel
verumtamen a peccatis
hieroboam filii nabat
qui peccare fecerat israhel
non recessit
nec dereliquit vitulos aureos
qui erant in bethel et dan
dixit autem dñs ad hieu
quia studiose egisti quod
rectum erat et placebat
in oculis meis
et omnia quae erant in corde
meo fecisti contra
domum ahab
filii tui usque ad quartam
generationem sedebunt
super thronum israhel
porro hieu non custodivit
ut ambularet in lege dñi
dĩ israhel in toto corde suo
non enim recessit a peccatis
hieroboam qui peccare
fecerat israhel
in dieb. illis coepit dñs
taedere super israhel
percussitque eos azahel
in universis finib. israhel
a iordane contra orientalem
plagam
omnem terram galaad
et gad et ruben et manasse
ab aroer quae est super
torrentem arnon
et galaad et basan
reliqua autem verborum

hieu et universa quae fecit
et fortitudo eius
nonne haec scripta sunt
in libro verborum dierum
regum israhel
et dormivit hieu cum patribus suis
sepelieruntque eum in samaria
et regnavit ioachaz filius
eius pro eo
dies autem quos regnavit
hieu super israhel
viginti et octo anni sunt
in samaria
LXX Athalia vero mater ahaziae
videns mortuum
filium suum
surrexit et interfecit
omne semen regium
tollens autem iosafat
filia regis ioram soror
ahaziae
ioas filium ahaziae
furata est eum de medio
filiorum regis
qui interficiebantur
et nutricem eius de triclinio
et abscondit eum a facie
athaliae ut non inter
ficeretur
eratque cum ea in domo domini
clam sex annis
porro athalia regnavit
super terram
Anno autem septimo
misit ioiada
et adsumens centuriones
et milites
introduxit ad se in templum domini
pepigitque cum eis foedus
et adiurans eos in domo domini
ostendit eis filium regis
et praecepit illis dicens
iste sermo quem facere
debetis

tertia pars vestrum introeat
sabbato et observet
excubias domus regis
tertia autem pars sit
ad portam sur
et tertia pars ad portam
quae est post habitaculum
scutariorum
et custodietis excubitum
domus messa
duae vero partes e vobis
omnes egredientes
sabbato
custodiant excubias domus
domini circa regem
et vallabitis eum habentes
arma in manibus vestris
si quis autem ingressus
fuerit septum templi
interficiatur
eritisque cum rege intro
euntes et egredientes
et fecerunt centuriones
iuxta omnia quae praecepe
rat eis ioiada sacerdos
et adsumentes singuli viros
suos qui ingrediebantur
sabbatum cum his
qui egrediebantur sabbato
venerunt ad ioiadae sacerdotem
qui dedit eis hastas et arma
regis david quae erant
in domo domini
et steterunt singuli habentes
arma in manu sua
a parte templi dextra
usque ad partem sinistram
altaris et aedis circum regem
produxitque filium regis
et posuit super eum diadema
et testimonium
feceruntque eum regem
et unxerunt
et plaudentes manu dixerunt

UERAT REX
AUDIUIT AUTEM ATHALIA UOCEM
CURRENTIS POPULI
ET INGRESSA AD TURBAS
IN TEMPLUM DNI
UIDIT REGEM STANTEM SUPER
TRIBUNAL IUXTA MOREM
ET CANTORES ET TUBAS
PROPTER EUM
OMNEMQ; POPULUM TERRAE
LAETANTEM ET CANENTEM TUBIS
ET SCIDIT UESTIMENTA SUA
CLAMAUITQUE CONIURATIO
CONIURATIO
PRAECEPIT AUTEM IOIADA CII
CENTURIONIB; QUI ERANT
SUPER EXERCITUM ET AIT EIS
EDUCITE EAM EXTRA
CONSEPTA TEMPLI
ET QUICUMQUE SECUTUS EAM
FUERIT FERIATUR GLADIO
DIXERAT ENIM SACERDOS NON
OCCIDATUR IN TEMPLO DNI
INPOSUERUNTQUE EI MANUS
ET INPIGERUNT EAM PER UIAM
INTROITUS EQUORUM
IUXTA PALATIUM
ET IN TERFECTA EST IBI
PEPIGIT IGITUR IOIADA FOEDUS
INTER DNM ET INTER REGEM
ET INTER POPULUM
UT ESSET POPULUS DNI
ET INTER REGEM ET POPULUM
INGRESSUSQ; EST OMNIS
POPULUS TERRAE
TEMPLUM BAHAL
ET DESTRUXERUNT ARAS EIUS
ET IMAGINES CONTRIUERUNT
UALIDAE
MATTHA QUOQUE SACERDOTEM
BAHAL OCCIDERUNT
CORAM ALTARI
ET POSUIT SACERDOS CUSTODIAS
IN DOMO DNI

TULITQ; CENTURIONES ET CHERETHI
ET PHELETHI LEGIONES
ET OMNEM POPULUM TERRAE
DEDUXERUNTQUE REGEM
DE DOMO DNI
ET UENERUNT PER UIAM PORTAE
SCUTARIORUM IN PALATIUM
ET SEDIT SUPER THRONUM REGUM
LAETATUSQ; EST OMNIS POPULUS
TERRAE ET CIUITAS CONQUIEUIT
ATHALIA AUTEM OCCISA EST
GLADIO IN DOMO REGIS
SEPTEMQUE ANNORUM ERAT
IOAS CUM REGNARE COEPISSET
ANNO SEPTIMO HIEU
REGNAUIT IOAS
QUADRAGINTA ANNIS REGNAUIT
IN HIERUSALEM
NOMEN MATRIS EIUS SEBIA
DE BERSABEE
FECITQ; IOAS RECTUM CORAM DNO
CUNCTIS DIEBUS QUIBUS DOCUIT
EUM IOIADA SACERDOS
UERUMTAMEN EXCELSA
NON ABSTULIT ADHUC POPULUS
IMMOLABAT ET ADOLEBAT
IN EXCELSIS INCENSUM
DIXITQ; IOAS AD SACERDOTES
OMNEM PECUNIAM SCORUM
QUAE INLATA FUERIT IN TEMPLUM
DNI A PRAETEREUNTIBUS
QUAE OFFERTUR PRO PRETIO
ANIMAE
ET QUAM SPONTE ET ARBITRIO
CORDIS SUI INFERUNT
IN TEMPLUM DNI
ACCIPIANT ILLAM SACERDOTES
IUXTA ORDINEM SUUM
ET INSTAURENT SARTA TECTA
DOMUS
SIQUID NECESSARIUM UIDERINT
INSTAURATIONE
IGITUR USQUE AD UICENSIMUM
TERTIUM ANNUM REGIS IOAS

non instauraverant sacerdotes
sartatecta templi
vocavitque rex Ioas Ioiada
pontificem et sacerdotes
dicens eis
quare sartatecta non instau
rastis templi
nolite ergo amplius accipere
pecuniam iuxta ordinem
vestrum
sed ad instaurationem templi
reddite eam
prohibitique sunt sacerdotes
ultra accipere pecuniam
a populo
et instaurare sartatecta domus
et tulit Ioiada pontifex
gazophylacium unum
aperuitque foramen desuper
et posuit illud iuxta altare
ad dexteram ingredientium
domum dni
mittebantque in eo sacerdotes
qui custodiebant ostia
omnem pecuniam quae defere
batur ad templum dni
cumque viderent nimiam
pecuniam esse in gazo
phylacio
ascendebat scriba regis
et pontifex
effundebantque et numerabant
pecuniam quae inveniebatur
in domo dni
et dabant eam iuxta numerum
atque mensuram
in manu eorum qui praeerant
caementariis domus dni
qui impendebant eam in fabris
lignorum et in caementariis
his qui operabantur in domo
dni et sartatecta
faciebant
et in his qui caedebant saxa
et ut emerent ligna et lapides
qui excidebantur
ita ut impleretur instaura
tio domus dni
in universis quae indigebant
expensa ad muniendam
domum
verumtamen non fiebant
ex eadem pecunia hydriae
templi dni
et fuscinulae et turibula
et tubae
omne vas aureum et argenteum
de pecunia quae inferebatur
in templum dni
his enim qui faciebant opus
dabatur
ut instauraretur
templum dni
et non fiebat ratio his
hominibus qui accipiebant
pecuniam
ut distribuerent eam
artificibus
sed in fide tractabant eam
pecuniam vero pro delicto
et pecuniam pro peccatis
non inferebant
in templum dni
quia sacerdotum erat
LXXI Tunc ascendit Azahel
rex Syriae
et pugnabat contra Geth
cepitque eam
et direxit faciem suam
ut ascenderet in Hierusalem
quam ob rem tulit Ioas
rex Iuda
omnia sanctificata quae consecra
verant Iosaphat et Ioram
et Ahazia patres eius
reges Iuda
et quae ipse obtulerat
et universum argentum

quod inueniri poterat in thes
auris templi dñi et in
palatio regis
misitq. azaheli regi syriae
et recessit ab hierusalem
Reliqua autem sermonum
ioas et uniuersa quae fecit
nonne haec scripta sunt in libro
uerborum dierum regum iuda
surrexerunt autem serui eius
et coniurauerunt inter se
percusseruntq. ioas in domo
mello in descensu sela
iozachar namque filius semath
et iozadab filius somer
serui eius
percusserunt eum
et mortuus est
et sepelierunt eum cum patribus
suis in ciuitate dauid
Regnauitque amasias filius
eius pro eo
c ii Anno uicesimo tertio ioas
filii ahaziae regis iudae
Regnauit ioahaz filius hieu
super israhel in samaria
decem et septem annis
et fecit malum coram dño
secutusque est peccata
hieroboam filii nabat
qui peccare fecit israhel.
non declinauit ab eis
iratusque est furor dñi
contra israhel.
et tradidit eos in manu
azahelis regis syriae
et in manu benadad filii azahel
cunctis diebus
deprecatus est autem ioahaz
faciem dñi et audiuit
eum dñs
uidit enim angustiam israhel
quia attriuerat eos
rex syriae
et dedit dñs israheli saluatorem
et liberatus est de manu syriae
habitaueruntque filii israhel
in tabernaculis suis sicut
heri et nudius tertius
uerumtamen non recesserunt
a peccatis domus hieroboam
qui peccare fecit israhel
in ipsis ambulauerunt
siquidem et lucus permansit
in samaria
et non sunt derelicti ioahaz
de populo
nisi quinquaginta equites
et decem currus et decem
milia peditum
interfecerat enim eos
rex syriae
et redegerat quasi puluerem
in tritura areae
Reliqua autem sermonum ioahaz
et uniuersa quae fecit
sed et fortitudo eius
nonne haec scripta sunt
in libro sermonum dierum
regum israhel
dormiuitque ioahaz
cum patribus suis
et sepelierunt eum
in samaria
Regnauitque ioas filius
eius pro eo
Anno tricensimo septimo
ioas regis iuda
Regnauit ioas filius ioahaz
super israhel in samaria
sedecim annis
et fecit quod malum est
in conspectu dñi
non declinauit ab omnibus
peccatis hieroboam
filii nabat
qui peccare fecit israhel.
in ipsis ambulauit

Reliqua autem sermonum Ioas
et universa quae fecit
sed et fortitudo eius
quomodo pugnaverit contra
Amasiam regem Iuda
nonne haec scripta sunt
in libro sermonum
regum Israhel
Et dormivit Ioas cum patribus suis
Hieroboam autem sedit
super solium eius
porro Ioas sepultus est
in Samaria cum regib. Israhel
LXXIII Helisaeus autem aegrotabat
infirmitate qua
et mortuus est
descen ditque ad eum Ioas
rex Israhel
et flebat coram eo dicebatq.
pater mi pater mi currus
Israhel et auriga eius
Et ait illi Helisaeus adfer
arcum et sagittas
cumque adtulisset ad eum
arcum et sagittas
dixit ad regem Israhel
pone manum tuam
super arcum
Et cum posuisset ille
manum suam
superposuit Helisaeus
manus suas manib. regis
et ait aperi fenestram
orientalem
cumque aperuisset dixit
Helisaeus
iace sagittam et iecit
et ait Helisaeus sagitta
salutis Dñi
et sagitta salutis contra
Syriam
percutiesq. Syriam in Aphec
donec consumas eam
Et ait tolle sagittas
qui cum tulisset rursum dixit ei
percute iaculo terram
Et cum percussisset trib. vicib.
et stetisset
iratus est contra eum
vir Dei et ait
si percussisses quinquies
aut sexies sive septies
percussisses Syriam usque
ad consumptionem
nunc autem trib. vicibus
percuties eam
f. xx iii Mortuus est ergo Helisaeus
et sepelierunt eum
Latrunculi quoque de Moab
venerunt in terra
in ipso anno
quidam autem sepelientes
hominem viderunt
latrunculos
et proiecerunt cadaver
in sepulchro Helisaei
quod ambulavit et tetigit
ossa Helisaei
et revixit homo et stetit
super pedes suos
Igitur Azahel rex Syriae
adflixit Israhel
cunctis diebus Ioahaz
et misertus est Dñs eorum
et reversus est ad eos
propter pactum suum
quod habebat cum Abraham
Isaac et Iacob
et noluit disperdere eos
neque proicere penitus
usq. in praesens tempus
Mortuus est autem Azahel
rex Syriae
et regnavit Benadad
filius eius pro eo
porro Ioas filius Ioahaz
tulit urbes de manu
Benadad filii Azahel

quas tulerat de manu ioachaz
patris sui iure proelii
Tribus vicibus percussit
eum ioas
et reddidit civitates israhel.
Anno secundo ioas filii ioachaz
regis israhel
Regnavit amasias filius ioas
regis iuda viginti quinque
annorum erat cum
regnare coepisset
viginti autem et novem annis
regnavit in hierusalem
nomen matris eius ioaden
de hierusalem
et fecit rectum coram dño
verum tamen non ut david
pater eius
iuxta omnia quae fecit ioas
pater suus fecit
nisi hoc tantum quod excelsa
non abstulit
adhuc enim populus
immolabat et adolebat
in excelsis
cumq· obtinuisset regnum
percussit servos suos
qui interfecerant regem
patrem suum
filios autem eorum qui occi
derunt non occidit
iuxta quod scriptum est
in libro legis moysi
sicut praecepit dñs dicens
non morientur patres
pro filiis
neq· filii morientur
pro patribus
sed unusquisque in peccato
suo morietur
ipse percussit edom
in valle salinarum
decem milia
et adprehendit petram
in proelio
vocavitq· nomen eius iectehel
usq· in praesentem diem
Tunc misit amasias nuntios
ad ioas filium ioachaz filii hieu
regis israhel dicens
veni et videamus nos
Remisitq· ioas rex israhel
ad amasiam regem iuda dicens
carduus libani misit ad cedrum
quae est in libano dicens
da filiam tuam filio meo
uxorem
transieruntque bestiae
saltus quae sunt in libano
et conculcaverunt carduũ
percutiens invaluisti
super edom
et sublevavit te cor tuum
contentus esto gloria
et sede in domo tua
quare provocas malum
ut cadas tu et iuda tecum
et non adquievit amasias
ascenditq· ioas rex israhel
et viderunt se ipse et amasias
rex iuda in bethsames
oppido iudae
percussusque est iuda
coram israhel
et fugerunt unusquisque
in tabernacula sua
amasiam vero regem iuda
filium ioas filii ahaziae
cepit ioas rex israhel
in bethsames
et adduxit eum in hierusalem
et interrupit murum
hierusalem
a porta ephraim usque
ad portam anguli
quadringentis cubitis
tulitque omne aurum
et argentum

et universa vasa quae inventa
sunt in domo dni et in thes
auris regis et obsides
et reversus est Samariam
Reliqua autem verborum
Ioas quae fecit
et fortitudo eius qua pugnavit
contra Amasiam regem Iuda
nonne haec scripta sunt
in libro sermonum dierum
regum Israhel.
Dormivitque Ioas
cum patribus suis
et sepultus est in Samaria
cum regibus Israhel.
et regnavit Hieroboam
filius eius pro eo
Vixit autem Amasias filius
Ioas rex Iuda
postquam mortuus est Ioas
filius Ioahaz regis Israhel
viginti quinq. annis
Reliqua autem sermonum
Amasiae
nonne haec scripta sunt
in libro sermonum dierum
regis Iuda
Factaq. est contra eum
coniuratio in Hierusalem
ad ille fugit in Lachis
miseruntque post eum
in Lachis
et interfecerunt eum ibi
et asportaverunt in equis
sepultusque est in Hierusalē
cum patribus suis
in civitate David
Tulit autem universus
populus Iudae Azariam
annos natum sedecim
et constituerunt eum regem
pro patre eius Amasia
Ipse aedificavit Ahilam
et restituit eam Iudae

postquam dormivit rex
cum patribus suis
Anno quinto decimo Amasiae
filii Ioas regis Iuda
Regnavit Hieroboam filius
Ioas regis Isrl. in Samaria
quadraginta et uno anno
et fecit quod malum est
coram dno
non recessit ab omnibus
peccatis Hieroboam
filii Nabat
qui peccare fecit Israhel.
Ipse restituit terminos
Israhel
ab introitu Emath usque
ad mare solitudinis
iuxta sermonem dni di Isrl.
quem locutus est per
servum suum Ionam
filium Amathi prophetam
qui erat de Geth quae est
in Opher
vidit enim dns adflictionem
Israhel amaram nimis
et quod consumpti essent
usque ad clausos carcere
et extremos
et non esset qui auxiliaretur
Israhel.
nec locutus est dns
ut deleret nomen Israhel
sub caelo
sed salvavit eos in manu
Hieroboam filii Ioas
Reliqua autem sermonum
Hieroboam et universa
quae fecit
et fortitudo eius qua
proeliatus est
et quomodo restituit
Damascum et Emath
Iudae in Israhel.
nonne haec scripta sunt

in libro sermonum dierum
regum israhel
Dormivitque hieroboam
cum patribus suis
regibus israhel
et regnavit zacharias
filius eius pro eo
Anno vicesimo septimo
hieroboam regis israhel
regnavit azarias filius
amasiae regis iudae
sedecim annorum erat
cum regnare coepisset
et quinquaginta duobus annis
regnavit in hierusalem
nomen matris eius iecelia
de hierusalem
fecitque quod erat placitum
coram dño
iuxta omnia quae fecit amasias
pater eius
verum tamen excelsa non
est demolitus
adhuc populus sacrificabat
et adolebat incensum
in excelsis
Percussit autem dñs regem
et fuit leprosus usque
in diem mortis suae
et habitabat in domo libera
seorsum
ioatham vero filius regis
gubernabat palatium
et iudicabat populum terrae
Reliqua autem sermonum
azariae et universa
quae fecit
nonne haec scripta sunt
in libro verborum dierum
regum iuda
et dormivit azarias
cum patribus suis
sepelieruntq; eum
cum maioribus suis
in civitate david
et regnavit ioatham filius
eius pro eo
Anno tricesimo octavo
azariae regis iudae
regnavit zaccharias filius
hieroboam super israhel
in samaria sex mensibus
et fecit quod malum est
coram dño
sicut fecerant patres eius
non recessit a peccatis
hieroboam filii nabat
qui peccare fecit israhel
coniuravit autem contra eum
sellum filius iabes
percussitque eum palam
et interfecit regnavitque
pro eo
Reliqua autem verborum
zachariae
nonne haec scripta sunt
in libro sermonum dierum
regum israhel
ipse est sermo dñi quem
locutus est ad hieu dicens
filii usque ad quartam genera
tionem sedebunt de te
super thronum israhel
factumque est ita
Sellum filius iabes regnavit
tricesimo nono anno
azariae regis iudae
Regnavit autem uno mense
in samaria
et ascendit manahem filius
gadi de thersa
venitque samariam
et percussit sellum filium
iabes in samaria et inter
fecit eum regnavitque
pro eo
Reliqua autem verborum
sellum

et coniuratio eius per quam
tetendit insidias
nonne haec scripta sunt in libro
sermonum dierum
regum israhel.
Tunc percussit manahem
thapsam et omnes
qui erant in ea
et terminos eius de thersa
noluerant enim aperire ei
et interfecit omnes praegnan
tes eius et scidit eas
Anno tricesimo nono
azariae regis iuda regnauit
manahem filius gaddi
super israhel decem annis
in samaria
Fecitq; quod erat malum
coram dno
non recessit a peccatis
hieroboam fili nabat
qui peccare fecit israhel
cunctis diebus eius ueniebat
phul rex assyriorum
in terram
et dabat manahem phul
mille talenta argenti
ut esset ei in auxilio et fir
maret regnum eius
Indixitq; manahem argentum
super israhel cunctis
potentib; et diuitibus
ut daret regi assyriorum
quinquaginta siclos argenti
per singulos annos
Reuersusque est rex assyriorum
et non est moratus in terra
Reliqua autem sermonum
manahem et uniuersa
quae fecit
nonne haec scripta sunt
in libro sermonum dierum
regum israhel
et dormiuit manahem
cum patribus suis
Regnauitque phacea
filius eius pro eo
Anno quinquagesimo azariae
regis iudae
Regnauitque phacea filius
manahem
super isrl in samaria biennio
et fecit quod erat malum
coram dno
non recessit a peccatis
hieroboam fil nabat
qui peccare fecit israhel
coniurauit autem aduersum
eum phacee filius
romeliae dux eius
et percussit eum in samaria
in turre domus regiae
iuxta argob et iuxta ari
et cum eo quinquaginta uiros
de filiis galaaditarum
et interfecit eum regnauitq;
pro eo
Reliqua autem sermonum
phacea et uniuersa
quae fecit
nonne haec scripta sunt
in libro sermonum dierum
regum israhel
Anno quinquagesimo secundo
azariae regis iudae
Regnauit phacee filius romeliae
super israhel in samaria
uiginti annis
et fecit quod malum erat
coram dno
non recessit a peccatis
hieroboam filii nabat
qui peccare fecit israhel
In dieb; phacee regis israhel
uenit theglath falassar
rex assur
et cepit aiom et abel
domum maacha

et Ianoe et Cedes et Asor
et Galaad et Galileam universam
terram Nepthalim
et transtulit eos in Assyrios
coniuravit autem et tetendit
insidias Osee filius Hela
contra Phacee filium
Romeliae
et percussit eum et interfecit
regnavitque pro eo
vicesimo anno Ioatham
filii Oziae
reliqua autem sermonum
Phacee et universa
quae fecit
nonne haec scripta sunt
in libro sermonum dierum
regum Israhel
Anno secundo Phacee filii
Romeliae regis Israhel
regnavit Ioatham filius
Oziae regis Iuda
viginti quinque annorum erat
cum regnare coepisset
et sedecim annis regnavit
in Hierusalem
nomen matris eius Hierusa
filia Sadoc
fecitque quod erat placitum
coram Domino
iuxta omnia quae fecerat
Ozias pater suus
operatus est
verumtamen excelsa
non abstulit
adhuc populus immolabat
et adolebat incensum
in excelsis
ipse aedificavit portam
domus Domini sublimissimam
reliqua autem sermonum
Ioatham et universa
quae fecit
nonne haec scripta sunt
in libro verborum dierum
regum Iuda
in diebus illis coepit Dominus mittere
in Iudam Rasin regem Syriae
et Phacee filium Romeliae
et dormivit Ioatham
cum patribus suis
sepultusque est cum eis
in civitate David patris sui
et regnavit Ahaz filius
eius pro eo
LXIII Anno septimodecimo Phacee
filii Romeliae regnavit
Ahaz filius Ioatham
regis Iuda
viginti annorum erat Ahaz
cum regnare coepisset
et sedecim annis regnavit
in Hierusalem
non fecit quod erat placitum
in conspectu Domini Dei sui
sicut David pater eius
sed ambulavit in via regum
Israhel
insuper et filium suum
consecravit transferens
per ignem
secundum idola gentium
quas dissipavit Dominus coram
filiis Israhel
immolabat quoque victimas
et adolebat incensum
in excelsis et in collibus
et sub omni ligno frondoso
tunc ascendit Rasin rex
Syriae et Phacee filius
Romeliae rex Israhel
in Hierusalem ad proe
liandum
cumque obsiderent Ahaz
non valuerunt superare eum
in tempore illo restituit
Rasin rex Syriae Ailam
Syriae

et eiecit iudaeos de ailam
et syri uenerunt in ailam
et habitauerunt ibi usque
in diem hanc
Misit autem ahaz nuntios
ad theglathfalassar regem
assyriorum dicens
seruus tuus et filius tuus
ego sum
ascende et saluum me fac
de manu regis syriae
et de manu regis israhel
qui consurrexerunt
adversum me
et cum collegisset argentum
et aurum
quod inuenire potuit in domo
dni et in thesauris regis
misit regi assyriorum munera
qui et adquieuit uoluntati eius
ascendit enim rex assyriorum
in damascum et uastauit eam
et transtulit habitatores
eius cyrenen rasin autem
interfecit
perrexitque rex ahaz
in occursum theglath
falassar regis assyriorum
in damascum
cumque uidisset altare
damasci
misit rex ahaz ad uriam
sacerdotem exemplar eius
et similitudinem iuxta
omne opus eius
extruxitque urias sacerdos
altare iuxta omnia quae
praeceperat rex ahaz
de damasco ita fecit
urias sacerdos
donec ueniret rex ahaz
de damasco
cumque uenisset rex
de damasco

uidit altare et ueneratus
est illud
ascenditque et immolauit
holocausta et sacrificium suum
et libauit libamina et fudit
sanguinem pacificorum
quae obtulerat super altare
porro altare aeneum quod
erat coram dno
transtulit de facie templi
et de loco altaris et de loco
templi dni
posuitque illud ex latere
altaris ad aquilonem
praecepitquoque rex ahaz
uriae sacerdoti dicens
super altare maius offer
holocaustum matutinum
et sacrificium uespertinum
et holocaustum regis
et sacrificium eius
et holocaustum uniuersi
populi terrae et sacrificia
eorum et libamina eorum
et omnem sanguinem
holocausti
et uniuersum sanguinem
uictimae super illud
effundes
altare uero aeneum erit
paratum ad uoluntatem
fecit igitur urias sacerdos
iuxta omnia quae praece
perat rex ahaz
tulit autem rex ahaz caelatas
bases et luterem qui erat
desuper
et mare deposuit de bubus
aeneis qui sustentabant
illud
et posuit super pauimentum
stratum lapide
musach quoque sabbati
quod aedificauerat in templo

Et ingressum regis exterius
convertit in templo dñi
propter regem assyriorum
Reliqua autem verborum
ahaz quae fecit
nonne haec scripta sunt
in libro sermonum dierum
regum iuda
dormivitque ahaz
cum patribus suis
et sepultus est cum eis
in civitate david
et regnavit ezecias filius
eius pro eo
Anno duodecimo ahaz
regis iuda
regnavit osee filius hela
in samaria super israhel.
novem annis
Fecitq; malum coram dño
sed non sicut reges israhel.
qui ante eum fuerant
Contra hunc ascendit
salmanassar rex
assyriorum
et factus est ei osee servus
reddebatq; illi tributa
cumq; deprehendisset rex
assyriorum osee
quod rebellare nitens
misisset nuntios ad sua
regem aegypti
ne praestaret tributa regi
assyriorum sicut singulis
annis solitus erat
obsedit eum et vinctum
misit in carcerem
pervagatusq; est omnem
terram
et ascendens samariam
obsedit eam trib; annis
Anno autem nono osee
cepit rex assyriorum
samariam
et transtulit isrl in assyrios
posuitq; eos in ala et in habor
iuxta fluvium gozan
in civitatibus medorum
LXXIII Factum est enim cum peccas
sent filii isrl dño dõ suo
qui eduxerat eos de terra
aegypti
de manu faraonis regis
aegypti
coluerunt deos alienos
et ambulaverunt iuxta
ritum gentium
quas consumpserat dñs
in conspectu filiorum isrl
et regum israhel. quia
similiter fecerant
et operuerunt filii israhel.
verbis non rectis
dnm dm suum
et aedificaverunt sibi
excelsa in cunctis urbib; suis
a turre custodum usque
ad civitatem munitam
feceruntq; sibi statuas
et lucos
in omni colle sublimi
et subter omne lignum
nemorosum
et adolebant ibi incensum
super aras
in morem gentium quas trans
tulerat dns a facie eorum
feceruntq; verba pessima
inritantes dñm
et coluerunt inmunditias
de quib; praecepit dns eis
ne verbum facerent hoc
et testificatus est dns
in israhel. et in iuda
per manum omnium prophe
tarum et videntium dicens
Revertimini a viis vestris
pessimis

ET CUSTODITE PRAECEPTA MEA
ET CERIMONIAS
IUXTA OMNEM LEGEM QUAM
PRAECEPI PATRIB· UESTRIS
ET SICUT MISI AD UOS IN MANU
SERUORUM MEORUM
PROPHETARUM
QUI NON AUDIERUNT
SED INDURAUERUNT
CERUICEM SUAM
IUXTA CERUICEM PATRUM
SUORUM QUI NOLUERANT
OBOEDIRE DNO DO SUO
ET ABIECERUNT LEGITIMA EIUS
ET PACTUM QUOD PEPIGIT
CUM PATRIBUS EORUM
ET TESTIFICATIONES QUIBUS
CONTESTATUS EST EOS
SECUTIQUE SUNT UANITATES
ET UANE EGERUNT
ET SECUTI SUNT GENTES QUAE
ERANT PER CIRCUITUM
EORUM
SUPER QUIB· PRAECEPERAT
DNS EIS UT NON FACERENT
SICUT ET ILLAE FACIEBANT
ET DERELIQUERUNT OMNIA
PRAECEPTA DNI DI SUI
FECERUNTQUE SIBI CONFLATILES
DUOS UITULOS ET LUCOS
ET ADORAUERUNT UNIUERSAM
MILITIAM CAELI
SERUIERUNTQUE BAHAL.
ET CONSECRABANT EI FILIOS
SUOS ET FILIAS SUAS
PER IGNEM
ET DIUINATIONIBUS INSERUIEBANT
ET AUGURIIS
ET TRADIDERUNT SE UT FACERENT
MALUM CORAM DNO ET INRI
TARENT EUM
IRATUSQ· EST DNS UEHEMENTER
ISRAHEL
ET ABSTULIT EOS DE CONSPECTU SUO

ET NON REMANSIT NISI TRIBUS IUDA
TANTUMMODO
SED NEC IPSE IUDA CUSTODIUIT
MANDATA DNI DI SUI
UERUM AMBULAUIT IN ERRORIB·
ISRAHEL QUOS OPERATUS
FUERAT
PROIECITQUE DNS OMNE
SEMEN ISRAHEL.
ET ADFLIXIT EOS ET TRADIDIT
IN MANU DIRIPIENTIUM
DONEC PROICERET EOS
A FACIE SUA
EX EO IAM TEMPORE QUO SCISSUS
EST ISRAHEL A DOMO DAUID
ET CONSTITUERUNT SIBI REGEM
HIEROBOAM FILIUM NABAT
SEPARAUIT ENIM HIEROBOAM
ISRAHEL A DNO
ET PECCARE EOS FECIT
PECCATUM MAGNUM
ET AMBULAUERUNT FILII ISRAHEL.
IN UNIUERSIS PECCATIS
HIEROBOAM QUAE FECERAT
NON RECESSERUNT AB EIS
USQUEQUO AUFERRET DNS ISRL.
A FACIE SUA
SICUT LOCUTUS FUERAT
IN MANU OMNIUM SERUORUM
SUORUM PROPHETARUM
LXX TRANSLATUSQUE EST ISRAHEL.
DE TERRA SUA IN ASSYRIOS
USQUE IN DIEM HANC
ADDUXIT AUTEM REX ASSYRIORUM
DE BABYLONE ET DE CUTHA
ET DE HAIATH
ET DE EMATH ET DE SEPHARUAIM
ET COLLOCAUIT EOS IN CIUITATIBUS
SAMARIAE PRO FILIIS ISRAHEL.
QUI POSSEDERUNT SAMARIAM
ET HABITAUERUNT
IN URBIBUS EIUS
CUMQUE IBI HABITARE COEPIS
SENT NON TIMEBANT DNM

ET INMISIT EIS DŌNS LEONES
QUI INTERFICIEBANT EOS
NUNTIATUMQUE EST REGI
ASSYRIORUM ET DICTUM
GENTES QUAS TULISTI TRANS-
ET HABITARE FECISTI IN CIUITA
TIBUS SAMARIAE
IGNORANT LEGITIMA DĪ TERRAE
ET INMISIT IN EOS DŌNS LEONES
ET ECCE INTERFICIUNT EOS
EO QUOD IGNORENT RITUM
DĪ TERRAE
PRAECEPIT AUTEM REX
ASSYRIORUM DICENS
DUCITE ILLUC UNUM DE SACER
DOTIBUS QUOS INDE
CAPTIUOS ADDUXISTIS
ET UADAT ET HABITET CUM EIS
ET DOCEAT EOS LEGITIMA
DĪ TERRAE
IGITUR CUM UENISSET UNUS
DE SACERDOTIBUS HIS
QUI CAPTIUI DUCTI FUERANT
DE SAMARIA
HABITAUIT IN BETHEL ET DOCEBAT
EOS QUOMODO COLERENT DŌNM
ET UNA QUAEQUE GENS
FABRICATA EST DĪM SUUM
POSUERUNT QUE EOS IN FANIS
EXCELSIS QUAE FECERANT
SAMARITAE
GENS ET GENS IN URBIBUS SUIS
IN QUIBUS HABITABANT
UIRI ENIM BABYLONII FECERUNT
SOCCOTH BENOTH
UIRI AUTEM CHUTHENI
FECERUNT NERGEL
ET UIRI DE EMATH FECERUNT
ASIMA
PORRO EUEI FECERUNT
NEBAAZ ET THARTHAC
HI AUTEM QUI ERANT
DE SEPHARUAIM
COMBUREBANT FILIOS SUOS IGNI
ADRAMMELECH ET ANAMMELECH
DIIS SEPHARUAIM
ET NIHILOMINUS COLEBANT DŌNM
FECERUNT AUTEM SIBI DE NOUISSIMIS
SACERDOTES EXCELSORUM
ET PONEBANT EOS IN FANIS
SUBLIMIBUS
ET CUM DŌNM COLERENT DIIS QUOQ;
SUIS SERUIEBANT
IUXTA CONSUETUDINEM GENTIUM
DE QUIBUS TRANSLATI FUERANT
SAMARIAM
USQUE IN PRAESENTEM DIEM
MOREM SEQUUNTUR ANTIQUUM
NON TIMENT DŌNM NEQ; CUSTODIUNT
CAERIMONIAS EIUS
ET IUDICIA ET LEGEM ET MANDATUM
QUOD PRAECEPERAT DŌNS FILIIS
IACOB QUEM COGNOMINAUIT ISRL
ET PERCUSSERAT CUM EIS
PACTUM ET MANDAUERAT
EIS DICENS
NOLITE TIMERE DEOS ALIENOS
ET NON ADORETIS EOS
NEQUE COLATIS
ET NON IMMOLETIS EIS
SED DŌNM DĪM UESTRUM QUI
EDUXIT UOS DE TERRA AEGYPTI
IN FORTITUDINE MAGNA
ET IN BRACHIO EXTENTO
IPSUM TIMETE ILLUM ADORATE
ET IPSI IMMOLATE
CAERIMONIAS QUOQUE ET IUDICIA
ET LEGEM ET MANDATUM
QUOD SCRIPSIT UOBIS CUSTODITE
UT FACIATIS CUNCTIS DIEBUS
ET NON TIMEATIS DEOS ALIENOS
ET PACTUM QUOD PERCUSSI
UOBISCUM NOLITE OBLIUISCI
NEC COLATIS DEOS ALIENOS
SED DŌNM DĪM UESTRUM
TIMETE
ET IPSE ERUET UOS DE MANU
OMNIUM INIMICORUM UESTRO
RUM

illi uero non audierunt
sed iuxta consuetudinem suam
pristinam perpetrabant
fuerunt igitur gentes istae
timentes quidem dnm
sed nihilominus et idolis
suis seruientes
nam et filii eorum et nepotes
sicut fecerunt parentes sui
ita faciunt
usq. in praesentem diem
LXXXIII Anno tertio osee filii hela
regis israhel
regnauit ezecias filius ahaz
regis iuda
uiginti quinque annorum erat
cum regnare coepisset
et uiginti et nouem annis
regnauit in hierusalem
nomen matris eius abi filia
zachariae
fecitque quod erat bonum
coram dno
iuxta omnia quae fecerat
dauid pater eius
ipse dissipauit excelsa et con
triuit statuas et succidit
lucos
confregitque serpentem
aeneum quem fecerat moses
siquidem usq. ad illud
tempus
filii israhel adolebant ei
incensum
uocauitq. eum naasthan
in dno do israhel sperauit
itaque post eum non fuit
similis ei de cunctis
regibus iuda
sed neque in his qui ante eum
fuerunt
et adhesit dno et non recessit
a uestigiis eius
fecitque mandata eius
quae praeceperat dns mosi
unde et erat dns cum eo
et in cunctis ad quae procedebat
sapienter se agebat
rebellauit quoq. contra regem
assyriorum et non
seruiuit ei
ipse percussit philistheos
usque gazam et omnes
terminos eorum
a turre custodum usque
ad ciuitatem muratam
Anno quarto regis ezeciae
qui erat annus septimus
osee filii hela regis isrl
ascendit salmanassar rex
assyriorum samariam
et oppugnauit eam et cepit
nam post annos tres anno
sexto ezeciae id est nono
anno osee regis israhel
capta est samaria
et transtulit rex assyriorum
isrl in assyrios
collocauitque eos in ala
et in habor fluuiis gozam
in ciuitatib. medorum
quia non audierunt uocem
dni di sui
sed praetergressi sunt
pactum eius
omnia quae praeceperat
moses seruus dni non
audierunt neq. fecerunt
Anno quarto decimo regis
ezeciae ascendit sennaherib
rex assyriorum ad uniuersas
ciuitates iuda munitas
et cepit eas
tunc misit ezechias rex iuda
nuntios ad regem assyriorum
lachis dicens
peccaui recede a me et omne
quod inposueris mihi feram

indixit itaq· rex assyriorum
ezechiae regi iudae
trecenta talenta argenti
et triginta talenta auri
deditq· ezechias omne argentum
quod repertum fuerat
in domo dñi et in thesauris
regis
in tempore illo confregit
ezechias ualuas templi dñi
et lamminas auri quas ipse
adfixerat
et dedit eas regi assyriorum
misit autem rex assyriorum
tharthan et rapsaris
et rabsacen de lachis
ad regem ezechiam
cum manu ualida hierusalem
qui cum ascendissent
uenerunt in hierusalem
et steterunt iuxta aquae
ductum piscinae superioris
quae est in uia agri fullonis
uocaueruntq· regem
egressus est autem ad eos
eliacim filius helciae
praepositus domus
et sobna scriba et ioahe filius
asaph a commentariis
dixitq· ad eos rabsaces
loquimini ezechiae
haec dicit rex magnus rex
assyriorum quae est ista
fiducia qua niteris
forsitan inisti consilium
ut praepares te ad proe
lium in quo confidis
ut audeas rebellare
an speras in baculo harundineo
atq· confracto aegypto
super quem si incubuerit
homo
comminutus ingreditur
manum eius et perforabit eam

sic est pharao rex aegypti
omnibus qui confidunt in se
quod si dixeritis mihi in dño
nostro habemus fiduciam
nonne iste est cuius abstulit
ezecias excelsa et altaria
et praecepit iudae et hierusalē
ante altare hoc adorabitis
in hierusalem
nunc igitur transite ad dominum
meum regem assyriorum
et dabo uobis duo milia equorum
et uidete an habere ualeatis
ascensores eorum
et quomodo potestis
resistere
ante unum satrapam de seruis
domini mei minimis
an fiduciam habes in aegypto
propter currus et equites
numquid sine dñi uoluntate
ascendi
ad locum istum ut demolirer eū
dns dixit mihi ascende ad terram
hanc et demolire eam
dixerunt autem eliachim
filius helciae et sobna
et ioahe rapsaci
praecamur ut loquaris nobis
seruis tuis syriace
siquidem intellegimus
hanc linguam
et non loquaris nobis iudaice
audiente populo qui est
super murum
responditq· ei rapsaces
numquid ad dominum tuum et ad te
misit me dominus meus
ut loquerer sermones hos
et non ad uiros qui sedent
super murum
ut comedant stercora sua
et bibant urinam suam
uobiscum

STETIT ITAQUE RABSACES
ET CLAMAVIT VOCE MAGNA
IUDAICE ET AIT
AUDITE VERBA REGIS MAGNI
REGIS ASSYRIORUM
HAEC DICIT REX
NON VOS SEDUCAT EZECHIAS
NON ENIM POTERIT ERUERE VOS
DE MANU MEA
NEQ· FIDUCIAM VOBIS TRIBUAT
SUPER DNO DICENS
ERUENS LIBERABIT NOS DNS
ET NON TRADETUR CIVITAS HAEC
IN MANU REGIS ASSYRIORUM
NOLITE AUDIRE EZECHIAM
HAEC ENIM DICIT REX
ASSYRIORUM
FACITE MECUM QUOD VOBIS
EST UTILE
ET EGREDIMINI AD ME
ET COMEDET UNUSQUISQUE
DE VINEA SUA ET DE FICU SUA
ET BIBETIS AQUAS DE CISTERNIS
VESTRIS
DONEC VENIAM ET TRANSFERAM
VOS IN TERRAM QUAE SIMILIS
TERRAE VESTRAE EST
IN TERRAM FRUCTIFERAM
ET FERTILEM VINI
TERRAM PANIS ET VINEARUM
TERRAM OLIVARUM ET OLEI
AC MELLIS
ET VIVETIS ET NON MORIEMINI
NOLITE AUDIRE EZECHIAM
QUI VOS DECIPIT DICENS
DNS LIBERABIT NOS
NUMQUID LIBERAVERUNT DII
GENTIUM TERRAM SUAM
DE MANU REGIS ASSYRIORUM
UBI EST DS EMATH ET ARPHAT
UBI EST DS SEPHARVAIM ANA
ET AVA NUMQUID LIBERAVE
RUNT SAMARIAM DE MANU MEA
QUISNAM ILLI SUNT IN UNIVERSIS
DIIS TERRARUM QUI ERUERUNT
REGIONEM SUAM DE MANU MEA
UT POSSIT ERUERE DNS HIERU
SALEM DE MANU MEA
TACUIT ITAQ· POPULUS ET NON
RESPONDIT EI QUICQUAM
SIQUIDEM PRAECEPTUM REGIS
ACCEPERANT UT NON
RESPONDERENT EI
VENITQUE ELIACIM FILIUS HELCIAE
PRAEPOSITUS DOMUS
ET SOBNA SCRIBA ET IOAHE FILIUS
ASAPH A COMMENTARIIS
AD EZECHIAM SCISSIS VESTIBUS
ET NUNTIAVERUNT EI VERBA
RABSACIS
QUAE CUM AUDISSET REX EZECHIAS
SCIDIT VESTIMENTA SUA
ET OPERTUS EST SACCO
INGRESSUSQ· EST DOMUM DNI
ET MISIT ELIACIM PRAE
POSITUM DOMUS
ET SOBNAM SCRIBAM
ET SENES DE SACERDOTIBUS
OPERTOS SACCIS AD ISAIAM
PROPHETAM FILIUM AMOS
QUI DIXERUNT HAEC DICIT EZECHIAS
DIES TRIBULATIONIS ET INCREPA
TIONIS ET BLASPHEMIAE
DIES ISTE
VENERUNT FILII USQ· AD PARTUM
ET VIRES NON HABET
PARTURIENS
SI FORTE AUDIAT DNS DS TUUS
UNIVERSA VERBA RABSACIS
QUEM MISIT REX ASSYRIORUM
DOMINUS SUUS
UT EXPROBRARET DM VIVENTEM
ET ARGUERET VERBIS QUAE
AUDIVIT DNS DS TUUS ET FAC
ORATIONEM PRO RELIQUIIS
QUAE REPERTAE SUNT
VENERUNT ERGO SERVI REGIS
EZECHIAE AD ISAIAM

Dixitq· eis Isaias
haec dicetis domino uestro
haec dicit dns
noli timere a faciae sermonum
quos audisti
quib· blasphemauerunt pueri
regis assyriorum me
Ecce ego inmittam ei spm
et audiet nuntium et reuer
tetur in terram suam
et deiciam eum gladio
in terra sua
Reuersus est igitur rapsaces
et inuenit regem assyriorū
expugnantem lobnam
audierat enim quod recessisset
de lachis
Cumq· audisset de tharaca
rege aethiopiae dicentes
ecce egressus est ut pugnet
aduersum te
et iret contra eum
misit nuntios ad ezechiam
dicens
haec dicitis ezechiae regi iudae
non te seducat ds tuus
in quo habes fiduciam
neq· dicas non tradetur
hierusalem in manu regis
assyriorum
ecce enim ipse audisti quae
fecerint reges assyriorum
uniuersis terris
quomodo uastauerint eas
num ergo solus poteris
liberari
numquid liberauerunt dii
gentium singulos quos
uastauerunt patres mei
gozan uidelicet et aran
et reseph
et filios eden qui erant
in thelassar
ubi est rex emath et rex arpad.
et rex ciuitatis sepharuaim
ana et aua
Itaque cum accepisset ezecias
litteras de manu nuntiorum
et legisset eas
ascendit in domum dni et ex
pandit eas coram dno
et orauit in conspectu eius dicens
dne ds israhel qui sedes
super cherubim
tu es ds solus regum omnium
terrae
tu fecisti caelum et terram
inclina aurem tuam et audi
aperi dne oculos tuos et uide
et audi omnia uerba sennacherib
qui misit ut exprobraret
nobis dō uiuentem
uere dne dissipauerunt reges
assyriorum gentes
et terras omnium
et miserunt deos eorum
in igne
non enim erant dii sed opera
manuum hominum
e ligno et lapide
et perdiderunt eos
nunc igitur dne ds noster
salua nos de manu eius
et sciant omnia regna terrae
quia tu es dns ds solus
Misit autem isaias filius amos
ad ezechiam dicens
haec dicit dns ds israhel
quae deprecatus es me super
sennacherib rege
assyriorum audiui
iste est sermo quem locutus
est de eo
spreuit te et subsannauit
uirgo filia sion
post tergum tuum caput
mouit filia hierusalem
cui exprobrasti et quem

blasphemasti
contra quem exaltasti uocem
et eleuasti in excelsum
oculos tuos
contra sanctum israhel
per manum seruorum tuorum
exprobrasti dño et dixisti
in multitudine curruum
meorum ascendi excelsa
montium in summitate
libani
et succidi sublimes cedros eius
et electas abietes eius
et ingressus sum usque
ad terminos eius
saltum carmeli eius ego fodi
et bibi aquas alienas et siccaui
uestigiis pedum meorum
omnes aquas clausas
numquid non audisti quid
ab initio fecerim
ex diebus antiquis plasmaui
illud et nunc adduxi
eruntque in ruinam collium
pugnantium ciuitates
munitae
et qui sedent in eis humiles manu
contremuerunt et confusi sunt
facti sunt quasi faenum agri
et uirens herba tectorum
quae arefacta est antequam
ueniret ad maturitatem
habitaculum tuum et egressum
tuum et introitum
tuum ego praesciui
et furorem tuum contra me
insanisti in me et superbia tua
ascendit in aures meas
ponam itaque circulum
in naribus tuis et camum
in labris tuis
et reducam te in uiam
per quam uenisti
tibi autem ezecia hoc erit signum

comede hoc anno quod
repperis
in secundo autem anno
quae sponte nascuntur
porro in anno tertio 44
seminate et metite
plantate uineas et comedite
fructum earum
et quodcumque reliquum
fuerit de domo iuda
mittet radicem deorsum
et faciet fructum sursum
de hierusalem quippe egre
dientur reliquiae
et quod saluabitur de monte sion
zelus dñi exercituum faciet
hoc quam ob rem haec dicit
dñs de rege assyriorum
non ingredietur urbem hanc
nec mittet in eam sagittam
nec occupabit eam clypeus
nec circumdabit eam munitio
per uiam qua uenit reuertetur
et ciuitatem hanc non ingredie
tur dicit dñs
protegamque urbem hanc
et saluabo eam
propter me et propter dauid
seruum meum
factum est igitur in nocte illa
uenit angelus dñi et percussit
castra assyriorum
centum octoginta quinque milia
cumque diluculo surrexisset
uidit omnia corpora mortuorum
et recedens abiit et reuersus
est sennacherib rex
assyriorum et mansit
in nineue
cumque adoraret in templo
nesrach deum suum
adramelech et sarasar
filii eius percusserunt
eum gladio

fugeruntq; in terram
armeniorum
et regnavit esaraddon
filius eius pro eo
In diebus illis aegrotavit
ezecias usq; ad mortem
et venit ad eum isaias filius
amos propheta
dixitq; ei haec dicit dns ds
praecipe domui tuae
morieris enim et non vives
qui convertit faciem suam
ad parietem
et oravit dnm dicens
Obsecro dne
memento quaeso quomodo ambula-
verim coram te in veritate
et in corde perfecto
et quod placitum est coram
te fecerim
Flevit itaq; ezecias fletu
magno
et antequam egrederetur
isaias mediam partem atrii
factus est sermo dni
ad eum dicens
revertere et dic ezeciae
duci populi mei
haec dicit dns ds david
patris tui
audivi orationem tuam
vidi lacrimam tuam
et ecce sanavi te
die tertio ascendes templum dni
et addam diebus tuis
quindecim annos
sed et de manu regis assyriorum
liberabo te et civitatem hanc
et protegam urbem istam
propter me et propter
david servum meum
Dixitq; isaias adferte massam
ficorum
quam cum adtulissent

et posuissent super ulcus
eius curatus est
Dixerat autem ezecias
ad isaiam
quod erit signum quia dns
me sanabit
et quia ascensurus sum die
tertio templum dni
cui ait esaias
hoc erit signum a dno quod
facturus sit dns sermonem
quem locutus est
vis ut accedat umbra decem line-
as an ut revertatur totidem
gradibus
et ait ezecias
facile est umbram crescere
decem lineis
nec hoc volo ut fiat
sed ut revertatur retrorsum
decem gradibus
Invocavit itaq; esaias
propheta dnm
et reduxit umbram per lineas
quibus iam descenderat
in horologio ahaz retrorsum
decem gradibus
In tempore illo misit berodach
baladan filius baladan rex
babyloniorum litteras
et munera ad ezeciam
audierat enim quod aegrotasset
ezecias
laetatus est autem in adventu
eorum ezecias
et ostendit eis domum aromatum
et aurum et argentum
et pigmenta varia
unguenta quoque et domum
vasorum suorum
et omnia quae habere poterat
in thesauris suis
non fuit quod non monstraret
eis ezecias

in domo sua et in omni
potestate sua
venit autem Esaias propheta
ad regem Ezeciam
dixitque ei
quid dixerunt viri isti
aut unde venerunt ad te
cui ait Ezecias
de terra longinqua venerunt
de Babylone
at ille respondit
quid viderunt in domo tua
ait Ezecias
omnia quae sunt in domo mea
viderunt
nihil est quod non monstra
verim eis in thesauris meis
dixit itaq; Esaias Ezeciae
audi sermonem dñi
ecce dies venient
et auferentur omnia quae
sunt in domo tua
et quae condiderunt patres
tui usque in diem hanc
in Babylonem
non remanebit quicquam ait dñs
sed et de filiis tuis qui egredi
entur ex te quos generabis
tollentur
et erunt eunuchi in palatio
regis Babylonis
dixit Ezecias ad Isaiam
bonus sermo dñi quem
locutus est
sit pax et veritas in diebus meis
reliqua autem sermonum
Ezeciae
et omnis fortitudo eius
et quomodo fecerit piscinam
et aquae ductum
et introduxerit aquas
in civitatem
nonne haec scripta sunt
in libro sermonum dierum
regum Iuda
dormivitque Ezecias
cum patribus suis
et regnavit Manasse
filius eius pro eo
[illegible] Duodecim annorum erat
Manasse cum regnare
coepisset
et quinquaginta quinq; annis
regnavit in Hierusalem
nomen matris eius
Aphsiba
fecitque malum in conspectu dñi
iuxta idola gentium quas
delevit dñs a facie
filiorum Israhel
conversusque est et aedificavit
excelsa quae dissipaverat
Ezecias pater eius
et erexit aras Baal et fecit
lucos sicut fecerat Ahab
rex Israhel
et adoravit omnem militiam
caeli et coluit eam
extruxitque aras in domo dñi
de qua dixit dñs
in Hierusalem ponam
nomen meum
et extruxit altaria universae
militiae caeli
in duobus atriis templi dñi
et transduxit filium suum
per ignem
et ariolatus est et obser
vavit auguria
et fecit pythones et aruspi
ces multiplicavit
ut faceret malum coram dño
et inritaret eum
posuit quoque idolum luci
quem fecerat in templo dñi
super quo locutus est dñs
ad David et ad Salomonem
filium eius

in templo hoc et in hierusalem
quam elegi de cunctis
tribub· israhel
ponam nomen meum
in sempiternum
et ultra non faciam commo-
veri pedem israhel
de terra quam dedi patrib·
eorum
sic tamen si custodierint
opera omnia quae praecepi eis
et universam legem quam
mandavit eis servus
meus moyses
illi vero non audierunt
sed seducti sunt a manasse
ut facerent malum super
gentes quas contrivit dn̄s
a facie filiorum israhel
locutusque est dn̄s in manu
servorum suorum
prophetarum dicens
quia fecit manasse rex iuda
abominationes istas pessimas
super omnia quae fecerant
amorrei ante eum
et peccare fecit etiam iudam
in inmunditiis suis
propterea haec dicit dn̄s
ds̄ israhel
ecce ego inducam mala
super hierusalem et iudam
ut quicumque audierit
tinniant ambae aures eius
et extendam super hierusalē
funiculum samariae
et pondus domus ahab
et delebo hierusalem
sicut deleri solent tabulae
delens vertam et ducam
crebrius stilum super
faciem eius
dimittam vero reliquias
hereditatis meae

et tradam eas in manu
inimicorum eius
eruntque in vastitatem et rapinā
cunctis adversariis suis
eo quod fecerint malum
coram me
et perseveraverint
inritantes me
ex die qua egressi sunt patres
eorum ex aegypto
usque ad diem hanc
insuper et sanguinem innoxiū
fudit manasse multum nimis
donec impleret hierusalem
usque ad os
absq· peccatis suis quib· peccare
fecit iudam
ut faceret malum coram dn̄o
reliqua autem sermonum
manasse et universa
quae fecit
et peccatum eius quod peccavit
nonne haec scripta sunt
in libro sermonum dierum
regum iuda
dormivitque manasse
cum patribus suis
et sepultus est in horto
domus suae in horto aza
et regnavit amon
filius eius pro eo
uiginti et duorum annorum erat
amon cum regnare coepisset
duob·que annis regnavit
in hierusalem
nomen matris eius mesalemeth
filia harus de ietheba
fecitq· malum in conspectu dn̄i
sicut fecerat manasse pater eius
et ambulavit in omni via
per quam ambulaverat
pater eius
servivitq· inmunditiis quib·
servierat pater suus

et adorauit eas
et dereliquit dominum deum
patrum suorum
et non ambulauit in uia domini
tetenderuntque ei insidias
serui sui
et interfecerunt regem
in domo sua
percussit autem populus
terrae omnes qui coniura
uerant contra regem amon
et constituerunt sibi regem
iosiam filium eius pro eo
reliqua autem sermonum
amon quae fecit
nonne haec scripta sunt
in libro sermonum dierum
regum iuda
sepelierunt que eum in sepul
chro suo in horto aza
et regnauit iosias filius
eius pro eo
Octo annorum erat iosias cum
regnare coepisset
et triginta et uno anno
regnauit in hierusalem
nomen matris eius idida filia
phadaia de bescechath
fecitque quod placitum erat
coram domino
et ambulauit per omnes uias
dauid patris sui
non declinauit ad dextram
siue ad sinistram
LXXX Anno autem octauo decimo
regis iosiae
misit rex saphan filium aslia
filii mesullam scribam
templi domini dicens ei
uade ad helchiam sacerdotem
magnum
ut confletur pecunia quae
inlata est in templum domini
quam collegerunt ianitores
a populo
deturque fabris per prae
positos in domo domini
qui et distribuent eam his qui
operantur in templo domini
et instauranda sarta tecta
templi
tignariis uidelicet
et caementariis
et his qui interrupta
componunt
et ut emantur ligna et lapides
de lapidicinis
ad instaurandum templum
uerumtamen non supputetur
eis argentum quod accipiunt
sed in potestate habeant
et in fide
Dixit autem helcias pontifex
ad saphan scribam
librum legis repperi in domo domini
deditque helcias uolumen
saphan qui legit illud
uenit quoque saphan scriba ad regem
et renuntiauit ei quod prae
ceperat et ait
conflauerunt serui tui pecuniam
quae reperta est in domo domini
et dederunt ut distribueretur
fabris a praefectis operum
templi domini
narrauitque saphan scriba
regi dicens
librum dedit mihi helcias
sacerdos
quem cum legisset saphan
coram rege
et audisset rex uerba libri
legis domini
scidit uestimenta sua
et praecepit helciae
sacerdoti
et ahicham filio saphan
et achobor filio micha

et saphan scribae
et asaiae servo regis dicens
ite et consulite dñm
super me et super populo
et super omni iuda
de verbis voluminis istius
quod inventum est
magna enim ira dñi succensa
est contra nos
quia non audierunt patres
nostri verba libri huius
ut facerent omne quod
scriptum est nobis
ierunt itaque helcias
sacerdos et ahicam
et achobor et saphan et asaia
ad oldam prophetem
uxorem sellum
filii thecue filii araas
custodis vestium
quae habitabat in hierusalem
in secunda
locutique sunt ad eam
et illa respondit eis
haec dicit dñs ds israhel
dicite viro qui misit vos
ad me haec dicit dñs
ecce ego adducam mala
super locum hunc
et super habitatores eius
omnia verba legis quae
legit rex iuda
quia dereliquerunt me
et sacrificaverunt diis
alienis
inritantes me in cunctis
operibus manuum suarum
et succendetur indignatio
mea in loco hoc
et non extinguetur
regi autem iuda
qui misit vos ut consuleretis
dñm sic dicetis
haec dicit dñs ds israhel
pro eo quod audisti verba voluminis
et perterritum est cor tuum
et humiliatus es coram dño
auditis sermonibus contra locum
istum et habitatores eius
quod videlicet fierent in stu
porem et in maledictum
et scidisti vestimenta tua
et flevisti coram me
et ego audivi ait dñs
idcirco colligam te
ad patres tuos
et colligeris ad sepulchrum
tuum in pace
ut non videant oculi tui
omnia mala
quae inducturus sum
super locum istum
et renuntiaverunt regi
quod dixerat
qui misit et congregati sunt
ad eum omnes senes iuda
et hierusalem
ascenditque rex templum dñi
et omnes viri iuda universique
qui habitant in hierusalem
cum eo
sacerdotes et prophetae
omnis populus a parvo
usque ad magnum
legitque cunctis audientibus
omnia verba libri foederis
qui inventus est in domo dñi
stetitque rex super gradum
et percussit foedus coram dño
ut ambularent post dñm
et custodirent praecepta eius
et testimonia et caerimonias
in omni corde et in tota anima
et suscitarent verba
foederis huius
quae scripta erant in libro illo
adquievitque populus pacto
et praecepit rex helciae pontifici

et sacerdotibus secundi ordinis
et ianitoribus
ut proicerent de templo dni
omnia vasa quae facta fuerant
baal et in luco
et universae militiae caeli
et conbussit ea foris hierusalē
in convalle cedron
et tulit pulverem eorum
in bethel
et delevit haruspices quos
posuerant reges iudae
ad sacrificandum in excelsis
per civitates iudae et in circuitu
hierusalem
et eos qui adolebant
incensum baal
et soli et lunae et duodecim
signis et omni militiae caeli
et efferri fecit lucum
de domo dni foras hierusalē
in convalle cedron
et conbussit eum ibi
et redegit in pulverem
et proiecit super
sepulchra vulgi
destruxit quoque aediculas
effeminatorum quae erant
in domo dni
pro quibus mulieres texebant
quasi domunculas luci
congregavitque omnes sacer
dotes de civitatibus iuda
et contaminavit excelsa
ubi sacrificabant sacerdotes
de gabaa usque bersabee
et destruxit aras portarum
in introitu ostii iosue
principis civitatis
quod erat ad sinistram
portae civitatis
verumtamen non ascende
bant sacerdotes excelso
rum ad altare dni in hieru
lem
sed tantum comederant
azyma in medio fratrum
suorum
contaminavit quoque thapheth
quod est in convalle
fili hennom
ut nemo consecraret filium
suum aut filiam suam
per ignem moloch
abstulit quoque equos quos
dederant reges iudae soli
in introitu templi dni
iuxta exedram nathan
melech eunuchi qui erat
in farurim
currus autem solis
conbussit igni
altaria quoque quae erant super
tecta cenaculi ahaz
quae fecerant reges iuda
et altaria quae fecerat manasses
in duobus atriis templi dni
destruxit rex
et cucurrit inde et dispersit
cinerem eorum in torren
tem cedron
excelsa quoque quae erant
in hierusalem ad dextram
partem montis offensionis
quae aedificaverat salomon
rex israhel astharoth
idolo sidoniorum
et chamos offensioni moab
et melchom abominationi
filiorum ammon
polluit rex et contrivit
statuas et succidit lucos
replevitque loca eorum
ossibus mortuorum
insuper et altare quod erat
in bethel
excelsum quod fecerat
hieroboam filius nabat
qui peccare fecit israhel

et altare illud et excelsum
destruxit atq· combussit
et comminuit in pulverem
succenditq· etiam lucum
et conver sus iosias vidit ibi
sepulchra quae erant
in monte
misitque et tulit ossa
de sepulchris
et combussit ea super altare
et polluit illud iuxta
verbum dñi quod locutus
est vir dĩ
qui praedixerat verba haec
et ait quis est titulus ille
quem video
responderuntq· ei cives
illius urbis
sepulchrum est hominis dĩ
qui venit de iuda
et praedixit verba haec quae
fecisti super altare bethel.
et ait dimittite eum nemo
commoveat ossa eius
et intacta manserunt
ossa illius
cum ossib· prophetae
qui venerat de samaria
insuper et omnia fana
excelsorum
quae erant in civitatibus
samariae
quae fecerant reges israhel
ad inritandum dñm
abstulit iosias
et fecit eis secundum omnia
opera quae fecerant
in bethel
et occidit universos sacer
dotes excelsorum
qui erant ibi super altaria
et combussit ossa humana
super ea
reversusq· est hierusalem

et praecepit omni populo dicens
facite phase dño dõ vestro
secundum quod scriptum est
in libro foederis huius
nec enim factum est phase
tale a dieb· iudicum qui iudi
caverunt israhel
et omnium dierum regum isrl
et regum iuda
sicut in octavodecimo anno
regis iosiae factum est
phase istud dño in hierusalem
sed et pithones et hariolos
et figuras idolorum
et inmunditias abominationesq·
quae fuerant in terra iuda
et in hierusalem
abstulit iosias
ut statueret verba legis quae
scripta sunt in libro quem
invenit helcias sacerdos
in templo dñi
similis illi non fuit ante eum rex
qui reverteretur ad dñm
in omni corde suo et in tota
anima sua et in universa
virtute sua
iuxta omnem legem mosi
neq· post eum surrexit
similis illi
verumtamen non est aversus
dñs ab ira furoris sui magni
quo iratus est furor eius
contra iudam
propter inritationes quibus
provocaverat eum manasses
dixit itaque dñs
etiam iudam auferam a facie
mea sicut abstuli israhel.
et proiciam civitatem hanc
quam elegi hierusalem
et domum de qua dixi
erit nomen meum ibi
Reliqua autem verba iosiae

ET UNIUERSA QUAE FECIT
NONNE HAEC SCRIPTA SUNT
IN LIBRO UERBORUM DIERUM
REGUM IUDA
IN DIEB· EIUS ASCENDIT PHARAO
NECHO REX AEGYPTI CONTRA
REGEM ASSYRIORUM
AD FLUMEN EUFRATEN
ET ABIIT IOSIAS REX IN OCCURSU EIUS
ET OCCISUS EST IN MAGEDDO
CUM UIDISSET EUM
ET PORTAUERUNT EUM SERUI SUI
MORTUUM DE MAGEDDO
ET PERTULERUNT IN HIERUSALĒ
ET SEPELIERUNT EUM
IN SEPULCHRO SUO
TULITQUE POPULUS TERRAE
IOHAAZ FILIUM IOSIAE
ET UNXERUNT EUM ET CONSTITU
ERUNT EUM REGEM PRO
PATRE SUO
UIGINTI TRIUM ANNORUM ERAT
IOAHAZ CUM REGNARE COEPISSET
ET TRIB· MENSIB· REGNAUIT
IN HIERUSALEM
NOMEN MATRIS EIUS AMITAL
FILIA HIEREMIAE DE LOBNA
ET FECIT MALUM CORAM DÑO
IUXTA OMNIA QUAE FECERANT
PATRES EIUS
UINXITQ· EUM PHARAO NECHO
IN REBLA QUAE EST IN TERRA
EMATH
NE REGNARET IN HIERUSALEM
ET INPOSUIT MULTAM TERRAE
CENTUM TALENTIS ARGENTI
ET TALENTO AURI
REGEMQUE CONSTITUIT PHARAO
NECHO ELIACHIM FILIUM
IOSIAE PRO IOSIA PATRE EIUS
UERTITQ· NOMEN EIUS IOACHIM
PORRO IOAHAZ TULIT ET DUXIT
IN AEGYPTUM
ARGENTUM AUTEM ET AURUM
DEDIT IOACHIM PHARAONI
CUM INDIXISSET TERRAE
PER SINGULOS
UT CONFERRETUR IUXTA PRAE
CEPTUM PHARAONIS
ET UNUMQUEMQUE SECUNDUM
UIRES SUAS EXEGIT
TAM ARGENTUM QUAM AURUM
DE POPULO TERRAE UT DARET
PHARAONI NECHO
UIGINTI QUINQUE ANNORUM
ERAT IOACHIM CUM REGNARE
COEPISSET
ET UNDECIM ANNIS REGNAUIT
IN HIERUSALEM
NOMEN MATRIS EIUS ZEBIDA
FILIA PHADAIA DE RUMA
ET FECIT MALUM CORAM DÑO
IUXTA OMNIA QUAE FECERANT
PATRES EIUS
IN DIEB· EIUS ASCENDIT NABUCO
DONOSOR REX BABYLONIS
ET FACTUS EST EI IOACHIM
SERUUS TRIB· ANNIS
ET RURSUM REBELLAUIT
CONTRA EUM
INMISITQUE EI DÑS LATRUNCULOS
CHALDAEORUM ET LATRUN
CULOS SYRIAE
LATRUNCULOS MOAB ET LATRUN
CULOS FILIORUM AMMON
ET INMISIT EOS IN IUDAM
UT DISPERDERENT EUM
IUXTA UERBUM DÑI QUOD
LOCUTUS ERAT PER SERUOS
SUOS PROPHETAS
FACTUM EST AUTEM HOC PER
UERBUM DÑI CONTRA IUDAM
UT AUFERRET EUM CORAM SE
PROPTER PECCATA MANASSE
UNIUERSA QUAE FECIT
ET PROPTER SANGUINEM
INNOXIUM QUEM EFFUDIT
ET INPLEUIT HIERUSALEM

CRUORE INNOCENTIUM
ET OB HANC REM NOLUIT DNS
PROPITIARI
RELIQUA AUTEM SERMONUM
IOACHIM ET UNIUERSA
QUAE FECIT
NONNE HAEC SCRIPTA SUNT IN LIBRO
SERMONUM DIERUM
REGUM IUDA
ET DORMIUIT IOACHIM
CUM PATRIB· SUIS
REGNAUITQ· IOACHIN FILIUS
EIUS PRO EO
ET ULTRA NON ADDIDIT REX AEGYPTI
UT EGREDERETUR DE TERRA SUA
TULERAT ENIM REX BABYLONIS
A RIUO AEGYPTI USQ· AD FLUUIUM
EUFRATEN OMNIA QUAE FUERANT
REGIS AEGYPTI
LXXXI DECEM ET OCTO ANNORUM ERAT
IOACHIN CUM REGNARE
COEPISSET
ET TRIB· MENSIB· REGNAUIT
IN HIERUSALEM
NOMEN MATRIS EIUS NAESTHA
FILIA ELNATHAN DE HIERUSALEM
ET FECIT MALUM CORAM DNO
IUXTA OMNIA QUAE FECERAT
PATER EIUS
IN TEMPORE ILLO ASCENDERUNT
SERUI NABUCHODONOSOR
REGIS BABYLONIS IN HIERUSALEM
ET CIRCUMDATA EST URBS
MUNITIONIBUS
UENITQ· NABUCHODONOSOR REX
BABYLONIS AD CIUITATEM
CUM SERUI EIUS OPPUGNA
RENT EAM
EGRESSUSQ· EST IOACHIN REX
IUDA AD REGEM BABYLONIS
IPSE ET MATER EIUS ET SERUI EIUS
ET PRINCIPES EIUS ET EUNUCHI EIUS
ET SUSCEPIT EUM REX BABYLONIS
ANNO OCTAUO REGNI SUI

ET PROTULIT INDE OMNES THES
AUROS DOMUS DNI
ET THESAUROS DOMUS REGIAE
ET CONCIDIT UNIUERSA UASA AUREA
QUAE FECERAT SALOMON REX
ISRAHEL IN TEMPLO DNI
IUXTA UERBUM DNI
ET TRANSTULIT OMNEM HIERUSALEM
ET UNIUERSOS PRINCIPES
ET OMNES FORTES EXERCITUS
DECEM MILIA IN CAPTIUITATEM
ET OMNEM ARTIFICEM
ET CLUSOREM
NIHILQ· RELICTUM EST EXCEPTIS
PAUPERIB· POPULI TERRAE
TRANSTULITQUOQ· IOACHIN
IN BABYLONEM
ET MATREM REGIS ET UXORES
REGIS ET EUNUCHOS EIUS
ET IUDICES TERRAE
DUXIT IN CAPTIUITATEM DE HIERU
SALEM IN BABYLONEM
ET OMNES UIROS ROBUSTOS
SEPTEM MILIA
ET ARTIFICES ET CLUSORES MILLE
OMNES UIROS FORTES
ET BELLATORES
DUXITQ· EOS REX BABYLONIS
CAPTIUOS IN BABYLONEM
ET CONSTITUIT MATTHANIAN
PATRUUM EIUS PRO EO
INPOSUITQ· NOMEN EI SEDECIAM
UICESIMUM ET PRIMUM
ANNUM AETATIS HABEBAT
SEDECIAS CUM REGNARE
COEPISSET
ET UNDECIM ANNIS REGNAUIT
IN HIERUSALEM
NOMEN MATRIS EIUS ERAT
AMITAL FILIAE HIEREMIAE
DE LOBNA
ET FECIT MALUM CORAM DNO
IUXTA OMNIA QUAE FECERAT
IOACHIM

IRASCEBATUR ENIM DÑS CONTRA
HIERUSALEM ET CONTRA IUDAM
DONEC PROICERET EOS A FACIE SUA
RECESSITQ· SEDECIAS A REGE
BABYLONIS
Lec V FACTUM EST AUTEM ANNO NONO
REGNI EIUS MENSE DECIMO
DECIMA DIE MENSIS
UENIT NABUCHODONOSOR REX
BABYLONIS
IPSE ET OMNIS EXERCITUS EIUS
IN HIERUSALEM
ET CIRCUMDEDERUNT EAM
ET EXTRUXERUNT IN CIRCUITU
EIUS MUNITIONES
ET CLAUSA EST CIUITAS ATQ· UALLATA
USQ· AD UNDECIMUM ANNUM
REGIS SEDECIAE NONA DIE
MENSIS
PRAEUALUITQ· FAMES IN CIUITATE
NEC ERAT PANIS POPULO TERRAE
ET INTERRUPTA EST CIUITAS
ET OMNES UIRI BELLATORES
NOCTE FUGERUNT
PER UIAM PORTAE QUAE EST
INTER DUPLICEM MURUM
AD HORTUM REGIS
PORRO CHALDAEI OBSEDERANT
IN CIRCUITU CIUITATEM
FUGIT ITAQUE PER UIAM QUAE
DUCIT AD CAMPESTRIA
SOLITUDINIS
ET PERSECUTUS EST EXERCITUS
CHALDAEORUM REGEM
CONPREHENDERUNTQ· EUM
IN PLANITIAE HIERICHO
ET OMNES BELLATORES QUI ERANT
CUM EO DISPERSI SUNT
ET RELIQUERUNT EUM
ADPREHENSUM ERGO REGEM
DUXERUNT AD REGEM
BABYLONIS IN REBLATHA
QUI LOCUTUS EST CUM EO IUDICIUM
FILIOS AUTEM SEDECIAE OCCIDIT

CORAM EO ET OCULOS EIUS
EFFODIT
UINXITQ· EUM CATENIS ET ADDUXIT
IN BABYLONEM
Lec VI MENSE QUINTO SEPTIMA DIE
MENSIS IPSE EST ANNUS NONUS
DECIMUS REGIS BABYLONIS
UENIT NABUZARDAN PRINCEPS
EXERCITUS
SERUUS REGIS BABYLONIS HIERUSALEM
ET SUCCENDIT DOMUM DÑI
ET DOMUM REGIS ET DOMOS
HIERUSALEM
OMNEMQ· DOMUM COMBUSSIT
IGNI ET MUROS HIERUSALEM
IN CIRCUITU DESTRUXIT
OMNIS EXERCITUS CHALDAEORUM
QUI ERAT CUM PRINCIPE MILITUM
RELIQUAM AUTEM POPULI PARTEM
QUAE REMANSERAT IN CIUITATE
ET PERFUGAS QUI TRANSFUGERANT
AD REGEM BABYLONIS
ET RELIQUUM UULGUS TRANSTULIT
NABUZARDAN PRINCEPS
MILITIAE
ET DE PAUPERIB· TERRAE RELIQUIT
UINITORES ET AGRICOLAS
COLUMNAS AUTEM AEREAS
QUAE ERANT IN TEMPLO DÑI
ET BASES
ET MARE AEREUM QUOD ERAT
IN DOMO DÑI
CONFREGERUNT CHALDAEI
ET TRANSTULERUNT AES
OMNE IN BABYLONEM
OLLAS QUOQUE AEREAS ET TRULLAS
ET TRIDENTES ET SCYPHOS
ET OMNIA UASA AEREA IN QUIBUS
MINISTRABANT TULERUNT
NEC NON TURIBULA ET FIALAS
QUAE AUREA AUREA ET QUAE
ARGENTEA ARGENTEA
TULIT PRINCEPS MILITIAE
ID EST COLUMNAS DUAS MARE UNUM

et bases quas fecerat salomon
in templo domini
non erat pondus aeris omnium
uasorum
decem et octo cubitos altitu
dinis habebat columna una
et capitellum aereum super
se altitudinis trium cubitorum
et reticulum et malogranata
super capitellum columnae
omnia aerea
similem et columna secunda
habebat ornatum
tulit quoque princeps militiae
seraian sacerdotem primum
et sophoniam sacerdotem
secundum
et tres ianitores
et de ciuitate eunuchum unum
qui erat praefectus
super uiros bellatores
et quinque uiros de his
qui steterant coram rege
quos repperit in ciuitate
et sopher principem exercitus
qui probabat tirones
de populo terrae
et sex uiros e uulgo qui inuenti
fuerant in ciuitate
quos tollens nabuzardan
princeps militum duxit
ad regem babylonis
in reblatha
percussitque eos rex babylonis
et interfecit in reblatha
in terra emath
et translatus est iuda
de terra sua
populo autem qui relictus
erat in terra iuda
quem dimiserat nabuchodo
nosor rex babylonis
praefecit godoliam filium
ahicam filii saphan

quod cum audissent omnes
duces militum
ipsi et uiri qui erant cum eis
uidelicet quod constituisset
rex babylonis godoliam
uenerunt ad godoliam
in maspha
ismahel filius nathaniae
et iohanan filius caree
et sarea filius thenaameth
netophathites
et iezonias filius maachathi
ipsi et socii eorum
iurauitque eis godolias
et sociis eorum dicens
nolite timere seruire
chaldaeis
manete in terra et seruite
regi babylonis et bene
erit uobis
Factum est autem in mense
septimo
uenit ismahel filius nathaniae
filii elisama de semine regio
et decem uiri cum eo
percusseruntque godoliam
qui mortuus est
sed et iudaeos et chaldaeos
qui erant cum eo in maspha
consurgens autem omnis
populus a paruo usque ad
magnum et principes militum
uenerunt in aegyptum
timentes chaldaeos
LXXXIIII Factum est uero anno
tricesimo septimo trans
migrationis ioiachin
regis iudae
mense duodecimo uicesima
septima die mensis
subleuauit euilmerodach
rex babylonis
anno quo regnare coeperat
caput ioiachin regis iuda

de carcere
et locutus est ei benigne
et posuit thronum eius
super thronum regum
qui erant cum eo in Babylone
et mutavit vestes eius
quas habuerat in carcere
et comedebat panem semper
in conspectu eius cunctis
diebus vitae suae
annonam quoque constituit
ei absq; intermissione
quae et dabatur ei a rege
per singulos dies omnib;
dieb; vitae suae
amen

EXPL MALACHIM ID

EST REGUM LIB TERT

ET QUART FELICITER ·

INCP PARALIPOMENON

QUI HEBRAICE DICITUR

DABREIAMIN ID EST

VERBA DIERUM AMEN ·

Si septuaginta interpretum
pura et ut ab eis in graecum versa est editio
permaneret superflue me mi Chromati episco-
porum sanctissime atque doctissime in-
pelleres ut tibi hebraea volumina latino
sermone transferrem quod enim semel
aures hominum occupaverat et nascentis
ecclesiae roboraverat fidem iustum
erat etiam nostro silentio conprobari
nunc vero cum pro varietate regionum
diversa ferantur exemplaria et germana
illa antiquaque translatio corrupta sit
atq; violata nostri arbitrii putas aut
e pluribus iudicare quid verum sit aut
novum opus in veteri opere cudere
inludentibusq; iudaeis cornicum ut dicitur
oculos configere Alexandria et aegyptus
in LXX suis hesychium laudat auctorem
constantinopolis usq; antiochiam
luciani martyris exemplaria probat
mediae inter has provinciae palestinos
codices legunt quos ab origene elabora-
tos eusebius et pamphilus vulgaverunt
totusq; orbis hac inter se trifaria
varietate conpugnat Et certe origenes
non solum exemplaria conposuit quat-
tuor editionum e regione singula
verba describens ut unus dissentiens
statim ceteris inter se consentientibus
arguatur sed quod maioris audaciae est
in editione LXX theodotionis editionem
miscuit asteriscis designans quae minus
fuerant et virgulis quae ex superfluo
videantur adposita Si igitur aliis licuit
non tenere quod semel susceperant
et post LXX cellulas quae vulgo sine
auctore iactantur singulas cellulas
aperuere hocque in ecclesiis legitur
quod LXX nescierunt cur me non susci-
piant latini mei qui integra editione
veteri ita nova condidi ut laborem
meum hebraeis et quod his maius est
apostolis auctorib; probem
scripsi nuper librum de optimo genere

INTERPRETANDO OSTENDENS ILLA DE EUANGELIO · EX AEGYPTO UOCAUI FILIUM MEUM
ET QUONIAM NAZAREUS UOCABITUR ·
ET UIDEBUNT IN QUEM CONPUNXERUNT
ET ILLUD APOSTOLI · QUAE OCULUS NON UIDIT
NEC AURIS AUDIUIT ET IN COR HOMINIS NON
ASCENDERUNT QUAE PRAEPARAUIT DS
DILIGENTIBUS SE · CETERAQ· HIS SIMILIA
IN HEBRAEORUM LIBRIS INUENIRI · CERTE
APOSTOLI ET EUANGELISTAE LXX INTERPRETES
NOUERANT · ET UNDE EIS HAEC DICERE QUAE
IN LXX NON HABENTUR · XPS IHS DNS UTRIUSQ·
TESTAMENTI CONDITOR IN EUANGELIO SECUNDUM
IOHANNEM · QUI CREDIT INQUIT IN ME SICUT
DICIT SCRIPTURA FLUMINA DE UENTRE EIUS
FLUENT AQUAE UIUAE · UTIQ· SCRIPTUM EST
QUOD SALUATOR SCRIPTUM ESSE TESTATUR
UBI SCRIPTUM EST LXX NON HABENT
APOCRIFA NESCIT ECCLESIA · AD HEBRAEOS
IGITUR REUERTENDUM EST UNDE ET DNS
LOQUITUR ET DISCIPULI EXEMPLA PRAESU
MUNT · HAEC PACE UETERUM LOQUAR ET OB
TRECTATORIBUS MEIS TANTUM RESPONDEAM
QUI CANINO DENTE ME RODUNT IN PUBLICO
DETRAHENTES LEGENTES IN ANGULIS · IDEM
ET ACCUSATORES ET DEFENSORES CUM IN ALIIS
PROBENT QUOD IN ME REPROBANT · QUASI
UIRTUS ET UITIUM NON IN REBUS SIT SED CUM
AUCTORE MUTETUR · CETERUM MEMINI
EDITIONEM LXX TRANSLATORUM OLIM
DE GRAECO EMENDATAM TRIBUISSE ME NOSTRIS
NEC INIMICUM DEBERE AESTIMARI EORUM
QUOS IN CONUENTU FRATRUM SEMPER
EDISSERO · ET QUOD NUNC DABREIAMIN ID EST
UERBA DIERUM INTERPRETATUS SUM IDCIRCO
FECI UT INEXTRICABILES MORAS ET SILUAM
NOMINUM QUAE SCRIPTORUM CONFUSA SUNT
UITIO SENSUUMQ· BARBARIEM APERTIUS
ET PER UERSUUM COLA DIGERERE MIHIMET
IPSI ET MEIS IUXTA ISMENIUM
CANENS SI AURES SURDAE SUNT CETERORUM

EXP PROLOGUS

ADAM SETH ENOS CAINAN
MALELEHEL IARED ENOCH
MATHUSALE LAMECH NOE SEM
HAM ET IAPETH
FILII IAPETH GOMER MAGOG
MADAI ET IAUAN
THUBAL MOSOCH THIRAS
PORRO FILII GOMER ASCHENEZ
ET RIPATH ET THOGORMA
FILII AUTEM IAUAN ELISA
ET THARSIS CETTHIM ET DODANIM
FILII HAM CHUS ET MESRAIM
FUTH ET CHANAAN
FILII AUTEM CHUS SABA ET EUILA
SABATHA ET REGMA ET SABATHACHA
PORRO FILII REGMA
SABA ET DADAN
CHUS AUTEM GENUIT NEMROD
ISTE COEPIT ESSE POTENS IN TERRA
MESRAIM UERO GENUIT LUDIM
ET ANAMIM ET LAABIM
ET NEPTHUIM
PHETHRUSIM QUOQ· ET CASLUIM
DE QUIBUS EGRESSI SUNT PHILISTHIM
ET CAPTURIM
CHANAAN UERO GENUIT SIDONEM
PRIMOGENITUM ET HETH
IEBUSEUM QUOQ· ET AMORRAEUM
ET GERGESEUM
EUEUMQ· ET ARACEUM ET SINEUM
ARADIUM QUOQUE ET SAMAREUM
ET EMATHEUM
FILII SEM AELAM ET ASSUR
ET ARFAXAD ET LUD ET ARAM
HI SUNT FILII ARAM
US ET HUL ET GOTHOR ET MOSOCH
ARFAXAD AUTEM GENUIT SALA
QUI ET IPSE GENUIT HEBER
PORRO HEBER NATI SUNT DUO FILII
NOMEN UNI PHALEG QUIA IN DIEBUS
EIUS DIUISA EST TERRA
ET NOMEN FRATRIS EIUS IECTAN
IECTAN AUTEM GENUIT HELMODAD
ET SALEPH ET ASERMOTH

et iare
aduramquoque et uzal et decla
ebal etiam et abimahel et saba
nec non et ophir et euila
et iobab
omnes isti filii iectan
Sem arfaxad sale eber
faleg ragau seruc nahor
thare abram
iste est abraham
filii autem abraham isaac
et ismahel.
Et hae generationes eorum
primogenitus ismahelis
nabaioth et caedar
et abdeel et mabsam
masma et duma massa adad
et thema iathur naphis
et cedma
hi sunt filii ismahelis
filii autem chetturae concu
binae abraham quos genuit
zamram iecsan madan
madian iesboc sue
filii iecsan saba et dadan
filii autem madian epha
et apher et enoch
et abida et eldaa
omnes hi filii chetturae
genera uit autem abraham
isaac cuius fuerunt filii
esau et israhel.
filii esau elifaz rauhel
iaus ialam core
filii elifaz theman omer
sephu gethan cenez
thamna amalech
filii rauhel nahath zara
samma maza
filii seir lothan sobal
sebeon ana dison
ezer disan
filii lothan horri human
soror autem lothan

fuit thamna
filii sobal alian et manath
et ebal et sephi et onam
filii sebeon aia et ana
filii ana dison amaran
et eseban et iethran
et charan
filii eser balaam et zaban
et iacan
filii dison us et aran
isti sunt reges qui imperaue
runt in terra edom
antequam esset rex super
filios israhel
bale filius beor
et nomen ciuitatis eius denaba
mortuus est autem bale
et regnauit pro eo iobab
filius zare de bosra
cumque et iobab fuisset
mortuus regnauit husam
de terra themanorum
obiit quoque husam et regnauit
pro eo adad filius badad
qui percussit madian
in terra moab
et nomen ciuitatis eius auith
cumque et adad fuisset mortuus
regnauit pro eo semela
de masreca
sed et semela mortuus est
et regnauit pro eo saul
de roboth quae iuxta
amnem sita est
mortuo quoque saul regnauit
pro eo baalanan
filius achobor
sed et hic mortuus est
et regnauit pro eo adad
cuius urbis fuit nomen phou
et appellata est uxor eius
methetabel filia matred
filia mezaab
adad autem mortuo duces

principes in edom esse
coeperunt
dux thamna dux alua
dux ietheth
dux oolibama dux hela
dux phinon
dux cenez dux theman
dux mabsar
dux magdiel dux iram
hii duces edom
filii autem israhel ruben
symeon leui iuda isachar
et zabulon
dan ioseph beniamin neptali
gad aser
filii iuda her aunan sela tres
nati sunt ei de filia sue
chananitidis
fuit autem her primogenitus
iuda malus coram dño
et occidit eum
thamar autem nurus eius
peperit ei phares et zara
omnes ergo filii iuda quinque
filii autem phares esrom
et hamul
filii quoque zarae zambri
et ethan et eman
chalchal quoq· simul quinque
filii carmi achar qui turbauit
israhel et peccauit
in furto anathematis
filii ethan azarias
filii autem esrom qui nati sunt
ei ierameel et ram
et chalubi
porro ram genuit aminadab
aminadab autem genuit naassō
principem filiorum iuda
naasson quoq· genuit salma
de quo ortus est booz
booz autem genuit obed
qui et ipse genuit isai
isai autem genuit primo
genitum eliab secundum
aminadab
tertium samaa quartum
nathanahel quintum raddai
sextum asom septimum dauid
quorum sorores fuerunt
saruia et abigail
filii saruiae abisai ioab
et asahel tres
abigail autem genuit amasa
cuius pater fuit iether
ismahelites
caleb uero filius esrom
accepit uxorem nomine azuba
de qua genuit ierioth
fueruntq· filii eius iesar
et sobab et ardon
cumq· mortua fuisset azuba
accepit uxorem caleb
ephrath quae peperit ei ur
porro ur genuit uri
et uri genuit beselehel
post haec ingressus est
esrom ad filiam machir
patris galaad
et accepit eam cum esset
annorum sexaginta quae
peperit ei segub
sed et segub genuit iair
et possedit xxiii ciuitates
in terra galaad
coepitque gessur et aram
oppida iair et chanath
et uiculos eius lx ciuitates
omnes isti filii machir
patris galaad
cum autem mortuus esset
esrom ingressus est chaleb
ad ephrata
habuit quoque esrom uxorem
abia quae peperit ei assur
patrem thecue
nati sunt autem filii ierameel
primogeniti esrom

ram primogenitus eius et buna
et aran et asom et abia
duxit quoque uxorem alteram
ierameel nomine atara
quae fuit mater onam
sed et filii ram primogeniti
ierameel fuerunt moos
et iamin et acar
onam autem habuit filios
semmei iada
filii autem semmei nadab
et abisur
nomen uero uxoris abisur
abial quae peperit aha
obban et molid
filii autem nadab fuerunt
saled et apphaim
mortuus est autem saled
absque liberis
filius uero apphaim iesi
qui iesi genuit sesan
porro sesan genuit oholi
filii autem iada fratris semmei
iether et ionathan
sed et iether mortuus est
absque liberis
porro ionathan genuit
phaleth et ziza
isti fuerant filii hierameel
sesan autem non habuit filios
sed filias et seruum
aegyptium nomine ieraa
deditque ei filiam suam uxorem
quae peperit ei ethei
ethei autem genuit nathan
et nathan genuit zabad
zabad quoque genuit ophlal
et ophlal genuit obed
obed genuit iehu
iehu genuit azariam
azarias genuit helles
helles autem genuit elasa
elasa genuit sisamoi
sisamoi genuit sellum

sellum genuit iecamian
iecamian genuit elisama
filii autem chalep fratris
hierameel
mosa primogenitus eius
ipse est pater ziph
et filii maresa patris hebron
porro filii hebron core
et thaphu et recem
et samma
samma autem genuit raam
patrem iercaam
et recem genuit sammei
filius sammei maon
et maon pater bethsur
epha autem concubina calep
peperit arram et mosa
et gezez
porro arram genuit gezez
filii iada regom et iotham
et gesum et phalech
et epha et saaph
concubina calep maacha
peperit saber et tarana
genuit autem saaph pater
madmenae sue patrem
machbena et patrem gabaa
filia uero caleb fuit achsa
hii erant filii caleb
filii hur primogeniti ephrata
sobal pater cariathiarim
salma pater bethleem
ariph pater bethgader
fuerunt autem filii sobal
patris cariathiarim
qui uidebat dimidium
requietionum
et de cognatione cariathiarim
iethrei et apphutei
et semathei et maserei
ex his egressi sunt saraitae
et esthaolitae
filii salma bethleem
et netophathi

coronae domus ioab et dimidii
requietionis sari
Cognationes quoque scribarum
in iabis habitantium canentes
atq· resonantes et in taber
naculis commorantes
hi sunt cinei qui venerunt
de calore patris domus rechab
David vero hos habuit filios
qui ei nati sunt in hebron
primogenitum amnon
ex achinaam israhelitide
secundum danihel de abigail
carmelitide
tertium absalom filium maacha
filiae tholomei regis gessur
quartum adoniam filium aggith
quintum saphathiam ex abital
sextum iethraam
de egla uxore sua
sex ergo nati sunt ei in hebron
ubi regnavit septem annis
et sex mensibus
triginta autem et tribus
regnavit in hierusalem
porro in hierusalem nati ei
filii sunt samaa et sobab
et nathan et salomon IIII
de bethsabee filia amihel
iebaar quoq· et elisama
et eliphaleth et noge
et napheg et iaphie
nec non helisama et heliade
et heliphalet novem
omnes hi filii david absq· filiis
concubinarum
habueruntque sororem thamar
Filius autem solomonis
roboam cuius abia filius
genuit asa
de hoc quoque natus est
iosaphat pater ioram
qui ioram genuit oziam
ex quo ortus est ioas

et huius amasias filius
genuit azariam
porro azariae filius ioatham
procreavit achaz patrem
ezechiae de quo natus est
manasses
Sed et manasses genuit amon
patrem iosiae
filii autem iosiae fuerunt
primogenitus iohanan
secundus ioacim
tertius sedecias
quartus sellum
de ioacim natus est iechonias
et sedechias
filii iechoniae fuerunt asir
salathihel melchiram
phadaia
sennaser et iecemia
sama et nadabia
de phadaia orti sunt
zorobabel et semei
zorobabel genuit
mosollam ananiam
et salomith sororem eorum
asabamq· et ohol et barachia
et asadiam iosabesed quinq·
filius autem ananiae phaltias
pater ieseiae cuius filius
raphaia
huius quoq· filius arnam
de quo natus est abdia
cuius filius fuit sechenia
filius secheniae semeia
cuius filii attus et iegal
et baria et naaria et saphat
sessa numero sex
filii naariae helioenai
et ezechias et ezricam tres
filii helioenai oduia
et heliasub et pheleia
et accub et iohanan et dalaia
et anani octo
Filii iuda phares esrom

et carmi et ur et subal
reaia uero filius subal
genuit ieth
de quo nati sunt ahimai et laad
hae cognationes sarathi
ista quoque stirps hetam
iezrahel et iesema
et iedebos
nomenque sororis eorum
asalelphuni
phunihel autem pater gedor
et ezer pater osa
isti sunt filii ur primogeniti
ephrata patris bethleem
asur uero patris thecue erant
duae uxores hala et naara
peperit autem ei naara
ozam epher et themani
et asthari
isti sunt filii naara
porro filii hala sereth
isaar et ethnan
cos autem genuit anob
et sobaba et cognationem
arahel filii arum
fuit autem iabes inclytus
prae fratribus suis
et mater eius uocauit nomen
eius iabes dicens
quia peperi eum in dolore
inuocauit uero iabes dm̄
israhel dicens
si benedicens benedixeris
mihi et dilataueris
terminos meos
et fuerit manus tua mecum
et feceris me a malitia
non opprimi
et praestitit ds̄ quae
precatus est
chaleb autem frater suaa
genuit mahir qui fuit
pater esthon
porro esthon genuit

bethrapha et phesse
et thena patrem urbis naas
hi sunt uiri recha
filii autem cenez othonihel
et saraia
porro filii othonihel athath
et maon athi genuit ophra
saraias autem genuit ioab
patrem uallis artificum
ibi quippe artifices erant
filii uero chaleb filii iephonne
hir et hela et naam
filiique hela et cenez
filii quoque iallelel ziph
et zipha thiria et asrahel
filii ezra iether et mered
et epher et ialon
genuitque mariam et sammai
et iesba patrem esthamo
uxor quoque eius iudaia
peperit iared patrem gedor
et eser patrem socho
et hicuthihel patrem zano
hi autem filii bethiae
filiae pharaonis
quam accepit mered
et filii uxoris odaiae sororis
naham patris ceila
carmi et esthamo
qui fuit de machathi
filii quoque simon amnon
et rinna filius anan
et thilon
et filii iesi zoeth et benzoeth
filii sela filii iuda her pater
lecha et laada pater
maresa
et cognationes domus
operantium byssum
in domo iuramenti
et qui stare fecit solem
uirique mendacii et securus
et incendens
qui principes fuerunt in moab

et qui reversi sunt in leem
haec autem veteraverba
hii sunt figuli habitantes
in plantationib· et in prae
sepib· apud regem
in operibus eius commorati
quae sunt ibi
Filii symeon namuhel
et iamin iarib· zara saul
sellum filius eius
mabsam filius eius
masma filius eius
Filii masma amuhel filius eius
zacchur filius eius
semei filius eius
Filii semei sedecim et filiae sex
Fratres autem non habuerunt
filios multos
et universa cognatio non
potuit adaequare summam
filiorum iuda
habitaverunt autem in bersabee
et molada et asarsual
et in balaa et in asom
et in tholad et in bathuel
et in orma et in sicelech
et in bethmarchaboth
et in asarsusim et in beth
berai et in saarim
haec civitates eorum usq·
ad regem david
villae quoq· eorum etham
et aen et remmon
et thochen et asan
civitates quinque
et universi viculi eorum
per circuitum civitatum
istarum usq· ad baal
haec est habitatio eorum
et sedium distributio
masobab quoq· et iemleth
et iosa filius amasiae
et iohel
et ieu filius iosabiae

filii saraiae filii asihel
et elioenai et iacoba et isuaia
et asaia et adihel et ismihel
et banaia
ziza quoque filius sephei
filii allon filii idaia
filii semri filii samaia
isti sunt nominati principes
in cognationibus suis
et in domo adfinitatum suarum
multiplicati sunt vehementer
et profecti sunt ut ingrederen
tur in gador usque ad ori
entem vallis
et ut quaererent pascua
in gregibus suis
inveneruntq· pascuas
uberes et valde bonas
et terram latissimam et quietam
et fertilem
in qua ante habitaverunt
de stirpe ham
hii ergo venerunt quos supra
scripsimus nominatim
in dieb· ezechiae regis iuda
et percusserunt tabernacula
eorum et habitatores
qui inventi fuerant ibi
et deleverunt eos usque
in praesentem diem
habitaveruntq· pro eis
quoniam uberrimas ibidem
pascuas repperierunt
De filiis quoque symeon
abierunt in montem seir
viri quingenti
habentes principes phaltiam
et naariam et raphaiam
et ozihel filios iesi
et percusserunt reliquias
quae evadere potuerant
amalechitarum
et habitaverunt ibi pro eis
usq· ad diem hanc

FILII QUOQ· RUBEN PRIMOGENITI
ISRAHELIS
IPSE QUIPPE FUIT PRIMOGENITUS EIUS
SED CUM UIOLASSET TORUM
PATRIS SUI DATA SUNT PRIMO
GENITA EIUS FILIIS IOSEPH
FILII ISRAHEL
ET NON EST ILLE REPUTATUS
IN PRIMOGENITUM
PORRO IUDAS QUI ERAT FORTIS
SIMUS INTER FRATRES SUOS
DE STIRPE EIUS PRINCIPES
GERMINATI SUNT
PRIMOGENITA AUTEM REPUTATA
SUNT IOSEPH
FILII ERGO RUBEN PRIMOGENITI
ISRAHEL · ENOCH ET PALLU
ESROM ET CHARMI
FILII IOHEL SAMAIA FILIUS EIUS
GOG FILIUS EIUS
SEMEI FILIUS EIUS
MICHA FILIUS EIUS
REIA FILIUS EIUS
BAAL FILIUS EIUS
BERA FILIUS EIUS
QUEM CAPTIUUM DUXIT THEGLATH
PHALNASAR REX ASSYRIORUM
ET FUIT PRINCEPS IN TRIBU RUBEN
FRATRES AUTEM EIUS ET UNIUERSA
COGNATIO QUANDO NUMERA
BANTUR PER FAMILIAS SUAS
HABUERUNT PRINCIPES IEIHEL
ET ZACCHARIAM
PORRO BALA FILIUS AZAZ FILII SAMA
FILII IOHEL · IPSE HABITAUIT
IN AROER USQ· AD NEBO
ET BEELMEON
CONTRA ORIENTALEM UERO
PLAGAM HABITAUIT USQUE
AD INTROITUM HEREMI
ET FLUMEN EUFRATEN
MULTUM QUIPPE IUMENTORUM
NUMERUM POSSIDEBAT
IN TERRA GALAAD
IN DIEBUS AUTEM SAUL PROELIATI
SUNT CONTRA AGAREOS
ET INTERFECERUNT ILLOS

HABITAUERUNTQ· PRO EIS
IN TABERNACULIS EORUM
IN OMNI PLAGA QUAE RESPICIT
AD ORIENTEM GALAAD
FILII UERO GAD E REGIONE EORUM
HABITAUERUNT IN TERRA BASAN
USQUE SELCHA
IOHEL IN CAPITE ET SAPHAN SECUNDUS
IANAI AUTEM ET SAPHAT IN BASAN
FRATRES UERO EORUM SECUNDUM
DOMOS COGNATIONUM SUARUM
MICHAHEL ET MOSOLLAM
ET SEBE ET IORI ET IACHAN
ET ZIE ET HEBER SEPTEM
HI FILII ABIHAIL FILII URI FILII IARO
FILII GALAAD FILII MICHAHEL
FILII IESSI FILII IEDDO FILII BUZ
FRATRES QUOQUE FILII ABDIHEL
FILII GUNI PRINCIPES DOMUS
IN FAMILIIS SUIS
ET HABITAUERUNT IN GALAAD
ET IN BASAN ET IN UICULIS EIUS
ET IN CUNCTIS SUBURBANIS
SARON USQ· AD TERMINOS
OMNES HI NUMERATI SUNT
IN DIEB· IOATHAM REGIS IUDA
ET IN DIEBUS HIEROBOAM
REGIS ISRAHEL
FILII RUBEN ET GAD ET DIMIDIAE
TRIBUS MANASSE
UIRI BELLATORES SCUTA PORTAN
TES ET GLADIOS
ET TENDENTES ARCUM ERUDITIQ·
AD PROELIA QUADRAGINTA
ET QUATTUOR MILIA ET DCC
SEXAGINTA
PROCEDENTES AD PUGNAM
DIMICAUERUNT CONTRA
AGARENOS
ITUREI UERO ET NAPHEI ET NODAB
PRAEBUERUNT EIS AUXILIUM
TRADITIQUE SUNT IN MANUS
EORUM AGARENI
ET UNIUERSI QUI FUERANT CUM EIS

quia d͞m inuocauerunt
cum proeliarentur
et exaudiuit eos eo quod
credidissent in eum
ceperuntque omnia
quae possiderant
camelorum quinquaginta milia ·
et ouium ducenta quinqua
ginta milia asinos duo milia ·
et animas hominum
centum milia
uulnerati autem multi
corruerunt
fuit enim bellum d͞ni
habitaueruntque pro eis
usque ad transmigrationem
filii quoque dimidiae tribus
manasse possederunt terram
a finibus basan usque baal hermon
et sanir et montem hermon
ingens quippe numerus erat
et hii fuerunt principes domus
cognationis eorum
epher et iesi et heliel
ezribel et hieremia
et odoia et iedihel
uiri fortissimi et potentes
et nominati duces
in familiis suis
reliquerunt autem d͞m
patrum suorum
et fornicati sunt post deos
populorum terrae quos
abstulit d͞ns coram eis
et suscitauit d͞s israhel
spm ful regis assyriorum
et spm theglath phalnasar
regis assur
et transtulit ruben et gad
et dimidium trib manasse
et adduxit eos in alae
et abor et ara et fluuium
gozam usque ad diem
hanc

Filii leui gersom caath et merari
filii caath hamram isaar
hebron et ozihel
filii amram aaron moses
et maria
filii aaron nadab et abiu
eleazar et ithamar
eleazar genuit phinees
et phinees genuit abisue
abisue uero genuit bocci
bocci genuit ozi
ozi genuit zaraiam
et zaraias genuit meraioth
porro meraioth genuit amariam
amarias genuit ahitob
ahitob genuit sadoc
et sadoc genuit sellum
sellus genuit helciam
et helcias genuit azariam
azarias genuit sariam
et sarias genuit iosedec
porro iosedec egressus est
quando transtulit d͞ns iudam
et hierusalem per manus
nabuchodonosor
filii ergo leui gersom caath
et merari
et haec nomina filiorum gersō
lobeni et semei
filii caath amram et isaar
et hebron et ozihel
filii merari mooli et musi
haec autem cognationes leui
secundum familias eorum
gersom lobeni filius eius
iath filius eius
zamma filius eius
ioath filius eius
addo filius eius
zara filius eius
iethrai filius eius
filii caath aminadab filius eius
core filius eius
asira filius eius

helcana filius eius
abiasaph filius eius
asir filius eius
thaath filius eius
urihel filius eius
ozias filius eius
saul filius eius
Filii helcana amasai et ahimoth
helcana filii helcana
sophai filius eius
naath filius eius
heliab filius eius
hieroam filius eius
helcana filius eius
Filii samuhel primogenitus
uasseni et abia
Filii autem merari mooli
lobeni filius eius
semei filius eius
oza filius eius
samaa filius eius
aggia filius eius
asaia filius eius
Isti sunt quos constituit dauid
super cantores domus dni
ex quo conlata est arca
et ministrabant coram taber
naculo testimonii canentes
donec aedificaret salomon
domum dni in hierusalem
stabant autem iuxta ordinem
suum in ministerio
Hi uero sunt qui adsistebant
cum filiis suis
De filiis caath heman cantor
filius iohel filii samuhel
filii helcana filii hieroam
filii helihel filii thou
filii suph filii helcana
filii iohel filii azariae
filii sophoniae filii thaath
filii asir filii abiasaph
filii core filii isaar
filii caath filii leui filii isral

Et fratres eius asaph qui stabat
a dextris eius
Asaph filius barachiae filii samaa
Filii michahel filii basiae
filii melchiae filii athai
filii zara filii adaia
filii ethan filii zamma
filii semei filii ieth
filii gerson filii leui
Filii autem merari fratres
eorum ad sinistram
ethan filius chusi filii abdi
filii maloch filii asabiae
filii amasiae filii helciae
filii amasai filii bonni
filii somer filii mooli
filii musi filii merari filii leui
Fratres quoque eorum leuitae
qui ordinati sunt in cunctum
ministerium tabernaculi
domus dni
Aaron uero et filii eius
adolebant incensum
super altare holocausti
et super altare thymiamatis
in omne opus sci scorum
et ut precarentur pro isral
iuxta omnia quae praecepit
moses seruus dni
Hi sunt autem filii aaron
eleazar filius eius
phinees filius eius
abisue filius eius
bocci filius eius
ozi filius eius
zaraia filius eius
meraioth filius eius
amaria filius eius
ahitob filius eius
sadoc filius eius
ahimaas filius eius
Et haec habitacula eorum
per uicos atq confinia
filiorum scilicet aaron

IUXTA COGNATIONES CAATHARUM
IPSIS ENIM SORTE CONTIGERAT
DEDERUNT IGITUR EIS HEBRON
IN TERRA IUDA ET SUBURBANA EIUS
PER CIRCUITUM
AGROS AUTEM CIUITATIS ET UILLAS
CALEB FILIO IEPHONNE
PORRO FILIIS AARON DEDERUNT
CIUITATES AD CONFUGIENDUM
HEBRON ET LOBNA ET SUB
URBANA EIUS
IETHER QUOQUE ET ESTHAMO
CUM SUBURBANIS SUIS
SED ET HELON ET DABIR
CUM SUBURBANIS SUIS
ASAN QUOQ· ET BETHSEMES
ET SUBURBANA EORUM
DE TRIBU AUTEM BENIAMIN
GABEE ET SUBURBANA EIUS
ET ALAMATH CUM SUB
URBANIS SUIS
ANATHOTH QUOQUE CUM SUB
URBANIS SUIS
OMNES CIUITATES TREDECIM
PER COGNATIONES SUAS
FILIIS AUTEM CATH RESIDUIS
DE COGNATIONE SUA
DEDERUNT EX DIMIDIA TRIBU
MANASSE IN POSSESSIONEM
URBES DECEM
PORRO FILIIS GERSOM PER COGNA
TIONES SUAS DE TRIBU ISSACHAR
ET DE TRIBU ASER ET DE TRIBU
NEPTHALI ET DE TRIBU
MANASSE IN BASAN URBES
TREDECIM
FILIIS AUTEM MERARI PER COGNA
TIONES SUAS DE TRIBU RUBEN
ET DE TRIBU GAD ET DE TRIBU
ZABULON
DEDERUNT SORTES CIUITATES
DUODECIM
DEDERUNT QUOQ· FILII ISRAHEL
LEUITIS CIUITATIS

ET SUBURBANA EARUM
DEDERUNTQ· PER SORTEM
EX TRIBU FILIORUM IUDA
ET EX TRIBU FILIORUM SYMEON
ET EX TRIBU FILIORUM BENIAMIN
URBES HAS QUAS UOCAUERUNT
NOMINIB· SUIS
ET HIS QUI ERANT EX COGNATIONE
FILIORUM CAATH
FUERUNTQ· CIUITATES IN TERMINIS
EORUM DE TRIBU EPHRAIM
DEDERUNT ERGO EIS URBES
AD CONFUGIENDUM
SYCHEM CUM SUBURBANIS SUIS
IN MONTE EPHRAIM
ET GAZER CUM SUBURBANIS SUIS
HIC SAIM QUOQ· CUM SUBURBANIS
ET BETHORON SIMILITER
NEC NON ET HELON CUM SUBUR
BANIS SUIS · ET GETHREMMON
IN EUNDEM MODUM
PORRO EX DIMIDIA TRIBU
MANASSE ANER ET SUB
URBANA EIUS
BALAAM ET SUBURBANA EIUS
HIS UIDELICET QUI DE COGNATIONE
FILIORUM CAATH RELIQUI ERANT
FILIIS AUTEM GERSOM DE COGNA
TIONE DIMIDIAE TRIBUS
MANASSE
GAULON IN BASAN ET SUBURBANA
EIUS ET ASTHAROTH
CUM SUBURBANIS SUIS
DE TRIBU ISSACHAR
CEDES ET SUBURBANA EIUS
ET DABERETH CUM SUBUR
BANIS SUIS
RAMOTH QUOQUE ET SUBUR
BANA EIUS ET ANEM
CUM SUBURBANIS SUIS
DE TRIBU UERO ASER
MASAL CUM SUBURBANIS SUIS
ET ABDON SIMILITER
ACAC QUOQ· ET SUBURBANA EIUS

Ramoth quoque et suburbana eius
et anem cum suburbanis suis
et roob cum suburbanis suis
Porro de tribu nepthali
cedes in galilaea et suburbana
eius amon cum suburba
nis suis et carietham
et suburbana eius
Filiis autem merari residuis
de tribu zabulon
Remmono et suburbana eius
et thabor cum subur
banis suis
Trans iordanem quoque
ex adverso hiericho
contra orientem iordanis
De tribu ruben
Bosor in solitudine cum
suburbanis suis
et iasa cum suburbanis suis
Cademoth quoque et suburbana
eius et mephaath cum sub
urbanis suis
Necnon de tribu gad
Ramoth in galaad et sub
urbana eius et manaim
cum suburbanis suis
Sed et esebon cum suburbanis
eius et iezer cum sub
urbanis suis
Porro filii issachar
thola et phua iasub
et samaron quattuor
Filii thola ozi et raphaia
et ieriel et iemai
et iebsem et samuhel
principes per domos
cognationum suarum
de stirpe thola viri
fortissimi numerati sunt
in diebus david xx ii milia dc
Filii ozi ezraia de quo
nati sunt michahel
et obadia et iohel et iesia
quinque omnes principes
cumque eis per familias et populos
suos accincti ad proelium
viri fortissimi xxxvi milia
multas enim habuere uxores
et filios
Fratres quoque eorum per
omnem cognationem
issachar robustissimi
ad pugnandum octoginta
septem milia numerati sunt
Filii beniamin bale et bochor
et adihel tres
Filii bale esbon et ozi et ozihel
et ierimoth et urai
principes familiarum et ad
pugnandum robustissimi
numerus autem eorum
viginti duo milia et triginta
et quattuor
Porro filii bochor zamira
et ioas et eliezer
et elioenai et amri
et ierimoth et abia
et anathoth et almachan
omnes hi filii bochor
numerati sunt per familias
suas principes cognationum
et ad bella fortissimi
viginti milia et ducenti
Porro filii edihel balan
filii autem balan hieus
et beniamin et aoth
et chanana et iothan
et tharsis et asar
omnes hi filii iedihel
principes cognationum suarum
viri fortissimi x et septem
milia ducenti ad proelium
procedentes
Sepham quoque et apham
filii hir et asim filii aer
Filii autem nepthali iasihel
et guni et asar et sellum filii
bala

PORRO FILIUS MANASSE ESRIHEL
CONCUBINAQUE EIUS SIRA PEPERIT
MACHIR PATREM GALAAD
MACHIR AUTEM ACCEPIT
UXORES FILIIS SUIS
HAPPHIM ET SEPHAM
ET HABUIT SOROREM NOMINE
MAACHA
NOMEN AUTEM SECUNDI
SALPHAAD
NATAEQ· SUNT SALPHAAD FILIAE
ET PEPERIT MAACHA UXOR
MACHIR FILIUM UOCAUITQUE
NOMEN EIUS PHARES
PORRO NOMEN FRATRIS
EIUS SARES
ET FILIUS EIUS ULAM ET RECEM
FILIUS AUTEM ULAM BADAN
HII SUNT FILII GALAAD FILII MACHIR
FILII MANASSE
SOROR AUTEM EIUS REGINA
PEPERIT UIRUM DECORUM
ET ABIEZER ET MOOLA
ERANT AUTEM FILII SEMIDA
AIN ET SECHEM ET LECI
ET ANIAM
FILII AUTEM EPHRAIM SUTHALA
BARETH FILIUS EIUS
THAATH FILIUS EIUS
ELADA FILIUS EIUS
THAATH FILIUS EIUS
ET HUIUS FILIUS ZABAD
ET HUIUS SUTHALA
ET HUIUS EZER ET ELAD
OCCIDERUNT AUTEM EOS UIRI
GETH INDIGENAE
QUIA GETH DESCENDERUNT
UT INUADERENT POSSES
SIONES EORUM
LUXIT IGITUR EPHRAIM PATER
EORUM MULTIS DIEBUS
ET UENERUNT FRATRES EIUS
UT CONSOLARENTUR EUM
INGRESSUSQ· EST AD UXOREM
SUAM QUAE CONCEPIT
ET PEPERIT FILIUM
ET UOCAUIT NOMEN EIUS BERIA
EO QUOD IN MALIS DOMUS EIUS
ORTUS EST
FILIA AUTEM EIUS FUIT SARA
QUAE AEDIFICAUIT BETHORON
INFERIOREM ET SUPERIOREM
ET OZEN SARA
PORRO FILIUS EIUS RAPHA
ET RESEPH ET THALE
DE QUO NATUS EST THAAN
QUI GENUIT LAADAN
HUIUS QUOQ· FILIUS AMMIUD
GENUIT ELIZAMA
DE QUO ORTUS EST NUN
QUI HABUIT FILIUM IOSUE
POSSESSIO AUTEM EORUM
ET HABITATIO BETHEL
CUM FILIABUS SUIS
ET CONTRA ORIENTEM NORAN
AD OCCIDENTALEM PLAGAM
GAZER ET FILIAE EIUS
SYCHEM QUOQ· CUM FILIABUS SUIS
USQ· AZA ET FILIABUS EIUS
IUXTA FILIOS QUOQ· MANASSE
BETHSAN ET FILIAS EIUS
MAGEDDO ET FILIAS EIUS
DOR ET FILIAS EIUS
IN HIS HABITAUERUNT FILII IOSEPH
FILII ISRAHEL
FILII ASER IOMNA ET ISUI
ET BARAIA ET SARA SOROR
EORUM
FILII AUTEM BARIA HEBER
ET MELCHIHEL IPSE EST
PATER BARZAIT
HEBER AUTEM GENUIT IEPHLAT
ET SOMER ET OTHAM
ET SUAA SOROREM EORUM
FILII IEPHLAT PHOSECH
ET CHAMAAL ET ASOTH
HII FILII IEPHLAT
PORRO FILII SOMER AHI

et roaga et iaba et aram
filii autem helem fratris eius
suphasue arnaphed et sual
et beri et imara
bossor et od et samma
et salusa et ietran et bera
filii iether iephone et paspha
et ara
filii autem olla aree
et anihel et resia
omnes hii filii aser
principes cognationum electi
atq· fortissimi duces ducum
numerus autem eorum
aetatis quae apta esset
ad bellum uiginti sex milia
Beniamin autem genuit bale
primogenitum suum
asbal secundum ahora tertium
nuaha quartum et rafa
quintum
fueruntq· filii bale addar
et gera et abiud
abisue quoq· et neeman et ahoe
sed et gera et sephuphan
et huram
hi sunt filii ahod principes
cognationum habitantium
in gabaa
qui translati sunt in manath
noom autem et achia et gera
ipse transtulit eos
et genuit oza et ahiud
porro saarim genuit in regione
moab postquam dimisit
usim et bara uxores suas
genuit autem de edes
uxore sua iobab et sebia
et mosa et molchom
iebus quoq· et sechia et marma
hi sunt filii eius principes
in familiis suis
mehusim uero genuit abitob
et elphaal

porro filii elphaal heber
et misaam et samad
hic aedificauit ono et lod
et filias eius
baria autem et samma
principes cognationum
habitantium in aialon
hii fugauerunt habitatores
geth
et ahio et sesac et ierimoth
et zabadia et mosollam
et ezeci et heber et iesa
mari et iezalia et iobab
filii elphaal et iacim et zechri
et zabdi et helioenai
et selethai et helihel
et adaia et baraia
et samarath
filii semei et iespan et heber
et helihel et abdon
et sechri et hanan et ailam
et athothia et iephdaia
et phanuhel
filii sesac et samsari et soora
et otholia et iersia et helia
et zechri filii eorum
hii patriarchae et cognationum
principes qui habitauerunt
in hierusalem
in gabaon autem habitauerunt
abigabaon et nomen uxoris
eius maacha
filiusq· eius primogenitus
abdon et sur et cis
et baal et nabad
gedur quoq· et aio et zacher
et macelloth
et macelloth genuit samaa
habitaueruntq· ex aduerso
fratrum suorum in hierusa
lem cum fratrib· suis
ner autem genuit cis
et cis genuit saul
porro saul genuit ionathan

et melchisue et abinadab
et sesbaal
filius autem ionathan meribbaal
genuit micha
fili micha phithon et melech
et thara et ahaz
et ahaz genuit ioiada
et ioiada genuit salmoth
et azmoth et zamri
porro zamri genuit mosa
et mosa genuit banaa
cuius filius fuit rapha
de quo ortus est elasa
qui genuit asel
porro asel sex fili fuere
his nominib· ezricam
bochru ismahel saria
abadia anan
omnes hii fili asel
fili autem esec fratris eius
ulam primogenitus eius
et ius secundus et eliphalet
tertius
fuerunt fili ulam uiri robu
stissimi et magno robore
tendentes arcum
et multos habentes filios
ac nepotes usq· ad cl milia
omnes hii fili beniamin
Uniuersus ergo israhel
dinumeratus et summa
eorum scripta est in libro
regum isrl̄ et iuda
translatique sunt in babylonem
propter delictum suum
qui autem habitauerunt
primi in possessionibus
et in urbib· suis israhel
et sacerdotes leuitae
et nathinaei
commorati sunt in hierusalē
de filiis iuda et de filiis
beniamin
de filiis quoq· ephraim et manasse

othei filius amiud filius omri
filius omrai fili bonni
de filiis phares fili iuda
et de siloni asaia primogenitus
et filius eius
de filiis autem zarai euhel
et fratres eorum dc xc
porro de filiis beniamin
salo filius mosollam
fili oduia fili asana
et iobania filius hieroam
et hela filius ozi fili mochori
et mosollam filius saphatiae
fili rahuel fili iebaniae
et fratres eorum per familias
suas dccc lui
omnes hii principes cognationū
per domus patrum suorum
de sacerdotib· autem ioiada
ioiarib et iachin
azarias quoq· filius helciae
fili mosollam fili sadoc
fili maraioth fili ahitob
pontifex domus dī
porro adaias filius ieroam
fili phassor fili melchia
et masai filius adihel fili iezra
fili mosollam fili mosol
lamoth fili emmer
fratres quoq· eorum principes
per familias suas mille
septingenti sexaginta
fortissimi robore
ad faciendum opus ministerii
in domo dī
de leuitis autem semeia filius
asub et fili ezricam
fili asebiu de filiis merari
bacbacar quoq· carpentarius
et galal
et mathania filius micha
fili zechri fili asaph
et obdia filius semeiae
fili galal fili idithun

et barachia filius asa
filii helcana qui habitauit
in atriis netophati
ianitores autem sellum
et acub et elmon et ahiman
et frater eorum sellum
princeps usq· ad illud
tempus in porta regis
ad orientem obseruabant
per uices suas de filiis leui
sellum uero filius core filii
abiasaph filii core cum fratri
bus suis et domo patris sui
hii sunt coritae super opera
ministerii
custodes uestibulorum
tabernaculi
et familiae eorum per uices
castrorum dn̄i custodientes
introitum
finees autem filius eleazar
erat dux eorum coram dn̄o
porro zaccharias filius
mosollam ianitor portae
tabernaculi testimonii
omnes hii electi in ostiarios
per portas ducenti duodecim
et descripti in uillis propriis
quos constituerunt dauid
et samuhel uidens
in fide sua
tam ipsos quam filios eorum
in ostiis domus dn̄i
et in tabernaculo
uicibus suis
per quattuor uentos erant
ostiarii id est ad orientem
et ad occidentem et ad
aquilonem et ad austrum
fratres autem eorum
in uiculis morabantur
et ueniebant in sabbatis
suis de tempore
usq· ad tempus

his quattuor leuitis creditus
erat omnis numerus
ianitorum
et erat super exedras
et thesauros domus dn̄i
per gyrum quoque templi
morabantur in custodiis suis
ut cum tempus fuisset ipsi
mane aperirent fores
de horum genere erant
et super uasa ministerii
ad numerum enim et infere
bantur uasa et effere
bantur
de ipsis et qui credita habebant
utensilia sanctuarii praeerant
similae et uino et oleo
et turi et aromatibus
filii autem sacerdotum
unguenta ex aromatibus
conficiebant
et mathathias leuitis primo
genitus sellum coritae
praefectus erat omnium
quae in sartagine frige
bantur
porro de filiis caath fratribus
eorum super panes erant
propositionis
ut semper nouos per singula
sabbata praepararent
hii sunt principes cantorum
per familias leuitarum
qui in exedris mora
bantur
ita ut die et nocte iugiter
suo ministerio deserui
rent capita leuitarum
per familias suas
principes manserunt
in hierusalem
in gabaon autem commorati
sunt pater gabaon
iahiel

et nomen uxoris eius maacha
filius primogenitus eius
abdon et sur et cis et baal
et ner et nadab
gedor quoque et ahio et zacharia
et macelloth
porro macelloth genuit
semmaam
isti habitaverunt e regione
fratrum suorum in hieru
salem cum fratribus suis
ner autem genuit cis
et cis genuit saul
et saul genuit ionathan
et melchisue et abinadab
et esbaal
filius autem ionathan meribbaal
et meribbaal genuit micha
porro filii micha
phiton et malech
et thara
ahaz autem genuit iara
et iara genuit alamoth
et azmoth et zamri
et zamri genuit mosa
mosa vero genuit baana
cuius filius raphaia genuit
helasa de quo ortus
est esel
porro esel sex filios habuit
his nominibus ezricam
bochru ismahel saria
abdia anan hi filii esel

Philistim autem pugnabant
contra israhel
fugeruntque viri israhel
palestinos
et ceciderunt vulnerati
in monte gelboe
cumque adpropinquassent philistei
persequentes saul
et filios eius
percusserunt ionathan
et abinadab et melchisue
filios saul
et adgravatum est proelium
contra saul
inveneruntque eum sagittarii
et vulneraverunt iaculis
et dixit saul ad armigerum suum
evagina gladium tuum
et interfice me
ne forte veniant incircumci
si isti et inludant mihi
noluit autem armiger eius
hoc facere timore
perterritus
arripuit igitur saul ensem
et inruit in eum
quod cum vidisset armiger eius
videlicet mortuum
esse saul
inruit etiam ipse in gladium
suum et mortuus est
interiit igitur saul et tres
filii eius et omnis domus illius
pariter concidit
quod cum vidissent viri israhel
qui habitabant in campestribus
fugerunt
et saul ac filii eius mortui
dereliquerunt urbes suas
et huc illucque
dispersi sunt
veneruntque philistim
et habitaverunt in eis
die igitur altero detrahentes

philistim spolia caesorum
invenerunt saul et filios eius
iacentes in monte gelboe
Cumq; spoliassent eum et am
putassent caput armisque
nudassent miserunt
in terram suam
ut circumferretur et osten
deretur idolorum templis
et populis
Arma autem eius consecra
verunt in fano dei sui
et caput adfixerunt
in templo dagon
Hoc cum audissent viri iabes
galaad
omnia scilicet quae philisthim
fecerant super saul
consurrexerunt singuli
virorum fortium
et tulerunt cadavera saul
et filiorum eius
adtuleruntq; ea in iabes
et sepelierunt ossa eorum
subter quercum quae erat
in iabes
et ieiunaverunt septem diebus
Mortuus est ergo saul
propter iniquitates suas
eo quod praevaricatus sit
mandatum dni quod prae
ceperat et non custodierit
illud
sed insuper etiam phitonissa
consuluerit
nec speraverit in dno propter
quod et interfecit eum
et transtulit regnum eius
ad david filium iesai
Congregatus est igitur
omnes israhel ad david
in hebron dicens
os tuum sumus et caro tua
heri quoque et nudius tertius
cum adhuc regnaret saul
tu eras qui educebas et intro
ducebas israhel
Tibi enim dixit dns ds tuus
tu pasces populum israhel
et tu eris princeps super eum
Venerunt ergo omnes maiores
natu isrl ad regem in hebron
et iniit david cum eis foedus
coram dno
unxeruntq; eum regem
super israhel iuxta sermonem
quem locutus est in manu
samuhel
Abiit quoque david et omnis
israhel in hierusalem
haec est iebus
ubi erant iebusei habitatores
terrae
dixeruntq; qui habitabant
in iebus ad david
non ingredieris huc
porro david caepit arcem
sion quae est civitas david
dixitq; omnis qui percusserit
iebuseum in primis erit
princeps et dux
Ascendit igitur primus ioab
filius sarviae et factus
est princeps
habitavit autem david in arce
et idcirco appellata est
civitas david
aedificavitq; urbem in circuitu
a mello usq; ad gyrum
ioab autem reliquam urbis
extruxit
proficiebatque david
vadens et crescens
et dns exercituum erat
cum eo
Hi principes virorum fortium
david qui adiuverant eum
ut rex fieret super

omnem israhel
iuxta uerbum dni quod locutus
est ad israhel
Et iste numerus robustorum david
Iesbaam filius achamoni
princeps inter triginta
Iste leuauit hastam suam
super trecentos uulneratos
una uice
Et post eum eleazar filius
patrui eius ahohites qui erat
inter tres potentes
Iste fuit cum david in aphes
dommim quando philisthim
congregati sunt ad locum
illum in proelium
Et erat ager regionis illius
plenus hordeo
Fugerat q. populus a facie
philisthinorum
Hic stetit in medio agri et de
fendit eum cum percussis
set philisteos
Dedit dns salutem magnam
populo suo
Descenderant autem tres
de triginta principibus
ad petram in qua erat david
ad speluncam odollam
quando philisthim fuerant
castrametati in ualle
raphaim
Porro david erat in praesidio
et statio philistinorum
in bethleem
Desiderauit igitur david
et dixit
O si quis daret mihi de cisterna
bethleem quae est
in porta
Tres ergo isti per media
castra philisthinorum
perrexerunt
et hauserunt aquam
de cisterna bethleem quae
erat in porta
et adtulerunt ad david
ut biberet
qui noluit sed magis libauit
illam dno dicens
Absit in conspectu dei mei hoc
faciam et sanguinem uirorum
istorum bibam
qui in periculo animarum
suarum adtulerunt
mihi aquam
et ob hanc causam noluit bibere
Haec fecerunt tres
robustissimi
Abisai quoque frater ioab
ipse erat princeps trium
et ipse leuauit hastam suam
contra trecentos
uulneratos
et ipse erat in tres nomina
tissimus
Inter tres secundos inclytus
et per princeps eorum
uerum tamen usq. ad tres
primos non peruenerat
Banaia filius ioiadae uiri robu
stissimi qui multa opera
perpetrarat de chabschel
ipse percussit duos
arihel moab
et ipse descendit et inter
fecit leonem in media
cisterna tempore niuis
et ipse percussit uirum
aegyptium cuius statura
erat quinq. cubitorum
et habebat lanceam ut liciato
rium texentium
Descendit ergo ad eum
cum uirga
et rapuit hastam quam
tenebat manu et inter
fecit eum hasta sua

Haec fecit Banaia filius Ioiada
qui erat inter tres robustos
nominatissimus inter
triginta primus
Uerumtamen ad tres usque
non peruenerat
Posuit autem eum David
ad auriculam suam
Porro fortissimi in exercitu
Asahel frater Ioab
et Eleanan filius patrui eius
de Bethleem
Semmoth Arorites
Helles Phallonites
Iras filius Acces Thecuites
Abiezer Anathothites
Sobbochai usathites
Ilai Haotites
Maharai Netophathites
Heler filius Baana Netophathites
Ethai filius Ribai de Gabaat
filiorum Beniamin
Banaia Pharathonites
Urai de torrente Gaas
Abial Arabathites
Azmoth Bauramites
Eliaba Salabonites
filii Assem Gezonites
Ionathan filius Seca Ararites
Ahiam filius Sachar Arites
Eliphal filius Ur
Apher Mechur athites
Ahia Pellonites
Asrai Carmelites
Noorai filius Azbi
Iohel frater Nathan
Mabar filius Agarai
Sellec Ammonites
Noorai Berothites armiger
Ioab filii Saruiae
Iras Iethreus
Gareb Iethreus
Urias Ettheus
Zabad filius Sooli

Adina filius Seza Rubenites
princeps Rubenitarum
et cum eo triginta
Hanan filius Macha
et Iosaphath Mathanites
Ozias Astharothites
Semma et Iahihel filii Hotam
Aroerites
Iedihel filius Samri et Ioha
frater eius Thosaites
Elihel Mauites
et Ieribai et Iosaia filii Elnae
et Iethma Moabites
et Lihel et Obeth et Iasihel
de Masobia
Hi quoque venerunt ad David
in Siceleg cum adhuc fugeret
Saul filium Cis
qui erant fortissimi et egregii
pugnatores tendentes arcum
et utraque manu fundis saxa
iacientes et dirigentes
sagittas
De fratribus Saul ex Beniamin
princeps Ahiezer et Ioas
filii Samaa Gabaathites
et Iazihel et Phallet
filii Azmoth
et Baracha et Iehu Anathothites
Samaias quoque Gabaonites
fortissimus inter triginta
et super triginta
Hieremias et Iezehiel
et Ianan et Iezbal Gadero
thites
Eluzai et Ierimuth et Baalia
et Samaria et Saphatia
Aruphites
Helcana et Iesia et Azrahel
et Iozer et Iesbaam
de Carein
Ioela quoque et Zabadia
filii Heroam de Codor
Sed et de Gaddi transfugerunt

ad dauid cum lateret
in deserto
uiri robustissimi et pugna
tores optimi tenentes
clypeum et hastam
facies eorum quasi facies
leonis
et ueloces quasi capreae
in montibus
Ezer princeps obdias secundus
eliab tertius masmana
quartus
hieremias quintus
hitthi sextus
helihel septimus
iohannan octauus
helzebat nonus hieremias
decimus bachannai
undecimus
hii de filiis gad
princeps exercitus nouissimus
centum militibus praeerat
et maximus mille
Isti sunt qui transierunt
iordanem mense primo
quando inundare consueuit
super ripas suas
et omnes fugauerunt qui
morabantur in uallibus
ad orientalem plagam
et occidentalem
Uenerunt autem et de beniamin
et de iuda ad praesidium
quo morabatur dauid
Egressusque est dauid obuiam
eis et ait
si pacifice uenistis ad me
ut auxiliamini mihi cor meum
iungatur uobis
Si autem insidiamini mihi
pro aduersariis meis
cum ego iniquitatem
in manibus non habeam
uideat ds patrum nostrorum
et iudicet
Et sps uero induit amasai
principem inter xxx et ait
Tui sumus o dauid
et tecum fili isai
pax pax tibi et pax adiutoribus tuis
te enim adiuuat ds tuus
Suscepit ergo eos dauid
et constituit principes
turmae
Porro de manasse trans
fugerunt ad dauid
quando ueniebat cum philisthim
aduersum saul ut pugnaret
et non dimicauit cum eis
quia inito consilio remiserunt
eum principes philisthinorum
dicentes
periculo capitis nostri reuertetur
ad dominum suum saul
quando igitur reuersus est
in siceleg transfugerunt
ad eum de manasse
ednas et iozabad et iedihel
et michahel et iozabad
et eliu et salathi
principes milium in manasse
hii praebuerunt auxilium
dauid aduersum
latrunculos
omnes enim erant uiri
fortissimi et facti sunt
principes in exercitu
sed et per singulos dies
ueniebant ad dauid
ad auxiliandum ei
usque dum fieret grandis
numerus quasi exercitus di
Iste quoque est numerus
principum exercitus
qui uenerunt ad dauid
cum esset in hebron
ut transferrent regnum saul
ad eum iuxta uerbum dni

Filii iuda portantes clypeum
et hastam sex milia
octingenti expediti
ad proelium
De filiis symeon uirorum for
tissimorum ad pugnandum
septem milia centum
De filiis Leui quattuor milia
sescenti
Ioiade quoque princeps
de stirpe aaron et cum eo
septem milia septingenti
Sadoc etiam puer egregiae
indolis et domus patris eius
principes uiginti duo
De filiis autem beniamin
fratribus saul tria milia
Magna enim pars eorum
et adhuc sequebantur
domum saul
Porro de filiis ephraim
uiginti milia octingenti
fortissimi robore uiri
nominati in cognationibus suis
et ex dimidia parte tribus
manasse decem et octo
milia singuli per nomina sua
uenerunt ut constituerent
regem dauid
De filiis quoque issachar
uiri eruditi
qui norant singula tempora
ad praecipiendum quid facere
deberet israhel
principes ducenti
omnis autem reliqua tribus
eorum consilium
sequebantur
Porro de zabulon qui egredie
bantur ad proelium
et stabant in acie instructi
armis bellicis
quinquaginta milia
uenerunt in auxilium
non corde duplici
Et de nepthali principes mille
et cum eis instructi clypeo
et hasta triginta septem milia
De dan etiam praeparati
ad proelium uiginti octo milia
sescenti
Et de aser egredientes
ad pugnam et in acie pro
uocantes quadraginta milia
Trans iordanem autem
de filiis ruben et gad
et dimidia parte tribus
manasse instructi armis
bellicis centum uiginti milia
Omnes isti uiri bellatores
expediti ad pugnandum
corde perfecto uenerunt
in hebron
ut constituerent regem
dauid super uniuersum
israhel
Sed et omnes reliqui ex israhel
uno corde erant ut rex
fieret dauid
Fueruntque ibi apud dauid
tribus diebus comedentes
et bibentes
Praeparauerant enim eis
fratres sui
Sed et qui iuxta eos erant
usque ad issachar et zabulon
et nepthalim adferebant
panes
in asinis et camelis et mulis
et bubus ad uescendum
farinam palathas uuam passam
uinum oleum boues
et arietes ad omnem copiam
Gaudium quippe erat
in israhel
XIII In iit autem consilium dauid
cum tribunis et centurionibus
et uniuersis principibus

et ait ad omnem coetum israhel
si placet vobis et a domino deo nostro
egreditur sermo quem
loquor
mittamus ad fratres nostros
reliquos in universas
regiones israhel
et ad sacerdotes et levitas
qui habitant in suburbanis
urbium ut congregentur
ad nos
et reducamus arcam dei nri
ad nos
non enim requisivimus eam
in diebus saul
et respondit universa
multitudo ut ita fieret
placuerat enim sermo
omni populo
congregavit ergo david
cunctum israhel a sior
aegyptios dum ingrediaris
emath
ut adduceret arcam di
de cariathiarim
et ascendit david et omnis vir
israhel ad collem cariathi
arim quae est in iuda
ut adferrent inde arcam di
dni sedentis super cherubin
ubi invocatum est nomen eius
inposueruntq; arcam di
super plaustrum novum
de domo abinadab
oza autem et fratres eius
minabant plaustrum
porro david et universus
israhel ludebant coram do
omni virtute
in canticis et in citharis
et psalteriis et tympanis
cymbalis et tubis
cum autem pervenissent
ad aream chidon
tetendit oza manum suam
ut sustentaret arcam
bos quippe lasciviens paululum
inclinaverat eam
iratus est itaq; dns
contra ozam
et percussit eum eo quod
contigisset arcam
et mortuus est ibi coram do
contristatusq; david eo quod
divisisset dns ozam
vocavit locum illum divisio
oza usq; in praesentem diem
et timuit dm tunc temporis
dicens
quomodo possum ad me
introducere arcam di
et ob hanc causam non eam
adduxit ad se hoc est
in civitatem david
sed avertit in domum
obededom gethei
mansit ergo arca di in domo
obededom trib; mensibus
et benedixit ds domui eius
et omnib; quae habebat
misit quoque hiram rex tyri
nuntios ad david
et ligna cedrina et artifices
parietum lignorumque
ut aedificarent ei domum
cognovitq; david eo quod
confirmasset eum dns
in regem super israhel
et sublevatum esset regnum
suum super populum
eius israhel
accepit quoque david alias
uxores in hierusalem
genuitq; filios et filias
et haec nomina eorum qui
nati sunt ei in hierusalem
samua et sobab nathan
et salamon iebar et helisua

et eliphaleth
Noga quoq; et naphec et iapphie
elisama et baliada et eliphaleth
Audientes autem philistim
eo quod unctus esset dauid
in regem super uniuersum
israhel.
Ascenderunt omnes ut quae
rerent eum
quod cum audisset dauid
egressus est obuiam eis
porro philistim uenientes
diffusi sunt in ualle raphaim
Consuluitq; dauid dm̄ dicens
si ascendam ad philistheos
si trades eos in manu mea
Et dixit ei dn̄s
ascende et tradam eos
in manu tua
Cumq; illi ascenderent
ibi dauid et dixit in baal pharasim percussit eos
diuisit dn̄s inimicos meos per manum meam
sicut diuiduntur aquae
Et idcirco uocatum est nomen
loci illius baal pharasim
dereliqueruntq; ibi deos suos
quos dauid iussit exuri
Alia etiam uice philistim
inruerunt et diffusi sunt
in ualle
Consuluitq; rursum dauid dm̄
et dixit ei dn̄s non ascendas
post eos recede ab eis
et uenies contra illos
ex aduerso pirorum
Cumq; audieris sonitum
gradientis in cacumine
pirorum
tunc egredieris ad bellum
egressus est enim ds̄ et per
cussit castra philisthinorum
de gabaon usq; gazera
Diuulgatumq; est nomen dauid
in uniuersis regionibus
et dn̄s dedit pauorem eius
super omnes gentes
Fecit quoque sibi domus
in ciuitate dauid
et aedificauit locum arcae dī
tetenditq; ei tabernaculum
Tunc dixit dauid
inlicitum est ut a quocumque
portetur arca
nisi a leuitis quos elegit dn̄s
ad portandum eam
et ad ministrandum sibi
usq; in aeternum
Congregauitque uniuersum
israhel in hierusalem
ut adferretur arca dī in locum
suum quem praeparauerat ei
nec non et filios aaron
et leuitas
De filiis caath urihel princeps
fuit et fratres eius .c.xx.
De filiis merari asaia princeps
et fratres eius cc xx
De filiis gersom iohel princeps
et fratres eius c xxx
De filiis elisaphan semeias
princeps et fratres eius cc
De filiis hebron helihel
princeps et fratres eius
octoginta
De filiis ozihel aminadab
princeps et fratres eius
octoginta
Uocauitq; dauid sadoc
et abiathar sacerdotes
et leuitas urihel asaiam
iohel semeiam elihel
et aminadab
Et dixit ad eos
uos qui estis principes
familiarum leuiticarum
scificamini cum fratrib;
uestris
et adferte arcam dn̄i dī israhel.

ad locum qui ei praeparatus est
Ne ut a principio quia non eratis
praesentes percussit nos dns
sic et nunc fiat
In inlicitum quod nobis agentibus
Sci(f)icati sunt ergo sacerdotes
et Leuitae ut portarent
arcam dni di israhel
Et tulerunt filii Leui arcam di
sicut praeceperat moses
iuxta uerbum dni umeris suis
in uectibus
Dixitque dauid principibus
Leuitarum
ut constituerent de fratribus
suis cantores in organis
musicorum
nablis uidelicet et lyris
et cymbalis
ut resonaret in excelsum
sonitus laetitiae
Constitueruntque Leuitas
heman filium iohel
et de fratribus eius asaph
filium barachiae
De filiis uero merari fratribus
eorum ethan filium casaiae
et cum eis fratres eorum
in secundo ordine
Zachariam et ben et iazihel
et semiramoth et iahihel
et hani eliab et banaiam
et maasiam et mathathiam
et eliphalu et macheniam
et obededom et iehiel
ianitores
Porro cantores eman asaph
et etham in cymbalis
aeneis concrepantes
Zacharias autem et oziel
et semiramoth et iahiel
et ethani et eliab
et maasias et banaias
in nablis arcana cantabant

porro mathathias et eliphalu
et machenias et obededom
et iehiel et ozazi in citharis
pro octava canebant
Chonenias autem princeps
Leuitarum prophetiae
praeerat ad praecinendam
melodiam
Erat quippe ualde sapiens
et barachias et elcana
ianitores arcae
Porro sebenias et iosaphath
et nathanahel et amasia
et zacharias et banaias
et eliezer sacerdotes
clangebant tubis coram
arca di
et obededom et ahias erant
ianitores arcae
Igitur dauid et maiores natu
israhel et tribuni
ierunt ad deportandam arcam
foederis dni de domo obededom
cum laetitia
Cumque adiuuisset ds Leuitas
qui portabant arcam
foederis dni
immolabantur septem tauri
et septem arietes
Porro dauid erat indutus
stola byssina et uniuersi
leuitae qui portabant arcam
Cantoresque et chonenias
princeps prophetiae
inter cantores
Dauid autem indutus erat
etiam ephod lineo
uniuersusque israhel deduce
bant arcam foederis dni
in iubilo et sonitu bucinae
et tubis et cymbalis
et nablis et citharis
concrepantes
Cumque peruenisset arca

foederis domini usque ad ciuitatem
dauid
michol filia saul prospiciens
per fenestram
uidit regem dauid saltantem
atque ludentem et despexit
eum in corde suo
Adtulerunt igitur arcam dei
et constituerunt eam
in medio tabernaculi
quod tetenderat ei dauid
et obtulerunt holocausta
et pacifica coram deo
Cumque conplesset dauid
offerens holocausta
et pacifica benedixit populo
in nomine dñi
Diuisit uniuersis per singulos
a uiro usque ad mulierem
tortam panis et partem assae
carnis bubulae et frixam
oleo similam
Constituitque coram arca dñi
de leuitis qui ministrarent
et recordarentur
operum eius
et glorificarent atque laudarent
dñm dm̄ israhel
Asaph principem et secundum
eius zachariam
porro iahiel et semiramoth
et iehiel et mathathiam
et eliab et banaiam
et obededom et iehiel
super organa psalterii
et lyras
Asaph autem ut cymbalis
personaret
Banaiam uero et aziel sacer
dotes canere tuba iugiter
coram arca foederis dñi
In illo die fecit dauid principem
ad confitendum dño asaph
et fratres eius

Confitemini dño et inuocate
nomen eius
notas facite in populis adin
uentiones eius
Canite ei et psallite et narrate
omnia mirabilia eius
Laudate nomen sanctum eius laete
tur cor quaerentium dñm
Quaerite dñm et uirtutem eius
quaerite faciem eius semper
Recordamini mirabilium eius
quae fecit signorum illius
et iudiciorum oris eius
Semen israhel serui eius
filii iacob electi eius
Ipse dns ds noster in uniuersa
terra iudicia eius
Recordamini in sempiternum
pacti eius sermonis quem
praecepit in mille genera
tiones
quem pepigit cum abraham
et iuramenti illius
cum isaac
Et constituit illud iacob
in praeceptum et israhel
in pactum sempiternum
Dicens tibi dabo terram
chanaan funiculum
hereditatis uestrae
Cum essent pauci numero
parui et coloni eius
Et transierunt de gente
in gentem et de regno
ad populum alterum
Non dimisit quemquam
calumniari eos sed increpauit
pro eis reges
Nolite tangere xpos meos
et in prophetis meis
nolite malignari
Canite dño omnis terra
adnuntiate ex die
salutare eius

NARRATE IN GENTIBUS GLORIAM EIUS
IN CUNCTIS POPULIS
MIRABILIA EIUS
QUIA MAGNUS DNS ET LAUDABILIS
NIMIS ET HORRIBILIS SUPER
OMNES DEOS
OMNES ENIM DII POPULORUM IDOLA
DNS AUTEM CAELOS FECIT
CONFESSIO ET MAGNIFICENTIA
CORAM EO FORTITUDO
ET GAUDIUM IN LOCO EIUS
ADFERTE DNO FAMILIAE POPULORUM
ADFERTE DNO GLORIAM
ET IMPERIUM
DATE DNO GLORIAM NOMINI EIUS
LEVATE SACRIFICIUM
ET VENITE IN CONSPECTU EIUS
ET ADORATE DNM IN DECORE SCO
COMMOVEATUR A FACIE EIUS
OMNIS TERRA
IPSE ENIM FUNDAVIT ORBEM
INMOBILEM
LAETENTUR CAELI ET EXULTET TERRA
ET DICANT IN NATIONIBUS
DNS REGNAVIT
TONET MARE ET PLENITUDO EIUS
EXULTENT AGRI ET OMNIA
QUAE IN EIS SUNT
TUNC LAUDABUNT LIGNA SALTUS
CORAM DNO
QUIA VENIT IUDICARE TERRAM
CONFITEMINI DNO QUONIAM BONUS
QUONIAM IN AETERNUM
MISERICORDIA EIUS
ET DICITE SALVA NOS DS SALVATOR
NOSTER ET CONGREGA NOS
ET ERUE DE GENTIBUS
UT CONFITEAMUR NOMINI SCO TUO
ET EXULTEMUS IN CARMINIBUS TUIS
BENEDICTUS DNS DS ISRAHEL
AB AETERNO USQUE IN AETERNUM
ET DICAT OMNIS POPULUS AMEN
ET HYMNUM DNO
RELIQUIT ITAQUE IBI CORAM ARCA

FOEDERIS DNI ASAPH
ET FRATRES EIUS
UT MINISTRARENT IN CONSPECTU
ARCAE IUGITER PER SINGULOS
DIES ET VICES SUAS
PORRO OBEDEDOM ET FRATRES EIUS
SEXAGINTA OCTO ET OBEDEDOM
FILIUM IDITHUN ET OSA
CONSTITUIT IANITORES
SADOC AUTEM SACERDOTEM
ET FRATRES ILLIUS SACERDOTES
CORAM TABERNACULO DNI
IN EXCELSO QUOD ERAT
IN GABAON
UT OFFERRENT HOLOCAUSTA DNO
SUPER ALTARE HOLOCAUSTOMA
TIS IUGITER MANE ET VESPERE
IUXTA OMNIA QUAE SCRIPTA SUNT
IN LEGE DNI QUAM PRAECEPIT
ISRAHELI
ET POST EUM HEMAN ET IDITHUN
ET RELIQUOS ELECTOS UNUM
QUEMQUE VOCABULO SUO
AD CONFITENDUM DNO QUONIAM
IN AETERNUM MISERICORDIA EIUS
HEMAN QUOQUE ET IDITHUN
CANENTES TUBA ET QUATIENTES
CYMBALA
ET OMNIA MUSICORUM ORGANA
AD CANENDUM DO
FILIOS AUTEM IDITHUN FECIT
ESSE PORTARIOS
REVERSUSQUE EST OMNIS POPULUS
IN DOMUM SUAM
ET DAVID UT BENEDICERET
ETIAM DOMUI SUAE
CUM AUTEM HABITARET DAVID
IN DOMO SUA DIXIT
AD NATHAN PROPHETAM
ECCE EGO HABITO IN DOMO CEDRINA
ARCA AUTEM FOEDERIS DNI
SUB PELLIBUS EST
ET AIT NATHAN AD DAVID
OMNIA QUAE IN CORDE TUO SUNT FAC

d̄s enim tecum est
Factum est autem in nocte illa
sermo dñi ad Nathan dicens
Uade et loquere Dauid
seruo meo
Haec dicit dñs non aedificabis
tu mihi domum ad habitandum
Neq· enim mansi in domo
ex eo tempore quo eduxi
isrl̄ usq· ad hanc diem
Sed fui semper mutans loca
tabernaculi et in tentorio
manens cum omni Israhel
Numquid locutus sum saltim
uni iudicum isrl̄ quibus
praeceperam ut pascerent
populum meum et dixi
Quare non aedificastis mihi
domum cedrinam
Nunc itaque sic loqueris
ad seruum meum Dauid
Haec dicit dñs exercituum
Ego tuli te cum in pascuis
sequereris greges ut esses
dux populi mei Israhel
Et fui tecum quocumque
perrexisti
Et interfeci omnes inimicos
tuos coram te
Fecique tibi nomen quasi unius
magnorum qui celebrantur
in terra
Et dedi locum populo meo isrl̄
plantabitur et habitabit in eo
et ultra non commouebitur
Neq· filii iniquitatis adterent
eos sicut a principio
Ex dieb· quib· dedi iudices
populo meo Israhel
Et humiliaui uniuersos
inimicos tuos
Adnuntio ergo tibi quod
aedificaturus sit domum
tibi dñs

Cum impleris dies tuos
ut uadas ad patres tuos
Suscitabo semen tuum post
te quod erit de filiis tuis
Et stabiliam regnum eius
Ipse aedificabit mihi domum
et firmabo solium eius
usq· in aeternum
Ego ero ei in patrem
et ipse erit mihi in filium
Et misericordiam meam
non auferam ab eo
Sicut abstuli ab eo
qui ante te fuit
Et statuam eum in domo mea
et in regno meo usque
in sempiternum
Et thronus eius erit firmissi
mus in perpetuum
Iuxta omnia uerba haec
et iuxta uniuersam uisionem
istam sic locutus est
Nathan ad Dauid
Cumq· uenisset rex Dauid
et sedisset coram dño dixit
Quis ego sum dñe d̄s et quae
domus mea ut praestares
mihi talia
Sed et hoc paruum uisum est
in conspectu tuo
Ideoque locutus es super
domum serui tui etiam
in futurum
Et fecisti me spectabilem
super omnes homines
dñe d̄s meus
Quid ultra addere potest
Dauid cum ita glorificaueris
eum dñe propter
famulum tuum
Iuxta cor tuum fecisti omnem
magnificentiam hanc
Et nota esse uoluisti
uniuersa magnalia

dne non est similis tui et non est
alius ds absque te ex omnibus
quos audiuimus auribus nostris
quis autem est alius ut populus
tuus israhel.
gens una in terra ad quam per
rexit ds ut liberaret
et faceret populum sibi
et magnitudine sua atq; terro
ribus eiceret nationes
a facie eius quem de aegypto
liberaret
et posuisti populum tuum
israhel tibi in populum
usq; in aeternum
et tu dne factus es ds eius
nunc igitur dne sermo quem
locutus es famulo tuo
et super domo eius confirme
tur in perpetuum
et fac sicut locutus es
permaneatq; et magnificetur
nomen tuum usque
in sempiternum
et dicatur dns exercituum
ds israhel
et domus dauid serui tui
manens coram eo
tu enim dne ds meus reuelasti
auriculam serui tui
ut aedificares ei domum
et idcirco inuenit seruus tuus
fiduciam ut oraret
coram te
nunc ergo dne tu es ds et locu
tus es ad seruum tuum
tanta beneficia
et coepisti benedicere domui
serui tui ut sit semper
coram te
te enim benedicente benedicta
erit in perpetuum
Factum est autem post
ut percuteret dauid
philisthim et humiliaret eos
et tolleret geth et filias eius
de manu philisthim
percuteretque moab et fieren
moabitae serui dauid
offerentes ei munera
eo tempore percussit dauid
etiam adadezer regem suba
regionis emath
quando perrexit ut dilataret
imperium suum usque
ad flumen eufraten
coepit ergo dauid mille quadri
gas eius et septem milia
equites ac xx milia uirorum
peditum
subneruauitq; omnes equos
curruum exceptis centum
quadrigis quas reseruauit sibi
superuenit autem et syrus
damascenus ut auxilium
praeberet adadezer
regi soba
sed et huius percussit dauid
uiginti duo milia uirorum
et posuit milites in damascum
ut syria quoque seruiret sibi
et offerret munera
adiuuitque eum dns in cunctis
ad quae perrexerat
tulitquoq; dauid faretras
aureas quas habuerant
serui adadezer
et detulit eas in hierusalem
nec non de thebath et chun
urbibus adadezer aeris
plurimum
de quo fecit salomon mare
aeneum et columnas
et uasa aenea
quod cum audisset thou rex
emath percussisse uidelicet
dauid omnem exercitum
adadezer regis suba

Misit aduram filium suum
ad regem david ut postula
ret ab eo pacem
et congratularetur ei
eo quod expugnasset
et percussisset adadezer
adversarius quippe thou
erat adadezer
sed et omnia vasa aurea
et argentea et aenea
consecravit david dno
cum argento et auro quod
tulerat ex universis gentibus
tam de idumea et moab
et filiis ammon quam de
philisthiim et amalech
Abisai vero filius sarviae
percussit edom in valle
salinarum decem et octo milia
et constituit in edom praesidium
ut serviret idumea david
salvavitque dns david in cunctis
ad quae perrexerat
Regnavit ergo david super
universum israhel
et faciebat iudicium atque
iustitiam cuncto populo
Porro ioab filius sarviae erat
super exercitum et iosaphat
filius ahilud a commentariis
sadoc autem filius ahitob
et ahimelech filius abiathar
sacerdotes et susa scriba
Banaias autem filius ioiada
super legiones cherethi
et felethi
Porro filii david pradi
ad manum regis
XIX Accidit autem ut moreretur
naas rex filiorum ammon
et regnaret pro eo filius eius
Dixitque david
faciam misericordiam cum
hanon filio naas

praestitit enim pater eius
mihi gratiam
Misitque david nuntios
ad consolandum eum
super morte patris sui
Quicum pervenissent in terra
filiorum ammon ut conso
larentur hanon
dixerunt principes filiorum
ammon ad hanon
Tu forsitan putas quod david
honoris causa in patrem tuum
miserit qui consolentur te
nec animadvertis quod
explorent et investigent
et scrutentur terram tuam
venerint ad te servi eius
Igitur hanon pueros david
decalvavit et rasit
et praecidit tunicas eorum
a natibus usque ad pedes
et dimisit eos
Quicum abissent et hoc
mandassent david
misit in occursum eorum
grandem nam confusionem
sustinuerant
et praecepit ut manerent
in hiericho donec cresceret
barba eorum et tunc
reverterentur
Videntes autem filii ammon
quod iniuriam fecissent david
tam hanon quam reliquus
populus
miserunt mille talenta argenti
ut conducerent sibi de mesopo
tamia et de syria macha
et de suba currus et equites
Conduxeruntque triginta duo
milia curruum et regem
macha cum populo eius
Quicum venissent metati sunt
e regione medaba

filii quoque ammon congregati
de urbibus suis uenerunt
ad bellum
quod cum audisset dauid
misit ioab et omnem exer
citum uirorum fortium
egressique filii ammon
direxerunt aciem iuxta
portam ciuitatis
reges autem qui ad auxilium
uenerant separatim in agro
steterunt
igitur ioab intellegens bellum
ex aduerso et post tergum
contra se fieri
elegit uiros fortissimos
de uniuerso israhel
et perrexit contra syrum
reliquam autem partem
populi dedit sub manu
abisai fratris sui
et perrexerunt contra
filios ammon
dixitq· si uicerit me syrus
auxilio eris mihi
sin autem superauerint te
filii ammon ero tibi
in praesidium
confortare et agamus
uiriliter pro populo nro
et pro urbibus di nostri
dns autem quod in conspectu
suo bonum est faciet
perrexit ergo ioab et populus
qui cum eo erat contra syru
ad proelium et fugauit eos
porro filii ammon uidentes
quod fugisset syrus
ipsi quoq· fugerunt
abisai fratrem eius
et ingressi sunt ciuitatem
reuersusq· est etiam ioab
in hierusalem
uidens autem syrus quod
cecidisset coram israhel
misit nuntios et adduxit syrum
qui erat trans fluuium
sophach autem princeps militiae
adadezer erat dux eorum
quod cum nuntiatum esset
dauid congregauit uniuer
sum israhel
et transiuit iordanen
inruitq· in eos
et direxit ex aduerso aciem
illis contra pugnantibus
fugit autem syrus israhel
et interfecit dauid de syris
septem milia curruum
et quadraginta milia peditum
et sophach exercitus principem
uidentes serui adadezer se
ab israhel esse superatos
transfugerunt ad dauid
et seruierunt ei
noluitq· ultra syria
auxilium praebere
filiis ammon
factum est post anni circulu
eo tempore quo solent reges
ad bella procedere
congregauit ioab exercitum
et robur militiae et uastauit
terram filiorum ammon
perrexitq· et obsedit rabba
porro dauid manebat in hieru
salem quando ioab percussit
rabba et destruxit eam
tulit autem dauid coronam
melchom de capite eius
et inuenit in ea auri pondo
talentum
et pretiosissimas gemmas
fecitq· sibi inde diadema
manubias quoq· urbis
plurimas tulit
populum autem qui erat in ea
eduxit

et fecit super eos tribulas
et trahas et ferrata carpenta
transire ita ut dissecarentur
et contererentur
sic fecit david cunctis urbibus
filiorum ammon
et reversus est cum omni
populo in hierusalem
Post haec initum est bellum
in gazer adversus philistheos
in quo percussit sobbochai
usathites saphai de genere
raphaim et humiliavit eos
Aliud quoque bellum gestum est
adversum philistheos
in quo percussit adeodatus
filius saltus bethlemites
fratrem goliath getthei
cuius hastae lignum erat quasi
liciatorium texentium
Sed et aliud bellum accidit
in geth
in quo fuit homo longissimus
habens digitos senos id est
simul viginti quattuor
qui et ipse de rapha fuerat stirpe
generatus
hic blasphemavit israhel.
et percussit eum ionathan
filius samaa fratris david
hii sunt filii rapha in geth
qui ceciderunt in manu david
et servorum eius
Consurrexit autem satan
contra israhel et incitavit
david ut numeraret israhel.
Dixitque david ad ioab
et ad principes populi
ite et numerate israhel.
a bersabee usque dan
et adferte mihi numerum
ut sciam
Responditque ioab
augeat dns populum suum
centuplum quam sunt
nonne domine mi rex omnes
servi tui sunt
quare hoc quaerit dominus
meus quod in peccatum
reputetur israheli
sed sermo regis magis
praevaluit
egressusque est ioab et circum
iit universum israhel.
et reversus est hierusalem
deditque david numerum
eorum quos circumierat
et inventus est omnis israhel
numerus mille milia
et centum milia virorum
educentium gladium
de iuda autem trecenta septua
ginta milia bellatorum
nam levi et beniamin non nume
ravit eo quod invitus exsequé
retur regis imperium
Displicuit autem dō quod iussū
erat et percussit israhel.
dixitque david ad dm̄
peccavi nimis ut hoc facerem
obsecro aufer iniquitatem
servi tui quia insipienter egi
et locutus est dns ad gad
videntem david dicens
vade et loquere ad david et dic
haec dicit dns trium tibi
optionem do unum quod
volueris elige et faciam tibi
cumque venisset gad
ad david dixit ei
haec dicit dns elige
quod volueris
aut trib· annis pestilentiam
aut trib· mensib· fugere te
hostes tuos et gladium
eorum non posse evadere
aut tribus dieb· gladium dni
et mortem versari in terra

et angelum dñi interficiente
in universis finib· israhel
nunc igitur vide quid respondeam
ei qui misit me
et dixit david ad gad
ex omni parte me angustiae
premunt
sed melius mihi est ut incidam
in manus dñi quia multae sunt
miserationes eius
quam in manus hominum
Misit ergo dñs pestilentiam
in israhel
et ceciderunt de israhel
septuaginta milia virorum
misit quoq· angelum in hieru
salem ut percuteret eam
cumque percuteretur
vidit dñs et misertus est
super magnitudine mali
et imperavit angelo
qui percutiebat
sufficit iam cesset manus tua
porro angelus dñi stabat
iuxta aream ornan iebusaei
Levansque david oculos suos
vidit angelum dñi stantem
inter terram et caelum
et evaginatum gladium
in manu eius et versum
contra hierusalem
et ceciderunt tam ipse
quam maiores natu vestiti
ciliciis et proni in terram
Dixitq· david ad dñm
nonne ego sum qui iussi
ut numeraretur populus
ego qui peccavi ego qui malum
feci iste grex quid commeruit
dñe ds meus vertatur obsecro
manus tua in me et in
domum patris mei
populus autem tuus
non percutiatur

Angelus autem dñi praecepit
gad ut diceret david
et ascenderet extrueretque
altare dño dō in area
ornan iebusaei
Ascendit ergo david iuxta
sermonem gad quem
locutus ei fuerat
ex nomine dñi
porro ornan cum suspexisset
et vidisset angelum
quattuorq· filii eius
cum eo absconderunt se
nam eo tempore terebat
in area triticum
igitur cum venisset david
ad ornan conspexit eum
ornan et processit ei
obviam de area
et adoravit illum pronus
in terram
dixitq· ei david
da mihi locum areae tuae
ut aedificem in eo altare dñi
ita ut quantum valet argenti
accipias et cesset plaga
a populo
dixit autem ornan ad david
tolle et faciat dominus meus
rex quodcumq· ei placet
sed et boves do in holocaustum
et tribulas in ligna
et triticum sacrificium
omnia libens praebeo
dixitq· ei rex david
nequaquam ita fiet
sed argento dabo
quantum valet
neque enim tibi auferre
debeo et sic offerre dño
holocausta gratuita
dedit ergo david ornan
pro loco siclos auri iustis
simi ponderis sescentos

et aedificavit ibi altare dño
obtulitq; holocausta et paci
fica et invocavit dñm
et exaudivit eum in igne de caelo
super altare holocausti
praecepitque dñs angelo
et convertit gladium suum
in vaginam
Protinus ergo david videns
quod exaudisset eum dñs
in area ornae iebusaei
immolavit ibi victimas
tabernaculum autem dñi
quod fecerat moses in deserto
et altare holocaustorum
eadem tempestate erat
in excelso gabaon
et non praevaluit david ire
ad altare ut ibi obsecraret dm̄
nimio enim fuerat timore
perterritus videns gladium
angeli dñi
Dixit haec est domus dī et hoc
altare in holocaustum isrl̄
et praecepit ut congregarentur
omnes proselyti de terra
israhel
et constituit ex his latomos
ad caedendos lapides
et poliendos ut aedificaretur
domus dī
Ferrum quoque plurimum
ad clavos ianuarum
et ad commissuras atque
iuncturas praeparavit david
et aeris pondus innumerabile
ligna quoque cedrina non
poterant aestimari
quae sidonii et tyrii deporta
verunt ad david
et dixit david
salomon filius meus
puer parvulus est
et delicatus

domus autem quam aedificari
volo dño talis esse debet
ut in cunctis regionibus
nominetur
Praeparabo ergo ei necessaria
et ob hanc causam ante mortem
suam omnes paravit
inpensas
vocavitq; salomonem filium
suum et praecepit ei ut aedi
ficaret domum dño dō isrl̄
Dixitq; david ad salomonem
fili mi voluntatis meae fuit
ut aedificarem domum nomini
dī mei
sed factus est ad me sermo
dñi dicens
multum sanguinem effudisti
et plurima bella bellasti
non poteris aedificare domum
nomini meo tanto effuso
sanguine coram me
filius qui nascetur tibi erit
vir quietissimus
faciam enim eum requiescere
ab omnib; inimicis suis
per circuitum
et ob hanc causam pacificus
vocabitur
et pacem et otium dabo in isrl̄
cunctis dieb; eius
ipse aedificabit domum
nomini meo
et ipse erit mihi in filium
et ego ero ei in patrem
firmaboq; solium regni eius
super isrl̄ in aeternum
nunc ergo fili mi sit dñs tecum
et prosperare et aedifica
domum dño dō tuo sicut
locutus est de te
det quoq; tibi dñs prudentiam
et sensum
ut regere possis israhel.

ET CUSTODIRE LEGEM DNI DI TUI
TUNC ENIM PROFICERE POTERIS
SI CUSTODIERIS MANDATA
ET IUDICIA
QUAE PRAECEPIT DNS MOSI
UT DOCERET ISRAHEL
CONFORTARE UIRILITER AGE
NE TIMEAS NEQ· PAUEAS
ECCE EGO IN PAUPERTATE MEA
PRAEPARAUI INPENSAS
DOMUS DNI
AURI TALENTA CENTUM MILIA
ET ARGENTI MILLE MILIA
TALENTORUM
AERIS UERO ET FERRI NON EST
PONDUS
UINCITUR ENIM NUMERUS
MAGNITUDINE
LIGNA ET LAPIDES PRAEPARAUI
AD UNIUERSA INPENDIA
HABES QUOQUE PLURIMOS
ARTIFICES LATOMOS
ET CAEMENTARIOS
ARTIFICESQ· LIGNORUM
ET OMNIUM ARTIUM AD FACIEN
DUM OPUS PRUDENTISSIMOS
IN AURO ET ARGENTO IN AERE
ET FERRO CUIUS NON EST
NUMERUS
SURGE IGITUR ET FAC ET ERIT
DNS TECUM
PRAECEPIT QUOQ· DAUID CUNCTIS
PRINCIPIB· ISRAHEL UT AD
IUUARENT SALOMONEM
FILIUM SUUM
CERNITIS INQUIENS QUOD DNS
DS UESTER UOBISCUM SIT
ET DEDERIT UOBIS REQUIEM
PER CIRCUITUM
ET TRADIDERIT OMNES INIMICOS
IN MANU UESTRA
ET SUBIECTA SIT TERRA CORAM DNO
ET CORAM POPULO EIUS
PRAEBETE IGITUR CORDA UESTRA

ET ANIMAS UESTRAS UT QUAERATIS
DNM DM UESTRUM
ET CONSURGITE ET AEDIFICATE
SCUARIUM DNO DO
ET INTRODUCATUR ARCA FOEDERIS
DNI ET UASA DNO SACRATA
IN DOMUM QUAE AEDIFICATUR
NOMINI DNI
IGITUR DAUID SENEX ET PLENUS
DIERUM REGEM CONSTITUIT
SALOMONEM FILIUM SUUM
SUPER ISRAHEL
ET CONGREGAUIT OMNES PRINCIPES
ISRAHEL ET SACERDOTES
ATQUE LEUITES
NUMERATIQ· SUNT LEUITAE
A TRIGINTA ANNIS ET SUPRA
ET INUENTA SUNT TRIGINTA
OCTO MILIA UIRORUM
EX HIS ELECTI SUNT ET DISTRIBUTI
IN MINISTERIUM DOMUS DNI
UIGINTI QUATTUOR MILIA
PRAEPOSITORUM AUTEM
ET IUDICUM SEX MILIA
PORRO QUATTUOR MILIA IANITORES
ET TOTIDEM PSALTE CANENTES
DNO IN ORGANIS QUAE FECERAT
AD CANENDUM
ET DISTRIBUIT EOS DAUID
PER UICES FILIORUM LEUI
GERSON UIDELICET · CAATH
ET MERARI
GERSON LEEDAN ET SEMEI
FILII LEEDAN PRINCEPS IEHIEL
ET ZETHAM ET IOHEL TRES
FILII SEMEI SALOMITH ET OZIHEL
ET ERANT TRES ISTI PRINCIPES
FAMILIARUM LEEDAN
PORRO FILII SEMEI LEETH
ET ZIZA ET IAUS ET BANAM
ISTI FILII SEMEI QUATTUOR
ERAT AUTEM IETH PRIOR
ZIZA SECUNDUS
PORRO IAUS ET BARIA NON HABUE
RUNT

plurimos filios
et idcirco in una familia unaque
domo conputati sunt
Filii caath amram et isaar
hebron et ozihel quattuor
Filii amram aaron et moses
separatusque est aaron ut
ministraret in sco scorum
ipse et filii eius in sempiternū
et adoleret incensum dño
secundum ritum suum
ac benedicere nomini eius
in perpetuum
Mosi quoque hominis dī filii
adnumerati sunt in tribu leui
Filii mosi gersom et eliezer
Filii gersom subuhel primus
Fuerunt autem filii eliezer
roob primus
et non erant eliezer filii alii
porro rooba multiplicati
sunt nimis
Filii isaar salomith primus
Filii hebron ieriau primus
amarias secundus
iazihel tertius
iecmaam quartus
Filii ozihel micha primus
iesia secundus
Filii merari mooli et musi
Filii mooli eleazar et cis
Mortuus est autem eleazar
et non habuit filios sed filias
acceperuntque eas filii cis
fratres earum
Filii musi mooli et eder
et ierimuth tres
hi filii leui in cognationibus
et familiis suis
et principes per uices et numero
capitum singulorum
qui faciebant opera ministerii
domus dñi a uiginti annis
et supra

Dixit enim dauid
Requiem dedit dns ds israhel
populo suo et habitationem
hierusalem usque in sempiternū
nec erit officii leuitarum
ut ultra portent taberna
culum et omnia uasa eius
ad ministrandum
Iuxta praecepta quoque dauid
nouissima supputabitur
numerus filiorum leui
a uiginti annis et supra
Et erunt sub manu filiorum
aaron in cultum domus dñi
In uestibulis et in exedris
et in loco purificationis
et in scuario
Et in uniuersis operibus ministerii
templi dñi
sacerdotes autem super panes
propositionis et ad similae
sacrificium et ad lagana
et azyma sartaginem et ad per
Cnstum similam et super
omne pondus atque mensuram
Leuitae uero ut stent mane
ad confitendum dño
simul et uespera
in oblatione holocaustorum dño
quam in sabbatis et calendis
et sollemnitatibus reliquis
Iuxta numerum et caerimonias
uniuscuiusque rei iugiter
coram dño
et custodiant obseruationes
tabernaculi foederis
et ritum scuarii
et obseruationem filiorum
aaron fratrum suorum
ministrent in domo dñi
porro filiis aaron hae
partiones erunt
Filii aaron nadab et abiu
et eleazar et ithamar

MORTUI SUNT AUTEM NADAB
ET ABIU ANTE PATREM SUUM
ABSQ· LIBERIS
SACERDOTIOQ· FUNCTUS EST
ELEAZAR ET ITHAMAR
ET DIUISIT EOS DAUID ID EST SADOC
DE FILIIS ELEAZAR IN PRINCIPIBUS
UIRIS QUAM FILII ITHAMAR
DIUISIT AUTEM EIS HOC EST FILIIS
ELEAZAR PRINCIPES PER FAMILIAS
ET DOMUS SUAS OCTO
PORRO DIUISIT UTRASQ· INTER SE
FAMILIAS SORTIBUS
ERANT ENIM PRINCIPES SCŪARII
ET PRINCIPES DĪ TAM DE FILIIS
ELEAZAR QUAM DE FILIIS ITHAMAR
DESCRIPSITQ· EOS SEMEIAS FILIUS
NATHANEL SCRIBA LEUITES
CORAM REGE ET PRINCIPIBUS
ET SADOC SACERDOTE
ET AHIMELECH FILIO ABIATHAR
PRINCIPIB· QUOQ· FAMILIARUM
SACERDOTALIUM ET LEUITICARUM
UNAM DOMUM QUAE CETERIS
PRAEERAT ELEAZAR
ET ALTERAM DOMUM QUAE SUB SE
HABEBAT CETEROS ITHAMAR
EXIUIT AUTEM SORS PRIMA
IOIARIBUS SECUNDA IEDEIAE
TERTIA ARIM QUARTA SEORIM
QUINTA MELCHIA SEXTA MAIAMAN
SEPTIMA ACCOS OCTAUA ABIA
NONA HIESU DECIMA SECHENIA
UNDECIMA ELIASIB
DUODECIMA IACIM
TERTIADECIMA OPPA
QUARTADECIMA ISBAAL
QUINTADECIMA ABELGA
SEXTADECIMA EMMER
SEPTIMADECIMA EZIR
OCTAUADECIMA HAPSES
NONA DECIMA PHETHEIA
UICESIMA IEZECEL
UICESIMA PRIMA IACHIN

UICESIMA SECUNDA GAMUL
UICESIMA TERTIA DALAIA
UICESIMA QUARTA MAAZIAU
HAE UICES EORUM SECUNDUM
MINISTERIA SUA UT INGREDIANTUR
DOMUM DĪ
ET IUXTA RITUM SUUM SUB MANU
AARON PATRIS EORUM
SICUT PRAECEPIT DN̄S DS̄ ISRAHEL
PORRO FILIORUM LEUI
QUI RELIQUI FUERANT
DE FILIIS AMRAM ERAT SUBAHEL
DE FILIIS SUBAHEL IEDEIA
ISAARIS UERO SALEMOTH
FILIUSQ· EIUS IERIAU
AMARIAS SECUNDUS IAZIHEL
TERTIUS IECMAAM QUARTUS
FILIUS OZIHEL MICHA
FILIUS MICHA SAMIR
FRATER MICHA IESIA
FILIUSQ· IESIAE ZACHARIAS
FILII MERARI MOOLI ET MUSI
FILIUS OZIAU BENNO
FILIUSQUOQ· MERARI OZIAU
ET SOAM ET ZACCHUR ET HEBRI
PORRO MOOLI FILIUS ELEAZAR
QUI HABEBAT LIBEROS
FILIUS UERO CIS IERAHEL
FILII MUSI MOOLI EDER
ET IERIMOTH
ISTI FILII LEUI SECUNDUM DOMOS
FAMILIARUM SUARUM
MISERUNTQ· ET IPSI SORTES
CONTRA FRATRES SUOS
FILIOS AARON
CORAM DAUID REGE ET SADOC
ET AHIMELECH
ET PRINCIPIB· FAMILIARUM
SACERDOTALIUM ET LEUITICARŪ
TAM MAIORES QUAM MINORES
OMNES SORS AEQUALITER
DIUIDEBAT
XV IGITUR DAUID ET MAGISTRATUS
EXERCITUS SEGREGAUERUNT

in ministerium filios
asaph et heman et idithun.
qui prophetarent in citharis
et psalteriis et cymbalis
secundum numerum suum
dedicato sibi officio servientes
de filiis asaph sachur et ioseph
et nathania et asrehela
filii asaph sub manu asaph
prophetantes iuxta regem
porro idithun filii idithun
godolias sori ieseias
et sabias et mathias sex
sub manu patris sui idithun
qui in cithara prophetabat
super confitentes
et laudantes dñm
heman quoque filii heman
bocciau matthaniau
ozihel subuhel et ierimoth
ananias anani heliatha
geddelthi et romemthiezer
et iesbacasa mellothi
othir mazioth
omnes isti filii heman videntis
regis in sermonib· dī
ut exaltaret cornu
deditq· dš heman filios quat-
tuordecim et filias tres
universi sub manu patris sui
ad cantandum in templo dñi
distributi erant
et cymbalis et psalteriis
et citharis ministeria
domus dñi iuxta regem
asaph videlicet et idithun
et heman
fuit autem numerus eorum
cum fratribus suis qui eru-
diebant canticum dñi
cuncti doctores ducenti
octoginta octo
miseruntq· sortes per
vices suas ex aequo.

tam maior quam minor doctus
pariter et indoctus
egressaq· est sors prima ioseph
qui erat de asaph
secunda godoliae ipsi et filiis eius
et fratribus duodecim
tertia zachur filiis et fratrib·
eius duodecim
quarta isari filiis et fratribus
eius duodecim
quinta nathaniae filiis
et fratrib· eius duodecim
sexta bocchiau filiis
et fratrib· eius duodecim
vii israhela filiis et fratribus
eius duodecim
viii osaiae filiis et fratrib·
eius duodecim
viiii mathaniae filiis et fratrib·
eius duodecim
x semeiae filiis et fratrib·
eius duodecim
xi ezrahel filiis et fratribus
eius duodecim
xii asabiae filiis et fratrib·
eius duodecim
xiii sarahel filiis et fratrib·
eius duodecim
xiiii mathathiae filiis et fratribus
eius duodecim
xv ierimuth filiis et fratrib·
eius duodecim
xvi ananiae filiis et fratribus
eius duodecim
xvii iesbocasae filiis et fratribus
eius duodecim
xviii anan filiis et fratribus
eius duodecim
xviiii mellothi filiis et fratribus
eius duodecim
xx eliata filiis et fratribus
eius duodecim
xxi othir filiis et fratribus
eius duodecim

xxii mellothi filiis et fratrib·
eius duodecim
xxiii mahazioth filiis et fratribus
eius duodecim
xxiiii romamthiezer filiis
et fratrib· eius duodecim
divisiones autem ianitorum
de coritis mesellemia
filius core
de filiis asaph filii mesellemiae
zacharias primogenitus
iadihel secundus zabadias
tertius iathanahel quartus
ahilam quintus iohannan
sextus helioenai septimus
filii autem obeddom
semeias primogenitus
iozabad secundus iohaa tertius
sachar quartus
nathanhel quintus amihel sextus
issachar septimus phollathi
octavus quia benedixit illi dns
semeiae autem filio eius
nati sunt filii praefecti
familiarum suarum
erant enim viri fortissimi
filii ergo semeiae othni
et raphahel et obedihel
zabad
fratres eius viri fortissimi
heliu quoq· et samachias
omnes hi filii obeddom
ipsi et filii et fratres eorum
fortissimi ad ministrandum
sexaginta duo de obeddom
porro mesellemiae filii
et fratres robustissimi
decem et octo
de hosa autem id est de filiis
merari semri princeps
non enim habuerat primogeni
tum et idcirco posuerat eum
pater eius in principem
helchias secundus tabelias
tertius zacharias quartus
omnes hi filii et fratres
hosa tredecim
hi divisi sunt in ianitores
ut semper principes custodia
rum sicut et fratres eorum
ministrarent in domo dni
missae sunt autem sortes
ex aequo et parvis
et magnis per familias suas
in unamquamq· portarum
cecidit itaque sors orientalis
selemiae
porro zachariae filio eius
viro prudentissimo
et erudito sortito obtigit
plaga septentrionalis
obeddom vero et filiis
ad austrum
in qua parte domus erat
seniorum concilium
sephim et hosa ad occidentem
iuxta portam quae ducit
ad viam ascensionis
custodiam contra custodiam
ad orientem vero levitae sex
ad aquilonem quattuor per die
ad meridiem similiter
in die quattuor et ubi erat
concilium bini et bini
in cellulis quoque ianitorum
ad occidentem quattuor
in via biniq· per cellulas
hae sunt divisiones ianitorum
filiorum core et merari
porro achias erat super
thesauros domus dni
ac vasa scorum
filii leedan filii gersonni
de leedan principes familiar~
leedan et gerseno iehieli
zathan et iohel
fratres eius super thesauros
domus dni

Amramitis et Isaaritis et Hebro
nitis et Ozihelitibus
Subahel autem filius Gersom
filii Mosi praepositus
thesauri
Fratres quoq· eius Eliezer
cuius filius Raabia
et huius filius Isaias
et huius filius Ioram
huius quoq· filius Zecchri
sed et huius filius Selemith
Ipse Selemith et fratres eius
super thesauros sc̄orum
quae sc̄ificavit David rex
et principes familiarum
et tribuni et centuriones
et duces exercitus
de bellis et manubiis
proeliorum
quae consecraverant
ad instaurationem et super
lectilem templi dn̄i
Haec autem universa sc̄ificavit
Samuhel videns
et Saul filius Cis et Abner filius
Ner et Ioab filius Sarviae
omnes qui sc̄ificaverant ea
per manum Salemith
et fratrum eius
Isaaritis vero praeerat
Chonenias et filii eius ad
opera forinsecus super
Isrl̄ ad docendum
et ad iudicandum eos
Porro de Hebronitis Asabias
et fratres eius viri fortis
simi mille septingenti
praeerant Israheli trans
Iordanen contra occidentem
in cunctis operibus dn̄i
et ministerium regis
Hebronitarum autem princeps
fuit Hieria secundum familias
et cognationes eorum

Quadragesimo anno regni David
recensiti sunt et inventi viri
fortissimi in Azer Galaad
Fratresque eius robustioris
aetatis duo milia septingenti
principes familiarum
Praeposuit autem eos David rex
Rubenitis et Gaditis et dimi
dio tribus Manasse
in omne ministerium dei et regis
Filii autem Israhel secundum
numerum suum principes
familiarum
tribuni et centuriones
et praefecti qui ministrabant
regi iuxta turmas suas
ingredientes et egredientes
per singulos menses in anno
viginti quattuor milibus
singuli praeerant
Primae turmae in primo
mense Isboam praeerat
filius Zabdihel
et sub eo viginti quattuor
milia de filiis Fares
princeps cunctorum principum
in exercitu mense primo
Secundi mensis habebat
turmam Dudi Ahohites
et post se alteram nomine
Macelloth
qui regebat partem exercitus
viginti quattuor milium
Dux quoq· turmae tertiae
in mense tertio erat Banaias
filius Ioiadae sacerdos
et in divisione sua viginti
quattuor milia
Ipse est Banaias fortissimus
inter triginta et super
triginta
praeerat autem turmae ipsius
Amizabad filius eius
Quartus mense quarto

asahel frater ioab et zabadias
filius eius post eum
et in turma eius uiginti
quattuor milia
Quintus mense quinto princeps
samaoth iezraites
et in turma eius uiginti
quattuor milia
Sextus mense sexto hira
filius acces thecuites
et in turma eius uiginti
quattuor milia
Septimus mense septimo
helles phalonites
de filiis ephraim
et in turma eius uiginti
quattuor milia
Octauus mense octauo
sobochai asothites
de stirpe zari
et in turma eius uiginti
quattuor milia
Nonus mense nono abiezer
anathothites de filiis iemini
et in turma eius uiginti
quattuor milia
Decimus mense decimo marai
et ipse netophathites
de stirpe zarai
et in turma eius uiginti
quattuor milia
Undecimus mense undecimo
banaias pharonites
de filiis ephraim
et in turma eius uiginti
quattuor milia
Duodecimus mense duodecimo
holdai netophathites
de stirpe gothoniel
et in turma eius uiginti
quattuor milia
Porro tribubus praeerant israhel
rubenitis dux eliezer
filius zechri
symeonitis dux saphatias
filius maacha
leuitis asabias filius camuhel
aronites sadoc iuda heliu
frater dauid
issachar amri filius michahel
zabulonitis iesmaias
filius abdiae
nepthalitibus ierimoth
filius ozihel
filiis ephraim osee filius ozaziu
dimidio tribus manasse in galaad
addo filius zachariae
beniamin autem iasihel
filius abner
dan uero ezrihel filius hieroam
hii principes filiorum israhel
noluit autem dauid numerare
eos a uiginti annis inferius
quia dixerat dominus ut multiplicaret
israhel quasi stellas caeli
ioab filius saruiae coeperat
numerare nec compleuit
quia super hoc ira inruerat
in israhel
et idcirco numerus eorum
qui fuerant recensiti non est
relatus in fastus regis dauid
Super thesauros autem regis
fuit azmoth filius adihel
his autem thesauris qui erant
in urbibus et in uicis et in turribus
praesiderat ionathan
filius oziae
operi autem rustico et agricolis
qui exercebant terram
praeerat ezri filius chelub
uinearumque cultoribus
semeias ramathites
cellis autem uinariis zabdias
aphonites
nam super oliueta et ficeta
quae erant in campestribus
balanan gaderites

super apothecas autem olei ioas
porro armentis quae pascebantur
in sarona praepositus fuit
setrai saronites
et super boves in vallibus
saphath filius adli
super camelos vero ubil
ismahelites
et super asinos iadias
meronathites
super oves quoque iaziz agarenus
omnes hii principes substantiae
regis david
ionathan autem patruus david
consiliarius vir prudens
et litteratus ipse et iahiel
filius achamoni
hii erant cum filiis regis
abitophel etiam consiliarius
regis et usi arachites
amicus regis post abitophel
fuit ioiada filius banaiae
et abiathar
princeps autem exercitus
regis erat ioab
Convocavit igitur david
omnes principes israhel
duces tribuum et praepositos
turmarum qui ministra
bant regi
tribunos quoque et centuriones
et qui praeerant substantiae
et possessionib. regis
filios quoque suos cum eunuchis
et potentes et robustissi
mos quosque in exercitu
hierusalem
cumque surrexisset rex
et stetisset ait
Audite me fratres mei
et populus meus
cogitavi ut aedificarem domu
in qua requiesceret arca
foederis dni et scabellum
pedum di nostri
et ad aedificandum omnia
praeparavi
ds autem dixit mihi
non aedificabis domum nomini
meo eo quod sis vir bellator
et sanguinem fuderis
sed elegit dns ds isrl me
de universa domo patris mei
ut essem rex super isrl
in sempiternum
de iuda enim elegit principes
porro de domo iuda domum
patris mei
et de filiis patris mei placuit ei
ut me eligeret regem
super cunctum israhel
sed et de filiis meis filios enim
multos dedit mihi dns
elegit salomonem filium meum
ut sederet in throno regni dni
super israhel
dixitq. mihi
salomon filius tuus aedificabit
domum meam et atria mea
ipsum enim elegi mihi in filium
et ego ero ei in patrem
et firmabo regnum eius
usq. in aeternum
si perseveraverit facere prae
cepta mea et iudicia sicut et hodie
Nunc igitur coram universo
coetu israhel audiente deo
nostro custodite et perqui
rite cuncta mandata dni di uri
ut possideatis terram bonam
et relinquatis eam filiis vestris
post vos usq. in sempiternum
Tu autem salomon fili mi
scito dm patris tui
et servi ei corde perfecto
et animo voluntario
omnia enim corda scrutatur
dns et universas mentium

cogitationes intellegit
si quaesieris eum invenies
si autem dereliqueris eum
proiciet te in aeternum
nunc ergo quia elegit te dns
ut aedificares domum sctuarii
confortare et perfice
Dedit autem david salomoni
filio suo descriptionem
porticus et templi et cella
riorum et cenaculi et cubicu
lorum in adytis et domus
propitiationis
nec non et omnium quae cogita
verat atriorum et exedrarum
per circuitum
in thesauros domus dni
in thesauris scorum
divisionumque sacerdotalium
et leviticarum in omnia
opera domus dni et in uni
versa vasa ministerii
templi dni
aurum in pondere per singula
vasa ministerii
argenti quoque pondus pro
vasorum ad opera diversitate
sed et ad candelabra aurea
et ad lucernas eorum aurum
pro mensura uniuscuiusque
candelabri et lucernarum
similiter et in candelabris
argenteis et in lucernis
eorum pro diversitate
mensurae pondus argenti
tradidit
aurum quoque dedit in mensas
propositionis pro diversitate
mensurarum
similiter et argentum in alias
mensas argenteas
ad fuscinulas quoque et fialas
et turibula ex auro puris
simo et leunculos aureos
pro qualitate mensurae pondus
distribuit in leunculum
et leunculum
similiter et in leones argenteos
diversum argenti pondus
separavit
altari autem in quo adoletur
incensum aurum purissimum
dedit
ut ex ipso fieret similitudo
quadrigae cherubin exten
dentium alas et velantium
arcam foederis dni
omnia inquit venerunt scripta
manu dni ad me
ut intellegerem universa
opera exemplaris
Dixit quoque david salomoni
filio suo
viriliter age et confortare
et fac ne timeas et ne paveas
dns enim dns deus meus tecum erit
et non dimittet te
nec derelinquet
donec perficias omne opus
ministerii domus dni
ecce divisiones sacerdotum
et levitarum in omne ministe
rium domus dni adsistunt tibi
et parati sunt et noverunt
tam principes quam populus
facere omnia praecepta tua
Locutusque est david rex
et ad omnem ecclesiam
salomonem filium meum
unum elegit ds adhuc
puerum tenerum
opus autem grande est
neque enim homini praeparatur
habitatio sed do
ego autem totis viribus meis
praeparavi inpensas
domus di mei
aurum ad vasa aurea et argentum

in argentea aes in aenea
ferrum in ferrea
lignum ad lignea
lapides onychinos et quasi stibinos
et diversorum colorum
omnem praetiosum lapidem
et marmor parium abun
dantissime
et super haec quae obtuli
in domum di mei de peculio
meo aurum et argentum
do in templum di mei
exceptis his quae paravi in aedem
scorum
tria milia talenta auri
de auro ophir
et septem milia talentorum
argenti probatissimi
ad deaurandos parietes templi
et ubicumq; opus est aurum
de auro
et ubicumq; opus est argentum
argenti opera fiant per
manus artificum
et si quis sponte offert impleat
manum suam hodie et offerat
quod voluerit dño
Polliciti sunt itaq; principes
familiarum et proceres
tribuum israhel
tribuni quoq; et centuriones
et principes possessionum
regis
dederuntq; in opera domus dñi
auri talenta quinq; milia et solidos
decem milia
argenti talenta decem milia
et aeris talenta decem
et octo milia
ferri quoq; centum milium
talentorum
et apud quemcumq; inventi
lapides dederunt in thesaurum
domus dñi per manum iehiel gerso
nites

laetatusq; est populus cum
vota sponte promitterent
quia corde toto offerebant
ea dño
sed et david rex laetatus est
gaudio magno
et benedixit dño coram universa
multitudine et ait
Benedictus es dñe ds israhel
patris nri ab aeterno
in aeternum
tua est dñe magnificentia
et potentia et gloria atque
victoria et tibi laus
cuncta enim quae in caelo sunt
et in terra tua sunt
tuum dñe regnum et tu es
super omnes principes
tuae divitiae et tua est gloria
tu dominaris omnium
in manu tua virtus et potentia
in manu tua magnitudo
et imperium omnium
Nunc igitur ds nr confitemur
et laudamus nomen tuum
inclytum
quis ego et quis populus meus
ut possimus haec tibi universa
promittere
tua sunt omnia et quae de manu
tua accepimus dedimus tibi
peregrini enim sumus coram te
et advenae sicut omnes
patres nostri
dies nostri quasi umbra super
terram et nulla est mora
dñe ds nr omnis haec copia
quam paravimus ut aedifica
retur domus nomini sco tuo
de manu tua est et tua
sunt omnia
scio ds meus quod probes corda
et simplicitatem diligas
unde et ego in simplicitate

cordis mei laetus obtuli
uniuersa haec
et populum tuum qui hic reper
tus est uidi cum ingenti gaudio
tibi offerre donaria
Dn̄e ds̄ Abraham et Isaac et Isrl̄
patrum nostrorum
custodi in aeternum hanc
uoluntatem cordis eorum
et semper in uenerationem tui
mens ista permaneat
Salomoni quoque filio meo
da cor perfectum
ut custodiat mandata tua
et testimonia tua et caerimonias
tuas et faciat uniuersa
et aedificet aedem cuius
inpensas paraui
Praecepit autem Dauid
et uniuersae ecclesiae
benedicite dn̄o dō nostro
et benedixit omnis ecclesia
dn̄o dō patrum suorum
et inclinauerunt se et adorave
runt dm̄ et inde regem
immolaueruntque uictimas dn̄o
et obtulerunt holocausta
die sequenti
tauros mille arietes mille
agnos mille cum libaminibus suis
et uniuerso ritu abundan
tissime in omnem Israhel
et comederunt et biberunt
coram dn̄o in die illo
cum grandi laetitia
et unxerunt secundo Salomo
nem filium Dauid
unxerunt autem dn̄o in principe
et Sadoc in pontificem
sedit que Salomon super solium
dn̄i in regem pro Dauid
patre suo
et cunctis placuit et paruit
illi omnis Israhel

sed et uniuersi principes
et potentes et cuncti filii
regis Dauid dederunt manum
et subiecti fuerunt regi
Salomoni
Magnificauit ergo dn̄s Salomonem
super omnem Israhel
et dedit illi gloriam regni
qualem nullus habuit
ante eum rex Israhel
Igitur Dauid filius Isai regnauit
super uniuersum Israhel
et dies quibus regnauit super Isrl̄
fuerunt quadraginta anni
in Hebron regnauit septem
annis et in Hierusalem
triginta tribus
et mortuus est in senectute
bona plenus dierum
et diuitiis et gloria
Regnauitque Salomon filius
eius pro eo
Gesta autem Dauid regis
priora et nouissima
scripta sunt in libro
Samuhel uidentis
in libro Nathan prophetae
atque uolumine Gad
uidentis
uniuersique regni eius
et fortitudinis
et temporum quae transie
runt sub eo siue in Israhel
siue in cunctis regnis
terrarum

CONFORTATUS EST ERGO SALOMON
FILIUS DAVID IN REGNO SUO
ET DNS ERAT CUM EO ET MAGNIFI
CAVIT EUM IN EXCELSUM
PRAECEPITQ· SALOMON
UNIVERSO ISRAHELI
TRIBUNIS ET CENTURIONIBUS
ET DUCIB· ET IUDICIB· OMNIS
ISRAHEL ET PRINCIPIBUS
FAMILIARUM
ET ABIIT CUM UNIVERSA MULTITU
DINE IN EXCELSUM GABAON
UBI ERAT TABERNACULUM FOEDE
RIS DNI QUOD FECIT MOSES
FAMULUS DI IN SOLITUDINE
ARCAM AUTEM DI ADDUXERAT
DAVID DE CARIATHIARIM
IN LOCUM QUEM PARAVERAT EI
ET UBI FIXERAT ILLI TABERNACU
LUM HOC EST IN HIERUSALEM
ALTARE QUOQ· AENEUM QUOD
FABRICATUS FUERAT BESELEHEL
FILIUS URI FILII UR QUI ERAT
CORAM TABERNACULO DNI
QUOD ET REQUIRIT SALOMON
ET OMNIS ECCLESIA
ASCENDITQ· AD ALTARE AENEUM
CORAM TABERNACULO FOEDERIS
DNI ET OBTULIT IN EO MILLE
HOSTIAS
ECCE AUTEM IN IPSA NOCTE
APPARUIT EI DS DICENS
POSTULA QUOD VIS UT DEM TIBI
DIXITQ· SALOMON DO
TU FECISTI CUM DAVID PATRE MEO
MISERI CORDIAM MAGNAM
ET CONSTITUISTI ME REGEM
PRO EO
NUNC IGITUR DNE DS IMPLEATUR
SERMO TUUS QUEM POLLICITUS
ES DAVID PATRI MEO
TU ENIM FECISTI ME REGEM SUPER
POPULUM TUUM MULTUM
QUI TAM INNUMERABILIS EST
QUAM PULVIS TERRAE
DA MIHI SAPIENTIAM ET INTELLEGEN
TIAM UT EGREDIAR CORAM
POPULO TUO ET INGREDIAR
QUIS ENIM POTEST HUNC POPULUM
TUUM DIGNE QUI TAM GRANDIS
EST IUDICARE
DIXIT AUTEM DS AD SALOMONEM
QUIA HOC MAGIS PLACUIT CORDI TUO
ET NON POSTULASTI DIVITIAS
ET SUBSTANTIAM ET GLORIAM
NEQ· ANIMAS EORUM QUI TE ODERUNT
SED NEC DIES VITAE PLURIMOS
PETISTI AUTEM SAPIENTIAM ET SCI
ENTIAM UT IUDICARE POSSIS
POPULUM MEUM SUPER QUEM
CONSTITUI TE REGEM
SAPIENTIA ET SCIENTIA DATA SUNT TIBI
DIVITIAS AUTEM ET SUBSTANTIAM
ET GLORIAM DABO TIBI
ITA UT NULLUS IN REGIB· NEC ANTE TE
NEC POST TE FUERIT SIMILIS TUI
VENIT ERGO SALOMON AB EXCELSO
GABAON IN HIERUSALEM CORAM
TABERNACULO FOEDERIS
ET REGNAVIT SUPER ISRAHEL
CONGREGAVITQ· SIBI CURRUS
ET EQUITES
ET FACTI SUNT EI MILLE QUADRIN
GENTI CURRUS ET DUODECIM
MILIA EQUITUM
ET FECIT EOS ESSE IN URBIBUS
QUADRIGARUM ET CUM REGE
IN HIERUSALEM
PRAEBUITQ· REX ARGENTUM
ET AURUM IN HIERUSALEM
QUASI LAPIDES
ET CEDROS QUASI SYCOMOROS
QUAE NASCUNTUR IN CAMPESTRIB·
MULTITUDINE MAGNA
ADDUCEBANTUR AUTEM EI EQUI
DE AEGYPTO ET DE COA
A NEGOTIATORIBUS REGIS
QUI IBANT ET EMEBANT PRAETIO

quadrigam equorum sescentis
argenteis et equum centum
quinquaginta
Similiter de universis regnis
cettheorum et a regibus syriae
emptio celebrabatur
Decrevit autem salomon
aedificare domum nomini dñi
et palatium sibi
et numeravit septuaginta milia
virorum portantium umeris
et octoginta milia qui caederent
lapides in montibus
praepositosque eorum tria milia
sescentos
Misit quoque ad hiram regem
tyri dicens
Sicut egisti cum david patre meo
et misisti ei ligna cedrina
ut aedificaret sibi domum
in qua habitavit
Sic fac mecum ut aedificem
domum nomini dñi di mei
et consecrem eam ad adolendum
incensum coram illo
et fumiganda aromata
et propositionem panum sempi
ternam et holocaustomata
mane et vespere
sabbatis quoque et neomeniis
et sollemnitatibus dñi di nri
in sempiternum quae man
data sunt israhel
Domus autem quam aedificare
cupio magna est
magnus enim ds nr super
omnes deos
quis ergo potuerit praevalere
ut aedificet ei dignam domum
si caelum et caeli caelorum
capere eum non queunt
quantus ego sum ut possim ei
aedificare domum
sed ad hoc tantum ut adoleatur

incensum coram illo
Mitte igitur mihi virum eruditum
qui noverit operari in auro
et argento aere ferro
purpura coccino et hyacintho
et qui sciat sculpere caelaturas
cum his artificibus quos mecum
habeo in iudaea et in hierusalem
quos praeparavit david
pater meus
Sed et ligna cedrina mitte mihi
et arceuthina et pinea de libano
scio enim quod servi tui noverint
caedere ligna de libano
et erunt servi mei cum servis
tuis ut parentur mihi
ligna plurima
domus enim quam cupio aedificare
magna est nimis et inclyta
praeterea operariis qui caesuri
sunt ligna servis tuis
dabo in cibaria
tritici choros viginti milia
et ordei choros totidem
olei quoque sata viginti milia
Dixit hiram rex tyri per litte
ras quas miserat salomoni
quia dilexit dñs populum suum
idcirco te regnare fecit
super eum
et addidit dicens
benedictus dñs ds israhel
qui fecit caelum et terram
qui dedit david regi filium
sapientem et eruditum
et sensatum atque prudentem
ut aedificaret domum dño
et palatium sibi
misi ergo tibi virum prudentem
et scientissimum hiram
patrem meum
filium mulieris de filiabus dan
cuius pater tyrius fuit
qui noverit operari in auro

et argento et aere et ferro
et marmore et lignis
in purpura quoque et hyacintho
et bysso et coccino
et qui sciat caelare omnem
sculpturam
et adinvenire prudenter
quodcumque in opere
necessarium est
cum artificib. tuis et cum
artificib. domini mei
David patris tui
Triticum ergo et hordeum
et vinum quae pollicitus es
domine mi mitte servis tuis
nos autem caedemus ligna
de Libano quae necessaria
habueris
et adplicabimus ea ratibus
per mare in Ioppe
tuum erit transferre ea
in Hierusalem
Numeravit igitur Salomon
omnes viros proselytos
qui erant in terra Israhel
post dinumerationem quam
dinumeraret et David pater
et inventi sunt centum
quinquaginta milia
et tria milia sescenti
Fecitque ex eis septuaginta
milia qui umeris onera
portarent
et octoginta milia qui lapides
in montib. caederent
tria milia autem et sescentos
praepositos operum populi
II Et coepit Salomon aedificare
domum dni in Hierusalem
in monte Moria
qui demonstratus fuerat
David patri eius
in loco quem paraverat David
in area Ornan Iebusaei

Coepit autem aedificare mense
secundo anno quarto regni sui
Et haec sunt fundamenta quae
iecit Salomon ut aedificaret
domum Di
Longitudinis cubitos in mensura
prima sexaginta latitudinis
cubitos viginti
porticum vero ante frontem
qua tendebantur in longum
iuxta mensuram latitudinis
domus cubitorum viginti
porro altitudo centum
viginti cubitorum erat
et deauravit eam intrinsecus
auro mundissimo
domum quoque maiorem texit
tabulis ligneis abiegnis
et laminas auri obrizi
adfixit per totum
sculpsitque in ea palmas et quasi
catenulas se invicem
conplectentes
Stravit quoque pavimentum
templi praetiosissimo
marmore decore multo
porro aurum erat probatissimum
de cuius laminis texit
domum et trabes eius
et postes et parietes
et ostia
et caelavit cherubin in parietib.
Fecit quoque domum sci scorum
longitudinem iuxta latitudinem
domus cubitorum viginti
et latitudinem similiter
viginti cubitorum
et laminis aureis texit eam
quasi talentis sescentis
sed et clavos fecit aureos
ita ut singuli clavi siclos
quinquagenos adpenderent
cenacula quoque texit auro
Fecit etiam in domo sci scorum

cherubin duo opere statuario
et texit eos auro
alae cherubin uiginti cubitis
extendebantur
ita ut una ala haberet cubitos
quinq· et tangeret parietem
domus
et altera quinq· cubitos habens
alam tangeret alterius
cherub
similiter cherub alterius ala
quinq· habebat cubitos
et tangebat parietem
et ala eius altera quinq· cubitorum
alam cherub
alterius contingebat
igitur alae utriusq· cherubin
expansae erant
et extendebantur per cubitos
uiginti
ipsi autem stabant erectis pedib·
et facies eorum uersae erant
ad exteriorem domum
Fecit quoq· uelum ex hyacinto
purpura cocco et bysso
et intexuit ei cherubin
Ante fores etiam templi
duas columnas
quae triginta et quinq· cubitos
habebant altitudinis
porro capita earum quinq·
cubitorum
nec non et quasi catenulas
in oraculo
et superposuit eas capitibus
columnarum
malagranata etiam centum
quae catenulis interposuit
ipsasq· columnas posuit
in uestibulo templi unam
a dextris et alteram a sinistris
eam quae a dextris erat uocauit
iachin et quae ad laeuam booz
IIII Fecit quoq· altare aeneum

uiginti cubitorum longitudinis
et uiginti cubitorum latitudinis
et decem cubitorum altitudinis
Mare etiam fusile decem cubitis
a labio usq· ad labium rotun
dum per circuitum
quinq· cubitos habebat altitudinis
et funiculus triginta cubitorum
ambiebat gyrum eius
similitudo quoq· boum erat
subter illud
et decem cubitis quaedam
extrinsecus caelaturae
quasi duobus uersibus alueum
maris circuibant
Boues autem erant fusiles
et ipsum mare super duodecim
boues inpositum erat
quorum tres respiciebant
ad aquilonem et alii tres occidentem
porro tres alii meridiem
et tres qui reliqui erant orientem
mare habentes superpositum
posteriora autem boum erant
intrinsecus sub mari
porro uastitas eius habebat
mensuram palmi
et labium illius erat
quasi labium calicis
uel repandi lilii
capiebatq· mensurae
tria milia metretas
Fecit quoq· concas decem
et posuit quinq· a dextris
et quinq· a sinistris
ut lauarent in eis omnia
quae in holocaustum
oblaturi erant
porro in mari sacerdotes
lauabantur
Fecit autem et candelabra
aurea decem secundum speciem
qua iusserat fieri
et posuit ea in templo quinq·

adextris et quinq· asinistris
necnon et mensas decem
posuitq· eas in templo quinq·
adextris et quinq· asinistris
fialas quoq· aureas centum
Fecit etiam atrium sacerdotum
et basilicam grandem
et ostia in basilica quae texit aere
porro mare posuit in latere
dextro contra orientem
ad meridiem
Fecit autem etiam hiram
lebetas quoq· et creagras
et fialas
et conpleuit omne opus regis
in domo di
hoc est columnas duas et epistilia
et capita quasi quaedam
retiacula quae capita tegerent
super epistilia
malagranata quoque quadrin
genta et retiacula duo
ita ut bini ordines malagranatorum
singulis retiaculis iungerentur
quae protegerent epistilia
et capita columnarum
Bases etiam fecit et conchas
quas superposuit basibus
mare unum boues que
duodecim sub mari
et lebetas et creagras et fialas
omnia uasa fecit salomon hiram
pater eius in domo dni
ex aere mundissimo
in regione iordanis fudit ea rex
in argillosa terra inter
soccot et saredatha
erat autem multitudo uasorum
innumerabilis ita ut ignora
retur pondus aeris
Fecitq· salomon omnia uasa
domus di et altare aeneum
et mensas et super eas
panes propositionis

Candelabra quoq· cum lucernis
suis ut lucerent ante oraculum
iuxta ritum ex auro purissimo
Et florentia quaedam et lucer
nas et forcipes aureos
omnia de auro mundissimo
facta sunt
Tymiamateria quoq· et turibula
et fialas et mortariola
ex auro purissimo
et ostia caelauit templi interi
oris id est in sco scorum
et ostia templi forinsecus aurea
Sic que completum est omne
opus quod fecit salomon
in domo dni
Intulit igitur salomon omnia
quae uouerat dauid pater suus
argentum et aurum et uniuersa
uasa posuit in thesauris
domus dni
Post quae congregauit maiores
natu israhel et cunctos
principes tribuum
et capita familiarum de filiis
israhel in hierusalem
ut adducerent arcam foederis
dni de ciuitate dni dauid
quae est sion
Uenerunt igitur ad regem
omnes uiri israhel in die
sollemni mensis septimi
Cumque uenissent cuncti
seniorum israhel
portauerunt leuitae arcam
et intulerunt eam et omnem
paraturam tabernaculi
porro uasa sanctuarii quae erant
in tabernaculo portauerunt
sacerdotes cum leuitis
Rex autem salomon et uniuer
sus coetus israhel et omnes
qui fuerant congregati
ante arcam

IMMOLABANT ARIETES ET BOUES
ABSQ· ULLO NUMERO
TANTA ENIM ERAT MULTITUDO
UICTIMARUM
ET INTULERUNT SACERDOTES ARCAM
FOEDERIS DNI IN LOCUM SUUM
ID EST AD ORACULUM TEMPLI SCA
SCORUM SUBTER ALAS CHERUBIN
ITA UT CHERUBIN EXPANDERENT
ALAS SUAS SUPER LOCUM IN QUO
POSITA ERAT ARCA
ET IPSAM ARCAM TEGERENT
CUM UECTIBUS EIUS
UECTIUM AUTEM QUIB· PORTABANT
ARCAM QUIA PAULULUM LONGIORES
ERANT CAPITA PAREBANT
ANTE ORACULUM
SI UERO QUIS PAULULUM FUISSET
EXTRINSECUS EOS UIDERE
NON POTERAT
FUIT ITAQ· ARCA IBI USQUE
IN PRAESENTEM DIEM
NIHILQ· ERAT ALIUD IN ARCA
NISI DUAE TABULAE QUAS POSUE
RAT MOSES IN HOREB
QUANDO LEGEM DEDIT DNS FILIIS
ISRL EGREDIENTIB· EX AEGYPTO
EGRESSIS AUTEM SACERDOTIBUS
DE SCUARIO
OMNES ENIM SACERDOTES QUI IBI
POTUERANT INUENIRI
SCIFICATI SUNT
NEC ADHUC ILLO TEMPORE UICES
ET MINISTERIORUM ORDO
INTER EOS DIUISUS ERAT
TAM LEUITAE QUAM CANTORES
ID EST QUI ET SUB ASAPH ERANT
ET SUB HEMAN ET QUI SUB
IDITHUN FILII ET FRATRES EORUM
UESTITI BYSSINIS CYMBALIS
ET PSALTERIIS ET CITHARIS
ET CONCREPABANT STANTES AD ORI
ENTALEM PLAGAM ALTARIS
CUMQ· EIS SACERDOTES CENTUM
UIGINTI CANENTES TUBIS
IGITUR CUNCTIS PARITER ET TUBIS
ET UOCE ET CYMBALIS ET ORGANIS
ET DIUERSI GENERIS MUSICORUM
CONCINENTIB· ET UOCEM
IN SUBLIME TOLLENTIBUS
LONGE SONITUS AUDIEBATUR
ITA UT CUM DNM LAUDARE
COEPISSENT ET DICERE
CONFITEMINI DNO QUONIAM BONUS
QUONIAM IN AETERNUM
MISERICORDIA EIUS
IMPLERETUR DOMUS DI NUBE
NEC POSSENT SACERDOTES STARE
PROPTER CALIGINEM
CONPLEUERAT ENIM GLORIA DNI
DOMUM DI
TUNC SALOMON AIT
DNS POLLICITUS EST UT HABITARET
IN CALIGINEM
EGO AUTEM AEDIFICAUI DOMUM
NOMINI EIUS UT HABITARET IBI
IN PERPETUUM
ET CONUERTIT FACIEM SUAM
ET BENEDIXIT UNIUERSAE
MULTITUDINI ISRAHEL
NAM OMNIS TURBA STABAT
INTENTA ET AIT
BENEDICTUS DNS DS ISRAHEL QUI
QUOD LOCUTUS EST DAUID
PATRI MEO OPERE CONPLEUIT
DICENS A DIE QUA EDUXI POPULUM
MEUM DE TERRA AEGYPTI
NON ELEGI CIUITATEM DE CUNCTIS
TRIBUBUS ISRAHEL
UT AEDIFICARETUR IN EA DOMUS
NOMINI MEO
NEQ· ELEGI QUEMQUAM ALIUM
UIRUM UT ESSET DUX
IN POPULO MEO ISRAHEL
SED ELEGI HIERUSALEM UT SIT
NOMEN MEUM IN EA
ET ELEGI DAUID UT CONSTITUEREM
EUM SUPER POPULUM MEUM ISRL

Cumq· fuisset uoluntatis dauid
patris mei ut aedificaret
domum nomini dñi di israhel.
Dixit dns ad eum
quia haec fuit uoluntas tua
ut aedificares domum
nomini meo
bene quidem fecisti habere
uoluntatem huiuscemodi
sed non tu aedificabis domum
uerum filius tuus qui egredie
tur de lumbis tuis
ipse aedificabit domum
nomini meo
Conpleuit ergo dns sermonem
suum quem locutus fuerat
et ego surrexi pro dauid
patre meo
et sedi super thronum israhel
sicut locutus est dns
et aedificaui domum nomini
dni di israhel.
et posui in ea arcam in qua est
pactum dni quod pepigit
cum filiis israhel.
Stetit ergo coram altare dni
ex aduerso uniuersae multi
tudinis israhel.
et extendit manus suas
siquidem fecerat salomon
basem aeneam et posuerat
eam in medio basilicae
habentem quinq· cubitos
longitudinis
et quinq· cubitos latitudinis
et tres cubitos in altum
stetitq· super eam
et deinceps flexis genibus
contra uniuersam multi
tudinem israhel
et palmis in caelum leuans ait
Dne ds israhel non est similis
tui ds in caelo et in terra
qui custodis pactum et miseri
cordiam cum seruis tuis
qui ambulant coram te
in toto corde suo
qui praestitisti seruo tuo dauid
patri meo quaecumq·
locutus fueras ei
et quae ore promiseras opere
conplesti sicut praesens
tempus probat
Nunc ergo dne ds israhel imple
seruo tuo patri meo dauid
quaecumq· locutus es dicens
non deficiet ex te uir coram me
qui sedeat super thronum isrl.
ita tamen si custodierint filii
tui uias suas et ambulauerin
in lege mea sicut tu ambu
lasti coram me
Et nunc dne ds isral firmetur
sermo tuus quem locutus
es seruo tuo dauid
Ergo ne credibile est ut habitet
ds cum hominibus super terram
si caelum et caeli caelorum
non te capiunt quanto magis
domus ista quam aedificaui
sed ad hoc tantum facta est
ut respicias orationem
serui tui
et obsecrationem eius
dne ds meus audias
et preces quas fundit famulus
tuus coram te
ut aperias oculos tuos
super domum istam
dieb· et noctibus
super locum in quo pollicitus es
ut inuocaretur nomen tuum
et exaudires orationem quam
seruus tuus orat in eo
exaudi preces famuli tui
et populi tui israhel,
quicumq· orauerit in loco isto
et exaudi de habitaculo tuo

id est de caelis et propitiare
Si peccaverit quispiam
in proximum suum
et iurare contra eum paratus
venerit
seq· maledicto constrinxerit
coram altari in domo ista
tu audies de caelo et facies
iudicium servorum tuorum
ita ut reddas iniquo viam suam
in caput proprium
ut ulciscaris iustum retribuens
ei secundum iustitiam suam
Si superatus fuerit populus tuus
isrl ab inimicis peccaturus enim tibi
et conversi egerint paenitentiam
et obsecraverint nomen tuum
et fuerint deprecati in loco isto
tu exaudi de caelo et propitiare
peccato populi tui israhel
et reduc eos in terram quam
dedisti eis et patrib· eorum
Si clauso caelo pluvia non fluxe
rit propter peccata populi tui
et deprecantes fuerint in loco
isto et confessi nomini tuo
et conversi a peccatis suis
cum eos adflixeris
exaudi de caelo dne et dimitte
peccata servis tuis
et populi tui israhel
et doce eos viam bonam per
quam ingrediantur
et da pluviam terrae quam dedi
sti populo tuo ad possidendum
Fames si orta fuerit in terra
pestilentia et aurugo
et lucusta et bruchus
et hostes vastatis regionibus
portas obsederint civitatis
omnisq· plaga et infirmitas
presserit
si quis de populo tuo israhel
fuerit deprecatus cognoscens
plagam et infirmitatem suam
et expanderit manus suas
in domo hac
tu exaudi de caelo de sublimi
scilicet habitaculo tuo
et propitiare
et redde unicuiq· secundum
vias suas quas nosti eum
habere in corde suo
tu enim solus nosti corda
filiorum hominum
ut timeant te et ambulent
in viis tuis cunctis dieb·
quib· vivunt super faciem
terrae quam dedisti
patrib· nostris
Externus quoq· qui non est
de populo tuo isrl si venerit
de terra longinqua
propter nomen tuum magnum
et propter manum tuam
robustam et brachium tuum
extentum
et adoraverit in loco isto
tu exaudies de caelo firmissimo
habitaculo tuo
et facies cuncta pro quib· invoca
verit te ille peregrinus
ut sciant omnes populi terrae
nomen tuum ut timeant te
sicut populus tuus israhel
et cognoscant quia nomen tuum
invocatum est super domum
hanc quam aedificavi nomini tuo
Si egressus fuerit populus tuus
ad bellum contra adversarios
suos per viam in qua miseris eos
adorabunt te contra viam civi
tatis haec est quam elegisti
et domum quam aedificavi
nomini tuo
et exaudies de caelo preces eoru
et obsecrationem et ulciscaris
Si autem peccaverint tibi neq· enim

est homo qui non peccet
et iratus fueris eis et tradi
deris hostibus
et captivos duxerint
in terram longinquam
vel certe quae iuxta est
et conversi corde suo in terra
ad quam captivi ducti fuerant
egerint paenitentiam
et deprecati te fuerint in terra
captivitatis suae dicentes
peccavimus inique fecimus
iniuste egimus
et reversi fuerint ad te
in toto corde suo et in tota
anima sua
in terra captivitatis suae
ad quam ducti sunt
adorabunt te contra viam terrae
suae quam dedisti patribus
eorum et urbis quam elegisti
et domus quam aedificavi
nomini tuo
ut exaudias de caelo hoc est
firmo habitaculo tuo
preces eorum
et facias iudicium et dimittas
populo tuo quamvis peccatori
tu es enim ds meus
aperiantur oculi tui et aures
tuae intentae sint ad orationem
quae fit in loco isto
nunc igitur consurge dne ds
in requiem tuam tu et arca
fortitudinis tuae
sacerdotes tui dne induantur
salute et sci tui laetentur
in bonis
dne ds ne averteris faciem xpi
tui memento misericordiarum
david servi tui
VII Cumque conplesset Salomon
fundens preces
ignis descendit de caelo et de
voravit holocausta
et victimas
et maiestas dni implevit domum
nec poterant sacerdotes
ingredi templum dni
sed et omnes filii Israhel
videbant descendentem ignem
et gloriam dni super domum
et corruentes proni in terram
super pavimentum stratum
lapide adoraverunt
et laudaverunt dnm quoniam
bonus quoniam in aeternum
misericordia eius
Rex autem et omnis populus
immolabant victimas
coram dno
mactavit igitur rex Salomon
hostias boum viginti duo milia
arietum centum viginti milia
et dedicavit domum di rex
et universus populus
Sacerdotes autem stabant
in officiis suis
et levitae in organis carminum
dni quae fecit david rex
ad laudandum dnm quoniam
in aeternum misericordia eius
hymnos david cantantes
per manus suas
porro sacerdotes canebant
tubis ante eos cunctusque
Israhel stabat
Sanctificavit quoque Salomon mediu
atrii ante templum dni
obtulerat enim ibi holocausta
et adipes pacificorum
quia altare aeneum quod fecerat
non poterat sustinere holo
causta et sacrificia et adipes
Fecit Salomon sollemnitatem
in tempore illo septem dieb·
et omnis cum eo ecclesia
magna valde

ab introitu [illegible] emath
usque ad [illegible] torren
tem aegypti
Fecitque die octavo collectam
eo quod dedicasset altare
septem diebus et sollemni
tatem celebrasset
diebus septem
Igitur in die vicesimo tertio
mensis septimi dimisit populos
ad tabernacula sua
Laetantes atque gaudentes
super bona quae fecerat
dns david et salomoni
et israhel populo suo
Conplevitque salomon
domum dni et domum regis
et omnia quae disposuerat
in corde suo
et facere in domo dni et in
domo sua et prosperatus est
Apparuit autem ei dns
secunde et ait
audivi orationem tuam
et elegi locum istum
mihi in domum sacrificii
Si clausero caelum et pluvia
non fluxerit
et mandavero et praecepero
lucustae ut devoret terram
et misero pestilentiam
in populum meum
Conversus autem populus meus
super quos invocatum est
nomen meum deprecatus
me fuerit
et exquisierit faciem meam
et egerit paenitentiam
a viis suis pessimis
et ego exaudiam de caelo
et propitius ero peccatis
eorum et salvabo terram eorum
oculi quoque mei erunt aperti
et aures meae erectae

ad orationem eius qui in loco
isto oraverit
elegi enim et scificavi locum
istum ut sit nomen meum
ibi in perpetuum
et permaneant oculi mei
et cor meum ibi cunctis diebus
Tu quoque si ambulaveris
coram me sicut ambulavit
david pater tuus
et feceris iuxta omnia quae
praecepi tibi et iustitias meas
iudiciaque servaveris
Suscitabo thronum regni tui
sicut pollicitus sum david
patri tuo dicens
Non auferetur de stirpe tua
vir qui sit princeps in isrl
Si aversi autem fueritis et dere
liqueritis iustitias meas
et praecepta mea quae pro
posui vobis
et abeuntes servieritis
diis alienis et adoraveritis eos
evellam vos de terra mea
quam dedi vobis
et domum hanc quam aedificavi
nomini meo proiciam a facie mea
et tradam eam in parabolam
et in exemplum cunctis populis
et domus ista erit in proverbiu
universis transeuntibus
et dicent stupentes quare fecit
dns sic terrae huic et domui huic
Respondebuntq· quia dereliquerunt dnm dm patrum suorum
qui eduxit eos de terra aegypti
et adprehenderunt deos alienos
et adoraverunt eos et coluerunt
idcirco venerunt super eos
universa haec mala
Expletis autem viginti annis
postquam aedificavit salomon
domum dni et domum suam

Ciuitates quas dederat hiram
salomoni aedificauit et habi
tare ibi fecit filios israhel.
Abiit quoque in emath suba
et obtinuit et aedificauit
palmyram in deserto
et alias ciuitates munitissimas
aedificauit in emath
Extruxitque bethoron superio
rem et bethoron inferiorem
Ciuitates muratas habentes
portas et uectes et seras
Baalath etiam et omnes urbes
firmissimas quae fuerint
salomonis
Cunctasque urbes quadrigarum
et urbes equitum
Omnia quae uoluit salomon
atque disposuit aedificauit
in hierusalem et libano uniuersa
terra potestatis suae
Omnem populum qui derelictus
fuerat de cetheis et amorreis
et ferezeis et eueis
et iebuseis qui non erant
de stirpe israhel
de filiis eorum et de posteris
quos non interfecerant
filii israhel
Subiugauit salomon in tribu
tarios usque in diem hanc
Porro de filiis israhel non
posuit ut seruirent
operibus regis
enim ipsi erant uiri bellatores
et duces primi
et principes quadrigarum
et equitum eius
Omnes autem principes exer
citus regis salomonis fue
runt ducenti quinquaginta
qui erudiebant populum
Filiam uero pharaonis
transtulit de ciuitate dauid

in domum quam aedifi
cauerat ei
Dixit enim non habitauit
uxor mea in domo dauid regis israhel
eo quod sanctificata sit quia ingressa
est eam arca domini
Tunc obtulit salomon
holocausta domino
super altare domini quod extruxerat
ante porticum
Ut per singulos dies offerretur
in eo iuxta praeceptum mosi
in sabbatis et in kalendis
et in festis diebus
Ter per annum id est sollemni
tate azymorum et in sollemni
tate ebdomadarum et in sol
lemnitate tabernaculorum
Et constituit iuxta dispositionem
dauid patris sui
officia sacerdotum in minis
teriis suis
et leuitas in ordine suo
et laudarent et ministrarent
coram sacerdotibus
iuxta ritum uniuscuiusque diei
et ianitores in diuisionibus suis
per portam et portam
Sic enim praeceperat dauid homo dei
nec praetergressi sunt de manda
tis regis tam sacerdotes
quam leuitae ex omnibus
quae praeceperat
et in custodiis thesaurorum
omnes inpensas praeparatas
habuit salomon
ex eo die quo fundauit domum domini
usque in diem quo perfecit eam
Tunc abiit salomon in hesion
gaber et in ahilat ad oram
maris rubri quae est
in terra edom
Misit autem hiram ei per manus
seruorum suorum naues

ET NAUTAS GNAROS MARIS
ET UENERUNT CUM SERUIS SALO
MONIS IN OPHIR
TULERUNTQ· INDE QUADRINGENTA
QUINQUAGINTA TALENTA AURI
ET ADTULERUNT AD REGEM
SALOMONEM
REGINA QUOQ· SABA CUM AUDISSET IX
FAMAM SALOMONIS UENIT
TEMPTARE EUM IN AENIGMATIB·
IN HIERUSALEM
CUM MAGNIS OPIBUS ET CAMELIS
QUI PORTABANT AROMATA ET AURI
PLURIMUM NIMIS ET GEMMAS PRETIOSAS
UENITQ· AD SALOMONEM
LOCUTA EST EI QUAECUMQ· ERANT
IN CORDE SUO
ET EXPOSUIT EI SALOMON OMNIA
QUAE PROPOSUERAT
NEC QUICQUAM FUIT QUOD EI
NON PERSPICUUM FUERIT
UIDENS AUTEM REGINA SABA OMNEM
SAPIENTIAM SALOMONIS ET DOMUM
QUAM AEDIFICAUERAT
NEC NON CIBARIA MENSAE EIUS
ET HABITACULA SERUORUM
ET OFFICIA MINISTRORUM
ET UESTIMENTA EORUM
PINCERNAS QUOQUE ET UESTES EORUM
ET HOLOCAUSTA QUAE IMMOLABAT
IN DOMO DNI
NON HABEBAT ULTRA SPIRITUM
DIXITQUE AD REGEM
UERUS EST SERMO QUEM AUDIERAM
IN TERRA MEA DE UIRTUTIBUS
ET SAPIENTIA TUA
NON CREDEBAM NARRANTIBUS
DONEC IPSA UENISSEM
ET UIDISSENT OCULI MEI
ET PROBASSEM QUOD MEDIETAS
MIHI SAPIENTIAE TUAE NON FUISSET
NARRATA
UICISTI FAMAM UIRTUTIBUS TUIS
BEATI UIRI TUI ET BEATI SERUI TUI
HI QUI ADSISTUNT CORAM TE
IN OMNI TEMPORE ET AUDIUNT
SAPIENTIAM TUAM
SIT DNS DS TUUS BENEDICTUS
QUI UOLUIT TE ORDINARE
SUPER THRONUM SUUM REGEM
DNI DI TUI
QUIA DILEXIT DS ISRAHEL
ET UULT SERUARE EUM IN AETERNUM
IDCIRCO POSUIT TE SUPER EUM
REGEM UT FACIAS IUDICIA
ATQUE IUSTITIAM
DEDIT AUTEM REGI CENTUM
UIGINTI TALENTA AURI ET ARO
MATA MULTA NIMIS ET GEMMAS
PRAETIOSISSIMAS
NON FUERUNT AROMATA TALIA
UT HAEC QUAE DEDIT REGINA
SABA REGI SALOMONI
SED ET SERUI HIRAM CUM SERUIS
SALOMONIS ADTULERUNT AURUM
DE OPHIR ET LIGNA THYINA
ET GEMMAS PRAETIOSISSIMAS
DE QUIBUS FECIT REX DE LIGNIS
SCILICET THYINIS GRADUS
IN DOMO DNI ET IN DOMO REGIA
CITHARAS QUOQ· ET PSALTERIA
CANTORIBUS
NUMQUAM UISA SUNT IN TERRA
IUDA LIGNA TALIA
REX AUTEM SALOMON DEDIT
REGINAE SABA CUNCTA QUAE
UOLUIT ET QUAE POSTULAUIT
MULTO PLURA QUAM ADTULERAT
AD EUM
QUAE REUERSA ABIIT IN TERRAM
SUAM CUM SERUIS
ERAT AUTEM PONDUS AURI
QUOD AFFEREBATUR SALOMONI
PER ANNOS SINGULOS SESCENTA
SEXAGINTA SEX TALENTA AURI
EXCEPTA EA SUMMA QUAM LEGATI
DIUERSARUM GENTIUM DABANT
UENUM

adferre consueuerant
omnesque reges arabiae
et satrapae terrarum
qui conportabant aurum
et argentum salomoni
Fecit igitur rex salomon ducentas
hastas aureas de summa sescen
torum aureorum quib. tegeba
tur scuta singula
Posuitque ea rex in armentario
quod erat consitum nemore
Fecit quoque rex solium ebor
neum grande et uestiuit
illud auro mundissimo
Sexque gradus quib. ascendebatur
ad solium et scabellum aureum
Et brachiola duo altrinsecus
et duos leones stantes iuxta
brachiola
Sed et alios duodecim leunculos
stantes super sex gradus
ex utraque parte
Non fuit tale solium in uniuersis
regnis
Omnia quoque uasa conuiuii
regis erant aurea
et uasa domus saltus libani
ex auro purissimo
Argentum enim in diebus illis
pro nihilo reputabatur
Siquidem naues regis ibant
in tharsis cum seruis hiram
semel in annis tribus
et deferebant inde aurum
et argentum et ebur
et simias et pauos
Magnificatus est igitur
salomon super omnes reges
terrarum diuitiis et gloria
Omnes quoque reges terrarum
desiderabant faciem
uidere salomonis
ut audirent sapientiam
quam dederat ds in corde eius
Et deferebant ei munuscula
argentea et aurea et uestes
et arma et aromata equos
et mulos per singulos annos
Habuit quoque salomon xl. milia
equorum in stabulis et curruum
equitum xii milia
Constituitque eos in urbib. quadri
garum et ubi erat rex in hierusalem
Exercuit etiam potestatem
super cunctos reges
A flumine eufraten usque ad terram
philisthinorum et usque ad terminos
aegypti
Tantamque copiam praebuit argenti
in hierusalem quasi lapidum
et cedrorum tantam multitudinem
uelut sycomorum quae nascun
tur in campestribus
Adducebantur autem ei equi
de aegypto cunctisque regionib.
Reliqua uero opera salomonis
priorum et nouissimorum
scripta sunt
In uerbis nathan prophetae
in libris ahiae se/lonites
In uisione quoque addo uidentis
contra hieroboam filium nabat
Regnauit autem salomon
in hierusalem super omnem
israhel xl. annis
Dormiuitque cum patribus
et sepelierunt eum in ciuitate dauid hr
hr Profectus est autem roboam
in sychem
illuc enim cunctus israhel con
uenerat ut constituerent
eum regem
quod cum audisset hieroboam
filius nabat qui erat in aegypto
fugerat quippe illuc ante salomo
nem statim reuersus est
uocaueruntque eum et uenit
cum uniuerso israhel

hr regnauitque pro eo roboam filius eius

Et locuti sunt ad roboam dicentes
Pater tuus durissimo iugo
nos oppressit
Tu leviora impera a patre tuo
qui nobis gravem inposuit
servitutem
Et paululum de onere subleva
et serviemus tibi
Qui ait post tres dies reverti
mini ad me
Cumque abisset populus
iniit consilium cum senibus
qui steterant coram patre eius
Salomone cum adviveret dicens
Quid datis ut respondeam populo
qui dixerunt ei
Si placueris populo huic et lenis
eris eos verbis clementibus
servient tibi omni tempore
At ille reliquit consilium senum
et cum iuvenibus tractare coepit
qui cum eo nutriti fuerant
et erant in conspectu illius
dixitque ad eos
Quid vobis videtur vel respondere
quid debeo populo huic
qui dixerunt mihi subleva iugum
quod inposuit nobis pater tuus
At illi responderunt ut iuvenes
et nutriti cum eo in deliciis
atque dixerunt
Sic loqueris populo qui dixit tibi
Pater tuus adgravavit iugum
nostrum tu subleva
Sic respondebis eis
Minimus digitus meus crassior
est lumbis patris mei
Pater meus inposuit vobis
iugum grave et ego addam
pondus ad pondus
Pater meus cecidit vos flagellis
ego vero scorpionibus
Venit ergo hieroboam et univer
sus populus ad roboam die ter
tio
sicut praeceperat eis
Respondit que rex dura derelicto
consilio senum
Locutusque est iuxta iuvenum
voluntatem
Pater meus gravem vobis inposuit
iugum quod ego gravius faciam
Pater meus cecidit vos flagellis
ego vero caedam scorpionibus
Et non quievit populi principibus
Erat enim voluntatis di ut con
pleret sermo eius quem locu
tus fuerat per manum ahiae
selonitis ad hieroboam
filium nabat
Populus autem universus
rege duriora dicente
sic locutus est ad eum
Non est nobis pars in david
neque hereditas in filio isai
Revertere in tabernacula tua israhel
tu autem pasce domum tuam david
Et abiit israhel in tabernacula sua
Super filios autem israhel
qui habitabant in civitatibus
iuda regnavit roboam
Misitque roboam aduram rex
qui praeerat tributis
et lapidaverunt eum filii isrl
et mortuus est
Porro rex roboam currum
festinanter ascendit et
fugit in hierusalem
Recessitque israhel a domo david
usque ad diem hanc
XLI. Venitque roboam in hierusalem
et convocavit universam domum
iuda et beniamin centum
octoginta milia electorum
atque bellantium
ut dimicaret contra israhel
et converterent ad se regnum
Factusque est sermo domini ad semeiam
hominem dei dicens

Loquere ad roboam filium
salomonis regis iuda
et ad uniuersum israhel
qui est in iuda et beniamin
haec dicit dns non ascendetis
et non pugnabitis contra
fratres uestros
Reuertatur unusquisque
in domum suam quia mea
hoc gestum est uoluntate
qui cum audissent sermonem
dni reuersi sunt nec perrexe
runt contra hieroboam
Habitauit autem roboam
in hierusalem et aedificauit
ciuitates muratas in iuda
Extruxitque bethleem
et aetham et thecue
Bethsur quoque et socchó
et odollam
Nec non et get et maresa et zipseo
et aduram et lachis
et aethazechas
Sarua quoque et ahilon et hebron
quae erant in iuda et beniamin
ciuitates munitas
Cumque clausisset eas muris
posuit in eis principes
ciborumque horrea hoc est
olei et uini
sed et in singulis urbibus fecit
armamentarium scutorum
et hastarum
Firmauitque eas multa diligentia
et imperauit super iudam
et beniamin
Sacerdotes autem et leuitae
qui erant in uniuerso israhel
uenerunt ad eum de cunctis
sedibus suis
Relinquentes suburbana
et possessionem suam
et transeuntes ad iudam
et hierusalem

eo quod abiecisset eos hieroboā
et posteriora eius ne sacer
dotio dni fungerentur
qui constituit sibi sacerdotes
excelsorum et daemonum
uitulorumque quos fecerat
sed et de cunctis trib. isrl.
quicumque dederant cor suum
ut quaererent dnm dm israhel
uenerunt hierusalem
ad immolandas uictimas
coram dno do patrum suorum
et roborauerunt regnum iuda
et confirmauerunt roboam
filium salomonis per tres annos
ambulauerunt enim in uiis dauid
et salomonis annis tantum tribus
Duxit autem roboam uxorem
mahalath filiam hierimoth
filii dauid
abihail quoque filiam heliab filii isai
quae peperit ei filios ieus
et somoriam et zoom
hanc quoque accepit maacham
filiam absalom
quae peperit ei abia et ethai
et ziza et salumith
Amauit autem roboam maacham
filiam absalom super omnes
uxores suas et concubinas suas
Nam uxores x et uiii duxerat
concubinasque sexaginta
et genuit uiginti octo filios
et sexaginta filias
Constituit uero in capite abiam
filium maacha ducem
super fratres suos
ipsum enim regem facere
cogitabat
qui sapientior fuit et poten
tior super omnes filios eius
et in cunctis finibus iuda
et beniamin et in uniuersis
ciuitatibus muratis

praebuitq· eis escas plurimas
et multas petivit uxores
Cumq· roboratum fuisset
regnum roboam et confortatum
dereliquit legem dñi et omnis
israhel cum eo
Anno autem quinto regni roboam
ascendit sesac rex aegypti
in hierusalem quia pecca
verant dño
cum mille ducentis curribus
et sexaginta milib· equitum
nec erat numerus vulgi quod
venerat cum eo ex aegypto
Lybies scilicet trogoditae
et aethiopes
Cepitq· civitates munitissimas
in iuda et venit usq· hierusalem
Semeias autem propheta
ingressus est ad roboam
et principes iuda qui congregati
fuerant in hierusalem
fugientes sesac
Dixitq· ad eos haec dicit dñs
vos reliquistis me et ego reliqui
vos in manu sesac
Consternatiq· principes israhel
et rex dixerunt iustus est dñs
Cumq· vidisset dñs quod humiliati
essent factus est sermo dñi
ad semeiam dicens
quia humiliati sunt non disper
dam eos daboq· eis pauxillum
auxilii
et non stillabit furor meus
super hierusalem per manum sesac
verumtamen servient ei
ut sciant distantiam servitutis
meae et servitutis regni
terrarum
Recessit itaque sesac rex aegypti
ab hierusalem sublatis
thesauris domus dñi
et domus regis
Omniaq· secum tulit et clypeos
aureos quos fecerat salomon
pro quib· fecit rex aeneos
et tradidit illos principibus
scutariorum qui custodiebant
vestibulum palatii
Cum introiret rex in domum dñi
veniebant scutarii et tollebant eos
iterumq· referebant ad arma
mentarium suum
verumtamen quia humiliati sunt
aversa est ab eis ira dñi
nec deleti sunt penitus
Siquidem et in iuda inventa sunt
opera bona
Confortatus est igitur rex
roboam in hierusalem
atq· regnavit
quadraginta autem et unius
anni erat cum regnare coepisset
et decem septemque annis
regnavit in hierusalem
urbe quam elegit dñs
ut confirmaret nomen suum
ibi de cunctis tribubus isrl
Nomenq· matris eius naama
ammanitis
fecit autem malum et non
praeparavit cor suum
ut quaereret dñm
Opera vero roboam prima
et novissima scripta sunt
in libris semeiae prophetae
et addo videntis et diligenter
exposita
pugnaveruntq· adversus se
roboam et hieroboam
cunctis diebus
Et dormivit roboam cum patrib·
suis sepultusq· est in civitate david
et regnavit abia filius eius pro eo
Anno octavo decimo regis
hieroboam regnavit abia
super iudam

TRIBUS ANNIS REGNAUIT IN HIERUSALE
NOMENQ· MATRIS EIUS MICHAIA
FILIA URIHEL DE GABAA
ET ERAT BELLUM INTER ABIA
ET HIEROBOAM
CUMQ· INISSET ABIA CERTAMEN
ET HABERET BELLICOSISSIMOS
UIROS ET ELECTORUM CCCC· MILIA
HIEROBOAM INSTRUXIT E CONTRA ACIEM
OCTINGENTA MILIA UIRORUM
QUI ET IPSI ELECTI ERANT
AD BELLA FORTISSIMI
STETIT IGITUR ABIA SUPER MONTEM
SOMERON QUI ERAT IN EPHRAIM
ET AIT
AUDI HIEROBOAM ET OMNIS ISRL
NUM IGNORATIS QUOD DNS DS ISRL
DEDERIT REGNUM DAUID
SUPER ISRAHEL IN SEMPITERNUM
IPSI ET FILIIS EIUS PACTUM SALIS
ET SURREXIT HIEROBOAM FILIUS
NABAT SERUUS SALOMONIS
FILII DAUID ET REBELLAUIT
CONTRA DOMINUM SUUM
CONGREGATIQ· SUNT AD EUM UIRI
UANISSIMI ET FILII BELIAL
ET PRAEUALUERUNT CONTRA ROBOAM
FILIUM SALOMONIS
PORRO ROBOAM ERAT RUDIS
ET CORDE PAUIDO NEC POTUIT
RESISTERE EIS
NUNC ERGO UOS DICITIS QUOD RESI
STERE POSSITIS REGNO DNI
QUOD POSSIDET PER FILIOS DAUID
HABETISQ· GRANDEM POPULI
MULTITUDINEM
ATQ· UITULOS AUREOS QUOS FECIT
UOBIS HIEROBOAM IN DEOS
ET EIECISTIS SACERDOTES DNI
FILIOS AARON ATQ· LEUITAS
ET FECISTIS UOBIS SACERDOTES
SICUT OMNES POPULI TERRAE
QUICUMQ· UENERIT ET INITIAUERIT
MANUM SUAM IN TAURO IN BUBUS
ET IN ARIETIBUS SEPTEM
FIT SACERDOS EORUM QUI NON SUNT DII
NOSTER AUTEM DNS DS EST QUEM
NON RELINQUIMUS
SACERDOTES QUI MINISTRANT DNO
DE FILIIS AARON ET LEUITAE SUNT
IN ORDINE SUO
HOLOCAUSTA QUOQ· OFFERUNT DNO
PER SINGULOS DIES MANE
ET UESPERE
ET THYMIAMA IUXTA LEGIS PRAE
CEPTA CONFECTUM
ET PROPONUNTUR PANES
IN MENSA MUNDISSIMA
ESTQ· APUD NOS CANDELABRUM
AUREUM ET LUCERNAE EIUS
UT ACCENDANTUR SEMPER
AD UESPERAM
NOS QUIPPE CUSTODIMUS PRAECEPTA
DNI DI NRI QUEM UOS RELIQUISTIS
ERGO IN EXERCITU NOSTRO DUX
DS EST ET SACERDOTES EIUS
QUI CLANGUNT TUBIS ET RESO
NANT CONTRA UOS
FILII ISRAHEL NOLITE PUGNARE
CONTRA DNM DM PATRUM UES
TRORUM QUIA NON UOBIS EXPEDIT
HAEC ILLO LOQUENTE HIEROBOAM
RETRO ET MOLIEBATUR INSIDIAS
CUMQ· EX ADUERSO HOSTIUM
STARET IGNORANTEM IUDAM
SUO AMBIEBAT EXERCITU
RESPICIENSQ· IUDAS UIDIT INSTARE
BELLUM EX ADUERSO
ET POST TERGUM
ET CLAMAUIT AD DNM AC SACERDOTES
TUBIS CANERE COEPERUNT
OMNESQ· UIRI IUDA UOCIFERATI SUNT
ET ECCE ILLIS UOCIFERANTIBUS
PERTERRUIT DS HIEROBOAM
ET OMNEM ISRAHEL QUI STABAT
EX ADUERSO ABIA ET IUDA
FUGERUNT FILII ISRAHEL IUDAM
ET TRADIDIT EOS DS IN MANU EORUM

percussit ergo eos abia
et populus eius plaga magna
et corruerunt vulnerati ex
israhel quingenta milia
virorum fortium
humiliatiq· sunt filii israhel
in tempore illo
et vehementissime confortati
filii iuda eo quod sperassent
in dño dõ patrum suorum
persecutus est autem abia
fugientem hieroboam
et cepit civitates eius
bethel et filias eius
et hiesena cum filiab· suis
ephron quoq· et filias eius
nec valuit ultra resistere
hieroboam in diebus abia
quem percussit dñs
et mortuus est
igitur abia confortato imperio
suo accepit uxores xiiii
procreavitq· viginti duos
filios et sedecim filias
reliqua autem sermonum abia
viarumq· et operum eius
scripta sunt diligentissime
in libro prophetae addo
dormivit autem abia cum pa
trib· suis et sepelierunt
eum in civitate david
regnavitq· asa filius eius
pro eo
in cuius dieb· quievit terra
annis decem
fecit autem asa quod bonum
placitum erat in conspec
tu dī sui
et subvertit altaria peregrini
cultus et excelsa
et confregit statuas
lucosque succidit
ac praecepit iudae ut quaereret
dñm dm̄ patrum suorum
et faceret legem et universa
mandata
et abstulit e cunctis urbibus
iuda aras et fana et regnavit in pace
aedificavit quoq· urbes
munitas in iuda
quia quietus erat nulla temporib·
eius bella surrexerant
pacem dño largiente
dixit autem iudae aedificemus
civitates istas
et vallemus muris et roboremus
turrib· et portis et seris
donec a bellis quieta sunt omnia
eo quod quaesierimus dñm
dm̄ patrum suorum
et dederit nobis pacem per gyrum
aedificaverunt igitur et nullum
in extruendo impedimentum fuit
habuit autem asa in exercitu suo
portantium scuta et hastas
de iuda ccc milia
de beniamin vero scutariorum
et sagittariorum ducenta
octoginta milia
omnes isti viri fortissimi
egressus est autem contra eos
zara aethiops cum exercitu
decies centena milia
et curribus trecentis
et venit usque maresa
porro asa perrexit obviam
et instruxit aciem ad bellum
in valle sephata quae est
iuxta maresa
et invocavit dñm dm̄ et ait
dñe non est apud te ulla distan
tia utrum in paucis auxilieris
an in pluribus
adiuva nos dñe ds̄ noster
in te enim et in tuo nomine
habentes fiduciam venimus
contra hanc multitudinem
dñe ds̄ noster tu es non prae

ualeat contra te homo
Exterruit itaq· dns aethiopas
coram asa et iuda
fugeruntq· aethiopes et perse
cutus est eos asa et populus
qui cum eo erat usq· ad gerar
et ruerunt aethiopes usque
ad internicionem
quia dno caedente contriti sunt
et exercitu illius proeliante
Tulerunt ergo spolia multa
et percusserunt omnes ciuita
tes per circuitum gerare
grandis quippe terror cunctos
inuaserat
et diripuerunt urbes et multam
praedam asportauerunt
sed et caulas ouium destruentes
tulerunt pecorum infinitam
multitudinem et camelorum
Reuersiq· sunt hierusalem

XV Azarias filius oded facto in se
spu di egressus est in occur
sum asa et dixit ei
Audite me asa et omnis iuda
et beniamin
dns uobiscum quia fuistis cum eo
si quaesieritis eum inuenietis
si autem dereliqueritis
et derelinquet uos
Transibunt autem multi dies
in israhel absq· do uero
et absq· sacerdote doctore
et absq· lege
Cumq· reuersi fuerint in angus
tia sua ad dnm dm israhel
et quaesierint eum repperient
In tempore illo non erit pax
egredienti et ingredienti
sed terrores undiq· in cunctis
habitatoribus terrarum
pugnauit enim gens contra
gentem et ciuitas contra
ciuitatem
Quia dns conturbabit eos
in omni angustia
Uos ergo confortamini et non
dissoluantur manus uestrae
erit enim merces operi uestro
quod cum audisset asa uerba haec
id est et prophetiam azariae
filii oded prophetae
confortatus est et abstulit
idola de omni terra iuda et beniamin
et ex urbibus quas ceperat
montis ephraim
et dedicauit altare dni quod erat
ante porticum domus dni
congregauitq· uniuersum iuda
et beniamin
et aduenas cum eis de ephraim
et manasse et de simeon
plures enim ad eum confuge
rant ex israhel
uidentes quod dns ds illius
esset cum eo
Cumq· uenissent hierusalem
mense tertio anno quinto
decimo regni asa
immolauerunt dno in die illa
de manubiis et praeda quam
adduxerant boues septingen
tos et arietes septem milia
et intrauit ex more ad corrobo
randum foedus ut quaererent
dnm dm patrum suorum in toto
corde et in tota anima sua
Si quis autem inquit non quaesierit
dnm dm israhel moriatur
a minimo usq· ad maximum
a uiro usq· ad mulierem
iurauerunt que dno uoce magna
in iubilo et in clangore tubae
et in sonitu bucinarum
omnes qui erant in iuda
cum execratione
in omni enim corde suo iurauerunt
et in tota uoluntate quaesierunt

cum et invenerunt
praestititque eis dns requiem
per circuitum
sed et maacham matrem asa regis
ex augusto deposuit imperio
eo quod fecisset in luco
simulacrum priapi
quod omne contrivit et in frusta
comminuens combussit
in torrente cedron
excelsa autem derelicta sunt
in israhel
attamen cor asa erat perfectum
cunctis dieb· eius
ea quae voluerat pater suus
et ipse intulit in domum dni
argentum et aurum vasorumq·
diversamq· supellectilem
bellum vero non fuit usq· ad tri
cesimum quintum annum regni asa
Anno autem tricesimo sexto
regni eius ascendit baasa rex
israhel in iudam et muro
circumdabat rama
ut nullus tute posset egredi
et ingredi de regno eius
protulit ergo asa argentum
et aurum de thesauris domus
dni et de thesauris regis
misitq· ad benadab regem syriae
qui habitabat in damasco dicens
foedus inter me et te est
pater quoq· meus et pater tuus
habuere concordiam
quam ob rem misi tibi argentum
et aurum
ut rupto foedere quod habes
cum baasa rege israhel
facias eum a me recedere
quo comperto benadad misit
principes exercituum
suorum ad urbes israhel
qui percusserunt ahion et dan
et abelmaim et universas
urbes muratas nepthalim
quod cum audisset baasa dimisit
aedificare rama et intermisit
opus suum
porro asa rex adsumsit
universum iudam
et tulerunt lapides rama
et ligna quae aedificationi
praeparaverat baasa
aedificavitq· ex eis gabaa et maspha
In tempore illo venit anani propheta
ad asa regem iuda et dixit ei
quia habuisti fiduciam in regem
syriae et non in dno deo tuo
idcirco evasit syriae regis
exercitus de manu tua
nonne aethiopes et lybies
multo plures erant quadrigis
et equitibus et multitudine nimia
quos cum dno credidisses
tradidit in manu tua
oculi enim eius contemplantur
universam terram
et praebent fortitudinem his qui
corde perfecto credunt in eum
stulte igitur egisti et propter hoc
ex praesenti tempore contra te
bella consurgent
iratus asa adversum videntem
iussit eum mitti in nervum
valde quippe super hoc fuerat
indignatus
et interfecit de populo in tem
pore illo plurimos
opera autem asa prima et novis
sima scripta sunt in libro
regum iuda et israhel
aegrotavit etiam asa anno trice
simo nono regni sui dolore
pedum vehementissimo
et nec in infirmitate sua quaesivit
dnm sed magis in medicorum
arte confisus est
dormivitq· cum patribus suis

et mortuus est anno quadra
gesimo primo regni sui
et sepelierunt eum in sepul
chro suo quod foderat sibi
in civitate david
posuerunt que eum super lec
tulum suum plenum aroma
tib; et unguentis meretriciis
quae erant pigmentariorum
arte confecta
et conbusserunt et eum posue
runt super eo ambitione nimia

XVII Regnavit autem iosaphat
filius eius pro eo
et invaluit contra israhel
constituitque militum numeros
in cunctis urbib; iudae quae
erant vallatae muris
praesidiaque disposuit in terra
iuda et in civitatib; ephraim
quas ceperat asa pater eius
et fuit dns cum iosaphat
qui ambulavit in viis david
patris sui primis
et non speravit in baalim
sed in do patris sui
et perrexit in praeceptis illius
et non iuxta peccata israhel
confirmavitque dns regnum
in manu eius
et dedit omnis iuda munera
iosaphat
factaeque sunt ei infinitae
divitiae et multa gloria
cumque sumpsisset cor eius
audaciam propter vias dni
etiam excelsa et lucos
de iuda abstulit
tertio autem regni sui anno
misit de principib; suis
benail et obdiam et zachariam
et nathanel et micheam
ut docerent in civitatib; iuda
et cum eis levitas semeiam
et nathaniam et zabadiam
asahel quoq; et semiramoth
et ionathan
adoniam et tobiam et tob
adoniam levitas
et cum eis elisama et ioram
sacerdotes
docebantque in iuda habentes
librum legis dni
et circuibant cunctas urbes iuda
atque erudiebant populum
itaque factus est pavor dni
super omnia regna terrarum
quae erant per gyrum iuda
nec audebant bellare contra
iosaphat
sed et philisthei iosaphat munera
deferebant et vectigal argenti
arabes quoque adducebant pecora
arietum septem milia septingen
tos et hircos tot idem
Crevit ergo iosaphat et magni
ficatus est usq; in sublime
atq; aedificavit in iuda domos
ad instar turrium urbesque muratas
et multa opera patravit in urbib; iuda
viri quoq; bellatores et robusti
erant in hierusalem
quorum iste numerus per domos
atq; familias singulorum
in iuda principes exercitus
ednas dux et cum eo robustis
simorum ccc milia
post hunc iohan princeps
et cum eo cclxxx milia
post istum quoque amasias
filius zechri consecratus dno
et cum eo ducenta milia
virorum fortium
hunc sequebatur robustus
ad proelia heliada
et cum eo tenentium arcum
et clypeum cc milia
post istum etiam iosab

et cum eo CLXXX milia
expeditorum militum
hii omnes erant ad manum regis
exceptis aliis quos posuerat
in urbibus muratis in universo iuda
Fuit ergo iosaphat dives XVIII
et inclytus multum
et adfinitate coniunctus est ahab
discenditq· ad eum post annos
in samariam
Ad cuius adventum mactavit
arietes et boves plurimos
et populo qui venerat cum eo
persuasitq· illi ut ascenderet
in ramoth galaad
Dixitq· ahab rex israhel
ad iosaphat regem iuda
veni mecum in ramoth galaad
Cui ille respondit
ut ego et tu sicut populus tuus
sic et populus meus tecumq·
erimus in bello
Dixitq· iosaphat ad regem israhel
consule obsecro in praesentiarum
sermonem dñi
Congregavitq· rex israhel
prophetarum quadringentos
viros et dixit ad eos
in ramoth galaad ad bellandum
ire debemus an quiescere
at illi ascende inquiunt et tradet
ds in manu regis
Dixitq· iosaphat
numquid non est hic propheta
dñi ut ab illo etiam requiramus
Et ait rex ad iosaphat
est vir unus a quo possumus
quaerere dñi voluntatem
sed ego odi eum quia non pro
phetat mihi bonum sed omni
tempore malum
est autem micheas filius iemla hr
Ne loquaris rex hoc modo
vocavit ergo rex israhel unum

de eunuchis et dixit ei
voca cito micheam filium iemla
Porro rex israhel et iosaphat
rex iuda uterq· sedebat in solio
suo vestiti cultu regio
Sedebant autem in area iuxta
portam samariae
omnesq· prophetae vaticina
bantur coram eis
Sedecias vero filius chana
fecit sibi cornua ferrea et ait
haec dicit dñs his ventilabis
syriam donec conteras eam
Omnesq· prophetae similiter
prophetabant atq· dicebant
ascende in ramoth galaad
et prosperaberis et tradet eos
dñs in manus tuas
Nuntius autem qui ierat ad vocan
dum micheam ait illi
en verba omnium prophetarum
uno ore bona regi adnuntiant
quaeso ergo te ut et sermo tuus
ab illis non dissentiat
loquarisq· prospera
Cui respondit micheas
vivit dñs quia quodcumq· dixerit
ds meus hoc loquar
Venit ergo ad regem
Cui rex ait michea ire debemus
in ramoth galaad ad bellandum
an quiescere
Cui ille respondit ascendite
cuncta enim prospere venient
et tradentur hostes
in manus vestras
Dixitq· rex iterum atq· iterum
te adiuro ut non mihi loquaris
nisi quod verum est in nomine dñi
At ille ait vidi universum isrl
dispersum in montibus
sicut oves absq· pastore
Et dixit dñs non habent isti
dominos revertatur unusquisq·

hr dixitq· et iosaphat

in domum suam in pace
Et ait rex Israhel ad Iosaphat
nonne dixi tibi quod non prophe
ille taret mihi quicquam boni
sed ea quae mala sunt
At ille idcirco ait audite verbum dni
Uidi dnm sedentem in solio suo
et omnem exercitum caeli
adsistentem ei a dextris
et sinistris
Et dixit dns quis decipiet Ahab
regem Israhel ut ascendat
et cadat in Ramoth Galaad
Cumque diceret unus hoc modo
et alter alio
Processit sps et stetit coram
dno et ait ego decipiam eum
Cui dns in quo inquit decipies
At ille respondit egrediar
et ero sps mendax in ore omnium
prophetarum eius
Dixitque dns decipies et praeva
lebis egredere et fac ita
Nunc igitur ecce dedit dns
spm mendacii in ore omnium
prophetarum tuorum
et dns locutus est de te mala
Accessit autem Sedecias filius
Chanaan et percussit Michae
maxillam et ait
Per quam viam transivit sps dni
a me ut loqueretur tibi
Dixitque Micheas
Tu ipse videbis in die illo quando
ingressus fueris cubiculum
de cubiculo ut abscondaris
Praecepit autem rex Isrl dicens
tollite Micheam et ducite eum
ad Amon principem civitatis
et ad Ioas filium Amalech
et dicetis haec dicit rex
mittite eum in carcerem
et date ei panis modicum
et aquae paululum donec
revertar in pacem
Dixitque Micheas
Si reversus fueris in pace
non est locutus dns in me
Et ait audite populi omnes
Igitur ascenderunt rex Isrl
et Iosaphat rex Iuda
in Ramoth Galaad
Dixitque rex Israhel ad Iosaphat
mutabo habitum et sic ad pug
nandum vadam tu autem
induere vestibus tuis
mutatoque rex Israhel habitu
venit ad bellum
Rex autem Syriae praeceperat
ducib: equitatus sui dicens
ne pugnetis contra minimum
aut contra maximum nisi
contra solum regem Israhel.
Itaque cum vidissent principes
equitatus Iosaphat dixerunt
rex Israhel iste est
et circumdederunt eum dimicantes
At ille clamavit ad dnm
et auxiliatus est ei
atque avertit eos ab illo
Cum enim vidissent duces
equitatus quod non esset
rex Israhel reliquerunt eum
Accidit autem ut unus e populo
sagittam in incertum iaceret
et percuteret regem Israhel
inter cervicem et scapulas
At ille aurigae suo ait vulnera
Converte manum tuam et educ
me de acie quia vulneratus sum
Et finita est pugna in die illo
Porro rex Israhel stabat
in curru suo contra Syros
usque ad vesperam et mortu
us est occidente sole
XIX Reversus est autem Iosaphat
rex Iuda domum suam paci
fice in Hierusalem

Cui occurrit hieu filius anani uidens
et ait ad eum
Inpio praebes auxilium
et his qui oderunt dñm
amicitia iungeris
et idcirco iram quidem dñi
merebaris sed bona opera
inuenta sunt in te
eo quod abstuleris lucos de terra
iuda et praeparaueris cor tuum
ut requireres dñm
Habitauit ergo iosaphat in hierusalem
Rursusque egressus est ad populum
de bersabee usque ad montem
ephraim
et reuocauit eos ad dñm dm
patrum suorum
Constituitque iudices terrae
in cunctis ciuitatib. iuda
munitis per singula loca
et praecipiens iudicibus
uidete ait quid faciatis
non enim hominis exercetis
iudicium sed dñi
et quodcumque iudicaueritis
in uos redundabit
Sit timor dñi uobiscum
et cum diligentia cuncta facite
non est enim apud dñm dm nostrum
iniquitas nec personarum
acceptio nec cupido munerum
In hierusalem quoque constituit
iosaphat leuitas et sacerdotes
et principes familiarum ex isrl
ut iudicium et causam dñi iudica
rent habitatorib. eius
Praecepitque eis dicens
sic agetis in timore dñi fideliter
et corde perfecto
Omnem causam quae uenerit
ad uos fratrum uestro
rum qui habitant in urbib.
suis inter cognationem et cognationem
ubicumque quaesitio est de lege
de mandato de caerimoniis
de iustificationib. ostendite eis
ut non peccent in dñm et ne
ueniat ira super uos et super
fratres uestros sic ergo
agetis et non peccabitis
Amarias autem sacerdos
et pontifex uester in his quae
ad dñm pertinent praesidebit
Porro zabadias filius ismahel
qui est dux in domo iuda
super ea opera erit quae ad
regis officium pertinent
habetisque magistros leuitas
coram uobis
confortamini et agite diligen
ter et erit dñs uobiscum
XX Post haec congregati sunt
filii moab et filii ammon
et cum eis de ammanitis
ad iosaphat ut pugnarent
contra eum
ueneruntque nuntii et indicaue
runt iosaphat dicentes
uenit contra te multitudo
magna de his locis quae trans
mare sunt et de syria
et ecce consistunt in asason
thamar quae est engaddi
Iosaphat autem timore perterri
tus totum se contulit
ad rogandum dñm
et praedicauit ieiunium
uniuerso iuda
Congregatusque iudas ad precan
dum dñm sed omnes de urbib.
suis uenerunt ad obsecrandum eum
Cumque stetisset iosaphat
in medio coetu iudae et hieru
salem in domo dñi ante atrium
nouum ait
Dne ds patrum nostrorum
tu es in caelo et dominaris
cunctis regnis gentium

In manu tua est fortitudo
et potentia nec quisquam
potest tibi resistere
Nonne tu ds noster interfecisti
omnes habitatores terrae
huius coram populo tuo isrl
Et dedisti eam semini abraham
amici tui in sempiternum
habitaveruntque in ea et extrue
runt in illa sanctuarium nomini
tuo dicentes
Si inruerint super nos mala
gladius iudicii pestilen
tia et fames
Stabimus coram domo hac
in conspectu tuo in qua
invocatum est nomen tuum
et clamabimus ad te in tribula
tionib· nostris et exaudies
salvosque facies
Nunc igitur ecce filii ammon
et moab et mons seir
per quos non concessisti israhel
ut transirent quando egredie
bantur de aegypto
Sed declinaverunt ab eis
et non interfecerunt illos
E contrario agunt et nituntur
eicere nos de possessione
quam tradidisti nobis ds noster
Ergo non iudicabis eos
In nobis quidem non tanta est
fortitudo ut possimus huic
multitudini resistere quae
inruit super nos
Sed cum ignoremus quid
agere debeamus
hoc solum habemus residui
ut oculos nostros dirigamus ad te
Omnis vero iuda stabat coram
dno cum parvulis et uxorib·
et liberis suis
Erat autem iahziel filius
zachariae filii banaiae
filii iehihel filii mathaniae
levites de filiis asaph
Super quem factus est sps dni
in medio turbae et ait
Adtendite omnis iuda et qui
habitatis hierusalem
et tu rex iosaphat
haec dicit dns vobis
nolite timere nec paveatis
hanc multitudinem
non est enim vestra pugna sed dei
Cras descendetis contra eos
ascensuri enim sunt per cli
vum nomine sis
et invenietis illos in summitate
torrentis qui est contra
solitudinem hierusalem
Non eritis vos qui dimicabitis
sed tantum modo confiden
ter state et videbitis
auxilium dni super vos
O iuda et hierusalem nolite
timere nec paveatis
Cras egrediemini contra eos
et dns erit vobiscum
Iosaphat ergo et iuda et omnes
habitatores hierusalem
ceciderunt proni in terram
coram dno et adoraverunt
porro levitae de filiis caath
et de filiis core laudabant
dnm dm israhel voce magna
in excelsum
Cumque mane surrexissent egres
sunt per desertum thecue
profectisque eis stans iosaphat
in medio eorum dixit
Audite me iuda et omnes
habitatores hierusalem
Credite in dno do vestro
et se curi eritis
Credite prophetis eius
et cuncta evenient prospera
Deditque consilium populo

ET STATUIT CANTORES DNI UT LAU
DARENT EUM IN TURMIS SUIS
ET ANTE CEDERENT EXERCITUM
AC UOCE CONSONA DICERENT
CONFITEMINI DNO QUONIAM BONUS
QM IN AETERNUM MISERICORDIA EIUS
CUMQ· COEPISSENT LAUDES CANERE
UERTIT DNS INSIDIAS EORUM
IN SEMET IPSOS
FILIORUM SCILICET AMMON ET MOAB
ET MONTIS SEIR QUI EGRESSI FUE
RANT UT PUGNARENT CONTRA
IUDAM ET PERCUSSI SUNT
NAMQ· FILII AMMON ET MOAB
CONSURREXERUNT ADUERSUS
HABITATORES MONTIS SEIR
UT INTERFICERENT ET DELERENT EOS
CUMQ· HOC OPERE PERPETRASSENT
ETIAM IN SEMET IPSOS UERSI
MUTUIS CONCIDERE UULNERIB·
PORRO IUDAS CUM UENISSENT
AD SPECULAM QUAE RESPICIT
SOLITUDINEM
UIDIT PROCUL OMNEM LATE REGIO
NEM PLENAM CADAUERIBUS
NEC SUPERESSE QUEMQUAM
QUI NECEM POTUISSET EUADERE
UENIT ERGO IOSAPHAT ET OMNIS
POPULUS CUM EO AD DETRAHENDA
SPOLIA MORTUORUM
INUENERUNTQ· INTER CADAUERA
UARIAM SUPELLECTILEM
UESTES QUOQ· ET UASA PRAETIOSIS
SIMA ET DIRIPUERUNT
ITA UT OMNIA PORTARE NON POSSENT
NEC PER TRES DIES SPOLIA AUFERRE
PRO PRAEDAE MAGNITUDINE
DIE AUTEM QUARTO CONGREGATI
SUNT IN UALLE BENEDICTIONIS
ETENIM QUONIAM IBI BENEDIXERANT
DNM UOCAUERUNT LOCUM ILLUM
UALLIS BENEDICTIONIS USQUE
IN PRAESENTEM DIEM
REUERSUSQ· EST OMNIS UIR IUDA

ET HABITATORES HIERUSALEM
ET IOSAPHAT ANTE EOS IN HIERUSALEM
CUM LAETITIA MAGNA
EO QUOD DEDISSET EIS DNS
GAUDIUM DE INIMICIS SUIS
INGRESSIQ· SUNT HIERUSALEM
CUM PSALTERIIS ET CITHARIS
ET TUBIS IN DOMUM DNI
INRUIT AUTEM PAUOR DNI SUPER
UNIUERSA REGNA TERRARUM
QUOD AUDISSENT QUOD PUGNASSET
DNS CONTRA INIMICOS ISRAHEL
QUIEUITQ· REGNUM IOSAPHAT
ET PRAEBUIT EI DS PACEM
PER CIRCUITUM
REGNAUIT IGITUR IOSAPHAT SUPER IUDAM
ET ERAT XXXV ANNORUM
CUM REGNARE COEPISSET
UIGINTI AUTEM ET QUINQ· ANNIS
REGNAUIT IN HIERUSALEM
NOMEN MATRIS EIUS AZUBA
FILIA SELAHI
ET AMBULAUIT IN UIA PATRIS SUI ASA
NEC DECLINAUIT AB EA FACIENS
QUAE PLACITA ERANT CORAM DNO
UERUMTAMEN EXCELSA NON ABSTULIT
ET ADHUC POPULUS NON DIREXERAT
COR SUUM AD DNM PATRUM SUORUM
RELIQUA AUTEM GESTORUM IOSA
PHAT PRIORUM ET NOUISSIMORUM
SCRIPTA SUNT IN LIBRO HIEU FILII ANANI
QUAE DIGESSIT IN LIBRO REGUM ISRL
POST HAEC INIIT AMICITIAS IOSAPHAT
REX IUDA CUM OCHOZIA REGE ISRL
CUIUS OPERA FUERUNT IMPIISSIMA
ET PARTICEPS FUIT UT FACERENT
NAUES QUAE IRENT IN THARSIS
FECERUNTQ· CLASSEM IN ASIONGABER
PROPHETAUIT AUTEM ELIZER
FILIUS DODAU DE MARESA
AD IOSAPHAT DICENS
QUIA HABUISTI FOEDUS CUM OCHOZIA
PERCUSSIT DNS OPERA TUA
CONTRITAE QUE SUNT NAUES

nec potuerunt ire in tharsis
Dormivit autem iosaphat cum
patrib· suis et sepultus est
cum eis in civitate david
Regnavitq· ioram filius eius
pro eo
qui habuit fratres filios iosaphat
azariam et hiahihel et zacha
riam et azariam et michahel
et saphatiam
omnes hi filii iosaphat regis iuda
Deditq· eis pater suus multa
munera argenti et auri
et pensitationes cum civi
tatib· munitissimis in iuda
Regnum tradidit ioram
eo quod esset primogenitus
Surrexit ergo ioram
super regnum patris sui
Cumq· se confirmasset
occidit omnes fratres suos
gladio et quosdam de prin
cipib· israhel
Triginta duo annorum erat iorã
cum regnare coepisset
Et octo annis regnavit
in hierusalem
Ambulavitq· in viis regum isrl
sicut egerat domus ahab
filia quippe ahab erat uxor eius
Et fecit malum in conspectu dñi
Noluit autem dns disperdere
domum david propter
pactum quod inierat cum eo
Et quia promiserat ut daret
ei lucernam et filiis eius
omni tempore
In dieb· illis rebellavit edom
ne esset subditus iudae
et constituit sibi regem
Cumq· transisset ioram
cum principib· suis et cuncto
equitatu qui erat cum eo
surrexit nocte et percussit
edom qui se circumdederant
et omnes duces equitatus eius
Attamen rebellavit edom
ne esset sub dicione iuda
usq· ad hanc diem
Eo tempore et lobna recessit
ne esset sub manu illius
dereliquerat enim dnm dm
patrum suorum
Insuper et excelsa fabricatus
est in urbibus iuda
et fornicari fecit habitatores
hierusalem et praevari
cari iudam
Allatae sunt autem litterae
ab helia propheta in quib·
scriptum erat
haec dicit dns david patris tui
quoniam non ambulasti in viis
iosaphat patris tui et in viis
asa regis iuda
Sed incessisti per iter regum isrl
et fornicari fecisti iudam
et habitatores hierusalem
imitatus fornicationem
domus ahab
insuper et fratres tuos
domum patris tui meliores
te occidisti
ecce dns percutiet te plaga
magna cum populo tuo
et filiis et uxorib· tuis
universaq· substantia tua
Tu autem aegrotabis pessimo
languore uteri
donec egrediantur vitalia tua
paulatim per dies singulos
Suscitavit ergo dns contra
ioram spm philistinorum
et arabum qui confines sunt
aethiopibus
Et ascenderunt in terram iuda
et vastaverunt eam
diripueruntque cunctam

substantiam quae inventa
est in domo regis insuper
et filios eius et uxores
nec remansit ei filius nisi
ioachaz qui minimus natu erat
et super haec omnia percussit
eum dns alvi languore insanabili
cumq. diei succederet dies
et temporum spatia volve
rentur duorum annorum
expletus est circuitus
et sic longa consumptus est
tabe ita ut egereret etiam
viscera sua languore
pariter et vita caruit
mortuus q. est in firmitate
pessima
et non fecit ei populus secundu~
morem conbustionis exequias
sicut fecerat maioribus
triginta duum annorum fuit
cum regnare coepisset
et octo annis regnavit
in hierusalem ambulavitq.
non recte
et sepelierunt eum in civitate
david verumtamen non
in sepulchro regum
constituerunt aut habitatores
hierusalem ochoziam
filium eius minimum
regem pro eo
omnes enim maiores natu
qui ante eum fuerant inter
fecerunt latrones arabum
qui inruerant in castra
regnavitq. ochozias filius
ioram regis iuda
filius quadraginta duoannoru~
erat ochozias cum regnare
coepisset
et uno anno regnavit in hierusale~
nomen matris eius otholia
filia amri

sed et ipse ingressus est
per vias domus ahab
mater enim eius inpulit eum
ut impie ageret
fecit igitur malum in conspectu
dni sicut domus ahab
ipsi enim fuerunt ei consiliarii
post mortem patris sui
in interitum eius
ambulavitq. in consiliis eorum
et perrexit cum ioram filio
ahab regis israhel in bellum
contra azahel regem syriae
in ramoth galaad
vulneraverunt syri ioram
qui reversus est ut curaretur
in hiezrahel
multas enim plagas acceperat
in supra dicto certamine
igitur azarias filius ioram
rex iuda descendit ut invise
ret ioram filium achab
in hiezrahel aegrotantem
voluntatis quippe fuit dei
adversum ochoziam
ut veniret ad ioram
et cum venisset egrederetur
cum eo adversum hieu
filium namsi
quem unxit dns ut deleret
domum ahab
cum ergo subverteret hieu
domum ahab
invenit principes iudae et filios
fratrum ochoziae qui minis
trabant ei et interfecit illos
ipsumq. perquirens ochoziam
conprehendit latentem
in samaria
adductumq. ad se occidit
et sepelierunt eum eo quod
esset filius iosaphat qui
quaesierat dnm in toto
corde suo

nec erat ultra spes aliqua
ut de stirpe regnaret ochoziae
siquidem otholia mater eius
uidens quod mortuus esset
filios suos
surrexit et interfecit omnem
stirpem regiam domus ioram
Porro iosabeth filia regis
tulit ioas filium ochoziae
et furata est eum de medio
filiorum regis cum inter
ficerentur
absconditq; cum nutrice sua
in cubiculo lectulorum
iosabeth autem quae absconde
rat eum erat filia regis iorā
uxor ioiadae pontificis
soror ochoziae
et idcirco otholia non inter
fecit eum
Fuit ergo cum eis in domo dñi
absconditus sex annis quib;
regnauit otholia super terram
Anno autem septimo confortatus
ioiadae adsumsit centuriones
azariam uidelicet filium hieroam
et ismahel filium iohannan
azariam quoq; filium obeth
et maasiam filium adaiae
et elisabath filium zecri
et iniit cum eis foedus
qui circumeuntes iudam congre
gauerunt leuitas de cunctis
urbib; iuda et principes
familiarum israhel
ueneruntq; in hierusalem
Iniit igitur omnis multitudo
israhel pactum in domo
dñi cum rege
dixit ad eos ioiadae
ecce filius regis regnabit
sicut locutus est dns
super filios dauid
iste est ergo sermo quem facietis

tertia pars uestrum qui ueniat
ad sabbatum sacerdotum
et leuitarum et ianitorum
erit in portis
tertia uero pars ad domum regis
et tertia in porta quae appella
tur fundamenti
omne uero reliquum uulgus
sit in atriis domus dñi
nec quis quam alius ingrediatur
domum dñi nisi sacerdotes
et qui ministrant de leuitis
ipsi tantum modo ingrediantur
quia sanctificati sunt
et omne reliquum uulgus
obseruet custodias dñi
leuitae autem circumdent
regem habentes singuli
arma sua
et si quis alius ingressus fuerit
templum interficiatur
sintq; cum rege et in
trante et egrediente
fecerunt igitur leuitae
et uniuersus iuda iuxta
omnia quae ceperat prae
ioiadae pontifex
et adsumserunt singuli uiros
qui sub se erant et ueniebant
per ordinem sabbati
cum his qui iam impleuerant
sabbatum et egressuri erant
siquidem ioiadae pontifex
non dimiserat abire turmas
quae sibi per singulas ebdomadas
succedere consueuerant
dedit ioiadae sacerdos centurio
nib; lanceas clypeosque
et peltas regis dauid quas
consecrauerat in domo dñi
constituitq; omnem populum
tenentium pugiones
a parte templi dextera usq; ad
partem templi sinistram

Coram altari et templo
per circuitum regis
Et eduxerunt filium regis
et inposuerunt ei diadema
dederuntq· in manu eius
tenendam legem et consti
tuerunt eum regem
Unxit quoq· illum ioiade
pontifex et filii eius
in praecati que sunt atq· dixe
runt uiuat rex
Quod cum audisset othol·a
uocem scilicet currentium
atq· laudantium regem
ingressa est ad populum
in templum dñi
Cumq· uidisset regem stantem
super gradum in introitu
et principes turmasq· circa eum
omnem quoq· populum terrae
gaudentem atq· clangentem tubis
et diuersi generis organis
concinnentem uocemq·
laudantium
Scidit uestimenta sua et ait
insidiae insidiae
Egressus autem ioiade pontifex
ad centuriones et principes
exercitus dixit eis
Educite illam extra septa
templi et interficiatur
foris gladio
Praecepitq· sacerdos ne occi
deretur in domo dñi
et inposuerunt ceruicibus
eius manus
Cumq· intrasset portam
equorum domus regis
interfecerunt eam ibi
Pepigit autem ioiade foedus
inter se uniuersumq· populum
et regem ut esset populus dñi
Itaq· ingressus est omnis populus
domum baal et destruxerunt eam
et altaria ac simulachra illius
confregerunt
Mathan quoq· sacerdotem
baal interfecerunt
Constituit autem ioiade
praepositos in domo dñi
et sub manib· sacerdotum
et leuitarum
quos distribuit dauid in domo dñi
ut offerent holocausta dño
sicut scriptum est in lege mosi
in gaudio et canticis iuxta
dispositionem dauid
Constituit quoq· ianitores
in portis domus dñi
ut non ingrederetur in eam
inmundus in omni re
Adsumpsitq· centuriones
et fortissimos uiros
ac principes populi et omne
uulgus terrae
et fecerunt descendere regem
de domo dñi et interiore
per medium portae superioris
in domum regis
et collocauerunt eum in solio regali
Laetatusq· est omnis populus
terrae et urbs quieuit
porro othol·ia interfecta est gladio
XXIIII Septem annorum erat ioas
cum regnare coepisset
et xl annis regnauit in hierusalē
Nomen matris eius sebia de bersabee
fecitq· quod bonum est coram dño
cunctis dieb· ioiade sacerdotis
Accepit autem ioiade uxores duas
e quib· genuit filios et filias
Postquae placuit ioas ut in
stauraret domum dñi
congregauit q· sacerdotes
et leuitas et dixit eis
egredimini ad ciuitates iuda
et colligite de uniuerso isrl
pecuniam ad sarta tecta templi

de uestri per singulos annos
festinatoq· hoc facite
porro leuitae egerunt neglegentius
uocauitq· rex ioiadam
principem et dixit ei
quare tibi non fuit curae
ut cogeres leuitas inferre
de iuda et hierusalem
pecuniam quae constituta est
a mose seruo dni
ut inferret eam omnis multi
tudo israhel in tabernaculum
testimonii
otholia enim impiissima
et filii eius destruxerant
domum dni
et de uniuersis quae scificata
fuerant templo dni orna
uerunt fanum baalim
praecepit ergo rex et fece
runt arcam
posueruntq· eam iuxta portam
dni forinsecus
et praedicatum est in iuda
et hierusalem ut deferrent
singuli pretium dno
quod constituit moses seruus
dni super omnem isrl in deserto
laetatiq· sunt cuncti principes
et omnis populus
et ingressi contulerunt in arcam
dni atq· miserunt ita ut impleretur
cumq· tempus esset ut defer
rent arcam coram rege
per manus leuitarum
uidebant enim multam pecuniam
ingrediebatur scriba regis
et quem primus sacerdos
constituerat
effundebantq· pecuniam
quae erat in arca
porro arcam reportabant
ad locum suum
sicq· faciebant per singulos dies
et congregata est infinita
pecunia
quam dederunt rex et ioiadae
his qui praeerant operibus
domus dni
at illi conducebant ex ea caesores
lapidum et artifices operum
singulorum ut instaura
rent domum dni
fabros quoq· ferri et aeris
ut quod cadere coeperat
fulciretur
egeruntq· hii qui operabantur
industrie
et obducebatur parietum
cicatrix per manus eorum
ac suscitauerunt domum dni
in statum pristinum et firmiter
eam stare fecerunt
cumq· conplessent omnia opera
detulerunt coram rege
et ioiadae reliquam partem pecuniae
de qua facta sunt uasa templi
in ministerium ad holocausta
fialae quoq· et cetera uasa
aurea et argentea
et offerebantur holocausta
in domo dni iugiter cunctis
dieb· ioiadae
Senuit autem ioiadae plenus
dierum et mortuus est
cum CXXX esset annorum
sepelieruntq· eum in ciuitate
dauid cum regibus
eo quod fecisset bonum cum isrl
et cum domo eius
Postquam autem obiit ioiada
ingressi sunt principes iuda
et adorauerunt regem
qui delenitus obsequiis eorum
adquieuit eis
et dereliquerunt templum
dni di patrum suorum
seruieruntq· lucis et sculptilib·

et facta est ira contra iudam
et hierusalem propter
hoc peccatum
mittebatq; eis prophetas
ut reverterentur ad dnm
quos protestantes illi
audire nolebant
sps itaq; di induit zachariam
filium ioiadae sacerdotis
et stetit in conspectu populi
et dixit eis haec dicit dns
quare transgredimini praecep
tum dni quod vobis non proderit
et dereliquistis dnm ut dere
linqueret vos
qui congregati adversus eum
miserunt lapides iuxta regis
imperium in atrio domus dni
et non est recordatus ioas
pater illius secum
sed interfecit filium eius
qui cum moreretur ait
videat dns et requirat
Cumq; evolutus esset annus
ascendit contra eum
exercitus syriae
venitq; in iudam et hierusalem
et interfecit cunctos
principes populi
atq; universam praedam
miserunt regi damascum
et certe cum permodicus
venisset numerus syrorum
tradidit dns in manibus eorum
infinitam multitudinem
eo quod dereliquissent dnm
dm patrum suorum
in ioas quoq; ignominiosa
exercuere iudicia
et abeuntes dimiserunt eum
in languoribus magnis
surrexerunt autem contra eum
servi sui in ultionem sanguinis
filii ioiadae sacerdotis

et occiderunt eum in lectulo
suo et mortuus est
sepelieruntq; eum in civitate david
sed non in sepulchris regum
insidiati vero sunt ei zabad
filius semaath ammanitidis
et iozabad filius semarith
moabitidis
porro filii eius ac summa
pecuniae quae adunata fuerat
sub eo et instauratio domus di
scripta sunt diligentius
in libro regum
regnavitq; amasias filius
eius pro eo
Viginti quinq; annorum erat
amasias cum regnare
coepisset
et viginti novem annis regna
vit in hierusalem
nomen matris eius ioaden
de hierusalem
fecit bonum in conspectu dni
verumtamen non in corde
perfecto
cumq; roboratum sibi
videret imperium
iugulavit servos qui occide
rant regem patrem suum
sed filios eorum non interfecit
sicut scriptum est in libro legis
mosi ubi praecepit dns dicens
non occidentur patres pro filiis
neq; filii pro patribus suis
sed unusquisq; suo peccato
morietur
Congregavit igitur amasias
iudam et constituit eos
per familias
tribunosq; et centuriones
in universo iuda et beniamin
et recensuit a xx annis et sursu
invenitq; xxx milia iuvenum
qui egrederentur ad pugnam

et tenerent hastam et clypeum
mercede quoq· conduxit de israhel
centum milia robustorum
centum talentis argenti
venit autem ad illum homo
dei et ait
O rex ne egrediatur tecum
exercitus israhel
non est enim dns cum israhel
et cunctis filiis ephraim
quod si putas in robore exercitus
bella consistere superari te
faciet ds ab hostib· tuis
dei quippe est et adiuvare
et in fugam vertere
dixitq· amasias ad hominem dei
quid ergo fiet de centum talen
tis quae dedi militib· israhel
et respondit ei homo dei
habet dns unde tibi dare possit
multo his plura
Separavit itaq· amasias exerci
tum qui venerat ad eum
ex ephraim ut reverteretur
in locum suum
at illi contra iudam vehementer
irati reversi sunt in regio
nem suam
porro amasias confidenter
eduxit populum suum
et abiit in vallem salinarum
percussitq· filios seir
decem milia
et alia decem milia virorum
ceperunt filii iuda
et adduxerunt ad praeruptum
cuiusdam petrae
praecipitaverunt que eos de summo
in praeceps qui universi
crepuerunt
at ille exercitus quem remi
serat amasias ne secum
iret in proelium
diffusus est in civitatib· iuda

a samaria usq· bethoron
et interfectis trib· milib·
diripuit praedam magnam
amasias vero post caedem
idumaeorum et allatos deos
filiorum seir statuit illos
in deos sibi
et adorabat eos et illis
adolebat incensum
quam ob rem iratus dns contra
amasiam misit ad illum
prophetam qui diceret ei
cur adorasti deos qui non libe
raverunt populum suum
de manu tua
cumq· haec ille loqueretur
respondit ei
num consiliarius regis es
quiesce ne interficiam te
discedensq· propheta scio
inquit quod cogitaverit dns
occidere te
quia fecisti hoc malum et insuper
non adquievisti consilio meo
Igitur amasias rex iuda inito
pessimo consilio misit ad ioas
filium ioachaz filii hieu
regem israhel dicens
veni videamus nos mutuo
at ille remisit nuntium dicens
carduus qui est in libano misit
ad cedrum libani dicens
da filiam tuam filio meo uxorem
et ecce bestiae quae erant in silva
libani transierunt et concul
caverunt carduum
dixisti percussi edom et idcirco
erigitur cor tuum in superbiam
sede in domo tua cur malum
adversum te provocas
ut cadas tu et iudas tecum xx
noluit audire amasias
eo quod dni esset voluntas
ut traderetur in manibus hostium

propter deos edom
Ascendit igitur ioas rex isrl
et mutuo sibi praebuere
conspectus
Amasias autem rex iuda erat
in bethsames iudae
Corruit q· iuda coram isrl
et fugit in tabernacula sua
Porro amasiam regem iuda
filium ioas filii ioachaz
coepit ioas rex israhel
in bethsames et adduxit
in hierusalem
Destruxit q· murum eius
a porta ephraim usq· ad portam
anguli quadringentis cubitis
Omne quoq· aurum et argentum
et universa vasa quae repperit
in domo dni et apud
obededom in thesauris etiam
domus regiae
Nec non et filios obsidum
reduxit in samariam
Vixit autem amasias filius ioas
rex iuda post quam mortuus
est ioas filius ioachaz rex
israhel xv annis
Reliqua autem sermonum
amasiae priorum et novis
simorum scripta sunt
in libro regum iuda et isrl
Qui post quam recessit a dno
tetenderunt ei insidias
in hierusalem
Cumq· fugisset lachis miserunt
et interfecerunt ibi
Reportantes q· super equos
sepelierunt eum cum patribus
suis in civitate david
xxvi Omnis autem populus iuda
filium eius oziam annorum
sedecim constituit regem
pro patre suo amasia

Ipse aedificavit ahilath
et restituit eam dicioni
iudae postquam dormivit
rex cum patribus suis
Sedecim annorum erat
ozias cum regna[re]
coepisset
Et quinquaginta duobus annis
regnavit in hierusalem
Nomen matris eius hiechelia
de hierusalem
Fecit q· quod rectum erat
in oculis dni iuxta omnia
quae fecerat amasias pater eius
Et exquisivit dnm in diebus zachariae
intellegentis et videntis dm
Cumq· requireret dnm
direxit eum in omnibus
Denique egressus est et pugnavit
contra philisthim
et destruxit murum geth
et murum iabniae
murumq· azoti
Aedificavit quoque oppida
in azoto et in philisthim
Et adiuvit eum ds contra
philisthim
et contra arabas qui habitabant
in turbaal et contra
amonitas
Pendebant q· ammanitae
munera oziae
Et divulgatum est nomen
eius usq· ad introitum aegypti
propter crebras victorias
Aedificavitq· ozias turres in hierusalem
super portam anguli
et super portam vallis
et reliquas in eodem muri
latere firmavitq· eas
Extruxit etiam turres
in solitudine et fodit
cisternas plurimas

eo quod haberet multa pecora
tam in campestrib(us) quam
in heremi vastate
vineas quoq(ue) habuit et vinitores
in montib(us) et in carmelo
erat quippe homo agricultu
rae deditus
Fuit autem exercitus bella
torum eius qui procedebant
ad proelia
sub manu hiehihel scribae
maasiae que doctores
et sub manu ananiae qui erat
de ducibus regis
omnisq(ue) numerus principum
per familias virorum fortiu(m)
II milia sescentorum
et sub eis universus exercitus
sescentorum et septem
milium quingentorum
qui erant apti ad bella et pro
rege contra adversarios
dimicabant
Praeparavit quoq(ue) eis ozias
id est cuncto exercitui
clypeos et hastas et galeas
et loricas
Arcusq(ue) et fundas ad iaci
endos lapides
fecit in hierusalem diversi
generis machinas
quas in turrib(us) collocavit
et in angulis murorum
ut mitterent sagittas
et saxa grandia
egressumq(ue) est nomen eius
procul eo quod auxiliaretur
ei dns et roborasset illum
Sed cum roboratus esset
elevatum cor eius in interi
tum suum et neglexit
dnm dm suum
ingressusq(ue) templum dni
adolere voluit incensum
super altare thymiamatis
Statim ingressus post eum
azarias sacerdos
et cum eo sacerdotes dni lxxx
viri fortissimi restiterunt
regi atq(ue) dixerunt
Non est tui offici ozia ut adoleas
incensum dno
sed sacerdotum hoc est filiorum
aaron qui consecrati sunt
ad huiuscemodi ministerium
egredere de sanctuario ne con
tempseris
quia non reputabitur tibi
in gloriam hoc a dno do
Iratusque est ozias
et tenens turibulum in manu
ut adoleret incensum
minabatur sacerdotibus
statimq(ue) orta est lepra in fron
te eius coram sacerdotibus
in domo dni super altare
thymiamatis
Cumq(ue) respexisset eum azarias
pontifex et omnes reliqui
sacerdotes
viderunt lepram in fronte eius
et festinato expulerunt eum
sed et ipse perterritus
adceleravit egredi
eo quod sensisset ilico plagam dni
Fuit igitur rex ozias leprosus
usq(ue) ad diem mortis suae
et habitavit in domo separata
plenus lepra
ob quam et iectus fuerat
de domo dni
Porro ioatham filius eius
rexit domum regis
et iudicabat populum terrae
Reliqua autem sermonum oziae
priorum et novissimorum

SCRIPSIT ESAIAS PROPHETA
FILIUS AMOS
DORMIVIT Q· OZIAS CUM PATRI
BUS SUIS
ET SEPELIERUNT EUM IN AGRO
REGALIUM SEPULCHRORUM
EO QUOD ESSET LEPROSUS
REGNAVIT Q· IOATHAM FILIUS
EIUS PRO EO
UIGINTI QUINQUE ANNORUM
ERAT IOATHAM CUM REGNARE
COEPISSET
ET XVI · ANNIS REGNAVIT IN HIERUSALE
NOMEN MATRIS EIUS HIERUSA
FILIA SADOC
FECIT Q· QUOD RECTUM ERAT
CORAM DNO IUXTA OMNIA
QUAE FECERAT OZIAS PATER SUUS
EXCEPTO QUOD NON EST INGRES
SUS TEMPLUM DNI ET ADHUC
POPULUS DELINQUEBAT
IPSE AEDIFICAVIT PORTAM DOMUS
DNI EXCELSAM ET IN MURO
OPHEL MULTA CONSTRUXIT
URBES QUOQ· AEDIFICAVIT IN MON
TIBUS IUDA ET IN SALTIBUS CASTELLA
ET TURRES
IPSE PUGNAVIT CONTRA REGEM
FILIORUM AMMON ET UICIT EOS
DEDERUNT QUE EI FILII AMMON
IN TEMPORE ILLO CENTUM
TALENTA ARGENTI
ET DECEM MILIA CHOROS TRITICI
AC TOT IDEM CHOROS ORDEI
HAEC EI PRAEBUERUNT FILII
AMMON IN ANNO SECUNDO
ET TERTIO
CORROBORATUS Q· EST IOATHAM
EO QUOD DIREXISSET UIAS SUAS
CORAM DNO DO SUO
RELIQUA AUTEM SERMONUM
IOATHAM ET OMNES PUGNAE
EIUS ET OPERA
SCRIPTA SUNT IN LIBRO REGUM
ISRAHEL ET IUDA

XXV ANNORUM ERAT CUM
REGNARE COEPISSET
ET XVI ANNIS REGNAVIT IN HIERUSALE
DORMIVIT Q· IOATHAM CUM PATRI
B· SUIS ET SEPELIERUNT EUM
IN CIVITATE DAVID
ET REGNAVIT ACHAZ FILIUS
EIUS PRO EO
UIGINTI ANNORUM [illegible]
ERAT ACHAZ CUM [illegible]
REGNARE COEPISSET
ET SEDECIM ANNIS REGNAVIT
IN HIERUSALEM
NON FECIT RECTUM IN CONSPEC
TU DNI SICUT DAVID PATER EIUS
SED AMBULAVIT IN UIIS REGUM ISR
INSUPER ET STATUAS FUDIT BAALIM
IPSE EST QUI ADOLEVIT INCENSUM
IN UALLE BENENNON
ET LUSTRAVIT FILIOS SUOS IN IGNE
IUXTA RITUM GENTIUM
QUAS INTERFECIT DNS IN ADUENTU
FILIORUM ISRAHEL
SACRIFICABAT QUOQ· ET THYMIAMA
SUCCENDEBAT IN EXCELSIS
ET IN COLLIB· ET SUB OMNI
LIGNO FRONDOSO
TRADIDIT Q· EUM DNS DS EIUS
IN MANU REGIS SYRIAE
QUI PERCUSSIT EUM MAGNAM Q·
PRAEDAM CEPIT DE IMPERIO
EIUS ET ADDUXIT IN DAMASCUM
MANIB· QUOQ· REGIS ISRAHEL
TRADITUS EST ET PERCUSSUS
PLAGA GRANDI
OCCIDIT Q· PHACEE FILIUS ROME
LIAE DE IUDA CXX MILIA IN DIE
UNO OMNES UIROS BELLATORES
EO QUOD RELIQUISSENT DNM DM
PATRUM SUORUM
EODEM TEMPORE OCCIDIT ZECHRI
UIR POTENS EX EPHRAIM
MAASIAM FILIUM REGIS ET EZRICAM
DUCEM DOMUS EIUS HELCANAN
QUOQ· SECUNDUM A REGE

ceperuntq· filii israhel
de fratribus suis ducenta milia
mulierum puerorum et puel
larum et infinitam praedam
pertuleruntq· eam in samariam
ea tempestate erat ibi propheta
dni nomine oded
qui egressus obviam exercitui
venienti in samariam
dixit eis
ecce iratus dns ds patrum ves
trorum contra iudam tradi
dit eos manibus vestris
et occidistis illos atrociter
ita ut caelum pertingeret
vestra crudelitas
insuper et filios iuda et hieru
salem vultis vobis subicere
in servos et ancellas
quod nequaquam facto opus est
peccastis enim super hoc
dno do vestro
sed audite consilium meum
et reducite captivos quos
adduxistis de fratribus vestris
quia magnus furor dni
inminet vobis
steterunt itaq· viri de princi
pibus filiorum ephraim
azarias filius iohannan
barachias filius mosolamoth
hiezecias filius sellum
et amasa filius adali
contra eos qui veniebant de proe
lio et dixerunt eis
non introducetis huc captivos
ne peccemus dno
quare vultis adicere super
peccata nostra et vestra
cumulare delicta
grande quippe peccatum est
et ira furoris dni inminet
super israhel
dimiserunt q· viri bellatores
praedam et universa quae

ceperant coram principibus
et omni multitudine
steterunt q· viri quos supra
memoravimus
et adprachendentes captivos
omnesq· qui nudi erant
vestierunt de spoliis
cumq· vestissent eos quoque
propter laborem et adhi
buissent eis curam
quicumq· ambulare non pote
rant et erant inbecillo corpore
inposuerunt eos iumentis
et adduxerunt eos hiericho
civitatem palmarum
ad fratres eorum
ipsi quoq· reversi sunt samariam
tempore illo misit rex achaz
ad regem assyriorum auxilium
postulans
veneruntq· idumei et percusse
runt multos ex iuda et cepe
runt praedam magnam
philisthiim quoq· diffusi sunt
per urbes campestres
et ad meridiem iuda
ceperuntq· et bethsames
et achilon et gaderoth
soccho quoq· et thamnam
et gamzo cum vicis suis
et habitaverunt in eis
humiliaverat enim dns iudam
propter achaz regem iuda
eo quod nudasset eum auxilio
et contemptui habuisset dnm
adduxit quoq· contra eum
thaglathphalnasar
regem assyriorum
qui et adflixit eum et nullo
resistente vastavit
igitur achaz spoliata domo dni
et domo regum et principum
dedit regi assyriorum munera
et tamen nihil ei profuit
insuper et in tempore angustiae

suae auxit contemptum in dnm
Ipse per se rex achaz immolauit
uictimas dis damasci percus-
soribus suis et dixit
Dii regum Syriae auxiliantur eis
quos ego placabo hostiis
et aderunt mihi
cum e contrario ipsi fuerint
ruina eius et uniuerso Israhel
Direptis itaque achaz omnibus uasis
domus di atque confractis
clausit ianuas templi di
et fecit sibi altaria in uniuersis
angulis hierusalem
In omnibus quoque urbibus iuda
extruxit aras ad cremandum thus
atque ad iracundiam prouocauit
dnm dm patrum suorum
Reliqua autem sermonum eius
et omnium operum priorum
et nouissimorum
scripta sunt in libro regum
iuda et israhel
Dormiuitque achaz cum patribus
suis et sepelierunt eum
in ciuitate hierusalem
neque enim receperunt eum
in sepulchra regum israhel
Regnauitque ezechias filius
eius pro eo
Igitur ezechias regnare coepit
cum XXV esset annorum
et XXVIIII annis regnauit
in hierusalem
Nomen matris eius abia
filia zachariae
Fecitque quod rectum erat
placitum in conspectu dni
iuxta omnia quae fecerat
dauid pater eius
Anno et mense primo regni sui
aperuit ualuas domus dni
et instaurauit eas
Adduxitque sacerdotes et leuitas
et congregauit eos in plateam
orientalem dixitque ad eos
Audite me leuitae et sanctificamini
mundate domum dni di patrum
uestrorum
auferte omnem inmunditiam
de sanctuario
peccauerunt patres nostri
et fecerunt malum in conspec-
tu dni di nostri derelinquentes eum
auerterunt facies suas a taberna-
culo dni et praebuerunt dorsum
clauserunt hostia quae erant
in porticu
et extinxerunt lucernas
incensumque non adoleuerunt
et holocausta non obtulerunt
in sanctuario do israhel
Concitatus est itaque furor dni
super iudam et hierusalem
tradiditque eos in commotionem
et in interitum et in sibilum
sicut ipsi cernitis oculis uestris
en corruerunt patres nostri
gladiis
filii nostri et filiae nostrae
et coniuges captiuae ductae
sunt propter hoc scelus
Nunc ergo placet mihi ut ineamus
foedus cum dno do israhel
et auertat a nobis furorem
irae suae
Filii mei nolite neglegere
uos elegit dns ut stetis coram eo
et ministretis illi
colatis eum et cremetis incensum
Surrexerunt ergo leuitae
mahath filius amasiae
et iohel filius azariae
de filiis caath
porro de filiis merari
cis filius abdi
et azarias filius iallelel
de filiis autem gersom ioah filius
zemma et eden filius ioha
at uero de filiis elisaphan

samri et iuhel
de filiis quoq· asaph zacharias
et matthanias
nec non de filiis heman
iahihel et semei
sed et de filiis idithun
semias et ozihel
congregaverunt q· fratres
suos et sc̄ificati sunt
et ingressi iuxta mandatum
regis et imperium dni
ut expiarent domum dni
sacerdotes quoq· ingressi
templum dni ut sc̄ificarent illud
extulerunt omnem inmundi
tiam quam intro reppere
rant in vestibulo domus dni
quam tulerunt levitae et aspor
taverunt ad torrentem
cedron foras
Coeperunt autem prima die
mensis primi mundare
et in die octava eiusdem mensis
ingressi sunt porticum
templi dni
expiaverunt q· templum
diebus octo
et in die sexta decima mensis
eius quod coeperant impleverunt
ingressi quoq· sunt ad ezechiam
regem et dixerunt ei
sc̄ificavimus omnem domum
dni et altare holocausti eos
vasaque eius
nec non et mensam proposi
tionis cum omnib· vasis suis
cunctam q· templi supellectilem
quam polluerat rex achaz
in regno suo postquam
praevaricatus est
et ecce exposita sunt omnia
coram altari dni
Consurgensq· diluculo
hiezechias rex adunavit
omnes principes civitatis

et ascendit in domum dni
obtulerunt simul tauros
septem arietes septem
agnos vii et hircos vii
pro peccato pro regno
pro sc̄uario pro iuda
dixit quoq· sacerdotibus
filiis aaron ut offerent
super altare dni
mactaverunt igitur tauros
et susceperunt sacerdotes
sanguinem et fuderunt illud
super altare
mactaverunt etiam arietes
et illorum sanguinem
super altare fuderunt
inmolaverunt agnos et fu
derunt super altare sanguinem
adplicaverunt hircos pro pec
cato coram rege et universa
multitudine
inposuerunt q· manus suas
super eos et inmolaverunt
illos sacerdotes
et asperserunt sanguinem
coram altari propiaculo
universi israhelis
pro omni quippe israhel
praeceperat rex ut holocaustum
fieret et pro peccato
Constituit quoq· levitas
in domo dni cum cymbalis
et psalteriis et citharis
secundum dispositionem david
et gad videntis regis
et nathan prophetae
Sicut dni praeceptum fuit
per manum prophetarum eius
Steterunt q· levitae
tenentes organa david
et sacerdotes tubas
et iussit ezechias ut offerent
holocaustum super altare
cumq· offerentur holocausta
coeperunt laudes canere dno

et clangore tubis
atq; in diversis organis quae
david rex israhel repperę
rat concrepare
omni autem turba adorante
cantores et hii qui tenebant
tubas erant in officio suo
donec conpleretur holocaustū
cumq; finita esset oblatio incur
vatus est rex et omnes qui
erant cum eo et adoraverunt
praecepit q; ezechias
et principes levitis
ut laudarent dnm sermonib;
david et asaph videntis
qui laudaverunt eum magna
laetitia et curvato genu
adoraverunt
ezechias autem etiam addidit
inplestis manus vestras dno
accedite et offerte victimas
et laudes in domo dni
obtulit ergo universa multi
tudo hostias et laudes
et holocaustorum quae obtulit
multitudo hic fuit numerus
arietes .c. agnos cc.
sctificaverunt q; dno
boves dc et oves tria milia
sacerdotes vero pauci erant
nec poterant sufficere
ut pelles holocaustorum
detraherent
unde et levitae fratres eorum
adiuvaverunt eos
donec inpleretur opus
et sctificarent antistites
levitae quippe faciliori ritu
sctificantur quam sacerdotes
fuerunt igitur holocausta
plurima adipes pacificorum
et libamina holocaustorum
et conpletus est cultus
domus dni
laetatus q; est hiezechias

et omnis populus eo quod
ministerium dni esset expletū
de repente quippe hoc fieri
placuerat
Misit quoq; hiezechias
ad omnem israhel et iudam
scripsit q; epistulas ad ephraim
et manassen
ut venirent ad domum dni
in hierusalem et facerent
phase dno do israhel
inito ergo consilio regis
et principum et universi
coetus hierusalem
decreverunt ut facerent
phase mense secundo
non enim occurrerunt facere
tempore suo
quia sacerdotes qui possent
sufficere sctificati non fuerant
et populus needum congregatus
erat in hierusalem
placuitq; sermo regi et omni
multitudini israhel decre
verunt ut mitterent nuntios in universum israhel de ber
sabee usq; dan
ut venirent et facerent phase
dno do in hierusalem
multi enim non fecerant
sicut lege praeceptum est
perrexerunt q; cursores
cum epistulis ex regis
imperio et principum eius
in universum israhel et iudam
iuxta quod rex iusserat
praedicantes filii israhel
revertimini ad dnm dm abraham
et isaac et israhel
et revertetur ad reliquias
quae effugerunt manum
regis assyriorum
nolite fieri sicut patres
vestri et fratres
qui recesserunt a dno do
patrum suorum
et tradidit eos in interitum

UT IPSI CERNITIS
NOLITE INDURARE CERVICES VESTRAS
SICUT PATRES VESTRI
TRADITE MANUS DNO ET VENITE
AD SCUARIUM EIUS QUOD SCIFICA
VIT IN AETERNUM
SERVITE DNO DO PATRUM VESTRO
RUM ET AVERTETUR A VOBIS IRA
FURORIS EIUS
SI ENIM VOS REVERSI FUERITIS
AD DNM
FRATRES VESTRI ET FILII HABEBUNT
MISERICORDIAM CORAM DOMINIS
SUIS QUI ILLOS DUXERE CAPTIVOS
ET REVERTENTUR IN TERRAM HANC
PIUS ENIM ET CLEMENS EST
DNS DS VESTER
ET NON AVERTET FACIEM SUAM
A VOBIS SI REVERSI FUERITIS AD EUM
IGITUR CURSORES PERGEBANT
VELOCITER DE CIVITATE IN CIVI
TATEM PER TERRAM EPHRAIM
ET MANASSE USQ; ZABULON
ILLIS INRIDENTIB; ET SUBSAN
NANTIBUS EOS
ATTAMEN QUIDAM VIRI EX ASER
ET MANASSE ET ZABULON
ADQUIESCENTES CONSILIO
VENERUNT IN HIERUSALEM
IN IUDA VERO FACTA EST MANUS DNI
UT DARET EIS COR UNUM
ET FACERENT IUXTA PRAECEPTUM
REGIS ET PRINCIPUM VERBUM DNI
CONGREGATIQUE SUNT IN HIERU
SALEM POPULI MULTI
UT FACERENT SOLLEMNITATEM
AZYMORUM IN MENSE SECUNDO
ET SURGENTES DESTRUXERUNT
ALTARIA QUAE ERANT IN HIERUSALEM
ATQ; UNIVERSA IN QUIB; IDOLIS ADOLE
BATUR INCENSUM SUBVERTENTES
PROIECERUNT IN TORRENTEM CEDRON
IMMOLAVERUNT AUTEM PHASE
XIIII DIE MENSIS SECUNDI
SACERDOTES QUOQ; ATQ; LEVITAE

TANDEM SCIFICATI OBTULERUNT
HOLOCAUSTA IN DOMO DNI
STETERUNTQ; IN ORDINE SUO IUXTA
DISPOSITIONEM LEGEM MOSI
HOMINIS DI
SACERDOTES VERO SUSCIPIEBANT
EFFUNDENDUM SANGUINEM
DE MANIB; LEVITARUM
EO QUOD MULTA TURBA SCIFICATA
NON ESSET
ET IDCIRCO LEVITAE IMMOLARENT
PHASE HIS QUI NON OCCURRERANT
SCIFICARI DNO
MAGNA ETIAM PARS POPULI
DE EPHRAIM ET MANASSE
ET ISSACHAR ET ZABULON
QUAE SCIFICATA NON FUERAT
COMEDIT PHASE NON IUXTA
QUOD SCRIPTUM EST
ET ORAVIT PRO EIS HIEZECHIAS
DICENS
DNS BONUS PROPITIABITUR
CUNCTIS QUI IN TOTO CORDE
REQUIRUNT DNM DM
PATRUM SUORUM
ET NON INPUTABIT EIS QUOD
MINUS SCIFICATI SUNT
QUEM EXAUDIVIT DNS
ET PLACATUS EST POPULO
FECERUNT FILII ISRAHEL
QUI INVENTI SUNT HIERUSALEM
SOLLEMNITATEM AZYMORUM
VII DIEB; IN LAETITIA MAGNA
LAUDANTES DNM PER SINGULOS DIES
LEVITAE QUOQ; ET SACERDOTES
PER ORGANA QUAE SUO OFFICIO
CONGRUEBANT
ET LOCUTUS EST HIEZECHIAS
AD COR OMNIUM LEVITARUM
QUI HABEBANT INTELLEGENTIAM
BONAM SUPER DNO
ET COMEDERUNT SEPTEM DIEB;
SOLLEMNITATIS
IMMOLANTES VICTIMAS PACI
FICORUM ET LAUDANTES DNM

dni patrum suorum
Placuitq· universae multitu
dini ut celebrarent etiam
alios dies septem
quod et fecerunt cum ingenti
gaudio
hiezechias enim rex iuda
praebuerat multitudini
mille tauros et septem
milia ovium
principes vero dederunt
populo tauros mille
et oves decem milia
scificata ergo est sacerdotum
plurima multitudo
et hilaritate perfusa omnis
turba iuda
tam sacerdotum et levitarum
quam universae frequentiae
quae venerat ex israhel
proselytorum quoq· de terra
israhel et habitantium in iuda
factaque est grandis
celebritas in hierusalem
qualis a diebus salomonis filii
david regis israhel in ea
urbe non fuerat
Surrexerunt autem sacerdo
tes atq· levitae benedicen
tes populo
et exaudita est vox eorum
pervenitq· oratio in habi
taculum scm caeli
cumq· haec fuissent rite
celebrata
egressus est omnis israhel
qui inventus fuerat in urbi
bus iuda
et fregerunt simulacra
succideruntq· lucos
demoliti sunt excelsa
et altaria destruxerunt
non solum de universo iuda
et beniamin sed de ephraim
quoq· et manasse

donec penitus everterent
Reversiq· sunt omnes filii isrl
in possessiones et civitates suas
Hiezechias constituit turmas
sacerdotales et leviticas
per divisiones suas
unum quemq· in officio proprio
tam sacerdotum videlicet
quam levitarum ad holocausta
et ad pacifica
ut ministrarent et confite
rentur canerentq· in portis
castrorum dni pars autem
regis erat ut de propria eius
substantia offerretur holo
caustum mane semper et vespere
sabbatis quoq· et kalendis
et sollemnitatibus ceteris
sicut scriptum est
in lege mosi
praecepit etiam populo
habitantium hierusalem
ut darent partes sacerdotib·
et levitis ut possent
vacare legi dni
quod cum percrebruisset
in aurib· multitudinis
plurimas obtulere primitias
filii israhel frumenti
vini et olei
mellis quoq· et omnium
quae gignit humus decimas
obtulerunt
sed et filii israhel et iuda
qui habitabant in urbibus
iuda obtulerunt decimas
boum et ovium
decimasq· sanctorum quae
vovebant dno do suo
atq· universa portantes
fecerunt acervos plurimos
mense tertio coeperunt
acervorum iacere fundamenta
et mense septimo conple
verunt eos

Cumq; ingressi fuissent
hiezechias et principes eius
uiderunt aceruos et bene
dixerunt dno ac populo isrl
Interrogauitq; hiezechias
sacerdotes et leuitas
cur ita iacerent aceruí
Respondit illi azarias sacerdos
primus de stirpe sadoc dicens
ex quo coeperunt offerri
primitiae in domo dni
comedimus et saturati sumus
Remanserunt q; plurima
eo quod benedixerit dns
populo suo
Reliquarum autem copia est
ista quam cernitis
Praecepit igitur hiezechias
ut praepararent horrea
in domo dni
quod cum fecissent intule
runt tam primitias quam
decimas et quaecumque
uouerunt fideliter
Fuit autem praefectus eorum
chonenias leuita et semei
frater eius secundus
post quem iehiel et azarias
et nahat et asahel et ierimoth
iozabat quoq; et helihel
et iesmachias et mahath
et banaias praepositi
sub manib; chonenie
et semeie fratris eius
ex imperio hiezechiae regis
et azariae pontificis domus
dni ad quos omnia pertinebant
Core uero filius iemna leuites
et ianitor orientalis portae
praepositus erat his quae
sponte offerebantur dno
primitiis q; et consecratis
in sca scorum
et sub cura eius eden et beni
amin hiesue et sameias
amarias quoq; et sechenias
in ciuitatib; sacerdotum
ut fideliter distribuerent
fratrib; suis partes
minorib; atq; maiorib;
exceptis maiorib; a trienni s masculis
et super cunctis qui ingredie
bantur templum dni
et quicquid per singulos dies
conducebant in ministerio
atq; obseruationibus
iuxta diuisiones suas
Sacerdotib; per familias
et leuitis a uicessimo anno
et supra per ordines
et turbas suas
uniuersaeq; multitudini
tam uxorib; quam liberis
eorum utriusq; sexus
fideliter cibi de his quae
sct ficata fuerant praebebantur
Sed et filiorum aaron per agros
et suburbana urbium
singulorum dispositi
erant uiri
qui partes distribuerent
uniuerso sexui masculino
de sacerdotib; et leuitis
Fecit ergo hiezechias uniuersa
quae diximus in iuda
operatus q; est bonum
et rectum et uerum
coram dno deo suo
In uniuersa cultura ministerii
domus dni iuxta legem
et caerimonias
uolens requirere dnm dm
suum in toto corde suo
fecit q; et prosperatus est
xxxii Post quae et huius cemodi
ueritatem uenit sennacherib
rex assyriorum
et ingressus iudam obsedit
ciuitates munitas
uolens eas capere

quod cum uidisset hiezechias
uenisse scilicet sennacherib
et totum belli impetum uerti
contra hierusalem
inito cum principibus consilio
uirisque fortissimis ut obtu
rarent capita fontium
quae erant extra urbem
et hoc omnium decernente
sententia congregauitque
plurimam multitudinem
et obturauerunt cunctos
fontes et riuum qui fluebat
in medio terrae dicentes
ne ueniant reges assyriorum
et inueniant aquarum
abundantiam
aedificauit quoque agens
industrie omnem murum
qui fuerat dissipatus
et extruxit turres desuper
et forinsecus alterum murum
instaurauitque mello in ciui
tate dauid
et fecit uniuersi generis
armaturam et clypeos
constituitque principes
bellatorum in exercitu
et conuocauit uniuersos
in platea portae ciuitatis
ac locutus est ad cor
eorum dicens
uiriliter agite et conforta
mini nolite timere
nec paueatis regem assyri
orum et uniuersam multi
tudinem quae cum eo
multo enim plures nobiscum
sunt quam cum illo
cum illo est brachium carneum
nobiscum dominus deus noster
qui auxiliator est noster
pugnatque pro nobis
confortatusque est populus
huiuscemodi uerbis hiezechiae
regis iuda
quae postquam gesta sunt
misit sennacherib rex assyri
orum seruos suos hierusalem
ipse enim cum uniuerso exer
citu obsidebat lachis
ad hiezechiam regem iuda
et ad omnem populum
qui erat in urbe dicens
haec dicit sennacherib rex
assyriorum
in quo habentes fiduciam
sedetis obsessi
in hierusalem
num hiezechias decipit uos
ut tradat morti in fame
et siti
adfirmans quod dominus deus uester
liberet uos de manu regis
assyriorum
numquid non iste est hiezechias
qui destruxit excelsa illius
et altaria
et praecepit iudae et hieru
salem dicens
coram altari uno adorabitis
et in ipso comburetis incensum
an ignoratis quae ego fecerim
et patres mei cunctis
terrarum populis
numquid praeualuerunt
dii gentium omniumque
terrarum liberare regio
nem suam de manu mea
quis est de uniuersis diis gentium
quas uastauerunt patres mei
qui potuerit eruere populum
suum de manu mea
ut possit etiam deus uester
eruere uos de hac manu
non uos ergo decipiat hiezechias
nec uana persuasione
deludat neque credatis ei
si enim nullus potuit deus

cunctarum gentium atq(ue)
regnorum liberare populu(m)
suum de manu mea et de ma
nu patrum suorum
Consequenter nec ds vester
poterit eruere vos
de hac manu
Sed et alia multa locuti sunt
servi eius contra dnm dm
et contra hiezechiam
servum eius
Epistulas quoq(ue) plenas
scripsit blasphemiae
in dnm dm israhel
et locutus est adversus eum
Sicut dii gentium ceterarum
non potuerunt liberare
populos suos de manu mea
Sic et ds hiezechiae eruere
non poterit populum
suum de manu ista
Insuper et clamore magno
lingua iudaica contra populu(m)
qui sedebat in muris hierusale(m)
personabat
ut terreret eos et caperet
civitatem
Locutus q(ue) est contra dnm
hierusalem
sicut adversus deos populoru(m)
terrae opera manuum
hominum
Oraverunt igitur hiezechias
rex et isaias filius amos
propheta adversum hanc
blasphemiam
ac vociferati sunt usq(ue) in caelum
Et misit dns angelum qui per
cussit omnem virum robustu(m)
et bellatorem et principem
exercitus regis assyriorum
Reversus q(ue) est cum ignominia
in terram suam
Cumq(ue) ingressus esset domum

dei sui filii qui egressi fuerant
de utero eius interfecerunt
eum gladio
Salvavitq(ue) dns hiezechiam
et habitatores hierusalem
de manu sennacherib regis
assyriorum et de manu omniu(m)
et praestitit ei quietem
per circuitum
multi etiam deferebant
hostias et sacrificia dno
in hierusalem
et munera hiezechiae regi iuda
qui exaltatus est post haec
coram cunctis gentibus
In dieb(us) illis aegrotavit hieze
chias usq(ue) ad mortem
et oravit dnm exaudivitq(ue) eum
et dedit ei signum
Sed non iuxta beneficia quae
acceperat retribuit quia ele
vatum est cor eius
et facta est contra eum ira
et contra iudam ac hierusale(m)
humiliatusq(ue) est postea
eo quod exaltatum fuisset
cor eius tam ipse quam habi
tatores hierusalem
et idcirco non venit super eos
ira dni in dieb(us) hiezechiae
Fuit autem hiezechias dives
et inclytus valde
et thesauros sibi plurimos
congregavit argenti et auri
et lapidis pretiosi
aromatum et armorum
universi generis et vasorum
magni pretii
apothecas quoq(ue) frumenti
vini et olei
et praesepia omnium iumentor(um)
caulasq(ue) pecorib(us) et urbes
sex aedificavit
habebat quippe greges ovium

et armenta ovium innumerabilia
eo quod dedisset ei dns sub
stantiam multam nimis
ipse est hiezechias qui obtura
vit superiorem fontem aqua
rum gion
et avertit eas subter ad occi
dentem urbis david
in omnib· operib· suis fecit
prospere quae voluit
verumtamen in legatione principum
babylonis qui missi fuerant
ad eum
ut interrogarent de portento
quod acciderat super terram
dereliquit eum ds ut tempta
retur et nota fierent
omnia quae erant in cor
de eius
Reliqua autem sermonum
hiezechiae et misericor
diarum eius
Scripta sunt in visione esaiae
filii amos prophetae
et in libro regum iuda et israhel
Dormivitque hiezechias
cum patribus suis
et sepelierunt eum supra
sepulcra filiorum david
et celebraverunt eius exequias
universus iuda et omnes
habitatores hierusalem
Regnavit manasse filius
eius pro eo
Duodecim annorum erat
manasses cum regnare
coepisset
et LV annis regnavit
in hierusalem
fecit autem malum coram
dno iuxta abominationes
gentium quas subvertit dns
coram filiis israhel
et conversus instauravit
excelsa quae demolitus
fuerat hiezechias pater eius
construxitque aras baalim
et fecit lucos
et adoravit omnem militiam
caeli et coluit eam
aedificavit altaria in domo
dni de qua dixerat dns
in hierusalem ponam nomen
meum in aeternum
et aedificavit altaria universae
militiae caeli in duobus
atriis domus dni
transduxitque filios suos
per ignem in valle ben ennom
observavit somnia sectabatur
auguria maleficis artib·
inserviebat
habebat secum magos
et incantatores
multaque mala operatus est
coram dno ut inritaret eum
sculptile quoque et conflatile
signum posuit in domo dni
de qua locutus est dns ad david
et ad salomonem filium
eius dicens
in domo hac et in hierusalem
quam elegi de cunctis tribub·
israhel ponam nomen meum
in sempiternum
et movere non faciam pedem
israhel de terra quam tradidi
patrib· eorum
ita dumtaxat si custodierint
facere quae praecepi eis
cunctamque legem et caeri
monias atque iudicia
per manum mosi
igitur manasses seduxit iudam
et habitatores hierusalem
ut facerent malum super
omnes gentes quas subverterat
dns a facie filiorum israhel

locutusq; est dns ad eum
et ad populum illius
et adtendere noluerunt
idcirco superinduxit eis
principes regis assyriorum
ceperuntque manasse
et uinctum catenis atq;
conpedib; duxerunt
babylonem
qui postquam coangustatus
est orauit ad dnm dm suum
et egit paenitentiam ualde
coram do patrum suorum
deprecatusq; est eum
et obsecrauit intente
et exaudiuit orationem eius
reduxitq; eum in hierusalem
in regnum suum
et cognouit manasse quod dns
ipse esset ds
post haec aedificauit murum
extra ciuitatem dauid
ad occidentem gion
in conualle
ab introitu portae piscium
per circuitum usq; ad ophel
et exaltauit illum
uehementer
constituitq; principes
exercitus in cunctis
ciuitatib; iuda munitis
et abstulit deos alienos
et simulacrum de domo dni
aras quoq; quas fecerat
in monte domus dni
et hierusalem
et proiecit omnia extra
urbem
porro instaurauit altare dni
et immolauit super illud
uictimas et pacifica et laudem
praecepitq; iudae ut seruiret
dno do israhel
attamen adhuc populus
immolabat in excelsis
dno do suo
reliqua autem gestorum
manasse et obsecratio
eius ad dnm dm suum
uerba quoq; uidentium
qui loquebantur ad eum
in nomine dni di israhel
continentur in sermonib;
regum israhel
oratio quoq; eius et exauditio
et cuncta peccata
atque contemptus
loca etiam in quib; aedificauit
excelsa et fecit lucos
et statuas antequam ageret
paenitentiam scripta sunt
in sermonibus ozai
dormiuit ergo manasse
cum patrib; suis et sepelie
runt eum in domo sua
regnauitq; pro eo filius
eius amon
uiginti duum annorum
erat amon cum regnare
coepisset
et duob; annis regnauit
in hierusalem
fecitq; malum in conspectu
dni sicut fecerat manasse
pater eius
et cunctis idolis quae manasses
fuerat fabricatus immolauit
atque seruiuit
et non est reueritus faciem
dni sicut reueritus est
manasses pater eius
et multo maiora deliquit
cumq; coniurassent aduersum
eum serui sui interfecerunt
eum in domo sua
porro reliqua populi multi
tudo caesis his qui amon
percusserant

CONSTITUIT REGEM IOSIAM
FILIUM EIUS PRO EO
OCTO ANNORUM ERAT IOSIAS
CUM REGNARE COEPISSET
ET XXXI ET UNO ANNIS REGNAVIT
IN HIERUSALEM
FECIT Q· QUOD RECTUM ERAT
IN CONSPECTU DNI
ET AMBULAVIT IN VIIS DAVID
PATRIS SUI NON DECLINAVIT
NEQUE AD DEXTERAM
NEQUE AD SINISTRAM
OCTAVO AUTEM ANNO REGNI SUI
CUM ADHUC ESSET PUER
COEPIT QUAERERE DM
PATRIS SUI DAVID
ET XII ANNO POSTQUAM COEPERAT
MUNDAVIT IUDAM ET HIERUSALEM
AB EXCELSIS ET LUCIS SIMULA
CRISQ· SCULPTILIBUS
DESTRUXITQ· CORAM EO
ARAS BAALIM ET SIMULACRA
QUAE SUPER POSITA FUERANT
DEMOLITUS EST
LUCOS ETIAM ET SCULPTILIA
SUCCIDIT ATQ· COMMINUIT
ET SUPER TUMULOS EORUM QUI EIS
IMMOLARE CONSUERANT
FRAGMENTA DISPERSIT
OSSA PRAETEREA SACERDOTUM
COMBUSIT IN ALTARIBUS
IDOLORUM
MUNDAVITQ· IUDAM
ET HIERUSALEM
SED ET IN URBIBUS MANASSE
ET EPHRAIM ET SIMEON
USQ· NEPTHALIM CUNCTA SUBVERTIT
CUMQ· ALTARIA DISSIPASSET
LUCOS ET SCULPTILIA
CONTRIVISSET IN FRUSTA
CUNCTAQ· DELUBRA DEMOLI
TUS ESSET DE UNIVERSA TERRA
ISRAHEL REVERSUS EST
HIERUSALEM

IGITUR ANNO OCTAVO DECIMO
REGNI SUI MUNDATA IAM TERRA
ET TEMPLO DNI
MISIT SAPHAN FILIUM ESELIAE
ET MAASIAM PRINCIPEM CIVI
TATIS ET IOHA FILIUM IOACHAZ
A COMMENTARIIS
UT INSTAURARENT DOMUM DNI
DI SUI
QUI VENERANT AD HELCIAM
SACERDOTEM MAGNUM
ACCEPTAMQ· AB EO PECUNIAM
QUAE INLATA FUERAT
IN DOMUM DNI
ET QUAM CONGREGAVERANT
LEVITAE IANITORES DE MANASSE
ET EPHRAIM ET UNIVERSIS
RELIQUIIS ISRAHEL
AB OMNI QUOQ· IUDA ET BENIAMIN
ET HABITATORIB· HIERUSALEM
TRADIDERUNT IN MANIB· EORUM
QUI PRAEERANT OPERARIIS
IN DOMO DNI
UT INSTAURARENT TEMPLUM
ET INFIRMA QUAEQ· SARCIRENT
AT ILLI DEDERUNT EA SACERDOTIB·
ET CEMENTARIIS
UT EMERENT LAPIDES DE LAPIDICINIS
ET LIGNA AD COMMISSURAS
AEDIFICII
ET AD CONTIGNATIONEM DOMORUM
QUAS DESTRUXERUNT REGES IUDA
QUI FIDELITER CUNCTA FACIEBANT
ERANT AUTEM PRAEPOSITI
OPERANTIUM IAHTH ET ABDIAS
DE FILIIS MERARI
ZACHARIAS ET MOSOLLAM DE FILIIS
CAATH QUI URGEBANT OPUS
OMNES LEVITAE SCIENTES
IN ORGANIS CANERE
SUPER EOS VERO QUI AD DIVERSOS
USUS ONERA PORTABANT
ERANT SCRIBAE ET MAGISTRI
DE LEVITIS IANITORES

Cumque efferrent pecuniam
quae inlata fuerat
in templum dni
Repperit Helcias sacerdos
librum legis dni per
manum Mosi
Et ait ad Saphan scribam
librum legis inveni
in domo dni et tradidit ei
At ille intulit volumen ad regem
et nuntiavit ei dicens
Omnia quae dedisti in manu
servorum tuorum ecce
conplentur
Argentum quod repertum
est in domo dni conflaverunt
Datumque est praefectis artificum
et diversa opera fabri
cantium
Praeterea tradidit mihi Helcias
sacerdos hunc librum
Quem cum rege praesente
recitasset audissetque ille
verba legis scidit vesti
menta sua
Et praecepit Helciae et Ahicam
filio Saphan et Abdon
filio Micha
Saphan quoque scribae et Asaiae
servo regis dicens
Ite et orate pro me dnm
et pro reliquis Isrl et Iuda
super universis sermonibus
libri istius qui repertus est
Magnus enim furor dni
stillavit super nos
eo quod non custodierint
patres nostri verba dni
ut facerent omnia quae scripta
sunt in isto volumine
Abiit igitur Helcias et hi qui
simul a rege missi fuerant
ad Oldan propheten uxorem
Sellum fili Thecuath

fili Hasra custodis
vestimentorum
qua habitabat Hierusalem
in secunda
Et locuti sunt ei verba quae
supra narravimus
At illa respondit eis
haec dicit dns ecce ego inducam
mala super locum istum
et super habitatores eius
Cunctaque maledicta quae
scripta sunt in libro hoc
quem legerunt coram rege Iuda
quia dereliquerunt me
et sacrificaverunt dis alienis
ut me ad iracundiam provoca
rent in cunctis operibus
manuum suarum
Idcirco stillavit furor meus
super locum istum et non
extinguetur
Ad regem autem Iuda qui misit vos
pro dno deprecando sic loquimini
Haec dicit dns ds Israhel
quoniam audisti verba voluminis
atque emollitum est cor tuum
et humiliatus es in conspectu dni
super his quae dicta sunt
contra locum hunc
et habitatores Hierusalem
Reveritusque faciem meam
scidisti vestimenta tua
et flevisti coram me
ego quoque exaudivi te dicit dns
Iam enim colligam te ad patres
tuos et inferens in sepul
chrum tuum in pace
Nec videbunt oculi tui omne
malum quod ego inducturus sum
super locum istum
et super habitatores eius
Retulerunt itaque regi
cuncta quae dixerat
At ille convocatis universis

maiorib· natu iuda et hierusalē
Sacerdotes et leuitae et cunc
tus populus a minimo usq·
ad maximum.
Quib· audientib· legit rex
in domo dni omnia uerba
uoluminis
Et stans in tribunali suo per
cussit foedus coram dno
ut ambularet post eum et cus
todiret praecepta et testi
monia et iustificationes eius
in toto corde suo et in tota
anima sua
Faceretq· quae scripta sunt
in uolumine illo quem legerat
Adiurauit quoq· super hoc
omnes qui reperti fuerant
hierusalem et beniamin
Et fecerunt habitatores hieru
salem iuxta pactum dni di
patrum suorum
Abstulit ergo iosias cunctas
abominationes de uniuersis
regionib· filiorum isrl
Et fecit omnes qui residui erant
in isrl seruire dno do suo
Cunctis dieb· eius non recesse
runt a dno do patrum suorum
Fecit autem iosias in hierusalē
phase dno
quod immolatum est xiiii die
mensis primi
Et constituit sacerdotes
in officiis suis
hortatusq· est eos ut minis
trarent in domo dni
Leuitis quoq· ad quorum eru
ditionem omnis israhel
scificabatur dno locutus est
ponite arcam in scuario
templi quod aedificauit
salomon filius dauid rex isrl
neque enim eam ultra portabitis

Nunc autem ministrate dno do
uestro et populo eius isrl
Et praeparate uos per domos
et cognationes uestras
in diuisionib· singulorum
Sicut praecepit dauid rex israhel
et descripsit salomon filius eius
Ministrate in scuario per familias
turmasq· leuiticas et scificati
immolate phase
fratres etiam uestros ut possint
iuxta uerba quae locutus est
dns in manu mosi facere praeparate
Dedit praeterea iosias omni
populo qui ibi fuerat inuentus
in sollemnitate phase
agnos et hedos de gregib· et reli
qui pecoris xxx milia boumq·
tria milia
haec de regis uniuersa substantia
Duces quoq· eius sponte quod
uoluerant obtulerunt
tam populo quam sacerdotib·
et leuitis
Porro helcias et zacharias
et iehihel principes domus dni
dederunt sacerdotibus
ad faciendum phase
pecora commixtim duo milia
sescenta et boues trecentos
Chonenias autem semeias etiam
et nathanahel fratres eius
nec non asabias et iahihel et iozabad
principes leuitarum
dederunt ceteris leuitis
ad celebrandum phase
v milia pecorum et boues quin...
Praeparatumq· est ministerium
et steterunt sacerdotes
in officio suo
Leuitae quoq· in turmis
iuxta regis imperium
et immolatum est phase
asperserunt q· sacerdotes

manusua sanguinem
et levitae detraxerunt
pelles holocaustorum
et separaverunt ea ut darent
per domos et familias
singulorum
et offerrentur dno sicut scrip
tum est in lege mosi
de bub· quoque similiter fecerunt
et assaverunt phase super igné
iuxta quod lege praeceptum erat
pacificas vero hostias coxerunt
in lebetis et caccabis et ollis
et festinato distribuerunt
universae plebi
sibi autem et sacerdotib·
postea paraverunt
nam in oblatione holocaustorū
et adipum usque ad noctem
sacerdotes fuerant occupati
unde levitae et sibi et sacerdo
tib· filiis aaron paraverunt
novissimis
porro cantores filii asaph
stabant in ordine suo
iuxta praeceptum david et asaph
et heman et idithun
prophetarum regis
ianitores vero per portas
singulas observabant
ita ut ne puncto quidem
discederent a ministerio
quam ob rem et fratres eorum
levitae paraverunt eis cibos
omnis igitur cultura dni
rite completa est in die illa
ut facerent phase
et offerrent holocausta
super altare dni iuxta prae
ceptum regis iosiae
feceruntque filii israhel qui rep
perti fuerant ibi phase in tem
pore illo et sollemnitatem
azymorum vii diebus

non fuit phase dni simile huic
in isrl a dieb· samuhelis prophetae
sed nec quisquam de cunctis
regib· isrl fecit phase
sicut iosias
c̄ sacerdotib· et levitis
et omni iuda et isrl qui rep
pertus fuerat et habitantib·
hierusalem
xviii anno regni iosiae hoc phasa
celebratum est postquam
instauraverat iosias templū
Ascendit nechao rex aegypti
ad pugnandum in charchamis
iuxta eufraten
et processit in occursum eius
iosias
at ille missis ad eum nuntiis ait
quid mihi et tibi est rex iuda
non adversum te hodie venio
sed contra aliam pugno domum
ad quam me dns festinato
ire praecepit
desine adversum dm facere
qui mecum est ne te interficiat
noluit iosias reverti sed prae
paravit contra eum bellum
nec adquievit sermonibus
nechao ex ore di
verum perrexit ut dimicaret
in campo mageddo
ibique vulneratus a sagittariis
dixit pueris suis
educite me de proelio quia
oppido vulneratus sum
qui transtulerunt eum de curru
in alterum currum qui seque
batur eum more regio
et asportaverunt in hierusalē
mortuusque est et sepultus
in mausoleo patrum suorum
et universus iuda et hierusalē
luxerunt eum
hieremias maxime cuius omnes

CANTORES ATQ· CANTATRICES
USQ· IN PRAESENTEM DIEM
LAMENTATIONES SUPER IOSIA
REPLICANT
ET QUASI LEX OPTINUIT IN ISRL
ECCE SCRIPTUM FERTUR
IN LAMENTATIONIBUS
Reliqua autem sermonum
iosiae et misericordiarum
eius quae lege praecepta
sunt dni
opera quoq· illius prima
et novissima scripta sunt
in libro regum iuda et isrl
Tulit ergo populus terrae
ioachaz filium iosiae
et constituit regem pro
patre suo in hierusalem
Viginti trium annorum
erat ioachaz cum regnare
coe pisset
et trib mensibus regnavit
in hie rusalem
Amovit autem eum rex aegypti
cum venisset hierusalem
constituitq· regem pro eo
eliacim fratrem eius super
iudam et hierusalem
et vertit nomen eius ioachim
ipsum vero ioachaz tulit secum
et adduxit in aegyptum
Viginti quinq· annorum erat
ioacim cum regnare coepisset
et undecim annis regnavit
in hierusalem
Fecitque malum coram
dno suo
contra hunc ascendit nabu
chodonosor rex caldeorum
et vinctum catenis duxit
in babylonem
ad quam et vasa dni trans
tulit et posuit ea
in templo suo

Reliqua autem verborum
ioacim et abominationum
eius quas operatus est
et quae inventae sunt in eo
continentur in libro regum
israhel et iuda
Regnavitque ioachim
filius eius pro eo
Octo annorum erat ioachim
cum regnare coepisset
et tribus mensibus ac decem
diebus regnavit in hieru
salem
Fecitque malum in conspectu dni
Cumque anni circulus volue
retur misit nabuchodo
nosor rex qui adduxerunt
eum in babylonem asportatis simul pretiosissimis vasis domus dni
Regem vero constituit sede
ciam fratrem eius super
iudam et hierusalem
Viginti et unius anni erat
sedecias cum regnare
coe pisset
et undecim annis regnavit
in hierusalem
Fecitque malum in oculis
dni di
nec erubuit faciem hieremiae
prophetae loquentis ad se
ex ore dni
a rege quoque nabuchodonosor
recessit qui adiuraverat
eum per dm
et induravit cervicem suam
et cor ut non reverte
retur ad dnm dm isrl
Sed et universi principes
sacerdotum et populus
praevaricati sunt inique
iuxta universas abomina
tiones gentium
et polluerunt domum dni
quam sanctificaverat sibi

in hierusalem
mittebat autem dns ds
patrum suorum ad illos
p(er) manum nuntiorum
suorum
de nocte consurgens
et cotidie commonens
eo quod parceret populo
et habitaculo suo
At illi subsannabant nuntios
di et parvipendebant super
sermones eius inludebant
prophetis
donec ascenderet furor dni
in populum eius et esset
nulla curatio
Adduxit enim super eos
regem chaldeorum
et interfecit iuvenes eorum
gladio in domo sanctuarii sui
non est misertus adule-
scentis et virginis
et senis nec decrepiti
quidem sed omnes
tradidit manibus eius
Cunctaque vasa domus
dni tam maiora quam
minora
et thesauros templi et regis
et principum transtulit
in babylonem
Incenderunt hostes domum
dni destruxeruntque murum
hierusalem
in universas turres con-
busserunt et quicquid
pretiosum fuerat
demoliti sunt
Si quis evaserat gladium
ductus in babylonem
servivit regi et filiis eius
donec imperaret rex persarum
et conpleretur sermo
dni ex ore hieremiae

et celebraret terra
sabbata sua
Cunctis enim diebus desola-
tionis egit sabbatum usque
dum conplerentur
LXX anni
Anno primo cyri regis
persarum
ad explendum sermone(m)
dni quem locutus
fuerat per os hieremiae
suscitavit dns spm cyri
regis persarum
qui iussit praedicari in univers(o)
regno suo etiam per
scripturam dicens
haec dicit cyrus rex
persarum
omnia regna terrae dedit
mihi dns ds caeli
et ipse praecep[illegible] mihi
ut aedificarem [illegible] ei
domum in hierusalem
quae est in iudea
quis quis ex vobis est
ex omni populo eius
dns ds eius cum eo
et ascendat

EXP PARALIPOMENON

QUI HEBRAICE DICITUR

DABREIAMIN

Q

Hieronymus Sophronio suo salutem.

Scio quosdam putare psalterium in quinque libros esse divisum ut ubicumque apud lxx interpretes scriptum est γένοιτο γένοιτο id est fiat fiat finis librorum sit pro quo in hebreo legitur amen amen. Nos autem hebreorum auctoritatem secuti et maxime apostolorum qui semper in novo testamento psalmorum librum nominant unum volumen adserimus. Psalmos quoque omnes eorum testimonio auctorum qui ponuntur in titulis David scilicet et Asaph et Idithun filiorum Chore Eman Ezraitae Mosi et Salomonis et reliquorum quos Ezras uno volumine conprehendit. Si enim amen pro quo Aquila transtulit πεπιστωμένως in fine tantum librorum poneretur et non interdum aut in principio aut in calce sermonis sive sententiae numquam et Salvator in evangelio loqueretur amen amen dico vobis et Pauli epistulae in medio illud operum continerent Moyses quoque et Hieremias et ceteri in hunc modum multos haberent libros qui in mediis voluminibus suis amen frequenter interserunt sed et numerus xxii hebraicorum librorum et mysterium eiusdem numeri commutabitur. Nam et titulus ipse hebraicus sephar thallim quod interpretatur volumen hymnorum apostolicae auctoritati congruens non plures libros sed unum volumen ostendit. Quia igitur nuper cum hebreo disputans quaedam pro Domino salvatore de psalmis testimonia protulisti volensque ille te eludere per sermones paene singulos adserebat non ita haberi in hebreo ut tu de lxx interpretibus opponebas studiosissime postulasti ut post Aquilam Symmachum et Theodotionem novam editionem latino sermone transferrem. Aiebas enim te magis interpretum varietate turbari et amore quo laberis vel translatione vel iudicio meo esse contentum. Unde inpulsus a te cui et quae non possum debeo rursum me obtrectatorum latratibus tradidi maluique te vires potius meas quam voluntatem in amicitia quaerere. Certe confidenter dicam et multos huius operis testes citabo me nihil dumtaxat scientem de hebraica veritate mutasse. Sicubi ergo editio mea a veteribus discrepaverit interroga quemlibet hebreorum et liquido pervidebis me ab aemulis frustra lacerari qui malunt contemnere videri praeclara quam discere perversissimi homines. Nam cum semper novas expetant voluptates et gulae eorum vicina maria non sufficiant cur in solo studio scripturarum veteri sapore contenti sunt? Nec hoc dico quo praecessores meos mordeam aut quicquam de his arbitrer detrahendum quorum translationem diligentissime emendatam olim meae linguae hominibus dederim sed quod aliud sit in ecclesiis Christo credentium psalmos legere aliud Iudaeis singula verba calumniantibus respondere. Quod opus si [illegible] librum meum si [illegible] post [illegible] transcolaris.

Post [illegible] utrosque testes [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] COMMONENS UT [illegible]
[illegible] LUMINE
[illegible] ESSE COMMONENS
UALERE TE CUPIO IN DNO IHU
ET MEMINISSE MEI

EXPLICIT PROLOGUS

PSAL[illegible]
[illegible] QUI CORPUS XPI SEPELIUIT

BEATUS UIR QUI NON ABIIT IN
CONSILIO IMPIORUM
ET IN UIA PECCATORUM NON STETIT
IN CATHEDRA DERISORUM NON SEDIT
SED IN LEGE DNI UOLUNTAS EIUS
ET IN LEGE EIUS MEDITABITUR
DIE AC NOCTE
ET ERIT TAMQUAM LIGNUM TRANS
PLANTATUM IUXTA RIUULOS AQUARUM
QUOD FRUCTUM SUUM DABIT
IN TEMPORE SUO
ET FOLIUM EIUS NON DEFLUET
ET OMNE QUOD FECERIT
PROSPERABITUR
NON SIC IMPII SED TAMQUAM PUL
UIS QUEM PROICIT UENTUS
PROPTEREA NON RESURGENT
IMPII IN IUDICIO
NEQUE PECCATORES IN CONGREGA
TIONE IUSTORUM
QUONIAM NOUIT DNS UIAM IUSTORUM
ET ITER IMPIORUM PERIBIT

PSAL[illegible]
[illegible]
[illegible]

QUARE TURBABUNTUR GENTES
ET TRIBUS MEDITABUNTUR INANIA
CONSURGENT REGES TERRAE
ET PRINCIPES TRACTABUNT
PARITER ADUERSUM DNM
ET ADUERSUM XPM EIUS
DIRUMPAMUS UINCULA EORUM
ET PROICIAMUS A NOBIS LAQUEOS EORUM
HABITATOR CAELI RIDEBIT DNS
SUBSANNABIT EOS
TUNC LOQUETUR AD EOS IN IRA SUA
ET IN FURORE SUO CONTURBABIT EOS
EGO AUTEM ORDINAUI REGEM
MEUM SUPER SION MONTEM SCM MEUM
ADNUNTIABO [illegible] PRAECEPTUM
DNS DIXIT AD ME FILIUS MEUS ES TU
EGO HODIE GENUI TE
POSTULA A ME ET DABO TIBI GENTES
HEREDITATEM TUAM
ET POSSESSIONEM TUAM TERMINOS
TERRAE
PASCES EOS IN UIRGA FERREA
UT UAS FIGULI CONTERES EOS
NUNC ERGO REGES INTELLEGITE
ERUDIMINI IUDICES TERRAE
SERUITE DNO IN TIMORE
ET EXULTATE IN TREMORE
ADORATE PURE NE FORTE IRASCATUR
ET PEREATIS DE UIA
CUM EXARSERIT POST PAULULUM
FUROR EIUS
BEATI OMNES QUI SPERANT IN EUM

[illegible]
[illegible]

DNE QUARE MULTIPLICATI SUNT HOSTES
MULTI CONSURGUNT ADUERSUM ME
MULTI DICUNT ANIMAE MEAE
NON EST SALUS HUIC IN DO SEMPER
TU AUTEM DNE CLIPEUS CIRCA ME GLO
RIA MEA ET EXALTANS CAPUT MEUM
UOCE MEA AD DNM CLAMABO
ET EXAUDIET ME DE MONTE SCO SUO SEMPER
EGO DORMIUI ET SOPORATUS SUM
ET EUIGILAUI
QUIA DNS SUSTENTAT ME
NON TIMEBO MILIA POPULI
QUAE CIRCUMDEDERUNT ME
SURGE DNE SALUUM ME FAC DS MEUS
QUIA PERCUSSISTI OMNIUM
INIMICORUM MAXILLAM
DENTES IMPIORUM CONFREGISTI
DNI EST SALUS SUPER POPULUM TUUM
BENEDICTIO TUA

PSAL IN FINE IN CARMINIBUS [illegible]

INUOCANTEM EXAUDI ME DS
IUSTITIAE MEAE
IN TRIBULATIONE DILATASTI MIHI
MISERERE MEI ET EXAUDI ORATIONEM MEAM
FILII UIRI USQUEQUO INCLYTI MEI
IGNOMINIOSE
DILIGITIS UANITATEM QUAERENTES
MENDACIUM
ET COGNOSCITE QM MIRABILEM FECIT
DNS SCM SUUM
DNS EXAUDIET CUM CLAMAUERO AD EUM
IRASCIMINI ET NOLITE PECCARE
LOQUIMINI IN CORDIBUS UESTRIS
SUPER CUBILIA UESTRA ET TACETE SEMP
SACRIFICATE SACRIFICIUM IUSTITIAE
ET FIDETE DNO
MULTI DICUNT QUIS OSTENDIT NOBIS BONUM
LEUA SUPER NOS LUCEM UULTUS TUI DNE
DEDISTI LAETITIAM IN CORDE MEO
IN TEMPORE FRUMENTI ET UINI
EORUM MULTIPLICATI SUNT
IN PACE SIMUL REQUIESCAM ET DORMIAM
QUIA TU DNE SPECIALITER SECURUM
HABITARE FECISTI ME
[illegible]
[illegible]

UERBA MEA AUDI DNE — XPS AD PATREM
INTELLEGE MURMUR MEUM
RESPICE AD UOCEM CLAMORIS MEI REX MI
ET DS MEUS QM TE DEPRECOR
DNE MANE EXAUDIES UOCEM MEAM
MANE PRAEPARABOR AD TE
ET CONTEMPLABOR
QM NON DS UOLENS INIQUITATEM TU
NEC HABITABIT IUXTA TE MALIGNUS
NON STABUNT INIQUI IN CONSPECTU
OCULORUM TUORUM
ODISTI OMNES OPERANTES INIQUITATEM
PERDES LOQUENTES MENDACIUM
UIRUM SANGUINUM ET DOLOSUM
ABOMINABITUR DNS
EGO AUTEM IN MULTITUDINE
MISERICORDIAE TUAE INGREDIAR
DOMUM TUAM
ADORABO IN TEMPLO SCO TUO IN TIMORE TUO
DNE DEDUC ME IN IUSTITIA TUA
PROPTER INSIDIATORES MEOS
DIRIGE ANTE FACIEM MEAM UIAM TUAM
NON EST ENIM IN ORE EORUM RECTUM
INTERIORA EORUM INSIDIAE
SEPULCHRUM PATENS GUTTUR EORUM
LINGUAS SUAS LENIFICANT
CONDEMNA EOS DS DECIDANT A COGITATIONIBUS SUIS
IUXTA MULTITUDINEM SCELERUM EORUM
EXPELLE EOS QM PROUOCAUERUNT TE DNE
ET LAETENTUR OMNES QUI SPERANT IN TE
IN PERPETUUM LAUDABUNT
ET PROTEGES EOS
ET LAETABUNTUR IN TE QUI DILIGUNT
NOMEN TUUM
QUIA TU BENEDICES IUSTO DNE UT SCUTO
PLACABILITATIS CORONABIS EUM
IN FINE IN CARMINIBUS PSALMUS DD PRO
OCTAUA UOX XPI AD PATREM

DNE NE IN FURORE TUO ARGUAS ME
NEQUE IN IRA TUA CORRIPIAS ME
MISERERE MEI DNE QM INFIRMUS EGO
SANA ME DNE QM CONTURBATA
SUNT OSSA MEA
ET ANIMA MEA TURBATA EST UALDE
ET TU DNE USQUEQUO
REUERTERE DNE ERUE ANIMAM MEAM
SALUA ME PROPTER MISERICORDIAM TUAM
QM NON EST IN MORTE RECORDATIO TUI
IN INFERNO QUIS CONFITEBITUR TIBI
LABORAUI IN GEMITU MEO NATARE FACIAM
TOTA NOCTE LECTUM MEUM LACRIMIS
MEIS STRATUM MEUM INRIGABO
CALIGAUIT PRAE AMARITUDINE
OCULUS MEUS
CONSENUI AB UNIUERSIS
HOSTIBUS MEIS
RECEDITE A ME OMNES QUI OPERA
MINI INIQUITATEM
QUIA AUDIUIT DNS UOCEM FLETUS MEI
AUDIUIT DNS DEPRECATIONEM MEAM
DNS ORATIONEM MEAM SUSCIPIET
CONFUNDANTUR ET CONTURBENTUR

CONTURBENTUR UEHEMENTER OMNES INIMICI MEI
REUERTANTUR ET CONFUNDANTUR SUBITO
[illegible]
[illegible]
[illegible]

DNE DS MEUS IN TE SPERAUI SALUA ME
AB OMNIBUS PERSEQUENTIBUS ME
ET LIBERA ME
NE FORTE CAPIAT UT LEO ANIMAM MEAM
LACERET ET NON SIT QUI ERIPIAT
DNE DS MEUS SI FECI ISTUD SI EST
INIQUITAS IN MANIBUS MEIS
SI REDDIDI RETRIBUENTIBUS MIHI MALUM
ET DIMISI HOSTES MEOS UACUOS
PERSEQUATUR INIMICUS ANIMAM MEAM
ET ADPREHENDAT ET CONCULCET
IN TERRA UITAM MEAM
ET GLORIAM MEAM IN PULUERE
CONLOCET [illegible]
SURGE DNE IN FURORE TUO
ELEUARE INDIGNANS
SUPER HOSTES MEOS ET CONSURGE AD ME
IUDICIO QUOD MANDASTI
ET COETUS TRIBUUM CIRCUMDABIT TE
ET PRO HAC IN ALTUM REUERTERE
DNS IUDICABIT POPULOS
IUDICA ME DNE SECUNDUM IUSTITIAM MEAM
ET SECUNDUM SIMPLICITATEM
MEAM QUAE EST IN ME
CONSUMMETUR MALUM IMPIORUM
ET CONFIRMA TU IUSTUM
PROBATOR CORDIS ET RENUM DS IUSTUS
CLYPEUS MEUS IN DO QUI SALUAT RECTOS COR
DE DS IUDEX IUSTUS ET FORTIS ET COM
MINANS TOTA DIE
NISI CONUERSI FUERINT GLADIUM SUUM
ACUET ARCUM SUUM TETENDIT ET PARAUIT ILLUM
ET IN IPSO PRAEPARAUIT UASA MORTIS
SAGITTAS SUAS ARDENTIBUS
OPERATUS EST
ECCE PARTURIIT INIQUITATEM CONCEPIT
DOLOREM PEPERIT MENDACIUM
LACUM APERUIT ET EFFODIT EUM
ET INCIDIT IN INTERITUM QUEM OPERA
TUS EST

REUERTETUR DOLOR SUUS IN CAPUT EIUS
ET SUPER UERTICEM EIUS INIQUITAS
SUA DESCENDET
CONFITEBOR DNO SECUNDUM IUSTITIAM EIUS
ET CANTABO NOMINI DNI ALTISSIMI
IN FINEM PRO TORCULARIBUS PSL DD VOX
ECCLESIAE LAUDANTIS XPO DE FIDE
[illegible]

DNE DOMINATOR NOSTER QUAM MAGNIFICUM
NOMEN TUUM IN UNIUERSA TERRA
QUI POSUISTI GLORIAM TUAM SUPER CAELOS
EX ORE INFANTIUM ET LACTANTIUM
PERFECISTI LAUDEM
PROPTER ADUERSARIOS TUOS UT
QUIESCAT INIMICUS ET ULTOR
QUONIAM UIDEBO CAELOS TUOS OPERA DI
GITORUM TUORUM LUNAM ET
STELLAS QUAE TU FUNDASTI
QUID EST HOMO QUOD RECORDARIS EIUS
AUT FILIUS HOMINIS QUONIAM UISITAS EUM
MINUISTI EUM PAULO MINUS A DO
GLORIA ET HONORE CORONASTI EUM
DOMINARI EUM FECISTI SUPER OPERA
MANUUM TUARUM
CUNCTA POSUISTI SUB PEDIBUS EIUS
OUES ET ARMENTA UNIUERSA INSUPER
ET ANIMALIA AGRI
UOLUCRES CAELI ET PISCES MARIS QUI TRAN
SEUNT SEMITAS [illegible]
DNE DOMINATOR NOSTER QUAM MAGNIFICUM EST
NOMEN TUUM IN UNIUERSA TERRA
[illegible]
[illegible]
[illegible]

CONFITEBOR DNO IN TOTO CORDE MEO
NARRABO OMNIA MIRABILIA TUA
LAETABOR ET EXULTABO IN TE
CANTABO NOMINI TUO ALTISSIME
CUM CECIDERINT INIMICI MEI RETRORSUM
ET CORRUERINT ET PERIERINT A FACIE TUA
FECISTI ENIM IUDICIUM MEUM ET CAUSAM MEAM
SEDISTI SUPER SOLIUM IUDEX IUSTITIAE
INCREPASTI GENTES PERDIDISTI IMPIUM
NOMEN EORUM DELESTI IN AETERNUM

ET ULTRA
CONPLETAE SUNT SOLITUDINES IN FINE
ET CIVITATES SUBVERTISTI
PERIIT MEMORIA EORUM CUM IPSIS
DNS AUTEM IN SEMPITERNUM SEDEBIT
STABILIVIT AD IUDICANDUM SOLIUM SUUM
ET IPSE IUDICABIT ORBEM TERRAE
IN IUSTITIA
IUDICABIT POPULOS IN AEQUITATIBUS
ET ERIT DNS ELEVATIO OPPRESSO
ELEVATIO OPORTUNA IN ANGUSTIA
ET CONFIDENT IN TE QUI NOVERUNT
NOMEN TUUM
QUIA NON DERELIQUISTI QUAERENTES TE DNE
CANTATE DNO HABITATORI SION
ADNUNTIATE IN POPULIS COGITATIO
NES EIUS
QUONIAM QUAERENS SANGUINEM
EORUM RECORDATUS EST
NON EST OBLITUS CLAMORIS PAUPERUM
MISERERE MEI DNE VIDE AD
FLICTIONEM MEAM DE INIMICIS MEIS
QUI EXALTAS ME DE PORTIS MORTIS
UT NARREM LAUDES TUAS IN PORTIS
FILIAE SION
EXULTABO IN SALUTARI TUO
DEMERSAE SUNT GENTES IN INTE
RITU QUEM FECERUNT
IN RETE QUOD ABSCONDERANT
CAPTUS EST PES EORUM
AGNITUS EST DNS IUDICIUM FACIENS
IN OPERE MANUUM SUARUM
CORRUIT IMPIUS
CONVERTANTUR IMPII IN INFERNUM
OMNES GENTES QUAE OBLIVISCUNTUR DM
QUONIAM NON IN AETERNUM OBLIVIO
ERIT PAUPER
EXSPECTATIO PAUPERUM NON PERI
BIT IN PERPETUUM
SURGE DNE NON CONFORTETUR HOMO
IUDICENTUR GENTES IN CONSPECTU TUO
PONE DNE TERROREM EIS
SCIANT GENTES HOMINES ESSE SE
QUARE DNE STAS A LONGE SEMPER

DISPICIS IN TEMPORIB. ANGUSTIAE
IN SUPERBIA IMPII ARDET PAUPER
CAPIANTUR IN SCELERIBUS
QUAE COGITAVERUNT
QUIA LAUDAVIT IMPIUS DESIDERIUM
ANIMAE SUAE
ET AVARUS ADPLAUDENS SIBI
BLASPHEMAVIT DNM
IMPIUS SECUNDUM ALTITUDINEM
FURORIS SUI NON REQUIRET
NEC DS IN OMNIBUS COGITATIONIBUS EIUS
PARTURIUNT VIAE EIUS IN OMNI TEMPORE
LONGE SUNT IUDICIA TUA A FACIE EIUS
OMNES INIMICOS SUOS DISPICIT
LOQUITUR IN CORDE SUO NON MO
VEBOR IN GENERATIONE ET GENE
RATIONE ERO SINE MALO
MALEDICTIONE OS EIUS PLENUM
EST ET DOLIS ET AMARITIA
SUB LINGUA EIUS DOLOR ET INIQUITAS
SEDET INSIDIANS IUXTA VESTIBULA
IN ABSCONDITIS UT INTERFICIAT
INNOCENTEM
OCULI EIUS ROBUSTOS TUOS
CIRCUMSPICIUNT
INSIDIATUR IN ABSCONDITO
QUASI LEO IN CUBILI
INSIDIATUR UT RAPIAT PAUPEREM
RAPIET PAUPEREM CUM ADTRAX
ERIT EUM IN RETE SUUM
ET CONFRACTUM SUBICIET
ET INRUET VIRIBUS SUIS VALENTER
DIXIT IN CORDE SUO OBLITUS EST DS
ABSCONDIT FACIEM SUAM NON
RESPICIET IN PERPETUUM
SURGE DNE DS LEVA MANUM TUAM
NE OBLIVISCARIS PAUPERUM
QUARE BLASPHEMAT IMPIUS DM
DICENS IN CORDE SUO QUOD NON REQUIRAS
VIDES QUIA TU LABOREM ET FUROREM
RESPICIS UT DETUR IN MANU TUA
TIBI DERELIQUIT SE PAUPER
PUPILLO TU ES FACTUS ADIUTOR
CONTERE BRACHIUM IMPII ET MALI

quaeres impietatem eius et non
inuenies
dns rex saeculi et aeternitatis
perierunt gentes de terra eius
desiderium pauperum audiuit dns
praeparasti cor eorum
audiuit auris tua
ut iudices pupillo et oppresso
et ne adiciat ultra superbire
homo de terra
in finem psalmus dauid
In dno speraui quomodo
dicitis animae meae
transmigra in montem sicut auis
quia ecce impii tetenderunt arcum
posuerunt sagittam suam
super neruum
ut sagittent in abscondito
rectos corde
quia leges dissipatae sunt
iustus quid operatus est
dns in templo sco suo
dns in caelo thronus eius
oculi eius uident
palpebrae eius probant
filios hominum
dns iustum probat
impium autem et diligentem
iniquitatem odit anima eius
pluet super peccatores laqueos
ignis et sulphur
et sps tempestatum pars
calicis eorum
quia iustus dns iustitias dilexit
rectum uidebit facies eorum
in fine pro octaua psalmus dauid
Salua me dne quoniam defecit scs
quoniam diminuti sunt fideles
a filiis hominum
frustra loquuntur unusquisque ad
proximum suum
labium subdolum in corde et corde
disperdat dns omnia labia dolosa
linguam magniloquam
qui dixerunt linguam nostram
roborabimus
labia nostra nobiscum sunt
quis noster dns est
propter uastitatem inopum
et gemitum pauperum
nunc consurgam dicit dns
ponam in salutari auxiliabor ei
eloquia dni eloquia munda argen
tum igne probatum
separatum a terra colatum septuplum
tu dne custodies eos et seruabis nos
a generatione hac in aeternum
in circuitu impii ambulabunt
cum exaltati fuerint uilissimi
filiorum hominum
[illegible]
[illegible]
Usquequo obliuisceris me penitus
usquequo abscondis faciem tuam a me
usquequo ponam consilia in anima mea
dolorem in corde meo per diem
usquequo exaltabitur inimicus
meus super me
conuertere exaudi me dne ds meus
inlumina oculos meos nequando
obdormiam in morte
nequando dicat inimicus meus
praeualui aduersus eum
hostes mei exultabunt si motus
fuero
ego autem in misericordia tua confisus sum
exultabit cor meum in salutari tuo
cantabo dno qui reddidit mihi
in f[illegible]
[illegible]
Dixit stultus in corde suo non est ds
corrupti sunt et abominabiles
facti sunt in studiis suis
non est qui faciat bonum
dns de caelo prospexit super
filios hominum
ut uideret si est intellegens

AUT REQUIRENS DM
OMNES RECESSERUNT SIMUL
CONGLUTINATI SUNT
NON EST QUI FACIAT BONUM
NON EST USQUE AD UNUM
NONNE COGNOSCENT OMNES QUI
OPERANTUR INIQUITATEM
QUI DEVORANT POPULUM MEUM
UT CIBUM PANIS
DNM NON INVOCAVERUNT
IBI TIMUERUNT FORMIDINE
QUONIAM DS IN GENERATIONE IUSTA EST
CONSILIUM PAUPERIS CONFUNDETIS
QUONIAM DNS SPES EIUS EST
QUIS DABIT DE SION SALUTARE ISRL
QUANDO REDUXERIT DNS
CAPTIVITATEM POPULI SUI
EXULTABIT IACOB ET LAETABITUR ISRL
PSL DAVID [illegible]
[illegible]
DNE QUIS PEREGRINABITUR
IN TENTORIO TUO
ET QUIS HABITABIT IN MONTE SCO TUO
QUI INGREDITUR SINE MACULA
ET OPERATUR IUSTITIAM
ET LOQUITUR VERITATEM IN CORDE SUO
QUI NON EST FACILIS IN LINGUA SUA
NEC FECIT AMICO SUO MALUM
ET OPPROBRIUM NON SUSTINUIT
SUPER VICINO SUO
DESPICITUR OCULIS EIUS IMPROBUS
TIMENTES AUTEM DNM GLORIFICAT
IURAVIT UT SE ADFLIGERET ET NON MUTAT
PECUNIAM SUAM NON DEDIT AD USURAM
ET MUNERA ADVERSUS INNOCENTEM
NON ACCEPIT
QUI FACIT HAEC NON MOVEBITUR IN AETERNUM
[illegible]
CUSTODI ME DS QUONIAM SPERAVI IN TE
DIXI DNO DNS MEUS ES TU
BENE MIHI NON EST SINE TE
SCIS QUI IN TERRA SUNT ET MAGNIFICIS
OMNIS VOLUNTAS MEA IN EIS
MULTIPLICABUNTUR IDOLA EORUM
POST TERGUM SEQUENTIUM
NON LITABO LIBATIONES EORUM DE SANGUINE
NEQUE ADSUMAM NOMINA EORUM
IN LABIIS MEIS
DNS PARS HEREDITATIS MEAE
ET CALICIS MEI
TU POSSESSOR SORTIS MEAE
LINEAE CECIDERUNT MIHI IN PULCHERRIMIS
ET HEREDITAS SPECIOSISSIMA MEA EST
BENEDICAM DNO QUI DEDIT MIHI CONSILIUM
INSUPER ET NOCTIBUS ERUDIERUNT
ME RENES MEI
PROPONEBAM DNM IN CONSPECTU MEO SEMPER
QUONIAM A DEXTRIS MEIS EST NE COMMOVEAR
PROPTEREA LAETATUM EST COR MEUM
ET EXULTAVIT GLORIA MEA
ET CARO MEA HABITABIT CONFIDENTER
NON ENIM DERELINQUES ANIMAM
MEAM IN INFERNO
NEC DABIS SCM TUUM VIDERE CORRUPTIONEM
OSTENDES MIHI SEMITAM VITAE
PLENITUDINEM LAETITIAE CUM VULTU TUO
DECORES IN DEXTERA TUA USQUE
[illegible]
AUDI DS IUSTUM ADTENDE
PRECEM DEPRECATIONEM MEAM
AURIBUS PERCIPE ORATIONEM MEAM
ABSQUE LABIIS DOLOSIS
DE FACIE TUA IUDICIUM MEUM PRODEAT
OCULI TUI VIDEANT AEQUITATES
PROBASTI COR MEUM VISITASTI NOCTE
CONFLASTI ME ET NON INVENISTI
COGITATIONES MEAE NON TRANSEUNT OS MEUM
IN OPERE HOMINUM PROPTER
VERBUM LABIORUM TUORUM
EGO OBSERVAVI VIAS LATRONIS
SUSTENTA GRESSUS MEOS IN SEMITIS TUIS
UT NON MOVEANTUR VESTIGIA MEA
EGO INVOCAVI TE QUIA EXAUDIES ME
INCLINA AUREM TUAM MIHI
AUDI ELOQUIUM MEUM
MIRABILES FAC MISERICORDIAS
TUAS SALVATOR SPERANTIUM
A RESISTENTIBUS DEXTERAE TUAE

CUSTODI ME QUASI PUPILLAM INTUS OCULI
IN UMBRA ALARUM TUARUM PROTEGE ME
A FACIE IMPIORUM QUI VASTANT ME
INIMICI MEI ANIMAM MEAM
CIRCUMDEDERUNT
ADIPE SUO CONCLUSERUNT
ORE LOCUTI SUNT SUPERBE
INCEDENTES ADVERSUM NOS NUNC
CIRCUMDEDERUNT ME
OCULOS SUOS POSUERUNT
DECLINARE IN TERRAM
SIMILITUDO EIUS QUASI LEONIS
DESIDERANTIS PRAEDAM
ET QUASI CATULI LEONIS SEDENTIS
IN ABSCONDITIS
SURGE DNE PRAEVENI FACIEM EIUS
INCURVA EUM
SALVA ANIMAM MEAM AB IMPIO
QUI EST GLADIUS TUUS
A VIRIS MANUS TUAE
DNE QUI MORTUI SUNT IN PROFUNDO
QUORUM PARS IN VITA
ET QUORUM DE ABSCONDITIS TUIS
REPLETUR VENTER
QUI SATURABUNTUR FILIIS ET DIMITTENT
RELIQUIAS PARVULIS SUIS
EGO AUTEM IN IUSTITIA VIDEBO
FACIEM TUAM
IMPLEBOR CUM EVIGILAVERO
SIMILITUDINE TUA [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
IN SIMILITUDINE [illegible] XPI DICIT
DILIGAM TE DNE FORTITUDO MEA
DNS PETRA MEA ET ROBUR MEUM
ET SALVATOR MEUS
DS MEUS FORTIS MEUS SPERABO IN EO
SCUTUM MEUM ET CORNU SALUTIS
MEAE SUSCEPTOR MEUS
LAUDABILEM INVOCABO DNM ET AB INI
MICIS MEIS SALVUS ERO
CIRCUMDEDERUNT ME FUNES MORTIS
ET TORRENTES BELIAL TERRUERUNT ME
FUNES INFERNI CIRCUMDEDERUNT ME
PRAEVENERUNT ME LAQUEI MORTIS
IN TRIBULATIONE INVOCABO DNM
ET AD DM MEUM CLAMABO
EXAUDIET DE TEMPLO SUO
VOCEM MEAM
ET CLAMOR MEUS ANTE FACIEM EIUS
VENIET IN AURES EIUS
COMMOTA EST ET CONTREMUIT
TERRA
ET FUNDAMENTA MONTIUM
CONCUSSA SUNT
ET CONQUASSATA QUIA IRATUS EST
ASCENDIT FUMUS DE FURORE EIUS
ET IGNIS EX ORE EIUS DEVORANS
CARBONES INCENSI SUNT AB EO
INCLINAVIT CAELOS ET DESCENDIT
ET CALIGO SUB PEDIBUS EIUS
ET ASCENDIT SUPER CHERUB
ET VOLAVIT SUPER PINNAS VENTI
POSUIT TENEBRAS LATIBULUM SUUM
IN CIRCUITU EIUS TABERNACULUM EIUS
TENEBROSA AQUA IN NUBIBUS AETHERIS
PRAE FULGORE IN CONSPECTU EIUS
NUBES TRANSIERUNT
GRANDO ET CARBONES IGNIS
ET INTONUIT IN CAELO DNS
ET ALTISSIMUS DEDIT VOCEM SUAM
GRANDINEM ET CARBONES IGNIS
ET MISIT SAGITTAS SUAS
ET DISSIPAVIT EOS
FULGURA MULTIPLICAVIT
ET CONTURBAVIT EOS
ET APPARUERUNT EFFUSIONES
AQUARUM
ET REVELATA SUNT FUNDAMENTA ORBIS
AB INCREPATIONE TUA DNE
AB INSPIRATIONE SPS FURORIS TUI
MISIT DE ALTO ET ACCEPIT ME
EXTRAXIT ME DE AQUIS MULTIS
LIBERABIT ME DE INIMICIS MEIS
POTENTISSIMIS
ET AB HIS QUI ODERANT ME

QM ROBUSTIORES ME ERANT
PRAEUENERUNT ME IN DIE
ADFLICTIONIS MEAE
ET FACTUS EST DNS FIRMAMENTU
MEUM ET EDUXIT ME IN LATITUDINE
LIBERAUIT ME QUIA PLACUI EI
RETRIBUET MIHI DNS SECUNDUM IU
STITIAM MEAM
SECUNDUM MUNDITIAM MANUUM
MEARUM REDDET MIHI
QUIA CUSTODIUI UIAS DNI
ET NON EGI IMPIE A DO MEO
OMNIA ENIM IUDICIA EIUS
IN CONSPECTU MEO
ET PRAECEPTA EIUS NON AMOUI A ME
ET FUI PERFECTUS CUM EO
ET CUSTODIUI ME AB INIQUITATE MEA
ET REDDIDIT MIHI DNS SECUNDUM IU
STITIAM MEAM
SECUNDUM MUNDITIAM MANUUM
MEARUM IN CONSPECTU OCULORUM EIUS
CUM SCO SCS ERIS
ET CUM UIRO INNOCENTE
INNOCENS ERIS
ET CUM ELECTO ELECTUS ERIS
ET CUM PERUERSO PERUERTERIS
QUIA TU POPULUM PAUPEREM SALUABIS
ET OCULOS EXCELSOS HUMILIABIS
QUIA TU INLUMINAS LUCERNAM MEAM DNE
DS MEUS INLUMINABIS TENEBRAS MEAS
IN TE ENIM CURRAM ACCINCTUS
ET IN DO MEO TRANSILIAM MURUM
DS INMACULATA UIA EIUS
ELOQUIUM DNI IGNE EXAMINATUM
SCUTUM EST OMNIUM SPERANTIUM IN SE
QUIS ENIM DS PRAETER DNM
ET QUIS FORTIS PRAETER DM NOSTRUM
DS QUI ACCINGIT ME FORTITUDINE
ET POSUIT INMACULATAM UIAM MEAM
COAEQUANS PEDES MEOS CERUIS
ET SUPER EXCELSA STATUENS ME
DOCENS MANUS MEAS AD PROELIU
ET CONPONENS QUASI ARCUM
AEREUM BRACHIA MEA

DEDISTI MIHI CLYPEUM SALUTIS TUAE
ET DEXTERA TUA CONFORTAUIT ME
ET MANSUETUDO TUA MULTIPLICAUIT ME
DILATABIS GRESSUS MEOS SUBTUS ME
ET NON DEFICIENT TALI MEI
PERSEQUAR INIMICOS MEOS ET CONPRAEHENDAM
ET NON REUERTAR DONEC CONSUMAM EOS
CONFRINGAM EOS ET NON POTERUNT SURGERE
CADENT SUB PEDIBUS MEIS
ACCINXISTI ME FORTITUDINE AD PROELIU
INCURUABIS RESISTENTES MIHI SUBTER ME
ET INIMICOS MEOS DEDISTI
MIHI DORSUM
ET ODIENTES ME DISPERDIDISTI
CLAMABUNT ET NON ERIT QUI SALUET
AD DNM ET NON EXAUDIET EOS
ET DELEBO EOS UT PULUEREM
ANTE FACIEM UENTI
UT LUTUM PLATEARUM DELEAM EOS
SALUABIS ME A CONTRADICTIONIB POPULI
PONES ME IN CAPUT GENTIUM
POPULUS QUEM IGNORABAM SERUIET MIHI
AUDITU AURIS OBOEDIET MIHI
FILII ALIENI MENTIENTUR MIHI
FILII ALIENI DEFLUENT ET CONTRA
HENTUR IN ANGUSTIIS SUIS
UIUIT DNS ET BENEDICTUS FORTIS MEUS
ET EXALTABITUR DS SALUTIS MEAE
DS QUI DAS ULTIONES MIHI
ET CONGREGAS POPULOS SUB ME
QUI SALUAS ME AB INIMICIS MEIS
ET A RESISTENTIBUS MIHI ELEUAS ME
A UIRO INIQUO LIBERAS ME
PROPTEREA CONFITEBOR TIBI
IN GENTIBUS DNE
ET NOMINI TUO CANTABO
MAGNIFICANTI SALUTES REGIS SUI
ET FACIENTI MISERICORDIAM XPO SUO
DAUID ET SEMINI EIUS USQUE IN AETERNU

[illegible] ENTI
[illegible]
[illegible] ODUS CXVIII [illegible]
[illegible] NOMO ET [illegible]
[illegible]

XVIII CAELI ENARRANT GLORIAM DEI
ET OPERA MANUS EIUS ADNUNTIAT FIR
MAMENTUM
DIES DIEI ERUCTAT VERBUM
ET NOX NOCTI INDICAT SCIENTIAM
NON SUNT LOQUELAE NEQUE SERMONES
QUORUM NON AUDIANTUR VOCES EORUM
IN OMNEM TERRAM EXIVIT SONUS EORUM
ET IN FINIB ORBIS TERRAE VERBA EORUM
IN SOLE POSUIT TABERNACULUM SUUM
ET IPSE TAMQUAM SPONSUS PROCEDENS
DE THALAMO SUO
EXULTAVIT UT GIGANS AD CURREN
DAM VIAM
A SUMMO CAELO EGRESSIO EIUS
ET OCCURSUS EIUS USQUE AD SUMMUM EIUS
NEC EST QUI SE ABSCONDAT A CALORE EIUS
LEX DOMINI INMACULATA CONVERTENS
ANIMAS
TESTIMONIUM DOMINI FIDELE SAPIEN
TIAM PRAESTANS PARVULIS
IUSTITIAE DOMINI RECTAE LAETIFICANTES
CORDA PRAECEPTUM DOMINI LUCIDUM
INLUMINANS OCULOS
TIMOR DOMINI SANCTUS PERMANENS IN SAECULUM
SAECULI IUDICIA DOMINI VERA IUSTIFICATA IN SEMETIPSA
DESIDERABILIA SUPER AURUM ET LA
PIDEM PRETIOSUM MULTUM
ET DULCIORA SUPER MEL ET FAVUM
NAM ET SERVUS TUUS
CUSTODIT EA IN CUSTODIENDO ILLA RETRIBUTIO MULTA
ERRORES QUIS INTELLEGIT
AB OCCULTIS MEIS MUNDA ME
A SUPERBIS PARCE SERVO TUO
SI MEI NON FUERINT DOMINATI TUNC
INMACULATUS ERO
ET MUNDABOR A DELICTO MAXIMO
SINT PLACENTES SERMONES ORIS MEI
ET MEDITATIO CORDIS MEI IN CONSPECTU TUO SEMPER
DNE FORTITUDO MEA ET REDEMP
TOR MEUS
PSALMUS DAVID [illegible]
OPERANTIUM [illegible]

EXAUDIAT TE DNS IN DIE TRIBULATIONIS
PROTEGAT TE NOMEN DEI IACOB
MITTAT TIBI AUXILIUM DE SANCTO
ET DE SION TUEATUR TE
MEMOR SIT OMNIS SACRIFICII TUI
ET HOLOCAUSTUM TUUM PINGUE FIAT
DET TIBI SECUNDUM COR TUUM
ET OMNE CONSILIUM TUUM CONFIRMET
INPLEAT
LAETABIMUR IN SALUTARI TUO
ET IN NOMINE DNI DEI NOSTRI MAGNIFI
CABIMUR
INPLEAT DNS OMNES PETITIONES TUAS
NUNC SCIO QUIA SALVABIT DNS
XPM SUUM
EXAUDIET EUM DE CAELO SCO SUO
IN POTENTATIBUS SALUS DEXTERAE EIUS
HII IN CURRIBUS ET HII IN EQUIS
NOS AUTEM IN NOMINE DNI DEI NOSTRI
RECORDABIMUR
IPSI OBLIGATI SUNT ET CECIDERUNT
NOS AUTEM RESURREXIMUS
ET ERECTI SUMUS
DNE SALVUM FAC REGEM ET EXAUDI NOS
IN DIE QUA INVOCAVERIMUS TE
[illegible]
[illegible] AD PATREM
XX DNE IN VIRTUTE TUA
LAETABITUR REX
ET SUPER SALUTARE TUUM EXULTABIT VEHEMENTER
DESIDERIUM CORDIS EIUS DEDISTI EI
ET VOLUNTATEM LABIORUM EIUS
NON FRAUDASTI EUM
QM PRAEVENISTI EUM IN BENEDIC
TIONIB BONITATIS
POSUISTI IN CAPITE EIUS CORONAM
DE LAPIDE PRETIOSO
VITAM PETIIT A TE ET DEDISTI EI
LONGITUDINEM DIERUM IN SAECU
LUM ET IN AETERNUM
MAGNA GLORIA EIUS IN SALUTARI TUO
GLORIAM ET MAGNUM DECOREM INPONES
SUPER EUM
PONES EUM IN BENEDICTIONEM

sempiternum
Et laetificabis eum in laetitia
apud uultum tuum
Quia rex confidit in Domino
et in misericordia excelsi
non commouebitur
Inueniet manus tua omnes
inimicos tuos
dextera tua inueniet odientes te
Pones eos ut clibanum ignis
in tempore uultus tui
Dominus in furore suo praecipitabit
eos et deuorabit eos ignis
Fructum eorum de terra perdes
et semen eorum de filiis hominum
Quia inclinauerunt super te malum
et cogitauerunt scelus
quod non potuerunt
Quoniam pones eos humerum
funes tuos firmabis contra
facies eorum
Exaltare Domine in fortitudine tua
cantabimus et psallemus
fortitudines tuas

In finem pro adsumptione matutina
uerba [illegible]

Deus meus Deus meus quare dereliquisti me
longe a salute mea
uerba rugitus mei
Deus meus clamabo per diem
et non exaudies
et nocte et non est silentium mihi
Et tu sancte habitator laus Israhel
In te confisi sunt patres nostri
confisi sunt et saluasti eos
Ad te clamauerunt et saluati sunt
in te confisi sunt et non sunt
confusi
Ego autem sum uermis et non homo
obprobrium hominum
et despectio plebis
Omnes uidentes me subsannabant me
dimittunt labia mouent caput
Confugit ad Dominum saluet eum
Liberet eum quoniam uult eum
Tu autem propugnator meus
ex utero
Spes mea ab uberibus matris meae
in te proiectus sum ex uulua
De uentre matris meae Deus meus es tu
Ne longe fias a me quoniam tribulatio
proxima est quoniam non est adiutor
Circumdederunt me uituli multi
tauri pingues uallauerunt me
Aperuerunt super me os suum
quasi leo capiens et rugiens
Sicut aqua effusus sum et separata
sunt omnia ossa mea
Factum est cor meum sicut cera
liquefacta in medio uentris mei
Aruit quasi testa fortitudo mea
et lingua mea adhesit palato meo
et in puluerem mortis
detraxisti me
Circumdederunt me uenatores
consilium pessimorum uallauit me
Uinxerunt manus meas
et pedes meos
Numeraui omnia ossa mea
ipsi uero respicientes
uiderunt in me
Diuiserunt uestimenta mea sibi
et super uestem meam
miserunt sortem
Tu autem Domine ne longe facias
fortitudo mea
ad auxilium meum festina
Erue a gladio animam meam
de manu canis solitariam meam
Salua me ex ore leonis
et a cornibus unicornium exaudi me
Narrabo nomen tuum fratribus
meis
In medio ecclesiae laudabo te
Qui timetis Dominum laudate eum
omne semen Iacob glorificate eum
et timete eum omne semen
Israhel

QUONIAM NON SPREUIT NEQUE CONTEMPSIT
MODESTIAM PAUPERIS
ET NON AUERTIT FACIEM SUAM A ME
ET CUM CLAMAREM AD EUM EXAUDIUIT ME
APUD TE LAUS MEA IN ECCLESIA MAGNA
UOTA MEA REDDAM IN CONSPECTU
TIMENTIUM EUM
EDENT PAUPERES ET SATURABUNTUR ET
LAUDABUNT DNM QUI REQUIRUNT EUM
UIUENT CORDA EORUM IN SAECULUM SAECULI
REMINISCENTUR ET CONUERTENTUR
AD DNM UNIUERSI FINES TERRAE
ET ADORABUNT IN CONSPECTU EIUS UNIUERSAE
PATRIAE GENTIUM
QUONIAM DNI EST REGNUM ET IPSE DOMINA
BITUR GENTIUM
MANDUCAUERUNT ET ADORAUERUNT
OMNES PINGUES TERRAE
ANTE [illegible] CORRUENT OMNES
[illegible] QUI DESCENDUNT IN [illegible]
ET ANIMA MEA IPSI UIUET
ET SEMEN MEUM SERUIET IPSI
ADNUNTIABITUR DNO GENERATIO UENTURA
ET ADNUNTIABUNT IUSTITIAM EIUS
POPULO QUI NASCETUR QUEM FECIT
psalmus [illegible]
[illegible] baptismum
DNS PASCIT ME ET NIHIL MIHI DEERIT
IN LOCO PASCUAE IBI ME CONLOCAUIT
SUPER AQUAM REFECTIONIS
EDUCAUIT ME
ANIMAM MEAM CONUERTIT
DEDUXIT ME SUPER SEMITAS IUSTITIAE
PROPTER NOMEN SUUM
NAM ET SI AMBULEM IN MEDIO UMBRAE MORTIS
NON TIMEBO MALA QUONIAM TU MECUM ES
UIRGA TUA ET BACULUS TUUS IPSA
ME CONSOLATA SUNT
PARASTI IN CONSPECTU MEO MENSAM
ADUERSUS EOS QUI TRIBULANT ME
INPINGUASTI IN OLEO CAPUT MEUM
ET CALIX TUUS INEBRIANS [illegible]
[illegible] MISERICOR
DIA SUBSEQUITUR ME

OMNIBUS DIEBUS UITAE MEAE
ET HABITABO IN DOMO DNI
IN LONGITUDINEM DIERUM
psalmus prima sabbati
[illegible]
portae quas dicit peccata uel
[illegible]
DNI EST TERRA ET PLENITUDO EIUS
ORBIS ET HABITATORES EIUS
QUI IPSE SUPER MARIA FUNDAUIT EUM
ET SUPER FLUMINA STABILIUIT ILLUM
QUIS ASCENDET IN MONTEM DNI
AUT QUIS STABIT IN LOCO SANCTO EIUS
INNOCENS MANIBUS ET MUNDO CORDE
QUI NON ACCEPIT FRUSTRA
ANIMAM SUAM
ET NON IURAUIT DOLOSE
ACCIPIET BENEDICTIONEM A DNO
ET MISERICORDIAM A DEO SALUTARI SUO
HAEC EST GENERATIO QUAERENTIUM EUM
QUAERENTIUM FACIEM IACOB semper
LEUATE PORTAS CAPITA UESTRA
ET ELEUAMINI IANUAE SEMPITERNAE
ET INTROIBIT REX GLORIAE
QUIS EST ISTE REX GLORIAE
DNS FORTIS ET POTENS DNS
POTENS IN PROELIO
LEUATE PORTAS CAPITA UESTRA
ET ELEUAMINI IANUAE SEMPITERNAE
ET INTROIBIT REX GLORIAE
QUIS EST ISTE REX GLORIAE
DNS UIRTUTUM IPSE EST REX GLORIAE [illegible]
psalmus dauid canticum
AD TE DNE LEUAUI ANIMAM MEAM
DS MEUS IN TE CONFIDO
NON ERUBESCAM
NEQUE IRRIDEANT ME INIMICI MEI
ETENIM UNIUERSI QUI SPERANT IN TE
NON CONFUNDENTUR
CONFUNDANTUR QUI INIQUA GERUNT
FRUSTRA
UIAS TUAS DNE DEMONSTRA MIHI
ET SEMITAS TUAS EDOCE ME
DEDUC ME IN UERITATE TUA

ET DOCE ME QUIA TU ES DS SALUATOR MEUS
ET TE SUSTINUI TOTA DIE
RECORDARE MISERATIONUM TUARUM
DNE
ET MISERICORDIARUM TUARUM
QUAE A SAECULO SUNT
DELICTA IUUENTUTIS MEAE
ET IGNORANTIAS MEAS
NE MEMINERIS
SECUNDUM MISERICORDIAM TUAM
RECORDARE MEI
PROPTER BONITATEM TUAM DNE
BONUS ET RECTUS DNS
PROPTER HOC LEGEM DABIT PECCANTIBUS
IN UIA
DEDUCET MANSUETOS IN IUDICIO
DOCEBIT MITES UIAS SUAS
OMNES UIAE DNI MISERICOR
DIA ET UERITAS
HIS QUI EXQUIRUNT TESTAMENTUM EIUS
ET TESTIFICATIONES EIUS
PROPTER NOMEN TUUM DNE PROPITIABIS
INIQUITATI MEAE MULTA EST ENIM
QUIS EST ISTE HOMO QUI TIMET DNM
QUEM DOCUIT IN UIA QUAM ELEGIT
ANIMA EIUS IN BONIS DEMORABITUR
ET SEMEN EIUS HEREDITABIT TERRAM
SECRETUM DNI TIMENTIBUS EUM
ET PACTUM SUUM OSTENDET EIS
OCULI MEI SEMPER AD DNM
QUIA IPSE EDUCET DE RETE
PEDES MEOS
RESPICE IN ME ET MISERERE MEI
QUONIAM UNICUS ET PAUPER SUM EGO
TRIBULATIONES CORDIS MEI
MULTIPLICATAE SUNT
DE ANGUSTIIS MEIS EDUC ME
UIDE HUMILITATEM MEAM ET LABO
REM MEUM ET DIMITTE OMNIA
PECCATA MEA
UIDE INIMICOS MEOS QUONIAM MULTI
PLICATI SUNT
ET ODIO INIQUO ODERUNT ME
CUSTODI ANIMAM MEAM ET LIBERA ME

NON CONFUNDAR QUIA SPERAUI IN TE
SIMPLICES ET RECTI ADHAESERUNT
MIHI QUIA EXSPECTAUI TE
REDIME DS ISRAHEL EX OMNIBUS
ANGUSTIIS SUIS
[illegible]
IUDICA ME DNE QM EGO IN SIMPLICITATE
MEA AMBULAUI
ET IN DNO CONFIDENS NON DEFICIAM
PROBA ME DNE ET TEMPTA ME
URE RENES MEOS ET COR MEUM
QUIA MISERICORDIA TUA IN CONSPECTU
OCULORUM MEORUM EST
ET AMBULABO IN UERITATE TUA
NON SEDI IN CONCILIO UANITATIS
ET CUM SUPERBIS NON INGREDIAR
ODIUI ECCLESIAM PESSIMORUM
ET CUM IMPIIS NON SEDEBO
LAUABO IN INNOCENTIA MANUS MEAS
ET CIRCUMIBO ALTARE TUUM DNE
UT CLARA UOCE PRAEDICEM LAUDES
ET NARREM OMNIA MIRABILIA TUA
DNE DILEXI HABITACULUM DOMUS TUAE
ET LOCUM TABERNACULI GLORIAE TUAE
NE PERDAS CUM PECCATORIBUS ANIMAM MEAM
ET CUM UIRIS SANGUINUM UITAM MEAM
IN QUORUM MANIBUS SCELERA SUNT
DEXTERA EORUM REPLETA EST
MUNERIBUS
EGO AUTEM IN SIMPLICITATE MEA AMBULAUI
REDIME ME ET MISERERE MEI
PES MEUS STETIT IN RECTO
IN ECCLESIIS BENEDICAM DNO
[illegible]
DNS INLUMINATIO MEA ET SALUTARE MEUM
QUEM TIMEBO [illegible]CABUNT
DNS PROTECTOR UITAE MEAE
QUEM TREPIDABO
DUM ADPROPINQUARENT MIHI MALIGNI
UT EDERENT CARNES MEAS
HOSTES MEI ET INIMICI MEI IPSI

INFIRMATI SUNT ET CECIDERUNT
SI STETERINT ADUERSUM ME CASTRA
NON TIMEBIT COR MEUM
SI SURREXERIT CONTRA ME BELLUM
IN HOC EGO CONFIDAM
UNAM PETII A DNO HANC REQUIRAM
UT HABITEM IN DOMO DNI OMNIBUS
DIEBUS UITAE MEAE
UT UIDEAM PULCHRITUDINEM DNI
ET UISITEM TEMPLUM EIUS [illegible]
ABSCONDIT ENIM ME IN SECRETO [illegible]
TABERNACULI SUI
IN PETRA EXALTAUIT ME
NUNC QUOQUE EXALTAUIT CAPUT MEUM
SUPER INIMICOS MEOS QUI SUNT
IN CIRCUITU MEO
ET IMMOLABO IN TABERNACULO EIUS
HOSTIAS IUBILI
CANTABO ET PSALLAM DNO
AUDI DNE UOCEM MEAM INUOCANTIS
MISERERE MEI ET EXAUDI ME
TIBI DIXIT COR MEUM QUAESIUIT
UULTUS MEUS
FACIEM TUAM DNE ET REQUIRAM
NE ABSCONDAS FACIEM TUAM A ME
NE DECLINES IN FURORE A SERUO TUO
AUXILIUM MEUM FUISTI
NE DERELINQUAS ME
ET NE DIMITTAS ME DS SALUATOR MEUS
PATER MEUS ET MATER MEA
DERELIQUERUNT ME
DNS AUTEM COLLEGIT ME
OSTENDE MIHI DNE UIAM TUAM
ET DEDUC ME IN SEMITA RECTA
PROPTER INSIDIATORES MEOS
NE TRADAS ME DNE ANIMAE
TRIBULANTIUM ME
QM SURREXERUNT CONTRA ME TESTES
FALSI ET APERTUM [illegible]
EGO AUTEM CREDO QUOD UIDEAM
BONA DNI IN TERRA UIUENTIUM
EXSPECTA DNM ET ROBORARE COR
CONFORTETUR ET SUSTINE DNM
huic ps [illegible]

dauid ps propheta [illegible] exponit
AD TE CLAMABO FORTIS MEUS
NE OBSURDESCAS MIHI
NE FORTE TACENTE TE MIHI COM
PARER HIS QUI DESCENDUNT IN LACU
AUDI UOCEM DEPRECATIONIS MEAE
CUM CLAMAUERO AD TE
CUM LEUAUERO MANUS MEAS
AD ORACULUM SCM TUUM
NE TRADAS ME CUM IMPIIS
ET CUM OPERANTIBUS INIQUITATEM
QUI LOQUUNTUR PACEM CUM AMICIS SUIS
ET EST MALUM IN CORDE EORUM
DA EIS SECUNDUM OPUS SUUM
ET SECUNDUM MALUM
ADINUENTIONUM SUARUM
IUXTA OPUS MANUUM SUARUM DA EIS
REDDE RETRIBUTIONEM SUAM ILLIS
QM NON INTELLEXERUNT OPERA DNI
ET OPUS MANUUM EIUS
DESTRUES EOS ET NON AEDIFICABIS
BENEDICTUS DNS QUI AUDIUIT
UOCEM DEPRECATIONIS MEAE
DNS FORTITUDO MEA ET SCUTUM MEUM
IN IPSO CONFISUM EST COR MEUM
ET ADIUTUS SUM
ET EXSULTAUIT COR MEUM
ET IN CANTICO MEO CONFITEBOR ILLI
DNS FORTITUDO EIUS ET ROBUR
SALUTARIUM XPI SUI EST
SALUUM FAC POPULUM TUUM ET BENEDIC
HEREDITATI TUAE
ET PASCE EOS ET SUBLEUA EOS
USQUE IN SEMPITERNUM
psl [illegible] tabernaculi
[illegible] ipse
[illegible] consummata est ecclesia
ADFERTE DNO FILIOS ARIETUM xpi
ADFERTE DNO GLORIAM ET IMPERIUM
ADFERTE DNO GLORIAM NOMINIS EIUS
ADORATE DNM IN DECORE SCO
UOX DNI SUPER AQUAS
DS GLORIAE INTONUIT
DNS SUPER AQUAS MULTAS

VOX DNI IN FORTITUDINE
VOX DNI IN DECORE
VOX DNI CONFRINGENTIS CEDROS
ET CONFRINGET DNS CEDROS LIBANI
ET DISPERGET EAS QUASI UITULUM LIBANUM
ET SARION QUASI FILIUM RINOCEROTIS
UOX DNI DIUIDENS FLAMMAS IGNIS
UOX DNI PARTURIRE FACIENS
DESERTUM [illegible]
UOX DNI OBSTETRICANS CERUIS
ET REUELABIT SALTUS
ET IN TEMPLO EIUS OMNIS
LOQUITUR GLORIA
DNS DILUUIUM INHABITAT
ET SEDEBIT DNS REX IN AETERNUM
DNS FORTITUDINEM POPULO SUO
DABIT
DNS BENEDICET POPULO SUO IN PACE
[illegible]
[illegible]
[illegible]
EXALTABO TE DNE QUIA SALUASTI ME
ET NON DELECTASTI INIMICOS
MEOS SUPER ME
DNE DS MEUS CLAMAUI AD TE ET SANASTI ME
DNE EDUXISTI DE INFERNO ANIMAM MEAM
UIUIFICASTI ME NE DESCENDEREM
IN LACUM
CANTATE DNO SCI EIUS
ET CONFITEMINI MEMORIAE
SCITATIS EIUS
QUIA AD MOMENTUM IRA EIUS
ET UITA IN REPROPITIATIONE EIUS
AD UESPERUM COMMORABITUR
FLETUS ET MANE LAUS
EGO AUTEM DIXI IN ABUNDANTIA MEA
NON COMMOUEBOR IN SEMPITERNUM
DNE IN UOLUNTATE TUA POSUISTI
MONTI MEO FORTITUDINEM
ABSCONDISTI FACIEM TUAM A ME
ET FACTUS SUM CONTURBATUS
AD TE DNE CLAMABO ET DNM DEPRECABOR
QUAE UTILITAS IN SANGUINE MEO
CUM DESCENDERO IN CORRUPTIONE

NUMQUID CONFITEBITUR PULUIS
AUT ADNUNTIABIT UERITATEM TUAM
AUDI DNE ET MISERERE MEI
DNE ESTO ADIUTOR
CONUERTISTI PLANCTUM MEUM
IN CHORUM MIHI
SOLUISTI SACCUM MEUM ET ACCINXISTI
ME LAETITIA
UT LAUDET TE GLORIA ET NON TACEAT
DNE DS MEUS IN SEMPITERNUM
CONFITEBOR TIBI
[illegible]
[illegible]
[illegible]
IN TE DNE SPERAUI NON CONFUNDAR
IN AETERNUM
IN IUSTITIA TUA SALUA ME
INCLINA AD ME AUREM TUAM UELOCITER
LIBERA ME
ESTO MIHI IN LAPIDEM FORTISSIMUM
ET IN DOMUM MUNITAM UT SALUES ME
QUIA PETRA MEA ET MUNITIO MEA ES TU
ET PROPTER NOMEN TUUM DUX
MEUS ERIS ET NUTRIES ME
EDUCES ME DE RETE QUOD ABSCON
DERUNT MIHI
QUIA TU FORTITUDO MEA ES
IN MANU TUA COMMENDABO SPIRITUM MEUM
REDEMISTI ME DNE DS UERITATIS
ODISTI CUSTODIENTES UANITATES
FRUSTRA
EGO AUTEM IN DNO CONFISUS SUM
EXULTABO ET LAETABOR IN MISERI
CORDIA TUA
QUIA UIDISTI ADFLICTIONEM MEAM
COGNOUISTI TRIBULATIONES ANIMAE MEAE
ET NON CONCLUSISTI ME IN MANIBUS INIMICI
POSUISTI IN LATITUDINE PEDES MEOS
MISERERE MEI DNE QUONIAM TRIBULOR
CALIGAUIT IN FURORE OCULUS MEUS
ANIMA MEA ET UENTER MEUS
QUIA CONSUMPTA EST IN MAERORE
UITA MEA ET ANNI MEI IN GEMITU
INFIRMATA EST IN INIQUITATE

FORTITUDO MEA
ET OSSA MEA CONTABUERUNT
APUD OMNES HOSTES MEOS
FACTUS SUM OBPROBRIUM
ET VICINIS MEIS NIMIS ET TIMOR
NOTIS MEIS
QUI VIDEBANT ME IN PLATEA
FUGIEBANT A ME
OBLIVIONI TRADITUS SUM QUASI
MORTUUS A CORDE
FACTUS SUM QUASI VAS PERDITUM
AUDIVI ENIM OBPROBRIUM MULTORUM
CONGREGATIONIS IN CIRCUITU
CUM INIRENT CONSILIUM ADVERSUM ME
ET TOLLERE ANIMAM MEAM COGITARENT
EGO AUTEM IN TE SPERAVI DNE
DIXI DS MEUS ES TU IN MANU TUA
TEMPORA MEA
LIBERA ME DE MANU INIMICORUM
MEORUM ET PERSEQUENTIUM ME
OSTENDE FACIEM TUAM SUPER
SERVUM TUUM
SALVA ME IN MISERICORDIA TUA
DNE NE CONFUNDAR QUIA INVOCAVI TE
CONFUNDANTUR IMPII ET TACEANT IN
FERNO MUTA FIANT LABIA MENDACII
QUAE LOQUUNTUR CONTRA IUSTUM
VETERA IN SUPERBIA ET DESPECTIONE
QUAM MAGNA EST BONITAS TUA QUAM
ABSCONDISTI TIMENTIBUS TE
OPERATUS ES SPERANTIBUS IN TE IN CON
SPECTU FILIORUM HOMINUM
ABSCONDES EOS IN PROTECTIONE
VULTUS TUI A DURITIA VIRI
ABSCONDES EOS IN UMBRA A CONTRA
DICTIONE LINGUARUM
BENEDICTUS DNS QUOD MIRABILEM
FECIT MISERICORDIAM SUAM MIHI
IN CIVITATE MUNITA
EGO AUTEM DIXI IN STUPORE MEO
PROIECTUS SUM DE CONSPECTU
OCULORUM TUORUM
ERGO AUDISTI VOCEM DEPRECA
TIONIS MEAE CUM CLAMAREM AD TE

DILIGITE DNM OMNES SCI EIUS
FIDELES SERVAT DNS
ET RETRIBUET HIS QUI [illegible]
OPERANTUR SUPERBIAM
CONFORTAMINI ET ROBORETUR
COR VESTRUM OMNES
QUI EXSPECTATIS DNM
[illegible]
BEATUS CUI DIMISSA EST INIQUITAS
ET ABSCONDITUM EST PECCATUM
BEATUS HOMO CUI NON IMPUTABIT
DNS INIQUITATEM
NEC EST IN SPIRITU EIUS DOLUS
QUIA TACUI ADTRITA SUNT OSSA MEA
IN RUGITU MEO TOTA DIE
DIE ENIM ET NOCTE GRAVATUR
SUPER ME MANUS TUA
VERSATUS SUM IN MISERIA MEA CUM
EXARDESCERET MESSIS SEMPER
PECCATUM MEUM NOTUM FACIO TIBI
ET INIQUITATEM MEAM NON ABSCONDI
DIXI CONFITEBOR SCELERA MEA DNO
ET TU DIMISISTI INIQUITATEM
PECCATI MEI SEMPER
PRO HOC ORABIT OMNIS SCS
AD TE TEMPORE INVENIENDI
UT CUM INUNDAVERINT AQUAE MULTAE
AD ILLUM NON ACCEDANT
TU ES PROTECTIO MEA AB HOSTE
CUSTODIES ME
LAUDATIONE SALVATIONIS CIRCUMDABIS ME SEMPER
DOCEBO TE ET OSTENDAM TIBI
VIAM PER QUAM AMBULES
COGITABO DE TE OCULO MEO
NOLITE FIERI SICUT EQUUS ET MULUS
QUIBUS NON EST INTELLECTUS
IN CAMO ET FRENO MAXILLAS EORUM
CONSTRINGE QUI NON ACCEDUNT AD TE
MULTI DOLORES IMPII
CONFIDENTEM AUTEM IN DNO
MISERICORDIA CIRCUMDABIT
LAETAMINI IN DNO ET EXULTATE
IUSTI ET LAUDATE EUM
OMNES RECTI

psalmus david prophetae [illegible]
de populo [illegible]

Exultate iusti in domino rectos decet
laudatio
confitemini domino in cithara
in psalterio decacordo cantate
cantate ei canticum novum
diligenter psallite in iubilo
quia rectus est sermo domini
et omnia opera eius in fide
diligit iustitiam et iudicium
misericordia plena est terra
verbo domini caeli firmati sunt
et spiritu oris eius omnis virtus eorum
congregans sicut in utre aquas maris
ponens in thesauris abyssos
timeat dominum omnis terra
ipsum formident universi
habitatores orbis
quoniam ipse dixit et facta sunt
ipso praecipiente steterunt
dominus dissolvit consilia gentium
irritas facit cogitationes populorum
consilium domini in aeternum stabit
cogitationes cordis eius in gene
ratione et generatione
beata gens cuius dominus deus eius
populus quem elegit in hereditatem sibi
de caelo respexit dominus vidit
omnes filios adam
de firmissimo solio suo prospexit
universos habitatores terrae
fingens pariter corda eorum
intellegens omnia opera eorum
non salvatur rex in multitu
dine exercitus
nec fortis liberabitur in
multitudine virtutis
fallax equus ad salutem
et in multitudine roboris sui
non salvabitur
ecce oculi domini super timentes eum
exspectantes misericordiam eius
ut eruat de morte animas eorum

et alat eos in fame
anima nostra exspectat dominum
auxilium nostrum et clepeus
noster est
in ipso enim laetabitur cor nostrum
quia in nomine sancto eius speravimus
fiat misericordia tua domine super
nos sicut exspectavimus in te

[illegible]
[illegible]
[illegible]

Benedicam dominum in omni tempore
semper laus eius in ore meo
in domino laudabitur anima mea
audiant mansueti et laetentur
magnificate dominum mecum et exal
temus nomen eius pariter
quaesivi dominum et exaudivit me
et de omnibus angustiis meis liberavit me
respicite ad eum et [illegible]
et vultus [illegible] non confundentur
hic pauper clamavit et dominus exaudivit
de omnibus tribulationibus salvabit eum
circumdat angelus domini in circuitu
timentium eum et eripiet eos
gustate et videte quoniam bonus dominus
beatus vir qui sperat in eo
timete dominum sancti eius
quoniam non est inopia timentibus eum
leones indiguerunt et esurierunt
quaerentibus autem dominum non de
ficient omni bono semper
venite filii audite me timorem
domini docebo vos
quis est homo qui vult vitam
diligit dies videre bonos
custodi linguam tuam a malo
et labia tua ne loquantur dolum
recede a malo et fac bonum
quaere pacem et persequere eam
oculi domini super iustos
et aures eius ad preces eorum
vultus domini super facientes mala
ut perdat de terra memoriam eorum

CLAMAVERUNT ET DNS EXAUDIVIT
ET EX OMNIB TRIBULATIONIB EORUM
LIBERAVIT EOS
IUXTA EST DNS CONTRITIS CORDE
ET CONFRACTOS SPU SALVABIT
MULTAE TRIBULATIONES IUSTI
ET EX OMNIB ILLIS LIBERABIT EUM DNS
CUSTODIT OMNIA OSSA EIUS
UNUM EX EIS NON CONFRINGETUR
INTERFICIET IMPIUM MALITIA
ET ODIENTES IUSTUM SUPERABUNTUR
REDIMIT DNS ANIMAS SERVORUM SUORUM
ET NON PECCABUNT OMNES
SPERANTES IN EO DAVID
VOX DNI XPI IN PASSIONE DE IUDEIS
IUDICA DNE ADVERSARIOS MEOS
PUGNA ADVERSUM PUGNANTES ME
ADPREHENDE SCUTUM ET HASTAM
ET CONSURGE IN AUXILIUM MIHI
ET EFFUNDE LANCEAM ET PRAEOCCUPA
EX ADVERSO PERSEQUENTES ME
DIC ANIMAE MEAE SALUS TUA EGO SUM
CONFUNDANTUR ET REVEREANTUR
QUI QUAERUNT ANIMAM MEAM
CONVERTANTUR RETRORSUM ET CON
FUNDANTUR QUI COGITANT MALUM MIHI
FIANT SICUT PULVIS ANTE FACIEM
VENTI ET ANGELUS DNI IMPELLAT
SIT VIA EORUM TENEBRAE ET LUBRICUM
ET ANGELUS DNI PERSEQUENS EOS
QUIA FRUSTRA ABSCONDERUNT MIHI
INSIDIAS RETIS SUI
SINE CAUSA FODERUNT ANIMAE MEAE
VENIAT EI CALAMITAS QUAM IGNORAT
ET RETE SUUM QUOD ABSCONDIT
CONPREHENDAT EUM
ET INCIDAT IN LAQUEUM
ANIMA AUTEM MEA EXULTABIT IN DNO
ET LAETABITUR IN SALUTARI EIUS
OMNIA OSSA MEA DICENT DNE
QUIS SIMILIS TUI
ERUENS INOPEM A VALIDIORE
ET PAUPEREM ET EGENUM A DIRIPIENTE SE
SURREXERUNT TESTES INIQUI

QUAE NESCIEBAM INTERROGABANT ME
REDDEBANT MIHI MALA PRO BONO
STERILITATEM ANIMAE MEAE
EGO AUTEM CUM INFIRMARENTUR
INDUEBAR CILICIO
HUMILIABAM IN IEIUNIO ANIMAM MEAM
ET ORATIO MEA IN SINUM MEUM REVERTEBATUR
QUASI AMICO QUASI FRATRI MEO
SIC AMBULABAM
QUASI LUGENS MATREM TRISTIS INCURVABAR
ET IN PROLAPSIONE MEA LAETABANTUR
ET CONGREGABANTUR
COLLECTI SUNT ADVERSUM ME
PERCUTIENTES ET NESCIEBAM
SCIDERUNT ET NON TACUERUNT
IN SIMULATIONE [illegible]
FRENDEBANT CONTRA ME DENTIBUS SUIS
DNE QUANDIU ASPICIES RESTITUE ANIMAM
MEAM A CALAMITATIB SUIS
A LEONIB SOLITARIAM MEAM
CONFITEBOR TIBI IN ECCLESIA GRANDI
IN POPULO FORTI LAUDABO TE
NON LAETENTUR SUPER ME
INIMICI MEI MENDACES
ODIENTES ME FRUSTRA conivent oculis
NON ENIM PACIFICE LOQUEBANTUR
SED IN RAPINA TERRAE VERBA
FRAUDULENTA CONCINNABANT
ET DILATAVERUNT SUPER ME OS SUUM
DIXERUNT VA VA VIDIT OCULUS NOSTER
VIDISTI DNE NE TACEAS
DNE NE ELONGERIS A ME
CONSURGE ET EVIGILA AD IUDICIUM MEUM
DS MEUS ET DNS MEUS AD CAUSAM MEAM
IUDICA ME SECUNDUM IUSTITIAM TUAM
DNE DS MEUS
ET NE LAETENTUR MIHI
NEC DICANT IN CORDE SUO VA VA
ANIMAE NOSTRAE
NEC DICANT DEVORAVIMUS EUM
CONFUNDANTUR ET REVEREANTUR PARITER
QUI LAETANTUR IN ADFLICTIONE MEA
INDUANTUR CONFUSIONE ET DEDECORE
QUI MAGNIFICANTUR SUPER ME

LAUDENT ET LAETENTUR QUI VOLUNT
IUSTITIAM MEAM
ET DICANT SEMPER MAGNIFICETUR
DOMINUS QUI VOLUNT PACEM SERVI EIUS
ET LINGUA MEA MEDITABITUR IUSTI
TIAM TUAM TOTA DIE LAUDEM TUAM
[illegible]
[illegible]
DIXIT SCELESTUS IMPIUS IN MEDIO CORDIS MEI
NON ESSE TIMOREM DEI ANTE OCULOS EIUS
QUIA DOLOSE EGIT ADVERSUM EUM
IN OCULIS SUIS
UT INVENIRET INIQUITATEM SUAM
AD ODIENDUM
VERBA ORIS EIUS INIQUITAS ET DOLUS
CESSAVIT COGITARE BENE FACERE
INIQUITATEM COGITAVIT IN CUBILI SUO
STABIT IN VIA NON BONA
MALUM NON ABICIET
DOMINE IN CAELO MISERICORDIA TUA
FIDES TUA USQUE AD NUBES
IUSTITIA TUA QUASI MONTES DEI
IUDICIA TUA ABYSSUS MULTA
HOMINES ET IUMENTA SALVABIS DOMINE
QUAM PRETIOSA EST MISERICORDIA
TUA DEUS
ET FILII ADAM IN UMBRA ALARUM
TUARUM SPERABUNT
INEBRIABUNTUR DE PINGUEDINE DOMUS TUAE
ET TORRENTE DELICIARUM TUARUM
POTABIS EOS
QUIA TECUM EST FONS VITAE
IN LUMINE TUO VIDEBIMUS LUMEN
PROTRAHE MISERICORDIAM TUAM
SCIENTIBUS TE
ET IUSTITIAM TUAM RECTIS CORDE
NE VENIAT MIHI PES SUPERBIAE
ET MANUS IMPIORUM NE MOVEAT ME
IBI CECIDERUNT OPERANTES INIQUITATEM
EXPULSI SUNT ET NON POTUERUNT
SURGERE [illegible]
[illegible]
ECCLESIAE CREDENTEM MONET
AD FIDEI FIRMAMENTUM

aleph NOLI CONTENDERE CUM MALIGNIS
NEQUE AEMULERIS FACIENTES INIQUITATEM
beth QUONIAM SICUT HERBA VELOCITER CONTERENTUR
ET SICUT OLUS HERBAE ARESCENT
gimel SPERA IN DOMINO ET FAC BONUM
PEREGRINARE IN TERRA ET PASCERE FIDE
deleth DELECTARE IN DOMINO ET DABIT TIBI
PETITIONES CORDIS TUI
[illegible] VOLVE SUPER DOMINUM VIAM TUAM
ET CONFIDE IN EO ET IPSE FACIET
ET EDUCET QUASI LUMEN IUSTITIAM TUAM
deleth ET IUDICIUM TUUM SICUT MERIDIEM
TACE DOMINO ET EXSPECTA EUM
NOLI CONTENDERE ADVERSUM EUM
QUI PROSPERATUR IN VIA SUA
he ADVERSUM VIRUM QUI FACIT QUAE COGITAT
DIMITTE IRAM ET RELINQUE FUROREM
NOLI CONTENDERE UT MALE FACIAS
QUONIAM QUI MALE FACIUNT INTERIBUNT
EXSPECTANTES AUTEM DOMINUM IPSI
HEREDITABUNT TERRAM
vau ADHUC ENIM MODICUM ET NON ERIT IMPIUS
ET QUAERES LOCUM EIUS ET NON SUBSISTET
MITES AUTEM HEREDITABUNT TERRAM
ET DELECTABUNTUR IN MULTITUDINE PACIS
zai COGITAT IMPIUS DE IUSTO
ET FRENDIT ADVERSUM EUM DENTIBUS SUIS
DOMINUS DERIDEBIT EUM QUIA VIDIT QUOD
VENIET DIES EIUS
GLADIUM EVAGINAVERUNT IMPII
TETENDERUNT ARCUM SUUM
UT DEICIANT EGENUM ET PAUPEREM
UT INTERFICIANT RECTOS CORDE IN VIA
GLADIUS EORUM INGREDIETUR IN COR EORUM
ET ARCUS EORUM CONFRINGENTUR
teth BONUM EST PARUM IUSTO
SUPER DIVITIAS PECCATORUM MULTAS
QUONIAM BRACHIA PECCATORUM CONFRINGENTUR
ioth SUSTENTAT AUTEM IUSTOS DOMINUS
NOVIT DIES INMACULATORUM DOMINUS
ET HEREDITAS EORUM AETERNA ERIT
NON CONFUNDENTUR IN TEMPORE MALO
ET IN DIEBUS FAMIS SATURABUNTUR
caph QUIA IMPII PERIBUNT ET INIMICI DOMINI

GLORIANTES UT UNICORNES
CONSUMENTUR
SICUT FUMUS CONSUMENTUR
LAMED MUTUATUR IMPIUS ET NON REDDET
IUSTUS AUTEM DONAT ET TRIBUIT
QUIA QUI BENEDICUNTUR AB EO
HEREDITABUNT TERRAM
ET QUI MALEDICUNTUR INTERIBUNT
MEM A DNO GRESSUS VIRI FIRMANTUR
ET VIAM EIUS VOLET
CUM CECIDERIT NON ALLIDETUR
QUIA DNS SUSTENTAT MANUM EIUS
NUN PUER FUI ET SENUI
ET NON VIDI IUSTUM DERELICTUM
NEC SEMEN EIUS QUAERENS PANEM
TOTA DIE DONAT ET COMMODAT
ET SEMEN EIUS IN BENEDICTIONE
SAMECH RECEDE A MALO ET FAC BONUM
ET INHABITA IN SEMPITERNUM
QUIA DNS DILIGIT IUDICIUM
ET NON DERELINQUET SANCTOS SUOS
AIN IN AETERNUM CUSTODIENTUR
ET SEMEN IMPIORUM PERIBIT
IUSTI HEREDITABUNT TERRAM
ET INHABITABUNT IN SAECULUM SUPER EAM
OS IUSTI MEDITABITUR SAPIENTIAM
ET LINGUA EIUS LOQUETUR IUDICIUM
PHE LEX DEI EIUS IN CORDE EIUS NON
DEFICIENT GRESSUS EIUS
SADE CONSIDERAT IMPIUS IUSTUM
ET QUAERIT OCCIDERE EUM
DNS NON DERELINQUET EUM IN MANU
EIUS
ET NON CONDEMNABIT EUM CUM
IUDICATUR
COPH EXSPECTA DNM ET CUSTODI VIAM EIUS
ET EXALTABIT TE UT POSSIDEAS TERRAM
CUM INTERIERINT IMPII VIDEBIS
RES VIDI IMPIUM ROBUSTUM ET FORTIS
SIMUM SICUT INDIGENAM VIRENTEM
ET TRANSIVIT ET ECCE NON ERAT
ET QUAESIVI EUM ET NON EST INVENTUS
SEN CUSTODI SIMPLICITATEM
ET VIDE RECTUM

QUIA ERIT NOVISSIMUM VIRO PACIS
INIUSTI AUTEM DELEBUNTUR PARITER
ET NOVISSIMUM IMPIORUM PERIBIT
SALUS IUSTORUM A DNO
FORTITUDO EORUM IN TEMPORE
TRIBULATIONIS
ET AUXILIABITUR EIS DNS
ET SALVABIT EOS AB IMPIIS QUIA
SPERAVERUNT IN EO

[illegible] DE SABBATHO
[illegible]

DNE NE IN IRA TUA ARGUAS ME
NEQUE IN FURORE TUO CORRIPIAS ME
QUIA SAGITTAE TUAE INFIXAE SUNT MIHI
ET DESCENDIT SUPER ME MANUS TUA
NON EST SANITAS IN CARNE MEA
A FACIE INDIGNATIONIS TUAE
NON EST PAX IN OSSIBUS MEIS A FACIE
PECCATI MEI
QUIA INIQUITATES MEAE TRANSIERUNT
CAPUT MEUM
QUASI ONUS GRAVE GRAVATAE
SUNT SUPER ME
COMPUTRUERUNT ET TABUERUNT
CICATRICES MEAE A FACIE INSIPIENTIAE MEAE
ADFLICTUS SUM ET INCURVATUS SUM NIMIS
TOTA DIE CONTRISTATUS AMBULABAM
QUIA LUMBI MEI IMPLETI SUNT IGNOMINIA
ET NON EST SANITAS IN CARNE MEA
DEFECI ET CONTRITUS SUM NIMIS
RUGIEBAM A GEMITU CORDIS MEI
DNE IN CONSPECTU TUO OMNE
DESIDERIUM MEUM
ET GEMITUS MEUS A TE NON EST ABSCONDITUS
COR MEUM FLUCTUAVIT
DERELIQUIT ME FORTITUDO MEA
ET LUX OCULORUM MEORUM ETIAM
IPSA NON EST MECUM
CARISSIMI MEI ET AMICI MEI QUASI CONTRA
LEPRAM MEAM STETERUNT
ET VICINI MEI LONGE STETERUNT
ET INRUERUNT QUAERENTES ANIMAM
MEAM ET QUAERENTES MALA MIHI
LOQUEBANTUR INSIDIAS ET DOLOS

tota die meditabantur
Ego autem quasi surdus non audiebam
et quasi mutus non aperiens
os suum
Et eram quasi homo non audiens
nec habens in ore suo redargutiones
Quoniam te domine expectavi
tu exaudies domine deus meus
Quia dixi ne forte laetentur mihi
et cum vacillaverint pedes mei
super me magnificentur
Quia ego ad plagas paratus
et dolor meus contra me est semper
Quia iniquitatem meam adnuntio
sollicitus ero pro peccato meo
Inimici autem mei viventes
confortati sunt
et multiplicati sunt odientes me
mendaciter
et qui reddunt mala pro bonis
adversabantur mihi
quia sequebar bonum ne derelinquas me
domine deus meus ne elongeris a me
Festina in auxilium meum
domine salus mea
in finem pro idithun ipsi propheta
[illegible]
et nesciunt cui congregant
Dixi custodiam vias meas
ne peccem in lingua mea
custodiam os meum silentio
donec est impius contra me
Obmutui silentio tacui de bono
et dolor meus conturbatus est
Incaluit cor meum in medio mei
in meditatione mea exarsit
ignis
Locutus sum in lingua mea
ostende mihi domine finem meum
et mensuram dierum meorum quae sit
ut sciam quando deficiam
Ecce breves posuisti dies meos
et vita mea quasi non sit
in conspectu tuo

Omnia vanitas universa omnis homo
stans semper
Tantum in imagine ambulat homo
tantum frustra conturbatur
congregat et ignorat cui dimittat ea
Nunc ergo quid expecto domine
praestolatio mea tecum est
Ab omnibus iniquitatibus meis libera me
obprobrium stulto ne ponas me
Obmutui non aperiam os meum
quia tu fecisti
Tolle a me plagas tuas
a contentione manus tuae
ego consumptus sum
In increpationibus pro iniquitate
corripuisti virum
et posuisti quasi tineam
desiderabilia eius
verumtamen vanitas omnis homo semper
Audi orationem meam domine et clamorem meum
exaudi lacrimas meas
ne obmutescas quia advena
ego sum apud te
et peregrinus sicut omnes patres mei
parce mihi ut refrigerer
antequam vadam et non subsistam
in finem psal. david patientia populi est
Expectans expectavi dominum
et inclinavit se ad me
et exaudivit clamorem meum
et eduxit me de lacu miseriae
et de luto caeni
et statuit super petram pedes
meos et firmavit gressus meos
et inmisit in os meum canticum
novum carmen deo nostro
videbunt multi et timebunt
et sperabunt in domino
Beatus vir qui posuit dominum confidentiam suam
et non respexit ad superbos
et declinantes ad mendacium
multa fecisti tu domine deus meus
mirabilia tua
et cogitationes tuas pro nobis

NON EST QUI ORDINET AD TE [illegible] SI NAR
RARE VOLUERO ET NUMERARE
PLURA SUNT QUAM UT NARRARI QUEANT
VICTIMA ET OBLATIONE NON INDIGES
AURES FODISTI MIHI HOLOCAUSTUM
ET PRO PECCATO NON PETISTI
TUNC DIXI ECCE VENIO
IN VOLUMINE LIBRI SCRIPTUM EST DE ME
UT FACEREM PLACITUM TIBI DS MEUS VOLUI
ET LEGEM TUAM IN MEDIO VENTRIS MEI
ADNUNTIAVI IUSTITIAM IN ECCLESIA MAGNA
ECCE LABIA MEA NON PROHIBEBO
DNE TU NOSTI
IUSTITIAM TUAM NON ABSCONDI
IN MEDIO CORDIS MEI
FIDEM TUAM ET SALUTARE TUUM DIXI
NON ABSCONDI MISERICORDIAM TUAM
ET VERITATEM TUAM IN ECCLESIA MULTA
TU DNE NON PROHIBEBIS MISERICOR
DIAS TUAS A ME
MISERICORDIA TUA ET VERITAS TUA
IUGITER CUSTODIANT ME
CIRCUMDEDERUNT ENIM ME MALA
QUORUM NON EST NUMERUS
CONPREHENDERUNT ME INIQUITATES
MEAE ET NON POTUI VIDERE
PLURES FACTAE SUNT QUAM
CAPILLI CAPITIS MEI
ET COR MEUM DERELIQUIT ME
CONPLACEAT TIBI UT LIBERES ME
DNE AD AUXILIANDUM MIHI FESTINA
CONFUNDANTUR ET REVEREANTUR
SIMUL QUAERENTES ANIMAM MEAM
UT AUFERANT EAM
CONVERTANTUR RETRORSUM
ET CONFUNDANTUR QUI VOLUNT MALA MIHI
PEREANT POST CONFUSIONEM SUAM
QUI DICUNT MIHI VAH VAH
GAUDEANT ET LAETENTUR IN TE OMNES QUI QUAERUNT TE
ET DICANT IUGITER MAGNIFICETUR DNS
QUI DILIGUNT SALUTARE TUUM
EGO AUTEM EGENUS ET PAUPER
DNS SOLLICITUS ERIT PRO ME
AUXILIUM MEUM ET SALVATOR MEUS TU

DS MEUS NE MORERIS

[illegible]

[illegible]

BEATUS QUI COGITAT DE PAUPERE
IN DIE MALA LIBERABIT EUM DNS
DNS CUSTODIET EUM ET VIVIFICABIT EUM
ET BEATUS ERIT IN TERRA
ET NON TRADAT EUM ANIMAE
INIMICORUM SUORUM
DNS CONFORTABIT EUM SUPER LECTUM DOLORIS
OMNE STRATUM EIUS VERTISTI
IN INFIRMITATE SUA
EGO DIXI DNE MISERERE MEI
SANA ANIMAM MEAM QUIA PECCAVI TIBI
INIMICI MEI LOQUEBANTUR MALA MIHI
QUANDO MORIETUR ET PERIBIT NOMEN EIUS
ET SI INGREDIEBATUR UT VIDERET VANA LOQUEBATUR
COR EIUS CONGREGABAT INIQUITATEM SIBI
EGREDIENS FORAS DETRAHEBAT
SIMUL ADVERSUM ME SUSURRABANT OMNES ODIENTES ME
CONTRA ME COGITABANT MALUM MIHI
VERBUM DIABOLI INFUNDEBANT SIBI
QUI DORMIT NON ADDET UT RESURGAT
SED ET HOMO PACIFICUS MEUS
IN QUO HABEBAM FIDUCIAM
QUI COMEDEBAT PANEM MEUM LEVAVIT CONTRA ME PLANTAM
ET SUSCITA ME ET REDDAM EIS
IN HOC COGNOVI QUOD VOLUISTI ME
QUIA NON INSULTAVIT INIMICUS MEUS MIHI
EGO AUTEM PROPTER SIMPLICITATEM MEAM
SUSCEPISTI ME
ET STATUISTI ME IN CONSPECTU TUO
IN PERPETUUM
BENEDICTUS DNS DS ISRL
A SAECULO ET USQUE IN SAECULUM AMEN AMEN

[illegible] FILIIS CHORE

[illegible]

SICUT AREOLA PRAEPARATA
AD INRIGATIONES AQUARUM
SIC ANIMA MEA PRAEPARATA AD TE DS
SITIVIT ANIMA MEA AD DM FORTEM VIVENTEM

QUANDO VENIAM ET PAREBO ANTE FACIEM DEI
FUERUNT MIHI LACRIMAE MEAE PANES
PER DIEM AC NOCTEM
CUM DICERETUR MIHI TOTA DIE UBI EST DEUS TUUS
HORUM RECORDATUS SUM ET EFFUDI
IN ME ANIMAM MEAM
QUONIAM TRANSIBO IN UMBRACULO
TACITUS USQUE AD DOMUM DEI
IN VOCE LAUDIS ET CONFESSIONIS MULTI
TUDINIS FESTA CELEBRANTIS
QUARE INCURVARIS ANIMA MEA
ET CONTURBARIS IN ME
EXSPECTA DEUM QUONIAM ADHUC CONFITEBOR EI
SALUTARIBUS VULTUS EIUS
DEUS MEUS IN ME IPSA ANIMA MEA
INCURVATUR
PROPTEREA RECORDABOR TUI
DE TERRA IORDANIS ET HERMONIIM
DE MONTE MODICO
ABYSSUS AD ABYSSUM VOCAT
IN VOCE CATARACTARUM TUARUM
OMNES GURGITES TUI ET FLUCTUS TUI
SUPER ME TRANSIERUNT
PER DIEM MANDAVIT DOMINUS
MISERICORDIAM SUAM
ET IN NOCTE CANTICUM EIUS
MECUM ORATIO DEO VITAE MEAE
DICAM DEO PETRAE MEAE QUARE OBLITUS ES MEI
QUARE TRISTIS INCEDO ADFLIGENTE INIMICO
DUM INTERFICIUNT IN OSSIBUS MEIS
EXPROBRAVERUNT MIHI HOSTES MEI
DICENTES TOTA DIE UBI EST DEUS TUUS
QUARE INCURVARIS ANIMA MEA
ET CONTURBARIS IN ME
EXSPECTA DEUM QUONIAM ADHUC CONFITEBOR EI
SALUTARIA VULTUS MEI ET DEO MEO

[illegible]

IUDICA ME DEUS ET DISCERNE CAUSAM MEAM
DE GENTE NON SANCTA
A VIRO DOLOSO ET INIQUO SALVA ME
TU ENIM DEUS FORTITUDO MEA
QUARE PROIECISTI ME
QUARE TRISTIS INCEDO ADFLIGENTE INIMICO
MITTE LUCEM TUAM ET VERITATEM TUAM
IPSA ME DUCANT ET INTRODUCANT
IN MONTEM SANCTUM TUUM ET IN
TABERNACULA TUA
ET INTROIBO AD ALTARE DEI
AD DEUM LAETITIAE EXULTATIONIS MEAE
ET CONFITEBOR TIBI IN CITHARA DEUS DEUS MEUS
QUARE INCURVARIS ANIMA MEA
ET QUARE CONTURBARIS IN ME
EXSPECTA DEUM QUONIAM ADHUC CONFITEBOR EI
SALUTARIA VULTUS MEI ET DEO MEO

plus chore ad intellectum hic ex
[illegible]
ad ... de operibus eius pene textus

DEUS AURIBUS NOSTRIS AUDIVIMUS
PATRES NOSTRI NARRAVERUNT NOBIS
OPUS QUOD OPERATUS ES IN DIEBUS
EORUM IN DIEBUS ANTIQUIS
TU MANU TUA GENTES DELESTI ET PLANTASTI EOS
ADFLIXISTI POPULOS ET EMISISTI EOS
NON ENIM IN GLADIO SUO POSSEDERUNT
TERRAM
NEQUE BRACHIUM EORUM SALVAVIT EOS
SED DEXTERA TUA ET BRACHIUM TUUM
ET LUX VULTUS TUI
QUONIAM PLACUIT TIBI IN EIS REX MEUS ES
PRAECIPE PRO SALUTE IACOB
IN TE HOSTES NOSTROS VENTILABIMUS
IN NOMINE TUO CONCULCABIMUS
ADVERSARIOS NOSTROS
NON ENIM IN ARCU MEO CONFIDO
NEQUE GLADIUS MEUS SALVABIT ME
QUIA SALVASTI NOS DE HOSTIBUS NOSTRIS
ET EOS QUI ODERUNT NOS CONFUDISTI
IN DEO LAUDABIMUR TOTA DIE
ET IN NOMINE TUO IN AETERNUM
CONFITEBIMUR
VERUM TU PROIECISTI ET CONFUDISTI NOS
ET NON EGREDIERIS IN EXERCITIBUS NOSTRIS
VERTISTI TERGA NOSTRA HOSTI
ET QUI ODERUNT NOS DIRIPUERUNT NOS
DEDISTI NOS QUASI GREGEM AD VORANDUM

ET IN GENTIB DISPERSISTI NOS
UENDIDISTI POPULUM TUUM SINE PRETIO
NEC GRANDIS FUIT COMMUTATIO EORUM
POSUISTI NOS OBPROBRIUM UICINIS
NOSTRIS
SUBSANNATIONEM ET DERISUM HIS
QUI IN CIRCUITU NOSTRO
POSUISTI NOS SIMILITUDINEM IN GENTIB
COMMOTIONEM CAPITIS IN TRIBUB
TOTA DIE CONFUSIO MEA CONTRA ME
ET IGNOMINIA FACIEI MEAE OPERUIT
ME A UOCE EXPROBRANTIS ET BLASPHEMANTIS
A FACIE INIMICI ET ULTORIS
OMNIA HAEC UENERUNT SUPER NOS
ET NON SUMUS OBLITI TUI
NEC MENTITI SUMUS IN PACTO TUO
NON EST CONUERSUM RETRORSUM COR NOSTRUM
NEC DECLINAUERUNT GRESSUS
NOSTRI A SEMITA TUA
QUIA DEIECISTI NOS IN LOCO DRACONUM
ET OPERUISTI NOS UMBRA MORTIS
SI OBLITI SUMUS NOMINIS DEI NOSTRI
ET SI EXPANDIMUS MANUS NOSTRAS
AD DEUM ALIENUM
NONNE DS INUESTIGABIT ISTUD
IPSE ENIM NOUIT COGITATIONES CORDIS
QUIA PROPTER TE MORTIFICATI SUMUS
TOTA DIE
REPUTATI SUMUS UT GREX OCCISIONIS
CONSURGE QUARE DORMIS DNE
EUIGILA QUARE PROICIS NOS
IN SEMPITERNUM
QUARE FACIEM TUAM ABSCONDIS
OBLIUISCERIS ADFLICTIONES
ET ANGUSTIAS NOSTRAS
QUIA INCURUATA EST IN PULUERE
ANIMA NOSTRA
ADHESIT TERRAE UENTER NOSTER
SURGE AUXILIARE NOBIS ET REDIME
NOS PROPTER MISERICORDIAM TUAM
[illegible] PRO
[illegible]
[illegible]
DE REGE [illegible]

ERUCTAUIT COR MEUM UERBUM BONUM
DICO EGO OPERA MEA REGI
LINGUA MEA STILUS SCRIBAE UELOCIS
DECORE PULCHRIOR ES FILIIS HOMINUM
EFFUSA EST GRATIA IN LABIIS TUIS
PROPTEREA BENEDIXIT TIBI DS IN AETERNUM
ACCINGERE GLADIO TUO SUPER
FEMUR FORTISSIME
GLORIA TUA ET DECORE TUO
PROSPERE ASCENDE
PROPTER UERITATEM ET MANSUE
TUDINEM IUSTITIAE
ET DOCEBIT TE TERRIBILIA DEXTERA TUA
SAGITTAE TUAE ACUTAE
POPULI SUB TE CADENT
IN CORDE INIMICORUM REGIS
THRONUS TUUS DS IN SAECULUM ET IN AETERNUM
SCEPTRUM AEQUITATIS SCEPTRUM REGNI TUI
DILEXISTI IUSTITIAM ET ODISTI INIQUITATEM
PROPTEREA UNXIT TE DS DS TUUS OLEO
EXULTATIONIS PRAE PARTICIPIB TUIS
MURRA ET STACTE ET CASSIA IN CUNCTIS
UESTIMENTIS TUIS DE DOMIB EBURNEIS
QUIB LAETIFICAUERUNT TE FILIAE
REGUM IN HONORE TUO
STETIT CONIUX IN DEXTERA TUA
IN DIADEMATE AUREO
AUDI FILIA ET UIDE ET INCLINA AUREM TUAM
ET OBLIUISCERE POPULI TUI ET DOMUS
PATRIS TUI
ET CONCUPISCET REX DECOREM TUUM
QUIA IPSE EST DNS TUUS ET ADORA EUM
ET FILIA TYRI IN MUNERIBUS
FACIEM TUAM DEPRECABUNTUR
OMNES DIUITES POPULI
OMNIS GLORIA EIUS FILIAE REGIS INTRINSECUS
SCUTULATIS AUREIS UESTITA IN SCUTU
LATIS DUCETUR AD REGEM
UIRGINES SEQUENTUR EAM
AMICAE EIUS DUCENTUR TIBI
DUCENTUR IN LAETITIIS ET EXULTATIONE
INGREDIENTUR THALAMUM REGIS
PRO PATRIBUS TUIS ERUNT FILII TUI
PONES EOS PRINCIPES IN UNIUERSA TERRA

RECORDABOR NOMINIS TUI IN OMNI
GENERATIONE ET GENERATIONE
PROPTEREA POPULI CONFITEBUN
TUR TIBI IN AETERNUM ET IN SAECULUM
[illegible]
[illegible]
[illegible]

DS NOBIS REFUGIUM ET FORTITUDO
AUXILIUM IN TRIBULATIONIB INVENTUS ES NIMIS
PROPTEREA NON TIMEBIMUS CUM TURBABITUR
TERRA
ET CONCUTIENTUR MONTES IN CORDE MARIS
SONANTIB ET INTUMESCENTIBUS
GURGITIBUS EIUS
CONTURBATIS MONTIB IN POTENTIA EIUS
FLUMINIS DIVISIONES LAETIFICANT
CIVITATEM DEI [illegible]
SCM TABERNACULUM ALTISSIMI [illegible]
AUXILIABITUR EI DS IN IPSO ORTU MATUTINO
CONTURBATAE SUNT GENTES
CONCUSSA SUNT REGNA
DEDIT VOCEM SUAM ET CONTURBATA EST TERRA
DNS EXERCITUUM NOBISCUM PRO
TECTOR NOSTER DS IACOB [illegible]
VENITE ET VIDETE OPERA DNI
QUANTAS POSUERIT SOLITUDINES IN TERRA
CONPESCENS BELLA USQ AD EXTREMUM TERRAE
ARCUM CONTERET ET CONFRINGET HASTAM
PLAUSTRA CONBURET IGNI
CESSATE ET COGNOSCITE QUONIAM EGO SUM DS
EXALTABOR IN GENTIB EXALTABOR IN TERRA
DNS EXERCITUUM NOBISCUM
FORTITUDO NOSTRA DS IACOB
[illegible]
[illegible]

OMNES POPULI PLAUDITE MANIB
IUBILATE DO IN VOCE LAUDIS
QUONIAM DNS ALTISSIMUS TERRIBILIS
REX MAGNUS SUPER OMNEM TERRAM
CONGREGAVIT POPULOS SUB NOBIS
ET TRIBUS SUB PEDIB NOSTRIS
ELEGIT NOBIS HEREDITATEM NOSTRAM
GLORIAM IACOB QUAM DILEXIT [illegible]

ASCENDIT DS IN IUBILO DNS IN VOCE BUCINAE
CANITE DO CANITE CANITE REGI
NOSTRO CANITE
QUIA REX UNIVERSAE TERRAE
DS CANITE ERUDITE
REGNAVIT DS SUPER GENTES
DS SEDIT SUPER THRONUM SCM SUUM
PRINCIPES POPULORUM CONGREGA
TI SUNT POPULUS DI ABRAHAM
QUONIAM DI SCUTA TERRAE VEHEMENTER
ELEVATUS EST [illegible]
[illegible]
[illegible] DIUS AD APOCALIPSIN IOHANNIS [illegible]
[illegible]

MAGNUS DNS ET LAUDABILIS NIMIS
IN CIVITATE DI NOSTRI IN MONTE SCO SUO
SPECIOSO GERMINI GAUDIO
UNIVERSAE TERRAE
MONS SION LATERIB AQUILONIS
CIVITATIS REGIS MAGNI
DS IN DOMIB EIUS COGNITUS EST IN AUXILIUM
QUIA ECCE REGES CONGRE
GATI SUNT VENERUNT SIMUL
IPSI VIDENTES SIC OBSTIPUERUNT
CONTURBATI SUNT ADMIRATI SUNT
HORROR POSSEDIT EOS
IBI DOLORES QUASI PARTURIENTIS
IN SPIRITU URENTE CONTERES
NAVES MARIS
SICUT AUDIVIMUS SIC VIDIMUS
IN CIVITATE DNI EXERCITUUM
IN CIVITATE DI NOSTRI
DS FUNDAVIT EAM USQ IN AETERNUM SEMP
AESTIMAVIMUS DS MISERICORDIAM
TUAM IN MEDIO TEMPLI TUI
SECUNDUM NOMEN TUUM DS SIC ET
LAUS TUA IN FINIB TERRAE
IUSTITIA PLENA EST DEXTERA TUA
LAETETUR MONS SION EXULTENT
FILIAE IUDA PROPTER IUDICIA TUA
CIRCUMDATE SION ET CIRCUITE EAM
NUMERATE TURRES EIUS
PONITE COR VESTRUM IN MOENIB
EIUS SEPARATE PALATIA EIUS

UT ENARRETIS IN GENERATIONE NOVISSIMA
QUIA IPSE EST DS DS NOSTER IN SAECULUM
ET IN PERPETUUM
IPSE ERIT DUX NOSTER IN MORTE
[illegible]
[illegible]
[illegible] vox ecclesiae
[illegible]

AUDITE HAEC POPULI OMNES
AURIB PERCIPITE UNIVERSI
HABITATORES OCCIDENTIS
TAM FILII ADAM QUAM FILII VI
RORUM SIMUL DIVES ET PAUPER
OS MEUM LOQUITUR SAPIENTIAS
ET MEDITATIO CORDIS MEI PRUDENTIAS
INCLINABO AD PARABOLAM AUREM MEAM
APERIAM IN CITHARA ENIGMA MEUM
QUARE TIMEBO IN DIE MALI
INIQUITAS CALCANEI MEI CIRCUMDABIT ME
QUI FIDUNT IN FORTITUDINE SUA
ET IN MULTITUDINE DIVITIARUM
SUARUM SUPERBIUNT
FRATREM REDIMENS NON REDIMET VIR
NEC DABIT DO PROPITIATIONEM PRO SE
NEC PRETIUM REDEMPTIONIS
ANIMAE EORUM
SED QUIESCET IN SAECULUM ET VIVET ULTRA
IN SEMPITERNUM
ET NON VIDEBIT INTERITUM CUM VIDE
RIT SAPIENTES MORIENTES
SIMUL INSIPIENS ET INDOCTUS PERIBUNT
ET DERELINQUENT ALIENIS DIVITIAS SUAS
INTERIORA EORUM DOMUS EORUM IN SAECLO
TABERNACULA EORUM IN GENERATIONE
ET GENERATIONE
VOCAVERUNT NOMINIBUS SUIS TERRAS SUAS
ET HOMO IN HONORE NON COMMORABITUR
ET SIMILATUS EST IUMENTIS QUAE SILENT
HAEC EST VIA INSIPIENTIAE EORUM
ET POST EOS IN ORE SUO CURRENT
QUASI GREX IN INFERNO POSITI SUNT
MORS PASCET EOS
ET SUBIUGABUNT EOS RECTI IN MATUTINO
ET FIGURA EORUM CONTERETUR
IN INFERNO POST HABITACULUM SUUM
VERUMTAMEN DS REDIMET ANIMAM MEAM
DE MANU INFERNI CUM ADSUMPSERIT ME
NOLI TIMERE CUM DITATUS FUERIT
CUM MULTIPLICATA FUERIT GLORIA
DOMUS EIUS
NEQUE NON MORIENS TOLLET OMNIA
NEC DESCENDET POST EUM GLORIA EIUS
QUIA ANIMAM SUAM IN VITA SUA BENEDICET
LAUDABUNT INQUIENT TE CUM
BENE FECERIS TIBI
INTRABIT USQUE AD GENERATIONEM
PATRUM SUORUM
USQUE IN AETERNUM NON VIDEBUNT LUCEM
HOMO CUM IN HONORE ESSET
NON INTELLEXIT
COMPARATUS EST IUMENTIS ET SILEBIT
[illegible]
[illegible]
xpi prophetia [illegible] et iudicio
[illegible]

FORTIS DS DS LOCUTUS EST ET VOCAVIT
TERRAM
A BORTU SOLIS USQUE AD OCCASUM EIUS
DE SION PERFECTA DECORE DS APPARUIT
VENIET DS NOSTER ET NON TACEBIT
IGNIS CORAM EO DEVORABIT
ET IN CIRCUITU EIUS TEMPESTAS VALIDA
VOCABIT CAELUM DESURSUM
ET TERRAM UT IUDICET POPULUM SUUM
CONGREGATE MIHI SCOS EIUS
QUI FERIUNT PACTUM MEUM IN SACRIFICIO
ET ADNUNTIABUNT CAELI IUSTITIAM EIUS
QUIA DS IUDEX EST semper
AUDI POPULE MEUS ET LOQUAR
ISRAHEL ET CONTESTABOR TE DS DS TUUS EGO
NON PROPTER VICTIMAS TUAS ARGUAM TE
ET HOLOCAUSTOMATA TUA CORAM
ME SUNT SEMPER
NON ACCIPIAM DE DOMO TUA VITULUM
NEQUE DE GREGIB TUIS HIRCOS
MEAE SUNT ENIM OMNIA ANIMALIA
SILVARUM
PECODES IN MONTIB MILIUM

SCIO OMNES AVES MONTIUM ET UNI
VERSITAS AGRI MECUM EST
SI ESURIERO NON DICAM TIBI
MEUS EST ENIM ORBIS ET PLENITUDO EIUS
NUMQUID COMEDAM CARNES
TAURORUM
AUT SANGUINEM HIRCORUM BIBAM
IMMOLA DO LAUDEM ET REDDE
ALTISSIMO VOTA TUA
ET INVOCA ME IN DIE TRIBULATIONIS
LIBERABO TE ET GLORIFICABIS ME
IMPIO AUTEM DIXIT DS
QUID TIBI EST CUM NARRATIONE
PRAECEPTORUM MEORUM
ET ADSUMIS PACTUM MEUM
IN ORE TUO
QUI ODISTI DISCIPLINAM
ET PROIECISTI VERBA MEA POST TE
SI VIDEBAS FUREM CONSENTIEBAS EI
ET CUM ADULTERIS PARS TUA
OS TUUM DIMISISTI AD MALITIAM
ET LINGUA TUA CONCINNABAT DOLUM
SEDENS ADVERSUS FRATREM TUUM
LOQUEBARIS
ADVERSUS FILIUM MATRIS TUAE
FABRICABARIS OBPROBRIUM
HAEC FECISTI ET TACUI
EXISTIMASTI QUOD ESSEM SIMILIS TUI
ARGUAM TE ET PROPONAM IN
CONSPECTU TUO
INTELLEGITE HOC QUI OBLIVISCIMINI DM
NE FORTE CAPIAM ET NON SIT QUI ERUAT
QUI IMMOLAT CONFESSIONEM
GLORIFICAT ME
ET QUI ORDINAT VIAM OSTENDAM
EI SALUTARE DI

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

MISERERE MEI DS SECUNDUM
MISERICORDIAM TUAM
IUXTA MULTITUDINEM MISERATIONUM TUARUM
DELE INIQUITATES MEAS
MULTUM LAVA ME AB INIQUITATE MEA
ET A PECCATO MEO MUNDA ME
QUONIAM INIQUITATES MEAS EGO COGNOSCO
ET PECCATUM MEUM CONTRA ME
EST SEMPER
TIBI SOLI PECCAVI ET MALUM CORAM TE FECI
UT IUSTIFICERIS IN SERMONIBUS TUIS
ET VINCAS CUM IUDICARIS
ECCE IN INIQUITATE GENERATUS SUM
ET IN PECCATO CONCEPIT ME MATER MEA
ECCE VERITATEM VOLUISTI
ABSCONDITIS ET IN ARCANO SAPIENTIAM
MANIFESTASTI MIHI
ASPERGES ME HYSOPO ET MUNDABOR
LAVABIS ME ET SUPER NIVEM DEALBABOR
AUDITUM MIHI FACIES GAUDIUM ET LAETITIAM
EXULTABUNT OSSA QUAE CONFREGISTI
ABSCONDE FACIEM TUAM A PECCATIS MEIS
ET OMNES INIQUITATES MEAS DELE
COR MUNDUM CREA MIHI DS
ET SPIRITUM STABILEM RENOVA IN VISCERIBUS MEIS
NE PROICIAS ME A FACIE TUA
ET SPIRITUM SCM TUUM NE AUFERAS A ME
REDDE MIHI LAETITIAM SALUTARIS TUI
ET SPIRITU PRINCIPALI CONFIRMA ME
DOCEBO INIQUOS VIAS TUAS
ET PECCATORES AD TE REVERTENTUR
LIBERA ME DE SANGUINIBUS DS DS SALUTIS MEAE
LAUDABIT LINGUA MEA IUSTITIAM TUAM
DNE LABIA MEA APERIES
ET OS MEUM ADNUNTIABIT LAUDEM TUAM
NON ENIM VIS SACRIFICIUM ET DEM
NEC HOLOCAUSTUM SUSCIPIES
SACRIFICIUM DO SPIRITUS CONTRIBULATUS
COR CONTRITUM ET HUMILIATUM
DS NON DESPICIES
BENEFAC IN VOLUNTATE TUA SION
AEDIFICA MUROS HIERUSALEM
TUNC SUSCIPIES SACRIFICIUM IUSTITIAE
OBLATIONES ET HOLOCAUSTA
TUNC INPONENT SUPER ALTARE
TUUM VITULOS

[illegible]

QUID GLORIARIS IN MALITIA POTENS
ES IN INIQUITATE
INIUSTITIAM COGITAVIT LINGUA TUA
SICUT NOVACULA ACUTA FECISTI DOLUM
DILEXISTI MALITIAM SUPER BENIGNITATEM
INIQUITATEM MAGIS QUAM LOQUI AEQUITATEM diapsalma
DILEXISTI OMNIA VERBA PRAECIPITATIONIS
LINGUA DOLOSA
SED DEUS DESTRUET TE IN FINEM
EVELLET TE ET EMIGRAVIT TE DE TABERNACULO
ET RADICEM TUAM DE TERRA VIVENTIUM diapsalma
VIDEBUNT IUSTI ET TIMEBUNT
ET SUPER EUM RIDEBUNT
ECCE HOMO QUI NON POSUIT DM
ADIUTOREM SUUM
SED SPERAVIT IN MULTITUDINE
DIVITIARUM SUARUM
CONFORTATUS EST IN VANITATE SUA
EGO SICUT OLIVA FRUCTIFERA IN DOMO DI
SPERAVI IN MISERICORDIA DI
IN SAECULUM ET IN SAECULUM SAECULI
CONFITEBOR TIBI IN SAECULA QUIA FECISTI
ET EXSPECTABO NOMEN TUUM QUONIAM BONUM
IN CONSPECTU SANCTORUM TUORUM

[illegible]

IN FINEM PRO AMALECH INTELLECTUS DAVID

51 DIXIT INSIPIENS IN CORDE SUO NON EST DS
CORRUPTI SUNT ET ABOMINABILES
FACTI SUNT IN INIQUITATIBUS
NON EST QUI FACIAT BONUM
DS DE CAELO PROSPEXIT SUPER
FILIOS HOMINUM
UT VIDEAT SI EST INTELLEGENS
AUT REQUIRENS DM
OMNES DECLINAVERUNT SIMUL INUTILES FACTI SUNT
NON EST QUI FACIAT BONUM
NON EST USQ(UE) AD UNUM
NONNE SCIENT OMNES QUI
OPERANTUR INIQUITATEM
QUI DEVORANT POPULUM MEUM UT CIBUM
PANIS

DM NON INVOCAVERUNT
IBI TREPIDAVERUNT TIMORE UBI NON ERAT TIMOR
QUONIAM DS DISPERSIT OSSA HOMINUM SIBI PLACENTIUM
CONFUSI SUNT QUONIAM DS SPREVIT EOS
QUIS DABIT EX SION SALUTARE ISRL
CUM AVERTERIT DS CAPTIVITATEM PLEBIS SUAE
EXULTABIT IACOB ET LAETABITUR ISRL

IN FINEM IN CARMINIBUS INTELLECTUS DAVID

[illegible]

DS IN NOMINE TUO SALVUM ME FAC
ET IN FORTITUDINE TUA LIBERA ME
DS EXAUDI ORATIONEM MEAM
AURIBUS PERCIPE VERBA ORIS MEI
QUONIAM ALIENI INSURREXERUNT IN ME
ET FORTES QUAESIERUNT ANIMAM MEAM
ET NON PROPOSUERUNT DM
ANTE CONSPECTUM SUUM diapsalma
ECCE ENIM DS ADIUVAT ME
ET DNS SUSCEPTOR ANIMAE MEAE
AVERTE MALA INIMICIS MEIS
IN VERITATE TUA DISPERDE EOS
VOLUNTARIE SACRIFICABO TIBI
CONFITEBOR NOMINI TUO DNE QUONIAM BONUM
QUONIAM EX OMNI TRIBULATIONE ERIPUISTI ME
ET SUPER INIMICOS MEOS DESPEXIT OCULUS MEUS

IN FINEM IN CARMINIBUS INTELLECTUS DAVID

EXAUDI DS ORATIONEM MEAM
ET NE DESPEXERIS DEPRECATIONEM MEAM
INTENDE MIHI ET EXAUDI ME
CONTRISTATUS SUM IN EXERCITATIONE MEA
ET CONTURBATUS SUM
A VOCE INIMICI ET A FACIE PERSEQUENTIS peccatoris
QUONIAM PROIECERUNT SUPER ME INIQUITATEM
ET IN FURORE MOLESTI ERANT MIHI
COR MEUM CONTURBATUM EST IN ME
ET TERROR MORTIS CECIDIT
SUPER ME
TIMOR ET TREMOR VENERUNT SUPER ME
ET OPERUIT ME CALIGO
ET DIXI QUIS DABIT MIHI PINNAS SICUT COLUMBAE

et uolarem et requiescam
ut procul abeam et commorer
in deserto
festinarem ut saluarer a spiritu
tempestatis et turbinis
praecipita Domine diuide linguas eorum
quoniam uidi iniquitatem et contra
dictionem in ciuitate
die et nocte circumeunt
muros eius
scelus et dolorem in medio eius
insidiae in medio eius
et non recessit de plateis eius
usura et fraudulentia
non enim inimicus exprobrauit
mihi et sustinebo
neque is qui oderat me super me
extulit se et absconderer ab eo
sed tu homo unanimis meus dux
meus et notus meus
qui simul habuimus dulce secretum
in domo Dei ambulauimus in terrore
ueniat mors super eos descendant
in infernum uiuentes
quia nequitiae in congregatione
eorum et in medio eorum
ego autem ad Deum clamabo et Dominus saluabit me
uespere et mane et meridie
loquar et resonabo
et exaudiet uocem meam
redimet in pace animam meam
ab appropinquantibus mihi
multi enim fuerunt aduersum me
exaudiet Deus et humiliabit eos
qui iudex est ab initio
non enim mutantur neque timent Deum
extendit manum suam in pacificos suos
contaminauit pactum suum
nitidius butyro os eius
pugnat autem cor illius
molliores sermones eius oleo
et ipsi sunt lanceae
proice super Dominum caritatem
tuam et ipse enutriet te

non dabit in aeternum fluctuationem
iusto
tu autem Deus deduces eos in puteum
interitus
uiri sanguinum et doli non
dimidiabunt dies suos
ego autem fiduciam habeo in te
in finem pro populo qui a sanctis longe fact[illegible]
[illegible]
miserere mei Deus quoniam conculcauit me homo
tota die pugnans tribulauit me
conculcauerunt me insidiatores
mei tota die
multi enim qui pugnant contra me
altissime
quacumque die territus fuero
ego in te confidam
in Deo laudabo uerbum in Deo speraui
non timebo quid faciat caro mihi
tota die sermonibus me adfligebant
contra me omnes cogitationes
eorum in malum
congregabuntur abscondite
plantas meas obseruabunt
exspectantes animam meam
quasi nulla sit salus eis
in furore populos detrahe Deus
secretum meum numerasti
pone lacrimam meam in conspectu tuo
sed non in narratione tua
tunc conuertentur inimici mei
retrorsum
in quacumque die inuocauero
hoc scio quod Deus meus es
in Deo laudabo uerbum in Domino
depraedabor sermonem
in Deo speraui non timebo
quid faciat mihi homo
in me sunt Deus uota mea reddam
gratiarum actiones tibi
quia eripuisti animam meam
de morte et pedes meos de lapsu
ut placeam coram Deo in lumine uiuentium

IN FINEM [illegible]
[illegible]
[illegible] RESURRECTIONE [illegible]

MISERERE MEI DS MISERERE MEI
QM IN TE SPERAVIT ANIMA MEA
IN UMBRA ALARUM TUARUM SPERABO
DONEC TRANSEANT INSIDIAE
INVOCABO DM ALTISSIMUM DM
ULTOREM MEUM
MITTET DE CAELO ET SALVABIT ME
EXPROBRAVIT CONCULCANTIBUS ME SEMP
MITTET DS MISERICORDIAM SUAM
ET VERITATEM SUAM
ANIMA MEA IN MEDIO LEONUM
DORMIVI FEROCIENTIUM
FILII HOMINUM DENTES EORUM
LANCEAE ET SAGITTAE
EXALTARE SUPER CAELOS DS
IN OMNI TERRA GLORIA TUA
RETE PARAVERUNT GRESSIBUS MEIS
AD INCURVANDAM ANIMAM MEAM
FODERUNT ANTE ME FOVEAM
CECIDERUNT IN MEDIAM EIUS SEMP
PARATUM COR MEUM DS
PARATUM COR MEUM CANTABO
ET PSALLAM
SURGE GLORIA MEA SURGE PSALTERIUM
ET CYTHARA SURGAM MANE
CONFITEBOR TIBI IN POPULIS DNE
CANTABO TIBI IN GENTIBUS
QUIA MAGNA USQUE AD CAELOS MISERICORDIA TUA
ET USQUE AD NUBES VERITAS TUA
EXALTARE SUPER CAELOS DS ET IN
OMNI TERRA GLORIA TUA

IN FINEM [illegible]
[illegible]

SI VERE UTIQUE IUSTITIAM LOQUIMINI
RECTE IUDICATE FILII HOMINUM
ETENIM IN CORDE INIQUITATES
OPERAMINI IN TERRA
INIQUITATES MANUUM VESTRARUM APPENDITE
ALIENATI SUNT PECCATORES A VULVA
ERRAVERUNT AB UTERO LOQUENTES
MENDACIUM
FUROR EORUM SICUT FUROR SERPENTIS
SICUT REGULI SURDI OBTURANTIS AUREM SUAM
UT NON AUDIAT VOCEM MURMURANTIUM
NEC INCANTATORIS INCANTATIONES CALLIDI
DS CONTERE DENTES EORUM EX ORE EORUM
MOLARES LEONUM CONFRINGE DNE
DISSOLVANTUR QUASI AQUAE QUAE DEFLUUNT
INTENDAT ARCUM SUUM DONEC CONTERANTUR
QUASI VERMIS TABEFACTUS PERTRANSEANT
QUASI ABORTIVUM MULIERIS QUOD
NON VIDIT SOLEM
ANTEQUAM CRESCANT SPINAE
VESTRAE IN RHAMNUM
QUASI VIVENTES QUASI IN IRA
TEMPESTAS RAPIET EOS
LAETABITUR IUSTUS CUM VIDERIT
ULTIONEM
PEDES SUOS LAVABIT IN SANGUINE IMPII
ET DICET HOMO VERE FRUCTUS IUSTO
VERE EST DS IUDICANS IN TERRA

IN FINEM [illegible]
[illegible] SAUL ET CUSTODIVIT
DOMUM [illegible] INTERFICERET
[illegible]

ERUE ME DE INIMICIS MEIS DS MEUS
ET A RESISTENTIBUS MIHI PROTEGE ME
LIBERA ME DE OPERARIIS INIQUITATIS
ET A VIRIS SANGUINUM SALVA ME
QUIA ECCE INSIDIATI SUNT ANIMAE MEAE
CONGREGANTUR ADVERSUM ME FORTES
ABSQUE INIQUITATE MEA ET ABSQUE
PECCATO MEO DNE
SINE INIQUITATE CURRENT
ET PRAEPARANTUR
SURGE EX ADVERSO MEO ET RESPICE
ET TU DNE DS EXERCITUUM DS ISRL
EVIGILA UT VISITES OMNES GENTES
NON MISEREARIS UNIVERSIS
QUI OPERANTUR INIQUITATEM SEMPER
REVERTANTUR AD VESPERAM ET LATRENT
UT CANES ET CIRCUMEANT CIVITATEM
ECCE LOQUENTUR IN ORE SUO GLADII
IN LABIIS EORUM QUASI NEMO AUDIAT
ET TU DNE DERIDEBIS EOS SUBSANNABIS
OMNES GENTES

FORTITUDINEM MEAM AD TE SERVABO
QUIA DS SUSCEPTOR MEUS
DS MEUS MISERICORDIA EIUS PRAEVENIET ME
DS OSTENDIT MIHI INTER INIMICOS MEOS
NE OCCIDAS EOS NE FORTE OBLIVIS
CANTUR POPULI MEI
DISPERGE EOS IN FORTITUDINE TUA
ET DESTRUE EOS PROTECTOR MEUS DNE
IN PECCATO ORIS SUI SERMONE LABIORUM SUORUM
ET CAPIANTUR IN SUPERBIA SUA
ET MALEDICTIONE ET MENDACIO NARRABUNTUR
CONSUME IN FURORE CONSUME
ET NON SUBSISTANT
ET SCIENT QUIA DS DOMINATOR IACOB
FINIUM TERRAE
CONVERTENTUR AD VESPERAM
ET LATRABUNT UT CANES
ET CIRCUIBUNT CIVITATEM
IPSI VAGABUNTUR AD COMEDENDUM
ET SI NON SATURATI FUERINT ET MURMURABUNT
EGO AUTEM CANTABO IMPERIUM TUUM
ET LAUDABO MANE MISERICORDIAM TUAM
QUIA FACTUS ES FORTITUDO MEA
ET REFUGIUM IN DIE TRIBULATIONIS MEAE
TIBI CANTABO QUIA DS ADIUTOR MEUS
FORTITUDO MEA DS MISERICORDIA MEA
IN FINEM PRO HIS QUI COMMUTABUNTUR
[illegible]
[illegible]
[illegible] ET CONVERTIT IOAB
PERCUSSIT IN VALLE SALINARUM
[illegible]
QUANDO XPS PASSUS EST
DS REPULISTI NOS ET DESTRUXISTI
IRATUS ES CONVERTISTI NOS
COMMOVISTI TERRAM ET CONTURBASTI EAM
SANA CONTRITIONES EIUS QUIA MOTA EST
OSTENDISTI POPULO TUO DURITIAM
POTASTI NOS VINO CONSOPIENTE
DEDISTI METUENTIBUS TE SIGNUM
UT FUGIANT A FACIE ARCUS SEMPER
UT LIBERENTUR DILECTI TUI
SALVA DEXTERA TUA ET EXAUDI ME
DS LOCUTUS EST IN SANCTUARIO SUO LAETA
BOR

DIVIDAM SICIMAM ET CONVALLEM SOCCOTH DIMETIAR
MEUS EST GALAAD ET MEUS EST MANASSE
ET EPHRAIM FORTITUDO CAPITIS MEI
IUDAS REX MEUS
MOAB OLLA LAVACRI MEI
SUPER IDUMAEAM EXTENDAM CALCIAMENTUM MEUM
MIHI PALESTINA FOEDERATA EST
QUIS DEDUCET ME IN CIVITATEM MUNITAM
QUIS DEDUCET ME USQUE IN IDUMAEAM
NONNE TU DS QUI PROIECISTI NOS
ET NON EGREDIERIS DS IN EXERCITIBUS NOSTRIS
DA NOBIS AUXILIUM IN TRIBULATIONE
QUIA VANA SALUS AB HOMINE alias
IN DEO FACIEMUS VIRTUTEM
ET IPSE CONCULCABIT TRIBULANTES NOS
IN FINEM PSALMUS DAVID VOX PAULI
APOSTOLI DE XPO DICIT
EXAUDI DS DEPRECATIONEM MEAM
INTENDE ORATIONI MEAE
DE NOVISSIMO TERRAE AD TE CLAMAVI
CUM TRISTE FUERIT COR MEUM
[illegible]
[illegible]
[illegible] A FACIE
INIMICI
HABITABO IN TABERNACULO TUO IN SAECULA
SPERABO IN PROTECTIONE ALARUM TUARUM semper
QUONIAM TU DS EXAUDISTI ORATIONEM MEAM
DEDISTI HEREDITATEM TIMENTIBUS NOMEN TUUM
DIES SUPER DIES REGIS ADICIES ANNOS EIUS
USQUE IN DIEM GENERATIONIS ET GENERATIONIS
[illegible]
MISERICORDIAM ET VERITATEM EIUS QUIS REQUIRET
SIC CANTABO NOMINI TUO DS
REDDENS VOTA MEA [illegible]
[illegible]
VERUMTAMEN APUD DEUM SUBDITA ERIT
ANIMA MEA [illegible]
ETENIM IPSE EST DS MEUS [illegible]
FORTITUDO MEA NON MOVEBOR
AMPLIUS
USQUEQUO IRRUITIS IN HOMINEM
INTERFICITIS OMNES

quasi parieti inclinato et maceriae
depulsae
pretium meum cogitaverunt
repellere
placuerunt sibi in mendacio
ore suo benedicebant
et corde suo maledicebant semper
Verumtamen deo subiecta esto anima mea
ipse est fortitudo mea et salus mea
susceptor meus non emigrabo
in deo salutare meum et gloria mea
robur fortitudinis meae
et spes mea in deo
Sperate in eo omnis conventus populi
effundite coram eo corda vestra
deus spes nostra est semper
verumtamen vanitas filii adam
mendacium filii viri in stateris ut subplantent
ipsi de vanitate simul
nolite confidere in calumnia
et in rapina ne frustremini
divitiae si affluxerint ne adponatis cor
unum locutus est deus duo haec audivi
quia imperium dei est
et tibi domine misericordia
quia tu reddes unicuique secundum
opus suum
psalmus David cum esset in deserto
[illegible]
Deus fortitudo mea tu es de luce
consurgam ad te
sitivit anima mea te desideravit te
caro mea
in terra invia et inconspicua
absque aqua
sic in sancto apparui tibi ut viderem fortitudinem
tuam et gloriam tuam
quia melior est misericordia tua
quam vitae
labia mea laudabunt te
sic benedicam tibi in vita mea
in nomine tuo levabo manus meas
quasi adipe et pinguedine replea-
tur anima mea

et labiis laudantibus canet os meum
recordans tui in cubili meo
per singulas vigilias meditabor de te
quia fuisti auxilium meum
in umbra alarum tuarum laudabo
adhesit anima mea post te
me suscepit dextera tua
ipsi vero interficere quaerunt
animam meam
ingrediantur in extrema terrae
congregentur in manus gladii
pars vulpium erunt
Rex autem laetabitur in deo
laudabitur omnis qui iurat in eo
in finem psalmus [illegible] david [illegible] passi
Audi deus vocem meam loquentis
a timore inimici serva vitam meam
absconde me a consilio malignorum
a tumultu operantium iniquitatem
qui exacuerunt ut gladium linguas
suas
tetenderunt sagittas verbum amarissimum
ut sagittent in absconditis simplicem
subito sagittabunt eum et non timebunt
confortaverunt sibi sermonem
pessimum
narraverunt ut absconderent laqueos
dixerunt quis videbit nos
scrutati sunt iniquitates
defecerunt scrutantes scrutinio
cogitationibus singulorum
et corde profundo erud
sagittabit eos deus iaculo repentino
inflictae sunt plagae eorum
et corruerunt in semetipsos linguis suis
fugient omnes qui videbunt eos
et timebunt omnes homines
et adnuntiabunt opus dei et opera
eius intellegent
Laetabitur iustus in domino
et sperabit in eo
et exultabunt omnes recti corde
in finem [illegible] canticum
[illegible] de verbo peregrinationis quando

INCIPIT PSAL PROPHETATIONE [illegible]
[illegible]

64 TIBI SILENS LAUS DS IN SION
ET TIBI REDDETUR VOTUM
EXAUDI ORATIONEM USQUE
AD TE OMNIS CARO VENIET
VERBA INIQUITATUM PRAEVALUE
RUNT ADVERSUM ME
SCELERIBUS NOSTRIS TU PROPITIABERIS
BEATUS QUEM ELEGERIS ET SUSCEPERIS
HABITABIT IN ATRIIS TUIS
REPLEBIMUR IN BONIS DOMUS TUAE
SCIFICATIONE TEMPLI TUI
TERRIBILIS IN IUSTITIA EXAUDI NOS
DS SALVATOR NOSTER
CONFIDENTIA OMNIUM FINIUM
TERRAE ET MARIS LONGINQUI
PRAEPARANS MONTES IN FORTITU
DINE SUA ACCINCTUS FORTITUDINE
CONPESCENS SONITUM MARIS
SONITUM FLUCTUUM EIUS
ET MULTITUDINEM GENTIUM
ET TIMEBUNT QUI HABITANT
IN EXTREMIS A SIGNIS TUIS
EGRESSUS MATUTINOS ET VESPERE
LAUDANTES FACIES
VISITASTI TERRAM ET IRRIGASTI EAM
DITASTI EAM NIMIS
RIVUS DI PLENUS AQUA
PRAEPARABIS FRUMENTUM EORUM
QUIA SIC FUNDASTI EAM
SULCOS EIUS INEBRIA MULTIPLICA FRUGES
PLUVIIS IRRIGA GERMINA EIUS
BENEDIC
CORONAE ANNI BENIGNITATIS TUAE
ET VESTIGIA TUA RORABUNT PINGUEDINEM
PINGUESCENT PASCUA DESERTI
ET EXULTATIONE COLLES ACCINGENTUR
VESTIENTUR ARIETES OVIBUS
ET VALLES PLENAE FRUMENTO
CONCLAMABUNT ET CANENT
PSL DAVID [illegible] SEMPER
65 IUBILATE DO OMNIS TERRA LXIIII
CANTATE GLORIAM NOMINI EIUS
DATE GLORIAM LAUDI EIUS
DICITE DO QUAM TERRIBILE OPUS TUUM
IN MULTITUDINE FORTITUDINIS TUAE
MENTIENTUR TIBI INIMICI TUI
OMNIS TERRA ADORET TE ET CANET
TIBI CANET NOMINI TUO SEMPER
VENITE ET VIDETE OPERA DI
TERRIBILIS CONSILIIS SUPER FILIOS HOMINUM
CONVERTIT MARE IN ARIDAM IN
FLUMINE PERTRANSIBUNT PEDE
IBI LAETABIMUR IN EO
QUI DOMINATUR IN FORTITUDINE SUA
IN SAECULO
OCULI EIUS ASPICIUNT GENTES
QUI INCREDULI SUNT NON EXALTENTUR
IN SEMET IPSIS SEMPER
BENEDICITE POPULI DO NOSTRO
ET AUDITAM FACITE VOCEM LAUDIS EIUS
QUI POSUIT ANIMAM NOSTRAM IN VITA
ET NON DEDIT IN COMMOTIONE
PEDES NOSTROS
PROBASTI ENIM NOS DS
IGNE NOS CONFLASTI SICUT CON
FLATUR ARGENTUM
INTRODUXISTI NOS IN OBSIDIONE
POSUISTI STRIDOREM IN DORSO NOSTRO
INPOSUISTI HOMINES SUPER CAPITA NOSTRA
TRANSIVIMUS PER IGNEM ET AQUAM
ET EDUXISTI NOS IN REFRIGERIUM
INGREDIAR DOMUM TUAM IN HOLOCAUSTIS
REDDAM TIBI VOTA MEA QUAE PRO
MISERUNT LABIA MEA
ET LOCUTUM EST OS MEUM IN TRIBULATIONE
HOLOCAUSTA MEDULLATA OFFERAM TIBI
CUM INCENSU ARIETUM FACIAM
BOVES CUM HIRCIS SEMPER
VENITE AUDITE ET NARRABO OMNES
QUI TIMETIS DM
QUANTA FECERIT ANIMAE MEAE
IPSUM ORE MEO INVOCAVI
ET EXALTAVI IN LINGUA MEA
INIQUITATEM SI VIDI IN CORDE MEO
NON EXAUDIAT DNS
PROPTEREA EXAUDIVIT DS

ET INTENDIT UOCI DEPRECATIONIS MEAE
BENEDICTUS DS QUI NON AMOUIT
ORATIONEM MEAM
ET MISERICORDIAM SUAM A ME
IN FINEM IN HYMNIS PSL DD [illegible]
[illegible]

DS MISEREATUR NOSTRI ET BENEDICAT NOS
INLUMINET FACIEM SUAM SUPER NOS
UT NOSCAMUS IN TERRA UIAM TUAM
IN OMNIBUS GENTIBUS SALUTARE TUUM
CONFITEANTUR TIBI POPULI DS
CONFITEANTUR TIBI POPULI OMNES
LAETENTUR ET EXULTENT GENTES
QM IUDICAS POPULOS IN AEQUITATE
ET GENTES QUAE IN TERRA SUNT
DUCTOR ES SEMPITERNUS
CONFITEANTUR TIBI POPULI DS
CONFITEANTUR TIBI POPULI
OMNES
TERRA DEDIT FRUCTUM SUUM
BENEDICAT NOBIS DS DS NOSTER
ET BENEDICAT NOBIS DS
ET METUANT EUM OMNES FINES TERRAE
IN FINEM DD PSL CANTICI PROPHETA
[illegible]

EXSURGAT DS ET DISSIPENTUR INIMICI EIUS
ET FUGIANT A FACIE EIUS QUI ODERUNT EUM
SICUT DEFICIT FUMUS DEFICIANT
SICUT FLUIT CERA A FACIE IGNIS
PEREANT PECCATORES A FACIE DI ET IUSTI
EPULENTUR EXULTENT
IN CONSPECTU DI
DELECTENTUR IN LAETITIA
CANTATE DO CANITE NOMINI EIUS
PRAEPARATE UIAM ASCENDENTI
PER DESERTA
IN DNO NOMEN EIUS
ET EXULTATE CORAM EO PATRI PUPIL
LORUM ET DEFENSORI UIDUARUM
DS IN LOCO SCO SUO
DS INHABITARE FACIT SOLITARIOS IN DOMO
EDUCIT UINCTOS IN FORTITUDINE
INCREDULI AUTEM HABITAUERUNT
IN SICCITATIBUS

DS CUM EGREDERERIS ANTE POPULUM TUUM
CUM AMBULARES PER DESERTUM SEMP
TERRA COMMOTA EST ET CAELI
DISTILLAUERUNT
A FACIE TUA DS HOC EST IN SINAI
A FACIE DI ISRAHEL
PLUUIAM UOLUNTARIAM ELEUASTI DS
HEREDITATEM TUAM LABORANTEM
TU [illegible]
ANIMALIA TUA HABITAUERUNT IN EA
PRAEPARASTI IN BONITATE TUA PAUPERI DS
DNS DABIS SERMONEM ANNUNTIATRI
CIBUS FORTITUDINIS PLURIMAE
REGES EXERCITUUM FOEDERABUNTUR
FOEDERABUNTUR ET PULCHRITUDO
DOMUS DIUIDET SPOLIA
SI DORMIERITIS INTER MEDIOS TERMINOS
PENNAE COLUMBAE DEARGENTATAE
ET POSTERIORA EIUS IN UIRORE AURI
CUM DIUIDERET ROBUSTISSIMUS REGES
NIUE DEALBATA EST IN SELMON
MONS DI MONS PINGUIS MONS
EXCELSUS MONS PINGUIS
QUARE CONTENDITIS MONTES EXCELSI
ADUERSUM MONTEM QUEM DILEXIT
DS UT HABITARET IN EO
SIQUIDEM DNS HABITABIT SEMPER
CURRUS DI INNUMERABILES
MILIA ABUNDANTIUM DNS IN EIS IN SINA
IN SCO ASCENDISTI IN EXCELSUM CAPTIUAM DUXISTI
CAPTIUITATEM ACCEPISTI DONA IN HOMINE
INSUPER ET NON CREDENTES
HABITARE DNM DM
BENEDICTUS DNS PER SINGULOS DIES
PORTABIT NOS DS SALUTIS NOSTRAE SEMP
DS NOSTER DS SALUTIS ET DNI DI
MORTIS EGRESSUS
UERUMTAMEN DS CONFRINGET
CAPITA INIMICORUM SUORUM
UERTICEM CRINIS AMBULANTIUM
IN DELICTIS SUIS
DIXIT DNS DE BASAN CONUERTAM
CONUERTAM DE PROFUNDIS MARIS
UT CALCET PES TUUS IN SANGUINE

LINGUA CANUM TUORUM DE INIMI
CIS AB IPSO
VIDERUNT ITINERA TUA DS
ITINERA DI MEI REGIS IN SCO
PRAECESSERUNT CANTATORES EOS
QUI POST TERGUM PSALLEBANT
IN MEDIO PUELLARUM TYMPANISTRIARUM
IN ECCLESIIS BENEDICITE DO DNO
DE FONTIBUS ISRAHEL
IBI BENIAMIN PARVULUS CONTINENS EOS
PRINCIPES IUDA IN PURPURA SUA
PRINCIPES ZABULON PRINCIPES NEPHTALI
PRAECIPE DS TUUS DE FORTITUDINE TUA
CONFORTA DS HOC QUOD OPERATUS
ES NOBIS
DE TEMPLO TUO QUOD EST IN HIERUSALEM
TIBI OFFERENT REGES MUNERA
INCREPA BESTIAM CALAMI CONGREGATIO
FORTIUM IN VITULIS POPULORUM
CALCITRANTIUM CONTRA ROTAS ARGENTEAS
DISPERGE POPULOS QUI BELLA VOLUNT
OFFERANT RES DE AEGYPTO
AETHIOPIA FESTINET DARE MANUS DO
REGNA TERRAE CANTATE DO CANITE DNO
QUI ASCENDIT S[illegible] PER CAELUM
CAELI A PRINCIPIO
ECCE DABIT VOCI SUAE VOCEM FORTITUDINIS
DATE GLORIAM DO SUPER ISRL
MAGNIFICENTIA EIUS
ET FORTITUDO EIUS IN NUBIBUS
TERRIBILIS DS DE SANCTUARIO SUO
DS ISRL IPSE DABIT FORTITUDINEM
ET ROBUR POPULO BENEDICTUS DS

[illegible]

SALVUM ME FAC DS QUONIAM VENERUNT AQUAE
USQUE AD ANIMAM MEAM
INFIXUS SUM IN LIMO PROFUNDI
ET NON POSSUM CONSISTERE
VENI IN PROFUNDA AQUARUM
ET FLUMEN OPERUIT ME

LABORAVI CLAMANS EXASPERATUM EST
GUTTUR MEUM
DEFECERUNT OCULI MEI EXSPECTANTIS
DM MEUM
MULTIPLICATI SUNT SUPER CAPILLOS
CAPITIS MEI QUI ODERUNT ME GRATIS
CONFORTATI SUNT QUI PERSEQUE
BANTUR ME INIMICI MEI MENDACES
QUAE NON RAPUI TUNC REDDEBAM
DS TU SCIS STULTITIAM MEAM
ET PECCATA MEA A TE NON SUNT ABSCONDITA
NON CONFUNDANTUR IN ME QUI EX
SPECTANT TE DNE DS EXERCITUUM
NON CONFUNDANTUR IN ME QUI
QUAERUNT TE DS ISRAHEL
QUIA PROPTER TE PORTAVI OBPROBRIUM
OPERUIT CONFUSIO FACIEM MEAM
ALIENUS FACTUS SUM FRATRIBUS MEIS
ET PEREGRINUS FILIIS MATRIS MEAE
QUIA ZELUS DOMUS TUAE COMEDIT ME
ET OBPROBRIA EXPROBRANTIUM
TIBI CECIDERUNT SUPER ME
ET FLEVI IN IEIUNIO ANIMAM MEAM
ET FACTUM EST IN OBPROBRIUM MIHI
ET POSUI VESTIMENTUM MEUM SACCUM
ET FACTUS SUM EIS IN PARABOLAM
CONTRA ME LOQUEBANTUR
QUI SEDEBANT IN PORTA
ET CANTABANT BIBENTES VINUM
MEA AUTEM ORATIO AD TE DNE
TEMPUS RECONCILIATIONIS EST
DS IN MULTITUDINE MISERICORDIAE TUAE
EXAUDI ME IN VERITATE SALUTIS TUAE
ERUE ME DE LUTO UT NON INFIGAR
LIBERER AB HIS QUI ODERUNT ME
ET DE PROFUNDIS AQUARUM
NE OPERIAT ME FLUVIUS AQUAE
ET NE ABSORBEAT ME PROFUNDUM
ET NE CORONET SUPER ME
PUTEUS OS SUUM
EXAUDI ME DNE QUONIAM BONA EST
MISERICORDIA TUA
SECUNDUM MULTITUDINEM MISE
RATIONUM TUARUM RESPICE AD ME

ET NE ABSCONDAS FACIEM TUAM A SERVO TUO
QUONIAM TRIBULOR CITO EXAUDI ME
ACCEDE AD ANIMAM MEAM ET REDIME
EAM
PROPTER INIMICOS MEOS LIBERA ME
TU SCIS OBPROBRIUM MEUM
ET CONFUSIONEM MEAM
ET REVERENTIAM MEAM
CORAM TE SUNT OMNES HOSTES MEI
OBPROBRIO CONTRITUM EST COR
MEUM ET DESPERATUS SUM
ET EXSPECTAVI QUI CONTRISTARETUR
ET NON FUIT
ET QUI CONSOLARETUR ET NON INVENI
ET DEDERUNT IN ESCAM MEAM FEL
ET IN SITI MEA POTAVERUNT ME ACE-
TO SIT MENSA EORUM CORAM EIS IN LAQUE-
UM ET IN RETRIBUTIONES ET IN SCANDALUM
CONTENEBRENTUR OCULI EORUM
NE VIDEANT
ET LUMBOS EORUM SEMPER TITUBARE FAC
EFFUNDE SUPER EOS INDIGNATIONEM TUAM
ET IRA FURORIS TUI CONPREHENDAT EOS
FIAT COMMORATIO EORUM DESERTA
IN TABERNACULIS EORUM NON SIT
QUI HABITET
QUONIAM QUEM TU PERCUSSISTI IPSI
PERSECUTI SUNT
ET AD DOLOREM VULNERATORUM
TUORUM NARRAVERUNT
DA INIQUITATEM SUPER INIQUITATEM EORUM
ET NON VENIANT IN IUSTITIA TUA
DELEANTUR DE LIBRO VIVENTIUM
ET CUM IUSTIS NON SCRIBANTUR
EGO AUTEM PAUPER ET DOLENS
SALUS TUA DS SUSCIPIET ME
LAUDABO NOMEN DI IN CANTICO
ET MAGNIFICABO EUM IN CONFESSIONE
ET PLACEBIT DNO SUPER VITULUM
NOVELLUM
CORNUA PROFERENTEM ET UNGULAS
VIDENTES MANSUETI LAETABUNTUR
QUI QUAERITIS DM VIVAT ANIMA VESTRA
QM EXAUDIVIT PAUPERES DNS
ET VINCTOS SUOS NON DESPEXIT
LAUDENT EUM CAELI ET TERRA
MARIA ET OMNIA QUAE MOVENTUR IN EIS
QUONIAM DS SALVABIT SION ET AEDIFICABIT
CIVITATES IUDA
ET HABITABUNT IBI ET POSSIDEBUNT EAM
ET SEMEN SERVORUM EIUS POSSIDEBIT EAM
ET QUI DILIGUNT NOMEN EIUS
HABITABUNT IN EA
IN FINEM [illegible] IN COMMEMORATIONE QD
SALVUM [illegible]
69 DS UT LIBERES ME DNE [illegible]
UT AUXILIERIS MIHI FESTINA
CONFUNDANTUR ET ERUBESCANT
QUI QUAERUNT ANIMAM MEAM
CONVERTANTUR RETRORSUM ET ERU-
BESCANT QUI VOLUNT MALA MIHI
REVERTANTUR AD VESTIGIUM CONFU-
SIONIS SUAE QUI DICUNT VA VA
GAUDEANT ET LAETENTUR IN TE OMNES
QUI QUAERUNT TE
ET DICANT SEMPER MAGNIFICETUR DS
QUI DILIGUNT SALUTARE TUUM
EGO AUTEM EGENUS ET PAUPER DS
FESTINA PRO ME
AUXILIUM MEUM ET SALVATOR MEUS
ES TU DNE NE MORERIS
IN F[illegible]
[illegible]
70 IN TE DNE SPERAVI NON CONFUNDAR
IN AETERNUM
IN IUSTITIA TUA ERUE ME ET LIBERA ME
INCLINA AD ME AUREM TUAM ET SALVA ME
ESTO MIHI ROBUSTUM HABITACULUM
UT INGREDIAR IUGITER PRAECEPISTI
UT SALVARES ME
QUIA PETRA MEA ET FORTITUDO MEA ES TU
DS MEUS SALVA ME DE MANU IMPII
DE MANU INIQUI ET NOCENTIS
QUIA TU ES EXSPECTATIO MEA DNE
DS FIDUCIA MEA AB ADOLESCENTIA MEA
A TE SUSTENTATUS SUM EX UTERO
DE VENTRE MATRIS MEAE TU ES
PROTECTOR MEUS

IN TE LAUS MEA SEMPER QUASI PORTENTUM
FACTUS SUM MULTIS
ET TU SPES MEA FORTISSIMA
INPLEATUR OS MEUM LAUDE TUA
TOTA DIE GLORIA TUA
NE PROICIAS ME IN TEMPORE SENECTUTIS
CUM DEFECERIT FORTITUDO MEA
NE DERELINQUAS ME
QUIA DIXERUNT INIMICI MEI MIHI
ET QUI OBSERVABANT ANIMAM MEAM
INIERUNT CONSILIUM PARITER
DICENTES DS DERELIQUIT EUM
PERSEQUIMINI ET CONPREHENDITE
EUM QUIA NON EST QUI ERUAT
DS NE ELONGERIS A ME DS MEUS
IN AUXILIUM MEUM FESTINA
CONFUNDANTUR ET CONSUMANTUR
ADVERSARII ANIMAE MEAE
OPERIANTUR OBPROBRIO ET CONFUSIO
NE QUI QUAERUNT MALUM MIHI
EGO AUTEM SEMPER EXPECTABO
ET ADDAM SUPER OMNES LAUDES TUAS
OS MEUM NARRABIT IUSTITIAM TUAM
TOTA DIE SALUTARE TUUM
QUIA NON COGNOVI LITTERATURAS
INGREDIAR IN FORTITUDINE DNI DI
RECORDABOR IUSTITIAE TUAE SOLIUS
DS DOCUISTI ME AB ADULESCENTIA MEA
ET USQ NUNC ADNUNTIABO MIRABILIA TUA
INSUPER ET USQ IN SENECTUTEM ET
CANOS DS NE DERELINQUAS ME
DONEC ADNUNTIEM BRACHIUM TUUM
GENERATIONI
CUNCTISQ VENTURIS FORTITUDI
NEM TUAM
ET IUSTITIAM TUAM DS USQ IN EXCELSIS
QUANTA FECISTI MAGNALIA DS QUIS SIMILIS TUI
QUI OSTENDISTI MIHI TRIBULATIONES
PLURIMAS ET ADFLICTIONES
CONVERSUS VIVIFICABIS NOS
ET DE ABYSSIS TERRAE RURSUM EDUCES ME
MULTIPLICABIS MAGNITUDINEM MEAM
ET CONVERSUS CONSOLABERIS ME
ET EGO CONFITEBOR TIBI IN VAS

PSALTERII VERITATEM TUAM DS MEUS
CANTABO TIBI IN CITHARA SCE ISRL
LAUDABUNT LABIA MEA CUM CANTAVERO TIBI
ET ANIMA MEA QUAM REDEMISTI
INSUPER ET LINGUA MEA TOTA DIE
MEDITABITUR IUSTITIAM TUAM
QUIA CONFUSI SUNT ET ERUBUERUNT
QUAERENTES MALUM MIHI

PSALMUS IN SALAMONEM UOX ECCLESIAE
DE XPO AD DNM

DS IUDICIUM TUUM REGI DA
ET IUSTITIAM TUAM FILIO REGIS
IUDICABIT POPULUM TUUM IN IUSTITIA
ET PAUPERES TUOS IN IUDICIO
ADSUMENT MONTES PACEM POPULO
ET COLLES IUSTITIAM
IUDICABIT PAUPERES POPULI SALVA
BIT FILIOS PAUPERIS
ET CONFRINGET CALUMNIATOREM
ET TIMEBUNT TE QUAMDIU ERIT
SOL ET LUNA
IN GENERATIONE GENERATIONUM
DESCENDET SICUT PLUVIA SUPER VELLUS
UT STILLAE INRORANTES TERRAM
ORIETUR IN DIEBUS EIUS IUSTITIA
ET MULTITUDO PACIS DONEC NON SIT LUNA
ET DOMINABITUR A MARI USQ AD MARE
ET A FLUMINE USQ AD TERMINOS TERRAE
ANTE EUM PROCIDENT AETHIOPES
ET INIMICI EIUS PULVEREM LINGENT
REGES THARSIS ET INSULAE MUNERA
OFFERENT
REGES ARABIAE ET SABA TRIBUTUM
CONFERENT
ET ADORABUNT EUM OMNES REGES
UNIVERSAE GENTES SERVIENT EI
QUIA ERUET PAUPEREM A POTENTE
ET INOPEM CUI NON EST ADIUTOR
PARCET INOPI ET PAUPERI
ET ANIMAS PAUPERUM SALVA
BIT AB USURA ET INIQUITATE REDIMET
ANIMAM EORUM
ET PRETIOSUS ERIT SANGUIS
CORAM OCULIS EIUS

ET UIUET ET DABITUR EI DE AURO ARABIAE
ET ORABUNT DE EO SEMPER
TOTA DIE BENEDICENT EI
ERIT MEMORABILE TRITICUM
IN TERRA IN CAPITE MONTIUM
ELEUABITUR SUPER LIBANUM FRUCTUS EIUS
ET FLOREBUNT DE CIUITATE
SICUT FAENUM TERRAE
ERIT NOMEN EIUS IN AETERNUM ANTE
SOLEM PERSEUERABIT NOMEN EIUS
ET BENEDICENTUR IN EO OMNES
GENTES ET BEATIFICABUNT EUM
BENEDICTUS DNS DS ISRAHEL QUI FACIT
MIRABILIA SOLUS
ET BENEDICTUM NOMEN GLORIAE
EIUS IN SEMPITERNUM
ET IMPLEBITUR GLORIA EIUS UNIUERSA
TERRA AMEN AMEN

Defecerunt laudes dauid filii iesse
psalmus asaph uox xpi
[illegible] de iudaeis

ATTAMEN BONUS EST ISRAHEL
HIS QUI MUNDO SUNT CORDE
MEI AUTEM PAENE MOTI SUNT PEDES
PENE EFFUSI SUNT GRESSUS MEI
QUIA AEMULATUS SUM CONTRA INIQUOS
PACEM IMPIORUM UIDENS
QUOD NON RECOGITAUERINT DE MORTE SUA
ET FIRMA SINT UESTIBULA EORUM
IN LABORE HOMINUM NON SUNT
ET CUM HOMINIBUS NON FLAGELLABUNTUR
IDEO CIRCUMDEDIT EOS SUPERBIA
OPERTI SUNT INIQUITATE SUA
PROCESSERUNT A PINGUEDINE OCULI EORUM
TRANSIERUNT COGITATIONES CORDIS
INRISERUNT ET LOCUTI SUNT IN MALITIA
CALUMNIAM DE EXCELSO LOQUENTES
POSUERUNT IN CAELO OS SUUM
ET LINGUA EORUM AMBULAUIT
IN TERRA
PROPTEREA CONUERTETUR
POPULUS EIUS HIC
ET AQUAE PLENAE INUENIENTUR IN EIS
ET DIXERUNT QUOMODO NOUIT DS
ET SI EST SCIENTIA IN EXCELSO
ECCE ISTI IMPII ET ABUNDANTES
IN SAECULO MULTIPLICAUERUNT DIUITIAS
ERGONE FRUSTRA MUNDAUI COR MEUM
ET LAUI IN INNOCENTIA MANUS MEAS
ET FUI FLAGELLATUS TOTA DIE
ET INCREPATIO MEA IN MATUTINIS
SI DIXI NARRABO SIC
ECCE GENERATIONEM FILIORUM
TUORUM RELIQUI
ET COGITABAM UT SCIREM HOC
ISTUD LABOR EST IN OCULIS MEIS
DONEC UENIREM AD SANCTUARIUM DI ET
INTELLEGEREM NOUISSIMA EORUM
UERUMTAMEN IN LUBRICO POSUISTI EOS
DEIECISTI EOS IN INTERITUM
QUOMODO UASTATI SUNT SUBITO DEFE
CERUNT CONSUMPTI SUNT
QUASI NON SINT
QUASI SOMNIUM EUIGILANTIS
DNE IN CIUITATE IMAGINEM EORUM
AD NIHILUM REDIGES
QUIA CONTRACTUM EST COR MEUM
ET LUMBI MEI [illegible]
ET EGO INSIPIENS ET NESCIUS
QUASI IUMENTUM FACTUS SUM APUD TE
ET EGO SEMPER TECUM
ET TENUISTI MANUM DEXTERAM MEAM
IN CONSILIO TUO DEDUCES ME
ET POSTEA IN GLORIA SUSCIPIES ME
QUID ENIM MIHI EST IN CAELO ET TECUM
NOLUI IN TERRA
CONSUMPTA EST CARO MEA ET COR MEUM
ROBUR CORDIS MEI ET PARS MEA
DS IN AETERNUM
QUIA ECCE QUI ELONGANT SE A TE PERIBUNT
PERDIDISTI OMNEM QUI FORNICATUR A TE
MIHI AUTEM APPROPINQUARE DO
BONUM EST
POSUI IN DNO DO SPEM MEAM
UT NARREM OMNES ADNUNTIATI
ONES TUAS

In [illegible] psalmus asaph
uox xpi ad patrem

UT QUID DS REPPULISTI IN FINEM
IRATUS EST FUROR TUUS IN OVES
PASCUAE TUAE
RECORDARE CONGREGATIONIS TUAE
QUAM POSSEDISTI AB INITIO
ET REDEMISTI VIRGAM HEREDITATIS
TUAE MONTEM SION IN QUO HABITASTI
SUBLEVA MANUS TUAS IN SUPERBIAS
EORUM USQ AD FINEM
QUANTA MALIGNATUS EST INIMICUS IN SCIS TUIS
ET GLORIATI SUNT QUI ODERUNT TE
IN MEDIO PATETUR
POSUERUNT SIGNA SUA IN TROPAEUM
MANIFESTA IN EXITU DESUPER IN SALTU
LIGNORUM SECURIBUS
ET NUNC SIMUL IANUAS EIUS PARITER
BIPINNE ET DOLATORIIS DEIECERUNT
INCENDERUNT IGNE SANCTUARIUM TUUM
IN TERRAM CONTAMINAVERUNT
TABERNACULUM NOMINIS TUI
DIXERUNT IN CORDIBUS SUIS
POSTERI EORUM SIMUL
INTENDERUNT OMNES SOLLEMNITA
TES DI IN TERRA
SIGNA NOSTRA NON VIDIMUS
NON EST IAM PROPHETA ET NON EST
NOBISCUM
QUI SCIAT USQ QUO
USQ QUO DS EXPROBRABIT ADVERSARIUS
BLASPHEMAT INIMICUS NOMEN
TUUM IN FINEM
QUARE CONVERTIS MANUM TUAM
ET DEXTERAM TUAM DE MEDIO
SINU TUO CONSUME
DS AUTEM REX NOSTER AB INITIO
OPERATUS EST SALUTEM IN MEDIO TERRAE
TU DISSIPASTI IN FORTITUDINE TUA MARE
CONTRIBULASTI CAPITA DRACONUM IN AQUIS
TU CONFREGISTI CAPITA DRACONIS
DEDISTI EUM IN ESCAM POPULIS AETHIOPUM
TU DISRUPISTI FONTES ET TORRENTES
TU SICCASTI FLUMINA FORTIA
TUUS EST DIES ET TUA EST NOX
TU ORDINASTI LUMINARIA ET SOLEM
TU FECISTI OMNES TERMINOS TERRAE
AESTATEM ET HIEMEM TU PLAS
MASTI MEMENTO HUIUS
INIMICUS EXPROBRAVIT DNM
ET POPULUS INSIPIENS BLASPHEM
AVIT NOMEN TUUM
NE TRADAS BESTIIS ANIMAM CREDEN
TEM TIBI
ET ANIMAS PAUPERUM TUORUM NE OB
LIVISCARIS IN PERPETUUM
RESPICE AD PACTUM TUUM QUIA REPLETAE
SUNT
TENEBRIS TERRAE HABITATIONES
INIQUAE SUBRUPTAE
NE REVERTATUR CONFRACTUS ET
CONFUSUS
EGENUS ET PAUPER LAUDABUNT
NOMEN TUUM
EXSURGE DS IUDICA CAUSAM TUAM
MEMENTO OPPROBRII TUI
AB INSIPIENTE TOTA DIE
NE OBLIVISCARIS VOCES HOSTIUM TUORUM
SONITUS ADVERSARIORUM TUORUM
ASCENDIT IUGITER

[illegible]

CONFITEBIMUR TIBI DS CONFITEBIMUR
ET INVOCABIMUS NOMEN TUUM NARRA
BIMUS MIRABILIA TUA
CUM ACCEPERO TEMPUS EGO
IUSTITIAS IUDICABO
DESOLATUR TERRA CUM OMNIB
HABITATORIB SUIS
EGO ADPENDI COLUMNAS EIUS SEMPER
DIXI INIQUIS NOLITE INIQUE AGERE
ET DELINQUENTIBUS NOLITE EXALTARE CORNU
NOLITE EXTOLLERE IN EXCELSUM
CORNU VESTRUM LOQUENTES
INIQUITATEM
QUIA NEQ AB ORIENTE NEQ AB OCCIDENTE
NEQ A SOLITUDINE MONTIUM
SED DS IUDEX HUNC HUMILIAT
ET HUNC EXALTAT
QUIA CALIX IN MANU DNI EST VINO ME
RO

...USQ; AD PLENUM MIXTUS ET PROPI-
NAUIT EX EO
UERUMTAMEN FECES EIUS EPOTABUNT
BIBENTES OMNES IMPII TERRAE
EGO AUTEM ADNUNTIABO IN SEMPITERNUM
CANTABO DO IACOB ET OMNIA CORNUA
IMPIORUM CONFRINGAM
ET EXALTABUNTUR CORNUA IUSTI
[illegible]
[illegible]
COGNOSCITUR IN IUDEA DS
IN ISRL MAGNUM NOMEN EIUS
ET ERIT IN SALEM TABERNACULUM EIUS
ET HABITATIO EIUS IN SION
IBI CONFREGIT UOLATILIA ARCUS
SCUTUM ET GLADIUM ET BELLUM SEMPER
LUMINOSUS ES MAGNIFICE A MONTIB-
CAPTIUITATIS
SPOLIATI SUNT SUPERBI CORDE
DORMITAUERUNT SOMNUM SUUM
ET NON INUENERUNT
OMNES UIRI EXERCITUS MANUS SUAS
AB INCREPATIONE TUA DS IACOB
CONSOPITUS EST ET CURRUS ET EQUUS
TU TERRIBILIS ES ET QUIS STABIT
ADUERSUM TE EX TUNC IRA TUA
DE CAELO ADNUNTIABIS IUDICIUM
TERRA TIMUIT ET TACUIT
CUM SURREXIT AD IUDICANDUM DS
UT SALUOS FACERET OMNES MITES TERRAE
QUIA IRA HOMINIS CONFITEBITUR TIBI
RELIQUIAS IRAE ACCINGERIS
UOUETE ET REDDITE DNO DO UESTRO
OMNES QUI IN CIRCUITU EIUS SUNT
OFFERENT DONA TERRIBILI
AUFERENTI SPIRITUM DUCUM TERRIBILI
REGIBUS TERRAE
IN FINEM PRO IDITHUN PSAL. ASAPH UOX XPI
UOCE MEA AD DNM CLAMAUI
UOCE MEA AD DM ET EXAUDIET ME
IN DIE TRIBULATIONIS MEAE DNM
EXQUISIUI MANUS MEA NOCTE
EXTENDITUR ET NON QUIESCIT
NOLUIT CONSOLARI ANIMA MEA

RECORDANS DI CONTURBABAR
LOQUEBAR IN MEMET IPSO ET DEFI-
CIEBAT SPS MEUS
PROHIBEBAM SUSPECTUM
OCULORUM MEORUM
STUPEBAM ET NON LOQUEBAR
RECOGITABAM DIES ANTIQUOS
ANNOS PRAESTINOS
RECORDABAR PSALMORUM MEORUM
IN NOCTE CUM CORDE MEO
LOQUEBAR ET SCOPEBAM SPM MEUM
ERGO NE IN AETERNUM PROICIET DNS
ET NON REPROPITIABITUR ULTRA
ERGO NE COMPLEBIT USQ; IN FINEM
MISERICORDIAM SUAM
CONSUMMABIT UERBUM DE GENERA-
TIONE IN GENERATIONE
NUMQUID OBLITUS EST MISERERI DS
AUT CONPLEUIT IN FURORE
MISERICORDIAS SUAS semper
ET DIXI INBECILLITAS MEA EST HAEC
COMMUTATIO DEXTERAE EXCELSI
RECORDABOR COGITATIONUM DNI
REMINISCAR ANTIQUA MIRABILIA TUA
ET MEDITABOR IN OMNI OPERE TUO
ET ADINUENTIONES TUAS LOQUAR
DS IN SANCTUARIO UIA TUA
QUIS DS MAGNUS UT DS TU ES DS
FACIENS MIRABILIA
OSTENDENS IN POPULIS FORTITUDINEM TUAM
REDEMISTI IN BRACHIO POPULUM TUUM
FILIOS IACOB ET IOSEPH
UIDERUNT TE AQUAE DS UIDERUNT TE
AQUAE PARTURIERUNT ETIAM
MOTAE SUNT ABYSSI
EXCUSSERUNT AQUAS NUBILA
UOCEM DEDERUNT NUBES
ET SAGITTAE TUAE DISCURREBANT
UOX TONITRUI TUI IN ROTA
APPARUERUNT FULGORA TUA ORBI
CONCUSSA EST ET TREMUIT TERRA
IN MARI UIA TUA ET SEMITAE TUAE
IN AQUIS MULTIS
ET UESTIGIA TUA NON SUNT AGNITA

DEDUXISTI SICUT OVES POPULUM
TUUM IN MANU MOYSI ET AARON
INTELLECTUS ASAPH
ADTENDITE POPULE MEUS LEGEM MEAM
INCLINATE AUREM VESTRAM
IN VERBA ORIS MEI
APERIAM IN PARABOLIS OS MEUM
LOQUAR ENIGMATA ANTIQUA
QUAE AUDIVIMUS ET COGNOVIMUS
ET PATRES NOSTRI NARRAVERUNT NOBIS
NON SUNT ABSCONDITA A FILIIS EORUM
A GENERATIONE SEQUENTI
NARRANTES LAUDES DOMINI
ET POTENTIAM EIUS ET MIRABILIA
EIUS QUAE FECIT
STATUIT CONSTITUTIONEM IN IACOB
ET LEGEM POSUIT IN ISRAHEL
QUAE MANDAVIT PATRIBUS NOSTRIS
UT DOCERENT FILIOS SUOS
UT COGNOSCERET GENERATIO SUBSEQUENS
FILII NASCITURI SURGENT ET NAR
RABUNT FILIIS SUIS
UT PONANT IN DEO SPEM SUAM
ET NON OBLIVISCANTUR COGITATIO
NUM EIUS
ET MANDATA EIUS CUSTODIANT
UT NON FIANT SICUT PATRES EORUM
GENERATIO EXASPERANS ET PROVOCANS
GENERATIO QUAE NON PRAEPARAVIT
COR SUUM
ET NON CREDIDIT DEO SPIRITUS
FILII EFFREM INTENDENTES
ET MITTENTES ARCUM
REVERSI SUNT IN DIE BELLI
NON CUSTODIERUNT TESTAMENTUM DEI
ET IN LEGE EIUS NOLUERUNT INCEDERE
ET OBLITI SUNT BENEFACTORUM EIUS
ET MIRABILIUM EIUS QUAE OSTENDIT ILLIS
CORAM PATRIBUS EORUM QUAE FECIT MIRABILIA
IN TERRA AEGYPTI IN CAMPO TANEOS
DISRUPIT MARE ET TRANSDUXIT EOS
STATUIT AQUAS QUASI IN UTREM
ET DEDUXIT EOS IN NUBE PER DIEM
ET TOTA NOCTE IN INLUMINATIONE IGNIS

SCIDIT PETRAM IN DESERTO
ET POTUM DEDIT QUASI DE ABYSSIS
MAGNIS
ET DUXIT RIVOS DE PETRA
ET DEDUXIT QUASI FLUMINA AQUAS
ET ADDIDERUNT ADHUC PECCARE EI
ET PROVOCARENT EXCELSUM IN INVIO
ET TEMPTAVERUNT DEUM IN CORDIBUS SUIS
PETENTES ESCAS ANIMABUS SUIS
ET LOQUENTES CONTRA DEUM
DIXERUNT NUMQUID POTERIT DEUS
PONERE MENSAM IN SOLITUDINE
ECCE PERCUSSIT PETRAM
ET FLUXERUNT AQUAE
ET TORRENTES INUNDAVERUNT
NUMQUID ET PANEM POTERIT DARE
AUT PRAEPARARE CARNEM POPULO SUO
PROPTEREA AUDIVIT DOMINUS ET DISTULIT
ET IGNIS ACCENSUS EST IN IACOB
ET IRA ASCENDIT IN ISRAHEL
QUIA NON CREDIDERUNT IN DEO
NEC SPERAVERUNT IN DEUM
IN SALUTARE EIUS
ET PRAECEPIT NUBIBUS DESUPER
ET PORTAS CAELI APERUIT
ET PLUIT SUPER EOS MAN
NA UT COMEDERENT
ET PANEM CAELI DEDIT EIS
PANEM FORTIUM COMEDIT HOMO
CIBARIA MISIT EIS IN SATURITATEM
ABSTULIT EURUM DE CAELO
ET INDUXIT IN FORTITUDINE SUA
AFRICUM
ET PLUIT SUPER EOS QUASI
PULVEREM CARNES
ET QUASI HARENAM MARIS VOLATILIA
PENNATA
ET CECIDERUNT IN MEDIO CASTRORUM EORUM
IN CIRCUITU TABERNACULORUM EORUM
ET MANDUCAVERUNT ET SATURATI SUNT
NIMIS
ET DESIDERIUM EORUM ATTULIT EIS
NON SUNT FRAUDATI A DESIDERIO SUO
ADHUC ESCAE EORUM ERANT IN ORE IPSORUM

FUROR ERGO DI ASCENDIT SUPER EOS
ET OCCIDIT PINGUES EORUM
ET ELECTOS ISRL INCURUAUIT
IN OMNIB HIS PECCAUERUNT ULTRA
ET NON CREDIDERUNT MIRABILIB EIUS
ET CONSUMPSIT IN UANITATE DIES EORU
ET ANNOS EORUM UELOCITER
SI OCCIDEBAT EOS TUNC REQUIRE
BANT EUM
ET CONUERTEBANTUR ET DE DILU
LO CONSURGEBANT AD DM
ET RECORDABANTUR QUIA DS
FORTITUDO EORUM
ET DS EXCELSUS REDEMPTOR EORU
ET LACTABANT EUM IN ORE SUO
ET LINGUA SUA MENTIEBANTUR EI
COR AUTEM EORUM NON ERAT
FIRMUM CUM EO
NEC PERMANSERUNT IN PACTO EIUS
IPSE AUTEM MISERICORS PROPITIA
TUR INIQUITATI ET NON DISPERDET
MULTUMQ AUERTIT IRAM SUAM
ET NON SUSCITAUIT TOTUM
FUROREM SUUM
SED RECORDATUS EST QUIA CARO
ESSENT
SPS UADENS ET NON REUERTENS
QUOTIENS PROUOCAUERUNT EUM
IN DESERTO
ADFLIXERUNT EUM IN SOLITUDINE
ET CONUERSI SUNT ET TEMPTAUERUNT DM
ET SCM ISRL CONCITAUERUNT
NON SUNT RECORDATI MANUS EIUS
DIE QUA REDEMIT EOS A TRIBULANTE
QUI POSUIT IN AEGYPTO SIGNA SUA
ET OSTENTA SUA IN REGIONE TANEOS
QUI CONUERTIT IN SANGUINE
FLUUIOS EORUM
ET RIUOS EORUM UT NON BIBERENT
QUI INMISIT IN EIS OMNE GENUS
MUSCARUM ET COMEDERENT EOS
ET RANAS ET DISPERDERENT EOS
QUI DEDIT BRUCHO GERMEN EORU
ET LABOREM EORUM LUCUSTAE

QUI OCCIDIT IN GRANDINE UINEAS EORU
ET SYCOMOROS EORUM IN FRIGORE
QUI TRADIDIT GRANDINI PASCUA
EORUM
ET IUMENTA EORUM UOLUCRIB
QUI MISIT IN EIS IRAM FURORIS SUI
INDIGNATIONEM ET COMMINATIONE
ET ANGUSTIAM INMISSIONEM
ANGELORUM MALORUM
MUNIUIT SEMITAM FURORI SUO
NON PEPERCIT A MORTE
ANIMAE EORUM
ET IUMENTA EORUM PESTI TRADIDIT
ET PERCUSSIT OMNE PRIMOGE
NITUM IN AEGYPTO
PRINCIPIUM PARTUS IN TABERNA
CULIS CHAM
ET TULIT QUASI OUES POPULUM SUU
ET MINAUIT EOS QUASI GREGEM
IN DESERTO
ET DUXIT EOS CUM FIDUCIA
ET ABSQ TIMORE
INIMICOS AUTEM EORUM OPERUIT MARE
ET ADDUXIT EOS AD TERMINUM
SCIFICATIONIS SUAE
MONTEM ISTUM QUEM POSSEDIT
DEXTERA EIUS
ET EIECIT A FACIE EORUM GENTES
ET POSSEDERE EOS FECIT
IN FUNICULO HEREDITATEM
ET CONLOCAUIT IN TABERNACULIS
EORUM TRIB ISRL
ET TEMPTAUERUNT ET PROUOCA
UERUNT DM EXCELSUM
ET TESTIMONIA EIUS NON CUSTODIERUNT
AUERSI SUNT ET PRAEUARICATI SUNT
UT PATRES EORUM
CONUERSI SUNT QUASI ARCUS INUTILIS
ET PROUOCAUERUNT EUM IN EXCELSIS SUIS
ET IN SCULPTILIB SUIS AD AEMULATIO
NEM CONCITAUERUNT
AUDIUIT DS ET NON DISTULIT ET PRO
IECIT UEHEMENTER ISRL
ET RELIQUIT TABERNACULUM SELO

TENTORIUM QUOD CONLOCAUIT
INTER HOMINES
TRADIDIT IN CAPTIUITATEM GLORIAM
SUAM ET DECOREM SUUM
IN MANU HOSTIS
ET CONCLUSIT IN GLADIO POPULUM SUUM
ET HEREDITATEM SUAM NON DISTULIT
IUUENES EORUM DEUORAUIT IGNIS
ET UIRGINES EIUS NON DOLUERUNT
SACERDOTES EORUM IN GLADIO CECIDERUNT
ET UIDUAE EORUM NON SUNT PLORATAE
ET EXCITATUS EST QUASI DORMIENS DNS
QUASI FORTIS POTENS CRAPULATUS A UINO
ET PERCUSSIT HOSTES SUOS IN POSTERIORA
OBPROBRIUM SEMPITERNUM
DEDIT EOS
ET PROIECIT TABERNACULUM IOSEPH
ET TRIBUM EFREM NON ELEGIT
SED ELEGIT TRIBUM IUDA MONTEM
SION QUEM DILEXIT
ET AEDIFICAUIT IN SOLITUDINE
MONOCEROTON SCIFICIUM SUUM
QUASI TERRAM FUNDAUIT ILLUD IN SAECULUM
ET ELEGIT DAUID SERUUM SUUM
ET SUSTULIT EUM DE GREGIBUS OUIUM
SEQUENTES FETAS ADDUXIT EUM
UT PASCERET IACOB POPULUM SUUM
ET ISRAHEL HEREDITATEM EIUS
QUI PAUIT EOS IN SIMPLICITATE
CORDIS SUI
ET IN PRUDENTIIS MANUUM
SUARUM DUX EORUM FUIT
[illegible]
SAUL IN SPELUNCA UOX PAULI POST
RESURRECTIONEM
DEUS UENERUNT GENTES IN HERE
DITATEM TUAM
POLLUERUNT TEMPLUM SCM TUUM
POSUERUNT HIERUSALEM
IN ACERUIS CUSTODIAM
DEDERUNT CADAUERA SERUORUM
TUORUM ESCAS UOLATILIBUS CAELI
CARNES SCORUM TUORUM BESTIIS TERRAE
EFFUDERUNT SANGUINEM EORUM
QUASI AQUAM
IN CIRCUITU HIERUSALEM ET NON
ERAT QUI SEPELIRET
FACTI SUMUS OBPROBRIUM
UICINIS NOSTRIS
SUBSANNATIO ET DERISIO HIS
QUI IN CIRCUITU NOSTRO SUNT
USQUEQUO DNE IRASCERIS IN FINEM
ARDEBIT QUASI IGNIS ZELUS TUUS
EFFUNDE IRAM TUAM SUPER
GENTES QUAE NON TE NOUERUNT
ET SUPER REGNA QUAE NOMEN TUUM
NON INUOCAUERUNT
QUIA COMEDERUNT IACOB ET LOCUM
EIUS DESOLAUERUNT
NE RECORDERIS INIQUITATUM
NOSTRARUM ANTIQUARUM
CITO ANTICIPENT NOS MISERICORDIAE TUAE
QUIA PAUPERES FACTI SUMUS NIMIS
ADIUUA NOS DS SALUTARIS NOSTER
PROPTER GLORIAM NOMINIS TUI DNE
ET LIBERA NOS ET PROPITIUS ESTO PECCATIS
NOSTRIS PROPTER NOMEN TUUM
NE QUANDO DICANT GENTES UBI EST DS EORUM
NOTA FIAT IN GENTIBUS ANTE OCULOS
NOSTROS
UINDICTA SANGUINIS SERUORUM
TUORUM QUI EFFUSUS EST
INGREDIATUR CORAM TE GEMITUS
UINCTORUM
IN MAGNITUDINE BRACHII TUI RECIPE
FILIOS INTERITUS
ET REDDE UICINIS NOSTRIS SEPTU
PLUM IN SINU EORUM
OBPROBRIUM SUUM QUOD EX
PROBRAUERUNT TIBI DNE
NOS AUTEM POPULUS TUUS
ET OUES PASCUAE TUAE
CONFITEBIMUR TIBI IN SAECULUM
IN GENERATIONE ET GENERATIONE
NARRABIMUS LAUDES TUAS
IN FINEM PRO HIS QUAE COMMUTABUNTUR
[illegible]
[illegible]

Qui pascis Isrl ausculta
qui ducis quasi gregem Ioseph
qui sedes super cherubin
ostendere
ante Efraim et Beniamin
et Manasse
suscita fortitudinem tuam
et veni ut salvos facias nos
Deus converte nos et ostende
faciem tuam et salvi erimus
Dne Ds exercituum usquequo
fumabis ad orationem populi tui
cibasti nos pane flebili
et potasti nos in lacrimis triplicibus
posuisti nos in contradictionem
vicinis nostris
et inimici nostri subsannaverunt nos
Ds exercituum converte nos
et ostende faciem tuam
et salvi erimus
vineam de Aegypto tulisti
eiecisti gentes et plantasti eam
praeparasti ante faciem eius
et plantasti radices eius
et replevit terram
operti sunt montes umbra eius
et rami illius cedri Dei
expandit palmites suos usque ad mare
et usque ad flumen germina eius
quare dissipasti maceriam eius
et vindemiaverunt eam
omnes qui transeunt per viam
vastavit eam aper de silva
et omnes bestiae agri depastae
sunt eam
Ds exercituum revertere obsecro
respice de caelo et vide et visita
vineam hanc
et radicem quam plantavit
dextera tua
et filium quem confirmasti tibi
succensam igni et desectam
ab increpatione faciei tuae pere
ant

Fiat manus tua super virum
dexterae tuae
et super filium hominis
quem confirmasti tibi
et non recedemus a te
vivificabis nos et nomen tuum
invocabimus
Dne Ds exercituum converte nos
et ostende faciem tuam
et salvi erimus
[illegible] Asaph
[illegible]
LXXX Laudate Deum fortitudinem nostram
iubilate Deo Iacob
adsumite carmen et date tympanum
citharam decoram cum psalterio
clangite in neomenia bucina
in insigni die sollemnitatis
nostrae
quia lex Isrl est
et iudicium Deo Iacob
testimonium in Ioseph posuit
cum egrederetur de terra Aegypti
labium quod nesciebam audivi
amovi ab onere umerum eius
manus eius a cofino recesserunt
in tribulatione invocasti
et erui te
exaudivi te in absconsione tonitrui
probavi te super aquam
contradictionis
audi popul meus et contestabor te
Isrl si audieris me
non sit in te ds alienus
et non adorabis deum peregrinum
ego sum dns ds tuus qui eduxi te
de terra Aegypti
dilata os tuum et implebo illud
et non audivit popul meus
vocem meam
et Isrl non acquievit mihi
et dimisi eos in pravitate cordis sui
ambulabunt in consiliis suis
utinam popul meus audisset
me

isrl. in uiis meis ambulasset semper
quasi in nihilum inimicos eorum humiliassem
et super hostes eorum misissem
manum meam
qui oderunt dnm mentientur ei
et erit tempus eorum in saeculo
et cibauit eos de adipe frumenti
et de petra melle saturauit eos

in finem psalmus asaph uox
ecclesiae de iudeis

Deus stetit in coetu dei
in medio deos iudicat
usquequo iudicatis iniquitatem
et facies impiorum suscipitis semper
iudicate pauperi et pupillo
egeno et inopi iustificate
saluate inopem et pauperem
de manu impiorum liberate
non cognoscunt neque intellegunt
in tenebris ambulant
mouebuntur omnia funda
menta terrae
ego dixi dii estis et filii excelsi omnes
uos autem quasi adam moriemini
et quasi unus de principibus cadetis
surge dne iudica terram
quia tu hereditabis in omnibus gentibus

canticum psl. asaph uox ecclesiae ad dnm
de iudeis [illegible]

Ds ne taceas ne sileas et non quiescas ds
quoniam ecce inimici tui tumultuati sunt
et qui oderunt te leuauerunt
caput
contra popul. tuum
nequiter tractauerunt
et inierunt consilium aduersum
arcanum tuum
dixerunt uenite et conteramus
eos de gente
et non sit memoria nominis
isrl. ultra
quoniam tractauerunt pariter
contra te foedus pepigerunt
tabernacula idumeae et ismahelitarum
moab et agareni gebal et ammon
et amalech
palestina cum habitatoribus tyri
sed et assur uenit cum eis
facti sunt brachium filiis loth semper
fac eis sicut madian et sisarae
sicut iabin in torrente cison
contriti sunt in endor
facti sunt quasi sterquilinium terrae
pone duces eorum sicut oreb
et zeb et zebee et salmana
omnes principes eorum
qui dixerunt possideamus nobis
pulchritudinem dei
ds meus pone eos ut rotam quasi
stipulam ante faciem uenti
quomodo ignis conburit siluam
et sicut flamma deuorans montes
sic persequere eos in tempes
tate tua
et in turbine tuo conturba eos
imple facies eorum ignominia
et quaerant nomen tuum dne
confundantur et conturbentur
usque in saeculum
et erubescant et pereant
et sciant quia nomen tuum dns
solus excelsus super omnem
terram

[illegible]
uox eorum qui [illegible] xpi

Quam dilecta tabernacula tua
dne exercituum
desiderat et deficit anima
mea in atria dni
cor meum et caro mea laudabunt
deum uiuentem
siquidem auis inuenit domum
et passer nidum sibi ubi ponat
pullos suos
altaria tua dne exercituum
rex meus et ds meus
beati qui habitant in domo tua
adhuc laudabunt te semper

Beatus homo cuius est auxilium abs te
ascensiones in corde eius
transeuntes in valle lacrimarum
in locum posuit eum benedicti-
one quoque amicietur doctor
ibunt in fortitudine in fortitudine
parebunt apud dm in sion
dne ds exercituum exaudi orati-
onem meam ausculta ds iacob
et protector noster dne et respice
faciem xpi tui
quia melior est dies in atriis tuis
super milia
elegi abiectus esse in domo dei mei
magis quam habitare in taber-
naculis impietatis
quia sol et scutum dns ds
gratiam et gloriam dabit dns
non prohibebit bonum ab his qui
ambulant in perfectione
dne exercituum beatus homo
qui confidit in te
In finem filiis chore psalmus [illegible]

Placatus es dne terrae tuae
reduxisti captivitatem iacob
dimisisti iniquitatem populi tui
operuisti omnes iniquitates eorum semper
continuisti omnem indignatio-
nem tuam
convertisti ab ira furoris tui
converte nos ds iesu noster
et solve iram tuam a nobis
numquid in aeternum irasceris nobis
extendes iram tuam in gene-
rationem et generationem
nonne tu revertens vivificabis nos
et populus tuus laetabitur in te
ostende nobis dne misericordiam
tuam et salutare tuum da nobis
audiam quid loquatur dns ds
loquetur pacem ad populum suum
et ad scos suos et non conver-
tantur ad stultitiam

verumtamen prope est his qui
timent eum salutare eius
ut habitet gloria in terra nostra
misericordia et veritas obviaverunt
iustitia et pax deosculatae sunt
veritas de terra orta est
et iustitia de caelo prospexit
sed et dns dabit bonum
et terra nostra dabit germen suum
iustitia ante eum ambulet et ponet
in via gressus suos — ad patrem
Oratio david per [illegible]

Inclina dne aurem tuam exaudi me
quia egenus et pauper ego sum
custodi animam meam quia scs sum
salva servum tuum tu ds meus
qui confidit in te
miserere mei dne quia ad te
clamabo tota die
laetifica animam servi tui
quia ad te dne animam meam levo
tu enim dne bonus et propitiabilis
et multae misericordiae omnibus
qui invocant te
exaudi dne orationem meam
et ausculta vocem deprecationum
mearum
in die tribulationis meae invoca-
bo te quia exaudies me
non est similis tui in diis dne
et non est iuxta opera tua
omnes gentes quas fecisti veni-
ent et adorabunt coram te dne
et glorificabunt nomen tuum
quia magnus es tu et faciens
mirabilia tu ds solus
doce me dne viam tuam
ambulem in veritate tua
unicum fac cor meum ut timeat
nomen tuum
confitebor tibi dne ds meus
in toto corde meo
et glorificabo nomen tuum
in sempiternum

QUIA MISERICORDIA TUA MAGNA
EST SUPER ME
ET ERUISTI ANIMAM MEAM
DE INFERNO EXTREMO
DS SUPERBI SURREXERUNT ADVERSUM ME
ET COETUS ROBUSTORUM QUAESI
ERUNT ANIMAM MEAM
ET NON PROPOSUERUNT TE
IN CONSPECTU SUO
ET TU DNE DS MISERICORS
ET CLEMENS PATIENS
ET MULTUS MISERICORDIA ET VERUS
RESPICE AD ME ET MISERERE MEI
DA FORTITUDINEM TUAM SERVO TUO
ET SALVUM FAC FILIUM ANCILLAE TUAE
FAC MECUM SIGNUM IN BONUM
ET VIDEANT QUI ODERUNT ME
ET CONFUNDANTUR
QUIA TU DNE AUXILIATUS ES MIHI
ET CONSOLATUS ES ME
IN FINEM FILIIS CHORAE PSALMUS
CANTICI [illegible] ECCLESIA
FUNDAMENTA EIUS IN MONTIBUS
SANCTUARII
DILIGIT DNS PORTAS SION
SUPER OMNIA TABERNACULA IACOB
GLORIOSA DICTA SUNT DE TE CIVITAS DEI SEMPER
COMMEMORABO SUPERBIAE
ET BABYLONIS SCIENTIUM ME
ECCE PALESTINA ET TYRUS CUM AETHIOPIA
ISTE NATUS EST IBI
AD SION AUTEM DICETUR VIR ET VIR
NATUS EST IN EA
ET IPSE FUNDAVIT EAM EXCELSUS
DNS NUMERABIT SCRIBENS POPULOS
IPSE NATUS EST IN EA SEMPER
ET CANTABUNT QUASI IN CHORIS
OMNES FONTES MEI IN TE
IN FINEM PRO MAELETH AD RESPONDENDUM
HEMAN ISRAHELITAE [illegible] DE PASSI
ONE [illegible]
PSALMUS FILIIS CHORAE
DNE DS SALUTIS MEAE PER DIEM
CLAMAVI ET NOCTE CORAM TE
INGREDIATUR ANTE FACIEM TUAM
INCLINA AUREM TUAM AD LAUDATIONEM MEAM
QUIA REPLETA EST MALIS ANIMA MEA
ET VITA MEA AD INFERNUM DESCENDIT
REPUTATUS SUM CUM DESCENDENTIBUS
IN LACUM
FACTUS SUM QUASI HOMO INVALIDUS
INTER MORTUOS LIBER
SICUT INTERFECTI DORMIENTES IN SEPULCHRO
QUORUM NON RECORDARIS AMPLIUS
ET QUI DE MANU TUA ABSCISI SUNT
POSUISTI ME IN LACU NOVISSIMO IN
TENEBRIS ET IN PROFUNDIS
SUPER ME CONFIRMATUS EST FUROR TUUS
ET OMNIBUS FLUCTIBUS TUIS ADFLIXISTI ME SEMPER
LONGE FECISTI NOTOS MEOS A ME
POSUISTI ME ABOMINATIONEM EIS
CLAUSUS SUM ET NON PRODEO
OCULUS MEUS INFIRMATUS EST
AB ADFLICTIONE
INVOCAVI TE DNE TOTA DIE EXPANDI
AD TE PALMAS MEAS SEMPER
NUMQUID MORTUIS FACIES MIRABILIA
AUT GIGANTES RESURGENT
ET CONFITEBUNTUR TIBI
NUMQUID NARRABITUR IN SEPULCHRO
MISERICORDIA TUA
ET VERITAS TUA IN PERDITIONE
NUMQUID COGNOSCENTUR
IN TENEBRIS MIRABILIA TUA
ET IUSTITIA TUA IN TERRA
OBLIVIONIS
ET EGO AD TE DNE CLAMAVI
ET MANE ORATIO MEA
PRAEVENIET TE QUARE DNE
ABICIS ANIMAM MEAM
ABSCONDIS FACIEM TUAM A ME
PAUPER EGO ET LABORANS
AB ADULESCENTIA
PORTAVI FUROREM TUUM
ET CONTURBATUS SUM
PER ME TRANSIERUNT IRAE TUAE
TERRORES TUI OPPRESSERUNT ME
CIRCUMDEDERUNT ME QUASI AQUAE TOTA
DIE

UALLAUERUNT ME PARITER
LONGE FECISTI A ME AMICUM ET PRO-
XIMUM ET NOTOS MEOS ABSTULISTI
[illegible] AETHAN ISRAHELITAE
[illegible]
MISERICORDIAS DOMINI IN AETERNUM CANTABO
IN GENERATIONE ET GENERATIONEM AD-
NUNTIABO UERITATEM TUAM IN ORE MEO
QUONIAM DIXISTI IN AETERNUM MISERI-
CORDIA AEDIFICABITUR
IN CAELO PRAEPARABITUR UERITAS TUA IN EIS
DISPOSUI TESTAMENTUM ELECTIS MEIS
IURAUI DAUID SERUO MEO
USQUE IN AETERNUM PRAEPARABO SEMEN TUUM
ET AEDIFICABO IN GENERATIONEM ET
GENERATIONEM SEDEM TUAM
CONFITEBUNTUR CAELI MIRABILIA
TUA DOMINE
ETENIM UERITATEM TUAM IN ECCLESIA SANCTORUM
QUONIAM QUIS IN NUBIBUS AEQUABITUR DOMINO
ET SIMILIS ERIT DEO IN FILIIS DEI
DEUS QUI GLORIFICATUR IN CONSILIO SANCTORUM
MAGNUS ET TERRIBILIS SUPER OMNES QUI IN CIRCUITU EIUS
SUNT
DOMINE DEUS EXERCITUUM QUIS SIMILIS TIBI
POTENS ES DOMINE ET UERITAS TUA
IN CIRCUITU TUO
TU DOMINARIS SUPERBIAE MARIS
ELATIONES GURGITUM EIUS TU CONPRIMIS
TU CONFREGISTI QUASI UULNERATUM
SUPERBUM
IN BRACHIO FORTITUDINIS TUAE DISPERSISTI
INIMICOS TUOS
TUI SUNT CAELI ET TUA EST TERRA
ORBEM TERRAE ET PLENITUDINEM EIUS TU FUNDASTI
AQUILONEM ET MARE TU CREASTI
THABOR ET HERMON IN NOMINE
TUO EXULTABUNT
TUUM BRACHIUM CUM POTENTIA
ROBORETUR MANUS TUA ET EXALTETUR
DEXTERA TUA
IUSTITIA ET IUDICIUM PRAEPARATIO
SEDIS TUAE
MISERICORDIA ET UERITAS

PRAECEDENT FACIEM TUAM
BEATUS POPULUS QUI SCIT IUBILATIONEM
DOMINE IN LUMINE UULTUS TUI AMBULABUNT
ET IN NOMINE TUO EXULTABUNT TOTA DIE
ET IN IUSTITIA TUA EXALTABUNTUR
QUONIAM GLORIA UIRTUTIS EORUM TU ES
ET IN MISERICORDIA TUA EXALTABITUR
CORNU NOSTRUM
QUIA DOMINI EST ADSUMPTIO NOSTRA
ET SANCTI ISRAHEL REGIS NOSTRI
TUNC LOCUTUS ES IN UISIONE
FILIIS TUIS ET DIXISTI
POSUI ADIUTORIUM SUPER POTENTEM
EXALTAUI ELECTUM DE PLEBE MEA
INUENI DAUID SERUUM MEUM
OLEO SANCTO MEO UNXI EUM
CUM QUO MANUS MEA AUXILIABITUR EI
ET BRACHIUM MEUM CONFORTABIT EUM
ET NON PROFICIET INIMICUS IN EO
ET FILIUS INIQUITATIS NON NOCEBIT EI
SED CONCIDAM ANTE FACIEM EIUS
HOSTES ILLIUS
ET QUI EUM ODERUNT PERCUTIAM
ET UERITAS MEA ET MISERI-
CORDIA MEA CUM IPSO
ET IN NOMINE MEO EXALTABITUR
CORNU EIUS
ET PONAM IN MARI MANUM EIUS
ET IN FLUMINIBUS DEXTERAM EIUS
IPSE INUOCABIT ME PATER MEUS ES TU
DEUS MEUS ET FORTITUDO SALUTIS MEAE
ET EGO PRIMOGENITUM PONAM EUM
EXCELSUM REGIBUS TERRAE
IN AETERNUM CUSTODIAM EI
MISERICORDIAM MEAM
ET PACTUM MEUM FIDELE ERIT EI
ET PONAM PERPETUUM SEMEN EIUS
ET THRONUM EIUS SICUT DIES CAELI
SI AUTEM DERELIQUERINT FILII EIUS
LEGEM MEAM
ET IN IUDICIIS MEIS NON AMBULAUERINT
SI CAERIMONIAS MEAS PROFANAUERINT
ET PRAECEPTA MEA NON CUSTODIERINT
UISITABO IN UIRGA SCELERA EORUM

ET IN PLAGIS INIQUITATEM EORUM
MISERICORDIAM AUTEM MEAM
NON AUFERAM AB EO
NEC MENTIAR IN UERITATE MEA
NON UIOLABO PACTUM MEUM
ET QUOD EGRESSUM EST DE LABIIS
MEIS NON MUTABO
SEMEL IURAUI IN SANCTO MEO SI DAUID
MENTIAR
SEMEN EIUS IN AETERNUM ERIT
ET THRONUS EIUS SICUT SOL
IN CONSPECTU MEO
SICUT LUNA STABILIS ERIT IN SEMPITERNUM
ET TESTIS IN AETHERE FIDELIS
TU AUTEM REPPULISTI ET PROIECISTI
IRATUS ES ADUERSUS CHRISTUM TUUM
ANTIQUASTI PACTUM SERUI TUI
PROFANASTI IN TERRA DIADEMA EIUS
DISSIPASTI OMNES MACERIAS EIUS
POSUISTI MUNITIONES EIUS PAUOREM
DIRIPUERUNT EUM OMNES QUI
TRANSIBANT PER UIAM
FACTUS EST OPPROBRIUM UICINIS SUIS
EXALTASTI DEXTERAM HOSTIUM EIUS
LAETIFICASTI OMNES INIMICOS ILLIUS
AUERTISTI ROBUR GLADII EIUS
ET NON SUSTENTASTI EUM IN PROELIO
QUIESCERE FECISTI MUNDITIAM EIUS
ET THRONUM ILLIUS IN TERRAM ELISISTI
ABBREUIASTI DIES ADULESCENTIAE EIUS
OPERUISTI EUM IGNOMINIA SEMPITERNA
USQUE QUO DNE ABSCONDERIS IN FINE
SUCCENDETUR QUASI IGNIS INDIGNATIO TUA
MEMENTO MEI QUAE SIT PROFUNDO
[illegible] QUARE FRUSTRA CREASTI
FILIOS HOMINUM
QUIS EST UIR QUI UIUAT ET NON
UIDEAT MORTEM
SALUANS ANIMAM SUAM DE MANU INFERI SEMPER
UBI SUNT MISERICORDIAE TUAE ANTIQUAE DNE
QUAS IURASTI DAUID IN UERITATE TUA
RECORDARE DNE OPPROBRII SERUORUM TUORUM
QUOD PORTAUI IN SINU MEO OMNES
INIQUITATES POPULORUM

QUOD EXPROBRAUERUNT INIMICI TUI DNE
QUOD EXPROBRAUERUNT UESTIGIA CHRISTI TUI
BENEDICTUS DNS IN SEMPITERNUM
AMEN AMEN [illegible]
ORATIO [illegible] DEI
DNE HABITACULUM TU FACTUS ES NOBIS
IN GENERATIONE ET GENERATIONE
ANTEQUAM MONTES NASCERENTUR
ET PARTURIRETUR TERRA ET ORBIS
A SAECULO USQ IN SAECULUM TU ES DS
CONUERTES HOMINEM
USQ AD CONTRITIONEM
ET DICES REUERTIMINI FILII HOMINUM
QUIA MILLE ANNI IN OCULIS TUIS
SICUT DIES HESTERNA QUAE PERTRANSIIT
ET UIGILIA NOCTURNA
PERCUTIENTE TE EOS SOMNIUM ERUNT
MANE QUASI HERBA PERTRANSIENS
MANE FLORUIT ET ABIIT AD UESPERAM
CONTERETUR ATQ SICCABITUR
ABSUMPTI ENIM SUMUS IN FURORE TUO
ET IN INDIGNATIONE TUA CONTURBATI SUMUS
POSUISTI INIQUITATES NOSTRAS CORAM TE
NEGLEGENTIAS NOSTRAS IN LUCE UULTUS TUI
OMNES ENIM DIES NOSTRI TRANSIERUNT
IN FURORE TUO CONSUMPSIMUS
ANNOS NOSTROS QUASI SERMONEM
LOQUENS
DIES ANNORUM NOSTRORUM
IN IPSIS LXX ANNI
SI AUTEM MULTUM LXXX ANNI
ET QUOD AMPLIUS LABOR ET DOLOR
QUIA TRANSIUIMUS CITO ET AUOLAUIMUS
QUIS NOUIT FORTITUDINEM IRAE TUAE
ET SECUNDUM TIMOREM TUUM
INDIGNATIONEM TUAM
UT NUMERENTUR DIES NOSTRI
SIC OSTENDE
ET UENIEMUS CORDE SAPIENTI
REUERTERE DNE USQUE QUO
ET EXORABILIS ESTO SUPER SERUOS TUOS
IMPLE NOS MATUTINA MISERICORDIA TUA
ET LAUDABIMUS ET LAETABIMUR
IN CUNCTIS DIEBUS NOSTRIS

LAETIFICA NOS PRO DIEBUS QUIBUS ADFLIXISTI NOS
ET ANNIS QUIBUS VIDIMUS MALA
APPAREAT APUD SERVOS TUOS OPUS TUUM
ET GLORIA TUA SUPER FILIOS EORUM
ET SIT DECOR DOMINI DEI NOSTRI SUPER NOS
ET OPUS MANUUM NOSTRARUM CONFIRMA
[illegible]
[illegible]
QUI HABITAT IN ABSCONDITO EXCELSI
IN UMBRACULO DOMINI COMMORABITUR
DICENS DOMINO SPES MEA ET FORTITUDO MEA
DEUS MEUS CONFIDAM IN EO
QUIA IPSE LIBERABIT TE DE LAQUEO
VENANTIUM
DE MORTE INSIDIARUM
IN SCAPULIS SUIS OBUMBRABIT TIBI
ET SUB ALIS EIUS SPERABIS
SCUTUM ET PROTECTIO VERITAS EIUS
NON TIMEBIS A TIMORE NOCTURNO
A SAGITTA VOLANTE PER DIEM
A PESTE IN TENEBRIS AMBULANTE
A MORSU INSANIENTIS MERIDIE
CADENT A LATERE TUO MILLE ET DECEM
MILIA A DEXTRIS TUIS
AD TE AUTEM NON ADPROPINQUABIT
VERUMTAMEN OCULIS TUIS VIDEBIS
ET ULTIONEM IMPIORUM CERNES
TU ENIM ES DOMINE SPES MEA
EXCELSUM POSUISTI HABITACULUM TUUM
NON ACCEDET AD TE MALUM
ET LEPRA NON ADPROPINQUABIT
TABERNACULO TUO
QUIA ANGELIS SUIS MANDABIT DE TE
UT CUSTODIANT TE IN OMNIBUS VIIS TUIS
IN MANIBUS PORTABUNT TE
NE FORTE OFFENDAS AD LAPIDEM PEDEM TUUM
SUPER ASPIDEM ET BASILISCUM CALCABIS
CONCULCABIS LEONEM ET DRACONEM
QUONIAM MIHI ADHESIT ET LIBERABO EUM
EXALTABO EUM QUONIAM COGNOVIT NOMEN MEUM
INVOCABIT ME ET EXAUDIAM EUM
CUM IPSO ERO IN TRIBULATIONE
ERIPIAM EUM ET GLORIFICABO
LONGITUDINE DIERUM IMPLEBO EUM

ET OSTENDAM EI SALUTARE MEUM
LAUS CANTICI DD VOX ECCLESIAE
91 BONUM EST CONFITERI DOMINO
ET PSALLERE NOMINI TUO ALTISSIME
ADNUNTIARE MANE
MISERICORDIAM TUAM
ET FIDEM TUAM IN NOCTE
IN DECACHORDO ET IN PSALTERIO
IN CANTICO IN CITHARA
QUIA LAETIFICASTI ME DOMINE IN OPERE TUO
IN FACTURIS MANUUM TUARUM LAUDABO
QUAM MAGNIFICATA SUNT OPERA TUA DOMINE
SATIS PROFUNDAE FACTAE SUNT
COGITATIONES TUAE
VIR INSIPIENS NON COGNOSCET
ET STULTUS NON INTELLEGET ISTUD
CUM GERMINAVERINT IMPII QUASI FAENUM
ET FLORUERINT OMNES QUI OPE
RANTUR INIQUITATEM
UT CONTERANTUR USQUE IN SEMPITERNUM
TU AUTEM EXCELSUS IN AETERNUM DOMINE
ECCE INIMICI TUI DOMINE ECCE INIMICI
TUI PERIBUNT
ET DISSIPABUNTUR OMNES QUI OPE
RANTUR INIQUITATEM
ET EXALTABITUR QUASI MONOCE
ROTIS CORNU MEUM
ET SENECTUS MEA IN OLEO UBERI
ET DISPICIET OCULUS MEUS HOSTES
QUI INSIDIANTUR MIHI
DE HIS QUI CONSURGUNT ADVERSUM ME
MALIGNANTES AUDIET AURIS MEA
IUSTUS UT PALMA FLOREBIT
UT CEDRUS IN LIBANO MULTIPLICABITUR
TRANSPLANTATI IN DOMO DOMINI
IN ATRIIS DEI NOSTRI FLOREBUNT
ADHUC FRUCTIFICABUNT IN SENECTUTE
PINGUES ET FRONDENTES ERUNT
UT ADNUNTIENT QUIA RECTUS DOMINUS
FORTITUDO MEA ET NON EST
INIQUITAS IN EO
LAUS CANTICI [illegible] ANTE SABBATUM
QUANDO [illegible]
TERRA [illegible]

DNS REGNAVIT GLORIAM INDUTUS EST
INDUTUS EST DNS FORTITUDINE
ET ACCINCTUS EST
INSUPER APPENDIT ORBEM
QUI NON COMMOVEBITUR
FIRMUM SOLIUM TUUM EX TUNC
A SAECULO TU ES
LEVAVERUNT FLUMINA DNE
LEVAVERUNT FLUMINA VOCES SUAS
LEVAVERUNT FLUMINA GURGITES SUOS
A VOCIBUS AQUARUM MULTARUM
GRANDES FLUCTUS MARIS
GRANDIS IN EXCELSO DNS
TESTIMONIA TUA FIDELIA FACTA SUNT NIMIS
DOMUM TUAM DECET SANCTITAS DNE
IN LONGITUDINE DIERUM
PSALMUS DAVID QUARTA SABBATI [illegible]
[illegible]

DEUS ULTIONUM DNE DS ULTIONUM OSTENDERE
ELEVARE QUI IUDICAS TERRAM
REDDE VICISSITUDINEM SUPERBIS
USQUEQUO IMPII DNE USQUEQUO IMPII
EXULTABUNT
FLUENT ET LOQUENTUR ANTIQUUM
LOQUENTUR OMNES QUI OPERANTUR
INIQUITATEM
POPULUM TUUM DNE CONTERENT
ET HEREDITATEM TUAM AFFLIGENT
VIDUAM ET ADVENAM INTERFICIENT
ET PUPILLOS OCCIDENT ET DIXERUNT
NON VIDEBIT DNS
ET NON INTELLEGET DS IACOB
INTELLEGITE STULTI IN POPULO
ET INSIPIENTES ALIQUANDO DISCITE
QUI PLANTAVIT AUREM NON AUDIET
AUT QUI FINXIT OCULUM NON VIDEBIT
QUI ERUDIT GENTES NON ARGUET
QUI DOCET HOMINEM SCIENTIAM
DNS NOVIT COGITATIONES HOMINUM
QUIA VANAE SUNT
BEATUS VIR QUEM ERUDIERIS DNE
ET DE LEGE TUA DOCUERIS EUM
UT QUIESCAT A DIEBUS ADFLICTIONIS
DONEC FODIATUR IMPIO INTERITUS

NON ENIM DERELINQUET DNS
POPULUM SUUM
ET HEREDITATEM SUAM NON DERELINQUET
QUONIAM AD IUSTITIAM REVERTETUR IUDICIUM
ET SEQUENTUR ILLUD OMNES RECTO CORDE
QUIS STABIT PRO ME ADVERSUM MALIGNOS
QUIS STABIT PRO ME ADVERSUM
OPERARIOS INIQUITATIS
NISI QUIA DNS AUXILIATOR MEUS
PAULO MINUS HABITASSET IN
FERNO ANIMA MEA
SI DICEBAM MOTUS EST PES MEUS
MISERICORDIA TUA DNE SUSTENTABAT ME
IN MULTITUDINE COGITATIONUM MEARUM
QUAE SUNT IN ME INTRINSECUS
CONSOLATIONES TUAE DNE DELECTABUNT
ANIMAM MEAM
NUMQUID PARTICEPS ERIT TUI
THRONUS INSIDIARUM
FACIENS LABOREM IN PRAECEPTO
COPULABUNTUR ADVERSUS ANIMAM IUSTI
ET SANGUINEM INNOCENTEM CONDEMNABUNT
ET ERIT MIHI DNS [illegible]
ET DS MEUS QUASI PETRA SPEI MEAE
ET REDDET EIS INIQUITATEM EORUM
ET IN MALITIA SUA PERDET EOS
PERDET EOS DNS DS NOSTER
[illegible]

VENITE LAUDEMUS DNO
IUBILEMUS PETRAE IESU NOSTRO
PRAEOCCUPEMUS VULTUM EIUS
IN ACTIONE GRATIARUM
IN CANTICIS IUBILEMUS EI
QUIA FORTIS ET MAGNUS DNS
ET REX MAGNUS SUPER OMNES DEOS
IN CUIUS MANU FUNDAMENTA TERRAE
ET EXCELSA MONTIUM IPSIUS SUNT
CUIUS EST MARE IPSE ENIM FECIT ILLUD
ET SICCAM MANUS EIUS PLASMAVERUNT
VENITE ADOREMUS ET CURVEMUR
FLECTAMUS GENUA ANTE FACIEM
DNI FACTORIS NOSTRI
QUIA IPSE EST DS NOSTER ET NOS POPULI
PASCUAE EIUS ET GREX MANUS EIUS

HODIE SI VOCEM EIUS AUDIERITIS
NOLITE OBDURARE CORDA VESTRA
SICUT IN CONTRADICTIONE
SICUT IN DIE TEMPTATIONIS IN DESERTO
UBI TEMPTAVERUNT ME PATRES VESTRI
PROBAVERUNT ET VIDERUNT OPERA MEA
XL ANNIS DISPLICUIT MIHI GENE
RATIO ILLA
ET DIXI POPULUS ERRANS CORDE EST
ET NON COGNOVERUNT VIAS MEAS
ET IURAVI IN FURORE MEO SI
INTROIBUNT IN REQUIEM MEAM
QUANDO DOMUS AEDIFICABATUR POST
CAPTIVITATEM CANTICUM HUIC DD
[illegible]

CANTATE DNO CANTICUM NOVUM
CANTATE DNO OMNIS TERRA
CANTATE DNO BENEDICITE NOMINI EIUS
ADNUNTIATE DE DIE IN DIEM
SALUTARE EIUS
NARRATE IN GENTIBUS GLORIAM EIUS
IN OMNIBUS POPULIS MIRABILIA EIUS
QUONIAM MAGNUS DNS ET LAUDABILIS NIMIS
TERRIBILIS EST SUPER OMNES DEOS
OMNES ENIM DII POPULORUM
SCULPTILIA
DNS AUTEM CAELOS FECIT
GLORIA ET DECOR ANTE VULTUM EIUS
FORTITUDO ET EXULTATIO IN SANCTIFICATIONE
ADFERTE DNO PATRIAE POPULORUM
ADFERTE DNO GLORIAM ET HONOREM
ADFERTE DNO GLORIAM NOMINI EIUS
TOLLITE HOSTIAS ET INTROITE
IN ATRIA EIUS
ADORATE DNM IN DECORE SCTUARII
PAVEAT A FACIE EIUS OMNIS TERRA
DICITE IN GENTIBUS DNS REGNAVIT
SIQUIDEM APPENDIT ORBEM NON MOVEBITUR
IUDICABIT POPULOS IN AEQUITATE
LAETENTUR CAELI ET EXULTET TERRA
TONET MARE ET PLENITUDO EIUS
GAUDET AGER ET OMNIA QUAE IN EO SUNT
TUNC LAUDABUNT OMNIA
LIGNA SALTUS

ANTE FACIEM DNI QUONIAM VENIT
QUONIAM VENIT IUDICARE TERRAM
IUDICABIT ORBEM TERRAE IN IUSTO
ET POPULOS IN FIDE SUA
[illegible]
[illegible]
ECCLESIAE AD ADVENTUM XPI

DNS REGNAVIT EXULTET TERRA
LAETABUNTUR INSULAE MULTAE
NUBES ET CALIGO IN CIRCUITU EIUS
IUSTITIA ET IUDICIUM FIRMAMENTUM
SOLII EIUS
IGNIS ANTE FACIEM EIUS IBIT ET
INFLAMMABIT IN CIRCUITU HOSTES EIUS
APPARUERUNT FULGURA EIUS ORBI
VIDIT ET CONTREMUIT TERRA
MONTES SICUT CERA TABEFACTI
SUNT A FACIE DNI A FACIE DOMINA
TORIS OMNIS TERRAE
ADNUNTIAVERUNT CAELI IUSTITIAM EIUS
ET VIDERUNT OMNES POPULI GLORIAM EIUS
CONFUNDANTUR OMNES QUI SERVIUNT
SCULPTILIA
QUI GLORIANTUR IN IDOLIS
ADORATE EUM OMNES DII
AUDIVIT ET LAETATA EST SION
ET EXULTAVERUNT FILIAE IUDAE
PROPTER IUDICIA TUA DNE
QUONIAM TU DNS EXCELSUS SUPER
OMNEM TERRAM
NIMIS EXALTATUS ES
SUPER OMNES DEOS
QUI DILIGITIS DNM ODITE MALUM
CUSTODIT ANIMAS SCORUM SUORUM
DE MANU IMPIORUM ERUET EOS
LUX ORTA EST IUSTO ET RECTIS CORDE LAETITIA
LAETAMINI IUSTI IN DNO
ET CONFITEMINI MEMORIAE SCITATIS EIUS
[illegible]

CANTATE DNO CANTICUM NOVUM
QUIA MIRABILIA FECIT
SALVAVIT SIBI DEXTERA EIUS
ET BRACHIUM SCM EIUS
NOTUM FECIT DNS SALUTARE SUUM

IN CONSPECTU GENTIUM REUELAUIT
IUSTITIAM SUAM
RECORDATUS EST MISERICORDIAE SUAE
ET UERITATIS SUAE DOMUI IACOB
UIDERUNT OMNES FINES TERRAE
SALUTARE DI NOSTRI
IUBILATE DO OMNIS TERRA
UOCIFERAMINI ET LAUDATE ET CANITE
CANITE DNO IN CITHARA IN CITHARA ET UOCE CARMINIS
IN TUBIS ET CLANGORE BUCINAE
IUBILATE CORAM REGE DNO
TONET MARE ET PLENITUDO EIUS
ORBIS ET HABITATORES EIUS
FLUMINA PLAUDENT MANU SIMUL
MONTES LAUDABUNT ANTE DNM
QUIA UENIT IUDICARE TERRAM
IUDICABIT ORBEM IN IUSTITIA
ET POPULOS IN AEQUITATIBUS
PSL DAUID [illegible] POPULI
DNS REGNAUIT COMMOUEANTUR
POPULI
SEDENS SUPER CHERUBIN CONCUTIATUR TERRA
DNS IN SION MAGNUS ET EXCELSUS
SUPER OMNES POPULOS
CONFITEANTUR NOMINI TUO
MAGNO ET TERRIBILI SCO
IMPERIUM REGIS IUDICIUM DILEGIT
TU FUNDASTI AEQUITATES IUDICIUM
ET IUSTITIAM IN IACOB TU FECISTI
EXALTATE DNM DM NOSTRUM
ET ADORATE SCABILLUM PEDUM EIUS
QUIA SCS EST
MOYSES ET AARON IN SACERDOTIBUS EIUS
ET SAMUHEL IN HIS QUI INUOCANT NOMEN EIUS
INUOCABANT DNM ET IPSE EXAUDIEBAT EOS
IN COLUMNA NUBIS LOQUEBATUR AD EOS
CUSTODIERUNT TESTIMONIA EIUS
ET PRAECEPTUM QUOD DEDIT EIS
DNE DS NR TU EXAUDISTI EOS
DS TU PROPITIUS FUISTI EIS
ET ULTOR SUPER COMMOTIONIB EORU
EXALTATE DNM DM NM
ET ADORATE IN MONTE SCO EIUS
QUIA SCS DNS DS NOSTER

PSALMUS DD [illegible]
AD POPULUM
IUBILATE DO OMNIS TERRA
SERUITE DNO IN LAETITIA
INGREDIMINI CORAM EO IN LAUDE
SCITOTE QUONIAM DNS IPSE EST DS
IPSE FECIT NOS ET IPSIUS SUMUS
POPULUS EIUS ET GREX PASCUAE EIUS
INGREDIMINI PORTAS EIUS
IN GRATIARUM ACTIONE
ATRIA EIUS IN LAUDE QUIA BONUS DNS
CONFITEMINI EI B NOMINI EIUS
IN SEMPITERNUM MISERICORDIA EIUS
ET USQ AD GENERATIONEM ET GENE
RATIONEM FIDES EIUS [illegible]
PSL [illegible]
MISERICORDIAM ET IUDICIUM
CANTABO TIBI DNE
PSALLAM ET ERUDIAR IN UIA PERFECTA
QUANDO UENIES AD ME
AMBULABO IN SIMPLICITATE COR
DIS MEI IN MEDIO DOMUS MEAE
NON PROPONEBAM CORAM
OCULIS MEIS UERBUM BELIAL
FACIENTEM DECLINATIONES ODIUI
NEC ADHESIT MIHI
COR PRAUUM RECEDAT A ME CUM MALIGNO
LOQUENTEM IN ABSCONDITO CONTRA
PROXIMUM SUUM HUNC INTERFICIA
SUPERBUM OCULIS ET INFLATUM CORDE
CUM HOC ESSE NON POTERO
OCULI MEI AD FIDELES TERRAE
UT HABITENT MECUM
AMBULANS IN UIA SIMPLICITER
HIC MINISTRABIT MIHI
NON HABITABIT IN MEDIO DOMUS
MEAE FACIENS DOLUM
LOQUENS MENDACIUM NON PLACEBIT
IN CONSPECTU OCULORUM MEORUM
MANE PERDAM OMNES IMPIOS TERRAE
UT DISPERDAM DE CIUITATE DNI
UNIUERSOS QUI OPERANTUR INIQUITATE
ORATIO PAUPERIS CUM ANXIATUS FUERIT
ET CORAM DNO EFFUDERIT PRECEM SUAM

CONSTANTER [illegible]
ASCENDISSET XPS AD PATREM

DNE EXAUDI ORATIONEM MEAM
ET CLAMOR MEUS AD TE VENIAT
NON AVERTAS FACIEM TUAM A ME
IN DIE TRIBULATIONIS MEAE
INCLINA AD ME AUREM TUAM
IN QUACUMQ· DIE INVOCAVERO TE
VELOCITER EXAUDI ME
QUIA DEFECERUNT SICUT FUMUS
DIES MEI
ET OSSA MEA SICUT CREMIUM ARUERUNT
PERCUSSUS SUM SICUT FENUM
ET ARUIT COR MEUM
QUIA OBLITUS SUM COMEDERE PANEM MEUM
A VOCE GEMITUS MEI ADHESIT
OS MEUM CARNI MEAE
SIMILIS FACTUS SUM PELICANO DESERTI
FACTUS SUM QUASI NOCTICORAX IN DOMI
CILIO VIGILAVI ET FACTUS SUM SICUT PASSER SOLITARIA
SUPER TECTUM
TOTA DIE EXPROBRABANT MIHI
INIMICI MEI
ET EXALTANTES ME IURABANT
QUIA CINEREM SICUT PANEM MANDUCABAM
ET POTUM MEUM CUM FLETU MISCEBAM
A FACIE INDIGNATIONIS IRAE TUAE
QUIA ELEVANS ALLISISTI ME
DIES MEI SICUT UMBRA DECLINAVERUNT
ET EGO SICUT FENUM ARUI
TU AUTEM DNE IN AETERNUM PERMANES
ET MEMORIALE TUUM IN GENERATIONE
ET GENERATIONE
TU EXSURGENS MISERERIS SION
QUIA TEMPUS MISERENDI EIUS
QUIA VENIT TEMPUS
QUONIAM PLACUERUNT SERVIS TUIS LAPIDES
EIUS ET PULVERIS EIUS MISERABUNTUR
ET TIMEBUNT GENTES NOMEN DNI
ET OMNES REGES TERRAE GLORIAM
QUIA AEDIFICABIT DNS SION
APPARUIT IN GLORIA SUA
RESPEXIT AD ORATIONEM HUMILIUM
ET NON DISPEXIT ORATIONEM EORUM

SCRIBANTUR HAEC IN GENERATIONE
NOVISSIMA
ET POPULUS QUI CREABITUR LAUDABIT DNM
QUIA PROSPEXIT DE EXCELSO SCUARIO SUO
DNS DE CAELO IN TERRAM CONSPEXIT
UT AUDIRET GEMITUM VINCTORUM
ET SOLVERET FILIOS MORTIS
ET NARRETUR IN SION NOMEN DNI
ET LAUDATIO EIUS IN HIERUSALEM
CONGREGATI FUERINT POPULI SIMUL
ET REGES UT SERVIANT DNO
ET [illegible] IN VIA FORTITUDINIS SUAE
ABBREVIAVIT DIES MEOS
DICAM DNE NE RAPIAS ME IN
DIMIDIO DIERUM MEORUM
IN GENERATIONE GENERATIONUM ANNI TUI
A PRINCIPIO TERRAM FUNDASTI
ET OPERA MANUUM TUARUM SUNT CAELI
IPSI PERIBUNT TU AUTEM STABIS
ET OMNES QUASI VESTIMENTUM
VETERESCENT
ET QUASI PALLIUM MUTABIS EOS
ET MUTABUNTUR
TU AUTEM IPSE ES ET ANNI TUI
NON DEFICIENT
FILII SERVORUM TUORUM INHABITABUNT
ET SEMEN EORUM ANTE FACIEM
EORUM PERSEVERABIT
[illegible]
[illegible]

CII BENEDIC ANIMA MEA DNO
ET OMNIA QUAE INTRA ME SUNT NOMINI
SCO EIUS
BENEDIC ANIMA MEA DNO
ET NOLI OBLIVISCI OMNES RETRIBUTIONES EIUS
QUI PROPITIATUR CUNCTIS INIQUITATIBUS TUIS
QUI SANAT OMNES INFIRMITATES TUAS
QUI REDIMIT DE CORRUPTIONE VITAM TUAM
QUI CORONAT TE IN MISERICORDIA
ET MISERATIONIBUS
QUI REPLET IN BONIS ORNAMENTUM TUUM
RENOVABITUR SICUT AQUILAE IUVENTUS TUA
FACIENS MISERICORDIAS DNS
ET IUDICIA CUNCTIS QUI ALIENA [illegible]
NENT

NOTAS FECIT UIAS SUAS MOYSE
FILIIS ISRL COGITATIONES SUAS
MISERICORS ET CLEMENS DNS
PATIENS ET MULTAE MISERATIONIS
NON IN SEMPITERNUM IUDICABIT
NEQ IN AETERNUM IRASCETUR
NON SECUNDUM PECCATA NOSTRA
FECIT NOBIS
NEQ SECUNDUM INIQUITATES
NOSTRAS RETRIBUIT NOBIS
QUANTUM ENIM EXCELSUS EST
CAELUM A TERRA
TANTUM CONFIRMAUIT MISERICOR
DIAM SUAM SUPER TIMENTES EUM
QUANTUM LONGE EST ORIENS
AB OCCIDENTE
TANTUM LONGE FECIT A NOBIS
SCELERA NOSTRA
SICUT MISERETUR PATER FILIORUM
MISERTUS EST DNS TIMENTIBUS SE
IPSE ENIM NOUIT PLASMATIONEM
NOSTRAM
RECORDATUS EST QUIA PULUIS SUMUS
HOMO QUASI HERBA DIES EIUS
SICUT FLOS AGRI SIC FLOREBIT
QUIA SPS PERTRANSIIT EUM ET NON SUBSISTET
ET NON COGNOSCET EUM ULTRA LOCUS EIUS
MISERICORDIA AUTEM DNI A SAECULO
ET USQ IN SAECULUM SUPER TIMEN
TES EUM
ET IUSTITIA EIUS IN FILIOS FILIORUM
HIS QUI CUSTODIUNT PACTUM EIUS
ET RECORDANTUR PRAECEPTORUM
EIUS AD FACIENDA
DNS IN CAELO STABILIUIT THRONUM SUUM
ET REGNUM ILLIUS OMNIBUS DOMINABITUR
BENEDICITE DNO ANGELI EIUS
FORTES ROBORE FACIENTES UERBUM EIUS
OBOEDIENTES UOCI SERMONIS EIUS
BENEDICITE DNO OMNES EXERCITUS EIUS
MINISTRI EIUS QUI FACITIS PLACITUM EIUS
BENEDICITE DNO UNIUERSA OPERA EIUS IN OMNI
BUS LOCIS POTESTATIS EIUS
BENEDIC ANIMA MEA DNO

ps dd uox eccle ad popul sanct
BENEDIC ANIMA MEA DNO
DNE DS MEUS MAGNIFICATUS ES NIMIS
GLORIA ET DECORE INDUTUS ES
AMICTUS LUCE QUASI UESTIMENTO
EXTENDENS CAELOS UT PELLEM
QUI TEGIS AQUIS CENACULA EIUS
QUI PONIS NUBES CURRUM TUUM
QUI AMBULAS SUPER PINNAS UENTI
QUI FACIS ANGELOS TUOS SPS
MINISTROS TUOS IGNEM URENTEM
QUI FUNDASTI TERRAM SUPER BASES SUAS
NON COMMOUEBITUR IN SAECULUM SAECULI
ABYSSO QUASI UESTIMENTO
OPERUISTI EAM
SUPER MONTES STABUNT AQUAE
AB INCREPATIONE TUA FUGIENT
A UOCE TONITRUI TUI FORMIDABUNT
ASCENDENT MONTES ET DESCENDENT
CAMPI
AD LOCUM QUEM FUNDASTI EIS
TERMINUM POSUISTI QUEM NON
PERTRANSIBUNT
NEC REUERTENTUR OPERIRE
TERRAM
QUI EMITTIS FONTES IN CONUALLIBUS
UT INTER MEDIOS MONTES FLUANT
UT BIBANT OMNIA ANIMALIA REGIONIS
ET REFICIANT ONAGRI SITIM SUAM
SUPER EA UOLUCRES CAELI MORABUNTUR
DE MEDIO NEMORUM DABUNT UOCEM
QUI INRIGAS MONTES DE CENACULIS TUIS
DE FRUCTU OPERUM TUORUM
IMPLEBITUR TERRA
GERMINANS HERBAM IUMENTIS
ET FAENUM SERUITUTI HOMINUM
UT EDUCAS DE TERRA PANEM ET UINUM
LAETIFICET COR HOMINIS
UT EXHILARET UULTUM IN OLEO
PANIS AUTEM COR HOMINIS ROBORAT
SATURABUNTUR LIGNA DNI
CEDRI LIBANI QUAS PLANTASTI IBI
AUES NIDIFICABUNT
MILUO ABIES DOMUS EIUS

montes excelsi cervis
petra refugium erinaciis
fecit lunam per tempora
sol cognovit occasum suum
posuisti tenebras et facta est nox
in ipsa movebuntur omnes bestiae
silvae
leones rugientes ad praedam
et quaerentes a deo escam sibi
oriente sole recedent
et in speluncis suis cubabunt
exiet homo ad opus suum
et ad operationem suam usque ad vesperum
quam magnificata sunt opera tua dne
omnia in sapientia fecisti
inpleta est terra possessione tua
hoc mare magnum et spatiosum manibus
ibi reptilia innumerabilia
animalia parva cum magnis
ibi naves pertransibunt leviathan
istum plasmasti ad inludendum ei
omnia a te sperant ut des
illis escam in tempore suo
dante te illis colligent
aperiente te manum tuam
replebuntur bono
abscondente autem te faciem
conturbabuntur
auferes spm eorum et deficient
et in pulverem suum revertentur
emitte spm tuum et creabuntur
et instaurabis faciem terrae
sit gloria dni in saecula
laetabitur dns in operibus suis
qui respicit terram et facit eam tremere
qui tangit montes et fumigant
cantabo dno in vita mea
psallam deo meo quamdiu sum
placeat ei eloquium meum
ego vero delectabor in dno
deficiant peccatores a terra
et iniqui ita ut non sint
benedic anima mea dno
allē uox xpī ad apostolos de iudeis

Confitemini dno et invocate nomen eius
notas facite populis opera eius
cantate ei et psallite ei
loquimini omnia mirabilia eius
et exultate in nomine sco eius
laetetur cor quaerentium dnm
quaerite dnm et confirmamini
quaerite faciem eius iugiter
recordamini mirabilium quae fecit
signorum et iudiciorum oris eius
semen abraham servi eius
filii iacob electi eius
ipse dns ds noster in universa
terra iudicia eius
recordatus est in aeternum pacti sui
verbi quod praecepit in mille
generationes
quod disposuit ad abraham
et iuramenti sui ad isaac
et statuit illud iacob in praeceptum
et israhel in testamentum aeternum
dicens tibi dabo terram chanaan
funiculum hereditatis vestrae
cum essent numero brevi
paucissimi et incolae eius
et transierunt de gente in gentem
et de regno ad populum alterum
non reliquit hominem nocere eis
et corripuit pro eis reges
nolite tangere christos meos
et prophetas meos nolite adfligere
et vocavit famem super terram
omne firmamentum panis contrivit
misit ante eos virum
in servum venundatus est ioseph
humiliaverunt in compedibus pedes eius
ferrum pertransiit animam eius
donec veniret verbum eius
eloquium dni probavit eum
misit rex et solvit eum
princeps populorum et dimisit illum
posuit eum dnm domus suae
et principem omnis possessionis suae
ut erudiret principes eius secundum

uoluntatem suam
et senes eius sapientiam doceret
et ingressus est Israhel in Aegyptum
et Iacob aduena fuit in terra Cham
et crescere fecit populum suum nimis
et roborauit eum super hostes eius
conuertit cor eorum ut odio
haberent populum eius
ut dolose agerent in seruos illius
misit Moysen seruum suum
Aaron quem elegit sibi
posuit in eis uerba signorum suorum
et portentorum in terra Cham
i misit tenebras et contenebrauit
et non fecerunt increduli uerbis eius
ii conuertit aquas eorum in sanguinem
et occidit pisces eorum
iii ebulliuit terra eorum ranas
in cubilibus regum eorum
iiii dixit et uenit cynomia
v scinifes in omnibus finibus eorum
vi dedit pluuias eorum grandinem
ignem flammantem in terra eorum
vii et percussit uineas eorum et ficulneas
et contriuit lignum finium eorum
viii dixit et uenit locusta
viiii et bruchus cuius non erat numerus
et comedit omne faenum terrae eorum
et deuorauit fructum terrae eorum
x et percussit omne primogenitum
in terra eorum
primitias uniuersi laboris eorum
et eduxit eos cum argento et auro
et non erat in tribubus eorum infirmus
laetata est Aegyptus cum proficiscerentur
quoniam incubuit timor eorum super eos
expandit nubem in protectionem
et ignem ut luceret nocte
petierunt et uenit coturnix
et pane caeli saturauit eos
aperuit petram et fluxerunt aquae
cucurrerunt in aridis flumina
quia recordatus est uerbi sancti sui
cum Abraham seruo suo
et eduxit populum suum in laetitia
laudantes electos suos
et dedit eis terras gentium
et labores tribuum possederunt
ut custodirent caerimonias eius
et legem eius seruarent
[illegible]
[illegible]
Confitemini domino quoniam bonus
quoniam in aeternum misericordia eius
quis loquetur fortitudines domini
auditas faciet omnes laudes eius
beati qui custodiunt iudicium
et faciunt iustitiam in omni tempore
recordare mei domine in repropiti
atione populi tui
uisita me in salutari tuo
ad uidendum bonitatem electorum tuorum
et laetari in laetitia gentis tuae
et lauderis cum hereditate tua
peccauimus cum patribus nostris
iniq. fecimus impie egimus
patres nostri in Aegypto non intel
lexerunt mirabilia tua
non sunt recordati multitudinis
misericordiae tuae
et in iracundiam prouocauerunt
super mare in mari rubro
saluauit illos propter nomen suum
ut ostenderet fortitudinem suam
et comminatus est mari rubro et aruit
et transduxit eos per abyssos
quasi in deserto
et saluauit eos de manu odientis
et redemit eos de manu inimici
et operuit aqua hostes eorum
unus ex ipsis non superfuit
et crediderunt uerbis eius
et cantauerunt laudem eius
cito obliti sunt operum illius
nec expectauerunt consilium eius
et desiderauerunt desiderium
in deserto
et temptauerunt deum in solitudine

ET DEDIT EIS PETITIONEM IPSORUM
ET MISIT TENUITATEM IN ANIMAS EORUM
ET ZELAVERUNT MOSEN IN CASTRIS
ET AARON SCM DNI
APERTA EST TERRA ET DEGLUTIVIT
DATHAN
ET OPERUIT SYNAGOGAM ABIRAM
ET SUCCENSUS EST IGNIS IN SYNAGOGA
EORUM
FLAMMA EXUSSIT IMPIOS
FECERUNT VITULUM IN HOREB
ET ADORAVERUNT CONFLATILE
ET MUTAVERUNT GLORIAM SUAM
IN SIMILITUDINE BOVIS COME
DENTIS FAENUM
OBLITI SUNT DI SALVATORIS SUI
QUI FECIT MAGNALIA IN AEGYPTO
MIRABILIA IN TERRA CHAM
TERRIBILIA SUPER MARE RUBRUM
DIXITQUE UT CONTERERET EOS
NISI MOSES ELECTUS EIUS STE
TISSET IN FRACTIONE CONTRA FACIEM ILLIUS
UT AVERTERET INDIGNATIONEM
EIUS NE INTERFICERET
ET DESPEXERUNT TERRAM DESIDERABILEM
NEC CREDIDERUNT SERMONI EIUS
ET MURMURAVERUNT IN TABERNA
CULIS SUIS
NON AUDIERUNT VOCEM DNI
ET LEVAVIT MANUM SUAM SUPER EOS
UT DEICERET EOS IN DESERTO
ET UT DEICERET SEMEN EORUM IN GENTIB
ET DISPERDERET EOS IN TERRIS
ET CONSECRATI SUNT BEELPHEGOR
ET COMEDERUNT HOSTIAS MORTUORUM
ET CONCITAVERUNT EUM IN STUDIIS SUIS
ET PERCUSSIT EOS PLAGA
STETIT AUTEM FINEES ET DIIUDICAVIT
ET CESSAVIT PERCUSSIO
ET REPUTATUM EST EI IN IUSTITIA
IN GENERATIONE ET GENERATIONEM
USQ IN AETERNUM
ET PROVOCAVERUNT SUPER AQUAM
CONTRADICTIONIS

ET ADFLICTUS EST MOSES PROPTER EOS
QUIA PROVOCAVERUNT SPM EIUS
ET PRAECEPIT LABIIS SUIS NON EXTER
MINAVERUNT POPULOS QUOS
DIXIT DNS EIS
ET COMMIXTI SUNT GENTIB ET DI
DICERUNT OPERA EORUM
ET SERVIERUNT SCULPTILIB EORUM
ET FACTA SUNT EIS IN SCANDALUM
ET IMMOLAVERUNT FILIOS SUOS
ET FILIAS SUAS DAEMONIB
ET FUDERUNT SANGUINEM INNOCENTEM
SANGUINEM FILIORUM SUORUM
ET FILIARUM SUARUM
QUOS IMMOLAVERUNT SCULPTILIB
CHANAAN
ET POLLUTA EST TERRA SANGUINIB
ET CONTAMINATI SUNT IN OPERIB SUIS
ET FORNICATI SUNT IN STUDIIS SUIS
IRATUSQ FUROR DNS IN POPULUM SUUM
ET ABOMINATUS EST HEREDITATEM SUAM
ET DEDIT EOS IN MANUS GENTIUM
ET DOMINATI SUNT EORUM
QUI ODERANT EOS
ET ADFLIXERUNT EOS INIMICI SUI
ET HUMILIATI SUNT SUB MANU EORUM
MULTIS VICIB LIBERAVIT EOS
IPSI VERO PROVOCAVERUNT IN CONSILIIS SUIS
ET HUMILIATI SUNT PROPTER INIQUITATEM SUAM
ET VIDIT TRIBULATIONEM EORUM
CUM AUDIRET EOS ROGANTES
ET RECORDATUS EST PACTI SUI CUM EIS
ET PAENITUIT EUM SECUNDUM MULTI
TUDINEM MISERICORDIAE SUAE
ET DEDIT EOS MISERABILES
CORAM OMNIB QUI CEPERANT EOS
SALVA NOS DNE DS NOSTER
ET CONGREGA NOS DE GENTIB
UT CONFITEAMUR NOMINI SCO TUO
ET CANAMUS LAUDANTES TE
BENEDICTUS DNS DS ISRAHEL
A SAECULO ET USQ IN AETERNUM
ET DICET OMNIS POPULUS AMEN
AL LE LUIA

ALLELUIA [illegible]
[illegible]

CONFITEMINI DNO QM BONUS
QM IN AETERNUM MISERICORDIA EIUS
DICANT QUI REDEMPTI SUNT A DNO
QUOS REDEMIT DE MANU HOSTIS
ET DE TERRIS CONGREGAVIT EOS ET MARI
AB ORIENTE ET OCCIDENTE AB AQUILONE ET
ERRAVERUNT IN SOLITUDINE IN DESERTA
CIVITATEM QUAE HABITARETUR
NON REPPERERUNT
ESURIENTES ET SITIENTES
ANIMA EORUM IN IPSIS DEFICIEBAT
ET CLAMAVERUNT AD DNM
IN TRIBULATIONE SUA
DE ADFLICTIONE EORUM ERIPUIT EOS
ET DUXIT ILLOS PER VIAM RECTAM
UT VENIRENT IN CIVITATEM HABITABILEM
CONFITEANTUR DNO MISERICOR
DIAS EIUS
ET MIRABILIA EIUS FILIIS HOMINUM
QUIA SATURAVIT ANIMAM VACUAM
ET ANIMAM ESURIENTEM IMPLEVIT BONIS
HABITANTES IN TENEBRIS ET UMBRA
MORTIS
ADLIGATOS INOPIA ET FERRO
QUIA PROVOCAVERUNT SERMONES DI
ET CONSILIUM EXCELSI BLASPHEMAVERUNT
ET HUMILIAVIT IN LABORE COR EORUM
CECIDERUNT ET NON ERAT QUI ADIUVARET
ET CLAMAVERUNT AD DNM
IN TRIBULATIONE SUA
ET DE ANGUSTIIS EORUM SALVAVIT EOS
ET EDUXIT EOS DE TENEBRIS
ET UMBRA MORTIS
ET VINCULA EORUM DISRUPIT
CONFITEANTUR DNO MISERICORDIAS EIUS
ET MIRABILIA EIUS FILIIS HOMINUM
QUIA CONTRIVIT PORTAS AEREAS
ET VECTES FERREOS CONFREGIT
STULTOS PROPTER VIAM SCELERIS EORUM
ET PROPTER INIQUITATES SUAS ADFLICTOS
OMNEM CIBUM ABOMINATA EST
ANIMA EORUM

ET ACCESSERUNT AD PORTAS MORTIS
ET CLAMAVERUNT AD DNM
IN TRIBULATIONE SUA
ET DE ANGUSTIIS EORUM SALVAVIT EOS
MISIT VERBUM SUUM ET SANAVIT EOS
ET SALVAVIT DE INTERITU
CONFITEANTUR DNO MISERICORDIAS EIUS
ET MIRABILIA EIUS FILIIS HOMINUM
ET IMMOLENT HOSTIAS GRATIARUM
ET NARRENT OPERA EIUS IN LAUDE
QUI DESCENDUNT IN MARE NAVIBUS
FACIENTES OPUS IN AQUIS MULTIS
IPSI VIDERUNT OPERA DNI
ET MIRABILIA EIUS IN PROFUNDO
DIXIT ET SURREXIT VENTUS TEMPESTATIS
ET ELEVAVIT GURGITES EIUS
ASCENDUNT IN CAELUM
ET DESCENDUNT IN ABYSSOS
ANIMA EORUM IN ADFLICTIONE
CONSUMITUR
OBSTUPUERUNT ET INTREMUERUNT
QUASI EBRIUS
ET UNIVERSA SAPIENTIA EORUM
ABSORTA EST
CLAMAVERUNT AUTEM AD DNM
IN TRIBULATIONE SUA
ET DE ANGUSTIIS EDUXIT EOS
STATUIT TURBINEM IN TRANQUILLITATEM
ET SILUERUNT FLUCTUS EIUS
LAETABUNTUR QUIA QUIEVERUNT
ET DEDUXIT EOS AD PORTUM
QUEM VOLUERUNT
CONFITEANTUR DNO MISERICORDIAS EIUS
ET MIRABILIA EIUS FILIIS HOMINUM
ET EXALTENT EUM IN ECCLESIA POPULI
ET IN CATHEDRA SENIORUM
LAUDENT EUM
POSUIT FLUMINA IN DESERTUM
ET FONTES AQUARUM IN SITIM
TERRAM FRUCTIFERAM IN SALSUGINEM
PRAE MALITIA HABITANTIUM EAM
POSUIT DESERTUM IN PALUDES AQUARUM
ET TERRAM INVIAM IN FONTES AQUARUM
ET CONLOCAVIT IBI ESURIENTES

ET FORMABUNT URBEM AD HABI
TANDUM
ET SERENT AGROS ET PLANTABUNT
UINEAS
ET FACIENT FRUCTUS GERMINA
ET BENEDIXIT EIS ET MULTIPLICA
BUNTUR NIMIS
ET PECORA EORUM NON MINUET
MINORATI SUNT ET UEXATI ET AFFLICTI
PROPTER ANGUSTIAM MALI ET DOLORIS
ET EFFUNDET DESPECTIONEM
SUPER PRINCIPES
ET ERRARE EOS FACIET IN SOLITU
DINE DE UIA
ET SUBLEUAUIT PAUPEREM DE INOPIA
ET PONET QUASI GREGEM FAMILIAS
UIDEBUNT RECTI ET LAETABUNTUR
ET OMNIS INIQUITAS CONTRAHET OS SUUM
QUIS SAPIENS ET CUSTODIET HAEC
ET INTELLEGET MISERICORDIAS DNI
CANTICUM PSALMI DAUID UOX ECCLESIAE
AD SUPER POSITIONEM
PARATUM COR MEUM DS
CANTABO ET PSALLAM SED
ET GLORIA MEA
CONSURGE PSALTERIUM ET CITHARA
CONSURGAM MANE
CONFITEBOR TIBI IN POPULIS DNE
ET CANTABO TE IN NATIONIB·
QUONIAM MAGNA SUPER CAELOS
MISERICORDIA TUA
ET USQ· AD AETHERA UERITAS TUA
EXALTARE SUPER CAELOS DS
ET SUPER OMNEM TERRAM GLORIA TUA
UT LIBERENTUR DILECTI TUI
SALUAM FAC DEXTERA TUA ET EXAUDI ME
DS LOCUTUS EST IN SCUARIO SUO
LAETABOR ET DIUIDAM SICHEM
ET UALLEM SOCCHOTH DEMETIAR
MEUS EST GALAAD ET MEUS EST
MANASSE
ET EFFRAIM HEREDITAS CAPITIS MEI
IUDA DUX MEUS MOAB LEBES SPEI MEAE
SUPER IDUMEAM PROUINCIAM

CALCIAMENTUM MEUM
PHILISTIM FOEDABOR
QUIS DEDUCET ME IN CIUITATEM MUNITAM
QUIS DEDUCET ME USQ· IN IDUMEAM
NONNE TU DS QUI PROIECERAS NOS
ET NON EGREDIERIS DS IN EXERCITIB· NOSTRIS
DA NOBIS AUXILIUM IN TRIBULATIONE
UANA EST ENIM SALUS AB HOMINE
IN DO ERIMUS FORTES
ET IPSE CONCULCABIT HOSTES NOSTROS
IN FINE PSALMUS DAUID CVIII
DS
DS LAUDEM MEAM NE TACUERIS
QUIA OS IMPII ET DOLOSI CONTRA ME
APERTUM EST
LOCUTI SUNT DE ME LINGUA MENDACI
UERBIS ODII CIRCUMDEDERUNT ME
ET EXPUGNAUERUNT ME FRUSTRA
PRO EO QUOD EOS DILIGEBAM
ADUERSABANTUR MIHI
EGO AUTEM ORABAM ET POSUERUNT
CONTRA ME MALUM PRO BONO
ET ODIUM PRO DILECTIONE MEA
CONSTITUE SUPER EUM IMPIUM
ET SATANAS STET A DEXTRIS EIUS
ii CUM IUDICATUR EXEAT CONDEMNATUS
iii ET ORATIO EIUS FIAT IN PECCATUM
v FIANT DIES EIUS PAUCI
vi EPISCOPATUM EIUS ACCIPIAT ALTER
vii FIANT FILII EIUS PUPILLI
viii ET UXOR EIUS UIDUA
uiiii INSTABILES MIGRENT FILII EIUS
ET MENDICENT
x ET EICIANTUR DE HABITATIONIB· SUIS
xi SCRUTETUR FENERATOR OMNIA QUAE HABET
xii ET DIRIPIANT ALIENI LABORES EIUS
xiii NON SIT QUI EIUS MISEREATUR
xiiii NEC SIT QUI MISEREATUR PUPILLIS EIUS
xv FIANT NOUISSIMA EIUS IN INTERITUM
xvi IN GENERATIONE ALTERA DELEATUR
NOMEN EIUS
xvii REDEAT IN MEMORIA INIQUITAS
PATRUM EIUS APUD DNM
xviii ET INIQUITAS MATRIS EIUS NON DELEATUR

xviii SIT CONTRA DNM SEMPER
xix ET INTEREAT DE TERRA MEMORIA EORUM
PRO EO QUOD NON EST RECORDATUS
FACERE MISERICORDIAM
ET PERSECUTUS EST UIRUM INOPEM
ET PAUPEREM
ET CONPUNCTUM CORDE UT INTER
FICERET
xxi ET DILEXIT MALEDICTIONEM ET UENIET EI
xxii ET NOLUIT BENEDICTIONEM QUAE
ELONGABITUR AB EO
xxiii ET INDUIT SE MALEDICTIONEM
QUASI UESTIMENTUM
xxiiii ET INGREDIETUR QUASI AQUA IN UISCERA
EIUS
xxv ET QUASI OLEUM IN OSSIBUS
xxvi SIT EI QUASI PALLIUM QUO CIRCUMDATUR
xxvii ET QUASI ZONA QUA SEMPER PRAECINGITUR
HAEC EST RETRIBUTIO EIS QUI ADUER
SANTUR MIHI A DNO
ET QUI LOQUUNTUR MALUM
CONTRA ANIMAM MEAM
TU AUTEM DNE FAC MECUM
PROPTER NOMEN TUUM
QUIA BONA EST MISERICORDIA TUA
LIBERA ME QUIA EGENUS ET PAUPER SUM
ET COR MEUM TURBATUM EST
INTRINSECUS
ET QUASI UMBRA CUM INCLINATUR
ABLATUS SUM
ET EXCUSSUS SUM QUASI LOCUSTA
GENUA MEA INFIRMATA SUNT A IEIUNIO
ET CARO MEA INMUTATA EST ABSQ· OLEO
ET EGO FACTUS SUM OBPROBRIUM EIS
UIDERUNT ME ET MOUERUNT CAPITA SUA
ADIUUA ME DNE DS MEUS
SALUUM ME FAC SECUNDUM MISERICORDIAM TUAM
ET SCIANT QUIA MANUS TUA HAEC
TU DNE FECISTI EA
MALEDICENT ILLI ET TU BENEDICES
xxviii RESTITERUNT ET CONFUNDENTUR
xxviiii SERUUS AUTEM TUUS LAETABITUR
xxx INDUANTUR ADUERSARII MEI CONFUSIONE
ET OPERIANTUR QUASI DIPLOIDE

CONFUSIONE SUA
CONFITEBOR DNO UALDE IN ORE MEO
ET IN MEDIO POPULORUM LAUDABO EUM
QUI STABIT A DEXTRIS PAUPERIS
UT SALUET A IUDICIB· ANIMAM MEAM
[illegible]
DIXIT DNS DNO MEO SEDE A DEXTRIS
MEIS
DONEC PONAM INIMICOS TUOS
SCABILLUM PEDUM TUORUM
UIRGAM FORTITUDINIS TUAE
EMITTET DNS EX SION
DOMINARE IN MEDIO INIMICORUM TUORUM
POPULI TUI SPONTANEI ERUNT
IN DIE FORTITUDINIS TUAE
IN MONTIB· SCIS QUASI DE UULUA ORIETUR
TIBI ROS ADOLESCENTIAE TUAE
IURAUIT DNS ET NON PAENITEBIT EUM
TU ES SACERDOS IN AETERNUM
SECUNDUM ORDINEM MELCHISEDECH
DNS A DEXTRA TUA PERCUSSIT
IN DIE FURORIS SUI REGES
IUDICABIT IN GENTIB· IMPLEBIT UALLES
PERCUTIET CAPUT IN TERRA MULTA
DE TORRENTE IN UIA BIBET PROPTER
EA EXALTABIT CAPUT
[illegible]
aleph CONFITEBOR DNO IN TOTO CORDE MEO
beth IN CONSILIO IUSTORUM ET CONGREGATIONE
gimel MAGNA OPERA DNI
deleth EXQUIRENDA IN CUNCTIS UOLUNTATIB· EIUS
he GLORIA ET DECOR OPUS EIUS
uau ET IUSTITIA EIUS PERSEUERANS
SEMPER
zai MEMORIAM FECIT MIRABILIUM
SUORUM
eth CLEMENS ET MISERICORS DNS
theth ESCAM DEDIT TIMENTIB· SE
ioth MEMOR ERIT IN SEMPITERNUM
PACTI SUI
caph FORTITUDINEM OPERUM SUORUM
ADNUNTIABIT POPULO SUO
lamed UT DET ILLIS HEREDITATEM GENTIUM

m OPERA MANUUM EIUS UERITAS
ET IUDICIUM
nun FIDELIA OMNIA PRAECEPTA EIUS
samech FIRMATA IN SAECULUM SAECULI
ain FACTA IN UERITATE ET AEQUITATE
pe REDEMPTIONEM MISIT POPULO SUO
sade MANDAUIT IN AETERNUM PACTUM SUUM
cof SCM ET TERRIBILE NOMEN EIUS
res PRINCIPIUM SAPIENTIAE TIMOR DNI
sen DOCTRINA BONA CUNCTIS QUI FACI
UNT EAM
thau LAUS EIUS PERSEUERAT IUGITER ALL.

[illegible]

[illegible]

aleph BEATUS UIR QUI TIMET DNM
beth IN MANDATIS EIUS UOLET NIMIS
gimel POTENS IN TERRA ERIT SEMEN EIUS
deleth GENERATIO RECTORUM BENEDICETUR
he SUBSTANTIA ET DIUITIAE IN DOMO EIUS
uau ET IUSTITIA EIUS PERSEUERANS SEMPER
zai ORTUM EST IN TENEBRIS LUMEN
RECTIS
heth CLEMENS ET MISERATOR ET IUSTUS
teth BONUS UIR CLEMENS ET FAENERANS
ioth DISPENSABIT UERBA SUA IN IUDICIO
caph QUIA IN AETERNUM NON COMMOUEBITUR
lamed IN MEMORIA AETERNA ERIT IUSTUS
mem AB AUDITIONE MALA NON TIMEBIT
nun PARATUM COR EIUS CONFIDENS IN DNO
samech FIRMATUM COR EIUS NON TIMEBIT
ain DONEC ASPICIAT IN HOSTIB SUIS
phe DISPERSIT DEDIT PAUPERIB.
sade IUSTITIA EIUS PERMANET IN AETERNUM
cof CORNU EIUS EXALTABITUR IN GLORIA
res IMPIUS UIDEBIT ET IRASCETUR
sen DENTIB SUIS FRENDET ET TABESCET
thau DESIDERIUM IMPIORUM PERIBIT

ALLELUIA [illegible]

[illegible]

LAUDATE PUERI DNM LAUDATE NOMEN DNI
SIT NOMEN DNI BENEDICTUM
AMODO USQ IN AETERNUM
A BORTU SOLIS USQ AD OCCASSUM EIUS
LAUDABILE NOMEN DNI

EXCELSUS SUPER OMNES GENTES DNS
SUPRA CAELUM GLORIA EIUS
QUIS SICUT DNS DS NOSTER
QUI IN EXCELSIS HABITANS HUMILIA RE
SPICIT IN CAELO ET IN TERRA
SUSCITANS DE TERRA INOPEM
ET DE STERCORE ELEUAT PAUPEREM
UT COLLOCET EUM CUM PRINCIPIB
CUM PRINCIPIB POPULI SUI
QUI HABITARE FACIT STERILEM IN DOMO
MATREM FILIORUM LAETANTEM. ALLE

ALLELUIA [illegible]
[illegible]

CUM EGREDERETUR ISRAHEL DE AEGYPTO
DOMUS IACOB DE POPULO BARBARO
FACTA EST IUDAS SANCTIFICATIO EIUS
ISRAHEL POTESTAS EIUS
MARE UIDIT ET FUGIT
IORDANIS CONUERSUS EST RETRORSUM
MONTES SUBSILIERUNT QUASI ARIETES
COLLES QUASI FILII GREGIS
QUID TIBI EST MARE QUIA FUGISTI
IORDANIS QUIA CONUERSUS ES
RETRORSUM
MONTES SUBSILISTIS QUASI ARIETES
COLLES QUASI FILII GREGIS
A FACIE DNI CONTREMUIT TERRA
A FACIE DI IACOB
QUI CONUERTIT PETRAM IN PALUDES
AQUARUM
SILICEM IN FONTES AQUARUM
NON NOBIS DNE NON NOBIS
SED NOMINI TUO DA GLORIAM
PROPTER MISERICORDIAM TUAM
ET UERITATEM TUAM
NE DICANT GENTES UBI EST DS EORUM
DS AUTEM NOSTER IN CAELO OMNIA
QUAE UOLUIT FECIT
IDOLA GENTIUM ARGENTUM ET AURUM
OPUS MANUUM HOMINUM
OS HABENT ET NON LOQUENTUR
OCULOS HABENT ET NON UIDEBUNT
AURES HABENT ET NON AUDIENT
NASUM HABENT ET NON ODORABUNTUR

manus habent et non palpabunt
pedes habent et non ambulabunt
nec clamabunt in gutture suo
similes illis fiant qui faciunt ea
omnes qui confidunt in eis
Israhel confidit in dno
adiutor et protector eorum est
domus Aaron confidit in dno
adiutor et protector eorum est
timentes dnm confidunt in dno
adiutor et protector eorum est
dns recordatus nos et benedixit
benedicet domui Israhel
benedicet domui Aaron
benedixit timentib. dnm pusillos
cum maioribus
adiciat dns super vos super vos
super filios vestros
benedicti vos dno qui fecit
caelum et terram
caelum caeli dno terram
autem dedit filiis hominum
non mortui laudabunt te dne
nec omnes qui descendunt in silentium
sed nos benedicimus dno
ex hoc et usque in aeternum alleluia

Dilexi quoniam exaudiet dns vocem
deprecationis meae
quia inclinavit aurem suam mihi
et in dieb. meis invocabo
Circumdederunt me funes
mortis
et pericula inferni invenerunt me
angustiam et dolorem repperi
nomen dni invocavi
obsecro dne libera animam meam
clemens dns et iustus et ds noster
misericors
custodit parvulos dns
attenuatus sum et
salvavit me
Revertere anima mea in requiem tuam
quia dns benefecit tibi

quia eripuit animam meam de morte
oculos meos a lacrimis
pedes meos a lapsu
placebo coram dno
in terris viventium

Credidi propter quod locutus sum
ego autem humiliatus sum nimis
ego dixi in stupore meo omnis
homo mendax
quid retribuam dno pro omnib.
quae retribuit mihi
calicem salutaris accipiam
et nomen dni invocabo
vota mea dno reddam coram
omni populo eius
gloriosa in conspectu dni
mors sanctorum eius
o dne quia ego servus tuus
ego servus tuus et filius ancillae tuae
disrupisti vincula mea
tibi sacrificabo hostiam laudis
et in nomine dni invocabo
vota mea dno reddam in conspectu
omnis populi eius
in atriis domus dni in medio tui
Hierusalem
alleluia [illegible]
Laudate dnm omnes gentes
conlaudate eum omnes populi
quoniam confirmata est super nos
misericordia eius
et veritas dni manet in aeternum alleluia

117 Confitemini dno quoniam bonus
quoniam in saeculum misericordia eius
dicat nunc Israhel
quoniam in saeculum misericordia eius
dicat nunc domus Aaron
quoniam in aeternum misericordia eius
dicant nunc qui timent dnm
quoniam in aeternum misericordia eius
de tribulatione invocavi dnm
et exaudivit me in latitudine dns

DNS MECUM NON TIMEBO
QUID FACIAT MIHI HOMO
DNS MIHI AUXILIATOR ET EGO DISPICIAM
ODIENTES ME
MELIUS EST SPERARE IN DNO
QUAM SPERARE IN HOMINE
MELIUS EST SPERARE IN DNO
QUAM SPERARE IN PRINCIPIB
OMNES GENTES CIRCUMDEDERUNT ME
ET IN NOMINE DNI QUIA ULTUS SUM EAS
CIRCUMDEDERUNT ME ET OBSEDE
RUNT ME
SED IN NOMINE DNI QUIA ULTUS SUM EAS
CIRCUMDEDERUNT ME QUASI APES
EXTINCTAE SUNT QUASI IGNIS SPINARUM
IN NOMINE DNI QUIA ULTUS SUM EAS
INPULSUS PELLEBAR UT CADEREM
ET DNS SUSTENTAVIT ME
FORTITUDO MEA ET LAUDATIO DNS
ET FACTUS EST MIHI IN SALUTEM
VOX LAUDIS ET SALUTIS IN TABERNACU
LIS IUSTORUM
DEXTERA DNI FORTITUDINEM
DEXTERA DNI EXCELSA
DEXTERA DNI FECIT FORTITUDINEM
NON MORIAR SED VIVAM ET NARRABO
OPERA DNI
CORRIPIENS ARGUIT ME DNS ET
MORTI NON TRADIDIT ME
APERITE MIHI PORTAS IUSTITIAE
INGRESSUS IN EAS CONFITEBOR DNO
HAEC PORTA DNI IUSTI INTRABUNT IN EA
CONFITEBOR TIBI QUIA EXAUDISTI ME
ET FACTUS ES MIHI IN SALUTEM
LAPIDEM QUEM REPROBAVERUNT
AEDIFICANTES
FACTUS EST IN CAPUT ANGULI
A DNO FACTUM EST ISTUD HOC MIRABI
LE IN OCULIS NOSTRIS
HAEC EST DIES QUAM FECIT DNS
EXULTEMUS ET LAETEMUR IN EA
OBSECRO DNE SALVA OBSECRO
OBSECRO DNE ET PROSPERARE
OBSECRO

BENEDICTUS QUI VENIT IN NOMINE DNI
BENEDIXIMUS VOBIS DE DOMO DNI
DS DNS ET APPARUIT NOBIS
FREQUENTATE SOLLEMNITATEM IN FRON
DOSIS USQUE AD CORNUA ALTARIS
DS MEUS ES TU ET CONFITEBOR TIBI
DS MEUS ES TU ET EXALTABO TE
CONFITEBOR DNO QUOD BONUS
QM IN AETERNUM MISERICORDIA EIUS

ALLELUIA VOX XPI AD PATREM ET APOSTO
LORUM DE ADVERSARIO ET DE IUDAEIS
[illegible]
[illegible]

118 BEATI INMACULATI IN VIA QUI AMBU
LANT IN LEGE DNI
BEATI QUI CUSTODIUNT TESTIMONIA
EIUS IN TOTO CORDE REQUIRUNT EUM
NEC ENIM QUI OPERANTUR INIQUITA
TEM IN VIIS EIUS AMBULAVERUNT
TU MANDASTI PRAECEPTA TUA
CUSTODIRE NIMIS
UTINAM DIRIGANTUR VIAE MEAE AD
CUSTODIENDA PRAECEPTA TUA
TUNC NON CONFUNDAR CUM RESPEXERO
AD OMNIA MANDATA TUA
CONFITEBOR TIBI IN DIRECTIONE CORDIS
CUM DIDICERO IUDICIA IUSTITIAE TUAE
PRAECEPTA TUA CUSTODIAM
NE DERELINQUAS ME NIMIS
[illegible]
IN QUO CORRIGIT IUVENIS SEMITAM SUA
CUSTODIENDO VERBA TUA
IN TOTO CORDE MEO QUAESIVI TE
NE ERRARE ME FACIAS A MANDATIS TUIS
IN CORDE MEO ABSCONDI ELOQUIA TUA
UT NON PECCEM TIBI
BENEDICTUS TU DNE DOCE PRAECEPTA TUA
IN LABIIS MEIS NARRAVI OMNES
IUSTITIAS ORIS TUI
IN VIA [illegible] TESTIMONIORUM TUO
RUM [illegible] TUORUM DELECTATUS SUM
QUASI IN OMNIBUS DIVITIIS
IN PRAECEPTIS TUIS MEDITABOR ET CON
TEMPLABOR SEMITAS TUAS

IN IUSTITIIS TUIS DILECTABOR NON
OBLIUISCAR UERBA TUA
RETRIBUE SERUO TUO UIUAM
ET CUSTODIAM UERBA TUA
REUELA OCULOS MEOS ET CONSIDE
RABO MIRABILIA DE LEGE TUA
ADUENA EGO SUM IN TERRA NE AB
SCONDAS A ME MANDATA TUA
DESIDERAUIT ANIMA MEA DESIDE
RARE IUDICIA TUA IN OMNI TEMPORE
INCREPASTI SUPERBOS MALEDICTI
QUI RECEDUNT A MANDATIS TUIS
AUFER A ME OPPROBRIUM ET CON
TEMPTUM QUIA TESTIMONIA
TUA EXQUISIUI
ETENIM SEDERUNT PRINCIPES
ADUERSUM ME ET LOQUEBANTUR
SERUUS AUTEM TUUS EXERCEBA
TUR PRAECEPTA TUA
SED ET TESTIMONIA TUA MEDITA
TIO MEA EST ET CONSILIUM MEUM
SIONE ET
ADHESIT PAUIMENTO ANIMA MEA
UIUIFICA ME SECUNDUM UERBUM TUUM
UIAS MEAS EXPOSUI ET EXAUDISTI
DOCE ME IUSTIFICATIONES TUAS
UIAM PRAECEPTORUM TUORUM
FAC ME INTELLEGERE ET LO
QUAR IN MIRABILIBUS TUIS
DESTILLAUIT ANIMA MEA PRAE
STULTITIA SERUA ME IUXTA
ELOQUIUM TUUM
UIAM INIQUITATIS AMOUE A ME ET
LEGEM TUAM DONA MIHI
UIAM FIDEI ELEGI IUDICIA TUA
PROPOSUERAM
ADHESI TESTIMONIIS TUIS DNE
NE CONFUNDAS ME
UIAM MANDATORUM TUORUM CURRI
QUM DILATASTI COR MEUM HE
LEGEM PONE MIHI DNE UIAM PRAECEP
TORUM TUORUM
ET CUSTODIAM EAM PER UESTIGIU
DOCE ME ET OBSERUABO LEGEM TUAM

ET CUSTODIAM ILLAM IN TOTO CORDE
DEDUC ME IN SEMITA MANDATORUM
TUORUM QUIA IPSAM UOLUI
INCLINA COR MEUM AD TESTIMONIA
TUA ET NON IN AUARITIAM
AUERTE OCULOS MEOS NE UIDEANT
UANITATEM IN UIA TUA UIUIFICA ME
SUSCITA SERUO TUO ELOQUIUM
TUUM IN TIMOREM TUUM
AUERTE OBPROBRIUM MEUM QUOD
REUERITUS SUM IUDICIA TUA BONA
ECCE DESIDERAUI PRAECEPTA TUA
IN IUSTITIA TUA UIUIFICA ME UAU
ET UENIAT SUPER ME MISERICORDIA TUA DNE
ET SALUS TUA IUXTA ELOQUIUM TUUM
ET RESPONDEBO EXPROBRANTIB
MIHI SERMONEM QUIA SPERAUI
IN SERMONE TUO
ET NE AUFERAS DE ORE MEO UERBUM
UERITATIS USQUE NIMIS QUIA
IUDICIA TUA EXPECTAUI
ET CUSTODIAM LEGEM TUAM SEMPER
IN SEMPITERNUM ET ULTRA
ET AMBULABO IN SPATIOSO QUIA
PRAECEPTA TUA EXQUISIUI
ET LOQUEBAR IN TESTIMONIIS TUIS CO
RAM REGIB ET NON CONFUNDEBAR
ET MEDITABOR IN MANDATIS TUIS
QUAE DILEXI
ET LEUAUI MANUS MEAS AD MANDA
TA TUA QUAE DILEXI ET LOQUEBAR
IN PRAECEPTIS TUIS ZAI
MEMOR ESTO SERMONIS SERUO TUO
QUEM MIHI SPERARE FECISTI
HAEC ME CONSOLATA EST
IN HUMILITATE MEA QUIA ELO
QUIUM TUUM UIUIFICAUIT ME
SUPERBI INIQUE AGEBANT USQUE NIMIS
A LEGE TUA NON DECLINAUI
RECORDATUS SUM IUDICIORUM
TUORUM A SAECULO DNE
ET CONSOLATUS SUM
HORROR OBTINUIT ME AB IMPIIS
QUI DERELIQUERUNT LEGEM TUAM

CARMINA ERANT MIHI PRAECEPTA TUA
IN DOMO PEREGRINATIONIS MEAE
RECORDATUS SUM IN NOCTE NO
MINIS DNE ET CUSTODIVI LEGEM TUA
HOC FACTUM EST QUIA PRAECEP
TA TUA CUSTODIVI HETH
PARS MEA DNE CUSTODIAM
VERBUM TUUM
DEPRECATUS SUM VULTUM TUUM
IN TOTO CORDE MEO
MISERERE MEI SECUNDUM
ELOQUIUM TUUM
RECOGITAVI VIAS MEAS ET CON
VERTISTI PEDES MEOS
AD TESTIMONIA TUA
FESTINAVI ET NON NEGLEXI
CUSTODIRE MANDATA TUA
FUNES IMPIORUM IMPLICAVERUNT
ME LEGEM TUAM NON SUM
OBLITUS
MEDIO NOCTIS SURGAM AD CON
FITENDUM TIBI SUPER IUDICIA
IUSTITIAE TUAE
PARTICEPS EGO SUM OMNIUM
TIMENTIUM TE
ET CUSTODIENTIUM PRAECEPTA
MISERICORDIA TUA CONPLETA EST
TERRA PRAECEPTA TUA
DOCE ME THETH
BENE FECISTI CUM SERVO TUO DNE
SECUNDUM VERBUM TUUM
BONUM SERMONEM ET SCIENTIAM
DOCE ME QUIA MANDATIS TUIS CREDIDI
ANTEQUAM AUDIREM EGO IGNORAVI
NUNC AUTEM ELOQUIUM TUUM
CUSTODIVI
BONUS ES TU ET BENEFICUS DOCE
ME PRAECEPTA TUA
ADPLICABANT MIHI MENDACIUM
SUPERBI EGO AUTEM IN TOTO CORDE
SERVABAM PRAECEPTA TUA
INCRASSATUM EST VELUT ADEPS COR
EORUM EGO AUTEM IN LEGE TUA DELECTABOR
BONUM MIHI QUIA ADFLICTUS SUM

UT DISCEREM PRAECEPTA TUA
MELIOR EST MIHI LEX ORIS TUI
SUPER MILIA AURI ET ARGENTI IOTH
MANUS TUAE FECERUNT ME ET
FIRMAVERUNT ME DOCE ME
ET DISCAM MANDATA TUA
QUI TIMENT TE VIDEBUNT ME
ET LAETABUNTUR QUIA SERMO
NEM TUUM EXPECTAVI
SCIO DNE QUIA IUSTUM IUDICIUM
TUUM ET VERE ADFLIXISTI ME
SIT OBSECRO MISERICORDIA TUA
CONSOLATIO MEA SICUT LOCU
TUS ES SERVO TUO
VENIANT MIHI MISERICORDIAE TUAE
ET VIVAM QUIA LEX TUA DELECTATIO MEA
CONFUNDANTUR SUPERBI QUONIAM INIQUE
CONTRIVERUNT ME EGO AUTEM
LOQUAR IN PRAECEPTIS TUIS
REVERTANTUR AD ME QUI TIMENT TE
ET QUI SCIUNT TESTIMONIA TUA
FIAT COR MEUM PERFECTUM IN PRAE
CEPTIS TUIS UT NON CONFUNDAR
DEFECIT IN SALUTARE TUUM CAPH
ANIMA MEA VERBUM TUUM
EXSPECTAVI
CONSUMPTI SUNT OCULI MEI
Num IN VERBUM DICENTES QUANDO
CONSOLABERIS ME
ET CUM ESSEM QUASI UTER IN
PRUINA PRAECEPTA TUA
NON SUM OBLITUS
QUOT SUNT DIES SERVI TUI QUANDO
FACIES IN PERSEQUENTIBUS
ME IUDICIUM
FODERUNT MIHI SUPERBI FOVEAS
QUAE NON ERANT IUXTA LEGEM TUAM
OMNIA MANDATA TUA VERA
FALSO PERSECUTI SUNT ME
AUXILIARE
MIHI PAULO MINUS CONSUMSE
RUNT ME IN TERRA
EGO AUTEM NON DIMISI
PRAECEPTA TUA

Secundum misericordiam tuam
uiuifica me et custodiam
testimonia oris tui — lameth
In aeternum domine uerbum tuum
perstat in caelo
In generatione et generationem
ueritas tua fundasti terram
et stat
Iudicio tuo stant usque hodie
quia omnia seruiunt tibi
Nisi quod lex tua meditatio mea
forte perissem in pressura mea
In sempiternum non obliuiscar
praeceptorum tuorum
quia per ipsa uiuificasti me
Tuus ego sum saluum me fac quia prae
cepta tua exquisiui
Me expectauerunt impii
ut perderent me testimonia
tua considerabo
Omni consummationi uidi finem
latum mandatum tuum nimis
Quam dilexi legem tuam mem
tota die meditatio mea est
Super inimicos meos instruis
me mandato tuo quia in sempi
ternum mihi est
Super omnes qui docent me
eruditus sum
quia testimonia tua meditatio mea est
Super seniores intellexi quia
praecepta tua quaesiui
Ab omni uia mala prohibui
pedes meos ut custodiam uer
ba tua
A iudiciis tuis non declinaui quia
tu legem posuisti mihi
Quam dulcia faucibus meis eloquia
tua super mel ori meo
Praecepta tua considerabam
propterea odiui omnem
semitam iniquitatis nun
Lucerna pedibus meis uerbum tuum
et lumen semitis meis

Iuraui et perseueraui ut custodia
iudicia iustitiae tuae
Adflictus sum usque nimis
domine uiuifica me secundum uerbum tuum
Voluntaria oris mei beneplacita
fiant domine et secundum iudicia
tua doce me
Anima mea in manibus meis semper
et legis tuae non sum oblitus
Posuerunt impii laqueum mihi
et a praeceptis tuis non aberraui
Hereditate adquisiui testimonia tua
in sempiternum quia exultatio
mei sunt cordis
Inclinaui cor meum ad faciendas
iustificationes tuas
propter aeternam retributionem
samech
Iniquos odio habui et legem tuam
dilexi
Protector meus et scutum meum
tu es in uerbum tuum expectaui
Recedite a me maligni et scrutabor
mandata dei mei
Confirma me secundum eloquium
tuum et uiuam et non confun
das me ab expectatione mea
Adiuua me et saluus ero
et meditabor
in praeceptis tuis semper
Abiecisti omnes qui aduer
santur praecepta tua
quia iniusta cogitatio eorum
Quasi scoriam computaui
omnes impios terrae
propterea dilexi testimonia tua
Horripilauit a timore tuo caro
mea et a iudiciis tuis timui
Feci iudicium et iustitiam
ne derelinquas me his qui
calumniantur me
Sponde pro seruo tuo
in bono ne calumnientur
me superbi

OCULI MEI DEFECERUNT IN SALUTARE
TUUM ET IN ELOQUIUM IUSTITIAE
TUAE
FAC CUM SERUO TUO IUXTA MISERI
CORDIAM TUAM ET PRAECEPTA
TUA DOCE ME
SERUUS TUUS EGO INSTRUE ME ET
COGNOSCAM TESTIMONIA TUA
TEMPUS EST UT FACIAS DNE PRAE
UARICATI SUNT LEGEM TUAM
PROPTEREA DILEXI MANDATA TUA
SUPER AURUM ET TOPAZION
PROPTEREA IN UNIUERSA PRAECEP
TA TUA DIRIGEBAR
OMNEM UIAM INIQUAM
ODIO HABUI PE
MIRABILIA TESTIMONIA TUA IDCIRCO
CUSTODIUIT EA ANIMA MEA
HOSTIUM SERMONUM TUORUM
LUCIDUM DOCET PARUULOS
OS MEUM APERUI ET RESPIRAUI QUIA
MANDATA TUA DESIDERABAM
RESPICE IN ME ET MISERERE MEI
IUXTA IUDICIUM DILIGENTIUM
NOMEN TUUM
GRESSUS MEOS DIRIGE SERMONE
TUO ET NON DES POSTESTATEM
UNIUERSAE INIQUITATI
REDIME ME A CALUMNIIS HOMINUM
ET CUSTODIAM PRAECEPTA TUA
UULTUM TUUM OSTENDE SUPER SERUUM TUUM
ET DOCE ME PRAECEPTA TUA
RIUOS AQUARUM FLUEBANT DE OCU
LIS MEIS QUIA NON CUSTODIERUNT
LEGEM TUAM SADE
IUSTUS ES DNE ET RECTUM IUDICIUM TUUM
PRAECEPISTI IUSTITIAM TESTIMO
NIA TUA ET UERITATEM NIMIS
CONSUMPSIT ME ZELUS MEUS QUIA
OBLITI SUNT UERBORUM TUO
RUM HOSTES MEI
PROBATUR SERMO TUUS NIMIS
ET SERUUS TUUS DILEXIT ILLUM
PARUULUS EGO SUM ET CONTEMPTIBI
LIS

SED PRAECEPTA TUA NON SUM OBLITUS
IUSTITIA TUA IUSTITIA SEMPER
AETERNA
ET LEX TUA UERITAS
TRIBULATIO ET ANGUSTIA INUENE
RUNT ME MANDATA TUA
UOLUNTAS MEA
IUSTA TESTIMONIA TUA SEMPER
DOCE ME ET UIUAM COF
CLAMAUI IN TOTO CORDE MEO EX
AUDI ME DNE PRAECEPTA TUA
CUSTODIAM
INUOCAUI TE SALUUM ME FAC UT
CUSTODIAM TESTIMONIA TUA
SURGEBAM NOCTE IN TENEBRIS ET CLA
MABAM UERBUM TUUM EXPECTAUI
PRAEUENIEBANT OCULI MEI AD TE UT
MEDITARER IN SERMONIBUS TUIS
UOCEM MEAM AUDI IUXTA
MISERICORDIAM TUAM
DNE SECUNDUM IUDICIUM TUUM UIUIFICA ME
ADPROPINQUAUERUNT PERSECUTO
RES MEI SCELERE A LEGE TUA
PROCUL FACTI SUNT
PROPE ES TU DNE ET OMNIA
MANDATA TUA UERITAS
A PRINCIPIO NOUI DE TESTIMONIIS TUIS
QUOD IN AETERNUM FUNDAUERIS EA
UIDE ADFLICTIONEM MEAM RES
ET ERIPE ME
QUIA LEGIS TUAE NON SUM OBLITUS
IUDICA CAUSAM MEAM ET REDIME
ME SERMONE TUO UIUIFICA ME
LONGE AB IMPIIS SALUS QUIA PRAE
CEPTA TUA NON QUAESIERUNT
MISERICORDIAE TUAE MULTAE DNE
IUXTA IUDICIUM TUUM UIUIFICA ME
MULTI PERSEQUUNTUR ME
ET TRIBULANT ME
ET TESTIMONIIS TUIS NON DECLINAUI
UIDI PRAEUARICATORES TUOS
ET TABESCEBAM QUIA UERBUM TUUM
NON CUSTODIERUNT
UIDE QUONIAM PRAECEPTA TUA DILEXI DNE

IUXTA MISERICORDIAM TUAM
UIUIFICA ME
CAPUD UERBORUM TUORUM
UERITAS
ET SEMPITERNA OMNIA IUDICIA
IUSTITIAE TUAE SEN
PRINCIPES PERSECUTI SUNT ME
SINE CAUSA
ET A UERBIS TUIS FORMIDAUIT COR MEUM
GAUDENS EGO SUM SUPER ELOQUIA TUA
SICUT QUI INUENIT SPOLIA MULTA
MENDACIUM ODIO HABUI ET
DETESTATUS SUM
LEGEM AUTEM TUAM DILEXI
SEPTIES IN DIE LAUDAUI TE SUPER
IUDICIA IUSTITIAE TUAE
PAX MULTA DILIGENTIBUS LEGEM TUAM
ET NON EST ILLIS SCANDALUM
EXPECTABAM SALUTARE TUUM DNE
ET MANDATA TUA FECI
CUSTODIUIT ANIMA MEA TESTIMO
NIA TUA ET DILEXIT EA NIMIS
CUSTODIUI PRAECEPTA TUA
ET TESTIMONIA TUA
QUIA OMNES UIAE MEAE IN CONSPECTU TUO
INGREDIATUR LAUS MEA THAU
CORAM TE DNE
SECUNDUM UERBUM TUUM DOCE ME
UENIAT DEPRECATIO MEA ANTE
UULTUM TUUM SECUNDUM
ELOQUIUM TUUM LIBERA ME
LAUDANT LABIA MEA HYMNUM CUM DOCE
BIS ME PRAECEPTA TUA
LOQUETUR LINGUA MEA SERMONEM
TUUM QUIA OMNIA MANDATA TUA
IUSTA
SIT MANUS TUA AUXILIATRIX MEA
QUIA PRAECEPTA TUA ELEGI
DESIDERAUI SALUTARE TUUM DNE
ET LEX TUA UOLUNTAS MEA
UIUET ANIMA MEA ET LAUDABIT TE
ET IUDICIA TUA AUXILIABUNTUR MIHI
ERRAUI SICUT OUIS PERDITA QUAERE
SERUUM TUUM QUIA MANDATORU̅

TUORUM NON SUM OBLITUS
CANTICUM GRADUUM [illegible]
AD DNM CUM TRIBULATIONE MEA
CLAMAUI ET EXAUDIUIT ME
DNE LIBERA ANIMAM MEAM A LABIO
MENDACII ET A LINGUA DOLOSA
QUID DETUR TIBI AUT QUID ADPONATUR
TIBI AD LINGUAM DOLOSAM
SAGITTAE POTENTES ACUTAE CUM
CARBONIB' IUNIPERORUM
HEU MIHI QUIA PEREGRINATIO MEA
PROLONGATA EST
HABITAUI CUM IN TABERNACULIS CEDAR
MULTUM PEREGRINATA EST ANIMA
MEA CUM ODIENTIB' PACEM
EGO PACIFICA LOQUEBAR ET ILLI BELLA
CANTICUM GRADUUM UOX
ECCLESIAE AD APOSTOLOS
LEUAUI OCULOS MEOS IN MONTES
UNDE UENIET AUXILIUM MIHI
AUXILIUM MEUM A DNO FACTORE
CAELI ET TERRAE
NON DET IN COMMOTIONE PEDEM TUUM
NEC DORMITET QUI CUSTODIT TE
ECCE NON DORMITABIT NEQ; DORMIET
QUI CUSTODIT ISRAHEL
DNS CUSTODIET TE DNS PROTECTIO TUA
SUPER MANUM DEXTERAE TUAE
PER DIEM SOL NON URET TE
NEQ; LUNA PER NOCTEM
DNS CUSTODIET TE AB OMNI MALO
CUSTODIAT ANIMAM TUAM
DNS CUSTODIAT EXITUM TUUM ET
INTROITUM TUUM AMODO
ET USQ; IN AETERNUM [illegible]
CANTICUM GRADUUM [illegible]
LAETATUS SUM IN HIS QUAE DICTA SUNT
MIHI IN DOMUM DNI IBIMUS
STANTES ERANT PEDES NOSTRI
IN PORTIS TUIS HIERUSALEM
HIERUSALEM QUAE AEDIFICATUR UT CI
UITAS CUIUS PARTICIPATIO EIUS SIMUL
QUIA IBI ASCENDERUNT TRIB
TRIBUS DNI TESTIMONIUM ISRAHEL

ad confitendum nomini dni
quia ibi sederunt sedes in iudicio
sedes domui david
Rogate pacem hierusalem
sit bene his qui diligunt te
sit pax in muris tuis habundan
tia in domibus tuis
propter fratres meos et amicos
meos loquar pacem tibi
propter domum dni dei nostri
quaeram bona tibi

Ad te levavi oculos meos
qui habitas in caelis
ecce sicut oculi servorum ad
manum dominorum suorum
sicut oculi ancillae ad manum
dominae suae
sic oculi nostri ad dnm dm
nostrum donec misereatur nostri
miserere nostri dne miserere
nostri
quia multum repleti sumus
despectione
multum repleta est anima nostra
obprobrio abundantium
et despectione superborum

Nisi dns fuisset in nobis dicat
nunc israhel
nisi dns fuisset in nobis
cum exsurgerent super nos
homines
forsitan vivos obsorbuissent nos
cum irasceretur furor eorum
super nos
forsitan aquae circumdedissent nos
torrens transisset super
animam nostram
forsitan transissent super animam
nostram aquae superbae
benedictus dns qui non dedit nos
in praedam dentibus eorum
anima nostra quasi avis erepta est
de laqueo venantium
laqueus contritus est et nos
liberati sumus
auxilium nostrum in nomine dni
qui fecit caelum et terram

Qui confidunt in dno quasi
mons sion
inmobilis inmobilis in aeternum
habitabilis hierusalem
montes in circuitu eius
et dns in circuitu populi sui
amodo usque in aeternum
quia non requiescet virga impi
etatis super sortem iustorum
ut non mittant iusti in iniquitate
manus suas
bene fac dne bonis et rectis corde
qui autem declinant ad pravi
tates suas
adducet eos dns cum his qui ope
rantur iniquitatem pax
super isrl
vox apostoli

Cum converteret dns captivi
tatem sion
facti sumus quasi somniantes
tunc implebitur risu os nostrum
et lingua nostra laude
tunc dicent in gentibus magnifica
vit dns facere cum eis
magnificavit dns facere nobiscum
facti sumus laetantes
converte dne captivitatem nos
tram sicut rivos in austro
qui seminant in lacrimis in ex
ultatione metent
qui ambulans ibat et flebat por
tans ad seminandum sementem
veniens veniet in exultatione
portans manipulos suos eccl
canticum graduum vox xpi
Nisi dns aedificaverit domum
incassum laboraverunt

qui aedificant eam
nisi dominus custodierit civitatem
frustra vigilat qui custodit eam
frustra vobis est ante lucem surgere
surgite postquam sederitis
qui manducatis panem doloris
cum dederit dilectis suis somnum
ecce hereditas domini filii merces
fructus ventris
sicut sagittae in manu potentis
ita filii excussorum
beatus vir qui implevit frequentiam
suam ex ipsis
non confundentur cum loquentur
inimicis in porta [illegible]
[illegible]
Beati omnes qui timent dominum
qui ambulant in viis eius
labores manuum tuarum
quia manducabis
beatus es et bene tibi erit
uxor tua sicut vitis fructifera
in penetrabilibus domus tuae
filii tui sicut novellae olivarum
in circuitu mensae tuae
ecce sic benedicetur vir
qui timet dominum
benedicat tibi dominus ex Sion et videas
bona Hierusalem omnibus
diebus vitae tuae
et videas filios filiorum tuorum
pacem super Israhel
[illegible]
2 Saepe expugnaverunt me a iuventute
mea dicat nunc Israhel
saepe expugnaverunt me a iuventute
mea
sed non potuerunt mihi
supra dorsum meum arabant
aratores
prolongaverunt iniquitatem suam
dominus iustus concidet cervices peccatorum
confundantur et revereantur re
trorsum omnes qui oderunt Sion
fiant sicut faenum tectorum quod
statim ut evulsum fuerit arescit
de quo non implevit manum suam
qui metit
et sinum suum qui manipulos faciet
et non dixerunt qui praeteribant
benedictio domini super vos
benediximus vos in nomine domini
[illegible]
[illegible] ionae prophetam
De profundis clamavi ad te domine
domine exaudi vocem meam
fiant aures tuae intendentes
in vocem deprecationis meae
si iniquitates observaveris domine
domine quis sustinebit
quia apud te propitiatio est
et terribilis es
sustinui te domine sustinuit anima mea
in verbum eius expectavi
anima mea a custodia matutina
usque ad noctem
expectet Israhel dominum quia apud dominum
misericordia et copiosa apud
eum redemptio
et ipse redimet Israhel ex omnibus
iniquitatibus eius rogantis
[illegible]
Domine non est exaltatum cor meum
neque elati sunt oculi mei
et non ambulavi in magnis
et in mirabilibus super me
si non pro posse sui et si iterum feci
animam meam
sicut ablactatus super matrem suam
ita ablactatio in anima mea
expectet Israhel dominum ex hoc nunc et usque
in aeternum de apostolo dicit
[illegible]
Memento domine David et omnis
adflictionis eius
qui iuravit domino votum vovit deo Iacob
si introiero in tabernaculum
domus meae

si ascendero super lectum
strati mei
si dedero somnum oculis meis
et palpebris meis dormitationem
donec inveniam locum dno
tabernacula dõ iacob
ecce audivimus illam in ephratha
invenimus illam in regionibus saltus
introibimus in tabernacula eius
adorabimus scabillum pedum eius
surge dne in requiem tuam
tu et arca fortitudinis tuae
sacerdotes tui induantur iustitia
et sancti tui laudent
propter david servum tuum
ne avertas faciem xpi tui
iuravit dns david veritatem
non avertetur ab ea
de fructu ventris tui ponam
super sedem tuam
si custodierint filii tui pactum
meum
et testificationes meas
quas docuero eos
et filii eorum usque in aeternum
sedebunt super thronum tuum
quia elegit dns sion
desideravit eam in habitaculum sibi
haec requies mea in sempiternum
hic habitabo quia desideravi eam
cibariam eius benedicens
benedicam
pauperes eius saturabo pane
sacerdotes eius induam salutari
et sancti eius laude laudabunt
ibi oriri faciam cornu david
paravi lucernam xpo meo
inimicos eius induam confusione
super ipsum autem florebit
sanctificatio eius [illegible]

[illegible]

Ecce quam bonum et quam decorum
habitare fratres in uno
sicut unguentum optimum in capite

quod descendit in barbam
barbam aaron
quod descendit super oram
vestimentorum eius
sicut ros aermon qui descendit
super montana sion
quoniam ibi mandavit dns benedictionem
vitam usque in aeternum [illegible]

[illegible]

Ecce benedicite dno omnes servi dni
qui statis in domo dni
in noctibus levate manus vestras
ad sanctum et benedicite dno
benedicat te dns ex sion factor
caeli et terrae [illegible]

[illegible]

Laudate nomen dni laudate servi dni
qui statis in domo dni in atriis
domus di nostri [illegible]
laudate dnm quia bonus dns
cantate nomini eius quia decens
quia iacob elegit sibi dns isrl in peculium
quia ego scio quod magnus dns
et dns noster prae omnibus dis
omnia quaecumque voluit dns fecit
in caelo et in terra in mari
et in omnibus abyssis
levans nubes de summitate terrae
fulgura in pluviam fecit
educens ventos de thesauris suis
qui percussit primogenita aegypti
ab homine usque ad pecus
misit signa et portenta
in medio tui aegypte
in pharao et in cunctos servos eius
qui percussit gentes multas
et occidit reges fortes
seon regem amorreorum et og regem
basan et omnia regna chanaan
et dedit terram eorum hereditatem
hereditatem isrl populo suo
dne nomen tuum in aeternum
dne memoriale tuum in genera
tione et generationem

QUIA IUDICABIT DNS POPULUM SUUM
ET IN SERVOS SUOS ERIT PLACABILIS
IDOLA GENTIUM ARGENTUM ET AU
RUM OPERA HOMINUM
OS HABENT ET NON LOQUENTUR
OCULOS HABENT ET NON VIDEBUNT
AURES HABENT ET NON AUDIENT
SED NEC SPS IN ORE EORUM
SIMILES ILLIS FIANT QUI FACIUNT EA
OMNES QUI CONFIDUNT IN EIS
DOMUS ISRL BENEDICITE DNO
DOMUS AARON BENEDICITE DNO
DOMUS LEVI BENEDICITE DNO
TIMENTES DNM BENEDICITE DNO
BENEDICTUS DNS DE SION QUI
HABITAT IN HIERUSALEM
[illegible]
CONFITEMINI DNO QUONIAM BONUS
QUONIAM IN AETERNUM MISERICORDIA EIUS
CONFITEMINI DEO DEORUM
QUONIAM IN AETERNUM MISERICORDIA EIUS
CONFITEMINI DNO DOMINORUM
QUONIAM IN AETERNUM MISERICORDIA EIUS
QUI FACIT MIRABILIA MAGNA SOLUS
QUONIAM IN AETERNUM MISERICORDIA EIUS
QUI FECIT CAELOS IN SAPIENTIA
QUONIAM IN AETERNUM MISERICORDIA EIUS
QUI FIRMAVIT TERRAM SUPER AQUAS
QUONIAM IN AETERNUM MISERICORDIA EIUS
QUI FECIT LUMINARIA MAGNA
QUONIAM IN AETERNUM MISERICORDIA EIUS
SOLEM IN POTESTATEM DIEI
QUONIAM IN AETERNUM MISERICORDIA EIUS
LUNAM ET STELLAS IN POTESTATEM NOCTIS
QUONIAM IN AETERNUM MISERICORDIA EIUS
QUI PERCUSSIT AEGYPTUM CUM
PRIMOGENITIS EORUM
QUONIAM IN AETERNUM MISERICORDIA EIUS
ET EDUXIT ISRL DE MEDIO EORUM
QUONIAM IN AETERNUM MISERICORDIA EIUS
IN MANU VALIDA ET BRACHIO EXTENTO
QUONIAM IN AETERNUM MISERICORDIA EIUS
QUI DIVISIT MARE RUBRUM
IN DIVISIONES

QUONIAM IN AETERNUM MISERICORDIA EIUS
ET DUXIT ISRL PER MEDIUM EIUS
QUONIAM IN AETERNUM MISERICORDIA EIUS
ET EXCUSSIT PHARAO ET EXERCITUM
EIUS IN MARI RUBRO
QUONIAM IN AETERNUM MISERICORDIA EIUS
QUI DUXIT POPULUM SUUM PER DESERTUM
QUONIAM IN AETERNUM MISERICORDIA EIUS
QUI PERCUSSIT REGES MAGNOS
QUONIAM IN AETERNUM MISERICORDIA EIUS
ET OCCIDIT REGES ROBUSTOS
QUONIAM IN AETERNUM MISERICORDIA EIUS
SEON REGEM AMORREORUM
QUONIAM IN AETERNUM MISERICORDIA EIUS
ET OG REGEM BASAN
QUONIAM IN AETERNUM MISERICORDIA EIUS
HEREDITATEM ISRL SERVO SUO
QUONIAM IN AETERNUM MISERICORDIA EIUS
QUI IN HUMILITATE NOSTRA
MEMOR FUIT NOSTRI
QUONIAM IN AETERNUM MISERICORDIA EIUS
ET REDEMIT NOS DE HOSTIBUS NOSTRIS
QUONIAM IN AETERNUM MISERICORDIA EIUS
QUI DAT PANEM OMNI CARNI
QUONIAM IN AETERNUM MISERICORDIA EIUS
CONFITEMINI DEO CAELI
QUONIAM IN AETERNUM MISERICORDIA EIUS
[illegible]
SUPER FLUMINA BABYLONIS
ET SEDIMUS IBI ET FLEVIMUS CUM
RECORDAREMUR TUI SION
SUPER SALICES IN MEDIO EIUS
SUSPENDIMUS CITHARAS NOSTRAS
QUONIAM IBI INTERROGAVERUNT NOS
QUI CAPTIVOS DUXERUNT NOS
VERBA CARMINIS
ET QUI AFFLIGEBANT NOS LAETITIAM
CANTATE NOBIS DE CANTICIS SION
QUOMODO CANTABIMUS CANTICUM
DNI IN TERRA ALIENA
SI OBLITUS FUERO TUI HIERUSALEM
IN OBLIVIONE SIT DEXTERA MEA
ADHEREAT LINGUA MEA GUTTURI MEO
SI NON RECORDATUS FUERO TUI

SI NON PROPOSUERO HIERUSALEM IN
PRINCIPIO LAETITIAE MEAE
MEMENTO DNE FILIORUM EDOM
IN DIE HIERUSALEM
DICENTIUM EXINANITE EXINANITE
USQUE AD FUNDAMENTUM IN EA
FILIA BABYLONIS MISERA
BEATUS QUI RETRIBUET TIBI RETRIBUTIO
NEM TUAM QUAM RETRIBUISTI NOBIS
BEATUS QUI TENEBIT ET ADLIDET PARUU
LOS TUOS AD PETRAM

PSALMUS DD [illegible]

CONFITEBOR TIBI DNE IN TOTO CORDE MEO
IN CONSPECTU ANGELORUM CANTABO TIBI
ADORABO IN TEMPLO SCO TUO
ET CONFITEBOR NOMINI TUO
SUPER MISERICORDIA TUA
ET UERITATE TUA
QUONIAM MAGNIFICASTI SUPER OMNE
NOMEN SCM ELOQUIUM TUUM
IN DIE QUA INUOCAUERO TE
DILATABIS IN ANIMA MEA FORTITUDINE
CONFITEANTUR TIBI DNE OMNES
REGES TERRAE
QUIA AUDIERUNT ELOQUIA ORIS
ET CANTENT IN UIIS DNI QUONIAM MA
GNA GLORIA DNI
QUONIAM EXCELSUS DNS ET HUMILIA RESPICIT
ET EXCELSA A LONGE COGNOSCIT
SI AMBULAUERO IN MEDIO TRIBULA
TIONIS UIUIFICABIS ME
SUPER IRAM INIMICORUM
MEORUM EXTENDISTI MANUM TUAM
ET SALUUM ME FECIT DEXTERA TUA
DNS RETRIBUET PRO ME
DNE MISERICORDIA TUA IN AETERNUM
OPERA MANUUM TUARUM NE
DESPICIAS [illegible]

IN [illegible]

DNE PROBASTI ME ET COGNOUISTI
ME TU COGNOUISTI SESSIONEM MEAM
ET RESURRECTIONEM MEAM
INTELLEXISTI COGITATIONES MEAS DE LONGE
SEMITAM MEAM ET DIRECTIONEM
MEAM INUESTIGASTI
ET OMNES UIAS MEAS INTELLEXISTI
QUIA NON EST DOLUS IN LINGUA MEA
ECCE DNE NOSTI OMNIA RETRORSUM
ET ANTE FORMASTI ME
ET POSUISTI SUPER ME MANUM TUAM
SUPER ME EST SCIENTIA TUA EX
CELSIOR EST NON POTERO AD EAM
QUO IBO A SPU TUO ET QUO A FACIE TUA
FUGIAM
SI ASCENDERO IN CAELUM TU IBI ES
SI DESCENDERO IN INFERNUM ADES
SI SUMPSERO PINNAS DILUCULO
HABITAUERO IN NOUISSIMO MARIS
ET ENIM ILLUC MANUS TUA DEDUCET ME
ET TENEBIT ME DEXTERA TUA
SI DIXERO FORTE TENEBRAE OPERIANT ME
NOX QUOQ LUX ERIT CIRCA ME
NEC TENEBRAE HABENT TENEBRAS
APUD TE
ET NOX QUASI DIES LUCET
SIMILES SUNT TENEBRAE ET LUX
QUIA TU POSSEDISTI RENES MEOS
SUSCEPISTI ME DE UTERO MATRIS MEAE
CONFITEBOR TIBI QUIA TERRIBILITER
MAGNIFICASTI ME
MIRABILIA OPERA TUA ET ANIMA
MEA NOUIT NIMIS
NON SUNT OPERTA OSSA MEA ANTE
QUAE FECISTI IN ABSCONDITO
SUBSTANTIA MEA IN NOUISSIMIS TERRAE
INPERFECTUM MEUM UIDERUNT
OCULI TUI
ET IN LIBRO TUO OMNES SCRIBENTUR
DIES FORMABUNTUR ET NON EST
UNUS IN EIS
MIHI AUTEM QUAM HONORABILES
FACTI SUNT AMICI TUI DS
QUAM FORTES PAUPERES EORUM
DINUMERABO EOS ET HARENA
PLURES ERUNT
EXURREXI ET ADHUC SUM TECUM
SI OCCIDERIS DS IMPIOS
UIRI SANGUINUM DECLINATE A ME

quia contradicunt tibi scelerate
elati sunt frustra adversarii tui
nonne odientes te dne odii
et contra adversarios tuos distabui
perfecto odio oderam illos
inimici facti sunt mihi
scrutare me ds et cognosce
cor meum
proba me et scito cogitationes meas
et vide si via idoli in me est
et deduc me in via aeterna
in finem psl dd uox xpi
Eripe me dne ab homine malo
a viris iniquis salva me
qui cogitaverunt malitias in corde
tota die concursabant in proeliis
exacuerunt linguas suas
quasi serpens
venenum aspidum sub labiis eorum
custodi me dne de manu impii
a viro iniquo serva me
qui cogitaverunt supplantare
gressus meos
absconderunt superbi laqueum mihi
et funibus extenderunt rete
iuxta semitam offendiculum
posuerunt mihi
dixi dno ds meus es tu
audi dne vocem deprecationis meae
dne ds fortitudo salutis meae
protexisti caput meum in die belli
ne des dne desideria impii
scelera eius ne impleantur
et eleventur
amaritudo conviviorum eorum
labor labiorum eorum operiet eos
cadent super eos carbones ignis
deicies eos in foveas ut non con
surgant
vir linguosus non dirigetur in terra
virum iniquum mala capient
in interitu
scio quod faciet dns causam
inopis iudicia pauperum

attamen iusti confitebuntur
nomini tuo
habitabunt recti cum vultu tuo
[illegible] ecclesiae
Dne clamavi ad te festina mihi
exaudi vocem meam cum clamavero ad te
dirigatur oratio mea sicut
incensum in conspectu tuo
elevatio manuum mearum
sacrificium vespertinum
pone dne custodiam ori meo
serva ostium labiorum meorum
ne declines cor meum in verbum
malum
volvere cogitationes impias cum
viris operantibus iniquitatem
neque comedam in deliciis eorum
corripiat me iustus in miseri
cordia et arguat me
oleum amaritudinis non im
pinguet caput meum
quia adhuc oratio mea pro ma
litiis eorum
sublati sunt iuxta petram
iudices eorum
et audient verba mea quoniam
decora sunt
sicut agricola cum scindit terram
sic dissipata sunt ossa nostra in inferno
quia ad te dne dne oculi mei
in te speravi ne evacues animam meam
custodi me de manu laquei
quod posuerunt mihi
et ab offendiculis operantium
iniquitatem
incidant in rete eius impii simul
ego autem transibo oratio [illegible]
[illegible] in spelunca
Voce mea ad dnm clamavi
voce mea ad dnm deprecatus sum
effundam in conspectu eius
eloquium meum
tribulationem meam coram
illo adnuntiabo

CUMANXIUSINMEFUERITSPSMEUS
TUCOGNOUISTISEMITAMMEAM
INUIAHACQUAAMBULABAMABSCON
DERUNTLAQUEUMMIHI
RESPICEADDEXTERAMETUIDE
QUIANONESTQUICOGNOSCATME
PERIITFUGAAMEETNONESTQUI
REQUIRATANIMAMMEAM
CLAMAUIADTEDNEDIXITUESSPESMEA
PARSMEAINTERRAUIUENTIUM
AUSCULTADEPRECATIONEMMEAM
QUIAINFIRMATUSSUMNIMIS
LIBERAMEAPERSECUTORIB
QUIACONFORTATISUNTSUPERME
EDUCDECARCEREANIMAMMEAM
UTCONFITEATURNOMINITUO
MEEXPECTANTIUSTICUMRE
TRIBUERISMIHI

psal dauid cumpersequeretur

142 DNEEXAUDIORATIONEMMEAM
AUSCULTADEPRECATIONEMMEAM
INUERITATETUA
EXAUDIMEINIUSTITIATUA
ETNONUENIASINIUDICIUMCUM
SERUOTUO
QUIANONIUSTIFICABITURINCON
SPECTUTUOOMNISUIUENS
PERSECUTUSESTINIMICUSANIMAMMEAM
CONFREGITINTERRAUITAMMEAM
POSUITMEINTENEBRISQUASI
MORTUOSANTIQUOS
ETANXIUSFUITINMESPSMEUS
INMEDIOMEISOLLICITUMFUIT
CORMEUM
RECORDABARDIERUMANTIQUORUM
MEDITABAROMNIAOPERATUA
INFACTISMANUUMTUARUMLOQUEBAR
EXPANDIMANUSMEASADTE
ANIMAMEAQUASITERRASITIENS
ADTESEMPER
CITOEXAUDIMEDNEDEFECIT
SPSMEUS
NEABSCONDASFACIEMTUAMAME
ETCONPARABORDESCENDENTIBUSINLACU

FACMEAUDIREMANEMISERICORDIA
TUAMQUIAINTECONFIDO
NOTAMFACMIHIUIAMINQUAAMBULE
QUIAADTELEUAUIANIMAMMEAM
LIBERAMEDEINIMICISMEISDNE
ADTEPROTECTUSSUM
DOCEMEFACEREUOLUNTATEM
TUAMQUIADSMEUS
SPSTUUSBONUSDEDUCETME
INTERRARECTA
PROPTERNOMENTUUMDNEUIUI
FICABISMEINIUSTITIATUA
EDUCESDEANGUSTIAANIMAMMEAM
ETINMISERICORDIATUADISSIPABIS
INIMICOSMEOS
ETPERDESOMNESHOSTES
ANIMAEMEAE
EGOENIMSUMSERUUSTUUS

[illegible]
[illegible]

BENEDICTUSDNSFORTISMEUS
QUIDOCETMANUSMEASADPROELIU
DIGITOSMEOSADBELLUM
MISERICORDIAMEAETFORTITUDOMEA
ADIUTORMEUSETSALUATORMEUS
SCUTUMMEUMETINIPSOSPERAUI
QUISUBICITPOPULOSMIHI
DNEQUIDESTHOMOQUIACOGNOSCISEU
FILIUSHOMINISQUIACONPUTASEUM
HOMOUANITATISIMILATUSEST
DIESEIUSQUASIUMBRAPERTRANSIENS
DNEINCLINACAELOSTUOSETDESCENDE
TANGEMONTESETFUMABUNT
MICAFULGOREETDISSIPAEOS
MITTESAGITTAMTUAM
ETINTERFICEILLOS
EXTENDEMANUMTUAMDEEXCELSO
LIBERAMEETERUEMEDEAQUIS
MULTIS
DEMANUFILIORUMALIENORUM
QUORUMOSLOCUTUMESTUANITATE
ETDEXTERAEORUMDEXTERAMENDACII
DSCANTICUMNOUUMCANTABOTIBI
INPSALTERIODECACHORDOPSALLAM
tibi

qui das salutem regibus
qui redemit david servum suum
de gladio pessimo libera me
et erue me
de manu filiorum alienorum
quorum os locutum est vanitatem
et dextera eorum dextera
mendacii
ut sint filii nostri quasi plantatio
crescens in adolescentia sua
filiae nostrae quasi anguli ornati
ad similitudinem templi
promptuaria nostra plena et
superfundentia ex hoc in illud
pecora nostra in milia et innu
merabilia in conpitis nostris
tauri nostri pingues
non est interruptio et non est
egressus
et non est ululatus in plateis nostris
beatus populus cui sic est
beatus populus cuius dominus deus eius
144 Laus [illegible]
aleph Exaltabo te deus meus rex
et benedicam nomini tuo
in aeternum et ultra
beth In omni die benedicam tibi
et laudabo nomen tuum in sem
piternum et ultra
gimel Magnus dominus et laudabilis nimis
et magnitudinis eius non est
inventio
deleth Generatio et generationem
laudabit opera tua
et fortitudines tuas adnuntiabunt
e Decorem gloriae magnitudinis tuae
et verba mirabilium tuorum loquar
uau Et fortitudinem horribilium
tuorum loquentur
et magnitudines tuas narrabo
zai Memoriam multae bonitatis
tuae loquentur
et iustitias tuas laudabunt
eth Clemens et misericors dominus
patiens et multae miserationis
theth Bonus dominus omnibus
et misericordiae eius in universa
opera eius
ioth Confiteantur tibi domine omnia
opera tua
et sancti tui benedicant tibi
caph Gloriam regni tui dicent
et fortitudines tuas loquentur
lamech Ut ostendant filiis hominum
fortitudines tuas
et gloriam decoris regni tui
mem Regnum tuum regnum
omnium saeculorum
et potestas tua in omni genera
tione et generatione
samech Sustentat dominus omnes corruentes
et erigit omnes adlisos
ain Oculi eorum in te sperant
et tu das escas eorum in tempore suo
pe Aperis manus tuas et imples
omne animal refectione
sade Iustus dominus in omnibus viis suis
et sanctus in omnibus operibus suis
cof Iuxta est dominus omnibus qui in
vocant illum
omnibus qui invocant illum
in veritate
res Placitum timentium se faciet
et clamorem eorum exaudiet
et salvabit eos
sen Custodit dominus omnes diligentes se
et universos impios conteret
thau Laudem domini loquetur os meum
et benedicet omnis caro
nomini sancto eius
in aeternum et ultra
Alleluia ad populum
Lauda anima mea dominum
laudabo dominum in vita mea
cantabo deo meo quamdiu sum
nolite confidere in principibus
in filio hominis cui non est salus
egredietur spiritus et revertetur

in humum suam
in die illa peribunt omnes
cogitationes eius
Beatus cuius ds iacob adiutor eius
spes eius in dno do suo
qui fecit caelos et terram mare
et omnia quae in eis sunt
et custodit ueritatem in saeculum
facit iudicium iniuriam
sustinentib;
et dat panem esurientib;
dns soluit conpeditos
dns inluminat caecos
dns erigit elisos
dns dilegit iustos
dns custodit aduenas
pupillum et uiduam suscipiet
et uiam impiorum conteret
regnauit dns in aeternum
ds tuus sion in generationem
et generationem [illegible]
[illegible]
Laudate dnm qm bonum est psalmus
dno nostro quia decorum est
pulchra laudatio
Aedificans hierusalem dns
et electos isrl congregabit
qui sanat contritos corde
et alligat placas eorum
qui numerat multitudinem stellarum
et omnes nomine suo uocat
magnus dns ds noster et
magna fortitudine
et prudentiae eius non est
numerus
suscipiens mansuetos dns humi
lians impios usq; ad terram
canite dno in confessione
canite dno in cithara
qui operit caelos nubib;
et parat terrae pluuiam
et oriri facit in montib; faenum
qui dat iumentis panem suum
et filiis coruorum inuocantibus

non est in fortitudine equi
uoluntas eius
neq; in tibiis uiri placitum erit
placetur dno in his qui timent eum
et expectant misericordiam eius
[illegible]
Lauda hierusalem dnm lauda
dm tuum sion
quia confortauit uectes portarum tuarum
Benedixit filiis tuis in medio tui
qui posuit terminos tuos pacem
adipe frumenti satiauit te
qui emittet eloquium suum terrae
uelociter curret uerbum eius
qui dat niuem sicut lanam
nebulam sicut cinerem spargit
proicit cristallum suum sicut buccellas
ante faciem frigoris eius quis sustinebit
emittet uerbum suum et soluet ea
spirauit spiritus eius et fluent
aquae
qui adnuntiat uerbum suum iacob
praecepta sua et iudicia sua isrl
non fecit similiter omni genti
et iudicia sua non docuit eos. all.
[illegible] apostolorum ad populum
Laudate dnm de caelis
laudate eum in excelsis
laudate eum omnes angeli eius
laudate eum omnes uirtutes eius
laudate eum sol et luna
laudate eum omnes stellae et
lumen
laudate eum caeli caelorum
et aquae quae super caelos
sunt laudent nomen dni
quia ipse dixit et facta sunt
statuit ea in aeternum et in saeculum
praeceptum posuit et non
praeteribit
laudate dnm de terra dracones
et omnes abyssi
ignis grando nix glacies
spiritus turbo

quae faciunt sermonem eius
montes et omnes colles
lignum fructiferum
et universae cedri
bestiae et omnia iumenta
reptilia et aves volantes
reges terrae et omnes populi
principes et universi
iudices terrae
iuvenes et virgines senes cum
pueris laudent nomen dn̄i
quia sublime nomen eius
solius
gloria eius in caelo et in terra
et exaltabit cornu populi sui
laus [illegible] omnibus sanctis eius
filiis israhel populo
adpropinquanti sibi
alleluia uox xpi ad p̄p̄ de fidelibus de
[illegible]
Cantate dn̄o canticum novum
laus eius in congregatione scōrum
laetetur isrl̄ in factore suo
filii sion exultent in rege suo
laudent nomen eius in choro
in tympano et cithara canant ei
quia conplacuit sibi dn̄s in populo suo
exaltabit mansuetos in iesu
exultabunt sancti in gloria
laudabunt in cubilibus suis
exaltationes dī in gutture eorum
et gladii ancipites in manibus eorum
ad faciendam ultionem in gentibus
increpationes in populis
ut alligent reges eorum in catenis
et inclitos eorum in conpedibus ferreis
ut faciant in eis iudicium scriptum
decor est omnibus sanctis eius
al. uox xpi post sl̄m deuictum in regno
Laudate dn̄m in scō eius sol laetantis
laudate eum in fortitudine
potentiae eius
laudate eum in fortitudinibus eius
laudate eum iuxta multitudinem
magnificentiae suae
laudate eum in clangore bucinae
laudate eum in psalterio et cithara
laudate eum in tympano et choro
laudate eum in chordis et organo
laudate eum in cymbalis sonantibus
laudate eum in cymbalis tinnientibus
omne quod spirat laudet dn̄m
psl. dd̄ proprie extra numerum uox
xpi ad saeculum et operantis
Pusillus eram inter fratres
meos
et adulescentior in domo
patris mei
pascebam oves patris mei manus
meae fecerunt organum
digiti mei aptaverunt psalterium
et quis adnuntiavit dn̄o meo
ipse dn̄s ipse omnium
exaudit me
ipse misit angelum suum
et tulit me de ovibus
patris mei
et unxit me in misericordia
unctionis suae
fratres mei boni et magni
et non fuit in eis bene
placitum dn̄o
exivi obviam alienigenae
et maledixit mihi in simu
lacris suis
ego autem evaginato ab eo ipsius
gladio amputavi caput eius
et abstuli obprobrium
de filiis israhel

INCIPIT PROLOGUS

Chromatio et Heliodoro episcopis Hieronymus. Iungat epistula quos iungit sacerdotium, immo carta non dividat quos Christi nectit amor. Commentarios in Osee, Amos, Zachariam, Malachiam quos poscitis, scripsissem si licuisset per valitudinem. Mittitis solacia sumptuum, notarios nostros et librarios sustentatis, ut vobis potissimum nostrum desudet ingenium. Et ecce ex latere frequens turba diversa poscentium, quasi aut aequum sit me vobis esurientibus aliis laborare, aut in ratione dati et accepti cuiquam praeter vos obnoxius sim. Itaque longa aegrotatione fractus, ne penitus hoc anno reticerem et apud vos mutus essem, tridui opus nomini vestro consecravi, interpretationem videlicet trium Salomonis voluminum: masloth, quas Hebraei Parabolas, vulgata editio Proverbia vocat; coeleth, quem Graece Ecclesiasten, Latine Contionatorem possumus dicere; sirasirim, quod in nostram linguam vertitur Canticum canticorum. Fertur et panaretos Hiesu filii Sirach liber, et alius pseudographus, qui Sapientia Salomonis inscribitur. Quorum priorem hebraicum repperi, non Ecclesiasticum ut apud Latinos, sed Parabolas praenotatum, cui iuncti erant Ecclesiastes et Canticum canticorum, ut similitudinem Salomonis non solum librorum numero sed etiam materiarum genere coaequaret. Secundus apud Hebraeos nusquam est, quia et ipse stilus graecam eloquentiam redolet; et nonnulli scriptorum veterum hunc esse Iudaei Filonis adfirmant. Sicut ergo Iudith et Tobi et Macchabeorum libros legit quidem ecclesia, sed inter canonicas scripturas non recipit, sic et haec duo volumina legat ad aedificationem plebis, non ad auctoritatem ecclesiasticorum dogmatum confirmandam. Si cui sane Septuaginta interpretum magis editio placet, habet eam a nobis olim emendatam. Neque enim sic nova cudimus ut vetera destruamus. Et tamen cum diligentissime legerit, sciat magis nostra intellegi, quae non in tertium vas transfusa coacuerint, sed statim de prelo purissimae commendata testae suum saporem servaverint.

EXPLICIT PROLOGUS

INCIPIUNT CAPITULA

I. Ad accipiendam sapientiam et disciplinam

II. Ne consentiamus peccatoribus ad malum et de praedicatione sapientiae

III. De susceptione sermonum sapientiae [illegible] sapientia contra [illegible]

IIII. [illegible] disciplinam [illegible]

V. De amore sermonis patris et disciplinam custodiendam longe [illegible]

VI. Exortatio [illegible] sapientiam quam [illegible] consecravit

VII. De fideiussore proximi et de formica [illegible] sapientiam [illegible] praecepti [illegible] fornicaria [illegible]

VIII. [illegible] suos [illegible] sapientiam [illegible]

VIIII. De sapientia et timore domini qui malum odit

X. De [illegible] sapientiae et timore domini

XI. De filio sapiente quod laetitia patris sit et de stulto [illegible]

XII. De [illegible] quod abominabile sit apud dominum et indigentibus non confidere

XIII. De operatione terrae quia [illegible] et de filio sapiente quod doctrina sit patris

XIIII De prudente omnia cum consilio agenti
et de filio semper corripiendo
XV Non aspernandum proximum
et pauperi condolendum
XVI De stulto qui sapientiam inridet
XVII De regis divinatione et de ira eius
cavenda
XVIII Quod malus homo semper iurgia quaerat
XVIIII De stultitiae [illegible] simplicitatem
XX Quod paupere deum timente
nihil sit melius
XXI De vino sobrie potato et de acceptione
et donatione
XXII Quod impiorum hostiae abominabiles
sint apud deum
XXIII De [illegible] non consiliandum
XXIIII De conviviis potentiorum cavendis
XXV De ruina inimici non esse gaudendum
XXVI De [illegible] cavendum
XXVII Quod qui patri [illegible]
XXVIII De fuga impii nemine persequente
XXVIIII [illegible] quia beatus
sit [illegible] deum
XXX De operibus Salomonis
vel mulieris fortis

EXPLICIUNT

CAPITULA

INCIPIT LIBER

PROVERBIORUM

Parabolae Salomonis
filii David regis Israhel
ad sciendam sapientiam
et disciplinam
ad intellegenda verba prudentiae
et suscipiendam eruditionem
doctrinae
iustitiam et iudicium et aequitatem
ut detur parvulis astutia
adulescenti scientia et intellectus
audiens sapiens sapientior erit
et intellegens gubernacula
possidebit
animadvertet parabolam
et interpretationem
verba sapientium et enigmata
eorum
timor domini principium sapientiae
sapientiam atque doctrinam
stulti despiciunt
audi fili mi disciplinam patris
tui et ne dimittas legem
matris tuae
ut addatur gratia capiti tuo
et torques collo tuo
fili mi si te lactaverint pecca
tores ne adquiescas
si dixerint veni nobiscum
insidiemur sanguini
abscondamus tendiculas
contra insontem frustra
deglutiamus eum sicut infer
nus viventem et integrum
quasi descendentem in lacum
omnem pretiosam substantiam
repperiemus
implebimus domos nostras
spoliis sortem mitte nobiscum
marsuppium unum sit
omnium nostrum
fili mi ne ambules cum eis
prohibe pedem tuum
a semitis eorum
pedes enim illorum ad malum

CURRUNT ET FESTINANT UT
FUNDANT SANGUINEM
FRUSTRA AUTEM IACITUR RETE
ANTE OCULOS PINNATORUM
IPSIQUOQUE CONTRA SANGUINEM
SUUM INSIDIANTUR ET MOLI
UNTUR FRAUDES CONTRA
ANIMAS SUAS
SIC SEMITAE OMNIS AUARI ANIMAS
POSSIDENTIUM RAPIUNT
SAPIENTIA FORIS PRAEDICAT IN
PLATEIS DAT UOCEM SUAM
IN CAPITE TURBARUM CLAMITAT
IN FORIBUS PORTARUM URBIS
PROFERT UERBA SUA DICENS
USQUEQUO PARUULI DILIGITIS
INFANTIAM
ET STULTI EA QUAE SIBI SUNT NOXIA
CUPIENT ET INPRUDENTES
ODIBUNT SCIENTIAM
CONUERTIMINI AD CORREPTIONEM
MEAM EN PROFERAM UOBIS
SPM MEUM ET OSTENDAM
UERBA MEA
QUIA UOCAUI ET RENUISTIS
EXTENDI MANUM MEAM
ET NON FUIT QUI ASPICERET
DISPEXISTIS OMNE CONSILIUM
MEUM ET INCREPATIONES
MEAS NEGLEXISTIS
EGO QUOQUE IN INTERITU
UESTRO RIDEBO
ET SUBSANNABO CUM UOBIS QUOD
TIMEBATIS ADUENERIT
CUM INRUERIT REPENTINA CALA
MITAS ET INTERITUS QUASI
TEMPESTAS INGRUERIT
QUANDO UENERIT SUPER UOS
TRIBULATIO ET ANGUSTIA
TUNC INUOCABUNT ME ET NON
EXAUDIAM
MANE CONSURGENT ET NON
INUENIENT ME
EO QUOD EXOSAM HABUERINT

DISCIPLINAM ET TIMOREM
DNI NON SUSCEPERINT
NEC ADQUIEUERINT CONSILIO MEO
ET DETRAXERINT UNIUERSAE
CORREPTIONI MEAE
COMEDENT IGITUR FRUCTUS
UIAE SUAE SUISQUE CONSILIIS
SATURABUNTUR
AUERSIO PARUULORUM
INTERFICIET EOS
ET PROSPERITAS STULTORUM
PERDET ILLOS
QUI AUTEM ME AUDIERIT ABSQUE
TERRORE QUIESCET ET ABUN
DANTIA PERFRUETUR MALORUM
TIMORE SUBLATO
II FILI MI SI SUSCEPERIS SERMONES
MEOS
ET MANDATA MEA ABSCONDERIS
PENES TE UT AUDIAT SAPIENTIAM
AURIS TUA
INCLINA COR TUUM AD NOSCENDAM
PRUDENTIAM
SI ENIM SAPIENTIAM INUOCAUERIS
ET INCLINAUERIS COR TUUM
PRUDENTIAE
SI QUAESIERIS EAM QUASI PECUNIAM
ET SICUT THESAUROS EFFODI
ERIS ILLAM
TUNC INTELLEGES TIMOREM DNI
ET SCIENTIAM DI INUENIES
QUIA DNS DAT SAPIENTIAM
ET EX ORE EIUS SCIENTIA
ET PRUDENTIA
CUSTODIET RECTORUM SALUTEM
ET PROTEGET GRADIENTES
SIMPLICITER
SERUANS SEMITAS IUSTITIAE ET
UIAS SCORUM CUSTODIENS
TUNC INTELLEGES IUSTITIAM
ET IUDICIUM ET AEQUITATEM
ET OMNEM SEMITAM BONAM
SI INTRAUERIT SAPIENTIA COR TUUM
ET SCIENTIA ANIMAE TUAE PLACU
ERIT

CONSILIUM CUSTODIET TE
ET PRUDENTIA SERVABIT TE
UT ERUARIS DE VIA MALA ET AB
HOMINE QUI PERVERSA LOQUITUR
QUI RELINQUUNT ITER RECTUM
ET AMBULANT PER VIAS
TENEBROSAS
QUI LAETANTUR CUM MALE
FECERINT ET EXULTANT
IN REBUS PESSIMIS
QUORUM VIAE PERVERSAE ET IN
FAMES GRESSUS EORUM
UT ERUARIS A MULIERE ALIENA
ET AB EXTRANEA QUAE MOLLIT
SERMONES SUOS
ET RELINQUIT DUCEM PUBER
TATIS SUAE ET PACTI DI SUI
OBLITA EST
INCLINATA EST ENIM AD MORTEM
DOMUS EIUS ET AD INFEROS
SEMITAE IPSIUS
OMNES QUI INGREDIUNTUR AD EA
NON REVERTENTUR
NEC ADPREHENDUNT
SEMITAS VITAE
UT AMBULES IN VIA BONA ET CAL
LES IUSTORUM CUSTODIAS
QUI ENIM RECTI SUNT HABITA
BUNT IN TERRA ET SIMPLICES
PERMANEBUNT IN EA
IMPII VERO DE TERRA PERDEN
TUR ET QUI INIQUE AGUNT
AUFERENTUR EX EA
FILI MI NE OBLIVISCARIS LEGIS
MEAE ET PRAECEPTA MEA
CUSTODIAT COR TUUM
LONGITUDINEM DIERUM
ANNOS VITAE ET PACEM
ADPONENT TIBI
MISERICORDIA ET VERITAS
NON TE DESERANT
CIRCUMDA EOS GUTTORI TUO
ET DISCRIBE IN TABULIS
CORDIS TUI

ET INVENIES GRATIAM ET DISCIPLI
NAM BONAM CORAM DO
ET HOMINE
HABE FIDUCIAM IN DNO EX TOTO
CORDE TUO ET NE INNITARIS
PRUDENTIAE TUAE
IN OMNIBUS VIIS TUIS COGITA ILLU
ET IPSE DIRIGET GRESSUS TUOS
NE SIS SAPIENS APUT TEMET IPSU
TIME DM ET RECEDE A MALO
SANITAS QUIPPE ERIT UMBILICO
TUO ET INRIGATIO OSSUUM
TUORUM
HONORA DNM DE TUA SUBSTANTIA
ET DE PRIMITIIS FRUGUM
OMNIUM TUORUM
ET IMPLEBUNTUR HORREA TUA
SATURITATE ET VINO TORCULA
RIA REDUNDABUNT
DISCIPLINAM DNI FILI MI NE ABICIAS
NEC DEFICIAS CUM AB EO
CORRIPIERIS
QUEM ENIM DILIGIT DNS CORRI
PIT ET QUASI PATER IN FILIO
CONPLACET SIBI
BEATUS HOMO QUI INVENIT
SAPIENTIAM ET QUI AFFLUIT
PRUDENTIA
MELIOR EST ADQUISITIO EIUS
NEGOTIATIONE ARGENTI ET AURI
PRIMI ET PURISSIMI
FRUCTUS EIUS
PRETIOSIOR EST CUNCTIS OPIBUS
ET OMNIA QUAE DESIDERANTUR
HUIC NON VALENT CONPARARI
LONGITUDO DIERUM IN DEXTERA
EIUS IN SINISTRA ILLIUS
DIVITIAE ET GLORIA
VIAE EIUS VIAE PULCHRAE ET OM
NES SEMITAE EIUS PACIFICAE
LIGNUM VITAE EST HIS QUI AD
PREHENDERINT EAM
ET QUI TENUERIT EAM BEATUS
DNS SAPIENTIA FUNDAVIT TERRA

stabilivit caelos prudentia
sapientia illius eruperunt
abyssi et nubes rore
concrescunt
fili mi ne effluant haec
ab oculis tuis
custodi legem atque consilium
et erit vita animae tuae
et gratia faucibus tuis
tunc ambulabis fiducialiter
in via tua et pes tuus
non inpinget
si dormieris non timebis
quiesces et suavis erit
somnus tuus
ne paveas repentino terrore
et ruentes tibi potentias
impiorum
dns erit in latere tuo et custo
diet pedem tuum ne capiaris
noli prohibere benefacere
eum qui potest si vales
et ipse benefac
ne dicas amico tuo vade
et revertere et cras dabo
tibi cum statim possis dare
ne moliaris amico tuo malum
cum ille in te habeat
fiduciam
ne contendas adversus
hominem frustra cum
ipse tibi nihil mali fecerit
ne aemuleris hominem iniustum
nec imiteris vias eius
quia abominatio dni est
omnis inlusor
et cum simplicibus sermoci
natio eius
egestas a dno in domo impii
habitacula autem iustorum
benedicentur
inlusores ipse deludet
et mansuetis dabit gratiam
gloriam sapientes possidebunt

stultorum exaltatio
ignominia
CV audite fili disciplinam patris
et adtendite ut sciatis
prudentiam
donum bonum tribuam
vobis legem meam
ne derelinquatis
nam et ego filius fui patris
mei tenellus et unigenitus
coram matre mea
et docebat me atque dicebat
suscipiat verba mea cor tuum
et custodi praecepta mea
et vives
posside sapientiam
posside prudentiam
ne obliviscaris neque decli
nes a verbis oris mei
ne dimittas eam et custodiet
te dilige eam et servabit te
principium sapientiae
posside prudentiam
et in omni possessione tua
adquire prudentiam
arripe illam et exaltabit te
glorificaberis ab ea cum eam
fueris amplexatus
dabit capiti tuo augmenta
gratiarum corona inclyta
proteget te
audi fili mi et suscipe verba
mea ut multiplicentur
tibi anni vitae
viam sapientiae monstrabo
tibi ducam te per semitas
aequitatis
quas cum ingressus fueris
non artabuntur gressus tui
et currens non habebis
offendiculum
tene disciplinam ne dimittas eam
custodi illam quia ipsa est
vita tua

NE DELECTERIS SEMITIS IMPIORUM
NEC TIBI PLACEAT UIA MALORUM
FUGE AB EA NE TRANSEAS PER ILLAM
DECLINA ET DESERE EAM
NON ENIM DORMIUNT NISI MALE FECERINT
NEC RAPITUR SOMNUS AB EIS
NISI SUPPLANTAUERINT
COMEDUNT PANEM IMPIETATIS
ET UINUM INIQUITATIS BIBUNT
IUSTORUM AUTEM SEMITA QUASI
LUX SPLENDENS PROCEDIT
ET CRESCIT USQUE AD PER
FECTAM DIEM
UIA IMPIORUM TENEBROSA
NESCIUNT UBI CORRUANT
FILI MI AUSCULTA SERMONES
MEOS ET AD ELOQUIA MEA IN
CLINA AUREM TUAM NE RECE
DANT AB OCULIS TUIS
CUSTODI EA IN MEDIO CORDIS TUI
UITA ENIM SUNT INUENIENTIBUS
EA ET UNIUERSAE CARNI SANITAS
OMNI CUSTODIA SERUA COR TUUM
QUIA EX IPSO UITA PROCEDIT
REMOUE A TE OS PRAUUM ET DE
TRAHENTIA LABIA SINT
PROCUL A TE
OCULI TUI RECTA UIDEANT ET
PALPEBRAE TUAE PRAECEDANT
GRESSUS TUOS
DIRIGE SEMITAM PEDIBUS TUIS
ET OMNES UIAE TUAE
STABILIENTUR
NE DECLINES AD DEXTERAM
NEQUE AD SINISTRAM
AUERTE PEDEM TUUM A MALO
UIAS ENIM QUAE A DEXTRIS
SUNT NOUIT DOMINUS
PERUERSAE UERO SUNT QUAE
A SINISTRIS SUNT
IPSE AUTEM RECTOS FACIET
CURSUS TUOS
ITINERA AUTEM TUA IN PACE
PRODUCET

VI FILI MI ADTENDE AD SAPIENTIAM MEAM
ET PRUDENTIAE MEAE IN
CLINA AUREM TUAM
UT CUSTODIAS COGITATIONES
ET DISCIPLINAM LABIA TUA
CONSERUENT
FAUUS ENIM STILLANS LABIA
MERETRICIS ET NITIDIUS
OLEO GUTTUR EIUS
NOUISSIMA AUTEM ILLIUS AMARA
QUASI ABSINTHIUM ET ACUTA
QUASI GLADIUS BICEPS
PEDES ENIM DESCENDUNT IN
MORTEM ET AD INFEROS GRES
SUS ILLIUS PENETRANT
PER SEMITAM UITAE NON / uestigia [illegible]
AMBULANT · uagi sunt gressus eius & in[illegible]
NUNC ERGO FILI MI AUDI ME ET NE RE
CEDAS A UERBIS ORIS MEI
LONGE FAC AB EA UIAM TUAM
ET NE ADPROPINQUES FORIB
DOMUS EIUS
NE DES ALIENIS HONOREM TUUM
ET ANNOS TUOS CRUDELI
NE FORTE IMPLEANTUR EXTRANEI
UIRIBUS TUIS ET LABORES TUI
SINT IN DOMO ALIENA
ET GEMAS IN NOUISSIMIS QUANDO
CONSUMPSERIS CARNES
ET CORPUS TUUM
ET DICAS CUR DETESTATUS SUM
DISCIPLINAM
ET INCREPATIONIBUS NON AD
QUIEUIT COR MEUM
NEC AUDIUI UOCEM DOCENTIUM ME
ET MAGISTRIS NON INCLINAUI
AUREM MEAM
PAENE FUI IN OMNI MALO IN ME
DIO ECCLESIAE ET SYNAGOGAE
BIBE AQUAM DE CISTERNA TUA
ET FLUENTA PUTEI TUI
DERIUENTUR FONTES TUI FORAS
ET IN PLATEIS AQUAS TUAS DIUIDE

habeto eas solus nec sint
alieni participes tui
sit vena tua benedicta
et laetare cum muliere
adulescentiae tuae
cerva carissima et gratis
simus hinulus
ubera eius inebrient te
omni tempore
in amore illius delectare
iugiter
quare seduceris fili mi ab aliena
et foveris sinu alterius
respicit Dominus vias hominis
et omnes gressus illius
considerat
iniquitates suae capiunt impium
et funibus peccatorum
suorum constringitur
ipse morietur quia non
habuit disciplinam
et in multitudine stultitiae suae
decipietur
fili mi si spoponderis pro
amico tuo
defixisti apud extraneum
manum tuam
inlaqueatus es verbis oris tui
et captus propriis sermonibus
fac ergo quod dico fili mi
et temet ipsum libera
quia incidisti in manum
proximi tui
discurre festina suscita
amicum tuum
ne dederis somnum oculis
tuis nec dormitent
palpebrae tuae
eruere quasi dammula
de manu et quasi avis
de insidiis aucupis
vade ad formicam o piger
et considera vias eius
et disce sapientiam
quae cum non habeat ducem
nec praeceptorem
nec principem
parat aestate cibum sibi
et congregat in messe
quod comedat
usquequo piger dormis quando
consurges e somno tuo
paululum dormies
paululum dormitabis
paululum conseres manus
ut dormias
et veniet tibi quasi viator
egestas et pauperies
quasi vir armatus
si vero inpiger fueris veniet
ut fons messis tua et egestas
longe fugiet ab te
homo apostata vir inutilis
graditur ore perverso
annuit oculis terit pede
digito loquitur
pravo corde machinatur
malum et in omni tempo
re iurgia seminat
huic extemplo veniet
perditio sua
et subito conteretur nec
habebit ultra medicinam
sex sunt quae odit Dominus
et septimum detestatur
anima eius
oculos sublimes
linguam mendacem
cor machinans cogitationes
pessimas
pedes veloces ad currendum
in malum
proferentem mendacia
testem fallacem
et eum qui seminat inter
fratres discordias
conserva fili mi praecepta
patris tui et ne dimittas

legem matris tuae
liga ea in corde tuo iugiter
et circumda gutturi tuo
cum ambulaveris gradian
tur tecum
cum dormieris custodiant
te et evigilans loquere
cum eis
quia mandatum lucerna est
et lex lux et via vitae
increpatio disciplinae
ut custodiant te a muliere
mala et a blanda lingua
extraneae
non concupiscat pulchritu
dinem eius cor tuum
nec capiaris nutibus illius
pretium enim scorti vix
unius est panis
mulier autem viri pretiosam
animam capit
numquid abscondere potest
homo ignem in sinu suo
ut vestimenta illius
non ardeant
aut ambulare super prunas
et non conburentur
plantae eius
sic qui ingreditur ad mulie
rem proximi sui non erit
mundus cum tetigerit eam
non grandis est culpa cum
quis furatus fuerit
furatur enim ut esurien
tem impleat animam
deprehensus quoque reddet
septuplum et omnem
substantiam domus
suae tradet
qui autem adulter est prop
ter cordis inopiam perdet
animam suam
turpitudinem et ignominiam
congregat sibi et obprobrium
illius non delebitur
quia zelus et furor viri non
parcet in die vindictae
nec adquiescet cuiusquam
precibus nec suscipiet pro re
demptione dona plurima
Fili mi custodi sermones meos
et praecepta mea reconde tibi
serva mandata mea et vives
et legem meam quasi
pupillam oculi tui
liga eam in digitis tuis scribe
illam in tabulis cordis tui
dic sapientiae soror mea es
et prudentiam voca
amicam tuam
ut custodiat te a muliere
extranea
et ab aliena quae verba sua
dulcia facit
de fenestra enim domus
meae per cancellos
prospexi
et video parvulos considero
vecordem iuvenem
qui transit in platea iuxta
angulum
et prope viam domus
illius graditur
in obscuro advespera
scente die in noctis
tenebris et caligine
et ecce mulier occurrit illi
ornatu meretricio prae
parata ad capiendas
animas garrula et vaga
quietis inpatiens
nec valens consistere
pedibus in domo
nunc foris nunc in plateis nunc
iuxta angulos insidians
adprehensumque deoscula
tur iuvenem et procaci
vultu blanditur dicens

uictimas pro salute debui
hodie reddidi uota mea
idcirco egressa sum in occursum tuo
desiderans te uidere et
repperi
intexui funibus lectulum meum
straui tapetibus pictis
ex Aegypto
aspersi cubile meum
murra et aloe et cinnamomo
ueni inebriemur uberibus
donec inlucescat dies
et fruamur cupitis
amplexibus
non est enim uir in domo sua
abiit uia longissima
sacculum pecuniae secum
tulit
in die plenae lunae reuersu-
rus est domum suam
inretiuit eum multis
sermonibus
et blanditiis labiorum suo-
rum protraxit illum
statim eum sequitur quasi
bos ductus ad uictimam
et quasi agnus lasciuiens
et ignorans quod ad uincula
stultus trahatur
donec transfigat sagitta
iecur eius
uelut si auis festinet
ad laqueum
et nescit quod de periculo
animae illius agitur
nunc ergo fili audi me et at-
tende uerbis oris mei
ne abstrahatur in uiis illius
mens tua neque decipiaris
semitis eius
multos enim uulneratos
deiecit
et fortissimi quique inter-
fecti sunt ab ea

uiae inferni domus eius pene-
trantes in inferiora mortis
VIII numquid non sapientia
clamitat et prudentia
dat uocem suam
in summis excelsisque
uerticibus super uiam
in mediis semitis stans
iuxta portas ciuitatis
in ipsis foribus loquitur
dicens
O uiri ad uos clamito et uox
mea ad filios hominum
intellegite paruuli astutiam
et insipientes animad-
uertite
audite quoniam de rebus
magnis locutura sum
et aperientur labia mea
ut recta praedicent
ueritatem meditabitur
guttur meum
et labia mea detestabuntur
impium
iusti sunt omnes sermones
mei non est in eis prauum
quid neque peruersum
recti sunt intellegentibus
et aequi inuenientibus
scientiam
accipite disciplinam meam
et non pecuniam
doctrinam magis quam
aurum eligite
melior est enim sapientia
cunctis pretiosissimis
et omne desiderabile ei non
potest conparari
Ego sapientia habito
in consilio
et eruditis intersum
cogitationibus
timor domini odit malum
arrogantiam et superbiam

ET UIAM PRAUAM ET OS BILIN
GUE DETESTOR
MEUM EST CONSILIUM ET AEQUI
TAS MEA PRUDENTIA MEA EST
FORTITUDO
PER ME REGES REGNANT ET LEGŪ
CONDITORES IUSTA DECERNUNT
PER ME PRINCIPES IMPERANT
ET POTENTES DECERNUNT
IUSTITIAM
EGO DILIGENTES ME DILIGO
ET QUI MANE UIGILANT AD ME
INUENIENT ME
MECUM SUNT DIUITIAE ET GLO
RIA OPES SUPERBAE
ET IUSTITIA
MELIOR EST FRUCTUS MEUS
AURO ET LAPIDE PRETIOSO
ET GENIMINA MEA ARGENTO
ELECTO
IN UIIS IUSTITIAE AMBULO IN ME
DIO SEMITARUM IUDICII
UT DITEM DILIGENTES ME ET
THESAUROS EORUM REPLEAM
DNS POSSEDIT ME INITIUM
UIARUM SUARUM ANTEQUAM
QUICQUAM FACERET A PRINCIPIO
AB AETERNO ORDINATA SUM
ET EX ANTIQUIS ANTEQUAM
TERRA FIERET
NECDUM ERANT ABYSSI ET EGO
IAM CONCEPTA ERAM
NECDUM FONTES AQUARUM
ERUPERANT
NECDUM MONTES GRAUI MOLE
CONSTITERANT ANTE COLLES
EGO PARTURIEBAR
ADHUC TERRAM NON FECERAT
ET FLUMINA ET CARDINES
ORBIS TERRAE
QUANDO PRAEPARABAT
CAELOS ADERAM
QUANDO CERTA LEGE ET GYRO
UALLABAT ABYSSOS

QUANDO AETHERA FIRMABAT
SURSUM ET LIBRABAT FONTES
AQUARUM
QUANDO CIRCUMDABAT MARI
TERMINUM SUUM
ET LEGEM PONEBAT AQUIS NE
TRANSIRENT FINES SUOS
QUANDO APPENDEBAT FUNDA
MENTA TERRAE CUM EO ERAM
CUNCTA CONPONENS
ET DELECTABAR PER SINGULOS
DIES LUDENS CORAM EO
OMNI TEMPORE LUDENS
IN ORBE TERRARUM
ET DELICIAE MEAE ESSE CUM
FILIIS HOMINUM
NUNC ERGO FILII AUDITE ME BEATI
QUI CUSTODIUNT UIAS MEAS
AUDITE DISCIPLINAM ET ESTOTE
SAPIENTES ET NOLITE
ABICERE EAM
BEATUS HOMO QUI AUDIT ME
ET QUI UIGILAT AD FORES MEAS
COTIDIE ET OBSERUAT AD
POSTES OSTII MEI
QUI ME INUENERIT INUENIET
UITAM ET HAURIET SALUTEM A DNO
QUI AUTEM IN ME PECCAUERIT
LAEDET ANIMAM SUAM
OMNES QUI ME ODERUNT
DILIGUNT MORTEM
SAPIENTIA AEDIFICAUIT SIBI
DOMUM
EXCIDIT COLUMNAS SEPTEM
IMMOLAUIT UICTIMAS SUAS
MISCUIT UINUM ET PROPOSUIT
MENSAM SUAM
MISIT ANCILLAS SUAS UT UOCARENT
AD ARCEM ET AD MOENIA
CIUITATIS
SI QUIS EST PARUULUS UENIAT
AD ME ET INSIPIENTIBUS
LOCUTA EST
UENITE COMEDITE PANEM MEUM

ET BIBITE UINUM QUOD MISCUI
UOBIS
RELINQUITE INFANTIAM ET UIUITE
ET AMBULATE PER UIAS
PRUDENTIAE
QUI ERUDIT DERISOREM IPSE
SIBI FACIT INIURIAM ET QUI
ARGUIT IMPIUM GENERAT
MACULAM SIBI
NOLI ARGUERE DERISOREM
NE ODERIT TE
ARGUE SAPIENTEM ET DILIGET TE
DA SAPIENTI OCCASIONEM
SAPIENTIA
DOCE IUSTUM ET FESTINABIT
ACCIPERE
PRINCIPIUM SAPIENTIAE
TIMOR DOMINI ET SCIENTIA
SCORUM PRUDENTIA
PER ME ENIM MULTIPLICA
BUNTUR DIES TUI ET ADDEN
TUR TIBI ANNI UITAE
SI SAPIENS FUERIS TIBIMET
IPSI ERIS
SI AUTEM INLUSOR SOLUS
PORTABIS MALUM
MULIER STULTA ET CLAMOSA
PLENAQUE INLECEBRIS ET
NIHIL OMNINO SCIENS
SEDIT IN FORIBUS DOMUS SUAE
SUPER SELLAM IN EXCELSO
URBIS LOCO
UT UOCARET TRANSEUNTES
PER UIAM ET PERGENTES
ITINERE SUO
QUI EST PARUULUS DECLINET
AD ME ET UECORDI LOCUTA EST
AQUAE FURTIUAE DULCIORES
SUNT ET PANIS ABSCONDITUS
SUAUIOR
ET IGNORAUIT QUOD GIGANTES
IBI SINT ET IN PROFUNDIS
INFERNI CONUIUAE EIUS
parabolae salomonis

FILIUS SAPIENS LAETIFICAT PATREM
FILIUS UERO STULTUS MAESTI
TIA EST MATRI SUAE
NON PRODERUNT THESAURI
IMPIETATIS
IUSTITIA UERO LIBERABIT A MORTE
NON ADFLIGET DNS FAME
ANIMAM IUSTI ET INSIDIAS
IMPIORUM SUBUERTET
EGESTATEM OPERATA EST
MANUS REMISSA
MANUS AUTEM FORTIUM
DIUITIAS PARAT
QUI CONGREGAT IN MESSE
FILIUS SAPIENS EST
QUI AUTEM STERTIT AESTATE
FILIUS CONFUSIONIS
BENEDICTIO SUPER CAPUT IUSTI
OS AUTEM IMPIORUM
OPERIT INIQUITAS
MEMORIA IUSTI CUM LAUDIBUS
ET NOMEN IMPIORUM
PUTRESCET
SAPIENS CORDE PRAECEPTA SUSCI
PIT STULTUS CAEDITUR LABIIS
QUI AMBULAT SIMPLICITER
AMBULAT CONFIDENTER
QUI AUTEM DEPRAUAT UIAS SUAS
MANIFESTUS ERIT
QUI ANNUIT OCULO DABIT DOLOREM
STULTUS LABIIS UERBERABITUR
UENA UITAE OS IUSTI ET OS IMPI
ORUM OPERIT INIQUITATEM
ODIUM SUSCITAT RIXAS ET UNI
UERSA DELICTA OPERIT CARITAS
IN LABIIS SAPIENTIS INUENITUR
SAPIENTIA ET UIRGA IN DORSO
EIUS QUI INDIGET CORDE
SAPIENTES ABSCONDUNT
SCIENTIAM
OS AUTEM STULTI CONFUSIONI
PROXIMUM EST
SUBSTANTIA DIUITIS URBS
FORTITUDINIS EIUS

pauor pauperum egestas
eorum
opus iusti ad uitam fructus
impii ad peccatum
uia uitae custodienti
disciplinam
qui autem increpationem
relinquit errat
abscondunt odium labia
mendacia qui profert
contumeliam insipiens est
in multiloquio peccatum
non deerit
qui autem moderatur labia
sua prudentissimus est
argentum electum
lingua iusti
cor impiorum pro nihilo
labia iusti erudiunt plurimos
qui autem indocti sunt in cor
dis egestate morientur
benedictio domini diuites
facit nec sociabitur
eis adflictio
quasi per risum stultus
operatur scelus
sapientia autem est
uiro prudentia
quod timet impius ueniet
super eum
desiderium suum
iustis dabitur
quasi tempestas transiens
non erit impius
iustus autem quasi fundamen
tum sempiternum
sicut acetum dentibus et
fumus oculis sic piger
his qui miserunt eum
timor domini adponet dies
et anni impiorum
breuiabuntur
expectatio iustorum
laetitia

spes autem impiorum peribit
fortitudo simplicis uia dni
et pauor his qui operantur
malum
iustus in aeternum non
commouebitur
impii autem non habitabunt
in terram
os iusti parturiet sapientiam
lingua prauorum peribit
labia iusti considerant placita
et os impiorum peruersa
XI statera dolosa abominatio
apud dnm et pondus
aequum uoluntas eius
ubi fuerit superbia ibi erit
et contumelia
ubi autem humilitas
ibi et sapientia
simplicitas iustorum
diriget eos
et subplantatio peruersorum
uastabit illos
non proderunt diuitiae in die
ultionis
iustitia autem liberabit a morte
iustitia simplicis diriget
uiam eius et in impietate
sua corruet impius
iustitia rectorum liberabit
eos et in insidiis suis
capientur iniqui
mortuo homine impio nulla
erit ultra spes et expectatio
sollicitorum peribit
iustus de angustia liberatus est
et tradetur impius pro eo
simulator ore decipit
amicum suum
iusti autem liberabuntur
scientia
in bonis iustorum exultabit
ciuitas et ore impiorum
subuertetur

quidespicit amicum suum
indigens corde est
uir autem prudens tacebit
qui ambulat fraudulenter
reuelat arcana
qui autem fidelis est animi
celat amici commissum
ubi non est gubernator
populus corruet
salus autem ubi multa consilia
adfligetur malo qui fidem
facit pro extraneo
qui autem cauet laqueos
securus erit
mulier gratiosa inueniet
gloriam et robusti
habebunt diuitias
benefacit animae suae
uir misericors
qui autem crudelis est et
propinquos abicit
impius facit opus instabile
seminanti autem iustitiam
merces fidelis hc
abominabile dño cor prauum
et uoluntas eius in his qui
simpliciter ambulant
manus in manu non erit
innocens malus
semen autem iustorum
saluabitur
circulus aureus in naribus
suis mulier pulchra et fatua
desiderium iustorum
omne bonum est
praestolatio impiorum
furor
alii diuidunt propria
et ditiores fiunt
alii rapiunt non sua et semper
in egestate sunt
anima quae benedicit inpin
guabitur et qui inebriat
ipse quoque inebriabitur

qui abscondit frumenta
maledicetur in populis
benedictio autem super
caput uendentium
bene consurgit diluculo
qui quaerit bona
qui autem inuestigator ma
lorum est opprimetur
ab eis
qui confidit in diuitiis
suis corruet
iusti autem quasi uirens
folium germinabunt
qui conturbat domum suam
possidebit uentos et qui
stultus est seruiet sapienti
fructus iusti lignum uitae
et qui suscipit animas
sapiens est
si iustus in terra recipit
quanto magis impius
et peccator
qui diligit disciplinam
diligit scientiam
qui autem odit increpatio
nes insipiens est
qui bonus est hauriet a dño
gratiam
qui autem confidit in cogitatio
nibus suis impie agit
non roborabitur homo ex
impietate et radix iustorum
non commouebitur
mulier diligens corona
est uiro suo
et putredo in ossibus eius
quae confusione res
dignas gerit
cogitationes iustorum iudicia
et consilia impiorum
fraudulenta
uerba impiorum
insidiantur sanguini
os iustorum liberabit eos

hi clementia praeparat uitam et sectatio malorum mortem

VERTE IMPIOS ET NON ERUNT
DOMUS AUTEM IUSTORUM
PERMANEBIT
DOCTRINA SUA NOSCETUR VIR
QUI AUTEM VANUS ET EXCORS
EST PATEBIT CONTEMPTUI
MELIOR EST PAUPER ET SUFFI
CIENS SIBI QUAM GLORIOSUS
ET INDIGENS PANEM
NOVIT IUSTUS ANIMAS IUMEN
TORUM SUORUM
VISCERA AUTEM IMPIORUM
CRUDELIA
XIII QUI OPERATUR TERRAM SUAM
SATURABITUR PANIBUS
QUI AUTEM SECTATUR OTIUM
STULTISSIMUS EST
DESIDERIUM IMPII MUNI
MENTUM EST PESSIMORUM
RADIX AUTEM IUSTORUM
PROFICIET
PROPTER PECCATA LABIORUM
RUINA PROXIMAT MALO
EFFUGIET AUTEM IUSTUS
DE ANGUSTIA
DE FRUCTU ORIS SUI UNUS
QUISQUE REPLEBITUR BONIS
ET IUXTA OPERA MANUUM
SUARUM RETRIBUETUR EI
VIA STULTI RECTA IN OCULIS EIUS
QUI AUTEM SAPIENS EST
AUDIT CONSILIA
FATUUS STATIM INDICAT
IRAM SUAM
QUI AUTEM DISSIMULAT IN
IURIAM CALLIDUS EST
QUI QUOD NOVIT LOQUITUR
INDEX EST IUSTITIAE
QUI AUTEM MENTITUR TESTIS
EST FRAUDULENTUS
EST QUI PROMITTIT ET QUASI
GLADIO PUNGITUR CONSCIENTIAE
LINGUA AUTEM SAPIENTIUM
SANITAS EST

LABIUM VERITATIS FIRMUM
ERIT IN PERPETUUM
QUI AUTEM TESTIS EST REPEN
TINUS CONCINNAT LINGUAM
MENDACII
DOLUS IN CORDE COGITANTIUM
MALA
QUI AUTEM INEUNT PACIS CONSILIA
SEQUITUR EOS GAUDIUM
NON CONTRISTABIT IUSTUM
QUIDQUID EI ACCIDERIT
IMPII AUTEM REPLEBUNTUR MALO
ABOMINATIO EST DOMINO LABIA
MENDACIA
QUI AUTEM FIDELITER AGUNT
PLACENT EI
HOMO VERSUTUS CELAT SCIEN
TIAM ET COR INSIPIENTIUM
PROVOCAT STULTITIAM
MANUS FORTIUM DOMINABITUR
QUAE AUTEM REMISSA EST
TRIBUTIS SERVIET
MAEROR IN CORDE VIRI HUMILI
AVIT ILLUM ET SERMONE
BONO LAETIFICABITUR
QUI NEGLEGIT DAMNUM PROP
TER AMICUM IUSTUS EST
ITER AUTEM IMPIORUM
DECIPIET EOS
NON INVENIET FRAUDULENTUS
LUCRUM ET SUBSTANTIA
HOMINIS ERIT AURI PRETIUM
IN SEMITA IUSTITIAE VITA
ITER AUTEM DEVIUM DUCIT
AD MORTEM
XV FILIUS SAPIENS DOCTRINA PATRIS
QUI AUTEM INLUSOR EST NON
AUDIT CUM ARGUITUR
DE FRUCTU ORIS SUI SATURABITUR
HOMO BONUS
ANIMA AUTEM PRAEVARICA
TORUM INIQUA
QUI CUSTODIT OS SUUM
CUSTODIT ANIMAM SUAM

QUI AUTEM INCONSIDERATUS EST
ADLOQUENDUM SENTIET MALA
UULT ET NON UULT PIGER
ANIMA AUTEM OPERANTIUM
INPINGUABITUR
UERBUM MENDAX IUSTUS
DETESTABITUR
IMPIUS AUTEM CONFUNDIT
ET CONFUNDITUR
IUSTITIA CUSTODIT INNOCEN
TIS UIAM
IMPIETAS UERO PECCATOREM
SUPPLANTAT
EST QUASI DIUES CUM NIHIL
HABEAT ET EST QUASI PAUPER
CUM IN MULTIS DIUITIIS SIT
REDEMPTIO ANIMAE UIRI
DIUITIAE SUAE
QUI AUTEM PAUPER EST INCRE
PATIONEM NON SUSTINET
LUX IUSTORUM LAETIFICAT
LUCERNA AUTEM IMPIORUM
EXTINGUETUR
INTER SUPERBOS SEMPER
IURGIA SUNT
QUI AUTEM AGUNT CUNCTA CONSI
LIO REGUNTUR SAPIENTIA
SUBSTANTIA FESTINATA
MINUETUR
QUAE AUTEM PAULATIM COLLI
GITUR MANU MULTIPLICABITUR
SPES QUAE DIFFERTUR ADFLI
GIT ANIMAM LIGNUM UITAE
DESIDERIUM UENIENS
QUI DETRAHIT ALICUI REI IPSE SE
IN FUTURUM OBLIGAT
QUI AUTEM TIMET PRAECEPTUM
IN PACE UERSABITUR
LEX SAPIENTIS FONS UITAE
UT DECLINET A RUINA MORTIS
DOCTRINA BONA DABIT GRATIAM
IN ITINERE CONTEMPTORUM
UORAGO
XVIII ASTUTUS OMNIA AGIT CUM CONSILIO

QUI AUTEM FATUUS EST APERIT
STULTITIAM
NUNTIUS IMPII CADET IN MALUM
LEGATUS FIDELIS SANITAS
EGESTAS ET IGNOMINIA EI QUI
DESERIT DISCIPLINAM
QUI AUTEM ADQUIESCIT ARGUEN
TI GLORIFICABITUR
DESIDERIUM SI CONPLEATUR
DELECTAT ANIMAM
DETESTANTUR STULTI EOS
QUI FUGIUNT MALA
QUI CUM SAPIENTIBUS GRADITUR
SAPIENS ERIT AMICUS STULTO
RUM SIMILIS EFFICIETUR
PECCATORES PERSEQUITUR MALUM
ET IUSTIS RETRIBUENTUR BONA
BONUS RELINQUIT HEREDES
FILIOS ET NEPOTES ET CUSTO
DITUR IUSTO SUBSTANTIA
PECCATORIS
MULTI CIBI IN NOUALIBUS PATRUM
ET ALIIS CONGREGANTUR
ABSQUE IUDICIO
QUI PARCIT UIRGAE SUAE
ODIT FILIUM SUUM
QUI AUTEM DILIGIT ILLUM
INSTANTER ERUDIT
IUSTUS COMEDIT ET REPLET
ANIMAM SUAM
UENTER AUTEM IMPIORUM
INSATURABILIS
SAPIENS MULIER AEDIFICAT
DOMUM SUAM
INSIPIENS EXTRUCTAM QUO
QUE DESTRUET MANIBUS
AMBULANS RECTO ITINERE
ET TIMENS DEUM
DESPICITUR AB EO QUI INFAMI
GRADITUR UIA
IN ORE STULTI UIRGA SUPERBIAE
LABIA SAPIENTIUM
CUSTODIUNT EOS
UBI NON SUNT BOUES PRAESEPE

UACUUM EST
UBI AUTEM PLURIMAE SEGETES
IBI MANIFESTA FORTITUDO BOUIS
TESTIS FIDELIS NON MENTITUR
PROFERT AUTEM MENDACIUM
DOLOSUS TESTIS
QUAERIT DERISOR SAPIENTIAM
ET NON INUENIT DOCTRINA
PRUDENTIUM FACILIS
UADE CONTRA UIRUM STULTUM
ET NESCIT LABIA PRUDENTIAE
SAPIENTIA
CALLIDI EST INTELLEGERE
UIAM SUAM
ET INPRUDENTIA STULTORUM
ERRANS
STULTUS INLUDET PECCATUM
ET INTER IUSTOS MORABITUR
GRATIA
COR QUOD NOUIT AMARITUDINEM
ANIMAE SUAE
IN GAUDIO EIUS NON MISCEBITUR
EXTRANEUS
DOMUS IMPIORUM DELEBITUR
TABERNACULA IUSTORUM
GERMINABUNT
EST UIA QUAE UIDETUR
HOMINI IUSTA
NOUISSIMA AUTEM EIUS
DEDUCUNT AD MORTEM
RISUS DOLORE MISCEBITUR
ET EXTREMA GAUDII
LUCTUS OCCUPAT
UIIS SUIS REPLEBITUR STULTUS
ET SUPER EUM ERIT UIR BONUS
INNOCENS CREDIT OMNI UERBO
ASTUTUS CONSIDERAT
GRESSUS SUOS
SAPIENS TIMET ET DECLINAT A MALO
STULTUS TRANSILIT ET CONFIDIT
INPATIENS OPERABITUR STULTITIAM
ET UIR UERSUTUS
ODIOSUS EST
POSSIDEBUNT PARUULI

STULTITIAM ET EXSPECTABUNT
ASTUTI SCIENTIAM
IACEBUNT MALI ANTE BONOS
ET IMPII ANTE PORTAS
IUSTORUM
ETIAM PROXIMO SUO PAUPER
ODIOSUS ERIT
AMICI UERO DIUITUM MULTI
XV QUI DESPICIT PROXIMUM
SUUM PECCAT
QUI AUTEM MISERETUR
PAUPERIS BEATUS ERIT
ERRANT QUI OPERANTUR MALUM
MISERICORDIA ET UERITAS
PRAEPARANT BONA
IN OMNI OPERE ERIT ABUNDANTIA
UBI AUTEM UERBA SUNT PLURIMA
IBI FREQUENTER EGESTAS
CORONA SAPIENTIUM DIUITIAE
EORUM
FATUITAS STULTORUM
INPRUDENTIA
LIBERAT ANIMAS TESTIS FIDELIS
ET PROFERT MENDACIA
UERSIPELLIS
IN TIMORE DNI FIDUCIA FORTITU
DINIS ET FILIIS EIUS ERIT SPES
TIMOR DNI FONS UITAE UT DECLI
NENT A RUINA MORTIS
IN MULTITUDINE POPULI
DIGNITAS REGIS
ET IN PAUCITATE PLEBIS IGNO
MINIA PRINCIPIS
QUI PATIENS EST MULTA GUBER
NATUR PRUDENTIA
QUI AUTEM INPATIENS EST EXALTAT
STULTITIAM
UITA CARNIUM SANITAS CORDIS
PUTREDO OSSUUM INUIDIA
QUI CALUMNIATUR EGENTEM
EXPROBRAT FACTORI EIUS
HONORAT AUTEM EUM QUI MI
SERETUR PAUPERIS IN MALITIA
SUA EXPELLETUR IMPIUS

SPERAT AUTEM IUSTUS
IN MORTE SUA
IN CORDE PRUDENTIS REQUIES
CIT SAPIENTIA ET INDOCTOS
QUOQUE ERUDIET
IUSTITIA ELEVAT GENTEM MISE
ROS FACIT POPULOS PECCATA
ACCEPTUS EST REGI MINISTER
INTELLEGENS
IRACUNDIAM EIUS INUTILIS
SUSTINEBIT
XV RESPONSIO MOLLIS FRANGIT
IRAM SERMO DURUS SUSCI
TAT FURОREM
LINGUA SAPIENTIUM ORNAT
SCIENTIAM OS FATUORUM
EBULLIT STULTITIAM
IN OMNI LOCO OCULI DNI CONTEM
PLANTUR MALOS ET BONOS
LINGUA PLACABILIS LIGNUM VITAE
QUAE AUTEM INMODERATA
EST CONTERET SPM
XVI STULTUS INRIDET DISCIPLINAM
PATRIS SUI
QUI AUTEM CUSTODIT INCRE
PATIONES ASTUTIOR FIET
DOMUS IUSTI PLURIMA FORTI
TUDO ET IN FRUCTIBUS IMPII
CONTURBATIO
LABIA SAPIENTIUM DISSEMINA
BUNT SCIENTIAM COR STULTO
RUM DISSIMILE ERIT
VICTIMAE IMPIORUM ABOMI
NABILES DNO VOTA IUSTORUM
PLACABILIA
ABOMINATIO EST DNO VIA IMPII
QUI SEQUITUR IUSTITIAM
DILIGITUR AB EO
DOCTRINA MALA DESERENTI
VIAM QUI INCREPATIO
NES ODIT MORIETUR
INFERNUS ET PERDITIO
CORAM DNO
QUANTO MAGIS CORDA FILIORUM
HOMINUM
NON AMAT PESTILENS EUM QUI SE
CORRIPIT NEC AD SAPIENTES
GRADITUR
COR GAUDENS EXHILARAT FACIEM
IN MAERORE ANIMI DEICITUR SPS
COR SAPIENTIS QUAERIT DOCTRI
NAM ET OS STULTORUM
PASCITUR INPERITIA
OMNES DIES PAUPERIS MALI
SECURA MENS QUASI IUGE
CONVIVIUM
MELIUS EST PARUM CUM
TIMORE DNI QUAM THESAURI
MAGNI ET INSATIABILES
MELIUS EST VOCARE AD HOLERA CUM CARI
TATE QUAM AD VITULUM
SAGINATUM CUM ODIO
VIR IRACUNDUS PROVOCAT RIXAS
QUI PATIENS EST MITIGAT
SUSCITATAS
ITER PIGRORUM QUASI SEPIS
SPINARUM
VIA IUSTORUM ABSQUE OFFENDICULO
FILIUS SAPIENS LAETIFICAT
PATREM ET STULTUS HOMO
DESPICIT MATREM SUAM
STULTITIA GAUDIUM STULTO
ET VIR PRUDENS DIRIGIT
GRESSUS
DISSIPANTUR COGITATIONES
UBI NON EST CONSILIUM
UBI VERO PLURES SUNT CON
SILIARII CONFIRMANTUR
LAETATUR HOMO IN SENTENTIA
ORIS SUI ET SERMO OPORTU
NUS EST OPTIMUS
SEMITA VITAE SUPER ERUDITUM
UT DECLINET DE INFERNO
NOVISSIMO
DOMUM SUPERBORUM DEMO
LIETUR DNS ET FIRMOS
FACIET TERMINOS VIDUAE
ABOMINATIO DNI COGITATIONES

MALAE ET PURUS SERMO
PULCHERRIMUS FIRMA
BITUR AB EO
CONTURBAT DOMUM SUAM
QUI SECTATUR AVARITIAM
QUI AUTEM ODIT MUNERA VIVET
MENS IUSTI MEDITABITUR
OBOEDIENTIAM
OS IMPIORUM REDUNDAT
MALIS LONGE EST DNS AB IM
PIIS ET ORATIONES IUSTORUM
EXAUDIET
LUX OCULORUM LAETIFICAT
ANIMAM FAMA BONA
INPINGUAT OSSA
AURIS QUAE AUDIT INCREPATI
ONES VITAE IN MEDIO SAPIEN
TIUM COMMORABITUR
QUI ABICIT DISCIPLINAM DESPI
CIT ANIMAM SUAM
QUI AUTEM ADQUIESCIT IN
CREPATIONIBUS POSSESSOR
EST CORDIS
TIMOR DNI DISCIPLINAM
SAPIENTIAE ET GLORIAM
PRAECEDIT HUMILITAS
HOMINIS EST ANIMUM PRAE
PARARE ET DNI GUBERNARE
LINGUAM
OMNES VIAE HOMINUM
PATENT OCULIS EIUS SPIRI
TUUM PONDERATOR EST DNS
REVELA DNO OPERA TUA ET DIRI
GENTUR COGITATIONES TUAE
UNIVERSA PROPTER SEMET
IPSUM OPERATUS EST DNS
IMPIUM QUOQUE
AD DIEM MALUM
ABOMINATIO DNI EST OMNIS
ARROGANS ETIAM SI MANUM
AD MANUM FUERIT NON
ERIT INNOCENS
MISERICORDIA ET VERITATE
REDIMITUR INIQUITAS

ET IN TIMORE DNI DECLINATUR
A MALO
CUM PLACUERINT DNO VIAE
HOMINIS INIMICOS QUOQUE
EIUS CONVERTIT AD PACEM
MELIUS EST PARUM CUM
IUSTITIA QUAM MULTI FRUC
TUS CUM INIQUITATE
COR HOMINIS DISPONET VIAM
SUAM SED DNI EST DIRIGERE
GRESSUS EIUS
XVII DIVINATIO IN LABIIS REGIS IN IUDI
CIO NON ERRABIT OS EIUS
PONDUS ET STATERA IUDICIA
DNI SUNT ET OPERA EIUS
OMNES LAPIDES SACCULI
ABOMINABILES REGI QUI AGUNT
IMPIE QUONIAM IUSTITIA
FIRMATUR SOLIUM
VOLUNTAS REGUM LABIA
IUSTA QUI RECTA LOQUI
TUR DIRIGETUR
INDIGNATIO REGIS NUNTII
MORTIS ET VIR SAPIENS
PLACABIT EAM
IN HILARITATE VULTUS REGIS
VITA ET CLEMENTIA EIUS
QUASI IMBER SEROTINUS
POSSIDE SAPIENTIAM QUIA
AURO MELIOR EST ET ADQUIRE
PRUDENTIAM QUIA PRETI
OSIOR EST ARGENTO
SEMITA IUSTORUM DECLINAT
MALA CUSTOS ANIMAE SUAE
SERVAT VIAM SUAM
CONTRITIONEM PRAECEDIT
SUPERBIA ET ANTE RUINAM
EXALTATUR SPS
MELIUS EST HUMILIARI CUM
MITIBUS QUAM DIVIDERE
SPOLIA CUM SUPERBIS
ERUDITUS IN VERBO REPPE
RIET BONA ET QUI IN DNO
SPERAT BEATUS EST

qui sapiens corde est appellabitur prudens et qui dulcis
eloquio maiora percipiet
fons vitae eruditio possidentis doctrina stultorum fatuitas
cor sapientis erudiet os eius
et labiis illius addet gratiam
favus mellis verba composita dulcedo animae
est sanitas ossuum
est via quae videtur homini recta et novissima eius
ducunt ad mortem
anima laborantis laborat sibi quia conpulit eum
os suum
vir impius fodit malum
et in labiis eius ignis ardescit
homo perversus suscitat lites et verbosus separat principes
vir iniquus lactat amicum suum et ducit eum per
viam non bonam
qui adtonitis oculis cogitat prava mordens labia sua
perficit malum
corona dignitatis senectus quae in viis iustitiae
repperietur
melior est patiens viro forti et qui dominatur
animo suo expugnatore urbium
sortes mittuntur in sinu sed a dno temperantur
melior est buccella sicca cum gaudio quam domus
plena victimis cum iurgio
servus sapiens dominabitur filiis stultis
et inter fratres hereditatem dividet
sicut igne probatur argentum
et aurum camino ita corda
probat dns
malus oboedit linguae iniquae et fallax obtemperat labiis mendacibus
qui despicit pauperem exprobrat factori eius
et qui ruina laetatur alterius
non erit inpunitus
corona senum filii filiorum
et gloria filiorum patres eorum
non decent stultum verba
composita nec principem
labium mentiens
gemma gratissima expectatio praestolantis
quocumque se verterit
prudenter intellegit
qui celat delictum
quaerit amicitias
qui altero sermone repetit
separat foederatos
plus proficit correptio
apud prudentem quam
centum plagae apud
stultum
semper iurgia quaerit malus
angelus autem crudelis
mittetur contra eum
expedit magis ursae occurrere raptis fetibus
quam fatuo confidenti
in stultitia sua
qui reddit mala pro bonis
non recedet malum
de domo eius
quod dimittit aquam caput
est iurgiorum et antequam
patiatur contumeliam
iudicium deserit

ET QUI IUSTIFICAT IMPIUM
ET QUI CONDEMNAT IUSTUM
ABOMINABILIS EST UTERQUE
APUD DM

QUID PRODEST HABERE DIUITI
AS STULTUM CUM SAPIENTI
AM EMERE NON POSSIT

OMNI TEMPORE DILIGIT
QUI AMICUS EST ET FRATER
IN ANGUSTIIS COMPROBATUR

HOMO STULTUS PLAUDET
MANIBUS CUM SPOPONDERIT
PRO AMICO SUO

QUI MEDITATUR DISCORDIAS
DILIGIT RIXAS ET QUI EXALTAT
OSTIUM QUAERIT RUINAM

QUI PERUERSI CORDIS EST
NON INUENIET BONUM
ET QUI UERTIT LINGUAM
INCIDET IN MALUM

NATUS EST STULTUS IN IGNOMINI
AM SUAM SED NEC PATER IN
FATUO LAETABITUR

ANIMUS GAUDENS AETATEM
FLORIDAM FACIT SPS TRISTIS
EXSICCAT OSSA

MUNERA DE SINU IMPIUS
ACCIPIT UT PERUERTAT
SEMITAS IUDICII

IN FACIE PRUDENTIS LUCET
SAPIENTIA OCULI STULTORUM
IN FINIBUS TERRAE

IRA PATRIS FILIUS STULTUS
ET DOLOR MATRIS QUAE
GENUIT EUM

NON EST BONUM DAMNUM
INFERRE IUSTO
NEC PERCUTERE PRINCIPEM
QUI RECTA IUDICAT

QUI MODERATUR SERMONES
SUOS DOCTUS EST ET PRUDENS
EST ET PRETIOSI SPS
UIR ERUDITUS

STULTUS QUOQUE SI TACUERIT
SAPIENS PUTABITUR
ET SI COMPRESSERIT LABIA SUA
INTELLEGENS

OCCASIONES QUAERIT QUI UULT
RECEDERE AB AMICO OMNI
TEMPORE ERIT EXPROBRABILIS

NON RECIPIT STULTUS UERBA
PRUDENTIAE NISI EA DIXERIS
QUAE UERSANTUR IN CORDE EIUS

IMPIUS CUM IN PROFUNDUM
UENERIT PECCATORUM
CONTEMNIT

SED SEQUITUR EUM IGNOMINIA
ET OBPROBRIUM

AQUA PROFUNDA UERBA EX
ORE UIRI ET TORRENS RE
DUNDANS FONS SAPIENTIAE

ACCIPERE PERSONAM IMPII
NON EST BONUM UT DECLINES
A UERITATE IUDICII

LABIA STULTI INMISCENT
SE RIXIS ET OS EIUS IURGIA
PROUOCAT

OS STULTI CONTRITIO EIUS
ET LABIA IPSIUS RUINA
ANIMAE EIUS

[illegible] BILINGUIS QUASI SIM
PLICIA ET IPSA PERUENIUNT
USQUE AD INTERIORA UENTRIS

QUI MOLLIS ET DISSOLUTUS EST
IN OPERE SUO FRATER EST
SUA OPERA DISSIPANTIS

TURRIS FORTISSIMA NOMEN
DNI AD IPSUM CURRIT IUSTUS
ET EXALTABITUR

SUBSTANTIA DIUITIS URBS ROBO
RIS EIUS ET QUASI MURUS UALI
DUS CIRCUMDANS EUM

ANTEQUAM CONTERATUR
EXALTATUR COR HOMINIS
ET ANTEQUAM GLORIFICE
TUR HUMILIATUR

QUI PRIUS RESPONDIT QUAM
AUDIAT STULTUM SE ESSE

demonstrat et confusione
dignum
spiritus sustentat inbecillitatem suam spiritum vero
ad irascendum facilem
quis poterit sustinere
cor prudens possidebit
scientiam
et auris sapientium
quaerit doctrinam
donum hominis dilatat
viam eius et ante principes
spatium ei facit
iustus prior est accusator
sui venit amicus eius
et investigabit eum
contradictiones conprimit sors et inter potentes quoque diiudicat
frater qui adiuvatur
a fratre quasi civitas
firma et iudicia quasi
vectes urbium
de fructu oris viri replebitur venter eius et genimina
labiorum illius saturabunt eum
mors et vita in manu linguae
qui diligunt eam comedent
fructus eius
qui invenit mulierem bonam invenit bonum
et hauriet iucunditatem a Domino
cum obsecrationibus loquetur pauper et dives
effabitur rigide
vir amabilis ad societatem
magis amicus erit
quam frater
XX melior est pauper qui
ambulat in simplicitate
sua quam torquens
labia insipiens
ubi non est scientia animae
non est bonum
et qui festinus est pedibus
offendet
stultitia hominis subplantat gressus eius et contra
Dominum fervet animo suo
divitiae addunt
amicos plurimos
a paupere autem et hii quos
habuit separantur
testis falsus non erit inpunitus et qui mendacia
loquitur non effugiet
multi colunt personam
potentis et amici sunt
dona tribuentis
fratres hominis pauperis
oderunt eum insuper
et amici procul recesserunt ab eo
qui tantum verba sectatur
nihil habebit
qui autem possessor est
mentis diligit animam suam
et custos prudentiae
inveniet bona
testis falsus non erit inpunitus et qui loquitur
mendacia peribit
non decent stultum deliciae
nec servum dominari
principibus
doctrina viri per patientiam
noscitur et gloria eius est
iniqua praetergredi
sicut fremitus leonis ita
et regis ira et sicut ros
super herbam ita
hilaritas eius
dolor patris filius stultus
et tecta iugiter perstillantia
litigiosa mulier
domus et divitiae dantur
a parentibus

a dno autem proprie
uxor prudens
pigredo inmittit soporem
et anima dissoluta esuriet
qui custodit mandatum
custodit animam suam
qui autem neglegit uias suas
mortificabitur
faeneratur dno qui misere
tur pauperis et uicissitu
dinem suam reddet ei
erudi filium tuum ne de
speres ad interfectionem
autem eius ne ponas
animam tuam
qui inpatiens est sustinebit
damnum et cum rapuerit
aliud apponet
audi consilium et suscipe
disciplinam ut sis sapiens
in nouissimis tuis
multae cogitationes
in corde uiri uoluntas autem
dni permanebit
homo indigens misericors est
melior pauper quam uir
mendax
timor dni ad uitam et in
plenitudine commorabi
tur absque uisitatione
pessima
abscondit piger manum suam
sub ascella nec ad os suum
applicat eam
pestilente flagellato
stultus sapientior erit
si autem corripueris
sapientem intelleget
disciplinam
qui adfligit patrem et fugit
matrem ignominiosus
est et infelix
non cesses fili audire
doctrinam nec ignores
sermones scientiae
testis iniquus deridet iudi
cium et os impiorum
deuorat iniquitatem
parata sunt derisoribus iudicia
et mallei percutientes
stultorum corporibus
luxuriosa res uinum et tu
multuosa ebrietas
quicumque his delectatur
non erit sapiens
sicut rugitus leonis ita
terror regis
qui prouocat eum peccat
in animam suam
honor est homini qui se pa
rat a contentionibus
omnes autem stulti miscen
tur contumeliis
propter frigus piger arare
noluit mendicabit ergo
aestate et non dabitur ei
sicut aqua profunda sic
consilium in corde uiri
sed homo sapiens
exauriet illud
multi homines misericordes
uocantur
uirum autem fidelem
quis inueniet
iustus qui ambulat in simpli
citate sua beatos post se
filios derelinquet
rex qui sedet in solio iudicii
dissipat omne malum
intuitu suo
quis potest dicere mundum
est cor meum purus sum
a peccato
pondus et pondus mensura
et mensura
utrumque abominabile
apud dm
ex studiis suis intellegitur

PUER SI MUNDA ET SI RECTA
SINT OPERA EIUS
AUREM AUDIENTEM ET OCULUM
UIDENTEM DÑS FECIT
UTRUMQUE
NOLI DILIGERE SOMNUM NE TE
EGESTAS OPPRIMAT
APERI OCULOS TUOS ET
SATURARE PANIBUS
MALUM EST MALUM EST
DICIT OMNIS EMPTOR
ET CUM RECESSERIT TUNC
GLORIABITUR
EST AURUM ET MULTITUDO
GEMMARUM ET UAS PRE
TIOSUM LABIA SCIENTIAE
TOLLE UESTIMENTUM EIUS
QUI FIDEIUSSOR EXTITIT
ALIENI ET PRO EXTRANEIS
AUFER PIGNUS AB EO
SUAUIS EST HOMINI PANIS
MENDACII ET POSTEA IM
PLEBITUR OS EIUS CALCULO
COGITATIONES CONSILIIS
ROBORANTUR ET GUBERNA
CULIS TRACTANDA SUNT BELLA
EI QUI REUELAT MYSTERIA
ET AMBULAT FRAUDULEN
TER ET DILATAT LABIA SUA
NE COMMISCEARIS
QUI MALEDICIT PATRI SUO
ET MATRI EXTINGUETUR
LUCERNA EIUS IN MEDIIS
TENEBRIS
HEREDITAS AD QUAM FESTI
NATUR IN PRINCIPIO
IN NOUISSIMO BENEDIC
TIONE CARERIT
NE DICAS REDDAM MALUM
EXPECTA DÑM ET
LIBERABIT TE
ABOMINATIO EST APUD DÑM
PONDUS ET PONDUS STATERA
DOLOSA NON EST BONUM

A DÑO DIRIGUNTUR GRESSUS UIRI
QUIS AUTEM HOMINUM INTEL
LEGERE POTEST UIAM SUAM
RUINA EST HOMINIS DEUORARE
SCÕS ET POST UOTA RE
TRACTARE
DISSIPAT IMPIOS REX SAPI
ENS ET CURUAT SUPER
EOS FORNICEM
LUCERNA DÑI SPIRACULUM
HOMINIS QUAE INUESTIGAT
OMNIA SECRETA UENTRIS
MISERICORDIA ET UERITAS
CUSTODIUNT REGEM
ET ROBORATUR CLEMENTIA
THRONUS EIUS
EXULTATIO IUUENUM FORTI
TUDO EORUM ET DIGNITAS
SENUM CANITIES
LIUOR UULNERIS ABSTERGET
MALA ET PLAGAE IN SECRE
TIORIBUS UENTRIS
SICUT DIUISIONES AQUARUM
ITA COR REGIS IN MANU DÑI
QUOCUMQUE UOLUERIT
INCLINABIT ILLUD
OMNIS UIA UIRI RECTA SIBI
UIDETUR APPENDIT
AUTEM CORDA DÑS
FACERE MISERICORDIAM
ET IUDICIUM MAGIS
PLACET DÑO QUAM
UICTIMAE
EXALTATIO OCULORUM DILA
TATIO CORDIS LUCERNA
IMPIORUM PECCATUM
COGITATIONES ROBUSTI SEM
PER IN ABUNDANTIA
OMNIS AUTEM PIGER IN
EGESTATE
QUI CONGREGAT THESAUROS
LINGUA MENDACII
UANUS EST ET INPINGETUR
AD LAQUEOS MORTIS

rapinae impiorum detra
hent eos quia noluerunt
facere iudicium
perversa via viri aliena
est qui autem mundus
est rectum opus eius
melius est sedere in angulo
domatis quam cum muliere
litigiosa in domo communi
anima impii desiderat
malum non miserebitur
proximo suo
multato pestilente sapi
entior erit parvulus
et si sectetur sapientem
sumet scientiam
excogitat iustus de domo
impii ut detrahat
impios a malo
qui obturat aurem suam
ad clamorem pauperis
et ipse clamabit
et non exaudietur
munus absconditum ex
tinguit iras et donum
in sinu indignationem
maximam
gaudium iusto est facere
iudicium et pavor ope
rantibus iniquitatem
vir qui erraverit a via
doctrinae in coetu gigan
tum commorabitur
qui diligit epulas
in egestate erit
qui amat vinum et pinguia
non ditabitur
pro iusto datur impius
et pro rectis iniquus
melius est habitare in
terra deserta quam cum
muliere rixosa et iracunda
thesaurus desiderabilis
et oleum in habitaculo
iusti et inprudens homo
dissipabit illud
qui sequitur iustitiam
et misericordiam inveniet
vitam et iustitiam
et gloriam
civitatem fortium ascendit
sapiens et destruxit
robur fiduciae eius
qui custodit os suum et lin
guam suam ab angustiis
animam suam
superbus et arrogans
vocatur indoctus qui
in ira operatur superbiam
desideria occidunt pigrum
noluerunt enim quicquam
manus eius operari
tota die concupiscit
et desiderat
qui autem iustus est
tribuet et non cessabit
hostiae impiorum abomi
nabiles quia offeruntur
ex scelere
testis mendax peribit vir
oboediens loquitur
victoriam
vir impius procaciter
obfirmat vultum suum
qui autem rectus est
corrigit viam suam
non est sapientia non est
prudentia non est con
silium contra Dominum
equus paratur ad diem
belli Dominus autem
salutem tribuet
melius est nomen bonum
quam divitiae multae
super argentum et auro
gratia bona
dives et pauper obviaverunt
sibi utriusque operator est
Dominus

CALLIDUS UIDET MALUM
ET ABSCONDITUR INNOCENS
PERTRANSIIT ET ADFLICTUS
EST DAMNO
FINIS MODESTIAE TIMOR DOMINI
DIUITIAE ET GLORIA ET UITA
ARMA ET GLADII IN UIA PERUERSI
CUSTOS AUTEM ANIMAE SUAE
LONGE RECEDIT AB EIS
PROUERBIUM EST ADULESCENS
IUXTA UIAM SUAM ETIAM
CUM SENUERIT NON
RECEDET AB EA
DIUES PAUPERIBUS IMPERAT
ET QUI ACCIPIT MUTUUM
SERUUS EST FAENERANTIS
QUI SEMINAT INIQUITATEM
METET MALA ET UIRGA IRAE
SUAE CONSUMMABITUR
QUI PRONUS EST AD MISERICOR
DIAM BENEDICETUR
DE PANIBUS ENIM SUIS
DEDIT PAUPERI
EICE DERISOREM ET EXIBIT
CUM EO IURGIUM CESSABUNT
QUE CAUSAE ET CONTUMELIAE
QUI DILIGIT CORDIS MUNDITIAM
PROPTER GRATIAM LABIO
RUM SUORUM HABEBIT
AMICUM REGEM
OCULI DNI CUSTODIUNT
SCIENTIAM ET SUBPLAN
TANTUR UERBA INIQUI
DICIT PIGER LEO FORIS
IN MEDIO PLATEARUM
OCCIDENDUS SUM
FOUEA PROFUNDA OS
ALIENAE CUI IRATUS EST
DNS INCIDET IN EAM
STULTITIA CONLIGATA EST IN
CORDE PUERI ET UIRGA
DISCIPLINAE FUGABIT EAM
QUI CALUMNIATUR PAUPEREM
UT AUGEAT DIUITIAS SUAS
DABIT IPSE DITIORI ET EGEBIT
INCLINA AUREM TUAM ET AUDI
UERBA SAPIENTIUM
APPONE AUTEM COR AD DOC
TRINAM MEAM QUAE
PULCHRA ERIT TIBI CUM
SERUAUERIS EAM IN UENTRE
TUO ET REDUNDABIT
IN LABIIS TUIS
UT SIT IN DNO FIDUCIA TUA UNDE
ET OSTENDI EAM TIBI HODIE
ECCE DESCRIPSI EAM TIBI
TRIPLICITER IN COGITATIO
NIBUS ET SCIENTIA
UT OSTENDEREM TIBI FIRMITA
TEM ET ELOQUIA UERITATIS
RESPONDERE EX HIS ILLIS
QUI MISERUNT TE
NON FACIAS UIOLENTIAM
PAUPERI QUIA PAUPER EST
NEQUE CONTERAS EGENUM
IN PORTA QUIA IUDICABIT DNS
CAUSAM EIUS
ET CONFIGET EOS QUI CONFI
XERUNT ANIMAM EIUS
NOLI ESSE AMICUS HOMINI
IRACUNDO NEQUE AMBU
LES CUM UIRO FURIOSO
NE FORTE DISCAS SEMITAS
EIUS ET SUMAS SCANDALUM
ANIMAE TUAE
NOLI ESSE CUM HIS QUI DEFI
GUNT MANUS SUAS ET QUI
UADES SE OFFERUNT
PRO DEBITIS
SI ENIM NON HABET UNDE
RESTITUAT QUID CAUSAE
EST UT TOLLAT OPERIMEN
TUM DE CUBILI TUO
NE TRANSGREDIARIS TERMI
NOS ANTIQUOS QUOS
POSUERUNT PATRES TUI
UIDISTI UIRUM UELOCEM
IN OPERE SUO CORAM REGIB

STABIT NEC ERIT ANTE
IGNOBILES
QUANDO SEDERIS UT COMEDAS
CUM PRINCIPE DILIGENTER
ADTENDE QUAE POSITA
SUNT ANTE FACIEM TUAM
ET STATUE CULTRUM IN GUTTU
RE TUO SI TAMEN HABES IN
POTESTATE ANIMAM TUAM
NE DESIDERES DE CIBIS EIUS
IN QUO EST PANIS MENDACII
NOLI LABORARE UT DITERIS
SED PRUDENTIAE TUAE
PONE MODUM
NE ERIGAS OCULOS TUOS
AD OPES QUAS HABERE
NON POTES QUIA FACIENT
SIBI PINNAS QUASI AQUILAE
ET AVOLABUNT IN CAELUM
NE COMEDAS CUM HOMINE
INVIDO ET NE DESIDERES
CIBOS EIUS
QUONIAM IN SIMILITUDINE
ARIOLI ET CONIECTORIS
AESTIMAT QUOD IGNORAT
COMEDE ET BIBE DICET TIBI
ET MENS EIUS NON EST TECUM
CIBOS QUOS COMEDERAS
EVOMES ET PERDES PUL
CHROS SERMONES TUOS
IN AURIBUS INSIPIENTIUM NE
LOQUARIS QUIA DESPICIENT
DOCTRINAM ELOQUII TUI
NE ATTINGAS TERMINOS
PARVULORUM ET AGRUM
PUPILLORUM NE INTROEAS
PROPINQUUS ENIM EORUM
FORTIS EST ET IPSE IUDICA
BIT CONTRA TE CAUSAM
ILLORUM
INGREDIATUR DOCTRINA COR
TUUM ET AURES TUAE
AD VERBA SCIENTIAE
NOLI SUBTRAHERE PUERO
DISCIPLINAM
SI ENIM PERCUSSERIS EUM
VIRGA NON MORIETUR
TU VIRGA PERCUTIS EUM
ET ANIMAM EIUS DE INFERNO
LIBERABIS
FILI MI SI SAPIENS FUERIT
ANIMUS TUUS GAUDEBIT
TECUM COR MEUM
ET EXULTABUNT RENES MEI
CUM LOCUTA FUERINT
RECTUM LABIA TUA
NON AEMULETUR COR TUUM
PECCATORES SED IN TIMORE
DOMINI ESTO TOTA DIE
QUIA HABEBIS SPEM IN NO
VISSIMO ET PRAESTOLATIO
TUA NON AUFERETUR
AUDI FILI MI ET ESTO SAPIENS
ET DIRIGE IN VIA
ANIMUM TUUM
NOLI ESSE IN CONVIVIIS POTA
TORUM NEC IN COMESSATIO
NIBUS EORUM QUI CARNES
AD VESCENDUM CONFERUNT
QUIA VACANTES POTIBUS
ET DANTES SYMBOLA CON
SUMENTUR ET VESTIETUR
PANNIS DORMITATIONIS
AUDI PATREM TUUM QUI TE
GENUIT ET NE CONTEMNAS
CUM SENUERIT MATER TUA
VERITATEM EME ET NOLI
VENDERE SAPIENTIAM
ET DOCTRINAM ET IN
TELLEGENTIAM
EXULTAT GAUDIO PATER
IUSTI QUI SAPIENTEM
GENUIT LAETABITUR IN EO
GAUDEAT PATER TUUS ET MA
TER TUA ET EXULTET
QUAE GENUIT TE
PRAEBE FILI MI COR TUUM
MIHI ET OCULI TUI

uias meas custodiant
fovea enim profunda est
meretrix et puteus
angustus aliena
insidiatur in uia quasi latro
et quos incautos uiderit
interficit
cui uae cuius patri uae cui
rixae cui foveae cui sine
causa uulnera cui suffusio
oculorum
nonne his qui morantur
in uino et student calici
bus epotandis
ne intueris in uino quando
flauescit color eius cum
splenduerit in uitro
ingreditur blande
sed in nouissimo mordebit
ut coluber et sicut regu
lus uenena diffundet
oculi tui uidebunt extra
neas et cor tuum loque
tur peruersa
et eris sicut dormiens
in medio mari
et quasi sopitus gubernator
amisso clauo
et dices uerberauerunt me
sed non dolui
traxerunt me et ego
non sensi
quando euigilabo et rursum
uina repperiam
ne aemuleris uiros malos
nec desideres esse cum eis
quia rapinas meditatur
mens eorum et fraudes
labia eorum loquuntur
sapientia aedificabitur
domus et prudentia ro
borabitur
in doctrina replebuntur
cellaria

uniuersa substantia pretiosa
et pulcherrima
uir sapiens et fortis est
et uir doctus robustus
et ualidus quia cum dispo
sitione initur bellum
et erit salus ubi multa
consilia sunt
excelsa stulto sapientia
in porta non aperiet os suum
qui cogitat mala facere
stultus uocabitur
cogitatio stulti peccatum
est et abominatio homi
num detractor
si desperaueris lassus
in die angustiae inminue
tur fortitudo tua
erue eos qui ducuntur
ad mortem et qui trahun
tur ad interitum
liberare ne cesses
si dixeris uires non suppe
tunt quis inspector est
cordis ipse intellegit
et seruatorem animae tuae
nihil fallit reddetque
homini iuxta opera sua
comede fili mel quia bonum
est et fauum dulcissimum
gutturi tuo
sic et doctrina sapientiae
animae tuae
quam cum inueneris habe
bis in nouissimis et spes
tua non peribit
ne insidieris et quaeras
impietatem in domo iusti
neque uastes requiem eius
septies enim cadit iustus
et resurgit impii autem
corruent in malum
xxv Cum ceciderit inimicus
tuus ne gaudeas et in

RUINA EIUS NE EXULTET
COR TUUM
NE FORTE VIDEAT DNS ET DISPLI
CEAT EI ET AUFERAT AB EO
IRAM SUAM
NE CONTENDAS CUM PESSIMIS
NEC AEMULERIS IMPIOS
QUONIAM NON HABENT FUTU
RORUM SPEM
ET LUCERNA IMPIORUM
EXTINGUETUR
TIME DNM FILI MI ET REGEM
ET CUM DETRACTORIBUS
NON COMMISCEARIS
QUONIAM REPENTE CON
SURGET PERDITIO EORUM
ET RUINAM UTRIUSQUE QUIS
NOVIT HAEC QUOQUE
SAPIENTIBUS
COGNOSCERE PERSONAM
IN IUDICIO NON EST BONUM
QUI DICIT IMPIO IUSTUS ES
MALEDICENT EI POPULI
ET DETESTABUNTUR
EUM TRIBUS
QUI ARGUUNT LAUDABUNTUR
ET SUPER IPSOS VENIET
BENEDICTIO
LABIA DEOSCULABITUR QUI
RECTA RESPONDIT
PRAEPARA FORIS OPUS TUUM
ET DILIGENTER EXERCE
AGRUM TUUM UT POSTEA
AEDIFICES DOMUM TUAM
NE SIS TESTIS FRUSTRA CONTRA
PROXIMUM TUUM NEC LAC
TES QUEMQUAM LABIIS TUIS
NE DICAS QUOMODO FECIT
MIHI SIC FACIAM EI REDDAM
UNICUIQUE SECUNDUM
OPUS SUUM
PER AGRUM HOMINIS PIGRI
TRANSIVI ET PER VINEAM
VIRI STULTI

ET ECCE TOTUM REPLEVERANT
URTICAE OPERUERANT SUPER
FICIEM EIUS SPINAE
ET MACERIA LAPIDUM
DESTRUCTA ERAT
QUOD CUM VIDISSEM POSUI
IN CORDE MEO ET EXEMPLO
DIDICI DISCIPLINAM
PARUM INQUAM DORMIES
MODICUM DORMITABIS
PUSILLUM MANUS CON
SERES UT QUIESCAS
ET VENIET TIBI QUASI CURSOR
EGESTAS ET MENDICITAS
QUASI VIR ARMATUS
HAE QUOQUE PARABOLAE
SALOMONIS QUAS TRANS
TULERUNT VIRI EZECHIAE
REGIS IUDA
GLORIA DI CELARE VERBUM
ET GLORIA REGUM INVESTI
GARE SERMONEM
CAELUM SURSUM ET TERRAM
DEORSUM ET COR REGUM
INSCRUTABILE
AUFER ROBIGINEM DE ARGENTO
ET EGREDIETUR VAS
PURISSIMUM
AUFER IMPIETATEM DE VULTU
REGIS ET FIRMABITUR
IUSTITIA THRONUS EIUS
NE GLORIOSUS APPAREAS CORAM
REGE ET IN LOCO MAGNORUM
NE STETERIS
MELIUS EST ENIM UT DICATUR
TIBI ASCENDE HUC QUAM
HUMILIERIS CORAM PRINCIPE
QUAE VIDERUNT OCULI TUI NE
PROFERAS IN IURGIO CITO
NE POSTEA EMENDARE NON
POSSIS CUM DEHONESTA
VERIS AMICUM TUUM
CAUSAM TUAM TRACTA CUM
AMICO TUO ET SECRETUM

ET ARCANUM EXTRANEO NE REVELES
NE FORTE INSULTET TIBI CUM
AUDIERIT ET EXPROBRARE
NON CESSET
MALA AUREA IN LECTIS ARGENTEIS
QUI LOQUITUR VERBUM
IN TEMPORE SUO
INAURIS AUREA ET MARGARITUM
FULGENS QUI ARGUIT SAPIEN
TEM ET AUREM OBOEDIENTEM
SICUT FRIGUS NIVIS IN DIE
MESSIS ITA LEGATUS FIDELIS
EI QUI MISIT EUM ANIMAM
ILLIUS REQUIESCERE FACIT
NUBES ET VENTUS ET PLUVIAE
NON SEQUENTES VIR GLORIO
SUS ET PROMISSA NON CON
PLENS
PATIENTIA LENIETUR PRINCEPS
ET LINGUA MOLLIS CON
FRINGET DURITIAM
XXVIIII MEL INVENISTI COMEDE
QUOD SUFFICIT TIBI NE FORTE
SATURATUS EVOMAS ILLUD
SUBTRAHE PEDEM TUUM DE
DOMO PROXIMI TUI NEQUAN
DO SATIATUS ODERIT TE
IACULUM ET GLADIUS ET SAGITTA
ACUTA HOMO QUI LOQUITUR
CONTRA PROXIMUM SUUM
TESTIMONIUM FALSUM
DENS PUTRIDUS ET PES LASSUS
QUI SPERAT SUPER INFIDELI
IN DIE ANGUSTIAE ET AMITTIT
PALLIUM IN DIE FRIGORIS
ACETUM IN NITRO ET QUI
CANTAT CARMINA CORDI
PESSIMO
SI ESURIERIT INIMICUS TUUS
CIBA ILLUM SI SITIERIT DA EI
AQUAM BIBERE
PRUNAS ENIM CONGREGABIS
SUPER CAPUT EIUS ET DOMINUS
REDDET TIBI

VENTUS AQUILO DISSIPAT PLU
VIAS ET FACIES TRISTIS
LINGUAM DETRAHENTEM
MELIUS EST SEDERE IN ANGULO
DOMATIS QUAM CUM MULIERE
LITIGIOSA IN DOMO
COMMUNI
AQUA FRIGIDA ANIMAE SITIENTI
ET NUNTIUS BONUS DE TERRA
LONGINQUA
FONS TURBATUS PEDE ET VENA
CORRUPTA IUSTUS CADENS
CORAM IMPIO
SICUT QUI MEL COMEDIT MUL
TUM NON EST EI BONUM
SIC QUI SCRUTATOR EST MAIES
TATIS OPPRIMITUR GLORIA
SICUT URBS PATENS ABSQUE
MURORUM AMBITU ITA VIR
QUI NON POTEST IN LOQUENDO
COHIBERE SPIRITUM SUUM
QUOMODO NIX AESTATE ET
PLUVIAE IN MESSE SIC IN
DECENS EST STULTO GLORIA
SICUT AVIS AD ALIA TRANS
VOLANS ET PASSER QUOLIBET
VADENS
SIC MALEDICTUM FRUSTRA
PROLATUM IN QUEMPIAM
SUPERVENIET
FLAGELLUM EQUO ET CAMUS
ASINO ET VIRGA DORSO
INPRUDENTIUM
NE RESPONDEAS STULTO IUXTA
STULTITIAM SUAM NE EF
FICIARIS EI SIMILIS
RESPONDE STULTO CONTRA
STULTITIAM SUAM NE SIBI
SAPIENS ESSE VIDEATUR
CLAUDUS PEDIBUS ET INIQUI
TATEM BIBENS QUI MITTIT
VERBA PER NUNTIUM STULTUM
QUOMODO PULCHRAS FRUSTRA
HABET CLAUDUS TIBIAS

sic indecens est in ore stulto
rum parabola
sicut qui mittit lapidem
in acervum mercurii ita
qui tribuit insipienti
honorem
quomodo si spina nascatur
in manu temulenti sic
parabola in ore stultorum
iudicium determinat causas
et qui inponit stulto silen
tium iras mitigat
sicut canis qui revertitur
ad vomitum suum sic
inprudens qui iterat
stultitiam suam
vidisti hominem sapientem
sibi videri magis illo spem
habebit stultus
dicit piger leaena in via leo
in itineribus
sicut ostium vertitur
in cardine suo ita piger
in lectulo suo
abscondit piger manum
sub ascella sua et laborat
si ad os suum eam con
verterit
sapientior sibi piger videtur
septem viris loquenti
bus sententias
sicut qui adprehendit
auribus canem sic qui
transit et inpatiens
commiscetur rixae
alterius
sicut noxius est qui mittit
lanceas et sagittas
et mortem
sic vir qui fraudulenter
nocet amico suo et cum
fuerit deprehensus
dicit ludens feci
et cum defecerint ligna
extinguetur ignis et
susurrone subtracto
iurgia conquiescunt
sicut carbones ad prunas
et ligna ad ignem sic homo
iracundus suscitat rixas
verba susurronis quasi
simplicia et ipsa per
veniunt ad interiora
ventris
quomodo si argento sordido
ornare velis vas fictile
sic labia tumentia cum
pessimo corde sociata
labiis suis intellegitur
inimicus cum in corde
tractaverit dolos
quando submiserit vocem
suam ne credideris ei
quoniam septem nequitiae
sunt in corde illius
qui operit odium fraudu
lenter revelabitur
malitia eius in concilio
qui fodit foveam incidet
in eam et qui volvit lapidem
revertetur ad eum
lingua fallax non amat
veritatem et os lubricum
operatur ruinas
ne glorieris in crastinum
ignorans quid super
ventura pariat dies
laudet te alienus et non
os tuum extraneus
et non labia tua
grave est saxum et one
rosa harena sed ira stulti
utroque gravior
ira non habet misericordi
am nec erumpens furor
et impetum concitati
ferre quis poterit
melior est manifesta correp
tio quam amor absconditus

MELIORA SUNT UULNERA
DILIGENTIS QUAM FRAUDU
LENTA ODIENTIS OSCULA
ANIMA SATURATA CALCABIT
FAUUM ANIMA ESURIENS
ETIAM AMARUM PRO DULCE
SUMET
SICUT AUIS TRANSMIGRANS
DE NIDO SUO SIC UIR QUI DE
LINQUIT LOCUM SUUM
UNGUENTO ET UARIIS ODORIBUS
DELECTATUR COR ET BONIS
AMICI CONSILIIS ANIMA
DULCORATUR
AMICUM TUUM ET AMICUM
PATRIS TUI NE DIMISERIS
ET DOMUM FRATRIS TUI
NE INGREDIARIS IN DIE
AFFLICTIONIS TUAE
MELIOR EST UICINUS IUXTA
QUAM FRATER PROCUL
STUDE SAPIENTIAE FILI MI
ET LAETIFICA COR MEUM
UT POSSIS EXPROBRANTI
RESPONDERE SERMONEM
ASTUTUS UIDENS MALUM
ABSCONDITUS EST PARUULI
TRANSEUNTES SUSTINUE
RE DISPENDIA
TOLLE UESTIMENTUM EIUS
QUI SPOPONDIT PRO EXTRA
NEO ET PRO ALIENIS
AUFER PIGNUS
QUI BENEDICIT PROXIMO SUO
UOCE GRANDI DE NOCTE
CONSURGENS MALEDICENTI
SIMILIS EST
TECTA PERSTILLANTIA IN DIE
FRIGORIS ET LITIGIOSA
MULIER COMPARANTUR
QUI RETINET EAM QUASI QUI
UENTUM TENEAT ET OLEUM
DEXTERAE SUAE UOCET
FERRUM FERRO ACUITUR
ET HOMO EXACUIT
FACIEM AMICI SUI
QUI SERUAT FICUM COMEDET
FRUCTUS EIUS ET QUI CUSTOS
EST DOMINI SUI GLORIFICABITUR
QUOMODO IN AQUIS RESPLEN
DENT UULTUS PROSPICIENTIUM
SIC CORDA HOMINUM MANI
FESTA SUNT PRUDENTIBUS
INFERNUS ET PERDITIO NON
REPLENTUR
SIMILITER ET OCULI HOMINUM
INSATIABILES
QUOMODO PROBATUR IN CON
FLATORIO ARGENTUM
ET IN FORNACE AURUM
SIC PROBATUR HOMO ORE
LAUDANTIS
SI CONTUDERIS STULTUM IN PILA
QUASI TISANAS FERIENTE
DESUPER PILO NON AUFE
RETUR AB EO STULTITIA
DILIGENTER AGNOSCE UULTUM
PECORIS TUI TUOSQUE
GREGES CONSIDERA
NON ENIM HABEBIS IUGITER
POTESTATEM SED CORONA
TRIBUETUR IN GENERATIONE
ET GENERATIONEM
APERTA SUNT PRATA ET APPARU
ERUNT HERBAE UIRENTES
ET COLLECTA SUNT FAENA
DE MONTIBUS
AGNI AD UESTIMENTUM TUUM
ET HAEDI AD AGRI PRETIUM
SUFFICIAT TIBI LAC CAPRARUM
IN CIBOS TUOS IN NECESSARIA
DOMUS TUAE ET AD UICTUM
ANCILLIS TUIS
XXVIII FUGIT IMPIUS NEMINE
PERSEQUENTE
IUSTUS AUTEM QUASI LEO
CONFIDENS ABSQUE
TERRORE ERIT
PROPTER PECCATA TERRAE

multi principes eius
et propter hominis
sapientiam et horum
scientiam quae dicuntur
vita ducis longior erit
vir pauper calumnians
pauperes similis est imbri
vehementi in quo paratur
fames
qui derelinquunt legem
laudant impium qui
custodiunt succendun
tur contra eum
viri mali non cogitant
iudicium
qui autem requirunt dominum
animadvertunt omnia
melior est pauper ambulans
in simplicitate sua
quam dives pravis
itineribus
qui custodit legem filius
sapiens est
qui autem pascit comessa
tores confundit
patrem suum
qui coacervat divitias
usuris
qui fenore liberali in
pauperes congregat eas
qui declinat aurem suam
ne audiat legem oratio
eius erit execrabilis
qui decipit iustos in via mala
in interitu suo corruet
et simplices possidebunt
bona eius
sapiens sibi videtur vir
dives pauper autem pru
dens scrutabitur eum
in exultatione iustorum
multa gloria regnan
tibus impiis ruinae
hominum

qui abscondit scelera sua
non dirigetur
qui autem confessus fuerit
et reliquerit ea miseri
cordiam consequetur
xviii Beatus homo qui semper
est pavidus qui vero
mentis est durae
corruet in malum
leo rugiens et ursus esuriens
princeps impius super
populum pauperem
dux indigens prudentia
multos opprimet
per calumniam
qui autem odit avaritiam
longi fient dies eius
hominem qui calumniatur
animae sanguinem si
usque ad lacum fugerit
nemo sustinet
qui ambulat simpliciter
salvus erit qui perver
sis graditur viis
concidet semel
qui operatur terram suam
satiabitur panibus
qui sectatur otium reple
bitur egestate
vir fidelis multum lauda
bitur qui autem festinat
ditari non erit innocens
qui cognoscit faciem in iudicio
non facit bene
iste et pro buccella panis
deseret veritatem
vir qui festinat ditari et aliis
invidet ignorat quod
egestas superveniat ei
qui corripit hominem gra
tiam postea inveniet
apud eum magis quam
ille qui per linguae
blandimenta decipit

qui subtrahit aliquid a patre
suo et a matre et dicit hoc
non est peccatum parti
ceps homicidae est
qui se iactat et dilatat iurgia
concitat qui sperat in domino
sanabitur
qui confidit in corde suo
stultus est qui autem
graditur sapienter iste
saluabitur
qui dat pauperi non indigebit
qui despicit deprecantem
sustinebit penuriam
cum surrexerint impii
abscondentur homines
cum illi perierint multi
plicabuntur iusti
XXIX uiro qui corripientem dura
ceruice contemnit
repentinus superueniet
interitus et eum sanitas
non sequitur
in multiplicatione iusto
rum laetabitur uulgus
cum impii sumpserint
principatum gemet
populus
uir qui amat sapientiam
laetificat patrem suum
qui autem nutrit scorta
perdet substantiam
rex iustus erigit terram
uir auarus destruet eam
homo qui blandis fictisque
sermonibus loquitur
amico suo rete expandit
gressibus eius
peccantem uirum iniquum
inuoluet laqueus et iustus
laudabit atque gaudebit
nouit iustus causam pau
perum impius ignorat
scientiam

homines pestilentes
dissipant ciuitatem
sapientes uero auertunt
furorem
uir sapiens si cum stulto
contenderit siue irasca
tur siue rideat non
inueniet requiem
uiri sanguinum oderunt
simplicem iusti autem
quaerunt animam eius
totum spiritum suum profert
stultus sapiens differt
et reseruat in posterum
princeps qui libenter audit
uerba mendacii omnes
ministros habebit impios
pauper et creditor obuia
uerunt sibi utriusque
inluminator est dominus
rex qui iudicat pauperes
in ueritate thronus eius
in aeternum firmabitur
uirga atque correptio
tribuit sapientiam
puer autem qui dimittitur
uoluntati suae confun
dit matrem suam
in multiplicatione impioru
multiplicabuntur scele
ra et iusti ruinas eorum
uidebunt
erudi filium tuum et re
frigerabit te et dabit
delicias animae tuae
cum prophetia defecerit
dissipabitur populus
qui uero custodit legem
beatus est
seruus uerbis non potest
erudiri quia quod dicis
intellegit et respon
dere contemnit
uidisti hominem uelocem

ad loquendum
stultitia magis speranda est
quam illius correptio
qui delicate a pueritia
nutrit servum suum
postea sentiet eum
contumacem
vir iracundus provocat
rixas et qui ad indignandum
facilis est erit ad peccata
proclivior
superbiam sequitur humi
litas et humilem spu
suscipiet gloria
qui cum fure partitur odit
animam suam adiurantem
audit et non indicat
qui timet hominem cito
corruet qui sperat in dno
sublevabitur
multi requirunt faciem
principis et a dno iudici
um egreditur singulorum
abominantur iustos viri
impium et abominantur
impii eos qui in recta
sunt via

XXX Verba Congregantis
filii Vomentis
visio quam locutus est vir
cum quo est ds et qui do
secum morante
confortatus ait
stultissimus sum virorum
et sapientia hominum
non est mecum
non didici sapientiam
et non novi scientiam
scientiam
quis ascendit in caelum
atque descendit
quis continuit spm in manib·
quis colligavit aquas
quasi in vestimento
quis suscitavit omnes
terminos terrae
quod nomen eius et quod
nomen filii eius si nosti
omnis sermo di ignitus
clypeus est sperantib· in se
ne addas quicquam verbis
illius et arguaris inveni
arisque mendax
duo rogavi te ne deneges
mihi antequam moriar
vanitatem et verba menda
cia longe fac a me
mendicitatem et divitias
ne dederis mihi
tribue tantum victui meo
necessaria
ne forte saturatus inliciar
ad negandum et dicam
quis est dns
aut egestate conpulsus
furer et peierem
nomen di mei
ne accuses servum
ad dnm suum
ne forte maledicat tibi
et corruas
generatio quae patri suo
maledicit et quae matri suae
non benedicit
generatio quae munda
sibi videtur
et tamen non est lota
sordibus suis
generatio cuius excelsi
sunt oculi et palpebrae
eius in alta subrectae
generatio quae pro dentib·
gladios habet et commandit
dit molaribus suis
ut comedat inopes de terra
et pauperes ex hominib·
sanguisugae duae sunt
filiae dicentes adfer adfer

TRIA SUNT INSATURABILIA
ET QUARTUM QUOD
NON DICIT SUFFICIT
INFERNUS ET OS VULVAE
ET TERRA QUAE NON SATI
ATUR AQUA
IGNIS VERO NON DICIT SUFFICIT
OCULUM QUI SUBSANNAT
PATREM ET DESPICIT
PARTUM MATRIS SUAE
EFFODIANT EUM CORVI DE TORREN
TIBUS ET COMEDANT ILLUM
FILII AQUILAE
TRIA SUNT DIFFICILIA MIHI
ET QUARTUM QUOD
PENITUS IGNORO
VIAM AQUILAE IN CAELO
VIAM COLUBRI SUPER PETRĀ
VIAM NAVIS IN MEDIO MARI
ET VIAM VIRI IN ADULESCEN
TIA SUA
TALIS EST ET VIA MULIERIS
ADULTERAE
QUAE COMEDIT ET TERGET
OS SUUM ET DICIT NON
SUM OPERATA MALUM
PER TRIA MOVETUR TERRA
ET QUARTUM NON POTEST
SUSTINERE
PER SERVUM CUM REGNAVERIT
PER STULTUM CUM SATURATUS
FUERIT CIBO
PER ODIOSAM MULIEREM
CUM IN MATRIMONIO
FUERIT ADSUMPTA
ET PER ANCILLAM CUM HERES
FUERIT DOMINAE SUAE
QUATTUOR SUNT MINIMA
TERRAE ET IPSA SUNT SAPIEN
TIORA SAPIENTIBUS
FORMICAE POPULUS INFIR
MUS QUI PRAEPARAT IN
MESSE CIBUM SIBI
LEPUSCULUS PLEBS INVALIDA
QUAE COLLOCAT IN PETRA
CUBILE SUUM
REGEM LUCUSTA NON HABET
ET EGREDITUR UNIVERSA
PER TURMAS
STILIO MANIBUS NITITUR
ET MORATUR IN AEDIBUS REGIS
TRIA SUNT QUAE BENE GRADIUNTUR
ET QUARTUM QUOD INCEDIT
FELICITER
LEO FORTISSIMUS BESTIARUM
AD NULLIUS PAVET OCCURSU
GALLUS SUCCINCTUS LUMBOS
ET ARIES NEC EST REX
QUI RESISTAT EI
ET QUI STULTUS APPARUIT
POSTQUAM ELATUS EST
IN SUBLIME SI ENIM INTEL
LEXISSET ORI INPOSUISSET
MANUM
QUI AUTEM FORTITER PREMIT
UBERA AD ELICIENDUM LAC
EXPRIMIT BUTYRUM
ET QUI VEHEMENTER EMUN
GIT ELICIT SANGUINEM
ET QUI PROVOCAT IRAS
PRODUCIT DISCORDIAS
VERBA LAMUHEL REGIS VISIO
QUA ERUDIVIT EUM
MATER SUA
FILI DILECTE MI
FILI DILECTE UTERI MEI
FILI DILECTE VOTORUM MEORUM
NE DEDERIS MULIERIBUS SUB
STANTIAM TUAM ET DIVITI
AS AD DELENDOS REGES
NOLI REGIBUS O LAMUHEL
NOLI REGIBUS DARE VINUM
QUIA NULLUM SECRETUM
EST UBI REGNAT EBRIETAS
NE FORTE BIBANT ET OBLIVISCA
NTUR IUDICIORUM ET MUTENT
CAUSAM FILIORUM PAUPERIS
DATE SICERAM MAERENTIB

ET UINUM HIS QUI AMARO
SUNT ANIMO
BIBANT ET OBLIUISCAN
TUR EGESTATIS SUAE ET DOLO
RIS NON RECORDENTUR
AMPLIUS
APERI OS TUUM MUTO ET CAU
SIS OMNIUM FILIORUM
QUI PERTRANSEUNT
APERI OS TUUM DECERNE
QUOD IUSTUM EST ET IUDICA
INOPEM ET PAUPEREM aleph
MULIEREM FORTEM QUIS IN
UENIET PROCUL ET DE ULTI
MIS FINIBUS PRETIUM EIUS beth
CONFIDIT IN EA COR UIRI SUI
ET SPOLIIS NON INDIGEBIT gimel
REDDET EI BONUM ET NON
MALUM OMNIBUS DIEBUS
UITAE SUAE daleth
QUAESIUIT LANAM ET LINUM
ET OPERATA EST CONSILIO
MANUUM SUARUM he
FACTA EST QUASI NAUIS INSTI
TORIS DE LONGE PORTAT
PANEM SUUM uau
ET DE NOCTE SURREXIT DEDIT
QUE PRAEDAM DOMESTICIS
SUIS ET CIBARIA ANCILLIS SUIS zai
CONSIDERAUIT AGRUM ET
EMIT EUM DE FRUCTU
MANUUM SUARUM PLANTA
UIT UINEAM heth
ACCINXIT FORTITUDINE
LUMBOS SUOS ET ROBORAUIT
BRACHIUM SUUM teth
GUSTAUIT ET UIDIT QUOD BONA
EST NEGOTIATIO EIUS NON
EXTINGUETUR IN NOCTE
LUCERNA EIUS ioth
MANUM SUAM MISIT AD FOR
TIA ET DIGITI EIUS ADPRE
HENDERUNT FUSUM caph
MANUM SUAM APERUIT
INOPI ET PALMAS SUAS EX
TENDIT AD PAUPEREM lamed
NON TIMEBIT DOMUI SUAE A FRI
GORIBUS NIUIS OMNES ENIM
DOMESTICI EIUS UESTITI
DUPLICIBUS mem
STRAGULATAM UESTEM FECIT SIBI
BYSSUS ET PURPURA INDU
MENTUM EIUS nun
NOBILIS IN PORTIS UIR EIUS
QUANDO SEDERIT CUM
SENATORIBUS TERRAE
samech FORTITUDO ET DECOR INDUMEN
TUM EIUS ET RIDEBIT IN DIE
NOUISSIMO phe
OS SUUM APERUIT SAPIENTIAE
ET LEX CLEMENTIAE
IN LINGUA EIUS sade
CONSIDERAUIT SEMITAS
DOMUS SUAE ET PANEM
OTIOSA NON COMEDIT coph
SURREXERUNT FILII EIUS ET
BEATISSIMAM PRAEDICAUE
RUNT UIR EIUS ET LAUDAUIT EAM
MULTAE FILIAE CONGREGAUE
RUNT DIUITIAS TU SUPER
GRESSA ES UNIUERSAS sin
FALLAX GRATIA ET UANA EST
PULCHRITUDO MULIER TIMENS
DOMINUM IPSA LAUDABITUR thau
DATE EI DE FRUCTU MANUUM
SUARUM ET LAUDENT EAM
IN PORTIS OPERA SUA

EXPLICIT LIBER
PROUERBIORUM
INCIPIUNT CAPITULA
ECCLESIASTIS

sindonem fecit et uendidit et cingulum tradidit chananeo

I Verba ecclesiastes [illegible]
II Quod cuncta res difficiles sunt et quod sub sole nihil [illegible] quod ecclesiastes fuerit rex in israhel
III Magnus effectus est salomon [illegible] sapientiae [illegible] et [illegible] quod [illegible] operum [illegible]
IIII [illegible] quod nullus [illegible] et [illegible] ecclesiastes quod omnia tempus habent de afflictione quam dedit deus filiis hominum et opera quae fecit deus quod perseverent in aeternum
V De probatione pluribus hominum quod [illegible] [illegible] de contemplatione omnium laboris et invidia proximi [illegible] non habentem [illegible] et tamen laborare non cessant nec saturantur [illegible]
VI Quod melior est puer pauper et sapiens rege sene et stulto [illegible] qui ambulant sub sole [illegible] peccata carnem tuam [illegible]
VII [illegible] quod omnis labor hominis [illegible] et [illegible] non [illegible] hominis [illegible]
VIII De nomine bono [illegible] sapientiam [illegible] sapienti [illegible] sapientiam [illegible] non [illegible]
VIIII De temporibus diversis [illegible] consideratione operum dei et quia iustus [illegible] quod [illegible] ecclesiastes in sapientia sua [illegible] quia quaerenda est sapientia
X De viro qui inventus est bonus [illegible] quod nullus [illegible] sapientiam [illegible] quod sapiens [illegible] reges [illegible] quod non sit in hominis [illegible] hominis [illegible]
XI De malis quae accidunt iustis et prosperitate impiorum de eo quod diebus ac noctibus somnum oculis non capit quod opera iustorum sit in manu dei [illegible] panem in laetitia et bibat vinum [illegible] quod nec velocium sit cursum nec fortium bellum
XII De viro sapiente qui liberavit civitatem sapientia sua de stulto in honore posito quod vae sit terrae cuius rex puer est sive [illegible] quod laetetur et in bono sit cordis [illegible] creatoris [illegible]

EXPLICIUNT CAPITULA

INCIPIT LIBER ECCLESIASTES

I VERBA ECCLESIASTES FILII DAVID
REGIS HIERUSALEM
VANITAS VANITATUM DIXIT
ECCLESIASTES
VANITAS VANITATUM
OMNIA VANITAS
QUID HABET AMPLIUS HOMO
DE UNIVERSO LABORE SUO
QUOD LABORAT SUB SOLE
GENERATIO PRAETERIT ET GENE
RATIO ADVENIT TERRA VERO
IN AETERNUM STAT
ORITUR SOL ET OCCIDIT ET AD
LOCUM SUUM REVERTITUR
IBIQUE RENASCENS GYRAT
PER MERIDIEM ET FLECTITUR
AD AQUILONEM
LUSTRANS UNIVERSA IN CIRCUITU
PERGIT SPS ET IN CIRCULOS
SUOS REGREDITUR
OMNIA FLUMINA INTRANT MARE
ET MARE NON REDUNDAT
AD LOCUM UNDE EXEUNT
FLUMINA REVERTUNTUR
UT ITERUM FLUANT
CUNCTAE RES DIFFICILES NON
POTEST EAS HOMO EXPLI
CARE SERMONE
NON SATURATUR OCULUS VISU
NEC AURIS IMPLETUR AUDITU
QUID EST QUOD FUIT IPSUM
QUOD FUTURUM EST
QUID EST QUOD FACTUM EST
IPSUM QUOD FIENDUM EST
NIHIL SUB SOLE NOVUM NEC
VALET QUISQUAM DICERE
ECCE HOC RECENS EST
IAM ENIM PRAECESSIT IN SAE
CULIS QUAE FUERUNT ANTE NOS
NON EST PRIORUM MEMORIA
SED NEC EORUM QUIDEM
QUAE POSTEA FUTURA SUNT
ERIT RECORDATIO APUD EOS
QUI FUTURI SUNT IN NOVISSIMO

EGO ECCLESIASTES FUI REX ISRL
IN HIERUSALEM
ET PROPOSUI IN ANIMO MEO
QUAERERE ET INVESTIGARE
SAPIENTER DE OMNIBUS
QUAE FIUNT SUB SOLE
HANC OCCUPATIONEM PESSI
MAM DEDIT DS FILIIS HOMI
NUM UT OCCUPENTUR IN EA
VIDI QUAE FIUNT CUNCTA SUB
SOLE ET ECCE UNIVERSA
VANITAS ET ADFLICTIO SPS
PERVERSI DIFFICILE CORRI
GUNTUR ET STULTORUM
INFINITUS EST NUMERUS
LOCUTUS SUM IN CORDE MEO
DICENS
ECCE MAGNUS EFFECTUS SUM
ET PRAECESSI SAPIENTIA
OMNES QUI FUERUNT ANTE
ME IN HIERUSALEM
ET MENS MEA CONTEMPLATA
EST MULTA ET SAPIENTER
DIDICI
DEDIQUE COR MEUM UT SCIREM
PRUDENTIAM ATQUE DOC
TRINAM ERRORESQUE
ET STULTITIAM
ET AGNOVI QUOD IN HIS QUOQUE
ESSET LABOR ET ADFLICTIO SPS
EO QUOD IN MULTA SAPIENTIA
MULTA SIT INDIGNATIO
ET QUI ADDIT SCIENTIAM
ADDAT ET LABOREM
II DIXI EGO IN CORDE MEO VADAM
ET AFFLUAM DELICIIS ET
FRUAR BONIS ET VIDI QUOD
HOC QUOQUE ESSET VANITAS
RISUM REPUTAVI ERROREM
ET GAUDIO DIXI QUID FRUS
TRA DECIPERIS
COGITAVI IN CORDE MEO
ABSTRAHERE A VINO
CARNEM MEAM

UT ANIMUM MEUM TRANS
FERREM AD SAPIENTIAM
DEUITAREMQUE STULTITIAM
DONEC UIDEREM QUID ESSET
UTILE FILIIS HOMINUM
QUO FACTO OPUS EST SUB SOLE
NUMERO DIERUM UITAE SUAE
MAGNIFICAUI OPERA MEA
AEDIFICAUI MIHI DOMOS
PLANTAUI UINEAS FECI
HORTOS ET POMARIA
ET CONSEUI EA CUNCTIS
GENERIS ARBORIBUS
EXSTRUXI MIHI PISCINAS AQUA
RUM UT INRIGAREM SILUAM
LIGNORUM GERMINANTIUM
POSSEDI SERUOS ET ANCILLAS
MULTAMQUE FAMILIAM
HABUI
ARMENTA QUOQUE ET MAG
NOS OUIUM GREGES
ULTRA OMNES QUI ANTE ME
FUERUNT IN HIERUSALEM
COACERUAUI MIHI ARGENTUM
ET AURUM ET SUBSTANTIAS
REGUM AC PROUINCIARUM
FECI MIHI CANTORES ET CAN
TRICES ET DELICIAS FILIORUM
HOMINUM
SCYFOS ET URCEOS IN MINIS
TERIO AD UINA FUNDENDA
ET SUPERGRESSUS SUM OM
NES QUI FUERANT ANTE ME
IN HIERUSALEM
SAPIENTIA QUOQUE PERSEUE
RAUIT MECUM
ET OMNIA DESIDERAUERUNT quae
OCULI MEI NON NEGAUI EIS
NEC PROHIBUI COR QUIN OM
NI UOLUPTATE FRUERETUR
ET OBLECTARET SE IN HIS
QUAE PARAUERAM
ET HANC RATUS SUM PARTEM
MEAM SI UTERER LABORE MEO

CUMQUE CONUERTISSEM ME
AD UNIUERSA OPERA QUAE
FECERANT MANUS MEAE
ET IN LABORES QUIBUS FRUSTRA
SUDAUERAM
UIDI IN OMNIBUS UANITATEM
ET ADFLICTIONEM ANIMI
ET NIHIL PERMANERE
SUB SOLE
TRANSIUI AD CONTEMPLANDAM
SAPIENTIAM ERRORESQUE
ET STULTITIAM
QUID EST INQUAM HOMO
UT SEQUI POSSIT REGEM
FACTOREM SUUM
ET UIDI QUIA TANTUM PRAE
CEDERET SAPIENTIA STULTI
TIAM QUANTUM DIFFERT
LUX TENEBRIS
SAPIENTIS OCULI IN CAPITE EIUS
STULTUS IN TENEBRIS
AMBULAT
ET DIDICI QUOD UNUS UTRIUSQUE
ESSET INTERITUS
ET DIXI IN CORDE MEO SI UNUS
ET STULTI ET MEUS OCCASUS
ERIT
QUID MIHI PRODEST QUOD
MAIOREM SAPIENTIAE
DEDI OPERAM
LOCUTUSQUE CUM MENTE MEA
ANIMADUERTI QUOD HOC
QUOQUE ESSET UANITAS
NON ENIM ERIT MEMORIA
SAPIENTIS SIMILITER
UT STULTI IN PERPETUUM
ET FUTURA TEMPORA OBLIUI
ONE CUNCTA PARITER
OPERIENT
MORITUR DOCTUS SIMILITER
UT INDOCTUS
ET IDCIRCO TAEDUIT ME UITAE
MEAE UIDENTEM MALA
ESSE UNIUERSA SUB SOLE

et cuncta vanitatem atque
adflictionem sp̄s
III Rursus detestatus sum omnem
industriam meam qua
sub sole studiosissime
laboravi
habiturus heredem post
me quem ignoro utrum
sapiens an stultus
futurus sit
et dominabitur in laboribus
meis quibus desudavi
et sollicitus fui
et est quicquam tam vanum
unde cessavi renuntiavit
que cor meum ultra
laborare sub sole
nam cum alius laboret in
sapientia et doctrina
et sollicitudine homini
otioso quaesita dimittit
et hoc ergo vanitas et
magnum malum
quid enim proderit homini
de universo labore suo
et adflictione sp̄s qua sub
sole cruciatus est
cuncti dies eius doloribus
et aerumnis pleni sunt
nec per noctem requiescit
et et haec non vanitas est
nonne melius est comedere
et bibere et ostendere animae suae bona
de laboribus suis
et hoc de manu dī est
quis ita laboravit et deliciis
affluet ut ego
homini bono in conspectu
suo dedit dš sapientiam
et scientiam et laetitiam
peccatori autem dedit
adflictionem et curam
superfluam

ut addat et congreget et tra
dat ei qui placuit dō
sed et hoc vanitas et cassa
sollicitudo mentis
III Omnia tempus habent et suis
spatiis transeunt universa
sub caelo
tempus nascendi et tempus
moriendi
tempus plantandi et tempus
evellendi quod plan
tatum est
tempus occidendi et tempus
sanandi
tempus destruendi
et tempus aedificandi
tempus flendi et tempus
ridendi
tempus plangendi et
tempus saltandi
tempus spargendi lapides
et tempus colligendi
tempus amplexandi et tem
pus longe fieri ab amplexibus
tempus adquirendi et
tempus perdendi
tempus custodiendi
et tempus abiciendi
tempus scindendi et tempus
consuendi
tempus tacendi et tempus
loquendi
tempus dilectionis
et tempus odii
tempus belli et tempus pacis
quid habet amplius homo
de labore suo
vidi adflictionem quam dedit
dš filiis hominum ut dis
tendantur in ea
cuncta fecit bona
in tempore suo
et mundum tradidit
disputationi eorum

UT NON INUENIAT HOMO OPUS
QUOD OPERATUS EST DS
AB INITIO USQ· AD FINEM
ET COGNOUI QUOD NON ESSET
MELIUS NISI LAETARI ET
FACERE BENE IN UITA SUA
OMNIS ENIM HOMO QUI COME
DIT ET BIBIT ET UIDET BONUM
DE LABORE SUO HOC DONUM
DI EST
DIDICI QUOD OMNIA OPERA
QUAE FECIT DS PERSEUERANT
IN AETERNUM
NON POSSUMUS EIS QUICQUAM
ADDERE NEC AUFERRE QUAE
FECIT DS UT TIMEATUR
QUOD FACTUM EST IPSUM
PERMANET
QUAE FUTURA SUNT IAM
FUERUNT ET DS INSTAURAT
QUOD ABIIT
UIDI SUB SOLE IN LOCO IUDICII
IMPIETATEM ET IN LOCO
IUSTITIAE INIQUITATEM
ET DIXI IN CORDE MEO IUSTUM
ET IMPIUM IUDICABIT DS
ET TEMPUS OMNI REI
TUNC ERIT
III DIXI IN CORDE MEO DE FILIIS
HOMINUM UT PROBARET EOS
DS ET OSTENDERET SIMILES
ESSE BESTIIS
IDCIRCO UNUS INTERITUS EST
HOMINIS ET IUMENTORUM
ET AEQUA UTRIUSQUE
CONDICIO
SICUT MORITUR HOMO SIC
ET ILLA MORIUNTUR
SIMILITER SPIRANT OMNIA
ET NIHIL HABET HOMO
IUMENTIS AMPLIUS
CUNCTA SUBIACENT UANITATI
ET OMNIA PERGUNT
AD UNUM LOCUM

DE TERRA FACTA SUNT ET IN
TERRAM PARITER
REUERTUNTUR
QUIS NOUIT SI SPS FILIORUM
ADAM ASCENDAT SURSUM
ET SI SPS IUMENTORUM
DESCENDAT DEORSUM
ET DEPREHENDI NIHIL ESSE
MELIUS QUAM LAETARI
HOMINEM IN OPERE SUO
ET HANC ESSE PARTEM ILLIUS
QUIS ENIM EUM ADDUCET
UT POST SE FUTURA
COGNOSCAT
UERTI ME AD ALIA ET UIDI CALUM
NIAS QUAE SUB SOLE GERUNTUR
ET LACRIMAS INNOCENTUM
ET CONSOLATOREM
NEMINEM
NEC POSSE RESISTERE EORUM
UIOLENTIAE CUNCTORUM
AUXILIO DESTITUTOS
ET LAUDAUI MAGIS MORTUOS
QUAM UIUENTES
ET FELICIOREM UTROQUE
IUDICAUI QUI NECDUM
NATUS EST
NEC UIDIT MALA QUAE SUB
SOLE FIUNT
RURSUM CONTEMPLATUS
OMNES LABORES HOMINUM
ET INDUSTRIAS
ANIMADUERTI PATERE
INUIDIAE PROXIMI
ET IN HOC ERGO UANITAS
ET CURA SUPERFLUA EST
STULTUS COMPLICAT MANUS
SUAS ET COMEDET CARNES
SUAS INDICENS
MELIUS EST PUGILLUS CUM
REQUIE QUAM PLENA UTRAQ·
MANUS CUM LABORE ET
AFFLICTIONE ANIMI
CONSIDERANS REPPERI

ET ALIAM UANITATEM SUB SOLE
UNUS EST ET SECUNDUM NON
HABET NON FILIUM NON
FRATREM ET TAMEN LABO
RARE NON CESSAT
NEC SATIANTUR OCULI EIUS
DIUITIIS
NEC RECOGITAT DICENS CUI LABORO
ET FRAUDO ANIMAM MEAM
BONIS
IN HOC QUOQUE UANITAS
ET ADFLICTIO PESSIMA
MELIUS EST ERGO DUOS
SIMUL ESSE QUAM UNUM
HABENT ENIM EMOLUMEN
TUM SOCIETATIS SUAE
SI UNUS CECIDERIT AB ALTERO
FULCIETUR
UAE SOLI QUIA CUM CECIDERIT
NON HABET SUBLEUANTEM
ET SI DORMIERINT DUO FOUE
BUNTUR MUTUO UNUS QUOMODO
CALEFIET ET SI QUISPIAM
PRAEUALUERIT CONTRA
UNUM DUO RESISTUNT EI
FUNICULUS TRIPLEX DIFFICILE
RUMPITUR
MELIOR EST PUER PAUPER
ET SAPIENS REGE SENE ET STUL
TO QUI NESCIT PRAEUIDERE
IN POSTERUM
QUOD ET DE CARCERE CATENISQUE
INTERDUM QUIS EGREDITUR
AD REGNUM ET ALIUS NATUS
IN REGNO INOPIA CONSUMA
TUR
UIDI CUNCTOS UIUENTES QUI
AMBULANT SUB SOLE
CUM ADULESCENTE SECUNDO
QUI CONSURGIT PRO EO
INFINITUS EST NUMERUS OMNIS
POPULI OMNIUM QUI
FUERUNT ANTE EUM
ET QUI POSTEA FUTURI SUNT
NON LAETABUNTUR IN EO
SED ET HOC UANITAS ET ADFLICTIO
SPS
CUSTODI PEDEM TUUM INGRE
DIENS DOMUM DI
MULTO ENIM MELIOR EST
OBOEDIENS QUAM STULTORUM
UICTIMAE QUI NESCIUNT
QUID FACIANT MALI
NE TEMERE QUID LOQUARIS
NEQUE COR TUUM SIT UELOX
AD PROFERENDUM SERMONEM
CORAM DO
DS ENIM IN CAELO ET TU SUPER
TERRAM IDCIRCO SINT PAUCI
SERMONES TUI
MULTAS CURAS SEQUUNTUR SOMNIA
ET IN MULTIS SERMONIBUS
INUENIETUR STULTITIA
SI QUID UOUISTI DO NE MORERIS
REDDERE
DISPLICET ENIM EI INFIDELIS
ET STULTA PROMISSIO SED
QUODCUMQUE UOUERIS
REDDE
MULTOQUE MELIUS EST NON
UOUERE QUAM POST UOTUM
PROMISSA NON REDDERE
NE DEDERIS OS TUUM UT PECCA
RE FACIAS CARNEM TUAM
NEQUE DICAS CORAM ANGELO
NON EST PROUIDENTIA
NE FORTE IRATUS DS SUPER
SERMONES TUOS DISSI
PET CUNCTA OPERA
MANUUM TUARUM
UBI MULTA SUNT SOMNIA
PLURIMAE UANITATES
ET SERMONES INNUMERI
TU UERO DM TIME
SI UIDERIS CALUMNIAS EGE
NORUM ET UIOLENTA
IUDICIA ET SUBUERTI
IUSTITIAM IN PROUINCIA

NON MIRERIS SUPER HOC NEGOTIO
QUIA EXCELSO ALIUS EXCEL-
SIOR EST
ET SUPER HOS QUOQUE EMI-
NENTIORES SUNT ALII
ET INSUPER UNIVERSAE TERRAE
REX IMPERAT SERVIENTI
AVARUS NON IMPLETUR PECUNIA
ET QUI AMAT DIVITIAS FRUCTUS
NON CAPIET EX EIS
ET HOC ERGO VANITAS UBI MULTAE
SUNT OPES MULTI ET QUI
COMEDANT EAS
ET QUID PRODEST POSSESSORI
NISI QUOD CERNIT OCULIS
SUIS DIVITIAS
DULCIS EST SOMNUS OPERANTI
SIVE PARUM SIVE MULTUM
COMEDAT
SATURITAS AUTEM DIVITIS NON
SINIT DORMIRE EUM
EST ET ALIA INFIRMITAS PESSIMA
QUAM VIDI SUB SOLE
DIVITIAE CONSERVATAE IN
MALUM DOMINI SUI
PEREUNT ENIM IN ADFLICTIONE
PESSIMA GENERAVIT FILIUM
QUI IN SUMMA EGESTATE ERIT
SICUT EGRESSUS EST NUDUS
DE UTERO MATRIS SUAE
SIC REVERTETUR
ET NIHIL AUFERET SECUM
DE LABORE SUO
MISERABILIS PRORSUS INFIRMI-
TAS QUOMODO VENIT SIC
REVERTETUR
QUID ERGO PRODEST EI QUOD
LABORAVIT IN VENTUM
CUNCTIS DIEBUS VITAE SUAE
COMEDIT IN TENEBRIS ET IN
CURIS MULTIS ET IN AERUMNA
ATQUE TRISTITIA
HOC ITAQUE VISUM EST MIHI
BONUM

UT COMEDAT QUIS ET BIBAT ET
FRUATUR LAETITIA EX LABORE
SUO QUOD LABORAVIT IPSE
SUB SOLE
NUMERO DIERUM VITAE SUAE
QUOD DEDIT EI DEUS ET HAEC EST
PARS ILLIUS
VI ET OMNI HOMINI CUI DEDIT DEUS
DIVITIAS ATQUE SUBSTANTIAM
POTESTATEMQUE EI TRIBUIT
UT COMEDAT EX EIS
ET FRUATUR PARTE SUA ET LAE-
TETUR IN LABORE SUO HOC
EST DONUM DEI
NON ENIM SATIS RECORDABITUR
DIERUM VITAE SUAE EO QUOD
DEUS OCCUPET DELICIIS COR EIUS
V EST ET ALIUD MALUM QUOD
VIDI SUB SOLE ET QUIDEM
FREQUENS APUD HOMINES
VIR CUI DEDIT DEUS DIVITIAS
ET SUBSTANTIAM ET HONOREM
ET NIHIL DEEST ANIMAE EIUS
EX OMNIBUS QUAE DESIDERAT
NEC TRIBUIT EI POTESTATEM
DEUS UT COMEDAT EX EO
SED HOMO EXTRANEUS
VORABIT ILLUD
HOC VANITAS ET MAGNA
MISERIA EST
SI GENUERIT QUISPIAM CENTUM
ET VIXERIT MULTOS ANNOS
ET PLURES DIES AETATIS
HABUERIT
ET ANIMA ILLIUS NON UTATUR
BONIS SUBSTANTIAE SUAE
SEPULTURAQUE CAREAT
DE HOC EGO PRONUNTIO QUOD
MELIOR ILLO SIT ABORTIVUS
FRUSTRA ENIM VENIT ET PER-
GIT AD TENEBRAS ET OBLIVI-
ONE DELEBITUR NOMEN EIUS
NON VIDIT SOLEM NEQUE COGNOVIT
DISTANTIAM BONI ET MALI

etiamsi duobus milibus annis
vixerit et non fuerit per
fruitus bonis nonne ad unum
locum properant omnia
Omnis labor hominis in ore
eius sed anima illius non
implebitur
quid habet amplius sapiens
a stulto et quid pauper
nisi ut pergat illuc
ubi est vita
melius est videre quod cupias
quam desiderare quod
nescias
sed et hoc vanitas est et
praesumptio sps
qui futurus est iam vocatum
est nomen eius
et scitur quod homo sit et
non possit contra fortio
rem se in iudicio contendere
verba sunt plurima multa
in disputando habentia
vanitatem
quid necesse est homini
maiora se quaerere cum
ignoret quid conducat
sibi in vita sua
numero dierum peregri
nationis suae et tempore
quod velut umbra praeterit
aut quis poterit indicare
quid post eum futurum
sub sole sit
VII Melius est nomen bonum
quam unguenta pretiosa
et dies mortis quam dies
nativitatis
melius est ire ad domum
luctus quam ad domum
convivii
in illa enim finis cunctorum
admonetur hominum
et vivens cogitat quid
futurum sit
melius est ira risu quia per
tristitiam vultus corrigitur
animus delinquentis
cor sapientium ubi tristitia est
et cor stultorum ubi
laetitia
melius est a sapiente corripi
quam stultorum adula
tione decipi
quia sicut sonitus spinarum
ardentium sub olla
sic risus stulti
sed et hoc vanitas calumnia
conturbat sapientem
et perdet robur cordis
illius
melius est finis orationis
quam principium
melius est patiens arrogante
noli esse velox ad irascendum
quia ira in sinu stulti
requiescit
VII Ne dicas quid putas causae
est quod priora tempora
meliora fuere quam
nunc sunt
stulta est enim huiusce
modi interrogatio
utilior est sapientia cum
divitiis et magis prodest
videntibus solem
sicut enim protegit sapientia
sic protegit pecunia
hoc autem plus habet eru
ditio et sapientia quod vitam
tribuunt possessori suo
considera opera dei quod
nemo possit corrigere
quem ille despexerit
in die bona fruere bonis et
malam diem praecave
sicut enim hanc sic et illam
fecit ds

UT NON INVENIAT HOMO CONTRA
EUM IUSTAS QUERIMONIAS
HAEC QUOQUE VIDI IN DIEBUS
VANITATIS MEAE
IUSTUS PERIT IN IUSTITIA SUA
ET IMPIUS MULTO VIVET
TEMPORE IN MALITIA SUA
NOLI ESSE IUSTUS MULTUM
NEQUE PLUS SAPIAS QUAM
NECESSE EST NE OBSTUPESCAS
NE IMPIE AGAS MULTUM ET NOLI
ESSE STULTUS NE MORIARIS
IN TEMPORE NON TUO
BONUM EST TE SUSTENTARE
IUSTUM SED ET AB ILLO NE SUB
TRAHAS MANUM TUAM
QUIA QUI DEUM TIMET NIHIL
NEGLEGIT
SAPIENTIA CONFORTAVIT SAPI
ENTEM SUPER DECEM
PRINCIPES CIVITATIS
NON EST ENIM HOMO IUSTUS
IN TERRA QUI FACIAT BONUM
ET NON PECCET
SED ET CUNCTIS SERMONIBUS
QUI DICUNTUR NE ACCOMMO
DES COR TUUM
NE FORTE AUDIAS SERVUM TUUM
MALEDICENTEM TIBI
SCIT ENIM TUA CONSCIENTIA
QUIA ET TU CREBRO MALEDIXI
STI ALIIS
CUNCTA TEMPTAVI IN SAPIENTIA
DIXI SAPIENS EFFICIAR ET IPSA
LONGIUS RECESSIT A ME
MULTO MAGIS QUAM ERAT
ET ALTA PROFUNDITAS QUIS
INVENIET EAM
LUSTRAVI UNIVERSA ANIMO MEO
UT SCIREM ET CONSIDERAREM
ET QUAEREREM SAPIENTIAM
ET RATIONEM
ET UT COGNOSCEREM IMPIETA
TEM STULTI ET ERROREM
IMPRUDENTIUM
ET INVENI AMARIOREM
MORTE MULIEREM
QUAE LAQUEUS VENATORUM EST
ET SAGENA COR EIUS
VINCULA SUNT MANUS ILLIUS
QUI PLACET DEO EFFUGIET EAM
QUI AUTEM PECCATOR EST
CAPIETUR AB ILLA
viii ECCE HOC INVENI DIXIT ECCLESI
ASTES UNUM ET ALTERUM
UT INVENIREM RATIONEM
QUAM ADHUC QUAERIT ANIMA
MEA ET NON INVENI
VIRUM DE MILLE UNUM REP
PERI MULIEREM EX OMNIB
NON INVENI
SOLUMMODO HOC INVENI QUOD
FECERIT DS HOMINEM RECTUM
ET IPSE SE INFINITIS MISCU
ERIT QUAESTIONIBUS
QUIS TALIS UT SAPIENS EST
ET QUIS COGNOVIT SOLUTI
ONEM VERBI
viiii SAPIENTIA HOMINIS LUCET
IN VULTU EIUS ET POTENTIS
SIMUS FACIEM ILLIUS
COMMUTAVIT
EGO OS REGIS OBSERVO ET PRAE
CEPTA IURAMENTI DI
NE FESTINES RECEDERE A FACIE
EIUS NEQUE PERMANEAS
IN OPERE MALO
QUIA OMNE QUOD VOLUERIT
FACIET ET SERMO ILLIUS
POTESTATE PLENUS EST
NEC DICERE EI QUISQUAM
POTEST QUARE ITA FACIS
QUI CUSTODIT PRAECEPTUM
NON EXPERIETUR QUIC
QUAM MALI
TEMPUS ET RESPONSIONEM
COR SAPIENTIS INTELLEGIT
OMNI NEGOTIO TEMPUS EST

ET OPORTUNITAS
ET MULTA HOMINIS ADFLICTIO
QUIA IGNORAT PRAETERITA
ET FUTURA NULLO SCIRE
POTEST NUNTIO
NON EST IN HOMINIS DICIONE
PROHIBERE SPIRITUM NEC HABERE
POTESTATEM IN DIE MORTIS
NEC SINITUR QUIESCERE
INGRUENTE BELLO
NEQUE SALVABIT IMPIETAS
IMPIUM
OMNIA HAEC CONSIDERAVI
ET DEDI COR MEUM IN CUNCTIS
OPERIBUS QUAE FIUNT
SUB SOLE
INTERDUM DOMINATUR
HOMO HOMINI IN MALUM SUUM
VIDI IMPIOS SEPULTOS QUI
ETIAM CUM ADVIVERENT
IN LOCO SCO ERANT
ET LAUDABANTUR IN CIVITATE
QUASI IUSTORUM OPERUM
SED ET HOC VANITAS EST
ETENIM QUIA NON PROFERTUR
CITO CONTRA MALOS
SENTENTIA
ABSQUE ULLO TIMORE FILII
HOMINUM PERPETRANT MALA
ATTAMEN PECCATOR EX EO QUOD
CENTIES FACIT MALUM ET PER PATI
ENTIAM SUSTENTATUR
EGO COGNOVI QUOD ERIT BONUM
TIMENTIBUS DM QUI VEREN
TUR FACIEM EIUS
NON SIT BONUM IMPIO NEC PRO
LONGENTUR DIES EIUS
SED QUASI UMBRA TRANSEANT
QUI NON TIMENT FACIEM DNI
x EST ET ALIA VANITAS QUAE FIT
SUPER TERRAM
SUNT IUSTI QUIBUS MALA
PROVENIUNT QUASI OPERA
EGERINT IMPIORUM
ET SUNT IMPII QUI ITA SECURI
SUNT QUASI IUSTORUM
FACTA HABEANT
SED ET HOC VANISSIMUM IUDICO
LAUDAVI IGITUR LAETITIAM
QUOD NON ESSET HOMINI
BONUM SUB SOLE
NISI QUOD COMEDERET ET BIBE
RET ATQUE GAUDERET
ET HOC SOLUM SECUM
AUFERRET DE LABORE SUO
IN DIEBUS VITAE SUAE QUOS DEDIT EI
DS SUB SOLE
ET APPOSUI COR MEUM UT
SCIREM SAPIENTIAM
ET INTELLEGEREM DISTENTIONEM
QUAE VERSATUR IN TERRA
EST HOMO QUI DIEBUS ET NOCTIBUS
SOMNUM OCULIS NON CAPIT
ET INTELLEXI QUOD OMNIUM
OPERUM DI NULLAM POSSIT
HOMO INVENIRE RATIONEM
EORUM QUAE FIUNT
SUB SOLE
ET QUANTO PLUS LABORAVERIT
AD QUAERENDUM TANTO
MINUS INVENIAT
ETIAM SI DIXERIT SAPIENS SE
NOSSE NON POTERIT REPPERIRE
OMNIA HAEC TRACTAVI IN CORDE
MEO UT CURIOSE INTELLEGEREM
SUNT IUSTI ATQUE SAPIENTES
ET OPERA EORUM IN MANU DI
ET TAMEN NESCIT HOMO UTRUM
AMORE AN ODIO DIGNUS SIT
SED OMNIA IN FUTURUM
SERVANTUR INCERTA
EO QUOD UNIVERSA AEQUE
EVENIANT IUSTO ET IMPIO
BONO ET MALO MUNDO
ET INMUNDO
IMMOLANTI VICTIMAS ET
SACRIFICIA CONTEMNENTI
SICUT BONUS SIC ET PECCATOR

ut periurus ita et ille
qui uerum deierat
hoc est pessimum inter
omnia quae sub sole fiunt
quia eadem cunctis eueniunt
unde et corda filiorum
hominum implentur
malitia et contemptu
in uita sua
et post haec ad inferos
deducentur
nemo est qui semper uiuat
et qui huius rei habeat
fiduciam
melior est canis uiuus
leone mortuo
uiuentes enim sciunt se esse
morituros
mortui uero nihil nouerunt
amplius nec habent
ultra mercedem
quia obliuioni tradita est
memoria eorum
amor quoque et odium
et inuidiae simul
perierunt
nec habent partem in hoc
saeculo et in opere quod
sub sole geritur
uade ergo et comede in
laetitia panem tuum
et bibe cum gaudio
uinum tuum
quia deo placent opera tua
omni tempore sint uesti
menta tua candida et oleu
de capite tuo non deficiat
perfruere uita cum uxore
quam diligis cunctis diebus
uitae instabilitatis tuae
qui dati sunt tibi sub sole
omni tempore uanita
tis tuae
haec est enim pars in uita

et in labore tuo quo labo
ras sub sole
quodcumque potest
manus tua facere
instanter operare
quia nec opus nec ratio
nec scientia nec sapientia
erit apud inferos quo
tu properas
uerti me ad aliud et uidi
sub sole nec uelocium
esse cursum nec fortium
bellum nec sapientium
panem nec doctorum
diuitias nec artificum
gratiam
sed tempus casumque
in omnibus nescit homo
finem suum
sed sicut pisces capiuntur
hamo et sicut aues com
prehenduntur laqueo
sic capiuntur homines
tempore malo cum eis
extemplo super
uenerit
XI hanc quoque uidi sub
sole sapientiam et pro
baui maximam ciuitas
parua et pauci
in ea uiri
uenit contra eam rex
magnus et uallauit
eam
exstruxitque munitio
nes per gyrum et per
fecta est obsidio
inuentusque est in ea
uir pauper et sapiens et
liberauit urbem per
sapientiam suam
et nullus deinceps re
cordatus est hominis
illius pauperis

ET DICEBAM EGO MELIOREM
ESSE SAPIENTIAM FORTITU
DINE
QUOMODO ERGO SAPIENTIA
PAUPERIS CONTEMPTA EST
ET UERBA EIUS NON SUNT
AUDITA
UERBA SAPIENTIUM AUDIUNTUR
IN SILENTIO PLUSQUAM
CLAMOR PRINCIPIS INTER
STULTOS
MELIOR EST SAPIENTIA QUAM
ARMA BELLICA
ET QUI IN UNO PECCAUERIT
MULTA BONA PERDET
MUSCAE MORIENTES PERDUNT
SUAUITATEM UNGUENTI
PRETIOSIOR EST SAPIENTIA
ET GLORIA PARUA AD TEMPUS
STULTITIA
COR SAPIENTIS IN DEXTERA
EIUS ET COR STULTI IN
SINISTRA ILLIUS
SED ET IN UIA STULTUS AMBULANS
CUM IPSE INSIPIENS SIT
OMNES STULTOS AESTIMAT
SI SPS POTESTATEM HABENTIS
ASCENDERIT SUPER TE
LOCUM TUUM NE DIMISERIS
QUIA CURATIO CESSARE FACIT
PECCATA MAXIMA
EST MALUM QUOD UIDI SUB
SOLE QUASI PER ERROREM
EGREDIENS A FACIE
PRINCIPIS
POSITUM STULTUM IN DIGNITA
TE SUBLIMI ET DIUITES
SEDERE DEORSUM
UIDI SERUOS IN EQUIS ET PRIN
CIPES AMBULANTES QUASI
SERUOS SUPER TERRAM
QUI FODIT FOUEAM INCIDIT
IN EAM ET QUI DISSIPAT SEPEM
MORDEBIT EUM COLUBER

QUI TRANSFERT LAPIDES
ADFLIGETUR IN EIS
ET QUI SCINDIT LIGNA UULNERA
BITUR AB EIS
SI RETUSUM FUERIT FERRUM
ET HOC NON UT PRIUS SED
HEBETATUM ERIT MULTO LABO
RE EXACUETUR
ET POST INDUSTRIAM SEQUETUR
SAPIENTIA
SI MORDEAT SERPENS IN SILENTIO
NIHIL EO MINUS HABET QUI
OCCULTE DETRAHIT
UERBA ORIS SAPIENTIS GRATIA
ET LABIA INSIPIENTIS PRAECIPI
TABUNT EUM
INITIUM UERBORUM EIUS STUL
TITIA ET NOUISSIMUM ORIS
ILLIUS ERROR PESSIMUS
STULTUS UERBA MULTIPLICAT
IGNORAT HOMO QUID ANTE SE
FUERIT ET QUID POST FUTU
RUM EST QUIS ILLI POTERIT
INDICARE
LABOR STULTORUM ADFLIGET
EOS QUI NESCIUNT IN URBEM
PERGERE
UAE TIBI TERRA CUIUS REX EST
PUER ET CUIUS PRINCIPES
MANE COMEDUNT
BEATA TERRA CUIUS REX
NOBILIS EST
ET CUIUS PRINCIPES UESCUNTUR
IN TEMPORE SUO AD REFICI
ENDUM ET NON AD LUXURIAM
IN PIGRITIIS HUMILIABITUR
CONTIGNATIO ET IN INFIRMITATE
MANUUM PERSTILLABIT
DOMUS
IN RISUM FACIUNT PANEM ET UINUM
UT EPULENTUR UIUENTES
ET PECUNIAE OBOEDIUNT OMNIA
IN COGITATIONE TUA REGI NE
DETRAHAS

ET IN SECRETO CUBICULI TUI
NE MALEDIXERIS DIVITI
QUIA ET AVES CAELI PORTABUNT
VOCEM TUAM ET QUI HABET
PINNAS ADNUNTIABIT
SENTENTIAM
MITTE PANEM TUUM SUPER
TRANSEUNTES AQUAS QUIA
POST MULTA TEM — PORA
INVENIES ILLUM
DA PARTEM SEPTEM NEC
NON ET OCTO QUIA IGNORAS
QUID FUTURUM SIT MALI
SUPER TERRAM
SI REPLETAE FUERINT NUBES
IMBREM SUPER TERRAM
EFFUNDENT
SI CECIDERIT LIGNUM AD AUSTRUM
AUT AD AQUILONEM IN QUO
CUMQUE LOCO CECIDERIT
IBI ERIT
QUI OBSERVAT VENTUM
NON SEMINAT
ET QUI CONSIDERAT NUBES
NUMQUAM METET
QUOMODO IGNORAS QUAE SIT
VIA SPIRITUS ET QUA RATIONE
PINGANTUR OSSA IN VENTRE
PRAEGNATIS
SIC NESCIS OPERA DI QUI FABRICA
TOR EST OMNIUM
MANE SEMINA SEMENTEM
TUAM ET VESPERE NE
CESSET MANUS TUA
QUIA NESCIS QUID MAGIS ORIA
TUR HOC AUT ILLUD ET SI
UTRUMQUE SIMUL
MELIUS ERIT
DULCE LUMEN ET DELECTABILE
OCULIS VIDERE SOLEM
SI ANNIS MULTIS VIXERIT HOMO
ET IN HIS OMNIBUS LAETATUS
FUERIT
MEMINISSE DEBET TENEBROSI
TEMPORIS ET DIERUM
MULTORUM
QUI CUM VENERINT VANITATIS
ARGUENTUR PRAETERITA
LAETARE ERGO IUVENIS IN AD
ULESCENTIA TUA
ET IN BONO SIT COR TUUM IN
DIEBUS IUVENTUTIS TUAE
ET AMBULA IN VIIS CORDIS TUI
ET IN INTUITU OCULORUM
TUORUM
ET SCITO QUOD PRO OMNIBUS
HIS ADDUCET TE DS IN IUDICIUM
AUFER IRAM A CORDE TUO ET
AMOVE MALITIAM A CARNE TUA
ADULESCENTIA ENIM ET VOLUP
TAS VANA SUNT
MEMENTO CREATORIS TUI IN
DIEBUS IUVENTUTIS TUAE
ANTEQUAM VENIAT TEMPUS
ADFLICTIONIS ET ADPRO
PINQUENT ANNI DE QUIBUS
DICAS NON MIHI PLACENT
ANTEQUAM TENEBRESCAT
SOL ET LUMEN ET LUNA ET
STELLAE ET REVERTANTUR
NUBES POST PLUVIAM
QUANDO COMMOVEBUNTUR
CUSTODES DOMUS ET NU
TABUNTUR VIRI FORTISSIMI
ET OTIOSAE ERUNT MOLENTES
IN MINUTO NUMERO
ET TENEBRESCENT VIDENTES
PER FORAMINA
ET CLAUDENT OSTIA IN PLATEA
IN HUMILITATE VOCIS
MOLENTES
ET CONSURGENT AD VOCEM
VOLUCRIS
ET OBSURDESCENT OMNES
FILIAE CARMINIS
EXCELSA QUOQUE TIMEBUNT
ET FORMIDABUNT IN VIA
FLOREBIT AMIGDALUM

inpinguabitur lucusta et dis
sipabitur cappares
quoniam ibit homo in domum
aeternitatis suae
et circumibunt in platea
plangentes
antequam rumpatur funis
argenteus et recurrat
vitta aurea
et conteratur hydria
super fontem
et confringatur rota
super cisternam
et revertatur pulvis in terram
suam unde erat
et spiritus redeat ad deum
qui dedit illum
vanitas vanitatum dixit eccle
siastes omnia vanitas
cumque esset sapientissi
mus ecclesiastes docuit
populum et narravit
quae fecerit
et investigans conposuit
parabolas multas
quaesivit verba utilia et con
scribsit sermones recti
ssimos ac veritate plenos
verba sapientium sicut
stimuli et quasi clavi
in altum defixi
quae per magistrorum
consilium data sunt
a pastore uno
his amplius fili mi ne requiras
faciendi plures libros
nullus est finis
frequensque meditatio
carnis adflictio est
finem loquendi omnes
pariter audiamus
deum time et mandata eius
observa
hoc est enim omnis homo

et cuncta quae fiunt
adducet deus in iudicium
pro omni errato sive bonum
sive malum sit

EXPLICIT LIBER ECCLESIASTES

INCIPIT LIBER CANTICI
CANTICORUM

Osculetur me osculo
oris sui
quia meliora sunt ubera
tua vino
fragrantia unguentis optimis
oleum effusum nomen tuum
ideo adulescentulae
dilexerunt
trahe me post te curremus
in odorem unguentorum
tuorum
introduxit me rex in cellaria
sua exultabimus et laeta
bimur in te
memores uberum tuorum
super vinum recti diligunt te
nigra sum et formonsa
filiae hierusalem
sicut tabernacula cedar sicut
pelles salomonis
nolite me considerare quod
fusca sim quia decoloravit
me sol filii matris meae
pugnaverunt contra me
posuerunt me custodem
in vineis vineam meam
non custodivi
indica mihi quem diligit anima
mea ubi pascas ubi cubes
in meridie
ne vagari incipiam per greges

sodalium tuorum uox xpi
Si ignoras te o pulchra
inter mulieres
egredere et abi post uestigia
gregum et pasce hedos
tuos iuxta tabernacula
pastorum
Equitatui meo in curribus
pharaonis adsimilaui te
amica mea
pulchrae sunt genae tuae
sicut turturis
collum tuum sicut monilia
murenulas aureas faciemus
tibi uermiculatas argento
Dum esset rex in accubitu suo
nardus mea dedit odorem suum
fasciculus murrae dilectus
meus mihi inter ubera mea
commorabitur
Botrus cypri dilectus meus
mihi in uineis engaddi uox xpi
ecce tu pulchra es amica
mea ecce tu pulchra
oculi tui columbarum uox ecle
ecce tu pulcher es dilecte
mi et decorus
Lectulus noster floridus
tigna domorum nos
trarum cedrina
laquearia nostra cypressina
ego flos campi et lilium
conuallium
sicut lilium inter spinas sic
amica mea inter filias
sicut malum inter ligna
siluarum sic dilectus
meus inter filios
sub umbra illius quam
desideraueram sedi
et fructus eius dulcis
gutturi meo
Introduxit me in cellam
uinariam ordinauit
in me caritatem
fulcite me floribus stipate
me malis quia amore
langueo
Laeua eius sub capite meo
et dextera illius ample
xabitur me
Adiuro uos filiae hierusalem
per capreas ceruosque
camporum
ne suscitetis neque euigilare
faciatis dilectam quoad
usque ipsa uelit
uox dilecti mei ecce iste uenit
saliens in montibus transili
ens colles
similis est dilectus meus caprae
hinnuloque ceruorum
en ipse stat post parietem
nostrum despiciens per
fenestras prospiciens per
cancellos
et dilectus meus loquitur
mihi uox xpi
Surge propera amica mea
columba mea formonsa
mea et ueni
iam enim hiems transiit
imber abiit et recessit
flores apparuerunt in terra
tempus putationis aduenit
uox turturis audita est
in terra nostra
ficus protulit grossos suos
uineae florentes dederunt
odorem
surge amica mea sponsa
mea et ueni
columba mea in foraminibus
petrae in caverna
maceriae
ostende mihi faciem tuam
sonet uox tua in auribus
meis

quia uox tua dulcis et facies
tua decora
uox aecclesiae de heresi
Capite nobis uulpes paruulas
quae demoliuntur uineas

nam uinea nostra floruit
dilectus meus mihi et ego illi
qui pascitur inter lilia
donec aspiret dies et incli
nentur umbrae
Reuertere similis esto
dilecte mi capreae aut hin
nulo ceruorum super
montes bether
uox [illegible]
ad ecclesiam
In lectulo meo per noctes
quaesiui quem diligit
anima mea
quaesiui illum et non inueni
surgam et circuibo
ciuitatem
per uicos et plateas quaeram
quem diligit anima mea
quaesiui illum et non inueni
Inuenerunt me uigiles qui
custodiunt ciuitatem
num quem diligit anima
mea uidistis
paululum cum pertransis
sem eos inueni quem diligit
anima mea
tenui eum nec dimittam
donec introducam illum
in domum matris meae
et in cubiculum genetri
cis meae uox xpi
Adiuro uos filiae hierusalem
per capreas ceruosque
camporum
ne suscitetis neque euigila
re faciatis dilectam
donec ipsa uelit

quae est ista quae ascendit
per desertum sicut uirgula
fumi ex aromatibus
murrae et turis et uniuersi
pulueris pigmentarii
uox synagogae
En lectulum salomonis
sexaginta fortes ambiunt
ex fortissimis israhel.
omnes tenentes gladios
et ad bella doctissimi
uniuscuiusque ensis super
femur suum propter
timores nocturnos
ferculum fecit sibi rex
salomon de lignis libani
de xpo dicit
Columnas eius fecit argen
teas reclinatorium aureum
ascensum purpureum
media caritate constrauit
propter filias hierusalem
uox ecclesiae
Egredimini et uidete filiae
sion regem salomonem
in diademate quo coronauit
eum mater sua
in die disponsionis illius
et in die laetitiae cordis
eius xps ecclesiae dicit
quam pulchra es amica
mea quam pulchra es
oculi tui columbarum
absque eo quod intrin
secus latet
capilli tui sicut greges
caprarum quae ascende
runt de monte galaad
dentes tui sicut greges
tonsarum quae ascende
runt de lauacro
omnes gemellis fetibus
et sterilis non est
inter eas

sicut vitta coccinea labia tua
et eloquium tuum dulce
sicut fragmentum mali
punici
ita genae tuae absque eo quod
intrinsecus latet
sicut turris David collum
tuum quae aedificata est
cum propugnaculis
mille clypei pendent ex ea
omnis armatura fortium
duo ubera tua sicut duo hin
nuli capreae gemelli qui
pascuntur in liliis
donec aspiret dies et incli
nentur umbrae
vadam ad montem murrae
et ad collem turis
tota pulchra es amica mea
et macula non est in te
veni de Libano sponsa mea
veni de Libano veni
coronaberis de capite
Amana de vertice Sanir
et Hermon
de cubilibus leonum de mon
tibus pardorum
vulnerasti cor meum
soror mea sponsa mea
vulnerasti cor meum
in uno oculorum tuorum
et in uno crine colli tui
quam pulchrae sunt mam
mae tuae soror mea
sponsa
pulchriora ubera tua vino
et odor unguentorum
tuorum super omnia
aromata
favus distillans labia tua
sponsa mel et lac
sub lingua tua
et odor vestimentorum
tuorum sicut odor turis
hortus conclusus soror mea
sponsa
hortus conclusus fons
signatus
emissiones tuae paradisus
malorum punicorum cum
pomorum fructibus
cypri cum nardo nardus
et crocus fistula et cinna
momum cum universis
lignis Libani
murra et aloe cum omnibus
primis unguentis
fons hortorum puteus
aquarum viventium quae
fluunt impetu de Libano
xps [illegible]
surge aquilo et veni auster
perfla hortum meum
et fluant aromata illius

veniat dilectus meus in hor
tum suum et comedat fruc
tum pomorum suorum
xps dicit
veni in hortum meum
soror mea sponsa
messui murram meam cum
aromatibus meis
comedi favum cum
melle meo bibi vinum meum cum lacte meo
comedite amici et bibite
et inebriamini carissimi
ego dormio et cor meum
vigilat
vox dilecti mei pulsantis
aperi mihi soror mea
amica mea columba
mea inmaculata mea
quia caput meum plenum
est rore et cincinni mei
guttis noctium
vox ecclesiae

expoliavi me tunica mea
quomodo induar illam
lavi pedes meos quomodo
inquinabo illos

Dilectus meus misit manum
suam per foramen
et venter meus intremuit
ad tactum eius
surrexi ut aperirem
dilecto meo
manus meae stillaverunt
murra
digiti mei pleni murra
probatissima
pessulum ostii mei aperui
dilecto meo
at ille declinaverat
atque transierat
anima mea liquefacta est
ut locutus est
quaesivi et non inveni illum
vocavi et non respondit
mihi
invenerunt me custodes qui
circumeunt civitatem
percusserunt me et vulne-
raverunt me
tulerunt pallium meum
custodes murorum
adiuro vos filiae Hierusalem
si inveneritis dilectum meum
ut nuntietis ei quia amore
langueo
Qualis est dilectus tuus
ex dilecto o pulcherrima
mulierum
qualis est dilectus tuus
ex dilecto quia sic
adiurasti nos
Dilectus meus candidus
et rubicundus electus
ex milibus
caput eius aurum optimum
comae eius sicut tela
palmarum nigrae
quasi corvus
oculi eius sicut columbae
super rivulos aquarum
quae lacte sunt lotae et re-
sident iuxta fluenta
plenissima
genae illius sicut areolae
aromatum consitae
a pigmentariis
labia illius lilia distillantia
murram primam
manus illius tornatiles aureae
plenae hyacinthis venter eius
eburneus distinctus sapphiris
crura illius columnae mar-
moreae quae fundatae sunt
super bases aureas
species eius ut Libani electus
ut cedri
guttur illius suavissimum
et totus desiderabilis
talis est dilectus meus
et iste est amicus meus
filiae Hierusalem

Quo abiit dilectus tuus o
pulcherrima mulierum
quo declinavit dilectus tuus
et quaeremus eum tecum

Dilectus meus descendit
in hortum suum ad areola
aromatis ut pascatur in
hortis et lilia colligat
ego dilecto meo et dilectus
meus mihi qui pascitur in-
ter lilia
Pulchra es amica mea suavis
et decora sicut Hierusalem
terribilis ut castrorum
acies ordinata

averte oculos tuos a me quia
ipsi me avolare fecerunt
capilli tui sicut grex caprarum
quae apparuerunt de Galaad
dentes tui sicut grex ovium
quae ascenderunt de lavacro
omnes gemellis fetibus
et sterilis non est in eis
sicut cortex mali punici
sic genae tuae absque
occultis tuis
sexaginta sunt reginae et oc
toginta concubinae et ad
ulescentularum non est
numerus
[illegible]
una est columba mea
perfecta mea
una est matris suae electa
genetrici suae
viderunt illam filiae
et beatissimam praedica
verunt
reginae et concubinae et
laudaverunt eam
quae est ista quae progreditur
quasi aurora consurgens
pulchra ut luna electa
ut sol
terribilis ut castrorum
acies ordinata
descendi ad hortum nucum
ut viderem poma convallis
et inspicerem si floruisset
vinea et germinassent
mala punica
nescivi anima mea conturba
vit me propter quadrigas
Aminadab
revertere revertere
Sulamitis
revertere revertere
ut intueamur te
[illegible]

quid videbis in Sulamitem
nisi choros castrorum
vox xpi ad ecclesiam
quam pulchri sunt gressus
tui in calciamentis filia
principis
iunctura feminum tuorum
sicut monilia quae fabricata
sunt manu artificis
umbilicus tuus crater torna
tilis numquam indigens
poculis
venter tuus sicut acervus
tritici vallatus liliis
duo ubera tua sicut duo hin
nuli gemelli capreae
collum tuum sicut turris
eburnea
oculi tui sicut piscinae in
Esebon quae sunt in porta
filiae multitudinis
nasus tuus sicut turris
Libani quae respicit
contra Damascum
caput tuum ut Carmelus
et comae capitis tui ut pur
pura regis vincta canalibus
quam pulchra es et quam
decora carissima in deliciis
statura tua adsimilata est
palmae et ubera tua botris
dixi ascendam in palmam ad
prehendam fructus eius
et erunt ubera tua sicut
botri vineae
et odor oris tui sicut
malorum
guttur tuum quasi vinum
optimum
dignum dilecto meo
ad potandum
labiisque et dentibus illius
ruminandum

ego dilecto meo et ad me
conversio eius
veni dilecte mi egrediamur
in agrum
commoremur in villis mane
surgamus ad vineas videamus
si floruit vinea
si flores fructus parturiunt
si floruerunt mala punica
ibi dabo tibi ubera mea mandra
gorae dederunt odorem
in portis nostris
omnia poma nova et vetera
dilecte mi servavi tibi
quis mihi det te fratrem meum
sugentem ubera matris
meae
ut inveniam te foris
et deosculer te
et iam me nemo despiciat
adprehendam te et ducam
in domum matris meae
ibi me docebis et dabo tibi
poculum ex vino condito
et mustum malorum
granatorum meorum
laeva eius sub capite meo
et dextera illius
amplexabitur me
ecclesia de sponso
adiuro vos filiae Hierusalem
ne suscitetis neque evigilare
faciatis dilectam donec
ipsa velit
vox
quae est ista quae ascendit
de deserto deliciis affluens
innixa super dilectum suum
sub arbore malo suscitavi te
ibi corrupta est mater tua
ibi violata est genetrix tua
ecclesia de sponso
pone me ut signaculum
super cor tuum

ut signaculum super
brachium tuum
quia fortis est ut mors
dilectio dura sicut infernus
aemulatio
lampades eius lampades
ignis atque flammarum
aquae multae non potuerunt
extinguere caritatem
nec flumina obruent illam
si dederit homo omnem
substantiam domus suae
pro dilectione quasi
nihil despiciet eam
soror nostra parva
et ubera non habet
quid faciemus sorori nostrae
in die quando adloquenda est
si murus est aedificemus
super eum propugnacula
argentea
si ostium est conpingamus
illud tabulis cedrinis
ego murus et ubera mea
sicut turris
ex quo facta sum coram eo
quasi pacem repperiens
vinea fuit pacifico in ea quae
habet populos
tradidit eam custodibus
vir adfert pro fructu eius
mille argenteos
vinea mea coram me est
mille tui pacifice et ducenti
his qui custodiunt fructus
eorum
ecclesia ad Christum
quae habitas in hortis amici
auscultant fac me
audire vocem tuam
fuge dilecte mi et adsimilare
capreae hinnuloque

[illegible] SUPERBIAM [illegible]

[illegible]

I [illegible]
[illegible]

II [illegible]
[illegible]

III [illegible]
[illegible] SAPIENTIA

IIII [illegible]

V [illegible]

VI [illegible]

VII [illegible]

VIII [illegible]

VIIII [illegible]

X [illegible]

XI [illegible]

XII [illegible] POTESTATE [illegible]

XIII [illegible]

XIIII [illegible] HOSPITALITATE [illegible]

EXPLICIUNT CAPITULA [illegible]
INCIPIT LIBER SAPIENTIAE [illegible]

DILIGITE IUSTITIAM [illegible] QUI IUDICATIS TERRAM
SENTITE DE DNO IN BONITATE ET IN
SIMPLICITATE CORDIS
QUAERITE ILLUM
QUONIAM INVENITUR AB HIS
QUI NON TEMPTANT ILLUM
APPARET AUTEM EIS QUI
FIDEM HABENT IN EUM
PERVERSAE ENIM COGITATIONES
SEPARANT A DO
PROBATA AUTEM VIRTUS
CORRIPIT INSIPIENTES
QUONIAM IN MALIVOLAM ANIMAM
NON INTRABIT SAPIENTIA
NEC HABITABIT IN CORPORE
SUBDITO PECCATIS
SCS ENIM SPS DISCIPLINAE
EFFUGIET FICTUM
ET AUFERET SE A COGITATIONIBUS
QUAE SUNT SINE INTELLECTU
ET CORRIPIETUR A SUPERVENIEN
TE INIQUITATE
BENIGNUS EST ENIM SPS SAPIEN
TIAE ET NON LIBERABIT MALE
DICUM A LABIIS SUIS
QUONIAM RENUM ILLIUS

TESTIS EST DS ET CORDIS EIUS
SCRUTATOR EST UERUS ET LINGUAE
ILLIUS AUDITOR
QUONIAM SPS DNI REPLEUIT
ORBEM TERRARUM
ET HOC QUOD CONTINET OMNIA
SCIENTIAM HABET UOCIS
PROPTER HOC QUI LOQUITUR
INIQUA NON POTEST LATERE
NEC PRAETERIET ILLUM CORRI
PIENS IUDICIUM
IN COGITATIONIBUS ENIM IMPII
INTERROGATIO ERIT
SERMONUM AUTEM ILLIUS
AUDITIO AD DNM UENIET
AD CORREPTIONEM INIQUITATUM
ILLIUS
QUONIAM AURIS ZELI AUDIT
OMNIA ET TUMULTUS MUR
MURATIONUM NON ABSCON
DETUR
CUSTODITE ERGO UOS A MURMU
RATIONE QUAE NIHIL PRODEST
ET A DETRACTIONE PARCITE
LINGUAE
QUONIAM SERMO OBSCURUS
IN UACUUM NON IBIT
OS AUTEM QUOD MENTITUR
OCCIDIT ANIMAM
NOLITE ZELARE MORTEM
IN ERRORE UITAE UESTRAE
NEQUE ADQUIRATIS PERDITIO
NEM IN OPERIBUS MANUUM
UESTRARUM
QUONIAM DS MORTEM NON FECIT
NEC LAETATUR IN PERDITIONE
UIUORUM
CREAUIT ENIM UT ESSENT OMNIA
ET SANABILES NATIONES
ORBIS TERRARUM
ET NON EST IN ILLIS MEDICAMEN
TUM EXTERMINII NEC INFERO
RUM REGNUM IN TERRA
IUSTITIA PERPETUA EST
ET INMORTALIS
IMPII AUTEM MANIBUS ET UERBIS
ARCESSIERUNT ILLAM
ET AESTIMANTES ILLAM AMICAM
DEFLUXERUNT
ET SPONSIONES POSUERUNT
AD ILLAM
QUONIAM DIGNI SUNT MORTE
QUI SUNT EX PARTE ILLIUS
DIXERUNT ENIM APUD SE COGI
TANTES NON RECTE EXIGUUM
ET CUM TAEDIO EST TEMPUS
UITAE NOSTRAE
ET NON EST REFRIGERIUM
IN FINE HOMINIS
ET NON EST QUI AGNITUS SIT
REUERSUS AB INFERIS
QUIA EX NIHILO NATI SUMUS ET
POST HAEC ERIMUS TAMQUAM
NON FUERIMUS
QUONIAM FUMUS FLATUS EST
IN NARIBUS NOSTRIS
ET SERMO SCINTILLAE AD COM
MOUENDUM COR NOSTRUM
QUA EXTINCTA CINIS ERIT CORPUS
ET SPS DIFFUNDETUR
TAMQUAM MOLLIS AER
ET TRANSIET UITA NOSTRA
TAMQUAM UESTIGIUM NUBIS
ET SICUT NEBULA DISSOLUETUR
QUAE FUGATA EST A RADIIS
SOLIS ET A CALORE ILLIUS
ADGRAUATA
ET NOMEN NOSTRUM OBLIUIO
NEM ACCIPIET PER TEMPUS
ET NEMO MEMORIAM HABEBIT
OPERUM NOSTRORUM
UMBRAE ENIM TRANSITUS
EST TEMPUS NOSTRUM
ET NON EST REUERSIO
FINIS NOSTRI
QUONIAM CONSIGNATA EST
ET NEMO REUERTETUR
UENITE ERGO ET FRUAMUR

BONIS QUAE SUNT ET UTAMUR
CREATURAM TAMQUAM IN IU-
UENTUTE CELERITER
UINO PRETIOSO ET UNGUENTIS
NOS IMPLEAMUS
ET NON PRAETEREAT NOS
FLOS TEMPORIS
CORONEMUS NOS ROSIS ANTE
QUAM MARCESCANT
NULLUM PRATUM SIT QUOD
NON PERTRANSEAT LUXURIA
NOSTRA
NEMO NOSTRUM SIT EXORS
LUXURIAE NOSTRAE
UBIQUE RELINQUAMUS SIGNA
LAETITIAE QUONIAM HAEC EST
PARS NOSTRA ET HAEC EST SORS
OPPRIMAMUS PAUPEREM
IUSTUM ET NON PARCAMUS
UIDUAE
NEC UETERANI REUEREAMUR
CANOS MULTI TEMPORIS
SIT AUTEM FORTITUDO NOSTRA
LEX IUSTITIAE
QUOD ENIM INFIRMUM EST INU-
TILE INUENITUR
CIRCUMUENIAMUS ERGO
IUSTUM QUONIAM INUTILIS
EST NOBIS
ET CONTRARIUS EST OPERIBUS
NOSTRIS
ET INPROPERAT NOBIS
PECCATA LEGIS
ET DIFFAMAT IN NOS PECCATA
DISCIPLINAE NOSTRAE
PROMITTIT SE SCIENTIAM DI
HABERE ET FILIUM DI
SE NOMINAT
FACTUS EST NOBIS IN TRADUCTIO-
NEM COGITATIONUM
NOSTRARUM
GRAUIS EST NOBIS ETIAM
AD UIDENDUM
QUONIAM DISSIMILIS EST ALIIS
UITA ILLIUS
ET INMUTATAE SUNT UIAE EIUS
TAMQUAM NUGACES AESTIMATI
SUMUS AB ILLO
ET ABSTINET SE A UIIS NOSTRIS
TAMQUAM AB INMUNDITIIS
ET PRAEFERT NOUISSIMA IUSTORU
ET GLORIATUR PATREM
DM SE HABERE
UIDEAMUS ERGO SI SERMONES
ILLIUS UERI SINT ET TEMPTEMUS
QUAE UENTURA SUNT ILLI
ET SCIEMUS QUAE ERUNT
NOUISSIMA ILLIUS
SI ENIM EST UERUS DI FILIUS
SUSCIPIET ILLUM ET LIBERA-
BIT EUM DE MANU CONTRARIOR
CONTUMELIA ET TORMENTO
INTERROGEMUS ILLUM UT SCI-
AMUS REUERENTIAM IPSIUS
ET PROBEMUS PATIENTIAM EIUS
MORTE TURPISSIMA CONDEMNE-
MUS ILLUM
ERIT ENIM EI RESPECTUS
EX SERMONIBUS ILLIUS
HAEC COGITAUERUNT ET ERRA-
UERUNT EXCAECAUIT ENIM
ILLOS MALITIA EORUM
ET NESCIERUNT SACRAMENTA DI
NEQUE MERCEDEM IUSTITIAE
SPERAUERUNT
NEC IUDICAUERUNT HONOREM
ANIMARUM SANCTARUM
QUONIAM DS CREAUIT HOMINEM
INEXTERMINABILEM
ET AD IMAGINEM SUAE SIMILITU-
DINIS FECIT ILLUM
INUIDIA AUTEM DIABULI MORS
INTROIUIT IN ORBEM TERRARU
IMITANTUR ERGO ILLUM QUI
SUNT EX PARTE ILLIUS
[illegible] AUTEM ANIMAE
IN MANU DI SUNT ET NON TANGET
ILLOS TORMENTUM MORTIS

uisi sunt oculis insipientium
mori et aestimata est adflic
tio exitus illorum
et quod a nobis est iter exter
minii illi autem sunt
in pace
et si coram hominibus tormen
ta passi sunt spes illorum
inmortalitate plena est
in paucis uexati in multis
bene disponentur
quoniam ds temptauit illos
et inuenit illos dignos se
tamquam aurum in fornace
probauit illos
et quasi holocausta hostiam
accepit illos
et in tempore erit respec
tus illorum
fulgebunt iusti et tamquam
scintillae in harundineto
discurrent
iudicabunt nationes et domi
nabuntur populis
et regnabit dns illorum
in perpetuum
qui confidunt in illum in
tellegent ueritatem
et fideles in dilectione adqui
escunt illi quoniam donum
et pax est electis eius
impii autem secundum quae
cogitauerunt correptio
nem habebunt
qui neglexerunt iustum
et a dno recesserunt
sapientiam enim et discipli
nam qui abicit infelix est
et uacua est spes illorum
et labores sine fructu
et inhabitabilia opera
illorum sunt
mulieres eorum insensatae
sunt et nequissimi

fili eorum
maledicta creatura illorum
quoniam felix est sterilis
et incoinquinata quae non sci
uit thorum in delicto
habebit fructum in respectio
ne animarum
et spado qui non operatus est
per manus suas iniquitatem
nec cogitauit aduersus dm
nequissima
dabitur enim illi fidei donum
electum et sors in templo
di acceptissima
bonorum enim laborum
gloriosus est fructus
et quae non concidat
radix sapientiae
filii autem adulterorum in con
summatione erunt et ab
iniquo toro semen
exterminabitur
et si quidem longae uitae
erunt in nihilum compu
tabuntur
et sine honore erit nouissima
senectus illorum
et si celerius defuncti fuerint
non habebunt spem
nec in die agnitionis allocutio
nem nationes enim iniquae
dirae sunt consummationis
o quam pulchra est casta
generatio cum claritate
inmortalis est enim
memoria illius
quoniam et apud dm nota
est et apud homines
cum praesens est
imitantur illam
et desiderant eam
cum se eduxerit
et in perpetuum coronata
triumphat

INCOINQUINATORUM CERTAMINUM
PRAEMIUM UINCENS
MULTIGENA AUTEM IMPIORUM
MULTITUDO NON ERIT UTILIS
ET SPURIA UITULAMINA NON
DABUNT RADICES ALTAS NEC
STABILE FIRMAMENTUM
COLLOCABUNT
ET SI IN RAMIS IN TEMPORE
GERMINAUERINT
INFIRMITER POSITA A UENTO
COMMOUEBUNTUR
ET A NIMIETATE UENTORUM
ERADICABUNTUR
CONFRINGENTUR ENIM RAMI
INCONSUMMATI
ET FRUCTUS ILLORUM INUTILES
ET ACERBI AD MANDUCANDUM
ET AD NIHILUM APTI
EX INIQUIS OMNES FILII
QUI NASCUNTUR
TESTES SUNT NEQUITIAE
ADUERSUM PARENTES
IN INTERROGATIONE SUA
IUSTUS AUTEM SI MORTE
PRAEOCCUPATUS FUERIT
IN REFRIGERIO ERIT
SENECTUS ENIM UENERABILIS
EST NON DIUTURNA NEQUE
NUMERO ANNORUM
COMPUTATA
CANI SUNT AUTEM SENSUS HOMI
NIS ET AETAS SENECTUTIS
UITA INMACULATA
PLACENS DO FACTUS DILECTUS
ET UIUENS INTER PECCATORES
TRANSLATUS EST
RAPTUS EST NE MALITIA MUTARET
INTELLECTUM ILLIUS AUT
NE FICTIO DECIPERET ANIMAM
ILLIUS
FASCINATIO ENIM NUGACITATIS
OBSCURAT BONA ET INSTANTIA
CONCUPISCENTIAE TRANSUERTIT
SENSUM SINE MALITIA
CONSUMMATUS IN BREUI EX
PLEUIT TEMPORA MULTA
PLACITA ENIM ERAT DO
ANIMA ILLIUS
PROPTER HOC PROPERAUIT
EDUCERE ILLUM DE MEDIO
INIQUITATIS
POPULI AUTEM UIDENTES
ET NON INTELLEGENTES NEC
PONENTES IN PRAECORDIIS
TALIA
QUONIAM GRATIA DI ET MISERI
CORDIA IN SANCTOS ILLIUS
ET RESPECTUS IN ELECTOS ILLIUS
CONDEMNAT AUTEM IUSTUS
MORTUUS UIUOS IMPIOS
ET IUUENTUS CELERIUS CON
SUMMATA LONGAM UITAM
INIUSTI
UIDEBUNT ENIM FINEM SAPIEN
TIS ET NON INTELLEGENT
QUID COGITAUERIT DE ILLO DS
ET QUARE MUNIERIT
ILLUM DNS
UIDEBUNT ENIM ET CONTEMNENT
EUM ILLOS AUTEM DNS
INRIDEBIT
ET ERUNT POST HAEC DECIDEN
TES SINE HONORE ET CONTU
MELIA INTER MORTUOS
IN PERPETUUM
QUONIAM DISRUMPET EOS
INFLATOS SINE UOCE
ET COMMOUEBIT ILLOS A FUN
DAMENTIS ET USQUE AD
SUPREMUM DESOLABUN
TUR ET ERUNT GEMENTES
ET MEMORIA ILLORUM PERIET
UENIENT IN COGITATIONE PECCA
TORUM SUORUM TIMIDI
ET TRADUCENT ILLOS EX AD
UERSO INIQUITATIS IPSORUM
V III TUNC STABUNT IUSTI IN MAGNA

CONSTANTIA ADUERSUS EOS
QUI SE ANGUSTIAUERUNT
ET QUI ABSTULERUNT
LABORES ILLORUM
UIDENTES TURBABUNTUR TIMORE
HORRIBILI ET MIRABUNTUR
IN SUBITATIONE INSPERATAE
SALUTIS
GEMENTES PRAE ANGUSTIAM SPS
DICENT INTRA SE PAENITENTIAM
AGENTES ET PRAE ANGUSTIAM
SPS GEMENTES
HI SUNT QUOS HABUIMUS ALIQUAN
DO IN DERISUM ET IN SIMILITU
DINE IMPROPERII
NOS INSENSATI UITAM ILLORUM
AESTIMABAMUS INSANIAM
ET FINEM ILLORUM SINE
HONORE
QUOMODO COMPUTATI SUNT
INTER FILIOS DI ET INTER SCOS
SORS ILLORUM EST
ERGO ERRAUIMUS A UIA UERITA
TIS ET IUSTITIAE LUMEN
NON LUXIT NOBIS
ET SOL INTELLEGENTIAE NON EST
ORTUS NOBIS
LASSATI SUMUS IN UIA INIQUITA
TIS ET PERDITIONIS ET AMBULA
UIMUS UIAS DIFFICILES
UIAM AUTEM DNI IGNORAUIMUS
QUID NOBIS PROFUIT
SUPERBIA
AUT QUID DIUITIARUM IACTAN
TIA CONTULIT NOBIS
TRANSIERUNT OMNIA ILLA
TAMQUAM UMBRA ET TAM
QUAM NUNTIUS PERCURRENS
ET TAMQUAM NAUIS QUAE PER
TRANSIT FLUCTUANTEM AQUAM
CUIUS CUM PRAETERIERIT NON EST
UESTIGIUM INUENIRE
NEQUE SEMITAM CARINAE ILLIUS
IN FLUCTIBUS

AUT AUIS QUAE TRANSUOLAT IN AERE
NULLUM INUENITUR ARGUMEN
TUM ITINERIS ILLIUS
SED TANTUM SONITUS ALARUM
UERBERANS LEUEM UENTUM
ET SCINDENS PER UIM
ITINERIS AERUM
COMMOTIS ALIS TRANS
UOLAUIT
ET POST HOC NULLUM SIGNUM
INUENITUR ITINERIS ILLIUS
ET TAMQUAM SAGITTAE EMISSAE
IN LOCUM DESTINATUM
DIUISUS AER CONTINUO IN SE
RECLUSUS EST UT IGNORETUR
TRANSITUS ILLIUS
SIC ET NOS NATI CONTINUO
DESIUIMUS ESSE
ET UIRTUTIS QUIDEM SIGNUM
NULLUM UALUIMUS
OSTENDERE
IN MALIGNITATE AUTEM NOSTRA
CONSUMPTI SUMUS
TALIA DIXERUNT IN INFERNO HI
PECCAUERUNT
QUONIAM SPES IMPII TAMQUAM
LANUGO EST QUAE A UENTO
TOLLITUR
ET TAMQUAM SPUMA GRACILIS
QUAE A PROCELLA DISPARGITUR
ET TAMQUAM FUMUS QUAE
A UENTO DIFFUSUS EST
ET TAMQUAM MEMORIA
HOSPITIS UNIUS DIEI
PRAETEREUNTIS
IUSTI AUTEM IN PERPETUUM
UIUENT ET APUD DNM EST
MERCES EORUM
ET COGITATIO ILLORUM APUD
ALTISSIMUM
IDEO ACCIPIENT REGNUM
DECORIS ET DIADEMA SPECIE
DE MANU DNI
QUONIAM DEXTERA SUA TEGET

eos et brachio sco defen
det illos
accipiet armaturam zelus illius
et armabit creaturam ad ultio
nem inimicorum
induet pro thorace iustitiam
et accipiet pro galea
iudicium certum
et sumet scutum inexpugna
bile aequitatem
acuet autem duram iram
in lanceam
et pugnabit cum illo orbis
terrarum contra insensatos
ibunt directe emissiones
fulgorum
et tamquam a bene curvato
arcu nubium exterminabuntur
et ad certum locum insilient
et a petrosa ira plenae
mittentur grandines
et excandescet in illos
aqua maris
et flumina concurrent
duriter
contra illos stabit spiritus virtutis
et tamquam turbo venti
dividet illos
et ad heremum perducet
omnem terram iniquitas
et malignitas evertet
sedem potentium
Melior est sapientia
quam vires
et vir prudens magis
quam fortis
Audite ergo reges et in
tellegite
discite iudices finium terrae
praebete aures vos qui conti
netis multitudines
et placetis vobis in turbis
nationum

quoniam data est a dno vobis
potestas
et virtus ab altissimo qui inter
rogabit opera vestra
et cogitationes scrutabitur
quoniam cum essetis ministri
regni illius non recte
iudicastis
neque custodistis legem
iustitiae
neque secundum voluntatem
di ambulastis
horrende et cito apparebit
vobis
quoniam iudicium durissimo
his qui praesunt fiet
exiguo enim conceditur
misericordia
potentes autem potenter
tormenta patientur
non enim subtrahet personam
cuiusquam ds
nec verebitur magnitudinem
cuiusquam
quoniam pusillum et magnum
ipse fecit et aequaliter cura
est illi de omnibus
fortioribus autem fortior
instat cruciatio
ad vos ergo reges sunt hi
sermones mei
ut discatis sapientiam
et non excidatis
qui enim custodierint iusta
iuste iustificabuntur
et qui didicerint ista invenient
quid respondeant
concupiscite ergo
sermones meos
diligite illos et habebitis
disciplinam
clara est et quae numquam
marcescit sapientia
et facile videtur ab his

qui diligunt eam
et invenitur ab his qui
quaerunt illam
praeoccupat qui se concupis-
cunt ut illis se prior
ostendat
qui de luce vigilaverit ad illam
non laborabit
adsidentem enim illam foribus
suis inveniet
cogitare ergo de illa sensus
est consummatus
et qui vigilaverit propter
illam cito securus erit
quoniam dignos se ipsa
circuit quaerens
et in viis ostendit se illis
hilariter
et in omni providentia
occurrit illis
initium enim illius verissima
est disciplinae concupis-
centia
cura ergo disciplinae
dilectio est
et dilectio custodia legum
illius est
custoditio autem legum
consummatio incorrupti-
onis est
incorruptio autem facit
esse proximum Deo
concupiscentia itaque sapien-
tiae deducit ad regnum
perpetuum
si ergo delectamini sedibus et
sceptris reges populi
diligite sapientiam ut in per-
petuum regnetis
diligite lumen sapientiae
omnes qui praeestis
populis
quid est autem sapientia
et quemadmodum
facta sit referam
et non abscondam a vobis
sacramenta Dei
sed ab initio nativitatis
investigabo
et ponam in lucem scientiam
illius
et non praeteribo veritatem
neque cum invidia tabescente
iter habebo
quoniam ista non erit particeps
sapientiae
multitudo autem sapientium
sanitas est orbis terrarum
et rex sapiens populi
stabilimentum est
ergo accipite disciplinam
per sermones meos
et proderit vobis
itaque erudimini per sermo-
nes meos et proderit vobis
sum quidem et ego mortalis
homo similis omnibus
ex genere terreni illius
qui prior factus est
et in ventre matris figura-
tus sum caro
decem mensuum tempore
coagulatus in sanguine
ex semine hominis et delecta-
mento somni conveniente
et ego natus accepi
communem aerem
et in similiter factam
decidi terram
primam vocem similem
omnibus emisi plorans
in involumentis nutritus sum
et curis magnis
nemo enim ex regibus aliud
habuit nativitatis initium
unus ergo omnibus introitus
est ad vitam et similis
exitus

propter hoc optavi et datus
est mihi sensus
et invocavi et venit in me
sps sapientiae
et praeposui illam regnis
et sedibus
et divitias nihil esse duxi
in comparatione illius
nec comparavi illi lapidem
pretiosum
quoniam omne aurum in
comparatione illius
arena est exigua
et tamquam lutum aestima
bitur argentum in con
spectu illius
super salutem et speciem
dilexi illam
et praeposui pro luce
habere illam
quoniam inextinguibile est
lumen illius
venerunt autem mihi
omnia bona pariter
cum illa
et innumerabilis honestas
per manus illius
et laetatus sum in omnibus
quoniam antecedebat me
ista sapientia
et ignorabam quoniam
omnium mater est quam
sine fictione didici et sine
invidia communico
et honestatem illius
non abscondo
infinitus enim thesaurus
est hominibus
quo qui usi sunt participes
facti sunt amicitiae di
propter disciplinae dona
commendatus
mihi autem dedit ds dicere
ex sententia

et praesumere digna horum
quae mihi dantur
quoniam ipse sapientiae dux est
et sapientium emendator
in manu enim illius et nos
et sermones nostri
et omnis sapientia et operum
et scientia et disciplina
ipse enim mihi dedit horum
quae sunt scientiam veram
ut sciam dispositionem
orbis terrarum
et virtutes elementorum
initium et consummationem
et medietatem temporum
vicissitudinum permutatio
nes et commutationes
temporum
anni cursus et stellarum
dispositiones
naturas animalium et iras
bestiarum
vim ventorum et cogitatio
nes hominum
differentias virgultorum
et virtutes radicum
et quaecumque sunt
absconsa et inprovisa didici
omnium enim artifex
docuit me sapientia
est enim in illa sps
intellectus
sps unicus multiplex subtilis
mobilis disertus incoin
quinatus certus suavis
amans bonum acutus
quem nihil vetat benefacere
humanus stabilis certus
securus
omnem habens virtutem
omnia prospiciens
et qui capiat omnes sps
intellegibilis mundus
subtilis

omnibus enim mobilibus
mobilior est sapientia
attingit enim ubique prop
ter suam munditiam
vapor est enim virtutis dī
et emanatio quaedam est
claritatis omnipotentis
dī sincera
et ideo nihil inquinatum
in illa incurrit
candor est enim lucis
aeternae
et speculum sine macula dī
maiestatis
et imago bonitatis illius et
cum sit una omnia potest
et permanens in se omnia
innovat
et per nationes in animas
sanctas se transfert
amicos dī et prophetas
constituit
neminem diligit dš nisi eum
qui cum sapientia
inhabitat
est enim haec speciosior sole
et super omnem stellarum
dispositionem
luci comparata invenitur
prior
illi enim succedit nox sapien
tiam autem non vincit
malitia
attingit enim a fine usque
ad finem fortiter et dis
ponit omnia suaviter
hanc amavi et exquisivi
a iuventute mea et quaesivi
sponsam mihi adsumere
et amator factus sum
formae illius generosita
tem glorificat contuber
nium habens dī
sed et omnium dns dilexit illā

doctrix est enim disciplinae dī
et electrix operum illius
et si divitiae appetuntur
in vita
quid sapientia locupletius
quae omnia operatur
si autem sensus operatur
quis horum quae sunt magis
quam illa est artifex
et si iustitiam quis diligit
labores huius magnas
habent virtutes
sobrietatem enim et sapien
tiam docet et iustitiam
et virtutem
quibus utilius nihil est
in vita hominibus
et si multitudinem scientiae
desiderat quis
scit praeterita et de futu
ris aestimat
scit versutias sermonum
et dissolutiones
argumentorum
signa et monstra scit
antequam fiant
et eventus temporum
et saeculorum
proposui ergo hanc adducere
mihi ad convivendum
sciens quoniam mecum communica
bit de bonis
et erit allocutio cogitatio
nis et taedii mei
habebo propter hanc clari
tatem ad turbas et hono
rem apud seniores
et iuvenis et acutus
inveniar in iudicio
et in conspectu potentium
admirabilis ero
et facies principum
mirabuntur me
tacentem me sustinebunt

et loquente me respicient
et sermocinante me plura
manus ori suo inponent
propter hanc habebo per hanc
inmortalitatem
et memoriam aeternam
his qui post me futuri sunt
relinquam
disponam populos et natio
nes mihi erunt subditae
timebunt me audientes
reges horrendi
in multitudine videbor bonus
et in bello fortis
intrans in domum meam
conquiescam cum illa
non enim habet amaritudinem
conversatio illius
nec taedium convictus ipsius
sed laetitiam et gaudium
haec cogitans apud me
et commemorans
in corde meo
quoniam inmortalis est
in cogitatione sapientiae
et in amicitia illius
delectatio bona
et in operibus manuum
illius honestas sine
defectione
et in certamine loquellae
illius sapientia
et praeclaritas in communi
catione sermonum
ipsius
circuibam quaerens ut mihi
illam adsumerem
puer autem eram ingenio
sus et sortitus sum
animam bonam
et cum essem magis bonus
veni ad corpus inco
inquinatum
et ut scivi quoniam non possu

esse continens nisi deus det
et hoc ipsum erat sapientiae
scire cuius esset donum
adii dominum et deprecatus sum
illum et dixi ex totis
praecordiis meis
IX deus patrum meorum et domine
misericordiae qui fecisti
omnia verbo tuo et sapien
tia tua constituisti
hominem
ut dominaretur creaturae
quae a te facta est
ut disponat orbem terrarum
in aequitate et iustitia
et in directione cordis
iudicium iudicet
da mihi sedium tuarum ad
sistricem sapientiam
et noli me reprobare
a pueris tuis
quoniam servus tuus sum
et filius ancillae tuae
homo infirmus et exigui
temporis et minor
ad intellectum iudicii
et legum
et si quis erit consummatus
inter filios hominum
si ab illo abfuerit sapientia tua
in nihilum computabitur
tu me elegisti regem populo
tuo et iudicem filiorum
tuorum et filiarum
dixisti aedificare templum
in monte sancto tuo
et in civitate habitationis
tuae altare
similitudinem tabernaculi
sancti tui quod praeparasti
ab initio
et tecum sapientia quae
novit opera tua
quae et adfuit tunc cum

ORBEM TERRARUM FACERES
ET SCIEBAT QUID PLACITUM ESSET
OCULIS TUIS
ET QUID DIRECTUM IN PRAE
CEPTIS TUIS
MITTE ILLAM DE SCIS
CAELIS TUIS
ET MITTE ILLAM A SEDE
MAGNITUDINIS TUAE
UT MECUM SIT ET MECUM
LABORET
ET SCIAM QUID ACCEPTUM SIT
APUD TE
SCIT ENIM ILLA OMNIA
ET INTELLEGIT
ET DEDUCET ME IN OPERIBUS
MEIS SOBRIE
ET CUSTODIET ME IN SUA
POTENTIA
ET ERUNT ACCEPTA OPERA MEA
ET DISPONAM POPULUM
TUUM IUSTE
ET ERO DIGNUS SEDIUM
PATRIS MEI
QUIS ENIM HOMINUM POTERIT
SCIRE CONSILIUM DI
AUT QUIS POTERIT COGITARE
QUID VELIT DS
COGITATIONES ENIM MORTALIUM
TIMIDAE
ET INCERTAE PROVIDENTIAE
NOSTRAE
CORPUS ENIM QUOD CORRUMPI
TUR ADGRAVAT ANIMAM
ET DEPRIMIT TERRENA
INHABITATIO SENSUM
MULTA COGITANTEM
ET DIFFICILE AESTIMAMUS
QUAE IN TERRA SUNT
ET QUAE IN PROSPECTU SUNT
INVENIMUS CUM LABORE
QUAE IN CAELIS SUNT AUTEM
QUIS INVESTIGABIT
SENSUM AUTEM TUUM QUIS SCIET
NISI TU DEDERIS SAPIENTIAM
ET MISERIS SCM SPM TUUM
DE ALTISSIMIS
ET SIC CORRECTAE SINT SEMITAE
EORUM QUI IN TERRIS SUNT
ET QUAE TIBI PLACENT
DIDICERINT HOMINES
NON PER SAPIENTIAM SANATI SUNT
QUICUMQUE PLACUERUNT TIBI
DNE A PRINCIPIO
HAEC ILLUM QUI PRIMUS FINCTUS
EST PATREM ORBIS TERRARUM
CUM SOLUS ESSET CREATUS
CUSTODIVIT ET EDUXIT ILLUM
A DELICTO SUO
ET DEDIT ILLI VIRTUTEM
CONTINENDI OMNIA
AB HAC UT RECESSIT INIUSTUS
IN IRA SUA
PER IRAM HOMICIDII FRATERNI
DEPERIIT
PROPTER QUEM CUM AQUA
DELERET TERRAM ITERUM
SANAVIT SAPIENTIA
PER CONTEMPTIBILE LIGNUM
IUSTUM GUBERNANS
HAEC ET IN CONSENSU NEQUITIAE
CUM SE NATIONES CONTU
LISSENT
SCIVIT IUSTUM ET SERVAVIT
SINE QUERELLA DO
ET IN FILII MISERICORDIAM
FORTEM CUSTODIVIT
HAEC IUSTUM A PEREUNTIBUS
IMPIIS LIBERAVIT FUGIENTEM
DESCENDENTE IGNE
IN PENTAPOLI
QUIBUS IN TESTIMONIUM NEQUITIAE
FUMIGABUNDA CONSTAT TERRA
ET INCERTO TEMPORE FRUCTUS
HABENTES ARBORES
ET INCREDIBILIS ANIMAE
MEMORIA STANS FIGMEN
TUM SALIS

sapientiam enim praeter
euntes non tantum in hoc
lapsi sunt ut ignorarent bona
sed insipientiae suae relique
runt hominibus memoriam
ut in his quae peccaverunt
nec latere potuissent
sapientia autem hos qui se
observant a doloribus
liberavit
haec profugum irae fratris
iustum deduxit per vias
rectas
et ostendit illi regnum dei
et dedit illi scientiam sanctorum
honestavit illum in laboribus
et complevit labores illius
in fraude circumvenientium
illum adfuit
et honestum illum fecit
custodivit illum ab inimicis
et a seductoribus tutavit eum
et certamen forte dedit
illi ut vinceret
et sciret quoniam omnium
potentior est sapientia
haec venditum iustum
non dereliquit
sed a peccatoribus liberavit eum
descenditque cum illo in foveam
et in vinculis non dereliquit eum
donec adferret illi
sceptrum regni
et potentiam adversus eos
qui eum deprimebant
et mendaces ostendit qui
maculaverunt illum
et dedit illi claritatem
aeternam
haec populum iustum et
semen sine querella
liberavit a nationibus quae
illum deprimebant
intravit in animam servi dei

et stetit contra reges horren
dos in portentis et signis
et reddidit iustis mercedem
laborum suorum
et deduxit eos in via mirabili
et fuit illis in velamento
diei et in luce stellarum
nocte
transtulit illos per mare rubrum
et transvexit illos
per aquam nimiam
inimicos autem illorum
deduxit in mare
et ab altitudine inferorum
eduxit illos
ideo iusti tulerunt
spolia impiorum
et decantaverunt domine
nomen sanctum tuum
et victricem manum tuam
laudaverunt pariter
quoniam sapientia aperuit
os mutorum et linguas in
fantium fecit disertas
direxit opera illorum in
manibus prophetae
iter fecerunt per deserta
quae non inhabitabantur
et in locis desertis
fixerunt casas
steterunt contra hostes
et de inimicis se vindica
verunt
sitierunt et invocaverunt te
et data est illis de petra
altissima aqua
et requies sitis de lapide duro
poenas passi sunt inimici eorum
a defectione potus sui
et cum abundarent filii isra
hel laetati sunt
per haec cum illis deessent
bene cum illis agebatur
nam pro fonte quidem

SEMPITERNI FLUMINIS
HUMANUM SANGUINEM
DEDISTI INIUSTIS
QUI CUM MINUERENTUR IN TRA
DUCTIONE INFANTIUM
OCCISORUM
DEDISTI ILLIS ABUNDANTEM
AQUAM INSPERATE
OSTENDENS PER SITIM
QUAE TUNC FUIT
QUEMADMODUM TUOS EXALTA
RES ET ADVERSARIOS ILLORUM
NECARES
CUM ENIM TEMPTATI SUNT
ET QUIDEM CUM MISERI
CORDIA DISCIPLINAM
ACCIPIENTES
SCIERUNT QUEMADMODUM
CUM IRA IUDICATI IMPII TOR
MENTA PATERENTUR
HOS QUIDEM TAMQUAM PATER
MONENS PROBASTI ILLOS
AUTEM TAMQUAM REX DURUS
INTERROGANS CONDEMNASTI
ABSENTES ENIM ET PRAESENTES
SIMILITER TORQUEBANTUR
DUPLEX ENIM ILLOS ACCEPERAT
TAEDIUM
ET GEMITUS CUM MEMORIA
PRAETERITORUM
CUM ENIM AUDIRENT PER SUA
TORMENTA
BENE SECUM AGI COMMEMO
RATI SUNT DOMINUM ADMIRANTES
IN FINEM EXITUS
QUEM ENIM IN EXPOSITIONE
PRAVA PROIECTUM
DERISERUNT
IN FINEM EVENTUS MIRATI SUNT
NON SIMILITER IUSTIS SITIENTES
PRO COGITATIONIBUS AUTEM
INSENSATIS INIQUITATIS
ILLORUM
QUOD QUIDAM ERRANTES
COLEBANT MUTOS SERPENTES
ET BESTIAS SUPERVACUAS
INMISISTI ILLIS MULTITUDINEM
MUTORUM ANIMALIUM
IN VINDICTAM
UT SCIRENT QUIA PER QUAE
PECCAT QUIS PER HAEC
ET TORQUETUR
NON ENIM IMPOSSIBILIS ERAT
OMNIPOTENS MANUS TUA
QUAE CREAVIT ORBEM TERRA
RUM EX MATERIA INVISA
INMITTERE ILLIS MULTITUDINEM
URSORUM AUT AUDACES
LEONES
AUT NOVI GENERIS IRA PLENAS
IGNOTAS BESTIAS
AUT VAPOREM IGNEUM
SPIRANTES
AUT ODOREM FUMI PRO
FERENTES
AUT HORRENDAS AB OCULIS SCIN
TILLAS EMITTENTES
QUARUM NON SOLUM LAESURA
POTERAT ILLOS EXTERMINARE
SED ET ASPECTUS PER TIMOREM
OCCIDERE
SED ET SINE HIS UNO SPIRITU
OCCIDI POTERANT
PERSECUTIONEM PASSI
AB IPSIS FACTIS SUIS
ET DISPERSI PER SPIRITUM VIRTUTIS
TUAE
SED OMNIA IN MENSURA ET NUME
RO ET PONDERE DISPOSUISTI
MULTUM ENIM VALERE TIBI
SOLI SUPERERAT SEMPER
ET VIRTUTI BRACHII TUI
QUIS RESISTET
QUONIAM TAMQUAM MOMEN
TUM STATERAE SIC ANTE TE
EST ORBIS TERRARUM
ET TAMQUAM GUTTA RORIS
ANTELUCANI QUAE DESCENDIT

in terram
sed misereris omnium
quoniam omnia potes
et dissimulas peccata
hominum propter
paenitentiam
diligis enim omnia quae sunt
et nihil odisti eorum
quae fecisti
nec enim odiens aliquid
constituisti
quomodo autem posset
aliquid permanere
nisi tu voluisses
aut quod a te vocatum non
esset conservaretur
parcis autem omnibus
quoniam tua sunt dne
qui amas animas
VII. O quam bonus et suavis est
dne sps tuus in omnibus
ideoque hos qui exerrant
partibus corripis
et de quibus peccant admo
nes et adloqueris
ut relicta malitia credant
in te dne
illos enim antiquos inhabita
tores scae tuae terrae
quos exhorruisti
quoniam odibilia opera tibi
faciebant
per medicamina et sacri
ficia iniusta
et filiorum suorum necatores
sine misericordia
et comestores viscerum
hominum
et devoratores sanguinis
a medio sacramento tuo
et auctores parentes anima
rum inauxiliatarum
voluisti perdere per manus
parentum nostrorum

ut dignam perciperent peregrina
tionem puerorum dei
quae tibi omnium carior est terra
sed et his tamquam hominibus
pepercisti
et misisti antecessores exerci
tus tui vespas
ut illos paulatim extermi
narent
non quia inpotens eras in bello
subicere impios iustis
aut bestiis saevis aut verbo duro
simul exterminare
sed partibus iudicans dabas
locum paenitentiae
non ignorans quoniam nequa
est natio eorum
et naturalis malitia ipsorum
et quoniam non poterat
mutari cogitatio illorum
in perpetuum
semen enim erat maledictum
ab initio
nec timens aliquem veniam
dabas peccatis illorum
quis enim dicet tibi quid fecisti
aut quis stabit contra
iudicium tuum
aut quis in conspectu tuo
veniet vindex iniquorum
hominum
aut quis tibi inputabit si pe
rierint nationes quas tu
fecisti
non enim est alius ds quam tu
cui cura est de omnibus
ut ostendas quoniam non in
iuste iudicas iudicium
neque rex neque tyrannus
in conspectu tuo inquirent
de his quos perdidisti
cum sis ergo iustus iuste
omnia disponis
ipsum quoque qui non debet

puniri condemnas
et exterum aestimas a tua
virtute
virtus enim tua iustitiae
initium est
et ab hoc quod dominus
es omnibus te parcere facis
virtutem enim ostendis tu
qui non crederis esse in vir
tute consummatus
et hos qui te nesciunt audacia
traducis
tu autem dominator virtutis
cum tranquillitate iudicas
et cum magna reverentia
disponis nos
subest enim tibi cum volu
eris posse
docuisti populum tuum
per talia opera
quoniam oportet iustum
esse et humanum
et bonae spei fecisti
filios tuos
quoniam das locum in pecca
tis paenitentiae
si enim inimicos servorum
tuorum et debitos morti
cum tanta cruciasti attentio
ne et liberasti dans tempus
et locum per quae possent
mutari a malitia
cum quanta diligentia iu
dicas filios tuos
quorum parentibus iura
menta et conventiones
dedisti bonarum pro
missionum
cum nobis ergo das disciplinam
das inimicos nostros mul
tipliciter flagellas
ut bonitatem tuam cogite
mus iudicantes
et cum de nobis iudicatur

speremus misericordiam
unde et illis qui in vita sua
insensate et iniuste
vixerunt
per haec quae coluerunt dedisti
summa tormenta
etenim in erroris via diutius
erraverunt
deos aestimantes haec quae
in animalibus sunt super
vacua
infantium insensatorum
more viventes
propter hoc tamquam
pueris insensatis iudicium
in derisum dedisti
qui autem ludibriis incre
pationis non sunt correpti
dignum dei iudicium ex
perti sunt
in quibus enim patiebantur
moleste ferebant
in quibus patientes
indignabantur
per haec quos putabant
deos in ipsis cum exter
minarentur
videntes illum quem olim
negabant se nosse deum
verum agnoverunt
propter quod et finis
condemnationis illorum
venit
vani sunt autem omnes
homines in quibus non sub
est scientia dei
et de his quae videntur bona
non potuerunt intellegere
eum qui est
neque operibus adtenden
tes agnoverunt quis
esset artifex
sed aut ignem aut spiritum
aut citatum aerem

AUT GYRUM STELLARUM AUT
NIMIAM AQUAM
AUT SOLEM ET LUNAM RECTORES
ORBIS TERRARUM DEOS PUTA
UERUNT
QUORUM SI SPECIE DELECTATI
DEOS PUTAUERUNT
SCIANT QUANTO DOMINATOR
EORUM SPECIOSIOR EST
SPECIEI ENIM GENERATOR
HAEC OMNIA CONSTITUIT
AUT SI UIRTUTEM ET OPERA
EORUM MIRATI SUNT
INTELLEGANT AB IPSIS QUONIAM
QUI HAEC CONSTITUIT FORTIOR
EST ILLIS
A MAGNITUDINE ENIM SPECIEI
ET CREATURAE COGNOSCIBILITER
POTERIT HORUM CREATOR
UIDERI
SED TAMEN ADHUC IN HIS MINOR
EST QUAERELLA ET HI ENIM
FORTASSE ERRANT
DEUM QUAERENTES ET UOLENTES
INUENIRE
ETENIM CUM IN OPERIBUS ILLIUS
CONUERSENTUR INQUIRUNT
ET PERSUASUM HABENT
QUONIAM BONA SUNT
QUAE UIDENTUR
VIII ITERUM AUTEM NEC
HIS DEBET IGNOSCI
SI ENIM TANTUM POTUERUNT
SCIRE UT POSSENT AESTIMARE
SAECULUM
QUOMODO HUIUS DOMINUM NON
FACILIUS INUENERUNT
INFELICES AUTEM SUNT
ET INTER MORTUOS SPES
ILLORUM EST
QUI APPELLAUERUNT DEOS OPERA
MANUUM HOMINUM
AURUM ET ARGENTUM ARTIS
INUENTIONEM ET SIMILITUDINES
ANIMALIUM
AUT LAPIDEM INUTILEM OPUS
MANUS ANTIQUAE
AUT SI QUIS ARTIFEX FABER DE SILUA
LIGNUM RECTUM SECAUERIT
ET HUIUS DOCTE ERADAT OMNEM
CORTICEM
ET ARTE SUA USUS DILIGENTER
FABRICET UAS UTILE IN CON
UERSATIONEM UITAE
RELIQUIIS AUTEM EIUS OPERIS
AD PRAEPARATIONEM ESCAE
ABUTATUR
ET RELIQUUM HORUM QUOD AD
NULLOS USUS FACIT
LIGNUM CURUUM ET UERTICIBUS
PLENUM
SCULPAT DILIGENTER PER
UACUITATEM SUAM
ET PER SCIENTIAM ARTIS SUAE
FIGURET ILLUD
ET ADSIMILET ILLUD IMAGINI
HOMINIS AUT ALICUI EX ANIMA
LIBUS ILLUD COMPARET
PERLINIENS RUBRICA ET RUBICUN
DUM FACIENS FUCO COLOREM
ILLIUS
ET OMNEM MACULAM QUAE
IN ILLO EST PERLINIENS
ET FACIAT EI DIGNAM HABITATIONEM
IN PARIETE PONENS ILLUD ET CONFIR
MANS FERRO NE FORTE CADAT
PROSPICIENS ILLI
SCIENS QUONIAM NON POTEST
SE ADIUUARE
IMAGO ENIM EST ET OPUS EST
ILLI ADIUTORIUM
ET DE SUBSTANTIA SUA ET FILIIS
SUIS ET NUPTIIS UOTUM FACIENS
INQUIRIT
NON ERUBESCIT LOQUI CUM ILLO
QUI SINE ANIMA EST
ET PRO SANITATE QUIDEM INFIRMUM
DEPRECATUR ET PRO UITA

MORTUUM ROGAT
ET IN ADIUTORIUM INUTILEM
INUOCAT
ET PRO ITINERE PETIT AB EO QUI
AMBULARE NON POTEST
ET DE ADQUIRENDO ET DE OPERANDO
ET DE OMNIUM RERUM EUENTU
PETIT AB EO QUI IN OMNIBUS EST
INUTILIS
ITERUM ALIUS NAUIGARE COGITANS
ET PER FEROS FLUCTUS INCIPIENS
ITER FACERE LIGNO PORTANTE SE
FRAGILIUS LIGNUM INUOCAT
ILLUD ENIM CUPIDITAS ADQUIREN
DI EXCOGITAUIT
ET ARTIFEX SAPIENTIA SUA
FABRICAUIT
TUA AUTEM PATER GUBERNAT
PROUIDENTIA
QUONIAM DEDISTI IN MARE UIAM
ET INTER FLUCTUS SEMITAM
FIRMISSIMAM
OSTENDENS QUONIAM EX OMNIB
POTENS SANARE ETIAM SI SINE
RATE ALIQUIS ADEAT
SED UT NON ESSENT UACUA SAPIEN
TIAE TUAE OPERA
PROPTER HOC ETIAM EXIGUO
LIGNO CREDUNT HOMINES
ANIMAS SUAS
ET TRANSEUNTES MARE PER RATEM
LIBERATI SUNT
AB INITIO ENIM CUM PERIRENT
SUPERBI GIGANTES
SPES ORBIS TERRARUM AD RATEM
CONFUGIENS
REMISIT SAECULO SEMEN NATIUI
TATIS QUAE MANU TUA ERAT
GUBERNATA
BENEDICTUM EST ENIM LIGNUM
PER QUOD FIT IUSTITIA
PER MANUS AUTEM QUOD FIT
IDOLUM MALEDICTUM ET IPSUM
ET QUI FECIT ILLUD
QUIA ILLE QUIDEM OPERATUS EST
ILLUD AUTEM CUM ESSET FRAGILE
DEUS COGNOMINATUS EST
SIMILITER AUTEM ODIO SUNT
DEO IMPIUS ET IMPIETAS EIUS
ETENIM QUOD FACTUM EST
CUM ILLO QUI FECIT TORMENTA
PATIETUR
PROPTER HOC ET IDOLIS NATIONUM
NON ERIT RESPECTUS
QUONIAM CREATURAE DEI IN ODIO
FACTAE SUNT
ET IN TEMPTATIONEM ANIMIS
HOMINUM
ET IN MUSCIPULAS PEDIBUS
INSIPIENTIUM
INITIUM ENIM FORNICATIONIS EST
EXQUISITIO IDOLORUM
ET ADINUENTIO ILLORUM
CORRUPTIO UITAE EST
NEQUE ERANT AB INITIO NEQUE
ERUNT IN PERPETUUM
SUPERUACUITAS ENIM HOMINUM
HOC ADUENIT IN ORBEM
TERRARUM
ET IDEO BREUIS ILLORUM FINIS
INUENTUS EST
ACERBO ENIM LUCTU DOLENS PATER
CITO SIBI RAPTI FILII FECIT
IMAGINEM
ILLUM QUI TUNC HOMO MORTUUS
FUERAT
NUNC TAMQUAM DEUM COLERE COEPIT
ET CONSTITUIT INTER SERUOS SUOS
SACRA ET SACRIFICIA
DEINDE INTERUENIENTE TEMPORE
CONUALESCENTE INIQUA
CONSUETUDINE
HIC ERROR TAMQUAM LEX
CUSTODITUS EST
ET TYRANNORUM IMPERIO
COLEBANTUR FIGMENTA
HOS QUOS IN PALAM HONORARE
NON POTERANT HOMINES

PROPTER QUOD LONGE ESSENT
E LONGINQUO FIGURA ILLORUM
ALLATA
EVIDENTEM IMAGINEM
REGIS QUEM HONORARE
VOLEBANT FECERUNT
UT ILLUM QUI ABERAT TAMQUAM
PRAESENTEM COLERENT
SUA SOLLICITUDINE
PROVEXIT AUTEM AD HORUM
CULTURAM ET HOS QUI IGNO
RABANT ARTIFICIS EXIMIA
DILIGENTIA
ILLE ENIM VOLENS PLACERE ILLI
QUI SE ASSUMPSIT
ELABORAVIT ARTE SUA UT SIMI
LITUDINEM IN MELIUS
FIGURARET
MULTITUDO AUTEM ABDUCTA
PER SPECIEM OPERIS
EUM QUI ANTE TEMPUS
TAMQUAM HOMO HONORA
TUS FUERAT NUNC DEUM
EXTIMAVERUNT
ET HAEC FUIT VITAE HUMANAE
DECEPTIO
QUONIAM AUT AFFECTUI AUT
REGIBUS DESERVIENTES
HOMINES
INCOMMUNICABILE NOMEN
LAPIDIBUS ET LIGNIS
INPOSUERUNT
ET NON SUFFECERAT ERRASSE
EOS CIRCA DEI SCIENTIAM
SED IN MAGNO VIVENTES
INSCIENTIAE BELLO
TOT ET TAM MAGNA MALA
PACEM APPELLANT
AUT ENIM FILIOS SUOS
SACRIFICANTES
AUT OBSCURA SACRIFICIA
FACIENTES
AUT INSANIAE PLENAS VIGILIAS
HABENTES
NEQUE VITAM NEQUE NUPTIAS
MUNDAS IAM CUSTODIUNT
SED ALIUS ALIUM PER INVIDIAM
OCCIDIT AUT ADULTERANS
CONTRISTAT
ET OMNIA COMMIXTA SUNT
SANGUIS HOMICIDIUM
FURTUM ET FICTIO
CORRUPTIO INFIDELITAS TURBATIO
ET PERIURIUM TUMULTUS
BONORUM DEI INMEMORATIO
ANIMARUM INQUINATIO NATIVI
TATIS INMUTATIO
NUPTIARUM INCONSTANTIA INORDINATIO MOECHIAE
ET INPUDICITIA
INFANDORUM ENIM IDOLORUM
CULTURA
OMNIS MALI CAUSA EST ET INITIUM
ET FINIS
AUT ENIM DUM LAETANTUR
INSANIUNT
AUT CERTE VATICINANTUR FALSA
AUT VIVUNT INIUSTE AUT
PEIERANT CITO
DUM ENIM CONFIDUNT IN IDOLIS
QUAE SUNT SINE ANIMA
MALE IURANTES NOCERI SE
NON SPERANT
UTRAQUE ERGO ILLIS EVENIENT
DIGNE
QUONIAM MALE SENSERUNT DE DEO
ADTENDENTES IDOLIS
ET IURAVERUNT INIUSTE IN DOLO
CONTEMNENTES IUSTITIAM
NON ENIM IURATORUM VIRTUS
SED PECCANTIUM POENA PER
AMBULAT SEMPER INIUSTO
RUM PRAEVARICATIONEM
XII x TU AUTEM DEUS NOSTER SUAVIS
ET VERUS ES PATIENS ET IN MISE
RICORDIA DISPONENS OMNIA
ETENIM SI PECCAVERIMUS
TUI SUMUS SCIENTES
MAGNITUDINEM TUAM

ET SI NON PECCAVERIMUS SCIMUS
QUONIAM APUD TE SUMUS
COMPUTATI
NOSSE ENIM TE CONSUMMATA
EST IUSTITIA
ET SCIRE IUSTITIAM ET VIRTUTEM
TUAM RADIX EST INMORTALI
TATIS
NON ENIM IN ERROREM INDUXIT
NOS HOMINUM MALAE ARTIS
EXCOGITATIO
NEC UMBRA PICTURAE LABOR
SINE FRUCTU
EFFIGIES SCULPTA PER VARIOS
COLORES
CUIUS ASPECTUS INSENSATO DAT
CONCUPISCENTIAM
ET DILIGIT MORTUAE IMAGINIS
EFFIGIEM SINE ANIMA
MALORUM AMATORES DIGNI SUNT
QUI SPEM HABENT IN TALIBUS
ET QUI FACIUNT ILLOS ET QUI DILI
GUNT ET QUI COLUNT
SED ET FIGULUS MOLLEM TERRAM
PREMENS LABORIOSE
FINGIT AD USUS NOSTROS UNUM
QUODQUE VAS
ET DE EODEM LUTO FINGIT QUAE
MUNDA SUNT IN USUM VASA
SIMILITER QUAE HIS SUNT
CONTRARIA
HORUM AUTEM VASORUM
QUIS SIT USUS IUDEX EST FIGULUS
ET CUM LABORE VANO DEUM
FINGIT DE EODEM LUTO
ILLE QUI PAULO ANTE DE TERRA
FACTUS FUERAT
ET POST PUSILLUM SE DUCIT
UNDE ACCEPTUS EST
REPETITUS DEBITUM ANIMAE
QUAM HABEBAT
SED ILLI CURA EST NON QUIA
LABORATURUS EST
NEC QUONIAM BREVIS ILLI VITA EST

SED CONCURRITUR AURIFICIBUS
ET ARGENTARIIS
SED ET AERARIOS IMITATUR ET GLORIA
PRAEFERT QUONIAM RES
SUPERVACUAS FINGIT
CINIS EST ENIM COR EIUS ET TERRA
SUPERVACUA SPES ILLIUS
ET LUTO VILIOR VITA ILLIUS
QUONIAM IGNORAVIT
QUI SE FINXIT
ET QUI INSPIRAVIT ILLI ANIMAM
QUAE OPERATUR ET QUI INSUFFLAVIT
SPIRITUM VITALEM
SED ET AESTIMAVERUNT LUDUM
ESSE VITAM NOSTRAM
ET CONVERSATIONEM VITAE
CONPOSITAM AD LUCRUM
ET OPORTERE UNDECUMQUE
ET EX MALO ADQUIRERE
HIC ENIM SCIT SE SUPER OMNES
DELINQUERE
QUI EX TERRAE MATERIA FRAGILIA
VASA ET SCULPTILIA FINGIT
OMNES ENIM INSIPIENTES
ET INFELICES
SUPRA MODUM ANIMAE
SUPERBI SUNT
INIMICI POPULI TUI ET IMPE
RANTES ILLI
QUONIAM OMNIA IDOLA NATIONU
AESTIMAVERUNT DEOS
QUIBUS NEC OCULORUM USUS
EST AD VIDENDUM
NEC NARES AD PERCIPIEN
DUM SPM
NEC AURES AD AUDIENDUM
NEC DIGITI MANUUM
AD TRACTANDUM
SED ET PEDES EORUM PIGRI
AD AMBULANDUM
HOMO ENIM FECIT ILLOS ET QUI SPM
MUTUATUS EST IS FINXIT ILLOS
NEMO ENIM SIBI SIMILEM POTERIT
HOMO DEUM FINGERE

cum sit enim mortalis mortuum
fingit manibus iniquis
melius est enim ipse his
quos colit
quia ipse quidem vixit cum
esset mortalis illi autem
numquam
sed et animalia miserrima
colunt
insensata enim comparata
his aliis sunt deteriora
sed nec aspectu aliquis ex his
animalibus bona potest
concupiscere
effugerunt autem dei laudem
et benedictionem eius
xvi propter haec similia passi
sunt digne tormenta
et per multitudinem bestiarum
exterminati sunt
pro quibus tormentis bene
disposuisti populum tuum
quibus dedisti concupiscentiam
delectamenti sui novum
saporem
escam parans eis ortygo
metram
ut illi quidem concupis
centes escam
propter ea quae illis ostensa
et missa sunt
etiam a necessaria concupis
centia averterentur
hi autem in brevi inopes facti
novam gustaverunt
escam
oportebat enim illis quidem
sine excusatione
supervenire interitum ex
ercentibus tyrannidem
his autem tantum ostendere
quemadmodum inimici
illorum exterminabantur

etenim cum supervenit illis saeva
bestiarum ira morsibus
perversarum colubrarum
exterminabantur
non in perpetuum per
mansit ira tua
sed ad correptionem in brevi
turbati sunt
signum habentes salutis ad
commemorationem
mandati legis tuae
qui enim conversus est non
per hoc quod videbat
sanabatur
sed per te omnium salvatorem
et in hoc autem ostendisti
inimicis nostris
quia tu es qui liberas ab omni
malo
illos enim locustarum et mus
carum occiderunt morsus
et non est inventa sanitas
animae illorum
quia digni erant ab huiusmodi
exterminari
filios autem tuos nec draconu
venenatorum vicerunt
dentes
misericordia autem tua
adveniens sanabat illos
in memoriam enim sermonum
tuorum examinabantur
et salvabantur
ne in altam incidentes oblivi
onem non possent tuo
uti adiutorio
etenim neque herba neque
malagma sanavit illos
sed tuus domine sermo qui
sanat omnia
xi tu es enim qui vitae et mortis
habes potestatem
et deducis ad portas
mortis et reducis

homo autem occidit quidem
per malitiam animam suam
et cum exierit sps non re
uertetur
nec reuocabit animam
quae recepta est
sed tuam manum effugere
inpossibile est
negantes enim nosse te impii
per fortitudinem brachii tui
flagellati sunt
nouis aquis et grandinibus et
pluuiis persecutionem
passi et igne consumpti
quod enim mirabile erat
in aqua quae omnia extingu it
plus ignis ualebat
uindex est enim orbis iustoru(m)
quodam enim tempore
mansuetabatur ignis ne con
burerentur quae ad impios
missa erant animalia
sed ut ipsi uidentes scirent
quoniam di iudicio patiuntur per
persecutionem
et quodam tempore in aqua
supra uirtutem ignis
ardebat
ut iniquae terrae nationem
exterminaret
pro quibus angelorum esca
nutristi populum tuum
et paratum panem de caelo
praestitisti illis
sine labore
omne delectamentum in se
habentem et omnis sapo
ris suauitatem
substantia enim tua dulce
dinem tuam quam in filios
habes ostendebas
et deseruiens uniuscuiusque
uoluntati ad quod quis
uolebat conuertebatur

nix autem et glacies sustine
bant uim ignis et non
tabescebant
ut scirent quoniam fructus
inimicorum exterminabat
ignis ardens in grandine
et pluuia coruscans
hoc autem iterum ut nutri
rentur iusti etiam suae
uirtutis oblitus est
creatura enim tibi factori
deseruiens exardescit
in tormentum aduersus
iniustos
et lenior fit ad benefaciendu(m)
pro his qui in te confidunt
propter hoc et tunc in omnia
transfigurata omnium
nutrici gratiae tuae
deseruiebat
ad uoluntatem horum qui a te
desiderabant
ut scirent filii tui quos
dilexisti dne
quoniam non natiuitatis fructus
pascunt homines
sed sermo tuus hos qui in te
crediderunt conseruat
quod enim ab igne non pote
rat exterminari
statim ab exiguo radio solis
calefactum tabescebat
ut notum omnibus esset
quoniam oportet praeuenire
solem ad benedictionem tuam
et ad ortum lucis te
adorare
ingrati enim spes tamquam
hibernalis glacies tabescet
et disperiet tamquam aqua
superuacua
magna sunt enim iudicia tua
et inenarrabilia uerba tua
propter hoc indisciplinatae

ANIMAE ERRAUERUNT
DUM ENIM PERSUASUM HABENT
INIQUI POSSE DOMINARI
NATIONI SCAE
UINCULIS TENEBRARUM ET LONGAE
NOCTIS COMPEDITI
INCLUSI SUB TECTIS FUGITIUI PER
PETUAE PROUIDENTIAE
IACUERUNT
ET DUM PUTANT SE LATERE
IN OBSCURIS PECCATIS
TENEBROSO OBLIUIONIS UELAMEN
TO DISPERSI SUNT
PAUENTES HORRENDE ET CUM
ADMIRATIONE NIMIA PERTURBATI
NEQUE ENIM QUAE CONTINEBAT
ILLOS SPELUNCA SINE TIMORE
CUSTODIEBAT
QUONIAM SONITUS DESCENDENS
PERTURBABAT EOS
ET PERSONAE TRISTES APPAREN
TES PAUOREM ILLIS PRAE
STABANT
ET IGNIS QUIDEM NULLA UIS POTE
RAT ILLIS LUMEN PRAEBERE
NEC SIDERUM LIMPIDAE FLAM
MAE INLUMINARE POTERANT
ILLAM NOCTEM HORRENDAM
APPAREBAT AUTEM ILLIS
SUBITANEUS IGNIS TIMORE
PLENUS
ET TIMORE PERCUSSI ILLIUS
QUAE NON UIDEBATUR FACIEI
AESTIMABANT DETERIORA
ESSE QUAE UIDEBANTUR
ET MAGICAE ARTIS APPOSITI
ERANT DERISUS
ET SAPIENTIAE GLORIAE CORREP
TIO CUM CONTUMELIA
ILLI ENIM QUI PROMITTEBANT
TIMORES ET TURBATIONES EX
PELLERE SE AB ANIMA
LANGUENTE
HI CUM DERISU PLENI TIMORE
LANGUEBANT
NAM ETSI NIHIL ILLOS EX MONSTRIS
PERTURBABAT
TRANSITU ANIMALIUM ET SERPEN
TIUM SIBILATIONE COMMOTI
TREMEBUNDI PERIEBANT
ET AEREM QUEM NULLA RATIONE
QUIS EFFUGERE POSSET
NEGANTES SE UIDERE
CUM SIT ENIM TIMIDA NEQUITIA
DAT TESTIMONIUM CON
DEMNATIONE
SEMPER ENIM PRAESUMIT
SAEUA PERTURBATA CONSCIENTIA
XII NIHIL ENIM EST TIMOR NISI
PRAESUMPTIONIS ADIUTORIUM
PRODITIO COGITATIONIS
AUXILIORUM
ET DUM AB INTRO MINOR EST
EXPECTATIO
MAIOREM PUTAT SCIENTIAM
EIUS CAUSAE DE QUA TORMEN
TUM PRAESTAT
ILLI AUTEM QUI IMPOTENTEM
UERE NOCTEM ET AB INFIMIS
ET AB ALTISSIMIS INFERIS
SUPERUENIENTEM
EUNDEM SOMNUM DORMIENTES
ALIQUANDO MONSTRORUM
EXAGITABANTUR TIMORE
ALIQUANDO ANIMAE DEFICIEBANT
TRADUCTIONE
SUBITANEUS ENIM ILLIS ET INSPE
RATUS TIMOR SUPERUENERAT
DEINDE SI QUISQUAM EX ILLIS
DECIDISSET CUSTODIEBATUR
IN CARCERE SINE FERRO RECLUSUS
SI ENIM RUSTICUS QUIS ERAT AUT
PASTOR AUT AGRI LABORUM
OPERARIUS PRAEOCCUPATUS
ESSET INEFFUGABILEM SUSTI
NEBAT NECESSITATEM
UNA ENIM CATENA TENEBRARUM
OMNES ERANT CONLIGATI

sive sps sibilans inter
spissos ramos arborum
sonus suavis
aut vis aquae decurrentis
nimium
aut sonus validus praecipita
tarum petrarum
aut ludentium animalium
cursus invisus
aut mugientium valida
bestiarum vox
aut resonans de altissimis
montibus echo
deficientes faciebant illos
prae timore
omnis enim orbis terrarum
limpido inluminabatur lumine
et non inpeditis operibus
continebatur
solis autem illis superposita
erat gravis nox
imago tenebrarum quae super
ventura illis erat
ipsi ergo sibi erant graviores
tenebris
XVIII sanctis autem tuis maxima
erat lux
et horum quidem vocem
audiebant sed figuram
non videbant
et quia non et ipsi per eadem
passi erant magnificabant
et qui ante laeserant
quoniam non laedebantur
gratias agebant
et ut esset differentia
donum petebant
propter quod ignis ardentem
columnam ducem habue
runt ignotae viae
et solem sine laesura boni
hospitii praestitisti
digni quidem illi carere luce
et pati carcerem tenebrarum

qui inclusos custodiebant filios tuos
per quos incipiebat incorruptum
legis lumen saeculo dari
cum cogitarent iustorum
occidere infantes
et uno exposito filio et liberato
in traductionem illorum
multitudinem filiorum
abstulisti
et pariter illos perdidisti
in aqua valida
illa nox ante cognita est
a patribus nostris
ut vere scientes quibus iura
mentis crediderunt animae
quiores essent
suscepta est autem a populo
tuo sanitas quidem iustoru
iniustorum autem
exterminatio
sicut enim laesisti adversarios
sic nos provocans magnificasti
absconse enim sacrificabant
iusti pueri bonorum
et iustitiae legem in concordia
disposuerunt
similiter bona et mala
percepturos iustos
patribus decantantes laudes
resonabat autem inconveni
ens inimicorum vox
et flebilis audiebatur planctus
ploratorum infantium
simili autem poena servus
cum domino adflictus
et popularis homo regi
similia passus
similiter ergo omnes uno
nomine mortis mortuos
habebant innumerabiles
nec enim ad sepeliendum
vivi sufficiebant
quoniam uno momento quae
erat clarior natio illorum

EXTERMINATA EST
DE OMNIBUS ENIM NON CREDENTES
PROPTER VENEFICIA
TUNC VERO PRIMUM EXTERMINIO
PRIMOGENITORUM
SPONDERUNT POPULUM DI SE ESSE
CUM ENIM QUIETUM SILENTIUM
CONTINERET OMNIA
ET NOX IN SUO CURSU MEDIUM
ITER HABERET
OMNIPOTENS SERMO TUUS
DE CAELO A REGALIBUS SEDIBUS
VENIT
DURUS DEBELLATOR IN MEDIAM
EXTERMINII TERRAM PROSILUIT
GLADIUS ACUTUS INSIMULATUM
IMPERIUM TUUM PORTANS
ET STANS REPLEVIT OMNIA MORTE
ET USQUE AD CAELUM ATTINGEBAT
STANS IN TERRAM
TUNC CONTINUO VISUS SOMNIORUM
MALORUM TURBAVERUNT ILLOS
ET TIMORES SUPERVENERUNT
INSPERATI
ET ALIUS ALIBI PROIECTUS
SEMIVIVUS
PROPTER QUAM MORIEBATUR
CAUSAM DEMONSTRABAT
VISIONES ENIM QUAE ILLOS TURBA
VERUNT HAEC PRAEMONEBANT
NE INSCII QUARE MALA PATIEBAN
TUR DEPERIRENT
TETIGIT AUTEM TUNC IUSTOS
TEMTATIO MORTIS
ET COMMOTIO IN HEREMO
FACTA EST MULTITUDINIS
SED NON DIU PERMANSIT IRA
PROPERANS ENIM HOMO SINE
QUERELLA PROPUGNAVIT
PROFERENS SERVITUTIS SUAE
SCUTUM ORATIONEM
ET PER INCENSUM DEPRECATIO
NEM ALLEGANS
RESTITIT IRAE ET FINEM
IMPOSUIT NECESSITATI
OSTENDENS QUONIAM TUUS EST
FAMULUS
VICIT AUTEM TURBAS NON IN VIRTUTE
CORPORIS NEC ARMATURA POTEN
TIAE SED VERBO VEXATOREM
SUBIECIT
IURAMENTA PARENTUM
COMMEMORANS
CUM ENIM IAM ACERVATIM
CECIDISSENT SUPER ALTERU
TRUM MORTUI
INTERSTETIT ET AMPUTAVIT
IMPETUM
ET DIVISIT ILLAM QUAE AD VIVOS
DUCEBAT VIAM
IN VESTE ENIM PODERIS
QUAM HABEBAT TOTUS ERAT
ORBIS TERRARUM
ET PARENTUM MAGNALIA
IN QUATTUOR ORDINIBUS
LAPIDUM ERANT SCULPTA
ET MAGNIFICENTIA TUA IN DIADE
MATE CAPITIS ILLIUS ERAT
SCRIBTA
HIS CESSIT QUI EXTERMINABAT
ET HAEC EXTIMUIT
ERAT ENIM SOLA TEMPTATIO
IRAE SUFFICIENS
2 IMPIIS AUTEM USQUE IN NOVIS
SIMUM SINE MISERICORDIA
IRA SUPERVENIT
PRAESCIEBAT ENIM ET FUTURA
ILLORUM
QUONIAM CUM IPSI PERMISIS
SENT UT SE DUCERENT
ET CUM MAGNA SOLLICITUDINE
PRAEMISISSENT ILLOS
CONSEQUEBANTUR ILLOS
PAENITENTIA ACTI
ADHUC ENIM INTER MANUS
HABENTES LUCTUM
ET DEPLORANTES AD MONU
MENTA MORTUORUM

ALIAM SIBI ADSUMSERUNT COGI
TATIONEM INSCIENTIAE
ET QUOS ROGANTES PROIECERANT
HOS TAMQUAM FUGITIVOS
PERSEQUEBANTUR
DUCEBAT ENIM ILLOS AD HUNC
FINEM DIGNA NECESSITAS
ET HORUM QUAE ACCIDERANT
COMMEMORATIONEM
AMITTEBANT
UT QUAE DEERANT TORMENTIS
REPLERET PUNITIO
ET POPULUS QUIDEM TUUS
MIRABILITER TRANSIRET
ILLI AUTEM NOVAM MORTEM
INVENIRENT
OMNIS ENIM CREATURA AD SUUM
GENUS AB INITIO REFIGURABA
TUR DESERVIENS TUIS
PRAECEPTIS
UT PUERI TUI CUSTODIRENTUR
INLAESI
NAM NUBES CASTRA EORUM
OBUMBRABAT
ET EX AQUA QUAE ANTE ERAT
TERRA ARIDA APPARUIT
ET IN MARI RUBRO VIA SINE
INPEDIMENTO
ET CAMPUS GERMINANS
DE PROFUNDO NIMIO
PER QUEM OMNIS NATIO TRANSI
VIT QUAE TEGEBATUR TUA MANU
VIDENTES MIRABILIA ET MONSTRA
TAMQUAM ENIM EQUI DEPAVE
RUNT ET TAMQUAM AGNI
EXULTAVERUNT
MAGNIFICANTES TE DNE QUI
LIBERASTI ILLOS
MEMORES ENIM ERANT ADHUC
EORUM QUAE IN INCOLATU ILLO
RUM FACTA FUERANT
QUEMADMODUM PRO NATIONE
ANIMALIUM PRODUXIT
TERRA MUSCAS
ET PRO PISCIBUS ERUCTAVIT
FLUMEN MULTITUDINEM
RANARUM
XIII NOVISSIME AUTEM VIDERUNT
NOVAM CREATURAM AVIUM
CUM ADDUCTI CONCUPISCENTIA
POSTULAVERUNT ESCAM
EPULATIONIS
IN ALLOCUTIONE ENIM DESIDERII
ASCENDIT ILLIS DE MARI
ORTYGOMETRA
ET VEXATIONES PECCATORIBUS
SUPERVENERUNT
NON SINE ILLIS QUAE ANTE FACTA
ERANT ARGUMENTIS PER VIM
FULMINUM
IUSTE ENIM PATIEBANTUR SECUNDUM
SUAS NEQUITIAS
ETENIM DETESTABILIOREM IN
HOSPITALITATEM INSTITUERUNT
ALII QUIDEM IGNOTOS NON RECIPI
EBANT ADVENAS
ALII AUTEM BONOS HOSPITES IN
SERVITUTEM ACCIPIEBANT
ET NON SOLUM HAEC SED ET ALIUS
QUIS RESPECTUS ERIT ILLORUM
QUONIAM INVITI RECIPIEBANT
EXTRANEOS
QUI AUTEM CUM LAETITIA RECEPE
RUNT HOS QUI EISDEM USI
ERANT IUSTITIIS
SAEVISSIMIS ADFLIXERUNT DOLORIB
PERCUSSI SUNT AUTEM CAECITATE
SICUT ILLI IN FORIBUS IUSTI
CUM SUBITANEIS COOPERTI
ESSENT TENEBRIS
UNUSQUISQUE OSTII SUI TRANSITUM
QUAEREBAT
PER SE ENIM ELEMENTA DUM
CONVERTUNTUR
SICUT IN ORGANO QUALITATIS
SONUS INMUTATUR
ET OMNIA SUUM SONUM
CUSTODIUNT

unde et gavisus mare et ex ipso certo visu agrestia enim in aquatica convertebantur et quaecumque erant natantia in terram transiebant ignis in aqua valebat supra suam virtutem et aqua extinguentis naturae obliviscebatur flammae e contrario corruptibilium animalium non vexaverunt carnes coambulantium nec dissolvebant illam quae facile dissolvebatur sicut glacies bonam escam in omnibus enim domine magnificasti populum tuum et honorasti et non despexisti in omni tempore et in omni loco assistens eis amen

salomonis

Incipit prologus

Multorum nobis et magnorum per legem et prophetas aliosque qui secuti sunt illos sapientiam demonstratam in quibus oportet laudare Israhel doctrinae et sapientiae causa quia non solum ipsos loquentes necesse est peritos sed etiam extraneos posse et dicentes et scribentes doctissimos fieri avus meus Iesus postquam se amplius dedit ad diligentiam lectionis legis et prophetarum et aliorum librorum qui nobis a parentibus nostris traditi sunt voluit et ipse scribere aliquid horum quae ad doctrinam et sapientiam pertinent ut desiderantes discere et illorum periti facti magis magisque adtenderent animo et confirmentur ad legitimam vitam hortor itaque venire vos cum benivolentia et adtentiore studio lectionem facere et veniam habere in illis in quibus videmur sequentes imaginem sapientiae deficere in verborum compositione nam deficiunt verba hebraica quando fuerint translata ad alteram linguam non autem solum haec sed et ipsa lex et prophetae ceterorumque librorum non parvam habent differentiam quando inter se dicuntur nam in octavo et tricesimo anno temporibus Ptolomei Euergetis regis postquam perveni in Aegyptum et cum multum temporis ibi fecissem inveni ibi libros relictos non parvae neque contemnendae doctrinae itaque bonum et necessarium putavi et ipse aliquam addere diligentiam et laborem interpretandi librum istum et multa vigilia attuli in spatio temporis ad illa quae ad finem ducerent et illa librum dare his qui volunt animum intendere et discere quemadmodum oporteat instituere mores qui secundum legem domini proposuerunt vitam agere

Incipiunt capitula

I Quod omnis sapientia a domino deo sit et quod plenitudo sapientiae sit timor domini

II De concupiscentia sapientiae et servanda iustitia vel timentes deum et in veritate cordis quod filii sapientiae sint ecclesiae iustorum

III De honore parentum de mansuetudine de iudicando pupillo et vidue

IIII De signis sapientiae uel non intellegendo
[illegible] quod [illegible]
dulcem [illegible] multiplicat amicos
et inimicos [illegible]

V Quod uoluntarie suscipiendam doc[illegible]
[illegible] nullo modo faciendum
sine [illegible] uitando deserendo

VI De eruditione pluribus [illegible]
et traditione [illegible] quod [illegible]
[illegible]
eius scripture uel [illegible]
homine [illegible]

VII Nominando contra [illegible] contumeliosi
de nomine [illegible]
[illegible] quod nomen [illegible]
[illegible] mihi

VIII Quod initium est separationis a deo
superbia; hoc [illegible] actus
[illegible]
et discretione [illegible]

VIIII De incongrua societate diuitis et pauperis
quod bona sit substantia cui non est
peccatum [illegible] non est
[illegible] laus [illegible] peccatorum

X De [illegible] uel [illegible] sed [illegible]
[illegible]

XI De [illegible] quod post peccatum
non debet quis peccare sine [illegible]
possidendam [illegible]
[illegible]

XII De [illegible] sicut [illegible]
[illegible] sapientiae [illegible]

XIII De duabus speciebus abominandis uel
[illegible]
[illegible]

XIIII De [illegible]
[illegible] sicut iustitia sequenda

XV De dilectione [illegible]
discordia [illegible] sicut
de [illegible]

XVI De [illegible] uel disciplina [illegible]
sicut paupertatem [illegible]
[illegible]

XVII De labore pauperis et diuitis uel [illegible]
[illegible] sicut [illegible]

XVIII De [illegible]
uel senior loquente sicut
[illegible]

XVIIII De [illegible] non
[illegible] potestate superbe uel
[illegible] quod sint [illegible]

XX Quod [illegible] quaeritur
de obseruatione [illegible]
sicut misericordiam [illegible]

XXI De [illegible] uel [illegible]
[illegible]
partibus

XXII De sapiente [illegible] sicut medicum
honorandum de sapientia [illegible]
[illegible]

XXIII Quod sapientia omnia exquirit
uel bona bonis et mala malis
creata sunt et quia omnia
transeunt praeter fides

XXIIII De [illegible] sibi sufficiente
uel [illegible]
de bono nomine

XXV De [illegible] seruanda in pace
uel signare et claudere
et numerare et scribere

XXVI De [illegible] et [illegible]
laus [illegible] uel laus
parentum —

EXPLICIUNT CAPITULA

INCIPIT LIBER

ECCLESIASTICUM

OMNIS SAPIENTIA
A DOMINO DEO EST
ET CUM ILLO FUIT SEMPER
ET EST ANTE AEUUM
HARENAM MARIS ET PLUUIAE GUTTAS
ET DIES SAECULI QUIS DINUMERAUIT
ALTITUDINEM CAELI ET LATITUDINEM TERRAE ET PROFUNDUM
ABYSSI QUIS DIMENSUS EST
SAPIENTIAM DĪ PRAECEDENTEM
OMNIA QUIS INUESTIGAUIT
PRIOR OMNIUM CREATA EST
SAPIENTIA ET INTELLECTUS
PRUDENTIAE AB AEUO
FONS SAPIENTIAE UERBUM DĪ
IN EXCELSIS
ET INGRESSUS ILLIUS MANDATA
AETERNA
RADIX SAPIENTIAE CUI REUELATA
EST ET ASTUTIAS ILLIUS
QUIS INTELLEXIT
DISCIPLINA SAPIENTIAE CUI
REUELATA EST ET MANIFESTATA
ET MULTIPLICATIONEM INGRESSUS ILLIUS QUIS INTELLEXIT
UNUS EST ALTISSIMUS
CREATOR OMNIPOTENS
REX POTENS ET METUENDUS NIMIS
SEDENS SUPER THRONUM ILLIUS
ET DOMINANS DS
IPSE CREAUIT ILLAM IN SPŪ SCŌ
ET UIDIT ET DINUMERAUIT
ET MENSUS EST
ET EFFUDIT ILLAM SUPER OMNIA
OPERA SUA ET SUPER
OMNEM CARNEM
SECUNDUM DATUM SUUM
PRAEBUIT ILLAM DILIGENTIBUS SE
TIMOR DNĪ GLORIA ET GLORIATIO ET LAETITIA ET CORONA
EXULTATIONIS
TIMOR DNĪ DELECTABIT COR
ET DABIT LAETITIAM ET GAUDIUM
IN LONGITUDINE DIERUM
TIMENTI DNM BENE ERIT IN EXTREMIS ET IN DIE DEFUNCTIONIS SUAE BENEDICETUR
DILECTIO DĪ HONORABILIS SAPIENTIA
QUIBUS AUTEM APPARUERIT IN UISU DILIGUNT EAM IN UISIONE
ET IN AGNITIONE MAGNALIUM SUORUM
INITIUM SAPIENTIAE TIMOR DNĪ
ET CUM FIDELIBUS IN UULUA CONCREATUS EST
ET CUM ELECTIS FEMINIS GRADITUR
ET CUM IUSTIS ET FIDELIBUS AGNOSCITUR
TIMOR DNĪ SCIENTIAE RELIGIOSITAS
RELIGIOSITAS CUSTODIET
ET IUSTIFICABIT COR
IUCUNDITATEM ATQUE GAUDIUM DABIT
TIMENTI DNM BENE ERIT
ET IN DIEBUS CONSUMMATIONIS ILLIUS BENEDICETUR
PLENITUDO SAPIENTIAE TIMERE DM
ET PLENITUDO A FRUCTIBUS ILLIUS
OMNEM DOMUM ILLIUS IMPLEBIT A GENERATIONIBUS
ET RECEPTACULA A THESAURIS ILLIUS
CORONA SAPIENTIAE TIMOR DNĪ
REPLENS PACEM ET SALUTIS FRUCTUM
ET UIDIT ET DINUMERAUIT EAM
UTRAQUE AUTEM SUNT DONA DĪ
SCIENTIAM ET INTELLECTUM PRUDENTIAE SAPIENTIA CONPARTIETUR
ET GLORIAM TENENTIUM SE EXALTAT
RADIX SAPIENTIAE EST TIMERE DM
RAMI ILLIUS LONGEUI IN THESAURIS SAPIENTIAE INTELLECTUS

et scientiae religiositas
exsecratio autem peccatoribus
sapientia
timor dni expellit peccatum
nam qui sine timore est non
poterit iustificari
iracundia enim animositatis
illius subversio illius
usque in tempus sustinebit
patiens
et postea redditio
iucunditatis
bonus sensus usque in tempus
abscondet verba illius
et labia multorum enarra
bunt sensum illius
fili concupiscens sapientiam
conserva iustitiam
et ds praebebit illam tibi
sapientia enim et disciplina
timor dni
et quod beneplacitum est illi
fides et mansuetudo
et adimplebit thesauros illius
non sis incredibilis timori dni
et ne accesseris ad illum
duplici corde
ne fueris hypocrita in con
spectu hominum
et non scandalizeris labiis tuis
adtende in illis ne forte cadas
et adducas animae tuae
inhonorationem
et revelet ds absconsa tua
et in medio synagogae
elidat te
quoniam accessisti maligne
ad dnm
et cor tuum plenum est
dolo et fallacia
fili accedens ad servitutem di
sta in iustitia et timore
et praepara animam tuam
ad temptationem

deprime cor tuum et sustine
declina aurem tuam et ex
cipe verba intellectus
et ne festines in tempus
obductionis
sustine sustentationes di con
iungere do et sustine ut cres
cat in novissimo vita tua
omne quod tibi applicitum
fuerit accipe
et in dolore sustine et in humili
tate tua patientiam habe
quoniam in igne probatur
aurum et argentum
homines vero acceptabiles
in camino humiliationis
crede do et recuperabit te
et dirige viam tuam
et spera in illum
serva timorem illius
et in illo veterasce
metuentes dnm sustinete
misericordiam illius
et non declinetis ab illo
ne cadatis
qui timetis dnm credite illi
et non evacuabitur
merces vestra
qui timetis dnm sperate
in illum
et in oblectatione veniet vobis
misericordia
qui timetis dnm diligite illum
et inluminabuntur corda
vestra
respicite filii nationes hominum
et scitote quia nullus speravit
in dno et confusus est
permansit in mandatis eius
et derelictus est
aut quis invocavit illum
et despexit eum
quoniam pius et misericors
est ds

ET REMITTET IN TEMPORE TRIBU
LATIONIS PECCATA OMNIBUS
EXQUIRENTIBUS SE IN UERITATE
UAE DUPLICI CORDE ET LABIIS
SCELESTIS ET MANIBUS
MALEFACIENTIBUS
ET PECCATORI TERRAM INGREDI
ENTI DUABUS UIIS UAE DISSOLU
TIS CORDE QUI NON CREDUNT DO
IDEO NON PROTEGENTUR
AB EO
UAE HIS QUI PERDIDERUNT
SUBSTANTIAM
QUI RELIQUERUNT UIAS RECTAS
ET DIUERTERUNT IN UIAS
PRAUAS
ET QUID FACIENT CUM INSPICERE
COEPERIT DS
QUI TIMENT DNM NON ERUNT
INCREDIBILES DO
ET QUI DILIGUNT ILLUM CONSER
UABUNT UIAM ILLIUS
QUI TIMENT DNM INQUIRENT
QUAE BENEPLACITA SUNT ILLI
ET QUI DILIGUNT EUM REPLEBUN
TUR LEGE ILLIUS
QUI TIMENT DNM PRAEPARA
BUNT CORDA SUA
ET IN CONSPECTU ILLIUS SANCTI
FICABUNT ANIMAS SUAS
QUI TIMENT DNM CUSTODIUNT
MANDATA ILLIUS
ET PATIENTIAM HABEBUNT USQ
AD INSPECTIONEM ILLIUS
DICENTES SI PAENITENTIAM
NON EGERIMUS INCIDEMUS
IN MANUS DI ET NON IN MANUS
HOMINUM
SECUNDUM ENIM MAGNITUDI
NEM ILLIUS SIC ET MISERICOR
DIA IPSIUS CUM IPSO
FILII SAPIENTIAE ECCLESIA IUSTO
RUM ET NATIO ILLORUM
OBOEDIENTIA ET DILECTIO

IUDICIUM PATRIS AUDITE
FILII DILECTI
ET SIC FACITE UT SALUI SITIS
DS ENIM HONORAUIT
PATREM IN FILIIS
ET IUDICIUM MATRIS EXQUI
RENS IN FILIOS
QUI DILIGIT DM EXORABIT PRO
PECCATIS ET CONTINEBIT
SE AB ILLIS
IN ORATIONE DIERUM EXAUDIETUR
ET SICUT QUI THESAURIZAT
ET QUI HONORIFICAT
MATREM SUAM
QUI HONORAT PATREM IUCUN
DABITUR IN FILIIS ET IN DIE
ORATIONIS SUAE EXAUDIETUR
QUI HONORAT PATREM SUUM
UITA UIUET LONGIORE
ET QUI OBOEDIT PATRI REFRI
GERABIT MATREM
QUI TIMET DM HONORAT
PARENTES
ET QUASI DOMINIS SERUIET HIS
QUI SE GENERAUERUNT
IN OPERE ET SERMONE ET OMNI
PATIENTIA HONORA PATREM
TUUM UT SUPERUENIAT TIBI
BENEDICTIO AB EO
ET BENEDICTIO ILLIUS IN NOUIS
SIMO MANEAT
BENEDICTIO PATRIS FIRMAT
DOMOS FILIORUM
MALEDICTIO MATRIS ERADICAT
FUNDAMENTA
NE GLORIERIS IN CONTUMELIAM
PATRIS TUI
NON EST ENIM TIBI GLORIA
SED CONFUSIO
GLORIA ENIM HOMINIS EX
HONORE PATRIS SUI ET DE
DECUS FILII PATER SINE
HONORE

fili suscipe senectam patris
tui et ne contristes eum
in vita sua
et si defecerit sensu veniam
da et ne spernas eum
in virtute tua
elemosyna enim patris non
erit in oblivione
nam pro peccato matris
restituetur tibi bonum
et in iustitia aedificabitur tibi
in die tribulationis commemorabitur tui
sicut in sereno glacies
solventur tua peccata
quam malae famae est
qui relinquit patrem
et est maledictus a deo qui
exasperat matrem
fili in mansuetudine opera
tua perfice et super homi
num gloriam diligeris
quanto magnus es humilia te
in omnibus et coram deo
invenies gratiam
quoniam magna potentia dei
solius et ab humilibus
honoratur
altiora te ne quaesieris et
fortiora te ne scrutatus
fueris
sed quae praecepit tibi deus illa
cogita semper
et in pluribus operibus eius
ne fueris curiosus
non est enim tibi necessarium
ea quae abscondita sunt
videre oculis tuis
in supervacuis rebus noli
scrutari multipliciter
et in pluribus operibus eius
non eris curiosus
plurima enim super sensum
hominum ostensa sunt tibi

multos enim supplantavit
suspicio illorum
et in vanitate detenuit
sensus illorum
cor durum male habebit
in novissimo et qui amat
periculum in illo
peribit
cor ingrediens duas vias
non habebit requiem
et pravus cordis in illis
scandalizabitur
cor nequam gravabitur
in doloribus et peccator
adiciet ad peccandum
synagogae superborum
non est sanitas
frutex enim peccati
eradicabitur in illis
et non intellegetur
cor sapientis intellegitur
in sapientia
et auris bona audiet
cum omni concupiscentia
sapientiam
sapiens cor et intellegibile
abstinet se a peccatis
et in operibus iustitiae
successus habebit
ignem ardentem extinguit
aqua et elemosyna resistit
peccatis
et deus conspector est eius qui
reddit gratiam meminit
in posterum
et in tempore casus sui
inveniet firmamentum
[illegible]
fili elemosynam pauperis
ne fraudes
et oculos tuos ne transvertas
a paupere
animam esurientem
ne despexeris

ET NON EXASPERES PAUPEREM
IN INOPIA SUA
COR INOPIS NE ADFLIXERIS ET NON
DETRAHAS DATUM ANGUSTIANTI
ROGATIONEM CONTRIBULATI
NE ABICIAS ET NON AVERTAS
FACIEM TUAM AB EGENO
AB INOPE NE AVERTAS OCULOS
PROPTER IRAM
ET NON RELINQUAS QUAERENTIBUS
TIBI RETRO MALEDICERE
MALEDICENTIS ENIM TIBI IN AMARI
TUDINE EXAUDIETUR
PRAECATIO ILLIUS
EXAUDIET AUTEM EUM QUI
FECIT ILLUM
CONGREGATIONI PAUPERUM
ADFABILEM TE FACITO
ET PRESBYTERO HUMILIA
ANIMAM TUAM
ET MAGNATO HUMILIA CAPUT TUUM
DECLINA PAUPERI AUREM TUAM
ET REDDE DEBITUM TUUM
ET RESPONDE PACIFICA
IN MANSUETUDINE
LIBERA EUM QUI INIURIAM PATITUR
DE MANU SUPERBI
ET NON ACIDE FERAS IN ANIMO TUO
DE PUPILLIS ET VIDUA
IN IUDICANDO ESTO PUPILLIS
MISERICORS UT PATER ET PRO
VIRO MATRI ILLORUM
ET ERIS VELUT FILIUS ALTISSIMI
OBOEDIENS
ET MISEREBITUR TUI MAGIS
QUAM MATER

III. SAPIENTIA FILIIS SUIS VITAM INSPIRAT
ET SUSCIPIT QUAERENTES SE
ET PRAEIBIT IN VIA IUSTITIAE
ET QUI ILLAM DILIGIT
DILIGIT VITAM
ET QUI VIGILAVERINT AD ILLAM
COMPLECTENTUR
PLACOREM EIUS
QUI TENUERINT ILLAM VITAM
HEREDITABUNT
ET QUO INTROIBIT BENEDICIT DS
QUI SERVIUNT EI OBSEQUENTES
ERUNT SCO
ET EOS QUI DILIGUNT ILLAM
DILIGIT DS
QUI AUDIT ILLAM IUDICAT GENTES
ET QUI INTUEBITUR ILLAM
PERMANEBIT CONFIDENS
SI CREDIDERIT HEREDITABIT ILLAM
ET ERUNT IN CONFIRMATIONE
CREATURAE ILLORUM
QUONIAM IN TEMPTATIONE AMBU
LAT CUM EO ET IN PRIMIS
ELIGIT EUM
TIMOREM ET METUM ET PROBA
TIONEM INDUCET SUPER ILLUM
ET CRUCIABIT ILLUM IN TRIBULA
TIONE DOCTRINAE SUAE
DONEC TEMPTET ILLUM IN COGITA
TIONIBUS ILLIUS
ET CREDAT ANIMAE ILLIUS
ET FIRMABIT ILLUM
ET ITER ADDUCET DIRECTUM
AD ILLUM ET DENUDABIT
ABSCONSA SUA ILLI
ET THESAURIZAT SUPER ILLUM
SCIENTIAM ET INTELLECTUM
IUSTITIAE
SI AUTEM OBERRAVERIT
DERELINQUET EUM
ET TRADET EUM IN MANUS
INIMICI SUI
IN TEMPORE PROVIDE AC
VITA STUDENDUM ET
PRO SALUTE ANIMAE
FILI CONSERVA TEMPUS
ET DEVITA A MALO
PRO ANIMA TUA NON CONFUNDARIS
DICERE VERUM
EST ENIM CONFUSIO ADDUCENS
GLORIAM ET GRATIAM

NE ACCIPIAS FACIEM ADUERSUS
FACIEM TUAM
NEC ADUERSUS ANIMAM TUAM
MENDACIUM
NON REUEREARIS PROXIMUM
TUUM IN CASU SUO
NEC RETINEAS UERBUM
IN TEMPORE SALUTIS
NON ABSCONDAS SAPIENTIAM TUAM
IN DECORE EIUS
IN LINGUA ENIM AGNOSCITUR
SAPIENTIA
ET SENSUS ET SCIENTIA ET DOCTRI
NA IN UERBIS UERITATIS
ET FIRMAMENTUM IN OPERIBUS
IUSTITIAE
NON CONTRADICAS UERBO ULLO MODO
ET DE MENDACIO INERUDITIONIS
TUAE CONFUNDERE
NON CONFUNDARIS CONFITERI
PECCATA TUA
ET NE SUBICIAS TE OMNI HOMINI
PRO PECCATO
NOLI RESISTERE CONTRA FACIEM
POTENTIS
NEC CONERIS CONTRA ICTUM
FLUUII
PRO IUSTITIA AGONIZARE PRO
ANIMA TUA ET USQUE AD MOR
TEM CERTA PRO IUSTITIA
ET DS EXPUGNAUIT PRO TE
INIMICOS TUOS
NOLI ESSE CITATUS IN LINGUA TUA
ET INUTILIS ET REMISSUS
IN OPERIBUS TUIS
NOLI ESSE SICUT LEO IN DOMO TUA
EUERTENS DOMESTICOS TUOS
ET OPPRIMENS SUBIECTOS TIBI
NON SIT PORRECTA MANUS TUA
AD ACCIPIENDUM ET AD DANDUM
COLLECTA

[illegible]

NOLI ATTENDERE AD POSSESSI
ONES INIQUAS
ET NE DIXERIS EST MIHI
SUFFICIENS UITA
NIHIL ENIM PRODERIT IN TEMPORE
UINDICTAE ET OBDUCTIONIS
NON SEQUARIS CONCUPISCENTIAM
CORDIS
ET NE DIXERIS QUOMODO POTUI
UEL QUIS ME SUBICIET PROPTER
FACTA MEA
DS ENIM UINDICANS UINDICAUIT
NE DIXERIS PECCAUI ET QUID
ACCIDIT MIHI TRISTE
ALTISSIMUS ENIM EST
PATIENS REDDITOR
DE PROPITIATU PECCATORUM
NOLI ESSE SINE METU
NEQUE ADICIAS PECCATUM
SUPER PECCATUM
ET NE DICAS MISERATIO DI
MAGNA EST
MULTITUDINIS PECCATORUM
MEORUM MISEREBITUR
MISERICORDIA ENIM ET IRA
AB ILLO CITO PROXIMANT
ET IN PECCATORES RESPICIT
IRA ILLIUS
NON TARDES CONUERTI AD DNM
ET NE DIFFERAS DE DIE IN DIEM
SUBITO ENIM UENIET IRA ILLIUS
ET IN TEMPORE UINDICTAE
DISPERDET TE
NOLI ANXIUS ESSE IN DIUITIIS
INIUSTIS
NIHIL ENIM PRODERUNT IN DIEM
OBDUCTIONIS ET UINDICTAE
NON UENTILES TE IN OMNEM
UENTUM ET NON EAS
IN OMNEM UIAM
SIC ENIM PECCATOR PROBATUR
DUPLICI LINGUA
ESTO FIRMUS IN UIA DNI ET IN UERI
TATE SENSUS TUI ET SCIENTIA
ET PROSEQUATUR TE UERBUM
PACIS ET IUSTITIAE

ESTO MANSUETUS AD AUDIENDUM
VERBUM UT INTELLEGAS
ET CUM SAPIENTIA PROFERAS RESPONSUM
VERUM SI EST TIBI INTELLECTUS
RESPONDE PROXIMO
SIN AUTEM SIT MANUS TUA
SUPER OS TUUM
NE CAPIARIS IN VERBO INDISCIPLINATO
ET CONFUNDARIS
HONOR ET GLORIA IN SERMONE
SENSATI
LINGUA IMPRUDENTIS SUBVERSIO
IPSIUS
NON APPELLERIS SUSURRO
ET LINGUA TUA CAPIARIS
ET CONFUNDARIS
SUPER FUREM EST CONFUSIO
ET PAENITENTIA
ET DENOTATIO PESSIMA
SUPER BILINGUEM
SUSURRATORI AUTEM ODIUM
ET INIMICITIAE ET CONTUMELIA
IUSTIFICA PUSILLUM ET MAGNUM
SIMILITER
NOLI FIERI PRO AMICO INIMICUS
PROXIMO
INPROPERIUM ENIM ET CON
TUMELIAM MALUS
HEREDITABIT
ET OMNIS PECCATOR INVIDUS
ET BILINGUIS
NON TE EXTOLLAS IN COGITATIONE
NE ANIMA TUA VELUT TAURUS
NE FORTE ELIDATUR VIRTUS TUA
PER STULTITIAM
ET FOLIA TUA COMEDAT ET FRUCTUS
TUOS PERDAT
ET RELINQUERIS VELUT LIGNUM
ARIDUM IN HEREMO
ANIMA ENIM NEQUAM DISPERDET
QUI SE HABET ET IN GAUDIUM
INIMICIS DAT ILLUM
ET DEDUCET IN SORTEM IMPIORUM
DE [illegible]

VERBUM DULCE MULTIPLICAT [illegible]
AMICOS ET MITIGAT INIMICOS
ET LINGUA EUCHARIS IN BONO
HOMINE HABUNDAT
MULTI PACIFICI SINT TIBI ET CONSILI
ARIUS SIT TIBI UNUS DE MILLE
SI POSSIDES AMICUM IN TEMPTATI
ONE POSSIDE EUM
ET NON FACILE CREDAS ILLI
EST ENIM AMICUS SECUNDUM
TEMPUS SUUM ET NON PER
MANEBIT IN DIE TRIBULATIONIS
ET EST AMICUS QUI CONVERTITUR
AD INIMICITIAM
ET EST AMICUS QUI ODIUM ET RIXA
ET CONVICIA DENUDABIT
EST AUTEM AMICUS SOCIUS
MENSAE ET NON PERMANEBIT
IN DIE NECESSITATIS
AMICUS SI PERMANSERIT FIXUS ERIT
TIBI QUASI COAEQUALIS
ET IN DOMESTICIS TUIS
FIDUCIALITER AGET
SI HUMILIAVERIT SE CONTRA TE
ET A FACIE TUA ABSCONDERIT SE
UNANIMEM HABEBIS AMICITIAM
BONAM
AB INIMICIS TUIS SEPARARE ET AB
AMICIS TUIS ADTENDE
AMICUS FIDELIS PROTECTIO FORTIS
QUI AUTEM INVENIT ILLUM
INVENIT THESAURUM
AMICO FIDELI NULLA EST
CONPARATIO
ET NON EST DIGNA PONDERATIO
AURI ET ARGENTI CONTRA BONI
TATEM FIDEI ILLIUS
AMICUS FIDELIS MEDICAMENTUM
VITAE ET INMORTALITATIS
ET QUI METUUNT DOMINUM INVENIENT ILLUM · qui timet d[eu]m
aeque HABEBIT AMICITIAM BONAM
QUONIAM SECUNDUM ILLUM
ERIT AMICUS ILLIUS
DE DOCTRINA SAPIENTIAE

FILI A IUUENTUTE TUA EXCIPE
DOCTRINAM ET USQUE AD CANOS
INUENIES SAPIENTIAM
QUASI IS QUI ARAT ET SEMINAT
ACCEDE AD ILLAM ET SUSTINE
BONOS FRUCTUS ILLIUS
IN OPERE ENIM IPSIUS EXIGUUM
LABORABIS ET CITO EDES
DE GENERATIONIB· ILLIUS
QUAM ASPERA EST NIMIUM
SAPIENTIA INDOCTIS HOMINIB
ET NON PERMANEBIT IN ILLA
EXCORS
QUASI LAPIDIS UIRTUS PROBATIO
ERIT IN ILLIS
ET NON DEMORABUNTUR
PROICERE ILLAM
SAPIENTIA ENIM DOCTRINAE
SECUNDUM NOMEN EST EIUS
ET NON EST MULTIS MANIFESTA
QUIBUS AUTEM AGNITA
EST PERMANET USQUE
AD CONSPECTUM DI
AUDI FILI ET ACCIPE CONSILIUM
INTELLECTUS ET NE ABICIAS
CONSILIUM MEUM
INICE PEDEM TUUM IN COM
PEDES ILLIUS ET IN TORQUES
ILLIUS TUUM COLLUM
SUBICE UMERUM TUUM ET
PORTA ILLAM ET NE ACEDI
ERIS UINCULIS ILLIUS
IN OMNI ANIMO TUO ACCEDE
AD ILLAM ET IN OMNI UIRTUTE
TUA SERUA UIAS EIUS
INUESTIGA ILLAM ET MANIFESTA
BITUR TIBI
ET CONTINENS FACTUS NE DERE
LINQUAS EAM
IN NOUISSIMIS ENIM INUENIES
REQUIEM IN EA
ET CONUERTETUR TIBI
IN OBLECTATIONE
ET ERUNT TIBI COMPEDES
IN PROTECTIONE FORTITUDINIS
ET BASES UIRTUTIS ET TORQUES
ILLIUS IN STOLA GLORIAE
DECOR ENIM UITAE EST IN ILLA
ET UINCULA ILLIUS ALLIGATURA
SALUTARIS
STOLA GLORIAE INDUES EAM
ET CORONAM GRATULATIONIS
SUPERPONES TIBI
FILI SI ADTENDERIS MIHI DISCES
ET SI ADCOMMODAUERIS ANIMUM
TUUM SAPIENS ERIS
ET SI INCLINAUERIS AUREM TUAM
EXCIPIES DOCTRINAM
ET SI DILEXERIS AUDIRE
SAPIENS ERIS
IN MULTITUDINE PRESBYTERORUM
PRUDENTIUM STA
ET SAPIENTIAE ILLORUM
EX CORDE CONIUNGERE
UT OMNEM NARRATIONEM DI
POSSIS AUDIRE
ET PROUERBIA LAUDIS NON
EFFUGIANT A TE
ET SI UIDERIS SENSATUM
EUIGILA AD ILLUM
ET GRADUS OSTIORUM ILLIUS
EXTERAT PES TUUS
COGITATUM HABE IN PRAE
CEPTIS DI
ET IN MANDATIS ILLIUS MAXIME
ADSIDUUS ESTO
ET IPSE DABIT COR TIBI ET CON
CUPISCENTIA SAPIENTIAE
DABITUR TIBI

NOLI FACERE MALA ET NON TE
ADPREHENDENT
DISCEDE AB INIQUO ET DEFICI
ENT MALA ABS TE
NON SEMINES MALA IN SULCIS
INIUSTITIAE ET NON METES
EA IN SEPTUPLUM
NOLI QUAERERE AB HOMINE DUCATUM

neque a rege cathedram honoris
non te iustifices ante deum quoniam
agnitor cordis ipse est
et penes regem noli velle
videri sapiens
noli quaerere fieri iudex nisi
valeas virtute inrumpere
iniquitatem
ne forte extimescas faciem
potentis et ponas scandalum
in aequitate tua
non pecces in multitudine
civitatis
nec te inmittas in populum
neque alliges duplicia
peccata
nec enim in uno eris inmunis
noli esse pusillanimis
in animo tuo
exorare et facere elemosynam
non despicias
ne dicas in multitudine munerum
meorum respiciet deus
et offerente me deo altissimo
suscipiet munera mea
non inrideas hominem in ama
ritudine animae
est enim qui humiliat et exaltat
circumspector deus
noli arare mendacium adver
sus fratrem tuum
neque in amicum similiter facias
noli velle mentiri omne
mendacium
adsiduitas enim illius non bona
noli verbosus esse in multitu
dine presbyterorum
et non iteres verbum
in oratione
non oderis laboriosa opera
et rusticationem creatam ab altissimo
creatam
non te reputes in multitudine
indisciplinatorum
memento irae quoniam
non tardabit
humilia valde spiritum
quoniam vindicta carnis
impii ignis et vermis
noli praevaricari in amicum
pecuniam differenti
neque fratrem carissimum
auro spreveris
noli discedere a muliere
sensata et bona quam sor
titus es in timore domini
gratia enim verecundiae
illius super aurum
non laedas servum operantem
in veritate
neque mercennarium dantem
animam suam
servus sensatus dilectus
quasi anima tua
non defraudes illum libertate
neque inopem derelinquas
illum
pecora sunt tibi adtende illis
et si sunt utilia perseve
rent apud te
filii tibi sunt erudi illos
et curva illos a pueritia
illorum
filiae tibi sunt serva
corpus illarum
et non ostendas hilarem
faciem tuam ad illas
trade filiam et grande opus
feceris et homini sensato
da illam
mulier est tibi secundum
animam tuam non pro
icias illam
et odibili non credas te
in toto corde tuo

honora patrem tuum et gemi
tus matris tuae ne obliviscaris
memento quoniam nisi per
illos non fuisses
et retribue illis quomodo
et illi tibi
de timore dei et honor
in tota anima tua time deum et
sacerdotes illius sanctifica
in omni virtute dilige eum
qui te fecit et ministros
eius non derelinquas
honora deum ex tota anima tua
et honorifica sacerdotes et
propurga te cum brachiis
da illi partem sicut mandatum
est tibi primitiarum
et purgationis
et de neglegentia purgate
cum paucis
datum brachiorum tuorum
et sacrificium sanctificationis
offeres initia sanctorum
et pauperi porrige
manum tuam
ut perficiatur propitiatio
et benedictio tua
gratia datus in conspectu
omnis viventis
de defunc
et mortuo non prohibeas
gratiam
non desis plorantibus in con
solatione et cum lugentibus
ambula
non te pigeat visitare
infirmum
ex his enim in dilectione
firmaberis
in omnibus operibus tuis
memorare novissima tua
et in aeternum non peccabis
de non litigando
VI non litiges cum homine potente

ne forte incidas in manus illius
non contendas cum viro locu
plete ne forte contra con
sistat litem tibi
multos perdidit aurum
atque argentum
et usque cor regum extendit
et convertit
non litiges cum homine
linguato
et non strues in ignem illius ligna
non communices homini
indocto
ne male de progenie tua
loquatur
ne despicias hominem avertentem
se a peccato neque
inproperes ei
memento quoniam omnes
in correptione sumus
ne spernas hominem in sua
senectute etenim ex nobis
senescunt
noli de mortuo inimico
tuo gaudere
sciens quoniam omnes morimur
et in gaudium nolumus venire
ne despicias narrationem pres
byterorum sapientium
et in proverbiis illorum
conversare
ab ipsis enim disces doctrinam
intellectus et servire
magnatis sine querella
non te praetereat narratio
seniorum
et ipsi enim didicerunt
a patribus suis
quoniam ab ipsis disces intel
lectum et in tempore
necessitatis responsum
non incendas carbones peccato
rum arguens eos
et ne incendaris flamma

IGNIS PECCATORUM
DE[illegible] MALIS
NE CONTRA FACIEM STES
CONTUMELIOSI
NE SEDEAT QUASI INSIDIATOR
ORI TUO
NOLI FENERARI HOMINI
FORTIORE TE
QUOD SI FENERAVERIS QUASI
PERDITUM HABE
NON SPONDEAS SUPER VIRTUTEM
TUAM
QUOD SI SPOPONDERIS QUASI RESTI
TUENS COGITA NON IUDICES
CONTRA IUDICEM
QUONIAM SECUNDUM QUOD
IUSTUM EST IUDICAT
CUM AUDACE NON EAS IN VIA
NE FORTE GRAVET MALA
SUA IN TE
IPSE ENIM SECUNDUM VOLUN
TATEM SUAM VADIT ET SIMUL
CUM STULTITIA ILLIUS PERIES
CUM IRACUNDO NON FACIAS
RIXAM
CUM AUDACE NON EAS IN DESERTUM
QUONIAM QUASI NIHIL EST
ANTE ILLUM SANGUIS
ET UBI NON EST ADIUTORIUM
ELIDET TE
CUM FATUIS NE CONSILIUM
HABEAS
NON ENIM POTERUNT DILIGE
RE NISI QUAE IPSIS PLACENT
CORAM EXTRANEO NE FACIAS
CONSILIUM NESCIS ENIM
QUID PARIET
NON OMNI HOMINI COR TUUM
MANIFESTES
NE FORTE INFERAT TIBI GRATIAM
ET CONVICIETUR TIBI

IX NON ZELES MULIEREM SINUS TUI
NE OSTENDAT SUPER TE MALITIAM
DOCTRINAE NEQUAM
NON DES MULIERI POTESTATEM
ANIMAE TUAE
NE INGREDIATUR IN VIRTUTEM TUAM
ET CONFUNDARIS
NE RESPICIAS MULIEREM
MULTIVOLAM NE FORTE IN
CIDAS IN LAQUEOS ILLIUS
CUM SALTATRICE NE ASSIDUUS SIS
NEC AUDIAS ILLAM
NE FORTE PEREAS IN EFFICACIA
ILLIUS
VIRGINEM NE CONSPICIAS NE FORTE
SCANDALIZERIS IN DECORE ILLIUS
NON DES FORNICARIIS ANIMAM
TUAM IN ULLO
NE PERDAS TE ET HEREDITATEM
TUAM
NOLI CIRCUMSPICERE
IN VICIS CIVITATIS
NEC OBERRAVERIS IN PLATEIS ILLIUS
AVERTE FACIEM TUAM
A MULIERE COMPTA
ET NE CIRCUMSPICIAS
SPECIEM ALIENAM
PROPTER SPECIEM MULIERIS
MULTI PERIERUNT
ET EX HOC CONCUPISCENTIA
QUASI IGNIS EXARDESCIT
OMNIS MULIER QUAE EST
FORNICARIA QUASI STERCUS
IN VIA CONCULCABITUR
SPECIEM MULIERIS ALIENAE
MULTI ADMIRATI REPROBI
FACTI SUNT
CONLOQUIUM ENIM ILLIUS
QUASI IGNIS EXARDESCIT
CUM ALIENA MULIERE NE SEDEAS
OMNINO NEC ACCUMBAS CUM
EA SUPER CUBITUM
ET NON ALTERCERIS CUM ILLA
IN VINO
NE FORTE DECLINET COR TUUM
IN ILLA

ET TRANSCENDENTE ... LABARIS
IN PERDITIONEM [illegible]
NON RELINQUENDUM AMICUM
NE DERELINQUAS AMICUM
ANTIQUUM
NOVUS ENIM NON ERIT SIMILIS ILLI
VINUM NOVUM AMICUS NOVUS
VETERESCET ET CUM SUAVITATE
BIBES ILLUD
NON ZELES GLORIAM ET OPES
PECCATORIS
NON ENIM SCIS QUAE FUTURA
SIT ILLIUS SUBVERSIO
NON PLACEAT TIBI INIURIA
INIUSTORUM
SCIENS QUONIAM USQUE AD IN
FEROS NON PLACEBIT IMPIUS
LONGE ABESTO AB HOMINE
POTESTATEM HABENTE
OCCIDENDI
ET NON SUSPICABERIS
TIMOREM MORTIS
ET SI ACCESSERIS AD ILLUM NOLI
ALIQUID COMMITTERE
NE FORTE AUFERAT VITAM TUAM
COMMUNIONEM MORTIS
SCITO
QUONIAM IN MEDIO LAQUEORUM
INGREDIERIS
ET SUPER DOLENTIUM
ARMA AMBULABIS
SECUNDUM VIRTUTEM TUAM
CAVE TE A PROXIMO TUO
ET CUM SAPIENTIBUS ET PRU
DENTIBUS TRACTA
DE CONVIVIIS [illegible]
VIRI IUSTI SINT TIBI CONVIVAE ET IN
TIMORE DEI SIT GLORIATIO TUA
ET IN SENSU SIT TIBI COGITATUS
ET OMNIS NARRATIO IN PRAECEPTIS
ALTISSIMI
IN MANU ARTIFICUM OPERA
LAUDABUNTUR
ET PRINCEPS POPULI IN SAPIENTIA

SERMONIS SUI
IN SENSU VERO SENIORUM VERBUM
TERRIBILIS EST IN CIVITATE SUA
HOMO LINGUOSUS
ET TEMERARIUS IN VERBO SUO
ODIBILIS EST DE IUDICIBUS
IUDEX SAPIENS IUDICABIT
POPULUM SUUM
ET PRINCIPATUS SENSATI
STABILIS ERIT
SECUNDUM IUDICEM POPULI
SIC ET MINISTRI EIUS
ET QUALIS RECTOR EST CIVITATIS
TALES ET INHABITANTES
REX INSIPIENS PERDET
POPULUM SUUM
ET CIVITATES INHABITABUNTUR
PER SENSUM PRUDENTIUM
IN MANU DEI POTESTAS TERRAE
ET EXECRABILIS OMNIS
INIQUITAS GENTIUM
ET UTILEM RECTOREM IN TEMPUS
SUSCITABIT SUPER ILLAM
IN MANU DEI POTESTAS HOMINIS
ET SUPER FACIEM SCRIBAE IMPO
NET HONOREM SUUM
OMNIS INIURIAE PROXIMI
NE MEMINERIS
ET NIHIL AGAS IN OPERIBUS INIURIAE
ODIBILIS CORAM DEO ET HOMINIBUS
SUPERBIA
ET EXECRABILIS OMNIS INIQUITAS
GENTIUM
REX ENIM A GENTE IN GENTEM
TRANSFERTUR DE AVARITIA
AVARO AUTEM NIHIL EST SCELESTIUS
QUID SUPERBIT TERRA ET CINIS
NIHIL EST INIQUIUS QUAM
AMARE PECUNIAM
HIC ENIM ET ANIMAM SUAM
VENALEM HABET
QUONIAM IN VITA SUA PROIECIT
INTIMA SUA
OMNIS POTENTATUS BREVIS VITA

LANGUOR PROLIXIOR GRAVAT
MEDICUM
BREVEM LANGUOREM
PRAECIDIT MEDICUS
SIC ET REX HODIE EST ET CRAS
MORIETUR
CUM ENIM MORIETUR HOMO
HEREDITABIT SERPENTES
ET BESTIAS ET VERMES
VIII DE SUPERBIA
INITIUM SUPERBIAE HOMINIS
APOSTATARE DEO
QUONIAM AB EO QUI FECIT ILLUM
RECESSIT COR EIUS
QUONIAM INITIUM PECCATI
OMNIS SUPERBIA
QUI TENUERIT ILLAM ADIMPLE
BITUR MALEDICTIS ET SUB
VERTET EOS IN FINEM
PROPTEREA EXHONORAVIT
DNS CONVENTUS MALORUM
ET DESTRUXIT EOS USQUE
IN FINEM
SEDES DUCUM SUPERBORUM
DESTRUXIT DS
ET SEDERE FECIT MITES PRO EIS
RADICES GENTIUM SUPERBARUM
AREFECIT DS
ET PLANTAVIT HUMILES
EX IPSIS GENTIBUS
TERRAS GENTIUM EVERTIT DNS
ET PERDIDIT EAS USQUE
AD FUNDAMENTUM
AREFECIT EX IPSIS ET DISPER
DIDIT ILLOS
ET CESSARE FECIT MEMORIAM
EORUM A TERRA
PERDIDIT DS MEMORIAM
SUPERBORUM ET RELINQUIT
MEMORIAM HUMILIUM
SENSU
NON EST CREATA HOMINIBUS
SUPERBIA
NEQUE IRACUNDIA NATIONI

MULIERUM
SEMEN HOMINUM HONORABITUR
HOC QUOD TIMET DM
SEMEN AUTEM HOC EXHONORABI
TUR QUOD PRAETERIT
MANDATA DNI
IN MEDIO FRATRUM RECTOR
ILLORUM IN HONORE
QUI TIMENT DM ERUNT
IN OCULIS ILLIUS
GLORIA DIVITUM HONORATORUM
ET PAUPERUM
TIMOR DI EST NON DISPICERE
HOMINEM IUSTUM PAUPEREM
ET NON MAGNIFICARE HOMINEM
PECCATOREM DIVITEM
MAGNUS EST IUDEX ET POTENS
EST HONORE ET NON EST MAIOR
ILLO QUI TIMET DM
SERVO SENSATO LIBERI
SERVIENT
ET VIR PRUDENS DISCIPLINATUS
NON MURMURAVIT CORREPTUS
ET INSCIUS NON HONORABITUR
NOLITE EXTOLLERE IN FACIENDO
OPERE TUO
NOLI CUNCTARI IN TEMPORE
ANGUSTIAE
MELIOR EST QUI OPERATUR
ET ABUNDAT IN OMNIBUS QUAM
QUI GLORIATUR ET EGET PANEM
FILI IN MANSUETUDINE SERVA
ANIMAM TUAM ET DA ILLI
HONOREM SECUNDUM
MERITUM SUUM
PECCANTEM IN ANIMAM SUAM
QUIS IUSTIFICABIT
ET QUIS HONORIFICAVIT EX
HONORANTEM ANIMAM SUAM
PAUPER GLORIATUR PER DISCIPLI
NAM ET TIMOREM SUUM
ET EST HOMO QUI HONORIFI
CATUR PROPTER SUBSTAN
TIAM SUAM

qui gloriatur in paupertate
quanto magis in substantia
et qui gloriatur in substantia
paupertatem vereatur
sapientia humiliati exaltabit
caput illius
et in medio magnatorum
consedere illum faciet
non laudes virum in specie sua
neque spernas hominem
in visu suo
brevis in volatilibus est apis
et initium dulcoris habet
fructus illius
et in vestitu ne glorieris
umquam
nec in die honoris tui
extollaris
quoniam mirabilia opera
altissimi solius
et gloriosa et absconsa et invisa
opera illius
multi tyranni sederunt
in throno
et insuspicabilis portavit
diadema
multi potentes pressi sunt
valide
et gloriosi traditi sunt
in manus alterorum
priusquam interroges
ne vituperes quemquam
et cum interrogaveris
corripe iuste
priusquam audias ne respon
deas verbum et in medio
seniorum ne adicias loqui
de ea re quae te non molestat
ne certeris et in iudicio
peccantium ne consistas
fili ne in multis sint actus tui
et si dives fueris non eris
inmunis a delicto
si enim secutus fueris

non adprehendes et non
effugies si praecucurreris
est laborans et festinans
et dolens impius et tanto
magis non abundabit
est homo marcidus egens
recuperatione
plus deficiens virtute et abun
dans paupertate et oculus dei
respexit illum in bono
et erexit illum ab humilitate
ipsius et exaltavit caput eius
et mirati sunt in illo
et honoraverunt deum
bona et mala vita et mors
et paupertas et honestas
a deo sunt
datio dei permanet iustis
et profectus illius successus
habebunt in aeternum
est qui locupletatur parce
agendo et est pars
mercedis illius
in eo quod dicit inveni requiem
mihi et nunc manducabo
de bonis meis solus
et nescit quod tempus
praeteriet et relinquet
omnia aliis
sta in testamento tuo et in
illo conloquere
et in opere mandatorum tuorum
veterasce
ne manseris in operibus
peccatorum
fide autem in deo et mane
in loco tuo
facile est enim in oculis dei
subito honestare pauperem
benedictio dei in mercede
iusti festinat
et in hora veloci processus
illius fructificat
ne dicas quid est mihi opus

et quae erunt mihi ex hoc bona
ne dicas sufficiens sum et quid
ex hoc pessimabor
in die bonorum ne inmemor
sis malorum
et in die malorum ne inmemor
sis bonorum
quoniam facile coram deo
in die obitus retribuere uni
cuique secundum vias suas
malitia horae oblivionem
facit luxuriae magnae
et in fine hominis denudatio
operum illius
ante mortem ne laudes
hominem quemquam
quoniam in filiis suis
agnoscitur vir
non omnem hominem inducas
in domum tuam multae enim
insidiae sunt dolosi
sicut enim eructant prae
cordia fetentium
sicut perdix inducitur
in caveam
et ut caprea in laqueo sic
et cor superborum
et sicut prospector videns
casum proximi sui
bona enim in mala convertit
insidiator et in electis
imponet maculam
a scintilla una augetur
ignis et a viro doloso
augetur sanguis
homo vero peccator
sanguini insidiatur
attende a pestifero
fabricat enim mala
ne forte inducat super te
subsannationem in perpetuum
admitte ad te alienigenam
et subvertet te in turbine
et abalienabit te a tuis propriis

de elemosyna

XCI si bene feceris scito cui feceris
et erit gratia in bonis tuis
multa
bene fac iusto et invenies
retributionem magnam
et si non ab ipso certe a dno
non est ei bene qui assiduus
est in malis
et elemosynam non danti
quoniam et altissimus odio
habet peccatores et miser
tus est paenitentibus
da misericordi et ne suscipias
peccatorem
et impiis et peccatoribus
reddet vindictam custodi
ens eos in diem vindictae
da bono et non receperis
peccatorem
bene fac humili et non dederis
impio
prohibe panes illi dare ne in ipsis
potentior te sit
nam duplicia mala invenies
in omnibus bonis
quoniam et altissimus odio
habet peccatores et impiis
reddet vindictam
non agnoscetur in bonis amicus
et non abscondetur in malis
inimicus
in bonis viri inimici illius
in tristitia et in malis illius
amicus agnitus est
non credas inimico tuo
in aeternum
sicut enim aeramentum
aeruginat nequitia illius
et si humiliatus vadat curvus
adice animum tuum
et custodi te ab illo
non statuas illum penes te nec
sedeat ad dexteram tuam

NE CONVERSUS STET IN LOCO
NE FORTE CONVERSUS IN LOCUM
TUUM INQUIRAT CATHEDRAM
TUAM
ET IN NOVISSIMO AGNOSCAS
VERBA MEA ET IN SERMONIBUS
MEIS STIMULERIS
QUIS MISEREBITUR INCANTATORI
A SERPENTE PERCUSSO
ET OMNIBUS QUI ADPROPIANT
BESTIIS
ET QUI COMITATUR CUM VIRO
INIQUO
ET OBVOLUTUS EST IN PECCATIS EIUS
UNA HORA TECUM PERMANEBIT
SI AUTEM DECLINAVERIS
NON SUPPORTABIT
IN LABIIS SUIS INDULCAT INIMICUS
ET IN CORDE SUO INSIDIATUR UT SUB
VERTAT TE IN FOVEAM
IN OCULIS SUIS LACRIMATUR INIMI
CUS ET SI INVENERIT TEMPUS
NON SATIABITUR SANGUINE
SI INCURRERINT TIBI MALA INVE
NIES EUM ILLIC PRIOREM
IN OCULIS SUIS LACRIMATUR
INIMICUS ET QUASI ADIUVANS
SUFFODIET PLANTAS TUAS
ET CAPUT SUUM MOVEBIT
ET PLAUDET MANU
ET MULTA SUSURRANS COMMUTA
BIT VULTUM SUUM

SUPERBORUM

XIII QUI TETIGERIT PICEM INQUINABI
TUR AB EA
ET QUI COMMUNICAVERIT SUPERBO
INDUET SUPERBIAM
VIII PONDUS SUPER SE TOLLET QUI
HONESTIORI COMMUNICAT
ET DITIORI TE NE SOCIUS FUERIS
QUID COMMUNICABIT
CACCABUS AD OLLAM
QUANDO ENIM SE CONLISERINT
CONFRINGENTUR
DIVES INIUSTE EGIT ET FREMEBIT
PAUPER AUTEM LAESUS TACEBIT
SI LARGITUS FUERIS ASSUMET TE
ET SI NON HABUERIS
DERELINQUET TE
SI HABES CONVIVET TECUM
ET EVACUABIT TE
ET IPSE NON DOLEBIT SUPER TE
SI NECESSARIUS ILLI FUERIS
SUBPLANTABIT TE
ET SUBRIDENS SPEM DABIT TIBI
NARRANS TIBI BONA
ET DICET QUID OPUS EST TIBI
ET CONFUNDET TE IN CIBIS SUIS
DONEC TE EXINANIAT BIS ET TER
ET IN NOVISSIMO DERIDEBIT TE
POSTEA VIDENS DERELINQUET TE
ET CAPUT MOVEBIT AD TE
ADTENDE NE SEDUCTUS IN STUL
TITIAM HUMILIERIS
NOLI ESSE HUMILIS
IN SAPIENTIA TUA
NE HUMILIATUS IN STULTITIAM
SEDUCARIS
ADVOCATUS A POTENTIORE
DISCEDE
EX HOC ENIM MAGIS TE
ADVOCABIT
NE INPROBUS SIS NE INPINGARIS
ET NE LONGE SIS AB EO ET EAS
IN OBLIVIONEM
NE RETINEAS EX AEQUO
LOQUI CUM ILLO
NEC CREDAS MULTIS VERBIS ILLIUS
EX MULTA ENIM LOQUELLA
TEMPTABIT TE
ET SUBRIDENS INTERROGABIT TE
DE ABSCONDITIS TUIS INMITIS
ANIMUS ILLIUS CONSERVABIT
VERBA TUA
ET NON PARCET DE MALITIA
ET DE VINCULIS
CAVE TIBI ET ADTENDE

diligenter auditui tuo
quoniam cum subversione tua
ambulas
audiens vero illa quasi
in somnis vide
et vigilabis omni vita tua
dilige deum et invoca eum
in salute tua
omne animal diligit simile
sibi sic et omnis homo
proximo sibi
omnis caro ad similem sibi
coniungetur
et omnis homo simili sui
sociabitur
si communicabit lupus
agno aliquando sic
peccator iusto
quae communicatio sancto
homini ad canem aut quae
pars bona diviti ad pauperem
venatio leonis onager
in heremo sic pascua sunt
divitum pauperes
et sicut abominatio est
superbo humilitas sic ex
ecratio divitis pauper
dives commotus confir
matur ab amicis
humilis autem cum ceciderit
expelletur et a notis
diviti decepto multi
recuperatores
locutus est superbe et ius
tificaverunt illum
humilis deceptus est in
super et arguitur
locutus est sensate et non
est datus ei locus
dives locutus est et omnes
tacuerunt
et verbum illius usque
ad nubes perducent
pauper locutus est
et dicunt quis est hic
et si offenderit subvertent
illum
bona est substantia cui non est
peccatum in conscientia
et nequissima paupertas
in ore impii
cor hominis inmutat faciem
illius sive in bona sive in mala
vestigium cordis boni et faciem
bonam difficile invenies
et cum labore
beatus vir qui non est lapsus
verbo ex ore suo
et non est stimulatus
in tristitia delicti
felix qui non habuit animi sui
tristitiam
et non excidit a spe sua
viro cupido et tenaci sine
ratione est substantia
et homini livido ad quid aurum
qui acervat ex animo suo in
iuste aliis congregat et in
bonis illius alius luxuriabitur
qui sibi nequam est cui alii
bonus erit
et non iucundabitur in bonis
suis qui sibi invidet nihil
est illo nequius
et haec redditio est
malitiae illius
et si bene fecerit ignoranter
et non volens facit
et in novissimo manifestat
malitiam suam
nequam est oculus lividi
et avertens faciem et despi
ciens animam suam
insatiabilis oculus cupidi
in parte iniquitatis
non satiabitur donec con
sumat arefaciens
animam suam

OCULUS MALUS AD MALA ET NON
SATIABITUR PANE
INDIGENS ET IN TRISTITIA ERIT
SUPER MENSAM SUAM
DE BENEFACIENDO QUIA
MORS NON TARDAT
FILI SI HABES BENEFAC TECUM ET DO
DIGNAS OBLATIONES OFFER
MEMOR ESTO QUONIAM MORS
NON TARDAT
ET TESTAMENTUM INFERORUM
QUIA DEMONSTRATUM EST TIBI
TESTAMENTUM ENIM HUIUS
MUNDI MORTE MORIETUR
ANTE MORTEM BENEFAC
AMICO TUO
ET SECUNDUM UIRES TUAS
EXPORRIGENS DA PAUPERI
NON DEFRAUDERIS A DIE BONA
ET PARTICULA BONI DONI NON
TE PRAETEREAT
NONNE ALIIS RELINQUES DOLORES
ET LABORES TUOS
IN DIUISIONE SORTIS DA ET ACCIPE
ET IUSTIFICA ANIMAM TUAM
ANTE OBITUM TUUM OPERARE
IUSTITIAM
QUONIAM NON EST APUD INFEROS
INUENIRE CIBUM
OMNIS CARO SICUT UESTIMENTU
UETERASCET
ET SICUT FOLIUM FRUCTIFICANS
IN ARBORE UIRIDI
ALIA GENERANTUR ALIA
DEICIUNTUR
SIC GENERATIO CARNIS ET SANGUI
NIS ALIA FINITUR ET ALIA NASCITUR
OMNE OPUS CORRUPTIBILE
IN FINE DEFICIET
ET QUI ILLUD OPERATUR IBIT
CUM IPSO
ET OMNE OPUS ELECTUM IUSTI
FICABITUR ET QUI OPERATUR
ILLUD HONORABITUR IN ILLO

BEATUS UIR QUI IN SAPIENTIA SCA
MORIETUR ET QUI IN IUSTITIA
SUA MEDITABITUR
ET IN SENSU COGITABIT CIRCUM
SPECTIONEM DI
QUI EXCOGITAT UIAS ILLIUS
IN SUO CORDE
ET IN ABSCONSIS ILLIUS
INTELLEGENS
UADENS POST ILLAM QUASI
UESTIGATOR
ET IN UIIS ILLIUS CONSISTENS
QUI RESPICIT PER FENESTRAS
ET IN IANUIS ILLIUS AUDIENS
QUI REQUIESCIT IUXTA DOMUM
ILLIUS ET IN PARIETIBUS ILLIUS
FIGENS PALUM
STATUET CASULAM SUAM
AD MANUS ILLIUS
ET REQUIESCUNT IN CASULA
ILLIUS BONA PER AEUUM
STATUET FILIOS SUOS SUB TEG
MEN ILLIUS ET SUB RAMIS
ILLIUS MORABITUR
PROTEGETUR SUB TEGMEN ILLIUS
A FERUORE ET IN GLORIA EIUS
REQUIESCIT
QUI TIMET DEUM FACIET ILLUD
ET QUI CONTINENS EST IUSTITIAE
ADPREHENDET ILLAM
ET OBUIABIT ILLI QUASI MATER
HONORIFICATA
ET QUASI MULIER A UIRGINITATE
SUSCIPIET ILLUM
CIBABIT ILLUM PANE UITAE
ET INTELLECTUS
ET AQUA SAPIENTIAE SALUTARIS
POTABIT ILLUM
ET FIRMABITUR IN ILLO
ET NON FLECTETUR
ET CONTINEBIT ILLUM ET NON
CONFUNDETUR
ET EXALTABIT ILLUM APUD
PROXIMOS SUOS

ET IN MEDIO ECCLESIAE APERIET
OS ILLIUS
ADIMPLEBIT ILLUM SPU SAPIEN
TIAE ET INTELLECTUS ET STOLA
GLORIAE UESTIET ILLUM
IUCUNDITATEM ET EXULTATIO
NEM THESAURIZABIT
SUPER ILLUM
ET NOMINE AETERNO
HEREDITABIT ILLUM
HOMINES STULTI NON ADPRE
HENDENT ILLAM
ET HOMINES SENSATI
OBUIABUNT ILLI
HOMINES STULTI NON UIDEBUNT
ILLAM
LONGE ENIM ABEST A SUPERBIA
ET DOLO
UIRI MENDACES NON ERUNT
ILLIUS MEMORES
ET UIRI UERACES INUENIENTUR
IN ILLA
ET SUCCESSUM HABEBUNT USQ
IN INSPECTIONE DI
NON EST SPECIOSA LAUS
IN ORE PECCATORIS
QUONIAM A DO PROFECTA EST
SAPIENTIA
SAPIENTIAE ENIM DI ADSTABIT LAUS
ET IN ORE FIDELI ABUNDABIT
ET DOMINATOR DABIT EAM ILLI
NON DIXERIS PER DM ABEST QUAE
ENIM ODIT NE FECERIS
NON DICAS ILLE ME INPLANAUIT
NON ENIM NECESSARII SUNT ILLI
HOMINES IMPII
OMNE EXECRAMENTUM
ERRORIS ODIT DS
ET NON ERIT AMABILE
TIMENTIBUS ILLUM
DS AB INITIO CONSTITUIT
HOMINEM
ET RELIQUIT ILLUM IN MANU
CONSILII SUI

ADIECIT MANDATA ET PRAECEPTA SUA
SI UOLUERIS MANDATA CONSERUARE
CONSERUABUNT TE
ET IN PERPETUUM FIDEM
PLACITAM FACERE
ADPOSUIT TIBI AQUAM ET IGNEM
AD QUOD UOLUERIS PORRIGE
MANUM TUAM
ANTE HOMINEM UITA ET MORS
BONUM ET MALUM
QUOD PLACUERIT DABITUR ILLI
QUONIAM MULTA SAPIENTIA DI
ET FORTIS IN POTENTIA
UIDENS OMNES SINE INTER
MISSIONE
OCULI DNI AD TIMENTES EUM
ET IPSE AGNOSCIT OMNEM
OPERAM HOMINIS
NEMINI MANDAUIT IMPIE AGERE
ET NEMINI DEDIT SPATIUM
PECCANDI
NON ENIM CONCUPISCIT MULTITU
DINEM FILIORUM INFIDELIUM
ET INUTILIUM
XVI NE IUCUNDERIS IN FILIIS IMPIIS
SI MULTIPLICENTUR
NON OBLECTERIS SUPER IPSOS
SI NON EST TIMOR DI CUM ILLIS
NON CREDAS UITAE ILLORUM
ET NE RESPEXERIS IN LABORES
ILLORUM
MELIOR EST ENIM UNUS TIMENS
DM QUAM MILLE FILII IMPII
ET UTILE MORI SINE FILIIS QUAM
RELINQUERE FILIOS IMPIOS
AB UNO SENSATO INHABITABITUR
PATRIA TRIBUS IMPIIS
DESERETUR
MULTA TALIA UIDIT OCULUS MEUS
ET FORTIORA HORUM
AUDIUIT AURIS MEA
IN SYNAGOGA PECCANTIUM
EXARDEBIT IGNIS
ET IN GENTE INCREDIBILI

exardescet ira
non exoraverunt pro peccatis
suis antiqui gigantes
qui destructi sunt confidentes
suae virtuti
non pepercit peregrinationi
illorum
et execratus est illos prae
superbia verbi illorum
non misertus est illis gentem
totam perdens
et extollentem se in suis
peccatis
et sicut sescenta milia peditum
qui congregati sunt in duritiam
cordis sui et si unus fuisset
cervicatus mirum si fuisset
inmunis
misericordia enim et ira est
cum illo
potens exoratio et effundens
iram secundum miseri
cordiam suam
sic correptio illius secundum homo
opera sua iudicabit
non effugiet in rapina
peccator
et non retardabit sufferentia
misericordiam facientis
omnis misericordia faciet
locum unicuique secundum
meritum operum suorum
et secundum intellectum
peregrinationis ipsius
non dicas a deo abscondar
et ex summo quis mei
memorabitur
in populo magno non agnoscar
quae est enim anima mea in tam
inmensa creatura
ecce caelum et caeli caelorum
abyssus et universa terra
et quae in eis sunt in conspec
tu illius commovebuntur

montes simul et colles
et fundamenta terrae
et cum conspexerit illa deus
tremore concutientur
et in omnibus his insen
satum est cor
et omne cor intellegitur
et vias illius quis intellexit
et procella quam nec
oculus videt hominis
nam plurima opera illius
sunt in absconsis
sed opera iustitiae quis e
nuntiabit aut quis sustinebit
longe est testamen
tum a quibusdam
et interrogatio omnium
in consummatione est
qui minoratur corde
cogitat inania
et vir imprudens et errans
cogitat stulta
audi me fili et disce discipli
nam sensus
et in verbis meis adtende
in corde tuo
et dicam in aequitate
disciplinam
et scrutabor enarrare
sapientiam
et in verbis meis adtende
in corde tuo et dico in ae
quitate spiritus virtutes
quas posuit deus in opera sua
ab initio
et in veritate enuntio
scientiam eius
et in iudicio dei opera
ipsius ab initio
et ab institutione ipsorum
distinxit partes illorum
et initia ipsorum in gentibus suis
ornavit in aeterno
opera illorum

NEC ESURIERUNT NEC
LABORAVERUNT
ET NON DESTITERUNT AB OPERIBUS SUIS
UNUSQUISQUE PROXIMUM SIBI
NON ANGUSTIAVIT USQUE
IN AEVUM
NON SIS INCREDIBILIS VERBO ILLIUS
POST HAEC DS IN TERRAM
RESPEXIT ET INPLEVIT
ILLAM BONIS SUIS
ANIMA OMNIS VITALIS DENUNTIAVIT ANTE FACIEM IPSIUS
ET IPSA ITERUM REVERSIO
ILLORUM
XVII DS CREAVIT DE TERRA HOMINEM
ET SECUNDUM IMAGINEM
SUAM FECIT ILLUM
ET ITERUM CONVERTIT ILLUM
IN IPSAM
ET SECUNDUM SE VESTIVIT
ILLUM VIRTUTEM
NUMERUM DIERUM ET TEMPUS
DEDIT ILLI
ET DEDIT ILLI POTESTATEM EORUM
QUAE SUNT SUPER TERRAM
POSUIT TIMOREM ILLIUS SUPER
OMNEM CARNEM
ET DOMINATUS EST BESTIARUM
ET VOLATILIUM
CREAVIT EX IPSO ADIUTORIUM
SIMILEM IPSI
CONSILIUM ET LINGUAM ET
OCULOS AURES ET CORDE
ET DEDIT ILLIS EXCOGITANDI
ET DISCIPLINAM INTELLECTUS
REPLEVIT ILLOS
CREAVIT ILLIS SCIENTIAM SPS
SENSU IMPLEVIT COR ILLORUM
ET MALA ET BONA OSTENDIT ILLIS
POSUIT OCULUM IPSORUM
SUPER CORDA ILLORUM
OSTENDERE ILLIS MAGNALIA
OPERUM IPSORUM
ET NOMEN SANCTIFICATIONIS

COLLAUDENT ET GLORIARI
IN MIRABILIBUS ILLIUS
UT MAGNALIA ENARRENT
OPERUM EIUS
ADDIDIT ILLIS DISCIPLINAM
ET LEGEM VITAE HEREDITAVIT
ILLOS
TESTAMENTUM AETERNUM
CONSTITUIT CUM ILLIS ET IUSTITIAM ET IUDICIA SUA OSTENDIT ILLIS
ET MAGNALIA HONORIS EIUS
VIDIT OCULUS ILLORUM
ET DIXIT ILLIS ADTENDITE VOBIS
AB OMNI INIQUO
ET MANDAVIT ILLIS UNICUIQUE
DE PROXIMO
VIAE ILLORUM CORAM IPSO
SUNT SEMPER
NON SUNT ABSCONSAE
AB OCULIS IPSIUS
IN UNAMQUAMQUE GENTEM
PRAEPOSUIT RECTOREM
ET PARS DI ISRAHEL FACTA EST
MANIFESTA
ET OMNIA OPERA ILLORUM
VELUT SOL IN CONSPECTU DI
ET OCULI EIUS SINE INTERMISSIONE INSPICIENTES IN VIIS EORUM
NON SUNT ABSCONSA TESTAMENTA PER INIQUITATEM EORUM
ET OMNES INIQUITATES EORUM
IN CONSPECTU DI
ELEMOSYNA VIRI QUASI
SACCULUM CUM IPSO
ET GRATIAM HOMINIS QUASI
PUPILLAM CONSERVABIT
ET POSTEA RESURGET
ET RETRIBUET ILLIS
RETRIBUTIONEM UNICUIQUE
IN CAPUT IPSORUM
ET CONVERTET IN INTERIORES
PARTES TERRAE
PAENITENTIBUS AUTEM DEDIT
VIAM IUSTITIAE

Et confirmauit deficientes
sustinere
Et destinauit illis sortem
ueritatis de conuersione
Conuertere ad dominum et relinque
peccata tua
Precare ante faciem domini et mi
nue offendicula
Reuertere ad dominum et auerte
te ab iniustitia tua
Et nimis odito execrationem
et cognosce iustitias
et iudicia dei
Et sta in sorte propositionis
et orationis altissimi
In partes uade saeculi sancti
cum uiuis et dantibus confessio
nem deo
Non demoreris in errore impiorum
A mortuo quasi nihil perit
confiteberis uiuens
Uiuus et sanus confiteberis
et laudabis deum
Et gloriaberis in miserationibus
illius
Quam magna misericordia di
Et propitiatio illius con
uertentibus ad se
Nec enim omnia possunt
esse in hominibus
Quoniam non est inmortalis
filius hominis
Et in uanitate malitiae
placuerunt
Quid lucidius sole et hic
deficiet
Aut quid nequius quam excogitauit
caro et sanguis et hoc
arguetur
Uirtutem altitudinis caeli
ipse conspicit
Et omnes homines terra et cinis
XVIII Qui uiuit in aeternum creauit
omnia simul

Deus solus iustificabitur et manet
inuictus rex in aeternum
Quis sufficit enarrare opera illius
Quis enim inuestigauit
magnalia eius
Uirtutem autem magnitudinis
eius quis enuntiabit
Et quis adiciet enarrare
misericordiam eius
Non est minuere neque
adicere nec est inuenire
magnalia dei
Et cum consummauerit
homo tunc incipiet
Et cum quieuerit aporiabitur
Quid homo et quae est gratia
illius et quid bonum
aut quid nequam illius
Numerus dierum hominum
ut multum centum anni
Quasi gutta aquae maris
et sicut calculus harenae
sic exigui anni in die aeui
Propter hoc patiens
est deus in illis
Et effundit super eos
misericordiam suam
Uidit praesumptionem cordis
illorum quoniam mala est
Et cognouit subuersionem
illorum quoniam
nequam est
Ideo adimpleuit propitiati
onem suam in illis
Et ostendit illis uiam
aequitatis
Miseratio hominis circa
proximum suum
Misericordia autem dei
super omnem carnem
Qui misericordiam habet
docet et erudit quasi
pastor gregem suum
Miseretur excipiens

DOCTRINAM MISERATIONIS
ET QUI FESTINAT IN IUDICIIS EIUS
FILI IN BONIS NON DES QUAERELLAM
ET IN OMNI DATO NE DES TRISTITIAM
VERBI MALI
NONNE ARDOREM REFRIGERAVIT
ROS SIC ET VERBUM MELIUS
QUAM DATUM
NONNE ECCE VERBUM SUPER
DATUM BONUM
ET UTRAQUE CUM HOMINE
IUSTIFICATO
STULTUS ACRITER INPROPERAVIT
ET DATUS INDISCIPLINATI
TABESCERE FACIT OCULOS
ANTE IUDICIUM PARA IUSTITIAM
TIBI ET ANTEQUAM LOQUARIS
DISCE
ANTE LANGUOREM ADHIBE
MEDICINAM ET ANTE IUDICIUM
INTERROGA TE IPSUM
ET IN CONSPECTU DI INVENIES
PROPITIATIONEM
ANTE LANGUOREM HUMILIA TE
ET IN TEMPORE INFIRMITATIS
OSTENDE CONVERSATIONEM
TUAM
NON IMPEDIARIS ORARE
SEMPER
ET NE VERETERIS USQUE AD
MORTEM IUSTIFICARI
QUONIAM MERCES DI
MANET IN AETERNUM
ANTE ORATIONEM PRAEPARA
ANIMAM TUAM
ET NOLI ESSE QUASI HOMO
QUI TEMPTAT DM
MEMENTO IRAE IN DIE
CONSUMMATIONIS
ET TEMPUS RETRIBUTIONIS
IN CONVERSATIONE FACIES
MEMENTO PAUPERTATIS
IN TEMPORE ABUNDANTIAE
ET NECESSITATEM PAUPERTATIS
IN DIE DIVITIARUM
A MANE USQUE AD VESPERUM
INMUTABITUR TEMPUS
ET HAEC OMNIA CITATA
IN OCULIS DI
HOMO SAPIENS IN OMNIBUS METUET
ET IN DIEBUS DELICTORUM
ADTENDET AB INERTIA
OMNIS ASTUTUS AGNOSCIT
SAPIENTIAM
ET INVENIENTI EAM DABIT
CONFESSIONEM
SENSATI IN VERBIS ET IPSI
SAPIENTER EGERUNT
ET INTELLEXERUNT VERITATEM
ET IUSTITIAM
ET INPLORAVERUNT PRO
VERBIA ET IUDICIA

POST CONCUPISCENTIAS TUAS
NON EAS ET A VOLUNTATE
AVERTERE
SI PRAESTES ANIMAE TUAE
CONCUPISCENTIAS EIUS
FACIET TE IN GAUDIO INIMICIS
NE OBLECTERIS IN TURBIS
NEC IN MODICIS
ADSIDUA EST ENIM COM
MISSIO ILLORUM
NE FUERIS MEDIOCRIS IN CON
TENTIONE EX FENORE
ET NON EST TIBI NIHIL IN SACCULO
ERIS ENIM INVIDUS VITAE TUAE
OPERARIUS EBRIACUS NON
LOCUPLETABITUR
ET QUI SPERNIT MODICA
PAULATIM DECIDIT
VINUM ET MULIERES APOSTATARE
FACIUNT SAPIENTES ET
ARGUENT SENSATOS
ET QUI SE IUNGIT FORNICARIIS
ERIT NEQUAM
PUTREDO ET VERMES
HEREDITABUNT ILLUM

ET EXTOLLETUR IN EXEMPLUM
MAIUS
ET TOLLETUR DE NUMERO
ANIMA NEQUAM
QUI CREDIT CITO LEVIS CORDE
MINORABITUR
ET QUI DELINQUIT IN ANIMAM
SUAM INSUPER HABEBITUR
QUI GAUDET INIQUITATI
DENOTABITUR
ET QUI ODIT CORREPTIONEM
MINUETUR VITA
ET QUI ODIT LOQUACITATEM
EXTINGUIT MALITIAM
QUI PECCAT IN ANIMAM SUAM
PAENITEBITUR ET QUI IUCUN
DATUR IN MALITIA DENOTABITUR
NE ITERES VERBUM NEQUAM
ET DURUM ET NON MINO
RABERIS
AMICO ET INIMICO NOLI ENARRA
RE SENSUM TUUM
ET SI EST TIBI DELICTUM
NOLI DENUDARE
AUDIET ENIM TE ET CUSTODIET
TE ET QUASI DEFENDENS
PECCATUM ODIET TE
ET SIC ADERIT TIBI SEMPER
AUDISTI VERBUM ADVERSUS
PROXIMUM COMMORIATUR IN TE
FIDENS QUONIAM NON TE
DIRUMPIT
A FACIE VERBI PARTURIT FATUUS
TAMQUAM GEMITUS
PARTUS INFANTIS
SAGITTA INFIXA FEMORI CARNIS
SIC VERBUM IN CORDE STULTI
XI CORRIPE AMICUM NE FORTE
NON INTELLEXERIT
ET DICAT NON FECI
AUT SI FECERIT NE ITERUM
ADDAT FACERE
CORRIPE PROXIMUM
NE FORTE NON DIXERIT

ET SI DIXERIT NE FORTE ITERET
CORRIPE AMICUM SAEPE ENIM
FIT COMMISSIO ET NON
OMNI VERBO CREDAS
EST QUI LABITUR LINGUA
SED NON EX ANIMO
QUIS EST ENIM QUI NON DELIN
QUERIT IN LINGUA SUA
CORRIPE PROXIMUM ANTE
QUAM COMMINERIS ET DA LOCUM
TIMORI ALTISSIMI
QUIA OMNIS SAPIENTIA TIMOR
DEI ET IN ILLA TIMERE DEUM
ET IN OMNI SAPIENTIA
DISPOSITIO LEGIS
NON EST SAPIENTIA NEQUITIAE
DISCIPLINA
ET NON EST COGITATUS PECCA
TORUM PRUDENTIA
EST NEQUITIA ET IN IPSA
EXECRATIO
ET EST INSIPIENS QUI MINUITUR
SAPIENTIA
MELIOR EST HOMO QUI DE
FICIT SAPIENTIA ET DEFICI
ENS SENSU IN TIMORE
QUAM QUI ABUNDAT SENSU
ET TRANSGREDITUR
LEGEM ALTISSIMI
EST SOLLERTIA CERTA
ET IPSA INIQUA
ET EST QUI EMITTIT VERBUM
CERTUM ENARRANS
VERITATEM
EST QUI NEQUITER HUMILIAT SE
ET INTERIORA EIUS PLENA
SUNT DOLO
EST IUSTUS QUI SE NIMIUM SUB
MITTIT A MULTA HUMILITATE
ET EST IUSTUS QUI INCLINAT FACIE
ET FINGIT NON VIDERE
QUOD IGNORATUM EST
ET SI AB INBECILLITATE VIRIUM
VETETUR PECCARE

usque dum venerit tempus male
faciendi male faciet
ex visu cognoscitur vir et ab
occursu faciei cognoscitur
sensatus
amictus corporis et risus
dentium
et ingressus hominis
enuntiant de illo
est correptio mendax in ira
contumeliosi
et est iudicium quod non
probatur esse bonum
et est tacens et ipse
est prudens
quam bonum est arguere
quam irasci
et confitentem in oratione
non prohibere
concupiscentia spadonis
devirginabit iuvenculam
sic qui facit per vim
iudicium iniquum
quam bonum est correptum
manifestare paenitentiam
sic enim effugies volun
tarium peccatum
est tacens qui invenitur
sapiens
et est odibilis qui procax est
ad loquendum
est tacens non habens
sensum loquellae
et est tacens sciens tempus
apti temporis
homo sapiens tacebit
usque ad tempus
lascivus autem et impru
dens non servabunt
tempus
qui multis utitur verbis
laedit animam suam
et qui potestatem sibi
assumit iniuste odietur

est processio in malis viro
indisciplinato
et est inventio in detrimentum
est datum quod non est utile
et est datum cuius retri
butio duplex
est propter gloriam
minoratio
et est qui ab humilitate
levabit caput
est qui multa redimat
modico pretio
et restituens ea septuplum
sapiens in verbis se ipsum
amabilem faciet
gratiae autem fatuorum
effundentur
datum insipientis non erit
utile tibi
oculi enim illius septempli
ces sunt
exigua dabit et multa
improperavit
et apertio oris illius
inflammatio est
hodie feneratur et cras
expetit et odibilis homo
eiusmodi
fatuo non erit amicus et non
erit gratia bonis illius
qui enim edunt panem illius
falsae linguae sunt
quoties et quanti
inridebunt eum
neque enim quod habendum
erat directo sensu
distribuit
similiter quod non erat
habendum
lapsus falsae linguae quasi
qui in pavimento cadens
sic casus malorum festi
nanter veniet
homo incratus quasi fabula
vana

in ore indisciplinatorum
adsidua erit [illegible]
ex ore fatui reprobabitur
parabola
non enim dicit illam
in tempore suo
est qui vetatur peccare
ab inopia et in requie sua
stimulabitur
est qui perdit animam suam
prae confusione
et ab inprudenti persona
perdet eam
personae autem acceptione
perdet se
est qui prae confusione
promittit amico
et lucratus est eum
inimicum gratis
opprobrium nequam
in homine mendacium
et in ore indisciplinatorum
assidue erit
potior fur quam ad
siduitas viri mendacis
perditionem autem
ambo hereditabunt
mores hominum mendacium
sine honore
et confusio illorum cum
ipsis sine intermissione
[illegible]
Sapiens in verbis producet
se ipsum
et homo prudens
placebit magnatis
qui operatur terram suam
inaltabit acervum frugum
et qui operatur iustitiam
ipse exaltabitur
qui vero placet magnatis
effugiet iniquitatem
xenia et dona excaecant
oculos iudicum

et quasi mutus in ore avertit
correptionem eorum
sapientia absconsa et thesaurus invisus quae utilitas
in utrisque
melior est qui celat in...
insipientiam suam
quam homo qui abscondit
sapientiam suam
fili peccasti non adicias iterum
sed et de pristinis deprecare
ut tibi dimittantur
quasi a facie colubri
fuge peccata
et si accesseris ad illa
suscipient te
dentes leonis dentes eius
interficientes animas
hominum
quasi romphea bis acuta
omnis iniquitas
plagae illius non est sanitas
cataplectatio et iniuriae
obiurgatio adnullabunt
substantiam
sic substantia superbiae
eradicabitur
deprecatio pauperis ex ore
usque ad aures eius perveniet
et iudicium festinato
adveniet illi
qui odit correptionem
vestigium est peccatoris
et qui timet deum convertit
ad cor suum
notus a longe potens lingua
audacie et sensatus scit
labi se ab ipso
qui aedificat domum
inpendiis alienis
quasi qui colligat
lapides in hieme
stuppa collecta synagoga
peccantium

ET CONSUMMATIO ILLORUM
FLAMMA IGNIS
UIA PECCANTIUM COMPLANATA
LAPIDIBUS
ET IN FINE ILLORUM INFERI
ET TENEBRAE ET POENAE
QUI CUSTODIT IUSTITIAM CON
TINEBIT SENSUM EIUS
CONSUMMATIO TIMORIS DI
SAPIENTIA ET SENSUS
NON ERUDIETUR QUI NON EST
SAPIENS IN BONO
EST AUTEM INSIPIENTIA QUAE
ABUNDAT IN MALO
ET NON EST SENSUS UBI
ABUNDAT AMARITUDO
SCIENTIA SAPIENTIS TAMQUAM
INUNDATIO ABUNDABIT
ET CONSILIUM ILLIUS SICUT FONS
UITAE PERMANET
COR FATUI QUASI UAS CONFRACTUM
ET OMNEM SAPIENTIAM
NON TENEBIT
UERBUM SAPIENS QUODCUMQ·
AUDIERIT SCIUS LAUDABIT
ET AD SE ADICIET
AUDIUIT LUXURIOSUS ET DIS
PLICEBIT ILLI ET PROICIET
ILLUD POST DORSUM SUUM
NARRATIO FATUI QUASI
SARCINA IN UIA
NAM IN LABIIS SENSATI
INUENIETUR GRATIA
OS PRUDENTIS QUAERITUR
IN ECCLESIA
ET UERBA ILLIUS COGITABUNT
IN CORDIBUS SUIS
TAMQUAM DOMUS EXTERMI
NATA SIC FATUO SAPIENTIA
ET SCIENTIA INSENSATI IN
ENARRABILIA UERBA
COMPEDES IN PEDIBUS
STULTO DOCTRINA
ET QUASI UINCULA MANUUM
SUPER MANUM DEXTERAM
FATUUS IN RISU EXALTAT UOCEM SUAM
UIR AUTEM SAPIENS UIX
TACITE RIDEBIT
ORNAMENTUM AUREUM
PRUDENTI DOCTRINA
ET QUASI BRACHIALE IN BRACHIO
DEXTRO
PES FATUI FACILIS IN DOMUM
PROXIMI
ET HOMO PERITUS CONFUNDETUR
A PERSONA POTENTIS
STULTUS A FENESTRA RESPICIET
IN DOMUM
UIR AUTEM ERUDITUS FORIS
STABIT
STULTITIA HOMINIS AUSCULTARE
PER OSTIUM
ET PRUDENS GRAUABITUR
CONTUMELIA
LABIA IMPRUDENTIUM
STULTA NARRABUNT
UERBA AUTEM PRUDENTIUM
STATERA PONDERABUNTUR
IN ORE FATUORUM COR ILLORUM
ET IN CORDE SAPIENTIUM
OS ILLORUM
DUM MALEDICIT IMPIUS
DIABOLUM MALEDICIT
IPSE ANIMAM SUAM
SUSURRIO COINQUINABIT ANIMAM
SUAM ET IN OMNIBUS ODIETUR
ET QUI CUM EO MANSERIT ODIOSUS ERIT
TACITUS ET SENSATUS
HONORABITUR
IN LAPIDE LUTEO LAPIDATUS EST PIGER
ET OMNES LOQUENTUR SUPER
ASPERNATIONEM ILLIUS
DE STERCORE BOUM LAPIDATUS EST PIGER
ET OMNIS QUI TETIGERIT EUM
EXCUTIET MANUS
CONFUSIO PATRIS EST DE FILIO
INDISCIPLINATO
FILIA AUTEM IN DEMINORATIONE
FIET

FILIA PRUDENS HEREDITAS
UIRO SUO
NAM QUAE CONFUNDIT IN CONTU
MELIAM FIT GENITORIS
PATREM ET UIRUM CONFUNDIT
AUDAX
ET AB IMPIIS NON MINORABITUR
AB UTRISQUE AUTEM
INHONORABITUR
MUSICA IN LUCTU INPORTUNA
NARRATIO
FLAGELLA ET DOCTRINA IN OMNI
TEMPORE SAPIENTIA
QUI DOCET FATUUM QUASI QUI
CONGLUTINAT TESTAM
QUI NARRAT UERBUM
NON AUDIENTI
QUASI QUI EXCITAT DORMIENTEM
DE GRAUI SOMNO
QUI ENARRAT STULTO ET IN
FINE DICIT QUIS EST HIC
SUPRA MORTUUM PLORA
DEFECIT ENIM LUX EIUS ET SUPRA
FATUUM PLORA DEFECIT ENIM SENSU
MODICUM PLORA SUPER MORTUUM
QUONIAM REQUIEUIT
NEQUISSIMI ENIM NEQUISSIMA
UITA SUPER MORTEM FATUI
LUCTUS MORTUI SEPTEM DIES
FATUI AUTEM ET IMPII OMNES
DIES UITAE ILLORUM
CUM STULTO NE MULTUM
CONLOQUARIS
ET CUM INSENSATO NE ABIERIS
SERUA TE AB ILLO UT NON
MOLESTIAM HABEAS
ET NON COINQUINABERIS
IN PECCATO ILLIUS
DEFLECTE AB ILLO ET INUENIES
REQUIEM
ET NON ACCEDIABERIS
IN STULTITIA ILLIUS
SUPER PLUMBUM QUID
GRAUABITUR

ET QUOD ILLI ALIUD NOMEN
QUAM FATUUS
HARENAM ET SALEM ET MASSAM
FERRI FACILIUS EST PORTARE
QUAM HOMINEM INPRUDEN
TEM ET FATUUM ET IMPIUM
LORAMENTUM LIGNEUM
CONLIGATUM FUNDAMENTO
AEDIFICII NON DISSOLUETUR
SIC ET COR FIRMATUM IN COGI
TATIONE CONSILII
COGITATUS SENSATI IN OMNI
TEMPORE UEL METU
NON DEPRAUABITUR
SICUT PALI IN EXCELSIS ET CEMEN
TA SINE INPENSA POSITA CONTRA
FACIEM UENTI NON PER
MANEBUNT
SIC ET COR TIMIDUM IN COGITA
TIONE STULTI CONTRA IMPETU
TIMORIS NON RESISTIT
OMNI TEMPORE
SIC ET COR TREPIDUM IN COGITATI
ONE FATUI OMNI TEMPORE
NON METUET
SIC ET QUI IN PRAECEPTIS DI
PERMANET SEMPER
PUNGENS OCULUM DEDUCENS
LACRIMAS
ET QUI PUNGIT COR PROFERT
SENSUM
MITTENS LAPIDEM IN UOLATILIA
DEICIET ILLA
SIC ET QUI CONUICIATUR AMICO
DISSOLUIT AMICITIAM
AD AMICUM ET SI PRODUXERIS
GLADIUM NON DESPERES
EST ENIM REGRESSUS AD AMICUM
SI APERUERIS OS TRISTE
NON TIMEAS
EST ENIM CONCORDATIO
AD AMICUM EXCEPTO CON
UICIO ET INPROPERIO
ET SUPERBIA ET MYSTERII

revelatione et plaga dolosa
in his omnibus effugiet amicus
fidem posside cum proximo
in paupertate illius ut et
in bonis illius laeteris
in tempore tribulationis
illius permane illi fidelis
ut in hereditate illius
coheres sis
ante ignem camini vapor
et fumus ignis inaltatur
sic et ante sanguinem male
dicta et contumeliae
et minae
amicum salutare non
confundaris
et a facie illius non me
abscondam
et si mala mihi evenerint
per illum sustineo
omnis qui audiet cavebit
se ab eo
quis dabit ori meo custodiam
et supra labia mea
signaculum certum
ut non cadam ab ipsis et
lingua mea perdat me
domine pater et dominator
vitae meae ne derelinquas
me nec sinas me cadere
in illis
quis superponit in cogitatu
meo flagella et in corde
meo doctrinam sapientiae
ut ignorationibus eorum
non parcant mihi
et non appareant delicta illorum
et ne adincrescant ignorantiae
meae et multiplicentur
delicta mea et peccata
mea abundent
et incidam in conspectu
adversariorum meorum et gaudeat
inimicus meus super me
dne pater et ds vitae meae
ne derelinquas me
in cogitatu illorum
extollentiam oculorum
meorum ne dederis mihi
et omne desiderium meum
averte a me
aufer a me ventris
concupiscentias
et concubitus concupiscentiae
ne adprehendant me
et animae inreverenti et in
frunitae ne tradas me
XII DOCTRINA ORIS
Doctrinam oris audite filii
et qui custodierit illam
non periet labiis suis
nec scandalizabitur in operib
nequissimis
in vanitate sua adprehendi
tur peccator et superbus
et maledictus scandalizabi
tur in illis
iurationi non adsuescat os tuum
multi enim casus in illa
nominatio vero dei non sit
adsidua in ore tuo
et nominibus sanctorum
non admiscearis
quoniam non eris inmunis
ab eis
sicut enim servus interro
gatus adsidue a livore
non minuitur
sic omnis iurans et nominans
in toto a peccato non
purgabitur
vir multum iurans replebi
tur iniquitate
et non discedet a domo
illius plaga
et si frustraverit delictum

ipsius supra ipsum erit
et si dissimulaverit delinquet
dupliciter
et si in vacuum iuraverit
non iustificabitur
replebitur enim retributio
ne domus illius
est et alia loquella
contraria morti
non inveniatur in hereditate
iacob
etenim a misericordibus
omnia haec auferentur
et in delictis non volutabunt
indisciplinose non assuescat
os tuum
est enim in illa verbum
peccati
memento patris et matris
tuae
in medio enim magnatorum
consistis
ne forte obliviscatur te
in conspectu illorum
et assiduitate tua infatuatus
improperium patiaris
et maluisses non nasci et die
nativitatis tuae maledicas
homo assuetus in verbis
improperii in omnibus
diebus suis non erudietur
duo genera abundant
in peccatis
et tertium adducit iram
et perditionem
anima calida quasi ignis
ardens
non extinguitur donec
aliquid glutiat
et homo nequam in ore
carnis suae non desinet
donec incendat ignem
homini fornicario omnis

panis dulcis
non fatigabitur transgrediens
usque ad finem
omnis homo qui transgredi
tur lectum suum contem
nens in animam suam et dicit
quis me videt
tenebrae circumdant me
et parietes cooperiunt me
et nemo circumspicit me
quem vereor
delictorum meorum non
memorabitur altissimus
et non intellegit quoniam
omnia videt oculus illius
quoniam expellit a se
timorem dñi
huius modi hominis timor
et oculi hominum
timentes illum
et non cognovit quoniam
oculi dñi multo plus
lucidiores super solem
circumspicientes omnes
vias hominum
et profundum abyssi
et hominum corda intuen
tes in absconditas partes
dño enim dō antequam
crearentur omnia
sunt agnita
sic et post perfectum
respicit omnia
hic in plateis civitatis
vindicabitur
quasi pullus equinus fugabitur
et ubi non speravit adpre
hendetur et erit dedecus
omnibus
eo quod non intellexerit
timorem dñi
sic et mulier omnis relin
quens virum suum

ET STATUENS HEREDITATEM
EX ALIENO MATRIMONIO
PRIMO ENIM IN LEGE ALTISSIMI
INCREDIBILIS FUIT ET SECUNDO
VIRUM SUUM DERELIQUIT
TERTIO IN ADULTERIO FORNICATA EST
ET EX ALIO VIRO FILIOS STATUIT SIBI
HAEC IN ECCLESIAM ADDUCETUR
ET IN FILIOS EIUS RESPICIETUR
NON TRADENT FILII EIUS RADICES
ET RAMI EIUS NON DABUNT
FRUCTUM
DERELINQUET IN MALEDICTUM
MEMORIAM ILLIUS ET DEDECUS
ILLIUS NON DELEBITUR
ET AGNOSCENT QUI DERELICTI
SUNT
QUONIAM NIHIL MELIUS
QUAM TIMOR DI
ET NIHIL DULCIUS QUAM RESPI
CERE IN MANDATIS DNI
GLORIA MAGNA EST SEQUI DNM
LONGITUDO ENIM DIERUM
ADSUMETUR AB EO
SAPIENTIAE [illegible]
SAPIENTIA LAUDABIT ANIMAM
SUAM ET IN DO HONORABITUR
ET IN MEDIO POPULI SUI
GLORIABITUR
ET IN ECCLESIIS ALTISSIMI
APERIET OS SUUM
ET IN CONSPECTU VIRTUTIS
ILLIUS GLORIABITUR
IN MEDIO POPULI SUI EXALTABITUR
ET IN PLENITUDINE SCA
ADMIRABITUR
IN MULTITUDINE ELECTORUM
HABEBIT LAUDEM
ET INTER BENEDICTOS BENE
DICETUR DICENS
EGO EX ORE ALTISSIMI PRODIVI
PRIMOGENITA ANTE OMNEM
CREATURAM

EGO FECI IN CAELIS UT ORIRETUR
LUMEN INDEFICIENS
ET SICUT NEBULA TEXI
OMNEM TERRAM
EGO IN ALTIS HABITAVI ET THRO
NUS MEUS IN COLUMNA NUBIS
GYRUM CAELI CIRCUIVI SOLA
ET IN PROFUNDUM ABYSSI
PENETRAVI
ET IN FLUCTIBUS MARIS
AMBULAVI
ET IN OMNI TERRA STETI ET IN
OMNI POPULO ET IN OMNI
GENTE PRIMATUM HABUI
ET OMNIUM EXCELLENTIUM
ET HUMILIUM CORDA
VIRTUTE CALCAVI
ET IN HIS OMNIBUS REQUIEM
QUAESIVI
ET IN HEREDITATE DNI MORABOR
TUNC PRAECEPIT ET DIXIT MIHI
CREATOR OMNIUM
ET QUI CREAVIT ME REQUIEVIT
IN TABERNACULO MEO
ET DIXIT MIHI IN IACOB INHABITA
ET IN ISRL HEREDITARE
ET IN ELECTIS MEIS
MITTE RADICES
AB INITIO ANTE SAECULUM
CREATA SUM
ET USQUE AD FUTURUM SAECU
LUM NON DESINAM
ET IN HABITATIONE SCA CORAM
IPSO MINISTRAVI
ET SIC IN SION FIRMATA SUM ET IN
CIVITATE SCIFICATA SIMILITER
REQUIEVI
ET IN HIERUSALEM POTESTAS MEA
ET RADICAVI IN POPULO
HONORIFICATO
ET IN PARTE DI MEI HEREDITAS ILLIUS
ET IN PLENITUDINE SCORUM
DETENTIO MEA

quasi cedrus exaltata sum
in libano
et quasi cypressus in monte sion
et quasi palma exaltata
sum in cades
et quasi plantatio rosae
in hiericho
quasi oliva speciosa in campis
et quasi platanus exaltata sum
iuxta aquam in plateis
sicut cinnamomum et aspal
tum aromatizans
odorem dedi
quasi murra electa dedi
suavitatem odoris
et quasi storax et galbanus
et ungula et gutta
et quasi libanus non incisus
vaporavi habitationem meam
et quasi balsamum non
mixtum odor meus
ego quasi terebinthus exten
di ramos meos
et rami mei honoris et gratiae
ego quasi vitis fructificavi
suavitatem odoris
et flores mei fructus
honoris et honestatis
ego mater pulchrae dilectio
nis et timoris et agnitionis
et sanctae spei
in me gratia omnis viae
et veritatis
in me omnis spes vitae
et virtutis
transite ad me omnes qui con
cupiscitis me et a generatio
nibus meis implemini
spiritus enim meus super mel
dulcis et hereditas mea
super mel et favum
memoria mea in generatione
saeculorum

qui edunt me adhuc esurient
et qui bibunt me adhuc sitient
qui audit me non confundetur
et qui operantur in me
non peccabunt
qui elucidant me vitam
aeternam habebunt
haec omnia liber vitae testa
mentum altissimi et
agnitio veritatis
Legem mandavit moses in prae
ceptis iustitiarum
et hereditatem domui iacob
et israhel promissionis
Posuit david puero suo
excitare regem ex ipso
fortissimum in throno
honoris sedentem
in sempiternum
qui implet quasi phison
sapientiam
et sicut tigris in diebus novorum
et qui adimplet quasi
eufraten sensum
qui multiplicat quasi iordanis
in tempore messis
qui mittit disciplinam
sicut lucem
et adsistens quasi geon
in die vindemiae
qui perficit primus
scire ipsam
et infirmior non investigabit eam
a mari enim abundavit
cogitatio eius
et consilium illius
ab abysso magno
ego sapientia effudi flumina
ego quasi trames aquae
inmensae de fluvio
ego quasi fluvius dorix
et sicut aquae ductus
exivi a paradiso

DIXI RIGABO HORTUM
PLANTATIONUM ET INEBRIABO
PARTUS MEI FRUCTUS
ET ECCE FACTUS EST MIHI
TRAMIS ABUNDANS
ET FLUVIUS MEUS PROPINQUA
VIT AD MARE
QUONIAM DOCTRINAM QUASI
ANTELUCANUM INLUMINO
OMNIBUS
ET ENARRABO ILLAM USQUE
IN LONGINQUO
PENETRABO INFERIORES
PARTES TERRAE
ET INSPICIAM OMNES DORMIENTES
ET INLUMINABO SPERANTES IN DÕ
ADHUC DOCTRINAM QUASI
PROPHETIAM EFFUNDAM
ET RELINQUAM ILLAM QUAERENTIBUS
SAPIENTIAM
ET NON DESINAM IN PROGENIES
ILLORUM USQUE IN AEVUM SCM
VIDETE QUONIAM NON SOLI
MIHI LABORAVI
SED OMNIBUS EXQUIRENTIBUS
VERITATEM
XXV IN TRIBUS PLACITUM EST
SPIRITUI MEO
ET QUAE SUNT PROBATA CORAM
DO ET HOMINIBUS
CONCORDIA FRATRUM ET
AMOR PROXIMORUM
ET VIR ET MULIER BENE SIBI
CONSENTIENTES
TRES SPECIES ODIVIT ANIMA MEA
ET ADGRAVOR VALDE
ANIMAE ILLORUM
PAUPEREM SUPERBUM ET
DIVITEM MENDACEM
ET SENEM FATUUM ET IN
SENSATUM
QUAE IN IUVENTUTE TUA
NON CONGREGASTI
ET QUOMODO INVENIES
IN SENECTUTE TUA
QUAM SPECIOSUM CANITIAE
IUDICIUM
ET PRAESBYTERIS COGNOS
CERE CONSILIUM
QUAM SPECIOSA VETERANIS
SAPIENTIA
ET GLORIOSIS INTELLECTUS
ET CONSILIUM
CORONA SENUM MULTA PERITIA
ET GLORIA ILLORUM TIMOR DI
NOVEM INSUSPICABILIA
CORDIS MAGNIFICAVI
ET DECIMUM DICAM IN LINGUA
HOMINIBUS
HOMO QUI IUCUNDATUR IN FILIIS
VIVENS ET VIDENS SUBVERSIO
NEM INIMICORUM
BEATUS QUI HABITAT CUM
MULIERE SENSATA
ET QUI LINGUA SUA NON EST LAPSUS
ET QUI NON SERVIVIT INDIGNIS SE
BEATUS QUI INVENIT AMICUM
VERUM
ET QUI ENARRAT IUSTITIAM
AURI AUDIENTI
QUAM MAGNUS QUI INVENIT
SAPIENTIAM ET SCIENTIAM
SED NON EST SUPER TIMENTEM DM
TIMOR DI SUPER OMNIA
SUPERPOSUIT
BEATUS CUI DONATUM EST
HABERE TIMOREM DI
QUI TENET ILLUM CUI ADSIMILA
BITUR TIMOR DI INITIUM
DILECTIONIS EIUS
FIDEI AUTEM INITIUM AD
GLUTINANDUM EST EI
[illegible]
OMNIS PLAGA TRISTITIA CORDIS EST
ET OMNIS MALITIA NEQUITIA
MULIERIS

et omnem plagam et non
plagam uidebit cordis
et omnem nequitiam et non
nequitiam mulieris
et omnem obductionem et non
obductionem odientium
et omnem uindictam et non
uindictam inimicorum
Non est caput nequius
super caput colubri
et non est ira super iram
mulieris
commorari leoni et draconi
placebit quam habitare
cum muliere nequam
Nequitia mulieris inmutat
faciem eius
et obcaecauit uultum suum
tamquam ursus
et quasi saccum ostendit
in medio proximorum eius
et audiens suspirabit
modicum
Breuis omnis malitia super
malitiam mulieris
sors peccatorum cadat
super illam
ascensus arenosus in pedib-
us ueterani
sic mulier linguata
homini quieto
ne respicias in mulieris
speciem
et non concupiscas mulie-
rem in specie
mulieris ira et irreuerentia
et confusio magna
mulier si primatum habeat
contraria est uiro suo
Cor humile et facies tristis
et plaga mortis mulier
nequam
manus debiles et genua
dissoluta mulier quae non
beatificat uirum suum
A muliere initium factum est
peccati et per illam
omnes morimur
Non des aquae tuae exitum
nec modicum
nec mulieri nequam
ueniam prodeundi
si non ambulauerit
ad manum tuam
confundet te in conspectu
inimicorum
a carnibus tuis abscide illam
ne semper te abutatur
XXVI Mulieris bonae beatus uir
numerus enim annorum
illorum duplex
mulier fortis oblectat
uirum suum
et annos uitae illius
in pace implebit
Pars bona mulier bona in parte
bona timentium deum dabitur
uiro pro factis bonis
Diuitis autem et pauperis
cor bonum
in omni tempore uultus
illorum hilaris
A tribus timuit cor meum
et in quarto facies mea
metuit
Delaturam ciuitatis et collec-
tionem populi
et calumniam mendacem
super mortem omnia
grauia
Dolor cordis et luctus
mulier zelotypa
In muliere zelotypa
flagellum linguae
omnibus communicans

sicut boum iugum quod
movetur ita et mulier
nequam
qui tenet illam quasi qui ad
prehendit scorpionem
mulier ebriosa ira magna
et contumelia et turpitudo
illius non contegetur
fornicatio mulieris in ex
tollentia oculorum
et in palpebris illius
agnoscetur
XIIII In filio non avertente se
firma custodiam
ne inventa occasione
utatur se
ab omni inreverentia oculis
cave et ne mireris si te
neglexerit
sicut viator sitiens ad
fontem os aperiet
et contra omnem
palum sedebit
et contra omnem sagittam
aperiet pharetram
donec deficiat
gratia mulieris sedulae
delectabit virum suum
et ossa illius inpinguabit
disciplina illius datum Di
mulier sensata et tacita
non est inmutatio
eruditae animae
gratia super gratiam mulier
sancta et pudorata
omnis autem ponderatio
non est digna continentis
animae
sicut sol oriens in mundo
in altissimis
sic mulieris bonae species
in ornamentum domus eius
Lucerna splendens super
candelabrum scm
et species faciei super
aetatem stabilem
columnae aureae super
bases argenteas
et pedes firmi super plantas
stabilis mulieris
fundamenta aeterna super
petram solidam
et mandata Di in corde
mulieris sanctae
In duobus contristatum
est cor meum
et in tertio iracundia
mihi advenit
vir bellator deficiens
per inopiam
et viri sensati contempti
et qui transgreditur a iustitia
ad peccatum
Ds paravit eum ad rompheam
duae species difficiles
et periculosae mihi
apparuerunt
difficile exuitur negotians
a neglegentia
et non iustificabitur
caupo a peccatis
XX propter inopiam multi
deliquerunt
et qui quaerit locupletari
avertit oculum suum
sicut in medio conpaginis lapidum
palus figitur
sic et inter medium venditio
nis et emptionis angusta
bitur peccatum
conteretur cum delin
quente delictum
si non in timore Dni tenueris te
instanter cito subvertetur
domus tua
sicut percussura cribri remanebit
pulvis

sic aporia hominis
in cogitatu illius
uasa figuli probat fornax
et homines iustos temptatio
tribulationis
sicut rusticatio de ligno
ostendit fructum illius
sic uerbum ex cogitatu
hominis cordis
ante sermonem non laudes
uirum
haec enim temptatio est
hominum
si sequaris iustitiam
adprehendes illam
et indues quasi poderem
honoris et inhabitabis cum ea
et proteget te in sempiterno
et in die agnitionis
inuenies firmamentum
uolatilia ad sibi similia
conueniunt
et ueritas ad eos qui operan
tur illam reuertetur
leo uenationi insidiatur
semper
sic peccata operantibus
iniquitatem
homo sanctus in sapientia
manet sicut sol
nam stultus sicut luna
mutatur
in medio insensatorum serua
uerbum tempori
in medio autem cogitantium
adsiduus esto
narratio peccantium odiosa
et risus illorum in delictis
peccati
loquella multum iurans
obripilationem capiti
statuet
et inreuerentia illius
obturatio aurium
effusio sanguinis in rixa
superborum
et maledictio illorum
auditus gravis
qui denudat arcana amici
perdet fidem et non
inueniet amicum
ad animum suum
XX Dilige proximum et coniun
gere fide cum illo
quod si denudaueris absconsa
illius non persequeris
post eum
sicut enim homo qui perdit
amicum suum
sic qui perdit amicitiam
proximi sui
et sicut qui dimittit auem
de manu sua
sic reliquisti proximum tuum
et non eum capies
non illum sequaris quoniam
longe abest
effugit enim quasi caprea
de laqueo
quoniam uulnerata est
anima eius ultra eum non
poteris colligare
et maledicti est concordatio
denudare autem amici
mysteria desperatio est
animae infelicis
annuens oculo fabricat iniqua
et nemo eum abiciet
in conspectu oculorum tuorum
condulcabit os suum
et super sermones tuos
admirabitur
nouissime autem
peruertet os suum
et in uerbis tuis dabit
scandalum

MULTA ODIUI ET NON COAEQUAUI EI
ET DNS ODIT ILLUM
QUI IN ALTUM MITTIT LAPIDEM
SUPER CAPUT EIUS CADIT
ET PLAGA DOLOSA DOLOSI
DIUIDET UULNERA
ET QUI FOUEAM FODIT
INCIDET IN EAM
ET QUI STATUIT LAPIDEM PROXIMO
OFFENDIT IN EO
ET QUI LAQUEUM ALIO PONIT
PERIBIT IN IPSO
FACIENTI NEQUISSIMUM SUPER
IPSUM DEUOLUETUR
ET NON AGNOSCET UNDE
ADUENIAT ILLI
INLUSIO ET INPROPERIUM SUPER
BORUM ET UINDICTA SICUT LEO
INSIDIABITUR ILLI
LAQUEO PERIBUNT QUI OBLEC
TANTUR CASU IUSTORUM
DOLOR AUTEM CONSUMET ILLOS
ANTEQUAM MORIANTUR
IRA ET FUROR UTRAQUE
EXECRABILIA
ET UIR PECCATOR CONTINENS ERIT
ILLORUM DE REMISSIONE PECCATI
QUI UINDICARI UULT A DNO XV
INUENIET UINDICTAM
ET PECCATA ILLIUS SERUANS
SERUABIT
RELINQUE PROXIMO TUO
NOCENTI TE
ET TUNC DEPRECANTI TIBI
PECCATA SOLUENTUR
HOMO HOMINI SERUAT IRAM
ET A DO QUAERIT MEDELLAM
IN HOMINE SIMILEM SIBI NON
HABET MISERICORDIAM ET DE
PECCATIS SUIS DEPRECATUR
IPSE DUM CARO SIT SERUAT
IRAM ET PROPITIATIONEM
PETIT A DO

QUIS EXORABIT PRO DELICTIS ILLIUS
MEMENTO NOUISSIMORUM
ET DESINE INIMICARI
TABITUDO ENIM ET MORS
IMMINET IN MANDATIS
MEMORARE TIMOREM DI
ET NON IRASCARIS PROXIMO
MEMORARE TESTAMENTI
ALTISSIMI ET DESPICE IGNO
RANTIAM PROXIMI
ABSTINE TE A LITE ET MINUES
PECCATA
HOMO ENIM IRACUNDUS
INCENDIT LITEM ET UIR PECCA
TOR TURBABIT AMICOS
ET IN MEDIO PACEM HABENTIUM
INMITTET INIMICITIAM
SECUNDUM ENIM LIGNA SILUAE
SIC IGNIS EXARDESCIT
ET SECUNDUM UIRTUTEM HOMI
NIS IRACUNDIA ILLIUS ERIT
ET SECUNDUM SUBSTANTIAM SUA
EXALTABIT IRAM SUAM
CERTAMEN FESTINATUM
INCENDIT IGNEM
ET LIS FESTINANS EFFUNDET
SANGUINEM
ET LINGUA TESTIFICANS
ADDUCIT MORTEM
SI SUFFLAUERIS IN SCINTILLA
EXARDEBIT
ET SI EXPUERIS SUPER ILLAM
EXTINGUETUR
ET UTRAQUE PROFICISCUNTUR
[illegible]
SUSURRO ET BILINGUIS
MALEDICTUS
MULTOS ENIM TURBABIT
PACEM HABENTES
LINGUA TERTIA MULTOS
COMMOUIT
ET DISPERSIT ILLOS A GENTE
IN GENTEM

civitates muratas divitum
destruxit
et domos magnatorum effodit
virtutes populorum conci
dit et gentes fortes dissolvit
lingua tertia mulieres
viratas eiecit
et privavit illas de laboribus suis
qui respicit illam non
habebit requiem
nec habitabit cum requie
flagellum plagae livorem facit
plaga autem linguae
comminuet ossa
multi ceciderunt in ore gladii
sed non sic qui interierunt
per linguam suam
beatus qui tectus est
a lingua nequa
qui in iracundia illius
non transiit
et qui non adtraxit iugum illius
et in vinculis illius non
est ligatus
iugum enim illius iugum
ferreum est
et vinculum illius vinculum
aereum est
mors illius mors nequissima
et utilis potius infernus quam
illa perseverantia illius
non permanebit
sed obtinebit vias iniustorum
et in flamma sua non com
buret iustos
qui derelinquunt deum
incident in illam
et exardebit in illis et non
extinguetur
et inmittetur in illos quasi
leo et quasi pardus ledet illos
saepi aures tuas spinis noli
audire linguam nequam

et ori tuo facito ostia et seras
auribus tuis
aurum tuum et argentum
tuum confla et verbis tuis
facito stateram
et frenos ori tuo rectos
et adtende ne forte labaris
in lingua
et cadas in conspectu inimico
rum insidiantium tibi
et sit casus tuus insanabilis
in mortem de fenore
qui facit misericordiam
fenerat proximo
et qui praevalet manu
mandata servat
fenerare proximo in tempore
necessitatis illius
et iterum redde proximo
in tempore suo
confirma verbum et fideli
ter age cum illo
et in omni tempore
invenies quod tibi
necessarium est
multi quasi inventionem
aestimaverunt fenus
et praestiterunt molestiam
his qui se adiuverunt
donec accipiant osculantur
manus dantis
et in promissionibus humili
ant vocem suam
et in tempore redditionis
postulabit tempus
et loquetur verba taedii
et murmurationum
et tempus causabitur
si autem potuerit reddere
adversabitur solidi vix
reddet dimidium
et conputabit illud
quasi inventionem

sin autem fraudabit illum
pecunia sua
et possidebit illum
inimicum gratis
convicia et maledicta
reddet illi
et pro honore et beneficio
reddet illi contumeliam
multi non causa nequitiae
non faenerati sunt
sed fraudari gratis timuerunt
verumtamen super humile
animo fortior esto
et pro elemosyna non trahas illum
Propter mandatum
assume pauperem
et propter inopiam eius ne
dimittas eum vacuum
perde pecuniam propter
fratrem et amicum
et non abscondas illam sub
lapide in perditionem
pone thesaurum tuum
in praeceptis altissimi
et proderit tibi magis quam
aurum
conclude elemosynam
in corde pauperis
et haec pro te exorabit
ab omni malo
super scutum potentis
et super lanceam
adversus inimicum tuum
pugnabit
vir bonus fidem facit
pro proximo suo
et qui perdiderit confusio
nem derelinquet sibi
gratiam fideiussoris
ne obliviscaris
dedit enim pro te animam sua
repromissorem fugit

peccator et inmundus
bona repromissoris sibi
adscribit peccator
et ingratus sensu derelinquet
liberantem se
vir repromittit de proximo suo
et cum perdiderit reverentia
relinquetur ab eo
repromissio nequis
sima multos perdidit
dirigentes
et commovit illos quasi
fluctus maris
viros potentes gyrans
migrare fecit
et vagati sunt in gentibus
alienis
peccator transgrediens
mandatum dni
incidet in promissionem
nequam
et qui conatur multa agere
incidet in iudicium
recupera proximum secun
dum virtutem tuam et adtende tibi ne incidas
initium vitae aqua et panis
et vestimentum
et domus protegens
turpitudinem
melior est victus pauperis
sub tegmine asserum
quam epulae splendidae
in peregre sine domicilio
minimum pro magno
placeat tibi
et improperium peregrina
tionis non audies
vita nequam hospitandi
de domo in domum
et ubi hospitabitur non fiduci
aliter aget nec aperiet os

HOSPITABIT ET PASCET ET
POTABIT INGRATOS
ET AD HAEC AMARA AUDIET TRANSI
HOSPES ET ORNA MENSAM
ET QUAE IN MANU HABES CIBA
CETEROS EXI A FACIE HONORIS
AMICORUM MEORUM
NECESSITUDINE DOMUS MEAE
HOSPI[TIO] MIHI FACTUS
EST FR[A]TER
GRAVIA HAEC HOMINI HABENTI
SENSUM
CORREPTIO DOMUS ET IMPRO
PERIUM HOSPITALITATIS
DE [illegible]

XXX QUI DILIGIT FILIUM SUUM
ADSIDUAT ILLI FLAGELLA
UT LAETETUR IN NOVISSIMO SUO
ET NON PALPET PROXIMORUM
HOSTIA
QUI DOCET FILIUM SUUM
LAUDABITUR IN ILLO
ET IN MEDIO DOMESTICORUM
IN ILLO GLORIABITUR
QUI DOCET FILIUM SUUM IN
ZELUM MITTIT INIMICUM
ET IN MEDIO AMICORUM
GLORIABITUR IN ILLO
MORTUUS EST PATER ILLIUS ET
QUASI NON EST MORTUUS
SIMILEM ENIM RELIQUIT
SIBI POST SE
IN VITA SUA VIDIT ET LAETATUS
EST IN ILLO
ET IN OBITU SUO NON EST
CONTRISTATUS
NEC CONFUSUS EST CORAM
INIMICIS
RELIQUIT ENIM DEFENSOREM
DOMUS CONTRA INIMICOS
ET AMICIS REDDENTEM GRATIAM
PRO ANIMABUS FILIORUM CON
LIGABIT VULNERA SUA

ET SUPER OMNEM VOCEM
TURBABUNTUR VISCERA EIUS
EQUUS INDOMITUS EVADET DURUS
ET FILIUS REMISSUS
EVADET PRAECEPS
LACTA FILIUM ET PAVENTEM TE
FACIET
LUDE CUM EO ET CONTRISTABIT TE
NON CONRIDEAS ILLI NE DOLEAS
ET IN NOVISSIMO OBSTU
PESCENT DENTES TUI
NON DES ILLI POTESTATEM
IN IUVENTUTE
ET NE DESPICIAS COGITATUS ILLIUS
CURVA CERVICEM EIUS
IN IUVENTUTE
ET TUNDE LATERA ILLIUS
DUM INFANS EST
NE FORTE INDURET ET NON
CREDAT TIBI
ET ERIT TIBI DOLOR ANIMAE
DOCE FILIUM TUUM ET OPERARE
IN ILLO NE IN TURPITUDINEM
ILLIUS OFFENDAS
DE BONO SANITATIS
MELIOR EST PAUPER SANUS
ET FORTIS VIRIBUS
QUAM DIVES INBECILLIS
ET FLAGELLATUS MALITIA
SALUS ANIMAE IN SANCTITATE
IUSTITIAE
ET OMNI [illegible] AURO
ET ARGENTO
ET CORPUS VALIDUM QUAM
CENSUS INMENSUS
NON EST CENSUS SUPER CENSUM
SALUTIS CORPORIS
ET NON EST OBLECTATIO SUPER
CORDIS GAUDIUM
MELIOR EST MORS QUAM
VITA AMARA
ET REQUIES AETERNA QUAM
LANGUOR PERSEVERANS

bona abscondita in ore clauso
quasi appositiones aepula
rum circumpositae
sepulchro
quid proderit libatio idolo
nec enim manducabit nec
odorabitur
sic qui effugatur a dno
et portans mercedes
iniquitatis
videns oculis et ingemes
cens sicut spado comple
ctens virginem et suspirans
tristitiam non des animae tuae
et non adfligas temet
ipsum in consilio tuo
iucunditas cordis haec est
vita hominis
et thesaurus sine defectio
ne scitatis
et exultatio viri est
longaevitas
miserere animae tuae
placens do
et contine et congrega
cor tuum in sctate eius
et tristitiam longe expelle
a te multos enim occidit
tristitia
et non est utilitas in illa
zelus et iracundia minuent dies
et ante tempus senectam
adducet cogitatus
splendidum cor bonum
in aepulis
aepulae enim illius
diligenter fiunt
vigilia honestatis tabe
faciet carnes
et cogitatus illius auferet
somnum
cogitatus praescientiae
avertit sensum

et infirmitas gravis sobriam
facit animam
laboravit dives in congrega
tione substantiae
et in requie sua replebitur
bonis suis
laboravit pauper in diminu
tione victus
et in fine inops fit
qui aurum diligit non iusti
ficabitur
et qui insequitur consumptio
nem replebitur ex ea
multi dati sunt in auri casus
et facta est in specie ipsius
perditio illorum
lignum offensionis est aurum
sacrificantium
vae illis qui sectantur illud
et omnis imprudens
deperiet in illo
Beatus dives qui inventus est
sine macula
et qui post aurum non abiit
nec speravit in pecunia
et thesauris
quis est hic et laudabimus eum
fecit enim mirabilia in vita sua
qui probatus est in illo
et perfectus est erit illi gloria aeterna
qui potuit transgredi et non
est transgressus
et facere mala et non fecit
ideo stabilita sunt bona illius in dno
et elemosynas illius enarrabit
eccl scorum
[illegible]
supra mensam magnam sedisti
non aperias super illam
faucem tuam prior
non dicas sic multa sunt
quae super illam sunt
memento quoniam malus

oculus nequam
nequius oculo quid creatum est
ideo ab omni facie sua lacri
mabitur cum viderit
ne extendas manum tuam prior
et invidia contaminatus
erubescas ne comprima
ris in convivio
intellege proximi tui
ex te ipso
utere quasi homo frugi his
quae tibi apponuntur
et ne cum manducas mul
tum odio habearis
cessa prior causa disciplinae
et noli nimius esse ne forte
offendas
et si in medio multorum
sedisti prior illis ne
extendas manum tuam
nec prior poscas bibere
quam sufficiens est homini
erudito vinum exiguum
et in dormiendo non laborabis
ab illo et non senties dolorem
vigilia cholera et tortura
viro infrunito
somnus sanitatis in homine parco
dormiet usque in mane et anima
illius cum ipso delectabitur
et si coactus fueris in edendo
multum surge e medio
et evome et refrigerabit te
et non adduces corpori tuo
infirmitatem
audi me fili et ne spernas me
et in novissimo invenies
verba mea
in omnibus operibus tuis
esto velox
et omnis infirmitas
non occurret tibi
splendidum in panibus

benedicent labia multorum
et testimonium veritatis
illius fidele
in nequissimo pane murmu
rabit civitas
et testimonium nequitiae
illius verum est
diligentes in vino noli
provocare
multos enim exterminavit
vinum
ignis probat ferrum durum
sic vinum corda superborum
arguet in ebrietate potatum
aequa vita in vino
hominibus
si bibas illud moderate
eris sobrius
quae vita est qui minuitur
vino
quid defraudat vitam mors
scribitur
vinum in iucunditate creatum
est non in ebrietate ab initio
exultatio animae et cordis
vinum moderate potatum
sanitas est corpori et animae
sobrius potus
vinum multum potatum
irritationem et iram et
ruinas multas facit
amaritudo animae vinum
multum potatum
ebrietatis animositas
imprudentis offensio
minorans virtutem
et faciens vulnera
in convivio vini non arguas
proximum
et non despicias eum in
iucunditate illius
verba improperii non dicas
illi et non premas

ILLUM IN REPETENDO
DE RECTORIBUS
RECTOREM TE POSUERUNT
NOLI EXTOLLI
ESTO IN ILLIS QUASI UNUS EX IPSIS
CURAM ILLORUM HABE
ET SIC CONSIDE
ET OMNI CURA TUA EXPLICITA
RECUMBE
UT LAETERIS PROPTER ILLOS
ET ORNAMENTUM GRATIAE
ACCIPIAS CORONAM
ET DIGNATIONEM CONSEQUARIS
CONROGATIONIS
LOQUERE MAIOR NATU
DECET ENIM TE
PRIMUM VERBUM DILIGENTI
SCIENTIAM ET NON IN
PEDIAS MUSICA
UBI AUDITUS NON EST NON
EFFUNDAS SERMONEM
ET INPORTUNE NOLI EXTOLLI
IN SAPIENTIA TUA
GEMMULA CARBUNCULI IN
ORNAMENTUM AURI
ET CONPARATIO MUSICORUM
IN CONVIVIO VINI SICUT IN FA
BRICATIONE AURI SIGNUM
EST ZMARAGDI
SIC NUMERUS MUSICORUM
IN IUCUNDO ET MODERATO
VINO
AUDI TACENS ET PRO REVEREN
TIA ACCEDIT TIBI BONA GRATIA
ADULESCENS LOQUERE
IN TUA CAUSA VIX
SI BIS INTERROGATUS FUERIS
HABEAT CAPUT RESPONSU TUUM
IN MULTIS ESTO QUASI INSCIUS
ET AUDI TACENS SIMUL
ET QUAERENS
IN MEDIO MAGNATORUM
NON PRESUMAS

ET UBI SUNT SENES NON MULTUM
LOQUARIS
ANTE GRANDINEM PRAEIBIT
CORUSCATIO
ET ANTE VERECUNDIAM PRAEIBIT
GRATIA ET PRO REVERENTIA
ACCEDIT TIBI BONA GRATIA
ET HORA SURGENDI NON TE TRICES
PRAECURRE AUTEM PRIOR
IN DOMUM TUAM ET ILLIC
AVOCARE
ET ILLIC LUDE ET AGE CON
CEPTIONES TUAS
ET NON IN DELICTIS ET VERBO
SUPERBO
ET SUPER HIS OMNIBUS BENEDICITO
DÑM QUI FECIT TE
ET INEBRIANTEM TE AB OMNIB
BONIS SUIS
QUI TIMET DÑM EXCIPIET
DOCTRINAM EIUS
ET QUI VIGILAVERINT AD ILLUM
INVENIENT BENEDICTIONEM
QUI QUAERIT LEGEM
REPLEBITUR AB EA
ET QUI INSIDIOSE AGIT SCANDALI
ZABITUR AB EA
QUI TIMENT DÑM INVENIENT
IUDICIUM IUSTUM
ET IUSTITIAS QUASI LUMEN
ACCENDENT
PECCATOR HOMO VITABIT
CORREPTIONEM
ET SECUNDUM VOLUNTATEM SUÃ
INVENIET CONPARATIONEM
VIR CONSILII NON DISPERDET
INTELLEGENTIA
ALIENUS ET SUPERBUS NON PER
TIMESCIT TIMOREM
ETIAM POSTQUAM FECIT
CUM EO SINE CONSILIO
ET SUIS INSECTATIONIBUS
ARGUETUR

XVIII CUM CONSILIO [illegible]
FILI SINE CONSILIO NIHIL FACIAS
ET POST FACTUM NON
PAENITEBIS
IN UIA RUINAE NON EAS ET NON
OFFENDES IN LAPIDES
NEC CREDAS TE UIAE LABORIOSAE
NE PONAS ANIMAE TUAE
SCANDALUM
ET A FILIIS TUIS CAUE ET A DOMES
TICIS TUIS ADTENDE
IN OMNI OPERE TUO CREDE
EX FIDE ANIMAE TUAE
HOC EST ENIM CONSERUATIO
MANDATORUM
QUI CREDIT DEO ADTENDIT
MANDATIS
ET QUI CONFIDIT IN ILLO
NON MINORABITUR
TIMENTI DOMINUM NON OCCURRENT MALA
SED IN TEMPTATIONE DEUS ILLUM
CONSERUAUIT ET LIBERAUIT
A MALIS
SAPIENS NON ODIT MANDATA
ET IUSTITIAS
ET NON INLIDETUR QUASI
IN PROCELLA NAUIS
HOMO SENSATUS CREDIT LEGI DEI
ET LEX ILLI FIDELIS
QUI INTERROGATIONEM MANIFES
TAT PARABIT UERBUM
ET SIC DEPRECATUS EXAUDIETUR
ET CONSERUABIT DISCIPLINAM
ET TUNC RESPONDEBIT
PRAECORDIA FATUI QUASI ROTA CARRI
ET QUASI AXIS UERSATILIS
COGITATUS ILLIUS
EQUUS EMISSARIUS SICUT
AMICUS SUBSANNATOR
SUB OMNI SUPRASEDENTE HINNIT
QUARE DIES DIEM SUPERAT
ET ITERUM LUX LUCEM
ET ANNUS ANNUM A SOLE

A DOMINI SCIENTIA SEPARATI SUNT
FACTO SOLE ET PRAECEPTUM
CUSTODIENTEM
ET IMMUTAUIT TEMPORA
ET DIES FESTOS IPSORUM
ET IN ILLIS DIES FESTOS CELEBRA
UERUNT AD HORAM
EX IPSIS EXALTAUIT ET MAGNI
FICAUIT DEUS
ET EX IPSIS POSUIT IN NUMERU
DIERUM ET ANNOS
ET HOMINES OMNES DE SOLO
ET EX TERRA UNDE CREATUS
EST ADAM
IN MULTITUDINE DISCIPLINAE
DOMINUS SEPARAUIT EOS
ET IMMUTAUIT UIAS EORUM
ET EX IPSIS BENEDIXIT
ET EXALTAUIT
ET EX HIS SANCTIFICAUIT ET AD SE
APPLICAUIT
EX IPSIS MALEDIXIT ET HUMILIAUIT
ET CONUERTIT ILLOS A SEPARA
TIONE IPSORUM
QUASI LUTUM FIGULI IN MANU
ILLIUS PLASMARE ILLUD
ET DISPONERE
OMNES UIAE EIUS SECUNDUM
DISPOSITIONEM EIUS
SIC HOMO IN MANU ILLIUS
QUI SE FECIT
REDDET ILLIS SECUNDUM
IUDICIUM SUUM
CONTRA MALUM BONUM EST
ET CONTRA MORTEM UITA
SIC ET CONTRA UIRUM
IUSTUM PECCATOR
ET SIC INTUERE IN OMNIA
OPERA ALTISSIMI
DUO ET DUO UNUM CONTRA UNUM
ET EGO NOUISSIMUS EUIGILAUI
ET QUASI QUI COLLIGIT ACINOS
POST UINDEMIATORES

IN BENEDICTIONE DEI ET IPSE SPERAUI
ET QUASI QUI UINDEMIAT
REPLEUI TORCULAR
RESPICITE QUONIAM NON MIHI
SOLI LABORAUI
SED OMNIBUS EXQUIRENTIBUS
DISCIPLINAM
AUDITE ME MAGNATI ET OMNES
POPULI
ET RECTORES ECCLESIAE
AURIBUS PERCIPITE
FILIO ET MULIERI FRATRI ET AMICO
NON DES POTESTATEM SUPER
TE IN UITA TUA
ET NON DEDERIS ALII
POSSESSIONEM TUAM
NE FORTE PAENITEAT TE ET DE
PRAECERIS PRO ILLIS
DUM ADHUC SUPERES ET
ASPIRANS
NON IMMUTABIT TE OMNIS CARO
MELIUS EST ENIM UT FILII TUI
TE ROGENT
QUAM TE RESPICERE IN MANUS
FILIORUM TUORUM
IN OMNIBUS OPERIBUS TUIS
PRAECELLENS ESTO
NE DEDERIS MACULAM
IN GLORIAM TUAM
IN DIE CONSUMMATIONIS
DIERUM UITAE TUAE
ET IN TEMPORE EXITUS TUI
DISTRIBUE HEREDITATEM TUAM
DE DISCIPLINA SERUORUM
CIBARIA ET UIRGA ET ONUS ASINO
PANIS ET DISCIPLINA ET OPUS SERUO
OPERATUR IN DISCIPLINA ET
QUAERIT REQUIESCERE
LAXA MANUS ILLI ET QUAERIT
LIBERTATEM
IUGUM ET LORUM CURUANT
COLLUM DURUM
ET SERUUM INCLINANT
OPERATIONES ASSIDUAE

SERUO MALIUOLO TORTURA
ET COMPEDES
MITTE ILLUM IN OPERATIONE
NE UACET
MULTAM ENIM MALITIAM
DOCUIT OTIOSITAS
IN OPERA CONSTITUE EUM
SIC ENIM CONDECET ILLI
QUOD SI NON AUDIERIT
CURUA ILLUM COMPEDIBUS
ET NON AMPLIFICES SUPER
OMNEM CARNEM
UERUM SINE IUDICIO
NIHIL FACIAS GRAUE
SI EST TIBI SERUUS SIT TIBI
QUASI ANIMA TUA
QUASI FRATREM SIC EUM TRACTA
QUONIAM IN SANGUINE ANIMAE
COMPARASTI ILLUM
SI LAESERIS ILLUM INIUSTE
IN FUGAM CONUERTETUR
ET EXTOLLENS DISCESSERIT
QUEM QUAERAS
ET IN QUA UIA QUAERAS
ILLUM NESCIS DE SOMNIIS
UANA SPES ET MENDACIUM
INSENSATO UIRO
ET SOMNIA EXTOLLUNT
IMPRUDENTES
QUASI QUI ADPREHENDIT UMBRĀ
ET PERSEQUITUR UENTUM
SIC ET QUI ADTENDIT
AD UISA MENDACIA
HOC SECUNDUM HOC UISIO
SOMNIORUM
ANTE FACIEM HOMINIS SIMILITU
DO ALTERIUS HOMINIS
AB INMUNDO QUID MUNDABITUR
ET A MENDACE QUID UERUM
DICETUR
DIUINATIO ERRORIS ET AUGURIA
MENDACIA
ET SOMNIA MALEFACIENTIUM
UANITAS EST

ET SICUT PARTURIENTIS COR TUUM
PHANTASIAM PATITUR
NISI AB ALTISSIMO FUERIT
EMISSA UISITATIO
NE DEDERIS IN ILLIS COR TUUM
MULTOS ENIM ERRARE
FECERUNT SOMNIA
ET EXCIDERUNT SPERANTES
IN ILLIS
SINE MENDACIO CONSUMMA
BITUR UERBUM
ET SAPIENTIA IN ORE FIDELIS
CONPLANABITUR
QUI NON TEMPTATUS EST QUID SCIT
UIR IN MULTIS EXPERTUS
COGITABIT MULTA
ET QUI MULTA DIDICIT ENARRA
BIT INTELLECTUM
QUI NON EST EXPERTUS PAUCA
RECOGNOSCIT
QUI AUTEM IN MULTIS FACTUS
EST MULTIPLICABIT MALITIAM
QUI TEMPTATUS NON EST
QUALIA ACCIDIT
ET QUI INPLANATUS EST
ABUNDABIT NEQUITIA
MULTA UIDI ERRANDO
ET PLURIMAS UERBORUM
CONSUETUDINES
ALIQUOTIENS USQUE AD MORTEM
PERICLITATUS SUM HORUM
CAUSA
ET LIBERATUS SUM GRATIA DI
DE TIMENTIBUS DM
XX SPS TIMENTIUM DM QUAERITUR
ET IN RESPECTU ILLIUS
BENEDICENTUR
SPES ENIM ILLORUM IN SAL
UANTEM ILLOS ET OCULI DI
IN DILIGENTES SE
QUI TIMET DNM NIHIL TREPIDABIT
ET NON PAUEBIT QUONIAM
IPSE EST SPES EIUS
TIMENTIS DNM BEATA ANIMA

AD QUEM RESPICIT ET QUIS EST
FORTITUDO EIUS
OCULI DNI SUPER TIMENTES EUM
PROTECTOR POTENTIAE FIRMA
MENTUM UIRTUTIS
TEGIMEN ARDORIS ET UMBRA
CULUM MERIDIANI
ET DEPRECATIO OFFENSIONIS
ET ADIUTORIUM CASUS
EXALTANS ANIMAM ET INLUMI
NANS OCULOS UITAM XXI
DANS SANITATEM ET BENEDICTIONE
[illegible]
IMMOLANS EX INIQUO OBLATIO
EST MACULATA
ET NON SUNT BENEPLACITAE
SUBSANNATIONES INIUSTORUM
DNS SOLUS SUSTINENTIBUS SE
IN UIA UERITATIS ET IUSTITIAE
DONA INIQUORUM NON PROBAT
ALTISSIMUS
NEC RESPICIT IN OBLATIONIBUS
INIQUORUM
NEC IN MULTITUDINE SACRIFICI
ORUM EORUM PROPITIABI
TUR PECCATIS
QUI OFFERT SACRIFICIUM EX
SUBSTANTIA PAUPERUM
QUASI QUI UICTIMAT FILIUM
IN CONSPECTU PATRIS SUI
PANIS EGENTIUM UITA PAUPERIS EST
QUI DEFRAUDAT ILLUM HOMO
SANGUINIS EST
QUI AUFERT IN SUDORE PANEM
QUASI QUI OCCIDIT PROXI
MUM SUUM
QUI EFFUNDIT SANGUINEM
ET QUI FRAUDEM FACIT MER
CENNARIO FRATRES SUNT
UNUS AEDIFICANS ET UNUS
DESTRUENS QUID PRODEST
ILLIS NISI LABOR
UNUS ORANS ET UNUS MALEDI
CENS CUIUS UOCEM EXAUDIET DS

qui baptizatur a mortuo
et iterum tangit eum
quid proficit lavatio illius
sic homo qui ieiunat in peccatis
suis et iterum eadem
faciens
quid proficit humiliando se
et orationem illius
quis exaudiet
[illegible]
Qui servat [illegible]
multiplicat orationem
sacrificium salutare
adtendere mandatis
et discedere ab omni
iniquitate
et propitiationem
litare sacrificii
super iniustitias retribuit
gratiam qui offert
similaginem
et qui facit misericordiam
offert sacrificium
bene placitum est dno
recedere ab iniquitate
et deprecatio recedere
ab iniustitia
non apparebis ante con
spectum dni vacuus
haec enim omnia propter
mandatum dī fiunt
oblatio iusti inpinguat altare
et odor suavitatis est
in conspectu altissimi
sacrificium iusti acceptum est
et memoriam eius non
obliviscetur dns
bono animo gloriam redde dō
et non minuas primitias
manuum tuarum
in omni dato hilarem fac
vultum tuum
et in exultatione sctifica
decimas tuas

da altissimo secundum datum eius
et in bono oculo adinventionem
fac manuum tuarum
quoniam dns retribuens est
et septies tanto reddet tibi
noli offerre munera prava
non enim suscipiet illa
et noli inspicere sacrificium
iniustum
quoniam dns iudex est et non
est apud illum gloria
personae
non accipiet dns personam
in pauperem
et precationem laesi
exaudiet
non despiciet preces pupilli
nec viduam si effundat
loquellam gemitus
nonne lacrimae viduae
ad maxillam descendunt
et exclamatio eius super
deducentem eas
a maxilla enim ascendunt
usque ad caelum
et dns exauditor non dele
ctabitur in illis
qui adorat dm in oblectatione
suscipietur
et precatio illius usque ad
nubes propinquavit
oratio humiliantis se nubes
penetravit
et donec propinquet
non consolabitur
et non discedet donec
aspiciat altissimus
et dns non longavit sed
iudicavit iustos et faciet
iudicium
et fortissimus non habebit
in illis patientiam
ut contribulet dorsum ipsorum
et gentibus reddet vindictam

donec tollat plenitudinem
superborum et sceptra
iniquorum contribulet
donec reddat hominibus
secundum actus suos
et secundum opera adae
et secundum praesumptionem illius
donec iudicet iudicium
plebis suae
et oblectabit iustos
misericordia sua
deprecatio ad dm̄
speciosa misericordia dī
in tempore tribulationis
quasi nubes pluviae in tempore siccitatis
miserere nostri dš omnium
et respice nos
et ostende nobis lucem
miserationum tuarum
et inmitte timorem tuum
super gentes quae non
exquisierunt te
et cognoscant quia non est dš
nisi tu et enarrent
magnalia tua
alleva manum tuam super
gentes alienas ut videant
potentiam tuam
sicut enim in conspectu eorum
sanctificatus es in nobis
sic in conspectu nostro
magnificaberis in illis
ut cognoscant te sicut
et nos agnovimus
quoniam non est dš
praeter te dn̄e
innova signa et inmuta
mirabilia
glorifica manum et
brachium dextrum
excita furorem et effunde iram
extolle adversarium
et adflige inimicum
festina tempus et memento finis ut enarrent
mirabilia tua
in ira flammae devoretur
qui salvatur
et qui pessimant plebem tuam
inveniant perditionem
contere caput principum
inimicorum
dicentium non est alius
praeter nos
congrega omnes tribus iacob
et cognoscant quia non est
dš nisi tu
et enarrent magnalia tua
et hereditabis eos
sicut ab initio
miserere plebi tuae
super quam invocatum
est nomen tuum
et israhel quem coaequasti
primogenito tuo
miserere civitati
sanctificationis tuae
hierusalem civitati requiei tuae
reple sion inenarrabilibus
verbis tuis
et gloria populum tuum
da testimonium quia ab initio
creaturae tuae sunt
et suscita praedicationes
quas locuti sunt in nomine
tuo prophetae priores
da mercedem sustinentibus
te ut prophetae tui fideles
inveniantur
et exaudi orationes
servorum tuorum
secundum benedictionem
aaron de populo tuo
et dirige nos in viam iustitiae
et sciant omnes qui
inhabitant terram

QUIA TU ES DS CONSPECTOR
SAECULORUM
XXXVI OMNEM ESCAM MANDUCABIT
UENTER ET EST CIBO MELIOR cibus
FAUCES CONTINGUNT CIBUM
FERAE ET COR SENSATUM
UERBA MENDACIA
COR PRAUUM DABIT TRISTITIAM
ET HOMO PERITUS RESISTIT ILLI
OMNEM MASCULUM
EXCIPIET MULIER
ET EST FILIA MELIOR FILIAE
SPECIES MULIERIS EXHILARAT
FACIEM UIRI SUI
ET SUPER OMNEM CONCUPIS
CENTIAM HOMINIS SUPER
DUCIT DESIDERIUM
SI EST LINGUA CURATIONIS ET MI
TIGATIONIS ET MISERICORDIA
NON EST UIR ILLIUS SECUNDUM
FILIOS HOMINUM
QUI POSSIDET MULIEREM INCHOAT
POSSESSIONEM
ADIUTORIUM SECUNDUM ILLUM
EST ET COLUMNA UT REQUIES
UBI NON EST SEPES DIRIPIETUR
POSSESSIO
ET UBI NON EST MULIER
INGEMESCIT EGENS
CUI CREDIT QUI NON HABET NIDUM
ET DEFLECTENS UBICUMQUE
OBSCURAUERIT
QUASI SUCCINCTUS LATRO EX
ILIENS DE CIUITATE IN CIUITATEM
XXXVII OMNIS AMICUS DICIT ET EGO
AMICITIAM COPULAUI
SED EST AMICUS SOLO
NOMINE AMICUS
NONNE TRISTITIA INEST
USQUE AD MORTEM
SODALIS AUTEM ET AMICUS
AD INIMICITIAM CONUERTENTUR
O PRAESUMPTIO NEQUISSIMA
UNDE CREATA ES

COOPERIRE ARIDAM MALITIA
ET DOLOSITATE ILLIUS
SODALIS AMICO CONIUCUNDATUR
IN OBLECTATIONE
IN TEMPORE TRIBULATIONIS
ADUERSARIUS ERIT
SODALIS AMICO CONDOLET
CAUSA UENTRIS
ET CONTRA HOSTEM
ACCIPIET SCUTUM
NON OBLIUISCARIS AMICI TUI
IN ANIMO TUO
ET NON IMMEMOR SIS ILLIUS
IN OPERIBUS TUIS
NOLI CONSILIARI CUM SOCERO TUO
INSIDIATOR
ET A ZELANTIBUS TE ABSCONDE
CONSILIUM
OMNIS CONSILIARIUS PRODIT
CONSILIUM
SED EST CONSILIARIUS
IN SEMET IPSO
A CONSILIARIO SERUA ANIMAM TUAM
PRIUS SCITO QUAE SIT ILLIUS
NECESSITAS
ET IPSE ENIM ANIMO SUO COGITABIT
NE FORTE MITTAT SUDEM IN TERRA
ET DICAT TIBI BONA EST UIA
ET STET E CONTRARIO UIDERE
QUID TIBI EUENIAT
cum singulis qualiter
tractandum sit
CUM UIRO INRELIGIOSO
TRACTA DE SCITATE
ET CUM INIUSTO DE IUSTITIA
ET CUM MULIERE DE HIS
QUAE AEMULATUR
CUM TIMIDO DE BELLO CUM
NEGOTIATORE DE TRAIECTIONE
CUM EMPTORE DE UENDITIONE
CUM UIRO LIUIDO DE GRATIIS
AGENDIS
CUM INPIO DE PIETATE CUM IN
HONESTO DE HONESTATE

cum operario agrario
de omni opere
cum operario annuali de con
summatione anni
cum servo pigro de multa
operatione
non adtendas his in omni
consilio
cum viro sancto
assiduus esto
quemcumque cognoveris
observantem timorem dī
cuius anima est secundum
animam tuam
qui cum titubaverit in
tenebris non condolebit tibi
et cor boni consilii statue
tecum
non est enim tibi aliud
pluris illo
anima viri sancti enuntiat
aliquando vera
quam septem circumspec
tores sedentes in ex
celso ad speculandum
et in his omnibus deprecare
altissimum ut dirigat
in veritate viam tuam
ante omnia opera verbum
verax praecedat te
et ante omnem actum
consilium stabile
verbum nequam inmutabit cor
quattuor partes oriuntur
bonum et malum
vita et mors
et dominatrix illorum est
adsidua lingua
XXVII Vir peritus multos
erudiit et animae suae
insuavis est
[illegible]
[illegible]
qui sofistice loquitur
odibilis est in omni re
defraudabitur
non est enim data illi
a dño gratia
omni enim sapientia
defraudatus est
est sapiens animae suae
sapiens et fructus sensus
illius laudabilis
vir sapiens plebem suam erudit
et fructus sensus illius
fideles sunt
vir sapiens implebitur bene
dictione et videntes
illum laudabunt
vita viri in numero dierum
dies autem isrl innume
rabiles sunt
sapiens in populo heredita
bit honorem
et nomen illius erit
vivens in aeternum
fili in vita tua tempta animam tuā
et si fuerit nequam non
des illi potestatem
non enim omnibus omnia
expediunt
et non omni animae
omne genus placet
noli avidus esse in omni
epulatione
et non te effundas super
omnem escam
in multis enim escis
erit infirmitas
et aviditas adpro
pinquabit usque ad coleram
propter crapulam
multi obierunt
qui autem abstinens est
adiciet vitam
Honora medicum propter
necessitatem
etenim illum creavit

ALTISSIMUS
A DO EST ENIM OMNIS MEDELLA
ET A REGE ACCIPIET DATIONEM
DISCIPLINA MEDICI EXALTABIT
CAPUT ILLIUS
ET IN CONSPECTU MAGNATORUM
CONLAUDABITUR
ALTISSIMUS CREAVIT
DE TERRA MEDICINAM
ET VIR PRUDENS NON
ABHORREBIT ILLI
NONNE A LIGNO INDULCATA EST
AMARA AQUA
AD AGNITIONEM HOMINUM
VIRTUS ILLORUM
ET DEDIT HOMINIBUS SCIENTIAM
ALTISSIMUS
HONORARI IN MIRABILIBUS SUIS
IN HIS CURANS MITIGAVIT
DOLOREM
ET UNGUENTARIUS FACIET
PIGMENTA SUAVITATIS
ET UNCTIONES CONFICIET
SANITATIS ET NON CONSUMMA
BUNTUR OPERA EIUS
PAX ENIM DI SUPER FACIEM
TERRAE [illegible] FIRMITATIS
DEORANDO DM IN TEMPORE IN
FILI IN TUA INFIRMITATE NON
DESPICIAS TE IPSUM
SED ORA DNM ET IPSE
CURABIT TE averte a delicto dirige
ET AB OMNI DELICTO MUNDA [illegible]
COR TUUM
DA SUAVITATEM ET MEMO
RIAM SIMILAGINIS
ET IN PINGUA OBLATIONEM
ET DA LOCUM MEDICO
ET ENIM ILLUM DNS CREAVIT
ET NON DISCEDAT A TE QUIA OPERA
EIUS SUNT NECESSARIA
EST ENIM TEMPUS
QUANDO IN MANUS EORUM
INCURRAS

IPSI VERO DNM DEPRECABUNTUR
UT DIRIGAT REQUIEM EORUM
ET SANITATEM PROPTER CON
VERSATIONEM EORUM
QUI DELINQUIT IN CONSPECTU
EIUS QUI FECIT EUM INCIDAT
IN MANUS MEDICI De exequiis [illegible]
FILI IN MORTUUM PRODUC
LACRIMAS
ET QUASI DIRA PASSUS IN
CIPE PLORARE
SECUNDUM IUDICIUM
CONTEGE CORPUS ILLIUS
ET NON DESPICIAS SEPULTURAM ILLIUS
PROPTER DELATURAM AMARE
FER LUCTUM ILLIUS UNO
DIE ET CONSOLARE PROPTER
TRISTITIAM
ET FAC LUCTUM SECUNDUM
MERITUM EIUS UNO DIE
VEL DUOBUS PROPTER
DETRACTIONEM
A TRISTITIA ENIM FESTINAT
MORS ET COOPERIET
VIRTUTEM
ET TRISTITIA CORDIS
FLECTET CERVICEM
ET IN ABDUCTIONE PER
MANET TRISTITIA
ET SUBSTANTIA INOPIS
SECUNDUM COR EIUS
NON DEDERIS IN TRISTITIA COR TUUM
SED REPELLE AM A TE
ET MEMENTO NOVISSIMORUM
NOLI OBLIVISCI NEQUE ENIM
EST CONVERSIO
ET HUIC NIHIL PRODERIS ET TE
IPSUM PESSIMABIS
MEMOR ESTO IUDICII MEI
SIC ENIM ERIT ET TUUM MIHI
HERI ET TIBI HODIE
IN REQUIE MORTUI REQUIESCERE
FAC MEMORIAM EIUS
ET CONSOLARE ILLUM IN EXITU SPIRITUS

SAPIENTIAM SCRIBAE IN TEMPORE
VACUITATIS
ET QUI MINORATUR ACTU SAPIEN
TIAM PERCIPIET
QUA SAPIENTIA REPLEBITUR
QUI TENET ARATRUM ET QUI
GLORIATUR IN IACULO
STIMULO BOVES AGITAT ET
CONVERSATUR IN OPERIBUS EORUM
ET NARRATIO EIUS IN FILIIS TAURORUM
COR SUUM DABIT AD VERSANDOS
SULCOS
ET VIGILIA EIUS IN SAGINA VACCARUM
[illegible]
SIC OMNIS FABER ET ARCHITECTUS
QUI NOCTEM TAMQUAM
DIEM TRANSIGIT
QUI SCULPIT SIGNACULA SCULPTILIA
ET ADSIDUITAS EIUS VARIAT
PICTURAM
COR SUUM DABIT IN SIMILITU
DINEM PICTURAE
ET VIGILIA SUA PERFICIT OPUS
SIC FABER FERRARIUS SEDENS
IUXTA INCUDEM ET CONSIDE
RANS OPUS FERRI
VAPOR IGNIS URIT CARNES EIUS
ET IN CALORE FORNACIS
CONCERTATUR
VOX MALLEI INNOVAT AUREM EIUS
ET CONTRA SIMILITUDINEM
VASIS OCULUS EIUS
COR SUUM DABIT IN CONSUMMATI
ONEM OPERUM
ET VIGILIA SUA ORNABIT
IN PERFECTIONEM
SIC FIGULUS SEDENS AD OPUS SUUM
ET CONVERTENS PEDIBUS SUIS
ROTAM
ET QUI IN SOLLICITUDINE
POSITUS EST SEMPER
PROPTER OPUS SUUM
ET IN NUMERO EST OMNIS
OPERATIO EIUS

IN MANIBUS SUIS FORMABIT LUTUM
ET ANTE PEDES SUOS CURVABIT
VIRTUTEM SUAM
COR SUUM DABIT UT CONSUMM
ET LINITIONEM
ET VIGILIA SUA MUNDABIT
FORNACEM
OMNES HII IN MANIBUS SUIS
SPERAVERUNT
ET UNUSQUISQUE IN ARTE SUA
SAPIENS EST
SINE HIS OMNIBUS NON AEDIFICA
BITUR CIVITAS
ET NON INHABITABUNT
NEC INAMBULABUNT
ET IN ECCLESIAM NON
TRANSILIENT
SUPER SELLAM IUDICIS
NON SEDEBUNT
ET TESTAMENTUM IUDICII
NON INTELLEGENT
NEQUE PALAM FACIENT
DISCIPLINAM ET IUDICIUM
ET IN PARABOLIS NON
INVENIENTUR
SED CREATURAM AEVI
CONFIRMABUNT
DEPRECATIO ILLORUM
IN OPERATIONEM ARTIS
ADCOMMODANTES
ANIMAM SUAM ET CON
QUIRENTES IN LEGE
ALTISSIMI DE SAPIENTE
[illegible] SAPIENTIAM OMNIUM
ANTIQUORUM EXQUIRET
SAPIENS
ET IN PROPHETIS VACABIT
NARRATIONEM VIRORUM
NOMINATORUM CON
SERVABIT
ET IN VERSUTIAS PARABOLARUM
CONSCRIBABITUR
OCCULTA PROVERBIORUM
EXQUIRET

ET IN ABSCONDITIS PARABOLARUM
CONUERSABITUR
IN MEDIO MAGNATORUM
MINISTRABIT
ET IN CONSPECTU PRAESIDIS
APPAREBIT
IN TERRAM ALIENARUM
GENTIUM TRANSIET
BONA ENIM ET MALA IN HOMI
NIBUS TEMTABIT
COR SUUM TRADET AD UIGILAN
DUM DILUCULO AD DOMINUM
QUI FECIT ILLUM
ET IN CONSPECTU ALTISSIMI
DEPRECABITUR
APERIET OS SUUM IN ORATIONE
ET PRO DELICTIS SUIS
DEPRECABITUR
SI ENIM DOMINUS MAGNUS
UOLUERIT SPU INTELLE
CTUS REPLEBIT ILLUM
ET IPSE TAMQUAM IMBRES
MITTET ELOQUIA SAPIENTIAE SUAE
IN ORATIONE CONFITEBITUR DNO
IPSE DIRIGET CONSILIUM EIUS
ET DISCIPLINAM
ET IN ABSCONDITIS SUIS
CONSILIABITUR
IPSE PALAM FACIET DISCIPLI
NAM DOCTRINAE SUAE
ET IN LEGE TESTAMENTI
DNI GLORIABITUR
COLLAUDABUNT MULTI
SAPIENTIAM EIUS
ET USQUE IN SAECULUM
NON DELEBITUR
NON RECEDET MEMORIA EIUS
ET NOMEN EIUS REQUIRETUR
A GENERATIONE IN GENERA
TIONEM
SAPIENTIAM EIUS ENARRA
BUNT GENTES
ET LAUDEM EIUS NUNTIABIT
ECCLESIA

SI PERMANSERIT NOMEN
DERELINQUET ILLE
ET SI REQUIEUERIT PRODERIT ILLI
ADHUC CONSILIABOR UT ENARREM
UT FURORE ENIM REPLETUS SUM
OBAUDITE ME DIUINI FRUCTUS
ET QUASI ROSA PLANTATA SUPER
RIUUM AQUARUM FRUCTIFICATE
QUASI LIBANUS ODOREM
SUAUITATIS HABETE
FLORETE FLORES QUASI LILIUM
DATE ODOREM ET FRONDETE
IN GRATIAM ET CONLAUDATE
CANTICUM
ET BENEDICITE DNM IN OPERIBUS SUIS
DATE NOMINI EIUS MAGNIFI
CENTIAM
ET CONFITEMINI ILLI IN UOCE
LABIORUM UESTRORUM
IN CANTICIS LABIORUM
ET CITHARIS
ET SIC DICETIS IN CONFESSIONE
OPERA DNI UNIUERSA
BONA UALDE
IN UERBO EIUS STETIT AQUA
SICUT CONGERIES
ET IN SERMONE ORIS ILLIUS
SICUT EXCEPTORIUM
AQUARUM
QUONIAM IN PRAECEPTO
IPSIUS PLACOR FIT
ET NON EST MINORATIO
IN SALUTE ILLIUS
OPERA OMNIS CARNIS CORAM ILLO
ET NON EST QUICQUAM ABSCON
DITUM AB OCULIS EIUS
A SAECULO USQUE IN SAECULUM
RESPICIT
ET NIHIL EST MIRABILE
IN CONSPECTU EIUS
NON EST DICERE QUID EST HOC
AUT QUID EST ISTUD
OMNIA ENIM IN TEMPORE SUO
QUAERENTUR

BONAE DICTIO ILLIUS QUASI FLUVIUS
INUNDAVIT
ET QUOMODO DILUVIUM
ARIDAM INEBRIAVIT
SIC IRA IPSIUS GENTES QUAE NON EX-
QUISIERUNT EUM HEREDITAVIT
QUOMODO CONVERTIT AQUAS
ET SICCATA EST TERRA
ET VIAE ILLIUS VIIS ILLORUM
DIRECTAE SUNT
SIC PECCATORIBUS OFFENSI-
ONES IN IRA EIUS
BONA BONIS CREATA SUNT
AB INITIO SIC NEQUISSIMIS
BONA ET MALA
INITIUM NECESSARIAE REI
VITAE HOMINUM
AQUA IGNIS ET FERRUM LAC
ET PANIS SIMILAGINEUS
ET MEL ET BOTRUS UVAE
ET OLEUM ET VESTIMENTUM
HAEC OMNIA SCIS IN BONIS SIC
ET IMPIIS ET PECCATORIBUS
IN MALA CONVERTANTUR
SUNT SP̄S QUI AD VINDICTAM
CREATI SUNT
ET IN FURORE SUO CONFIRMA-
VERUNT TORMENTA SUA
IN TEMPORE CONSUMMATIONIS
EFFUNDENT VIRTUTEM
ET FUROREM EIUS QUI FECIT
ILLOS PLACABUNT
IGNIS GRANDO FAMIS ET MORS
OMNIA HAEC AD VINDICTAM
CREATA SUNT
BESTIARUM DENTES ET SCORPII
ET SERPENTES
ET ROMPHEA VINDICANS IN EX-
TERMINIUM IMPIOS
IN MANDATIS EIUS EPULABUNTUR
ET SUPER TERRAM IN NECESSI-
TATEM PRAEPARABUNTUR
ET IN TEMPORIBUS SUIS NON
PRAETERIENT VERBUM

PROPTEREA AB INITIO CONFIRMA-
TUS SUM ET CONSILIATUS SUM
ET COGITAVI ET SCRIPTA DIMISI
OMNIA OPERA DN̄I BONA
ET OMNE OPUS HORA SUA
SUBMINISTRAVIT
NON EST DICERE HOC ILLO
NEQUIUS EST
OMNIA ENIM IN TEMPORE SUO
COMPROBABUNTUR
ET NUNC IN OMNI CORDE ET ORE
CONLAUDATE ET BENEDICITE
NOMEN DN̄I
OCCUPATIO MAGNA CREATA EST
OMNIBUS HOMINIBUS
ET IUGUM GRAVE SUPER
FILIOS ADAM
A DIE EXITUS DE VENTRE
MATRIS EORUM
USQUE IN DIEM SEPULTURAE
IN MATREM OMNIUM
COGITATIONES EORUM
ET TIMORE CORDIS
ADINVENTIO EXPECTATIONIS ET
DIES FINITIONIS
A SEDENTE SUPER SEDEM
GLORIOSAM
USQUE AD HUMILIATUM
IN TERRA ET CINERE
AB EO QUI UTITUR HYACINTHO
ET PORTAT CORONAM
USQUE AD EUM QUI OPERITUR
LINO CRUDO
FUROR ZELUS TUMULTUS
FLUCTUATIO ET TIMOR MORTIS
IRACUNDIA PERSEVERANS
ET CONTENTIO ET IN TEMPORE
REFECTIONIS IN CUBILE
SOMNUS NOCTIS INMUTAT
SCIENTIAM
MODICUM TAMQUAM
NIHIL IN REQUIE
ET AB EO IN SOMNIS QUASI
IN DIE RESPECTUS

CONTURBATUS EST IN VISU
CORDIS SUI
TAMQUAM QUI EVASERIT
IN DIE BELLI
IN TEMPORE SALUTIS SUAE
EXSURREXIT
ET ADMIRANS AD NULLUM TIMOREM
CUM OMNI CARNE AB HOMINE
USQUE AD PECUS
ET SUPER PECCA TORES
SEPTUPLUM
AD HAEC MORS SANGUIS
CONTENTIO ET ROMPHEA
OPPRESSIONES FAMES
ET CONTRITIO ET FLAGELLA
SUPER INIQUOS CREATA SUNT
HAEC OMNIA
ET PROPTER ILLOS FACTUS EST
CATACLYSMUS
OMNIA QUAE DE TERRA SUNT
IN TERRAM CONVERTENTUR
ET AQUAE OMNES IN MARE
CONVERTENTUR [illegible]
ET FIDES IN SAECULUM STABIT
SUBSTANTIAE INIUSTORUM SICUT
FLUVIUS SICCABUNTUR
ET SICUT TONITRUUM MAGNUM
IN PLUVIA PERSONABUNT
IN APERIENDO MANUS SUAS
LAETABITUR
SIC PRAEVARICATORES IN CON
SUMMATIONE TABESCENT
NEPOTES IMPIORUM NON
MULTIPLICABUNT RAMOS
ET RADICES INMUNDAE SUPER
CACUMEN PETRAE SONANT
SUPER OMNEM AQUAM VIRIDITAS
ET AD ORAM FLUMINIS
ANTE OMNE FAENUM EVELLETUR
GRATIA SICUT PARADISUS IN BENE
DICTIONIBUS ET MISERICORDIA
IN SAECULO PERMANET
XXXIIII VITA SIBI SUFFICIENTIS
OPERARII CONDULCABITUR

ET IN EA INVENIES THESAURUM
AEDIFICATIO CIVITATIS CONFIR
MABIT NOMEN
ET SUPER HAEC MULIER IN
MACULATA CONPUTABITUR
VINUM ET MUSICA
LAETIFICANT COR
ET SUPER UTRAQUE DILECTIO
SAPIENTIAE
TIBIAE ET PSALTERIUM SUAVEM
FACIUNT MELODIAM
ET SUPER UTRAQUE LINGUA SUAVIS
GRATIAM ET SPECIEM
DESIDERABIT OCULUS
ET SUPER HAEC VIRIDES
SATIONES
AMICUS ET SODALIS IN TEM
PORE CONVENIENTES
ET SUPER UTROSQUE MULIER
CUM VIRO
FRATRES IN ADIUTORIUM IN TEM
PORE TRIBULATIONIS
ET SUPER EOS MISERICORDIA
LIBERABIT
AURUM ET ARGENTUM EST CON
STITUTIO PEDUM
ET SUPER UTRUMQUE CONSILIUM
BENEPLACITUM
FACULTATES ET VIRTUTES EXALTANT
COR ET SUPER HAEC TIMOR DOMINI
NON EST IN TIMORE DOMINI MINORATIO
ET NON EST IN EO QUAERERE
ADIUTORIUM
TIMOR DOMINI SICUT PARADISUS
BENEDICTIONIS
ET SUPER OMNEM GLORIAM
OPERUERUNT ILLUM
[illegible]
FILI IN TEMPORE VITAE TUAE
NE INDIGEAS
MELIUS EST ENIM MORI
QUAM INDIGERE
VIR RESPICIENS IN MENSAM
ALIENAM

NON EST UITA EIUS IN COGITATIONE
UICTUS
ALIT ENIM ANIMAM SUAM
CIBIS ALIENIS
UIR AUTEM DISCIPLINATUS
ET ERUDITUS CUSTODIET SE
IN ORE INPRUDENTIS CONDULCA
BITUR INOPIA
ET IN UENTRE EIUS IGNIS ARDEBIT
DE COMMEMORATIONE MORTIS
x O MORS QUAM AMARA EST
MEMORIA TUA
HOMINI INIUSTO ET PACEM HABENTI
IN SUBSTANTIIS SUIS
UIRO QUIETO ET CUIUS UIAE
DIRECTAE SUNT IN OMNIBUS
ET ADHUC UALENTI ACCIPERE CIBUM
O MORS BONUM EST IUDICIUM TUUM
HOMINI INDIGENTI ET QUI MINO
RATUR UIRIBUS
DEFECTO AETATE ET CUI DE OMNIB
CURA EST ET INCREDIBILI
QUI PERDIT SAPIENTIAM
NOLI METUERE IUDICIUM MORTIS
MEMENTO QUAE ANTE TE
FUERUNT ET QUAE SUPER
UENTURA SUNT TIBI
HOC IUDICIUM A DNO OMNI CARNI
ET QUID SUPERUENIET IN BENE
PLACITO ALTISSIMI
SIUE DECEM SIUE CENTUM
SIUE MILLE ANNI
NON EST ENIM IN INFERNO
ACCUSATIO UITAE
FILII ABOMINATIONUM FIUNT
FILII PECCATORUM
ET QUI CONUERSANTUR SECUS
DOMOS IMPIORUM
FILIORUM PECCATORUM
PERIET HEREDITAS
ET CUM SEMINE ILLORUM
ASSIDUITAS OBPROBRII
DE PATRE IMPIO QUAERUN
TUR FILII

QUONIAM PROPTER ILLUM SUNT
IN OPPROBRIO
UAE UOBIS UIRI IMPII QUI DERELI
QUISTIS LEGEM ALTISSIMI
ET SI NATI FUERITIS IN MALEDICTIO
NE NASCEMINI
ET SI MORTUI FUERITIS IN MALEDIC
TIONE ERIT PARS UESTRA
OMNIA QUAE DE TERRA SUNT
IN TERRAM CONUERTENTUR
SIC IMPII A MALEDICTO
IN PERDITIONEM
LUCTUS HOMINUM IN CORPORE
IPSORUM
NOMEN AUTEM IMPIORUM
DELEBITUR
CURAM HABE DE BONO NOMINE
HOC ENIM MAGIS PERMANEBIT
TIBI QUAM MILLE THESAURI
MAGNI PRETIOSI
BONAE UITAE NUMERUS DIERUM
BONUM AUTEM NOMEN
PERMANEBIT IN AEUO
XXV DISCIPLINAM IN PACE CONSER
UATE FILII
SAPIENTIA ENIM ABSCONDITA
ET THESAURUS INUISUS
QUAE UTILITAS IN UTRISQUE
MELIOR EST HOMO QUI ABSCON
DIT STULTITIAM SUAM
QUAM HOMO QUI ABSCONDIT
SAPIENTIAM SUAM
UERUMTAMEN REUEREMINI
IN HIS QUAE PROCEDUNT
DE ORE MEO
NON EST ENIM BONUM OMNEM
REUERENTIAM OBSERUARE
ET NON OMNIA OMNIBUS
BENEPLACENT IN FIDE
ABOMINABILIS DECLINANDUM
ERUBESCITE MATREM ET PATREM
DE FORNICATIONE
ET A PRAESIDENTE ET A POTENTE
DE MENDACIO

A PRINCIPE ET IUDICE DE DELICTO
A SYNAGOGA ET PLEBE DE INIQUITA
TE A SOCIO ET AMICO DE IN
IUSTITIA ET DE LOCO IN QUO
HABITAS DE FURTO
DE UERITATE DEI ET TESTAMENTO
DE DISCUBITU IN PANIBUS ET AB
OBFUSCATIONE DATI ET ACCEPTI
A SALUTANTIBUS DE SILENTIO
A RESPECTU MULIERIS
FORNICARIAE
AB AUERSIONE UULTUS COGNATI
NE AUERTAS FACIEM A
PROXIMO TUO
ET AB AUFERENDO PARTEM
ET NON RESTITUENDO
NE RESPICIAS MULIEREM
ALIENI UIRI ET NE SCRUTERIS
ANCILLAM EIUS
NEQUE STETERIS AD LECTUM EIUS
AB AMICIS DE SERMONIBUS
IMPROPERII
ET CUM DEDERIS NE IM
PROPERES
NON DUPLICES SERMONEM
AUDITUS DE REUELATIONE
SERMONIS ABSCONDITI
ET ERIS UERE SINE CONFUSIONE
ET INUENIES GRATIAM IN CON
SPECTU OMNIUM HOMINUM
NE PRO HIS OMNIBUS CONFUNDARIS
NE ACCIPIAS PERSONAM
UT DELINQUAS
DE LEGE ALTISSIMI ET TESTAMENTO
DE IUDICIO IUSTIFICARE IMPIUM
DE UERBO SOCIORUM
ET UIATORUM
ET DE DATIONE HEREDITATIS
AMICORUM
DE AEQUALITATE STATERAE
ET PONDERUM
ET DE ADQUISITIONE MULTO
RUM ET PAUCORUM
DE CORRUPTIONE EMPTIONIS
ET NEGOTIATORUM
ET DE MULTA DISCIPLINA FILIORUM
ET SERUO PESSIMO LATUS
SANGUINARE
SUPER MULIEREM NEQUAM
BONUM EST SIGNUM
UBI MANUS MULTAE SUNT CLAUDE
ET QUODCUMQUE TRADES
NUMERA ET APPENDE
DATUM UERO ET ACCEPTUM
OMNE DESCRIBE
DE [illegible] FATUO
ET DE SENIORIBUS QUI IUDICANTUR
AB ADULESCENTIBUS
ET ERIS ERUDITUS IN OMNIBUS
ET PROBABILIS IN CONSPECTU
OMNIUM UIRORUM
XXVI FILIA PATRIS ABSCONDITA EST UIGILIA
ET SOLLICITUDO EIUS AUFERET
SOMNUM
NE FORTE IN ADULESCENTIA SUA
ADULTERA EFFICIATUR
ET CUM UIRO COMMORATA
ODIBILIS FIAT
NEQUANDO POLLUATUR
IN UIRGINITATE SUA
ET IN PATERNIS SUIS GRAUIDA
INUENIATUR
NE FORTE CUM UIRO COMMO
RATA TRANSGREDIATUR
AUT CERTE STERILIS
EFFICIATUR
SUPER FILIAM LUXURIOSAM
CONFIRMA CUSTODIAM
NEQUANDO FACIAT TE
IN OPPROBRIUM UENIRE
INIMICIS
A DETRACTATIONE IN CIUITATE
ET ABIECTIONE PLEBIS
ET CONFUNDAT TE IN MULTI
TUDINE POPULI
OMNI HOMINI NOLI INTEN
DERE IN SPECIE
ET IN MEDIO MULIERUM

noli commorari
de uestimentis enim procedit
tinea et a muliere iniquitas
uiri
melior iniquitas uiri quam
benefaciens mulier
et mulier confundens
in opprobrium
memor ero igitur operum
dni et quae uidi adnuntiabo
in sermonibus dni opera eius
sol inluminans per omnia
respexit
et gloria dni plenum est
opus eius
nonne dns fecit sanctos enarrare
omnia mirabilia sua
quae confirmauit dns omni
potens stabilis in gloria sua
abyssum et cor hominum
inuestigauit
et in astutia illorum
excogitauit
cognouit enim dns omnem
scientiam
et inspexit in signum aeui
adnuntians quae praeteri
erunt et quae super
uenturae sunt
reuelans uestigia
occultorum
et non praeterit illum
omnis cogitatus
et non abscondit se ab eo
ullus sermo
magnalia sapientiae suae
decorauit
qui est ante saeculum
et usque in saeculum
neque adiectum est
neque minuetur
et non eget alicuius consilio
quam desiderabilia
omnia opera eius

et tamquam scintilla quam
est considerare
omnia haec uiuent et manent
in saeculum
et in omni necessitate
omnia oboediunt ei
omnia duplicia unum
contra unum
et non fecit quicquam deesse
unius cuiusque confirmauit bona
et quis satiabitur uidens
gloriam eius laus creaturae
Altitudinis firmamentum
pulchritudo est species
caeli in uisione gloriae
sol in aspectu annuntians
in exitu
uas admirabile opus excelsi
in meridiano exurit terram
et in conspectu ardoris eius
quis poterit sustinere
fornacem custodiens
in operibus ardoris
tripliciter sol exurens montes
radios igneos exsufflans
et refulgens radiis suis
obcaecat oculos
magnus dns qui fecit illum
et in sermonibus eius
festinauit
et luna in omnibus
in tempore suo
ostensio temporis
et signum aeui
a luna signum diei festi
luminare quod minuitur
in consummatione
mensis secundum
nomen eius est
crescens mirabiliter
in consummatione
uas castrorum in excelsis
in firmamento caeli resplen
dens gloriose

SPECIESCAELIGLORIASTELLARUM
MUNDUM INLUMINANS
INEXCELSIS DNS
INUERBIS SCI STABUNT ADIUDICIU
ET NONDEFICIENT INUIGILIIS SUIS
UIDE ARCUM ET BENEDIC
QUI FECIT ILLUM
UALDE SPECIOSUS EST
INSPLENDORE SUO
GYRAUIT CAELUM INCIRCUITU
GLORIAE SUAE
MANUS EXCELSI APERUERUNT ILLU
IMPERIO SUO ADCELERAUIT
NIUEM
ET ADCELERAT CORUSCATIONES
COMITTERE IUDICII SUI
PROPTEREA APERTI SUNT
THESAURI
ET EUOLAUERUNT NEBULAE
SICUT AUES
INMAGNITUDINE SUA
POSUIT NUBES
ET CONFRACTI SUNT LAPIDES
GRANDINIS
INCONSPECTU EIUS COMMOUE
BUNTUR MONTES
ET INUOLUNTATE EIUS
ASPIRAUIT NOTUS
UOX TONITRUI EIUS UERBERA
UIT TERRAM
TEMPESTAS AQUILONIS
ET CONGREGATIO SPS
SICUT AUIS DEPONENS ADSEDEN
DUM ADSPARGIT NIUEM
ET SICUT LUCUSTA DEMERGENS
DESCENSUS EIUS
PULCHRITUDINEM CANDORIS
EIUS ADMIRABITUR OCULUS
ET SUPER IMBREM EIUS
EXPAUESCIT COR
GELUM SICUT SALEM EFFUN
DET SUPER TERRAM
ET DUM GELAUERIT FIET
TAMQUAM CACUMINA TRIBULI

FRIGIDUS UENTUS AQUILO FLAUIT
ET GELAUIT CRISTALLUS AB AQUA
SUPER OMNEM CONGREGATIONE
AQUARUM REQUIESCIT
ET SICUT LORICA INDUIT SE AQUIS
DEUORAUIT MONTES ET EX
URIT DESERTUM
ET EXTINGUET UIRIDEM
SICUT IGNEM
MEDICINA OMNIUM INFESTINA
TIONE NEBULAE
ET ROS OBUIANS ARDORE
UENIENTI
HUMILEM EFFICIET EUM
INSERMONE EIUS SILUIT UENTUS
COGITATIONE SUA PLACABIT
ABYSSUM
ET PLANTAUIT ILLAM DNS IHS
QUI NAUIGANT MARE ENARRANT
PERICULA EIUS
ET AUDIENTES AURIBUS
NOSTRIS ADMIRABIMUR
ILLIC PRAECLARA OPERA
ET MIRABILIA OPERA
UARIA GENERA BESTIARUM
ET OMNIUM PECORUM
ET CREATURA BELUARUM
PROPTER IPSUM CONSUMMATUS
EST ITINERIS FINIS
ET INSERMONE EIUS COMPOSITA
SUNT OMNIA
MULTA DICIMUS ET DEFICIEMUS
UERBIS
CONSUMMATIO AUTEM SERMONU
IPSE EST IN OMNIBUS
GLORIANTES ADQUID UALEBIMUS
IPSE ENIM OMNIPOTENS
SUPER OMNIA OPERA SUA
TERRIBILIS DNS ET MAGNUS
UEHEMENTER
ET MIRABILIS POTENTIA IPSIUS
GLORIFICANTES DNM
QUANTUMCUMQUE POTUERITIS
SUPERUALEBIT ADHUC

et admirabilis magnificentia eius
benedicentes dominum exaltate illum
quantum potestis
maior enim est omni laude
exaltantes eum replemini
uirtute
ne laboretis non enim
peruenietis
quis uidebit eum et enarrabit
et quis magnificabit eum
sicut est ab initio
multa abscondita sunt
maiora his
pauca enim uidimus
operum eius
omnia autem dominus fecit et pie
agentibus dedit sapientiam
laudemus uiros gloriosos
et parentes nostros in
generatione sua
multam gloriam fecit dominus
magnificentia sua a saeculo
dominantes in potestatibus suis
homines magni uirtute et pru
dentia sua praediti
nuntiantes dignitatem
prophetarum
et imperantes in praesenti
populo
et uirtute prudentiae populi
sanctissima uerba
et in peritia sua requirentes
modos musicos
et narrantes carmina
scripturarum
homines diuites in uirtute
pulchritudinis studium
habentes
pacificantes in domibus suis
omnes isti in generationibus
gentis suae gloriam
adepti sunt
et in diebus suis habentur
in laudibus
qui de illis nati sunt reliquerunt
nomen narrandi laudes eorum
et sunt quorum non est
memoria
perierunt quasi qui non fuerint
et nati sunt quasi non nati
et filii ipsorum cum illis
sed illi uiri misericordiae sunt
quorum pietates non
defuerunt
et cum semine ipsorum per
seuerat bona hereditas
nepotum illorum semen
in testamento stetit
et filiorum ipsorum
propter illos usque in
aeternum manet
semen eorum
et gloria eorum non
derelinquetur
corpora ipsorum in pace
sepulta sunt
et nomen eorum uiuet
in generationes et
generationes
sapientiam ipsorum
narrent populi
et laudem eorum nuntiet
ecclesia
I Enoch placuit deo et trans
latus est in paradiso
ut det gentibus paenitentiam
II Noe inuentus est
perfectus iustus
et in tempore iracundiae
factus est reconciliatio
ideo dimissum est
reliquum terrae cum
factum est diluuium
testamenta saeculi posita
sunt apud illum
ne deleri possit diluuio
omnis caro
III Abraham magnus pater

MULTITUDINIS GENTIUM
ET NON EST INVENTUS SIMILIS
ILLI IN GLORIA
QUI CONSERVAVIT LEGEM EXCELSI
ET FUIT IN TESTAMENTO CUM ILLO
IN CARNE EIUS STARE FECIT
TESTAMENTUM
ET IN TEMPTATIONE INVENTUS
EST FIDELIS
IDEO IUREIURANDO DEDIT ILLI
GLORIAM IN GENTE SUA
CRESCERE ILLUM QUASI
TERRAE HARENAM
ET UT STELLAS EXALTARE
SEMEN EIUS
ET HEREDITARE ILLOS A MARI
USQUE AD MARE ET A FLUMINE
USQUE AD TERMINOS TERRAE
III ET IN ISAAC EODEM FECIT MODO
PROPTER ABRAHAM
PATREM IPSIUS
BENEDICTIONEM OMNIUM
GENTIUM DEDIT ILLI
V ET TESTAMENTUM CONFIRMAV
IT SUPER CAPUT IACOB
AGNOVIT EUM IN BENEDICTIONIB
SUIS
ET DEDIT ILLI HEREDITATEM
ET DIVISIT EI PARTEM
IN TRIBUS DUODECIM
ET CONSERVAVIT ILLI HOMINES
MISERICORDIAE INVENIENTES
GRATIAM IN OCULIS OMNIS
CARNIS
XLV VI DILECTUS DEO ET HOMINIBUS
MOSES CUIUS MEMORIA
IN BENEDICTIONE EST
SIMILEM ILLUM FECIT
IN GLORIA SCORUM
ET MAGNIFICAVIT EUM IN TIMO
RE INIMICORUM
ET IN VERBIS SUIS MONSTRA
PLACAVIT
GLORIFICAVIT ILLUM
IN CONSPECTU REGUM
ET IUSSIT ILLI CORAM POPULO SUO
ET OSTENDIT ILLI GLORIAM SUAM
IN FIDE ET LENITATE IPSIUS
SCUM FECIT ILLUM
ET ELEGIT ILLUM DE OMNI CARNE
AUDIVIT ENIM EUM
ET VOCEM IPSIUS
ET INDUXIT ILLUM IN NUBEM ET DEDIT
ILLI CORAM PRAECEPTA LEGEM
VITAE ET DISCIPLINAE
DOCERE IACOB TESTAMENTUM
ET IUDICIA SUA ISRAHEL
VI EXCELSUM FECIT AARON
FRATREM EIUS ET SIMILEM
SIBI DE TRIBU LEVI
STATUIT EI TESTAMENTUM
AETERNUM
ET DEDIT ILLI SACERDOTIUM GENTIS
ET BEATIFICAVIT ILLUM IN GLORIA
ET CIRCUMCINXIT ILLUM
ZONA GLORIAE
INDUIT ILLUM STOLAM GLORIAE
ET CORONAVIT ILLUM
IN VASIS VIRTUTIS
CIRCUMPEDES ET FEMORALIA
ET HUMERALE POSUIT EI
ET CINXIT ILLUM TINTINNABULIS
AUREIS PLURIMIS IN GYRO
DARE SONITUM IN INCESSU SUO
AUDITUM FACERE SONITUM
IN TEMPLO
IN MEMORIAM FILIIS GENTIS SUAE
STOLAM SANCTAM AURO ET HYACINTHO
ET PURPURA OPUS TEXTILE
VIRI SAPIENTIS
IUDICIO ET VERITATE PRAEDITI
TORTO COCCO OPUS ARTIFICIS
FIGURATIS IN SCULPTURA AURI
ET OPERE LAPIDARII
INSCULPTIS
IN MEMORIAM SECUNDUM
NUMERUM TRIBUUM ISRL
CORONAM AUREAM SUPRA

MITRAM EIUS EXPRESSAM
SIGNO SCITATIS
GLORIAM HONORIS ET OPUS
UIRTUTIS
DESIDERIA OCULORUM ORNATA
SIC PULCHRA ANTE IPSUM NON
FUERUNT TALIA USQUE
AD ORIGINEM
NON INDUTUS EST ILLA
ALIENIGENA ALIQUIS
SED TANTUM FILII IPSIUS SOLI
ET NEPOTES EIUS
PER OMNE TEMPUS SACRI
FICIA IPSIUS CONSUMMATA
SUNT IGNI COTIDIE
CONPLEUIT MOSES MANUM
EIUS ET UNXIT ILLUM
OLEO SCO
FACTUM EST ILLI IN TESTAMEN
TUM AETERNUM ET SEMINI
EIUS SICUT DIES CAELI
FUNGI SACERDOTIO
ET HABERE LAUDEM
ET GLORIFICARE POPULUM
SUUM IN NOMINE SUO
IPSUM ELEGIT AB OMNI
UIUENTE
ADFERRE SACRIFICIUM DO INCEN
SUM ET BONUM ODOREM
IN MEMORIAM PLACARE
PRO POPULO SUO
DEDIT ILLI IN PRAECEPTIS SUIS
POTESTATEM
IN TESTAMENTIS IUDICIORUM
DOCERE IACOB TESTIMONIA
ET IN LEGE SUA LUCEM
DARE ISRAHEL
QUIA CONTRA ILLUM
STETERUNT ALIENI
ET PROPTER INUIDIAM CIRCUM
DEDERUNT ILLUM IN DESERTO
HOMINES QUI ERANT CUM
DATHAN ET ABIRON
ET CONGREGATIO CORE
IN IRACUNDIAM
UIDIT DNS DS ET NON PLACUIT ILLI
ET CONSUMMATI SUNT IN IM
PETU IRACUNDIAE
FECIT ILLIS MONSTRA ET CON
SUMPSIT EOS IN FLAMMA
IGNIS
ET ADDIDIT AARON GLORIAM
ET DEDIT ILLI HEREDITATEM
ET PRIMITIAS FRUGUM
TERRAE DIUISIT ILLI
PANEM IPSIS IN PRIMIS
PARAUIT IN SATIETATE
NAM SACRIFICIA DNI EDENT QUAE
DEDIT IPSI ET SEMINI EIUS
CETERUM IN TERRA GENTES
NON HEREDITABIT
ET PARS NON EST ILLI IN GENTE
IPSE ENIM PARS EIUS EST
ET HEREDITAS
VIII FINEES FILIUS ELEAZARI
TERTIUS IN GLORIA
IN IMITANDO IPSUM
IN TIMORE DNI
ET STARE IN REUERENTIA
GENTIS
IN BONITATE ET ALACRITATE
ANIMAE SUAE PLACUIT
DO ISRAHEL
IDEO STATUIT AD ILLUM
TESTAMENTUM PACIS
PRINCIPEM SCORUM
ET GENTIS SUAE
UT SIT ILLI ET SEMINI EIUS
SACERDOTII DIGNITAS
IN AETERNUM
ET TESTAMENTUM DAUID
REGI FILIO IESSE
DE TRIBU IUDA HEREDITAS
IPSI ET SEMINI EIUS
UT DARET SAPIENTIAM
IN COR NOSTRUM
IUDICARE GENTEM SUAM
IN IUSTITIA

ne abolerentur bona ipsorum
et gloriam in gentem eorum
aeternam fecit
VIII Fortis in bello Iesu Nave
successor Mosi in prophetis
qui fuit magnus secundum
nomen suum
maximus in salutem
electorum dei
expugnare insurgentes
hostes et consequeretur
hereditatem Israhel
quam gloriam adeptus est
in tollendo manus suas
et iactando contra
civitates romfeas
quis ante illum sic restitit
nam hostes ipse dominus
perduxit
an non in iracundia eius
inpeditus est sol
et una dies facta est quasi duo
invocavit altissimum
potentem in oppugnando
inimicos undique
et audivit illum magnus
et sanctus deus
in saxis grandinis virtutis
valde fortis
impetum fecit contra
gentem hostilem
et in descensu perdidit
contrarios
ut cognoscant gentes
potentiam eius
quia contra deum pugnare
non est facile
et secutus est a tergo
potentis
et in diebus Mosi miseri
cordiam fecit
ipse et Chaleb filius Iephonne
stare contra hostem et
prohibere gentem a peccatis

et perfrangere murmur
malitiae
et ipsi duo constituti
a periculo liberati sunt
a numero sescentorum
milium peditum inducere
illos in hereditatem
in terram quae manat lac et mel
et dedit dominus ipsi Caleb
fortitudinem
et usque in senectutem
permansit illi virtus
ut ascenderet in excelsum
terrae locum
et semen ipsius obtinuit
hereditatem
ut viderent omnes filii Israhel
quia bonum est obsequi sancto deo
et iudices singuli suo
nomine quorum non est
corruptum cor
qui non aversi sunt
a domino nostro
ut sit memoria illorum
in benedictione et ossa
eorum pullulent de loco suo
et nomen eorum permaneat
in aeternum
permanens ad filios illorum
sanctorum virorum gloria
dilectus a domino suo Samuhel
propheta domini renovavit
imperium et unxit
principes in gente sua
et lege domini iudicavit
congregationem
et vidit dominus Iacob et in fide sua
probatus est propheta
et cognitus est in verbis suis
fidelis quia vidit deum lucis
et invocavit dominum potentem
in oppugnando hostes
circumstantes undique
in oblatione agni inviolati

et intonuit de caelo dns et in
sonitu magno auditam
fecit vocem suam
et contrivit principes
Tyriorum
et omnes duces Philisthim
et ante tempus finis vitae
et saeculi
testimonium praebuit et in
conspectu dni et xpi
pecunias et usque ad calcia
menta ab omni carne
non accepit
et non accusabit illum homo
et post hoc dormivit
et notum fecit regi
et ostendit illi finem
vitae suae
et exaltavit vocem suam
de terra
in prophetiam delere
impietatem gentis
XLVII Post haec surrexit Nathan
propheta in diebus David
et quasi adeps separatus
est a carne
sic David a filiis Israhel
cum leonibus lusit
quasi cum agnis
et in ursis similiter fecit sicut
cum agnis ovium
in iuventute sua numquid
non occidit gigantem
et abstulit obprobrium
de gente
in tollendo manum
in saxo fundae
et deiecit exultationem Goliae
nam invocavit dnm potentem
et dedit in dextera eius
tollere hominem
fortem in bello
et exaltare cornu
gentis suae
sic in decem milibus glorificavit
et laudavit eum in benedicti
onibus dni
in offerendo illi coronam
gloriae
contrivit enim inimicos
undique
et extirpavit Philisthim
contrarios usque in
hodiernum diem
contrivit cornu ipsorum
usque in aeternum in omni
opere
dedit confessionem sco
et excelso in verbo gloriae
de omni corde suo
laudavit dnm
et dilexit dm qui fecit illum
et dedit illi contra inimicos
potentiam
stare fecit cantores
contra altare
et in sono eorum dulces
fecit modos
et dedit in celebrationibus decorem
et ornavit tempora usque
ad consummationem vitae
ut laudarent nomen scm dni
et amplificarent mane
di sanctitatem
xps purgavit peccata ipsius
et exaltavit in aeternum
cornu eius
et dedit illi testamentum regni
et sedem gloriae in isrl
post ipsum surrexit
filius sensatus
et propter illum deiecit
omnem potentiam
inimicorum
XIII Salomon imperavit in die
pacis cui subiecit ds
omnes hostes
ut conderet domum in nomine
suo

ET PARARET SCITATEM
IN SEMPITERNUM
QUEMADMODUM ERUDITUS EST
IN IUVENTUTE SUA
ET IMPLETUS EST QUASI FLUMEN
SAPIENTIA ET TERRAM
RETEXIT ANIMA TUA
ET REPLESTI IN CONPARATIONIBUS
AENIGMATA
AD INSULAS LONGE DIVULGATUM
EST NOMEN TUUM
ET DILECTUS IN PACE TUA IN
CANTILENIS ET PROVERBIIS
ET CONPARATIONIBUS
ET INTERPRETATIONIBUS
MIRATAE SUNT TERRAE
ET IN NOMINE DNI CUI EST
COGNOMEN DS ISRAHEL
COLLEGISTI QUASI AURICALCUM
AURUM
ET UT PLUMBUM CONPLESTI
ARGENTUM
ET INCLINASTI FEMORA TUA
MULIERIBUS
POTESTATEM HABUISTI
IN TUO CORPORE
DEDISTI MACULAM IN GLORIA TUA
ET PROFANASTI SEMEN TUUM
INDUCERE IRACUNDIAM
AD LIBEROS TUOS
ET INCITARI STULTITIAM TUAM
UT FACERES IMPERIUM
BIPERTITUM
ET EX EFRAIM IMPERARE
IMPERIUM DURUM
DS AUTEM NON RELINQUIT
MISERICORDIAM SUAM
ET NON CORRUMPIT NEQUE
DELEBIT OPERA SUA
NEQUE PERDET A STIRPE
NEPOTES ELECTI SUI
ET SEMEN EIUS QUI DILIGIT DNM
NON CORRUMPIT
DEDIT AUTEM RELIQUUM IACOB
ET DAVID DE IPSA STIRPE
ET FINEM HABUIT SALOMON
CUM PATRIBUS SUIS
ET RELINQUIT POST SE DE SEMINE
SUO GENTIS STULTITIAM
ET INMINUTUM PRUDENTIAM
ROBOAM
QUI AVERTIT GENTEM CONSILIO SUO
ET IEROBOAM FILIUM NABATH
QUI PECCARE FECIT ISRL
ET DEDIT EFRAIM VIAM PECCANDI
ET PLURIMA REDUNDAVERUNT
PECCATA IPSORUM VALDE
AVERTERUNT ILLOS DE TERRA SUA
ET QUAESIVIT OMNEM NEQUITIAM
USQUE DUM PERVENIRET
AD ILLOS DEFENSIO
ET AB OMNIBUS PECCATIS
LIBERAVIT EOS
XLVIII ET SURREXIT HELIAS PROPHETA
QUASI IGNIS
ET VERBUM IPSIUS QUASI
FACULA ARDEBAT
QUI INDUXIT IN ILLOS FAMEM
ET INRITANTES ILLUM INVIDIA SUA
PAUCI FACTI SUNT
NON POTERANT ENIM SUSTINERE
PRAECEPTA DNI
VERBO DNI CONTINUIT CAELUM
ET DEIECIT A CAELO IGNEM TER
SIC AMPLIFICATUS EST HELIAS
IN MIRABILIBUS SUIS
ET QUIS POTEST SIMILITER
GLORIARI TIBI
QUI SUSTULISTI MORTUUM
AB INFERIS
DE SORTE MORTIS IN VERBO DNI
QUI DEIECISTI REGES AD PERNICIEM
ET CONFREGISTI FACILE POTEN
TIAM IPSORUM ET GLORIOSOS
DE LECTO SUO
QUI AUDIS IN SINA IUDICIUM ET IN
CHOREB IUDICIA DEFENSIONIS
QUI UNGUIS REGES AD PAENITENTIAM

et prophetas facis succes
sores post te
qui receptus es in turbine ignis
in curru equorum igneorum
qui inscriptus es in iudiciis
temporum
lenire iracundiam dni conciliare
cor patris ad filium
et restituere tribus iacob
beati sunt qui te viderunt
et in amicitia tua decorati sunt
nam nos vita vivimus tantum
post mortem autem non
erit tale nomen nostrum
helias qui in turbine
tectus est
et in heliseo completus est
spiritus eius in diebus suis non
pertimuit principem
et potentia nemo
vicit illum
nec superavit illum
verbum aliquod
et mortuum prophetavit
corpus eius
in vita sua fecit monstra
et in morte mirabilia
operatus
in omnibus istis non paenituit
populus
et non recesserunt
a peccatis suis
usque dum eiecti sunt
de terra sua
et dispersi sunt in omnem terram
et relicta est gens perpauca
et princeps in domo david
quidam ipsorum fecerunt
quod placeret do
alii autem multa commis
serunt peccata
ezechias munivit civitatem suam
et induxit in medium
ipsius aquam

et fodit ferro rupem et aedi
ficavit ad aquam puteum
in diebus ipsius ascendit
sennacherib
et misit rapsacen et sustulit
manum suam contra illos
et extulit manum suam
in sion
et superbus factus est
potentia sua
tunc mota sunt corda
et manus ipsorum
et doluerunt quasi parturi
entes mulieres
et invocaverunt dnm
misericordem
expandentes manus
extulerunt ad caelum
et scs dns audivit cito
vocem ipsorum
non est commemoratus
peccatorum illorum
neque dedit illos inimicis suis
sed purgavit illos in manu
esaiae sci prophetae
subiecit castra assyriorum
et contrivit illos angelus dni
nam fecit ezechias
quod placuit do
et fortiter ivit in via
david patris sui
quam mandavit illi
esaias propheta
magnus et fidelis
in conspectu di
in diebus ipsius retro redit
sol et addidit regi vitam
spu magno vidit ultima
et consolatus est lugentes
in sion usque in sempiternu
ostendit futura et abscon
dita antequam evenirent
XLIX memoria iosiae in com
positionem odoris

FACTAM OPUS PIGMENTARII
IN OMNI ORE QUASI MEL INDULCA
BITUR EIUS MEMORIA ET UT
MUSICA IN CONUIUIO UINI
IPSE EST DIRECTUS DIUINITUS
IN PAENITENTIAM GENTIS
ET TULIT ABOMINATIONES
IMPIETATIS
ET GUBERNAUIT AD DNM
COR IPSIUS
ET IN DIEBUS PECCATORUM
CORROBORAUIT PIETATEM
PRAETER DAUID ET EZECHIAM
ET IOSIAM OMNES PECCATUM
COMMISERUNT
NAM RELIQUERUNT LEGEM
POTENTES REGES IUDA
ET CONTEMPSERUNT TIMOREM DI
DEDERUNT ENIM REGNUM SUUM
ALIIS ET GLORIAM SUAM
ALIENAE GENTI
INCENDERUNT ELECTAM
SCITATIS CIUITATEM
ET DESERTAS FECERUNT UIAS
IPSIUS IN MANU HIEREMIAE
NAM MALE TRACTAUERUNT ILLUM
QUI A UENTRE MATRIS CONSE
CRATUS EST PROPHETA
EUERTERE ET ERUERE
ET PERDERE
ET ITERUM AEDIFICARE
ET RENOUARE
EZECHIEL QUI UIDIT CONSPEC
TUM GLORIAE
QUAM OSTENDIT ILLI
IN CURRU CHERUBIN
NAM COMMEMORATUS EST
INIMICORUM IN IMBRI
BENE FACERE ILLIS QUI OSTEN
DERUNT RECTAS UIAS
ET DUODECIM PROPHETARUM
OSSA PULLULENT DE LOCO SUO
NAM CORROBORAUERUNT IACOB
ET REDEMERUNT SE IN FIDE UIRTUTIS

QUOMODO AMPLIFICEMUS
ZOROBABEL
NAM ET IPSE QUASI SIGNUM IN
DEXTERA MANU ISRAHEL
ET IHESUM FILIUM IOSEDEC
QUI IN DIEBUS SUIS AEDIFICA
UERUNT DOMUM
ET EXALTAUERUNT TEMPLUM
SCM DNO
PARATUM IN GLORIAM SEMPITERNAM
ET NEEMIAS IN MEMORIA
MULTI TEMPORIS
QUI EREXIT NOBIS MUROS EUERSOS
ET STARE FECIT PORTAS ET SERAS
QUI EREXIT DOMOS NOSTRAS
NEMO NATUS EST IN TERRA
QUALIS ENOC
NAM ET IPSE RECEPTUS EST A TERRA
ET IOSEPH NATUS EST HOMO
PRINCEPS FRATRUM FIRMA
MENTUM GENTIS
RECTOR FRATRUM STABILIMEN
TUM POPULI
ET OSSA IPSIUS UISITATA SUNT
ET POST MORTEM
PROPHETAUERUNT
SETH ET SEM APUD HOMINES
GLORIAM ADEPTI SUNT
ET SUPER OMNEM ANIMAM
IN ORIGINE ADAM
L SIMON ONIAE FILIUS SACERDOS
MAGNUS
QUI IN UITA SUA SUFFULSIT DOMUM
ET IN DIEBUS SUIS CORROBORAUIT
TEMPLUM
TEMPLI ETIAM ALTITUDO
AB IPSO FUNDATA EST
DUPLEX AEDIFICATIO EXCELSA
PARIETIS TEMPLI
IN DIEBUS IPSIUS EMANAUERUNT
PUTEI AQUARUM
ET QUASI MARE ADIMPLETI
SUNT SUPER MODUM
QUI CURAUIT GENTEM SUAM

et liberavit illum a perditione
qui praevaluit amplificare
civitatem
qui adeptus est gloriam in con
versatione gentis
et ingressum domus et atrii
amplificavit
quasi stella matutina
in medio nebulae
et quasi luna plena in diebus
suis lucet
et quasi sol refulgens sic ille
effulsit in templo dī
quasi arcus refulgens inter
nebulas gloriae
et quasi flos rosarum
in diebus vernis
quasi lilia quae sunt
in transitu aquae
et quasi tus redolens
in diebus aestatis
quasi ignis effulgens
et tus ardens in igni
quasi vas auri solidum ornatum
omni lapide pretioso
quasi oliva pullulans
et cypressus in altitudine
se tollens
in accipiendo ipsum
stolam gloriae
et vestiri eum consummatione
virtutis
in ascensu altaris sci gloriam
dedit sanctitatis amictum
in accipiendo autem partes
de manu sacerdotum
et ipse stans iuxta aram
circa illum
corona fratrum quasi plan
tatio cedri in monte libano
sic circa illum steterunt
quasi rami palmae
et omnes filii aaron
in gloria sua

oblatio autem dnī in manibus
ipsorum coram omni
synagoga israhel
et consummationem
fungens ara
amplificare oblationem
excelsi regis
porrexit manum suam
in libationem et libavit
de sanguine uvae
et fudit in fundamenta altari
odorem divinum excelso
principi
tunc exclamaverunt
filii aaron
in tubis productilibus
sonuerunt
et auditam fecerunt magnam
vocem in memoriam
coram dō
tunc omnis populus simul
properaverunt
et ceciderunt in faciem
super terram adorare
dnm suum
et dare preces dō omni
potenti excelso
et amplificaverunt psallen
tes in vocibus suis
et in magna domo facta est
sonus suavitatis plenus
et rogavit populus dnm
excelsum in prece
usque dum perfectus
est honor dnī
et munus suum perfecerunt
tunc descendens extulit
manus suas
in omnem congregationem
filiorum israhel
dare gloriam dō labiis suis
et in nomine ipsius gloriari
et iteravit orationem suam
volens ostendere virtutem dī

ET NUNC ORATE DEUM OMNIUM
QUI MAGNA FECIT IN OMNI TERRA
QUI AUXIT DIES NOSTROS A VENTRE
MATRIS NOSTRAE
ET FECIT NOBISCUM SECUNDUM
SUAM MISERICORDIAM
DET NOBIS IUCUNDITATEM CORDIS
ET FIERI PACEM IN DIEBUS NOSTRIS
IN ISRAHEL PER DIES
SEMPITERNOS
CREDERE ISRAHEL NOBISCUM
ESSE MISERICORDIAM DEI
UT LIBERET NOS IN DIEBUS SUIS
DUAS GENTES ODIT ANIMA MEA
TERTIA AUTEM NON EST GENS
QUAM ODERIM
QUI SEDENT IN MONTE SEIR
PHILISTHIM
ET STULTUS POPULUS QUI
HABITAT IN SICIMIS
DOCTRINAM SAPIENTIAE
ET DISCIPLINAM SCRIPSIT
IN CODICE ISTO
HIESUS FILIUS SIRACH
HIEROSOLYMITA
QUI RENOVAVIT SAPIENTIAM
DE CORDE SUO
BEATUS QUI IN ISTIS VERSATUR BONIS
QUI PONIT ILLA IN CORDE SUO
SAPIENS ERIT SEMPER
SI ENIM HAEC FECERIT
AD OMNIA VALEBIT
QUIA LUX DEI VESTIGIUM EIUS EST
ORATIO IESU FILI SIRACH
LI. CONFITEBOR TIBI DOMINE REX ET CON
LAUDABO TE DEUM SALVA
TOREM MEUM
CONFITEBOR NOMINI TUO QUONIAM
ADIUTOR ET PROTECTOR
FACTUS ES MIHI
ET LIBERASTI CORPUS MEUM
A PERDITIONE
A LAQUEO LINGUAE INIQUAE ET A LABIIS
OPERANTIUM MENDACIUM
ET IN CONSPECTU ADSTANTIUM
FACTUS ES MIHI ADIUTOR
ET LIBERASTI ME SECUNDUM
MULTITUDINEM MISERI
CORDIAE NOMINIS TUI
A RUGIENTIBUS PRAEPARATIS
AD ESCAM DE MANIBUS QUAE
RENTIUM ANIMAM MEAM
ET DE PORTIS TRIBULATIONUM
QUAE CIRCUMDEDERUNT ME
ET PRESSURA FLAMMAE
QUAE CIRCUMDEDIT ME
ET IN MEDIO IGNIS NON SUM
AESTUATUS
DE ALTITUDINE VENTRIS INFERI
ET A LINGUA COINQUINATA
ET A VERBO MENDACII
ET A REGE INIQUO ET LINGUA INIUSTA
LAUDAVIT USQ(UE) AD MORTEM
ANIMA MEA DOMINUM
ET VITA MEA ADPROPINQUANS
ERAT IN INFERNO DEORSUM
CIRCUMDEDERUNT ME UNDIQUE
ET NON ERAT QUI ADIUVARET
RESPICIENS ERAM AD ADIUTORIUM
HOMINUM ET NON ERAT
MEMORATUS SUM MISERICORDIAE
TUAE DOMINE ET OPERATIONIS TUAE
QUAE A SAECULO SUNT
QUONIAM ERUIS SUSTINENTES TE DOMINE
ET LIBERAS EOS DE MANIBUS
GENTIUM
EXALTASTI SUPER TERRAM
HABITATIONEM MEAM
ET PRO MORTE DEFLUENTI
DEPRECATUS SUM
INVOCAVI DOMINUM PATREM DOMINI MEI
UT NON DERELINQUAT ME IN DIE
TRIBULATIONIS MEAE
ET IN TEMPORE SUPERBORUM
SINE ADIUTORIO
LAUDABO NOMEN TUUM ADSIDUE
ET CONLAUDABO ILLUD
IN CONFESSIONE

ET EXAUDITA EST ORATIO MEA
LIBERASTI ENIM ME
DE PERDITIONE
ET ERIPUISTI ME DE TEMPORE
INIQUO
PROPTEREA CONFITEBOR
ET LAUDEM DICAM TIBI
ET BENEDICAM NOMINI
DNI CUM ADHUC IUNIOR ESSEM
PRIUSQUAM OBERRAREM QUAESIVI
SAPIENTIAM PALAM IN
ORATIONE MEA
ANTE TEMPLUM POSTULABAM PRO ILLA
ET USQUE IN NOVISSIMIS
INQUIRAM EAM
ET FLOREBIT TAMQUAM
PRAECOX UUA
LAETATUM EST COR MEUM IN EA
AMBULAVIT PES MEUS
ITER RECTUM
A IUVENTUTE MEA INVESTIGA
BAM EAM
INCLINAVI MODICE AUREM MEAM
ET EXCEPI ILLAM MULTAM
INVENI IN ME IPSO SAPIENTIAM
ET MULTUM PROFECI IN EAM
DANTI MIHI SAPIENTIAM
DABO GLORIAM
CONSILIATUS SUM ENIM
UT FACEREM ILLAM
ZELATUS SUM BONUM
ET NON CONFUNDAR
CONLUCTATA EST ANIMA MEA IN ILLA
ET IN FACIENDO EAM
CONFIRMATUS SUM
MANUS MEAS EXTENDI IN ALTUM
ET IGNORANTIAS MEAS
INLUMINAVIT
ANIMAM MEAM DIREXI AD ILLAM
ET IN AGNITIONE INVENI EAM
POSSEDI COR CUM IPSIS AB INITIO
PROPTER HOC NON DERELINQUAR
VENTER MEUS CONTURBATUS
EST QUAERENDO ILLAM
PROPTEREA POSSIDEBO BONAM
POSSESSIONEM
DEDIT MIHI DNS LINGUAM
MERCEDEM MEAM ET IN
IPSA LAUDABO EUM
ADPROPIATE AD ME INDOCTI
ET CONGREGATE VOS IN DOMUM
DISCIPLINAE
QUID ADHUC RETARDATIS
ET QUID DICITIS IN HIS
ET ANIMAE VESTRAE SITIUNT
VEHEMENTER
APERUI OS MEUM ET LOCUTUS SUM
CONPARATE VOBIS SINE
ARGENTO SAPIENTIAM
ET COLLUM VESTRUM
SUBICITE IUGO EIUS
ET SUSCIPIAT ANIMA VESTRA
DISCIPLINAM
IN PROXIMO EST ENIM
INVENIRE EAM
VIDETE OCULIS VESTRIS QUIA
MODICUM LABORAVI
ET INVENI MIHI MULTAM
REQUIEM
ADSUMITE DISCIPLINAM
IN MULTO NUMERO ARGENTI
ET COPIOSUM AURUM
POSSIDETE IN EA
LAETETUR ANIMA VESTRA
IN MISERICORDIA EIUS
ET NON CONFUNDEMINI
IN LAUDE IPSIUS
OPERAMINI OPUS VESTRUM
ANTE TEMPUS
ET DABIT VOBIS MERCEDEM
VESTRAM IN TEMPORE SUO
ET INCLINAVIT SAL...
GENUA SUA IN CONSPECTU
TOTIUS ECCLESIAE ISRL
ET EXPANDIT MANUS SUAS
AD CAELUM ET DIXIT
DNE DS ISRL NON EST TIBI SIMILIS DS
IN CAELO SURSUM NEQUE IN TERRA

DEORSUM
QUI CUSTODIS TESTAMENTUM
TUUM ET MISERICORDIAM
PUERIS TUIS
EUNTIBUS IN CONSPECTU TUO
IN TOTO CORDE
SERVANS PUERO TUO DAVID
QUAE LOCUTUS ES ILLI
ET LOCUTUS ES ORE TUO ET IN
MANU TUA CONPLESTI
QUASI DIES ISTE
ET NUNC DNE DS ISRAHEL CUSTODI
PUERO TUO DAVID PATRI MEO
QUAE LOCUTUS ES EI DICENS
NON DEERIT TIBI VIR A FACIE MEA
SEDENS IN THRONO ISRAHEL
VERUM SI CUSTODIERINT
FILII TUI VIAS MEAS
UT IN PRAECEPTIS MEIS AMBU
LENT SICUT AMBULAVERUNT
IN CONSPECTU MEO PATRES
ET NUNC DNE DS ISRAHEL CONFIRMETU
R VERBUM QUOD LOCUTUS
ES PUERO TUO DAVID
QUONIAM SI CREDE HABITARIT DS
CUM HOMINIBUS IN TERRA
SI CAELUM ET CAELI NON SUFFICIUNT
VERUM DOMUS QUAM
AEDIFICAVI
SED RESPICE AD ORATIONEM
PUERI TUI
ET PRAECATIONEM DNE UT EX
AUDIAS PLACATIONEM
ORATIONIS QUAM PUER TUUS
ORAT CORAM TE HODIE
UT SINT OCULI TUI APERTI
SUPER DOMUM HANC
DIE AC NOCTE
IN LOCUM QUEM DIXISTI
INVOCARI NOMEN TUUM
ET EXAUDIAS ORATIONEM
QUAM PUER TUUS ORAT
IN HUNC LOCUM
ET EXAUDIAS PRAECATIONEM
PUERI TUI ET POPULI TUI
ISRAHEL SI ORAVERIT
IN LOCO ISTO
ET EXAUDIAS IN LOCO HABITATIONIS
DE CAELO
ET EXAUDIAS ET PROPITIUS SIS
SI PECCAVERIT VIR IN PROXIMUM

EXPLICIT LIBER [illegible]

[illegible]

[illegible]

NEMO CUM PROPHETAS VERSIBUS VIDERIT ESSE DESCRIPTOS METRO EOS AESTIMET APUD HEBRAEOS LIGARI ET ALIQUID SIMILE HABERE DE PSALMIS VEL OPERIBUS SALOMONIS SED QUOD IN DEMOSTHENE ET TULLIO SOLET FIERI UT PER COLA SCRIBANTUR ET COMMATA QUI UTIQUE PROSA ET NON VERSIBUS CONSCRIPSERUNT NOS QUOQUE UTILITATI LEGENTIUM PROVIDENTES INTERPRETATIONEM NOVAM NOVO SCRIBENDI GENERE DISTINXIMUS AC PRIMUM DE ESAIA SCIENDUM QUOD IN SERMONE SUO DISERTUS SIT QUIPPE UT VIR NOBILIS ET URBANAE ELOQUENTIAE NEC HABENS QUICQUAM IN ELOQUIO RUSTICITATIS ADMIXTUM UNDE ACCIDIT UT PRAE CETERIS FLOREM SERMONIS EIUS TRANSLATIO NON POTUERIT CONSERVARE DEINDE ETIAM HOC ADICIENDUM QUOD NON TAM PROPHETA DICENDUS SIT QUAM EVANGELISTA ITA ENIM UNIVERSA CHRISTI ECCLESIAEQUE MYSTERIA AD LIQUIDUM PERSECUTUS EST UT NON EUM PUTES DE FUTURO VATICINARI SED DE PRAETERITIS HISTORIAM TEXERE UNDE CONICIO NOLUISSE TUNC TEMPORIS LXX INTERPRETES FIDEI SUAE SACRAMENTA PERSPICUE ETHNICIS PRODERE NE SCTM CANIBUS ET MARGARITAS PORCIS DARENT QUAE CUM HANC EDITIONEM LEGERITIS AB ILLIS ANIMADVERTETIS ABSCONDITA NEC IGNORO QUANTI LABORIS SIT PROPHETAS INTELLEGERE NEC FACILE QUEMPIAM POSSE IUDICARE DE INTERPRETATIONE NISI INTELLEXERIT

ante quae legerit nos quoque patere morsib-
plurimorum qui stimulante inuidia
quod consequi non ualent despiciunt.
Sciens ergo et prudens in flammam
mitto manum et nihilominus hoc a fasti
diosis lectorib. precor ut quomodo
graeci post LXX translatores aquilam
et symmachum et theodotionem legunt
uel ob studium doctrinae suae uel ut
LXX magis ex conlatione eorum intelle
gant sic et isti saltim unum post prio
res habere dignentur interpretem
legant prius et postea despiciant ne uide
antur non ex iudicio sed ex odii praesum
tione ignorata damnare. prophetauit autem
esaias in hierusalem et in iudaea nec dum
x tribub. in captiuitatem ductis ac de utroq;
regno nunc commixtim nunc separatim
texit oraculum et cum interdum
ad praesentem respiciat historiam
et post babyloniae captiuitatem
reditum populi significet in iudaeam
tamen omnis ei cura de uocatione
gentium et de aduentu est christi
quem quanto plus amatis o paula
et eustochium tanto magis
ab eo petite ut pro obtrectatione
praesenti qua me indesinenter
aemuli laniant ipse mihi mercedem
restituat in futuro qui scit me
ob hoc in peregrinae linguae
eruditione sudasse ne iudaei
de falsitate scripturarum
ecclesiis eius diutius
insultarent

EXPLICIT

PROLOGUS

INCIPIUNT CAPITULA

I Sermo domini super hierusalem et iudaeam propter peccata eius posse desertas cessantibus omnibus sollemnitatibus legis
II Calamitas futuro praedicatur prophetia mundanis hominibus a peccatis
III Increpat dominus hierusalem quae post fidelis et facta est meretrix cum [illegible] laborantes
IIII De domino Christo quod [illegible] dicitur
V De populo [illegible] iudaeis pro [illegible] fecerunt et adorauerunt
VI Quod [illegible] dominus [illegible] prophetis
VII De domino Christo
VIII De [illegible] domini Christi
VIIII De domino Christo [illegible] iudaeorum
X De domino Christo
XI Canticum esaiae super hierusalem
XII De eo [illegible]
XIII De [illegible]
XIIII De peccatoribus et potentibus populi israhel qui ponunt [illegible] bonum
XV Repromissio gentis
XVI Cum uidit dominum esaias in throno
XVII [illegible] et carbonis altaris labia prophetae eius sordium purgata sunt
XVIII Praedicit esaias populo [illegible]
XVIIII [illegible] populi [illegible]
XX De his quae [illegible] hierusalem
XXI De natiuitate domini nostri Iesu Christi et de baptismate
XXII De domino Christo
XXIII Uocatione Christi de discipulis
XXIIII De domino Christi imperio super [illegible]

XXV De stellis quod sint absconsae et ... [illegible]
... [illegible] adflictione eorum
XXVI De vidua et pupillo et populo oppressis
XXVII Sermo domini super hierusalem
et samariam pro idolis
XXVIII De securi et serra
XXVIIII De domino nostro ihu xpo
XXX De ... [illegible]
XXXI De domino nostro ihu xpo et populo
gentium xpiano
XXXII De domino xpo et ... [illegible] baptismo
XXXIII De passione crucis xpi et adventu ... [illegible]
XXXIIII Sermo domini super babyloniam ... [illegible]
populi ... [illegible] quod in conversione ... [illegible]
... [illegible]
XXXV De diabolo loquitur sps scs ... [illegible]
... [illegible] altissimo et quod ... [illegible] reges
... [illegible]
... [illegible]
XXXVI Sermo domini super babyloniam
XXXVII Onus ... [illegible]
XXXVIII De ... [illegible] xpo et super moab
XXXVIIII Sermo domini super damascum
XL Increpatio domini super ... [illegible]
XLI Sermo domini super gentes et super
aethiopiam
XLII De domino xpo quod ... [illegible] esset
in hierusalem
XLIII Sermo domini super aegyptum
et super dominos eius
XLIIII Quod aegyptus ... [illegible] esset in domino xpo
XLV Sermo domini super aegyptios et aethiopas
XLVI Sermo domini super ... [illegible]
XLVII De ruina babyloniae
XLVIII Sermo domini super idumeam
XLVIIII Sermo domini super sion pro idolis
L De ... [illegible] aquae et ... [illegible] baptismo
iudaeorum et de idolo ... [illegible] et quod
dicebant manducemus et bibamus
LI Sermo domini super sobnam scribam
populi ... [illegible] dispensatoris
LII Sermo domini super carthaginem quod
LXX annis esset deserta
et restituetur
LIII De ... [illegible]
terram propter ... [illegible]
LIIII De ... [illegible]
LV De desperatione et reprobatione ... [illegible]
et confusione solis et lunae
LVI De domino xpo quod regnaturus esset
... [illegible]
LVII De ... [illegible] promissa
LVIII De domino xpo et ... [illegible]
LVIIII De domino xpo et resurrectione eius
LX De ... [illegible] et cantico ... [illegible]
LXI Sermo domini super terram pro idolis
LXII De ... [illegible]
LXIII Indignatio domini super ephraim
LXIIII De ... [illegible]
LXV Sermo domini super principes populi
et fallaces et de domino xpo ... [illegible]
... [illegible] esset lapis offensionis
LXVI De ... [illegible]
LXVII Sermo domini super ariel
quam expugnavit david
LXVIII ... [illegible]
... [illegible]
LXVIIII Increpatio ... [illegible] iudaeos ... [illegible]
... [illegible] propter ... [illegible]
... [illegible]
LXX De his qui ... [illegible]
... [illegible]
LXXI De ... [illegible] xpi et quod ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
LXXII De incredulitate iudaeorum qui pro
phetas audire contempserunt
LXXIII De paenitentia agenda
LXXIIII De domino xpo quod ... [illegible]
populum ... [illegible] idolorum
LXXV De domino xpo de baptismo et populo novo
christiano et splendore solis et lunae
LXXVI Iudicium est domini his qui cum peccato
introierint ... [illegible]
eos ... [illegible]
LXXVII Sermo domini super populum quod ... [illegible]
... [illegible]
LXXVIII Sermo domini super ... [illegible]
idolis

lxxviiii De populo incredulo
lxxx De semine mittendo super aquas
lxxxi De dno xpo de passione et resurrectione eius
lxxxii De prudentibus et consiliariis senatus quidem xpm cognouerunt
lxxxiii De dno xpo ecclesia et baptismo uitae
lxxxiiii Quod traderetur populus in manus inpietatis ...
lxxxv De dno xpo et gentium populo designans curationem et baptismo
lxxxvi De sennacherib rege assyriorum cum uellet expugnare hierusalem et dns non permisit unde consolatur ezechiam esaias propheta
lxxxvii Oratio ezechiae et de idolis quod dii non sint
lxxxviii Angelus dni percussit ex assyriis ... centum lxxx et v milia ...
lxxxviiii Iubet dns ... ezechiae ... annos xv ...
xc Sermo dni super hierusalem de aduentu dni et iohannis
xci Quod omnis caro sit faenum
xcii De dno xpo ... populo ...
xciii Nec nemo sciat consilium di
xciiii De idolis quae homo facit ...
xcv Discensio ...
xcvi De ecclesia et dno xpo ... idolis populi ...
xcvii De baptismo nouo praedicto
xcviii De iudicio dei in idolis
xcviiii De dno xpo est uox patris quod ei omnia dederit et de baptismo
c De idololatriis iudaeorum quod pro his traditi sint in direptionem
ci Non laedi aqua ut igne eum quem dns protegit
cii De populo nouo ex omnibus gentibus ...
ciii Uox di patris de dno xpo et baptismo
ciiii De sacrificiis et incensis ...
cv De baptismo nouo promissio isrl
cvi De idolis gentium inutilibus quae homo ...
cvii De dno xpo est uox di patris
cviii Increpat dns iudaeos pro idolis
cviiii De dno xpo quod saluator sit dictus et de adoptione gentium
cx De idolorum opere et colentium ...
cxi ... dni super ... prolis ...
cxii De dno xpi indignatione ...
cxiii Increpat dns iudaeos pro idolis et pro ceruice dura
cxiiii De dno xpo et de baptismo
cxv Uox dni xpi ... iacob et israhel ...
cxvi Uox dni ad consolantis sion id est ecclesiam ... baptismo
cxvii Uox dni xpi quod adhibitant ... gentes filios suos ...
cxviii De synagoga repudiata a dno xpo ...
cxviiii Dns xps passionem suam testatur et increpat iudaeos qui ... erant peccatorum
cxx De ecclesia promissionis xpi
cxxi Non despicit a dno eos qui ab hominibus despiciuntur
cxxii Promissio sca ... decentium et de dno xpo
cxxiii Dns ... populum suum de persecutoribus et reformari hierusalem
cxxiiii Uox dni xpi ad hierusalem et de blasphemantibus
cxxv De hierusalem et de dno xpo ...
cxxvi Admonet dns recedere scos de ... peccantium et de aduentu xpi
cxxvii De passione xpi
cxxviii Uox dni de ecclesia ... gentibus ...
cxxviiii De proselytis et aduenis

[illegible] inpersecutione
[illegible]
[illegible] De baptismo et populo christiano
[illegible]
et [illegible] consequi
[illegible] De [illegible] populi [illegible]
[illegible]
[illegible] iudaeos [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
et populum [illegible]
[illegible]
hierusalem [illegible]
[illegible] et populo
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
populum [illegible]
[illegible]
[illegible] populi [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] hierusalem
[illegible]
[illegible]
[illegible] iudaeos [illegible]
[illegible]
[illegible] hierusalem [illegible]
bona [illegible]
[illegible] De adventu spiritus [illegible]
[illegible] Dominus christus de se et de apostolis et
de populo loquitur
Explicit capitula [illegible]

VISIO ISAIAE FILII AMOS
QUAM VIDIT SUPER IUDAM
ET HIERUSALEM
IN DIEBUS OZIAE IOATHAM ACHAZ
EZECHIAE REGUM IUDA
AUDITE CAELI ET AURIBUS PERCIPE
TERRA QUONIAM DOMINUS
LOCUTUS EST
FILIOS ENUTRIVI ET EXALTAVI
IPSI AUTEM SPREVERUNT ME
COGNOVIT BOS POSSESSOREM
SUUM ET ASINUS PRAESEPE
DOMINI SUI
ISRAHEL NON COGNOVIT POPULUS
MEUS NON INTELLEXIT
VAE GENTI PECCATRICI POPULO
GRAVI INIQUITATE SEMINI
NEQUAM FILIIS SCELERATIS
DERELIQUERUNT DOMINUM BLAS
PHEMAVERUNT SANCTUM ISRL
ABALIENATI SUNT RETRORSUM
SUPER QUO PERCUTIAM VOS
ULTRA ADDENTES PRAE
VARICATIONEM
OMNE CAPUT LANGUIDUM
ET OMNE COR MAERENS
A PLANTA PEDIS USQUE AD VER
TICEM NON EST IN EO SANITAS
VULNUS ET LIVOR ET PLAGA
TUMENS
NON EST CIRCUMLIGATA
NEC CURATA MEDICAMINE
NEQUE FOTA OLEO
TERRA VESTRA DESERTA CIVITA
TES VESTRAE SUCCENSAE IGNI
REGIONEM VESTRAM CORAM
VOBIS ALIENI DEVORANT
ET DESOLABITUR SICUT IN
VASTITATE HOSTILI
ET DERELINQUETUR FILIA SION
UT UMBRACULUM IN VINEA
ET SICUT TUGURIUM IN
CUCUMERARIO
SICUT CIVITAS QUAE VASTATUR

NISI DOMINUS EXERCITUUM RELIQUISSET
NOBIS SEMEN
QUASI SODOMA FUISSEMUS ET QUASI
GOMORRA SIMILES ESSEMUS
AUDITE VERBUM DOMINI PRINCIPES
SODOMORUM
PERCIPITE AURIBUS LEGEM DEI
NOSTRI POPULUS GOMORRAE
QUO MIHI MULTITUDINEM VICTI
MARUM VESTRARUM
DICIT DOMINUS
PLENUS SUM HOLOCAUSTIS
ARIETUM ET ADIPEM PINGUIUM
ET SANGUINEM VITULORUM
ET AGNORUM ET HIRCORUM
NOLUI
CUM VENERITIS ANTE CONSPEC
TUM MEUM QUIS QUAESIVIT
HAEC DE MANIBUS VESTRIS UT
AMBULARETIS IN ATRIIS MEIS
NE ADFERATIS ULTRA SACRI
FICIUM FRUSTRA
INCENSUM ABOMINATIO EST MIHI
NEOMENIAM ET SABBATUM
ET FESTIVITATES ALIAS NON
FERAM INIQUI SUNT COETUS VESTRI
KALENDAS VESTRAS ET SOLLEMNI
TATES VESTRAS ODIVIT
ANIMA MEA
FACTA SUNT MIHI MOLESTA
LABORAVI SUSTINENS
ET CUM EXTENDERITIS
MANUS VESTRAS AVERTAM
OCULOS MEOS A VOBIS
ET CUM MULTIPLICAVERITIS
ORATIONEM NON EXAUDIAM
MANUS VESTRAE SANGUINE
PLENAE SUNT
LAVAMINI MUNDI ESTOTE
AUFERTE MALUM COGITATIONUM
VESTRARUM AB OCULIS MEIS
QUIESCITE AGERE PERVERSE
DISCITE BENEFACERE QUAERITE
IUDICIUM SUBVENITE OPPRESSO

iudicate pupillo defendite
uiduam
Et uenite et arguite me
dicit dominus
Si fuerint peccata uestra
ut coccinum quasi nix
dealbabuntur
Et si fuerint rubra quasi uermi
culus uelut lana alba erunt
Si uolueritis et audieritis
bona terrae comedetis
quod si nolueritis et me pro
uocaueritis ad iracundiam
gladius deuorabit uos
quia os domini locutum est
Quomodo facta est meretrix
ciuitas fidelis plena iudicii
iustitia habitauit in ea nunc
autem homicidae
Argentum tuum uersum
est in scoriam
uinum tuum mixtum est
aqua principes tui
infideles socii furum
Omnes diligunt munera
sequuntur retributiones
pupillo non iudicant et causa
uiduae non ingreditur ad eos
Propter hoc ait dominus exercituum
fortis israhel
heu consolabor super hosti
bus meis et uindicabor
de inimicis meis
Et conuertam manum
meam ad te
Et excoquam ad purum
scoriam tuam
et auferam omne
stagnum tuum
Et restituam iudices tuos
ut fuerunt prius
et consiliarios tuos
sicut antiquitus
post haec uocaberis ciuitas

iusti urbs fidelis
Sion in iudicio redimetur et redu
cent eam in iustitia
et conteret scelestos et pecca
tores simul
et qui dereliquerunt dominum
consumentur
Confundentur enim ab idolis quibus
sacrificauerunt
et erubescetis super hortis
quos elegeratis
cum fueritis uelut quercus
defluentibus foliis
et uelut hortus absque aqua
Et erit fortitudo uestra
ut fauilla stuppae et opus
uestrum quasi scintilla
et succendetur utrumque
simul et non erit
qui extinguat
II Verbum quod uidit isaias
filius amos super iudam
et hierusalem
Et erit in nouissimis diebus
praeparatus mons
domus domini in uertice
montium
et eleuabitur super colles
et fluent ad eum omnes
gentes
Et ibunt populi multi
et dicent
Venite et ascendamus
ad montem domini et ad
domum dei iacob
et docebit nos uias suas
et ambulabimus
in semitis eius
quia de sion exiet lex et uer
bum domini de hierusalem
Et iudicabit gentes et arguet
populos multos
et conflabunt gladios suos
in uomeres et lanceas suas

in falces
non levabit gens contra gentem
gladium
nec exercebuntur ultra
ad proelium
domus Iacob venite et ambu-
lemus in lumine dni
proiecisti enim populum tuum
domus Iacob
quia repleti sunt ut olim
et augures habuerunt
ut Philisthim
et pueris alienis adhaeserunt
repleta est terra argento
et auro et non est finis
thesaurorum eius
et repleta est terra eius
equis et innumerabiles
quadrigae eius
et repleta est terra eius
idolis opus manuum suarum
adoraverunt
quod fecerunt digiti eorum
et incurvavit se homo et
humiliatus est vir
ne ergo dimittas eis
ingredere in petram abscon-
fossa dere petra humo
a facie timoris dni et a gloria
maiestatis eius
oculi sublimis hominis
humiliati sunt
et incurvabitur altitudo
virorum
exaltabitur autem dns
solus in die illa
quia dies dni exercituum
super omnem superbum
et excelsum et super omnem
arrogantem et humiliabitur
et super omnes cedros Libani
sublimes et erectas et super
omnes quercus Basan
et super omnes montes ex-
celsos et super omnes
colles elevatos
et super omnem turrem
excelsam et super omnem
murum munitum
et super omnes naves Tharsis
et super omne quod visu
pulchrum est
et incurvabitur sublimitas
hominum et humiliabitur
altitudo virorum
et elevabitur dns solus in die illa
et idola penitus conterentur
et introibunt in speluncas petra-
rum et in voragines terrae
a facie formidinis dni et a gloria
maiestatis eius cum surrex-
erit percutere terram
in die illa proiciet homo
idola argenti sui et simu-
lacra auri sui
quae fecerat sibi ut adoraret
talpas et vespertiliones
et ingredietur fissuras petra-
rum et cavernas saxorum
a facie formidinis dni et a gloria
maiestatis eius cum surrex-
erit percutere terram
quiescite ergo ab homine
cuius sps in naribus eius
quia excelsus reputatus
est ipse
Ecce enim dominator dns
exercituum
auferet ab Hierusalem et a
Iuda validum et fortem
omne robur panis et omne
robur aquae
fortem et virum bellatorem
iudicem et prophetam
et ariolum et senem
principem super quinqua-
ginta et honorabilem
vultu et consiliarium

sapientem de architectis et pru
dentem eloquii mystici
et dabo pueros principes eorum
et effeminati dominabuntur eis
et inruet populus vir ad virum
unusquisque ad proximum suum
tumultuabitur puer contra
senem et ignobilis contra
nobilem
adprehendet enim vir fratrem
suum domesticum patris sui
vestimentum tibi est princeps
esto noster
ruina autem haec sub manu tua
respondebit in die illa dicens
non sum medicus et in domo
mea non est panis neque
vestimentum
nolite constituere me
principem populi
ruit enim Hierusalem
et Iudas concidit
quia lingua eorum et adinventio
nes eorum contra dnm
ut provocarent oculos
maiestatis eius
agnitio vultus eorum
respondit eis
et peccatum suum quasi
Sodoma praedicaverunt
nec absconderunt
vae animae eorum quoniam
reddita sunt eis mala
VII dicite iusto quoniam bene
quoniam fructum adinven
tionum suarum comedet
VIII vae impio in malum retribu
tio enim manuum eius fiet ei
populum meum exactores
sui spoliaverunt et mu
lieres dominatae sunt eius
popule meus qui beatum te
dicunt ipsi te decipiunt et viam
gressuum tuorum dissipant

VIIII stat ad iudicandum dns et stat
ad iudicandos populos
dns ad iudicium veniet cum
senibus populi sui
et principibus eius
vos enim depasti estis vineam
meam et rapina pauperis
in domo vestra
quare adteritis populum meum
et facies pauperum commo
litis dicit dns ds exercituum
et dixit dns
pro eo quod elevatae sunt
filiae Sion
et ambulaverunt extento
collo et nutibus oculorum
ibant et plaudebant ambula
bant et pedibus suis con
posito gradu incedebant
decalvabit dns verticem
filiarum Sion et dns crinem
earum nudabit
in die illa auferet dns ornatum
calciamentorum
et lunulas et torques et mo
nilia et armillas et mitras
discriminalia et periscelidas
et murenulas et olfactoriola
et inaures et anulos et gemmas
in fronte pendentia
et mutatoria et pallia
et linteamina
et acus et specula et sindones
et vittas et theristra
et erit pro suavi odore fetor
et pro zona funiculus
et pro crispanti crine calvitium
et pro fascia pectorali cilicium
pulcherrimi quoque viri tui
gladio cadent et fortes tui
in proelio
et maerebunt atque lugebunt
portae eius
et desolata in terra sedebit

Et adprehendent septem
mulieres virum unum
in die illa dicentes
panem nostrum comedemus
et vestimentis nostris operiemur
tantummodo vocetur nomen
tuum super nos aufer
obprobrium nostrum
In die illa erit germen Domini in
magnificentia et gloria
et fructus terrae sublimis
et exultatio his qui salvati
fuerint de Israhel
et erit omnis qui relictus
fuerit in Sion et residuus
in Hierusalem sanctus vocabitur
omnis qui scriptus est
in vita in Hierusalem
si abluerit Dominus sordes filiarum
Sion et sanguinem Hierusalem
laverit de medio eius in spiritu
iudicii et spiritu ardoris
et creabit Dominus super omnem
locum montis Sion et ubi
invocatus est
nubem per diem et fumum
et splendorem ignis flammantis
in nocte
super omnem enim gloriam
protectio et tabernaculum
erit
in umbraculum diei ab aestu
et in securitatem et abscon-
sionem a turbine et a pluvia
Cantabo dilecto meo canticum
patruelis mei vineae suae
vinea facta est dilecto meo
in cornu filio olei
et sepivit eam et lapides
elegit ex illa et plantavit
eam electam
et aedificavit turrem in
medio eius et torcular
extruxit in ea

et expectavit ut faceret uvas
et fecit labruscas
Nunc ergo habitator Hierusalem
et vir Iuda iudicate inter me
et inter vineam meam
quid est quod debui ultra facere
vineae meae et non feci ei
an quod expectavi ut faceret
uvas et fecit labruscas
et nunc ostendam vobis quid
ego faciam vineae meae
auferam saepem eius et erit
in direptionem
diruam maceriam eius
et erit in conculcationem
et ponam eam desertam
et non putabitur et non fodietur
et ascendent vepres et spinae
et nubibus mandabo ne pluant
super eam imbrem
vinea enim Domini exercituum
domus Israhel
et vir Iuda germen delectabile eius
et expectavi ut faceret
iudicium et ecce iniquitas
et iustitiam et ecce clamor
vae qui coniungitis domum
ad domum et agrum agro
copulatis usque ad terminum loci
numquid habitabitis soli vos
in medio terrae
in auribus meis sunt haec Domini
exercituum
nisi domus multae desertae
fuerint grandes
et pulchrae absque habitatore
decem enim iugera vinearum
facient lagunculam unam
et triginta modii sementis
facient modios tres
Vae qui consurgitis mane
ad ebrietatem sectandam
et potandum usque ad vesperam
ut vino aestuetis

cithara et lyra et tympanum
et tibia et uinum in con
uiuiis uestris
et opus dni non respicitis nec
opera manuum eius
consideratis
propterea captiuus ductus est
populus meus quia non habuit
scientiam
et nobiles eius interierunt fame
et multitudo eius siti exaruit
propterea dilatauit infernus
animam suam et aperuit
os suum absque ullo termino
et descendent fortes eius et
populus eius et sublimes
gloriosique eius ad eum
et incuruabitur homo et humi
liabitur uir et oculi sublimium
deprimentur
et exaltabitur dns exercituum
in iudicio et ds scs sanctificabitur
in iustitia
et pascentur agni iuxta ordinem
suum et deserta in ubertatem
uersa aduenae comedent
XVIII Uae qui trahitis iniquitatem
in funiculis uanitatis
et quasi uinculum plaustri
peccatum
qui dicitis festinet et cito
ueniat opus eius et uideamus
et adpropiet et ueniat consilium
sci isrl et sciemus illud
uae qui dicitis malum bonum
et bonum malum
ponentes tenebras lucem
et lucem tenebras
ponentes amarum in dulce
et dulce in amarum
uae qui sapientes estis in oculis
uestris et coram uobis
met ipsis prudentes
uae qui potentes estis ad bibendu
uinum et uiri fortes ad miscen
dam ebrietatem
qui iustificatis impium pro mune
ribus et iustitiam iusti
aufertis ab eo
propter hoc sicut deuorat
stipulam lingua ignis et calor
flammae exurit
sic radix eorum quasi fauilla
erit et germen eorum
ut puluis ascendet
abiecerunt enim legem dni
exercituum et eloquium
sci isrl blasphemauerunt
ideo iratus est furor dni
in populo suo
et extendit manum suam
super eum
et percussit eum et conturbati
sunt montes
et facta sunt morticina eorum
quasi stercus in medio
platearum
in omnibus his non est auersus
furor eius sed adhuc
manus eius extenta
Et leuabit signum nationibus
procul et sibilabit ad eum
de finibus terrae
et ecce festinus uelociter
ueniet
non est deficiens neque labo
rans in eo
non dormitabit neque dormiet
et neque soluetur cingulum
renum eius
nec rumpetur corrigia
calciamenti eius
sagittae eius acutae et omnes
arcus eius extenti
ungulae equorum eius ut silex
et rotae eius quasi impetus
tempestatis
rugitus eius ut leonis rugiet

rugiet ut catulus leonum
et frendet et tenebit praedam
et amplexabitur et non erit
qui eruat
et sonabit super eum in die illa
sicut sonitus maris
aspiciemus in terram et ecce
tenebrae tribulationis
et lux obtenebrata est
in caligine eius

XVI In anno quo mortuus est
rex Ozias
vidi dominum sedentem super
solium excelsum et elevatum
et ea quae sub eo erant
implebant templum
et seraphin stabant super illud
sex alae uni et sex alae alteri
duabus velabant faciem eius
et duabus velabant pedes
eius et duabus volabant
et clamabant alter ad alterum
et dicebant
sanctus sanctus sanctus dominus exercituum
plena est omnis terra
gloria eius
et commota sunt super
liminaria cardinum a voce
clamantis et domus
impleta est fumo
et dixi vae mihi quia tacui quia vir
pollutus labiis ego sum
et in medio populi polluta
labia habentis ego habito
et regem dominum exercituum
vidi oculis meis

XVII Et volavit ad me unum de sera
phin et in manu eius calculus
quem forcipe tulerat
de altari
et tetigit os meum et dixit
ecce tetigit hoc labia tua et
auferetur iniquitas tua et
peccatum tuum mundabitur

XVIII Et audivi vocem domini dicentis
quem mittam et quis ibit nobis
et dixi ecce ego sum mitte me
et dixit vade et dices
populo huic
audite audientes et nolite
intellegere
et videte visionem et
nolite cognoscere
excaeca cor populi huius
et aures eius adgrava
et oculos eius claude
ne forte videat oculis suis
et auribus suis audiat et cor
de suo intellegat et con
vertatur et sanem eum

XVIIII Et dixi usquequo domine
et dixit donec desolentur
civitates absque habitatore
et domus sine homine
et terra relinquetur deserta
et longe faciet dominus homines
et multiplicabitur quae
derelicta fuerat in medio terrae
et adhuc in ea decimatio
et convertetur et erit
in ostensionem
sicut terebinthus et sicut
quercus quae expandit
ramos suos
semen sanctum erit id quod
steterit in ea

XX Et factum est in diebus Achaz
filii Ioatham filii Oziae
regis Iuda
ascendit Rasin rex Syriae
et Phacee filius Romeliae rex
Israhel in Hierusalem ad proe
liandum contra eam
et non potuerunt
debellare eam
et nuntiaverunt domui David
dicentes requievit Syria
super Ephraim

et commotum est cor eius
et cor populi eius sicut
moventur ligna silvarum
a facie venti
xx Et dixit dns ad Esaiam egredere
in occursum Achaz tu et qui dere-
lictus est Iasub filius tuus
ad extremum aquae ductus
piscinae superioris in via
agri fullonis
et dices ad eum
vide ut sileas noli timere
et cor tuum ne formidet
a duobus caudis titionum
fumigantium istorum
in ira furoris Rasin et Syriae
et filii Romeliae
eo quod consilium inierit
contra te Syria in malum
Ephraim et filius Romeliae
dicentes
ascendamus ad Iudam et sus-
citemus eum et avella-
mus eum ad nos
et ponamus regem in medio
eius filium Tabeel
haec dicit dns ds non stabit
et non erit istud
sed caput Syriae Damascus
et caput Damasci Rasin
et adhuc sexaginta et v anni
et desinet Ephraim esse populus
et caput Ephraim Samaria et
caput Samariae filius
Romeliae
si non credideritis non
permanebitis
xxi Et adiecit dns loqui ad Achaz
dicens
pete tibi signum a dno deo tuo
in profundum inferni sive
in excelsum supra
et dixit Achaz non petam et
non temptabo dnm
et dixit audite ergo domus David
numquid parum vobis est moles-
tos esse hominibus
quia molesti estis et deo meo
propter hoc dabit dns
ipse vobis signum
ecce virgo concipiet et pariet filium
et vocabitis nomen eius
Emmanuhel
butyrum et mel comedet
ut sciat reprobare malum
et eligere bonum
quia antequam sciat puer
reprobare malum
et eligere bonum
derelinquetur terra quam tu
detestaris a facie duum
regum suorum
adducet dns super te et super
populum tuum et super
domum patris tui
dies qui non venerunt a diebus
separationis Ephraim a Iuda
cum rege Assyriorum
et erit in die illa sibilabit dns
muscae quae est in extremo
fluminum Aegypti et api
quae est in terra Assur
et venient et requiescent
omnes
in torrentibus vallium
et in cavernis petrarum
et in omnibus frutectis et in
universis foraminibus
in die illa radet dns in novacula
conducta
in his qui trans flumen sunt
in rege Assyriorum
caput et pilos pedum et
barbam universam
et erit in die illa nutriet homo
vaccam boum et duas oves
et prae ubertate lactis
comedet butyrum

BUTYRUM ENIM ET MEL MANDUCA
BIT OMNIS QUI RELICTUS FUERIT
IN MEDIO TERRAE
ET ERIT IN DIE ILLA OMNIS LOCUS
UBI FUERINT MILLE VITES
MILLE ARGENTEIS
ET IN SPINAS ET IN VEPRES ERUNT
CUM SAGITTIS ET ARCU
INGREDIENTUR ILLUC
VEPRES ENIM ET SPINAE ERUNT
IN UNIVERSA TERRA
ET OMNES MONTES QUI IN
SARCULO SARRIENTUR
NON VENIET ILLUC TERROR
SPINARUM ET VEPRIUM
ET ERIT IN PASCUA BOVIS ET IN CON
CULCATIONEM PECORIS
VIII ET DIXIT DNS AD ME
SUME TIBI LIBRUM GRANDEM
ET SCRIBE IN EO STILO HOMINIS
VELOCITER SPOLIA DETRAHE
CITO PRAEDARE
ET ADHIBUI MIHI TESTES FIDELES
URIAM SACERDOTEM ET ZACHA
RIAM FILIUM BARACHIAE
ET ACCESSI AD PROPHETISSAM
ET CONCEPIT ET PEPERIT FILIUM
ET DIXIT DNS AD ME
VOCA NOMEN EIUS
ACCELERA SPOLIA DETRAHERE
FESTINA PRAEDARE
QUIA ANTEQUAM SCIAT PUER
VOCARE PATREM SUUM
ET MATREM SUAM
AUFERETUR FORTITUDO DAMASCI
ET SPOLIA SAMARIAE CORAM
REGE ASSYRIORUM
ET ADIECIT DNS LOQUI AD ME
ADHUC DICENS
PRO EO QUOD ABIECIT POPULUS
ISTE AQUAS SILOAE QUAE
VADUNT CUM SILENTIO
ET ADSUMPSIT MAGIS RASIN
ET FILIUM ROMELIAE

PROPTER HOC ECCE DNS ADDUCET
SUPER EOS AQUAS FLUMINIS
FORTES ET MULTAS
REGEM ASSYRIORUM ET
OMNEM GLORIAM EIUS
ET ASCENDET SUPER OMNES
RIVOS EIUS ET FLUET SUPER
UNIVERSAS RIPAS EIUS
ET IBIT PER IUDAM INUNDANS
ET TRANSIENS USQUE AD COLLUM
VENIET
ET ERIT EXTENSIO ALARUM EIUS
IMPLENS LATITUDINEM TERRAE
TUAE O EMMANUHEL
CONGREGAMINI POPULI
ET VINCIMINI
ET AUDITE UNIVERSAE PROCUL TERRAE
CONFORTAMINI ET VINCIMINI
ACCINGITE VOS ET VINCIMINI
INITE CONSILIUM ET DISSIPABITUR
LOQUIMINI VERBUM ET NON FIET
QUIA NOBISCUM DS
HAEC ENIM AIT DNS AD ME SICUT
IN FORTI MANU ERUDIVIT ME
NE IREM IN VIA POPULI
HUIUS DICENS
NON DICATIS CONIURATIO
OMNIA ENIM QUAE LOQUITUR
POPULUS ISTE CONIURATIO EST
ET TIMOREM EIUS NE TIMEATIS
NEQUE PAVEATIS
DNM EXERCITUUM IPSUM
SCIFICATE
IPSE PAVOR VESTER ET IPSE
TERROR VESTER
ET ERIT VOBIS IN SCIFICATIONEM
IN LAPIDEM AUTEM OFFENSIONIS
ET IN PETRAM SCANDALI DUABUS
DOMIBUS ISRAHEL
IN LAQUEUM ET IN RUINAM
HABITANTIBUS HIERUSALEM
ET OFFENDENT EX EIS
PLURIMI ET CADENT
ET CONTERENTUR ET IRRETIENTUR

ET CAPIENTUR
XXIII LIGA TESTIMONIUM SIGNA LEGEM
IN DISCIPULIS MEIS
ET EXPECTABO DNM QUI ABSCONDIT
FACIEM SUAM A DOMO IACOB
ET PRAESTOLABOR EUM
ECCE EGO ET PUERI QUOS MIHI
DEDIT DNS
IN SIGNUM ET IN PORTENTUM
ISRAHELIS
A DNO EXERCITUUM QUI HABITAT
IN MONTE SION
ET CUM DIXERINT AD UOS QUAERITE
A PYTHONIBUS ET A DIUINIS QUI
STRIDUNT IN INCANTATIONIBUS SUIS
NUMQUID NON POPULUS A DO
SUO REQUIRIT PRO UIUIS
A MORTUIS
AD LEGEM MAGIS ET AD TESTI
MONIUM
QUOD SI NON DIXERINT IUXTA
UERBUM HOC NON ERIT EIS
MATUTINA LUX
ET TRANSIBIT PER EAM CORRUET
ET ESURIET ET CUM ESURI
ERIT IRASCETUR
ET MALEDICET REGI SUO ET DO SUO
ET SUSPICIET SURSUM ET AD
TERRAM INTUEBITUR
ET ECCE TRIBULATIO ET TENEBRAE
DISSOLUTIO ET ANGUSTIAE
CALIGO PERSEQUENS
ET NON POTERIT EUOLARE
DE ANGUSTIA SUA
PRIMO TEMPORE ADLEUIATA EST
TERRA ZABULON ET TERRA
NEPTALIM
ET NOUISSIMO ADGRAUATA EST
UIA MARIS TRANS IORDANEM
GALILAEAE GENTIUM
XXIIII POPULUS QUI AMBULABAT
IN TENEBRIS UIDIT LUCEM
MAGNAM
HABITANTIBUS IN REGIONE
UMBRAE MORTIS LUX ORTA EST EIS
MULTIPLICASTI GENTEM NON
MAGNIFICASTI LAETITIAM
LAETABUNTUR CORAM TE SICUT
LAETANTUR IN MESSEM
SICUT EXULTANT QUANDO
DIUIDUNT SPOLIA
IUGUM ENIM ONERIS EIUS ET UIR
GAM UMERI EIUS ET SCEPTRUM
EXACTORIS EIUS SUPERASTI
SICUT IN DIE MADIAN
QUIA OMNIS UIOLENTA PRAEDATIO
CUM TUMULTU
ET UESTIMENTUM MIXTUM
SANGUINE
ERIT IN COMBUSTIONEM
ET CIBUS IGNIS
PARUULUS ENIM NATUS EST NOBIS
FILIUS DATUS EST NOBIS
ET FACTUS EST PRINCIPATUS
SUPER UMERUM EIUS
ET UOCABITUR NOMEN EIUS
ADMIRABILIS CONSILIARIUS
DS FORTIS PATER FUTURI
SAECULI PRINCEPS PACIS
MULTIPLICABITUR EIUS IMPERIUM
ET PACIS NON ERIT FINIS
SUPER SOLIUM DAUID ET SUPER
REGNUM EIUS
UT CONFIRMET ILLUD ET CORRO
BORET IN IUDICIO ET IUSTITIA
AMODO ET USQUE IN SEMPITERNUM
ZELUS DNI EXERCITUUM FACIET HOC
UERBUM MISIT DNS IN IACOB
ET CECIDIT IN ISRAHEL
ET SCIET POPULUS OMNIS EPHRAIM
ET HABITANTES SAMARIAM
IN SUPERBIA ET MAGNITUDINE
CORDIS DICENTES
LATERES CECIDERUNT SED QUADRIS
LAPIDIBUS AEDIFICABIMUS
SYCOMOROS SUCCIDERUNT
SED CEDROS INMUTABIMUS
ET ELEUABIT DNS HOSTES

RASIN SUPER EUM
ET INIMICOS EIUS IN TUMULTUM
UERTET
XXV SYRIAM AB ORIENTE ET PHILISTHIM
AB OCCIDENTE
ET DEUORABUNT ISRL TOTO ORE
IN OMNIBUS HIS NON EST AUERSUS
FUROR EIUS SED ADHUC
MANUS EIUS EXTENTA
ET POPULUS NON EST REUERSUS
AD PERCUTIENTEM SE
ET DNM EXERCITUUM
NON INQUISIERUNT
ET DISPERDET DNS AB ISRL CAPUT
ET CAUDAM INCURUANTEM
ET REFRENANTEM DIE UNA
LONGAEUUS ET HONORABILIS
IPSE EST CAPUT
ET PROPHETA DOCENS MENDA
CIUM IPSE CAUDA EST
ET ERUNT QUI BEATIFICANT POPU
LUM ISTUM SEDUCENTES
ET QUI BEATIFICANTUR PRAECIPITATI
PROPTER HOC SUPER ADULESCEN
TIBUS EIUS NON LAETABITUR DNS
ET PUPILLORUM EIUS ET UIDUA
RUM NON MISEREBITUR
QUIA OMNIS HYPOCRITA EST
ET NEQUAM ET UNIUERSUM
OS LOCUTUM EST STULTITIAM
IN OMNIBUS HIS NON EST AUERSUS
FUROR EIUS SED ADHUC
MANUS EIUS EXTENTA
SUCCENSA EST ENIM QUASI
IGNIS IMPIETAS UEPREM
ET SPINAM UORABIT
ET SUCCENDETUR IN DENSITATE
SALTUS ET CONUOLUETUR
SUPERBIA FUMI
IN IRA DNI EXERCITUUM
CONTURBATA EST
TERRA
ET ERIT POPULUS QUASI
ESCA IGNIS

UIR FRATRI SUO NON PARCET
ET DECLINABIT AD DEXTERAM
ET ESURIET
ET COMEDET AD SINISTRAM
ET NON SATURABITUR
UNUSQUISQUE CARNEM
BRACHII SUI UORABIT
MANASSES EFFRAIM ET EFFRAIM
MANASSEN SIMUL IPSI
CONTRA IUDAM
IN OMNIBUS HIS NON EST AUERSUS
FUROR EIUS SED ADHUC
MANUS EIUS EXTENTA
UAE QUI CONDUNT LEGES
INIQUAS ET SCRIBENTES IN
IUSTITIAM SCRIPSERUNT
UT OPPRIMERENT IN IUDICIO
PAUPERES
ET UIM FACERENT CAUSAE
HUMILIUM POPULI MEI
UT ESSENT UIDUAE PRAEDA EORUM
ET PUPILLOS DIRIPERENT
QUID FACIETIS IN DIE UISITATIONIS
ET CALAMITATIS DE LONGE
UENIENTIS
AD CUIUS FUGIETIS AUXILIUM
ET UBI DERELINQUETIS
GLORIAM UESTRAM
NE INCURUEMINI SUB UINCULO
ET CUM INTERFECTIS CADATIS
SUPER OMNIBUS HIS NON EST
AUERSUS FUROR EIUS SED AD
HUC MANUS EIUS EXTENTA
UAE ASSUR UIRGA FURORIS MEI
ET BACULUS IPSE
IN MANU EORUM INDIGNATIO MEA
AD GENTEM FALLACEM
MITTAM EUM
ET CONTRA POPULUM FURORIS
MEI MANDABO ILLI
UT AUFERAT SPOLIA ET DIRI
PIAT PRAEDAM
ET PONAT ILLUM IN CONCULCATIO
NEM QUASI LUTUM PLATEARUM

ipse autem non sic arbitrabitur
et cor eius non ita aestimabit
sed ad conterendum
erit cor eius
et ad internecionem gentium
non paucarum
dicet enim numquid non
principes mei simul reges
sunt · numquid non ut car
chamis sic chalanno et ut
arfat sic emath
numquid non ut damascus
sic samaria
xxvii Quo modo invenit manus
mea regna idoli
sic et simulacra eorum
de hierusalem et de samaria
numquid non sicut feci
samariae et idolis eius
sic faciam hierusalem
et simulacris eius
et erit cum impleverit dns
cuncta opera sua in monte
sion et hierusalem
visitabo super fructum mag
nifici cordis regis assur
et super gloriam altitudinis
oculorum eius
dixit enim in fortitudine
manus meae feci et in sapi
entia mea intellexi
et abstuli terminos popu
lorum et principes eorum
depraedatus sum
et detraxi quasi potens
in sublimi residentes
et invenit quasi nidum manus
mea fortitudinem populorum
et sicut colliguntur ova quae
derelicta sunt sic univer
sam terram ego con
gregavi
et non fuit qui moveret pinnam
et aperiret os et ganniret

xxviii Numquid gloriabitur securis
contra eum qui secat in ea
aut exaltabitur serra contra
eum a quo trahitur
quomodo si levetur virga
contra levantem se
et exaltetur baculus
qui utique lignum est
propter hoc mittet domina
tor dns exercituum in pinguibus
eius tenuitatem
et subtus gloriam eius succensa
ardebit quasi combustio ignis
et erit lumen israhel in igne
et scs eius in flamma
et succendetur et devorabitur
spina eius et vepres in die una
et gloria saltus eius et carmeli
eius ab anima usque ad car
nem consumetur
et erit terrore profugus
et reliquiae ligni saltus eius
prae paucitate numerabuntur
et puer scribet eos
et erit in die illa non adiciet
residuum israhel et hi qui
fugerint de domo iacob
inniti super eo qui percutit eos
sed innitetur super dnm
scm israhel
in veritate reliquiae
convertentur
reliquiae inquam iacob
ad dm fortem
si enim fuerit populus tuus
israhel quasi harena maris
reliquiae convertentur ex eo
consummatio abbreviata
inundabit iustitia
consummationem enim et abbre
viationem dns ds exercituum
faciet in medio omnis terrae
propter hoc haec dicit
dns ds exercituum

noli timere populus meus
habitator Sion ab Assur
in virga percutiet te et baculum
suum levabit super
te in via Aegypti
adhuc enim paululum
modicumque
et consummabitur indignatio
et furor meus super
scelus eorum
et suscitabit super eum Dominus
exercituum flagellum iuxta
plagam Madian
in petra Oreb
et virgam suam super mare et levabit
eam in via Aegypti
et erit in die illa auferetur
onus eius de humero tuo
et iugum eius de collo tuo
et conputrescet iugum a facie
olei
veniet in Aiath transibit
in Magron
apud Machmas commendabit
vasa sua
transierunt cursim Gabaa
sedes nostra obstipuit Rama
Gabaath Saulis fugit
hinni voce tua filia Gallim
adtende Laisa paupercula
Anathoth
migravit Medemena
habitatores Gebim
confortamini
adhuc dies est ut in Nobe stetur
agitabit manum suam super
montem filiae Sion
collem Hierusalem
ecce Dominator Dominus exercituum
confringet lagunculam
in terrore
et excelsi statura succidentur
et sublimes humiliabuntur

et subvertentur condensa
saltus ferro
et Libanus cum excelsis cadet
et egredietur virga de radice
Iesse et flos de radice eius
ascendet
et requiescet super eum
spiritus Domini
spiritus sapientiae et intellectus
spiritus consilii et fortitudinis
spiritus scientiae et pietatis
et replebit eum spiritus timoris Domini
non secundum visionem oculorum
iudicabit
neque secundum auditum aurium
arguet
sed iudicabit in iustitia pauperes
et arguet in aequitate
pro mansuetis terrae
et percutiet terram
virga oris sui
et spiritu labiorum suorum
interficiet impium
et erit iustitia cingulum
lumborum eius
et fides cinctorium renum eius
habitabit lupus cum agno
et pardus cum hedo accubabit
vitulus et leo et ovis
simul morabuntur
et puer parvulus minabit eos
vitulus et ursus pascentur
simul requiescent catuli eorum
et leo quasi bos comedet
paleas
et delectabitur infans ab ubere
super foramine aspidis
et in caverna reguli qui ablactatus
fuerit manum suam mittet
non nocebunt et non occident
in universo monte sancto meo
quia repleta est terra
scientia Domini sicut aquae
maris operientes

in die illa radix iesse qui stat
in signum populorum
ipsum gentes deprecabuntur
et erit sepulchrum eius
gloriosum
et erit in die illa adiciet dns
secundo manum suam
ad possidendum residuum
populi sui
quod relinquetur ab assyriis
et ab aegypto et a phetros et ab
aethiopia et ab aelam et a sennaar
et ab emath et ab insulis maris
et levabit signum in nationes
et congregabit profugos isrl
et dispersos iuda colliget
a quattuor plagis terrae
et auferetur zelus ephraim
et hostes iuda peribunt
ephraim non aemulabitur
iudam et iudas non pugnabit
contra ephraim
et volabunt in umeros
philisthim per mare
simul praedabuntur
filios orientis
idumea et moab praeceptum
manus eorum
et filii ammon oboedientes
erunt
et desolabit dns linguam
maris aegypti
et levabit manum suam super
flumen in fortitudine sps sui
et percutiet eum in septem
rivis ita ut transeant
per eum calciati
et erit via residuo populo meo
qui relinquetur ab assyriis
sicut fuit israhel in die qua
ascendit de terra aegypti
et dices in illa die
xxvii confitebor tibi dne quoniam
iratus es mihi

conversus est furor tuus
et consolatus es me
ecce ds salvator meus fiducialiter
agam et non timebo
quia fortitudo mea et laus
mea dns
et factus est mihi in salutem
haurietis aquas in gaudio
de fontibus salvatoris
et dicetis in illa die
confitemini dno et invocate
nomen eius
notas facite in populis
adinventiones eius
mementote quoniam ex-
celsum est nomen eius
cantate dno quoniam mag-
nifice fecit
adnuntiate hoc in universa terra
exulta et lauda habitatio sion
quia magnus in medio tui
scs israhel
onus babylonis quod vidit
xxiii isaias filius amos
super montem caligosum
levate signum
exaltate vocem levate manum
et ingrediantur portas duces
ego mandavi sanctificatis meis
et vocavi fortes meos in ira mea
exultantes in gloria mea
vox multitudinis in montibus
quasi populorum frequentium
vox sonitus regum gentium
congregatarum
dns exercituum praecepit
militiae belli
venientibus de terra procul
a summitate caeli
dns et vasa furoris eius ut dis-
perdat omnem terram
ululate quia prope est dies dni
quasi vastitas a dno veniet
propterea omnes manus

DISSOLUENTUR
ET OMNE COR HOMINIS TABESCET
ET CONTERETUR
TORTIONES ET DOLORES TENEBUNT
QUASI PARTURIENS DOLEBUNT
UNUSQUISQUE AD PROXIMUM
SUUM STUPEBIT
FACIES COMBUSTAE UULTUS EORUM
ECCE DIES DOMINI UENIET CRUDELIS
ET INDIGNATIONIS PLENUS
IRAE FURORISQUE
AD PONENDAM TERRAM
IN SOLITUDINEM
ET PECCATORES EIUS CON
TERENDOS DE EA
QUONIAM STELLAE CAELI ET SPLEN
DOR EARUM NON EXPANDENT
LUMEN SUUM
OBTENEBRATUS EST SOL IN ORTU SUO
ET LUNA NON SPLENDEBIT
IN LUMINE SUO
ET UISITABO SUPER ORBIS MALA
ET CONTRA IMPIOS INIQUITA
TEM EORUM
ET QUIESCERE FACIAM SUPER
BIAM INFIDELIUM
ET ADROGANTIAM FORTIUM
HUMILIABO
PRETIOSIOR ERIT UIR AURO
ET HOMO MUNDO OBRIZO
SUPER HOC CAELUM TURBABO ET
MOUEBITUR TERRA DE LOCO SUO
PROPTER INDIGNATIONEM DOMINI
EXERCITUUM ET PROPTER
DIEM IRAE FURORIS EIUS
ET ERIT QUASI DAMMULA
FUGIENS ET QUASI OUIS ET NON
ERIT QUI CONGREGET
UNUSQUISQUE AD POPULUM
SUUM CONUERTETUR ET SIN
GULI AD TERRAM SUAM FUGIENT
OMNIS QUI INUENTUS FUERIT
OCCIDETUR
ET OMNIS QUI SUPERUENERIT
CADET IN GLADIO
INFANTES EORUM ADLIDENT
IN OCULIS EORUM
DIRIPIENTUR DOMUS EORUM
ET UXORES EORUM
UIOLABUNTUR
ECCE EGO SUSCITABO
SUPER EOS MEDOS
QUI ARGENTUM NON QUAERANT
NEC AURUM UELINT
SED SAGITTIS PARUULOS
INTERFICIANT
ET LACTANTIBUS UTERI
NON MISEREANTUR
ET SUPER FILIOS NON PARCET
OCULUS EORUM
ET ERIT BABYLON ILLA GLORIOSA
IN REGNIS INCLYTA IN SUPERBIA
CHALDAEORUM
SICUT SUBUERTIT DOMINUS SODOMAM
ET GOMORRAM
NON HABITABITUR USQUE IN FINEM
ET NON FUNDABITUR USQUE
AD GENERATIONEM
ET GENERATIONEM
NEC PONET IBI TENTORIA ARABS
NEC PASTORES REQUIESCENT IBI
SED REQUIESCENT IBI BESTIAE
ET REPLEBUNTUR DOMUS
EORUM DRACONIBUS
ET HABITABUNT IBI STRUTHIONES
ET PILOSI SALTABUNT IBI
ET RESPONDEBUNT IBI ULULAE
IN AEDIBUS EIUS
ET SIRENAE IN DELUBRIS
UOLUPTATIS
XIIII PROPE EST UT UENIAT TEMPUS
EIUS ET DIES EIUS NON
ELONGABUNTUR
MISEREBITUR ENIM DOMINUS IACOB
ET ELIGET ADHUC DE ISRL
ET REQUIESCERE EOS FACIET
SUPER HUMUM SUAM
ADIUNGETUR ADUENA AD EOS

ADHAERERIT DOMUI IACOB
ET TENEBUNT EOS POPULI ET AD
DUCENT EOS IN LOCUM SUUM
ET POSSIDEBIT EOS DOMUS ISRL
SUPER TERRAM DNI IN SER
VOS ET ANCILLAS
ET ERUNT CAPIENTES EOS
QUI SE CEPERANT
ET SUBICIENT EXACTORES SUOS
ET ERIT IN DIE ILLA CUM REQUIEM
TIBI DEDERIT DS A LABORE TUO
ET A CONCUSSIONE TUA ET A SER
VITUTE DURA QUA ANTE SERVISTI
SUMES PARABOLAM ISTAM
CONTRA REGEM BABYLONIS
ET DICES
QUOMODO CESSAVIT EXACTOR
QUIEVIT TRIBUTUM
XXXV CONTRIVIT DNS BACULUM
IMPIORUM
VIRGAM DOMINANTIUM
CAEDENTEM POPULOS
IN INDIGNATIONE
PLAGA INSANABILI SUBICIENTEM
IN FURORE GENTES
PERSEQUENTEM CRUDELITER
CONQUIEVIT ET SILUIT
OMNIS TERRA
GAVISA EST ET EXULTAVIT
ABIETES QUOQUE LAETATAE SUNT
SUPER TE ET CEDRI LIBANI
EX QUO DORMISTI NON ASCENDIT
QUI SUCCIDAT NOS
INFERNUS SUBTER CONTURBATUS
EST IN OCCURSUM ADVENTUS TUI
SUSCITAVIT TIBI GIGANTES OMNES
PRINCIPES TERRAE
SURREXERUNT DE SOLIIS SUIS OMNES
PRINCIPES NATIONUM
UNIVERSI RESPONDEBUNT
ET DICENT TIBI
ET TU VULNERATUS ES SICUT NOS
NOSTRI SIMILIS EFFECTUS ES
DETRACTA EST AD INFEROS

SUPERBIA TUA CONCIDIT CADAVER TUUM
SUBTER TE STERNETUR TINEA
ET OPERIMENTUM TUUM
ERUNT VERMES
QUOMODO CECIDISTI DE CAELO
LUCIFER QUI MANE ORIEBARIS
CORRUISTI IN TERRAM QUI
VULNERABAS GENTES
QUI DICEBAS IN CORDE TUO
IN CAELUM CONSCENDAM SUPER
ASTRA DI EXALTABO SOLIUM MEUM
SEDEBO IN MONTE TESTAMENTI
IN LATERIBUS AQUILONIS
ASCENDAM SUPER ALTITUDINEM
NUBIUM ERO SIMILIS ALTISSIMO
VERUMTAMEN AD INFERNUM
DETRAHERIS IN PROFUNDUM LACI
QUI TE VIDERINT AD TE INCLINA
BUNTUR TEQ PROSPICIENT
NUMQUID ISTE EST VIR QUI CON
TURBAVIT TERRAM
QUI CONCUSSIT REGNA QUI
POSUIT ORBEM DESERTUM
ET URBES EIUS DESTRUXIT
VINCTIS EIUS NON APERUIT
CARCEREM
OMNES REGES GENTIUM
UNIVERSI DORMIERUNT
IN GLORIA VIR IN DOMO SUA
TU AUTEM PROIECTUS ES DE SE
PULCHRO TUO QUASI STIRPS
INUTILIS
POLLUTUS ET OBVOLUTUS
QUI INTERFECTI SUNT GLADIO
ET DESCENDERUNT AD FUNDA
MENTA LACI
QUASI CADAVER PUTRIDUM NON
HABEBIS CONSORTIUM NEQ
CUM EIS IN SEPULTURA
QUIA TU TERRAM DISPERDISTI
POPULUM TUUM OCCIDISTI
NON VOCABITUR IN AETERNUM
SEMEN PESSIMORUM
PRAEPARATE FILIOS EIUS

OCCISIONI IN INIQUITATE
PATRUM EORUM
NON CONSURGENT NEC HERE
DITABUNT TERRAM
NEQUE IMPLEBUNT FACIEM
ORBIS CIVITATUM
ET CONSURGAM SUPER EOS
DICIT DNS EXERCITUUM
XXIV ET PERDAM BAB LONIS NOMEN
ET RELIQUIAS ET GERMEN
ET PROGENIEM AIT DNS
ET PONAM EAM IN POSSES
SIONEM ERICII
ET IN PALUDES AQUARUM
ET SCOPABO EAM IN SCOPA TERENS
DICIT DNS EXERCITUUM
IURAVIT DNS EXERCITUUM DICENS
SI NON UT PUTAVI ITA ERIT
ET QUOMODO MENTE
TRACTAVI SIC EVENIET
UT CONTERAM ASSYRIUM IN
TERRA MEA ET IN MONTIB
MEIS CONCULCEM EUM
ET AUFERETUR AB EIS IUGUM
EIUS ET ONUS ILLIUS AB HUME
RO ILLORUM TOLLETUR
HOC CONSILIUM QUOD COGITAVI
SUPER OMNEM TERRAM
ET HAEC EST MANUS EXTENTA
SUPER UNIVERSAS GENTES
DNS ENIM EXERCITUUM DECREVIT
ET QUIS POTERIT INFIRMARE
ET MANUS EIUS EXTENTA
ET QUIS AVERTET EAM
IN ANNO QUO MORTUUS EST REX
ACHAZ FACTUM EST ONUS ISTUD
NE LAETERIS PHILISTHEA OMNIS TU
QUONIAM COMMINUTA EST
VIRGA PERCUSSORIS TUI
DE RADICE ENIM COLUBRI
EGREDIETUR REGULUS
ET SEMEN EIUS ABSORBENS VOLUCREM
ET PASCENTUR PRIMOGENITI
PAUPERUM
ET PAUPERES FIDUCIALITER
REQUIESCENT
ET INTERIRE FACIAM IN FAME
RADICEM TUAM
ET RELIQUIAS TUAS INTERFICIAM
ULULA PORTA CLAMA CIVITAS
PROSTRATA EST PHYLISTHEA
OMNIS
AB AQUILONE ENIM FUMUS VENIET
ET NON EST QUI EFFUGIAT
AGMEN EIUS
ET QUID RESPONDEBITUR
NUNTIIS GENTIS
QUIA DNS FUNDAVIT SION ET IN
IPSA SPERABUNT PAUPERES
POPULI EIUS
ONUS MOAB
QUIA NOCTE VASTATA EST AR
MOAB CONTICUIT
QUIA NOCTE VASTATUS EST
MURUS MOAB CONTICUIT
ASCENDIT DOMUS ET DIBON
AD EXCELSA IN PLANCTUM
SUPER NABO ET SUPER MEDABA
MOAB ULULAVIT
IN CUNCTIS CAPITIBUS EIUS CALVI
TIUM OMNIS BARBA RADETUR
IN TRIVIIS EIUS ACCINCTI SUNT SACCO
SUPER TECTA EIUS ET IN PLATEIS
EIUS OMNIS ULULAT DE
SCENDIT IN FLETUM
CLAMAVIT ESEBON ET ELEALE
USQUE IASA AUDITA EST VOX EORU
SUPER HOC EXPEDITI MOAB
ULULABUNT
ANIMA EIUS ULULAVIT SIBI
COR MEUM AD MOAB CLAMAVIT
VECTES EIUS USQUE AD SEGOR
VITULAM CONTERNANTEM
PER ASCENSUM ENIM LUITH
FLENS ASCENDET
ET IN VIA ORONA IN CLAMOREM
CONTRITIONIS LEVABUNT
AQUAE ENIM NEMRIM DESERTAE
ERUNT

quia aruit herba defecit germen
uiror omnis interiit
secundum magnitudinem
operis et uisitatio eorum
ad torrentem salicum
ducent eos
quoniam circumiit clamor
terminum moab
usque ad gallim ululatus
eius et usque ad puteum
helim clamor eius
quia aquae dimon repletae
sunt sanguine
ponam enim super dibon
additamenta
his qui fugerint de moab
leonem et reliquiis terrae
XXV XXVI emitte agnum domine dominato
rem terrae de petra
deserti ad montem
filiae sion
et erit sicut auis fugiens
et pulli de nido auolantes
sic erunt filiae moab in
transcensu arnon
ini consilium coge concilium
pone quasi noctem umbram
tuam in meridiem
absconde fugientes
et uagos ne prodas
habitabunt apud te
profugi mei
moab esto latibulum eorum
a facie uastatoris
finitus est enim puluis con
summatus est miser defe
cit qui conculcabat terram
et praeparabitur in miseri
cordia solium
et sedebit super eum in ueri
tate in tabernaculo dauid
iudicans et quaerens iudici
um et uelociter reddens
quod iustum est

audiuimus superbiam moab
superbus est ualde
superbia eius et arrogantia
eius et indignatio eius plus
quam fortitudo eius
idcirco ululauit moab ad moab
uniuersus ululauit
his qui laetantur super muros
cocti lateris loquimini
plagas suas
quoniam suburbana esebon
deserta sunt et uineas sabama
domini gentium exciderunt
flagella eius usque iazer
peruenerunt errauerunt
in deserto
propagines eius relictae sunt
transierunt mare
super hoc plorabo in fletu
iazer uineam sabama
inebriabo te lacrima mea
esebon et eleale
quoniam super uindemiam tuam
et super messem tuam
uox calcantium inruit
et auferetur laetitia et ex
ultatio de carmelo
et in uineis non exultabit
neque iubilabit
uinum in torculari non calcabit
qui calcare consueuerat
uocem calcantium abstuli
super hoc uenter meus
ad moab quasi cithara
sonabit
et uiscera mea ad murum
cocti lateris
et erit cum apparuerit quod
laborauit moab super
excelsis suis
ingredietur ad sancta sua ut ob
secret et non ualebit
hoc uerbum quod locutus est
dominus ad moab ex tunc

et nunc locutus est dominus dicens
intra tres annos quasi anni
mercennarii
auferetur gloria moab super
omni populo multo
et relinquetur parvulus et modi
cus nequaquam multus
XVII onus damasci
ecce damascus desinet
esse civitas
et erit sicut acervus
lapidum in ruina
derelictae civitates aroer
gregibus erunt
et requiescent ibi et non erit
qui exterreat
et cessabit adiutorium ab ephraim
et regnum a damasco
et reliquiae syriae sicut
gloria filiorum israhel erunt
dicit dominus exercituum
et erit in die illa adtenuabi
tur gloria iacob
et pinguedo carnis eius
marcescet
et erit sicut congregans
in messe quod restiterit
et brachium eius spicas leget
et erit sicut quaerens spicas
in valle raphaim
et relinquetur in eo
sicut racemus
et sicut excussio oleae
duarum vel trium olivarum
in summitate rami sive
quattuor aut quinque
in cacuminibus eius fructus eius
dicit dominus deus israhel
in die illa inclinabitur homo
ad factorem suum
et oculi eius ad sanctum israhel
respicient
et non inclinabitur ad altaria
quae fecerunt manus eius

et quae operati sunt digiti eius
non respiciet lucos et delubra
in die illa erunt civitates
fortitudinis eius derelictae
sicut aratra et segetes
quae derelictae sunt a facie
filiorum israhel
et erit deserta
quia oblita es dei salvatoris tui
et fortis adiutoris tui
non es recordata
propterea plantabis planta
tionem fidelem
et germen alienum seminabis
in die plantationis tuae
labrusca
et mane semen tuum
florebit
ablata est messis in die here
ditatis et dolebit graviter
vae multitudo populorum
multorum ut multitudo
maris sonantis
et tumultus turbarum
sicut sonitus aquarum
multarum
sonabunt populi sicut sonitus
aquarum inundantium
et increpabit eum
et fugiet procul
et rapietur sicut pulvis
montium a facie venti
et sicut turbo coram tem
pestate in tempore vespere
et ecce turbatio
in matutino et non subsistet
haec est pars eorum qui
nos vastaverunt et sors
diripientium nos
XVIII vae terrae cymbalo alarum
quae est trans flumina
aethiopiae
qui mittit in mare legatos et
in vasis papyri super aquas

[illegible]
[illegible]
ad populum terribilem post
quem non est alius
[illegible] expectans
et conculcabit
[illegible]
terram [illegible]
omnes habitatores orbis
quemadmodum in terra
[illegible]
[illegible]
et [illegible]
[illegible]
[illegible] considerabo
in [illegible]
sicut meridiana lux
clarescit
et sicut nubes roris
[illegible]
[illegible]
effloruit
et [illegible]
coronabit
et [illegible] terram [illegible]
[illegible]
et [illegible]
[illegible]
et [illegible]
queruntur simul
pecudibus montium
et bestiis terrae
et aestate perpetraverunt
super [illegible]
et omnes bestiae terrae
super [illegible]
in tempore [illegible]
[illegible]
a populo [illegible]
a populo terribili post quem
non fuit alius
[illegible]
[illegible]
terram [illegible]

[illegible]
[illegible] Onus aegypti.
Ecce dominus ascendit super nubem [illegible]
et [illegible] aegyptum
et [illegible]
aegypti a facie eius
et cor aegypti [illegible]
in medio eius
et [illegible] aegyptios
adversum aegyptios
et [illegible]
[illegible]
et [illegible]
et [illegible]
regnum [illegible]
et [illegible] aegypti
in [illegible]
et [illegible]
et interrogabunt
[illegible]
et [illegible]
et hariolos
et tradam aegyptum in manus
dominorum crudelium
et rex fortis dominabitur
[illegible]
et [illegible]
[illegible]
atque siccabitur
et [illegible]
[illegible]
[illegible]
et [illegible]
[illegible]
a fonte suo
et [illegible]
[illegible]
[illegible]
et [illegible] piscatores
et lugebunt
et omnes mittentes
in flumen hamum
et expandentes rete super
faciem aquae marcescent

confundentur qui operabantur
linum pectentes et texen
tes subtilia
et erunt inrigua eius flaccentia
omnes qui faciebant lacunas
ad capiendos pisces
stulti principes taneos
sapientes consiliarii pharao
nis dederunt consilium insipiens
quomodo dicetis pharaoni
filius sapientium ego filius
regum antiquorum
ubi sunt nunc sapientes tui
adnuntient tibi et indicent
quid cogitaverit dns exerci
tuum super aeg̅ptum
stulti facti sunt principes
taneos
emarcuerunt principes
memphaeos
deceperunt aeg̅ptum angu
lum populorum eius
dns miscuit in medio eius
spiritum vertiginis
et errare fecerunt aeg̅ptum
in omni opere suo
sicut errat ebrius et vomens
et non erit aeg̅pto opus
quod faciat
caput et caudam incurvantem
et refrenantem
in die illa erit aeg̅ptus
quasi mulieres
et stupebunt et timebunt
a facie commotionis manus
dni exercituum
quam ipse movebit super eam
et erit terra iuda aeg̅pto
in [illegible]
omnis qui illius fuerit recor
datus pavebit
a facie consilii dni exercituum
quod ipse cogitavit
super eam

xliiii In die illa erunt quinque civita
tes in terra aeg̅pti loquen
tes lingua chanaan
et iurantes per dnm exercituum
civitas solis vocabitur una
in die illa erit altare dni in
medio terrae aeg̅pti
et titulus iuxta terminum eius dni
et erit in signum et in testimo
nium dno exercituum
in terra aeg̅pti
clamabunt enim ad dnm
a facie tribulantis
et mittet eis salvatorem
et propugnatorem
qui liberet eos
et cognoscetur dns ab aeg̅pto
et cognoscent aeg̅pti
dnm in die illa
et colent eum in hostiis
et in muneribus
et vota vovebunt dno et solvent
et percutiet dns aeg̅ptum
plaga et sanabit eam
et revertentur ad dnm
et placabitur eis
et sanabit eos
xlv In die illa erit via de aeg̅pto
in assyrios
et intrabit assyrius aeg̅ptum
et aeg̅ptius in assyrios
et servient aeg̅pti assur
in die illa erit israhel tertius
aeg̅pto et assyrio bene
dictio in medio terrae
cui benedixit dns exercituum
dicens
benedictus populus meus aegypti
et opus manuum mearum
assyrio
hereditas autem mea israhel
In anno quo ingressus est
tharthan in azotum
cum misisset eum sargon

rex assyriorum et pugnasset
contra azotum et cepisset eam
in tempore illo locutus est
dns in manu isaiae filii
amos dicens
uade et solue saccum
de lumbis tuis
et calciamenta tolle
de pedibus tuis
et fecit sic uadens nudus
et discalceatus
et dixit dns sicut ambulauit
seruus meus isaias nudus
et discalceatus
trium annorum signum et
portentum erit super
aegyptum et super aethiopiam
sic minabit rex assyriorum
captiuitatem aegypti et
transmigrationem aethiopiae
iuuenum et senum nudam
et discalceatam
discoopertis natibus igno
miniam aegypti
et timebunt et confundentur
ab aethiopia spe sua et ab
aegypto gloria sua
et dicet habitator insulae
huius in die illa
haec erat spes nostra ad quos
confugimus in auxilium
ut liberaret nos a facie
regis assyriorum
et quomodo effugere
poterimus nos
onus deserti maris
XLVI sicut turbines ab africo
ueniunt
de deserto uenit de terra
horribili
uisio dura nuntiata est mihi
qui incredulus est
infideliter agit
et qui depopulator est uastat
ascende aelam obside mede
omnem gemitum eius
cessare feci
propterea repleti sunt
lumbi mei dolore
angustia possedit me sicut
angustia parturientis
corrui cum audirem con
turbatus sum cum uiderem
emarcuit cor meum tene
brae stupefecerunt me
babylon dilecta mea posita
est mihi in miraculum
pone mensam contem
plare in specula
comedentes bibentes
surgite principes arripite
clypeum
XLVII haec enim dixit mihi dns
uade et pone speculatorem
et quodcumque uiderit
adnuntiet
et uidit currum duorum
equitum
ascensorem asini et ascen
sorem cameli
et contemplatus est diligen
ter multo intuitu
et clamauit leo
super speculam dni ego sum
stans iugiter per diem
et super custodiam meam
ego sum stans totis noctibus
ecce iste uenit ascensor
uir bigae equitum
et respondit et dixit
cecidit cecidit babylon
et omnia sculptilia deorum
eius contrita sunt in terram
tritura mea et filii areae meae
quae audiui a dno exercituum
do isrl adnuntiaui uobis
XLVIII onus duma
ad me clamat ex seir

custos quid de nocte
custos quid de nocte
dixit custos uenit mane et nox
si quaeritis quaerite conuer
timini uenite
XLVIII onus in arabia
In saltu ad uesperam dormie
tis in semitis dodanim
occurrentes sitienti
ferte aquam
qui habitatis in terra austri
cum panibus occurrite
fugienti
A facie enim gladiorum
fugerunt
A facie gladii inminentis
a facie arcus extenti
a facie grauis proelii
quoniam haec dicit dns ad me
adhuc in uno anno quasi in
anno mercennarii
et auferetur omnis
gloria cedar
et reliquiae numeri sagitta
riorum fortium de filiis
cedar inminuentur
dns enim ds isrl locutus est
L onus uallis uisionis
XXVI quid nam tibi quoque est quia
ascendisti et tu omnis in tecta
clamoris plena urbs frequens
ciuitas exultans
interfecti tui non interfecti
gladio nec mortui in bello
cuncti principes tui fugerunt
simul dure ligati sunt
omnesque inuenti sunt uincti
sunt pariter procul
fugerunt
propterea dixi recedite
a me amare flebo
nolite incumbere ut console
mini me super uastitatem
filiae populi mei

dies enim interfectionis
et conculcationis et fletuum
dno do exercituum
in ualle uisionis
scrutans murum et magni
ficus super montem
et aelam sumpsit pharetram
currum hominis et equitis
et parietem nudauit clypeus
et erunt electae ualles tuae
plenae quadrigarum
et equites ponent sedes
suas in porta
et reuelabitur operi
mentum iudae
et uidebis in die illa arma
mentarium domus saltus
et scissuras ciuitatis
dauid uidebitis quia
multiplicatae sunt
et congregastis aquas
piscinae inferioris
et domos hierusalem
numerastis
et destruxistis domos
ad muniendum murum
et lacum fecistis inter duos
muros et aquam piscinae
ueteris
et non suspexistis ad eum
qui fecerat eam
et operatorem eius de longe
non uidistis
et uocauit dns ds exerci
tuum in die illa
ad fletum et ad planctum
ad caluitium et ad cingu
lum sacci
et ecce gaudium et laetitia
occidere uitulos et
iugulare arietes
comedere carnes
et bibere uinum
comedamus et bibamus

cras enim moriemur
et reuelata est in auribus
meis uox exercituum
si dimittetur iniquitas haec uobis
donec moriamini dicit dns
ds exercituum

L Haec dicit dns ds exercituum
uade ingredere ad eum qui
habitat in tabernaculo
ad sobnam praepositum
templi et dices ad eum
quid tu hic aut quasi quis hic
quia excidisti tibi hic sepulchrum
excidisti in excelso memoriam
diligenter in petra
tabernaculum tibi
ecce dns asportari te faciet
sicut asportatur gallus
gallinacius
et quasi amictum
sic sublevabit te
coronans coronabit te
tribulatione
quasi pilam mittet te in terram
latam et spatiosam
ibi morieris et ibi erit currus
gloriae tuae
ignominia domus domini tui
et expellam te de statione tua
et de ministerio tuo deponam te
et erit in die illa
uocabo seruum meum eliacim
filium helciae
et induam illum tunica tua
et cingulo tuo confortabo
eum
et potestatem tuam dabo
in manu eius
et erit quasi pater habitanti-
bus hierusalem et domui iuda
et dabo clauem domus dauid
super humerum eius
et aperiet et non erit qui claudat
et claudet et non erit qui aperiat

et figam illum paxillum
in loco fideli
et erit in solium gloriae
domui patris sui
et suspendent super eum
omnem gloriam domus
patris eius
uasorum diuersa genera
omne uas paruulum
a uasis craterarum usque ad
omne uas musicorum
in die illa dicit dns exercituum
auferetur paxillus qui fixus
fuerat in loco fideli
et frangetur et cadet et pe-
ribit quod pependerat in eo
quia dns locutus est
onus tyri
ululate naues maris quia uas-
tata est domus unde uenire
consueuerant
de terra cetthim
reuelatum est eis
tacete qui habitatis in insula
negotiatores sidonis
transfretantes mare
repleuerunt te
in aquis multis semen nili messis
fluminis fruges eius
et facta est negotiatio gentium
erubesce sidon
ait enim mare fortitudo
maris dicens
non parturiui et non peperi
et non enutriui iuuenes
nec ad incrementum
perduxi uirgines
cum auditum fuerit in
aegypto dolebunt cum
audierint de tyro
transite maria ululate
qui habitatis in insula
numquid non haec uestra est
quae gloriabatur a diebus

PRISTINIS IN ANTIQUITATE SUA
DUCENT EAM PEDES SUI LONGE
AD PEREGRINANDUM
QUIS COGITAVIT HOC SUPER TYRUM
QUONDAM CORONATAM
CUIUS NEGOTIATORES PRINCIPES
INSTITORES EIUS
INCLYTI TERRAE
DNS EXERCITUUM COGITAVIT
HOC UT DETRAHERET SUPERBIAM OMNIS GLORIAE
ET AD IGNOMINIAM DEDUCERET
UNIVERSOS INCLYTOS TERRAE
TRANSI TERRAM TUAM
QUASI FLUMEN
FILIA MARIS NON EST CINGULUM ULTRA
MANUM SUAM EXTENDIT
SUPER MARE CONTURBAVIT REGNA
DNS MANDAVIT ADVERSUM
CHANAAN UT CONTERERET
FORTES EIUS
ET DIXIT NON ADICIES ULTRA
UT GLORIERIS
CALUMNIAM SUSTINENS
UIRGO FILIA SIDONIS
IN CETTHIM CONSURGENS
TRANSFRETA IBI QUOQUE
NON ERIT REQUIES TIBI
ECCE TERRA CHALDEORUM
TALIS POPULUS NON FUIT
ASSUR FUNDAVIT EAM
IN CAPTIVITATEM TRANSDUXERUNT ROBUSTOS EIUS
SUFFODERUNT DOMOS EIUS
POSUERUNT EAM IN RUINAM
ULULATE NAVES MARIS QUIA
DEVASTATA EST FORTITUDO VESTRA
ET ERIT IN DIE ILLA
IN OBLIVIONE ERIS O TYRE
SEPTUAGINTA ANNIS SICUT
DIES REGIS UNIUS
POST SEPTUAGINTA AUTEM
ANNOS ERIT TYRO
QUASI CANTICUM MERETRICIS
SUME CITHARAM CIRCUMI
CIVITATEM MERETRIX
OBLIVIONI TRADITA
BENE CANE FREQUENTA CANTICUM
UT MEMORIA TUI SIT
ET ERIT POST SEPTUAGINTA ANNOS
UISITABIT DNS TYRUM
ET REDUCET EAM AD MERCEDES SUAS
ET RURSUM FORNICABITUR
CUM UNIVERSIS REGNIS TERRAE
SUPER FACIEM TERRAE
ET ERUNT NEGOTIATIO EIUS
ET MERCEDES EIUS
SCIFICATAE DNO
NON CONDENTUR NEQUE
REPONENTUR
QUIA HIS QUI HABITAVERINT
CORAM DNO ERIT NEGOTIATIO
EIUS
UT MANDUCENT IN SATURITATEM
ET VESTIANTUR USQUE
AD VETUSTATEM
ECCE DNS DISSIPABIT TERRAM
ET NUDABIT EAM
ET ADFLIGET FACIEM EIUS ET DISPERGET HABITATORES EIUS
ET ERIT SICUT POPULUS
SIC SACERDOS
ET SICUT SERVUS SIC
DOMINUS EIUS
SICUT ANCILLA SIC DOMINA EIUS
SICUT EMENS SIC ILLE QUI VENDIT
SICUT FAENERATOR SIC IS
QUI MUTUUM ACCIPIT
SICUT QUI REPETIT SIC QUI DEBET
DISSIPATIONE DISSIPABITUR TERRA
ET DIREPTIONE PRAEDABITUR
DNS ENIM LOCUTUS EST
VERBUM HOC
LUXIT ET DEFLUXIT TERRA

ET INFIRMATA EST
DEFLUXIT ORBIS INFIRMATA EST
ALTITUDO POPULI TERRAE
ET TERRA INFECTA EST
AB HABITATORIBUS SUIS
QUIA TRANSGRESSI SUNT LEGES
MUTAVERUNT IUS DISSIPA
VERUNT FOEDUS SEMPITERNUM
PROPTER HOC MALEDICTIO
VORABIT TERRAM ET PECCA
BUNT HABITATORES EIUS
IDEOQUE INSANIENT CULTORES
EIUS ET RELINQUENTUR
HOMINES PAUCI
LIIII LUXIT VINDEMIA
INFIRMATA EST VITIS
INGEMUERUNT OMNES QUI
LAETABANTUR CORDE
CESSAVIT GAUDIUM TYMPANORUM
QUIEVIT SONITUS LAETANTIUM
CONTICUIT DULCEDO CITHARAE
CUM CANTICO NON BIBENT
VINUM AMARA ERIT POTIO
BIBENTIBUS ILLAM
ATTRITA EST CIVITAS VANITATIS
CLAUSA EST OMNIS DOMUS
NULLO INTROEUNTE
CLAMOR ERIT SUPER VINO
IN PLATEIS
DESERTA EST OMNIS LAETITIA
TRANSLATUM EST GAUDIUM
TERRAE
RELICTA EST IN URBE SOLITUDO
ET CALAMITAS OPPRIMET
PORTAS
QUIA HAEC ERUNT IN MEDIO TER
RAE IN MEDIO POPULORUM
QUOMODO SI PAUCAE OLIVAE
QUAE REMANSERUNT EX
CUTIANTUR EX OLEA
ET RACEMI CUM FUERIT
FINITA VINDEMIA
HII LEVABUNT VOCEM SUAM
ATQUE LAUDABUNT
CUM GLORIFICATUS FUERIT DNS
HINNIENT DE MARI
PROPTER HOC IN DOCTRINIS
GLORIFICATE DNM
IN INSULIS MARIS NOMEN DNI DI ISRL
A FINIBUS TERRAE LAUDES AUDIVI
MUS GLORIAM IUSTI
ET DIXI SECRETUM MEUM MIHI
SECRETUM MEUM MIHI
VAE MIHI
LV PRAEVARICANTES PRAEVARICATI SUNT
ET PRAEVARICATIONE TRANS
GRESSORUM PRAEVARICATI SUNT
FORMIDO ET FOVEA ET LAQUEUS
SUPER TE QUI HABITATOR ES
TERRAE
ET ERIT QUI FUGERIT A VOCE FOR
MIDINIS CADET IN FOVEAM
ET QUI SE EXPLICAVERIT DE FOVEA
TENEBITUR LAQUEO
QUIA CATARACTAE DE EX
CELSIS APERTAE SUNT
ET CONCUTIENTUR FUNDA
MENTA TERRAE
CONFRACTIONE CONFRINGETUR
TERRA CONTRITIONE
CONTERETUR TERRA
COMMOTIONE COMMO
VEBITUR TERRA
AGITATIONE AGITABITUR
TERRA SICUT EBRIUS
ET AUFERETUR QUASI TABER
NACULUM UNIUS NOCTIS
ET GRAVABIT EAM INIQUITAS
SUA ET CORRUET ET NON
ADICIET UT RESURGAT
ET ERIT IN DIE ILLA
VISITABIT DNS SUPER MILITIAM
CAELI IN EXCELSO
ET SUPER REGES TERRAE QUI
SUNT SUPER TERRAM
ET CONGREGABUNTUR IN CON
GREGATIONEM UNIUS
FASCIS IN LACUM

et claudentur ibi in carcerem
et post multos dies ui
sitabuntur
et erubescet luna et con
fundetur sol
LVI cum regnauerit dns exerci
tuum in monte sion
et in hierusalem
et in conspectu senum suorum
fuerit glorificatus
dne ds meus es tu exaltabo te
et confitebor nomini tuo
quoniam fecisti mirabilia
cogitationes antiquas
fideles amen
quia posuisti ciuitatem
in tumulum urbem
fortem in ruinam
domum alienorum ut non
sit ciuitas et in sempitern
num non aedificetur
super hoc laudabit te
populus fortis
ciuitas gentium robustarum
timebit te
quia factus es fortitudo pau
peri fortitudo egeno
in tribulatione sua
spes a turbine umbraculum
ab aestu
spiritus robustorum quasi
turbo inpellens parietem
sicut aestus in siti tumultum
alienorum humiliabis
et quasi calore sub nube torren
te propaginem fortium
marcescere facies
LVII et faciet dns exercituum
omnibus populis in monte hoc
conuiuium pinguium
conuiuium uindemiae
pinguium medullatorum
uindemiae defecatae
et praecipitabit in monte isto
faciem uinculi colligati
super omnes populos
et telam quam orditus est
super omnes nationes
praecipitabit mortem
in sempiternum
et auferet dns ds lacrimam
ab omni facie
et obprobrium populi sui
auferet de uniuersa terra
quia dns locutus est
LVIII et dicet in die illa ecce
ds noster iste
expectauimus eum
et saluabit nos
iste dns sustinuimus eum
exultabimus et laetabi
mur in salutari eius
quia requiescet manus dni
in monte isto
et triturabitur moab sub eo
sicut teruntur paleae
in plaustro
et extendet manus suas
sub eo sicut extendit
natans ad natandum
et humiliabit gloriam eius
cum adlisione manuum eius
et munitiones sublimium
murorum tuorum concident
et humiliabuntur et detra
hentur in terram usque
ad puluerem
in die illa cantabitur canticu
istud in terra iuda
urbs fortitudinis nostrae
saluator
ponetur in ea murus
et antemurale
aperite portas et ingrediatur
gens iusta custodiens
ueritatem
uetus error abiit seruabis pacem
quia in te sperauimus

sperastis in dno in saeculis
aeternis
in dno do forti in perpetuum
quia incurvabit habitantes
in excelso civitatem sublimem
humiliabit humiliabit eam
usque ad terram
detrahet eam usq· ad pulverem
conculcabit eam pes pedes
pauperis gressus
egenorum
semita iusti recta est rectus
callis iusti ad ambulandum
et in semita iudiciorum tuorum
dne sustinuimus te
nomen tuum et memoriale
tuum in desiderio animae
anima mea desideravit te
in nocte
sed et spiritu meo in praecordiis
meis de mane vigilabo ad te
cum feceris iudicia tua in terra
iustitiam discent habita
tores orbis
misereamur impio
et non discet iustitiam
in terra sanctorum inique gessit
et non videbit gloriam dni
LVIII dne exaltetur manus tua
et non videant
videant et confundantur
zelantes populi
et ignis hostes tuos devoret
dne dabis pacem nobis omnia
enim opera nostra ope
ratus es nobis
dne ds noster possederunt
nos domini absque te tantum
in te recordemur nominis tui
morientes non vivant gigantes
non resurgant
propterea visitasti et con
trivisti eos
et perdidisti omnem
memoriam eorum
indulsisti genti dne indulsisti genti
numquid glorificatus es
elongasti omnes terminos terrae
dne in angustia requisierunt te
in tribulatione murmuris
doctrina tua eis
sicut quae concipit cum adpro
pinquaverit ad partum
dolens clamat in doloribus suis
sic facti sumus a facie tua dne
concepimus et quasi parturi
vimus et peperimus spm
salutes non fecimus in terra
ideo non ceciderunt
habitatores terrae
vivent mortui tui inter
fecti mei resurgent
expergiscimini et laudate
qui habitatis in pulvere
quia ros lucis ros tuus
et terram gigantum
detrahes in ruinam
vade populus meus intra
in cubicula tua claude
ostia tua super te
abscondere modicum ad
momentum donec per
transeat indignatio
ecce enim dns egreditur
de loco suo
ut visitet iniquitatem habita
toris terrae contra eum
et revelabit terra sanguinem suum
et non operiet ultra
interfectos suos
LVIIII In die illa visitabit dns in gladio
suo duro et grandi et forti
super leviathan serpentem
vectem
et super leviathan serpen
tem tortuosum
et occidet cetum qui in mari est
in die illa vinea meri cantabit ei

EGO DNS QUI SERVO EAM REPENTE
PROPINABO EI
NEFORTE VISITETUR CONTRA EAM
NOCTE ET DIE SERVABO EAM
INDIGNATIO NON EST MIHI
QUIS DABIT ME SPINAM ET VEPREM
IN PROELIO
GRADIAR SUPER EAM SUCCEN
DAM EAM PARITER
AN POTIUS TENEBIT FORTITUDI
NEM MEAM FACIET PACEM
MIHI PACEM FACIET MIHI
QUI INGREDIUNTUR IMPETU AD IACOB
FLOREBIT ET GERMINABIT ISRL
ET IMPLEBUNT FACIEM
ORBIS SEMINE
NUMQUID IUXTA PLAGAM PER
CUTIENTIS SE PERCUSSIT EUM
AUT SICUT OCCIDIT INTERFECTOS
EIUS SIC OCCISUS EST
IN MENSURA CONTRA MENSU
RAM CUM ABIECTA FUERIT
IUDICABIS EAM
DE HOC SUPER HOC DIMITTE
TUR INIQUITAS DOMUI IACOB
ET ISTE OMNIS FRUCTUS UT
AUFERATUR PECCATUM EIUS
CUM POSUERIT OMNES LAPIDES
ALTARIS SICUT LAPIDES
CINERIS ADLISOS
NON STABUNT LUCI ET DELUBRA
CIVITAS ENIM MUNITA
DESOLATA ERIT
SPECIOSA RELINQUETUR ET DI
MITTETUR QUASI DESERTUM
IBI PASCETUR VITULUS ET IBI
ACCUBABIT ET CONSUMET
SUMMITATES EIUS
IN SICCITATE MESSIS ILLIUS CON
TERENTUR MULIERES VENIEN
TES ET DOCENTES EAM
NON EST ENIM POPULUS SAPIENS
PROPTEREA NON MISEREBITUR
EIUS QUI FECIT EUM ET QUI

FORMAVIT EUM NON PARCET EI
ET ERIT IN DIE ILLA
PERCUTIET DNS AB ALVEO FLU
MINIS USQUE AD TORRENTEM
AEGYPTI
ET VOS CONGREGABIMINI UNUS
ET UNUS FILII ISRAHEL
ET ERIT IN DIE ILLA CLANGETUR
IN TUBA MAGNA
ET VENIENT QUI PERDITI
FUERANT DE TERRA ASSYRI
ORUM ET QUI EIECTI ERANT
IN TERRA AEGYPTI
ET ADORABUNT DNM IN MONTE
SCO IN HIERUSALEM
VAE CORONAE SUPERBIAE
EBRIIS EFRAIM
ET FLORI DECIDENTI GLORIAE
EXULTATIONIS EIUS
QUI ERANT IN VERTICE VALLIS
PINGUISSIMAE ERRANTES A VINO
ECCE VALIDUS ET FORTIS DNS
SICUT IMPETUS GRANDINIS
TURBO CONFRINGENS
SICUT IMPETUS AQUARUM
MULTARUM INUNDANTIUM
EMISSARUM SUPER
TERRAM SPATIOSAM
PEDIBUS CONCULCABITUR
CORONA SUPERBIAE
EBRIORUM EFRAIM
ET ERIT FLOS DECIDENS GLORIAE
EXULTATIONIS EIUS QUI EST
SUPER VERTICEM VALLIS
PINGUIUM
QUASI TEMPORANEUM ANTE
MATURITATEM AUTUMNI
QUOD CUM ASPEXERIT VIDENS STATIM
UT MANU TENUERIT DEVORA
BIT ILLUD
IN DIE ILLA ERIT DNS EXERCITUUM
CORONA GLORIAE ET SERTUM
EXULTATIONIS
RESIDUO POPULI SUI

et spiritus iudicii sedenti
super iudicium
et fortitudo revertentibus
de bello ad portam
Verum hii quoque prae vino
nescierunt et prae ebrie-
tate erraverunt
sacerdos et propheta nesci-
erunt prae ebrietate
absorti sunt a vino
erraverunt in ebrietate
nescierunt videntem
ignoraverunt iudicium
Omnes enim mensae repletae
sunt vomitu sordiumque ita
ut non esset ultra locus
quem docebit scientiam
et quem intellegere
faciet auditum
ablactatos a lacte avulsos
ab uberibus
quia manda remanda
manda remanda
expecta reexpecta
expecta reexpecta
modicum ibi modicum ibi
Loquella enim labii et lingua
altera loquetur
ad populum istum
cui dixit haec requies mea re-
ficite lassum
et hoc est meum refrigerium
et noluerunt audire
et erit eis verbum domini
manda remanda
manda remanda
expecta reexpecta
expecta reexpecta
modicum ibi modicum ibi
ut vadant et cadant retrorsum
et conterantur et inlaque-
entur et capiantur
Propter hoc audite verbum
domini viri inlusores

qui dominamini super populum
meum qui est in Hierusalem
Dixistis enim percussimus
foedus cum morte et cum
inferno fecimus pactum
flagellum inundans cum tran-
sierit non veniet super nos
quia posuimus mendacium
spem nostram
et mendacio protecti sumus
Ideo haec dicit dominus deus
ecce ego mittam in fundamentis
Sion lapidem
lapidem probatum angularem
pretiosum in fundamento
fundatum
qui crediderit non festinet
et ponam iudicium in pondere
et iustitiam in mensura
et subvertet grando
spem mendacii
et protectionem aquae
inundabunt
et delebitur foedus vestrum
cum morte
et pactum vestrum cum in-
ferno non stabit
flagellum inundans cum tran-
sierit eritis ei in conculcatione
quandocumque pertransi-
erit tollet vos
quoniam mane diluculo pertran-
sibit in die et nocte
et tantummodo sola vexatio
intellectum dabit auditui
Coangustatum est enim stra-
tum ita ut alter decidat
et pallium breve utrumque
operire non potest
Sicut enim in monte divisio-
num stabit dns
sic in valle quae est in Gabaon
irascetur
ut faciat opus suum alienum

opus eius
et operetur opus suum per
egrinum est opus ab eo
et nunc nolite inludere
ne forte constringantur
vincula vestra
consummationem enim et ad
breviationem audivi a domino
deo exercituum super
universam terram
auribus percipite et audite
vocem meam
adtendite et audite
eloquium meum
numquid tota die arabit
arans ut serat
proscindet et sarriet
humum suam
nonne cum adaequaverit
faciem eius seret git
et cyminum sparget
et ponet triticum per ordinem
et hordeum et milium
et viciam in finibus suis
et erudiet illum in iudicio
deus suus docebit illum
non enim in serris triturabitur
git
nec rota plaustri super
cyminum circuibit
sed in virga excutietur git
et cyminum in baculo
panis autem comminuetur
verum non in perpetuum
triturans triturabit illum
neque vexabit eum rota plaustri
nec ungulis suis com
minuet eum
et hoc a domino deo exercituum exivit
ut mirabile faceret consilium
et magnificaret iustitiam
vae Arihel Arihel civitas
quam obsedit David
additus est annus ad annum

sollemnitates evolutae sunt
et circumvallabo Arihel
et erit tristis et maerens
et erit mihi quasi Arihel
et circumdabo quasi speram
in circuitu tuo et iaciam
contra te aggerem
et munitiones ponam
in obsidionem tuam
humiliaberis
de terra loqueris et de humo
audietur eloquium tuum
et erit quasi pythonis de terra
vox tua et de humo elo
quium tuum mussitabit
et erit sicut pulvis tenuis
multitudo ventilantium te
et sicut favilla pertransiens
multitudo eorum qui contra
te praevaluerunt
eritque repente confestim
a domino exercituum visitabitur
in tonitru et commotione
terrae
et voce magna turbinis et tem
pestatis et flammae
ignis devorantis
et erit sicut somnium
visionis nocturnae
multitudo omnium gentium
quae dimicaverunt
contra Arihel
et omnes qui militaverunt et
obsederunt et praevalu
erunt adversus eam
et sicut somniat esuriens
et comedit
cum autem fuerit expergefactus
vacua est anima eius
et sicut somniat sitiens
et bibit
et postquam fuerit expergefactus
lassus adhuc sitit
et anima eius vacua est

sic erit multitudo omnium gentium
quae dimicaverunt contra
montem sion
lxviii Obstupescite et admiramini
fluctuate et vacillate
inebriamini et non a vino
movemini et non ab ebrietate
quoniam miscuit dns vobis
spm soporis
claudet oculos vestros
prophetas
et principes vestros qui vident
visiones operiet
et erit vobis visio omnium
sicut verba libri signati
quem cum dederint scienti
litteras dicent lege istum
et respondebit non possum
signatus est enim
et dabitur liber nescienti
litteras diceturque ei lege
et respondebit nescio
litteras
et dixit dns
eo quod adpropinquat populus iste ore suo et labiis
suis glorificat me
cor autem eius longe est a me
et timuerunt me mandato
hominum et doctrinis
ideo ecce ego addam ut admirationem faciam populo
huic miraculo grandi
et stupendo
peribit enim sapientia sapientium eius et intellectus
prudentium eius abscondetur
Vae qui profundi estis corde
ut a dno abscondatis consilium
quorum sunt in tenebris opera
et dicunt quis videt nos
et quis novit nos
perversa est haec vestra
cogitatio
quasi lutum contra figulum
cogitet
et dicat opus factori suo
non fecisti me
et figmentum dicat fictori
suo non intellegis
lxx Nonne adhuc in modico
et in brevi
convertetur libanus in chermel et chermel in saltum
reputabitur
et audient in die illa surdi
verba libri
et de tenebris et caligine
oculi caecorum videbunt
et addent mites in dno laetitiam
et pauperes homines
in sco isrl exultabunt
quoniam defecit qui praevalebat consummatus
est inlusor
et succisi sunt omnes qui vigilabant super iniquitatem
qui peccare faciebant
homines in verbo
et arguentem in porta
supplantabant
et declinaverunt frustra a iusto
propter hoc haec dicit dns
ad domum iacob qui
redemit abraham
non modo confundetur
iacob nec modo vultus
eius erubescet
sed cum viderit filios suos
opera manuum mearum
in medio sui sanctificantes
nomen meum
et sanctificabunt scm iacob
et dm isrl praedicabunt
et scient errantes spu intellectum et mussitatores discent legem

uae filii desertores dicit dns
ut faceretis consilium
et non ex me
et ordiremini telam et non
per spiritum meum
ut adderetur peccatum
super peccatum
qui ambulatis ut descenda
tis in aegyptum et os meum
non interrogastis
sperantes auxilium in forti
tudine farao et habentes
fiduciam in umbra aegypti
et erit uobis fortitudo fara
onis in confusionem et fidu
cia umbrae aegypti
in ignominiam
erant enim in thanis princi
pes tui et nuntii tui usque
ad anes peruenerunt
omnes confusi sunt super
populo qui eis prodesse
non potuit
non fuerunt in auxili [illegible] um
et in aliquam utilitatem
sed in confusionem
et opprobrium
Lxx ii onus iumentorum austri
in terra tribulationis et an
gustiae leaena et leo
ex eis uipera et regulus
uolans
portantes super umeros
iumentorum diuitias suas
et super gybbum camello
rum thesauros suos
ad populum qui eis prodesse
non poterit
aegyptus enim frustra
et uane auxiliabitur ideo
clamaui super hoc
superbia tantum est quiesce
nunc ingressus scribe ei
super buxum et in libro

diligenter exara illud
et erit in nouissimo in testimonium
usque ad aeternum
populus enim ad iracundiam
prouocans est et filii
mendaces
filii nolentes audire legem dni
qui dicunt uidentib·
nolite uidere
et aspicientibus nolite aspice
re nobis ea quae recta sunt
loquimini nobis placentia
uidete nobis errores
auferte a me uiam declinate
a me semitam
cesset a facie nostra scs isrl
propterea haec dicit scs isrl
pro eo quod reprobastis
uerbum hoc
et sperastis in calumniam
et tumultum et innixi
estis super eo
propterea erit uobis
iniquitas haec
sicut interruptio cadens
et requisita in muro
excelso
quoniam subito dum non
speratur ueniet con
tritio eius
et comminuetur sicut con
teritur lagoena figuli
contritione perualida
et non inuenietur de frag
mentis eius testa
in qua portetur igniculus
de incendio
aut hauriatur parum
aquae de fouea
quia haec dicit dns ds scs isrl
si reuertamini et quiescatis
salui eritis
in silentio et in spe erit forti
tudo uestra et noluistis

ET DIXISTIS NEQUAQUAM SED AD
EQUOS FUGIEMUS IDEO FUGIETIS
ET SUPER VELOCES ASCENDEMUS
IDEO VELOCIORES ERUNT QUI PER
SEQUENTUR VOS
MILLE HOMINES A FACIE TERRO
RIS UNIUS ET A FACIE TERRORIS
QUINQUE FUGIETIS
DONEC RELINQUAMINI QUASI MALUS
NAVIS IN VERTICE MONTIS ET
QUASI SIGNUM SUPER COLLEM
PROPTEREA EXPECTAT DNS
UT MISEREATUR UESTRI
ET IDEO EXALTABITUR
PARCENS UOBIS
LXXIIII QUIA DS IUDICII DNS BEATI OMNES
QUI EXPECTANT EUM
POPULUS ENIM SION HABITABIT
IN HIERUSALEM
PLORANS NEQUAQUAM PLORA
BIS MISERENS MISEREBITUR TUI
AD UOCEM CLAMORIS TUI
STATIM UT AUDIERIT
RESPONDEBIT TIBI
ET DABIT DNS PANEM UOBIS
ARTUM ET AQUAM BREUEM
ET NON FACIET AUOLARE A TE
ULTRA DOCTOREM TUUM
ET ERUNT OCULI TUI UIDENTES
PRAECEPTOREM TUUM
ET AURES TUAE AUDIENT
UERBUM POST TERGUM MONENTIS
HAEC UIA AMBULATE IN EA NEQUE
AD DEXTRAM NEQUE
AD SINISTRAM
ET CONTAMINABIS LAMMINAS
SCULPTILIUM ARGENTI TUI
ET UESTIMENTUM CON
FLATILIS AURI TUI
ET DISPERGIS EA SICUT INMUNDI
TIAM MENSTRUATAE Egredere dices ei
LXXV ET DABITUR PLUUIA SEMINI TUO
UBICUMQUE SEMINAUERIS
IN TERRA

ET PANIS FRUGUM TERRAE ERIT
UBERRIMUS ET PINGUIS
PASCETUR IN POSSESSIONE TUA
IN DIE ILLO AGNUS SPATIOSE
ET TAURI TUI ET PULLI ASINORUM
QUI OPERANTUR TERRAM
COMMIXTUM MIGMA COME
DENT SICUT IN AREA UENTI
LATUM EST
ET ERUNT SUPER OMNEM
MONTEM EXCELSUM
ET SUPER OMNEM COLLEM ELEUA
TUM RIUI CURRENTIUM AQUARUM
IN DIE INTERFECTIONIS MULTORUM
CUM CECIDERINT TURRES
ET ERIT LUX LUNAE SICUT LUX SOLIS
ET LUX SOLIS ERIT SEPTEMPLICITER
SICUT LUX SEPTEM DIERUM
IN DIE QUA ALLIGAUERIT DNS
UULNUS POPULI SUI
ET PERCUSSURAM PLAGAE
EIUS SANAUERIT
ECCE NOMEN DNI UENIT
DE LONGINQUO
ARDENS FUROR EIUS ET GRAUIS
AD PORTANDUM
LABIA EIUS REPLETA SUNT
INDIGNATIONE
ET LINGUA EIUS QUASI IGNIS
DEUORANS
SPS EIUS UELUT TORRENS INUN
DANS USQUE AD MEDIUM COLLI
AD PERDENDAS GENTES IN NIHILUM
ET FRENUM ERRORIS QUOD ERAT
IN MAXILLIS POPULORUM
CANTICUM ERIT UOBIS SICUT UOX
SCIFICATAE SOLLEMNITATIS
ET LAETITIA CORDIS SICUT QUI
PERGIT CUM TIBIA
UT INTRET IN MONTEM DNI
AD FORTEM ISRAHEL
ET AUDITAM FACIET DNS
GLORIAM UOCIS SUAE
ET TERROREM BRACHII SUI OSTENDET

IN COMMOTIONE FURORIS ET FLAM
MA IGNIS DEVORANTIS
ADLIDET IN TURBINE ET LAPIDE
GRANDINIS
A VOCE ENIM DNI PAVEBIT ASSUR uirga percussus
ET ERIT TRANSITUS UIRGAE FUNDATA
QUAM REQUIESCERE FACIET
DNS SUPER EUM
IN TYMPANIS ET CITHARIS ET IN
BELLIS PRAECIPUIS EXPUGNA
BIT EOS
PRAEPARATA EST ENIM AB HERI
TOPHETH A REGE PRAEPARATA
PROFUNDA ET DILATATA
NUTRIMENTA EIUS IGNIS
ET LIGNA MULTA
FLATUS DNI SICUT TORRENS SUL
PHURIS SUCCENDENS EAM
VAE QUI DESCENDUNT IN AEGYPTUM
AD AUXILIUM IN EQUIS SPERANTES
ET HABENTES FIDUCIAM SUPER
QUADRIGIS QUIA MULTAE SUNT
ET SUPER EQUITIBUS QUIA
PRAEVALIDI NIMIS
ET NON SUNT CONFISI SUPER
SCM ISRAHEL
ET DNM NON REQUISIERUNT
IPSE AUTEM SAPIENS ADDUXIT
MALUM ET UERBA SUA
NON ABSTULIT
ET CONSURGET CONTRA
DOMUM PESSIMORUM
ET CONTRA AUXILIUM OPERAN
TIUM INIQUITATEM
AEGYPTUS HOMO ET NON DEUS
ET EQUI EORUM CARO
ET NON SPS
ET DNS INCLINABIT MANUM SUAM
ET CORRUET AUXILIATOR ET CADET
CUI PRAESTATUR AUXILIUM
SIMULQUE OMNES CONSUMENTUR
lxxvii QUIA HAEC DICIT DNS AD ME
QUOMODO SI RUGIAT LEO ET CATULUS
LEONIS SUPER PRAEDAM SUAM
CUM OCCURRERIT EI MULTI
TUDO PASTORUM
A VOCE EORUM NON FORMIDABIT
ET A MULTITUDINE EORUM
NON PAVEBIT
SIC DESCENDET DNS EXERCITUUM
UT PROELIETUR SUPER MONTEM
SION ET SUPER COLLEM EIUS
SICUT AVES VOLANTES SIC
PROTEGET DNS EXERCITUUM
HIERUSALEM
PROTEGENS ET LIBERANS
TRANSIENS ET SALVANS
CONVERTIMINI SICUT IN PRO
FUNDUM RECESSERATIS
FILII ISRAHEL
IN DIE ENIM ILLA ABICIETUR
IDOLA ARGENTI SUI ET IDOLA
AURI SUI
QUAE FECERUNT VOBIS MANUS
VESTRAE IN PECCATUM
ET CADET ASSUR IN GLADIO NON VIRI
ET GLADIUS NON HOMINIS
VORABIT EUM
ET FUGIET NON A FACIE GLADII
ET IUVENES EIUS VECTI
GALES ERUNT
ET FORTITUDO EIUS A TERRORE
TRANSIBIT
ET PAVEBUNT FUGIENTES
PRINCIPES EIUS
DIXIT DNS CUIUS IGNIS EST IN SION
ET CAMINUS EIUS IN HIERUSALEM
lxxviii ECCE IN IUSTITIA REGNABIT REX
ET PRINCIPES IN IUDICIO
PRAEERUNT
ET ERIT VIR SICUT QUI ABSCONDITUR A
VENTO ET CELAT SE
A TEMPESTATE
SICUT RIVI AQUARUM IN SITI
ET UMBRA PETRAE PROMI
NENTIS IN TERRA DESERTA
NON CALIGABUNT OCULI VIDENTIUM
ET AURES AUDIENTIUM

diligenter auscultabunt
et cor stultorum intelleget
scientiam
et lingua balborum velociter
loquetur et plane
non vocabitur ultra is qui
insipiens est princeps
neque fraudulentus appella
bitur maior
stultus enim fatua loquetur
et cor eius faciet iniquitatem
ut perficiat simulationem
et loquatur ad dominum
fraudulenter
et vacuam faciat animam
esurientis et potum
sitienti auferat
fraudulenti vasa pessima sunt
ipse enim cogitationes con
cinnabit ad perdendos
mites in sermone mendacii
cum loqueretur pauper
iudicium
princeps vero ea quae
digna sunt principe
cogitabit
et ipse super duces stabit
Mulieres opulentae surgite
et audite vocem meam
filiae confidentes percipite
auribus eloquium meum
post dies et annum et vos
conturbabimini confidentes
consummata est enim vindemia
collectio ultra non veniet
obstupescite opulentae con
turbamini confidentes
exuite vos et confundimini
accingite lumbos vestros
super ubera plangite super
regione desiderabili
super vinea fertili
super humum populi mei
spina et vepres ascendent

quanto magis super omnes
domos gaudii civitatis
exultantis
domus enim dimissa est mul
titudo urbis relicta est
tenebrae et palpatio factae
sunt super speluncas
usque in aeternum
gaudium onagrorum
pascua gregum
donec effundatur super
nos spiritus de excelso
et erit desertum in chermel
et chermel in saltum
reputabitur
et habitabit in solitudine
iudicium
et iustitia in chermel sedebit
et erit opus iustitiae pax
et cultus iustitiae silentium
et securitas usque in sempiternum
et sedebit populus meus
in pulchritudine pacis
et in tabernaculis fiduciae
et in requie opulenta
grando autem in descen
sione saltus
et humilitate humiliabitur
civitas
Beati qui seminatis super
omnes aquas inmittentes
pedem bovis et asini
Vae qui praedaris nonne
et ipse praedaberis
et qui spernis nonne et ipse
sperneris
cum consummaveris deprae
dationem depraedaberis
cum fatigatus desieris
contemnere contemneris
domine miserere nostri
te expectavimus
esto brachium nostrum
in mane

ET SALUS NOSTRA IN TEMPORE
TRIBULATIONIS
A UOCE ANGELI FUGERUNT POPULI
AB EXALTATIONE TUA DISPERSAE
SUNT GENTES
ET CONGREGABUNTUR SPOLIA UESTRA
SICUT COLLIGITUR BRUCUS
UELUT CUM FOSSAE PLENAE
FUERINT DE EO
MAGNIFICATUS EST DNS QUONIAM
HABITAUIT IN EXCELSO
INPLEUIT SION IUDICIO ET IUSTITIA
ET ERIT FIDES IN TEMPORIBUS TUIS
DIUITIAE SALUTIS SAPIENTIA
ET SCIENTIA
TIMOR DNI IPSE THESAURUS EIUS
ECCE UIDENTES CLAMABUNT FORIS
ANGELI PACIS AMARE FLEBUNT
DISSIPATAE SUNT UIAE CESSAUIT
TRANSIENS PER SEMITAM
INRITUM FACTUM EST PACTUM
PROIECIT CIUITATES NON
REPUTAUIT HOMINES
LUXIT ET ELANGUIT TERRA CON
FUSUS EST LIBANUS ET OBSORDUIT
ET FACTUS EST SARON
SICUT DESERTUM
ET CONCUSSA EST BASAN
ET CARMELUS
NUNC CONSURGAM DICIT DNS
NUNC EXALTABOR NUNC
SUBLIMABOR
CONCIPIETIS ARDOREM PARIETIS
STIPULAM
SPS UESTER UT IGNIS UORABIT UOS
ET ERUNT POPULI QUASI
DE INCENDIO CINIS
SPINAE CONGREGATAE IGNI
CONBURENTUR
AUDITE QUI LONGE ESTIS
QUAE FECERIM
ET COGNOSCITE UICINI FORTI
TUDINEM MEAM
CONTERRITI SUNT IN SION
PECCATORES
POSSEDIT TREMOR HYPOCRITAS
QUIS POTERIT HABITARE DE UOBIS
CUM IGNE DEUORANTE
QUIS HABITABIT EX UOBIS CUM
ARDORIBUS SEMPITERNIS
QUI AMBULAT IN IUSTITIIS ET
LOQUITUR UERITATEM
QUI PROICIT AUARITIAM
EX CALUMNIA
ET EXCUTIT MANUS SUAS
AB OMNI MUNERE
QUI OBTURAT AURES SUAS
NE AUDIAT SANGUINEM
ET CLAUDIT OCULOS SUOS NE UIDEAT MALUM
ISTE IN EXCELSIS HABITABIT
MUNITIONES SAXORUM
SUBLIMITAS EIUS
PANIS EI DATUS EST AQUAE EIUS
FIDELES SUNT
REGEM IN DECORE SUO
UIDEBUNT OCULI EIUS
CERNENT TERRAM DE LONGE
COR TUUM MEDITABITUR
TIMOREM
UBI EST LITTERATUS UBI LEGIS
UERBA PONDERANS
UBI DOCTOR PARUULORUM
POPULUM INPUDENTEM
NON UIDEBIS
POPULUM ALTI SERMONIS
ITA UT NON POSSIS INTELLEGERE
DISERTITUDINEM LINGUAE EIUS
IN QUO NULLA EST SAPIENTIA
RESPICE SION CIUITATEM SOLLEM
NITATIS NOSTRAE
OCULI TUI UIDEBUNT HIERUSALEM
HABITATIONEM OPULENTAM
TABERNACULUM QUOD NEQUAQUAM
TRANSFERRI POTERIT
NEC AUFERENTUR CLAUI EIUS
IN SEMPITERNUM
ET OMNES FUNICULI EIUS
NON RUMPENTUR

quia solummodo ibi magnificus
dns noster
locus fluuiorum riui latissimi
et patentes
non transibit per eum
nauis remigum
neq· trieris magna trans
gredietur eum
dns enim iudex noster
dns legifer noster
dns rex noster ipse saluabit nos
laxati sunt funiculi tui sed
non praeualebunt
sic erit malus tuus ut dilatare
signum non queas
tunc diuidentur spolia prae
darum multarum
claudi diripient rapinam
nec dicet uicinus elangui
populus qui habitat in ea
auferetur ab eo iniquitas
accedite gentes et audite
et populi adtendite
audiat terra et plenitudo eius
orbis et omne germen eius
quia indignatio dni super
omnes gentes
et furor super omnem
militiam eorum
interfecit eos et dedit eos
in occisionem
interfecti eorum proicientur
et de cadaueribus eorum
ascendet foetor
tabescent montes
sanguine eorum
et tabescet omnis militia caeli
et complicabuntur sicut
liber caeli
et omnis militia eorum defluet
sicut defluit folium
de uinea et de ficu
quoniam inebriatus est
in caelo gladius meus
ecce super idumaeam descendet
et super populum interfectio
nis meae ad iudicium
gladius dni repletus est sanguine
incrassatus est adipe de sangui
ne agnorum et hircorum
de sanguine medullatorum
arietum
uictima enim dni in bosra
et interfectio magna
in terra edom
et descendent unicornes cum
eis et tauri cum potentib·
inebriabitur terra eorum
sanguine
et humus eorum adipe
pinguium
quia dies ultionis dni annus
retributionum iudicii sion
et conuertentur torrentes
eius in picem et humus
eius in sulphur
et erit terra eius in picem
ardentem
nocte et die non extinguetur
in sempiternum ascendet fumus
eius a generatione in generatione
desolabitur in saecula sae
culorum non erit transiens
per eam
et possidebunt illam
onocrotalus et ericius
et ibis et coruus habitabunt in ea
et extendetur super eam
mensura ut redigatur
ad nihilum et perpendiculum
in desolationem
nobiles eius non erunt ibi regem
potius inuocabunt
et omnes principes eius
erunt in nihilum
et orientur in domib· eius
spinae et urticae et paliurus
in munitionibus eius

et erit cubile draconum et
pascuae struthionum
et occurrent daemonia
onocentauris
et pilosus clamabit alter
ad alterum
ibi cubavit lamia et invenit
sibi requiem
ibi habuit foveam ericius
et enutrivit catulos
et circumfodit et fovit
in umbra eius
illuc congregati sunt milui
alter ad alterum
requirite diligenter in libro
domini et legite
unum ex eis non defuit
alter ad alterum non quaesivit
quia quod ex ore meo procedit
ille mandavit
et spiritus ipse congregavit ea
ipse misit eis sortem et
manus eius divisit eam
illis in mensuram
usque in aeternum possidebunt ea
in generatione et generatione
habitabunt in ea
laetabitur deserta et invia
XXXV et exultabit solitudo et
florebit quasi lilium
germinans germinabit et exul-
tabit laetabunda et laudans
gloria libani data est ei decor
carmeli et saron
ipsi videbunt gloriam domini
et decorem dei nostri
confortate manus dissolutas
et genua debilia roborate
dicite pusillanimis confor-
tamini nolite timere
ecce ds vester ultionem
adducet retributionis ds
ipse veniet et salvabit vos
tunc aperientur oculi caecorum

et aures surdorum patebunt
tunc saliet sicut cervus
claudus et aperta erit
lingua mutorum
quia scissae sunt in deserto
aquae et torrentes in solitudine
et quae erat arida in stagnum
et sitiens in fontes aquarum
in cubilibus in quibus prius dracones
habitabant orietur viror
calami et iunci
et erit ibi semita et via sca
vocabitur
non transibit per eam pollutus
et haec erit nobis
directa via ita ut stulti
non errent per eam
non erit ibi leo et mala bestia
non ascendet per eam
nec invenietur ibi
et ambulabunt qui liberati
fuerint et redempti a dno
convertentur et venient
in sion cum laude
et laetitia sempiterna
super caput eorum
gaudium et laetitiam
obtinebunt et fugiet
dolor et gemitus
XXXVI et factum est in quarto decimo
anno regis ezechiae
ascendit sennacherib rex
assyriorum super omnes
civitates iuda munitas
et cepit eas
et misit rex assyriorum
rapsacen de lachis in hieru-
salem ad regem ezechiam
in manu gravi
et stetit in aquae ductu piscinae
superioris in via agri fullonis
et egressus est ad eum
eliachim filius elchiae
qui erat super domum

ET SOBNA SCRIBA ET IOAHE FILIUS
ASAPH A COMMENTARIIS
ET DIXIT AD EOS RAPSACES
DICITE EZECHIAE
HAEC DICIT REX MAGNUS
REX ASSYRIORUM
QUAE EST ISTA FIDUCIA IN QUA CONFIDIS
AUT QUO CONSILIO AUT FORTITU
DINE REBELLARE DISPONIS
SUPER QUEM HABES FIDUCIAM
QUIA RECESSISTI A ME
ECCE CONFIDIS SUPER BACULUM
HARUNDINEUM CONFRACTUM
ISTUM SUPER AEGYPTUM
CUI SI INNISUS FUERIT HOMO
INTRABIT IN MANUM EIUS
ET PERFORABIT EAM
SIC PHARAO REX AEGYPTI OMNIBUS
QUI CONFIDUNT IN EO
QUOD SI RESPONDERIS MIHI IN
DOMINO DEO NOSTRO CONFIDIMUS
NONNE IPSE EST CUIUS ABSTULIT E
ZECHIAS EXCELSA ET ALTARIA
ET DIXIT IUDAE ET HIERUSALEM
CORAM ALTARI ISTO ADORABITIS
ET NUNC TRADE TE DOMINO MEO
REGI ASSYRIORUM
ET DABO TIBI DUO MILIA EQUORUM
NEC POTERIS EX TE PRAEBERE
ASCENSORES EORUM
ET QUOMODO SUSTINEBIS FACI
EM IUDICIS UNIUS LOCI EX SERUIS
DOMINI MEI MINORIBUS
QUOD SI CONFIDIS IN AEGYPTO
IN QUADRIGIS ET IN EQUITIBUS
ET NUNC NUMQUID SINE DOMINO
ASCENDI AD TERRAM ISTAM
UT DISPERDEREM EAM
DOMINUS DIXIT AD ME ASCENDE
SUPER TERRAM ISTAM
ET DISPERDE EAM
ET DIXIT ELIACHIM ET SOBNA
ET IOAHE AD RAPSACEN
LOQUERE AD SERUOS TUOS

SYRA LINGUA INTELLEGIMUS ENIM
NE LOQUARIS AD NOS IUDAICE IN
AURIBUS POPULI QUI EST
SUPER MURUM
ET DIXIT AD EOS RAPSACES
NUMQUID AD DOMINUM TUUM
ET AD TE MISIT ME DOMINUS
MEUS UT LOQUERER
OMNIA UERBA ISTA
ET NON POTIUS AD UIROS
QUI SEDENT IN MURO
UT COMEDANT STERCORA SUA
ET BIBANT URINAM SUAM UOBISCUM
ET STETIT RAPSACES ET CLAMA
UIT UOCE MAGNA IUDAICE ET DIXIT
AUDITE UERBA REGIS MAGNI
REGIS ASSYRIORUM
HAEC DICIT REX
NON SEDUCAT UOS EZECHIAS QUIA
NON POTERIT ERUERE UOS
ET NON UOBIS TRIBUAT FIDUCIAM
EZECHIAS SUPER DOMINO DICENS
ERUENS LIBERABIT NOS DOMINUS
NON DABITUR CIUITAS ISTA
IN MANU REGIS ASSYRIORUM
NOLITE AUDIRE EZECHIAM
HAEC ENIM DICIT REX ASSYRIORUM
FACITE MECUM BENEDICTIONEM
ET EGREDIMINI AD ME
ET COMEDITE UNUSQUISQUE UINEAM
SUAM ET UNUSQUISQUE FICUM SUAM
ET BIBITE UNUSQUISQUE
AQUAM CISTERNAE SUAE
DONEC UENIAM ET TOLLAM UOS
AD TERRAM QUAE EST
UT TERRA UESTRA
TERRAM FRUMENTI ET UINI
TERRAM PANUM ET UINEARUM
NE CONTURBET UOS EZECHIAS
DICENS DOMINUS LIBERABIT NOS
NUMQUID LIBERAUERUNT DII GENTIUM
UNUSQUISQUE TERRAM SUAM
DE MANU REGIS ASSYRIORUM
UBI EST DEUS EMATH ET ARFAD

ubi est ds sefaruaim
numquid liberauerunt Sama
riam de manu mea
quis est ex omnib· dis terrarum
istarum
qui eruerit terram suam
de manu mea
ut eruat dns hierusalem
de manu mea
et siluerunt et non respon
derunt ei uerbum
mandauerat enim rex dicens
ne respondeatis ei
et ingressus est eliachim filius
elchiae qui erat super domum
et sobnas scriba et ioahe filius
asaph a commentariis ad
ezechiam scissis uestibus
et nuntiauerunt ei uerba rapsacis
XXXVII et factum est cum audisset rex
ezechias scidit uestimenta sua
et obuolutus est sacco et in
trauit in domum dni
et misit eliachim qui erat
super domum
et sobnam scribam et seniores
de sacerdotibus opertos saccis
ad isaiam filium amos
profetam
et dixerunt ad eum
haec dicit ezechias
dies tribulationis et correp
tionis et blasphemiae
dies haec
quia uenerunt filii usq· ad partu
et uirtus non est pariendi
si quomodo audiat dns ds tuus
uerba rapsacis
quem misit rex assyriorum
dominus suus
ad blasphemandum dm uiuentem
et exprobrandum sermonib·
quos audiuit dns ds tuus
leua ergo orationem pro

reliquiis quae repertae sunt
et uenerunt serui regis
ezechiae ad isaiam
et dixit ad eos isaias
haec dicetis dno uestro
haec dicit dns
ne timeas a facie uerborum
quae audisti
quib· blasphemauerunt pueri
regis assyriorum me
ecce ego dabo ei spiritum et audi
et nuntium et reuer
tetur ad terram suam
et corruere eum faciam
gladio in terra sua
reuersus est autem rapsaces
et inuenit regem assyriorum
proeliantem aduersus lobna
audierat enim quia profectus
esset de lachis
et audiuit de tharaca rege
aethiopiae dicentes
egressus est ut pugnet contra te
quod cum audisset misit nuntios
ad ezechiam dicens
haec dicetis ezechiae regi
iudae loquentes
non te decipiat ds tuus in
quo tu confidis dicens
non dabitur hierusalem in
manu regis assyriorum
ecce tu audisti omnia quae
fecerunt reges assyriorum
omnib· terris quas subuerterunt
et tu poteris liberari
numquid eruerunt eos
dii gentium quos subuer
terunt patres mei
gozan et aran et reseph et
filios eden qui erant
in thalassar
ubi est rex emath et rex arfad
et rex urbis sefaruaim
anahe et aua

et tulit ezechias libros de manu
nuntiorum et legit eos
et ascendit in domum dni et expan
dit eos ezechias coram dno
xxxvii Et oravit ezechias ad dnm dicens
dne exercituum ds isrl qui
sedes super cherubin
tu es ds solus omnium
regnorum terrae
tu fecisti caelum et terram
inclina dne aurem tuam et audi
aperi oculos tuos et vide
et audi omnia verba sennacherib
quae misit ad blasphemandum
deum viventem
vere enim desertas dne fece
runt reges assyriorum
terras et regiones earum
et dederunt deos earum igni
non enim erant dii sed opera
manuum hominum
lignum et lapides et commi
nuerunt eos
et nunc dne ds noster salva
nos de manu eius
et cognoscant omnia regna
terrae quia tu es dns solus
Et misit isaias filius amos
ad ezechiam dicens
haec dicit dns ds israhel
pro quibus rogasti me de senna
cherib rege assyriorum
hoc est verbum quod locutus
est dns super eum
despexit te et subsannavit te
virgo filia sion
post te caput movit
filia hierusalem
cui exprobrasti et quem
blasphemasti
super quem exaltasti vocem
et levasti altitudinem
oculorum tuorum
ad scm israhel

in manu servorum tuorum
exprobrasti dno et dixisti
in multitudine quadrigarum mearum
ego ascendi altitudinem
montium iuga libani
et succidam excelsa cedrorum
eius et electas abietes illius
et introibo altitudinem summi
tatis eius saltum carmeli eius
ego fodi et bibi aquam
et exsiccavi vestigio pedis mei
omnes rivos aggerum
numquid non audisti quae
olim fecerim ei
ex diebus antiquis ego plasmavi illud
et nunc adduxi et factum est
in eradicationem collium
contra pugnantium et civi
tatum munitarum
habitatores earum breviata
manu contremuerunt
et confusi sunt
facti sunt sicut faenum agri
et gramen pascuae
et herba tectorum quae aruit
antequam maturesceret
habitationem tuam et egres
sum tuum et introitum
tuum cognovi
et insaniam tuam contra me
cum insanires adversum me
superbia tua ascendit
in aures meas
ponam ergo circulum in
naribus tuis
et frenum in labiis tuis
et reducam te per viam
per quam venisti
tibi autem hoc erit signum
comede hoc anno quae
sponte nascuntur
et in anno secundo pomis vescere
in anno autem tertio seminate
et metite

et plantate uineas et comedite
fructum earum
et mittet id quod saluatum fue
rit de domo iuda et quod reli
quum est radicem
deorsum
et faciet fructum sursum
quia de hierusalem exibunt
reliquiae et saluatio
de monte sion
zelus dni exercituum faciet istud
propterea haec dicit dns
de rege assyriorum
non introibit ciuitatem hanc
et non iaciet ibi sagittam et non
occupabit eam clypeus
et non mittet in circuitu
eius aggerem
in uia qua uenit per eam reuertetur
et ciuitatem hanc non in
gredietur dicit dns
et protegam ciuitatem
istam ut saluem eam
propter me et propter
dauid seruum meum
egressus est autem angelus
dni et percussit in castris
assyriorum centum octo
ginta quinque milia
et surrexerunt mane et ecce
omnes cadauera mortuorum
et egressus est et abiit et re
uersus est sennacherib
rex assyriorum et habi
tauit in nineue
et factum est cum adoraret
in templo nesrach deum suum
adramelech et sarasar filii eius
percusserunt eum gladio
fugeruntque in terram ararad
et regnauit asor addon
filius eius pro eo
lect viii xxxviii in diebus illis aegrotauit ezechi
as usque ad mortem

et introiuit ad eum isaias filius
amos propheta et dixit ei
haec dicit dns
dispone domui tuae quia morie
ris tu et non uiues
et conuertit ezechias faciem
suam ad parietem et orauit
ad dnm et dixit
obsecro dne memento quaeso
quomodo ambulauerim
coram te in ueritate
et in corde perfecto
et quod bonum est in oculis
tuis fecerim
et fleuit ezechias fletu magno
et factum est uerbum dni
ad isaiam dicens
uade et dic ezechiae
haec dicit dns ds dauid patris tui
audiui orationem tuam uidi
lacrimas tuas
ecce ego adiciam super dies tuos
quindecim annos
et de manu regis assyriorum
eruam te et ciuitatem istam
et protegam eam
hoc autem tibi erit signum
a dno quia faciet dns uerbum
hoc quod locutus est
ecce ego reuerti faciam
umbram linearum per quas
descenderat in horologio
achaz in sole
retrorsum decem lineis
et reuersus est sol decem
lineis per gradus quos
descenderat
scriptura ezechiae regis iuda
cum aegrotasset et con
ualuisset de infirmitate sua
ego dixi in dimidio dierum meorum
uadam ad portas inferi
quaesiui residuum annorum
meorum

dixi non videbo dnm dm
in terra viventium
non aspiciam hominem ultra
et habitatorem
quietis generatio mea ablata est
et convoluta est a me quasi
tabernaculum pastorum
praecisa est velut a texente
vita mea dum adhuc ordirer
succidit me
de mane usque ad vesperam
finies me
sperabam usque ad mane
quasi leo sic contrivit
omnia ossa mea
de mane usque ad vesperam
finies me
sicut pullus hirundinis sic cla
mabo meditabor ut columba
attenuati sunt oculi mei
suspicientes in excelsum
dne vim patior responde pro me
quid dicam aut quid respondebit
mihi cum ipse fecerit
recogitabo omnes annos meos
in amaritudine animae meae
dne si sic vivitur et in talib
vita spiritus mei
corripies me et vivificabis me
ecce in pace amaritudo mea
amarissima
tu autem eruisti animam meam
ut non periret
proiecisti post tergum tuum
omnia peccata mea
quia non infernus confitebitur
tibi neque mors laudabit te
non exspectabunt qui descen
dunt in lacum veritatem tuam
vivens vivens ipse confitebitur
tibi sicut et ego hodie
pater filiis notam faciet
veritatem tuam
dne salvum me fac et psalmos

nostros cantabimus cunctis
diebus vitae nostrae in domo dni
Et iussit Isaias ut tollerent
massam de ficis et cataplasma
rent super vulnus et sanaretur
Et dixit Ezechias quod erit
signum quia ascendam
in domo dni
In tempore illo misit Marodach
Baladan filius Baladan rex
Babylonis libros et munera
ad Ezechiam
audierat enim quod aegrotasset
et convaluisset
Laetatus est autem super eis
Ezechias et ostendit eis
cellam aromatum
et argenti et auri et odoramen
torum et unguenti optimi
et omnes apothecas super
lectilis suae
et universa quae inventa sunt
in thesauris eius
non fuit verbum quod non
ostenderet eis Ezechias
in domo sua et in omni potestate sua
Introivit autem Isaias propheta
ad regem Ezechiam et dixit ei
quid dixerunt viri isti et unde
venerunt ad te
et dixit Ezechias
de terra longinqua venerunt
ad me de Babylone
et dixit quid viderunt in domo tua
et dixit Ezechias
omnia quae in domo mea
sunt viderunt
non fuit res quam non osten
derim eis in thesauris meis
et dixit Isaias ad Ezechiam
audi verbum dni exercituum
ecce dies venient et auferen
tur omnia quae in domo
tua sunt

ET QUAE THESAURIZAVERUNT PATRES
TUI USQ AD DIEM HANC IN BABY
LONEM NON RELINQUETUR
QUICQUAM DICIT DNS
ET DE FILIIS TUIS QUI EXIBUNT DE TE
QUOS GENUERIS TOLLENT
ET ERUNT EUNUCHI IN PALATIO
REGIS BABYLONIS
ET DIXIT EZECHIAS AD ISAIAM
BONUM VERBUM DNI QUOD
LOCUTUS EST
ET DIXIT FIAT TANTUM PAX ET
VERITAS IN DIEB MEIS
XL CONSOLAMINI CONSOLAMINI
POPULUS MEUS DICIT DS VESTER
LOQUIMINI AD COR HIERUSALEM
ET ADVOCATE EAM
QUONIAM COMPLETA EST MALITIA
EIUS DIMISSA EST INIQUITAS ILLIUS
SUSCEPIT DE MANU DNI DUPLICIA
PRO OMNIB PECCATIS SUIS
VOX CLAMANTIS IN DESERTO
PARATE VIAM DNI
RECTAS FACITE IN SOLITUDINE
SEMITAS DI NOSTRI
OMNIS VALLIS EXALTABITUR ET
OMNIS MONS ET COLLIS
HUMILIABITUR
ET ERUNT PRAVA IN DIRECTA
ET ASPERA IN VIAS PLANAS
ET REVELABITUR GLORIA DNI ET VIDE
BIT OMNIS CARO PARITER QUOD
OS DNI LOCUTUM EST
XLI VOX DICENTIS CLAMA
ET DIXI QUID CLAMABO
OMNIS CARO FAENUM ET OMNIS
GLORIA EIUS QUASI FLOS AGRI
EXSICCATUM EST FAENUM
ET CECIDIT FLOS
QUIA SPS DNI SUFFLAVIT IN EO
VERE FAENUM EST POPULUS
EXSICCATUM EST FAENUM
CECIDIT FLOS
VERBUM AUTEM DNI NOSTRI
STABIT IN AETERNUM
XLII SUPER MONTEM EXCELSUM
ASCENDE TU QUI EVANGELIZAS SION
EXALTA IN FORTITUDINE VOCEM TUAM
QUAE EVANGELIZAS HIERUSALEM
EXALTA NOLI TIMERE DIC CIVITATIB
IUDAE ECCE DS VESTER
ECCE DNS DS IN FORTITUDINE VENIET
ET BRACHIUM EIUS DOMINABITUR
ECCE MERCES EIUS CUM EO
ET OPUS ILLIUS CORAM EO
SICUT PASTOR GREGEM SUUM PASCET
IN BRACHIO SUO CONGREGABIT
AGNOS ET IN SINU SUO LEVABIT
FETAS IPSE PORTABIT
XLIII QUIS MENSUS EST PUGILLO AQUAS
ET CAELOS PALMO PONDERAVIT
QUIS APPENDIT TRIB DIGITIS MOLEM
TERRAE ET LIBRAVIT IN PONDERE
MONTES ET COLLES IN STATERA
QUIS ADIUVIT SPM DNI AUT QUIS
CONSILIARIUS EIUS FUIT
ET OSTENDIT ILLI
CUM QUO INIIT CONSILIUM
ET INSTRUXIT EUM
ET DOCUIT EUM SEMITAM IUSTITIAE
ET ERUDIVIT EUM SCIENTIAM
ET VIAM PRUDENTIAE OSTENDIT ILLI
ECCE GENTES QUASI STILLA SITULAE
ET QUASI MOMENTUM STATERAE
REPUTATAE SUNT
ECCE INSULAE QUASI PULVIS EXIGUUS
ET LIBANUS NON SUFFICIET AD SUC
CENDENDUM ET ANIMALIA EIUS
NON SUFFICIENT AD HOLOCAUSTUM
OMNES GENTES QUASI NON SINT
SIC SUNT CORAM EO
ET QUASI NIHILUM ET INANE
REPUTATAE SUNT
XLIIII CUI ERGO SIMILEM FECISTIS DM
AUT QUAM IMAGINEM PONETIS EI
NUMQUID SCULPTILE CONFLAVIT
FABER AUT AURIFEX AURO
FIGURAVIT ILLUD ET LAMMINIS

argenteis argentarius
forte lignum et inputribile
elegit artifex sapiens
quaerit quomodo statuat
simulacrum quod non
moveatur
numquid non scitis numquid
non audistis numquid non ad
nuntiatum est ab initio vobis
numquid non intellexistis
fundamenta terrae
qui sedet super gyrum terrae
et habitatores eius sunt
quasi lucustae
qui extendit velut nihilum
caelos et expandit eos
sicut tabernaculum ad
inhabitandum
qui dat secretorum scrutato
res quasi non sint iudices
terrae velut inane fecit
et quidem neque plantatos neque
neque satos neque radicatos
in terra truncos eorum
Repente flavit in eos
et aruerunt et turbo
quasi stipulam auferet eos
et cui adsimilastis me et ad
aequastis dicit sanctus
Levate in excelsum oculos
vestros et videte quis
creavit haec
qui educit in numero militiam
eorum et omnes ex
nomine vocat
prae multitudine fortitu
dinis eius et roboris virtutis
que eius neque unum reliquum
fuit
XCV Quare dicis Iacob et loqueris Isra[he]l
absconsa est via mea a domino
et a deo meo iudicium meum
transibit
numquid nescis aut non audisti
Deus sempiternus dominus qui creavit
terminos terrae
non deficiet neque laboravit
nec est investigatio
sapientiae eius
qui dat lasso virtutem et his
qui non sunt fortitudinem
et robur multiplicat
deficient pueri et laborabunt
et iuvenes in infirmitate
cadent
qui autem sperant in domino
mutabunt fortitudinem
adsument pinnas sicut aquilae
current et non laborabunt
ambulabunt et non deficient
XCVI XLI Taceant ad me insulae et gen
tes mutent fortitudinem
accedant et tunc loquantur
simul ad iudicium propinquemus
quis suscitavit ab oriente
iustum vocavit eum
ut sequeretur se
dabit in conspectu eius gentes
et reges obtinebit
dabit quasi pulverem gladio
eius sicut stipulam
vento raptam arcui eius
persequetur eos transibit
in pace semitam in pedib
eius non apparebit
quis operatus est haec
et fecit
vocans generationes
ab exordio
ego dominus primus et novissimus
ego sum
viderunt insulae et timuerunt
extrema terrae obstipuerunt
adpropinquaverunt
et accesserunt
unusquisque proximo suo
auxiliabitur
et fratri suo dicit confortare

CONFORTABIT FABER AERARIUS
PERCUTIENS MALLEO EUM
QUI CUDEBAT TUNC TEMPORIS
DICENS GLUTINO BONUM EST
ET CONFORTAVIT EUM IN CLAVIS
UT NON MOVERETUR
ET TU ISRAHEL SERVE MEUS
IACOB QUEM ELEGI SEMEN
ABRAHAM AMICI MEI
IN QUO ADPREHENDI TE AB EXTRE
MIS TERRAE ET A LONGINQUIS EIUS
VOCAVI TE
ET DIXI TIBI SERVUS MEUS ES TU
ELEGI TE ET NON ABIECI TE
NE TIMEAS QUIA TECUM EGO SUM
NE DECLINES QUIA EGO DS TUUS
CONFORTAVI TE ET AUXILIATUS SUM
TIBI ET SUSCEPIT TE DEXTERA
IUSTI MEI
ECCE CONFUNDENTUR ET ERU
BESCENT OMNES QUI PUG
NANT ADVERSUM TE
ERUNT QUASI NON SINT ET PERI
BUNT VIRI QUI CONTRADICUNT
TIBI
QUAERES EOS ET NON INVENIES
VIROS REBELLES TUOS
ERUNT QUASI NON SINT ET VELUTI
CONSUMPTIO HOMINES
BELLANTES ADVERSUM TE
QUIA EGO DNS DS TUUS ADPRE
HENDENS MANUM TUAM
DICENSQUE TIBI NE TIMEAS
EGO ADIUVI TE
NOLI TIMERE VERMIS IACOB QUI
MORTUI ESTIS EX ISRL
EGO AUXILIATUS SUM TUI DICIT
DNS ET REDEMPTOR TUUS SCS ISRL
ECCE POSUI TE QUASI PLAUSTRUM
TRITURANS NOVUM HABENS
ROSTRA SERRANTIA
TRITURABIS MONTES ET COM
MINUES ET COLLES QUASI
PULVEREM PONES

VENTILABIS EOS ET VENTUS TOLLET
ET TURBO DISPERGET DISPERGET EOS
ET TU EXULTABIS IN DNO IN SCO
ISRAHEL LAETABERIS
EGENI ET PAUPERES QUAERUNT
AQUAS ET NON SUNT
LINGUA EORUM SITI ARUIT
EGO DNS EXAUDIAM EOS DS ISRL
NON DERELINQUAM EOS
APERIAM IN SUPINIS COLLIBUS
FLUMINA ET IN MEDIO
CAMPORUM FONTES
PONAM DESERTUM IN STAGNA
AQUARUM ET TERRAM INVIAM
IN RIVOS AQUARUM
DABO IN SOLITUDINEM CEDRUM
ET SPINAM ET MYRTUM
ET LIGNUM OLIVAE
PONAM IN DESERTO ABIETEM
ULMUM ET BUXUM SIMUL
UT VIDEANT ET SCIANT ET RE
COGITENT ET INTELLEGANT
PARITER
QUIA MANUS DNI FECIT HOC
ET SCS ISRL CREAVIT ILLUD
PROPE FACITE IUDICIUM
VESTRUM DICIT DNS
ADFERTE SIQUID FORTE
HABETIS DIXIT REX IACOB
ACCEDANT ADNUNTIENT
NOBIS QUAECUMQUE
VENTURA SUNT
PRIORA QUAE FUERINT NUNTIATE
ET PONEMUS COR NOSTRUM
ET SCIEMUS
NOVISSIMA EORUM ET QUAE
VENTURA SUNT INDICATE NOBIS
ADNUNTIATE QUAE VENTURA
SUNT IN FUTURUM ET SCIE
MUS QUIA DII ESTIS VOS
BENE QUOQUE AUT MALE SI POTESTIS
FACITE ET LOQUAMUR ET
VIDEAMUS SIMUL
ECCE VOS ESTIS EX NIHILO

ET OPUS DE STIRPE UESTRO
QUOD NON EST
ABOMINATIO EST QUI ELEGIT UOS
SUSCITAUI AB AQUILONE ET
UENIT AB ORTU SOLIS
UOCABIT NOMEN MEUM ET ADDU
CET MAGISTRATUS QUASI LUTUM
ET UELUT PLASTES CONCULCANS
HUMUM
QUIS ADNUNTIAUIT AB EXORDIO
UT SCIAMUS ET A PRINCIPIO
UT DICAMUS IUSTUS ES
NON EST NEQUE ADNUNTIANS NEQUE
PRAEDICANS NEQUE AUDIENS
SERMONES UESTROS
PRIMUS AD SION DICET ECCE ADSUNT
ET HIERUSALEM EUANGELISTAM
DABO
ET UIDI ET NON ERAT NEQUE EX ISTIS
QUISQUAM QUI INIRET CONSILIUM
ET INTERROGATUS RESPONDE
RET UERBUM
ECCE OMNES INIUSTI ET UANA
OPERA EORUM
UENTUS ET INANE SIMULACRA EORUM
ECCE SERUUS MEUS SUSCIPIAM
EUM ELECTUS MEUS CONPLA
CUIT SIBI IN ILLO ANIMA MEA
DEDI SPIRITUM MEUM SUPER EUM
IUDICIUM GENTIBUS PROFERET
NON CLAMABIT NEQUE ACCIPIET
PERSONAM NEC AUDIETUR
FORIS UOX EIUS
CALAMUM QUASSATUM NON CON
TERET ET LINUM FUMIGANS
NON EXTINGUET
IN UERITATE EDUCET IUDICIUM
NON ERIT TRISTIS NEQUE
TURBULENTUS
DONEC PONAT IN TERRA
IUDICIUM ET LEGEM EIUS
INSULAE EXSPECTABUNT
HAEC DICIT DOMINUS DEUS CREANS

CAELOS ET EXTENDENS EOS
FIRMANS TERRAM ET QUAE GERMI
NANT EX EA
DANS FLATUM POPULO QUI EST
SUPER EAM ET SPIRITUM CALCANTIBUS EAM
EGO DOMINUS UOCAUI TE IN IUSTITIA
ET ADPREHENDI MANUM TUAM
ET SERUAUI TE ET DEDI TE IN FOEDUS
POPULI IN LUCEM GENTIUM
UT APERIRES OCULOS CAECORUM
ET EDUCERES DE CONCLUSIONE
UINCTUM DE DOMO CARCERIS
SEDENTES IN TENEBRIS
EGO DOMINUS HOC EST NOMEN MEUM
GLORIAM MEAM ALTERI NON DABO
ET LAUDEM MEAM SCULPTILIBUS
QUAE PRIMA FUERANT ECCE UENERUNT NOUA
QUOQUE EGO ADNUNTIO ANTEQUAM
ORIANTUR AUDITA UOBIS FACIAM
CANTATE DOMINO CANTICUM NOUUM
LAUS EIUS AB EXTREMIS TERRAE
QUI DESCENDITIS IN MARE
ET PLENITUDO EIUS
INSULAE ET HABITATORES EARUM
SUBLEUETUR DESERTUM
ET CIUITATES EIUS
IN DOMIBUS HABITABIT CEDAR
LAUDATE HABITATORES PETRAE
DE UERTICE MONTIUM CLAMABUNT
PONENT DOMINO GLORIAM ET LAUDEM
EIUS IN INSULIS NUNTIABUNT
DOMINUS SICUT FORTIS EGREDIETUR
SICUT UIR PROELIATOR
SUSCITABIT ZELUM
UOCIFERABITUR ET CLAMABIT
SUPER INIMICOS SUOS
CONFORTABITUR
TACUI SEMPER SILUI PATIENS FUI
SICUT PARTURIENS LOQUAR DISSI
PABO ET ABSORBEBO SIMUL
DESERTOS FACIAM MONTES
ET COLLES
ET OMNE GRAMEN EORUM
EXSICCABO

ET PONAM FLUMINA IN INSULAS
ET STAGNA AREFACIAM
ET DUCAM CAECOS IN VIAM QUAM
NESCIERUNT
IN SEMITIS QUAS IGNORAVERUNT
AMBULARE EOS FACIAM
PONAM TENEBRAS CORAM EIS
IN LUCEM ET PRAVA IN DIRECTA
HAEC VERBA FECI EIS ET NON
DERELIQUI EOS
CONVERSI SUNT RETRORSUM
CONFUNDANTUR CONFUSIONE
QUI CONFIDUNT IN SCULPTILI
QUI DICUNT CONFLATILI VOS
DII NOSTRI
SURDI AUDITE ET CAECI INTUE-
MINI AD VIDENDUM
QUIS CAECUS NISI SERVUS MEUS
ET SURDUS NISI AD QUEM
NUNTIOS MEOS MISI
QUIS CAECUS NISI QUI VENUM-
DATUS EST
QUIS CAECUS NISI SERVUS DNI
QUI VIDES MULTA NONNE CUSTODIES
QUI APERTAS HABES AURES
NONNE AUDIES
ET DNS VOLUIT UT SANCTIFICARET
EUM ET MAGNIFICARET
LEGEM ET EXTOLLERET
IPSE AUTEM POPULUS DIREPTUS
ET VASTATUS
LAQUEUS IUVENUM OMNES
ET IN DOMIBUS CARCERUM
ABSCONDITI SUNT
FACTI SUNT IN RAPINAM
NEC EST QUI ERUAT
IN DIREPTIONEM ET NON EST
QUI DICAT REDDE
QUIS EST IN VOBIS QUI AUDIAT HOC
ADTENDAT ET AUSCULTET
FUTURA
QUIS DEDIT IN DIREPTIONEM
IACOB ET ISRAHEL VASTANTIBUS
NONNE DNS
IPSE CUI PECCAVIMUS
ET NOLUERUNT IN VIIS EIUS AMBULARE
ET NON AUDIERUNT LEGEM EIUS
ET EFFUDIT SUPER EUM INDIGNA-
TIONEM FURORIS SUI
ET FORTE BELLUM
ET CONBUSSIT EUM IN CIRCUITU
ET NON COGNOVIT
ET SUCCENDIT EUM ET NON
INTELLEXIT
ET NUNC HAEC DICIT DNS CREANS TE
IACOB ET FORMANS TE ISRAHEL
NOLI TIMERE QUIA REDEMI TE
ET VOCAVI NOMINE TUO MEUS ES TU
CUM TRANSIERIS PER AQUAS
TECUM ERO ET FLUMINA
NON OPERIENT TE
CUM AMBULAVERIS IN IGNE
NON CONBURERIS ET FLAMMA
NON ARDEBIT IN TE
QUIA EGO DNS DS TUUS SCS ISRL
SALVATOR TUUS
DEDI PROPITIATIONEM TUAM
AEGYPTUM
AETHIOPIAM ET SABA PRO TE
EX QUO HONORABILIS FACTUS ES
IN OCULIS MEIS ET GLORIOSUS
EGO DILEXI TE
ET DABO HOMINES PRO TE
ET POPULOS PRO ANIMA TUA
NOLI TIMERE QUONIAM EGO
TECUM SUM
AB ORIENTE ADDUCAM SEMEN
TUUM ET AB OCCIDENTE
CONGREGABO TE
DICAM AQUILONI DA ET AUSTRO
NOLI PROHIBERE
ADFER FILIOS MEOS DE LONGIN-
QUO ET FILIAS MEAS AB EX-
TREMIS TERRAE
ET OMNEM QUI INVOCAT
NOMEN MEUM
IN GLORIAM MEAM CREAVI EUM
ET FORMAVI EUM ET FECI EUM

educ foras populum caecum
et oculos habentem
surdum et aures ei sunt
omnes gentes congregatae
sunt simul
et collectae sunt tribus
quis in vobis adnuntiet istut
et quae prima sunt audire
nos faciat
dent testes eorum et
iustificentur
et audiant et dicant vere
vos testes mei dicit dns et ser
vus meus quem elegi
ut sciatis et credatis mihi et in
telligatis quia ego ipse sum
III ante me non est formatus ds
et post me non erit
ego sum ego sum dns et non est
absque me salvator
ego adnuntiavi et salvavi
auditum feci et non fuit
in vobis alienus
vos testes mei dicit dns
et ego ds
et ab initio ego ipse et non est
qui de manu mea eruat
operabor et quis avertet illud
haec dicit dns redemptor
vester scs israhel
propter vos misi babylonem
et detraxi vectes universos
et chaldaeos in navibus suis
gloriantes
ego dns scs vester creans isrl
rex vester
haec dicit dns qui dedit in mari
viam et in aquis torrentib
semitam
qui eduxit quadrigam et equum
agmen et robustum
simul obdormierunt
nec resurgent
contriti sunt quasi linum
et extincti sunt
ne memineritis priorum et
antiqua ne intueamini
ecce ego facio nova et nunc ori
entur utique cognoscetis ea
ponam in deserto viam et in
invio flumina
glorificabit me bestia agri
dracones et strutiones
quia dedi in deserto aquas
flumina in invio
ut darem potum populo meo
electo meo
populum istum formavi mihi
laudem meam narrabit
IIII non me invocasti iacob nec
laborasti in me isrl
non obtulisti mihi arietem ho
locausti tui
et victimis tuis non
glorificasti me
non te servire feci in oblatione
nec laborem tibi praebui in ture
non emisti mihi argento calamum
et adipe victimarum tuarum
non inebriasti me
verum tamen servire me
fecisti in peccatis tuis
praebuisti mihi laborem
in iniquitatibus tuis
ego sum ego sum ipse qui deleo
iniquitates tuas propter me
et peccatorum tuorum
non recordabor
reduc me in memoriam
et iudicemur simul
narra si quid habes
ut iustificeris
pater tuus primus peccavit
et interpretes tui prae
varicati sunt in me
et contaminavi principes scos
dedi ad internecionem iacob
et israhel in blasphemiam

ET NUNC AUDI IACOB SERVE MEUS
ET ISRL QUEM ELEGI
HAEC DICIT DNS FACIENS ET FORMANS
TE AB UTERO AUXILIATOR TUUS
NOLI TIMERE SERVE MEUS IACOB
ET RECTISSIME QUEM ELEGI
EFFUNDAM ENIM AQUAS SUPER
SITIENTEM ET FLUENTA
SUPER ARIDAM
EFFUNDAM SPM MEUM SUPER
SEMEN TUUM
ET BENEDICTIONEM MEAM
SUPER STIRPEM TUAM
ET GERMINABUNT INTER HERBAS
QUASI SALICES IUXTA PRAETER
FLUENTES AQUAS
ISTE DICET DNI EGO SUM
ET ILLE VOCABIT IN NOMINE IACOB
ET HIC SCRIBET MANU SUA DNO
ET IN NOMINE ISRAHEL
ADSIMILABITUR
CV HAEC DICIT DNS REX ISRL ET RE
DEMPTOR EIUS DNS EXERCITUUM
EGO PRIMUS ET EGO NOVISSIMUS
ET ABSQUE ME NON EST DS
QUIS SIMILIS MEI VOCET ET AD
NUNTIET ORDINEM
EXPONAT MIHI EX QUO CONSTITUI
POPULUM ANTIQUUM
VENTURA ET QUAE FUTURA SUNT
ADNUNTIENT EIS
NOLITE TIMERE NEQUE CONTURBEMINI
EX TUNC AUDIRE TE FECI ET ADNUN
TIAVI VOS ESTIS TESTES MEI
NUMQUID EST DS ABSQUE ME ET FOR
MATOR QUEM NON NOVERIM
PLASTAE IDOLI OMNES NIHIL SUNT
ET AMANTISSIMA EORUM
NON PRODERUNT EIS
IPSI SUNT TESTES EORUM
QUIA NON VIDENT
NEQUE INTELLEGUNT UT CONFUNDANTUR
QUIS FORMAVIT DEUM ET SCULPTILE
CONFLAVIT AD NIHIL UTILE

ECCE OMNES PARTICIPES EIUS
CONFUNDENTUR
FABRI ENIM SUNT EX HOMINIBUS
CONVENIENT OMNES STABUNT
ET PAVEBUNT ET CONFUNDENTUR
SIMUL
FABER FERRARIUS LIMA OPERATUS EST
IN PRUNIS ET IN MALLEIS
FORMAVIT ILLUD
ET OPERATUS EST IN BRACHIO
FORTITUDINIS SUAE
ESURIET ET DEFICIET ET NON
BIBET AQUAM
ARTIFEX LIGNARIUS EXTENDIT NORMAM
FORMAVIT ILLUD IN RUNCINA FECIT
ILLUD IN ANGULARIBUS ET IN
CIRCINO TORNAVIT ILLUD
ET FECIT IMAGINEM VIRI QUASI
SPECIOSUM HOMINEM
HABITANTEM IN DOMO
SUCCIDIT CEDROS TULIT ILICEM
ET QUERCUM
QUAE STETERAT INTER LIGNA SALTUS
PLANTAVIT PINUM QUAM
PLUVIA NUTRIVIT
ET FACTA EST HOMINIBUS IN FOCUM
SUMPSIT EX EIS ET CALEFACTUS EST
ET SUCCENDIT ET COXIT PANES
DE RELIQUO AUTEM OPERATUS
EST DM ET ADORAVIT
FECIT SCULPTILE ET CURVATUS
EST ANTE ILLUD
MEDIUM EIUS CONBUSSIT IGNI
ET DE MEDIO EIUS CARNES COMEDIT
COXIT PULMENTUM ET SATURATUS
EST
ET CALEFACTUS EST ET DIXIT UA
CALEFACTUS SUM VIDI FOCUM
RELIQUUM AUTEM EIUS DEUM
FECIT ET SCULPTILE SIBI
CURVATUR ANTE ILLUD ET ADORAT ILLUD
ET OBSECRAT DICENS LIBERA ME
QUIA DS MEUS ES TU
NESCIERUNT NEQUE INTELLEXERUNT

OBLITI SUNT NE VIDEANT OCULI EORUM
ET NE INTELLEGANT CORDE SUO
NON RECOGITANT IN MENTE SUA NEQ·
COGNOSCUNT NEQ· SENTIUNT
UT DICANT
MEDIETATEM EIUS CONBUSSI IN IGNE
ET COXI SUPER CARBONES EIUS PANES
COXI CARNES ET COMEDI
ET DE RELIQUO EIUS IDOLUM FACIAM
ANTE TRUNCUM LIGNI PROCIDAM
PARS EIUS CINIS EST COR INSIPIENS
ADORAVIT ILLUT
ET NON LIBERAVIT ANIMAM SUAM
NEQ· DICET FORTE MENDACIUM EST
IN DEXTERA MEA
MEMENTO HORUM IACOB ET ISRL
QUONIAM SERVUS MEUS ES TU
FORMAVI TE SERVUS MEUS ES TU ISRL
NON OBLIVISCERIS MEI
DELEVI UT NUBEM INIQUITATES TUAS
ET QUASI NEBULAM PECCATA TUA
REVERTERE AD ME QM REDEMI TE
LAUDATE CAELI QUONIAM FECIT DNS
IUBILATE EXTREMA TERRAE RESONATE
MONTES LAUDATIONEM
SALTUS ET OMNE LIGNUM EIUS
QUONIAM REDEMIT DNS IACOB
ET ISRAHEL GLORIABITUR
CVII HAEC DICIT DNS REDEMPTOR TUUS
ET FORMATOR TUUS EX UTERO
EGO SUM DNS FACIENS OMNIA
EXTENDENS CAELOS SOLUS STABILI
ENS TERRAM ET NULLUS MECUM
IRRITA FACIENS SIGNA DIVINORUM
ET HARIOLOS IN FUROREM VERTENS
CONVERTENS SAPIENTES RETRORSUM
ET SCIENTIAM EORUM STULTAM
FACIENS
SUSCITANS VERBUM SERVI SUI
ET CONSILIUM NUNTIORUM
SUORUM CONPLENS
QUI DICO HIERUSALEM HABITABERIS
ET CIVITATIBUS IUDA AEDIFICABIMINI
ET DESERTA EIUS SUSCITABO

QUI DICO PROFUNDO DESOLARE
ET FLUMINA TUA ARE FACIAM
QUI DICO CYRO PASTOR MEUS ES
ET OMNEM VOLUNTATEM MEAM
CONPLEBIS
QUI DICO HIERUSALEM AEDIFICABE
RIS ET TEMPLO FUNDABERIS
XLV HAEC DICIT DNS XPO MEO CYRO
CUIUS ADPREHENDI DEXTERAM
UT SUBICIAM ANTE FACIEM EIUS GENTES
ET DORSA REGUM VERTAM
ET APERIAM CORAM EO IANUAS
ET PORTAE NON CLAUDENTUR
EGO ANTE TE IBO ET GLORIOSOS
TERRAE HUMILIABO
PORTAS AEREAS CONTERAM ET VECTES
FERREOS CONFRINGAM
ET DABO TIBI THESAUROS ABSCONDI
TOS ET ARCHANA SECRETORUM
UT SCIAS QUIA EGO DNS QUI VOCO
NOMEN TUUM DS ISRAHEL
PROPTER SERVUM MEUM IACOB
ET ISRL ELECTUM MEUM
ET VOCAVI TE NOMINE TUO ADSIMI
LAVI TE ET NON COGNOVISTI ME
EGO DNS ET NON EST AMPLIUS
EXTRA ME NON EST DS
ACCINXI TE ET NON COGNOVISTI ME
UT SCIANT HI QUI AB ORTU SOLIS
ET QUI AB OCCIDENTE
QUONIAM ABSQ· ME NON EST
EGO DNS ET NON EST ALTER
FORMANS LUCEM ET CREANS
TENEBRAS
FACIENS PACEM ET CREANS MALUM
EGO DNS FACIENS OMNIA HAEC
CVIII RORATE CAELI DESUPER ET NUBES
PLUANT IUSTUM
APERIATUR TERRA ET GERMINET
SALVATOREM
ET IUSTITIA ORIATUR SIMUL
EGO DNS CREAVI EUM
VAE QUI CONTRADICIT FICTORI SUO
TESTA DE SAMIIS TERRAE

numquid dicit lutum figulo suo
quid facis et opus tuum
absque manibus est
vae qui dicit patri quid generas
et mulieri quid parturis
haec dicit dns scs isrl plastes eius
ventura interrogate me
super filios meos et super
opus manuum mearum
mandastis mihi
ego feci terram et hominem
super eam creavi
ego manus meae tetenderunt
caelos
et omni militiae eorum mandavi
ego suscitavi eum ad iustitiam
et omnes vias eius dirigam
ipse aedificabit civitatem meam
et captivitatem meam
dimittet
non in pretio neque in muneribus
dicit dns ds exercituum
viii haec dicit dns labor aegypti
et negotiatio aethiopiae
et sabaim viri sublimes ad te
transibunt et tui erunt
post te ambulabunt vincti
manicis pergent
et te adorabunt teque
deprecabuntur
tantum in te est ds et non est
absque te ds
vere tu es ds absconditus
ds israhel salvator
confusi sunt et erubuerunt
omnes simul
abierunt in confusionem
fabricatores errorum
israhel salvatus est in dno
salute aeterna
non confundimini non eru-
bescetis usque in saeculum sli
quia haec dicit dns creans
caelos ipse ds

formans terram et faciens eam
ipse plastes eius
non in vanum creavit eam ut
habitetur formavit eam
ego dns et non est alius
non in abscondito locutus sum
in loco terrae tenebroso
non dixi semini iacob frustra
quaerite me
ego dns loquens iustitiam
adnuntians recta
ix Congregamini et venite et
accedite simul qui salvati
estis ex gentibus
nescierunt qui levant signum
sculpturae suae et rogant
dm salvantem non
adnuntiate et venite et con-
siliamini simul
quis auditum fecit hoc ab initio
ex tunc praedixit illud
numquid non ego dns et non
est ultra ds absque me
ds iustus et salvans non est
praeter me
convertimini ad me et salvi e-
ritis omnes fines terrae
quia ego ds et non est alius
in memet ipso iuravi
egredietur de ore meo iustitiae
verbum et non revertetur
quia mihi curvabitur omne genu
et iurabit omnis lingua
ergo in dno dicet meae sunt
iustitiae et imperium
ad eum venient et confundentur
omnes qui repugnant ei
in dno iustificabitur et lauda-
bitur omne semen isrl
x Confractus est bel contritus
est nabo
facta sunt simulacra eorum
bestiis et iumentis
onera vestra gravi pondere

usque ad lassitudinem
Contabuerunt et contrita sunt
simul et non potuerunt salvare
portantem et anima eorum
in captivitatem ibit
Audite me domus Iacob et omne
residuum domus isrl
qui portamini a meo utero
qui gestamini a mea vulva
usque ad senectam ego ipse et usque
ad canos ego portabo
ego feci et ego feram et ego
portabo et salvabo
cui adsimilastis me et adaequastis
et conparastis me et fecistis
similem
qui confertis aurum de sacculo
et argentum statera
ponderatis
conducentes aurificem ut faciat
deum et procedunt et adorant
portant illum in humeris gestan
tes et ponentes in loco suo
et stabit et de loco suo
non movebitur
sed et cum clamaverint ad eum
non audiet de tribulatione
non salvabit eos
mementote istud et fundamini
redite praevaricatores ad cor
recordamini prioris saeculi
quoniam ego sum ds
et non est ultra ds
nec est similis mei
adnuntians ab exordio novissi
mum et ab initio quae nec
dum facta sunt
dicens consilium meum stabit
et omnis voluntas mea fiet
vocans ab oriente avem et de
terra longinqua virum
voluntatis meae
et locutus sum et adducam
illud creavi et faciam illud

Audite me duro corde qui
longe estis a iustitia
prope feci iustitiam meam
non elongabitur
et salus mea non morabitur
dabo in sion salutem et isrl
gloriam meam
Descende sede in pulverem
virgo filia babylon
sede in terra non est solium
filiae chaldaeorum
quia ultra non vocaberis
mollis et tenera
tolle molam et mole farinam
denuda turpitudinem tuam
discooperi umerum
revela crura transi flumina
revelabitur ignominia tua et
videbitur obprobrium tuum
ultionem capiam et non
resistet mihi homo
Redemptor noster dns exerci
tuum nomen illius scs isrl
sede tacens et intra in tenebras
filia chaldaeorum
quia non vocaberis ultra
domina regnorum
iratus sum super populum meum
contaminavi hereditatem meam
et dedi eos in manu tua
non posuisti eis misericordias
super senem adgravasti
iugum tuum valde
et dixisti in sempiternum
ero domina
non posuisti haec super cor tuum
neque recordata es novissimi tui
et nunc audi haec delicata
et habitans confidenter
quae dicis in corde tuo
ego sum et non est prae
ter me amplius
non sedebo vidua et ignorabo
sterilitatem

venient tibi duo haec subito in die
una sterilitas et viduitas
universa venerunt super te
propter multitudinem
maleficiorum tuorum
et propter duritiam incantato
rum tuorum vehementem
et fiduciam habuisti in malitia
tua et dixisti non est
qui videat me
sapientia tua et scientia tua
haec decepit te
et dixisti in corde tuo ego sum
et praeter me non est altera
veniet super te malum et
nescies ortum eius
et inruet super te calamitas
quam non poteris expiare
veniet super te repente
miseria quam nescies
sta cum incantatoribus tuis
et cum multitudine male
ficiorum tuorum
in quibus laborasti ab adules
centia tua
si forte quid prosit tibi aut
si possis fieri fortior
defecisti in multitudine
consiliorum tuorum
stent et salvent te
augures caeli
qui contemplabantur sidera
et supputabant menses
ut ex eis adnuntiarent
ventura tibi
ecce facti sunt quasi stipula
ignis conbussit eos
non liberabunt animam suam
de manu flammae
non sunt prunae quibus calefiant
nec focus ut sedeant ad eum
sic facta sunt tibi in quibus
cumque laboraveras
negotiatores tui ab adulescentia tua

unusquisque in via sua erraverunt
non est qui salvet te
XLVIII audite haec domus Iacob
qui vocamini nomine Israhel
et de aquis Iuda existis
qui iuratis in nomine dni
et di isrl recordamini non in
veritate neque in iustitia
de civitate enim sca vocati sunt
et super dm isrl constabiliti sunt
dns exercituum nomen eius
priora ex tunc adnuntiavi
et ex ore meo exierunt
et audita feci ea
repente operatus sum et venerunt
XLVIIII scivi enim quia durus es tu
et nervus ferreus cervix tua
et frons tua aerea
praedixi tibi ex tunc antequam
venirent indicavi tibi
ne forte diceres idola mea
fecerunt haec
et sculptilia mea et conflatilia
mandaverunt ista
quae audisti vide omnia vos
autem num adnuntiastis
audita feci tibi nova ex tunc
et conservata quae nescis
nunc creata sunt et non
ex tunc et ante diem et non
audisti ea
ne forte dicas ecce cognovi ea
neque audisti neque cognovisti
neque ex tunc aperta est
auris tua
scio enim quia praevaricans
praevaricaberis
et transgressorem ex utero
vocavi te
propter nomen meum longe
faciam furorem meum
et laude mea infrenabo
te ne intereas
ecce excoxi te sed non quasi

ARGENTUM ELEGI TE IN CAMINO
PAUPERTATIS
PROPTER ME PROPTER ME
FACIAM UT NON BLASPHEMER
ET GLORIAM MEAM ALTERI
NON DABO
AUDI ME IACOB ET ISRAHEL
QUEM EGO VOCO
EGO IPSE EGO PRIMUS
ET EGO NOVISSIMUS
MANUS QUOQUE MEA FUNDAVIT
TERRAM ET DEXTERA MEA
MENSA EST CAELOS
EGO VOCABO EOS ET STABUNT
SIMUL
CONGREGAMINI OMNES VOS ET AUDITE
QUIS DE EIS ADNUNTIAVIT HAEC
DNS DILEXIT EUM FACIET VOLUN
TATEM SUAM IN BABYLONE
ET BRACHIUM SUUM IN CHALDAEIS
EGO EGO LOCUTUS SUM
ET VOCAVI EUM
ADDUXI EUM ET DIRECTA EST
VIA EIUS
ACCEDITE AD ME ET AUDITE HOC
NON A PRINCIPIO IN ABSCONDITO
LOCUTUS SUM
EX TEMPORE ANTEQUAM
FIERENT IBI ERAM
ET NUNC DNS DS MISIT ME
ET SPS EIUS
HAEC DICIT DNS REDEMPTOR
TUUS SCS ISRL
EGO DNS DS TUUS DOCENS TE
UTILIA GUBERNANS TE
IN VIA QUA AMBULAS
UTINAM ADTENDISSES
MANDATA MEA
FACTA FUISSET SICUT
FLUMEN PAX TUA
ET IUSTITIA TUA SICUT GUR
GITES MARIS
ET FUISSET QUASI HARENA
SEMEN TUUM

ET STIRPS UTERI TUI UT LAPILLI EIUS
NON INTERISSET ET NON FUISSET
ADTRITUM NOMEN EIUS
A FACIE MEA
EGREDIMINI DE BABYLONE
FUGITE A CHALDAEIS
IN VOCE EXULTATIONIS ADNUNTIATE
AUDITUM FACITE HOC
ET FERTE ILLUD USQUE AD EXTRE
MUM TERRAE
DICITE REDEMIT DNS SERVUM
SUUM IACOB
NON SITIERUNT IN DESERTO
CUM EDUCERET EOS
AQUAM DE PETRA PRODUXIT EIS
ET SCIDIT PETRAM ET FLUX
ERUNT AQUAE
NON EST PAX IMPIIS DICIT DNS
AUDITE INSULAE ET ADTENDITE
POPULI DE LONGE
DNS AB UTERO VOCAVIT ME
DE VENTRE MATRIS MEAE RECOR
DATUS EST NOMINIS MEI
ET POSUIT OS MEUM QUASI
GLADIUM ACUTUM
IN UMBRA MANUS SUAE
PROTEXIT ME
ET POSUIT ME SICUT SAGITTAM
ELECTAM IN FARETRA SUA
ABSCONDIT ME
ET DIXIT MIHI SERVUS MEUS ES TU
ISRAHEL QUIA IN TE GLORIABOR
ET EGO DIXI IN VACUUM LABORAVI
SINE CAUSA ET VANE FORTITU
DINEM MEAM CONSUMPSI
ERGO IUDICIUM MEUM CUM DNO
ET OPUS MEUM CUM DO MEO
ET NUNC DICIT DNS
FORMANS ME EX UTERO
SERVUM SIBI
UT REDUCAM IACOB AD EUM
ET ISRL NON CONGREGABITUR
ET GLORIFICATUS SUM
IN OCULIS DNI

et deus meus factus est fortitudo mea
et dixit parum est ut sis mihi
servus ad suscitandas tribus
Iacob et feces Israhel
convertendas
Dedi te in lucem gentium
ut sis salus mea usque
ad extremum terrae
haec dicit dns redemptor isrl
sanctus eius
ad contemptibilem animam
ad abominatam gentem ad
servum dominorum
Reges videbunt et consurgent
principes et adorabunt
propter dnm quia fidelis est
et sanctum isrl qui elegit te
CCVI Haec dicit dns
in tempore placito exaudivi te
et in die salutis auxiliatus sum tui
et servavi te et dedi te in
foedus populi
ut suscitares terram et possi
deres hereditates dissipatas
ut diceres his qui vincti sunt
exite et his qui in tenebris
revelamini
super vias pascentur et in omni
bus planis pascua eorum
non esurient neque sitient et non
percutiet eos aestus et sol
quia miserator eorum reget
eos et ad fontem aquarum
portabit eos
et ponam omnes montes meos
in viam et semitae meae
exaltabuntur
ecce isti de longe venient
et ecce illi ab aquilone et a mari
et isti de terra australi
Laudate caeli et exulta terra
iubilate montes laudem
quia consolatus est dns
populum suum et pauperum

suorum miserebitur
et dixit Sion dereliquit me dns
et dns oblitus est mei
numquid oblivisci potest
mulier infantem suum
ut non misereatur filio
uteri sui
et si illa oblita fuerit
ego tamen non obliviscar tui
ecce in manibus meis descripsi te
muri tui coram oculis
meis semper
venerunt structores tui
destruentes te et dissi
pantes a te exibunt
Leva in circuitu oculos
tuos et vide
omnes isti congregati sunt
venerunt tibi
vivo ego dicit dns quia omni
bus velut ornamento
vestieris
et circumdabis tibi eos 67
quasi sponsa
quia deserta tua et solitudines
tuae et terra ruinae tuae
nunc angustae erunt prae
habitatoribus et longe fuga
buntur qui absorbebant te
adhuc dicent in auribus tuis
filii sterilitatis tuae
angustus mihi est locus fac
spatium mihi ut habitem
et dices in corde tuo quis
genuit mihi istos
ego sterilis et non pariens
transmigrata et captiva
et istos quis enutrivit
ego destituta et sola
et isti ubi erant
CCVII Haec dicit dns ds
ecce levabo ad gentes manum
meam et ad populos
exaltabo signum meum

ET ADFERENT FILIOS TUOS IN ULNIS
ET FILIAS TUAS SUPER UMEROS
PORTABUNT
ET ERUNT REGES NUTRICII TUI
ET REGINAE NUTRICES TUAE
UULTU IN TERRA DIMISSO
ADORABUNT TE
ET PULUEREM PEDUM TUORUM
LINGENT
ET SCIES QUIA EGO DNS
SUPER QUO NON CONFUNDENTUR
QUI EXPECTANT EUM
NUMQUID TOLLETUR A FORTI PRAEDA
AUT QUOD CAPTUM FUERIT A RO
BUSTO SALUUM ESSE POTERIT
QUIA HAEC DICIT DNS
ET QUIDEM CAPTIUITAS
A FORTI TOLLETUR
ET QUOD ABLATUM FUERIT
A ROBUSTO SALUABITUR
EOS UERO QUI IUDICAUERUNT TE
EGO IUDICABO ET FILIOS TUOS
EGO SALUABO
ET CIBABO HOSTES TUOS
CARNIBUS SUIS
ET QUASI MUSTO SANGUINE SUO
INEBRIABUNTUR
ET SCIET OMNIS CARO QUIA EGO DNS
SALUANS TE ET REDEMPTOR TUUS
FORTIS IACOB
CXXVII HAEC DICIT DNS
QUIS EST HIC LIBER REPUDII
MATRIS UESTRAE QUO DIMISI EAM
AUT QUIS EST CREDITOR MEUS
CUI UENDIDI UOS
ECCE IN INIQUITATIBUS UESTRIS
UENDITI ESTIS
ET IN SCELERIBUS UESTRIS DIMISI
MATREM UESTRAM
QUIA UENI ET NON ERAT UIR UOCAUI
ET NON ERAT QUI AUDIRET
CXXVIII NUMQUID ADBREUIATA ET PAR
UULA FACTA EST MANUS MEA
UT NON POSSIM REDIMERE

AUT NON EST IN ME UIRTUS
AD LIBERANDUM
ECCE IN INCREPATIONE MEA DESERTUM
FACIAM MARE
PONAM FLUMINA IN SICCUM
CONPUTRESCENT PISCES SINE
AQUA ET MORIENTUR IN SITI
INDUAM CAELOS TENEBRIS
ET SACCUM PONAM OPERI
MENTUM EORUM
DNS DEDIT MIHI LINGUAM ERUDITAM
UT SCIAM SUSTENTARE EUM
QUI LASSUS EST UERBO
ERIGIT MANE MANE
ERIGIT MIHI AUREM UT AUDIAM
QUASI MAGISTRUM
DNS DS APERUIT MIHI AUREM
EGO AUTEM NON CONTRADICO
RETRORSUM NON ABII
CORPUS MEUM DEDI PERCUTI
ENTIBUS ET GENAS MEAS UELLENTIB·
FACIEM MEAM NON AUERTI
AB INCREPANTIBUS ET CON
SPUENTIBUS
DNS DS AUXILIATOR MEUS IDEO
NON SUM CONFUSUS
IDEO POSUI FACIEM MEAM UT
PETRAM ET SCIO
QUONIAM NON CONFUNDAR
IUXTA EST QUI IUSTIFICAT ME QUIS
CONTRADICIT MIHI STEMUS
SIMUL
QUIS EST ADUERSARIUS MEUS
ACCEDAT AD ME
ECCE DNS DS AUXILIATOR MEUS
QUIS EST QUI CONDEMNET ME
ECCE OMNES QUASI UESTIMEN
TUM CONTERENTUR TINEA
COMEDET EOS
QUIS EX UOBIS TIMENS DNM
AUDIENS UOCEM SERUI SUI
QUI AMBULAUIT IN TENEBRIS
ET NON EST LUMEN EI
SPERET IN NOMINE DNI ET

INNITATUR SUPER DM SUUM
ECCE OMNES UOS ACCENDENTES
IGNEM ACCINCTI FLAMMIS
AMBULATE IN LUMINE IGNIS
UESTRI ET IN FLAMMIS
QUAS SUCCENDISTIS
DE MANU MEA FACTUM EST HOC
UOBIS IN DOLORIBUS DORMIETIS
LI AUDITE ME QUI SEQUIMINI
QUOD IUSTUM EST ET QUAE
RITIS DNM
ADTENDITE AD PETRAM UNDE
EXCISI ESTIS ET AD CAUERNAM
LACUS QUA PRAECISI
ESTIS
ADTENDITE AD ABRAHAM PATREM
UESTRUM ET AD SARRAM
QUAE PEPERIT UOS
QUIA UNUM UOCAUI EUM ET BENE
DIXI ET MULTIPLICAUI EUM
CONSOLABITUR ERGO DNS ET SION
CONSOLABITUR OMNES
RUINAS EIUS
ET PONET DESERTUM EIUS
QUASI DELICIAS
ET SOLITUDINEM EIUS QUASI
HORTUM DNI
GAUDIUM ET LAETITIA
INUENIETUR IN EA
GRATIARUM ACTIO ET UOX LAUDIS
ADTENDITE AD ME POPULUS MEUS
ET TRIBUS MEA ME AUDITE
QUIA LEX A ME EXIET ET IUDICIUM
MEUM IN LUCEM POPULORUM
REQUIESCET
PROPE EST IUSTUS MEUS EGRES
SUS EST SALUATOR MEUS
ET BRACHIA MEA POPULOS IUDICABUNT
ME INSULAE EXPECTABUNT
ET BRACHIUM MEUM SUSTINEBUNT
LEUATE IN CAELUM OCULOS UESTROS
ET UIDETE SUB TERRA DEORSUM
QUIA CAELI SICUT FUMUS
LIQUESCENT

ET TERRA SICUT UESTIMENTUM
ADTERETUR
ET HABITATORES EIUS SICUT
HAEC INTERIBUNT
SALUS AUTEM MEA IN SEMPI
TERNUM ERIT
ET IUSTITIA MEA NON DEFICIET
AUDITE ME QUI SCITIS IUSTUM
POPULUS LEX MEA IN CORDE
EORUM
NOLITE TIMERE OBPROBRIUM
HOMINUM
ET BLASPHEMIAS EORUM
NE METUATIS
SICUT ENIM UESTIMENTUM SIC
COMEDET EOS UERMIS
ET SICUT LANAM SIC DEUORABIT EOS
TINEA
SALUS AUTEM MEA IN SEMPI
TERNUM ERIT
ET IUSTITIA MEA IN GENERATIONES
GENERATIONUM
CONSURGE CONSURGE INDUERE
FORTITUDINEM BRACHIUM DNI
CONSURGE SICUT IN DIEBUS ANTIQUIS
IN GENERATIONIBUS SAECULORUM
NUMQUID NON TU PERCUSSISTI
SUPERBUM UULNERASTI
DRACONEM
NUMQUID NON TU SICCASTI MARE
AQUAM ABYSSI UEHEMENTIS
QUI POSUISTI PROFUNDUM MARIS
UIAM UT TRANSIRENT LIBERATI
ET NUNC QUI REDEMPTI SUNT A DNO
REUERTENTUR ET UENIENT
IN SION LAUDANTES
ET LAETITIA SEMPITERNA
SUPER CAPUT EORUM
GAUDIUM ET LAETITIAM TENEBUNT
FUGIET DOLOR ET GEMITUS
EGO EGO IPSE CONSOLABOR UOS
QUIS TU UT TIMERES AB HOMINE
MORTALI ET A FILIO HOMINIS
QUI QUASI FAENUM ITA ARESCET

et oblitus es dni factoris tui
qui tetendit caelos et fundavit
terram
et formidasti iugiter tota die
a facie furoris eius qui te tribu
labat et paraverat ad per
dendum
ubi nunc est furor tribulantis
cito veniet gradiens
ad aperiendum
et non interficiet usque ad in
ternicionem nec deficiet
panis eius
ego autem sum dns ds tuus
qui conturbo mare et intu
mescunt fluctus eius
dns exercituum nomen meum
posui verba mea in ore tuo
et in umbra manus meae
protexi te
ut plantes caelos et fundes
terram
et dicas ad sion populus
meus es tu
elevare elevare consurge
hierusalem
quae bibisti de manu dni
calicem irae eius
usque ad fundum calicis soporis
bibisti et potasti usque ad faeces
non est qui sustentet eam ex
omnibus filiis quos genuit
et non est qui adprehendat
manum eius ex omnibus filiis
quos enutrivit
duo sunt quae occurrerunt tibi
quis contristabitur super te
vastitas et contritio et fames et
gladius quis consolabitur te
filii tui proiecti sunt dormierunt
in capite omnium viarum sicut
oryx inlaqueatus
pleni indignatione dni
increpatione di tui
propterea audi hoc paupercula et
ebria non a vino
haec dicit dominator tuus dns
et ds tuus qui pugnavit
pro populo suo
ecce tuli de manu tua
calicem soporis
fundum calicis indignationis meae
non adicies ut bibas illud ultra
et ponam illud in manu eorum
qui te humiliaverunt
et dixerunt animae tuae incur
vare ut transeamus
et posuisti ut terram corpus
tuum et quasi viam
transeuntibus
21 consurge consurge induere
fortitudine tua sion
induere vestimentis gloriae
tuae hierusalem civitas sancti
quia non adiciet ultra ut
pertranseat per te incircum
cisus et inmundus
excutere de pulvere consurge
sede hierusalem
solve vincula colli tui
captiva filia sion
quia haec dicit dns gratis venun
dati estis et sine argento
redimemini quia haec dicit
dns ds
in aegyptum descendit popu
lus meus in principio ut
colonus esset ibi et assyr absque ulla causa
et nunc quid mihi est hic
haec dicit dns
quoniam ablatus est populus
meus gratis
dominatores eius inique agunt
dicit dns
et iugiter tota die nomen meum
blasphematur
propter hoc sciet populus meus
nomen meum in die illa

quia ego ipse qui loquebar
ecce adsum
CXXVII Quam pulchri super montes
pedes adnuntiantis et
praedicantes pacem
adnuntiantes bonum praedi-
cantes salutem
dicentes sion regnavit ds tuus
vox speculatorum tuorum
levaverunt vocem simul
laudabunt
quia oculo ad oculum videbunt
cum converterit dns sion
gaudete et laudate simul
deserta hierusalem
quia consolatus est dns populum
suum redemit hierusalem
paravit dns brachium sanctum
suum in oculis omnium
gentium
et videbunt omnes fines terrae
salutare di nostri
CXXVIII Recedite recedite exite inde
pollutum nolite tangere
exite de medio eius mundamini
qui fertis vasa dni
quoniam non in tumultu exibitis
nec in fuga properabitis
praecedet enim vos dns et con-
gregabit vos ds isrl
ecce intellegit servus meus
exaltabitur et elevabitur
et sublimis erit valde
sicut obstipuerunt super te
multi sic inglorius erit inter
viros aspectus eius
et forma eius inter filios
hominum
iste asperget gentes multas
super ipsum continebunt
reges os suum
quia quibus non est narratum
de eo viderunt
et qui non audierant con-
templati sunt
CXXVIIII LIII Quis credidit auditui nostro
et brachium dni cui
revelatum est
et ascendet sicut virgultum
coram eo
et sicut radix de terra sitienti
non est species ei neque decor
et vidimus eum
et non erat aspectus et desi-
deravimus eum
despectum et novissimum
virorum
virum dolorum et scientem
infirmitatem
et quasi absconditus vultus
eius et despectus
unde nec reputavimus eum
vere languores nostros
ipse tulit et dolores
nostros portavit
et nos putavimus eum quasi
leprosum et percussum
a deo et humiliatum
ipse autem vulneratus est
propter iniquitates nostras
adtritus est propter
scelera nostra
disciplina pacis nostrae
super eum et livore eius
sanati sumus
omnes nos quasi oves erravi-
mus unusquisque in viam
suam declinavit
et dns posuit in eo iniquitatem
omnium nostrum
oblatus est quia ipse voluit
et non aperuit os suum
sicut ovis ad occisionem
ducetur
et quasi agnus coram tondente
obmutescet et non aperiet
os suum
de angustia et de iudicio sublatus
est

generationem eius quis
enarrabit
quia abscisus est de terra
viventium
propter scelus populi mei
percussi eum
et dabit impios pro sepultura
et divitem pro morte sua
eo quod iniquitatem non fece
rit neque dolus fuerit
in ore eius
et dns voluit conterere eum
in infirmitate
si posuerit pro peccato
animam suam videbit
semen longaevum
et voluntas dni in manu eius
dirigetur
pro eo quod laboravit anima
eius videbit et saturabitur
in scientia sua iustificabit ipse
iustus servus meus multos
et iniquitates eorum
ipse portabit
ideo dispertiam ei plurimos
et fortium dividet spolia
pro eo quod tradidit in mor
tem animam suam
et cum sceleratis repu
tatus est
et ipse peccatum multorum
tulit et pro transgres
soribus rogavit
Lauda sterilis quae non paris
decanta laudem et hinni
quae non pariebas
quoniam multi filii desertae
magis quam eius quae
habebat virum dicit dns
dilata locum tentorii tui et
pelles tabernaculorum
tuorum extende ne parcas
longos fac funiculos tuos et
clavos tuos consolida

ad dexteram enim et ad laevam
penetrabis
et semen tuum gentes
hereditabit
et civitates desertas
inhabitabit
noli timere quia non confunderis
neque erubescas non enim
te pudebit
quia confusionis adulescentiae
tuae oblivisceris
et obprobrii viduitatis tuae
non recordaberis amplius
quia dominabitur tui qui fecit te
dns exercituum nomen eius
et redemptor tuus scs isrl ds
omnis terrae vocabitur
quia ut mulierem derelictam
et maerentem spu
vocavit te dns
et uxorem ab adulescentia
abiectam
dixit ds tuus ad punctum
in modico dereliqui te
et in miserationibus magnis
congregabo te
in momento indignationis
abscondi faciem meam
parumper a te
et in misericordia sempiterna
misertus sum tui dixit
redemptor tuus dns
sicut in diebus noe istud mihi est
cui iuravi ne inducerem aquas
noe ultra super terram
sic iuravi ut non irascar tibi
et non increpem te
montes enim commovebuntur
et colles con
tremescent
misericordia autem mea
non recedet
et foedus pacis meae
non movebitur

DIXIT MISERATOR TUUS DNS
PAUPERCULA TEMPESTATE CON
UULSA ABSQUE ULLA CONSOLATIONE
ECCE EGO STERNAM PER ORDINEM
LAPIDES TUOS
ET FUNDABO TE IN SAPPHYRIS
ET PONAM IASPIDEM PRO
PUGNACULA TUA
ET PORTAS TUAS IN LAPIDES
SCULPTOS
ET OMNES TERMINOS TUOS
IN LAPIDES DESIDERABILES
UNIUERSOS FILIOS TUOS DOCTOS A DNO
ET MULTITUDINEM PACIS FILIIS
TUIS ET IN IUSTITIA FUNDABERIS
CCXVIII RECEDE PROCUL A CALUMNIA
QUIA NON TIMEBIS
ET A PAUORE QUIA NON AD
PROPINQUABIT TIBI
ECCE ACCOLA UENIET QUI NON
ERAT MECUM
ADUENA QUONDAM TUUS
ADIUNGETUR TIBI
CCXVIIII ECCE EGO CREAUI FABRUM SUF
FLANTEM IN IGNEM PRUNAS
ET PROFERENTEM UAS
IN OPUS SUUM
ET EGO CREAUI INTERFECTOREM
AD DISPERDENDUM
OMNE UAS QUOD FICTUM EST
CONTRA TE NON DIRIGETUR
ET OMNEM LINGUAM RESISTEN
TEM TIBI IN IUDICIO IUDICABIS
CCXX HAEC EST HEREDITAS SERUORUM DNI
ET IUSTITIA EORUM APUD ME
DICIT DNS

LV OMNES SITIENTES UENITE AD AQUAS
ET QUI NON HABETIS ARGENTUM
PROPERATE EMITE ET COMEDITE
UENITE EMITE ABSQUE ARGENTO
ET ABSQUE ULLA COMMUTATIONE
UINUM ET LAC
QUARE APPENDITIS ARGENTUM
NON IN PANIB(US) ET LABOREM
UESTRUM NON IN SATURITATEM
AUDITE AUDIENTES ME ET COMEDITE
BONUM ET DELECTABITUR IN
CRASSITUDINE ANIMA UESTRA
INCLINATE AUREM UESTRAM
ET UENITE AD ME AUDITE
ET UIUET ANIMA UESTRA
ET FERIAM UOBIS PACTUM
SEMPITERNUM
MISERICORDIAS DAUID FIDELES
ECCE TESTEM POPULIS DEDI EUM
DUCEM AC PRAECEPTOREM
GENTIBUS
ECCE GENTES QUAS NESCIEBAS
UOCABIS
ET GENTES QUAE NON COGNOUE
RUNT TE AD TE CURRENT
PROPTER DNM DM TUUM ET SCM
ISRL QUIA GLORIFICAUIT TE
CCXXI QUAERITE DNM DUM INUENIRI
POTEST
INUOCATE EUM DUM PROPE EST
DERELINQUAT IMPIUS UIAM SUAM
ET UIR INIQUUS COGITATIO
NES SUAS
ET REUERTATUR AD DNM ET
MISEREBITUR EIUS
ET AD DM NOSTRUM QUIA
MULTUS EST AD IGNOSCENDU(M)
NON ENIM COGITATIONES MEAE
COGITATIONES UESTRAE
NEQUE UIAE UESTRAE UIAE MEAE
DICIT DNS
QUIA SICUT EXALTANTUR
CAELI A TERRA
SIC EXALTATAE SUNT UIAE MEAE
A UIIS UESTRIS
ET COGITATIONES MEAE
A COGITATIONIB(US) UESTRIS
ET QUOMODO DESCENDIT IMBER
ET NIX DE CAELO ET ILLUC
ULTRA NON REUERTITUR
SED INEBRIAT TERRAM ET INFUNDIT EA(M)
ET GERMINARE EAM FACIT

et det semen serenti et panem
comedenti
sic erit verbum meum quod
egredietur de ore meo
non revertetur ad me vacuum
sed faciet quaecumque volui
et prosperabitur in his
ad quae misi illud
quia in laetitia egrediemini
et in pace deducemini
montes et colles cantabunt
coram vobis laudem
et omnia ligna regionis
plaudent manu
pro saliunca ascendet abies et
pro urtica crescet myrtus
et erit dominus nominatus in signum
aeternum quod non auferetur
LVI haec dicit dominus custodite iudicium
et facite iustitiam
quia iuxta est salus mea ut veniat
et iustitia mea ut reveletur
beatus vir qui facit hoc
et filius hominis qui ad
prehendet istud
custodiens sabbatum
ne polluat illud
custodiens manus suas
ne faciat omne malum
et non dicat filius advenae qui
adhaeret domino dicens
separatione dividet me dominus
a populo suo
et non dicat eunuchus ecce
ego lignum aridum
cap quia haec dicit dominus eunuchis
qui custodierint sabbata mea
et elegerint quae volui
et tenuerint foedus meum
dabo eis in domo mea et in muris
meis locum et nomen
melius a filiis et filiabus
nomen sempiternum dabo eis
quod non peribit

et filios advenae qui adhaerent
domino ut colant eum
et diligant nomen eius
ut sint ei in servos
omnem custodientem sabbatum
ne polluat illud et tenentem
foedus meum
adducam eos in montem sanctum meum
et laetificabo eos in domo
orationis meae
holocausta eorum et victimae
eorum placebunt mihi
super altari meo
quia domus mea domus
orationis vocabitur
cunctis populis
ait dominus deus qui congregat
dispersos israhel
adhuc congregabo ad eum
congregatos eius
omnes bestiae agri venite
ad devorandum universae
bestiae saltus
speculatores eius caeci
omnes nescierunt
universi canes muti non
valentes latrare
videntes vana dormientes
et amantes somnia
et canes inpudentissimi
nescierunt saturitatem
ipsi pastores ignoraverunt
intellegentiam
omnes in viam suam
declinaverunt
unusquisque ad avaritiam suam
a summo usque ad novissimum
venite sumamus vinum et im
pleamur ebrietate
et erit sicut hodie sic et cras
et multo amplius
cap LVII Iustus perit et nemo est qui
recogitet in corde suo
et viri misericordiae colliguntur

et non est qui intellegat
a facie enim malitiae collectus
est iustus
veniat pax requiescat in cubili suo
qui ambulavit in directione sua
Vos autem accedite huc
filii auguratricis
semen adulteri et fornicariae
super quem lusistis super
quem dilatastis os et eiecistis
linguam
numquid non vos filii
scelesti semen mendax
qui consolamini in diis super
omne lignum frondosum
immolantes parvulos in tor
rentibus subter eminentes
petras
in partibus torrentis pars tua
haec est sors tua
et ipsis effudisti libamen
obtulisti sacrificium
numquid super his non
indignabor
super montem excelsum
et sublimem posuisti
cubile tuum
et illuc ascendisti ut immo
lares hostias
et post ostium et retro
postem posuisti
memoriale tuum
quia iuxta me discooperuisti
et suscepisti adulterum
dilatasti cubile tuum
et pepigisti cum eis
dilexisti stratum eorum
manu aperta
et ornasti te regi unguento
et multiplicasti pigmenta tua
misisti legatos tuos procul
et humiliata es usque ad inferos
in multitudine viae tuae labo
rasti non dixisti quiescam
vitam manus tuae invenisti
propterea non rogasti
pro quo sollicita timuisti
quia mentita es
et mei non es recordata neque
cogitasti in corde tuo
quia ego tacens et quasi non
videns et mei oblita es
ego adnuntiabo iustitiam tuam
et opera tua non proderunt tibi
cum clamaveris liberent te
congregati tui
et omnes eos auferet
ventus tollet aura
qui autem fiduciam habet mei
hereditabit terram et pos
sidebit montem sanctum meum
et dicam viam facite praebete
iter declinate de semita
auferte offendicula
de via populi mei
Quia haec dicit excelsus et sub
limis habitans aeternitatem
et sanctum nomen eius in excelso
et in sancto habitans
cum contrito et humili spu
ut vivificet spm humilium
et vivificet cor contritorum
non enim in sempiternum
litigabo neque usque ad finem
irascar
quia spiritus a facie mea egredietur
et flatus ego faciam
propter iniquitatem avaritiae
eius iratus sum et percussi
eum abscondi et in
dignatus sum
et abiit vagus in via cordis sui
vias eius vidi et sanavi eum
et reduxi eum et reddidi
consolationes ipsi
et lugentibus eis
creavi fructum
labiorum

PACEM PACEM EI QUI LONGE EST
ET QUI PROPE DIXIT DNS
ET SANAVI EUM
IMPII AUTEM QUASI MARE
FERVENS QUOD QUIESCERE
NON POTEST
ET REDUNDANT FLUCTUS EIUS
IN CONCULCATIONEM ET LUTUM
NON EST PAX DIXIT DS MEUS IMPIIS
CLXXX CLAMA NE CESSES QUASI TUBA
LVIII EXALTA VOCEM TUAM
ET ADNUNTIA POPULO MEO
SCELERA EORUM
ET DOMUI IACOB PECCATA EORUM
ME ETENIM DE DIE IN DIEM
QUAERUNT ET SCIRE
VIAS MEAS VOLUNT
QUASI GENS QUAE IUSTITIAM
FECERIT ET QUAE IUDICIUM
DI SUI NON DERELIQUERIT
ROGANT ME IUDICIA IUSTITIAE
ADPROPINQUARE DO VOLUNT
QUARE IEIUNAVIMUS ET NON
ASPEXISTI
HUMILIAVIMUS ANIMAS NOSTRAS
ET NESCISTI
ECCE IN DIE IEIUNII VESTRI
INVENITUR VOLUNTAS VESTRA
ET OMNES DEBITORES
VESTROS REPETITIS
ECCE AD LITES ET CONTEN
TIONES IEIUNATIS
ET PERCUTITIS PUGNO IMPIE
NOLITE IEIUNARE SICUT USQ
AD HANC DIEM
UT AUDIATUR IN EXCELSO
CLAMOR VESTER
NUM QUID TALE EST IEIUNIUM
QUOD ELEGI
PER DIEM ADFLIGERE HOMINEM
ANIMAM SUAM
NUM QUID CONTORQUERE QUASI
CIRCULUM CAPUT SUUM
ET SACCUM ET CINEREM STERNERE

NUM QUID ISTUD VOCABIS
IEIUNIUM ET DIEM
ACCEPTABILEM DNO
NONNE HOC EST MAGIS IEIUNIUM
QUOD ELEGI
DISSOLVE COLLIGATIONES IMPIETATIS
SOLVE FASCICULOS DEPRIMENTES
DIMITTE EOS QUI CONFRACTI SUNT
LIBEROS ET OMNE ONUS DISRUMPE
FRANGE ESURIENTI PANEM
TUUM ET EGENOS VAGOSQ
INDUC IN DOMUM TUAM
CUM VIDERIS NUDUM OPERI EUM
ET CARNEM TUAM NE DESPEXERIS
TUNC ERUMPET QUASI MANE
LUMEN TUUM ET SANITAS TUA
CITIUS ORIETUR
ET ANTEIBIT FACIEM TUAM IUSTITIA
TUA ET GLORIA DNI COLLIGET TE
TUNC INVOCABIS ET DNS EXAUDIET
CLAMABIS ET DICET ECCE ADSUM
SI ABSTULERIS DE MEDIO TUI
CATENAM
ET DESIERIS DIGITUM EXTENDERE
ET LOQUI QUOD NON PRODEST
CUM EFFUDERIS ESURIENTI
ANIMAM TUAM ET ANIMAM
ADFLICTAM REPLEVERIS
ORIETUR IN TENEBRIS LUX TUA
ET TENEBRAE TUAE ERUNT
SICUT MERIDIES
ET REQUIEM TIBI DABIT DNS
SEMPER
ET IMPLEBIT SPLENDORIBUS ANIMAM
TUAM ET OSSA TUA LIBERABIT
ET ERIS QUASI HORTUS INRIGUUS
ET SICUT FONS AQUARUM CUIUS
NON DEFICIENT AQUAE
ET AEDIFICABUNTUR IN TE
DESERTA SAECULORUM
FUNDAMENTA GENERATIONIS
ET GENERATIONIS SUSCITABIS
ET VOCABERIS AEDIFICATOR SAEPIUM
AVERTENS SEMITAS IN QUIETEM

SI AVERTERIS A SABBATO PEDEM TUUM
FACERE VOLUNTATEM TUAM
IN DIE SCO MEO
ET VOCAVERIS SABBATUM DELICATUM
ET SCM DNI GLORIOSUM
ET GLORIFICAVERIS EUM DUM
NON FACIS VIAS TUAS
ET NON INVENITUR VOLUNTAS TUA
UT LOQUARIS SERMONEM
TUNC DELECTABERIS SUPER
DNO ET SUSTOLLAM TE
SUPER ALTITUDINES TERRAE
ET CIBABO TE HEREDITATE IACOB
PATRIS TUI OS ENIM DNI
LOCUTUM EST
XXX ECCE NON EST ADBREVIATA MANUS
DNI UT SALVARE NEQUEAT
NEQUE ADGRAVATA EST AURIS EIUS
UT NON EXAUDIAT
SED INIQUITATES VESTRAE DIVISE-
RUNT INTER VOS ET DM VESTRUM
ET PECCATA VESTRA ABSCONDE-
RUNT FACIEM EIUS A VOBIS
NE EXAUDIRET
MANUS ENIM VESTRAE POLLUTAE
SUNT SANGUINE ET DIGITI VES-
TRI IN INIQUITATE
LABIA VESTRA LOCUTA SUNT
MENDACIUM
ET LINGUA VESTRA INIQUITATEM
FATUR
NON EST QUI INVOCET IUSTITIAM
NEQUE EST QUI IUDICET VERE
SED CONFIDUNT IN NIHILO ET
LOQUUNTUR VANITATES
CONCEPERUNT LABOREM ET
PEPERERUNT INIQUITATEM
XXX OVA ASPIDUM RUPERUNT
ET TELAS ARANEAE TEXERUNT
QUI COMEDERIT DE OVIS EORUM
MORIETUR
ET QUOD CONFOTUM EST
ERUMPET IN REGULUM
TELAE EORUM NON ERUNT
IN VESTIMENTUM NEQUE OPERIEN-
TUR OPERIBUS SUIS
OPERA EORUM OPERA INUTILIA
ET OPUS INIQUITATIS IN MANIB-
EORUM
PEDES EORUM AD MALUM CURRUNT
ET FESTINANT UT EFFUNDANT
SANGUINEM INNOCENTEM
COGITATIONES EORUM COGITATIO-
NES INUTILES VASTITAS ET CON-
TRITIO IN VIIS EORUM
VIAM PACIS NESCIERUNT ET NON EST
IUDICIUM IN GRESSIBUS EORUM
SEMITAE EORUM INCURVATAE
SUNT EIS
OMNIS QUI CALCAT IN EA
IGNORAT PACEM
PROPTER HOC ELONGATUM EST
IUDICIUM A VOBIS
ET NON ADPRAEHENDET
NOS IUSTITIA
XL EXPECTAVIMUS LUCEM
ET ECCE TENEBRAE
SPLENDOREM ET IN TENEBRIS
AMBULAVIMUS
PALPAVIMUS SICUT CAECI
PARIETEM
ET QUASI ABSQUE OCULIS
ADTRECTAVIMUS
INPEGIMUS MERIDIE QUASI
IN TENEBRIS IN CALIGOSIS
QUASI MORTUI
RUGIEMUS QUASI URSI OMNES
ET QUASI COLUMBAE MEDI-
TANTES GEMEMUS
EXPECTAVIMUS IUDICIUM
ET NON EST SALUTEM ET
ELONGATA EST A NOBIS
MULTIPLICATAE SUNT ENIM
INIQUITATES NOSTRAE
CORAM TE
ET PECCATA NOSTRA RESPON-
DERUNT NOBIS
QUIA SCELERA NOSTRA NOBIS

et iniquitates nostras
cognovimus
peccare et mentiri
contra dominum
et aversi sumus ne iremus
post tergum dei nostri
ut loqueremur calumniam
et transgressionem
concepimus et locuti sumus
de corde verba mendacii
et conversum est retrorsum
iudicium et iustitia
longe stetit
quia corruit in platea veritas
et aequitas non potuit
ingredi
et facta est veritas
in oblivione
et qui recessit a malo
praedae patuit
Et vidit dominus et malum
apparuit in oculis eius
quia non est iudicium
et vidit quia non est vir
et aporiatus est quia
non est qui occurrat
et salvabit sibi brachium
suum et iustitia eius
ipsa confirmavit eum
indutus est iustitia ut lorica
et galea salutis in capite eius
indutus est vestimentum
ultionis et opertus est
quasi pallio zeli
sicut ad vindictam quasi
ad retributionem in
dignationis hostibus suis
et vicissitudinem inimicis
suis
insulis vicem reddet
et timebunt qui ab occidente
nomen domini
et qui ab ortu solis
gloriam eius
cum venerit quasi fluvius
violentus quem spiritus
domini cogit
et venerit Sion redemptor et eis
qui redeunt ab iniquitate
et Iacob dicit dominus
hoc foedus meum cum eis
dicit dominus
spiritus meus qui est in te et verba
mea quae posui in ore tuo
non recedent de ore tuo et de ore
seminis tui dicit dominus
amodo et usque in sempiternum
Surge inluminare quia venit
lumen tuum et gloria domini
super te orta est
quia ecce tenebrae operient
terram et caligo populos
super te autem orietur dominus
et gloria eius in te videbitur
et ambulabunt gentes
in lumine tuo
et reges in splendore ortus tui
leva in circuitu oculos tuos
et vide
omnes isti congregati sunt
venerunt tibi
filii tui de longe venient et filiae
tuae de latere surgent
tunc videbis et afflues
et mirabitur et dilatabi
tur cor tuum
quando conversa fuerit ad te
multitudo maris fortitudo
gentium venerit tibi
inundatio camellorum
operiet te dromedariae
Madian et Epha
omnes de Saba venient aurum
et tus deferentes et lau
dem domino adnuntiantes
omne pecus Cedar con
gregabitur tibi
arietes Nabaioth

ministrabunt tibi
offerentur super placabili
altari meo
et domum maiestatis meae
glorificabo
qui sunt isti qui ut nubes
volant et quasi columbae
ad fenestras suas
me enim insulae expectant
et naves maris in principio
ut adducam filios tuos de longe
argentum eorum et aurum
eorum cum eis
nomini dni di tui et sco isrl
quia glorificavit te
et aedificabunt filii peregrino
rum muros tuos
et reges eorum ministrabunt tibi
in indignatione enim mea
percussi te et in reconciliatione
mea misertus sum tui
et aperientur portae tuae
iugiter die ac nocte
et non claudentur
ut adferatur ad te fortitudo
gentium et reges eorum
adducantur
gens enim et regnum quod
non servierit tibi peribit
et gentes solitudine vastabuntur
gloria libani ad te veniet abies
et buxus et pinus simul
ad ornandum locum
sanctificationis meae
et locum pedum meorum
glorificabo
et venient ad te curvi filii
eorum qui humiliaverunt te
et adorabunt vestigia
pedum tuorum
et omnes qui detrahebant tibi
et vocabunt te civitatem
dni sion sci israhel
pro eo quod fuisti derelicta
et odio habita et non erat
qui per te transiret
ponam te in superbiam saeculo
rum gaudium in generationem
et generationem
et suges lac gentium et mamilla
regum lactaberis
et scies quia ego dns salvans te
et redemptor tuus fortis iacob
pro aere adferam aurum et pro
ferro adferam argentum
et pro lignis aes et pro lapidib
ferrum
et ponam visitationem tuam pacē
et praepositos tuos iustitiam
non audietur ultra iniquitas
in terra tua vastitas et con
tritio in terminis tuis
et occupabit salus muros tuos
et portas tuas laudatio
non erit tibi amplius sol ad lu
cendum per diem nec splen
dor lunae inluminabit te
sed erit tibi dns in lucem
sempiternam et ds tuus
in gloriam tuam
non occidet ultra sol tuus
et luna tua non minuetur
quia dns erit in lucem sempiter
nam et conplebuntur dies
luctus tui
populus autem tuus omnes
iusti in perpetuum here
ditabunt terram
germen plantationis meae
opus manus meae
ad glorificandum
minimus erit in mille et par
vulus in gentem fortis
simam
ego dns in tempore eius
subito faciam istud
sps dni super me
eo quod unxerit dns me

AD ADNUNTIANDUM MANSUETIS
MISIT ME
UT MEDERER CONTRITIS CORDE
ET PRAEDICAREM CAPTIUIS
INDULGENTIAM ET CLAUSIS
APERTIONEM
UT PRAEDICAREM ANNUM PLACA
BILEM DNO ET DIEM ULTIONIS
DO NOSTRO UT CONSOLAREM
OMNES LUGENTES
UT PONEREM LUGENTIBUS SION
ET DAREM EIS CORONAM
PRO CINERE
OLEUM GAUDII PRO LUCTU PALLIUM
LAUDIS PRO SPIRITU MAERORIS
ET UOCABUNTUR IN EA FORTES
IUSTITIAE PLANTATIO DNI
AD GLORIFICANDUM
ET AEDIFICABUNT DESERTA A SAECULO
ET RUINAS ANTIQUAS ERIGENT
ET INSTAURABUNT CIUITATES
DESERTAS DISSIPATAS IN GENERA
TIONEM ET GENERATIONEM
ET STABUNT ALIENI ET PASCENT
PECORA UESTRA
ET FILII PEREGRINORUM
AGRICOLAE ET UINITORES
UESTRI ERUNT
UOS AUTEM SACERDOTES DNI
UOCABIMINI MINISTRI
DEI NOSTRI DICETUR UOBIS
FORTITUDINEM GENTIUM
COMEDETIS ET IN GLORIA
EARUM SUPERBIETIS
PRO CONFUSIONE UESTRA
DUPLICI ET RUBORE LAUDABUNT
PARTEM EORUM
PROPTER HOC IN TERRA SUA
DUPLICIA POSSIDEBUNT
XLI. LAETITIA SEMPITERNA ERIT EIS
QUIA EGO DNS DILIGENS IUDICIUM
ET ODIO HABENS RAPINAM
IN HOLOCAUSTUM
ET DABO OPUS EORUM
IN UERITATE ET FOEDUS PERPETUUM
FERIAM EIS
ET SCIETUR IN GENTIBUS SEMEN
EORUM ET GERMEN EORUM
IN MEDIO POPULORUM
OMNES QUI UIDERINT EOS
COGNOSCENT EOS
QUIA ISTI SUNT SEMEN
CUI BENEDIXIT DNS
GAUDENS GAUDEBO IN DNO ET EX
ULTABIT ANIMA MEA IN DO MEO
QUIA INDUIT ME UESTIMENTIS
SALUTIS ET INDUMENTO IUSTITIAE
CIRCUMDEDIT ME
QUASI SPONSUM DECORATUM
CORONA
ET QUASI SPONSAM ORNATAM
MONILIBUS SUIS
SICUT ENIM TERRA PROFERT
GERMEN SUUM ET SICUT HORTUS
SEMEN SUUM GERMINAT
SIC DNS DS GERMINABIT IUSTITIAM
ET LAUDEM CORAM UNIUERSIS
GENTIBUS
LX. PROPTER SION NON TACEBO
ET PROPTER HIERUSALEM
NON QUIESCAM
DONEC EGREDIATUR UT SPLENDOR
IUSTUS EIUS ET SALUATOR EIUS
UT LAMPAS ACCENDATUR
ET UIDEBUNT GENTES IUSTUM
TUUM ET CUNCTI REGES
INCLYTUM TUUM
ET UOCABITUR TIBI NOMEN
NOUUM QUOD OS DNI
NOMINAUIT
ET ERIS CORONA GLORIAE IN MANU
DNI ET DIADEMA REGNI
IN MANU DI TUI
NON UOCABERIS ULTRA DERELICTA
ET TERRA TUA NON UOCABITUR
AMPLIUS DESOLATA
SED UOCABITUR UOLUNTAS MEA IN EA
ET TERRA TUA INHABITABITUR

QUIA CONPLACUIT DNO IN TE ET
TERRA TUA INHABITABITUR
HABITABIT ENIM IUUENIS CUM
UIRGINE ET HABITABUNT
IN TE FILII TUI
ET GAUDEBIT SPONSUS SUPER SPON
SAM ET GAUDEBIT SUPER TE DS TUUS
SUPER MUROS TUOS HIERUSALEM
CONSTITUI CUSTODES
TOTA DIE ET TOTA NOCTE IN PERPETUO
NON TACEBUNT
QUI REMINISCIMINI DNI NE TACEATIS
ET NE DETIS SILENTIUM EI
DONEC STABILIAT ET PONAT
HIERUSALEM LAUDEM
IN TERRA
cxlv IURAUIT DNS IN DEXTERA SUA ET IN
BRACHIO FORTITUDINIS SUAE
SI DEDERO TRITICUM TUUM ULTRA
CIBUM INIMICIS TUIS
ET SI BIBERINT FILII ALIENI UINUM
TUUM IN QUO LABORASTI
QUIA QUI CONGREGABUNT ILLUD
COMEDENT ET LAUDABUNT DNM
ET QUI CONPORTANT ILLUT BIBENT
IN ATRIIS SCIS MEIS
TRANSITE TRANSITE PER PORTAS
PRAEPARATE UIAM POPULO
PLANUM FACITE ITER ELIGITE
LAPIDES ET ELEUATE SIGNUM
AD POPULUM
ECCE DNS AUDITUM FECIT
IN EXTREMIS TERRAE
DICITE FILIAE SION ECCE SALUATOR
TUUS UENIT
ECCE MERCES EIUS CUM EO
ET OPUS EIUS CORAM ILLO
ET UOCABUNT EOS POPULUS SCS
REDEMPTI A DNO
TU AUTEM UOCABERIS QUAESITA
CIUITAS ET NON DERELICTA
LXVI QUIS EST ISTE QUI UENIT DE EDOM
TINCTIS UESTIBUS DE BOSRA
ISTE FORMOSUS IN STOLA SUA
GRADIENS IN MULTITUDINE
FORTITUDINIS SUAE
EGO QUI LOQUOR IUSTITIAM
ET PROPUGNATOR SUM
AD SALUANDUM
QUARE ERGO RUBRUM EST
INDUMENTUM TUUM ET UESTI
MENTA TUA SICUT CALCANTIUM
IN TORCULARI
TORCULAR CALCAUI SOLUS ET DE GENTIBUS
NON EST UIR MECUM
CALCAUI EOS IN FURORE MEO ET CON
CULCAUI EOS IN IRA MEA
ET ASPERSUS EST SANGUIS EORUM
SUPER UESTIMENTA MEA
ET OMNIA INDUMENTA MEA
INQUINAUI
DIES ENIM ULTIONIS IN CORDE MEO
ANNUS REDEMPTIONIS MEAE UENIT
CIRCUMSPEXI ET NON ERAT
AUXILIATOR QUAESIUI ET NON
FUIT QUI ADIUUARET
ET SALUAUIT MIHI BRACHIUM MEUM
ET INDIGNATIO MEA IPSA
AUXILIATA EST MIHI
ET CONCULCAUI POPULOS IN FURORE
MEO ET INEBRIAUI EOS
IN INDIGNATIONE MEA
ET DETRAXI IN TERRA UIRTUTEM
EORUM
L MISERATIONUM DNI RECORDABOR
LAUDEM DNI SUPER OMNIB
QUAE REDDIDIT NOBIS DNS
ET SUPER MULTITUDINEM
BONORUM DOMUI ISRL
QUAE LARGITUS EST EIS
SECUNDUM INDULGENTIAM SUAM
ET SECUNDUM MULTITUDINEM
MISERICORDIARUM SUARUM
ET DIXIT UERUMTAMEN POPULUS
MEUS EST FILII NON NEGANTES
ET FACTUS EST EIS SALUATOR
IN OMNI TRIBULATIONE EORUM
NON EST TRIBULATUS

ET ANGELUS FACIEI EIUS SALVAVIT EOS
IN DILECTIONE SUA ET IN INDULGENTIA
SUA IPSE REDEMIT EOS
ET PORTAVIT EOS ET LEVAVIT EOS
CUNCTIS DIEBUS SAECULI
IPSI AUTEM AD IRACUNDIAM
PROVOCAVERUNT
ET ADFLIXERUNT SPM SCM EIUS
ET CONVERSUS EST EIS IN INIMICUM
ET IPSE DEBELLAVIT EOS
ET RECORDATUS EST DIERUM
SAECULI MOYSI POPULI SUI
UBI EST QUI EDUXIT EOS DE MARI
CUM PASTORIBUS GREGIS SUI
UBI EST QUI POSUIT IN MEDIO
EIUS SPM SCI SUI
QUI EDUXIT AD DEXTERAM MOYSEN
BRACHIO MAIESTATIS SUAE
QUI SCIDIT AQUAS ANTE EOS UT
FACERET SIBI NOMEN
SEMPITERNUM
QUI EDUXIT EOS PER ABYSSOS QUASI
EQUUM IN DESERTO NON
INPINGENTEM
QUASI ANIMAL IN CAMPO DESCEN
DENS SPS DNI DUCTOR EIUS FUIT
SIC ADDUXISTI POPULUM TUUM
UT FACERES TIBI NOMEN GLORIAE
ADTENDE DE CAELO ET VIDE
DE HABITACULO SCO TUO
ET GLORIAE TUAE
UBI EST ZELUS TUUS ET FORTI
TUDO TUA
MULTITUDO VISCERUM TUORUM
ET MISERATIONUM TUARUM
SUPER ME CONTINUERUNT SE
TU ENIM PATER NOSTER ET ABRAHAM
NESCIVIT NOS ET ISRAHEL
IGNORAVIT NOS
TU DNE PATER NOSTER REDEMPTOR
A SAECULO NOMEN TUUM
QUARE ERRARE NOS FECISTI
DNE DE VIIS TUIS
INDURASTI COR NOSTRUM
NE TIMEREMUS TE
REVERTERE PROPTER SERVOS TUOS
TRIBUS HEREDITATIS TUAE
QUASI NIHILUM POSSIDERUNT
POPULUM SCM TUUM
HOSTES NOSTRI
CONCULCAVERUNT SCIFICATIONEM
TUAM
FACTI SUMUS SICUT IN PRINCIPIO
CUM NON DOMINARERIS NOSTRI
NEQUE INVOCARETUR NOMEN
TUUM SUPER NOS
LX UTINAM DISRUMPERES CAELOS
ET DESCENDERES
A FACIE TUA MONTES DEFLUERENT
SICUT EXUSTIO IGNIS TABESCERENT
AQUAE ARDERENT IGNI
UT NOTUM FIERET NOMEN TUUM
INIMICIS TUIS A FACIE TUA GENTES
TURBARENTUR
CUM FECERIS MIRABILIA
NON SUSTINEBIMUS
DESCENDISTI ET A FACIE TUA
MONTES DEFLUXERUNT
A SAECULO NON AUDIERUNT
NEQUE AURIBUS PERCEPERUNT
OCULUS NON VIDIT DS ABSQUE TE QUAE
PRAEPARASTI EXPECTANTIBUS TE
OCCURRISTI LAETANTI ET FACIENTI
IUSTITIAM
IN VIIS TUIS RECORDABUNTUR TUI
ECCE TU IRATUS ES ET PECCAVIMUS
IN IPSIS FUIMUS SEMPER
ET SALVABIMUR
ET FACTI SUMUS UT INMUNDUS
OMNES NOS
QUASI PANNUS MENSTRUATAE
UNIVERSAE IUSTITIAE NOSTRAE
ET CECIDIMUS QUASI FOLIUM
UNIVERSI ET INIQUITATES
NOSTRAE QUASI VENTUS
ABSTULERUNT NOS
NON EST QUI INVOCET NOMEN TUUM
QUI CONSURGAT ET TENEAT TE

ABSCONDISTI FACIEM TUAM A NOBIS
ET ADLISISTI NOS IN MANU INIQUITATIS
NOSTRAE
ET NUNC DOMINE PATER NOSTER ES TU
NOS UERO LUTUM
ET FICTOR NOSTER TU ET OPERA MANUUM
TUARUM OMNES NOS
NE IRASCARIS DOMINE SATIS ET NE ULTRA
MEMINERIS INIQUITATIS
ECCE RESPICE POPULUS TUUS OMNES NOS
CIUITAS SANCTI TUI FACTA EST DESERTA SION
DESERTA FACTA EST HIERUSALEM
DESOLATA DOMUS SCIFICATIO-
NIS NOSTRAE ET GLORIAE
NOSTRAE
UBI LAUDAUERUNT TE PATRES NOSTRI
FACTA EST IN EXUSTIONEM IGNIS
ET OMNIA DESIDERABILIA NOSTRA
UERSA SUNT IN RUINAS
NUMQUID SUPER HIS CONTINEBIS TE DOMINE
TACEBIS ET ADFLIGES NOS UEHEMENTER
XV QUAESIERUNT ME QUI ANTE NON INTER-
ROGABANT INUENERUNT QUI NON
QUAESIERUNT ME
CL DIXI ECCE EGO ECCE EGO AD GENTEM
QUAE NON INUOCABAT NOMEN MEUM
EXPANDI MANUS MEAS TOTA DIE
AD POPULUM INCREDULUM
QUI GRADITUR IN UIA NON BONA POST COGITA-
TIONES SUAS POPULUS QUI AD IRACUNDIAM
PROUOCAT ME ANTE FACIEM MEAM SEMPER
QUI IMMOLANT IN HORTIS ET SACRIFICANT
SUPER LATERES QUI HABITANT IN SEPUL-
CHRIS ET IN DELUBRIS IDOLORUM DORMIUNT
QUI COMEDUNT CARNEM SUILLAM
ET IUS PROFANUM IN UASIS EORUM
QUI DICUNT RECEDE A ME NON ADPROPIN-
QUES MIHI QUIA INMUNDUS ES
ISTI FUMUS ERUNT IN FURORE MEO IG-
NIS ARDENS TOTA DIE
ECCE SCRIPTUM EST CORAM ME
NON TACEBO SED REDDAM ET RETRI-
BUAM IN SINU EORUM
INIQUITATES UESTRAS ET INIQUITATES

PATRUM UESTRORUM SIMUL DICIT DOMINUS
QUI SACRIFICAUERUNT SUPER MONTES
ET IN COLLIBUS EXPROBRAUERUNT MIHI
ET REMETIAR OPUS EORUM PRIMUM
IN SINU EORUM
CLI HAEC DICIT DOMINUS
QUOMODO SI INUENIATUR
GRANUM IN BOTRO
ET DICATUR NE DISSIPES ILLUD QUONIAM BENE-
DICTIO EST SIC FACIAM PROPTER SERUOS
MEOS UT NON DISPERDAM TOTUM
ET EDUCAM DE IACOB SEMEN ET DE IUDA
POSSIDENTEM MONTES MEOS
ET HEREDITABUNT EAM ELECTI MEI ET
SERUI MEI HABITABUNT IBI
ET ERUNT CAMPESTRIA IN OUILIA GREGUM
ET UALLIS ACHOR IN CUBILE ARMENTORUM
POPULO MEO QUI REQUISIERUNT ME
ET UOS QUI DERELIQUISTIS DOMINUM QUI OBLITI
ESTIS MONTEM SANCTUM MEUM
QUI PONITIS FORTUNAE MENSAM ET LIBATIS
SUPER EAM NUMERABO UOS IN GLADIO
ET OMNES IN CAEDE CORRUETIS
PRO EO QUOD UOCAUI ET NON RESPONDIS-
TIS LOCUTUS SUM ET NON AUDISTIS
ET FACIEBATIS MALUM IN OCULIS MEIS
ET QUAE NOLUI ELEGISTIS
CLII PROPTER HOC HAEC DICIT DOMINUS DS
ECCE SERUI MEI COMEDENT ET UOS ESU-
RIETIS ECCE SERUI MEI BIBENT ET UOS
SITIETIS ECCE SERUI MEI LAETABUN-
TUR ET UOS CONFUNDEMINI
ECCE SERUI MEI LAUDABUNT PRAE
EXULTATIONE CORDIS
ET UOS CLAMABITIS PRAE DOLORE CORDIS
ET PRAE CONTRITIONE SPIRITUS ULULABITIS
ET DIMITTETIS NOMEN UESTRUM IN IURA-
MENTUM ELECTIS MEIS ET INTER-
FICIET TE DOMINUS DEUS ET SERUOS SUOS
UOCABIT NOMINE ALIO
IN QUO QUI BENEDICTUS EST SUPER TERRA
BENEDICETUR IN DEO AMEN
ET QUI IURAT IN TERRA IURABIT IN DEO AMEN
QUIA OBLIUIONI TRADITAE SUNT ANGUSTIAE PRI-
ORES

ET QUIA ABSCONDITAE SUNT AB OCULIS MEIS
ECCE ENIM EGO CREO CAELOS NOVOS
ET TERRAM NOVAM
ET NON ERUNT IN MEMORIA PRIORA ET NON
ASCENDENT SUPER COR
SED GAUDEBITIS ET EXULTABITIS USQUE IN SEMPI
TERNUM IN HIS QUAE EGO CREO
d LX QUIA ECCE EGO CREO HIERUSALEM EXULTA
TIONEM ET POPULUM EIUS GAUDIUM
ET EXULTABO IN HIERUSALEM ET GAUDEBO
IN POPULO MEO ET NON AUDIETUR IN EO
ULTRA VOX FLETUS ET VOX CLAMORIS
NON ERIT IBI AMPLIUS INFANS DIERUM
ET SENEX QUI NON IMPLEAT DIES SUOS
QUONIAM PUER CENTUM ANNORUM MORIETUR
ET PECCATOR CENTUM ANNORUM
MALEDICTUS ERIT
ET AEDIFICABUNT DOMOS ET HABITABUNT
ET PLANTABUNT VINEAS ET COMEDENT
FRUCTUS EARUM
NON AEDIFICABUNT ET ALIUS HABITABIT
NON PLANTABUNT ET ALIUS COMEDET
SECUNDUM DIES ENIM LIGNI ERUNT DIES
POPULI MEI ET OPERA MANUUM
EORUM INVETERABUNT ELECTI MEI
NON LABORABUNT FRUSTRA NEQUE GENE
RABUNT IN CONTURBATIONE
QUIA SEMEN BENEDICTORUM DOMINI EST
ET NEPOTES EORUM CUM EIS
ERITQUE ANTEQUAM CLAMENT EGO EXAUDIAM
ADHUC ILLIS LOQUENTIBUS EGO AUDIAM
LUPUS ET AGNUS PASCENTUR SIMUL
ET LEO ET BOS COMEDENT PALEAS
ET SERPENTI PULVIS PANIS EIUS
NON NOCEBUNT NEQUE OCCIDENT IN OMNI
MONTE SANCTO MEO DICIT DOMINUS
d LXI HAEC DICIT DOMINUS
LXV CAELUM SEDIS MEA ET TERRA SCABELLUM
PEDUM MEORUM
QUAE EST ISTA DOMUS QUAM AEDIFICABITIS MIHI
ET QUIS ISTE LOCUS QUIETIS MEAE
OMNIA HAEC MANUS MEA FECIT ET FACTA
SUNT UNIVERSA ISTA DICIT DOMINUS
AD QUEM AUTEM RESPICIAM NISI AD

PAUPERCULUM ET CONTRITUM SPIRITU
ET TREMENTEM SERMONES MEOS
d QUI IMMOLAT BOVEM QUASI QUI INTER
FICIAT VIRUM QUI MACTAT PECUS
QUASI QUI EXCEREBRET CANEM
QUI OFFERT OBLATIONEM QUASI
QUI SANGUINEM SUILLUM OFFERAT
QUI RECORDATUR TURIS QUASI
QUI BENEDICAT IDOLO
HAEC OMNIA ELEGERUNT IN VIIS SUIS
ET IN ABOMINATIONIBUS SUIS ANIMA
EORUM DELECTATA EST
UNDE ET EGO ELIGAM INLUSIONES EORUM
ET QUAE TIMEBANT ADDUCAM EIS
QUIA VOCAVI ET NON ERAT QUI RESPONDE
RET LOCUTUS SUM ET NON AUDIERUNT
FECERUNTQUE MALUM IN OCULIS MEIS
ET QUAE NOLUI ELEGERUNT
AUDITE VERBUM DOMINI QUI TREMITIS
AD VERBUM EIUS
DIXERUNT FRATRES VESTRI ODIENTES VOS
ET ABICIENTES PROPTER NOMEN MEUM
GLORIFICETUR DOMINUS ET VIDEBIMUS IN LAETITIA
VESTRA IPSI AUTEM CONFUNDENTUR
d LXII VOX POPULI DE CIVITATE VOX DE TEMPLO
VOX DOMINI REDDENTIS RETRIBUTIONEM
INIMICIS SUIS ANTEQUAM PARTURIRET
PEPERIT ANTEQUAM VENIRET PARTUS
EIUS PEPERIT MASCULUM
QUIS AUDIVIT UMQUAM TALE ET QUIS VIDIT
HUIC SIMILE NUMQUID PARTURIET TERRA
IN DIE UNA AUT PARIETUR GENS SIMUL
QUIA PARTURIVIT ET PEPERIT SION FILIOS
SUOS NUMQUID EGO QUI ALIOS PARERE
FACIO IPSE NON PARIAM DICIT DOMINUS
SI EGO QUI GENERATIONEM CETERIS TRIBUO
STERILIS ERO AIT DOMINUS DEUS TUUS
LAETAMINI CUM HIERUSALEM
ET EXULTATE IN EA OMNES
QUI DILIGITIS EAM
GAUDETE CUM EA GAUDIO UNIVERSI
QUI LUGETIS SUPER EAM
UT SUGATIS ET REPLEAMINI AB UBERE
CONSOLATIONIS EIUS

mulgeatis et deliciis affluatis
ab omnimoda gloria eius
quia haec dicit Dns
ecce ego declinabo super eam
quasi fluvium pacis
et quasi torrentem inundantem
gloriam gentium quam sugetis
ad ubera portabimini et super
genua blandientur vobis
quomodo si cui mater blandiatur
ita ego consolabor vos
in Hierusalem consolabimini
videbitis et gaudebit cor vestrum
et ossa vestra quasi herba
germinabunt
et cognoscetur manus Dni super
servis eius et indignabitur
inimicis suis
CLVII Quia ecce Dns in igne veniet et quasi
turbo quadrigae eius
reddere in indignatione furorem
suum et increpationem suam
in flamma ignis
quia in igne Dns diiudicabit et in gladio
suo ad omnem carnem
et multiplicabuntur interfecti a Dno
qui sanctificabantur et mundos se
putabant in hortis post
ianuam intrinsecus
qui comedebant carnem
suillam et abominationem
et murem
simul consumentur
dicit Dns
CLVIII Ego autem opera eorum et cogi
tationes eorum venio ut
congregem cum omnibus
gentibus et linguis
et venient et videbunt
gloriam meam
et ponam in eis signum
et mittam ex eis qui salvati
fuerint ad gentes
in mare in Africa in Lydiam
tendentes sagittam in Italiam
et Graeciam
ad insulas longe ad eos qui non
audierunt de me et non
viderunt gloriam meam
et adnuntiabunt gloriam
meam gentib(us)
et adducent omnes fratres
vestros de cunctis gentib(us)
donum Dno
in equis et in quadrigis
et in lecticis et in mulis
et in carrucis
ad montem sanctum meum
Hierusalem dicit Dns
quomodo si inferant filii
Israhel munus in vase
mundo in domum Dni
et adsumam ex eis in sacer
dotes et in levitas
dicit Dns
quia sicut caeli novi et terra
nova quae ego stare facio
coram me dicit Dns
sic stabit semen vestrum
et nomen vestrum
et erit mensis ex mense
et sabbatum ex sabbato
veniet omnis caro ut adoret
coram facie mea dicit Dns
et egredientur et videbunt
cadavera virorum qui prae
varicati sunt in me
vermis eorum non morietur
et ignis eorum non
extinguetur
et erunt usque ad satietatem vi
sionis omni carni amen

EXPLICIT LIBER
ESAIAE PROPHETAE

Hieremias propheta cui hic pro
logus scribitur sermone quidem
apud hebraeos esaiae et osee et qui
busdam aliis prophetis videtur
esse rusticior sed sensibus par est
quippe qui eodem spiritu prophetaverit
porro simplicitas eloquii de loco ei
in quo natus est accidit fuit enim
anathothites qui est usque hodie
viculus trib. ab hierosolymis distans
milibus sacerdos ex sacerdotibus
et in matris utero sanctificatus virgini
tate sua evangelicum virum xpi
ecclesiae dedicans hic autem
exorsus est puer et captivitatem
urbis et iudaeae non solum spu
sed et oculis contuitus est
iam decem tribus [illegible] assyrii
in medos transtulerant [illegible]
et eorum coloniae terram possidebant
bant unde in iudaea tantum et beniamin
prophetavit et civitatis suae ruinas
quadruplici planxit alphabeto
quod nos mensurae metri
reddidimus praeterea ordinem
visionum qui apud graecos et la
tinos omnino confusus est ad pri
stinam fidem correximus librum
autem baruch notarii eius qui apud
hebraeos nec legitur nec habetur
praetermisimus pro his omnibus
maledicta ab aemulis praestolantes
quibus necesse est per singula
opuscula respondere et hoc patior
quia vos coegistis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] scripsit
tantummodo [illegible]
praelocare

EXPLICIT [illegible]

INCIP TITULI HIEREMIAE PROP

I [illegible]
[illegible] sermonem ad prophetam dicit
II De [illegible]
III De [illegible]
super [illegible]
IIII [illegible]
V De pseudo sacerdotibus et pseudoprophetis
VI De falso [illegible]
VII [illegible]
[illegible]
VIII De idolo [illegible]
VIIII [illegible]
[illegible]
X [illegible]
XI [illegible]
[illegible]
XII [illegible] homines ad [illegible]
[illegible]
XIII [illegible] de patria
[illegible]
[illegible]
XIIII [illegible]
XV [illegible]
[illegible]
X[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
XVII [illegible]
XVIII [illegible] propheta [illegible]
[illegible]
XVIIII Sermo domini super [illegible] et hieru
salem quas propter [illegible]
[illegible]
XX [illegible]
[illegible]
XXI [illegible]
XXII [illegible]
[illegible]
XXIII [illegible]
[illegible] hierusalem [illegible]
XXIIII De pupillo et pauperibus oppressis
XXV [illegible]
[illegible] populi et sacerdotum
[illegible]

xxvi Contestatur misisse dm̄ et [illegible]
[illegible]
xxvii [illegible] populo [illegible] propter [illegible]
xxviii [illegible] reprobatos [illegible] iudaeos
propter peccata sua
xxviiii De iudicio [illegible] populo
et [illegible]
[illegible]
xxx Docens dm̄ non esse [illegible]
xxxi Non prodesse preces sacerdotis
populo peccanti
xxxii De colligentibus ligna ad idolorum
[illegible]
xxxiii Reprobat dns holocausta et sacrificia
iudaeorum propter [illegible]
xxxiiii Secundum [illegible]
[illegible] et idololatria quando [illegible]
[illegible]
[illegible]
xxxv Quod [illegible]
[illegible] et [illegible] prophetis
et sacerdotibus
xxxvi Vox paenitentiae
xxxvii De idolis inanis [illegible]
xxxviii [illegible]
xxxviiii [illegible] et [illegible]
[illegible] hominibus
xl De [illegible] et desolatione
hierusalem
xli De idolis [illegible]
[illegible]
xlii Non glorianti sapientem [illegible]
[illegible]
[illegible]
xliii De idolis gentium quae simpliciter
hominibus [illegible]
[illegible] constituit
xliiii De idolis quae homines faciunt
[illegible]
xlv De pelli in tabernaculi [illegible]
xlvi Verba testamenti [illegible] ad populum
xlvii Propter quod [illegible]
[illegible] dns et prohibet propheta
orare pro populo.

xlviii De passione xp̄i
xlviiii De uirga [illegible] quod prospiciente
[illegible]
l De [illegible] synagogae [illegible]
[illegible]
li De conuersis [illegible]
lii De cinctorio lineo
liii Quomodo [illegible]
[illegible]
liiii De [illegible] sacerdotibus [illegible]
[illegible]
lv De [illegible] aethiops et pardus
[illegible]
lvi De inopia pluuiae
lvii Vox paenitentium quod [illegible]
[illegible]
lviii De [illegible] et sacrificiis
[illegible] propheta
[illegible]
lviiii De pseudo prophetis
lx Vox paenitentium
lxi Non prodesse populo peccanti
[illegible]
lxii [illegible] placis
lxiii De passione [illegible]
lxiiii [illegible] prodidit dns iudaeos [illegible]
[illegible]
lxv De [illegible] iudaeorum [illegible]
lxvi De populo xp̄iano [illegible]
et de idolis [illegible]
lxvii [illegible]
[illegible]
lxviii Benedictus homo qui confidit in dn̄o
lxviiii De perdice id est pseudo sacerdotibus
[illegible]
lxx De his qui dereliquerunt dm̄
lxxi De obseruatione sabbati [illegible]
lxxii De figulo faciente uasa
lxxiii [illegible]
[illegible]
lxxiiii [illegible] dn̄i super populum
[illegible]
lxxv [illegible]
[illegible]

exemplis et moribus eorum
lxxvi De [illegible] sermone dni
super iudaeos [illegible] et percussi[illegible]
[illegible]
lxxvii [illegible]
et [illegible] super iudaea
lxxviii [illegible] propheta ex dolentis contra populo
de passione dni
lxxviiii [illegible] dns sedechiae regi iuda
et [illegible] populo iudaico
et [illegible] chaldaeis [illegible]
lxxx De iusto iudicio et liberando eum
qui [illegible] pertur et pupillum
et [illegible]
lxxxi [illegible] super [illegible]
lxxxii [illegible] propter [illegible]
lxxxiii [illegible] quaerit [illegible] et non inuenit iuste homines pauperem
lxxxiiii De [illegible] dns [illegible] rex [illegible]
[illegible]
[illegible]
lxxxv De pastoribus [illegible]
lxxxvi De [illegible] xpi
lxxxvii De prophetis [illegible] prophe
tantibus in baal non audiendis
lxxxviii [illegible]
lxxxviiii [illegible] absconderunt [illegible] dominum
lxxxx De [illegible] pseudo prophe [illegible]
falsis
xci De duobus calathis ficorum quae super
[illegible] populi [illegible]
[illegible] dns sedechia [illegible]
et [illegible] prouidetur
xcii [illegible] hierusalem
[illegible] annis septuaginta
xciii [illegible]
xciiii [illegible] gentes [illegible]
[illegible]
xcv [illegible] pastores super
populum [illegible]
xcvi Si populus [illegible]
[illegible]
xcvii [illegible] hieremia

prophetas [illegible] super hierusale[m]
xcviii [illegible] propheta [illegible]
suo ostendens [illegible] populo [illegible]
[illegible] babylonis
xcviiii Non audiendos pseudoprophetas
c [illegible] hieremias ananiam pseudo
prophetam [illegible]
[illegible] hieremiae prophetae
ci [illegible] pseudo prophetae et pace
[illegible] populo [illegible] captiuitate
cii Non audiendos pseudo prophetas
[illegible]
ciii Quod completis septuaginta annis
captiuitatis [illegible] iudaeis
ciiii [illegible] super sedechiam regem
et [illegible]
[illegible] prophetae [illegible]
cv De libro quem detulit sophonias
sacerdos ad hieremiam prophetam
cvi [illegible] pseudopropheta
[illegible]
cvii [illegible]
post captiuitatem
cviii De domino xpo et de populo nouo et de
[illegible]
cviiii De [illegible] rachel
[illegible]
cx [illegible] acceptum
[illegible]
cxi De domino xpo [illegible]
[illegible]
[illegible]
cxii De [illegible] ploratu
cxiii [illegible] populi xpiani
cxiiii Dicit dns non uiolatum testamentum
usque [illegible]
[illegible] clausus in carcere
cxv [illegible]
[illegible]
[illegible] argenteis
cxvi [illegible] propheta
pro populo [illegible]

LII [illegible] super [illegible] et chaldaeos
[illegible]
LIII [illegible] super [illegible]
[illegible]
[illegible] populum
LIIII [illegible]
LV [illegible]
[illegible]
LVI [illegible] super [illegible]
[illegible]
[illegible]
LVII [illegible]
[illegible]
LVIII [illegible]
[illegible]
LVIIII [illegible]
[illegible]
LX [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
LXI [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
LXII [illegible]
[illegible]
LXIII [illegible]
[illegible]

EXPLICIUNT CAPITULA
HIEREMIAE PROPHETAE

INCIPIT LIBER
EIUS DEM

1 VERBA HIEREMIAE FILII HELCIAE
DE SACERDOTIBUS QUI FUERUNT
IN ANATHOTH IN TERRA BENIAMIN
QUOD FACTUM EST VERBUM DNI
AD EUM IN DIEBUS IOSIAE FILII
AMON REGIS IUDA
IN TERTIO DECIMO ANNO REGNI EIUS
ET FACTUM EST IN DIEBUS IOACHIM
FILII IOSIAE REGIS IUDA
USQUE AD CONSUMMATIONEM
UNDECIMI ANNI SEDECIAE
FILII IOSIAE REGIS IUDA
USQUE AD TRANSMIGRATIONEM
HIERUSALEM IN MENSE QUINTO
ET FACTUM EST VERBUM DNI
AD ME DICENS
PRIUSQUAM TE FORMAREM
IN UTERO NOVI TE
ET ANTEQUAM EXIRES DE VULVA
SCIFICAVI TE
PROPHETAM IN GENTIBUS DEDI TE
ET DIXI A A A DNE DS ECCE NESCIO
LOQUI QUIA PUER EGO SUM
ET DIXIT DNS AD ME NOLI DICERE
PUER SUM
QUONIAM AD OMNIA QUAE MITTAM
TE IBIS
ET UNIVERSA QUAECUMQUE MANDAVERO
TIBI LOQUERIS
NE TIMEAS A FACIE EORUM
QUIA TECUM EGO SUM UT ERUAM
TE DICIT DNS
ET MISIT DNS MANUM SUAM
ET TETIGIT OS MEUM
ET DIXIT DNS AD ME ECCE DEDI
VERBA MEA IN ORE TUO
ECCE CONSTITUI TE HODIE SUPER
GENTES ET SUPER REGNA
UT EVELLAS ET DESTRUAS
ET DISPERDAS ET DISSIPES
ET AEDIFICES ET PLANTES
ET FACTUM EST VERBUM DNI
AD ME DICENS
QUID TU VIDES HIEREMIA

et dixi virgam vigilantem ego video
et dixit Dominus ad me bene vidisti
quia vigilabo ego super verbo
meo ut faciam illud
Et factum est verbum Domini
secundo ad me dicens
quid tu vides
et dixi ollam succensam ego video
et faciem eius a facie aquilonis
et dixit Dominus ad me
ab aquilone pandetur malum
super omnes habitatores terrae
quia ecce ego convocabo omnes
cognationes regnorum
aquilonis ait Dominus
et venient et ponent unusquisque
solium suum in introitu
portarum Hierusalem
et super omnes muros eius
in circuitu
et super universas urbes Iuda
et loquar iudicia mea cum eis
super omnem malitiam eorum
qui dereliquerunt me
et libaverunt diis alienis
et adoraverunt opus
manuum suarum
Tu ergo accinge lumbos tuos
et surge et loquere ad eos
omnia quae ego praecipio tibi
ne formides a facie eorum
nec enim timere te faciam
vultum eorum
ego quippe dedi te hodie in civi
tatem munitam et in columnam
ferream
et in murum aereum
super omnem terram
regibus Iuda principibus eius
et sacerdotibus et populo
terrae
et bellabunt adversum te
et non praevalebunt

quia tecum ego sum ait Dominus
ut liberem te
Et factum est verbum Domini
ad me dicens
vade et clama in auribus Hierusalem
dicens haec dicit Dominus
recordatus sum tui miserans
adulescentiam tuam et cari
tatem tuam et caritatem
disponsationis tuae
quando secuta es me in deserto
in terra quae non seminatur
sanctus Israhel Domino primitiae
frugum eius
omnes qui devorant eum
delinquunt mala venient
super eos dicit Dominus
Audite verbum Domini domus
Iacob et omnes cognationes
domus Israhel
haec dicit Dominus
quid invenerunt in me
patres vestri iniquitatis
quia elongaverunt a me
et ambulaverunt
post vanitatem et vani facti sunt
et non dixerunt ubi est Dominus
qui ascendere nos fecit
de terra Aegypti
qui transduxit nos per desertum
per terram inhabitabilem
et inviam
per terram sitis et imaginem
mortis
per terram in qua non ambula
vit vir neque habitavit homo
et induxi vos in terram Carmeli
ut comederetis fructum eius
et optima illius
et ingressi contaminastis
terram meam
et hereditatem meam posuistis
in abominationem
Sacerdotes non dixerunt

ubi est dns
et tenentes legem nescierunt me
et pastores praevaricati sunt
in me
et prophetae prophetaverunt
in Baal et idola secuti sunt
propterea adhuc iudicio con
tendam vobiscum ait dns
et cum filiis vestris disceptabo
transite ad insulas Cetthim
et videte
et in Cedar mittite et conside
rate vehementer
et videte si factum est
huiuscemodi
si mutavit gens deos et certe
ipsi non sunt dii
Populus vero meus mutavit
gloriam suam in idolum
obstupescite caeli super hoc
et portae eius desolamini
vehementer dicit dns
duo enim mala fecit populus meus
me dereliquerunt fontem
aquae vivae et foderunt
sibi cisternas
cisternas dissipatas quae con
tinere non valent aquas
numquid servus est isrl
aut vernaculus
quare ergo factus est in praedam
super eum rugierunt leones
et dederunt vocem suam
posuerunt terram eius
in solitudinem
civitates eius exustae sunt
et non est qui habitet in eis
filii quoque Memfeos et Tafnes
constupraverunt te
usque ad verticem
numquid non istud
factum est tibi
quia dereliquisti dnm dm tuum
eo tempore quo ducebat
te per viam
et nunc quid tibi vis in via Aegypti
ut bibas aquam turbidam
et quid tibi cum via Assyriorum
ut bibas aquam fluminis
arguet te malitia tua et aversio
tua increpabit te
scito et vide quia malum
et amarum est
reliquisse te dnm dm tuum
et non esse timorem mei apud
te dicit dns ds exercituum
a saeculo confregisti iugum meum
rupisti vincula mea
et dixisti non serviam
in omni enim colle sublimi
et sub omni ligno frondoso
tu prosternebaris meretrix
ego autem plantavi te vineam
electam omne semen verum
quomodo ergo conversa es
in pravum vinea aliena
si laveris te nitro et multiplica
veris tibi herbam borith
maculata es in iniquitate tua
coram me dicit dns ds
Quomodo dicis non sum polluta
post Baalim non ambulavi
vide vias tuas in convalle
scito quid feceris
cursor levis explicans vias suas
onager adsuetus in solitudine
in desiderio animae suae
adtraxit ventum amoris sui
nullus avertet eam
omnes qui quaerunt eam
non deficient
in menstruis eius invenient eam
prohibe pedem tuum a nuditate
et guttur tuum a siti
et dixisti desperavi nequaquam
faciam
adamavi quippe alienos
et post eos ambulabo

quomodo confunditur fur
quando deprehenditur
sic confusi sunt domus isrl
ipsi et reges eorum principes
et sacerdotes et prophetae eorum
dicentes ligno pater meus
es tu et lapidi tu me genuisti
verterunt ad me tergum
et non faciem
et in tempore adflictionis suae
dicent surge et libera nos
ubi sunt dii tui quos fecisti tibi
surgant et liberent te
in tempore adflictionis tuae
secundum numerum quippe
civitatum tuarum erant
dii tui iuda
quid vultis mecum iudicio con
tendere omnes dereliquistis
me dicit dns
frustra percussi filios vestros
disciplinam non receperunt
devoravit gladius vester
prophetas vestros
quasi leo vastator generatio vestra
videte verbum dni
VIIII Num quid solitudo factus sum
israheli aut terra serotina
quare ergo dixit populus meus
recessimus non veniemus ultra
ad te
numquid obliviscetur
virgo ornamenti sui
sponsa fasciae pectoralis suae
populus vero meus oblitus est
mei diebus innumeris
quid niteris bonam ostendere
viam tuam ad quaerendam
dilectionem
quae insuper et malitias tuas
docuisti vias tuas
et in alis tuis inventus est
sanguis animarum pauperum
et innocentium

non in fossis inveni eos sed
in omnibus quae supra memoravi
et dixisti absque peccato
innocens ego sum
propterea nunc avertatur
furor tuus a me
ecce ego iudicio contendam
tecum eo quod dixeris
non peccavi
quam vilis es facta nimis
iterans vias tuas
et ab aegypto confunderis
sicut confusa es ab assur
nam et ab isto egredieris et manus
tuae erunt super caput tuum
quoniam obtrivit dns confiden
tiam tuam et nihil habebis prosperum
vulgo dicitur
si dimiserit vir uxorem suam
et recedens ab eo duxerit
virum alterum
numquid revertetur
ad eam ultra
numquid non polluta et conta
minabitur mulier illa
tu autem fornicata es
cum amatoribus multis
tamen revertere ad me
dicit dns
leva oculos tuos in directum
et vide ubi non prostrata sis
in viis sedebas expectans eos
quasi latro in solitudine
et polluisti terram in fornica
tionibus tuis et in malitiis tuis
quam ob rem prohibitae sunt
stillae pluviarum et serotinus
imber non fuit
frons mulieris meretricis
facta est tibi noluisti
erubescere
ergo saltem amodo voca me
pater meus dux virginitatis
meae tu es

NUMQUID IRASCERIS IN PERPETUUM
AUT PERSEVERABIS IN FINEM
ECCE LOCUTA ES ET FECISTI MALA
ET POTUISTI
XI ET DIXIT DNS AD ME IN DIEBUS
IOSIAE REGIS
NUMQUID VIDISTI QUAE FECERIT
AVERSATRIX ISRL
ABIIT SIBI SUPER OMNEM
MONTEM EXCELSUM ET SUB
OMNE LIGNUM FRONDOSUM
ET FORNICATA EST IBI
ET DIXI CUM FECISSET HAEC OMNIA
AD ME CONVERTERE ET NON EST
REVERSA
ET VIDIT PRAEVARICATRIX
SOROR EIUS IUDA
QUIA PRO EO QUOD MOECHATA ESSET
AVERSATRIX ISRL DIMISISSEM EAM
ET DEDISSEM EI LIBELLUM REPUDII
ET NON TIMUIT PRAEVARICATRIX
IUDA SOROR EIUS
SED ABIIT ET FORNICATA EST
ETIAM IPSA
ET FACILITATE FORNICATIONIS SUAE
CONTAMINAVIT TERRAM
ET MOECHATA EST CUM LAPIDE
ET CUM LIGNO
ET IN OMNIBUS HIS NON EST REVERSA
AD ME PRAEVARICATRIX SOROR
EIUS IUDA IN TOTO CORDE SUO SED IN MENDACIO
AIT DNS
XII ET DIXIT DNS AD ME
IUSTIFICAVIT ANIMAM SUAM
AVERSATRIX ISRL CONPARATIONE
PRAEVARICATRICIS IUDAE
VADE ET CLAMA SERMONES ISTOS
CONTRA AQUILONEM ET DICES
REVERTERE AVERSATRIX ISRL
AIT DNS
ET NON AVERTAM FACIEM MEAM A VOBIS
QUIA SANCTUS EGO SUM DICIT DNS
ET NON IRASCAR IN PERPETUUM
TAMEN SCITO INIQUITATEM TUAM
QUIA IN DNM DM TUUM

PRAEVARICATA ES
ET DISPERSISTI VIAS TUAS ALIENIS
SUB OMNI LIGNO FRONDOSO
ET VOCEM MEAM NON AUDISTI AIT DNS
CONVERTIMINI FILII REVERTENTES
DICIT DNS
QUIA EGO VIR VESTER
ET ADSUMAM VOS UNUM DE CIVITATE
ET DUOS DE COGNATIONE
ET INTRODUCAM VOS IN SION
ET DABO VOBIS PASTORES
IUXTA COR MEUM
ET PASCENT VOS SCIENTIA ET DOCTRINA
CUMQUE MULTIPLICATI FUERITIS
ET CREVERITIS IN TERRA
IN DIEBUS ILLIS AIT DNS NON DICENT
ULTRA ARCA TESTAMENTI DNI
NEQUE ASCENDET SUPER COR
NEQUE RECORDABUNTUR ILLIUS
NEC VISITABITUR NEC FIET ULTRA
IN TEMPORE ILLO VOCABUNT
HIERUSALEM SOLIUM DNI
ET CONGREGABUNTUR AD EAM
OMNES GENTES IN NOMINE DNI
IN HIERUSALEM
ET NON AMBULABUNT IN PRAVITATE
CORDIS SUI PESSIMI
IN DIEBUS ILLIS IBIT DOMUS IUDA
AD DOMUM ISRL
ET VENIENT SIMUL DE TERRA
AQUILONIS AD TERRAM QUAM
DEDI PATRIBUS VESTRIS
EGO AUTEM DIXI QUOMODO
PONAM TE IN FILIIS
ET TRIBUAM TIBI TERRAM DESIDERABILEM
HEREDITATEM PRAECLARAM
EXERCITUUM GENTIUM
ET DIXI PATREM VOCABIS ME
ET POST ME INGREDI NON CESSABIS
SED QUOMODO SI CONTEMNAT
MULIER AMATOREM SUUM
SIC CONTEMPSIT ME DOMUS ISRL
DICIT DNS
VOX IN VIIS AUDITA EST PLORATUS

et ululatus filiorum isrl
quoniam iniquam fecerunt
uiam suam obliti sunt dni di sui
VIII Conuertimini filii reuertentes
et sanabo auersiones uestras
ecce nos uenimus ad te
tu enim es dns ds noster
uere mendaces erant colles
multitudo montium
uere in dno do nostro salus isrl
confusio comedit laborem
patrum nostrorum
ab adulescentia nostra
greges eorum et armenta eorum
filios eorum et filias eorum
dormiemus in confusione nostra
et operiet nos ignominia nostra
quoniam dno do nostro peccauimus
nos et patres nostri ab adule
scentia nostra usq; ad hunc diem
et non audiuimus uocem dni
di nostri
XII Si conuerteris isrl ait dns
ad me conuertere
si abstuleris offendicula
a facie mea non commoueberis
et iurabis uiuit dns in ueritate
et in iudicio et iustitia
et benedicent eum gentes
ipsumque laudabunt
haec enim dicit dns uiro iuda
et hierusalem
nouate uobis nouale et nolite
serere super spinas
circumcidimini dno et auferte
praeputia cordium uestrorum
uiri iuda et habitatores hierusale
ne forte egrediatur ut ignis
indignatio mea
et succendatur et non sit
qui extinguat
propter malitiam cogitatio
num uestrarum
XIII Adnuntiate in iuda et in hierusale

auditum facite
loquimini et canite tuba in terra
clamate fortiter et dicite con
gregamini et ingrediamur
ciuitates munitas
leuate signum in sion
confortamini nolite stare
quia malum ego adduco
ab aquilone et contritionem
magnam
ascendit leo de cubili suo
et praedo gentium se leuauit
egressus est de loco suo
ut ponat terram tuam
in solitudinem
ciuitates tuae uastabuntur
remanentes absque habitatore
super hoc accingite uos ciliciis
plangite et ululate
quia non est auersa ira
furoris dni a nobis
et erit in die illa dicit dns
peribit cor regis et cor principum
et obstupescent sacerdotes
et prophetae consternabuntur
et dixi heu heu heu dne ds
ergone decepisti populum istum
et hierusalem dicens
pax erit uobis
et ecce peruenit gladius
usq; ad animam
XIIII In tempore illo dicetur
populo huic et hierusalem
uentus urens in uiis quae sunt
in deserto
uiae filiae populi mei non ad
uentilandum et ad purgandum
sps plenus ex his ueniet mihi
et nunc ego loquar
iudicia mea cum eis
ecce quasi nubes ascendet
et quasi tempestas currus eius
uelociores aquilis equi illius
uae nobis quoniam uastati sumus

Laua a malitia cor tuum
hierusalem ut salua fias
usque quo morabuntur in te
cogitationes noxiae
uox enim adnuntiantis a dan
et notum facientis idolum
de monte ephraim
commouete gentes
ecce auditum est in hierusalem
custodes uenire de terra
longinqua et dare super
ciuitates iuda uocem suam
quasi custodes agrorum
facti sunt super eam in gyro
quia me ad iracundiam
prouocauit dns
uiae tuae et cogitationes tuae
fecerunt haec tibi
ista malitia tua quia amara
quia tetigit cor tuum
XVIIII uentrem meum uentrem
meum doleo
sensus cordis mei conturba
ti sunt in me
non tacebo quoniam uocem
bucinae audiuit anima mea
clamorem proelii
contritio super contritionem
uocata est
et uastata est omnis terra
repente uastata sunt
tabernacula mea subito
pelles meae
usque quo uidebo fugientem
audiam uocem bucinae
quia stultus populus meus
me non cognouit
filii insipientes sunt
et uecordes
sapientes sunt ut faciant
mala bene autem facere
nescierunt
XX aspexi terram et ecce uacua
erat et nihil

et caelos et non erat lux in eis
uidi montes et ecce mouebantur
et omnes colles conturbati sunt
intuitus sum et non erat homo
et omne uolatile caeli recessit
aspexi et ecce carmelus desertus
et omnes urbes eius destructae
sunt
a facie dni et a facie irae furoris eius
haec enim dicit dns
deserta erit omnis terra
sed tamen consummationem
non faciam
lugebit terra et maerebunt
caeli desuper
eo quod locutus sum cogitaui
et non paenituit me
nec auersus sum ab eo
a uoce equitis et mittentis
sagittam fugit omnis ciuitas
ingressi sunt ardua
et ascenderunt rupes
uniuersae urbes derelictae
sunt et non habitat in eis homo
tu autem uastata quid facies
cum uestieris te coccino
cum ornata fueris monili aureo
et pinxeris stibio oculos tuos
frustra conponeris
contempserunt te amatores
tui animam tuam quaerent
uocem enim quasi parturientis
audiui
angustias ut puerperae
uox filiae sion intermorientis
expandentisque manus suas
XXI uae mihi quia defecit anima mea
propter interfectos
V circuite uias hierusalem
et aspicite
et considerate et quaerite
in plateis eius
an inueniatis uirum facientem
iudicium et quaerentem

fidem et propitius ero eis
XX Quod si etiam vivit dns dixerint
et hoc falso iurabunt
dne oculi tui respiciunt fidem
percussisti eos et non doluerunt
adtrivisti eos et renuerunt
accipere disciplinam
induraverunt facies suas
super petram et noluerunt
reverti
ego autem dixi forsitan
pauperes sunt et stulti
ignorantes viam dni
iudicium di sui
ibo igitur ad optimates
et loquar eis
ipsi enim cognoverunt viam dni
iudicium di sui
et ecce magis hii simul
confregerunt iugum
ruperunt vincula
idcirco percussit eos leo
de silva
lupus ad vesperam vastavit eos
pardus vigilans super civitates
eorum
omnis qui egressus fuerit
ex eis capietur
quia multiplicatae sunt
praevaricationes eorum
confortatae sunt aversiones eorum
super quo propitius tibi esse
potero
filii tui dereliquerunt me
et iurant in his qui non sunt dii
saturavi eos et moechati sunt
et in domo meretricis
luxuriabantur
equi amatores et emissarii
facti sunt
unusquisque ad uxorem
proximi sui hinniebat
XXI Numquid super his
non visitabo dicit dns

et in gente tali non ulciscetur
anima mea
ascendite muros eius et dissipate
consummationem autem
nolite facere
auferte propagines eius
quia non sunt dni
praevaricatione enim
praevaricata est in me
domus isrl et domus iuda ait dns
negaverunt dnm et dixerunt
non est ipse neque veniet
super nos malum
gladium et famem non videbimus
prophetae fuerunt in ventum
et responsum non fuit in eis
haec ergo evenient illis
haec dicit dns ds exercituum
quia locuti estis verbum istud
ecce ego do verba mea
in ore tuo in ignem
et populum istum ligna
et vorabit eos
ecce ego adducam super vos
gentem de longinquo
domus isrl ait dns
gentem robustam
gentem antiquam
gentem cuius ignorabis linguam
nec intelleges quid loquatur
pharetra eius quasi sepulchrum
patens universi fortes
et comedet segetes tuas
et panem tuum devorabit
filios tuos et filias tuas
comedet gregem tuum
et armenta tua
comedet vineam tuam
et ficum tuam
et conteret urbes munitas
tuas in quibus tu habes
fiduciam gladio
verumtamen in diebus illis
ait dns non faciam vos

IN CONSUMMATIONEM
QUOD SI DIXERITIS QUARE FECIT
DNS DS NOSTER HAEC OMNIA
NOBIS DICES AD EOS
SICUT DERELIQUISTIS ME ET SERUI
STIS DEO ALIENO IN TERRA UESTRA
SIC SERUIETIS ALIENIS IN TERRA
NON UESTRA
ADNUNTIATE HOC DOMUI IACOB
ET AUDITUM FACITE IN IUDA
DICENTES
AUDI POPULE STULTE QUI NON
HABES COR
QUI HABENTES OCULOS NON UIDETIS
ET AURES ET NON AUDITIS
ME ERGO NON TIMEBITIS AIT DNS
ET A FACIE MEA NON DOLEBITIS
QUI POSUI HARENAM TERMINUM
MARI
PRAECEPTUM SEMPITERNUM
QUOD NON PRAETERIBIT
ET COMMOUEBUNTUR
ET NON POTERUNT
ET INTUMESCENT FLUCTUS EIUS
ET NON TRANSIBUNT ILLUD
POPULO AUTEM HUIC FACTUM
EST COR INCREDULUM
ET EXASPERANS
RECESSERUNT ET ABIERUNT
ET NON DIXERUNT IN CORDE SUO
METUAMUS DNM DM NOSTRUM
QUI DAT NOBIS PLUUIAM TEMPORA
NEAM ET SEROTINAM
IN TEMPORE SUO
PLENITUDINEM ANNUAE MESSIS
CUSTODIENTEM NOBIS
INIQUITATES NOSTRAE
DECLINAUERUNT HAEC
ET PECCATA NOSTRA PROHIBUERUNT
BONUM A NOBIS
QUIA INUENTI SUNT IN POPULO
MEO IMPII
INSIDIANTES QUASI AUCUPES
LAQUEOS PONENTES ET PEDICAS
AD CAPIENDOS UIROS
SICUT DECIPULA PLENA AUIBUS
SIC DOMUS EORUM PLENAE DOLO
IDEO MAGNIFICATI SUNT ET DITATI
INCRASSATI SUNT ET INPINGUATI
ET PRAETERIERUNT SERMONES
MEOS PESSIME
CAUSAM NON IUDICAUERUNT
CAUSAM PUPILLI NON DIREXERUNT
ET IUDICIUM PAUPERUM
NON IUDICAUERUNT
NUMQUID SUPER HIS NON UISITABO
DICIT DNS
AUT SUPER GENTEM HUIUSCEMODI
NON ULCISCETUR ANIMA MEA
STUPOR ET MIRABILIA FACTA SUNT
IN TERRA
PROPHETAE PROPHETABANT
MENDACIUM
ET SACERDOTES APPLAUDEBANT
MANIBUS SUIS
ET POPULUS MEUS DILEXIT TALIA
QUID IGITUR FIET IN NOUISSIMO EIUS
VI CONFORTAMINI FILII BENIAMIN
IN MEDIO HIERUSALEM
ET IN THECUA CLANGITE BUCINA
ET SUPER BETHACHARAM
LEUATE UEXILLUM
QUIA MALUM UISUM EST AB AQUI
LONE ET CONTRITIO MAGNA
SPECIOSAE ET DELICATAE
ADSIMILAUI FILIAM SION
AD EAM UENIENT PASTORES
ET GREGES EORUM
FIXERUNT IN EA TENTORIA
IN CIRCUITU
PASCET UNUSQUISQUE EOS
QUI SUB MANU SUA SUNT
SANCTIFICATE SUPER EAM BELLUM
CONSURGITE ET ASCENDAMUS
IN MERIDIE
UAE NOBIS QUIA DECLINAUIT DIES
QUIA LONGIORES FACTAE SUNT
UMBRAE UESPERI

surgite et ascendamus in nocte
et dissipemus domos eius
quia haec dicit dns exercituum
caedite lignum eius et fundite
circa hierusalem aggerem
haec est civitas visitationis
omnis calumnia in medio eius
sicut frigidam facit cisterna
aquam suam sic frigidam
fecit malitiam suam
iniquitas et vastitas audietur
in ea coram me semper
infirmitas et plaga
erudire hierusalem ne forte
recedat anima mea a te
ne forte ponam te desertam
terram inhabitabilem
haec dicit dns exercituum
usque ad racemum colligent
quasi in vinea reliquias isrl
converte manum tuam quasi
vindemiator ad cartallum
cui loquar et quem contesta
bor ut audiat
ecce incircumcisae aures
eorum et audire non possunt
ecce verbum dni factum est
eis in obprobrium et non
suscipient illud
ideirco furore dni plenus sum
laboravi sustinens
xxi effunde super parvulum foris
et super consilium
iuvenum simul
vir enim cum muliere capietur
senex cum pleno dierum
et transibunt domus eorum
ad alteros agri et uxores
pariter
quia extendam manum meam
super habitantes terram
dicit dns
a minore quippe usque ad maiorem
omnes avaritiae student

et a propheta usque ad sacerdotem
cuncti faciunt dolum
et curabant contritionem
filiae populi mei cum
ignominia dicentes
pax pax et non erat pax
confusi sunt quia abominationem
fecerunt
quin potius confusione
non sunt confusi
et erubescere nescierunt
quam ob rem cadent inter
ruentes
in tempore visitationis suae
corruent dicit dns
haec dicit dns state super
vias et videte
et interrogate de semitis
antiquis quae sit via bona
et ambulate in ea
et invenietis refrigerium
animabus vestris
et dixerunt non ambulabimus
et constitui super vos
speculatores
audite vocem tubae
et dixerunt non audiemus
ideo audite gentes
et cognosce congregatio
quanta ego faciam eis
audi terra
ecce ego adducam mala
super populum istum
fructum cogitationum eius
quia verba mea non audierunt
et legem meam proiecerunt
ut quid mihi thus de saba adfertis
et calamum suave olentem
de terra longinqua
holocaustomata vestra
non sunt accepta et victimae
vestrae non placuerunt
mihi
propterea haec dicit dns

ecce ego dabo in populum istum
ruinas et ruent in eis
patres et filii simul vicinus
et proximus et peribunt
xxvii Haec dicit dns
ecce populus venit de terra
aquilonis et gens magna
consurget a finibus terrae
sagittam et scutum arripiet
crudelis est et non misere
bitur
vox eius quasi mare sonabit
et super equos ascendet
praeparati quasi vir ad proelium
adversum te filia sion
audivimus famam eius dissolu
tae sunt manus nostrae
tribulatio adprehendit nos
dolores ut parturientem
nolite exire ad agros et in via
ne ambuletis
quoniam gladius inimici
pavor in circuitu
filia populi mei accingere cilicio
et conspergere cinere
luctum unigeniti fac tibi
planctum amarum
quia repente veniet vastator
super nos
xxviii Probatorem dedi te in populo
meo robustum
et scies et probabis viam eorum
omnes isti principes declinant
ambulantes fraudulenter
aes et ferrum universi
corrupti sunt
defecit sufflatorium in igne
consumptum est plumbum
frustra conflavit conflator
malitiae enim eorum
non sunt consumptae
argentum reprobum vocate
eos quia dns proiecit illos
Uerbum quod factum est
ad hieremiam a dno dicens
sta in porta domus dni et praedica
ibi verbum istud et dic
audite verbum dni omnis iuda
qui ingredimini per portas has
ut adoretis dnm
Haec dicit dns exercituum ds isrl
bonas facite vias vestras
et studia vestra
et habitabo vobiscum in loco isto
xxviiii Nolite confidere in verbis
mendacii dicentes
templum dni templum dni templum dni est
quoniam si bene direxeritis
vias vestras et studia vestra
si feceritis iudicium inter virum
et proximum eius
advenae et pupillo et viduae
non feceritis calumniam
et sanguinem innocentem
non effuderitis in loco hoc
et post deos alienos non ambula
veritis in malum vobismet ipsis
habitabo vobiscum in loco isto
in terra quam dedi
patribus vestris
a saeculo usque in saeculum
ecce vos confiditis vobis
in sermonibus mendacii
qui non proderunt vobis
furari occidere adulterari
iurare mendaciter
libare baalim et ire post deos
alienos quos ignoratis
et venistis et stetistis coram
me in domo hac in qua invoca
tum est nomen meum
et dixistis
liberati sumus eo quod fecerimus
omnes abominationes istas
xxx Ergo spelunca latronum
facta est domus ista
in qua invocatum est nomen meum
ego ego sum ego vidi dicit dns

ite ad locum meum in Silo
ubi habitabit nomen meum
a principio
et videte quae fecerim ei
propter malitiam populi
mei Israhel
et nunc quia fecistis omnia
opera haec dicit Dominus
et locutus sum ad vos mane
consurgens et loquens
et non audistis
et vocavi vos et non respondistis
faciam domui huic in qua invoca
tum est nomen meum
et in qua vos habetis fiduciam
et loco quem dedi vobis et patribus
vestris sicut feci Silo
et proiciam vos a facie mea
sicut proieci omnes fratres
vestros universum
semen Ephraim
xxxi Tu ergo noli orare pro popu
lo hoc
nec adsumas pro eis laudem
et orationem
et non obsistas mihi
quia non exaudiam te
nonne vides quid isti faciant
in civitatibus Iuda et in plateis
Hierusalem
xxxii Filii colligunt ligna et patres
succendunt ignem et muli
eres conspergunt adipem
ut faciant placentas reginae
caeli et libent diis alienis
et me ad iracundiam provocent
numquid me ad iracundiam
provocant dicit Dominus
nonne semet ipsos
in confusionem vultus sui
ideo haec dicit Dominus Deus
ecce furor meus et indignatio
mea conflatur super
locum istum

super viros et super iumenta
et super lignum regionis
et super fructus terrae
et succendetur et non
extinguetur
xxxiii Haec dicit Dominus exercituum
Deus Israhel
holocaustomata vestra
addite victimis vestris
et comedite carnes
quia non sum locutus cum patribus
vestris et non praecepi eis
in die qua eduxi eos de terra
Aegypti de verbo holocausto
matum et victimarum
sed hoc verbum praecepi eis
dicens
audite vocem meam et ero
vobis Deus et vos eritis
mihi populus
et ambulate in omni via
quam mandavi vobis
ut bene sit vobis
et non audierunt nec
inclinaverunt aurem suam
sed abierunt in voluntatibus
suis et pravitate cordis
sui mali
factique sunt retrorsum
et non in ante
a die qua egressi sunt patres
eorum de terra Aegypti
usque ad diem hanc
et misi ad vos omnes servos
meos prophetas per diem
consurgens diluculo
et mittens
et non audierunt me nec in
clinaverunt aurem suam
sed induraverunt cervicem
peius operati sunt
quam patres eorum
et loqueris ad eos omnia verba
haec et non audient te

ET NON AUDIENT TE ET NON RESPONDE
BUNT TIBI
XXXIII ET DICES AD EOS HAEC EST GENS
QUAE NON AUDIVIT VOCEM DNI DEI
SUI NEC RECEPIT DISCIPLINAM
PERIIT FIDES ET ABLATA EST
DE ORE EORUM
TONDE CAPILLUM TUUM ET PRO
ICE ET SUME IN DIRECTUM PLANCTUM
QUIA PROIECIT DNS ET RELIQUIT
GENERATIONEM FURORIS SUI
QUIA FECERUNT FILII IUDA MALUM
IN OCULIS MEIS DICIT DNS
POSUERUNT OFFENDICULA SUA
IN DOMO IN QUA INVOCATUM EST
NOMEN MEUM UT POLLUERENT EAM
ET AEDIFICAVERUNT EXCELSA
TOPHETH QUAE EST IN VALLE
FILII ENNOM
UT INCENDERENT FILIOS SUOS
ET FILIAS SUAS IGNI
QUAE NON PRAECEPI NEC COGITAVI
IN CORDE MEO
IDEO ECCE DIES VENIENT DICIT DNS
ET NON DICETUR AMPLIUS TOPHETH
ET VALLIS FILII ENNOM SED VALLIS
INTERFECTIONIS ET SEPELIENT
IN TOPHETH EO QUOD NON SIT LOCUS
ET ERIT MORTICINUM POPULI HUIUS
IN CIBUM VOLUCRIBUS CAELI
ET BESTIIS TERRAE
ET NON ERIT QUI ABIGAT
ET QUIESCERE FACIAM DE URBIBUS
IUDA ET DE PLATEIS HIERUSALEM
VOCEM GAUDII ET VOCEM LAETITIAE
VOCEM SPONSI ET VOCEM SPONSAE
IN DESOLATIONE ENIM ERIT TERRA
IN TEMPORE ILLO AIT DNS EICIENT
OSSA REGIS IUDA ET OSSA
PRINCIPUM EIUS
ET OSSA SACERDOTUM
ET OSSA PROPHETARUM
ET OSSA HABITATORUM HIERUSALEM
DE SEPULCHRIS SUIS

ET PANDENT EA AD SOLEM ET LUNAM
ET OMNEM MILITIAM CAELI
QUAE DILEXERUNT ET QUIBUS
SERVIERUNT
ET POST QUAE AMBULAVERUNT
ET QUAE QUAESIERUNT
ET ADORAVERUNT
NON COLLIGENTUR ET NON SEPELIENTUR
IN STERQUILINIUM SUPER
FACIEM TERRAE ERUNT
ET ELIGENT MAGIS MORTEM
QUAM VITAM
OMNES QUI RESIDUI FUERINT
DE COGNATIONE HAC PESSIMA
IN UNIVERSIS LOCIS QUAE DERE
LICTA SUNT AD QUAE EIECI EOS
DICIT DNS EXERCITUUM
XXXV ET DICES AD EOS HAEC DICIT DNS
NUMQUID QUI CADIT NON RESURGET
ET QUI AVERSUS EST
NON REVERTETUR
QUARE ERGO AVERSUS EST
POPULUS ISTE IN HIERUSALEM
AVERSIONE CONTENTIOSA
ADPREHENDERUNT MENDACIUM
ET NOLUERUNT REVERTI
ADTENDI ET AUSCULTAVI
NEMO QUOD BONUM EST LOQUITUR
NULLUS EST QUI AGAT PAENITENTIAM
SUPER PECCATO SUO DICENS
QUID FECI
OMNES CONVERSI SUNT AD CURSUM
SUUM QUASI EQUUS INPETU
VADENS IN PROELIO
MILVUS IN CAELO COGNOVIT
TEMPUS SUUM
TURTUR ET HIRUNDO ET CICONIA
CUSTODIERUNT TEMPUS
ADVENTUS SUI
POPULUS AUTEM MEUS
NON COGNOVIT IUDICIUM DNI
QUOMODO DICITIS SAPIENTES
NOS SUMUS ET LEX DNI
NOBISCUM EST

uere mendacium operatus est
stilus mendax scribarum
confusi sunt sapientes
perterriti et capti sunt
uerbum enim dni proiecerunt
et sapientia nulla est in eis
propterea dabo mulieres eorum
exteris agros eorum heredib·
quia a minimo usq· ad maximum
omnes auaritiam sequuntur
a propheta usq· ad sacerdotem
cuncti faciunt mendacium
et sanabant contritionem filiae
populi mei ad ignominiam
dicentes pax pax cum non esset pax
confusi sunt quia abominationem
fecerunt
quin immo confusione non sunt
confusi et erubescere
nescierunt
idcirco cadent inter ruentes
in tempore uisitationis suae
corruent dicit dns
congregans congregabo eos
ait dns
xxxII Non est uua in uitibus
et non sunt ficus in ficulnea
folium defluxit et dedi eis
quae praetergressa sunt
quare sedemus conuenite
et ingrediamur ciuitatem
munitam
et sileamus ibi quia dns
noster silere nos fecit
et potum dedit nobis aquam
fellis peccauimus enim dno
expectauimus pacem
et non erat bonum
tempus medellae
et ecce formido
a dan auditus est fremitus
equorum eius
a uoce hinnituum pugnatorum
eius commota est omnis ter
ra
et uenerunt et deuorauerunt
terram et plenitudinem eius
urbem et habitatores eius
quia ecce ego mittam uobis
serpentes regulos quibus
non est incantatio
et mordebunt uos ait dns
dolor meus super dolorem
in me cor meum maerens
xxxIII Et ecce uox clamoris filiae
populi mei de terra longinqua
numquid dns non est in Sion
aut rex eius non est in ea
quare ergo me ad iracundiam
concitauerunt in sculptilib·
suis et in uanitatibus alienis
transiit messis finita est aestas
et nos salvati non sumus
super contritione filiae populi
mei contritus sum et con
tristatus stupor obtinuit me
numquid resina non est in Galaad
aut medicus non est ibi
quare igitur non est obducta
cicatrix filiae populi mei
xxxIIII Quis dabit capiti meo aquam
et oculis meis fontem
lacrimarum
et plorabo die et nocte inter
fectos filiae populi mei
quis dabit me in solitudine
diuersorium uiatorum
et derelinquam populum
meum et recedam ab eis
quia omnes adulteri sunt
coetus praeuaricatorum
et extenderunt linguam suam
quasi arcum mendacii
et non ueritatis
confortati sunt in terra
quia de malo ad malum
egressi sunt
et me non cognouerunt
dicit dns

xxxviiii unusquisque se a proximo suo
custodiat et in omni fratre
suo non habeat fiduciam
quia omnis frater supplantans
supplantabit
et omnis amicus fraudulen
ter incedet
et uir fratrem suum deridebit
et ueritatem non loquentur
docuerunt enim linguam suam
loqui mendacium ut inique
agerent laborauerunt
habitatio tua in medio doli
in dolo renuerunt scire
me dicit dns
xl propterea haec dicit dns
exercituum
ecce ego conflabo et probabo eos
quid enim aliud faciam
a facie filiae populi mei
sagitta uulnerans lingua eorum
dolum locuta est
in ore suo pacem cum amico suo
loquitur et occulte
ponit ei insidias
numquid super his
non uisitabo dicit dns
aut in gente huiuscemodi
non ulciscetur anima mea
super montes adsumam
fletum ac lamentum
et super speciosa deserti
planctum
quoniam incensa sunt eo quod
non sit uir pertransiens
et non audierunt uocem
possidentis
a uolucre caeli usque ad pecora
transmigrauerunt
et recesserunt
et dabo hierusalem in aceruos
harenae et cubilia draconum
et ciuitates iuda dabo in desola
tione eo quod non sit habita
tor
quis est uir sapiens
qui intellegat hoc
et ad quem uerbum oris dni
fiat ut adnuntiet istud
quare perierit terra et exusta sit
quasi desertum eo quod non
sit qui pertranseat
xli et dixit dns quia dereliquerunt
legem meam quam dedi eis
et non audierunt uocem meam
et non ambulauerunt in ea
et abierunt post prauitatem
cordis sui
et post baalim quod didicerunt
a patribus suis
idcirco haec dicit dns
exercituum ds isrl
ecce ego cibabo eos populum
istum absinthio
et potum dabo eis aquam fellis
et dispergam eos in gentibus
quas non nouerunt ipsi
et patres eorum
et mittam post eos gladium
donec consumantur
haec dicit dns exercituum
contemplamini et uocate
lamentatrices et ueniant
et ad eas quae sapientes sunt
mittite et properent
festinent et adsumant
super nos lamentum
deducant oculi nostri lacrimas
et palpebrae nostrae
defluant aquis
quia uox lamentationis
audita est de sion
quomodo uastati sumus
et confusi uehementer
quia dereliquimus terram
quoniam deiecta sunt
tabernacula nostra
audite ergo mulieres
uerbum dni

et adsumat auris vestra
sermonem oris eius
et docete filias vestras
lamentum et unaquaeque
proximam suam planctum
quia ascendit mors per fenestras
nostras ingressa est
domos nostras
disperdere parvulos de foris
iuvenes de plateis
loquere haec dicit dns
et cadet morticinum hominis
quasi stercus super
faciem regionis
et quasi faenum post tergum
metentis et non est
qui colligat
xlii Haec dicit dns
non glorietur sapiens
in sapientia sua
et non glorietur fortis
in fortitudine sua
et non glorietur dives
in divitiis suis
sed in hoc glorietur
qui gloriatur
scire et nosse me
quia ego sum dns
qui facio misericordiam
et iudicium et iustitiam
in terra
haec enim placent mihi ait dns
ecce dies veniunt dicit dns
et visitabo super omnem
qui circumcisum
habent praeputium
super Aegyptum et super
Iudam et super Edom
et super filios Ammon
et super Moab
et super omnes qui adtonsi
sunt in comam habitantes
in deserto
quia omnes gentes habent prae
putium

omnis autem domus Israhel
incircumcisi sunt corde
xliii x Audite verbum quod locutus
est dns super vos domus Israhel
haec dicit dns iuxta vias
gentium nolite discere
et a signis caeli nolite metuere
quae timent gentes
quia leges populorum vanae sunt
quia lignum de saltu praecidit
opus manus artificis in ascia
argento et auro decoravit illud
clavis et malleis conpegit
ut non dissolvatur
in similitudinem palmae
fabricata sunt et non loquentur
portata tollentur
quia incedere non valent
nolite ergo timere ea
quia nec male possunt
facere nec bene
non est similis tui dne magnus
tu et magnum nomen tuum
in fortitudine
quis non timebit te o rex gentium
tuum enim est decus
inter cunctos sapientes
gentium et in universis
regnis eorum nullus est
similis tui
pariter insipientes
inter cunctos sapientes
et fatui probabuntur
doctrina vanitatis eorum
lignum est
argentum involutum
de Tharsis adfertur
et aurum de Ofaz opus
artificis et manus aerarii
hyacinthus et purpura
indumentum eorum
opus artificum
universa haec
dns autem ds verus est ipse ds

uiuens et rex sempiternus
ab indignatione eius commo
uebitur terra et non sustine
bunt gentes comminatio
nem eius
sic ergo dicetis eis
dii qui caelos et terram non
fecerunt pereant de terra
et de his quae sub caelis sunt
qui facit terram
in fortitudine sua
praeparat orbem in sapientia sua
et prudentia sua extendit caelos
ad uocem suam dat multitudi
nem aquarum in caelo
et eleuat nebulas ab extre
mitate terrae
fulgura in pluuiam facit
et educit uentum
de thesauris suis
XLIII Stultus factus est omnis homo
ab scientia sua
confusus est omnis
artifex in sculptili
quoniam falsum est
quod conflauit et non
est sps in eis
uana sunt et opus risu dignum
in tempore uisitationis suae
peribunt
non est his similis pars Iacob
qui enim formauit omnia
ipse est
et Israhel uirga hereditatis eius
dns exercituum nomen illi
congrega de terra
confusionem tuam
quae habitas in obsidione
quia haec dicit dns
ecce ego longe proiciam habita
tores terrae in hac uice
et tribulabo eos ita
ut non inueniantur

uae mihi super contritione
mea pessima plaga mea
ego autem dixi plane
haec infirmitas mea est
et portabo illam
tabernaculum meum
uastatum est omnes
funiculi mei disrupti sunt
XLIV Filii mei exierunt a me
et non subsistunt
non est qui extendat ultra
tentorium meum
et erigat pelles meas
quia stulte egerunt pastores
et dnm non quaesierunt
propterea non intellexerunt
et omnis grex eorum
dispersus est
uox auditionis ecce uenit
et commotio magna
de terra aquilonis
ut ponat ciuitates Iuda
solitudinem et habitaculum
draconum
scio dne quia non est hominis
uia eius
nec uiri est ut ambulet
et dirigat gressus suos
corripe me dne
uerumtamen in iudicio
et non in furore tuo
ne forte ad nihilum redigas me
effunde indignationem tuam
super gentes quae non
cognouerunt te
et super prouincias
quae nomen tuum
non inuocauerunt
quia comederunt Iacob
et deuorauerunt eum
et consumpserunt illum
et decus eius dissipauerunt
XLV Verbum quod factum est
ad Hieremiam a dno dicens

audite verba pacti huius
et loquimini ad viros iuda
et habitatores hierusalem
et dices ad eos
haec dicit dns ds israhel
maledictus vir qui non
audierit verba pacti huius
quod praecepi patribus
vestris in die qua eduxi
eos de terra aegypti
de fornace ferrea dicens
audite vocem meam
et facite omnia
quae praecipio vobis
et eritis mihi in populum
et ego ero vobis in dm
ut suscitem iuramentum
quod iuravi patribus vestris
daturum me eis terram
fluentem lac et mel
sicut est dies haec
et respondi et dixi amen dne
et dixit dns ad me
vocifera omnia verba
haec in civitatibus iuda
et foris hierusalem dicens
audite verba pacti huius
et facite illa
quia contestans contestatus sum
patres vestros
in die qua eduxi eos de terra
aegypti usque ad diem hanc
mane surgens contestatus sum
et dixi audite vocem meam
et non audierunt nec inclinaverunt
aurem suam
sed abierunt unusquisque
in pravitate cordis sui mali
et induxi super eos
omnia verba pacti huius
quod praecepi ut facerent
et non fecerunt
et dixit dns ad me
inventa est coniuratio in viris iuda

coniuratio et in habitatori
bus hierusalem
reversi sunt ad iniquitates
patrum suorum priores
qui noluerunt audire
verba mea
et hi ergo abierunt post
deos alienos ut servirent eis
irritum fecerunt domus
isrl et domus iuda
pactum meum quod pepigi
cum patribus eorum
xl iii Quam ob rem haec dicit dns
ecce ego inducam super eos
mala de quibus exire
non poterunt
et clamabunt ad me et non
exaudiam eos in tempore
adflictionis eorum
et ibunt civitates iuda
et habitatores hierusalem
et clamabunt ad deos
quibus libant
et non salvabunt in tempore
adflictionis eorum
secundum numerum enim civi
tatum tuarum erant
dii tui iuda
et secundum numerum
viarum hierusalem
posuisti aras confusionis
aras ad libandum baali
xliiii Tu ergo noli orare
pro populo hoc
et ne adsumas pro eis laude
et orationem
quia non exaudiam in tempore
clamoris eorum ad me
in tempore adflictionis eorum
quid est quod dilectus meus
in domo mea fecit scelera
multa
numquid carnes sanctae
auferent a te malitias tuas

in quib· gloriata es
olivam uberem pulchram
fructiferam speciosam
vocavit dns nomen tuum
ad vocem loquellae grandis
exarsit ignis in ea
et conbusta sunt fruteta eius
et dns exercituum qui plantavit
te locutus est super te
malum
pro malis domus israhel
et domus iuda
quae fecerunt sibi
ad inritandum me libantes
baali
tu autem dne demonstrasti
mihi et cognovi
tunc ostendisti mihi
studia eorum
et ego quasi agnus mansuetus
qui portatur ad victimam
et non cognovi quia super
me cogitaverunt consilia
mittamus lignum in panem
eius et eradamus eum
de terra viventium
et nomen eius non memore
tur amplius
tu autem dne sabaoth
qui iudicas iuste et probas
renes et cor
videam ultionem tuam ex eis
tibi enim revelavi causam meam
propterea haec dicit dns
ad viros anathoth
qui quaerunt animam tuam
et dicunt
non prophetabis in nomine dni
et non morieris in manibus
nostris
propterea haec dicit dns
exercituum
ecce ego visitabo super eos
iuvenes morientur in gladio
filii eorum et filiae eorum
morientur in fame
et reliquiae non erunt ex eis
inducam enim malum
super viros anathoth
annum visitationis eorum
xliiii iustus quidem tu es dne
si disputem tecum
verum tamen iusta
loquar ad te
quare via impiorum
prosperatur
bene est omnibus qui praevari
cantur et inique agunt
plantasti eos et radicem
miserunt
proficiunt et faciunt fructum
prope es tu ori eorum
et longe a renibus eorum
et tu dne nosti me et vidisti
et probasti cor meum tecum
congrega eos quasi gregem
ad victimam
et sanctifica eos in die occisionis
usquequo lugebit terra
et herba omnis regionis
siccabitur
propter malitiam
habitantium in ea
consumptum est animal
et volucre
quoniam dixerunt non videbit
novissima nostra
si cum peditibus currens
laborasti
quomodo contendere
poteris cum equis
cum autem in terra pacis
securus fueris quid facies
in superbia iordanis
nam et fratres tui
et domus patris tui
etiam ipsi pugnaverunt
adversum te

L Et clamaverunt post te
plena voce
ne credas eis cum locuti
fuerint tibi bona
Reliqui domum meam
dimisi hereditatem meam
dedi dilectam animam meam
in manu inimicorum eius
facta est mihi hereditas mea
quasi leo in silva
dedit contra me vocem
ideo odivi eam
numquid avis discolor
hereditas mea mihi
numquid avis tincta per totum
venite congregamini omnes
bestiae terrae properate
ad devorandum
Pastores multi demoliti
sunt vineam meam
conculcaverunt partem meam
dederunt portionem meam
desiderabilem
in desertum solitudinis
posuerunt eam in dissipatio
nem luxitque super me
desolatione desolata est
omnis terra quia nullus
est qui recogitet corde
super omnes vias deserti
venerunt vastatores
quia gladius dni devorabit
ab extremo terrae
usque ad extremum eius
non est pax universae carni
seminaverunt triticum
et spinas messuerunt
hereditatem acceperunt
et non eis proderit
confundemini a fructibus vestris
propter iram furoris dni
haec dicit dns adversum
omnes vicinos meos
pessimos
qui tangunt hereditatem
quam distribui
populo meo israhel
LI Ecce ego evellam eos
de terra eorum
et domum iuda evellam
de medio eorum
et cum evellero eos conver
tar et miserebor eorum
et reducam eos virum
ad hereditatem suam
et virum in terram suam
et erit si eruditi didicerint
vias populi mei
ut iurent in nomine meo
vivit dns
sicut docuerunt populum
meum iurare in baal
aedificabuntur in medio
populi mei
quod si non audierint evellam
gentem illam evulsione
et perditione ait dns
LII Haec dicit dns ad me
vade et posside tibi lumbare
lineum
et pones illud super
lumbos tuos
et in aquam non inferes illud
et possedi lumbare
iuxta verbum dni
et posui circa lumbos meos
et factus est sermo dni
ad me secundo dicens
tolle lumbare quod posse
disti quod est circa
lumbos tuos
et surgens vade ad eufraten
et absconde illud ibi
in foramine petrae
et abii et abscondi illud
in eufraten sicut
praeceperat mihi dns
Et factum est post dies

plurimos dixit dns ad me
surge uade ad eufraten
et tolle inde lumbare
quod praecepi tibi
ut absconderes illud ibi
et abii ad eufraten et fodi
et tuli lumbare de loco
ubi absconderam illud
et ecce conputruerat
lumbare ita ut nulli usui
aptum esset
et factum est uerbum dni
ad me dicens
haec dicit dns
sic putrescere faciam
superbiam iuda
et superbiam hierusalem
multam
populum istum pessimum
qui nolunt audire
uerba mea
et ambulant in prauitate
cordis sui
abieruntque post deos
alienos ut seruirent eis
et adorarent eos
et erunt sicut lumbare istud
quod nulli usui aptum est
sicut enim adheret lumbare
ad lumbos uiri
sic adglutinaui mihi
omnem domum isrl
et omnem domum iuda
dicit dns
ut essent mihi in populum
et in nomen
et in laudem et in gloriam
et non audierunt
Dices ergo ad eos
sermonem istum
haec dicit dns ds israhel
omnis laguncula
implebitur uino
et dicent ad te numquid
ignoramus quia omnis
laguncula implebitur uino
et dices ad eos haec dicit dns
ecce ego implebo omnes
habitatores terrae huius
et reges qui sedent de stirpe
dauid super thronum eius
et sacerdotes et prophetas
et omnes habitatores
hierusalem ebrietate
et dispergam eos uirum
a fratre suo
et patres et filios pariter
ait dns
non parcam et non concedam
neque miserebor
ut non disperdam eos
Audite et auribus percipite
nolite eleuari quia dns
locutus est
date dno do uestro gloriam
antequam contenebrescat
et antequam offendant
pedes uestri
ad montes caliginosos
expectabitis lucem
et ponet eam in umbram
mortis et in caliginem
quod si hoc non audieritis
in abscondito plorabit
anima mea a facie superbiae
plorans plorabit et deducet
oculus meus lacrimam
quia captus est grex dni
dic regi et dominatrici
humiliamini sedete
quoniam descendit de capite
uestro corona gloriae
uestrae
ciuitates austri clausae sunt
et non est qui aperiat
translata est omnis iudaea
transmigratione perfecta
leuate oculos uestros

et uidete qui uenitis
ab aquilone
ubi est grex qui datus est
tibi pecus inclytum tuum
quid dices cum uisitauerit te
tu enim docuisti eos aduersu
te et erudisti in caput tuu
numquid non dolores
adprehenderunt te
quasi mulierem parturientem
quod si dixeris in corde tuo
quare uenerunt mihi haec
propter multitudinem
iniquitatis tuae reuelata
sunt uerecundiora tua
pollutae sunt plantae tuae
si mutare potest aethiops
pellem suam
aut pardus uarietates suas
et uos poteritis bene facere
cum didiceritis malum
et disseminabo eos
quasi stipulam quae uento
raptatur in deserto
haec sors tua parsque
mensurae tuae a me dicit dns
quia oblita es mei et con
fisa es in mendacio
unde et ego nudaui femora
tua contra faciem tuam
et apparuit ignominia tua
adulteria tua et hinnitus
tuus scelus fornica
tionis tuae
super colles in agro uidi
abominationes tuas
uae tibi hierusalem
non mundaberis post me
usquequo adhuc
Quod factum est uerbum
dni ad hieremiam de ser
monibus siccitatis
Luxit iudaea et portae eius
corruerunt et obscuratae
sunt in terra
et clamor hierusalem
ascendit
maiores miserunt
minores suos ad aquam
uenerunt ad hauriendum
non inuenerunt aquam
reportauerunt uasa sua uacua
confusi sunt et adflicti
et operuerunt capita sua
propter terrae uastitatem
quia non uenit pluuia
in terra
confusi sunt agricolae
operuerunt capita sua
nam et ceruua in agro peperit
et reliquit quia non erat
herba
et onagri steterunt in rupib
traxerunt uentum
quasi dracones
defecerunt oculi eorum
quia non erat herba
Si iniquitates nostrae
responderint nobis dne
fac propter nomen tuum
quoniam multae sunt
auersiones nostrae
tibi peccauimus
expectatio israhel
saluator eius in tempore
tribulationis
quare quasi colonus
futurus es in terra
et quasi uiator declinans
ad manendum
quare futurus es uelut uir
uagus et fortis qui non
potest saluare
tu autem in nobis dne
et nomen tuum super nos
inuocatum est
ne derelinquas nos
haec dicit dns populo huic

quia dilexit movere pedes suos
et non quievit
et dno non placuit
nunc recordabitur iniquitatum eorum et visitabit
peccata eorum
lviii Et dixit dns ad me noli orare
pro populo isto in bonum
cum ieiunaverint non exaudiam preces eorum
et si obtulerint holocausta
et victimas
non suscipiam ea
quoniam gladio et fame
et peste ego consumam eos
et dixi a a a dne ds
prophetae dicunt eis
non videbitis gladium
et fames non erit in vobis
sed pacem veram dabit
vobis in loco isto
lviiii Et dixit dns ad me
falso prophetae
vaticinantur in nomine meo
non misi eos et non praecepi eis neque locutus sum
ad eos
visionem mendacem
et divinationem et fraudulentiam et seductionem
cordis sui prophetant vobis
ideo haec dicit dns de prophetis qui prophetant
in nomine meo quos ego
non misi
dicentes gladius et fames
non erit in terra hac
in gladio et fame consumentur prophetae illi
et populi quibus prophetant
erunt proiecti in vis
hierusalem
prae fame et gladio
et non erit qui sepeliat eos
ipsi et uxores eorum
et filii et filiae eorum
et effundam super eos
malum suum
et dices ad eos verbum istud
deducant oculi mei lacrimas
per noctem et diem
et non taceant
quoniam contritione magna
contrita est virgo filia
populi mei plaga pessima
vehementer
si egressus fuero ad agros
ecce occisi gladio
et si introiero in civitatem
ecce adtenuati fame
propheta quoque et sacerdos
abierunt in terram
quam ignorabant
lx Numquid proiciens abiecisti
iudam aut sion abominata
est anima tua
quare ergo percussisti
nos ita ut nulla sit sanitas
expectavimus pacem
et non est bonum
et tempus curationis
et ecce turbatio
cognovimus dne impietates
nostras
iniquitatem patrum nostrorum
quia peccavimus tibi
ne nos des in obprobrium
propter nomen tuum
neque facias nobis contumeliam
solii gloriae tuae recordare
ne inritum facias foedus
tuum nobiscum
numquid sunt in sculptilibus
gentium qui pluant
aut caeli possunt dare
imbres
nonne tu es dne ds noster
quem expectavimus

tu enim fecisti omnia haec
lxi Et dixit dns ad me
si steterit moses coram me
et samuhel non est
anima mea ad populum is tu
eice illos a facie mea
et egrediantur
quod si dixerint ad te
quo egrediemur
lxii Dices ad eos haec dicit dns
qui ad mortem ad mortem
et qui ad gladium ad gladiu
et qui ad famem ad famem
et qui ad captivitatem
ad captivitatem
et visitabo super eos
quattuor species dicit dns
et gladium ad occisionem
et canes ad lacerandum
et volatilia caeli et bestias
terrae ad devorandum
et dissipandum
et dabo eos in fervorem
universis regnis
terrae
propter manassem filium
ezechiae regis iuda
super omnib· quae fecit
in hierusalem
quis enim miserebitur tui
hierusalem aut quis
contristabitur pro te
aut quis ibit ad rogandum
pro pace tua
tu reliquisti me dicit dns
retrorsum abisti
et extendam manum meam
super te et interficiam te
laboravi rogans
et dispergam eos ventilabro
in portis terrae
interfeci et perdidi populu
meum et tamen a viis suis
non sunt reversi
multiplicatae sunt mihi
viduae eius supra harenam maris
induxi eis super matrem
adulescentis vastatorem
meridie
misi super civitates
repente terrorem
infirmata est quae peperit
septem defecit anima eius
occidit ei sol cum adhuc esset
dies confusa est et erubuit
et residuos eius in gladium
dabo in conspectu inimicoru
eorum ait dns
lxiii Vae mihi mater mea
quare genuisti me virum
rixae virum discordiae
in universa terra
non feneravi nec feneravit
mihi quisquam omnes
maledicunt mihi
dicit dns si non reliquiae tuae
in bonum
si non occurri tibi in tempore
adflictionis et in tempore
tribulationis adversum
inimicum
numquid foederabitur
ferrum ferro ab aquilone
et aes
divitias tuas et thesauros
tuos in direptionem
dabo gratis
in omnib· peccatis tuis
et in omnib· terminis tuis
et adducam inimicos tuos
de terra quam nescis
quia ignis succensus est
in furore meo super vos
ardebit
tu scis dne recordare mei
et visita me et tuere me
ab his qui persecuntur me
noli in patientia tua suscipere
me

scito quoniam sustenui
pro te obprobrium
inventi sunt sermones tui
et comedi eos
et factus est mihi verbum
tuum in gaudium et in laeti
tiam cordis mei
quoniam invocatum est
nomen tuum super me
dne ds exercituum
et non sedi in concilio
ludentium et gloriatus sum
a facie manus tuae solus sedebam
quoniam comminatione
replesti me
quare factus est dolor meus
perpetuus et plaga mea
desperabilis renuit curari
facta est mihi quasi mendacium
aquarum infidelium
propter hoc haec dicit dns
si converteris convertam
te et ante faciem meam stabis
et si separaveris pretiosum
a vili quasi os meum eris
convertentur ipsi ad te
et tu non converteris ad eos
et dabo te populo huic
in murum aereum fortem
et bellabunt adversum te
et non praevalebunt
quia ego tecum sum ut salvem
te et eruam te dicit dns
et liberabo te de manu
pessimorum et redimam
te de manu fortium
et factum est verbum dni
ad me dicens
non accipies uxorem
et non erunt tibi filii
et filiae in loco isto
quia haec dicit dns super filios
et filias qui generantur
in loco isto

et super matres eorum
quae genuerunt eos
et super patres eorum
de quorum stirpe sunt
nati in terra hac
mortibus aegrotationum
morientur
non plangentur non sepelien
tur in sterquilinium
super faciem terrae erunt
et gladio et fame consumentur
et erit cadaver eorum
in escam volatilibus caeli
et bestiis terrae
haec enim dicit dns
ne ingrediaris domum
convivii neque vadas ad plan
gendum neque consoleris eos
quia abstuli pacem meam
a populo isto dicit dns
misericordiam et miserationes
et morientur grandes
et parvuli in terra ista
non sepelientur neque plangentur
et non se incident neque calvitium
fiet pro eis
et non frangent inter eos
lugenti panem ad consolan
dum super mortuo
et non dabunt eis potum
calicis ad consolandum
super patre suo et matre
et domum convivii non in
gredieris ut sedeas cum eis
et comedas et bibas
quia haec dicit dns
exercituum ds isrl
ecce ego auferam de loco isto
in oculis vestris et in diebus
vestris
vocem gaudii et vocem
laetitiae
vocem sponsi et vocem
sponsae

et cum adnuntiaveris populo
huic omnia verba haec
et dixerint tibi quare locutus
est dns super nos
omne malum grande istud
quae iniquitas nostra
et quod peccatum nostrum
quod peccavimus
dno do nostro
dices ad eos
quia dereliquerunt me
patres vestri ait dns
et abierunt post deos alienos
et servierunt eis
et adoraverunt eos
et me dereliquerunt
et legem meam
non custodierunt
sed et vos peius operati
estis quam patres vestri
ecce enim ambulat unus
quisque post pravitatem
cordis sui mali ut me
non audiat
et eiciam vos de terra hac
in terram quam ignoratis
vos et patres vestri
et servietis ibi diis alienis
die ac nocte qui non dabunt
vobis requiem
propterea ecce dies veniunt
dicit dns
et non dicetur ultra vivit dns
qui eduxit filios israhel
de terra aegypti
sed vivit dns qui eduxit filios
isrl de terra aquilonis
et de universis terris
ad quas eieci eos
et reducam eos in terram suam
quam dedi patribus eorum
lxii Ecce ego mittam piscatores
multos dicit dns
et piscabuntur eos

et post haec mittam eis
multos venatores
et venabuntur eos de omni
monte et de omni colle
et de cavernis petrarum
quia oculi mei super omnes
vias eorum
non sunt abscondita a facie mea
et non fuit occultata iniquitas
eorum ab oculis meis
et reddam primum duplices
iniquitates et peccata eorum
quia contaminaverunt terram
meam in morticinis
idolorum suorum
et abominationibus suis
impleverunt hereditatem
meam
lxiii Dne fortitudo mea
et robur meum
et refugium meum
in die tribulationis
ad te gentes venient ab extre
mis terrae et dicent
vere mendacium possederunt
patres nostri
vanitatem quae eis non profuit
numquid faciet sibi homo
deos et ipsi non sunt dii
propterea ecce ego ostendam eis
per vicem hanc
ostendam eis manum meam
et virtutem meam
et scient quia nomen mihi dns
Peccatum iuda scriptum est
stilo ferreo in ungue
adamantino
exaratum super latitudinem
cordis eorum
et in cornibus ararum eorum
cum recordati fuerint
filii eorum ararum suarum
et lucorum lignorumque
frondentium in montibus

excelsis sacrificante in agro
fortitudinem tuam et omnes
thesauros tuos in direptio
nem dabo
excelsa tua propter peccata
in universis finibus tuis
et relinqueris sola ab hereditate tua quam dedi tibi
et servire te faciam inimicis
tuis in terra quam ignoras
quoniam ignem succendisti
in furore meo usque
in aeternum ardebit
lxxiiii Haec dicit dns maledictus
homo qui confidit in homine
et ponit carnem brachium suum
et a dno recedit cor eius
erit enim quasi myrice in deserto
et non videbit cum venerit
bonum
sed habitabit in deserto
in siccitate
in terra salsuginis
et inhabitabili
lxxv Benedictus vir qui confidit
in dno
et erit dns fiducia eius
et erit quasi lignum
quod transplantatur
super aquas
quod ad umorem mittit
radices suas
et non timebit cum venerit
aestus
et erit folium eius viride
et in tempore siccitatis
non erit sollicitum
nec aliquando desinet
facere fructum
pravum est cor omnium
et inscrutabile
quis cognoscet illud
ego dns scrutans cor
et probans renes

qui do unicuique iuxta viam
et iuxta fructum
adinventionum suarum
lxxvi Perdix fovit quae non peperit
fecit divitias et non in iudicio
in dimidio dierum suorum
derelinquet eas et in novis
simo suo erit insipiens
solium gloriae altitudinis
a principio
locus sanctificationis nostrae
lxxvii Expectatio isrl dne
omnes qui te derelinquunt
confundentur
recedentes in terra scribentur
quoniam dereliquerunt
venam aquarum
viventium dnm
Sana me dne et sanabor
salvum me fac et salvus ero
quoniam laus mea tu es
ecce ipsi dicunt ad me
ubi est verbum dni veniat
et ego non sum turbatus
te pastorem sequens
et diem hominis non
desideravi tu scis
quod egressum est de labiis
meis rectum in con
spectu tuo fuit
non sis mihi tu formidini
spes mea tu in die adflictionis
confundantur qui me perse
cuntur et non confundar ego
paveant illi et non
paveam ego
induc super eos diem
adflictionis et duplici
contritione contere eos
Haec dicit dns ad me
vade et sta in porta filiorum
populi
per quam ingrediuntur

recessurae et egrediuntur
et in cunctis portis
hierusalem
et dices ad eos
audite verbum domini reges
iuda et omnis iuda et
cunctique habitatores
hierusalem qui ingredi
mini per portas istas
xxi haec dicit dominus
custodite animas vestras
et nolite portare pondera
in die sabbati nec inferatis
per portas hierusalem
et nolite eicere onera
de domibus vestris
in die sabbati et omne
opus non facietis
sanctificate diem sabbati sicut
praecepi patribus vestris
et non audierunt nec incli
naverunt aurem suam
sed induraverunt
cervicem suam
ne audirent me et ne acci
perent disciplinam
et erit si audieritis me
dicit dominus
ut non inferatis onera
per portas civitatis
huius in die sabbati
et si sanctificaveritis diem
sabbati ne faciatis
in ea omne opus
ingredientur per portas
civitatis huius reges
et principes sedentes
super solium david
et ascendentes in curribus
et equis ipsi et principes
eorum
viri iuda et habitatores hierusale
et habitabitur civitas
haec in sempiternum

et venient de civitatibus iuda
et de circuitu hierusalem
et de terra beniamin
et de campestribus
et de montuosis
et ab austro
portantes holocaustum
et victimam et sacri
ficium et tus
et inferent oblationem
in domum domini
si autem non audieritis me
ut sanctificetis diem sabbati
et ne portetis onus et ne in
feratis per portas
hierusalem in die sabbati
succendam ignem
in portis eius
et devorabit domos hierusalem
et non extinguetur
xxii Verbum quod factum est
ad hieremiam a domino dicens
surge et descende in domum
figuli et ibi audies
verba mea
et descendi in domum figuli
et ecce ipse faciebat
opus super rotam
et dissipatum est vas
quod ipse faciebat e luto
manibus suis
conversusque fecit illud vas alterum
sicut placuerat in oculis eius
ut faceret
et factum est verbum domini
ad me dicens
numquid sicut figulus iste
non potero vobis facere
domus israhel ait dominus
ecce sicut lutum in manu figuli
sic vos in manu mea domus
israhel
repente loquar adversum
gentem et adversum regnum

et evellam et destruam
et disperdam illud
Iher. Si paenitentiam egerit
gens illa a malo suo
quod locutus sum adversum eam
agam et ego paenitentiam
super malo quod cogitavi
ut facerem ei
et subito loquar de gente
et regno
ut aedificem et plantem
illud
si fecerit malum
in oculis meis ut non audiat
vocem meam
paenitentiam agam
super bono quod locutus
sum ut facerem ei
Iher. Nunc ergo dic viro Iuda
et habitatoribus Hierusalem
dicens
haec dicit Dns
ecce ego fingo contra vos malum
et cogito contra vos cogitationem
revertatur unusquisque
a via sua mala
et dirigite vias vestras
et studia vestra
qui dixerunt desperavimus
post cogitationes enim
nostras ibimus
et unusquisque pravitatem
cordis sui mali faciemus
ideo haec dicit Dns
interrogate gentes
quis audivit talia horribilia
quae fecit nimis virgo Israhel
numquid deficiet de petra
agri nix Libani
aut evelli possunt aquae
erumpentes frigidae
et defluentes
quia oblitus est mei
populus meus

frustra libantes et in
pingentes in viis suis
in semitis saeculi
ut ambularent per eas
in itinere non trito
ut fieret terra eorum
in desolationem et in sibi
lum sempiternum
omnis qui praeterierit per eam
obstupescet et movebit
caput suum
sicut ventus urens disper
gam eos coram inimico
dorsum et non faciem
ostendam eis in die
perditionis eorum
Iher. Et dixerunt venite
et cogitemus contra
Hieremiam cogitationes
non enim peribit lex
a sacerdote neque consilium
a sapiente nec sermo
a propheta
venite et percutiamus
eum lingua
et non adtendamus ad uni
versos sermones eius
Attende Dne ad me
et audi vocem adver
sariorum meorum
numquid redditur
pro bono malum
quia foderunt foveam
animae meae
recordare quod steterim
in conspectu tuo
ut loquerer pro eis bonum
et averterem indignationem
tuam ab eis
propterea da filios eorum
in famem
et deduc eos in manus gladii
fiant uxores eorum
absque liberis et viduae

et viri earum interficiantur
morte
et iuvenes eorum confodiantur·
gladio in proelio
audiatur clamor de domibus
eorum
adduces enim super eos
latronem repente
quia foderunt foveam
ut caperent me
et laqueos absconderunt
pedibus meis
tu autem dne scis omne
consilium eorum
adversum me in mortem
ne propitieris iniquitati eorum
et peccatum eorum
a facie tua non deleatur
fiant corruentes in conspectu
tuo in tempore furoris
tu abutere eis
Haec dicit dns
vade et accipe lagunculam
figuli testeam
a senioribus populi
et a senioribus sacerdotum
et egredere ad vallem
filii Ennom
quae est iuxta introitum
portae fictilis
et praedicabis ibi verba
quae ego loquar ad te
et dices
Audite verbum dni reges Iuda
et habitatores Hierusalem
haec dicit dns exercituum
ds Israhel
Ecce ego inducam adflictionem
super locum istum
ita ut omnis qui audierit
illam tinniant aures eius
eo quod dereliquerint me
et alienum fecerint
locum istum

et libaverint in eo diis alienis
quos nescierunt ipsi et patres
eorum et reges Iuda
et repleverunt locum istum
sanguine innocentum
et aedificaverunt excelsa Baalim
ad comburendos filios suos igni holo
quae non praecepi nec locu
tus sum nec ascenderunt
in cor meum
Propterea ecce dies veniunt
dicit dns
et non vocabitur locus iste
amplius Thopheth
et vallis filii Ennom
sed vallis occisionis
et dissipabo consilium Iudae
et Hierusalem in loco isto
et subvertam eos gladio
in conspectu inimicorum
suorum
et in manu quaerentium
animas eorum
et dabo cadavera eorum
escam volatilibus caeli
et bestiis terrae
et ponam civitatem hanc
in stuporem et sibilum
omnis qui praeterierit per eam
obstupescet et sibilabit
super universa plaga eius
et cibabo eos carnibus filiorum
suorum et carnibus filiarum
suarum
et unusquisque carnes amici sui
comedet in obsidione
et in angustia
in qua concludent eos inimici
eorum et qui quaerunt
animas eorum
et conteres lagunculam
in oculis virorum
qui ibunt tecum
et dices ad eos haec dicit dns

exercituum
sic conteram populum istum
et civitatem istam
sicut conteritur vas figuli
quod non potest ultra
instaurari
et in thopheth sepelientur
eo quod non sit alius locus
ad sepeliendum
sic faciam loco huic ait dns
et habitatoribus eius
ut ponam civitatem istam
sicut thopheth
et erunt domus hierusalem
et domus regum iudae
sicut locus thopheth
inmundae omnes domus
in quarum domatibus
sacrificaverunt
omni militiae caeli
et libaverunt libamina
diis alienis
venit autem hieremias
de thophe thquo miserat eum
dns ad prophetandum
et stetit in atrio domus dni
et dixit ad omnem populum
haec dicit dns exercituum
ds israhel
ecce ego inducam super
civitatem hanc
et super omnes urbes eius
universa mala quae locutus
sum adversum eam
quoniam induraverunt
cervicem suam ut non
audirent sermones meos
et audivit phassur
filius emmer sacerdos
qui constitutus erat
princeps in domo dni
hieremiam prophetantem
sermones istos
et percussit phassur

hieremiam prophetam
et misit eum in nervum
quod erat in porta beniamin
in superiori in domo dni
cumque inluxisset in crastinum
eduxit phassur hieremiam
de nervo
et dixit ad eum hieremias
non phassur vocavit dns
nomen tuum
sed pavorem undique
quia haec dicit dns
ecce ego dabo te in pavorem
te et omnes amicos tuos
et corruent gladio
inimicorum suorum
et oculi tui videbunt
et omnem iudam dabo
in manu regis babylonis
et traducet eos in babylonem
et percutiet eos gladio
et dabo omnem substantiam
civitatis huius
et omnem laborem eius
omneque pretium
et cunctos thesauros regum
iuda dabo in manu
inimicorum eorum
et diripient eos et tollent
et ducent in babylonem
tu autem phassur et omnes
habitatores domus tuae
ibitis in captivitatem
et in babylonem venies
et ibi morieris ibique sepelieris
tu et omnes amici tui quibus
prophetasti mendacium
seduxisti me dne
et seductus sum
fortior me fuisti et invaluisti
factus sum in derisum tota die
omnes subsannant me
quia iam olim loquor
vociferans

iniquitatem et uastitatem
clamito
et factus est mihi sermo domini
in obprobrium et in derisum
tota die
et dixi non recordabor eius
neque loquar ultra
in nomine illius
et factus est in corde meo
quasi ignis exaestuans
clausus in ossibus meis
et defeci ferre non sustinens
audiui enim contumelias
multorum et terrorem
in circuitu
persequimini et persequa
mur eum
ab omnibus uiris qui erant
pacifici mei et custo
dientes latus meum
si quomodo decipiatur
et praeualeamus
aduersus eum
et consequamur ultionem
ex eo
dns autem mecum est
quasi bellator fortis
idcirco qui persecuntur me
cadent et infirmi erunt
confundentur uehementer
quia non intellexerunt
obprobrium sempiternum
quod numquam delebitur
et tu dne exercituum
probator iusti qui uides
renes et cor
uideam quaeso ultionem
tuam ex eis
tibi enim reuelaui causam meam
cantate dno laudate dnm
quia liberauit animam paupe
ris de manu malorum
maledicta dies in qua natus sum
dies in qua peperit me

mater mea non sit benedicta
maledictus uir qui adnuntiauit
patri meo dicens natus est
tibi puer masculus
et quasi gaudio laetificauit eum
sit homo ille ut sunt ciuitates
quas subuertit dns
et non paenituit eum
audiat clamorem mane
et ululatum in tempore
meridiano
qui non me interfecit a uulua
ut fieret mihi mater mea
sepulchrum
et uulua eius conceptus
aeternus
quare de uulua egressus sum
ut uiderem laborem
et dolorem
et consumerentur
in confusione dies mei
Uerbum quod factum est
ad hieremiam a dno
quando misit ad eum
rex sedecias
phassur filium melchiae
et sophoniam filium
maasiae sacerdotem
dicens
interroga pro nobis dnm
quia nabuchodonosor rex
babylonis proeliatur
aduersum nos
si forte faciat dns nobiscum
secundum omnia mirabilia
sua et recedat a nobis
et dixit hieremias ad eos
sic dicetis sedeciae
haec dicit dns ds israhel
ecce ego conuertam uasa belli
quae in manibus uestris sunt
et quibus uos pugnatis aduersu
regem babylonis
et chaldaeos qui obsident

uos in circuitu murorum
et congregabo ea in medio
ciuitatis huius
et debellabo uos in manu
extenta et brachio forti
et in furore et in indignatione
et in ira grandi
et percutiam habitatores
ciuitatis huius
homines et bestiae
pestilentia magna
morientur
et post haec ait dñs
dabo sedeciam regem
iuda et seruos eius
et populum eius et qui
derelicti sunt in ciui
tate hac
a peste et gladio et fame
in manu nabuchodonosor
regis babylonis
et in manu inimicorum eoru
et in manu quaerentium
animam eorum
et percutiet eos in ore gladii
et non mouebitur neque
parcet nec miserebitur
et ad populum hunc dices
haec dicit dñs
ecce ego do coram uobis
uiam uitae et uiam mortis
qui habitauerit in urbe hac
morietur gladio
et fame et peste
qui autem egressus fuerit
et transfugerit
ad chaldaeos
qui obsident uos
uiuet et erit ei anima sua
quasi spolium
posui enim faciem meam
super ciuitatem hanc
in malum et non in bonum
ait dñs

in manu regis babylonis
dabitur et exuret eam igni
L et domui regis iuda
audite uerbum dñi
domus dauid haec dicit dñs
iudicate mane iudicium
et eruite ui oppressum
de manu calumniantis
ne forte egrediatur
ut ignis indignatio mea
et succendatur et non sit
qui extinguat
propter malitiam
studiorum uestrorum
ecce ego ad te habitatricem
uallis solidae atque
campestris ait dñs
qui dicitis quis percutiet nos
et quis ingredietur domos
nostras
et uisitabo super uos
iuxta fructum studioru
uestrorum dicit dñs
et succendam ignem in saltu eius
et deuorabit omnia
in circuitu eius
xxii. haec dicit dñs
descende in domum regis iuda
et loqueris ibi uerbum
hoc et dices
audi uerbum dñi rex iuda qui
sedes super solium dauid
tu et serui tui et populus tuus
qui ingredimini per portas
istas
haec dicit dñs
facite iudicium et iustitiam
et liberate ui oppressum
de manu calumniatoris
et aduenam et pupillum
et uiduam nolite
contristare
neque opprimatis inique
et sanguinem innocentem

NE EFFUNDATIS IN LOCO ISTO
SI ENIM FACIENTES FECERITIS
VERBUM ISTUD
INGREDIENTUR PER PORTAS
DOMUS HUIUS REGES
SEDENTES DE GENERE DAVID
SUPER THRONUM EIUS
ET ASCENDENTES CURRUS
ET EQUOS IPSI ET SERVI
ET POPULUS EORUM
QUOD SI NON AUDIERITIS
VERBA HAEC
IN MEMET IPSO IURAVI
DICIT DNS
QUIA IN SOLITUDINEM ERIT
DOMUS HAEC
QUIA HAEC DICIT DNS
SUPER DOMUM REGIS IUDA
GALAAD TU MIHI CAPUT LIBANI
SI NON POSUERO TE SOLITUDINE
URBES INHABITABILES
ET SCIFICABO SUPER TE
INTERFICIENTEM
VIRUM ET ARMA EIUS
ET SUCCIDENT ELECTAS
CEDROS TUAS ET PRAE
CIPITABUNT IN IGNEM
ET PERTRANSIBUNT GENTES
MULTAE PER CIVITATEM HANC
ET DICET UNUSQUISQUE
PROXIMO SUO
QUARE FECIT DNS SIC CIVITATI
HUIC GRANDI
ET RESPONDEBUNT EO QUOD
DERELIQUERINT PACTUM
DNI DEI SUI
ET ADORAVERINT DEOS ALIENOS
ET SERVIERINT EIS
NOLITE FLERE MORTUUM
NEQUE LUGEATIS SUPER EUM
FLETU PLANGITE EUM
QUI EGREDITUR
QUIA NON REVERTETUR ULTRA
NEC VIDEBIT TERRAM
NATIVITATIS SUAE
QUIA HAEC DICIT DNS AD SELLUM
FILIUM IOSIAE REGEM IUDA
QUI REGNAVIT PRO IOSIA
PATRE SUO
QUI EGRESSUS EST DE LOCO ISTO
NON REVERTETUR HUC
AMPLIUS
SED IN LOCO AD QUEM TRANS
TULI EUM IBI MORIETUR
ET TERRAM ISTAM
NON VIDEBIT AMPLIUS
VAE QUI AEDIFICAT DOMUM
SUAM IN INIUSTITIAM
ET CENACULA SUA
NON IN IUDICIO
AMICUM SUUM OPPRIMET
FRUSTRA
ET MERCEDEM EIUS
NON REDDET EI
QUI DICIT AEDIFICABO MIHI
DOMUM LATAM
ET CENACULA SPATIOSA
QUI APERIT SIBI FENESTRAS
ET FACIT LAQUEARIA CEDRINA
PINGITQUE SINOPIDE
NUMQUID REGNABIS
QUONIAM CONFERS TE
CEDRO
PATER TUUS NUMQUID
NON COMEDIT ET BIBIT
ET FECIT IUDICIUM ET IUSTITIAM
TUNC CUM BENE ERAT EI
IUDICAVIT CAUSAM PAUPERIS
ET EGENI IN BONUM SUUM
NUMQUID NON IDEO QUIA
COGNOVIT ME DICIT DNS
TUI VERO OCULI ET COR
AD AVARITIAM
ET SANGUINEM INNOCENTEM
FUNDENDUM
ET AD CALUMNIAM ET AD CURSU
MALI OPERIS
PROPTEREA HAEC DICIT DNS

ad ioachim filium iosiae
regem iuda
non plangent eum vae frater
et vae soror non concre
pabunt ei
vae dne et vae inclyte
sepultura asini sepelietur
putrefactus et proiectus
extra portas hierusalem
ascende libanum et clama
et in basan da vocem tuam
et clama ad transeuntes
quia contriti sunt omnes
amatores tui
locutus sum ad te
in abundantia tua dixisti
non audiam
haec est via tua ab adulescen
tia tua
quia non audisti vocem meam
omnes pastores tuos
pascet ventus
et amatores tui in captivi
tatem ibunt
et tunc confunderis
et erubesces ab omni
malitia tua
quae sedes in libano
et nidificas in cedris
quomodo congemuisti
cum venissent tibi
dolores quasi parturientis
vivo ego dicit dns
quia si fuerit iechonias
filius ioachim regis iuda
anulus in manu dextera
mea inde evellam eum
et dabo te in manu quaeren
tium animam tuam
et in manu quorum tu
formidas faciem
et in manu nabuchodonosor
regis babylonis
et in manu chaldaeorum

et mittam te et matrem tuam
quae genuit te
in terram alienam in qua nati
non estis ibique moriemini
et in terram ad quam ipsi
levant animam suam
ut revertantur illuc
non revertentur
numquid vas fictile atque
contritum vir iste iechonias
numquid vas absque omni
voluptate
quare abiecti sunt ipse
et semen eius
et proiecti in terram
quam ignoraverunt
terra terra audi sermonem dni
haec dicit dns
scribe virum istum sterilem
virum qui in diebus suis
non prosperabitur
nec enim erit de semine eius
vir qui sedeat super
solium david
et potestatem habeat
ultra in iuda
vae pastoribus qui disperdunt
et dilacerant gregem
pascuae meae dicit dns
ideo haec dicit dns ds isrl
ad pastores qui pascunt
populum meum
vos dispersistis gregem meum
et eiecistis eos et non visita
stis eos
ecce ego visitabo super vos
malitiam studiorum
vestrorum ait dns
et ego congregabo reliquias
gregis mei de omnibus
terris ad quas eiecero
eos illuc
et convertam eos ad rura sua
et crescent et multiplica

ET SUSCITABO SUPER EOS
PASTORES ET PASCENT EOS
NON FORMIDABUNT ULTRA
ET NON PAVEBUNT
ET NULLUS QUAERETUR
EX NUMERO DICIT DNS
LXXVII ECCE DIES VENIUNT DICIT DNS
ET SUSCITABO DAVID
GERMEN IUSTUM
ET REGNABIT REX ET SAPIENS ERIT
ET FACIET IUDICIUM ET IUSTITIAM
IN TERRA
IN DIEBUS ILLIUS SALVABITUR IUDA
ET ISRL HABITABIT CONFIDENTER
ET HOC EST NOMEN
QUOD VOCABUNT EUM
DNS IUSTUS NOSTER
PROPTER HOC ECCE DIES VENIUNT
DICIT DNS
ET NON DICENT ULTRA VIVIT DNS
QUI EDUXIT FILIOS ISRAHEL
DE TERRA AEGYPTI
SED VIVIT DNS QUI EDUXIT
ET ADDUXIT SEMEN
DOMUS ISRAHEL DE TERRA
AQUILONIS
ET DE CUNCTIS TERRIS AD QUAS
EIECERAM EOS ILLUC
ET HABITABUNT IN TERRA SUA
AD PROPHETAS
LXXVIII CONTRITUM EST COR MEUM
IN MEDIO MEI
CONTREMUERUNT OMNIA
OSSA MEA FACTUS SUM
QUASI VIR EBRIUS
ET QUASI HOMO MADIDUS VINO
A FACIE DNI ET A FACIE VERBORU(M)
SANCTORUM EIUS
QUIA ADULTERIIS REPLETA EST
TERRA QUIA A FACIE MALEDIC
TIONIS LUXIT TERRA
ARE FACTA SUNT ARVA DESERTI
FACTUS EST CURSUS EORUM
MALUS ET FORTITUDO EORU(M)

DISSIMILIS
PROPHETA NAMQUE
ET SACERDOS POLLUTI SUNT
ET IN DOMO MEA INVENI
MALUM EORUM AIT DNS
IDCIRCO VIA EORUM ERIT
QUASI LUBRICUM IN TENEBRIS
INPELLENTUR ENIM
ET CORRUENT IN EA
ADFERAM ENIM SUPER EOS
MALA ANNUM VISITATIONIS
EORUM AIT DNS
ET IN PROPHETIS SAMARIAE
VIDI FATUITATEM
PROPHETABANT IN BAAL
ET DECIPIEBANT POPULUM
MEUM ISRL
ET IN PROPHETIS HIERUSALEM
VIDI SIMILITUDINEM
ADULTERIUM ET ITER MENDACII
ET CONFORTAVERUNT MANUS
PESSIMORUM
UT NON CONVERTERETUR UNUS
QUISQ A MALITIA SUA
FACTI SUNT MIHI OMNES SODOMA
ET HABITATORES EIUS
QUASI GOMORRA
PROPTEREA HAEC DICIT DNS
EXERCITUUM AD PROPHETAS
ECCE EGO CIBABO EOS ABSINTHIO
ET POTABO EOS FELLE
A PROPHETIS ENIM HIERUSALEM
EST EGRESSA POLLUTIO
SUPER OMNEM TERRAM
HAEC DICIT DNS EXERCITUUM
NOLITE AUDIRE VERBA PROPHETA
RUM QUI PROPHETANT VOBIS
ET DECIPIUNT VOS
VISIONEM CORDIS SUI LOQUUNTUR
NON DE ORE DNI
DICUNT HIS QUI BLASPHEMANT
ME LOCUTUS EST DNS
PAX ERIT VOBIS
ET OMNI QUI AMBULAT IN PRAVITATE

cordis sui dixerunt non ueniet
super uos malum
quis enim adfuit in consilio dni
et uidit et audiuit
sermonem eius
quis considerauit uerbum
illius et audiuit
lxxxviii ecce turbo dominicae
indignationis egredietur
et tempestas erumpens
super caput impiorum
ueniet
non reuertetur furor dni
usq· dum faciat
et usq· dum conpleat
cogitationes cordis sui
in nouissimis diebus intellegetis
consilium eius
non mittebam prophetas
et ipsi currebant
non loquebar ad eos
et ipsi prophetabant
si stetissent in consilio meo
et nota fecissent
uerba mea populo meo
auertissem utiq· eos a uia sua
mala et a pessimis
cogitationibus suis
lxxxviiii putas ne ds e uicino ego sum
dicit dns et non ds de longe
si occultabitur uir in abscon
ditis et ego non uidebo eum
dicit dns
numquid non caelum et terram
ego impleo dicit dns
xc audiui quae dixerunt
prophetae
prophetantes in nomine meo
mendacium atq· dicentes
somniaui somniaui
usquequo istud in corde
prophetarum uaticinantium
mendacium
et prophetantium seductiones
cordis sui
qui uolunt facere ut obliuisca
tur populus meus nominis mei
propter somnia eorum
quae narrat unusquisque
ad proximum suum
sicut obliti sunt patres eorum
nominis mei propter baal
propheta qui habet somnium
narret somnium
et qui habet sermonem meum
loquatur sermonem
meum uere
quid paleis ad triticum
dicit dns
numquid non uerba mea sunt
quasi ignis ait dns
et quasi malleus conterens
petras
propterea ecce ego
ad prophetas ait dns
qui furantur uerba mea
unusquisque a proximo suo
ecce ego ad prophetas ait dns
qui adsumunt linguas suas
et aiunt dicit dns
ecce ego ad prophetas
somniantes mendacium
ait dns
qui narrauerunt ea et sedux
erunt populum meum
in mendacio suo
et in miraculis suis
cum ego non misissem eos
nec mandassem eis
qui nihil profuerunt
populo huic dicit dns
si igitur interrogauerit
te populus iste uel prophe
ta aut sacerdos dicens
quod est onus dni dices ad eos
ut quid uobis onus
proiciam quippe uos dicit dns
et propheta et sacerdos

et populus qui dicit onus dni
visitabo super virum illum
et super domum eius
haec dicetis unusquisque
ad proximum
et ad fratrem suum
quid respondit dns
et quid locutus est dns
et ultra onus dni
non memorabitur
quia onus erit unicuique
sermo suus
et pervertitis verba
dei viventis dni exercituum
dei nostri
haec dices ad prophetam
quid respondit tibi dns
et quid locutus est dns
si autem onus dni dixeritis
propter hoc haec dicit dns
quia dixistis sermonem istum
onus dni
et misi ad vos dicens
nolite dicere onus dni
propterea ecce ego
tollam vos portans
et derelinquam vos et civitatem
quam dedi vobis
et patribus vestris
a facie mea
et dabo vos in obprobrium
sempiternum
et in ignominiam aeternam
quae numquam
oblivione delebitur
Ostendit mihi dns
et ecce duo calathi pleni
ficis positi ante templum dni
postquam transtulit
Nabuchodonosor rex
Babylonis Iechoniam filium
Ioachim regem Iuda
et principes eius et fabrum
et inclusorem de Hierusa
lem

et adduxit eos in Babylonem
calathus unus ficus
bonas habebat nimis
ut solent ficus esse
primi temporis
et calathus unus ficus
habebat malas nimis
quae comedi non poterant
eo quod essent malae
et dixit dns ad me
quid tu vides Hieremia
et dixi ficus ficus
bonas valde
et malas malas valde
quae comedi non possunt
eo quod sint malae
et factum est verbum dni
ad me dicens
haec dicit dns ds isrl
sicut ficus hae bonae
sic cognoscam trans
migrationem Iuda
quam emisi de loco isto
in terram Chaldeorum
in bonum
et ponam oculos meos
super eos ad placandum
et reducam eos
in terram hanc
et aedificabo eos et non
destruam et plantabo
eos et non evellam
et dabo eis cor ut sciant me
quia ego sum dns
et erunt mihi in populum
et ego ero eis in dm
quia revertentur ad me
in toto corde suo
et sicut ficus
pessimae quae comedi
non possunt
eo quod sint malae
haec dicit dns
sic dabo Sedeciam regem

iuda et principes eius
et reliquos de hierusalem
qui remanserunt in urbe hac
et qui habitant in terra aegypti
et dabo eos in uexationem
adflictionemque omnibus
regnis terrae
in obprobrium et in parabolá
et in prouerbium
et in maledictionem
in uniuersis locis
ad quos eieci eos
et mittam in eis gladium
et famem et pestem
donec consumantur
de terra quam dedi eis
et patribus eorum
XXV Uerbum quod factum est
ad hieremiam de omni
populo iuda
in anno quarto ioachim
filii iosiae regis iuda
ipse est annus primus
nabuchodonosor
regis babylonis
quod locutus est hieremias
propheta ad omnem
populum iuda et ad uniuer
sos habitatores
hierusalem dicens
a tertio decimo anno iosiae
filii amon regis iuda
usque ad diem hunc
iste est tertius
et uicensimus annus
factum est uerbum dñi
ad me et locutus sum
ad uos de nocte consurgens
et loquens et non audistis
et misit dñs ad uos omnes
seruos suos prophetas
et consurgens diluculo
mittensque et non audistis
neque inclinastis aures uestras
ut audiretis
cum diceret reuertimini
unusquisque a uia sua mala
et a pessimis cogitationibus
uestris
et habitabitis in terram
quam dedit dñs uobis
et patribus uestris
a saeculo et usque in saeculum
et nolite ire post deos alienos
ut seruiatis eis adoretisque eos
neque me ad iracundiam
prouocetis in operibus
manuum uestrarum
et non adfligam uos
et non audistis me dicit dñs
ut me ad iracundiam prouoca
retis in operibus manuum
uestrarum in malum uestrum
Propter ea haec dicit dñs
exercituum
pro eo quod non audistis
uerba mea
ecce ego mittam et adsumam
uniuersas cognationes
aquilonis ait dñs
et ad nabuchodonosor
regem babylonis
seruum meum
et adducam eos super terram
istam et super habitatores eius
et super omnes nationes
quae in circuitu illius sunt
et interficiam eos
et ponam eos in stuporem
et in sibilum et in solitudines
sempiternas
perdamque ex eis uocem
gaudii et uocem laetitiae
uocem sponsae et uocem
sponsi
uocem molae
et lumen lucernae

ET ERIT UNIVERSA TERRA EIUS
IN SOLITUDINEM ET IN STUPOREM
ET SERVIENT OMNES GENTES
ISTAE REGI BABYLONIS
SEPTUAGINTA ANNIS
CUMQUE IMPLETI FUERINT
ANNI SEPTUAGINTA
VISITABO SUPER REGEM
BABYLONIS
ET SUPER GENTEM ILLAM
DICIT DNS INIQUITATEM EORUM
ET SUPER TERRAM CHALDAEORUM
ET PONAM ILLAM IN SOLITUDI
NES SEMPITERNAS
ET ADDUCAM SUPER TERRAM
ILLAM OMNIA VERBA MEA
QUAE LOCUTUS SUM
CONTRA EAM
OMNE QUOD SCRIPTUM EST
IN LIBRO ISTO
QUAECUMQUE PROPHETAVIT
HIEREMIAS ADVERSUM
OMNES GENTES
QUIA SERVIERUNT EIS CUM ESSENT
GENTES MULTAE
ET REGES MAGNI
ET REDDAM EIS SECUNDUM
OPERA EORUM ET SECUNDUM
FACTA MANUUM SUARUM
QUIA SIC DICIT DNS EXERCITUUM
DS ISRAHEL
SUME CALICEM VINI FURORIS
HUIUS DE MANU MEA
ET PROPINABIS DE ILLO
CUNCTIS GENTIBUS
AD QUAS EGO MITTAM TE
ET BIBENT ET TURBABUNTUR
ET INSANIENT
A FACIE GLADII QUEM EGO
MITTAM INTER EOS
ET ACCEPI CALICEM
DE MANU DNI
ET PROPINAVI CUNCTIS GENTIB
AD QUAS MISIT ME DNS

HIERUSALEM ET CIVITATIBUS IUDA
ET REGIB EIUS ET PRINCIPIB EIUS
UT DAREM EOS IN SOLITUDINEM
ET IN STUPOREM
IN SIBILUM ET IN MALEDICTIONEM
SICUT EST DIES ISTA
PHARAONI REGI AEGYPTI
ET SERVIS EIUS
ET PRINCIPIB EIUS ET OMNI
POPULO EIUS
ET UNIVERSIS GENERALITER
CUNCTIS REGIB TERRAE
AUSITIDIS
ET CUNCTIS REGIB TERRAE
PHILISTHIIM
ET ASCALONI ET GAZAE
ET ACCARON ET RELIQUIIS AZOTI
IDUMEAE ET MOAB
ET FILIIS AMMON
ET CUNCTIS REGIB TYRI
ET CUNCTIS REGIB SIDONIS
ET REGIB TERRAE INSULARUM
QUI SUNT TRANS MARE
ET DEDAN ET THEMA ET BUZ
ET UNIVERSIS QUI ATTONSI
SUNT IN COMAM
ET CUNCTIS REGIB ARABIAE
ET CUNCTIS REGIB OCCIDENTIS
QUI HABITANT IN DESERTO
ET CUNCTIS REGIB ZAMBRI
ET CUNCTIS REGIB AELAM
ET CUNCTIS REGIB MEDORUM
ET CUNCTIS REGIB AQUILONIS
DE PROPE ET DE LONGE
UNICUIQUE CONTRA FRATREM SUUM
ET OMNIBUS REGNIS TERRAE
QUAE SUPER FACIEM EIUS SUNT
ET REX SESACH BIBET POST EOS
ET DICES AD EOS
HAEC DICIT DNS EXERCITUUM
DS ISRAHEL
BIBITE ET INEBRIAMINI
ET VOMITE ET CADITE
NEQUE SURGATIS A FACIE GLADII

quem ego mittam
inter uos
cumque noluerint accipere
calicem de manu tua ut bibant
dices ad eos
haec dicit dns exercituum
bibentes bibetis
quia ecce in ciuitate
in qua inuocatum est
nomen meum
ego incipio adfligere
et uos quasi innocentes
inmunes eritis
non eritis inmunes
gladium enim ego uoco
super omnes habitatores
terrae dicit dns exercituum
et tu prophetabis ad eos
omnia uerba haec
et dices ad illos
dns de excelso rugiet
et de habitaculo sco suo
dabit uocem suam
rugiens rugiet
super decorem suum
celeuma quasi calcantium
concinetur aduersus
omnes habitatores terrae
peruenit sonitus
usque ad extrema terrae
quia iudicium dno cum gentibus
iudicatur ipse cum omni carne
impios tradidi gladio
dicit dns
haec dicit dns exercituum
ecce adflictio egredietur
de gente in gentem
et turbo magnus egredietur
a summitatibus terrae
et erunt interfecti dni
in die illa
a summo terrae usque
ad summum eius
non plangentur

et non colligentur
neque sepelientur
in sterquilinium super faciem
terrae iacebunt
ululate pastores et clamate
et aspergite uos cinere
optimates gregis
quia conpleti sunt dies
uestri ut interficiamini
et dissipationes uestrae
et cadetis quasi uasa pretiosa
et peribit fuga a pastoribus
et saluatio ab optimatibus
gregis
uox clamoris pastorum
et ululatus optimatium
gregis
quia uastauit dns pascua eorum
et conticuerunt arua pacis
a facie irae furoris dni
dereliquit quasi leo
umbraculum suum
facta est terra eorum
in desolationem
a facie irae columbae
et a facie irae furoris dni
in principio regni ioachim
filii iosiae regis iuda
factum est uerbum istud
a dno dicens
haec dicit dns
sta in atrio domus dni
et loqueris ad omnes
ciuitates iuda
de quibus ueniunt ut adorent
in domo dni
uniuersos sermones
quos ego mandaui tibi
ut loquaris ad eos
noli subtrahere uerbum
si forte audiant et conuer
tantur unusquisque
a uia sua mala
et paeniteat me mali

quod cogito facere eis
propter malitiam studiorum
eorum
et dices ad eos haec dicit dns
si non audieritis me
ut ambuletis in lege mea
quam dedi vobis
ut audiatis sermones
servorum meorum
prophetarum
quos ego misi ad vos de nocte
consurgens et dirigens
et non audistis
dabo domum istam sicut Silo
et urbem hanc dabo
in maledictionem
cunctis gentibus terrae
et audierunt sacerdotes
et prophetae et omnis
populus hieremiam
loquentem verba haec
in domo dni
Cum que conplesset
hieremias loquens omnia
quae praeceperat ei dns
ut loqueretur ad universum
populum
adprae- henderunt eum
sacerdo- tes et prophetae
et omnis populus dicens
morte moriatur
quare prophetavit
in nomine dni dicens
sicut Silo erit domus haec
et urbs ista desolabitur
eo quod non sit habitator
et congregatus est omnis
populus adversum
hieremiam in domo dni
et audierunt principes
iuda verba haec
et ascenderunt de domo
regis in domo dni
et sederunt in introitu
portae dni novae
et locuti sunt sacerdotes
et prophetae ad principes
et ad omnem populum
dicentes
iudicium mortis est viro huic
quia prophetavit adversum
civitatem istam
sicut audistis auribus vestris
et ait hieremias ad omnes
principes
et ad universum populum
dicens
dns misit me ut prophetarem
ad domum istam
et ad civitatem hanc omnia
verba quae audistis
nunc ergo bonas facite
vias vestras et studia vestra
et audite vocem dni dei vestri
et paenitebit dnm mali
quod locutus est
adversum vos
ego autem ecce in manibus
vestris sum
facite mihi quod bonum et rectum
est in oculis vestris
verumtamen scitote
et cognoscite
quod si occideritis me
sanguinem innocentem
tradetis contra vos
met ipsos
et contra civitatem istam
et habitatores eius
in veritate enim misit me
dns ad vos
ut loquerer in auribus vestris
omnia verba haec
Et dixerunt principes
et omnis populus ad
sacerdotes et prophetas
non est viro huic iudicium
mortis

quia in nomine dni di nostri
locutus est ad nos
surrexerunt ergo viri
de senioribus terrae
et dixerunt ad omnem coetum
populi loquentes
michas de morasthi fuit
propheta in diebus ezechiae
regis iudae
et ait ad omnem populum
iudae dicens
haec dicit dns exercituum
sion quasi ager arabitur
et hierusalem in acervum
lapidum erit
et mons domus in excelsa
silvarum
numquid morte condemna
vit eum ezechias
rex iudae et omnis iuda
numquid non timuerunt dnm
et deprecati sunt faciem dni
et paenituit dnm mali
quod locutus erat
adversus eos
itaque nos facimus malum
grande contra animas
nostras
fuit quoque vir prophetans
in nomine dni
urias filius semei
de cariathiarim
et prophetavit adversum
civitatem istam
et adversum terram hanc
iuxta universa verba
hieremiae
et audivit rex ioachim
et omnes potentes
et principes eius
verba haec
et quaesivit rex
interficere eum
et audivit urias et timuit

fugitque et ingressus est
aegyptum
et misit rex ioachim
viros in aegyptum
elnathan filium achobor
et viros cum eo in aegyptum
et eduxerunt uriam
de aegypto
et adduxerunt eum
ad regem ioachim
et percussit eum gladio
et proiecit cadaver eius
in sepulchris vulgi ignobilis
igitur manus ahicam filii saphan
fuit cum hieremia
ut non traderetur in manus
populi et interficerent
eum
in principio regni ioachim
filii iosiae regis iuda
factum est verbum istud
ad hieremiam a dno dicens
haec dicit dns ad me
fac tibi vincula et catenas
et pones eas in collo tuo
et mittes eas ad regem edom
et ad regem moab
et ad regem filiorum ammon
et ad regem tyri
et ad regem sidonis
in manu nuntiorum
qui venerunt hierusalem
ad sedeciam regem iuda
et praecipies eis ut ad dominos
suos loquantur
haec dicit dns exercituum
ds israhel
haec dicetis ad dominos
vestros
ego feci terram et hominem
et iumenta quae sunt
super faciem terrae
in fortitudine mea magna
et in brachio meo extento

et dedi eam ei qui placuit
in oculis meis
et nunc itaque ego dedi
omnes terras istas
in manu nabuchodonosor
regis babylonis serui mei
insuper et bestias agri
dedi ei ut seruiant illi
et seruient ei omnes gentes
et filio eius et filio filii eius
donec ueniat tempus
terrae eius et ipsius
et seruient ei gentes
multae et reges magni
gens autem et regnum
quod non seruierit
nabuchodonosor
regi babylonis
et quicumque non curuauerit
collum suum sub iugo
regis babylonis
in gladio et in fame et in peste
uisitabo super gentem
illam ait dns
donec consumam eos
in manu eius
uos ergo nolite audire
prophetas uestros
et diuinos
et somniatores et augures
et maleficos
qui dicunt uobis non serui
etis regi babylonis
quia mendacium
prophetant uobis
ut longe faciant uos
de terra uestra et eiciant
uos et pereatis
porro gens quae subiecerit
ceruicem suam
sub iugo regis babylonis
et seruierit ei
dimittam eam in terra sua
dicit dns

et colet eam et habitabit in ea
et ad sedeciam regem iuda
locutus sum
secundum omnia uerba
haec dicens
subicite colla uestra
sub iugo regis babylonis
et seruite ei et populo eius
et uiuetis
quare moriemini tu et popu
lus tuus gladio et fame
et peste
sicut locutus est dns
ad gentem quae seruire
noluerit regi babylonis
nolite audire uerba
prophetarum dicentium
uobis
non seruietis regi babylonis
quia mendacium ipsi
loquuntur uobis
quia non misi eos ait dns
et ipsi prophetant in nomine
meo mendaciter
ut eiciant uos et pereatis
uos et prophetae
qui uaticinantur uobis
et ad sacerdotes
et ad populum istum
locutus sum dicens
haec dicit dns nolite
audire uerba prophe
tarum uestrorum
qui prophetant uobis dicentes
ecce uasa dni reuertentur
de babylone nunc cito
mendacium enim
prophetant uobis
nolite ergo audire eos
sed seruite regi
babylonis ut uiuatis
quare datur haec ciuitas
in solitudinem
et si prophetae sunt

et si est verbum dni in eis
occurrant dno exercituum
ut non veniant vasa
quae derelicta fuerant
in domum dni
et in domum regis iuda
et in hierusalem
in babylonem
quia haec dicit dns exercituum
ad columnas et ad mare
et ad bases
et ad reliqua vasorum
quae remanserunt
in civitate hac
quae non tulit nabuchodo
nosor rex babylonis
cum transferret iechoniam
filium ioiacim regem iuda
de hierusalem in babylone
et omnes optimates iuda
et hierusalem
quia haec dicit dns exercituum
ds israhel
ad vasa quae derelicta sunt
in domum dni et in domum
regis iuda et hierusalem
in babylonem transferentur
et ibi erunt usque ad diem
visitationis suae dicit dns
et adferri faciam
et restitui in loco isto

XXVIII et factum est in anno illo
in principio regni sedeciae
regis iuda
in anno quarto in mense
quinto
dixit ad me ananias filius azur
propheta de gabaon
in domo dni
coram sacerdotibus
et omni populo dicens
haec dicit dns exercituum
ds israhel
contrivi iugum regis babylo
nis
adhuc duo anni dierum
et ego referri faciam
ad locum istum
omnia vasa dni
quae tulit nabuchodonosor
rex babylonis de loco isto
et transtulit ea in babylone
et iechoniam filium ioiachim
regem iudae et omnem
transmigrationem iudae
qui ingressi sunt in babylone
ego convertam ad locum
istum ait dns
conteram enim iugum
babylonis regis
et dixit hieremias propheta
ad ananiam prophetam
in oculis sacerdotum
et in oculis omnis populi
qui stabant in domo dni
et ait hieremias propheta
amen sic faciat dns
suscitet dns verba tua
quae prophetasti
ut referantur vasa
in domum dni
et omnis transmigratio
de babylone ad locum istum
verumtamen audi verbum
hoc quod ego loquor
in auribus tuis
et in auribus universi populi
prophetae qui fuerunt
ante me et ante te ab initio
et prophetaverunt
super terras multas
et super regna magna
de proelio et de adflictione
et de fame
propheta qui vaticinatus
est pacem
cum venerit verbum eius
scietur propheta
quem misit dns in veritate

et tulit ananias propheta
catenam de collo hieremiae
prophetae et confregit eam
et ait ananias in conspectu
omnis populi dicens
haec dicit dns
sic confringam iugum
nabuchodonosor regis
babylonis post duos
annos dierum
de collo omnium gentium
et abiit hieremias
propheta in viam suam
Et factum est verbum dni
ad hieremiam
postquam confregit ananias
propheta catenam
de collo hieremiae
prophetae dicens
vade et dices ananiae
haec dicit dns
catenas ligneas contrivisti
et facies pro eis catenas
ferreas
quia haec dicit dns
exercituum ds isrl
iugum ferreum posui
super collum cunctarum
gentium istarum
ut serviant nabuchodono
sor regi babylonis
et servient ei insuper
et bestias terrae dedi ei
et dixit hieremias propheta
ad ananiam prophetam
audi anania non misit te dns
et tu confidere fecisti
populum istum
in mendacio
idcirco haec dicit dns
ecce ego mittam te
a facie terrae
hoc anno morieris
adversum dnm enim
locutus es
et mortuus est ananias
propheta in anno illo
mense septimo
Et haec sunt verba libri
quem misit hieremias
propheta de hierusale
ad reliquias seniorum
transmigrationis
et ad sacerdotes
et ad prophetas
et ad omnem populum
quem transduxerat
nabuchodonosor
de hierusalem
in babylonem
postquam egressus est
iechonias rex et domina
et eunuchi et principes
iudae et hierusalem
et faber et inclusor
de hierusalem
in manu elasa filii saphan
et gamariae filii helchiae
quos misit sedechias rex
iuda ad nabuchodonosor
regem babylonis
in babylonem dicens
haec dicit dns exercituum
ds isrl
omni transmigrationi
quam transtuli
de hierusalem in babylone
aedificate domos
et habitate
et plantate hortos
et comedite fructum eorum
accipite uxores et genera
te filios et filias
et date filiis vestris
uxores et filias
vestras date viris
et pariant filios et filias
et multiplicamini ibi

et nolite esse pauci numero
et quaerite pacem ciuitatis
ad quam transmigrare
uos feci
et orate pro ea ad dnm
quia in pace illius erit
pax uobis
Haec enim dicit dns
exercituum ds isrl
non uos inducant prophetae
uestri qui sunt in medio
uestrum et diuini uestri
et ne adtendatis ad somnia
uestra quae uos somniatis
quia falso ipsi prophetant
uobis in nomine meo et non
misi eos dicit dns
Quia haec dicit dns
cum coeperint inpleri
in Babylone septuaginta
anni
uisitabo uos et suscitabo
super uos uerbum
meum bonum
ut reducam uos ad locum
istum
ego enim scio cogitationes
quas ego cogito super uos
ait dns
cogitationes pacis
et non adflictionis
ut dem uobis finem
et patientiam
et inuocabitis me et ibitis
et orabitis me
et exaudiam uos
quaeretis me et inuenietis
cum quaesieritis me
in toto corde uestro
et inueniar a uobis ait dns
et reducam captiuitatem
uestram
et congregabo uos
de uniuersis gentibus
et de cunctis locis ad quae
expuli uos dicit dns
et reuerti uos faciam
de loco ad quem trans
migrare uos feci
quia dixistis suscitauit nobis
dns prophetas in Babylone
quia haec dicit dns ad regem
qui sedet super solium
Dauid
et ad omnem populum
habitatorem urbis huius
ad fratres uestros qui non
sunt egressi uobiscum
in transmigrationem
haec dicit dns exercituum
ecce mittam in eos gladium
et famem et pestem
et ponam eos quasi ficus
malas
quae comedi non possunt
eo quod pessimae sint
et persequar eos in gladio
in fame et in pestilentia
et dabo eos in uexationem
uniuersis regnis terrae
in maledictionem
et in stuporem
et in sibilum et in obprobrium
cunctis gentibus
ad quas ego eieci eos
eo quod non audierint
uerba mea dicit dns
quae misi ad eos
per seruos meos prophetas
de nocte consurgens
et mittens et non audistis
dicit dns
uos ergo audite uerbum dni
omnis transmigratio
quam emisi de Hierusalem
in Babylonem
haec dicit dns exercituum
ds Israhel

ad ahab filium culia
et ad sedechiam filium
maasiae
qui prophetant vobis
in nomine meo mendaciter
ecce ego tradam eos
in manu nabuchodonosor
regis babylonis
et percutiet eos
in oculis vestris
et adsumetur ex eis
maledictio omni trans
migrationi iuda quae est
in babylone dicentium
Ponet te dns sicut
sedechiam et sicut ahab
quos frixit rex babylonis
in igne
pro eo quod fecerint
stultitiam in isrl
et moechati sunt in uxores
amicorum suorum
et locuti sunt verbum
in nomine meo mendaciter
quod non mandavi eis
Ego sum iudex et testis
dicit dns
et ad semeiam neelami
tem dices
haec dicit dns exercituum
ds israhel
pro eo quod misisti
in nomine tuo libros
ad omnem populum
qui est in hierusalem
et ad sophoniam filium
maasiae sacerdotem
et ad universos sacer
dotes dicens
dns dedit te sacerdotem
pro ioiadae sacerdote
ut sis dux in domo dni
super omnem virum
arrepticium et prophe
tantem
ut mittas eum in nervum
et in carcerem
et nunc quare non incre
pasti hieremiam anathothi
ten qui prophetat vobis
quia super hoc misit ad nos
in babylonem dicens
longum est
aedificate domos et habitate
et plantate hortos
et comedite fructum eorum
legit ergo sophonias
sacerdos librum istum
in auribus hieremiae
prophetae
Et factum est verbum dni
ad hieremiam dicens
mitte ad omnem trans
migrationem dicens
haec dicit dns
ad semeiam neelamitem
pro eo quod prophetavit
vobis semeias
et ego non misi eum
et fecit vos in mendacio
confidere
idcirco haec dicit dns
ecce ego visitabo super
semeiam neelamiten
et super semen eius
non erit ei vir sedens
in medio populi huius
et non videbit bonum
quod ego faciam
populo meo ait dns
quia praevaricationem
locutus est adversum dnm
hoc verbum quod factum
est ad hieremiam
a dno dicens
haec dicit dns ds isrl dicens
scribe tibi omnia verba
quae locutus sum ad te
in libro

ECCE DIES UENIUNT DICIT DNS
ET CONUERTAM CONUERSIO
NEM POPULI MEI ISRL
ET IUDA AIT DNS
ET CONUERTAM EOS AD TERRA
QUAM DEDI PATRIB EORUM
ET POSSIDEBUNT EAM
ET HAEC UERBA QUAE LOCUTUS
EST DNS AD ISRL ET AD IUDAM
QUONIAM HAEC DICIT DNS
UOCEM TERRORIS AUDIUIMUS
FORMIDO ET NON EST PAX
INTERROGATE ET UIDETE
SI GENERAT MASCULUS
QUARE ERGO UIDI OMNIS UIRI
MANUM SUPER LUMBUM
SUUM QUASI PARIENTIS
ET CONUERSAE SUNT IN AURUGINEM
FACIES OMNES
UAE QUIA MAGNA DIES ILLA
NEC EST SIMILIS EIUS TEMPUSQ
QUE TRIBULATIONIS EST
IACOB ET EX IPSO SALUABITUR
ET ERIT IN DIE ILLA AIT DNS
EXERCITUUM
CONTERAM IUGUM EIUS
DE COLLO TUO
ET UINCULA ILLIUS DISRUMPAM
ET NON DOMINABUNTUR EI
AMPLIUS ALIENI
SED SERUIENT DNO DO SUO
ET DAUID REGI SUO
QUEM SUSCITABO EIS
NM TU ERGO NE TIMEAS SERUE
MEUS IACOB AIT DNS
NEQ PAUEAS ISRL
QUIA ECCE EGO SALUABO TE
DE TERRA LONGINQUA
ET SEMEN TUUM DE TERRA
CAPTIUITATIS EORUM
ET REUERTETUR IACOB
ET QUIESCET
ET CUNCTIS AFFLUET BONIS
ET NON ERIT QUEM FORMIDET

QUONIAM TECUM EGO SUM
AIT DNS UT SALUEM TE
FACIAM ENIM CONSUMMATIO
NEM IN CUNCTIS GENTIBUS
IN QUIB DISPERSI TE
TE AUTEM NON FACIAM
IN CONSUMMATIONEM
SED CASTIGABO TE IN IUDICIO
UT NON TIBI UIDEARIS
INNOXIUS
QUIA HAEC DICIT DNS
INSANABILIS FRACTURA TUA
PESSIMA PLAGA TUA
NON EST QUI IUDICET IUDICIUM
TUUM AD ALLIGANDUM
CURATIONUM UTILITAS
NON EST TIBI
OMNES AMATORES TUI
OBLITI SUNT TUI
TE NON QUAERENT
PLAGA ENIM INIMICI PERCUSSI
TE CASTIGATIONE CRUDELI
PROPTER MULTITUDINEM
INIQUITATIS TUAE DURA FACTA
SUNT PECCATA TUA
QUID CLAMAS SUPER CONTRI
TIONE TUA
INSANABILIS EST DOLOR TUUS
PROPTER MULTITUDINEM
INIQUITATIS TUAE ET DURA
PECCATA TUA FECI HAEC TIBI
PROPTEREA OMNES
QUI COMEDUNT TE
DEUORABUNTUR
ET UNIUERSI HOSTES TUI IN CAPTIUI
TATEM DUCENTUR
ET QUI TE UASTANT UASTABUNTUR
CUNCTOSQUE PRAEDATORES TUOS
DABO IN PRAEDAM
OBDUCAM ENIM CICATRICEM TIBI
ET A UULNERIBUS TUIS SANABO TE
DICIT DNS
QUIA EIECTAM UOCAUERUNT
TE SION

haec est quae non habebat
requirentem
haec dicit DNS
ecce ego convertam
conversionem
tabernaculorum Iacob
et tectis eius miserebor
et aedificabitur civitas
in excelso suo
et templum iuxta ordinem
suum fundabitur
et egredietur de eis laus
vox que ludentium
et multiplicabo eos
et non minuentur
et glorificabo eos
et non adtenuabuntur
et erunt filii eius
sicut a principio
et coetus eius coram me
permanebit
et visitabo adversum
omnes qui tribulant eum
et erit dux eius ex eo
et princeps de medio eius
producetur
et applicabo eum
et accedet ad me
quis enim iste est qui appli
cet cor suum ad pro
pinquet mihi ait DNS
et eritis mihi in populum
et ego ero vobis in DM
ecce turbo DNI furor
egrediens procella ruens
in capite impiorum
conquiescet
non avertet iram
indignationis DNS
donec faciat et compleat
cogitationem cordis sui
in novissimo dierum
intellegetis ea
XXXI in tempore illo dicit DNS
ero DS universis
cognationibus ISRL
et ipsi erunt mihi in populum
haec dicit DNS
invenit gratiam in deserto
populus qui remanserat
gladio
vadet ad requiem suam
Israhel
longe DNS apparuit mihi
et in caritate perpetua
dilexi te
ideo adtraxi te miserans
rursumque aedificabo te
et aedificaberis
virgo ISRL
adhuc ornaberis tympanis
tuis et egredieris
in choro ludentium
adhuc plantabis vineas
in montibus Samariae
plantabunt plantantes
et donec tempus veniat
non vindemiabunt
quia erit dies in qua clama
bunt custodes
in monte Ephraim
surgite et ascendamus
in Sion ad DNM DM nostrum
quia haec dicit DNS
exultate in laetitia Iacob
et hinnite contra
caput gentium
personate canite et dicite
salva DNE populum tuum
reliquias ISRL
ecce ego inducam eos
de terra aquilonis
et congregabo eos
ab extremis terrae
inter quos erunt caecus
et claudus et praegnans
et pariens simul
coetus magnus

reuertentur huc
In fletu uenient et in precib(us)
deducam eos
et adducam eos per tor
rentes aquarum
in uia recta et non
inpingent in ea
quia factus sum Israheli
pater
et Efraim primogenitus
meus est
Audite uerbum dni gentes
et adnuntiate in insulis
quae procul sunt et dicite
qui dispersit Israhel
congregabit eum
et custodiet eum sicut
pastor gregem suum
Redemit enim dns Iacob
et liberabit eum de manu
potentioris
et uenient et laudabunt
in monte Sion
et confluent ad bona dni
super frumento
et uino et oleo
et fetu pecorum
et armentorum
eritque anima eorum
quasi hortus inriguus
et ultra non esurient
tunc laetabitur uirgo
in choro
et iuuenes et senes simul
et conuertam luctum eorum
in gaudium
et consolabor eos et laeti
ficabo a dolore suo
et inebriabo animam sacer
dotum pinguidine
et populus meus bonis meis
adimplebitur ait dns
Haec dicit dns
uox in excelso audita est
lamentationis fletus
et luctus
Rachel plorantis filios suos
et nolentis consolari
super eos quia non sunt
haec dicit dns
quiescat uox tua a ploratu
et oculi tui a lacrimis
quia est merces operi tuo
ait dns
et reuertentur de terra
inimici
et est spes nouissimis tuis
ait dns
et reuertentur filii
ad terminos suos
Audiens audiui Efraim
transmigrantem
castigasti me et eruditus
sum quasi iuuenculus
indomitus
conuerte me et conuertar
quia tu dns ds meus
postquam enim conuer
tisti me egi paenitentiam
et postquam ostendisti
mihi percussi femur meum
confusus sum et erubui
quoniam sustinui obprobrium
adulescentiae meae
si filius honorabilis mihi
Efraim si puer delicatus
quia ex quo locutus sum
de eo adhuc recorda
bor eius
ideo conturbata sunt
uiscera mea super eum
miserans miserebor eius
ait dns
statue tibi specula
pone tibi amaritudines
dirige cor tuum in uiam
directam in qua ambulasti
Reuertere uirgo Israhel

REUERTERE AD CIUITATES
TUAS ISTAS
USQUEQUO DELICIIS
DISSOLUERIS FILIA UAGA
CXI QUIA CREAUIT DNS NOUUM
SUPER TERRAM
FEMINA CIRCUMDABIT UIRUM
HAEC DICIT DNS EXERCITUUM
DS ISRAHEL
ADHUC DICENT UERBUM
ISTUD IN TERRA IUDA
ET IN URBIB EIUS
CUM CONUERTERO
CAPTIUITATEM EORUM
BENEDICAT TIBI DNS
PULCHRITUDO IUSTITIAE
MONS SCS
ET HABITABUNT IN EO IUDAS
ET OMNES CIUITATES
EIUS SIMUL
AGRICOLAE ET MINANTES
GREGES
QUIA INEBRIAUI ANIMAM LASSAM
ET OMNEM ANIMAM ESURIENTEM SATURAUI
IDEO QUASI DE SOMNO
SUSCITATUS SUM ET UIDI
ET SOMNUS MEUS DULCIS MIHI
ECCE DIES UENIUNT DICIT DNS
ET SEMINABO DOMUM IUDA
SEMINE HOMINUM
ET SEMINE IUMENTORUM
ET SICUT UIGILAUI SUPER EOS
UT EUELLEREM ET DEMOLIRER
ET DISSIPAREM ET DISPERDEREM
ET ADFLIGEREM
SIC UIGILABO SUPER EOS
UT AEDIFICEM ET PLANTEM
AIT DNS
CXII IN DIEBUS ILLIS NON DICENT
ULTRA
PATRES COMEDERUNT
UUAM ACERBAM ET DENTES
FILIORUM OBSTUPUERUNT

SED UNUSQUISQUE
IN INIQUITATE SUA MORIETUR
OMNIS HOMO QUI COMEDERIT
UUAM ACERBAM OBSTU
PESCENT DENTES EIUS
CXIII ECCE DIES UENIENT DICIT DNS
ET FERIAM DOMUI ISRAHEL
ET DOMUI IUDA FOEDUS NOUUM
NON SECUNDUM PACTUM
QUOD PEPIGI CUM PATRIB
UESTRIS
IN DIE QUA ADPREHENDI
MANUM EORUM
UT EDUCEREM EOS
DE TERRA AEGYPTI
PACTUM QUOD IRRITUM
FECERUNT
ET EGO DOMINATUS SUM
EORUM DICIT DNS
SED HOC ERIT PACTUM
QUOD FERIAM CUM DOMO
ISRAHEL
POST DIES ILLOS DICIT DNS
DABO LEGEM MEAM
IN UISCERIB EORUM
ET IN CORDE EORUM
SCRIBAM EAM
ET ERO EIS IN DM
ET IPSI ERUNT MIHI IN POPULUM
ET NON DOCEBUNT ULTRA UIR
PROXIMUM SUUM
ET UIR FRATREM SUUM
DICENS COGNOSCE DNM
OMNES ENIM COGNOSCENT
ME A MINIMO EORUM
USQUE AD MAXIMUM AIT DNS
QUIA PROPITIABOR INIQUITATI
EORUM ET PECCATI EORUM
NON ERO MEMOR AMPLIUS
CXIIII HAEC DICIT DNS
QUI DAT SOLEM IN LUMINE DIEI
ORDINEM LUNAE ET STELLARUM
IN LUMINE NOCTIS
QUI TURBAT MARE ET SONANT

fluctus eius
dns exercituum nomen illi
si defecerint leges istae
coram me dicit dns
tunc et semen israhel deficiet
ut non sit gens coram me
cunctis diebus
haec dicit dns
si mensurari potuerint
caeli sursum
et investigari fundamenta
terrae deorsum
et ego abiciam universum
semen israhel
propter omnia quae
fecerunt dicit dns
Ecce dies veniunt dicit dns
et aedificabitur civitas dno
a turre ananehel
usque ad portam anguli
et exibit ultra normam
mensurae in conspectu
eius
super collem gareb
et circuibit goatham
et omnem vallem
cadaverum et cineris
et universam regionem
mortis
usque ad torrentem cedron
et usque ad angulum
portae equorum
orientalis
sctm dni non evelletur
et non destruetur ultra
in perpetuum
XXV Verbum quod factum est
ad hieremiam a dno
in anno decimo sedeciae
regis iuda
ipse est annus octavus
decimus nabuchodonosor
tunc exercitus regis
babylonis obsidebat
hierusalem
et hieremias propheta
erat clausus in atrio
carceris
quod erat in domo regis iuda
clauserat enim eum
sedecias rex iuda dicens
quare vaticinaris dicens
haec dicit dns
ecce ego dabo civitatem istam
in manu regis babylonis
et capiet eam
et sedecias rex iuda
non effugiet de manu
chaldaeorum
sed tradetur in manu
regis babylonis
et loquetur os eius
cum ore illius
et oculi eius oculos illius
videbunt
et in babylonem ducet
sedeciam
et ibi erit donec visitem eum
ait dns
si autem dimicaveritis
adversum chaldaeos
nihil prosperum habebitis
Et dixit hieremias
factum est verbum dni
ad me dicens
ecce ananehel filius sellum
patruelis tuus veniet ad te
dicens
eme tibi agrum meum
qui est in anathoth
tibi enim conpetit
ex propinquitate ut emas
et venit ad me ananehel
filius patrui mei
secundum verbum dni
ad vestibulum carceris
et ait ad me
posside agrum meum

quae est in Anathoth
in terra Beniamin
quia tibi conpetit hereditas
et tu propinquus
ut possideas
intellexi autem quod
verbum Dni esset
et emi agrum ab Anamehel
filio patrui mei
qui est in Anathoth
et adpendi argentum
septem stateres
et decem argenteos
et scripsi in libro et signavi
et adhibui testes
et adpendi argentum
in statera
et accepi librum posses-
sionis signatum
stipulationes et rata
et signa forinsecus
et dedi librum possessio-
nis Baruch filio Neri
filii Maasiae
in oculis Anamehel
patruelis mei et in oculis
testium qui scripti erant
in libro emptionis
in oculis omnium Iudaeorum
qui sedebant in atrio
carceris
et praecepi Baruch
coram eis dicens
haec dicit Dns exercituum
Ds Israhel.
sume libros istos
librum emptionis
hunc signatum
et librum hunc
qui apertus est
et pone illos in vase
fictili
ut permanere possint
diebus multis

haec enim dicit Dns
exercituum Ds Isrl
adhuc possidebuntur
domus et agri et vineae
in terra ista
cxxii Et oravi ad Dnm postquam
tradidi librum possessio-
nis Baruch filio Neri dicens
heu heu heu Dne Ds
ecce tu fecisti caelum
et terram in fortitudi-
ne tua magna
et in brachio tuo extento
non erit tibi difficile
omne verbum
qui facis misericordiam
in milibus
et reddis iniquitatem
patrum in sinu filiorum
eorum post eos
cxxiii Fortis magne potens
Dns exercituum
nomen tibi
magnus consilio et incon-
prehensibilis cogitatu
cuius oculi aperti sunt
super omnes vias
filiorum Adam
ut reddas unicuique
secundum vias suas
et secundum fructum
adinventionum eius
qui posuisti signa et por-
tenta in terra Aegypti
usque ad diem hanc
et in Isrl et in hominibus
et fecisti tibi nomen
sicut est dies haec
et eduxisti populum tuum
Isrl de terra Aegypti
in signis et in portentis
et in manu robusta
et in brachio extento
et in terrore magno

et dedisti eis terram hanc
quam iurasti patrib(us) eorum
ut dares eis
terram fluentem
lacte et melle
et ingressi sunt
et possiderunt eam
et non oboedierunt uoci
tuae et in lege tua
non ambulauerunt
omnia quae mandasti eis
ut facerent et non
fecerunt
et euenerunt eis
omnia mala haec
Ecce munitiones extructae
sunt aduersum ciuitatem
ut capiatur
et urbs data est
in manu chaldeorum
qui proeliantur
aduersum eam
a facie gladii et famis
et pestilentiae
et quaecumque locutus es
acciderunt ut ipse
tu cernis
et tu mihi dicis dne ds
eme agrum argento
et adhibe testes
cum urbs data sit
in manu chaldeorum
Et factum est uerbum
dni ad hieremiam dicens
ecce ego dns ds
uniuersae carnis
numquid mihi difficile
erit omne uerbum
propterea haec dicit dns
ecce ego tradam ciuitatem
istam in manu chaldaeorum
et in manu regis babylonis
et capient eam
et uenient chaldaei
proeliantes aduersum
urbem hanc
et succendent eam igni
et conburent eam
et domos in quarum
domatibus sacrificabant
baal
et libabant diis alienis
libamina ad inritandum me
erant enim filii israhel
et filii iuda iugiter facientes
malum in oculis meis
ab adulescentia sua
filii isrl qui usque nunc
exacerbant me in opere
manuum suarum dicit dns
quia in furore et indigna
tione mea facta est mihi
ciuitas haec
a die qua aedificauerunt eam
usque ad diem istam in qua
auferetur de conspectu meo
propter malitiam filiorum
isrl et filiorum iuda
quam fecerunt ad iracundiam
me prouocantes
ipsi et reges eorum
principes eorum et sacer
dotes et prophetae eorum
uiri iuda et habitatores
hierusalem
et uerterunt ad me terga
et non facies
cum docerem eos diluculo
et erudirem
et nollent audire ut acciperent
disciplinam
et posuerunt idola sua
in domo in qua inuocatum
est nomen meum
ut polluerent eam
et aedificauerunt excelsa
baal quae sunt in ualle
filii ennom

ut instruerent filios suos
et filias suas moloch
quod non mandavi eis
nec ascendit in cor meum
ut facerent abominationem
hanc et in peccatum
deducerent iudam
et nunc propter ista
haec dicit dns ds isrl
ad urbem hanc de qua vos
dicitis quod tradetur
in manus regis babylonis
in gladio et in fame et in peste
ecce ego congregabo eos
de universis terris
ad quas eieci eos
in furore meo et in ira mea
et in indignatione grandi
et reducam eos ad locum istum
et habitare eos faciam
confidenter
et erunt mihi in populum
et ego ero eis in dm
et dabo eis cor unum
et viam unam
ut timeant me universis diebus
et bene sit eis et filiis eorum
post eos
et feriam eis pactum
sempiternum
et non desinam eis benefacere
et timorem meum dabo
in corde eorum ut non
recedant a me
et laetabor super eos
cum bene eis fecero
et plantabo eos in terra ista
in veritate
in toto corde meo
et in tota anima mea
quia haec dicit dns
sicut adduxi super populum
istum omne malum hoc
grande

sic adducam super eos
omne bonum quod ego
loquor ad eos
et possidebuntur agri
in terra ista
de qua vos dicitis
quod deserta sit
eo quod non remanserit
homo et iumentum
et data sit in manus chaldeorum
agri pecunia ementur
et scribentur in libro
et inprimetur signum
et testes adhibebuntur
in terra beniamin
et in circuitu hierusalem
in civitatibus iuda et in civita
tibus montanis
et in civitatibus campestribus
et in civitatibus
quae ad austrum sunt
quia convertam captivita
tem eorum ait dns
XXXIII et factum est verbum dni
ad hieremiam secundo
cum adhuc clausus esset
in atrio carceris dicens
haec dicit dns qui facturus
est et formaturus illud
et paraturus
dns nomen eius
clama ad me et exaudiam te
et adnuntiabo tibi grandia
et firma quae nescis
quia haec dicit dns ds isrl
ad domos urbis huius
et ad domos regis iuda
quae destructae sunt
et ad munitiones
et ad gladium
venientium ut dimicent
cum chaldeis
et impleant eas cadaveri
bus hominum

QUAS PERCUSSI IN FURORE MEO
ET IN INDIGNATIONE MEA
ABSCONDENS FACIEM MEAM
A CIVITATE HAC
PROPTER OMNEM
MALITIAM EORUM
ECCE EGO OBDUCAM EI
CICATRICEM ET SANITATEM
ET CURABO EOS
ET REVELABO ILLIS DEPRECA
TIONEM PACIS ET VERITATIS
ET CONVERTAM CONVER
SIONEM IUDA ET CONVER
SIONEM HIERUSALEM
ET AEDIFICABO EOS
SICUT A PRINCIPIO
ET EMUNDABO ILLOS
AB OMNI INIQUITATE SUA
IN QUA PECCAVERUNT MIHI
ET PROPITIUS ERO CUNCTIS
INIQUITATIBUS EORUM
IN QUIBUS DELIQUERUNT MIHI
ET SPREVERUNT ME
ET ERIT MIHI IN NOMEN
ET IN GAUDIUM ET IN LAUDE
ET IN EXULTATIONE CUNCTIS
GENTIBUS TERRAE
QUAE AUDIERINT OMNIA
BONA QUAE EGO FACTURUS
SUM EIS
ET PAVEBUNT ET TURBABUNTUR
IN UNIVERSIS BONIS
ET IN OMNI PACE
QUAM EGO FACIAM EI
HAEC DICIT DNS
ADHUC AUDIETUR IN LOCO ISTO
QUEM VOS DICITIS
ESSE DESERTUM
EO QUOD NON SIT HOMO
ET IUMENTUM
IN CIVITATIBUS IUDA
ET FORIS HIERUSALEM
QUAE DESOLATAE SUNT
ABSQUE HOMINES
ET ABSQUE HABITATORE
ET ABSQUE PECORE
VOX GAUDII ET VOX LAETITIAE
VOX SPONSI ET VOX SPONSAE
VOX DICENTIUM
CONFITEMINI DNO EXERCITUUM
QUONIAM BONUS DNS
QUONIAM IN AETERNUM
MISERICORDIA EIUS
ET PORTANTIUM VOTA
IN DOMUM DNI
REDUCAM ENIM CONVERSIO
NEM TERRAE SICUT
A PRINCIPIO DICIT DNS
HAEC DICIT DNS EXERCITUUM
ADHUC ERIT IN LOCO ISTO
DESERTO ET ABSQ HOMINE
ET ABSQ IUMENTO
ET IN CUNCTIS CIVITATIBUS EIUS
HABITACULUM PASTORUM
ACCUBANTIUM GREGUM
IN CIVITATIBUS MONTUOSIS
ET IN CIVITATIBUS CAMPESTRIB
ET IN CIVITATIBUS
QUAE AD AUSTRUM SUNT
ET IN TERRA BENIAMIN
ET IN CIRCUITU HIERUSALEM
ET IN CIVITATIBUS IUDA
ADHUC TRANSIBUNT GREGES
AD MANUM NUMERANTIS
AIT DNS
ECCE DIES VENIUNT DICIT DNS
ET SUSCITABO VERBUM BONUM
QUOD LOCUTUS SUM AD DOMUM
ISRL ET AD DOMUM IUDA
IN DIEBUS ILLIS
ET IN TEMPORE ILLO
GERMINARE FACIAM DAVID
GERMEN IUSTITIAE
ET FACIET IUDICIUM
ET IUSTITIAM IN TERRA
IN DIEBUS ILLIS SALVABITUR
IUDA ET HIERUSALEM
HABITABIT CONFIDENTER

et hoc est quod uocabunt eam
dns iustus noster
quia haec dicit dns
non interibit de dauid uir
qui sedeat super thronum
domus isrl
et de sacerdotib et leuitis
non interibit uir
a facie mea
qui offerat holocausta
et incendat sacrificium
et caedat uictimas
cunctis diebus
Et factum est uerbum
dni ad hieremiam dicens
haec dicit dns
si irritum fieri potest
pactum meum cum die
et pactum meum
cum nocte
ut non sit dies et nox
in tempore suo
et pactum meum irritum
esse poterit cum dauid
seruo meo
ut non sit ex eo filius
qui regnet in throno eius
et leuitae et sacerdotes
ministri mei
sicut numerari non possunt
stellae caeli et metiri
harena maris
sic multiplicabo semen
dauid serui mei
et leuitas ministros meos
Et factum est uerbum dni
ad hieremiam dicens hr
duae cognationes
quas elegerat dns
abiec tae sunt
et populum meum
despexerunt
eo quod non sit ultra
gens coram eis

haec dicit dns
si pactum meum inter diem
et noctem et leges caelo
et terrae non posui
et quidem semen iacob
et dauid serui mei proiciam
ut non adsumam de semine
eius principes
seminis abraham
et isaac et iacob
reducam enim conuersio
nem eorum et misere
bor eis
CCCI Uerbum quod factum est
ad hieremiam a dno
quando nabuchodonosor
rex babylonis
et omnis exercitus eius
uniuersaque regna terrae
quae erant sub potestate
manus eius
et omnes populi bellabant
contra hierusalem
et contra omnes urbes
eius dicens
haec dicit dns ds isrl
uade et loquere ad sedechiam
regem iuda et dices ad eum
haec dicit dns
ecce ego tradam ciuitatem
hanc in manu regis
babylonis
et succendet eam igni
et tu non effugies
de manu eius
sed conprehensione
capieris et in manu eius
traderis
et oculi tui oculos regis
babylonis uidebunt
et os eius cum ore tuo
loquetur
et babylonem introibis
at tamen audi uerbum dni

hr numquid non audisti quid populus hic locutus sit dicens

SEDECHIA REX IUDA
HAEC DICIT DNS AD TE
NON MORIERIS IN GLADIO
SED IN PACE MORIERIS
ET SECUNDUM CONBUSTIONES
PATRUM TUORUM REGUM
PRIORUM QUI FUERUNT ANTE TE
SIC CONBURENT TE
ET UAE DOMINE PLANGENT TE
QUIA UERBUM EGO LOCUTUS SUM
DICIT DNS
ET LOCUTUS EST HIEREMIAS
PROPHETA AD SEDECHIAM
REGEM IUDA
UNIUERSA UERBA HAEC
IN HIERUSALEM
ET EXERCITUS REGIS BABYLO
NIS PUGNABAT CONTRA
HIERUSALEM
ET CONTRA OMNES CIUITATES
IUDA QUAE RELIQUAE ERANT
CONTRA LACHIS
ET CONTRA AZECA
HAEC ENIM SUPERERANT
DE CIUITATIB· IUDA
URBES MUNITAE
LXXXII UERBUM QUOD FACTUM EST
AD HIEREMIAM A DNO
POSTQUAM PERCUSSIT REX
SEDECHIAS FOEDUS
CUM OMNI POPULO
IN HIERUSALEM
PRAEDICANS UT DIMITTERET
UNUSQUISQ· SERUUM SUUM
ET UNUSQUISQ· ANCILLAM SUAM
HEBRAEUM ET HEBRAEAM
LIBEROS
ET NEQUAQUAM DOMINA
RENTUR EIS
ID EST IN IUDAEO
ET IN FRATRE SUO
AUDIERUNT ERGO OMNES
PRINCIPES ET UNIUERSUS
POPULUS QUI INIERAT PACTU

UT DIMITTERET UNUSQUISQUE
SERUUM SUUM ET UNUSQUISQ·
ANCILLAM SUAM LIBEROS
ET ULTRA NON DOMINARENTUR
EIS
AUDIERUNT IGITUR ET DIMISERUNT
ET CONUERSI SUNT DEINCEPS
ET RETRAXERUNT SERUOS
ET ANCILLAS SUAS QUOS
DIMISERANT LIBEROS
ET SUBIUGAUERUNT IN FAMULOS
ET FAMULAS
ET FACTUM EST UERBUM DNI
AD HIEREMIAM DICENS
HAEC DICIT DNS DS ISRL
EGO PERCUSSI FOEDUS
CUM PATRIBUS UESTRIS
IN DIE QUA EDUXI EOS DE TERRA
AEGYPTI DE DOMO SERUITUTIS
DICENS
CUM COMPLETI FUERINT
SEPTEM ANNI
DIMITTAT UNUSQUISQUE
FRATREM SUUM HAEBRAEŪ
QUI UENDITUS EST EI
ET SERUIET TIBI SEX ANNIS
ET DIMITTES EUM A TE LIBERŪ
ET NON AUDIERUNT PATRES
UESTRI ME NEC INCLINAUERUN̄
AUREM SUAM
ET CONUERSI ESTIS UOS HODIE
ET FECISTIS QUOD RECTUM
EST IN OCULIS MEIS
UT PRAEDICARETIS LIBERTATEM
UNUSQUISQUE
AD AMICUM SUUM
ET INISTIS PACTUM IN CON
SPECTU MEO IN DOMO
IN QUA INUOCATUM EST
NOMEN MEUM SUPER EA
ET REUERSI ESTIS ET CON
TAMINASTIS NOMEN MEUM
ET REDUXISTIS UNUSQUISQUE
SERUUM SUUM ET UNUSQUISQ·

ancillam suam
quos dimiseratis ut essent
liberi suae potestatis
et subiugastis eos ut sint
vobis servi et ancillae
propterea haec dicit Dominus
vos non audistis me
ut praedicaretis libertatem
unusquisque fratri suo
et unusquisque amico suo
ecce ego praedico libertatem
ait Dominus
ad gladium et pestem
et famem
et dabo vos in commotionem
cunctis regnis terrae
et dabo viros qui praevaricati
sunt foedus meum et non
observaverunt verba
foederis quibus adsensi
sunt in conspectu meo
vitulum quem conciderunt
in duas partes
et transierunt inter
divisiones eius
principes Iuda et principes
Hierusalem
eunuchi et sacerdotes et
omnis populus terrae
qui transierunt inter divisiones
vituli
et dabo eos in manu
inimicorum suorum
et in manu quaerentium
animam eorum
et erit morticinum eorum
in escam volatilibus caeli
et bestiis terrae
et Sedeciam regem Iuda
et principes eius
dabo in manu inimicorum suorum
et in manu quaerentium
animam eorum
et in manu exercituum

regis Babylonis
qui recesserunt a vobis
ecce ego praecipio dicit Dominus
et reducam eos
in civitatem hanc
et proeliabuntur adversus
eam et capient eam
et incendent igni
et civitates Iuda dabo
in solitudinem eo quod
non sit habitator
cxxiii Verbum quod factum est
ad Hieremiam a Domino
in diebus Ioachim filii Iosiae
regis Iuda dicens
vade ad domum Rechabitarum
et loquere eis
et introduces eos in domum Domini
in unam exedram
thesaurorum
et dabis eis bibere vinum
et adsumpsi Hiezoniam filium
Hieremiae filii Habsaniae
et fratres eius
et omnes filios eius
et universam domum
Rechabitarum
et introduxi eos in domum Domini
ad gazofilacium
filiorum Anan
filii Hieggedeliae hominis Dei
quod erat iuxta gazofilacium
principum
super thesaurum Maasiae
filii Sellum qui erat custos
vestibuli
et posui coram filiis domus
Rechabitarum scyphos
plenos vino et calices
et dixi ad eos bibite vinum
qui responderunt
non bibemus vinum
quia Ionadab filius Rechab
pater noster

PRAECEPIT NOBIS DICENS
NON BIBETIS UINUM UOS ET FILII
UESTRI USQUE IN SEMPITERNUM
ET DOMUM NON AEDIFICABITIS
ET SEMENTEM NON SERETIS
ET UINEAS NON PLANTABITIS
NEC HABEBITIS
SED IN TABERNACULIS HABITABITIS
CUNCTIS DIEB UESTRIS
UT UIUATIS DIEB MULTIS
SUPER FACIEM TERRAE
IN QUA UOS PEREGRINAMINI
OBOEDIUIMUS ERGO UOCI
IONADAB FILII RECHAB
PATRIS NOSTRI IN OMNIBUS
QUAE PRAECEPIT NOBIS
ITA UT NON BIBEREMUS UINUM
CUNCTIS DIEB NOSTRIS
NOS ET MULIERES NOSTRAE
FILII ET FILIAE NOSTRAE
ET NON AEDIFICAREMUS
DOMOS AD HABITANDUM
ET UINEAM ET AGRUM ET SE
MENTEM NON HABUIMUS
SED HABITAUIMUS
IN TABERNACULIS
ET OBOEDIENTES FUIMUS
IUXTA OMNIA QUAE PRAECE
PIT NOBIS IONADAB
PATER NOSTER
CUM AUTEM ASCENDISSET
NABUCHODONOSOR REX
BABYLONIS AD TERRAM NOSTRAM
DIXIMUS UENITE ET INGRE
DIAMUR HIERUSALEM A
FACIE EXERCITUS CHALDAEORUM
ET A FACIE EXERCITUS SYRIAE
ET MANSIMUS IN HIERUSALEM
ET FACTUS EST SERMO DNI
AD HIEREMIAM DICENS
HAEC DICIT DNS EXERCITUUM
DS ISRL
UADE ET DIC UIRIS IUDA
ET HABITATORIB HIERUSALEM

NUMQUID NON RECIPIETIS
DISCIPLINAM UT OBOEDIATIS
UERBIS MEIS DICIT DNS
PRAEUALUERUNT SERMONES
IONADAB FILII RECHAB
QUOS PRAECEPIT FILIIS SUIS
UT NON BIBERENT UINUM
ET NON BIBERUNT
USQUE AD DIEM HANC
QUIA OBOEDIERUNT
PRAECEPTO PATRIS SUI
EGO AUTEM LOCUTUS SUM
AD UOS DE MANE CONSURGENS
ET LOQUENS
ET NON OBOEDISTIS MIHI
MISIQUE AD UOS OMNES SERUOS
MEOS PROPHETAS
CONSURGENS DE LUCE ET
MITTENS ET DICENS
CONUERTIMINI UNUSQUISQUE
A UIA SUA PESSIMA
ET BONA FACITE STUDIA UESTRA
ET NOLITE SEQUI DEOS ALIENOS
NEQUE COLATIS EOS
ET HABITABITIS IN TERRA
QUAM DEDI UOBIS
ET PATRIBUS UESTRIS
ET NON INCLINASTIS AUREM UESTRAM
NEQUE AUDISTIS ME
FIRMAUERUNT IGITUR FILII
IONADAB FILII RECHAB
PRAECEPTUM PATRIS SUI
QUOD PRAECEPERAT EIS
POPULUS AUTEM ISTE
NON OBOEDIUIT MIHI
IDCIRCO HAEC DICIT DNS
EXERCITUUM DS ISRL
ECCE EGO ADDUCAM SUPER
IUDAM ET SUPER OMNES
HABITATORES HIERUSALEM
UNIUERSAM ADFLICTIONEM
QUAM LOCUTUS SUM
ADUERSUM EOS
EO QUOD LOCUTUS SUM

AD ILLOS ET NON AUDIERUNT
UOCAUI ILLOS ET NON RESPON
DERUNT MIHI
DOMUI AUTEM RECHABITARU
DIXIT HIEREMIAS
HAEC DICIT DNS EXERCITUUM
DS ISRAHEL
PRO EO QUOD OBOEDISTIS
PRAECEPTO IONADAB
PATRIS UESTRI
ET CUSTODISTIS OMNIA
MANDATA EIUS
ET FECISTIS UNIUERSA
QUAE PRAECEPIT UOBIS
PROPTEREA HAEC DICIT DNS
EXERCITUUM DS ISRL
NON DEFICIET UIR DE STIRPE
IONADAB FILII RECHAB
STANS IN CONSPECTU MEO
CUNCTIS DIEBUS
XVIIII ET FACTUM EST IN ANNO
QUARTO IOACHIM
CCXV FILII IOSIAE REGIS IUDA
FACTUM EST UERBUM HOC
AD HIEREMIAM A DNO DICENS
TOLLE UOLUMEN LIBRI
ET SCRIBE IN EO OMNIA UERBA
QUAE LOCUTUS SUM TIBI
ADUERSUM ISRL ET IUDAM
ET ADUERSUM OMNES GENTES
A DIE QUA LOCUTUS SUM AD TE
EX DIEBUS IOSIAE USQUE
AD DIEM HANC
SI FORTE AUDIENTE DOMO IUDA
UNIUERSA MALA QUAE EGO
COGITO FACERE EIS
REUERTATUR UNUSQUISQUE
A UIA SUA PESSIMA
ET PROPITIUS ERO INIQUITATI
ET PECCATO EORUM
UOCAUIT ERGO HIEREMIAS
BARUCH FILIUM NERIAE
ET SCRIPSIT BARUCH
EX ORE HIEREMIAE
OMNES SERMONES DNI
QUOS LOCUTUS EST AD EUM
IN UOLUMINE LIBRI
ET PRAECEPIT HIEREMIAS
BARUCH DICENS
EGO CLAUSUS SUM NEC UALEO
INGREDI DOMUM DNI
INGREDERE ERGO TU ET LEGE
DE UOLUMINE
IN QUO SCRIPSISTI EX ORE
MEO UERBA DNI
AUDIENTE POPULO IN DOMO
DNI IN DIE IEIUNII
INSUPER ET AUDIENTIBUS UNIUERSIS
IUDA QUI UENIUNT
DE CIUITATIBUS SUIS LEGES EIS
SI FORTE CADAT ORATIO EORUM
IN CONSPECTU DNI
ET REUERTATUR UNUSQUISQUE
A UIA SUA PESSIMA
QUIA MAGNUS FUROR
ET INDIGNATIO QUAM LOCUTUS
EST DNS ADUERSUM
POPULUM HUNC
ET FECIT BARUCH FILIUS NERIAE
IUXTA OMNIA QUAE PRAE
CEPIT EI HIEREMIAS
PROPHETA
LEGENS EX UOLUMINE SERMO
NES DNI IN DOMO DNI
CCXXI FACTUM EST AUTEM IN ANNO
QUINTO IOACHIM FILII IOSIAE
REGIS IUDA IN MENSE NONO
PRAEDICAUERUNT IEIUNIUM
IN CONSPECTU DNI
OMNI POPULO IN HIERUSALEM
ET UNIUERSAE MULTITUDINI
QUAE CONFLUXERAT
DE CIUITATIBUS IUDA
IN HIERUSALEM
LEGITQUE BARUCH EX UOLU
MINE SERMONES HIEREMIAE
IN DOMO DNI
IN GAZOFYLACIO GAMARIAE

FILII SAPHAN SCRIBAE
IN UESTIBULO SUPERIORI
IN INTROITU PORTAE NOUAE
DOMUS DNI
AUDIENTE OMNI POPULO
CUMQ; AUDISSET MICHEAS
FILIUS GAMARIAE FILII SAPHAN
OMNES SERMONES DNI EX LIBRO
DESCENDIT IN DOMUM REGIS
AD GAZOFYLACIUM SCRIBAE
ET ECCE IBI OMNES PRINCIPES
SEDEBANT
ELISAMA SCRIBA
ET DALAIAS FILIUS SEMEIAE
ET ELNATHAN FILIUS ACHOBOR
ET GAMARIAS FILIUS SAPHAN
ET SEDECHIAS FILIUS ANANIAE
ET UNIUERSI PRINCIPES
ET NUNTIAUIT EIS MICHEAS
OMNIA UERBA
QUAE AUDIUIT LEGENTE
BARUCH EX UOLUMINE
IN AURIBUS POPULI
MISERUNT ITAQUE OMNES
PRINCIPES AD BARUCH
IUDI FILIUM NATHANIAE
FILII SELEMIAE
FILII CHUSI DICENTES
UOLUMEN EX QUO LEGISTI
AUDIENTE POPULO SUME
IN MANU TUA ET UENI
TULIT ERGO BARUCH FILIUS
NERIAE UOLUMEN IN MANU
SUA ET UENIT AD EOS
ET DIXERUNT AD EUM SEDE
ET LEGE HAEC IN AURIBUS
NOSTRIS
ET LEGIT BARUCH
IN AURIBUS EORUM
IGITUR CUM AUDISSENT
OMNIA UERBA
OBSTIPUERUNT UNUSQUISQUE
AD PROXIMUM SUUM
ET DIXERUNT AD BARUCH
NUNTIARE DEBEMUS REGI
OMNES SERMONES ISTOS
ET INTERROGAUERUNT EUM
DICENTES
INDICA NOBIS QUOMODO SCRIPSISTI
OMNES SERMONES ISTOS
EX ORE EIUS
DIXIT AUTEM EIS BARUCH
EX ORE SUO LOQUEBATUR
QUASI LEGENS AD ME OMNES
SERMONES ISTOS
ET EGO SCRIBEBAM IN UOLUMI
NE ATRAMENTO
ET DIXERUNT PRINCIPES
AD BARUCH
UADE ABSCONDERE TU
ET HIEREMIAS
ET NEMO SCIAT UBI SITIS
ET INGRESSI SUNT AD REGEM
IN ATRIUM
PORRO UOLUMEN COMMEN
DAUERUNT IN GAZOFYLACIO
ELISAMAE SCRIBAE
ET NUNTIAUERUNT AUDIENTE
REGE OMNES SERMONES
MISITQUE REX IUDI
UT SUMERET UOLUMEN
QUI TOLLENS ILLUD DE GAZOFY
LACIO ELISAMAE SCRIBAE
LEGIT AUDIENTE REGE
ET UNIUERSIS PRINCIPIBUS
QUI STABANT CIRCA REGEM
REX AUTEM SEDEBAT
IN DOMO HIEMALI
IN MENSE NONO
ET POSITA ERAT ARULA
CORAM EO PLENA PRUNIS
CUMQ; LEGISSET IUDI TRES
PAGELLAS UEL QUATTUOR
SCIDIT ILLUD SCALPELLO SCRIBAE
ET PROIECIT IN IGNEM
QUAE ERAT IN ARULA DONEC
CONSUMERETUR OMNE UOLUMEN
IGNI QUAE ERAT IN ARULA

et non timuerunt neque sciderunt
uestimenta sua
rex et omnes serui eius
qui audierunt uniuersos
sermones istos
uerumtamen elnathan
et dalaias et gamarias
contradixerunt regi
ne conbureret librum
et non audiuit eos
et praecepit rex hieremihel
filio amelech
et saraiae filio ezrihel
et selemiae filio abdeel
ut conprehenderent baruch
scribam et hieremiam
prophetam
abscondit autem eos dns
[illegible] Et factum est uerbum dni
ad hieremiam
postquam conbusserat
rex uolumen
et sermones quos
scripserat baruch
ex ore hieremiae dicens
rursum tolle uolumen
aliud
et scribe in eo omnes
sermones priores
qui erant in uolumine
priori
quod conbussit ioachim
rex iuda
et ad ioachim regem iuda
dices haec dicit dns
tu conbussisti uolumen
illud dicens
quare scripsisti in eo
adnuntians
festinus ueniet rex babylo
nis et uastabit
terram hanc
et cessare faciet ex illa
hominem et iumentum

Propterea haec dicit dns
contra ioachim regem
iuda
non erit ex eo qui sedeat
super solium dauid
et cadauer eius proicietur
ad aestum per diem
et ad gelu per noctem
et uisitabo contra eum
et contra semen eius
et contra seruos eius
iniquitates suas
et adducam super eos
et super habitatores
hierusalem et super
uiros iuda
omne malum quod locutus
sum ad eos et non audierunt
hieremias autem tulit
uolumen aliud
et dedit illud baruch
filio neriae scribae
qui scripsit in eo
ex ore hieremiae
omnes sermones libri
quem conbusserat
ioachim rex iudae igni
et super additi sunt
sermones multo plures
quam ante fuerant
[illegible] Et regnauit rex sedecias
filius iosiae pro iechonia
filio ioachim
quem constituit regem
nabuchodonosor rex
babylonis in terra iuda
et non oboediuit ipse et serui
eius et populus terrae
uerbis dni quae locutus est
in manu hieremiae
prophetae
[illegible] Et misit rex sedechias
iuchal filium selemiae
et sophoniam filium maasiae

SACERDOTEM AD HIEREMIAM
PROPHETAM DICENS
ORA PRO NOBIS DNM DM NOSTRU
HIEREMIAS AUTEM AMBULABAT
LIBERE IN MEDIO POPULI
NON ENIM MISERANT EUM
IN CUSTODIAM CARCERIS
IGITUR EXERCITUS PHARAO
EGRESSUS EST DE AEGYPTO
ET AUDIENTES CHALDAEI
QUI OBSIDEBANT HIERUSALE
HUIUSCEMODI NUNTIUM
RECESSERUNT AB HIERUSALE
ET FACTUM EST UERBUM DNI
AD HIEREMIAM PROPHETAM
DICENS
HAEC DICIT DNS DS ISRL
SIC DICETIS REGI IUDA QUI MISIT
UOS AD ME AD INTERROGANDUM
ECCE EXERCITUS PHARAO
QUI EGRESSUS EST UOBIS
IN AUXILIUM
REUERTETUR IN TERRAM SUAM
IN AEGYPTUM
ET REDIENT CHALDAEI ET BELLA
BUNT CONTRA CIUITATEM
HANC
ET CAPIENT EAM ET INCENDENT I
GNI
HAEC DICIT DNS
NOLITE DECIPERE ANIMAS
UESTRAS DICENTES
EUNTES ABIBUNT ET RECEDENT
A NOBIS CHALDAEI
QUIA NON ABIBUNT
SED ET SI PERCUSSERITIS
OMNEM EXERCITUM
CHALDAEORUM QUI PROELI
ANTUR ADUERSUM UOS
ET DERELICTI FUERINT EX EIS
ALIQUI UULNERATI
SINGULI DE TENTORIO SUO
CONSURGENT
ET INCENDENT CIUITATEM

HANC IGNI
extrem ERGO CUM RECESSISSET
EXERCITUS CHALDAEORUM
AB HIERUSALEM PROPTER
EXERCITUM PHARAONIS
EGRESSUS EST HIEREMIAS
DE HIERUSALEM
UT IRET IN TERRAM BENIAMIN
ET DIUIDERET IBI POSSESSIONE
IN CONSPECTU CIUIUM
CUMQUE PERUENISSET
AD PORTAM BENIAMIN ERAT
IBI CUSTOS PORTAE PER UICES
NOMINE HIERIAS FILIUS SELEMIAE
FILII ANANIAE
ET ADPREHENDIT HIEREMIAM
PROPHETAM DICENS
AD CHALDAEOS PROFUGIS
ET RESPONDIT HIEREMIAS
FALSUM EST NON FUGIO
AD CHALDAEOS
ET NON AUDIUIT EUM
SED CONPREHENDIT
HIERIAS HIEREMIAM
ET ADDUXIT EUM AD PRINCIPES
QUAM OB REM IRATI PRINCIPES
CONTRIBULABANT HIEREMIA
CAESUM EUM MISERUNT
IN CARCEREM
QUI ERAT IN DOMO IONATHAN
SCRIBAE
IPSE ENIM PRAEPOSITUS ERAT
SUPER CARCEREM
ITAQUE INGRESSUS EST
HIEREMIAS IN DOMUM LACI
ET IN ERGASTULO
ET SEDIT IBI HIEREMIAS
DIEBUS MULTIS
MITTENS AUTEM REX
SEDECIAS TULIT EUM
ET INTERROGAUIT IN DOMO
SUA ABSCONDITE ET DIXIT
PUTAS NE EST SERMO A DNO
ET DIXIT HIEREMIAS EST

ET AUT IN MANU REGIS
BABYLONIS TRADERIS
ET DIXIT HIEREMIAS
AD REGEM SEDECHIAM
QUID PECCAVI TIBI ET SERVIS
TUIS ET POPULO TUO
QUIA MISISTI ME IN DOMUM
CARCERIS
UBI SUNT PROPHETAE VESTRI
QUI PROPHETABANT VOBIS
ET DICEBANT VOBIS
NON VENIET REX BABYLONIS
SUPER VOS ET SUPER
TERRAM HANC
ET NUNC ERGO AUDI OBSECRO
DOMINE MI REX
VALEAT DEPRAECATIO MEA
IN CONSPECTU TUO
ET NE REMITTAS ME IN DOMUM
IONATHAN SCRIBAE
NE MORIAR IBI
PRAECEPIT ERGO REX
SEDECHIAS
UT TRADERETUR HIEREMIAS
IN VESTIBULO CARCERIS
ET DARETUR EI TORTA PANIS
COTIDIE EXCEPTO PULMENTO
DONEC CONSUMERENTUR
OMNES PANES DE CIVITATE
ET MANSIT HIEREMIAS
IN VESTIBULO CARCERIS
XXXVIII AUDIVIT AUTEM SAPHATIAS
FILIUS MATTHAN
ET GEDDELIAS FILIUS PHASSUR
ET IUCHAL FILIUS SELEMIAE
ET PHASSUR FILIUS MELCHIAE
SERMONES QUOS HIEREMIAS
LOQUEBATUR AD OMNEM
POPULUM DICENS
HAEC DICIT DNS
QUICUMQUE MANSERIT
IN CIVITATE HAC MORIETUR
GLADIO ET FAME ET PESTE
QUI AUTEM PROFUGERIT
AD CHALDAEOS VIVET
ET ERIT ANIMA EIUS
SOSPES ET VIVENS
HAEC DICIT DNS
TRADENDO TRADETUR
CIVITAS HAEC
IN MANU EXERCITUS REGIS
BABYLONIS ET CAPIET EAM
ET DIXERUNT PRINCIPES REGI
ROGAMUS UT OCCIDATUR
HOMO ISTE
DE INDUSTRIA ENIM DISSOLVIT
MANUS VIRORUM BELLANTIUM
QUI REMANSERUNT
IN CIVITATE HAC
ET MANUS UNIVERSI POPULI
LOQUENS AD EOS
IUXTA VERBA HAEC
SIQUIDEM HOMO HIC NON
QUAERIT PACEM POPULO
HUIC SED MALUM
ET DIXIT REX SEDECHIAS
ECCE IPSE IN MANIBUS VESTRIS EST
NEC ENIM FAS EST REGEM
VOBIS QUICQUAM NEGARE
TULERUNT ERGO HIEREMIAM
ET PROIECERUNT EUM
IN LACUM MELCHIAE
FILII AMMELECH
QUI ERAT IN VESTIBULO CARCERIS
ET SUBMISERUNT HIEREMIAM
FUNIBUS
ET IN LACU NON ERAT AQUA
SED LUTUM
DESCENDIT ITAQUE HIEREMIAS
IN CAENUM
AUDIVIT AUTEM ABDEMELECH
AETHIOPS VIR EUNUCHUS
QUI ERAT IN DOMO REGIS
QUOD MISISSENT HIEREMIAM
IN LACUM
PORRO REX SEDEBAT
IN PORTA BENIAMIN
ET EGRESSUS EST ABDEMELECH

de domo regis
et locutus est ad regem
dicens domine mi rex
male fecerunt viri isti
omnia quaecumque
perpetraverunt contra
hieremiam propheta
mittentes eum in lacum
ut moriatur ibi fame
non sunt enim ultra panes
in civitate
praecepit itaque rex
abdemelech aethiopi
dicens
tolle tecum hinc
triginta viros
et leva hieremiam de lacu
antequam moriatur
adsumptis ergo abdemelech
secum viris
ingressus est domum regis
quae erat sub cellario
et tulit inde veteres pannos
et antiqua quae con
putruerant
et submisit ea ad hieremia
in lacum per funiculos
dixitque abdemelech
aethiops ad hieremiam
pone veteres pannos
et haec scissa et putrida
sub cubito manuum tuarum
et subter funes
fecit ergo hieremias sic
et extraxerunt hieremiam
funibus et eduxerunt
eum de lacu
exx Mansit autem hieremias
in vestibulo carceris
et misit rex sedechias
et tulit ad se hieremiam
prophetam
ad ostium tertium
quod erat in domo dni
et dixit rex ad hieremiam
interrogo ego te sermone
ne abscondas a me aliquid
dixit autem hieremias
ad sedechiam
si adnuntiavero tibi
numquid non interficies me
et si consilium dedero
non me audies
iuravit ergo rex sedechias
hieremiae clam dicens
vivit dns qui fecit nobis
animam hanc
si occidero te et si tradidero
te in manus virorum isto
rum qui quaerunt animam tuam
et dixit hieremias ad sedechia
haec dicit dns exercituum
ds israhel
si profectus exieris
ad principes regis babylonis
vivet anima tua et civitas
haec non succendetur igni
et salvus eris tu
et domus tua
si autem non exieris
ad principes regis babylonis
tradetur civitas haec
in manus chaldaeorum
et succendent eam igni
et tu non effugies
de manu eorum
Et dixit sedechias
ad hieremiam
sollicitus sum propter
iudaeos qui transfuge
runt ad chaldaeos
ne forte tradar in manus
eorum et inludant mihi
Respondit autem hieremias
non te tradent
audi quaeso vocem dni
quam ego loquor ad te
et bene tibi erit

et vivet domus tua
quod si nolueris egredi
iste est sermo quem
ostendit mihi Dominus
ecce omnes mulieres
quae remanserunt
in domo regis Iudae
ducentur ad principes
regis Babylonis
et ipsae dicent seduxerunt
te et praevaluerunt
adversum te
viri pacifici tui demerserunt
in caeno et in lubrico
pedes tuos et reces-
serunt a te
et omnes uxores tuae
et filii tui ducentur
ad Chaldaeos
et non effugies manus eorum
sed in manu regis
Babylonis capieris
et civitatem hanc
conburet igni
Dixit ergo Sedecias
ad Hieremiam
nullus sciat verba haec
et non morieris
si autem audierint principes
quia locutus sum tecum
et venerint ad te
et dixerint tibi
indica nobis quid locutus
sis cum rege
ne celes nos et non te
interficiemus
et quid locutus est tecum rex
dices ad eos
prosternebam ego preces
meas coram rege
ne me reduci iuberet
in domum Ionathan
et ibi morerer
venerunt ergo omnes
principes ad Hieremiam
et interrogaverunt eum
et locutus est eis iuxta
omnia verba quae prae-
ceperat ei rex
et cessaverunt ab eo nihil
enim fuerat auditum
Mansit vero Hieremias
in vestibulo carceris
usque ad diem quo capta
est Hierusalem
et factum est ut caperetur
Hierusalem
cccxix Anno nono Sedeciae regis
Iudae mense decimo
venit Nabuchodonosor
rex Babylonis
et omnis exercitus eius
ad Hierusalem
et obsidebant eam
undecimo autem anno
Sedeciae mense quarto
quinta mensis aperta
est civitas
et ingressi sunt omnes
principes regis Babylonis
et sederunt in porta media
Neregel Sereser Semegar
Nabusarsachim Rabsares
Neregel Sereser Rebmag
et omnes reliqui principes
regis Babylonis
cumque vidisset eos
Sedecias rex Iudae
et omnes viri bellatores
fugerunt et egressi sunt
nocte de civitate
per viam horti regis
et per portam quae erat
inter duos muros
et egressi sunt ad viam
deserti
persecutus est autem eos
exercitus Chaldaeorum

et conprehenderunt
sedeciam in campo
solitudinis hiericuntinae
et captum adduxerunt
ad nabuchodonosor
regem babylonis in
reblatha quae est
in terra emath
et locutus est ad eum iudicia
et occidit rex babylonis
filios sedeciae in reblatha
in oculis eius
et omnes nobiles iuda
occidit rex babylonis
oculos quoque sedeciae
eruit et vinxit eum
conpedibus ut adduceretur
in babylonem
domum quoque regis
et domum vulgi succenderunt
chaldei igne
et murum hierusalem
subverterunt
et reliquias populi quae
remanserant in civitate
et perfugas qui transfugerant
ad eum
et superfluos vulgi
qui remanserant
transtulit nabuzardan
magister militum
in babylonem
et de plebe pauperum
qui nihil penitus
habebant
dimisit nabuzardan
magister militum
in terra iuda
et dedit eis vineas
et cisternas in die illa
praeceperat autem
nabuchodonosor
rex babylonis
de hieremia nabuzardan

magistro militum dicens
tolle illum et pone super eum
oculos tuos
nihilque ei mali facias
sed ut voluerit sic facies ei
misit ergo nabuzardan
princeps militiae
et nabusezban et rabsares
et neregel et sereser
et rebmag
et omnes optimates regis
babylonis
miserunt et tulerunt
hieremiam de vestibulo
carceris
et tradiderunt eum godoliae
filio ahicam filii saphan
ut intraret in domum
et habitaret in populo
ad hieremiam autem
factus fuerat sermo domini
cum clausus esset in vestibulo
carceris dicens
vade et dic abdemelech
aethiopi dicens
haec dicit dominus exercituum
deus israhel
ecce ego inducam verba mea
super civitatem hanc
in malum et non in bonum
et erunt in conspectu tuo
in die illa
et liberabo te in die illa
dicit dominus
et non traderis in manus
virorum quos tu formidas
sed eruens liberabo te
et gladio non cades
sed erit tibi anima tua in salutem
quia in me habuisti
fiduciam ait dominus
Sermo qui factus est
ad hieremiam a domino
post quam dimissus est

nabuzardan magistro
militiae de rama
quando tulit eum vinctum
de catenis in medio omnium
qui migrabant de hierusa
lem et iuda
et ducebantur in babylone
tollens ergo princeps
militiae hieremiam
dixit ad eum
dns ds tuus locutus est
malum hoc super locum
istum
et adduxit et fecit dns
sicut locutus est
quia peccastis dno
et non audistis vocem eius
et factus est vobis sermo hic
nunc ergo ecce solvi te
hodie de catenis quae sunt
in manibus tuis
si placet tibi venias
mecum in babylonem
veni et ponam oculos meos
super te
si autem displicet tibi
venire mecum in baby
lonem reside
ecce omnis terra
in conspectu tuo est
quod elegeris et quo
placuerit tibi ut vadas
illuc perge
et mecum noli venire
sed habita apud godoliam
filium ahicam filii saphan
quem praeposuit rex baby
lonis civitatibus iudae
habita ergo cum eo
in medio populi
vel quocumque placuerit
tibi ut vadas vade
dedit quoque ei magister
militiae cibaria et munus
cula

et dimisit eum
venit autem hieremias
ad godoliam filium ahicam
in masphat
et habitavit cum eo in medio
populi qui relictus
fuerat in terra
cum ergo audissent omnes
principes exercitus
qui dispersi fuerant
per regiones
ipsi et socii eorum
quod praefecisset rex
babylonis godoliam
filium ahicam terrae
et quod commendasset ei
viros et mulieres
et parvulos
et de pauperibus terrae
qui non fuerant translati
in babylonem
venerunt ad godoliam
in masphat
et ismahel filius nathaniae
et iohanan et ionathan
filii caree
et sareas filius thenehumeth
et filii ofi qui erant
de netophathi
et iezonias filius maachathi
ipsi et viri eorum
et iuravit eis godolias filius
ahicam filii saphan
et viris eorum dicens
nolite timere servire
chaldaeis
habitate in terra et servite
regi babylonis
et bene erit vobis
ecce ego habito in masphat
ut respondeam praecepto
chaldaeorum qui mit
tuntur ad nos
vos autem colligite vindem

ET MESSEM ET OLEUM
ET CONDITE IN UASIS UESTRIS
ET MANETE IN URBIBUS UESTRIS
QUAS TENETIS
SED ET OMNES IUDAEI QUI ERANT
IN MOAB ET IN FILIIS AMMON
ET IN IDUMAEA ET IN UNIUERSIS
REGIONIBUS
AUDITO QUOD DEDISSET REX
BABYLONIS RELIQUIAS
IN IUDAEAM
ET QUOD PRAEPOSUISSET
SUPER EOS GODOLIAM FILIUM
AHICAM FILII SAPHAN
REUERSI SUNT INQUAM
OMNES IUDAEI DE UNIUERSIS
LOCIS AD QUAE PROFUGERANT
ET UENERUNT IN TERRAM IUDA
AD GODOLIAM IN MASPHAT
ET COLLEGERUNT UINUM
ET MESSEM MULTAM NIMIS
IOHANAN AUTEM FILIUS CAREE
ET OMNES PRINCIPES
EXERCITUS QUI DISPERSI
ERANT IN REGIONIBUS
UENERUNT AD GODOLIAM
IN MASPHAT ET DIXERUNT EI
SCITO QUIA BAALIS REX
FILIORUM AMMON
MISIT ISMAHEL FILIUM
NATHANIAE PERCUTERE
ANIMAM TUAM
ET NON CREDIDIT EIS GODOLIAS
FILIUS AHICAM
IOHANAN UERO FILIUS CAREE
DIXIT AD GODOLIAM SEORSUM
IN MASPHA LOQUENS
IBO ET PERCUTIAM ISMAHEL
FILIUM NATHANIAE
NULLO SCIENTE
NE INTERFICIAT ANIMAM TUAM
ET DISSIPENTUR OMNES IUDAEI
QUI CONGREGATI SUNT AD TE
ET PERIBUNT RELIQUIAE IUDA
ET AIT GODOLIAS FILIUS AHICAM
AD IOHANAN FILIUM CAREE
NOLI FACERE UERBUM HOC
FALSUM ENIM TU LOQUERIS
DE ISMAHEL
XLI ET FACTUM EST IN MENSE
SEPTIMO
UENIT ISMAHEL FILIUS NATHANIAE
FILII ELISAMA DE SEMINE
REGALI
ET OPTIMATES REGIS
ET DECEM UIRI CUM EO
AD GODOLIAM FILIUM AHICAM
IN MASPHAT
ET COMEDERUNT IBI PANES
SIMUL IN MASPHAT
SURREXIT AUTEM ISMAHEL
FILIUS NATHANIAE ET DECEM
UIRI QUI ERANT CUM EO
ET PERCUSSERUNT GODOLIAM
FILIUM AHICAM
FILII SAPHAN GLADIO
ET INTERFECERUNT EUM
QUEM PRAEPOSUERAT REX
BABYLONIS TERRAE
OMNES QUOQUE IUDAEOS QUI ERANT
CUM GODOLIAM IN MASPHAT
ET CHALDAEOS QUI REPERTI
SUNT IBI
ET UIROS BELLATORES
PERCUSSIT ISMAHEL
SECUNDO AUTEM DIE POSTQUAM
OCCIDERAT GODOLIAM
NULLO ADHUC SCIENTE
UENERUNT UIRI DE SYCHEM
ET DE SELO ET DE SAMARIA
OCTOGINTA UIRI RASI BARBAM
ET SCISSIS UESTIBUS
ET SQUALENTES
MUNERA ET TUS HABEBANT
IN MANU UT OFFERRENT
IN DOMO DNI
EGRESSUS ERGO ISMAHEL
FILIUS NATHANIAE IN OCCURSU

EORUM DE MASPHA
INCEDENS ET PLORANS IBAT
CUM AUTEM OCCURRISSET
DIXIT AD EOS
UENITE AD GODOLIAM
FILIUM AHICAM
QUI CUM UENISSENT AD MEDIUM
CIUITATIS
INTERFECIT EOS ISMAHEL
FILIUS NATHANIAE
CIRCA MEDIUM LACI
IPSE ET UIRI QUI ERANT CUM EO
DECEM AUTEM UIRI REPERTI
SUNT INTER EOS QUI DIXERUNT
AD ISMAHEL
NOLI OCCIDERE NOS QUIA HABE
MUS THESAUROS IN AGRO
FRUMENTI ET HORDEI ET OLEI
ET MELLIS
ET CESSAUIT ET NON INTERFECIT
EOS CUM FRATRIBUS SUIS
LACUS AUTEM IN QUEM
PROIECERAT ISMAHEL
OMNIA CADAUERA UIRORUM
QUOS PERCUSSIT PROPTER
GODOLIAM
IPSE EST QUEM FECIT REX ASA
PROPTER BAASA REGEM ISRAHEL
IPSUM REPLEUIT ISMAHEL
FILIUS NATHANIAE OCCISIS
ET CAPTIUOS DUXIT ISMAHEL
OMNES RELIQUIAS POPULI
QUI ERANT IN MASPHA
FILIAS REGIS ET UNIUERSUM
POPULUM QUI REMANSERAT
IN MASPHA
QUOS COMMENDAUERAT NABUZA
RADAN PRINCEPS MILITIAE
GODOLIAE FILIO AHICAM
ET CEPIT EOS ISMAHEL
FILIUS NATHANIAE
ET ABIIT UT TRANSIRET
AD FILIOS AMMON
AUDIUIT AUTEM IOHANAN
FILIUS CAREE
ET OMNES PRINCIPES BELLATORUM
QUI ERANT CUM EO
OMNE MALUM QUOD FECERAT
ISMAHEL FILIUS NATHANIAE
ET ADSUMPTIS UNIUERSIS
UIRIS PROFECTI SUNT
UT BELLARENT ADUERSUM
ISMAHEL FILIUM NATHANIAE
ET INUENERUNT EUM AD AQUAS
MULTAS QUAE SUNT IN GABAO
CUMQUE UIDISSET OMNIS POPULUS
QUI ERAT CUM ISMAHEL
IOHANAN FILIUM CAREE
ET UNIUERSOS PRINCIPES
BELLATORUM QUI ERANT
CUM EO LAETATI SUNT
ET REUERSUS EST OMNIS POPU
LUS QUEM CEPERAT
ISMAHEL IN MASPHA
REUERSUSQUE ABIIT AD IOHANAN
FILIUM CAREE
ISMAHEL AUTEM FILIUS NATHA
NIAE FUGIT CUM OCTO UIRIS
A FACIE IOHANAN ET ABIIT
AD FILIOS AMMON
TULIT ERGO IOHANAN FILIUS CAREE
ET OMNES PRINCIPES BELLATO
RUM QUI ERANT CUM EO
UNIUERSAS RELIQUIAS UULGI
QUAS REDUXERAT AB ISMAHELE
FILIO NATHANIAE DE MASPHA
POST QUAM PERCUSSIT GODOLIA
FILIUM AHICAM
FORTES UIROS AD PROELIUM
ET MULIERES ET PUEROS
ET EUNUCHOS QUOS
REDUXERAT DE GABAON
ET ABIERUNT ET SEDERUNT
PEREGRINANTES IN CHAMAAM
QUAE EST IUXTA BETHLEEM
UT PERGERENT ET INTROIRENT
AEGYPTUM A FACIE
CHALDAEORUM

timebant enim eos quia per
cusserat Ismahel filius
Nathaniae Godoliam
filium Ahicam
quem praeposuerat rex
Babylonis in terra Iuda
Et accesserunt omnes
principes bellatorum
et Iohanan filius Caree
et Iezonias filius Osaiae
et reliquum vulgus
a parvo usque ad magnum
dixeruntque ad Hieremiam
prophetam
cadat oratio nostra
in conspectu tuo
et ora pro nobis ad dnm
dm tuum pro universis
reliquiis istis
quia derelicti sumus
pauci de pluribus
sicut oculi tui nos intuentur
et adnuntiet nobis dns ds tuus
viam per quam pergamus
et verbum quod faciamus
Dixit autem ad eos Hieremias
propheta audivi
ecce ego oro ad dnm dm
vestrum secundum
verba vestra
et omne verbum quodcumque
responderit mihi
indicabo vobis
nec celabo vos quicquam
et illi dixerunt ad Hieremiam
sit dns inter nos testis
veritatis et fidei
si non iuxta omne verbum
in quo miserit te dns
ds tuus ad nos sic faciemus
sive bonum est sive malum
voci dni di nostri ad quem
mittimus te oboediemus
ut bene sit nobis cum

audierimus vocem
dni di nostri decem dies
Cum autem completi essent
factum est verbum dni
ad Hieremiam
vocavitque Iohanan filium Caree
et omnes principes bellatorum
qui erant cum eo
et universum populum
a minimo usque ad magnum
et dixit ad eos haec dicit dns
ds Israhel
ad quem misistis me
ut prosternerem preces
vestras in conspectu eius
si quiescentes manseritis
in terra hac
aedificabo vos et non destruam
plantabo et non evellam
iam enim placatus sum
super malo quod feci vobis
nolite timere a facie
regis Babylonis
quem vos pavidi formidatis
nolite metuere eum
dicit dns
quia vobiscum sum ego
ut salvos faciam vos
et eruam de manu eius
et dabo vobis misericordiam
et miserabor vestri
et habitare vos faciam
in terram vestram
si autem dixeritis vos
non habitabimus
in terra ista
nec audiemus vocem dni di
nostri dicentes
nequaquam sed ad terram
Aegypti pergemus
ubi non videbimus bellum
et clangorem tubae
non audiemus
et famem non sustinebimus

et ibi habitabimus
Propter hoc nunc audite
verbum dni reliquiae iuda
haec dicit dns exercituum
ds israhel
si posueritis faciem vestram
ut ingrediamini aegyptum
et intraveritis ut ibi habitetis
gladius quem vos formi-
datis ibi conprehendet vos
in terra aegypti
et fames pro qua estis
solliciti adherebit vobis
in aegypto
et ibi moriemini
omnesque viri qui posuerint
faciem suam
ut ingrediantur in aegyptum
ut habitent ibi
morientur gladio et fame
et peste
nullus de eis remanebit
nec effugiet a facie mali
quod ego adferam super eos
quia haec dicit dns exerci-
tuum ds israhel
sicut conflatus est furor
meus et indignatio mea
super habitatores
hierusalem
sic conflabitur indignatio
mea super vos cum in-
gressi fueritis aegyptum
et eritis in ius iurandum
et in stuporem
et in maledictionem
et in opprobrium
et nequaquam ultra
videbitis locum istum
Verbum dni super vos
reliquiae iuda
nolite intrare in aegyptum
scientes scietis quia ob-
testatus sum vos hodie

quia decepistis animas vestras
vos enim misistis me ad dnm
dm nostrum dicentes
ora pro nobis ad dnm
dm nostrum
et iuxta omnia quaecumque
dixerit tibi dns ds noster
sic adnuntia nobis et faciemus
et adnuntiavi vobis hodie
et non audistis vocem dni
di vestri
super universis pro quibus
misit me ad vos
nunc ergo scientes scietis
quia gladio et peste
et fame moriemini
in loco ad quem voluistis
intrare ut habitaretis ibi
(LXXXVIII XLIII) Factum est autem cum
complesset hieremias
loqui ad populum
universos sermones
dni di eorum
pro quibus miserat eum
dns ds eorum ad illos
omnia verba haec
et dixit azarias filius osaiae
et iohanan filius caree
et omnes viri superbi
dicentes ad hieremiam
mendacium tu loqueris
non misit te dns ds noster
dicens
ne ingrediamini aegyptum
ut habitetis illuc
sed baruch filius neriae
incitat te adversum nos
ut tradat nos in manibus
chaldaeorum
ut interficiat nos et trans-
duci faciat in babylonem
et non audivit iohanan
filius caree
et omnes principes bellato-
rum

et universus populus
voce dni
ut manerent in terra iuda
sed tollens iohanan
filius caree
et universi principes
bellatorum universos
reliquiarum iuda
qui reversi fuerant
de cunctis gentibus ad quas
fuerant ante dispersi
ut habitarent in terra iuda
viros et mulieres
parvulos et filias regis
et omnem animam quam
reliquerat nabuzaradan
princeps militiae
cum godolia filio ahicam
filii saphan
et hieremiam prophetam
et baruch filium neriae
et ingressi sunt in terram
aegypti
quia non oboedierunt
voci dni
et venerunt usq· ad tafnas
Et factus est sermo dni
ad hieremiam in tafnas
dicens
sume in manu tua
lapides grandes
et absconde eos in crypta
quae est sub muro latericio
in porta domus pharaonis
in tafnis
cernentibus viris iudaeis
et dices ad eos
haec dicit dns exercituum
ds israhel
ecce ego mittam et adsumam
nabuchodonosor regem
babylonis servum meum
et ponet thronum suum
super lapides istos

quos abscondi
et statuet solium suum
super eos
veniensque percutiet
terram aegypti
quos in mortem in mortem
et quos in captivitatem
in captivitatem
et quos in gladio in gladio
et succendet ignem in delubris
deorum aegypti
et conburet ea et captivos ducet illos
et amicietur terra
aegypti sicut amicitur
pastor pallio suo
et egredietur inde in pace
et conteret statuas domus
solis quae sunt in terra
aegypti
et delubra deorum aegypti
conburet igni
Verbum quod factum est
ad hieremiam
ad omnes iudaeos qui habitabant in terra aegypti
habitantes in magdolo
et in tafnis et in memfis
et in terra phatures dicens
haec dicit dns exercituum
ds israhel
vos vidistis omne malum
istud quod adduxi super
hierusalem et super
omnes urbes iuda
et ecce sunt desertae
hodie et non est in eis habitator
propter malitiam quam
fecerunt ut me ad iracundiam provocarent
et irent et sacrificarent
et colerent deos alienos
quos nesciebant et illi
et vos et patres vestri

ET MISI AD VOS OMNES SERVOS
MEOS PROPHETAS
DE NOCTE CONSURGENS
MITTENSQ ET DICENS
NOLITE FACERE VERBUM
ABOMINATIONIS HUIUSMODI QUAM ODI
ET NON AUDIERUNT NEC INCLI
NAVERUNT AUREM SUAM
UT CONVERTERENTUR A MALIS
SUIS ET NON SACRIFICARENT
DIIS ALIENIS
ET CONFLATA EST INDIGNATIO
MEA ET FUROR MEUS
ET SUCCENSA EST IN CIVITA
TIBUS IUDA ET IN PLATEIS
HIERUSALEM
ET VERSAE SUNT IN SOLITUDINE
ET VASTITATEM SECUNDUM
DIEM HANC
ET NUNC HAEC DICIT DNS
EXERCITUUM DS ISRL
QUARE VOS FACITIS MALUM
GRANDE CONTRA ANIMAS
VESTRAS
UT INTEREAT EX VOBIS
VIR ET MULIER
PARVULUS ET LACTANS
DE MEDIO IUDAE
NEC RELINQUATUR VOBIS
QUICQUAM RESIDUUM
PROVOCANTES ME IN OPERIBUS
MANUUM VESTRARUM
SACRIFICANDO DIIS ALIENIS
IN TERRA AEGYPTI
IN QUAM INGRESSI ESTIS
UT HABITETIS IBI
ET DISPEREATIS ET SITIS
IN MALEDICTIONEM ET IN OP
PROBRIUM CUNCTIS
GENTIBUS TERRAE
NUMQUID OBLITI ESTIS MALA
PATRUM VESTRORUM
ET MALA REGUM IUDA
ET MALA UXORUM EIUS

ET MALA UXORUM VESTRARUM
QUAE FECERUNT IN TERRA IUDA
ET IN REGIONIBUS HIERUSALEM
NON SUNT MUNDATI USQUE
AD DIEM HANC
ET NON TIMUERUNT
ET NON AMBULAVERUNT
IN LEGE ET IN PRAECEPTIS MEIS
QUAE DEDI CORAM VOBIS
ET CORAM PATRIBUS VESTRIS
IDEO HAEC DICIT DNS EXERCITUU
DS ISRL
ECCE EGO PONO FACIEM MEAM
IN VOBIS IN MALUM
ET DISPERDAM OMNEM IUDAM
ET ADSUMAM RELIQUIAS IUDAE
QUI POSUERUNT FACIES SUAS
UT INGREDERENTUR TERRAM
AEGYPTI ET HABITARENT IBI
ET CONSUMENTUR OMNES
IN TERRA AEGYPTI CADENT
IN GLADIO ET IN FAME
CONSUMENTUR
A MINIMO USQ AD MAXIMUM
IN GLADIO ET IN FAME
MORIENTUR
ET ERUNT IN IUSIURANDUM
IN MIRACULUM ET IN MALE
DICTIONEM ET IN OPPROBRIU
ET VISITABO HABITATORES
TERRAE AEGYPTI SICUT VISI
TAVI SUPER HIERUSALEM
IN GLADIO ET IN FAME ET IN PESTE
ET NON ERIT QUI FUGIAT
ET SIT RESIDUUS DE RELIQUIIS
IUDAEORUM
QUI VADUNT UT PEREGRINEN
TUR IN TERRA AEGYPTI
ET REVERTANTUR IN TERRAM IUDA
AD QUAM IPSI LEVANT
ANIMAS SUAS UT REVER
TANTUR ET HABITENT IBI
NON REVERTENTUR
NISI QUI FUGERINT

Responderunt autem hieremiae
omnes viri
scientes quod sacrificarent
uxores eorum diis alienis
et universae mulieres
quarum stabat
multitudo grandis
et omnis populus habitantium
in terra aegypti
in phatures dicens
sermonem quem locutus
es ad nos in nomine dni
non audiemus ex te
sed facientes faciemus
omne verbum
quod egredietur de ore
nostro
ut sacrificemus reginae
caeli et libemus ei
libamina
sicut fecimus nos
et patres nostri
reges nostri et principes
nostri in urbibus iuda
et in plateis hierusalem
et saturati sumus panibus
et bene nobis erat
malumque non vidimus
ex eo autem quo cessavimus
sacrificare reginae caeli
et libare ei libamina
indigemus omnibus
et gladio et fame consumpti sumus
quod si nos sacrificamus
reginae caeli et libamus
ei libamina
numquid sine viris nostris
fecimus ei placentas
ad colendum eam
et libandum
Dixit hieremias
ad omnem populum
adversum viros et adversum
mulieres et adversum
universam plebem
qui responderant ei
verbum dicens
numquid non sacrificium
quod sacrificastis
in civitatibus iuda
et in plateis hierusalem
vos et patres vestri
reges vestri et principes
vestri et populus terrae
horum recordatus est dns
et ascendit super cor eius
et non poterat dns ultra
portare malitiam
studiorum vestrorum
et propter abominationes
quas fecistis
et facta est terra vestra
in desolationem et in stu
porem et in maledictum
eo quod non sit habitator
sicut dies haec
propterea quod sacrifica
veritis idolis et pecca
veritis dno
et non audieritis vocem dni
et in lege et in praeceptis
et in testimoniis eius
non ambulaveritis
idcirco evenerunt vobis
mala haec sicut est dies haec
Dixit autem hieremias
ad omnem populum
et ad universas mulieres
audite verbum dni omnis
iuda qui estis in terra
aegypti
haec inquit dns exercituum
ds israhel dicens
vos et uxores vestrae
locuti estis ore vestro
et manib. implestis dicentes
faciamus vota nostra
quae vovimus

UT SACRIFICEMUS REGINAE CAELI
ET LIBEMUS EI LIBAMINA
IMPLESTIS UOLUNTATES UESTRAS
ET OPERE PERPETRASTIS EA
IDEO AUDITE UERBUM DNI
OMNIS IUDA QUI HABITATIS
IN TERRA AEGYPTI
ECCE EGO IURAUI DICIT DNS
IN NOMINE MEO MAGNO
QUIA NEQUAQUAM ULTRA
NOMEN MEUM
UOCABITUR EX ORE OMNIS UIRI
IUDAEI DICENTIS
UIUIT DNS DS IN OMNI TERRA
AEGYPTI
ECCE EGO UIGILABO SUPER EOS
IN MALUM ET NON IN BONUM
ET CONSUMENTUR OMNES UIRI
IUDA QUI SUNT IN TERRA AEGYPTI
GLADIO ET FAME DONEC
PENITUS CONSUMANTUR
ET QUI FUGERINT GLADIUM
REUERTENTUR DE TERRA
AEGYPTI IN TERRAM
IUDA UIRI PAUCI
ET SCIENT OMNES RELIQUIAE
IUDAE INGREDIENTIUM
TERRAM AEGYPTI
UT HABITENT IBI
CUIUS SERMO COMPLEATUR
MEUS AN ILLORUM
ET HOC UOBIS SIGNUM AIT DNS
QUOD UISITEM EGO UOS
IN LOCO ISTO
UT SCIATIS QUIA UERE
COMPLEBUNTUR SERMONES
MEI CONTRA UOS IN MALUM
HAEC DICIT DNS
ECCE EGO TRADAM PHARAONEM
EFREE REGEM AEGYPTI
IN MANU INIMICORUM EIUS
ET IN MANU QUAERENTIUM
ANIMAM ILLIUS
SICUT TRADIDI SEDECHIAM
REGEM IUDA
IN MANU NABUCHODONOSOR
REGIS BABYLONIS INIMICI SUI
ET QUAERENTIS ANIMAM EIUS
UERBUM QUOD LOCUTUS EST
HIEREMIAS PROPHETA
AD BARUCH FILIUM NERI
CUM SCRIPSISSET UERBA HAEC
IN LIBRO DE ORE HIEREMIAE
ANNO QUARTO IOACHIM
FILII IOSIAE REGIS IUDA DICENS
HAEC DICIT DNS DS ISRL
AD TE BARUCH
DIXISTI UAE MISERO MIHI
QUONIAM ADDIDIT DNS
DOLOREM DOLORI MEO
LABORAUI IN GEMITU MEO
ET REQUIEM NON INUENI
HAEC DICES AD EUM
SIC DICIT DNS
ECCE QUOS AEDIFICAUI
EGO DESTRUO
ET QUOS PLANTAUI EGO EUELLO
ET UNIUERSAM TERRAM
HANC
ET TU QUAERIS TIBI GRANDIA
NOLI QUAERERE
QUIA ECCE EGO ADDUCAM
MALUM SUPER OMNEM
CARNEM AIT DNS
ET DABO TIBI ANIMAM TUAM
IN SALUTEM
IN OMNIBUS LOCIS AD QUAE
CUMQ· PERREXERIS
QUOD FACTUM EST UERBUM
DNI AD HIEREMIAM
PROPHETAM CONTRA
GENTES AD AEGYPTUM
ADUERSUM EXERCITUM
PHARAONIS NECHAO
REGIS AEGYPTI
QUI ERAT IUXTA FLUUIUM
EUFRATEN IN CHARCHAMIS
QUEM PERCUSSIT NABUCHO

donosor rex babylonis
in quarto anno ioachim
filii iosiae regis iuda
praeparate scutum
et clypeum et procedite
ad bellum
iungite equos et ascendite
equites
state in galeis polite
lanceas induite vos
loricis
quid igitur vidi
ipsos pavidos et terga
vertentes
fortes eorum caesos
fugerunt conciti
nec respexerunt
terror undique ait dns
non fugiat velox nec
salvari se putet fortis
ad aquilonem iuxta
flumen eufraten
victi sunt et ruerunt
quis est iste qui quasi
flumen ascendit
et velut fluviorum
intumescunt gurgites
eius
aegyptus fluminis
instar ascendet
et velut flumina moven
tur fluctus eius
et dicet ascendens
operiam terram
perdam civitatem
et habitatores eius
ascendite equos et ex
ultate in curribus
et procedant fortes
aethyopia et lybies
tenentes scutum
et lydii arripientes
et iacientes sagittas
dies autem ille dni

exercituum dies ultionis
ut sumat vindictam
de inimicis suis
devorabit gladius
et saturabitur et inebri
abitur sanguine eorum
victima enim dni exercituum
in terra aquilonis
iuxta flumen
eufraten
ascende in galaad
et tolle resinam
virgo filia aegypti
frustra multiplicas
medicamina sanitas
non erit tibi
audierunt gentes
ignominiam tuam
et ululatus tuus
replevit terram
quia fortis inpegit
in fortem
ambo pariter conciderunt
CXL verbum quod locutus
est dns ad hieremiam
prophetam
super eo quod venturus
esset nabuchodonosor
rex babylonis
et percussurus terram
aegypti
adnuntiate aegypto
et auditum facite
in magdolo
et resonet in memphis
et in tafnis dicite
sta et praepara te
quia devoravit gladius
ea quae per circuitum tua
sunt
quare conputruit
fortis tuus
non stetit quoniam dns
subvertit eum

multiplicavit ruentes
ceciditque vir ad proxi
mum suum
et dicent surge et revertamur
ad populum nostrum
et ad terram nativitatis
nostrae a facie gladii
columbae
vocate nomen pharao
regis aegypti
tumultum adduxit tempus
vivo ego inquit rex
dns exercituum nomen eius
quoniam sicut thabor
in montibus
et sicut carmelus
in mari veniet
vasa transmigrationis
fac tibi habitatrix
filia aegypti
quia memphis in solitudine
erit et deseretur
inhabitabilis
vitula elegans atque
formonsa aegyptus
stimulator ab aquilone
veniet ei
mercennarii quoque eius
qui versabantur
in medio eius
quasi vituli saginati
versi sunt et fugerunt
simul nec stare potuerunt
quia dies interfectionis eoru
venit super eos
tempus visitationis eorum
vox eius quasi aeris sonabit
quoniam cum exercitu
properabunt
et cum securibus venient ei
quasi caedentes ligna
succiderunt saltum eius
ait dns qui supputari
non potest

multiplicati sunt super
lucustas et non est eis
numerus
confusa est filia aegypti
et tradita in manu populi
aquilonis
cxli dixit dns exercituum
ds israhel
ecce ego visitabo super
tumultum alexandriae
et super pharao
et super aegyptum
et super deos eius
et super reges eius
et super pharao et super eos
qui confidunt in eo
et dabo eos in manu quaeren
tium animam eorum
et in manu nabuchodonosor
regis babylonis
et in manu servorum eius
et post haec habitabitur
sicut diebus pristinis
ait dns
et tu ne timeas serve meus
iacob et ne paveas isrl
quia ecce ego salvum te
faciam de longinquo
et semen tuum de terra
captivitatis suae
et revertetur iacob
et requiescet
et prosperabitur et non erit
qui exterreat eum
et tu noli timere serve meus
iacob ait dns quia tecum
ego sum
quia ego consumam cunctas
gentes ad quas eieci te
te vero non consumam
sed castigabo te in iudicio
nec quasi innocenti parcam tibi
cxlii xlvi quod factum est verbum
dni ad hieremiam prophetam

contra Palestinos antequam
percuteret Pharao Gazam
haec dicit dns
ecce aquae ascendunt
ab aquilone
et erunt quasi torrens
inundans
et operient terram
et plenitudinem eius
urbem et habitatores eius
clamabunt homines
et ululabunt omnes
habitatores terrae
ab strepitu pompae armorum
et bellatorum eius
a commotione
quadrigarum eius
et multitudine rotarum illius
non respexerunt patres
filios manibus dissolutis
pro adventu diei
in quo vastabuntur omnes
Philisthiim
et dissipabitur Tyrus et Sidon
cum omnibus reliquis
auxiliis suis
depopulatus est enim dns
Palestinos
reliquias insulae
Cappadociae
venit calvitium super Gazam
conticuit Ascalon
et reliquiae vallis earum
usquequo concideris
o mucro dni usquequo
non quiesces
ingredere in vaginam tuam
refrigerare et sile
quomodo quiescet
cum dns praeceperit ei
adversus Ascalonem
et adversus maritimas eius
regiones ibique
condixerit illi

cclxi Ad Moab haec dicit dns
xliiii exercituum ds Isrl
vae super Nabo quoniam
vastata est et confusa
capta est Cariathaim
confusa est fortis et
tremuit
non est ultra exultatio
in Moab
contra Ezebon cogita
verunt malum
venite et disperdamus
eam de gente
ergo silens conticesces
sequeturque te gladius
vox clamoris de Oronaim
vastitas et contritio magna
contrita est Moab
adnuntiate clamorem
parvulis eius
per ascensum enim Luith
plorans ascendet
ascendet in fletu
quoniam in descensu
Oronaim hostes ululatum
contritionis audierunt
fugite salvate animas
vestras
et eritis quasi myricae
in deserto
pro eo enim quod habuisti
fiduciam in munitionibus
tuis et in thesauris tuis
tu quoque capieris
et ibit Chamos in trans
migrationem
sacerdotes eius et princi
pes eius simul
et veniet praedo
ad omnem urbem
et urbs nulla salvabitur
et peribit vallis et dissi
pabuntur campestria
quoniam dixit dns

DATE FLOREM MOAB QUIA
FLORENS EGREDIETUR
ET CIVITATES EIUS DESERTAE
ERUNT ET INHABITABILES
MALEDICTUS QUI FACIT OPUS
DNI FRAUDULENTER
ET MALEDICTUS QUI PROHIBET
GLADIUM SUUM A SANGUINE
FERTILIS FUIT MOAB
AB ADULESCENTIA SUA
ET REQUIEVIT IN FAECIBUS SUIS
NEC TRANSFUSUS EST
DE VASE IN VAS
ET IN TRANSMIGRATIONEM
NON ABIIT
IDCIRCO PERMANSIT
GUSTUS EIUS IN EO
ET ODOR EIUS NON EST INMUTATUS
PROPTEREA ECCE DIES VENIUNT
DICIT DNS
ET MITTAM EI ORDINATORES
ET STRATORES LAGUNCULARUM
ET STERNENT EUM
ET VASA EIUS EXHAURIENT
ET LAGUNCULAS EORUM CONLIDENT
ET CONFUNDETUR MOAB
A CHAMOS
SICUT CONFUSA EST DOMUS
ISRL A BETHEL IN QUA
HABEBAT FIDUCIAM
QUOMODO DICITIS FORTES SUMUS
ET VIRI ROBUSTI AD PROELIANDUM
VASTATA EST MOAB ET CIVITATES
ILLIUS ASCENDERUNT
ET ELECTI IUVENES EIUS DESCEN
DERUNT IN OCCISIONEM
AIT REX DNS EXERCITUUM
NOMEN EI
PROPE EST INTERITUS MOAB
UT VENIAT
ET MALUM EIUS VELOCITER
ADCURRET NIMIS
CONSOLAMINI EUM OMNES
QUI ESTIS IN CIRCUITU EIUS
ET UNIVERSI QUI SCITIS
NOMEN EIUS
DICITE QUOMODO CONFRACTA
EST VIRGA FORTIS
BACULUS GLORIOSUS
DESCENDE DE GLORIA ET SEDE
IN SITI HABITATIO FILIAE DIBON
QUONIAM VASTATOR MOAB
ASCENDIT AD TE DISSIPAVIT
MUNITIONES TUAS
IN VIA STA ET PROSPICE
HABITATIO AROER
INTERROGA FUGIENTEM ET EUM
QUI EVASIT DIC QUID ACCIDIT
CONFUSUS EST MOAB
QUONIAM VICTUS EST
ULULATE ET CLAMATE
ADNUNTIATE IN ARNON
QUONIAM VASTATA EST MOAB
ET IUDICIUM VENIT AD TERRAM
CAMPESTREM
SUPER HELON ET SUPER IAESA
ET SUPER MEPHAAT
ET SUPER DIBON ET SUPER NABO
ET SUPER DOMUM
DEBLATHAIM
ET SUPER CARIATHAIM
ET SUPER BETHGAMUL
ET SUPER BETHMAON
ET SUPER CARIOTH
ET SUPER BOSRA
ET SUPER OMNES CIVITATES
TERRAE MOAB
QUAE LONGE ET QUAE PROPE SUNT
ABSCISUM EST CORNU MOAB
ET BRACHIUM EIUS
CONTRITUM EST AIT DNS
INEBRIATE EUM QUONIAM
CONTRA DNM ERECTUS EST
ET ALLIDET MANUM MOAB
IN VOMITU SUO
ET ERIT IN DERISUM ETIAM IPSE
FUIT ENIM IN DERISUM TIBI
ISRAHEL

QUASI INTER FURES REPPERIS
SES EUM
PROPTER UERBA ERGO TUA
QUAE ADUERSUM ILLUM
LOCUTUS ES CAPTIUUS DUCERIS
RELINQUITE CIUITATES
ET HABITATE IN PETRA
HABITATORES MOAB
ESTOTE QUASI COLUMBA
NIDIFICANS IN SUMMO ORE
FORAMINIS
AUDIUIMUS SUPERBIAM MOAB
SUPERBUS EST UALDE
SUBLIMITATEM EIUS
ET ADROGANTIAM
ET SUPERBIAM ET ALTITUDINE
CORDIS ILLIUS
EGO SCIO AIT DNS IACTANTIAM EIUS
ET QUOD NON SIT IUXTA EAM
UIRTUS EIUS
NEC IUXTA QUOD POTERAT
CONATA SIT FACERE
IDEO SUPER MOAB HEIULABO
ET AD MOAB UNIUERSAM
CLAMABO AD UIROS MURI
FICTILIS LAMENTANTES
DE PLANCTU IAZER PLORABO
TIBI UINEA SOBEMA
PROPAGINES TUAE
TRANSIERUNT MARE
USQUE AD MARE IAZER
PERUENERUNT
SUPER MESSEM TUAM
ET UINDEMIAM TUAM
PRAEDO INRUIT
ABLATA EST LAETITIA ET EXUL
TATIO DE CARMELO
ET DE TERRA MOAB
ET UINUM DE TORCULARIBUS
SUSTULI
NEQUAQUAM CALCATOR UUAE
SOLITUM CELEUMA CANTABIT
DE CLAMORE ESEBON
USQUE ELEALE

ET IESA DEDERUNT UOCEM SUAM
A SEGOR USQUE AD ORONAIM
UITULA CONTERNANTE
AQUAE QUOQ· NEMRIM
PESSIMAE ERUNT
ET AUFERAM DE MOAB AIT DNS
OFFERENTEM IN EXCELSIS
ET SACRIFICANTEM DIIS EIUS
PROPTEREA COR MEUM
AD MOAB QUASI TIBIAE SONABIT
ET COR MEUM AD UIROS MURI
FICTILIS DABIT SONITUM
TIBIARUM
QUIA PLUS FECIT QUAM POTUIT
IDCIRCO PERIERUNT
OMNE ENIM CAPUT CALUITIUM
ET OMNIS BARBA RASA ERIT
IN CUNCTIS MANIB· CONLIGATIO
ET SUPER OMNE DORSUM
CILICIUM
SUPER OMNIA TECTA MOAB
ET IN PLATEIS EIUS
OMNIS PLANCTUS
QUIA CONTRIUI MOAB SICUT
UAS INUTILE AIT DNS
QUOMODO UICTA EST
ET ULULAUERUNT
QUOMODO DEIECIT
CERUICEM MOAB ET CONFUSUS EST
ERITQ· MOAB IN DERISUM
ET IN EXEMPLUM OMNIBUS
IN CIRCUITU SUO
HAEC DICIT DNS
ECCE QUASI AQUILA UOLABIT
ET EXTENDET ALAS SUAS AD MOAB
CAPTA EST CARIOTH
ET MUNITIONES CONPRE
HENSAE SUNT
ET ERIT COR FORTIUM MOAB
IN DIE ILLA SICUT COR MULIERIS
PARTURIENTIS
ET CESSABIT MOAB ESSE POPULUS
QUONIAM CONTRA DNM
GLORIFICATUS EST

PAVOR ET FOVEA ET LAQUEUS
SUPER TE
O HABITATOR MOAB AIT DNS
QUI FUGERIT A FACIE PAVORIS
CADET IN FOVEAM
ET QUI CONSCENDERIT DE FOVEA
CAPIETUR LAQUEO
ADDUCAM ENIM SUPER MOAB
ANNUM VISITATIONIS EORUM
DICIT DNS
IN UMBRA ESEBON STETERUNT
DE LAQUEO FUGIENTES
QUIA IGNIS EGRESSUS EST
DE ESEBON ET FLAMMA
DE MEDIO SEON
ET DEVORAVIT PARTEM MOAB
ET VERTICEM FILIORUM
TUMULTUS
VAE TIBI MOAB PERISTI POPULE
CHAMOS
QUIA CONPREHENSI SUNT
FILII TUI ET FILIAE TUAE
IN CAPTIVITATE
ET CONVERTAM CAPTIVITATEM
MOAB IN NOVISSIMIS DIEBUS
AIT DNS [illegible]
[illegible]
[illegible]
XLIX HAEC DICIT DNS [illegible]
NUMQUID FILII NON SUNT ISRL
AUT HERES NON EST EI
CUR IGITUR HEREDITATE
POSSEDIT MELCHOM GAD
ET POPULUS EIUS IN URBIBUS
EIUS HABITAVIT
IDEO ECCE DIES VENIUNT
DICIT DNS
ET AUDITUM FACIAM SUPER
RABBATH FILIORUM AMMON
FREMITUM PROELII
ET ERIT IN TUMULUM DISSIPATA
FILIAEQ EIUS INCENDIO SUCCENDENTUR
ET POSSIDEBIT ISRL POSSESSO
RES SUOS DICIT DNS

ULULA ESEBON QUONIAM
VASTATA EST HAI
CLAMATE FILIAE RABBATH
ACCINGITE VOS CILICIIS
PLANGITE ET CIRCUITE
PER SAEPES
QUIA MELCHOM IN TRANS
MIGRATIONEM DUCETUR
SACERDOTES EIUS ET PRINCI
PES EIUS SIMUL
QUID GLORIARIS IN VALLIBUS
DEFLUXIT VALLIS TUA
FILIA DELICATA
QUAE CONFIDEBAS IN THESAURIS
TUIS ET DICEBAS
QUIS VENIET AD ME
ECCE EGO INDUCAM SUPER TE
TERROREM AIT DNS DS
EXERCITUUM AB OMNIBUS
QUI SUNT IN CIRCUITU TUO
ET DISPERDEMINI SINGULI
A CONSPECTU VESTRO
NEC ERIT QUI CONGREGET
FUGIENTEM [illegible]
ET POST HAEC REVERTI FACIAM
CAPTIVOS FILIORUM
AMMON AIT DNS
AD IDUMAEAM
HAEC DICIT DNS EXERCITUUM
NUMQUID NON EST ULTRA
SAPIENTIA IN THEMAN
PERIIT CONSILIUM A FILIIS
FACTA EST INUTILIS
SAPIENTIA EORUM
FUGITE ET TERGA VERTITE
DESCENDITE IN VORAGINE
HABITATORES DEDAN
QUONIAM PERDITIONEM
ESAU ADDUXI SUPER EOS
TEMPUS VISITATIONIS EIUS
SI VINDEMIATORES VENISSENT
SUPER TE NON RELIQUIS
SENT RACEMUM
SI FURES IN NOCTE RAPUISSENT

quod sufficeret sibi
ego vero discoperui Esau
revelavi abscondita eius
et celari non poterit
vastatum est semen eius
et fratres eius et vicini
eius et non erit
Relinque pupillos tuos
et ego eos faciam vivere
et viduae tuae in me
sperabunt
quia haec dicit dns
ecce quib(us) non erat iudicium
ut biberent calicem
bibentes bibent
et tu quasi innocens
relinqueris
non eris innocens
sed bibens bibes
quia per memet ipsum
iuravi dicit dns
quod in solitudinem et in
opprobrium et in desertum
et in maledictionem
erit Bosra
et omnes civitates eius
erunt in solitudines
sempiternas
auditum audivi a dno
et legatus ad gentes
missus est
congregamini et venite
contra eam et con
surgamus in proelium
ecce enim parvulum
dedi te in gentibus
contemptibilem inter
homines
adrogantia tua decepit te
et superbia cordis tui
qui habitas in cavernis petrae
et adprehendere niteris
altitudinem collis
cum exaltaveris quasi
aquila nidum tuum inde
detraham te dicit dns
et erit Idumaea deserta
omnis qui transibit per eam
stupebit
et sibilabit super omnes
plagas eius
sicut subversa est Sodoma
et Gomorra et vicinae
eius ait dns
non habitabit ibi vir et non
incolet eam filius hominis
ecce quasi leo ascendet
de superbia Iordanis
ad pulchritudinem robustam
quia subito currere eum
faciam ad illam
et quis erit electus
quem praeponam ei
quis enim similis mei
et quis sustinebit me
et quis est iste pastor
qui resistat vultui meo
Propterea audite consilium
dni quod init de Edom
et cogitationes eius
quas cogitavit de habita
toribus Theman
si non deiecerint eos
parvuli gregis
nisi dissipaverint cum eis
habitaculum eorum
a voce ruinae eorum
commota est terra
clamor in mari Rubro
auditus est vocis eius
ecce quasi aquila ascendet
et evolabit
et expandet alas suas
super Bosram
et erit cor fortium
Idumaeae in die illa
quasi cor mulieris
parturientis

AD DAMASCUM
CONFUSA EST EMATH
ET ARFAD QUIA AUDITUM
PESSIMUM AUDIERUNT
TURBATI SUNT IN MARI
SOLLICITUDINE QUIESCERE
NON POTUIT
DISSOLUTA EST DAMASCUS
UERSA IN FUGAM TREMOR
ADPREHENDIT EAM
ANGUSTIA ET DOLORES
TENUERUNT EAM
QUASI PARTURIENTEM
QUOMODO DERELIQUERUNT
CIUITATEM LAUDABILEM
URBEM LAETITIAE
IDEO CADENT IUUENES EIUS
IN PLATEIS EIUS
ET OMNES UIRI PROELII
CONTICESCENT IN DIE ILLA
AIT DNS EXERCITUUM
ET SUCCENDAM IGNEM
IN MURO DAMASCI ET DEUO
RABIT MOENIA BENADAB
CAEDAR [illegible]
[illegible]
DONOSOR REX BABYLONIS
HAEC DICIT DNS
SURGITE ET ASCENDITE
AD CAEDAR ET UASTATE
FILIOS ORIENTIS
TABERNACULA EORUM
ET GREGES EORUM CAPIENT
PELLES EORUM ET OMNIA
UASA EORUM
ET CAMELLOS EORUM
TOLLENT SIBI
ET UOCABUNT SUPER EOS
FORMIDINEM IN CIRCUITU
FUGITE ABITE UEHEMENTER
IN UORAGINIBUS SEDETE
QUI HABITATIS ASOR AIT DNS
INIIT ENIM CONTRA UOS
NABUCHODONOSOR REX

BABYLONIS CONSILIUM
ET COGITAUIT ADUERSUM UOS
COGITATIONES
CONSURGITE ET ASCENDITE
AD GENTEM QUIETAM
ET HABITANTEM CONFIDEN
TER AIT DNS
NON OSTIA NON UECTES EI
SOLI HABITANT
ET ERUNT CAMELLI EORUM
IN DIREPTIONEM
ET MULTITUDO IUMENTORU
IN PRAEDAM
ET DISPERGAM EOS IN OMNEM
UENTUM QUI SUNT
ADTONSI IN COMAM
ET EX OMNI CONFINIO EORUM
ADDUCAM INTERITUM
SUPER EOS AIT DNS
ET ERIT ASOR IN HABITACULUM
DRACONUM DESERTA
USQUE IN AETERNUM
NON MANEBIT IBI UIR NEC INCO
LET EAM FILIUS HOMINIS
QUOD FACTUM EST UERBUM
DNI AD HIEREMIAM PROPHE
TAM ADUERSUM AELAM
IN PRINCIPIO REGNI SEDECIAE RE
GIS IUDA DICENS
HAEC DICIT DNS EXERCITUUM
ECCE EGO CONFRINGAM
ARCUM AELAM SUMMAM
FORTITUDINEM EORUM
ET INDUCAM SUPER AELAM
QUATTUOR UENTOS
A QUATTUOR PLAGIS CAELI
ET UENTILABO EOS IN OMNES
UENTOS ISTOS
ET NON ERIT GENS AD QUAM
NON PERUENIANT
PROFUGI AELAM
ET PAUERE FACIAM AELAM
CORAM INIMICIS SUIS
ET IN CONSPECTU QUAERENTIU

animam eorum
et adducam super eos
malum iram furoris mei
dicit dns
et mittam post eos gladium
donec consumam eos
et ponam solium meum
in Aelam
et perdam inde reges
et principes ait dns
in nouissimis autem diebus
reuerti faciam captiuos
Aelam dicit dns
L uerbum quod locutus est
dns de Babylone et de
terra Chaldaeorum
in manu Hieremiae prophetae
adnuntiate in gentibus
et auditum facite
leuate signum praedicate
et nolite celare
dicite capta est Babylon
confusus est Bel
uictus est Marodach
confusa sunt sculptilia
eius superata sunt
idola eorum
quoniam ascendit contra eam
gens ab aquilone
quae ponet terram eius
in solitudinem
et non erit qui habitet in ea
ab homine usque ad pecus
et moti sunt et abierunt
in diebus illis et in tempore
illo ait dns
uenient filii Israhel
ipsi et filii Iuda simul
ambulantes et flentes
properabunt
et dnm dm suum quaerent
in Sion interrogabunt uiam
huc facies eorum uenient
et adponentur ad dnm

foedere sempiterno
quod nulla obliuione
delebitur
grex perditus factus est
populus meus
pastores eorum seduxe
runt eos feceruntque
uagari in montibus
de monte in collem transierunt
obliti sunt cubilis sui
omnes qui inuenerunt
comederunt eos
et hostes eorum dixerunt
non peccauimus
pro eo quod peccauerunt
dno decori iustitiae
et expectationi patrum
eorum dno
recedite de medio Babylonis
et de terra Chaldaeorum
egredimini
et estote quasi haedi ante
greges
quoniam ecce ego suscito
et adducam in Babylonem
congregationem gentium
magnarum de terra
aquilonis
et praeparabuntur
aduersum eam et inde
capietur
sagitta eius quasi uiri fortis
interfectoris
non reuertetur uacua
et erit Chaldaea in praedam
omnes uastantes eam
replebuntur ait dns
quoniam exultastis
et magna loquimini
diripientes hereditatem
meam
quoniam effusi estis sicut
uituli super herbam
et mugistis sicut tauri confusa

EST MATER UESTRA NIMIS
ET ADAEQUATA PULUERI
QUAE GENUIT UOS
ECCE NOUISSIMA ERIT IN GENTIB
DESERTA INUIA ET ARENS
AB IRA DNI NON HABITABITUR
SED REDIGETUR TOTA
IN SOLITUDINEM
OMNIS QUI TRANSIT PER
BABYLONEM STUPEBIT
ET SIBILABIT SUPER UNIUER
SIS PLAGIS EIUS
PRAEPARAMINI CONTRA BABY
LONEM PER CIRCUITUM
OMNES QUI TENDITIS ARCUM
DEBELLATE EAM
NON PARCATIS IACULIS
QUIA DNO PECCAUIT
CLAMATE ADUERSUM EAM
UBIQUE
DEDIT MANUM CECIDERUNT
FUNDAMENTA EIUS
DESTRUCTI SUNT MURI EIUS
QUONIAM ULTIO DNI EST
ULTIONEM ACCIPITE DE EA
SICUT FECIT FACITE EI
DISPERDITE SATOREM DE
BABYLONE
ET TENENTEM FALCEM
IN TEMPORE MESSIS
A FACIE GLADII COLUMBAE
UNUSQUISQUE AD POPULUM
SUUM CONUERTETUR
ET SINGULI AD TERRAM SUAM
FUGIENT
GREX DISPERSUS ISRAHEL
LEONES EIECERUNT EUM
PRIMUS COMEDIT EUM REX
ASSUR ISTE NOUISSIMUS
EXOSSAUIT EUM NABUCHO
DONOSOR REX BABYLONIS
PROPTEREA HAEC DICIT DNS
EXERCITUUM DS ISRL
ECCE EGO UISITABO REGEM

BABYLONIS ET TERRAM EIUS
SICUT UISITAUI REGEM ASSUR
ET REDUCAM ISRL
AD HABITACULUM SUUM
ET PASCETUR CARMELUM
ET BASAN
ET IN MONTE EPHRAIM
ET GALAAD SATURABITUR
ANIMA EIUS
IN DIEBUS ILLIS ET IN TEMPO
RE ILLO AIT DNS QUAERETUR
INIQUITAS ISRL ET NON ERIT
ET PECCATUM IUDA
ET NON INUENIETUR
QUONIAM PROPITIUS ERO EIS
QUOS RELIQUERO
SUPER TERRAM DOMINATIO
NUM ASCENDE ET SUPER
HABITATORES EIUS UISITA
DISSIPA ET INTERFICE QUAE
POST EOS SUNT AIT DNS
ET FAC IUXTA OMNIA
QUAE PRAECEPI TIBI
UOX BELLI IN TERRA ET CON
TRITIO MAGNA
QUOMODO CONFRACTUS EST
CONTRITUS EST MALLEUS
UNIUERSAE TERRAE
QUOMODO UERSA EST
IN DESERTUM BABYLON
IN GENTIBUS
INLAQUEAUI TE ET CAPTA ES
BABYLON ET NESCIEBAS
INUENTA ES ET ADPREHENSA
QUONIAM DNM PROUOCASTI
APERUIT DNS THESAURUM SUUM
ET PROTULIT UASA IRAE SUAE
QUONIAM OPUS EST DNO DO
EXERCITUUM IN TERRA
CHALDAEORUM
UENITE AD EAM AB EXTRE
MIS FINIBUS
APERITE UT EXEANT
QUI CONCULCENT EAM

tollite de via lapides
et redigite in acervos
et interficite eam nec sit
quicquam reliquum
dissipate universos
fortes eius
descendant in occisionem
vae eis quia venit dies eorum
tempus visitationis eorum
vox fugientium et eorum
qui evaserunt de terra
babylonis
ut adnuntient in sion
ultionem dni di nostri
ultionem templi eius
adnuntiate in babylonem
plurimis
omnib· qui tendunt arcum
consistite adversum eam
per gyrum et nullus
evadat
reddite ei secundum
opus suum
iuxta omnia quae fecit
facite illi
quia contra dnm erecta est
adversum scm isrl
idcirco cadent iuvenes eius
in plateis eius
et omnes viri bellatores
eius conticescent
in die illa ait dns
ecce ego ad te superbe
dicit dns ds exercituum
quia venit dies tuus tempus
visitationis tuae
et cadet superbus
et corruet et non erit
qui suscitet eum
et succendam ignem
in urbib· eius
et devorabit omnia
in circuitu eius
haec dicit dns exercituū

calumniam sustinent filii isrl
et filii iuda simul
omnes qui ceperunt eos tenent
nolunt dimittere eos
redemptor eorum fortis
dns exercituum nomen eius
iudicio defendet
causam eorum
ut exterreat terram
et commoveat habita
tores babylonis
gladius ad chaldeos ait dns
et ad habitatores babylonis
et ad principes et ad
sapientes eius
et gladius ad divinos eius
qui stulti erunt
gladius ad fortes illius
qui timebunt
gladius ad equos eius
et ad currus eius
et ad omne vulgus quod est
in medio eius et erunt
quasi mulieres
gladius ad thesauros eius
qui diripientur
siccitas super aquas eius
erit et arescent
quia terra sculptilium est
et in portentis gloriantur
propterea habitabunt
dracones cum faunis ficariis
et habitabunt in ea
strutiones
et non habitabitur ultra
usque in sempiternum
nec extruetur usque
ad generationem
et generationem
sicut subvertit dns sodomam
et gomorram et vicinas
eius ait dns
non habitabit ibi vir
nec incolet eam filius homi
nis

ecce populus venit
ab aquilone et gens magna
et reges multi consurgent
a finib· terrae
arcum et scutum
adprehendent
crudeles sunt et in
misericordes
vox eorum quasi mare
sonabit
et super equos ascendent
sicut vir paratus ad proelium
contra te filia babylonis
audivit rex babylonis
famam eorum et disso
lutae sunt manus eius
angustia adprehendit eum
dolor quasi parturientem
ecce quasi leo ascendet
de superbia iordanis
ad pulchritudinem
robustam
quia subito currere eum
faciam ad illam
et quis erit electus
quem praeponam ei
quis enim similis mei
et quis sustinebit me
et quis est iste pastor
qui resistat vultui meo
propterea audite
consilium dni quod
mente concepit
adversum babylonem
et cogitationes eius
quas cogitavit super
terram chaldaeorum
nisi detraxerint eos
parvuli gregum
nisi dissipatum fuerit
cum ipsis habitaculum
eorum
a voce captivitatis babylo
nis commota est terra

et clamor inter gentes
auditus est
LI haec dicit dns
ecce ego suscitabo
super babylonem et super
habitatores eius
qui cor suum levaverunt
contra me quasi ventum
pestilentem
et mittam in babylonem
ventilatores
et ventilabunt eam
et demolientur terram eius
quoniam venerunt
super eam undique
in die adflictionis eius
non tendat qui tendit
arcum suum
et non ascendat loricatus
nolite parcere
iuvenib· eius
interficite omnem
militiam eius
et cadent interfecti
in terra chaldaeorum
et vulnerati in regi
onib· eius
quoniam non fuit viduatus
isrl et iuda
a deo suo dno exercituum
terra autem eorum
repleta est delicto
a sco isrl
fugite de medio babylonis
et salvet unusquisque
animam suam
nolite tacere super
iniquitatem eius
quoniam tempus
ultionis est dno
vicissitudinem ipse
retribuet ei
calix aureus babylon
in manu dni

INEBRIANS OMNEM TERRAM
DE UINO EIUS BIBERUNT
OMNES GENTES
ET IDEO COMMOTAE SUNT
SUBITO CECIDIT BABYLON
ET CONTRITA EST
ULULATE SUPER EAM TOLLITE
RESINAM AD DOLOREM EIUS
SI FORTE SANETUR
CURAUIMUS BABYLONEM
ET NON EST SANATA
DERELINQUAMUS EAM
ET EAMUS UNUSQUISQUE
IN TERRAM SUAM
QUONIAM PERUENIT USQUE
AD CAELOS IUDICIUM EIUS
ET ELEUATUM EST USQUE
AD NUBES
PROTULIT DNS IUSTITIAS
NOSTRAS
UENITE NARREMUS IN SION
OPUS DNI DI NOSTRI
ACUITE SAGITTAS IMPLETE
PHARETRAS
SUSCITAUIT DNS SPM REGUM
MEDORUM
ET CONTRA BABYLONEM
MENS EIUS UT PERDAT EAM
QUONIAM ULTIO DNI EST
ULTIO TEMPLI SUI
SUPER MUROS BABYLONIS
LEUATE SIGNUM
AUGETE CUSTODIAM
LEUATE CUSTODES
PRAEPARATE INSIDIAS
QUIA COGITAUIT DNS ET FECIT
QUAECUMQUE LOCUTUS EST
CONTRA HABITATORES
BABYLONIS
QUAE HABITAS SUPER
AQUAS MULTAS LOCUPLES
IN THESAURIS EIUS
UENIT FINIS TUUS PEDALIS
PRAECISIONIS TUAE

IURAUIT DNS EXERCITUUM
PER ANIMAM SUAM
QUONIAM REPLEBO TE
HOMINIBUS QUASI BRUCHO
ET SUPER TE CELEUMA
CANTABITUR
QUI FECIT TERRAM
IN FORTITUDINE SUA
PRAEPARAUIT ORBEM
IN SAPIENTIA SUA
ET PRUDENTIA SUA
EXTENDIT CAELOS
DANTE EO UOCEM MULTIPLI
CANTUR AQUAE IN CAELO
QUI LEUAT NUBES AB EX
TREMO TERRAE
FULGURA IN PLUUIAM FECIT
ET PRODUXIT UENTUM
DE THESAURIS SUIS
STULTUS FACTUS EST OMNIS
HOMO AB SCIENTIA
CONFUSUS EST OMNIS
CONFLATOR IN SCULPTILI
QUIA MENDAX CONFLATIO EORUM
NEC EST SPIRITUS IN EIS
UANA SUNT OPERA ET RISU DIGNA
IN TEMPORE UISITATIONIS SUAE
PERIBUNT
NON SICUT HAEC PARS IACOB
QUIA QUI FECIT OMNIA IPSE EST
ET ISRL SCEPTRUM
HEREDITATIS EIUS
DNS EXERCITUUM NOMEN EIUS
COLLIDIS TU MIHI UASA BELLI
ET EGO COLLIDAM IN TE GENTES
ET DISPERDAM IN TE REGNA
ET COLLIDAM IN TE EQUUM
ET EQUITEM EIUS
ET COLLIDAM IN TE CURRUM
ET ASCENSOREM EIUS
ET COLLIDAM IN TE UIRUM
ET MULIEREM
ET COLLIDAM IN TE SENEM
ET PUERUM

ET COLLIDAM IN TE IUUENES
ET UIRGINES
ET COLLIDAM IN TE PASTOREM
ET GREGEM EIUS
ET COLLIDAM IN TE AGRICOLAM
ET IUGALES EIUS
ET COLLIDAM IN TE DUCES
ET MAGISTRATUS
ET REDDAM BABYLONI
ET CUNCTIS HABITATORIBUS
CHALDAEAE
OMNE MALUM SUUM
QUOD FECERUNT IN SION
IN OCULIS UESTRIS AIT DNS
ECCE EGO AD TE MONS
PESTIFER AIT DNS
QUI CORRUMPIS UNIUERSAM
TERRAM
ET EXTENDAM MANUM MEAM
SUPER TE
ET EUOLUAM TE DE PETRIS
ET DABO TE IN MONTEM
COMBUSTIONIS
ET NON TOLLENT DE TE LAPIDEM
IN ANGULUM
ET LAPIDEM IN FUNDAMENTA
SED PERDITUS IN AETERNUM
ERIS AIT DNS
clam LEUATE SIGNUM IN TERRA
CLANGITE BUCINA IN GENTIBUS
SCIFICATE SUPER EAM GENTES
ET ADNUNTIATE CONTRA ILLAM
REGIBUS
ARARAT MENNI ET ASCHANEZ
NUMERATE CONTRA EAM
THAPSAR
ADDUCITE EQUUM QUASI
BRUCHUM ACULEATUM
SCIFICATE CONTRA EAM GENTES
REGES MEDIAE
DUCES EIUS ET UNIUERSOS
MAGISTRATUS EIUS
CUNCTAMQUE TERRAM
POTESTATIS EIUS

ET COMMOUEBITUR TERRA
ET TURBABITUR
QUIA EUIGILAUIT CONTRA
BABYLONEM COGITATIO DNI
UT PONAT TERRAM BABYLONIS
DESERTAM ET INHABITABILEM
CESSAUERUNT FORTES
BABYLONIS A PROELIO
HABITAUERUNT IN PRAESIDIIS
DEUORATUM EST ROBUR EORUM
ET FACTI SUNT QUASI MULIERES
INCENSA SUNT TABERNACULA
EIUS CONTRITI SUNT UECTES EIUS
CURRENS OBUIAM CURRENTI
UENIET
ET NUNTIUS OBUIUS NUNTIANTI
UT ADNUNTIET REGI BABYLONIS
QUIA CAPTA EST CIUITAS EIUS
A SUMMO USQUE AD SUMMUM
ET UADA PRAEOCCUPATA SUNT
ET PALUDES INCENSAE SUNT
IGNI
ET UIRI BELLATORES
CONTURBATI SUNT
QUIA HAEC DICIT DNS EXERCITUUM
DS ISRAHEL
FILIA BABYLONIS QUASI AREA
TEMPUS TRITURAE EIUS
ADHUC MODICUM ET UENIET
TEMPUS MESSIONIS EIUS
COMEDIT ME DEUORAUIT ME
NABUCHODONOSOR REX
BABYLONIS
REDDIDIT ME QUASI UAS INANE
ABSORBUIT ME SICUT DRACO
REPLEUIT UENTREM SUUM
TENERITUDINE MEA
ET EIECIT ME
INIQUITAS ADUERSUM ME
ET CARO MEA SUPER BABYLO
NEM DICIT HABITATIO SION
ET SANGUIS MEUS SUPER
HABITATORES CHALDAEAE
DICIT HIERUSALEM

propterea haec dicit dns
ecce ego iudicabo causam tuam
et ulciscar ultionem tuam
et desertum faciam mare eius
et siccabo venam eius
et erit babylon in tumulos
habitatio draconum
stupor et sibilus eo quod
non sit habitator
simul ut leones rugient
excutient comas
velut catuli leonum
in calore eorum ponam
potus eorum
et inebriabo eos ut sopiantur
et dormiant somnum
sempiternum
et non consurgant dicit dns
deducam eos quasi agnos
ad victimam
quasi arietem cum haedis
quomodo capta est sesach
et conprehensa est
inclyta universae terrae
quomodo facta est in stupo
re babylon inter gentes
ascendit super babylonem mare
multitudine fluctuum
eius operta est
factae sunt civitates eius
in stuporem
terra inhabitabilis et deserta
terra in qua nullus habitet
nec transeat per eam
filius hominis
et visitabo super bel
in babylonem
et eiciam quod absorbuerat
de ore eius
et non confluent ad eum
ultra gentes
siquidem et murus
in babylone corruit
egredimini de medio eius
populus meus
ut salvet unusquisque
animam suam
ab ira furoris dni
et ne forte mollescat
cor vestrum
et timeatis auditum
qui audietur in terra
et veniet in anno auditio
et post hunc annum auditio
iniquitas in terra et domina
tor super dominatorem
Propterea ecce dies veniunt
et visitabo super sculptilia
babylonis
et omnis terra eius
confundetur
et universi interfecti eius
cadent in medio eius
et laudabunt super
babylonem caeli et terra
et omnia quae in eis sunt
quia ab aquilone venient
ei praedones ait dns
et quomodo fecit babylon
ut caderent occisi in isrl
sic de babylone cadent occisi
per universam terram
qui fugistis gladium
venite nolite stare
recordamini procul dni
et hierusalem ascendat
super cor vestrum
confusi sumus quoniam
audivimus obprobria
operuit ignominia
facies nostras
quia venerunt alieni super
sanctificationem
domus dni
propterea ecce dies
veniunt ait dns
et visitabo super
sculptilia eius

ET IN OMNI TERRA EIUS
MUGIET UULNERATUS EIUS
SI ASCENDERIT BABYLON IN CAELO
ET FIRMAUERIT IN EXCELSO
ROBUR SUUM
A ME UENIENT UASTATORES
EIUS AIT DNS
UOX CLAMORIS DE BABYLONE
ET CONTRITIO MAGNA
DE TERRA CHALDAEORUM
QUONIAM UASTAUIT DNS
BABYLONEM
ET PERDIDIT EX EA UOCEM
MAGNAM
ET SONABUNT FLUCTUS EORU
QUASI AQUAE MULTAE
DEDIT SONITUM UOX EORUM
QUIA UENIT SUPER EAM
ID EST SUPER BABYLONEM
PRAEDO
ET ADPREHENSI SUNT
FORTES EIUS
ET EMARCUIT ARCUS EORUM
QUIA FORTIS ULTOR DNS
REDDENS RETRIBUIT
ET INEBRIABO PRINCIPES EIUS
ET SAPIENTES EIUS
DUCES EIUS ET MAGISTRATUS
EIUS ET FORTES EIUS
ET DORMIENT SOMNO
SEMPITERNO ET NON
EXPERGISCENTUR
AIT REX DNS EXERCITUUM
NOMEN EIUS
HAEC DICIT DNS EXERCITUUM
MURUS BABYLONIS ILLE
LATISSIMUS
SUFFOSSIONE SUFFODIETUR
ET PORTAE EIUS EXCELSAE
IGNI COMBURENTUR
ET LABORES POPULORUM
AD NIHILUM
ET GENTIUM IN IGNE ERUNT
ET DISPERIBUNT

UERBUM QUOD PRAECEPIT
HIEREMIAS PROPHETES
SARAIAE FILIO NERIAE
FILII MAASIAE
CUM PERGERET CUM SEDECHIA
REGE IN BABYLONEM
IN ANNO QUARTO REGNI EIUS
SARAIAS AUTEM ERAT PRINCEPS
PROPHETIAE
ET SCRIPSIT HIEREMIAS
OMNE MALUM QUOD UENTURUM
ERAT SUPER BABYLONEM
IN LIBRO UNO
OMNIA UERBA HAEC
QUAE SCRIPTA SUNT
CONTRA BABYLONEM
ET DIXIT HIEREMIAS AD SARAIAM
CUM UENERIS BABYLONEM
ET UIDERIS
ET LEGERIS OMNIA UERBA
HAEC DICES
DNE TU LOCUTUS ES CONTRA
LOCUM ISTUM UT DISPER
DERES EUM
NE SIT QUI IN EO HABITET
AB HOMINE USQ AD PECUS
ET SIT PERPETUA SOLITUDO
CUMQUE COMPLEUERIS
LEGERE LIBRUM ISTUM
LIGABIS AD EUM LAPIDEM
ET PROICIES ILLUM IN MEDIO
EUFRATEN ET DICES
SIC SUBMERGETUR BABYLON
ET NON CONSURGET
A FACIE ADFLICTIONIS
QUAM EGO ADDUCO SUPER
EAM ET DISSOLUETUR
HUCUSQUE UERBA HIEREMIAE
LII FILIUS UIGINTI ET UNIUS ANNI
SEDECHIAS CUM REGNARE
COEPISSET
ET UNDECIM ANNIS REGNAUIT
IN HIERUSALEM
ET NOMEN MATRIS EIUS AMI
THAL

filia hieremiae de lobna
et fecit malum in oculis domi
ni iuxta omnia quae fecerat
ioachim
quoniam furor dni erat
in hierusalem et in iuda
usque quo proiceret eos
a facie sua
et recessit sedechias
a rege babylonis
clx Factum est autem in anno
nono regni eius
in mense decimo
decima mensis
venit nabuchodonosor
rex babylonis
ipse et omnis exercitus eius
adversus hierusalem
et obsederunt eam
et aedificaverunt
contra eam munitiones
in circuitu
et fuit civitas obsessa
usque ad undecimum annum
regni sedechiae
mense autem quarto
nona mensis obtinuit
fames civitatem
et non erant alimenta
populo terrae
et dirupta est civitas
et omnes viri bellatores
fugerunt
et exierunt de civitate
nocte per viam portae
quae est inter duos muros
et ducit ad hortum regis
chaldaeis obsidentibus
urbem in gyro
et abierunt per viam
quae ducit ad heremum
persecutus est autem
exercitus chaldaeorum
regem
et adprehenderunt
sedechiam in deserto
quod est iuxta hiericho
et omnis comitatus eius
diffugit ab eo
cumque conprehendissent
regem
adduxerunt eum
ad regem babylonis
in reblatha quae est
in terra emath
et locutus est ad eum iudicia
et iugulavit rex babylonis
filios sedechiae
in oculis eius
sed et omnes principes
iudae occidit in reblatha
et oculos sedechiae eruit
et vinxit eum conpedibus
et adduxit eum rex babylonis
in babylonem
et posuit eum in domum
carceris usque ad diem
mortis eius
clxi In mense autem quinto
decima mensis
ipse est annus nonus
decimus nabuchodonosor
regis babylonis
venit nabuzardan
princeps militiae
qui stabat coram rege
babylonis in hierusalem
et incendit domum dni
et domum regis
et omnes domos hierusalem
et omnem domum magnam
igne conbussit
et totum murum hierusalem
per circuitum
destruxit cunctus
exercitus chaldaeorum
qui erat cum magistro
militiae

De pauperibus autem populi
et de reliquo uulgi quod
remanserat in ciuitate
et de perfugis qui trans
fugerant ad regem
babylonis
et ceteros de multitudine
transtulit
nabuzardan princeps
militiae
de pauperibus uero terrae
reliquit nabuzardan
princeps militiae
uinitores et agricolas
columnas quoque aereas
quae erant in domo domini
et bases
et mare aereum quod erat
in domo domini confregerunt
chaldaei
et tulerunt omne aes
eorum in babylonem
et lebetas et creagras
et psalterium
et fialas et mortariola
et omnia uasa aerea
quae in ministerio
fuerant tulerunt
et hydrias et thymiamateria
et urceos
et pelues et candelabra
et mortariola et cyathos
quod quod aurea aurea
et quod quod argentea
argentea tulit magister
militiae
et columnas duas et mare unum
uitulos duodecim aereos
qui erant sub basibus
quas fecerat rex
salomon in domo domini
non erat pondus aeris
omnium uasorum horum
de columnis autem decem
et octo cubiti altitudinis
erat in columna una
et funiculus duodecim
cubitorum circuibat eam
porro grossitudo eius
quattuor digitorum
et intrinsecus caua erat
et capitella super
utramque aerea
altitudo capitelli unius
quinque cubitorum
et retiacula et malagranata
÷ centum retiaculis
. circumdabantur
et retiacula et malagranata
nonaginta sex dependentia
et omnia malagranata
centum retiaculis
circumdabantur
Et tulit magister militiae
saraiam sacerdotem
primum
et sophoniam sacerdotem
secundum
et tres custodes uestibuli
et tulit de ciuitate
eunuchum unum
qui erat praepositus
super uiros bellatores
et septem uiros qui uidebant
faciem regis qui inuenti
sunt in ciuitate
et scribam principem militum
qui probabat tirones
et sexaginta uiros
de populo terrae
qui inuenti sunt
in medio ciuitatis
tulit autem eos nabuzardan
magister militiae
et duxit eos ad regem
babylonis et interfecit
eos in reblatha
et percussit eos rex babylonis

et interfecit eos in Rebla
in terra Emath
et translatus est Iuda
de terra sua
Iste est populus quem transtulit Nabuchodonosor
in anno septimo Iudaeos
tria milia et viginti tres
in anno octavo decimo
Nabuchodonosor
de Hierusalem animas
octingentas triginta duas
in anno vicesimo tertio
Nabuchodonosor transtulit Nabuzardan
magister militiae
Iudaeorum animas
septingentas quadraginta
quinque
omnes ergo animae quattuor
milia sescentae
Et factum est in tricesimo
septimo anno transmigrationis Ioachin regis Iudae
duodecimo mense vicesima
quinta mensis
elevavit Evilmerodach
rex Babylonis ipso anno
regni sui
caput Ioachin regis Iudae
et eduxit eum de domo
carceris
et locutus est cum eo bona
et posuit thronum eius
super thronos regum
qui erant post se in Babylone
et mutavit vestimenta
carceris eius
et comedebat panem
coram eo semper
cunctis diebus vitae suae
et cibaria eius cibaria
perpetua dabantur ei
a rege Babylonis
statuta per singulos dies
usque ad diem mortis suae
cunctis diebus vitae eius

tren aleph Quomodo sedet sola civitas
plena populo
facta est quasi vidua
domina gentium
princeps provinciarum
facta est sub tributo
beth Plorans ploravit in nocte
et lacrimae eius
in maxillis eius
non est qui consoletur eam
ex omnibus caris eius
omnes amici eius spreverunt
eam et facti sunt ei inimici
gimel Migravit Iudas propter
adflictionem et multitudinem
servitutis
habitavit inter gentes
nec invenit requiem
omnes persecutores eius
adprehenderunt eam
inter angustias
deleth Viae Sion lugent eo quod
non sint qui veniant
ad sollemnitatem
omnes portae eius destructae
sacerdotes eius gementes
virgines eius squalidae
et ipsa oppressa amaritudine
he Facti sunt hostes eius
in capite inimici illius
locupletati sunt
quia Dominus locutus est
super eam propter
multitudinem iniquitatum eius
parvuli eius ducti sunt
captivi ante faciem
tribulantis
vav Et egressus est a filia Sion
omnis decor eius
facti sunt principes eius
velut arietes non invenientes

pascuam
et abierunt absque fortitudi-
ne ante faciem subsequentis
Zai Recordata est hierusalem
dierum adflictionis suae
et praeuaricationis
omnium desiderabilium
suorum quae habuerat
a diebus antiquis cum caderet
populus eius in manu hostili
et non esset auxiliator
uiderunt eam hostes et deri-
serunt sabbata eius
Heth Peccatum peccauit hierusalem
propterea instabilis
facta est
omnes qui glorificabant eam
spreuerunt illam quia uide-
runt ignominiam eius
ipsa autem gemens
et conuersa retrorsum
Teth Sordes eius in pedibus eius
nec recordata est finis sui
deposita est uehementer
non habens consolatorem
uide dne adflictionem meam
quoniam erectus est inimicus
Ioth Manum suam misit hostis
ad omnia desiderabilia eius
quia uidit gentes ingressas
sanctuarium suum
de quibus praeceperas ne intra-
rent in ecclesiam tuam
Caph Omnis populus eius gemens
et quaerens panem
dederunt pretiosa
quaeque pro cibo ad refo-
cilandam animam
uide dne et considera
quoniam facta sum uilis
Lamed O uos omnes qui transitis
per uiam
adtendite et uidete si est
dolor sicut dolor meus

quoniam uindemiauit me
ut locutus est dns
in die irae furoris sui
Mem De excelso misit ignem
in ossibus meis et erudiuit me
expandit rete pedibus meis
conuertit me retrorsum
posuit me desolatam tota
die maerore confectam
Nun Vigilauit iugum iniquitatum
mearum in manu eius
conuolutae sunt et in-
positae collo meo
infirmata est uirtus mea
dedit me dns in manu
de qua non potero surgere
Samech Abstulit omnes magnificos
meos dns de medio mei
uocauit aduersum me
tempus ut contereret
electos meos
torcular calcauit dns
uirgini filiae iuda
Ain Idcirco ego plorans et oculus
meus deducens aquas
quia longe factus est a me
consolator conuertens
animam meam
facti sunt filii mei perditi
quoniam inualuit inimicus
Phe Expandit sion manus suas
non est qui consoletur eam
mandauit dns aduersum
iacob in circuitu eius
hostes eius
facta est hierusalem
quasi polluta menstruis
inter eos
Sade Iustus est dns quia os eius
ad iracundiam prouocaui
audite obsecro uniuersi
populi et uidete
dolorem meum
uirgines meae et iuuenes mei

ABIERUNT IN CAPTIVITATEM
COPH VOCAVI AMICOS MEOS
ET IPSI DECEPERUNT ME
SACERDOTES MEI ET SENES MEI
IN URBE CONSUMPTI SUNT
QUIA QUAESIERUNT CIBUM SIBI
UT REFOCILARENT ANIMAM SUAM
RES VIDE DNE QUONIAM TRIBULOR
UENTER MEUS CONTURBATUS
EST
SUBUERSUM EST COR MEUM
IN MEMET IPSA QUONIAM
PLENA SUM AMARITUDINE
FORIS INTERFICIT GLADIUS
ET DOMI MORS SIMILIS EST
SEN AUDIERUNT QUIA INGEMESCO
EGO ET NON EST QUI CONSOLETUR
OMNES INIMICI MEI AUDIERUNT
MALUM MEUM LAETATI SUNT
QUONIAM TU FECISTI
ADDUXISTI DIEM CONSOLATIONIS
ET FIENT SIMILES MEI
THAU INGREDIATUR OMNE MALUM EORUM
CORAM TE
ET UINDEMIA EOS SICUT
UINDEMIASTI ME PROPTER
INIQUITATES MEAS
MULTI ENIM GEMITUS MEI
ET COR MEUM MERENS
ALEPH QUOMODO OBTEXIT CALIGINE
IN FURORE SUO DNS FILIAM SION
PROIECIT DE CAELO IN TERRAM
INCLYTAM ISRAHEL
ET NON EST RECORDATUS SCABILLI
PEDUM SUORUM IN DIE FURORIS SUI
BETH PRAECIPITAUIT DNS NEC PEPERCIT
OMNIA SPECIOSA IACOB
DESTRUXIT IN FURORE SUO
MUNITIONES UIRGINIS IUDAE
DEIECIT IN TERRAM POLLUIT
REGNUM ET PRINCIPES EIUS
GIMEL CONFREGIT IN IRA FURORIS
OMNE CORNU ISRAHEL
AUERTIT RETRORSUM DEXTERAM
SUAM A FACIE INIMICI
ET SUCCENDIT IN IACOB QUASI IGNEM
FLAMMAE DEUORANTIS IN GYRO
DELETH TETENDIT ARCUM SUUM
QUASI INIMICUS
FIRMAUIT DEXTERAM SUAM
QUASI HOSTIS ET OCCIDIT OMNE
QUOD PULCHRUM ERAT UISU
IN TABERNACULO FILIAE SION
EFFUDIT QUASI IGNEM
INDIGNATIONEM SUAM
HE FACTUS EST DNS UELUT INIMICUS
PRAECIPITAUIT ISRL
PRAECIPITAUIT OMNIA MOENIA
EIUS DISSIPAUIT MUNITIONES EIUS
ET REPLEUIT IN FILIA IUDA
HUMILIATUM ET HUMILIATAM
UAU ET DISSIPAUIT QUASI HORTUM
TENTORIUM SUUM DEMOLITUS
EST TABERNACULUM SUUM
OBLIUIONI TRADIDIT DNS IN SION
FESTIUITATEM ET SABBATUM
ET IN OBPROBRIUM IN INDIGNATIONE
FURORIS SUI REGEM ET SACERDOTEM
REPPULIT DNS ALTARE SUUM
MALEDIXIT SCIFICATIONI SUAE
TRADIDIT IN MANU INIMICI
MUROS TURRIUM EIUS
UOCEM DEDERUNT IN DOMO DNI
SICUT IN DIE SOLLEMNI
COGITAUIT DNS DISSIPARE
MURUM FILIAE SION
TETENDIT FUNICULUM SUUM
ET NON AUERTIT MANUM SUAM
A PERDITIONE
LUXITQUE ANTEMURALE
ET MURUS PARITER DISSIPATUS
EST DEFIXAE SUNT IN TERRA
PORTAE EIUS
PERDIDIT ET CONTRIUIT UECTES EIUS
REGEM EIUS ET PRINCIPES EIUS
IN GENTIBUS
NON EST LEX ET PROPHETAE EIUS
NON INUENERUNT UISIONEM A DNO

iod SEDERUNT IN TERRA CONTICUERUNT SENES FILIAE SION
CONSPERSERUNT CINERE
CAPITA SUA ACCINCTI SUNT
CILICIIS
ABIECERUNT IN TERRA CAPITA SUA
VIRGINES HIERUSALEM
caph DEFECERUNT PRAE LACRIMIS
OCULI MEI CONTURBATA
SUNT VISCERA MEA
EFFUSUM EST IN TERRA IECUR
MEUM SUPER CONTRITIONE
FILIAE POPULI MEI
CUM DEFICERET PARVULUS
ET LACTANS IN PLATEIS OPPIDI
lamed MATRIBUS SUIS DIXERUNT
UBI EST TRITICUM ET VINUM
CUM DEFICERENT QUASI
VULNERATI IN PLATEIS
CIVITATIS
CUM EXHALARENT ANIMAS
SUAS IN SINU MATRUM
SUARUM
mem CUI CONPARABO TE VEL CUI
ADSIMILABO TE FILIA HIERUSALEM
CUI EXAEQUABO TE ET CONSOLABOR TE
VIRGO FILIA SION
MAGNA EST ENIM VELUT MARE
CONTRITIO TUA QUIS
MEDEBITUR TUI
nun PROPHETAE TUI VIDERUNT
TIBI FALSA ET STULTA
NEC APERIEBANT INIQUITATEM
TUAM UT TE AD PAENITENTIAM
PROVOCARENT
VIDERUNT AUTEM TIBI
ADSUMPTIONES FALSAS
ET EIECTIONES
samech PLAUSERUNT SUPER TE
MANIBUS OMNES TRANSEUNTES PER VIAM
SIBILAVERUNT ET MOVERUNT
CAPUT SUUM SUPER FILIAM
HIERUSALEM
HAECINE EST URBS DICENTES
PERFECTI DECORIS GAUDIUM
UNIVERSAE TERRAE
fe APERUERUNT SUPER TE OS SUUM
OMNES INIMICI TUI
SIBILAVERUNT ET FREMUERUNT DENTIBUS
DIXERUNT DEVORABIMUS
EN ISTA EST DIES QUAM EXPECTABAMUS INVENIMUS VIDIMUS
ain FECIT DNS QUAE COGITAVIT
CONPLEVIT SERMONEM SUUM
QUEM PRAECEPERAT A DIEBUS
ANTIQUIS DESTRUXIT
ET NON PEPERCIT
ET LAETIFICAVIT SUPER TE
INIMICUM ET EXALTAVIT
CORNU HOSTIUM TUORUM
sade CLAMAVIT COR EORUM AD DNM
SUPER MUROS FILIAE SION
DEDUC QUASI TORRENTEM
LACRIMAS PER DIEM
ET PER NOCTEM
NON DES REQUIEM TIBI
NEQUE TACEAT PUPILLA OCULI TUI
coph CONSURGE LAUDA IN NOCTE
IN PRINCIPIO VIGILIARUM
EFFUNDE SICUT AQUAM COR TUUM
ANTE CONSPECTUM DNI
LEVA AD EUM MANUS TUAS
PRO ANIMA PARVULORUM
TUORUM QUI DEFECERUNT
IN FAME IN CAPITE OMNIUM
CONPITORUM
res VIDE DNE ET CONSIDERA QUEM
VINDEMIAVERIS ITA
ERGONE COMEDENT MULIERES
FRUCTUM SUUM PARVULOS
AD MENSURAM PALMAE
SI OCCIDITUR IN SANCTUARIO DNI
SACERDOS ET PROPHETA
sen IACUERUNT IN TERRA FORIS
PUER ET SENEX
VIRGINES MEAE ET IUVENES

mei ceciderunt in gladio
interfecisti in die furoris tui
percussisti nec misertus es
Vocasti quasi ad diem sollemnem qui terrerent me
de circuitu
et non fuit in die furoris dni
qui effugeret et re
linqueretur
quos educavi et enutrivi
inimicus meus con
sumpsit eos
Ego vir videns paupertatem
meam in virga indigna
tionis eius
Me minavit et adduxit in te
nebris et non in lucem
Tantum in me vertit
et convertit manum sua
tota die
Vetustam fecit pellem
meam et carnem meam
contrivit ossa mea
Aedificavit in gyro meo
et circumdedit me
felle et labore
In tenebrosis conlocavit me
quasi mortuos sempiternos
Circumaedificavit adversu
me ut non egrediar adgra
vavit conpedem meum
Sed et cum clamavero
et rogavero exclusit
orationem meam
Conclusit vias meas
lapidibus quadris semitas
meas subvertit
Ursus insidians factus est
mihi leo in absconditis
Semitas meas subvertit
et confregit me
posuit me desolatam
Tetendit arcum suum
et posuit me quasi signum
ad sagittam
Misit in renibus meis
filias pharetrae suae
Factus sum in derisum
omni populo meo
canticum eorum tota die
Replevit me amaritudinibus
inebriavit absinthio
Et fregit ad numerum dentes
meos cibavit me cinere
Et repulsa est anima mea
oblita sum bonorum
Et dixi periit finis meus
et spes mea a dno
Recordare paupertatis
et transgressionis meae
absinthii et fellis
Memoria memor ero et ta
bescet in me anima mea
Haec recolens in corde meo
ideo sperabo
Misericordiae dni quia non
sumus consumpti quia non
defecerunt miserationes eius
Novi diluculo multa est
fides tua
Pars mea dns dixit anima mea
propterea expectabo eum
Bonus est dns sperantibus in eu
animae quaerenti illum
Bonum est praestolari
cum silentio salutare dni
Bonum est viro cum portaverit
iugum ab adolescentia sua
Sedebit solitarius et tacebit
quia levavit super se
Ponet in pulvere os suum
si forte sit spes
Dabit percutienti se maxilla
saturabitur obpro- briis
Quia non repellet
in sempiternum dns
Quia si abiecit et miserebitur
secundum multitudinem

misericordiarum suarum
caph Non enim humiliavit ex corde
suo et abiecit filios hominis
lamed Ut conteneret sub pedibus suis
omnes vinctos terrae
lamed Ut declinaret iudicium viri
in conspectu vultus altissimi
lamed Ut perverteret hominem in
iudicio suo dominus ignoravit
mem Quis est iste qui dixit et fie
ret domino non iubente
mem Ex ore altissimi non egredien
tur nec bona nec mala
mem Quid murmuravit homo vivens
vir pro peccatis suis
nun Scrutemur vias nostras
et quaeramus et revertamur
ad dominum
nun Levemus corda nostra
cum manibus ad dominum in caelos
nun Nos inique egimus et ad ira
cundiam provocavimus
idcirco tu inexorabilis es
samech Operuisti in furore et percus
sisti nos occidisti nec
pepercisti
samech Opposuisti nubem tibi
ne transeat oratio
samech Eradicationem et abiectionem
posuisti nos in medio
populorum
phe Aperuerunt super nos
os suum omnes inimici
phe Formido et laqueus facta est
nobis vaticinatio et contritio
Divisiones aquarum deduxit
oculus meus in contritione
filiae populi mei
ain Oculus meus afflictus est
nec tacuit eo quod
non esset requies
ain Donec respiceret
et videret de caelis
ain Oculus meus depraedatus
est animam meam in cunctis
filiabus urbis meae
sade Venatione ceperunt me
quasi avem inimici mei gratis
sade Lapsa est in lacum vita mea
et posuerunt lapidem
super me
sade Inundaverunt aquae super
caput meum dixi perii
coph Invocavi nomen tuum domine
de lacu novissimo
coph Vocem meam audisti
ne avertas aurem tuam
a singultu meo et clamoribus
coph Adpropinquasti in die
quando invocavi te
dixisti ne timeas
res Iudicasti domine causam animae
meae redemptor vitae meae
res Vidisti domine iniquitatem
adversum me iudica
iudicium meum
Vidisti omnem furorem
universas cogitationes
eorum adversum me
sin Audisti opprobrium eorum
domine omnes cogitationes
eorum adversum me
Labia insurgentium mihi
et meditationes eorum
adversum me tota die
sin Sessionem eorum et resur
rectionem eorum vide ego
sum psalmus eorum
tau Reddes eis vicem domine
iuxta opera manuum suarum
tau Dabis eis scutum cordis
laborem tuum
tau Persequeris in furore
et conteres eos
sub caelis domine
aleph Quomodo obscuratum est
aurum mutatum est
color optimus

dispersi sunt lapides sanctuarii
in capite omnium platearum
beth filii sion inclyti et amicti
auro primo
quomodo reputati sunt
in vasa testea opus
manuum figuli
gimel sed et lamiae nudaverunt
mammam lactaverunt
catulos suos
filia populi mei crudelis
quasi struthio in deserto
deleth adhesit lingua lactantis
ad palatum eius in siti
parvuli petierunt panem
et non erat qui frangeret eis
he qui vescebantur voluptuose
interierunt in viis
qui nutriebantur in croceis
amplexati sunt stercora
vau et maior effecta est iniquitas
filiae populi mei
peccato sodomorum
quae subversa est
in momento et non
ceperunt in ea manus
zai candidiores nazarei eius
nive nitidiores lacte
rubicundiores ebore
antiquo sapphyro
pulchriores
heth denigrata est super carbones
facies eorum et non sunt
cogniti in plateis
adhesit cutis eorum
ossibus aruit
et facta est quasi lignum
teth melius fuit occisis gladio
quam interfectis fame
quoniam isti extabuerunt
consumpti a sterilitate
terrae
ioth manus mulierum miseri
cordium coxerunt

filios suos
facti sunt cibus earum
in contritione filiae
populi mei
caph complevit dns furorem suum
effudit iram indignationis
suae
et succendit ignem in sion
et devoravit fundamenta eius
lamed non crediderunt reges terrae
et universi habitatores orbis
quoniam ingrederetur
hostis et inimicus
per portas hierusalem
mem propter peccata prophetarum
eius iniquitates
sacerdotum eius
qui effuderunt in medio eius
sanguinem iustorum
nun erraverunt caeci in plateis
polluti sunt sanguine
cumque non possent
tenuerunt lacinias suas
samech recedite polluti clamaverunt
eis recedite abite nolite
tangere
iurgati quippe sunt et com
moti dixerunt inter gentes
non addet ultra ut habitet
in eis
phe facies dni divisit eos non addet
ut respiciat eos
facies sacerdotum non
erubuerunt neque senum
miserti sunt
ain cum adhuc subsisteremus
defecerunt oculi nostri
ad auxilium nostrum vanum
cum respiceremus attenti
ad gentem quae salvare
non poterat
sade lubricaverunt vestigia
nostra in itinere platearum
nostrarum

ADPROPINQUAVIT FINIS NOSTER
COMPLETI SUNT DIES NOSTRI
QUIA VENIT FINIS NOSTER
VELOCIORES FUERUNT PERSE-
CUTORES NOSTRI AQUILIS CAELI
SUPER MONTES PERSECUTI SUNT
NOS IN DESERTO INSIDIATI
SUNT NOBIS
SPS ORIS NOSTRI XPS DNS CAPTUS
EST IN PECCATIS NOSTRIS
CUI DIXIMUS IN UMBRA TUA
VIVEMUS IN GENTIBUS
GAUDE ET LAETARE FILIA EDOM
QUAE HABITAS IN TERRA HUS
AD TE QUOQUE PERVENIET CALIX
INEBRIABERIS ATQUE NUDABERIS
COMPLETA EST INIQUITAS TUA
FILIA SION NON ADDET ULTRA
UT TRANSMIGRET TE
VISITABIT INIQUITATEM TUAM
FILIA EDOM DISCOOPERUIT
PECCATA TUA
RECORDARE DNE QUID ACCIDERIT
NOBIS INTUERE ET RESPICE
OPPROBRIUM NOSTRUM
HEREDITAS NOSTRA VERSA EST
AD ALIENOS DOMUS NOSTRAE
AD EXTRANEOS
PUPILLI FACTI SUMUS ABSQUE
PATRE MATRES NOSTRAE
QUASI VIDUAE
AQUAM NOSTRAM PECUNIA
BIBIMUS LIGNA NOSTRA PRETIO
CONPARAVIMUS
CERVICIBUS MINABAMUR LASSIS
NON DABATUR REQUIES
AEGYPTO DEDIMUS MANUM
ET ASSYRIIS UT SATURAREMUR
PANE
PATRES NOSTRI PECCAVERUNT
ET NON SUNT ET NOS INIQUI-
TATES EORUM PORTAVIMUS
SERVI DOMINATI SUNT NOSTRI
NON FUIT QUI REDIMERET
DE MANU EORUM
IN ANIMABUS NOSTRIS ADFEREBAMUS
PANEM NOBIS A FACIE GLADII
IN DESERTO
PELLIS NOSTRA QUASI CLIBANUS
EXUSTA EST A FACIE TEMPE-
STATUM FAMIS
MULIERES IN SION HUMILIAVE-
RUNT VIRGINES IN CIVITATI-
BUS IUDA
PRINCIPES MANU SUSPENSI
SUNT FACIES SENUM
NON ERUBUERUNT
ADULESCENTIBUS INPUDICE
ABUSI SUNT ET PUERI
IN LIGNO CORRUERUNT
SENES DE PORTIS DEFECERUNT
IUVENES DE CHORO PSALLENTIUM
DEFECIT GAUDIUM CORDIS
NOSTRI VERSUS EST IN LUCTUM
CHORUS NOSTER
CECIDIT CORONA CAPITIS
NOSTRI VAE NOBIS
QUIA PECCAVIMUS
PROPTEREA MAESTUM
FACTUM EST COR NOSTRUM
IDEO CONTENEBRATI SUNT
OCULI NOSTRI
PROPTER MONTEM SION
QUIA DISPERIIT VULPES
AMBULAVERUNT IN EO
TU AUTEM DNE IN AETERNUM
PERMANEBIS SOLIUM TUUM
IN GENERATIONE
ET GENERATIONE
QUARE IN PERPETUUM
OBLIVISCERIS NOSTRI
DERELINQUES NOS IN LONGI-
TUDINEM DIERUM
CONVERTE NOS DNE AD TE
ET CONVERTEMUR
INNOVA DIES NOSTROS
SICUT A PRINCIPIO
SED PROICIENS REPPULISTI

NOS IRATUS ES CONTRA NOS VEHEMENTER

EXPLICIT LAMENTATIO HIEREMIAE

INCIPIT PROLOGUS HIEZECHIHEL PROPHETAE

Hiezechiel propheta cum Ioachin rege Iuda captivus ductus est in Babylonem ibi his qui cum eo captivi fuerant prophetavit paenitentibus quod ad hortatum Hieremiae prophetae se ultro hostibus tradidissent et viderent urbem Hierusalem stare quam ille casuram esse praedixerat. Tricesimo autem aetatis suae anno et captivitatis quinto exorsus est ad concaptivos loqui et eodem tempore licet posterior hic in Chaldaea Hieremias in Iudaea prophetaverunt. Sermo eius nec satis disertus nec admodum rusticus est sed ex utroque medie temperatus. sacerdos et ipse sicut et Hieremias principia voluminis et finem magnis habens obscuritatibus involuta. sed et vulgata eius editio non multum ab hebraico distat. unde satis mirari nequeo quid causae extiterit ut si omnibus libris habemus interpretes in aliis eadem in aliis diversa transtulerint. Legite igitur et hunc iuxta translationem nostram quia per cola scripta et commata manifestiorem sensum legentibus tribuit. Ut tantum gaudeam amicitiae et hunc subsannaverint dicentes quod nemo eos compellat ut scripta mea legant sed nec nemo [illegible] eis cuncta quod graece significantius dicitur [illegible] habent [illegible] sententias

EXPLICIT PROLOGUS INCIPIT CAPITULA PROPHETAE

INCIPIT ANNOTATIO

I [V]isio [illegible]
II Visio throni et animalis eius super thronum
III Quod mittitur propheta ad populum ut revertantur ab erroribus suis
IIII Ubi datur prophetae volumen libri dono et mittitur ad filios Israhel sedentes in captivitate
V Quod propheta sicut et sacerdos omni facinoroso peccanti adnuntiare oportet ut ab eo viam aversus et quia nequaquam maneret Dominus ab eo requiret quod si non ei dixerit perire in suo facinore similiter et de iusto si peccaverit
VI Ubi ex ore Domini prophetae mittitur eum ad populum cum praeceptis
VII De laterculo super quem propheta iussus depinxit Hierusalem in signum et portavit iniquitatem populi CCCXC diebus
VIII Ubi propheta iubetur panem in pondere manducare et aquam in mensura bibere in signum populi [illegible]
VIIII Ubi propheta accepit novaculam tonsoris ut deradet capillos capitis et barbae et partiretur in tertia partes in signum populi
X Quomodo percussio populi in fame et gladio et dispersione
Quomodo idolatras et in diversis malis et destruendum Dominus delubra eorum [illegible]
XI Videntur quemadmodum gaudent et quemadmodum plorant [illegible] plures et [illegible]
XII Argentum et aurum eorum non liberavit eos
XIII Sermo Domini super prophetam et super sacerdotes et seniores et regem et principes
XI Ubi sermo Domini et iratus est et sermo prophetae ad populum [illegible]
XIII De lxx senioribus operantibus facinora

xvii De mulieribus plangentib· idola
xviii De uiginti quinque uiris dorsis iuxta
adorantib· solem et eas inter pecti
onis tenentibus
xviiii Ubi misit dns angelos suos ut hierusa
lem et [illegible] eos incipere[illegible]
xx Orat propheta pro uastatione
populi et [illegible] non auditur
xxi De uiro qui accepit carbones de medio
rotarum et cherubin et signo [illegible]
dine claritatis de quattuor animalibus
xxii Sermo dni super principes israhel
quod essent ipsi carnes et hieru
salem olla et [illegible]
xxiii Ubi tenuit eum propheta clamauit ad
dñm et factus est ad eum sermo [illegible]
xxiiii Praecepit dns prophetae ut uasa
captiuitatis acciperet et posse
parietem nocte exiret [illegible]
quod populus ex terra esset
in captiuitate
xxv Ut et panem propheta et aquam
biberet in tribulatione ut sic populus
in captiuitate potaret [illegible]
xxvi Irascitur ds populo dicentib·
elongabuntur dies et peribit uisio
xxvii Sermo dñi super pseudo prophetas
quos non misit dns
xxviii Sermo dñi super feminas falsa
prophetantes [illegible]
[illegible]
xxviiii Sermo dñi super seniores isrl praua
[illegible]
[illegible] a peccatis quia ipse
nouit corda hominum
xxx De propheta errante
xxxi Si fuerint noe daniel et iob non
posse per eos liberari peccatores
sed ipsos tantum saluari
a bestiis fame et gladio
xxxii Sermo dñi super uitem hierusale
in [illegible]
xxxiii Increpat dns hierusalem
pro idolis ad adulteria

xxxiiii Ubi dicit [illegible]
et [illegible]
[illegible] samaria et sodoma quae
sunt [illegible]
xxxv De parabola aquilae [illegible] ecclesiae
xxxvi Quod hierusalem tradetur regi
babylonis et [illegible]
et in dispersione [illegible]
xxxvii De promissione populi noui
ex gentibus
xxxviii Ubi dicit humiliari excelsum
et humilem exaltari
xxxviiii De uia [illegible] et de patre iusto
et filio impio [illegible] per quattuor
generationes iusti et iniusti
xl Si peccator auersus a peccatis [illegible]
iustitiam [illegible]
[illegible]
xli Ubi uocat dns peccatores [illegible]
ad se [illegible] quia ds mortem
non fecit
xlii Parabola leaenae [illegible]
ubi increpat dns hierusalem
et [illegible]
in [illegible] regis babylonis
xliii Sermo dñi super seniores israhel
cum uenirent interrogare
prophetam dnm
xliiii Sermo dñi super seniores israhel
eo quod sabbata uiolarent
et idolis gentium sacrificarent
ipsi et filii eorum
xlv [illegible] israhel
filios suos [illegible]
[illegible]
xlvi Ut promittit dns filios israhel
introducere eos in terram
quam iurauit patribus eorum
xlvii Sermo dñi super saltum meridiano
[illegible]
xlviii Sermo dñi in gladio super hierusale
et terram isrl pro idolis
xlviiii Sermo dñi super filios ammon [illegible]
l Sermo dñi super hierusalem

et fundentium sanguinem

l De inhonoratione parentum et de advena oppresso et adulteriis et stupris et quod nurum suam et sororem suam violarent

li De populo commixto velut aeramento in medio fornacis stagno et plumbo incocto

lii De pseudo prophetis et sacerdotibus

liii De duabus quae dictae sunt Oolla et Oliba quae fornicatae sunt ambae sorores

liiii Ubi accepit Hierusalem ollam calidam cum frustis carnium in qua fusus est sanguis

lv Sermo domini super Hierusalem et Samariam [illegible]

lvi Parabola ollae succensae quae est Samaria civitas sanguinum

lvii De morte uxoris prophetae non lugentis in exemplum populi

lviii Sermo domini super filios Ammon quod exultaverint super terram Israhel et plauserint manu et pede

lviiii Sermo domini super Moab et Seir et Idumaeam et Philisthim et Palestinos

lx Sermo domini super Sor id est Tyrum in ruinam eius

lxi De genere negotiationis Tyri et planctus eorum super eam

lxii De principe Tyri et de lapidibus pretiosis

lxiii Sermo domini super Sidonem et promissio super populum Israhel

lxiiii Promissio domini quod congregaret filios Israhel ex dispersione

lxv Sermo domini super Pharaonem et Aegyptum quod deserta esset XL annis et postea restitueretur

lxvi Ubi tradidit dominus Aegyptum pro Israhel regi Nabuchodonosor in praedam

lxvii De ululatu Aegypti et terminandis

lxviii Ubi tradidit dominus Pharaonem in manu Nabuchodonosor regis Babyloniae occidendum

lxviiii Sermo domini super Pharaonem et super Aegyptum [illegible]

lxx De regibus mortuis

lxxi De speculatore et de impio et de iusto quod unusquisque in suo peccato morietur

lxxii De eius impio facta [illegible] et proceptione [illegible]

lxxiii Sermo domini super populum Israhel [illegible] et peccatis

lxxiiii Sermo domini super populum non credentem verbis prophetae sed in canticum et [illegible]

lxxv De pastoribus neglegentibus oves domini et arietes et hircos

lxxvi De domino Christo pastore novo et testamento pacis et populo novo

lxxvii Sermo domini super montem Seir et perditionem eius propter populum Israhel

lxxviii Sermo domini super montes Israhel quod [illegible] et restituentur filii Israhel in terram suam et multiplicarentur

lxxviiii Quod propter idola sua [illegible] Israhel

lxxx De campo [illegible]

lxxxi Ubi dominus promittit restitutionem populi Israhel in terra sua

lxxxii De resurrectione mortuorum

lxxxiii De domino Christo quod congregaturus sit populum Israhel in novissimis diebus et [illegible]

lxxxiiii De Gog et Magog et interitu eorum in novissimis diebus et arma eorum igni comburenda

lxxxv [illegible] dominus [illegible] et bestias [illegible] carnes et bibant sanguinem [illegible] succenden[illegible] populi [illegible]

lxxxvi De ostensione templi domini

hiezechiel propheta

lxxxviii De sacerdotibus et leuitis filiis sadoch custodientibus templum domini et altare

lxxxviiii De mensura templi domini

xc De loco sancto quo non ingrediuntur nisi sacerdotes offerre oblationes sanctorum et sacrificia pro peccatis ignorantiae et de ueste sacerdotali

xci Ubi ostenditur propheta claritatem domini in domo domini sibi reuelatam

xcii Ubi dominus arguit iudaeos pro peccatis idolorum

xciii Dispositio domus domini et altaris et holocausta ibidem offerenda

xciiii De porta domini clausa per quam dominus ingressus est

xcv Praeceptum domini ne quis introeat de populo in sancta sanctorum praeter leuitas qui accederent ad populum ut ipsi omnes ministrarent sacrificia eorum

xcvi Reprobationes populum pro idolis quibus deseruierunt

xcvii De sacerdotibus et leuitis sanctificatis et stolis eorum et ut uestem eorum [illegible] intrauerint

xcviii De possessione sacerdotum et leuitarum quod primitiae sint et dimidium eorum [illegible] [illegible]

xcviiii De diuisione terrae in qua sunt sancta sanctorum et locus habitationis leuitarum segregatus

c De pondere et mensura et mensura [illegible] ponderum et mensurarum et sacrificii sabbati et [illegible]

ci De ritu pro propitiationis

cii De pascha domini mense primo celebrandum

ciii De [illegible] sabbati et neomeniis

ciiii Quomodo debent [illegible] populus

in templum adorare domini

cv De uoluntario holocausto sacerdotis

cvi Ut sacerdotes ex sua hereditate debeant filiis suis relinquere et non de populo

cvii De loco ubi sacerdotes sacrificia coquent

cviii Locus coquorum coquentium populo

cviiii De aquis uiuis sibi ostensis quae procedunt de aede domini et descendunt in galilaeam et in mare [illegible] quae baptismum signi[fic]ant

cx De distributione terrae quam hereditate accepit israhel

EXPLICIUNT TITULI

[illegible]

INCIPIT LIBER

[illegible] DANIHEL

I ET FACTUM EST IN TRICESIMO
ANNO IN QUARTO MENSE
IN QUINTA MENSIS
CUM ESSEM IN MEDIO CAPTIVO
RUM IUXTA FLUVIUM CHOBAR
APERTI SUNT CAELI ET VIDI
VISIONES DEI
IN QUINTA MENSIS IPSE EST
ANNUS QUINTUS TRANSMIGRA
TIONIS REGIS IOACHIM
FACTUM EST VERBUM DNI
AD HIEZECHIEL FILIUM BUZI
SACERDOTEM
IN TERRA CHALDAEORUM
SECUS FLUMEN CHOBAR
ET FACTA EST SUPER EUM
IBI MANUS DNI
ET VIDI ET ECCE VENTUS TUR
BINIS VENIEBAT AB AQUILONE
ET NUBES MAGNA
ET IGNIS INVOLVENS ET SPLEN
DOR IN CIRCUITU EIUS
ET DE MEDIO EIUS QUASI SPECIES
ELECTRI ID EST DE MEDIO IGNIS
ET IN MEDIO EORUM SIMILITUDO
QUATTUOR ANIMALIUM
ET HIC ASPECTUS EORUM
SIMILITUDO HOMINIS IN EIS
ET QUATTUOR FACIES UNI
QUATTUOR PINNAE UNI
ET PEDES EORUM PEDES RECTI
ET PLANTA PEDIS EORUM
QUASI PLANTA PEDIS VITULI
ET SCINTILLAE QUASI ASPECTUS
AERIS CANDENTIS
ET MANUS HOMINIS SUB PINNIS
EORUM IN QUATTUOR PARTIB
ET FACIES ET PINNAS PER QUAT
TUOR PARTES HABEBANT
IUNCTAEQ· ERANT PINNAE EORU
ALTERIUS AD ALTERUM
NON REVERTEBANTUR
CUM INCEDERENT
SED UNUMQUODQUE ANTE FACIE
SUA

GRADIEBATUR
SIMILITUDO AUTEM VULTUS EORU
FACIES HOMINIS ET FACIES LEONIS
A DEXTRIS IPSORUM QUATTUOR
FACIES AUTEM BOVIS A SINISTRIS
IPSORUM QUATTUOR
ET FACIES AQUILAE DESUPER
IPSORUM QUATTUOR
ET FACIES EORUM ET PINNAE EORU
EXTENTAE DESUPER
DUAE PINNAE SINGULORUM
IUNGEBANTUR
ET DUAE TEGEBANT CORPORA EORU
ET UNUMQUODQ· CORAM FACIE SUA
AMBULABAT
UBI ERAT IMPETUS SPS
ILLUC GRADIEBANTUR
NEC REVERTEBANTUR
CUM AMBULARENT
ET SIMILITUDO ANIMALIUM
ASPECTUS EORUM QUASI
CARBONUM IGNIS ARDENTIU
ET QUASI ASPECTUS LAMPADARU
HAEC ERAT VISIO DISCURRENS
IN MEDIO ANIMALIUM
SPLENDOR IGNIS ET DE IGNE
FULGOR EGREDIENS
ET ANIMALIA IBANT ET REVER
TEBANTUR
IN SIMILITUDINEM FULGORIS
CORUSCANTIS
CUMQ· ASPICEREM ANIMALIA
APPARUIT ROTA UNA SUPER TERRA
IUXTA ANIMALIA HABENS
QUATTUOR FACIES
ET ASPECTUS ROTARUM
ET OPUS EARUM QUASI VISIO
MARIS
ET UNA SIMILITUDO IPSARUM
QUATTUOR
ET ASPECTUS EARUM ET OPERA
QUASI SIT ROTA IN MEDIO ROTAE
PER QUATTUOR PARTES EARU
EUNTES IBANT

ET NON REVERTEBANTUR
CUM AMBULARENT
STATURA QUOQUE ERAT ROTIS ET ALTI
TUDO ET HORRIBILIS ASPECTUS
ET TOTUM CORPUS PLENUM
OCULIS IN CIRCUITU IPSARUM
QUATTUOR
CUMQUE AMBULARENT ANIMALIA
AMBULABANT PARITER
ET ROTAE IUXTA EA
ET CUM ELEVARENTUR ANIMALIA
DE TERRA ELEVABANTUR
SIMUL ET ROTAE
QUOCUMQUE IBAT SPIRITUS ILLUC
EUNTE SPIRITU ET ROTAE PARITER
LEVABANTUR SEQUENTES EUM
SPIRITUS ENIM VITAE ERAT IN ROTIS
CUM EUNTIBUS IBANT
ET CUM STANTIBUS STABANT
ET CUM ELEVATIS A TERRA PARITER
ELEVABANTUR ET ROTAE
SEQUENTES EA
QUIA SPIRITUS VITAE ERAT IN ROTIS
ET SIMILITUDO SUPER CAPUT
ANIMALIUM FIRMAMENTI
QUASI ASPECTUS CRISTALLI
HORRIBILIS ET EXTENSI
SUPER CAPITA EORUM DESUPER
SUB FIRMAMENTO AUTEM
PINNAE EORUM RECTAE
ALTERIUS AD ALTERUM
UNUMQUODQ· DUABUS ALIS
VELABAT CORPUS SUUM
ET ALTERUM SIMILITER VELABATUR
ET AUDIEBAM SONUM ALARUM
QUASI SONUM AQUARUM
MULTARUM
QUASI SONUM SUBLIMIS DI
CUM AMBULARENT QUASI SONUS
ERAT MULTITUDINIS
UT SONUS CASTRORUM
CUMQ· STARENT DIMITTEBAN
TUR PINNAE EORUM
NAM CUM FIERET VOX SUPRA

FIRMAMENTUM
QUOD ERAT SUPER CAPUT EORUM
STABANT ET SUBMITTEBANT
ALAS SUAS
SUPER FIRMAMENTUM
QUOD ERAT INMINENS
CAPITI EORUM
QUASI ASPECTUS LAPIDIS
SAPPHIRI SIMILITUDO THRONI
ET SUPER SIMILITUDINEM
THRONI SIMILITUDO QUASI
ASPECTUS HOMINIS DESUPER
ET VIDI QUASI SPECIEM ELECTRI
VELUT ASPECTUM IGNIS
INTRINSECUS EIUS PER CIRCUITUM
A LUMBIS EIUS ET DESUPER
ET A LUMBIS EIUS USQ· DEORSUM
VIDI QUASI SPECIEM IGNIS
SPLENDENTIS IN CIRCUITU
VELUT ASPECTUM ARCUS
CUM FUERIT IN NUBE IN DIE PLUVIAE
HIC ERAT ASPECTUS SPLENDORIS
PER GYRUM
HAEC VISIO SIMILITUDINIS
GLORIAE DNI
ET VIDI ET CECIDI IN FACIEM MEAM
ET AUDIVI VOCEM LOQUENTIS
ET DIXIT AD ME
[illegible] HOMINIS STA SUPRA PEDES
TUOS ET LOQUAR TECUM
ET INGRESSUS EST IN ME SPS
POSTQUAM LOCUTUS EST MIHI
ET STATUIT ME SUPRA PEDES
MEOS ET AUDIVI LOQUENTEM
AD ME ET DICENTEM
FILI HOMINIS MITTO EGO TE
AD FILIOS ISRL
AD GENTES APOSTATRICES
QUAE RECESSERUNT A ME
PATRES EORUM PRAEVARICATI
SUNT PACTUM MEUM
USQ· AD DIEM HANC
ET FILII DURA FACIE
ET INDOMABILI CORDE SUNT

ad quos ego mitto te
et dices ad eos haec dicit dns ds
si forte vel ipsi audiant
et si forte quiescant
quoniam domus exasperans est
et scient quia propheta fuerit
in medio eorum
tu ergo fili hominis ne timeas eos
neque sermones eorum metuas
quoniam increduli et sub
versores sunt tecum
et cum scorpionib. habitas
verba eorum ne timeas
et vultus eorum ne formides
quia domus exasperans est
loqueris ergo verba mea ad eos
si forte audiant et quiescant
quoniam inritatores sunt
viii Tu autem fili hominis audi
quaecumque loquor ad te
et noli esse exasperans sicut
domus exasperatrix est
aperi os tuum et comede
quaecumque ego do tibi
et vidi et ecce manus missa ad me
in qua erat involutus liber
et expandit illum coram me
qui erat scriptus intus et foris
et scriptae erant in eo lamen
tationes et carmen et vae
et dixit ad me fili hominis
quodcumque inveneris comede
comede volumen istud
et vadens loquere
ad filios israhel
et aperui os meum et cibavit
me volumine illo
et dixit ad me fili hominis
venter tuus comedet
et viscera tua complebuntur
volumine isto quod ego do tibi
et comedi illud et factum est
in ore meo sicut mel dulce
et dixit ad me fili hominis
vade ad domum isrl et loque
ris verba mea ad eos
non enim ad populum
profundi sermonis
et ignotae linguae tu mitteris
ad domum isrl
neque ad populos multos
profundi sermonis
et ignotae linguae
quorum non possis
audire sermones
et si ad illos mitteris
ipsi audirent te
domus autem isrl nolunt
audire te quia nolunt
audire me
omnis quippe domus isrl
adtrita fronte est
et corde duro
ecce dedi faciem tuam
valentiorem faciebus eorum
et frontem tuam duriorem
frontibus eorum
ut adamantem et ut silicem
dedi faciem tuam
ne timeas eos neque metuas
a facie eorum quia domus
exasperans est
et dixit ad me fili hominis
omnes sermones meos
quos loquor ad te
adsume in corde tuo
et auribus tuis audi
et vade ingredere ad trans
migrationem ad filios
populi tui
et loqueris ad eos et dices eis
haec dicit dns ds si forte
audiant et quiescant
et adsumpsit me sps et audivi
post me vocem commo
tionis magnae
benedicta gloria dni de loco suo
et vocem alarum animalium

PERCUTIENTIUM ALTERAM AD ALTERAM
ET VOCEM ROTARUM SEQUENTIUM
ANIMALIA ET VOCEM COMMO
TIONIS MAGNAE
SPS QUOQUE LEVAVIT ME
ET ADSUMPSIT ME
ET ABII AMARUS IN INDIGNATIONE
SPS MEI
MANUS ENIM DNI ERAT MECUM
CONFORTANS ME
ET VENI AD TRANSMIGRATIONEM
AD ACERVUM NOVARUM FRUGUM
AD EOS QUI HABITABANT
IUXTA FLUMEN CHOBAR
ET SEDI UBI ILLI SEDEBANT
ET MANSI IBI SEPTEM DIEBUS
MAERENS IN MEDIO EORUM
CUM AUTEM PERTRANSISSENT
SEPTEM DIES
FACTUM EST VERBUM DNI
AD ME DICENS
FILI HOMINIS SPECULATOREM
DEDI TE DOMUI ISRL
ET AUDIES DE ORE MEO VERBUM
ET ADNUNTIABIS EIS EX ME
SI DICENTE ME AD IMPIUM
MORTE MORIERIS
NON ADNUNTIAVERIS EI
NEQUE LOCUTUS FUERIS UT AVER
TATUR A VIA SUA IMPIA ET VIVAT
IPSE IMPIUS IN INIQUITATE SUA
MORIETUR
SANGUINEM AUTEM EIUS
DE MANU TUA REQUIRAM
SI AUTEM TU ADNUNTIAVERIS
IMPIO
ET ILLE NON FUERIT CONVERSUS
AB IMPIETATE SUA ET A VIA
SUA IMPIA
IPSE QUIDEM IN INIQUITATE SUA
MORIETUR
TU AUTEM ANIMAM TUAM
LIBERASTI
SED ET SI CONVERSUS IUSTUS

A IUSTITIA SUA FECERIT INIQUITATEM
PONAM OFFENDICULUM CORAM EO
IPSE MORIETUR QUIA NON ADNUN
TIASTI EI IN PECCATO SUO MORIETUR
ET NON ERUNT IN MEMORIA IUSTITIAE
EIUS QUAS FECIT
SANGUINEM VERO EIUS
DE MANU TUA REQUIRAM
SI AUTEM TU ADNUNTIAVERIS IUSTO
UT NON PECCET IUSTUS
ET ILLE NON PECCAVERIT
VIVENS VIVET QUIA ADNUNTIASTI EI
ET TU ANIMAM TUAM LIBERASTI
ET FACTA EST SUPER ME MANUS
DNI ET DIXIT AD ME
SURGENS EGREDERE IN CAMPUM
ET IBI LOQUAR TECUM
ET SURGENS EGRESSUS SUM
IN CAMPUM
ET ECCE IBI GLORIA DNI STABAT
QUASI GLORIA QUAM VIDI
IUXTA FLUVIUM CHOBAR
ET CECIDI IN FACIEM MEAM
ET INGRESSUS EST IN ME SPS
ET STATUIT ME SUPER
PEDES MEOS
ET LOCUTUS EST MIHI
ET DIXIT AD ME
INGREDERE ET INCLUDERE
IN MEDIO DOMUS TUAE
ET TU FILI HOMINIS ECCE DATA
SUNT SUPER TE VINCULA
ET LIGABUNT TE IN EIS ET NON
EGREDIERIS IN MEDIO EORUM
ET LINGUAM TUAM ADHERERE
FACIAM PALATO TUO
ET ERIS MUTUS NEC QUASI
VIR OBIURGANS
QUIA DOMUS EXASPERANS EST
CUM AUTEM LOCUTUS FUERO TIBI
APERIAM OS TUUM ET DICES AD EOS
HAEC DICIT DNS DS
QUI AUDIT AUDIAT ET QUI
QUIESCIT QUIESCAT

quia domus exasperans est
XIIII Et tu fili hominis sume tibi
laterem et pones eum
coram te
et describes in eo civitatem
hierusalem
et ordinabis adversus eam
obsidionem
et aedificabis munitiones
et conportabis aggerem
et dabis contra eam castra
et pones arietes in gyro
et tu sume tibi sartaginem
ferream
et pones eam murum ferreum
inter te et inter civitatem
et obfirmabis faciem tuam
ad eam et erit in obsidione
et circumdabis eam
signum est domui isrl
et tu dormies super latus
tuum sinistrum
et pones iniquitates
domus isrl super eo
numero dierum quibus
dormies super illud
et adsumes iniquitatem eorum
ego autem dedi tibi annos
iniquitatis eorum
numero dierum
trecentos et nonaginta dies
et portabis iniquitatem
domus isrl
et cum conpleveris haec
dormies super latus tuum
dextrum secundo
et adsumes iniquitatem
domus iuda quadraginta diebus
diem pro anno diem inquam
pro anno dedi tibi
et ad obsidionem hierusalem
convertes faciem tuam
et brachium tuum erit
extentum et prophetabis
adversus eam
ecce circumdedi te vinculis
et non te convertes a latere
tuo in latus aliud
donec conpleas dies
obsidionis tuae
VIII Et tu sume tibi frumentum
et hordeum et fabam
et lentem et milium et viciam
et mittes ea in vas unum
et facies tibi panes numero
dierum quibus dormies
super latus tuum
trecentis et nonaginta diebus
comedes illud
cibus autem tuus quo vesceris
erit in pondere viginti
stateres in die
a tempore usq· ad tempus
comedes illud
et aquam in mensura bibes
sextam partem hin
a tempore usq· ad tempus
bibes illud
et quasi subcinericium
hordeacium comedes illud
et stercore quod egreditur
de homine operies illud
in oculis eorum
et dixit dns sic comedent
filii isrl panem suum
pollutum inter gentes
ad quas eiciam eos
et dixi a a a dne ds
ecce anima mea non est pollu
ta et morticinum
et laceratum a bestiis
non comedi ab infantia mea
usq· nunc
et non est ingressa in os meum
omnis caro inmunda
et dixit ad me ecce dedi tibi
fimum boum pro stercoribus
humanis

et facies panem tuum in eo
et dixit ad me fili hominis
ecce ego conteram baculum
panis in hierusalem
et comedent panem in pondere
et in sollicitudine
et aquam in mensura
et in angustia bibent
ut deficientes pane et aqua
corruant unusquisque
ad fratrem suum
et contabescant in iniquitati
bus suis
V Et tu fili hominis sume tibi
gladium acutum
radentem pilos
et adsumes eum et duces
per caput tuum
et per barbam tuam
et adsumes tibi stateram
ponderis et divides eos
tertiam partem igni con
bures in medio civitatis
iuxta conpletionem dierum
obsidionis
et adsumens tertiam partem
concides gladio in circui
tu eius
tertiam vero aliam
disperges in ventum
et gladium nudabo post eos
et sumes inde parvum numerum
et ligabis eos in summitate
pallii tui
et ex eis rursum tolles
et proicies in medio ignis
et conbures eos igni
ex eo egredietur ignis
in omnem domum isrl
haec dicit dns ds
ista est hierusalem
in medio gentium posui eam
et in circuitu eius terras
et contempsit iudicia mea
ut plus esset impia
quam gentes
et praecepta mea ultra
quam terrae quae in circui
tu eius sunt
iudicia enim mea proiecerunt
et in praeceptis meis
non ambulaverunt
ideirco haec dicit dns ds
quia superastis gentes
quae in circuitu vestro sunt
in praeceptis meis non ambu
lastis et iudicia mea
non fecistis
et iuxta iudicia gentium
quae in circuitu vestro sunt
non estis operati
haec dicit dns ds
ecce ego ad te
et ipse ego faciam in medio
tui iudicia in oculis gentium
et faciam in te quae non feci
et quibus similia ultra non faciam
propter omnes abomina
tiones tuas
ideo patres comedent
filios in medio tui
et filii comedent patres suos
et faciam in te iudicia
et ventilabo universas
reliquias tuas
in omnem ventum
ideirco vivo ego dicit dns ds
nisi pro eo quod sanctum meum
violasti in omnibus
offensionibus tuis
et in omnibus abominationibus tuis
ego quoque confringam
et non parcet oculus meus
et non miserebor
tertia tui pars peste morietur
et fame consumetur
in medio tui
et tertia tui pars gladio

cadet in circuitu tuo
tertiam vero partem tuam
in omnem ventum dispergam
et gladium evaginabo post eos
et conplebo furorem meum
et requiescere faciam
indignationem meam in eis
et consolabor et scient
quia ego dominus locutus sum
in zelo meo
cum implevero indignatio
nem meam in eis
et dabo te in desertum
et in obprobrium in gentibus
quae in circuitu tuo sunt
in conspectu omnis
praetereuntis
et eris obprobrium et blas
phemia exemplum
et stupor in gentibus
quae in circuitu tuo sunt
cum fecero in te iudicia
in furore et in indignatione
et in increpationibus irae
ego dominus locutus sum
quando misero sagittas
famis pessimas in eos
quae erunt mortiferae
et quas mittam
ut disperdam vos
et famem congregabo
super vos et conteram
vobis baculum panis
et inmittam in vos famem
et bestias pessimas
usque ad internicionem
et pestilentia et sanguis
transibunt per te
et gladium inducam super te
ego dominus locutus sum
Et factus est sermo domini
ad me dicens
fili hominis pone faciem tuam
ad montes Israhel
et prophetabis ad eos et dices
montes Israhel audite verbum domini
haec dicit dominus deus montibus
et collibus rupibus et vallibus
ecce ego inducam super vos
gladium et disperdam
excelsa vestra
et demoliar aras vestras
et confringentur
simulacra vestra
et deiciam interfectos vestros
ante idola vestra
et dabo cadavera filiorum Israhel
ante faciem simulacrorum
vestrorum
et dispergam ossa vestra
circum aras vestras
in omnibus habitationibus vestris
urbes desertae erunt
et excelsa demolientur
et dissipabuntur
et interibunt arae vestrae
et confringentur
et cessabunt idola vestra
et conterentur delubra
vestra et delebuntur
opera vestra
et cadet interfectus in medio
vestri et scietis
quoniam ego dominus
et relinquam in vobis eos
qui fugerint gladium
in gentibus
cum dispersero vos in terris
et recordabuntur mei
liberati vestri in gentibus
ad quas captivi ducti sunt
quia contrivi cor eorum
fornicans et recedens a me
et oculos eorum fornicantes
post idola sua
et displicebunt sibimet
super malis quae fecerunt
in universis abominationibus suis

et scient quia ego dns non frustra
locutus sum ut facerem eis
malum hoc
haec dicit dns ds
percute manu tua et allide
pedem tuum
et dic heu ad omnes abomina
tiones malorum domus isrl
quia gladio fame et peste
ruituri sunt
qui longe est peste morietur
qui autem prope gladio
corruet
et qui relictus fuerit
et obsessus fame morietur
et complebo indignationem
meam in eis
et scietis quia ego dns
cum fuerint interfecti vestri
in medio idolorum vestrorum
in circuitu ararum vestrarum
in omni colle excelso in cunctis
summitatibus montium
et subtus omne lignum
nemorosum et subtus
universam quercum
frondosam
locum ubi accenderunt
tura redolentia
universis idolis suis
et extendam manum meam
super eos
et faciam terram desolatam
et destitutam
a deserto deblatha in omnibus
habitationibus eorum
et scient quia ego dns
VII et factus est sermo dni
ad me dicens
et tu fili hominis
haec dicit dns ds terrae isrl
finis venit finis super quat
tuor plagas terrae
nunc finis super te
et emittam furorem meum
in te et iudicabo te
iuxta vias tuas
et ponam contra te omnes
abominationes tuas
et non parcet oculus meus
super te et non miserebor
sed vias tuas ponam super te
et abominationes tuae
in medio tui erunt
et scietis quia ego dns
haec dicit dns ds
adflictio una adflictio
ecce venit
finis venit venit finis
evigilavit adversum te
ecce venit
venit contritio super te
qui habitas in terra
venit tempus prope est
dies occisionis et non
gloriae montium
nunc de propinquo effundam
iram meam super te
et conplebo furorem meum
in te
et iudicabo te iuxta vias tuas
et inponam tibi omnia
scelera tua
et non parcet oculus meus
nec miserebor
sed vias tuas inponam tibi
et abominationes tuae
in medio tui erunt
et scietis quia ego sum dns
percutiens
ecce dies ecce venit
egressa est contritio
floruit virga germinavit
superbia
iniquitas surrexit
in virga impietatis
non ex eis et non ex populo
neque ex sonitu eorum

ET NON ERIT REQUIES IN EIS
XI VENIT TEMPUS ADPROPINQUAVIT
DIES
QUI EMIT NON LAETETUR ET QUI
VENDIT NON LUGEAT
QUIA IRA SUPER OMNEM
POPULUM EIUS
QUIA QUI VENDIT AD ID QUOD VENDIDIT
NON REVERTETUR
ET ADHUC IN VIVENTIBUS VITA EORUM
VISIO ENIM AD OMNEM MULTITU
DINEM EIUS NON REVERTETUR
ET VIR IN INIQUITATE VITAE SUAE
NON CONFORTABITUR
CANITE TUBA PRAEPARENTUR
OMNES
ET NON EST QUI VADAT AD PROELIUM
IRA ENIM MEA SUPER UNIVERSUM
POPULUM EIUS
GLADIUS FORIS PESTIS ET FAMES
INTRINSECUS
QUI IN AGRO EST GLADIO MORIETUR
ET QUI IN CIVITATE
PESTILENTIA ET FAME
DEVORABUNTUR
ET SALVABUNTUR
QUI FUGERINT EX EIS
ET ERUNT IN MONTIBUS QUASI
COLUMBAE CONVALLIUM
OMNES TREPIDI UNUSQUISQUE
IN INIQUITATE SUA
OMNES MANUS DISSOLVENTUR
ET OMNIA GENUA FLUENT AQUIS
ET ACCINGENT SE CILICIIS
ET OPERIET EOS FORMIDO
ET IN OMNI FACIE CONFUSIO
ET IN UNIVERSIS CAPITIBUS EORUM
CALVITIUM
XII ARGENTUM EORUM FORIS
PROICIETUR ET AURUM EORUM
IN STERQUILINIUM ERIT
ARGENTUM EORUM ET AURUM
EORUM NON VALEBIT LIBERARE
EOS IN DIE FURORIS DOMINI

ANIMAM SUAM NON SATURABUNT
ET VENTRES EORUM
NON IMPLEBUNTUR
QUIA SCANDALUM INIQUITATIS EORUM
FACTUM EST
ET ORNAMENTUM MONILIUM
SUORUM IN SUPERBIAM
POSUERUNT
ET IMAGINES ABOMINATIONUM
SUARUM ET SIMULACRORUM
FECERUNT EX EO
PROPTER HOC DEDI EIS ILLUD
IN INMUNDITIAM
ET DABO ILLUD IN MANUS ALIENORUM
AD DIRIPIENDUM
ET IMPIIS TERRAE IN PRAEDAM
ET CONTAMINABUNT ILLUD
ET AVERTAM FACIEM MEAM AB EIS
ET VIOLABUNT ARCANUM MEUM
ET INTROIBUNT IN ILLUD EMISSARII
ET CONTAMINABUNT ILLUD
XIII FAC CONCLUSIONEM QUONIAM
TERRA PLENA EST
IUDICIO SANGUINUM
ET CIVITAS PLENA INIQUITATE
ET ADDUCAM PESSIMOS DE GENTIB·
ET POSSIDEBUNT DOMOS EORUM
ET QUIESCERE FACIAM
SUPERBIAM POTENTIUM
ET POSSIDEBUNT SANCTUARIA EORUM
ANGUSTIA SUPERVENIENTE
REQUIRENT PACEM ET NON ERIT
CONTURBATIO SUPER CONTUR
BATIONEM VENIET
ET AUDITUS SUPER AUDITUM
ET QUAERENT VISIONEM
DE PROPHETA ET LEX PERIBIT
A SACERDOTE ET CONSILIUM
A SENIORIBUS
REX LUGEBIT ET PRINCEPS
INDUETUR MAERORE
ET MANUS POPULI TERRAE
CONTURBABUNTUR
SECUNDUM VIAM EORUM

faciam eis et secundum
iudicia eorum iudicabo eos
et scient quia ego dns

Et factum est in anno sexto
in mense quinto in quinta
mensis
ego sedebam in domo mea
et senes iuda sedebant
coram me
et cecidit super me ibi manus
dni dī
et uidi et ecce similitudo
quasi aspectus ignis
ab aspectu lumborum eius
et deorsum ignis
et a lumbis eius et sursum
quasi aspectus splendoris
ut uisio electri
et emissa similitudo manus
adprehendit me
in cincinno capitis mei
et eleuauit me sps
inter terram et caelum
et adduxit in hierusalem
in uisione dī
iuxta ostium interius quod
respiciebat aquilonem
ubi erat statutum idolum
zeli ad prouocandam
aemulationem
et ecce ibi gloria dī isrāhel
secundum uisionem
quam uideram in campo
et dixit ad me fili hominis
leua oculos tuos ad uiam
aquilonis
et leuaui oculos meos
ad uiam aquilonis
et ecce ab aquilone portae
altaris idolum zeli in ipso
introitu et dixit ad me
fili hominis putasne uides tu
quid isti faciant abomina
tiones magnas
quas domus isrl facit hic
ut procul recedam
a sanctuario meo
et adhuc conuersus uidebis
abominationes maiores

Et introduxit me ad ostium
atrii et uidi et ecce foramen
unum in pariete
et dixit ad me fili hominis
fode parietem
et cum perfodissem parietem
apparuit ostium unum
et dixit ad me ingredere
et uide abominationes
pessimas quas isti faci
unt hic
et ingressus uidi et ecce
omnis similitudo reptilium
et animalium abominatio
et uniuersa idola domus isrl
depicta erant in pariete
in circuitu per totum
et septuaginta uiri
de senioribus domus isrl
et iezonias filius saphan
stabat in medio eorum
stantium ante picturas
et unusquisque habebat
turabulum in manu sua
et uapor nebulae de ture
consurgebat
et dixit ad me certe uidisti
fili hominis quae seniores
domus isrl faciunt
in tenebris
unusquisque in abscondito
cubiculi sui
dicunt enim non uidet dns
nos dereliquit dns terram

Et dixit ad me adhuc conuer
sus uidebis abominationes
maiores quas isti faciunt
et introduxit me per ostium
portae domus dni

quod respiciebat ad aquilonem
et ecce ibi mulieres sedebant
plangentes Adonidem
et dixit ad me certe vidisti
fili hominis
et adhuc conversus videbis
abominationes maiores his
et introduxit me in atrium
domus dñi interius
et ecce in ostio templi dñi
inter vestibulum et altare
quasi viginti quinque viri
dorsa habentes contra
templum dñi
et facies ad orientem et ad-
orabant ad ortum solis
et dixit ad me certe vidisti
fili hominis
numquid leve est hoc domui
Iudam ut facerent abomina-
tiones istas quas fecerunt hic
quia replentes terram
iniquitate conversi sunt
ad inritandum me
et ecce applicant ramum
ad nares suas
ergo et ego faciam in furore
non parcet oculus meus
nec miserebor
et cum clamaverint
ad aures meas voce
magna non exaudiam eos
et clamavit in auribus meis
voce magna dicens
adpropinquaverunt
visitationes urbis
et unusquisque vas
interfectionis habet
in manu sua
et ecce sex viri veniebant
de via portae superioris
quae respicit ad aquilonem
et uniuscuiusque vas interitus
in manu eius

virque unus in medio eorum
vestitus lineis
et atramentarium scriptoris
ad renes eius
et ingressi sunt et steterunt
iuxta altare aereum
et gloria dñi isrl adsumpta est
de cherub quae erat super
eum ad limen domus
et vocavit virum qui indutus
erat lineis
et atramentarium scriptoris
habebat in lumbis suis
et dixit dñs ad eum
transi per mediam civitatem
in medio Hierusalem
et signa thau super frontem
virorum gementium
et dolentium
super cunctis abominationib·
quae fiunt in medio eius
et illis dixit audiente me
transite per civitatem
sequentes eum
et percutite non parcat
oculus vester neque misereamini
senem adulescentulum
et virginem parvulum
et mulieres interficite
usque ad internicionem
omnem autem super quem
videritis thau ne occidatis
et a sanctuario meo incipite
coeperunt ergo a viris senio-
ribus qui erant ante faciem
domus
et dixit ad eos contaminate
domum
et implete atria interfectis
egredimini et egressi sunt
et percutiebant eos
qui erant in civitate
et caede conpleta remansi
egoruique super faciem meam

ET CLAMANS AIO HEU HEU HEU
DOMINE
ERGO NE DISPERDES OMNES
RELIQUIAS ISRAHEL
EFFUNDENS FUROREM TUUM
SUPER HIERUSALEM
ET DIXIT AD ME INIQUITAS DOMUS
ISRAHEL ET IUDA MAGNA EST
NIMIS VALDE
ET REPLETA EST TERRA SANGUINIBUS
ET CIVITAS REPLETA EST
AVERSIONE
DIXERUNT ENIM DERELIQUIT DOMINUS
TERRAM ET DOMINUS NON VIDET
IGITUR ET MEUS NON PARCET
OCULUS NEQUE MISEREBOR
VIAM EORUM SUPER CAPUT EORUM
REDDAM
ET ECCE VIR QUI INDUTUS ERAT
LINEIS QUI HABEBAT ATRAMENTUM
IN DORSO SUO
RESPONDIT VERBUM DICENS
FECI SICUT PRAECEPISTI MIHI
X ET VIDI ET ECCE IN FIRMAMENTO
QUOD ERAT SUPER CAPUT
CHERUBIN QUASI LAPIS SAPPHYRUS
QUASI SPECIES SIMILITUDINIS
SOLII APPARUIT SUPER EA
ET DIXIT AD VIRUM QUI INDUTUS
ERAT LINEIS ET AIT
INGREDERE IN MEDIO ROTARUM
QUAE SUNT SUBTUS CHERUBIN
ET IMPLE MANUM TUAM PRUNIS
IGNIS QUAE SUNT INTER
CHERUBIN ET EFFUNDE
SUPER CIVITATEM
INGRESSUSQUE EST IN CONSPECTU
MEO
CHERUBIN AUTEM STABANT
A DEXTRIS DOMUS CUM
INGREDERETUR VIR
ET NUBES IMPLEVIT ATRIUM
INTERIUS
ET ELEVATA EST GLORIA DOMINI

DESUPER CHERUBIN
AD LIMEN DOMUS
ET REPLETA EST DOMUS NUBE
ET ATRIUM REPLETUM EST
SPLENDORE GLORIAE DOMINI
ET SONITUS ALARUM CHERUBIN
AUDIEBATUR USQUE AD ATRIUM
EXTERIUS
QUASI VOX DEI OMNIPOTENTIS
LOQUENTIS
CUMQUE PRAECEPISSET VIRO
QUI INDUTUS ERAT LINEIS DICENS
SUME IGNEM DE MEDIO ROTARUM
QUAE SUNT INTER CHERUBIN
INGRESSUS ILLE STETIT
IUXTA ROTAM
ET EXTENDIT CHERUB MANUM
DE MEDIO CHERUBIN
AD IGNEM QUI ERAT INTER CHERUBIN
ET SUMPSIT ET DEDIT IN MANUS EIUS
QUI INDUTUS ERAT LINEIS
QUI ACCIPIENS EGRESSUS EST
ET APPARUIT IN CHERUBIN
SIMILITUDO MANUS HOMINIS
SUBTUS PINNAS EORUM
ET VIDI ET ECCE QUATTUOR ROTAE
IUXTA CHERUBIN
ROTA UNA IUXTA CHERUB UNUM
ET ROTA ALIA IUXTA CHERUB UNUM
SPECIES AUTEM ERAT ROTARUM
QUASI VISIO LAPIDIS CHRYSOLITHI
ET ASPECTUS EARUM SIMILITUDO
UNA QUATTUOR
QUASI SIT ROTA IN MEDIO ROTAE
CUMQUE AMBULARENT IN QUAT
TUOR PARTES GRADIEBANTUR
NON REVERTEBANTUR
AMBULANTES
SED AD LOCUM AD QUEM IRE
DECLINABAT QUAE PRIMA ERAT
SEQUEBANTUR ET CETERAE
NEC CONVERTEBANTUR
ET OMNE CORPUS EARUM
ET COLLA ET MANUS ET PINNAE

et circuli
plenae erant oculis in circuitu
quattuor rotarum
et rotas istas vocavit
volubiles audiente me
quattuor autem facies
habebat unum
facies una facies cherub
et facies secunda facies hominis
et in tertio facies leonis
et in quarto facies aquilae
et elevata sunt cherubin
ipsum est animal quod vide
ram iuxta fluvium chobar
cumque ambularent cherubin
ibant pariter et rotae
iuxta ea
et cum elevarent cherubin
alas suas ut exaltarentur
de terra
non residebant rotae sed et
ipsae iuxta erant
stantibus illis stabant et cum
elevatis elevabantur
sps enim vitae erat in eis
et egressa est gloria dni
a limine templi et stetit
super cherubin
et elevantia cherubin alas suas
exaltata sunt a terra coram me
et illis egredientibus rotae
quoque subsecutae sunt
et stetit in introitu portae
domus dni orientalis
et gloria di isrl erat super ea
ipsum est animal quod vidi
subter dm isrl iuxta
fluvium chobar
et intellexi quia cherubin
essent
quattuor per quattuor
vultus uni
et quattuor alae uni
et similitudo manus hominis
sub alis eorum
et similitudo vultuum eorum
ipsi vultus quos videram
iuxta fluvium chobar
et intuitus eorum et impetus
singulorum ante faciem
suam ingredi
et elevavit me sps et intro
duxit me ad portam domus
dni orientalem
quae respicit solis ortum
et ecce in introitu portae
viginti quinque viri
et vidi in medio eorum hiezoniam
filium azur et pheltiam
filium banaiae principes populi
dixitque ad me fili hominis
hii sunt viri qui cogitant iniquitatem
et tractant consilium pessimum
in urbe ista dicentes
nonne dudum aedificatae
sunt domus
haec est lebes nos autem
carnes
propterea vaticinare de eis
vaticinare fili hominis
et inruit in me sps dni
et dixit ad me
loquere haec dicit dns
sic locuti estis domus isrl
et cogitationes cordis vestri
ego novi
plurimos occidistis in urbe hac
et implestis vias eius interfectis
propterea haec dicit dns ds
interfecti vestri quos posui
stis in medio eius hii sunt
carnes et haec est lebes
et educam vos de medio eius
gladium metuistis et gladium
inducam super vos ait dns ds
et eiciam vos de medio eius
daboque vos in manibus hostium
et faciam in vobis iudicia

GLADIO CADETIS IN FINIBUS ISRL
IUDICABO VOS
ET SCIETIS QUIA EGO DNS
HAEC NON ERIT VOBIS IN LEBETEM
ET VOS NON ERITIS IN MEDIO EIUS
IN CARNES
IN FINIBUS ISRL IUDICABO VOS
ET SCIETIS QUIA EGO DNS
QUIA IN PRAECEPTIS MEIS
NON AMBULASTIS
ET IUDICIA MEA NON FECISTIS
SED IUXTA IUDICIA GENTIUM
QUAE IN CIRCUITU VESTRO SUNT
ESTIS OPERATI
ET FACTUM EST CUM PROPHETAREM
PHALTIAS FILIUS BANAIAE
MORTUUS EST
ET CECIDI IN FACIEM MEAM CLA
MANS VOCE MAGNA ET DIXI
HEU HEU HEU DNE DS CONSUMMA
TIONEM TU FACIS RELIQUIARUM
ISRAHEL
ET FACTUM EST VERBUM DNI
AD ME DICENS
FILI HOMINIS FRATRES TUI VIRI
PROPINQUI TUI
ET OMNIS DOMUS ISRL UNIVERSI
QUIBUS DIXERUNT HABITATORES
HIERUSALEM
LONGE RECEDITE A DNO NOBIS
DATA EST TERRA IN POSSESSIONE
PROPTEREA HAEC DICIT DNS DS
QUIA LONGE FECI EOS IN GENTIBUS
ET QUIA DISPERSI EOS IN TERRIS
ERO EIS IN SCIFICATIONEM MODICA
IN TERRIS AD QUAS VENERUNT
PROPTEREA LOQUERE
HAEC DICIT DNS DS
CONGREGABO VOS DE POPULIS
ET ADUNABO DE TERRIS
IN QUIBUS DISPERSI ESTIS
DABOQUE VOBIS HUMUM ISRL
ET INGREDIENTUR ILLUC
ET AUFERENT OMNES

OFFENSIONES CUNCTASQUE
ABOMINATIONES EIUS DE ILLA
ET DABO EIS COR UNUM ET SPM NOVUM
TRIBUAM IN VISCERIBUS EORUM
ET AUFERAM COR LAPIDEUM
DE CARNE EORUM ET DABO EIS
COR CARNEUM
UT IN PRAECEPTIS MEIS AMBULENT
ET IUDICIA MEA CUSTODIANT
FACIANTQUE EA ET SINT MIHI IN POPU
LUM ET EGO SIM EIS IN DM
QUORUM COR POST OFFENDICULA
ET ABOMINATIONES SUAS AMBULA
BORUM VIAM IN CAPITE SUO
PONAM DICIT DNS DS
ET ELEVAVERUNT CHERUBIN
ALAS SUAS ET ROTAE CUM EIS
ET GLORIA DI ISRL ERAT SUPER EA
ET ASCENDIT GLORIA DNI
DE MEDIO CIVITATIS
STETITQUE SUPER MONTEM
QUI EST AD ORIENTEM URBIS
ET SPS LEVAVIT ME ADDUXITQUE
IN CHALDAEAM AD TRANSMIGRA
TIONEM IN VISIONE IN SPU DI
ET SUBLATA EST A ME VISIO
QUAM VIDERAM
ET LOCUTUS SUM AD TRANS
MIGRATIONEM OMNIA VERBA
DNI QUAE OSTENDERAT MIHI
ET FACTUS EST SERMO DNI
AD ME DICENS
FILI HOMINIS IN MEDIO DOMUS
EXASPERANTIS TU HABITAS
QUI OCULOS HABENT AD VIDENDUM
ET NON VIDENT
ET AURES AD AUDIENDUM
ET NON AUDIUNT
QUIA DOMUS EXASPERANS EST
TU ERGO FILI HOMINIS FAC TIBI
VASA TRANSMIGRATIONIS
ET TRANSMIGRABIS
PER DIEM CORAM EIS
TRANSMIGRABIS AUTEM DE LOCO

in loco alterum
in conspectu eorum
si forte aspiciant quia domus
exasperans est
et efferes foras vasa tua
quasi vasa transmigrantis
per diem in conspectu eorum
tu autem egredieris vespere
coram eis sicut egreditur
migrans
ante oculos eorum perfodi
tibi parietem et egredieris
per eum
in conspectu eorum in umeris
portaberis in caligine efferere
faciem tuam velabis
et non videbis terram
quia portentum dedi te
domui isrl
feci ergo sicut praecepe
rat mihi
vasa mea protuli quasi vasa
transmigrantis per diem
et vespere perfodi mihi
parietem manu
in caligine egressus sum
et in umeris portatus
in conspectu eorum
Et factus est sermo dni
ad me mane dicens
fili hominis numquid non dixe
runt ad te domus isrl
domus exasperans quid tu facis
dic ad eos haec dicit dns ds
super ducem onus istud
qui est in hierusalem
et super omnem domum isrl
quae est in medio eorum
dic ego portentum vestrum
quomodo feci sic fiet illis
in transmigrationem
et captivitatem ibunt
et dux qui est in medio eorum
in umeris portabitur
in caligine egredietur
parietem perfodient
ut educant eum
facies eius operietur ut non
videat oculo terram
et extendam rete meum
super illum
et capietur in sagena mea
et adducam eum in babylone
in terram chaldaeorum
et ipsam non videbit
ibique morietur
et omnes qui circa eum sunt
praesidium eius et agmina
eius dispergam in omnem
ventum
et gladium evaginabo post eos
et scient quia ego dns quando
dispersero eos in gentibus
et disseminavero eos in terris
et relinquam ex eis viros paucos
a gladio et fame et pestilentia
ut enarrent omnia scelera
eorum in gentibus
ad quas ingredientur
et scient quia ego dns
Et factus est sermo dni
ad me dicens
fili hominis panem tuum
in conturbatione comede
sed et aquam tuam in festina
tione et maerore bibe
et dices ad populum terrae
haec dicit dns ds ad eos
qui habitant in hierusalem
in terra isrl
panem suum in sollicitudine
comedent
et aquam suam in desolatione
bibent
ut desoletur terra
a multitudine sua
propter iniquitatem omnium
qui habitant in ea

ET URBES QUAE NUNC
HABITANTUR DESOLATAE ERUNT
TERRAQUE DESERTA
ET SCIETIS QUIA EGO DNS
ET FACTUS EST SERMO DNI
AD ME DICENS
FILI HOMINIS QUID EST PROUER
BIUM ISTUD UOBIS IN TERRA
ISRAHEL DICENTIUM
IN LONGUM DIFFERENTUR DIES
ET PERIBIT OMNIS UISIO
IDEO DIC AD EOS
HAEC DICIT DNS DS
QUIESCERE FACIAM PROUERBIUM
ISTUD
NEQUE UULGO DICETUR IN ISRL
ET LOQUERE AD EOS QUOD AD
PROPINQUAUERINT DIES
ET SERMO OMNIS UISIONIS
NON ENIM ERIT ULTRA
OMNIS UISIO CASSA
NEQUE DIUINATIO AMBIGUA
IN MEDIO FILIORUM ISRL
QUIA EGO DNS LOQUAR QUODCUM
QUE LOCUTUS FUERO UERBUM
ET FIET
NON PROLONGABITUR AMPLIUS
SED IN DIEBUS UESTRIS
DOMUS EXASPERANS
LOQUAR UERBUM ET FACIAM
ILLUD DICIT DNS DS
ET FACTUS EST SERMO DNI
AD ME DICENS
FILI HOMINIS ECCE DOMUS ISRL
DICENTIUM
UISIO QUAM HIC UIDET
IN DIES MULTOS
ET IN TEMPORA LONGA
PROPHETAT ISTE
PROPTEREA DIC AD EOS
HAEC DICIT DNS DS
NON PROLONGABITUR ULTRA
OMNIS SERMO MEUS
UERBUM QUOD LOCUTUS FUERO
COMPLEBITUR DICIT DNS DS
ET FACTUS EST SERMO DNI
AD ME DICENS
FILI HOMINIS UATICINARE AD PRO
PHETAS ISRL QUI PROPHETANT
ET DICES PROPHETANTIBUS
DE CORDE SUO AUDITE UER
BUM DNI
HAEC DICIT DNS DS
UAE PROPHETIS INSIPIENTIBUS
QUI SEQUUNTUR SPM SUUM
ET NIHIL UIDENT
QUASI UULPES IN DESERTIS
PROPHETAE TUI ISRL ERANT
NON ASCENDISTIS EX ADUERSO
NEQUE OPPOSUISTIS MURUM
PRO DOMO ISRL
UT STARETIS IN PROELIO IN DIE DNI
UIDENT UANA ET DIUINANT
MENDACIUM
DICENTES AIT DNS CUM DNS
NON MISERIT EOS
ET PERSEUERAUERUNT
CONFIRMARE SERMONEM
NUMQUID NON UISIONEM
CASSAM UIDISTIS ET DIUINA
TIONEM MENDACEM
LOCUTI ESTIS ET DICITIS
DICIT DNS CUM EGO NON SIM
LOCUTUS
PROPTEREA HAEC DICIT DNS DS
QUIA LOCUTI ESTIS UANA
ET UIDISTIS MENDACIUM
IDEO ECCE EGO AD UOS
DICIT DNS DS
ET ERIT MANUS MEA
SUPER PROPHETAS
QUI UIDENT UANA ET DIUINANT
MENDACIUM
IN CONCILIO POPULI MEI
NON ERUNT
ET IN SCRIPTURA DOMUS ISRL
NON SCRIBENTUR
NEC IN TERRAM ISRL INGREDIENTUR

et scietis quia ego dns ds
eo quod deceperint popu-
lum meum
dicentes pax et non est pax
et ipse aedificabat parietem
ipsi autem liniebant eum
luto absque paleis
dic ad eos qui liniunt absque
temperatura quod
casurus sit
erit enim imber inundans
et dabo lapides praegrandes
desuper inruentes
et ventum procellae
dissipantem
siquidem ecce cecidit paries
numquid non dicetur vobis
ubi est litura quam levistis
propterea haec dicit dns ds
et erumpere faciam spm
tempestatum in indigna-
tione mea
et imber inundans
in furore meo erit
et lapides grandes in ira
in consumptionem
et destruam parietem
quem levistis absque
temperamento
et adaequabo eum terrae
et revelabitur
fundamentum eius
et cadet et consumetur
in medio eius
et scietis quia ego dns ego
et conplebo indignationem
meam in pariete
et in his qui liniunt eum
absque temperamento
dicamque vobis non est paries
et non sunt qui liniant eum
prophetae isrl qui prophe-
tant ad hierusalem
et vident ei visionem pacis
et non est pax ait dns ds
et tu fili hominis pone faciem
tuam contra filias populi tui
quae prophetant de corde suo
et vaticinare super eas et dic
haec ait dns ds
vae quae consuunt pulvillos
sub omni cubito manus
et faciunt cervicalia sub capite
universae aetatis
ad capiendas animas
cum caperent animas populi
mei vivificabant animas eorum
et violabant me ad populum
meum propter pugillum
hordei et fragmen panis
ut interficerent animas
quae non moriuntur et vivifi-
carent animas quae non vivunt
mentientes populo meo
credenti mendaciis
propter hoc haec dicit dns ds
ecce ego ad pulvillos vestros
quibus vos capitis animas volantes
et disrumpam eos
de brachiis vestris
et dimittam animas quas vos
capitis animas ad volandum
et disrumpam cervicalia
vestra et liberabo populum
meum de manu vestra
neque erunt ultra in manibus
vestris ad praedandum
et scietis quia ego dns
pro eo quod maerere fecistis
cor iusti mendaciter
quem ego non contristavi
et confortastis manus impii
ut non reverteretur
a via sua mala et viveret
propterea vana non videbitis
et divinationem non divina-
bitis amplius
et eruam populum meum

DE MANU UESTRA.
ET SCIETIS QUONIAM EGO DNS
ET UENERUNT AD ME UIRI SENIORUM
ISRL ET SEDERUNT CORAM ME
ET FACTUS EST SERMO DNI
AD ME DICENS
FILI HOMINIS UIRI ISTI POSUERUNT
INMUNDITIAS SUAS IN CORDIBUS SUIS
ET SCANDALUM INIQUITATIS SUAE
STATUERUNT CONTRA FACIEM SUAM
NUMQUID INTERROGATUS
RESPONDEBO EIS
PROPTER HOC LOQUERE EIS
ET DICES AD EOS HAEC DICIT DNS DS
HOMO HOMO DE DOMO ISRL QUI POSUERIT
INMUNDITIAS SUAS IN CORDE SUO
ET SCANDALUM INIQUITATIS SUAE
STATUERIT CONTRA FACIEM SUAM
ET UENERIT AD PROPHETAM
INTERROGANS ME PER EUM
EGO DNS RESPONDEBO EI
IN MULTITUDINE INMUNDI
TIARUM SUARUM
UT CAPIATUR DOMUS ISRL
IN CORDE SUO
QUO RECESSERUNT A ME
IN CUNCTIS IDOLIS SUIS
PROPTEREA DIC AD DOMUM ISRL
HAEC DICIT DNS DS
CONUERTIMINI ET RECEDITE
AB IDOLIS UESTRIS
ET AB UNIUERSIS CONTAMINATIO
NIBUS UESTRIS AUERTITE
FACIES UESTRAS
QUIA HOMO HOMO DE DOMO ISRL
ET DE PROSELYTIS QUICUMQUE
ADUENA FUERIT IN ISRL
SI ALIENATUS FUERIT A ME
ET POSUERIT IDOLA SUA
IN CORDE SUO
ET SCANDALUM INIQUITATIS SUAE
STATUERIT CONTRA FACIEM SUAM
ET UENERIT AD PROPHETAM
UT INTERROGET PER EUM ME
EGO DNS RESPONDEBO EI PER ME
ET PONAM FACIEM MEAM
SUPER HOMINEM ILLUM
ET FACIAM EUM IN EXEMPLUM
ET IN PROUERBIUM
ET DISPERDAM EUM
DE MEDIO POPULI MEI
ET SCIETIS QUIA EGO DNS
ET PROPHETA CUM ERRAUERIT
ET LOCUTUS FUERIT UERBUM
EGO DNS DECEPI PROPHETAM ILLUM
ET EXTENDAM MANUM MEAM
SUPER EUM
ET DELEBO EUM DE MEDIO
POPULI MEI ISRL
ET PORTABUNT INIQUITATEM SUAM
IUXTA INIQUITATEM INTERROGANTIS
SIC INIQUITAS PROPHETAE ERIT
UT NON ERRET ULTRA DOMUS
ISRL A ME
NEQUE POLLUATUR IN UNIUERSIS
PRAEUARICATIONIBUS SUIS
SED SIT MIHI IN POPULUM ET EGO
SIM EIS IN DM AIT DNS EXERCITUUM
ET FACTUS EST SERMO DNI
AD ME DICENS
FILI HOMINIS TERRA CUM PECCA
UERIT MIHI UT PRAEUARICETUR
PRAEUARICANS
EXTENDAM MANUM MEAM
SUPER EAM ET CONTERAM
UIRGAM PANIS EIUS
ET INMITTAM IN EAM FAMEM
ET INTERFICIAM DE EA
HOMINEM ET IUMENTUM
ET SI FUERINT TRES UIRI ISTI
IN MEDIO EIUS NOE DANIHEL
ET IOB
IPSI IUSTITIA SUA LIBERABUNT
ANIMAS SUAS AIT DNS EXERCITUUM
QUOD SI ET BESTIAS PESSIMAS
INDUXERO SUPER TERRAM
UT UASTEM EAM
ET FUERIT INUIA EO QUOD

NON SIT PERTRANSIENS
PROPTER BESTIAS
TRES VIRI ISTI SI FUERINT IN EA
VIVO EGO DICIT DNS DS QUIA NEC
FILIOS NEC FILIAS LIBERABUNT
SED IPSI SOLI LIBERABUNTUR
TERRA AUTEM DESOLABITUR
VEL SI GLADIUM INDUXERO
SUPER TERRAM ILLAM
ET DIXERO GLADIO TRANSI PER TERRAM
ET INTERFECERO DE EA
HOMINEM ET IUMENTUM
ET TRES VIRI ISTI FUERINT
IN MEDIO EIUS
VIVO EGO DICIT DNS DS QUIA NON
LIBERABUNT FILIOS NEQ FILIAS
SED IPSI SOLI LIBERABUNTUR
SI AUTEM ET PESTILENTIAM
INMISERO SUPER TERRAM ILLA
ET EFFUNDERO INDIGNATIONEM
MEAM SUPER EAM IN SANGUINE
UT AUFERAM EX EA HOMINEM
ET IUMENTUM
ET NOE ET DANIHEL ET IOB
FUERINT IN MEDIO EIUS
VIVO EGO DICIT DNS DS
QUIA FILIUM ET FILIAM NON
LIBERABUNT
SED IPSI IUSTITIA SUA LIBERABUNT
ANIMAS SUAS
QUONIAM HAEC DICIT DNS DS
QUOD ETSI QUATTUOR IUDICIA
MEA PESSIMA
GLADIUM ET FAMEM
ET BESTIAS MALAS ET PESTI
LENTIAM MISERO
IN HIERUSALEM
UT INTERFICIAM DE EA HOMINE
ET PECUS TAMEN RELINQUE
TUR IN EA SALVATIO EDUCEN
TIUM FILIOS ET FILIAS
ECCE IPSI EGREDIENTUR AD VOS
ET VIDEBITIS VIAM EORUM
ET ADINVENTIONES EORUM
ET CONSOLABIMINI SUPER MALO
QUOD INDUXI IN HIERUSALEM
IN OMNIBUS QUAE INPORTAVI
SUPER EAM
ET CONSOLABUNTUR VOS
CUM VIDERITIS VIAM EORUM
ET ADINVENTIONES EORUM
ET COGNOSCETIS QUOD NON
FRUSTRA FECERIM OMNIA
QUAE FECI IN EA AIT DNS DS
ET FACTUS EST SERMO DNI
AD ME DICENS
FILI HOMINIS QUID FIET LIGNO VITIS
EX OMNIBUS LIGNIS NEMORUM
QUAE SUNT INTER LIGNA SILVARUM
NUMQUID TOLLETUR DE EA
LIGNUM UT FIAT OPUS
AUT FABRICABITUR DE EA PAXILLUS
UT DEPENDEAT IN EO
QUODCUMQUE VAS
ECCE IGNI DATUM EST IN ESCAM
UTRAMQUE PARTEM EIUS
CONSUMPSIT IGNIS
ET MEDIETAS EIUS REDACTA EST
IN FAVILLAM
NUMQUID UTILE ERIT AD OPUS
ETIAM CUM ESSET INTEGRUM
NON ERAT APTUM AD OPUS
QUANTO MAGIS CUM IGNIS ILLUD
DEVORAVERIT ET CONBUSSERIT
NIHIL EX EO FIET OPERIS
PROPTEREA HAEC DICIT DNS DS
QUOMODO LIGNUM VITIS
INTER LIGNA SILVARUM QUOD
DEDI IGNI AD DEVORANDUM
SIC TRADIDI HABITATORES HIERUSALE
ET PONAM FACIEM MEAM IN EOS
DE IGNE EGREDIENTUR
ET IGNIS CONSUMET EOS
ET SCIETIS QUIA EGO DNS
CUM POSUERO FACIEM MEAM
IN EOS
ET DEDERO TERRAM INVIAM
ET DESOLATAM

EO QUOD PRAEUARICATORES
EXTITERINT DICIT DNS DS

C.III ET FACTUS EST SERMO DNI
AD ME DICENS
FILI HOMINIS NOTAS FAC HIERUSA
LEM ABOMINATIONES SUAS
ET DICES HAEC DICIT DNS DS
HIERUSALEM
RADIX TUA ET GENERATIO TUA
DE TERRA CHANANAEA
PATER TUUS AMORRAEUS
ET MATER TUA CETTHEA
ET QUANDO NATA ES IN DIE ORTUS
TUI NON EST PRAECISUS
UMBILICUS TUUS
ET IN AQUA NON ES LOTA IN SALUTE
NEC SALE SALITA NEC INUOLUTA
PANNIS
NON PEPERCIT SUPER TE OCULUS
UT FACERET TIBI UNUM
DE HIS MISERTUS TUI
SED PROIECTA ES SUPER FACIEM
TERRAE IN ABIECTIONE ANIMAE
TUAE IN DIE QUA NATA ES
TRANSIENS AUTEM PER TE
UIDI TE CONCULCARI
IN SANGUINE TUO
ET DIXI TIBI CUM ESSES
IN SANGUINE TUO UIUE
DIXI INQUAM TIBI IN SANGUINE
TUO UIUE
MULTIPLICATAM QUASI
GERMEN AGRI DEDI TE
ET MULTIPLICATA ES
ET GRANDIS EFFECTA
ET INGRESSA ES ET PERUENISTI
AD MUNDUM MULIEBREM
UBERA TUA INTUMUERUNT
ET PILUS TUUS GERMINAUIT
ET ERAS NUDA ET CONFUSIONIS
PLENA
ET TRANSIUI PER TE ET UIDI TE
ET ECCE TEMPUS TUUM
TEMPUS AMANTIUM

ET EXPANDI AMICTUM MEUM
SUPER TE ET OPERUI IGNO
MINIAM TUAM
ET IURAUI TIBI ET INGRESSUS SUM
PACTUM TECUM AIT DNS DS
ET FACTA ES MIHI
ET LAUI TE AQUA
ET EMUNDAUI SANGUINEM
TUUM EX TE
ET UNXI TE OLEO
ET UESTIUI TE DISCOLORIBUS
ET CALCIAUI TE IANTHINO
ET CINXI TE BYSSO INDUI TE
SUBTILIBUS
ET ORNAUI TE ORNAMENTO
ET DEDI ARMILLAS IN MANIBUS TUIS
ET TORQUEM CIRCA COLLUM TUUM
ET DEDI INAUREM SUPER OS TUUM
ET CIRCULOS AURIBUS TUIS
ET CORONAM DECORIS
IN CAPITE TUO
ET ORNATA ES AURO ET ARGENTO
ET UESTITA ES BYSSO ET POLY
MITO ET MULTIS COLORIBUS
SIMILAM ET MEL ET OLEUM
COMEDISTI
ET DECORA FACTA ES
UEHEMENTER NIMIS
ET PROFECISTI IN REGNUM
ET EGRESSUM EST NOMEN
TUUM IN GENTES PROPTER
SPECIEM TUAM
QUIA PERFECTA ERAS IN DECORE
MEO QUEM POSUERAM
SUPER TE DICIT DNS DS
ET HABENS FIDUCIAM
IN PULCHRITUDINE TUA
FORNICATA ES IN NOMINE TUO
ET EXPOSUISTI FORNICATIONEM
TUAM OMNI TRANSEUNTI
UT EIUS FIERES
ET SUMENS DE UESTIMENTIS
MEIS FECISTI TIBI EXCELSA
HINC INDE CONSUTA

ET FORNICATA ES SUPER EIS
SICUT NON EST FACTUM
NEQUE FUTURUM EST
ET TULISTI VASA DECORIS TUI
DE AURO MEO ET ARGENTO
MEO QUAE DEDI TIBI
ET FECISTI TIBI IMAGINES
MASCULINAS ET FORNICATA ES
IN EIS
ET SUMPSISTI VESTIMENTA
MULTICOLORIA TUA ET OPERTA
ES EIS
ET OLEUM MEUM ET THYMIA
MA MEUM POSUISTI
CORAM EIS
ET PANEM MEUM QUEM
DEDI TIBI
SIMILAM ET OLEUM ET MEL
QUIBUS ENUTRIVI TE
POSUISTI IN CONSPECTU EORUM
IN ODOREM SUAVITATIS
ET FACTUM EST AIT DOMINUS
ET TULISTI FILIOS TUOS
ET FILIAS TUAS QUAS
GENERASTI MIHI
ET IMMOLASTI EIS AD DEVORANDUM
NUMQUID PARVA EST FORNICATIO
TUA IMMOLASTI FILIOS MEOS
ET DEDISTI ILLOS CONSECRANS EIS
ET POST OMNES ABOMINATIO
NES TUAS ET FORNICATIONES
NON ES RECORDATA DIERUM
ADULESCENTIAE TUAE
QUANDO ERAS NUDA ET CON
FUSIONE PLENA CONCULCATA
IN SANGUINE TUO
ET ACCIDIT POST OMNEM
MALITIAM TUAM VAE VAE
TIBI AIT DOMINUS
ET AEDIFICASTI TIBI LUPANAR
ET FECISTI TIBI PROSTIBULUM
IN CUNCTIS PLATEIS
AD OMNE CAPUT VIAE AEDIFI
CASTI SIGNUM PROSTITU
TIONIS TUAE
ET ABOMINABILEM FECISTI
DECOREM TUUM
ET DIVISISTI PEDES TUOS
OMNI TRANSEUNTI ET MULTI
PLICASTI FORNICATIONES TUAS
ET FORNICATA ES CUM FILIIS
AEGYPTI VICINIS TUIS
MAGNARUM CARNIUM
ET MULTIPLICASTI FORNICATIO
NEM TUAM AD INRITANDUM ME
ECCE EGO EXTENDAM MANUM
MEAM SUPER TE ET AUFERAM
[illegible] TUUM
ET DABO TE IN ANIMA ODIENTIUM
TE FILIARUM PALESTINARUM
QUAE ERUBESCUNT IN VIA TUA
SCELERATA
ET FORNICATA ES IN FILIIS
ASSYRIORUM
EO QUOD NECDUM FUERIS
EXPLETA
ET POSTQUAM FORNICATA ES
NEC SIC ES SATIATA
ET MULTIPLICASTI FORNICATIO
NEM TUAM IN TERRA CHANAAN
CUM CHALDAEIS
ET NEC SIC SATIATA ES
IN QUO MUNDABO COR TUUM
AIT DOMINUS
CUM FACIAS OMNIA HAEC
OPERA MULIERIS MERETRICIS
ET PROCACIS
QUIA FABRICASTI LUPANAR TUUM
IN CAPITE OMNIS VIAE
ET EXCELSUM TUUM FECISTI
IN OMNI PLATEA
NEC FACTA ES QUASI MERETRIX
FASTIDIO AUGENS PRETIUM
SED QUASI MULIER ADULTERA
QUAE SUPER VIRUM SUUM
INDUCIT ALIENOS
OMNIBUS MERETRICIBUS
DANTUR MERCEDES

TU AUTEM DEDISTI MERCEDES
CUNCTIS AMATORIBUS TUIS
ET DONABAS EIS UT INTRARENT
AD TE UNDIQ; AD FORNICANDUM
TECUM
FACTUMQUE IN TE EST CONTRA
CONSUETUDINEM MULIERUM
IN FORNICATIONIBUS TUIS
ET POST TE NON ERIT FORNICATIO
IN EO ENIM QUOD DEDISTI
MERCEDES ET MERCEDES
NON ACCEPISTI
FACTUM EST IN TE CONTRARIUM
PROPTEREA MERETRIX
AUDI VERBUM DNI
HAEC DICIT DNS DS
QUIA EFFUSUM EST AES TUUM
ET REVELATA EST IGNOMINIA
TUA IN FORNICATIONIB; TUIS
SUPER AMATORES TUOS
ET SUPER IDOLA ABOMINA
TIONUM TUARUM
IN SANGUINE FILIORUM TUORUM
QUOS DEDISTI EIS
ECCE EGO CONGREGABO OMNES
AMATORES TUOS QUIBUS
COMMIXTA ES
ET OMNES QUOS DILEXISTI
CUM UNIVERSIS QUOS ODERAS
ET CONGREGABO EOS
SUPER TE UNDIQUE
ET NUDABO IGNOMINIAM TUAM
CORAM EIS
ET VIDEBUNT OMNEM
TURPITUDINEM TUAM
ET IUDICABO TE IUDICIIS
ADULTERARUM ET EFFUN
DENTIUM SANGUINEM
ET DABO TE IN SANGUINEM
FURORIS ET ZELI
ET DABO TE IN MANUS EORUM
ET DESTRUENT LUPANAR TUUM
ET DEMOLIENTUR PROSTIBU
LUM TUUM

ET DENUDABUNT TE VESTIMEN
TIS TUIS ET AUFERENT
VASA DECORIS TUI
ET DERELINQUENT TE NUDAM
PLENAMQ; IGNOMINIA
ET ADDUCENT SUPER TE
MULTITUDINEM
ET LAPIDABUNT TE LAPIDIBUS
ET TRUCIDABUNT TE GLADIIS SUIS
ET COMBURENT DOMOS TUAS IGNI
ET FACIENT IN TE IUDICIA IN OCULIS
MULIERUM PLURIMARUM
ET DESINES FORNICARI ET MERCE
DES ULTRA NON DABIS
ET REQUIESCET INDIGNATIO MEA
IN TE
ET AUFERETUR ZELUS MEUS A TE
ET QUIESCAM NEC IRASCAR
AMPLIUS
EO QUOD NON FUERIS RECORDATA
DIERUM ADULESCENTIAE TUAE
ET PROVOCASTI ME IN OMNIBUS HIS
QUA PROPTER ET EGO VIAS TU
AS IN CAPITE TUO DEDI AIT DNS DS
ET NON FECI IUXTA SCELERA TUA
IN OMNIB; ABOMINATIONIB; TUIS
ECCE OMNIS QUI DICIT VULGO
PROVERBIUM IN TE
ADSUMET ILLUD DICENS
SICUT MATER ITA ET FILIA EIUS
FILIA MATRIS TUAE ES TU
QUAE PROIECIT VIRUM SUUM
ET FILIOS SUOS
ET SOROR SORORUM TUARUM
QUAE PROIECERUNT VIROS SUOS
ET FILIOS SUOS
MATER VESTRA CETTHEA
ET PATER VESTER AMORRAEUS
ET SOROR TUA MAIOR SAMARIA
IPSA ET FILIAE EIUS QUAE HABI
TANT AD SINISTRAM TUAM
SOROR AUTEM TUA MINOR TE
QUAE HABITAT A DEXTRIS TUIS
SODOMA ET FILIAE EIUS

SED NEC IN UIIS EARUM AMBULASTI
NEQ. SECUNDUM SCELERA EORUM
FECISTI
PAULLUM MINUS PAENE SCELE
RATIORA FECISTI ILLIS IN OMNIBUS
UIIS TUIS
UIUO EGO DICIT DNS DS
QUIA NON FECIT SODOMA SOROR
TUA IPSA ET FILIAE EIUS
SICUT FECISTI TU ET FILIAE TUAE
ECCE HAEC FUIT INIQUITAS
SODOMAE SORORIS TUAE
SUPERBIA SATURITAS PANIS
ET ABUNDANTIA
ET OTIUM IPSIUS ET FILIARUM EIUS
ET MANUM EGENO ET PAUPERI
NON PORRIGEBANT
ET ELEUATAE SUNT ET FECERUNT
ABOMINATIONES CORAM ME
ET ABSTULI EAS SICUT UIDISTI
ET SAMARIA DIMIDIUM PECCATO
RUM TUORUM NON PECCAUIT
SED UICISTI EAS SCELERIBUS TUIS
ET IUSTIFICASTI SORORES TUAS
IN OMNIB. ABOMINATIONIB. TUIS
QUAS OPERATA ES
ERGO ET TU PORTA CONFUSIO
NEM TUAM
QUAE UICISTI SORORES TUAS
PECCATIS TUIS SCELERATIUS
AGENS AB EIS
IUSTIFICATAE SUNT ENIM A TE
ERGO ET TU CONFUNDERE ET POR
TA IGNOMINIAM TUAM
QUAE IUSTIFICASTI SORORES TUAS
ET CONUERTAM RESTITUENS EAS
CONUERSIONE SODOMORUM
CUM FILIABUS SUIS
ET CONUERSIONE SAMARIAE
ET FILIARUM EIUS
ET CONUERTAM REUERSIONEM
TUAM IN MEDIO EARUM
UT PORTES IGNOMINIAM TUAM
ET CONFUNDARIS IN OMNIBUS

QUAE FECISTI CONSOLANS EAS
ET SOROR TUA SODOMA ET FILIAE
EIUS REUERTENTUR
AD ANTIQUITATEM SUAM
ET SAMARIA ET FILIAE EIUS
REUERTENTUR AD ANTIQUI
TATEM SUAM
ET TU ET FILIAE TUAE REUERTIMINI
AD ANTIQUITATEM UESTRAM
NON FUIT AUTEM SODOMA SOROR
TUA AUDITA IN ORE TUO
IN DIE SUPERBIAE TUAE
ANTEQUAM REUELARETUR
MALITIA TUA SICUT HOC
TEMPORE IN OBPROBRIUM
FILIARUM SYRIAE
ET CUNCTARUM IN CIRCUITU
FILIARUM PALESTINARUM
QUAE AMBIUNT TE PER GYRUM
SCELUS TUUM ET IGNOMINIAM
TUAM TU PORTASTI AIT DNS DS
QUIA HAEC DICIT DNS DS
ET FACIAM TIBI SICUT DESPEXI
STI IURAMENTUM
UT IRRITUM FACERES
PACTUM MEUM
ET RECORDABOR EGO PACTI MEI
TECUM IN DIEBUS ADULE
SCENTIAE TUAE
ET SUSCITABO TIBI PACTUM
SEMPITERNUM
ET RECORDABERIS UIARUM TUARUM
ET CONFUNDERIS
CUM RECEPERIS SORORES TUAS
TE MAIORES CUM MINORIB. TUIS
ET DABO EAS TIBI IN FILIAS
SED NON EX PACTO TUO
ET SUSCITABO EGO PACTUM
MEUM TECUM
ET SCIES QUIA EGO DNS
UT RECORDERIS ET CONFUNDARIS
ET NON SIT TIBI ULTRA APERIRE
OS PRAE CONFUSIONE TUA
CUM PLACATUS FUERO TIBI

in omnibus quae fecisti ait dns ds
xvii FACTUM EST UERBUM DNI
AD ME DICENS
Fili hominis propone enigma
ET NARRA PARABOLAM
AD DOMUM ISRL DICENS
Haec dicit dns ds
Aquila grandis magnarum
alarum longo membrorum
ductu plena plumis et
uarietate
uenit ad libanum et tulit
medullam cedri
summitatem frondium eius
auellit
et transportauit eam
in terram chanaan
in urbem negotiatorum
posuit illam
et tulit de semine terrae
et posuit illud in terra
pro semine
ut firmaret radicem super
aquas multas in superficie
posuit illud
cumque germinasset creuit
in uineam latiorem
humilem statura respicientibus
ramis eius ad eam
et radices eius sub illo erant
facta est ergo uinea et fruc
tificauit in palmites
et emisit propagines
et facta est aquila altera
grandis magnis alis
multisque plumis
et ecce uinea ista quasi mit
tens radices suas ad eam
palmites suos extendit ad
illam ut inrigaret eam
de areolis germinis sui
in terra bona super aquas
multas plantata est
ut faciat frondes et portet
fructum
et sit in uineam grandem
dic haec dicit dns ds ergone
prosperabitur
nonne radices eius euellet
et fructum eius distringet
et siccabit omnes palmites
germinis eius et arescet
et non in brachio grandi neque
in populo multo ut euelle
ret eam radicitus
ecce plantata est ergone
prosperabitur
nonne cum tetigerit eam
uentus urens siccabitur
et in areis germinis sui arescet
Et factum est uerbum dni
ad me dicens
xviii Dic ad domum exasperantem
nescitis quid ista significent
dic ecce uenit rex babylonis
hierusalem
et adsumet regem
et principes eius
et adducet eos ad semet ipsum
in babylonem et tollet
de semine regni
feriet que cum eo foedus
et accipiet ab eo iusiurandum
sed et fortes terrae tollet
ut sit regnum humile
et non eleuetur
sed custodiat pactum eius
et seruet illud
qui recedens ab eo misit nun
tios ad aegyptum ut daret
sibi equos et populum multum
numquid prosperabitur
uel consequetur salutem
qui fecit haec
et qui dissoluit pactum
numquid effugiet
uiuo ego dicit dns ds
quoniam in loco regis

qui constituit eum regem
cuius fecit irritum iuramentum
et solvit pactum
quod habebat cum eo
in medio Babylonis morietur
et non in exercitu grandi
neque in populo multo
faciet contra eum
Pharao proelium
in iactu aggeris et in struc
tione vallorum ut inter
ficiat animas multas
spreverat enim iuramentum
ut solveret foedus
et ecce dedit manum suam
et cum omnia haec fecerit
non effugiet
propterea haec dicit dns ds
vivo ego quoniam iuramentum
quod sprevit
et foedus quod praevaricatus
est ponam in caput eius
et expandam super eum
rete meum
et conprehendetur sagena
mea et adducam eum
in Babylonem et iudicabo
eum ibi
in praevaricatione
qua despexit me
et omnes profugi eius cum
universo agmine suo gladio cadent
residui autem in omnem ven
tum dispergentur
et scietis quia ego dns
locutus sum
XXXIII Haec dicit dns ds
et sumam ego de medulla
cedri sublimis
et ponam de vertice
ramorum eius
tenerum destringam et plan
tabo super montem excel
sum et eminentem

in monte sublimi Israhel
plantabo illud
et erumpet in germen
et faciet fructum et erit
in cedrum magnam
et habitabunt sub eo
omnes volucres
universum volatile sub umbra
frondium eius nidificabit
et scient omnia ligna regionis
quia ego dns
XXXIIII humiliavi lignum sublime
et exaltavi lignum humile
et siccavi lignum viride et fron
dere feci lignum aridum
ego dns locutus sum et feci
XXXV XVIII Et factus est sermo dni
ad me dicens
quid est quod inter vos
parabolam vertitis
in proverbium istud
in terra Israhel dicentes
patres comederunt uvam
acerbam et dentes filiorum
obstupescunt
vivo ego dicit dns ds
si erit vobis ultra parabola
haec in proverbium in Israhel
ecce omnes animae meae sunt
ut anima patris ita
et anima filii mea est
anima quae peccaverit
ipsa morietur
et vir si fuerit iustus
et fecerit iudicium et iustitiam
in montibus non comederit
et oculos suos non levaverit
ad idola domus Israhel
et uxorem proximi sui
non violaverit
et ad mulierem menstruatam
non accesserit
et hominem non contristaverit

PIGNUS DEBITORI REDDIDERIT
PER UIM NIHIL RAPUERIT
PANEM SUUM ESURIENTI
DEDERIT
ET NUDUM UESTIMENTO
OPERUERIT
AD USURAM NON COMMODAUERIT
ET AMPLIUS NON ACCEPERIT
AB INIQUITATE MANUM SUAM
AUERTERIT
IUDICIUM UERUM INTER UIRUM
FECERIT ET UIRUM
IN PRAECEPTIS MEIS AMBULA
UERIT ET IUDICIA MEA CUSTO
DIERIT UT FACIAT UERITATE
HIC IUSTUS EST UITA UIUE
AIT DNS
QUOD SI GENUERIT FILIUM
LATRONEM EFFUNDENTE
SANGUINEM
ET FECERIT UNUM DE ISTIS
ET HAEC QUIDEM OMNIA
NON FACIENTEM
SED IN MONTIB COMEDENTE
ET UXOREM PROXIMI SUI
POLLUENTEM
EGENUM ET PAUPEREM
CONTRISTANTEM
RAPIENTEM RAPINAS
PIGNUS NON REDDENTEM
ET AD IDOLA LEUANTEM
OCULOS SUOS
ABOMINATIONEM FACIENTEM
AD USURAM DANTEM
ET AMPLIUS ACCIPIENTEM
NUMQUID UIUET NON UIUET
CUM UNIUERSA DETESTANDA
HAEC FECERIT MORTE
MORIETUR
SANGUIS EIUS IN IPSO ERIT
QUOD SI GENUERIT FILIUM
QUI UIDENS OMNIA PECCATA
PATRIS SUI QUAE FECIT
TIMUERIT ET NON FECERIT
SIMILE EIS
SUPER MONTES NON COMEDERIT
ET OCULOS SUOS NON LEUAUERIT
AD IDOLA DOMUS ISRL
ET UXOREM PROXIMI SUI
NON UIOLAUERIT
ET UIRUM NON CONTRISTAUERIT
PIGNUS NON RETINUERIT
ET RAPINAM NON RAPUERIT
PANEM SUUM ESURIENTI
DEDERIT
ET NUDUM UESTIMENTO
OPERUERIT
A PAUPERIS INIURIA MANUM
SUAM AUERTERIT
USURAM ET SUPERABUNDANTIA
NON ACCEPERIT
IUDICIA MEA FECERIT
IN PRAECEPTIS MEIS AMBULAUERIT
HIC NON MORIETUR IN INIQUITATE
PATRIS SUI SED UITA UIUET
PATER EIUS QUIA CALUMNIATUS
EST ET UIM FECIT FRATRI
ET MALUM OPERATUS EST
IN MEDIO POPULI SUI
ECCE MORTUUS EST
IN INIQUITATE SUA
ET DICITIS QUARE NON PORTAUIT
FILIUS INIQUITATEM PATRIS
UIDELICET QUIA FILIUS IUDICIU
ET IUSTITIAM OPERATUS EST
OMNIA PRAECEPTA MEA
CUSTODIUIT ET FECIT ILLA
UITA UIUET
ANIMA QUAE PECCAUERIT
IPSA MORIETUR
FILIUS NON PORTABIT
INIQUITATEM PATRIS
ET PATER NON PORTABIT
INIQUITATEM FILII
IUSTITIA IUSTI SUPER EUM ERIT
ET IMPIETAS IMPII SUPER
EUM ERIT
XX SI AUTEM IMPIUS EGERIT PAENI
TENTIA

AB OMNIB· PECCATIS SUIS
QUAE OPERATUS EST
ET CUSTODIERIT UNIVERSA
PRAECEPTA MEA
ET FECERIT IUDICIUM ET IUSTITIAM
VITA VIVET NON MORIETUR
OMNIUM INIQUITATUM EIUS
QUAS OPERATUS EST
NON RECORDABOR
IN IUSTITIA SUA QUAM OPERATUS
EST VIVET
NUMQUID VOLUNTATIS MEAE
EST MORS IMPII DICIT DOMINUS DEUS
ET NON UT CONVERTATUR
A VIIS SUIS ET VIVAT
SI AUTEM AVERTERIT SE IUSTUS
A IUSTITIA SUA
ET FECERIT INIQUITATEM
SECUNDUM OMNES ABOMINATIONES QUAS OPERARI
SOLET IMPIUS
NUMQUID VIVET
OMNES IUSTITIAE EIUS QUAS
FECERAT NON RECORDABUNTUR
IN PRAEVARICATIONE QUA PRAEVARICATUS EST ET IN PECCATO
SUO QUOD PECCAVIT
IN IPSIS MORIETUR
ET DIXISTIS NON EST AEQUA VIA DOMINI
AUDITE DOMUS ISRL
NUMQUID VIA MEA NON EST AEQUA
ET NON MAGIS VIAE VESTRAE
PRAVAE SUNT
CUM ENIM AVERTERIT SE IUSTUS
A IUSTITIA SUA
ET FECERIT INIQUITATEM
MORIETUR IN EIS
IN INIUSTITIA QUAM OPERATUS
EST MORIETUR
ET CUM AVERTERIT SE IMPIUS
AB IMPIETATE SUA
QUAM OPERATUS EST
ET FECERIT IUDICIUM ET IUSTITIAM
IPSE ANIMAM SUAM VIVIFICABIT

CONSIDERANS ENIM ET AVERTENS SE AB OMNIB· INIQUITATIB·
QUAS OPERATUS EST
VITA VIVET ET NON MORIETUR
ET DICUNT FILII ISRL NON EST
AEQUA VIA DOMINI
NUMQUID VIAE MEAE NON SUNT
AEQUAE DOMUS ISRL
ET NON MAGIS VIAE VESTRAE
PRAVAE
IDCIRCO UNUMQUEMQUE IUXTA
VIAS SUAS IUDICABO DOMUS ISRL
AIT DOMINUS DEUS
CONVERTIMINI ET AGITE
PAENITENTIAM AB OMNIBUS
INIQUITATIB· VESTRIS
ET NON ERIT VOBIS IN RUINAM
INIQUITAS
PROICITE A VOBIS OMNES
PRAEVARICATIONES VESTRAS
IN QUIB· PRAEVARICATI ESTIS
ET FACITE VOBIS COR NOVUM
ET SPIRITUM NOVUM ET QUARE
MORIEMINI DOMUS ISRL
QUIA NOLO MORTEM MORIENTIS
DICIT DOMINUS DEUS
REVERTIMINI ET VIVITE
ET TU ADSUME PLANCTUM
SUPER PRINCIPES ISRL ET DICES
QUARE MATER TUA LEAENA
INTER LEONES CUBAVIT
IN MEDIO LEUNCULORUM
ENUTRIVIT CATULOS SUOS
ET EDUXIT UNUM DE LEUN-
CULIS SUIS
LEO FACTUS EST ET DIDICIT
CAPERE PRAEDAM HOMINEMQUE
COMEDERE
ET AUDIERUNT DE EO GENTES
ET NON ABSQUE VULNERIBUS
SUIS CEPERUNT EUM
ET ADDUXERUNT EUM IN CATENIS
IN TERRAM AEGYPTI
QUAE CUM VIDISSET QUONIAM

INFIRMATA EST ET PERIIT
EXPECTATIO EIUS
TULIT UNUM DE LEUNCULIS SUIS
LEONEM CONSTITUIT EUM
QUI INCEDEBAT INTER LEONES
ET FACTUS EST LEO DIDICIT
PRAEDAM CAPERE
ET HOMINES DEVORARE
DIDICIT VIDUAS FACERE
ET CIVITATES EORUM IN DESER
TUM ADDUCERE
ET DESOLATA EST TERRA
ET PLENITUDO EIUS
A VOCE RUGITUS ILLIUS
ET CONVENERUNT ADVERSUM
EUM GENTES UNDIQUE
DE PROVINCIIS
ET EXPANDERUNT SUPER EUM
RETE SUUM
IN VULNERIB. EARUM CAPTUS EST
ET MISERUNT EUM IN CAVEAM
IN CATENIS
ADDUXERUNT EUM AD REGEM
BABYLONIS
MISERUNTQ. EUM IN CARCEREM
NE AUDIRETUR VOX EIUS ULTRA
SUPER MONTES ISRL
MATER TUA QUASI VINEA IN SAN
GUINE TUO SUPER AQUAM
PLANTATA
FRUCTUS EIUS ET FRONDES EIUS
CREVERUNT EX AQUIS MULTIS
ET FACTAE SUNT EI VIRGAE
SOLIDAE IN SCEPTRA DOMINANTIUM
ET EXALTATA EST STATURA EIUS
INTER FRONDES
ET VIDIT ALTITUDINEM SUAM
IN MULTITUDINE PALMITUM
SUORUM
ET EVULSA EST IN IRA IN TERRA
QUE PROIECTA
ET VENTUS URENS SICCAVIT
FRUCTUM EIUS
MARCUERUNT ET AREFACTAE

SUNT VIRGAE ROBORIS EIUS
IGNIS COMEDIT EAM
ET NUNC TRANSPLANTATA EST
IN DESERTUM
IN TERRA INVIA ET SITIENTI
ET EGRESSUS EST IGNIS DE VIRGA
RAMORUM EIUS QUI FRUCTUM
EIUS COMEDIT
ET NON FUIT IN EA VIRGA FORTIS
SCEPTRUM DOMINANTIUM
PLANCTUS EST ET ERIT IN PLANCTU
ET FACTUM EST IN ANNO SEPTIMO
IN QUINTO MENSE IN DECIMA
MENSIS
VENERUNT VIRI DE SENIORIB. ISRL
UT INTERROGARENT DNM
ET SEDERUNT CORAM ME
ET FACTUS EST SERMO DNI
AD ME DICENS
FILI HOMINIS LOQUERE SENIORIBUS
ISRL ET DICES AD EOS
HAEC DICIT DNS DS
NUMQUID AD INTERROGANDUM ME
VOS VENISTIS
VIVO EGO QUIA NON RESPONDEBO
VOBIS AIT DNS DS
SI IUDICAS EOS SI IUDICAS FILI HOMINIS
ABOMINATIONES PATRUM EORUM
OSTENDE EIS
ET DICES AD EOS HAEC DIC DNS DS
IN DIE QUA ELEGI ISRL ET LEVAVI
MANUM MEAM PRO STIRPE
DOMUS IACOB
ET APPARUI EIS IN TERRA AEGYPTI
ET LEVAVI MANUM MEAM PRO EIS
DICENS EGO DNS DS VESTER
IN DIE ILLA LEVAVI MANUM MEAM
PRO EIS UT EDUCEREM EOS
DE TERRA AEGYPTI
IN TERRAM QUAM PROVIDERAM
EIS FLUENTEM LACTE ET MELLE
QUAE EST EGREGIA
INTER OMNES TERRAS
ET DIXI AD EOS UNUSQUISQUE

OFFENSIONES OCULORUM
SUORUM ABICIAT
ET IN IDOLIS AEGYPTI NOLITE POLLUI
EGO DOMINUS DEUS UESTER
ET INRITAUERUNT ME
NOLUERUNTQUE AUDIRE
UNUSQUISQUE ABOMINATIONES
OCULORUM SUORUM
NON PROIECIT
NEC IDOLA AEGYPTI RELIQUERUNT
ET DIXI UT EFFUNDEREM INDIGNA
TIONEM MEAM SUPER EOS
ET IMPLEREM IRAM MEAM IN EIS
IN MEDIO TERRAE AEGYPTI
ET FECI PROPTER NOMEN MEUM
UT NON UIOLARETUR CORAM GEN
TIBUS IN QUARUM MEDIO ERANT
ET INTER QUAS APPARUI EIS
UT EDUCEREM EOS
DE TERRA AEGYPTI
EIECI ERGO EOS DE TERRA AEGYPTI
ET EDUXI IN DESERTUM
ET DEDI EIS PRAECEPTA MEA
ET IUDICIA MEA OSTENDI EIS
QUAE FACIAT HOMO ET UIUAT IN EIS
INSUPER ET SABBATA MEA DEDI EIS
UT ESSENT SIGNUM INTER ME ET EOS
ET SCIRENT QUIA EGO DOMINUS
SCIFICANS EOS
ET INRITAUERUNT ME DOMUS ISRL
IN DESERTO
IN PRAECEPTIS MEIS
NON AMBULAUERUNT
ET IUDICIA MEA PROIECERUNT
QUAE FACIENS HOMO UIUET IN EIS
ET SABBATA MEA UIOLAUERUNT
UEHEMENTER
DIXI ERGO UT EFFUNDEREM
FUROREM MEUM SUPER EOS
IN DESERTO ET CONSUMEREM
EOS
ET FECI PROPTER NOMEN MEUM UT
NE UIOLARETUR CORAM GENTIB
DE QUIB EIECI EOS IN CONSPECTU
EARUM

EORUM EGO IGITUR LEUAUI MANUM MEAM
SUPER EOS IN DESERTO
NE INDUCEREM EOS IN TERRAM
QUAM DEDI EIS FLUENTEM
LACTE ET MELLE
PRAECIPUAM TERRARUM OMNIUM
QUIA IUDICIA MEA PROIECERUNT
ET IN PRAECEPTIS MEIS
NON AMBULAUERUNT
ET SABBATA MEA UIOLAUERUNT
POST IDOLA ENIM COR EORUM
GRADIEBATUR
ET PEPERCIT OCULUS MEUS
SUPER EOS UT NON INTERFICE
REM EOS
NEC CONSUMPSI EOS IN DESERTO
DIXI AUTEM AD FILIOS EORUM
IN SOLITUDINE
IN PRAECEPTIS PATRUM UESTRORUM
NOLITE INCEDERE
NEC IUDICIA EORUM CUSTODIATIS
NEC IN IDOLIS EORUM POLLUAMINI
EGO DOMINUS DEUS UESTER
IN PRAECEPTIS MEIS AMBULATE
ET IUDICIA MEA CUSTODITE
ET FACITE EA
ET SABBATA MEA SCIFICATE
UT SIT SIGNUM INTER ME ET UOS
ET SCIATUR QUIA EGO DOMINUS DEUS UESTER
ET EXACERBAUERUNT ME FILII ISRL
IN PRAECEPTIS MEIS
NON AMBULAUERUNT
ET IUDICIA MEA NON CUSTODIERUNT
UT FACERENT EA
QUAE CUM FECERIT HOMO
UIUET IN EIS
ET SABBATA MEA UIOLAUERUNT
ET COMMINATUS SUM UT EFFUN
DEREM FUROREM MEUM
SUPER EOS
ET IMPLEREM IRAM MEAM
IN EIS IN DESERTO
AUERTI AUTEM MANUM MEAM
ET FECI PROPTER NOMEN MEŪ

ut non uiolaretur coram gentibus
de quibus eieci eos in oculis earum
iterum leuaui manum meam
in eos in solitudine
ut dispergerem eos in natio
nes et uentilarem in terras
eo quod iudicia mea non fecissent
et praecepta mea reprobassent
et sabbata mea uiolassent
et post idola patrum suorum
fuissent oculi eorum
ergo et ego dedi eis praecepta
non bona
et iudicia in quibus non uiuent
et pollui eos in muneribus suis
cum offerrent omne quod
aperit uuluam propter
delicta sua
et scient quia ego dns
quam ob rem loquere ad domum
isrl fili hominis et dices ad eos
haec dicit dns ds
adhuc et in hoc blasphemaue
runt me patres uestri
cum spreuissent me
contemnentes
et induxissem eos in terram
super quam leuaui manum
meam ut darem eam eis
uiderunt omnem collem
excelsum et omne
lignum nemorosum
et immolauerunt ibi
uictimas suas
et dederunt ibi inritationem
oblationis suae
et posuerunt ibi odorem
suauitatis suae
et libauerunt libationes suas
et dixi ad eos quid est excelsum
ad quod uos ingredimini
et uocatum est nomen eius
excelsum usque ad hunc diem
propterea dic ad domum isrl
haec dicit dns ds
certe in uia patrum uestrorum
uos polluimini
et post offendicula eorum
uos fornicamini
et in oblatione donorum
uestrorum cum transduci
tis filios uestros per ignem
uos polluimini
in omnibus idolis uestris usque hodie
et ego respondebo uobis
domus isrl
uiuo ego dicit dns ds quia ego
non respondebo uobis
neque cogitatio mentis uestrae
fiet dicentium
erimus sicut gentes et sicut
cognationes terrae ut colamus
ligna et lapides
uiuo ego dicit dns ds
quoniam in manu forti et in bra
chio extento et in furore
effuso regnabo super uos
et educam uos de populis
et congregabo uos de terris
in quibus dispersi estis
in manu ualida et brachio
extento et in furore effuso
regnabo super uos
et adducam uos in desertum
populorum
et iudicabor uobiscum ibi
facie ad faciem
sicut iudicio contendi aduersus
patres uestros in deserto
terrae aegypti
sic iudicabo uos dicit dns
et subiciam uos sceptro meo
et inducam uos in uinculis
foederis
et eligam de uobis trans
gressores et impios
et de terra incolatus eorum
educam eos

et terram isrl non ingredientur
et scietis quia ego dns
et uos domus israhel
haec dicit dns ds
singuli post idola uestra
ambulate et seruite eis
quod si et in hoc non audieritis me
et nomen meum sanctum pollue
ritis ultra in muneribus uestris
et in idolis uestris
in monte sancto meo in monte
excelso isrl ait dns ds
ibi seruiet mihi omnis domus isrl
omnes inquam in terra
in qua placebunt mihi
et ibi quaeram primitias uestras
et initium decimarum uestra
rum in omnibus sanctificatio
nibus uestris
in odorem suauitatis
suscipiam uos
cum eduxero uos de populis
et congregauero uos de terris
in quas dispersi estis
et sanctificabor in uobis
in oculis nationum
et scietis quia ego dns
cum induxero uos ad terram isrl
in terram pro qua leuaui
manum meam ut darem eam
patribus uestris
et recordabimini ibi
uiarum uestrarum
et omnium scelerum uestro
rum quibus polluti estis in eis
et displicebitis uobis in con
spectu uestro in omnibus
malitiis uestris quas fecistis
et scietis quia ego dns cum
bene fecero uobis
propter nomen meum
non secundum uias uestras
malas
neque secundum scelera uestra

pessima domus isrl ait dns ds
et factus est sermo dni
ad me dicens
fili hominis pone faciem tuam
contra uiam austri
et stilla ad africum
et propheta ad saltum agri
meridiani et dices saltui meridiano
audi uerbum dni haec dicit dns ds
ecce ego succendam in te ignem
et conburam in te omne lignum
uiride et omne lignum aridum
non extinguetur flamma
succensionis
et conburetur in ea omnis facies
ab austro usque ad aquilonem
et uidebit uniuersa caro
quia ego dns succendi eam
nec extinguetur
et dixi a a a dns ds
ipsi dicunt de me numquid non
per parabolas loquitur iste
et factus est sermo dni
ad me dicens
fili hominis pone faciem tuam
ad hierusalem
et stilla ad sanctuaria et propheta
contra humum isrl
et dices terrae isrl
haec dicit dns
ecce ego ad te
et eiciam gladium meum
de uagina sua
et occidam in te iustum et impium
pro eo autem quod occidi
in te iustum et impium
idcirco egredietur gladius
meus de uagina sua ad omnem
carnem ab austro usque ad aquilonem
ut sciat omnis caro quia ego dns
eduxi gladium meum
de uagina sua inreuocabilem
et tu fili hominis ingemesce
in contritione lumborum

ET IN AMARITUDINIBUS
INGEMESCE CORAM EIS
CUMQ DIXERINT AD TE
QUARE TU GEMIS
DICES PRO AUDITU QUIA UENIT
ET TABESCET OMNE COR ET DISSOL
UENTUR UNIUERSAE MANUS
ET INFIRMABITUR OMNIS SPS
ET PER CUNCTA GENUA
FLUENT AQUAE
ECCE UENIT ET FIET AIT DNS DS
ET FACTUS EST SERMO DNI
AD ME DICENS
FILI HOMINIS PROPHETA ET DICES
HAEC DICIT DNS DS LOQUERE
GLADIUS GLADIUS EXACUTUS EST
ET LIMATUS
UT CAEDAT UICTIMAS EXACUTUS EST
UT SPLENDEAT LIMATUS EST
QUI MOUES SCEPTRUM FILII MEI
SUCCIDISTI OMNE LIGNUM
ET DEDI EUM AD LEUIGANDUM
UT TENEATUR MANU
ISTE EXACUTUS EST GLADIUS
ET ISTE LIMATUS
UT SIT IN MANU INTERFICIENTIS
CLAMA ET ULULA FILI HOMINIS
QUIA HIC FACTUS EST IN POPULO
MEO HIC IN CUNCTIS DUCIB ISRL
QUI FUGERANT GLADIO TRADITI SUNT
CUM POPULO MEO
IDCIRCO PLAUDE SUPER FEMUR
QUIA PROBATUS EST ET HOC CUM
SCEPTRUM SUBUERTERIT
ET NON ERIT DICIT DNS DS
TU ERGO FILI HOMINIS PROPHETA
ET PERCUTE MANU AD MANUM
ET DUPLICETUR GLADIUS
AC TRIPLICETUR GLADIUS
INTERFECTORUM
HIC EST GLADIUS OCCISIONIS
MAGNAE
QUI OBSTUPESCERE EOS FACIT
ET CORDE TABESCERE
ET MULTIPLICAT RUINAS
IN OMNIB PORTIS EORUM
DEDI CONTURBATIONEM
GLADII ACUTI ET LIMATI AD FUL
GENDUM AMICTI AD CAEDEM
EXACUERE UADE AD DEXTRAM
SIUE AD SINISTRAM
QUOCUMQUE FACIEI TUAE
EST APPETITUS
QUIN ET EGO PLAUDAM MANU
AD MANUM
ET IMPLEBO INDIGNATIONEM MEAM
EGO DNS LOCUTUS SUM
ET FACTUS EST SERMO DNI
AD ME DICENS
ET TU FILI HOMINIS PONE TIBI
DUAS UIAS
UT UENIAT GLADIUS REGIS BABYLONIS
DE TERRA UNA EGREDIENTUR AMBO
ET MANU CAPIET CONIECTURAM
IN CAPITE UIAE CIUITATIS CONICIET
UIAM PONES UT UENIAT GLADIUS
AD RABBATH FILIORUM AMMON
ET AD IUDAM IN HIERUSALEM
MUNITISSIMAM
STETIT ENIM REX BABYLONIS
IN BIUIO
IN CAPITE DUARUM UIARUM
DIUINATIONEM QUAERENS
COMMISCENS SAGITTAS
INTERROGAUIT IDOLA
EXTA CONSULUIT
AD DEXTRAM EIUS FACTA EST
DIUINATIO SUPER HIERUSALEM
UT PONAT ARIETES UT APERIAT
OS IN CAEDE
UT LEUET UOCEM IN ULULATU
UT PONAT ARIETES CONTRA
PORTAS UT CONPORTET AGGEREM
UT AEDIFICET MUNITIONES
ERITQ QUASI CONSULENS
FRUSTRA ORACULUM
IN OCULIS EORUM
ET SABBATORUM OTIUM IMITANS

Ipse autem recordabitur
iniquitatis ad capiendum
Idcirco haec dic dns ds
pro eo quod recordati estis
iniquitatis vestrae
et revelastis praevaricatio
nes vestras
et appareret peccata vestra
in omnibus cogitationibus vestris
pro eo inquam quod recordati
estis manu capiemini
Tu autem profane impie dux isrl
cuius venit dies in tempore
iniquitatis praefinita
haec dicit dns ds aufer
cidarim tolle coronam
nonne haec est quae humilem
sublimavit et sublimem
humiliavit
iniquitatem iniquitatem
iniquitatem ponam eam
et hoc nunc factum est
donec veniret cuius est
iudicium et tradam ei
Et tu fili hominis propheta
et dic
haec dicit dns ds ad filios ammon
et ad obprobrium eorum
et dic gladius gladius evagina
te ad occidendum lima
te ut interficias et fulgeas
cum tibi viderentur vana
et divinarentur mendacia
ut dareris super colla vulnerum
impiorum
quorum venit dies in tempore
iniquitatis praefinita
revertere ad vaginam tuam
in loco in quo creatus es
in terra nativitatis tuae
iudicabo te
et effundam super te
indignationem meam
in igne furoris mei sufflabo in te
daboque te in manus hominum
insipientium et fabricantium
interitum
igni eris cibus sanguis tuus
erit in medio terrae
oblivioni traderis quia ego dns
locutus sum
Et factum est verbum dni
ad me dicens
et tu fili hominis nonne iudicas
nonne iudicas civitatem
sanguinum
et ostendes ei omnes
abominationes suas
et dices haec dic dns ds
civitas effundens sanguinem
in medio sui ut veniat
tempus eius
et quae fecit idola contra
semet ipsam ut pollueretur
in sanguine tuo qui a te effusus
est deliquisti
et in idolis tuis quae fecisti
polluta es
et adpropinquare fecisti
dies tuos et adduxisti tempus
annorum tuorum
propterea dedi te obprobrium
gentibus et inrisionem
universis terris
quae iuxta sunt et quae procul
a te triumphabunt de te
sordida nobilis grandis interitu
Ecce principes isrl singuli
in brachio suo fuerunt in te
ad effundendum sanguinem
patrem et matrem contume
liis adfecerunt in te
advenam calumniati sunt
in medio tui

PUPILLUM ET UIDUAM CONTRI
STAUERUNT APUD TE
SANCTUARIA MEA SPREUISTIS
ET SABBATA MEA POLLUISTIS
UIRI DETRACTORES FUERUNT IN TE
AD EFFUNDENDUM SANGUINEM
ET SUPER MONTES COMEDE
RUNT IN TE
SCELUS OPERATI SUNT IN MEDIO TUI
UERECUNDIORA PATRIS
DISCOOPERUERUNT IN TE
INMUNDITIAM MENSTRUATAE
HUMILIAUERUNT IN TE
ET UNUSQUISQUE IN UXOREM PROXI
MI SUI OPERATUS EST
ABOMINATIONEM
ET SOCER NURUM SUAM
POLLUIT NEFARIE
FRATER SOROREM SUAM FILIAM
PATRIS SUI OPPRESSIT IN TE
MUNERA ACCEPERUNT APUD TE
AD EFFUNDENDUM SANGUINEM
USURAM ET SUPERABUNDANTIAM
ACCEPISTI
ET AUARE PROXIMOS TUOS
CALUMNIABARIS
MEIQ· OBLITA ES AIT DNS DS
ECCE CONPLOSI MANUS MEAS
SUPER AUARITIAM TUAM QUAM FECISTI
ET SUPER SANGUINEM QUI EFFU
SUS EST IN MEDIO TUI
NUMQUID SUSTINEBIT COR TUUM
AUT PRAEUALEBUNT MANUS
TUAE IN DIEBUS QUOS EGO FACIAM
EGO DNS LOCUTUS SUM ET FACIAM
ET DISPERGAM TE IN NATIONES
ET UENTILABO TE IN TERRAS
ET DEFICERE FACIAM
INMUNDITIAM TUAM A TE
ET POSSIDEBO TE IN CONSPECTU
GENTIUM ET SCIES QUIA EGO DNS
XIII ET FACTUM EST UERBUM DNI
AD ME DICENS
FILI HOMINIS UERSA EST MIHI

DOMUS ISRL IN SCORIAM
OMNES ISTI AES ET STAGNUM
ET FERRUM ET PLUMBUM
IN MEDIO FORNACIS IN SCORIA
ARGENTI FACTI SUNT
PROPTEREA HAEC DICIT DNS DS
EO QUOD UERSI ESTIS
OMNES IN SCORIAM
PROPTEREA ECCE EGO CONGREGA
BO UOS IN MEDIO HIERUSALEM
CONGREGATIONE ARGENTI ET AERIS
ET FERRI ET STAGNI ET PLUMBI
IN MEDIO FORNACIS
UT SUCCENDAM IN EA IGNEM
AD CONFLANDUM
SIC CONGREGABO IN FURORE MEO
ET IN IRA MEA ET REQUIESCAM
ET CONFLABO UOS ET CONGRE
GABO UOS ET SUCCENDAM
IN UOS IN IGNE FURORIS MEI
ET CONFLABIMINI IN MEDIO EIUS
UT CONFLATUR ARGENTUM
IN MEDIO FORNACIS SIC
ERITIS IN MEDIO EIUS
ET SCIETIS QUIA EGO DNS CUM EFFU
DERIM INDIGNATIONEM MEAM
SUPER UOS
XIIII ET FACTUM EST UERBUM DNI
AD ME DICENS
FILI HOMINIS DIC EI TU ES TERRA
INMUNDA ET NON CONPLUTA
IN DIE FURORIS CONIURATIO
PROPHETARUM IN MEDIO EIUS
SICUT LEO RUGIENS CAPIENS
QUE PRAEDAM
ANIMAM DEUORAUERUNT
OPES ET PRETIUM ACCEPERUNT
UIDUAS EIUS MULTIPLICAUERUNT
IN MEDIO ILLIUS
SACERDOTES EIUS CONTEMPSE
RUNT LEGEM MEAM
ET POLLUERUNT
SANCTUARIA MEA
INTER SANCTUM ET PROFANUM

INTER SCM ET PROFANUM
NON HABUERE DISTANTIAM
ET INTER POLLUTUM ET MUNDUM
NON INTELLEXERUNT ET SABBATIS
MEIS AVERTERUNT OCULOS SUOS
ET COINQUINABAR IN MEDIO EORUM
PRINCIPES EIUS IN MEDIO ILLIUS
QUASI LUPI RAPIENTES PRAEDAM
AD EFFUNDENDUM SANGUINEM
ET AD PERDENDAS ANIMAS
ET AVARE SECTANDA LUCRA
PROPHETAE AUTEM EIUS
LINIEBANT EOS ABSQUE
TEMPERAMENTO
VIDENTES VANA ET DIVINANTES
EIS MENDACIUM
DICENTES HAEC DICIT DNS DS
CUM DNS NON SIT LOCUTUS
POPULI TERRAE CALUMNIABANTUR
CALUMNIAM ET RAPIEBANT
VIOLENTER
EGENUM ET PAUPEREM
ADFLIGEBANT
ET ADVENAM OPPRIMEBANT
CALUMNIA ABSQUE IUDICIO
ET QUAESIVI DE EIS VIRUM QUI INTER
PONERET SAEPEM ET STARET
OPPOSITUS CONTRA ME
PRO TERRA NE DISSIPAREM
EAM ET NON INVENI
ET EFFUDI SUPER EOS
INDIGNATIONEM MEAM
IN IGNE IRAE MEAE CONSUMPSI EOS
VIAM EORUM IN CAPUT EORUM
REDDIDI AIT DNS DS
ET FACTUS EST SERMO DNI
AD ME DICENS
FILI HOMINIS DUAE MULIERES
MATRIS UNIUS FILIAE FUERUNT
ET FORNICATAE SUNT IN AEGYPTO
IN ADULESCENTIA SUA
FORNICATAE SUNT
IBI SUBACTA SUNT UBERA EARUM
ET FRACTAE SUNT MAMMAE

PUBERTATIS EARUM
NOMINA AUTEM EARUM OOLA
MAIOR ET OOLIBA SOROR EIUS
ET HABUI EAS ET PEPERERUNT
FILIOS ET FILIAS
PORRO EARUM NOMINA SAMARIA
OOLA ET HIERUSALEM OOLIBA
FORNICATA EST IGITUR OOLA
SUPER ME
ET INSANIVIT IN AMATORES SUOS
IN ASSYRIOS PROPINQUANTES
VESTITOS IACYNTHO PRINCIPES
ET MAGISTRATUS IUVENES
CUPIDINIS
UNIVERSOS EQUITES
ASCENSORES EQUORUM
ET DEDIT FORNICATIONES SUAS
SUPER EOS
ELECTOS FILIOS ASSYRIORUM
UNIVERSOS
ET IN OMNIBUS IN QUOS INSANIVIT
IN INMUNDITIIS EORUM
POLLUTA EST
INSUPER ET FORNICATIONES SUAS
QUAS HABUERAT IN AEGYPTO
NON RELIQUIT
NAM ET ILLI DORMIERANT CUM EA
IN ADULESCENTIA EIUS
ET ILLI CONFREGERANT UBERA
PUBERTATIS EIUS
ET EFFUDERANT FORNICATIONE
SUAM SUPER EAM
PROPTEREA TRADIDI EAM IN MANUS
AMATORUM SUORUM
IN MANUS FILIORUM ASSUR
SUPER QUORUM INSANIVIT
LIBIDINEM
IPSI DISCOOPERUERUNT
IGNOMINIAM EIUS
FILIOS ET FILIAS EIUS TULERUNT
ET IPSAM OCCIDERUNT GLADIO
ET FACTAE SUNT MULIERES
FAMOSAE
ET IUDICIA PERPETRAVERUNT IN EA

quod cum uidisset soror eius
ooliba plus quam illa
insanivit libidine
et fornicationem suam super
fornicationem sororis suae
ad filios assyriorum praebuit
impudenter
ducib· et magistratibus ad se
uenientib· indutis ueste uaria
equitib· qui uectebantur equis
et adulescentib· forma
cunctis egregia
et uidi quod polluta esset
uia una ambarum
et auxit fornicationes suas
cumq· uidisset uiros
depictos in pariete
imagines chaldaeorum
expressas coloribus
et accinctos balteis renes
et thiaras tinctas in capiti
bus eorum
formam ducum omnium
similitudinem filiorum
babylonis
terraeq· chaldaeorum
in qua orti sunt
et insanivit super eos concupi
scentia oculorum suorum
et misit nuntios ad eos
in chaldaeam
cumq· uenissent ad eam
filii babylonis ad cubile
mammarum
polluerunt eam stupris suis
et polluta est ab eis et satu
rata est anima eius ab illis
denudavit quoq· fornicatio
nes suas
et discooperuit ignominiam suā
et recessit anima mea ab ea
sicut recesserat anima mea
a sorore eius
multiplicavit enim fornicationes
suas

recordans dies adulescen
tiae suae
quib· fornicata est
in terra aegypti
et insanivit libidine super
concubitum eorum
quorum carnes sunt
ut carnes asinorum
et sicut fluxus equorum
fluxus eorum
et uisitasti scelus
adulescentiae tuae
quando subacta sunt
in aegypto ubera tua
et confractae mammae
pubertatis tuae
propterea ooliba
haec dicit dns ds
ecce ego suscitabo omnes
amatores tuos contra te
de quib· satiata est anima tua
et congregabo eos aduersum
te in circuitu
filios babylonis et uniuersos
chaldaeos nobiles tyran
nosq· et principes
omnes filios assyriorum
iuuenes forma egregia
duces et magistratus uniuersos
principes principum et no
minatos ascensores equorū
et uenient super te instructi
curru et rota multitudo
populorum
lorica et clypeo et galea
armabuntur contra te
undique
et dabo coram eis iudicium
et iudicabunt te iudiciis suis
et ponam zelum meum in te
quem exercent tecum
in furore
nasum tuum et aures tuas
praecident

et quae remanserint
gladio concident
ipsi filios et filias tuas capient
et novissimum tuum
devorabitur igni
et denudabunt te vestimentis
tuis et tollent vasa gloriae tuae
et requiescere faciam
scelus tuum de te
et fornicationem tuam
de terra Aegypti
nec levabis oculos tuos ad eos
et Aegypti non recordaberis
amplius
quia haec dicit dns ds ecce ego
tradam te in manus eorum
quos odisti
in manus de quibus satiata
est anima tua
et agent tecum in odio
et tollent omnes
labores tuos
et dimittent te nudam
et ignominia plenam
et revelabitur ignominia
fornicationum tuarum
scelus tuum et fornicatio
nes tuae fecerunt haec tibi
quia fornicata es post gentes
inter quas polluta es
in idolis earum
in via sororis tuae ambulasti
et dabo calicem eius
in manu tua
haec dicit dns ds
calicem sororis tuae bibes
profundum et latum
eris in derisum et subsan
nationem quae est
capacissima
ebrietate et dolore
repleberis
calice maeroris et tristitiae
calice sororis tuae Samariae

et bibes illum et epotabis
usque ad feces
et fragmenta eius devorabis
et ubera tua lacerabis quia ego
locutus sum ait dns ds
propterea haec dicit dns ds
quia oblita es mei et proiecisti
me post corpus tuum
tu quoque porta scelus tuum
et fornicationes tuas
et ait dns ad me dicens
fili hominis numquid iudicas
Oolam et Oolibam
et adnuntias eis scelera ea
quia adulterae sunt et sanguis
in manibus earum
et cum idolis suis fornicatae
sunt
insuper et filios suos quos
genuerunt mihi obtulerunt
eis ad devorandum
sed et hoc fecerunt mihi
polluerunt sanctuarium meum
in die illa
et sabbata mea profanaverunt
cumque immolarent
filios suos idolis suis
et ingrederentur sanctuarium
meum in die illa
ut polluerent illud
etiam haec fecerunt
in medio domus meae
miserunt ad viros venientes
de longe ad quos nuntios
miserant
itaque ecce venerunt
quibus te lavisti
et circumlevisti stibio oculos
tuos et ornata es
mundo muliebri
sedisti in lecto pulcherrimo
et mensa ornata est ante te
thymiama meum et unguentum
meum posuisti super

ET SONUS MULTITUDINIS EXULTAN
TIS ERAT IN EA
ET IN VIRIS QUI DE MULTITUDINE
HOMINUM ADDUCEBANTUR
ET VENIEBANT DE DESERTO
POSUERUNT ARMILLAS
IN MANIB EARUM
ET CORONAS SPECIOSAS
IN CAPITIB EARUM
ET DIXI EI QUAE ATTRITA EST
IN ADULTERIIS
NUNC FORNICABITUR IN FORNICA
TIONE SUA ETIAM HAEC
ET INGRESSI SUNT AD EAM QUASI
AD MULIEREM MERETRICEM
SIC INGREDIEBANTUR AD OOLAM
ET AD OOLIBAM MULIERES
NEFARIAS
VIRI ERGO IUSTI SUNT HII IUDICABUNT
EAS IUDICIO ADULTERARUM
ET IUDICIO EFFUNDENTIUM
SANGUINEM
QUIA ADULTERAE SUNT ET SANGUIS
IN MANIB EARUM
LVI HAEC ENIM DICIT DNS DS
ADDUC AD EAS MULTITUDINEM
ET TRADE EAS IN TUMULTUM
ET IN RAPINAS
ET LAPIDENTUR LAPIDIB POPULORUM
ET CONFODIANTUR GLADIIS EORUM
FILIOS ET FILIAS EARUM
INTERFICIENT
ET DOMOS EARUM IGNE SUCCENDENT
ET AUFERAM SCELUS DE TERRA
ET DISCENT OMNES MULIERES
NE FACIANT SECUNDUM
SCELUS EARUM
ET DABUNT SCELUS VESTRUM
SUPER VOS
ET PECCATA IDOLORUM VESTRORUM
PORTABITIS
ET SCIETIS QUIA EGO DNS DS
LIII ET FACTUM EST VERBUM DNI
LXVIII AD ME

IN ANNO NONO IN MENSE DECIMO
DECIMA MENSIS DICENS
FILI HOMINIS SCRIBE TIBI
NOMEN DIEI HUIUS
IN QUA CONFIRMATUS EST REX
BABYLONIS
ADVERSUM HIERUSALEM HODIE
ET DICES PER PROVERBIUM
AD DOMUM INRITATRICEM
PARABOLAM
ET LOQUERIS AD EOS HAEC
DICIT DNS DS
PONE OLLAM PONE INQUAM
ET MITTE IN EAM AQUAM
CONGERE FRUSTA EIUS IN EA
OMNEM PARTEM BONAM FEMUR
ET ARMUM ELECTA ET OSSIB PLENA
PINGUISSIMUM PECUS ADSUME
CONPONE QUOQ STRUEM
OSSUUM SUB EA
EFFERBUIT COCTIO EIUS ET DISCOC
TA SUNT OSSA ILLIUS IN MEDIO EIUS
PROPTEREA HAEC DICIT DNS DS
VAE CIVITATI SANGUINUM OLLAE
CUIUS ROBIGO IN EA EST
ET ROBIGO EIUS NON EXIVIT DE EA
PER PARTES ET PER PARTES SUAS
EICE EAM
NON CECIDIT SUPER EAM SORS
SANGUIS ENIM EIUS
IN MEDIO EIUS EST
SUPER LIMPIDISSIMAM PETRAM
FUDIT ILLUM
NON EFFUDIT ILLUM SUPER TERRAM
UT POSSIT OPERIRI PULVERE
inducerem UT SUPER INDIGNATIONEM
ET ULCISCERER
DEDI SANGUINEM EIUS SUPER
PETRAM LIMPIDISSIMAM
NE OPERIRETUR
PROPTEREA HAEC DICIT DNS DS
VAE CIVITATI SANGUINUM
CUIUS EGO GRANDEM
FACIAM PYRAM

CONCEREOSSA QUAE IN IGNE
SUCCENDAM
CONSUMENTUR CARNES
ET CONCOQUETUR UNIUERSA
CONPOSITIO ET OSSA TABESCENT
PONE QUOQ· EAM SUPER PRUNAS
UACUAM UT INCALESCAT
ET LIQUEFIAT AES EIUS
ET CONFLETUR IN MEDIO EIUS
INQUINAMENTUM EIUS
ET CONSUMATUR RUBIGO EIUS
MULTO LABORE SUDATUM EST
ET NON EXIBIT DE EA NIMIA
RUBIGO EIUS NEQ· PER IGNEM
INMUNDITIA TUA EXECRABILIS
QUIA MUNDARE TE UOLUI
ET NON ES MUNDATA
A SORDIBUS TUIS
SED NEC MUNDABERIS PRIUS
DONEC QUIESCERE FACIAM
INDIGNATIONEM MEAM IN TE
III EGO DNS LOCUTUS SUM UENIT
ET FACIAM
NON TRANSEAM NEC PARCAM
NEC PLACABOR
IUXTA UIAS TUAS ET IUXTA
ADINUENTIONES TUAS
IUDICABO TE DICIT DNS
ET FACTUM EST UERBUM DNI
AD ME DICENS
FILI HOMINIS ECCE EGO TOLLO
A TE DESIDERABILE OCULORU
TUORUM IN PLAGA
ET NON PLANGES NEQ· PLORABIS
ET NON FLUENT LACRIMAE TUAE
INGEMESCE TACENS MORTUORU
LUCTUM NON FACIES
CORONA TUA CIRCUMLIGATA SIT
TIBI ET CALCIAMENTA TUA
ERUNT IN PEDIBUS TUIS
NEC AMICTU ORA UELABIS
NEC CIBOS LUGENTIUM COMEDES
LOCUTUS SUM ERGO AD POPULU
MANE ET MORTUA EST

UXOR MEA UESPERE
FECIQ· MANE SICUT PRAECE
PERAT MIHI
ET DIXIT AD ME POPULUS QUARE
NON INDICAS NOBIS QUID ISTA
SIGNIFICENT QUAE TU FACIS
ET DIXI AD EOS SERMO DNI
FACTUS EST AD ME DICENS
LOQUERE DOMUI ISRL
HAEC DICIT DNS DS
ECCE EGO POLLUAM SCUARIUM MEU
SUPERBIAM IMPERII UESTRI
ET DESIDERABILE OCULORUM
UESTRORUM
ET SUPER QUO PAUET ANIMA
UESTRA
FILII UESTRI ET FILIAE QUAS
RELIQUISTIS GLADIO CADENT
ET FACIETIS SICUT FECI
ORA AMICTU NON UELABITIS
ET CIBOS LUGENTIUM
NON COMEDETIS
CORONAS HABEBITIS IN CAPITIBUS
UESTRIS
ET CALCIAMENTA IN PEDIBUS
NON PLANGETIS NEQ· FLEBITIS
SED TABESCETIS IN INIQUITA
TIBUS UESTRIS
ET UNUSQUISQUE GEMET
AD FRATREM SUUM
ERITQ· HIEZECHIEL UOBIS
IN PORTENTUM
IUXTA OMNIA QUAE FECIT
FACIETIS CUM UENERIT ISTUD
ET SCIETIS QUIA EGO DNS
ET TU FILI HOMINIS ECCE IN DIE
QUO TOLLAM AB EIS
FORTITUDINEM EORUM
ET GAUDIUM DIGNITATIS ET DESI
DERIUM OCULORUM EORU
SUPER QUO REQUIESCUNT
ANIMAE EORUM
FILIOS ET FILIAS EORUM
IN DIE ILLA CUM UENERIT FUGIENS

AD TE UT ADNUNTIET TIBI
IN DIE IN QUA APERIETUR
OS TUUM CUM EO QUI FUGIT
ET LOQUERIS ET NON SILEBIS
ULTRA
ERISQUE EIS IN PORTENTUM
ET SCIETIS QUIA EGO DNS
ET FACTUS EST SERMO DNI
AD ME DICENS
FILI HOMINIS PONE FACIEM TUAM
CONTRA FILIOS AMMON
ET PROPHETABIS DE EIS
ET DICES FILIIS AMMON
AUDITE VERBUM DNI DI
HAEC DICIT DNS DS
PRO EO QUOD DIXISTI EUGE EUGE
SUPER SCANCTUARIUM MEUM
QUIA POLLUTUM EST
ET SUPER TERRAM ISRL
QUONIAM POLLUTA EST
ET SUPER DOMUM IUDA
QUONIAM DUCTI SUNT
IN CAPTIVITATEM
IDCIRCO EGO TRADAM TE FILIIS
ORIENTALIBUS IN HEREDITATEM
ET CONLOCABUNT CAULAS
SUAS IN TE
ET PONENT IN TE TENTORIA SUA
IPSI COMEDENT FRUGES TUAS
ET IPSI BIBENT LAC TUUM
DABOQ RABBATH IN HABITA
CULUM CAMELORUM
ET FILIOS AMMON IN CUBILE
PECORUM
ET SCIETIS QUIA EGO DNS
QUIA HAEC DICIT DNS DS
PRO EO QUOD PLAUSISTI MANU
ET PERCUSSISTI PEDE
ET GAVISUS ES EX TOTO AFFECTU
SUPER TERRAM ISRL
IDCIRCO ECCE EGO EXTENDAM
MANUM MEAM SUPER TE
ET TRADAM TE IN DIREPTIONE
GENTIUM

ET INTERFICIAM TE DE POPULIS
ET PERDAM DE TERRIS
ET CONTERAM
ET SCIETIS QUIA EGO DNS
DICIT DNS DS
PRO EO QUOD DIXERUNT
MOAB ET SEIR
ECCE SICUT OMNES GENTES
DOMUS IUDA
IDCIRCO ECCE APERIAM UMERUM
MOAB DE CIVITATIBUS
DE CIVITATIBUS INQUAM EIUS
ET DE FINIBUS EIUS
INCLYTAS TERRAE BETHIESIMOTH
ET BEELMEON ET CARIATHAIM
FILIOS ORIENTIS CUM FILIIS
AMMON
ET DABO EAM IN HEREDITATEM
UT NON SIT MEMORIA ULTRA
FILIORUM AMMON IN GENTIB
ET IN MOAB FACIAM IUDICIA
ET SCIENT QUIA EGO DNS
HAEC DICIT DNS DS
PRO EO QUOD FECIT IDUMEA
ULTIONEM
UT SE VINDICARET DE FILIIS IUDA
PECCAVITQ DELINQUENS
ET VINDICTAM EXPETIVIT DE EIS
IDCIRCO HAEC DICIT DNS DS
EXTENDAM MANUM MEAM
SUPER IDUMAEAM
ET AUFERAM DE EA
HOMINEM ET IUMENTUM
ET FACIAM EAM DESERTUM
AB AUSTRO
ET QUI SUNT IN DEDAN
GLADIO CADENT
ET DABO ULTIONEM MEAM
SUPER IDUMAEAM
PER MANUM POPULI MEI ISRL
ET FACIENT IN EDOM IUXTA
IRAM MEAM ET FUROREM MEUM
ET SCIENT VINDICTAM MEAM
DICIT DNS DS

HAEC DICIT DNS DS
PRO EO QUOD FECERUNT
PALESTINI UINDICTAM
ET ULTI SE SUNT TOTO ANIMO
INTERFICIENTES ET IMPLENTES
INIMICITIAS UETERES
PROPTEREA HAEC DICIT DNS DS
ECCE EGO EXTENDAM MANUM
MEAM SUPER PALESTINOS
ET INTERFICIAM INTERFECTORES
ET PERDAM RELIQUIAS
MARITIMAE REGIONIS
FACIAMQ; IN EIS ULTIONES MAGNAS
ARGUENS IN FURORE
ET SCIENT QUIA EGO DNS CUM
DEDERO UINDICTAM MEAM
SUPER EOS
(24. ET FACTUM EST IN UNDECIMO
ANNO PRIMA MENSIS
FACTUS EST SERMO DNI
AD ME DICENS
FILI HOMINIS PRO EO QUOD DIXIT
TYRUS DE HIERUSALEM EUGE
CONFRACTAE SUNT PORTAE
POPULORUM
CONUERSA EST AD ME IMPLEBOR
DESERTA EST
PROPTEREA HAEC DICIT DNS DS
ECCE EGO SUPER TE TYRE
ET ASCENDERE FACIAM
AD TE GENTES MULTAS
SICUT ASCENDIT MARE FLUCTUANS
ET DISSIPABUNT MUROS TYRI
ET DESTRUENT TURRES EIUS
ET RADAM PULUEREM EIUS DE EA
ET DABO EAM IN LIMPIDISSIMAM
PETRAM
SICCATIO SAGENARUM ERIT
IN MEDIO MARIS
QUIA EGO LOCUTUS SUM AIT DNS DS
ET ERIT IN DIREPTIONEM GENTIB;
FILIAE QUOQ; EIUS QUAE SUNT
IN AGRO GLADIO INTERFICIENTUR
ET SCIENT QUIA EGO DNS

QUIA HAEC DICIT DNS DS
ECCE EGO ADDUCAM AD TYRUM
NABUCHODONOSOR REGEM
BABYLONIS AB AQUILONE
REGEM REGUM CUM EQUIS
ET CURRIB; ET EQUITIBUS
ET COETU POPULOQ; MAGNO
FILIAS TUAS QUAE SUNT IN AGRO
GLADIO INTERFICIET
ET CIRCUMDABIT TE MUNITIONIB;
ET COMPORTABIT AGGEREM
IN GYRO ET ELEUABIT
CONTRA TE CLYPEUM
ET UINEAS ET ARIETES
TEMPERABIT IN MUROS TUOS
ET TURRES TUAS DESTRUET
IN ARMATURA SUA
INUNDATIONE EQUORUM EIUS
OPERIET TE PULUIS EORUM
A SONITU EQUORUM ET ROTARUM
ET CURRUUM MOUEBUNTUR
MURI TUI
CUM INGRESSUS FUERIT PER
PORTAS TUAS QUASI PER INTROI
TUS URBIS DISSIPATAE
UNGULIS EQUORUM SUORUM
CONCULCABIT OMNES
PLATEAS TUAS
POPULUM TUUM GLADIO CAEDET
ET STATUAE TUAE NOBILES
IN TERRAM CORRUENT
UASTABUNT OPES TUAS DIRIPIENT
NEGOTIATIONES TUAS
ET DESTRUENT MUROS TUOS
ET DOMOS TUAS PRAECLARAS
SUBUERTENT
ET LAPIDES TUOS ET LIGNA TUA
ET PULUEREM TUUM
IN MEDIO AQUARUM PONENT
ET QUIESCERE FACIAM MULTITU
DINEM CANTICORUM TUORUM
ET SONITUS CITHARARUM TUARUM
NON AUDIETUR AMPLIUS
ET DABO TE IN LIMPIDISSIMAM

PETRAM SICCATIO
SAGENARUM ERIS
NEC AEDIFICABERIS ULTRA
QUIA EGO LOCUTUS SUM
DICIT DNS DS
HAEC DICIT DNS DS TYRO
NUMQUID NON A SONITU
RUINAE TUAE
ET GEMITU INTERFECTORUM
TUORUM
CUM OCCISI FUERINT IN MEDIO
TUI COMMOVEBUNTUR INSULAE
ET DESCENDENT DE SEDIBUS SUIS
OMNES PRINCIPES MARIS
ET AUFERENT EXUVIAS SUAS
ET VESTIMENTA SUA VARIA
ABICIENT ET INDUENTUR STUPORE
IN TERRA SEDEBUNT ET ATTONITI
SUPER REPENTINO CASU TUO
ADMIRABUNTUR
ET ADSUMENTES SUPER TE
LAMENTUM DICENT TIBI
QUOMODO PERISTI QUAE HABITAS
IN MARI URBS INCLYTA
QUAE FUISTI FORTIS IN MARI
CUM HABITATORIBUS TUIS
QUOS FORMIDABANT UNIVERSI
NUNC STUPEBUNT NAVES
IN DIE PAVORIS TUI
ET TURBABUNTUR INSULAE
IN MARI EO QUOD NULLUS
EGREDIATUR EX TE
QUIA HAEC DICIT DNS DS
CUM DEDERO TE URBEM DESOLATAM
SICUT CIVITATES QUAE
NON HABITANTUR
ET ADDUXERO SUPER TE ABYSSUM
ET OPERUERINT TE AQUAE
MULTAE
ET DETRAXERO TE CUM HIS
QUI DESCENDUNT IN LACUM
AD POPULUM SEMPITERNUM
ET COLLOCAVERO TE IN TERRA
NOVISSIMA
SICUT SOLITUDINES VETERES
CUM HIS QUI DEDUCUNTUR
IN LACUM UT NON HABITERIS
PORRO CUM DEDERO GLORIAM
IN TERRA VIVENTIUM
IN NIHILUM REDIGAM TE ET NON ERIS
ET REQUISITA NON INVENIERIS
ULTRA IN SEMPITERNUM
DICIT DNS DS
ET FACTUM EST VERBUM DNI
AD ME DICENS
TU ERGO FILI HOMINIS ADSUME
SUPER TYRUM LAMENTUM
ET DICES TYRO QUAE HABITAT
IN INTROITU MARIS
NEGOTIATIONI POPULORUM
AD INSULAS MULTAS
HAEC DICIT DNS DS
O TYRE TU DIXISTI PERFECTI
DECORIS EGO SUM
ET IN CORDE MARIS SITA
FINITIMI TUI QUI TE AEDIFICAVERUNT
IMPLEVERUNT DECOREM TUUM
ABIETIBUS DE SANIR EXTRUXERUNT
TE CUM OMNIBUS TABULATIS MARIS
CEDRUM DE LIBANO TULERUNT
UT FACERENT TIBI MALUM
QUERCUS DE BASAN DOLAVERUNT
IN REMOS TUOS
TRANSTRA TUA FECERUNT TIBI
EX EBORE INDICO
ET PRAETORIOLA DE INSULIS
ITALIAE
BYSSUS VARIA DE AEGYPTO
TEXTA EST TIBI IN VELUM
UT PONERETUR IN MALO
HYACINTHUS ET PURPURA DE INSULIS
ELISA FACTA SUNT OPERIMENTUM
TUUM
HABITATORES SIDONIS ET ARADII
FUERUNT REMIGES TUI
SAPIENTES TUI TYRE FACTI SUNT
GUBERNATORES TUI
SENES BIBLI ET PRUDENTES EORUM

habuerunt nautas ad ministerium
variae supellectilis tuae
omnes naves maris et nautae
earum fuerunt in populo
negotiationis tuae
persae et lydii et lybies erant
in exercitu tuo
viri bellatores tui clypeum
et galeam suspenderunt
in te pro ornatu tuo
filii aradii cum exercitu tuo
erant super muros tuos
in circuitu
sed et pygmaei qui erant in turrib·
tuis pharetras suas suspen
derunt in muris tuis per gyrum
ipsi compleverunt
pulchritudinem tuam
carthaginienses negotiatores
tui a multitudine cunctarum
divitiarum
argento ferro stagno plumboq·
repleverunt nundinas tuas
graecia thubal et mosoch
institores tui
mancipia et vasa aerea
adduxerunt populo tuo
de domo thorgoma equos
et equites et mulos
adduxerunt
ad forum tuum filii dadan
negotiatores tui insulae
multae negotiatio manus tuae
dentes eburneos et hebeninos
commutaverunt in pretio
syrus negotiator tuus
propter multitudinem
operum tuorum
gemmam purpuram et scu
tulata et byssum et sericum
et chodchod proposuerunt
in mercatu tuo
iuda et terra israhel ipsi insti
tores tui in frumento primo

balsamum et mel et oleum
et resinam proposuerunt
in nundinis tuis
damascenus negotiator tuus
in multitudine operum tuorum
in multitudine diversarum
opum in vino pingui in lanis
coloris optimi
dan et graecia et mozel
in nundinis tuis
proposuerunt ferrum
fabrefactum
stacten et calamum
in negotiatione tua
dadan institores tui
in tapetib· ad sedendum
arabia et universi principes
cedar
ipsi negotiatores manus tuae
cum agnis et arietib· et haedis
venerunt ad te negotiatores
tui
venditores saba et reema
ipsi negotiatores tui
cum universis primis aromatib·
et lapide pretioso et auro
quod proposuerunt
in mercatu tuo
haran et chenne et eden
negotiatores tui
saba assur chelmad
venditores tui
ipsi negotiatores tui multifariis
involucris hyacinthi et poly
mitorum gazarumque
pretiosarum
quae obvolutae et adstrictae
erant funibus
cedros quoq· habebant
in negotiationib· tuis
naves maris principes tuae
in negotiatione tua
et repleta es et glorificata
nimis in corde maris

In aquis multis adduxerunt
te remiges tui
ventus auster contrivit te
in corde maris
divitiae tuae et thesauri tui
et multiplex instrumen-
tum tuum
nautae tui et gubernatores tui
qui tenebant supellectile-
tuam et populo tuo
praeerant
viri quoque bellatores tui
qui erant in te
cum universa multitudine tua
quae est in medio tui
cadent in corde maris
in die ruinae tuae
a sonitu clamoris guberna
torum tuorum conturba
buntur classes
et descendent de navib· suis
omnes qui tenebant remum
nautae et universi gubernato
res maris in terra stabunt
et heiulabunt super te voce
magna et clamabunt amare
et superiacient pulverem
capitib· suis
et cinere conspergentur
et radent super te calvitium
et accingentur ciliciis
et plorabunt te in amaritudi
ne animae ploratu
amarissimo
et assument super te carmen
lugubre et plangent te
quae est ut Tyrus quae ob
mutuit in medio maris
quae in exitu negotiationum
tuarum de mari implesti
populos multos
in multitudine divitiarum
tuarum et populorum
tuorum ditasti reges terrae
nunc contrita es a mari
in profundis aquarum
opes tuae et omnis multitu
do tua quae erat in medio
tui ceciderunt
universi habitatores insula
rum obstipuerunt super te
et reges earum omnes
tempestate perculsi
mutaverunt vultus
negotiatores populorum
sibilaverunt super te
ad nihilum deducta es et non
eris usque in perpetuum
XXVIII et factus est sermo dni
ad me dicens
fili hominis dic principi Tyri
haec dicit dns ds
eo quod elevatum est
cor tuum et dixisti
ds ego sum et in cathedra dī
sedi in corde maris
cum sis homo et non ds
et dedisti cor tuum quasi cor dī
ecce sapientior es tu Danihele
omne secretum non
est absconditum a te
in sapientia et prudentia tua
fecisti tibi fortitudinem
et adquisisti aurum et argentum
in thesauris tuis
in multitudine sapientiae tuae
et in negotiatione tua
multiplicasti tibi fortitudinem
et elevatum est cor tuum
in robore tuo
propterea haec dicit dns ds
eo quod elevatum est cor tuum
quasi cor dī
idcirco ecce ego adducam
super te alienos robustis
simos gentium
et nudabunt gladios suos
super pulchritudinem

SAPIENTIAE TUAE
ET POLLUENT DECOREM TUUM
INTERFICIENT ET DETRAHENT TE
ET MORIERIS IN INTERITU OCCISORUM
IN CORDE MARIS
NUMQUID DICENS LOQUERIS
DS EGO SUM CORAM INTER
FICIENTIBUS TE
CUM SIS HOMO ET NON DS
IN MANU OCCIDENTIUM TE
MORTE INCIRCUMCISORUM
MORIERIS IN MANU ALIENORUM
QUIA EGO LOCUTUS SUM AIT DNS DS
ET FACTUS EST SERMO DNI
AD ME DICENS
FILI HOMINIS LEVA PLANCTUM
SUPER REGEM TYRI
ET DICES EI HAEC DICIT DNS DS
TU SIGNACULUM SIMILITUDINIS
PLENUS SAPIENTIA ET PER
FECTUS DECORE
IN DELICIIS PARADISI DI FUISTI
OMNIS LAPIS PRETIOSUS
OPERIMENTUM TUUM
SARDIUS TOPHADIUS ET IASPIS
CHRYSOLYTUS ET ONYX
ET BERYLLUS
SAPPHIRUS ET CARBUNCULUS
ET SMARAGDUS
AURUM OPUS DECORIS TUI
ET FORAMINA TUA IN DIE
QUA CONDITUS ES PRAEPARATA SUNT
TU CHERUB EXTENTUS ET PRO
TEGENS
ET POSUI TE IN MONTE SCO DI
IN MEDIO LAPIDUM IGNITORUM
AMBULASTI PERFECTUS
IN VIIS TUIS A DIE CONDITIONIS TUAE
DONEC INVENTA EST INIQUITAS IN TE
IN MULTITUDINE NEGOTIATIONIS
TUAE REPLETA SUNT
INTERIORA TUA INIQUITATE
ET PECCASTI ET EIECI TE
DE MONTE DI

ET PERDIDI TE O CHERUB PROTEGENS
DE MEDIO LAPIDUM IGNITORUM
ET ELEVATUM EST COR TUUM
IN DECORE TUO
TUO
PERDIDISTI SAPIENTIAM TUAM
IN DECORE TUO
IN TERRAM PROIECI TE ANTE FACIE
REGUM DEDI TE UT CERNERENT TE
IN MULTITUDINE INIQUITATUM
TUARUM
ET INIQUITATE NEGOTIATIONIS TUAE
POLLUISTI SCIFICATIONEM TUAM
PRODUCAM ERGO IGNEM
DE MEDIO TUI QUI COMEDAT TE
ET DABO TE IN CINEREM SUPER
TERRAM IN CONSPECTU OMNIUM
VIDENTIUM TE
OMNES QUI VIDERINT TE IN GENTIB
OBSTUPESCENT SUPER TE
NIHIL FACTUS ES ET NON ERIS
IN PERPETUUM
ET FACTUS EST SERMO DNI
AD ME DICENS
FILI HOMINIS PONE FACIEM TUAM
CONTRA SIDONEM
ET PROPHETABIS DE EA ET DICES
HAEC DICIT DNS DS
ECCE EGO AD TE SIDON
ET GLORIFICABOR IN MEDIO TUI
ET SCIENT QUIA EGO DNS
CUM FECERO IN EA IUDICIA
ET SCIFICATUS FUERO IN EA
ET IMMITTAM EI PESTILENTIAM
ET SANGUINEM IN PLATEIS EIUS
ET CORRUENT INTERFECTI
IN MEDIO EIUS GLADIO PER CIRCUITUM
ET SCIENT QUIA EGO DNS
ET NON ERIT ULTRA DOMUI ISRL
OFFENDICULUM AMARITUDINIS
ET SPINA DOLOREM INFERENS
UNDIQ PER CIRCUITUM EORUM
QUI ADVERSANTUR EIS
ET SCIENT QUIA EGO DNS

HAEC DICIT DNS DS
QUANDO CONGREGAUERO DOMUM
ISRL DE POPULIS IN QUIB·
DISPERSI SUNT
SCIFICABOR IN EIS CORAM
GENTIBUS
ET HABITABUNT IN TERRA SUA
QUAM DEDI SERUO MEO IACOB
ET HABITABUNT IN EA SECURI
ET AEDIFICABUNT DOMOS
PLANTABUNTQUE UINEAS
ET HABITABUNT CONFIDENTER
CUM FECERO IUDICIA IN OMNIBUS
QUI ADUERSANTUR EIS PER CIRCUITU̅
ET SCIENT QUIA EGO DNS DS EORU̅
XXIV IN ANNO DECIMO IN DECIMO
MENSE UNDECIMA MENSIS
FACTUM EST UERBUM DNI
AD ME DICENS
FILI HOMINIS PONE FACIEM TUAM
CONTRA PHARAONEM
REGEM AEGYPTI
ET PROPHETABIS DE EO
ET DE AEGYPTO UNIUERSA
LOQUERE ET DICES HAEC DICIT DNS DS
ECCE EGO AD TE PHARAO REX AEGYPTI
DRACO MAGNE QUI CUBAS
IN MEDIO FLUMINUM TUORUM
ET DICIS MEUS EST FLUUIUS
ET EGO FECI ME MET IPSUM
ET PONAM FRENUM IN MAXILLIS TUIS
ET ADGLUTINABO PISCES FLUMI
NUM TUORUM SQUAMIS TUIS
ET EXTRAHAM TE DE MEDIO
FLUMINUM TUORUM
ET UNIUERSI PISCES TUI
SQUAMIS TUIS ADHAEREBUNT
ET PROICIAM TE IN DESERTUM
ET OMNES PISCES FLUMINIS TUI
SUPER FACIEM TERRAE CADENS
NON COLLIGERIS NEQUE
CONGREGABERIS
BESTIIS TERRAE ET UOLATILIBUS
CAELI DEDI TE AD DEUORANDU̅

ET SCIENT OMNES HABITATORES
AEGYPTI QUIA EGO DNS
PRO EO QUOD FUISTI BACULUS
HARUNDINEUS DOMUI ISRL
QUANDO ADPREHENDERUNT TE
MANU ET CONFRACTUS ES
ET LACERASTI OMNEM UMERUM
EORUM
ET INNITENTIBUS SUPER TE
COMMINUTUS ES
ET DISSOLUISTI OMNES RENES EORU̅
PROPTEREA HAEC DICIT DNS DS
ECCE EGO ADDUCAM SUPER TE
GLADIUM
ET INTERFICIAM DE TE HOMINEM
ET IUMENTUM
ET ERIT TERRA AEGYPTI IN DESERTU̅
ET SOLITUDINE ET SCIENT
QUIA EGO DNS
EO QUOD DIXERIT FLUUIUS MEUS
EST ET EGO FECI
PROPTEREA ECCE EGO AD TE
ET AD FLUMINA TUA
DABOQUE TERRAM AEGYPTI IN SOLITU
DINES GLADIO DISSIPATAM
A TURRE SYENES USQUE
AD TERMINOS AETHIOPIAE
NON PERTRANSIBIT EAM PES
HOMINIS NEQUE PES IUMENTI
GRADIETUR IN EA ET NON HABI
TABITUR QUADRAGINTA ANNIS
DABOQUE TERRAM AEGYPTI
DESERTAM IN MEDIO TERRARU̅
DESERTARUM
ET URBES EIUS IN MEDIO URBIU̅
SUBUERSARUM
ET ERUNT DESOLATAE
QUADRAGINTA ANNIS
ET DISPERGAM AEGYPTIOS
IN NATIONES ET UENTILABO
EOS IN TERRAS
QUIA HAEC DICIT DNS DS
POST FINEM QUADRAGINTA
ANNORUM CONGREGABO

AEGYPTUM DE POPULIS
IN QUIB· DISPERSI FUERANT
ET CONLOCABO EOS IN TERRA FATURES
IN TERRA NATIUITATIS SUAE
ET ERUNT IBI IN REGNUM HUMILE
INTER REGNA CETERA ERIT
HUMILLIMA
ET NON ELEUABITUR ULTRA
SUPER NATIONES
ET INMINUAM EOS NE IMPERENT
GENTIBUS
NEQUE ERUNT ULTRA DOMUI ISRL
IN CONFIDENTIA
DOCENTES INIQUITATEM UT FUGI
ANT ET SEQUANTUR EOS
ET SCIENT QUIA EGO DNS DS
Item ET FACTUM EST IN UICENSIMO
ET SEPTIMO ANNO IN PRIMO
IN UNA MENSIS
FACTUM EST UERBUM DNI
AD ME DICENS
FILI HOMINIS NABUCHODONOSOR
REX BABYLONIS
SERUIRE FECIT EXERCITUM SUU͞
SERUITUTE MAGNA
ADUERSUS TYRUM
OMNE CAPUT DECALUATUM
ET OMNIS UMERUS DEPILATUS EST
ET MERCES NON EST REDDITA EI
NEQUE EXERCITUI EIUS DE TYRO
PRO SERUITUTE QUA SERUIUIT
MIHI ADUERSUM EAM
PROPTEREA HAEC DICIT DNS DS
ECCE EGO DABO NABUCHODONOSOR
REGEM BABYLONIS IN TERRA
AEGYPTI
ET ACCIPIET MULTITUDINEM
EIUS ET DEPRAEDABITUR
MANUBIAS EIUS
ET DIRIPIET SPOLIA EIUS
ET ERIT MERCES EXERCITUI ILLIUS
ET OPERI PRO QUO SERUIUIT
ADUERSUM EUM
DEDI EI TERRAM AEGYPTI

PRO EO QUOD LABORAUERINT
MIHI AIT DNS DS
IN DIE ILLO PULLULABIT CORNU
DOMUS ISRL
ET TIBI DABO APERTUM OS
IN MEDIO EORUM
ET SCIENT QUONIAM EGO DNS
Item XXX ET FACTUM EST UERBUM DNI
AD ME DICENS
FILI HOMINIS PROPHETA ET DIC
HAEC DICIT DNS DS
ULULATE UAE UAE DIEI QUIA IUXTA
EST DIES ET ADPROPINQUAT
DIES DNI
DIES NUBIS TEMPUS GENTIUM ERIT
ET UENIET GLADIUS IN AEGYPTUM
ET ERIT PAUOR IN AETHIOPIA
CUM CECIDERINT UULNERATI
IN AEGYPTO
ET ABLATA FUERIT MULTITUDO ILLIUS
ET REDUCAM CAPTIUITATEM
AEGYPTI
ET DESTRUCTA FUNDAMENTA EIUS
AETHIOPIA ET LYBIA ET LYDII
ET OMNE RELIQUUM UULGUS
ET CHUB ET FILII TERRAE FOEDERIS
CUM EIS GLADIO CADENT
HAEC DICIT DNS DS
ET CORRUENT FULCIENTES AEGYPTU͞
ET DESTRUETUR SUPERBIA
IMPERII EIUS
A TURRE SYENES GLADIO CADENT
IN EA AIT DNS EXERCITUUM
ET DISSIPABUNTUR IN MEDIO
TERRARUM DESOLATARUM
ET URBES EIUS IN MEDIO CIUITATU͞
DESOLATARUM ERUNT
ET SCIENT QUONIAM EGO DNS
CUM DEDERO IGNEM IN AEGYPTU͞
ET ATTRITI FUERINT OMNES
AUXILIATORES EIUS IN DIE ILLA
EGREDIENTUR NUNTII
A FACIE MEA IN TRIERIBUS
AD CONTERENDAM AETHIOPIAE

CONFIDENTIAM ET ERIT PAVOR
IN EIS IN DIE AEGYPTI QUIA
ABSQ· DUBIO VENIET
HAEC DICIT DNS DS
ET CESSARE FACIAM MULTITU
DINEM AEGYPTI IN MANU
NABUCHODONOSOR REGIS
BABYLONIS
IPSE ET POPULUS EIUS CUM EO
FORTISSIMI GENTIUM ADDUCENTUR
AD DISPERDENDAM TERRAM
ET EVAGINABUNT GLADIOS SUOS
SUPER AEGYPTUM
ET IMPLEBUNT TERRAM INTERFECTIS
ET FACIAM ALVEOS FLUMINUM ARIDOS
ET TRADAM TERRAM
IN MANUS PESSIMORUM
ET DISSIPABO TERRAM ET PLENITU
DINEM EIUS IN MANU ALIENORUM
EGO DNS LOCUTUS SUM
HAEC DICIT DNS DS
ET DISPERDAM SIMULACRA
ET CESSARE FACIAM IDOLA
DE MEMPHIS
ET DUX TERRAE AEGYPTI
NON ERIT AMPLIUS
ET DABO TERROREM IN TERRA
AEGYPTI
ET DISPERDAM TERRAM PHATURES
ET DABO IGNEM IN TAPHNIS
ET FACIAM IUDICIA IN ALEXANDRIA
ET EFFUNDAM INDIGNATIONEM MEAM
SUPER PELUSIUM ROBUR AEGYPTI
ET INTERFICIAM MULTITUDINEM
ALEXANDRIAE
ET DABO IGNEM IN AEGYPTUM
QUASI PARTURIENS DOLEBIT
PELUSIUM ET ALEXANDRIA
ERIT DISSIPATA
ET IN MEMPHIS ANGUSTIAE
COTIDIANAE
IUVENES HELIOPOLEOS ET BUBASTI
GLADIO CADENT
ET IPSAE CAPTIVAE DUCENTUR

ET IN THAPHNIS NIGRESCET DIES
CUM CONTRIVERO IBI
SCEPTRA AEGYPTI
ET DEFECERIT IN EA SUPERBIA
POTENTIAE EIUS
IPSAM NUBES OPERIET FILIAE AUTEM
EIUS IN CAPTIVITATEM DUCENTUR
ET FACIAM IUDICIA IN AEGYPTO
ET SCIENT QUIA EGO DNS
lxxiii ET FACTUM EST IN UNDECIMO
ANNO IN PRIMO IN SEPTIMO
MENSIS
FACTUM EST VERBUM DNI
AD ME DICENS
FILI HOMINIS BRACHIUM PHARAO
REGIS AEGYPTI CONFREGI
ET ECCE NON EST OBVOLUTUM
UT RESTITUERETUR SANITAS
UT LIGARETUR PANNIS
ET FASCIARETUR LINTEOLIS
ET RECEPTO ROBORE POSSET
TENERE GLADIUM
PROPTEREA HAEC DICIT DNS DS
ECCE EGO AD PHARAO
REGEM AEGYPTI
ET COMMINUAM BRACHIUM EIUS
FORTE SED CONFRACTUM
ET DEICIAM GLADIUM DE MANU EIUS
ET DISPERGAM AEGYPTUM
IN GENTIBUS ET VENTILABO EOS
IN TERRIS
ET CONFORTABO BRACHIA
REGIS BABYLONIS
DABOQUE GLADIUM MEUM
IN MANU EIUS
ET CONFRINGAM BRACHIA PHARAONIS
ET GEMENT GEMITIBUS
INTERFECTI CORAM FACIE EIUS
ET CONFORTABO BRACHIA
REGIS BABYLONIS
ET BRACHIA PHARAONIS CONCIDENT
ET SCIENT QUIA EGO DNS
CUM DEDERO GLADIUM MEUM
IN MANU REGIS BABYLONIS

et extenderit eum super
terram aegypti
et dispergam aegyptum
in nationes
et uentilabo eos in terris
et scient quia ego dns
et factum est in undecimo
anno mense tertio una mensis
factum est uerbum dni
ad me dicens
fili hominis dic pharaoni regi
aegypti et populo eius
cui similis factus es
in magnitudine tua
ecce assur quasi cedrus in libano
pulcher ramis et frondibus
nemorosus excelsusque
altitudine
et inter condensas frondes
eleuatum est cacumen eius
aquae nutrierunt illum
abyssus exaltauit eum
flumina eius manabant
in circuitu radicum eius
et riuos suos emisit ad uniuer
sa ligna regionis hs
et multiplicata sunt arbusta eius
et eleuati sunt rami eius
prae aquis multis
cumque extendisset umbram
suam in ramis suis fecerunt
nidos omnia uolatilia caeli
et sub frondibus eius genuerunt
omnes bestiae saltuum
et sub umbraculo illius
habitabat coetus gentium
plurimarum
eratque pulcherrimus
in magnitudine sua
et in dilatatione arbustorum
suorum
erat enim radix illius
iuxta aquas multas
cedri non fuerunt altiores
illo in paradiso di
abietes non adaequauerunt
summitatem eius
et platani non fuerunt
aequae frondibus illius
omne lignum paradisi di
non est adsimilatum illi
et pulchritudini eius
quoniam speciosum feci eum
et multis condensisque
frondibus
et aemulata sunt eum omnia
ligna uoluptatis quae erant
in paradiso di
propterea haec dicit dns ds
pro eo quod sublimatus est
in altitudine
et dedit summitatem suam
uirentem atque condensam
et eleuatum est cor eius
in altitudine sua
tradidi eum in manu fortissimi
gentium faciens faciet ei
iuxta impietatem eius eieci eum
et succident eum alieni
et crudelissimi nationum
et proicient eum super montes
et in cunctis conuallibus
corruent rami eius
et confringentur arbusta eius
in uniuersis rupibus terrae
et recedent de umbraculo
eius omnes populi terrae
et relinquent eum
in ruina eius habitauerunt
omnia uolatilia caeli
et in ramis eius fuerunt
uniuersae bestiae regionis
quam ob rem non eleuabuntur
in altitudine sua omnia
ligna aquarum
nec ponent sublimitatem suam
inter nemorosa atque frondosa
nec stabunt in sublimitate eorum

hs propterea eleuata est altitudo eius super omnia ligna regionis

omnia quae inrigantur aquis
quia omnes traditi sunt
in mortem ad terram ultimam
in medio filiorum hominum
ad eos qui descendunt in lacum
haec dicit dns ds in die quando
descendit ad inferos induxi
luctum
operui eum abysso et pro
hibui flumina eius et coer
cui aquas multas
contristatus est super eum
Libanus et omnia ligna
agri concussa sunt
a sonitu ruinae eius
commoui gentes
cum deducerem eum ad infer
num cum his qui descen
dunt in lacum
et consolata sunt in terra
infima omnia ligna
uoluptatis
egregia atque praeclara
in Libano uniuersa quae
inrigabantur aquis
nam et ipsi cum eo descen
dent ad infernum
ad interfectos gladio
et brachium uniuscuiusque
sedebit sub umbraculo eius
in medio nationum
cui assimilatus es o inclyte
atque sublimis inter ligna
uoluptatis ecce deductus
es cum lignis uoluptatis
ad terram ultimam
in medio incircumcisorum
dormies cum his qui inter
fecti sunt gladio
ipse est Pharao et omnis
multitudo eius dicit dns ds
Et factum est duodecimo
anno in mense duodecimo
in una mensis

factum est uerbum dni
ad me dicens
fili hominis adsume lamentum
super Pharaonem regem
Aegypti et dices ad eum
leoni gentium adsimilatus
es et draconi qui est in mari
et uentilabas cornu in flu
minibus tuis et conturbabas
aquas pedibus tuis
et conculcabas flumina eorum
propterea haec dicit dns ds
expandam super te rete
meum in multitudine
populorum multorum
et extraham te in sagena mea
et proiciam te in terram
super faciem agri abiciam te
et habitare faciam super te
omnia uolatilia caeli
et saturabo de te bestias
uniuersae terrae
et dabo carnes tuas
super montes
et implebo colles tuos
sanie tua
et inrigabo terram paedore
sanguinis tui super montes
et ualles implebuntur ex te
et operiam cum extinctus
fueris caelos
et nigrescere faciam
stellas eius
solem nube tegam et luna
non dabit lumen suum
omnia luminaria caeli
maerere faciam super te
et dabo tenebras super ter
ram tuam dicit dns ds
et inritabo cor populorum
multorum
cum induxero contritionem
tuam in gentibus super
terras quas nescis

ET STUPESCERE FACIAM SUPER TE
POPULOS MULTOS
ET REGES EORUM HORRORE NIMIO
FORMIDABUNT SUPER TE
CUM VOLARE COEPERIT GLADIUS
MEUS SUPER FACIES EORUM
ET OBSTUPESCENT REPENTE
SINGULI PRO ANIMA SUA
IN DIE RUINAE SUAE
QUIA HAEC DICIT DNS
GLADIUS REGIS BABYLONIS
VENIET TIBI
IN GLADIIS FORTIUM DEICIAM
MULTITUDINEM TUAM
INEXPUGNABILES GENTES
OMNES HAE
ET VASTABUNT SUPERBIAM
AEGYPTI ET DISSIPABITUR
MULTITUDO EIUS
ET PERDAM OMNIA IUMENTA EIUS
QUAE ERANT SUPER AQUAS
PLURIMAS
ET NON CONTURBABIT EAS
PES HOMINIS ULTRA
NEQUE UNGULA IUMENTORUM
TURBABIT EAS
TUNC PURISSIMAS REDDAM
AQUAS EORUM
ET FLUMINA EORUM QUASI OLEUM
ADDUCAM AIT DNS DS
CUM DEDERO TERRAM AEGYPTI
DESOLATAM
DESERETUR AUTEM TERRA
A PLENITUDINE SUA
QUANDO PERCUSSERO OMNES
HABITATORES EIUS
ET SCIENT QUIA EGO DNS
PLANCTUS EST ET PLANGENT EUM
FILIAE GENTIUM PLANGENT EUM
SUPER AEGYPTUM ET SUPER
MULTITUDINEM EIUS
PLANGENT EUM AIT DNS DS
ET FACTUM EST IN DUODECIMO
IN QUINTADECIMA MENSIS

FACTUM EST VERBUM DNI
AD ME DICENS
FILI HOMINIS CANE LUGUBRE
SUPER MULTITUDINEM
AEGYPTI ET DETRAHE EAM
IPSAM ET FILIAS GENTIUM
ROBUSTARUM AD TERRAM ULTI
MAM CUM HIS QUI DESCEN
DUNT IN LACUM
QUO PULCHRIOR ES DESCENDE
ET DORMI CUM INCIRCUMCISIS
IN MEDIO INTERFECTORUM
GLADIO CADENT
GLADIUS DATUS EST ATTRAXERUNT EAM
ET OMNES POPULOS EIUS
LOQUENTUR EI POTENTISSIMI
ROBUSTORUM DE MEDIO INFERNI
QUI CUM AUXILIATORIBUS EIUS
DESCENDERUNT ET DORMIERUNT
INCIRCUMCISI INTERFECTI GLADIO
IBI ASSUR ET OMNIS MULTITUDO EIUS
IN CIRCUITU ILLIUS SEPULCHRA EIUS
OMNES INTERFECTI QUI
CECIDERUNT GLADIO
QUORUM DATA SUNT SEPULCHRA
IN NOVISSIMIS LACI
ET FACTA EST MULTITUDO EIUS
PER GYRUM SEPULCHRI EIUS
UNIVERSI INTERFECTI
CADENTESQUE GLADIO
QUI DEDERANT QUONDAM FOR
MIDINEM IN TERRA VIVENTIUM
IBI AELAM ET OMNIS MULTITUDO
EIUS PER GYRUM SEPULCHRI SUI
OMNES HI INTERFECTI
RUENTESQUE GLADIO
QUI DESCENDERUNT INCIRCUM
CISI AD TERRAM ULTIMAM
QUI POSUERANT TERROREM SUUM
IN TERRA VIVENTIUM
ET PORTAVERUNT IGNOMINIAM
SUAM CUM HIS QUI DESCEN
DUNT IN LACUM
IN MEDIO INTERFECTORUM

posuerunt cubile eius
in universis populis eius
in circuitu eius sepulchrum
illius
omnes hi incircumcisi inter
fectique et cadentes gladio
dederant enim terrorem
in terra viventium
et portaverunt ignominiam
suam cum his qui descen
dunt in lacum
in medio interfectorum
positi sunt
ibi mosoch et thubal
et omnis multitudo eius
in circuitu eius sepulchra illius
omnes hi incircumcisi inter
fectique et cadentes gladio
qui dederunt formidinem
suam in terra viventium
et non dormient cum fortibus
cadentibusque et incircumcisis
qui descenderunt ad infernum
cum armis suis
et posuerunt gladios suos
sub capitibus suis
et fuerunt iniquitates eorum
in ossibus eorum
quia terror fortium facti sunt
in terra viventium
et tu ergo in medio in circum
contereris
et dormies cum interfectis
gladio
ibi idumaea et reges eius
omnes duces eius qui dati sunt
cum exercitu suo
cum interfectis gladio
et qui cum incircumcisis
dormierunt et cum his
qui descenderunt in lacum
ibi principes aquilonis omnes
et universi venatores
qui deducti sunt cum inter
fectis paventes et in sua
fortitudine confusi
qui dormierunt incircumcisi
cum interfectis gladio
et portaverunt confusionem
suam cum his qui descen
dunt in lacum
vidit eos pharao et consola
tus est
super universa multitudine
sua quae interfecta est gladio
pharao et omnis exercitus
eius ait dns ds
quia dedi terrorem meum
in terra viventium
et dormivit in medio incircum
cisorum cum interfectis
gladio
pharao et omnis multitudo
eius ait dns ds
XXXIII Et factum est verbum dni
ad me dicens
fili hominis loquere ad filios
populi tui et dices ad eos
terra cum induxero
super eam gladium
et tulerit populus terrae
virum unum de novissimis
suis
et constituerit eum
super se speculatorem
et ille viderit gladium
venientem super terram
et cecinerit bucina
et adnuntiaverit populo
audiens autem quisquis ille
est sonum bucinae
non se observaverit
veneritque gladius
et tulerit eum
sanguis ipsius super
caput eius erit
sonum bucinae audivit
et non se observavit

sanguis eius in ipso erit
si autem custodierit animam
suam salvavit
quod si speculator viderit
gladium venientem
et non insonuerit bucina
et populus non se custodierit
veneritque gladius et tulerit
de eis animam
ille quidem in iniquitate sua
captus est
sanguinem autem eius
de manu requiram speculatoris
et tu fili hominis speculatorem
dedi te domui isrl
audiens ergo ex ore meo sermonem
adnuntiabis eis ex me
si me dicente ad impium
impie morte morieris
non fueris locutus ut se custodiat
impius a via sua
ipse impius in iniquitate sua
morietur
sanguinem autem eius
de manu tua requiram
si autem adnuntiante te ad
impium ut a viis suis
convertatur
non fuerit conversus a via sua
ipse in iniquitate sua morietur
porro tu animam tuam liberasti
tu ergo fili hominis
dic ad domum isrl
sic locuti estis dicentes
iniquitates nostrae et pecca
ta nostra super nos sunt
et in ipsis nos tabescimus
quomodo ergo vivere poterimus
dic ad eos vivo ego dicit dns
nolo mortem impii sed ut
revertatur impius
a via sua et vivat
convertimini a viis vestris
pessimis

et quare moriemini domus isrl
tu itaque fili hominis dic
ad filios populi tui
iustitia iusti non liberabit eum
in quacumque die peccaverit
et impietas impii non nocebit
ei in quacumque die conversus
fuerit ab impietate sua
et iustus non poterit vivere in
iustitia sua in quacumque
die peccaverit
etiam si dixero iusto
quod vita vivat
et confisus in iustitia sua fecerit
iniquitatem omnes iustitiae
eius oblivioni tradentur
et in iniquitate sua quam
operatus est in ipsa morietur
si autem dixero impio
morte morieris
et egerit paenitentiam
a peccato suo
feceritque iudicium et iustitiam
pignus restituerit ille impius
rapinamque reddiderit
in mandatis vitae ambulaverit
nec fecerit quicquam iniustum
vita vivet et non morietur
omnia peccata eius quae pecca
vit non imputabuntur ei
iudicium et iustitiam fecit
vita vivet
et dixerunt filii populi tui
non est aequi ponderis via dni
et ipsorum via iniusta est
cum enim recesserit iustus
a iustitia sua feceritque
iniquitatem morietur in eis
et cum recesserit impius
ab impietate sua
feceritque iudicium et iusti
tiam vivet in eis
et dicitis non est recta
via dni

unumquemque iuxta uias suas
iudicabo de uobis domus isrl
Et factum est in duodecimo
anno in decimo mense
in quinta mensis transmigra
tionis nostrae
uenit ad me qui fugerat
de hierusalem dicens
uastata est ciuitas
manus autem dni facta
fuerat ad me uespere
antequam ueniret qui fugerat
aperuitque os meum donec
ueniret ad me mane
et aperto ore meo
non silui amplius
Et factum est uerbum dni
ad me dicens
fili hominis qui habitant
in ruinosis his super humum
isrl loquentes aiunt
unus erat abraham et here
ditate possedit terram
nos autem multi nobis data
est terra in possessionem
idcirco dices ad eos
haec dicit dns ds
qui in sanguine comeditis
et oculos uestros leuatis
ad inmunditias uestras
et sanguinem funditis
numquid terram heredi
tatem possidebitis
stetistis in gladiis uestris
fecistis abominationes
et unusquisque uxorem
proximi sui polluit
et terram hereditate
possidebitis
haec dices ad eos
sic dicit dns ds
uiuo ego quia qui in ruinosis
habitant gladio cadent
et qui in agro est bestiis
tradetur ad deuorandum
qui autem in praesidiis
et in speluncis sunt
peste morientur
et dabo terram in solitudinem
et desertum
et deficiet superba
fortitudo eius
et desolabuntur montes isrl
eo quod nullus sit
qui per eos transeat
et scient quia ego dns
cum dedero terram
desolatam et desertam
propter uniuersas abomina
tiones suas quas operati
sunt
et tu fili hominis filii popu
li tui qui loquuntur de te iuxta
muros et in ostiis domorum
et dicunt unus ad alterum
uir ad proximum suum
loquentes
uenite et audiamus quis sit
sermo egrediens a dno
et ueniunt ad te quasi si
ingrediatur populus et se
dent coram te populus meus
et audiunt sermones tuos
et non faciunt eos
quia in canticum oris sui
uertunt illos
et auaritiam suam
sequitur cor eorum
et es eis quasi carmen musicum
quod suaui dulcique sono canitur
et audient uerba tua
et non facient ea
et cum uenerit quod prae
dictum est ecce enim uenit
tunc scient quod prophetes
fuerit inter eos
Et factum est uerbum dni
ad me dicens

FILI HOMINIS PROPHETA
DE PASTORIB· ISRL
PROPHETA ET DICES PASTORIB·
HAEC DICIT DNS DS
UAE PASTORIB· ISRL QUI
PASCEBANT SEMET IPSOS
NONNE GREGES PASCUNTUR
A PASTORIBUS
LAC COMEDEBATIS ET LANIS
OPERIEBAMINI
ET QUOD CRASSUM ERAT OCCIDEBATIS
GREGEM AUTEM MEUM
NON PASCEBATIS
QUOD INFIRMUM FUIT NON CON
SOLIDASTIS ET QUOD AEGROTU
NON SANASTIS
QUOD FRACTUM EST NON ALLI
GASTIS ET QUOD ABIECTUM EST
NON REDUXISTIS
QUOD PERIERAT NON QUAESISTIS
SED CUM AUSTERITATE
IMPERABATIS EIS ET CUM
POTENTIA
ET DISPERSAE SUNT OUES MEAE
EO QUOD NON ESSET PASTOR
ET FACTAE SUNT IN DEUORATIONE
OMNIUM BESTIARUM AGRI
ET DISPERSAE SUNT
ERRAUERUNT GREGES MEI
IN CUNCTIS MONTIB· ET IN UNI
UERSO COLLE EXCELSO
ET SUPER OMNEM FACIEM TER
RAE DISPERSI SUNT GREGES MEI
ET NON ERAT QUI REQUIRERET
NON ERAT INQUAM
QUI REQUIRERET
PROPTEREA PASTORES
AUDITE UERBUM DNI
UIUO EGO DICIT DNS DS
PRO EO QUOD FACTI SUNT
GREGES MEI IN RAPINAM
ET OUES MEAE IN DEUORATIONE
OMNIUM BESTIARUM AGRI
EO QUOD NON ESSET PASTOR

NEQUE ENIM QUAESIERUNT
PASTORES GREGEM MEUM
SED PASCEBANT PASTORES
SEMET IPSOS
ET GREGES MEOS NON PASCEBANT
PROPTEREA PASTORES
AUDITE UERBUM DNI
HAEC DICIT DNS DS
ECCE EGO IPSE SUPER PASTORES
REQUIRAM GREGEM MEUM
DE MANU EORUM
ET CESSARE EOS FACIAM UT ULTRA
NON PASCANT GREGEM
NEC PASCANT AMPLIUS PASTORES
SEMET IPSOS
ET LIBERABO GREGEM MEUM
DE ORE EORUM
ET NON ERIT ULTRA EIS IN ESCAM
QUIA HAEC DICIT DNS DS
ECCE EGO IPSE REQUIRAM OUES
MEAS ET UISITABO EAS
SICUT UISITAT PASTOR GREGEM
SUUM IN DIE QUANDO FUERIT
IN MEDIO OUIUM SUARUM
DISSIPATARUM
SIC UISITABO OUES MEAS ET LIBE
RABO EAS DE OMNIB· LOCIS
IN QUO DISPERSAE FUERANT
IN DIE NUBIS ET CALIGINIS
ET EDUCAM EAS DE POPULIS
ET CONGREGABO EAS DE TERRIS
ET INDUCAM EAS IN TERRAM SUA
ET PASCAM EAS IN MONTIB· ISRL
IN RIUIS ET IN CUNCTIS SEDIB· TERRAE
IN PASCUIS UBERRIMIS PASCAM EAS
ET IN MONTIB· EXCELSIS ISRL
ERUNT PASCUAE EORUM
IBI REQUIESCENT IN HERBIS
UIRENTIBUS
ET IN PASCUIS PINGUIB· PASCEN
TUR SUPER MONTES ISRL
EGO PASCAM OUES MEAS
ET EGO EAS ACCUBARE FACIA
DICIT DNS DS

quod perierat requiram
et quod abiectum erat
reducam
et quod confractum fuerat
alligabo et quod infirmum
erat consolidabo
et quod pingue et forte custodiam
et pascam illas in iudicio
vos autem greges mei
haec dicit dns ds
ecce ego iudico inter pecus
et pecus arietum et hircorum
nonne satis vobis erat pascua
bona depasci
insuper et reliquias pascuarum
vestrarum conculcastis
pedibus vestris
et cum purissimam aquam
biberetis
reliquam pedibus vestris
turbabatis
et oves meae his quae con
culcata pedibus vestris
fuerant pascebantur
et quae pedes vestri turba
verant haec bibebant
Item Propterea haec dicit dns ds
ad eos
ecce ego ipse iudico
inter pecus pingue et macilentum
pro eo quod lateribus et umeris
inpingebatis omnia
infirma pecora
et cornibus vestris ventilaba
tis omnia infirma pecora
donec dispergerentur foras
salvabo gregem meum
et non erit ultra in rapinam
et iudicabo inter pecus
et pecus
et suscitabo super eas pastorem
unum qui pascat ea
servum meum david
ipse pascet ea et ipse erit eis
in pastorem
ego autem dns ero eis in dm
et servus meus david
princeps in medio eorum
ego dns locutus sum et facia(m)
cum eis pactum pacis
et cessare faciam bestias
pessimas de terra
et qui habitant in deserto
securi dormient in saltibus
et ponam eos in circuitu
collis mei benedictionem
et deducam imbrem
in tempore suo
pluviae benedictionis erunt
et dabit lignum agri
fructum suum
et terra dabit germen suum
et erunt in terra sua
absque timore
et scient quia ego dns
cum contrivero catenas
iugi eorum
et eruero eos de manu
imperantium sibi
et non erunt ultra in rapinam
gentibus
neque bestiae terrae
devorabunt eos
sed habitabunt confidenter
absque ullo terrore
et suscitabo eis germen
nominatum
et non erunt ultra inminuti
fame in terra
neque portabunt amplius
obprobrium gentium
et scient quia ego dns ds eorum
cum eis
et ipsi populus meus
domus israhel ait dns ds
vos autem greges mei
greges pascuae meae
homines estis

ET EGO DNS DS UESTER
DICIT DNS DS
lxxxiiii ET FACTUS EST SERMO DNI
AD ME DICENS
FILI HOMINIS PONE FACIEM TUAM
ADUERSUM MONTEM SEIR
ET PROPHETABIS DE EO ET DICES ILLI
HAEC DICIT DNS DS
ECCE EGO AD TE MONS SEIR
ET EXTENDAM MANUM MEAM
SUPER TE
ET DABO TE DESOLATUM
ATQUE DESERTUM
URBES TUAS DEMOLIAR
ET TU DESERTUS ERIS
ET SCIES QUIA EGO DNS
EO QUOD FUERIS INIMICUS
SEMPITERNUS
ET CONCLUSERIS FILIOS ISRL
IN MANUS GLADII
IN TEMPORE ADFLICTIONIS EORUM
IN TEMPORE INIQUITATIS EXTREMAE
PROPTEREA UIUO EGO DICIT DNS DS
QUONIAM SANGUINI TRADAM TE
ET SANGUIS TE PERSEQUETUR
ET CUM SANGUINEM ODERIS
SANGUIS PERSEQUETUR TE
ET DABO MONTEM SEIR DESOLA
TUM ET DESERTUM
ET AUFERAM DE EO EUNTEM
ET REDEUNTEM
ET IMPLEBO MONTES EIUS
OCCISORUM SUORUM
IN COLLIBUS TUIS ET IN UALLIBUS TUIS
ATQUE IN TORRENTIBUS
INTERFECTI GLADIO CADENT
IN SOLITUDINES SEMPITERNAS
TRADAM TE
ET CIUITATES TUAE NON
INHABITABUNTUR
ET SCIETIS QUONIAM EGO DNS
EO QUOD DIXERIS DUAE GENTES
ET DUAE TERRAE MEAE ERUNT
ET HEREDITATE POSSIDEBO
EAS CUM DNS ESSET IBI
PROPTEREA UIUO EGO DICIT DNS DS
QUIA FACIAM IUXTA IRAM TUAM
ET SECUNDUM ZELUM TUUM
QUEM FECISTI ODIO HABENS EOS
ET NOTUS EFFICIAR PER EOS
CUM TE IUDICAUERO
ET SCIES QUIA EGO DNS AUDIUI
UNIUERSA OBPROBRIA TUA
QUAE LOCUTUS ES DE MONTIBUS
ISRL DICENS
DESERTI NOBIS DATI SUNT
AD DEUORANDUM
ET INSURREXISTIS SUPER ME
ORE UESTRO ET ROGASTIS
ADUERSUM ME
UERBA UESTRA EGO AUDIUI
HAEC DICIT DNS DS
LAETANTE UNIUERSA TERRA
IN SOLITUDINEM TE REDIGAM
SICUTI GAUISUS ES SUPER HERE
DITATEM DOMUS ISRL
EO QUOD FUERIT DISSIPATA
SIC FACIAM TIBI DISSIPATUS ERIS
MONS SEIR ET IDUMAEA OMNIS
ET SCIENT QUIA EGO DNS
lxxxu TU AUTEM FILI HOMINIS PROPHE
TA SUPER MONTES ISRL ET DICES
MONTES ISRL AUDITE UERBUM DNI
HAEC DICIT DNS DS
EO QUOD DIXERIT INIMICUS
DE UOBIS EUGE
ALTITUDINES SEMPITERNAE
IN HEREDITATEM DATAE
SUNT NOBIS
PROPTEREA UATICINARE ET DIC
HAEC DICIT DNS DS
PRO EO QUOD DESOLATI ESTIS
ET CONCULCATI PER CIRCUITUM
ET FACTI IN HEREDITATEM
RELIQUIS GENTIBUS
ET ASCENDISTIS SUPER LABIUM
LINGUAE ET OBPROBRIUM
POPULI

PROPTEREA MONTES ISRL
AUDITE UERBUM DNI DI
HAEC DICIT DNS DS
MONTIBUS ET COLLIBUS
TORRENTIBUS UALLIBUSQUE
ET DESERTIS PARIETINIS
ET URBIBUS DERELICTIS
QUAE DEPOPULATAE SUNT
ET SUBSANNATAE A RELIQUIS
GENTIB PER CIRCUITUM
PROPTEREA HAEC DICIT DNS DS
QUONIAM IN IGNE ZELI MEI
LOCUTUS SUM DE RELIQUIS
GENTIBUS ET DE IDUMAEA
UNIUERSA
QUI DEDERUNT TERRAM MEAM
SIBI IN HEREDITATEM
CUM GAUDIO ET TOTO CORDE
EX ANIMO
ET EIECERUNT EAM UT UASTARENT
IDCIRCO UATICINARE
SUPER HUMUM ISRL
ET DICES MONTIBUS ET COLLIBUS
IUGIS ET UALLIBUS
HAEC DICIT DNS DS
ECCE EGO IN ZELO MEO
ET IN FURORE MEO LOCUTUS SUM
EO QUOD CONFUSIONEM GENTIUM
SUSTINUERITIS
IDCIRCO HAEC DICIT DNS DS
EGO LEUAUI MANUM MEAM
UT GENTES QUAE IN CIRCUITU
UESTRO SUNT
IPSAE CONFUSIONEM SUAM
PORTENT
UOS AUTEM MONTES ISRL RAMOS
UESTROS GERMINETIS
ET FRUCTUM UESTRUM ADFERATIS
POPULO MEO ISRL
PROPE EST ENIM UT UENIAT
QUIA ECCE EGO AD UOS
ET CONUERTAR AD UOS ET ARABI
MINI ET ACCIPIETIS SEMENTEM
ET MULTIPLICABO IN UOBIS
HOMINES OMNEMQUE
DOMUM ISRL
ET HABITABUNTUR CIUITATES
ET RUINOSA INSTAURABUNTUR
ET REPLEBO UOS HOMINIBUS
ET IUMENTIS
ET MULTIPLICABUNTUR ET CRESCENT
ET HABITARE UOS FACIAM
SICUT A PRINCIPIO
BONISQUE DONABO MAIORIBUS
QUAM HABUISTIS AB INITIO
ET SCIETIS QUIA EGO DNS
ET ADDUCAM SUPER UOS HOMI
NES POPULUM MEUM ISRL
ET HEREDITATE POSSIDEBUNT TE
ET ERIS EIS IN HEREDITATEM
ET NON ADDES ULTRA
UT ABSQUE EIS SIS
HAEC DICIT DNS DS
PRO EO QUOD DICUNT DE UOBIS
DEUORATRIX HOMINUM ES
ET SUFFOCANS GENTEM TUAM
PROPTEREA HOMINES
NON COMEDES AMPLIUS
ET GENTEM TUAM NON NECABIS
ULTRA AIT DNS DS
NEC AUDITAM FACIAM IN TE AMPLIUS
CONFUSIONEM GENTIUM
ET OBPROBRIUM POPULORUM
NEQUAQUAM PORTABIS
ET GENTEM TUAM NON AMITTES
AMPLIUS AIT DNS DS
Lxxx ET FACTUM EST UERBUM DNI
AD ME DICENS
FILI HOMINIS DOMUS ISRL
HABITAUERUNT IN HUMO SUA
ET POLLUERUNT EAM IN UIIS SUIS
ET IN STUDIIS SUIS
IUXTA INMUNDITIAM MENSTRU
ATAE FACTA EST UIA EORUM
CORAM ME
ET EFFUDI INDIGNATIONEM MEAM
SUPER EOS
PRO SANGUINE QUEM FUDERUNT

super terram et in idolis suis
polluerunt eam
et dispersi eos in gentes et uen
tilati sunt in terris
iuxta uias eorum et adinuen
tiones iudicaui eos
et ingressi sunt ad gentes
ad quas introierunt
et polluerunt nomen scm
meum
cum diceretur de eis
populus dni iste est
et de terra eius egressi sunt
et peperci nomini meo scō
quod polluerat domus isrl
in gentib. ad quas ingressi
sunt
Lxxx Idcirco dices domui isrl
haec dicit dns ds
non propter uos ego faciam
domus isrl
sed propter nomen scm
meum quod polluistis
in gentib. ad quas intrastis
et sanctificabo nomen meum
magnum quod pollutum
est inter gentes
quod polluistis in medio earum
ut sciant gentes quia ego dns
ait dns exercituum
cum scificatus fuero
in uobis coram eis
tollam quippe uos de genti
b. et congregabo de uni
uersis terris
et adducam uos in terram
uestram
et effundam super uos
aquam mundam
et mundabimini ab omnibus
inquinamentis uestris
et ab uniuersis idolis uestris
mundabo uos
et dabo uobis cor nouum
et spm nouum ponam
in medio uestri
et auferam cor lapideum
de carne uestra
et dabo uobis cor carneum
et spm meum ponam
in medio uestri
et faciam ut in praeceptis
meis ambuletis
et iudicia mea custodiatis
et operemini
et habitetis in terra quam
dedi patrib. uestris
et eritis mihi in populum
et ego ero uobis in dm
et saluabo uos ex uniuersis
inquinamentis uestris
et uocabo frumentum
et multiplicabo illud
et non inponam uobis famem
et multiplicabo fructum
ligni et genimina agri
ut non portetis ultra
obprobrium famis in gentib.
et recordabimini uiarum
uestrarum pessimarum
studiorumq. non bonorum
et displicebunt uobis iniquita
tes uestrae et scelera
uestra
Lxxxi Non propter uos ego faciam
ait dns ds notum sit uobis
confundimini et erubescite
super uiis uestris domus isrl
haec dicit dns ds
in die qua mundauero uos
ex omnib. iniquitatib. uestris
et habitari fecero urbes
et instaurauero ruinosa
et terra deserta fuerit
exculta
quae quondam erat desolata
in oculis omnis uiatoris
dicent terra illa inculta facta

est ut hortus uoluptatis
et ciuitates desertae
et destitutae atq; suffossae
munitae sederunt
et scient gentes quaecumque
derelictae fuerint
in circuitu uestro
quia ego dns aedificaui dissipata
plantaui inculta
ego dns locutus sum et fecerim
haec dicit dns ds
adhuc in hoc inuenient me
domus isrl ut faciam eis
multiplicabo eos sicut
gregem hominum
ut gregem scm ut gregem
hierusalem in sollemnitatibus eius
sic erunt ciuitates desertae
plenae gregibus hominum
et scient quia ego dns
XXXVII Facta est super me manus dni
et eduxit me in spu dni
et dimisit me in medio campi
qui erat plenus ossibus
et circumduxit me per ea
in gyro
erant autem multa ualde
super faciem campi
siccaque uehementer
et dixit ad me fili hominis
putas ne uiuent ossa ista
et dixi dne ds tu nosti
et dixit ad me uaticinare
de ossibus istis et dices eis
ossa arida audite uerbum dni
haec dicit dns ds ossibus his
ecce ego intromittam
in uos spm et uiuetis
et dabo super uos neruos
et succrescere faciam
super uos carnes
et superextendam in uobis
cutem

et dabo uobis spm et uiuetis
et scietis quia ego dns
et prophetaui sicut praeceperat mihi
factus est autem sonitus
prophetante me
et ecce commotio et acces
serunt ossa ad ossa unum
quodque ad iuncturam suam
et uidi et ecce super ea nerui
et carnes ascenderunt
et extenta est in eis cutis
desuper et spm non habebant
et dixit ad me uaticinare ad spm
uaticinare fili hominis
et dices ad spm
haec dicit dns ds
a quattuor uentis ueni sps
et insuffla super interfectos
istos et reuiuescant
et prophetaui sicut prae
ceperat mihi
et ingressus est in ea sps
et uixerunt
steteruntque super pedes
suos exercitus grandis
nimis ualde
et dixit ad me fili hominis
ossa haec uniuersa
domus isrl est
ipsi dicunt aruerunt ossa nostra
et periit spes nostra
et abscisi sumus
propterea uaticinare
et dices ad eos
haec dicit dns ds
ecce ego aperiam tumulos
uestros
et educam uos de sepulchris
uestris populus meus
et inducam uos in terram isrl
et scietis quia ego dns
cum aperuero sepulchra
uestra et eduxero uos

de tumulis uestris populus
meus
et dedero spiritum meum in uobis
et uixeritis
et requiescere uos faciam
super humum uestram
et scietis quia ego DNS locutus
sum et feci ait DNS DS
LXXVIII Et factus est sermo DNI
ad me dicens
et tu fili hominis sume tibi
lignum unum
et scribe super illud iudae
et filiorum ISRL et sociis eius
et tolle lignum alterum
et scribe super eo ioseph
lignum ephraim et cunctae do
mus ISRL sociorumque eius
et adiunge illa unum ad alte
rum tibi in lignum unum
et erunt in unionem in manu tua
cum autem dixerint ad te filii
populi tui loquentes
nonne indicas nobis
quid in his tibi uelis
loqueris ad eos haec dicit DNS DS
ecce ego adsumam lignum
ioseph quod est in manu
ephraim
et tribus ISRL quae iunctae sunt ei
et dabo eas pariter cum
ligno iuda
et faciam eas in lignum unum
et erunt unum in manu eius
erunt autem ligna super quae
scripseris in manu tua
in oculis eorum
et dices ad eos haec dicit DNS DS
ecce ego adsumam filios ISRL
de medio nationum
ad quas abierunt
et congregabo eos undique
et adducam eos ad humum suam
et faciam eos gentem unam

in terra in montibus ISRL
et rex unus erit omnibus imperans
et non erunt ultra duae gentes
nec diuidentur amplius
in duo regna
neque polluentur ultra in idolis
suis et abominationibus suis
et in cunctis iniquitatibus suis
et saluos eos faciam de uniuer
sis sedibus suis in quibus peccauerunt
et mundabo eos et erunt mihi
in populum et ego ero eis in deum
et seruus meus dauid
rex super eos
et pastor unus erit omnium eorum
in iudiciis meis ambulabunt
et mandata mea custodient
et facient ea
et habitabunt super terram
quam dedi seruo meo iacob
in qua habitauerunt patres uestri
et habitabunt super eam
ipsi et filii eorum
et filii filiorum eorum
usque in sempiternum
et dauid seruus meus princeps
eorum in perpetuum
et percutiam illis foedus pacis
pactum sempiternum erit eis
et fundabo eos et multiplicabo
et dabo sanctificationem meam
in medio eorum in perpetuum
et erit tabernaculum meum in
eis
et ero eis DS et ipsi erunt
mihi populus
et scient gentes quia ego DNS
sanctificator ISRL
cum fuerit sanctificatio mea
in medio eorum in perpetuum
LXXX Et factus est sermo DNI
ad me dicens
fili hominis pone faciem tuam
contra gog terram magog

principem capitis mosoch
et thubal
et vaticinare de eo et dices
ad eum haec dicit dns ds
ecce ego ad te gog principem
capitis mosoch et thubal
et circumagam te et ponam
frenum in maxillis tuis
et educam te et omnem
exercitum tuum
equos et equites vestitos
loricis universos
multitudinem magnam hastae
et clypeum arripientium
et gladium
persae aethiopes et lybies
cum eis
omnes scutati et galeati
gomer et universa agmina eius
domus thogorma latera
aquilonis
et totum robur eius populique
multi tecum
praepara et instrue te
et omnem multitudinem
tuam quae coacervata est
ad te et esto eis in praeceptum
post dies multos visitaberis
in novissimo annorum venies
ad terram quae reversa
est a gladio
congregata est de populis
multis ad montes isrl
qui fuerunt deserti iugiter
haec de populis educta est
et habitaverunt in ea
confidenter universi
ascendens autem quasi
tempestas venies
et quasi nubes ut operias terram
tu et omnia agmina tua
et populi multi tecum
haec dicit dns ds
in die illa ascendent sermones
super cor tuum
et cogitabis cogitationem
pessimam et dices
ascendam ad terram absque muro
veniam ad quiescentes
habitantesque secure
omnes habitant sine muro vectes
et portae non sunt eis
ut diripias spolia et invadas
praedam
ut inferas manum tuam super
eos qui deserti fuerant
et postea restituti
et super populum qui est
congregatus ex gentibus
qui possidere coepit et esse
habitator umbilici terrae
saba et dedan et negotiatores
tharsis
et omnes leones eius dicent tibi
numquid ad sumenda
spolia tu venis
ecce ad diripiendam praedam
congregasti multitudinem tuam
ut tollas argentum et aurum
et auferas supellectilem
atque substantiam et diripias
manubias infinitas
propterea vaticinare
fili hominis
et dices ad gog haec dicit dns ds
numquid non in die illo
cum habitaverit populus
meus isrl confidenter
scies et venies de loco tuo
a lateribus aquilonis
tu et populi multi tecum
ascensores equorum universi
coetus magnus et exercitus
vehemens
et ascendes super populum
meum isrl quasi nubes
ut operias terram
in novissimis diebus eris

et adducam te super terram
meam
ut sciant gentes me
cum sanctificatus fuero in te
in oculis eorum o gog
haec dicit dns ds
tu ergo ille es de quo locutus
sum in diebus antiquis
in manu servorum meorum
prophetarum isrl
qui prophetaverunt in dieb.
illorum temporum ut ad
ducerem te super eos
et erit in die illa in die adventus
gog super terram isrl
ait dns ds
ascendet indignatio mea
in furore meo et in zelo meo
in igne irae meae locutus sum
quia in die illa erit commotio
magna super terram isrl
et commovebuntur
a facie mea pisces maris
et volucres caeli
et bestiae agri et omne
reptile quod movetur
super terram
cunctique homines qui sunt
super faciem terrae
et subvertentur montes
et cadent saepes et omnis
murus in terram corruet
et convocabo adversum eum
in cunctis montibus meis
gladium ait dns ds
gladius uniuscuiusque in fratrem
suum dirigetur
et iudicabo eum peste
et sanguine et imbre ve
menti et lapidibus inmensis
igne et sulphure pluā
super eum et super
exercitum eius
et super populos multos

qui sunt cum eo
et magnificabor et sanctificabor
et notus ero in oculis
multarum
et scient quia ego dns
tu autem fili hominis vaticinare
adversum gog et dices
haec dicit dns ds
ecce ego super te gog principem
capitis mosoch et thubal
et circumagam te et seducam
te et ascendere faciam
de lateribus aquilonis
et adducam te super montes
israhel
et percutiam arcum tuum
in manu sinistra tua
et sagittas tuas de manu
dextera tua deiciam
super montes isrl cades tu
et omnia agmina tua
et populi qui sunt tecum
feris avibus omnique volatili
et bestiis terrae
dedi te ad devorandum
super faciem agri cades
quia ego locutus sum
ait dns ds
et emittam ignem in magog
et in his qui habitant
in insulis confidenter
et scient quia ego dns
et nomen sanctum meum
notum faciam in medio
populi mei isrl et non polluam
nomen sanctum meum
amplius
et scient gentes quia ego dns
sanctus israhel
ecce venit et factum est
ait dns ds
haec est dies de qua locu
tus sum
et egredientur habitatores

de ciuitatibus israhel
et succendent et conburent
arma
clypeum et hastas
arcum et sagittas
et baculos manus et contos
et succendent ea igne
septem annis
et non portabunt ligna
de regionibus neque succident
de saltibus
quoniam arma succendent
igne
et depraedabuntur eos
quibus praedae fuerant
et diripient uastatores suos
ait dns ds
et erit in die illa dabo gog locum
nominatum sepulchrum
in israhel
uallem uiatorum ad orientem
maris quae obstupescere
faciet praetereuntes
et sepelient ibi gog
et omnem multitudinem eius
et uocabitur uallis
multitudinis gog
et sepelient eos domus israhel
ut mundent terram
septem mensibus
sepeliet autem eum omnis
populus terrae
et erit eis nominata dies
in qua glorificatus sum
ait dns ds
et uiros iuges constituent
lustrantes terram
qui sepeliant et requirant eos
qui remanserant super
faciem terrae ut emundent
eam
post menses autem septe
quaerere incipient
et circuibunt peragrantes
terram

cumque uiderint os hominis
statuent iuxta illud titulum
donec sepeliant illud
pollinctores
in ualle multitudinis gog
nomen autem ciuitatis amona
et mundabunt terram
Tu ergo fili hominis haec dicit
dns ds
dic omni uolucri et uniuersis
bestiis agri
conuenite properate
concurrite undique
ad uictimam meam
quam ego immolo uobis
uictimam grandem
super montes israhel
ut comedatis carnes
et bibatis sanguinem
carnes fortium comedetis
et sanguinem principum
terrae bibetis
arietum agnorum et hircorum
taurorumque et altilium
et pinguium omnium
et comedetis adipem in saturitatem
et bibetis sanguinem
in ebrietatem
de uictima quam ego
immolabo uobis
et saturabimini super
mensam meam
de equo et de equite forti
et de uniuersis uiris bellatoribus
ait dns ds
et ponam gloriam meam
in gentibus
et uidebunt omnes gentes
iudicium meum quod fecerim
et manum meam quam
posuerim super eos
et scient domus israhel quia ego
dns ds eorum a die illa
et deinceps

et scient gentes quoniam
in iniquitate sua capta sit
domus isrl
eo quod reliquerint me
et absconderim faciem
meam ab eis
et tradiderim eos in manu
hostium et ceciderint
in gladio universi
iuxta inmunditiam eorum
et scelus feci eis
et abscondi faciem meam ab illis
propterea haec dicit dns ds
nunc reducam captivitatem
iacob et miserebor omnis
domus isrl
et adsumam zelum
pro nomine sco meo
et portabunt confusionem
suam et omnem praevari
cationem qua prae
varicati sunt in me
cum habitaverint in terra sua
confidenter neminem
formidantes
et reduxero eos de populis
et congregavero de terris
inimicorum suorum
et scificatus fuero in eis
in oculis gentium pluri
marum
et scient quia ego dns ds eorum
eo quod transtulerim eos
in nationes et congrega
vero eos super terram
suam
et non dereliquerim
quemquam ex eis ibi
et non abscondam ultra
faciem meam ab eis
eo quod effuderim spm
meum super omnem
domum isrl ait dns ds

In vicensimo et quinto anno
transmigrationis nostrae
in exordio anni decima mensis
quartodecimo anno post
quam percussa est civitas
in ipsa hac die
facta est super me manus
dni et adduxit me illuc
in visionib· di adduxit me
in terram isrl
et dimisit me super monte
excelsum nimis
super quem erat quasi
aedificium civitatis
vergentis ad austrum
et introduxit me illuc
et ecce vir cuius erat species
quasi species aeris
et funiculus lineus in manu
eius et calamus mensurae
in manu eius
stabat autem in porta
et locutus est ad me idem vir
fili hominis vide oculis tuis
et aurib· tuis audi
et pone cor tuum in omnia
quae ego ostendam tibi
quia ut ostendantur tibi
adductus es huc
adnuntia omnia quae tu vides
domui isrl
et ecce murus forinsecus
in circuitu domus undique
et in manu viri calamus
mensurae sex cubitorum
et palmo
et mensus est latitudinem
aedificii calamo uno alti
tudinem quoque calamo uno
et venit ad portam quae
respiciebat viam orientalem
et ascendit per gradus eius
et mensus est limen portae

CALAMO UNO LATITUDINEM
ID EST LIMEN UNUM CALAMO UNO
IN LATITUDINE
ET THALAMUM UNO CALAMO
IN LONGUM ET UNO CALAMO
IN LATUM
ET INTER THALAMOS QUINQUE
CUBITOS
ET LIMEN PORTAE IUXTA UESTI
BULUM PORTAE INTRINSECUS
CALAMO UNO
ET MENSUS EST UESTIBULUM
PORTAE OCTO CUBITORUM
ET FRONTEM EIUS DUOBUS CUBITIS
UESTIBULUM AUTEM PORTAE
ERAT INTRINSECUS
PORRO THALAMI PORTAE
AD UIAM ORIENTALEM
TRES HINC ET TRES INDE
MENSURA UNA TRIUM
ET MENSURA UNA FRONTIUM
EX UTRAQ. PARTE
ET MENSUS EST LATITUDINEM
LIMINIS PORTAE DECEM
CUBITORUM ET LONGITUDINE
PORTAE TREDECIM CUBITORUM
ET MARGINEM ANTE THALAMOS
CUBITI UNIUS
ET CUBITUS UNUS FINIS UTRIMQ.
THALAMI AUTEM SEX CUBITORUM
ERANT HINC ET INDE
ET MENSUS EST PORTAM
A TECTO THALAMI USQUE
AD TECTUM EIUS
LATITUDINEM UIGINTI ET QUINQ.
CUBITORUM OSTIUM
CONTRA OSTIUM
ET FECIT FRONTES
PER SEXAGINTA CUBITOS
ET AD FRONTEM ATRIUM PORTAE
UNDIQ. PER CIRCUITUM
ET ANTE FACIEM PORTAE
QUAE PERTINCEBAT USQUE
AD FACIEM UESTIBULI PORTAE
INTERIORIS QUINQUAGINTA
CUBITOS
ET FENESTRAS OBLIQUAS
IN THALAMIS
ET IN FRONTIB. EORUM QUAE ERANT
INTRA PORTAM UNDIQUE
PER CIRCUITUM
SIMILITER AUTEM ERANT
ET IN UESTIBULIS FENESTRAE
PER GYRUM INTRINSECUS
ET ANTE FRONTES PICTURAS
PALMARUM
ET EDUXIT ME AD ATRIUM EXTERIUS
ET ECCE GAZOPHILACIA ET PAUI
MENTUM STRATUM LAPIDE
IN ATRIO PER CIRCUITUM
TRIGINTA GAZOPHILACIA
IN CIRCUITU PAUIMENTI
ET PAUIMENTUM IN FRONTE
PORTARUM
SECUNDUM LONGITUDINEM
PORTARUM ERAT INFERIUS
ET MENSUS EST LATITUDINEM
A FACIE PORTAE INFERIORIS
USQ. AD FRONTEM ATRII
INTERIORIS EXTRINSECUS
CENTUM CUBITOS AD ORIENTEM
ET AD AQUILONEM
PORTAM QUOQ. QUAE RESPICIE
BAT UIAM AQUILONIS ATRII
EXTERIORIS MENSUS EST
TAM IN LONGITUDINE
QUAM IN LATITUDINE
ET THALAMOS EIUS
TRES HINC ET TRES INDE
ET FRONTEM EIUS ET UESTIBU
LUM EIUS SECUNDUM
MENSURAM PORTAE PRIORIS
QUINQUAGINTA CUBITORUM
LONGITUDINEM EIUS
ET LATITUDINEM UIGINTI
QUINQ. CUBITORUM

FENESTRAE AUTEM EIUS
ET UESTIBULUM ET SCULPTURAE
SECUNDUM MENSURAM PORTAE
QUAE RESPICIEBAT AD ORIENTEM
ET SEPTEM GRADUUM ERAT
ASCENSUS EIUS ET UESTIBULUM
ANTE EAM
ET PORTA ATRII INTERIORIS
CONTRA PORTAM AQUILONIS
ET ORIENTALEM
ET MENSUS EST A PORTA USQUE
AD PORTAM CENTUM CUBITOS
ET EDUXIT ME AD UIAM AUSTRA
LEM ET ECCE PORTA QUAE
RESPICIEBAT AD AUSTRUM
ET MENSUS EST FRONTEM EIUS
ET UESTIBULUM EIUS IUXTA
MENSURAS SUPERIORES
ET FENESTRAS EIUS ET UESTIBU
LA IN CIRCUITU SICUT FENESTRAS
CETERAS
QUINQUAGINTA CUBITORUM
LONGITUDINE ET LATITUDINE
UIGINTI QUINQ· CUBITORUM
ET IN GRADIB· SEPTEM ASCENDE
BATUR AD EAM ET UESTIBULUM
ANTE FORES EIUS
ET CAELATAE PALMAE ERANT UNA
HINC ET ALTERA INDE IN FRONTE EIUS
ET PORTA ATRII INTERIORIS
IN UIA AUSTRALI
ET MENSUS EST A PORTA USQUE
AD PORTAM IN UIA AUSTRALI
CENTUM CUBITOS
ET INTRODUXIT ME IN ATRIUM
INTERIUS AD PORTAM AUSTRALEM
ET MENSUS EST PORTAM IUXTA
MENSURAS SUPERIORES
THALAMUM EIUS ET FRONTEM
EIUS ET UESTIBULUM EIUS
HISDEM MENSURIS
ET FENESTRAS EIUS ET UESTI
BULUM EIUS IN CIRCUITU
QUINQUAGINTA CUBITOS LONGITU
DINIS ET LATITUDINIS UIGINTI
QUINQ· CUBITOS
ET UESTIBULUM PER GYRUM
LONGITUDINE UIGINTI QUINQUE
CUBITORUM ET LATITUDINE
QUINQUE CUBITORUM
ET UESTIBULUM EIUS AD ATRIUM
EXTERIUS
ET PALMAS EIUS IN FRONTE
ET OCTO GRADUS ERANT QUIBUS
ASCENDEBATUR PER EAM
ET INTRODUXIT ME IN ATRIUM
INTERIUS PER UIAM ORIENTALE
ET MENSUS EST PORTAM SECUNDUM
MENSURAS SUPERIORES
THALAMUM EIUS ET FRONTEM EIUS
ET UESTIBULUM EIUS SICUT SUPRA
ET FENESTRAS EIUS ET UESTIBULA
EIUS IN CIRCUITU
LONGITUDINE QUINQUAGINTA
CUBITORUM ET LATITUDINEM
UIGINTI QUINQUE CUBITORUM
ET UESTIBULUM EIUS ID EST
ATRII EXTERIORIS
ET PALMAE CAELATAE IN FRONTE
EIUS HINC ET INDE
ET IN OCTO GRADIB· ASCENSUS EIUS
ET INTRODUXIT ME AD PORTAM
QUAE RESPICIEBAT AD AQUILONE
ET MENSUS EST SECUNDUM
MENSURAS SUPERIORES
THALAMUM EIUS FRONTEM EIUS
UESTIBULUM EIUS ET FENE
STRAS EIUS PER CIRCUITUM
LONGITUDINE QUINQUAGINTA
CUBITORUM ET LATITUDINE
UIGINTI QUINQ· CUBITORUM
UESTIBULUM EIUS IN ATRIUM
EXTERIUS
ET CAELATURA PALMARUM
IN FRONTE ILLIUS HINC ET INDE
ET IN OCTO GRADIB· ASCENSUS EIUS

et per singula gazophilacia
ostium in frontib· portarum
ibi lavabant holocaustum
et in vestibulo portae duae
mensae hinc et duae
mensae inde
ut immoletur super eas
holocaustum et pro pec
cato et pro delicto
et ad latus exterius quod
ascendit ad ostium portae
quae pergit ad aquilonem
duae mensae
et ad latus alterum ante vesti
bulum portae duae mensae
quattuor mensae hinc
et quattuor mensae inde
per latera portae octo mensae
erant super quas immolabant
quattuor autem mensae
ad holocaustum de lapidib·
quadris extructae
longitudinem cubiti unius
et dimidii
et latitudinem cubiti unius
et dimidii
et altitudinem cubiti unius
super quas ponant vasa
in quib· immolatur holocau
stum et victima
et labia earum palmi unius
reflexa intrinsecus per circuitu
Lxxxiii Super mensas autem carnes
oblationis
et extra portam interiorem
gazophylacia cantorum
in atrio interiori quod erat
in latere portae respicien
tis ad aquilonem
et facies eorum contra
viam australem una
ex latere portae orientalis
quae respiciebat ad viam
aquilonis
et dixit ad me hoc est
gazophilacium quod respi
cit viam meridianam
sacerdotum qui excubant
in custodiis templi
porro gazophilacium quod
respicit ad viam aquilonis
sacerdotum erit qui excubant
ad ministerium altaris
isti sunt filii sadoch qui acce
dunt de filiis levi ad dominum
ut ministrent ei
Lxxxiiii Et mensus est atrium longi
tudinem centum cubitorum
et latitudinē centum cubitorum
per quadrum
et altare ante faciem templi
et introduxit me in vestibu
lum templi
et mensus est vestibulum
quinq· cubitis hinc
et quinque inde
et latitudinem portae
trium cubitorum hinc
et trium cubitorum inde
longitudinem autem vestibuli
viginti cubitorum
et latitudinem undecim
cubitorum
et octo gradib· ascendebatur
ad eam
et columnae erant in frontib·
una hinc et altera inde
Lxxxv et introduxit me in templū
et mensus est frontes
sex cubitos latitudinis hinc
et sex cubitos latitudinis
inde latitudinem tabernaculi
et latitudo portae decem
cubitorum erat
et latera portae quinq· cubitis
hinc et quinque cubitis inde

et mensus est longitudinem
eius quadraginta cubitorum
et latitudinem uiginti cubitorũ
et introgressus intrinsecus
mensus est in fronte
portae duos cubitos
et portam decem cubitorũ
et latitudinem portae
septem cubitorum
et mensus est longitudinem
eius uiginti cubitorum
et latitudinem uiginti cubitorũ
ante faciem templi
et dixit ad me hoc est
scm scorum
et mensus est parietem
domus sex cubitorum
et latitudinem lateris
quattuor cubitorum undiq;
per circuitum domus
latera autem latus ad latus
bis triginta tria
et erant eminentia quae
ingrederentur per parietem
domus in lateribus per cir
cuitum ut continerent
et non adtingerent parietem
templi
et platea erat in rotundum
ascendens sursum per
cocleam et in cenaculum
templi per gyrum
deferebat
idcirco latius erat templum
in superiorib; et sic de infe
riorib; ascendebatur
ad superiora in medio
et uidi in domo altitudinem
per circuitum
fundata latera ad mensurã
calami sex cubitorum
spatio
et latitudinem per parietem
lateris forinsecus quinque
cubitorum
et interior domus in lateribus
domus
et inter gazophilacia latitu
dinem uiginti cubitorum
in circuitu domus undique
et ostium lateris ad orationem
ostium unum ad uiam aquilonis
et ostium unum ad uiam
australem
et latitudinem loci ad oratio
nem quinq; cubitorum
in circuitu
et aedificium quod erat
separatum uersumque
ad uiam respicientem
ad mare
latitudinis septuaginta cubitorũ
paries autem aedificii
quinque cubitorum
latitudinis per circuitum
et longitudo eius nonaginta
cubitorum
et mensus est domus
longitudinem cubitorum centũ
et quod separatum erat
aedificium
et parietes eius longitudinis
centum cubitorum
latitudo autem ante faciem
domus et eius quod erat
separatum contra orientem
centum cubitorum
et mensus est latitudinem
aedificii contra faciem
eius quod erat separatum
ad dorsum
et thecas ex utraq; parte
centum cubitorum
et templum interius
et uestibula atrii
limina et fenestras obliquas

et aethetas in circuitu per
tres partes contra unius
cuiusq. limen
stratumque ligno per gyrum
in circuitu
terra autem usq. ad fenestras
et fenestrae clausae
super ostia et usque
ad domum interiorem
et forinsecus per omnem
parietem in circuitu
intrinsecus et forinsecus
ad mensuram
et fabrae facta cherubim
et palmae
et palma inter cherub
et cherub
duasq. facies habebat cherub
faciem hominis iuxta palmam
ex hac parte
et faciem leonis iuxta palmam
ex alia parte
expressam per omnem domu'
in circuitu
de terra usq. ad superiora
portae cherubim
et palmae caelatae erant
in pariete templi
limen quadrangulum et facies
sanctuarii aspectus contra
aspectum altaris ligni
trium cubitorum altitudo
et longitudo eius duo
cubitorum
et anguli eius et longitudo eius
et parietes eius lignei
et locutus est ad me haec est
mensa coram domino
et duo ostia erant in templo
et in sanctuario
et in duobus ostiis ex utraque
parte bina erant ostiola
quae in se invicem plicabantur

bina enim ostia erant ex utra
que parte ostiorum
et caelata erant in ipsis ostiis
templi cherubim
et sculptura palmarum
sicut in parietibus quoque
expressa erat
quam ob rem et grossi
ora erant ligna vestibuli
in fronte forinsecus
super quae fenestrae obliquae
et similitudo palmarum
hinc et inde
in umeralibus vestibuli secundum
latera domus latitudinem
que parietum
et eduxit me in atrium exterius
per viam ducentem
ad aquilonem
et eduxit me in gazophylacium
quod erat contra separatu
aedificium
et contra aedem vergente
ad aquilonem
in facie longitudinis centum
cubitos ostii aquilonis
et latitudinis quinqua
ginta cubitos
contra viginti cubitos
atrii interioris
et contra pavimentum
stratum lapide atrii
exterioris
ubi erat porticus iuncta
porticui triplici
et ante gazophylacia deambu
latio decem cubitorum
latitudinis
ad interiora respiciens viae
cubiti unius
et ostia earum ad aquilonem
ubi erant gazophylacia
in superioribus humiliora

quas supportabant porticus
quae ex illis eminebant
de inferioribus et de mediis
aedificii
tristega enim erant et non
habebant columnas sicut
erant columnae atriorum
propterea eminebant de inferi
oribus et de mediis a terra
et peribolus exterior
secundum gazophylacia
quae erant in via atrii exteri
oris ante gazophylacia
longitudo eius quinquaginta
cubitorum
quia longitudo erat gazophyla
ciorum atrii exterioris
quinquaginta cubitorum
et longitudo ante faciem
templi centum cubitorum
et erat super gazophylacia
haec introitus ab oriente
ingredientium in ea
de atrio exteriori
in latitudine periboli atrii
quod erat contra viam
orientalem in facie
aedificii separati
et erant ante aedificium
gazophylacia
et via ante faciem eorum
iuxta similitudinem
gazophylaciorum quae
erant in via aquilonis
secundum longitudinem eorum
sic et latitudo eorum
et omnis introitus eorum
et similitudines et ostia eorum
secundum ostia gazophylaci
orum quae erant in via
respiciente ad notum
ostium in capite viae quae
erat ante vestibulum

separatum per viam orienta
lem ingredientibus
sec et dixit ad me gazophylacia
aquilonis et gazophylacia
austri quae sunt ante
aedificium separatum
haec sunt gazophylacia sca
in quibus vescuntur sacerdotes
qui adpropinquant ad dnm
in sca scorum
ibi ponent sca scorum et oblatio
nes pro peccato et pro delicto
locus enim scs est
cum autem ingressi fuerint
sacerdotes non egredientur
de scis in atrium exterius
et ibi reponent vestimenta sua
in quibus ministrant quia sca sunt
vestienturque vestimentis aliis
et sic procedent ad populum
cumque conplesset mensuras
domus interioris
eduxit me per viam portae
quae respiciebat ad viam
orientalem
et mensus est eam undique
per circuitum
mensus autem est contra
ventum orientalem
calamo mensurae
quingentos calamos in calamo
mensurae per circuitum
et mensus est contra ventum
aquilonem quingentos
calamos in calamo mensurae
per circuitum
et ad ventum australem
mensus est quingentos calamos
in calamo mensurae per circuitum
et ad ventum occidentalem
mensus est quingentos
calamos in calamo mensurae
per quattuor ventos mensus est
illam

murum eius undique per circuitum
longitudinem quingentorum
cubitorum et latitudinem
quingentorum cubitorum
dividentem inter sanctuarium
et vulgi locum
Et duxit me ad portam quae
respiciebat ad viam orientalem
et ecce gloria dei Israhel ingrediebatur
per viam orientalem
et vox erat ei quasi vox aquarum
multarum
et terra splendebat
a maiestate eius
et vidi visionem secundum
speciem quam videram
quando venit ut disperderet
civitatem
et species secundum aspectum
quem videram iuxta fluvium
Chobar
et cecidi super faciem meam
et maiestas domini ingressa est
templum per viam portae
quae respiciebat ad orientem
et levavit me spiritus et intro
duxit me in atrium interius
et ecce repleta erat gloria
domini domus
Et audivi loquentem ad me
de domo
et vir qui stabat iuxta me
dixit ad me
fili hominis locus solii mei
et locus vestigiorum
pedum meorum
ubi habito in medio filiorum
Israhel in aeternum
et non polluent ultra domus
Israhel nomen sanctum meum
ipsi et reges eorum in forni
cationibus suis
et in ruinis regum suorum
et in excelsis
qui fabricati sunt limen suum
iuxta limen meum et postes
suos iuxta postes meos
et murus erat inter me et eos
et polluerunt nomen sanctum
meum in abominationibus
quas fecerunt
propter quod consumpsi
eos in ira mea
nunc ergo repellant procul
fornicationem suam et ruinas
regum suorum a me
et habitabo in medio eorum
semper
Tu autem fili hominis ostende
domui Israhel templum
et confundantur ab iniquitatibus
suis et metiantur fabricam
et erubescant ex omnibus
quae fecerunt
figuram domus et fabricae eius
exitus et introitus et omnem
descriptionem eius
et universa praecepta eius
cunctumque ordinem eius
et omnes leges eius
ostende eis
et scribes in oculis eorum
ut custodiant omnes
descriptiones eius et prae
cepta illius et faciant ea
ista est lex domus in summi
tate montis
omnes fines eius in circuitu
sanctum sanctorum est
haec ergo est lex domus
istae autem mensurae altaris
in cubito verissimo qui
habebat cubitum et palmum
in sinu eius erat cubitus
et cubitus in latitudine
et definitio usque ad labium eius

in circuitu palmi unius
haec quoque erat fossa altaris
et de sinu terrae usque ad cre
pidinem novissimam duo cubiti
et latitudo cubiti unius
et a crepidine maiori usque ad
crepidinem minorem
quattuor cubiti et latitudo
unius cubiti
ipse autem arihel quattuor
cubitorum et ab arihel usque
sursum cornua quattuor
et arihel duodecim cubitorum
in longitudine per duodecim
cubitos latitudinis
quadrangulatum aequis lateribus
et crepido quattuordecim
cubitorum longitudinis
per quattuordecim latitudinis
in quattuor angulis eius
et corona in circuitu eius
dimidii cubiti
et sinus eius unius cubiti
per circuitum
gradus autem eius versi
ad orientem
et dixit ad me fili hominis
haec dicit dns ds
hii sunt ritus altaris in quacumq;
die fuerit fabricatum
ut offeratur super illud
holocaustum et effunda
tur sanguis
et dabis sacerdotibus levitis
qui sunt de semine Sadoc
qui accedunt ad me ait dns ds
ut offerant mihi vitulum
de armento pro peccato
et adsumens de sanguine eius
pones super quattuor
cornua eius
et super quattuor angulos
crepidinis et super coronam
in circuitu
et mundabis illud et expiabis
et tolles vitulum qui oblatus
fuerit pro peccato
et conbures illum in separato
loco domus extra sanctuarium
et in die secunda offeres hircum
caprarum inmaculatum
pro peccato
et expiabunt altare sicut
expiaverunt in vitulo
cumq; conpleveris expians illud
offeres vitulum de armento
inmaculatum
et arietem de grege inmaculatum
et offeres eos in conspectu dni
et mittent sacerdotes
super eos sal
et offerent eos holocaustum dno
septem diebus facies hircum
pro peccato cotidie
et vitulum de armento
et arietem de pecoribus
inmaculatos offerent
septem diebus expiabunt altare
et mundabunt illud et imple
bunt manum eius
expletis autem diebus
in die octava et ultra
facient autem sacerdotes
super altare holocausta
vestra et quae pro peccato
offerent
et placatus ero vobis ait dns ds
et convertit me ad viam portae
sanctuarii exterioris quae
respiciebat ad orientem
et erat clausa
et dixit dns ad me
porta haec clausa erit non
aperietur et vir non tran
siet per eam
quoniam dns ds isrl ingressus est

per eam eritque clausa
principi
princeps ipse sedebit in ea
ut comedat panem coram dno
per viam vestibuli portae
ingredietur et per viam
eius egredietur
et adduxit me per viam portae
aquilonis in conspectu domus
et vidi et ecce implevit gloria
dni domum dni
et cecidi in faciem meam
† Et dixit ad me dns
fili hominis pone cor tuum
et vide oculis tuis
et auribus tuis audi
omnia quae ego loquor ad te
de universis caerimoniis
domus dni et de cunctis
legibus eius
et pones cor tuum in viis
templi per omnes exitus
sanctuarii
et dices ad exasperantem
me domum isrl
haec dicit dns ds
sufficiant vobis omnia scelera
vestra domus isrl
eo quod inducitis filios alienos
incircumcisos corde
et incircumcisos carne
ut sint in sanctuario meo
et polluant domum meam
et offertis panes meos
adipem et sanguinem
et dissolvitis pactum meum
in omnibus sceleribus vestris
et non servastis praecepta
sanctuarii mei
et posuistis custodes obser
vationum mearum in sanctuario
meo vobis metipsis
haec dicit dns ds
omnis alienigena incircum
cisus corde et incircum
cisus carne non ingredie
tur sanctuarium meum
omnis filius alienus qui est
in medio filiorum isrl
sed et levitae qui longe recesse
rant a me in errore
filiorum isrl
et erraverunt a me post idola
sua et portaverunt
iniquitatem suam
erunt in sanctuario meo aeditui
et ianitores portarum domus
et ministri domus ipsi macta
bunt holocausta et vic
timas populi
et ipsi stabunt in conspectu
eorum ut ministrent eis
pro eo quod ministraverunt
illis in conspectu
idolorum suorum
† Et facti sunt domui isrl
in offendiculum iniquitatis
idcirco levavi manum meam
super eos dicit dns ds
et portaverunt iniquitatem suam
et non adpropinquabunt
ad me ut sacerdotio fungan
tur mihi
neque accedent ad omne sanctu
arium meum iuxta sca scorum
sed portabunt confusionem
suam et scelera sua
quae fecerunt
et dabo eos ianitores domus
in omni ministerio eius
et universis quae fient in ea
‡ Sacerdotes autem levitae
filii sadoc qui custodierunt
caerimonias sanctuarii mei
cum errarent filii isrl a me
ipsi accedent ad me ut ministrent
mihi

ET STABUNT IN CONSPECTU MEO
UT OFFERANT MIHI ADIPEM
ET SANGUINEM AIT DNS DS
IPSI INGREDIENTUR SCTUARIUM
MEUM
ET IPSI ACCEDENT AD MENSAM
MEAM UT MINISTRENT MIHI
ET CUSTODIANT CAERIMONIAS MEAS
CUMQ· INGREDIENTUR PORTAS
ATRII INTERIORIS UESTIBUS
LINEIS INDUENTUR
NEC ASCENDET SUPER EOS
QUICQUAM LANEUM QUANDO
MINISTRANT IN PORTIS ATRII
INTERIORIS ET INTRINSECUS
UITTAE LINEAE ERUNT
IN CAPITIBUS EORUM
ET FEMINALIA LINEA ERUNT
IN LUMBIS EORUM
ET NON ACCINGENTUR IN SUDORE
CUMQ· EGREDIENTUR ATRIUM
EXTERIUS AD POPULUM
EXUENT SE UESTIMENTIS SUIS
IN QUIB· MINISTRAUERUNT
ET REPONENT EA IN GAZOPHY
LACIO SCTUARII
ET UESTIENT SE UESTIMEN
TIS ALIIS
ET NON SCIFICABUNT POPULUM †
IN UESTIB· SUIS
CAPUT AUTEM SUUM NON RADENT
NEQ· COMAM NUTRIENT
SED TONDENTES ADTONDENT
CAPITA SUA
ET UINUM NON BIBET OMNIS
SACERDOS QUANDO INGRES
SURUS EST ATRIUM INTERIUS
ET UIDUAM ET REPUDIATAM
NON ACCIPIENT UXORES
SED UIRGINES DE SEMINE
DOMUS ISRL
SED ET UIDUAM QUAE FUERIT
UIDUA A SACERDOTE ACCIPIENT

ET POPULUM MEUM DOCEBUNT
QUID SIT INTER SCM ET POLLUT
ET INTER MUNDUM ET INMUNDU
OSTENDENT EIS
ET CUM FUERIT CONTROUERSIA
STABUNT IN IUDICIIS MEIS
ET IUDICABUNT
LEGES MEAS ET PRAECEPTA MEA
IN OMNIB· SOLLEMNITATIBUS
MEIS CUSTODIENT
ET SABBATA MEA SCIFICABUNT
ET AD MORTUUM HOMINEM
NON INGREDIENTUR
NE POLLUANTUR
NISI AD PATREM ET MATREM
ET FILIUM ET FILIAM
ET FRATREM ET SOROREM
QUAE ALTERUM UIRUM
NON HABUIT IN QUIBUS
CONTAMINABUNTUR
ET POSTQUAM FUERIT
EMUNDATUS SEPTEM DIES
NUMERABUNTUR EI
ET IN DIE INTROITUS SUI IN SCTUARIU
AD ATRIUM INTERIUS
UT MINISTRET MIHI IN SCTUARIO
OFFERET PRO PECCATO SUO
AIT DNS DS
ERIT AUTEM EIS HEREDITAS
EGO HEREDITAS EORUM
ET POSSESSIONEM NON DABITIS
EIS IN ISRL EGO ENIM
POSSESSIO EORUM
UICTIMAM ET PRO PECCATO
ET PRO DELICTO IPSI COME
DENT ET OMNE UOTUM IN ISRL
IPSORUM ERIT
ET PRIMITIUA OMNIUM PRIMO
GENITORUM ET OMNIA LIBA
MENTA EX OMNIB· QUAE OFFE
RUNTUR SACERDOTUM ERUNT
ET PRIMITIUA CIBORUM UESTRO
RUM DABITIS SACERDOTI

UT REPONAT BENEDICTIONEM
DOMUI SUAE
OMNE MORTICINUM ET CAPTU
RAM DE AVIBUS ET DE PECOR
IBUS NON COMEDENT SACERDOTES
CUMQUE COEPERITIS TERRAM
DIVIDERE SORTE
SEPARATE PRIMITIAS DNO
SCIFICATUM DE TERRA LONGI
TUDINE VIGINTI QUINQUE
MILIA ET LATITUDINEM
DECEM MILIA
SCIFICATUM ERIT IN OMNI TER
MINO EIUS PER CIRCUITUM
ET ERIT EX OMNI PARTE SCIFICA
TUM QUINGENTOS PER QUIN
GENTOS QUADRIPARTUM
PER CIRCUITUM
ET QUINQUAGINTA CUBITIS
IN SUBURBANA EIUS PER GYRUM
ET A MENSURA ISTA MENSURA
BIS LONGITUDINEM VIGINTI
QUINQUE MILIUM ET LATITU
DINEM DECEM MILIUM
ET IN IPSO ERIT TEMPLUM
SCUMQUE SCORUM
SCIFICATUM DE TERRA ERIT
SACERDOTIB MINISTRIS
SCUARII QUI ACCEDUNT
AD MINISTERIUM DNI
ET ERIT EIS LOCUS IN DOMOS
ET IN SCUARIUM SCITATIS
VIGINTI QUINQ AUTEM MILIA
LONGITUDINIS ET DECEM
MILIA LATITUDINIS ERUNT
LEVITIS
QUI MINISTRANT DOMUI IPSI
POSSIDEBUNT VIGINTI
GAZOPHILACIA
ET POSSESSIONEM CIVITATIS
DABITIS
QUINQUE MILIA LATITUDINIS
ET LONGITUDINIS VIGINTI
QUINQUE MILIA
SECUNDUM SEPARATIONEM
SCUARII OMNI DOMUI ISRL
PRINCIPI QUOQUE HINC ET INDE
IN SEPARATIONEM SCUARII
ET IN POSSESSIONEM CIVITATIS
CONTRA FACIEM SEPARATIONIS
SCUARII ET CONTRA FACIEM
POSSESSIONIS URBIS
A LATERE MARIS USQ AD MARE
ET A LATERE ORIENTIS
USQ AD ORIENTEM
LONGITUDINE AUTEM IUXTA
UNAM QUAMQ PARTIUM
A TERMINO OCCIDENTALI USQUE
AD TERMINUM ORIENTALEM
DE TERRA ERIT EIS POSSESSIO
IN ISRL
ET NON DEPOPULABUNTUR
ULTRA PRINCIPES
POPULUM MEUM
SED TERRAM DABUNT DOMUI ISRL
SECUNDUM TRIBUM EORUM
HAEC DICIT DNS DS
SUFFICIAT VOBIS PRINCIPES ISRL
INIQUITATEM ET RAPINAS
INTERMITTITE
ET IUDICIUM ET IUSTITIAM
FACITE
SEPARATE CONFINIA VESTRA
A POPULO MEO AIT DNS DS
STATERA IUSTA ET OEPHI IUSTUM
ET BATUS IUSTUS ERIT VOBIS
OEPHI ET BATUS AEQUALIA
ET UNIUS MENSURAE ERUNT
UT CAPIAT DECIMAM PARTEM
CHORI BATUS ET DECIMAM
PARTEM CHORI OEPHI
IUXTA MENSURAM CHORI ERIT
AEQUILIBRATIO EORUM
SICLUS AUTEM VIGINTI OBOLOS
HABEAT
PORRO VIGINTI SICLI ET VIGINTI

quinque sicli et quindecim
sicli mnam facient
et haec sunt primitiae
quas tolletis
sextam partem oephi
de coro frumenti
et sextam partem oephi
de coro hordei
mensuraquoque olei batus
olei decima pars cori est
et decem bati corum faciunt
quia decem bati implent
corum
et arietem unum de grege
ducentorum
de his quae nutriunt isrl
in sacrificium et in holo
caustum et in pacifica
ad expiandum pro eis
ait dns ds
omnis populus terrae tene
bitur primitiis his
principi in isrl
et super principem erunt
holocausta et sacrificia
et libamina
in sollemnitatibus et in kalen
dis et in sabbatis
in universis sollemnitatibus
domus isrl
ipse faciat pro peccato sacri
ficium et holocaustum
et pacifica ad expiandum
pro domo isrl
haec dicit dns ds
in primo mense una mensis
sumes vitulum de armento
inmaculatum
et expiabis sanctuarium
et tollet sacerdos de sangui
ne quod erit pro peccato
et ponet in postibus domus
et in quattuor angulos

crepidinis altaris
et in postibus portae atrii
interioris
et sic facies in septima mensis
pro unoquoque qui ignoravit
et errore deceptus est
et expiabitis pro domo
in primo mense quartadecima
die mensis erit vobis
paschae sollemnitas
septem diebus azyma comedentur
et faciet princeps in die illa
pro se et pro universo
populo terrae vitulum
pro peccato
et in septem dierum sollem
nitate faciet holocau
stum dno
septem vitulos et septem
arietes inmaculatos
cotidie septem diebus
et pro peccato hircum
caprarum cotidie
et sacrificium oephi per vitu
lum et oephi per arietem
faciet et olei hin
per singula oephi
septimo mense quinta
decima die mensis
in sollemnitate
faciet sicut supra dicta sunt
per septem dies
tam pro peccato quam pro
holocausto et in sacrificio
et in oleo
haec dicit dns ds porta
atrii interioris quae
respicit ad orientem
erit clausa sex diebus
in quibus opus fit
die autem sabbati aperietur
sed et in die kalendarum
aperietur

ET INTRABIT PRINCEPS PER UIAM
UESTIBULI PORTAE DE FORIS
ET STABIT IN LIMINE PORTAE
ET FACIENT SACERDOTES HOLO
CAUSTUM EIUS ET PACIFICA EIUS
ET ADORABIT SUPER LIMEN
PORTAE ET EGREDIETUR
PORTA AUTEM NON CLAUDETUR
USQUE AD UESPERAM
ET ADORABIT POPULUS TERRAE
AD OSTIUM PORTAE ILLIUS
IN SABBATIS ET IN KALENDIS
CORAM DNO
HOLOCAUSTUM AUTEM HOC
OFFERET PRINCEPS DNO
IN DIE SABBATI
SEX AGNOS INMACULATOS
ET ARIETEM INMACULATUM
ET SACRIFICIUM OEPHI PER ARIETEM
IN AGNIS AUTEM SACRIFICIUM QUOD
DEDERIT MANUS EIUS
ET OLEI HIN PER SINGULA OEPHI
IN DIE AUTEM KALENDARUM
UITULUM DE ARMENTO
INMACULATUM
ET SEX AGNI ET ARIETES
INMACULATI ERUNT
ET OEPHI PER UITULUM OEPHI
QUOQUE PER ARIETEM
FACIET SACRIFICIUM
DE AGNIS AUTEM SICUT INUENERIT
MANUS EIUS
ET OLEI HIN PER SINGULA OEPHI
CUMQUE INGRESSURUS EST
PRINCEPS PER UIAM UESTI
BULI PORTAE INGREDIATUR
ET PER EANDEM UIAM EXEAT
ET CUM INTRABIT POPULUS
TERRAE IN CONSPECTU DNI
IN SOLLEMNITATIBUS
QUI INGREDITUR PER PORTAM
AQUILONIS UT ADORET EGRE
DIATUR PER UIAM PORTAE
MERIDIANAE
PORRO QUI INGREDITUR PER UIAM
PORTAE MERIDIANAE
EGREDIATUR PER UIAM PORTAE
AQUILONIS
NON REUERTETUR PER UIAM
PORTAE PER QUAM INGRES
SUS EST
SED E REGIONE ILLIUS EGREDIE
TUR PRINCEPS AUTEM
IN MEDIO EORUM
CUM INGREDIENTIBUS
INGREDIETUR
ET CUM EGREDIENTIBUS
EGREDIETUR ET IN NUNDINIS
ET IN SOLLEMNITATIBUS
ERIT SACRIFICIUM OEPHI
PER UITULUM ET OEPHI
PER ARIETEM
IN AGNIS AUTEM ERIT SACRIFICIUM
SICUT INUENERIT MANUS EIUS
ET OLEI HIN PER SINGULA OEPHI
CUM AUTEM FECERIT PRINCEPS
SPONTANEUM HOLOCAUSTUM
AUT PACIFICA UOLUN
TARIA DNO
APERIETUR EI PORTA QUAE
RESPICIT AD ORIENTEM
ET FACIET HOLOCAUSTUM SUUM
ET PACIFICA SUA
SICUT FIERI SOLET IN DIE SABBATI
ET EGREDIETUR CLAUDETURQUE
PORTA POSTQUAM EXIERIT
ET AGNUM EIUSDEM ANNI
INMACULATUM FACIET
HOLOCAUSTUM COTIDIE DNO
SEMPER MANE FACIET ILLUD
ET SACRIFICIUM FACIET SUPER
EO MANE MANE SEXTAM
PARTEM OEPHI
ET OLEI TERTIAM PARTEM
HIN UT MISCEATUR SIMILAE
SACRIFICIUM DNO LEGITIMUM

iuge atq. perpetuum
faciet agnum et sacrificium
et oleum mane in mane
holocaustum sempiternum
haec dicit dns ds
si dederit princeps donum
alicui de filiis suis
hereditas eius filiorum
suorum erit
possidebunt eam hereditarie
si autem dederit legatum
de hereditate sua uni
servorum suorum
erit illius usq. ad annum
remissionis et revertetur ad principem
hereditas autem eius
filiis eius erit
et non accipiet princeps
de hereditate populi
per violentiam et de possessione eorum
sed de possessione sua hereditatem dabit filiis suis
ut non dispergatur populus
meus unusquisque
a possessione sua
Et introduxit me per ingressum qui erat ex latere
portae
in gazophylacia sanctuarii
ad sacerdotes quae respiciebant ad aquilonem
et erat ibi locus vergens
ad occidentem
et dixit ad me iste est locus
ubi coquent sacerdotes
pro delicto et pro peccato
ubi coquent sacrificium
ut non efferant in atrium
exterius et sanctificetur
populus
Et eduxit me in atrium exterius

et circumduxit me
per quattuor angulos atrii
et ecce atriolum erat
in angulo atrii
atriolum singula per angulos atrii
in quattuor angulis atrii
atriola disposita
quadraginta cubitorum
per longum et triginta
per latum
mensurae unius quattuor erant
et paries per circuitum ambiens
quattuor atriola
et culinae fabricatae erant
subter porticus per gyrum
et dixit ad me haec est domus
culinarum in qua coquent
ministri domus dni
victimas populi
Et convertit me ad portam
domus
et ecce aquae egrediebantur
subter limen domus
ad orientem
facies enim domus respiciebat ad orientem
aquae autem descendebant
in latus templi dextrum
ad meridiem altaris
et eduxit me per viam
portae aquilonis
et convertit me ad viam
foras portam exteriorem
viam quae respiciebat
ad orientem
et ecce aquae redundantes
a latere dextro
cum egrederetur vir
ad orientem qui habebat
funiculum in manu sua
et mensus est mille cubitos
et transduxit me per aquam
usq. ad talos

rursum mensus est mille
et transduxit me per aquam
usque ad genua
et mensus est mille et trans
duxit me per aquam
usque ad renes
et mensus est mille torrentem
quem non potui pertransire
quoniam intumuerant aquae
profundae torrentis
qui non potest transvadari
et dixit ad me certe vidisti
fili hominis
et duxit me et convertit
ad ripam torrentis
cumque me convertissem
ecce in ripa torrentis ligna
multa nimis ex utraque parte
et ait ad me
aquae istae quae egrediuntur
ad tumulos sabuli orientalis
et descendunt
ad plana deserti
intrabunt mare et exibunt
et sanabuntur aquae
et omnis anima vivens
quae serpit quocumque
venerit torrens vivet
et erunt pisces multi satis
postquam venerint illuc
aquae istae et sanabuntur
et vivent omnia ad quae
venerit torrens
et stabunt super illa
piscatores ab Engaddi
usque ad Engallim
siccatio sagenarum erunt
plurimae species erunt
piscium eius sicut pisces
maris magni multitudi
nis nimiae
in litoribus autem eius et in pa
lustribus non sanabuntur
quia in salinas dabuntur
et super torrentem orietur
in ripis eius ex utraque parte
omne lignum pomiferum
non defluet folium ex eo
et non deficiet fructus eius
per singulos menses adferet
primitiva quia aquae eius
de sanctuario egredientur
et erunt fructus eius in cibum
et folia eius ad medicinam
haec dicit Dominus Deus
hic est terminus in quo
possidebitis terram
in duodecim tribubus Israhel
quia Ioseph duplicem
funiculum habet
possidebitis autem eam
singuli aeque ut frater suus
quam levavi manum meam
ut darem patribus vestris
et cadet terra haec vobis
in possessionem
hic est autem terminus
terrae ad plagam
septentrionalem
a mari magno via Bethalon
venientibus Sadada
Emath Berotha Sabarim
quae est inter terminum
Damasci et confinium Emath
domus Atticon quae est iuxta
terminos Auran
et erit terminus a mari usque
ad atrium Enon terminus
Damasci
et ab aquilone ad aquilonem
et terminus Emath plaga
autem septentrionalis
porro plaga orientalis
de medio Auran et de medio
Damasci
et de medio Galaad

ET DE MEDIO TERRAE ISRL
IORDANES DISTERMINANS
AD MARE ORIENTALEM
METIEMINI ETIAM PLAGAM
ORIENTALEM
PLAGA AUTEM AUSTRALIS MERI
DIANA A THAMAR USQ· AD AQUAS
CONTRADICTIONIS CADES
ET TORRENS USQ· AD MARE MAGNU
ET PLAGA AD MERIDIEM
AUSTRALIS
ET PLAGA MARIS MARE MAGNU
A CONFINIO PER DIRECTUM
DONEC UENIAS EMATH
HAEC EST PLAGA MARIS
ET DIUIDETIS TERRAM ISTAM
UOBIS PER TRIB· ISRL
ET MITTETIS EAM IN HEREDITATE
UOBIS ET ADUENIS QUI ACCESSE
RINT AD UOS QUI GENUERINT
FILIOS IN MEDIO UESTRUM
ET ERUNT UOBIS SICUT INDIGENAE
INTER FILIOS ISRL
UOBISCUM DIUIDENT POSSES
SIONEM IN MEDIO TRIBUUM ISRL
IN TRIBU AUTEM QUACUMQUE
FUERIT ADUENA
IBI DABITIS POSSESSIONEM
ILLI AIT DNS DS
XLVIII ET HAEC NOMINA TRIBUUM A FINIB·
AQUILONIS IUXTA UIAM ETHLON
PERGENTIB· EMATH
ATRIUM ENON TERMINUS
DAMASCI AD AQUILONEM
IUXTA EMATH
ET ERIT EI PLAGA ORIENTALIS
MARE DAN UNA
ET A TERMINO DAN A PLAGA
ORIENTALI USQ· AD PLAGAM
MARIS ASER UNA
ET SUPER TERMINUM ASER
A PLAGA ORIENTALI USQUE
AD PLAGAM MARIS NEPTHALI
UNA
ET SUPER TERMINUM NEPTHALI
A PLAGA ORIENTALI USQUE
AD PLAGAM MARIS MANASSE UNA
ET SUPER TERMINUM MANASSE
A PLAGA ORIENTALI USQUE
AD PLAGAM MARIS EPHRAIM UNA
ET SUPER TERMINUM EPHRAIM
A PLAGA ORIENTALI USQUE
AD PLAGAM MARIS RUBEN UNA
ET SUPER TERMINUM RUBEN
A PLAGA ORIENTALI USQUE
AD PLAGAM MARIS IUDA UNA
ET SUPER TERMINUM IUDA
A PLAGA ORIENTALI USQUE
AD PLAGAM MARIS
ERUNT PRIMITIAE QUAS SEPARA
BITIS UIGINTI QUINQUE MILIBUS
LATITUDINIS ET LONGITUDINIS
SICUTI SINGULAE PARTES
A PLAGA ORIENTALI USQUE
AD PLAGAM MARIS
ET ERIT SCUARIUM IN MEDIO EIUS
PRIMITIAE QUAS SEPARABITIS DNO
LONGITUDO UIGINTI QUINQ· MILIB·
ET LATITUDO DECEM MILIBUS
HAEC AUTEM ERUNT PRIMITIAE
SCUARII SACERDOTUM
AD AQUILONEM UIGINTI QUINQ·
MILIA ET AD MARE LATITUDI
NIS DECEM MILIA
SED ET AD ORIENTEM LATITUDINIS
DECEM MILIA ET AD MERIDIE
LONGITUDINIS UIGINTI
QUINQUE MILIA
ET ERIT SCUARIUM DNI
IN MEDIO EIUS
SACERDOTIB· SCUARIUM ERIT
DE FILIIS SADOC
QUI CUSTODIERUNT
CAERIMONIAS MEAS
ET NON ERRAUERUNT CUM
ERRARENT FILII ISRL

SICUT ERRAVERUNT ET LEVITAE
ET ERUNT EIS PRIMITIAE
DE PRIMITIIS TERRAE
SCM SCORUM IUXTA TERMINUM
LEVITARUM
SED ET LEVITIS SIMILITER IUXTA
FINES SACERDOTUM
VIGINTI QUINQUE MILIA LONGITU
DINIS ET LATITUDINIS DECEM MILIA
OMNIS LONGITUDO VIGINTI ET QUIN
QUE MILIUM ET LATITUDO
DECEM MILIUM
ET NON VENUNDABUNT EX EO
NEQ· MUTABUNT
NEC TRANSFERENTUR PRIMITIAE
TERRAE QUIA SCIFICATAE SUNT DNO
QUINQ· MIL AUTEM QUAE SUPER
SUNT IN LATITUDINE PER VIGIN
TI QUINQUE MILIA
PROFANA ERUNT URBIS IN HABITA
CULUM ET IN SUBURBANA
ET ERIT CIVITAS IN MEDIO EIUS
ET HAE MENSURAE EIUS
AD PLAGAM SEPTENTRIONALEM
QUINGENTI ET QUATTUOR MILIA
ET AD PLAGAM MERIDIANAM
QUINGENTI ET QUATTUOR MILIA
ET AD PLAGAM ORIENTALEM
QUINGENTI ET QUATTUOR MILIA
ET AD PLAGAM OCCIDENTALEM
QUINGENTI ET QUATTUOR MILIA
ERUNT AUTEM SUBURBANA
CIVITATIS AD AQUILONEM
DUCENTI QUINQUAGINTA
ET AD MERIDIE DUCENTI
QUINQUAGINTA
ET AD ORIENTEM DUCENTI
QUINQUAGINTA
ET AD MARE DUCENTI QUINQUAGINTA
QUOD AUTEM RELIQUUM FUERIT
IN LONGITUDINEM SECUNDUM
PRIMITIAS SCUARII
DECEM MILIA IN ORIENTEM
ET DECEM MILIA IN OCCIDENTE
ERUNT SICUT PRIMITIAE SCUARII
ET ERUNT FRUGES EIUS IN PANES
HIS QUI SERVIUNT CIVITATI
SERVIENTES AUTEM CIVITATI
OPERABUNTUR EX OMNIBUS
TRIBUB· ISRL
OMNES PRIMITIAE VIGINTI
QUINQ· MILIUM PER VIGINTI
QUINQ· MILIA IN QUADRUM
SEPARABUNTUR
IN PRIMITIAS SCUARII ET POSSES
SIONEM CIVITATIS
QUOD AUTEM RELIQUUM FUERIT
PRINCIPIS ERIT
EX OMNI PARTE PRIMITIARUM
SCUARII ET POSSESSIONIS
CIVITATIS
E REGIONE VIGINTI QUINQ· MILIUM
PRIMITIARUM USQ· AD TERMI
NUM ORIENTALEM
SED ET AD MARE E REGIONE VIGINTI
QUINQ· MILIUM USQUE
AD TERMINUM MARIS
SIMILITER IN PARTIBUS
PRINCIPIS ERIT
ET ERUNT PRIMITIAE SCUARII
ET SCUARIUM TEMPLI
IN MEDIO EIUS
DE POSSESSIONE AUTEM LEVI
TARUM ET DE POSSESSIONE
CIVITATIS IN MEDIO PARTIUM
PRINCIPIS
ERIT INTER TERMINUM IUDA
ET INTER TERMINUM BENIAMIN
ET AD PRINCIPEM PERTINEBIT
ET RELIQUIS TRIBUB· A PLAGA
ORIENTALI USQ· AD PLAGAM
OCCIDENTALEM BENIAMIN UNA
ET CONTRA TERMINUM BENIAMIN
A PLAGA ORIENTALI USQUE
AD PLAGAM OCCIDENTALEM
SYMEON UNA

et super terminum symeonis
a plaga orientalis usque ad plagam
occidentis issachar una
et super terminum issachar
a plaga orientali usque
ad plagam occidentalem
zabulon una
et super terminum zabulon
a plaga orientali usque ad plagam
maris gad una
et super terminum gad
ad plagam austri in meridiem
et erit finis de thamar usque
ad aquas contradictionis
cades hereditas contra
mare magnum
haec est terra quam mittetis
in sortem tribubus isrl
et hae partitiones earum
ait dns ds
et hi egressus civitatis
a plaga septentrionali
quingentos et quattuor
milia mensurabis
et portae civitatis in nominibus
tribuum isrl
portae tres a septentrione
porta ruben una porta iuda
una porta levi una
et ad plagam orientalem
quingentos et quattuor
milia
et portae tres porta ioseph
una porta beniamin una
porta dan una
et ad plagam meridianam
quingentos et quattuor
milia metieris
portam symeonis unam
portam issachar unam
portam zabulon unam
et ad plagam occidentalem
quingenti et quattuor milia
portae eorum tres porta gad
una porta aser una
porta nepthalim una
per circuitum decem
et octo milia
et nomen civitatis ex illa die
dns ibidem amen

EXPLICIT LIBER HIEZECHIEL PROP

INCIP LIB DANIHELIS PROP

[illegible]

Danihelem prophetam iuxta LXX inter
pretes dni salvatoris ecclesiae non legunt
utentes theodotionis editione et hoc cur
acciderit nescio sive enim quia sermo
chaldaicus est et quibusdam proprietatibus
a nostro eloquio discrepat noluerunt LXX
interpretes easdem linguae lineas in translatione
servare sive sub nomine eorum ab alio nescio
quo non satis chaldeam linguam sciente
editus liber est sive aliud quid causae
extiterit ignorans hoc unum adfirmare
possum quod multum a veritate discordet
et recto iudicio repudiatus sit sciendum
quippe danihelem et ezram hebraicis quidem
litteris sed chaldaico sermone conscrip
tos et unam hieremiae pericopen iob quoque
cum arabica lingua habere plurimam
societatem denique et ego adulescentulus
post quintiliani et tullii lectionem ac flo
res rhetoricos cum me in linguae huius
pistrinum reclusissem et multo sudo
re multoque tempore vix coepissem anhelan
tia stridentiaque verba resonare et quasi
per cryptam ambulans rarum desuper
lumen aspicere inpegi novissime in dani
helem et tanto taedio affectus sum

et desperatione subita omnem contemnere
laborem uoluerim contemnere· rursum
adhortante me hebraeo et illud mihi sua
lingua crebrius ingerente labor omnia uicit
improbus qui mihi uidebar sciolus inter eos.
coepi rursum discipulus esse chaldaicus
et ut uerum fatear usque ad praesentem diem
magis possum sermonem chaldaicum
legere et intellegere quam sonare. haec id
circo rettuli ut difficultatem uobis danihelis
ostenderem qui apud hebraeos nec susan
nae habet historiam nec hymnum trium
puerorum nec belis draconisque fabulas
quas nos quia in toto orbe dispersae sunt
ueru ante posito easque iugulante su
biecimus ne uideremur apud inperitos
magnam partem uoluminis detruncasse.
audiui ego quendam de praeceptoribus
iudaeorum cum susannae derideret
historiam et a graeco nescio quo diceret
esse confictam illud opponere quod
origeni quoque africanus opposuit etymo
logias has απο του σχινου σχισαι και απο
του πρινου πρισαι de graeco sermone
descendere. cuius rei nos intellegen
tiam nostris hanc possumus dare ut uerbi
gratia dicamus ab arbore ilice dixisse
eum ilico pereas et a lentisco in lentem te
comminuat angelus uel non lente per
eas aut lentus id est flexibilis ducaris
ad mortem siue aliud quid ad arboris
nomen conueniens. deinde tantum fuis
se otii tribus pueris ut in camino
aestuantis incendii metro
luderent et per ordinem ad laudem dei
elementa omnia prouocarent aut quod
miraculum diuinaeque aspirationis indi
cium uel draconem interfectum offa
picis uel sacerdotum belis machinas
deprehensas quae magis prudentia
sollertis uiri quam prophetali essent
spiritu perpetrata. cum uero ad abacuc
uenerit et de iudaea in chaldaeam

raptum discoforum lectum quaereret
exemplum ubi legissemus in toto uete
ri testamento quemquam sanctorum
grauatum esse corpore et in puncto horae
tanta terrarum spatia transisse
cumque quidam e nostris satis prom
ptulus ad loquendum hiezechiel
adduxisset in medium et diceret eum
de chaldaea in iudaeam fuisse trans
latum derisit hominem et ex ipso
uolumine demonstrauit hiezechie
lem in spu se uidisse transpositum
denique et apostolum nostrum uideli
cet ut eruditum et qui legem ab
hebraeis didicisset non fuisse
ausum affirmare raptum in corpore
sed dixisse siue in corpore siue extra cor
pus nescio ds scit. his et talibus argumen
tis apocryphas in libro ecclesiae fabulas
arguebat. super qua re lectoris arbitrio
iudicium derelinquens illud admoneo
non haberi danihelem apud hebraeos
inter prophetas sed inter eos qui agio
grafa conscripserunt. in tres siquidem
partes omnis ab eis scriptura diuiditur
in lege in prophetas in agiografa id est
in quinque et octo et undecim libros
de quo non est huius temporis dissere
re. quae autem ex hoc propheta immo
contra hunc librum porphyrius obiciat
testes sunt methodius eusebius
apollinaris qui multis uersuum milibus
eius uesaniae respondentes nescio
an curioso lectori satis fecerint. unde
obsecro uos o paula et eustochium
fundatis pro me ad dominum preces ut
quamdiu in hoc corpusculo sum scribam
aliquid gratum uobis utile ecclesiae
dignum posteris praesentium quip
pe iudiciis non satis moueor qui in
utramque partem aut amore labun
tur aut odio.

De filiis captivitatis iudae quos elegit nabuchodonosor rex et litteras docere
II Ubi intro ducuntur in conspectu regis pueri et invenit eos rex sapientiam eorum
III De somnio nabuchodonosor quid vidit pro quo iussit occidi magos interfici
IIII Ubi danihel cum tribus pueris rogant dominum ut sibi visionem regis manifestaret et ostendit ei quod regi venturum esset in posterum
V De statua aurea et lapide exciso de monte qui est xps dns
VI De statua quam statuit nabuchodonosor et iussit eam adorari ab omnibus populis adorari
VII Ubi tres pueri missi sunt in caminum ignis ardentis
VIII Oratio azariae in fornace et laus trium puerorum
VIIII Ubi diabolus per nabuchodonosor confessus est xpm filium dei
X Aliud somnium interpretatus est danihel regi nabuchodonosor
XI Ubi vox dni de caelo ad regem facta quod regnum ab eo auferret et per paenitentiam restitutus est regno suo
XII De baltassar qui vasa templi dni bibebat et laudabat deos suos et ubi ablatum est ab eo regnum
XIII Ubi danihel legit scripturam regi et praedixit ei tollit ab eo regnum et dari medis et persis
XIIII Ubi satrapae accusant danihelem regi et missus est in lacum leonum
XV Ubi danihel vidit quattuor bestias in figura quattuor regnorum
XVI Visio similitudinis dni et gloriae sedis eius
XVII Visio dni xpi
XVIII Visio antichristi
XVIIII De ariete et hirco
XX De diebus duo milia trecentis
XXI De interpretatione arietis et hirci
XXII Ubi angelus loquitur ad danihelem de LXX ebdomadis
XXIII De ieiunio
XXIIII Ubi revelavit danihel tres ebdomadas et vidit angelum dni
XXV De regibus persarum praedixit angelus danihelem
XXVI De rege qui se extollet contra dnm cum antichristo
XXVII De resurrectione mortuorum et iudicio et diebus mille trecentis triginta quinque
XXVIII De duobus presbyteris qui concupierunt susannam violare
XXVIIII Ubi exclamavit spiritus sanctus in danihelem et liberavit susannam a morte
XXX Ubi danihel occidit bel et templum eius destruxit
XXXI Ubi danihel occidit draconem et missus est in lacum leonum et a diabolo pascitur abbacu propheta

EXPLICIUNT CAPITULA

DANIHELIS PROPHETAE

INCIPIT IPSE LIBER

DO GRATIAS

I ANNO TERTIO REGNI IOACHIM REGIS
IUDA UENIT NABUCHODONOSOR
REX BABYLONIS HIERUSALEM
ET OBSEDIT EAM
ET TRADIDIT DNS IN MANU EIUS
IOACHIM REGEM IUDAE
ET PARTEM UASORUM DOMUS DEI
ET ASPORTAUIT EA IN TERRAM
SENNAAR IN DOMUM DEI SUI
ET UASA INTULIT IN DOMUM
THESAURI DEI SUI
II ET AIT REX ASFANEZ PRAEPOSITO
EUNUCHORUM SUORUM
UT INTRODUCERET DE FILIIS ISRL
ET DE SEMINE REGIO ET TYRANNORUM
PUEROS IN QUIBUS NULLA ESSET
MACULA
DECOROS FORMA ET ERUDITOS
OMNI SAPIENTIA
CAUTOS SCIENTIA ET DOCTOS
DISCIPLINA
ET QUI POSSENT STARE IN PALA
TIO REGIS
UT DOCERET EOS LITTERAS
ET LINGUAM CHALDAEORUM
ET CONSTITUIT EIS REX ANNONAM
PER SINGULOS DIES
DE CIBIS SUIS ET DE UINO
UNDE BIBEBAT IPSE
UT ENUTRITI TRIBUS ANNIS
POSTEA STARENT
IN CONSPECTU REGIS
FUERUNT ERGO INTER EOS
DE FILIIS IUDA DANIHEL
ANNANIAS MISAHEL ET AZARIAS
ET INPOSUIT EIS PRAEPOSITUS
EUNUCHORUM NOMINA
DANIHELI BALTHASAR ET ANNANIAE
SEDRAC MISAHELI MISAC
ET AZARIAE ABDENAGO
PROPOSUIT AUTEM DANIHEL
IN CORDE SUO
NE POLLUERETUR DE MENSA REGIS
NEQUE DE UINO POTUS EIUS
ET ROGAUIT EUNUCHORUM PRAE
POSITUM NE CONTAMINARETUR
DEDIT AUTEM DS DANIHELI GRATIAM
ET MISERICORDIAM IN CONSPEC
TU PRINCIPIS EUNUCHORUM
ET AIT PRINCEPS EUNUCHORUM
AD DANIHEL
TIMEO EGO DOMINUM MEUM
REGEM QUI CONSTITUIT UOBIS
CIBUM ET POTUM
QUI SI UIDERIT UULTUS UESTROS
MACILENTIORES PRAE CETERIS
ADULESCENTIBUS COAEUIS UESTRIS
CONDEMNABITIS CAPUT MEUM REGI
ET DIXIT DANIHEL AD MALASAR
QUEM CONSTITUERAT
PRINCEPS EUNUCHORUM
SUPER DANIHEL ANNANIAM
MISAHEL ET AZARIAM
TEMPTA NOS OBSECRO SERUOS
TUOS DIEBUS DECEM
ET DENTUR NOBIS LEGUMINA
AD UESCENDUM ET AQUA
AD BIBENDUM
ET CONTEMPLARE UULTUS
NOSTROS ET UULTUS PUERORUM
QUI UESCUNTUR DE CIBO REGIO
ET SICUT UIDERIS FACIES
CUM SERUIS TUIS
QUI AUDITO SERMONE
HUIUSCEMODI
TEMPTAUIT EOS DIEBUS DECEM
POST DIES AUTEM DECEM
APPARUERUNT UULTUS EORUM
MELIORES ET CORPULENTIORES
PRAE OMNIBUS PUERIS QUI UESCE
BANTUR CIBO REGIO
PORRO MALASSAR TOLLEBAT
CIBARIA ET UINUM POTUS
EORUM DABATQUE EIS LEGUMINA
PUERIS AUTEM HIS DEDIT DS
SCIENTIAM ET DISCIPLINAM

IN OMNI UERBO ET SAPIENTIA
DANIHEL AUTEM INTELLEGENTIA
OMNIUM UISIONUM ET SOMNIORUM
COMPLETIS ITAQUE DIEBUS POST
QUOS DIXERAT REX UT INTRO
DUCERENTUR
INTRODUXIT EOS PRAEPOSITUS
EUNUCHORUM IN CONSPECTU
NABUCHODONOSOR
CUMQUE LOCUTUS EIS FUISSET REX
NON SUNT INUENTI DE UNIUERSIS
SIC TALES
UT DANIHEL ANANIAS MISAHEL
ET AZARIAS ET STETERUNT
IN CONSPECTU REGIS
ET OMNE UERBUM SAPI
ENTIAE ET INTELLECTUS
QUOD SCISCITATUS EST AB EIS REX
INUENIT IN EIS DECUPLUM SUPER
CUNCTOS HARIOLOS ET MAGOS
QUI ERANT IN UNIUERSO REGNO SUO
FUIT AUTEM DANIHEL USQUE AD ANNUM
PRIMUM CYRI REGIS
IN ANNO SECUNDO REGNI
NABUCHODONOSOR UIDIT
NABUCHODONOSOR SOMNIUM
ET CONTERRITUS EST SPIRITUS
EIUS ET SOMNIUM EIUS FUGIT AB EO
PRAECEPIT ERGO REX UT CONUOCA
RENTUR HARIOLI ET MAGI
ET MALEFICI ET CHALDAEI
UT INDICARENT REGI SOMNIA SUA
QUI CUM UENISSENT STETERUNT
CORAM REGE ET DIXIT AD EOS REX
UIDI SOMNIUM ET MENTE CONFUSUS
IGNORO QUID UIDERIM
RESPONDERUNTQUE CHALDAEI
REGI SYRIACE REX IN SEMPI
TERNUM UIUE
DIC SOMNIUM SERUIS TUIS ET INTER
PRETATIONEM EIUS INDICABIMUS
ET RESPONDENS REX AIT CHALDAEIS
SERMO RECESSIT A ME

NISI INDICAUERITIS MIHI SOMNIUM
ET CONIECTURAM EIUS
PERIBITIS UOS ET DOMUS UESTRAE
PUBLICABUNTUR
SIN AUTEM SOMNIUM ET CONIEC
TURAM EIUS NARRAUERITIS
PRAEMIA ET DONA ET HONOREM
MULTUM ACCIPIETIS A ME
SOMNIUM IGITUR ET INTERPRETA
TIONEM EIUS INDICATE MIHI
RESPONDERUNT SECUNDO
ATQUE DIXERUNT
REX SOMNIUM DICAT SERUIS SUIS
ET INTERPRETATIONEM ILLIUS
INDICABIMUS
RESPONDIT REX ET AIT
CERTE NOUI QUIA TEMPUS REDIMITIS
SCIENTES QUOD RECESSERIT
A ME SERMO
SI ERGO SOMNIUM NON INDICAUERI
TIS MIHI UNA EST DE UOBIS
SENTENTIA
QUOD INTERPRETATIONEM QUOQ
FALLACEM ET DECEPTIONE
PLENAM CONPOSUERITIS
UT LOQUAMINI MIHI DONEC
TEMPUS PERTRANSEAT
SOMNIUM ITAQUE DICITE MIHI UT SCIAM
QUOD INTERPRETATIONEM QUOQ EIUS
UERAM LOQUAMINI
RESPONDENTES ERGO CHALDAEI
CORAM REGE DIXERUNT
NON EST HOMO SUPER TERRAM
QUI SERMONEM TUUM
REX POSSIT IMPLERE
SED NEQUE REGUM QUISQUAM
MAGNUS ET POTENS UERBUM
HUIUSCEMODI
SCISCITATUR AB OMNI HARIOLO ET
ET MAGO ET CHALDAEO
SERMO ENIM QUEM TU REX
QUAERIS GRAUIS EST
NEC REPPERIETUR QUISQUAM

quin dicet illud
in conspectu regis
exceptis dis quorum non est
cum hominib conversatio
quo audito rex in furore
et ira magna
praecepit ut perirent omnes
sapientes babylonis
et egressa sententia sapientes
interficiebantur
quaerebanturque danihel
et socii eius ut perirent
tunc danihel requisivit
de lege atque sententia
ab arioch principe mi
litiae regis
qui egressus fuerat ad inter
ficiendos sapientes babylonis
et interrogavit eum qui a rege
acceperat potestatem
quam ob causam tam crudelis
sententia a facie esset
regis egressa
Cum ergo rem indicasset
arioch danihel
danihel ingressus rogavit
regem
ut tempus daret sibi ad solu
tionem indicandam regi
et ingressus est domum suam
ananiaeque misaheli et azariae
sociis suis indicavit negotium
ut quaererent misericordiam
a facie di caeli super
sacramento isto
et non perirent danihel
et socii eius cum ceteris
sapientib babylonis
Tunc danihel per visionem
nocte mysterium
revelatum est
et danihel benedixit dm caeli
et locutus ait

sit nomen dni benedictum
a saeculo et usque in saeculum
quia sapientia et forti
tudo eius sunt
et ipse mutat tempora
et aetates
transfert regna atque constituit
dat sapientiam sapientibus
et scientiam intellegentib
disciplinam
ipse revelat profunda
et absconditia
et novit in tenebris consti
tuta et lux cum eo est
tibi ds patrum meorum
confiteor teque laudo
quia sapientiam et forti
tudinem dedisti mihi
et nunc ostendisti mihi
quae rogavimus te
quia sermonem regis
aperuisti nobis
post haec danihel ingressus
est ad arioch
quem constituerat rex
ut perderet sapientes babylonis
et sic ei locutus est
sapientes babylonis ne perdas
introduc me in conspectu regis
et solutionem regi narrabo
Tunc arioch festinus introduxit
danihelem ad regem et dixit ei
inveni hominem de filiis
transmigrationis iudae
qui solutionem regi nuntiet
respondit rex et dixit danihel
cuius nomen erat balthasar
putas nevere potes indicare
mihi somnium quod vidi
et interpretationem eius
et respondens danihel
coram rege ait
mysterium quod rex interro
ga

sapientes magi et harioli
et haruspices non queunt
indicare regi
sed est Deus in caelo revelans
mysteria
qui indicavit tibi rex
Nabuchodonosor
quae ventura sunt novissi
mis temporibus
somnium tuum et visiones
capitis tui in cubili tuo
huiuscemodi sunt
tu rex cogitare coepisti
in strato tuo quid esset
futurum post haec
et qui revelat mysteria
ostendit tibi quae ven
tura sunt
mihi quoque non in sapientia
quae est in me
plus quam in cunctis viventib
sacramentum hoc
revelatum est
sed ut interpretatio regi
manifesta fieret
et cogitationes mentis
tuae scires
tu rex videbas et ecce quasi
statua una grandis
statua illa magna et statu
ra sublimis stabat contra te
et intuitus eius erat terribilis
huius statuae caput ex auro
optimo erat
pectus autem et brachia
de argento
porro venter et femora
ex aere tibiae autem ferreae
pedum quaedam pars erat
ferrea quaedam fictilis
videbas ita donec abscisus est
lapis de monte sine manib
et percussit statuam in pedib

eius ferreis et fictilibus
et comminuit eos
tunc contrita sunt pariter ferrum
testa aes argentum et aurum
et redacta quasi in favillam
aestivae areae quae
rapta sunt vento
nullusque locus inventus est eis
lapis autem qui percusserat
statuam factus est mons
magnus et implevit
universam terram
hoc est somnium
interpretationem quoque eius
dicemus coram te rex
tu rex regum es
et Deus caeli regnum et fortitu
dinem et imperium
et gloriam dedit tibi
et omnia in quibus habitant
filii hominum
et bestias agri volucresque
caeli dedit in manu tua
et sub dicione tua universa
constituit tu es ergo
caput aureum
et post te consurget regnum
aliud minus te
et regnum tertium aliud
aereum quod imperabit
universae terrae
et regnum quartum erit
velut ferrum
quomodo ferrum comminuet
et domat omnia
sic comminuet omnia haec
et conteret
porro quia vidisti pedum
et digitorum partem testae
figuli et partem ferream
regnum divisum erit
quod tamen de plantario
ferri orietur

secundum quod vidisti ferrum
mixtum testae ex luto
et digitos pedum ex parte ferreos
et ex parte fictiles
ex parte regnum erit solidum
et ex parte contritum
quod autem vidisti ferrum
mixtum testae ex luto
commiscebuntur quidem
humano semine sed non
adherebunt sibi
sicuti ferrum misceri
non potest testae
In diebus autem regnorum illorum
suscitabit deus caeli regnum
quod in aeternum non dissipabitur
et regnum eius populo
alteri non tradetur
comminuet et consumet
universa regna haec
et ipsum stabit in aeternum
secundum quod vidisti
quod de monte abscisus est
lapis sine manibus
et comminuit testam et ferrum
et aes et argentum et aurum
deus magnus ostendit regi
quae futura sint postea
et verum est somnium
et fidelis interpretatio eius
Tunc rex nabuchodonosor
cecidit in faciem suam
et danihelum adoravit
et hostias et incensum
praecepit ut sacrificarent ei
Loquens ergo rex ait danihelo
vere deus vester deus deorum
est et dominus regum et revelans
misteria
quoniam potuisti aperire
sacramentum hoc
Tunc rex danihelum
in sublime extulit

et munera multa et magna
dedit ei
et constituit eum principem
super omnes provincias
babylonis
et praefectum magistratuum
super cunctos sapientes
babylonis
danihel autem postulavit a rege
et constituit super opera
provinciae babylonis
sedrac misac et abdenago
ipse autem danihel erat in III
foribus regis
Nabuchodonosor rex fecit
statuam auream
altitudine cubitorum sexaginta
latitudine cubitorum
sex
et statuit eam in campo duram
provinciae babylonis
itaque nabuchodonosor rex misit
ad congregandos satrapas
magistratus et iudices
duces et tyrannos et praefectos
omnesque principes regionum
ut convenirent ad dedica-
tionem statuae
quam erexerat nabuchodo-
nosor rex
Tunc congregati sunt satrapae
magistratus et iudices
duces et tyranni et optimates
qui erant in potestatibus
constituti
et universi principes regionum
ut convenirent ad dedica-
tionem statuae
quam erexerat nabucho-
donosor rex
stabant autem in conspectu
statuae quam posuerat
nabuchodonosor

et praeco clamabat ualenter
uobis dicitur populis tribu
bus et linguis
in hora qua audieritis sonitum
tubae et fistulae et citharae
sambucae
et psalterii et symphoniae
et uniuersi generis musicorum
cadentes adorate statuam
auream quam constituit
nabuchodonosor rex
si quis autem non prostratus
adorauerit
eadem hora mittetur in forna
cem ignis ardentis
post haec igitur statim
ut audierunt omnes populi
sonitum tubae fistulae
et citharae sambucae
et psalterii et symphoniae
et omnis generis musicorum
cadentes omnes populi et tri
bus et linguae adorauerunt
statuam auream
quam constituerat nabu
chodonosor rex
statimque in ipso tempore
accedentes uiri chaldaei
accusauerunt iudaeos
dixeruntque nabuchodono
sor regi
rex in aeternum uiue
tu rex proposuisti decretum
ut omnis homo qui audierit
sonitum tubae fistulae
et citharae sambucae
et psalterii et symphoniae
et uniuersi generis musicorum
prosternat se et adoret
statuam auream
si quis autem non procidens
adorauerit mittatur
in fornacem ignis ardentis

sunt ergo uiri iudaei quos con
stituisti super opera re
gionis babyloniae
sidrac misac et abdenago
uiri isti contempserunt rex
decretum tuum
deos tuos non colunt et statuam
auream quam erexisti
non adorant
Tunc nabuchodonosor in furore
et in ira praecepit ut adduce
rentur sidrac misac et abdenago
qui confestim adducti sunt
in conspectu regis
pronuntiansque nabuchodono
sor rex ait eis
uerene sidrac misac et abdenago
deos meos non colitis et statuam
auream quam constitui
non adoratis
nunc ergo si estis parati quacumque
hora audieritis sonitum tubae
fistulae et citharae
sambucae psalterii et sympho
niae omnisque generis musicorum
prosternite uos et adorate
statuam quam feci auream
quod si non adoraueritis eadem
hora mittemini in fornacem ignis
ardentem et quis est deus
qui eripiat uos de manu mea
Respondentes sidrac misac
et abdenago dixerunt regi
nabuchodonosor
non oportet nos de hac re
respondere tibi
ecce enim deus noster quem coli
mus potest eripere nos
de camino ignis ardentis
et de manibus tuis rex liberare
quod si noluerit notum tibi sit
rex quia deos tuos non colimus
et statuam auream quam

ERĒXISTI NON ADORAMUS
TUNC NABUCHODONOSOR REX
REPLETUS EST FURORE ET ASPEC
TUS FACIEI EIUS INMUTATUS EST
SUPER SEDRAC MISAC ET ABDENAGO
ET PRAECEPIT UT SUCCENDERETUR
FORNAX SEPTUPLUM QUAM
SUCCENDI CONSUERAT
ET UIRIS FORTISSIMIS DE EXERCITU
SUO IUSSIT UT LIGATIS PEDIBUS
SEDRAC MISAC ET ABDENAGO
MITTERENT EOS IN FORNACEM IGNIS
ARDENTEM
ET CONFESTIM UIRI ILLI UINCTI
CUM BRACIS SUIS ET TIARIS
ET CALCIAMENTIS ET UESTIBUS
MISSI SUNT IN MEDIUM FORNACIS
IGNIS ARDENTIS
NAM IUSSIO REGIS URGEBAT
FORNAX AUTEM SUCCENSA ERAT NIMIS
PORRO UIROS ILLOS QUI MISERANT
SEDRAC MISAC ET ABDENAGO
INTERFECIT FLAMMA IGNIS
UIRI AUTEM HI TRES
SEDRAC MISAC ET ABDENAGO
CECIDERUNT IN MEDIO CAMINI
IGNIS ARDENTIS CONLIGATI
Quae sequuntur in hebraeis uoluminibus
[illegible]
ET AMBULABANT IN MEDIO FLAM
MAE LAUDANTES DEUM
ET BENEDICENTES DOMINO
STANS AUTEM AZARIAS ORAUIT SIC
APERIENSQUE OS SUUM
IN MEDIO IGNIS AIT
BENEDICTUS ES DOMINE DEUS PATRUM
NOSTRORUM ET LAUDABILIS
ET GLORIOSUM NOMEN TUUM
IN SAECULA
QUIA IUSTUS ES IN OMNIBUS
QUAE FECISTI NOBIS
ET UNIUERSA OPERA TUA UERA
ET UIAE TUAE RECTAE ET OMNIA
IUDICIA TUA UERA
IUDICIA ENIM UERA FECISTI IUXTA
OMNIA QUAE INDUXISTI SUPER
NOS ET SUPER CIUITATEM SANCTAM
PATRUM NOSTRORUM HIERUSALEM
QUIA IN UERITATE ET IUDICIO
INDUXISTI OMNIA HAEC
PROPTER PECCATA NOSTRA
PECCAUIMUS ENIM ET INIQUE EGIMUS
RECEDENTES A TE ET DELIQUIMUS
IN OMNIBUS
ET PRAECEPTA TUA NON AUDIUIMUS
NEC OBSERUAUIMUS NEC FECI
MUS SICUT PRAECEPERAS
NOBIS UT BENE NOBIS ESSET
OMNIA ERGO QUAE INDUXISTI
SUPER NOS
ET UNIUERSA QUAE FECISTI NOBIS
IN UERO IUDICIO FECISTI
ET TRADIDISTI NOS IN MANIBUS
INIMICORUM INIQUORUM
ET PESSIMORUM PRAEUARICATO
RUMQUE
ET REGI INIUSTO ET PESSIMO
ULTRA OMNEM TERRAM
ET NUNC NON POSSUMUS APERIRE OS
CONFUSIO ET OBPROBRIUM FACTI
SUMUS SERUIS TUIS ET HIS
QUI COLUNT TE
NE QUAESUMUS TRADAS NOS
IN PERPETUUM PROPTER
NOMEN TUUM ET NE DISSIPES
TESTAMENTUM TUUM
NEQUE AUFERAS MISERICORDIAM
TUAM A NOBIS PROPTER ABRAHAM
DILECTUM TUUM ET ISAAC
SERUUM TUUM ET ISRAHEL SANCTUM
QUIBUS LOCUTUS ES POLLICENS
QUOD MULTIPLICARES SEMEN
EORUM SICUT STELLAS CAELI
ET SICUT HARENAM QUAE EST
IN LITORE MARIS
QUIA DOMINE IMMINUTI SUMUS

plusquam omnes gentes
sumusque humiles in universa terra
hodie propter peccata nostra
et non est in tempore hoc
princeps et propheta et dux
neque holocaustum neque sacrificium
neque oblatio neque incensum
neque locus primitiarum coram te
ut possimus invenire misericordiam
sed in animo contrito
et spiritu humilitatis
suscipiamur sicut in holocausto
arietum et taurorum
et sicut in milibus agnorum
pinguium
sic fiat sacrificium nostrum
in conspectu tuo hodie
ut placeat tibi
quoniam non est confusio
confidentibus in te
et nunc sequimur in toto
corde et timemus te
et quaerimus faciem tuam
ne confundas nos
sed fac nobiscum iuxta
mansuetudinem tuam
et secundum multitudinem
misericordiae tuae
et erue nos in mirabilibus tuis
et da gloriam nomini tuo Domine
et confundantur omnes
qui ostendunt servis tuis
mala
confundantur in omni potentia
et robur eorum conteratur
et sciant quia tu es Dominus solus
et gloriosus super
orbem terrarum
et non cessabant qui miserant
eos ministri regis
succendere fornacem naptha
et stuppa et pice et malleolis
et effundebatur flamma
super fornacem cubitis
quadraginta novem
et erupit et incendit quos repperit
iuxta fornacem de Chaldeis
angelus autem Domini descendit
cum Azaria et sociis eius
in fornacem
et excussit flammam ignis
de fornace
et fecit medium fornacis
quasi ventum roris flantem
et non tetigit eos omnino ignis
neque contristavit nec quicquam
molestiae intulit
Tunc hi tres quasi ex uno ore
laudabant et glorificabant
et benedicebant Deum
in fornace dicentes
Benedictus es Domine Deus patrum
nostrorum et laudabilis
et superexaltatus in saecula
et benedictum nomen gloriae
tuae sanctum et laudabile
et superexaltatum
in omnibus saeculis
Benedictus es in templo sancto
gloriae tuae et superlauda-
bilis et superexaltatus in saecula
Benedictus es in throno regni
tui et laudabilis et super-
exaltatus in saecula
Benedictus es qui intueris
abyssos et sedes super
cherubim et laudabilis
et superexaltatus in saecula
Benedictus es in firmamento
caeli et laudabilis
et gloriosus in saecula
Benedicite omnia opera Domini Domino
laudate et superexaltate
eum in saecula
Benedicite angeli Domini Domino
laudate et superexaltate

eum in saecula
Benedicite caeli dño laudate
et superexaltate eum in scla
Benedicite aquae omnes
quae super caelos sunt dño
laudate et superexaltate
eum in saecula
Benedicite omnes uirtutes
dñi dño laudate et super
exaltate eum in scla
Benedicite sol et luna dño
laudate et superexaltate
eum in saecula
Benedicite stellae caeli dño
laudate et superexaltate
eum in saecula
Benedicite omnis imber et ros
dño laudate et superexal
tate eum in scla
Benedicite omnis sps dño
laudate et superexaltate
eum in saecula
Benedicite ignis et aestus dño
laudate et superexaltate
eum in saecula
Benedicite frigus et aestas
dño laudate et super
exaltate eum in scla
Benedicite rores et pruinae
dño laudate et super
exaltate eum in scla
Benedicite gelu et frigus
dño laudate et super
exaltate eum in scla
Benedicite glacies et niues
dño laudate et super
exaltate eum in scla
Benedicite noctes et dies dño
laudate et superexaltate
eum in saecula
Benedicite lux et tenebrae
dño laudate et super
exaltate eum in scla

Benedicite fulgura et nubes
dño laudate et super
exaltate eum in scla
Benedicat terra dño laudet
et superexaltet eum in scla
Benedicite montes et colles
dño laudate et super
exaltate eum in scla
Benedicite uniuersa germi
nantia in terra dño laudate
et superexaltate eum in scla
Benedicite fontes dño laudate
et superexaltate eum in scla
Benedicite maria et flumina
dño laudate et super
exaltate eum in scla
Benedicite caete et omnia
quae mouentur in aquis dño
laudate et superexaltate
eum in saecula
Benedicite omnes uolucres
caeli dño laudate et super
exaltate eum in scla
Benedicite omnes bestiae
et pecora dño laudate
et superexaltate eum in scla
Benedicite filii hominum dño
laudate et superexalta
te eum in saecula
Benedic isrl dño laudate
et superexaltate eum in scla
Benedicite sacerdotes dñi dño
hymnum dicite et super
exaltate eum in scla
Benedicite serui dñi dño
laudate et superexaltate
eum in saecula
Benedicite sps et animae
iustorum dño laudate
et superexaltate eum in scla
Benedicite sci et humiles corde
dño laudate et superexal
tate eum in saecula

Benedicite annanias azarias
et misahel dno laudate
et superexaltate eum in saecula
quia eruit nos ab inferno
et salvos fecit de manu mortis
et liberavit de medio ardentis
flammae et de medio
ignis eruit nos
confitemini dno quoniam bonus
quoniam in saeculum
misericordia eius
Benedicite omnes religiosi
dno deo deorum laudate
et confitemini quia in omnia
saecula misericordia eius
hucusq in heb[illegible] habentur [illegible] quae
posuimus de theodot[illegible] editione
translata sunt
Tunc nabuchodonosor rex
obstipuit et surrexit pro
pere et ait optimatibus suis
nonne tres viros misimus
in medio ignis conpeditos
qui respondentes dixerunt
regi vere rex
Respondit et ait
ecce ego video viros quattuor
solutos et ambulantes
in medio ignis et nihil cor
ruptionis in eis est
et species quarti similis filio di
Tunc accessit nabuchodonosor
ad ostium fornacis ignis
ardentis et ait
sedrac misac et abdenago
servi di excelsi egredimini
et venite
statimque egressi sunt sedrac
misac et abdenago
de medio ignis
et congregati satrapae
magistratus et iudices
et potentes regis
contemplabantur viros illos
quoniam nihil potestatis
habuisset ignis in corporibus eorum
et capillus capitis eorum
non esset adustus
et sarabara eorum non fuis
sent inmutata
et odor ignis non transisset
per eos
et erumpens nabuchodo
nosor ait
Benedictus ds eorum sedrac
videlicet misac et abdenago
qui misit angelum suum
et eruit servos suos
qui crediderunt in eum
et verbum regis inmutaverunt
et tradiderunt corpora sua
ne servirent
et ne adorarent omnem deum
excepto do suo
a me ergo propositum est
hoc decretum
ut omnis populus et tribus
et lingua quaecumque
locuta fuerit blasphemiam
contra dm sedrac misac
et abdenago
dispereat et domus eius vastetur
neque enim est ds alius
qui possit ita salvare
Tunc rex promovit sedrac misac
et abdenago in provincia
babylonis
Nabuchodonosor rex omnibus
populis gentibus et linguis
quae habitant in universa terra
pax vobis multiplicetur
signa et mirabilia fecit apud
me ds excelsus
placuit ergo mihi praedicare
signa eius quia magna sunt
et mirabilia eius quia fortia

ET REGNUM EIUS REGNUM
SEMPITERNUM
ET POTESTAS EIUS IN GENERATI
ONEM ET GENERATIONEM
EGO NABUCHODONOSOR QUIETUS
ERAM IN DOMO MEA
ET FLORENS IN PALATIO MEO
SOMNIUM VIDI QUOD PER
TERRUIT ME
ET COGITATIONES MEAE IN STRA
TU MEO
ET VISIONES CAPITIS MEI
CONTURBAVERUNT ME
ET PER ME PROPOSITUM EST
DECRETUM
UT INTRODUCERENTUR IN CON
SPECTU MEO CUNCTI
SAPIENTES BABYLONIS
ET UT SOLUTIONEM SOMNII
INDICARENT MIHI
TUNC INGREDIEBANTUR ARIOLI
MAGI CHALDAEI ET ARUSPICES
ET SOMNIUM NARRAVI
IN CONSPECTU EORUM
ET SOLUTIONEM EIUS
NON INDICAVERUNT MIHI
DONEC COLLEGA INGRESSUS EST
IN CONSPECTU MEO DANIHEL
CUIUS NOMEN BALTHASAR
SECUNDUM NOMEN DEI MEI
QUI HABET SPM DEORUM SCORUM
IN SEMET IPSO
ET SOMNIUM CORAM EO
LOCUTUS SUM
BALTHASAR PRINCEPS HARIOLORUM
QUEM EGO SCIO QUOD SPM
DEORUM SCORUM HABEAS IN TE
ET OMNE SACRAMENTUM NON EST
INPOSSIBILE TIBI
VISIONES SOMNIORUM MEORUM
QUAS VIDI ET SOLUTIONEM
EORUM NARRA MIHI
VISIO CAPITIS MEI IN CUBILI MEO
VIDEBAM ET ECCE ARBOR IN MEDIO
TERRAE ET ALTITUDO EIUS NIMIA
MAGNA ARBOR ET FORTIS ET PRO
CERITAS EIUS CONTINGENS CAELUM
ASPECTUS ILLIUS ERAT USQUE
AD TERMINOS UNIVERSAE TERRAE
FOLIA EIUS PULCHERRIMA
ET FRUCTUS EIUS NIMIUS
ET ESCA UNIVERSORUM IN EA
SUBTER EAM HABITABANT
ANIMALIA ET BESTIAE
ET IN RAMIS EIUS CONVERSABAN
TUR VOLUCRES CAELI
ET EX EA VESCEBATUR OMNIS CARO
VIDEBAM IN VISIONE CAPITIS MEI
SUPER STRATUM MEUM
ET ECCE VIGIL ET SCS DE CAELO
DESCENDIT
CLAMAVIT FORTITER ET SIC AIT
SUCCIDITE ARBOREM ET PRAE
CIDITE RAMOS EIUS
EXCUTITE FOLIA EIUS ET DISPER
GITE FRUCTUS EIUS
FUGIANT BESTIAE QUAE SUBTER
EAM SUNT ET VOLUCRES
DE RAMIS EIUS
VERUMTAMEN GERMEN RADICUM
EIUS IN TERRA SINITE
ET ALLIGETUR VINCULO FERREO
ET AEREO IN HERBIS
QUAE FORIS SUNT
ET RORE CAELI TINGUATUR
ET CUM FERIS PARS EIUS
IN HERBA TERRAE
COR EIUS AB HUMANO COMMU
TETUR ET COR FERAE DETUR EI
ET SEPTEM TEMPORA
MUTENTUR SUPER EUM
IN SENTENTIA VIGILUM DECRETUM EST
ET SERMO SCORUM ET PETITIO
DONEC COGNOSCANT
VIVENTES
QUONIAM DOMINATUR EXCELSUS

IN REGNO HOMINUM
ET CUICUMQUE UOLUERIT
DABIT ILLUD
ET HUMILLIMUM HOMINUM
CONSTITUIT SUPER EO
HOC SOMNIUM UIDI EGO REX
NABUCHODONOSOR
TU ERGO BALTHASAR INTERPRETA
TIONEM NARRA FESTINUS
QUIA OMNES SAPIENTES REGNI MEI
NON QUEUNT SOLUTIONEM
EDICERE MIHI
TU AUTEM POTES QUIA SPS DEORUM
SCORUM IN TE EST
TUNC DANIHEL CUIUS NOMEN
BALTHASAR COEPIT INTRA SEMET
IPSUM TACITUS COGITARE
QUASI UNA HORA
ET COGITATIONES CORDIS EIUS
CONTURBABANT EUM
RESPONDENS AUTEM REX AIT
BALTHASAR SOMNIUM ET INTER
PRETATIO EIUS NON CONTUR
BENT TE
RESPONDIT BALTHASAR ET DIXIT
DOMINE MI SOMNIUM HIS
QUI TE ODERUNT
ET INTERPRETATIO EIUS HOSTIBUS TUIS SIT
ARBOREM QUAM UIDISTI SUBLI
MEM ATQ· ROBUSTAM
CUIUS ALTITUDO PERTINGIT
AD CAELUM ET ASPECTUS ILLIUS
IN OMNEM TERRAM
ET RAMI EIUS PULCHERRIMI
ET FRUCTUS EIUS NIMIUS
ET ESCA OMNIUM IN EA SUBTER EA
HABITANTES BESTIAE AGRI
ET IN RAMIS EIUS COMMO
RANTES AUES
TU ES REX QUI MAGNIFICATUS ES
ET INUALUISTI
ET MAGNITUDO TUA CREUIT
ET PERUENIT USQ· AD CAELŪ
ET POTESTAS TUA IN TERMINOS
UNIUERSAE TERRAE
QUOD AUTEM UIDIT REX UIGILEM
ET SCM DESCENDERE
DE CAELO ET DICERE
SUCCIDITE ARBOREM ET DISSIPATE ILLĀ
ATTAMEN GERMEN RADICUM EIUS
IN TERRA DIMITTITE
ET UINCIATUR FERRO ET AERE
IN HERBIS FORIS
ET RORE CAELI CONSPERGATUR
ET CUM FERIS SIT PABULUM EIUS
DONEC SEPTEM TEMPORA
COMMUTENTUR SUPER EUM
HAEC EST INTERPRETATIO
SENTENTIAE ALTISSIMI
QUAE PERUENIT SUPER DOMINUM
MEUM REGEM
EICIENT TE AB HOMINIB· ET CUM
BESTIIS FERISQ· ERIT HABITATIO TUA
ET FAENUM UT BOS COMEDES
ET RORE CAELI INFUNDERIS
SEPTEM QUOQ· TEMPORA
MUTABUNTUR SUPER TE
DONEC SCIAS QUOD DOMINETUR
EXCELSUS SUPER REGNUM
HOMINUM ET CUICUMQUE
UOLUERIT DET ILLUD
QUOD AUTEM PRAECEPIT UT
RELINQUERETUR GERMEN
RADICUM EIUS ID EST ARBORIS
REGNUM TUUM TIBI MANEBIT
POST QUAM COGNOUERIS
POTESTATEM ESSE CAELESTEM
QUAM OBREM REX CONSILIUM
MEUM PLACEAT TIBI
ET PECCATA TUA ELEMOSYNIS
REDIME
ET INIQUITATES TUAS MISERI
CORDIIS PAUPERUM
FORSITAN IGNOSCAT DELICTIS TUIS
OMNIA UENERUNT SUPER
NABUCHODONOSOR REGEM
POST FINEM MENSUUM
DUODECIM IN AULA BABYLONIS

deambulabat
Respondit que rex et ait
nonne haec est Babylon magna
quam ego aedificavi
in domum regni
in robore fortitudinis meae
et in gloria decoris mei
cum adhuc sermo esset
in ore regis vox de caelo ruit
tibi dicitur Nabuchodonosor
regnum tuum transibit a te
et ab hominibus te eicient
et cum bestiis feris erit
habitatio tua faenum
quasi bos comedes
et septem tempora
mutabuntur super te
donec scias quod dominetur
excelsus in regno hominum
et cuicumque voluerit det illud
eadem hora sermo conpletus
est super Nabuchodonosor
et ex hominibus abiectus est
et faenum ut bos comedit
et rore caeli corpus eius
infectum est
donec capilli eius in similitudinem
aquilarum crescerent
et ungues eius quasi avium
Igitur post finem dierum
ego Nabuchodonosor
oculos meos ad caelum
levavi et sensus meus
redditus est mihi
et altissimo benedixi
et viventem in sempiternum
laudavi et glorificavi
quia potestas eius potestas
sempiterna
et regnum eius in generatio
nem et generationem
et omnes habitatores terrae
apud eum in nihilum
reputati sunt
iuxta voluntatem enim suam
facit
tam in virtutibus caeli quam
in habitatoribus terrae
et non est qui resistat manui eius
et dicat ei quare fecisti
in ipso tempore sensus meus
reversus est ad me
et ad honorem regni mei
decoremque perveni
et figura mea reversa est ad me
et optimates mei et magistra
tus mei requisierunt me
et in regno meo constitutus sum
et magnificentia amplior
addita est mihi
nunc igitur Nabuchodonosor
laudo et magnifico et glori
fico regem caeli
quia omnia opera eius vera
et viae eius iudicia
et gradientes in superbia
potest humiliare
V Tunc Balthasar rex fecit
grande convivium
optimatibus suis mille
et unusquisque secundum suam
bibebat aetatem
praecepit ergo iam temulen
tus ut adferrentur vasa
aurea et argentea
quae asportaverat Nabucho
donosor pater eius
de templo quod fuit in Hierusalem
ut biberent in eis rex
et optimates
uxoresque eius et concubinae
tunc allata sunt vasa aurea
quae asportaverat de tem
plo quod fuerat in Hierusalem
et biberunt in eis rex
et optimates eius
uxores et concubinae illius
bibebant vinum

et laudabant deos suos aureos
et argenteos et aereos et fer
reos ligneosque et lapideos
In eadem hora apparuerunt
digiti quasi manus hominis
scribentis contra candelabrum
in superficie parietis
aulae regiae
et rex aspiciebat articulos
manus scribentis
tunc regis facies commutata
est et cogitationes cordis
eius conturbabant eum
et conpages renum eius
solvebantur
et genua eius ad se conlidebantur
exclamavit rex fortiter
ut introducerent magos
chaldaeos et haruspices
et proloquens rex sapientibus
Babylonis ait
quicumque legerit scripturam
hanc et interpretationem
eius manifestam mihi fecerit
purpura vestietur et tor
quem aureum habebit
in collo
et tertius in regno meo erit
tunc ingressi omnes
sapientes regis
non potuerunt nec scripturam
legere nec interpreta
tionem indicare regi
unde rex Balthasar satis
conturbatus est
et vultus illius inmutatus est
sed et optimates eius
conturbabantur
regina autem pro re quae
acciderat regi et opti
matibus eius
domum convivii ingressa est
et proloquens ait
rex in aeternum vive

non te conturbent cogitationes
tuae neque facies tua inmutetur
est vir in regno tuo qui spiritum
deorum sanctorum habet in se
et in diebus patris tui scientia
et sapientia inventae sunt in eo
nam et rex Nabuchodonosor
pater tuus
principem magorum incanta
torum chaldaeorum
et haruspicum constituit eum
pater inquam tuus o rex quia spiritus
amplior et prudentia
intellegentiaque
interpretatio somniorum
et ostensio secretorum
ac solutio ligatorum inventae
sunt in eo
hoc est in Danihelo cui rex posuit
nomen Balthasar
nunc itaque Danihel vocetur
et interpretationem narrabit
Igitur introductus est
Danihel coram rege
ad quem praefatus rex ait
tu es Danihel de filiis
captivitatis Iudae
quam adduxerat rex
pater meus de Iudaea
audivi de te quoniam spiritum
deorum habeas
et scientia intellegentiaque
ac sapientia ampliores
inventae sint in te
et nunc introgressi sunt
in conspectu meo sapientes magi
ut scripturam hanc legerent
et interpretationem eius
indicarent mihi
et nequiverunt sensum
sermonis huius dicere
porro ego audivi de te
quod possis obscura inter
pretari et ligata dissolvere

si ergo vales scripturam legere
et interpretationem eius
indicare mihi
purpura vestieris et torque
aureum circa collum tuum
habebis
et tertius in regno meo
princeps eris
ad quae respondens danihel
ait coram rege
munera tua sint tibi et dona
domus tuae alteri da
scripturam autem legam tibi rex
et interpretationem eius
ostendam tibi
o rex ds altissimus regnum
et magnificentiam
et gloriam et honorem
dedit nabuchodonosor patri
tuo et propter magnificen
tiam quam dederat ei
universi populi tribus et lin
guae tremebant et metu
ebant eum
quos volebat interficiebat
et quos volebat percutiebat
quos volebat exaltabat
et quos volebat humiliabat
quando autem elevatum
est cor eius et spiritus
obfirmatus est ad superbiam
depositus est de solio
regni sui et gloria eius
ablata est
et a filiis hominum eiectus est
sed et cor eius cum bestiis
positum est
et cum onagris erat habitatio ei
faenum quoque ut bos comedebat
et rore caeli corpus eius
infectum est
donec cognosceret quod
potestatem haberet altissi
mus in regno hominum

et quemcumque voluerit
suscitabit super illud
tu quoque filius eius balthasar
non humiliasti cor tuum
cum scires haec omnia
sed adversum dominatorem
caeli elevatus es
et vasa domus eius adlata sunt
coram te
et tu et optimates tui et uxores
tuae et concubinae tuae
vinum bibistis in eis
deos quoque argenteos et aureos
et aereos ferreos ligneos
quoque et lapideos
qui non vident neque audiunt
neque sentiunt laudasti
porro dm qui habet flatum
tuum in manu sua et omnes
vias tuas non glorificasti
idcirco ab eo missus est
articulus manus quae scrip
sit hoc quod exaratum est
haec est autem scriptura
quae digesta est
mane thecel fares
et haec interpretatio sermonis
mane numeravit ds regnum tuum
et conplevit illud
thecel adpensus es in statera
et inventus es minus habens
fares divisum est regnum tuum
et datum est medis et persis
tunc iubente rege indutus est
danihel purpura et circum
data est torques aurea
collo eius
et praedicatum est de eo
quod haberet potestatem
tertius in regno
eadem nocte interfectus
est balthasar rex chaldaeus
et darius medus successit
in regnum annos natus

sexaginta et duo
VI placuit Dario et constituit
super regnum satrapas centum
viginti ut essent in toto
regno suo
et super eos principes tres
ex quibus Danihel unus erat
ut satrapae illis redderent
rationem et rex non susti
neret molestiam
XIIII igitur Danihel superabat
omnes principes et satrapas
quia spiritus Dei amplior erat in eo
porro rex cogitabat constitu
ere eum super omne
regnum suum
unde principes et satrapae
quaerebant occasionem
ut invenirent Danihel ex latere
regni nullamque causam
et occasionem invenire
potuerunt
eo quod fidelis esset et omnis
culpa et suspicio non inve
niretur in eo
dixerunt ergo viri illi
non inveniemus Danihel huic
aliquam occasionem
nisi forte in lege Dei sui
tunc principes et satrapae
subripuerunt regi
et sic locuti sunt ei
Dari rex in aeternum vive
consilium inierunt cuncti
principes regni
magistratus et satrapae
senatores et iudices
ut decretum imperatorium
exeat et edictum
et omnis qui petierit aliquam
petitionem a quocumque
deo et homine
usque ad dies triginta nisi a te rex
mittatur in lacum leonum

nunc itaque rex confirma senten
tiam et scribe decretum
ut non inmutetur quod statutum
est a Medis atque Persis
nec praevaricari cuiquam liceat
porro rex Darius proposuit
edictum et statuit
quod cum Danihel conperisset
id est constitutam legem
ingressus est in domum suam
et fenestris apertis in cenaculo
suo contra Hierusalem
tribus temporibus in die flectebat
genua sua
et adorabat confitebaturque
coram Deo suo sicut et ante
facere consueverat
viri ergo illi curiosius inquiren
tes invenerunt Danihel orantem
et obsecrantem Deum suum
et accedentes locuti sunt
regi super edicto
rex numquid non constituisti
ut omnis homo qui rogaret
quemquam de diis et hominibus
usque ad dies triginta nisi te rex
mitteretur in lacum leonum
ad quos respondens rex ait
verus sermo iuxta decretum
Medorum atque Persarum
CXII quod praevaricari non licet
tunc respondentes dixerunt
coram rege
Danihel de filiis captivitatis Iuda
non curavit de lege tua et de
edicto quod constituisti
sed tribus temporibus per diem
orat obsecratione sua
quod verbum cum audisset
rex satis contristatus est
et pro Danihel posuit cor
ut liberaret eum
et usque ad occasum solis labora
bat ut erueret illum

UIRI AUTEM ILLI INTELLEGENTES
REGEM DIXERUNT EI
SCITO REX QUIA LEX MEDORUM
EST ATQUE PERSARUM
UT OMNE DECRETUM QUOD CON
STITUERIT REX NON LICEAT INMUTARI
TUNC REX PRAECEPIT ET ADDUXE
RUNT DANIHELEM
ET MISERUNT EUM IN LACUM LEONUM
DIXITQUE REX DANIHELI
DEUS TUUS QUEM COLIS SEMPER
IPSE LIBERABIT TE
ADLATUSQUE EST LAPIS UNUS
ET POSITUS EST SUPER OS LACI
QUEM OBSIGNAUIT REX ANULO SUO
ET ANULO OPTIMATUM SUORUM
NE QUID FIERET CONTRA DANIHELEM
ET ABIIT REX IN DOMUM SUAM
ET DORMIUIT INCENATUS CIBIQUE
NON SUNT INLATI CORAM EO
INSUPER ET SOMNUS RECESSIT AB EO
TUNC REX PRIMO DILUCULO
CONSURGENS
FESTINUS AD LACUM LEONUM
PERREXIT
ADPROPINQUANSQUE LACUI DANIHELEM
UOCE LACRIMABILI INCLAMAUIT
ET ADFATUS EST EUM
DANIHEL SERUE DEI UIUENTIS
DEUS TUUS CUI TU SERUIS SEMPER
PUTASNE UALUIT TE LIBERARE
A LEONIBUS
ET DANIHEL REGI RESPONDENS AIT
REX IN AETERNUM UIUE
DEUS MEUS MISIT ANGELUM SUUM
ET CONCLUSIT ORA LEONUM
ET NON NOCUERUNT MIHI
QUIA CORAM EO IUSTITIA
INUENTA EST IN ME
SED ET CORAM TE REX DELICTUM
NON FECI
TUNC REX UEHEMENTER
GAUISUS EST SUPER EO
ET DANIHELEM PRAECEPIT EDUCI
DE LACU EDUCTUSQUE EST
DANIHEL DE LACU
ET NULLA LAESIO INUENTA EST IN EO
QUIA CREDIDIT DEO SUO
IUBENTE AUTEM REGE ADDUCTI SUNT
UIRI ILLI QUI ACCUSAUERANT
DANIHELEM
ET IN LACUM LEONUM MISSI SUNT
IPSI ET FILII ET UXORES EORUM
ET NON PERUENERUNT USQUE
AD PAUIMENTUM LACI
DONEC ARRIPERENT EOS LEONES
ET OMNIA OSSA EORUM
COMMINUERUNT
TUNC DARIUS REX SCRIPSIT
UNIUERSIS POPULIS TRIBUBUS
ET LINGUIS
HABITANTIBUS IN UNIUERSA TERRA
PAX UOBIS MULTIPLICETUR
A ME CONSTITUTUM EST DECRETUM
UT IN UNIUERSO IMPERIO
ET REGNO MEO
TREMESCANT ET PAUEANT
DEUM DANIHELIS
IPSE EST ENIM DEUS UIUENS
ET AETERNUS IN SAECULA
ET REGNUM EIUS NON DISSIPABITUR
ET POTESTAS EIUS USQUE IN AETERNUM
IPSE LIBERATOR ATQUE SALUATOR
FACIENS SIGNA ET MIRABILIA
IN CAELO ET IN TERRA
QUI LIBERAUIT DANIHELEM
DE MANU LEONUM
PORRO DANIHEL PERSEUERAUIT
USQUE AD REGNUM DARII
REGNUMQUE CYRI PERSAE
ANNO PRIMO BALTHASAR REGIS
BABYLONIS DANIHEL
SOMNIUM UIDIT
UISIO AUTEM CAPITIS EIUS
IN CUBILI SUO
ET SOMNIUM SCRIBENS BREUI
SERMONE CONPREHENDIT
SUMMATIMQUE PERSTRINGENS AIT

uidebam in uisione mea nocte
et ecce quattuor uenti caeli
pugnabant in mari magno
et quattuor bestiae grandes
ascendebant de mari
diuersae inter se
prima quasi leena et alas
habebat aquilae
aspiciebam donec euulsae
sunt alae eius et sublata
est de terra
et super pedes quasi homo stetit
et cor eius datum est ei
et ecce bestia alia similis urso
in parte stetit
et tres ordines erant in ore eius
et in dentib' et sic dicebant ei eius
surge comede carnes plurimas
post hoc aspiciebam
et ecce alia quasi pardus
et alas habebat auis
quattuor super se
et quattuor capita erant
in bestia
et potestas data est ei
post hoc aspiciebam
in uisione noctis
et ecce bestia quarta terribilis
atque mirabilis et fortis nimis
dentes ferreos habebat magnos
comedens atque comminuens
et reliqua pedibus suis conculcans
dissimilis autem erat ceteris
bestiis quas uidebam ante eam
et habebat cornua decem
considerabam cornua
et ecce cornu aliud paruulum
ortum est de medio eorum
et tria de cornibus primis
euulsa sunt a facie eius
et ecce oculi quasi oculi homi
nis erant in cornu isto
et os loquens ingentia
XIII Aspiciebam donec throni positi
sunt

et antiquus dierum sedit
uestimentum eius quasi nix
candidum
et capilli capitis eius
quasi lana munda
thronus eius flammae ignis
rotae eius ignis accensus
fluuius igneus rapidusque
egrediebatur a facie eius
milia milium ministrabant ei
et decies milies centena milia
adsistebant ei
iudicium sedit et libri aperti sunt
et aspiciebam propter uocem
sermonum grandium
quos cornu illud loquebatur
et uidi quoniam interfecta esset
bestia et perisset corpus eius
et traditum esset
ad conburendum igni
aliarum quoque bestiarum
ablata esset potestas
et tempora uitae constituta
essent eis usque ad tempus
et tempus
XIIII Aspiciebam in uisione noctis
et ecce cum nubibus caeli quasi
filius hominis ueniebat
et usque ad antiquum dierum
peruenit
et in conspectu eius optule
runt eum
et dedit ei potestatem
et honorem et regnum
et omnes populi tribus
et linguae ipsi seruient
potestas eius potestas aeterna
quae non auferetur
et regnum eius quod non
corrumpetur
horruit sps meus ego danihel
territus sum in his
et uisiones capitis mei
conturbauerunt me

ACCESSI AD UNUM DE ASSISTENTIBUS
ET UERITATEM QUAEREBAM
AB EO DE OMNIB· HIS
QUI DIXIT MIHI INTERPRETATIONEM
SERMONUM ET EDOCUIT ME
HAE BESTIAE MAGNAE QUATTUOR
QUATTUOR REGNA CONSURGENT
DE TERRA
SUSCIPIENT AUTEM REGNUM
SCI ALTISSIMI
ET OPTINEBUNT REGNUM USQUE
IN SAECULUM ET SAECULUM
SAECULORUM
POST HOC UOLUI DILIGENTER DISCERE
DE BESTIA QUARTA
QUAE ERAT DISSIMILIS ULDE
AB OMNIB· ET TERRIBILIS NIMIS
DENTES ET UNGUES EIUS FERREI
COMEDEBAT ET COMMINUEBAT
ET RELIQUIAS PEDIB· SUIS
CONCULCABAT
ET DE CORNIB· DECEM QUAE
HABEBAT IN CAPITE
ET DE ALIO QUOD ORTUM FUERAT
ANTE QUOD CECIDERANT TRIA CORNUA
DE CORNU ILLO QUOD HABEBAT OCULOS
ET OS LOQUENS GRANDIA
ET MAIUS ERAT CETERIS
ASPICIEBAM ET ECCE CORNU ILLUD
FACIEBAT BELLUM ADUERSUS
SCOS ET PRAEUALEBAT EIS
DONEC UENIT ANTIQUUS DIERUM
ET IUDICIUM DEDIT SCIS EXCELSI
ET TEMPUS ADUENIT ET REGNUM
OPTINUERUNT SCI
ET SIC AIT BESTIA QUARTA REGNUM
QUARTUM ERIT IN TERRA
QUOD MAIUS ERIT OMNIB· REGNIS
ET DEUORABIT UNIUERSAM TERRAM
ET CONCULCABIT ET COMMINUET EA
PORRO CORNUA DECEM IPSIUS
REGNI DECEM REGES ERUNT
ET ALIUS CONSURGET POST EOS
ET IPSE POTENTIOR ERIT PRIORIB·
ET TRES REGES HUMILIABIT
ET SERMONES CONTRA EXCELSUM
LOQUETUR
ET SCOS ALTISSIMI CONTERET
ET PUTABIT QUOD POSSIT
MUTARE TEMPORA ET LEGES
ET TRADENTUR IN MANU EIUS
USQ· AD TEMPUS ET TEMPORA
ET DIMIDIUM TEMPORIS
ET IUDICIUM SEDEBIT UT AUFE
RATUR POTENTIA
ET CONTERATUR ET DISPEREAT
USQ· IN FINEM
REGNUM AUTEM ET POTESTAS
ET MAGNITUDO REGNI QUAE
EST SUBTER OMNE CAELUM
DETUR POPULO SCORUM ALTISSIMI
CUIUS REGNUM REGNUM
SEMPITERNUM EST
ET OMNES REGES SERUIENT EI
ET OBOEDIENT EI HUCUSQUE
FINIS UERBI
EGO DANIHEL MULTUM COGITA
TIONIB· MEIS CONTURBABAR
ET FACIES MEA MUTATA EST
IN ME
UERBUM AUTEM IN CORDE MEO
CONSERUAUI
ANNO TERTIO REGNI BALTHASAR
REGIS UISIO APPARUIT MIHI
EGO DANIHEL POST ID QUOD UIDERA
IN PRINCIPIO
UIDI IN UISIONE MEA CUM ESSEM
IN SUSIS CASTRO QUOD EST
IN AELAM REGIONE
UIDI AUTEM IN UISIONE ESSE ME
SUPER PORTAM ULAI ET LEUAUI
OCULOS MEOS ET UIDI
ET ECCE ARIES UNUS STABAT
ANTE PALUDEM HABENS
CORNUA EXCELSA
ET UNUM EXCELSIUS ALTERO
ATQ· SUCCRESCENS
POSTEA UIDI ARIETEM CORNIB·

uentilantem
contra occidentem et contra
aquilonem et contra meridiem
et omnes bestiae non poterant
resistere ei
neque liberari de manu eius
fecitque secundum uoluntatem
suam et magnificatus est
et ego intellegebam
ecce autem hircus caprarum
ueniebat ab occidente
super faciem totius terrae
et non tangebat terram
porro hircus habebat cornu
insigne inter oculos suos
et uenit usque ad arietem
illum cornutum
quem uideram stantem
ante portam
et cucurrit ad eum in impetu
fortitudinis suae
cumque adpropinquasset
prope arietem
efferatus est in eum
et percussit arietem
et comminuit duo cornua eius
et non poterat aries
resistere ei
cumque eum misisset in terram
conculcauit et nemo quibat
liberare arietem de manu eius
hircus autem caprarum
magnus factus est nimis
cumque creuisset fractum
est cornu magnum et orta
sunt cornua quattuor
subter illud per quattuor
uentos caeli
de uno autem ex eis egressum
est cornu unum modicum
et factum est grande
contra meridiem et contra
orientem et contra
fortitudinem

et magnificatum est usque
ad fortitudinem caeli
et deiecit de fortitudine
et de stellis et conculcauit
eas et usque ad fortitudinem
principis magnificatus est
et ab eo tulit iuge sacrificium
et deiecit locum sanctificationis eius
robur autem datum est
contra iuge sacrificium
propter peccata
et prosternetur ueritas in terra
et faciet et prosperabitur
et audiui unum de sanctis loquentem
et dixit unus sanctus alteri nescio
cui loquenti usquequo uisio
et iuge sacrificium
et peccatum desolationis
quae facta est et sanctuarium
et fortitudo conculcabitur
et dixit ei usque ad uesperam
et mane duo milia trecenti
et mundabitur sanctuarium
factum est autem cum uiderem
ego danihel uisionem et quae-
rerem intellegentiam
ecce stetit in conspectu meo
quasi species uiri
et audiui uocem uiri inter ulai
et clamauit et ait
gabrihel fac intellegere
istum uisionem
et uenit et stetit iuxta
ubi ego stabam
cumque uenisset pauens
corrui in faciem meam
et ait ad me intellege fili hominis
quoniam in tempore finis
conplebitur uisio
cumque loqueretur ad me
conlapsus sum pronus in terram
et tetigit me et statuit me
in gradu meo dixitque mihi
ego ostendam tibi quae futura

SUNT IN NOVISSIMO MALEDICTIONIS
QUONIAM HABET TEMPUS FINEM SUUM
ARIES QUEM VIDISTI HABERE CORNUA
REX MEDORUM EST ATQUE PERSARUM
PORRO HIRCUS CAPRARUM
REX GRAECORUM EST ET CORNU
GRANDE QUOD ERAT INTER OCULOS
EIUS IPSE EST REX PRIMUS
QUOD AUTEM FRACTO ILLO
SURREXERUNT QUATTUOR PRO EO
QUATTUOR REGES DE GENTE EIUS
CONSURGENT SED NON IN FORTI
TUDINE EIUS
ET POST REGNUM EORUM
CUM CREVERINT INIQUITATES
CONSURGET REX INPUDENS FACIE
ET INTELLEGENS PROPOSITIONES
ET ROBORABITUR FORTITUDO EIUS
SED NON IN VIRIBUS SUIS
ET SUPRA QUAM CREDI POTEST
UNIVERSA VASTABIT ET PRO
SPERABITUR ET FACIET
ET INTERFICIET ROBUSTOS
ET POPULUM SCORUM SECUN
DUM VOLUNTATEM SUAM
ET DIRIGETUR DOLUS IN MANU EIUS
ET COR SUUM MAGNIFICABIT
ET IN COPIA RERUM OMNIUM
OCCIDET PLURIMOS
ET CONTRA PRINCIPEM PRINCIPUM
CONSURGET ET SINE MANU
CONTERETUR
ET VISIO VESPERE ET MANE
QUAE DICTA EST VERA EST
TU ERGO SIGNA VISIONEM
QUIA POST DIES MULTOS ERIT
ET EGO DANIHEL LANGUI
ET AEGROTAVI PER DIES
CUMQUE SURREXISSEM FACIEBAM
OPERA REGIS
ET STUPEBAM AD VISIONEM
ET NON ERAT QUI INTERPRETARETUR
I. IN ANNO PRIMO DARII FILI ASUERI
DE SEMINE MEDORUM

QUI IMPERAVIT SUPER REGNUM
CHALDEORUM
ANNO UNO REGNI EIUS
EGO DANIHEL INTELLEXI IN LIBRIS
NUMERUM ANNORUM
DE QUO FACTUS EST SERMO DNI
AD HIEREMIAM PROPHETAM
UT COMPLERENTUR DESOLA
TIONES HIERUSALEM
ET SEPTUAGINTA ANNI
ET POSUI FACIEM MEAM
AD DNM DM MEUM
ROGARE ET DEPRECARI IN IEIUNIIS
SACCO ET CINERE
ET ORAVI DNM DM MEUM
ET CONFESSUS SUM ET DIXI
OBSECRO DNE DS MAGNE
ET TERRIBILIS
CUSTODIENS PACTUM ET MISERI
CORDIAM DILIGENTIBUS TE
ET CUSTODIENTIBUS MANDATA TUA
PECCAVIMUS INIQUITATEM FECIMUS
IMPIE EGIMUS ET RECESSIMUS
ET DECLINAVIMUS A MANDATIS
TUIS AC IUDICIIS
NON OBOEDIVIMUS SERVIS TUIS
PROPHETIS QUI LOCUTI SUNT
IN NOMINE TUO
REGIBUS NOSTRIS PRINCIPIBUS NOSTRIS
PATRIBUS NOSTRIS OMNIQUE
POPULO TERRAE
TIBI DNE IUSTITIA NOBIS AUTEM
CONFUSIO FACIEI SICUT EST HODIE
VIRO IUDA ET HABITATORIBUS
HIERUSALEM ET OMNI ISRAHEL
HIS QUI PROPE SUNT ET HIS QUI PROCUL
IN UNIVERSIS TERRIS AD QUAS
EIECISTI EOS
PROPTER INIQUITATES EORUM
QUIBUS PECCAVERUNT IN TE DNE
NOBIS CONFUSIO FACIEI
REGIBUS NOSTRIS PRINCIPIBUS NOSTRIS
ET PATRIBUS NOSTRIS QUI PECCAVERUNT
TIBI AUTEM DNO DO NOSTRO

misericordia et propitiatio
quia recessimus a te
et non audiuimus uocem dni di nostri
ut ambularemus in lege eius
quam posuit nobis per seruos
suos prophetas
et omnis isrl praeuaricati sunt
legem tuam
et declinauerunt ne audirent
uocem tuam
et stillauit super nos male
dictio et detestatio quae
scripta est in libro mosi
serui di quia peccauimus ei
et statuit sermones suos
quos locutus est super nos
et super principes nostros
qui iudicauerunt nos
ut superducerent in nos malū
magnum
quale numquam fuit
sub omni caelo
secundum quod factum est
in hierusalem
sicut scriptum est in lege mosi
omne hoc malum uenit super nos
et non rogauimus faciem tuam
dne ds noster ut reuerteremur
ab iniquitatibus nostris
et cogitaremus ueritatem tuam
et uigilauit dns et adduxit eam
super nos
iustus dns ds noster in omnibus
operibus suis quae fecit
non enim audiuimus uocem eius
et nunc dne ds noster qui edux
isti populum tuum de terra
aegypti in manu forti
et fecisti tibi nomen
secundum diem hanc
peccauimus iniquitatem fecimus
dne in omnem iustitiam tuam
auertatur obsecro ira tua
et furor tuus

a ciuitate tua hierusalem
et monte sco tuo propter
peccata enim nostra et iniquitates
patrum nostrorum
hierusalem et populus tuus
in obprobrium sunt
omnibus per circuitum nostrum
nunc ergo exaudi dne ds noster
orationem serui tui et preces eius
et ostende faciem tuam super
sanctuarium tuum quod
destructum est
propter temet ipsum inclina ds
meus aurem tuam et audi
aperi oculos tuos et uide desola
tionem nostram et ciuitatem
super quam inuocatum est
nomen tuum
neq; enim in iustificationibus
nostris prosternimus
preces ante faciem tuam
sed in miserationibus tuis multis
exaudi dne placare dne
adtende et fac
ne moreris propter temet ipsum
ds meus
quia nomen tuum inuocatum
est super ciuitatem
et super populum tuum
xxii Cum q; adhuc loquerer et orarem
et confiterer peccata mea
et peccata populi mei isrl
ut prosternerem preces meas
in conspectu di mei
pro monte sco di mei
adhuc me loquente in oratione
ecce uir gabrihel quem uideram
in uisione principio
cito uolans tetigit me in tempore
sacrificii uespertini
et docuit me et locutus est
mihi dixit danihel que
nunc egressus sum ut docerem
te et intellegeres

AB EXORDIO PRECUM TUARUM
EGRESSUS EST SERMO
EGO AUTEM VENI UT INDICAREM TIBI
QUIA VIR DESIDERIORUM ES
TU ERGO ANIMADVERTE SERMONEM
ET INTELLEGE VISIONEM
SEPTUAGINTA EBDOMADES
ADBREVIATAE SUNT SUPER
POPULUM TUUM ET SUPER
URBEM SANCTAM TUAM
UT CONSUMMETUR PRAEVARICATIO
ET FINEM ACCIPIAT PECCATUM
ET DELEATUR INIQUITAS ET ADDU
CATUR IUSTITIA SEMPITERNA
ET IMPLEATUR VISIO ET PROPHETIA
ET UNGUATUR SCS SCORUM
SCITO ERGO ET ANIMAD
VERTE
AB EXITU SERMONIS UT ITERUM
AEDIFICETUR HIERUSALEM
USQUE AD XPM DUCEM
EBDOMADES SEPTEM ET EBDO
MADES SEXAGINTA DUAE ERUNT
ET RURSUM AEDIFICABITUR
PLATEA ET MURI IN ANGUSTIA
TEMPORUM
ET POST EBDOMADES SEXAGINTA
DUAS OCCIDETUR XPS ET NON
ERIT EIUS POPULUS QUI EUM
NEGATURUS EST
ET CIVITATEM ET SCUARIUM
DISSIPABIT POPULUS CUM DUCE
VENTURO
ET FINIS EIUS VASTITAS ET POST
FINEM BELLI STATUTA DESOLATIO
CONFIRMABIT AUTEM PACTUM
MULTIS EBDOMADA UNA
ET IN DIMIDIO EBDOMADIS DEFICIET
HOSTIA ET SACRIFICIUM
ET IN TEMPLO ERIT ABOMINATIO
DESOLATIONIS
ET USQUE AD CONSUMMATIONEM
ET FINEM PERSEVERABIT
DESOLATIO

IN ANNO TERTIO CYRI REGIS PERSARUM
VERBUM REVELATUM EST DANIHELI
COGNOMENTO BALTHASAR
ET VERUM VERBUM ET FORTITUDO
MAGNA
INTELLEXITQUE SERMONEM
INTELLEGENTIA ENIM EST
OPUS IN VISIONE
IN DIEBUS ILLIS EGO DANIHEL LUGEBAM
TRIUM EBDOMADARUM DIEBUS
PANEM DESIDERABILEM
NON COMEDI
ET CARO ET VINUM NON INTROIERUNT
IN OS MEUM SED NEQUE UNGUENTO
UNCTUS SUM
DONEC COMPLERENTUR TRIUM
EBDOMADARUM DIES
DIE AUTEM VICESIMA
ET QUARTA MENSIS PRIMI
ERAM IUXTA FLUVIUM MAGNUM
QUI EST TIGRIS
ET LEVAVI OCULOS MEOS ET VIDI
ET ECCE VIR UNUS VESTITUS LINEIS
ET RENES EIUS ACCINCTI
AURO OBRIZO
ET CORPUS EIUS QUASI CRYSOLITHUS
ET FACIES EIUS VELUT SPECIES
FULGORIS
ET OCULI EIUS UT LAMPAS ARDENS
ET BRACHIA EIUS ET QUAE DEORSUM
USQUE AD PEDES QUASI SPECIES
AERIS CANDENTIS
ET VOX SERMONUM EIUS
UT VOX MULTITUDINIS
VIDI AUTEM EGO DANIHEL
SOLUS VISIONEM
PORRO VIRI QUI ERANT MECUM
NON VIDERUNT
SED TERROR NIMIUS IRRUIT
SUPER EOS ET FUGERUNT
IN ABSCONDITUM
EGO AUTEM RELICTUS SOLUS
VIDI VISIONEM GRANDEM HANC
ET NON REMANSIT IN ME FORTITUDO

sed et species mea inmutata
est in me
et emarcui nec habui
quicquam virium
et audivi vocem sermonum eius
et audiens iacebam consternatus
super faciem meam
vultusque meus herebat terrae
et ecce manus tetigit me
et erexit me super genua mea
et super articulos
manuum mearum
xiii Et dixit ad me Danihel
vir desideriorum
intellege verba quae ego loquor
ad te et sta in gradu tuo
nunc autem sum missus ad te
cumque dixisset mihi sermonem
istum steti tremens
et ait ad me noli metuere Danihel
quia ex die primo quo posuisti
cor tuum ad intellegendum
ut te adfligeres in conspectu dei
exaudita sunt verba tua
et ego veni propter
sermones tuos
Princeps autem regni Persarum
restitit mihi viginti et uno diebus
et ecce Michahel unus
de principibus primis
venit in adiutorium meum
et ego remansi ibi iuxta regem
Persarum veni autem
ut docerem te quae ventura
sunt populo tuo
in novissimis diebus
quia adhuc visio in dies
cumque loqueretur mihi
huiuscemodi verbis
deieci vultum meum
ad terram et tacui
et ecce quasi similitudo
filii hominis tetigit labia mea
et aperiens os meum locutus sum
et dixi ad eum qui stabat contra me
dne in visione tua dissolutae
sunt conpages meae et nihil
in me remansit virium
et quomodo poterit servus
domini mei loqui cum domino meo
nihil enim in me remansit virium
sed et halitus meus intercluditur
rursum ergo tetigit me
quasi visio hominis
et confortavit me et dixit
noli timere vir desideriorum
pax tibi
confortare et esto robustus
cumque loqueretur mecum
convalui et dixi
loquere dne mi quia confortasti me
et ait numquid scis
quare venerim ad te
et nunc revertar ut proelier
adversum principem Persarum
cum ego egrederer apparuit
princeps Graecorum veniens
verum tamen adnuntiabo tibi
quod expressum est
in scriptura veritatis
et nemo est adiutor meus
in omnibus his nisi Michahel
princeps vester
xi Ego autem ab anno primo Darii
Medi stabam
ut confortaretur et roboraretur
et nunc veritatem adnuntiabo tibi
ecce adhuc tres reges
stabunt in Persida
et quartus ditabitur opibus nimis
super omnes et cum invaluerit
divitiis suis
concitabit omnes adversum
regnum Graeciae
surget vero rex fortis et domi
nabitur potestate multa
et faciet quod placuerit ei
et cum steterit conteretur
regnum eius
et dividetur in quattuor ventos
caeli

scd non in posteros eius neq; secun
dum potentiam illius qua
dominatus est
Lacerabitur enim regnum eius
etiam in externos exceptis his
Et confortabitur rex austri
et de principib; eius prae
valebit super eum
Et dominabitur dicione
multa enim dominatio eius
Et post finem annorum foederabuntur
filiaq; regis austri veniet ad rege
aquilonis facere amicitiam
Et non obtinebit fortitudine brachii
nec stabit semen eius
Et tradetur ipsa et qui
adduxerunt eam
adulescentes eius et qui con
fortabant eam in temporibus
Et stabit de germine radicum eius
plantatio et veniet cum exercitu
Et ingredietur provinciam
regis aquilonis
Et abutetur eis et obtinebit
insuper et deos eorum et sculptilia
vasa quoq; pretiosa argenti et
auri captiva ducet in aegyptum
Ipse praevalebit adversum
regem aquilonis
Et intrabit in regnum rex austri
et revertetur ad terram suam
Filii autem eius provocabuntur
et congregabunt multitudine
exercituum plurimorum
Et veniet properans et inundans
et revertetur et concitabitur
et congredietur cum robore eius
Et provocatus rex austri egredietur
et pugnabit adversum regem
aquilonis
Et praeparabit multitudinem
nimiam
Et dabitur multitudo in manu eius
et capiet multitudinem
et exaltabitur cor eius
Et deiciet multa milia sed non
praevalebit convertetur enim
rex aquilonis
Et praeparabit multitudinem
multo maiorem quam prius
Et in fine temporum annorumq;
veniet properans cum exerci
tu magno et opibus nimiis
Et in temporibus illis multi consur
gent adversum regem austri
filii quoq; praevaricatorum
populi tui
extollentur ut impleant visionem
et corruent
Et veniet rex aquilonis
et comportabit aggerem
Et capiet urbes munitissimas
et brachia austri non sustinebunt
Et consurgent electi eius
ad resistendum et non erit
fortitudo
Et faciet veniens super eum
iuxta placitum suum et non
erit qui stet contra faciem eius
Et stabit in terra inclyta
et consumetur in manu eius
Et ponet faciem suam ut veniat
ad tenendum universum
regnum eius
Et recta faciet cum eo
et filiam feminarum dabit ei
ut evertat illud
Et non stabit nec illius erit
Et convertet faciem suam
ad insulas et capiet multas
Et cessare faciet principem
opprobrii sui
Et opprobrium eius
convertetur in eum
Et convertet faciem suam
ad imperium terrae suae
Et inpinget et corruet
et non invenietur

et stabit in loco eius vilissimus
et indignus decore regio
et in paucis diebus conteretur
non in furore nec in proelio
et stabit in loco eius despectus
et non tribuetur ei honor regius
et veniet clam et obtinebit
regnum in fraudulentia
et brachia pugnantis expugnabuntur a facie eius et conterentur
insuper et dux foederis
et post amicitias cum eo faciet dolum
et ascendet et superabit
in modico populo
abundantes et uberes urbes
ingredietur
et faciet quae non fecerunt
patres eius et patres patrum eius
rapinas et praedam et divitias eorum
dissipabit
et contra firmissimas cogitationes inibit
hoc usque ad tempus
et concitabitur fortitudo eius
et cor eius adversum regem austri in exercitu magno
et rex austri provocabitur ad bellum multis auxiliis et fortibus nimis
et non stabunt quia inibunt
adversum eum consilia
et comedentes panem cum eo
conterent illum
exercitusque eius opprimetur
et cadent interfecti plurimi
duorum quoque regum cor erit
ut malefaciant
et ad mensam unam mendacia loquentur
et non proficient quia adhuc
finis in aliud tempus
et revertetur in terram suam
cum opibus multis
et cor eius adversus testamentum sanctum
et faciet et revertetur in terram suam

statuto tempore revertetur
et veniet ad austrum et non erit
priori simile novissimum
et venient super eum trieres
et Romani et percutietur
et revertetur et indignabitur
contra testamentum sanctuarii
et faciet reverteturque et cogitabit adversum eos qui dereliquerunt testamentum sanctuarii
et brachia ex eo stabunt et polluent sanctuarium fortitudinis
et auferent iuge sacrificium
et dabunt abominationem
in desolationem
et impii in testamentum simulabunt fraudulenter
populus autem sciens Deum suum
obtinebit et faciet
et docti in populo docebunt
plurimos
et ruent in gladio et in flamma
in captivitate et in rapina dierum
cumque corruerint sublevabuntur
auxilio parvulo et adplicabuntur eis plurimi fraudulenter
et de eruditis ruent
ut conflentur et eligantur
et dealbentur usque ad tempus
praefinitum
quia adhuc aliud tempus erit
XXIII Et faciet iuxta voluntatem
suam rex
et elevabitur et magnificabitur
adversus omnem deum
et adversum Deum deorum
loquetur magnifica
et dirigetur donec compleatur
iracundia
perpetrata est quippe definitio
et Deum patrum suorum
non reputabit
et erit in concupiscentiis feminarum
nec quemquam deorum curabit

quia adversum universa consurget
deum autem maozim in loco suo
venerabitur
et deum quem ignoraverunt
patres eius colet
auro et argento et lapide pretio
so rebusque pretiosis
et faciet ut muniat maozim
cum deo alieno quem cognovit
et multiplicabit gloriam
et dabit eis potestatem in multis
et terram dividet gratuito
et in tempore praefinito proelia
bitur adversus eum rex austri
et quasi tempestas veniet
contra illum rex aquilonis
in curribus et in equitibus
et in classe magna
et ingredietur terras et con
teret et pertransiet
et introibit in terram gloriosa
et multae corruent
haec autem solae salvabuntur
de manu eius
edom et moab et principium
filiorum ammon
et mittet manum suam in terras
et terra aegypti non effugiet
et dominabitur thesaurorum
auri et argenti et in omnibus
pretiosis aegypti
per libyas quoque et aethiopas
transibit
et fama turbabit eum ab oriente
et aquilone
et veniet in multitudine magna
ut conterat et interficiat
plurimos
et figet tabernaculum suum
apedno inter maria
super montem inclytum et sanctum
et veniet usque ad summitatem
eius et nemo auxiliabitur ei
XII
XXIIII In tempore autem illo consurget
michael

princeps magnus qui stat
pro filiis populi tui
et veniet tempus quale non fuit
ab eo quo gentes esse coeperunt
usque ad tempus illud
et in tempore illo salvabitur
populus tuus
omnis qui inventus fuerit
scriptus in libro
et multi de his qui dormiunt
in terrae pulvere evigilabunt
alii in vitam aeternam et alii in
opprobrium ut videant semper
qui autem docti fuerint fulgebunt
quasi splendor firmamenti
et qui ad iustitiam erudiunt
multos quasi stellae
in perpetuas aeternitates
tu autem danihel claude
sermones et signa librum
usque ad tempus statutum
pertransibunt plurimi
et multiplex erit scientia
et vidi ego danihel et ecce
quasi duo alii stabant
unus hinc super ripam fluminis
et alius inde ex altera parte fluminis
et dixi viro qui indutus erat lineis
qui stabat super aquas fluminis
usque quo finis horum mirabilium
et audivi virum qui indutus erat
lineis qui stabat super
aquas fluminis
cum levasset dexteram
et sinistram suam in caelum
et iurasset per viventem
in aeternum
quia in tempus temporum
et dimidium temporis
et cum completa fuerit
dispersio manus populi sci
complebuntur universa haec
et ego audivi et non intellexi
et dixi domine mi quid erit post haec

et ait vade danihel quia clausi
sunt signatique sermones
usque ad tempus praefinitum
eligentur et dealbabuntur
et quasi igne probabuntur multi
et impie agent impii neque intelle
gent omnes impii porro
docti intellegent
et a tempore cum ablatum
fuerit iuge sacrificium
et posita fuerit abominatio
in desolatione
dies mille ducenti nonaginta
beatus qui expectat et per
venit ad dies mille trecentos
triginta quinque
tu autem vade ad praefinitum
et requiesce
et stabis in sorte tua
in fine dierum
hucusque danihel in hebraeo volumine
[illegible]
usque ad finem libri de theodotionis
editione translata sunt

XIII Et erat vir habitans in babylone
et nomen eius ioacim
et accepit uxorem nomine susan
nam filiam chelciae
pulchram nimis et timentem dominum
parentes etenim illius cum essent iusti
erudierunt filiam suam
secundum legem mosi
erat autem ioacim dives valde
et erat ei pomarium vicinum
domui suae
et ad ipsum confluebant iudaei
eo quod esset honorabilior omnium
et constituti sunt duo senes
iudices in anno illo
de quib· locutus est dns
quia egressa est iniquitas
de babylone
a senib· iudicib· qui videbantur
regere populum
isti frequentabant domum ioacim
et veniebant ad eos omnes
qui habebant iudicia
cum autem populus
revertisset per meridiem
ingrediebatur susanna et deambu
labat in pomario viri sui
et videbant eam senes cotidie
ingredientem et deambulantem
et exarserunt in concupiscentiam eius
et everterunt sensum suum
et declinaverunt oculos suos
ut non viderent caelum
neq· recordarentur iudiciorum
iustorum
erant ergo ambo vulnerati
amore eius
nec indicaverunt sibi vicissim
dolorem suum
erubescebant enim indicare sibi
concupiscentiam suam
volentes concumbere cum ea
et observabant cotidie
sollicitius videre eam
dixitque alter ad alterum
eamus domum quia prandii hora est
et egressi recesserunt a se
cumque revertissent
venerunt in unum
et sciscitantes ab invicem causam
confessi sunt concupiscentiam suam
et tunc statuerunt in com
mune tempus
quando eam possent invenire sola
factum est autem cum observa
arent diem aptum
ingressa est aliquando sicut heri
et nudius tertius
cum duab· solis puellis
voluitq· lavari in pomario
aestus quippe erat et non erat
ibi quisquam praeter duos
senes absconditos

et contemplantes eam
dixit ergo puellis adferte mihi
oleum et smigmata
et ostia pomerii claudite ut laver
et fecerunt sicut praeceperat
clauseruntque ostia pomerii
et egressae sunt per posti
cum ut adferrent ea
quae iusserat
nesciebantque senes intus
esse absconditos
cum autem egressae essent
puellae
surrexerunt duo senes et
adcurrerunt ad eam
et dixerunt
ecce ostia pomerii
clausa sunt
et nemo nos videt et in concu
piscentia tui sumus
quam ob rem adsentire nobis
et commiscere nobiscum
quod si nolueris dicemus
testimonium contra te
quod fuerit tecum iuvenis
et ob hanc causam emiseris
puellas a te
ingemuit Susanna et ait angus
tiae mihi undique
si enim hoc egero mors
mihi est
si autem non egero non effu
giam manus vestras
sed melius mihi est absque
opere incidere in manus
vestras
quam peccare in conspectu dni
et exclamavit voce magna
Susanna
exclamaverunt autem
et senes adversus eam
et cucurrit unus et aperuit
ostium pomerii
cum autem audissent clamore

in pomerio famuli domus
inruerunt per posticum
ut viderent quidnam esset
postquam autem senes
locuti sunt
erubuerunt servi vehementer
quia numquam dictus fuerat
sermo huiuscemodi
de Susanna
et facta est dies crastina
cumque venisset populus
ad virum eius Ioachim
venerunt et duo presbiteri
pleni iniqua cogitatione
adversus Susannam
ut interficerent eam
et dixerunt coram populo
mittite ad Susannam
filiam Helciae
uxorem Ioachim et statim
miserunt et venit
cum parentibus et filiis et
universis cognatis suis
porro Susanna erat delicata
nimis et pulchra specie
at iniqui illi iusserunt
ut discoperiretur
erat enim cooperta
ut vel sic satiarentur
decore eius
flebant igitur sui et omnes
qui noverant eam
consurgentes autem duo
presbiteri in medio populi
posuerunt manus suas
super caput eius
quae flens suspexit ad caelum
erat autem cor eius fiduciam
habens in domino
et dixerunt presbiteri
cum deambularemus
in pomerio soli
ingressa est haec cum
duabus puellis

et clausit ostia pomerii
et dimisit puellas a se
et venit ad nos adulescens
qui erat absconditus et con
cubuit cum ea
porro nos cum essemus
in angulo pomerii
videntes iniquitatem
cucurrimus ad eos
et vidimus eos pariter
commisceri
et illum quidem non quivimus
conprehendere
quia fortior nobis erat
et apertis ostiis exilivit
hanc autem cum adpre
hendissemus
interrogavimus quisnam
esset adulescens
et noluit indicare nobis
huius rei testes sumus
et credidit eis multitudo
quasi senibus populi
et iudicibus
et condemnaverunt eam
ad mortem
exclamavit autem voce
magna Susanna et dixit
Ds aeterne qui absconditorum
es cognitor qui nosti omnia
antequam fiant
tu scis quoniam falsum contra
me tulerunt testimonium
et ecce morior cum nihil
horum fecerim
quae isti malitiose
conposuerunt adversum me
exaudivit autem Dns
vocem eius
Cum que duceretur
ad mortem
suscitavit Dns spiritum
pueri iunioris cuius
nomen Danihel

et exclamavit voce ma
gna mundus ego sum a sanguine
huius
et conversus omnis populus
ad eum dixit
quis est sermo iste quem tu
locutus es
qui cum staret in medio eorum
sic ait filii Israhel
non iudicantes
neque quod verum est
cognoscentes
condemnastis filiam Israhel
revertimini in iudicium quia
falsum testimonium
locuti sunt adversus eam
reversus est ergo populus
cum festinatione
et dixerunt ei senes veni et
sede in medio nostrum
et indica nobis quia tibi dedit
Ds honorem senectutis
et dixit ad eos Danihel
separate eos ab invicem pro
cul et diiudicabo eos
cum ergo divisi essent
alter ab altero
vocavit unum de eis
et dixit ad eum
inveterate dierum malorum
nunc venerunt peccata tua
quae operabaris prius iudi
cans iudicia iniusta
innocentes opprimens et
dimittens noxios
dicente Dno innocentem
et iustum non interficies
nunc ergo si vidisti eam dic
sub qua arbore videris
eos loquentes sibi
qui ait sub scino
dixit autem Danihel recte
mentitus es in caput tuum
ecce enim angelus di accepta sen

sententiam ab eo scindet te medium
et amoto eo iussit venire alium
et dixit ei semen chanaan
et non iuda
species decepit te et concupiscen-
tia subvertit cor tuum
sic faciebatis filiabus isrl
et illae timentes loquebantur
vobis
sed non filia iuda sustinuit
iniquitatem vestram
nunc ergo dic mihi sub qua arbore
conprehenderis eos loquentes
sibi qui ait sub prino
dixit autem ei danihel recte
mentitus es et tu in caput tuum
manet enim angelus dī gladium
habens ut secet te medium
et interficiat vos
exclamavit itaque omnis coetus
voce magna et benedixerunt dō
qui salvat sperantes in se
et consurrexerunt adversum
duos presbyteros
convicerat enim eos danihel
ex ore suo falsum dixisse
testimonium
feceruntque eis sicuti male egerant
adversum proximum ut pate-
rent secundum legem mosi
et interfecerunt eos
et salvatus est sanguis innoxius
in die illa
chelchias autem et uxor eius
laudaverunt dm pro filia sua
susanna cum ioachim marito eius
suo et cognatis omnibus
quia non esset inventa in ea
res turpis
danihel autem factus est
magnus in conspectu populi
a die illa et deinceps
Et rex astyages adpositus est
ad patres suos

et suscepit cyrus perses
regnum eius
erat autem danihel conviva regis
et honoratus super omnes
amicos eius
erat quoque idolum nomine bel
apud babylonios
et inpendebantur in eo per dies
singulos similae artabae duodecim
et oves quadraginta
vinique amphorae sex
rex quoque colebat eum et ibat
per singulos dies adorare eum
porro danihel adorabat dm suum
dixitque ei rex quare non adoras bel
qui respondens ait ei
quia non colo idola manufacta
sed viventem dm qui creavit
caelum et terram
et habet potestatem omnis
carnis et dixit ad eum rex
non tibi videtur bel esse ds vivens
an non vides quanta comedat
et bibat cotidie
et ait danihel inridens ne erres rex
iste enim intrinsecus luteus est
et foris aereus
neque comedit aliquando
et iratus rex vocavit sacerdotes
eius et ait eis
nisi dixeritis mihi quis est qui come-
dat inpensas has moriemini
si autem ostenderitis
quoniam bel comedat
haec morietur danihel quoniam
blasphemavit in bel
et dixit danihel regi fiat
secundum verbum tuum
erant autem sacerdotes bel
septuaginta exceptis uxoribus
et parvulis et filiis
et venit rex cum danihele
in templo belis
et dixerunt sacerdotes belis

ecce nos egredimur foras
et tu rex appone cibos et vinum
misce et claude ostium
et signa anulo tuo
et cum ingressus fuerit rex mane
nisi invenerit omnia comesta
a bel moriemur vel danihel
qui mentitus est adversum nos
contemnebant autem quia fecerant
sub mensam absconditum
introitum et per illum ingredi-
ebantur semper et devorabant ea
factum est autem postquam
egressi sunt illi et rex
posuit cibos ante bel
praecepit danihel pueris suis
et adtulerunt cinerem
et cribravit per totum
templum coram rege
egressi clauserunt ostium
et signantes anulo regis abierunt
sacerdotes autem ingressi sunt
nocte iuxta consuetudinem suam
et uxores et filii ipsorum
et comederunt omnia
et biberunt
surrexit autem rex primo
diluculo et danihel cum eo
et ait rex
salvane sunt signa danihel
qui respondit salva rex
statimque cum aperuisset ostium
intuitus rex mensam
exclamavit voce magna
magnus es bel et non est apud
te dolus quisquam
et risit danihel et tenuit regem
ne ingrederetur intro
et dixit ecce pavimentum
animadverte cuius vestigia
haec sunt
et dixit rex video vestigia virorum
et mulierum et infantium
iratus rex tunc adprehendit
sacerdotes et uxores et filios eorum
et ostenderunt ei abscondita
ostiola per quae ingrediebantur
et consumebant quae erant
super mensam
occidit ergo illos rex et tradidit
bel in potestatem danihelis
qui subvertit eum et templum eius
xxxi et erat draco magnus in loco illo
et colebant illum babylonii
et dixit rex danihel ecce nunc
non potes dicere quia non sit
iste deus vivens adora ergo eum
dixitque danihel dominum deum meum
adoro quia ipse est deus vivens
tu autem rex da mihi potestatem
et interficiam draconem
absque gladio et fuste
et ait rex do tibi
tulit ergo danihel picem
et pilos et adipem
et coxit pariter fecitque massas
et dedit in os draconis et disrup-
tus est draco et dixit
ecce quem colebatis
quod cum audissent babylonii
indignati sunt vehementer
et congregati adversum regem
dixerunt
iudaeus factus est rex
bel destruxit draconem inter-
fecit et sacerdotes occidit
et dixerunt cum venissent ad regem
trade nobis danihelem alio-
quin interficiemus te
et domum tuam
vidit ergo rex quod inruerent
in eum vehementer
et necessitate conpulsus tradidit
eis danihelem
qui miserunt eum in lacum leonum
et erat ibi diebus sex
porro in lacu erant septem leones
et dabantur eis cotidie duo corpora

et duae oves
et tunc non data sunt eis
ut devorarent Danihelum
Erat autem Abbacuc propheta
in Iudaea
et ipse coxerat pulmentum
et intriverat panes in alveolo
et ibat in campum ut ferret
messoribus
Dixitque angelus dni ad Abbacuc
fer prandium quod habes
in Babylonem Danihelo
qui est in lacu leonum
Et dixit Abbacuc dne Babylonem
non vidi et lacum nescio
Et adprehendit eum angelus dni
in vertice eius et portavit eum
capillo capitis sui
posuitque eum in Babylone supra
lacum in impetu sps sui
et clamavit Abbacuc dicens
Danihel tolle prandium
quod misit tibi ds
Et ait Danihel recordatus es mei
ds et non dereliquisti
diligentes te
Surgensque Danihel comedit
porro angelus dni restituit
Abbacuc confestim in loco suo
Venit ergo rex die septima
ut lugeret Danihelum
et venit ad lacum
et introspexit
et ecce Danihel sedens et excla-
mavit rex voce magna dicens
magnus es dne ds Danihelis
et extraxit eum
Porro illos qui perditionis eius
causa fuerant intromisit
et devorati sunt in momento
coram eo. Amen.

EXP DANIHEL PROPHETA

INCIPIT PROLOGUS IN XII PROPHETARUM

Non idem ordo [illegible]
prophetarum apud Hebraeos qui et apud nos
unde secundum quod ibi legitur hic quoque
dispositi sunt. [illegible]
[illegible] loquens. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
esse duodecim prophetarum [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] prophetasse [illegible]
et hi [illegible] prophetaverunt

EXPLICIT PROLOGUS

INCIPIUNT TITULI DUODECIM PROPHETARUM

I [illegible]
[illegible]
[illegible]

II [illegible]
[illegible]
[illegible]

III [illegible]
[illegible]

IIII [illegible] propheta [illegible]
[illegible]
[illegible]

V [illegible]
[illegible]
[illegible]

VI [illegible]
[illegible]
[illegible]

VII [illegible]
[illegible]

VIII [illegible]
[illegible]

Expl tituli Osee proph. Inc liber Osee prophetae

I [illegible] et [illegible] quam passurus erat usque [illegible] prophetans admonetur

II De his quae [illegible] in novissimis temporibus super [illegible] et de pretio [illegible]

III De congregatione futura populi [illegible] et [illegible] destructione [illegible] prophetatur

IIII De sancto spiritu quem erant apostoli percepturi et de prodigiis [illegible] temporis [illegible]

V De [illegible] gentium [illegible] in populum [illegible] iudicandis [illegible] perpetua [illegible] laetari

[illegible]

[illegible]

I [illegible] temporibus prophetae Amos [illegible] quaesit [illegible]

II Gentes quae [illegible] Israhel [illegible] miserendum [illegible] conversionem [illegible]

III De [illegible] populi Israhel et idololatria gentium

IIII Provocatur [illegible] cultura [illegible]

V Dominus indignatione [illegible] ad paenitentiam et idolorum [illegible] culturam

VI De [illegible] quia spernentes mandata domini idolorum culturae deservierunt [illegible] prophetantur

VII Propter scelera populi [illegible] propheta deprecatur [illegible] responderet et idola destruenda et templi [illegible]

VIII De [illegible] domini [illegible] tempore [illegible]

VIIII Relinquentes dominum et idolorum culturae servientes [illegible] paraturi

X De futura [illegible] fidelium et de [illegible] prophetia praemonstratur

EXP[licit] [illegible]

Incip[it] tituli Abdiae prophetae

I Ab [illegible] qui populum domini persequentes [illegible] propria [illegible] et [illegible] poena et propria [illegible]

EXP[licit] tituli Abdiae prophetae

Incipiunt tituli Ionae prophetae

I [illegible]

II [illegible] paenitentia et [illegible]

Exp[licit] tituli Ionae prophetae

Incip[it] tituli [illegible]

I Pr[illegible] Samariae et [illegible] populi Israhel [illegible] prophetia [illegible]

II Super prophetas [illegible] et principes [illegible] legis idolorum culturae [illegible] ventura praedicitur

III De nova Hierusalem dicit et de populo [illegible] gentium [illegible]

IIII De [illegible] futuro et de [illegible] gentibus et fidelium [illegible] populorum

V Commemoratione beneficiorum dominus [illegible] Israhel [illegible] esse servanda

VI De lamentatione [illegible] prophetae [illegible] populi Israhel [illegible] et de [illegible] perpetua

VII [illegible] fidelium [illegible]

[illegible]

[illegible]

I Nineve [illegible] praedicitur

[illegible]

Incip[it] tituli [illegible]

I De iniquitate [illegible] populi [illegible] propheta clamante Chaldaeorum gens [illegible] dicitur excitanda
II Propter populi peccata quae reperit indignatione dei excitatis gentibus [illegible] et populum dicit esse periturum
III Oratio [illegible] prophetae [illegible] cantico
[illegible]
[illegible]

I [illegible] quae post [illegible] contra populi [illegible] propheta praedicit [illegible]
[illegible]
[illegible]

I [illegible] populi post captivitatem Chaldaeorum et templi aedificatione et [illegible] civitatis [illegible] destructione prophetatur
[illegible]

I [illegible] populus sui [illegible] patrum [illegible] custodiat
II De [illegible] quae populus Israhel [illegible] super populum Israhel [illegible] Hierusalem
III De [illegible] quae populum [illegible] et [illegible] Hierusalem et [illegible] propheta [illegible]
IIII Post captivitatem Hierusalem [illegible] dicit esse [illegible] et [illegible] populi [illegible]
V De adventu [illegible] propheta [illegible]
VI Ubi [illegible] et quattuor [illegible] [illegible] quae [illegible] ab angelo
VII De adventu [illegible] propheta [illegible]
VIII Non [illegible] sed potius [illegible] propheta [illegible]
VIIII [illegible] de [illegible] populi quae [illegible] filios [illegible] dicit esse [illegible] praeceptis debeant [illegible]
X [illegible] septimi et decimi mensis
XI Post captivitatem [illegible] populo Israhel gentes quas [illegible]
XII De [illegible] propheta praedicit
XIII De [illegible] populi [illegible] et idolorum cultura [illegible]
XIIII [illegible] polliceturr [illegible] et [illegible] fidelium [illegible]
XV De [illegible] Hierusalem [illegible] eloquium
[illegible]

[illegible]
I [illegible] populi Israhel cum [illegible] habebent corpore [illegible] et deos colerent alienos
II De angelo [illegible] quibus [illegible] et [illegible] iudicio
III Repetuntur [illegible] die iudicii [illegible] futura supplicia et praemia perpetua
[illegible]

EXPLICIUNT CAPITULA DUO
DECIM PROPHETARUM
[illegible]

Non idem ordo est apud hebraeos [illegible] debes quam et apud nos
quia [illegible] praesentium [illegible] sententia plerique [illegible]
dicunt quod ubi titulus non habetur propheta
sub quo [illegible] praescriptum [illegible]
nomine propheta [illegible] sequens [illegible] prae
latum est esdras [illegible] propheta [illegible]
malachi [illegible] quod [illegible] propheta
[illegible] per spatium temporis [illegible] conscripta

EXPLICIT PROLOGUS

INCIPIT OSEE PROPHETA

Verbum domini quod factum est
ad osee filium beeri in diebus oziae
ioatham achaz hezechiae
regum iuda
et in diebus hieroboam filii ioas
regis israhel
principium loquendi domino in osee
et dixit dominus ad osee
vade sume tibi uxorem fornicatio
nis et fac tibi filios fornicationum
quia fornicans fornicabitur
terra a domino
et abiit et accepit gomer
filiam debelaim
et concepit et peperit filium
et dixit dominus ad eum voca nomen
eius iezrahel
quoniam adhuc modicum et visita
bo sanguinem iezrahel
super domum ieu
et quiescere faciam regnum
domus israhel
et in illa die conteram arcum israhel
in valle iezrahel
et concepit adhuc et peperit filiam
et dixit ei voca nomen eius
absque misericordia
quia non addam ultra misereri
domui israhel
sed oblivione obliviscar eorum
et domui iuda miserebor
et salvabo eos in domino deo suo
et non salvabo eos in arcu et gladio
et in bello et in equis et in equitibus
et ablactavit eam quae erat
absque misericordia
et concepit et peperit filium
et dixit voca nomen eius
non populus meus
quia vos non populus meus
et ego non ero vester
II Et erit numerus filiorum israhel
quasi harena maris quae sine
mensura est et non numerabitur
et erit in loco ubi dicetur eis
non populus meus vos
dicetur eis filii dei viventis
et congregabuntur filii iuda
et filii israhel pariter et ponent
sibimet caput unum
et ascendent de terra
quia magnus dies iezrahel
III Dicite fratribus vestris
populus meus
et sorori vestrae misericordiam
consecuta
iudicate matrem vestram
iudicate quoniam ipsa non uxor
mea et ego non vir eius
auferat fornicationes suas
a facie sua et adulteria sua
de medio uberum suorum
ne forte expoliem eam nudam
et statuam eam secundum diem
nativitatis suae
et ponam eam quasi solitudinem
et statuam eam velut terram
inviam
et interficiam eam in siti
et filiorum illius non miserebor
quoniam filii fornicationum sunt
quoniam fornicata est mater eorum
confusa est quae concepit eos
quia dixit vadam post amatores

meos qui dant panes mihi
et aquas meas et lanam meam
et linum meum et oleum meum
et potum meum
propter hoc ecce ego saepiam
viam tuam spinis
et saepiam eam maceria
et semitas suas non inveniet
et sequetur amatores suos
et non adprehendet eos
et quaeret eos et non inveniet
et dicet vadam et revertar
ad virum meum priorem
quia bene mihi erat tunc magis
quam nunc
et haec nescivit quia ego dedi ei
frumentum et vinum et oleum
et argentum multiplicavi ei
et aurum quae fecerunt baal
idcirco convertar et sumam
frumentum meum in tempore suo
et vinum meum in tempore suo
et liberabo lanam meam
et linum meum quae operie
bant ignominiam eius
et nunc revelabo stultitiam eius
in oculis amatorum eius
et vir non eruet eam de manu mea
et cessare faciam omne gaudium
eius sollemnitatem eius
neomeniam eius sabbatum
eius et omnia festa tempora eius
et corrumpam vineam eius
et ficum eius
de quibus dixit mercedes
haec meae sunt quas dederunt
mihi amatores mei
et ponam eam in saltu
et comedet illam bestia agri
et visitabo super eam dies
baalim quibus accendebat
incensum et ornabatur
inaure sua et monili suo
et ibat post amatores suos

et mei obliviscebatur dicit dns
propter hoc ecce ego lactabo e
et ducam eam in solitudinem
et loquar ad cor eius
et dabo ei vinitores eius
ex eodem loco
et vallem achor ad aperien
dam spem
et canet ibi iuxta dies
iuventutis suae
et iuxta dies ascensionis suae
de terra aegypti
et erit in die illa ait dns
vocabit me vir meus et non
vocabit me ultra baalim
et auferam nomina baalim
de ore eius
et non recordabitur ultra
nominis eorum
et percutiam eis foedus in die
illa cum bestia agri et cum
volucre caeli et cum
reptili terrae
et arcum et gladium et bellum
conteram de terra
et dormire eos faciam fiducialiter
et sponsabo te mihi in sempiternum
et sponsabo te mihi in iustitia
et iudicio et misericordia
et miserationibus
et sponsabo te mihi in fide
et scies quia ego dns
et erit in illa die exaudiam
dicit dns
exaudiam caelos
et illi exaudient terram
et terra exaudiet triticum
et vinum et oleum
et haec exaudient iezrahel
et seminabo eam mihi in terram
et miserebor eius quae fuit
absque misericordia
et dicam non populo meo
populus meus es tu

et ipse dicet deus meus es tu
III et dixit dns ad me adhuc vade
dilige mulierem dilectam
amico et adulteram sicut
diligit dns filios isrl
et ipsi respectant ad deos alienos
et diligunt vinacia uvarum
et fodi eam mihi quindecim
argenteis
et choro hordei et dimidio
choro hordei
et dixi ad eam dies multos
expectabis me
non fornicaberis et non eris viro
sed et ego expectabo te
quia dies multos sedebunt filii
isrl sine rege et sine principe
et sine sacrificio et sine altari
et sine ephod et sine theraphim
et post haec revertentur
filii isrl et quaerent dnm deum
suum et david regem suum
et pavebunt ad dnm et ad bonum
eius in novissimo dierum
IIII Audite verbum dni filii isrl
quoniam iudicium dno cum
habitatoribus terrae
non est enim veritas
et non est misericordia
et non est scientia dni in terra
maledictum et mendacium
et homicidium et furtum
et adulterium inundaverunt
et sanguis sanguinem tetigit
propter hoc lugebit terra
et infirmabitur omnis
qui habitat in ea in bestia agri
et in volucre caeli
sed et pisces maris congregabuntur
verumtamen unusquisque
non iudicet et non arguatur vir
populus enim tuus sicut hi
qui contradicunt sacerdoti
et corrues hodie et corruet etiam
propheta tecum
nocte tacere feci matrem tuam
conticuit populus meus eo quod
non habuerit scientiam
quia tu scientiam repulisti
repellam te ne sacerdotio
fungaris mihi
et oblita es legis dei tui
obliviscar filiorum tuorum et ego
secundum multitudinem eorum
sic peccaverunt mihi
gloriam eorum in ignominiam
commutabo
peccata populi mei comedent
et ad iniquitatem eorum sub
levabunt animas eorum
et erit sicut populus sic sacerdos
et visitabo super eum vias eius
et cogitationes eius reddam ei
et comedent et non saturabuntur
fornicati sunt et non cessaverunt
quoniam dnm reliquerunt
in non custodiendo
fornicatio et vinum et ebrietas
aufert cor
populus meus in ligno suo
interrogavit
et baculus eius adnuntiavit ei
sps enim fornicationum decepit eos
et fornicati sunt a dō suo
super capita montium
sacrificabant
et super colles accendebant
thymiama
subtus quercum et populum
et terebynthum quoniam
bona erat umbra eius
ideo fornicabuntur filiae vestrae
et sponsae vestrae adulterae erunt
non visitabo super filias vestras
cum fuerint fornicatae
et super sponsas vestras
cum adulteraverint
quoniam ipsi cum meretricibus

UERSABANTUR
ET CUM EFFEMINATIS SACRIFICABANT
ET POPULUS NON INTELLEGENS
UAPULABIT
SI FORNICARIS TU ISRL NON DELIN
QUAT SALTEM IUDA
ET NOLITE INGREDI IN GALGALA
ET NE ASCENDERITIS IN BETHAUEN
NEQ· IURAUERITIS UIUIT DNS
QUONIAM SICUT UACCA LASCIUIENS
DECLINAUIT ISRL
NUNC PASCET EOS DNS QUASI AGNUM
IN LATITUDINEM
PARTICEPS IDOLORUM EFRAIM
DIMITTE EUM
SEPARATUM EST CONUIUIUM EORUM
FORNICATIONE FORNICATI SUNT
DILEXERUNT ADFERRE IGNOMINIAM
PROTECTORES EIUS
LIGAUIT SPS EAM IN ALIS SUIS
ET CONFUNDENTUR A SACRIFICIIS SUIS
† XV AUDITE HOC SACERDOTES ET AD
TENDITE DOMUS ISRL ET DOMUS
REGIS AUSCULTATE
QUIA UOBIS IUDICIUM EST
QUONIAM LAQUEUS FACTI ESTIS
SPECULATIONI
ET RETE EXPANSUM SUPER THABOR
ET UICTIMAS DECLINASTIS IN PROFUNDUM
ET EGO ERUDITOR OMNIUM EORUM
EGO SCIO EFRAIM
ET ISRL NON EST ABSCONDITUS A ME
QUIA NUNC FORNICATUS EST EFRAIM
CONTAMINATUS EST ISRL
NON DABUNT COGITATIONES SUAS
UT REUERTANTUR AD DOMINUM SUUM
QUIA SPS FORNICATIONIS
IN MEDIO EORUM
ET DNM NON COGNOUERUNT
ET RESPONDEBIT ADROGANTIA ISRL
IN FACIE EIUS ET ISRL ET EFRAIM
RUENT IN INIQUITATE SUA
RUET ETIAM IUDAS CUM EIS
IN GREGIBUS SUIS ET IN ARMENTIS SUIS
UADENT AD QUAERENDUM DNM
ET NON INUENIENT ABLATUS EST AB EIS
IN DNO PRAEUARICATI SUNT
QUIA FILIOS ALIENOS GENUERUNT
NUNC DEUORABIT EOS MENSIS
CUM PARTIBUS SUIS
CLANGITE BUCINA IN GABAA TUBA
IN RAMA ULULATE IN BETHAUEN
POST TERGUM TUUM BENIAMIN
EFRAIM IN DESOLATIONE ERIT
IN DIE CORREPTIONIS
IN TRIBUBUS ISRL OSTENDI FIDEM
FACTI SUNT PRINCIPES IUDA
QUASI ADSUMENTES TERMINUM
SUPER EOS EFFUNDAM QUASI
AQUAM IRAM MEAM
CALUMNIAM PATIENS EFRAIM
FRACTUS IUDICIO
QUONIAM COEPIT ABIRE
POST SORDEM
ET EGO QUASI TINEA EFRAIM
ET QUASI PUTREDO DOMUI IUDA
ET UIDIT EFRAIM LANGUOREM SUUM
ET IUDAS UINCULUM SUUM
ET ABIIT EFRAIM AD ASSUR
ET MISIT AD REGEM ULTOREM
ET IPSE NON POTERIT SANARE UOS
NEC SOLUERE POTERIT A UOBIS
UINCULUM
QUONIAM EGO QUASI LEAENA EFRAIM
ET QUASI CATULUS LEONIS
DOMUI IUDA
EGO EGO CAPIAM ET UADAM
TOLLAM ET NON EST QUI ERUAT
UADENS REUERTAR AD LOCUM MEUM
DONEC DEFICIATIS ET QUAERATIS
FACIEM MEAM
VI IN TRIBULATIONE SUA MANE
CONSURGENT AD ME
UENITE ET REUERTAMUR AD DNM
QUIA IPSE CEPIT ET SANABIT NOS
PERCUTIET ET CURABIT NOS
UIUIFICABIT NOS POST DUOS DIES
IN DIE TERTIA SUSCITABIT NOS

et uiuemus in conspectu eius
sciemus sequemurque
ut cognoscamus dnm
quasi diluculum praeparatus
est egressus eius
et ueniet quasi imber nobis
temporaneus et serotinus
terrae
quid faciam tibi efraim
quid faciam tibi iuda
misericordia uestra
quasi nubes matutina
et quasi ros mane pertransiens
propter hoc dolaui in prophetis
occidi eos in uerbis oris mei
et iudicia tua quasi lux egredientur
quia misericordiam uolui
et non sacrificium
et scientiam di plus quam
holocausta
ipsi autem sicut adam trans
gressi sunt pactum
ibi praeuaricati sunt in me
galaad ciuitas operantium
idolum
sub plantata sanguine et quasi
fauces uirorum latronum
particeps sacerdotum in uia
interficientium pergentes
de sychem
quia scelus operati sunt
in domo isrl uidi horrendum
ibi fornicationes efraim
contaminatus est isrl
sed et iuda pone messem tibi
cum conuertero captiuitatē
populi mei
cum sanare uellem isrl
reuelata est iniquitas efraī
et malitia samariae
quia operati sunt mendacium
et fur ingressus est spolians
latrunculus foris
et ne forte dicant in cordibus suis

omnem malitiam eorum
me recordatum
nunc circumdederunt eos
adinuentiones suae coram
faciem meam factae sunt
in malitia sua laetificauerunt regē
et in mendaciis suis principes
omnes adulterantes quasi
clibanus succensus a coquente
quieuit paululum ciuitas
commixtione fermenti
donec fermentaretur totum
dies regis nostri
coeperunt principes
furere a uino
extendit manum suam
cum inlusoribus
quia adplicuerunt quasi clibanū
cor suum cum insidiaretur eis
tota nocte dormiuit coquens eos
mane ipse succensus
quasi ignis flammae
omnes calefacti sunt quasi clibanus
et deuorauerunt iudices suos
omnes reges eorum ceciderunt
non est qui clamet in eis ad me
efraim in populis ipse
commiscebatur
efraim factus est subcinericius
qui non reuersatur
comederunt alieni robur eius
et ipse nesciuit
sed et cani effusi sunt in eo
et ipse ignorabit
et humiliabitur superbia isrl
in faciem eius
nec reuersi sunt ad dnm dm suū
et non quaesierunt eum
in omnibus his
et factus est efraim quasi
columba seducta non habens cor
aegyptum inuocabant
ad assyrios abierunt
et cum profecti fuerint expandā

SUPER EOS RETE MEUM
QUASI VOLUCREM CAELI DETRAHAM EOS
CAEDAM EOS SECUNDUM AUDITIONEM
COETUS EORUM
VAE EIS QUONIAM RECESSERUNT A ME
VASTABUNTUR QUIA PRAEVARICATI
SUNT IN ME
ET EGO REDEMI EOS ET IPSI LOCUTI
SUNT CONTRA ME MENDACIUM
ET NON CLAMAVERUNT AD ME
IN CORDE SUO
SED ULULABANT IN CUBILIBUS SUIS
SUPER TRITICUM ET VINUM
RUMINABANT RECESSERUNT A ME
ET EGO ERUDIVI ET CONFORTAVI
BRACHIA EORUM
ET IN ME COGITAVERUNT MALITIAM
REVERSI SUNT UT ESSENT
ABSQUE IUGO
FACTI SUNT QUASI ARCUS DOLOSUS
CADENT IN GLADIO PRINCIPES EORUM
A FURORE LINGUAE SUAE
ISTA SUBSANNATIO EORUM
IN TERRA AEGYPTI
VIII IN GUTTURE TUO SIT TUBA QUASI
AQUILA SUPER DOMUM DNI
PRO EO QUOD TRANSGRESSI SUNT
FOEDUS MEUM
ET LEGEM MEAM PRAEVARICATI SUNT
ME INVOCABUNT DS MEUS
COGNOVIMUS TE ISRL
PROIECIT ISRL BONUM INIMICUS
PERSEQUETUR EUM
IPSI REGNAVERUNT ET NON EX ME
PRINCIPES EXTITERUNT
ET NON COGNOVI
ARGENTUM SUUM ET AURUM SUUM
FECERUNT SIBI IDOLA UT INTERIRENT
PROIECTUS EST VITULUS TUUS
SAMARIA
IRATUS EST FUROR MEUS IN EOS
USQUEQUO NON POTERUNT
EMUNDARI
QUIA EX ISRL ET IPSE EST
ARTIFEX FECIT ILLUM ET NON EST DS
QUONIAM IN ARANEARUM TELAS
ERIT VITULUS SAMARIAE
QUIA VENTUM SEMINABUNT
ET TURBINEM METENT
CULMUS STANS NON EST IN EIS
GERMEN NON FACIET FARINAM
QUOD SI ET FECERIT ALIENI
COMEDENT EAM
DEVORATUS EST ISRL
NUNC FACTUS EST IN NATIONIBUS
QUASI VAS INMUNDUM
QUIA IPSI ASCENDERUNT AD ASSUR
ONAGER SOLITARIUS SIBI EPHRAIM
MUNERA DEDERUNT AMATORIBUS
SED ET CUM MERCEDE
CONDUXERINT NATIONES
NUNC CONGREGABO EOS
ET QUIESCENT PAULISPER AB ONERE
REGIS ET PRINCIPUM
QUIA MULTIPLICAVIT EPHRAIM
ALTARIA AD PECCANDUM
FACTAE SUNT EI ARAE IN DELICTUM
SCRIBAM EI MULTIPLICES LEGES MEAS
QUAE VELUT ALIENAE CONPUTATAE SUNT
HOSTIAS AFFERENT IMMOLABUNT
CARNES ET COMEDENT
DNS NON SUSCIPIET EAS
NUNC RECORDABITUR
INIQUITATES EORUM
ET VISITABIT PECCATA EORUM
IPSI IN AEGYPTUM CONVERTENTUR
ET OBLITUS EST ISRL FACTORIS SUI
ET AEDIFICAVIT DELUBRA
ET IUDAS MULTIPLICAVIT
URBES MUNITAS
ET MITTAM IGNEM IN CIVITATES EIUS
ET DEVORABIT AEDES ILLIUS
X NOLI LAETARI ISRL
NOLI EXULTARE SICUT POPULI
QUIA FORNICATUS ES A DEO TUO
DILEXISTI MERCEDEM SUPER
OMNES AREAS TRITICI
AREA ET TORCULAR NON PASCET EOS

ET VINUM MENTIETUR EIS
NON HABITABUNT IN TERRA DNI
REVERSUS EST EPHRAIM IN AEGYPTO
ET IN ASSYRIIS POLLUTUM COMEDIT
NON LIBABUNT DNO VINUM
ET NON PLACEBUNT EI
SACRIFICIA EORUM QUASI
PANIS LUGENTIUM
OMNES QUI COMEDENT EUM
CONTAMINABUNTUR
QUIA PANIS EORUM ANIMAE IPSORUM
NON INTRABIT IN DOMUM DNI
QUID FACIETIS IN DIE SOLLEMNI
IN DIE FESTIVITATIS DNI
ECCE ENIM PROFECTI SUNT
A VASTITATE
AEGYPTUS CONGREGABIT EOS
MEMPHIS SEPELIET EOS
DESIDERABILE ARGENTI EORUM
URTICA HEREDITABIT
LAPPA IN TABERNACULIS EORUM
VENERUNT DIES VISITATIONIS
VENERUNT DIES RETRIBUTIONIS
SCITOTE ISRAHEL STULTUM PROPHETAM
INSANUM VIRUM SPIRITALEM
PROPTER MULTITUDINEM
INIQUITATIS TUAE ET MULTITUDINEM
AMENTIAE
SPECULATOR EPHRAIM CUM DEO MEO
PROPHETA LAQUEUS FACTUS EST
RUINAE SUPER OMNES VIAS EIUS
INSANIA IN DOMO DEI EIUS
PROFUNDE PECCAVERUNT
SICUT IN DIEBUS GABAA
RECORDABITUR INIQUITATIS EORUM
ET VISITABIT PECCATA EORUM
QUASI UVAS IN DESERTO INVENI ISRAHEL
QUASI PRIMA POMA FICULNEAE
IN CACUMINE EIUS VIDI PATRES EORUM
IPSI AUTEM INTRAVERUNT
AD BEELPHEGOR
ET ABALIENATI SUNT IN CONFUSIONE
ET FACTI SUNT ABOMINABILES
SICUT EA QUAE DILEXERUNT

EPHRAIM QUASI AVIS AVOLAVIT
GLORIA EORUM A PARTU ET
AB UTERO ET A CONCEPTU
QUOD SI ENUTRIERINT FILIOS SUOS
ABSQUE LIBERIS EOS FACIAM
IN HOMINIBUS
SED ET VAE EIS CUM RECESSERO
AB EIS
EPHRAIM UT VIDI TYRUS ERAT
FUNDATA IN PULCHRITUDINE
ET EPHRAIM EDUCET AD INTER
FECTOREM FILIOS SUOS
DA EIS DNE QUID DABIS EIS
DA EIS VULVAM SINE LIBERIS
ET UBERA ARENTIA
OMNES NEQUITIAE EORUM IN GALGAL
QUIA IBI EXOSOS HABUI EOS
PROPTER MALITIAM ADINVENTIONUM
EORUM DE DOMO MEA EICIAM EOS
NON ADDAM UT DILIGAM EOS
OMNES PRINCIPES EORUM
RECEDENTES
PERCUSSUS EST EPHRAIM
RADIX EORUM EXSICCATA EST
FRUCTUM NEQUAQUAM FACIENT
QUOD SI ET GENUERINT INTERFICIAM
AMANTISSIMA UTERI EORUM
ABICIET EOS DS MEUS QUIA NON
AUDIERUNT EUM
ET ERUNT VAGI IN NATIONIBUS
X VITIS FRONDOSA ISRAHEL
FRUCTUS ADAEQUATUS EST EI
SECUNDUM MULTITUDINEM FRUCTUS
SUI MULTIPLICAVIT ALTARIA
IUXTA UBERTATEM TERRAE SUAE
EXUBERAVIT SIMULACRIS
DIVISUM EST COR EORUM
NUNC INTERIBUNT
IPSE CONFRINGET SIMULACRA EORUM
DEPOPULABITUR ARAS EORUM
QUIA NUNC DICENT NON EST REX NOBIS
NON ENIM TIMEMUS DNM
ET REX QUID FACIET NOBIS
LOQUIMINI VERBA VISIONIS INUTILIS

ET FERIETIS FOEDUS ET GERMINA
BIT QUASI AMARITUDO
IUDICIUM SUPER SULCOS AGRI
VACCAS BETHAVEN COLUERUNT
HABITATORES SAMARIAE
QUIA LUXIT SUPER EUM POPULUS EIUS
ET AEDITUI EIUS SUPER EUM
EXULTAVERUNT IN GLORIA EIUS
QUIA MIGRAVIT AB EO
SIQUIDEM ET IPSE IN ASSUR
DELATUS EST MUNUS REGI ULTORI
CONFUSIO EPHRAIM CAPIET
ET CONFUNDETUR ISRL
IN VOLUNTATE SUA
TRANSIRE FECIT SAMARIA REGEM SUUM
QUASI SPUMAM SUPER FACIEM
AQUAE
ET DISPERDENTUR EXCELSA
IDOLI PECCATUM ISRL
LAPPA ET TRIBULUS ASCENDET
SUPER ARAS EORUM
ET DICENT MONTIBUS OPERITE NOS
ET COLLIBUS CADITE SUPER NOS
EX DIEBUS GABAA PECCAVIT ISRL
IBI STETERUNT NON CONPREHEN
DET EOS IN GABAA PROELIUM
SUPER FILIOS INIQUITATIS
IUXTA DESIDERIUM MEUM
CORRIPIAM EOS
CONGREGABUNTUR SUPER EOS POPULI
CUM CORRIPIENTUR PROPTER DUAS
INIQUITATES SUAS
EPHRAIM VITULA DOCTA DILIGERE
TRITURAM
ET EGO TRANSIVI SUPER PULCHRITU
DINEM COLLI EIUS
ASCENDAM SUPER EPHRAIM
ARABIT IUDAS
CONFRINGET SIBI SULCOS IACOB
SEMINATE VOBIS IN IUSTITIAM
ET METITE IN ORE MISERICORDIAE
INNOVATE VOBIS NOVALE
TEMPUS AUTEM REQUIRENDI DNM
CUM VENERIT QUI DOCEBIT VOS
IUSTITIAM
ARASTIS IMPIETATEM INIQUITATEM
MESSUISTIS COMEDISTIS
FRUGEM MENDACII
QUIA CONFISUS ES IN VIIS TUIS
IN MULTITUDINE FORTIUM TUORUM
CONSURGET TUMULTUS IN POPULO TUO
ET OMNES MUNITIONES TUAE
VASTABUNTUR
SICUT VASTATUS EST SALMAN
A DOMO EIUS QUI IUDICAVIT BAAL
IN DIE PROELII MATREM
SUPER FILIOS ALLISAM
SIC FECIT VOBIS BETHEL A FACIE
MALITIAE NEQUITIARUM VESTRARUM
SICUT MANE TRANSIIT
PERTRANSIIT REX ISRL
QUIA PUER ISRL ET DILEXI EUM
ET EX AEGYPTO VOCAVI FILIUM MEUM
VOCAVERUNT EOS SIC ABIERUNT
A FACIE EORUM
BAALIM IMMOLABANT ET SIMULACRIS
SACRIFICABANT
ET EGO QUASI NUTRICIUS EPHRAIM
PORTABAM EOS IN BRACHIIS MEIS
ET NESCIERUNT QUOD CURAREM EOS
IN FUNICULIS ADAM TRAHAM EOS
IN VINCULIS CARITATIS
ET ERO EIS QUASI EXALTANS IUGUM
SUPER MAXILLAS EORUM
ET DECLINAVI AD EUM UT VESCERETUR
NON REVERTETUR IN TERRAM AEGYPTI
ET ASSUR IPSE REX EIUS
QUONIAM NOLUERUNT CONVERTI
COEPIT GLADIUS IN CIVITATIBUS
EIUS ET CONSUMET ELECTOS EIUS
ET COMEDET CAPITA EORUM
ET POPULUS MEUS PENDEBIT
AD REDITUM MEUM
IUGUM AUTEM INPONETUR EI
SIMUL QUOD NON AUFERETUR
QUOMODO DABO TE EPHRAIM
PROTEGAM TE ISRL
QUOMODO DABO TE SICUT ADAMA

PONAM TE SICUT SEBOIM
CONVERSUM EST IN ME
COR MEUM PARITER
CONTURBATA EST PAENITUDO MEA
NON FACIAM FUROREM IRAE MEAE
NON CONVERTAR UT DISPERDAM
EPHRAIM
QUONIAM DS EGO ET NON HOMO
IN MEDIO TUI SCS ET NON
INGREDIAR CIVITATEM
POST DOMINUM AMBULABUNT
QUASI LEO RUGIET
QUIA IPSE RUGIET ET FORMIDABUNT
FILII MARIS
ET AVOLABUNT QUASI AVIS
EX AEGYPTO
ET QUASI COLUMBA DE TERRA
ASSYRIORUM
ET CONLOCABO EOS IN DOMIBUS SUIS
DICIT DNS
CIRCUMDEDIT ME IN NEGATIONE
EPHRAIM ET IN DOLO DOMUS ISRL
IUDAS AUTEM TESTIS DESCENDIT
CUM DO
ET CUM SCIS FIDELIS
EPHRAIM PASCIT VENTUM
ET SEQUITUR AESTUM
TOTA DIE MENDACIUM ET VASTITATEM MULTIPLICAT
ET FOEDUS CUM ASSYRIIS INIIT
ET OLEUM IN AEGYPTUM FEREBAT
IUDICIUM ERGO DNI CUM IUDA
ET VISITATIO SUPER IACOB
IUXTA VIAS EIUS ET IUXTA ADINVENTIONES EIUS REDDET EI
IN UTERO SUPPLANTAVIT FRATREM SUUM
ET IN FORTITUDINE SUA DIRECTUS
EST CUM ANGELO
ET INVALUIT AD ANGELUM
ET CONFORTATUS EST
FLEVIT ET ROGAVIT EUM
ET IN BETHEL INVENIT EUM
ET IBI LOCUTUS EST NOBISCUM
ET DNS DS EXERCITUUM

DNS MEMORIALE EIUS
ET TU AD DM TUUM CONVERTERIS
MISERICORDIAM ET IUDICIUM
CUSTODI
ET SPERA IN DO TUO SEMPER
CHANAAN IN MANU EIUS STATERA
DOLOSA CALUMNIAM DILEXIT
ET DIXIT EPHRAIM VERUMTAMEN
DIVES EFFECTUS SUM INVENI
IDOLUM MIHI
ET OMNES LABORES MEI NON INVENIENT MIHI INIQUITATEM
QUAM PECCAVI
ET EGO DNS DS TUUS EX TERRA AEGYPTI
ADHUC SEDERE TE FACIAM IN TABERNACULIS SICUT IN DIEBUS FESTIVITATIS
ET LOCUTUS SUM SUPER PROPHETAS
ET EGO VISIONEM MULTIPLICAVI
ET IN MANU PROPHETARUM
ADSIMILATUS SUM
SI GALAAD IDOLUM ERGO FRUSTRA
ERANT IN GALGAL BUBUS IMMOLANTES
NAM ET ALTARIA EORUM QUASI ACERVI
SUPER SULCOS AGRI
FUGIT IACOB IN REGIONEM SYRIAE
ET SERVIVIT ISRL IN UXOREM
ET IN UXOREM SERVAVIT IN PROPHETA
AUTEM EDUXIT DNS ISRL DE AEGYPTO
ET IN PROPHETA SERVATUS EST
AD IRACUNDIAM ME PROVOCAVIT
EPHRAIM IN AMARITUDINIBUS SUIS
ET SANGUIS EIUS SUPER EUM VENIET
ET OBPROBRIUM EIUS RESTITUET
EI DNS SUUS
LOQUENTE EPHRAIM HORROR INVASIT ISRL
ET DELIQUIT IN BAAL ET MORTUUS EST
ET NUNC ADDIDERUNT AD PECCANDUM
FECERUNTQ SIBI CONFLATILE
DE ARGENTO SUO QUASI SIMILITUDINEM
IDOLORUM
FACTURA ARTIFICUM TOTUM EST
HIS IPSI DICUNT IMMOLATE
HOMINES VITULOS ADORANTES
IDCIRCO ERUNT QUASI NUBES MATUTINA

et sicut ros matutinus praeteriens
sicut pulvis turbine raptus ex area
et sicut fumus de fumario
Ego autem dns ds tuus ex terra aegypti
et dm absque me nescies
et salvator non est praeter me
ego cognovi te in deserto in terra
solitudinis iuxta pascua sua
et adimpleti sunt et saturati
et levaverunt cor suum
et obliti sunt mei
et ero eis quasi leaena et sicut
pardus in via assyriorum
occurram eis quasi ursa
raptis catulis
et disrumpam interiora
iecoris eorum
et consumam eos ibi quasi leo
bestia agri scindent eos
perditio tua isrl tantummodo
in me auxilium tuum
ubi est rex tuus maxime nunc
salvet te in omnibus urbibus tuis
et iudices tui de quibus dixisti
da mihi regem et principes
dabo tibi regem in furore meo
et auferam in indignatione mea
colligata est iniquitas ephraim
absconditum peccatum eius
dolores parturientis venient ei
ipse filius non sapiens nunc enim
non stabit in contritione filiorum
de manu mortis liberabo eos
de morte redimam eos
ero mors tua o mors
ero morsus tuus inferne
consolatio abscondita est
ab oculis meis
quia ipse inter fratres dividit
adducet urentem ventum
dns de deserto ascendentem
et siccabit venas eius
et desolabit fontem eius
et ipse diripiet thesaurum

omnis vasis desiderabilis
pereat samaria quoniam ad amari-
tudinem concitavit dm suum
in gladio pereant
parvuli eorum elidantur
et fetae eius discindantur
Convertere isrl ad dnm dm tuum
quoniam corruisti in iniquitate tua
tollite vobiscum verba
et convertimini ad dnm
dicite ei omnem aufer iniquitatem
et accipe bonum
et reddemus vitulos labiorum
nostrorum
assyrius non salvabit nos
super equum non ascendemus
nec dicemus ultra dii nostri
opera manuum nostrarum
quia eius qui in te est
misereberis pupilli
sanabo contritiones eorum
diligam eos spontanee
quia aversus est furor meus ab eo
ero quasi ros isrl germinabit
quasi lilium et erumpet
radix eius ut libani
ibunt rami eius et erit quasi oliva
gloria eius et odor eius ut libani
convertentur sedentes
in umbra eius
vivent tritico et germinabunt
quasi vinea
memoriale eius sicut vinum
libani
ephraim quid mihi ultra idola
ego exaudiam et dirigam eum
ego ut abietem virentem
ex me fructus tuus inventus est
quis sapiens et intelleget ista
intellegens et sciet haec
quia rectae viae dni et iusti
ambulabunt in eis
praevaricatores vero corruent
in eis. EXPL OSEE PROPHETA

Iohel plus phatuhel describit terram duodecim
tribuum eruca bruco locusta rubigine vastan-
te corruptam post eversionem prioris populi
effusum spiritum super servos dei et ancillas
id est super cxx credentium nomina et profun-
dendus erat in cenaculo sion quae cxx ab uno usque ad xv paula-
tim et per incrementa surgentes xv graduum
numerum efficiunt qui in psalterio mystice
continentur. [illegible] generis theoriam
sumentur principia et nescient aliqui metro-
rum partes eiusque incipere solet ortum
autem doctes [illegible]
auditores debet efficere dicentque propheta
et [illegible] claritatis principatum
quod quamdiu [illegible] volens adpraesentem
provocare reddidit [illegible]
[illegible] inconsiderantes venturae
cladis [illegible] paeni-
tentiam. In hoc propheta declinando reges
[illegible] tempora sunt praenotata quae sub eo
temporum acregia [illegible] propheta
vero eiusque propheta sunt Iohel autem
praeteritur incipiens ab domini phatuhel
vero aut latitudo [illegible]
sensus tropologiae licet quoque
ostendi [illegible] non haberent
aperiam breve incipit
prophetare.

EXP PROLOGUS HIERON

INCIPIT IPSE LIBER

DO GRATIAS SEMPER

Verbum domini quod factum est
ad iohel filium phatuhel
audite hoc senes et auribus percipite
omnes habitatores terrae
si factum est istud in diebus vestris
aut in diebus patrum vestrorum
super hoc filiis vestris narrate
et filii vestri filiis suis
et filii eorum generationi alterae
residuum erucae comedit lucusta
et residuum lucustae
comedit bruchus
et residuum bruchi comedit rubigo
expergiscimini ebrii et flete
et ululate omnes qui bibitis vinum
in dulcedine quoniam periit
ab ore vestro
gens enim ascendit super terram
meam fortis et innumerabilis
dentes eius ut dentes leonis
et molares eius ut catuli leonis
posuit vineam meam in desertum
et ficum meam decorticavit
nudans spoliavit eam et proiecit
albi facti sunt rami eius
plange quasi virgo accincta sacco
super virum pubertatis suae
periit sacrificium et libatio
de domo domini
luxerunt sacerdotes ministri domini
depopulata est regio luxit humus
quoniam devastatum est triticum
confusum est vinum
elanguit oleum
confusi sunt agricolae
ululaverunt vinitores super
frumento et hordeo
quia periit messis agri
vinea confusa est et ficus elanguit
malogranatum et palma
et malum et omnia ligna
agri aruerunt
quia confusum est gaudium
a filiis hominum

accingite vos et plangite sacerdotes
ululate ministri altaris
ingredimini cubate in sacco
ministri dei mei
quoniam interiit de domo dei
vestri sacrificium et libatio
sanctificate ieiunium vocate coetum
congregate senes omnes habita
tores terrae in domum dei vestri
et clamate ad dominum. a a a. diei
quia prope est dies dni
et quasi vastitas a potente veniet
numquid non coram oculis
vestris alimenta perierunt
de domo dei nostri laetitia
et exultatio
conputruerunt iumenta
in stercore suo
demolita sunt horrea
dissipatae sunt apothecae
quoniam confusum est triticum
quid ingemuit animal
mugierunt greges armenti
quia non est pascua eis
sed et greges pecorum
disperierunt
ad te dne clamabo quia ignis
comedit speciosa deserti
et flamma succendit
omnia ligna regionis
sed et bestiae agri quasi area
sitiens imbrem
suspexerunt ad te
quoniam exsiccati sunt
fontes aquarum
et ignis devoravit speciosa
deserti
Canite tuba in sion
ululate in monte sancto meo
conturbentur omnes habita
tores terrae quia venit dies dni
quia prope est dies tenebrarum
et caliginis
dies nubis et turbinis

quasi mane expansus super
montes
populus multus et fortis
similis ei non fuit a principio
et post eum non erit usque
in annos generationis
et generationis
ante faciem eius ignis vorans
et post eum exurens flamma
quasi hortus voluptatis
terra coram eo
et post eum solitudo deserti
neque est qui effugiat eum
quasi aspectus equorum
aspectus eorum
et quasi equites sic current
sicut sonitus quadrigarum
super capita montium exilient
sicut sonitus flammae ignis
devorantis stipulam
velut populus fortis
praeparatus ad proelium
a facie eius cruciabuntur populi
omnes vultus redigentur in ollam
sicut fortes current quasi viri
bellatores ascendent murum
viri in viis suis gradientur
et non declinabunt a semitis suis
unusquisque fratrem suum
non coartabit
singuli in calle suo ambulabunt
sed et per fenestras cadent
et non demolientur
urbem ingredientur in muro
current domos conscendent
per fenestras intrabunt quasi fur
a facie eius contremuit terra
moti sunt caeli
sol et luna obtenebrati sunt
et stellae retraxerunt
splendorem suum
et dns dedit vocem suam
ante faciem exercitus sui
quia multa sunt nimis castra eius

QUIA FORTIA ET FACIENT UERBA EIUS
MAGNUS ENIM DIES DNI ET TERRIBI
LIS UALDE ET QUIS SUSTINEBIT EUM
NUNC ERGO DICIT DNS CONUERTIMINI
AD ME IN TOTO CORDE UESTRO
IN IEIUNIO ET IN FLETU ET IN PLANCTU
ET SCINDITE CORDA UESTRA
ET NON UESTIMENTA UESTRA
ET CONUERTIMINI AD DNM DM UESTRUM
QUIA BENIGNUS ET MISERICORS EST
PATIENS ET MULTAE MISERICORDIAE
ET PRAESTABILIS SUPER MALITIAM
QUIS SCIT SI CONUERTATUR ET IGNOSCAT
ET RELINQUAT POST SE BENEDICTIONEM
SACRIFICIUM ET LIBAMEN DNO
DO NOSTRO
CANITE TUBA IN SION
SCIFICATE IEIUNIUM UOCATE COETUM
CONGREGATE POPULUM
SCIFICATE ECCLESIAM COADUNATE SENES
CONGREGATE PARUULOS
ET SUGENTES UBERA
EGREDIATUR SPONSUS DE CUBILI SUO
ET SPONSA DE THALAMO SUO
INTER UESTIBULUM ET ALTARE
PLORABUNT SACERDOTES
MINISTRI DNI ET DICENT
PARCE DNE POPULO TUO ET NE DES
HEREDITATEM TUAM IN OBPRO
BRIUM UT DOMINENTUR
EIS NATIONES
QUARE DICUNT IN POPULIS
UBI EST DS EORUM
ZELATUS EST DNS TERRAM SUAM
ET PEPERCIT POPULO SUO
ET RESPONDIT DNS ET DIXIT
POPULO SUO
ECCE EGO MITTAM UOBIS FRUMENTUM
ET UINUM ET OLEUM ET REPLEBIMINI EO
ET NON DABO UOS ULTRA OBPROBRIUM
IN GENTIBUS
ET EUM QUI AB AQUILONE EST PROCUL
FACIAM A UOBIS ET EXPELLAM EUM
IN TERRAM INUIAM ET DESERTAM
FACIEM EIUS CONTRA MARE ORIENTALE
ET EXTREMUM EIUS AD MARE NOUISSIMUM
ET ASCENDET FOETOR EIUS
ET ASCENDET PUTREDO EIUS
QUIA SUPERBE EGIT
NOLI TIMERE TERRA EXULTA ET LAETARE
QUONIAM MAGNIFICAUIT DNS
UT FACERET
NOLITE TIMERE ANIMALIA REGIONIS
QUIA GERMINAUERUNT SPECIOSA
DESERTI
QUIA LIGNUM ADTULIT FRUCTUM SUUM
FICUS ET UINEA DEDERUNT
UIRTUTEM SUAM
ET FILII SION EXULTATE ET LAETAMINI
IN DNO DO UESTRO
QUIA DEDIT UOBIS DOCTOREM
IUSTITIAE
ET DESCENDERE FACIET AD UOS
IMBREM MATUTINUM
ET SEROTINUM IN PRINCIPIO
ET IMPLEBUNTUR AREAE FRUMENTO
ET REDUNDABUNT TORCULARIA
UINO ET OLEO
ET REDDAM UOBIS ANNOS QUOS COMEDIT
LUCUSTA BRUCHUS
ET RUBIGO ET ERUCA
FORTITUDO MEA MAGNA
QUAM MISI IN UOS
ET COMEDETIS UESCENTES
ET SATURABIMINI
ET LAUDABITIS NOMEN DNI DI UESTRI
QUI FECIT UOBISCUM MIRABILIA
ET NON CONFUNDETUR POPULUS
MEUS IN SEMPITERNUM
ET SCIETIS QUIA IN MEDIO ISRL
EGO SUM
ET EGO DNS DS UESTER
ET NON EST AMPLIUS
ET NON CONFUNDETUR POPULUS
MEUS IN AETERNUM
III ET ERIT POST HAEC EFFUNDAM
SPM MEUM SUPER OMNEM
CARNEM

et prophetabunt filii uestri
et filiae uestrae
et senes uestri somnia
somniabunt
et iuuenes uestri uisiones uidebunt
sed et super seruos et ancillas
in diebus illis effundam de spiritu meo
et dabo prodigia in caelo et in terra
sanguinem et ignem
et uaporem fumi
sol uertetur in tenebras et luna
in sanguinem antequam ueniat
dies dñi magnus et horribilis
et erit omnis qui inuocauerit
nomen dñi saluus erit
quia in monte sion et in hierusalem
erit saluatio sicut dixit dñs
et in residuis quos dñs uocauerit
III quia ecce in diebus illis
et in tempore illo
cum conuertero captiuitatem
iudae et hierusalem
congregabo omnes gentes
et ducam eas in uallem iosaphat
et disceptabo cum eis ibi super
populo meo et hereditate
mea israhel
quos disperserunt in nationibus
et terram meam diuiserunt
et super populum meum
miserunt sortem
et posuerunt puerum
in prostibulum
et puellam uendiderunt
pro uino ut biberent
uerum quid mihi et uobis tyrus
et sidon et omnis terminus
palestinorum
numquid ultionem uos
redditis mihi
et si ulciscimini uos contra me
cito uelociter reddam uicissi-
tudinem uobis super
caput uestrum

argentum enim meum
et aurum tulistis
et desiderabilia mea et pulcher-
rima intulistis in delubra uestra
et filios iuda et filios hierusalem
uendidistis filiis graecorum
ut longe faceretis eos de finibus suis
ecce ego suscitabo eos de loco
in quo uendidistis eos
et conuertam retributionem
uestram in caput uestrum
et uendam filios uestros
et filias uestras
in manibus filiorum iuda
et uenundabunt eos sabaeis
genti longinquae
quia dñs locutus est
clamate hoc in gentibus sanctificate
bellum suscitate robustos
accedant ascendant omnes
uiri bellatores
concidite aratra uestra in gladios
et ligones uestros in lanceas
infirmus dicat quia fortis ego sum
erumpite et uenite omnes gentes
de circuitu et congregamini
ibi occumbere faciet dñs
omnes robustos tuos
consurgant et ascendant gentes
in uallem iosaphat
quia ibi sedebo ut iudicem
omnes gentes in circuitu
mittite falces quoniam
maturauit messis
uenite et descendite
quia plenum est torcular
exuberant torcularia quia multi-
plicata est malitia eorum
populi populi in ualle concisionis
quia iuxta est dies dñi
in ualle concisionis
sol et luna obtenebrati sunt
et stellae retraxerunt
splendorem suum

et dns de sion rugiet et de hieru
salem dabit uocem suam
et mouebuntur caeli et terra
et dns spes populi sui
et fortitudo filiorum israhel
et scietis quia ego dns
ds uester
habitans in sion in monte sco meo
et erit hierusalem sca et alieni
non transibunt per eam amplius
et erit in die illa stillabunt
montes dulcedinem
et colles fluent lacte
et per omnes riuos iuda
ibunt aquae
et fons de domo dni egredietur
et inrigabit torrentem spinarum
aegyptus in desolationem erit
et idumaea in desertum
perditionis
pro eo quod inique egerint in
filios iuda
et effuderint sanguinem
innocentem in terra sua
et iudaea in aeternum habitabitur
et hierusalem in generatione
et generatione
et mundabo sanguinem eorum
quem non mundaueram
et dns commorabitur in sion

EXPLIC IOHEL PROPHA

INCIP PROLOG AMOS PROP

Amos pastor et rusticus et rubo
rum mora distringens paucis uer
bis explicari non potest quis enim
digne exprimat tria et quattuor
scelera damasci gazae tyri idumae
ae filiorum ammon et moab et in
septimo octauoque gradu iudae
et israhel hic loquitur ad uaccas
pingues quae sunt in monte sama
riae ruituram domum maiorem
minoremque testatur ipse cernit
fictorem lucustae et stantem
dnm super murum litum
uel adamantinum et uncinum
pomorum adtrahentem
supplicia peccatoribus et famem
in terram non famem panis
neque sitim aquae sed audien
di uerbum dni non dixit uerba
sed uerba Amos secundo inter
pretatur onustus hic amos
spiritalis gratiae plenus
prophetauit inter ceteros
prophetas nomen idem ipse solus
erat prophetes [illegible]
esse quippe non poterat prophetes
nisi ante pastor fuisset qui etiam
tuba sua clangit per singulos dies
erudiens et docens in ecclesia
[illegible]
prophetarum tamquam tuba
spiritalis est praedicans in eccle
sia secundum quod scriptum
est ascende in montem excelsu
qui euangelizas sion exalta
uocem tuam qui praedicas
hierusalem.

EXP PROLOG AMOS PROP

INCIPIT IPSE LIBER

VERBA AMOS QUI FUIT [illegible]
DE THECUE QUAE UIDIT SUPER
ISRL IN DIEB OZIAE REGIS IUDA
ET IN DIEB HIEROBOAM FILII IOAS
REGIS ISRAHEL
ANTE DUOS ANNOS TERRAEMOTUS
ET DIXIT
DNS DE SION RUGIET ET DE HIERU
SALEM DABIT UOCEM SUAM
ET LUGEBUNT SPECIOSA PASTORU
ET EXSICCABITUR UERTEX CARMELI
II HAEC DICIT DNS SUPER TRIBUS
SCELERIB DAMASCI ET SUPER
QUATTUOR NON CONUERTAM EUM
EO QUOD TRITURAUERINT IN PLAUSTRIS
FERREIS GALAAD
ET MITTAM IGNEM IN DOMUM AZAEL
ET DEUORABIT DOMOS BENADAD
ET CONTERAM UECTEM DAMASCI
ET DISPERDAM HABITATOREM
DE CAMPO IDOLI
ET TENENTEM SCEPTRUM
DE DOMO UOLUPTATIS
ET TRANSFERETUR POPULUS
SYRIAE CYRENEN DICIT DNS
HAEC DICIT DNS SUPER TRIBUS
SCELERIB GAZAE
ET SUPER QUATTUOR
NON CONUERTAM EUM
EO QUOD TRANSTULERIT
CAPTIUITATEM PERFECTAM
UT CONCLUDERET EAM IN IDUMAEA
ET MITTAM IGNEM IN MURUM GAZAE
ET DEUORABIT AEDES EIUS
ET DISPERDAM HABITATOREM
DE AZOTO
ET TENENTEM SCEPTRUM
DE ASCALONE
ET CONUERTAM MANUM MEAM
SUPER ACCARON
ET PERIBUNT RELIQUI PHILISTHI
NORUM DICIT DNS DS
HAEC DICIT DNS SUPER TRIBUS
SCELERIB TYRI

ET SUPER QUATTUOR
NON CONUERTAM EUM
EO QUOD CONCLUSERINT CAPTIUITATE
PERFECTAM IN IDUMAEAM
ET NON SINT RECORDATI FOEDERIS
FRATRUM
ET MITTAM IGNEM IN MURUM TYRI
ET DEUORABIT AEDES EIUS
HAEC DICIT DNS SUPER TRIBUS
SCELERIBUS EDOM
ET SUPER QUATTUOR
NON CONUERTAM EUM
EO QUOD PERSECUTUS SIT IN GLADIO
FRATREM SUUM
ET UIOLAUERIT MISERICORDIAM EIUS
ET TENUERIT ULTRA FUROREM SUUM
ET INDIGNATIONEM SUAM SERUA
UERIT USQ IN FINEM
MITTAM IGNEM IN THEMAN
ET DEUORABIT AEDES BOSRAE
HAEC DICIT DNS SUPER TRIBUS
SCELERIB FILIORUM AMMON
ET SUPER QUATTUOR
NON CONUERTAM EUM
EO QUOD DISSECUERIT PRAEGNANTES
GALAAD AD DILATANDUM
TERMINUM SUUM
ET SUCCENDAM IGNEM IN MURO
RABBAE
ET DEUORABIT AEDES EIUS
IN ULULATU IN DIE BELLI ET IN TUR
BINE IN DIE COMMOTIONIS
ET IBIT MELCHOM IN CAPTIUITATE
IPSE ET PRINCIPES EIUS SIMUL
DICIT DNS
2 HAEC DICIT DNS SUPER TRIBUS
SCELERIBUS MOAB
ET SUPER QUATTUOR
NON CONUERTAM EUM
EO QUOD INCENDERIT OSSA REGIS
IDUMAEAE USQ AD CINEREM
ET MITTAM IGNEM IN MOAB
ET DEUORABIT AEDES CARIOTH
ET MORIETUR IN SONITU MOAB

in clangore tubae
et disperdam iudicem de medio eius
et omnes principes eius inter
ficiam cum eo dicit dns
Haec dicit dns super tribus
scelerib· iuda
et super quattuor
non convertam eum
eo quod abiecerint legem dni
et mandata eius non custodierint
deceperunt enim eos idola sua
post quae abierant patres eorum
et mittam ignem in iuda
et devorabit aedes hierusalem
Haec dicit dns super tribus
scelerib· isrl
et super quattuor
non convertam eum
pro eo quod vendiderit
argento iustum
et pauperem pro calciamentis
qui conterunt super pulverem
terrae capita pauperum
et viam humilium declinant
et filius ac pater eius ierunt
ad puellam ut violarent
nomen sanctum meum
et super vestimentis pigneratis
accubuerunt iuxta omne altare
et vinum damnatorum bibebant
in domo di sui
ego autem exterminavi amorreum
a facie eorum
cuius altitudo cedrorum
altitudo eius
et fortis ipse quasi quercus
et contrivi fructum eius desuper
et radices eius subter
ego sum qui ascendere vos feci
de terra aegypti et eduxi vos
in deserto quadraginta annis
ut possideretis terram amorrei
et suscitavi de filiis vestris
in prophetas

et de iuvenibus vestris nazareos
numquid non ita est filii isrl
dicit dns
et propinabatis nazareis vinum
et prophetis mandabatis dicentes
ne prophetetis
ecce ego stridebo super vos
sicut stridet plaustrum
onustum faeno
et peribit fuga a veloce et fortis
non obtinebit virtutem suam
et robustus non salvabit
animam suam
et tenens arcum non stabit
et velox pedibus suis non salvabitur
et ascensor equi non salvabit
animam suam
et robustus corde inter fortes
nudus fugiet in die illa dicit dns
III audite verbum quod locutus
est dns super vos filii isrl
super omnem cognationem quam
eduxi de terra aegypti dicens
Tantummodo vos cognovi
ex omnib· cognationib· terrae
idcirco visitabo super vos
omnes iniquitates vestras
numquid ambulabunt duo pariter
nisi convenerit eis
numquid rugiet leo in saltu
nisi habuerit praedam
numquid dabit catulus leonis
vocem de cubili suo nisi aliquid
adprehenderit
numquid cadet avis in laqueum
terrae absq· aucupe
numquid auferetur laqueus
de terra antequam quid ceperit
si clanget tuba in civitate
et populus non expavescet
si erit malum in civitate
quod dns non fecit
quia non faciet dns ds verbum
nisi revelaverit secretum suum

ad servos suos prophetas
leo rugiet quis non timebit
dns ds locutus est quis non
prophetabit
auditum facite in aedibus azoti
et in aedibus terrae aegypti et dicite
congregamini super montes
samariae
et videte insanias multas
in medio eius
et calumniam patientes
in penetrabilibus eius
et nescierunt facere rectum
dicit dns
thesaurizantes iniquitatem
et rapinas in aedibus suis
propterea haec dicit dns ds
tribulabitur et circuietur
terra
et detrahetur ex te fortitudo tua
et diripientur aedes tuae
haec dicit dns quomodo si eruat
pastor ex ore leonis duo crura
aut extremum auriculae
sic eruentur filii isrl qui habitant
in samaria in plaga lectuli
et in damasco grabati
audite et contestamini in domo
iacob dicit dns ds exercituum
quia in die cum visitare coepero
praevaricationes isrl super eum
visitabo et super altaria bethel
et amputabuntur cornua altaris
et cadent in terram
et percutiam domum hiemalem
cum domo aestiva
et peribunt domus eburneae
et dissipabuntur aedes multae
dicit dns
† Audite verbum hoc vaccae
pingues quae estis
in monte samariae
quae calumniam facitis egenis
et confringitis pauperes
qui dicitis dominis vestris
afferte et bibemus
iuravit dns ds in sco suo
quia ecce dies venient super vos
et levabunt vos in contis
et reliquias vestras
in ollis ferventibus
et per aperturas exibitis
altera contra alteram
et proiciemini in armon dicit dns
venite ad bethel et impie
agite ad galgalam
et multiplicate praevaricationem
et offerte mane victimas
vestras
tribus diebus decimas vestras
et sacrificate de fermentato
laudem
et vocate voluntarias
oblationes et adnuntiate
sic enim voluistis filii isrl
dicit dns ds
unde et ego dedi vobis stuporem
dentium in cunctis
urbibus vestris
et indigentiam panum
in omnibus locis vestris
et non estis reversi ad me dicit dns
ego quoque prohibui a vobis imbrem
cum adhuc tres menses super
essent usque ad messem
et plui super civitatem unam
et super civitatem alteram
non plui
pars una conpluta est
et pars super quam non plui aruit
et venerunt duae et tres civita
tes ad civitatem unam
ut biberent aquam et non
sunt satiatae
et non redistis ad me dicit dns
percussi vos in vento urente
et in aurugine
multitudinem hortorum

uestrorum et uinearum uestrarum
oliuetauestra et ficetauestra
comedit eruca et non redistis
ad me dicit dns
misi in uos mortem in uia aegypti
percussi in gladio iuuenes uestros
usq; ad captiuitatem equorum
uestrorum
et ascendere feci putredinem
castrorum uestrorum
in nares uestras
et non redistis ad me dicit dns
subuerti uos sicut subuertit ds
sodomam et gomorram
et facti estis quasi torres
raptus de incendio et non
redistis ad me dicit dns
quapropter haec faciam tibi isrl
postquam autem haec fecero tibi
praeparare in occursum dei tui isrl
quia ecce formans montes
et creans uentum
et adnuntians homini eloquium suum
faciens matutinam nebulam
et gradiens super excelsa terrae
dns ds exercituum nomen eius
u Audite uerbum istud quod ego
leuo super uos planctum
domus isrl
cecidit non adiciet ut resurgat
uirgo isrl proiecta est in terram
suam non est qui suscitet eam
quia haec dicit dns ds
urbs de qua egrediebantur mille
relinquentur in ea centum
et de qua egrediebantur centum
relinquentur in ea decem
in domo israhel
quia haec dicit dns domui isrl
quaerite me et uiuetis
et nolite quaerere bethel
et in galgala nolite intrare
et in bersabee non transibitis
quia galgala captiua ducetur
et bethel erit inutilis
quaerite dnm et uiuite ne forte
conburatur ut ignis domus ioseph
et deuorabit et non erit
qui extinguat bethel
qui conuertitis in absinthium iudicium
et iustitiam in terra relinquitis
facientem arcturum et orionem
et conuertentem in mane tenebras
et diem nocte mutantem
qui uocat aquas maris et effundit eas super faciem terrae
dns nomen eius
qui subridet uastitatem
super robustum
et depopulationem super
potentem adfert
odio habuerunt in porta
corripientem
et loquentem perfecte
abominati sunt
idcirco pro eo quod diripiebatis
pauperem
et praedam electam
tollebatis ab eo
domos quadro lapide aedificabitis
et non habitabitis in eis
uineas amantissimas plantabitis
et non bibetis uinum earum
quia cognoui multa scelera
uestra et fortia peccata uestra
hostes iusti accipientes munus
et pauperes in porta deprimentes
ideo prudens in tempore illo
tacebit quia tempus malum est
quaerite bonum et non malum
ut uiuatis
et erit dns ds exercituum
uobiscum sicut dixistis
odite malum et diligite bonum
et constituite in porta iudicium
si forte misereatur dns ds
exercituum reliquiis ioseph
propterea haec dicit dns ds

exercituum dominator
in omnibus plateis planctus
et in cunctis quae foris sunt
dicetur vae vae
et vocabunt agricolam ad luctum
et ad planctum eos
qui sciunt plangere
et in omnibus vineis erit planctus
quia pertransibo in medio tui
dicit dns
Vae desiderantibus diem dni
ad quid eam vobis
dies dni ista tenebrae et non lux
quomodo si fugiat vir a facie
leonis et occurrat ei ursus
et ingrediatur domum et innita-
tur manu sua super parietem
et mordeat eum coluber
numquid non tenebrae
dies dni et non lux
et caligo et non splendor in ea
odi et proieci festivitates
vestras
et non capiam odorem coetuum
vestrorum
quod si obtuleritis mihi holocau-
stomata et munera vestra
non suscipiam
et vota pinguium vestrorum
non respiciam
aufer a me tumultum carminum
tuorum
et cantica lyrae tuae non audiam
et revelabitur quasi aqua iudicium
et iustitia quasi torrens fortis
numquid hostias et sacrificium
obtulistis mihi in deserto
quadraginta annis domus isrl
et portastis tabernaculum
moloch vestro
et imaginem idolorum vestrorum
sidus dei vestri quae fecistis vobis
et migrare vos faciam trans
damascum dicit dns ds
exercituum nomen eius
VI Vae qui opulenti estis in Sion
et confiditis in monte Samariae
optimates capita populorum
ingredientes pompatice
domus isrl
transite in Chalanne et videte
et ite inde in Emath magnam
et descendite in Geth Palestinorum
et ad optima quaeque regna horum
si latior terminus eorum
termino vestro est
qui separati estis in diem malum
et adpropinquatis solio iniquitatis
qui dormitis in lectis eburneis
et lascivitis in stratis vestris
qui comeditis agnum de grege
et vitulos de medio armenti
qui canitis ad vocem psalterii
sicut David
putaverunt se habere vasa cantici
bibentes in fialis vinum
et optimo unguento delibuti
et nihil patiebantur super
contritione Ioseph
quapropter nunc migrabunt
in capite transmigrantium
et auferetur factio lascivientium
Iuravit dns ds in anima sua dicit
dns ds exercituum
detestor ego superbiam Iacob
et domos eius odi
et tradam civitatem
cum habitatoribus suis
quod si reliqui fuerint decem
viri in domo una et ipsi morientur
et tollet eum propinquus
suus et conburet eum
ut efferat ossa de domo
et dicet ei qui in penetralibus
domus est
numquid adhuc est apud te
et respondebit finis est
et dicet ei tace et non recorderis

NOMINIS DNI QUIA ECCE DNS MANDABIT
ET PERCUTIET DOMUM MAIOREM
RUINIS
ET DOMUM MINOREM SCISSIONIBUS
NUMQUID CURRERE QUEUNT
IN PETRIS EQUI
AUT ARARI POTEST IN BUBALIS
QUIA CONUERTISTIS IN AMARITUDINE
IUDICIUM
ET FRUCTUM IUSTITIAE IN ABSINTHIUM
QUI LAETAMINI IN NIHILO
QUI DICITIS NUMQUID NON IN FORTI
TUDINE NOSTRA ADSUMSIMUS
NOBIS CORNUA
ECCE ENIM SUSCITABO SUPER UOS
DOMUS ISRL DICIT DNS DS
EXERCITUUM GENTEM
ET CONTERENT UOS AB INTROITU
EMATH USQUE AD TORRENTEM DESERTI
HAEC OSTENDIT MIHI DNS DS
ET ECCE FICTOR LUCUSTAE
IN PRINCIPIO GERMINANTIUM
SEROTINI IMBRIS
ET ECCE SEROTINUS POST
TONSOREM REGIS
ET FACTUM EST CUM CONSUMMAS
SET COMEDERE HERBAM TERRAE
ET DIXI DNE DS PROPITIUS ESTO
OBSECRO
QUIS SUSCITABIT IACOB
QUIA PARUULUS EST
MISERTUS EST DNS SUPER HOC
NON ERIT DIXIT DNS
VII HAEC OSTENDIT MIHI DNS DS
ET ECCE UOCABAT IUDICIUM
AD IGNEM DNS DS
ET DEUORABIT ABYSSUM MULTAM
ET COMEDIT SIMUL PARTEM
ET DIXI DNE DS QUIESCE OBSECRO
QUIS SUSCITABIT IACOB
QUIA PARUULUS EST
MISERTUS EST DNS SUPER HOC
SED ET ISTUD NON ERIT DIXIT DNS DS
HAEC OSTENDIT MIHI DNS

ET ECCE DNS STANS SUPER MURUM LITUM
ET IN MANU EIUS TRULLA CAEMENTARII
ET DIXIT DNS AD ME QUID TU UIDES AMOS
ET DIXI TRULLAM CAEMENTARII
ET DIXIT DNS ECCE EGO PONAM TRULLAM
IN MEDIO POPULI MEI ISRL
NON ADICIAM ULTRA SUPERINDUCERE EUM
ET DEMOLIENTUR EXCELSA IDOLI
ET SCIFICATIONES ISRL DESOLABUNTUR
ET CONSURGAM SUPER DOMUM
HIEROBOAM IN GLADIO
VIII ET MISIT AMASIAS SACERDOS
BETHEL AD HIEROBOAM
REGEM ISRL DICENS
REBELLAUIT CONTRA TE AMOS
IN MEDIO DOMUS ISRL
NON POTERIT TERRA SUSTINERE
UNIUERSOS SERMONES EIUS
HAEC ENIM DICIT AMOS
IN GLADIO MORIETUR HIEROBOAM
ET ISRL CAPTIUUS MIGRABIT
DE TERRA SUA
ET DIXIT AMASIAS AD AMOS QUI UIDES
GRADERE FUGE IN TERRAM IUDA
ET COMEDE IBI PANEM ET IBI
PROPHETABIS ET IN BETHEL
NON ADICIES ULTRA UT PROPHETES
QUIA SCIFICATIO REGIS EST
ET DOMUS REGNI EST
ET RESPONDIT AMOS ET DIXIT
AD AMASIAM
NON SUM PROPHETA ET NON SUM
FILIUS PROPHETAE SED ARMEN
TARIUS EGO SUM UELLICANS
SYCOMORUS
ET TULIT ME DNS CUM SEQUERER
GREGEM
ET DIXIT AD ME DNS
UADE PROPHETA AD POPULUM
MEUM ISRL
ET NUNC AUDI UERBUM DNI
TU DICIS NON PROPHETABIS SUPER ISRL
ET NON STILLABIS SUPER DOMUM
IDOLI

propter hoc haec dicit dns
uxor tua in civitate fornicabitur
et filii tui et filiae tuae
in gladio cadent
et humus tua funiculo metietur
et tu in terra polluta morieris
et isrl captivus migrabit
de terra sua
VIII haec ostendit mihi dns ds
et ecce uncinus pomorum
et dixit quid tu vides amos
et dixi uncinum pomorum
et dixit dns ad me
venit finis super populum
meum isrl
non adiciam ultra ut pertran-
seam eum
et stridebunt cardines templi
in die illa dicit dns ds
multi morientur in omni loco
proicietur silentium
audite hoc qui conteritis pauperem
et deficere facitis egenos terrae
dicentes quando transibit mensis
et venundabimus merces et sabbatum
et aperiemus frumentum
ut inminuamus mensuram
et augeamus siclum
et subponamus stateras dolosas
ut possideamus in argento egenos
et pauperes pro calciamentis
et quisquilias frumenti vendamus
iuravit dns in superbiam iacob
si oblitus fuero usque ad finem
omnia opera eorum
numquid super isto non com-
movebitur terra
et lugebit omnis habitator eius
et ascendet quasi flumen
universus
et eicietur et defluet
quasi rivus aegypti
et erit in die illa dicit dns
occidet sol meridie et tenebrescere

faciam terram in die luminis
et convertam festivitates
vestras in luctum
et omnia cantica vestra in planctum
et inducam super omne dorsum ve-
stri saccum
et super omne caput calvitium
et ponam eam quasi luctum
unigeniti
et novissima eius quasi diem amarum
ecce dies veniunt dicit dns
et mittam famem in terram
non famem panis neque sitim aquae
sed audiendi verbum dni
et commovebuntur a mari
usque ad mare
et ab aquilone usque ad orientem
circuibunt quaerentes verbum
dni et non invenient
in die illa deficient virgines
pulchrae et adulescentes in siti
qui iurant in delicto samariae
et dicunt vivit ds tuus dan
et vivit via bersabee
et cadent et non resurgent ultra
IX vidi dnm stantem super altare
et dixit percute cardinem
et commoveantur superliminaria
avaritia enim in capite omnium
et novissimum eorum in gladio
interficiam non erit fuga eis
fugiet et non salvabitur
ex eis qui fugerit
si descenderint usque ad infernum
inde manus mea educet eos
et si ascenderint usque ad caelum
inde detraham eos
et si absconditi fuerint in vertice
carmeli inde scrutans
auferam eos
et si celaverint se ab oculis meis
in fundo maris ibi mandabo
serpenti et mordebit eos
et si abierint in captivitatem

CORAM INIMICIS SUIS IBI MANDABO
GLADIO ET OCCIDET EOS
ET PONAM OCULOS MEOS SUPER EOS
IN MALUM ET NON IN BONUM
ET DNS DS EXERCITUUM QUI TANGIT
TERRAM ET TABESCET
ET LUGEBUNT OMNES HABITANTES IN EA
ET ASCENDET SICUT RIVUS OMNIS
ET DEFLUET SICUT FLUVIUS AEGYPTI
QUI AEDIFICAT IN CAELO
ASCENSIONEM SUAM
ET FASCICULUM SUUM SUPER TERRAM
FUNDAVIT
QUI VOCAT AQUAS MARIS ET EFFUN
DIT EAS SUPER FACIEM TERRAE
DNS NOMEN EIUS
NUMQUID NON UT FILII AETHIOPUM
VOS ESTIS MIHI FILII ISRL AIT DNS
NUMQUID NON ISRL ASCENDERE
FECI DE TERRA AEGYPTI
ET PALESTINOS DE CAPPADOCIA
ET SYROS DE CYRENE
ECCE OCULI DNI DI SUPER
REGNUM PECCANS
ET CONTERAM ILLUD A FACIE TERRAE
VERUMTAMEN CONTERENS
NON CONTERAM DOMUM
IACOB DICIT DNS
ECCE ENIM EGO MANDABO ET CON
CUTIAM IN OMNIBUS GENTIBUS
DOMUM ISRL
SICUT CONCUTITUR IN CRIBRO
ET NON CADET LAPILLUS
SUPER TERRAM
IN GLADIO MORIENTUR OMNES
PECCATORES POPULI MEI
QUI DICUNT NON ADPROPINQUABIT
ET NON VENIET SUPER NOS MALUM
IN DIE ILLA SUSCITABO TABERNACU
LUM DAVID QUOD CECIDIT
ET REAEDIFICABO APERTURAS
MURORUM EIUS
ET EA QUAE CORRUERUNT INSTAURABO
ET REAEDIFICABO EUM SICUT
DIEB ANTIQUIS
UT POSSIDEANT RELIQUIAS IDUMEAE
ET OMNES NATIONES
EO QUOD INVOCATUM SIT NOMEN MEUM
SUPER EOS DICIT DNS FACIENS HAEC
ECCE DIES VENIUNT DICIT DNS
ET CONPREHENDET ARATOR MESSOREM
ET CALCATOR UVAE MITTENTEM SEMEN
ET STILLABUNT MONTES DULCEDINEM
ET OMNES COLLES CULTI ERUNT
ET CONVERTAM CAPTIVITATEM
POPULI MEI ISRL
ET AEDIFICABUNT CIVITATES
DESERTAS ET HABITABUNT
ET PLANTABUNT VINEAS
ET BIBENT VINUM EARUM
ET FACIENT HORTOS
ET COMEDENT FRUCTUS EORUM
ET PLANTABO EOS SUPER HUMUM SUAM
ET NON EVELLAM EOS ULTRA
DE TERRA SUA QUAM DEDI EIS
DICIT DNS DS TUUS

EXPLICIT AMOS PROPHETA

INCIPIT ABDIAS PROPHETA

ABDIAS QUI INTERPRETATUR SERVUS DNI
PERSTREPIT TONITRUO CONTRA EDOM SANGUINEUM
TERRENUMQUE FRATRIS QUOQUE
IACOB SEMPER AEMULUM HASTA
PERCUTIT SPIRITALI

INCIPIT IPSE LIBER

✝ UISIO ABDIAE
HAEC DICIT DNS DS AD EDOM
AUDITUM AUDIUIMUS A DNO
ET LEGATUM AD GENTES MISIT
SURGITE ET CONSURGAMUS
ADUERSUM EAM IN PROELIUM
ECCE PARUULUM DEDI TE IN GENTIBUS
CONTEMPTIBILIS TU ES UALDE
SUPERBIA CORDIS TUI EXTULIT TE
HABITANTEM IN SCISSURIS PETRAE
EXALTANTEM SOLIUM SUUM
QUI DICIT IN CORDE SUO QUIS
DETRAHET ME IN TERRAM
SI EXALTATUS FUERIS UT AQUILA
ET SI INTER SIDERA POSUERIS
NIDUM TUUM
INDE DETRAHAM TE DICIT DNS
SI FURES INTROISSENT AD TE
SI LATRONES PER NOCTEM
QUOMODO CONTICUISSES
NONNE FURATI ESSENT
SUFFICIENTIA SIBI
SI UINDEMIATORES INTROISSENT AD TE
NUMQUID SALTEM RACEMOS
RELIQUISSENT TIBI
QUOMODO SCRUTATI SUNT ESAU
INUESTIGAUERUNT ABSCONDITA EIUS
USQUE AD TERMINUM EMISERUNT TE
OMNES UIRI FOEDERIS TUI
INLUSERUNT TIBI
INUALUERUNT ADUERSUM TE
UIRI PACIS TUAE
QUI COMEDUNT TECUM PONENT
INSIDIAS SUBTER TE
NON EST PRUDENTIA IN EO
NUMQUID NON IN DIE ILLA DICIT DNS
PERDAM SAPIENTES DE IDUMAEA
ET PRUDENTIAM DE MONTE ESAU
ET TIMEBUNT FORTES TUI A MERIDIE
UT INTEREAT UIR DE MONTE ESAU
PROPTER INTERFECTIONEM
ET PROPTER INIQUITATEM
IN FRATREM TUUM IACOB
OPERIET TE CONFUSIO ET PERIBIS
IN AETERNUM
IN DIE CUM STARES ADUERSUS QUANDO
CAPIEBANT ALIENI EXERCITUM EIUS
ET EXTRANEI INGREDIEBANTUR
PORTAS EIUS
ET SUPER HIERUSALEM
MITTEBANT SORTEM
TU QUOQUE ERAS QUASI UNUS EX EIS
ET NON DESPICIES IN DIE FRATRIS TUI
IN DIE PEREGRINATIONIS EIUS
ET NON LAETABERIS SUPER FILIOS
IUDA IN DIE PERDITIONIS EORUM
ET NON MAGNIFICABIS OS TUUM
IN DIE ANGUSTIAE
NEQUE INGREDIERIS PORTAM POPULI
MEI IN DIE RUINAE EORUM
NEQUE DESPICIES ET TU IN MALIS EIUS
IN DIE UASTITATIS ILLIUS
ET NON EMITTERIS ADUERSUM EXER
CITUM EIUS IN DIE UASTITATIS ILLIUS
NEQUE STABIS IN EXITIBUS INTERFICIAS
EOS QUI FUGERINT ET NON CONCLUDES
RELIQUOS EIUS IN DIE TRIBULATIONIS
QUONIAM IUXTA EST DIES DNI
SUPER OMNES GENTES
SICUT FECISTI FIET TIBI RETRIBUTIO
NEM TUAM CONUERTET
IN CAPUT TUUM
QUOMODO ENIM BIBISTI SUPER
MONTEM SCM MEUM
BIBENT OMNES GENTES IUGITER
ET BIBENT ET ABSORBENT
ET ERUNT QUASI NON SINT
ET IN MONTE SION ERIT SALUATIO
ET ERIT SCS
ET POSSIDEBIT DOMUS IACOB EOS
QUI SE POSSEDERANT
ET ERIT DOMUS IACOB IGNIS
ET DOMUS IOSEPH FLAMMA
ET DOMUS ESAU STIPULA
ET SUCCENDENTUR IN EIS
ET DEUORABUNT EOS
ET NON ERUNT RELIQUIAE DOMUS
ESAU QUIA DNS LOCUTUS EST

et hereditabunt hii qui ad austrum
montem Esau
et qui in campestribus philisthim
et possidebunt regionem Ephraim
et regionem Samariae
et Beniamin possidebit Galaad
et transmigratio exercitus
huius filiorum Israhel omnia
Chananeorum usque ad Sareptam
et transmigratio Hierusalem
quae in Bosforo est
possidebit civitates austri
et ascendent salvatores
in montem Sion iudicare
montem Esau et erit Domino regnum

EXP ABDIAS PROPHETA

INCIP PROLOG IONAE PROF

Ionas interpretatur columba nau
fragio suo passionem Domini praefigurans
mundum ad paenitentiam revocat
et sub nomine Nineve salutem
gentibus nuntiat

EXPLICIT PROLOG IONAE PROF
INC IPSE LIBER

1 Et factum est verbum Domini
ad Ionam filium Amathi dicens
surge et vade in Nineven civitatem
grandem et praedica in ea
quia ascendit malitia
eius coram me
et surrexit Ionas ut fugeret
in Tharsis a facie Domini
et descendit Ioppen et invenit
navem euntem in Tharsis
et dedit naulum eius
et descendit in eam
ut iret cum eis in Tharsis a facie Domini
Dominus autem misit ventum
magnum in mari

et facta est tempestas
magna in mari
et navis periclitabatur conteri
et timuerunt nautae
et clamaverunt viri ad deum suum
et miserunt vasa quae erant
in navi in mare ut adlevia
retur ab eis
in et Ionas descendit ad interi
ora navis
et dormiebat sopore gravi
et accessit ad eum gubernator
et dixit ei
quid tu sopore deprimeris
surge et invoca deum tuum si forte
cogitet Deus de nobis et non
pereamus
et dixit vir ad collegam suum
venite et mittamus sortes
et sciamus quare hoc
malum sit nobis
et miserunt sortes
et cecidit sors super Ionam
et dixerunt ad eum indica nobis
cuius causa malum istud
sit nobis
quod est opus tuum
quae terra tua
et de quo es populo tu
et dixit ad eos
Hebraeus ego sum et Dominum
Deum caeli ego timeo qui fecit
mare et aridam
et timuerunt viri timore magno
et dixerunt ad eum quid hoc fecisti
cognoverunt enim viri quod
a facie Domini fugeret
quia indicaverat eis
et dixerunt ad eum quid faciemus
tibi et cessabit mare a nobis
quia mare ibat et intumescebat
et dixit ad eos
tollite me et mittite in mare

et cessabit mare a vobis
sciendum ego quoniam propter
me tempestas grandis
haec super vos
et remigabant viri ut reverte-
rentur ad aridam et non valebant
quia mare ibat et intumescebat
super eos
et clamaverunt ad dominum et dixerunt
quaesumus domine ne pereamus
in anima viri istius et ne des
super nos sanguinem innocentem
quia tu domine sicut voluisti fecisti
et tulerunt ionam et miserunt
in mare
et stetit mare a fervore suo
et timuerunt viri
timore magno dominum
et immolaverunt hostias domino
et voverunt vota
Et praeparavit dominus piscem
grandem ut deglutiret iona
et erat iona in ventre piscis
tribus diebus et tribus noctibus
et oravit iona ad dominum deum suum
de ventre piscis et dixit

Clamavi de tribulatione mea
ad dominum et exaudivit me
de ventre inferi clamavi
et exaudisti vocem meam
et proiecisti me in pro
fundum in corde maris
et flumen circumdedit me
omnes gurgites tui et fluctus
tui super me transierunt
et ego dixi abiectus sum
a conspectu oculorum tuorum
verumtamen rursus videbo
templum sanctum tuum
circumdederunt me aquae
usque ad animam
abyssus vallavit me
pelagus operuit caput meum

ad extrema montium descendi
terrae vectes concluserunt
me in aeternum
et sublevabis de corruptione
vitam meam domine deus meus
cum angustiaretur in me anima
mea domini recordatus sum
ut veniat ad te oratio mea
ad templum sanctum tuum
qui custodiunt vanitates frustra
misericordiam suam derelinquent
ego autem in voce laudis
immolabo tibi
quaecumque vovi reddam
pro salute domino
et dixit dominus pisci et evomuit
ionam in aridam
Et factum est verbum domini
ad ionam secundo dicens
surge et vade in nineven
civitatem magnam
et praedica in ea praedicationem
quam ego loquor ad te
et surrexit ionas et abiit
in nineven iuxta verbum domini
et nineve erat civitas magna
itinere dierum trium
et coepit ionas introire
in civitatem itinere diei
unius et clamavit et dixit
adhuc quadraginta dies
et nineve subvertetur
et crediderunt viri
ninevitae in deo
et praedicaverunt ieiunium
et vestiti sunt saccis
a maiore usque ad minorem
et pervenit verbum
ad regem nineve
et surrexit de throno suo
et abiecit vestimentum
suum a se
et indutus est sacco
et sedit in cinere

ET CLAMAVIT ET DIXIT IN NINEVE
EX ORE REGIS ET PRINCIPUM
EIUS DICENS
HOMINES ET IUMENTA ET BOVES
ET PECORA NON GUSTENT
QUICQUAM
NEC PASCANTUR ET AQUAM NON BIBANT
ET OPERIANTUR SACCIS
HOMINES ET IUMENTA
ET CLAMENT AD DNM IN FORTITUDINE
ET CONVERTATUR VIR A VIA SUA MALA
ET AB INIQUITATE QUAE EST
IN MANIBUS EORUM
QUIS SCIT SI CONVERTATUR
ET IGNOSCAT DS
ET REVERTATUR A FURORE IRAE SUAE
ET NON PERIBIMUS
ET VIDIT DS OPERA EORUM QUIA CON
VERSI SUNT DE VIA SUA MALA
PAENITUIT ET MISERTUS EST DNS
SUPER MALITIAM QUAM LOCUTUS
FUERAT UT FACERET EIS
ET NON FECIT
ET ADFLICTUS EST IONAS ADFLICTIO
NE MAGNA ET IRATUS EST
ET ORAVIT AD DNM ET DIXIT
OBSECRO DNE NUMQUID NON EST
HOC VERBUM MEUM
CUM ADHUC ESSEM IN TERRA MEA
PROPTER HOC PRAEOCCUPAVI
UT FUGEREM IN THARSIS
SCIO ENIM QUIA TU DS CLEMENS
ET MISERICORS ES PATIENS
ET MULTAE MISERATIONIS
ET IGNOSCENS SUPER MALITIA
ET NUNC DNE TOLLE QUAESO ANIMAM
MEAM A ME QUIA MELIOR EST
MIHI MORS QUAM VITA
ET DIXIT DNS PUTASNE BENE
IRASCERIS TU
ET EGRESSUS EST IONAS DE CIVITATE
ET SEDIT CONTRA ORIENTEM CIVITATIS
ET FECIT SIBIMET IBI UMBRACULUM
ET SEDEBAT SUBTER EUM IN UMBRA
DONEC VIDERET QUID ACCIDERET
CIVITATI
ET PRAEPARAVIT DNS DS HEDERAM
ET ASCENDIT SUPER CAPUT IONAE
UT ESSET UMBRA SUPER CAPUT EIUS
ET PROTEGERET EUM
LABORAVERAT ENIM
ET LAETATUS EST IONAS SUPER
HEDERA LAETITIA MAGNA
ET PARAVIT DS VERMEM ASCENSU
DILUCULO IN CRASTINUM
ET PERCUSSIT HEDERAM ET EXARUIT
ET CUM ORTUS FUISSET SOL PRAECE
PIT DNS VENTO CALIDO ET URENTI
ET PERCUSSIT SOL SUPER CAPUT
IONAE ET AESTUABAT
ET PETIVIT ANIMAE SUAE
UT MORERETUR ET DIXIT
MELIUS EST MIHI MORI QUAM VIVERE
ET DIXIT DNS AD IONAM
PUTAS BENE IRASCERIS TU
SUPER HEDERAM
ET DIXIT BENE IRASCOR EGO
USQUE AD MORTEM
ET DIXIT DNS TU DOLES SUPER HEDE
RAM IN QUA NON LABORASTI
NEQUE FECISTI UT CRESCERET
QUAE SUB UNA NOCTE NATA EST
ET SUB UNA NOCTE PERIIT
ET EGO NON PARCAM NINEVE CIVITATI
MAGNAE IN QUA SUNT PLUS QUAM
CENTUM VIGINTI MILIA HOMINUM
QUI NESCIUNT QUID SIT INTER
DEXTERAM ET SINISTRAM SUAM
ET IUMENTA MULTA

EXPLICIT IONAS PROPHETA
INCIPIT MICHA PROPHETA

Micha de morasthi coheres xpi populi desolationem
adnuntiat filiae latronis et obsidionem
ponit contra eam quia maxillam percus
serit iudicis israel

Uerbum dni quod factum est
ad micham morasthiten in diebus
ioathan achaz hiezechiae
regum iuda
quod uidit super samariam
et hierusalem
audite populi omnes et adten
dat terra et plenitudo eius
et sit uobis dns ds in testem
dns de templo sco suo
quia ecce dns egredietur
de loco suo
et descendet et calcabit
super excelsa terrae
et consumentur montes
subtus eum
et ualles scindentur
sicut cera a facie ignis
sicut aquae quae decurrunt
in praeceps
in scelere iacob omne istud
et in peccatis domus isrl
quod scelus iacob nonne samaria
et quae excelsa iudae
nonne hierusalem
et ponam samariam quasi acer
uum lapidum in agro
cum plantatur uinea
et detraham in uallem
lapides eius
et fundamenta eius reuelabo
et omnia sculptilia eius
concidentur
et omnes mercedes eius
conburentur igni
et omnia idola eius
ponam in perditionem
quia de mercedibus meretricis
congregata sunt
et usque ad mercedem mere
tricis reuertentur
super hoc plangam et ululabo
uadam expoliatus et nudus
faciam planctum uelut dracho
num

et luctum quasi strutionum
quia desperata est plaga eius
quia uenit usque ad iudam tetigit
portam populi mei
usque ad hierusalem
in geth nolite adnuntiare
lacrimis ne ploretis
in domo pulueris puluere
uos conspergite
et transite uobis habitatio
pulchra confusa ignominia
non est egressa quae habitat
in exitu
planctum domus uicinae
accipiet ex uobis
quae stetit sibimet
quia infirmata est in bonum
quae habitat in amaritudinibus
quia descendit malum a dno
in portam hierusalem
tumultus quadrigae stuporis
habitanti in lachis
principium peccati est
filiae sion
quia in te inuenta sunt scelera isrl
propterea dabit emissarios
super hereditatem geth
domus mendacii in deceptione
regibus isrl
adhuc heredem adducam tibi
quae habitas in maresa
usque adollam ueniet gloria
israhel
decaluare et tondere super
filios deliciarum tuarum
dilata caluitium tuum sicut aquila
quoniam captiui ducti sunt ex te
II uae qui cogitatis inutile
et operamini malum
in cubilibus uestris
in luce matutina faciunt illud
quoniam contra dm est
manus eorum
et concupierunt agros

et violenter tulerunt
et domos rapuerunt
et calumniabantur virum
et domum eius virum
et hereditatem eius
Idcirco haec dicit dns
ecce ego cogito super familiam
istam malum unde non
auferetis colla vestra
et non ambulabitis superbi
quoniam tempus pessimum est
In die illa sumetur super vos
parabola
et cantabitur canticum
cum suavitate dicentium
depopulatione vastati sumus
pars populi mei commutata est
quomodo recedet a me
cum revertatur qui regiones
vestras dividat
propter hoc non erit tibi
mittens funiculum sortis
in conspectu dni
ne loquamini loquentes
non stillabit super istos
non conprehendet confusio
dicit domus Iacob
numquid abbreviatus est sps dni
aut tales sunt cogitationes eius
nonne verba mea bona sunt
cum eo qui recte graditur
et e contrario populus meus
in adversarium consurrexit
desuper tunica pallium
sustulistis
et eos qui transiebant simpliciter
convertistis in bellum
mulieres populi mei eiecistis
de domo deliciarum suarum
a parvulis earum tulistis
laudem meam in perpetuum
surgite et ite quia non
habebitis hic requiem
propter inmunditiam eius
corrumpetur putredine
pessima
utinam non essem vir habens spm
et mendacium potius loquerer
stillabo tibi in vinum et in ebrietatem
et erit super quem stillatur
populus iste
congregatione congregabo
Iacob totum te
in unum conducam reliquias
isrl pariter
ponam illum quasi gregem
in ovili
quasi pecus in medio caularum
tumultuabuntur a multitudine
hominum
ascendet enim pandens
iter ante eos
divident et transibunt portam
et egredientur per eam
et transibit rex eorum coram eis
et dns in capite eorum

III et dixi audite principes Iacob
et duces domus isrl
numquid non vestrum est
scire iudicium
qui odio habetis bonum
et diligitis malum
qui violenter tollitis pelles
eorum desuper eis et carnem
eorum desuper ossibus eorum
qui comederunt carnem
populi mei
et pellem eorum desuper
excoriaverunt
et ossa eorum confregerunt
et conciderunt sicut in lebete
et quasi carnem in medio ollae
tunc clamabunt ad dnm
et non exaudiet eos
et abscondet faciem suam
ab eis in tempore illo
sicut nequiter egerunt
in adinventionibus suis

t ii Haec dicit dns super prophetas
qui seducunt popul. meum
qui mordent dentibus suis
et praedicant pacem
et si quis non dederit in ore eorum
quippiam scificant
super eum proelium
propter ea nox vobis
pro visione erit
et tenebrae vobis pro divinatione
et occumbet sol super prophetas
et obtenebrabitur super eos dies
et confundentur
qui vident visiones
et confundentur divini
et operient vultus suos omnes
quia non est responsum dei
Verumtamen ego repletus sum
fortitudine sps dni
iudicio et virtute
ut adnuntiem Iacob scelus suum
et isrl peccatum suum
Audite haec principes domus
Iacob et iudices domus isrl
qui abominamini iudicium
et omnia recta pervertitis
qui aedificatis sion in sanguinibus
et hierusalem in iniquitate
principes eius in muneribus
iudicabant
et sacerdotes eius in mercede docebant
et prophetae eius
in pecunia divinabant
et super dnm requiescebant
dicentes
numquid non dns in medio nostri
non venient super nos mala
propter hoc causa vestri
sion quasi ager arabitur
et hierusalem quasi acervus
lapidum erit
et mons templi in excelsa
silvarum

III Et erit in novissimo dierum erit
mons domus dni praeparatus
in vertice montium
et sublimis super colles
et fluent ad eum populi
et properabunt gentes
multae et dicent
venite ascendamus ad montem
dni et ad domum dei Iacob
et docebit nos de viis suis
et ibimus in semitis eius
quia de sion egredietur lex
et verbum dni de hierusalem
et iudicabit inter populos
multos
et corripiet gentes fortes
usque in longinquum
et concident gladios suos
in vomeres
et hastas suas in ligones
non sumet gens adversus
gentem gladium
et non discent ultra belligerare
et sedebit vir subtus vitem
suam et subtus ficum
et non erit qui deterreat
quia os dni exercituum
locutum est
quia omnes populi ambulabunt
unusquisque in nomine dei sui
nos autem ambulabimus
in nomine dni di nostri
in aeternum et ultra
In die illa dicit dns congregabo
claudicantem et eam quam
eieceram colligam
et quam adflixeram
et ponam claudicantem
in reliquias
et eam quae laboraverat
in gentem robustam
et regnabit dns super eos
in monte sion
ex hoc nunc et usque in aeternum

et tu turris gregis nebulosa
filiae sion usque ad te veniet
et veniet potestas prima regnum
filiae hierusalem
nunc quare maerore contraheris
numquid rex non est tibi
aut consiliarius tuus periit
quia conprehendit te dolor
sicut parturientem
dole et satage filia sion
quasi parturiens
quia nunc egredieris de civitate
et habitabis in regione
et venies usque ad babylonem
ibi liberaberis ibi redimet te dns
de manu inimicorum tuorum
et nunc congregatae sunt
super te gentes multae
quae dicunt lapidetur et aspiciat
in sion oculus noster
ipsi autem non cognoverunt
cogitationes dni
et non intellexerunt
consilium eius
quia congregavit eos
quasi faenum areae
surge et tritura filia sion
quia cornu tuum ponam ferreum
et ungulas tuas ponam aereas
et comminues populos multos
et interficiam dno rapinas eorum
et fortitudinem eorum dno
universae terrae.
S.V nunc vastaberis filia latronis
obsidionem posuerunt
super nos in virga percutient
maxillam iudicis isrl
Et tu bethleem ephrata
parvulus es in milibus iuda
ex te mihi egredietur qui sit
dominator in isrl et egressus
eius ab initio a diebus aeternitatis
propter hoc dabit eos usque ad
tempus in quo parturiens pariet

et reliquiae fratrum eius
convertentur ad filios isrl
et stabit et pascet in forti
tudine dni
in sublimitate nominis dni di sui
et convertentur quia nunc
magnificabitur usque
ad terminos terrae
et erit iste pax assyrius cum
venerit in terram nostram
et quando calcaverit
in domib· nostris
et suscitabimus super eum
septem pastores et octo
primates hominum
et pascent terram assyr in gladio
et terram nemrod in lanceis eius
et liberabit ab assyrio cum
venerit in terram nostram
et cum calcaverit in finibus nostris
et erunt reliquiae iacob
in medio populorum multorum
quasi ros a dno et quasi stillae
super herbam quae non
expectat virum et non
praestolatur filios hominum
et erunt reliquiae iacob in gentib·
in medio populorum multorum
quasi leo in iumentis silvarum
et quasi catulus leonis
in gregib· pecorum
qui cum transierit et conculca
verit et ceperit non est qui eruat
exaltabitur manus tua
super hostes tuos
et omnes inimici tui interibunt
et erit in die illa dicit dns
auferam equos tuos de medio tui
et disperdam quadrigas tuas
et perdam civitates terrae tuae
et destruam omnes
munitiones tuas
et auferam maleficia de manu tua
et divinationes non erunt in te

et perire faciam sculptilia tua
et statuas tuas de medio tui
et non adorabis ultra
opera manuum tuarum
et euellam lucos tuos de medio tui
et conteram ciuitates tuas
et faciam in furore et in indigna
tione ultionem in omnibus
gentibus quae non audierunt
VI Audite quae dns loquitur
surge contende iudicio
aduersus montes
et audiant colles uocem tuam
audiant montes iudicium dni
et fortia fundamenta terrae
quia iudicium dni cum populo suo
et cum isrl diiudicabitur
popule meus quid feci tibi
aut quid molestus fui tibi
responde mihi
quia eduxi te de terra aegypti
et de domo seruientium liberaui te
et misi ante faciem tuam
mosen et aaron et mariam
popule meus memento quaeso
quid cogitauerit balac
rex moab
et quid responderit ei balaam
filius beor de setthim
usque ad galgal ut
cognosceres iustitias dni
quid dignum offeram dno
curuem genu dno excelso
numquid offeram ei holocau
stomata et uitulos anniculos
numquid placari potest dns
in milibus arietum aut in multis
milibus hircorum pinguium
numquid dabo primogenitum
meum pro scelere meo
fructum uentris mei
pro peccato animae meae
Indicabo tibi o homo quid sit bonum
et quid dns quaerat a te utique
facere iudicium et diligere
misericordiam
et sollicitum ambulare cum deo tuo
uox dni ad ciuitatem clamat
et salus erit timentibus nomen tuum
audite tribus et quis adprobabit illud
adhuc ignis in domo impii
thesauri iniquitatis et mensu
ra minor irae plena
numquid iustificabo stateram
impiam et saccelli pondera dolosa
in quibus diuites eius repleti
sunt iniquitate
et habitantes in ea loquebantur
mendacium
et lingua eorum fraudulenta
in ore eorum
et ego ergo coepi percutere
te perditione super peccatis tuis
tu comedes et non saturaberis
et humiliatio tua in medio tui
et adprehendes et non saluabis
et quos saluaueris in gladium dabo
tu seminabis et non metes
tu calcabis oliuam et non
ungueris oleo
et mustum et non bibes uinum
et custodisti praecepta amri
et omne opus domus achab
et ambulasti in uoluntatibus eorum
ut darem te in perditionem
et habitantes in ea in sibilum
et obprobrium populi mei
portabitis
VII Vae mihi quia factus sum
sicut qui colligit in autumno
racemos uindemiae
non est botrus ad comedendum
praecoquas ficus desiderauit
anima mea
periit sanctus de terra
et rectus in hominibus non est
omnes in sanguine insidiantur
uir fratrem suum uenatur ad mor
tem

MALUM MANUUM SUARUM
DICUNT BONUM
PRINCEPS POSTULAT ET IUDEX
IN REDDENDO EST
ET MAGNUS LOCUTUS EST DESIDERIUM
ANIMAE SUAE ET CONTURBA
UERUNT EAM
QUI OPTIMUS IN EIS EST QUASI PALIURUS
ET QUI RECTUS QUASI SPINA DE SAEPE
DIES SPECULATIONIS TUAE
UISITATIO TUA UENIT
NUNC ERIT UASTITAS EORUM
NOLITE CREDERE AMICO
ET NOLITE CONFIDERE IN DUCE
AB EA QUAE DORMIT IN SINU TUO
CUSTODI CLAUSTRA ORIS TUI
QUIA FILIUS CONTUMELIAM FACIT PATRI
FILIA CONSURGIT ADUERSUS
MATREM SUAM
NURUS CONTRA SOCRUM SUAM
INIMICI HOMINIS DOMESTICI EIUS
EGO AUTEM AD DOMINUM ASPICIAM
EXPECTABO DEUM SALUATOREM MEUM
AUDIET ME DEUS MEUS
NE LAETERIS INIMICA MEA
SUPER ME
QUIA CECIDI CONSURGAM
CUM SEDERO IN TENEBRIS
DNS LUX MEA EST
IRAM DNI PORTABO
QUONIAM PECCAUI EI
DONEC IUDICET CAUSAM MEAM
ET FACIAT IUDICIUM MEUM
EDUCET ME IN LUCEM
UIDEBO IUSTITIAM EIUS
ET ASPICIET INIMICA MEA
ET OPERIETUR CONFUSIONE
QUAE DICIT AD ME UBI EST DNS DS TUUS
OCULI MEI UIDEBUNT IN EAM
NUNC ERIT IN CONCULCATIONEM
UT LUTUM PLATEARUM
DIES UT AEDIFICENTUR
MACERIAE TUAE
IN DIE ILLA LONGE FIET LEX

IN DIE ILLA ET USQUE AD TE UENIET ASSYR
ET USQUE AD CIUITATES MUNITAS
ET A CIUITATIBUS MUNITIS USQUE
AD FLUMEN
ET AD MARE DE MARI
ET AD MONTEM DE MONTE
ET ERIT TERRA IN DESOLATIONEM
PROPTER HABITATORES SUOS
ET PROPTER FRUCTUM
COGITATIONUM EORUM
PASCE POPULUM TUUM IN UIRGA
TUA GREGEM HEREDITATIS TUAE
HABITANTES SOLOS IN SALTU
IN MEDIO CARMELI
PASCENTUR BASAN ET GALAAD
IUXTA DIES ANTIQUOS SECUNDU
DIES EGRESSIONIS TUAE
DE TERRA AEGYPTI
OSTENDAM EI MIRABILIA
UIDEBUNT GENTES ET CONFUN
DENTUR SUPER OMNI
FORTITUDINE SUA
PONENT MANUS SUPER OS
AURES EORUM SURDAE ERUNT
LINGENT PULUEREM SICUT SERPENS
UELUT REPTILIA TERRAE PERTUR
BABUNTUR DE AEDIBUS SUIS
DNM DM NOSTRUM DESIDERABUNT
ET TIMEBUNT TE
QUIS DS SIMILIS TUI QUI AUFERS
INIQUITATEM
ET TRANSIS PECCATUM RELIQUIARU
HEREDITATIS TUAE
NON INMITTET ULTRA FUROREM SUUM
QUONIAM UOLENS MISERICORDIAM EST
REUERTETUR ET MISEREBITUR NOSTRI
DEPONET INIQUITATES NOSTRAS
ET PROICIET IN PROFUNDUM MARIS
OMNIA PECCATA NOSTRA
DABIS UERITATEM IACOB
MISERICORDIAM ABRAHAM
QUAE IURASTI PATRIB NOSTRIS
A DIEB ANTIQUIS
EXP [illegible] INC [illegible]

Naum consolator orbis interpretatur
increpat civitatem sanguinum et post
eversionem illius loquitur ecce super mon
tes pedes evangelizantis et adnunti
antis pacem
EXP PROL [illegible]
incipit ips liber

I Onus nineue
Liber visionis naum helcesei
ds aemulator et ulciscens dns
ulciscens dns et habens furore
ulciscens dns in hostes suos
et irascens ipse inimicis suis
dns patiens et magnus fortitudine
et mundans non faciet innocente
dns in tempestate et tur
bine viae eius
et nebulae pulvis pedum eius
increpans mare et exsiccans illud
et omnia flumina ad desertum
deducens
infirmatus est basan et carmelus
et flos libani elanguit
montes commoti sunt ab eo
et colles desolati sunt
et contremuit terra a facie eius
et orbis et omnes habitantes in eo
ante faciem indignationis eius
quis stabit
et quis resistet in ira furoris eius
indignatio eius effusa est ut ignis
et petrae dissolutae sunt ab eo
bonus dns et confortans
in die tribulationis
et sciens sperantes in se
et in diluvio praetereunte
consummationem faciet
loci eius
et inimicos eius persequentur
tenebrae
quid cogitatis contra dnm
consummationem ipse faciet
non consurget duplex tribulatio

quia sicut spinae se invicem
complectuntur sic convivium
eorum pariter potantium
consumentur quasi stipula
ariditate plena
ex te exivit cogitans contra dnm
malitiam
mente pertractans
praevaricationem
haec dicit dns
si perfecti fuerint et ita plures
sic quoque adtondentur
et pertransibit
adflixi te et non adfligam
te ultra
et nunc conteram virgam eius
de dorso tuo et vincula
tua disrumpam
et praecipiet super te dns
non seminabitur ex nomine
tuo amplius
de domo di tui interficiam
sculptile et conflatile
ponam sepulchrum tuum
quia inhonoratus es
ecce super montes pedes
evangelizantis
et adnuntiantis pacem
celebra iuda festivitates tuas
et redde vota tua quia non ad
iciet ultra ut pertranse
at in te
belial universus interiit
II ascendit qui dispergat
coram te qui custodiat obsidione
contemplare viam conforta
lumbos robora virtutem
valde
quia reddidit dns superbiam
iacob sicut superbiam isrl
quia vastatores dissipave
runt eos
et propagines eorum
corruperunt

clypeus fortium eius ignitus
uiri exercitus in coccineis
igneae habenae
curruum in die praeparationis eius
et agitatores consopiti sunt
in itineribus conturbati sunt
quadrigae conlisae sunt in plateis
aspectus eorum quasi lampades
quasi fulgura discurrentia
recordabitur fortium suorum
ruent in itineribus suis
uelociter ascendent muros eius
et praeparabitur umbraculum
portae fluuiorum apertae sunt
et templum ad solum disruptum
et miles captiuus abductus est
et ancillae eius minabantur
gementes
ut columbae murmurantes
in cordibus suis
et nineue quasi piscina aquarum
aquae eius ipsi uero fugerunt
state state et non est
qui reuertatur
diripite argentum diripite aurum
et non est finis diuitiarum
ex omnibus uasis desiderabilibus
dissipata est et scissa et dilacerata
et cor tabescens et dissolutio
geniculorum et defectio
in cunctis renibus et facies
omnium sicut nigredo ollae
ubi est habitaculum leonum
et pascua catulorum leonum
ad quam iuit leo ut ingrederetur
illuc catulus leonis
et non est qui exterreat
leo cepit sufficienter catulis
suis et necauit leaenis suis
et impleuit praeda speluncas suas
et cubile suum rapina
ecce ego ad te dicit dominus exercituum
et succendam usque ad fumum
quadrigas eius
et leunculos tuos comedet
gladius
et exterminabo de terra
praedam tuam
et non audietur ultra uox
nuntiorum tuorum
uae ciuitas sanguinum
uniuersa mendacii
dilaceratione plena
non recedet a te rapina
uox flagelli et uox impetus
rotae
et equi frementis
et quadrigae feruentis
equitis ascendentis
et micantis gladii
et fulgurantis hastae
et multitudinis interfectae
et grauis ruinae nec est finis
cadauerum
et corruent in corporibus suis
propter multitudinem
fornicationum meretricis
speciosae et gratae
et habentis maleficia
quae uendidit gentes
in fornicationibus suis
et familias in maleficiis suis
ecce ego ad te dicit dominus
exercituum
et reuelabo pudenda tua
in facie tua
et ostendam gentibus
nuditatem tuam
et regnis ignominiam tuam
et proiciam super te
abominationes
et contumeliis te afficiam
et ponam te in exemplum
et erit omnis qui uiderit
te resiliet a te
et dicet uastata est nineue
quis commouebit super te caput
unde quaeram consolatorem
tibi

numquid melior es Alexandria
populorum quae habitat
in fluminibus
aqua in circuitu eius
cuius divitiae mare aquae muri eius
Aethiopia fortitudo eius et Aegyptus
et non est finis
Africa et Lybies fuerunt
in auxilio tuo
sed et ipsa in transmigratione
ducta est in captivitatem
parvuli eius elisi sunt
in capite omnium viarum
et super inclytos eius
miserunt sortem
et omnes optimates eius
confixi sunt in conpedibus
et tu ergo inebriaberis
et eris despecta
et tu quaeres auxilium ab inimico
omnes munitiones tuae
sicut ficus cum grossis suis
si concussae fuerint cadent
in os comedentis
ecce populus tuus mulieres
in medio tui
inimicis tuis adapertione
pandentur portae terrae tuae
devorabit ignis vectes tuos
aquam propter obsidionem
hauri tibi
extrue munitiones tuas
intra in lutum et calca
subigens tene laterem
ibi comedet te ignis
peribis gladio
devorabit te ut bruchus
congregare ut bruchus
multiplicare ut lucusta
plures fecisti negotiatio-
nes tuas quam sunt
stellae caeli
bruchus expansus est
et avolavit

custodes tui quasi lucustae
et parvuli tui quasi lucustae
lucustarum
quae consident in sepibus
in die frigoris
sol ortus est et avolaverunt
et non est cognitus locus earum
ubi fuerint
dormitaverunt pastores tui
rex Assyr sepelientur
principes tui
latitavit populus tuus in mon-
tibus et non est qui congreget
non est obscura contritio tua
pessima est plaga tua
omnes qui audierunt auditionem
tuam conplauserunt
manum super te
quia super quem non transiit
malitia tua semper

EXP NAUM PROPHETA

INCIP HABACUC PROPHETA

Abacuc luctator fortis et rigidus
stat super custodiam suam
et figit gradum super munitionem
ut Christum in cruce contempletur
et dicat operuit caelos gloria
eius et laudis eius plena est
terra splendor eius ut lux erit
cornua in manibus eius ibi abscon-
dita est fortitudo eius.

EXP PROLOG HABACUC PROPH

INCIPIT IPSE LIBER

I ONUS QUOD UIDIT HABACUC PROPHETA
usquequo dne clamabo
et non exaudies
uociferabor ad te uim patiens
et non saluabis
quare ostendis mihi iniqui
tatem et laborem uidere
uidere praedam et iniustitia
contra me
et factum est iudicium
et contradictio potentior
propter hoc lacerata est lex
et non peruenit usque ad finem
iudicium
quia impius praeualet
aduersus iustum
propterea egreditur
iudicium peruersum
aspicite in gentibus et uidete
uidete contemptores et inspici
te et admiramini mirabilia
et disperite
et admiramini et obstupescite
quia opus factum est in diebus uestris
quod nemo credet cum narrabitur
quia ecce ego suscitabo chaldaeos
gentem amaram et uelocem
ambulantem super latitudine
terrae
ut possideat tabernacula non sua
horribilis et terribilis est
ex semet ipsa iudicium
et onus eius egredietur
leuiores pardis equi eius
et uelociores lupis uespertinis
et diffundentur equites eius
equites namque eius
de longe uenient
uolabunt quasi aquila festinans
ad comedendum
omnes ad praedam uenient
facies eorum uentus urens
et congregabit quasi harenam
captiuitatem
et ipse de regibus triumphabit
et tyranni ridiculi eius erunt
ipse super omnem munitionem
ridebit
et comportabit aggerem
et capiet eam
tunc mutabitur sps et per
transibit et corruet
haec est fortitudo eius dei sui
numquid non tu a principio dne
ds meus sanctus meus et non moriemur
dne in iudicium posuisti eum
et fortem ut corriperes
fundasti eum
mundi sunt oculi tui ne uideas malum
et respicere ad iniquitatem
non poteris
quare non respicis super
iniqua agentes
et taces deuorante impio
iustiorem se
et facies homines quasi
pisces maris
et quasi reptile non habens
principem
totum in hamo subleuauit
traxit illud in sagena sua
et congregauit in rete suo
super hoc laetabitur et exultabit
propterea hoc immolabit
sagenae suae
et sacrificabit reti suo
quia in ipsis incrassata est pars eius
et cibus eius electus
propter hoc ergo expandit
sagenam suam
et semper interficere
gentes non parcet
II super custodiam meam stabo
et figam gradum super
munitionem
et contemplabor ut uideam
quid dicatur mihi
et quid respondeam ad arguentem
me

ET RESPONDIT MIHI DOMINUS ET DIXIT
SCRIBE VISUM ET EXPLANA EUM
SUPER TABULAS UT PERCURRAT QUI LEGERIT EUM
QUIA ADHUC VISUS PROCUL ET APPARE-
BIT IN FINE ET NON MENTIETUR
SI MORAM FECERIT EXPECTA ILLUM
QUIA VENIENS VENIET
ET NON TARDABIT
ECCE QUI INCREDULUS EST NON ERIT
RECTA ANIMA EIUS IN SEMET IPSO
SI SUBDUXERIT SE NON BENE
SENTIET ANIMA MEA IN EUM
IUSTUS AUTEM IN FIDE SUA VIVET
ET QUOMODO VINUM POTANTEM
DECIPIT
SIC ERIT VIR SUPERBUS
ET NON DECORABITUR
QUI DILATAVIT QUASI INFERNUS
ANIMAM SUAM
ET IPSE QUASI MORS ET NON
ADIMPLETUR
ET CONGREGABIT AD SE OMNES
GENTES
ET COACERVABIT AD SE
OMNES POPULOS
NUMQUID NON OMNES ISTI
SUPER EUM PARABOLAM SUMENT
ET LOQUELLAM ENIGMATUM EIUS
ET DICETUR VAE EI QUI MULTI-
PLICAT NON SUA
USQUEQUO ET ADGRAVAT CONTRA
SE DENSUM LUTUM
NUMQUID NON REPENTE CON-
SURGENT QUI MORDEANT TE
ET SUSCITABUNTUR LACERANTES TE
ET EVIGILABUNT INSIDIATORES TUI
ET ERIS IN RAPINAM EIS
QUIA TU SPOLIASTI GENTES MULTAS
SPOLIABUNT TE OMNES QUI RELIQUI
FUERINT DE POPULIS
PROPTER SANGUINEM HOMINIS
ET INIQUITATEM TERRAE
CIVITATIS ET OMNIUM
HABITANTIUM IN EA

VAE QUI CONGREGAT AVARI- (12)
TIAM MALAM DOMUI SUAE
UT SIT IN EXCELSO NIDUS EIUS
ET LIBERARI SE PUTAT
DE MANU MALI
COGITASTI CONFUSIONEM
DOMUI TUAE
CONCIDISTI POPULOS MULTOS
ET PECCAVIT ANIMA TUA
QUIA LAPIS DE PARIETE CLAMABIT
ET LIGNUM QUOD INTER IUNCTURAS
AEDIFICIORUM EST RESPONDEBIT
VAE QUI AEDIFICAT CIVITATEM
IN SANGUINIBUS
ET PRAEPARAT URBEM IN INIQUITATE
NUMQUID NON HAEC A DOMINO SUNT
EXERCITUUM
LABORABUNT ENIM POPULI
IN MULTO IGNE ET GENTES IN VACUUM
ET DEFICIENT QUIA REPLEBITUR TERRA
UT COGNOSCAT GLORIAM DOMINI
QUASI AQUAE OPERIENTES MARE
VAE QUI POTUM DAT AMICO SUO
MITTENS FEL SUUM ET INEBRIANS
UT ASPICIAT NUDITATEM EIUS
REPLETUS ES IGNOMINIA
PRO GLORIA
BIBE TU QUOQUE ET CONSOPIRE
CIRCUMDABIT TE CALIX
DEXTERAE DOMINI
ET VOMITUS IGNOMINIAE
SUPER GLORIAM TUAM
QUIA INIQUITAS LIBANI OPERIET TE
ET VASTITAS ANIMALIUM
DETERREBIT EOS
DE SANGUINIBUS HOMINUM ET INIQUI-
TATE TERRAE ET CIVITATIS
ET OMNIUM HABITANTIUM IN EA
QUID PRODEST SCULPTILE
QUIA SCULPSIT ILLUD FICTOR SUUS
CONFLATILE ET IMAGINEM FALSAM
QUIA SPERAVIT IN FIGMENTO
FICTOR EIUS
UT FACERET SIMULACRA
MUTA

VAE QUI DICIT LIGNO EXPERGISCERE
SURGE LAPIDI TACENTI
NUMQUID IPSE DOCERE POTERIT
ECCE ISTE COOPERTUS EST AURO
ET ARGENTO ET OMNIS SPS
NON EST IN VISCERIBUS EIUS
DNS AUTEM IN TEMPLO SCO SUO
SILEAT A FACIE EIUS OMNIS TERRA

ORATIO ABACUC PROFETAE PRO IGNORATIONIBUS

CAP III

DNE AUDIVI AUDITIONEM TUAM
ET TIMUI
CONSIDERAVI OPERA TUA ET EXPAVI
DNE OPUS TUUM IN MEDIO ANNORUM
VIVIFICA ILLUD
IN MEDIO ANNORUM NOTUM FACIES
CUM IRATUS FUERIS MISERICOR
DIAE RECORDABERIS
DS AB AUSTRO VENIET ET SCS
DE MONTE FARAN SEMPER
OPERUIT CAELOS GLORIA EIUS
ET LAUDIS EIUS PLENA EST TERRA
SPLENDOR EIUS UT LUX ERIT
CORNUA IN MANIBUS EIUS
IBI ABSCONDITA EST FORTITUDO EIUS
ANTE FACIEM EIUS IBIT MORS
ET EGREDIETUR DIABOLUS
ANTE PEDES EIUS
STETIT ET MENSUS EST TERRAM
ASPEXIT ET DISSOLVIT GENTES
ET CONTRITI SUNT MONTES
SAECULI
INCURVATI SUNT COLLES MUNDI
AB ITINERIBUS AETERNITATIS EIUS
PRO INIQUITATE VIDI TENTORIA
AETHIOPIAE
TURBABUNTUR PELLES TERRAE
MADIAN
NUMQUID IN FLUMINIBUS
IRATUS ES DNE
AUT IN FLUMINIB. FUROR TUUS
VEL IN MARI INDIGNATIO TUA
QUI ASCENDES SUPER EQUOS TUOS
ET QUADRIGAE TUAE SALVATIO
SUSCITANS SUSCITABIS ARCUM TUUM
IURAMENTA TRIBUBUS
QUAE LOCUTUS ES SEMPER
FLUVIOS SCINDES TERRAE
VIDERUNT TE ET DOLUERUNT
MONTES
GURGES AQUARUM TRANSIIT
DEDIT ABYSSUS VOCEM SUAM
ALTITUDO MANUS SUAS LEVAVIT
SOL ET LUNA STETERUNT
IN HABITACULO SUO
IN LUCE SAGITTARUM TUARUM IBUNT
IN SPLENDORE FULGURANTIS
HASTAE TUAE
IN FREMITU CONCULCABIS TERRAM
IN FURORE OBSTUPEFACIES GENTES
EGRESSUS ES IN SALUTEM POPULI TUI
IN SALUTEM CUM XPO TUO
PERCUSSISTI CAPUT DE DOMO
IMPII
DENUDASTI FUNDAMENTUM
USQUE AD COLLUM SEMPER
MALEDIXISTI SCEPTRIS EIUS
CAPITI BELLATORUM EIUS
VENIENTIBUS UT TURBO
AD DISPERGENDUM ME
EXULTATIO EORUM SICUT EIUS
QUI DEVORAT PAUPEREM
IN ABSCONDITO
VIAM FECISTI IN MARI EQUIS TUIS
IN LUTO AQUARUM MULTARUM
AUDIVI ET CONTURBATUS EST
VENTER MEUS
A VOCE CONTREMUERUNT
LABIA MEA
INGREDIATUR PUTREDO
IN OSSIB. MEIS
ET SUBTER ME SCATEAT
UT REQUIESCAM IN DIE TRIBULATIONIS
UT ASCENDAM AD POPULUM
ADCINCTUM NOSTRUM
FICUS ENIM NON FLOREBIT
ET NON ERIT GERMEN IN VINEIS
MENTIETUR OPUS OLIVAE

et arva non afferent cibum
abscidetur de ovili pecus
et non erit armentum
in praesepibus
ego autem in Domino gaudebo
exultabo in Deo Iesu meo
Dominus Deus fortitudo mea
et ponet pedes meos
quasi cervorum
et super excelsa mea deducet me
victor in psalmis canentem

Expl[illegible]

Sophonias speculator et arcanorum
Dei cognitor audivit clamorem a porta
piscium et heiulatum a secunda et con-
tritionem a collibus indicit quoque ululatum
habitatoribus pilae quia conticuit omnis
populus Chanaan disperierunt universi
qui involuti erant argento

[illegible]

Incipit liber

Verbum Domini quod factum est
ad Sophoniam filium Cusi
filium Godoliae filii Amariae
filii Ezechiae
in diebus Iosiae filii Amon regis Iuda
congregans congregabo
omnia a facie terrae dicit Dominus
congregans hominem et pecus
congregans volatile caeli
et pisces maris
et ruinae impiorum erunt
et disperdam homines
a facie terrae dicit Dominus
et extendam manum meam
super Iudam
et super omnes habitantes
Hierusalem
et disperdam de loco hoc
reliquias Baal
et nomina aeditimorum cum sacer-
dotibus
et eos qui adorant super tecta
militiam caeli et adorant
et iurant in Domino et iurant in
Melchom
et qui avertuntur
de post tergum Domini
et qui non quaesierunt Dominum
nec investigaverunt eum
silete a facie Domini
quia iuxta est dies Domini
quia praeparavit Dominus hostiam
sanctificavit vocatos suos
et erit in die hostiae Domini
visitabo super principes
et super filios regis
et super omnes qui induti sunt
veste peregrina
et visitabo omnem qui arro-
ganter ingreditur
super limen in die illa
qui complent domum Domini
sui iniquitate et dolo
et erit in die illa dicit Dominus
vox clamoris a porta piscium
et ululatus a secunda
et contritio magna a collibus
ululate habitatores pilae
conticuit omnis populus
Chanaan
disperierunt omnes
involuti argento
et erit in tempore illo
scrutabor Hierusalem
in lucernis
et visitabo super viros defixos
in faecibus suis
qui dicunt in cordibus suis
non faciet bene Dominus
et non faciet male
et erit fortitudo eorum
in direptionem
et domus eorum in desertum
et aedificabunt domos
et non habitabunt et plantabunt

BUNT UINEAS ET NON BIBENT
UINUM EARUM
IUXTA EST DIES DNI MAGNUS
IUXTA ET UELOX NIMIS
UOX DIEI DNI AMARA
TRIBULABITUR IBI FORTIS
DIES IRAE DIES ILLA
DIES TRIBULATIONIS ET ANGUSTIAE
DIES CALAMITATIS ET MISERIAE
DIES TENEBRARUM ET CALIGINIS
DIES NEBULAE ET TURBINIS
DIES TUBAE ET CLANGORIS
SUPER CIUITATES MUNITAS
ET SUPER ANGULOS EXCELSOS
ET TRIBULABO HOMINES ET AMBULA
BUNT UT CAECI QUIA DNO PECCAUERUNT
ET EFFUNDETUR SANGUIS EORUM
SICUT HUMUS
ET CORPUS EORUM SICUT STERCORA
SED ET ARGENTUM EORUM
ET AURUM EORUM NON
POTERIT LIBERARE EOS
IN DIE IRAE DNI
IN IGNE ZELI EIUS DEUORABITUR
OMNIS TERRA
QUIA CONSUMMATIONEM
CUM FESTINATIONE FACIET
CUNCTIS HABITANTIBUS TERRAM
CONUENITE CONGREGAMINI
GENS NON AMABILIS PRIUSQUAM
PARIAT IUSSIO QUASI PULUEREM
TRANSEUNTEM DIEM ANTEQUAM
UENIAT IRA FURORIS DNI
ANTEQUAM UENIAT SUPER UOS
DIES FURORIS DNI
QUAERITE DNM OMNES
MANSUETI TERRAE
QUI IUDICIUM EIUS ESTIS OPERATI
QUAERITE IUSTUM
QUAERITE MANSUETUM
SI QUOMODO ABSCONDAMINI
IN DIE FURORIS DNI
QUIA GAZA DESTRUCTA ERIT
ET ASCALON IN DESERTUM

AZOTUM IN MERIDIE EICIENT
ET ACCARON ERADICABITUR
UAE QUI HABITATIS FUNICULUM
MARIS GENS PERDITORUM
UERBUM DNI SUPER UOS CHANAAN
TERRA PHILISTINORUM
ET DISPERDAM TE ITA
UT NON SIT INHABITATOR
ET ERIT FUNICULUS MARIS REQUIES
PASTORUM ET CAULAE PECORUM
ET ERIT FUNICULUS EIUS QUI REMAN
SERINT DE DOMO IUDA IBI
PASCENTUR
IN DOMIB ASCALONIS AD UESPERAM
REQUIESCENT
QUIA UISITABIT EOS DNS DS EORUM
ET AUERTET CAPTIUITATEM EORUM
AUDIUI OBPROBRIUM MOAB
ET BLASPHEMIAS FILIORUM AMMON
QUAE EXPROBRAUERUNT POPULO MEO
ET MAGNIFICATI SUNT SUPER
TERMINOS EORUM
PROPTEREA UIUO EGO DICIT DNS
EXERCITUUM DS ISRL
QUIA MOAB UT SODOMA ERIT
ET FILII AMMON QUASI GOMORRA
SICCITAS SPINARUM ET ACERUI SALIS
ET DESERTUM USQUE IN AETERNUM
RELIQUIAE POPULI MEI
DIRIPIENT ILLOS
RESIDUI GENTIS MEAE POSSIDE
BUNT EOS HOC EIS UENIET
PRO SUPERBIA SUA QUIA BLAS
PHEMAUERUNT ET MAGNIFICA
TI SUNT SUPER POPULUM DNI
EXERCITUUM
HORRIBILIS DNS SUPER EOS
ET ADTENUABIT OMNES DEOS TERRAE
ET ADORABUNT EUM UIRI DE LOCO
SUO OMNES INSULAE GENTIUM
SED ET UOS AETHIOPES INTER
FECTI GLADIO MEO ERITIS
ET EXTENDET MANUM SUAM
SUPER AQUILONEM ET PERDET
ASSUR

ET PONET SPECIOSAM IN SOLITUDINE
ET IN INVIUM ET QUASI DESERTUM
ET ACCUBABUNT IN MEDIO EIUS
GREGES OMNES BESTIAE GENTIUM
ET ONOCROTALUS ET ERICIUS
IN LIMINIB EIUS MORABUNTUR
VOX CANTANTIS IN FENESTRA
CORVUS IN SUPERLIMINARI
QUONIAM ADTENUABO ROBUR EIUS
HAEC EST GLORIOSA CIVITAS
HABITANS IN CONFIDENTIA
QUAE DICEBAT IN CORDE SUO
EGO SUM ET EXTRA ME
NON EST ALIA AMPLIUS
QUOMODO FACTA EST IN DESERTUM
CUBILE BESTIAE
OMNIS QUI TRANSIT PER EAM
SIBILABIT ET MOVEBIT
MANUM SUAM
VAE PROVOCATRIX ET REDEMPTA
CIVITAS COLUMBA
NON AUDIVIT VOCEM ET NON
SUSCEPIT DISCIPLINAM
IN DOMINO NON EST CONFISA
AD DEUM SUUM NON ADPROPIAVIT
PRINCIPES EIUS IN MEDIO EIUS
QUASI LEONES RUGIENTES
IUDICES EIUS LUPI VESPERAE
NON RELINQUEBANT IN MANE
PROPHETAE EIUS VESANI VIRI
INFIDELES
SACERDOTES EIUS POLLUERUNT SANCTUM
INIUSTE EGERUNT CONTRA LEGEM
DNS IUSTUS IN MEDIO EIUS
NON FACIET INIQUITATEM
MANE IUDICIUM SUUM DABIT
IN LUCE ET NON ABSCONDETUR
NESCIVIT AUTEM INIQUUS
CONFUSIONEM
DISPERDIDI GENTES ET DISSIPATI
SUNT ANGULI EORUM
DESERTAS FECI VIAS EORUM
DUM NON EST QUI TRANSEAT
DESOLATAE SUNT CIVITATES EORUM

NON REMANENTE VIRO
NEQUE ULLO HABITATORE
DIXI TAMEN TIMEBIS ME
SUSCIPIES DISCIPLINAM
ET NON PERIBIT HABITACULUM EIUS
PROPTER OMNIA IN QUIB VISITAVI EAM
VERUMTAMEN DILUCULO
SURGENTES
CORRUPERUNT OMNES
COGITATIONES SUAS
QUAPROPTER EXPECTA ME DICIT DNS
IN DIE RESURRECTIONIS MEAE
IN FUTURUM
QUIA IUDICIUM MEUM UT CON
GREGEM GENTES ET COL
LIGAM REGNA
UT EFFUNDAM SUPER EAS
INDIGNATIONEM MEAM
OMNEM IRAM FURORIS MEI
IN IGNE ENIM ZELI MEI DEVORABITUR
OMNIS TERRA
QUIA TUNC REDDAM POPULIS
LABIUM ELECTUM
UT VOCENT OMNES IN NOMINE DNI
ET SERVIANT EI UMERO UNO
ULTRA FLUMINA AETHIOPIAE
INDE SUPPLICES MEI FILII DISPERSO
RUM MEORUM DEFERENT
MUNUS MIHI
IN DIE ILLA NON CONFUNDERIS
SUPER CUNCTIS ADINVENTIONIB
TUIS QUIB PRAEVARICATA ES IN ME
QUIA TUNC AUFERAM DE MEDIO TUI
MAGNILOQUOS SUPERBIAE TUAE
ET NON ADICIES EXALTARI AMPLIUS
IN MONTE SCO MEO
ET DERELINQUAM IN MEDIO TUI
POPULUM PAUPEREM ET EGENU
ET SPERABUNT IN NOMINE DNI
RELIQUIAE ISRL
NON FACIENT INIQUITATEM
NEC LOQUENTUR MENDACIUM
ET NON INVENIETUR IN ORE EORUM
LINGUA DOLOSA

QUONIAM IPSI PASCENTUR ET ACCU
BABUNT ET NON ERIT QUI EXTERREAT
LAUDA FILIA SION IUBILA ISRL
LAETARE ET EXULTA IN OMNI
CORDE FILIA HIERUSALEM
ABSTULIT DNS IUDICIUM TUUM
AVERTIT INIMICOS TUOS
REX ISRL DNS IN MEDIO TUI
NON TIMEBIS MALUM ULTRA
IN DIE ILLA DICETUR HIERUSALEM
NOLI TIMERE
SION NON DISSOLVANTUR
MANUS TUAE
DNS DS TUUS IN MEDIO TUI FORTIS
IPSE SALVABIT
GAUDEBIT SUPER TE IN LAETITIA
SILEBIT IN DILECTIONE SUA
EXULTABIT SUPER TE IN LAUDE
NUGAS QUI A LEGE RECESSERANT
CONGREGABO QUIA EX TE ERANT
UT NON ULTRA HABEAS SUPER EIS
OBPROBRIUM
ECCE EGO INTERFICIAM OMNES
QUI ADFLIXERUNT TE
IN TEMPORE ILLO
ET SALVABO CLAUDICANTEM
ET EAM QUAE EIECTA FUERAT
CONGREGABO
ET PONAM EOS IN LAUDEM
ET IN NOMEN IN OMNI TERRA
CONFUSIONIS EORUM
IN TEMPORE ILLO QUO
ADDUCAM VOS
ET IN TEMPORE QUO CONGREGABO VOS
DABO ENIM VOS IN NOMEN ET IN
LAUDEM OMNIBUS POPULIS TERRAE
CUM CONVERTERO CAPTIVITATEM
VESTRAM CORAM OCULIS
VESTRIS DICIT DNS.

EXP SOFONIAS PROPHETA

INCIPIT AGGEUS PROPHETA

AGGEUS FESTIVUS ET LAETUS QUI SEMINA
VIT IN LACRIMIS UT IN GAUDIO METERET
DESTRUCTUM TEMPLUM AEDIFICAT DOMINUM OMNIPO
TENTEM INTRODUCIT LOQUENTEM ADHUC UNUM MODICUM
ET EGO COMMOVEBO CAELUM ET TERRAM
ET MARE ET ARIDAM ET MOVEBO OMNES
GENTES ET VENIET DESIDERATUS
CUNCTIS GENTIBUS

EXP PROLOGUS AGGEI PROPHETAE
INCIPIT LIBER.

IN ANNO SECUNDO DARII REGIS
IN MENSE SEXTO IN DIE UNA MENSIS
FACTUM EST VERBUM DNI IN MANU
AGGEI PROPHETAE AD ZOROBABEL
FILIUM SALATHIEL DUCEM IUDA
ET AD IESUM FILIUM IOSEDEC
SACERDOTEM MAGNUM DICENS
HAEC AIT DNS EXERCITUUM DICENS
POPULUS ISTE DICIT NONDUM VENIT
TEMPUS DOMUS DNI AEDIFICANDAE
ET FACTUM EST VERBUM DNI
IN MANU AGGEI PROPHETAE DICENS
NUMQUID TEMPUS VOBIS EST
UT HABITETIS IN DOMIBUS LAQUEATIS
ET DOMUS ISTA DESERTA
ET NUNC HAEC DICIT DNS EXERCITUUM
PONITE CORDA VESTRA
SUPER VIAS VESTRAS
SEMINASTIS MULTUM
ET INTULISTIS PARUM
COMEDISTIS ET NON ESTIS SATURATI
BIBISTIS ET NON ESTIS INEBRIATI
OPERUISTIS VOS ET NON ESTIS
CALEFACTI
ET QUI MERCEDES CONGREGAVIT
MISIT EAS IN SACCULUM PERTUSUM
HAEC DICIT DNS EXERCITUUM
PONITE CORDA VESTRA
SUPER VIAS VESTRAS
ASCENDITE IN MONTEM PORTATE
LIGNUM ET AEDIFICATE DOMUM
ET ACCEPTABILIS MIHI ERIT

ET GLORIFICABOR DICIT DNS
RESPEXISTIS AD AMPLIUS ET ECCE
FACTUM EST MINUS
ET INTULISTIS IN DOMUM
ET EXSUFLAVI ILLUD
QUAM OB CAUSAM DICIT DNS
EXERCITUUM
QUIA DOMUS MEA DESERTA EST
ET VOS FESTINATIS UNUSQUISQUE
IN DOMUM SUAM
PROPTER HOC SUPER VOS PROHIBI
TI SUNT CAELI NE DARENT RORem
ET TERRA PROHIBITA EST
NE DARET GERMEN SUUM
ET VOCAVI SICCITATEM SUPER TERRAM
ET SUPER MONTES ET SUPER TRITICUM
ET SUPER VINUM ET SUPER OLEUM
ET QUAECUMQ PROFERT HUMUS
ET SUPER HOMINES ET SUPER IUMENTA
ET SUPER OMNEM LABOREM MANUUM
ET AUDIVIT ZOROBABEL FILIUS
SALATHIEL ET IESUS FILIUS
IOSEDEC SACERDOS MAGNUS
ET OMNES RELIQUIAE POPULI
VOCEM DNI DEI SUI ET VERBA AGGEI
PROPHETAE SICUT MISIT EUM
DNS DS EORUM AD IPSOS
ET TIMUIT POPULUS A FACIE DNI
ET DIXIT AGGEUS NUNTIUS DNI
DE NUNTIIS DNI POPULO DICENS
EGO VOBISCUM DICIT DNS
ET SUSCITAVIT DNS SPM ZOROBABEL
FILII SALATHIEL DUCIS IUDA
ET SPM IESU FILI IOSEDEC
SACERDOTIS MAGNI
ET SPM RELIQUORUM
DE OMNI POPULO
ET INGRESSI SUNT ET FACIEBANT
OPUS IN DOMO DNI EXERCI
TUUM DI SUI
IN DIE VICENSIMA ET QUARTA MENSIS
IN SEXTO MENSE IN ANNO SECUNDO
DARII REGIS
IN SEPTIMO MENSE VICENSIMA
ET PRIMA MENSIS
FACTUM EST VERBUM DNI
IN MANU AGGEI PROPHETAE
DICENS
LOQUERE AD ZOROBABEL FILIUM
SALATHIEL DUCEM IUDA
ET AD IESUM FILIUM IOSEDEC
SACERDOTEM MAGNUM
ET AD RELIQUOS POPULI DICENS
QUIS IN VOBIS EST DERELICTUS
QUI VIDIT DOMUM ISTAM
IN GLORIA SUA PRIMA ET QUID VOS
VIDETIS HANC NUNC
NUMQUID NON ITA EST QUASI
NON SIT IN OCULIS VESTRIS
ET NUNC CONFORTARE
ZOROBABEL DICIT DNS
ET CONFORTARE IESU FILI IOSEDEC
SACERDOS MAGNE
ET CONFORTARE OMNIS POPULUS
TERRAE DICIT DNS EXERCITUUM
ET FACITE QUONIAM EGO VOBISCUM
SUM DICIT DNS EXERCITUUM
VERBUM QUOD PLACUI VOBISCUM
CUM EGREDEREMINI
DE TERRA AEGYPTI
ET SPS MEUS ERIT IN MEDIO VESTRUM
NOLITE TIMERE QUIA HAEC
DICIT DNS EXERCITUUM
ADHUC UNUM MODICUM EST
ET EGO COMMOVEBO
CAELUM ET TERRAM
ET MARE ET ARIDAM
ET MOVEBO OMNES GENTES
ET VENIET DESIDERATUS
CUNCTIS GENTIBUS
ET IMPLEBO DOMUM ISTAM
GLORIA DICIT DNS EXERCITUUM
MEUM EST AURUM ET MEUM EST
ARGENTUM DICIT DNS EXERCITUU'
MAGNA ERIT GLORIA DOMUS ISTIUS
NOVISSIMAE PLUS QUAM PRIMAE
DICIT DNS EXERCITUUM
ET IN LOCO ISTO DABO PACEM

dicit dns exercituum
in uicensima et quarta noni
mensis in anno secundo darii
factum est uerbum dni ad aggeum
prophetam dicens
haec dicit dns exercituum
interroga sacerdotes legem
dicens
si tulerit homo carnem
sanctificatam in ora uestimenti
sui et tetigerit de summitate
eius panem aut pul-
mentum aut uinum aut oleum
aut omnem cibum
numquid sanctificabitur
Respondentes autem sacer-
dotes dixerunt non
et dixit aggeus
si tetigerit pollutus in anima
ex omnibus his numquid
contaminabitur
et responderunt sacerdotes
et dixerunt contaminabitur
et respondit aggeus et dixit
sic populus iste et sic gens
ista ante faciem meam
dicit dns
et sic omne opus manuum eorum
et omnia quae obtulerint ibi
contaminata erunt
et nunc ponite corda uestra
a die hac et supra
antequam poneretur lapis
super lapidem in templo dni
cum accederetis ad aceruum
uiginti modiorum et fierent
decem
intraretis ad torcular ut expri-
meretis quinquaginta
lagoenas et fierent uiginti
percussi uos uento urente
et aurugine et grandine
omnia opera manuum
uestrarum et non est
in uobis qui reuerteretur
ad me dicit dns
ponite corda uestra ex die ista
et in futurum
a die uicensima et quarta
noni mensis
a die qua fundamenta iacta
sunt templi dni
ponite super cor uestrum
numquid iam semen
in germine est
et adhuc uinea et ficus
et malogranatum et lignum
oliuae non floruit
ex die ista benedicam
Et factum est uerbum dni
secundo ad aggeum
in uicensima quarta
mensis dicens
Loquere ad zorobabel
ducem iuda dicens
ego mouebo caelum pariter
et terram
et subuertam solium regnorum
et conteram fortitudinem
regni gentium
et subuertam quadrigam
et ascensorem eius
et descendent equi
et ascensores eorum
uir in gladio fratris sui
in die illo dicit dns exercituum
adsumam te zorobabel filio
salathiel serue meus dicit dns
et ponam te quasi signaculum
quia te elegi dicit dns
exercituum

EXP AGGEUS PROPHETA

INCIPIT PROLOG ZACHARIAE PROPHETAE

Zacharias memor dni sui multiplex
in prophetia est iesum vestibus sordidis et lapidem
oculorum septem candelabrumque
aureum cum totidem lucernis quot ocu
lis duas quoque olivas sinistra lampadis
cernit et una adextris ut post equos
rufos varios et albos et dissipatas quadri
gas ex ephraim et equum de hierusalem
pauperem regem vaticinetur et praedi
cet sedentem super pullum filium
asinae subiugalis.

EXP PROLOG ZACHARIAE PROPH

INCIPIT IPSE LIBER

In mense octavo in anno
secundo darii
factum est verbum dni
ad zachariam filium barachiae
filium addo prophetam dicens
iratus est dns super patres
vestros iracundia
et dices ad eos
haec dicit dns exercituum
convertimini ad me dicit dns
exercituum
et convertar ad vos ait dns
exercituum
ne sitis sicut patres vestri
ad quos clamabant prophetae
priores dicentes
haec dicit dns exercituum
convertimini de viis vestris malis
et cogitationibus vestris pessimis
et non audierunt neque adten
derunt ad me dicit dns
patres vestri ubi sunt
et prophetae
numquid in sempiternum vivent
verumtamen verba mea
et legitima mea quae manda
vi servis meis prophetis
numquid non conprehenderunt
patres vestros
et conversi sunt et dixerunt
sicut cogitavit dns exercituum
facere nobis
secundum vias nostras
et secundum adinventiones
nostras fecit nobis
10 In die vicensimo et quarta
undecimo mense sabath
in anno secundo darii
factum est verbum dni
ad zachariam filium barachiae
filium addo prophetam dicens
vidi per noctem et ecce vir
ascendens super equum rufum
et ipse stabat inter mirteta
quae erant in profundo
et post eum equi rufi
varii et albi
et dixi quid sunt isti dne mi
et dixit ad me angelus
qui loquebatur in me
ego ostendam tibi quid sint haec
et respondit vir qui stabat
inter mirteta et dixit
isti sunt quos misit dns
ut perambulent terram
et responderunt angelo dni
qui stabat inter mirteta
et dixerunt
perambulavimus terram
et ecce omnis terra
habitatur et quiescit
et respondit angelus dni
et dixit
dne exercituum usquequo tu
non misereberis hierusalem
et urbium iuda quibus iratus
es iste septuagesimus
annus est
et respondit dns angelo
qui loquebatur in me verba
bona verba consolatoria
et dixit ad me angelus

qui loquebatur in me
clama dicens
haec dicit dns exercituum
zelatus sum hierusalem
et sion zelo magno
et ira magna ego irascor
super gentes opulentas
quia ego iratus sum parum
ipsi vero adiuverunt in malum
propterea haec dicit dns
revertar ad hierusalem
in misericordiis
domus mea aedificabitur in ea
dicit dns exercituum
et perpendiculum extendetur
super hierusalem
adhuc clama dicens
haec dicit dns exercituum
adhuc adfluent civitates
meae bonis
et consolabitur dns adhuc sion
et eliget adhuc hierusalem
Et levavi oculos meos et vidi
et ecce quattuor cornua
et dixi ad angelum qui loque
batur in me
quid sunt haec et dixit ad me
haec sunt cornua quae ventila
verunt iudam et israhel et hierusalem
et ostendit mihi dns
quattuor fabros
et dixi quid isti veniunt facere
qui ait dicens
haec sunt cornua quae ventila
verunt iudam per singulos
viros
et nemo eorum levavit caput suum
et venerunt isti deterrere ea
ut deiciant cornua gentium
quae levaverunt cornu
super terram iuda
ut dispergerent eam
Et levavi oculos meos et vidi
et ecce vir et in manu eius
funiculus mensorum
et dixi quo tu vadis
et dixit ad me ut metiar hierusalem
et videam quanta sit latitudo eius
et quanta longitudo eius
et ecce angelus qui loquebatur
in me egrediebatur
et angelus alius egrediebatur
in occursum eius
et dixit ad eum
curre loquere ad puerum
istum dicens
absque muro habitabitur hierusalem
prae multitudine hominum
et iumentorum in medio eius
et ego ero ei ait dns murus
ignis in circuitu
et in gloria ero in medio eius
o o fugite de terra aquilonis
ait dns
quoniam in quattuor ventos caeli
dispersi vos dicit dns
o sion fugite quae habitas
apud filiam babylonis
quia haec dicit dns exercituum
post gloriam misit me ad gentes
quae spoliaverunt vos
qui enim tetigerit vos tangit
pupillam oculi eius
quia ecce ego levo manum meam
super eos
et erunt praedae his qui
serviebant sibi
et cognoscetis quia dns
exercituum misit me
Lauda et laetare filia sion
quia ecce ego venio et habitabo
in medio tui dicit dns
et adplicabuntur gentes multae
ad dnm in die illa
et erunt mihi in populum
et habitabo in medio tui
et scies quia dns exercituum
misit me ad te

et possidebit dns iudam partem
suam in terra sanctificata
et eliget adhuc hierusalem
sileat omnis caro a facie dni
quia consurrexit de habitaculo
sco suo
III Et ostendit mihi iesum sacerdotem
magnum stantem coram
angelo dni
et satan stabat a dextris eius
ut adversaretur ei
et dixit dns ad satan
increpet dns in te satan
et increpet dns in te
qui elegit hierusalem
numquid non iste torris est
erutus de igne
et iesus erat indutus
vestibus sordidis
et stabat ante faciem angeli
qui respondit et ait ad eos
qui stabant coram se dicens
auferte vestimenta sordida ab eo
et dixit ad eum
ecce abstuli a te iniquitatem tuam
et indui te mutatoriis
et dixit ponite cidarim mundam
super caput eius
et posuerunt cidarim mundam
super caput eius
et induerunt eum vestibus
et angelus dni stabat
et contestabatur angelus dni
iesum dicens
haec dicit dns exercituum ds
si in viis meis ambulaveris
et custodiam meam custodieris
tu quoque iudicabis domum meam
et custodies atria mea
et dabo tibi ambulantes de his
qui nunc hic adsistunt
Audi iesu sacerdos magne
tu et amici tui qui habitant coram
te quia viri portendentes sunt
ecce enim ego adducam servum meum
orientem
quia ecce lapis quem dedi coram
iesu super lapidem unum
septem oculi sunt
ecce ego caelabo sculpturam eius
dicit dns exercituum
et auferam iniquitatem terrae
illius in die una
in die illa dicit dns exercituum
vocabit vir amicum suum sub
ter vineam et subter ficum
IIII Et reversus est angelus
qui loquebatur in me
et suscitavit me quasi virum
qui suscitatur de somno suo
et dixit ad me quid tu vides
et dixi vidi et ecce candelabrum
aureum totum
et lampas eius super caput ipsius
et septem lucernae eius
super illud
septem et septem infusoria
lucernis quae erant
super caput illius
et duae olivae super illud
una a dextris lampadis
et una a sinistris eius
et respondi et aio ad angelum
qui loquebatur in me dicens
quid sunt haec dne mi
et respondit angelus
qui loquebatur in me
et dixit ad me
numquid nescis quid sunt haec
et dixi non dne mi
et respondit et ait ad me dicens
hoc est verbum dni
ad zorobabel dicens
non in exercitu nec in robore
sed in spiritu meo dicit dns exercituum
quis tu mons magne coram
zorobabel in planum
et educet lapidem primarium

ET EXAEQUABIT GRATIAM GRATIAE EIUS
ET FACTUM EST VERBUM DOMINI
AD ME DICENS
MANUS ZOROBABEL FUNDAVERUNT
DOMUM ISTAM ET MANUS EIUS
PERFICIENT EAM
ET SCIETIS QUIA DOMINUS EXERCITUUM
MISIT ME AD VOS
QUIS ENIM DESPEXIT DIES PARVOS
ET LAETABUNTUR ET VIDEBUNT
LAPIDEM STAGNEUM
IN MANU ZOROBABEL
SEPTEM ISTI OCULI DOMINI SUNT
QUI DISCURRUNT IN UNIVERSA
TERRA
ET RESPONDI ET DIXI AD EUM
QUID SUNT DUAE OLIVAE ISTAE
AD DEXTERAM CANDELABRI
ET AD SINISTRAM EIUS
ET RESPONDI SECUNDO
ET DIXI AD EUM
QUID SUNT DUAE OLIVAE SPICAE
OLIVARUM
QUAE SUNT IUXTA DUO ROSTRA
AUREA
IN QUIBUS SUNT SUFFUSORIA EX AURO
ET AIT AD ME DICENS
NUMQUID NESCIS QUID SUNT HAEC
ET DIXI NON DOMINE
ET DIXIT ISTI DUO FILII
SPLENDORIS
QUI ADSISTUNT DOMINATORI
UNIVERSAE TERRAE
V ET CONVERSUS SUM ET LEVAVI
OCULOS MEOS ET VIDI
ET ECCE VOLUMEN VOLANS
ET DIXIT AD ME QUID TU VIDES
ET DIXI EGO VIDEO VOLUMEN VOLANS
LONGITUDO EIUS VIGINTI CUBITORUM
ET LATITUDO EIUS DECEM CUBITORUM
ET DIXIT AD ME HAEC EST
MALEDICTIO QUAE EGREDITUR
SUPER FACIEM OMNIS TERRAE
QUIA OMNIS FUR SICUT IBI
SCRIPTUM EST IUDICABITUR
ET OMNIS IURANS EX HOC SIMILITER
IUDICABITUR
EDUCAM ILLUD DICIT DOMINUS EXERCITUUM
ET VENIET AD DOMUM FURIS
ET AD DOMUM IURANTIS IN NOMINE
MEO MENDACITER
ET COMMORABITUR IN MEDIO
DOMUS EIUS
ET CONSUMET EAM ET LIGNA EIUS
ET LAPIDES EIUS
ET EGRESSUS EST ANGELUS QUI LOQUE
BATUR IN ME ET DIXIT AD ME
LEVA OCULOS TUOS ET VIDE QUID EST
HOC QUOD EGREDITUR
ET DIXI QUIDNAM EST ET AIT
HAEC EST AMPHORA EGREDIENS
ET DIXIT HAEC EST OCULUS EORUM
IN UNIVERSA TERRA
ET ECCE TALENTUM PLUMBI
PORTABATUR
ET ECCE MULIER UNA SEDENS
IN MEDIO AMPHORAE
ET DIXIT HAEC EST IMPIETAS
ET PROIECIT EAM IN MEDIO AMPHORAE
ET MISIT MASSAM PLUMBEAM
IN OS EIUS
ET LEVAVI OCULOS MEOS ET VIDI
ET ECCE DUAE MULIERES EGREDIENTES
ET SPIRITUS IN ALIS EARUM
ET HABEBANT ALAS QUASI ALAS MILVI
ET LEVAVERUNT AMPHORAM INTER
TERRAM ET CAELUM
ET DIXI AD ANGELUM QUI LOQUE
BATUR IN ME
QUO ISTAE DEFERUNT AMPHORAM
ET DIXIT AD ME UT AEDIFICETUR EI
DOMUS IN TERRA SENNAAR
ET STABILIATUR ET PONATUR IBI
SUPER BASEM SUAM
VI ET CONVERSUS SUM ET LEVAVI
OCULOS MEOS ET VIDI
ET ECCE QUATTUOR QUADRIGAE
EGREDIENTES DE MEDIO DUORUM

MONTIUM
ET MONTES MONTES AEREI
IN QUADRIGA PRIMA EQUI RUFI
ET IN QUADRIGA SECUNDA EQUI NIGRI
ET IN QUADRIGA TERTIA EQUI ALBI
ET IN QUADRIGA QUARTA EQUI
VARII FORTES
ET RESPONDI ET DIXI AD ANGELUM
QUI LOQUEBATUR IN ME
QUID SUNT HAEC DOMINE MI
ET RESPONDIT ANGELUS
ET AIT AD ME
ISTI SUNT QUATTUOR VENTI CAELI
QUI EGREDIUNTUR UT STENT CORAM
DOMINATORE OMNIS TERRAE
IN QUO ERANT EQUI NIGRI EGREDI
EBANTUR IN TERRAM AQUILONIS
ET ALBI EGRESSI SUNT POST EOS
ET VARII EGRESSI SUNT
AD TERRAM AUSTRI
QUI AUTEM ERANT ROBUSTISSIMI
EXIERUNT ET QUAEREBANT IRE
ET DISCURRERE PER OMNEM
TERRAM
ET DIXIT ITE PERAMBULATE TERRAM
ET PERAMBULAVERUNT TERRAM
ET VOCAVIT ME ET LOCUTUS EST
AD ME DICENS
ECCE QUI EGREDIUNTUR IN TERRAM
AQUILONIS REQUIESCERE
FECERUNT SPIRITUM
IN TERRA AQUILONIS
ET FACTUM EST VERBUM DOMINI
AD ME DICENS
SUME A TRANSMIGRATIONE
AB OLDAI ET A TOBIA ET AB IDAIA
ET VENIES TU IN DIE ILLA
ET INTRABIS IN DOMUM IOSIAE
FILII SOFONIAE QUI VENERUNT
DE BABYLONE
ET SUMES ARGENTUM ET AURUM
ET FACIES CORONAS ET PONES
IN CAPITE IESU FILII IOSEDEC
SACERDOTIS MAGNI ET LOQUERIS
AD EUM DICENS
HAEC DICIT DOMINUS EXERCITUUM
DICENS
ECCE VIR ORIENS NOMEN EIUS
ET SUBTER EUM ORIETUR
ET AEDIFICABIT TEMPLUM DOMINO
ET IPSE EXTRUET TEMPLUM DOMINO
ET IPSE PORTABIT GLORIAM
ET SEDEBIT ET DOMINABITUR
SUPER SOLIO SUO
ET ERIT SACERDOS SUPER SOLIO SUO
ET CONSILIUM PACIS ERIT
INTER DUOS ILLOS
ET CORONAE ERUNT HELEM
ET TOBIAE ET IDAIAE
ET HEN FILIO SOFONIAE
MEMORIALE IN TEMPLO DOMINI
ET QUI PROCUL SUNT VENIENT
ET AEDIFICABUNT IN TEMPLO DOMINI
ET SCIETIS QUIA DOMINUS EXERCITUUM
MISIT ME AD VOS
ERIT AUTEM HOC SI AUDITU
AUDIERITIS VOCEM DOMINI DEI VESTRI
VII ET FACTUM EST IN ANNO QUARTO
DARII REGIS
FACTUM EST VERBUM DOMINI
AD ZACHARIAM
IN QUARTA MENSIS NONI
QUI EST CASLEU
ET MISERUNT AD DOMUM DEI
SARASAR ET ROGOMELECH
ET VIRI QUI ERANT CUM EO
AD DEPRECANDAM FACIEM DOMINI
UT DICERENT SACERDOTIBUS
DOMUS DOMINI EXERCITUUM
ET PROPHETIS LOQUENTES
NUMQUID FLENDUM MIHI EST
IN MENSE QUINTO
VEL SANCTIFICARE ME DEBEO
SICUT FECI IAM MULTIS ANNIS
ET FACTUM EST VERBUM DOMINI
EXERCITUUM AD ME DICENS
LOQUERE AD OMNEM POPULUM
TERRAE ET AD SACERDOTES DICENS

cum ieiunaretis et plangeretis
in quinto et septimo per hos
septuaginta annos
num quid ieiunium ieiunastis mihi
et cum comedistis et bibistis
numquid non vobis comedistis
et vobismet ipsis bibistis
numquid non sunt verba quae lo
cutus est dns in manu
prophetarum priorum
cum adhuc hierusalem habitaretur
et esset opulenta ipsa
et urbes in circuitu eius
et ad austrum et in cam
pestribus habitaretur
Et factum est verbum dni
ad zachariam dicens
haec dicit dns exercituum
iudicium verum iudicate
et misericordiam et miseratio
nes facite unusquisque
cum fratre suo
et viduam et pupillum et advenam
et pauperem nolite calumniari
et malum vir fratris sui
non cogitet in corde suo
et noluerunt adtendere
et verterunt scapulam
recedentem
et aures suas adgravaverunt
ne audirent
et cor suum posuerunt adaman
tem ne audirent legem
et verba quae misit dns
exercituum in spiritu suo per
manum prophetarum priorum
et facta est indignatio magna
a dno exercituum
et factum est sicut locutus est
et non audierunt
sic clamabunt et non exaudiam
dicit dns exercituum
et dispersi eos per omnia
regna quae nescierunt

et terra desolata est ab eis eo quod
non esset transiens et revertens
et posuerunt terram deside
rabilem in desertum
Et factum est verbum dni
exercituum dicens
haec dicit dns exercituum
zelatus sum sion zelo magno
et indignatione magna
zelatus sum eam
haec dicit dns exercituum
reversus sum ad sion et habi
tabo in medio hierusalem
et vocabitur hierusalem
civitas veritatis
et mons dni exercituum
mons sanctificatus
haec dicit dns exercituum
adhuc habitabunt senes et anus
in plateis hierusalem
et vir baculus in manu eius
prae multitudine dierum
et plateae civitatis conplebun
tur infantibus et puellis
ludentibus in plateis eius
haec dicit dns exercituum
si difficile videbitur in oculis
reliquiarum populi huius
in diebus illis
numquid in oculis meis difficile
erit dicit dns exercituum
haec dicit dns exercituum
ecce ego salvabo populum meum
de terra orientis et de ter
ra occasus solis
et adducam eos et habitabunt
in medio hierusalem
et erunt mihi in populum
et ego ero eis in deum
in veritate et in iustitia
haec dicit dns exercituum
confortentur manus vestrae
qui auditis in diebus his sermo
nes istos per os prophetarum

in die qua fundata est
domus dni exercituum
ut templum aedificaretur
siquidem ante dies illos
merces hominum non erat
nec merces iumentorum erat
neque introeunti et exeunti
erat pax prae tribulatione
et dimisi omnes homines unum
quemque contra proximum suum
nunc autem non iuxta dies priores
ego faciam reliquiis populi
huius dicit dns exercituum
sed semen pacis erit
vinea dabit fructum suum
et terra dabit germen suum
et caeli dabunt rorem suum
et possidere faciam reliquias
populi huius universa
haec
et erit sicut eratis maledic
tio in gentibus domus
iuda et domus isrl
sic salvabo vos et eritis
benedictio
nolite timere confortentur
manus vestrae
quia haec dicit dns exercituum
sicut cogitavi ut affligerem vos
cum ad iracundiam provocas
sent patres vestri me
dicit dns et non sum misertus
sic conversus cogitavi
in diebus istis
ut bene faciam hierusalem
et domui iuda
nolite timere
haec sunt ergo verba
quae facietis
loquimini veritatem unusquis
que cum proximo suo
veritatem et iudicium pacis
iudicate in portis vestris
et unusquisque malum contra
amicum suum ne cogitetis
in cordibus vestris
et iuramentum mendax
ne diligatis
omnia enim haec sunt
quae odi dicit dns
LX Et factum est verbum dni
exercituum ad me dicens
haec dicit dns exercituum
ieiunium quarti et ieiunium
quinti
et ieiunium septimi
et ieiunium decimi
erit domui iuda in gaudium
et in laetitiam et in sollem
nitates praeclaras
veritatem tantum et pacem
diligite
haec dicit dns exercituum
usquequo veniant populi
et habitent in civita
tibus multis
et vadant habitatores unus
ad alterum dicentes
eamus et deprecemur
faciem dni
et quaeramus dnm exercituum
vadam etiam ego
et venient populi multi
et gentes robustae
ad quaerendum dnm exerci
tuum in hierusalem
ad deprecandam faciem dni
haec dicit dns exercituum
in diebus illis in quibus adprehen
dent decem homines
ex omnibus linguis gentium
et adprehendent fimbriam
viri iudaei dicentes ibimus
vobiscum
audivimus enim quoniam ds
vobiscum est
XIX Onus verbi dni in terra adrach
et damasci requiei eius

quia domini est oculus hominis
et omnium tribuum isrl
adamath quoque in terminis eius
et tyrus et sidon
adsumpserunt quippe sibi
sapientiam valde
et aedificavit tyrus
munitionem suam
et coacervavit argentum
quasi humum
et aurum ut lutum platearum
ecce dns possidebit eam
et percutiet in mari forti
tudinem eius
et haec igni devorabitur
videbit ascalon et timebit
et gaza et dolebit nimis
et accaron quoniam confusa
est spes eius
et peribit rex de gaza
et ascalon non habitabitur
et sedebit separator in azoto
et disperdam superbiam
philistinorum
et auferam sanguinem eius
de ore eius
et abominationes eius
de medio dentium eius
et relinquetur etiam ipse
deo nostro
et erit quasi dux in iuda
et accaron quasi iebusaeus
et circumdabo domum meam
ex his qui militant mihi
euntes et revertentes
et non transibit super eos
ultra exactor
quia nunc vidi in oculis meis
Exulta satis filia sion
iubila filia hierusalem
ecce rex tuus venit tibi
iustus et salvator ipse
pauper et ascendens
super asinum

et super pullum filium asinae
et disperdam quadrigam
ex ephraim
et equum de hierusalem
et dissipabitur arcus belli
et loquetur pacem gentibus
et potestas eius a mari
usque ad mare
et a fluminibus usque ad fines terrae
tu quoque in sanguine testamen
ti tui emisisti vinctos tuos
de lacu in quo non est aqua
convertimini ad munitionem
vincti spei
hodie quoque adnuntians
duplicia reddam tibi
quoniam extendi mihi iudam
quasi arcum implevi ephraim
et suscitabo filios tuos sion
super filios tuos graecia
et ponam te quasi gladium
fortium
et dns ds super eos videbitur
et exibit ut fulgur iaculum eius
et dns ds in tuba canet
et vadet in turbine austri
dns exercituum proteget eos
et devorabunt et subicient
lapidibus fundae
et bibentes inebriabuntur
quasi a vino
et replebuntur ut fialae
et quasi cornua altaris
et salvabit eos dns ds eorum
in die illa ut gregem populi sui
quia lapides sancti elevabuntur
super terram eius
quid enim bonum eius est
et quid pulchrum eius
nisi frumentum electorum
et vinum germinans virgines
X petite a dno pluviam in tem
pore serotino et dns
faciet nives

et pluviam imbris dabit eis
singulis herbam in agro
quia simulacra locuta sunt
inutile
et divini viderunt mendacium
et somniatores frustra
locuti sunt
vane consolabantur
idcirco abducti sunt quasi grex
adfligentur quia non est eis
pastor
super pastores iratus est
furor meus
et super hircos visitabo
quia visitavit dns exercituum
gregem suum domum iuda
et posuit eos quasi equum
gloriae suae in bello
ex ipso angulus ex ipso paxillus
et ex ipso arcus proelii
ex ipso egredietur omnis
exactor simul
et erunt quasi fortes concul-
cantes lutum viarum in proelio
et bellabunt quia dns cum eis
et confundentur ascensores
equorum
et confortabo domum iuda
et domum ioseph salvabo
et convertam eos quia misere-
bor eorum
et erunt sicut fuerunt quando
non proieceram eos
ego enim dns ds eorum
et exaudiam eos
et erunt quasi fortes ephraim
et laetabitur cor eorum
quasi a vino
et filii eorum videbunt
et laetabuntur
et exultabit cor eorum in dno
sibilabo eis et congregabo illos
quia redemi eos
et multiplicabo eos sicut ante
fuerant multiplicati
et seminabo eos in populis
et de longe recordabuntur mei
et vivent cum filiis suis
et revertentur
et reducam eos de terra aegypti
et de assyriis congregabo eos
et ad terram galaad et libani
adducam eos
et non invenietur eis locus
et transibit in maris freto
et percutiet in mari fluctus
et confundentur omnia
profunda fluminis
et humiliabitur superbia assyriae
et sceptrum aegypti recedet
confortabo eos in dno et in nomine
eius ambulabunt dicit dns
xiii Aperi libane portas tuas
et comedat ignis cedros tuas
ulula abies quia cecidit cedrus
quoniam magnifici vastati sunt
ululate quercus basan
quoniam succisus est saltus
munitus
vox ululatus pastorum
quia vastata est magnificentia
eorum
vox rugitus leonum
quoniam vastata est
superbia iordanis
haec dicit dns ds meus
pasce pecora occisionis
quae qui possederant occide-
bant et non dolebant
et vendebant ea dicentes
benedictus dns divites
facti sumus
et pastores eorum non
parcebant eis
et ego non parcam ultra
super habitantes terram
dicit dns
ecce ego tradam homines

unum quemque in manu proxi
mi sui et in manu regis sui
et concident terram et non
eruam de manu eorum
et pascam pecus occisionis
propter hoc o pauperes gregis
et adsumsi mihi duas virgas
unam vocavi decorem
et alteram vocavi funiculum
et pavi gregem et succidi
tres pastores in mense uno
et contracta est anima mea in eis
siquidem anima eorum
variavit in me
et dixi non pascam vos
quod moritur moriatur
et quod succiditur succidatur
et reliqui devorent unusquisque
carnem proximi sui
et tuli virgam meam quae voca
batur decus et abscidi eam
ut irritum facerem foedus
meum quod percussi
cum omnibus populis
et in irritum deductum est
in die illa
et cognoverunt sic pauperes
gregis qui custodiunt mihi
quia verbum dni est
et dixi ad eos si bonum est
in oculis vestris adferte
mercedem meam
et si non quiescite
et adpenderunt mercedem
meam triginta argenteos
et dixit dns ad me proice illud
ad statuarium
decorum pretium quod
adpretiatus sum ab eis
et tuli triginta argenteos
et proieci illos in domo dni
ad statuarium
et praecidi virgam meam
secundam quae appella
tur funiculus
ut dissolverem germanitatem
inter iudam et inter isrl
et dixit dns ad me
adhuc sume tibi vasa
pastoris stulti
quia ecce ego suscitabo
pastorem in terra
qui derelicta non visitabit
dispersum non quaeret
et contritum non sanabit
et id quod stat non enutriet
et carnes pinguium comedet
et ungulas eorum dissolvet
o pastor et idolum
derelin[illegible] quens gregem
gladius super brachium eius
et super oculum dexterum eius
brachium eius ariditate siccabitur
et oculus dexter eius tenebre
scens obscurabitur
onus verbi dni super isrl
dixit dns extendens caelum
et fundans terram et fingens
spm hominis in eo
ecce ego ponam hierusalem
superliminare crapulae
omnibus populis in circuitu
sed et iuda erit in obsidione
contra hierusalem
et erit in illa die ponam
hierusalem lapidem oneris
cunctis populis
omnes qui levabunt eam
concisione lacerabuntur
et colligentur adversum eam
omnia regna terrae
in die illa dicit dns
percutiam omnem equum
in stuporem
et ascensorem eius in amentia
et super domum iuda aperiam
oculos meos
et omnem equum populorum

percutiam in caecitate
et dicent duces iuda in corde suo
confortentur mihi habitatores
hierusalem in domino exercituum
deo eorum
in die illo ponam duces iuda
sicut caminum ignis in lignis
et sicut facem ignis in faeno
et devorabunt ad dextram
et ad sinistram
omnes populos in circuitu
et habitabitur hierusalem rursum
in loco suo in hierusalem
et salvabit dns tabernacula
iuda sicut in principio
ut non magnifice glorietur
domus david dicit dns
et gloria habitantium hierusa
lem contra iudam
in die illo proteget dns habita
tores hierusalem
et erit qui offenderit ex eis
in die illa quasi david
et domus david quasi di sicut
angelus dni in conspectu eius
et erit in die illa
quaeram conterere omnes
gentes quae veniunt
contra hierusalem
et effundam super domum
david et super habitatores
hierusalem spm gratiae
et precum
et aspicient ad me quem
confixerunt
et plangent eum planctum
quasi super unigenitum
et dolebunt super eum
ut doleri solet in morte
primogeniti
in die illa magnus erit planctus
in hierusalem
sicut planctus adadremmon
in campo mageddon

et planget terra familiae et
familiae seorsum
familiae domus david seorsum
et mulieres eorum seorsum
familiae domus nathan seorsu
et mulieres eorum seorsum
familiae domus levi seorsum
et mulieres eorum seorsum
familiae semei seorsum
et mulieres eorum seorsum
omnes familiae reliquae
familiae et familiae seorsu
et mulieres eorum seorsum
XIII in die illa erit fons patens
domui david
et habitantibus hierusalem
in ablutione peccatoris
et menstruatae
et erit in die illa dicit dns
exercituum
disperdam nomina idolorum
de terra et non memorabun
tur ultra
et prophetas et spm inmun
dum auferam de terra
et erit cum prophetaverit
quispiam ultra
dicent ei pater eius et mater
eius qui genuerunt eum
non vives quia mendacium
locutus es in nomine dni
et configent eum pater eius
et mater eius genitores eius
cum prophetaverit
et erunt in die illa confunden
tur prophetae
unusquisque ex visione sua
cum prophetaverit
nec operientur pallio saccino
ut mentiantur
sed dicet non sum propheta
homo agricola ego sum
quoniam adam exemplum
meum ab adulescentia mea

et dicetur ei quid sunt plagae
istae in medio manuum tuarum
et dicet his plagatus sum
in domo eorum qui dili
gebant me
framea suscitare super
pastorem meum
et super uirum coherentem
mihi dicit dns exercituum
percute pastorem et dispar
gantur oues et conuertam manum meam
ad paruulos eorum
et erunt in omni terra dicit dns
partes duae in ea disperden
tur et deficient
et tertia pars relinquetur
in ea
et ducam tertiam partem
per ignem
et uram eos sicut uritur argentum
et probabo eos sicut probatur
aurum
ipse uocabit nomen meum
et ego exaudiam eum
dicam populus meus es
et ipse dicet dns ds meus
Ecce dies ueniunt dni
et diuidentur spolia tua
in medio tui
et congregabo omnes gentes
ad hierusalem in proelium
et capietur ciuitas et uasta
buntur domus et mulie
res uiolabuntur
et egredietur media pars
ciuitatis in captiuitatem
et reliquum populi non
auferetur ex urbe
et egredietur dns et proelia
bitur contra gentes illas
sicut proeliatus est
in die certaminis
et stabunt pedes eius in die
illa super montem oliuarum
qui est contra hierusalem
ad orientem
et scindetur mons oliuarum
ex media parte sui ad oriente
et occidentem praerupto
grandi ualde
et separabitur medium
montis ad aquilonem
et medium eius ad meridiem
et fugietis ad uallem
montium eorum
quoniam coniungetur uallis
montium usque ad proximum
et fugietis sicut fugistis
a facie terraemotus
in diebus oziae regis iuda
et ueniet dns ds meus
omnesque sancti cum eo
et erit in die illa non erit lux
sed frigus et gelu
et erit dies una quae nota est dno
non dies neque nox
et in tempore uesperae erit lux
et erit in die illa exibunt aquae
uiuae de hierusalem
medium earum ad mare
orientale
et medium earum ad mare
nouissimum
in aestate et in hieme erunt
et erit dns rex super
omnem terram
in die illa erit dns unus
et erit nomen eius unum
et reuertetur omnis terra
usque ad desertum
de colle remmon ad austrum
hierusalem
et exaltabitur et habitabit
in loco suo
a porta beniamin usque ad locum
portae prioris usque
ad portam angulorum

et a turre ananehel usque
ad torcularia regis
et habitabunt in ea et anathe
ma non erit amplius
sed sedebit hierusalem secura
et haec erit plaga qua per
cutiet dns omnes gentes
quae pugnauerunt aduer
sus hierusalem
tabescet caro uniuscuiusque
stantis super pedes suos
et oculi eorum contabescent
in foraminib; suis
et lingua eorum contabescet
in ore suo
in illo die erit tumultus dni
magnus in eis
et adprehendet uir manum
proximi sui
et conseretur manus eius
super manum proximi sui
sed et iudas pugnabit
aduersus hierusalem
et congregabuntur diuitiae
omnium gentium
in circuitu
aurum et argentum
et uestes multae satis
et sic erit ruina equi et muli
et cameli et asini et omnium
iumentorum quae fuerint
in castris illis sicut ruina haec
et omnes qui reliqui fuerint
de uniuersis gentibus
quae uenerint contra
hierusalem
ascendent ab anno in annum
ut adorent regem dnm
exercituum
et celebrent festiuitatem
tabernaculorum
et erit qui non ascenderit
de familiis terrae ad hierusalem
ut adoret regem dnm exercituum
non erit super eos imber
quod si et familia aegypti
non ascenderit et non uenerit
nec super eos erit
sed erit ruina qua percutiet dns
omnes gentes quae non
ascenderint ad celebrandam
festiuitatem tabernaculorum
hoc erit peccatum aegypti
et hoc peccatum omnium
gentium quae non ascende
rint ad celebrandam festi
uitatem tabernaculorum
in die illo erit quod super
frenum equi est scm dno
et erunt lebetes in domo dni
quasi fialae coram altari
et erit omnis lebes in hieru
salem et in iuda scificatus
dno exercituum
et uenient omnes
immolantes
et sument ex eis et coquent
in eis
et non erit mercator ultra
in domo dni exercituum
in die illo

Explicit zacharias propheta
Incip malachias propheta

Malachi aperte et in fine omnium
prophetarum de abiectione israhel et uoca
tione gentium non est inquit mihi uo
luntas in uobis dicit dns exercituum et munus
non suscipiam de manu uestra ab ortu
enim solis usq; ad occasum magnum
est nomen meum in gentibus et in
omni loco sacrificatur et offertur
nomini meo oblatio munda

Exp prologus mal proph

Incip lib malachi

I ONUS UERBI DNI AD ISRL
IN MANU MALACHI
DILEXI UOS DICIT DNS
ET DIXISTIS IN QUO DILEXISTI NOS
NONNE FRATER ERAT ESAU
IACOB DICIT DNS
ET DILEXI IACOB ESAU AUTEM
ODIO HABUI
ET POSUI MONTES EIUS
IN SOLITUDINEM
ET HEREDITATEM EIUS
IN DRACONES DESERTI
QUOD SI DIXERIT IDUMAEA
DESTRUCTI SUMUS
SED REUERTENTES AEDIFICABIMUS
QUAE DESTRUCTA SUNT
HAEC DICIT DNS EXERCITUUM
ISTI AEDIFICABUNT ET EGO DESTRUAM
ET UOCABUNTUR TERMINI IMPIETATIS
ET POPULUS CUI IRATUS EST DNS
USQUE IN AETERNUM
ET OCULI UESTRI UIDEBUNT
ET UOS DICETIS MAGNIFICETUR DNS
SUPER TERMINUM ISRL
FILIUS HONORAT PATREM
ET SERUUS DOMINUM SUUM
SI ERGO PATER EGO SUM UBI EST
HONOR MEUS
ET SI DNS EGO SUM UBI EST TIMOR
MEUS DICIT DNS EXERCITUUM
AD UOS O SACERDOTES QUI DE
SPICITIS NOMEN MEUM
ET DIXISTIS IN QUO DESPEXIMUS
NOMEN TUUM
OFFERTIS SUPER ALTARE MEUM
PANEM POLLUTUM
ET DICITIS IN QUO POLLUIMUS TE
IN EO QUOD DICITIS MENSA DNI
DESPECTA EST
SI OFFERATIS CAECUM AD IMMO
LANDUM NONNE MALUM EST
ET SI OFFERATIS CLAUDUM ET LAN
GUIDUM NONNE MALUM EST
OFFER ILLUD DUCI TUO SI PLACUERIT
EI

AUT SI SUSCEPERIT FACIEM TUAM
DICIT DNS EXERCITUUM
ET NUNC DEPRECAMINI UULTUM
DI UT MISEREATUR UESTRI
DE MANU ENIM UESTRA
FACTUM EST HOC
SI QUOMODO SUSCIPIAT FACIES
UESTRAS DICIT DNS EXERCITUUM
QUIS EST IN UOBIS QUI CLAUDAT OSTIA
ET INCENDAT ALTARE MEUM
GRATUITO
NON EST MIHI UOLUNTAS IN UOBIS
DICIT DNS EXERCITUUM
ET MUNUS NON SUSCIPIAM
DE MANU UESTRA
AB ORTU ENIM SOLIS USQUE AD OCCA
SUM MAGNUM EST NOMEN
MEUM IN GENTIBUS
ET IN OMNI LOCO SACRIFICATUR
ET OFFERTUR NOMINI MEO
OBLATIO MUNDA
QUIA MAGNUM EST NOMEN MEUM
IN GENTIBUS DICIT DNS EXERCITUUM
ET UOS POLLUISTIS ILLUD IN EO
QUOD DICITIS MENSA DNI
CONTAMINATA EST
ET QUOD SUPERPONITUR
CONTEMPTIBILE EST CUM IGNE
QUI ILLUD DEUORAT
ET DIXISTIS ECCE DE LABORE
ET EXSUFFLASTIS ILLUD
DICIT DNS EXERCITUUM
ET INTULISTIS DE RAPINIS CLAUDUM
ET LANGUIDUM ET INTULISTIS
MUNUS
NUMQUID SUSCIPIAM ILLUD
DE MANU UESTRA DICIT DNS
MALEDICTUS DOLOSUS QUI HABET
IN GREGE SUO MASCULUM
ET UOTUM FACIENS IMMOLAT
DEBILE DNO
QUIA REX MAGNUS EGO DICIT DNS
EXERCITUUM
ET NOMEN MEUM HONORABILE

IN GENTIBUS
2 ET NUNC AD VOS MANDATUM HOC
O SACERDOTES
SI NOLUERITIS AUDIRE
ET SI NOLUERITIS PONERE SUPER COR
UT DETIS GLORIAM NOMINI MEO
DICIT DNS EXERCITUUM
MITTAM IN VOS EGESTATEM
ET MALEDICAM BENEDICTIONI-
BUS VESTRIS
ET MALEDICAM ILLIS QUONIAM
NON POSUISTIS SUPER COR
ECCE EGO PROICIAM VOBIS BRACHIUM
ET DISPERGAM SUPER VULTUM
VESTRUM STERCUS SOLLEM-
NITATUM VESTRARUM
ET ADSUMET VOS SECUM
ET SCIETIS QUIA MISI AD VOS
MANDATUM ISTUD
UT ESSET PACTUM MEUM
CUM LEVI DICIT DNS EXERCITUUM
PACTUM MEUM FUIT CUM EO
VITAE ET PACIS
ET DEDI EI TIMOREM ET TIMUIT ME
ET A FACIE NOMINIS MEI PAVEBAT
LEX VERITATIS FUIT IN ORE EIUS
ET INIQUITAS NON EST INVENTA
IN LABIIS EIUS
IN PACE ET IN AEQUITATE
AMBULAVIT MECUM
ET MULTOS AVERTIT AB INIQUITATE
LABIA ENIM SACERDOTIS CUSTO-
DIENT SCIENTIAM
ET LEGEM EXQUIRENT EX ORE EIUS
QUIA ANGELUS DNI EXERCITUUM EST
VOS AUTEM RECESSISTIS DE VIA
ET SCANDALIZASTIS PLURIMOS
IN LEGE
INRITUM FECISTIS PACTUM LEVI
DICIT DNS EXERCITUUM
PROPTER QUOD ET EGO DEDI VOS
CONTEMPTIBILES ET HUMILES
OMNIBUS POPULIS
SICUT NON SERVASTIS VIAS MEAS
ET ACCEPISTIS PERSONAS IN LEGE
NUMQUID NON PATER UNUS
OMNIUM NOSTRUM
NUMQUID NON DS UNUS CREAVIT NOS
QUARE ERGO DESPICIT UNUSQUISQUE
NOSTRUM FRATREM SUUM
VIOLANS PACTUM PATRUM NOSTRORUM
TRANSGRESSUS EST IUDA ET ABOMI-
NATIO FACTA EST IN ISRL ET IN HIERUSALEM
QUIA CONTAMINAVIT IUDA SCIFICATIO-
NEM DNI QUAM DILEXIT
ET HABUIT FILIAM DEI ALIENI
DISPERDAT DNS VIRUM
QUI FECERIT HOC
MAGISTRUM ET DISCIPULUM
DE TABERNACULIS IACOB
ET OFFERENTEM MUNUS DNO
EXERCITUUM
ET HOC RURSUM FECISTIS
OPERIEBATIS LACRIMIS ALTARE
DNI FLETU ET MUGITU
ITA UT ULTRA NON RESPICIAM
AD SACRIFICIUM
NEC ACCIPIAM PLACABILE
QUID DE MANU VESTRA
ET DIXISTIS QUAM OB CAUSAM
QUIA DNS TESTIFICATUS EST
INTER TE ET UXOREM PUBERTA-
TIS TUAE QUAM TU DESPEXISTI
ET HAEC PARTICEPS TUA
ET UXOR FOEDERIS TUI
NONNE UNUS FECIT ET RESIDUUM
SPS EIUS EST
ET QUID UNUS QUAERIT NISI
SEMEN DI
CUSTODITE ERGO SPM VESTRUM
ET UXOREM ADULESCENTIAE TUAE
NOLI DESPICERE
CUM ODIO HABUERIS DIMITTE
DICIT DNS DS ISRL
OPERIET AUTEM INIQUITAS
VESTIMENTUM EIUS DICIT DNS
EXERCITUUM
CUSTODITE SPM VESTRUM

ET NOLITE DESPICERE
LABORARE FECISTIS DNM
IN SERMONIB UESTRIS
ET DIXISTIS IN QUO EUM FECIMUS
LABORARE
IN EO CUM DICERETIS OMNIS
QUI FACIT MALUM BONUS EST
IN CONSPECTU DNI
ET TALES EI PLACENT
AUT CERTE UBI EST DS IUDICII
III ECCE EGO MITTO ANGELUM MEUM
ET PRAEPARABIT UIAM ANTE
FACIEM MEAM
ET STATIM UENIET AD TEMPLUM
SUUM DOMINATOR QUEM
UOS QUAERITIS
ET ANGELUS TESTAMENTI
QUEM UOS UULTIS
ECCE UENIT DICIT DNS EXERCITUUM
ET QUIS POTERIT COGITARE DIEM
ADUENTUS EIUS
ET QUIS STABIT AD UIDENDUM EUM
IPSE ENIM QUASI IGNIS CONFLANS
ET QUASI HERBA FULLONUM
ET SEDEBIT CONFLANS ET EMUN
DANS ARGENTUM
ET PURGABIT FILIOS LEUI ET CON
FLABIT EOS QUASI AURUM
ET QUASI ARGENTUM
ET ERUNT DNO OFFERENTES
SACRIFICIA IN IUSTITIA
ET PLACEBIT DNO SACRIFICIUM
IUDA ET HIERUSALEM
SICUT DIES SAECULI ET SICUT ANNI ANTIQUI
ET ACCEDAM AD UOS IN IUDICIO
ET ERO TESTIS UELOX MALEFICIS
ET ADULTERIS ET PERIURIS
ET QUI CALUMNIANTUR MERCEDEM
MERCENNARII UIDUAS ET PUPIL
LOS ET OPPRIMUNT PEREGRINUM
NEC TIMUERUNT ME DICIT DNS
EXERCITUUM
EGO ENIM DNS ET NON MUTOR
ET UOS FILII IACOB NON ESTIS CONSUM
TI

A DIEB ENIM PATRUM UESTRORUM
RECESSISTIS A LEGITIMIS MEIS
ET NON CUSTODISTIS
REUERTIMINI AD ME ET REUERTAR
AD UOS DICIT DNS EXERCITUUM
ET DIXISTIS IN QUO REUERTEMUR
SI ADFIGET HOMO DM QUIA UOS
CONFIGITIS ME
ET DIXISTIS IN QUO FRAUDAUIMUS
AUT CONFIGIMUS TE
IN DECIMIS ET IN PRIMITIIS
ET IN PENURIA UOS MALEDICTI ESTIS
ET ME UOS FRAUDATIS ET CON
FIGITIS GENS TOTA
INFERTE OMNEM DECIMAM
IN HORREUM
ET SIT CIBUS IN DOMO MEA
ET PROBATE ME SUPER HOC
DICIT DNS
SI NON APERUERO UOBIS
CATARACTAS CAELI
ET EFFUDERO UOBIS BENEDICTIONEM
USQUE AD ABUNDANTIAM
ET INCREPABO PRO UOBIS DEUORANTEM
ET NON CORRUMPET FRUCTUM
TERRAE UESTRAE
NEC ERIT STERILIS UINEA IN AGRO
DICIT DNS EXERCITUUM
ET BEATOS UOS DICENT OMNES
GENTES
ERITIS ENIM UOS TERRA DESIDERA
BILIS DICIT DNS EXERCITUUM
INUALUERUNT SUPER ME UERBA
UESTRA DICIT DNS
ET DIXISTIS QUID LOCUTI SUMUS
CONTRA TE
DIXISTIS UANUS EST QUI SERUIT DO
ET QUOD EMOLUMENTUM
QUIA CUSTODIUIMUS PRAE
CEPTA EIUS ET QUIA AMBULAUI
MUS TRISTES CORAM DNO
EXERCITUUM
ERGO NUNC BEATOS DICIMUS
ARROGANTES

siquidem aedificati sunt
facientes impietatem
et temptauerunt Deum
et salui facti sunt
tunc locuti sunt timentes Dominum
unusquisque cum proximo suo
et adtendit Dominus et audiuit
et scriptus est liber monumenti
coram eo timentibus Dominum
et cogitantibus nomen eius
et erunt mihi ait Dominus exercituum
in die qua ego facio in peculium
et parcam eis sicut parcit uir
filio suo seruienti sibi
et conuertemini et uidebitis
quid sit inter iustum et impium
et inter seruientem Deo
et non seruientem ei
IIII Ecce enim dies ueniet succensa
quasi caminus
et erunt omnes superbi
et omnes facientes
impietatem stipula
et inflammabit eos dies ueniens
dicit Dominus exercituum quae non
relinquet eis radicem et germen
et orietur uobis timentibus
nomen meum sol iustitiae
et sanitas in pinnis eius
et egrediemini et salietis
sicut uituli de armento
et calcabitis impios cum fuerint
cinis sub planta pedum
uestrorum
in die qua ego facio dicit Dominus
exercituum
mementote legis Mosi
serui mei
quam mandaui ei in Choreb
ad omnem Israhel praecepta
et iudicia
Ecce ego mittam uobis
Heliam prophetam
antequam ueniat dies Domini
magnus et horribilis
et conuertet cor patrum
ad filios
et cor filiorum ad patres
eorum
ne forte ueniam et per
cutiam terram
anathemate

In[illegible] Prolo[illegible] S Hieronymi

Cogor per singulos scripturae
diuinae libros aduersariorum respondere
maledictis qui interpretationem meam re
prehensionem LXX interpretum criminantur
quasi non et apud Graecos Aquila Symmachus
et Theodotion uel uerbum e uerbo uel sensum
de sensu uel ex utroque commixtum et medie
temperatum genus translationis expresse
rint et omnia ueteris instru
menti uolumina Origenes obelis asteriscis
que distinxerit quos uel additos uel de Theo
dotione sumptos translationi antiquae inseru
it probans defuisse quod additum est discant
igitur obtrectatores mei recipere in to
to quod in partibus susceperunt aut interpretatio
nem meam cum suis asteriscis radere neque
enim fieri potest ut quos plura intellexis
se susceperint non eosdem etiam in quibus
dam errasse fateantur praecipue in Iob
cui si ea quae sub asteriscis addita sunt sub
traxeris pars maxima detruncabitur et hoc
dumtaxat apud Graecos ceterum apud Latinos
ante eam translationem quam sub asteriscis
et obelis nuper edidimus septingenti ferme
et octingenti uersus sunt ut decurtatus
et laceratus conrosusque liber feditatem
sui publice legentibus praebeat haec autem
translatio nullum de ueteribus sequitur interpre
tem

sed ex ipso hebraico arabicoque sermone et interdum syro nunc uerba nunc sensus nunc simul utrumque resonabit. obliquus enim etiam apud hebreos totus liber fertur et lubricus et quod graece rethores uocant eschematismenos dumque aliud loquitur aliud agit ut si uelis anguillam aut murenulam strictis tenere manibus quanto fortius presseris tanto citius elabitur. memini me ob intellegentiam huius uoluminis lyddeum quendam praeceptorem qui apud hebreos primas habere putabatur non paruis redemisse nummis cuius doctrina an aliquid profecerim nescio hoc unum scio non potuisse me interpretari nisi quod ante intellexeram. a principio itaque uoluminis usque ad uerba iob apud hebreos prosa oratio est. porro a uerbis iob in quibus ait pereat dies in qua natus sum et nox in qua dictum est conceptus est homo usque ad eum locum ubi ante finem uoluminis scriptum est idcirco ipse me reprehendo et ago paenitentiam in fauilla et cinere exametri uersus sunt dactylo spondeoque currentes et propter linguae idioma crebro recipientes et alios pedes non earundem syllabarum sed eorundem temporum. interdum quoque rythmus ipse dulcis et tinnulus fertur numeris lege solutis quod metrici magis quam simplex lector intellegunt. a supradicto autem uersu usque ad finem libri paruum comma quod remanet prosa oratione contexitur. quod si cui uidetur incredulum metra scilicet esse apud hebreos et in morem nostri flacci graecique pindari et alchei et sapphus uel psalterium uel lamentationes hieremiae uel omnia ferme scripturarum cantica conprehendi legat philonem iosephum origenem caesariensem eusebium et eorum testimonio me uerum dicere conprobabit. quapropter canes mei audiant me in hoc uolumine laborasse non ut interpretationem antiquam reprehenderem sed ut ea quae in illa aut obscura sunt aut omissa aut certe scriptorum uitio deprauata manifestiora nostra interpretatione fierent qui et hebraeum sermonem ex parte didicimus et in latino paene ab ipsis incunabulis inter grammaticos et rethores et philosophos detriti sumus. quod si apud graecos post septuaginta editionem iam xpi euangelio coruscante iudaeus aquila et symmachus ac theodotion iudaizantes heretici sunt recepti qui multa mysteria saluatoris subdola interpretatione celarunt et tamen in exaplis habentur apud ecclesias et explanantur ab ecclesiasticis uiris quanto magis ego christianus de parentibus christianis et uexillum crucis in mea fronte portans cuius studium fuit omissa repetere deprauata corrigere et sacramenta ecclesiae puro et fideli aperire sermone uel a fastidiosis uel a malignis lectoribus non debeo reprobari. habeant qui uolunt ueteres libros uel in membranis purpureis auro argentoque descriptos uel uncialibus ut uulgo aiunt litteris onera magis exarata quam codices dum mihi meisque permittant pauperes habere scidulas et non tam pulchros codices quam emendatos. utraque editio et lxx iuxta graecos et mea iuxta hebraeos in latinum meo labore translata est. eligat unusquisque quod uult et studiosum se magis quam maliuolum probet.

EXPLICIT PROLOGUS AMEN

INCIPIUNT CAPITULA IOB

I De origine Iob et genere [illegible] et filiorum [illegible]
[illegible]
II De sta[illegible] [illegible] ante dominum [illegible] Iob
[illegible] est
III De satan [illegible] substan-
tiam Iob et filios eius
IIII Ubi Iob audiens perditionem substantiae
[illegible]
V Ubi satan petit [illegible] temptationem [illegible]
[illegible]
VI Ubi satan [illegible] percussit Iob ulcere pessimo
VII Ubi audientes tres amici Iob venerunt
[illegible] consolandum
VIII [illegible] Iob [illegible]
VIIII Responsio eliphaz themanites [illegible] quod
[illegible]
X Ubi Iob respondens [illegible] patienter
[illegible]
XI Responsio baldad suites [illegible]
[illegible]
XII Ubi Iob respondens dicit [illegible]
[illegible] faciorem [illegible]
XIII Responsio sophar naamathites [illegible]
[illegible] posse loquendo
XIIII Ubi Iob respondens [illegible] quod [illegible]
[illegible] possit [illegible]
XV Ubi eliphaz themanites respondens dicit
[illegible]
XVI Ubi Iob respondens [illegible]
[illegible]
XVII Ubi respondens baldad suites dicit
quod [illegible]
[illegible]
XVIII Ubi respondens Iob [illegible]
[illegible] propheta [illegible]
XVIIII Ubi respondens sophar naamathites dicit
[illegible] secundum opera sua
XX Ubi Iob respondens [illegible] dicit
quod [illegible]
[illegible]
XXI Responsio eliphaz themanites [illegible]
quod non possit homo comparari deo [illegible]
[illegible]
XXII Ubi Iob respondens [illegible] quod [illegible]
[illegible]
petitio eius
XXIII Ubi respondens baldad suites dicit quod
nullus homo [illegible]
esse in conspectu dei
XXIIII Ubi Iob respondens dicit quod [illegible]
[illegible]
XXV Ubi Iob [illegible] dicit quod [illegible]
[illegible]
[illegible]
XXVI Ubi Iob [illegible]
et post haec [illegible]
[illegible]
XXVII Ubi [illegible] Iob et [illegible]
respondere et tres amici eius
XXVIII Ubi helius audiens [illegible] Iob
et amicorum eius et post haec
[illegible]
XXVIIII Ubi helius [illegible] dicit
[illegible]
XXX Ubi helius ipse [illegible] quod
[illegible] loquitur
XXXI Ubi helius [illegible]
quod [illegible]
XXXII Ubi [illegible] per [illegible] loquitur [illegible]
XXXIII Ubi respondens Iob domino dicit
quod [illegible]
XXXIIII Ubi dominus loquens ad Iob dicit [illegible]
et respondendi quod non sit
[illegible]
XXXV Ubi Iob respondens domino dicit [illegible]
[illegible]
XXXVI Ubi dominus loquitur ad eliphaz themanites
dicens [illegible] contra eum
eo quod non [illegible] sicut [illegible] quando
[illegible] omnes
parentes [illegible] omnis sub-
stantiae [illegible] bona
omnia dies [illegible]

EXPLICIUNT CAPITULA IOB
INCIPIT [illegible]

ERAT VIR IN TERRA HUS NOMINE IOB
ET ERAT VIR ILLE SIMPLEX ET RECTUS
AC TIMENS DM̄ ET RECEDENS
A MALO
NATIQUE SUNT EI SEPTEM FILII
ET TRES FILIAE
ET FUIT POSSESSIO ILLIUS SEPTEM
MILIA OVIUM ET TRIA MILIA
CAMELORUM
QUINGENTA QUOQUE IUGA BOUM
ET QUINGENTAE ASINAE
AC FAMILIA MULTA NIMIS
ERATQUE VIR ILLE MAGNUS INTER
OMNES ORIENTALES
ET IBANT FILII EIUS ET FACIEBANT
CONVIVIUM PER DOMOS
UNUSQUISQUE IN DIE SUO
ET MITTENTES VOCABANT TRES
SORORES SUAS UT COMEDERENT
ET BIBERENT CUM EIS
CUMQUE IN ORBEM TRANSISSENT
DIES CONVIVII
MITTEBAT AD EOS IOB ET SCIFICA
BAT ILLOS
CONSURGENSQUE DILUCULO OFFERE
BAT HOLOCAUSTA PER SINGULOS
DICEBAT ENIM
NE FORTE PECCAVERINT FILII MEI
ET BENEDIXERINT DO IN CORDIBUS SUIS
SIC FACIEBAT IOB CUNCTIS DIEBUS
II QUADAM AUTEM DIE CUM VENIS
SENT FILII DI UT ADSISTERENT CORAM DNO
ADFUIT INTER EOS ETIAM SATAN
CUI DIXIT DNS UNDE VENIS
QUI RESPONDENS AIT
CIRCUIVI TERRAM ET PER
AMBULAVI EAM
DIXITQUE DNS AD EUM
NUMQUID CONSIDERASTI SERVUM
MEUM IOB QUOD NON SIT EI
SIMILIS IN TERRA
HOMO SIMPLEX ET RECTUS
ET TIMENS DM̄ AC RECEDENS
A MALO
CUI RESPONDENS SATAN AIT
NUMQUID FRUSTRA TIMET IOB DM̄
NONNE TU VALLASTI EUM
AC DOMUM EIUS
UNIVERSAMQUE SUBSTANTIAM
PER CIRCUITUM OPERIB MANU
EIUS BENEDIXISTI
ET POSSESSIO ILLIUS CREVIT IN TERRA
SED EXTENDE PAULULUM MANUM
TUAM ET TANGE CUNCTA
QUAE POSSIDET
NISI IN FACIE BENEDIXERIT TIBI
DIXIT ERGO DNS AD SATAN
ECCE UNIVERSA QUAE HABET
IN MANU TUA SUNT
TANTUM IN EUM NE EXTENDAS
MANUM TUAM
EGRESSUSQUE EST SATAN A FACIE DNI
III CUM AUTEM QUADAM DIE FILII
ET FILIAE EIUS COMEDERENT
ET BIBERENT VINUM IN DOMO
FRATRIS SUI PRIMOGENITI
NUNTIUS VENIT AD IOB QUI DICERET
BOVES ARABANT ET ASINAE
PASCEBANTUR IUXTA EOS
ET INRUERUNT SABAEI TULERUNT
QUE OMNIA
ET PUEROS PERCUSSERUNT GLADIO
ET EVASI EGO SOLUS UT NUNTIAREM TIBI
CUMQUE ADHUC ILLE LOQUERETUR
VENIT ALTER ET DIXIT
IGNIS DI CECIDIT E CAELO ET TACTAS
OVES PUEROSQUE CONSUMPSIT
ET EFFUGI EGO SOLUS UT NUNTI
AREM TIBI
SED ET ILLO ADHUC LOQUENTE
VENIT ALIUS ET DIXIT
CHALDAEI FECERUNT TRES TURMAS
ET INVASERUNT CAMELOS
ET TULERUNT EOS
NECNON ET PUEROS PERCUS
SERUNT GLADIO
ET EGO FUGI SOLUS UT NUNTIAREM TIBI
LOQUEBATUR ILLE ET ECCE ALIUS

irruit et dixit
Filiis tuis et filiabus vescentibus et biben-tib-
vinum in domo fratris sui
primogeniti
Repente ventus vehemens irruit
a regione deserti
et concussit quattuor
angulos domus
quae corruens oppressit
liberos tuos et mortui sunt
et effugi ego solus ut nuntiarem tibi
Tunc surrexit Iob et scidit
tunicam suam et tonso capite
corruens in terram
adoravit et dixit
Nudus egressus sum de utero
matris meae
et nudus revertar illuc
Dns dedit dns abstulit sit nomen
dni benedictum
In omnib. his non peccavit Iob labiis
neque stultum quid contra dm
locutus est
II Factum est autem cum quadam
die venissent filii di et sta
rent coram dno
venisset quoque et satan inter eos
et staret in conspectu eius
ut diceret dns ad satan unde venis
Qui respondens ait
circuivi terram et perambulavi eam
et dixit dns ad satan
Numquid considerasti servum
meum Iob
quod non sit ei similis in terra
vir simplex et rectus timens
deum ac recedens a malo
et adhuc retinens innocentiam
Tu autem commovisti me
adversus eum ut affligerem
eum frustra
Cui respondens satan ait
pellem pro pelle et cuncta
quae habet homo dabit
pro anima sua
alioquin mitte manum tuam
et tange os eius et carnem
et tunc videbis quod in facie
benedicat tibi
Dixit ergo dns ad satan
ecce in manu tua est
verumtamen animam illius serva
VI Egressus igitur satan a facie
dni percussit Iob ulcere
pessimo a planta pedis
usque ad verticem eius
qui testa saniem radebat
sedens in sterquilinio
Dixit autem illi uxor sua
adhuc tu permanes in simpli
citate tua benedic do
et morere
Qui ait ad illam tamquam una
de stultis locuta es
si bona suscepimus de manu dni
mala quare non suscipiamus
In omnib. his non peccavit Iob
labiis suis
III Igitur audientes tres amici
Iob omne malum
quod accidisset ei
venerunt singuli de loco suo
Eliphaz Themanites
et Baldad Suites
et Sophar Naamathites
condixerant enim ut pariter
venientes visitarent eum
et consolarentur
Cumque levassent procul ocu
los suos non cognoverunt eum
et exclamantes ploraverunt
scissisq. vestib. sparserunt
pulverem super caput
suum in caelum
et sederunt cum eo in terra
septem diebus et septem noctib.
et nemo loquebatur ei verbum
videbant enim dolorem esse

uehementem
post haec aperuit iob os suum
et maledixit diei suo et locutus
III Pereat dies in qua natus sum
et nox in qua dictum est
conceptus est homo
dies ille uertatur in tenebras
non requirat eum ds desuper
et non inlustretur lumine
obscurent eum tenebrae
et umbra mortis
occupet eum caligo et inuolua
tur amaritudine
noctem illam tenebrosus
turbo possideat
non conputetur in diebus anni
nec numeretur in mensibus
sit nox illa solitaria nec laude
digna
maledicant ei qui maledicunt
diei qui parati sunt suscitare
leuiathan
obtenebrentur stellae
caligine eius
expectet lucem et non uideat
nec ortum surgentis aurorae
quia non conclusit hostium
uentris qui portauit me
nec abstulit mala ab oculis meis
quare non in uulua mortuus sum
egressus ex utero non statim perii
quare exceptus genibus
cur lactatus uberibus
nunc enim dormiens silerem
et somno meo requiescerem
cum regibus et consulibus terrae
qui aedificant sibi solitudines
uel cum principibus qui possident
aurum et replent domos
suas argento
aut sicut abortiuum absconditum
non subsisterem uel qui con
cepti non uiderunt lucem
ibi impii cessauerunt a tumultu

et ibi requieuerunt fessi robore
et quondam uincti pariter
sine molestia
non audierunt uocem exactoris
paruus et magnus ibi sunt et seruus
et liber a domino suo
quare data est misero lux et uita
his qui in amaritudine animae sunt
qui expectant mortem et non uenit
quasi effodientes thesaurum
gaudentque uehementer cum in
uenerint sepulchrum
uiro cuius abscondita est uia et circum
dedit eum ds tenebris
antequam comedam suspiro et quasi
inundantes aquae sic rugitus meus
quia timor quem timebam euenit mihi
et quod uerebar accidit
nonne dissimulaui nonne silui
nonne quieui et uenit super me
indignatio
Respondens autem eliphaz
themanites dixit
si coeperimus loqui tibi forsitan
moleste accipias sed concep
tum sermonem tenere quis possit
ecce docuisti multos et manus
lassas roborasti
uacillantes confirmauerunt
sermones tui
et genua trementia confortasti
nunc autem uenit super te
plaga et defecisti
tetigit te et conturbatus es
ubi est timor tuus fortitudo tua
patientia tua et perfectio
uiarum tuarum
recordare obsecro te quis um
quam innocens perierit
aut quando recti deleti sunt
quin potius
uidi eos qui operantur iniquitatem
et seminant dolores et metunt eos
flante deo perisse et spiritu irae eius

ESSE CONSUMPTOS
RUGITUS LEONIS ET UOX LEAENAE
ET DENTES CATULORUM LEONUM
CONTRITI SUNT
TIGRIS PERIIT EO QUOD NON HABERET
PRAEDAM ET CATULI LEONIS
DISSIPATI SUNT
PORRO AD ME DICTUM EST UERBUM
ABSCONDITUM
ET QUASI FURTIUE SUSCEPIT
AURIS MEA UENAS SUSURRI EIUS
IN HORRORE UISIONIS NOCTURNAE
QUANDO SOLET SOPOR OCCUPARE
HOMINES
PAUOR TENUIT ME ET TREMOR
ET OMNIA OSSA MEA PERTER
RITA SUNT
ET CUM SPIRITU ME PRAESENTE TRANSIRET
INHORRUERUNT PILI CARNIS MEAE
STETIT QUIDAM CUIUS NON
AGNOSCEBAM UULTUM
IMAGO CORAM OCULIS MEIS ET UOCEM
QUASI AURAE LENIS AUDIUI
NUMQUID HOMO DI IUSTIFICABITUR
CONPARATIONE AUT FACTORE
SUO PURIOR ERIT UIR
ECCE QUI SERUIUNT EI NON SUNT
STABILES ET IN ANGELIS SUIS
REPPERIT PRAUITATEM
QUANTO MAGIS HI QUI HABITANT
DOMOS LUTEAS
QUI TERRENUM HABENT FUNDAMENTUM
CONSUMENTUR UELUT A TINEA
DE MANE USQUE AD UESPERUM
SUCCIDENTUR
ET QUIA NULLUS INTELLEGIT
IN AETERNUM PERIBUNT
QUI AUTEM RELIQUI FUERINT EX EIS
AUFERENTUR MORIENTUR
ET NON IN SAPIENTIA
UOCA ERGO SI EST QUI TIBI RESPONDEAT
ET AD ALIQUEM SANCTORUM CONUERTERE
UERE STULTUM INTERFICIT IRACUNDIA
ET PARUULUM OCCIDIT INUIDIA

EGO UIDI STULTUM FIRMA RADICE
ET MALEDIXI PULCHRITUDINI
EIUS STATIM
LONGE FIENT FILII EIUS A SALUTE
ET CONTERENTUR IN PORTA
ET NON ERIT QUI ERUAT
CUIUS MESSEM FAMELICUS COMEDET
ET IPSUM RAPIET ARMATUS
ET EBIBENT SITIENTES DIUITIAS EIUS
NIHIL IN TERRA SINE CAUSA FIT ET DE
HUMO NON ORIETUR DOLOR
HOMO AD LABOREM NASCITUR
ET AUIS AD UOLATUM
QUAM OB REM EGO DEPRECABOR
DOMINUM ET AD DEUM PONAM
ELOQUIUM MEUM
QUI FACIT MAGNA ET INSCRUTABILIA
ET MIRABILIA ABSQUE NUMERO
QUI DAT PLUUIAM SUPER FACIEM
TERRAE ET INRIGAT AQUIS
UNIUERSA
QUI PONIT HUMILES IN SUBLIME
ET MAERENTES ERIGIT SOSPITATE
QUI DISSIPAT COGITATIONES MALIG
NORUM NE POSSINT IMPLERE
MANUS EORUM QUOD COEPERANT
QUI ADPREHENDIT SAPIENTES
IN ASTUTIA EORUM ET CONSILIUM
PRAUORUM DISSIPAT
PER DIEM INCURRENT TENEBRAS
ET QUASI IN NOCTE SIC PALPABUNT
IN MERIDIE
PORRO SALUUM FACIET A GLADIO
ORIS EORUM ET DE MANU
UIOLENTI PAUPEREM
ET ERIT EGENO SPES INIQUITAS
AUTEM CONTRAHET OS SUUM
BEATUS HOMO QUI CORRIPITUR A DNO
INCREPATIONEM ERGO DNI NE REPROBES
QUIA IPSE UULNERAT ET MEDETUR
PERCUTIT ET MANUS EIUS SANABUNT
IN SEX TRIBULATIONIBUS LIBERABIT TE
ET IN SEPTIMO NON TANGET
TE MALUM

in fame eruet te de morte
et in bello de manu gladii
a flagello linguae absconderis
et non timebis calamitatem
cum venerit
in vastitate et fame ridebis
et bestias terrae non for
midabis
sed cum lapidibus regionum
pactum tuum
et bestiae terrae pacificae
erunt tibi
et scies quod pacem habeat
tabernaculum tuum et visi
tans speciem tuam non peccabis
scies quoque quoniam multiplex
erit semen tuum
et progenies tua quasi herba terrae
ingredieris in abundantia sepul
chrum sicut infertur acer
vus in tempore suo
ecce hoc ut investigavimus ita est
quod auditum mente pertracta
Respondens autem Iob dixit
utinam appenderentur peccata
mea quibus iram merui
et calamitas quam patior
in statera
quasi harena maris haec gravior
appareret
unde et verba mea dolore
sunt plena
quia sagittae domini in me sunt
quarum indignatio ebibit
spiritum meum
et terrores domini militant
contra me
numquid rugiet onager
cum habuerit herbam
aut mugiet bos cum ante praesepe
plenum steterit
aut poterit comedi insulsum
quod non est sale conditum
aut potest aliquis gustare

quod gustatum affert mortem
quae prius tangere nolebat anima mea
nunc prae angustia cibi mei sunt
quis det ut veniat petitio mea
et quod expecto tribuat mihi deus
et qui coepit ipse me conterat
solvat manum suam et suc
cidat me
et haec mihi sit consolatio
ut affligens me dolore non
parcat nec contradicam
sermonibus sancti
quae est enim fortitudo mea
ut sustineam aut quis finis
meus ut patienter agam
nec fortitudo lapidum fortitu
do mea nec caro mea aenea est
ecce non est auxilium mihi in me
et necessarii quoque mei
recesserunt a me
aversa est a me misericordia
et visitatio domini me despexit
qui tollet ab amico suo misericor
diam timorem domini derelinquit
fratres mei praeterierunt me
sicut torrens qui raptim
transit in convallibus
qui timent pruinam irruet
super eos nix
tempore quo fuerint
dissipati peribunt
et ut incaluerint solventur
de loco suo
involutae sunt semitae gressuum
eorum ambulabunt in vacuum
et peribunt
Considerate semitas Theman
itinera Saba et expectate
paulisper
confusi sunt quia speravi
venerunt quoque ad me
et pudore cooperti sunt
nunc venistis et modo videntes
plagam meam timetis

numquid dixi adferte et de sub
stantia uestra donate mihi
uel liberate me de manu hostis
et de manu robustorum eruite me
docete me et ego tacebo et si quid
forte ignoraui instruite me
quare detraxistis sermonibus
ueritatis cum e uobis nullus sit
qui possit arguere
ad increpandum tantum eloquia
concinnatis et in uentum
uerba profertis
super pupillum inruitis et subuer
tere nitimini amicum uestrum
uerumtamen quod coepistis
explete praebete aurem
et uidete an mentiar
respondete obsecro absque
contentione et loquentes
id quod iustum est iudicate
et non inuenietis in lingua mea
iniquitatem
nec in faucibus meis stultitia
personabit
militia est uita hominis super terram
et sicut dies mercennarii dies eius
sicut seruus desiderat umbram
et sicut mercennarius praesto
latur finem operis sui
sic et ego habui menses uacuos
et noctes laboriosas
enumeraui mihi
si dormiero dico quando consurgam
et rursum expectabo uesperam
et replebor doloribus
usq; ad tenebras
induta est caro mea putredine
et sordibus pulueris
cutis mea aruit et contracta est
dies mei uelocius transierunt
quam a texente tela succiditur
et consumpti sunt absque
ulla spe
memento quia uentus est uita mea

et non reuertetur oculus meus
ut uideat bona
nec aspiciet me uisus hominis
oculi tui in me et non subsistam
sicut consumitur nubes et per
transit sic qui descenderit
ad inferos non ascendet
nec reuertetur ultra in domum
suam neque cognoscet eum
amplius locus eius
quapropter et ego non parcam
ori meo loquar in tribulatio
ne spiritus mei
confabulabor cum amaritudine
animae meae
numquid mare sum aut cetus
quia circumdedisti me carcere
si dixero consolabitur me lectu
lus meus et releuabor
loquens mecum strato meo
terrebis me per somnia et per
uisiones horrore concuties
quam ob rem elegit suspendium
anima mea et mortem
ossa mea
desperaui nequaquam ultra
iam uiuam
parce mihi nihil enim sunt dies mei
quid est homo quia magnificas
eum aut quia ponis erga eum
cor tuum
uisitas eum diluculo et subito
probas illum
usq; quo non parcis mihi nec de
mittis me ut glutiam
saliuam meam
peccaui quid faciam tibi
o custos hominum
quare posuisti me contrarium
tibi et factus sum mihi
met ipsi grauis
cur non tollis peccatum meum
et quare non aufers
iniquitatem meam

ecce nunc in pulvere dormiam
et si mane me quaesieris
non subsistam
xi Respondens autem Baldad
Suites dixit
usquequo loqueris talia et spiritus
multiplex sermones oris tui
numquid Deus subplantat iudicium
et omnipotens subvertit
quod iustum est
etiam si filii tui peccaverunt ei
et dimisit eos in manu
iniquitatis suae
tu tamen si diluculo
consurrexeris ad Deum
et omnipotentem fueris
deprecatus
si mundus et rectus incesseris
statim evigilabit ad te
et pacatum reddet habitaculum
iustitiae tuae
in tantum ut priora tua
fuerint parva
et novissima tua multiplicen
tur nimis
interroga enim generationem
pristinam
et diligenter investiga
patrum memoriam
hesterni quippe sumus et ignora
mus quoniam sicut umbra dies
nostri sunt super terram
et ipsi docebunt te et loquen
tur tibi et de corde suo
proferent eloquia
numquid vivere potest scirpus
absque humore
aut crescet carex sine aqua
cum adhuc sit in flore nec carpa
tur manu ante omnes herbas
arescit
sic viae omnium qui obliviscuntur
dm et spes hypocritae peribit
non ei placebit vecordia sua et sicut

et tela aranearum fiducia eius
innitetur super domum suam
et non stabit
fulciet eam et non consurget
humectus videtur antequam
veniat sol et in ortu suo
germen eius egredietur
super acervum petrarum
radices eius densabuntur
et inter lapides commorabitur
si absorbuerit eum de loco suo
negabit eum et dicet non novi te
haec est enim laetitia viae eius
ut rursum de terra alii germinent
ds non proiciet simplicem nec
porriget manum malignis
donec impleatur risu os tuum
et labia tua iubilo
qui oderunt te induentur confusione
et tabernaculum impiorum
non subsistet
xii Respondens Iob dixit
vere scio quod ita sit et quod non
iustificetur homo conpositus dō
si voluerit contendere cum eo
non poterit ei respondere
unum pro mille
sapiens corde est et fortis robo
re quis restitit ei et pacem habuit
qui transtulit montes et nesci
erunt hi quos subvertit
in furore suo
qui commovet terram de loco
suo et columnae eius
concutiuntur
qui praecipit soli et non oritur
et stellas claudit quasi sub
signaculo
qui extendit caelos solus et gra
ditur super fluctus maris
qui facit arcturum et oriona
et hyadas et interiora austri
qui facit magna et inconpreben
sibilia et mirabilia quorum

NON EST NUMERUS
SI UENERIT AD ME NON UIDEBO SI ABIE
RIT NON INTELLEGAM
SI REPENTE INTERROGET QUIS RE
SPONDEBIT EI UEL QUIS DICERE
POTEST CUR SIC FACIS
DS CUIUS RESISTERE IRAE NEMO
POTEST ET SUB QUO CURBANTUR
QUI PORTANT ORBEM
QUANTUS ERGO SUM EGO UT RESPON
DEAM EI ET LOQUAR UERBIS MEIS
CUM EO
QUI ETIAM SI HABUERO QUIPPIAM
IUSTUM NON RESPONDEBO
SED MEUM IUDICEM DEPRECABOR
ET CUM INUOCANTEM EXAUDIERIT
ME NON CREDO QUOD EXAUDI
ERIT UOCEM MEAM
IN TURBINE ENIM CONTERET ME
ET MULTIPLICABIT UULNERA MEA
ETIAM SINE CAUSA
NON CONCEDIT REQUIESCERE SPI
RITUM MEUM ET INPLET ME
AMARITUDINIBUS
SI FORTITUDO QUAERITUR
ROBUSTISSIMUS EST
SI AEQUITAS IUDICII NEMO PRO ME
AUDET TESTIMONIUM DICERE
SI IUSTIFICARE ME UOLUERO
OS MEUM CONDEMNABIT ME
SI INNOCENTEM OSTENDERE
PRAUUM ME CONPROBABIT
ETIAM SI SIMPLEX FUERO HOC
IPSUM IGNORABIT ANIMA MEA
ET TAEDEBIT ME UITAE MEAE
UNUM EST QUOD LOCUTUS SUM
ET INNOCENTEM ET IMPIUM
IPSE CONSUMIT
SI FLAGELLAT OCCIDAT SEMEL
ET NON DE POENIS INNOCENTUM
RIDEAT
TERRA DATA EST IN MANU IMPII
UULTUM IUDICUM EIUS OPERIT
QUOD SI NON ILLE EST QUIS ERGO EST

DIES MEI UELOCIORES FUERUNT
CURSORE FUGERUNT ET NON
UIDERUNT BONUM
PERTRANSIERUNT QUASI NAUES
POMA PORTANTES SICUT AQUILA
UOLANS AD ESCAM
CUM DIXERO NEQUAQUAM ITA
LOQUAR COMMUTO FACIEM MEAM
ET DOLORE TORQUEOR
UEREBAR OMNIA OPERA MEA
SCIENS QUOD NON PARCERES
DELINQUENTI
SI AUTEM ET SIC IMPIUS SUM
QUARE FRUSTRA LABORAUI
SI LOTUS FUERO QUASI AQUIS NIUIS
ET FULSERINT UELUT MUNDISSIMAE
MANUS MEAE
TAMEN SORDIBUS INTINGUES ME
ET ABOMINABUNTUR ME
UESTIMENTA MEA
NEQUE ENIM UIRO QUI SIMILIS MEI
EST RESPONDEBO ET QUI
MECUM IN IUDICIO EX AEQUO
POSSIT AUDIRI
NON EST QUI UTRUMQUE UALEAT
ARGUERE ET PONERE MANUM
SUAM IN AMBOBUS
AUFERAT A ME UIRGAM SUAM
ET PAUOR EIUS NON ME TERREAT
LOQUAR ET NON TIMEBO EUM
NEQ· ENIM POSSUM METU
RESPONDERE EI
TAEDET ANIMAM MEAM UITAE MEAE
DIMITTAM ADUERSUM ME
ELOQUIUM MEUM LOQUAR
IN AMARITUDINE ANIMAE MEAE
DICAM DO NOLI ME CONDEMNARE
INDICA MIHI CUR ME ITA IUDICES
NUMQUID BONUM TIBI UIDETUR
SI CALUMNIERIS ET OPPRIMAS
ME OPUS MANUUM TUARUM
ET CONSILIUM IMPIORUM ADIUBES
NUMQUID OCULI CARNEI TIBI SUNT
AUT SICUT UIDET HOMO ET TU UI
DEBIS

numquid sicut dies hominis
dies tui et anni tui sicut
humana sunt tempora
ut quaeras iniquitatem meam
et peccatum meum scruteris
et scias quia nihil impium fecerim
cum sit nemo qui de manu tua
possit eruere
manus tuae plasmaverunt me
et fecerunt me totum in circui
tu et sic repente praecipitas me
memento quaeso quod sicut
lutum feceris me et in pul
verem reduces me
nonne sicut lac mulsisti me
et sicut caseum me coagulasti
pelle et carnibus vestisti me
et ossibus et nervis conpegisti me
vitam et misericordiam
tribuisti mihi
et visitatio tua custodivit
spiritum meum
licet haec celes in corde tuo
tamen scio quia universorum
memineris
si peccavi et ad horam peper
cisti mihi cur ab iniquitate
mea mundum me esse
non pateris
et si impius fuero vae mihi est
et si iustus non levabo
caput saturatus
adflictione et miseria
et propter superbiam quasi
leaenam capies me
reversusque mirabiliter me crucias
instauras testes tuos contra me
et multiplicas iram tuam
adversum me et poenae
militant in me
quare de vulva eduxisti me
qui utinam consumptus essem
ne oculus me videret
fuissem quasi non essem
de utero translatus ad tumulum
numquid non paucitas dierum
meorum finietur brevi
dimitte ergo me ut plangam
paululum dolorem meum
antequam vadam et non revertar
ad terram tenebrosam et oper
tam mortis caligine
et terram miseriae et tene
brarum ubi umbra mortis
et nullus ordo et sempiter
nus horror inhabitans
Respondens autem Sophar
Naamathites dixit
numquid qui multa loquitur
non et audiet
aut vir verbosus iustificabitur
tibi soli tacebunt homines
et cum ceteros inriseris
a nullo confutaberis
dixisti enim purus est sermo meus
et mundus sum in conspectu tuo
atque utinam Deus loqueretur tecum
et aperiret labia sua tibi
ut ostenderet tibi secreta
sapientiae et quod multi
plex esset lex eius
et intellegeres quod multo
minora exigaris ab eo quam
meretur iniquitas tua
forsitan vestigia Dei conpre
hendes et usque ad perfectum
omnipotentem repperies
excelsior caelo est et
quid facies profundior in
ferno et unde cognosces
longior terrae mensura eius
et latior mari
si subverterit omnia vel
in unum coartaverit
quis contradicet ei
ipse enim novit hominum
vanitatem et videns iniquitatem
nonne considerat

uir uanus in superbiam erigitur
et tamquam pullum onagri
se liberum natum putat
tu autem firmasti cor tuum
et expandisti ad eum manus tuas
si iniquitatem quae est in manu
tua abstuleris a te et non
manserit in tabernaculo tuo
iniustitia
tunc leuare poteris faciem
tuam absq· macula et eris
stabilis et non timebis
miseriae quoq· obliuisceris
et quasi aquarum quae prae
terierunt recordaberis
et quasi meridianus fulgor
consurget tibi ad uesperam
et cum te consumptum puta
ueris orieris ut lucifer
et habebis fiduciam proposita
tibi spe et defossus
securus dormies
requiesces et non erit qui te
exterreat et deprecabun
tur faciem tuam plurimi
oculi autem impiorum defici
ent et effugium peribit ab eis
et spes eorum abominatio
animae
viii Respondens autem iob dixit
ergo uos estis soli homines
et uobiscum morietur sapientia
et mihi est cor sicut et uobis
nec inferior uestri sum
quis enim haec quae nostis
ignorat
qui deridetur ab amico suo
sicut ego inuocauit dm
et exaudiet eum
deridetur enim iusti simplicitas
lampas contempta apud
cogitationes diuitum parata
ad tempus statutum
abundant tabernacula praedonum
et audacter prouocant dm
et quod ipse dederit omnia
in manib· eorum
nimirum interroga iumenta
et docebunt te
et uolatilia caeli et indicabunt
tibi
loquere terrae et respondebit
tibi et narrabunt pisces maris
quis ignorat quod omnia haec
manus dni fecerit
in cuius manu anima omnis uiuen
tis et spiritus uniuersae carnis
hominis
nonne auris uerba diiudicat
et fauces comedentis saporem
in antiquis est sapientia et in
multo tempore prudentia
apud ipsum est sapientia
et fortitudo ipse habet
consilium et intellegentiam
si destruxerit nemo est
qui aedificet et si incluserit
hominem nullus est qui aperiat
si continuerit aquas omnia
siccabuntur et si emiserit
eas subuertent terram
apud ipsum est fortitudo
et sapientia ipse nouit et deci
pientem et eum qui decipitur
adducit consiliarios in stultum
finem et iudices in stuporem
balteum regum dissoluit
et praecingit fune renes eorum
ducit sacerdotes inglorios
et optimates supplantat
commutans labium ueracium
et doctrinam senum auferens
effundit despectionem
super principes et eos qui op
pressi fuerant releuans
qui reuelat profunda de tenebris
et producit in lucem
umbram mortis

qui multiplicat gentes et perdet
eas et subversas in integrum
restituet
qui inmutat cor principum populi
terrae et decipit eos ut frustra
incedant per invium
palpabunt quasi in tenebris et non
in luce et errare eos faciet
quasi ebrios
ecce omnia vidit oculus meus
et audivit auris mea
et intellexi singula
secundum scientiam vestram et
ego novi nec inferior
vestri sum
sed tamen ad omnipotentem
loquar et disputare cum deo cupio
prius vos ostendens fabricatores
mendacii
et cultores perversorum dogmatum
atque utinam taceretis ut putaremini
esse sapientes
audite ergo correptionem meam
et iudicium labiorum meorum
adtendite
numquid deus indiget vestro men
dacio ut pro illo loquamini dolos
numquid faciem eius accipitis
et pro deo iudicare nitemini
aut placebit ei quem celare
nihil potest aut decipietur
ut homo vestris fraudulentiis
ipse vos arguet quoniam in abscon
dito faciem eius accipitis
statim ut se commoverit
turbabit vos et terror eius
inruet super vos
memoria vestra comparabitur
cineri et redigentur in lutum
cervices vestrae
tacete paulisper ut loquar
quodcumque mihi mens sug
gesserit
quare lacero carnes meas
dentibus meis
et animam meam porto in manibus meis
etiam si occiderit me in ipso sperabo
verumtamen vias meas in con
spectu eius arguam et ipse
erit salvator meus
non enim veniet in conspectu
eius omnis hypocrita
audite sermonem meum et aenig
mata percipite auribus vestris
si fuero iudicatus scio quod
iustus inveniar
quis est qui iudicetur mecum
veniat quare tacens consumor
duo tantum ne facias mihi et tunc
a facie tua non abscondar
manum tuam longe fac a me
et formido tua non me terreat
voca me et ego respondebo tibi
aut certe loquar et tu responde mihi
quantas habeo iniquitates et pec
cata scelera mea et delicta
mea ostende mihi
cur faciem tuam abscondis et ar
bitraris me inimicum tuum
contra folium quod vento rapitur
ostendis potentiam tuam
et stipulam siccam persequeris
scribis enim contra me amaritu
dines et consumere me vis
peccatis adulescentiae meae
posuisti in nervo pedem meum
et observasti omnes semitas
meas et vestigia pedum meorum
considerasti
qui quasi putredo consumendus
sum et quasi vestimentum
quod comeditur a tinea
homo natus de muliere brevi
vivens tempore repletus
multis miseriis
qui quasi flos egreditur et conteri
tur et fugit velut umbra
et numquam in eodem statu

permanens
et dignum ducis super huius
cemodi aperire oculos tuos
et adducere eum tecum
in iudicio
quis potest facere mundum
de inmundo conceptum semine
nonne tu qui solus es
breves dies hominis sunt numerus
mensium eius apud te est
constituisti terminos eius
qui praeteriri non poterunt
recede paululum ab eo ut qui
escat donec optata veniat
sicut mercennarii dies eius
lignum habet spem si praecisum
fuerit rursum virescit
et rami eius pullulant
si senuerit in terra radix eius
et in pulvere emortuus fuerit
truncus illius
ad odorem aquae germinabit
et faciet comam quasi cum
primum plantatum est
homo vero cum mortuus fuerit
et nudatus atque consumptus
ubi quaeso est
quomodo si recedant aquae
de mari et fluvius vacue
factus arescat
sic homo cum dormierit
non resurget donec atteratur
caelum non evigilabit
nec consurget de somno suo
quis mihi hoc tribuat ut in in
ferno protegas me
et abscondas me donec per
transeat furor tuus
et constituas mihi tempus
in quo recorderis mei
putasne mortuus homo
rursum vivet
cunctis dieb(us) quib(us) nunc milito
specto donec veniat
inmutatio mea
vocabis me et ego respondebo tibi
operi manuum tuarum
porriges dexteram
tu quidem gressus meos dinu
merasti sed parce
peccatis meis
signasti quasi in sacculo delicta
mea sed curasti iniquita
tem meam
mons cadens defluit et saxum
transfertur de loco suo
lapides excavant aquae et al
luvione paulatim terra
consumitur
et homines ergo similiter
perdes
roborasti eum paululum ut in
perpetuum transiret
inmutabis faciem eius
et emittes eum
sive nobiles fuerint filii eius
sive ignobiles non intelleget
attamen caro eius dum vivet
dolebit et anima illius super
semet ipsum lugebit
Res pondens autem eliphaz
themanites dixit
numquid sapiens respondebit
quasi in ventum loquens
et implebit ardore
stomachum suum
arguis verbis eum qui non est
aequalis tibi et loqueris
quod tibi non expedit
quantum in te est evacuasti
timorem et tulisti preces
coram d(e)o
docuit enim iniquitas tua os tuum
et imitaris linguam blasphe
mantium
condemnavit te os tuum et non
ego et labia tua responde
bunt tibi

numquid primus homo tu natus
es et ante colles formatus
numquid consilium dei audisti
et inferior te erit eius sapientia
quid nosti quod ignoremus
quid intellegis quod nesciamus
et senes et antiqui sunt in nobis
multo vetustiores
quam patres tui
numquid grande est ut console
tur te ds sed verba tua prava
hoc prohibent
quid te elevat cor tuum et quasi
magna cogitans attonitos
habes oculos
quid tumet contra dm sps tuus
ut proferas de ore tuo
huiuscemodi sermones
quid est homo ut inmaculatus
sit et ut iustus appareat
natus de muliere
ecce inter scos eius nemo inmu
tabilis et caeli non sunt mundi
in conspectu eius
quanto magis abominabilis et in
utilis homo qui bibit quasi
aquas iniquitatem
ostendam tibi audi me
quod vidi narrabo tibi
sapientes confitentur et non
abscondunt patres suos
quibus solis data est terra et non
transivit alienus per eos
cunctis diebus suis impius super
bit et numerus annorum
incertus est tyrannidis eius
sonitus terroris semper in
auribus illius et cum pax sit
ille insidias suspicatur
non credit quod reverti possit
de tenebris circumspec
tans undique gladium
cum se moverit ad quaerendum
panem novit quod paratus sit
in manu eius tenebrarum dies
terrebit eum tribulatio et angu
stia vallabit eum sicut regem
qui praeparatur ad proelium
tetendit enim adversus dm
manum suam et contra omni
potentem roboratus est
cucurrit adversus eum erecto
collo et pingui cervice
armatus est
operuit faciem eius crassitudo
et de lateribus eius arvina dependet
habitavit in civitatibus desolatis
in domibus desertis quae in
tumulos sunt redactae
non ditabitur nec perseverabit
substantia eius
nec mittet in terra radicem suam
non recedet de tenebris ramos
eius arefaciet flamma
et auferetur spiritu oris sui
non credat frustra errore
deceptus quod aliquo pretio
redimendus sit
antequam dies eius impleantur
peribit et manus eius arescet
laedetur quasi vinea in primo
flore botrus eius
et quasi oliva proiciens florem suum
congregatio enim hypocritae
sterilis et ignis devorabit
tabernacula eorum qui munera
libenter accipiunt
concepit dolorem et peperit
iniquitatem et uterus eius
praeparat dolos
Respondens autem iob dixit
audivi frequenter talia conso
latores onerosi omnes vos estis
numquid habebunt finem verba
ventosa aut aliquid tibi
molestum est si loquaris
poteram et ego similia
vestri loqui

atque utinam esset anima vestra
pro anima mea
consolarer et ego vos sermonib·
et moverem caput meum
super vos
roborarem vos ore meo
et moverem labia mea
quasi parcens vobis
sed quid agam
si locutus fuero non quiescet
dolor meus
et si tacuero non recedet a me
nunc autem oppressit me
dolor meus et in nihilum
redacti sunt omnes artus mei
rugae meae testimonium
dicunt contra me
et suscitatur falsiloqus
adversus faciem meam
contradicens mihi
collegit furorem suum in me
et comminans mihi infremuit
contra me dentibus suis
hostis meus terribilib· oculis
me intuitus est
aperuerunt in me ora sua
exprobrantes
percusserunt maxillam meam
satiati sunt poenis meis
conclusit me ds apud iniquum
et manib· impiorum me tradidit
ego ille quondam opulentus
repente contritus sum
tenuit cervicem meam con
fregit me et posuit sibi
quasi in signum
circumdedit me lanceis suis
convulneravit lumbos meos
non pepercit et effudit in terra
viscera mea
concidit me vulnere super
vulnus inruit in me quasi gigas
saccum consui super cutem meam
et operui cinere carnem meam

facies mea intumuit a fletu
et palpebrae meae caligaverunt
haec passus sum absq· iniquitate
manus meae
cum haberem mundas ad dōm
preces
terra ne operias sanguinem meum
neque inveniat locum in te
latendi clamor meus
ecce enim in caelo testis meus
et conscius meus in excelsis
verbosi mei amici mei ad dōm
stillat oculus meus
atque utinam sic iudicaretur
vir cum dō quomodo iudicatur
filius hominis cum collega suo
ecce enim breves anni transeunt
et semitam per quam
non revertar ambulo
spiritus meus adtenuabitur
dies mei breviabuntur
et solum mihi superest
sepulchrum
non peccavi et in amaritudinibus
moratur oculus meus
libera me et pone me iuxta te
et cuiusvis manus pugnet
contra me
cor eorum longe fecisti
a disciplina et propter
hoc non exaltabuntur
praedam pollicetur sociis
et oculi filiorum eius deficient
posuit me quasi in proverbium
vulgi et exemplum sum
coram eis
caligavit ab indignatione
oculus meus
et membra mea quasi in nihilum
redacta sunt
stupebunt iusti super hoc
et innocens contra hypocri
tam suscitabitur
et tenebit iustus viam suam

et mundis manibus addet
fortitudinem
Igitur uos omnes conuertimini
et uenite et non inueniam
in uobis ullum sapientem
dies mei transierunt cogitatio
nes meae dissipatae sunt
torquentes cor meum
noctem uerterunt in diem
et rursum post tenebras
spero lucem
si sustinuero infernus domus
mea est in tenebris straui
lectulum meum
putredini dixi pater meus es
mater mea et soror mea uermibus
ubi est ergo nunc praestolatio
mea et patientiam meam
quis considerat
in profundissimum infernum
descendent omnia mea
putasne saltim ibi erit
requies mihi
XVIII Respondens autem Baldad
Suhites dixit
usque ad quem finem uerba iacta
bitis intellegite prius et sic
loquamur
quare reputati sumus ut iu
menta et sorduimus
coram uobis
qui perdis animam tuam
in furore tuo
numquid propter te derelin
quetur terra et transfe
rentur rupes de loco suo
nonne lux impii extinguetur
nec splendebit flamma
ignis eius
lux obtenebrescet in taberna
culo eius et lucerna quae
super eum est extinguetur
artabuntur gressus uirtutis
eius et praecipitabit eum consilium
suum

inmisit enim in rete pedes suos
et in maculis eius ambulat
tenebitur planta illius laqueo
et exardescet contra eum sitis
abscondita est in terra pedica
eius et decipula illius
super semitam
undique terrebunt eum formidines
et inuoluent pedes eius
adtenuetur fame robur eius
et inedia inuadat costas illius
deuoret pulchritudinem cutis
eius consumat brachia illius
primogenita mors
auellatur de tabernaculo suo
fiducia eius et calcet super
eum quasi rex interitus
habitent in tabernaculo illius
socii eius qui non est · asperga
tur in tabernaculo eius sulphur
deorsum radices eius siccentur
sursum autem adteratur
messis eius
memoria illius pereat de terra
et non celebretur nomen eius
in plateis expellet eum
de luce in tenebras et de orbe
transferet eum
non erit semen eius neque pro
genies in populo suo nec ullae
reliquiae in regionibus eius
in die eius stupebunt nouissimi
et primos inuadet horror
haec sunt ergo tabernacula
iniqui et iste locus eius
qui ignorat deum
XVIIII Respondens autem Iob dixit
usque quo adfligitis animam meam
et atteritis me sermonibus
en decies confunditis me et non
erubescitis opprimentes me
nempe et si ignoraui mecum
erit ignorantia mea
at uos contra me erigimini

ET ARGUITIS ME OPPROBRIIS MEIS
SALTEM NUNC INTELLEGITE QUIA DS
NON AEQUO IUDICIO ADFLIXERIT ME
ET FLAGELLIS SUIS ME CINXERIT
ECCE CLAMABO UIM PATIENS
ET NEMO AUDIET UOCIFERABO
ET NON EST QUI IUDICET
SEMITAM MEAM CIRCUMSEPSIT
ET TRANSIRE NON POSSUM ET IN
CALLE MEO TENEBRAS POSUIT
SPOLIAUIT ME GLORIA MEA ET AB
STULIT CORONAM DE CAPITE MEO
DESTRUXIT ME UNDIQUE ET PEREO
ET QUASI EUULSAE ARBORES
ABSTULIT SPEM MEAM
IRATUS EST CONTRA ME FUROR EIUS
ET SIC ME HABUIT QUASI HOSTEM SUUM
SIMUL UENERUNT LATRONES EIUS
ET FECERUNT SIBI UIAM PER ME
ET OBSEDERUNT IN GYRO
TABERNACULUM MEUM
FRATRES MEOS LONGE FECIT A ME
ET NOTI MEI QUASI ALIENI
RECESSERUNT A ME
DERELIQUERUNT ME PROPINQUI
MEI ET QUI ME NOUERANT
OBLITI SUNT MEI
INQUILINI DOMUS MEAE ET ANCILLAE
MEAE SICUT ALIENUM HABUERUNT
ME ET QUASI PEREGRINUS FUI
IN OCULIS EORUM
SERUUM MEUM UOCAUI ET NON RESPONDIT
ORE PROPRIO DEPRECABAR ILLUM
HALITUM MEUM EXHORRUIT UXOR
MEA ET ORABAM FILIOS UTERI MEI
STULTI QUOQUE DESPICIEBANT ME
ET CUM AB EIS RECESSISSEM
DETRAHEBANT ME
ABOMINATI SUNT ME QUONDAM
CONSILIARII MEI ET QUEM MAXI
ME DILIGEBAM AUERSATUS EST ME
PELLI MEAE CONSUMPTIS CARNIBUS
ADHESIT OS MEUM
ET DERELICTA SUNT TANTUMMODO
LABIA CIRCA DENTES MEOS
MISEREMINI MEI MISEREMINI MEI
SALTIM UOS AMICI MEI
QUIA MANUS DNI TETIGIT ME
QUARE PERSEQUIMINI ME SICUT DS
ET CARNIBUS MEIS SATURAMINI
QUIS MIHI TRIBUAT UT SCRIBANTUR
SERMONES MEI
QUIS MIHI DET UT EXARENTUR IN LIBRO
STILO FERREO ET PLUMBI LAM
MINAE UEL CELTE SCULPĀTUR IN SILICE
SCIO ENIM QUOD REDEMPTOR MEUS
UIUIT ET IN NOUISSIMO DE TERRA
RESURRECTURUS SIM
ET RURSUM CIRCUMDABOR PELLE
MEA ET IN CARNE MEA UIDEBO DM
QUEM UISURUS SUM EGO IPSE
ET OCULI MEI CONSPECTURI SUNT
ET NON ALIUS
REPOSITA EST HAEC SPES MEA
IN SINU MEO
QUARE ERGO NUNC DICITIS PERSE
QUAMUR EUM ET RADICEM
UERBI INUENIAMUS CONTRA EUM
FUGITE ERGO A FACIE GLADII QUONIAM
ULTOR INIQUITATUM GLADIUS EST
ET SCITOTE ESSE IUDICIUM
RESPONDENS AUTEM SOPHAR NA
AMATHITES DIXIT
IDCIRCO COGITATIONES MEAE UARIAE
SUCCEDUNT SIBI ET MENS
IN DIUERSA RAPITUR
DOCTRINAM QUA ME ARGUIS AUDIAM
ET SPIRITUS INTELLEGENTIAE
RESPONDEBIT MIHI
HOC SCIO A PRINCIPIO EX QUO POSI
TUS EST HOMO SUPER TERRAM
QUOD LAUS IMPIORUM BREUIS SIT
ET GAUDIUM HYPOCRITAE
AD INSTAR PUNCTI
SI ASCENDERIT USQUE AD CAELUM
SUPERBIA EIUS ET CAPUT EIUS
NUBES TETIGERIT
QUASI STERQUILINIUM IN FINE

PERDETUR ET QUI EUM VIDERANT
DICENT UBI EST
UELUT SOMNIUM AUOLAUERIT
NON INUENIETUR TRANSIET SICUT
UISIO NOCTURNA
OCULUS QUI EUM UIDERAT NON UIDEBIT
NEQUE ULTRA INTUEBITUR EUM LOCUS SUUS
FILII EIUS ATTERENTUR EGESTATE
ET MANUS ILLIUS REDDENT EI
DOLOREM SUUM
OSSA EIUS IMPLEBUNTUR UITIIS
ADULESCENTIAE EIUS ET CUM EO
IN PULUERE DORMIENT
CUM ENIM DULCE FUERIT IN ORE EIUS
MALUM ABSCONDET ILLUD
SUB LINGUA SUA
PARCET ILLI ET NON DERELINQUET
ILLUD ET CELABIT IN GUTTURE SUO
PANIS EIUS IN UTERO ILLIUS UERTETUR
IN FEL ASPIDUM INTRINSECUS
DIUITIAS QUAS DEUORAUIT EUOMET
ET DE UENTRE ILLIUS EXTRAHET
EAS DS
CAPUT ASPIDUM SUGET OCCIDET
EUM LINGUA UIPERAE
NON UIDEAT RIUULOS FLUMINIS
TORRENTES MELLIS ET BUTYRI
LUET QUAE FECIT OMNIA
NEC TAMEN CONSUMETUR
IUXTA MULTITUDINEM ADINUENTIONUM
SUARUM SIC ET SUSTINEBIT
QUONIAM CONFRINGENS NUDAUIT
PAUPERIS DOMUM
RAPUIT ET NON AEDIFICAUIT EAM
NEC EST SATIATUS UENTER EIUS
ET CUM HABUERIT QUAE CUPIERAT
POSSIDERE NON POTERIT
NON REMANSIT DE CIBO EIUS ET PROP
TEREA NIHIL PERMANEBIT DE BONIS ILLIUS
CUM SATIATUS FUERIT ARTABITUR
AESTUABIT ET OMNIS DOLOR IRRUET IN EUM
UTINAM IMPLEATUR UENTER EIUS
UT EMITTAT IN EUM IRAM FURORIS
SUI ET PLUAT SUPER ILLUM BELLUM
SUUM

FUGIET ARMA FERREA ET IRRUET
IN ARCUM AEREUM
EDUCTUS ET EGREDIENS DE UAGINA SUA
ET FULGURANS IN AMARITUDINE SUA
UADENT ET UENIENT SUPER EUM
HORRIBILES
OMNES TENEBRAE ABSCONDITAE
SUNT IN OCULIS EIUS
DEUORABIT EUM IGNIS QUI NON EX
TINGUETUR ADFLIGETUR RELICTUS
IN TABERNACULO SUO
REUELABUNT CAELI INIQUITATEM EIUS
ET TERRA CONSURGET ADUERSUS EUM
APERTUM ERIT GERMEN DOMUS ILLIUS
DETRAHETUR IN DIE FURORIS DI
HAEC EST PARS HOMINIS IMPII A DO
ET HEREDITAS UERBORUM EIUS A DNO
XX RESPONDENS AUTEM IOB AIT
XXI AUDITE QUAESO SERMONES MEOS
ET AGITE PAENITENTIAM
SUSTINETE ME ET EGO LOQUAR
ET POST MEA SI UIDETUR RIDETE
NUMQUID CONTRA HOMINEM DISPU
TATIO MEA EST UT MERITO
NON DEBEAM CONTRISTARI
ADTENDITE ME ET OBSTUPESCITE
ET SUPERPONITE DIGITUM
ORI UESTRO
ET EGO QUANDO RECORDATUS FUERO
PERTIMESCO ET CONCUTIT
CARNEM MEAM TREMOR
QUARE ERGO IMPII UIUUNT SUBLEUATI
SUNT CONFORTATIQUE DIUITIIS
SEMEN EORUM PERMANET CORAM EIS
PROPINQUORUM TURBA ET NEPOTUM
IN CONSPECTU EORUM
DOMUS EORUM SECURAE SUNT
ET PACATAE ET NON EST UIRGA
DI SUPER ILLOS
BOS EORUM CONCEPIT ET NON ABORTIUIT
UACCA PEPERIT ET NON EST PRIUA
TA FETU SUO
EGREDIUNTUR QUASI GREGES PARUULI
EORUM ET INFANTES EORUM EXULTANT
LUSIBUS

tenent tympanum et citharam
et gaudent ad sonitum organi
ducunt in bonis dies suos et in puncto
ad inferna descendunt
qui dixerunt deo recede a nobis et sci-
entiam viarum tuarum nolumus
quis est omnipotens ut serviamus
ei et quid nobis prodest
si oraverimus illum
verumtamen quia non sunt
in manu eorum bona sua con-
silium impiorum longe sit a me
quotiens lucerna impiorum
extinguetur et superveniet
eis inundatio et dolores
dividet furoris sui
erunt sicut paleae ante faciem
venti et sicut favilla
quam turbo dispergit
deus servabit filiis illius dolorem
patris et cum reddiderit
tunc sciet
videbunt oculi eius interfectio-
nem suam et de furore
omnipotentis bibet
quid enim ad eum pertinet de domo
sua post se et si numerus mensium
eius dimidietur
numquid deum quispiam docebit
scientiam qui excelsos iudicat
iste moritur robustus et sanus
dives et felix
viscera eius plena sunt adipe
et medullis ossa illius inrigantur
alius vero moritur in amaritudine
animae absque ullis opibus
et tamen simul in pulvere dormi-
ent et vermes operient eos
certe novi cogitationes vestras
et sententias contra me iniquas
dicitis enim ubi est domus princi-
pis et ubi tabernacula impiorum
interrogate quemlibet de viato-
ribus et haec eadem eum intel-
legere cognoscetis
quia in diem perditionis servabitur
malus et ad diem furoris ducetur
quis arguet coram eo viam eius
et quae fecit quis reddet illi
ipse ad sepulchra ducetur et in
congerie mortuorum vigilabit
dulcis fuit glareis cocyti et post
se omnem hominem trahet
et ante se innumerabiles
quomodo igitur consolamini
me frustra
cum responsio vestra repug-
nare ostensa sit veritati

Respondens autem eliphaz
themanites dixit
numquid deo conparari potest
homo etiam cum perfectae
fuerit scientiae
quid prodest deo si iustus fueris
aut quid ei confers si inmacu-
lata fuerit via tua
numquid timens arguet te
et veniet tecum in iudicium
et non propter malitiam tuam
plurimam et infinitas
iniquitates tuas
abstulisti enim pignus fratrum
tuorum sine causa et nudos
expoliasti vestibus
aquam lasso non dedisti et esu-
rienti subtraxisti panem
in fortitudine brachii tui posside-
bas terram et potentissimus
obtinebas eam
viduas dimisisti vacuas et lacer-
tos pupillorum comminuisti
propterea circumdatus es laqueis
et conturbat te formido subita
et putabas te tenebras non visurum
et impetu aquarum inundan-
tium non oppressurum
an cogitas quod deus excelsior
caelo sit et super stellarum

uerticem sublimetur
et dices quid enim nouit deus
et quasi per caliginem iudicat
nubes latibulum eius nec nostra
considerat et circa cardines
caeli perambulat
numquid semitam saeculorum
custodire cupis quam calca
uerunt uiri iniqui
qui sublati sunt ante tempus suum
et fluuius subuertit
fundamentum eorum
qui dicebant deo recede a nobis
et quasi nihil possit facere
omnipotens aestimabant eum
cum ille implesset domos eorum
bonis quorum sententia
procul sit a me
uidebunt iusti et laetabuntur
et innocens subsannabit eos
nonne succisa est erectio eorum
et reliquias eorum deuo
rauit ignis
adquiesce igitur ei et habeto pacem
et per haec habebis fruc
tus optimos
suscipe ex ore illius legem
et pone sermones eius
in corde tuo
si enim reuersus fueris ad omni
potentem aedificaberis
et longe facies iniquitatem
a tabernaculo tuo
dabit pro terra silicem et pro
silice torrentes aureos
eritque omnipotens contra hostes
tuos et argentum coa cer
uabitur tibi
tunc super omnipotentem
deliciis afflues et leuabis
ad deum faciem tuam
rogabis eum et exaudiet te
et uota tua reddes
decernes rem et ueniet tibi
et in uiis tuis splendebit lumen
qui enim humiliatus fuerit erit
in gloria et qui inclinauerit
oculos suos ipse saluabitur
saluabitur innocens saluabitur
autem in munditia manuum suarum
XXIII Respondens autem iob dixit
nunc quoque in amaritudine est
sermo meus et manus plagae
meae adgrauata est super
gemitum meum
quis mihi tribuat ut cognoscam
et inueniam illum et ueniam
usque ad solium eius
ponam coram eo iudicium et os
meum replebo increpationibus
ut sciam uerba quae mihi respon
deat et intellegam quid loquatur mihi
nolo multa fortitudine
contendat mecum
nec magnitudinis suae mole
me premat
proponat aequitatem contra me
et perueniat ad uictoriam
iudicium meum
si ad orientem iero non apparet
si ad occidentem non intelle
gam eum
si ad sinistram quid agam
non adprehendam eum
si me uertero ad dextram
non uidebo illum
ipse uero scit uiam meam et pro
bauit me quasi aurum quod
per ignem transit
uestigia eius secutus est pes meus
uiam eius custodiui et non
declinaui ex ea
a mandatis labiorum eius non
recessi et in sinu meo abscondi
uerba oris eius
ipse enim solus est et nemo
auertere potest cogitatio
nem eius

etanima eius quodcumque uoluerit
hoc facit
cum expleuerit inme uoluntatem
suam etalia multa similia
praesto sunt ei
et idcirco afacie eius turbatus
sum etconsiderans eum
timore sollicitor
ds molliuit cor meum etomni
potens conturbauit me
non enim perii propter inminen
tes tenebras nec faciem meam
operuit caligo
xxiiii ab omnipotente non sunt abscon
dita tempora quiautem nouerunt
eum ignorant dies illius
alii terminos transtulerunt di
ripuerunt greges etpauerunt eos
asinum pupillorum abegerunt
et abstulerunt pro pignore
bouem uiduae
subuerterunt pauperum uiam
etoppresserunt pariter
mansuetos terrae
alii quasi onagri indeserto egre
diuntur adopus suum uigilan
tes adpraedam praeparant
panem liberis
agrum non suum demetunt
etuineam eius quem ui op
presserint uindemiant
nudos dimittunt homines
indumenta tollentes quibus
non est operimentum infrigore
quos imbres montium rigant
etnon habentes uelamen
amplexantur lapides
uim fecerunt depraedantes
pupillos etuulgum pauperem
expoliauerunt
nudis etincedentibus absque uestitu
etesurientibus tulerunt spicas
inter aceruos eorum meridiati
sunt quicalcatis torcularibus
sitiunt

de ciuitatibus fecerunt uiros
gemere etanima uulnerato
rum clamauit etds inultum
non patitur
ipsi fuerunt rebelles lumini
nescierunt uias eius nec re
uersi sunt per semitas illius
mane primo consurget homicida
etinterficit egenum etpau
perem pernoctem uero erit
quasi fur
oculus adulteri obseruat cali
ginem dicens non me uidebit
oculus etoperiet uultum suum
perfodit intenebris domos
sicut indie condixerant sibi
etignorauerunt lucem
si subito apparuerit aurora
arbitrantur umbram mortis
etsic intenebris quasi inluce
ambulant
leuis est super faciem aquae
maledicta sit pars eius interra
nec ambulet per uiam uinearum
adnimium calorem transeat
ab aquis niuium etusque adin
feros peccatum illius
obliuiscatur eius misericordia
dulcedo illius uermes
non sit inrecordatione sed con
teratur quasi lignum infructuosum
pauit enim sterilem quae non
parit etuiduae bene non fecit
detraxit fortes infortitudine
sua etcum steterit non
credet uitae suae
dedit ei ds locum paenitentiae
etille abutitur eo insuperbiam
oculi autem eius sunt inuiis illius
eleuati sunt admodicum
etnon subsistent
ethumiliabuntur sicut omnia
etauferentur
etsicut summitates spicarum

contendentur
quod si non est ita quis me potest
arguere esse mentitum
et ponere ante deum verba mea
XXIIII Respondens autem Baldad
Suites dixit
potestas et terror apud eum est
qui facit concordiam in sub
limibus suis
numquid est numerus militum
eius et super quem non sur
get lumen illius
numquid iustificari potest
homo conpositus dō aut appa
rere mundus natus de muliere
ecce etiam luna non splendet
et stellae non sunt mundae
in conspectu eius
quanto magis homo putredo
et filius hominis vermis
XXV Respondens autem iob dixit
XXVI cuius adiutor es numquid inbecil
li et sustentas brachium eius
qui non est fortis
cui dedisti consilium forsitan
illi qui non habet sapientiam
et prudentiam tuam
ostendisti plurimam
quem docere voluisti nonne eū
qui fecit spiramentum
ecce gigantes gemunt sub aquis
et qui habitant cum eis
nudus est infernus coram illo
et nullum est operimentum
perditioni
qui extendit aquilonem super
vacuum et adpendit terrae
super nihili
qui ligat aquas in nubibus suis
ut non erumpant pariter
deorsum
qui tenet vultum solii sui
et expandit super illud
nebulam suam
terminum circumdedit aquis usq·
dum finiantur lux et tenebrae
columnae caeli contremescunt
et pavent ad nutum eius
in fortitudine illius repente
maria congregata sunt et pru
dentia eius percussit superbū
sps eius ornavit caelos et obste
tricante manu eius eductus
est coluber tortuosus
ecce haec ex parte dicta sunt
viarum eius
et cum vix parvam stillam
sermonis eius audierimus
quis poterit tonitruum magni
tudinis illius intueri
XXVI Addidit quoq· iob assumens
parabolam suam et dixit
vivit ds qui abstulit iudicium meum
et omnipotens qui ad amaritu
dinem adduxit animam meam
quia donec superest halitus in me
et sps dī in naribus meis
non loquentur labia mea iniqui
tatem nec lingua mea
meditabitur mendacium
absit a me ut iustos vos esse
iudicem donec deficiam non re
cedam ab innocentia mea
iustificationem meam quam coe
pi tenere non deseram
neque enim reprehendit me cor
meum in omni vita mea
sit ut impius inimicus meus et ad
versarius meus quasi iniquus
quae enim spes est hypocritae
si avare rapiat et non liberet
ds animam eius
numquid clamorem eius audiet
ds cum venerit super eum
angustia
aut poterit in omnipotente
delectari et invocare dm
in omni tempore

DOCEBO UOS PER MANUM DI QUAE
OMNIPOTENS HABEAT NEC AB
SCONDAM
ECCE UOS OMNES NOSTIS ET QUID
SINE CAUSA UANA LOQUIMINI
HAEC EST PARS HOMINIS IMPII APUD
DM ET HEREDITAS UIOLENTORUM
QUAM AB OMNIPOTENTE SUSCIPIENT
SI MULTIPLICATI FUERINT FILII EIUS
IN GLADIO ERUNT ET NEPOTES EIUS
NON SATURABUNTUR PANE
QUI RELIQUI FUERINT EX EO SEPELI
ENTUR IN INTERITU ET UIDUAE
ILLIUS NON PLORABUNT
SI CONPORTAUERIT QUASI TERRAM
ARGENTUM ET SICUT LUTUM
PRAEPARAUERIT UESTIMENTA
PRAEPARAUIT QUIDEM SED IUSTUS
UESTIETUR ILLIS ET ARGENTUM
INNOCENS DIUIDET
AEDIFICAUIT SICUT TINEA DOMUM SUAM
ET SICUT CUSTOS FECIT UMBRACULUM
DIUES CUM DORMIERIT NIHIL SECUM
AUFERET APERIET OCULOS SUOS
ET NIHIL INUENIET
APPREHENDET EUM QUASI AQUA
INOPIA NOCTE OPPRIMET EUM
TEMPESTAS
TOLLET EUM UENTUS URENS
ET AUFERET ET UELUT TURBO
RAPIET EUM DE LOCO SUO
EMITTET SUPER EUM ET NON PAR
CET DE MANU EIUS FUGIENS FUGIET
STRINGET SUPER EUM MANUS SUAS
ET SIBILABIT SUPER EUM
INTUENS LOCUM EIUS
HABET ARGENTUM UENARUM SU
ARUM PRINCIPIA ET AURO LOCUS
EST IN QUO CONFLATUR
FERRUM DE TERRA TOLLITUR
ET LAPIS SOLUTUS CALORE
IN AES UERTITUR
TEMPUS POSUIT TENEBRIS ET UNI
UERSORUM FINEM IPSE CONSIDE
RAT

LAPIDEM QUOQUE CALIGINIS
ET UMBRAM MORTIS
DIUIDIT TORRENS A POPULO PEREGRI
NANTE EOS QUOS OBLITUS EST
PES EGENTIS HOMINUM ET INUIOS
TERRA DE QUA ORIEBATUR PANIS
IN LOCO SUO IGNE SUBUERSA EST
LOCUS SAPPHYRI LAPIDES EIUS
ET GLEBAE ILLIUS AURUM
SEMITAM IGNORAUIT AUIS NEC INTUI
TUS EST OCULUS UULTURIS
NON CALCAUERUNT EAM FILII INSTITO
RUM NEC PERTRANSIIT
PER EAM LEAENA
AD SILICEM EXTENDIT MANUM SUAM
SUBUERTIT A RADICIBUS MONTES
IN PETRIS RIUOS EXCIDIT ET OMNE
PRETIOSUM UIDIT OCULUS EIUS
PROFUNDA QUOQUE FLUUIORUM
SCRUTATUS EST ET ABSCONDITA
PRODUXIT IN LUCEM
SAPIENTIA UERO UBI INUENITUR
ET QUIS EST LOCUS INTELLEGENTIAE
NESCIT HOMO PRETIUM EIUS
NEC INUENITUR IN TERRA
SUAUITER UIUENTIUM
ABYSSUS DICIT NON EST IN ME
ET MARE LOQUITUR NON EST MECU
NON DABITUR AURUM OBRIZUM
PRO EA NEC APPENDETUR ARGENTU
IN COMMUTATIONE EIUS
NON CONFERETUR TINCTIS INDIAE COLO
RIB NEC LAPIDI SARDONYCHO
PRETIOSISSIMO UEL SAPPHYRO
NON ADAEQUABITUR EI AURUM
UEL UITRUM NEC COMMUTA
BUNTUR PRO EA UASA AURI
EXCELSA ET EMINENTIA NON ME
MORABUNTUR CONPARATIONE EIUS
TRAHITUR AUTEM SAPIENTIA
DE OCCULTIS
NON ADAEQUABITUR EI TOPADIUM
DE ETHIOPIA NEC TINCTURAE
MUNDISSIMAE COMPONENTUR

UNDE ERGO SAPIENTIA UENIET
ET QUIS EST LOCUS INTELLEGENTIAE
ABSCONDITA EST AB OCULIS OMNI
UIUENTIUM UOLUCRES QUOQ
CAELI LATET
PERDITIO ET MORS DIXERUNT AURIB
NOSTRIS AUDIUIMUS FAMAM EIUS
DS INTELLEGIT UIAM EIUS ET IPSE
NOUIT LOCUM ILLIUS
IPSE ENIM FINES MUNDI INTUETUR
ET OMNIA QUAE SUB CAELO SUNT
RESPICIT
QUI FECIT UENTIS PONDUS
ET AQUAS APPENDIT MENSURA
QUANDO PONEBAT PLUUIIS LEGEM
ET UIAM PROCELLIS SONANTIBUS
TUNC UIDIT ILLAM ET ENARRAUIT
ET PRAEPARAUIT ET INUESTIGAUIT
ET DIXIT HOMINI ECCE TIMOR DNI
IPSA EST SAPIENTIA ET RECEDERE
A MALO INTELLEGENTIA
ADDIDIT QUOQ IOB ASSUMENS
PARABOLAM SUAM ET DIXIT
QUIS MIHI TRIBUAT UT SIM IUXTA
MENSES PRISTINOS
SECUNDUM DIES QUIB DS
CUSTODIEBAT ME
QUANDO SPLENDEBAT LUCERNA EIUS
SUPER CAPUT MEUM ET AD LU
MEN EIUS AMBULABAM IN TENEBRIS
SICUT FUI IN DIEB ADULESCENTIAE
MEAE QUANDO SECRETO DS
ERAT IN TABERNACULO MEO
QUANDO OMNIPOTENS ERAT MECU
ET IN CIRCUITU MEO PUERI MEI
QUANDO LAUABAM PEDES MEOS
BUTYRO ET PETRA FUNDEBAT
MIHI RIUOS OLEI
QUANDO PROCEDEBAM AD PORTA
CIUITATIS ET IN PLATEA PARABANT
CATHEDRAM MIHI
UIDEBANT ME IUUENES ET ABSCONDE
BANTUR ET SENES ADSURGEN
TES STABANT

PRINCIPES CESSABANT LOQUI ET DIGITU
SUPERPONEBANT ORI SUO
UOCEM SUAM COHIBEBANT DUCES
ET LINGUA EORUM GUTTURI SUO
ADHAEREBAT
AURIS AUDIENS BEATIFICABAT ME
ET OCULUS UIDENS TESTIMONIU
REDDEBAT MIHI
QUOD LIBERASSEM PAUPEREM
UOCIFERANTEM ET PUPILLUM
CUI NON ESSET ADIUTOR
BENEDICTIO PERITURI SUPER ME
UENIEBAT ET COR UIDUAE
CONSOLATUS SUM
IUSTITIA INDUTUS SUM ET UESTI
UIT ME SICUT UESTIMENTO
ET DIADEMATE IUDICIO MEO
OCULUS FUI CAECO ET PES CLAUDO
PATER ERAM PAUPERUM ET CAUSA
QUAM NESCIEBAM DILIGENTIS
SIME INUESTIGABAM
CONTEREBAM MOLAS INIQUI
ET DE DENTIBUS ILLIUS AUFEREBAM
PRAEDAM
DICEBAMQ IN NIDULO MEO MORIAR
ET SICUT PALMA MULTIPLICABO DIES
RADIX MEA APERTA EST SECUS AQUAS
ET ROS MORABITUR IN MESSIONE MEA
GLORIA MEA SEMPER INNOUABITUR
ET ARCUS MEUS IN MANU MEA
INSTAURABITUR
QUI ME AUDIEBANT EXPECTABANT
SENTENTIAM
ET INTENTI TACEBANT
AD CONSILIUM MEUM
UERBIS MEIS ADDERE NIHIL AUDE
BANT ET SUPER ILLOS STILLA
BAT ELOQUIUM MEUM
EXPECTABANT ME SICUT PLUUIAM
ET OS SUUM APERIEBANT
QUASI AD IMBREM SEROTINUM
SI QUANDO RIDEBAM AD EOS
NON CREDEBANT ET LUX UULTUS
MEI NON CADEBAT IN TERRAM

SI UOLUISSEM IRE AD EOS SEDEBAM
PRIMUS
CUMQ· SEDEREM QUASI REX CIRCUM
STANTE EXERCITU· ERAM TAMEN
MERENTIUM CONSOLATOR
NUNC AUTEM DERIDENT ME
IUNIORES TEMPORE
QUORUM NON DIGNABAR PATRES
PONERE CUM CANIBUS GREGIS MEI
QUORUM UIRTUS MANUUM ERAT
MIHI PRO NIHILO
ET UITA IPSA PUTABANTUR INDIGNI
EGESTATE ET FAME STERILES
QUI RODEBANT IN SOLITUDINE SQUA
LENTES CALAMITATE ET MISERIA
ET MANDEBANT HERBAS
ET ARBORUM CORTICES ET RADIX
IUNIPERORUM ERAT CIBUS EORUM
QUI DE CONUALLIBUS ISTA RAPIENTES
CUM SINGULA REPPERISSENT
AD EA CUM CLAMORE CURREBANT
IN DESERTIS HABITABANT TORRENTIUM
ET IN CAUERNIS TERRAE
UEL SUPER GLAREAM
QUI INTER HUIUSCEMODI LAETABAN
TUR ET ESSE SUB SENTIBUS
DELICIAS PUTABANT
FILII STULTORUM ET IGNOBILIUM
ET IN TERRA PENITUS NON PARENTES
NUNC IN EORUM CANTICUM UERSUS
SUM ET FACTUS SUM EIS
PROUERBIUM
ABOMINANTUR ME ET LONGE FUGI
UNT A ME ET FACIEM MEAM CONSPU
ERE NON UERENTUR
PHARETRAM ENIM SUAM APERUIT
ET ADFLIXIT ME ET FRENUM
POSUIT IN OS MEUM
AD DEXTERAM ORIENTIS CALAMI
TATES MEAE ILICO SURREXERUNT
PEDES MEOS SUBUERTERUNT
ET OPPRESSERUNT QUASI
FLUCTIB· SEMITIS SUIS
DISSIPAUERUNT ITINERA MEA
INSIDIATI SUNT MIHI ET PRAEUALU
ERUNT ET NON FUIT QUI FERRET
AUXILIUM
QUASI RUPTO MURO ET APERTA IANUA
INRUERUNT SUPER ME ET AD MEAS
MISERIAS DEUOLUTI SUNT
REDACTUS SUM IN NIHILUM
ABSTULISTI QUASI UENTUS DESIDE
RIUM MEUM ET UELUT NUBIS
PERTRANSIIT SALUS MEA
NUNC AUTEM IN MEMET IPSO
MARCESCIT ANIMA MEA ET POSSI
DENT ME DIES ADFLICTIONIS
NOCTE OS MEUM PERFORATUR
DOLORIB· ET QUI ME COMEDUNT
NON DORMIUNT
IN MULTITUDINE EORUM CONSUMITUR
UESTIMENTUM MEUM ET QUASI
CAPITIO TUNICAE SIC CINXERUNT ME
CONPARATUS SUM LUTO ET ADSIMI
LATUS FAUILLAE ET CINERI
CLAMO AD TE ET NON EXAUDIS ME
STO ET NON RESPICIS ME
MUTATUS ES MIHI IN CRUDELEM
ET IN DURITIA MANUS TUAE
ADUERSARIS MIHI
ELEUASTI ME ET QUASI SUPER UENTUM
PONENS ELISISTI ME UALIDE
SCIO QUOD MORTI TRADAS ME
UBI CONSTITUTA DOMUS EST
OMNI UIUENTI
UERUM TAMEN NON AD CONSUMPTIO
NEM EORUM EMITTIS MANUM
TUAM ET SI CONRUERINT
IPSE SALUABIS
FLEBAM QUONDAM SUPER EUM
QUI ADFLICTUS ERAT ET CONPATIE
BATUR ANIMA MEA PAUPERI
EXPECTABAM BONA ET UENERUNT
MIHI MALA
PRAESTOLABAR LUCEM ET ERU
PERUNT TENEBRAE
INTERIORA MEA EFFERBUERUNT
ABSQ· ULLA REQUIE PRAEUENERUNT

me dies afflictionis
merens incedebam sine furore
et consurgens in turba clamaui
frater fui draconum et socius
strutionum
cutis mea denigrata est super me
et ossa mea aruerunt prae caumate
uersa est in luctum cithara mea
et organa mea in uocem flentium
pepigi foedus cum oculis meis
ut ne cogitarem quidem de uirgine
quam enim partem haberet ds
in me desuper et hereditatem
omnipotens de excelsis
numquid non perditio est iniquo
et alienatio operantibus
iniquitatem
nonne ipse considerat uias meas
et cunctos gressus meos
dinumerat
si ambulaui in uanitate et festi
nauit in dolo pes meus
appendat me in statera iusta
et sciat ds simplicitatem meam
si declinauit gressus meus de uia
et si secutum est oculus meus
cor meum et in manib. meis
adhesit macula
seram et alius comedat et pro
genies mea eradicetur
si deceptum est cor meum
super muliere et si ad ostium
amici mei insidiatus sum
scortum sit alterius uxor mea
et super illam incuruentur alii
hoc enim nefas est et iniquitas
maxima ignis est usque ad perdi
tionem deuorans et omnia
eradicans genimina
si contempsi subire iudicium
cum seruo meo et ancilla mea
cum disceptarent aduersum me
quid enim faciam cum surrexerit
ad iudicandum ds
et cum quaesierit quid
respondebo illi
numquid non in utero fecit me
qui et illum operatus est
et formauit me in uulua unus
si negaui quod uolebant pauperib.
et oculos uiduae expectare feci
si comedi bucellam meam solus
et non comedit pupillus ex ea
quia ab infantia crevit
mecum miseratio et de utero
matris meae egressa est mecum
si despexi pereuntem eo quod
non habuerit uestimentum
et absque operimento pauperem
si non benedixerunt mihi latera eius
et de uelleribus ouium mearum
calefactus est
si leuaui super pupillum manum
meam etiam cum uiderem
me in porta superiorem
umerus meus a iunctura sua cadat
et brachium meum cum suis
ossib. confringatur
semper enim quasi tumentes
super me fluctus timui dm
et pondus eius ferre non potui
si putaui aurum robur meum
et obrizo dixi fiducia mea
si laetatus sum super multis
diuitiis meis
et quia plurima repperit manus mea
si uidi solem cum fulgeret
et lunam incedentem clare
et laetatum est in abscondito
cor meum et osculatus sum
manum meam ore meo
quae est iniquitas maxima et nega
tio contra dm altissimum
si gauisus sum ad ruinam eius
qui me oderat et exultaui
quod inuenisset eum malum
non enim dedi ad peccandum guttur
meum ut expeterem maledicens

ANIMAM EIUS
SI NON DIXERUNT VIRI TABERNACULI
MEI QUIS DET DE CARNIB. EIUS
UT SATUREMUR
FORIS NON MANSIT PEREGRINUS
OSTIUM MEUM VIATORI PATUIT
SI ABSCONDI QUASI HOMO PECCATUM
MEUM ET CELAVI IN SINU MEO
INIQUITATEM MEAM
SI EXPAVI AD MULTITUDINEM
NIMIAM ET DESPECTIO PROPIN
QUORUM TERRUIT ME
ET NON MAGIS TACUI NEC EGRESSUS
SUM OSTIUM
QUIS MIHI TRIBUAT AUDITOREM
UT DESIDERIUM MEUM OMNIPO
TENS AUDIAT ET LIBRUM SCRIBAT
IPSE QUI IUDICAT
UT IN UMERO MEO PORTEM ILLUM
ET CIRCUMDEM ILLUM
QUASI CORONAM MIHI
PER SINGULOS GRADUS MEOS PRO
NUNTIABO ILLUM ET QUASI PRIN
CIPI OFFERAM EUM
SI ADVERSUM ME TERRA MEA CLAMAT
ET CUM IPSA SULCI EIUS DEFLENT
SI FRUCTUS EIUS COMEDI ABSQUE
PECUNIA ET ANIMAM AGRICO
LARUM EIUS AFFLIXI hp
[illegible]
OMISERUNT AUTEM TRES VIRI
ISTI RESPONDERE IOB EO QUOD
IUSTUS SIBI VIDERETUR
ET IRATUS INDIGNATUSQ. HELIU
FILIUS BARACHEL BUZITES
DE COGNATIONE RHAM [illegible]
IRATUS EST ADVERSUS IOB EO QUOD
IUSTUM SE ESSE DICERET CORAM DO
PORRO ADVERSUM AMICOS EIUS
INDIGNATUS EST EO QUOD NON IN
VENISSENT RESPONSIONEM
RATIONABILEM SED TANTUM
MODO CONDEMNASSENT IOB
IGITUR HELIU EXPECTAVIT IOB
LOQUENTEM EO QUOD SENIORES
ESSENT QUI LOQUEBANTUR
CUM AUTEM VIDISSET QUOD TRES
RESPONDERE NON POTUISSENT
IRATUS EST VEHEMENTER
RESPONDENSQ. HELIU FILIUS
BARACHEL BUZITES DIXIT
IUNIOR SUM TEMPORE VOS AUTEM
ANTIQUIORES IDCIRCO DIMISSO
CAPITE VERITUS SUM INDICARE
VOBIS MEAM SENTENTIAM
SPERABAM ENIM QUOD AETAS
PROLIXIOR LOQUERETUR ET ANNORUM
MULTITUDO DOCERET SAPIENTIAM
SED UT VIDEO SPS EST IN HOMINIBUS
ET INSPIRATIO OMNIPOTENTIS
DAT INTELLEGENTIAM
NON SUNT LONGAEVI SAPIENTES
NEC SENES INTELLEGUNT IUDICIUM
IDEO DICAM AUDITE ME OSTENDAM
VOBIS ET EGO MEAM SCIENTIAM
EXPECTAVI ENIM SERMONES
VESTROS AUDIVI PRUDENTIAM
VESTRAM DONEC DISCEPTA
REMINI SERMONIBUS
ET DONEC PUTABAM VOS ALIQUID
DICERE CONSIDERABAM
SED UT VIDEO NON EST QUI ARGUERE
POSSIT IOB ET RESPONDERE
EX VOBIS SERMONIBUS EIUS
NE FORTE DICATIS INVENIMUS SAPIEN
TIAM DS PROIECIT EUM NON HOMO
NIHIL LOCUTUS EST MIHI ET EGO
NON SECUNDUM VESTROS SERMO
NES RESPONDEBO ILLI
EXTIMUERUNT NEC RESPONDERUNT
ULTRA ABSTULERUNTQ. A SE ELOQUIA
QUONIAM IGITUR EXPECTAVI
ET NON SUNT LOCUTI STETERUNT
NEC RESPONDERUNT ULTRA
RESPONDEBO ET EGO PARTEM MEAM
ET OSTENDAM SCIENTIAM MEAM
PLENUS SUM ENIM SERMONIBUS
ET COARTAT ME SPS UTERI MEI

hp pro frumento oriatur mihi tribulus et pro hordeo spina

ECCE VENTER MEUS QUASI MUSTUM
ABSQUE SPIRACULO QUOD LAGUNCULAS
NOVAS DIRRUMPIT
LOQUAR ET RESPIRABO PAULULUM
APERIAM LABIA MEA ET RESPONDEBO
NON ACCIPIAM PERSONAM VIRI
ET DEUM HOMINI NON AEQUABO
NESCIO ENIM QUAMDIU SUBSISTAM
ET SI POST MODICUM TOLLAT ME
FACTOR MEUS
AUDI IGITUR IOB LOQUELAS MEAS ET OM
NES SERMONES MEOS AUSCULTA
ECCE APERUI OS MEUM LOQUATUR
LINGUA MEA IN FAUCIBUS MEIS
SIMPLICI CORDE MEO SERMONES
MEI ET SENTENTIAM LABIA MEA
PURA LOQUENTUR
SPS DI FECIT ME ET SPIRACULUM
OMNIPOTENTIS VIVIFICAVIT ME
SI POTES RESPONDE MIHI ET AD
VERSUS FACIEM MEAM CONSISTE
ECCE ME SICUT ET TE FECIT DS
ET DE EODEM LUTO EGO QUOQUE
FORMATUS SUM
VERUM TAMEN MIRACULUM MEUM
NON TE TERREAT ET ELOQUEN
TIA MEA NON SIT TIBI GRAVIS
DIXISTI ERGO IN AURIBUS MEIS ET VOCEM
VERBORUM TUORUM AUDIVI
MUNDUS SUM EGO ABSQUE DELICTO
INMACULATUS ET NON EST
INIQUITAS IN ME
QUIA QUERELLAS IN ME REPPERIT
IDEO ARBITRATUS EST ME INIMICUM SIBI
POSUIT IN NERVO PEDES MEOS CUS
TODIVIT OMNES SEMITAS MEAS
HOC EST ERGO IN QUO NON ES
IUSTIFICATUS
RESPONDEBO TIBI QUIA MAIOR SIT
DS HOMINE
ADVERSUS EUM CONTENDIS
QUOD NON AD OMNIA VERBA
RESPONDERIT TIBI
SEMEL LOQUITUR DS ET SECUNDO
IPSUM NON REPETIT
PER SOMNIUM IN VISIONE NOCTURNA
QUANDO IRRUIT SOPOR SUPER
HOMINES ET DORMIUNT IN LECTULO
TUNC APERIT AURES VIRORUM
ET ERUDIENS EOS INSTRUIT DISCIPLINA
UT AVERTAT HOMINEM AB HIS QUAE FECIT
ET LIBERET EUM DE SUPERBIA
ERUENS ANIMAM EIUS A CORRUPTIO
NE ET VITAM ILLIUS UT NON
TRANSEAT IN GLADIUM
INCREPAT QUOQUE PER DOLOREM
IN LECTULO ET OMNIA OSSA EIUS
MARCESCERE FACIT
ABOMINABILIS EI FIT IN VITA SUA PANIS
ET ANIMAE ILLIUS CIBUS ANTE DESIDERABILIS
TABESCET CARO EIUS ET OSSA QUAE
TECTA FUERANT NUDABUNTUR
ADPROPINQUAVIT CORRUPTIONI
ANIMA EIUS ET VITA ILLIUS MORTIFERIS
SI FUERIT PRO EO ANGELUS LOQUENS
UNUS DE MILIBUS UT ADNUNTIET
HOMINIS AEQUITATEM
MISEREBITUR EIUS ET DICET LIBERA
EUM ET NON DESCENDAT IN CORRUP
TIONEM INVENI IN QUO EI PROPITIER
CONSUMPTA EST CARO EIUS A SUPPLI
CIIS REVERTATUR AD DIES
ADULESCENTIAE SUAE
DEPRECABITUR DM ET PLACABILIS
EI ERIT ET VIDEBIT FACIEM EIUS
IN IUBILO ET REDDET HOMINI
IUSTITIAM SUAM
RESPICIET HOMINES ET DICET
PECCAVI ET VERE DELIQUI
ET UT ERAM DIGNUS NON RECEPI
LIBERAVIT ANIMAM SUAM NE PERGE
RET IN INTERITUM SED VIVENS
LUCEM VIDERET
ECCE HAEC OMNIA OPERATUR DS
TRIBUS VICIBUS PER SINGULOS
UT REVOCET ANIMAS EORUM A CORRUP
TIONE ET INLUMINET LUCE VIVENTIUM
ADTENDE IOB ET AUDI ME ET TACE

dum eloquar
si autem habes quod loquaris
responde mihi loquere
volo enim te apparere iustum
quod si non habes audi me tace
et docebo te sapientiam
Pronuntians itaque Heliu etiam
haec locutus est
audite sapientes verba mea
et eruditi auscultate me
auris enim verba probat et gut
tur escas gustu diiudicat
iudicium eligamus nobis et inter
nos videamus quid sit melius
quia dixit Iob iustus sum et deus
subvertit iudicium meum
in iudicando enim me mendacium
est violenta sagitta mea
absque ullo peccato
quis est vir ut est Iob qui bibit
subsannationem quasi aquam
qui graditur cum operantibus
iniquitatem et ambulat
cum viris impiis
dixit enim non placebit vir deo
etiam si cucurrerit cum eo
ideo viri cordati audite me
absit a deo impietas et ab omni
potente iniquitas
opus enim hominis reddet ei
et iuxta vias singulorum
restituet eis
vere enim deus non condemnabit
frustra nec omnipotens
subvertet iudicium
quem constituit alium super
terram aut quem posuit
super orbem quem
fabricatus est
si direxerit ad eum cor suum spiritum
illius et flatum ad se trahet
deficiet omnis caro simul
et homo in cinerem revertetur
si habes ergo intellectum

audi quod dicitur et ausculta
vocem eloquii mei
numquid qui non amat iudicium
sanari potest et quomodo tu
eum qui iustus est in tantum
condemnas
qui dicit regi apostata qui
vocat duces impios
qui non accipit personas principum
nec cognovit tyrannum cum
disceptaret contra pauperem
opus enim manuum eius sunt
universi subito morientur
et media nocte
turbabuntur populi et per
transibunt et auferent
violentum absque manu
oculi enim eius super vias hominum
et omnes gressus eorum
considerat
non sunt tenebrae et non est
umbra mortis ut abscondantur
ibi qui operantur iniquitatem
neque enim ultra in hominis
potestate est ut veniat
ad deum in iudicium
conteret multos innumera
biles et stare faciet
alios pro eis
novit enim opera eorum
et idcirco inducet noctem
et conterentur
quasi impios percussit eos
in loco videntium
qui quasi de industria recesse
runt ab eo et omnes vias eius
intellegere noluerunt
ut pervenire facerent ad eum
clamorem egeni et audiret
vocem pauperum
ipso enim concedente pacem
quis est qui condemnet
ex quo absconderit vultum
quis est qui contempletur eum

et super gentem et super
omnes homines
qui regnare facit hominem
hypocritam propter
peccata populi
quia ergo ego locutus sum ad deum
te quoque non prohibebo
si erravi tu doce me si iniquitatem
locutus sum ultra non addam
numquid a te deus expetit eam
quia displicuit tibi
tu enim coepisti loqui et non ego
quod si quid nosti melius loquere
viri intellegentes loquantur
mihi et vir sapiens audiat me
iob autem stulte locutus est
et verba illius non sonant
disciplinam
pater mi probetur iob usque ad finem
ne desinas in hominibus iniquitatis
quia addit super peccata sua
blasphemiam
inter nos interim constringatur
et tunc ad iudicium provocet
sermonibus suis deum
Igitur heliu haec rursus
locutus est
numquid aequa tibi ... videtur
tua cogitatio ... rectior
sum deo
dixisti enim non tibi placet
quod rectum est vel quid
tibi proderit si ego peccavero
itaque ego respondebo sermoni-
bus tuis et amicis tuis tecum
suspice caelum et intuere
et contemplare aethera
quod altior te sit
si peccaveris quid ei nocebis
et si multiplicatae fuerint
iniquitates tuae quid facies
contra eum
porro si iuste egeris quid dona-
bis ei aut quid de manu tua accipiet

homini qui similis tui est
nocebit impietas tua et filium
hominis adiuvabit iustitia tua
propter multitudinem calum-
niatorum clamabunt
et heiulabunt propter vim
brachii tyrannorum
et non dixit ubi est deus qui fecit me
qui dedit carmina in nocte
qui docet nos super iumenta
terrae et super volucres
caeli erudiet nos
ibi clamabunt et non exaudiet
propter superbiam malorum
non ergo frustra audiet deus
et omnipotens singulorum
causas intuebitur
etiam cum dixeris non conside-
rat iudicare coram eo
et expecta eum
nunc enim non infert furorem suum
nec ulciscitur scelus valde
ergo iob frustra aperit os suum
et absque scientia verba multiplicat
Addens quoque heliu haec
locutus est
sustine me paululum et indicabo
tibi adhuc enim habeo
quod pro deo loquar
repetam scientiam meam
a principio et operatorem
meum probabo iustum
vere enim absque mendacio
sermones mei et perfecta
scientia probabitur tibi
deus potentes non abicit cum et ipse
sit potens
sed non salvat impios et iudicium
pauperibus tribuet
non auferet a iusto oculos suos
et reges in solio conlocat
in perpetuum et illi eriguntur
et si fuerint in catenis et vincian-
tur funibus paupertatis

indicabit eis opera eorum et sce
lera eorum quia uiolenti fuerint
reuelabit quoque aurem eorum
ut corripiat et loquetur
ut reuertantur ab iniquitate
si audierint et obseruauerint
complebunt dies suos in bono
et annos suos in gloria
si autem non audierint trans
ibunt per gladium et con
sumentur in stultitia
simulatores et callidi pro
uocant iram dei neque clama
bunt cum uincti fuerint
morietur in tempestate
anima eorum inter effeminatos
eripiet pauperem de angustia
sua et reuelauit in tribula
tione aurem eius
igitur saluabit te de ore angusto
latissimo et non habentis
fundamentum subter se
requies autem mensae tuae
erit plena pinguedine
causa tua quasi impii iudicata est
causam iudiciumque recipies
non te ergo superet ira ut aliquem
opprimas nec multitudo
donorum inclinet te
depone magnitudinem tuam
absque tribulatione et omnes
robustos fortitudine ne pro
trahas noctem ut ascendant
populi pro eis
caue ne declines ad iniquitatem
hanc enim coepisti sequi
post miseriam
ecce deus excelsus in fortitudine
sua et nullus ei similis
in legis latoribus
quis poterit scrutari uias eius
aut quis ei dicere potest
operatus es iniquitatem
memento quod ignores opus eius
de quo cecinerunt uiri
omnes homines uident eum
unusquisque intuetur procul
ecce deus magnus uincens scientiam
nostram numerus annorum
eius inaestimabilis
qui aufert stillas pluuiae
et effundit imbres ad instar
gurgitum
qui de nubibus fluunt quae prae
texunt cuncta desuper
si uoluerit extendere nubes
quasi tentorium suum
et fulgurare lumine suo
desuper cardines quoque
maris operiet
per haec enim iudicat populos
et dat escas multis mortalibus
in manibus abscondit lucem et prae
cepit ei ut rursus adueniat
annuntiat de ea amico suo quod
possessio eius sit et ad eam
possit ascendere
super hoc expauit cor meum
et motum est de loco suo
audite auditionem in terro
re uocis eius et soni
de ore illius procedente
sub omnes caelos
ipse considerat et lumen
illius super terminos terrae
post eum rugiet sonitus tonabit
uoce magnitudinis suae
et non inuestigabitur cum audi
ta fuerit uox eius
tonabit deus in uoce sua mirabiliter
qui facit magna et inscrutabilia
qui praecipit niui ut descendat
in terram et hiemis pluuiis
et imbri fortitudinis suae
qui in manu omnium hominum
signat ut nouerint singuli
opera sua
ingredietur bestia latibulum

ET IN ANTRO SUO MORABITUR
AB INTERIORIBUS EGREDITUR TEMPE-
STAS ET AB ARCTURO FRIGUS
FLANTE DEO CONCRESCIT GELU
ET RURSUM LATISSIMAE
FUNDUNTUR AQUAE
FRUMENTUM DESIDERAT NUBES
ET NUBES SPARGUNT LUMEN SUUM
QUAE LUSTRANT PER CIRCUITUM
QUOCUMQUE EAS VOLUNTAS GUBER-
NANTIS DUXERIT
AD OMNE QUOD PRAECEPERIT ILLIS
SUPER FACIEM ORBIS TERRARUM
SIVE IN UNA TRIBU SIVE IN TERRA SUA
SIVE IN QUACUMQUE MISERI-
CORDIAE SUAE EAS IUSSERIT INVENIRE
AUSCULTA HAEC IOB STA ET CON-
SIDERA MIRABILIA DEI
NUMQUID SCIS QUANDO PRAECEPERIT
DEUS PLUVIIS UT OSTENDERENT LUCEM
NUBIUM EIUS
NUMQUID NOSTI SEMITAS NUBIUM
MAGNAS ET PERFECTAS SCIENTIAS
NONNE VESTIMENTA TUA
CALIDA SUNT
CUM PERFLATA FUERIT TERRA
AUSTRO
TU FORSITAN CUM EO FABRICATUS
ES CAELOS QUI SOLIDISSIMI
QUASI AERE FUSI SUNT
OSTENDE NOBIS QUID DICAMUS ILLI
NOS QUIPPE INVOLVIMUR TENEBRIS
QUIS NARRAVIT EI QUAE LOQUOR
ETIAM SI LOCUTUS FUERIT HOMO
DEVORABITUR
AT NUNC NON VIDENT LUCEM SUBITO
AER COGITUR IN NUBES ET VENTUS
TRANSIENS FUGAVIT EAS
AB AQUILONE AURUM VENIT ET AD DEUM
FORMIDOLOSA LAUDATIO
DIGNE EUM INVENIRE NON POSSUMUS
MAGNUS FORTITUDINE ET IUDICIO
ET IUSTITIA ET ENARRARI NON POTEST
IDEO TIMEBUNT EUM VIRI ET NON
AUDEBUNT CONTEMPLARI OMNES
QUI SIBI VIDENTUR ESSE SAPIENTES
RESPONDENS AUTEM DOMINUS IOB
DE TURBINE DIXIT
QUIS EST ISTE INVOLVENS SENTEN-
TIAS SERMONIBUS IMPERITIS
ACCINGE SICUT VIR LUMBOS TUOS
INTERROGABO TE ET RESPONDE MIHI
UBI ERAS QUANDO PONEBAM FUNDA-
MENTA TERRAE INDICA MIHI
SI HABES INTELLEGENTIAM
QUIS POSUIT MENSURAS EIUS SI NOSTI
VEL QUIS TETENDIT SUPER EAM LINEAM
SUPER QUO BASES ILLIUS SOLIDA-
TAE SUNT AUT QUIS DIMISIT LAPIDEM
ANGULAREM EIUS
CUM ME LAUDARENT SIMUL ASTRA
MATUTINA ET IUBILARENT
OMNES FILII DEI
QUIS CONCLUSIT OSTIIS MARE QUANDO
ERUMPEBAT QUASI DE VULVA PROCEDENS
CUM PONEREM NUBEM VESTIMEN-
TUM EIUS ET CALIGINE ILLUD
QUASI PANNIS INFANTIAE
OBVOLVEREM
CIRCUMDEDI ILLUD TERMINIS MEIS
ET POSUI VECTEM ET OSTIA
ET DIXI USQUE HUC VENIES ET NON PROCEDES AMPLIUS
TUMENTES FLUCTUS TUOS
ET HIC CONFRINGES
NUMQUID POST ORTUM TUUM
PRAECEPISTI DILUCULO ET OSTEN-
DISTI AURORAE LOCUM SUUM
ET TENUISTI CONCUTIENS EXTREMA
TERRAE ET EXCUSSISTI IMPIOS EX EA
RESTITUETUR UT LUTUM SIGNACULUM
ET STABIT SICUT VESTIMENTUM
AUFERETUR AB IMPIIS LUX SUA
ET BRACHIUM EXCELSUM
CONFRINGETUR
NUMQUID INGRESSUS ES PROFUNDA
MARIS ET IN NOVISSIMIS
ABYSSI DEAMBULASTI
NUMQUID APERTAE TIBI SUNT PORTAE
MORTIS ET OSTIA TENEBROSA VIDI-
STI

NUMQUID CONSIDERASTI LATITUDI
NES TERRAE INDICA MIHI
SI NOSTI OMNIA
IN QUA VIA HABITET LUX ET TENE
BRARUM QUIS LOCUS SIT
UT DUCAS UNUMQUODQ AD TERMINOS SUOS
ET INTELLEGAS SEMITAS DOMUS EIUS
SCIEBAS TUNC QUANDO NASCITURUS
ESSES ET NUMERUM DIERUM
TUORUM NOVERAS
NUMQUID INGRESSUS ES THESAUROS
NIVIS AUT THESAUROS GRANDINIS
ASPEXISTI
QUAE PRAEPARAVI IN TEMPUS HOSTIS
IN DIE PUGNAE ET BELLI
PER QUAM VIAM SPARGITUR LUX
DIVIDITUR AESTUS SUPER TERRAM
QUIS DEDIT VEHEMENTISSIMO
IMBRI CURSUM ET VIAM SONAN
TIS TONITRUI UT PLUERET
SUPER TERRAM
ABSQ HOMINE IN DESERTO UBI
NULLUS MORTALIUM COMMORATUR
UT IMPLERET INVIAM ET DESOLATAM
ET PRODUCERET HERBAS VIRENTES
QUIS EST PLUVIAE PATER VEL QUIS
GENUIT STILLAS RORIS
DE CUIUS UTERO EGRESSA EST GLACIES
ET GELU DE CAELO QUIS GENUIT
IN SIMILITUDINEM LAPIDIS AQUAE
DURANTUR ET SUPER FICIES
ABYSSI CONSTRINGITUR
NUMQUID CONIUNGERE VALEBIS
MICANTES STILLAS PLIADIS
AUT GYRUM ARCTURI POTERIS
DISSIPARE
NUMQUID PRODUCIS LUCIFERUM
IN TEMPORE SUO ET VESPERUM
SUPER FILIOS TERRAE CONSUR
GERE FACIS
NUMQUID NOSTI ORDINEM CAELI
ET PONES RATIONEM EIUS IN TERRA
NUMQUID ELEVABIS IN NEBULA
VOCEM TUAM ET IMPETUS
AQUARUM OPERIET TE
NUMQUID MITTES FULGURA ET IBUNT
ET REVERTENTIA DICENT TIBI
ADSUMUS
QUIS POSUIT IN VISCERIBUS HOMINIS
SAPIENTIAM VEL QUIS DEDIT
GALLO INTELLEGENTIAM
QUIS ENARRABIT CAELORUM RATIO
NEM ET CONCENTUM CAELI
QUIS DORMIRE FACIT
QUANDO FUNDEBATUR PULVIS IN TER
RAM ET GLEBAE CONPINGEBANTUR
NUMQUID CAPIES LEAENAE PRAEDAM
ET ANIMAM CATULORUM EIUS
IMPLEBIS
QUANDO CUBANT IN ANTRIS
ET IN SPECUBUS INSIDIANTUR
QUIS PRAEPARAT CORVO ESCAM SUAM
QUANDO PULLI EIUS AD DEUM CLAMANT
VAGANTES EO QUOD NON HABE
ANT CIBOS
NUMQUID NOSTI TEMPUS PARTUS
IBICUM IN PETRIS VEL PAR
TURIENTES CERVAS OBSERVASTI
DINUMERASTI MENSES CONCEP
TUS EARUM ET SCISTI TEMPUS
PARTUS EARUM
INCURVANTUR AD FETUM ET PARIUNT
ET RUGITUS EMITTUNT
SEPARANTUR FILII EARUM
ET PERGUNT AD PASTUM
EGREDIUNTUR ET NON REVER
TUNTUR AD EAS
QUIS DIMISIT ONAGRUM LIBERUM
ET VINCULA EIUS QUIS SOLVIT
CUI DEDI IN SOLITUDINE DOMUM
ET TABERNACULA EIUS
IN TERRA SALSUGINIS
CONTEMNIT MULTITUDINEM
CIVITATIS CLAMOREM EXACTORIS
NON AUDIT
CIRCUMSPICIT MONTES PASCUAE
SUAE ET VIRENTIA QUAEQUE
PERQUIRIT

Numquid volet rinoceros servire
tibi aut morabitur ad prae-
sepe tuum
Numquid alligabis rinocerota
ad arandum loro tuo aut con
fringet glebas vallium post te
Numquid fiduciam habebis
in magna fortitudine eius
et derelinques ei labores tuos
Numquid credes ei quoniam red
dat sementem tibi et aream
tuam congreget
Pinna strutionum similis est
pinnis erodii et accipitris
quando derelinquit in terra
ova sua tu forsitan in pulvere
calefacies ea
obliviscitur quod pes conculcet
ea aut bestia agri conterat
duratur ad filios suos quasi
non sint sui frustra labora
vit nullo timore cogente
privavit enim eam ds sapientia
nec dedit illi intellegentiam
cum tempus fuerit in altum
alas erigit deridet equitem
et ascensorem eius
Numquid praebebis equo
fortitudinem aut circum
dabis collo eius hinnitum
Numquid suscitabis eum quasi
lucustas gloria narium eius
terror
terram ungula fodit exultat
audacter in occursum
pergit armatis
contemnit pavorem nec
cedit gladio
super ipsum sonabit pharetra
vibrabit hasta et clypeus
fervens et fremens
sorbet terram nec reputat
tubae sonare clangorem
ubi audierit bucina dicit va
procul odoratur bellum exhorta
tionem ducum et ululatum
exercitus
Numquid per sapientiam tuam
plumescit accipiter expandens
alas suas ad austrum
aut ad praeceptum tuum eleva
bitur aquila et in arduis
ponet nidum suum
in petris manet et in praeruptis
silicibus commoratur atque
inaccessis rupibus
inde contemplatur escam et de
longe oculi eius prospiciunt
pulli eius lambunt sanguinem
et ubicumque cadaver fuerit
statim adest
Et addidit dns et locutus est
ad iob
Numquid qui contendit cum do
tam facile conquiescit
utique qui arguit dm debet
respondere ei
Respondens autem iob dno dixit
qui leviter locutus sum respon
dere quid possum
manum meam ponam super os meum
unum locutus sum quod utinam
non dixissem et alterum
quibus ultra nihil addam
Respondens autem dns iob
de turbine dixit
Accinge sicut vir lumbos tuos
interrogabo te et indica mihi
numquid irritum facies iudicium
meum et condemnabis me
ut iustificeris
et si habes brachium sicut ds
et si voce simili tonas
circumda tibi decorem et in
sublime erigere et esto
gloriosus et speciosis
induere vestibus
disperge superbos furore tuo

ET RESPICIENS OMNEM ARROGAN
TEM HUMILIA
RESPICE CUNCTOS SUPERBOS ET CON
FUNDE EOS ET CONTERE IMPIOS
IN LOCO SUO
ABSCONDE EOS IN PULUERE SIMUL
ET FACIES EORUM DEMERGE
IN FOUEAM
ET EGO CONFITEBOR QUOD SALUARE
TE POSSIT DEXTERA TUA
ECCE BEHEMOTH QUEM FECI TECUM
FAENUM QUASI BOS COMEDET
FORTITUDO EIUS IN LUMBIS EIUS
ET UIRTUS ILLIUS IN UMBILICO
UENTRIS EIUS
CONSTRINGIT CAUDAM SUAM
QUASI CEDRUM NERUI TESTICULO
RUM EIUS PERPLEXI SUNT
OSSA EIUS UELUT FISTULAE AERIS
CARTILAGO ILLIUS QUASI
LAMMINAE FERREAE
IPSE PRINCIPIUM EST UIARUM DEI
QUI FECIT EUM ADPLICABIT
GLADIUM EIUS
HUIC MONTES HERBAS FERUNT OM
NES BESTIAE AGRI LUDENT IBI
SUB UMBRA DORMIT IN SECRETO
CALAMI ET LOCIS UMENTIBUS
PROTEGUNT UMBRAE UMBRAM EIUS
CIRCUMDABUNT EUM SALICES
TORRENTIS
ECCE ABSORBEBIT FLUUIUM ET NON
MIRABITUR HABET FIDUCIAM
QUOD INFLUAT IORDANIS IN OS EIUS
IN OCULIS EIUS QUASI HAMO CAPIET EUM
ET IN SUDIBUS PERFORABIT NARES EIUS
AN EXTRAHERE POTERIS LEUIATHAN
HAMO ET FUNE LIGABIS LINGUAM
EIUS
NUMQUID PONES CIRCULUM IN NARI
BUS EIUS ET ARMILLA PERFORABIS
MAXILLAM EIUS
NUMQUID MULTIPLICABIT AD TE
PRAECES AUT LOQUETUR TIBI MOL
LIA

NUMQUID FERIET TECUM PACTUM
ET ACCIPIES EUM SERUUM
SEMPITERNUM
NUMQUID INLUDIS EI QUASI AUI
AUT LIGABIS ILLUM ANCILLIS TUIS
CONCIDENT EUM AMICI DIUIDENT
ILLUM NEGOTIATORES
NUMQUID IMPLEBIS SAGENAS PEL
LE EIUS ET GURGUSTIUM
PISCIUM CAPITE ILLIUS
PONE SUPER EUM MANUM TUAM
MEMENTO BELLI NEC ULTRA
ADDAS LOQUI
ECCE SPES EIUS FRUSTRABITUR EUM
ET UIDENTIBUS CUNCTIS
PRAECIPITABITUR
NON QUASI CRUDELIS SUSCITABO
EUM QUIS ENIM POTEST
RESISTERE UULTUI MEO
QUIS ANTE DEDIT MIHI UT REDDAM
EI OMNIA QUAE SUB CAELO SUNT
MEA SUNT
NON PARCAM EI ET UERBIS POTEN
TIBUS ET AD DEPRAECANDUM
COMPOSITIS
QUIS REUELABIT FACIEM INDU
MENTI EIUS ET IN MEDIUM
ORIS EIUS QUIS INTRABIT
PORTAS UULTUS EIUS QUIS APERIET
ET PER GYRUM DENTIUM EIUS
FORMIDO
CORPUS ILLIUS QUASI SCUTA
FUSILIA ET CONPACTUM SQUA
MIS SE PRAEMENTI BUS
UNA UNI CONIUNGITUR ET NE SPI
RACULUM QUIDEM INCEDIT
PER EAS
UNA ALTERI ADHAEREBUNT ET TE
NENTES SE NEQUAQUAM
SEPARA BUNTUR
STERNUTATIO EIUS SPLEN
DOR IGNIS ET OCULI EIUS
UT PALPEBRAE DILUCULI
DE ORE EIUS LAMPADES PROCE
DUNT

SICUT TAEDAE IGNIS ACCENSAE
DE NARIB(US) EIUS PROCEDIT FUMUS
SICUT OLLAE SUCCENSAE
ATQ(UE) FERUENTIS
HALITUS EIUS PRUNAS ARDERE FACIT
ET FLAMMA DE ORE EIUS EGREDITUR
IN COLLO EIUS MORABITUR FORTITU
DO ET FACIEM EIUS PRAECEDIT
EGESTAS
MEMBRA CARNIUM EIUS COHAEREN
TIA SIBI
MITTET CONTRA EUM FULMINA ET AD
LOCUM ALIUM NON FERENTUR
COR EIUS INDURABITUR QUASI LAPIS
ET STRINGETUR QUASI MALLE
ATORIS INCUS
CUM SUBLATUS FUERIT TIMEBUNT
ANGELI ET TERRITI PURGABUNTUR
CUM ADPREHENDERIT EUM GLADIUS
SUBSISTERE NON POTERIT
NEQ(UE) HASTA NEQ(UE) THORAX
REPUTABIT ENIM QUASI PALEAS
FERRUM ET QUASI LIGNUM
PUTRIDUM AES
NON FUGABIT EUM UIR SAGITTARIUS
IN STIPULAM UERSI SUNT
EI LAPIDES FUNDAE
QUASI STIPULAM AESTIMAUIT MALLEU(M)
ET DERIDEBIT UIBRANTEM HASTA(M)
SUB IPSO ERUNT RADII SOLIS STERNET
SIBI AURUM QUASI LUTUM
FERUESCERE FACIET QUASI OLLAM
PROFUNDUM MARE PONET
QUASI CUM UNGUENTA BULLIUNT
POST EUM LUCEBIT SEMITA
AESTIMABIT ABYSSUM
QUASI SENESCENTEM
NON EST SUPER TERRAM POTES
TAS QUAE CONPARETUR EI QUI
FACTUS EST UT NULLUM
TIMERET
OMNE SUBLIME UIDET
IPSE EST REX SUPER UNIUERSOS
FILIOS SUPERBIAE

RESPONDENS AUTEM IOB DOMINO DIXIT
SCIO QUIA OMNIA POTES ET NULLA TE
LATET COGITATIO
QUIS EST ISTE QUI CELAT CONSILIUM
ABSQ(UE) SCIENTIA
IDEO INSIPIENTER LOCUTUS SUM
ET QUAE ULTRA MODUM EXCEDE
RENT SCIENTIAM MEAM
AUDI ET EGO LOQUAR INTERROGABO
ET RESPONDE MIHI
AUDITU AURIS AUDIUI TE NUNC AUTEM
OCULUS MEUS UIDET TE
IDCIRCO IPSE ME REPREHENDO
ET AGO PAENITENTIAM IN FAUILLA
ET CINERE
XXXV POSTQUAM AUTEM LOCUTUS EST
DNS UERBA HAEC AD IOB
DIXIT AD ELIPHAZ THEMANITEN
IRATUS EST FUROR MEUS IN TE ET IN
DUOS AMICOS TUOS QUONIAM
NON ESTIS LOCUTI CORAM ME
RECTUM SICUT SERUUS MEUS IOB
SUMITE IGITUR UOBIS SEPTEM
TAUROS ET SEPTEM ARIETES
ET ITE AD SERUUM MEUM IOB
ET OFFERTE HOLOCAUSTUM
PRO UOBIS
IOB AUTEM SERUUS MEUS ORABIT
PRO UOBIS
FACIEM EIUS SUSCIPIAM UT NON
UOBIS INPUTETUR STULTITIA
NEQUE ENIM LOCUTI ESTIS AD ME RECTA
SICUT SERUUS MEUS IOB
ABIERUNT ERGO ELIPHAZ THEMANITES
ET BALDAD SUHITES ET SOPHAR NA
AMATHITES
ET FECERUNT SICUT LOCUTUS FUERAT
AD EOS DNS ET SUSCEPIT DNS
FACIEM IOB
DNS QUOQ(UE) CONUERSUS EST AD PAENI
TENTIAM IOB CUM ORARET ILLE
PRO AMICIS SUIS
ET ADDIDIT DNS OMNIA QUAECUMQ(UE)
FUERANT IOB DUPLICIA

venerunt autem ad eum omnes
fratres sui
et universae sorores suae et cunc
ti qui noverant eum prius
et comederunt cum eo panem
in domo eius
et moverunt super eum caput
et consolati sunt eum super
omni malo quod intulerat Dominus
super eum
et dederunt ei unusquisque ovem
unam et inaurem auream unam
Dominus autem benedixit novissimis Iob
magis quam principio eius
et facta sunt ei quattuordecim
milia ovium et sex milia camelorum
mille iuga boum
et mille asinae
et fuerunt ei septem filii et filiae
tres et vocavit nomen unius
Diem et nomen secundae Cassia
et nomen tertiae Cornus stibii
non sunt autem inventae mulie
res speciosae sicut filiae Iob
in universa terra
deditque eis pater suus hereditatem
inter fratres earum
vixit autem Iob post haec centum
quadraginta annis et omnes
anni vitae eius fuerunt
ducenti quadraginta octo
et vidit filios suos et filios filio
rum suorum usque ad quartam
generationem
et mortuus est senex et plenus
dierum amen

INCIPIT PROLOGUS THOBIAE

Chromatio et Heliodoro episcopis Hieronymus
in Domino salutem mirari non desino exactio
nis vestrae instantiam exigitis enim ut librum
Chaldeo sermone conscriptum ad Latinum
stilum traham librum utique Tobiae quem
Hebraei de catalogo divinarum scripturarum
secantes his quae Agiografa memorant
manciparunt feci satis desiderio vestro
non tamen meo studio arguunt enim nos
Hebraeorum studia et imputant nobis
contra suum canonem Latinis auribus
ista transferre sed melius esse iudicans
Pharisaeorum displicere iudicio et episco
porum iussionibus deservire institi ut potui
et quia vicina est Chaldeorum lingua ser
moni Hebraico utriusque linguae peritissi
mum loquacem repperiens unius diei
laborem arripui et quicquid ille mihi
Hebraicis verbis expressit haec ego accito
notario sermonibus Latinis exposui oratio
nibus vestris mercedem huius operis conpensa
bo cum gratum vobis didicero me
quod iubere estis dignati
complesse

EXPLICIT PROLOGUS

INCIPIT IPSE LIBER

1 Tobias ex tribu et civitate
Nepthali
quae est in superioribus Galilaeae
supra Naasson post viam
quae ducit ad occidentem
in sinistro habens civitatem
Sephet
cum captus esset in diebus
Salmanassar regis Assyriorum
in captivitate tamen positus
viam veritatis non deseruit
ita ut omnia quae habere pote
rat cottidie cum captivis
fratribus qui erant ex eius
genere inpertiret
cumque esset iunior omnibus
in tribu Nepthalim nihil tamen
puerile gessit in opere
denique cum irent omnes ad vitu
los aureos quos Hieroboam
fecerat rex Israhel
hic solus fugiebat consortia
omnium et pergebat Hieru
salem ad templum Domini
et ibi adorabat Dominum Deum Israhel
omnia primitiva sua et decimas
suas fideliter offerens
ita ut in tertio anno proselytis
et advenis ministraret
omnem decimationem
haec et his similia secundum
legem Dei puerulus observabat
cum vero factus esset vir accepit
uxorem Annam ex tribu sua
genuitque ex ea filium nomen suum
inponens ei
quem ab infantia timere
Deum docuit et abstinere
ab omni peccato
igitur cum per captivitatem
devenisset cum uxore sua
et filio in civitatem Nineven
cum omni tribu sua
et omnes ederent ex cibis gentilium
iste custodivit animam suam
et numquam contaminatus est
in escis eorum
et quoniam memor fuit Domini
in toto corde suo
dedit illi Deus gratiam in conspec
tu Salmanassar regis
et dedit illi potestatem quocumque
vellet ire habens libertatem
quaecumque facere voluisset
pergebat ergo per omnes
qui erant in captivitate
et monita salutis dabat eis
cumque venisset in Rages civitatem
Medorum
et ex his quibus honoratus fuerat
a rege habuisset decem talen
ta argenti
et cum in multa generis sui tur
ba Gabelum egentem videret
qui erat ex tribu eius
sub chirographo dedit illi memo
ratum pondus argenti
post multum vero temporis
mortuo Salmanassar rege
cum regnaret filius eius Senna
cherib pro eo
et filios Israhel exosos haberet
in conspectu suo
Thobias pergebat per omnem
cognationem suam et con
solabatur eos
dividebatque unicuique pro[illegible]ut
poterat de facultatibus suis
esurientes alebat nudis
vestimenta praebebat
et mortuis atque occisis sepul
turam sollicitus exhibebat
denique cum reversus esset rex
Sennacherib fugiens a Iudaea
plagam quam circa eum Deus fece
rat propter blasphemiam suam
et iratus multos occideret
ex filiis Israhel Thobias sepeliebat

corpora eorum
ut cibi nuntiatum est regi iussit eum
occidi et tollit omnem eius sub
stantiam
thobias uero cum filio suo et cum
uxore fugiens nudus latuit
quia multi diligebant eum
post dies uero quadraginta
et quinque occiderunt regem
filii ipsius et reuersus est
thobias ad domum suam
omnisque facultas eius restitu
ta est illi
post haec uero cum esset
dies festus d͞ni
et factu͞ esset prandium bonu͞
in domo thobiae
dixit filio suo uade et adduc
aliquos ex tribu nostra
timentes d͞m ut epulentur
nobiscum
cumque abisset reuersus nuntiauit
unum ex filiis israhel iugulatum
iacere in platea
statimque exiliens de accubitu
suo relinquens prandium
ieiunus peruenit ad corpus
tollensque illud portauit ad do
mum suam occulte
ut dum sol occubuisset
caute sepeliret eum
cumque occultasset corpus
manducauit panem
cum luctu et tremore
memorans illum sermonem
quem dixit d͞ns per amos prophetam
dies festi uestri conuertentur
in lamentationem et luctum
cum uero sol occubuisset abiit
et sepeliuit eum
arguebant autem illum omnes
proximi sui dicentes
iam huius rei causa interfici iussus
es et uix effugisti mortis imperium
et iterum sepelis mortuos
sed thobias plus timens d͞m
quam regem
rapiebat corpora occisorum
et occultabat in domo sua
et mediis noctibus sepeliebat ea
contigit autem ut quadam die
fatigatus a sepultura
ueniens in domum suam iactasset
se iuxta parietem et obdormisset
ex nido hirundinum dormienti illi
calida stercora inciderent
super oculos eius fieretque caecus
hanc autem temptationem ideo
permisit d͞ns euenire illi
ut posteris daretur exemplum
patientiae eius sicut et sancti iob
nam cum ab infantia sua semper d͞m
timuerit et mandata eius custodierit
non est contristatus aduersus
d͞m quod plaga caecitatis
euenerit ei
sed inmobilis in d͞i timore
permansit agens gratias
d͞o omnibus diebus uitae suae
nam sicut beato iob insultabant
reges ita isti parentes
et cognati eius
irridebant uitam eius dicentes
ubi est spes tua pro qua elemo
sinas faciebas et sepulturas
thobias uero increpabat eos
dicens
nolite ita loqui quoniam filii sanctorum
sumus et uitam illam expec
tamus quam d͞s daturus est
his qui fidem suam numquam
mutant ab eo
anna uero uxor eius ibat ad textrinu͞
opus cotidie
et de labore manuum suarum
uictum quod consequi
poterat deferebat
unde factum est

et haedum caprarum accipiens
detulisset domi
cuius cum uocem balantis uir eius
audisset dixit
uidete ne forte furtiuus sit
reddite eum dominis suis
quia non licet nobis aliquid ex fur
to edere aut contingere
ad haec uxor eius irata respondit
manifeste uana facta est spes
tua et elemosynae tuae
modo paruerunt
atq· his et aliis huius modi
uerbis exprobrabat ei
Tunc Thobias ingemuit et coepit
orare cum lacrimis dicens
iustus es dñe et omnia iudicia
tua iusta sunt
et omnes uiae tuae misericordia
et ueritas et iudicium
et nunc dñe memor esto mei
et ne uindictam sumas
de peccatis meis
neq· reminiscaris delicta mea
uel parentum meorum
quoniam non oboediuimus
praeceptis tuis
et traditi sumus in direptione
et captiuitate et morte
et in fabulam et in obprobriũ
omnib· nationib· in quibus
dispersisti nos
et nunc dñe magna iudicia tua
quia non egimus secundum
praecepta tua
et non ambulauimus since
riter coram te
et nunc dñe fac mecum se
cundum uoluntatem tuã
et praecipe in pace recipi
spm meum
expedit enim mihi mori
magis quam uiuere
eadem itaq· die contigit
ut sarra filia raguhel in ciui
tate medorum
et ipsa audiret inproperium
ab una ex ancillis patris sui
quoniam tradita fuerat uii· uiris
et daemonium nomine asmodaeus
occiderat eos mox ut ingre
di fuerant ad eam
ergo cum pro culpa sua increparet
puellam respondit ei dicens
amplius ex te non uideamus
filium aut filiam
interfectrix uirorum tuorum
numquid et me occidere uis
sicut iam septem occidisti
ad hanc uocem perrexit in superi
ori cubiculo domus suae
et trib· dieb· et trib· noctibus
non manducauit neq· bibit
sed in oratione persistens
lacrimis depraecabatur dñm
ut ab isto improperio liberaret eã
factum est autem tertio die
dum compleret orationem
benedicens dñm dixit
benedictum est nomen tuum
dñe ds patrum nostrorum
qui cum iratus fueris miseri
cordiam facies
et in tempore tribulationis peccata
dimittis his qui inuocant te
ad te dñe conuerto faciem meam
ad te oculos meos conuerto
peto dñe ut de uinculo impropе
rii huius absoluas me
aut certe desuper terra eripi
as me tu scis dñe quia numquam
quaesiui concupiui uirum
et mundam seruaui animam meam
ab omni concupiscentia
numquam cum ludentib· miscui
me neq· cum his qui in leuita
te ambulant participem
me praebui

VIRUM AUTEM CUM TIMORE TUO
NON LIBIDINE MEA CONSENSI
SUSCIPERE
ET AUT EGO INDIGNA FUI ILLIS
AUT ILLI FORSITAN ME NON FUERUNT DIGNI
QUIA FORSITAN VIRO ALIO CONSER
VASTI ME
NON EST ENIM IN HOMINIS POTESTA
TE CONSILIUM TUUM
HOC AUTEM PRO CERTO HABET OMNIS
QUI TE COLIT
QUOD VITA EIUS SI IN PROBATIONE
FUERIT CORONABITUR
SI AUTEM IN TRIBULATIONE FUERIT
LIBERABITUR
ET SI IN CORREPTIONE FUERIT AD MISE
RICORDIAM TUAM PERVENIRE LICEBIT
NON ENIM DELECTARIS IN PERDI
TIONIBUS NOSTRIS
QUIA POST TEMPESTATEM TRAN
QUILLUM FACIS
ET POST LACRIMATIONEM ET FLETUM
EXULTATIONEM INFUNDIS
SIT NOMEN TUUM DS ISRL
BENEDICTUM IN SAECULA
IN ILLO TEMPORE EXAUDITAE SUNT
PRECES AMBORUM IN CONSPEC
TU GLORIAE SUMMI DEI
ET MISSUS EST ANGELUS DNI SCS
RAPHAEL UT CURARET AMBOS
QUORUM UNO TEMPORE SUNT
ORATIO IN CONSPECTU DNI RECITATA
IIII IGITUR CUM TOBIAS PUTARET
ORATIONEM SUAM EXAUDIRI
UT POTUISSET MORI
VOCAVIT AD SE TOBIAM FILIUM SUUM
DIXITQUE EI
AUDI FILI MI VERBA ORIS MEI ET EA
IN CORDE TUO QUASI FUNDAMENTUM
TUUM CONSTRUE
CUM ACCEPERIT DS ANIMAM MEAM
CORPUS MEUM SEPELI
ET HONOREM HABEBIS MATRI TUAE
OMNIBUS DIEBUS VITAE EIUS

MEMOR ENIM ESSE DEBES QUAE
ET QUANTA PERICULA PASSA SIT
PROPTER TE IN UTERO SUO
CUM AUTEM ET IPSA COMPLEVERIT
TEMPUS VITAE SUAE SEPELIES
EAM CIRCA ME
OMNIBUS AUTEM DIEBUS VITAE TUAE
HABE DEUM IN MENTE
ET CAVE NE ALIQUANDO PECCATO
CONSENTIAS ET PRAETERMIT
TAS PRAECEPTA DNI NOSTRI
EX SUBSTANTIA TUA FAC ELEMOSYNA
ET NOLI AVERTERE FACIEM TUAM
AB ULLO PAUPERE
ITA ENIM FIET UT NEC A TE AVERTA
TUR FACIES DNI
QUOMODO POTUERIS ITA ESTO
MISERICORS
SI MULTUM TIBI FUERIT ABUN
DANTER TRIBUE
SI EXIGUUM FUERIT ETIAM EXIGUUM
LIBENTER STUDE INPERTIRE
PRAEMIUM ENIM BONUM TIBI THESAURI
ZAS IN DIE NECESSITATIS
QUONIAM ELEMOSYNA AB OMNI
PECCATO ET A MORTE LIBERAT
ET NON PATIETUR ANIMAM IRE
IN TENEBRAS
FIDUCIA MAGNA ERIT CORAM SUMMO
DO ELEMOSYNA OMNIBUS
QUI FACIUNT EAM
ATTENDE TIBI FILI MI AB OMNI
FORNICATIONE
ET PRAETER UXOREM TUAM NUMQUAM
PATIARIS CRIMEN SCIRE
SUPERBIAM NUMQUAM IN TUO
SENSU AUT IN TUO VERBO
DOMINARI PERMITTAS
IN IPSA ENIM INITIUM SUMPSIT
OMNIS PERDITIO
QUICUMQUE TIBI ALIQUID OPERATUS
FUERIT STATIM EI MERCEDEM
RESTITUE
ET MERCES MERCENNARII TUI APUD TE

OMNINO NON MANET
QUOD AB ALIO ODIS FIERI TIBI UIDE
NE ALIO TU ALIQUANDO FACIAS
PANEM TUUM CUM ESURIENTIB(us)
ET EGENIS COMEDE
ET DE UESTIMENTIS TUIS NUDOS TEGE
PANEM TUUM ET UINUM SUPER SE
PULTURAM IUSTI CONSTITUE
ET NOLI EX EO MANDUCARE ET BIBERE
CUM PECCATORIBUS
CONSILIUM SEMPER A SAPIENTE
PERQUIRE
OMNI TEMPORE BENEDIC DEUM
ET PETE AB EO UT UIAS TUAS DIRIGAT
ET OMNIA CONSILIA TUA IN IPSO
PERMANEANT
INDICO ETIAM TIBI FILI MI DEDISSE
ME DECEM TALENTA ARGENTI
DUM ADHUC INFANTULUS ESSES
GABELO IN RAGES CIUITATE MEDORUM
ET CHIROGRAFUM EIUS APUD ME HABEO
ET IDEO PERQUIRE QUOMODO
AD EUM PERUENIAS
ET RECIPIAS AB EO SUPRA MEMORATU'
PONDUS ARGENTI ET RESTITUAS
EI CHIROGRAFUM SUUM
NOLI TIMERE FILI MI PAUPEREM
QUIDEM UITAM GERIMUS
SED MULTA BONA HABEBIMUS
SI TIMUERIMUS DEUM ET RECES
SERIMUS AB OMNI PECCATO
ET FECERIMUS BENE
V TUNC THOBIAS DIXIT
OMNIA QUAECUMQUE PRAECEPISTI
MIHI FACIAM PATER
QUOMODO AUTEM HANC PECUNIA'
INQUIRAM IGNORO
ILLE ME NESCIT ET EGO ILLUM
QUOD SIGNUM DABO ILLI
SED NEQUE UIAM QUA PERGATUR ILLUC
ALIQUANDO COGNOUI
TUNC PATER SUUS RESPONDIT ILLI
ET DIXIT
CHIROGRAFUM EIUS PENES ME HABEO

QUOD DUM ILLI OSTENDERIS
STATIM RESTITUET
SED PERGE NUNC ET INQUIRE TIBI
ALIQUEM FIDELEM UIRUM
QUI EAT TECUM SALUA MERCEDE
SUA DUM ADHUC UIUO
RECIPIAS EAM
TUNC EGRESSUS THOBIAS INUENIT
IUUENEM SPLENDIDUM STAN
TEM PRAECINCTUM
ET QUASI PARATUM AD AMBULANDU'
ET IGNORANS QUOD ANGELUS DEI ESSET
SALUTAUIT EUM ET DIXIT
UNDE TE HABEMUS BONE IUUENIS
AT ILLE RESPONDIT EX FILIIS ISRAHEL
ET THOBIAS DIXIT EI NOSTI UIAM
QUAE DUCIT IN REGIONE'
MEDORUM
CUI RESPONDIT NOUI ET OMNIA ITINE
RA EIUS FREQUENTER AMBULAUI
ET MANSI APUD GABELUM
FRATREM NOSTRUM
QUI MORATUR IN RAGES CIUITATE
MEDORUM QUAE POSITA EST
IN MONTE ECBATHANIS
CUI THOBIAS AIT SUSTINE ME
OBSECRO DONEC HAEC IPSA
NUNTIEM PATRI MEO
TUNC INGRESSUS THOBIAS INDICAUIT
UNIUERSA HAEC PATRI SUO
SUPER QUAE ADMIRATUS PATER
ROGAUIT UT INTROIRET AD EUM
INGRESSUS ITAQUE SALUTAUIT EUM
ET DIXIT
GAUDIUM TIBI SIT SEMPER
ET THOBIAS AIT
QUALE GAUDIUM MIHI ERIT QUI IN
TENEBRIS SEDEO ET LUMEN
CAELI NON UIDEO
CUI AIT IUUENIS FORTI ANIMO ESTO
IN PROXIMO EST UT A DEO CURERIS
THOBIAS ET DIXIT NUMQUID POTE
RIS PERDUCERE FILIUM MEUM
AD GABELUM

in rages civitatem medorum
et cum redieris restituam tibi
mercedem tuam
cui dixit angelus ego ducam et
et reducam ad te
tobias respondit rogo te
indica mihi de qua domo
aut de qua tribu es tu
cui raphahel angelus dixit
genus quaeris mercennarii
an ipsum mercennarium
qui cum filio tuo eat
sed ne forte sollicitum te reddam
ego sum azarias annaniae
magni filius
et tobias respondit ex magno
genere es tu
sed peto ne irascaris quod volu
erim genus tuum cognoscere
dixit autem illi angelus
ego sanum ducam et sanum tibi
reducam filium tuum
respondit tobias bene ambule
tis et sit ds in itinere vestro
et angelus eius comitetur vobiscum
tunc paratis omnibus quae erant
in via portanda
fecit tobias vale patri suo et ma
tri et ambulaverunt ambo simul
cumque profecti essent coepit flere
mater eius et dicere
baculum senectutis nostrae tuli
sti et transmisisti a nobis
utinam numquam fuisset ipsa pecunia
pro qua misisti eum
sufficiebat enim nobis paupertas
nostra
ut divitias computaremus hoc
quod videbamus filium nostrum
dixitque ei tobias noli flere
salvus perveniet filius noster
et salvus revertetur ad nos
et oculi tui videbunt eum
credo enim quoniam angelus di
bonus comitetur ei
et bene disponet omnia quae
circa eum geruntur
ita ut cum gaudio revertatur
ad nos
ad hanc vocem cessavit mater
eius flere et tacuit
profectus est ergo tobias
et canis secutus est eum
et mansit prima mansione
iuxta fluvium tigris
et exivit ut lavaret pedes suos
et ecce piscis inmanis exivit
ad devorandum eum
quem expavescens tobias
clamavit voce magna dicens
dne invadit me. et dixit ei angelus
adprehende branchiam eius
et trahe eum ad te
quod cum fecisset palpitare
coepit ante pedes eius
tunc dixit ei angelus
exentera hunc piscem
et cor eius et fel et iecur
repone tibi
sunt enim haec necessaria
ad medicamenta utiliter
quod cum fecisset assavit carnes
eius et secum tulerunt in via
cetera salierunt quae suffice
rent eis
quousque pervenirent in rages
civitatem medorum
tunc interrogavit tobias
angelum dicens ei
obsecro te azaria frater
ut dicas mihi quod remedium
habebunt ista quae de pisce
reponi iussisti
respondensque angelus dixit ei
cordis eius particulam si
super carbones ponas
fumus eius extricat omne
daemonium

sive viro sive mulieri ita ut
ul non accedat ad eos
et dixit ei tobias interrogans eum
angelus respondit
est hic raguhel nomine propin
quus tuus de tribu tua
hic habet filiam nomine sarram
et neque masculum neque feminam
absque ea ullam habet
tibi debetur omnis substantia eius
et oportet te eam accipere
coniugem
pete ergo eam a patre eius
et dabit tibi uxorem
tunc thobias respondit
audio quia tradita est viris
septem et mortui sunt
sed et hoc audivi quia daemonium
illos occidit
timeo ergo ne forte et mihi
haec veniant
et cum sim unicus parentibus
deponam senectutem illorum
cum tristitia ad inferos
tunc angelus raphahel dixit illi
audi me et ostendam tibi quibus
praevalere potest daemonium
hi sunt namque qui coniugium ita suscipiunt
ut deum a se sua mente excludant
ut suae libidini vacent sicut
equus et mulus quibus non est
intellectus habet potestatem
daemonium super eos
tu autem cum acceperis eam
ingressus cubiculum tribus
diebus continens ab ea
et nihil aliud nisi orationi
vacabis cum ea
ipsa autem nocte incenso iecore
piscis fugabitur daemonium
secunda vero nocte in copula sanc
torum patriarcharum
admitteris
tertia autem nocte benedictionē

consequeris ut filii ex vobis
incolomes procreentur
transacta autem tertia nocte
accipies virginem cum
timore dni
amore filiorum magis quam
libidine ductus
ut in semine abrahae benedictio
nem in filiis consequaris
ingressi sunt igitur ad raguhelem
quos suscepit cum gaudio
intuensque thobiam raguhel
dixit annae uxori suae
quam similis est iste iuvenis
consobrino meo
et cum haec dixisset ait unde
estis iuvenes fratres nostri
at illi dixerunt
ex tribu nepthalim sumus
ex captivitate nineven
dixitque illis raguhel nostis
thobiam fratrem meum
qui dixerunt novimus
cumque multa bona de eodem
loqueretur
dixit angelus ad raguhel
thobias de quo interrogas
pater huius est
et misit se raguhel et cum lacri
mis osculatus est eum
et plorans super collum eius
dixit
benedictio sit tibi fili quia boni
et optimi viri filius es tu
et anna uxor eius et sarra filia
ipsius lacrimabantur
postquam vero locuti sunt
praecepit raguhel occidi
arietem et parari convivium
quod cum fecisset et hortare
tur eos ad prandendum
thobias dixit
hic ego hodie non manducabo neque
bibam nisi prius petitionem

meam confirmes
et promittas mihi dare sarram
filiam tuam
quo audito verbo raguhel expavit
sciens quid provenisset illis
septem viris
et timere coepit ne forte
et ipse moreretur
et cum nutaret et non daret
petenti illum responsum
dixit illi angelus noli timere
dare eam isti
quoniam huic timenti deum
debetur coniux filia tua
ppt alius non potuit habere illā
tunc raguhel dixit
non dubito quod ds preces
meas et lacrimas meas
in conspectu suo admiserit
et credo quia ideo vos fecit
venire ad me ut ista
coniungeretur cognationi
suae secundum legem mosi
et nunc noli dubium gerere
quod tibi eam tradam
et adprehendens dexteram
filiae suae dexterae tobi
ae tradidit dicens
ds abraham et ds isaac et ds
iacob sit vobiscum
et ipse coniungat vos
impleatq; benedictionem suam
in vobis
et accepta charta fecerunt
conscriptionem coniugii
et post haec epulati sunt
benedicentes dm̄
vocavitq; ad se raguhel annam
uxorem suam praecipiens
ei ut praepararet alterum
cubiculum
et introduxit in eum sarram
filiam suam et lacrimata
est

dixitq; ei forti animo esto filia mi
dns caeli det tibi gaudium pro
taedio quod perpessa es
et postquam cenaverunt intro
duxerunt iuvenem ad eam
recordatus itaq; thobias
sermonem angeli
protulit de cassidili suo partem
iecoris et posuit super
carbones vivos
tunc raphahel angelus adpreben
dit daemonem et religavit eum
in deserto superioris aegypti
hortans autem virginem
thobias dixit ei
sarra exsurge et oremus dm̄
hodie cras et post cras
quia in istis trib; noctib; dō
iungimur
tertia autem transacta nocte
in nostro coniugio erimus
filii quippe sctorum sumus
et non possumus sic coniungi
sicut gentes quae ignorant dm̄
surgentes ergo pariter
instanter orabant ambo simul
ut eis sanitas donaretur
dixitque thobias
dne ds patrum nostrorum
benedicant te caeli et terra
et mare et fontes et flumina
et omnis creatura tua
quae in eis sunt
tu fecisti adam de limo terrae
dedistiq; ei adiutorium evam
et nunc dne tu scis quia non causa
luxoriae accipio sororem
meam uxorem
sed sola posteritatis dilectione
in qua benedicatur nomen tuū
in saecula saeculorum
sarra autem dixit
miserere nobis dne miserere
nobis et consenescamus

uobiscum pariter sunt
Et factum est circa pullorum cantum
accersiri iussit Raguhel servos suos
cum quibus abiit et fodit sepulchrum
Dicebat enim ne similiter eveniret ei quod et ceteris septem
qui ingressi sunt ad eam
Cumque parasset fossam reversus
ad uxorem suam Raguhel dixit
Mitte unam ex puellis et videat si mortuus est ut sepeliamus
illum antequam lucescat
At illa mittens unam ex ancillis suis
quae ingressa cubiculum invenit
eos salvos et incolumes pariter
dormientes
Et reversa nuntiavit bonum nuntium
et benedixit Dominum Raguhel
cum uxore sua dicens
Benedicimus te Domine Deus Israhel quia non contigit nobis quemadmodum
putabamus
Fecisti enim nobiscum misericordiam tuam
et exclusisti a nobis inimicum
persequentem nos
Misertus es autem duobus unicis
Fac eos Domine plenius benedicere te
et sacrificium tibi laudis tuae
et suae sanitatis offerre
ut cognoscat universitas gentium
quia tu es Deus solus in universa terra
Statimque praecepit servis suis
Raguhel ut replerent fossam
quam fecerant priusquam
lucesceret
Uxori autem suae dixit ut pararet
convivium
Duasque vaccas pingues et quattuor arietes fecit occidi
et parari epulas omnibus vicinis
suis cunctisque amicis suis
Et adiuravit Raguhel Thobiam
ut duas ebdomadas moraretur
apud eum
De omnibus autem quae possidebat
Raguhel dimidiam partem
dedit Thobiae
et fecit scripturam ut pars
dimidia quae supererat
post eorum obitum Thobiae
dominio deveniret
Tunc vocavit ad se Thobias angelum
quem quidem hominem aestimabat
dixitque ei Azaria frater
peto ut auscultes verba mea
Si me ipsum tradam tibi servum
non ero condignus providentiae tuae
tamen obsecro te ut assumas
tibi animalia sive servitia
et vadas ad Gabelum in Rages Medorum
reddasque ei chirographum suum
et recipias ab eo pecuniam
et roges eum venire ad nuptias meas
Scis enim ipse quoniam numerat
dies pater meus
et si tardavero una die plus contristatur anima eius
Et certe vides quomodo adiuravit me Raguhel cuius adiuramentum spernere non possum
Tunc Raphahel assumens quattuor
ex servis Raguhelis et duos
camelos in Rages civitatem Medorum
perrexit
et inveniens Gabelum reddidit
ei chirographum suum
et recepit omnem pecuniam
indicavitque ei de Thobia filio
Thobiae omnia quae gesta
sunt
fecitque eum secum venire
ad nuptias
Cumque ingressus esset domum
Raguhelis invenit Thobiam
discumbentem
et exiliens osculati sunt se invicem

et flens Gabelus benedixit Deum
dicens
benedicat te Dominus Deus Israhel
quia filius viri optimi et iusti
et timentis Deum es
et elemosynas facientis
et dicatur benedictio super uxorem
tuam et super parentes vestros
et videatis filios vestros et filios
filiorum vestrorum usque in ter
tiam et quartam generationem
et sit semen vestrum benedictum
a Deo Israhel qui regnat in saecula saeculorum
cumque dixissent omnes amen accesse
runt ad convivium
sed et cum timore Domini nuptiarum
convivium exercebant
X cum vero moras faceret Tobias
nuptiarum causa
sollicitus erat Tobias pater eius
dicens
putas quare moratur filius meus
aut quare detentus est ibi
putasne Gabelus mortuus est
et nemo illi reddet pecuniam
et coepit contristari nimis ipse
et Anna uxor eius cum eo
flentes eo quod non die consti
tuto reverteretur filius
eorum ad eos
dicebat igitur cum maximo
dolore mater eius
heu heu me fili mi ut quid te
misimus peregrinari
lumen oculorum nostrorum
baculum senectutis nostrae
solacium vitae nostrae
spes posteritatis nostrae
omnia simul in te uno habentes
non te debuimus dimittere
a nobis
cui dicebat Tobias tace et noli
turbari sanus est filius noster
satis fidelis est vir ille cum quo
misimus eum
illa autem nullo modo consola
ri poterat
sed exiliens cotidie circum
spiciebat et circuibat
vias per quas spes remeandi
videbatur
ut procul videret eum si posset
venientem
at vero Raguhel dicebat
ad generum suum
mane hic et ego mittam nuntium
salutis de te ad patrem tuum
cui Tobias dixit
ego novi quia pater meus et mater
mea dies computant
et cruciatur spiritus eorum in ipsis
cumque verbis multis rogaret
Raguhel Tobiam et Tobias
nulla ratione eum vellet audire
tradidit ei Sarram et dimidiam
partem omnis substantiae suae
in pueris et puellis in pecudibus
et camellis in vaccis
et pecunia multa
et salvam atque gaudentem
dimisit eum a se dicens
angelus Domini sanctus sit in itinere
vestro
perducatque vos incolumes et in
veniatis omnia recte circa
parentes vestros
et videant oculi mei filios
vestros antequam moriar
et adprehendentes parentes
filiam suam osculati sunt eam
et dimiserunt ire monentes
eam honorare soceros
diligere maritum regere familiam
gubernare domum
et se ipsam inreprehensibilem
exhibere
XI cumque reverterentur
venerunt Charran

quae est in medio itinere contra
nineven undecimo die
dixitque angelus thobias frater
scis quemadmodum reliquisti
patrem tuum
si placet itaque tibi praecedamus
et lento gradu sequantur nos
familiae simul cum coniuge
tua et cum animalibus
cumque hoc placuisset ut irent
dixit raphahel ad thobiam
tolle tecum ex pisce fel erit
enim necessarium
tulit itaque thobias ex felle illo
et abierunt
anna vero sedebat secus viam
cotidie in supercilio montis
inspicere cupiens de longinquo
et dum praestolaretur adventum
eius vidit de longe
et illico cognovit venientem filium
suum et currens nuntiavit viro
suo dicens
ecce venit filius tuus
dixitque raphahel thobiae
at ubi introieris domum tuam
adora statim dominum deum tuum
et gratias agens accede ad patrem
tuum et osculare eum
et statim super oculos eius
lini ex felle piscis
hoc quod portas tecum
scies quoniam aperientur
oculi eius
et videbit pater tuus lumen
caeli et in aspectu tuo gaudebit
tunc praecucurrit canis
qui simul fuerat in via
et quasi nuntius adveniens blandi
mento suae caudae gaudebat
quapropter exsurgens caecus
pater eius
coepit offendens pedibus curre
re et data manu puero occurrit

thobiam filio suo
et suscipiens osculatus est eum
cum uxore sua flentesque prae gaudio
cumque adorassent deum et gratias
egissent consederunt
tunc sumens thobias de felle piscis
linivit oculos patris sui
et sustinens fere dimidiam
horae spatium
coepit ex oculis eius quasi mem
branam ovi albugo egredi
quam adprehendens thobias
traxit ex oculis eius et statim
recepit
et glorificabant deum ipse et uxor eius
et omnes noti eius
dixitque thobias benedico te domine
israhel quoniam tu castigasti me
et tu salvasti me et ecce video
thobiam filium meum
ingressa est etiam post septem
dies sarra uxor filii eius
et omnis familia sana
et pecora et camelli et pecunia
multa uxoris
sed et illa pecunia quam rece
perat a gabelo
et narravit parentibus suis
omnia beneficia
quae fecit circa eum per hominem
qui eum duxerat
veneruntque achior et nabath
consobrini thobiae
gaudentes et congratulantes ei
de omnibus bonis quae illi fecit dominus
et per septem dies epulantes
omnes gaudio gavisi sunt magno
tunc vocavit ad se thobias
filium suum dixitque ei
quid possumus dare viro isti sancto
qui venit tecum
respondit thobias dixit patri
pater quam mercedem dabimus
illi aut quid dignum poterit

esse beneficiis eius
me duxit et reduxit sanum
pecuniam a gabelo ipse suscepit
uxorem habere ipse me fecit
et daemonium ab ea ipse
conpescuit
gaudium parentibus eius fecit et
a deuoratione piscis me eripuit
te quoque ipsum fecit lumen caeli
uidere et bonis omnibus per eum
repleti sumus
quid illi ad haec dignum poterimus
sed peto te pater mi roges eum
si forte dignetur de omnibus
quae allata sunt medietatem
adsumere sibi
et uocantes eum pater scilicet
et filius tulerunt eum in partem
et rogare coeperunt ut dignare
tur dimidiam partem omnium
quae adtulerant acceptam habere
tunc dixit eis occulte
benedicite dm̄ caeli et coram
omnibus uiuentibus confitemini ei
quia fecit uobiscum misericordiam
etenim sacramentum regis
abscondere bonum est
opera autem dī reuelare et con
fiteri honorificum est
bona est oratio cum ieiunio
et elemosyna magis quam
thesauros auri condere
quoniam elemosyna a morte
liberat et ipsa est quae pur
gat peccata
et facit inuenire misericor
diam et uitam aeternam
qui autem faciunt peccatum
et iniquitatem hostes sunt
animae suae
manifesto ergo uobis ueritatem
et non abscondam a uobis
sermonem occultum
quando orabas cum lacrimis
et sepeliebas mortuos et dere
linquebas prandium
et mortuos abscondebas per diem
in domo tua et nocte sepeliebas
ego obtuli orationem tuam dn̄o
et quia acceptus eras dō necesse
fuit ut temptatio probaret te
et nunc misit me dn̄s ut curarem
te et sarram uxorem filii tui
a daemonio liberarem
ego enim sum raphahel angelus
unus ex septem qui adstamus
ante dn̄m
cumque haec audissent turbati sunt
et trementes ceciderunt
in faciem suam
dixitque eis angelus pax uobis
nolite timere
etenim cum essem uobiscum
per uoluntatem dī eram
ipsum benedicite et cantate
illi uidebar quidem manduca
re uobiscum et bibere
sed ego cibo et potu inuisibili
qui ab hominibus uideri non potest
utor
tempus est enim ut reuertar
ad eum qui me misit
uos autem benedicite dm̄ et nar
rate omnia mirabilia eius
et cum haec dixisset ab aspectu
eorum ablatus est
et ultra eum uidere non potuerunt
tunc prostrati in faciem per tres
horas benedixerunt dm̄
et exsurgentes narrauerunt
omnia mirabilia eius
aperiens autem tobias senior
os suum benedixit dn̄m dicens
magnus es dn̄e in aeternum
et in omnia saecula regnum
quoniam tu flagellas et saluas
deducis ad inferos et reducis
et non est qui effugiat manum
tuam

CONFITEMINI DNO FILII ISRAHEL ET IN CON
SPECTU GENTIUM LAUDATE EUM
QUONIAM IDEO DISPERSIT UOS INTER
GENTES QUAE IGNORANT EUM
UT UOS NARRETIS MIRABILIA EIUS
ET FACIATIS SCIRE EOS QUIA NON EST
ALIUS DS OMNIPOTENS PRAETER EUM
IPSE CASTIGAUIT NOS PROPTER
INIQUITATES NOSTRAS
ET IPSE SALUABIT NOS PROPTER
MISERICORDIAM SUAM
ASPICITE ERGO QUAE FECIT UOBISCUM
ET CUM TIMORE ET TREMORE
CONFITEMINI ILLI
REGEMQ SAECULORUM EXALTATE
IN OPERIBUS UESTRIS
EGO AUTEM IN TERRA CAPTIUITATIS
MEAE CONFITEBOR ILLI
QUONIAM OSTENDIT MAIESTATEM
SUAM IN GENTEM PECCATRICEM
CONUERTIMINI ITAQUE PECCATORES
ET FACITE IUSTITIAM CORAM DO
CREDENTES QUOD FACIAT UOBISCUM
MISERICORDIAM SUAM
EGO UERO ET ANIMA MEA IN EO
LAETABITUR
BENEDICITE DNM OMNES ELECTI EIUS
AGITE DIEM LAETITIAE ET CONFITE
MINI ILLI
HIERUSALEM CIUITAS DI CASTIGAUIT
TE DNS IN OPERIBUS MANUUM TUARUM
CONFITERE DNO IN BONIS TUIS ET
BENEDIC DM SCLORUM
UT REAEDIFICET IN TE TABERNACULUM
SUUM ET REUOCET AD TE OMNES
CAPTIUOS ET GAUDEAS IN OMNIA
SAECULA SAECULORUM
LUCE SPLENDIDA FULGEBIS ET OMNES
FINES TERRAE ADORABUNT TE
NATIONES EX LONGINQUO AD TE
UENIENT ET MUNERA AFFERENTES
ADORABUNT DNM IN TE
ET TERRAM TUAM IN SCIFICATIONE
HABEBUNT

NOMEN ENIM MAGNUM INUOCABUNT
IN TE MALEDICTI ERUNT
QUI CONTEMPSERINT TE
ET CONDEMNATI ERUNT OMNES
QUI BLASPHEMAUERINT TE
BENEDICTI ERUNT QUI AEDIFICAUERINT TE
TU AUTEM LAETABERIS IN FILIIS TUIS
QUIA OMNES BENEDICENTUR ET CON
GREGABUNTUR AD DNM
BEATI OMNES QUI DILIGUNT TE ET QUI
GAUDENT SUPER PACE TUA
ANIMA MEA BENEDIC DNM QM
LIBERAUIT HIERUSALEM CIUITATEM SUAM
BEATUS ERO SI FUERINT RELIQUIAE
SEMINIS MEI AD UIDENDAM CLARI
TATEM HIERUSALEM
PORTAE HIERUSALEM EX SAPPHYRO
ET ZMARAGDO AEDIFICABUNTUR
ET EX LAPIDE PRAETIOSO OMNIS CIRCUI
TUS MURORUM EIUS
EX LAPIDE PRAETIOSO ET CANDIDO
OMNES PLATEAE EIUS STERNENTUR
ET PER UICOS EIUS ALLELUIA CANTABITUR
BENEDICTUS DNS QUI EXALTAUIT EAM
ET SIT REGNUM EIUS IN SAECULA
SAECULORUM SUPER EAM AMEN
CONSUMMATI SUNT SERMONES
THOBIS QUI POSTQUAM INLUMI
NATUS EST UIXIT ANNOS XLII
ET UIDIT FILIOS NEPOTUM SUORUM
CONPLETIS ITAQ ANNIS CXII
SEPULTUS EST HONORIFICE IN NINEUEN
QUINQUAGINTA NAMQ ET SEX ANNORUM
OCULORUM LUMEN AMISIT
SEXAGENARIUS UERO RECEPIT CETE
RIS TEMPORIB UITAE SUAE IN GAUDIO
FUIT ET CUM BONO PROFECTU
TIMORIS DNI PERREXIT IN PACE
IN HORA AUTEM MORTIS SUAE UOCAUIT
AD SE THOBIAM FILIUM SUUM ET
SEPTEM IUUENES FILIOS EIUS
NEPOTES SUOS
DIXITQ EIS PROPE ERIT INTERITUS
NINEUE

NON ENIM EXIET IN UANUM UERBUM DNI
ET FRATRES NOSTRI QUI DISPERSI SUNT
A TERRA ISRL REUERTENTUR AD EAM
OMNIS AUTEM TERRA EIUS DESERTA
REPLEBITUR
ET DOMUS DI QUAE IN EA INCENSA EST
ITERUM REAEDIFICABITUR
IBIQ REUERTENTUR OMNES TIMEN
TES DM
ET RELINQUENT GENTES IDOLA SUA
ET UENIENT IN HIERUSALEM
ET INHABITABUNT IN EA
ET GAUDEBUNT IN EA OMNES
ADORANTES REGEM ISRL
AUDITE ERGO FILII MEI PATREM UESTRUM
SERUITE DNO IN UERITATE ET INQUIRITE
UT FACIATIS QUOD ILLI PLACET
ET FILIIS UESTRIS MANDATE UT FACIANT
IUSTITIAM ET ELEMOSYNAS
UT SINT MEMORES DI ET BENEDICANT
DNM IN OMNI TEMPORE
IN UERITATE ET IN TOTA UIRTUTE SUA
NUNC ERGO FILII AUDITE ME
ET NOLITE MANERE HIC
SED QUACUMQ DIE SEPELIERITIS
MATREM UESTRAM CIRCA ME
IN UNO SEPULCHRO
EX EO DIRIGITE GRESSUS UESTROS
UT EXEATIS HINC
UIDEO ENIM QUIA INIQUITAS EIUS
FINEM DABIT EI
FACTUM EST AUTEM POST OBITUM
MATRIS SUAE THOBIAS ABSCESSIT
EX NINEUE
CUM UXORE SUA ET FILIIS ET FILIORUM
FILIIS
ET REUERSUS EST AD SOCEROS SUOS
ET INUENIT EOS INCOLUMES IN SENECTUTE BONA
INCOLUMES ET CURAM EORUM GESSIT
ET IPSE CLAUSIT OCULOS EORUM
ET OMNEM HEREDITATEM
DOMUS RAGUHEL IPSE
PERCEPIT
UIDITQUE QUINTAM GENERATIONEM

FILIOS FILIORUM SUORUM
ET ANNIS NONAGINTA ET NOUEM
COMPLETIS IN TIMORE DNI
CUM GAUDIO SEPELIERUNT EUM
OMNES COGNATIO EIUS
ET OMNIS GENERATIO EIUS
IN BONA UITA ET SCA CON
UERSATIONE PERMANSIT
ITA UT ACCEPTI ESSENT
TAM DO QUAM CUNC
TIS HABITATORIBUS
TERRAE

EXPLICIT LIBER
THOBIAE

INCIPIT PROLOGUS
IUDITH

INCIPIT PROLOGUS

Apud hebraeos liber iudith inter agiografa legitur. Cuius auctoritas
ad roboranda illa quae in contentione
ueniunt minus idonea iudicatur.
chaldeo tamen sermone conscriptus
inter storias conputatur. Sed quia
hunc librum sinodus nicena in numero
scarum scripturarum legitur con
putasse. Adquieui postulationi ues
trae immo exactioni. Et sepositis
occupationib; quib; uehementer
artabar. Huic unam lucubratiunculam
dedi magis sensum e sensu quam
ex uerbo uerbum transferens
multorum codicum uarietatem
uitiosissimam amputaui sola ea
quae intellegentia integra in uer
bis chaldeis inuenire potui latinis
expressi. Accipite iudith uiduam
castitatis exemplum et trium
phali laude perpetuis eam prae
coniis declarate. Hanc enim non solum
feminis sed et uiris imitabilem dedit
qui castitatis eius remunerator
uirtutem talem tribuit ut uinceret
omnib; hominib; uinceret insupera
bilem superaret

EXPLICIT PROLOGUS

INCIPIUNT CAPITULA

De regno arfaxat et magnitudine
ciuitatis eius
II De regno nabuchodonosor
III De nabuchodonosor uolente
subiugare sibi omnem terram
per holofornem ducem
IIII Ubi optinuit damascum et omnem
orbem terrarum et uoluit deum
se ab hominib; nuncupari
V De filiis isrl praeparantib; se ad pugna
contra holofornem ad pugnam ieiuniis
et orationib; instructi cum sacerdotib;
VI Ubi cognoscit holofornis fortitudinem
popul israhel et mirabilia
per achior
VII Iusso holofornae traditur achior
populo israheli
VIII De achior narrante filiis israhel
consilia holofornis
IX De obsidione populi israhel
in betulia ciuitate
X De populo desperante et uolente se
ciuitatem tradere in manib; holofornis
XI De consilio sacerdotum cum iudith
XII Oratio iudith
XIII De ornatu iudith cum quo perrexit
est ad holofornem
XIIII De simulatione iudith quod traderet
populum dī in manib; holofornis
XV De rogatione holofornis per eu
nuchum ut iudith in con
uiuium acciperet
XVI Ubi iudith occidit holofornem
et auferens caput eius abiit
XVII De reuersione iudith ad ciuitatem
et narratione eius
de mirabilia dī
XVIII De capite holofornis suspenso
in porta et adhortatione
ciui um ad bellum
XIX De circumcisione achior
XX Ubi tradidit dns assyrios in manu
isrl et depraedati sunt eos
XXI De sacerdotib; benedicentib; iudith
et dantib; ei omnes diuitias
holofornis
XXII Cant icum iudith
XXIII De populo ueniente hierusalem
et adoranti dnm optulitq;
sacrificia et iudith uasa
et conopeum holofornis
optulit in templum dni ·

EXPLICIUNT CAPITULA

INCIPIT IPSE LIBER

ARFAXAT ITAQUE REX MEDORUM
SUBIUGAVIT MULTAS GENTES
IMPERIO SUO
ET IPSE AEDIFICAVIT CIVITATEM
POTENTISSIMAM QUAM APPEL
LAVIT ECBATANIS
EX LAPIDIBUS QUADRATIS
ET SECTIS FECIT MUROS EIUS
IN ALTITUDINE CUBITORUM
SEPTUAGINTA ET IN LATITUDINE
CUBITORUM TRIGINTA
TURRES VERO EIUS POSUIT
IN ALTITUDINEM CUBITORUM
CENTUM
PER QUADRUM VERO EARUM
LATUS UTRUMQUE VICENORUM
PEDUM SPATIO TENDEBATUR
POSUITQUE PORTAS EIUS
IN ALTITUDINE TURRIUM
ET GLORIABATUR QUASI POTENS
IN POTENTIA EXERCITUS SUI
ET IN GLORIA QUADRIGARUM
SUARUM
ANNO IGITUR DUODECIMO
REGNI SUI
NABUCHODONOSOR REX
ASSYRIORUM
QUI REGNABAT IN NINEVEN
CIVITATE MAGNA
PUGNAVIT CONTRA ARFAXAT
ET OPTINUIT EUM IN CAMPO
MAGNO QUI APPELLATUR
RAGAU
CIRCA EUFRATEN ET TIGRIN
ET IADASON IN CAMPO ERIOCH
REGIS ELICORUM
TUNC EXALTATUM EST REGNUM
NABUCHODONOSOR ET COR
EIUS ELEVATUM EST
ET MISIT AD OMNES QUI HABITA
BANT IN CILICIA ET DAMASCO
ET LIBANO
ET AD GENTES QUAE SUNT
IN CARMELO ET CEDAR

ET INHABITANTES GALILAEAE
IN CAMPO MAGNO
HESDRAHELON
ET AD OMNES QUI ERANT IN SAMARIA
ET TRANS FLUMEN IORDANEN
USQUE HIERUSALEM ET OMNEM
TERRAM IESSE
QUOUSQUE PERVENIATUR
AD MONTES TERMINOS
AETHIOPIAE
AD HOS OMNES MISIT NUNTIOS
NABUCHODONOSOR REX
ASSYRIORUM
QUI OMNES UNO ANIMO
CONTRADIXERUNT
ET REMISERUNT EOS VACUOS
AC SINE HONORE ABIECERUNT
TUNC INDIGNATUS EST NABUCHO
DONOSOR REX ADVERSUM
TERRAM ILLAM
ET IURAVIT PER REGNUM
ET THRONUM SUUM
QUOD DEFENDERET SE DE OMNIB
REGIONIBUS HIS
ANNO TERTIO DECIMO
NABUCHODONOSOR REGIS
VICESIMA ET SECUNDA DIE
MENSIS PRIMI
FACTUM EST VERBUM IN DOMO
NABUCHODONOSOR REGIS
ASSYRIORUM UT DEFENDERET SE
VOCAVITQUE OMNES MAIORES
OMNESQUE DUCES ET BELLATORES
ET HABUIT CUM EIS MYSTERIUM
CONSILII SUI
DIXITQUE COGITATIONEM SUAM
IN EO ESSE
UT OMNEM TERRAM SUO
SUBIUGARET IMPERIO
QUOD DICTUM CUM PLACUISSET
OMNIBUS
VOCAVIT NABUCHODONOSOR
REX HOLOFERNEM PRINCI
PEM MILITIAE SUAE ET DIXIT

ET CREDERE ADUERSUM OMNEM
REGNUM OCCIDENTIS
ET CONTRA EOS PRAECIPUE QUI
CONTEMSERUNT IMPERIUM MEUM
NON PARCET OCULUS TUUS ULLI
REGNO OMNEMQUE URBEM
MUNITAM SUBIUGABIS MIHI
TUNC HOLOFERNES UOCAUIT DUCES
ET MAGISTRATUS UIRTUTIS
ASSYRIORUM
ET DINUMERAUIT UIROS IN EXPEDI
TIONE SICUT PRAECEPIT REX
CENTUM UIGINTI MILIA PEDITUM
PUGNATORUM
ET EQUITES SAGITTARIOS
DUODECIM MILIA
OMNEMQUE EXPEDITIONEM SUAM
FECIT PRAEIRE MULTITUDINEM
INNUMERABILIUM CAMELORUM
CUM HIS QUAE EXERCITIBUS
SUFFICERENT COPIOSAE
BOUM QUOQUE ARMENTA
GREGESQUE OUIUM
QUORUM NON ERAT NUMERUS
FRUMENTUM EX OMNI SYRIA
TRANSITU SUO PARARI
CONSTITUIT
AURUM UERO ET ARGENTUM
DE DOMO REGIS ASSUMPSIT
MULTUM NIMIS
ET PROFECTUS EST IPSE
ET OMNIS EXERCITUS
CUM QUADRIGIS ET EQUITIBUS
ET SAGITTARIIS
QUI COOPERUERANT FACIEM
TERRAE SICUT LUCUSTAE
CUMQUE PERTRANSISSET
FINES ASSYRIORUM
UENIT AD MAGNOS MONTES
ANGAE QUI SUNT A SINISTRO
CILICIAE
ASCENDITQUE OMNIA CASTELLA
EORUM
ET OPTINUIT OMNEM MUNITIONEM

EFFREGIT AUTEM CIUITATEM
OPINATISSIMAM MELOTH
PRAEDAUITQUE OMNES FILIOS
THARSIS ET FILIOS ISRAHEL
QUI ERANT CONTRA FACIEM
DESERTI ET AD AUSTRUM
TERRAE CELLON
ET TRANSIIT EUFRATEN
ET UENIT AD MESOPOTAMIAM
ET FREGIT OMNES CIUITATES
EXCELSAS QUAE ERANT IBI
A TORRENTE MAMBRE USQUE
QUO UENIATUR AD MARE
ET OCCUPAUIT TERMINOS A CILICIA
USQUE AD FINES IAFETH
QUI SUNT AD AUSTRUM
ABDUXITQUE OMNES FILIOS
MADIAN AC PRAEDAUIT
OMNEM LOCUPLETATIONEM
EORUM
OMNESQUE RESISTENTES SIBI
OCCIDIT IN ORE GLADII
ET POST HAEC DESCENDIT
IN CAMPOS DAMASCI
IN DIEBUS MESSIS
ET SUCCENDIT OMNIA SATA
OMNESQUE ARBORES
AC UINEAS FECIT INCIDI
ET CECIDIT TIMOR ILLIUS SUPER
OMNES INHABITANTES TERRAM
TUNC MISERUNT LEGATOS SUOS
UNIUERSARUM URBIUM
ET PROUINCIARUM REGES
AC PRINCIPES
SYRIAE SCILICET MESOPOTAMIAE
ET SYRIAE SOBAL ET LYBIAE
ATQUE CILICIAE
QUI UENIENTES AD HOLOFERNEM
DIXERUNT
DESINAT INDIGNATIO TUA CIRCA NOS
MELIUS EST ENIM UT UIUENTES
SERUIAMUS NABUCHODONOSOR
REGI MAGNO
ET SUBDITI SIMUS TIBI QUAM

MORIENTES CUM INTERITU NOSTRO
IPSI SERVITUTIS NOSTRAE
DAMNA PATIAMUR
OMNIS CIVITAS NOSTRA OMNISQ·
POSSESSIO
OMNES MONTES ET COLLES
ET CAMPI
ARMENTA BOUM GREGESQUE OVIUM
CAPRARUM EQUORUM
ET CAMELORUM
ET UNIVERSAE FACULTATES
NOSTRAE ATQUE FAMILIAE
IN CONSPECTU TUO SUNT
SINT OMNIA SUB LEGE TUA
NOS IAM ET FILII NOSTRI SERVI
TUI SUMUS VENI NOBIS
PACIFICUS DOMINUS
ET UTERE SERVITIO NOSTRO
SICUT PLACUERIT TIBI
TUNC DESCENDIT DE MONTIBUS
CUM EQUITIBUS IN VIRTUTE MAGNA
ET OPTINUIT OMNEM CIVITATEM
ET OMNEM INHABITANTEM
TERRAM
DE UNIVERSIS AUTEM URBIBUS
ASSUMSIT SIBI AUXILIARIOS
VIROS FORTES ET ELECTOS
AD BELLUM
TANTUSQUE METUS PROVINCIIS
ILLIS INCUBUIT
UT UNIVERSARUM URBIUM
HABITATORES
PRINCIPES ET HONORATI
SIMUL CUM POPULIS EXIRENT
IN OBVIAM VENIENTI
EXCIPIENTES EUM CUM CORONIS
ET LAMPADIBUS DUCENTES
CHOROS IN TIBIIS ET ORGANIS
NEC ISTA TAMEN FACIENTES
FEROCITATEM EIUS PECTORIS
MITIGARE POTUERUNT
NAM ET CIVITATES EORUM
DESTRUXIT ET LUCOS
EORUM EXCIDIT

PRAECEPERAT ENIM ILLI
NABUCHODONOSOR REX
UT OMNES DEOS TERRAE
EXTERMINARET
VIDELICET UT IPSE SOLUS
DICERETUR DEUS AB HIS NATIO
NIBUS QUAE POTUISSENT
HOLOFERNIS POTENTIA
SUBIUGARI
PERTRANSIENS AUTEM SYRIAM
SUBAL ET OMNEM APAMIAM
OMNEMQUE MESOPOTAMIAM
VENIT AD IDUMAEOS IN TERRA GABAA
ACCEPITQUE CIVITATES EORUM
ET SEDIT IBI PER TRIGINTA DIES
IN QUIBUS DIEBUS ADUNARI
PRAECEPIT UNIVERSUM
EXERCITUM VIRTUTIS SUAE
TUNC AUDIENTES HAEC FILII ISRL
QUI HABITABANT IN TERRA IUDAEAE
TIMUERUNT VALDE A FACIE EIUS
TREMOR ETIAM ET HORROR
INVASIT SENSUS EORUM
NE HOC FACERET HIERUSALEM
ET TEMPLO DNI
QUOD FECERAT CETERIS CIVITATIB·
ET TEMPLIS EARUM
ET MISERUNT IN OMNEM
SAMARIAM PER CIRCUITU
USQUE HIERICHO
ET PRAEOCCUPAVERUNT OMNES
VERTICES MONTIUM
ET MURIS CIRCUMDEDERUNT
VICOS SUOS ET CONGREGAVERUNT
FRUMENTA IN PRAEPARA
TIONE PUGNAE
SACERDOS ETIAM HELIACHIM
SCRIPSIT AD UNIVERSOS QUI
ERANT CONTRA HESDRABELON
QUAE EST CONTRA FACIEM CAMPI
MAGNI IUXTA DOTHAIN
ET UNIVERSOS PER QUOS TRANSITUS
ESSE POTERAT
UT OPTINERENT ASCENSUS MONTIUM

per quos uia esse poterat
ad hierusalem
ut illic custodirent ubi angus
tum iter esse poterat
inter montes
V Et fecerunt filii israhel
secundum quod consti
tuerat eis sacerdos dni
heliachim
et clamauit omnis
populus ad dnm instantia
magna
et humiliauerunt animas suas
in ieiuniis ipsi et mulieres
eorum
et induerunt se sacerdotes
ciliciis
et infantes prostrauerunt
contra faciem templi dni
et altare dni operuerunt
cilicio
et clamauerunt ad dnm isrl
unanimiter ne darentur
in praedam infantes eorum
et uxores eorum in diuisione
et ciuitates eorum in exter
minium et sancta eorum
in pollutiones
Tunc heliachim sacerdos dni
magnus circuiuit
omnem isrl
adlocutusque est
eos dicens
Scitote quoniam exaudiet
dns preces uestras
si manentes permanseritis
in ieiuniis et orationibus
in conspectu dni
Memores estote mosi
serui dni
qui amalech confidentem
in uirtute sua et in poten
tia sua et in exercitu suo
et in clipeis suis et in curribus
suis et in equitibus suis
non ferro pugnando
sed precibus scis orando
deiecit
sic erunt uniuersi hostes isrl
si perseueraueritis in hoc
opere quod coepistis
ad hanc igitur exhortationem
eius deprecantes dnm
permanebant in conspectu dni
ita ut etiam hi qui holocausta
dno offerebant
praecincti ciliciis offerrent
sacrificia dno
et erat cinis super capita eorum
et ex toto corde suo orabant
dnm ut uisitaret populum
suum israhel
Nuntiatumque est holoferni
principi militiae assyriorum
quod filii israhel praepararent
se ad resistendum
ac montium itinera
conclusissent
et furore nimio exarsit
in iracundia magna
uocauitque omnes principes
moab et duces ammon
et dixit eis
VI Dicite mihi quis sit populus
iste qui montana obsidet
aut quae et quales et quantae
sint ciuitates eorum
quae etiam sit uirtus eorum
aut quae sit multitudo eorum
uel quis rex militiae illorum
quare prae omnibus qui habi
tant in oriente isti contemp
serunt me
et non exierunt in obuiam
nobis ut susciperent
nos cum pace
Tunc achior dux omnium
filiorum ammon respondit
et ait

si dignaris audire domine
meus dicam veritatem
in conspectu tuo
de populo isto qui in montanis
habitat
et non egredietur verbum
falsum ex ore meo
populus iste ex progenie
chaldeorum est
hic primum in mesopota
miam habitavit
quoniam noluerunt sequi
deos patrum suorum
qui erant in terra chaldeorum
deserentes itaque caerimo
nias patrum suorum
quae in multitudine
deorum erant
unum dm̄ caeli coluerunt
qui et praecepit eis
ut exirent inde et habitarent
in carran
cumque operuisset omnem
terram fames descende
runt in aegyptum
illicque per quadringentos
annos sic multiplicati sunt
ut dinumerari eorum
non possit exercitus
cumque gravaret eos rex
aegypti atque in aedificationib;
urbium suarum
in luto et latere subiugasset eos
clamaverunt ad dm̄ suum
et percussit totam terram
aegypti plagis variis
cumque eiecissent eos a se
aegyptii et cessasset
plaga ab eis
et iterum eos vellent capere
et ad suum servitium revocare
fugientibus his ds̄ caeli
mare aperuit
ita ut hinc inde aquae quasi
murus solidarentur
et isti pede sicco fundum
maris perambulando
transirent
in quo loco dum innumerabilis
exercitus aegyptiorum
eos persequeretur
ita aquis coopertus est
ut non remaneret vel unus
qui factum posteris
nuntiaret
egressi etiam mare rubrum
deserta sinai montis
occurrerunt
in quibus numquam homo
habitare potuit vel filius
hominis requievit
illic fontes amari obdulcati
sunt eis ad bibendum
et per annos quadraginta
annonam de caelo conse
cuti sunt
ubicumque ingressi sunt
sine arcu et sagitta
et absque scuto et gladio
ds̄ eorum pro eis pugnavit
et vicit
et non fuit qui insultaret
populo isti
nisi quando recessit
a cultu ... ra dn̄i di sui
quotiens ... cumque autem
praeter ipsum dm̄ suum
alterum coluerunt
dati sunt in praedam et in gladium
et in opprobrium
quotiens cumque autem
paenituerunt se recessisse
a cultura di sui
dedit eis ds̄ caeli virtutem
resistendi
denique chananeum regem
et iebuseum et ferezeum
et hettheum et eveum

ET OMNES POTENTES IN ESEBON
PROSTRAUERUNT
ET TERRAS EORUM ET CIUITATES
EORUM IPSI POSSIDERUNT
ET USQUEDUM NON PECCARENT
IN CONSPECTU DI SUI ERANT
CUM ILLIS BONA
DS ENIM ILLORUM ODIT INIQUITATE
NAM ET ANTE HOS ANNOS CUM
RECESSISSENT A UIA QUAM
DEDERAT ILLIS DS
UT AMBULARENT IN EA
EXTERMINATI SUNT PROELIIS
A MULTIS NATIONIBUS
ET PLURIMI EORUM CAPTIUI ABDUCTI
SUNT IN TERRAM NON SUAM
NUPER AUTEM REUERSI AD DM
SUUM EX DISPERSIONE QUA
DISPERSI FUERANT ADUNA
TI SUNT
ET ASCENDERUNT MONTANA
HAEC OMNIA ET ITERUM
POSSIDENT HIERUSALEM
UBI SUNT SCA EORUM
NUNC ERGO MI DOMINE
PERQUIRE SI EST ALIQUA
INIQUITAS IN CONSPECTU
DI EORUM
ASCENDAMUS AD ILLOS QUONIAM
TRADENS TRADET ILLOS DS
EORUM TIBI
ET SUBIUGATI ERUNT SUB IUGO
POTENTIAE TUAE
SI AUTEM NON EST OFFENSIO
POPULI HUIUS CORAM DO SUO
NON POTERIMUS RESISTERE ILLIS
QUONIAM DS EORUM DEFEN
DET ILLOS
ET ERIMUS IN OPPROBRIUM
UNIUERSAE TERRAE
ET FACTUM EST CUM CESSASSET
LOQUI ACHIOR HAEC UERBA
IRATI SUNT OMNES MAGNATES
HOLOFERNIS

ET COGITABANT INTERFICERE EUM
DICENTES AD ALTERUTRUM
QUIS ISTE EST QUI FILIOS ISRAHEL
POSSE DICAT RESISTERE REGI
NABUCHODONOSOR
ET EXERCITIBUS EIUS
HOMINES INERMES ET SINE
UIRTUTE ET SINE PERITIA
ARTIS PUGNE
UT ERGO AGNOSCAT ACHIOR
QUIA NON FALLIT NOS
ASCENDAMUS MONTANA
ET CUM CAPTI FUERINT POTENTES
EORUM
TUNC CUM EISDEM GLADIO
TRANSUERBERABITUR
UT SCIAT OMNIS GENS QUONIAM
NABUCHODONOSOR
DEUS TERRAE EST
ET PRAETER IPSUM ALIUS NON EST
VI FACTUM EST AUTEM CUM
CESSASSENT LOQUI
INDIGNATUS EST HOLOFERNES
UEHEMENTER DIXIT AD ACHIOR
QUONIAM PROPHETASTI NOBIS
DICENS QUOD GENS ISRAHEL
DEFENDATUR A DO SUO
UT OSTENDAM TIBI QUIA NON EST
DS NISI NABUCHODONOSOR
CUM PERCUSSERIMUS EOS
OMNES SICUT HOMINEM UNUM
TUNC ET IPSE CUM ILLIS ASSYRIORU
GLADIO INTERIBIS
ET OMNIS ISRAHEL TECUM
PERDITIONE DISPERIET
ET PROBABIS QUIA NABUCHODO
NOSOR DOMINUS SIT UNI
UERSAE TERRAE
TUNC QUE GLADIUS MILITIAE
MEAE TRANSIIT PER LATERA TUA
ET CONFIXUS CADES INTER
UULNERATOS ISRAHEL
ET NON RESPIRABIS ULTRA
DONEC EXTERMINERIS CUM ILLIS

porro autem si prophetiam
tuam ueram existimas
non concidat uultus tuus
et pallor qui faciem tuam
optinuit abscedat a te
si uerba mea haec putas
inpleri non posse
ut autem noueris quia simul
cum illis haec experieris
ecce ex hac hora illorum
populo sociaberis
ut dum dignas mei gladii
poenas exceperint
ipse simul ultioni subiaceas
tunc holofernes praecepit
seruis suis ut conpraehen
derent achior
et perducerent eum
in bethuliam
et traderent eum in manu
filiorum israhel
et accipientes eum serui
holofernis profecti sunt
per campestria
sed cum adpropinquassent
ad montana
exierunt contra eos
fundibalarii
illi autem diuertentes
a latere montis
ligauerunt achior ad arborem
manibus et pedibus
et sic uinctum de restibus
dimiserunt eum
et reuersi sunt ad dominum suum
porro filii israhel descenden
tes de bethulia uenerunt
ad eum
quem soluentes duxerunt
ad bethuliam atque in medio
populi illum statuentes
percontati sunt quid rerum
esset quod illum uinctum
assyrii reliquissent

in diebus illis erant illic
principes ozias filius
micha de tribu symeon
et carmi qui et gothonihel.
VIII in medio itaque seniorum
et in conspectu omnium
achior dixit omnia
quae locutus ipse fuerat
ab holoferne interrogatus
et qualiter populus holofernis
uoluisset propter hoc uerbu
interficere eum
et quemadmodum ipse
holofernes iratus iusserit
eum israhelitis hac
causa tradi
ut dum uicerit filios israhel
tunc etiam ipsum achior
diuersis iubeat suppliciis
interire
propter hoc quod dixisset
ds caeli defensor eorum est
cumque uniuersa achior
exposuisset omnis populus
cecidit in faciem adorans dnm
et communi lamentatione
et fletu unanimes preces
suas dno effuderunt
dicentes dne ds caeli et terrae
intuere superbiam illorum
et respice ad nostram
humilitatem
et faciem tuorum scorum
adtende
et ostende quoniam non dere
linquis praesumentes de te
et praesumentes de se
et de sua uirtute
gloriantes humilias
finitoque fletu et per totum
diem populorum oratione
completa
consolati sunt achior dicentes
ds patrum nostrorum

cuius tu uirtutem praedicasti
ipse tibi hanc dabit uicissitudine
ut eorum magis tu interitum
uideas
Cum uero dns ds noster dederit
hanc libertatem seruis suis
sit et tecum ds in medio nostri
ut sicut placuerit tibi ita cum
tuis omnibus conuerseris
Tunc ozias finito consilio
suscepit eum in domum suam
et fecit ei cenam magnam
Et uocatis omnibus praesbyteris
simul expleto ieiunio
refecerunt
Post ea uero conuocatus
omnis populus et per
totam noctem intra aecclesiam
orauerunt
petentes auxilium a dō isrl
VIII Holofernes autem altera die
praecepit exercitibus suis
ut ascenderent contra
bethuliam
Erant autem pedites bellatores
centum uiginti milia
praeter praeparationes
uirorum illorum quos
occupauerat captiuitas
et abducti fuerant de prouin
ciis et urbibus uniuersae
iuuentutis
Omnes pariter parauerunt
se ad pugnam contra
filios israhel
Et uenerunt per crepidinem
montis usque ad apicem
qui respicit super dothain
a loco qui dicitur belma
usque chelmon qui est
contra hesdraelon
Filii autem israhel ut uiderunt
multitudinem illorum
prostrauerunt se super terram

mittentes cinerem
super capita sua
Unanimes orantes ut ds israhel
misericordiam suam osten
deret super populum suum
Et assumentes arma sua bellica
sederunt per loca
quae angusti itineris tramitem
dirigunt inter montuosa
Et erant custodientes ea
tota die et nocte
Porro holofernes dum circuit
per gyrum
Repperit quod fons qui influebat
in aquae ductum illorum
a parte australi extra ciuitatem
dirigeret
Incidi praecepit aquae
ductum eorum
Erant tamen non longe a muris
fontes ex quibus furtim
uidebantur haurire aquam
Ad refocillandum potius
quam ad potandum
Sed filii ammon et moab
accesserunt ad holofernem
dicentes
Filii israhel non in lancea
nec in sagitta confidunt
Sed montes defendent illos
et muniunt illos colles
in praecipitio constituti
Ut ergo sine congres sione
pugnae possis superare eos
pone custodes fontium
ut non hauriant ex eis
et sine gladio interficies eos
uel certe fatigati tradent
ciuitatem suam quam putant
montibus superpositam
superari non posse
Et placuerunt uerba haec
coram holoferne et coram
omnibus satellitibus eius

et constituit per circuitum
centenarios per sin
gulos fontes
Cumque ista custodia per dies
uiginti fuisset expleta
Defecerunt cisternae et col
lectiones aquarum omnib·
inhabitantib· Bethuliam
Ita ut non esset intra ciuitatem
unde satiarentur uel una die
quoniam ad mensuram dabatur
populis aqua cotidie
X Tunc ad Oziam congregati omnes
uiri et feminae iuuenes
et paruuli
Simul omnes una uoce dixerunt
Iudicet ds inter nos et te
quoniam fecisti in nos mala
nolentes loqui pacifice
cum Assyriis
et propter hoc tradidit nos ds
in manibus eorum
et ideo non est qui adiuuet nos
cum prosternamur ante
oculos eorum in siti et per
ditione magna
Et nunc congregate uniuersos
qui in ciuitate sunt
ut sponte nos tradamus
omnes populi Holofernis
Melius est enim ut captiui
benedicamus dnm uiuentes
quam moriamur et simus
opprobrium omni carni
Cum uiderimus uxores nostras
et infantes nostros morien
te oculos nostros
Contestamur hodie caelum
et terram et dm patrum
nostrorum qui ulciscitur nos
secundum peccata nostra
ut iam tradatis ciuitatem
in manu militiae Holofernis
et sit finis noster breuis

in ore gladii
qui longior efficitur
in ariditate sitis
Et cum haec dixissent
factus est fletus et ululatus
magnus in ecclesia omnibus
et per multas horas una uoce
clamauerunt ad dm dicentes
Peccauimus cum patribus
nostris iniuste egimus
iniquitatem fecimus
Tu quia pius es miserere
nostri
Aut in tuo flagello uindica
iniquitates nostras
et noli tradere confitentes
te populo qui ignorat te
ut non dicant gentes ubi est
ds eorum
Et cum fatigati his clamoribus
et his fletibus lassati
siluissent
Exsurgens Ozias infusus
lacrimis dixit
Aequo animo estote fratres
et hos quinque dies expec
temus a dno misericordiam
Forsitan enim indignationem
suam abscidet
et dat gloriam nomini suo
Si autem transactis quinque
diebus non uenerit
adiutorium
Faciemus haec uerba
quae locuti estis
Et factum est cum audisset
haec Iudith uidua
quae erat filia Merari
filii Idox
filii Ioseph
filii Oziae
filii Helai
filii Iamnor
filii Gedeon

filii raphaim
filii achitob
filii melchiae
filii enan
filii nathaniae
filii salathihel
filii simeon
filii ruben
et uir eius fuit manasses
qui mortuus est in diebus
messis hordeaciae
instabat enim super alligantes
manipulos in campo
et uenit aestus super caput eius
et mortuus est
in bethuliam ciuitatem suam
et sepultus est illic
cum patribus suis
erat autem iudith relicta eius
uidua iam annis tribus
et mensibus sex
et in superioribus domus suae
fecit sibi secretum cubiculum
in quo cum puellis suis clausa
morabatur
et habens super lumbos suos
cilicium
ieiunabat omnibus diebus
uitae suae
praeter sabbatum et neomenia
et festa domus israhel
erat enim eleganti
aspectu nimis
cui uir suus dimiserat diuitias
multas et familiam copiosam
ac possessiones armentis boum
et gregibus ouium plenas
et erat haec in eo omnibus
famosissima quoniam
timebat dominum ualde
nec erat qui loqueretur
de illa uerbum malum
xi Haec itaque cum audisset
quoniam ozias promisisset
quod transacto quinto die
traderet ciuitatem
misit ad presbyteros chabri
et charmin et uenerunt
ad illam et dixit illis
quod est hoc uerbum in quo
consensit ozias ut traderet
ciuitatem assyriis
si intra quinque dies non uenerit
uobis adiutorium
et qui estis uos qui temptatis dominum
non est iste sermo qui mise
ricordiam prouocet
sed potius qui iram excitet
et furorem accendat
posuistis uos tempus misera
tionis dni et ad arbitrium
uestrum diem constituistis ei
sed quia patiens est dns
in hoc ipso paeniteamur
et indulgentiam eius lacrimis
postulemus
non enim quasi homo ds
sic comminatur
neque sicut filius hominis
ad iracundiam inflammabitur
et ideo humiliemus illi
animas nostras
et spiritu constituti humiliato
seruientes illi
dicamus flentes dno ut secun
dum uoluntatem suam
sic faciat nobis cum miseri
cordiam suam
et sicut conturbatum est
cor nostrum in superbia
illorum
ita etiam de nostra humilitate
gloriemur
quoniam non sumus secuti
peccata patrum nostrorum
qui dereliquerunt dm suum
et adorauerunt deos alienos
pro scelere quod dati sunt

IN CAEDEM ET IN RAPINAM
ET IN CONFUSIONEM INIMICIS SUIS
NOS AUTEM ALTERUM DM NESCIMUS
PRAETER IPSUM
EXPECTEMUS HUMILES
CONSOLATIONEM EIUS
ET EXQUIRET SANGUINEM NOSTRUM
DE AFFLICTIONIBUS INIMICORUM
NOSTRORUM gentes
ET HUMILIAT OMNES QUAECUMQUE
INSURGUNT CONTRA NOS
ET FACIET ILLAS SINE HONORE
DNS DS NOSTER
ET NUNC FRATRES QUONIAM VOS
QUI ESTIS PRAESBYTERI
IN POPULO DI
ET EX VOBIS PENDET ANIMA ILLORUM
AD ELOQUIUM VESTRUM CORDA EORUM
ERIGITE
UT MEMORES SINT QUIA TEMPTATI
SUNT PATRES NOSTRI UT PROBA
RENTUR
SI VERE COLERENT DM SUUM
MEMORES ESSE DEBENT
QUOMODO PATER NOSTER
ABRAHAM TEMPTATUS EST
ET PER MULTAS TRIBULATIONES
PROBATUS DI AMICUS
EFFECTUS EST
SIC ISAAC SIC IACOB
SIC MOSES ET OMNES QUI PLACU
ERUNT DO
PER MULTAS TRIBULATIONES
TRANSIERUNT FIDELES
ILLI AUTEM QUI TEMPTATIONES
NON SUSCEPERUNT CUM
TIMORE DNI ET IMPATIENTIAM
SUAM ET IMPROPERIUM MURMURATIONIS
SUAE CONTRA DNM PROTULERUNT
EXTERMINATI SUNT AB EXTERMI
NATORE ET A SERPENTIBUS
PERIERUNT
ET NOS ERGO NON ULCISCAMUR
NOS PRO HIS QUAE PATIMUR

SED REPUTANTES PECCATIS NOSTRIS
HAEC IPSA MINORA ESSE
SUPPLICIA
FLAGELLA DNI QUASI SERVI QUI
CORRIPIMUR AD EMENDATIONE
NON AD PERDITIONEM NOSTRAM
EVENISSE CREDAMUS
ET DIXERUNT OZIAS ET PRAES
BYTERI OMNIA QUAE LOQUTA
ES VERA SUNT
ET NON EST IN SERMONIBUS TUIS
ULLA REPRAEHENSIO
NUNC ERGO ORA PRO NOBIS
QUONIAM MULIER SCA ES
ET TIMENS DM
ET DIXIT ILLIS IUDITH
SICUT QUOD LOQUI POTUI
DI ESSE COGNOSCITIS
ITA QUOD FACERE DISPOSUI
PROBATE SI EX DO EST
ET ORATE UT FIRMUM FACIAT
CONSILIUM MEUM
STABITIS VOS AD PORTAM NOCTE
ISTA ET EGO EXEAM
CUM ABRA MEA
ET ORATE UT SICUT DIXISTIS
IN DIEBUS QUINQUE
RESPICIAT DNS POPULUM
SUUM ISRAHEL
VOS AUTEM NOLO SCRUTEMINI
ACTUM MEUM
ET USQUE DUM RENUNTIEMUS
VOBIS NIHIL ALIUD FIAT
NISI ORATIO PRO ME AD DNM
DM NOSTRUM
ET DIXIT AD EAM OZIAS
PRINCEPS IUDAE
VADE IN PACE ET DNS SIT TECUM
IN ULTIONE INIMICORUM
NOSTRORUM
ET REVERTENTES ABIERUNT
QUIBUS ABSCEDENTIBUS IUDITH
INGRESSA EST ORATORIUM SUUM
ET INDUENS SE CILICIO POSUIT

CINEREM SUPER CAPUT SUUM
ET PROSTERNENS SE DNO
CLAMABAT AD DOMINUM DICENS
DNE DS PATRIS MEI SIMEON
QUI DEDISTI ILLI GLADIUM
IN DEFENSIONE ALIENIGENARUM
QUI UIOLATORES EXTITERANT
IN COINQUINATIONE SUA
ET DENUDAUERUNT PUDOREM
UIRGINIS IN CONFUSIONEM
DEDISTI MULIERES EORUM
IN PRAEDAM ET FILIAS EORUM
IN CAPTIUITATEM
ET OMNEM PLAEDAM IN DIUISIONE
SERUIS TUIS QUI ZELAUERUNT
ZELUM TUUM
SUBUENI QUAESO TE DNE DS MEUS
MIHI UIDUAE
TU ENIM FECISTI PRIORA ILLA
ET ILLA POST ILLA COGITASTI
ET HOC FACTUM EST QUOD IPSE
UOLUISTI
OMNES ENIM UIAE TUAE
PARATAE SUNT
ET TUA IUDICIA IN PROUIDENTIA
TUA POSUISTI
RESPICE CASTRA ASSYRIORUM
NUNC
SICUT TUNC CASTRA AEGYPTIORUM
DIGNATUS ES UIDERE
QUANDO POST SERUOS TUOS
ARMATI CURREBANT
CONFIDENTES IN QUADRIGIS
ET IN EQUITATU SUO
ET IN MULTITUDINE BELLATORUM
SED ASPEXISTI SUPER CASTRA
EORUM ET TENEBRAE
FATIGAUERUNT EOS
TENUIT PEDES EORUM ABYSSUS
ET AQUAE OPERUERUNT EOS
SIC FIANT ET ISTI DNE
QUI CONFIDUNT IN MULTITUDINE
SUA ET IN CURRIBUS SUIS
ET IN CONTIS ET IN SAGITTIS SUIS

ET IN LANCEIS GLORIANTUR
ET NESCIUNT QUIA TU IPSE ES
DS NOSTER QUI CONTERES
BELLA AB INITIO
ET DNS NOMEN TIBI EST
ERIGE BRACHIUM TUUM SICUT
AB INITIO
ET ALLIDE UIRTUTEM ILLORUM
IN UIRTUTE TUA
CADAT UIRTUS EORUM IN IRACUNDIA TUA
QUI PROMITTUNT SE UIOLARE
SCA TUA
ET POLLUERE TABERNACULUM
HONORIS TUI
ET DEICERE GLADIO SUO CORNU
ALTARIS TUI
FAC DNE UT GLADIO PROPRIO
EIUS SUPERBIA AMPUTETUR
CAPIATUR LAQUEO OCULORUM
SUORUM IN ME ET PERCUTIES EUM
EX LABIIS CARITATIS MEAE
DA MIHI IN ANIMO CONSTANTIAM
UT CONTEMNAM ILLUM
ET IN UIRTUTE EUERTAM EUM
ERIT ENIM MEMORIALE
NOMINIS TUI
QUOD MANUS FEMINAE DEIECERIT EUM
NON ENIM IN MULTITUDINE EST
UIRTUS DNE
NEQUE IN EQUORUM UIRIBUS
UOLUNTAS TUA
NEC SUPERBI AB INITIO
PLACUERUNT TIBI
SED HUMILIUM ET MANSUETORUM
TIBI SEMPER PLACUIT DEPRECATIO
DS CAELORUM CREATOR AQUARUM
ET DNS TOTIUS CREATURAE
EXAUDI ME MISERAM
DEPRECANTEM
ET DE TUA MISERICORDIA
PRAESUMENTEM
MEMENTO DNE TESTAMENTI TUI
ET DA UERBUM IN ORE MEO
ET IN CORDE MEO CONSILIUM

CORROBORA
UT DOMUS TUA IN TUA SCIFICATIONE
PERMANEAT
ET OMNES GENTES AGNOSCANT
QUONIAM TU ES DS ET NON EST
ALIUS PRETER TE
FACTUM EST AUTEM CUM CESSAS
SET CLAMARE AD DNM
SURREXIT DE LOCO QUO IACUERAT
PROSTRATA DNO
UOCAUITQ ABRAM SUAM
ET DESCENDENS IN DOMUM SUAM
ABSTULIT A SE CILICIUM
ET EXUIT SE UESTIMENTIS
UIDUITATIS SUAE
ET LAUIT CORPUS SUUM ET UNXIT
SE MYRRO OPTIMO
ET DISCRIMINAUIT CRINEM CAPI
TIS SUI ET INPOSUIT MITRAM
SUPER CAPUT SUUM
ET INDUIT SE UESTIMENTIS
IUCUNDITATIS SUAE
INDUITQUE SANDALIA PEDIBUS
SUIS ADSUMPSITQUE DEXTRA
LIOLA ET LILIA ET INAURES ET ANULOS
ET OMNIBUS ORNAMENTIS SUIS
ORNAUIT SE
CUI ETIAM DNS CONTULIT
SPLENDOREM
QUONIAM OMNIS ISTA CONPOSI
TIO NON EX LIBIDINE
SED EX UIRTUTE PENDEBAT
ET IDEO DNS HANC IN ILLAM
PULCHRITUDINEM AMPLIAUIT
UT INCONPARABILI DECORE
OMNIUM OCULIS APPARERET
INPOSUIT ITAQUE ABRAE SUAE
ASCOPAM UINI ET UAS OLEI
ET POLENTAM
ET PALATAS ET PANES ET CASEUM
ET PROFECTA EST
CUMQUE UENISSET AD PORTAM
CIUITATIS
INUENERUNT EXPECTANTEM
OZIAM ET PRAESBYTEROS
CIUITATIS
QUI CUM UIDISSENT EAM STU
PENTES MIRATI SUNT NIMIS
PULCHRITUDINEM EIUS
NIHIL TAMEN INTERROGANTES EAM
DIMISERUNT TRANSIRE DICENTES
DS PATRUM NOSTRORUM
DET TIBI GRATIAM
ET OMNE CONSILIUM TUI CORDIS
SUA UIRTUTE CORROBORET
UT GLORIETUR SUPER TE HIERUSALE
ET SIT NOMEN TUUM IN NUMERO
SCORUM SCORUM
ET DIXERUNT HII QUI ILLIC ERANT
OMNES UNA UOCE FIAT FIAT
IUDITH UERO ORANS DNM
TRANSIIT PORTAS IPSA ET ABRA EIUS
FACTUM EST AUTEM CUM DESCEN
DERET MONTEM CIRCA
ORTUM DIEI
OCCURRERUNT EI EXPLORATORES
ASSYRIORUM
ET TENUERUNT ILLAM DICENTES
UNDE UENIS AUT QUO UADIS
QUAE RESPONDIT FILIA SUM
HEBRAEORUM
IDEO EGO FUGI A FACIE EORUM
QUONIAM FUTURUM AGNOUI
QUOD DENTUR UOBIS
IN DEPRAEDATIONEM
PRO EO QUOD CONTEMNENTES
UOS NOLUERINT ULTRO
TRADERE SE IPSOS
UT INUENIRENT MISERICORDIAM
IN CONSPECTU UESTRO
HAC DE CAUSA COGITAUI MECUM
DICENS
UADAM AD FACIEM PRINCIPIS
HOLOFERNIS UT INDICEM ILLI
SECRETA ILLORUM
ET OSTENDAM ILLI QUO ADITU
POSSIT OPTINERE EOS
ITA UT NON CADAT UIR DE EXERCITU EIUS

ET CUM AUDISSENT UERBA EIUS
CONSIDERABANT FACIEM EIUS
ET ERAT IN OCULIS EORUM STUPOR
QUONIAM MIRABANTUR PULCHRI
TUDINEM EIUS NIMIS
ET DIXERUNT AD EAM
CONSERUASTI ANIMAM TUAM
EO QUOD TALE REPPERISTI CON
SILIUM UT DESCENDERIS
AD DOMINUM NOSTRUM
HOC AUTEM SCIAS QUONIAM
CUM STETERIS IN CONSPECTU
EIUS BENE TIBI FACIET
ET ERIS GRATISSIMA IN CORDE EIUS
DUXERUNTQUE ILLAM AD TABER
NACULUM HOLOFERNIS
NUNTIANTES EAM
CUMQUE INTRASSET ANTE FACIEM
EIUS STATIM CAPTUS EST IN SUIS
OCULIS HOLOFERNIS
DIXERUNTQUE AD EUM
SATELLITES EIUS
QUIS CONTEMNAT POPULUM
HEBRAEORUM QUI TAM
DECORAS MULIERES HABENT
ET NON PRO HIS MERITO PUGNARE
DEBEAT CONTRA EOS
UIDENS ITAQUE IUDITH HOLOFER
NEM SEDENTEM IN CONOPEO
QUOD ERAT EX PURPURA
ET AURO ET SMARAGDO
ET LAPIDIBUS PRETIOSIS
INTEXTUM
ET CUM IN FACIEM EIUS INTEN
DISSET ADORAUIT EUM
PROSTERNENS SE SUPER TERRAM
ET LEUAUERUNT ILLAM SERUI
HOLOFERNIS IUBENTE
DOMINO SUO
XI TUNC HOLOFERNES DIXIT EI
AEQUO ANIMO ESTO ET NOLI
PAUERE IN CORDE TUO
QUONIAM EGO NUMQUAM
NOCUI UIRUM QUI UOLUIT
SERUIRE NABUCHODONOSOR REGI
POPULUS AUTEM TUUS SI NON
CONTEMPSISSET ME
NON LEUASSEM LANCEAM MEAM
SUPER ILLUM
NUNC AUTEM DIC MIHI QUA
EX CAUSA RECESSISTI AB ILLIS
ET PLACUIT TIBI UT UENIRES AD NOS
XIII ET DIXIT ILLI IUDITH SUME
UERBA ANCILLAE TUAE
QUONIAM SI SECUTUS FUERIS
UERBA ANCILLAE TUAE
PERFECTAM REM FACIET DOMINUS TECUM
UIUIT ENIM NABUCHODONOSOR
REX TERRAE
ET UIUIT UIRTUS EIUS QUAE EST IN TE
AD CORREPTIONEM OMNIUM
ANIMARUM ERRANTIUM
QUONIAM NON SOLUM HOMINES
SERUIUNT ILLI PER TE
SED ET IPSAE BESTIAE AGRI
OBTEMPERANT ILLI
NUNTIATUR ENIM INDUSTRIA
ANIMI TUI UNIUERSIS GENTIBUS
ET INDICATUM EST OMNI SAECULO
QUONIAM TU SOLUS BONUS
ET POTENS ES IN OMNI REGNO EIUS
ET DISCIPLINATIA OMNIBUS
PROUINCIIS PRAEDICATUR
NEC HOC LATET QUOD LOCUTUS
EST ACHIOR
NEC ILLUD IGNORATUR QUOD EI
IUSSERIS EUENIRE
CONSTAT ENIM DEUM NOSTRUM
SIC PECCATIS OFFENSUM
UT MANDAUERIT PER PROPHE
TAS SUOS AD POPULUM
QUOD TRADAT EOS PROPTER
PECCATA SUA
ET QUONIAM SCIUNT SE OFFEN
DISSE DEUM SUUM FILII ISRAHEL
TREMOR TUUS SUPER IPSOS EST
INSUPER ETIAM FAMES INUASIT
EOS ET AB ARIDITATE AQUAE

cum inter homines computatur
denique hoc ordinant ut inter
ficient pecora sua
et sanguinem eorum bibant
et sancta dni sui quae praecepit
ds non contingi
in frumento uino et oleo
haec cogitauerunt inpendere
et uolunt consumere
quae nec manibus
deberent contingere
ergo quoniam haec faciunt
certum est quod in perdi
tione dabuntur
quod ego ancilla tua cognoscens
fugi ab illis
et misit me dns haec ipsa
nuntiare tibi
ego enim ancilla tua dm colo
etiam nunc apud te
et exiet ancilla tua et orabo dm
et dicit mihi quando eis reddat
peccatum suum
et ueniens nuntiabo tibi
ita ut ego adducam te per medium
hierusalem
et habebis omnem populum
israhel sicut quibus oues
non est pastor
et non latrabit canis unus
contra te
quoniam haec mihi dicta sunt
per prouidentiam di
et quoniam iratus est illis ds
hoc ipsa missa sum nunti
are tibi
placuerunt autem omnia
uerba haec coram holoferne
et coram pueris eius
et mirabantur ad sapientiam eius
et dicebant alter ad alterum
non est talis mulier
super terram
in aspectu et in pulchritudine

et in sensu uerborum
et dixit ad illam holofernes
bene fecit ds qui misit te
ante populum ut des illum
tu in manibus nostris
et quoniam bona est
promissio tua
si fecerit mihi hoc ds tuus
erit et meus ds
et tu in domo nabuchodonosor
magna eris
et nomen tuum nominabitur
in uniuersa terra
XII Tunc iussit eam introire ubi
repositi erant thesauri eius
et iussit illic manere eam
et constituit quid daretur illi
de conuiuio suo
cui respondens iudith dixit
nunc non potero manducare
ex his quae mihi praecipis
tribui
ne ueniat super me offensio
ex his autem quae mihi
detuli manducabo
cui holofernes ait
si defecerint tibi ista quae tecum
detulisti
quid faciemus tibi
et dixit iudith
uiuit anima tua domine meus
quoniam non expendet omnia
haec ancilla tua
donec faciat ds in manu mea
haec quae cogitaui
et induxerunt illam serui eius
in tabernaculum quod
praeceperat
et petiit dum introiret ut dare
tur illi copia nocte
et ante lucem egrediendi foras
ad orationem et deprecandi dnm
et praecepit cubiculariis suis
ut sicut placeret illi exiret

et introiret ad adorandum
dm̄ suum
et per triduum exiebat
noctibus in vallem bethuliae
et baptizabat se in fonte
aquae
et ut ascendebat orabat
adonai dm̄ israhel
ut dirigeret viam eius
ad liberationem populi sui
et introiens munda manebat
in tabernaculo
usquedum acciperet escam
suam in vespera
Et factum est in quarta die
holofernes fecit cenam
servis suis
et dixit ad bagao eunuchum
XV Vade et suade hebream illam
ut sponte consentiat
habitare nobiscum
foedum est enim apud assyrios
si femina inrideat virum
agendo ut inmunis transeat ab eo
tunc introivit bagao ad iudith
et dixit
non vereatur bona puella
introire ad dominum meum
ut honorificetur ante faciem
eius et manducet cum eo
et bibat vinum cum iucun
ditatem
Cui iudith respondit
quae ego sum ut contra
dicam domino meo
omne quod erit ante oculos
eius bonum et optimum
faciam
quidquid autem illi placuerit
hoc mihi erit optimum
omnibus dieb. vitae meae
et surrexit et ornavit se
vestimento suo
et ingressa stetit ante faciē eius

Cor autem holofernis
concussum est
erat enim ardens in concu
piscentia eius
et dixit ad eam holofernes
bibe nunc et accumbe
in iocunditate quoniam
gratiam invenisti coram me
et dixit iudith
bibam domine quoniam magni
ficata est anima mea hodie
prae omnibus diebus meis
et accepit et manducavit
et bibit coram ipso
ea quae paraverat illi
ancilla eius
et iucundus factus est
holofernes ad illam
bibitque vinum multum
quantum numquam
biberat in vita sua
ut autem sero factum est
festinaverunt servi illius
ad hospitia sua
et conclusit bagao ostia
cubiculi et abiit
erant autem omnes fatigati
vino
eratque iudith sola in cubiculo
porro holofernes iacebat
in lecto nimia ebrietate
sopitus
dixitque iudith puellae suae
ut staret foras ante cubi
culum et observaret
stetitque iudith ante lectum
orans cum lacrimis
et labiorum motu in silentio
dicens
Confirma me dn̄e ds̄ isrl̄
et respice in hac hora
ad opera manuum mearum
ut sicut promisisti hierusalē
civitatem tuam erigas

ut haec quod credens per te
posse fieri cogitaui perficiam
Et haec cum dixisset accessit
ad columnam quae erat
ad caput lectuli eius
et pugionem eius qui in ea alli
gatus pendebat exsoluit
Cumque euaginasset illum
adprehendit comam
capitis eius
et ait conforta me dñe dš isrl
in hac hora
et percussit bis in ceruicem eius
et abscidit caput eius
et abstulit conopeum eius
a columnis
et euoluit corpus truncum
et post pusillum exiuit
et tradidit caput holofornis
ancillae suae
et iussit ut mitteret illud
in peram suam
et exierunt secundum
consuetudinem suam
quasi ad orationem
et transierunt castra
et gyrantes uallem uenerunt
ad portam ciuitatis
et dixit iudith a longe
custodibus murorum
aperite portas quoniam
nobiscum est dš
qui fecit uirtutem in isrl
Et factum est cum audissent
uiri uocem eius
uocauerunt presbyteros
ciuitatis
et concurrerunt ad eam
omnes a minimo usque
ad maximum
quoniam sperauerunt eam
iam non esse uenturam
et accendentes luminaria
congyrauerunt circa eam uniuersi

illa autem ascendens in eminen
tiori loco iussit fieri silentium
Cumque omnes tacuissent
XVII Dixit iudith
Laudate dñm dm nrm qui non
deseruit sperantes in se
et in me ancillam suam
adimpleuit misericordiam
quam promisit domui isrl
et interfecit in manu mea
hostem populi sui
in hac nocte
et proferens de pera caput
holofornis ostendit illis
dicens
Ecce caput holofornis
principis militiae
assyriorum
et ecce conopeum illius in quo
recumbebat in ebrietate sua
ubi et per manum feminae
percussit illum dñs dš nr
uiuit autem ipse dñs quoniam
custodiuit me angelus eius
et hinc euntem et ibi commo
rantem et inde huc re
uertentem
et non permisit me ancillam
suam dñs coinquinari
sed sine pollutione peccati
reuocauit me uobis gaudentem
in uictoria sua
in euasione mea et in libera
tione uestra
Confitemini illi omnes
quoniam bonus quoniam
in saeculum misericordia eius
uniuersi autem adorantes
dñm dixerunt ad eam
Benedixit te dñs in uirtute sua
qui per te ad nihilum redegit
inimicos nostros
Porro ozias princeps populi
isrl dixit ad eam

Benedicta es tu filia a Dno Do
excelso prae omnibus
mulieribus super terram
Benedictus Dns qui creavit
caelum et terram
qui te direxit in vulnera capitis
inimicorum nostrorum
qui hodie nomen tuum
ita magnificavit
ut non recedat laus tua
de ore hominum
qui memores fuerint virtutis
Dni in aeternum
pro quibus non pepercisti
animae tuae propter angus-
tias et tribulationes
generis tui
sed subvenisti ruinae ante
conspectum Di nostri
et dixit omnis populus
fiat fiat
Porro Achior vocatus
venit et dixit ei
Ds Israhel cui tu testimonium
dedisti quod ulciscatur se
de inimicis suis
ipse caput omnium incredu-
lorum incidit in hac nocte
in manu tua
et ut probes quia ita est
ecce caput Olofernis qui in
contemptu superbiae suae
Dm Israhel contempsit
et tibi interitum minabatur
dicens cum captus fuerit
populus Israhel
gladio perforari praecipiam
latera tua
Videns autem Achior caput
Olofernis
angustiatus prae pavore
cecidit in faciem super terram
et aestuavit anima eius
Postea vero quam resumpto spi-
ritu recreatus est
procidit ad pedes eius
et adoravit eam et dixit
Benedicta tu a Do tuo in omni
tabernaculo Iacob
quoniam in omni gente quae
audierit nomen tuum
magnificabitur Ds Israhel
super te
Dixit autem Iudith ad omnem
populum
XVII Audite me fratres
suspendite caput hoc
super muros nostros
et erit cum exierit sol
accipiat unusquisque arma sua
et exite cum impetu
non ut descendatis deorsum
sed quasi impetum facientes
tunc exploratores necesse
erit ut fugiant ad principem
suum excitandum
ad pugnam
cumque duces eorum cucur-
rerint ad tabernaculum
Olofernis
et invenerint eum truncum
in suo sanguine volutatum
decidet super eos timor
cumque cognoveritis
fugere illos
ite post illos securi
quoniam Dns conteret eos
sub pedibus vestris
XIX Tunc Achior videns virtutem
quam fecit Ds Israhel
relicto gentilitatis ritu
credidit Do
et circumcidit carnem
praeputii sui
et appositus est ad populum Israhel
et omnis successio generis
eius usque hodiernum diem
mox autem ut ortus est dies

SUSPENDERUNT SUPER MUROS
CAPUT HOLOFORNIS
ACCEPITQUE UNUSQUISQUE
UIR ARMA SUA
ET EGRESSI SUNT CUM GRANDI
STREPITU ET ULULATU
QUOD UIDENTES EXPLORATORES
AD TABERNACULUM CUCURRERUNT
PORRO HI QUI IN TABERNACULO
ERANT UENIENTES ET ANTE
INGRESSUM CUBICULI
PERSTREPENTES
EXCITANDI GRATIA INQUIETUDINEM
ARTE MOLIEBANTUR
UT NON AB EXCITANTIBUS
SED A SONANTIBUS HOLOFORNES
EUIGILARET
NULLUS ENIM AUDEBAT CUBICULUM
UIRTUTIS ASSYRIORUM INPULSAN
DO AUT INTRANDO APERIRE
SED CUM UENISSENT DUCES EIUS
ET TRIBUNI
ET UNIUERSI MAIORES EXERCI
TUS ASSYRIORUM
DIXERUNT CUBICULARIIS
INTRATE ET EXCITATE ILLUM
QUONIAM EGRESSI MURES
DE CAUERNIS SUIS
AUSI SUNT PROUOCARE
AD PROELIUM
TUNC INGRESSUS BAGAO CUBI
CULUM EIUS STETIT ANTE
CORTINAM ET PLAUSUM
FECIT MANIBUS SUIS
SUSPICABATUR ENIM ILLUM
CUM IUDITH DORMIRE
SED CUM NULLUM MOTUM
IACENTIS SENSU AURIUM
CAPERET
ACCESSIT PROXIMANS AD COR
TINAM ET ELEUANS EAM
UIDET IACENS CADAUER ABSQUE
CAPITE HOLOFORNIS
IN SUO SANGUINE TABEFACTUM
IACERE SUPER TERRAM
ET CLAMAUIT UOCE MAGNA CUM
FLETU ET SCIDIT UESTIMENTA SUA
ET INGRESSUS TABERNACULUM
IUDITH NON INUENIT EAM
ET EXILIUIT FORAS AD POPULUM
ET DIXIT
UNA MULIER HEBREA FECIT CON
FUSIONEM IN DOMO REGIS
NABUCHODONOSOR
ECCE ENIM HOLOFORNES IACET
IN TERRA ET CAPUT IPSIUS
NON EST IN ILLO
QUOD CUM AUDISSENT PRINCIPES
UIRTUTIS ASSYRIORUM
SCIDERUNT OMNES UESTIMENTA SUA
ET INTOLERABILIS TIMOR
ET TREMOR CECIDIT SUPER EOS
ET TURBATI SUNT ANIMI EORUM
UALDE
ET FACTUS EST CLAMOR INCOM
PARABILIS IN MEDIA CASTRA
EORUM
CUMQUE OMNIS EXERCITUS
DECOLLATUM HOLOFORNEM
AUDISSET
FUGIT MENS ET CONSILIUM AB EIS
ET SOLO TREMORE ET METU
AGITATI FUGAE PRAESIDIUM
SUMUNT
ITA UT NULLUS LOQUERETUR
CUM PROXIMO SUO
SED INCLINATO CAPITE RELICTIS
OMNIBUS
EUADERE HEBRAEOS QUOS ARMATOS
SUPER SE UENIRE AUDIEBANT
FUGIENTES PER UIAS CAMPORUM
ET SEMITAS COLLIUM
UIDENTES ITAQUE FILII ISRAHEL
FUGIENTES ILLOS
DESCENDERUNT CLANGENTES
TUBIS ET ULULANTES POST IPSOS
ET QUONIAM ASSYRII NON ADUNATI
IN FUGAM IBANT PRAECIPITES

filii autem israhel uno agmine
persequentes
debilitabant omnes quos
invenire potuissent
misit que ozias nuntios per
omnes civitates et regio
nes israhel
Omnis itaque regio omnisq;
urbis electam iuventutem
misit armatam post eos
et persecuti sunt eos
in ore gladii
quousque pervenissent
ad extremitatem
finium suorum
XX Reliqui autem qui erant
in bethulia
ingressi sunt castra assyriorum
et praedam quam fugientes
assyrii reliquerant abstulerunt
et honestati sunt valde
hii vero qui victores reversi
sunt ad bethuliam
omnia quae erant illorum
abstulerunt secum
ita ut non esset numerus
in pecoribus et iumentis
et universis mobilibus eorum
ut a minimo usque ad maximum
omnes divites fierent
de depraedationibus eorum
XXI Ioachim autem summus
pontifex de hierusalem
venit ad bethuliam
cum universis praesbyteris suis
ut videret iudith
quae cum exisset ad illum
benedixerunt illam omnes
una voce dicentes
tu gloria hierusalem
tu laetitia israhel
tu honorificentia populi
nostri
quia fecisti viriliter
et confortatum est cor tuum
eo quod castitatem amaveris
et post virum tuum alterum
non scieris
et ideo manus dñi confor
tavit te
et propter hoc eris benedicta
in aeternum
et dixit omnis populus fiat fiat
per dies autem triginta
vix collecta sunt spolia
assyriorum a populo isrl
porro autem universa quae
holofernis peculiaria
fuisse probata sunt
dederunt iudith
in auro et argento et vestibus
et gemmis et omni super
lectile
et tradita sunt illi
omnia a populo
et omnis populus gaudebat
cum mulieribus et virginibus
et iuvenibus in organis
et citharis
XXII Tunc cantavit canticum
hoc dño iudith dicens
incipite dño in tympanis
cantate dño in cymbalis
modulamini illi psalmum
novum
exaltate et invocate
nomen eius
dñs conterens bella
dñs nomen est illi
qui posuit castra sua in medio
populi sui
ut eriperet nos de manu omnium
inimicorum nostrorum
venit assur ex montibus
ab aquilone in multitudine
fortitudinis suae
cuius multitudo obturavit
torrentes

ET EQUI EORUM COOPERUERUNT
UALLES
DIXIT SE INCENSURUM FINES MEOS
ET IUUENES MEOS OCCISURUM
IN GLADIO
INFANTES MEOS DARE IN PRAEDAM
ET UIRGINES IN CAPTIUITATEM
DNS AUTEM OMNIPOTENS
NOCUIT EUM ET TRADIDIT
EUM IN MANUS FEMINAE
ET CONFODIT EUM
NON ENIM CECIDIT POTENS
EORUM A IUUENIBUS
NEC FILII TITAN PERCUSSERUNT EUM
NEC EXCELSI GIGANTES INPOSUE
RUNT SE ILLI
SED IUDITH FILIA MERARI
IN SPECIE FACIEI SUAE DISSOLUIT EUM
EXUIT ENIM SE UESTIMENTO
UIDUITATIS
ET INDUIT SE UESTE LAETITIAE
IN EXULTATIONE FILIORUM
ISRAHEL
UNXIT FACIEM SUAM UNGUENTO
CONLIGAUIT CINCINNOS SUOS
IN MITRA ACCEPIT STOLAM
NOUAM AD DECIPIENDUM ILLUM
SANDALIA EIUS RAPUERUNT
OCULOS EIUS
PULCHRITUDO EIUS CAPTIUAM
FECIT ANIMAM EIUS
AMPUTAUIT PUGIONEM
CERUICEM EIUS
HORRUERUNT PERSAE CONSTAN
TIAM EIUS ET MEDI AUDACIAM EIUS
TUNC ULULAUERUNT CASTRA
ASSYRIORUM
QUANDO APPARUERUNT HUMILES
MEI ARESCENTES IN SITI
FILII PUELLARUM CONPUNXERUNT
EOS ET SICUT PUEROS FUGIEN
TES OCCIDERUNT EOS
PERIERUNT IN PROELIO
A FACIE DNI DEI MEI

HYMNUM CANTEMUS DNO
HYMNUM NOUUM CANTEMUS
DO NOSTRO ADONAI
DNE MAGNUS ES TU ET PRAE
CLARUS IN UIRTUTE ET QUEM
SUPERARE NEMO POTEST
TIBI SERUIAT OMNIS CREATURA TUA
QUIA DIXISTI ET FACTA SUNT
MISISTI SPM TUUM ET CREATA
SUNT ET NON EST QUI RESISTAT
UOCI TUAE
MONTES A FUNDAMENTIS
MOUEBUNTUR CUM AQUIS
PETRAE SIC UT CERA LIQUESCENT
ANTE FACIEM TUAM
QUI AUTEM TIMENT TE MAGNI
ERUNT APUD TE PER OMNIA
UAE GENTI INSURGENTI
SUPER GENUS MEUM
DNS ENIM OMNIPOTENS
UINDICABIT IN EIS
IN DIE IUDICII UISITABIT ILLOS
DABIT ENIM IGNEM ET UERMES
IN CARNES EORUM
UT URANTUR ET SENTIANT
USQUE IN SEMPITERNUM
XVIII ET FACTUM EST POST HAEC
OMNIS POPULUS POST UICTO
RIAM UENIT IN HIERUSALEM
ADORARE DNM
ET MOX UT PURIFICATI SUNT
OPTULERUNT OMNES
HOLOCAUSTA
ET UOTA ET REPROMISSIONES SUAS
PORRO IUDITH UNIUERSA UASA
BELLICA HOLOFERNIS
QUAE DEDIT ILLI POPULUS
ET CONOPEUM QUOD IPSA
SUSTULERAT IN ANATHEMA
OBLIUIONIS
ERAT AUTEM POPULUS IUCUNDUS
SECUNDUM FACIEM SCORUM
ET PER TRES MENSES GAUDIUM
HUIUS UICTORIAE CELEBRATUM

est cum iudith
post dies autem illos
unusquisque redit in sua
et iudith magnificata est
in bethulia
et praeclarior erat universae
terrae israhel.
erat etiam virtuti castitatis
adiuncta
ita ut non cognosceret virum
omnib(us) dieb(us) vitae suae
ex quo defunctus est
manasses vir eius
erat autem diebus festis
procedens cum gloria
magna
mansit autem in domo viri sui
annos centum quinque
et dimisit abram suam
liberam
et defuncta est ac sepulta
cum viro suo in bethulia
luxitque illam omnis
populus dieb(us) septem
in omni autem spatio
vitae eius non fuit
qui perturbaret israhel
et post mortem eius
annis multis
dies autem victoriae
huius festivitatem
ab hebraeis
in numero dierum s(an)c(t)orum
accepit
et colitur a iudaeis ex illo
tempore usque
in praesentem diem

EXP(LICIT) LIB(ER) IUDITH

INCIPIT [illegible] LIBER HESTER

D(E)O GRATIAS

Librum hester variis
translatoribus constat esse
vitiatum quem ego de archivis he
raeorum elevans verbum e verbo
expressius transtuli. Quem lib
rum editio vulgata laciniosis hinc
inde verborum funib(us) trahit addens
ea quae ex tempore dici poterant
et audiri. Sicut solitum est scola
ribus disciplinis sumpto themate
excogitare quibus verbis uti po
tuit qui iniuriam passus est vel
ille qui iniuriam fecit. Vos autem
o paula et eustochium quoniam
et bibliothecas hebraeorum stu
duistis intrare et interpretum
certamina conprobastis tenen
tes hester hebraicum librum per
singula verba nostram transla
tionem aspicite ut possitis
agnoscere me nihil etiam aug
mentasse addendo. Sed fideli
testimonio simpliciter sicut
in hebraeo habetur historia
hebraica latinae linguae tradi
disse. Nec affectamus laudes
hominum nec vituperationes
expavescimus. D(eo) enim placere
curantes minas hominum
penitus non timemus
quoniam dissipat d(eu)s
ossa eorum qui homi
nibus placere de
siderant et secun
dum apostolum
qui huius modi
sunt servi
xpi esse
non pos
sunt

EXPLICIT PROLOGUS

IN CIPIT IPSE LIBER

1. IN DIEBUS ASUERI QUI REGNAVIT
AB INDIA USQUE AETHIOPIAM
SUPER CENTUM VIGINTI
SEPTEM PROVINCIAS
QUANDO SEDIT IN SOLIO REGNI SUI
SUSA CIVITAS REGNI EIUS
EXORDIUM FUIT
TERTIO IGITUR ANNO IMPERII SUI
FECIT GRANDE CONVIVIUM
CUNCTIS PRINCIPIBUS
ET PUERIS SUIS FORTISSIMIS
PERSARUM ET MAEDORUM
INCLYTIS ET PRAEFECTIS PRO
VINCIARUM CORAM SE
UT OSTENDERET DIVITIAS
GLORIAE REGNI SUI
AC MAGNITUDINEM ATQUE IAC
TANTIAM POTENTIAE SUAE
MULTO TEMPORE
CENTUM VIDELICET ET OCTO
GINTA DIEBUS
CUMQUE CONPLERENTUR DIES
CONVIVII
INVITAVIT OMNEM POPULUM
QUI INVENTUS EST SUSIS
A MAXIMO USQUE AD MINIMUM
ET SEPTEM DIEB. IUSSIT CONVI
VIUM PRAEPARARI IN VESTI
BULO HORTI ET NEMORIS
QUOD REGIO CULTU ET MANU
CONSITUM ERAT
ET PENDEBANT EX OMNI PARTE
TENTORIA AERII COLORIS
ET CARPASINI ET IACINTHINI
SUSTENTATA FUNIBUS BYSSINIS
ATQUE PURPUREIS
QUI EBURNEIS CIRCULIS INSERTI
ERANT ET COLUMNIS MAR
MOREIS FULCIEBANTUR
LECTULI QUOQUE AUREI
ET ARGENTEI SUPER
PAVIMENTUM
ZMARAGDINO ET PARIO STRATUM
LAPIDE DEPOSITI ERANT

QUOD MIRA VARIETATE PICTURA
DECORABAT
BIBEBANT AUTEM QUI INVITATI
ERANT AUREIS POCULIS
ET ALIIS ATQUE ALIIS VASIS CIBI
INFEREBANTUR
VINUM QUOQUE UT MAGNIFICENTIA
REGIA DIGNUM ERAT
ABUNDANS ET PRAECIPUUM
PONEBATUR
NEC ERAT QUI NOLENTES
COGERET AD BIBENDUM
SED SIC REX STATUERAT PRAEPO
NENS MENSIS SINGULOS
DE PRINCIPIBUS SUIS
UT SUMERET UNUSQUISQUE
QUOD VELLET
VASTI QUOQUE REGINA FECIT
CONVIVIUM FEMINARUM
IN PALATIO UBI REX ASSUERUS
MANERE CONSUEVERAT
ITAQUE DIE SEPTIMO CUM REX
ESSET HILARIOR
ET POST NIMIAM POTIONEM
INCALUISSET MERO PRAECEPIT
MAUMAN ET BAZATHA ET ARBONA
ET BAGATHA ET ABGATHA ET ZARATH ✠ et charcas
SEPTEM EUNUCHIS QUI IN CONSPEC
TU EIUS MINISTRABANT
UT INTRODUCERENT REGINAM
VASTHI CORAM REGE
POSITO SUPER CAPUT EIUS DIADEMATE
ET OSTENDERET CUNCTIS POPULIS
ET PRINCIPIBUS ILLIUS
PULCHRITUDINEM
ERAT AUTEM PULCHRA VALDE
QUAE RENUIT ET AD REGIS
IMPERIUM QUOD PER EUNUCHOS
MANDAVERAT VENIRE CONTEMPSIT
UNDE IRATUS REX ET NIMIO
FURORE SUCCENSUS
INTERROGAVIT SAPIENTES
QUI EX MORE REGIO
SEMPER EI ADERANT

et illorum faciebat cuncta
consilio scientium leges
ac iura maiorum
erant autem primi et proximi
charsena et sethar et admatha
et tharsis et mares et marsana
et mamucha
septem duces persarum
atq; medorum qui uidebant
faciem regis
et primi post eum residere
soliti erant
cui sententiae uasthi regina
subiaceret
quae asueri regis imperium
quod per eunuchos manda
uerat facere noluisset
respondit mamuchan
audiente rege atque
principibus
non solum regem laesit
regina uasthi sed omnes
principes et populos
qui sunt in cunctis prouinciis
regis asueri
egredietur enim reginae
sermo ad omnes mulieres
ut contemnant uiros suos
et dicant
rex asuerus iussit ut regina
uasthi intraret ad eum
et illa noluit
atq; hoc exemplo principum
coniuges persarum
atque medorum
paruipendent imperia
maritorum
unde regis iusta est indignatio
et si tibi placet egrediatur
edictum a facie tua
et scribatur iuxta legem
persarum atq; medorum
quam praeteriri inlicitum est
ut nequaquam ultra uasthi
ingrediatur ad regem
sed regnum illius altera
quae melior illa est accipiat
et hoc in omne quod latissimum est
prouinciarum tuarum
diuulgetur imperium
et cunctae uxores tam maiorum
quam minorum deferant
maritis suis
placuit consilium eius regi
et principibus
fecitque rex iuxta consilium
mamuchan
et misit epistulas ad uniuersas
prouincias regni sui
ut quaeque gens audire
et legere poterat
diuersis linguis et litteris
esse uiros principes ac maiores
in domibus suis
et hoc per cunctos populos
diuulgari
II. his ita gestis postquam regis
asueri deferbuerat indignatio
recordatus est uasthi et quae
fecisset uel passa esset
dixeruntque pueri regis
ac ministri eius
quaerantur regi puellae
uirgines ac speciosae
et mittantur qui considerent
per uniuersas prouincias
puellas speciosas et uirgines
et adducant eas ad ciuitatem susan
et tradant in domum feminarum
sub manu aegaei eunuchi
qui est praepositus et custos
mulierum regiarum
et accipiant mundum muliebrem
et cetera ad usus necessaria
et quaecumque inter omnes
oculis regis placuerit
ipsa regnet pro uasthi
placuit sermo regi et ita

ut successerant iussit fieri
Erat vir iudaeus in susis civi
tate vocabulo mardocheus
filius iahir filii semei
filii chis de stirpe iemini
qui translatus fuerat
de hierusalem
eo tempore quo iechoniam
regem iuda nabuchodonosor
rex babylonis transtulerat
qui fuit nutricius filiae fratris
sui adessae
quae altero nomine hester
vocabatur
et utrumque parentem
amiserat
pulchra nimis et decora facie
mortuisque patre eius
ac matre mardocheus sibi
eam adoptabit in filiam
cumque percrebruisset
regis imperium
et iuxta mandata illius
multae virgines pulchrae
adducerentur susan
et aegaeo traderentur
eunucho
hester quoque inter ceteras
puellas ei tradita est
ut servaretur in numero
feminarum
quae placuit ei et invenit
gratiam in conspectu illius
ut adceleraret mundum
muliebrem
et traderet ei partes suas
et septem puellas speciosis
simas de domo regis
et tam ipsam quam pedise
quas eius ornaret atque
excoleret
quae noluit indicare ei
populum et patriam suam
mardocheus enim praeceperat
ut de hac re omnino
reticeret
qui deambulabat cotidie
ante vestibulum domus
in qua electae virgines
servabantur
curam agens salutis hester
et scire volens quid ei accideret
cum autem venisset tempus
singularum per ordinem
puellarum ut intrarent
ad regem
expletis omnibus quae ad
cultum muliebrem
pertinebant
mensis duodecimus vertebatur
ita dumtaxat ut sex menses
oleo ungerentur myrtino
et alios sex quibusdam
pigmentis
et aromatibus uterentur
ingredientesque ad regem
quicquid postulassent
ad ornatum pertinens
accipiebant
et ut eis placuerat compositae
de triclinio feminarum
ad regis cubiculum
transiebant
et quae intraverat vespere
egrediebatur mane
atque inde in secundas aedes
deducebatur
quae sub manu sasagazi eunuchi
erant qui concubinis regis
praesidebat
nec habebat potestatem
ad regem ultra redeundi
nisi voluisset rex et eam
venire iussisset ex nomine
Evoluto autem tempore
per ordinem instabat dies
quo hester filia abihail
fratris mardochei

quam sibi optaverat in filiam
intrare deberet ad regem
quae non quaesivit muliebrem
cultum
sed quaecumque voluit Aegaeus
eunuchus custos virginum
haec ei ad ornatum dedit
erat enim formonsa valde
et incredibili pulchritudine
omnium oculis gratiosa
et amabilis videbatur
Ducta est itaque ad cubiculum
regis Asueri mense decimo
qui vocatur Tebeth septimo
anno regni eius
et amavit eam rex plus quam
omnes mulieres
habuitque gratiam et miseri
cordiam coram eo super
omnes mulieres
et posuit diadema regni
super capite eius
fecitque eam regnare
in loco Vasthi
et iussit convivium praeparari
permagnificum
cunctis principibus et servis
suis pro coniunctione
et nuptiis Hester
et dedit requiem in universis
provinciis
ac dona largitus est iuxta
magnificentiam principalē
cumque et secundo quaere
rentur virgines et congre
garentur
Mardocheus manebat
ad regis ianuas
necdum prodiderat Hester
patriam et populum suum
iuxta mandatum eius
quicquid enim ille praecipie
bat observabat Hester
et ita cuncta faciebat

ut eo tempore solita erat
quo eam parvulam nutriebat
Eo tempore quo Mardocheus
ad regis ianuam morabatur
irati sunt Bagathan et Thares
duo eunuchi regis
qui ianitores erant
et in primo palatii limine
praesidebant
volueruntque insurgere
in regem et occidere eum
quod Mardocheum non latuit
statimque nuntiavit reginae
Hester
et illa regi ex nomine Mardochei
qui ad se rem detulerat
quaesitum est et inventum
et appensus uterque eorum
in patibulo
mandatumque historiis
et annalibus traditum
coram rege
Post haec rex Asuerus
exaltavit Aman filium
Amadathi
qui erat de stirpe Agag
et posuit solium eius
super omnes principes
quos habebat
cunctique servi regis qui in
foribus palatii versabantur
flectebant genu et adorabant Aman
sic enim eis praeceperat
imperator
solus Mardocheus non flecte
bat genu neque adorabat eum
cui dixerunt regis pueri
qui ad fores palatii prae
sidebant
quare praeter ceteros
non observas mandata regis
cumque hoc crebrius dicerent
et ille nollet audire
nuntiaverunt Aman scire

CUPIENTES UTRUM PERSEUE
RARET IN SENTENTIA
DIXERAT ENIM EIS SE ESSE
IUDAEUM
QUOD CUM AUDISSET AMAN
ET EXPERIMENTO PROBASSET
QUOD MARDOCHEUS NON SIBI
FLECTERET GENU NEC SE ADORARET
IRATUS EST UALDE ET PRO NIHILO
DUXIT
IN UNUM MARDOCHEUM
MITTERE MANUS SUAS
AUDIERAT ENIM QUOD ESSET
GENTIS IUDAEAE
MAGISQUE UOLUIT OMNEM IUDAE
ORUM QUI ERANT IN REGNO
ASUERI PERDERE NATIONEM
MENSE PRIMO CUIUS UOCABULUM
EST NISAN
ANNO DUODECIMO REGNI ASUERI
MISSA EST SORS IN URNAM
QUAE HEBRAICE DICITUR PHUR
CORAM AMAN
QUO DIE ET QUO MENSE GENS
IUDAEORUM DEBERET INTERFICI
ET EXIIT MENSIS DUODECIMUS
QUI UOCATUR ADAR
DIXITQUE AMAN REGI ASUERO
EST POPULUS PER OMNES PRO
UINCIAS REGNI TUI DISPERSUS
ET A SE MUTUO SEPARATUS
NOUIS UTENS LEGIBUS
ET CAERIMONIIS
INSUPER ET REGIS SCITA CONTEMNENS
ET OPTIME NOSTI QUOD NON
EXPEDIAT REGNO TUO UT IN
SOLESCAT PER LICENTIAM
SI TIBI PLACET DECERNE UT PEREAT
ET DECEM MILIA TALENTORUM
APPENDAM ARCARIIS GAZAE TUAE
TULIT ERGO REX ANULUM
QUO UTEBATUR DE MANU SUA
ET DEDIT EUM AMAN FILIO
AMADATHI

DE PROGENIE AGAG HOSTI
IUDAEORUM
DIXITQ; AD EUM ARGENTUM QUOD
POLLICERIS TUUM SIT
DE POPULO AGE QUOD TIBI PLACET
UOCATIQUE SUNT SCRIBAE REGIS
MENSE PRIMO NISAN
TERTIA DECIMA DIE EIUS
ET SCRIPTUM EST UT IUSSERAT AMAN
AD OMNES SATRAPAS REGIS
ET IUDICES PROUINCIARUM
DIUERSARUMQ; GENTIUM
UT QUAEQ; GENS LEGERE POTERAT
ET AUDIRE PRO UARIETATE LINGUA
RUM EX NOMINE REGIS ASUERI
ET LITTERAE IPSIUS SIGNATAE ANULO
MISSAE SUNT PER CURSORES
REGIS AD UNIUERSAS PROUINCIAS
UT OCCIDERENT ATQ; DELERENT
OMNES IUDAEOS A PUERO
USQ; AD SENEM PARUULOS
ET MULIERES
UNO DIE HOC EST TERTIO DECIMO
MENSIS DUODECIMI QUI
UOCATUR ADAR
ET BONA EORUM DIRIPERENT
SUMMA AUTEM EPISTULARUM
HAEC FUIT
UT OMNES PROUINCIAE SCI
RENT ET PARARENT SE
AD PRAEDICTAM DIEM
FESTINABANT CURSORES QUI MISSI
ERANT EXPLERE REGIS IMPERIUM
STATIMQUE IN SUSIS PEPENDIT
EDICTUM REGE ET AMAN
CELEBRANTE CONUIUIUM
ET CUNCTIS QUI IN URBE ERANT
FLENTIBUS
QUAE CUM AUDISSET MARDOCHEUS
SCIDIT UESTIMENTA SUA
ET INDUTUS SACCO SPARGENS
CINEREM CAPITI
ET IN PLATEA MEDIAE CIUITATIS
UOCE MAGNA CLAMABAT

OSTENDENS AMARITUDINEM
ANIMI SUI
ET HOC HEIULATU USQUE AD FORES
PALATII GRADIENS
NON ENIM ERAT LICITUM INDUTUM
SACCO AULAM REGIS INTRARE
IN OMNIBUS QUOQUE PROVINCIIS
OPPIDIS AC LOCIS AD QUAE CRU
DELE REGIS DOGMA PERVENERAT
PLANCTUS INGENS ERAT APUD
IUDAEOS IEIUNIUM ULULATUS ET FLETUS
SACCO ET CINERE MULTIS
PRO STRATO UTENTIBUS
INGRESSAE SUNT AUTEM PUELLAE
HESTER ET EUNUCHI NUNTIA
VERUNTQUE EI
QUOD AUDIENS CONSTERNATA EST
ET MISIT VESTEM UT ABLATO
SACCO INDUERENT EUM
QUAM ACCIPERE NOLUIT
ACCITOQUE ATHAC EUNUCHO
QUEM REX MINISTRUM
EI DEDERAT
PRAECEPIT UT IRET AD MARDOCHEUM
UT DISCERET AB EO CUR HOC
FACERET
EGRESSUSQUE ATHAC IVIT AD MARDO
CHEUM STANTEM IN PLATEA
CIVITATIS ANTE OSTIUM
PALATII
QUI INDICAVIT EI OMNIA QUAE
ACCIDERANT QUOMODO AMAN
PROMISISSET
UT IN THESAUROS REGIS PRO IUDAE
ORUM NECE INFERRET ARGENTUM
EXEMPLAR QUOQUE EDICTI QUOD PEN
DEBAT IN SUSIS DEDIT EI
UT REGINAE OSTENDERET ET MO
NERET EAM UT INTRARET
AD REGEM
ET DEPRAECARETUR EUM PRO
POPULO SUO
REGRESSUS ATHAC NUNTIAVIT
HESTER OMNIA QUAE MAR
DOCHEUS DIXERAT
QUAE RESPONDIT EI ET IUSSIT
UT DICERET MARDOCHEO
OMNES SERVI REGIS ET CUNCTAE
QUAE SUB DICIONE EIUS SUNT
NORUNT PROVINCIAE
QUOD SIVE VIR SIVE MULIER
NON VOCATUS INTERIUS ATRIUM
REGIS INTRAVERIT
ABSQUE ULLA CUNCTATIONE
STATIM INTERFICIATUR
NISI FORTE REX AUREAM VIRGAM
AD EUM TETENDERIT PRO
SIGNO CLEMENTIAE
ATQUE ITA POSSIT VIVERE
EGO IGITUR QUOMODO AD REGEM
INTRARE POTERO
QUAE TRIGINTA IAM DIEBUS
NON SUM VOCATA AD EUM
QUOD CUM AUDISSET MARDOCHEUS
RURSUM MANDAVIT HESTER DICENS
NE PUTES QUOD ANIMAM TUAM
TANTUM LIBERES
QUOD IN DOMO REGIS ES
PRAE CUNCTIS IUDAEIS
SI ENIM NUNC SILUERIS PER ALIAM
OCCASIONEM LIBERABUNTUR
IUDAEI
ET TU ET DOMUS PATRIS TUI
PERIBITIS
ET QUIS NOVIT UTRUM IDCIRCO
AD REGNUM VENERIS UT IN TALI
TEMPORE PARARERIS
RURSUMQUE HESTER HAEC
MARDOCHEO VERBA MANDAVIT
VADE ET CONGREGA OMNES IUDAEOS
QUOS IN SUSIS REPPERERIS
ET ORATE PRO ME
NON COMEDATIS ET BIBATIS
TRIBUS DIEBUS AC NOCTIBUS
ET EGO CUM ANCILLIS MEIS
SIMILITER IEIUNABO
ET TUNC INGREDIAR AD REGEM
CONTRA LEGEM FACIENS NON
VOCATA

tradens que se morti et periculo
iuit itaque mardocheus
et fecit omnia quae ei hester
praeceperat
Die autem tertio induta est
hester regalibus uestimentis
et stetit in atrio domus regiae
quod erat interius contra
basilicam regis
at ille sedebat super solium
in consistorio palatii
contra ostium domus
Cumque uidisset hester
reginam stantem
placuit oculis eius
et extendit contra eam uirgam
auream quam tenebat manu
quae accedens osculata est
summitatem uirgae eius
Dixitque ad eam rex
quid uis hester regina
quae est petitio tua
etiam si dimidiam regni
partem petieris dabitur tibi
at illa respondit
si regi placet obsecro ut uenias
ad me hodie et aman tecum
ad conuiuium quod paraui
statimque rex uocate inquit
cito aman ut hester oboe
diat uoluntati
uenerunt itaque rex et aman
ad conuiuium quod eis regina
parauerat
dixitque ei rex postquam
uinum biberat abundanter
quid petis ut detur tibi
et pro qua re postulas
etiam si dimidiam partem
regni mei petieris impetrabis
Cui respondit hester
petitio mea et preces istae sunt
si inueni gratiam in conspectu
regis
et si regi placet ut det mihi
quod postulo
et meam impleat petitionem
ueniat rex et aman ad conuiuium
quod paraui eis
et cras regi aperiam uolun
tatem meam
Egressus itaque aman illo die
laetus et alacer
Cumque uidisset mardocheum
sedentem ante fores palatii
et non solum non adsurrexisse sibi
sed nec motum quidem
de loco sessionis suae
indignatus est ualde
et dissimulata ira reuersus
in domum suam
conuocauit ad se amicos
et zares uxorem suam
et exposuit illis magnitudinem
diuitiarum suarum filiorum
que turbam
et quanta eum gloria super
omnes principes et seruos
suos rex eleuasset
et post haec ait
regina quoque hester nullum
alium uocauit cum rege
ad conuiuium praeter me
apud quam etiam cras cum rege
pransurus sum
et cum haec omnia habeam
nihil habere me puto
quamdiu uidero mardocheum
iudaeum sedentem
ante fores regias
Responderuntque ei zares
uxor eius et ceteri amici
iube parari excelsam trabem
habentem altitudinis
quinquaginta cubitos
et dic mane regi ut appendatur
super eam mardocheus
et sic ibis cum rege laetus

ad convivium
placuit ei consilium et iussit
excelsam parari crucem
Noctem illam rex duxit
insomnem
iussitque adferri sibi historias
et annales priorum tempor(um)
qui cum illo praesente lege
rentur ventum est ad eum
locum ubi scriptum erat
quomodo nuntiasset mardo
cheus insidias bagathan
et thares eunuchorum
regem asuerum iugulare
cupientium
quod cum rex audisset ait
quid pro hac fide honoris
ac praemii mardocheus
consecutus est
Dixeruntque servi illius
ac ministri nihil omnino
mercedis accepit
Statimque rex quis est
inquit in atrio
Aman quippe interius atrium
domus regiae intraverat
ut suggereret regi ut iuberet
mardocheum adfigi
patibulo quod ei fuerat
praeparatum
Responderunt aman
stat in atrio
Dixitque rex ingrediatur
Cumque esset ingressus
ait illi
quid debet fieri viro quem rex
honorare desiderat
Cogitans aman in corde suo
et reputans quod nullum
alium rex nisi se vellet
honorare respondit
homo quem rex honorare
cupit debet indui vestib(us)
regiis
Et inponi super equum
qui de sella regis est
et accipere regium diadema
super caput suum
et primus de regiis principibus
ac tyrannis teneat equum eius
et per plateam civitatis
incedens clamet et dicat
sic honorabitur quemcumque
rex voluerit honorare
Dixitque ei rex festina
et sumpta stola et equo
fac ita ut locutus es mardo
cheo iudaeo qui sedet ante
fores palatii
Cave nequicquam de his quae
locutus es praetermittas
Tulit itaque aman stolam
et equum indutumque
mardocheum in platea
civitatis
Et inpositum equo praecedebat
atque clamabat
hoc honore condignus est
quemcumque rex voluerit
honorare
Reversus est mardocheus
ad ianuam palatii
et aman festinavit ire in
domum suam lugens
et operto capite narravit
que zares uxori suae et amicis
omnia quae evenissent sibi
cui responderunt sapientes
quos habebat in consilio
et uxor eius
Si de semine iudaeorum est
mardocheus ante quem
cadere coepisti
non poteris ei resistere
sed cades in conspectu eius
Adhuc illis loquentibus
venerunt eunuchi regis
et cito eum ad convivium

quod regina paraverat
pergere conpulerunt
VII intravit itaque rex et aman
ut biberent cum regina
dixitque ei rex etiam in secundo
die postquam vino incaluerat
quae est petitio tua hester
ut detur tibi
et quid vis fieri etiam si dimidiam
regni mei partem petieris
inpetrabis
ad quem illa respondit
si inveni gratiam in oculis
tuis o rex
et si tibi placet dona mihi
animam meam pro qua rogo
et populum meum pro quo
obsecro
traditi enim sumus ego
et populus meus ut con
teramur iugulemur
et pereamus
atque utinam in servos
et famulas venderemur
esset tolerabile malum
et gemens tacerem
nunc autem hostis noster est
cuius crudelitas redundat
in regem
respondensq; rex asuerus ait
quis est iste et cuius potentiae
ut haec audeat facere
dixit hester
hostis et inimicus noster
pessimus iste est aman
quod ille audiens ilico obstipuit
vultum regis ac reginae
ferre non sustinens
rex autem surrexit iratus
et de loco convivii intravit
in hortum arboribus consitum
aman quoque surrexit
ut rogaret hester reginam
pro anima sua

intellexit enim a rege sibi
paratum malum
qui cum reversus esset
de horto nemoribus consito
et intrasset convivii locum
repperit aman super lec
tulum corruisse
in quo iacebat hester et ait
etiam reginam vult opprimere
me praesente in domo mea
necdum verbum de ore regis
exierat et statim operuerunt
faciem eius
dixitque arbona unus de eunuchis
qui stabant in ministerio regis
en lignum quod paraverat
mardocheo
qui locutus est pro rege stat
in domo aman habens alti
tudinis quinquaginta cubitos
cui dixit rex appendite eum in eo
suspensus est itaque aman
in patibulo quod paraverat
mardocheo
et regis ira quievit
die illa dedit rex asuerus
hester reginae domum
aman adversarii iudaeorum
et mardocheus ingressus est
ante faciem regis
confessa enim est hester
quod esset patruus suus
tulitq; rex anulum quem ab
aman recipi iusserat
et tradidit mardocheo
hester autem constituit
mardocheum super
domum suam
nec his contenta procidit
ad pedes regis
flevitque et locuta ad eum
oravit ut malitiam aman
agagitae et machinationes eius
pessimas quas excogitaverat

contra iudaeos iuberet
irrita fieri
at ille ex more sceptrum
aureum protendit manu
quo signum clementiae
monstrabatur
illaque consurgens stetit
ante eum et ait
si placet regi et inveni gratiam
coram oculis eius
et deprecatio mea non ei
videtur esse contraria
obsecro ut novis epistulis
veteres aman litterae
insidiatoris et hostis iudae
orum quibus eos in cunctis
regis provinciis perire prae
ceperat corrigantur
quomodo enim potero
sustinere necem et inter
fectionem populi mei
Respondit que rex asuerus
hester reginae et mardo
cheo iudaeo
domum aman concessi hester
et ipsum iussi affigi cruci
qui ausus est manum in iudaeos
mittere
Scribite ergo iudaeis sicut
vobis placet ex regis nomine
signantes litteras anulo meo
haec enim consuetudo erat
ut epistulis quae ex regis
nomine mittebantur
et illius anulo erant signatae
nemo auderet contradicere
accitisque scribis
et librariis regis
erat autem tempus tertii
mensis qui appellatur siban
vicesima et tertia illius die
scriptae sunt epistulae
ut mardocheus voluerat
ad iudaeos et ad principes
procuratores que et iudices
qui centum viginti septem
provinciis ab india usque
aethiopiam praesidebant
provinciae atque provinciae
populo et populo iuxta
linguas et litteras suas
et iudaeis ut legere poterant
et audire
ipsaeque epistulae quae
ex regis nomine mitteban
tur anulo illius obsigna
tae sunt
et missae per veredarios
qui per omnes provincias
discurrentes veteres
litteras novis nuntiis
praevenirent
quibus imperavit rex ut con
venirent iudaeos per singulas
civitates
et in unum praeciperent con
gregari ut starent
pro animabus suis
et omnes inimicos suos
cum coniugibus ac liberis
et universis domibus
interficerent atque delerent
et constituta est per omnes
provincias una ultionis dies
id est tertia decima mensis
duodecimi adar
summaque epistulae fuit
ut in omnibus terris ac popu
lis qui regis asueri imperio
subiacebant notum fieret
paratos esse iudaeos ad capi
endam vindictam de hostib· suis
egressique sunt veredarii
celeres nuntios perferentes
et edictum regis pependit in susis
mardocheus autem de palatio
et de conspectu regis
egrediens fulgebat vestib· regiis

iacinthinis videlicet et aerinis
coronam auream portans
et amictus pallio serico
atque purpureo
omnisque civitas exultavit
atque laetata est
iudaeis autem nova lux oriri
visa est gaudium honor
et tripudium
apud omnes populos urbes
atque provincias quocumq;
regis iussa veniebant
mira exsultatio aepulae
atq; convivia et festus dies
intantum ut plures alterius
gentis et sectae eorum
religioni et caerimoniis
iungerentur
grandis enim cunctos iudaici
nominis terror invaserat
IX igitur duodecimi mensis
quem adar vocari ante iam
diximus
tertia decima die quando
cunctis iudaeis interfectio
parabatur
et hostes eorum inhiabant
sanguini
versa vice iudaei superiores esse
coeperunt
et se de adversariis vindicare
congregatique sunt per sin
gulas civitates oppida loca
ut extenderent manum
contra inimicos et per
secutores suos
nullusque ausus est resistere
eo quod omnes populos
magnitudinis eorum
formido penetraret
nam et provinciarum iudices
du ces et procuratores
omnisque dignitas quae singulis
locis et operibus praeerat
extollebant iudaeos
timore mardochaei quem principe
palatii et plurimum posse
cognoverant
fama quoque nominis eius
crescebat cotidie
et per cunctorum ora
volitabat
itaque percusserunt iudaei
inimicos suos plaga magna
et occiderunt eos reddentes
eis quod sibi paraverant
facere
in tantum ut etiam in susis
quingentos viros interficerent
et decem filios aman agagitae
hostis iudaeorum quorum
ista sunt nomina
pharsan datha et delphon
et esphatha et phorata
et adalia et aridatha
et phermesta et arisai
et baizatha
quos cum occidissent praedas
de substantiis eorum tangere
noluerunt
statimque numerus eorum
qui erant in susis ad regem
relatus est
qui dixit reginae in urbe susis
interfecere iudaei
quingentos viros
et alios decem filios aman
quantam putas eos exercere
caedem in universis provinciis
quid ultra postulas et quid
vis ut fieri iubeam
cui illa respondit
si regi placet detur potestas
iudaeis ut sicut hodie
fecerunt in susis
sic et cras faciant et decem
filii aman in patibulis
suspendantur

praecepitque rex ut ita fieret
statimque in Susis pependit
edictum
et decem Aman filii suspensi sunt
Congregatis Iudaeis quarta
decima die mensis Adar
interfecti sunt in Susis
trecenti uiri
nec eorum ab illis direpta
substantia est
sed et per omnes prouincias
quae dicioni regis subiacebant
pro animabus suis steterunt
Iudaei interfectis hostibus
ac persecutoribus suis
in tantum ut septuaginta
quinque milia occisorum
implerentur
et nullus de substantiis eorum
quicquam contingeret
dies autem tertius decimus
mensis Adar
unus apud omnes interfec
tionis fuit
et quarto decimo die caedere
desierunt quem constitu
erunt sollemnem esse
ut in eo omni deinceps
tempore uacarent
epulis gaudio atque conuiuiis
at hi qui in urbe Susis caedem
exercuerant
tertio decimo et quarto
decimo eiusdem mensis
die in caede uersati sunt
quinto decimo autem die
percutere desierunt
et idcirco eandem diem
constituere sollemnem
epularum atque laetitiae
hi uero Iudaei qui in oppidis
non muratis ac uillis
morabantur
quartum decimum diem

mensis Adar conuiuiorum
et gaudii decreuerunt
ita ut exultent in eo et mittant
sibi mutuo partes epularum
et ciborum
Scripsit itaque Mardocheus
omnia haec et litteris con
prehensa misit ad Iudaeos
qui in omnibus regis prouinciis
morabantur
tam in uicino positis
quam procul
ut quartam decimam et quintam
decimam diem mensis Adar
pro festis susciperent
et reuertente semper anno
sollemni honore
celebrarent
quia in ipsis se ulti sunt Iudaei
de inimicis suis
et luctus atque tristitia
in hilaritatem gaudiumque
conuersa sint
essetque iste dies epularum
atque laetitiae
et mitterent sibi inuicem
ciborum partes et pauperibus
munuscula largirentur
susceperuntque Iudaei
in sollemnem ritum
cuncta quae eo tempore
facere coeperant
et quae Mardocheus litteris
facienda mandauerat
Aman enim filius Amadathi
stirpis Agag hostis et ad
uersarius Iudaeorum
cogitauit contra eos malum
ut occideret illos atque
deleret
et misit phur quod nostra
lingua uertitur in sortem
et postea ingressa est
Hester ad regem obsecrans

UT CONSILIA EIUS LITTERIS REGIS
IRRITA FIERENT
ET MALUM QUOD CONTRA IUDAEOS
COGITAUERAT REUERTERETUR
IN CAPUT EIUS
DENIQUE ET IPSUM ET FILIOS EIUS
ADFIXERUNT CRUCI
ATQUE EX ILLO TEMPORE DIES ISTI
APPELLATI SUNT PHURIM
IDEST SORTIUM
EO QUOD PHUR IDEST SORS
IN URNAM MISSA FUERAT
ET CUNCTA QUAE GESTA SUNT
EPISTULAE IDEST LIBRI HUIUS
UOLUMINE CONTINENTUR
QUAEQUE SUSTINUERINT ET QUAE
DEINCEPS INMUTATA SINT
SUSCEPERUNT IUDAEI SUPER SE
ET SEMEN SUUM
ET SUPER CUNCTOS QUI RELIGIONI
EORUM UOLUERINT COPULARI
UT NULLI LICEAT DUOS DIES HOS
ABSQUE SOLLEMNITATE
TRANSIGERE
QUAM SCRIPTURA TESTATUR
ET CERTA EXPETUNT TEMPORA
ANNIS SIBI IUGITER SUCCEDENTIB.
ISTI SUNT DIES QUOS NULLA
UMQUAM DELEBIT OBLIUIO
ET PER SINGULAS GENERATIONES
CUNCTAE IN TOTO ORBE PRO
UINCIAE CELEBRABUNT
NEC EST ULLA CIUITAS IN QUA DIES
PHURIM IDEST SORTIUM
NON OBSERUENTUR A IUDAEIS
ET AB EORUM PROGENIE QUAE HIS
CAERIMONIIS OBLIGATA EST
SCRIPSERUNTQUE HESTER REGINA
FILIA ABIHAIL ET MARDOCHEUS
IUDAEUS
ETIAM SECUNDAM EPISTULAM
UT OMNI STUDIO
DIES ISTA SOLLEMNIS SANCIRE
TUR IN POSTERUM

ET MISERUNT AD OMNES IUDAEOS
QUI IN CENTUM UIGINTI SEPTEM
REGIS ASUERI PROUINCIIS
UERSABANTUR
UT HABERENT PACEM ET SUSCIPE
RENT UERITATEM
OBSERUANTES DIES SORTIUM
ET SUO TEMPORE CAUDIO
CELEBRARENT
SICUT CONSTITUERAT MARDO
CHEUS ET HESTER
ET ILLI OBSERUANDA SUSCEPERANT
A SE ET A SEMINE SUO
IEIUNIA ATQUE CLAMORES
ET SORTIUM DIES
ET OMNIA QUAE LIBRI HUIUS
QUOD UOCATUR HESTER
HISTORIA CONTINENTUR
REX UERO ASUERUS OMNEM
TERRAM ET CUNCTAS MARIS
INSULAS FECIT TRIBUTARIAS
CUIUS FORTITUDO ET IMPERIUM
ET DIGNITAS ATQUE SUBLIMITAS
QUA EXALTAUIT MARDOCHEUM
SCRIPTA SUNT IN LIBRIS MEDO
RUM ATQUE PERSARUM
ET QUOMODO MARDOCHEUS
IUDAICI GENERIS SECUNDUS
A REGE ASUERO FUERIT
ET MAGNUS INTER IUDAEOS
ET ACCEPTABILIS PLEBI
FRATRUM SUORUM
QUAERENS BONA POPULO SUO
ET LOQUENS EA QUAE AD PACEM
SEMINIS SUI PERTINERENT
QUAE HABENTUR IN HAEBREO PLENA FIDE
EXPRESSI HAEC AUTEM QUAE SEQUUN
TUR SCRIPTA REPPERI IN EDITIONE
UULGATA QUAE GRAECORUM LINGUA
ET LITTERIS CONTINETUR ET INTERIM POST
FINEM LIBRI HOC CAPITULUM FEREBATUR
QUOD IUXTA CONSUETUDINEM NOSTRAM
OBELO IDEST UERU PRAENOTAUIMUS
DIXIT MARDOCHEUS A DO

Facta sunt ista
Recordatus sum somnii quod
uideram haec eadem
significantis
Nec eorum quicquam irritum fuit
Paruus fons qui creuit in fluuium
et in lucem solemque conuer
sus est et in aquas plurimas
redundauit hester est
quam rex accepit uxorem
et uoluit esse reginam
Duo autem dracones ego sum
et aman
Gentes quae conuenerant
hi sunt qui delere nomen
conati sunt iudaeorum
Gens autem mea isrl est
quae clamauit ad dm et saluum
fecit dns populum suum
liberauitque nos de omni
bus malis
Et fecit signa magna atque
portenta inter gentes
et duas sortes esse praecepit
unam populi di et alteram
cunctarum gentium
uenitque utraque sors
in statutum ex illo iam
tempore coram do
uniuersis gentibus
et recordatus est populi sui
ac misertus hereditati suae
Et obseruabuntur dies isti
in mense adar quarta decima
et quinta decima die mensis
eius dem
cum omni studio et gaudio
in unum coetum populi
congregati
in cunctas deinceps genera
tiones populi israhel
Anno quarto regnantibus
ptolomeo et cleopatra
attulerunt dositheus
qui se sacerdotem et leuitici
generis ferebat
et ptolomeus filius eius hanc epis
tulam phurim
quam dixerunt interpretatum
esse lysimachum ptolomei
filium in hierusalem
Hoc quoque principium in editione
uulgata quod nec in hebraeo
nec apud ullum fertur interpretum
Anno secundo regnante
artaxerse maximo
prima die mensis nisan
uidit somnium mardocheus
filius iairi filii semei
filii cis de tribu beniamin
homo iudaeus qui habitabat
susis uir magnus et inter
primos aulae regiae
erat autem de eo numero
captiuorum
quos transtulerat nabuchodo
nosor rex babylonis de hieru
salem cum iechonia rege
iudaeae et hoc eius somnium fuit
Apparuerunt uoces et tumultus
et tonitrua et terrae motus
et conturbatio super terram
et ecce duo dracones magni
paratique contra se in
proelium
ad quorum clamorem cunctae
concitatae sunt nationes
ut pugnarent contra gentem
iustorum
Fuitque dies illa tenebrarum
et discriminis et tribula
tionis et angustiae et ingens
formido super terram
Conturbataque est gens
iustorum timentium mala
sua et praeparata ad mortem
clamaueruntque ad dm
et illis uociferantibus

fons parvus crevit in fluvium
maximum et in aquas multas
redundavit
Lux et sol ortus est et humiles
exaltati sunt et devorave
runt inclytos
Quod cum vidisset Mardocheus
et surrexisset de strato
cogitabat quid deus facere vellet
et fixum habebat in animo
scire cupiens quid significaret
somnium
Morabatur autem eo tempore
in aula regis cum Bagatha
et Thara eunuchis regis
qui ianitores palatii erant
Cumque intellexisset cogitatio
nes eorum et curas dili
gentius pervidisset
didicit quod conarentur
in regem Artaxersen
manus mittere
Et nuntiavit super eo regi
qui de utroque habita quaes
tione confessos duci
iussit ad mortem
Rex autem quod gestum erat
scripsit in commentariis
sed et Mardocheus rei memo
riam litteris tradidit
Praecepitque ei rex ut in aula
palatii moraretur datis ei
pro delatione muneribus
Aman vero filius Amadathi
Bugeus erat gloriosissimus
coram rege
et voluit nocere Mardocheo
et populo eius pro duobus
eunuchis regis qui fuerant
interfecti
Huc usque prohemium
QUAE SEQUUNTUR IN EO LOCO POSITA ERANT
UBI SCRIPTUM EST IN VOLUMINE ET DIRIPUE
RUNT BONA VEL SUBSTANTIAS EORUM

QUAE IN SOLA VULGATA EDITIONE REPPERIMUS
Epistulae autem hoc
exemplar fuit
Rex maximus Artaxerses
ab India usque Aethiopiam
centum viginti septem
provinciarum
principibus et ducibus qui eius
imperio subiecti sunt
salutem dicit
Cum plurimis gentibus impe
rarem et universum orbem
meae dicioni subiugassem
volui nequaquam abuti poten
tiae magnitudine
sed clementia et lenitate
gubernare subiectos
ut absque ullo terrore vitam
silentio transigentes
optata cunctis mortalibus
pace fruerentur
Quaerente autem me a con
siliariis meis quomodo
hoc posset impleri
unus qui sapientia et fide
ceteros praecellebat
et erat post regem secundus
Aman nomine indicavit mihi
in toto orbe terrarum
populum esse dispersum
qui novis uteretur legibus
et contra omnium gentium
faciens consuetudinem
regum iussa contemneret
et universarum concordiam
nationum sua dissensione
violaret
Quod cum didicissemus
videntes unam gentem
rebellem adversum omne
hominum genus perversis
uti legibus
nostrisque iussionibus
contraire

ET TURBARE SUBIECTARUM
NOBIS PROUINCIARUM PACEM
REQ· CONCORDIAM
IUSSIMUS UT QUOSCUMQUE
AMAN QUI OMNIBUS PROUIN
CIIS PRAEPOSITUS EST ET SECUN
DUS A REGE ET QUEM PATRIS
LOCO COLIMUS MONSTRAUERIT
CUM CONIUGIB· AC LIBERIS DELE
ANTUR NULLUSQUE EORUM
MISEREATUR
QUARTA DECIMA DIE DUODECIMI
MENSIS ADAR ANNI PRAESENTIS
UT NEFARII HOMINES UNO DIE
AD INFEROS DESCENDENTES
REDDANT IMPERIO NOSTRO
PACEM QUAM TURBAUERUNT
HUC USQUE EXEMPLAR EPISTULAE
QUAE SEQUUNTUR POST EUM LOCUM SCRIPTA
REPPERI UBI LEGITUR UBI PERGENS MARDOCHEUS
FECIT OMNIA QUAE EI MANDAUERAT HESTER.
NEC TAMEN HABENTUR IN HEBRAEO ET APUD
NULLUM PENITUS FERUNTUR INTERPRETUM
MARDOCHEUS AUTEM DEPRE
CATUS EST DNM
MEMOR OMNIUM OPERUM EIUS
ET DIXIT
DNE DNE REX OMNIPOTENS
IN DICIONE ENIM TUA CUNCTA
SUNT POSITA
ET NON EST QUI POSSIT TUAE
RESISTERE UOLUNTATI
SI DECREUERIS SALUARE ISRAHEL
TU FECISTI CAELUM ET TERRAM
ET QUIDQUID CAELI AMBITU
CONTINETUR
DNS OMNIUM ES NEC EST QUI
RESISTAT MAIESTATI TUAE
CUNCTA NOSTI ET SCIS QUIA NON
PRO SUPERBIA ET CONTUMELIA
ALIQUA GLORIAE CUPIDITATE
FECERIM HOC UT NON ADORAREM
AMAN SUPERBISSIMUM
LIBENTER ENIM PRO SALUTE ISRL

ETIAM UESTIGIA PEDUM EIUS
OSCULARI PARATUS ESSEM
SED TIMUI NE HONOREM DI MEI
TRANSFERREM AD HOMINEM
ET NE QUEMQUAM ADORAREM
EXCEPTO DNO MEO
ET NUNC DNE REX DS ABRAHAM
MISERERE POPULI TUI
QUIA UOLUNT NOS INIMICI PER
DERE ET HEREDITATEM TUAM
DELERE
NE DESPICIAS PARTEM TUAM
QUAM REDEMISTI TIBI DE AEGYPTO
EXAUDI DEPRAECATIONEM MEAM
ET PROPITIUS ESTO SORTI
ET FUNICULO TUO
ET CONUERTE LUCTUM NOSTRUM
IN GAUDIUM
UT UIUENTES LAUDEMUS
NOMEN TUUM DNE
ET NE CLAUDAS ORA TE
CANENTIUM
OMNIS QUOQUE ISRL PARI MENTE
ET OBSECRATIONE CLAMAUIT
AD DNM EO QUOD EIS CERTA
MORS IMPENDERET
HESTER QUOQUE REGINA CON
FUGIT AD DNM PAUENS PERI
CULUM QUOD IMMINEBAT
CUMQUE DEPOSUISSET UESTES
REGIAS FLETIBUS ET LUCTUI
APTA INDUMENTA SUSCEPIT
ET PRO UNGUENTIS UARIIS CINERE
ET STERCORE INPLEUIT CAPUT
ET CORPUS SUUM HUMILIAUIT
IEIUNIIS
OMNIAQUE LOCA IN QUIBUS
LAETARI ANTE CONSUERAT
CRINIUM LACERATIONE
CONPLEUIT
ET DEPRECABATUR DNM DM ISRL
DICENS
DNE MI QUI REX NOSTER ES SOLUS
ADIUUA ME SOLITARIAM

ET TU ES PRAETER TE NULLUS
AUXILIATOR EST ALIUS
PERICULUM MEUM IN MANIBUS
MEIS EST
AUDIUI A PATRE MEO QUOD TU DNE
TULISSES ISRAHEL DE CUNCTIS
GENTIBUS ET PATRES NOSTROS
EX OMNIBUS RETRO MAIORIBUS SUIS
UT POSSIDERES HEREDITATEM
SEMPITERNAM
FECISTIQ· EIS SICUT LOCUTUS ES
PECCAUIMUS IN CONSPECTU TUO
ET IDCIRCO TRADIDISTI NOS
IN MANUS INIMICORUM
NOSTRORUM
COLUIMUS ENIM DEOS EORUM
IUSTUS ES DNE
ET NUNC NON EIS SUFFICIT
QUOD DURISSIMA NOS OPPRI
MUNT SERUITUTE
SED ROBUR MANUUM SUARUM
IDOLORUM POTENTIAE
DEPUTANTES
UOLUNT TUA MUTARE PROMISSA
ET DELERE HEREDITATEM TUAM
ET CLAUDERE ORA TE LAUDAN
TIUM ATQ· EXTINGUERE GLORIA
TEMPLI ET ALTARIS TUI
UT APERIANT ORA GENTIUM
ET LAUDENT IDOLORUM
FORTITUDINEM
ET PRAEDICENT CARNALEM
REGEM IN SEMPITERNUM
NE TRADAS DNE SCEPTRUM
TUUM HIS QUI NON SUNT
NE RIDEANT AD RUINAM NOSTRA
SED CONUERTE CONSILIUM
EORUM SUPER EOS ET EUM
QUI IN NOS COEPIT SAEUIRE DISPERDE
MEMENTO DNE ET OSTENDE
TE NOBIS IN TEMPORE TRIBU
LATIONIS NOSTRAE
ET MIHI DA FIDUCIAM REX DEORUM
ET UNIUERSAE DNE POTESTATIS
TRIBUE SERMONEM CONPOSITUM
IN ORE MEO IN CONSPECTU LEONIS
ET TRANSFER COR ILLIUS IN ODIUM
HOSTIS NOSTRI
UT IPSE PEREAT ET CETERI
QUI EI CONSENTIUNT
NOS AUTEM LIBERA MANU TUA
ET ADIUUA ME NULLUM ALIUM
HABENTEM AUXILIUM NISI
TE DNE QUI HABES OMNIUM
SCIENTIAM
ET NOSTI QUIA ODERIM GLORIA
INIQUORUM ET DETESTER
CUBILE INCIRCUMCISORUM
ET OMNIS ALIENIGENAE
TU SCIS NECESSITATEM MEAM
QUOD ABOMINER SIGNUM
SUPERBIAE ET GLORIAE MEAE
QUOD EST SUPER CAPUT MEUM
IN DIEBUS OSTENTATIONIS MEAE
ET DETESTER ILLUD QUASI
PANNUM MENSTRUATAE
ET NON PORTEM IN DIEBUS
SILENTII MEI
ET QUOD NON COMEDERIM
IN MENSA AMAN
NEC MIHI PLACUERIT
CONUIUIUM REGIS
ET NON BIBERIM UINUM LIBAMINU
ET NUMQUAM LAETATA SIT
ANCILLA TUA
EX QUO HUC TRANSLATA SUM
USQUE IN PRAESENTEM DIEM
NISI IN TE DNE DS ABRAHAM
DS FORTIS SUPER OMNES
EXAUDI UOCEM EORUM
QUI NULLAM ALIAM SPEM
HABENT
ET LIBERA NOS DE MANIBUS
INIQUORUM ET ERUE ME
A TIMORE MEO
HAEC QUOQUE ADDITA REPPERI
IN EDITIONE UULGATA
XV ET MANDAUIT EI HAUD DUBIUM

qui hester mardocheus
ut ingrederetur ad regem
et rogaret pro populo suo
et pro patria sua
memor inquit dierum humi
litatis tuae quomodo
nutrita sis in manu mea
quia aman secundus a rege
locutus est contra nos
in mortem
et tu invoca dominum et loquere
regi pro nobis et libera
nos de morte
NEC NON ET ISTA QUAE SUBDITA SUNT
Die autem tertio deposuit
vestimenta ornatus sui
et circumdata est gloria sua
cumque regio fulgeret habitu
et invocasset omnium rectore(m)
et salvatorem d(eu)m assumpsit
duas famulas
et super unam quidem innite
batur quasi prae deliciis
et nimia teneritudine
corpus suum ferre
non sustinens
altera autem famularum
sequebatur dominam
et defluentia in humum
indumenta sustentans
ipsa autem roseo vultu colore
perfusa et gratis ac nitentibus
oculis tristem celabat animum
et nimio timore contractum
Ingressa igitur cuncta per
ordinem ostia stetit
contra regem
ubi ille residebat super soliu(m)
regni sui indutus vestibus
regiis auroque fulgens
et pretiosis lapidibus
erat terribilis aspectu
Cumque elevasset faciem
et ardentibus oculis
furorem pectoris indicasset
Regina corruit et in pallorem
colore mutato lassum super
ancillulam reclinavit caput
Convertitque d(eu)s sp(iritu)m regis
in mansuetudinem
et festinus ac metuens
exilivit de solio suo
et sustentans eam ulnis suis
donec rediret ad se
his verbis blandiebatur
quid habes hester ego sum
frater tuus noli metuere
non morieris
non enim pro te sed pro omnib(us)
haec lex constituta est
Accede igitur et tange
sceptrum
Cumque illa reticeret
tulit auream virgam
et posuit super collum eius
et osculatus est eam et ait
cur mihi non loqueris
quae respondit vidi te d(omi)ne
quasi angelum d(e)i
et conturbatum est cor meum
prae timore gloriae tuae
valde enim mirabilis es
domine et facies tua
plena est gratiarum
Cumq(ue) loqueretur rursum
corruit et pene exanimata est
Rex autem turbabatur
et omnes ministri eius
consolabantur eam
EXEMPLUM EPISTULAE REGIS ARTAXERSIS
QUAM PRO IUDAEIS AD TOTAS REGNI SUI
PROVINCIAS MISIT QUOD ET IPSUM
IN HEBRAICO VOLUMINE NON HABETUR
XVI Rex magnus Artaxerses ab India
usque Aethiopiam centum
viginti septem provinciarum
ducib(us) ac principibus qui nostrae
oboediunt iussioni salutem dicit

multi bonitate principum
et honore qui in eos conlatus
est abusi sunt in superbiam
et non solum subiectos regib·
nituntur opprimere
sed datam sibi gloriam non fe
rentes in ipsos qui dederunt
moliuntur insidias
nec contenti sunt gratias non
agere beneficiis et huma
nitatis in se iura violare
sed di quoque cuncta cernentis
arbitrantur se fugere posse
sententiam
et in tantum vaesaniae pro
ruperunt ut eos qui credita
sibi officia diligenter observant
et ita cuncta agunt ut omnium
laude sint digni
mendaciorum cuniculis conentur
subvertere
dum aures principum simplices
et ex sua natura alios aesti
mantes callida fraude
decipiunt
quae res ex veteribus probatur
historiis et ex his quae geruntur
cotidie quomodo malis
quorundam suggestionibus
regum studia depraventur
unde providendum est paci
omnium provinciarum
nec putare debetis si diversa
iubeamus
ex animi nostri venire levitate
sed pro qualitate et necessi
tate temporum
ut rei publicae poscit utilitas
ferre sententiam
et ut manifestius quod dicimus
intellegatis
aman filius amadathi et animo
et gente macedo alienusq
a persarum sanguine

et pietatem nostram sua
crudelitate commaculans
peregrinus a nobis susceptus est
et tantam in se expertus
humanitatem ut pater
noster vocaretur
et adoraretur ab omnibus
post regem secundus
qui in tantum arrogantiae
tumore sublatus est
ut regno nos privare nitere
tur et spu
nam mardocheum cuius fide
et beneficiis vivimus
et consortem regni nostri
hester cum omni gente
sua novis quibusdam atq
inauditis machinis
expetivit in mortem
hoc cogitans ut illis interfectis
insidiaretur nostrae
solitudini
et regnum persarum trans
ferret in machedonas
nos autem a pessimo mor
talium iudaeos neci
destinatos in nulla penitus
culpa repperimus
sed e contrario iustis utentes
legibus et filios altissimi
et maximi semperque
viventis di
cuius beneficio et patribus
nostris et nobis regnum
est traditum et usque
hodie custoditur
unde eas litteras quas sub
nomine nostro ille direxerat
sciatis esse irritas
pro quo scelere ante portas
huius urbis id est susis
et ipse qui machinatus est
et omnis cognatio eius
pendet in patibulis

NON NOBIS SED DEO EI REDDENTE
QUOD MERUIT
HOC AUTEM QUOD NUNC MITTI
MUS IN CUNCTIS URBIBUS
PROPONATUR
UT LICEAT IUDAEIS UTI LEGIBUS SUIS
QUIB· DEBETIS ESSE ADMINICULO
UT EOS QUI SE AD NECEM EORUM
PARAVERINT POSSINT INTER
FICERE
TERTIA DECIMA DIE MENSIS
DUODECIMI QUI VOCATUR ADAR
HANC ENIM DIEM OMNIPOTENS
DS MAERORIS ET LUCTUS EIS
VERTIT IN GAUDIUM
UNDE ET VOS INTER CETEROS
FESTOS DIES HUNC HABETOTE
DIEM ET CELEBRATE EUM
CUM OMNI LAETITIA
UT ET IN POSTERUM COGNOSCATUR
OMNES QUI FIDELITER PERSIS
OBOEDIUNT DIGNAM PRO FIDE
RECIPERE MERCEDEM
QUI AUTEM INSIDIANTUR REGNO
EORUM PERIRE PRO SCELERE
OMNIS AUTEM PROVINCIA
ET CIVITAS QUAE NOLUERIT
SOLLEMNITATIS HUIUS ESSE
PARTICEPS GLADIO ET IGNE
PEREAT
ET SIC DELEATUR UT NON SOLUM
HOMINIBUS SED ETIAM
BESTIIS INUIA SIT IN SEMPI
TERNUM PRO EXEMPLO
CONTEMPTUS ET INOBOEDIENTIAE

EXPLICIT LIBER
HESTER

INCIPIT [illegible]

UTRUM DIFFICILIUS SIT FACERE
QUOD POSCITIS AN NEGARE NECDUM STATUI
NAM NEQUE VOBIS ALIQUID IMPERANTIBUS ABNUERE
SENTENTIA EST ET MAGNITUDO ONERIS IMPOSI
TI CERVICES PREMIT UT ANTE SUB FASCE RUENDUM
SIT QUAM LEVANDUM ACCEDUNT AD HOC INVIDO
RUM STUDIA QUI OMNE QUOD SCRIBIMUS REPRE
HENDENDUM PUTANT ET INTERDUM CONTRA
SE CONSCIENTIA REPUGNANTE PUBLICE LACERANT
QUAE OCCULTE LEGUNT IN TANTUM UT CLAMARE
COMPELLAR DNE LIBERA ANIMAM MEAM
A LABIIS INIQUIS ET A LINGUA DOLOSA
TERTIUS ANNUS EST QUOD SEMPER SCRIBITIS
ATQUE RESCRIBITIS UT EZRAE LIBRUM VOBIS DE HEBRAEO
TRANSFERAM QUASI NON HABEATIS GRAECA ET LATINA
VOLUMINA AUT QUICQUID ILLUD EST QUOD A NOBIS
VERTITUR NON STATIM AB OMNIBUS CONSPUEN
DUM SIT FRUSTRA AUTEM AIT QUIDAM NITI
NEQUE ALIUD FATIGANDO NISI ODIUM QUAERERE
EXTREMAE DEMENTIAE EST ITAQ OBSECRO VOS
MI DOMNION ET ROGATIANE CARISSIMI
UT PRIVATA LECTIONE CONTENTI LIBRUM NON
EFFERATIS IN PUBLICUM NEC FASTIDIOSIS INGERATIS
CIBOS VITETISQ EORUM SUPERCILIUM QUI IUDI
CARE TANTUM DE ALIIS ET IPSI FACERE NIL NOVE
RUNT SI QUI AUTEM FRATRUM SUNT QUIBUS NOSTRA NON DISPLICENT HIS TRIBUATIS
EXEMPLAR ADMONENTES UT HEBRAEA NOMINA
QUORUM GRANDIS IN HOC VOLUMINE COPIA EST
DISTINCTE ET PER INTERVALLA TRANSCRIBANT
NIHIL ENIM PRODERIT EMENDASSE LIBRUM
NISI EMENDATIO LIBRARIORUM DILIGENTIA
CONSERVETUR NEC QUEMQUAM MOVEAT
QUOD UNUS A NOBIS EDITUS LIBER EST NEC APO
CRYPHORUM TERTII ET QUARTI LIBRI SOMNIIS
DELECTETUR QUIA ET APUD HEBRAEOS EZRAE
NEEMIAEQ SERMONES IN UNUM VOLUMEN
COARTANTUR ET QUAE NON HABENTUR APUD
ILLOS NEC DE XXIIII SENIBUS SUNT
PROCUL ABICIENDA SI QUIS AUTEM SEPTUA
GINTA VOBIS OPPOSUERIT INTERPRETES
QUORUM EXEMPLARIA VARIETAS IPSA
LACERATA EVERSA DEMONSTRAT
NEC POTEST UTIQUE VERUM ADSERI QUOD
DIVERSUM EST MITTITE EUM AD EVANGELIA

In quibus multa ponunt ex quas de ueteri testamento quae apud septuaginta interpretes non habentur uelut illud quoniam nazareus uocabitur et ex aegypto uocaui filium meum et uidebunt quem conpunxerunt multaque alia quae latiori operi reseruamus et quaerite ubi scripta sint cumque proferre non potueritis nos legite de his exemplaribus quae nuper a nobis edita maledicorum cotidie linguis confodiuntur. Sed ut ad conpendium ueniam certe quod in latinis esse non potest aut in graeco aliquid quod non habetur in hebraeo uel aliter habetur quam a me uersum est quid interpretem laniant. Interrogent hebraeos et ipsis auctoribus translationi meae uel adrogent uel derogent fidem. Porro aliud est si clausis quod dicitur oculis mihi uolunt maledicere et non imitantur graecorum studium et beniuolentiam qui post septuaginta translatores iam xpi euangelio coruscante iudaeos et hebionitas legis ueteris interpretes aquilam uidelicet symmachum et theodotionem curiose legunt et per origenis laborem in exaplois ecclesiis dedicarunt. Quanto magis latini grati esse deberent quod exultantem cernerent graeciam a se aliquid mutuari. Primum enim magnorum sumptuum est et infinitae difficultatis exemplaria posse habere omnia. Deinde etiam qui habuerint et hebraei sermonis ignari sunt magis errabunt ignorantes quis e multis uerius dixerit. Quod etiam sapientissimo cuidam nuper apud graecos accidit ut interdum scripturae sensum relinquens unius cuiuslibet interpretis sequeretur errorem. Nos autem qui hebraeae linguae saltim paruam habemus scientiam et latinus nobis utcumque sermo non deest et de aliis magis possumus iudicare et ea quae ipsi intellegimus in nostra lingua promere. Itaque licet extra sibilet uictorque sinon incendia iactet numquam meum iuuante xpo silebit eloquium etiam praecisa lingua balbutiet. Legant qui uolunt qui nolunt abiciant et euentilent apices litteras calumnientur magis uestra caritas prouocabit ad studium quam illorum detractione et odio deterrebor.

FINIT PROLOGUS

INCIP LIB EZRAE

SIUE NEEMIAE

I In anno primo cyri regis
persarum
ut impleretur verbum dn̄i
ex ore hieremiae
suscitavit dn̄s sp̄m cyri regis
persarum
et transduxit vocem in uni
verso regno suo etiam
per scripturam dicens
haec dicit cyrus rex persarum
omnia regna terrae dedit
mihi ds̄ dn̄s caeli
et ipse praecepit mihi ut aedi
ficarem ei domum in hieru
salem quae est in iudaea
quis est vobis de universo
populo eius
sit ds̄ illius cum ipso
ascendat hierusalem
quae est in iudaea
et aedificet domum dn̄i
di israhel
ipse est ds̄ qui est in hierusalem
et omnes reliqui in cunctis
locis ubicumque habitant
adiuvent eum viri de loco suo
argento et auro et substantia
et pecoribus
excepto quod voluntarie
offerunt templo di
quod est in hierusalem
et surrexerunt principes
patrum de iuda et beniamin
et sacerdotes et levitae
omnis cuius suscitavit ds̄ sp̄m
ut ascenderent ad aedificandum
templum dn̄i quod erat
in hierusalem
universique qui erant in circuitu
adiuverunt manus eorum
in vasis argenteis et aureis
in substantia et iumentis
in supellectili
exceptis his quae sponte obtulerant

Rex quoque cyrus protulit vasa
templi dn̄i quae tulerat
nabuchodonosor de hierusale
et posuerat ea in templo di sui
protulit autem ea cyrus
rex persarum
per manum mithridatis
filii gazabar
et adnumeravit ea sasabassar
principi iudae
et hic est numerus eorum
phialae aureae triginta
phialae argenteae mille
cultri viginti novem
scyphi aurei triginta
scyphi argentei secundi
quadringenti decem
vasa alia mille
omnia vasa aurea et argentea
quinque milia quadringenta
universa tulit sasabassar
cum his qui ascenderant de trans
migratione babylonis
in hierusalem
II hi sunt autem filii provinciae
qui ascenderunt de captivitate
quam transtulerat nabuchodo
nosor rex babylonis in babylonem
et reversi sunt in hierusalem
et iudam unusquisque
in civitatem suam
qui venerunt cum zorobabel
hiesua neemia saraia
rahelaia mardochai belsan
mesphar
beguai reum baana
Numerus virorum populi isrl̄
filii pharos duo milia
centum septuaginta duo
filii sephetia trecenti
septuaginta duo
filii area septingenti
viginti quinque
filii phaeth moab filiorum

iosue ioab duo milia dccc xii
fili helam mille cc liiii
fili zethua dcccc xlv
fili zacchai dcc lx
fili bani dc xlii
fili bebai dc xxiii
fili azgad mille cc xxii
fili adonicam dc lxvi
fili beguai duo milia l vi
fili adin cccc liiii
fili ater qui erant
ex hiezecia xc viii
fili besai ccc xxiii
fili iora c xii
fili asom cc xxvi
fili gebbar xc v
fili bethleem c xxiii
viri netupha l vi
viri anathoth c xxviii
fili azmaveth xl ii
fili cariathiarim cephira
et beroth dcc xl iii
fili rama et gaba dc xxi
viri machmas c xxii
viri bethel et hai cc xxiii
fili nebo l ii
fili megbis c l vi
fili elam alterius mille cc liiii
fili arim ccc xx
fili lod adid et ono dcc xx v
fili hiericho ccc xl v
fili senaa iii dc xxx
[illegible]
fili idaia in domo hiesua dcccc lxxiii
fili emmer mille l ii
fili phassur mille cc xl vii
fili arim mille xvii
fili hiesue et cedmihel
filiorum oduiae lxxiiii
[illegible]
fili asaph c xx viii
[illegible]
fili sellum fili ater
fili telmon fili accub

fili atita fili sobai universi
[illegible] c xxx viiii
fili sia fili asupha
fili tabbaoth fili ceros
fili siaa fili phadon
fili lebana fili agaba
fili accub fili agab
fili selmai fili anan
fili gaddel fili gaher
fili raaia fili rasin
fili necoda fili gazam
fili aza fili phasea
fili besee fili asenaa
fili munim fili nephusim
fili bacbuc fili acupha
fili arur fili besluth
fili maida fili arsa
fili bercos fili sisara
fili thema fili nasia
fili atupha
[illegible]
fili sotei fili sophereth
fili pharuda
fili iala fili dercon
fili geddel fili saphatia
fili atil fili phochereth
qui erant de asebaim
fili ammi omnes nathinnei
et fili servorum salomonis
ccc xcii
et hi qui ascenderunt
de thelmela thelarsa
cherub et adon et emer
et non potuerunt indicare
domum patrum suorum
et semen suum
utrum ex israhel essent
fili dalaia fili tobia
fili necoda dc l ii
[illegible]
fili obia fili accos
fili berzellai qui accepit
de filiabus berzellai
galaditis uxorem

et uocatus est nomine eorum
hi quaesierunt scripturam
genealogiae suae et non
inuenerunt
et eiecti sunt de sacerdotio
et dixit athersata eis ut non
comederent de scō scōrum
donec surgeret sacerdos
doctus atque perfectus
omnis multitudo quasi unus
xl ii dccclx
exceptis seruis eorum
et ancillis
qui erant ūii ccc xxx vii
et in ipsis cantores atque
cantrices cc

equi eorum	dccxxx vi
muli eorum	cc xl v
cameli eorum	cccc xxxv
asini eorum	ūi dcc xx

Et de principibus patrum
Cum ingrederentur templum
dni quod est in hierusalem
sponte obtulerunt in domum dī
ad instruendam eam in loco suo
secundum uires suas dederunt
inpensas operis
auri solidos xl milia et mille
argenti mnas u milia
et uestes sacerdotales centum
habitauerunt ergo sacerdotes
et leuitae de populo
et cantores et ianitores
et nathinnaei in urbibus suis
uniuersusque israhel
in ciuitatibus suis
iamque uenerat mensis septimus
et erant filii isrl in ciuitatib suis
congregatus est ergo populus
quasi uir unus in hierusalem
et surrexit iosue filius
iosedec et fratres eius
sacerdotes
et zorobabel filius salathihel
et fratres eius
et aedificauerunt altare
dī israhel
ut offerrent in eo holocaustomata
sicut scriptum est in lege
mosi uiri dī
conlocauerunt autem altare
super bases suas
deterrentibus eos per circuitū
populis terrarum
et obtulerunt super illud
holocaustum dno
mane et uespere
feceruntque sollemnitatem
tabernaculorum sicut
scriptum est
et holocaustum die bus singulis
per ordinem secundum
praeceptum opus diei in die suo
et post haec holocaustum iuge
tam in kalendis quam in uniuersis
sollemnitatibus dnī quae
erant consecratae
et in omnibus in quibus ultro
offerebantur munus dno
a primo die mensis septimi
coeperunt offerre
holocaustum dno
porro templum dī fundatum
nec dum erat
dederunt autem pecunias
latomis et caementariis
cibum quoque et potum et oleum
sidoniis tyriisque
ut deferrent ligna cedrina
de libano ad mare ioppes
iuxta quod praeceperat
cyrus rex persarum
Anno autem secundo aduentus
eorum ad templum dī in hieru
salem mense secundo
coeperunt zorobabel
filius salathihel
et iosue filius iosedec

et reliqui de fratribus eorum
sacerdotes et levitae
et omnes qui venerant de cap
tivitate in hierusalem
et constituerunt levitas a xx
annis et supra ut urguerent
opus dni
Stetitque iosue filius eius
et fratres eius
cedmihel et filii eius
et filii iuda quasi unus
ut instarent super eos
qui faciebant opus
in templo dni
filii enadad filii eorum
et fratres eorum levitae
Fundato igitur a caementariis
templo dni
Steteruntque sacerdotes
in ornatu suo cum tubis
et levitae filii asaph in cymbalis
ut laudarent dm per manus
david regis israhel
Et concinebant in hymnis
et confessione dno
quoniam bonus
quoniam in saeculum misericor
dia eius super israhel
Omnis quoque populus vocifera
batur clamore magno
in laudando dnm
eo quod fundatum esset
templum dni
plurimi etiam de sacerdotibus
et levitis
et principes patrum et seniores
qui viderant templum prius
cum fundatum esset et hoc
templum in oculis eorum
flebant voce magna
et multi vociferantes in laetitia
elevabant vocem
nec poterat quisquam agnoscere
vocem clamoris laetantium
et vocem fletus populi
Commixtim enim populus
vociferabatur clamore magno
et vox audiebatur procul
Audierunt autem hostes iudae
et beniamin
quia filii captivitatis aedificarent
templum dno do israhel
Et accedentes ad zorobabel
et ad principes patrum
dixerunt eis
aedificemus vobiscum quia ita
ut vos quaerimus dm vestrum
ecce nos immolavimus victimas
a diebus asoraddon regis assur
qui adduxit nos huc
Et dixit eis zorobabel et iosue
et reliqui principes patrum
israhel
non est vobis et nobis ut aedificemus
domum do nostro
sed nos ipsi soli aedificabimus
dno do nostro
sicut praecepit nobis
cyrus rex persarum
Factum est igitur populus terrae
ut impediret manus
populi iudae
et turbaret eos in aedificando
Conduxerunt autem adversum
eos consiliatores ut destru
erent consilium eorum
omnibus diebus cyri regis
persarum et usque ad regnum
darii regis persarum
In regno autem asueri
principio regni eius
scripserunt accusationem
adversum habitatores
iudae et hierusalem
Et in diebus artaxersis
scripsit beselam
mithradatis et tabel
et reliqui qui erant in consilio eorum

ad Artarxersen regem Persarum
epistula autem accusationis
scripta erat syriace
et legebatur sermone syro
Reum Beel teem et Samsai
scriba
scripserunt epistulam unam
ad Hierusalem
Artarxersi regi huiuscemodi
Reum Beel teem et Samsai scriba
et reliqui consiliatores eorum
Dinei et Apharsathacei Terphalei
Apharsaei
Erchuaei Babylonii
Susannechaei Dievi et Aelamitae
et ceteri de gentibus quas
transtulit Asennaphar
magnus et gloriosus
et habitare eas fecit
in civitatibus Samariae
et in reliquis regionibus
trans flumen in pace
Hoc est exemplar epistulae
quam miserunt ad eum
Artarxersi regi servi tui
qui sunt trans flumen
salutem dicunt
notum sit regi quia Iudaei
qui ascenderunt a te ad nos
venerunt in Hierusalem
civitatem rebellem
et pessimam quam aedificant
extruentes muros eius et parietes
componentes
nunc igitur notum sit regi
quia si civitas illa aedificata
fuerit et muri eius instaurati
tributum et vectigal et annuos
reditus non dabunt
et usque ad reges haec noxa
perveniet
nos ergo memores salis quod
in palatio comedimus
et quia lesiones regis videre
nefas ducimus
idcirco misimus et nuntiavimus regi
ut recenseas in libris historiarum
patrum tuorum
et invenies scriptum in com
mentariis et scies
quoniam urbs illa
urbs rebellis est
et nocens regibus et provinciis
et bella concitantur in ea
ex diebus antiquis
quam ob rem et civitas ipsa
destructa est
nuntiamus nos regi
quoniam si civitas illa
aedificata fuerit
et muri ipsius instaurati
possessionem trans fluvium
non habebis
Verbum misit rex ad Reum
Beel teem et Samsai scriba
et ad reliquos qui erant in con
silio eorum habitatores
Samariae et ceteris trans fluvium
salutem dicens et pacem
accusationem quam misistis
ad nos manifeste lecta est
coram me
et a me praeceptum est et re
censuerunt inveneruntque
quoniam civitas illa a diebus
antiquis adversum reges
rebellat
et seditiones et proelia
concitantur in ea
nam et reges fortissimi
fuerunt in Hierusalem
qui et dominati sunt omni
regioni quae trans fluvium est
tributum quoque et vectigal
et reditus accipiebant
nunc ergo audite sententiam
ut prohibeatis viros illos
et urbs illa non aedificetur

donec si forte a me iussum fuerit
uidete ne neglegenter hoc
impleatis
et paulatim crescat malum
contra reges
itaque exemplum edicti
artarxersis regis lectum est
coram reum et samsai
scribam et consiliariis eorum
et abierunt festini in hierusalem
ad iudaeos
et prohibuerunt eos in brachio
et robore
tunc intermissum est opus
domus di in hierusalem
et non fiebat usque ad annum
secundum regni darii regis
persarum
prophetauerunt autem
aggeus propheta
et zaccharias filius addo
prophetantes ad iudaeos qui
erant in iudaea et hierusalem
in nomine di israhel
tunc surrexerunt zorobabel
filius salathihel et iosue
filius iosedec
et coeperunt aedificare
templum di in hierusalem
et cum eis prophetae di
adiuuantes eos
in ipso tempore uenit ad eos
tatannai qui erat dux
trans flumen
et starbuzannai et consiliarii eorum
sicque dixerunt eis
quis dedit uobis consilium
ut domum hanc aedificaretis
et muros hos instauretis
ad quod respondimus eis
quae essent nomina hominum
auctorum illius aedificationis
oculus autem di eorum factus
est super senes iudaeorum

et non potuerant inhibere eos
placuitque ut res ad darium
referretur
et tunc satisfacerent aduersus
accusationem illam
exemplar epistulae quam
misit tattannai dux regionis
trans flumen
et starbuzannai et consiliatores
eius apharsathaei qui erant
trans flumen ad darium regem
sermonem quem miserant
ei sic scriptus erat
dario regi pax omnis
notum regi
isse nos ad iudaeam prouinciam
ad domum di magni quae aedifi
catur lapide inpolito
et ponuntur ligna in parietibus
opusque illud diligenter
extruitur
et crescit in manibus eorum
interrogauimus ergo senes illos
et ita diximus eis
quis dedit uobis potestatem
ut domum hanc aedificaretis
et muros hos instauraretis
sed et nomina eorum quaesiui
mus ab eis ut nuntiaremus tibi
quae scripsimus nomina uirorum
qui sunt principes in eis
huiuscemodi autem sermonem
responderunt nobis dicentes
nos sumus serui di caeli et terrae
et aedificamus templum
quod erat extructum
ante hos annos multos
quodque rex israhel magnus
aedificauerat et extruxerat
postquam autem ad iracun
diam prouocauerunt
patres nostri dm caeli
et tradidit eos in manu
nabuchodonosor

regis Babylonis chaldaei
domum quoque hanc destruxit
et populum eius transtulit
in Babylonem
In anno autem primo Cyri
regis Babylonis
Cyrus proposuit edictum
ut domus dī haec aedificaretur
nam et vasa templi dī aurea
et argentea
quae Nabuchodonosor tulerat
de templo quod erat
in hierusalem
et asportaverat ea in templo
Babylonis
protulit Cyrus rex de templo
Babylonis
et data sunt Sabassar vocabulo
quem et principem constituit
dixitque ei
haec vasa tolle et vade
et pone ea in templum
quod est in hierusalem
et domus dī aedificetur
in loco suo
Tunc itaque Sabassar ille venit
et posuit fundamenta
templi dī in hierusalem
et ab eo tempore usque nunc
aedificatur et necdum
completum est
Nunc ergo si videtur regi bonum
recenseat in bibliotheca regis
quae est in Babylone
utrum nam a Cyro rege
iussum sit
ut aedificetur domus dī
in hierusalem
et voluntatem regis super
hac remittat ad nos
Tunc Darius rex praecepit
et recensuerunt in bibliotheca
librorum qui erant repositi
in Babylone
et inventum est in Ecbathanis
quod est castrum in Medena
provincia volumen unum
talisque scriptus erat in eo
commentario
In anno primo Cyri regis
Cyrus rex decrevit
ut domus dī quae est in hieru
salem aedificaretur in loco
ubi immolent hostias
et ut ponant fundamenta
supportantia
altitudinem cubitorum lx
et latitudinem cubitorum lx
ordines de lapidibus impolitis iii
et sic ordines de lignis novis
sumptus autem de domo regis
dabuntur
sed et vasa aurea templi dī
et argentea
quae Nabuchodonosor tulerat
de templo hierusalem
et attulerat in Babylonem
reddantur et referantur
in hierusalem in locum suum
quae et posita sunt in templo dī
Nunc ergo Tatannai dux regi
onis quae est trans flumen
Starbozannai et consiliarii
vestri Apharsacaei
qui estis trans flumen
procul recedite ab illis
et dimittite templum dī illud
a duce iudaeorum et a seni
oribus eorum
domum dī illam aedificent
in loco suo
sed et a me praeceptum est
quid oporteat fieri a praes
byteris iudaeorum illis
ut aedificetur domus dī
scilicet ut de arca regis
id est de tributis quae dantur
de regione trans flumen

studiose sumptus dentur illis
ne inpediatur opus
quod necesse fuerit et uitulos
et agnos et hedos in holo
caustum di caeli
frumentum sal uinum oleum
secundum ritum sacerdotum
qui sunt in hierusalem
detur eis per dies singulos
ne sit in aliquo querimonia
et offerant oblationes
di caeli
orentque pro uita regis
et filiorum eius
a me ergo positum est decretum
ut omnis homo qui hanc muta
uerit iussionem
tollatur lignum de domo ipsius
et erigatur et configatur in eo
domus autem eius publicetur
ds autem qui habitare fecit
nomen suum ibi
dissipet omnia regna et populum
qui extenderit manum suam
ut repugnet
et dissipet domum di illam
quae est in hierusalem
ego darius statui decretum
quod studiose impleri uolo
igitur tatannai dux regionis
trans flumen
et stharbuzannai et consili
arii eius
secundum quod praeceperat
darius rex
sic diligenter obsecuti sunt
seniores autem iudaeorum
aedificabant et prosperabantur
iuxta prophetiam aggei prophetae
et zachariae filii addo
et aedificauerunt et construxerunt
iubente do israhel
et iubente cyro et dario et arta
xerxe regibus persarum

et compleuerunt domum di
istam usque ad diem tertium
mensis adar
qui est annus sextus regni
darii regis
fecerunt autem filii israhel
sacerdotes et leuitae
et reliqui filiorum
transmigrationis
dedicationem domus di in
gaudio
et obtulerunt in dedicationem
domus di
uitulos centum
arietes ducentos
agnos quadringentos
hircos caprarum pro peccato
totius israhel duodecim
iuxta numerum tribuum isrl
et statuerunt sacerdotes
in ordinibus suis
et leuitas in uicibus suis
super opera di in hierusalem
sicut scriptum est in libro mosi
fecerunt autem filii trans
migrationis pascha
quarta decima die mensis primi
purificati enim fuerant
sacerdotes et leuitae
quasi unus
omnes mundi ad immolan
dum pascha
uniuersis filiis transmigra
tionis et fratribus suis
sacerdotibus et sibi
et comederunt filii israhel
qui reuersi fuerant de trans
migratione
et omnis qui se separauerat
a coinquinatione gentium
terrae ad eos
ut quaererent dnm dm isrl
et fecerunt sollemnitatem
azymorum vii diebus in laetitia

quoniam laetificaverat eos dns
et converterat cor regis
adsyrii ad eos
ut adiuvaret manus eorum
in opere domus di israhel
Post haec autem verba
in regno artaxerxis regis
persarum
ezras filius saraiae
filii azariae filii helciae
filii sellum
filii sadoc filii achitob
filii amariae
filii azariae filii maraioth
filii zaraiae
filii ozi filii bocci filii abisue
filii finees filii eleazar
filii aaron sacerdotis a principio
ipse ezras ascendit de babylone
et ipse scriba velox in lege mosi
quam dedit dns ds israhel
et dedit ei rex secundum
manum dni di eius super eum
omnem petitionem eius
et ascenderunt de filiis israhel
et de filiis sacerdotum
et de filiis levitarum
et de cantoribus
et de ianitoribus
et de nathinneis in hierusalem
in anno septimo artaxersis regis
et venerunt in hierusalem
mense quinto
ipse est annus septimus regis
quia in primo die mensis primi
coepit ascendere de babylone
et in primo mensis quinti
venit in hierusalem
iuxta manum di sui bonam
super se
ezras enim paravit cor suum
ut investigaret legem dni
et faceret et doceret in isrl
praeceptum et iudicium

Hoc est exemplar epistulae
edicti
quod dedit rex artaxersis
ezrae sacerdoti
scribae erudito in sermonibus
et praeceptis dni
et caerimoniis eius in israhel
Artaxersis rex regum
ezrae sacerdoti scribae legis
di caeli doctissimo salutem
iam decretum est
ut cuicumque placuerit
in regno meo
de populo israhel et de sacer
dotibus eius et de levitis
ire in hierusalem tecum vadat
a facie enim regis et septem
consiliatorum eius missus es
ut visites iudaeam et hierusale
in lege di tui quae est in manu tua
et ut feras argentum et aurum
quod rex et consiliatores eius
sponte obtulerunt do isrl
cuius in hierusalem
tabernaculum est
et omne argentum et aurum
quodcumque inveneris
in universa provincia
babylonis
et populus offerre voluerit
et de sacerdotibus qui sponte
obtulerunt domui di sui
quae est in hierusalem
libere accipe et studiose eme
de hac pecunia
vitulos arietes agnos
et sacrificia et libamina eorum
et offer ea super altare
templi di vestri quod est
in hierusalem
sed et si quid tibi et fratribus
tuis placuerit
de reliquo argento et auro
ut faciatis

iuxta uoluntatem dī uestri facite
uasa quoque quae dantur
in ministerium domus dī tui
quantumcumque necesse est
ut expendas
dabis de thesauro et de fisco
regis et a me
ego artarxersis rex statui
atque decreui
omnibus custodibus arcae
publicae qui sunt trans flumen
ut quodcumque petierit a uobis
ezras sacerdos scriba legis dī caeli
absque mora detis
usque ad argenti talenta centum
et usque ad frumenti coros
centum
et usque ad uini batos centum
et usque ad batos olei centum
sal uero absque mensura
omne quod ad ritum dī
caeli pertinet
tribuatur diligenter
in domo dī caeli
ne forte irascatur contra
regnum regis et filiorum eius
uobis quoque notum facimus
de uniuersis sacerdotibus
et leuitis
cantoribus et ianitoribus
nathinneis et ministris
domus dī huius
ut uectigal et tributum
et annonas non habeatis
potestatem inponendi
super eos
tu autem ezra secundum
sapientiam dī tui quae
est in manu tua
constitue iudices et praesides
et iudicent omni populo
qui est trans flumen
his uidelicet qui nouerunt
legem dī tui

sed et inperitos docete libere
et omnis qui non fecerit
legem dī tui et legem regis
diligenter
iudicium erit de eo
siue in mortem siue in exilium
siue in condemnationem
substantiae eius uel certe
in carcerem
benedictus dns dī patrum
nostrorum
qui dedit hoc in corde regis
ut glorificaret domum dni
quae est in hierusalem
et in me inclinauit misericor
diam suam coram rege
et consiliatoribus eius
et uniuersis principibus
regis potentibus
et ego confortatus manu dni
di mei quae erat in me
congregaui de israhel principes
qui ascenderent mecum
hi sunt ergo principes
familiarum
et genealogia eorum
qui ascenderunt mecum
in regno artaxerxis regis
de babylone
de filiis finees gersom
de filiis ithamar danihel
de filiis dauid attus
de filiis sechenie et de filiis
pharos zacharias
et cum eo numerati sunt
uiri cl
de filiis phaath moab elioenai
filius zareae et cum eo cc uiri
de filiis sechenia filius hiezihel
et cum eo ccc uiri
de filiis adden ebeth filius ionathan
et cum eo l uiri
de filiis helam isaias filius athaliae
et cum eo lxx uiri

de filiis saphatiae zebedia
filius michahel
et cum eo LXXX uiri
de filiis ioab obedia filius
iehel et cum eo CCXVIII uiri
de filiis selomith filii iosphiae
et cum eo CLX uiri
de filiis babai zacharias filius
babai et cum eo XXVIII uiri
de filiis ezead iohanan filius
ectan et cum eo LX uiri
de filiis adonicam qui erant
nouissimi
et haec nomina eorum
helipheleth et hiehel et samaias
et cum eis LX uiri
de filiis begui uthai et zachur
et cum eis LXX uiri
congregaui autem eos ad fluuium
qui decurrit ad ahauua
et mansimus ibi dieb· tribus
quaesiuique in populo et in sa-
cerdotibus de filiis leui
et non inueni ibi
itaque misi helizer et arihel
et semeiam
et helnathan et iarib et
alterum helnathan
et nathan et zachariam
et mesolam principes
et ioarib et helnathan
sapientes
et misi eos ad heddo qui est
primus in casphiae loco
et posui in ore eorum uerba
quae loquerentur ad addom
et ad fratres eius nathinneos
in loco casphiae
ut adducerent nobis ministros
domus dī nostri
et adduxerunt nobis
per manum dī nostri
bonam super nos
uirum doctissimum

de filiis moholi filii leui
filii israhel
et sarabiam et filios eius
et fratres eius decem et octo
et asabiam et cum eo isaiam
de filiis merari fratresque eius
et filios eius XX
et de nathinneis quos
dederat dauid
et principes ad ministeria
leuitarum nathinneos CCXX
omnes hii suis nominibus
uocabantur
et praedicaui ibi ieiunium
iuxta fluuium ahauua
ut adfligeremur coram dn̄o
dō nostro
et peteremus ab eo uiam rectam
nobis et filiis nostris
uniuersaeq· substantiae nostrae
erubui enim petere regem
auxilium et equites
qui defenderent nos
ab inimico in uia
quia dixeramus regi manus
dī nostri super omnes
qui quaerunt eum in bonitate
et imperium eius et fortitudo
eius et furor super omnes
qui dereliquunt eum
ieiunauimus autem et rogauimus
dm̄ nostrum pro hoc
et euenit nobis prospere
et separaui de principibus
sacerdotum XII
sarabian asabian et cum eis
de fratribus eorum X
et adpendi eis argentum et auru
et uasa consecrationis
domus dī nostri
quae optulerat rex et con-
siliarii eius
et principes eius uniuersusq·
isrl̄ eorum qui inuenti fuerant

ET ADPENDI IN MANIBUS EORUM
ARGENTI TALENTA SESCENTA L
ET UASA ARGENTEA CENTUM
AURI CENTUM TALENTA
ET CRATERAS AUREOS XX
QUI HABEBANT SOLIDOS MILLENOS
ET UASA AERIS FULGENTIS OPTIMI
DUO PULCHRA UT AURUM
ET DIXI EIS
UOS SCI DNI ET UASA SCA
ET ARGENTUM ET AURUM QUOD
SPONTE OBLATUM EST DNO DO
PATRUM UESTRORUM
UIGILATE ET CUSTODITE
DONEC ADPENDATIS CORAM
PRINCIPIBUS SACERDOTUM
ET LEUITARUM
ET DUCIBUS FAMILIARUM ISRAHEL
IN HIERUSALEM
ET IN THESAURUM DOMUS DI
SUSCEPERUNT AUTEM SACER
DOTES ET LEUITAE
PONDUS ARGENTI ET AURI
ET UASORUM
UT DEFERRENT IN HIERUSALEM
IN DOMUM DI NOSTRI
PROMOUIMUS ERGO A FLUMINE
AHAUA
DUODECIMO DIE MENSIS PRIMI
UT PERGEREMUS HIERUSALEM
ET MANUS DI NOSTRI FUIT
SUPER NOS
ET LIBERAUIT NOS DE MANU
INIMICI ET INSIDIATORIS IN UIA
ET UENIMUS IN HIERUSALEM
ET MANSIMUS IBI DIEBUS TRIBUS
DIE AUTEM QUARTO ADPENSUM
EST ARGENTUM ET AURUM
ET UASA IN DOMO DNI
PER MANUM REMOTH FILII
URIAE SACERDOTIS
ET CUM EO ELEAZAR FILIUS FINEES
CUMQUE EIS IOZADED FILIUS IOSUE
ET NOADAIA FILIUS BENNOI LEUITAE
IUXTA NUMERUM ET PONDUS
OMNIUM
DESCRIPTUM EST OMNE PONDUS
IN TEMPORE ILLO
SED ET QUI UENERANT DE CAPTI
UITATE FILII TRANSMIGRATIONIS
OBTULERUNT HOLOCAUSTOMATA
DO ISRAHEL
UITULOS XII PRO OMNI ISRAHEL
ARIETES XC VI
AGNOS LXX VII
HIRCOS PRO PECCATO XII
OMNIA IN HOLOCAUSTUM DNO
DEDERUNT AUTEM EDICTA
REGIS SATRAPIS
QUI ERANT DE CONSPECTU REGIS
ET DUCIBUS TRANS FLUMEN
ET LEUAUERUNT POPULUM
ET DOMUM DI
IX POST QUAM AUTEM HAEC
CONPLETA SUNT
ACCESSERUNT AD ME PRINCIPES
DICENTES
NON EST SEPARATUS POPULUS
ISRAHEL
ET SACERDOTES ET LEUITAE
A POPULIS TERRARUM
ET DE ABOMINATIONIB; EORUM
CHANANAEI UIDELICET
ET ETHAEI ET PHEREZAEI
ET IEBUSAEI ET AMMANITARUM
ET MOABITARUM
ET AEGYPTIORUM ET AMORREORUM
TULERUNT ENIM DE FILIABUS
EORUM SIBI ET FILIIS SUIS
ET COMMISCUERUNT SEMEN SCM
CUM POPULIS TERRARUM
MANUS ETIAM PRINCIPUM
ET MAGISTRATUUM FUIT IN HAC
TRANSMIGRATIONE PRIMA
CUMQUE AUDISSEM SERMONEM ISTU
SCIDI PALLIUM MEUM ET TUNICAM
ET EUELLI PILOS CAPITIS MEI
ET BARBAE ET SEDI MAERENS

et convenerunt ad me
omnes qui timebant
verbum di israhel
pro transgressione eorum
qui de captivitate venerant
et ego sedebam tristis usque
ad sacrificium vespertinum
et in sacrificio vespertino
surrexi de adflictione mea
et scisso pallio et tunica
curvavi genua mea et expandi
manus meas ad dnm dm
meum et dixi
ds meus confundor et erubesco
levare ds meus faciem
meam ad te
quoniam iniquitates nostrae
multiplicatae sunt
super caput
et delicta nostra creverunt
usque in caelum
a diebus patrum nostrorum
sed et nos ipsi peccavimus
granditer usque ad diem hanc
et in iniquitatibus nostris
positi sumus
ipsi et reges nostri et sacer
dotes nostri
in manum regum terrarum
in gladio in captivitate in rapina
in confusione vultus
sicut et die hac
et nunc quasi parum et ad
momentum facta est
deprecatio nostra
apud dnm dm nostrum
ut dimitterentur in nobis
reliquiae
et daretur pax illis
in loco sco eius
et inluminaret oculos nostros
ds noster
et daret nobis vitam modicum
in servitute nostra
quia servi sumus et in servitute
nostra non dereliquit nos
ds noster
et inclinavit super nos miseri
cordiam coram rege
persarum
ut daret nobis vitam
et sublimaret domum
di nostri
et extrueret solitudines eius
et daret nobis saepem
in iudaea et in hierusalem
et nunc quid dicemus
ds noster post haec
quia dereliquimus mandata
tua quae praecepisti
in manu servorum tuorum
prophetarum dicens
terram ad quam vos ingredi
mini ut possideatis eam
terra inmunda est
iuxta inmunditiam populorum
ceterarumque terrarum
in abominationibus eorum
qui repleverunt eam
ab ore usque ad os
in coinquinatione sua
nunc ergo filias vestras
ne detis filiis eorum
et filias eorum ne accipiatis
filiis vestris
et non quaeratis pacem eorum
et prosperitatem eorum
usque in aeternum
ut confortemini et comedatis
quae bona sunt terrae
et heredes habeatis filios
vestros usque in saeculum
et post omnia quae venerunt
super nos
in operibus nostris pessimis
et in delicto nostro magno
quia tu ds noster liberasti
nos de iniquitate nostra

et dedisti nobis salutem
sicut est hodie
ut non converteremur et ir-
rita faceremus mandata tua
Neque matrimonia iungeremus
cum populis abominationum
istarum
Num quid iratus es nobis
usque ad consummationem
ne dimitteres nobis reliquias
et salutem
dne ds israhel iustus es
quoniam derelicti sumus
qui salvaremur sicut die hac
ecce coram te sumus
in delicto nostro
non stari potest coram te
super hoc
Sic ergo orante ezra
et plorante eum
et iacente ante
templum di
collectus est ad eum de israhel
coetus grandis nimis
virorum et mulierum puerorum
et flevit populus fletu multo
Et respondit sechenia
filius iehiel de filiis helam
et dixit ezrae
nos praevaricati sumus
in dm nostrum
et duximus uxores alienige-
nas de populis terrae
et nunc si est paenitentia
in israhel super hoc
percutiamus foedus
cum dno nostro
et proiciamus universas uxores
et eos qui de his nati sunt
iuxta voluntatem dni
et eorum qui timent
praeceptum di nostri
secundum legem fiat
surge tuum est decernere

nos quoque erimus tecum
confortare et fac
Surrexit ezras ergo
et adiuravit principes
sacerdotum et levitarum
et omnem israhel
ut facerent secundum verbum hoc
et iuraverunt
et surrexit ezras ante
domum di
et abiit ad cubiculum
iohannan filii eliasib
et ingressus est illuc
Panem non comedit
et aquam non bibit
Lugebat enim in transgressio-
ne eorum qui de captivitate
venerant
et missa est vox in iuda
et in hierusalem
omnibus filiis transmigrationis
ut congregarentur in hierusalem
et omnis qui non venerit
in tribus diebus
iuxta consilium principum
et seniorum
auferetur universa
substantia eius
et ipse abicietur de coetu
transmigrationis
Convenerunt igitur omnes
viri iuda et beniamin
in hierusalem tribus diebus
ipse est mensis nonus
vicesimo die mensis
et sedit omnis populus
in platea domus di
trementes pro peccato et pluviis
Et surrexit ezras sacerdos
et dixit ad eos
vos transgressi estis et duxistis
uxores alienigenas
ut adderetis super delictum
israhel

et nunc date confessionem
domino deo patrum uestrorum
et facite placitum eius
et separamini a populis terrae
et ab uxoribus alienigenis
Et respondit uniuersa multi
tudo dixitque uoce magna
iuxta uerbum tuum ad nos
sic fiat
uerum tamen quia populus
multus est et tempus
pluuiae
et non sustinemus stare foris
et opus non est diei unius
uel duorum
uehementer quippe peccauimus
in sermone isto
constituantur principes
in uniuersa multitudine
et omnes in ciuitatibus nostris
qui duxerunt uxores
alienigenas
ueniant in temporib· statutis
et cum his seniorib· per ciuitatem
et ciuitatem et iudices eius
donec auertatur ira dei nostri
a nobis super peccato hoc
Igitur ionathan filius asahel
et iaazia filius thecue
steterunt super hoc
et mesollam et sebethai
leuites adiuuerunt eos
Feceruntque sic filii
transmigrationis
et abierunt ezras sacerdos
et uiri principes familiarum
in domo patrum suorum
et omnes per nomina sua
et sederunt in die primo
mensis decimi ut quae
rerent rem
et consummati sunt omnes
uiri qui duxerunt uxores
alienigenas usque ad diem
mensis primi
et inuenti sunt de filiis sacer
dotum qui duxerant uxores
alienigenas
de filiis iosue filii iosedec
et fratres eius maasia
et eliezer et iarib et godolia
et dederunt manus suas
ut eicerent uxores suas
et pro delicto suo arietem
de ouibus offerrent
et de filiis emmer anani
et zebedia
et de filiis erim maasia et helia
et semeia
et hiehiel et ozias
et de filiis phessur
helioenai maasia ismahel
natanahel
iozabeth et helasa
et de filiis leuitarum
iozabet et semei et celeia
ipse est calita
phataia iuda et eliezer
et de cantoribus eliasub
et de ianitoribus
sellum et telem et uri
et ex israhel
de filiis pharos
remia et ezia et melchia
et miamin et eliezer
et melchia et banea
et de filiis helam
mathania zaccharias et hiehiel
et abdi et irimoth et helia
et de filiis zethua
elioenai eliasib mathania
et ierimuth
et zabad et aziza
et de filiis iohanan anania
zabbai et athalai
et de filiis bani
mosollam et melluch
et adaia iasub et saal et ramoth

et de filiis phaethmoab
edna et chalal
banaias maasias mathanias
beselehel
et bennui et manasse
et de filiis erem eliezer
iosue melchias
samaias simeon beniamin
malach samarias
et de filiis asom
matthania matthetha
zebed elipet ieremi
manasse semei
de filiis bani maaddi
amram et huel
baneas et baldaias
celiau uannia marimuth
et eliasib
matthanias mathanai
et iasi et bani
et bennui semei et salmias
et nathan
et adaias mech medabai
sisai sarai
ezrel et selemiau
semeria sellum
amaria ioseph
de filiis nebuiel
matthathias zabad zabina
ieddu et iohel banaia
omnes hi acceperunt uxores
alienigenas
et fuerunt ex eis mulieres
quae pepererant filios

NEEMIA

1 Verba neemiae filii
achliae
et factum est in mense
chasleu
anno uicensimo et ego eram
in susis castro
et uenit anani unus de fratribus
meis ipse et uiri ex iuda
et interrogaui eos de iudaeis
qui remanserant
et super erant de captiuitate
et hierusalem
et dixerunt mihi
qui remanserunt et relicti
sunt de captiuitate ibi
in prouincia
in adflictione magna sunt
et in obprobrio et murus
hierusalem dissipatus est
et portae eius conbustae
sunt igni
cumque audissem uerba
huiuscemodi
sedi et fleui et luxi diebus
et ieiunabam et orabam
ante faciem dei caeli et dixi
quaeso dne ds caeli fortis
magne atque terribilis
qui custodis pactum
et misericordiam
cum his qui te diligunt
et custodiunt mandata tua
fiat auris tua auscultans
et oculi tui aperti
ut audias orationem serui tui
quam ego oro coram te hodie
nocte et die pro filiis israhel
seruis tuis
et confiteor pro peccatis
filiorum israhel quibus
peccauerunt tibi
et ego et domus patris mei
peccauimus
uanitate seducti sumus

ET NON CUSTODIUIMUS MANDATUM
ET CAERIMONIAS ET IUDICIA QUAE
PRAECEPISTI MOSI SERUO TUO
MEMENTO UERBI QUOD MANDASTI
MOSI FAMULO TUO DICENS
CUM TRANSGRESSI FUERITIS
EGO DISPERGAM UOS
IN POPULOS
ET SI REUERTAMINI AD ME
ET CUSTODIATIS MANDATA
MEA ET FACIATIS EA
ETIAM SI ABDUCTI FUERITIS
AD EXTREMA CAELI INDE
CONGREGABO UOS
ET INDUCAM IN LOCUM QUEM ELEGI
UT HABITARET NOMEN MEUM IBI
ET IPSI SERUI TUI ET POPULUS TUUS
QUOS REDEMISTI
IN FORTITUDINE TUA MAGNA
ET IN MANU TUA UALIDA
OBSECRO DNE SIT AURIS TUA
ADTENDENS AD ORATIONEM
SERUI TUI
ET AD ORATIONEM SERUORUM
TUORUM
QUI UOLUNT TIMERE NOMEN TUUM
ET DIRIGE SERUUM TUUM HODIE
ET DA EI MISERICORDIAM
ANTE UIRUM HUNC
EGO ENIM ERAM PINCERNA REGIS
II FACTUM EST AUTEM IN MENSE
NISAN
ANNO UICENSIMO ARTAXERSIS
REGIS
ET UINUM ERAT ANTE EUM
ET LEUAUI UINUM ET DEDI REGI
ET ERAM QUASI LANGUIDUS
ANTE FACIEM EIUS
DIXITQUE MIHI REX
QUARE UULTUS TUUS TRISTIS
CUM TE AEGRUM NON UIDEAM
NON EST HOC FRUSTRA
SED MALUM NESCIO QUID
IN CORDE TUO EST
ET TIMUI UALDE AC NIMIS
ET DIXI REGI
REX IN AETERNUM UIUE
QUARE NON MERERATUR UULTUS MEUS
QUIA CIUITAS DOMUS SEPULCHRUM
PATRIS DESERTA EST
ET PORTAE EIUS CONBUSTAE SUNT IGNI
ET AIT MIHI REX
PRO QUA RE POSTULAS
ET ORAUI DM CAELI ET DIXI AD REGEM
SI UIDETUR REGI BONUM
ET SI PLACET SERUUS TUUS
ANTE FACIEM TUAM
UT MITTAS ME IN IUDEAM
AD CIUITATEM SEPULCHRI
PATRIS MEI
ET AEDIFICABO EAM
DIXITQUE MIHI REX ET REGINA
QUAE SEDEBAT IUXTA EUM
USQUE AD QUOT TEMPUS ERIT
ITER TUUM
ET QUANDO REUERTERIS
ET PLACUIT ANTE UULTUM REGIS
ET MISIT ME
ET CONSTITUI EI TEMPUS
ET DIXI REGI
SI REGI UIDETUR BONUM
EPISTULAS DET MIHI AD DUCES
REGIONIS TRANS FLUMEN
UT TRANSDUCANT ME
DONEC UENIAM IN IUDAEAM
ET EPISTULAM AD ASAPH CUSTODEM
SALTUS REGIS
UT DET MIHI LIGNA UT TEGERE
POSSIM PORTAS TURRIS
DOMUS
ET MURI CIUITATIS
ET DOMUM QUAM INGRESSUS
FUERO
ET DEDIT MIHI REX IUXTA MANUM
DI MEI BONAM MECUM
ET UENI AD DUCES REGIONIS
TRANS FLUMEN
DEDIQUE EI EPISTULAS REGIS

MISERAT AUTEM MECUM REX
PRINCIPES MILITUM ET EQUITES
ET AUDIERUNT SANABALLAT
HORONITES ET TOBIAS
SERUUS AMMANITES
ET CONTRISTATI SUNT
AFFLICTIONE MAGNA
QUOD UENISSET HOMO QUI QUAE
RERET PROSPERITATEM
FILIORUM ISRAHEL
ET UENI HIERUSALEM
ET MANSI IBI DIEBUS TRIBUS
ET SURREXI NOCTE EGO
ET UIRI PAUCI MECUM
ET NON INDICAUI CUIQUAM
QUID DEUS DEDISSET IN CORDE MEO
UT FACEREM IN HIERUSALEM
ET IUMENTUM NON ERAT MECUM
NISI ANIMAL CUI SEDEBAM
ET EGRESSUS SUM PER PORTAM
UALLIS NOCTE
ET ANTE FONTEM DRACONIS
ET AD PORTAM STERCORIS
ET CONSIDERABAM MURUM
HIERUSALEM DISSIPATUM
ET PORTAS EIUS CONSUMPTAS IGNI
ET TRANSIUI AD PORTAM FONTIS
ET AD AQUAEDUCTUM REGIS
ET NON ERAT LOCUS IUMENTO
CUI SEDEBAM UT TRANSIRET
ET ASCENDI PER TORRENTEM NOCTE
ET CONSIDERABAM MURUM
ET REUERSUS UENI AD PORTAM
UALLIS ET REDII
MAGISTRATUS AUTEM NESCIEBANT
QUO ABISSEM AUT QUID EGO
FACEREM
SED ET IUDAEIS ET SACERDOTIB
ET OPTIMATIB ET MAGISTRATIB
ET RELIQUIS QUI FACIEBANT OPUS
USQUE AD ID LOCORUM NIHIL
INDICAUERAM
ET DIXI EIS
UOS NOSTIS ADFLICTIONEM
IN QUA SUMUS
QUIA HIERUSALEM DESERTA EST
ET PORTAE EIUS CONSUMPTAE
SUNT IGNI
UENITE ET AEDIFICEMUS
MUROS HIERUSALEM
ET NON SIMUS ULTRA
IN OBPROBRIUM
ET INDICAUI EIS MANUM DEI MEI
QUOD ESSET BONA MECUM
ET UERBA REGIS QUAE LOCUTUS
EST MIHI ET AIO
SURGAMUS ET AEDIFICEMUS
ET CONFORTATAE SUNT MANUS
EORUM IN BONO
AUDIERUNT AUTEM SANABALLAT H
ORONITES
ET TOBIAS SERUUS AMMANITES
ET GOSEM ARABS
ET SUBSANNAUERUNT NOS
ET DESPEXERUNT NOS
DIXERUNT QUE
QUAE EST HAEC RES QUAM FACITIS
NUMQUID CONTRA REGEM UOS
REBELLATIS
ET REDDIDI EIS SERMONEM
DIXIQUE AD EOS
DS CAELI IPSE NOS IUUAT
ET NOS SERUI EIUS SUMUS
SURGAMUS ET AEDIFICEMUS
UOBIS AUTEM NON EST PARS
ET IUSTITIA ET MEMORIA
IN HIERUSALEM
ET SURREXIT ELIASIB
SACERDOS MAGNUS
ET FRATRES EIUS SACERDOTES
ET AEDIFICAUERUNT PORTAM
GREGIS
IPSI AEDIFICAUERUNT EAM
ET STATUERUNT UALUAS EIUS
ET USQUE AD TURREM CENTUM
CUBITORUM SCIFICAUERUNT EAM
USQUE AD TURREM ANANEHEL
ET IUXTA EUM AEDIFICAUERUNT

uiri hiericho
et iuxta eum aedificauit
zacchur filius amari
portam autem piscium
aedificauerunt filii asnaa
ipsi texerunt eam
et statuerunt ualuas eius
et seras et uectes
et iuxta eos aedificauit
marimuth filius uriae
filii accus
et iuxta eos aedificauit
mosollam filius barachiae
filii mesezebel
et iuxta eos aedificauit
sadoc filius baana
et iuxta eos aedificauit thecueni
optimates autem eorum non
subposuerunt colla sua
in operibus dñi sui
et portam ueterem aedificauerunt
ioiada filius fasea
et mosollam filius besodia
ipsi texerunt eam et statue
runt ualuas eius et seras
et uectes
et iuxta eos aedificauit
meletias gabaonites
et iadon meronathites
uiri de gabaon et maspha
pro duce qui erat in regione
trans flumen
et iuxta eum aedificauit
ezihel filius araia aurifex
et iuxta eum aedificauit
anania filius pigmentarii
et dimiserunt hierusalem
usque ad murum plateae
latioris
et iuxta eum aedificauit
rafaia filius ahur
princeps uici hierusalem
et iuxta eos aedificauit ieideia
filius aromaph contra domū suā

et iuxta eum aedificauit
attus filius aseboniae
mediam partem uici aedificauit
melchias filius erem
et asub filius faeth moab
et turrem fornorum
et iuxta eum aedificauit
sellum filius aloes
princeps mediae partis
uici hierusalem
ipse et filiae eius
et portam uallis aedificauit
annu et habitatores zanoe
ipsi aedificauerunt eam
et statuerunt ualuas eius
et seras et uectes
et mille cubitos in muro
usq; ad portam sterquilinii
et portam sterquilinii
aedificauit melchias
filius rechab
princeps uici bethacharam
ipse aedificauit eam et statuit
ualuas eius et seras et uectes
et portam fontis aedificauit
sellum filius coloza
princeps pagi maspha
ipse aedificauit eam et texit
et statuit ualuas eius et seras
et uectes
et muros piscinae siloae
in hortum regis
et usque ad gradus qui descen
dunt de ciuitate dauid
post eum aedificauit neemias
filius azboc
princeps dimidiae partis
uici bethsur
usque contra sepulchrum
dauid
et usque ad piscinam quae
grandi opere constructa est
et usque ad domum fortium
post eum aedificauerunt leuitae

regum filius bennui
post eum aedificavit asebias
princeps dimidiae partis
vici ceilae in vico suo
post eum aedificaverunt
fratres eorum
bevi filius benadad princeps
dimidiae partis ceila
et aedificavit iuxta eum azer
filius iosue princeps maspha
mensuram secundam
contra ascensum firmissimi
anguli
post eum aedificavit in monte
baruch filius zacchai
mensuram secundam
ab angulo usque ad portam
domus heliasib sacer
dotis magni
post eum aedificavit meremuth
filius uriae filius accus
mensuram secundam
a porta domus heliasib
donec extenderetur
domus heliasib
et post eum aedificaverunt
sacerdotes viri de campes
tribus iordanis
post eum aedificavit beniamin
et asub contra domum suam
et post eum aedificavit azarias
filius maasiae filii ananiae
contra domum suam
post eum aedificavit bennui
filius enadda mensuram
secundam
a domo azariae usque ad flexuram
et usque ad angulum
falel filius ozi contra
flexuram et turrem
quae eminet de domo regis
excelsa
id est in atrio carceris
post eum phadaia filius pheros

nathinnaei autem habitabant
in ophel
usque contra portam aquarum
ad orientem
et turrem quae prominebat
post eum aedificaverunt thecueni
mensuram secundam
e regione
turre magna et eminenti
usque ad murum templi
sursum autem a porta
equorum aedificave
runt sacerdotes
unusquisque contra
domum suam
et post eum aedificavit
semeia filius sechenia
custos portae orientalis
post eum aedificavit anania
filius selemiae
et anun filius selo sextus
mensuram secundam
post eum aedificavit
mosollam filius barachiae
contra gazophylacium suum
post eum aedificavit melchias
filius aurificis
usque ad domum nathinneorum
et scruta vendentium
contra portam iudicalem
et usque ad cenaculum
anguli
et inter cenaculum anguli
in porta gregis
aedificaverunt artifices
et negotiatores
factum est autem cum audisset
sanaballat quod aedificaremus murum
iratus est valde
et motus nimis subsannavit
iudaeos et dixit
coram fratribus suis
et frequentia samaritanorum

QUID IUDAEI INBECILLI FACIUNT
NUM DIMITTUNT EOS GENTES
NUM SACRIFICABUNT ET CONPLE-
BUNT IN UNA DIE
NUMQUID AEDIFICARE POTERUNT
LAPIDES DE ACERVIS PULVERIS
QUI CONBUSTI SUNT
SED ET TOBIAS AMMANITES
PROXIMUS EIUS AIT AEDIFICENT
SI ASCENDERIT VULPIS TRANSILIET
MURUM EORUM LAPIDEUM
AUDI DS NOSTER
QUIA FACTI SUMUS DESPECTUI
CONVERTE OBPROBRIUM
SUPER CAPUT EORUM
ET DA EOS IN DESPECTIONEM
IN TERRA CAPTIVITATIS
NE OPERIAS INIQUITATEM EORUM
ET PECCATUM EORUM CORAM
FACIE TUA NON DELEATUR
QUIA INRISERUNT AEDIFICANTES
ITAQ· AEDIFICAVIMUS MURUM
ET CONIUNXIMUS TOTUM
USQ· AD PARTEM DIMIDIAM
ET PROVOCATUM EST COR POPULI
AD OPERANDUM
FACTUM EST AUTEM CUM AUDISSET
SANABALLAT ET TOBIAS
ET ARABES ET AMMANITAE ET AZOTII
QUOD OBDUCTA ESSET CICATRIX
MURI HIERUSALEM
ET QUOD COEPISSENT INTER-
RUPTA CONCLUDI
IRATI SUNT NIMIS ET CONGREGATI
OMNES PARITER
UT VENIRENT ET PUGNARENT
CONTRA HIERUSALEM
ET MOLIRENTUR INSIDIAS
ET ORAVIMUS DM NOSTRUM
ET POSUIMUS CUSTODES SUPER
MURUM DIE ET NOCTE CONTRA EOS
DIXIT AUTEM IUDAS
DEBILITATA EST FORTITUDO
PORTANTIS

ET HUMUS NIMIA EST
ET NOS NON POTERIMUS
AEDIFICARE MURUM
ET DIXERUNT HOSTES NOSTRI
NESCIANT ET IGNORENT
DONEC VENIAMUS IN MEDIO EORUM
ET INTERFICIAMUS EOS
ET CESSARE FACIAMUS OPUS
FACTUM EST AUTEM VENIENTIB·
IUDAEIS QUI HABITABANT
IUXTA EOS
ET DICENTIBUS NOBIS PER DECEM
VICES
EX OMNIB· LOCIS QUIBUS
VENERANT AD NOS
STATUI IN LOCO POST MURUM
PER CIRCUITUM POPULUM
IN ORDINE CUM GLADIIS SUIS
ET LANCEIS
ET PERSPEXI ATQ· SURREXI
ET AIO AD OPTIMATES ET AD MAGISTRATUS
ET AD RELIQUAM PARTEM VULGI
NOLITE TIMERE A FACIE EORUM
DNI MAGNI ET TERRIBILIS
MEMENTOTE
ET PUGNATE PRO FRATRIBUS VESTRIS
ET UXORIB· VESTRIS ET DOMIBUS
FACTUM EST AUTEM CUM AUDIS-
SENT INIMICI NOSTRI NUNTI-
ATUM EST NOBIS
DISSIPAVIT DS CONSILIUM EORUM
ET REVERSI SUMUS OMNES
AD MUROS
UNUSQUISQ· AD OPUS SUUM
ET FACTUM EST A DIE ILLA
ET MEDIA PARS IUVENUM EORUM
FACIEBANT OPUS
ET MEDIA PARATA ERAT AD BELLUM
ET LANCEAE ET SCUTA ET ARCUS
ET LORICAE
ET PRINCIPES POST EOS IN OMNI
DOMO IUDA
AEDIFICANTIUM IN MURO
ET PORTANTIUM ONERA ET INPONENTIUM

UNA MANU SUA FACIEBAT OPUS
ET ALTERA TENEBAT GLADIUM
AEDIFICANTIUM ENIM UNUSQUISQUE
GLADIO ERAT
ACCINCTUS RENES
ET AEDIFICABANT ET CLANGEBANT
BUCINA IUXTA ME
ET DIXI AD OPTIMATES
ET AD MAGISTRATUS
ET AD RELIQUAM PARTEM UULGI
OPUS GRANDE EST ET LATUM
ET NOS SEPARATI SUMUS IN MURO
PROCUL ALTER AB ALTERO
IN LOCO QUOCUMQ; AUDIERITIS
CLANGOREM TUBAE ILLUC
CONCURRITE AD NOS
DS NOSTER PUGNABIT PRO NOBIS
ET NOS IPSI FACIAMUS OPUS
ET MEDIA PARS NOSTRORUM
TENEAT LANCEAS
AB ASCENSU AURORAE DONEC
EGREDIANTUR ASTRA
IN TEMPORE QUOQUE ILLO
DIXI POPULO
UNUSQUISQ; CUM PUERO SUO
MANEAT IN MEDIO HIERUSALEM
ET SINT NOBIS UICES PER NOCTEM
ET DIEM AD OPERANDUM
EGO AUTEM ET FRATRES MEI
ET PUERI MEI
ET CUSTODES QUI ERANT POST ME
NON DEPONEBAMUS UESTI
MENTA NOSTRA
UNUSQUISQ; TANTUM NUDABATUR
AD BAPTISMUM
ET FACTUS EST CLAMOR POPULI
ET UXORUM EIUS MAGNUS
ADUERSUS FRATRES SUOS
IUDAEOS
ET ERANT QUI DICERENT
FILII NOSTRI ET FILIAE NOSTRAE
MULTAE SUNT NIMIS
ACCIPIAMUS PRO PRAETIO EARUM
FRUMENTUM

ET COMEDAMUS ET BIBAMUS
ET ERANT QUI DICERENT
AGROS NOSTROS ET UINEAS
ET DOMOS NOSTRAS OPPONAMUS
ET ACCIPIAMUS FRUMENTUM IN FAME
ET ALII DICEBANT
MUTUO SUMAMUS PECUNIAS
IN TRIBUTA REGIS
DEMUSQ; AGROS NOSTROS
ET UINEAS
ET NUNC SICUT CARNES FRATRUM
NOSTRORUM SIC CARNES
NOSTRAE SUNT
SICUT FILII EORUM ITA ET FILII NOSTRI
ECCE NOS SUBIUGAMUS FILIOS
NOSTROS ET FILIAS NOSTRAS
IN SERUITUTEM
ET DE FILIABUS NOSTRIS
SUNT FAMULAE
NEC HABEMUS UNDE POSSINT
REDIMI
ET AGROS NOSTROS ET UINEAS
ALII POSSIDENT
ET IRATUS SUM NIMIS
CUM AUDISSEM CLAMOREM
EORUM SECUNDUM UERBA HAEC
COGITAUITQ; COR MEUM MECUM
ET INCREPUI OPTIMATES
ET MAGISTRATUS ET DIXI EIS
USURAS NE SINGULI A FRATRIBUS
UESTRIS EXIGATIS
ET CONGREGAUI ADUERSUS EOS
CONTENTIONEM MAGNAM
ET DIXI EIS
NOS UT SCITIS REDEMIMUS
FRATRES NOSTROS IUDAEOS
QUI UENDITI FUERANT GENTIB;
SECUNDUM POSSIBILITATEM
NOSTRAM
ET UOS IGITUR UENDITE FRATRES
NOSTROS ET REDIMEMUS EOS
ET SILUERUNT NEC INUENERUNT
QUID RESPONDERENT
DIXI QUE AD EOS

non est bona res quam facitis
quare non in timore di nostri
ambulatis
ne exprobretur nobis a gentib.
inimicis nostris
et ego et fratres mei
et pueri mei
commodavimus plurimis
pecuniam et frumentum
non repetamus in commune
istud aes alienum
et concedamus debetur nobis
reddite eis hodie agros suos
vineas suas oliveta sua
et domos suas
quin potius et centesimam
pecuniae frumenti vini et olei
quam exigere soletis ab eis
date pro illis
et dixerunt reddemus
et ab eis nil quaeremus
sicque faciemus ut loqueris
et vocavi sacerdotes
et adiuravi eos ut facerent
iuxta quod dixeram
insuper et sinum meum
excussi et dixi
sic excutiat ds omnem virum
qui non compleverit
verbum istud
de domo sua et de laborib. suis
sic excutiatur et vacuus fiat
et dixit universa multitudo
amen
et laudaverunt dm
fecit ergo populus sicut
dictum erat
a die autem illa qua prae
ceperat mihi
ut essem dux in terra iuda
ab anno vicensimo usque
ad annum tricensimum
secundum artaxersis
regis per annos xii
ego et fratres mei annonas
quae ducibus debebantur
non comedimus
duces autem primi
qui fuerunt ante me
gravaverunt populum
et acceperant ab eis in pane
vino et pecunia cotidie
siclos xl
sed et ministri eorum
depresserunt populum
ego autem non feci ita
propter timorem di
quin potius in opere muri
aedificavi
et agrum non emi
et omnes pueri mei congregati
ad opus erant
iudaei quoque et magistratus
cl viri
et qui veniebant ad nos
de gentib. quae in circuitu
nostro sunt
in mensa mea erant
parabatur autem mihi
per dies singulos
bos unus arietes sex electi
exceptis volatilibus
et inter dies decem vina
diversa
et alia multa tribuebam
insuper et annonas ducatus
mei non quaesivi
valde enim erat adtenuatus
populus
memento mei ds meus
in bonum
secundum omnia quae feci
populo huic
Factum est autem cum audis
set sanaballat et tobia
et gosem arabs
et ceteri inimici nostri
quod aedificassem ego murum

et non esset in ipso residua
interruptio
usque ad tempus autem illud
valvas non posueram
in portis
miserunt Sanaballath
et Gosem ad me dicentes
veni et percutiamus foedus
pariter in vitulis in campo uno
ipsi autem cogitabant ut facerent
mihi malum
misi ergo ad eos nuntios dicens
opus grande ego facio
et non possum descendere
ne forte neglegatur
cum venero et descendero
ad vos
miserunt autem ad me
secundum verbum hoc
per quattuor vices
et respondi eis iuxta sermonem
priorem
et misit ad me Sanaballath
iuxta verbum prius
quinta vice puerum suum
et epistulam habebat in manu
sua scriptam hoc modo
in gentibus auditum est
et Gosem dixit
quod tu et Iudaei cogitetis
rebellare
et propterea aedifices murum
et levare te velis super eos
regem
propter quam causam
et prophetas posueris
qui praedicent de te
in Hierusalem dicentes
rex in Iudaea est
auditurus est rex verba haec
idcirco nunc veni ut ineamus
consilium pariter
et misi ad eos dicens
non est factum secundum

verba haec quae tu loqueris
de corde enim tuo tu com
ponis haec
omnes autem hi terrebant
nos cogitantes
quod cessarent manus nostrae
ab opere et quiesceremus
quam ob causam magis
confortavi manus meas
et ingressus sum domum
Samaiae filii Dalaiae
filii Metabehel secreto
qui ait
tractemus nobiscum in domo
Dei in medio templi
et claudamus portas aedis
quia venturi sunt ut inter
ficiant te
et nocte venturi sunt
ad occidendum te
et dixi
num quisquam similis
mei fugit
et quis ut ego ingredietur
templum et vivet non in
grediar
et intellexi quod ds non
misisset eum
sed quasi vaticinans locutus
esset ad me
et Tobia et Sanaballath
conduxissent eum
acceperat enim pretium
ut territus facerem
et peccarem
et haberent malum quod
exprobrarent mihi
memento dne mei pro Tobia
et Sanaballath
iuxta opera eorum talia
sed et Noadiae prophetae
et ceterorum prophetarum
qui terrebant me
completus est autem murus

uicesimo quinto die
mensis elul quinqua
ginta duobus diebus
Factum est autem cum audis
sent omnes inimici nostri
ut timerent universae gentes
quae erant in circuitu nostro
et conciderent intra semetipsos
et scirent quod a Deo factum
esset opus hoc
sed et in diebus illis multae
optimatum iudaeorum
epistulae mittebantur
ad tobiam
et a tobia ueniebant ad eos
multi enim erant in iudaea
habentes iuramentum eius
quia gener erat sechaniae
filii ore
et iohanan filius eius
acceperat filiam mosollam
filii barachiae
sed et laudabant eum
coram me
et uerba mea nuntiabant ei
et tobias mittebat epistulas
ut terreret me
VII postquam autem aedificatus
est murus et posui ualuas
et recensui ianitores
et cantores et leuitas
praecepi anani fratri meo
et ananiae principi domus
de hierusalem
ipse enim quasi uir uerax
et timens deum plus ceteris
uidebatur
et dixi eis
non aperiantur portae hieru
salem usque ad calorem solis
cumque adhuc adsisterent
clausae portae sunt et oppilatae
et posui custodes de habitato
ribus hierusalem
singulos per uices suas
et unumquemque contra
domum suam
ciuitas autem erat lata nimis
et grandis
et populus paruus in medio eius
et non erant domus aedificatae
dedit autem deus in corde meo
et congregaui optimates
et magistratus et uulgum
ut recenserem eos
et inueni librum census
eorum qui ascenderant primum
et inuentum est scriptum in eo
isti filii prouinciae qui ascende
runt de captiuitate migrantium
quos transtulerat nabuchodo
nosor rex babylonis
et reuersi sunt in hierusalem
et in iudaeam unusquisque
in ciuitatem suam
qui uenerunt cum zorobabel
iosue neemias azarias
raamias naamin mardocheus
belsar mespharath
beggoai naum baana
[illegible]
filii pharos ii clxxv
filii saphatiae ccclxxii
filii area dl ii
filii phaetmoab filiorum
hiesu et ioab ii dccc xviii
filii helam mille dcccliiii
filii zethua dccc xlv
filii zacchai dcc lx
filii bennui dc xlviii
filii bebai dc xxviii
filii azgad ii ccc xxii
filii adonicam dc lxvii
filii baggoaim ii lxvii
filii adin dc lv
filii ater filii ezechiae xcviii
filii asem ccc xxviii
filii besai ccc xxiiii

filii areph cxii
filii zabaon xcv
viri bethleem et netupha
clxxxviii
viri anathoth cxxviii
viri bethazmoth xlii
viri cariathiarim cephira
et beroth dccxliii
viri rama et gebai dcxxi
viri machmas cxxii
viri bethel et hai ccxxiii
viri nebo alterius lii
viri helam alterius
mille ccliiii
filii arem cccxx
filii hiericho cccxlv
filii lodadid et ono dccxxi
filii senaa iii dccccxxx
sacerdotes
filii idaia in domo iosua
dcccclxxiii
filii emmer mille lii
filii phassur mille ccxlvii
filii arem mille xvii
levitae
filii iosue et cadmihel
filiorum oduia lxxiiii
cantores
filii asaph cxlviii
ianitores
filii sellum filii ater
filii telmon filii accub
filii atita filii sobai cxxxviii
nathinnei
filii soa filii asufa filii tebaoth
filii ceros filii siaa
filii fado filii labana
filii selmon filii anan
filii gedel filii gaer
filii raaia filii rasin
filii necoda filii gazam
filii aza filii fasea
filii besai filii munim
filii nephusim filii bacbuc

filii acuba
filii asur filii besloth
filii meida filii arsa
filii bercos filii sisara
filii thema filii nesia
filii atipha
[illegible]
filii sotai filii sopereth
filii pherida filii iahala
filii dercon
filii gedel filii saphatia
filii athil filii phochereth
qui erat portus ex abaim
filii ammon
omnes nathinnei et filii
servorum salomonis ccc xcii
hi sunt autem qui ascenderunt
de thel mela thelarsa
cherub addon et emer
et non potuerunt indicare
domum patrum suorum
et semen suum utrum
ex israhel essent
filii dalaia filii tobia
filii necoda dc lii
et de sacerdotibus
filii abia filii accus
filii berzellai qui accepit
de filiabus galaaditis uxorem
et vocatus est nomine eorum
hi quaesierunt scripturam
suam in censu
et non invenerunt
et eiecti sunt de sacerdotio
dixitque athersatha eis
ut non manducarent de sanctis
sanctorum
donec staret sacerdos
doctus et eruditus
omnis multitudo quasi unus
quadraginta duo milia
dclx
absque servis et ancillis eorum
qui erant vii ccc xxx vii

et inter eos cantores
et cantatrices ccxlv
cameli eorum cccxxxv
asini sex milia dccxx
nonnulli autem de principib·
familiarum dederunt in opus
athersata dedit in thesaurum
auri dragmas mille
fialas quinquaginta
tunicas sacerdotales
quingentas xxx
et de principibus familiarum
dederunt in thesaurum
operis auri dragmas
viginti milia
et argenti mnas ii cc
et quod dedit reliquus populus
auri dragmas xx milia
et argenti mnas ii
et tunicas sacerdotales lxvii
habitaverunt autem sacer
dotes et levitae
et ianitores et cantores
et reliquum vulgus et nathin
naei et omnis israhel
in civitatibus suis
VI et venerat mensis septimus
filii autem israhel erant
in civitatibus suis
congregatusque est omnis
populus quasi vir unus
ad plateam quae est
ante portam aquarum
et dixerunt ezrae scribae
ut adferret librum
legis mosi
quam praecepit dns israheli
attulit autem ezras
sacerdos legem
coram multitudine virorum
et mulierum
cunctisque qui poterant
intellegere
in die prima mensis septimi

et legit in eo aperte
in platea quae erat ante
portam aquarum
de mane usque ad mediam diem
in conspectu virorum
et mulierum et sapientium
et aures omnis populi erant
erectae ad librum
stetit autem ezras scriba
super gradum ligneum
quem fecerat ad loquendum
steterunt iuxta eum
mathathias et sema
et ania et uria
et helcia et maasia ad dextris eius
et a sinistris phadaia misahel
et melchia et asum
et aseph dana zacharia
et mosollam
et aperuit ezras librum
coram omni populo
super universum quippe
populum eminebat
et cum aperuisset eum
stetit omnis populus
et benedixit ezras dno do
magno
et respondit omnis populus
amen amen elevans
manus suas
et incurvati sunt et adora
verunt dm proni in terram
porro iesue et bani
et serebia
iamin accub septhai
odia maasia celita
azarias iozabed anan
phalaia levitae
silentium faciebant
in populo ad audiendam legem
populus autem stabat
in gradu suo
et legerunt in libro legis dī
distincte et adposite

ad intellegendum
dixit autem Neemias
ipse est Athersatha
et Ezras sacerdos scriba
et Levitae interpraetantes
universo populo
dies scificatus dno do nostro
nolite lugere et nolite flere
flebat autem omnis populus
cum audiret verba legis
et dixit eis
ite et comedite pinguia
et bibite mulsum
et mittite partes ei
qui non praeparavit sibi
quia scs dies dni est
et nolite contristari
gaudium enim dni est
fortitudo nostra
Levitae autem silentium
faciebant in omni populo
dicentes
tacete quia scs dies est
et nolite dolere
abiit itaque omnis populus
ut comederet et biberet
et mitteret partes
et faceret laetitiam magnam
quia intellexerant verba
quae docuerat eos
et in die secundo congregati
sunt principes familiarum
universi populi
sacerdotes et Levitae
ad Ezram scribam
ut interpretaretur eis
verba legis
et invenerunt scriptum
in lege
praecepisse dnm in manu Mosi
ut habitent filii Israhel
in tabernaculis
in die sollemni mense septimo
et ut praedicent et divulgent
vocem

et non intellexerunt quod legebatur

in universis urbibus suis et
et in Hierusalem dicentes
egredimini in montem
et adferte frondes olivae
et frondes ligni pulcherrimi
frondes myrti et ramos
palmarum
et frondes ligni nemorosi
ut fiant tabernacula
sicut scriptum est
et egressus est populus
et attulerunt feceruntque
sibi tabernacula
unusquisque in domate suo
et in atriis suis et in atriis
domus di
et in platea aquarum
et in platea portae
Ephraim
fecit ergo universa ecclesia
eorum qui redierant
de captivitate tabernacula
et habitaverunt
in tabernaculis suis
non enim fecerant a diebus
Iosue filii Nun taliter filii
Israhel usque ad diem illum
et fuit laetitia magna nimis
legit autem in libro legis di
per dies singulos
a die primo usque ad diem
novissimum
et fecerunt sollemnitatem
septem diebus
et in die octavo collectum
iuxta ritum
IX in die autem vicesimo
quarto mensis huius
convenerunt filii Israhel
in ieiunio et in saccis
et humus super eos
et separatum est semen
filiorum Israhel
ab omni filio alienigena

ET STETERUNT ET CONFITEBANTUR
PECCATA SUA
ET INIQUITATES PATRUM SUORUM
ET CONSURREXERUNT AD STANDUM
ET LEGERUNT IN UOLUMINE
LEGIS DNI DI SUI QUATER IN DIE
ET QUATER CONFITEBANTUR ET ADORABANT
DNM DM SUUM
SURREXIT AUTEM SUPER
GRADUM LEUITARUM
IOSUE ET BANI CEDMIHEL SABNIA
BANI ET SAREBIAS
BANI CHANANI
ET INCLAMAUERUNT UOCE MAGNA
DNM DM SUUM
ET DIXERUNT LEUITAE
IOSUE ET CEDMIHEL
BONNI ASEBIAS SEREBIAS AREBIA
ODOIA SEBNA FACTAIA
SURGITE BENEDICITE
DNO DO UESTRO
AB AETERNO USQ IN AETERNUM
ET BENEDICANT NOMINI
GLORIAE TUAE EXCELSO
IN OMNI BENEDICTIONE ET LAUDE
TU IPSE DNE SOLUS
TU FECISTI CAELUM
CAELUM CAELORUM ET OMNEM
EXERCITUM EORUM
TERRAM ET UNIUERSA QUAE
IN EA SUNT
MARIA ET OMNIA QUAE IN EIS SUNT
ET TU UIUIFICAS OMNIA HAEC
ET EXERCITUS CAELI TE ADORAT
TU IPSE DNS DS
QUI ELEGISTI ABRAM ET EDUXISTI
EUM DE UR CHALDAEORUM
ET POSUISTI NOMEN EIUS
ABRAHAM
ET INUENISTI COR EIUS FIDELE
CORAM TE
ET PERCUSSISTI CUM EO FOEDUS
UT DARES EI TERRAM CHANANAEI
CETTHAEI AMORREI
ET PHEREZAEI ET IEBUSAEI
GERGESAEI
UT DARES SEMINI EIUS
ET IMPLESTI UERBA TUA
QUONIAM IUSTUS ES
ET UIDISTI ADFLICTIONEM
PATRUM NOSTRORUM
IN AEGYPTO
ET CLAMOREMQUE EORUM
AUDISTI SUPER MARE RUBRUM
ET DEDISTI SIGNA ET PORTENTA
IN PHARAONE ET IN UNIUERSIS
SERUIS EIUS
ET IN OMNI POPULO TERRAE ILLIUS
COGNOUISTI ENIM QUIA SUPERBE
EGERANT CONTRA EOS
ET FECISTI TIBI NOMEN
SICUT ET IN HAC DIE
ET MARE DIUISISTI ANTE EOS
ET TRANSIERUNT PER MEDIUM
MARIS IN SICCA
PERSECUTORES AUTEM ILLORUM
PROIECISTI IN PROFUNDUM
QUASI LAPIDEM IN AQUAS UALIDAS
ET IN COLUMNA NUBIS DUCTOR
EORUM FUISTI PER DIEM
ET IN COLUMNA IGNIS PER NOCTEM
UT APPARERET EIS UIA PER QUAM
INGREDIEBANTUR
AD MONTEM QUOQUE SINAI
DESCENDISTI
ET LOCUTUS ES CUM EIS DE CAELO
ET DEDISTI EIS IUDICIA RECTA
ET LEGEM UERITATIS
CAERIMONIAS ET PRAECEPTA BONA
ET SABBATUM SCIFICATUM
OSTENDISTI EIS
ET MANDATA ET CAERIMONIAS
ET LEGEM PRAECEPISTI EIS
IN MANU MOSI SERUI TUI
PANEM QUOQUE DE CAELO
DEDISTI EIS IN FAME EORUM
ET AQUAM DE PETRA EDUXISTI
EIS SITIENTIBUS

ET DIXISTI EIS UT INGREDERENTUR
ET POSSIDERENT TERRAM
SUPER QUAM LEVASTI MANUM
TUAM UT TRADERES EIS
IPSI VERO ET PATRES NOSTRI
SUPERBE EGERUNT
ET INDURAVERUNT CERVICES SUAS
ET NON AUDIERUNT MANDATA TUA
ET NOLUERUNT AUDIRE
ET NON SUNT RECORDATI
MIRABILIUM TUORUM
QUAE FECERAS EIS
ET INDURAVERUNT CERVICES SUAS
ET DEDERUNT CAPUT
UT CONVERTERENTUR AD SERVI
TUTEM SUAM QUASI PER CON
TENTIONEM
TU AUTEM DS PROPITIUS
CLEMENS ET MISERICORS
LONGANIMIS ET MULTAE
MISERATIONIS
NON DERELIQUISTI EOS
ET QUIDEM CUM FECISSENT SIBI
VITULUM CONFLATILEM
ET DIXISSENT ISTE EST DS TUUS
QUI EDUXIT TE DE AEGYPTO
FECERUNTQUE BLASPHEMIAS
MAGNAS
TU AUTEM IN MISERICORDIIS TUIS
MULTIS NON DIMISISTI EOS
IN DESERTO
COLUMNA NUBIS NON RECESSIT
AB EIS PER DIEM
UT DUCERET EOS IN VIAM
ET COLUMNA IGNIS IN NOCTE
UT OSTENDERET EIS ITER
PER QUOD INGREDERENTUR
ET SPM TUUM BONUM DEDISTI
QUI DOCERET EOS
ET MANNA TUUM NON PROHIBU
ISTI AB ORE EORUM
ET AQUAM DEDISTI EIS
QUADRAGINTA ANNIS PAVISTI
EOS IN DESERTO

NIHIL EIS DEFUIT
VESTIMENTA EORUM NON IN
VETERAVERUNT
ET PEDES EORUM NON SUNT
ADTRITI
ET DEDISTI EIS REGNA ET POPULOS
ET PARTITUS ES EIS SORTES
ET POSSEDERUNT TERRAM SEON
TERRAM REGIS ESEBON
ET TERRAM OG REGIS BASAN
ET FILIOS EORUM MULTIPLICAS
TI SICUT STELLAS CAELI
ET ADDUXISTI EOS AD TERRAM
DE QUA DIXERAS PATRIBUS EORUM
UT INGREDERENTUR ET POS
SIDERENT
ET VENERUNT FILII ET POSSI
DERUNT TERRAM
ET HUMILIASTI CORAM EIS
HABITATORES TERRAE
CHANANAEOS
ET DEDISTI EOS IN MANU EORUM
ET REGES EORUM ET POPULOS
TERRAE
UT FACERENT EIS SICUT PLA
CEBAT ILLIS
CEPERUNT ITAQUE URBES
MUNITAS ET HUMUM
PINGUEM
ET POSSIDERUNT DOMOS
PLENAS CUNCTIS BONIS
CISTERNAS AB ALIIS FABRICATAS
VINEAS ET OLIVETA ET LIGNA
POMIFERA MULTA
ET COMEDERUNT ET SATURA
TI SUNT
ET INPINGUATI SUNT ET ABUN
DAVERUNT DELICIIS
IN BONITATE TUA MAGNA
PROVOCAVERUNT AUTEM TE
AD IRACUNDIAM
ET RECESSERUNT A TE
ET PROIECERUNT LEGEM TUAM
POST TERGA SUA

et prophetas tuos occiderunt
qui contestabantur eos
ut reverterentur ad te
feceruntque blasphemias
grandes
et dedisti eos in manu hostium
suorum
et adflixerunt eos
et in tempore tribulationis
suae clamaverunt ad te
et tu de caelo audisti
et secundum miserationes
tuas multas
dedisti eis salvatores
qui salvaverunt eos
de manu hostium suorum
cumque requievissent
reversi sunt ut facerent
malum in conspectu tuo
et dereliquisti eos in manu
inimicorum suorum
et possederunt eos
conversique sunt et
clamaverunt ad te
tu autem de caelo audisti
et liberasti eos in misericor
diis tuis multis temporib·
et contestatus es eos
ut reverterentur
ad legem tuam
ipsi vero superbe egerunt
et non audierunt mandata tua
et in iudiciis tuis peccaverunt
quae faciet homo et vivet in eis
et dederunt humerum
recedentem
et cervicem suam induraverunt
nec audierunt
et pro traxisti super eos
annos multos
et contestatus es eos in spiritu
per manum prophetarum
tuorum et non audierunt
et tradidisti eos in manu

populorum terrarum
et in misericordiis tuis
plurimis
non fecisti eos in consump
tione nec dereliquisti eos
quoniam ds miserator
et clemens tu es
nunc itaque ds noster
ds magne ds fortis
ds terribilis
custodiens pactum
et misericordiam
ne avertas a facie tua omnem
laborem qui invenit nos
reges nostros principes nostros
et sacerdotes nostros
et prophetas nostros
et patres nostros
et omnem populum tuum
a dieb· regis assur usque
in diem hanc
et tu iustus in omnibus
quae venerunt super nos
quia veritatem fecisti
nos autem impie egimus
et reges nostri et principes
nostri
sacerdotes nostri et patres
nostri
non fecerunt legem tuam
et non adtenderunt mandata
tua et testimonia tua
quae testificatus es in eis
et ipsi in regnis suis bonis
et in bonitate tua multa
quam dederas eis
et in terra latissima et pingui
quam tradideras in con
spectu eorum
non servierunt tibi nec re
versi sunt a studiis suis
pessimis
ecce nos ipsi hodie servi sumus
et terra quam dedisti

PATRIBUS NOSTRIS
UT COMEDERENT PANEM EIUS
ET QUAE BONA SUNT EIUS
ET NOS IPSI SERUI SUMUS IN EA
ET FRUGES EIUS MULTIPLICAN
TUR REGIBUS
QUOS POSUISTI SUPER NOS
PROPTER PECCATA NOSTRA
ET IN CORPORIBUS NOSTRIS
DOMINANTUR
ET IN IUMENTIS NOSTRIS
SECUNDUM UOLUNTATEM SUAM
ET IN TRIBULATIONE MAGNA
NOS SUMUS
SUPER OMNIBUS ERGO HIS
NOS IPSI PERCUTIMUS FOEDUS
ET SCRIBIMUS
ET SIGNANT PRINCIPES NOSTRI
LEUITAE NOSTRI ET SACER
DOTES NOSTRI
[illegible]
NEEMIAS ATERSATHA
FILIUS ACHELAI
ET SEDECIAS SARAIAS
ZACHARIAS HIEREMIAS
PHASSUR AMARIA
MELCHIA ATTUS SEBANIA
MELLUC AREM MIRIMOTH
ODIAS DANIHEL GENTON
BARUCH MOSOLLAM
ABIA MIAMIN MAZIAS
BELGA SEMAIA HI SACERDOTES
PORRO LEUITAE
IOSUE FILIUS AZANIAE
BENNUI DE FILIIS ENADAD
CEDMIHEL ET FRATRES EIUS
SECHENIA ODUIA
CELITA PHALAIA ANAN
MICHA ROOB ASEBIA
ZACHUR SEREBIA
SABANIA ODIA BANI BANINU
[illegible]
PHERASPHA ET MOAB
HELAM ZETHU BANI

BONNI AZGAD BEBAI
ADONIA BEGUAI ADIN
ATER EZECIA AZUR
ODEUIA ASUM BESAI
ARES ANATHOTH NEBAI
MECPHIAS MOSOLLAM
AZIRMES ZABEL SADOC
IEDDUA PHELTIA ANAN
ANIA OSEE ANANIA
ASUB ALOES PHALAEM
SOBEC REUM ASEBNA
MAASIA ETHAIA HANON
ANAN MELLUC AREM BAANA
ET RELIQUI DE POPULO
SACERDOTES LEUITAE
IANITORES ET CANTORES
NATHINNAEI ET OMNES QUI SE
SEPARAUERUNT DE POPULIS
TERRARUM AD LEGEM DI
UXORES EORUM FILII EORUM
OMNES QUI POTERANT SAPERE
SPONDENTES PRO FRATRIB SUIS
OPTIMATES EORUM ET QUI UENI
EBANT AD POLLICENDUM
ET IURANDUM
UT AMBULARENT IN LEGE DI
QUAM DEDERAT IN MANU
MOSI SERUI DI
UT FACERENT ET CUSTODIRENT
UNIUERSA MANDATA DNI
DI NOSTRI
ET IUDICIA EIUS ET CAERIMONIAS EIUS
ET UT NON DAREMUS FILIAS NOSTRAS
POPULO TERRAE
ET FILIAS EORUM NON ACCIPEREMUS
FILIIS NOSTRIS
POPULI QUOQUE TERRAE
QUI IMPORTANT UENALIA
ET OMNIA AD USUM
PER DIEM SABBATI UT UENDANT
NON ACCIPIEMUS AB EIS IN SABBATO
ET IN DIE SCIFICATA
ET DEMITTEMUS ANNUM
SEPTIMUM ET EXACTIONEM

UNIUERSAE MANUS
ET STATUEMUS SUPER NOS
PRAECEPTA
UT DEMUS TERTIAM PARTEM
SICLI PER ANNUM
AD OPUS DOMUS DI NOSTRI
AD PANES PROPOSITIONIS
ET AD SACRIFICIUM SEMPITERNUM
ET HOLOCAUSTUM SEMPITERNUM
IN SABBATIS IN KALENDIS IN SOLLEM
NITATIBUS ET IN SCIFICATIS
ET PRO PECCATO UT EXORETUR
PRO ISRAHEL
ET IN OMNEM USUM DOMUS
DI NOSTRI
SORTES ERGO MISIMUS
SUPER OBLATIONE LIGNORUM
INTER SACERDOTES ET LEUITAS
ET POPULOS
UT INFERRENTUR IN DOMUM
DI NOSTRI
PER DOMOS PATRUM
NOSTRORUM
PER TEMPORA A TEMPORIBUS
ANNI USQUE AD ANNUM
UT ARDERENT SUPER ALTARE
DNI DI NOSTRI
SICUT SCRIPTUM EST IN LEGE MOSI
ET UT AFFERAMUS PRIMOGENITA
TERRAE NOSTRAE
ET PRIMITIUA UNIUERSI FRUCTUS
UNIUERSI LIGNI
AB ANNO IN ANNUM IN DOMO DNI
ET PRIMITIUA FILIORUM
NOSTRORUM ET PECORUM
NOSTRORUM
SICUT SCRIPTUM EST IN LEGE
ET PRIMITIUA BOUM NOSTRORUM
ET OUIUM NOSTRORUM
UT OFFERENTUR IN DOMO
DI NOSTRI
SACERDOTIB· QUI MINISTRANT
IN DOMO DI NOSTRI
ET PRIMITIAS CIBORUM NOSTRORUM
ET LIBAMINUM NOSTRORUM
ET POMA OMNES LIGNI
UINDEMIAE QUOQUE ET OLEI
AFFEREMUS SACERDOTIBUS
AD GAZOPHYLACIUM DI NOSTRI
ET DECIMAM PARTEM TERRAE
NOSTRAE LEUITIS
IPSI LEUITAE DECIMAS ACCIPIENT
EX OMNIBUS CIUITATIBUS
OPERUM NOSTRORUM
ERIT AUTEM SACERDOS FILIUS
AARON CUM LEUITIS
IN DECIMIS LEUITARUM
ET LEUITAE OFFERENT
DECIMAM PARTEM
DECIMAE SUAE
IN DOMUM DI NOSTRI
AD GAZOPHYLACIUM
IN DOMO THESAURI
AD GAZOPHYLACIUM ENIM
DEPORTABANT FILII ISRL
ET FILII LEUI
PRIMITIAS FRUMENTI UINI ET OLEI
ET IBI ERUNT UASA SCIFICATA
ET SACERDOTES ET CANTORES
ET IANITORES ET MINISTRI
ET NON DIMITTEMUS DOMUM
DI NOSTRI
HABITAUERUNT AUTEM
PRINCIPES POPULI IN HIERUSALE
RELIQUA UERO PLEBS
MISIT SORTEM
QUI HABITATURI ESSENT
IN HIERUSALEM CIUITATE SCA
NOUEM UERO PARTES
IN CIUITATIBUS
BENEDIXIT AUTEM POPULUS
UIRIS QUI SE SPONTE OPTULE
RUNT UT HABITARENT
IN HIERUSALEM
HI SUNT ITAQUE PRINCIPES
PROUINCIAE
QUI HABITAUERUNT IN HIERUSALEM
ET IN CIUITATIBUS IUDA

habitavit autem unusquisque
in possessione sua in urbib(us)
suis in hierusalem
sacerdotes levitae
nathinnaei et filii
servorum salomonis
et in hierusalem habitaverunt
de filiis iuda et de filiis
beniamin

de filiis iuda

athaias filius aziam
filii zachariae filiae amariae
filii saphatia
filii malelehel

de filiis phares

maasia filius baruch
filius colaza filius azia
filius adaia
filius ioarib filius zachariae
filius silonites
omnes filii phares qui habi
taverunt in hierusalem
cccc lx viii viri fortes

hi sunt autem filii beniamin

sellum filius mosollam
filius ioed filius phadaia
filius colaia filius maasia
filius etehel filius isaia
et post eum gabbai zellai
dcccc xx viii
et iohel filius zechri
praepositus eorum
et iudas filius senuia
super civitatem secundus

[illegible]

iodaia filius ioarib
iachin saraia filius elcia
filius mosollam
filius sadoc filius meraioth
filius ahitub
principes domus d(e)i
et fratres eorum facientes
opera templi dccc xxii
et adaia filius ieroam

filius feleliu filius amsi
filius zachariae
filius phessor filius melchiae
et fratres principes
patrum cc xlii
et amassai filius azrihel
filius azi filius
mosollamoth
filius emmer
et fratres eorum potentes
nimis cxxviii
et praepositus eorum
zabdihel filius potentium

et de levitis

sebenias filius asob
filius azaricam filius asabia
filius boni et sabatai
et iozabad
super opera quae erant
forinsecus in domo d(e)i
a principibus levitarum
et mathania filius micha
filius zebdaei filius asaph
princeps ad laudandum
et confitendum in oratione
et bechecias secundus
de fratribus eius
et abda filius sammua
filius galal filius idithun
omnes levitae in civitate
s(an)c(t)a cclxxx iiii

ianitores

accob telmon et fratres
eorum qui custodiebant
ostia clxxii
et reliqui ex israhel
sacerdotes et levitae
in universis civitatib(us) iuda
unusquisq(ue) in possessione sua

et nathinnaei

qui habitabant in ophel
et siaha et gaspha
de nathinnaeis

[illegible] levitarum [illegible]

ezi filius Bani filius Asabiae
filius Mathaniae
filius Micha
de filiis Asaph cantores
in ministerio domus Dei
praeceptum quippe regis
super eos erat
et ordo in cantoribus
per dies singulos
et Fataia filius Mesezebel
de filiis Zara filii Iuda
in manu regis
iuxta omne verbum populi
et in domibus
per omnes regiones eorum
de filiis Iuda habitaverunt
in Cariatharbe et in filiabus eius
et in Dibon et in filiabus eius
et in Capseel et in filiabus eius
et in Iesue et in Molada
et in Bethfaleth
et in Asersual et in Bersabee
et in filiabus eius
et in Siceleg et in Mochona
et in filiabus eius
et in Remmon et in Sara
et in Iarimuth
Zanoa Odollam et in villis
earum
Lachis et regionibus eius
Azeca et filiabus eius
et manserunt in Bersabee
usque Vallem Ennom
Filii autem Beniamin
a Geba Mechmas et Aia
et Bethel et filiabus eius
Anathoth Nob Anania
Asor Rama Getthaim
Adid Seboim Neballath
Lod et Ono valle artificum
et de Levitis partiones
Iuda et Beniamin
qui ascenderunt cum Zorobabel
filio Salathihel Iosue

Seraia Hieremias Ezra
Amaria Melluch Attus
Sechenia Reum
Merimuth Addo
Genthon Abia Miamin
Madia Belga Semeia
et Ioiarib Idaia Sellum
Amoc Elcia Idaia
isti principes sacerdotum
et fratres eorum
in diebus Iosue
porro Levitae Iesua
Bennui Cedmihel
Sarabia Iuda Mathanias
super hymnos
ipsi et fratres eorum
et Becbecia atque Hanni
fratres eorum
unusquisque in officio suo
Iesue autem genuit
Ioacim
et Ioacim genuit Eliasib
et Eliasib genuit Ioiada
et Ioiada genuit Ionathan
et Ionathan genuit Ieddoa
in diebus autem Ioacim
erant sacerdotes
et principes familiarum
Saraiae Amaria
Hieremiae Ananiae
Ezrae Mosollam
Amariae Iohanan
Milico Ionathan
Sebeniae Ioseph
Aram Edna
Maraioth Elci
Addaiae Zachariae
Genthon Mosollam
Abiae Zecheri
Miamin et Moadiae
Falti Belgae Sammua
Semeiae Ionathan
Ioiarib Matthanai
Iadaiae Azzi Zellaiae

celai amoceber
elciae asebia iediae
nathanahel
levitae in diebus eliasib
et ioiada
scripti principes familiarum
et sacerdotes in regno
darii persae
filii levi principes familiarum
scripti in libro verborum
dierum
et usque ad dies ionathan
filii eliasib
et principes levitarum
asebia sarebia
et iesue filius cedmihel
et fratres eorum per vices suas
ut laudarent et confite
rentur
iuxta praeceptum david
viri dei
et observarent aeque
per ordinem
matthania et bacbecia
obedia
mosollam thelmon accub
custodes portarum
et vestibulorum
ante portas
hii in diebus ioacim
filii iosedec
in diebus neemiae ducis
et ezrae sacerdotis
scribaeque
in dedicatione autem
muri hierusalem
requisierunt levitas
de omnibus locis suis
ut adducerent eos
ad hierusalem
et facerent dedicationem
in laetitiam
in actione gratiarum
et in cantico

in cymbalis psalteriis
et citharis
congregati sunt ergo
filii cantorum
et de campestribus circa
hierusalem
et de villis netophati
et de domo galgal
et de regionibus geba
et azmaveth
quoniam villas aedificaverunt
sibi cantores in circuitu
hierusalem
et mundati sunt sacerdotes
et levitae
et mundaverunt populum
et portas et murum
ascendere autem feci
principes iuda super murum
et statui duos choros
laudantium magnos
et ierunt ad dexteram
super murum
ad portam sterquilinii
et ivit post eos osaias
et media pars prin
cipum iuda
et azarias ezra et mosollam
iuda et beniamin et semeia
et hieremia
et de filiis sacerdotum
in tubis
zaccharias filius ionathan
filius semeiae filius matha
niae filius michaiae
filius zaccur filius asaph
et fratres eius
semeia et azarel malalai
galalai
maai nathanael et iuda
et anani
in vasis cantici david viri dei
et ezras scriba ante eos

IN PORTA FONTIS
ET CONTRA EOS ASCENDERUNT
IN GRADIBUS CIUITATIS DAUID
IN ASCENSUM MURI SUPER
DOMUM DAUID
ET USQUE AD PORTAM AQUAM
AD ORIENTEM
ET CHORUS SECUNDUS GRATIAS
REFERENTIUM IBAT EX ADUERSO
ET EGO POST EUM ET MEDIA PARS
POPULI
SUPER MURUM ET SUPER
TURREM FURNORUM
ET USQUE AD MURUM LATISSIMUM
ET SUPER PORTAM EFRAIM
ET SUPER PORTAM ANTIQUAM
ET SUPER PORTAM PISCIUM
ET TURREM ANANAHEL
ET TURREM EMA
ET USQUE AD PORTAM GREGIS
ET STETERUNT IN PORTA CUSTODIAE
ET STETERUNT DUO CHORI
LAUDANTIUM IN DOMO DI
ET EGO ET DIMIDIA PARS
MAGISTRATUUM MECUM
ET SACERDOTES ELIACIM
MAASIA MINIAMIN
MICHEA ET ELIOENAI
ZACHARIA ANANIA IN TUBIS
ET MAASIA ET SEMEIA ET ELEAZAR
ET AZZI ET IOHANNAN ET MELCHIA
ET ELAM ET EZER
ET CLARE CECINERUNT CANTORES
ET IEZRAIA PRAEPOSITUS
ET IMMOLAUERUNT IN DIE ILLA
UICTIMAS MAGNAS
ET LAETATI SUNT
DS ENIM LAETIFICAUERAT EOS
LAETITIA MAGNA
SED ET UXORES EORUM ET LIBERI
GAUISI SUNT
ET AUDITA EST LAETITIA
IN HIERUSALEM PROCUL
RECENSUERUNT QUOQUE
IN DIE ILLA UIROS SUPER GAZO
PHYLACIA THESAURI
AD LIBAMINA ET AD PRIMITIAS
ET AD DECIMAS
UT INTROFERRENT PER EOS
PRINCIPES CIUITATIS
IN DECORE GRATIARUM ACTIONIS
SACERDOTES ET LEUITAS
QUIA LAETATUS EST IUDA IN SACER
DOTIBUS ET IN LEUITIS ADSTANTIB
ET CUSTODIERUNT OBSERUATIO
NEM DI SUI
ET OBSERUATIONEM EXPIATIONIS
ET CANTORES ET IANITORES
IUXTA PRAECEPTUM DAUID
ET SALOMONIS FILII EIUS
QUIA IN DIEB DAUID ET ASAPH
AB EXORDIO ERANT PRINCIPES
CONSTITUTI CANTORUM
IN CARMINIBUS
LAUDANTIUM ET CONFITENTIUM DO
ET OMNIS ISRAHEL IN DIEBUS ZORO
BABEL ET IN DIEBUS NEEMIAE
DABAT PARTES CANTORIBUS
ET IANITORIBUS PER DIES
SINGULOS
ET SCIFICABANT LEUITAS
ET LEUITAE SCIFICABANT
FILIOS AARON
IN DIE AUTEM ILLO LECTUM EST
IN UOLUMINE MOSI
AUDIENTE POPULO
ET INUENTUM EST SCRIPTUM IN EO
QUOD NON DEBEAT INTROIRE
AMMANITES ET MOABITES
IN ECCLESIAM DI USQUE
IN AETERNUM
EO QUOD NON OCCURRERINT
FILIIS ISRAHEL CUM PANE ET AQUA
ET CONDUXERINT ADUERSUM EOS
BALAAM AD MALEDICENDUM EI
ET CONUERTIT DS NOSTER
MALEDICTIONEM
IN BENEDICTIONEM

FACTUM AUTEM CUM AUDISSENT
LEGEM
SEPARAVERUNT OMNEM
VULGUM AB ISRAHEL
ET SUPER HOC ERAT ELIASIB
SACERDOS
QUI FUERAT POSITUS IN GAZOPHY
LACIO DOMUS DI NOSTRI
ET PROXIMUS TOBIAE
FECIT ERGO SIBI GAZOPHYLACIUM
GRANDE
ET IBI ERANT ANTE EUM REPO
NENTES MUNERA ET TUS ET VASA
ET DECIMAM FRUMENTI
VINI ET OLEI
PARTES LEVITARUM ET CANTORUM
ET IANITORUM
ET PRIMITIAS SACERDOTALES
IN OMNIBUS AUTEM HIS
NON FUI IN HIERUSALEM
QUIA IN ANNO TRICENSIMO
SECUNDO ARTAXERXIS REGIS
BABYLONIS VENI AD REGEM
ET IN FINE DIERUM ROGAVI REGEM
ET VENI IN HIERUSALEM
ET INTELLEXI MALUM QUOD
FECERAT ELIASIB TOBIAE
UT FACERET EI THESAURUM
IN VESTIBULIS DOMUS DI
ET MALUM MIHI VISUM EST
VALDE
ET PROIECI VASA DOMUS TOBIAE
FORAS DE GAZOPHYLACIO
PRAECEPIQUE ET EMUNDAVERUNT
GAZOPHYLACIA
ET RETTULI IBI VASA DOMUS DI
SACRIFICIUM ET TUS
ET COGNOVI QUONIAM PARTES
LEVITARUM NON FUISSENT DATAE
ET FUGISSET UNUSQUISQUE
IN REGIONEM SUAM
DE LEVITIS ET DE CANTORIBUS
ET DE HIS QUI MINISTRABANT
ET EGI CAUSAM ADVERSUS
MAGISTRATUS ET DIXI
QUARE DERELIQUIMUS
DOMUM DI
ET CONGREGAVI EOS ET FECI
STARE IN STATIONIBUS SUIS
ET OMNIS IUDA ADPORTABAT
DECIMAM FRUMENTI VINI
ET OLEI IN HORREA
ET CONSTITUIMUS SUPER HORREA
SELEMIAM SACERDOTEM
ET SADOC SCRIBAM
ET PHADAIAM DE LEVITIS
ET IUXTA EOS ANAN FILIUM
ZACHUR FILIUM MATHANIAE
QUONIAM FIDELES CONPRO
BATI SUNT
ET IPSIS CREDITAE SUNT PARTES
FRATRUM SUORUM
MEMENTO MEI DS MEUS PRO HOC
ET NE DELEAS MISERATIONES MEAS
QUAS FECI IN DOMO DI MEI
ET IN CAERIMONIIS EIUS
IN DIEBUS ILLIS VIDI IN IUDA
CALCANTES TORCULARIA
IN SABBATO PORTANTES ACERVOS
ET ONERANTES SUPER ASINOS
VINUM ET UVAS ET FICUS
ET OMNE ONUS
ET INFERENTES HIERUSALEM
IN DIE SABBATI
ET CONTESTATUS SUM UT IN DIE
QUA VENDERE LICERET VENDERENT
ET TYRII HABITAVERUNT IN EA
INFERENTES PISCES
ET OMNIA VENALIA
ET VENDEBANT IN SABBATIS
FILIIS IUDAE ET IN HIERUSALEM
ET OBIURGAVI OPTIMATES IUDA
ET DIXI EIS
QUAE EST RES HAEC MALA
QUAM VOS FACITIS
ET PROFANATIS DIEM SABBATI
NUMQUID NON HAEC FECERUNT
PATRES NOSTRI

et adduxit ds noster super
nos omne malum hoc
et super civitatem hanc
et vos additis iracundiam
super israhel violando
sabbatum
Factum est itaque cum qui-
evissent portae hierusalem
die sabbati
dixi et clauserunt ianuas
et praecepi ut non aperirent
eas usque post sabbatum
et de pueris meis constitui
super portas
ut nullus inferret onus
in die sabbati
et manserunt negotiatores
et vendentes universa
venalia
foris hierusalem semel et bis
et contestatus sum eos et dixi eis
quare manetis ex adverso
muri
si secundo hoc feceritis
manum mittam in vos
itaque ex tempore illo
non venerunt in sabbato
dixi quoq; levitis ut munda-
rentur et venirent
ad custodiendas portas
et sanctificandum diem sabbati
et pro hoc ergo memento mei
ds meus et parce mihi
secundum multitudinem
miserationum tuarum
Sed et in diebus illis vidi
iudaeos ducentes uxores
azotidas ammonitidas
et moabitidas
et filii eorum ex media parte
loquebantur azotice
et nesciebant loqui iudaice
et loquebantur iuxta linguam
populi et populi

et obiurgavi eos et maledixi
et cecidi ex ipsis viros
et decalvavi eos
et adiuravi in do
ut non darent filias suas
filiis eorum
et non acciperent de filiabus eorum
filiis suis et sibimet ipsis dicens
numquid non in huiuscemodi
re peccavit salomon
rex israhel.
et certe in gentibus non erat mult s
rex similis ei
et dilectus do suo erat
et posuit eum ds regem
super omnem israhel
et ipsum ergo ad peccatum
duxerunt mulieres
alienigenae
numquid et nos inoboedientes
faciemus omne malum
grande hoc
ut praevaricemur in do nostro
et ducamus uxores peregrinas
De filiis autem ioiada filii
eliasib sacerdotis magni
gener erat sanaballath horonitis
quem fugavi a me
Recordare dne ds meus
adversum eos qui
polluunt sacerdotium
iusq; sacerdotale et leviticum
igitur mundavi eos ab omnib;
alienigenis
et constitui ordines sacer-
dotum et levitarum
unumquemq; in ministerio suo
et in oblatione lignorum
in temporib; constitutis
et in primitiis
memento mei ds meus in bonum.

EXP LIB EZRAE SIVE NEEMIAE

I Ubi reges(?) hierusalem
consenserunt iudaei edicto regis
sacrificare idolis

II Ubi lex di exusta est iussu regis
antiochi populo sacrificante idolis

III Deinde mathathias et filii eius lamentan-
tur populum hierusalem

IIII Ubi ministri regis cum cogerent
mathathiam sacrificare non potuit
et interfecit sacrificantem

V Ubi iudaei qui non sacrificabant
fugientes in deserto occisi sunt

VI Ubi mathathias cum filiis occidit
persecutores et aras evertit

VII Ubi mathathias moriens
admonet filios

VIII Ubi surrexit iudas post mortem
mathathiae defensor israel

VIIII Ubi iudas occidit apollonium et seron
principem exercitus syriae

X Ubi antiochus congregat exercitum
contra iudam et de nicanore et gorgia
et victoria iudae

XI Ubi iterum lysias amicus antiochi
cum exercitu a iuda debellatus est

XII Ubi iudas purificat templum ab im-
mundis gentibus

XIII Ubi iudas debellavit gentes quae erant
per totum israel et timotheum

XIIII Ubi simon expugnavit gentes
et missus a iuda fratre suo

XV Ubi iudas et frater eius expugnavit
castra timothei et cepit civitates
plurimas et civitatem ephron

XVI Ubi ioseppus et azarias voluerunt
expugnare gentes et victi sunt
et ubi iudas expugnavit
filios esau

XVII De morte antiochi et successione
filii eius

XVIII Ubi filius antiochi mittit exercitum
ad debellandum iudam et victus est
tur et pacem fecit fingere quam
continuo dirrupit

XIX Ubi demetrius occiso antiocho et lysia
obtinuit regnum et alcimo et bacchide
et malitia eorum

XX Ubi secundo misit demetrius nicanorem
ad debellandum iudam

XXI Ubi oravit iudas et occidit nicanorem
et occidit eum

XXII De romanorum fama quod omnia
regna sibi subiecerunt

XXIII Ubi iudas mittit legatos romam
confirmationis gratia

XXIIII Rescripta romanorum ad iudaeos
et quod demetrius iudaeos non ad-
versetur

XXV Ubi demetrius mittit exercitum
ad iudam debellandum

XXVI Ubi iudas mortuus est in bello
postquam desit manu partem facit

XXVII De duris temporibus in israel bacchides
post obitum iudae

XXVIII Ubi ionathas suscepit principatum
et pro ipso viris filios iambri et bachide

XXVIIII Ubi alchimus volens templum destruere
obmutuit et de consilio malignorum
prodito

XXX Ubi superatus est bacchides a simone
et ionathan et reddidit ionathas
captivitatem pacem firmavit

XXXI Ubi alexander antiochi filius
suscepit regnum et voluit eum
pugnare demetrius et ionathas
praevenit ad amicitias faciendas
eas demetrius

XXXII Ubi ionathan tenuit hierusalem
et munivit eam

XXXIII Ubi rex alexander petit auxilium
ionathae adversus demetrium

XXXIIII Ubi demetrius petit auxilium
ionathae contra alexandrum
et contemnitur

XXXV Ubi alexander in pugna occidit
demetrium et accepit filiam
ptolomei regis uxorem
et gloria ionathae

xxxvii Ubi demetrius filius demetrius accepit regnum et missum ab eo apollonium expugnavit ionathas

xxxviii Ubi ionathas venit ascalonam cum gloria et donavit ei alexander fibulam auream

xxxviiii Ubi ptolomeus rex surrexit contra alexandrum et ablatam ab eo filiam suam dedit demetrio et quod duo regna habuerat

xxxx Ubi occiditur alexander rex a zabdiel arabe et de morte ptolomei regis

xl Ubi demetrius regnans confirmat foedus cum ionatha et quietis omnibus dimisit exercitum demetrius

xli Ubi trypon erexit regem antiochum filium alexandri adversus demetrium et auxilio iudaeorum salvatur demetrius et perfidus existit

xlii Ubi victus est ionathas demetrius a trypone et antiocho

xliii Demonstratus antiochi cum ionatha et simone

xliiii Ubi ionathas pugnavit cum alienigenis et recuperata virtute expugnavit eos

xlv Ubi ionathas legatos mittit romanis et spartiatis de renovatione amicitiae et pacis

xlvi Ubi principes demetrii cum exercitu fugati ionathan et percussit arabas qui vocantur zabadaei

xlvii Ubi trypon assumere volens regnum antiochiae dolo agit cum ionatha et apud ptolomaidam conclusus est

xlviii Ubi simonem locat iudaei ducem eius exercitus ducem constituunt et de morte ionathae

xlix Ubi trypon occidit antiochum et regnavit pro eo

Ubi demetrius constituit pacem cum simone et tributa dimisit

li Ubi simon expugnans exordatus dextras dedit et filium suum constituit ducem

lii Ubi congregavit rex demetrius exercitus suos et abiit in mediam ad contrahenda sibi auxilia et ut expugnaret tryponem et misit arsaces rex persidis et medorum principem suum et cepit comprehendit demetrium et posuit eum in custodiam

liii Ubi captus demetrius est a rege persidis et habitus in custodia de sublimitate et potentia simonis et quiete terrae

liiii Rescripta pacis ad simonem ab spartiatis

lv Ubi populus iudaeorum titulos gloriae simoni ducis suo statuerunt tabulis aereis

lvi Ubi antiochus demetrii filius accepit regnum patrum et coniuratos simoni persecutus est tryponem et fugavit

lvii Rescripta romanorum pacis cum simonem constituunt ad ptolomeum regem ceteris

lviii Ubi antiochus demetrii rupta pace mittit cendebeum ad debellandum iudaeam et ipse persequitur tryponem

lviiii Ubi simon mittit duos filios suos ad cendebeum ducem pro se ut expugnandum

lx Ubi filii simonis vicerunt cendebeum et iudas filius simonis vulneratus est

lxi Ubi ptolomeus filius abobi occidit simonem cum filiis suis in convivio et iohannis filius simonis occidit eos qui venerant perdere eum

EXPLICIUNT CAPITULA

MACCHABEORUM LIB I

INCIPIT IPSE LIBER

1 ET FACTUM EST POSTQUAM
PERCUSSIT ALEXANDER
PHILIPPI MACEDO QUI PRIMUS
REGNAVIT IN GRAECIA
EGRESSUS DE TERRA CETHIM
DARIUM REGEM PERSARUM
ET MEDORUM CONSTITUIT
PROELIA MULTA
ET OMNIUM OBTINUIT MUNITI
ONES ET INTERFECIT REGES
TERRAE ET PERTRANSIIT
USQUE AD FINES TERRAE
ET ACCEPIT SPOLIA MULTITUDI
NIS GENTIUM ET SILUIT
TERRA IN CONSPECTU EIUS
ET CONGREGAVIT EXERCITUM
VIRTUTEM FORTEM NIMIS
ET EXALTATUM EST ET ELEVATUM
COR EIUS
ET OBTINUIT REGIONES GENTIUM
ET TYRANNOS
ET FACTI SUNT ILLI IN TRIBUTUM
ET POST HAEC DECIDIT IN LECTUM
ET COGNOVIT QUIA MORERETUR
ET VOCAVIT PUEROS SUOS
NOBILES QUI SECUM ERANT
NUTRITI A IUVENTUTE
ET DIVISIT ILLIS REGNUM SUUM
CUM ADHUC VIVERET
ET REGNAVIT ALEXANDER ANNIS
DUODECIM ET MORTUUS EST
ET OBTINUERUNT PUERI EIUS
REGNUM UNUSQUISQUE
IN LOCO SUO
ET IMPOSUERUNT SIBI OMNES
DIADEMATA POST MORTEM EIUS
ET FILII EORUM POST EOS
ANNIS MULTIS
ET MULTIPLICATA SUNT
MALA IN TERRA
ET EXIIT EX EIS RADIX PECCATRIX
ANTIOCHUS INLUSTRIS
FILIUS ANTIOCHI REGIS
QUI FUERAT ROMAE OBSES
ET REGNAVIT IN ANNO CENTESIMO
TRICENSIMO ET SEP
TIMO REGNI GRAECORUM
IN DIEBUS ILLIS EXIERUNT EX ISRAHEL
FILII INIQUI ET SUASERUNT
MULTIS DICENTES
EAMUS ET DISPONAMUS TESTA
MENTUM CUM GENTIBUS
QUAE CIRCA NOS SUNT
QUIA EX QUO RECESSIMUS AB EIS
INVENERUNT NOS MULTA MALA
ET BONUS VISUS EST SERMO
IN OCULIS EORUM ET DESTINA
VERUNT ALIQUI DE POPULO
ET ABIERUNT AD REGEM
ET DEDIT ILLIS POTESTATEM
UT FACERENT IUSTITIAM GENTIUM
ET AEDIFICAVERUNT GYMNASIUM
IN HIERUSOLYMIS SECUNDUM
LEGES NATIONUM
ET FECERUNT SIBI PRAEPUTIA
ET RECESSERUNT A TESTAMEN
TO SANCTO ET IUNCTI SUNT
NATIONIBUS
ET VENUNDATI SUNT UT FACE
RENT MALUM
ET PARATUM EST REGNUM
IN CONSPECTU ANTIOCHI
ET COEPIT REGNARE IN TERRA
AEGYPTI UT REGNARET
SUPER DUO REGNA
ET INTRAVIT IN AEGYPTUM
IN MULTITUDINE GRAVI
IN CURRIBUS ET ELEFANTIS
ET EQUITIBUS ET COPIOSA
NAVIUM MULTITUDINE
ET CONSTITUIT BELLUM AD
VERSUS PTOLOMEUM
REGEM AEGYPTI
ET VERITUS EST PTOLOMEUS
A FACIE EIUS ET FUGIT
ET CECIDERUNT VULNERATI MULTI
ET CONPREHENDIT CIVITATES
MUNITAS IN TERRA AEGYPTI

ET ACCEPIT SPOLIA TERRAE AEGYPTI
ET CONVERTIT ANTIOCHUS
POST QUAM PERCUSSIT AEGYPTUM
IN CENTESIMO ET QUADRAGESIMO ET TERTIO ANNO
ET ASCENDIT AD ISRAHEL
ET ASCENDIT HIERUSOLYMIS
IN MULTITUDINE GRAVI
ET INTRAVIT IN SCIFICATIONEM
CUM SUPERBIA
ET ACCEPIT ALTARE AUREUM
ET CANDELABRUM LUMINIS
ET UNIVERSA VASA EIUS
ET MENSAM PROPOSITIONIS
ET LIBATORIA
ET FIALAS ET MORTARIOLAS
AUREA ET VELUM ET CORONAS
ET ORNAMENTUM AUREUM
QUOD IN FACIE TEMPLI ERAT
ET COMMINUIT OMNIA
ET ACCEPIT ARGENTUM
ET AURUM ET VASA
CONCUPISCIBILIA
ET ACCEPIT THESAUROS OCCULTOS
QUOS INVENIT
ET SUBLATIS OMNIBUS ABIIT
IN TERRAM SUAM
ET FECIT CAEDEM HOMINUM
ET LOCUTUS EST SUPERBIA
MAGNA
ET FACTUS EST PLANCTUS
MAGNUS IN ISRAHEL
ET OMNI LOCO EORUM
ET INGEMUERUNT PRINCIPES
ET SENIORES
VIRGINES ET IUVENES
INFIRMATI SUNT
ET SPECIOSITAS MULIERUM
INMUTATA EST
OMNIS MARITUS SUMPSIT LAMENTUM QUAE SEDEBANT IN THORO
MARITALI LUGEBANT
ET COMMOTA EST TERRA
SUPER HABITANTES IN EA

ET UNIVERSA DOMUS IACOB
INDUIT CONFUSIONEM
ET POST DUOS ANNOS DIERUM
MISIT REX PRINCIPEM TRIBUTORUM IN CIVITATES IUDA
ET VENIT HIERUSALEM CUM
TURBA MAGNA
ET LOCUTUS EST AD EOS VERBA
PACIFICA IN DOLO ET CREDIDERUNT EI
ET INRUIT SUPER CIVITATEM
REPENTE ET PERCUSSIT
EAM PLAGA
ET PERDIDIT POPULUM MULTUM
EX ISRAHEL
ET ACCEPIT SPOLIA CIVITATIS
ET SUCCENDIT EAM IGNI
ET DESTRUXIT DOMOS EIUS
ET MUROS EIUS IN CIRCUITU
ET CAPTIVAS DUXERUNT
MULIERES ET NATOS
ET PECORA POSSIDERUNT
ET AEDIFICAVERUNT CIVITATEM
DAVID MURO MAGNO ET FIRMO
ET TURRIBUS FIRMIS ET FACTA
EST ILLIS IN ARCEM
ET POSUERUNT ILLIC GENTEM
PECCATORUM
VIROS INIQUOS ET CONVALUERUNT IN EA
ET POSUERUNT ARMA ET ESCAS
ET CONGREGAVERUNT SPOLIA
HIERUSALEM
ET REPOSUERUNT ILLIC
ET FACTI SUNT IN LAQUEUM
MAGNUM
ET FACTUM EST HOC AD INSIDIAS
SCIFICATIONIS ET IN DIABULUM
MALUM IN ISRAHEL
ET EFFUDERUNT SANGUINEM
INNOCENTEM PER CIRCUITUM
SCIFICATIONIS
ET CONTAMINAVERUNT
SCIFICATIONEM

et fugerunt habitatores hieru
salem propter eos et facta
est habitatio exterorum
et facta est extera semini suo
et nati eius reliquerunt eam
Scificatio eius desolata est
sicut solitudo
dies festi eius conversi sunt
in luctum
Sabbata eius in obprobrium
honores eius in nihilum
Secundum gloriam eius
multiplicata est
ignominia eius
et sublimitas eius conversa
est in luctum
1 Et scribsit rex antiochus
omni regno suo ut esset
omnis populus unus
et relinquerunt unusquisque
legem suam
et consenserunt omnes gentes
secundum verbum regis
antiochi
et multi ex israhel consense
runt ei et sacrificaverunt
idolis
et coinquinaverunt sabbatum
et misit rex antiochus
libros per manus nun
tiorum in hierusalem
et in omnes civitates iudae
ut sequerentur legem
gentium terrae
et prohiberent holocausta
et sacrificia et placationes
fieri in templo di
et prohiberent celebrari
sabbatum et dies sollemnes
et coinquinari sca et scm
populum israhel
et iussit aedificari aras
et templa et idola
et inmolari carnes suillas

et pecora communia et relin
quere filios suos in
circumcisos
et coinquinari animas eorum
in omnib· inmundis
et abominationibus
ita ut obliviscerentur legem
et inmutarent omnes
iustificationes di
et quicumque non fecissent
secundum verbum regis
antiochi morerentur
Secundum omnia verba haec
scripsit omni regno suo
et praeposuit principes
populo qui haec fieri
cogerent
et iusserunt civitatibus
iudae sacrificare
et congregati sunt multi
de populo ad eos qui de
reliquerant legem dni
et fecerunt mala
super terram
et effugaverunt populum
israhel in abditis et abscon
ditis fugitivorum locis
11 Die quinta decima mensis
casleu
quinto et quadragensimo
anno
aedificavit rex antiochus
abominandum idolum
desolationis super
altare di
et per universas civitates
iudae in circuitu aedifi
caverunt aras
et ante ianuas domorum
et in plateis incendebant
tura et sacrificabant
et libros legis di conbusse
runt igni scindentes eos
et apud quemcumque

inveniebantur libri
testamenti dni
et quicumque observabant
legem dni secundum edic
tum regis trucidabant eum
in virtute sua faciebant haec
populo isrl qui inveniebantur
in omni mense
in civitatibus
et quinta et vicensima die
mensis sacrificabant
super aram quae erat
contra altare
et mulieres quae circumcide
bant filios suos trucidaban
tur secundum iussum
regis antiochi
et suspendebant pueros
a cervicibus per universas
domus eorum
et eos qui circumciderant
eos trucidabant
et multi de populo israhel
definierunt apud se ut non
manducarent inmunda
et elegerunt magis mori
quam cibis coinquinari
inmundis
et noluerunt infringere
legem dei scam et trucidati sunt
et facta est ira magna
super populum valde
II In illis diebus surrexit
matthathias filius iohannis
filii simeonis sacerdos
ex filiis ioarim ab hierusalē
et consedit in monte modin
et habebat filios quinque
iohannem qui cognominabatur
gaddis
et simeon qui cognominabatur
thasi
et iudas qui vocabatur
machabeus

et eleazarus qui cognominaba
tur abaron
et ionathas qui cognomina
batur apphus
hi viderunt mala quae fiebant
in populo iuda et in hierusalem
et dixit matthathias
vae mihi ut quid natus sum
videre contritionem
populi mei et contritio
nem civitatis scae
et sedere illic cum datur
in manibus inimicorum
et sca in manu extraneorum
facta sunt
templum eius sicut homo
ignobilis
vasa gloriae eius captiva
abducta sunt
trucidati sunt iuvenes eius
in plateis
et iuvenes eius ceciderunt
gladio inimicorum
quae gens non hereditavit
regnum eius et non obti
nuit spolia eius
omnis conpositio eius
ablata est
quae erat libera facta est
ancilla
et ecce sca nostra et pulchri
tudo nostra et claritas
nostra desolata est
et coinquinaverunt ea gentes
quid ergo nobis adhuc vivere
et scidit matthathias et filii
eius vestimenta sua
et operuerunt se ciliciis
et planxerunt valde
III Et venerunt illuc qui missi
erant a rege antiocho
ut cogerent eos qui con
fugerant in civitate modin
inmolare et accendere

ET A LEGE DI DISCEDERE
ET MULTI DE POPULO ISRAHEL
CONSENTIENTES ACCESSE
RUNT AD EOS
SED MATTHATHIAS ET FILIIS EIUS
CONSTANTER STETERUNT
ET RESPONDENTES QUI MISSI
ERANT AB ANTIOCHO DIXERUNT
MATTHATHIAE
PRINCEPS ET CLARISSIMUS
ET MAGNUS ES IN HAC CIVITATE
ET ORNATUS FILIIS ET FRATRIB·
ERGO ACCEDE PRIOR ET FAC
IUSSU REGIS SICUT FECERUNT
OMNES GENTES QUI
ET UIRI IUDA ET REMANSERUNT
IN HIERUSALEM
ET ERIS TU ET FILII TUI
INTER AMICOS REGIS
ET AMPLIFICATUS ARGENTO
ET AURO ET MUNERIBUS
MULTIS
ET RESPONDIT MATTHATHIAS
ET DIXIT UOCE MAGNA
ET SI OMNES GENTES REGI
ANTIOCHO OBOEDIUNT
UT DISCEDAT UNUSQUISQUE
A SERUITUTE PATRUM SUORUM
ET CONSENTIUNT MANDA
TIS EIUS
EGO ET FILII MEI ET FRATRES
MEI OBOEDIEMUS LEGI
PATRUM NOSTRORUM
PROPITIUS SIT NOBIS DS
NON EST NOBIS UTILE RELINQUERE
LEGEM ET IUSTITIAS DI
NON AUDIEMUS UERBA REGIS
ANTIOCHI
NEC SACRIFICABIMUS TRANS
GREDIENTES LEGIS NOSTRAE
MANDATA UT EAMUS
ALTERAM UIAM
ET UT CESSAUIT LOQUI
UERBA HAEC

ACCESSIT QUIDAM IUDAEUS
IN OMNIUM OCULIS SACRIFI
CARE IDOLIS SUPER ARAM
IN CIUITATE MODIN
SECUNDUM IUSSUM REGIS
ET UIDIT MATTHATHIAS
ET DOLUIT ET CONTREMU
ERUNT RENES EIUS
ET ASCENDIT FUROR EIUS
SECUNDUM IUDICIUM LEGIS
ET INSILIENS TRUCIDAUIT EUM
SUPER ARAM
SED ET UIRUM QUEM MISERAT
REX ANTIOCHUS QUI COGEBAT
IMMOLARI OCCIDIT IN IPSO
TEMPORE ET ARAM
DESTRUXIT
ET ZELATUS EST LEGEM SICUT
FECIT FINEES ZAMBRI
FILII SALOM
ET EXCLAMAUIT MATTHATHIAS
UOCE MAGNA DICENS
OMNIS QUI ZELUM HABET LEGIS
STATUENS TESTAMENTUM
EXEAT POST ME
ET IPSE ET FILII EIUS IN MONTES
ET RELIQUERUNT QUAECUMQ·
HABEBANT IN CIUITATE
TUNC DESCENDERUNT MULTI
QUAERENTES IUDICIUM
ET IUSTITIAM IN DESERTUM
UT SEDERENT IBI
IPSE ET FILII EORUM ET MULIERES
EORUM ET PECORA EORUM
QUONIAM INGRAUERUNT
SUPER EOS MALA
ET RENUNTIATUM EST UIRIS REGIS
ET EXERCITUI QUI ERAT IN HIERU
SALEM CIUITATEM DAUID
QUONIAM DISCESSISSENT UIRI
QUIDAM QUI DISSIPAUERUNT
MANDATUM REGIS IN LOCA
OCCULTA IN DESERTO
ET ABISSENT POST ILLOS MULTI

ET STATIM PERREXERUNT AD EOS
ET CONSTITUERUNT ADVERSUS
EOS PROELIUM IN DIE SABBATORUM
ET DIXERUNT AD EOS RESISTITIS
ET NUNC ADHUC
EXITE ET FACITE SECUNDUM
VERBUM REGIS ET VIVETIS
ET DIXERUNT NON EXIEMUS
NEQ FACIEMUS VERBUM REGIS
UT POLLUAMUS DIEM
SABBATORUM
ET CONCITAVERUNT ADVERSUS
EOS PROELIUM
ET NON RESPONDERUNT EIS
NEC OPPILAVERUNT LOCA
OCCULTA
DICENTES MORIAMUR OMNES
IN SIMPLICITATE NOSTRA
ET TESTES ERUNT SUPER NOS
CAELUM ET TERRA QUOD IN
IUSTE PERDITIS NOS
ET INTULERUNT EIS BELLUM
SABBATIS
ET MORTUI SUNT IPSI ET UXORES
EORUM
ET FILII EORUM ET PECORA EORUM
USQUE AD MILLE ANIMAS
HOMINUM
ET COGNOVIT MATTHATHIAS
ET AMICI EIUS ET LUCTUM
HABUERUNT SUPER EOS VALDE
VI ET DIXIT VIR PROXIMO SUO
SI OMNES FECERIMUS SICUT
FRATRES NOSTRI FECERUNT
ET NON PUGNAVERIMUS
ADVERSUS GENTES PRO ANIMABUS NOSTRIS ET IUSTIFICA
TIONIBUS NOSTRIS CITIUS
DISPERDET NOS A TERRA
ET COGITAVERUNT IN ILLA DIE
DICENTES
OMNIS HOMO QUICUMQUE
VENERIT AD NOS IN BELLO DIE
SABBATORUM
PUGNEMUS ADVERSUS EUM
ET NON MORIEMUR OMNES
SICUT MORTUI SUNT FRATRES
NOSTRI IN OCCULTIS
TUNC CONGREGATA EST AD EOS
SYNAGOGA ASIDAEORUM
FORTIS VIRIBUS EX ISRL
OMNIS VOLUNTARIUS IN LEGE
ET OMNES QUI FUGIEBANT A MALIS
ADDITI SUNT AD EOS
ET FACTI SUNT ILLIS AD FIRMA
MENTUM
ET COLLEGERUNT EXERCITUM
ET PERCUSSERUNT PECCATORES
IN IRA SUA
ET VIROS INIQUOS IN INDIGNA
TIONE SUA
ET CETERI FUGERUNT
AD NATIONES UT EVADERENT
ET CIRCUIVIT MATTHATHIAS
ET AMICI EIUS ET DESTRUXE
RUNT ARAS
ET CIRCUMCIDERUNT PUEROS
INCIRCUMCISOS QUOTQUOT
INVENERUNT IN FINIBUS ISRL
IN FORTITUDINE
ET PERSECUTI SUNT FILIOS
SUPERBIAE
ET PROSPERATUM EST OPUS
IN MANUS EORUM
ET OBTINUERUNT LEGEM
DE MANIBUS GENTIUM
ET DE MANIBUS REGUM
ET NON DEDERUNT CORNU
PECCATORI
VII ET APPROPINQUAVERUNT DIES
MATTHATHIAE MORIENDI
ET DIXIT FILIIS SUIS
NUNC CONFORTATA EST SUPERBIA
ET CASTIGATIO ET TEMPUS
EVERSIONIS ET IRA IN
DIGNATIONIS
NUNC ERGO O FILII AEMULATORES
ESTOTE LEGIS

et date animas vestras pro
testamento patrum
Et mementote operum patrū
quae fecerunt in generatio
nibus suis
Et accipietis gloriam magnam
et nomen aeternum
Abraham nonne in temptatione
inventus est fidelis
et reputatum est ei ad iustitiam
Ioseph in tempore angustiae
suae custodivit mandatum
et factus est dominus
aegypti
Finees pater noster zelando
zelum dī
accepit testamentum
sacerdotii aeterni
Iesus dum impleret verbum
factus est dux israhel
Caleb dum testificatur
in ecclesia accepit
hereditatem
David in sua misericordia
consecutus est sedem
regni in saecula
Helias dum zelat zelum
legis receptus est in caelum
Ananias azarias misahel
credentes liberati sunt
de flamma
Danihel in sua simplicitate
liberatus est de ore leonum
Et ita cogitate per genera
tionem et generationem
quia omnes qui sperant in eum
non infirmantur
Et a verbis viri peccatoris
ne timueritis quia gloria
eius stercus et vermis est
hodie extollitur et cras
non invenietur
quia conversus est in terram
suam et cogitatio eius periit

Vos ergo filii confortamini
et viriliter agite in lege
quia gloriosi eritis in ipsa
Et ecce simeon frater vester
scio quod vir consilii est
ipsum audite semper
et ipse vobis erit pater
Et iudas machabeus fortis
viribus a iuventute sua
sit vobis princeps militiae
et ipse aget bellum populi
Et vos adducetis ad vos
omnes factores legis
et vindicate vindictam populi
vestri
Retribuite retributionem
gentibus
et intendite in praeceptum
legis
Et benedixit eos et appositus
est ad patres suos
Et defunctus est centesimo
et quadragesimo
et sexto anno
Et sepultus est a filiis suis
in sepulchris patrum
suorum in modin
Et planxerunt eum omnis
israhel planctu magno
Et surrexit iudas qui vocaba
tur machabeus filius eius
pro eo
Et adiuvabant eum omnes
fratres eius
et universi qui se coniunxe
rant patri eius
et proeliabantur proelium
israhel cum laetitia
Et dilatavit gloriam
populo suo
Et induit se loricam
sicut gigans
Et succinxit se arma bellica
sua in proeliis et protegebat

CASTRA GLADIO SUO
SIMILIS FACTUS EST LEONI
IN OPERIBUS SUIS
ET SICUT CATULUS LEONIS
RUGIENS IN UENATIONE
ET PERSECUTUS EST INIQUOS
PERSCRUTANS EOS
ET QUI CONTURBABANT POPULUM
SUUM SUCCENDIT FLAMMIS
ET REPULSI SUNT INIMICI
PRAE TIMORE EIUS
ET OMNES OPERARII INIQUITATIS
CONTURBATI SUNT
ET DIRECTA EST SALUS
IN MANU EIUS
ET EXACERBABAT REGES MULTOS
ET LAETIFICABAT IACOB
IN OPERIBUS SUIS
ET IN SAECULUM MEMORIA EIUS
IN BENEDICTIONE
ET PERAMBULABAT CIUITATES
IUDA ET PERDIDIT IMPIOS
EX EIS
ET AUERTIT IRAM AB ISRAHEL
ET NOMINATUS EST USQUE
AD NOUISSIMUM TERRAE
ET CONGREGAUIT PEREUNTES
VIIII ET CONGREGAUIT APOLLONIUS
GENTES ET A SAMARIA UIRTUTEM
MULTAM ET MAGNAM AD BEL
LANDUM CONTRA ISRL
ET COGNOUIT IUDAS ET EXIIT
OBUIAM ILLI
ET PERCUSSIT ET OCCIDIT ILLUM
ET CECIDERUNT UULNERATI MULTI
ET RELIQUI QUI FUGERANT
ET ACCEPIT SPOLIA EORUM
ET GLADIUM APOLLONII
ABSTULIT IUDAS
ET ERAT PUGNANS IN EO
OMNIBUS DIEBUS
ET AUDIUIT SERON PRINCEPS
EXERCITUS SYRIAE QUOD
CONGREGAUIT IUDAS CONGREGATIO
NEM

ET ECCLESIAM FIDELIUM SECUM
ET AIT FACIAM MIHI NOMEN
ET GLORIABOR IN REGNO
ET DEBELLABO IUDAM
ET EOS QUI CUM IPSO SUNT
QUI SPERNEBANT UERBUM REGIS
ET PRAEPARAUIT SE ET ASCEN
DERUNT CUM EO CASTRA
IMPIORUM FORTES AUXILIARII
UT FACERENT UINDICTAM
IN FILIOS ISRAHEL
ET ADPROPINQUAUERUNT USQUE
BETHORON
ET EXIUIT IUDAS OBUIAM ILLI
CUM PAUCIS
UT UIDERUNT AUTEM EXERCITUM
UENIENTEM SIBI OBUIAM
DIXERUNT IUDAE
QUOMODO POTERIMUS PAUCI
PUGNARE AD MULTITUDINEM
TANTAM TAM FORTEM
ET NOS FATIGATI SUMUS
IEIUNIO HODIE
ET AIT IUDAS FACILE EST CONCLUDI
MULTOS IN MANUS PAUCORUM
ET NON EST DIFFERENTIA
IN CONSPECTU DI CAELI
LIBERARE IN MULTIS ET IN PAUCIS
QUIA NON IN MULTITUDINE
EXERCITUS UICTORIA BELLI
SED DE CAELO FORTITUDO EST
IPSI UENIUNT AD NOS IN MULTI
TUDINE CONTUMACI ET
SUPERBIA
UT DISPERDAT NOS ET UXORES
NOSTRAS ET FILIOS NOSTROS
ET UT SPOLIENT NOS
NOS UERO PUGNABIMUS
PRO ANIMABUS NOSTRIS
ET LEGIBUS NOSTRIS
ET IPSE DNS CONTERET EOS
ANTE FACIEM NOSTRAM
UOS AUTEM NE TIMUERITIS EOS
UT CESSAUIT AUTEM LOQUENS

INSILUIT IN EOS SUBITO
ET CONTRITUS EST SERON
ET EXERCITUS EIUS
IN CONSPECTU IPSIUS
ET PERSEQUEBATUR EUM
IN DESCENSU BETHORON
USQUE IN CAMPUM
ET CECIDERUNT EX EIS OCTIN
GENTI VIRI
RELIQUI AUTEM FUGERUNT
IN TERRAM PHILISTHIM
ET CECIDIT TIMOR IUDAE
AC FRATRUM EIUS
ET FORMIDO SUPER OMNES
GENTES IN CIRCUITU EORUM
ET PERVENIT AD REGEM
NOMEN EIUS
ET DE PROELIIS IUDAE NARRA
BANT OMNES
UT AUDIVIT AUTEM ANTIOCHUS
SERMONES ISTOS IRATUS
EST ANIMO
ET MISIT ET CONGREGAVIT
EXERCITUM UNIVERSI
REGNI SUI CASTRA FORTIA VALDE
ET APERUIT AERARIUM SUUM
ET DEDIT STIPENDIA EXERCITUI
IN ANNUM
ET MANDAVIT ILLIS UT ESSENT
PARATI AD OMNIA
ET VIDIT QUOD DEFECIT PECUNIA
DE THESAURIS
ET TRIBUTA REGIONIS MODICA
PROPTER DISSENSIONEM
ET PLAGAM QUAM FECIT
IN TERRAM UT TOLLERET
LEGITIMA QUAE ERANT
A PRIMIS DIEBUS
ET TIMUIT NE NON HABERET
UT SEMEL ET BIS IN SUMPTUS
ET DONATIONES QUAS DEDERAT
ANTE LARGA MANU
ET ABUNDAVERAT SUPER REGES
QUI ANTE EUM FUERANT

CONSTERNATUS ERAT
ANIMO VALDE
ET COGITAVIT IRE IN PERSIDEM
ET ACCIPERE TRIBUTA REGIONUM
ET CONGREGARE ARGENTUM
MULTUM
ET RELIQUIT LYSIAM HOMINEM
NOBILEM DE GENERE
REGALI
SUPER NEGOTIA REGIS A FLUMINE
EUFRATE USQUE AD FLUMEN
AEGYPTI
ET UT NUTRIRET ANTIOCHUM
FILIUM SUUM DONEC
REDIRET
ET TRADIDIT EI MEDIUM
EXERCITUM ET ELEFANTOS
ET MANDAVIT EI DE OMNIBUS
QUAE VOLEBAT
ET DE INHABITANTIBUS IUDAEAM
ET HIERUSALEM
ET MITTERET EOS EXERCITUM
AD CONTERENDAM ET EXTER
PANDAM VIRTUTEM ISRL
ET RELIQUIAS HIERUSALEM
ET AUFERRE MEMORIA
DE LOCO
ET UT CONSTITUERET HABITATORES
FILIOS ALIENIGENAS IN OMNIB
FINIBUS EORUM
ET SORTE DISTRIBUERET
TERRAM EORUM
ET REX ASSUMPSIT PARTEM
EXERCITUS RESIDUI
ET EXIIT AB ANTIOCHIA
CIVITATE REGNI SUI
ANNO CENTESIMO ET QUADRA
GENSIMO ET SEPTIMO
ET TRANSFRETAVIT
EUFRATEN FLUMEN
ET PERAMBULABAT SUPERIORES
REGIONES
ET ELEGIT LYSIAS PTOLOMEUM
FILIUM DORIMINI ET NICANOREM

et gorgiam uiros potentes
ex amicis regis
et misit cum eis quadraginta
milia uirorum et septem
milia equitum
ut uenirent in terram iuda
et disperderent eam secundum
uerbum regis
et processerunt ut irent
cum uniuersa uirtute sua
et uenerunt et applicuerunt
ammaum in terra campestri
et audierunt mercatores
regionum nomen eorum
et acceperunt argentum
et aurum multum ualde
et pueros
et uenerunt in castra
ut acciperent filios
israhel in seruos
et additi sunt ad eos exerci
tus syriae et terrae
alienigenarum
et uidit iudas et fratres eius
quia multiplicata sunt mala
et exercitus applicabat
ad fines eorum
et cognouerunt uerba regis
quae mandauit populo
facere interitum
et consummationem
et dixerunt unusquisque
ad proximum suum
erigamus deiectionem
populi nostri
et pugnemus pro populo
nostro et scis nostris
et congregatus est con
uentus ut essent
parati in proelium
et ut orarent et peterent
misericordiam
et miserationes
et hierusalem non habitabatur
sed erat sicut desertum
non erat qui ingrede
retur et egrederetur
de natis eius
et scm conculcabatur
et filii alienigenarum
erant in arce
ibi erat habitatio gentium
et ablata est uoluptas
ab iacob et defecit ibi tibia
et cithara
et congregati sunt et uene
runt in masephath
contra hierusalem
quia locus orationis erat
in masephath ante israhel
et ieiunauerunt illa die
et induerunt se ciliciis
et cinere in capite suo
et destituerunt uesti
menta sua
et expanderunt librum
legis de quibus scruta
bantur gentes similitu
dinem simulacrorum suorum
et adtulerunt ornamenta
sacerdotalia
et primitias et decimas
et suscitauerunt nazareos
qui impleuerant dies
et clamauerunt uoce magna
in caelum dicentes
quid faciemus istis
et quo eos ducemus
et sancta tua conculcata sunt
et contaminata sunt
et sacerdotes tui
in luctu et humilitate
et ecce nationes conuene
runt aduersum nos
ut nos disperdant
tu scis quae cogitant in nos
quomodo poterimus
subsistere ante facies illo
rum

nisi tu adiuves nos
et tubis exclamave
runt voce magna
et post hoc constituit iudas
duces populi
tribunos et centuriones
et pentecontarcos
et decuriones
et dixit his qui aedificabant
domos
et sponsabant uxores
et plantabant vineas
et formidolosis ut redirent
unusquisque in domum suam
secundum legem
et moverunt castra et con
locaverunt ad austrum
ammaum
et ait iudas accingimini
et estote filii potentes
et estote parati in mane
ut pugnetis adversus
nationes has quae convene
runt disperdere nos
et sancta nostra
quoniam melius est nos
mori in bello
quam videre mala gentis
nostrae et sanctorum
sicut autem fuerit voluntas
in caelo sic fiat
et assumsit gorgias quinque
milia virorum et mille
equites electos
et moverunt castra nocte
ut adplicarent ad castra
iudaeorum et percuterent
eos subito
et filii qui erant ex arce
erant illi duces
et audivit iudas et surrexit
ipse et potentes
percutere virtutem exer
cituum regis quae erant

in ammaum
adhuc enim dispersus erat
exercitus a castris
et venit gorgias in castra iudae
noctu et neminem invenit
et quaerebat eos in montibus
quoniam dixit fugiunt
hii a nobis
et cum dies factus esset
apparuit iudas in campo
cum tribus milibus virorum tantum
qui tegumenta et gladios
non habebant
et viderunt castra gentium
valida
et loricatos et equitatos
in circuitu eorum et hii
docti proelium
et ait iudas viris qui secum erant
ne timueritis multitudinem eorum
et impetum eorum ne formidetis
mementote qualiter salvi facti
sunt patres nostri in mari
rubro cum sequeretur eos
pharao cum exercitu suo
et nunc clamemus in caelum
et miserebitur nostri
et memor erit testamenti patrum
nostrorum
et conteret exercitum istum
ante faciem nostram hodie
et scient omnes gentes
quia est qui redimat
et liberet israhel
et levaverunt alienigenae
oculos suos
et viderunt eos venientes
ex adverso
et exierunt de castris
in proelium
et tubae cecinerunt
hii qui erant cum iuda
et congressae sunt gentes
et fugerunt in campum

Novissimi autem ceciderunt
in gladio
Et persecuti sunt eos usque
Gezeron et usque in campos
Idumaeae et Azoti et Iamniae
et ceciderunt ex illis
ad tria milia virorum
Et reversus est Iudas et exer
citus eius sequens eum
et dixit ad populum non con
cupiscatis spolia quia bellum
contra nos est
et Gorgias et exercitus eius
in monte prope nos
sed state contra inimicos
nostros et expugnate eos
et post haec sumetis spolia
et adhuc loquente Iuda haec
adparuit pars quaedam
prospiciens de monte
et vidit quod in fugam con
versi sunt et succensa
sunt castra
fumus enim qui videbatur
declarabat quod factum est
quibus illi conspectis timue
runt valde aspicientes
simul et Iudam
et exercitum in campo
paratum ad proelium
et fugerunt omnes in campo
alienigenarum
et Iudas reversus est ad spolia
castrorum
et acceperunt aurum multum
et argentum
et iacinthum et purpuram
marinam et opes magnas
et conversi hymnum canebant
et benedicebant in caelum
quoniam bonum est
quoniam in saeculum
misericordia eius
et facta est salus magna in isrl
in illa die
quicumque autem alienigena
rum evaserunt venerunt
et nuntiaverunt Lysiae
universa quae acciderant
quibus auditis ille conster
natus est animo deficiebat
quod non qualia volait
talia contigerunt in isrl
et qualia mandavit rex
x Et sequenti anno congrega
vit electorum virorum
LX milia et equitum
quinque milia
ut debellaret eos et venerunt
in Iudaeam
et castra posuerunt in Bethoron
et occurrit illis Iudas cum decem
milibus viris
et viderunt exercitum fortem
et oravit et dixit
Benedictus es salvator israhel
qui contrivisti impetum
potentis in manu servi
tui David
et tradidisti castra alienige
narum in manus Ionathae
filii Saul et armigeri eius
conclude exercitum istum
in manu populi tui israhel
et confundantur in exercitu
suo et equitibus
da illis formidinem et tabe
fac audaciam virtutis eorum
et commoveantur contritio
ne sua deice eos gladio
diligentium te
et conlaudent te omnes
qui noverunt nomen tuum
in hymnis
et commiserunt et ceciderunt
de exercitu Lysiae quinque
milia virorum
videns autem Lysias suorum fugam

ET IUDAEORUM AUDACIAM
ET QUOD PARATI SUNT AUT UIUERE
AUT MORI FORTITER ABIIT
ANTIOCHIAM
ET ELEGIT MILITES UT MULTIPLI
CATUS RURSUS UENIRET
IN IUDAEAM
DIXIT AUTEM IUDAS ET FRATRES EIUS
ECCE CONTRITI SUNT INIMICI NOSTRI
ASCENDAMUS NUNC MUNDARE
SCA ET RENOUARE
ET CONGREGATUS EST OMNIS
EXERCITUS ET ASCENDERUNT
IN MONTEM SION
ET UIDERUNT SCIFICATIONEM
DESERTAM ET ALTARE PROFANA
TUM ET PORTAS EXUSTAS
ET IN ATRIIS UIRGULTA SICUT IN SALTU
UEL MONTIBUS ET PASTO
FORIA DIRUTA
SCIDERUNT UESTIMENTA SUA
ET PLANXERUNT PLANCTU
MAGNO
ET INPOSUERUNT CINEREM
ET CECIDERUNT IN FACIEM
SUPER TERRAM
ET EXCLAMAUERUNT TUBIS
SIGNORUM ET CLAMAUE
RUNT IN CAELUM
XIII TUNC ORDINAUIT IUDAS UIROS
UT PUGNARENT ADUERSUS
EOS QUI ERANT IN ARCE
DONEC EMUNDARENT SCA
ET ELEGIT SACERDOTES SINE
MACULA UOLUNTATEM HABENTES
IN LEGEM ET EMUNDAUERUNT SCA
ET TULERUNT LAPIDES
CONTAMINATIONIS
IN LOCUM INMUNDUM
ET COGITAUIT DE ALTARE HOLO
CAUSTORUM QUOD PROFANA
TUM ERAT QUID DE EO FACERET
ET INCIDIT ILLI CONSILIUM BONUM
UT DESTRUERET ILLUM
NE FORTE ESSET ILLIS IN OPPRO
BRIUM QUIA CONTAMINAUERUNT
ILLUD GENTES ET DEMOLITI
SUNT ILLUD
ET REPOSUERUNT LAPIDES
IN MONTE DOMUS IN LOCO APTO
QUOADUSQUE UENIRET PROPHETA
ET RESPONDERET DE EIS
ET ACCEPERUNT LAPIDES
INTEGROS SECUNDUM LEGEM
ET AEDIFICAUERUNT ALTARE
NOUUM SECUNDUM ILLUD
QUOD FUIT PRIUS
ET AEDIFICAUERUNT SCA
ET QUAE INTRA DOMUM
INTRINSECUS ET AEDEM
ET ATRIA SCIFICAUERUNT
ET FECERUNT UASA SCA NOUA
ET INTULERUNT CANDELABRUM
ET ALTARE INCENSORUM
ET MENSAM IN TEMPLUM
ET INCENSUM POSUERUNT
SUPER ALTARE
ET ACCENDERUNT LUCERNAS
QUAE SUPER CANDELABRUM
ERANT ET LUCEBANT IN TEMPLO
ET POSUERUNT SUPER MENSAS
PANES ET APPENDERUNT UELA
ET CONSUMMAUERUNT OMNIA
OPERA QUAE FECERUNT
ET ANTE MATUTINUM SURREXERUNT
QUINTA ET UICENSIMA MENSIS
NONI HIC MENSIS CASLEU
CENTESIMI QUADRAGENSIMI
OCTAUI ANNI
ET OBTULERUNT SCRIFICIUM
SECUNDUM LEGEM SUPER
ALTARE HOLOCAUSTORUM
NOUUM
QUOD FECERUNT SECUNDUM
TEMPUS ET SECUNDUM DIEM
IN QUA CONTAMINAUERUNT
ILLUD GENTES
ET IPSA RENOUATUM EST

IN CANTICIS ET CITHARIS
ET CINYRIS ET CYMBALIS
ET CECIDIT OMNES POPULUS
ET ADORAVERUNT
ET BENEDIXERUNT IN CAELUM
ET QUI PROSPERAVIT EIS
ET FECERUNT ALTARIS DEDICATIONEM DIEBUS OCTO
ET OBTULERUNT HOLOCAUSTA
CUM LAETITIA ET SALUTARIA
LAUDIS
ET ORNAVERUNT FACIEM TEMPLI
CORONIS AUREIS ET SCUTULIS
ET DEDICAVERUNT PORTAS
ET PASTOFORIA
ET INPOSUERUNT EIS IANUAS
ET FACTA EST LAETITIA IN POPULO
MAGNA VALDE
ET AVERSUM EST OPPROBRIUM
GENTIUM
ET STATUIT IUDAS ET FRATRES EIUS
ET UNIVERSA ECCLESIA ISRL
UT AGATUR DIES DEDICATIONIS
ALTARIS IN TEMPORIBUS SUIS
AB ANNO IN ANNUM PER
DIES OCTO
A QUINTA ET VICENSIMA MENSIS
CASLEU CUM LAETITIA
ET GAUDIO
ET AEDIFICAVERUNT IN TEMPORE
ILLO MONTEM SION
ET PER CIRCUITUM MUROS ALTOS
ET TURRES FIRMAS
NE QUANDO VENIRENT GENTES
ET CONCULCARENT EAM
SICUT ANTEA FECERUNT
ET CONLOCAVIT ILLIC EXERCITUM
UT SERVARENT EAM
ET MUNIVIT EAM AD CUSTO
DIENDAM BETHSURAM
ET HABERET POPULUS
MUNITIONEM CONTRA
FACIEM IDUMEAE
XIII V ET FACTUM EST UT AUDIERUNT
GENTES IN CIRCUITU QUIA
AEDIFICATUM EST ALTARE
ET SCA SICUT PRIUS
ET IRATAE SUNT VALDE ET COGI
TABANT TOLLERE GENUS IACOB
QUI ERANT INTER EOS
ET COEPERUNT OCCIDERE
DE POPULO ET PERSEQUI
ET DEBELLABAT IUDAS FILIOS
ESAU IN IDUMEA
ET EOS QUI ERAT IN ACRABATTENE
QUIA CIRCUMSEDEBANT ISRAHELITAS
ET PERCUSSIT EOS PLAGAM MAGNA
ET RECORDATUS EST MALITIAM
FILIORUM BEAN QUI ERANT
POPULO IN LAQUEUM ET IN
SCANDALUM INSIDIANTES EI IN VIA
ET CONCLUSI SUNT AB EO
IN TURRIBUS
ET ADPLICUIT AD EOS
ET ANATHEMATIZAVIT EOS
ET INCENDIT TURRES EORUM
IGNI CUM OMNIBUS
QUI IN EIS ERANT
ET TRANSIIT AD FILIOS AMMON
ET INVENIT MANUM FORTEM
ET POPULUM COPIOSUM
ET TIMOTHEUM DUCEM IPSORUM
ET COMMISIT CUM EIS PROELIA
MULTA
ET CONTRITI SUNT IN CONSPECTU
EORUM ET PERCUSSIT EOS
ET CEPIT IAZER CIVITATEM
ET FILIAS EIUS
ET REVERSUS EST IN IUDAEAM
ET CONGREGATAE SUNT GENTES
QUAE SUNT IN GALAAD
ADVERSUS ISRAHELITAS
QUI ERANT IN FINIBUS EORUM
UT TOLLERENT EOS
ET FUGERUNT IN DATHEMAN
MUNITIONEM
ET MISERUNT LITTERAS AD IUDAM
ET FRATRES EIUS DICENTES ;

CONGREGATAE SUNT ADVERSUM
NOS GENTES PER CIRCUITUM
UT AUFERANT NOS
ET PARANT VENIRE ET OCCUPARE
MUNITIONEM IN QUA CONFUGIMUS
ET TIMOTHEUS EST DUX
EXERCITUS EORUM
NUNC ERGO VENI ET ERIPE NOS
DE MANIBUS EORUM
QUIA CECIDIT MULTITUDO DE NOBIS
ET OMNES FRATRES NOSTRI
QUI ERANT IN LOCIS TUBIN INTER
FECTI SUNT
ET CAPTIVAS ABDUXERUNT
UXORES EORUM ET NATOS
ET SPOLIA
ET PERDIDERUNT ILLIC
FERE MILLE VIROS
ET ADHUC EPISTULAE
LEGEBANTUR
ET ECCE ALII NUNTII VENERUNT
DE GALILAEA
CONSCISSIS TUNICIS NUNTIANTES
SECUNDUM VERBA HAEC
DICENTES
CONVENISSE ADVERSUM SE
A PTOLOMAIDA ET TYRO
ET SIDONE ET OMNEM GALILAEAM
ALIENIGENAS UT NOS CONSUMANT
UT AUDIVIT AUTEM IUDAS ET POPU
LUS SERMONES ISTOS CONVENIT
ECCLESIA MAGNA
COGITARE QUID FACERENT FRATRIB
SUIS QUI IN TRIBULATIONE ERANT
ET EXPUGNABANTUR AB EIS
XIIII DIXITQ IUDAS SIMONI
FRATRI SUO
ELIGE TIBI VIROS ET VADE
ET LIBERA FRATRES TUOS
IN GALILAEA
EGO ENIM ET FRATER MEUS
IONATHAS IBIMUS IN GALAADITIN
ET RELIQUIT IOSEPPUM
FILIUM ZACHARIAE

ET AZARIAM DUCES POPULI
CUM RESIDUO EXERCITU
IN IUDAEAM AD CUSTODIENDUM
ET PRAECEPIT ILLIS DICENS
PRAEESTO POPULO HUIC
ET NOLITE BELLUM COMMIT
TERE ADVERSUS GENTES
DONEC REVERTAMUR
ET DATI SUNT SIMONI VIRI
TRIA MILIA UT IRET
IN GALILAEAM
IUDAE AUTEM OCTO MILIA
IN GALAADITIN
ET ABIIT SIMON IN GALILAEAM
ET COMMISIT PROELIA MULTA
CUM GENTIBUS
ET CONTRITAE SUNT GENTES
A FACIE EIUS
ET PERSECUTUS EST EOS
USQUE AD PORTAM PTOLOMAIDIS
ET CECIDERUNT DE GENTIBUS
FERE TRIA MILIA VIRORUM
ET ACCEPIT SPOLIA EORUM
ET SUMPSIT EOS QUI ERANT
IN GALILAEA ET IN ARBATIS
CUM UXORIBUS ET NATIS
ET OMNIBUS QUAE ERANT ILLIS
ET ADDUXIT IN IUDAEAM
CUM LAETITIA MAGNA
XV ET IUDAS MACCHABEUS
ET IONATHAS ET FRATRES EIUS
TRANSIERUNT IORDANEM
ET ABIERUNT VIAM TRIUM
DIERUM PER DESERTUM
ET OCCURRERUNT EIS
NABUTHEI
ET SUSCEPERUNT EOS PACIFICE
ET NARRAVERUNT EIS OMNIA
QUAE ACCIDERANT FRATRIB
IN GALAADITIDE
ET QUIA MULTI EX EIS CONPRAE
HENSI SUNT IN BASAR ET BOSOR
ET IN ALIMIS ET IN CASFOR
ET MACET ET CARNAIN

HAE OMNES CIVITATES MUNITAE
ET MAGNAE
SED ET IN CETERIS CIVITATIBUS
GALAADITIDIS TENENTUR
CONPREHENSI
ET INCRASTINUM CONSTITUERUNT
ADMOVERE EXERCITUM
CIVITATIBUS HIS
ET CONPREHENDERE ET TOLLERE
EOS IN UNA DIE
ET CONVERTIT IUDAS
ET EXERCITUS EIUS
VIAM IN DESERTUM BOSOR
REPENTE
ET OCCUPAVIT CIVITATEM
ET OCCIDIT OMNEM MASCULUM
IN ORE GLADII
ET ACCEPIT SPOLIA EORUM OMNIA
ET SUCCENDIT EAM IGNI
ET SURREXERUNT INDE NOCTE
ET IBANT USQ; AD MUNITIONEM
ET FACTUM EST DILUCULO
CUM ELEVASSENT OCULOS SUOS
ECCE POPULUS MULTUS CUIUS
NON ERAT NUMERUS PORTAN
TES SCALAS ET MACHINAS
UT CONPREHENDERENT MUNI
TIONEM ET EXPUGNARENT EOS
ET VIDIT QUIA COEPIT BELLUM
ET CLAMOR BELLI ASCENDIT
IN CAELUM SICUT TUBA
ET CLAMOR MAGNUS DE CIVITATE
ET EXERCITUI DIXIT
PUGNATE HODIE PRO FRATRIB·
NOSTRIS ET VENIT TRIBUS
ORDINIB· POST EOS
ET EXCLAMAVERUNT TUBIS
ET CLAMAVERUNT IN ORATIONE
ET COGNOVERUNT CASTRA TIMOTHEI
QUIA MACCHABEUS EST
ET REFUGERUNT A FACIE EIUS
ET PERCUSSERUNT EOS
PLAGA MAGNA
ET CECIDERUNT ILLA DIE EX EIS
FERE OCTO MILIA VIRORUM
ET DEVERTIT IUDAS IN MASPHA
ET EXPUGNAVIT ET CEPIT EAM
ET OCCIDIT OMNEM
MASCULUM EIUS
ET SUMPSIT SPOLIA EIUS
ET SUCCENDIT EAM IGNI
INDE PERREXIT ET CEPIT CASBON
ET MAGET ET BOSOR ET RELI
QUAS CIVITATES GALAADITIDIS
POST HAEC AUTEM VERBA
CONGREGAVIT TIMOTHEUS
EXERCITUM ALIUM
ET CASTRA POSUIT CONTRA FON
TRANS TORRENTEM
ET MISIT IUDAS SPECULARI EX
ERCITUM
ET RENUNTIAVERUNT EI DICENTES
QUIA CONVENERUNT AD EUM
OMNES GENTES QUAE IN CIRCUITU
NOSTRO SUNT EXERCITUS
MULTUS NIMIS
ET ARABAS CONDUXIT IN AUXILI
ET CASTRA POSUERUNT TRANS
TORRENTEM PARATI VENIRE
ANTE IN PROELIUM
ET ABIIT IUDAS OBVIAM ILLIS
ET AIT TIMOTHEUS PRINCIPIBUS
EXERCITUS SUI
CUM ADPROPINQUAVERIT IUDAS
ET EXERCITUS EIUS AD TOR
RENTEM AQUAE
SI TRANSIERIT AD NOS PRIOR
NON POTERIMUS SUSTINERE EUM
QUIA POTENS POTERIT
ADVERSUM NOS
SI VERO TIMUERIT TRANSIRE
ET POSUERIT CASTRA EXTRA
FLUMEN TRANSFRETEMUS
AD EOS ET POTERIMUS
ADVERSUS ILLUM
UT AUTEM ADPROPINQUAVIT
IUDAS AD TORRENTEM AQUAM
STATUIT SCRIBAS POPULI

SECUS TORRENTEM
ET MANDAVIT EIS DICENS
NEMINEM HOMINUM RELIN
QUERITIS SED VENIANT
OMNES IN PROELIUM
ET TRANSFRETAVIT AD ILLOS PRIOR
ET OMNIS POPULUS POST EUM
ET CONTRITAE SUNT ANTE
FACIEM EORUM OMNES GENTES
ET PROIECERUNT ARMA SUA
ET FUGERUNT AD FANUM
QUOD EST IN CARNAIN
ET OCCUPAVIT IPSAM CIVITATE
ET SUCCENDIT FANUM IGNI
CUM OMNIBUS QUI ERANT
IN IPSO ET OPPRESSA EST
CARNAIN
ET NON POTUIT SUSTINERE
CONTRA FACIEM IUDAE
ET CONGREGAVIT IUDAS
UNIVERSOS ISRAHELITAS
QUI ERANT IN GALAADITIDE
A MINIMO USQUE AD MAXIMUM
ET UXORES EORUM ET NATOS
ET EXERCITUM MAGNUM
VALDE UT VENIRENT
IN TERRAM IUDAE
ET VENERUNT USQUE EBRON
ET HAEC CIVITAS MAGNA
IN INGRESSU POSITA
MUNITA VALDE
ET NON ERAT DECLINARE AB EA
DEXTRA VEL SINISTRA
SED PER MEDIAM ITER ERAT
ET INCLUSERUNT SE QUI ERANT
IN CIVITATE
ET OBSTRUXERUNT PORTAS
LAPIDIBUS
ET MISIT AD EOS IUDAS VERBIS
PACIFICIS DICENS
TRANSEAMUS PER TERRAM
VESTRAM UT EAMUS
IN TERRAM NOSTRAM
ET NEMO VOBIS NOCEBIT
TANTUM PEDIBUS TRANSIBIMUS
ET NOLEBANT EIS APERIRE
ET PRAECEPIT IUDAS PRAEDICARE
IN CASTRIS
UT APPLICARET UNUSQUISQUE
IN QUO ERAT LOCO
ET APPLICUERUNT VIRI VIRTUTIS
ET OBPUGNAVIT CIVITATEM ILLAM
TOTA NOCTE
ET TRADITA EST CIVITAS
IN MANU EIUS
ET PEREMERUNT OMNEM
MASCULINUM IN ORE GLADII
ET ERADICAVIT EAM
ET ACCEPIT SPOLIA EIUS
ET TRANSIIT PER TOTAM CIVITATEM
SUPER INTERFECTOS
ET TRANSGRESSI SUNT IORDANEM
IN CAMPO MAGNO CONTRA
BETHSAN
ET ERAT IUDAS CONGREGANS
EXTURNOS
ET EXHORTABATUR POPULUM
PER TOTAM VIAM DONEC
VENERUNT IN TERRAM IUDA
ET ASCENDERUNT IN MONTEM
SION CUM LAETITIA ET GAUDIO
ET OBTULERUNT HOLOCAUSTA
QUOD NEMO EX EIS
CECIDISSET
DONEC REVERTERENTUR IN PACE
XVI ET IN DIEBUS QUIBUS ERAT IUDAS
ET IONATHAS IN TERRA GALAAD
ET SIMON FRATER EIUS
IN GALILAEA CONTRA FACIEM
PTOLOMAIDIS
AUDIVIT IOSEPPUS ZACCHA
RIAE FILIUS
ET AZARIAS PRINCEPS VIRTUTIS
RES BENE GESTAS ET PROELIA
QUAE FACTA SUNT
ET DIXIT FACIAMUS ET IPSI
NOBIS NOMEN
UT EAMUS PUGNARE ADVERSUS

gentes quae in circuitu
nostro sunt
et praecepit his qui erant
in exercitu suo
et abierunt iamniam
et exiit gorgias de civitate
et viri eius obviam illi
in pugnam
et fugati sunt iosephus
et azarias usque in fines
iudaeae
et ceciderunt illa die
de populo isrl ad duo
milia viri
et facta est fuga magna
in populo quia non audierunt iudam et fratres eius
existimantes se fortiter
facturos
ipsi autem non erant de semine
virorum illorum per quos
salus facta est in israhel
et viri iuda magnificati sunt
valde in conspectu omnis
israhel
et gentium omnium ubi audiebatur nomen eorum
et convenerunt ad eos
fausta adclamantes
et exiit iudas et fratres eius
et expugnabant filios esau
in terra quae ad austrum est
et percussit chebron
et filias eius et muros eius
et turres succendit
in circuitu
et movit castra ut iret in terra
alienigenarum
et perambulabat samariam
in illa die ceciderunt sacerdotes in bello dum volunt
fortiter facere
dum sine consilio exiit
in proelio

et declinavit iudas in azotum
in terra alienigenarum
et diruit aras eorum
et sculptilia deorum
ipsorum succendit igni
et cepit spolia civitatum
et reversus est
in terram iuda

xvii Et rex antiochus perambulabat superiores regiones
et audivit esse civitatem
elymaidem in persida
nobilissimam et copiosam
in argento et auro
templumque in ea locuplex
valde et illic velamina
aurea et loricae et scuta
quae reliquit alexander
philippi rex macedo
qui regnavit primus
in graecia
et venit et quaerebat urbem
capere et praedare eam
et non potuit
quoniam innotuit sermo
his qui erant in civitate
et insurrexerunt in proelium
et fugit inde et abiit
cum tristitia magna
et reversus est babyloniam
et venit qui nuntiaret
ei in persida
quia fugata sunt castra
quae erant in terra iuda
et quia abiit lysias cum virtute forti in primis
et fugatus est a facie
iudaeorum
et invaluerunt armis
et viribus et spoliis
multis quas ceperunt
et quia diruerunt abominationem quam aedificaverat
super altare quod erat

inhierusalem
etscificationem sicut prius
circumdederunt muris
excelsis
sed et bethsuram ciuitatem
suam
Et factum est ut audiuit rex
sermones istos expauit
etcommotus est ualde
et decidit inlectum etin
cidit inlanguorem prae
tristitia
quianonest factum sicut
cogitabat
eterat illic dies multos
quia renouataest ineo
tristitia magna
et arbitratus est semori
et uocauit omnes amicos
suos et dixit illis
Recessit somnus aboculis
meis etconcidi etcorrui
corde praesollicitudine
etdixi incordemeo
Inquantam tribulationem
deueni
etinquos fluctus tristitiae
inqua nunc sum
qui iucundus eram etdilectus
inpotestatemea
Nunc uero reminiscor
malorum quae feci
inhierusalem
unde abstuli omniaspolia
argentea etaurea
quae erant inea
etmisi auferri habitantes
iudaea sine causam
Cognoui ergo quia propter
ea inuenerunt memalaista
etecce pereo tristitiamagna
in terra aliena
et uocauit philippum unum
de amicis suis

Et praeposuit eum super
uniuersum regnum suum
etdedit ei diadema et stolam
suam et anulum
ut adduceret antiochum
filium suum etnutriret
eum et regnaret
et mortuus est illic
antiochus rex
Anno centensimo quadra
censimo nono
et cognouit lysias quoniam
mortuus est rex
et constituit regnare
antiochum filium eius
quem nutriuit adules
centem
et uocauit nomen eius
eupator
et hii qui erant inarce
concluserant israhel
incircuitu scorum
etquaerebant eis mala
semper adfirmamentum
gentium
et cogitauit iudas disper
dere eos
et conuocauit uniuersum
populum utobsiderent
eos etconuenirent simul
et obsiderunt eos anno
centensimo quinqua
censimo
et fecerunt ballistas
et machinas
et exierunt quidam ex eis
qui obsidebantur etad
iunxerunt se illis aliqui
ex impiis israhel
et abierunt adregem
et dixerunt
quousque non facies iudicium
et uindicas fratres nostros
nos decreuimus seruire

PATRI TUO ET AMBULARE
IN PRAECEPTIS EIUS ET OBSEQUI
EDICTIS EIUS ET FILII POPULI
NOSTRI
PROPTER HOC ABALIENABANTUR
SE A NOBIS
ET QUICUMQUE INUENIEBANTUR
EX NOBIS INTERFICIEBANTUR
ET HEREDITATES NOSTRAE
DIRIPIEBANTUR
ET NON AD NOS TANTUM
EXTENDERUNT MANUM
SED ET IN OMNES FINES NOSTROS
ET ECCE ADPLICUERUNT HODIE
ARCEM HIERUSALEM
OCCUPARE EAM
ET MUNITIONEM IN BETHSURA
MUNIERUNT
ET NISI PRAEUENERIS EOS
UELOCIUS MAIORA QUAM
HAEC FACIENT NEC POTERIS
OBTINERE EOS
XVII ET IRATUS EST REX UT AUDIUIT
ET CONUOCAUIT OMNES
AMICOS SUOS ET PRINCIPES
EXERCITUS SUI
ET EOS QUI SUPER EQUITES ERANT
SED ET DE REGNIS ALIIS
ET INSULIS ET MARITIMIS
UENERUNT AD EUM
EXERCITUS CONDUCTUS
ET ERAT NUMERUS EXERCITUS
CENTUM MILIA PEDITUM
ET UIGINTI MILIA EQUITUM
ET ELEFANTI XXXII
DOCTI PROELIUM
ET UENERUNT PER IDUMEAM
ET ADPLICUERUNT AD BETHSURA
ET PUGNAUERUNT DIES MULTOS
ET FECERUNT MACHINAS
ET EXIERUNT ET SUCCENDERUNT
EAS IGNI ET PUGNAUERUNT
UIRILITER
ET RECESSIT IUDAS AB ARCE

ET AMOUIT CASTRA AD BETH
ZACARA CONTRA CASTRA REGIS
ET SURREXIT REX ANTE LUCEM
ET CONCITAUIT EXERCITUS
IN IMPETUM CONTRA UIAM
BETHZACARA
ET CONPARAUERUNT SE EXERCITUS
IN PROELIUM ET TUBIS
CECINERUNT
ET ELEFANTIS OSTENDERUNT
SANGUINEM UUAE
ET MORI AD ACUENDOS EOS
IN PROELIUM
ET DIUISERUNT BESTIAS PER
LEGIONES
ET ADSTITERUNT SINGULIS
ELEFANTIS MILLE UIRI
IN LORICIS CONEXEENATIS
ET GALEAE AEREAE IN CAPITIBUS
EORUM
ET QUINGENTI EQUITES ORDINATI
UNICUIQUE BESTIAE ELECTI ERANT
HI ANTE TEMPUS UBICUMQUE
ERAT BESTIA ERANT ET QUOCUMQUE
IBAT IBANT NON DISCEDEBANT AB EA
SED ET TURRES LIGNEAS SUPER
EAS FIRMAE PROTEGENTES
SUPER SINGULAS BESTIAS
ET SUPER EAS MACHINAS
ET SUPER SINGULAS UIRI UIRTUTIS
XXXII QUI PUGNABANT
DESUPER ET INTUS MAGISTER
BESTIAE
ET RESIDUUM EQUITATUM HINC
ET INDE STATUIT IN DUAS
PARTES TUBIS
ET EXERCITUM COMMOUERE
ET PERURGUERE CONSTIPATI
IN LEGIONIBUS EIUS
ET UT REFULSIT SOL IN CLYPEOS
AUREOS ET AEREOS RESPLEN
DUERUNT MONTES AB EIS
RESPLENDUERUNT SICUT
LAMPADES IGNIS

et distincta est pars exercitus
regis montes excelsos
et alii per loca humilia
et ibant caute et ordinate
et commovebantur omnes
habitantes terram a multi
tudine eorum
et incessu turbae et conlisione
armorum
erat enim exercitus magnus
valde et fortis
et adpropiavit iudas et ex
ercitus eius in proelium
et ceciderunt de exercitu
regis sescenti viri
et vidit eleazar filius saura
unam de bestiis loricatam
loricis regis
et erat eminens super ceteras
bestias
et visum est ei quod in ea
esset rex
et dedit se ut liberaret populu
suum et adquireret sibi
nomen aeternum
et cucurrit ad eam audacter
in medio legionis interficiens
a dextris et a sinistris
et cadebant ab eo huc
atque illuc
et ibit sub pedes elefanti
et subposuit ei et occidit eum
et cecidit in terram super
ipsum et mortuus est illic
et videntes virtutem regis
et impetum exercitus eius
deverterunt ab eis
castra autem regis ascen
derunt contra eos
in hierusalem
et adplicavit castra rex
ad iudaeam et montem sion
et fecit pacem cum his qui
erant in bethsuram et exierunt de
civitate quia non erant eis ibi alimenta conclusis
..a sabbata erant terrae et ... conprehendit rex bethsuram

et constituit illic custodiam
servare eam
et convertit castra ad locum
sanctificationis dies multos
et statuit illic ballistas
et machinas et igneiacula
et tormenta ad lapides
iactandos et spicula
et scorpios ad mittendas
sagittas et fundibala
fecerunt autem et ipsi machi
nas adversus machinas
eorum
et pugnaverunt dies multos
escae autem non erant
in civitate eo quod septimus
annus esset
et qui remanserant in iudea
de gentibus consumserant
reliquias quae repositae
fuerant
et remanserunt in sanctis
viri pauci
quoniam obtinuerat eos fames
et dispersi sunt unusquisq
in locum suum
et audivit lysias quod philippus
quem constituit rex
antiochus
cum adhuc viveret ut nutriret
antiochum filium suum
regnaret
et reversus esset a persida
et media exercitus
qui abierat cum ipso
et quia quaerit suscipere
regni negotia
festinavit ire et dicere
ad regem et duces
exercitus
deficimus cotidie et esca
nobis modica est
et locus quem obsidemus
est munitus

ET INCUMBIS NOBIS ORDINARE
DE REGNO
NUNC ITAQUE DEMUS DEXTRAS
HOMINIBUS ISTIS
ET FACIAMUS CUM ILLIS PACEM
ET CUM OMNI GENTE EORUM
ET CONSTITUAMUS ILLIS
UT AMBULENT IN LEGITIMIS
SUIS SICUT PRIUS
PROPTER LEGITIMA ENIM
IPSORUM QUAE DESPEXIMUS
IRATI SUNT ET FECERUNT
OMNIA HAEC
ET PLACUIT SERMO IN CON
SPECTU REGIS ET PRINCIPU
ET MISIT AD EOS PACEM
FACERE ET RECEPERUNT
ILLAM
ET IURAUIT ILLIS REX
ET PRINCIPES ET EXIERUNT
DE MUNITIONE
ET INTRAUIT REX MONTEM
SION
ET UIDIT MUNITIONEM LOCI
ET RUPIT IUS IURAMENTI
QUOD IURAUIT
ET MANDAUIT DESTRUERE
MURUM IN GYRO
ET DISCESSUS FESTINANTER
ET REUERSUS EST
ANTIOCHIA
ET INUENIT PHILIPPUM
DOMINANTEM CIUITATI
ET PUGNAUIT ADUERSUS EUM
ET OCCUPAUIT CIUITATEM
XIK ANNO CENTENSIMO QUINQUA
VII GENSIMO ET PRIMO
EXIIT DEMETRIUS SELEUCI
FILIUS AB URBE ROMA
ET ASCENDIT CUM PAUCIS
UIRIS IN CIUITATEM MARITIMA
ET REGNAUIT ILLIC
ET FACTUM EST UT INGRES
SUS EST IN DOMUM REGNI
PATRUM SUORUM
CONPREHENDIT EXERCITUS
ANTIOCHUM ET LYSIAM
UT ADDUCERET EOS AD EUM
ET RES EI INNOTUIT
ET AIT NOLITE MIHI OSTENDERE
FACIEM EORUM ET OCCIDIT
EOS EXERCITUS
ET SEDIT DEMETRIUS SUPER
SEDEM REGNI SUI
ET UENERUNT AD EUM UIRI
INIQUI ET IMPII EX ISRL
ET ALCHIMUS DUX EORUM
QUI UOLEBAT FIERI SACERDOS
ET ACCUSAUERUNT POPULUM
APUD REGEM DICENTES
PERDIDIT IUDAS ET FRATRES
EIUS AMICOS TUOS
ET NOS DISPERDIT DE TERRA
NOSTRA
NUNC ERGO MITTE UIRUM
CUI CREDIS ET EAT
ET UIDEAT EXTERMINIUM
OMNE QUOD FECIT NOBIS
ET REGIONIBUS REGIS
ET PUNIAT OMNES AMICOS EIUS
ET ADIUTORES EORUM
ET ELEGIT REX EX AMICIS SUIS
BACHIDEM QUI DOMINABATUR
TRANS FLUMEN MAGNUM
IN REGNO ET FIDELEM REGI
ET MISIT EUM
ET ALCHIMUM IMPIUM
CONSTITUIT IN SACERDOTIO
ET MANDAUIT EI FACERE
ULTIONEM IN FILIIS ISRL
ET SURREXERUNT ET UENE
RUNT CUM EXERCITU MAGNO
IN TERRAM IUDA
ET MISERUNT NUNTIOS
ET LOCUTI SUNT AD IUDAM
ET FRATRES EIUS UERBIS
PACIFICIS IN DOLO
ET NON INTENDERUNT SERMONIB
EORUM

UIDERUNT ENIM QUIA UENERUNT
CUM EXERCITU MAGNO
ET CONUENERUNT AD ALCHIMUM
ET BACCHIDEM
CONGREGATIO SCRIBARUM
REQUIRERE QUAE IUSTA SUNT
ET PRIMI ISRAHEL QUI ERANT
IN FILIIS ISRAHEL
ET EXQUIREBANT AB EIS PACEM
DIXERUNT ENIM HOMO SACER
DOS DE SEMINE AARON UENIT
NON DECIPIET NOS
ET LOCUTUS EST CUM EIS UERBA
PACIFICA ET IURAUIT ILLIS
DICENS
NON INFERIMUS UOBIS MALUM
NEQ AMICIS UESTRIS
ET CREDIDERUNT EI
ET CONPREHENDERUNT EX EIS
SEXAGINTA UIROS ET OCCIDIT
EOS IN UNA DIE SECUNDUM
UERBUM QUOD SCRIPTUM EST
CARNES SCORUM TUORUM
ET SANGUINEM IPSORUM
EFFUDERUNT IN CIRCUITU
HIERUSALEM ET NON ERAT
QUI SEPELIRET
ET INCUBUIT TIMOR ET TREMOR
IN OMNEM POPULUM
QUIA DIXERUNT NON EST UERITAS
ET IUDICIUM
TRANSGRESSI SUNT ENIM
CONSTITUTUM ET IUSIURANDUM
QUOD IURAUERUNT
ET MOUIT BACHIDES CASTRA
AB HIERUSALEM ET APPLICUIT
IN BETHZETHA
ET MISIT ET CONPREHENDIT
MULTOS EX EIS QUI A SE
REFUGERANT
ET QUOSDAM DE POPULO
MACTAUIT
ET IN PUTEUM MAGNUM PROIECIT
ET CONMISIT REGIONEM ALCHIMO

ET RELIQUID CUM EO
AUXILIUM IN ADIUTORIUM IPSI
ET ABIIT BACCHIDES AD REGEM
ET SATIS AGEBAT ALCHIMUS
PRO PRINCIPATU SACER
DOTII SUI
ET CONUENERUNT AD EUM
OMNES QUI PERTURBABANT
POPULUM SUUM
ET OBTINUERUNT TERRAM IUDA
ET FECERUNT PLAGA MAGNA
IN ISRAHEL
ET UIDIT IUDAS OMNIA MALA
QUAE FECIT ALCHIMUS
ET QUI CUM EO ERANT
IN FILIOS ISRAHEL
PLUS MULTO QUAM GENTES
ET EXIIT IN OMNES FINES
IUDAE IN CIRCUITU
ET FECIT UINDICTAM IN UIROS
DESERTORES
ET CESSAUERUNT ULTRA EXIRE
IN REGIONEM
UIDIT AUTEM ALCHIMUS QUOD
PRAEUALUIT IUDAS
ET QUI CUM EO SUNT
ET COGNOUIT QUIA NON
POTEST SUSTINERE EOS
ET REGRESSUS EST AD REGEM
ET ACCUSAUIT EOS MULTIS
CRIMINIBUS
ET MISIT REX NICANOREM
UNUM DE PRINCIPIBUS SUIS
NOBILIORIB QUI ERAT INIMICI
TIAS EXERCENS CONTRA ISRL
ET MANDAUIT EI EUERTERE
POPULUM
ET UENIT NICANOR IN HIERUSALE
CUM EXERCITU MAGNO
ET MISIT AD IUDAM ET AD FRATRES
EIUS CUM DOLO UERBIS
PACIFICIS DICENS
NON SIT PUGNA INTER ME ET UOS
UENIAM CUM UIRIS PAUCIS

ET UIDEAM FACIES UESTRAS
CUM PACE
ET UENIT AD IUDAM ET SALUTAUERUNT
SE INUICEM PACIFICE
ET HOSTES PARATI ERANT
RAPERE IUDAM
ET INNOTUIT SERMO IUDAE
QUONIAM CUM DOLO
UENERAT AD EUM
ET CONTERRITUS EST AB EO
ET AMPLIUS NOLUIT UIDERE
FACIEM EIUS
ET COGNOUIT NICANOR QUONIAM
DENUDATUM EST CONSILIUM EIUS
ET EXIUIT OBUIAM IUDAE IN PUGNAM
IUXTA CAPHARSALAMA
ET CECIDERUNT DE NICANORIS
FERE QUINQUE MILIA UIRI
ET FUGERUNT IN CIUITATEM DAUID
ET POST HAEC UERBA ASCENDIT
NICANOR IN MONTEM SION
ET EXIERUNT DE SACERDOTIBUS
POPULI SALUTARE EUM IN PACE
ET DEMONSTRARE EI HOLOCAUSTO
MATA QUAE OFFEREBANTUR
PRO REGE
ET INRIDENS SPREUIT EOS
ET POLLUIT ET LOCUTUS EST
SUPERBE
ET IURAUIT CUM IRA DICENS
NISI TRADITUS FUERIT IUDAS
ET EXERCITUS EIUS
IN MANUS MEAS
CONTINUO CUM REGRESSUS
FUERO IN PACE SUCCENDAM
DOMUM ISTAM
ET EXIIT CUM IRA MAGNA
ET INTRAUERUNT SACERDOTES
ET STETERUNT ANTE FACIEM
ALTARIS ET TEMPLI
ET FLENTES DIXERUNT
TU ELEGISTI DOMUM ISTAM
DNE AD INUOCANDUM
NOMEN TUUM IN EA

UT ESSET DOMUS ORA TIONIS
ET OBSECRATIONIS POPULO TUO
FAC UINDICTAM IN HOMINE ISTO
ET IN EXERCITU EIUS ET CADANT
GLADIO
MEMENTO BLASPHEMIAS EORUM
ET NE DEDERIS EIS UT PER
MANEANT
ET EXIIT NICANOR AB HIERUSALEM
ET CASTRA APPLICUIT AD BETHORON
ET OCCURRIT ILLI EXERCITUS
SYRIAE
ET IUDAS APPLICUIT IN ADARSA
CUM TRIBUS MILIBUS UIRIS
ET ORAUIT IUDAS ET DIXIT
QUI MISSI ERANT A REGE
SENNACHERIB
DNE QUIA BLASPHEMAUERUNT TE
EXIIT ANGELUS ET PERCUSSIT
EX EIS CENTUM OCTOGINTA
QUINQUE MILIA
SIC PERCUTE EXERCITUM ISTUM
IN CONSPECTU NOSTRO HODIE
ET SCIANT CETERI QUIA MALE
LOCUTUS EST SUPER SANCTA TUA
ET IUDICA ILLUM SECUNDUM
MALITIAM ILLIUS
ET COMMISERUNT EXERCITUS
PROELIUM TERTIA DECIMA DIE
MENSIS ADAR
ET CONTRITA SUNT CASTRA NICANORIS
ET CECIDIT IPSE PRIMUS IN PROELIO
UT UIDIT AUTEM EXERCITUS EIUS
QUIA CECIDIT NICANOR
PROIECERUNT ARMA SUA
ET FUGERUNT
ET PERSECUTI SUNT EOS UIAM
DIEI UNIUS AB ADASOR USQUEQUO
UENITUR GAZERA
ET TUBIS CECINERUNT POST EOS
CUM SIGNIFICATIONIBUS
EXIERUNT DE OMNIBUS CASTELLIS
IUDAE IN CIRCUITU
ET UENTILABANT EOS CORNIBUS

ET CONUERTEBANTUR
ITERUM AD EOS
ET CECIDERUNT OMNES GLADIO
ET NON EST RELICTUS EX EIS
NEC UNUS
ET ACCEPERUNT SPOLIA EORUM
ET PRAEDAM
ET CAPUT NICANORIS AMPUTA
UERUNT ET DEXTRAM EIUS
QUAM EXTENDERAT SUPERBE
ET TULERUNT ET SUSPENDERUNT
CONTRA HIERUSALEM
ET LAETATUS EST POPULUS
UALDE
ET EGERUNT DIEM ILLAM
IN LAETITIA MAGNA
ET CONSTITUIT AGI OMNIBUS
ANNIS DIEM ISTAM TERTIA
DECIMA DIE MENSIS ADAR
ET SILUIT TERRA IUDA
DIES PAUCOS
XXIII ET AUDIUIT IUDAS NOMEN
ROMANORUM QUIA SUNT
POTENTES UIRIBUS
ET ADQUIESCUNT AD OMNIA
QUAE POSTULANTUR AB EIS
ET QUICUMQUE ACCESSERUNT
AD EOS STATUERUNT CUM EIS
AMICITIAS
ET QUIA SUNT POTENTES UIRIBUS
AUDIERUNT PROELIA EORUM
ET UIRTUTES BONAS QUAS FECERUNT
IN GALATIA
QUIA OBTINUERUNT EOS ET DUX
ERUNT SUB TRIBUTUM
ET QUANTA FECERUNT
IN REGIONE SPANIAE
ET QUOD IN POTESTATE REDEGE
RUNT METALLA ARGENTI
ET AURI QUAE ILLIC SUNT
ET POSSEDERUNT OMNEM
LOCUM CONSILIO SUO
ET PATIENTIA
LOCOS QUI LONGE ERANT
UALDE AB EIS
ET REGES QUI SUPERUENERANT
ILLIS AB EXTREMIS TERRAE
CONTRIUERUNT
ET PERCUSSERUNT EOS
PLAGA MAGNA
CETERI AUTEM DANT EIS TRIBUTUM
OMNIBUS ANNIS
ET PHILIPPUM ET PERSEN CITIO
RUM REGEM
ET CETEROS QUI ADUERSUS EOS
ARMA TULERUNT CONTRIUERUNT
BELLO ET OBTINUERUNT EOS
ET ANTIOCHUM MAGNUM REGEM
ASIAE QUI EIS PUGNAM
INTULERAT
HABENS CENTUM UIGINTI
ELEFANTOS ET EXERCITUM
MAGNUM UALDE
CONTRITUM AB EIS
ET QUIA CEPERUNT EUM UIUUM
ET STATUERUNT EI UT DARET IPSE
ET QUI REGNAUERINT POST EUM
TRIBUTUM MAGNUM
ET DARET OBSIDES ET CONSTITUTUM
ET REGIONEM INDORUM
ET LYDOS ET MEDOS DE OP
TIMIS REGIONIBUS EORUM
ET ACCEPTAS EAS AB ILLIS DEDE
RUNT EUMENI REGI ET QUIA
QUI ERANT APUD ELLADAM
UOLUERANT IRE ET TOLLERE EOS
ET INNOTUIT SERMO HIS
ET MISERUNT AD EOS DUCEM
ET PUGNAUERUNT CONTRA ILLOS
ET CECIDERUNT EX EIS MULTI
ET CAPTIUAS DUXERUNT UXORES
EORUM ET FILIOS
ET DIRIPUERUNT EOS ET TERRAM
EORUM POSSEDERUNT
ET DESTRUXERUNT MUROS EORUM
ET IN SERUITUTEM ILLOS REDEGE
RUNT USQUE IN HUNC DIEM
ET RELIQUA REGNA ET INSULAS

quae aliquando restite-
rant illis
exterminaverunt et in ser-
vitutem redigerunt
cum amicis autem suis
et qui in ipsis requiem habe-
bant conservaverunt
amicitiam
et obtinuerunt regna quae
erant proxima et quae longe
erant quicumque audiebant
nomen eorum timebant eos
quibus vero vellent auxilio
esse ut regnarent
regnabant
et exaltati sunt va
et in omnibus his
nemo portabat diadema
nec induebatur purpura
ut magnificaretur in ea
et quia curiam fecerunt sibi
et cotidie consulebant
trecentos viginti consilium
agentes semper de multi-
tudine
ut quae digna sunt gerant
et committunt uni homini
magistratum suum per
singulos annos dominari
universae terrae suae
et omnes oboediunt uni
et non est invidia neque
zelus inter eos
xxiii Et elegit Iudas Eupolemum
filium Iohannis Iacob
et Iasonem filium Eleazari
et misit eos Romam consti-
tuere cum illis amicitiam
et societatem
et ut auferrent ab eis iugum
Graecorum
qui viderunt quod in servi-
tutem premerent
regnum Israhel

et abierunt Romam viam
multam valde
et introierunt curiam
et dixerunt
Iudas Macchabeus et fratres
eius et populus Iudaeorum
miserunt nos ad vos
statuere vobiscum societatem
et pacem
et conscribi nos socios
et amicos vestros
et placuit sermo in con-
spectu eorum
et hoc rescriptum quod
rescripserunt in tabulis
aereis
et miserunt Hierusalem
ut esset apud eos ibi memo-
riale pacis et societatis
xxiiii Bene sit Romanis et genti
Iudaeorum in mari et in
terra in aeternum
gladiusque et hostis procul
sit ab eis
quod si institerit bellum
Romanis prius aut omnib.
sociis eorum
in omni dominatione eorum
auxilium feret gens Iudaeorum
prout tempus dictaverit
corde pleno
et proeliantibus non dabunt
neque subministrabant
triticum
arma pecuniam naves
sicut placuit Romanis
et custodient mandata eorum
nihil ab eis accipientes
similiter autem et si genti
Iudaeorum prius acciderit
bellum adiuvabunt Romani
ex animo prout eis tempus
permiserit
et adiuvantibus non dabitur

triticum arma pecuniam naves
sicut placuit Romanis
et custodiant mandata eorum
absque dolo
secundum haec verba consti
tuerunt Romani populo
iudaeorum
quod si post haec verba
hii aut illi addere vel demere
ad haec aliquid voluerint
facient ex proposito suo
et quaecumque addiderint
vel dempserint rata erunt
sed et de malis quae Demetrius
rex fecit in eos
scripsimus ei dicentes
quare gravasti iugum tuum
super amicos nostros
et socios iudaeos
si ergo iterum adierint nos
adversum te faciemus
illis iudicium
et pugnabimus tecum
cum mari terraque
XXV Interea ubi audivit Demetrius
quia cecidit Nicanor
et exercitus eius in proelio
adposuit Bacchidem
et Alchimum
rursum mittere in Iudaeam
et dextrum cornum
cum illis
et abierunt viam quae ducit
in Galgala
et castra posuerunt in Mas
saloth quae est in Arbellis
et occupaverunt eam
et peremerunt animas
hominum multas
et mense primo anni centesimi
et quinquagessimi
et secundi
adplicuerunt exercitum
ad Hierusalem

et surrexerunt et abierunt
in Beroea
viginti milia virorum
et duo milia equitum
et Iudas castra posuerat
in Laisa et tria milia virorum
cum eo electi
et viderunt multitudinem
exercitus quia multi sunt
et timuerunt valde
et multi subtraxerunt
se de castris
et non remanserunt ex eis
nisi octingenti viri
et vidit Iudas quod defluxit
exercitus suus et bellum
perurguebat eum
confractus est corde
quia non habebat tempus
congregandi eos et dis
solutus est
et dixit his qui residui erant
surgamus et eamus ad adver
sarios nostros si poteri
mus pugnare adversus eos
et avertebant eum dicentes
non poterimus sed liberemus
animas nostras modo
et revertamur ad fratres
nostros et pugnabimus
adversus eos
nos autem pauci sumus
et ait Iudas
absit istam rem facere
ut fugiamus ab eis
et si adpropiavit tempus
nostrum moriamur in vir
tute propter fratres nostros
et non inferamus crimen
gloriae nostrae
XXVI Et movit exercitus
de castris
et steterunt illis obviam
et divisi sunt equites in duas partes

ET FUNDIBALARII ET SAGITTARII
PRAEIBANT EXERCITUM
ET PRIMI CERTAMINIS
OMNES POTENTES
BACCHIDES AUTEM ERAT
IN DEXTRO CORNU
ET PROXIMAVIT LEGIO EX DUAB·
PARTIB· ET CLAMAVERUNT TUBIS
EXCLAMAVERUNT AUTEM
ET HI QUI ERANT EX PARTE
IUDAE ETIAM IPSI·
ET COMMOTA EST TERRA
A VOCE EXERCITUUM
ET COMMISSUM EST PROELIUM
A MANE USQ· AD UESPERAM
ET UIDIT IUDAS QUIA FIRMIOR EST
PARS EXERCITUS BACHIDIS
IN DEXTRIS
ET CONUENERUNT CUM IPSO
OMNES CONSTANTES CORDE
ET CONTRITA EST DEXTERA PARS
AB EIS
ET PERSECUTUS EST EOS USQ·
AD MONTEM AZOTI
ET QUI IN SINISTRO CORNU ERANT
UIDERUNT QUOD CONTRITUM ESSET
DEXTRUM CORNU
ET SECUTI SUNT POST IUDAM
ET QUI CUM IPSO ERANT A TERGO
ET INGRAUATUM EST PROELIUM
ET CECIDERUNT UULNERATI
MULTI EX HIS ET ILLIS
ET IUDAS CECIDIT ET CETERI
FUGERUNT
ET IONATHAS ET SIMON TULERUNT
IUDAM FRATREM SUUM ET SEPELIERUNT
ET FLEUERUNT EUM OMNIS
POPULUS ISRAHEL PLANCTU
MAGNO
ET LUGEBANT DIES MULTOS
ET DIXERUNT
QUOMODO CECIDIT POTENS
QUI SALUUM FACIEBAT ISRL
ET CETERA UERBA IUDAE BELLORUM

ET UIRTUTUM QUAS FECIT
NON SUNT DESCRIPTA
MULTA ENIM ERANT UALDE
XXVII ET FACTUM EST POST OBITUM
IUDAE
EMERSERUNT INIQUI IN OMNIB·
FINIB· ISRAHEL
ET EXORTI SUNT OMNES
QUI OPERABANTUR INIQUITATE
IN DIEBUS ILLIS FACTA EST FAMES
MAGNA UALDE
ET TRADIDIT SE BACCHIDI OMNIS
REGIO EORUM CUM IPSIS
ET ELEGIT BACCHIDES IMPIOS UIROS
ET CONSTITUIT EOS DOMINOS
REGIONIS
ET EXQUIREBANT ET PERSCRUTA
BANTUR AMICOS IUDAE
ET ADDUCEBANT EOS AD BACCHIDE
ET UINDICABAT IN ILLOS
ET INLUDEBAT
ET FACTA EST TRIBULATIO MAGNA
IN ISRAHEL QUALIS NON FUIT
EX QUA DIE NON EST UISUS
PROPHETA IN ISRAHEL
ET CONGREGATI SUNT OMNES
AMICI IUDAE
ET DIXERUNT IONATHAE
EX QUO FRATER TUUS IUDAS
DEFUNCTUS EST
UIR SIMILIS EI NON EST QUI EXEAT
CONTRA INIMICOS BACHIDEM
ET EOS QUI INIMICI SUNT
GENTI NOSTRAE
NUNC ITAQ· TE ELEGIMUS HODIE
ESSE NOBIS PRINCIPEM
ET DUCEM AD BELLANDUM
BELLUM NOSTRUM
XXVIII ET SUSCEPIT IONATHAS TEMPORE
ILLO PRINCIPATUM
ET SURREXIT IN LOCO IUDAE
FRATRIS SUI ET COGNOUIT
BACCHIDES ET QUAEREBAT
EUM OCCIDERE

ET COGNOUIT IONATHAS
ET SIMON FRATER EIUS
ET OMNES QUI CUM EO ERANT
ET FUGERUNT IN DESERTUM
THECUAE
ET CONSEDERUNT AD AQUAM
LACUS ASPHAR
ET COGNOUIT BACCHIDES
ET DIE SABBATORUM UENIT
IPSE ET OMNIS EXERCITUS EIUS
TRANS IORDANEM
ET MISIT FRATREM SUUM
DUCEM POPULI
ET ROGAUIT NABUTHAEOS AMICOS
SUOS UT COMMENDARET ILLIS
APPARATUM SUUM QUI ERAT
COPIOSUS
ET EXIERUNT FILII IAMBRI
EX MADABAS
ET CONPREHENDERUNT IOHANNĒ
ET OMNIA QUAE HABEBAT
ET ABIERUNT HABENTES EA
POST HAEC UERBA RENUNTIATUM
EST IONATHAE ET SIMONI
FRATRI EIUS QUIA FILII IAMBRI
FACIUNT NUPTIAS MAGNAS
FILIA UNIUS DE MAGNIS PRINCIPIB
CHANAAN CUM AMBITIONE
MAGNA
ET RECORDATI SUNT SANGUINIS
IOHANNIS FRATRIS SUI
ET ASCENDERUNT ET ABSCON
DERUNT SE SUB TEGUMENTO
MONTIS
ET LEUAUERUNT OCULOS SUOS
ET UIDERUNT
ET ECCE TUMULTUS ET APPARA
TUS MULTUS
ET SPONSUS PROCESSIT
ET AMICI EIUS
ET FRATRES EIUS OBUIAM ILLIS
CUM TYMPANIS ET MUSICIS
ET ARMIS MULTIS
ET SURREXERUNT AD EOS

CUM INSIDIIS ET OCCIDERUNT EOS
ET CECIDERUNT MULTI
UULNERATI
ET RESIDUI FUGERUNT IN MONTĒ
ET ACCEPERUNT OMNIA SPOLIA
EORUM
ET CONUERSAE SUNT NUPTIAE
IN LUCTUM
ET UOX MUSICORUM IPSORUM
IN LAMENTUM
ET UINDICAUERUNT UINDICTAM
SANGUINIS FRATRIS SUI
ET REUERSI SUNT AD RIPAM
IORDANIS
ET AUDIUIT BACCHIDES
ET UENIT DIE SABBATORUM
USQUE AD ORAM IORDANIS
IN UIRTUTE MULTA
ET DIXIT AD SUOS IONATHAS
SURGAMUS ET PUGNEMUS
CONTRA INIMICOS NOSTROS
NON EST ENIM HODIE SICUT HERI
ET NUDIUS TERTIUS
ECCE ENIM BELLUM EX ADUERSO
AQUA UERO IORDANIS HINC ET INDE
ET RIPAE ET PALUDES ET SALTUS
ET NON EST LOCUS DEUERTENDI
NUNC ERGO CLAMATE IN CAELUM
UT LIBEREMINI DE MANU
INIMICORUM UESTRORUM
ET COMMISSUM EST BELLUM
ET EXTENDIT IONATHAS MANUM
SUAM PERCUTERE BACCHIDE
ET DEUERTIT AB EO RETRO
ET DESILUIT IONATHAS
ET TRANSNATAUERUNT AD EOS
IORDANEM
ET CECIDERUNT DE PARTE
BACCHIDIS DIE ILLA MILLE
UIRI ET REUERSI SUNT
HIERUSALEM
ET AEDIFICAUERUNT CIUITATES
MUNITAS IN IUDAEA
MUNITIONEM QUAE ERAT IN HIERICHO

et in hiericho ammaum et in bethoron
et bethel et thamnatan
et fara et thopo muris
excelsis et portis et seris
et posuit custodiam in eis
ut inimicitias exercerent
in israhel
et munivit civitatem bethsure
et gazara et arcem
et posuit in eis auxilia
et apparatum escarum
et accepit filios principum
regionis obsides
et posuit eos in arce in hieru
salem in custodia
xxix Et anno centesimo quinqua
gesimo tertio
mense secundo praecepit
alchimus destrui muros
domus sanctae interioris
et destrui opera prophetarum
et coepit destruere
in tempore illo percussus est
alchimus et inpedita sunt
opera illius
et obclusum est os eius
et dissolutus est paralysin
nec ultra loqui potuit
verbum et mandare
de domo sua
et mortuus est alchimus
in tempore illo cum
tormento magno
et vidit bacchides quoniam
mortuus est alchimus
et reversus est ad regem
et siluit terra annis duob(us)
et cogitaverunt omnes iniqui
dicentes
ecce ionathas et qui cum eo
sunt in silentio habitant
confidentes
nunc ergo adducamus bacchidem
et conprehendet eos omnes
in una nocte
et abierunt et consilium ei
dederunt
et surrexit ut veniret
cum exercitu multo
et misit occulte epistulas
sociis suis qui erant
in iudaea
ut conprehenderent ionathan
et eos qui cum eo erant
sed non potuerunt quia
notum eis consilium eorum
et adprehendit de viris regio
nis qui principes erant
militiae quinquaginta
viros et occidit eos
et secessit ionathas et simon
et qui cum eo in bethbessi
quae est in deserto
et extruxit diruta eius
et firmaverunt eam
et agnovit bacchides
et congregavit universam
multitudinem suam
et his qui de iudaea erant
denuntiavit
et venit et castra posuit
desuper a bethbesse
et oppugnavit eam dies
multos et fecit machinas
lxxx Et reliquit ionathas simonem
fratrem suum in civitate
et exiit in regionem
et venit cum numero
et percussit odaren
et fratres eius
et filios phaseron in taber
naculo ipsorum et coepit
caedere et crescere
in virtutibus
simon vero et qui cum ipso
erant
exierunt de civitate et suc
cenderunt machinas

ET PUGNAVERUNT CONTRA
BACCHIDEM ET CONTRITUS
EST AB EIS
ET AFFLIXERUNT EUM VALDE
QUONIAM CONSILIUM EIUS
ET CONGRESSUS EIUS
ERAT INANIS
ET IRATUS CONTRA VIROS INIQUOS
QUI EI CONSILIUM DEDERANT
UT VENIRET IN REGIONEM IPSORUM
ET MULTOS EX EIS OCCIDIT
IPSE AUTEM COGITAVIT CUM
RELIQUIS ABIRE IN REGIONEM SUAM
ET COGNOVIT IONATHAS
ET MISIT AD EOS LEGATOS
CONPONERE CUM IPSO PACEM
ET REDDERE EI CAPTIVITATEM
ET LIBENTER ACCEPIT
ET FECIT SECUNDUM VERBA EIUS
ET IURAVIT NIHIL SE EI FACTURUM
MALI OMNIBUS DIEBUS
VITAE EIUS
ET REDDIT EI CAPTIVITATEM
QUAM PRIUS ERAT PRAEDA
TUS DE TERRA IUDA
ET CONVERSUS ABIIT IN TERRAM SUAM
ET NON APPOSUIT AMPLIUS
VENIRE IN FINES EIUS
ET CESSAVIT GLADIUS EX ISRL
ET HABITAVIT IONATHAS
IN MACHMAS
ET COEPIT IONATHAS IBI IUDI
CARE POPULUM
ET EXTERMINAVIT IMPIOS
EX ISRAHEL

Cxxxi x ET ANNO CENTENSIMO
SEXAGENSIMO
ASCENDIT ALEXANDER ANTIOCHI
FILIUS QUI COGNOMINATUS
EST NOBILIS
ET OCCUPAVIT PTOLOMAIDEM
ET RECEPERUNT EUM
ET REGNAVIT ILLIC
ET AUDIVIT DEMETRIUS REX
ET CONGREGAVIT EXERCITUM
VALDE COPIOSUM
ET EXIVIT OBVIAM ILLI IN PROELIUM
ET MISIT DEMETRIUS AD IONATHAN
EPISTULAM VERBIS PACIFICIS
UT MAGNIFICARET EUM
DIXIT ENIM ANTICIPEMUS
PACEM FACERE CUM EO
PRIUSQUAM FACIAT CUM
ALEXANDRO ADVERSUS NOS
RECORDABITUR ENIM OMNIUM
QUAE FECIMUS IN EUM
ET IN FRATREM EIUS
ET IN GENTEM EIUS
ET DEDIT EI POTESTATEM
CONGREGANDI EXERCITUM
ET FABRICARE ARMA
ET ESSET IPSUM SOCIUM EIUS
ET OBSIDES QUI ERANT IN ARCE
IUSSIT TRADI EI

xxvii ET VENIT IONATHAS HIERUSALEM
ET LEGIT EPISTULAS IN AUDITU
OMNIS POPULI
ET EORUM QUI IN ARCE ERANT
ET TIMUERUNT TIMORE
MAGNO
QUONIAM AUDIERUNT QUOD
DEDIT EI REX IN POTESTATEM
CONGREGANDI EXERCITUM
ET TRADITI SUNT IONATHAE
OBSIDES
ET REDDIDIT EOS PARENTIBUS SUIS
ET HABITAVIT IONATHAS IN HIERUSALEM
ET COEPIT AEDIFICARE ET IN
NOVARE CIVITATEM
ET DIXIT FACIENTIBUS OPERA
UT STRUERENT MUROS
ET MONTEM SION IN CIRCUITU
LAPIDIBUS QUADRATIS AD MUNI
TIONEM ET ITA FECERUNT
ET FUGERUNT ALIENIGENAE
QUI ERANT IN MUNITIONIBUS
QUAS AEDIFICAVERAT BACCHIDES
ET RELIQUIT UNUSQUISQUE LOCUM SUUM

et abiit in terram suam
tantum in Bethsuram remanse
rant aliqui ex his qui relique
rant legem et praecepta Dei
erat enim haec eis ad refugium
XXXIII Et audiuit Alexander rex
promissa quae promisit
Demetrius Ionathae
et narrauerunt ei proelia
et uirtutes quas ipse fecit
et fratres eius
et labores quos laborauerunt
et ait numquid inueniemus
aliquem uirum talem
et nunc faciemus eum amicum
et socium nostrum
et scripsit epistulam
et misit ei secundum haec
uerba dicens
Rex Alexander
fratri Ionathae salutem
Audiuimus de te quod uir
potens uiribus et aptus es
ut sis amicus noster
et nunc constituimus te hodie
summum sacerdotem
gentis tuae
et ut amicus regis uoceris
et misit ei purpuram et
et coronam auream
ut quae nostra sunt sentias
et conserues amicitias ad nos
et induit se Ionathas
stolam sanctam
septimo mense anno centen
simo sexagesimo in die
sollemni scenophegiae
et congregauit exercitum
et fecit arma copiosa
XXXIIII Et audiuit Demetrius uerba ista
et contristatus est
et ait quid hoc fecimus
quod praeoccupauit
nos Alexander
adprehendere amicitiam
Iudaeorum et munimen sui
scribam et ego illis uerba
deprecatoria
et dignitates et dona ut sit
mecum in adiutorio
et scripsit in haec uerba
Rex Demetrius genti
Iudaeorum salutem
quoniam seruastis ad nos
pactum
et mansistis in amicitia nostra
et non accessistis ad inimicos
nostros audiuimus
et gauisi sumus
et nunc perseuerate adhuc
conseruare in nos fidem
et retribuemus uobis bona
pro his quae fecistis nobiscum
et remittemus uobis
praestationes multas
et dabimus uobis donationes
et nunc absoluo uos et omnes
Iudaeos a tributis
et pretia salis indulgeo
et coronas remitto
et tertias seminis
et media fructus ligni
quod est portionis meae
relinquo uobis ex hodierno
et deinceps ne accipiatur
a terra Iuda
et a tribus ciuitatibus quae
additae sunt illi ex Samaria
et Galilaea
ex hodierna die et in totum
tempus
et Hierusalem sit sancta et libera
cum finibus suis
et decimae et tributa ipsius sint
Remitto etiam potestatem
arcis quae est in Hierusalem
et do eam summo sacerdoti
et constituat in ea uiros

quoscumque ipse elegerit
qui custodiant eam
et omnem animam iudaeorum
quae captiva est a terra iudaea
et omni regno meo relinquo
liberam gratis
et omnes a tributis resolvantur
etiam pecorum suorum
et omnes dies sollemnes
et sabbata et neomeniae
et dies decreti
et tres dies ante diem sollemnem
et tres post diem sollemnem
sint omnes inmunitatibus
et remissionis omnibus iudaeis
qui sunt in regno meo
et nemo potestatem agere
aliquid habeat et movere
negotii adversus aliquem
eorum in omni causa
et ut adscribantur ex iudaeis
in exercitu regis ad triginta
milia virorum
et dabuntur illis copiae
ut oportet omnibus
exercitibus regis
et ex ipsis ordinabuntur
qui sint in munitionibus
regis magni
et ex his constituentur
supra negotia regni
quae aguntur ex fide
et principes sint ex eis
et ambulent legibus suis
sicut praecepit rex in terra iudaea
et tres civitates quae additae
sunt iudaeae ex regione
samariae cum iudaea
reputentur
ut sint sub uno et non oboediant
aliae potestati
nisi summi sacerdotis
ptolomaidam et confines eius
quas dedi donum s̄c̄is
qui sunt hierusalem
ad necessarios sumptus
s̄c̄orum
et ego singulis annis dabo
quindecim milia siclorum
argenti de rationibus regis
quae contingunt
et omne quod reliquum fuit
quod non reddiderant qui
super negotia erant
annis prioribus
ex hoc dabunt in opera domus
et super haec quinque milia
siclorum argenti
quae accipiebant de s̄c̄orum
ratione per singulos annos
et haec ad sacerdotes
pertineant qui ministerio
funguntur
et quicumque fugerint
in templum quod est
in hierusolymis
et omnibus finibus eius
obnoxios regi in omni negotio
dimittatis
et universa quae sunt eis
in regno meo libere habeant
et aedificanda vel restauranda
opera s̄c̄orum
sumptus dabuntur de ratione
regis
et ad extruendos muros
hierusalem
et communiendos in circuitu
sumptus dabuntur de ratione
regis
et ad construendos muros
in iudaea
ut audivit autem ionathas
et populus sermones istos
non crediderunt eis
nec receperunt eos
quia recordati sunt malitiae
magnae quam fecerat in isr̄l

ET TRIBULAUERAT EOS UALDE
ET [com]PLACUIT EIS IN ALEXANDRUM
QUIA IPSE FUERAT EIS PRINCEPS
SERMONUM PACIS
ET IPSI AUXILIUM FEREBANT
OMNIBUS DIEBUS
XXV ET CONGREGAUIT ALEXANDER
REX EXERCITUM MAGNUM
ET ADMOUIT CASTRA AD DEMETRIUM
ET COMMISERUNT PROELIUM DUO REGES
ET FUGIT EXERCITUS ALEXANDRI
ET INSECUTUS EST EUM DEMETRIUS
ET INCUBUIT SUPER EOS
ET INUALUIT PROELIUM NIMIS
DONEC OCCIDIT SOL,
ET OCCIDIT DEMETRIUS IN ILLA DIE
ET MISIT ALEXANDER AD PTOLO
MEUM REGEM AEGYPTI
LEGATOS SECUNDUM HAEC
UERBA DICENS
QUONIAM REGRESSUS SUM
IN REGNUM MEUM
ET SEDI IN SEDEM PATRUM MEORUM
ET OBTINUI PRINCIPATUM
ET CONTRIUI DEMETRIUM
ET POSSEDI REGIONEM NOSTRAM
ET COMMISI CUM EO PUGNAM
ET CONTRITUS EST IPSE
ET CASTRA EIUS A NOBIS
ET SEDIMUS IN SEDE REGNI EIUS
ET NUNC STATUAMUS AD INUICEM
AMICITIAM
ET DA MIHI FILIAM TUAM UXOREM
ET ERO GENER TUUS ET IPSI
DIGNITATEM
ET RESPONDIT PTOLOMEUS
REX DICENS
FELIX DIES IN QUA REUERSUS ES
AD TERRAM PATRUM TUORUM
ET SEDISTI IN SEDE REGNI EORUM
ET NUNC FACIAM TIBI QUAE
SCRIPSISTI
SED OCCURRE PTOLOMAIDE
UT UIDEAMUS NOS INUICEM

ET SPONDEAM TIBI SICUT DIXISTI
ET EXIIT PTOLOMEUS DE AEGYPTO
IPSE ET CLEOPATRA FILIA EIUS
ET UENIT PTOLOMAIDE
ANNO CENTENSIMO SEXAGENSIMO
SECUNDO
ET OCCURRIT EI ALEXANDER REX
ET DEDIT EI CLEOPATRAM
FILIAM SUAM
ET FECIT NUPTIAS EIUS PTOLOMA
IDAE SICUT REGES IN MAGNA
GLORIA
ET SCRIPSIT REX ALEXANDER
IONATHAE UT UENIRET
OBUIAM SIBI
ET ABIIT CUM GLORIA IN
PTOLOMAIDEM
ET OCCURRIT IBI DUOB· REGIB·
ET DEDIT ILLIS ARGENTUM MULTUM
ET AURUM ET DONA
ET INUENIT GRATIAM IN CONSPECTU
EORUM
ET CONUENERUNT ADUERSUS
EUM UIRI PESTILENTES EX ISRAEL
UIRI INIQUI INTERPELLANTES
ADUERSUS EUM
ET NON INTENDIT AD EOS REX
ET IUSSIT EXPOLIARI IONATHAN
UESTIMENTIS SUIS ET INDUI
EUM PURPURA ET ITA FECERUNT
ET CONLOCAUIT EUM REX
SEDERE SECUM
DIXITQ· PRINCIPIBUS
EXITE CUM EO IN MEDIO CIUITATIS
ET PRAEDICATE UT NEMO INTER
PELLET ADUERSUS EUM
DE ULLO NEGOTIO
NEC QUISQUAM EI MOLESTUS SIT
DE ULLA RATIONE
ET FACTUM EST UT UIDERUNT
QUI INTERPELLABANT GLORIAM
EIUS QUAE PRAEDICABATUR
ET OPERTUM EUM PURPURA
FUGERUNT OMNES

ET MAGNIFICAUIT EUM REX
SCRIPSIT EUM INTER PRIMOS
AMICOS
ET POSUIT EUM DUCEM ET PAR
TICIPEM PRINCIPATUS
ET REUERSUS EST IONATHAS
IN HIERUSALEM CUM PACE
ET LAETITIA
XXXVI IN ANNO CENTENSIMO SEXAGEN
SIMO QUINTO
UENIT DEMETRIUS FILIUS
DEMETRI A CRETA IN TERRAM
PATRUM SUORUM
ET AUDIUIT ALEXANDER REX
ET CONTRISTATUS EST UALDE
ET REUERSUS EST ANTIOCHIAM
ET CONSTITUIT DEMETRIUS
APOLLONIUM
QUI PRAEERAT COELESYRIAE
ET CONGREGAUIT EXERCITUM
MAGNUM
ET ACCESSIT AD IAMNIAM
ET MISIT AD IONATHAN
SUMMUM SACERDOTEM
DICENS
TU SOLUS RESISTIS NOBIS
EGO AUTEM FACTUS SUM IN DERISU
ET IN OPPROBRIUM
PROPTEREA QUIA TU POTESTATEM
EXERCES IN MONTIBUS
NUNC ERGO CONFIDES IN UIRTUTIBUS
TUIS DESCENDE AD NOS
IN CAMPUM
ET CONPAREMUS ILLIC INUICEM
QUIA MECUM EST UIRTUS
BELLORUM INTERROGA
ET DISCE QUIS SIM EGO
ET CETERI QUI AUXILIO SUNT
MIHI QUI ET DICUNT
QUIA NON POTEST STARE PES
UESTER ANTE FACIEM NOSTRAM
QUIA BIS IN FUGAM CONUERSI SUNT
PATRES TUI IN TERRA SUA
ET NUNC QUOMODO POTERIS
SUSTINERE EQUITATUM
EXERCITUM
TANTUM IN CAMPO UBI NON EST
LAPIS NEQUE SAXUM NEQUE
LOCUS FUGIENDI
UT AUDIUIT AUTEM IONATHAS
SERMONES APOLLONII
MOTUS EST ANIMO
ET ELEGIT DECEM MILIA UIRORUM
ET EXIUIT AB HIERUSALEM
ET CONCURRIT EI SIMON
FRATER EIUS IN ADIUTORIUM
ET APPLICUERUNT CASTRA
IN IOPPE
ET OBPUGNAUIT EAM
ET EXTERRITI QUI ERANT INTRA
CIUITATEM APERUERUNT EI
ET OBTINUIT IONATHAS IOPPEN
ET AUDIUIT APPOLLONIUS
ET ADMOUIT TRIA MILIA EQUITUM
ET EXERCITUM MULTUM
ET ABIIT AZOTUM TAMQUAM
ITER FACIENS
ET STATIM EXIIT IN CAMPUM
EO QUOD HABERET MULTITUDINEM
EQUITUM ET CONFIDERET IN EIS
ET INSECUTUS EST EUM
IONATHAS IN AZOTUM
ET PROELIUM COMMISERUNT
ET RELIQUIT APOLLONIUS
IN CASTRIS MILLE EQUITES
POST EOS OCCULTE
ET COGNOUIT IONATHAS QUONIAM
SUNT INSIDIAE POST SE
ET CIRCUMIERUNT CASTRA EIUS
A MANE USQUE AD UESPERAM
POPULUS AUTEM STABAT
SICUT PRAECEPIT IONATHAS
ET LABORAUERUNT EQUI EORUM
ET EIECIT SIMON EXERCITUM SUUM
ET COMMISIT CONTRA LEGIONEM
EQUITES ENIM FATIGATI ERANT
ET CONTRITI SUNT AB EO
ET FUGERUNT

et qui dispersi sunt in campum
fugerunt in Azotum
et intraverunt in Bethdagon
idolum suum ut se liberarent
et succendit Ionathas Azotum
et civitates quae erant
in circuitu eius
et accepit spolia eorum
et templum Dagon
et eos qui fugerunt in illud
succendit igni
et fuerunt qui ceciderunt
gladio
cum his qui succensi sunt
fere octo milia virorum
xxvi Et movit inde Ionathas castra
et adplicuit ex Ascalona
et exierunt de civitate
obviam illi in magna gloria
et reversus est Ionathas
in Hierusalem cum suis
habentibus spolia multa
et factum est ut audivit
Alexander rex sermones istos
addidit adhuc glorificare
Ionathan
et misit ei fibulam auream
sicut est consuetudo dari
cognatis regum
et dedit ei Accaron et omnes
fines eius in possessionem
xxvii Et rex Aegypti congregavit
exercitum sicut arenam
quae est circa oram maris
et naves multas
et quaerebat optinere regnum
Alexandri dolo
et addere illud regno suo
et exiit in Syriam verbis
pacificis
et aperiebant ei quia manda
verat Alexander rex
exire ei obviam
eo quod socer suus esset

Cum introiret autem civitatem
Ptolomeus ponebat
custodias militum
in singulis civitatibus
et ut propinquavit Azoto
ostenderunt ei templum
Dagon succensum
et Azotum et cetera eius
demolita et corpora
proiecta
et eorum qui caesi erant
in bello tumulos quos
fecerat secus viam
et narraverunt regi quia
haec fecit Ionathas
ut invidiam facerent ei
et tacuit rex
et occurrit Ionathas regi
in Ioppen cum gloria
et invicem se salutaverunt
et dormierunt illic et abiit
Ionathas cum rege
usque ad fluvium qui vocatur
Eleutherus
et reversus est Hierusalem
Rex autem Ptolomeus
obtinuit dominium civi
tatum usque Seleuciam
maritimam
et cogitabat in Alexandrum
consilia mala
et misit legatos ad Demetrium
dicens
veni conponamus inter nos
pacem
et dabo tibi filiam meam
quam habuit Alexander
et regnabis in regno patris tui
paenituit enim me quod
dederim illi filiam meam
quaesivit enim me occidere
et vituperavit eum
propter ea quod concupierat
regnum eius

et abstulit filiam suam
et dedit eam Demetrio
et abalienavit se ab Alexandro
et manifestae factae sunt
inimicitiae eius
et intravit Ptholomeus
Antiochiam
et inposuit duo diademata
capiti suo Aegypti et Asiae
XXXIX Ptholomeus autem rex erat
in Cilicia illis temporibus
quia rebellabant qui erant
in locis illis
et audivit Alexander
et venit ad eum in bello
et produxit Ptholomeus
rex exercitum
et occurrit ei in manu valida
et fugavit eum
et fugit Alexander in Arabia
ut ibi protegeretur
Rex autem Ptolomeus
exaltatus est
et abstulit Zabdihel Arabs
caput Alexandri
et misit Ptholomeo
et rex Ptholomeus
mortuus est in die tertia
et qui erant in munitionibus
perierunt
ab his qui erant intra castra
et regnavit Demetrius
anno centesimo sexagen
simo septimo
XL In diebus illis congregavit
Ionathas eos qui erant
in Iudaea
ut expugnarent arcem
quae est in Hierusalem
et fecerunt contra eam
machinas multas
et abierunt quidam qui ode
rant gentem suam viri
iniqui ad regem

et nuntiaverunt ei quod
Ionathas obsideret arcem
et ut audivit iratus est
et statim venit Ptholomaida
et scripsit Ionathae
ne obsideret
sed occurreret sibi ad con
loquium festinato
ut audivit autem Ionathas
iussit obsideri
et elegit de senioribus Isrl
et de sacerdotibus et dedit
se periculo
et accepit aurum et argentum
et vestem et alia xenia multa
et abiit ad regem Ptholomaide
et invenit gratiam in conspec
tu eius
et interpellabant adversus eum
quidam iniqui ex gente sua
et fecit ei rex sicut praece
perat ei qui ante ipsum
fuerant
et exaltavit eum in con
spectu amicorum omnium
et statuit ei principatum
sacerdotii
et quaecumque alia habuit
prius praetiosa
et fecit eum principem
amicorum
et postulavit Ionathas a rege
ut inmunem faceret Iudaeam
et toparcias id est et Samariam
et promisit ei talenta trecenta
et consensit rex
et scripsit Ionathae epistulas
de his omnibus hunc modum
continentes
Rex Demetrius Ionathae
fratri salutem et genti
Iudaeorum
exemplum epistulae quam
scripsimus Lastheni

parenti nostro de uobis
misimus ad uos ut sciretis
Rex demetrius lastheni
parenti salutem
genti iudaeorum amicis nostris
et conseruantibus quae iusta
sunt apud nos
decreuimus benefacere
propter benignitatem ipsorum
quam erga nos habent
statuimus ergo illis omnes
fines iudaeae
et tres ciuitates lyddam
et ramathae quae additae
sunt iudaeae ex samariae
et omnes confines earum
sequestrari omnibus sacri
ficantibus in hierusolymis
pro his quae ab eis rex accipie
bat per singulos annos
et pro fructibus terrae
et pomorum
et alia quae ad nos pertinebant
decimarum et tributorum
ex hoc tempore remittimus
eis et areas salinarum
et coronas quae nobis
deferebantur
omnia ipsis concedimus
et nihil horum irritum erit
ex hoc et in omne tempus
nunc ergo curate facere
huius exemplum
et detur ionathae
et ponatur in monte sco
in loco celebri
et uidit demetrius rex
quod siluit terra in con
spectu suo et nihil ei resistit
dimisit totum exercitum suum
unumquemque in locum suum
excepto peregrino exercitu
quem contraxit ab insulis
gentium
et inimici erant ei omnis
exercitus patrum eius
xli Trifon autem erat quidam
partium alexandri prius
et uidit quoniam omnes
exercitus murmurabat
contra demetrium
et iit ad emalchuel arabum
qui nutriebat antiochum
filium alexandri
et adsidebat ei ut traderet
eum ipsi
ut regnaret in loco patris sui
et enuntiauit ei quanta
fecit demetrius
et inimicitias exercituum
eius aduersum illum
et mansit illic diebus multis
et misit ionathas ad demetrium
regem
ut eiceret eos qui in arce
erant in hierusalem
et qui in praesidiis erant
quia inpugnabant isrl
et misit demetrius ad ionathan
dicens
non haec tantum faciam tibi
et genti tuae
sed gloria inlustrabo te
et gentem tuam cum fuerit
oportunum
nunc ergo recte feceris
si miseris uiros in auxilium
quia discessit omnis
exercitus meus
et misit ei ionathas tria milia
uirorum fortium antiochiae
et uenerunt ad regem
et delectatus est rex
in aduentu eorum
et conuenerunt qui erant
de ciuitate centum uiginti
milia uirorum
et uolebant interficere regem

ET FUGIT REX IN MEDIUM
ET OCCUPAVERUNT PUGNARE
ET VOCAVIT REX IUDAEOS
IN AUXILIUM
ET CONVENERUNT OMNES
SIMUL AD EUM
ET DISPERSI SUNT OMNES
PER CIVITATEM
ET OCCIDERUNT IN ILLA DIE
CENTUM MILIA HOMINUM
ET SUCCENDERUNT CIVITATEM
ET CEPERUNT SPOLIA MULTA
IN ILLA DIE
ET LIBERAVERUNT REGEM
ET VIDERUNT QUI ERANT DE CIVI
TATEM QUOD OBTINUISSENT
IUDAEI CIVITATEM SICUT
VOLEBANT
ET INFIRMATI SUNT MENTE SUA
ET CLAMAVERUNT AD REGEM
CUM PRECIBUS DICENTES
DA NOBIS DEXTRAS
ET CESSENT IUDAEI OPPUGNARE
NOS ET CIVITATEM
ET PROIECERUNT ARMA
ET FECERUNT PACEM
ET GLORIFICATI SUNT IUDAEI
IN CONSPECTU REGIS
ET IN CONSPECTU OMNIUM
QUI ERANT IN REGNO EIUS
ET NOMINATI SUNT IN REGNO
ET REGRESSI SUNT IN HIERUSALEM
HABENTES SPOLIA MULTA
ET SEDIT DEMETRIUS REX
IN SEDEM REGNI SUI
ET SILUIT TERRA IN CONSPECTU EIUS
ET MENTITUS EST OMNIA
QUAECUMQUE DIXIT
ET ALIENAVIT SE A IONATHAN
ET NON RETRIBUIT EI SECUNDUM
BENEFICIA QUAE SIBI TRIBUERAT
ET VEXABAT EUM VALDE
xlii POST HAEC AUTEM REVERSUS
EST TRIFON ET ANTIOCHUS

CUM EO PUER ADULESCENS
ET REGNAVIT ET POSUIT DIADEMA
ET CONGREGATI SUNT AD EUM
OMNES EXERCITUS QUOS
DISPERSERAT DEMETRIUS
ET PUGNAVERUNT CONTRA EUM
ET FUGIT ET TERGA VERTIT
ET ACCEPIT TRIFON BESTIAS
ET OBTINUIT ANTIOCHIAM
xliii ET SCRIPSIT ANTIOCHUS
ADULESCENS IONATHAE
DICENS
CONSTITUO TIBI SACERDOTIUM
ET CONSTITUO TE SUPER QUATTUOR
CIVITATES UT SIS
DE AMICIS REGIS
ET MISIT ILLI VASA AUREA
IN MINISTERIUM
ET DEDIT EI POTESTATEM
BIBENDI IN AURO
ET ESSE IN PURPURA
ET HABERE FIBULAM AUREAM
ET SIMONEM FRATREM EIUS
CONSTITUIT DUCEM
A TERMINIS TYRI USQUE
AD FINES AEGYPTI
ET EXIIT IONATHAS ET PER
AMBULABAT TRANS FLUMEN
CIVITATES
ET CONGREGATUS EST AD EUM
OMNIS EXERCITUS SYRIAE
IN AUXILIO ET VENIT ASCALONA
ET OCCURRERUNT EI DE CIVITATE
HONORIFICE
ET ABIIT INDE GAZAM
ET CONCLUSERUNT SE QUI ERANT
GAZAE ET OBSEDIT EAM
ET SUCCENDIT QUAE IN CIRCUITU
ERANT CIVITATIS
ET PRAEDATUS EST EAS
ET ROGAVERUNT GAZENSES
IONATHAN
ET DEDIT ILLIS DEXTRAM
ET ACCEPIT FILIOS EORUM OBSIDES

et misit illos in hierusalem
et perambulavit regionem
usque damascum
xliii Et audivit ionathas
quia praevaricati sunt principes
demetri in cades
quae est in galilaea cum exer
citu multo
volentes eum removere
a negotia regni et occurrit illis
fratrem autem suum simonem
reliquit intra regionem
et applicuit simon ad bethsura
et expugnabat eam diebus multis
et conclusit eos
et postulaverunt ab eo
dextras accipere
et dedit illis
et eiecit eos inde
et cepit civitatem
et posuit in ea praesidium
et ionatha et castra eius
applicuerunt ad aquam
gennesar
et ante lucem vigilaverunt
in campum asor
et ecce castra alienigenarum
occurrebant in campo
et tendebant insidias
in montibus
ipse autem occurrit ex
adverso
insidiae vero exsurrexerunt
de locis suis
et commiserunt proelium
et fugerunt qui erant
ex parte ionathae omnes
et nemo relictus est ex eis
nisi matthathias filius absolomi
et iudas filius chalfi princeps
militiae exercitus
et scidit ionathas vestimenta sua
et posuit terram in capite suo
et oravit

et reversus est ad eos
in proelium
et convertit illos
et pugnaverunt
et viderunt qui fugiebant
partis illius et reversi
sunt ad eum
et insequebantur cum eo
usque cades ad castra sua
et pervenerunt usque illuc
et ceciderunt de alienigenis
in die illa quattuor milia
virorum
et regressus est ionatha
in hierusalem
xlv Et vidit ionathas quia
tempus eum iuvat
et elegit viros et misit romam
statuere et renovare cum eis
amicitiam et ad spartias
et ad alia loca misit epistulas
secundum eandem formam
et abierunt romam
et intraverunt in curiam
et dixerunt
ionathas summus sacerdos
et gens iudaeorum
miserunt nos
ut renovetis amicitiam
et societatem secundum
pristinam
et dederunt illis epistulas
ad ipsos per loca
ut deducerent eos in terram
iuda cum pace
et hoc exemplum epistularum
quas scripsit ionathas
spartiatis
ionathas summus sacerdos
et seniores gentis
et sacerdotes et reliquus
populus iudaeorum
spartiatis fratribus salutem
iam pridem missae erant epistulae

ad Oniam summum sacerdotem
a Dario qui regnabat apud vos
quoniam estis fratres nostri
sicut rescriptum continet
quod subiectum est
Et suscepit Onias virum
qui fuerat missus cum honore
et accepit epistulas in quibus
significabatur de societate
et amicitia
Nos cum nullo horum indige
remus habentes solacio
sanctos libros qui sunt
in manibus nostris
maluimus mittere ad vos
renovare fraternitatem
et amicitiam ne forte alieni
efficiamur a vobis
multa enim tempora transierunt
ex quo misistis ad nos
Nos ergo in omni tempore
sine intermissione
in diebus sollemnibus
et ceteris quibus oportet
memores sumus vestri
in sacrificiis quae offerimus
et observationibus sicut fas
est et decet meminisse
fratrum
Laetamur itaque de gloria
vestra
Nos autem circumdederunt
multae tribulationes
et multa proelia
et inpugnaverunt nos reges
qui sunt in circuitu nostro
Noluimus ergo vobis
molesti esse
neque ceteris sociis et amicis
nostris in his proeliis
habuimus enim de caelo
auxilium
et liberati sumus nos et humi
liati sunt inimici nostri

Elegimus itaque Numenium
Antiochi
et Antipatrem Iasonis filium
et misimus ad Romanos
renovare cum eis amicitiam
et societatem pristinam
mandavimus itaque eis ut venian
etiam ad vos et salutent
vos ut reddant vobis epistulas
nostras de innovatione
fraternitatis nostrae
et nunc bene facietis respon
dentes nobis ad haec
et hoc rescriptum epistula
rum quod miserat Onias
rex Spartiatarum
Onias Ionathae sacerdoti
magno salutem
Inventum est in scriptura
de Spartiatis et Iudaeis
quoniam sunt fratres et quia
sunt de genere Abraham
et nunc ex quo haec cognovimus
bene facitis scribentes nobis
de pace vestra
sed et nos scripsimus vobis
pecora nostra et possessio
nes nostrae vestrae sunt
et vestra nostra
mandamus itaque haec
nuntiare vobis
xlvi Et audivit Ionathas quoniam
regressi sunt principes
Demetrii cum exercitu
multo
supra quam prius pugnare
adversus eum
et exiit ab Hierusalem
et occurrit eis in Amathitidi
regione
non enim dederat eis spatium
ut ingrederentur regionem eius
et misit speculatores in castra
in castra eorum

ET REUERSI RENUNTIAUERUNT
QUIA CONSTITUUNT SUPERUENIRE
ILLIS NOCTE
CUM OCCIDISSET AUTEM SOL
PRAECEPIT IONATHAS
SUIS UIGILARE
ET ESSE IN ARMIS PARATOS
AD PUGNAM TOTA NOCTE
ET POSUIT CUSTODES PER CIRCU
ITU CASTRORUM
ET AUDIERUNT ADUERSARII
QUIA PARATUS EST IONATHAS
CUM SUIS IN BELLO
ET TIMUERUNT ET FORMIDA
UERUNT CORDE SUO
ET ACCENDERUNT FOCOS
IN CASTRIS SUIS
IONATHAS AUTEM ET QUI CUM
EO ERANT
NON COGNOUERUNT USQUE MANE
UIDEBANT ENIM LUMINA
ARDENTIA
ET SECUTUS EST IONATHA
ET NON CONPREHENDIT EOS
TRANSIERANT ENIM FLUMEN
ELEUTHERUM
ET DIUERTIT IONATHAS AD ARABAS
QUI UOCANTUR ZABADAEI
ET PERCUSSIT EOS ET ACCEPIT
SPOLIA EORUM
ET IUNXIT ET UENIT DAMASCU
ET PERAMBULAUIT OMNEM
REGIONEM ILLAM
SIMON AUTEM EXIIT ET UENIT
USQUE AD ASCALON
ET AD PROXIMA PRAESIDIA
ET DECLINAUIT IN IOPPEN
ET OCCUPAUIT EAM
AUDIUIT AUTEM QUOD UELLET
PRAESIDIUM TRADERE
PARTIBUS DEMETRII
ET POSUIT IBI CUSTODES
UT CUSTODIRENT EAM
ET REUERSUS EST IONATHAS
ET CONUOCAUIT SENIORES POPULI
ET COGITAUIT CUM EIS AEDIFICARE
PRAESIDIA IN IUDAEA
ET AEDIFICARE MUROS IN HIERUSALE
ET EXALTARE ALTITUDINEM
MAGNAM
INTER MEDIUM ARCIS ET CIUITATIS
UT SEPARARET EAM A CIUITATE
UT ESSET IPSA SINGULARITER
ET NEQUE EMANT NEQUE UENDANT
ET CONUENERUNT UT AEDIFICA
RENT CIUITATEM
ET CECIDIT MURUS QUI ERAT
SUPER TORRENTEM AB ORTU
SOLIS
ET REPARAUIT EUM QUI UOCATUR
CAPHETETA
ET SIMON AEDIFICAUIT ADIADA
IN SEPHELA
ET MUNIUIT EAM ET POSUIT
PORTAS ET SERAS
xlv. ET CUM COGITASSET TRIFON
REGNARE ASIAE
ET ASSUMERE DIADEMA
ET EXTENDERET MANUM
IN ANTIOCHUM REGEM
TIMENS NE FORTE NON PERMIT
TERET EUM IONATHAS
SED PUGNARET ADUERSUS EUM
QUAEREBAT CONPREHENDERE
EUM ET OCCIDERE
ET EXSURGENS ABIIT IN BETHSAN
ET EXIIT IONATHAS OBUIAM
CUM QUADRAGINTA MILIBUS
UIRORUM ELECTORUM
IN PROELIUM ET UENIT BETHSAN
ET UIDIT TRIFON QUIA UENIT
CUM EXERCITU MULTO
UT EXTENDERET IN EUM MANUS
ET TIMUIT ET EXCEPIT EUM
CUM HONORE
ET COMMENDAUIT EUM
OMNIBUS AMICIS SUIS
ET DEDIT EI MUNERA

et praecepit exercitibus suis
ut oboedirent ei sicut sibi
et dixit ionathae
ut quid uexasti uniuersum
populum cum bellum
nobis non sit
et nunc remitte eos
in domos suas
elige autem tibi uiros paucos
qui tecum sint et ueni mecum
ptolomaidam
et tradam tibi illam
et reliqua praesidia et exercitum
et uniuersos praepositos
negotii
et conuersus abibo
propter ea enim ueni
et credidit ei et fecit
sicut dixit
et dimisit exercitum et abi
erunt in terram iuda
retinuit autem secum
tria milia uirorum
ex quibus remisit in galilaeam
duo milia
mille autem cum eo uenerunt
ut intrauit autem ionathas
ptolomaidam
cluserunt portas ptholomenses
et conprehenderunt eum
et omnes qui cum eo intra
uerant gladio interfecerunt
et misit tryfon exercitum
et equites in galilaeam
et in campum magnum
ut perderent omnes socios
ionathae
at illi cum cognouissent
quia conprehensus est
et periit et omnes qui
cum eo erant
hortati sunt semet ipsos
et exierunt parati in proelium
et uidentes hi qui secuti fuerant
quia pro anima res est illis
reuersi sunt
illi autem uenerunt omnes
cum pace in terram iuda
et planxerunt ionathan
et eos qui cum eo fuerant
ualde
et luxit israhel luctu magno
et quaesierunt omnes gentes
quae erant in circuitu eorum
perdere eos
dixerunt enim non habent
principem et adiuuantem
nunc ergo expugnemus illos
et tollamus de hominibus
memoriam eorum

xlviii
xiii
Et audiuit simon quod con
gregauit tryfon exercitum
copiosum
ut ueniret in terram iuda
et adtereret eam
uidens quia in tremore populus
est et timore
ascendit hierusalem
et congregauit populum
et adhortans dixit
uos scitis quanta ego et ff mei
et domus patris mei fecimus
pro legib et pro sanctis proelia
et angustias quales uidimus
horum gratia perierunt
fratres mei omnes
propter israhel
et relictus sum ego solus et nunc
non mihi contingat parcere
animae meae
in omni tempore tribulationis
non enim melior sum
fratribus meis
uindicabo itaque gentem meam
et sancta
natos que uestros et uxores
quia congregatae sunt
uniuersae gentes

CONTERERE NOS INIMICITIAE
GRATIS
ET ACCENSUS EST SPS POPULI
SIMUL UT AUDIVIT SERMONES
ISTOS
ET RESPONDERUNT VOCE MAGNA
DICENTES
TU ES DUX NOSTER LOCO IUDAE
ET IONATHAE FRATRIS TUI
PUGNA PROELIUM NOSTRUM
ET OMNIA QUAECUMQUE DIXERIS
NOBIS FACIEMUS
ET CONGREGANS OMNES VIROS
BELLATORES
ADCELERAVIT CONSUMMARE
OMNES MUROS HIERUSALEM
ET MUNIVIT EA IN GYRO
ET MISIT IONATHAN FILIUM
ABSOLOMI
ET CUM EO EXERCITUM NOVUM
IN IOPPEN
ET EIECTIS HIS QUI ERANT IN EA
MANSIT ILLIC IPSE
ET MOVIT TRYFON AB PTHOLO
MAIDA CUM EXERCITU MULTO
UT VENIRET IN TERRAM IUDA
ET IONATHAN CUM EO IN CUSTODIA
SIMON AUTEM ADPLICUIT IN ADDUS
CONTRA FACIEM CAMPI
ET UT COGNOVIT TRYFON
QUIA SURREXIT SIMON IN LOCO
IONATHAE FRATRIS SUI
MISIT AD EUM LEGATOS DICENS
PRO ARGENTO QUOD DEBEBAT
FRATER TUUS IONATHAS
IN RATIONE REGIS DETENUI
EUM
ET NUNC MITTE ARGENTI TALENTA
CENTUM ET DUOS FILIOS
EIUS OBSIDES
UT NON DIMISSUS FUGIAT A NOBIS
ET REMITTEMUS EUM
ET COGNOVIT SIMON QUIA CUM
DOLO LOQUITUR SECUM

IUSSIT TAMEN DARI ARGENTUM
ET PUEROS
NE INIMICITIAM MAGNAM SUMERET
AD ISRAHEL POPULUM DICENTEM
QUIA NON MISIT ARGENTUM
ET PUEROS PROPTEREA PERIIT
ET MENTITUS EST ET NON DIMISIT
IONATHAN
ET POST HAEC VENIT TRYFON
INTRA REGIONEM UT CONTE
RERET EAM
ET GYRAVERUNT PER VIAM
QUAE DUCIT ADOR
ET SIMON ET CASTRA EIUS
AMBULABANT IN OMNEM
LOCUM QUOCUMQUE IBANT
QUI AUTEM IN ARCE ERANT
MISERUNT AD TRYFONEM
LEGATOS
UT FESTINARET VENIRE PER
DESERTUM ET MITTERET
ILLIS ALIMONIAS
ET PARAVIT TRYFON OMNEM
EQUITATUM
UT VENIRET ILLA NOCTE
ERAT AUTEM NIX VALDE MULTA
ET NON VENIT IN GALAADITIN
ET CUM ADPROPIASSET BASCHAMA
OCCIDIT IONATHAN ET FILIOS EIUS
ET CONVERTIT TRYFON ET ABIIT
IN TERRAM SUAM
ET MISIT SIMON ET ACCEPIT OSSA
IONATHAE FRATRIS SUI
ET SEPELIVIT EA IN MODIN
CIVITATE PATRUM EIUS
ET PLANXERUNT EUM OMNIS ISRL
PLANCTU MAGNO
ET LUXERUNT EUM DIES MULTOS
ET AEDIFICAVIT SIMON SUPER
SEPULCHRUM PATRIS SUI
ET FRATRUM SUORUM
AEDIFICIUM ALTUM VISU
LAPIDE POLITO RETRO ET ANTE
ET STATUIT SEPTEM PYRAMIDAS

unam contra unam patri
et matri et quattuor fratrib·
et his circumposuit
columnas magnas
et super columnas arma
ad memoriam aeternam
et iuxta arma naves sculptas
quae viderentur ab omnibus
navigantibus mare
hoc est sepulchrum quod
fecit in Modin usque
in hunc diem
xlviii Tryfon autem cum iter faceret
cum Antiocho rege
adulescente
dolo occidit eum et regnavit
loco eius et inposuit sibi
diadema Asiae
et fecit plagam magnam in terra
et aedificavit Simon praesidia
Iudaeae
muniens ea turrib· excelsis
et muris magnis et portis
et seris
et posuit alimenta in munitionib·
et elegit Simon viros
et misit ad Demetrium regem
ut faceret remissionem
regioni
quia actus omnes Tryfonis
per direptionem fuerant
gesti
et Demetrius rex ad verba
ista respondit et scripsit
epistulam talem
L Rex Demetrius Simoni summo
sacerdoti et amico regum
et senioribus et genti
Iudaeorum salutem
Coronam auream et bahen
quam misistis suscepimus
et parati sumus facere
vobiscum pacem magnam
et scribere praepositis regis
remittere vobis quae
indulsimus
quaecumque enim constitui-
mus vobis constant
munitiones quas aedificastis
sint vobis
Remittimus quoque ignorantias
et peccata usque in hodier-
num diem
et coronam quam debebatis
et si quid aliud erat tributarii
Hierusalem
iam non sit tributarium
et si qui in vobis apti sunt
conscribi
inter nostros conscribantur
et sit inter nos pax
Anno centensimo septua-
gensimo
Ablatum est iugum gentium
ab Israhel
et coepit populus Israhel
scribere in tabulis et gestis
publicis
Anno primo sub Simone
sacerdote
magno duce et principe
Iudaeorum
LI In illis diebus Simon adplicuit
ad Gazam
et circumdedit eam castris
et fecit machinas et adplicuit
ad civitatem
et percussit unam turrem
et conprehendit
et qui eruperant erant
intra machinam in civitate
et factus est motus magnus
in civitate
et ascenderunt qui erant
in civitate cum uxoribus
et filiis supra murum
scissis tunicis suis
et clamaverunt voce magna

postulantes a simone
dextras sibi dari
et dixerunt
non nobis reddas secundum
malitias nostras
sed secundum misericor
dias tuas
et flexus simon non bel
lavit eos
electi tamen eos de civitate
et emundavit aedes in quib·
fuerant simulachra
et tunc intravit in ea
cum hymnis benedicens dnm
et ejecta ex ea omni inmunditia
conlocavit in ea viros qui
legem facerent et munivit illa
et fecit sibi habitationem
qui autem erant in arcem
hierusalem prohibebantur
egredi in regionem
et emere ac vendere
et esurierunt valde
et multi ex eis fame perierunt
et clamaverunt ad simonem
ut dextras acciperent
et dedit illis
et e- iecit eos inde
et mundavit arcem a conta
minationibus
et in- travierunt in ea
ter- tia et vicensima
se- cundi mensis
anno centensimo
sep- tuagensimo primo
cum la- ude et ramis
pal- marum
et cinyris et cymbalis
et nablis et hymnis
et canticis
quia contritus est inimicus
magnus ex israhel
et constituit ut omnibus
annis agerentur dies
hii cum laetitia
et munivit montem templi
qui erat secus arcem
et habitavit ibi ipse et qui cum
eo erant
et vidit simon iohannem
filium suum quod vir esset
et posuit eum ducem virtutum
universarum et habitavit
gazaris
LII XIIII Anno centensimo septuagen
simo secundo
et congregavit rex demetrius
exercitum suum
et abiit in mediam ad contra
henda sibi auxilia
ut expugnaret tryfonem
et ut audivit arsaces rex
persidis et mediae
quia intravit demetrius
confines suos
et misit unum de principibus
suis ut conprehenderent
eum vivum et adducerent
eum ad se
et abiit et percussit castra
demetrii
et conprehendit eum
et duxit eum ad arsacen
et posuit eum in custodiam
LIII Et siluit terra iuda omnib·
dieb· simonis
et quaesivit bona genti suae
et placuit illis potestas eius
et gloria eius omnib· dieb·
et cum omni gloria sua
accepit ioppen in portum
et fecit introitum
in insulis maris
et dilatavit fines genti suae
et obtinuit regionem
et congregavit captivitatem
multam
et dominatus est gazerae

et Bethsuram et arc
et abstulit inmunditias ex ea
et non erat qui resisteret ei
unusquisque colebat terram
suam cum pace
et terra dabat fructus suos
et ligna camporum fructum suum
seniores in plateis sedebant
omnes
et de bonis terrae tractabant
et iuvenes induebant se
gloriam et stolas belli
civitatibus tribuebant
alimonias
et constituebat eas ut essent
vasa munitionis quoadusque
nominatum est nomen
gloriae eius usque ad extre
mum terrae fecit pacem
super terram
et laetatus est Israhel
laetitia magna
et sedit unusquisque sub vite
sua et sub ficulnea
nec erat qui eos terreret
defecit inpugnans eos
super terram
reges contriti sunt
in diebus illis
et confirmavit omnes
humiles populi sui
et legem exquisivit
et abstulit hominem
iniquum et malum
sancta glorificavit et multi
plicavit vasa sanctorum
LIII Et auditum est Romae
quia defunctus est Ionathas
et usque in Sparta
et contristati sunt valde
ut audierunt autem quod
Simon frater eius factus
esset summus sacerdos
loco eius

et ipse obtineret regionem
et civitates in ea scripse
runt ad eum tabulis aereis
ut renovaret amicitias
et societatem quam fece
runt cum Iuda et Ionatha
fratribus eius
et lectae sunt in conspectu
ecclesiae in Hierusalem
et hoc exemplum episto
larum quas miserunt
Spartiatae
Spartianorum princeps
et civitatis Simonis
sacerdoti magno
et senioribus et sacerdotibus
et reliquo populo Iudaeorum
fratribus salutem
legati qui missi sunt ad populum
nostrum nuntiaverunt
nobis de vestra gloria
et honore ac laetitia
et gavisi sumus in introitu eorum
et scripsimus quae ab ipsis
erant dicta in conciliis
populi
sic Numenius Antiochi
et Antipater Iasonis
filius legati Iudaeorum
venerunt ad nos
renovantes nobis cum
amicitiam
et placuit populo
excipere viros
gloriose
et ponere exemplum
sermonum eorum
in segregatis populi
libris
ut sit ad memoriam
populo Spartiatarum
exemplum autem horum
scripsimus Simoni
magno sacerdoti

LN POST HAEC AUTEM MISIT NUME
NIUM ROMAM HABENTEM
CLYPEUM AUREUM MAGNUM
PONDUS MNARUM MILLE
AD STATUENDAM CUM EIS
SOCIETATEM
CUM AUDISSET AUTEM POPULUS
ROMANUS SERMONES ISTOS
DIXERUNT
QUAM GRATIARUM ACTIONEM
REDDEMUS SIMONI
ET FILIIS EIUS
RESTITUIT ENIM IPSE FRATRES SUOS
ET EXPUGNAUIT INIMICOS ISRL
ET STATUERUNT EI LIBERTATEM
ET DESCRIPSERUNT IN TABULIS
AEREIS
ET POSUERUNT IN TITULIS IN MON
TEM SION OCTAUA DECIMA
DIE MENSIS
ANNO CENTENSIMO SEPTUAGEN
SIMO SECUNDO
ANNO TERTIO SUB SIMONE
SACERDOTE MAGNO IN ASARAMEL
IN CONUENTU MAGNO SACER
DOTUM ET POPULI
ET PRINCIPUM GENTIS
ET SENIORUM REGIS
NOTA FACTA SUNT HAEC QUONIAM
FREQUENTER FACTA SUNT PROE
LIA IN REGIONE NOSTRA
SIMON AUTEM MATTHATHIAE
FILIUS EX FILIIS IARIB ET FRATRES
EIUS DEDERUNT SE PERICULO
ET RESTITERUNT ADUERSARIIS
GENTIS SUAE
UT STARENT SCA IPSORUM ET LEX
ET GLORIA MAGNA GLORIFICA
UERUNT GENTEM SUAM
ET CONGREGAUIT IONATHAS
GENTEM SUAM
ET FACTUS ILLIS SACERDOS
MAGNUS
ET ADPOSITUS EST AD POPULUM SUUM
ET UOLUERUNT INIMICI EORUM
CALCARE ET ADTERERE REGIO
NEM IPSORUM
ET EXTENDERE MANUS IN SCA EORU̅
TUNC RESTITIT SIMON ET PUGNAUIT
PRO GENTE SUA
ET EROGAUIT MULTAS PECUNIAS
ET ARMAUIT UIROS UIRTUTIS
GENTIS SUAE
ET DEDIT EIS STIPENDIA
ET MUNIUIT CIUITATES IUDAEAE
ET BETHSURA QUAE ERANT
IN FINIBUS IUDAEAE UBI ERANT
ARMA HOSTIUM ANTEA
ET POSUIT ILLIC PRAESIDIUM
UIROS IUDAEOS
ET IOPPEN MUNIUIT QUAE ERAT
AD MARE
ET GAZARAM QUAE EST IN FINIB
AZOTI
IN QUA HOSTES ANTEA HABITABANT
ET CONLOCAUIT ILLIC IUDAEOS
ET QUAECUMQ APTA ERANT
AD CORREPTIONEM EORUM
POSUIT IN EIS
ET UIDIT POPULUS ACTUM SIMONIS
ET GLORIAM QUAM COGITABAT
FACERE GENTI SUAE
ET POSUERUNT DUCEM SUUM
ET PRINCIPEM SACERDOTUM
EO QUOD IPSE FECERAT HAEC OMNIA
ET IUSTITIAM ET FIDEM QUAM
CONSERUAUIT GENTI SUAE
ET EXQUISIUIT OMNI MODO
EXALTARE POPULUM SUUM
ET IN DIEBUS EIUS PROSPERATUM
EST IN MANIBUS EIUS UT TOLLE
RENTUR GENTES DE REGIONE
IPSORUM
QUI IN CIUITATE DAUID ERANT
IN HIERUSALEM
IN ARCE DE QUA PROCEDEBANT
ET CONTAMINABANT OMNIA
QUAE IN CIRCUITU SCORUM SUNT

et inferebant plagam magnā
castitati
et conlocavit in ea iudaeos
tutamentum regionis
et urbis
et exaltavit muros
hierusalem -
et rex demetrius statuit illi
summum sacerdotium
secundum haec fecit eum
amicum suum
et glorificavit eum gloria magna
audivit enim quod appellati
sunt iudaei a romanis amici
et socii et fratres
et quia susceperunt legatos
simonis gloriose
et quia iudaei et sacerdotes
eorum consenserunt
esse eum ducem suum
et summum sacerdotem
in aeternum donec surgat
propheta fidelis
et ut sit super eos dux
et ut cura esset illi pro sc̄is
et constitueret praepositos
super opera eorum
et super regionem et super
armam et super praesidia
et cura sit illi de sc̄is
et ut audiatur ab omnibus
et ut scribantur in nomine eius
omnes conscriptiones
in regione
et ut operiatur purpura
et auro
et ne liceat alii ex populo
et ex sacerdotibus irritu
facere aliquid horum
et contra dicere his quae
ab eo dicuntur
aut convocare conventum
in regione sine ipso
et uestiri purpura

et uti fibula aurea qui autem
fecerit extra haec
aut irritum fecerit aliquid
horum reus erit
et conplacuit omni populo
statuere simonem
et facere secundum verba ist̄a
et suscepit simon et placuit
ut summo sacerdotio
fungeretur
et esset dux et princeps
gentis iudaeorum
et sacerdotum
et praeesset omnibus
et scripturam istam
dixerunt ponere in tabulis
aereis
et ponere eas in peribulo
sc̄orum in loco celebri
exemplum autem ponere
in aerario ut habeat simon
et filii eius
LVI XV Et misit rex antiochus
filius demetrii epistulas
ab insulis maris simoni
sacerdoti et principi gentis
iudaeorum et universae genti
et erant continentes
hunc modum
Rex antiochus simoni sacer
doti magno et genti iudae
orum salutem
quoniam quidem pestilentes
optinuerunt regnum
patrum nostrorum
uolo autem uindicare regnum
et restituere illud
sicut erat antea electam feci
multitudinem exercitus
et feci naves bellicas
uolo autem procedere
per regiones
ut ulciscar in eos qui corru
perunt regionem nostram

Et qui desolaverunt civitates
multas in regno meo
Nunc ergo statuo tibi omnes
oblationes quas remiserunt
tibi ante me reges
Et quaecumque alia dona
remiserunt tibi
Et permitto tibi facere
percussuram proprii
nomismatis in regione tua
Hierusalem autem sanctam
esse et liberam
Et omnia arma quae fabri
cata sunt
Et praesidia quae extruxisti
quae tenes maneant tibi
Cum autem obtinuerimus
regnum nostrum glorifi
cabimus te et gentem tuam
Et templum gloria magna
ita ut manifestetur gloria
vestra in universa terra
Anno centesimo septuagesimo
quarto
Exiit Antiochus in terram
patrum suorum
Et convenerunt ad eum omnes
exercitus
Ita ut pauci relicti essent
cum Tryphonem
Et insecutus est eum
Antiochus rex
Et venit Doram fugiens
per maritimam
Sciebat enim quod con
gregata sunt in eum mala
et reliquit eum exercitus
Et adplicuit Antiochus
super Doram cum centum
viginti milibus virorum
bellatorum
et octo milibus equitum
Et circuiit civitatem
et naves a mari accesserunt

Et vexabant civitatem
a terra et mari
Et neminem sinebant egredi
LVIII Venit autem Numenius
et qui cum eo fuerant
ab urbe Roma habentes
epistulas regibus
Et regionibus scriptas in quib(us)
continebantur haec
Lucius consul Romanorum
Ptolomeo regi salutem
Legati Iudaeorum venerunt
ad nos amici nostri
Renovantes pristinam amicitiam
et societatem missi a Simone
principe sacerdotum
et populo Iudaeorum
Attulerunt autem et clipeum
aureum mnarum mille
Placuit itaque nobis scribere
regibus et regionibus
ut non inferant illis mala
Neque inpugnent eos et civitates
eorum
et regiones eorum
et ut non ferant auxilium
pugnantibus adversus eos
Visum est autem nobis
accipere ab eis clypeum
Si qui ergo pestilentes
refugerunt de regione
ipsorum ad vos
Ad vos tradite eos Simoni
principi sacerdotum
ut vindicet in eos secundum
legem suam
haec eadem scripta sunt
Demetrio regi
Et Attalo et Arabae et Arsaci
Et in omnes regiones et Sam
samae et Spartanis et Delo
et Myndo
Et Sicyonae et Cariae et Samum
et Pamphyliam et Liciam

et alicarnasum et rhodum
et phaselida et choo et siden
et arado et cortinam
et gnidum et cyprum
et cyrenen
exemplum autem eorum
scripserunt simoni principi
sacerdotum
LVIII antiochus autem rex
applicuit castra in dora
secundo admovens ei semper
manus et machinas faciens
et conclusit tryfonem
ne procederet
et misit ei simon duo milia
virorum electorum
in auxilium
et argentum et aurum
et vasa copiosa
et noluit ea accipere
sed rupit omnia quae pactus
est cum eo antea et aliena
vit se ab eo
et misit ad eum athenobium
unum de amicissimis
ut tractaret cum ipso dicens
vos tenetis ioppen et gazaram
et arcem quae est in hieru
salem civitates regni mei
fines earum desolastis
et fecistis plagam magnam
super terram
et dominati estis per loca
multa in regno meo
nunc ergo tradite civitates
quas occupastis
et tributa locorum quibus
dominati estis extra
fines iudaeae
sin autem date pro illis
quingenta talenta argenti
et exterminii quod
exterminastis
et tributorum civitatum

alia talenta quingenta
sin autem veniemus
et expugnabimus vos
et venit athenobius amicus
regis in hierusalem
et vidit gloriam simonis
et claritatem in auro
et argento
et apparatum copiosum
et obstipuit et retulit ei
verba regis simon
et respondit et dixit ei
neque alienam terram
sumpsimus
neque aliena detinemus
sed hereditatem patrum
nostrorum quae ab ini
micis nostris iniusto
aliquo tempore possessa est
nos vero tempus habentes
vindicamus hereditatem
patrum nostrorum
nam de ioppen et gazara
quae expostulas ipsi facie
bant in populo plagam
magnam
et in regione nostra
horum damus talenta centum
et non respondit illi verbum
reversus autem cum ira
ad regem renuntiavit ei
verba ista
et gloriam simonis
et universa quae vidit
et iratus est rex ira magna
tryfon autem fugit navi
in orthosiada
et constituit rex cendebeum
ducem maritimum et ex
ercitum equitum
et peditum dedit illi
et mandavit illi movere
castra contra faciem
iudaeae

ET MANDAVIT EI AEDIFICARE
CAEDRONEM
ET OBSTRUERE PORTAS CIVITATIS
ET DEBELLARE POPULUM
REX AUTEM PERSEQUEBATUR
TRYFONEM
ET PERVENIT CENDEBEUS IAMNIAM
ET COEPIT IRRITARE PLEBEM
ET CONCULCARE IUDAEAM
ET CAPTIVARE POPULUM
ET INTERFICERE
ET AEDIFICARE CAEDRONE
ET CONLOCAVIT ILLIC
EQUITES EXERCITUM
UT EGRESSI PERAMBULARENT
VIAM IUDAEAE SICUT CON
STITUIT EI REX
LIX ET ASCENDIT IOHANNIS DE GAZARIS
ET NUNTIAVIT SIMONI PATRI SUO
QUAE FECIT CENDEBEUS
ET VOCAVIT SIMON FILIOS SUOS
SENIORES
IUDAM ET IOHANNEM ET AIT ILLIS
EGO ET FRATRES MEI EXPUGNA
VIMUS HOSTES ISRAHEL
AB ADULESCENTIA USQUE
IN HUNC DIEM
ET PROSPERATUM EST IN MANIB
NOSTRIS LIBERARE ISRAHEL
ALIQUOTIENS
NUNC AUTEM SENUI
SED ESTOTE LOCO MEO
ET FRATRES MEI
ET EGRESSI PUGNATE PRO GENTE
NOSTRA
AUXILIUM VERO DE CAELO
VOBISCUM SIT
ET ELEGIT DE REGIONE VIGINTI
MILIA VIRORUM BELLIGERA
TORUM ET EQUITES
ET PROFECTI SUNT AD CENDEBEUM
ET DORMIERUNT IN MODIN
ET SURREXERUNT MANE
ET ABIERUNT IN CAMPUM

ET ECCE EXERCITUS COPIOSUS
IN OBVIAM ILLIS PEDITUM
ET EQUITUM
ET FLUVIUS TORRENS ERAT
INTER MEDIUM IPSORUM
LX ET ADMOVIT CASTRA CONTRA
FACIEM EORUM IPSE
ET POPULUS EIUS
ET VIDIT POPULUM TREPIDANTEM
AD TRANSNATANDUM TORRENTEM
ET TRANSFRETAVIT PRIMUS
ET VIDERUNT EUM VIRI
ET TRANSIERUNT POST EUM
ET DIVISIT POPULUM ET EQUITES
IN MEDIO PEDITUM
ERAT AUTEM EQUITATUS ADVERSA
RIORUM COPIOSUS NIMIS
ET EXCLAMAVERUNT SACRIS TUBIS
ET IN FUGAM CONVERSUS EST
CENDEBEUS ET CASTRA EIUS
ET CECIDERUNT EX EIS MULTI
VULNERATI
RESIDUI AUTEM FUGERUNT
IN MUNITIONEM
TUNC VULNERATUS EST IUDAS
FRATER IOHANNIS
IOHANNES AUTEM INSEQUUTUS
EST EOS
DONEC VENIT CAEDRONAM
QUAM AEDIFICAVIT
ET FUGERUNT USQUE AD TURRES
QUAE ERANT IN AGRIS AZOTI
ET SUCCENDIT EAS IGNI
ET CECIDERUNT EX ILLIS
DUO MILIA VIRORUM
ET REVERSUS EST IUDAEAM
IN PACE
LXI ET PTHOLOMEUS FILIUS ABOBI
CONSTITUTUS ERAT DUX
IN CAMPO HIERICHO
ET HABEBAT ARGENTUM ET AURUM
MULTUM
ERAT ENIM GENER SUMMI
SACERDOTIS

et exaltatum est cor eius
et volebat obtinere regionem
et cogitavit dolum adversus
simonem et filios eius
ut tolleret eos
Simon autem perambulans
civitates quae erant
in regione
et sollicitudinem gerens
earum descendit hiericho
ipse et matthathias
filius eius et iudas
Anno centesimo septuage
simo septimo
mense undecimo hic mensis
sabath
et suscepit eos filius abobi
in munitiunculam
quae vocatur doch cum dolo
quam aedificavit
et fecit eis convivium
magnum
et abscondit illic viros
et cum inebriatus esset
simon et filii eius
surrexit ptholomeus
cum suis
et sumpserunt arma sua
et intraverunt in convivium
et occiderunt eum
et duos filios eius
et quosdam pueros eius
et fecit deceptionem
magnam in israhel
et reddidit mala pro bonis
et scripsit haec ptholomeus
et misit regi ut mitteret ei
exercitum in auxilium
et traderet regionem
et civitates eorum et tributa
et misit alios in gazaram
tollere iohannem
et tribunis misit epistulas
ut venirent ad se

et dare eis argentum
et aurum et dona
et alios misit occupare
hierusalem et montem
templi
et procurrens quidam
nuntiavit iohanni in gazara
quia periit pater eius
et fratres eius
et quia misit te quoque interfici
ut audivit autem vehemen
ter expavit
et conprehendit viros
qui venerant perdere eum
et occidit eos
Cognovit enim quia quae
rebant eum perdere
et cetera sermonum
iohannis et bellorum
eius
et bonarum virtutum
quibus fortiter gessit
et aedificii murorum
quos struxit et rerum
gestarum eius
ecce haec scripta sunt
in libro dierum
sacerdotii eius
ex quo factus est princeps
sacerdotum post
patrem suum amen

EXP LIB MACCHABEORUM I

INCIPIUNT CAPITULA

LIBRI SECUNDI AMEN

I Ubi occisus est Antiochus rex in templo Naneae a sacerdotibus cum his qui secum erant

De igne sacrificii quem absconderunt in puteo

III De oratione Neemiae et quod regi Persarum manifestum sit

IIII Ubi arca Dei et altare inclusa sunt ab Hieremia propheta

V Ubi Simon detulit dona templi Dei

VI Et mittitur Heliodoro ad auferenda

VII Sacerdotes et populus orant Dominum

VIII Quomodo Heliodorus volens spoliare templum

VIIII Quomodo Onias sacerdos oblato sacrificio pro Heliodoro orat

De insidiis Simonis proditoris

X Ubi Iason frater Oniae principatum corrupit regem Antiochum pro adipiscendo summo sacerdotio

XI Ubi Iason misit argenti didragmas CCC ad sacrificium

XII Ubi Iason misit Menelaum ad regem et idem Menelaus exclusit Iasonem de sacerdotio

XIII Ubi Onias sacerdos occiditur ab Andronico

XIIII Ubi occiditur Andronicus pro Onia sacerdote occiso

XV Ubi Apollo Lysimachus occisus est et contra Menelaum apud regem

XVI De signis caelestibus apud Hierusolyma et de morte Iasonis persecutoris

XVII Ubi Antiochus persequens Iudaeam occiso populo

XVIII Ubi Antiochus expoliato templo Antiochiam profectus est

XVIIII Ubi Iudas Machabeus in deserto ferarum vixit

XX De edicto persecutionis regis et de passione

XXI De passione Eleazari et VII fratrum

XXII De zelo Iudae et quomodo Ptholomeus misit Nicanorem et Gorgian adversus Nicanorem

XXIII Ubi Iudas Machabeus pro contritione Iudaeorum in persecutores

XXIIII Ubi duces adversariorum superavit

XXV Ubi Antiochus rex apud Persipolim victus turpiter fugit de Persida

XXVI Ubi Deus Antiochum plaga percussit

XXVII Ubi Antiochus in poenis positus paenitentiam agit

XXVIII De morte Antiochi et de operibus eius

XXVIIII Ubi Iudas Machabeus Hierusalem recepit et sollemnia celebravit

XXX Ubi Antiochi filius regnum paternum obtinuit

XXXI Ubi Gorgias superatur persecutor Iudaeorum

XXXII Ubi Timotheus superatus est expugnatus

XXXIII De Timotheo occiso et Chaerea et Apollophane

XXXIIII Ubi Lysias inpugnans Iudaeos superatur a Iuda

XXXV De pactionibus Lysiae et litteris Antiochi

XXXVI Ubi Ioppitae dolo occiderunt Iudaeorum ducentos

XXXVII De Carnaim quam succendit Iudas

XXXVIII Ubi Timotheus a Iuda expugnatus est

XXXVIIII De praedicatione Machabei ad Ephron et ad Scythopolim

XL Ubi cum Gorgia pugnavit Iudas et per fugam [illegible] excellentibus eius fugavit

XLI Ubi occisi sunt Iudaei

XLII De resurrectionis spe

XLIII Ubi Antiochus Eupator venit in Iudaeam

XLIIII Ubi magistris Antiochi nocturnis cum suis occiderunt in castris eorum

XLV Ubi victus Antiochus reversus est in regnum

XLVI Ubi Demetrius venit in regnum

XLVII Ubi Demetrius mittit Nicanorem ad interficiendum Iudam

XLVIII Ubi Nicanor pacem iungit cum Iuda

XLVIIII Ubi rursus accusante Alchimo fidei regis pactum et iunctionem adversus Iudam dirupit

L Ubi Machabeus fugit manus Nicanoris

LI Ubi comminatur Nicanor sacerdotibus ut Iudam ei traderent

LII De Razia presbytero et [illegible]

LIII Ubi Nicanor superbia elatus blasphemat

LIIII Ubi Iuda pugnante [illegible] cecidit Nicanor praecepit et Hierusolyma

LV Ubi caput et manum Nicanoris abscidit Iudas [illegible]

Fratribus qui sunt per aegyptum
iudaeis salutem dicunt
fratres qui sunt in hierusolymis
iudaei
et qui in regione iudaeae
et pacem bonam
Benefaciat uobis ds et memi
nerit testamenti sui
quod est ad abraham et isaac
et iacob seruorum suorum
fidelium
et det uobis cor omnibus
ut colatis eum et faciatis eius
uoluntatem corde magno
et animo uolenti
adaperiat cor uestrum in lege
sua et in praeceptis eius
et faciat pacem exaudiat oratio
nes uestras et reconcilietur
uobis
nec uos deserat in tempore malo
et nunc hic sumus orantes
pro uobis
Regnan te demetrio
anno centensimo
sexagensimo nono
nos iudaei scripsimus uobis
in tribulatione et inpetu
qui superuenit nobis
in istis annis ex quo recessit
iason a sca terra
et a regno portam succende
runt et effuderunt
sanguinem innocentem
et orauimus adnm
et exauditi sumus
et obtulimus sacrificium
et similaginem
et accendimus lucernas
et proposuimus panes
et nunc frequentate dies
scenophegiae mensis casleu
I Anno centensimo octogen
simo octauo

populus qui est hierusolymis
et in iudaea
senatusque et iudas aristobolo
magistro ptholomei regis
qui est de genere christorum
sacerdotum
et his qui in aegypto sunt iudaeis
salutem et sanitatem de magnis
periculis a do liberati
magnifice gratias ipsi utpote
qui aduersus talem regem
dimicauimus
ipse enim ebullire fecit
de perside eos qui pugna
uerunt contra nos
nam cum in perside esset
dux ipse
et cum ipso inmensus exercitus
cecidit in templo naneae
consilio deceptus sacer
dotis naneae
ut enim cum ea habiturus
uenit antiochus ad locum
et amici eius
et ut acciperet pecunias
multas dotis nomine
cumque proposuissent eas
sacerdotes naneae
et ipse cum paucis ingressus
esset intra ambitum fani
clauserunt templum
cum intrasset antiochus
apertoq occulto aditu templi
mittentes lapides percusserunt
ducem et qui cum eo erant
et diuiserunt membratim
et capitibus amputatis
foras proiecerunt
per omnia benedictus ds
qui tradidit impios
II Facturi itaque quinta et uicen
sima mensis casleu puri
ficationem templi
necessarium duximus

significare vobis
ut vos quoque agatis diem
scenophegiae
et diem ignis qui datus est
quando Neemias aedificato
templo et altari obtulit
sacrificia
nam cum in Persidem duceren
tur patres nostri sacerdotes
qui tunc di cultores erant
acceptum ignem de altario
occulte absconderunt
in valle ubi erat puteus
altus siccus
et in eo contutati sunt eum
ita ut omnibus ignotus esset locus
cum praeterissent autem
multi anni
et placuit dō ut mitteretur
Neemias a rege Persidis
nepotes sacerdotum illorum
qui absconderant misit ad
requirendum ignem
et sicut narraverunt nobis
non invenerunt ignem
sed aquam crassam
et iussit eos aurire et afferre
sibi et sacrificia inposita erant
iussit sacerdos Neemias
asparet aqua ipsa et ligna
et quae erant superposita
ut que hoc factum est
et tempus adfuit quo sol
refulsit qui prius erat
in nubilo
accensus est ignis magnus
ita ut omnes mirarentur
orationem autem faciebant
omnes sacerdotes dum con
summatur sacrificium
Ionatha inchoante
ceteris autem respondentib·
et Neemiae erat oratio
hunc habens modum

III Dne ds omnium creator
terribilis et fortis
iustus et misericors
qui solus es rex bonus
solus praestans
solus iustus et omnipotens
et aeternus qui liberas isrl
de omni malo
qui fecisti patres electos
et scificasti eos
accipe sacrificium pro universo
populo tuo Israhel
et custodi partem tuam
et scifica IIII
congrega dispersionem nostram
libera eos qui serviunt gentib·
contemptos et abominatos
respice
ut sciant gentes quod tu es
ds noster
adflige opprimentes et con
tumeliam facientes in superbia
constitue populum tuum
in loco sco tuo sicut dixit
Moyses
sacerdotes autem psallebant
hymnos usque quo consum
matum esset sacrificium
cum autem consummatum
fuisset sacrificium
ex residua aqua
Neemias iussit lapides
maiores perfundi
quod ut factum est flamma
ex eis accensa est
sed ex lumine quod refulsit
ab altari consumpta est
ut vero manifesta essent
haec renuntiatum est regi
Persarum quod in loco
in quo ignem absconderant
hi qui translati erant
sacerdotes aqua apparuit
de qua Neemias et qui cum eo
erant

purificaverunt sacrificia
Considerans autem rex
et rem diligenter examinans
fecit eam templum
Et si quibus donaverat rex
multa bona accipiebat
ex hoc et tribuebat
Appellavit autem Neemias
hoc Nephtar
quod interpretatur
purificatio
Vocatur autem apud
plures Nephi
IIII Invenitur autem in descriptio
nibus Hieremiae prophetae
quod iussit accipere ignem
eos qui transmigrabantur
ut significatum est
Et ut mandavit transmigratis
et dedit illis legem ne obliviscerentur
praecepta domini
et ut non exerrarent mentibus
videntes simulacra aurea
et argentea et ornamenta
eorum
et alia huius modi dicens
hortabatur ne legem
amoverent a corde suo
Erat autem in ipsa scriptura
quomodo tabernaculum
et arcam iussit propheta
divino responso ad se facto
comitari secum usque quo
exiit in montem in quo
Moses ascendit
et vidit dei hereditatem
et veniens ibi Hieremias
invenit locum speluncae
et tabernaculum et arcam
et altare intulit illuc
et ostium obstruxit
Et accesserunt quidam simul
qui sequebantur ut notarent
sibi locum et non potuerunt

Ut autem cognovit Hieremias
culpans illos dixit
quod ignotus erit locus
donec congreget deus
congregationem populi
et propitius fiat et tunc
dominus ostendet haec
et apparebit maiestas domini
et nubis erit sicut et Mosi
manifestabatur
et sicut cum Salomon petit
ut locus sanctificaretur magno
deo manifestabat haec
Et ut sapientiam habens
obtulit sacrificium dedica
tionis et consummationis
templi
Sicut et Moyses orabat ad dominum
et descendit ignis de caelo
et consumpsit holocaustum
Et dixit Moses eo quod
non sit manducatum
quod erat pro peccato
et consumptum est
Similiter et Salomon
octo dieb(us) celebravit
dedicationem
Inferebantur autem in descrip
tionibus et commentariis
Neemiae
haec eadem et construens
bibliothecam
congregavit de regibus libros
et prophetarum et David
et epistulas regum
de donariis
Similiter autem et Iudas
ea quae didicerat per bellum
quod nobis acciderat con
gregavit omnia et sunt
apud nos
Si ergo desideratis haec
mittite qui perferant
vobis

ACTURI ITAQUE PURIFICATIONEM
SCRIPSIMUS UOBIS
BENE IGITUR FACIETIS SI EGERITIS
HOS DIES
DS AUTEM QUI LIBERAUIT
POPULUM SUUM
ET REDDIDIT HEREDITATEM
OMNIBUS ET REGNUM ET SACER
DOTIUM ET SCIFICATIONEM
SICUT PROMISIT IN LEGE
SPERAMUS QUOD CITO NOSTRI
MISEREBITUR
ET CONGREGAUIT DE SUB CAELO
IN LOCO SCM
ERIPUIT ENIM NOS DE MAGNIS
PERICULIS ET LOCUM PURGAUIT
DE IUDA UERO MACHABEO
ET FRATRIBUS EIUS
ET TEMPLI MAGNI PURIFICATIONE
ET DE ARAE DEDICATIONE
SED ET DE PROELIIS QUAE PERTI
NENT AD ANTIOCHUM NOBILEM
ET FILIUM EIUS EUPATOREM
ET DE INLUMINATIONIBUS QUAE
DE CAELO FACTAE SUNT AD EOS
QUI PRO IUDAEIS FORTITER
FECERUNT
ITA UT UNIUERSAM REGIONEM
CUM PAUCI ESSENT UINDICARENT
ET BARBARAM MULTITUDINEM
FUGARENT
ET FAMOSISSIMUM TOTO ORBE
TEMPLUM RECUPERARENT
ET CIUITATEM LIBERARENT
ET LEGES QUAE ABOLITAE ERANT
RESTITUERENTUR DNO
CUM OMNI TRANQUILLITATE
PROPITIO FACTO ILLIS
ITEM QUAE A IASONE CYRENEO
QUINQUE LIBRIS CONPRE
HENSA TEMPTAUIMUS
NOS UNO UOLUMINE BREUIARE
CONSIDERANTES ENIM MULTITU
DINE LIBRORUM ET DIFFICULTA
TEM
UOLENTIBUS ADGREDI
NARRATIONES HISTORIARUM
PROPTER MULTITUDINEM
RERUM CURAUIMUS
UOLENTIBUS QUIDAM LEGERE
UT ESSET ANIMI OBLECTATIO
STUDIOSIS UERO UT FACILE POS
SINT MEMORIAE COMMENDARE
OMNIB AUTEM LEGENTIBUS
UTILITAS CONFERATUR
ET NOBIS QUIDEM IPSIS QUI OPUS
HOC BREUIANDI CAUSA SUSCE
PIMUS NON FACILEM LABOREM
IMMO UERO NEGOTIUM PLENUM
UIGILIARUM ET SUDORIS
ADSUMSIMUS
SICUT HI QUI PRAEPARANT
CONUIUIUM ET QUAERUNT
ALIORUM UOLUNTATI PARERE
PROPTER MULTORUM GRATIAM
LIBENTER LABOREM SUSTINEMUS
UERITATEM QUIDEM DE SINGULIS
AUCTORI CONCEDENTES
IPSI AUTEM SECUNDUM DATAM
FORMAM BREUITATI STUDENTES
SICUT ENIM NOUAE DOMUS
ARCHITECTO DE UNIUERSA
STRUCTURA CURANDUM EST
EI UERO QUI PINGERE CONATUR
QUAE APTA SUNT
AD ORNATUM EXQUIRENDA SUNT
ITA AESTIMANDUM EST ET IN NOBIS
ETENIM INTELLECTUM COLLIGERE
ET ORDINARE SERMONEM
ET CURIOSIUS PARTES SINGULAS
QUASQUE DISQUIRERE
HISTORIAE CONGRUIT AUCTORI
BREUITATEM UERO DICTIO
NIS SECTARI
ET EXECUTIONES RERUM
UITARE BREUITATEM
CONCEDENDUM EST
HINC IGITUR NARRATIONEM
INCIPIMUS

DE PRAEFATIONE TANTUM DIXISSE
SUFFICIAT
STULTUM ETENIM EST ANTE
HISTORIAM EFFLUERE
IN IPSA AUTEM HISTORIA SUCCINGI
IV IGITUR CUM SCA CIVITAS HABITARE
TUR IN OMNI PACEM
LEGES ETIAM ADHUC OPTIME
CUSTODIRENTUR PROPTER ONIAE
PONTIFICIS PIETATEM
ET ANIMOS ODIO HABENTES
MALA FIEBANT
UT IPSI REGES ET PRINCIPES
LOCUM SUMMO HONORE
DIGNUM DUCERENT
ET TEMPLUM MAXIMIS
MUNERIBUS INLUSTRARENT
ITA UT SELEUCUS ASIAE REX
DE REDITIBUS SUIS PRAESTARET
OMNES SUMPTUS AD MINISTE
RIORUM SACRIFICIORUM
PERTINENTES
SIMON AUTEM DE TRIBU BENIAMIN
PRAEPOSITUS TEMPLI CON
STITUTUS CONTENDEBAT OBSIS
TENTE SIBI PRINCIPE
SACERDOTUM
INIQUUM ALIQUID IN CIVITATE
MOLIRI · SED CUM VINCE
ONIAN NON POSSET
VENIT AD APOLLONIUM THARSEAE
FILIUM QUI ILLO TEMPORE
ERAT DUX COELE SIRIAE
ET FOENICIS
ET NUNTIAVIT EI PECUNIIS
INNUMERABILIBUS PLENUM
ESSE AERARIUM HIERUSOLYMIS
ET COMMUNES COPIAS
INMENSAS ESSE
QUAE NON PERMANENT ADRATI
ONEM SACRIFICIORUM
ESSE AUTEM POSSIBILE SUB PO
TESTATE REGIS CADERE
UNIVERSA

CUMQUE RETTULISSET APOLLO
NIUS AD REGEM DE PECUNIIS
QUAE DELATAE ERANT
ILLE ACCITUM HELIODORUM
QUI ERAT SUPER NEGOTIA EIUS
MISIT CUM MANDATIS UT PRAE
DICTAM PECUNIAM TRANS
PORTARET
STATIMQUE HELIODORUS
ITER ADGRESSUS
SPECIE QUIDEM QUASI PER COELE
SYRIAM ET FOENICEN CIVITATES
ESSET PERAGRATURUS
RE AUTEM VERA REGIS PROPOSI
TUM PERFECTURUS
SED CUM VENISSET HIERUSOLYMA
ET BENIGNE A SUMMO SACER
DOTE IN CIVITATE ESSET
ACCEPTUS
NARRAVIT DE DATO INDICIO
PECUNIARUM
ET CUIUS REI GRATIA ADESSET
APPARUIT
INTERROGAVIT AUTEM SI VERA
HAEC ITA ESSENT
TUNC SUMMUS SACERDOS OSTENDIT
DEPOSITA ESSE HAEC
ET VICTUALIA VIDUARUM
ET PUPILLORUM
QUAEDAM VERO ESSE HIRCANI
TOBIAE VIRI VALDE EMINENTIS
IN HIS QUAE DETULERAT
IMPIUS SIMON
UNIVERSA AUTEM ARGENTI
TALENTA QUADRAGINTA ESSE
ET AURI DUCENTA
DECIPI VERO EOS QUI CREDIDIS
SENT LOCO ET TEMPLO
QUOD PER UNIVERSUM MUNDUM
HONORATUR PRO SUI VENERA
TIONE ET SCITATE INPOSSIBILE
OMNINO ESSE
VI AT ILLE PRO HIS QUAE HABEBAT
IN MANDATIS A REGE

DICEBAT OMNI GENERE REGIAE
DEFERENDA
CONSTITUTA AUTEM DIE INTRABAT
DE HIS HELIODORUS ORDINATURUS
NON MODICA UERO PER UNIUERSAM
CIUITATEM ERAT TREPIDATIO
SACERDOTES AUTEM ANTE
ALTARE CUM SACERDOTALIBUS
STOLIS IACTAUERUNT SE
ET INUOCABANT DE CAELO EUM
QUI DE DEPOSITIS LEGEM
POSUIT
UT HIS QUI DEPOSUERANT EA
SALUA CUSTODIRET
IAM UERO QUI UIDERET SUMMI
SACERDOTIS UULTUM MENTE
UULNERABATUR
FACIES ENIM ET COLOR INMUTATUS
DECLARABAT INTERNUM
ANIMI DOLOREM
CIRCUMFUSA ENIM ERAT UIRO
MAESTITIA QUAEDAM
ET HORROR CORPORIS
PER QUAE MANIFESTUS
ASPICIENTIBUS DOLOR CORDIS
EIUS EFFICIEBATUR
ALII ETIAM CONGREGATI DE DO
MIBUS CONFLUEBANT
PUBLICA SUPPLICATIONE
OBSECRANTES
PRO EO QUOD IN CONTEMTUM
LOCUS ESSET UENTURUS
ACCINCTAE QUAE MULIERES
CILICIIS PECTUS PER PLA
TEAS CONFLUEBANT
SED ET UIRGINES QUE CONCLUSAE
ERANT PROCURREBANT AD
AD ONIAN
ALIAE AUTEM AD MUROS
QUAEDAM UERO PER FENESTRAS
ASPICIEBANT
UNIUERSAE AUTEM PROTENDEN
TES MANUS IN CAELUM
DEPRAECABANTUR

ERAT ENIM MISERA COMMIX
TAE MULTITUDINIS
ET MAGNI SACERDOTIS IN AGONE
CONSTITUTI EXPECTATIO
ET HI QUIDEM INUOCABANT
OMNIPOTENTEM DM
UT CREDITA SIBI HIS QUI CREDIDE
RANT CUM OMNI INTEGRITATE
CONSERUARENTUR
VII HELIODORUS AUTEM QUOD
DECREUERAT PERFICIEBAT
EODEM LOCO IPSE CUM SATELLI
TIBUS CIRCA AERARIUM
PRAESENS
SED SPS OMNIPOTENTIS
MAGNAM FECIT SUAE
OSTENSIONIS EUIDENTIAM
ITAUT OMNES QUI AUSI FUERANT
PARERE EI RUENTES DĪ UIRTUTE
IN DISSOLUTIONEM ET FORMI
DINEM CONUERTERENTUR
APPARUIT ENIM ILLIS QUIDAM
EQUUS TERRIBILEM HABENS
SESSOREM OPTIMIS OPERI
MENTIS ADORNATUS
ISQUE CUM IMPETU HELIODORO
PRIORES CALCES ELISIT
QUI AUTEM EI SEDEBAT UIDEBATUR
ARMA HABERE AUREA
ALII ETIAM APPARUERUNT
DUO IUUENES
UIRTUTE DECORI OPTIMI GLORIA
SPECIOSIQUE AMICTU QUI
CIRCUMSTETERUNT EUM
ET EX UTRAQUE PARTE
FLAGELLABANT SINE INTERMIS
SIONEM MULTIS PLAGIS
UERBERANTES
SUBITO AUTEM HELIODORUS
CONCIDIT IN TERRA EUMQUE
MULTA CALIGINE CIRCUMFUSUM
RAPUERUNT
ATQUE IN SELLA GESTATORIA
INPOSITUM EIECERUNT

ET IS QUI CUM MULTIS CURSORIB·
ET SATELLITIBUS PRAEDICTUM
INGRESSUS EST AERARIUM
PORTABATUR
NULLO SIBI AUXILIUM FERENTE
MANIFESTA COGNITA DI UIRTUTE
ET ILLE QUIDEM PER DIUINAM
UIRTUTEM IACEBAT MUTUS
HI AUTEM DNM BENEDICEBANT
QUIA MAGNIFICABIT LOCUM SUUM
ET TEMPLUM QUOD PAULO ANTE
TIMORE AC TUMULTU ERAT
PLENUM APPARENTE
OMNIPOTENTE DNO
GAUDIO ET LAETITIA
IMPLETUM EST
VI TUNC UERO EX AMICIS HELIO
DORI QUIDAM ROGABANT
CONFESTIM ONIAN
UT INUOCARET ALTISSIMUM
ET UITAM DONARET EI QUI
IN SUPREMO SPU ERAT
CONSTITUTUS
CONSIDERANS AUTEM
SUMMUS SACERDOS
NE FORTE REX SUSPICARETUR
MALITIAM ALIQUAM
EX IUDAEIS CIRCA HELIODORUM
CONSUMMATAM
OBTULIT PRO SALUTE UIRI
HOSTIAM SALUTAREM
CUMQUE SUMMUS SACERDOS
EXORARET
IDEM IUUENES EISDEM UESTIBUS
AMICTI ADSTANTES HELIO
DORO DIXERUNT
ONIAE SACERDOTI GRATIAS AGE
NAM PROPTER EUM TIBI DNS
UITAM DONAUIT
TU AUTEM A DO FLAGELLATUS
NUNTIA OMNIBUS MAGNALIA DI
ET PO TESTATEM ET HIS
DICTIS NON CONPARUE
RUNT

HELIODORUS AUTEM HOSTIA
DO OBLATA
ET UOTIS MAGNIS PROMISSI
EI QUI UIUERE ILLI CONCESSIT
ET ONIAE GRATIAS AGENS
RECEPTO EXERCITU
REPEDABAT AD REGEM
TESTABATUR AUTEM OMNIBUS
EA QUAE SUB OCULIS SUIS
UIDERAT OPERA MAGNI DI
CUM AUTEM REX INTERROGASSET
HELIODORUM QUIS ESSET APTUS
ADHUC SEMEL IN HIERUSO
LYMAM MITTI AIT
SI QUEM HABES HOSTEM
AUT REGNI TUI INSIDIATOREM
MITTE ILLUC ET FLAGELLATUM
EUM RECIPIES
SI TAMEN EUASERIT EO QUOD
IN LOCO UERE SIT QUAEDAM
UIRTUS DI
NAM IPSE QUI HABET IN CAELIS
HABITATIONEM
UISITATOR ET ADIUTOR EST
LOCI ILLIUS
ET UENIENTES AD MALEFACI
ENDUM PERCUTIT AC PERDIT
IGITUR DE HELIODORO ET AERARII
CUSTODIA ITA RES SE HABET
IIII SIMON AUTEM PRAEDICTUS
PECUNIARUM ET PATRIAE
DELATOR MALE LOQUEBATUR
DE ONIA
TAMQUAM IPSE HELIODORUM
INSTIGASSET AD HAEC
ET IPSE FUISSET INCENTOR
MALORUM
PROUISOREMQUE CIUITATIS
AC DEFENSOREM GENTIS SUAE
ET AEMULATOREM LEGIS DI
AUDEBAT INSIDIATOREM
REGNI DICERE
SED CUM INIMICITIAE IN TANTUM
PROCEDERENT

UT ETIAM PER QUOSDAM
SIMONIS NECESSARIOS
HOMICIDIA FIERENT
CONSIDERANS ONIAS PERICULUM
CONTENTIONIS
ET APOLLONIUM INSANIRE
UT POTE DUCEM COELESYRIAE
ET FOENICIS
AD AUGENDAM MALITIAM SIMONIS
AD REGEM SE CONTULIT
NON UT CIUIUM ACCUSATOR
SED COMMUNEM UTILITATEM
APUD SEMET IPSUM UNIUER
SAE MULTITUDINIS CONSIDERANS
UIDEBAT ENIM SINE REGALI
PROUIDENTIA INPOSSIBILEM
ESSE PACEM REBUS DARI
NEC SIMONEM POSSE CESSARE
A STULTITIA SUA
VII SED POST SELEUCI UITAE
EXCESSUM
CUM SUSCEPISSET REGNUM
ANTIOCHUS QUI NOBILIS
APPELLABATUR
AMBIEBAT IASON FRATER ONIAE
SUMMUM SACERDOTIUM
ADITO REGE PROMITTENS EI
ARGENTI TALENTA SEXAGINTA
ET TRECENTA
ET EX REDITIBUS ALIIS TALENTA
OCTOGINTA SUPER HAEC
MITTEBAT ET ALIA CENTUM
QUINQUAGINTA
SI POTESTATI EIUS CONCEDERETUR
GYMNASIUM ET EPHOEBIAM
SIBI CONSTITUERE
ET EOS QUI IN HIERUSOLYMIS
ERANT ANTIOCHENOS
SCRIBERE
QUOD CUM REX ANNUISSET
ET OPTINUISSET PRINCIPATUM
STATIM AD GENTILEM RITUM
CONTRIBULES SUOS TRANS
FERRE COEPIT

ET AMOTIS HIS QUAE HUMANITA
TIS CAUSA IUDAEIS A REGIBUS
FUERANT CONSTITUTA PER IOHAN
NEM PATREM EUPOLEMI
QUI APUD ROMANOS DE AMICITIA
ET SOCIETATE
FUNCTUS EST LEGATIONEM
LEGITIMA CIUIUM IURA
DESTITUENS
PRAUA INSTITUTA SANCIBAT
ET ENIM AUSUS EST SUB IPSA
ARCE GYMNASIUM CONSTITUERE
ET OPTIMOS QUOSQUE EPHOEBORUM
ET LUPANARIBUS PONERE
ERAT AUTEM HOC NON INITIUM
SED INCREMENTUM QUODDAM
ET PROFECTUS GENTILIS
ET ALIENIGENAE CONUERSATIO
NIS PROPTER IMPII ET NON
SACERDOTIS
IASONIS NEFARIUM ET INAUDITUM
SCELUS
ITA UT SACERDOTES IAM NON CIRCA
ALTARIS OFFICIA DEDITI ESSENT
SED CONTEMPTO TEMPLO
ET SACRIFICIIS NEGLECTIS
FESTINARENT PARTICIPES
FIERI PALESTRAE
ET PRAEBITIONI EIUS INIUSTAE
DISCRETIIS DISCI
ET PATRIOS QUIDEM HONORES
NIHIL HABENTES
GRAECAS GLORIAS OPTIMAS
ARBITRABANTUR
QUARUM GRATIA PERICULOSA
EOS CONTENTIO HABEBAT
ET EORUM INSTITUTA
AEMULABANTUR
AC PER OMNIA HIS CONSIMILES
ESSE CUPIEBANT
QUOS HOSTES ET PEREMPTORES
HABUERANT
IN LEGES ENIM DIUINAS IMPIE
AGERE IMPUNE NON CEDIT

sed haec sequens tempus
declaravit
XI Cum autem quinquennalis
agon Tyro celebraretur
et rex praesens esset
misit Iason facinorosus
ab hierosolymis viros
peccatores portantes
argenti didrachmas CCC
in sacrificium herculis
quas postulaverant
hii qui asportaverant
ne in sacrificiis erogarentur
quia non oporteret
sed in alias sumptus eas
deputari
sed haec oblata sunt quidem
ab eo qui miserat in sacri
ficium herculis
propter praesentes autem
data sunt in fabricam
navium triremium
misso autem in aegyptum
apollonio mnesthei filio
propter primates philo
metoris regis
cum cognovisset antiochus
alienum se a negotiis
regni effectum propriis
utilitatibus consulens
profectus inde venit ioppen
et inde hierosolymam
et magnifice ab iasone
et civitate susceptus
cum facularum luminibus
et laudibus ingressus est
et inde in foenicem exercitum
convertit
VI Et post triennii tempus
misit Iason menelaum
supradicti simonis
fratrem
portantes pecunias regi
et negotiis necessariis

responsa perlaturum
at ille commendatus regi
cum magnificasset faciem
potestatis eius
in semet ipsum retorsit
summum sacerdotium
super ponens Iasonem
talenta argenti CCC
acceptisque a rege
mandatis venit
nihil quidem habens sacerdotio
dignum animos vero crudelis tyranni
et ferae beluae iram gerens
et Iason quidem qui proprium
fratrem captivaverat
ipse deceptus profugus
in ammanitem expulsus est
regionem
menelaus autem prin
cipatum quidem obtinuit
de pecuniis vero regi promissis
nihil agebat
cum exactionem faceret
sostratus qui arci erat
praepositus
nam ad hunc exactio vecti
galium pertinebat
ob quam causam utrique
ad regem vocati
menelaus amotus est
sacerdotio
succedente lysimacho
fratre suo
sostratus autem praelatus
est cypriis
VIII Et cum haec agerentur
contigit tharsenses
et mallotas seditionem
movere
eo quod antiochidi concu
binae eius dono essent dati
festinanter itaque rex
venit sedare illos relicto
affectu uno ex comitibus

suis andronicho
Ratus autem menelaus
accepisse tempus oportunum
aurea quaedam uasa e templo
furatus donauit andronicho
et alia uendiderat tyro
et per uicinas ciuitates
quod cum certissime
cognouisset onias
arguebat eum ipse in loco tuto
se continens antiochiae
secus dafnen
Unde menelaus accedens
ad andronicum rogabat
ut oniam interficeret
qui cum uenisset ad oniam
et datis dextris cum iure
iurando quamuis esset ei
suspectus suasisset asilo
procedere
statim eum peremit non
ueritus iustitiam ob quam
causam
Non solum iudaei sed et aliae
quoque nationes indigna
bantur et moleste ferebant
de nece tanti uiri iniusta
XIIII Sed regressum regem
de ciliciae locis
adierunt iudaei apud antiochiam
simul et graeci
conquerentes de iniqua
nece oniae
Contristatus itaq(ue) animo
antiochus et flexus
ad misericordiam
lacrimas fudit
Recordatus defuncti sobrie
tatem et modestiam
accensus q(ue) animis andronicum
purpura exutum circum
duci per totam ciuitatem
iubet
et eodem loco quo in oniam
impietatem commiserat
sacrilegum uita priuari
dño illi dignam poenam
tribuentem
XV Multis autem sacrilegiis
in templo a lysimacho
commissis menelai consilio
et diuulgata fama congrega
ta est multitudo aduersus
lysimachum multo iam
auro exportato
Turbis autem insurgentibus
et animis ira repletus
Lysimachus armatis fere trib(us)
milibus iniquis manibus
uti coepit duce quodam
tyranno
aetate pariter et dementia
prouectus
sed ut intellexerunt conatum
lysimachi
alii lapides alii fustes ualidos
arripere
quidam uero cinerem in lysi
machum iecere
et multi quidem uulnerati
quidam autem et prostrati
omnes uero in fugam
uersi sunt
ipsum etiam sacrilegum
secus aerarium interfecerunt
de his ergo coepit iudicium
aduersus menelaum agitari
et cum uenisset rex tyrum
ad ipsum negotium
detulerunt
missi uiri tres a senioribus
et cum superaretur menelaus
promisit ptolomeo multas
pecunias ad suadendum regi
itaque ptholomeus in quodam
atrio positus
quasi refrigerandi gratia regem
adiit et a sententia deduxit

et Menelaum quidem uni
versae malitiae reum
criminibus absolvit
miseros autem qui etiam
si apud Scythas causam dixissent
innocentes iudicarentur
morte damnavit
cito ergo iniustam poenam
dederunt qui pro civitate
et populo et sacris vasis
causam prosecuti sunt
quam ob rem Tyrii quoque indignati
erga sepulturam eorum
liberalissimi extiterunt
Menelaus autem propter eorum
qui in potentia erant
avaritia permanebat
in potestate
crescens in malitia et ad in
sidias civium
XVI V Eodem tempore Antiochus
secundam profectionem
paravit in Aegyptum
contigit autem per universam
Hierosolymorum civitatem
videri diebus XL per aera
equites discurrentes auratas
stolas habentes et hastis
quasi cohortes armatas
habent
et cursus equorum per ordinem
digestos
et congressiones fieri commi
nus et scutorum motus
et galearum multitudinis
gladiis districtis
et telorum iactus et aure
orum armorum splendores
omnisque generis loricarum
quapropter omnes rogabant
in bonum monstra converti
sed cum falsus rumor exisset
tamquam vita excessisset
Antiochus
assumptis Iason non minus
mille viros repente adgres
sus est civitatem
et civibus ad murum con
volantibus
ad ultimum adprehensa
civitate
Menelaus fugit in arcem
Iason vero non parcebat
in caede civibus suis
nec cogitabat prosperitatem
adversus cognatos
malum esse maximum
arbitrans hostium
* et non civium se tropaea
capturum *
et principatum quidem
non obtinuit
finem vero insidiarum suarum
confusione cepit
et profugus iterum abiit
in Ammanitem
ad ultimum in exitium sui
conclusus ab Areta Arabum
tyranno
fugiens de civitate in civitate
omnibus odiosus ut refuga legum
et execrabilis ut patriae
et civium hostis in Aegyptum
extrusus est
et qui multos de patria
expulerat peregre
periit
Lacedaemonas profectus
quasi pro cognatione ibi
refugium habiturus
et qui insepultos abiecerat
multos
ipse et inlamentatus et in
sepultus abicitur sepul
tura neque peregrina usus
neque patrio sepulchro participans
XVII His itaque gestis suspicatus est
rex societatem deserturos
iudaeos

et ob hoc profectus ex aegypto
efferatis animis ciuitatem
quidem armis cepit
iussit autem militibus inter
ficere nec parcere
occursantibus
et per domos ascendentes
trucidare
fiebat ergo caedes iuuenum
ac seniorum
mulierum et natorum
exterminia
uirginumque et paruulorum
neces
erant autem toto triduo
octoginta milia interfecti
quadraginta milia uincti
sed nec ista sufficiunt
ausus est intrare templum
uniuersa terra sanctius
menelao doctore qui legum
et patriae fuit proditor
et scelestis manibus sumens
sca uasa
quae ab aliis regibus et ciuitatib
erant posita ad ornatum
loci et gloriam contrec
tabat indigne et contaminabat
ita alienatus mente antiochus
non considerabat quod prop
ter peccata habitantium
ciuitatem modicum dns
fuerat iratus
propter quod et accidit
circa locum despectio
alioquin nisi contigisset eos
multis peccatis esse
inuolutos
sicut heliodorus qui missus
est a seleuco rege ad ex
poliandum aerarium
etiam hic statim adueniens
flagellatus
et repulsus utique fuisset

ab audacia
uerum non propter locum
gentem
sed propter gentem locum
dns elegit
ideoque et ipse locus particeps
factus est populi malorum
postea autem fiet socius
et bonorum
et qui derelictus in ira dī
omnipotentis
iterum in magni dni reconci
liatione cum summa gloria
exaltabitur
igitur antiochus mille et octin
gentis oblatis de templo
talentis
uelociter antiochiam
regressus est
existimans se prae superbia
terram ad nauigandum
pelagus uero ad iter agendum
deducturum propter
mentis elationem
reliquid autem et praepositos
ad adfligendam gentem
hierusolymis quidem philippum
genere frigem moribus
crudeliorem
eo ipso a quo constitutus est
in garizin autem andronicum
et menelaum
qui grauius quam ceteri
imminebant ciuibus
cumque adpositus esset
et contra iudaeos misit
odiosum principem apollo
nium cum exercitu
uiginti duo milibus
praecipiens et omnes per
fectae aetatis interficere
mulieres ac iuuenes uendere
qui cum uenisset hierusolymam
pacem simulans

quievit usq(ue) ad sanctum
diem sabbati
Et tunc feriatis iudaeis arma
capere suis praecepit
Omnesque qui ad spectaculum
processerant trucidavit
et civitatem cum armatis
discurrens ingentem
multitudinem peremit
XIX Iudas autem machabeus
qui decimus fuerat secesserat
in desertum locum
Ibique inter feras vitam in mon
tibus cum suis agebat
et feni cibo vescentes
demorabantur
ne participes essent coin
quinationis
XX Sed non potest multum
V. temporis
misit rex senem quendam
antiochenum qui conpel
leret iudaeos
ut se transferrent a patriis
et dei legibus
praecontaminare etiam
quod in hierusolymis
erat templum
et cognominare iovis olympii
et in garizin prout erant
hi locum inhabitabant
iovis hospitalis
pessima autem universis
et gravis malorum erat
incursio
Nam et templum luxuria
et comesationibus erat
plenum
et scortantium cum meretricib(us)
sacratisque aedibus mulieres se
ultro ingerebant
intro ferentes ea quae
non licebat
Altare etiam plenum erat
inlicitis quae legibus
prohibebantur
Neque autem sabbata
custodiebantur
Neque dies sollemnes patrii
servabantur
nec simpliciter se quisquam
iudaeum esse confitebatur
Ducebantur autem cum amara
necessitate in die natali regis
ad sacrificia
et cum liberi sacra celebra
rentur cogebantur
hedera coronati
libero circumire
Decretum autem exiit
in proximas gentilium
civitates suggerentes
ptholomaeis
ut pari modo et ipsi adversus
iudaeos agerent ut sacri
ficarent
autem eos qui nollent transire
ad statuta gentilium
interficerent
Erat ergo videre miseriam
duae enim mulieres delatae
sunt natos suos circum
cidisse
quas infantibus ad ubera
suspensis
cum publice per civitatem
circumduxissent
per muros praecipitaverunt
Alii vero ad proximas coeuntes
speluncas
et latenter sabbati diem
celebrantes
cum indicati essent philippo
flammis succensi sunt
eo quod verebantur propter
religionem et observantiam
manu sibimet auxilium ferre
Obsecro autem eos qui hunc libru(m)

LECTURI SUNT NE ABHORRESCANT
PROPTER ADUERSOS CASUS
SED REPUTENT EA QUAE
ACCIDERUNT
NON AD INTERITUM SED AD CORREP
TIONEM GENERIS ESSE NOSTRI
ET ENIM MULTO TEMPORE
NON SINERE PECCATORIBUS
EX SENTENTIA AGERE
SED STATIM ULTIONES ADHIBERE
MAGNI BENEFICII EST INDICIUM
NON ENIM SICUT IN ALIIS NATIONIB·
DNS PATIENTER EXPECTAT
UT EAS CUM IUDICII DIES UENERIT
IN PLENITUDINE PECCATORUM
PUNIAT
ITA ET IN NOBIS STATUIT UT PECCA
TIS NOSTRIS IN FINEM DEUOLUTIS
ITA DEMUM IN NOS UINDICET
PROPTER QUOD NUMQUAM
QUIDEM A NOBIS MISERICOR
DIAM SUAM AMOUET
CORRIPIENS UERO IN ADUERSIS
POPULUM SUUM NON DERE
LINQUIT
SED HAEC NOBIS AD COMMONITIO
NEM LEGENTIUM DICTA SINT
PAUCIS
IAM AUTEM UENIENDUM EST
AD NARRATIONEM
XXI IGITUR ELEAZARUS DE PRIMORIB·
SCRIBARUM
UIR AETATE PROUECTUS
ET UULTU DECORUS APERTO ORE
HIANS CONPELLEBATUR CARNEM
PORCINAM MANDUCARE
AT ILLE GLORIOSAM MORTEM
MAGIS QUAM ODIBILEM
UITAM AMPLECTENS
UOLUNTARIE PRAEIBAT
AD SUPPLICIUM
INTUENS AUTEM QUEMADMODUM
EUM OPORTERET ACCEDERE
PATIENTER SUSTINENS DESTINAUIT

NON ADMITTERE INLICITA
PROPTER UITAE AMOREM
HII AUTEM ADSTABANT INIQUA
MISERATIONE COMMOTI
PROPTER ANTIQUAM UIRI
AMICITIAM
TOLLENTES EUM SECRETO
ROGABANT AFFERRI CARNES
QUIBUS UESCI EI LICEBAT
UT SIMULARETUR MANDUCASSE
SICUT REX IMPERAUERAT
DE SACRIFICIIS CARNIBUS
UT HOC FACTO A MORTE LIBERARETUR
ET PROPTER UETEREM AMICITIAM
HANC IN EO FACERENT HUMANITATEM
AT ILLE COGITARE COEPIT
AETATIS AC SENECTUTIS SUAE
EMINENTIAE
DIGNAM ET INGENUITATEM
NOBILITATIS CANITIAE ATQUE
A PUERO OPTIMAE CONUER
SATIONIS
ET SECUNDUM SCAE A DO CONDITAE
LEGIS CONSTITUTA RESPONDIT
CITO DICENS PRAEMITTI SE
UELLE IN INFERNUM
NON ENIM AETATI NOSTRAE
DIGNUM EST INQUID FINGERE
UT MULTI ADULESCENTIUM
ARBITRANTES ELEAZARUM NONA
GINTA ANNORUM TRANSISSE
AD UITAM ALIENIGENARUM
ET IPSI PROPTER MEAM
SIMULATIONEM
ET PROPTER MODICUM CORRUP
TIBILIS UITAE TEMPUS
DECIPIANTUR
ET PER HOC MACULAM ATQUE
EXSECRATIONEM MEAE
SENECTUTI CONQUIRAM
NAM ETSI IN PRAESENTI
TEMPORIS SUPPLICIIS
HOMINUM ERIPIAR
SED MANUS OMNIPOTENTIS

neque uidens neque depraehendas
effectum
quam ob rem fortiter uitam
excedendo
senectute quidem dignus
apparebo
iuuenibus autem exem
plum forte relinquam
si prompto animo ac fortiter
pro grauissimis et sanctissimis
legibus honesta morte
perfungar
His dictis confestim ad sup
plicium trahebatur
hii autem qui eum ducebant
et paulo ante fuerant
mitiores
in ira uersi sunt propter
sermones ab eo dictos
quos illi per arrogantiam
prolatos arbitrabantur
sed cum plagis perimere
tur ingemuit et dixit
Domine qui habes sanctam scientiam
manifeste
scis tu quia cum a morte
possem liberari
duros corporis sustineo
dolores
secundum animam uero
propter timorem tuum
libenter haec patior
Et iste quidem hoc modo
uita decessit
non solum iuuenibus
sed et uniuersae genti
memoriam mortis suae
ad exemplum uirtutis
et fortitudinis derelinquens
VII Contigit autem et septem
fratres cum matre sua
adprehensos conpelli a rege
contra fas ad carnes porcinas
flagris et taureis cruciatos

Unus autem ex illis qui erat
primus sic ait
quid quaeris et quid uis discere
a nobis parati sumus mori
magis quam patrias dei leges
praeuaricari
Iratus itaque rex iussit
sarthagines et ollas
aeneas succendi
quibus statim succensis iussit
ei qui prior fuerat locutus
amputari linguam et cute
capitis abstracta
summas quoque manus ei
et pedes praecidi
ceteris eius fratribus et matre
inspicientibus
et cum iam per omnia inutilis
factus esset
iussit ignem admoueri
et adhuc spirantem torreri
in sarthagine
in qua cum diu cruciaretur
ceteri una cum matre inuicem
se hortabantur mori fortiter
dicentes dominus deus aspiciet ueri
tatem
et consolabitur in nobis
quemadmodum per protes
tationem cantici declara
uit moses
et in seruis suis dominus consolabitur
II Mortuo itaque primo illo
hoc modo sequentem
ducebant ad inludendum
et cute capitis eius cum
capillis detracta
interrogabant si manducaret
prius quam toto corpore
membra singula punirentur
at ille respondens patria
uoce dixit
non faciam propter quod
et iste sequenti loco primi

TORMENTA SUSCEPIT
ET IN ULTIMO SPU CONSTITUTUS AIT
TU QUIDEM SCELESTISSIME
IN PRAESENTI UITA NOS PERDIS
SED REX MUNDI DEFUNCTOS
NOS PRO SUIS LEGIBUS IN AETER
NAE UITAE RESURRECTIONE
SUSCITAUIT
III POST HUNC TERTIUS INLUDEBATUR
ET LINGUAM POSTULATUS CITO
PROTULIT
ET MANUS CONSTANTER EXTENDIT
ET CUM FIDUCIA AIT
E CAELO ISTA POSSIDEO
SED PROPTER DI LEGES NUNC HAEC
IPSA DESPICIO
QUONIAM AB IPSO ME EA
RECEPTURUM SPERO
ITA UT REX ET QUI CUM IPSO ERANT
MIRARENTUR ADULESCENTULI
ANIMUM
QUOD TAMQUAM NIHILI DUCERET
CRUCIATUS
IIII ET HOC ITA DEFUNCTO QUARTUM
SIMILITER UEXABANT
TORQUENTES
ET CUM IAM ESSET AD MORTEM
SIC AIT
POTIUS EST AB HOMINIBUS
MORTI DATOS SPEM EXPEC
TARE A DO
ITERUM AB IPSO RESUSCITANDOS
TIBI ENIM RESURRECTIO AD UITAM
NON ERIT
V ET CUM ADMOUISSENT QUINTUM
UEXABANT EUM
AT ILLE RESPICIENS IN EUM DIXIT
POTESTATEM INTER HOMINES
HABENS
CUM SIS CORRUPTIBILIS FACIS
QUOD UIS
NOLI AUTEM PUTARE GENUS
NOSTRUM A DO ESSE
DERELICTUM

PATIENTER SUSTINE ET UIDEBIS
MAGNA POTESTAS IPSIUS
QUALITER TE ET SEMEN TUUM
TORQUEBIT
VI POST HUNC DUCEBANT ET SEXTUM
ET IS MORI INCIPIENS SIC AIT
NOLI FRUSTRA ERRARE
NOS ENIM PROPTER NOSMET
IPSOS HAEC PATIMUR
PECCANTES IN DM NOSTRUM
ET DIGNA ADMIRATIONE
FACTA SUNT IN NOBIS
TU AUTEM NE EXISTIMES TIBI
INPUNE FUTURUM QUOD CON
TRA DM PUGNARE TEMPTAUERIS
SUPRA MODUM AUTEM MATER
MIRABILIS ET BONORUM
MEMORIA DIGNA
QUAE PEREUNTES SEPTEM FILIOS
SUB UNIUS DIEI TEMPORE
CONSPICIENS
BONO ANIMO FEREBAT PROPTER
SPEM QUAM IN DM HABEBAT
SINGULOS ILLORUM HORTABATUR
PATRIA UOCE
FORTITER REPLETA SAPIENTIAM
ET FEMINEAE COGITATIONI
MASCULINUM ANIMUM INSERENS
DIXIT AD EOS
NESCIO QUALITER IN UTERO MEO
ADPARUISTIS
NEQUE ENIM EGO SPM DONAUI
UOBIS ET ANIMAM ET UITAM
ET SINGULORUM MEMBRA
NON EGO IPSA CONPEGI
SED ENIM MUNDI CREATOR
QUI FORMAUIT HOMINIS
NATIUITATEM
QUIQUE OMNIUM INUENIT ORIGINEM
ET SPM UOBIS ITERUM CUM
MISERICORDIA REDDET ET UITAM
SICUT NUNC UOS METIPSOS
DESPICITIS PROPTER
LEGES EIUS

ANTIOCHUS AUTEM CONTEMNI
SE ARBITRATUS
SIMUL ET EXPROBANTIS UOCE
DESPECTA
CUM ADHUC ADULESCENTIOR
SUPERESSET
NON SOLUM UERBIS HORTABATUR
SED ET IURAMENTO ADFIRMABAT
DIUITEM SE ET BEATUM
FACTURUM
ET TRANSLATUM A PATRIIS LEGIB
AMICUM HABITURUM ET RES
NECESSARIAS PRAEBITURUM
SED AD ISTA CUM ADULESCENS
NEQUAQUAM INCLINARETUR
UOCAUIT REX MATREM ET
SUADEBAT UT ADULESCENTI
FIERET IN SALUTEM
CUM AUTEM MULTIS EAM UERBIS
ESSET HORTATUS
PROMISIT SUASURAM SE
FILIO SUO
ITAQUE INCLINATA AD ILLUM
INRIDENS CRUDELEM
TYRANNUM
AIT PATRIA UOCE
FILI MI MISERERE MEI QUAE TE
IN UTERO DECEM MENSES
PORTAUI
ET LAC TRIENNIUM DEDI ET ALUI
ET IN AETATEM ISTAM PERDUXI
PETO NATE ASPICIAS IN CAELUM
ET TERRAM ET AD OMNIA
QUAE IN EIS SUNT
ET INTELLEGAS QUIA EX NIHILO
FECIT ILLA DS ET HOMINUM
GENUS
ITA FIT UT NON TIMEAS CARNIFI
CEM ISTUM
SED DIGNUS FRATRIBUS TUIS
EFFECTUS
SUSCIPE MORTEM UT IN ILLA
MISERATIONE CUM FRATRIB
TUIS TE RECIPIAM

CUM HAEC ILLA ADHUC DICERET
AIT ADULESCENS QUEM
SUSTINETIS
NON OBOEDIO PRAECEPTO REGIS
SED PRAECEPTO LEGIS QUAE
DATA EST NOBIS PER MOSEN
TU UERO QUI INUENTOR OMNIS
MALITIAE FACTUS ES IN
HEBRAEOS NON EFFUGIES
MANUM DI
NOS ENIM PRO PECCATIS NOSTRIS
HAEC PATIMUR
ET SI NOBIS PROPTER INCREPA
TIONEM ET CORREPTIONEM
DNS NOSTER MODICUM
IRATUS EST
SED ITERUM RECONCILIABITUR
SERUIS SUIS
TU AUTEM O SCELESTE ET OMNIUM
HOMINUM FLAGITIOSISSIME
NOLI FRUSTRA EXTOLLI UANIS
SPE BUS
IN SERUOS EIUS INFLAMMATUS
NONDUM ENIM OMNIPOTENTIS DI
ET OMNIA INSPICIENTIS
IUDICIUM EFFUGISTI
NAM FRATRES MEI MODICO
NUNC DOLORE SUSTENTATO
SUB TESTAMENTO AETERNAE
UITAE EFFECTI SUNT
TU UERO IUDICIO DI IUSTAS
SUPERBIAE POENAS SOLUES
EGO AUTEM SICUT FRATRES MEI
ANIMAM ET CORPUS MEUM
TRADO PRO PATRIIS LEGIBUS
INUOCANS DM MATURIUS
GENTI NOSTRAE PROPITIUM
FIERI
TEQUE CUM TORMENTIS
ET UERBERIBUS CONFITERI
QUOD IPSE EST DS SOLUS
IN ME UERO ET IN FRATRIBUS
MEIS DESINET OMNIPO
TENTIS IRA

que super omne genus
nostrum iuste super
ducta est
VII Tunc rex accensus ira in hunc
super omnes crudelius
deseuit
indigne ferens derisum se
et hic itaque mundus obiit
per omnia in d̄no confidens
nouissime autem et mater
consummata est
igitur de sacrificiis et nimis
crudelibus satis dictum
VIII Iudas uero machabeus
et qui cum illo erant
introibant latenter in castella
et conuocantes cognatos
et eos qui permanserant
in iudaismo
adsumentes adduxerunt
ad sex milia uiros
et inuocabant d̄nm ut respi
ceret in populum qui ab
omnibus calcabatur
misereretur templo
quod contaminabatur
ab impiis
misereretur etiam exter
minio ciuitatis quae esset
ilico conplananda
et uocem sanguinis ad se
clamantis audiret
memoraretur quoque
iniquissimas mortes
innocentium paruulorum
et blasphemias nomini
suo inlatas
et indignaretur super his
ad machabeus congregata
multitudine
intolerabilis gentibus
efficiebatur
ira enim d̄ni in misericordiam
conuersa est et superueniens
castellis et ciuitatibus
et inprouisus succendebat eas
et opportuna loca occupans
non paucas hostium
strages dabat
maxime autem noctibus
ad huius commodi excursus
fe rebatur
et fama uirtutis eius ubique
diffundebatur
uidens autem philippus
paulatim uirum ad pro
fectum uenire
ac frequentius res ei prospere
cedere ad ptholomeum
ducem coelesyriae
et foenicis scribit
ut auxilium ferret regis
negotiis
ad ille uelociter misit
nicanorem patrocli
de primoribus amicum
datis
et permixtis gentibus
armatis non minus
uiginti milibus
ut uniuersum iudaeorum
genus deleret adiuncto
et gorgia uiro militari
constituit autem nicanor regi
ut tributum romanis
quod erat dandum
duo milia talentum de captiui
tate iudaeorum suppleret
statimque ad maritimas
misit ciuitates
conuocans ad coemptionem
iudaeorum mancipiorum
promittens se nonaginta
mancipia talento
distracturum
non respiciens ad uindictam
quae eum ab omnipotente
esset consecutura

IUDAS AUTEM UBI CONPERIT
INDICAVIT HIS QUI SECUM
ERANT IUDAEIS NICANORIS
ADVENTUM
EX QUIBUS QUIDAM FORMIDAN
TES ET NON CREDENTES DI IUS
TITIAE IN FUGAM
VERTEBANTUR
ALII VERO SIQUID EIS SUPER
ERANT VENDEBANT
SIMULQUE DNM DEPRAECABANTUR
UT ERIPERET EOS AB IMPIO
NICANORE
QUI EOS PRIUS QUAM INCOMMINUS
VENIRE VENDIDERAT
SI NON PROPTER EOS PROPTER
TESTAMENTUM QUOD ERAT
AD PATRES EORUM
ET PROPTER INVOCATIONEM
SCI ET MAGNIFICI NOMINIS
EIUS SUPER IPSOS
XXIII CONVOCATIS AUTEM MACCHA
BEUS SEPTEM MILIBUS
QUI CUM IPSO ERANT
ROGABAT NE HOSTIBUS
RECONCILIARENTUR
NEQ METUERENT INIQUE
VENIENTIUM ADVERSUM
SE HOSTIUM MULTITUDINEM
SED FORTITER CONTENDERENT
ANTE OCULOS HABENTES
CONTUMELIAM QUAE IN LOCUM
SCM AB HIS INIUSTE ESSET
INLATAM
ITEM QUE ET LUDIBRIA HABITAE
CIVITATIS INIURIAM
ADHUC ETIAM VETERUM
INSTITUTA CONVULSA
NAM ILLI QUIDEM ARMIS CON
FIDUNT AIT SIMUL ET AUDACIA
NOS AUTEM IN OMNIPOTENTE
DNO QUI POST VENIENTES
AD VERSUM NOS ET UNIVERSU
MUNDUM UNO NUTU DELERE

CONFIDIMUS
ADMONUIT AUTEM EOS ET DE
AUXILIIS DI QUAE FACTA SUNT
ERGA PARENTES
ET SUB SENNACHERIM CENTUM
OCTOGINTA QUINQUE MILIA
UT PERIERINT
ET DE PROELIO QUOD EIS
ADVERSUS GALATAS FUIT
IN BABYLONIA
UT OMNES UBI AD REM
VENTUM EST
MACHEDONIBUS SOCIIS HESITAN
TIBUS IPSI SEX MILIA SOLI
PEREMERUNT CENTUM
VIGINTI MILIA
PROPTER AUXILIUM ILLIS
DATUM DE CAELO
ET BENEFICIA PRO HIS PLURIMA
CONSECUTI SUNT
HIS VERBIS CONSTANTES
EFFECTI SUNT
ET PRO LEGIBUS ET PATRIA
MORI PARATI
CONSTITUIT ITAQUE FRATRES
SUOS DUCES UTRIUSQUE
ORDINIS SIMONEM
ET IOSEPPUM ET IONATHAN
SUBIECTIS UNICUIQUE MILLENIS
ET QUINGENTENIS
AD HOC ETIAM LECTO ILLIS AB EZRA
SCO LIBRO
ET DATO SIGNO ADIUTORIO DI
IN PRIMA ACIE IPSE DUX CUM
MISIT CUM NICANORE
ET FACTO SIBI ADIUTORE OMNI
POTENTE INTERFECERUNT
SUPER NOVEM MILIA
HOMINUM
MAIOREM PARTEM EXERCITUS
NICANORIS VULNERIBUS
DEBILEM FACTAM FUGERE
CONPULERUNT
PECUNIIS VERO EORUM

qui ad coitionem ipsorum
uenerant sublatis
ipsos usque persecuti sunt
sed reuerterunt ora con
clusi nam erat ante sabbatum
quam ob causam non perseue
rauerunt insequentes
arma autem ipsorum
et spolia congregantes
sabbatum agebant benedicen
tes dnm qui liberauit eos
in isto die
misericordiae initium
stillans in eos
post sabbatum uero debilibus
et orfanis et uiduis erunt
spoliae residua ipsi cum
suis habuere
VIIII His itaque gestis et communiter
ab omnibus facta
obsecratione
misericordem dnm postulant
ut in finem seruis suis
reconciliaretur
et ex his qui cum timotheo
et bachide erant contra
se contendentes
super uiginti milia inter
fecerunt et munitiones
excelsas obtinuerunt
et plures praedas diuiserunt
aequam portionem debilib·
pupillis et uiduis
sed et senioribus facientes
et cum arma eorum
collegissent
diligenter omnia conpo
suerunt in locis opportunis
residua uero spolia hieru
solymam detulerunt
et phylarcen qui cum
timotheo erat inter
fecerunt
uirum sceleratum qui in multis
iudaeos afflixerat
et cum epinicia agerent
hierusolymis eos qui
sacras ianuas incenderant
id est callisthenen cum in
quoddam domicilio re
fugisset incenderunt
digna ei mercede pro impie
tatibus suis redditā
facinorosissimus autem
nicanor
qui mille negotiatores ad iudae
orum uenditionem
adduxerat
humiliatus auxilio dni
ab his quos nullos existi
mauerat deposito ueste
gloriae
per mediterranea [illegible]
fugiens solus uenit anti
ochiam summam infeli
citatem de interitu sui
exercitus consequutus
et qui promiserat romanis
se tributum restituere
de captiuitate hieru
solymorum
praedicabat nunc protectorem
deum habere iudaeos
et ab ipso inuulnerabiles esse
eo quod sequerentur leges
ab ipso constitutas
IX Eodem tempore antiochus
inhoneste reuertebatur
de persida
intrauerat enim eam quae
dicitur persipolis
et temptauit expoliare
templa et ciuitatem
opprimere
sed multitudine ad arma
concurrente in fuga
uersi sunt
et ita contigit ut antiochus

POST FUGAM TURPITER
REDIRET
ET CUM UENISSET CIRCA ECBATANA
RECOGNOUIT QUAE ERGA
NICANOREM ET TIMOTHEUM
GESTA SUNT
ELATUS AUTEM IRA ARBITRABATUR
SE INIURIAM ILLORUM QUI SE
FUGAUERANT POSSE IN IUDAEOS
RETORQUERE
IDEOQUE IUSSIT AGITARI CURSUM
SINE INTERMISSIONE
AGENS ITER
CAELESTI EUM IUDICIO
PERURGUENTE
EO QUOD ITA SUPERBE LOCUTUS EST
SE UENTURUM HIERUSOLYMAM
ET CONGERIEM SEPULCHRI
IUDAEORUM EAM FACTURUM
xxv SED QUI UNIUERSA CONSPICIT
DNS ISRAHEL PERCUSSIT EUM
INSANABILI ET INUISIBILI
PLAGA
UT ENIM FINIUIT HUNC IPSUM
SERMONEM
ADPREHENDIT EUM DOLOR
DIRUS UISCERUM
ET AMARA INTERNORUM
TORMENTA
ET QUIDEM SATIS IUSTE
QUIPPE QUI MULTIS ET NOUIS
CRUCIATIBUS ALIORUM
TORSERAT UISCERA
LICET ILLE NULLO MODO A SUA
MALITIA CESSARET
SUPER HAEC AUTEM SUPERBIA
REPLETUS
IGNE SPIRANS ANIMO IN IUDAEOS
ET PRAECIPIENS ACCELERARE
NEGOTIUM
CONTIGIT ILLUM IMPETU
EUNTEM DE CURRU CADERE
ET GRAUI CORPORIS CONLISI
ONE MEMBRA UEXARE
ISQUE QUI SIBI UIDEBATUR ETIAM
FLUCTIBUS MARIS IMPERARE
SUPRA HUMANUM MODUM
SUPERBIA REPLETUS
ET MONTIUM ALTITUDINES
IN STATERA ADPENDERE
NUNC HUMILIATUS AD TERRAM
IN GESTATORIO PORTABATUR
MANIFESTAM DI UIRTUTEM
IN SEMET IPSO CONTESTANS
ITA UT DE CORPORE IMPII
UERMES SCATURIRENT
ODORE ETIAM ILLIUS ET FETORE
EXERCITUS GRAUARETUR
ET QUI PAULO ANTE SIDERA CAELI
CONTINGERE SE ARBITRABANTUR
EUM NEMO POTERAT PROPTER
INTOLLERANTIAM FETORIS
PORTARE
xxvi HINC IGITUR COEPIT EX GRAUI
SUPERBIA
DEUENIRE AD AGNITIONEM
SUI UENIRE DIUINA ADMONITUS
PLAGA
PER MOMENTA SINGULA
DOLORIBUS SUIS AUGMENTA
CAPIENTIBUS
ET CUM NEC IPSE IAM FETOREM
SUUM FERRE POSSET
ITA AIT
IUSTUM EST SUBDITUM ESSE DO
xxvii ET MORTALEM PARIA DO
SENTIRE
ORABAT AUTEM HIC SCELESTUS
DNM A QUO NON ESSET MISERI
CORDIAM CONSECUTURUS
ET CIUITATEM AD QUAM FESTI
NANS UENIEBAT UT EAM
AD SOLUM DEDUCERET
ET SEPULCHRUM CONGESTORUM
FACERET
NUNC OPTAT LIBERAM REDDERE
ET IUDAEOS QUOS NEC SEPUL
TURA QUIDEM SE DIGNOS HABITU
ROS

SED AVIBUS AC FERIS DIRIPIEN-
DOS TRADITURUM
ET PARVULIS EXTERMINATURUM
DIXERAT
AEQUALES NUNC ATHENIENSIB-
FACTURUM POLLICETUR
TEMPLUM ETIAM SCM QUOD
PRIUS EXPOLIAVERAT OPTI
MIS DONIS ORNATURUM
ET SCA VASA MULTIPLICATURUM
ET PERTINENTES AD SACRIFICIA
SUMPTUS DE REDITIBUS
SUIS PRAESTATURUM
SUPER HAEC ET IUDAEUM FUTURUM
ET OMNEM LOCUM TERRAE
PERAMBULATURUM
ET PRAEDICATURUM DI POTESTATE
SED NON CESSANTIB- DOLORIS
SUPERVENERAT ENIM IN EUM
IUSTUM DI IUDICIUM
DISPERANS SCRIPSIT AD IUDAEOS
IN MODUM DEPRAECATIONIS
EPISTULAM
HAEC CONTINENTEM
OBTIMIS CIVIBUS IUDAEIS
PLURIMUM SALUTEM ET BENE
VALERE ET ESSE FELICES
REX ET PRINCIPS ANTIOCHUS
SI BENE VALETIS ET FILII VESTRI
ET EX SENTENTIA VOBIS CUNCTA
SUNT MAXIMAS AGIMUS GRATIAS
ET EGO IN INFIRMITATE CONSTITUTUS
VESTRI AUTEM BENIGNE MEMOR
REGRESSUS DE PERSIDIS LOCIS
ET IN INFIRMITATE GRAVI
ADPREHENSUS
NECESSARIUM DUXI PRO COMMUNI
UTILITATE CURAM HABERE
NON DISPERANS MEMET IPSUM
SED SPEM MULTAM HABENS
EFFUGIENDI INFIRMITATEM
RESPICIENS AUTEM QUOD ET
PATER QUIB- TEMPORIBUS
IN LOCIS SUPERIORIB- DUCEBAT

EXERCITUM
OSTENDIT QUI POST SE SUSCIPERET
PRINCIPATUM
UT SI QUID CONTRARIUM ACCIDERET
AUT DIFFICILE NUNTIARETUR
SCIENTES HII QUI IN REGIONIB- ERANT
CUI ESSET RERUM SUMMA
DERELICTA NON TURBARENTUR
AD HAEC CONSIDERANS DE PROXIMO
POTENTES QUOQ- ET VICINOS
TEMPORIBUS INSIDIANTES
ET EVENTUM EXPECTANTES
DESIGNAVI FILIUM MEUM
ANTIOCHUM REGEM
QUEM SAEPE RECURRENS
IN SUPERIORA REGNA MULTIS
VESTRUM COMMENDABAM
ET SCRIPSI AD EUM QUAE SUB
IECTA SUNT
ORATE ITAQUE VOS
ET PETO MEMORES BENEFICIORU
PUBLICAE ET PRIVATIM
UT UNUSQUISQUE CONSERVET
FIDEM AD ME ET AD FILIUM MEU
CONFIDO ENIM EUM MODESTE
ET HUMANE ACTURUM
ET SEQUENTEM PROPOSITUM
MEUM COMMUNICATURUM VOBIS
IGITUR HOMICIDA ET BLASPHEMUS
PESSIME PERCUSSUS
ET UT IPSE ALIOS TRACTAVERAT
PEREGRE IN MONTIBUS
MISERABILI OBITU VITA FUNCTUS EST
TRANSFERABAT AUTEM CORPUS
PHILIPPUS CONLACTANEUS EIUS
QUI METUENS FILIUM ANTIOCHI
AD PTHOLOMEUM PHILOMETORA
IN AEGYPTO ABIIT
XXIX X MACCHABEUS AUTEM ET QUI CUM
ILLO ERANT DNO SE PROTEGENTE
TEMPLUM QUIDEM ET CIVITATEM
RECEPIT
ARAS AUTEM QUAS ALIENIGENAE
PER PLATEAS STRUXERANT

itemque delubra demolitus est
Et purgato templo aliud
altare fecerunt
et de ignitis lapidibus igne
concepto
obtulerunt sacrificia post
biennium
et incensum et lucernas
et panes propositionis
posuerunt quib· gestis
Rogabant dnm prostrati
in terram
ne amplius malis talis inciderent
sed et si quando peccassent
ut ab ipso mitius corriperentur
et non blasphemis ac barbaris
hominib· traderentur
qua die autem templum
ab alienigenis pollutum
fuerat
contigit eadem die purgatio
nem fieri vicensima et quin
ta mensis qui fuit casleu
et cum laetitia diebus octo
egerunt in modum
tabernaculorum
Recordantes quod ante modicum
temporis
diem sollemnem tabernaculorum
in montibus more bestiarum
egerant
propter quod thyrsos
et ramos virides
et palmas praeferebant ei
qui prosperavit mundari
locum suum
et decreverunt communi
praecepto
et decreto universae genti
iudaeorum
omnib· annis agere dies istos
XXX Et antiochi quidem qui appel
latus est nobilis
vitae excessus ita se habuit

nunc autem de eupatore
antiochi filio impii quae
gesta sunt narrabimus
breviantes mala quae in bellis
gesta sunt
hic suscepto regno constituit
super negotia regni
lysiam quendam phoenicis
et syriae militiae principem
nam ptholomeus qui dicebatur
macer iusti
tenax erga iudaeos esse
instituit
et praecipue propter
iniquitatem quae facta
erat in eis
et pacifice agere cum eis
sed ob hoc accusatus ab ami
cis apud eupatorem
cum frequenter proditor
audiret
eo quod cyprum creditas
a filometore nobilem
translatus etiam ab eo reces
sisset veneno vitam finivit
XXXI Gorgias autem cum esset
dux locorum
assumptis advenis frequen
ter iudaeos debellabat
iudaei vero qui tenebant
opportunas munitiones
fugatos ab hierosolymis
suscipiebant et bellare
temptabant
hi vero qui erant cum ma
chabeo per orationes dnm
rogantes ut esset sibi adiutor
impetum fecerunt in munitio
nes idumaeorum
multaque vi insistentes
loca optinuerunt
occurrentes interemerunt
et omnes simul non minus
viginti milibus trucidaverunt

quidam autem cum confugis
sent in duas turres valde
munitas
omnem apparatum ad repugnan
dum habentes
Macchabeus ad horum
expugnationem
relicto Simone et Ioseppum
item Macchabeo eisque qui cum
ipsis erant satis multis
ipse ad eas quae amplius perur
gebant pugnas conversus est
hii vero qui cum Simone erant
cupiditate ducti
a quibusdam qui in turribus
erant suasi sunt pecunia
et septuaginta milibus didragmis
acceptis dimiserunt quosdam
effugere
cum autem Macchabeo nun
tiatum esset quod factum est
congregatis principibus populi
accusavit quod pecunia
fratres vendidissent
adversariis eorum dimissis
hos igitur proditores factos
interfecit
et confestim duas turres
occupavit
armis autem ac manibus
omnia prospere agendo
in duabus munitionibus plus
quam viginti milia peremit
XXXII Timotheus qui prius a Iudaeis
fuerat superatus
convocato exercitu
peregrinae multitudinis
et congregato exercitu Asiano
advenit quasi armis Iudaeam
capturus
Macchabeus autem et qui cum
ipso erant
appropinquante illo deprecaban
tur Dominum

caput terra aspergentes
lumbosque ciliciis praecincti
ad altaris crepidinem provo
luti ut sibi propitius
inimicis autem eorum esset
inimicus et adversetur
sicut lex dicit
et ita post orationem sumptis
armis longius de civitate
procedentes
et proximi hostibus effecti
resederunt
primo autem solis ortu
utrique commiserunt
isti quidem victoriae et pro
speritatis sponsorem
cum virtute Domini habentes
illi autem ducem belli
animum habebant
sed cum vehemens pugna
esset apparuerunt
adversariis de caelo
viri quinque in equis frenis
aureis decori ducatum
Iudaeis praestantes
ex quibus duo Macchabeum
medium habentes
armis suis circumseptum
incolumem conservabant
in adversarios autem tela et
fulmina iaciebant
ex quo et caecitate confusi
et repleti perturbatione
cadebant
interfecti sunt autem viginti
milia quingenti et equites
sescenti
Timotheus autem confugit
in Gazara
praesidium munitum cui
praeerat Chaereas
Macchabeus autem et qui
cum eo erant
laetantes obsederunt praesidium

diebus quattuor
Et hii qui in turres erant loci
firmitate confisi super
modum maledicebant
et sermones nefandos
iactabant
XXXIIII Sed cum dies quinta inluces
ceret
uiginti iuuenes ex his qui cum
Macchabeo erant accensi
animis propter blasphemia
uiriliter accesserunt ad murum
et feroci animo incedentes
ascendebant
sed et alii similiter ascendentes
turres portasque succendere
adgressi atque ipsos male
dicos uiuos concremare
Per continuum autem biduum
praesidio uastato
Timotheum occultantem
se in quodam repperierunt
loco peremerunt
et fratrem illius Caerean
et Apollofanen occiderunt
quibus gestis in hymnis
et confessionibus bene
dicebant Dominum
qui magna fecit cum Israhel
et uictoriam illis dedit
XXXV Sed paruo post tempore
Lysias procurator regis
et propinquus
ac negotiorum praepositus
grauiter ferens de his quae
acciderant
congregatis octoginta milibus
et equitatu uniuerso ueniebat
aduersus Iudaeos
existimans se
ciuitatem quidem captam
gentibus habitaculum facturum
templum uero in pecuniae
quaestu

sicut cetera delubra gentium
habiturum
et per singulos annos uenale
sacerdotium
nequaquam recogitans Dei potestatem
sed mente effrenatus in mul
titudine peditum et in
milibus equitum
et in octoginta elefantis
confidebat
Ingressus autem Iudaeam
et adpropians Bethsurae
quod erat in angusto loco
ab Hierosolyma
interuallo quinque stadiorum
illud praesidium expugnabat
Ut autem Macchabeus et qui
cum eo erant cognouerunt
praesidia expugnari
cum fletu et lacrimis
rogabant Dominum
et omnis turba simul ut bonum
angelum mitteret ad salu
tem Israhel
Et ipse primus Macchabeus
sumptis armis ceteros
adhortatus est simul
secum periculum subire
et ferre auxilium
fratribus suis
Cumque pariter prompto
animo procederent
Hierusolymis
apparuit praecedens eos
eques in ueste candida
armis aureis uibrans
Tunc simul omnes benedixe
runt misericordem Dominum
et conualuerunt animis
non solum homines
sed et bestias ferocissimas
et muros ferreos parati
penetrare
Ibant igitur prompti de caelo

habentes adiutorem
et miserantem eos dominum
Leonum autem impetu
inruentes hostibus prostra
verunt ex eis undecim milia
peditum et equites mille et
sexcentos
Universos autem in fugam verterunt
plures vero ex eis vulnerati
nudi evaserunt
Sed et ipse Lysias turpiter
fugiens evasit
Et quia non insensatus erat
secum ipse reputans factam
erga se diminutionem
et intellegens invictos esse
Hebraeos Dei auxilio nitentes
misit ad eos
promisitque consensurum
se omnibus quae iusta sunt
et regem conpulsurum
amicum fieri
XXV Annuit autem Macchabaeus
precibus Lysiae in omnibus
utilitati consulens
et quaecumque Macchabaeus
scripsit Lysiae de Iudaeis
ea rex consensit
Nam erant scriptae Iudaeis
epistulae
a Lysia quidem hunc modum
continentes
Lysias populo Iudaeorum salutem
Iohannes et Abessalom qui
missi erant a vobis
tradentes scripta postulabant
ut ea quae per illos significa
bantur inplerem
quaecumque igitur regi
potuerunt perferri exposui
et quae res permittebant
consensit
si igitur in negotiis fidem
conservaveritis et iam deinceps
bonorum vobis causa esse
temptabo
De ceteris autem per singula
verbo mandavi
et istis et his qui a me missi sunt
conloqui vobiscum bene valete
Anno centesimo quadragen
simo octavo
Dioscori mensis vicensima
et quarta
Regis autem epistula
ita continebant
Rex autem Antiochus Lysiae
fratri salutem
Patre nostro inter deos
translato nos volentes
eos qui sunt in regno nostro
sine tumultu agere
et rebus suis adhibere diligentiam
audivimus Iudaeos non consen
sisse patri
ut transferrentur ad ritum
Graecorum
sed tenere velle suum institutum
ac propterea postulare
concedi sibi legitima sua
volentes igitur hanc quoque
gentem quietam esse
statuentes iudicavimus
templum restitui illis
ut agerent secundum maiorum
suorum consuetudinem
Bene igitur feceris si miseris ad eos
et dextram dederis ut cognita
nostra voluntate bono
animo sint
et utilitatibus propriis
deserviant
Ad Iudaeos autem regis
epistula talis erat
Rex Antiochus senatui Iudae
orum et ceteris Iudaeis
salutem
Si valetis sic estis ut volumus

sed et ipsi bene valemus
adiit nos Menelaus dicens
velle vos descendere ad ues-
tros qui sunt apud nos
his ergo qui commeant
usque ad diem tricensimum
mensis Xanthici damus
dexteras securitatis
ut Iudaei utantur cibis et legi-
bus suis sicut et prius
et nemo eorum ullo modo
molestiam patiatur de his quae
per ignorantiam gesta sunt
misimus autem et Menelaum
qui vos alloquatur valete
Anno centesimo quadrage-
simo octavo mensis Xanthici
quintadecima
miserunt autem etiam Ro-
mani epistulam ita se
habentem
Quintus Memmius et Titus
Manilius
legati Romanorum populo
Iudaeorum salutem
de his quae Lysias cognatus
regis concessit vobis
et nos concessimus
de quibus autem iudicavit
referendum
confestim aliquem mitte-
te diligentius inter vos
conferentes
ut decernamus sicut con-
gruit vobis
nos enim Antiochiam
accedimus
ideoque festinate scribere
ut nos quoque sciamus
cuius estis voluntatis
bene valete
Anno centesimo quadra-
gesimo octavo
quintadecima die mensis Xanthici

XII His factis pactionibus Lysias
pergebat ad regem
Iudaei autem agriculturae
operam dabant
sed hi qui residebant
Timotheus et Apollonius
Gennei filius
sed et Hieronymus et Demophon
super hos et Nicanor Cypriarches
non sinebant eos in silentio
agere et quiete
XXXVI Ioppitae vero tale quoddam
flagitium perpetrarunt
rogaverunt Iudaeos cum
quibus habitabant
ascendere scaphas quas para-
verant cum uxoribus et filiis
quasi nullis inimicitiis inter eos
subiacentibus
secundum commune itaque
decretum civitatis
et ipsis adquiescentibus
pacisque causa nihil suspectum
habentibus
cum in altum processissent
submerserunt non minus
ducentos
quam crudelitatem Iudas
in suae gentis homines
factam ut cognovit
praecepit viris qui erant
cum ipso
et invocato iusto iudice deo
venit adversus interfectores
fratrum
et portum quidem nocte
succendit scaphas exussit
eos autem qui ab igne refuge-
rant gladio peremit
et cum haec ita gessisset
discessit quasi iterum
reversurus
sed cum cognovisset
et eos qui erant Iamniae

vel lex pari modo facere
habitantibus iudaeis
Iamniteis quoq; nocte super
venit et portum cum navib;
succendit
ita ut lumen ignis pareret
hierusolymis
a stadiis ducentis quadraginta
XXX Inde cum abissent novem
stadiis et iter facerent
ad timotheum
commiserunt cum eo arabes
quinque milia viri et equites
quingenti
cumque pugna valida fieret
et auxilio di prospere
cessissent
residui victi arabes petebant
iuda dextras sibi dari
promittentes pascua daturos
et in ceteris profuturos
iudas autem arbitratus vere
in multis eos utiles pro
misit pacem
dextrasque acceptis disces
sere ad tabernacula sua
adgressus est autem
et civitatem quandam
firmam pontibus murisq;
circum septa
quae a turbis habitatur gentiu
promiscuarum cui nomen
caspin
hii vero qui intus erant con
fidentes in stabilitate
murorum
et apparatu alimoniarum
remissius agebant
maledictis lacessentes iudam
ac blasphemantes et loquen
tes quae fas non est
macchabeus autem invocato
magno mundi principe
qui sine arietib; et machinis
temporibus hiesu praecipitavit
hiericho
et ruit ferociter muris
et capta civitate per dni voluntate
inenarrabiles caedes fecit
ita ut adiacens stagnum stadio
rum duum latitudinis
sanguine interfectorum fluere
videretur
inde discesserunt stadia
septingenta
et venerunt in characha
ad eos qui dicuntur
tubianaei iudaeos
et timotheum quidem
in illis locis non conprehenderunt
nulloq; negotio perfecto
regressus est
relicto in quodam loco
firmissimo praesidio
dositheus autem et sosipater
qui erant duces cum mac
chabeo peremerunt
a timotheo relictos in prae
sidio decem milia viros
XXXI At macchabeus ordinatis circa
se sex milibus
et constitutis per cohortes
adversus thimotheum
processit
habentem secum centum
milia peditum equitumq;
duo quingenti
cognito autem iudae adventu
timotheus praemisit
mulieres et filios
et reliquum apparatum
in praesidium quod carnion
dicitur
erat enim inexpugnabile
et accessu difficile prop
ter locorum angustias
cumque cohors iudae
prima apparuisset

timor hostibus incussus est
ex praesentia dī
qui universa conspicit
et in fugā versi sunt alius ab alio
ita ut magis a suis deicerentur
et gladiorum suorum ictibus
debilitarentur
Iudas autem vehementer
instabat puniens profanos
et prostravit ex eis triginta
milia virorum
ipse vero Timotheus incidit
in partes Dosithei
et Sosipatri
et multis precib· postulabat
ut vivus dimitteretur
eo quod multorum ex Iudaeis
parentes haberet ac fratres
quos morte eius decipi eveniret
et cum fidem dedisset restitu-
turum se eos secundum
constitutum
inlesum eum dimiserunt
propter fratrum salutem
XXXVIIII Iudas autem egressus est ad Carnio
interfectis viginti quinque
milibus
post horum fugam et necem
movit exercitum ad Efron
civitatem munitam in qua
multitudo
diversarum gentium habitabat
et robusti iuvenes pro muris
consistentes fortiter
repugnabant
in hac autem machinae multae
et telorum erat apparatus
sed cum omnipotentem invo-
cassent qui potestate sua
hostium confringit vires
ceperunt civitatem
et ex eis qui intus erant viginti
quinque milia prostraverunt
inde ad civitatem Scytharum
abierunt
quae ab Hierusolymis sescen-
tis stadiis aberat
contestantibus autem his
qui apud Scythopolitas
erant Iudaeis
quod benigne ab eis haberentur
etiam temporibus infelicitatis
quod modeste secum egerint
gratias agentes eis
exhortati etiam de cetero
erga genus suum benignos esse
venerunt in Hierusolymam die
sollemni septimanarum
instante
XL Et post pentecosten
abierunt contra Gorgian
praepositum Idumeae
exivit autem cum peditibus
tribus milibus et equitibus
quadringentis
quibus congressis contigit
paucos ruere Iudaeorum
Dositheus vero quidam
de Bachenoris eques vir
fortis Gorgian tenebat
et cum vellet illum
capere vivum
eques quidam de Thracibus
inruit in eum
umerumque eius amputavit
atque ita Gorgias effugit
in Marisa
at illis qui cum Esdrin erant
diutius pugnantibus
et fatigatis invocavit dominum
Iudas adiutorem et ducem
belli fieri
incipiens voce patria
et cum hymnis clamorem
extollens fugam Gorgiae
militibus incussit
Iudas autem collecto exercitu
venit in civitatem Odollam

ET CUM SEPTIMA DIES SUPER
UENIRET SECUNDUM CONSUE
TUDINEM PURIFICATI
IN EODEM LOCO SABBATUM
EGERUNT
ET SEQUENTI DIE UENIT CUM SUIS
IUDAS UT CORPORA PROSTRA
TORUM TOLLERET
ET CUM PARENTIBUS PONERET
IN SEPULCHRIS PATERNIS
INUENERUNT AUTEM SUB TUNICIS
INTERFECTORUM DE DONARIIS
IDOLORUM QUAE APUD IAMNIAM
FUERUNT
A QUIBUS LEX PROHIBET IUDAEOS
OMNIBUS ERGO MANIFESTUM
FACTUM OB HANC CAUSAM
EOS CORRUISSE
OMNES ITAQUE BENEDIXERUNT
IUSTUM IUDICIUM DNI QUI OCCUL
TA FECERAT MANIFESTA
ATQUE ITA AD PRECES CONUERSI
ROGAUERUNT
UT QUOD FACTUM ERAT DELICTUM
OBLITTERARETUR
xlii AT UERO FORTIS IUDAS HORTABATUR
POPULUM CONSERUARE SE SINE
PECCATO
SUB OCULIS UIDENTES QUAE FACTA
SUNT PRO PECCATIS EORUM
QUI PROSTRATI SUNT
ET FACTA CONLATIONE DUODECIM
MILIA DRAGMAS ARGENTI MISIT
HIERUSOLYMAM OFFERRI PRO
PECCATIS SACRIFICIUM
BENE ET RELIGIOSE DE RESURREC
TIONE COGITANS
NISI EOS QUI CECIDERANT
RESURRECTUROS SPERARET
SUPERFLUUM UIDERE[illegible]TUR
ET UANUM ORARE
PRO MORTUIS
ET QUIA CONSIDERABAT QUOD HI QUI
CUM PIETATE DORMITIONE

ACCEPERANT
OPTIMAM HABERENT REPOSITAM
GRATIAM
SANCTA ERGO ET SALUBRIS COGITATIO
PRO DEFUNCTIS EXORARE
UT A PECCATIS SOLUERENTUR
xliii xviii ANNO CENTESIMO QUADRAGESI
MO NONO
COGNOUIT IUDAS ANTIOCHUM
EUPATOREM
UENIRE CUM MULTITUDINE
ADUERSUS IUDAEAM
ET CUM EO LYSIAM PROCURATOREM
ET PRAEPOSITUM NEGOTIORUM
SECUM HABENTEM PEDITUM
CENTUM DECEM MILIA
ET EQUITUM QUINQUE MILIA
ET ELEFANTOS UIGINTI duo CURRUS
CUM FALCIB· TRECENTOS
CONMISCUIT AUTEM SE ILLIS
ET MENELAUS
ET CUM MULTA FALLACIA DEPRE
CABATUR ANTIOCHUM PRO
PATRIAE SALUTEM
SED SPERANS SE CONSTITUI
IN PRINCIPATUM
SED REX REGUM SUSCITAUIT
ANIMOS ANTIOCHI IN PECCATOREM
ET SUGGERENTE LYSIA HUNC ESSE
CAUSAM OMNIUM MALORUM
IUSSIT UT EIS CONSUETUDO
CONPREHENSUM IN EODEM
LOCO NECARI
ERAT AUTEM IN EODEM LOCO TURRIS
QUINQUAGINTA CUBITORUM
ACCESSUM UNDIQ· HABENS CINERIS
HAEC PROSPECTUM HABEBAT
IN PRAECEPS
INDE IN CINERE DEICI IUSSIT
SACRILEGUM
OMNIB· EUM PROPELLENTIBUS
AD INTERITUM
ET TALI LEGE PRAEUARICATOREM
LEGIS CONTIGIT MORI

nec terrae dari menelaum
et quidem satis iuste
Nam quia multa erga aram dī
delicta commisit
Cuius ignis et cinis erat scs
ipse in cineris morte damnatus est
XIIII Sed rex mente effrenatus
ueniebat
nequiorem se iudaeis ostensurus
quibus iudas cognitis praecepit
populo
ut die ac nocte dnm inuocarent
quo sicut semper et nunc
adiuuaret eos
quippe qui lege et patria scōque
templo priuari uererentur
ac populum qui nuper paululum
respirasset
ne sineret blasphemis rursum
nationib· subdi
Omnib· itaque id simul facientib·
et petentib· a dno misericordiam
cum fletu et ieiuniis per triduum
continuum prostratis
hortatus est eos iudas ut se
praepararent
ipse uero cum seniorib· cogitauit
prius quam rex admoueret
exercitum ad iudaeam
et obtineret ciuitatem
exiret et dni iudicio commit-
tere exitum rei
dans itaq· potestatem omnium
do mundi creatori
ex hortatus suos ut fortiter
dimicarent
et usque ad mortem pro legib·
templo ciuitate patria
et ciuibus starent
circa modin exercitum
constituit
et dato signo suis di uictoria
iuuenib· fortissimis electis
Nocte adgressus aulam regiam
in castris interfecit uiros
quattuor milia
et maximum elefantorum
cum his qui super positi erant
summoq· metu ac perturbatione
hostium replentes rebus
prospere gestis abierunt
hoc autem factum est
die inlucescente
adiuuante eum dni protectione
Sed rex accepto gustu
audaciae iudaeorum arte
difficultates locorum temtabat
et bethsuram quod erat iudae-
orum praesidium munitum
castra admouebat
Sed fugabatur inpingebat
minuebatur
his autem qui intus erant
iudas necessaria mittebat
Enuntiauit autem mysteria
hostib· rhodocus quidam
de iudaico exercitu qui re-
quisitus
conprehensus conclusus est
Iterum rex sermonem habuit
ad eos qui erant in bethsuris
dextram dedit accepit abiit
commisit cum iuda superatus est
ut autem cognouit rebellasse
philippum antiochiae
qui relictus erat super negotia
mente consternatus iudaeos
deprecans
subditusq· eis iurat de omnibus
quibus iustum uisum est
et reconciliatus obtulit sacrificium
honorificauit templum
et munera posuit
machabaeum amplexus est
et fecit eum a ptolomaide
usq· gerrenos ducem et principem
ut autem ptolomaidam uenit
grauiter ferebant ptolomenses

AMICITIAE CONCUSSIONEM
INDIGNANTES NE FORTE FOEDUS
IN RUMPERENT
TUNC ASCENDIT LYSIAS TRIBUNAL ET EX
POSUIT RATIONEM ET POPULUM
SEDAVIT
REGRESSUSQ EST ANTIOCHIAM
ET HOC MODO REGIS PROFECTIO
ET REDITUS PROCESSIT
SED POST TRIENNII TEMPUS COGNO
VIT IUDAS ET QUI CUM EO ERANT
DEMETRIUM SELEUCI CUM MULTI
TUDINE VALIDA ET NAVIB PER POR
TUM TRIPOLI ASCENDISSET
AD LOCA OPPORTUNA
ET TENUISSE REGIONES ADVERSUS
ANTIOCHUM
ET EIUS DUCEM LYSIAM
ALCHIMUS AUTEM QUIDAM QUI SUM
MUS SACERDOS FUERAT
SED VOLUNTARIE COINQUINATUS
EST TEMPORIB COMMIXTIONIS
CONSIDERANS NULLO MODO SIBI ESSE
SALUTEM NEQ ACCESSUM AD ALTARE
VENIT AD REGEM DEMETRIUM
CENTESIMO QUINQUA GESIMO
ANNO OFFERENS EI CORO NAM
AUREAM ET PALMAM
SUPER HAEC ET TALOS QUI TEMPLI
ESSE VIDEBANTUR
ET IPSA QUIDEM DIE SILUIT
TEMPUS AUTEM OPPORTUNUM
DEMENTIAE SUAE
NANCTUS CONVOCATUS A DEMETRIO
AD CONSILIUM
ET INTERROGATUS QUIB REB ET CON
SILIIS IUDAEI NITERENTUR
RESPONDIT IPSI QUI DICUNTUR
ASIDAEI IUDAEORUM
QUIB PRAEEST MACCHABEUS BELLA
NUTRIUNT ET SEDITIONES MOVENT
NEC PATIUNTUR REGEM ESSE QUIETUM
NAM ET EGO DEFRAUDATUS
PARENTUM GLORIA

DICO AUTEM SUMMO SACERDOTIO
HUC VENI
PRIMO QUIDEM UTILITATIB REGIS
FIDEM SERVANS
SECUNDO AUTEM ETIAM CIVIB CONSULENS
NAM ILLORUM PRAVITATE
UNIVERSUM GENUS NOSTRUM
NON MINIME VEXATUR
SED HIS SINGULIS ORO REX COGNITIS
ET REGIONI ET REGNO
SECUNDUM PERVULGATAM OMNIB
HUMANITATEM TUAM PROSPICE
NAM QUAMDIU SUPEREST IUDAS
INPOSSIBILE EST PACEM ESSE NEGOTIIS
TALIBUS AUTEM AB HOC DICTIS
ET CETERI AMICI HOSTILITER HABENTES
ADVERSUS IUDAM INFLAMMA
VERUNT DEMETRIUM
QUI STATIM NICANOREM PRAEPOSITUM
ELEFANTORUM DUCEM MISIT IUDAEAE
DATIS MANDATIS IPSUM QUIDEM
IUDAM CAPERET
EOS VERO QUI CUM ILLO ERANT DISPER
GERET ET CONSTITUERET ALCHIMUM
MAXIMI TEMPLI SUMMUM SACERDOTEM
TUNC GENTES QUAE DE IUDAEA FUGE
RANT IUDAM GREGATIM SE NICA
NORI MISCEBANT
MISERIAS ET CLADES IUDAEORUM
PROSPERITATES RERUM SUARUM
EXISTIMANTES
AUDITOQ IUDAEI NICANORIS ADVEN
TUM ET CONVENTU NATIONUM
CONSPERSI TERRA ROGABANT EUM
QUI POPULUM SUUM CONSTITUIT
IN AETERNUM CUSTODIRET
QUIQUE SUAM PORTIONEM SIGNIS
EVIDENTIBUS PROTEGET
IMPERANTE AUTEM DUCE STATIM
INDE MOVERUNT ET CONVENERUNT
AD CASTELLUM DESSAU
SIMON VERO FRATER IUDAE COMMI
SERAT CUM NICANORE
SED CONTERRITUS EST REPENTINO

ADVENTU ADVERSARIORUM
XCVII NICANOR TAMEN AUDIENS VIRTUTEM
COMITUM IUDAE
ET ANIMI MAGNITUDINEM QUAM PRO
PATRIAE CERTAMINIBUS HABEBANT
SANGUINE IUDICIUM FACERE METUEBAT
QUAM OB REM MISIT POSIDONIUM
ET THEODOTIUM
ET MATTHIAM UT DARENT DEXTRAS
ATQ· ACCIPERENT
ET CUM DIU DE HIS CONSILIUM AGERETUR
ET IPSE DUX AD MULTITUDINEM RETULISSET
OMNIUM UNA FUIT SENTENTIA
AMICITIIS ANNUERE
ITAQ· DIEM CONSTITUERUNT QUAE
SECRETO INTER SE AGERENT
ET SINGULIS SELLAE PROLATAE
SUNT ET POSITAE
PRAECEPIT AUTEM IUDAS ARMATOS
ESSE LOCIS OPPORTUNIS
NE FORTE AB HOSTIB· REPENTE
MALI ALIQUID ORIRETUR
ET CONGRUUM CONLOQUIUM FECERUNT
MORABATUR AUTEM NICANOR HIERUSOLYMIS
ET NIHIL INIQUE AGEBANT
GREGESQ· TURBARUM QUAE CONGRE
GATAE FUERANT DIMISIT
HABEBAT AUTEM SEMPER IUDAM
CARUM EX ANIMO
ERAT VERO INCLINATUS
ROGAVIT AUTEM DUCERE UXOREM
FILIOSQ· PROCREARE
NUPTIAS FECIT QUIETE EGIT
COMMUNITERQ· VIVEBANT
XCVIII ALCIMUS AUTEM VIDENS CARITATEM
ILLORUM AD INVICEM ET CONVENTIONES
VENIT AD DEMETRIUM ET DICEBAT
NICANOREM REBUS ALIENIS ASSENTIRE
IUDAMQ· REGNI INSIDIATOREM SUCCES
SOREM SIBI DESTINASSE
ITAQ· REX EXASPERATUS ET PESSIMIS
HUIUS CRIMINATIONIB· IRRITATUS
SCRIPSIT NICANORI DICENS
GRAVITER QUIDEM SE FERRE
DE AMICITIAE CONVENTIONE
IUBERE TAMEN MACCHABAEUM CITIUS
VINCTUM MITTERE ANTIOCHIAM
QUIB· COGNITIS NICANOR CONSTERNA
BATUR ET GRAVITER FEREBAT
SI EA QUAE CONVENERAT IRRITA
FACERET NIHIL LAESUS A VIRO
SED QUIA REGI RESISTERE NON POTERAT
OPPORTUNITATEM OBSERVABAT
QUA PRAECEPTUM PERFICERET
AT MACCHABAEUS VIDENS SECUM
AUSTERIUS AGERE NICANOREM
ET CONSUETUM OCCURSUM
FEROCIUS EXHIBENTEM
INTELLEGENS NON EX BONO ESSE
AUSTERITATEM ISTAM
PAUCIS SUORUM CONGREGATIS
OCCULTAVIT SE A NICANORE
QUOD CUM ILLE COGNOVIT FORTITER
SE A VIRO PRAEVENTUM
VENIT AD MAXIMUM ET SANCTISSIMUM TEMPLUM
ET SACERDOTIBUS SOLITAS HOSTIAS
OFFERENTIBUS IUSSIT SIBI TRADI VIRUM
QUIBUS CUM IURANTIBUS DICERENT
NESCIRE SE UBI ESSET QUI QUAERE
BA TUR
EXTENDENS MANUM AD TEM
PLUM IURAVIT
NISI MIHI VINCTUM IUDAM TRADIDERITIS
ISTUD DEI FANUM IN PLANITIEM DEDUCAM
ET ALTARE EFFODIAM
ET TEMPLUM HOC LIBERO PATRI
CONSECRABO
ET HIS DICTIS ABIIT
SACERDOTES AUTEM PROTENDENTES
MANUS IN CAELUM INVOCABANT EUM
QUI SEMPER PROPUGNATOR ESSET
GENTIS IPSORUM HAEC DICENTES
TU DNE QUI UNIVERSITATIS NULLIUS
INDIGES VOLUISTI TEMPLUM
HABITATIONIS TUAE FIERI IN NOBIS
ET NUNC SCE SCORUM OMNIUM DNE
CONSERVA IN AETERNUM INPOLLUTAM
DOMUM ISTAM QUAE NUPER MUNDA
TA EST

lv Razias autem quidam de se
niorib. ab hierusolymis
delatus est nicanori
uir amator ciuitatis
et bene audiens
qui pro affectu pater iudaeorum
appellabatur
hic multis temporibus conti
nentiae propositum tenuit
in iudaismo
corpusque et animam tra
dere contentus propter
seuerantiam
uolens autem nicanor mani
festare odium quod habebat
in iudaeos
misit milites quingentos
ut eum conprehenderent
putabant enim si illum
decepisset se cladem maxi
mam iudaeis inlaturum
turbis autem inruere
domum eius
et ianuam disrumpere atque
ignem admouere cupientib.
cum iam conprehenderetur
gladio se petit
eligens nobiliter mori potius
quam subditus fieri peccatorib.
et contra natales suos indignis
iniuriis agi
sed cum per festinationem
non certo ictu plagam dedisset
et turbae intra ostia
inrumperent
recurrens audenter ad murum
praecipitauit semet ipsum
uiriliter in turbas
quib. uelociter locum dantibus
casu eius uenit per mediam
ceruicem
et cum adhuc spiraret
accensus animis surrexit

cum et sanguis eius magno
fluxu deflueret
saucius cursum turbam
pertransiit
et stans super petram quandam
praeruptam etiam et exsanguis
effectus conplexus intestina sua
utrisque manibus proiecit
super turbas
inuocans dominatorem uitae
ac sps
ut haec illi iterum redderet
atque ita uita defunctus est
lIII XV Nicanor autem ut conperit
iudam esse in locis samariae
cogitauit die sabbati cum omni
impetu committere
iudaeis uero qui illum per ne
cessitatem sequebantur
dicentibus ne ita ferociter
et barbare feceris
sed honorem tribue diei
sanctificationis
et honora eum qui uniuersa
conspicit
ille infelix interrogauit
si est potens in saeculo qui im
perauit agi diem sabbatorum
et respondentib. illis est
dns uiuus
ipse in caelo potens qui iussit
agi diem septimum
at ille ait
et ego potens sum super terram
qui impero sumi arma et negotia
regis impleri
tamen non obtinuit ut consilium
perficeret
et nicanor quidem cum summa
superbia erectus
cogitauerat commune tropaei
statuere de iuda
machabeus autem confidebat

semper cum omni spe auxilium
sibi a Deo affuturum
Et hortabatur suos ne formida-
rent ad adventum nationum
sed in mente haberent adiutoria
sibi facta de caelo
et nunc sperarent ab omnipotente
adfuturam sibi victoriam
Et adlocutus illos de lege
et prophetis admonens
etiam certamina quae fece-
rant prius
promptiores eos constituit
et ita animis eorum erectis
simul ostendens gentium
fallaciam
et iuramentorum praevaricationem
singulos autem illorum armavit
non clypei et hastae munitione
sed sermonibus optimis
et exhortationibus exposito
digno fide somnio per quod
universos laetificavit
Erat autem huiuscemodi visus
Oniam qui fuerat summus sacerdos
virum bonum et benignum
verecundum visu
modestum moribus
et eloquio decorum
et qui a puero in virtutibus
exercitatus sit
manus protendentem orare
pro omni populo Iudaeorum
Post hoc apparuisse et alium
virum aetate et gloria mirabilem
et magni decoris habitudine
circa illum
Respondentem vero Oniam dixisse
hic est fratrum amator et populi Israhel
hic est qui multum orat pro populo
et universa sancta civitate Hieremias
propheta Dei
Extendisse autem Hieremiam

dexteram
et dedisse Iudae gladium aureum
dicentem accipe sanctum gladium
munus a Deo
quo deicies adversarios populi
mei Israhel
LIII Exhortati itaque Iudae
sermonibus bonis valde
de quibus extolli posset impetus
animi iuvenum confortari
statuerunt dimicare et con-
fligere fortiter
ut virtus de negotiis iudicaret
eo quod civitas sancta et templum
periclitarentur
Erat enim pro uxoribus
et filiis minor sollicitudo
maximus vero et primus
pro sanctitate timor erat templi
sed et eos qui in civitate erant
non minima sollicitudo habebat
pro his qui congressuri erant
Et cum iam omnes sperarent
iudicium futurum
hostesque adessent atque exercitus
esset ordinatus
bestiae equitesque opportuno
in loco conpositi
considerans Macchabeus
adventum multitudinis
et apparatum varium armorum
ac ferocitatem bestiarum
extendens manus in caelum
prodigia facientem Dominum invocavit
qui non secundum armorum
potentiam
sed prout ipsi placet
dat dignis victoriam
Dixit autem invocans hoc modo
Tu Domine qui misisti angelum tuum
sub Ezechia rege Iudae
Interfecisti de castris Sennache-
rim centum octoginta quinque
milia

ET NUNC DOMINATOR CAELORUM
MITTE ANGELUM TUUM BONUM ANTE NOS
IN TIMORE ET TREMORE MAGNITUDINIS BRACHII TUI
UT METUANT QUI CUM BLASPHEMIA VENIUNT ADVERSUS
POPULUM TUUM
ET HIC QUIDEM ITA PERORAVIT
NICANOR AUTEM ET QUI CUM IPSO ERANT
CUM TUBIS ET CANTICIS ADMOVEBANT
IUDAS VERO ET QUI CUM EO ERANT
INVOCATO DO PER ORATIONES
CONGRESSI SUNT
MANU QUIDEM PUGNANTES
PROSTRAVERUNT NON MINUS
TRIGINTA QUINQUE MILIA
PRAESENTIA DI MAGNIFICE DELECTATI
CUMQUE CESSASSENT ET CUM GAUDIO REDIRENT
COGNOVERUNT NICANOREM
RUISSE CUM ARMIS SUIS
FACTO ITAQUE CLAMORE ET PERTURBATIONE SUSCITATA
PATRIA VOCE OMNIPOTENTEM
DNM BENEDICEBANT
LV PRAECEPIT AUTEM IUDAS
QUI PER OMNIA CORPORE ET ANIMO
MORI PRO CIVIBUS PARATUS ERAT
CAPUT NICANORIS ET MANUM
CUM HUMERO ABSCISAM
HIEROSOLYMAM PERFERRI
QUO CUM CONVENISSET OMNIBUS
CONTRIBULIBUS ET SACERDOTIBUS
AD ALTARE ACCERSIIT ET EOS
QUI IN ARCE ERANT
ET OSTENSO CAPITE NICANORIS
ET MANU NEFARIA
QUAM EXTENDENS CONTRA DOMUM
SCAM OMNIPOTENTIS DI MAGNI
FICE GLORIATUS EST
LINGUAM ETIAM IMPII NICANORIS
PRAECISAM IUSSIT PARTICU
LATIM AVIBUS DARI

MANUM AUTEM DEMENTIS
CONTRA TEMPLUM SUSPENDI
OMNES IGITUR CAELI DNM BENE
DIXERUNT DICENTES
BENEDICTUS QUI LOCUM SUUM
INCONTAMINATUM CONSERVAVIT
SUSPENDIT AUTEM NICANORIS CAPUT
IN SUMMA ARCE UT EVIDENS ESSET
ET MANIFESTUM SIT AUXILII DI
ITAQUE OMNES COMMUNI
CONSILIO DECREVERUNT
NULLO MODO DIEM ISTUM ABSQUE
CELEBRITATE PRAETERIRE
HABERE AUTEM CELEBRITATEM
TERTIA DECIMA DIE MENSIS ADAR
QUOD DICITUR VOCE SYRIA
PRIDIE MARDOCHEI DIE
IGITUR HIS ERGA NICANOREM GESTIS
ET EX ILLIS TEMPORIBUS AB HEBRAEIS
CIVITATE POSSESSA
EGO QUOQUE IN HIS FACIAM FINEM SERMONIS
ET SI QUIDEM BENE UT HISTORIAE
COMPETIT ET IPSE VELLEM
SIN AUTEM MINUS DIGNE CONCEDEN
DUM EST MIHI
SICUT ENIM VINUM SEMPER
BIBERE AUT SEMPER AQUAM
CONTRARIUM EST
ALTERNIS AUTEM UTI DELECTABILE
ITA LEGENTIBUS SI SEMPER
EXACTUS SIT SERMO
NON ERIT GRATUS
HIC ERGO ERIT CONSUMMATUS

EX[illegible] MACHABEO[illegible]

LIBRI DUO DO GRATIAS A[illegible]

Beato papae Damaso Hieronymus

Novum opus facere me cogis
ex veteri ut post exemplaria
scripturarum toto orbe disper
sa quasi quidam arbiter sedeam
et quia inter se variant quae sint
illa quae cum graeca consenti
ant veritate decernam.
Pius labor sed periculosa prae
sumptio iudicare de ceteris ipsum
ab omnibus iudicandum
senis mutare linguam et canes
centem iam mundum ad initia re
trahere parvulorum. quis enim
doctus pariter vel indoctus
cum in manus volumen adsum
serit et a saliva quam semel in
biberit viderit discrepare quod
lectitat non statim erumpat
in vocem me falsarium me cla
mans esse sacrilegum qui au
deam aliquid in veteribus libris ad
dere mutare corrigere
Adversum quam invidiam du
plex causa me consolatur quod
et tu qui summus sacerdos es
fieri iubes et verum non esse
quod variat etiam maledicorum
testimonio conprobatur
Si enim latinis exemplaribus
fides est adhibenda respondeant
quibus tot sunt enim paene
quot codices. Sin autem veritas
est quaerenda de pluribus cur
non ad graecam originem rever
tentes ea quae vel vitiosis in
terpretibus male edita vel a prae
sumptoribus inperitis emendata
perversius vel a librariis dor
mitantibus aut addita sunt aut
mutata corrigimus. Neque vero
ego de vetere disputo testa
mento quod a septuaginta se
nioribus in graecam linguam
versum tertio gradu ad nos usq
pervenit. Non quaero quid aqui
la quid symmachus sapiant qua
re theodotio inter novos et ve
teres incedat. Sit illa vera inter
pretatio quam apostoli proba
verunt. De novo nunc loquor
testamento quod graecum
non dubium est. excepto apo
stolo mattheo qui primus in iu
daea evangelium xpi hebraeis
litteris edidit. Hoc certe cum
in nostro sermone discordat et
diversos rivulorum tramites du
cit uno de fonte quaerendus
est. Praetermitto eos codi
ces quos a luciano et hesychio
nuncupatos paucorum hominu
adserit perversa contentio.
quibus utique nec in veteri instru
mento post septuaginta inter
pretes emendare quid licuit
nec in novo profuit emendasse
cum multarum gentium linguis
scriptura ante translata doce
at falsa esse quae addita sunt
Igitur haec praesens praefatiun
cula pollicetur quattuor tantu
evangelia quorum ordo iste est
mattheus marcus lucas iohan
nes codicum graecorum emen
data conlatione sed veterum
quae ne multum a lectionis lati
nae consuetudine discreparent
ita calamo temperavimus ut
his tantum quae sensum vide
bantur mutare correctis re
liqua manere pateremur ut fu
erant. Canones quoque
quos eusebius caesariensis epi
scopus alexandrinum secutus
ammonium in decem numeros
ordinavit sicut in graeco habe
tur expressimus. quo si quis

de curiosis uoluerit nosse quae
in euangeliis uel eadem uel uicina
uel sola sint eorum distinctione
cognoscat. Magnus siquidem
hic in nostris codicibus error inole
uit dum quod in eadem re alius
euangelista plus dixit in alio
quia minus putauerint addide
runt. uel dum eundem sensu
alius aliter expressit ille qui
unum e quattuor primum le
gerat ad eius exemplum cete
ros quoque aestimauerit emen
dandos. unde accidit ut apud
nos mixta sint omnia et in
marco plura lucae atque mat
thei rursum in mattheo iohan
nis et marci et in ceteris reliquo
rum quae aliis propria sunt
inueniantur. Cum itaque ca
nones legeris qui subiecti sunt
confusionis errore sublato
et similia omnium scies et sin
gulis sua quaeque restitues.
In canone primo concordant
quattuor mattheus marcus
lucas iohannes. In canone secun
do tres mattheus marcus lucas
In canone tertio tres mattheus
lucas iohannes. In canone quarto
tres mattheus marcus iohannes
In canone quinto duo mattheus
lucas. In canone sexto duo mat
theus marcus. In canone septimo
duo mattheus iohannes. In cano
ne octauo duo lucas marcus
In canone nono duo lucas iohannes
In canone decimo propria unus
quisque quae non habentur in aliis
ediderunt singulis euangeliis
ab uno incipiens usque in finem
librorum dispar numerus in
crescit. hic nigro colore perae
scriptus sub se habet alium ex mi
nio numerum discolorem qui
ad decem usque procedens indi
cat prior numerus in quo sit
canone requirendus.
Cum igitur aperto codice uerbi
gratia illud siue illud capitulum
scire uolueris cuius canonis sit
statim ex subiecto numero
doceberis. et recurrens ad prin
cipia in quibus canonum est distinc
ta congeries. eodemque statim
canone ex titulo frontis inuen
to illum quem quaerebas nume
rum eiusdem euangelistae qui
et ipse ex inscriptione signatur
inuenies. atque e uicinia cetero
rum tramitibus inspectis quos
numeros e regione habeant ad
notabis. et cum scieris recurres
ad uolumina singulorum et sine
mora repertis numeris quos
ante signaueras repperies et loca
in quibus uel eadem uel uicina
dixerunt.

opto ut in xpo ualeas et memineris
mei papa beatissime

CAN
TRI
IN

xx	v	xx	[illegible]	lx[illegible]	xc		
xxi	x	[illegible]	[illegible]	[illegible]	x[illegible]		
xxxi	[illegible]	clxxxv	[illegible]	lxx[illegible]	xl		
xxx[illegible]	xxxviii	[illegible]	[illegible]	[illegible]	xxxv		
xxxv	xxxviii	lxxx[illegible]	[illegible]	lxxx[illegible]	xxxv		
l	xl	lxi	[illegible]	lxxxv	[illegible]		
lxi	[illegible]	iii	[illegible]	lxxx	xxv		
lxv	[illegible]	xx[illegible]	[illegible]	lxxx[illegible]	[illegible]		
lx[illegible]	[illegible]	xxx[illegible]	[illegible]	lxxx[illegible]	[illegible]		
lxvii	xx	xxx[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		
[illegible]	xl[illegible]	lxxx[illegible]	[illegible]	xc	[illegible]		
lxx	xx[illegible]	xx[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		
lxxv	xx[illegible]	[illegible]	[illegible]	xcv	[illegible]		
[illegible]	xx[illegible]	clxxx	[illegible]	xcv	[illegible]		
lxx[illegible]	xx[illegible]	xl	[illegible]	xcv[illegible]	[illegible]		
lxx[illegible]	xl[illegible]	lxxx	[illegible]	c	[illegible]		
lxxx	l	[illegible]	[illegible]	c[illegible]	[illegible]		
lxxx[illegible]	xxx[illegible]	lxxx[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		
[illegible]	xxx	xl[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		
lxxx[illegible]	l	lxxx[illegible]	[illegible]	[illegible]	cl		
[illegible]	li	cx	[illegible]	[illegible]	[illegible]		
lxxx[illegible]	liii	lxxx[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		
lxxx[illegible]	l[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		
lxxxx	lv	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		
lxxxx	lv	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		
lxxxxvii	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		
lxxxxviii	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		
[illegible]	xl	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		
[illegible]	lxx[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	cc xl		
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	cc xl[illegible]		
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	cc xliii		
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	cc xlv		
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	cc xlvii		
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		

CANON SIC IN QUO TRES

ccxxxiii	cxlii	cc[illegible]
ccxxxiiii	cxlii	ccl ii
ccl	cxlvi	cclv
ccl[illegible]	cxlvii	cc ii
cclviii	cl	cclx i
cclv	cli	ccxviii
cclxiii	clv	clvi
cclxxiiii	cl iii	ccxxviii
cclxxi	xlii	ccxxv
cclxxv ii	ccx	ccl x
ccxxxi	clxiii	cc xvii
cclxxxxv	clxv	ccl xx
ccxxxx	clxvi	ccxxvii
ccxcv	clxxvii	cclxxx
ccxcv	clxxxvii	cclxxxiii
ccc	clxxxxii	cclxxxv
cccviii	clxxxxviii	cccx
ccc xvii	ccx ii	ccxcviii
cccxvi	ccxcvii	ccxcii
cccxvii	ccxcviii	ccxcv
cccxxii	ccii	cccviii
cccxxxviii	ccxxviii	cccxxx
cccxxxviii	ccxxv ii	cccxxv
cccxl	ccxx	cccxxx
cccxlii	ccxxi	cccxx ii
cccxlvii	cc xxxiii	cccxxxvii
ccclvi	cc xxv	cccxxx
ccclii	ccxxxii	ccc xxxvi
ccclxiii	cc xxxiii	ccc xxxvii

[illegible]

IN QVO TRES

IN [illegible]

I	xiii	
	xviii	i
	xvi	v
vi	xvi	ii
vii	v	xxiv
lviii	lxiii	xxvi
lxv	lxv	xxxvii
xx	lxiii	xxviii
xx	lxvii	xxxviii
xcvii	cxi	cv
cxi	cxviii	xlviii
cx	cxviii	xxx
cxi	cxviii	cxiii
xc	cxviii	lxxxvii
cxii	cxviiii	xliii
cx	cxxiii	lxx
cxii	cxxiii	xiii
cx i	cxxiii	lxxxx
cx i	cxxiii	xc
cx	cxxiii	cl iii
cxiii	cxxiiii	cxli
cxlv	xcii	xlviii

FINIT CANON TER

IN QVO TRES

xvii	xii	xxxi
cxviii	xxvi	xcii
cxvii	xxvi	xcv
cc	lxv	li
clx	lxxxvii	xciii
clxi	lxxxviii	liii
cciii	cxv	xci
ccviii	cxv	cxxxv
ccxv	cxxv	cl
ccxv	cxxx	cxxxvi
ccxvi	cxxx	cxxxxvii
ccxvi	cxxxv	cxxxvii
cclxxvi	cliii	xcvii
cclxxviii	clxi	lxxx
cclxxxiii	clx	cxx
cclxxxvi	clxxii	clii
ccxci	clxxiii	cvii
ccxcvii	clxxviii	lxv
ccxcvii	clxxx	cii
cccv	clxxxxii	clxiii
cccxxv	cci	clxxx
cccxxi	cci	cxcii
cccxx	ccii	clxxviii
cccxxxvi	ccvi	clxxxv
cccxxxvii	ccvi	clxxxvi
cccxxxix	ccxi	ccii

IN QVO DVO

i	ii
x	v
xii	vi
xx	xvi
xxv	xlvi
xxxv	xlviii
xxxiii	xlviii
xxx	xlviii
xxxiii	cv ii
xxxv	clxii
xxxvi	lii
xl	liii
xli	lv
xlii	cxxi
xlvi	xci
xlvi	cxxxviii
xlvi	cxci
xlviii	cl
li	vii
lii	cxxv
liii	lii
lv	clxx
lvi	lx
lvii	lx
lx	clxx
lxi	lx iii
lxv	clxx
lxvi	lxvi
lxxvii	cv
lxxxii	cviii
lxxx ii	x
lxxxiii	cviii
xxvii	cxlv
xxv	clx
xcv	clxxx
xcv	clxxx ii
xii	lxxv
xii	lxx
xiv	cxx
cvi	lxx ii
cviii	
cx	

INQUO DUO
SECT IN QUOR

DECIM
INQV
INQV
MAT

INQVO LVCAS PROPRI
INQVO PROP IOHAN

Plures fuisse qui evangelia scripserunt et Lucas evangelista testatur dicens: Quoniam quidem multi conati sunt ordinare narrationem rerum quae in nobis completae sunt, sicut tradiderunt nobis qui ab initio ipsi viderunt sermonem et ministraverunt ei. Et perseverantia usque ad praesens tempus monumenta declarant, quae a diversis auctoribus edita, diversarum heresearum fuere principia, ut est illud iuxta Aegyptios et Thomam et Mathiam et Bartholomeum, duodecim apostolorum et Basilidis atque Apellis ac reliquorum quos enumerare longissimum est, cum hoc tantum in praesentiarum necesse est dicere, extitisse quosdam qui sine spiritu et gratia Dei conati sunt magis ordinare narrationem quam historiae texere veritatem.

Quibus iure potest illud propheticum coaptari: Vae qui prophetant de corde suo, qui ambulant post spiritum suum, qui dicunt: Dicit Dominus, et Dominus non misit eos. De quibus et Salvator in evangelio Iohannis loquitur: Omnes qui ante me venerunt fures fuerunt et latrones. Qui venerunt, non qui missi sunt. Ipse enim ait: Veniebant, et ego non mittebam eos. In venientibus praesumptionis temeritas, in missis obsequium veritatis est.

Ecclesia autem, quae super petram Domini voce fundata est, quam introduxit rex in cubiculum suum et ad quam per foramen descensionis occultae misit manum suam, similis dammulae hinnuloque cervorum, quattuor flumina paradisi instar eructans, quattuor et angulos et anulos habet, per quos quasi per arcam testamenti et custos legis Domini lignis immobilibus vehitur.

Primus omnium Mattheus est publicanus cognomento Levi, qui evangelium in Iudaea hebreo sermone edidit, ob eorum vel maxime causam qui in Iesum crediderant ex Iudaeis et nequaquam legis umbram succedente evangelii veritate servabant.

Secundus Marcus interpres apostoli Petri et Alexandrinae ecclesiae primus episcopus, qui Dominum quidem Salvatorem ipse non vidit, sed ea quae magistrum audierat praedicantem iuxta fidem magis gestorum narravit quam ordinem.

Tertius Lucas medicus, natione Syrus Antiochensis, cuius laus in evangelio, qui et ipse discipulus apostoli Pauli in Achaiae Boeotiaeque partibus volumen condidit, quaedam altius repetens et, ut ipse in prohemio confitetur, audita magis quam visa describens.

Ultimus Iohannes apostolus et evangelista, quem Iesus amavit plurimum, qui supra pectus Domini recumbens purissima doctrinarum fluenta potavit, et qui solus de cruce meruit audire: Ecce mater tua.

Is cum esset in Asia et iam tunc hereticorum semina pullularent, Cerinthi, Hebionis et ceterorum qui negant Christum in carne venisse, quos et ipse in epistola sua antichristos vocat et apostolus Paulus frequenter percutit, coactus est ab omnibus pene tunc Asiae episcopis et multarum ecclesiarum legationibus de divinitate Salvatoris altius scribere et ad ipsum, ut ita dicam, Dei Verbum non tam audaci quam felici temeritate prorumpere. Unde ecclesiastica narrat historia, cum a fratribus cogeretur ut scriberet, ita facturum se respondisse, si indicto ieiunio in commune omnes Deum deprecarentur

Quo expleto revelatione saturatus il
lud prohemium caelo veniens eruc
tavit in principio erat verbum
et verbum erat apud dm et ds erat
hoc verbum hoc erat in principio
apud dm. Haec igitur quattuor eu
angelia multum ante praedicta eze
chielis quoque volumen probat in quo
prima visio ita contexitur et in me
dio sicut similitudo quattuor animali
um et vultus eorum facies hominis
et facies leonis et facies vituli et fa
cies aquilae. Prima hominis facies
matheum significat qui quasi de ho
mine exorsus est scribere Liber ge
nerationis ihu xpi filii david filii abra
ham. Secunda marcum in quo vox
leonis in heremo rugientis auditur
vox clamantis in deserto parate viam
dni rectas facite semitas eius
Tertia vituli quae evangelistam lucam
a zacharia sacerdote sumsisse initium
praefiguravit. Quarta iohannem
evangelistam qui adsumptis pinnis
aquilae et ad altiora festinans et de
verbo di disputat. Cetera quae se
quuntur in eodem sensum proficiunt
Crura eorum recta et pinnati pedes
et quocumque sps ibat ibant et non
revertebantur et dorsa eorum
plena oculis et scintillae et lampa
des in medio discurrentes et rota
in rota et in singulis quattuor facies
Unde et apocalypsis iohannis post expo
sitionem xx iiii seniorum qui tenentes
et citharas et fialas adorant agnum
introducit fulgura et tonitrua et
septem sps discurrentes et mare vi
treum et quattuor animalia plena
oculis dicens animal primum simile
leoni et secundum simile vitulo
et tertium simile hominis et quar
tum simile aquilae volanti et post
paululum plena inquit erant oculis
et requiem non habebant die ac nocte
dicentia Scs scs scs dns ds omnipo
tens qui erat et qui venturus est
Quibus cunctis perspicue ostenditur
quattuor tantum debere evangelia
suscipi et omnes apocriforum neni
as mortuis magis hereticis quam
ecclesiasticis vivis canendas

PRAEFATIO

Matheus in iudaea sicut in ordine
primus ponitur evangelium in iudaea
primus scripsit cuius vocatio ad dm
ex publicanis actibus fuit duorum in
generatione xpi principia praesumens
unius cuius prima circumcisio in car
ne alterius secundum cor electio fuit
et ex utrisque in patribus xps est. Sicque
quaternario numero triformiter
posito principium a credendi fide in
electionis tempus porrigens et ex
electione in transmigrationis diem
dirigens atque a transmigratione usq
in xpm definiens decursam dni adven
tus ostendit generationem ut et
numero satis faciens et tempori
et se quod esset ostenderet et di in se
opus monstrans etiam in his quorum
genus posuit xpi operantis a prin
cipio testimonium non negaret
quarum omnium rerum tempus
ordo numerus dispositio vel ratio
quod fidei necessarium est ds xps est
qui factus est ex muliere factus sub
lege natus ex virgine passus in car
ne omnia in cruce fixit ut triumphans
ea in semet ipso resurgens in corpo
re et patris nomen in patribus filio
et filii nomen patri restitueret in fi
liis sine principio sine fine ostendens
unum se cum patre esse quia unus est
In quo evangelio utile est desiderantibus

deo sit prima uel media uel perfecta
cognoscere ut et uocationem apo
stoli et opus euangelii et dilectio
nem di in carne nascentis per uni
uersa legentes intellegant atque
id in quo adprehensi sunt et ad
prehendere expetunt recogno
scant nobis enim hoc in studio ar
gumentum fuit et fidem factae rei
tradere et operantis di intelle
gendam diligenter esse dispositi
onem quaerentibus non tacere expl

INCP CAPITULA LIB SC MATH

I [illegible]
[illegible] usq ioseph uirum mariae
II Natiuitas ihu xpi de maria sponsa
eius ioseph angelo reuelante
praedicitur
III Natum xpm magi stella sibi duce
nuntiante oblatis muneribus
adorauerunt
IIII Angelo praemonente ioseph cum xpo
fugit in aegyptum et herodes
occidit infantes
V De praedicatione iohannis baptistae
quod uoce clamantis sit paeniten
tiam agere
VI De baptismo xpi in iordane iohanne
et signo trinitatis patris scilicet
eius in uoce et filius quae sps
in columba
VII De quadraginta dierum ieiunio et
diabolo trina temptatione deuicto
VIII Relicta nazareth praedicat terrae
zabulon et nepthalim regnum
caelorum paenitentiam agere
iubens
VIIII Uocat petrum andream iacobum
et iohannem piscatores qui eum
secuti sunt eum
X Per totam galileam praedicat omnes
sanando languores
XI In monte discipulos docens septem
beatitudines et octauam perse
cutionis exponit
XII Discipulos sal terrae et mundi lu
cem appellans praecepti inple
done operum patrem glorificandum
XIII Ob implendam legem uenisse se di
cens phariseorum docet iustiti
am superandam et hoc euidentiori
lege uetans etiam omnes oppr
[illegible] fratris sine reconcilia
tione dispersit
XIIII Consentiendum in uia aduersario
non moechandum docens iubet
etiam uel oculos scandalizantes siue
manum uel dexteram scanda
lizantis abscidi
XV Quod adulter sit qui uxorem excep
ta fornicationis causa dimiserit
prohibens et iuramentum illicite
docet nec percutienti nec expo
stulanti nec angarianti nec peten
ti uel mutuare uolenti resistere
XVI Amandum proximum lege et noua
etiam inimicos praecipit diligendos
XVII Elemosynam docet in absconso
faciendam quam sine tubae strepitu
[illegible] laudis humanae
XVIII Orationis formulam in septem
petitionibus tradens ait peccata
nisi dimittentibus non dimitti
XVIIII Docet ieiunia tristitia non agenda
nec thesaurizandum in terra
XX Lucernam corporis oculum appel
lans nec duobus dominis posse
seruire nec sollicitudinem
escae et uestis habendam sed
regnum di omnibus praeferen
dum docet nec de crastino sollic
itum esse incrastinum
XXI De mensura iudicii dicens festucae
uel trabis comparatione facta
docet prius propria et post

fratris uita rescanda

xxi Sed canis porcis q̄ non dandum sed
petendum quaerendum pulsandum
de praecepto

xxii Praecauendum multos per angusta
pacros in trabe [illegible] [illegible] falsos
cauendos esse prophetas [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
rum arborum dicet quia nec mala
uoluntas bona nec bonum opus
potest facere uoluntas mala

xxiii Non dicantes nomen dn̄i nec uirtutes
in eius nomine facientes adimplen
tes uoluntatem dī intrare dicit in
regnum caelorum adhibita compa
ratione aedificantis domum super
petram aut super harenam

xxiv Leprosum extensione manus a lepra
[illegible] [illegible] [illegible]

xxv Centurionis [illegible] curans [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] expellendos

xxvi Socrus petri dominicae manus tac
tu sanata [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

xxvii Dicens [illegible] [illegible] non habere sedem
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
tem discipulum [illegible] [illegible]
sepelire

xxviii Increpatis discipulis [illegible] [illegible]
exortatus tranquillitatem uen
tis restituit

xxix In terra gerassenorum sanatis ho
minibus daemones [illegible] [illegible]
in porcos

xxx Paralyticum paralyticum curat
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

xxxi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
bus de publicanorum [illegible]
pharisaeis ait unde habentur
opus esse medico sicut neque
pannum rudis ac [illegible] uel [illegible]
pones

xxxii [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

principis mulierem a profluuio
sanguinis sanat suscitans et puellā

xxx Transiens duos caecos inluminat
et mutum [illegible] eiecto daemone
reddit

xxxi Omnem languorem curans opera
rios pro messe [illegible] discipulos
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

xxxii Sicut oues inter lupos mittit et non
timeant eos qui corpus occidunt
[illegible] [illegible]

xxxiii Gladium se non pacem in terram
mittere dicens nec [illegible] patre
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] receptorem [illegible] [illegible] [illegible]
eodem [illegible] [illegible] [illegible]

xxxiv Iohannes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

xxxv [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] factis apud se [illegible]
non [illegible]

xxxvi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

xl Discipulos [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] reprehensores exemplo
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

xli [illegible] [illegible] sanat
et pharisaeis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ex propheta [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

xlii [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] liberat et [illegible] [illegible] di
[illegible] id [illegible] responsione
sua destruit dicens blasphemia
in [illegible] spm̄ non remitti [illegible]
rem [illegible] ex fructu posse co
gnosci et rationem [illegible]
otiose in die iudicii reddi

xliii [illegible] signum petentibus iona
signum dn̄s praedicat et ninuitas
et reginam austri commemorans

et de spu inmundo septemplici
ter in hominem redeunte disputat
xl matrem et fratres discipulos dicit
uel omnem qui patris eius fece
rit uoluntatem
xli sedens supra nauem parabolam dicit
fructus tricensimi sexagensimi
et centensimi quam seorsum
exponit discipulis
xlii Parabolam de zizaniis ponens sin
git de grano sinapis et fermento
post quam exponit zizaniorum
parabolam discipulis in domo
xliii Thesauri uel margaritae reperiae
comparatione proposita simili
ter piscatorum de sagena pisces mali
separandos exponit
xliiii Contemni se prophetam dicit hono
rem in sua patria non habere
l Iohannis ab herode occisi caput dici
repertum in disco
l Quinque panis et duobus piscib quinque
milia hominum saturantur
li Ambulans supra mare petrum
mergentem leuat et in gennesar
multi fimbriae tactu saluantur
lii Quaerentib de non lotis discipulo
rum manib ea dicit hominem
quae de corde exeunt inquinare
liii Chananaeae filiam a daemonio liberat
cant eius fide curauit
liiii Multis in loco deserto sanatis
quattuor milia hominum septem
panib saturat
lv Item petentib signum de caelo signum
ionae prophetae dari praedicat
lvi Fermenti nomine cauendam prae
cipit doctrinam pharisaeorum
lvii Interrogante dno quem eum dice
rent homines esse confessio
petri caelorum regni clauibus
muneratur
lviii Passurum se praenuntians con
tradicentem petrum increpat
et omnem uolentem se sequi docet
abnegare se ipsum
lix Dicens quosdam non gustaturos mortem
donec uideant eum uenientem in
regno mox petro iacobo et iohanni transfigu
ratus in monte
lx Puerum lunaticum curat et discipu
lis de sua inpossibilitate quaeren
tib ait genus illud oratione ieiunio
que pellendum
lxi Tributum exactus staterem in ore
piscis inuentum dari praecepit
et eum maiorem futurum qui se
ut paruulus humiliauerit docens
ait nec minimum scandalizandum
et etiam membrorum nomine
uitia uel uiros incurabiles praece
pit abscidendos
lxii De oue errante et correptione fra
tris errantis et consentientib
dicit orata praestari et peccanti
septuagies septies iubet ignosci
adhibita parabola serui debitoris
quingenta conseruo et seruitione
damnatur
lxiii Cum rationem de libello repudii
temptantib reddidisset et esse
genera docuit eunuchorum
lxiiii Praecepit oblatos sibi benedicendos
paruulos non repelli
lxv Secundum dni responsione diuite
contristato contemnentibus
propter se temporalia centu
plum et uitam promittit aeternam
lxvi Parabolam de operariis diuerso
tempore diuerso conductis
adhibita unum praeter denarium
accepisse mercedem
lxvii Praedicens se passurum matri filio
rum zebedaei petenti secus
sedibus ait uolentem fieri pri
mum debere potius esse seruum
lxviii Item alii duo caeci sedentes secus
uiam inluminati sunt eum secuti

LX Secundum scripturam prophetiae
sedit super asinae pullum cum
ingressus templum [illegible]
[illegible] cathedras [illegible]
[illegible] osanna filio david

LXI [illegible] ficulnea [illegible]
dicit omnia quae petunt creden
tes accipere

LXII Interrogantes in qua potestate
ista faciat [illegible] baptismo ioha
nis interrogat iungens parabo
lam patris [illegible] filios contes
tis concludens [illegible]
[illegible]

LXIII Parabolam de vinitoribus ponit qui
percutientes missos ad se servos
etiam filium occiderunt

LXIIII Parabolam de convivio nuptiarum
[illegible]

LXV Temptantes de tributo caesaris dan
do [illegible] responsionis [illegible]
nis interrogatione destruxit

LXVI De uxore septem fratrum [illegible]
[illegible] resurrectionis in
credulos [illegible] sadducaeos

LXVII De mandato legis [illegible]
respondit dilectionem dei et proximi
[illegible] esse

LXVIII Interrogantem [illegible] pharisaeis
[illegible] cum respondissent [illegible]
david [illegible]
[illegible] principio [illegible]

LXVIIII Non quae faciunt sed quae dicunt
pharisaei praecepit faciendum
[illegible] pharisaeos
de proselyto de iuramento [illegible]
[illegible] calicis [illegible]
monumentis eos comparans
[illegible]

LXX [illegible] pharisaeos [illegible]
sepulchra prophetarum [illegible]
hierusalem dicit lapidas eos qui
ad te missi sunt

LXXI Discipulis interrogantibus signum
adventus et finis saeculi [illegible]
cavenda praecepit

LXXII Vigilandum praecepit nescientes
horam adventus sui sub [illegible]
parabolam [illegible]

LXXIII Parabolam dicit [illegible]
servis talenta [illegible]
commendantis

LXXIIII Ex omnibus gentibus in iudicio positu
rum se praedicit oves ad dextris
hedos a sinistris

LXXV Praenuntiat pascha post biduum
se [illegible] tradendum [illegible]
consilium [illegible]
[illegible] unguenti quo mulier eum
devota perfudit [illegible] quod iuda
[illegible] eum [illegible]
[illegible]

LXXVI [illegible] passionis [illegible] usque
[illegible] quod [illegible] sepul
chrum signantes lapidem cum
custodibus

LXXVII Resurrectionis [illegible] ordo [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

LXXVIII [illegible] discipulis [illegible] adoran
tibus [illegible]
[illegible] et [illegible]
saeculi praesentiam pollicetur

[illegible] LXI ·

LIBER GENERATIONIS IHU
XPI FILII DAVID
FILII ABRAHAM
ABRAHAM GENUIT ISAAC
ISAAC AUTEM GENUIT IACOB
IACOB AUTEM GENUIT IUDAM
ET FRATRES EIUS
IUDAS AUTEM GENUIT PHARES
ET ZARAD DE THAMAR
PHARES AUTEM GENUIT ESROM
ESROM AUTEM GENUIT ARAM
ARAM AUTEM GENUIT AMINADAB
AMINADAB AUTEM GENUIT NAASSON
NAASSON AUTEM GENUIT SALMON
SALMON AUTEM GENUIT BOOZ
DE RACAB
BOOZ GENUIT OBETH EX RUTH
OBETH AUTEM GENUIT IESSE
IESSE AUTEM GENUIT DAVID REGEM
DAVID AUTEM REX GENUIT SALOMO
NEM EX EA QUAE FUIT URIAE
SALOMON AUTEM GENUIT ROBOAM
ROBOAM AUTEM GENUIT ABIAM
ABIA AUTEM GENUIT ASA
ASA AUTEM GENUIT IOSAPHAT
IOSAPHAT AUTEM GENUIT IORAM
IORAM AUTEM GENUIT OZIAM
OZIAS AUTEM GENUIT IOATHAM
IOATHAM AUTEM GENUIT ACHAZ
ACHAZ AUTEM GENUIT EZECHIAM
EZECHIAS AUTEM GENUIT MANASSE
MANASSES AUTEM GENUIT AMON
AMON AUTEM GENUIT IOSIAM
IOSIAS AUTEM GENUIT IECHONIAM
ET FRATRES EIUS IN TRANSMI
GRATIONEM BABYLONIS
ET POST TRANSMIGRATIONEM
BABYLONIS
IECHONIAS GENUIT SALATHIEL
SALATHIEL AUTEM GENUIT
ZOROBABEL
ZOROBABEL AUTEM GENUIT ABIUD
ABIUD AUTEM GENUIT ELIACHIM
ELIACHIM AUTEM GENUIT AZOR

AZOR AUTEM GENUIT SADDOC
SADDOC AUTEM GENUIT ACHIM
ACHIM AUTEM GENUIT ELIUD
ELIUD AUTEM GENUIT ELEAZAR
ELEAZAR AUTEM GENUIT MATTHAN
MATTHAN AUTEM GENUIT IACOB
IACOB AUTEM GENUIT IOSEPH VIRUM
MARIAE DE QUA NATUS EST IHS
QUI UOCATUR XPS
OMNES ERGO GENERATIONES
AB ABRAHAM USQUE AD DAVID
GENERATIONES QUATTUORDECIM
ET A DAVID USQUE TRANSMIGRATI
ONEM BABYLONIS GENERATIO
NES QUATTUORDECIM
ET A TRANSMIGRATIONE BABYLO
NIS USQUE AD XPM GENERATI
ONES QUATTUORDECIM
XPI AUTEM GENERATIO SIC ERAT
CUM ESSET DESPONSATA MATER
EIUS MARIA IOSEPH
ANTEQUAM CONUENIRENT
INUENTA EST IN UTERO HABENS
DE SPU SCO
IOSEPH AUTEM VIR EIUS CUM ESSET
IUSTUS ET NOLLET EAM TRADUCE
RE UOLUIT OCCULTE DIMITTERE EAM
HAEC AUTEM EO COGITANTE
ECCE ANGELUS DNI IN SOMNIS
PARUIT EI DICENS
IOSEPH FILI DAVID NOLI TIMERE
ACCIPERE MARIAM CONIUGEM TUAM
QUOD ENIM IN EA NATUM EST
DE SPU SCO EST
PARIET AUTEM FILIUM ET UOCA
BIS NOMEN EIUS IHM
IPSE ENIM SALUUM FACIET POPU
LUM SUUM A PECCATIS EORUM
HOC AUTEM TOTUM FACTUM EST
UT ADIMPLERETUR ID QUOD DIC
TUM EST A DNO PER PROPHETAM
DICENTEM
ECCE UIRGO IN UTERO HABEBIT
ET PARIET FILIUM

et vocabunt nomen eius
emmanuhel
quod est interpretatum
nobiscum ds
Exsurgens autem ioseph a somno
fecit sicut praecepit ei
angelus dni
et accepit coniugem suam
et non cognoscebat eam donec
peperit filium suum primo
genitum
et vocavit nomen eius ihm
III Cum ergo natus esset ihs in
bethleem iudaeae in diebus
herodis regis
ecce magi ab oriente venerunt
hierosolymam dicentes
ubi est qui natus est rex iudaeorum
vidimus enim stellam eius
in oriente
et venimus adorare eum
audiens autem herodes rex
turbatus est et omnis
hierosolyma cum illo
et congregans omnes principes
sacerdotum et scribas populi
sciscitabatur ab eis ubi xps
nasceretur
VII At illi dixerunt ei in bethleem
iudaeae
sic enim scriptum est per pro
phetam
et tu bethleem terra iuda
nequaquam minima es
in principibus iuda
ex te enim exiet dux qui reget
populum meum israhel
X Tunc herodes clam vocatis
magis diligenter didicit ab eis
tempus stellae quae apparu
it eis
et mittens illos in bethleem
dixit ite et interrogate
diligenter de puero

et cum inveneritis renunti
ate mihi
ut et ego veniens adorem eum
qui cum audissent regem abierunt
et ecce stella quam viderant
in oriente antecedebat eos
usque dum veniens staret
supra ubi erat puer
videntes autem stellam gavisi
sunt gaudio magno valde
et intrantes domum invene
runt puerum cum maria
matre eius
et procidentes adoraverunt eum
et apertis thesauris suis obtu
lerunt ei munera aurum
tus et murram
et responso accepto in somnis
ne redirent ad herodem
per aliam viam reversi sunt
in regionem suam
qui cum recessissent
IIII ecce angelus dni apparuit in
somnis ioseph dicens
surge et accipe puerum et ma
trem eius
et fuge in aegyptum
et esto ibi usque dum dicam tibi
futurum est enim ut herodes
quaerat puerum ad perden
dum eum
qui consurgens accepit puerum
et matrem eius nocte et re
cessit in aegyptum
et erat ibi usque ad obitum
herodis
ut adimpleretur quod dictum
est a dno per prophetam
dicentem
ex aegypto vocavi filium meum
Tunc herodes videns quoniam
inlusus esset a magis
iratus est valde
et mittens occidit omnes

pueros qui erant in bethleem
et in omnibus finibus eius
a bimatu et infra secundum
tempus quod exquisierat
a magis
Tunc adimpletum est quod
dictum est per hieremiam
prophetam dicentem
Vox in rama audita est
ploratus et ululatus multus
Rachel plorans filios suos
et noluit consolari quia
non sunt
Defuncto autem herode
ecce apparuit angelus dni
in somnis ioseph in aegypto
dicens
Surge et accipe puerum et
matrem eius
et uade in terram israhel.
defuncti sunt enim qui quae
rebant animam pueri
qui surgens accepit puerum
et matrem eius et uenit
in terram israhel
audiens autem quia archelaus
regnaret in iudaea pro herode
de patre suo
timuit illuc ire
et admonitus in somnis seces
sit in partes galilaeae
et ueniens habitauit in ciuitate
quae uocatur nazareth
ut adimpleretur quod dictu
est per prophetas quoniam
nazareus uocabitur
In diebus autem illis uenit
iohannes baptista
praedicans in deserto iudaeae
et dicens paenitentiam agite
adpropinquauit enim
regnum caelorum
Hic est enim qui dictus est per
esaiam prophetam dicentem

uox clamantis in deserto
parate uiam dni rectas
facite semitas eius
Ipse autem iohannes habebat
uestimentum de pilis
camelorum
et zonam pelliciam circa
lumbos eius
esca autem eius erat lucu
stae et mel siluestre
Tunc exiebat ad eum hieroso
lyma et omnis iudaea et om
nis regio circa iordanen
et baptizabantur in iordane
ab eo confitentes peccata sua
Videns autem multos phari
saeorum et sadducaeorum
uenientes ad baptismum
suum dixit eis
progenies uiperarum quis
demonstrauit uobis fugere
a futura ira
facite ergo fructum dignum
paenitentiae
et ne uelitis dicere intra uos
patrem habemus abraham
dico enim uobis quoniam potest
ds de lapidibus istis suscita
re filios abraham
iam enim securis ad radicem
arborum posita est
omnis ergo arbor quae non fa
cit fructum bonum excide
tur et in ignem mittetur
Ego quidem uos baptizo in aqua
in paenitentiam
qui autem post me uenturus
est fortior me est
cuius non sum dignus calcia
menta portare
ipse uos baptizabit in spu sco
et igni
Cuius uentilabrum in manu sua
et permundabit aream suam

et congregabit triticum
suum in horreum
paleas autem conburet igni
inextinguibili
VI Tunc uenit ihs a galilaea in ior
danen ad iohannem ut bapti
zaretur ab eo
iohannes autem prohibebat
eum dicens
ego a te debeo baptizari
et tu uenis ad me
Respondens autem ihs dixit ei
sine modo
sic enim decet nos implere
omnem iustitiam
tunc dimisit eum
Baptizatus autem confestim
ascendit de aqua
et ecce aperti sunt ei caeli
et uidit spm di descenden
tem sicut columbam
uenientem super se
et ecce uox de caelis dicens
hic est filius meus dilectus
in quo mihi conplacui
VII Tunc ihs ductus est in deserto
ab spu ut temptaretur
a diabolo
Et cum ieiunasset quadragin
ta diebus et quadraginta
noctibus postea esuriit
et accedens temptator dixit
si filius di es dic ut lapides isti
panes fiant
qui respondens dixit
scriptum est non in pane solo
uiuit homo sed in omni uerbo
quod procedit de ore di
Tunc assumpsit eum diabolus
in sanctam ciuitatem
et statuit eum supra pinnacu
lum templi et dixit ei
si filius di es mitte te deorsum
scriptum est enim quia angelis

suis mandauit de te
et in manibus tollent te
ne forte offendas ad lapidem
pedem tuum
ait illi ihs
Rursum scriptum est non temp
tabis dnm dm tuum
Iterum assumit eum diabolus
in montem excelsum ualde
et ostendit ei omnia regna
mundi et gloriam eorum
et dixit illi haec tibi omnia dabo
si cadens adoraueris me
Tunc dicit ei ihs uade satanas
scriptum est dnm dm tuum
adorabis et illi soli seruies
Tunc reliquit eum diabolus
et ecce angeli accesserunt et
ministrabant ei
Cum autem audisset quod iohan
nes traditus esset secessit
VIII in galilaeam
Et relicta ciuitate nazareth
uenit et habitauit in caphar
naum maritimam
in finibus zabulon et nepthalim
ut impleretur quod dictum
est per esaiam prophetam
terra zabulon et terra nepthalim
uiam maris trans iordanen gali
laeae gentium
populus qui sedebat in tene
bris lucem uidit magnam
et sedentibus in regione et
umbra mortis lux orta est eis
Exinde coepit ihs praedicare
et dicere
paenitentiam agite
adpropinquauit enim regnum
caelorum
VIIII Ambulans autem iuxta mare
galilaeae
uidit duos fratres
simonem qui uocatur petrus

et andream fratrem eius
mittentes rete erant enim
piscatores
Et ait illis uenite post me
et faciam uos fieri
piscatores hominum
at illi continuo relictis
retibus secuti sunt eum
Et procedens inde uidit alios
duos fratres
iacobum zebedaei et iohannem
fratrem eius
in naui cum zebedaeo patre
eorum reficientes retia sua
et uocauit eos
illi autem statim relictis
retibus et patre secuti sunt eum
Et circumibat ihs totam gali
laeam docens in synagogis
eorum
et praedicans euangelium regni
et sanans omnem languorem
et omnem infirmitatem
in populo
et abiit opinio eius in totam
syriam
et obtulerunt ei omnes male
habentes
uariis languoribus et tor
mentis conprehensos
et qui daemonia habebant
et lunaticos et paralyticos
et curauit eos
et secutae sunt eum turbae
multae de galilaea et deca
poli et hierosolymis et de
XI iudaea et de trans iordanen
Uidens autem turbas ascen
dit in montem
et cum sedisset accesserunt
ad eum discipuli eius
et aperiens os suum docebat
eos dicens
Beati pauperes spu quoniam
ipsorum est regnum caelorum
Beati mites quoniam ipsi
possidebunt terram
Beati qui lugent quoniam
ipsi consolabuntur
Beati qui esuriunt et sitiunt
iustitiam quoniam ipsi
saturabuntur
Beati misericordes quoniam ipsi
misericordiam consequentur
Beati mundo corde quoniam
ipsi dm uidebunt
Beati pacifici quoniam ipsi
filii di uocabuntur
Beati qui persecutionem pati
untur propter iustitiam
quoniam ipsorum est
regnum caelorum
Beati estis cum maledixerint
uobis et persecuti uos fuerint
et dixerint omne malum ad
uersum uos mentientes
propter me
gaudete et exultate quoniam
merces uestra copiosa est
in caelis
sic enim persecuti sunt prophe
XII tas qui fuerunt ante uos
Uos estis sal terrae
quod si sal euanuerit in quo
salietur
ad nihilum ualet ultra nisi ut
mittatur foras et concul
cetur ab hominibus
Uos estis lux mundi
non potest ciuitas abscondi
supra montem posita
neque accendunt lucernam
et ponunt eam sub modio
sed super candelabrum ut lu
ceat omnibus qui in domo sunt
sic luceat lux uestra coram
hominibus
ut uideant uestra bona opera

et glorificent patrem uestrum
VIII qui in caelis est
Nolite putare quoniam ueni sol
uere legem aut prophetas
non ueni soluere sed adimplere
Amen quippe dico uobis
donec transeat caelum et terra
iota unum aut unus apex non
praeteribit a lege donec om
nia fiant
Qui ergo soluerit unum de man
datis istis minimis et docue
rit sic homines
minimus uocabitur in regno
caelorum
qui autem fecerit et docuerit
hic magnus uocabitur in regno
caelorum
Dico enim uobis quia nisi abunda
uerit iustitia uestra plus quam
scribarum et pharisaeorum
non intrabitis in regnum
caelorum
Audistis quia dictum est anti
quis non occides
qui autem occiderit reus
erit iudicio
ego autem dico uobis
quia omnis qui irascitur fratri
suo reus erit iudicio
qui autem dixerit fratri suo
racha reus erit concilio
qui autem dixerit fatue
reus erit gehennae ignis
Si ergo offeres munus tuum
ad altare
et ibi recordatus fueris quia
frater tuus habet aliquid
aduersum te
relinque ibi munus tuum
ad altare
et uade prius reconciliare
fratri tuo
et tunc ueniens offeres munus
tuum

VIIII
Esto consentiens aduersario
tuo cito dum es in uia cum eo
ne forte tradat te aduersarius
iudici
et iudex tradat te ministro
et in carcerem mittaris
Amen dico tibi non exies inde
donec reddas nouissimum
quadrantem
Audistis quia dictum est anti
quis non moechaberis
ego autem dico uobis
quoniam omnis qui uiderit
mulierem ad concupiscen
dum eam
iam moechatus est eam
in corde suo
quod si oculus tuus dexter
scandalizat te
erue eum et proice abs te
expedit enim tibi ut pereat
unum membrorum tuorum
quam totum corpus tuum
mittatur in gehennam
et si dextera manus tua scan
dalizat te
abscide eam et proice abs te
expedit enim tibi ut pereat
unum membrorum tuorum
quam totum corpus tuum
eat in gehennam
XV Dictum est autem quicumque
dimiserit uxorem suam
det illi libellum repudii
ego autem dico uobis
quia omnis qui dimiserit uxo
rem suam excepta fornica
tionis causa
facit eam moechari
et qui dimissam duxerit adulterat
Iterum audistis quia dictum est
antiquis non peierabis
reddes autem domino iuramenta tua
ego autem dico uobis

non iurare omnino
neque per caelum quia thro
nus dei est
neque per terram quia scabel
lum est pedum eius
neque per hierosolymam
quia ciuitas est magni regis
neque per caput tuum
iuraueris
quia non potes unum capillu
album facere aut nigrum
sit autem sermo uester
est est non non
quod autem his abundantius
est a malo est
Audistis quia dictum est
oculum pro oculo
et dentem pro dente
ego autem dico uobis
non resistere malo
Sed si quis te percusserit
in dextera maxilla tua
praebe illi et alteram
et illi qui uult tecum iudicio
contendere et tunicam
tuam tollere remitte ei
et pallium
Et quicumque te angariauerit
mille passus uade cum
illo et alia duo
qui petit a te da ei
et uolenti mutuari a te
ne auertaris
xvi Audistis quia dictum est dili
ges proximum tuum
et odio habebis inimicum tuum
ego autem dico uobis
diligite inimicos uestros
benefacite his qui oderunt uos
et orate pro persequentibus
et calumniantibus uos
ut sitis filii patris uestri
qui in caelis est
qui solem suum oriri facit
super bonos et malos
et pluit super iustos
et iniustos
Si enim diligitis eos qui uos
diligunt quam mercedem
habebitis
nonne et publicani hoc faciunt
et si salutaueritis fratres
uestros tantum quid am
plius facitis
nonne et ethnici hoc faciunt
estote ergo uos perfecti
sicut et pater uester caele
xvii stis perfectus est
Attendite ne iustitiam uestram
faciatis coram hominibus
ut uideamini ab eis
alioquin mercedem non habe
bitis apud patrem uestrum
qui in caelis est
Cum ergo facies elemosynam
noli tuba canere ante te
sicut hypocritae faciunt
in synagogis et in uicis ut ho
norificentur ab hominibus
amen dico uobis receperunt
mercedem suam
te autem faciente elemosyna
nesciat sinistra tua quid faci
at dextera tua
ut sit elemosyna tua in abscon
dito
et pater tuus qui uidet in ab
scondito reddet tibi
Et cum oratis non eritis sicut
hypocritae
qui amant in synagogis et in an
gulis platearum stantes
orare
ut uideantur ab hominibus
amen dico uobis receperunt
mercedem suam
Tu autem cum orabis intra
in cubiculum tuum

et clauso ostio tuo ora patrem
tuum in absconditо
et pater tuus qui uidet in ab
scondito reddet tibi
Orantes autem nolite mul
tum loqui sicut ethnici
putant enim quia in mul tilo
quio suo exaudiantur
Nolite ergo assimilari eis
scit enim pater uester quibus
opus sit uobis antequam
petatis eum
Sic ergo uos orabitis
Pater noster qui es in caelis
sanctificetur nomen tuum
adueniat regnum tuum
fiat uoluntas tua sicut in cae
lo et in terra
panem nostrum super sub
stantialem da nobis hodie
et dimitte nobis debita nostra
sicut et nos dimittimus
debitoribus nostris
et ne inducas nos in tempta
tionem
sed libera nos a malo
Si enim dimiseritis hominibus
peccata eorum
dimittet et uobis pater
uester caelestis delicta
uestra
Si autem non dimiseritis
hominibus
nec pater uester dimittet
peccata uestra
Cum autem ieiunatis nolite
fieri sicut hypocritae tristes
exterminant enim facies
suas ut pareant hominibus
ieiunantes
Amen dico uobis quia recepe
runt mercedem suam
Tu autem cum ieiunas unge
caput tuum

et faciem tuam laua
ne uidearis hominibus ieiunans
sed patri tuo qui est in ab
scondito
et pater tuus qui uidet in ab
scondito reddet tibi
Nolite thesaurizare uobis
thesauros in terra
ubi erugo et tinea demolitur
ubi fures effodiunt et fu
rantur
Thesaurizate autem uobis
thesauros in caelo
ubi neque erugo neque tinea
demolitur
et ubi fures non effodiunt
nec furantur
ubi enim est thesaurus tuus
ibi est et cor tuum
Lucerna corporis est oculus
si fuerit oculus tuus simplex
totum corpus tuum luci
dum erit
si autem oculus tuus
nequam fuerit
totum corpus tuum
tenebrosum erit
si ergo lumen quod in te est
tenebrae sunt
tenebrae quantae erunt
Nemo potest duobus domi
nis seruire
aut enim unum odio habe
bit et alterum diliget
aut unum sustinebit
et alterum contemnet
non potestis deo seruire
et mamonae
Ideo dico uobis ne sollicit
sitis animae uestrae
quid manducetis
neque corpori uestro
quid induamini
nonne anima plus est quam
esca

et corpus plus est quam
uestimentum
respicite uolatilia caeli
quoniam non serunt
neque metunt
neque congregant in horrea
et pater uester caelestis
pascit illa
nonne uos magis pluris
estis illis
quis autem uestrum cogitans
potest adicere ad staturam
suam cubitum unum
et de uestimento quid sol
liciti estis
considerate lilia agri quo
modo crescunt
non laborant neque nent
dico autem uobis quoniam nec
salomon in omni gloria
sua coopertus est sicut
unum ex istis
si autem faenum agri quod
hodie est et cras in clibanum
mittitur ds sic uestit
quanto magis uos minimae
fidei
nolite ergo solliciti esse
dicentes quid manducabi
mus aut quid bibemus
aut quo operiemur
haec enim omnia gentes
inquirunt
scit enim pater uester quia
his omnibus indigetis
quaerite autem primum
regnum et iustitiam eius
et omnia haec adicientur uobis
nolite ergo esse solliciti
in crastinum
crastinus enim dies sollicitus
erit sibi ipse
xxi sufficit diei malitia sua
Nolite iudicare ut non iudicemini

in quo enim iudicio iudi
caueritis iudicabimini
et in qua mensura mensi fueritis
metietur uobis
Quid autem uides festucam
in oculo fratris tui et tra
bem in oculo tuo non uides
aut quomodo dicis fratri tuo
sine eiciam festucam
de oculo tuo
et ecce trabes est in oculo tuo
hypocrita eice primum tra
bem de oculo tuo
et tunc uidebis eicere festu
cam de oculo fratris tui
Nolite dare scm canibus
neque mittatis margaritas
uestras ante porcos
ne forte conculcent eas
pedibus suis
et conuersi disrumpant uos
Petite et dabitur uobis
quaerite et inuenietis
pulsate et aperietur uobis
omnis enim qui petit accipit
et qui quaerit inuenit
et pulsanti aperietur
aut quis est ex uobis homo
quem si petierit filius suus
panem numquid lapidem
porriget ei
aut si piscem petet numquid
serpentem porriget ei
si ergo uos cum sitis mali
nostis bona dare filiis uestris
quanto magis pater uester
qui in caelis est dabit bona
petentibus se
Omnia ergo quaecumque
uultis ut faciant uobis
homines et uos facite eis
xxiii haec est enim lex et prophetae
Intrate per angustam
portam

quia lata porta et spatiosa
uia quae ducit ad perditionem
et multi sunt qui intrant
per eam
quam angusta porta et arta
uia quae ducit ad uitam
et pauci sunt qui inueniunt eam
Attendite a falsis prophetis
qui ueniunt ad uos in uesti
mentis ouium
intrinsecus autem sunt lupi
rapaces
a fructibus eorum cogno
scetis eos
Numquid colligunt de spinis
uuas aut de trebolis ficus
Sic omnis arbor bona fructus
bonos facit
mala autem arbor fructus
malos facit
non potest arbor bona
fructus malos facere
neque arbor mala fructus
bonos facere
omnis arbor quae non facit
fructum bonum exciditur
et in ignem mittitur
igitur ex fructibus eorum
cognoscetis eos
Non omnis qui dicit mihi
dne dne intrabit in re
gnum caelorum
sed qui facit uoluntatem
patris mei qui in caelis est
ipse intrabit in regnum
caelorum
Multi dicent mihi in illa die
dne dne
nonne in nomine tuo pro
phetauimus
et in nomine tuo daemonia
eiecimus
et in nomine tuo uirtutes
multas fecimus

et tunc confitebor illis quia
numquam noui uos
discedite a me qui operamini
iniquitatem
Omnis ergo qui audit uerba
mea haec et facit ea
adsimilabitur uiro sapienti
qui aedificauit domum suam
supra petram
et descendit pluuia
et uenerunt flumina
et flauerunt uenti
et inruerunt in domum
illam et non cecidit
fundata enim erat supra
petram
et omnis qui audit uerba
mea haec et non facit ea
similis erit uiro stulto
qui aedificauit domum suam
supra harenam
et descendit pluuia
et uenerunt flumina
et flauerunt uenti
et inruerunt in domum
illam et cecidit et fuit
ruina eius magna
Et factum est cum con
summasset ihs uerba haec
admirabantur turbae
super doctrinam eius
erat enim docens eos sicut
potestatem habens
non sicut scribae eorum
et pharisaei
Cum autem descendisset
de monte secutae sunt
eum turbae multae
et ecce leprosus ueniens
adorabat eum dicens
dne si uis potes me
mundare
et extendens manum teti
git eum ihs dicens

ciolo mundare
et confestim mundata est
lepra eius
et ait illi ihs uide nemini
dixeris
sed uade ostende te sacerdoti
et offer munus quod praecepit moyses in testimonium
XXVI illis
Cum autem introisset capharnaum
accessit ad eum centurio
rogans eum et dicens
dne puer meus iacet in domo
paralyticus et male
torquetur
ait illi ihs
ego ueniam et curabo eum
et respondens centurio
dne non sum dignus ut intres
sub tectum meum
sed tantum dic uerbo et sanabitur puer meus
nam et ego homo sum sub
potestate
habens sub me milites
et dico huic uade et uadit
et alio ueni et uenit
et seruo meo fac hoc et facit
audiens autem ihs miratus est
et sequentibus se dixit
amen dico uobis non inueni
tantam fidem in israhel
Dico autem uobis quod multi
ab oriente et occidente
uenient
et recumbent cum abraham
et isaac et iacob in regno
caelorum
filii autem regni eicientur
in tenebras exteriores
ibi erit fletus et stridor
dentium
Et dixit ihs centurioni

uade et sicut credidisti fiat tibi
XXVII et sanatus est puer in hora illa
Et cum uenisset ihs in domum
petri uidit socrum eius
iacentem et febricitantem
et tetigit manum eius
et dimisit eam febris
et surrexit et ministrabat eis
Uespere autem facto optulerunt ei multos daemonia habentes
et eiciebat sps uerbo
et omnes male habentes
curauit
ut adimpleretur quod dictum est per esaiam prophetam dicentem
ipse infirmitates nostras
accepit et aegrotationes
portauit
Uidens autem ihs turbas multas circum se iussit ire
XXVIII trans fretum
Et accedens unus scriba ait illi
magister sequar te quocumque ieris
et dicit ei ihs uulpes foueas
habent et uolucres caeli
nidos
filius autem hominis non
habet ubi caput reclinet
alius autem de discipulis eius
ait illi
dne permitte me primum
ire et sepelire patrem meum
ihs autem ait illi sequere me
et dimitte mortuos sepeli
XXIX re mortuos suos
Et ascendente eo in nauicula
secuti sunt eum discipuli eius
et ecce motus magnus
factus est in mari
ita ut nauicula operiretur

fluctibus
ipse uero dormiebat
et accesserunt et suscitaue
runt eum dicentes
dne salua nos perimus
et dicit eis quid timidi estis
modicae fidei
tunc surgens increpauit
uento et mari
et facta est tranquillitas
magna
porro homines mirati sunt
dicentes
qualis est hic quia et uenti
et mare oboediunt ei
XCV Et cum uenisset trans fretum
in regionem gerasenorum
occurrerunt ei duo habentes
daemonia
de monumentis exeuntes
saeui nimis ita ut nemo posset
transire per uiam illam
et ecce clamauerunt dicentes
quid nobis et tibi fili di ueni
sti huc ante tempus
torquere nos
erat autem non longe ab illis
grex porcorum multorum
pascens
daemones autem rogabant
eum dicentes
si eicis nos mitte nos in grege
porcorum
et ait illis ite
at illi exeuntes abierunt
in porcos
et ecce impetu abiit totus
grex per praeceps in mare
et mortui sunt in aquis
pastores autem fugerunt
et uenientes in ciuitatem
nuntiauerunt omnia
et de his qui daemonia
habuerant

et ecce tota ciuitas exiit obuiam ihu
et uiso eo rogabant ut trans
XXVI iret a finibus eorum
Et ascendens in nauiculam
transfretauit
et uenit in ciuitatem suam
et ecce offerebant ei para
lyticum iacentem in lecto
et uidens ihs fidem illorum
dixit paralytico
confide fili remittuntur
tibi peccata tua
et ecce quidam de scribis
dixerunt intra se
hic blasphemat
et cum uidisset ihs cogitati
ones eorum dixit
ut quid cogitatis mala in cor
dibus uestris
quid est facilius dicere dimit
tuntur tibi peccata
aut dicere surge et ambula
ut sciatis autem quoniam
filius hominis habet pote
statem in terra dimitten
di peccata
tunc ait paralytico
surge tolle lectum tuum
et uade in domum tuam
et surrexit et abiit in do
mum suam
uidentes autem turbae
timuerunt
et glorificauerunt dm
qui dedit potestatem
talem hominibus
XX Et cum transiret inde ihs
uidit hominem sedentem
in teloneo mattheum
nomine
et ait illi sequere me
et surgens secutus est eum
Et factum est discumbente
eo in domo

ecce multi publicani et pecca
tores venientes discumbe
bant cum ihu et discipulis eius
et videntes pharisaei dicebant
discipulis eius
quare cum publicanis et pec
catoribus manducat magi
ster vester
At ihs audiens ait
non est opus valentibus me
dico sed male habentibus
euntes autem discite quid est
misericordiam volo et non
sacrificium
non enim veni vocare iustos
sed peccatores
Tunc accesserunt ad eum
discipuli iohannis dicentes
quare nos et pharisaei ieiuna
mus frequenter
discipuli autem tui non ieiunant
et ait illis ihs
numquid possunt filii sponsi
lugere quamdiu cum illis
est sponsus
venient autem dies cum au
feretur ab eis sponsus
et tunc ieiunabunt
Nemo autem inmittit com
missuram panni rudis in
vestimentum vetus
tollit enim plenitudinem
eius a vestimento et peior
scissura fit
neque mittunt vinum novum
in utres veteres
alioquin rumpuntur utres
et vinum effunditur
et utres pereunt
sed vinum novum in utres
novos mittunt et ambo
conservantur
Haec illo loquente ad eos
ecce princeps unus accessit
et adorabat eum dicens quia
filia mea modo defuncta est
sed veni inpone manum super
eam et vivet
et surgens ihs sequebatur eum
et discipuli eius
Et ecce mulier quae sanguinis
fluxum patiebatur
duodecim annis
accessit retro et tetigit
fimbriam vestimenti eius
dicebat enim intra se
si tetigero tantum vestimen
tum eius salva ero
at ihs conversus et videns
eam dixit
confide filia fides tua te
salvam fecit
et salva facta est mulier
ex illa hora
et cum venisset ihs in domum
principis
et vidisset tibicines et tur
bam tumultuantem
dicebat recedite non est enim
mortua puella sed dormit
et deridebant eum
et cum eiecta esset turba
intravit et tenuit manum
eius et surrexit puella
et exiit fama haec in univer
sam terram illam
Et transeunte inde ihu
secuti sunt eum duo caeci
clamantes et dicentes
miserere nostri fili david
cum autem venisset domum
accesserunt ad eum caeci
et dicit eis ihs creditis quia
possum hoc facere vobis
dicunt ei utique dne
tunc tetigit oculos eorum
dicens secundum fidem
vestram fiat vobis

et aperti sunt oculi illorum
et comminatus est illis ihs
dicens uidete ne quis sciat
illi autem exeuntes diffamauerunt
uerunt eum in tota terra illa
Egressis autem illis
ecce optulerunt ei hominem
mutum daemonium habentem
et eiecto daemone locutus
est mutus
et miratae sunt turbae dicentes
tes numquam apparuit
sic in israhel
pharisaei autem dicebant
in principe daemoniorum
eicit daemones
Et circumibat ihs ciuitates
omnes et castella
docens in synagogis eorum
et praedicans euangelium
regni
et curans omnem languorem
et omnem infirmitatem
Uidens autem turbas misertus
est eis quia erant uexati
et iacentes sicut oues non
habentes pastorem
Tunc dicit discipulis suis
messis quidem multa operarii
rii autem pauci
Rogate ergo dominum messis
ut eiciat operarios
in messem suam
Et conuocatis duodecim discipulis
pulis suis dedit illis potestatem
statem spirituum inmundorum
dorum ut eicerent eos
et curarent omnem languorem
rem et omnem infirmitatem
Duodecim autem apostolorum
rum nomina sunt haec
primus simon qui dicitur petrus
et andreas frater eius
iacobus zebedaei

et iohannes frater eius
philippus et bartholomaeus
thomas et matheus publicanus
et iacobus alphei
et thaddeus
simon cananeus
et iudas scariotes qui et
tradidit eum
Hos duodecim misit ihs
praecipiens eis dicens
in uiam gentium ne abieritis
et in ciuitates samaritanorum
ne intraueritis
sed potius ite ad oues quae
perierunt domus israhel
Euntes autem praedicate
dicentes
quia adpropinquauit
regnum caelorum
infirmos curate
mortuos suscitate
leprosos mundate
daemones eicite
gratis accepistis gratis date
Nolite possidere aurum
neque argentum
neque pecuniam in zonis
uestris
non peram in uia
neque duas tunicas
neque calciamenta
neque uirgam
dignus enim est operarius
cibo suo
In quamcumque ciuitatem
aut castellum intraueritis
interrogate quis in eam
dignus sit
et ibi manete donec exeatis
Intrantes autem in domum
salutate eam
et si quidem fuerit domus digna
ueniat pax uestra super eam
si autem non fuerit digna

PAX UESTRA AD UOS REUERTATUR
ET QUICUMQUE NON RECEPERIT
UOS NEQUE AUDIERIT SERMO
NES UESTROS
EXEUNTES FORAS DE DOMO UEL
DE CIUITATE EXCUTITE PULUE
REM DE PEDIBUS UESTRIS
IN TESTIMONIUM EORUM
AMEN DICO UOBIS
TOLERABILIUS ERIT TERRAE SODO
MORUM ET GOMORRAEORUM
IN DIE IUDICII QUAM ILLI CIUITATI
ECCE EGO MITTO UOS SICUT OUES
IN MEDIO LUPORUM
ESTOTE ERGO PRUDENTES SICUT
SERPENTES
ET SIMPLICES SICUT COLUMBAE
CAUETE AUTEM AB HOMINIBUS
TRADENT ENIM UOS IN CONCILIIS
ET IN SYNAGOGIS SUIS FLAGELLA
BUNT UOS
ET AD PRAESIDES ET AD REGES
DUCEMINI PROPTER ME
IN TESTIMONIUM ILLIS ET GENTIB;
CUM AUTEM TRADENT UOS
NOLITE COGITARE QUOMODO
AUT QUID LOQUAMINI
DABITUR ENIM UOBIS IN ILLA HORA
QUID LOQUAMINI
NON ENIM UOS ESTIS QUI LOQUIMINI
SED SPS PATRIS UESTRI QUI LOQUI
TUR IN UOBIS
TRADET AUTEM FRATER FRATREM
IN MORTEM
ET PATER FILIUM
ET INSURGENT FILII IN PARENTES
ET MORTE EOS ADFICIENT
ET ERITIS ODIO OMNIBUS PROP
TER NOMEN MEUM
QUI AUTEM PERSEUERAUERIT
IN FINEM HIC SALUUS ERIT
CUM AUTEM PERSEQUENTUR
UOS IN CIUITATE ISTA
FUGITE IN ALIAM

AMEN ENIM DICO UOBIS
NON CONSUMMABITIS CIUITATES
ISRAHEL
DONEC UENIAT FILIUS HOMINIS
NON EST DISCIPULUS SUPER
MAGISTRUM
NEC SERUUS SUPER DOMINUM SUU
SUFFICIT DISCIPULO UT SIT
SICUT MAGISTER EIUS
ET SERUUS SICUT DOMINUS EIUS
SI PATREM FAMILIAS BEELZEBUB
UOCAUERUNT
QUANTO MAGIS DOMESTICOS EIUS
NE ERGO TIMUERITIS EOS
NIHIL ENIM OPERTUM QUOD NON
REUELABITUR
ET OCCULTUM QUOD NON SCIATUR
QUOD DICO UOBIS IN TENEBRIS
DICITE IN LUMINE
ET QUOD IN AURE AUDITIS
PRAEDICATE SUPER TECTA
ET NOLITE TIMERE EOS QUI OCCI
DUNT CORPUS
ANIMAM AUTEM NON POSSUNT
OCCIDERE
SED POTIUS EUM TIMETE QUI PO
TEST ET ANIMAM ET CORPUS
PERDERE IN GEHENNAM
NONNE DUO PASSERES ASSE UENIUNT
ET UNUS EX ILLIS NON CADET SUPER
TERRAM SINE PATRE UESTRO
UESTRI AUTEM ET CAPILLI CAPI
TIS OMNES NUMERATI SUNT
NOLITE ERGO TIMERE
MULTIS PASSERIBUS MELIORES
ESTIS UOS
OMNIS ERGO QUI ME CONFITEBITUR
ME CORAM HOMINIBUS
CONFITEBOR ET EGO EUM CORAM
PATRE MEO QUI EST IN CAELIS
QUI AUTEM NEGAUERIT ME
CORAM HOMINIBUS
NEGABO ET EGO EUM CORAM
PATRE MEO QUI EST IN CAELIS

Nolite arbitrari quia uenerim
mittere pacem in terram
non ueni pacem mittere sed
gladium
ueni enim separare hominem
aduersus patrem suum
et filiam aduersus matrem suam
et nurum aduersus socrum suam
et inimici hominis domestici eius
Qui amat patrem et matrem
plus quam me
non est me dignus
et qui amat filium aut filiam
super me
non est me dignus
et qui non accipit crucem
suam et sequitur me
non est me dignus
Qui inuenit animam suam
perdet illam
et qui perdiderit animam suam
propter me inueniet eam
Qui recipit uos me recipit
et qui me recipit recipit eum
qui me misit
Qui recipit prophetam in no
mine prophetae mercedem
prophetae accipiet
et qui recipit iustum in no
mine iusti mercedem iusti
accipiet
Et quicumque potum dede
rit uni ex minimis istis
calicem aquae frigidae
tantum in nomine discipuli
amen dico uobis non perdet
mercedem suam
Et factum est cum consum
masset ihs
praecipiens duodecim disci
pulis suis transiit inde
ut doceret et praedicaret
XXXVIII in ciuitatibus eorum
Iohannes autem cum audisset
in uinculis opera xpi
mittens duos de discipulis suis
ait illi
tu es qui uenturus es an alium
expectamus
et respondens ihs ait illis
euntes renuntiate iohanni
quae audistis et uidistis
caeci uident
claudi ambulant
leprosi mundantur
surdi audiunt
mortui resurgunt
pauperes euangelizantur
et beatus est qui non fuerit
scandalizatus in me
illis autem abeuntibus
coepit ihs dicere ad turbas
de iohanne
quid existis in desertum
uidere harundinem
uento agitatam
sed quid existis uidere hominem
mollibus uestitum
ecce qui mollibus uestiuntur
in domibus regum sunt
sed quid existis uidere
prophetam
etiam dico uobis et plus quam
prophetam
Hic enim est de quo scriptum est
ecce ego mitto angelum
meum ante faciem tuam
qui praeparabit uiam tuam
ante te
Amen dico uobis non surrexit
inter natos mulierum
maior iohanne baptista
qui autem minor est in regno
caelorum maior est illo
A diebus autem iohannis bapti
stae usque nunc regnum
caelorum uim patitur
et uiolenti rapiunt illud

Omnes enim prophetae et lex
usque ad iohannem prophe
tauerunt
si uultis recipere ipse est
helias qui uenturus est
qui habet aures audiendi audiat
Cui autem similem aestimabo
generationem istam
similis est pueris sedentib·
in foro
qui clamantes coaequalibus
dicunt cecinimus uobis
et non saltastis
lamentauimus et non planxistis
uenit enim iohannes neque
manducans neque bibens
et dicunt daemonium habet
uenit filius hominis mandu
cans et bibens et dicunt
ecce homo uorax et pota
tor uini
publicanorum et peccato
rum amicus
et iustificata est sapientia
a filiis suis
Tunc coepit exprobrare ciui
tatibus in quibus factae
sunt plurimae uirtutes eius
quia non egissent paenitentia
uae tibi chorazain
uae tibi bethsaida
quia si in tyro et sidone facte
essent uirtutes quae fac
tae sunt in uobis
olim in cilicio et cinere pae
nitentiam egissent
uerum tamen dico uobis
tyro et sidoni remissius erit
in die iudicii quam uobis
et tu capharnaum numquid
usque in caelum exaltaberis
usque in infernum descendes
Quia si in sodomis factae fuis
sent uirtutes quae factae
sunt in te
forte mansissent usque in
hunc diem
uerum tamen dico uobis
quia terrae sodomorum
remissius erit in die iudicii
quam tibi
In illo tempore respondens
ihs dixit
confiteor tibi pater
dne caeli et terrae
quia abscondisti haec a sapien
tibus et prudentibus
et reuelasti ea paruulis
ita pater quoniam sic fuit
placitum ante te
Omnia mihi tradita sunt
a patre meo
Et nemo nouit filium nisi pater
neque patrem quis nouit
nisi filius
et cui uoluerit filius reuelare
Uenite ad me omnes qui labo
ratis et onerati estis
et ego reficiam uos
tollite iugum meum super uos
et discite a me quia mitis sum
et humilis corde
et inuenietis requiem anima
bus uestris
iugum enim meum suaue est
et onus meum leue est
In illo tempore abiit ihs sabba
to per sata
discipuli autem eius esurien
tes coeperunt uellere
spicas et manducare
pharisaei autem uidentes
dixerunt ei
ecce discipuli tui faciunt
quod non licet eis facere
sabbatis
at ille dixit eis
non legistis quid fecerit dauid

quando esuriit et qui cum
eo erant
quomodo intravit in domum
dī et panes propositionis
comedit
quos non licebat ei edere
neque his qui cum eo erant
nisi solis sacerdotibus
Aut non legistis in lege
quia sabbatis sacerdotes in tem-
plo sabbatum violant
et sine crimine sunt
dico autem vobis quia templo
maior est hic
si autem sciretis quid est
misericordiam volo et non
sacrificium
numquam condemnassetis
innocentes
dñs est enim filius hominis
xlii etiam sabbati
Et cum inde transisset
venit in synagogam eorum
et ecce homo manum habens
aridam
et interrogabant eum
dicentes
si licet sabbatis curare
ut accusarent eum
ipse autem dixit illis
quis erit ex vobis homo
qui habeat ovem unam
et si ceciderit haec sabbatis
in foveam
nonne tenebit et levabit eam
quanto magis melior est
homo ove
itaque licet sabbatis bene
facere
tunc ait homini extende
manum tuam
et extendit
et restituta est sanitati
sicut altera

Exeuntes autem pharisaei
consilium faciebant adver-
sus eum
quomodo eum perderent
Ihs autem sciens secessit inde
et secuti sunt eum multi
et curavit eos omnes
et praecepit eis ne manifestū
eum facerent
ut adimpleretur quod dictū
est per esaiam prophetam
dicentem
ecce puer meus quem elegi
dilectus meus in quo bene
placuit animae meae
ponam spm meum super eū
et iudicium gentibus nuntiabit
non contendet neque clama-
bit neque audiet aliquis
in plateis vocem eius
harundinem quassatam
non confringet
et linum fumigans
non extinguet
donec eiciat ad victoriam
iudicium
et in nomine eius gentes
xliii sperabunt
Tunc oblatus est ei daemoniū
habens caecus et mutus
et curavit eum
ita ut loqueretur et videret
Et stupebant omnes turbae
et dicebant
numquid hic est filius david
Pharisaei autem audientes
dixerunt
hic non eicit daemones nisi
in beelzebub principem
daemoniorum
Ihs autem sciens cogitatio-
nes eorum dixit eis
omne regnum divisum
contra se desolabitur

et omnis ciuitas uel domus
diuisa contra se non stabit
et si satanas satanan eicit
aduersus se diuisus est
quomodo ergo stabit
regnum eius
et si ego in beelzebul eicio
daemones
filii uestri in quo eiciunt
ideo ipsi iudices erunt uestri
si autem ego in spiritu di eicio
daemones
igitur peruenit in uos
regnum di
aut quomodo potest quisquam
intrare in domum fortis
et uasa eius diripere
nisi prius alligauerit fortem
et tunc domum illius diripiat
qui non est mecum contra me est
et qui non congregat mecum
spargit
ideo dico uobis
omne peccatum et blasphe
mia remittetur hominib
sps autem blasphemiae
non remittetur
et quicumque dixerit uerbu
contra filium hominis
remittetur ei
qui autem dixerit contra
spm scm non remit
tetur ei neque in hoc
saeculo neque in futuro
aut facite arborem bonam
et fructum eius bonum
aut facite arborem malam
et fructum eius malum
siquidem ex fructu arbor
agnoscitur
progenies uiperarum quo
modo potestis bona loqui
cum sitis mali
ex abundantia enim cordis

os loquitur
bonus homo de bono thesau
ro profert bona
et malus homo de malo
thesauro profert mala
dico autem uobis quoniam
omne uerbum otiosum
quod locuti fuerint homines
reddent rationem de eo
in die iudicii
ex uerbis enim tuis iustifi
caberis
et ex uerbis tuis condemnaberis
tunc responderunt ei quidam
de scribis et pharisaeis
dicentes
magister uolumus a te
signum uidere
qui respondens ait illis
generatio mala et adultera
signum quaerit
et signum non dabitur ei
nisi signum ionae prophetae
sicut enim fuit ionas in uen
tre coeti
tribus diebus et tribus noctib
sic erit filius hominis
in corde terrae
tribus diebus et tribus noctib
uiri nineuitae surgent in iudi
cio cum generatione ista
et condemnabunt eam
quia paenitentiam egerunt
in praedicatione ionae
et ecce plus quam iona hic
regina austri surget in iudicio
cum generatione ista
et condemnabit eam
quia uenit a finibus terrae
audire sapientiam salo
monis
et ecce plus quam salomon hic
cum autem inmundus spiri
tus exierit ab homine

ambulat per loca arida
quaerens requiem et non
invenit
tunc dicit revertar in domum
meam unde exivi
et veniens invenit vacantem
scopis mundatam et ornatam
tunc vadit et adsumit septem
alios spiritus secum
nequiores se
et intrantes habitant ibi
et fiunt novissima hominis
illius peiora prioribus
sic erit et generationi huic
xlv pessimae
Adhuc eo loquente ad turbas
ecce mater eius et fratres
stabant foris
quaerentes loqui ei
dixit autem ei quidam
ecce mater tua et fratres tui
foris stant quaerentes te
at ille respondens dicenti
sibi ait
quae est mater mea
et qui sunt fratres mei
et extendens manum in disci
pulos dixit
ecce mater mea et fratres mei
quicumque enim fecerit
voluntatem patris mei
qui in caelis est
ipse meus et frater et soror
xlvi et mater est
In illo die exiens ihs de domo
sedebat secus mare
et congregatae sunt ad eum
turbae multae
ita ut in naviculam ascendens
sederet
et omnis turba stabat in litore
et locutus est eis multa in pa
rabolis dicens
ecce exiit qui seminat seminare

et dum seminat
quaedam ceciderunt secus viam
et venerunt volucres
et comederunt ea
alia autem ceciderunt
in petrosa
ubi non habebat terram multam
et continuo exorta sunt
quia non habebant altitudi
nem terrae
sole autem orto aestuaverunt
et quia non habebant radicem
aruerunt
alia autem ceciderunt in spinas
et creverunt spinae et suf
focaverunt ea
alia vero ceciderunt in ter
ram bonam
et dabant fructum
aliud centesimum
aliud sexagesimum
aliud tricesimum
qui habet aures audiendi audiat
Et accedentes discipuli
dixerunt ei
quare in parabolis loqueris
qui respondens ait illis
quia vobis datum est nosse
mysteria regni caelorum
illis autem non est datum
Qui enim habet dabitur ei
et abundabit
qui autem non habet et quod
habet auferetur ab eo
Ideo in parabolis loquor eis
quia videntes non vident
et audientes non audiunt
neque intellegunt
ut adimpleatur eis prophe
tia esaiae dicens
auditu audietis et non intel
legetis
et videntes videbitis et non
videbitis

incrassatum est enim cor
populi huius
et auribus graviter audierunt
et oculos suos cluserunt
nequando oculis videant
et auribus audiant
et corde intellegant
et convertantur et sanem eos
Vestri autem beati oculi
quia vident
et aures vestrae quia audiunt
amen quippe dico vobis
quia multi prophetae et iusti
cupierunt videre quae vide
tis et non viderunt
et audire quae auditis
et non audierunt
Vos ergo audite parabolam
seminantis
omnis qui audit verbum
regni et non intellegit
venit malus et rapit quod
seminatum est in corde eius
hic est qui secus viam semi
natus est
qui autem supra petrosa
seminatus est
hic est qui verbum audit
et continuo cum gaudio
accipit illud
non habet autem in se radice
sed est temporalis
facta autem tribulatione
et persecutione propter
verbum
continuo scandalizatur
qui autem est seminatus
in spinis
hic est qui verbum audit
et sollicitudo saeculi istius
et fallacia divitiarum
suffocat verbum
et sine fructu efficitur
qui vero in terra bona
seminatus est
hic est qui audit verbum
et intellegit
et fructum adfert
et facit aliud quidem centum
aliud autem sexaginta
xlvi porro aliud triginta
Aliam parabolam proposuit
illis dicens
simile factum est regnum
caelorum homini qui semi
navit bonum semen in
agro suo
cum autem dormirent homi
nes venit inimicus eius
et superseminavit zizania
in medio tritici et abiit
cum autem crevisset herba
et fructum fecisset
tunc apparuerunt et zizania
accedentes autem servi pa
tris familias dixerunt ei
domine nonne bonum semen
seminasti in agro tuo
unde ergo habet zizania
et ait illis inimicus homo
hoc fecit
servi autem dixerunt ei
vis imus et colligimus ea
et ait non
ne forte colligentes zizania
eradicetis simul et triticum
cum eis
sinite utraque crescere
usque ad messem
et in tempore messis dicam
messoribus
colligite primum zizania
et alligate ea fasciculos
ad comburendum
triticum autem congrega
te in horreum meum
Aliam parabolam propo
suit eis dicens

simile est regnum caelorum
grano sinapis
quod accipiens homo semina
vit in agro suo
quod minimum quidem est
omnibus seminibus
cum autem creverit maius
est omnibus holeribus
et fit arbor
ita ut volucres caeli veniant
et habitent in ramis eius
Aliam parabolam locutus
est eis dicens
simile est regnum caelo
rum fermento
quod acceptum mulier
abscondit in farinae
satis tribus
donec fermentatum est
totum
Haec omnia locutus est
ihs in parabolis ad turbas
et sine parabolis non loque
batur eis
ut adimpleretur quod dic
tum erat per prophetam
dicentem
aperiam in parabolis os meum
eructabo abscondita a con
stitutione mundi
Tunc dimissis turbis venit
in domum
et accesserunt ad eum disci
puli eius dicentes
dissere nobis parabolam
zizaniorum agri
qui respondens ait
qui seminat bonum semen
est filius hominis
ager autem est mundus
bonum vero semen hi sunt
filii regni
zizania autem filii sunt
nequam

inimicus autem qui seminavit
ea est diabolus
messis vero consummatio
saeculi est
messores autem angeli sunt
sicut ergo colliguntur ziza
nia et igni comburuntur
sic erit in consummatione saeculi
mittet filius hominis ange
los suos
et colligent de regno eius
omnia scandala
et eos qui faciunt iniquitatem
et mittent eos in caminum
ignis
ibi erit fletus et stridor
dentium
tunc iusti fulgebunt sicut
sol in regno patris sui
qui habet aures audiat
Simile est regnum caelorum
thesauro abscondito in agro
quem qui invenit homo
abscondit
et prae gaudio illius vadit
et vendit universa quae
habet et emit agrum illum
Iterum simile est regnum
caelorum homini negoti
atori
quaerenti bonas margaritas
inventa autem una pretiosa
margarita
abiit et vendidit omnia quae
habuit et emit eam
Iterum simile est regnum
caelorum sagenae missae
in mare
et ex omni genere piscium
congreganti
quam cum impleta esset
educentes et secus litus
sedentes
elegerunt bonos in vasa

malos autem foras miserunt
sic erit in consummatione saeculi
exibunt angeli et separabunt
malos de medio iustorum
et mittent eos in caminum
ignis ibi erit fletus et stri
dor dentium
intellexistis haec omnia
dicunt ei etiam
ait illis ideo omnis scriba
doctus in regno caelorum
similis est homini patri
familias
qui profert de thesauro suo
nova et vetera
et factum est cum consum
masset ihs parabolas istas
transiit inde
et veniens in patriam suam
docebat eos in synagogis eorum
ita ut mirarentur et dicerent
unde huic sapientia haec
et virtutes
nonne hic est fabri filius
nonne mater eius dicitur maria
et fratres eius iacobus et ioseph
et simon et iudas
et sorores eius nonne omnes
apud nos sunt
unde ergo huic omnia ista
et scandalizabantur in eo
ihs autem dixit eis
non est propheta sine honore
nisi in patria sua
et in domo sua
et non fecit ibi virtutes multas
propter incredulitatem
illorum
in illo tempore audiit herodes
tetrarcha famam ihu
et ait pueris suis hic est iohan
nes baptista
ipse surrexit a mortuis
et ideo virtutes operantur in eo

herodes enim tenuit iohannem
et alligavit eum
et posuit in carcerem
propter herodiadem uxorem
fratris sui
dicebat enim illi iohannes
non licet tibi habere eam
et volens illum occidere
timuit populum
quia sicut prophetam eum
habebant
die autem natalis herodis
saltavit filia herodiadis
in medio et placuit herodi
unde cum iuramento polli
citus est ei dare quodcum
que postulasset ab eo
at illa praemonita a matre sua
da mihi inquit hic in disco
caput iohannis baptistae
et contristatus est rex
propter iuramentum autem
et eos qui pariter recum
bebant iussit dari
misitque et decollavit
iohannem in carcere
et allatum est caput eius
in disco
et datum est puellae
et tulit matri suae
et accedentes discipuli eius
tulerunt corpus
et sepelierunt illud
et venientes nuntiave
runt ihu
quod cum audisset ihs secces
sit inde in navicula
in locum desertum seorsum
et cum audissent turbae
secutae sunt eum pedestres
de civitatibus
et exiens vidit turbam multam
et misertus est eis
et curavit languidos eorum

Vespere autem facto accesse-
runt ad eum discipuli eius
dicentes
desertus est locus
et hora iam praeteriit
dimitte turbas
ut euntes in castella
emant sibi escas
Ihs autem dixit eis non habent
necesse ire
date illis vos manducare
Responderunt ei non habemus
hic nisi quinque panes
et duos pisces
qui ait eis afferte illos
mihi huc
et cum iussisset turbam
discumbere supra faenum
acceptis quinque panibus
et duobus piscibus
aspiciens in caelum benedixit
et fregit
et dedit discipulis panes
discipuli autem turbis
et manducaverunt omnes
et saturati sunt
et tulerunt reliquias duo-
decim cophinos fragmen-
torum plenos
manducantium autem fuit
numerus quinque milia
virorum
exceptis mulieribus
et parvulis
Et statim iussit discipulos
ascendere in naviculam
et praecedere eum trans
fretum donec dimitte-
ret turbas
Et dimissa turba ascendit
in montem solus orare
Vespere autem facto
solus erat ibi
navicula autem in medio
mari iactabatur fluctibus
erat enim contrarius ventus
quarta autem vigilia noctis
venit ad eos ambulans
supra mare
et videntes eum supra mare
ambulantem turbati sunt
dicentes quia phantasma est
et prae timore clamaverunt
statimque Ihs locutus est eis
dicens
habete fiduciam ego sum
nolite timere
Respondens autem Petrus
dixit
Dne si tu es iube me venire
ad te super aquas
at ipse ait veni
et descendens Petrus de navi-
cula ambulabat super aquam
ut veniret ad Ihm
videns vero ventum vali-
dum timuit
et cum coepisset mergi
clamavit dicens
Dne salvum me fac
et continuo Ihs extendens
manum apprehendit eum
et ait illi modicae fidei
quare dubitasti
Et cum ascendissent in navicu-
lam cessavit ventus
qui autem in navicula erant
venerunt et adoraverunt
eum dicentes vere filius Dei es
Et cum transfretassent vene-
runt in terram Gennesar
et cum cognovissent eum
viri loci illius miserunt
in universam regionem illam
et obtulerunt ei omnes
male habentes
et rogabant eum ut vel fim-
briam vestimenti eius tange-
rent

et quicumque tetigerunt
salvi facti sunt
Tunc accesserunt ad eum ab hie
rosolymis scribae et phari
saei dicentes
quare discipuli tui transgredi
untur traditionem seniorum
non enim lavant manus suas
cum panem manducant
ipse autem respondens ait illis
quare et vos transgredimini
mandatum di propter
traditionem vestram
nam ds dixit honora patrem
tuum et matrem
et qui maledixerit patri vel
matri morte moriatur
vos autem dicitis quicumque
dixerit patri vel matri
munus quodcumque est
ex me tibi proderit
et non honorificavit patrem
suum aut matrem
et irritum fecistis mandatum
di propter traditionem
vestram
hypocritae bene prophetavit
de vobis esaias dicens
populus hic labiis me hono
rat cor autem eorum
longe est a me
sine causa autem colunt me
docentes doctrinas et man
data hominum
Et convocatis ad se turbis
dixit eis
audite et intellegite
non quod intrat in os
coinquinat hominem
sed quod procedit ex ore
hoc coinquinat hominem
Tunc accedentes discipuli
eius dixerunt ei
scis quia pharisaei audito verbo
scandalizati sunt
at ille respondens ait
omnis plantatio quam non
plantavit pater meus caele
stis eradicabitur
Sinite illos caeci sunt
duces caecorum
caecus autem si caeco ducatum
praestet ambo in foveam
cadunt
Respondens autem petrus
dixit ei edissere nobis
parabolam istam
at ille dixit adhuc et vos sine
intellectu estis
non intellegitis quia omne
quod in os intrat in ven
trem vadit
et in secessum emittitur
quae autem procedunt de ore
de corde exeunt et ea coin
quinant hominem
de corde enim exeunt cogita
tiones malae
homicidia adulteria
fornicationes furta
falsa testimonia blasphemiae
haec sunt quae coinquinant
hominem
non lotis autem manibus man
ducare non coinquinat
hominem
Et egressus inde ihs secessit
in partes tyri et sidonis
et ecce mulier chananaea
a finibus illis egressa
clamavit dicens
miserere mei dne fili david
filia mea male a daemonio
vexatur
qui non respondit ei verbum
et accedentes discipuli eius
rogabant eum
dicentes dimitte eam

quia clamat post nos
Ipse autem respondens ait
non sum missus nisi ad oves
quae perierunt domus isrl
At illa venit et adoravit eum
dicens dne adiuva me
qui respondens ait
non est bonum sumere pane
filiorum et mittere canib
at illa dixit etiam dne
nam et catelli edunt de micis
quae cadunt de mensa domi
norum suorum
tunc respondens ihs ait illi
o mulier magna est fides tua
fiat tibi sicut vis
et sanata est filia illius
ex illa hora
Et cum transisset inde ihs ve
nit secus mare galilaeae
et ascendens in montem
sedebat ibi
et accesserunt ad eum
turbae multae
habentes secum mutos clodos
caecos debiles et alios
multos
et proiecerunt eos ad pedes
eius et curavit eos
ita ut turbae mirarentur
videntes mutos loquentes
clodos ambulantes
caecos videntes
et magnificabant dm israhel
ihs autem convocatis discipu
lis suis dixit
misereor turbae
quia triduo iam perseverant
mecum
et non habent quod manducent
et dimittere eos ieiunos nolo
ne deficiant in via
et dicunt ei discipuli
unde ergo nobis in deserto

panes tantos
ut saturemus turbam tantam
et ait illis ihs quot panes
habetis
at illi dixerunt septem et pau
cos pisciculos
et praecepit turbae ut discum
berent super terram
et accipiens septem panes
et pisces
et gratias agens fregit
et dedit discipulis suis
et discipuli dederunt populo
et comederunt omnes
et saturati sunt
et quod superfuit de fragm
entis tulerunt septem
sportas plenas
erant autem qui manduca
verant quattuor milia
hominum
extra parvulos et mulieres
et dimissa turba ascendit
in naviculam
et venit in fines magedan
Et accesserunt ad eum phari
saei et sadducaei temptantes
et rogaverunt eum ut signu
de caelo ostenderet eis
At ille respondens ait eis
facto vespere dicitis
serenum erit
rubicundum est enim caelu
et mane hodie tempestas
rutilat enim triste caelum
faciem ergo caeli diiudicare
nostis
signa autem temporum
non potestis
Generatio mala et adultera
signum quaerit
et signum non dabitur ei
nisi signum ionae
et relictis illis abiit

Et cum venissent discipuli
eius trans fretum obliti
sunt panes accipere
Qui dixit illis
intuemini et cavete a fermen
to pharisaeorum et saddu
caeorum
at illi cogitabant inter se
dicentes
Quia panes non accepimus
sciens autem ihs dixit
quid cogitatis inter vos
modicae fidei quia panes
non habetis
nondum intellegitis neque
recordamini quinque panum
quinque milia hominum
et quot cophinos sumpsistis
neque septem panum
quattuor milia hominum
et quot sportas sumpsistis
quare non intellegitis quia
non de pane dixi vobis
cavete a fermento pharisae
orum et sadducaeorum
tunc intellexerunt quia non
dixerit cavendum a fer
mento panum
sed a doctrina pharisaeorum
et sadducaeorum
Venit autem ihs in partes
caesareae philippi
et interrogabat discipulos
suos dicens
quem dicunt homines esse
filium hominis
at illi dixerunt alii
iohannem baptistam
alii autem heliam
alii vero hieremiam
aut unum ex prophetis
dicit illis vos autem quem
me esse dicitis
Respondens simon petrus
dixit tu es xps filius di vivi
Respondens autem ihs dixit
beatus es simon bar iona
quia caro et sanguis non reve
lavit tibi
sed pater meus qui in caelis est
et ego dico tibi quia tu es petrus
et super hanc petram aedi
ficabo ecclesiam meam
et portae inferi non praeva
lebunt adversum eam
et tibi dabo claves regni
caelorum
et quodcumque ligaveris
super terram
erit ligatum in caelis
et quodcumque solveris
super terram
erit solutum in caelis
Tunc praecepit discipulis suis
ut nemini dicerent quia
ipse esset ihs xps
Exinde coepit ihs ostendere
discipulis suis quia opor
teret eum ire hierosolymam
et multa pati a senioribus
et scribis et principibus
sacerdotum
et occidi et tertia die resurgere
Et adsumens eum petrus
coepit increpare illum dicens
absit a te dne non erit tibi hoc
qui conversus dixit petro
vade post me satana
scandalum es mihi quia non
sapis ea quae di sunt sed ea
quae hominum
Tunc ihs dixit discipulis suis
si quis vult post me venire
abneget semet ipsum
et tollat crucem suam
et sequatur me
qui enim voluerit animam suam
salvam facere perdet eam

qui autem perdiderit animam
suam propter me inveniet
eam
quid enim prodest homini
si mundum universum
lucretur
animae vero suae detrimen
tum patiatur
aut quam dabit homo com
mutationem pro anima sua
Filius enim hominis ventu
rus est in gloria patris sui
cum angelis suis
et tunc reddet unicuique
secundum opus eius
LX Amen dico vobis sunt quidam
de hic stantibus
qui non gustabunt mortem
donec videant filium homi
nis venientem in regno suo
Et post dies sex adsumit ihs
petrum et iacobum et io
hannem fratrem eius
et ducit illos in montem
excelsum seorsum
et transfiguratus est ante eos
et resplenduit facies eius
sicut sol
vestimenta autem eius
facta sunt alba sicut nix
et ecce apparuit illis moses
et helias cum eo loquentes
respondens autem petrus
dixit ad ihm
dne bonum est nos hic esse
si vis faciamus hic tria taber
nacula
tibi unum et mosi unum
et heliae unum
adhuc eo loquente ecce nu
bis lucida obumbravit eos
et ecce vox de nube dicens
hic est filius meus dilectus
in quo mihi bene conplacuit
ipsum audite
et audientes discipuli ceci
derunt in faciem suam
et timuerunt valde
et accessit ihs et tetigit eos
dixitque eis surgite et noli
te timere
levantes autem oculos suos
neminem viderunt nisi
solum ihm
et descendentibus illis de
monte praecepit ihs dicens
nemini dixeritis visionem
donec filius hominis a mor
tuis resurgat
Et interrogaverunt eum
discipuli dicentes
quid ergo scribae dicunt
quod heliam oportet
primum venire
at ille respondens ait
helias quidem venturus est
et restituet omnia
dico autem vobis quia helias
iam venit et non cogno
verunt eum
sed fecerunt in eo quaecumque
voluerunt
sic et filius hominis passu
rus est ab eis
tunc intellexerunt discipuli
quia de iohanne baptista
dixisset
LXI Et cum venisset ad turbam
accessit ad eum homo genibus
provolutus ante
eum dicens
dne miserere filio meo
quia lunaticus est et male
patitur
nam saepe cadit in ignem
et crebro in aquam
et obtuli eum discipulis tuis
et non potuerunt curare eum

Respondens ihs ait · o genera
tio incredula et peruersa
quo usque ero uobiscum
usque quo patiar uos
afferte huc illum ad me
et increpauit eum ihs
et exiit ab eo daemonium
et curatus est puer ex illa hora
Tunc accesserunt discipuli
ad ihm secreto et dixerunt
quare nos non potuimus
eicere illum
dicit illis propter incredu
litatem uestram
amen quippe dico uobis
si habueritis fidem sicut
granum sinapis
dicetis monti huic transi
hinc et transibit
et nihil inpossibile erit uobis
hoc autem genus non eicitur
nisi per orationem et ieiunium
Conuersantibus autem eis
in galilaea dixit illis ihs
filius hominis tradendus est
in manus hominum
et occident eum
et tertio die resurget
et contristati sunt uehementer
Et cum uenissent capharnaum
accesserunt qui didragma acci
piebant ad petrum et dixerunt
magister uester non soluit
didragma · ait etiam
et cum intrasset domum
praeuenit eum ihs dicens
quid tibi uidetur simon
reges terrae a quibus accipi
unt tributum uel censum
a filiis suis an ab alienis
et ille dixit ab alienis
dixit illi ihs ergo liberi sunt
filii
ut autem non scandalizemus eos
uade ad mare et mitte hamum
et eum piscem qui primus
ascenderit tolle
et aperto ore eius inuenies
staterem
illum sumens da eis pro me et te
In illa hora accesserunt discipu
li ad ihm dicentes
quis putas maior est in regno
caelorum
et aduocans ihs paruulum
statuit eum in medio eorum
et dixit
amen dico uobis nisi conuersi
fueritis
et efficiamini sicut paruuli
non intrabitis in regno
caelorum
quicumque ergo humiliaue
rit se sicut paruulus iste
hic est maior in regno caelorum
et qui susceperit unum par
uulum talem in nomine
meo me suscipit
Qui autem scandalizauerit
unum de pusillis istis
qui in me credunt
expedit ei ut suspendatur
mola asinaria in collo eius
et demergatur in profun
dum maris
uae mundo a scandalis
necesse est enim ut ueniant
scandala
uerum tamen uae homini
per quem scandalum uenit
Si autem manus tua uel pes
tuus scandalizat te abscide
eum et proice abs te
bonum tibi est ad uitam in
gredi debilem uel cludum
quam duas manus uel duos
pedes habentem mitti
in ignem aeternum

et si oculus tuus scandalizat te
erue eum et proice abs te
bonum tibi est uno oculo
in uitam intrare
quam duos oculos habentem
mitti in gehennam ignis
Videte ne contemnatis unum
ex his pusillis
dico enim uobis quia angeli
eorum in caelis semper
uident faciem patris mei
qui in caelis est
uenit enim filius hominis
saluare quod perierat
Quid uobis uidetur si fuerint
alicui centum oues
et errauerit una ex eis
nonne relinquet nonaginta
nouem in montibus
et uadit quaerere eam quae
errauit
et si contigerit ut inueniat eam
amen dico uobis quia gaude
bit super ea magis quam
super nonaginta nouem
quae non errauerunt
sic non est uoluntas ante pa
trem uestrum qui in cae
lis est ut pereat unus
de pusillis istis
Si autem peccauerit in te
frater tuus
uade et corripe eum inter
te et ipsum solum
si te audierit lucratus eris
fratrem tuum
Si autem non te audierit
adhibe tecum adhuc unum
uel duos
ut in ore duorum testium
uel trium stet omne uerbum
quod si non audierit eos
dic ecclesiae
si autem et ecclesiam non au

dierit sit tibi sicut ethnicus
et publicanus
Amen dico uobis quaecumque
alligaueritis super terram
erunt ligata et in caelo
et quaecumque solueritis
super terram erunt so
luta et in caelo
Iterum dico uobis quia si duo
ex uobis consenserint
super terram
de omni re quaecumque
petierint fiet illis
a patre meo qui in caelis est
ubi enim sunt duo uel tres
congregati in nomine meo
ibi sum in medio eorum
Tunc accedens petrus ad eum
dixit
Domine quotiens peccabit in me
frater meus et dimittam ei
usque septies
dicit illi ihs non dico tibi usque
septies sed usque septua
gies septies
Ideo adsimilatum est regnum
caelorum homini regi
qui uoluit rationem ponere
cum seruis suis
et cum coepisset rationem
ponere
oblatus est ei unus qui debe
bat decem milia talenta
cum autem non haberet
unde redderet
iussit eum dominus uenun
dari
et uxorem eius et filios
et omnia quae habebat
et reddi debitum
procidens autem seruus ille
orabat eum dicens
patientiam habe in me
et omnia reddam tibi

misertus autem dominus serui
illius dimisit eum et debitum
dimisit ei
Egressus autem seruus ille
inuenit unum de conseruis
suis qui debebat ei centum
denarios
et tenens suffocabat eum
dicens redde quod debes
et procidens conseruus eius
rogabat eum dicens
patientiam habe in me
et omnia reddam tibi
ille autem noluit
sed abiit et misit eum in car
cerem donec redderet
debitum
uidentes autem conserui
eius quae fiebant contri
stati sunt ualde
et uenerunt et narrauerunt
domino suo omnia quae
facta erant
tunc uocauit illum dominus
suus et ait illi
serue nequam omne debitum
dimisi tibi quoniam roga
sti me
non ergo oportuit et te
misereri conserui tui
sicut et ego tui misertus sum
et iratus dominus eius tradi
dit eum tortoribus
quoadusque redderet
uniuersum debitum
sic et pater meus caelestis
faciet uobis
si non remiseritis unusquisque
fratri suo de cordibus uestris
Et factum est cum consum
masset ihs sermones istos
migrauit a galilaea
Et uenit in fines iudaeae
trans iordanen
et secutae sunt eum turbae
multae et curauit eos ibi
et accesserunt ad eum phari
saei temptantes eum et dicentes
si licet homini dimittere
uxorem suam quacumque
ex causa
qui respondens ait eis
non legistis quia qui fecit ab
initio masculum et femi
nam fecit eos
et dixit propter hoc dimit
tit homo patrem et matrem
et adherebit uxori suae
et erunt duo in carne una
itaque iam non sunt duo
sed una caro
quod ergo ds coniunxit
homo non separet
dicunt illi quid ergo moses
mandauit dari libellum
repudii et dimittere
ait illis quoniam moses
ad duritiam cordis uestri
permisit uobis dimittere
uxores uestras
ab initio autem non sic fuit
Dico autem uobis quia qui
cumque dimiserit uxorem
suam nisi ob fornicationem
et aliam duxerit moechatur
et qui dimissam duxerit
moechatur
Dicunt ei discipuli eius
si ita est causa homini cum
muliere non expedit
nubere
qui dixit non omnes capiunt
uerbum istud sed quibus
datum est
sunt enim eunuchi qui de
matris utero sic nati sunt
et sunt eunuchi qui facti sun
ab hominibus

et sunt eunuchi qui se ipsos
castraverunt propter
regnum caelorum
lxv qui potest capere capiat
Tunc oblati sunt ei parvuli
ut manus eis inponeret
et oraret
discipuli autem increpa
bant eos
ihs vero ait eis sinite parvulos
et nolite eos prohibere
ad me venire
talium est enim regnum
caelorum
et cum inposuisset eis
lxvi manus abiit inde
Et ecce unus accedens ait illi
magister bone quid boni
faciam ut habeam vitam
aeternam qui dixit ei
quid me interrogas de bono
unus est bonus ds
si autem vis ad vitam ingredi
serva mandata
dicit illi quae
ihs autem dixit
non homicidium facies
non adulterabis
non facies furtum
non falsum testimonium dices
honora patrem et matrem
et diliges proximum tuum
sicut te ipsum
dicit illi adulescens
omnia haec custodivi
quid adhuc mihi deest
Ait illi ihs si vis perfectus esse
vade vende quae habes
et da pauperibus
et habebis thesaurum in caelo
et veni sequere me
Cum audisset autem adule
scens verbum abiit tristis
erat enim habens multas
possessiones
ihs autem dixit discipulis suis
amen dico vobis quia dives
difficile intrabit in regno
caelorum
et iterum dico vobis
facilius est camelum per fo
ramen acus transire
quam divitem intrare
in regnum caelorum
auditis autem his discipuli
mirabantur dicentes
quis ergo poterit salvus esse
aspiciens autem ihs dixit illis
apud homines hoc inpossibi
le est
apud dm autem omnia
possibilia sunt
Tunc respondens petrus dixit ei
ecce nos reliquimus omnia
et secuti sumus te
quid ergo erit nobis
ihs autem dixit illis
amen dico vobis quod vos qui
secuti estis me
in regeneratione cum sederit
filius hominis in sede maie
statis suae
sedebitis et vos super sedes
duodecim
iudicantes duodecim tribus isrl
Et omnis qui reliquit domum
vel fratres aut sorores
aut patrem aut matrem
aut uxorem aut filios
aut agros propter nomen meum
centuplum accipiet
et vitam aeternam possidebit
Multi autem erunt
primi novissimi
et novissimi primi
Simile est enim regnum cae
lorum homini patrifamilias
qui exiit primo mane conducere

operarios in uineam suam
conuentione autem facta
cum operariis
ex denario diurno
misit eos in uineam
et egressus circa horam tertiam
uidit alios stantes in foro
otiosos
et illis dixit ite et uos in uineam
et quod iustum fuerit dabo
uobis
illi autem abierunt
iterum autem exiit circa
sextam et nonam horam
et fecit similiter
circa undecimam uero exiit
et inuenit alios stantes
et dicit illis quid hic statis
tota die otiosi
dicunt ei quia nemo nos
conduxit
dicit illis ite et uos in uineam
Cum sero autem factum esset
dicit dominus uineae procurato
ri suo
uoca operarios
et redde illis mercedem
incipiens a nouissimis usque
ad primos
cum uenissent ergo qui cir
ca undecimam horam
uenerant
acceperunt singulos denarios
uenientes autem et primi
arbitrati sunt quod plus
essent accepturi
acceperunt autem et ipsi
singulos denarios
et accipientes murmurabant
aduersus patrem famili
as dicentes
hi nouissimi una hora fecerunt
et pares illos nobis fecisti
qui portauimus pondus
diei et aestus
at ille respondens uni eorum
dixit
amice non facio tibi iniuriam
nonne ex denario conueni
sti mecum
tolle quod tuum est et uade
uolo autem et huic nouissimo
dare sicut et tibi
aut non licet mihi quod
uolo facere
an oculus tuus nequam est
quia ego bonus sum
sic erunt nouissimi primi
et primi nouissimi
multi sunt enim uocati
pauci autem electi
Et ascendens ihs hierosolymis
adsumsit duodecim disci
pulos secreto et ait illis
ecce ascendimus hierosolymam
et filius hominis tradetur
principibus sacerdotum
et scribis
et condemnabunt eum morte
et tradent eum gentibus
ad deludendum
et flagellandum et crucifigendum
et tertia die resurget
Tunc accessit ad eum mater
filiorum zebedaei cum fi
liis suis
adorans et petens aliquid ab eo
qui dixit ei quid uis
ait illi dic ut sedeant hi duo
filii mei unus ad dexteram tuam
et unus ad sinistram in regno tuo
Respondens autem ihs dixit
nescitis quid petatis
potestis bibere calicem
quem ego bibiturus sum
dicunt possumus
ait illis calicem quidem
meum bibetis

sedere autem ad dexteram
meam et sinistram
non est meum dare vobis
sed quibus paratum est
a patre meo
Et audientes decem indigna
tisunt de duobus fratribus
ihs autem vocavit eos ad se
et ait
scitis quia principes gentium
dominantur eorum
et qui maiores sunt potestatem
exercent in eos
non ita erit inter vos
sed quicumque voluerit
inter vos maior fieri
sit vester minister
et qui voluerit inter vos
primus esse
erit vester servus
Sicut filius hominis non venit
ministrari sed ministrare
et dare animam suam redemptionem
pro multis
Et egredientibus illis ab hiericho
secutae sunt eum turbae multae
et ecce duo caeci sedentes
secus viam
audierunt quia ihs transiret
et clamaverunt dicentes
domine miserere nostri fili david
turba autem increpabat eos
ut tacerent
at illi magis clamabant dicen
tes domine miserere nostri
fili david
et stetit ihs et vocavit eos
et ait quid vultis ut faciam
vobis
dicunt illi domine ut aperian
tur oculi nostri
misertus autem eorum ihs
tetigit oculos eorum
et confestim viderunt
et secuti sunt eum
Et cum adpropinquassent
hierosolymis
et venissent bethfage ad mon
tem oliveti
tunc ihs misit duos discipu
los dicens eis
ite in castellum quod con
tra vos est
et statim invenietis asinam
alligatam et pullum cum ea
solvite et adducite mihi
et si quis vobis aliquid dixerit
dicite quia dns his opus habet
et confestim dimittet eos
Hoc autem factum est
ut impleretur quod dictum
est per prophetam dicentem
dicite filiae sion
ecce rex tuus venit tibi
mansuetus
et sedens super asinam et
pullum subiugalis
Euntes autem discipuli fece
runt sicut praecepit illis ihs
et adduxerunt asinam
et pullum
et inposuerunt super eis
vestimenta sua
et eum desuper sedere
fecerunt
plurima autem turba stra
verunt vestimenta sua
in via
alii autem caedebant ramos
de arboribus
et sternebant in via
Turbae autem quae praece
debant et quae sequebantur
clamabant dicentes
osanna filio david
benedictus qui venturus
est in nomine dni
osanna in altissimis

Et cum intrasset hierosolymam
commota est universa civi
tas dicens quis est hic
populi autem dicebant
hic est ihs propheta
a nazareth galilaeae
Et intravit ihs in templum dei
et eiciebat omnes vendentes
et ementes in templo
et mensas nummulariorum
et cathedras vendentium
columbas evertit
et dicit eis scriptum est
domus mea domus oratio
nis vocabitur
vos autem fecistis illam
speluncam latronum
Et accesserunt ad eum caeci
et claudi in templo et sa
navit eos
Videntes autem principes
sacerdotum et scribae
mirabilia quae fecit
et pueros clamantes in templo
et dicentes osanna filio david
indignati sunt et dixerunt ei
audis quid isti dicant
ihs autem dicit eis
utique numquam legistis
quia ex ore infantium
et lactantium perfeci
sti laudem
Et relictis illis abiit foras
extra civitatem in bethaniam
ibique mansit
mane autem revertens
in civitatem esuriit
et videns fici arborem unam
secus viam
venit ad eam
et nihil invenit in ea
nisi folia tantum
et ait illi numquam ex te
fructus nascatur in sempi
ternum

et arefacta est continuo
ficulnea
et videntes discipuli
mirati sunt dicentes
quomodo continuo aruit
Respondens autem ihs ait eis
amen dico vobis si habueritis
fidem et non haesitaveritis
non solum de ficulnea facietis
sed et si monti huic dixeritis
tolle et iacta te in mare fiet
Et omnia quaecumque petie
ritis in oratione creden
tes accipietis
Et cum venisset in templum
accesserunt ad eum docentem
principes sacerdotum et se
niores populi dicentes
in qua potestate haec facis
et quis tibi dedit hanc pote
statem
Respondens ihs dixit illis
interrogabo vos et ego
unum sermonem
quem si dixeritis mihi
et ego vobis dicam in qua
potestate haec facio
baptismum iohannis unde erat
e caelo an ex hominibus
at illi cogitabant inter se
dicentes
si dixerimus e caelo
dicet nobis quare ergo non
credidistis illi
si autem dixerimus ex ho
minibus
timemus turbam
omnes enim habent iohan
nem sicut prophetam
et respondentes ihu dixe
runt nescimus
ait illis et ipse
nec ego dico vobis in qua
potestate haec facio

Quid autem uobis uidetur
homo habebat duos filios
et accedens ad primum dixit
fili uade hodie operare
in uinea mea
ille autem respondens ait nolo
postea autem paenitentia
motus abiit
accedens autem ad alterum
dixit similiter
at ille respondens ait
eo domine et non ibit
quis ex duobus fecit uolun
tatem patris
dicunt nouissimus
Dicit illis ihs amen dico uobis
quia publicani et meretrices
praecedent uos in regnum
dei uenit enim ad uos iohannes
in uia iustitiae
et non credidistis ei
publicani autem et meretri
ces crediderunt ei
uos autem uidentes nec paeni
tentiam habuistis postea
Lxxiii ut crederetis ei
Aliam parabolam audite
homo erat pater familias
qui plantauit uineam
et saepem circumdedit ei
et fodit in ea torcular
et aedificauit turrem
et locauit eam agricolis
et peregre profectus est
cum autem tempus fructuum
adpropinquasset
misit seruos suos ad agricolas
ut acciperent fructus eius
et agricolae adprehensis
seruis eius
alium ceciderunt
alium occiderunt
alium uero lapidauerunt
iterum misit alios seruos
plures prioribus
et fecerunt illis similiter
nouissime autem misit
ad eos filium suum dicens
uerebuntur filium meum
agricolae autem uidentes
filium dixerunt intra se
hic est heres
uenite occidamus eum
et habebimus hereditatem eius
et adprehensum eum eiece
runt extra uineam et occi
derunt
cum ergo uenerit dominus
uineae
quid faciet agricolis illis
aiunt illi malos male perdet
et uineam locabit aliis agricolis
qui reddant ei fructum
temporibus suis
dicit illis ihs numquam
legistis in scripturis
lapidem quem reprobaue
runt aedificantes hic fac
tus est in caput anguli
a dno factum est istud
et est mirabile in oculis
nostris
ideo dico uobis quia auferetur
a uobis regnum dei
et dabitur genti facienti
fructus eius
et qui ceciderit super lapi
dem istum confringetur
super quem uero ceciderit
conteret eum
Et cum audissent principes
sacerdotum et pharisaei
parabolas eius
cognouerunt quod de ipsis
diceret
et quaerentes eum tenere
timuerunt turbas
quoniam sicut prophetam

tanquam habebant

Et respondens ihs dixit iterum
in parabolis eis dicens
simile factum est regnum
caelorum homini regi
qui fecit nuptias filio suo
et misit servos suos vocare
invitatos ad nuptias
et nolebant venire
iterum misit alios servos dicens
dicite invitatis ecce prandium
meum paravi
tauri mei et altilia occisa
et omnia parata venite
ad nuptias
illi autem neglexerunt
et abierunt alius in villam suam
alius vero ad negotiationem
suam
reliqui vero tenuerunt
servos eius
et contumelia adfectos
occiderunt
rex autem cum audisset
iratus est
et missis exercitibus suis
perdidit homicidas illos
et civitatem illorum suc
cendit
tunc ait servis suis nuptiae
quidem paratae sunt
sed qui invitati erant non
fuerunt digni
ite ergo ad exitus viarum
et quoscumque inveneri
tis vocate ad nuptias
et egressi servi eius in vias
congregaverunt omnes
quos invenerunt malos
et bonos
et impletae sunt nuptiae
discumbentium
Intravit autem rex ut vide
ret discumbentes

et vidit ibi hominem non ve
stitum veste nuptiali
et ait illi amice quomodo huc
intrasti non habens vestem
nuptialem
at ille obmutuit
tunc dixit rex ministris
ligatis pedibus eius et manibus
mittite eum in tenebras
exteriores
ibi erit fletus et stridor
dentium
multi autem sunt vocati
pauci vero electi
Tunc abeuntes pharisaei
consilium inierunt ut cape
rent eum in sermone
et mittunt ei discipulos suos
cum herodianis dicentes
magister scimus quia verax es
et viam di in veritate doces
et non est tibi cura de aliquo
non enim respicis personam
hominum
dic ergo nobis quid tibi
videatur
licet censum dari caesari
an non
cognita autem ihs nequitia
eorum ait
quid me temptatis hypocritae
ostendite mihi nomisma census
at illi optulerunt ei denarium
et ait illis ihs
cuius est imago haec et su
perscriptio
dicunt ei caesaris
tunc ait illis reddite ergo
quae sunt caesaris caesari
et quae sunt di do
et audientes mirati sunt
et relicto eo abierunt
In illo die accesserunt ad eum
sadducaei

qui dicunt non esse resurrec
tionem
et interrogaverunt eum
dicentes
magister moses dixit si quis
mortuus fuerit non ha
bens filium
ut ducat frater eius
uxorem illius
et suscitet semen fratri suo
erant autem apud nos septem
fratres
et primus uxore ducta
defunctus est
et non habens semen
reliquit uxorem suam
fratri suo
similiter secundus et tertius
usque ad septimum
novissime autem omnium
et mulier defuncta est
in resurrectione ergo cuius
erit de septem uxor
omnes enim habuerunt eam
Respondens autem ihs ait
illis erratis
nescientes scripturas
neque virtutem dei
in resurrectione enim neque
nubent neque nubentur
sed sunt sicut angeli dei in caelo
de resurrectione autem mor
tuorum non legistis
quod dictum est a deo dicente
vobis
ego sum ds abraham et ds
isaac et ds iacob
non est ds mortuorum
sed viventium
et audientes turbae mira
bantur in doctrina eius
Pharisaei autem audientes
quod silentium inposu
isset sadducaeis

convenerunt in unum
lxxvi Et interrogavit eum unus ex
eis legis doctor temptans eum
magister quod est mandatum
magnum in lege
ait illi ihs
diliges dnm dm tuum ex to
to corde tuo
et ex tota anima tua
et in tota mente tua
hoc est enim maximum et pri
mum mandatum
secundum autem simile est huic
diliges proximum tuum
sicut te ipsum
in his duobus mandatis univer
lxxvii sa lex pendet et prophetae
Congregatis autem phari
saeis interrogavit eos ihs
dicens
quid vobis videtur de xpo
cuius filius est
dicunt ei david
ait illis quomodo ergo david
in spu vocat eum dnm dicens
dixit dns dno meo sede a dex
tris meis donec ponam
inimicos tuos scabillum
pedum tuorum
Si ergo david vocat eum dnm
quomodo filius eius est
et nemo poterat responde
re ei verbum
neque ausus fuit quisquam
ex illa die eum amplius inter
lxxviii rogare
Tunc ihs locutus est ad tur
bas et ad discipulos suos dicens
super cathedram mosi sede
runt scribae et pharisaei
omnia ergo quaecumque
dixerint vobis servate
et facite
secundum opera vero eorum

NOLITE FACERE
DICUNT ENIM ET NON FACIUNT
ALLIGANT AUTEM ONERA GRAUIA
ET INPORTABILIA ET INPONUNT
IN UMEROS HOMINUM
DIGITO AUTEM SUO NOLUNT EA
MOUERE
OMNIA UERO OPERA SUA FACIUNT
UT UIDEANTUR AB HOMINIBUS
DILATANT ENIM PHYLACTERIA SUA
ET MAGNIFICANT FIMBRIAS
AMANT ENIM PRIMOS RECUBI
TUS IN CENIS
ET PRIMAS CATHEDRAS IN SYNAGOGIS
ET SALUTATIONES IN FORO
ET UOCARI AB HOMINIBUS RABBI
UOS AUTEM NOLITE UOCARI RABBI
UNUS ENIM EST MAGISTER UESTER
OMNES AUTEM UOS FRATRES ESTIS
ET PATREM NOLITE UOCARE UOBIS
SUPER TERRAM
UNUS ENIM EST PATER UESTER
QUI IN CAELIS EST
NEC UOCEMINI MAGISTRI
QUIA MAGISTER UESTER UNUS
EST XPS
QUI MAIOR EST UESTRUM
ERIT MINISTER UESTER
QUI AUTEM SE EXALTAUERIT
HUMILIABITUR
ET QUI SE HUMILIAUERIT
EXALTABITUR
UAE AUTEM UOBIS SCRIBAE ET PHA
RISAEI HYPOCRITAE
QUIA CLAUDITIS REGNUM CAE
LORUM ANTE HOMINES
UOS ENIM NON INTRATIS
NEC INTROEUNTES SINITIS
INTRARE
UAE UOBIS SCRIBAE ET PHARISAEI
HYPOCRITAE
QUIA CIRCUITIS MARE ET ARIDAM
UT FACIATIS UNUM PROSELYTUM
ET CUM FUERIT FACTUS

FACITIS EUM FILIUM GEHEN
NAE DUPLO QUAM UOS
UAE UOBIS DUCES CAECI
QUI DICITIS QUICUMQUE IURAUE
RIT PER TEMPLUM NIHIL EST
QUI AUTEM IURAUERIT IN AURUM
TEMPLI DEBET
STULTI ET CAECI QUID ENIM MA
IUS EST AURUM AN TEMPLUM
QUOD SCIFICAT AURUM
ET QUICUMQUE IURAUERIT
IN ALTARI NIHIL EST
QUI AUTEM IURAUERIT IN DONO
QUOD EST SUPER ILLUD DEBET
CAECI QUID ENIM MAIUS EST
DONUM AN ALTARE QUOD SCIFI
CAT DONUM
QUI ERGO IURAT IN ALTARE IURAT
IN EO ET IN OMNIBUS QUAE
SUPER ILLUD SUNT
ET QUI IURAUERIT IN TEMPLO
IURAT IN ILLO ET IN EO QUI IN
HABITAT IN IPSO
ET QUI IURAT IN CAELO
IURAT IN THRONO DI ET IN EO
QUI SEDET SUPER EUM
UAE UOBIS SCRIBAE ET PHARISAEI
HYPOCRITAE
QUIA DECIMATIS MENTAM ET
ANETHUM ET CYMINUM
ET RELIQUISTIS QUAE GRAUIORA
SUNT LEGIS IUDICIUM ET MISE
RICORDIAM ET FIDEM
HAEC OPORTUIT FACERE
ET ILLA NON OMITTERE
DUCES CAECI
EXCOLANTES CULICEM
CAMELUM AUTEM GLUTTIENTES
UAE UOBIS SCRIBAE ET PHARISAEI
HYPOCRITAE
QUIA MUNDATIS QUOD DEFORIS
EST CALICIS ET PARAPSIDIS
INTUS AUTEM PLENI SUNT
RAPINA ET INMUNDITIA

pharisaee caece munda prius
quod intus est calicis et pa
rapsidis
ut fiat et id quod de foris est
mundum
Vae vobis scribae et pharisaei
hypocritae
quia similes estis sepulchris
dealbatis
quae a foris parent hominib(us)
speciosa
intus vero plena sunt ossib(us)
mortuorum et omni
spurcitia
sic et vos a foris quidem pare
tis hominibus iusti
intus autem pleni estis hypo
crisi et iniquitate
Vae vobis scribae et pharisaei
hypocritae
quia aedificatis sepulchra
prophetarum
et ornatis monumenta iustorum
et dicitis si fuissemus in diebus
patrum nostrorum
non essemus socii eorum in
sanguine prophetarum
itaque testimonio estis
vobismet ipsis
quia filii estis eorum qui pro
phetas occiderunt
Et vos implete mensuram
patrum vestrorum
serpentes genimina viperarum
quomodo fugietis a iudicio
gehennae
Propterea ecce ego mitto ad vos
prophetas et sapientes
et scribas
ex illis occidetis et crucifi
getis
et ex eis flagellabitis in syna
gogis vestris
et persequemini de civitate

in civitatem
ut veniat super vos omnis
sanguis iustus
qui effusus est super terram
a sanguine Abel iusti
usque ad sanguinem Zachariae
filii Barachiae
quem occidistis inter tem
plum et altare
amen dico vobis venient
haec omnia super genera
tionem istam
Hierusalem Hierusalem quae
occidis prophetas
et lapidas eos qui ad te
missi sunt
quotiens volui congregare
filios tuos
quemadmodum gallina
congregat pullos suos
sub alas et noluisti
ecce relinquitur vobis
domus vestra deserta
dico enim vobis non me vide
bitis amodo
donec dicatis benedictus
qui venit in nomine d(omi)ni
Et egressus Ih(esu)s de templo ibat
et accesserunt discipuli eius
ut ostenderent ei aedificati
ones templi
ipse autem respondens
dixit eis videtis haec omnia
amen dico vobis non relin
quetur hic lapis super lapi
dem qui non destruatur
Sedente autem eo super
montem Oliveti
accesserunt ad eum discipu
li secreto dicentes
dic nobis quando haec erunt
et quod signum adventus tui
et consummationis saeculi
Et respondens Ih(esu)s dixit eis

uidete ne quis uos seducat
multi enim uenient in nomine
meo dicentes ego sum xps
et multos seducent
audituri enim estis proelia
et opiniones proeliorum
uidete ne turbemini
oportet enim haec fieri
sed nondum est finis
consurget enim gens in gentem
et regnum in regnum
et erunt pestilentiae et fames
et terrae motus per loca
haec autem omnia initia
sunt dolorum
Tunc tradent uos in tribula
tione et occident uos
et eritis odio omnibus gentib
propter nomen meum
Et tunc scandalizabuntur
multi et inuicem tradent
et odio habebunt inuicem
et multi pseudo prophetae
surgent et seducent multos
et quoniam abundabit iniquitas
refrigescet caritas multorum
qui autem perseueraverit
usque in finem hic saluus erit
Et praedicabitur hoc euange
lium regni in uniuerso orbe
in testimonium omnibus
gentibus
et tunc ueniet consummatio
Cum ergo uideritis abomina
tionem desolationis
quae dicta est a danihelo
propheta
stantem in loco sancto
qui legit intellegat
Tunc qui in iudaea sunt fugi
ant ad montes
et qui in tecto non descendat
tollere aliquid de domo sua
et qui in agro non reuertatur
tollere tunicam suam
Uae autem praegnatibus
et nutrientibus in illis dieb·
Orate autem ut non fiat
fuga uestra hieme uel
sabbato
Erit enim tunc tribulatio
magna
qualis non fuit ab initio mun
di usque modo neque fiet
Et nisi breuiati fuissent
dies illi
non fieret salua omnis caro
sed propter electos breui
abuntur dies illi
Tunc si quis uobis dixerit
ecce hic xps aut illic
nolite credere
Surgent enim pseudo xpi
et pseudo prophetae
et dabunt signa magna
et prodigia
ita ut in errorem inducan
tur si fieri potest etiam
electi
ecce praedixi uobis
Si ergo dixerint uobis
ecce in deserto est
nolite exire
ecce in penetralibus
nolite credere
Sicut enim fulgur exit ab ori
ente et paret usque in oc
cidentem
ita erit et aduentus filii
hominis
Ubicumque fuerit corpus
illic congregabuntur
aquilae
Statim autem post tribula
tionem dierum illorum
sol obscurabitur
et luna non dabit lumen suum
et stellae cadent de caelo

et uirtutes caelorum
commouebuntur
et tunc parebit signum
fili hominis in caelo
Et tunc plangent omnes
tribus terrae
et uidebunt filium hominis
uenientem in nubibus caeli
cum uirtute multa et maie
state
et mittet angelos suos
cum tuba et uoce magna
et congregabunt electos
eius a quattuor uentis
a summis caelorum usque
ad terminos eorum
Ab arbore autem fici discite
parabolam
cum iam ramus eius tener
fuerit et folia nata
scitis quia prope est aestas
ita et uos cum uideritis
haec omnia
scitote quia prope est
in ianuis
amen dico uobis quia non prae
teribit haec generatio
donec omnia haec fiant
caelum et terra transibunt
uerba uero mea non prae
teribunt
De die autem illa et hora
nemo scit
neque angeli caelorum
nisi pater solus
Sicut autem in diebus Noe
ita erit et aduentus
fili hominis
sicut enim erant in diebus
ante diluuium
comedentes et bibentes
nubentes et nuptum tra
dentes
usque ad eum diem quo intra
uit

in arcam Noe
et non cognouerunt
donec uenit diluuium
et tulit omnes
ita erit et aduentus fili
hominis
Tunc duo erunt in agro
unus adsumetur
et unus relinquetur
duae molentes in mola
una adsumetur
et una relinquetur
Uigilate ergo quia nescitis
qua hora dns uester
uenturus sit
Illud autem scitote quoniam
si sciret pater familias
qua hora fur uenturus
esset
uigilaret utique et non sineret
perfodiri domum suam
ideo et uos estote parati
quia qua nescitis hora
filius hominis uenturus est
Quis putas est fidelis seruus
et prudens
quem constituit dominus
suus supra familiam suam
ut det illis cibum in tempore
Beatus ille seruus quem cum
uenerit dns inuenerit
sic facientem
amen dico uobis quoniam
super omnia bona sua
constituet eum
Si autem dixerit malus
seruus ille in corde suo
moram facit dns meus uenire
et coeperit percutere
conseruos suos
manducet autem et bibat
cum ebriis
ueniet dns serui illius
in die qua non sperat

et hora qua nescit
et dividet eum
partemque eius ponet
cum hypocritis
illic erit fletus et stridor
dentium
Tunc simile erit regnum cae
lorum decem virginibus
quae accipientes lampades suas
exierunt obviam sponso
et sponsae
quinque autem ex eis erant
fatuae
et quinque prudentes
sed quinque fatuae accep
tis lampadibus
non sumserunt oleum secum
prudentes vero acceperunt
oleum in vasis suis cum
lampadibus
moram autem faciente
sponso
dormitaverunt omnes
et dormierunt
media autem nocte clamor
factus est
ecce sponsus venit
exite obviam ei
tunc surrexerunt omnes
virgines illae
et ornaverunt lampades suas
fatuae autem sapientibus
dixerunt
date nobis de oleo vestro
quia lampades nostrae
extinguntur
responderunt prudentes
dicentes
ne forte non sufficiat
nobis et vobis
ite potius ad vendentes
et emite vobis
dum autem irent emere
venit sponsus
et quae paratae erant intra
verunt cum eo ad nuptias
et clausa est ianua
novissime veniunt et reli
quae virgines dicentes
domine domine aperi nobis
at ille respondens ait amen
dico vobis nescio vos
vigilate itaque quia nescitis
diem neque horam
Sicut enim homo peregre
proficiscens vocavit
servos suos
et tradidit illis bona sua
Et uni dedit quinque talenta
alii autem duo
alii vero unum
unicuique secundum pro
priam virtutem
et profectus est statim
abiit autem qui quinque ta
lenta acceperat
et operatus est in eis
et lucratus est alia quinque
similiter qui duo acceperat
lucratus est alia duo
qui autem unum acceperat
abiens fodit in terra et ab
scondit pecuniam
domini sui
post multum vero tempo
ris venit dominus servo
rum illorum
et posuit rationem cum eis
et accedens qui quinque
talenta acceperat
optulit alia quinque talen
ta dicens
domine quinque talenta mihi
tradidisti
ecce alia quinque super
lucratus sum
ait illi dominus eius
euge bone serve et fidelis

quia super pauca fuisti fidelis
super multa te constituam
intra in gaudium domini tui
Accessit autem et qui duo
talenta acceperat
et ait dne duo talenta tra
didisti mihi
ecce alia duo lucratus sum
ait illi dominus eius
euge bone serue et fidelis
quia super pauca fuisti
fidelis
supra multa te constituam
intra in gaudium domini tui
Accedens autem et qui unum
talentum acceperat
ait dne scio quia homo durus es
et metis ubi non seminasti
et congregas ubi non sparsisti
et timens abii et abscondi
talentum tuum in terra
ecce habes quod tuum est
Respondens autem dominus
eius dixit ei
serue male et piger
sciebas quia meto ubi non
semino
et congrego ubi non sparsi
oportuit ergo te mittere
pecuniam meam nummu
lariis
et ueniens ego recepissem
utique quod meum est
cum usura
tollite itaque ab eo talentum
et date ei qui habet decem
talenta
Omni enim habenti dabitur
et abundabit
ei autem qui non habet
et quod uidetur habere
auferetur ab eo
Et inutilem seruum eicite
in tenebras exteriores
illic erit fletus et stridor
dentium
Cum autem uenerit filius
hominis in maiestate sua
et omnes angeli cum eo
tunc sedebit super sedem
maiestatis suae
et congregabuntur ante
eum omnes gentes
et separabit eos ab inuicem
sicut pastor segregat
oues ab haedis
et statuet oues quidem
a dextris suis
haedos autem a sinistris
tunc dicet rex his qui a dex
tris eius erunt
Uenite benedicti patris mei
possidete paratum uobis
regnum a constitutione
mundi
esuriui enim et dedistis
mihi manducare
sitiui et dedistis mihi bibere
hospes eram et collegistis me
nudus et operuistis me
infirmus et uisitastis me
in carcere et uenistis ad me
Tunc respondebunt ei iusti
dicentes
dne quando te uidimus esu
rientem et pauimus
sitientem et dedimus tibi
potum
quando autem te uidimus
hospitem et collegimus te
aut nudum et cooperuimus
aut quando te uidimus
infirmum et in carcere
et uenimus ad te
Et respondens rex dicet illis
amen dico uobis
quamdiu fecistis uni de his
fratribus meis minimis

mihi fecistis
Tunc dicet et his qui a sini
stris erunt
discedite a me maledicti
in ignem aeternum
qui praeparatus est diabolo
et angelis eius
esurivi enim et non dedistis
mihi manducare
sitivi et non dedistis mihi
potum
hospes eram et non colle
gistis me
nudus et non operuistis me
infirmus et in carcere et non
visitastis me
Tunc responderunt et ipsi
dicentes
Domine quando te vidimus esu
rientem aut sitientem
aut hospitem aut nudum
aut infirmum aut in carcere
et non ministravimus tibi
Tunc respondebit illis dicens
Amen dico vobis
quamdiu non fecistis uni
de minoribus his nec mihi
fecistis
et ibunt hi in supplicium
aeternum
iusti autem in vitam aeternam
Et factum est cum consum
masset ihs sermones
hos omnes
dixit discipulis suis
scitis quia post biduum
pascha fiet
et filius hominis tradetur
ut crucifigatur
Tunc congregati sunt princi
pes sacerdotum et senio
res populi
in atrium principis sacerdo
tum qui dicebatur caiphas

et consilium fecerunt ut ihm
dolo tenerent et occiderent
dicebant autem non in die
festo
ne forte tumultus fieret
in populo
Cum autem esset ihs in betha
nia in domo simonis leprosi
accessit ad eum mulier
habens alabastrum unguenti
pretiosi
et effudit super caput ipsi
us recumbentis
videntes autem discipuli
indignati sunt dicentes
ut quid perditio haec
potuit enim istud venundari
multo et dari pauperibus
sciens autem ihs ait illis
quid molesti estis mulieri
opus enim bonum operata est in me
nam semper pauperes habe
tis vobiscum
me autem non semper habebitis
Mittens enim haec unguentum
hoc in corpus meum ad se
peliendum me fecit
Amen dico vobis ubicumque
praedicatum fuerit hoc
evangelium in toto mundo
dicetur et quod haec fecit
in memoriam eius
Tunc abiit unus de duodecim
qui dicebatur iudas scariot
ad principes sacerdotum
et ait illis
quid vultis mihi dare
et ego vobis eum tradam
at illi constituerunt ei
triginta argenteos
et exinde quaerebat oppor
tunitatem ut eum traderet
Prima autem azymorum acces
serunt discipuli ad ihm

dicentes ubi uis paremus tibi
comedere pascha
at ihs dixit ite in ciuitatem
ad quendam et dicite ei
magister dicit tempus meum
prope est
apud te facio pascha cum di
scipulis meis
et fecerunt discipuli sicut
constituit illis ihs
et parauerunt pascha
Uespere autem facto discum
bebat cum duodecim
discipulis
Et edentibus illis dixit
amen dico uobis
quia unus uestrum me
traditurus est
Et contristati ualde
coeperunt singuli dicere
numquid ego sum dne
At ipse respondens ait
qui intinguit mecum manu
in parapside hic me tradet
filius quidem hominis uadit
sicut scriptum est de illo
Uae autem homini illi per
quem filius hominis tradi
bitur bonum erat ei si natus non
fuisset homo ille
Respondens autem iudas qui
tradidit eum dixit
numquid ego sum rabbi
ait illi tu dixisti
Cenantibus autem eis acce
pit ihs panem et benedixit
ac fregit
deditque discipulis suis et ait
accipite et comedite
hoc est corpus meum
Et accipiens calicem gratias
egit et dedit illis dicens
bibite ex hoc omnes
hic est enim sanguis meus

noui testamenti
qui pro multis effunditur
in remissionem peccatoru
dico autem uobis
non bibam amodo de hoc
genimine uitis
usque in diem illum cum illud
bibam uobiscum nouum
in regno patris mei
Et hymno dicto exierunt
in montem oliueti
Tunc dicit illis ihs
omnes uos scandalum patie
mini in me in ista nocte
Scriptum est enim percu
tiam pastorem
et dispargentur oues gregis
postquam autem resurre
xero praecedam uos in
galilaeam
Respondens autem petrus
ait illi
et si omnes scandalizati
fuerint in te
ego numquam scandalizabor
ait illi ihs amen dico tibi
quia in hac nocte
antequam gallus cantet
ter me negabis
Ait illi petrus etiam si opor
tuerit me mori tecum
non te negabo
similiter et omnes discipu
li dixerunt
Tunc uenit ihs cum illis in uil
lam quae dicitur gesemani
Et dixit discipulis suis
sedete hic donec uadam illuc et orem
et adsumpto petro et duobus
filiis zebedaei
coepit contristari et mae
stus esse
Tunc ait illis
tristis est anima mea usque

ad mortem
sustinete hic et uigilate mecum
Et progressus pusillum
procidit in faciem suam
orans et dicens pater si possi
bile est transeat calix iste
Uerum tamen non sicut ego
uolo sed sicut tu
Et uenit ad discipulos et inue
nit eos dormientes
et dicit petro sic non potui
stis una hora uigilare mecum
uigilate et orate ut non in
tretis in temptationem
Spiritus quidem promptus est
caro autem infirma
Iterum secundo abiit et ora
uit dicens
pater mi si non potest hic
calix transire
nisi bibam illum fiat uolun
tas tua
et uenit iterum et inuenit
eos dormientes
erant enim oculi eorum
grauati
et relictis illis
iterum abiit et orauit tertio
eundem sermonem dicens
Tunc uenit ad discipulos suos
et dicit illis
dormite iam et requiescite
ecce appropinquauit hora
et filius hominis tradetur
in manus peccatorum
surgite eamus
ecce adpropinquauit qui
me tradit
Adhuc ipso loquente
ecce iudas unus de duodecim
uenit
et cum eo turba multa
cum gladiis et fustibus missi
a principibus sacerdotum
et senioribus populi
Qui autem tradidit eum dedit
illis signum dicens
quemcumque osculatus
fuero ipse est tenete eum
et confestim accedens ad ihm
dixit haue rabbi et oscula
tus est eum
dixitque illi ihs amice
ad quod uenisti
tunc accesserunt et manus
iniecerunt in ihm
et tenuerunt eum
Et ecce unus ex his qui erant
cum ihu
extendens manum exemit
gladium suum
et percutiens seruum
principis sacerdotum
amputauit auriculam eius
Tunc ait illi ihs conuerte
gladium tuum in locum suum
omnes enim qui acceperint
gladium gladio peribunt
an putas quia non possum
rogare patrem meum
et exhibebit mihi modo
plus quam duodecim legio
nes angelorum
quomodo ergo implebun
tur scripturae
quia sic oportet fieri
In illa hora dixit ihs turbis
tamquam ad latronem
existis
cum gladiis et fustibus
conprehendere me
cotidie apud uos sedebam
docens in templo
et non me tenuistis
Hoc autem totum factum est
ut implerentur scripturae
prophetarum
tunc discipuli omnes

relicto eo fugerunt
At illi tenentes ihm
duxerunt ad caiphan
principem sacerdotum
ubi scribae et seniores
conuenerant
Petrus autem sequebatur
eum a longe
usque in atrium principis
sacerdotum
et ingressus intro sedebat
cum ministris
ut uideret finem
Principes autem sacerdotum
et omne concilium
quaerebant falsum testi
monium contra ihm
ut eum morti traderent
et non inuenerunt
cum multi falsi testes
accessissent
Nouissime autem uenerunt duo
falsi testes et dixerunt
hic dixit possum destruere
templum di
et post triduum aedifica
re illud
et surgens princeps sacer
dotum ait illi
nihil respondis ad ea quae isti
aduersum te testificantur
ihs autem tacebat
et princeps sacerdotum ait illi
adiuro te per dm uiuum
ut dicas nobis si tu es xps filius di
dicit illi ihs tu dixisti
Uerum tamen dico uobis
a modo uidebitis filium homi
nis sedentem ad dextris
uirtutis
et uenientem in nubibus caeli
Tunc princeps sacerdotum
scidit uestimenta sua dicens
blasphemauit quid adhuc
egemus testibus
Ecce nunc audistis blasphemiam
quid uobis uidetur
at illi respondentes dixerunt
reus est mortis
Tunc expuerunt in faciem eius
et colaphis eum ceciderunt
alii autem palmas in faciem
eius dederunt
dicentes prophetiza nobis xpe
quis est qui te percussit
Petrus uero sedebat foris
in atrio
et accessit ad eum una ancilla
dicens
et tu cum ihu galilaeo eras
at ille negauit coram omnibus
dicens nescio quid dicis
Exeunte autem illo ianuam
uidit eum alia
et ait his qui erant ibi
et hic erat cum ihu nazareno
et iterum negauit cum iura
mento
quia non noui hominem
et post pusillum accesserunt
qui stabant et dixerunt
petro
uere et tu ex illis es
nam et loquella tua manife
stum te facit
tunc coepit detestari et iu
rare quia non nouisset
hominem
et continuo gallus cantauit
Et recordatus est petrus
uerbi ihu
quod dixerat priusquam
gallus cantet ter me
negabis
et egressus foras plorauit
amare
Mane autem facto
consilium inierunt omnes

principes sacerdotum
et seniores populi
adversus ihm
ut eum morti traderent
et uinctum adduxerunt eu
et tradiderunt pontio
pilato praesidi
Tunc uidens iudas qui eum
tradidit quod damnatus
esset
paenitentia ductus rettu
lit triginta argenteos
principibus sacerdotum
et senioribus dicens
peccaui tradens sanguinem
iustum
at illi dixerunt quid ad nos
tu uideris
et proiectis argenteis in templo
recessit et abiens laqueo
se suspendit
principes autem sacerdotu
acceptis argentis dixerun
non licet mittere eos
in corbanan
quia pretium sanguinis est
consilio autem inito emerun
ex illis agrum figuli in se
pulturam peregrinorum
propter hoc uocatus est
ager ille acheldemach
ager sanguinis usque in
hodiernum diem
et tunc impletum est quod
dictum est per hieremia
propheta dicentem
et acceperunt triginta
argenteos pretium
appretiati
quem appretiauerunt
a filiis israhel
et dederunt eos in agrum
figuli sicut constituit
mihi dns

Ihs autem stetit ante praesidem
et interrogauit eum praeses
dicens tu es rex iudaeorum
Dicit ei ihs tu dicis
et cum accusaretur a prin
cipibus sacerdotum et se
nioribus nihil respondit
tunc dicit illi pilatus
non audis quanta aduersu
te dicant testimonia
et non respondit ei ad ullu
uerbum
ita ut miraretur praeses
uehementer
Per diem autem sollemne
consueuerat praeses
dimittere populo unum
uinctum quem uoluissent
habebat autem tunc uinc
tum insignem qui dice
batur barabbas
congregatis ergo illis
dixit pilatus
quem uultis dimittam
uobis
barabban an ihm qui dici
tur xps
sciebat enim quod per in
uidiam tradidissent eum
Sedente autem illo
pro tribunali
misit ad illum uxor eius
dicens nihil tibi et iusto illi
multa enim passa sum
hodie per uisum prop
ter eum
Principes autem sacerdo
tum et seniores
persuaserunt populis ut
peterent barabban
ihm uero perderent
respondens autem prae
ses ait illis
quem uultis uobis de duob

dimitti
at illi dixerunt barabban
Dicit illis pilatus quid igitur
faciam de iesu qui dicitur xps
dicunt omnes crucifigatur
ait illis praeses quid enim
mali fecit
at illi magis clamabant dicen
tes crucifigatur
Videns autem pilatus quia
nihil proficeret
sed magis tumultus fieret
accepta aqua lavit manus
coram populo dicens
innocens ego sum a sanguine
iusti huius vos videritis
et respondens universus
populus dixit
sanguis eius super nos et su
per filios nostros
Tunc dimisit illis barabban
ihm autem flagellatum
tradidit eis ut crucifigeretur
Tunc milites praesidis susci
pientes ihm in praetorio
congregaverunt ad eum
universam cohortem
et exuentes eum
clamydem coccineam circum
dederunt ei
et plectentes coronam
de spinis posuerunt
super caput eius
et harundinem in dextera eius
et genu flexo ante eum
inludebant dicentes
have rex iudaeorum
Et exspuentes in eum
acceperunt harundinem
et percutiebant caput eius
et postquam inluserunt ei
exuerunt eum clamyde
et induerunt eum vesti
mentis eius

et duxerunt eum ut cruci
figerent
Exeuntes autem invenerunt
hominem cyrenaeum
nomine simonem
hunc angariaverunt ut tol
leret crucem eius
Et venerunt in locum qui
dicitur golgotha
quod est calvariae locus
Et dederunt ei vinum bibere
cum felle mixtum
et cum gustasset noluit
bibere
Postquam autem crucifixe
runt eum diviserunt vesti
menta eius sortem mittentes
ut impleretur quod dictum
est per prophetam
diviserunt sibi vestimenta
mea et super vestem
meam miserunt sortem
et sedentes servabant eum
Et imposuerunt super caput
eius causam ipsius scriptam
hic est ihs rex iudaeorum
Tunc crucifixi sunt cum eo
duo latrones
unus a dextris et unus
a sinistris
Praetereuntes autem
blasphemabant eum
moventes capita sua et dicentes
qui destruebat templum di
et in triduo illud reaedificas
salva temet ipsum
si filius di es descende de cruce
Similiter et principes sacer
dotum inludentes cum
scribis et senioribus
dicentes
alios salvos fecit
se ipsum non potest
salvum facere

si rex israhel est descendat
nunc de cruce
et credimus ei
confidit in deo liberet nunc
eum si uult
dixit enim quia dei filius sum
idipsum autem et latrones
qui fixi erant cum eo
inproperabant ei
A sexta autem hora tenebrae
factae sunt super uniuer
sam terram usque ad ho
ram nonam
Circa horam uero nonam
clamauit ihs uoce magna
dicens
heli heli lemasabacthani
hoc est ds meus ds meus
ut quid dereliquisti me
quidam autem illic stantes
et audientes dicebant
heliam uocat iste
Et continuo currens unus
ex eis
acceptam spongiam inple
uit aceto
et inposuit harundini
et dabat ei bibere
Ceteri uero dicebant sine
uideamus an ueniat helias
liberans eum
ihs autem iterum clamans
uoce magna emisit spm
Et ecce uelum templi scis
sum est in duas partes
a summo usque deorsum
Et terra mota est
et petrae scissae sunt
et monumenta aperta sunt
et multa corpora scorum
qui dormierant surrexerunt
et exeuntes de monumentis
post resurrectionem eius
uenerunt in scam ciuitate

et apparuerunt multis
Centurio autem et qui cum
eo erant custodientes ihm
uiso terrae motu et his quae
fiebant
timuerunt ualde dicentes
uere di filius erat iste
Erant autem ibi mulieres
multae a longe
quae secutae erant ihm
a galilaea ministrantes ei
inter quas erat maria
magdalene
et maria iacobi et ioseph mater
et mater filiorum zebedaei
Cum sero autem factum esset
uenit quidam homo diues
ab arimathia nomine ioseph
qui et ipse discipulus erat ihu
hic accessit ad pilatum
et petiit corpus ihu
tunc pilatus iussit reddi
corpus
Et accepto corpore ioseph
inuoluit illud in sindone
munda
et posuit illud in monu
mento suo nouo
quod exciderat in petra
et aduoluit saxum magnum
ad ostium monumenti
et abiit
Erat autem ibi maria mag
dalene et altera maria
sedentes contra sepulchrum
Altera autem die quae est
post parasceuen
conuenerunt principes
sacerdotum et pharisaei
ad pilatum dicentes
domine recordati sumus
quia seductor ille dixit
adhuc uiuens
post tres dies resurgam

iube ergo custodiri sepulchrum
usque in diem tertium
ne forte veniant discipuli
eius et furentur eum
et dicant plebi surrexit
a mortuis
et erit novissimus error
peior priore
ait illis pilatus habetis custodem
ite custodite sicut scitis
illi autem abeuntes munie
runt sepulchrum
signantes lapidem cum cu
stodibus
Vespere autem sabbati quae
lucescit in prima sabbati
venit maria magdalene
et altera maria videre
sepulchrum
et ecce terrae motus factus
est magnus
angelus enim dni descendit
de caelo
et accedens revolvit lapidem
et sedebat super eum
erat enim aspectus eius
sicut fulgur
et vestimentum eius sicut nix
Prae timore autem eius
exterriti sunt custodes
et facti sunt velut mortui
Respondens autem angelus
dixit mulieribus
nolite timere vos
scio enim quod ihm qui cruci
fixus est quaeritis
non est hic
surrexit enim sicut dixit
venite videte locum ubi
positus erat dns
et cito euntes dicite discipu
lis eius quia surrexit
et ecce praecedit vos in gali
laeam

ibi eum videbitis
ecce praedixi vobis
Et exierunt cito de monu
mento cum timore
et magno gaudio
currentes nuntiare disci
pulis eius
Et ecce ihs occurrit illis
dicens havete
illae autem accesserunt
et tenuerunt pedes eius
et adoraverunt eum
Tunc ait illis ihs nolite timere
ite nuntiate fratribus meis
ut eant in galilaeam
ibi me videbunt
Quae cum abissent
ecce quidam de custodibus
venerunt in civitatem
et nuntiaverunt principi
bus sacerdotum omnia
quae facta fuerant
et congregati cum senioribus
consilio accepto
pecuniam copiosam dede
runt militibus dicentes
dicite quia discipuli eius
nocte venerunt et fura
sunt eum nobis dormientib
et si hoc auditum fuerit
a praeside
nos suadebimus ei
et securos vos faciemus
at illi accepta pecunia
fecerunt sicut erant docti
et divulgatum est verbum
istud apud iudaeos usque
in hodiernum diem
Undecim autem discipuli
abierunt in galilaeam
in montem ubi constitu
erat illis ihs
et videntes eum adoraverun
quidam autem dubitaverun

Et accedens ihs locutus est
eis dicens
Data est mihi omnis potestas
in caelo et in terra
Euntes ergo docete omnes
gentes
Baptizantes eos in nomine
patris et filii et sps sci
Docentes eos servare omnia
quaecumque mandavi
vobis
Et ecce ego vobiscum sum
omnibus diebus usque
ad consummationem sae
culi amen EXPL

Marcus evangelista di et petri in
baptismate filius atque in divino ser
mone discipulus sacerdotium
in isrl agens secundum carnem
levita conversus ad fidem xpi
evangelium in italia scripsit
ostendens in eo quid et generi
suo deberet et xpo. Nam initium
principii in voce propheticae ex
clamationis instituens ordinem
leviticae electionis ostendit
ut praedicans praedestinatum
iohannem filium zachariae in vo
ce angeli adnuntiantis emissum
non solum verbum caro factum
sed et corpus dni per verbum
divinae vocis animatum initio
evangelicae praedicationis osten
deret. ut qui haec legens sciret
cui initium carnis in dno et di ad
venientis habitaculum deberet
agnoscere atque in se verbum vo
cis quod in consonantibus perdi
derat inveniret.
Deinde et perfecti evangelii opus
intrans et a baptismo dni prae
dicare inchoans non labora
vit nativitatem carnis quam in pri
oribus viderat dicere. sed totum in
primis expulsionem deserti ieiu
nium numeri temptationem diabo
li congregationem bestiarum et
ministerium protulit angelorum
ut instituens nos ad intellegen
dum singula in breve compingens
nec auctoritatem factae rei deme
ret et perficiendo operi pleni
tudinem non negaret.
Denique amputasse sibi post fidem
pollicem dicitur ut sacerdotio
reprobus haberetur. Sed tantum
consentiens fidei praedestinata
potuit electio ut nec sic in opere
verbi perderet quod prius meru
erat in genere. Nam alexandriae
episcopus fuit. cuius per singu
la opus scire et evangelii in se
dicta disponere et disciplinam
in se legis agnoscere et divinam
in carne dni intellegere naturam
quae et a nobis primum requirenda deinde
inquisita volumus agnosci
habentes mercedem exhortatio
nis. quoniam qui plantat et qui rigat
unum sunt. qui autem incre
mentum praestat ds est EXPL

INC CAPIT LECTIONUM

I Cuius testimonio iohannes ange
lus id est nuntius appellatur
et praedicatio eius baptismus
que refertur
II Xps praedicans baptizatur ubi
trinitatis panditur sacramentum
III De vocatione petri andreae iaco
bi et iohannis piscatorum
IIII De synagoga de homine spiritum

inmundum metuentem et con
fitentem expellens sua abho
minib; potestate laudatur
v Asocru petri febre uerbo tactuq;
depulsa uniuersos infirmi
tate curauit
vi Leprosus uerbo quo mundatur
et curato paralytico
cum remissione tribuitur
peccatorum
vii Leui qui et mattheus de teloneo
uocatur et propter publicanorum
conuiuium querella uel obiectio
pharisaeorum panni ueteris
et noui uel utrium conparati
one repellitur
viii Prospicando in sabbato discipulos
reprehensorib; increpatis se
quitur manus aridae restitutio
ix Consilium contra eum faciunt
pharisaei descendente sibi
nauicula tangentes eum di
uersis infirmitatibus cura
ti sanantur
x Duodecim discipulos adpraedi
candum uerbo confirmans uir
tutis ... et ...
non posse dicentes redarguit
inremissibilem esse dicens in
spm scm blasphemiam
et matrem ac fratres eos uocat
qui patris fecerint uoluntatem
xi Docens proponit parabolam
seminantis et solis eam seorsu
exponit data manifestatione
discipulis
xii Lucernam sub modio non ponen
dam uel dormiente homine
sata eius crescere et de grano
sinapis dicit
xiii Tempestatem uerbo conpescens
et daemones eiciens ire con
cessit in porcos
xiiii Iadens mortuam suscitare
filiam iairi mulierem a proflu
uio sanguinis sanans suscitat
pro ... expellitur
xv Mirantes doctrinam et uirtutes
fabri filium dicunt audientes
abeo non esse prophetam sine
honore nisi in patria sua
xvi Mittens duodecim praedicaturos
praeceptis instruit conlata
gratia sanitatum
xvii Herodes tenens iohannem die
sui natalis occidit caputque eius
saltationis praemium in disco
filiae tradit
xviii De quinq; panib; et duob; piscib;
quinq; uirorum milia saturauit
xviiii Quarta noctis uigilia uenit ad disci
pulos ambulans supra mare
xx Accusant pharisaei discipulos
non lotis manib; manducantes
et increpantur abeo de paren
tum inspectione uel decreteras
exponente quae possunt homi
nem inquinare
xxi Mulieris syrophenissae filiam
a daemonio liberat
xxii Mutum surdo q; uerbum restituens
dicit effeta
xxiii De septem panib; et paucis pisci
culis quattuor hominum
milia saturauit
xxiiii Pharisaeis signum quaerentib;
non dat et doctrinam eorum
praecepit sub fermenti nomi
ne praecauendam
xxv Caecum paulatim curat et ut ne
mini diceret imperat
xxvi Interrogantibus quem eum di
cerent petrus xpm dei confi
tetur et mox qua dno
passurum se dicenti contra
dixerit increpatur
xxvii Qui perdit inquit animam suam
propter me inueniet eam

nec gustaturos quosdam mor
tem donec videant eum in re
gno eius statimque transfigu
ratus indicatur et iohanne
heliae partem ipse similia
passum dicit
xxvii Omnis populus videns dominum
pavescens occurrensque salu
tat et filius cuiusdam incredu
litatem suam increpari precantis
a daemonio liberatur
xxviii Tradendum se praenuntians
et discipulos quid in via tracta
ssent interrogans docet
primatum non esse quaerendum
xxix Virtutem in eius nomine facien
tes non sinit prohiberi et de
abscisione membrorum scan
dalizantium figuraliter docet
xxx Pharisaeis de uxore dimittenda
quaerentes mosi testimonio
convincit et infantes a se
vetari prohibens benedicit
xxxi De difficultate divitum intran
di in regnum dei mirantibus
discipulis ait contemptores
bonorum saecularium centu
plum cum persecutionibus
recepturos
xxxii Item praedicens se occidendum
sedes petentes iacobum incre
pat et iohannem de principatu
gentiles prohibens humilitatis
exempla monstrat
xxxiii Bartimaeus caecus mendicans
inluminatur et sequitur
xxxiiii Mittit adduci pullum asinae
cui sedens audit a turbis osanna
xxxv Egressus de templo ficulneae
maledicit regressusque vendentes
tes eicit arefacta ficulnea
mirantibus ait orantes creden
do accipere postulata
xxxvi De potestate percontantibus
iudaeos ipse de baptismo iohan
nis interrogando convincit
xxxvii et de vinea colonisque pessimis
parabolam ponit
xxxviii Temptantes de reddendo caesaris
tributo consequenter ex sua
praescriptione vel imagine
confutavit
xxxix Sadducaeis de muliere septem
fratrum uxore temptantibus
ob incredulitatem resurrec
tionis exprobrat
xl Scribae de mandato legis interro
ganti geminum dilectionis
ostendit et quomodo sit filius christus
interrogans docet ex princi
pio psalmi contentionem non
salutationemque eorum
in foro vitandam notat
xli In gazophilacium pauperem vidu
am duo minuta mittentem
cunctis dona iactantibus praefert
xlii Aedificationes templi monstra
ns praenuntiat ruituras
et de diversis ultimi temporis
temptationibus futuris prolixe
disputans seductiones admo
net praecavendas
xliii Diem adventus sui cum patrem
scire dicens nescientes eam
servos vigilare praecipit
et orare
xliiii De alabastro unguenti vel prodit
ione iudae traditoris ac praepara
tione paschae refertur nec non
et cenae eius mysticae panditur
sacramentum panis
xlv Traditionis ac passionis eius gesta narr
xlvi Resurrectionis eius per indubita
biliter veritate monstrata quo
rundam incredulitas deinde
ter arguitur et ascensio atque
a dextris dei consessio vel disci
pulorum praedicatio signis sequen
tibus indicatur

INITIUM EUANGELII IHU XPI
FILII DI
SICUT SCRIPTUM EST IN ESAIA
PROPHETA
ECCE MITTO ANGELUM MEUM
ANTE FACIEM TUAM QUI PRAE
PARABIT UIAM TUAM
UOX CLAMANTIS IN DESERTO
PARATE UIAM DNI
RECTAS FACITE SEMITAS EIUS
FUIT IOHANNES IN DESERTO
BAPTIZANS
ET PRAEDICANS BAPTISMUM
PAENITENTIAE
IN REMISSIONEM PECCATORUM
ET EGREDIEBATUR AD ILLUM
OMNIS IUDAEAE REGIO
ET HIEROSOLYMITAE UNIUERSI
ET BAPTIZABANTUR AB ILLO IN
IORDANE FLUMINE CONFITEN
TES PECCATA SUA
ET ERAT IOHANNES UESTITUS
PILIS CAMELI
ET ZONA PELLICIA CIRCA
LUMBOS EIUS
ET LUCUSTAS ET MEL SILUESTRE
EDEBAT
ET PRAEDICABAT DICENS
UENIT FORTIOR ME POST ME
CUIUS NON SUM DIGNUS PRO
CUMBENS SOLUERE CORRIGI
AM CALCIAMENTORUM EIUS
EGO BAPTIZAUI UOS AQUA
ILLE UERO BAPTIZABIT UOS
SPU SCO
ET FACTUM EST IN DIEBUS ILLIS
UENIT IHS A NAZARETH GALILAEAE
ET BAPTIZATUS EST IN IORDANE
AB IOHANNE
ET STATIM ASCENDENS DE AQUA
UIDIT APERTOS CAELOS
ET SPM TAMQUAM COLUMBAM
DESCENDENTEM ET MANEN
TEM IN IPSO

ET UOX FACTA EST DE CAELIS
TUES FILIUS MEUS DILECTUS
IN TE CONPLACUI
ET STATIM SPS EXPELLIT EUM
IN DESERTUM
ET ERAT IN DESERTO QUADRA
GINTA DIEBUS ET QUADRAGIN
TA NOCTIBUS
ET TEMPTABATUR A SATANA
ERATQUE CUM BESTIIS
ET ANGELI MINISTRABANT ILLI
POST QUAM AUTEM TRADITUS
EST IOHANNES
UENIT IHS IN GALILAEAM
PRAEDICANS EUANGELIUM
REGNI DI
ET DICENS QUONIAM INPLETUM
EST TEMPUS
ET APPROPINQUAUIT REGNUM DI
PAENITEMINI ET CREDITE
EUANGELIO
iii ET PRAETERIENS SECUS MARE
GALILAEAE
UIDIT SIMONEM ET ANDREAM
FRATREM EIUS
MITTENTES RETIA IN MARE
ERANT ENIM PISCATORES
ET DIXIT EIS IHS
UENITE POST ME
ET FACIAM UOS FIERI PISCATO
RES HOMINUM
ET PROTINUS RELICTIS RETIBUS
SECUTI SUNT EUM
ET PROGRESSUS INDE PUSILLUM
UIDIT IACOBUM ZEBEDAEI
ET IOHANNEM FRATREM EIUS
ET IPSOS IN NAUI CONPONEN
TES RETIA
ET STATIM UOCAUIT ILLOS
ET RELICTO PATRE SUO ZEBE
DAEO IN NAUI CUM MERCE
NARIIS SECUTI SUNT EUM
ET INGREDIUNTUR CAPHARNAUM
ET STATIM SABBATIS INGRESSUS

SINAGOGAM DOCEBAT EOS
ET STUPEBANT SUPER DOCTRI
NA EIUS
ERAT ENIM DOCENS EOS QUASI
POTESTATEM HABENS
iii ET NON SICUT SCRIBAE
ET ERAT IN SYNAGOGA EORUM
HOMO IN SPU INMUNDO
ET EXCLAMAVIT DICENS
QUID NOBIS ET TIBI IHU NAZARENE
VENISTI PERDERE NOS
SCIO QUIS ES SCS DI
ET COMMINATUS EST EI
IHS DICENS
OBMUTESCE ET EXI DE HOMINE
ET DISCERPENS EUM SPS IN
MUNDUS
ET EXCLAMANS VOCE MAGNA
EXIIT AB EO
ET MIRATI SUNT OMNES
ITA UT CONQUIRERENT INTER SE
DICENTES
QUID NAM EST HOC
QUAE DOCTRINA HAEC NOVA
QUIA IN POTESTATE ET SPIRITIB;
INMUNDIS IMPERAT ET OBOE
DIUNT EI
ET PROCESSIT RUMOR EIUS
STATIM IN OMNEM REGIONE
GALILAEAE
v ET PROTINUS EGREDIENTES
DE SYNAGOGA
VENERUNT IN DOMUM SIMO
NIS ET ANDREAE
CUM IACOBO ET IOHANNE
DECUMBEBAT AUTEM SOCRUS
SIMONIS FEBRICITANS
ET STATIM DICUNT EI DE ILLA
ET ACCEDENS ELEVAVIT EAM
ADPREHENSA MANU EIUS
ET CONTINUO DIMISIT EAM FEBRIS
ET MINISTRABAT EIS
VESPERE AUTEM FACTO CUM
OCCIDISSET SOL

ADFEREBANT AD EUM OMNES
MALE HABENTES
ET DAEMONIA HABENTES
ET ERAT OMNIS CIVITAS CON
GREGATA AD IANUAM
ET CURAVIT MULTOS QUI VEXA
BANTUR VARIIS LANGUORIBUS
ET DAEMONIA MULTA EICIEBAT
ET NON SINEBAT LOQUI EA
QUONIAM SCIEBANT EUM
ET DILUCULO VALDE SURGENS
EGRESSUS ABIIT IN DESERTUM
LOCUM IBIQUE ORABAT
ET SECUTUS EST EUM SIMON
ET QUI CUM ILLO ERANT
ET CUM INVENISSENT EUM
DIXERUNT EI
QUIA OMNES QUAERUNT TE
ET AIT ILLIS EAMUS IN PROXIMOS
VICOS ET CIVITATES
UT ET IBI PRAEDICEM
AD HOC ENIM VENI
ET ERAT PRAEDICANS IN SYNAGO
GIS EORUM ET OMNI GALILAEA
vi ET DAEMONIA EICIENS
ET VENIT AD EUM LEPROSUS
DEPRECANS EUM
ET GENU FLEXO DIXIT
SI VIS POTES ME MUNDARE
IHS AUTEM MISERTUS EIUS
EXTENDIT MANUM SUAM
ET TANGENS EUM AIT ILLI VOLO
MUNDARE
ET CUM DIXISSET STATIM
DISCESSIT AB EO LEPRA
ET MUNDATUS EST
ET COMMINATUS EST EI STATIM
EIECIT ILLUM ET DICIT EI
VIDE NEMINI DIXERIS
SED VADE OSTENDE TE PRINCI
PI SACERDOTUM
ET OFFER PRO EMUNDATIONE TUA
QUAE PRAECEPIT MOSES
IN TESTIMONIUM ILLIS

AT ILLE EGRESSUS COEPIT PRAEDI
CARE ET DIFFAMARE SERMONE
ITA UT IAM NON POSSET MANIFE
STE IN CIVITATEM INTROIRE
SED FORIS IN DESERTIS LOCIS ESSE
ET CONVENIEBANT AD EUM
UNDIQUE
ET ITERUM INTRAVIT CAPHAR
NAUM POST DIES
ET AUDITUM EST QUOD IN DOMO
ESSET
ET CONVENERUNT MULTI
ITA UT NON CAPERET NEQUE
AD IANUAM
ET LOQUEBATUR EIS VERBUM
ET VENERUNT FERENTES AD EUM
PARALYTICUM
QUI A QUATTUOR PORTABATUR
ET CUM NON POSSENT OFFERRE
EUM ILLI PRAE TURBA
NUDAVERUNT TECTUM UBI ERAT
ET PATEFACIENTES SUBMISERUNT
GRABATUM IN QUO PARALYTI
CUS IACEBAT
CUM VIDISSET AUTEM IHS FIDE
ILLORUM AIT PARALYTICO
FILI DIMITTUNTUR TIBI PECCATA
ERANT AUTEM ILLIC QUIDAM
DE SCRIBIS SEDENTES ET COGI
TANTES IN CORDIBUS SUIS
QUID HIC SIC LOQUITUR
BLASPHEMAT
QUIS POTEST DIMITTERE PEC
CATA NISI SOLUS DS
QUO STATIM COGNITO IHS SPI
RITU SUO QUIA SIC COGITARENT
INTRA SE
DICIT ILLIS QUID ISTA COGITATIS
IN CORDIBUS VESTRIS
QUID EST FACILIUS DICERE
PARALYTICO DIMITTUNTUR
TIBI PECCATA
AN DICERE SURGE ET TOLLE
GRABATUM TUUM ET AMBULA

UT AUTEM SCIATIS QUIA POTESTA
TEM HABET FILIUS HOMINIS
IN TERRA DIMITTENDI PECCATA
AIT PARALYTICO
TIBI DICO SURGE TOLLE GRABAT
TUM TUUM ET VADE IN DO
MUM TUAM
ET STATIM ILLE SURREXIT
SUBLATO GRABATTO ABIIT
CORAM OMNIBUS
ITA UT ADMIRARENTUR OMNES
ET HONORIFICARENT DM
DICENTES QUIA NUMQUAM
SIC VIDIMUS
ET EGRESSUS EST RURSUS AD MARE
OMNIS QUE TURBA VENIEBAT
AD EUM ET DOCEBAT EOS
ET CUM PRAETERIRET VIDIT
LEVIN ALPHEI SEDENTEM
AD TELONEUM
ET AIT ILLI SEQUERE ME
ET SURGENS SECUTUS EST EUM
ET FACTUM EST CUM ACCUM
BERET IN DOMO ILLIUS
MULTI PUBLICANI ET PECCATO
RES SIMUL DISCUMBEBANT
CUM IHU ET DISCIPULIS EIUS
ERANT ENIM MULTI QUI ET
SEQUEBANTUR EUM
ET SCRIBAE ET PHARISAEI VIDEN
TES QUIA MANDUCARET CUM
PECCATORIBUS ET PUBLICANIS
DICEBANT DISCIPULIS EIUS
QUARE CUM PUBLICANIS ET PEC
CATORIBUS MANDUCAT ET
BIBIT MAGISTER VESTER
HOC AUDITO IHS AIT ILLIS
NON NECESSE HABENT SANI
MEDICUM
SED QUI MALE HABENT
NON ENIM VENI VOCARE IUSTOS
SED PECCATORES
ET ERANT DISCIPULI IOHANNIS
ET PHARISAEI IEIUNANTES

et ueniunt et dicunt illi
quare discipuli iohannis et pha
risaeorum ieiunant
tui autem discipuli non ieiunant
et ait illis ihs
numquid possunt filii nup
tiarum quamdiu sponsus
cum illis est ieiunare
quanto tempore habent secum
sponsum non possunt
ieiunare
uenient autem dies cum aufe
retur ab eis sponsus et tunc
ieiunabunt in illa die
Nemo assumentum panni rudis
adsuit uestimento ueteri
alioquin auferet suppleme
tum nouum a ueteri
et maior scissura fit
et nemo mittit uinum nouu
lum in utres ueteres
alioquin disrumpet uinum
utres
et uinum effunditur
et utres peribunt
sed uinum nouum in utres
XVIII nouos mitti debet
Et factum est iterum cum
sabbatis ambularet per sata
et discipuli eius coeperunt
praegredi et uellere spicas
pharisaei autem dicebant ei
ecce quid faciunt sabbatis
quod non licet
et ait illis numquam legistis
quid fecerit dauid
quando necessitatem habuit
et esuriit ipse et qui cum eo
erant
quomodo introiit domum dei
sub abiathar principe sacer
dotum
et panes propositionis man
ducauit
quos non licet manducare
nisi sacerdotibus
et dedit eis qui cum eo erant
Et dicebat eis sabbatum propter
hominem factum est
et non homo propter sabbatum
itaque dns est filius hominis
etiam sabbati
Et introiit iterum synagogam
et erat ibi homo habens
manum aridam
et obseruabant eum si sabba
tis curaret
ut accusarent illum
et ait homini habenti manu
aridam surge in medium
et dicit eis
licet sabbatis benefacere
an male
animam saluam facere
an perdere
at illi tacebant
et circumspiciens eos cum ira
contristatus super caecitate
cordis eorum
dicit homini extende manu
tuam et extendit
XIX et restituta est manus illi
Exeuntes autem statim phari
saei cum herodianis
consilium faciebant aduersus
eum quomodo eum per
derent
et ihs cum discipulis suis
secessit ad mare
Et multa turba a galilaea
et iudaea secuta est eum
ab hierosolymis et ab idumaea
et trans iordanen
et qui circa tyrum et sidone
multitudo magna
audientes quae faciebat
uenerunt ad eum
et dixit discipulis suis

ut nauicula sibi deseruiret
propter turbam ne eum
prémerent eum
multos enim sanabat
ita ut inruerent in eum
ut illum tangerent
quotquot autem habebant
plagas et sps inmundi
cum illum uidebant
procidebant ei
Et clamabant dicentes
tues filius dī
et comminabatur eis multum
ne eum manifestarent illi
Et ascendens in montem
uocauit ad se quos uoluit ips
et uenerunt ad eum
et fecit ut essent duodecim
cum illo
et ut mitteret eos praedi
care euangelium
et dedit illis potestatem
curandi infirmitates
et eicien di daemonia
Et inposuit simoni nomen
petrus et iacobum zebedei
et iohannem fratrem iacobi
et inposuit eis nomina
boanerges quod est
filii tonitrui
et andream et philippum
et bartholomeum et mat
theum et thomam et iaco
bum alphei et taddeum
et simonem cananeum
et iudam scarioth qui et tra
didit illum
Et ueniunt ad domum
et conuenit iterum turba
ita ut non possent nec
panem manducare
et cum audissent sui exie
runt tenere eum
dicebant enim quoniam

in furorem uersus est
Et scribae qui ab hierosolymis
descenderant dicebant
quoniam beelzebub habet
et quia in principe daemoniorum
eicit daemonia
Et conuocatis eis in parabo
lis dicebat illis
quomodo potest satanas
satanan eicere
et si regnum in se diuidatur
non potest stare regnum
illud
et si domus super semet ipsa
dispertiatur
non potest domus illa stare
et si satanas consurrexit
in semet ipsum dispertitus est
et non poterit stare
sed finem habet
nemo potest in domum fortis
ingressus domum diripere
nisi prius fortem alliget
et tunc domum eius diripiet
Amen dico uobis
quoniam omnia dimittentur
filiis hominum
peccata et blasphemiae
quibus blasphemauerint
qui autem blasphemauerit
in spm scm
non habet remissionem
in aeternum
sed reus erit aeterni delicti
quoniam dicebant
spm inmundum habet
Et ueniunt mater eius et fra
tres et foris stantes
miserunt ad eum uocantes eum
et sedebat circa eum turba
et dicunt ei
ecce mater tua et fratres
tui foris quaerunt te

ET RESPONDENS EIS AIT
QUAE EST MATER MEA ET FRA
TRES MEI
ET CIRCUMSPICIENS EOS QUI IN
CIRCUITU EIUS SEDEBANT AIT
ECCE MATER MEA ET FRATRES MEI
QUI ENIM FECERIT UOLUNTA
TEM DI
HIC FRATER MEUS ET SOROR
MEA ET MATER EST
ET ITERUM COEPIT DOCERE
AD MARE
ET CONGREGATA EST AD EUM
TURBA MULTA
ITA UT IN NAUEM ASCENDENS
SEDERET IN MARI
ET OMNIS TURBA CIRCA MARE
SUPER TERRAM ERAT
ET DOCEBAT ILLOS IN PARABOLIS
MULTA
ET DICEBAT ILLIS IN DOCTRINA
SUA AUDITE
ECCE EXIIT SEMINANS AD SEMI
NANDUM ET DUM SEMINAT
ALIUD CECIDIT CIRCA UIAM
ET UENERUNT UOLUCRES
ET COMEDERUNT ILLUD
ALIUD UERO CECIDIT SUPER
PETROSA
UBI NON HABUIT TERRAM MUL
TAM ET STATIM EXORTUM EST
QUONIAM NON HABEBAT ALTI
TUDINEM TERRAE
ET QUANDO EXORTUS EST SOL
EXAESTUAUIT
EO QUOD NON HABERET RADICE
EXARUIT
ET ALIUD CECIDIT IN SPINIS
ET ASCENDERUNT SPINAE ET
SUFFOCAUERUNT ILLUD
ET FRUCTUM NON DEDIT
ET ALIUD CECIDIT IN TERRAM
BONAM
ET DABAT FRUCTUM ASCEN
DENTEM ET CRESCENTEM
ET AFFEREBAT UNUM TRIGINTA
ET UNUM SEXAGINTA
ET UNUM CENTUM
ET DICEBAT QUI HABET AURES
AUDIENDI AUDIAT
ET CUM ESSET SINGULARIS
INTERROGAUERUNT EUM
HI QUI CUM EO ERANT
CUM DUODECIM PARABOLAS
ET DICEBAT EIS
UOBIS DATUM EST SCIRE MYSTE
RIUM REGNI DI
ILLIS AUTEM QUI FORIS SUNT
IN PARABOLIS OMNIA FIUNT
UT UIDENTES UIDEANT
ET NON UIDEANT
ET AUDIENTES AUDIANT
ET NON INTELLEGANT
NE QUANDO CONUERTANTUR
ET DIMITTANTUR EIS PECCATA
ET AIT ILLIS NESCITIS
PARABOLAM HANC
ET QUOMODO OMNES PARA
BOLAS COGNOSCETIS
QUI SEMINAT UERBUM SEMINAT
HI AUTEM SUNT QUI CIRCA UIAM
UBI SEMINATUR UERBUM
ET CUM AUDIERINT CONFESTIM
UENIT SATANAS ET AUFERT
UERBUM QUOD SEMINATUM
EST IN CORDA EORUM
ET HI SUNT SIMILITER QUI SUPER
PETROSA SEMINANTUR
QUI CUM AUDIERINT UERBUM
STATIM CUM GAUDIO
ACCIPIUNT ILLUD
ET NON HABENT RADICEM IN SE
SED TEMPORALES SUNT
DEINDE ORTA TRIBULATIONE
ET PERSECUTIONE PROPTER
UERBUM CONFESTIM
SCANDALIZANTUR
ET ALII SUNT QUI IN SPINIS

seminantur
hi sunt qui verbum audiunt
et aerumnae saeculi et decep
tio divitiarum
et circa reliqua concupiscen
tiae introeuntes suffo
cant verbum
et sine fructu efficitur
et hi sunt qui super terram
bonam seminati sunt
qui audiunt verbum et su
scipiunt et fructificant
unum triginta
et unum sexaginta
et unum centum
Et dicebat illis numquid
venit lucerna ut sub mo
dio ponatur aut sub lecto
nonne ut super candelabru
ponatur
Non enim est aliquid abscon
ditum quod non manife
stetur
nec factum est occultum
sed ut in palam veniat
si quis habet aures audiendi
audiat
Et dicebat illis videte quid
audiatis
in qua mensura mensi fueritis
remetietur vobis et adicie
tur vobis
Qui enim habet dabitur illi
et qui non habet etiam quod
habet auferetur ab illo
Et dicebat sic est regnum di
quemadmodum si homo
iaciat sementem in terra
et dormiat et exsurgat
nocte ac die
et semen germinet et incre
scat dum nescit ille
ultro enim terra fructifica
primum herbam deinde spicam

deinde plenum frumentum
in spica
et cum se produxerit fructus
statim mittit falcem quo
niam adest messis
Et dicebat cui adsimilabimus
regnum di
aut cui parabolae compara
bimus illud
sicut granum sinapis
quod cum seminatum fue
rit in terra
minus est omnibus semini
bus quae sunt in terra
et cum seminatum fuerit
ascendit
et fit maius omnibus holeribus
et facit ramos magnos
ita ut possint sub umbra eius
aves caeli habitare
Et talibus multis parabolis
loquebatur eis verbum
prout poterant audire
sine parabola autem non lo
quebatur eis
seorsum autem discipulis
suis disserebat omnia
Et ait illis illa die cum sero
esset factum
transeamus contra
et dimittentes turbam
adsumunt eum
ita ut erant in navi
et aliae naves erant cum illo
et facta est procella
magna venti
et fluctus mittebat in navem
ita ut impleretur navis
et erat ipse in puppi supra
cervical dormiens
et excitant eum et dicunt ei
magister non ad te pertinet
quia perimus
et exsurgens comminatus est

est vento
et undam mari tace et obmu
tesce
et cessavit ventus
et facta est tranquillitas
magna
et ait illis quid timidi estis
nec dum habetis fidem
et timuerunt magno
timore
et dicebant ad alterutrum
quis putas est iste quia
et ventis et mare oboe
diunt ei
Et venerunt transfretum
maris
in regionem gerasenorum
et exeunte ei de navi statim
occurrit ei de monumen
tis homo in spu inmundo
qui demonium habebat
in monumentis
et neque catenis iam quis
quam eum poterat ligare
quoniam saepe compedib
et catenis vinctus
disrupisset catenas
et compedes comminuisset
et nemo poterat eum
domare
et semper nocte ac die
in monumentis et in
montibus erat
et clamans et concidens
se lapidib
videns autem ihm a longe
cucurrit et adoravit eum
et clamans voce magna dixit
quid mihi et tibi ihu fili di
altissimi
adiuro te per dm ne me
torqueas
dicebat enim illi exi sps
inmunde ab homine

et interrogavit eum quod
tibi nomen est
et dixit ei legio nomen mihi est
quia multi sumus
et deprecabatur eum multu ne
se expelleret extra
regionem
erat autem ibi circa montem
grex porcorum magnus
pascens
et deprecabantur eum sps
dicentes
mitte nos in porcos
ut in eos introeamus
et concessit eis statim ihs
et exeuntes spiritus inmun
di introierunt in porcos
et abiit impetu grex prae
cipitatus est in mare
ad duo milia et suffocati
sunt in mare
qui autem pascebant eos
fugerunt
et nuntiaverunt in civita
tem et in agros
et egressi sunt videre quod
esset factum
et veniunt ad ihm
et vident illum qui a daemo
nio vexabatur sedentem
vestitum et sanae mentis
et timuerunt
et narraverunt illis qui vi
derant qualiter salvatus
esset
qui demonium habuerat
et de porcis
et rogaverunt eum omnes
ut discederet ab ipsis
Cumque ascenderet navem
coepit illum deprecari
qui demonium habue
rat ut esset cum illo
et non sinit eum

sed ait illi uade in domum
tuam ad tuos
et adnuntia illis quanta tibi
dns fecerit et misertus
sit tui
et abiit et coepit praedica
re in decapoli
quanta sibi fecisset ihs
XIIII et omnes mirabantur
Et cum transcendisset ihs
in naui
rursus trans fretum con
uenit turba multa
ad illum
et erat circa mare
et uenit quidam de archi sy
nagogis nomine iairus
et uidens eum procidit
ad pedes eius
et deprecabatur eum mul
tum dicens
quoniam filia mea in extre
mis est
ueni inpone manus super
eam ut salua sit et uiuat
et abiit cum illo
et sequebatur eum turba
multa et conprimia
bant illum
Et mulier quae erat in pro
fluuio sanguinis annis
duodecim
et fuerat multa perpessa
a conpluribus medicis
et erogauerat omnia sua
nec quicquam profecerat
sed magis deterius habebat
cum audisset de ihu
uenit in turba retro
et tetigit uestimentum eius
dicebat enim quia si uel
uestimentum eius teti
gero salua ero
et confestim siccatus est
fons sanguinis eius
et sensit corpore quod sana
esset a plaga
et statim ihs cognoscens
in semet ipso uirtutem
quae exierat de eo
conuersus ad turbam aiebat
quis tetigit uestimenta mea
et dicebant ei discipuli sui
uides turbam conprimen
tem te et dicis quis me
tetigit
et circumspiciebat uidere
eam quae hoc fecerat
mulier autem timens et
tremens sciens quod fac
tum esset in se
uenit et procidit ante eum
et dixit ei omnem ueritatem
ille autem dixit ei filia fides
tua te saluam fecit
uade in pace
et esto sana a plaga tua
Adhuc eo loquente ueniunt
ab archisynagogo dicentes
quia filia tua mortua est
quid ultra uexas magistrum
ihs autem uerbo quod dice
batur audito
ait archisynagogo noli time
re tantummodo crede
et non admisit quemquam
sequi se
nisi petrum et iacobum
et iohannem fratrem
iacobi
Et ueniunt in domum arche
synagogi
et uidet tumultum et fle
tes et heiulantes multum
et ingressus ait eis
quid turbamini et ploratis
puella non est mortua
sed dormit

et inridebant eum
ipse vero eiectis omnibus
adsumit patrem et matrem
puellae et qui secum erant
et ingreditur ubi erat
puella iacens
et tenens manum puellae
ait illi
talitha cumi quod est in
terpretatum puella
tibi dico surge
et confestim surrexit
puella et ambulabat
erat autem annorum duodecim
et obstipuerunt stupore
maximo
et praecepit illis vehemen
ter ut nemo id sciret
XV et dixit dari illi manducare
Et egressus inde abiit in pa
triam suam
et sequebantur illum
discipuli sui
et facto sabbato coepit
in synagoga docere
et multi audientes admira
bantur in doctrina eius
dicentes
unde huic haec omnia et quae
est sapientia quae data
est illi
et virtutes tales quae per
manus eius efficiuntur
nonne iste est faber filius
mariae frater iacobi et io
seph et iudae et simonis
nonne et sorores eius
hic nobiscum sunt
et scandalizabantur in illo
Et dicebat eis ihs
quia non est propheta sine
honore nisi in patria sua
et in cognatione sua
et in domo sua

et non poterat ibi virtutem
ullam facere nisi paucos
infirmos inpositis mani
bus curavit
et mirabatur propter incre
dulitatem illorum
Et circumibat castella in cir
cuitu docens
XVI Et convocavit duodecim
et coepit eos mittere binos
et dabat illis potestatem
spirituum inmundorum
et praecepit eis ne quid
tollerent in via
nisi virgam tantum
non peram non panem
neque in zona aes
sed calciatos sandaliis
et ne induerentur duabus
tunicis
Et dicebat eis quocumque
introieritis in domum
illic manete donec exeatis inde
Et quicumque non recepe
rint vos nec audierint vos
exeuntes inde excutite
pulverem de pedibus vestris
in testimonium illis
Et exeuntes praedicabant
ut paenitentiam agerent
et daemonia multa eiciebant
et unguebant oleo multos
XVII aegrotos et sanabant
Et audivit herodes rex mani
festum enim factum est
nomen eius et dicebat
quia iohannes baptista
resurrexit a mortuis
et propterea inoperantur
virtutes in illo
alii autem dicebant quia
helias est
alii vero dicebant propheta
est quasi unus ex prophe
tis

quo audito herodes ait
quem ego decollaui iohannem
hic a mortuis resurrexit
Ipse enim herodes misit ac
tenuit iohannen
et uinxit eum in carcere
propter herodiadem uxorem
philippi fratris sui quia
duxerat eam
Dicebat enim iohannes herodi
non licet tibi habere uxorem
fratris tui
herodias autem insidiabatur
illi et uolebat occidere
eum nec poterat
herodes enim metuebat
iohannen
sciens eum uirum iustum
et sanctum et custodiebat eu̅
et audito eo multa faciebat
et libenter eum audiebat
Et cum dies oportunus
accidisset
herodes natalis sui cenam
fecit principibus et tribu
nis et primis galilaeae
cumque introisset filia
ipsius herodiadis et sal
tasset et placuisset hero
di simulque recumbentib
rex ait puellae
pete a me quod uis
et dabo tibi
et iurauit illi quia quicquid
petieris dabo tibi
licet dimidium regni mei
quae cum exisset dixit
matri suae quid petam
et illa dixit
caput iohannis baptistae
cumque introisset statim
cum festinatione ad rege̅
petiuit dicens
uolo ut protinus des mihi in disco
caput iohannis baptistae
Et contristatus rex propter
ius iurandum et propter
simul recumbentes
noluit eam contristare
sed misso speculatore
praecepit adferri
caput eius in disco
et decollauit eum in carcere
et attulit caput eius in disco
et dedit illud puellae
et puella dedit matri suae
quo audito discipuli eius
uenerunt et tulerunt
corpus eius
et posuerunt illud in mo
XVIII numento
Et conuenientes apostoli
ad ihm renuntiauerunt
illi omnia quae egerant
et docuerant
Et ait illis
uenite seorsum in desertu̅
locum et requiescite
pusillum
erant enim qui ueniebant
et redibant multi nec
manducandi spatium
habebant
Et ascendentes in naui
abierunt in desertum
locum seorsum
et uiderunt eos abeuntes
et cognouerunt multi
et pedestres
de omnibus ciuitatibus
concurrerunt illuc
et praeuenerunt eos
Et exiens uidit multam
turbam ihs
et misertus est super eos
quia erant sicut oues
non habentes pastorem
et coepit docere illos multa

et cum iam hora multa fieret
accesserunt discipuli eius
dicentes
desertus est locus hic
et iam hora praeterit
dimitte illos ut euntes in
proximas villas et vicos
emant sibi cibos quos man
ducent
et respondens ait illis
date eis manducare
et dixerunt ei
euntes emamus denariis
ducentis panes
et dabimus eis manducare
et dicit eis
quot panes habetis
ite et videte
et cum cognovissent dicunt
quinque et duos pisces
et praecepit illis ut accum
bere facerent omnes
secundum contubernia
super viride faenum
et discubuerunt in partes
per centenos et per quin
quagenos
et acceptis quinque panib·
et duobus piscibus
intuens in caelum benedixit
et fregit panes
et dedit discipulis suis
ut ponerent ante eos
et duos pisces divisit omnib·
et manducaverunt omnes
et saturati sunt
et sustulerunt reliquias
fragmentorum duode
cim cophinos plenos
et de piscibus
erant autem qui manduca
verunt quinque milia
virorum
et statim coegit discipulos

suos ascendere navem
ut praecederent eum trans
fretum ad bethsaidam
dum ipse dimitteret
xviii populum
et cum dimisisset eos abiit
in montem orare
et cum sero esset erat navis
in medio mari
et ipse solus in terra
et videns eos laborantes
in remigando
erat enim ventus contra
rius eis
et circa quartam vigiliam
noctis venit ad eos
ambulans super mare
et volebat praeterire eos
at illi ut viderunt eum
ambulantem super mare
putaverunt phantasma esse
et exclamaverunt
omnes enim eum viderunt
et conturbati sunt
et statim locutus est cum
eis et dixit illis
confidite ego sum nolite
timere
et ascendit ad illos in navem
et cessavit ventus
et plus magis intra se
stupebant
non enim intellexerant
de panibus
erat enim cor illorum
obcaecatum
et cum transfretassent
pervenerunt in terram
gennesareth et applicuerunt
cumque egressi essent
de navi continuo cogno
verunt eum
et percurrentes univer
sam regionem illam

coeperunt in grabattis eos
qui se male habebant circum
ferre ubi audiebant eum esse
et quocumque introibat
in vicos vel in villas aut in
civitates in plateis pone
bant infirmos
et deprecabantur eum ut vel
fimbriam vestimenti
eius tangerent
et quotquot tangebant
eum salvi fiebant
Et conveniunt ad eum phari
saei et quidam de scribis
venientes ab hierosolymis
et cum vidissent quosdam
ex discipulis eius communi
bus manibus id est non
lotis manducare panes
vituperaverunt
pharisaei enim et omnes
iudaei nisi crebro laverint
manus non manducant
tenentes traditionem
seniorum
et a foro nisi baptizentur
non comedunt
et alia multa sunt quae tra
dita sunt illis servare
baptismata calicum et urce
orum et aeramentorum
et lectorum
Et interrogant eum phari
saei et scribae
quare discipuli tui non am
bulant iuxta traditionem
seniorum
sed communibus manibus
manducant panem
at ille respondens dixit eis
bene prophetavit esaias
de vobis hypocritis
sicut scriptum est
populus hic labiis me honorat
cor autem eorum longe
est a me
in vanum autem me colunt
docentes doctrinas prae
cepta hominum
relinquentes enim manda
tum dei tenetis traditionem
hominum
baptismata urceorum et ca
licum et alia similia his
facitis multa
et dicebat illis
bene inritum facitis praecep
tum dei ut traditionem
vestram servetis
moses enim dixit honora
patrem tuum et matrem tuam
et qui maledixerit patri aut
matri morte moriatur
vos autem dicitis
si dixerit homo patri aut ma
tri corban quod est donum
quodcumque ex me
tibi profuerit
et ultra non dimittitis eum
quicquam facere patri suo
aut matri
rescindentes verbum dei
per traditionem vestram
quam tradidistis
et similia huiusmodi multa
facitis
Et advocans iterum turbam
dicebat illis
audite me omnes et intel
legite
nihil est extra hominem
introiens in eum quod
possit eum coinquinare
sed quae de homine procedunt
illa sunt quae communicant
hominem
si quis habet aures audiendi
audiat

ET CUM INTROISSET IN DOMUM
A TURBA INTERROGA
BANT EUM DISCIPULI EIUS
PARABOLAM
ET AIT ILLIS
SIC ET UOS INPRUDENTES ESTIS
NON INTELLEGITIS QUIA OMNE
EXTRINSECUS INTROIENS
IN HOMINEM NON POTEST
EUM COMMUNICARE
QUIA NON INTROIT IN COR EIUS
SED IN UENTREM ET IN SECESSUM
EXIT PURGANS OMNES ESCAS
DICEBAT AUTEM QUONIAM QUAE
DE HOMINE EXEUNT ILLA COM
MUNICANT HOMINEM
AB INTUS ENIM DE CORDE HOMI
NUM COGITATIONES MALAE
PROCEDUNT
ADULTERIA FORNICATIONES
HOMICIDIA FURTA AUARITIAE
NEQUITIAE DOLUS INPUDICI
TIA OCULUS MALUS BLASPHE
MIA SUPERBIA STULTITIA
OMNIA HAEC MALA AB INTUS
PROCEDUNT ET COMMUNI
CANT HOMINEM
XXII ET INDE SURGENS ABIIT IN FINES
TYRI ET SIDONIS
ET INGRESSUS DOMUM NEMINE
UOLUIT SCIRE ET NON POTUIT
LATERE
MULIER ENIM STATIM UT AU
DIUIT DE EO CUIUS HABEBAT
FILIA SPIRITUM INMUNDUM
INTRAUIT ET PROCIDIT AD PE
DES EIUS
ERAT AUTEM MULIER GENTILIS
SYROPHOENISSA GENERE
ET ROGABAT EUM UT DAEMONIUM
EICERET DE FILIA EIUS
QUI DIXIT ILLI
SINE PRIUS SATURARI FILIOS
NON EST ENIM BONUM SUMERE
PANEM FILIORUM ET MIT
TERE CANIBUS
AT ILLA RESPONDIT ET DICIT EI
UTIQUE DOMINE NAM ET CATELLI
SUB MENSA COMEDUNT
DE MICIS PUERORUM
ET AIT ILLI
PROPTER HUNC SERMONEM
UADE EXIIT DAEMONIUM
DE FILIA TUA
ET CUM ABISSET DOMUM SUA
INUENIT PUELLAM IACENTEM
SUPRA LECTUM ET DAEMO
NIUM EXISSE
ET ITERUM EXIENS DE FINIBUS
TYRI UENIT PER SIDONEM
AD MARE GALILAEAE INTER
MEDIOS FINES DECAPOLEOS
ET ADDUCUNT EI SURDUM ET
MUTUM ET DEPRECANTUR
EUM UT INPONAT ILLI MANU
ET ADPREHENDENS EUM DE
TURBA SEORSUM MISIT DIGI
TOS SUOS IN AURICULAS
ET EXPUENS TETIGIT
LINGUAM EIUS
ET SUSPICIENS IN CAELUM IN
GEMUIT ET AIT ILLI
EFFETHA QUOD EST ADAPERIRE
ET STATIM APERTAE SUNT
AURES EIUS
ET SOLUTUM EST UINCULUM
LINGUAE EIUS
ET LOQUEBATUR RECTE
ET PRAECEPIT ILLIS NE CUI
DICERENT
QUANTO AUTEM EIS PRAECIPI
EBAT TANTO MAGIS PLUS
PRAEDICABANT
ET EO AMPLIUS ADMIRABAN
TUR DICENTES
BENE OMNIA FECIT
ET SURDOS FECIT AUDIRE
ET MUTOS LOQUI

lxxiii IN illis diebus iterum cum
turba multa esset nec
haberent quod manducarent
convocatis discipulis ait illis
misereor super turba
quia ecce iam triduo
sustinent me
nec habent quod manducent
et si dimisero eos ieiunos in do
mum suam deficient in via
quidam enim ex eis de longe
venerunt
et responderunt ei
discipuli sui
unde istos poterit quis hic
saturare panibus in soli
tudine
et interrogavit eos
quot panes habetis
qui dixerunt septem
et praecepit turbae discum
bere supra terram
et accipiens septem panes
gratias agens fregit
et dabat discipulis suis
ut adponerent
et adposuerunt turbae
et habebant pisciculos paucos
et ipsos benedixit et iussit
adponi
et manducaverunt et satu
rati sunt
et sustulerunt quod supera
verat de fragmentis
septem sportas
erant autem qui manducave
runt quasi quattuor milia
et dimisit eos
et statim ascendens navem
cum discipulis suis venit
in partes dalmanutha
lxxiiii Et exierunt pharisaei et coe
perunt conquirere cum eo
quaerentes ab illo signum
de caelo temptantes eum
et ingemescens spiritu ait
Quid generatio ista quaerit
signum
amen dico vobis si dabitur
generationi isti signum
et dimittens eos ascendens
iterum abiit trans fretum
et obliti sunt sumere panes
et nisi unum panem non ha
bebant secum in navi
Et praecipiebat eis dicens
videte cavete a fermento
pharisaeorum et fermen
to herodis
Et cogitabant ad alterutrum
dicentes
quia panes non habemus
quo cognito ihs ait illis
quid cogitatis quia panes
non habetis
nondum cognoscitis
neque intellegitis
adhuc caecatum habetis
cor vestrum
oculos habentes non videtis
et aures habentes non auditis
nec recordamini quando
quinque panes fregi
in quinque milia
et quot cophinos fragmen
torum plenos sustulistis
dicunt ei duodecim
quando et septem panes
in quattuor milia
quot sportas fragmento
rum tulistis
et dicunt ei septem
et dicebat eis quomodo
lxxv nondum intellegitis
Et veniunt bethsaida
et adducunt ei caecum
et rogabant eum ut illum
tangeret

et adprehendens manum
caeci eduxit eum extra
uicum
et expuens in oculos eius
inpositis manibus suis
interrogauit eum si ali
quid uideret
et aspiciens ait
uideo homines uelut arbo
res ambulantes
deinde iterum inposuit
manus super oculos eius
et coepit uidere
et restitutus est ita ut uide
ret clare omnia
et misit illum in domum
suam dicens
uade in domum tuam et si in
uicum introieris nemini
xxxvi dixeris
Et egressus est ihs et discipu
li eius in castello caesareae
philippi
et in uia interrogabat disci
pulos suos dicens eis
quem me dicunt esse homines
qui responderunt illi dicentes
iohannem baptistam
alii heliam alii uero quasi
unum de prophetis
tunc dicit illis
uos uero quem me dicitis esse
Respondens petrus ait ei
tu es xps
et comminatus est eis ne cui
dicerent de illo
et coepit docere illos
quoniam oportet filium
hominis multa pati et re
probari a senioribus
et a summis sacerdotibus
et scribis et occidi et post
tres dies resurgere
et palam uerbum loquebatur

Et adprehendens eum petrus
coepit increpare eum
qui conuersus et uidens
discipulos suos commina
tus est petro dicens
uade retro me satana
quoniam non sapis quae di
xxxvii sunt sed quae sunt hominum
Et conuocata turba cum di
scipulis suis dixit eis
si quis uult post me sequi
deneget se ipsum
et tollat crucem suam
et sequatur me
qui enim uoluerit animam
suam saluam facere
perdet eam
qui autem perdiderit ani
mam suam propter me
et euangelium saluam
eam faciet
quid enim proderit homini
si lucretur mundum
totum et detrimentum
faciat animae suae
aut quid dabit homo com
mutationem pro anima sua
Qui enim me confusus fue
rit et mea uerba in genera
tione ista adultera
et peccatrice
et filius hominis confunde
tur eum cum uenerit
in gloria patris sui
cum angelis suis
Et dicebat illis
amen dico uobis quia sunt
quidam de hic stantibus
qui non gustabunt morte
donec uideant regnum di
uenientis in uirtute
Et post dies sex adsumit ihs
petrum et iacobum
et iohannem

et ducit illos in montem ex
celsum seorsum solos
et transfiguratus est
coram ipsis
et uestimenta eius facta
sunt splendentia candida
nimis uelut nix
qualia fullo super terram
non potest candida facere
et apparuit illis helias cum
mose et erant loquentes
cum ihu
et respondens petrus ait ihu
rabbi bonum est hic nos esse
et faciamus tria tabernacula
tibi unum et mosi unum
et heliae unum
non enim sciebat quid diceret
erant enim timore
exterriti
et facta est nubes
obumbrans eos
et uenit uox de nube dicens
hic est filius meus carissi
mus audite illum
et statim circumspicientes
neminem amplius uiderunt
nisi ihm tantum secum
et descendentibus illis
de monte
praecepit illis ne cui quae
uidissent narrarent
nisi cum filius hominis
a mortuis resurrexerit
et uerbum continuerunt
apud se
conquirentes quid esset
cum a mortuis resurre
xerit
et interrogabant eum dicentes
quid ergo dicunt pharisaei
et scribae quia heliam
oportet uenire primum
qui respondens ait illis
helias cum uenerit primo
restituet omnia
et quomodo scriptum est
in filium hominis ut multa
patiatur et contemnatur
sed dico uobis quia et helias
uenit et fecerunt illi
quaecumque uoluerunt
sicut scriptum est de eo
et ueniens ad discipulos suos
uidit turbam magnam
circa eos
et scribas conquirentes
cum illis
et confestim omnis popu
lus uidens eum stupe
factus est
expauerunt et adcurren
tes salutabant eum
et interrogauit eos quid
inter uos conquiritis
et respondens unus de tur
ba dixit
magister attuli filium
meum ad te habentem
spm mutum
qui ubicumque eum adpre
henderit adlidit eum
et spumat et stridet den
tibus et arescit
et dixi discipulis tuis ut eice
rent illum et non potu
erunt
qui respondens eis dicit
o generatio incredula
quamdiu apud uos ero
quamdiu uos patiar
adferte illum ad me
et adtulerunt eum
et cum uidisset illum
statim spiritus
conturbauit eum
et elisus in terram
uolutabatur spumans

et interrogauit patrem eius
quantum temporis est
ex quo hoc ei accidit
at ille ait ab infantia
et frequenter eum et in igne
et in aquas misit ut eum
perderet
sed si quid potes adiuua nos
misertus nostri
ihs autem ait illi
si potes credere omnia
possibilia credenti
et continuo exclamans pater
pueri cum lacrimis aiebat
credo adiuua incredulita
tem meam
et cum uideret ihs concurre
tem turbam
comminatus est spiritui
inmundo dicens illi
surde et mute sps
ego tibi praecipio exi ab eo
et amplius ne introeas in eu
et exclamans multum discer
pens eum exiit ab eo
et factus est sicut mortuus
ita ut multi dicerent
quia mortuus est
ihs autem tenens manum
eius eleuauit illum
et surrexit
Et cum introisset in domu
discipuli eius secreto
interrogabant eum
quare nos non potuimus
eicere eum
et dixit illis hoc genus in
nullo potest exire nisi
xxix in oratione et ieiunio
Et inde profecti praeter
grediebantur galilaeam
nec uolebat quemquam scire
docebat autem discipulos
suos

et dicebat illis quoniam
filius hominis tradetur
in manus hominum
et occident eum
et occisus tertia die resurget
at illi ignorabant uerbum
et timebant eum inter
rogare
Et uenerunt capharnaum
qui cum domi esset interro
gabat eos quid in uia
tractabatis
at illi tacebant
siquidem inter se in uia dispu
tauerant quis esset
illorum maior
et residens uocauit duode
cim et ait illis
si quis uult primus esse
erit omnium nouissimus
et omnium minister
et accipiens puerum statuit
eum in medio eorum
quem ut complexus esset
ait illis
quisquis unum ex huius mo
di pueris receperit in no
mine meo me recipit
Et quicumque me susceperit
non me suscipit
sed eum qui me misit
Respondit illi iohannes dicens
magister uidimus quendam
in nomine tuo eicientem
daemonia qui non sequitur
nos et prohibuimus eum
ihs autem ait nolite
prohibere eum
nemo est enim qui faciat
uirtutem in nomine meo
et possit cito male
loqui de me
qui enim non est aduersu
uos pro uobis est

Quisquis enim potum dede
rit vobis calicem aquae in
nomine meo quia xpi estis
amen dico vobis non perdet
mercedem suam
Et quisquis scandalizaverit
unum ex his pusillis credent
ibus in me
bonum est ei magis si circum
daretur mola asinaria collo
eius et in mare mitteretur
Et si scandalizaverit te manus
tua abscide illam
bonum est tibi debilem
introire in vitam
quam duas manus habentem
ire in gehennam in ignem
inextinguibilem
ubi vermis eorum non mori
tur et ignis non extinguitur
Et si pes tuus te scandalizat
amputa illum
bonum est tibi claudum
introire in vitam aeternam
quam duos pedes habentem
mitti in gehennam ignis
inextinguibilis
ubi vermis eorum non mo
ritur et ignis non extin
guitur
Quod si oculus tuus scandali
zat te eice eum
bonum est tibi luscum
introire in regnum dei
quam duos occulos habentem
mitti in gehennam ignis
ubi vermis eorum non mo
ritur et ignis non extin
guitur
omnis enim igne sallietur
et omnis victima sallietur
Bonum est sal
quod si sal insulsum fuerit
in quo illud condietis

habete in vobis sal
et pacem habete inter vos
Et inde exsurgens venit in fines
iudaeae ultra iordanen
et conveniunt iterum tur
bae ad eum
et sicut consueverat iterum
docebat illos
et accedentes pharisaei
interrogabant eum
si licet viro uxorem dimittere
temptantes eum
at ille respondens dixit eis
quid vobis praecepit
moses
qui dixerunt moses permi
sit libellum repudii scri
bere et dimittere
quibus respondens ihs ait
ad duritiam cordis vestri
scripsit vobis praecep
tum istud
ab initio autem creaturae
masculum et feminam
fecit eos ds
propter hoc relinquet ho
mo patrem suum et matrem
et adherebit ad uxorem suam
et erunt duo in carne una
itaque iam non sunt duo
sed una caro
quod ergo ds iunxit
homo non separet
Et in domo iterum discipuli
eius de eodem interroga
verunt eum
Et dicit illis
quicumque dimiserit uxorem
suam et aliam duxerit
adulterium committit
super eam
et si uxor dimiserit virum
suum et alii nupserit
moechatur

Et offerebant illi paruulos
ut tangeret illos
discipuli autem comminaban
tur offerentibus
quos cum uideret ihs indigne
tulit et ait illis
sinite paruulos uenire ad
me et ne prohibueritis eos
talium est enim regnum di
amen dico uobis
quisque non receperit regnu
di uelut paruulus
non intrabit in illud
et conplexans eos et inpo
nens manus super illos
benedicebat eos
Et cum egressus esset in uia
procurrens quidam genu
flexo ante eum rogabat eu
magister bone
quid faciam ut uitam
aeternam percipiam
ihs autem dixit ei
quid me dicis bonum nemo
bonus nisi unus ds
praecepta nosti
ne adulteres ne occidas
ne fureris
ne falsum testimonium di
xeris ne fraudem feceris
honora patrem tuum et matre
et ille respondens ait
magister haec omnia obser
uaui a iuuentute mea
Ihs autem intuitus eum dile
xit eum et dixit illi
unum tibi deest
uade quaecumque habes
uende et da pauperibus
et habebis thesaurum in caelo
et ueni sequere me
Qui contristatus in uerbo
abiit maerens
erat enim habens possessio
nes multas
et circumspiciens ihs ait
discipulis suis
quam difficile qui pecunias
habent in regnum di
introibunt
discipuli autem obstupe
scebant in uerbis eius
at ihs rursus respondens
ait illis
filioli quam difficile est
confidentes in pecuniis
in regnum di introire
facilius est camelum per
foramen acus transire
quam diuitem intrare
in regnum di
qui magis admirabantur
dicentes ad semet ipsos
et quis potest saluus fieri
et intuens illos ihs ait
apud homines inpossibile
est sed non apud dm
omnia enim possibilia sunt
apud dm
Coepit petrus ei dicere
ecce nos dimisimus omnia
et secuti sumus te
Respondens ihs ait
amen dico uobis
nemo est qui reliquerit
domum aut fratres
aut sorores aut matrem
aut patrem aut filios
aut agros propter me
et propter euangelium
qui non accipiat centies tan
tum nunc in tempore hoc
domos et fratres et soro
res et matres et filios
et agros cum persecutionib
et in saeculo futuro
uitam aeternam
Multi autem erunt primi

NOVISSIMI ET NOVISSIMI
PRIMI
ERANT AUTEM IN VIA ASCENDEN
TES IN HIEROSOLYMA
ET PRAECEDEBAT ILLOS IHS
ET STUPEBANT ET SEQUENTES
TIMEBANT
ET ADSUMENS ITERUM DUODE
CIM COEPIT ILLIS DICERE
QUAE ESSENT EI EVENTURA
QUIA ECCE ASCENDIMUS IN HIE
ROSOLYMA
ET FILIUS HOMINIS TRADETUR
PRINCIPIBUS SACERDOTUM
ET SCRIBIS
ET DAMNABUNT EUM MORTE
ET TRADENT EUM GENTIBUS
ET INLUDENT EI ET CONSPUENT
EUM ET FLAGELLABUNT EUM
INTERFICIENT EUM ET TERTIA
DIE RESURGET
ET ACCEDUNT AD EUM IACOBUS
ET IOHANNES FILII ZEBEDAEI
DICENTES
MAGISTER VOLUMUS UT QUOD
CUMQUE PETIERIMUS FACI
AS NOBIS
AT ILLE DIXIT EIS QUID VULTIS
UT FACIAM VOBIS
ET DIXERUNT DA NOBIS UT UNUS
AD DEXTERAM TUAM ET ALIUS
AD SINISTRAM TUAM SEDEA
MUS IN GLORIA TUA
IHS AUTEM AIT EIS NESCITIS
QUID PETATIS
POTESTIS BIBERE CALICEM
QUEM EGO BIBO
AUT BAPTISMUM QUO EGO
BAPTIZOR BAPTIZARI
AT ILLI DIXERUNT EI POSSUMUS
IHS AUTEM AIT EIS CALICEM
QUIDEM QUEM EGO BIBO
BIBETIS
ET BAPTISMUM QUO EGO BAPTI
ZOR BAPTIZABIMINI
SEDERE AUTEM AD DEXTERAM
MEAM VEL AD SINISTRAM
NON EST MEUM DARE
SED QUIBUS PARATUM EST
ET AUDIENTES DECEM COEPE
RUNT INDIGNARI DE IACOBO
ET IOHANNE
IHS AUTEM VOCANS EOS AIT ILLIS
SCITIS QUIA HI QUI VIDENTUR
PRINCIPARI GENTIBUS
DOMINANTUR EIS
ET PRINCIPES EORUM POTESTA
TEM HABENT IPSORUM
NON ITA EST AUTEM IN VOBIS
SED QUICUMQUE VOLUERIT
FIERI MAIOR ERIT VESTER
MINISTER
ET QUICUMQUE VOLUERIT
IN VOBIS PRIMUS ESSE
ERIT OMNIUM SERVUS
NAM ET FILIUS HOMINIS NON
VENIT UT MINISTRARETUR
SED UT MINISTRARET
ET DARET ANIMAM SUAM
REDEMPTIONEM PRO MULTIS
ET VENIUNT HIERICHUM
ET PROFICISCENTE EO DE HIERICHO
ET DISCIPULIS EIUS ET PLURI
MA MULTITUDINE
FILIUS TIMAEI BARTIMAEUS
CAECUS SEDEBAT IUXTA
VIAM MENDICANS
QUI CUM AUDISSET QUIA IHS
NAZARENUS EST COEPIT
CLAMARE ET DICERE
FILI DAVID IHS MISERERE MEI
ET COMMINABANTUR EI MUL
TI UT TACERET
AT ILLE MULTO MAGIS CLAMABAT
FILI DAVID MISERERE MEI
ET STANS IHS PRAECEPIT ILLUM
VOCARI
ET VOCANT CAECUM DICENTES EI

animaequior esto surge
uocat te
qui proiecto uestimento suo
exiliens uenit ad eum
et respondens ihs dixit illi
quid uis tibi faciam
caecus autem dixit ei
rabboni ut uideam
ihs autem ait illi uade fides
tua te saluum fecit
et confestim uidit et seque
batur eum in uiam
Et cum adpropinquarent
hierosolymae et bethani
ae ad montem oliuarum
mittit duos ex discipulis suis
et ait illis
ite in castellum quod est
contra uos
et statim introeuntes illud
inuenietis pullum ligatum
super quem nemo adhuc
hominum sedit
soluite illum et adducite
et si quis uobis dixerit quid
facitis dicite quia dno
necessarius est
et continuo illum dimit
tet huc
Et abeuntes inuenerunt
pullum ligatum ante
ianuam foris in biuio
et soluunt eum
et quidam de illic stantibus
dicebant illis
quid facitis soluentes pullum
qui dixerunt eis sicut prae
ceperat illis ihs et dimi
serunt eos
et duxerunt pullum ad ihm
et inponunt illi uestimenta
sua et sedit super eum
multi autem uestimenta
sua strauerunt in uia

alii autem frondes caedebant
de arboribus et sterne
bant in uia
Et qui praeibant et qui seque
bantur clamabant dicentes
osanna benedictus qui uenit
in nomine dni
benedictum quod uenit
regnum patris nostri
dauid osanna in excelsis
Et introiuit hierosolymam
in templum
et circumspectis omnibus
cum iam uespera esset hora
exiuit in bethaniam cum
duodecim
et alia die cum irent a betha
nia esuriit
Cumque uidisset a longe
ficum habentem folia
uenit si quid forte inue
niret in ea
et cum uenisset ad eam
nihil inuenit praeter
folia
non enim erat tempus
ficorum
et respondens dixit ei
iam non amplius in aeternum
quisquam fructum ex te
manducet
et audiebant discipuli eius
Et ueniunt hierosolymam
et cum introisset templum
coepit eicere uendentes
et ementes in templo
et mensas nummulariorum
et cathedras uendentium
columbas euertit
et non sinebat ut quisquam
transferret uas per
templum
et docebat dicens eis
non scriptum est quia domus

mea domus orationis
vocabitur omnibus gentib·
vos autem fecistis eam
speluncam latronum
Quo audito principes sacerdo
tum et scribae quaerebant
quomodo eum perderent
timebant enim eum quonia
universa turba admiraba
tur super doctrina eius
Et cum vespera facta esset
egrediebatur de civitate
Et cum mane transirent
viderunt ficum aridam
factam a radicibus
Et recordatus petrus dicit ei
rabbi ecce ficus cui maledi
xisti aruit
Et respondens ihs ait illis
habete fidem di
amen dico vobis
quia quicumque dixerit
huic monti tollere
et mitte te in mare
et non haesitaverit in cor
de suo
sed crediderit quia quod
cumque dixerit fiat
fiet ei
Propterea dico vobis
omnia quaecumque orantes
petitis credite quia acci
pietis et evenient vobis
Et cum stabitis ad orandum
dimittite si quid habetis
adversum aliquem
ut et pater vester qui in cae
lis est dimittat vobis
peccata vestra
quod si vos non dimiseritis
nec pater vester qui in cae
lis est dimittet vobis
peccata vestra
Et veniunt rursus hierosoly
mam

Et cum ambularet in templo
accedunt ad eum summi sacer
dotes et scribae et senio
res et dicunt illi
in qua potestate haec facis
et quis tibi dedit hanc po
testatem ut ista facias
ihs autem respondens ait illis
interrogabo vos et ego unu
verbum et respondete mihi
et dicam vobis in qua pote
state haec faciam
Baptismum iohannis de cae
lo erat an ex hominibus
respondete mihi
at illi cogitabant secum
dicentes
si dixerimus de caelo dicet
quare ergo non credidi
stis ei
si dixerimus ex hominibus
timebant populum
omnes enim habebant
iohannem quia vere
propheta esset
Et respondentes dicunt ihu
nescimus
respondens ihs ait illis
neque ego dico vobis in qua
potestate haec faciam
Et coepit illis in parabolis
loqui
vineam pastinavit homo
et circumdedit saepem
et fodit lacum
et aedificavit turrem
et locavit eam agricolis
et peregre profectus est
et misit ad agricolas in tem
pore servum
ut ab agricolis acciperet
de fructu vineae
qui adprehensum eum ceci
derunt et dimiserunt vacuu

et iterum misit ad illos
alium servum
et illum in capite vulnera
verunt et contumeliis
adfecerunt
et rursum alium misit
et illum occiderunt
et plures alios quosdam
caedentes alios vero
occidentes
adhuc ergo unum habens fi
lium carissimum
et illum misit ad eos novis
simum dicens quia reve
rebuntur filium meum
coloni autem dixerunt
ad invicem hic est heres
venite occidamus eum
et nostra erit hereditas
et adprehendentes eum
occiderunt et eiecerunt
extra vineam
quid ergo faciet dominus vineae
veniet et perdet colonos
et dabit vineam aliis
nec scripturam hanc legistis
lapidem quem reprobave
runt aedificantes hic fac
tus est in caput anguli
a domino factum est istud
et est mirabile in ocu
lis nostris
cxxvi Et quaerebant eum tenere
et timuerunt turbam
cognoverunt enim quoniam
ad eos parabolam hanc
dixerit
et relicto eo abierunt
Et mittunt ad eum quosdam
ex pharisaeis et herodia
nis ut eum caperent
in verbo
qui venientes dicunt ei
magister scimus quia verax
et non curas quemquam
nec enim vides in faciem
hominis sed in veritate
viam dei doces
licet dari tributum caesari
an non dabimus
qui sciens versutiam eoru
ait illis
quid me temptatis adferte
mihi denarium ut videam
at illi attulerunt et ait illis
cuius est imago haec et in
scriptio
dicunt illi caesaris
respondens autem ihs
dixit illis
reddite igitur quae sunt
caesaris caesari et quae
sunt dei deo
et mirabantur super eo
cxxvii Et venerunt ad eum saddu
caei qui dicunt resurrec
tionem non esse
et interrogabant eum
dicentes
magister moses nobis scrip
sit ut si cuius frater mor
tuus fuerit et dimiserit
uxorem
et filios non reliquerit
accipiat frater eius uxorem
ipsius et resuscitet
semen fratri suo
septem ergo fratres erant
et primus accepit uxorem
et mortuus est non relic
to semine
et secundus accepit eam
et mortuus est
et nec iste reliquit semen
et tertius similiter
et acceperunt eam simili
ter septem et non reli
querunt semen

NOUISSIME OMNIUM DEFUNC
TA EST MULIER
IN RESURRECTIONE ERGO CUM
RESURREXERINT CUIUS DE
HIS ERIT UXOR
SEPTEM ENIM HABUERUNT
EAM UXOREM
ET RESPONDENS IHS AIT ILLIS
NONNE IDEO ERRATIS NON SCIENTES
SCRIPTURAS NEQUE UIRTU
TEM DEI
CUM ENIM A MORTUIS RESUR
REXERINT NEQUE NUBENT
NEQUE NUBENTUR
SED SUNT SICUT ANGELI IN CAELIS
DE MORTUIS AUTEM QUOD RE
SURGANT NON LEGISTIS IN LIBRO
MOSI SUPER RUBUM
QUOMODO DIXERIT ILLI DS
INQUIENS
EGO SUM DS ABRAHAM ET DS
ISAAC ET DS IACOB
NON EST DS MORTUORUM
SED UIUORUM
UOS ERGO MULTUM ERRATIS
ET ACCESSIT UNUS DE SCRIBIS
QUI AUDIERAT ILLOS CONQUI
RENTES
ET UIDENS QUONIAM BENE
ILLIS RESPONDERIT
INTERROGAUIT EUM QUOD
ESSET PRIMUM OMNIUM
MANDATUM
IHS AUTEM RESPONDIT EI
QUIA PRIMUM OMNIUM
MANDATUM EST
AUDI ISRAHEL DNS DS NOSTER
DS UNUS EST
ET DILIGES DNM DM TUUM
EX TOTO CORDE TUO ET EX TO
TA ANIMA TUA ET EX TOTA MEN
TE TUA ET EX TOTA UIRTUTE TUA
HOC EST PRIMUM MANDATUM
SECUNDUM AUTEM SIMILE ILLI
DILIGES PROXIMUM TUUM
TAMQUAM TE IPSUM
MAIUS HORUM ALIUD MANDA
TUM NON EST
ET AIT ILLI SCRIBA
BENE MAGISTER IN UERITATE
DIXISTI
QUIA UNUS EST ET NON EST
ALIUS PRAETER EUM
ET UT DILIGATUR EX TOTO CORDE
ET EX TOTO INTELLECTU
ET EX TOTA ANIMA
ET EX TOTA FORTITUDINE
ET DILIGERE PROXIMUM
TAMQUAM SE IPSUM
MAIUS EST OMNIBUS HOLO
CAUSTOMATIBUS ET SACRIFICIIS
IHS AUTEM UIDENS QUOD SAPI
ENTER RESPONDISSET DIXIT ILLI
NON ES LONGE A REGNO DI
ET NEMO IAM AUDEBAT EUM
INTERROGARE
ET RESPONDENS IHS DICEBAT
DOCENS IN TEMPLO
QUOMODO DICUNT SCRIBAE
XPM FILIUM ESSE DAUID
IPSE ENIM DAUID DICIT IN SPU SCO
DIXIT DNS DNO MEO SEDE A DEX
TRIS MEIS DONEC PONAM
INIMICOS TUOS SCABELLUM
PEDUM TUORUM
IPSE ERGO DAUID DICIT EUM DNM
ET UNDE EST FILIUS EIUS
ET MULTA TURBA EUM LIBEN
TER AUDIEBAT
ET DICEBAT EIS IN DOCTRINA SUA
CAUETE A SCRIBIS QUI UOLUNT
IN STOLIS AMBULARE ET SALU
TARI IN FORO
ET IN PRIMIS CATHEDRIS SEDERE
IN SYNAGOGIS ET PRIMOS
DISCUBITUS IN CENIS
QUI DEUORANT DOMOS UIDUARUM
SUB OBTENTU PROLIXAE

orationis
hi accipient prolixius iudicium
xli Et sedens ihs contra gazophy
lacium aspiciebat quomodo
turba iactaret aes in gazo
phylacium
et multi diuites iactabant
multa
cum uenisset autem una
uidua pauper misit duo
minuta quod est quadrans
et conuocans discipulos suos
ait illis amen dico uobis
quoniam uidua haec pauper
plus omnibus misit qui
miserunt in gazophylacium
omnes enim ex eo quod abun
dabat illis miserunt
haec uero de penuria sua
omnia quae habuit misit
totum uictum suum
xlii Et cum egrederetur de tem
plo ait illi unus ex disci
pulis suis
magister aspice quales lapi
des et quales structurae
et respondens ihs ait illi
uides has omnes magnas
aedificationes
non relinquetur lapis su
per lapidem qui non
destruatur
Et cum sederet in monte
oliuarum contra templum
interrogabant eum sepa
ratim petrus et iacobus
et iohannes et andreas
dic nobis quando ista fient
et quod signum erit quan
do haec omnia incipient
consummari
Et respondens ihs coepit
dicere illis
uidete ne quis uos seducat
multi enim uenient in nomi
ne meo dicentes quia ego sum
et multos seducent
cum audieritis autem bella
et opiniones bellorum
ne timueritis
oportet enim fieri
sed nondum finis
exsurget autem gens
contra gentem
et regnum super regnum
et erunt terraemotus
per loca et fames
initium dolorum haec
Uidete autem uosmet ipsos
tradent enim uos conciliis
et in synagogis uapulabitis
et ante praesides et reges
stabitis propter me
in testimonium illis
Et in omnes gentes primum
oportet praedicari
euangelium
Et cum duxerint uos tra
dentes
nolite praecogitare
quid loquamini
sed quod datum
uobis fuerit in illa hora
id loquimini
non enim estis uos loquen
tes sed sps scs
tradet autem frater fra
trem in mortem
et pater filium
et consurgent filii in paren
tes et morte adficient eos
et eritis odio omnibus
propter nomen meum
qui autem sustinuerit in fi
nem hic saluus erit
Cum autem uideritis abomi
nationem desolationis
stantem ubi non debet

qui legit intellegat
Tunc qui in iudaea sunt
fugiant in montes
et qui super tectum ne de
scendat in domum
nec introeat ut tollat quid
de domo sua
et qui in agro erit non rever
tatur retro tollere vesti
mentum suum
Vae autem praegnatibus
et nutrientibus in illis
diebus
Orate vero ut hieme non
fiant
Erunt enim dies illi tribula
tionis tales quales non fu
erunt ab initio creaturae
quam condidit ds usque
nunc neque fient
Et nisi breviasset dns dies
non fuisset salva omnis caro
sed propter electos quos
elegit breviavit dies
Et tunc si quis vobis dixerit
ecce hic est xps ecce illic
ne credideritis
Exsurgent enim pseudo xpi
et pseudo prophetae
et dabunt signa et portenta
ad seducendos si potest fieri
etiam electos
vos ergo videte
ecce praedixi vobis omnia
sed in illis diebus post tribu
lationem illam sol con
tenebrabitur
et luna non dabit splendo
rem suum
et stellae caeli erunt
decidentes
et virtutes quae sunt in cae
lis movebuntur
Et tunc videbunt filium
hominis venientem in nubibus
cum virtute multa et gloria
et tunc mittet angelos suos
et congregabit electos suos
a quattuor ventis
a summo terrae usque ad
summum caeli
A ficu autem discite parabolam
cum iam ramus eius te ner
fuerit et nata fuerint
folia
cognoscitis quia in proximo
sit aestas
sic et vos cum videritis haec
fieri scitote quod in pro
ximo sit in ostiis
amen dico vobis
quoniam non transibit
generatio haec donec
omnia ista fiant
caelum et terra transibunt
verba autem mea
xliii non transibunt
De die autem illo vel hora
nemo scit neque angeli
in caelo neque filius
nisi pater
Videte vigilate et orate
nescitis enim quando
tempus sit
Sicut homo qui peregre
profectus reliquit
domum suam
et dedit servis suis potesta
tem cuiusque operis
et ianitori praecipiat
ut vigilet
Vigilate ergo
nescitis enim quando dns
domus veniat
sero an media nocte
an galli cantu an mane
et ne cum venerit repente
inveniat vos dormientes

quod autem uobis dico omnib;
dico uigilate
Erat autem pascha et azyma
post biduum
Et quaerebant summi sacer
dotes et scribae quomodo
eum dolo tenerent et oc
ciderent
dicebant enim non in die festo
ne forte tumultus fieret
xliii populi
Et cum esset in bethaniae in do
mo simonis leprosi
et recumberet
uenit mulier habens alaba
strum unguenti nardi
spicati pretiosi
et fracto alabastro effudit
super caput eius
erant autem quidam indigne
ferentes intra semet ip
sos et dicentes
ut quid perditio ista unguen
ti facta est
poterat enim unguentum
istud uenire plus quam
trecentis denariis
et dari pauperibus
et fremebant in eam
ihs autem dixit sinite eam
quid illi molesti estis
bonum opus operata est in me
semper enim pauperes
habetis uobiscum
et cum uolueritis potestis
illis benefacere
me autem non semper ha
betis
Quod habuit haec fecit
praeuenit unguere corpus
meum in sepulturam
amen dico uobis
ubicumque praedicatum
fuerit euangelium istud
in uniuerso mundo
et quod fecit haec narrabitur
in memoriam eius
Et iudas scarioth unus de duo
decim abiit ad summos
sacerdotes ut proderet
eum illis
qui audientes gauisi sunt
et promiserunt ei pecuniam
se daturos
et quaerebat quomodo illum
oportune traderet
Et primo die azymorum
quando pascha immola
bant dicunt ei discipuli
quo uis eamus et paremus
tibi ut manduces pascha
et mittit duos ex discipulis
suis et dicit eis
ite in ciuitatem et occurrit
uobis homo lagoenam aquae
baiulans sequimini eum
et quocumque introierit
dicite domino domus
quia magister dicit
ubi est refectio mea ubi
pascha cum discipulis
meis manducem
et ipse uobis demonstrabit
cenaculum grande stratum
et illic parate nobis
et abierunt discipuli eius
et uenerunt in ciuitatem
et inuenerunt sicut
dixerat illis
et parauerunt pascha
Uespere autem facto
uenit cum duodecim
et discumbentibus eis
et manducantibus
ait ihs
amen dico uobis
quia unus ex uobis me tradet
qui manducat mecum

At illi coeperunt contristari
et dicere ei singillatim
Numquid ego
Qui ait illis
unus ex duodecim qui intin-
guit mecum in catino
Et filius quidem hominis
uadit sicut scriptum est
de eo
uae autem homini illi per quem
filius hominis traditur
Bonum ei si non esset
natus homo ille
Et manducantibus illis
accepit ihs panem
et benedicens fregit
et dedit eis et ait
sumite hoc est corpus meum
Et accepto calice gratias agens
dedit eis
et biberunt ex illo omnes
et ait illis
hic est sanguis meus noui
testamenti qui pro multi-
tis effunditur
amen dico uobis
quod iam non bibam de geni-
mine uitis usque in diem
illum cum illud bibam
xlv nouum in regno dei
Et hymno dicto exierunt
in montem oliuarum
Et ait eis ihs
omnes scandalizabimini
in nocte ista
Quia scriptum est
percutiam pastorem
et dispargentur oues
sed postea quam surrexero
praecedam uos in galilaeam
Petrus autem ait ei
et si omnes scandalizati fue-
rint sed non ego
et ait illi ihs
Amen dico tibi
quia tu hodie in nocte hac
priusquam bis gallus uocem
dederit ter me es negaturus
At ille amplius loquebatur
et si oportuerit me simul
commori tibi non te negabo
similiter autem et omnes
dicebant
Et ueniunt in praedium
cui nomen gethsemani
et ait discipulis suis
Sedete hic donec orem
et adsumit petrum et iaco-
bum et iohannen secum
et coepit pauere et taedere
Et ait illis
tristis est anima mea
usque ad mortem
sustinete hic et uigilate
Et cum processisset paulu-
lum procidit super terram
et orabat ut si fieri posset
transiret ab eo hora et dixit
abba pater omnia tibi possi-
bilia sunt transfer cali-
cem hunc a me
Sed non quod ego uolo
sed quod tu
Et uenit et inuenit eos
dormientes et ait petro
simon dormis
non potuisti una hora uigilare
Uigilate et orate ut non in-
tretis in temptationem
Sps quidem promptus
caro uero infirma
Et iterum abiens orauit
eundem sermonem dicens
et reuersus denuo
inuenit eos dormientes
erant enim oculi illorum
ingrauati et ignorabant
quid responderent ei

ET UENIT TERTIO ET AIT ILLIS
DORMITE IAM ET REQUIESCITE
SUFFICIT UENIT HORA ECCE
TRADITUR FILIUS HOMINIS
IN MANUS PECCATORUM
SURGITE EAMUS ECCE QUI ME
TRADIT PROPE EST
ET ADHUC EO LOQUENTE UENIT
IUDAS UNUS EX DUODECIM
ET CUM ILLO TURBA MULTA
CUM GLADIIS ET LIGNIS
A SUMMIS SACERDOTIBUS
ET A SCRIBIS ET A SENIORIBUS
DEDERAT AUTEM TRADITOR
EIUS SIGNUM EIS DICENS
QUEMCUMQUE OSCULATUS
FUERO IPSE EST TENETE EUM
ET DUCITE CAUTE
ET CUM UENISSET STATIM
ACCEDENS AD EUM AIT RABBI
ET OSCULATUS EST EUM
AT ILLI MANUS INIECERUNT IN
EUM ET TENUERUNT EUM
UNUS AUTEM QUIDAM DE CIRCUM
STANTIBUS EDUCENS GLADIUM
PERCUSSIT SERUUM
SUMMI SACERDOTIS
ET AMPUTAUIT ILLI AURICULAM
ET RESPONDENS IHS AIT ILLIS
TAMQUAM AD LATRONEM
EXISTIS CUM GLADIIS ET LIGNIS
CONPREHENDERE ME
COTIDIE ERAM APUD UOS IN
TEMPLO DOCENS ET NON
ME TENUISTIS
SED UT ADIMPLEANTUR
SCRIPTURAE
TUNC DISCIPULI EIUS RELINQUEN
TES EUM OMNES FUGERUNT
ADULESCENS AUTEM QUIDAM
SEQUEBATUR EUM AMICTUS
SINDONE SUPER NUDO
ET TENUERUNT EUM
AT ILLE REIECTA SINDONE
NUDUS PROFUGIT AB EIS
ET ADDUXERUNT IHM AD SUM
MUM SACERDOTEM
ET CONUENIUNT OMNES SACER
DOTES ET SCRIBAE ET SENIORES
ET PETRUS A LONGE SECU
TUS EST EUM USQUE INATRIU
SUMMI SACERDOTIS
ET SEDEBAT CUM MINISTRIS
ET CALEFACIEBAT SE AD IGNEM
SUMMI UERO SACERDOTES
ET OMNE CONCILIUM
QUAEREBANT ADUERSUM IHM
TESTIMONIUM UT EUM
MORTI TRADERENT
NEC INUENIEBANT
MULTI ENIM TESTIMONIUM
FALSUM DICEBANT ADUER
SUS EUM
ET CONUENIENTIA TESTIMO
NIA NON ERANT
ET QUIDAM SURGENTES FALSUM
TESTIMONIUM FEREBANT
ADUERSUS EUM DICENTES
QUONIAM NOS AUDIUIMUS
EUM DICENTEM
EGO DISSOLUAM TEMPLUM
HOC MANUFACTUM
ET PER TRIDUUM ALIUD NON
MANUFACTUM AEDIFICABO
ET NON ERAT CONUENIENS
TESTIMONIUM ILLORUM
ET EXSURGENS SUMMUS SACER
DOS IN MEDIUM INTERROGA
UIT IHM DICENS
NON RESPONDES QUICQUAM
AD EA QUAE TIBI OBICIUNTUR
AB HIS
ILLE AUTEM TACEBAT ET NIHIL
RESPONDIT
RURSUM SUMMUS SACERDOS
INTERROGABAT EUM ET DICIT EI
TU ES XPS FILIUS BENEDICTI
IHS AUTEM DIXIT ILLI EGO SUM

ET UIDEBITIS FILIUM HOMINIS
A DEXTRIS SEDENTEM UIRTUTIS
ET UENIENTEM CUM NUBIBUS
CAELI
SUMMUS AUTEM SACERDOS SCIN
DENS UESTIMENTA SUA AIT
QUID ADHUC DESIDERAMUS TESTES
AUDISTIS BLASPHEMIAM
QUID UOBIS UIDETUR
QUI OMNES CONDEMNAUERUNT
EUM ESSE REUM MORTIS
ET COEPERUNT QUIDAM CON
SPUERE EUM ET UELARE
FACIEM EIUS ET COLAPHIS EUM
CAEDERE ET DICERE EI
PROPHETIZA
ET MINISTRI ALAPIS EUM
CAEDEBANT
ET CUM ESSET PETRUS IN ATRIO
DEORSUM
UENIT UNA EX ANCILLIS SUMMI
SACERDOTIS
ET CUM UIDISSET PETRUM
CALEFACIENTEM SE
ASPICIENS ILLUM AIT
ET TU CUM IHU NAZARENO ERAS
AT ILLE NEGAUIT DICENS
NEQUE SCIO NEQUE NOUI
QUID DICAS
ET EXIIT FORAS ANTE ATRIUM
ET GALLUS CANTAUIT
RURSUS AUTEM CUM UIDISSET
ILLUM ANCILLA COEPIT DICERE
CIRCUMSTANTIBUS QUIA HIC
EX ILLIS EST
AT ILLE ITERUM NEGAUIT
ET POST PUSILLUM RURSUS
QUI ADSTABANT DICEBANT PETRO
UERE EX ILLIS ES
NAM ET GALILAEUS ES
ILLE AUTEM COEPIT ANATHEMA
TIZARE ET IURARE QUIA NESCIO
HOMINEM ISTUM QUEM
DICITIS

ET STATIM ITERUM GALLUS
CANTAUIT
ET RECORDATUS EST PETRUS
UERBI QUOD DIXERAT EI IHS
PRIUSQUAM GALLUS CANTET BIS
TER ME NEGABIS
ET COEPIT FLERE
ET CONFESTIM MANE CONSILIUM
FACIENTES SUMMI SACERDOTES
CUM SENIORIBUS ET SCRIBIS
ET UNIUERSO CONCILIO
UINCIENTES IHM DUXERUNT
ET TRADIDERUNT PILATO
ET INTERROGAUIT EUM PILATUS
TU ES REX IUDAEORUM
AT ILLE RESPONDENS AIT ILLI
TU DICIS
ET ACCUSABANT EUM SUMMI
SACERDOTES IN MULTIS
PILATUS AUTEM RURSUM
INTERROGAUIT EUM DICENS
NON RESPONDIS QUICQUAM
UIDE IN QUANTIS TE ACCUSANT
IHS AUTEM AMPLIUS NIHIL
RESPONDIT ITA UT MIRARE
TUR PILATUS
PER DIEM AUTEM FESTUM
DIMITTERE SOLEBAT ILLIS
UNUM EX UINCTIS QUEM
CUMQUE PETISSENT
ERAT AUTEM QUI DICEBATUR
BARABBAS
QUI CUM SEDITIOSIS ERAT UINCTUS
QUI IN SEDITIONE FECERAT
HOMICIDIUM
ET CUM ASCENDISSET TURBA
COEPIT ROGARE SICUT
SEMPER FACIEBAT ILLIS
PILATUS AUTEM RESPONDIT
EIS ET DIXIT
UULTIS DIMITTAM UOBIS
REGEM IUDAEORUM
SCIEBAT ENIM QUOD PER INUIDIAM
TRADIDISSENT EUM SUMMI

sacerdotes
Pontifices autem concitaverunt turbam ut magis
barabban dimitteret eis
Pilatus autem iterum
respondens ait illis
quid ergo vultis faciam
regi iudaeorum
at illi iterum clamaverunt
crucifige eum
pilatus vero dicebat eis
quid enim mali fecit
at illi magis clamabant
crucifige eum
Pilatus autem volens populo
satis facere
dimisit illis barabban
et tradidit ihm flagellis
caesum ut crucifigeretur
Milites autem duxerunt eum
in atrium praetorii
et convocant totam cohortem
et induunt eum purpura
et inponunt ei plectentes
spinis... am coronam
et coeperunt salutare eum
have rex iudaeorum
et percutiebant caput eius
harundine
et conspuebant eum
et ponentes genua
adorabant eum
Et postquam inluserunt ei
exuerunt illum purpura
et induerunt eum
vestimentis suis
Et educunt illum ut crucifigerent eum
et angariaverunt praetereuntem quempiam simonem
cyreneum venientem de villa
patrem alexandri et rufi
ut tolleret crucem eius
Et perducunt illum in golgotha locum quod est interpretatum calvariae locus
Et dabant ei bibere murratum
vinum et non accepit
Et crucifigentes eum divi
serunt vestimenta eius
mittentes sortem super
eis quis quid tolleret
Erat autem hora tertia
et crucifixerunt eum
Et erat titulus causae eius
inscriptus rex iudaeorum
Et cum eo crucifigunt duo
latrones
unum a dextris et alium
a sinistris eius
Et impleta est scriptura
quae dicit
et cum iniquis reputatus est
Et praetereuntes blasphe
mabant eum
moventes capita sua et dicentes
va qui destruit templum
et in tribus diebus aedificat
salvum fac temet ipsum
descendens de cruce
Similiter et summi sacerdotes ludentes ad alterutrum
cum scribis dicebant
alios salvos fecit se ipsum
non potest salvum facere
xps rex israhel descendat
nunc de cruce
ut videamus et credamus
Et qui cum eo crucifixi erant
conviciabantur ei
Et facta hora sexta tenebrae
factae sunt per totam terram usque in horam nonam
Et hora nona exclamavit
ihs voce magna dicens
heloi heloi lamasabacthani
quod est interpretatum

ds meus ds meus ut quid
dereliquisti me
Et quidam de circumstantib
audientes dicebant
ecce heliam uocat
Currens autem unus et im
plens spongiam aceto
circumponensque calamo
potum dabat ei
dicens sinite uideamus
si ueniat helias ad depo
nendum eum
Ihs autem emissa uoce magna
exspirauit
Et uelum templi scissum
est in duo a sursum usque deorsum
Uidens autem centurio
qui ex aduerso stabat quia
sic clamans exspirasset ait
uere homo hic filius di erat
Erant autem et mulieres
de longe aspicientes
inter quas et maria magdalene
et maria iacobi minoris et io
seph mater et salome
et cum esset in galilaea
sequebantur eum
et ministrabant ei
et aliae multae quae simul
cum eo ascenderant
hierosolymam
Et cum iam sero esset factu
quia erat parasceue
quod est ante sabbatum
uenit ioseph ab arimathia
nobilis decurio
qui et ipse erat expectans
regnum di
et audacter introiit ad pila
tum et petiit corpus ihu
pilatus autem mirabatur
si iam obisset
et accersito centurione
interrogauit eum
si iam mortuus esset
Et cum cognouisset a centuri
one donauit corpus ioseph
Ioseph autem mercatus
sindonem et deponens eum
inuoluit sindone
et posuit eum in monumento
quod erat excisum de petra
et aduoluit lapidem
ad ostium monumenti
Maria autem magdalene
et maria ioseph aspicie
bant ubi poneretur
Et cum transisset sabbatum
maria magdalene et maria
iacobi et salome
emerunt aromata
ut uenientes unguerent eum
Et ualde mane una sabbatoru
ueniunt ad monumentum
orto iam sole
Et dicebant ad inuicem
quis reuoluet nobis lapide
ab ostio monumenti
Et respicientes uident
reuolutum lapidem
erat quippe magnus ualde
Et introeuntes in monumentu
uiderunt iuuenem sedente
in dextris
coopertum stola candida
et obstupuerunt
Qui dicit illis nolite
expauescere
ihm quaeritis nazarenum
crucifixum surrexit
non est hic
ecce locus ubi posuerunt eum
sed ite dicite discipulis eius
et petro
quia praecedit uos in galilaeam
ibi eum uidebitis sicut
dixit uobis
At illae exeuntes fugerunt

DE MONUMENTO
INUASERAT ENIM EAS TREMOR
ET PAUOR
ET NEMINI QUICQUAM DIXERUNT
TIMEBANT ENIM
SURGENS AUTEM MANE
PRIMA SABBATI
APPARUIT PRIMO MARIAE
MAGDALENE DE QUA EIECE
RAT SEPTEM DAEMONIA
ILLA UADENS NUNTIAUIT HIS
QUI CUM EO FUERANT
LUGENTIBUS ET FLENTIBUS
ET ILLI AUDIENTES QUIA UIUERET
ET UISUS ESSET AB EA
NON CREDIDERUNT
POST HAEC AUTEM DUOBUS EX
EIS AMBULANTIBUS OSTEN
SUS EST IN ALIA EFFIGIE
EUNTIBUS IN UILLAM
ET ILLI EUNTES NUNTIAUERUNT
CETERIS
NEC ILLIS CREDIDERUNT
NOUISSIME RECUMBENTIBUS
ILLIS UNDECIM APPARUIT
ET EXPROBRAUIT INCREDULI
TATEM ILLORUM ET DURITI
AM CORDIS
QUIA HIS QUI UIDERANT EUM
RESURREXISSE NON CREDI
DERANT
ET DIXIT EIS EUNTES IN MUN
DUM UNIUERSUM
PRAEDICATE EUANGELIUM
OMNI CREATURAE
QUI CREDIDERIT ET BAPTIZA
TUS FUERIT SALUUS ERIT
QUI UERO NON CREDIDERIT
CONDEMNABITUR
SIGNA AUTEM EOS QUI CREDIDE
RINT HAEC SEQUENTUR
IN NOMINE MEO DAEMONIA
EICIENT
LINGUIS LOQUENTUR NOUIS
SERPENTES TOLLENT
ET SI MORTIFERUM QUID BIBE
RINT NON EOS NOCEBIT
SUPER AEGROTOS MANUS
INPONENT ET BENE HABEBUNT
ET DOMINUS QUIDEM POSTQUAM
LOCUTUS EST EIS ADSUMPTUS
EST IN CAELUM
ET SEDIT A DEXTRIS DEI
ILLI AUTEM PROFECTI PRAE
DICAUERUNT UBIQUE
DOMINO COOPERANTE ET SERMO
NEM CONFIRMANTE SEQUEN
TIBUS SIGNIS AMEN EXPL·

INC PRAEFATIO

LUCAS SYRUS NATIONE ANTHIOCENSIS
ARTE MEDICUS DISCIPULUS APOSTOLORU
POSTEA PAULUM SECUTUS USQUE AD CON
FESSIONEM EIUS SERUIENS DNO SINE
CRIMINE NAM NEQUE UXOREM UMQUA
HABENS NEQUE FILIOS LXXIIII ANNORU
OBIIT IN BYTHINIA PLENUS SPU SCO.
QUI CUM IAM DESCRIPTA ESSENT
EUANGELIA PER MATHEUM QUIDEM
IN IUDAEA PER MARCUM AUTEM IN
ITALIA SCO INSTIGANTE SPU SCO IN
ACHAIAE PARTIB· HOC SCRIPSIT EUAN
GELIUM SIGNIFICANS ETIAM IPSE
IN PRINCIPIO ANTE ALIA ESSE DESCRIPTA
CUI EXTRA EA QUAE ORDO EUANGELICAE
DISPOSITIONIS EXPOSCIT EA MAXIMA
NECESSITAS FUIT LABORIS UT PRIMUM
GRAECIS FIDELIB· OMNI PERFECTIONE
UENTURI IN CARNE DI MANIFESTATA
NE IUDAICIS FABULIS INTENTI IN SOLO
LEGIS DESIDERIO TENERENTUR NEUE
HERETICIS FABULIS ET STULTIS SOLLICI
TATIONIB· SEDUCTI EXCIDERENT A UE
RITATE ELABORARET

deinde ut in principio evangelii
iohannis nativitate praesumpta cui
evangelium scriberet et in quo
electus scriberet indicaret conte
stans in se completa esse quae es
sent ab aliis inchoata. Cui ideo
post baptismum filii dei a perfecti
one generationis in xpo impletae
et repetendae a principio nativita
tis humanae potestas permissa
est ut requirentibus demonstra
ret in quo adprehendens erat
per nathan filium introitu recur
rentis in deum generationis admis
so indispartibilis di praedicans in
hominibus xpm suum perfecti
opus redire in se per filium face
ret qui per david patrem venien
tibus iter praebebat in xpo. Cui lucae
non inmerito etiam scribendorum
apostolicorum actuum potestas
in ministerio datur ut deo in deum ple
no ac filio perditionis extincto
oratione ab apostolis facta sorte
dni electionis numerus comple
retur. Sicq; paulus consumma
tionem apostolicis actibus daret
quem diu contra stimulos recalci
trantem dns elegisset. Quod legen
tibus ac requirentibus dm etsi per
singula expediri a nobis utile fuerat
scientes tamen quod operantem
agricolam oporteat de fructibus
suis edere vitavimus publicam
curiositatem ne non tam demon
strare volentibus dm videremur
quam fastidientibus prodidisse. Expl.

ITEM INDICIA SIVE CAPITVLA

LECTIONVM EVANGELII SEC LUCAN

I Praefationem lucas theophilo
evangelium indicat per ordi
nem descripturum

II Sacerdotium iusti zachariae reper
tur et visio in templo quae ei filius
angelo revelante promittitur
nasciturus cuius etiam concep
tio commoratur.

III Missus angelus ad mariam nasciturum
loquitur salvatorem, quo mox
concepto salutatur ab elis. sabeth
exultante in utero iohanne,
unde post tres menses reversa
est in domum suam.

IIII Nato iohanne dissoluto qui tacito
redditur lingua zacharias prophetat
puer in deserto est usq; in diem
ostensionis suae ad israhel

V Reperitur edictum caesaris et na
tivitas xpi pastoribus ab angelo
nuntiatur cum quo caelestis
multitudo canit gloria in ex
celsis deo

VI Angelis descendentibus pastores
properanti salvatorem in praese
pio positum repperenerunt
dnm super his quae videbant
conlaudantes

VII Octavo die circumcisionis eius
prophetiae praesentis symeo
nis iusti vel annae prophetis
sae narrantur

VIII Duodennis ipse remansit iesus
in templo quaerentibus parentibus
dicens in his quae patris mei
oportet me esse

IX Anno XV tiberii caesaris iohan
nis orta praedicatio dicitur
qua cunctos ad paenitentiam
cohortatur et talem venientis
dni se fatetur indignum

X Herodes carceri dat iohannem
et XXX annorum baptizato dno
trinitatis in baptismo mysterium

declaratur· generatione per lxxvii
a xpo sursum versus usq· ad dm
ordine contexitur

xi Diebus xl ieiunio et temptatione diabolus superatus ostenditur

xii Nazareth regressus in galilaeam reperitur et quod esaiae librum accipiens de se impletum dixerit nec habere prophetam honorem in patria sua relata etiam vidua de sarepta vel leprosi neman syri mundatione quod per medium eorum qui eum de monte praecipitare volebant transierit indicatur

xiii Conpescens in synagoga daemonem pellit ex homine

xiiii Socrus petri et multorum infirmorum turba sanatur et confessio daemonum prohibetur

xv Duabus naviculis captura piscium in verbo dni repente completur timor pavescentis petri sociorumq· eius cohibetur

xvi Leproso mundato multi virtute dni curantur infirmi

xvii Paralyticum nudato tecto dimissum ante se et a peccatis et a paralysi curat

xviii Levi qui et mattheus de telonio vocatur murmurantes de publicanorum convivio vel de ieiunio adhibita sponsi et vestimenti ac vini novi comparatione redarguit

xviiii Quaerentes de evulsione spicarum in sabbatis relato david exemplo convincit

xx In synagoga manum aridam sanat repletis insipientia pharisaeis

xxi Pernoctans in oratione mane duodecim apostolos nominat tangentes eum sanantur egroti

xxii Pauperes esurientes flentes persecutionem patientes beatos vocat vae divitibus ac ridentibus dicens etiam inimicos praecepit diligendos et percutienti vel auferenti omnino non resistendum

xxiii De festuca et trabe arbore quoque bona et mala atque domo aedificanda parabolam ponit

xxiiii Centurionis servum curat rogantibus pro eo senioribus et amicis

xxv Filius unicus viduae matris mortuus iam civitate elatus de feretro suscitatur

xxvi Regressis iohannis nuntiis multa de eius magnitudine loquitur et pueris sedentibus in foro generationem comparat iudaeorum

xxvii Discumbentis dni pedes mulier lacrimis rigat et pharisaeo cogitanti parabola debitorum arguitur debitorum

xxviii Evangelizanti dno et discipulis eius mulieres de suis dicuntur facultatib· ministrasse parabolam quoq· seminantis lucernaeq· proponit et· exponit

xxviiii Lucernam sub vase non ponendam et eos matrem fratresq· vocandos ut qui patris fecerint voluntatem

xxx In navi dormiens excitatur a periclitantibus et tempestatem maris verbo conpescit

xxxi Hominem a daemonum legione curat quos in porcos ire concessit

xxxii Pergens ad filiam viri suscitandam mulierem a profluvio sanguinis salvat resuscitatae puellae dari praecepit manducare

xxxiii Conlatis virtutib· mittit duodecim praedicatores praeceptis salutarib· instructos

xxxiiii Famam eius audisse herodes

reperiri et apostoli dicuntur
quae fecerant retulisse
xxxv Quinq; panib; et duob; piscib; quin
que hominum milia saturat
xxxvi Interroganti discipulos quem eum
dicerent homines petrus respon
dit xpm di atq; ipse praenuntiat
se passurum
xxxvii Docet crucem quisq; secuturus abne
get semet ipsum et quosdam
non visuros mortem donec
videant regnum di mox inper
tur transfiguratus in monte
xxxviii Cuiusdam filium a daemonio
increpans generationis
incredulitatem curavit
xxxix Iterum dicit se passurum pote
et de primatu cogitationes eorum
statuto in medio puero vetans
humilitatem docet et non pro
hibendi virtutes in ipsius nomi
ne facientem
xl Ignem de caelo super contemto
res petere volentes discipu
los increpat et dicenti sequar
te vulpes foveas habere
testatur volens sequenti di
mittere mortuos et tenen
tem aratrum non respicere
retro
xli Designatis et aliis lxx duob; dat
praecepta quid debeant prae
dicare tum incredulas incre
pat civitates lxx duob; reversis
atq; gaudentib; praecipit non
de subiectione daemonum
sed de suorum in caelo nomi
num scriptione gaudere
xlii Confessio laudis in gaudio refer
tur ad patrem postquam in
fert priores iustos quae vi
dent discipuli non vidisse
xliii Legis perito de vita aeterna quae
rente et quis eius esset proxi
mus sciscitante in eum parabo
lam vulneratum quem liberat a sa
maritano misericordiam prae
cipit imitandam
xliiii Querellam ministrantis marthae
de sorore non eam adiuvante
optimam eam partem elegisse
dicendo compescit
xlv Normam orationis quinque peti
onum rogatus a discipulo tradit
xlvi Amici tres panes media nocte peti
ti parabolam ponens petendo
quaerendo pulsandoque
persuadet
xlvii Mutum daemonium res incre
curat et in belzebub talia eum
posse dicentes de armato forti
ore devicto et de spu inmundo
septempliciter in homine regres
so increpat
xlviii Exclamanti mulieri beatum esse
ventrem qui eum portasset
respondit esse eum beatiorqui
servaverit verbum di et de signo
ionae dicens reginam austri
condemnaturam
xlix Lucernam dicens non esse sub
modio poni oculum docet
simplicem esse debere
l Apud pharisaeum prandere roga
tus cogitantem de iudaico bapti
smate notans et tunc pharisaeos
sextes dicens multa eorum
mala coarguit
li Discipulis praecipit et a fermento
hypocrisis cavere et eos qui cor
pus occidunt non metuere
nec in persecutione quid locu
turi sint cogitare
lii Petenti quodam inter se et fra
trem suum dividi hereditatem
parabolam ponit de divite avaro
mox et discipulis sollicitudinem
cibi vestisque quia carent aves

praecipit euitandam
LIII Pusillo gregi regnum promittens
possidenda uel possessa propter
elemosynam uendi lumbosque
praecinctos et lucernas arden
tes esse debere iubet uigilandum
quod serui boni malique inuentio
ne facta praecipiens seruum
scientem uoluntatem domini cul
pis ignorantem uero paucis
uapulare confirmat
LIIII Non uenisse se dicit necessi
tudinum diuisione dissentium
et faciem caeli probantes de se
re tempus nec legere manife
stum atque consentiendum ad
uersario in uia pronuntiat
LV Nuntiatis quibusdam a pilato occi
sis ait omnes nisi paenitentiam
agant similiter perituros
uel sicut illi decem et octo ruina
turris oppressi parabolam
quoque de sterili arbore fici po
nens indicat paenitentiam dif
ferentes et mulierem alligatam an
nis decem et octo curat mag
gens decima sabbati murmu
rantes exemplo bouis adque
di repellit gaudente populo
de eius miraculis gloriosis
LVI Regnum dei grano sinapis compa
rans et fermento de angusta
quoque uiae tam paucitate loquens
erunt inquit primi nouissimi
et nouissimi primi
LVII Herodem uulpem appellat et hie
rusalem increpat aliis eius
protegi respuentem
LVIII Hydropicum sabbato curans uelut
de uatoris puteo liberandos
murmurantes pharisaeos asini
uel bouis in eo cadentis extrac
tione confundit humilitatem
quoque sectandam docens in con

uiuio primum accubitum praece
pit non quaerendum nec diuites
sed pauperes qui non retribuant
esse pascendos
LIX Ponit parabolam de inuitatis qui se
excusare studentes cena non fu
erunt digni
LX Omnibus necessitudinibus insuper
et animam suam et baiulare cru
cem securus similitudinem
aedificandae turris et de bello
regum duorum exponit
ne uelit quasi sal infatuatum
sed aures habeat audiendi
LXI Murmurantibus de peccatorum
conuictu parabolam ouis et drag
mae ponit inuentae conparans
gaudium de paenitentia
salute peccatorum
LXII Parabolam ponens de prodigo et lu
xurioso filio reuersionem pro
digi ad patrem saluandum indicat
paenitentium
LXIII De uilico iniquitatis ex dissimula
tione quidem in domini sub
stantia sollertione conuincit
introducit
LXIIII Non posse seruire deo mammonae et
mammonae auaros increpat
pharisaeos legem quoque dicens et
prophetas usque ad iohannem
baptistam et quod dimittens
quis uxorem moechetur
LXV Diuitem purpu
ratum et pauperem lazarum
introducens ostendit quale
sint passuri raptores sicut ne
rentur puniri tenaces
LXVI Uae dicit scandalizanti paenitenti
uero praecipit etiam septuagies
septies praecipit remittendum
LXVII Augeri sibi petunt apostoli fidem
et audiunt de translatione ar
boris facultatem potestatique

similitudine de servo arante vel
pascente docet et inutiles se etiam
implentes quae praecepta sunt
fatentur

LXVIII X leprosis mundatis unus tantum
et hoc alienigena ad gratias refer
endas revertitur

LXIX Interrogatus de tempore regni dei
respondit non cum observatione
venturum cum fulgori com
parans occupandos eos dicit ho
mines sicut in diebus Noe et Loth
et de binis in lecto in mola et in
agro singulos adsumendos
et singulos pronuntiat relin
quendos

LXX Ad semper orandum parabolam
viduae ponit ultionem de ad
versario suo ab iniquo iudice
postulantis

LXXI Orationem pharisaei in templo et pu
blicani proposita docet non iac
tanda merita sed confitenda
peccata

LXXII Parvulos ad se venire prohibens
humilitatem simplicem nos hinc
signi[fi]cat optinendam

LXXIII Interrogans dives de possidenda
vita aeterna secunda responsi
one tristis abscedit et relinquen
tibus propter nomen suum tem
poralia dominus aeterna promittit

LXXIIII Patiendum se hierosolymis pas
surumque praedicit

LXXV Iuxta hiericho caeco mendicanti
lumen in praesenti restituit

LXXVI Ingrediens hiericho Zaccheum
publicanum absolvit qui venit
salvum facere quod perierat

LXXVII Parabolam ponit servorum acci
pientium a domino suo decem
mnas ut negotiarentur ex eis
et inimicos regni sui pronunti
at perimendos

LXXVIII Super pullum asinae sedit cunctis
dicentibus pax in caelo et gloria
in excelsis et de increpandis disci
pulis subsait si hi tacuerint lapi
des clamabunt

LXXVIIII Videns civitatem flevit super eam
praenuntians evertendam
de templo vendentes eicit scribis
insidiantibus a populo libenter audit

LXXX Sciscitantes de potestate eius viris
sim ab interrogante de iohannis
baptismo convincuntur

LXXXI Parabolam dicit de cultoribus vineae
quod dominum suum et servos et fili
um occiderint

LXXXII Temptantes de tributo caesaris red
dendo de denarii inscriptione
convincit

LXXXIII Sadducaeis de septem fratribus una
re quaerentibus resurrectionem
etiam mosis testimonio firmat

LXXXIIII Quaerit quomodo Christus filius sit david
cum dominus ab eo vocaretur in psal
mo cum tensione nova elatione
quoque scribarum arguit viduas
in gazophylacium duo aera mit
tentem plus omnibus misisse
confirmat

LXXXV Laudantibus aedificium templi prae
dicit eius destruendum et in
terrogantibus de fine respondit
multa plurima praecessura
nec praecogitandum quid tradi
loquantur sed in patientia sua
possideant animas suas

LXXXVI Circumdandam ab exercitu hie
rusalem et vae praegnantibus
gladium quoque et captivitatem
signaque caeli futura sequentium
rem in nube cum potestate
magna et maiestate praedicit

LXXXVII Respicite inquit quia adpropinquat
redemptio vestra ab ebrietate
quoque et curis huius vitae prohibet

uigilandum praecipit et orandum
lxxvii Iudas paciscitur pretium parant
discipuli pascha mysterium
caenae dominicae celebratur
lxxviii Contentionem discipulorum
se ipsum illorum ministrum
astruens tollit quib; regnum
promittens ait post aliqua
petro confirma fratres tuos
quae lectio potest quolibet
tempore dici
xx Passionis gesta narrantur ubi
inter cetera etiam auriculam quam
puero petrus absciderat ipse
manus suae tactu restituit
lxxxi Crucifigentib; ueniam a patre de
poscens etiam unum ex la
tronibus crucifixum confiten
tem absoluit
lxxxii Resurrexisse eum mulieres ange
lica reuelatione cognoscunt
et petrus ad monumentum
currens accidens quod factu
fuerat admiratur
lxxxiii Duobus idest cleopa et socio eius
cuius nomen tacetur euntib;
in castellum quod tunc emma
us dicebatur post confabu
lationem prolixam in fractio
ne panis agnoscitur
lxxxiiii Conloquentib; discipulis adstans
in medio dicit pax uobis et ad
hac pauentes spm putantes
ostensione transfixarum
manuum pedumque confirmat
edens coram ipsis partem piscis
assi et fauum mellis inspirat
eos promissum patris missu
rum se dicens ascendit in caelum

QUONIAM quidem multi
conati sunt ordina
re narrationem
quae in nobis completae
sunt rerum
sicut tradiderunt nobis
qui ab initio ipsi uiderunt
et ministri fuerunt
sermonis
uisum est et mihi
adsecuto a principio omnia
diligenter ex ordine tibi scri
bere optime theophile
ut cognoscas eorum uerbo
rum de quibus eruditus
es ueritatem
ii Fuit in diebus herodis
regis iudaeae
sacerdos quidam nomine
zacharias de uice abia
et uxor illi de filiabus aaron
et nomen eius elisabeth
erant autem iusti ambo
ante dm
incedentes in omnibus
mandatis et iustificationi
bus dni sine querella
et non erat illis filius eo quod
esset elisabet sterelis
et ambo processissent
in diebus suis
Factum est autem cum sacer
dotio fungeretur in ordine
uicis suae ante dm
secundum consuetudinem
sacerdotii
sorte exiit ut incensum pone
ret ingressus in templum dni
et omnis multitudo erat
populi orans foris hora
incensi
apparuit autem illi angelus
dni stans a dextris altaris
incensi

ET ZACHARIAS TURBATUS EST VIDENS
ET TIMOR INRUIT SUPER EUM
AIT AUTEM AD ILLUM ANGELUS
NE TIMEAS ZACHARIA QUONIAM
EXAUDITA EST DEPRECATIO TUA
ET UXOR TUA ELISABET PARIET
TIBI FILIUM ET UOCABIS
NOMEN EIUS IOHANNEM
ET ERIT GAUDIUM TIBI ET EXUL
TATIO ET MULTI IN NATIUITA
TE EIUS GAUDEBUNT
ERIT ENIM MAGNUS CORAM DNO
ET UINUM ET SICERA NON
BIBET
ET SPU SCO REPLEBITUR ADHUC
EX UTERO MATRIS SUAE
ET MULTOS FILIORUM ISRAHEL
CONUERTET AD DNM DM
IPSORUM
ET IPSE PRAECEDET ANTE ILLU
IN SPU ET UIRTUTE HELIAE
UT CONUERTAT CORDA PATRU
IN FILIOS
ET INCREDIBILES AD PRUDEN
TIAM IUSTORUM
PARARE DNO PLEBEM PERFECTA
ET DIXIT ZACHARIAS AD ANGELU
UNDE HOC SCIAM
EGO ENIM SUM SENEX
ET UXOR MEA PROCESSIT
IN DIEBUS SUIS
ET RESPONDENS ANGELUS
DIXIT EI
EGO SUM GABRIHEL QUI ADSTO
ANTE DM
ET MISSUS SUM LOQUI AD TE
ET HAEC TIBI EUANGELIZARE
ET ECCE ERIS TACENS ET NON
POTERIS LOQUI USQUE IN DI
EM QUO HAEC FIANT
PRO EO QUOD NON CREDIDISTI
UERBIS MEIS
QUAE IMPLEBUNTUR IN TEM
PORE SUO

ET ERAT PLEBS EXPECTANS
ZACHARIAM
ET MIRABANTUR QUOD TARDARET
IPSE IN TEMPLO
EGRESSUS AUTEM NON POTERAT
LOQUI AD ILLOS
ET COGNOUERUNT QUOD UISIO
NEM UIDISSET IN TEMPLO
ET IPSE ERAT INNUENS ILLIS
ET PERMANSIT MUTUS
ET FACTUM EST UT IMPLETI SUNT
DIES OFFICII EIUS ABIIT
IN DOMUM SUAM
POST HOS AUTEM DIES CONCEPIT
ELISABET UXOR EIUS
ET OCCULTABAT SE MENSIBUS
QUINQUE DICENS
QUIA SIC FECIT MIHI DNS
IN DIEBUS QUIBUS RESPEXIT
AUFERRE OBPROBRIUM
MEUM INTER HOMINES
IN MENSE AUTEM SEXTO MISSUS
EST ANGELUS GABRIHEL A DO
IN CIUITATEM GALILAEAE
CUI NOMEN NAZARETH
AD UIRGINEM DESPONSATAM
UIRO CUI NOMEN ERAT IOSEPH
DE DOMO DAUID
ET NOMEN UIRGINIS MARIA
ET INGRESSUS ANGELUS
AD EAM DIXIT
HAUE GRATIA PLENA DNS TECUM
BENEDICTA TU IN MULIERIBUS
QUAE CUM AUDISSET TURBATA
EST IN SERMONE EIUS
ET COGITABAT QUALIS ESSET
ISTA SALUTATIO
ET AIT ANGELUS EI NE TIMEAS
MARIA INUENISTI ENIM
GRATIAM APUD DM
ECCE CONCIPIES IN UTERO
ET PARIES FILIUM
ET UOCABIS NOMEN EIUS IHM
HIC ERIT MAGNUS ET FILIUS

altissimi vocabitur
et dabit illi dns sedem david
patris eius
et regnabit in domo iacob
in aeternum
et regni eius non erit finis
Dixit autem maria ad angelum
quomodo fiet istud quoniam
virum non cognosco
et respondens angelus dixit ei
sps scs superveniet in te
et virtus altissimi obumbra
bit tibi
ideo que et quod nascetur
scm vocabitur filius di
et ecce elisabet cognata tua
et ipsa concepit filium
in senectute sua
et hic mensis est sextus illi
quae vocatur sterelis
quia non erit inpossibile
apud dm omne verbum
dixit autem maria
ecce ancilla dni fiat mihi
secundum verbum tuum
et discessit ab illa angelus
Exsurgens autem maria in dieb'
illis abiit in montana
cum festinatione
in civitatem iuda
et intravit in domum zacha
riae et salutavit elisabet
et factum est ut audivit
salutationem mariae
elisabet exultavit infans
in utero eius
et repleta est sps sco elisa
bet et exclamavit voce
magna et dixit
benedicta tu inter mulieres
et benedictus fructus
ventris tui
et unde hoc mihi ut veniat
mater dni mei ad me

ecce enim ut facta est vox
salutationis tuae
in auribus meis
exultavit in gaudio infans
in utero meo
et beata quae credidit quonia
perficientur ea quae dicta
sunt ei a dno
et ait maria
Magnificat anima mea dnm
et exultavit sps meus
in do salutari meo
quia respexit humilitatem
ancillae suae
ecce enim ex hoc beatam me
dicent omnes generationes
quia fecit mihi magna qui po
tens est et scm nomen eius
et misericordia eius in proge
nies et progenies timen
tibus eum
fecit potentiam in brachio
suo dispersit superbos
mente cordis sui
deposuit potentes de sede
et exaltavit humiles
esurientes implevit bonis
et divites dimisit inanes
suscepit israhel puerum suu
memorari misericordiae
sicut locutus est ad patres
nostros abraham et semi
ni eius in saecula
mansit autem maria cum illa
quasi mensibus tribus
et reversa est in domum sua
IIII Elisabeth autem impletum
est tempus pariendi
et peperit filium
et audierunt vicini et cogna
ti eius quia magnificavit
dns misericordiam suam
cum illa
et congratulabantur ei

Et factum est in die octavo
venerunt circumcidere puerum
et vocabant eum nomine patris
eius zachariam
et respondens mater eius
dixit
nequaquam sed vocabitur
iohannes
et dixerunt ad illam
quia nemo est in cognatione
tua qui vocetur hoc nomine
innuebant autem patri eius
quem vellet vocari eum
et postulans pugillarem
scripsit dicens
iohannes est nomen eius
et mirati sunt universi
apertum est autem ilico
os eius et lingua eius
et loquebatur benedi
cens dm̄
et factus est timor super
omnes vicinos eorum
et super omnia montana
iudaeae divulgabantur
omnia verba haec
et posuerunt omnes qui
audierant in corde suo
dicentes
quid putas puer iste erit
et enim manus dñi erat
cum illo
et zacharias pater eius imple
tus est spū sc̄o et prophe
tavit dicens
Benedictus dñs ds̄ israhel
quia visitavit et fecit
redemptionem plebis suae
et erexit cornu salutis nobis
in domo david pueri sui
sicut locutus est per os sc̄o
rum qui a saeculo sunt
prophetarum eius
salutem ex inimicis nostris
et de manu omnium qui nos
oderunt
ad faciendam misericordiam
cum patribus nostris
et commemorari testamenti
sui sc̄i
iusiurandum quod iuravit
ad abraham patrem nostrum
daturum se nobis
ut sine timore de manu inimi
corum nostrorum liberati
serviamus illi in sc̄itate
et iustitia coram ipso
omnibus diebus nostris
et tu puer propheta altis
simi vocaberis
praeibis enim ante faciem
dñi parare vias eius
ad dandam scientiam salutis
plebi eius in remissionem
peccatorum eorum
per viscera misericordiae
dī nostri
in quibus visitavit nos
oriens ex alto
inluminare his qui in tene
bris et in umbra mortis
sedent
ad dirigendos pedes nostros
in viam pacis
puer autem crescebat
et confortabatur spū
et erat in desertis usque in
diem ostensionis suae
ad israhel
V Factum est autem in dieb
illis exiit edictum
a caesare augusto
ut describeretur univer
sus orbis
haec descriptio prima facta
est praeside syriae cyrino
et ibant omnes ut profiterē
tur singuli in suam civitatē

ascendit autem et ioseph a gali
laea de ciuitate nazareth
in iudaeam ciuitatem dauid
quae uocatur bethleem
eo quod esset de domo
et familia dauid
ut profiteretur cum maria
desponsata sibi uxore
praegnate
Factum est autem cum essent
ibi impleti sunt dies
ut pareret
et peperit filium suum
primogenitum
et pannis eum inuoluit
et reclinauit eum in praesipio
quia non erat eis locus
in diuersorio
Et pastores erant in regione
eadem uigilantes et custo
dientes uigilias noctis
supra gregem suum
Et ecce angelus dni stetit
iuxta illos
et claritas di circumfulsit illos
et timuerunt timore magno
et dixit illis angelus
nolite timere
ecce enim euangelizo uobis
gaudium magnum quod
erit omni populo
quia natus est uobis hodie
saluator qui est xps dns
in ciuitate dauid
et hoc uobis signum inuenie
tis infantem pannis inuolutum
et positum in praesipio
Et subito facta est cum
angelo multitudo militiae
caelestis
laudantium dm et dicentium
gloria in altissimis do
et in terra pax in hominibus
bonae uoluntatis

vi Et factum est ut discesserunt
ab eis angeli in caelum
pastores loquebantur
ad inuicem transeamus
usque bethleem
et uideamus hoc uerbum
quod factum est
quod fecit dns et osten
dit nobis
Et uenerunt festinantes
et inuenerunt mariam
et ioseph et infantem
positum in praesipio
uidentes autem cognoue
runt de uerbo quod dictum
erat illis de puero hoc
et omnes qui audierunt
mirati sunt
et de his quae dicta erant
a pastoribus ad ipsos
maria autem conseruabat
omnia uerba haec
conferens in corde suo
et reuersi sunt pastores
glorificantes et laudan
tes dm in omnibus quae
audierant et uiderant
sicut dictum est ad illos
vii Et postquam consummati
sunt dies octo ut circum
cideretur
uocatum est nomen eius ihs
quod uocatum est ab angelo
priusquam in utero
conciperetur
et postquam impleti sunt
dies purgationis eius
secundum legem mosi
tulerunt illum in hierusa
lem ut sisterent eum dno
sicut scriptum est
in lege dni
quia omne masculinum
adaperiens uuluam

sctm dno uocabitur
et ut darent hostiam secun
dum quod dictum est
in lege
par turturum aut duos
pullos columbarum
Et ecce homo erat in hieru
salem cui nomen symeon
et homo iste iustus
et timoratus
expectans consolationem
israhel et sps scs erat in eo
et responsum acceperat
ab spu sco
non uisurum se mortem
nisi prius uideret xpm dni
et uenit in spu in templum
et cum inducerent puerum
ihm parentes eius
ut facerent secundum con
suetudinem legis pro eo
et ipse accepit eum in ulnas
suas et benedixit dm
et dixit
nunc dimittis seruum tuum
dne secundum uerbum
tuum in pace
quia uiderunt oculi mei
salutare tuum
quod parasti ante faciem
omnium populorum
lumen ad reuelationem
gentium et gloriam
plebis tuae israhel
Et erat pater eius et mater
mirantes super his quae
dicebantur de illo
et benedixit illis symeon
et dixit ad mariam matrem eius
ecce positus est hic in ruina
et resurrectionem
multorum in israhel
et in signum cui contra
dicetur

et tuam ipsius animam
pertransibit gladius
ut reuelentur ex multis
cordibus cogitationes
Et erat anna prophetissa
filia phanuel de tribu aser
haec processerat in diebus
multis
et uixerat cum uiro suo annis
septem a uirginitate sua
et haec uidua usque ad annos
octoginta quattuor
quae non discedebat de templo
ieiuniis et obsecrationibus
seruiens nocte ac die
et haec ipsa hora superueni
ens confitebatur dno
et loquebatur de illo
omnib qui expectabant
redemptionem hierusalem
et ut perfecerunt omnia
secundum legem dni
reuersi sunt in galilaeam
in ciuitatem suam nazareth
puer autem crescebat
et confortabatur plenus
sapientia
et gratia di erat in illo
Et ibant parentes eius per
omnes annos in hierusalem
in die sollemni paschae
viii Et cum factus esset anno
rum duodecim
ascendentibus illis in hiero
solymam secundum con
suetudinem diei festi
consummatisque diebus
cum redirent
remansit puer ihs in hierusalem
et non cognouerunt
parentes eius
existimantes autem illum
esse in comitatu
uenerunt iter diei

et requirebant eum inter
cognatos et notos
et non invenientes regressi
sunt in hierusalem
requirentes eum
et factum est post triduum
invenerunt illum in templo
sedentem in medio doctorum
audientem illos et interro
gantem
Stupebant autem omnes
qui eum audiebant
super prudentia
et responsis eius
et videntes admirati sunt
Et dixit mater eius ad illum
fili quid fecisti nobis
ecce pater tuus et ego dolen
tes quaerebamus te
et ait ad illos
quid est quod me quaerebatis
nesciebatis quia in his quae
patris mei sunt oportet
me esse
et ipsi non intellexerunt
verbum quod locutus
est ad illos
et descendit cum eis
et venit nazareth
et erat subditus illis
et mater eius conservabat
omnia verba haec in corde suo
et ihesus proficiebat sapientia
et aetate et gratia apud deum
VIII et homines
Anno autem quinto decimo
imperii tiberii caesaris
procurante pontio pilato
iudaeam
tetrarcha autem galilaeae
herode
philippo autem fratre eius
tetrarcha itureae
et trachonitidis regionis

et lysania abilinae tetrarcha
sub principibus sacerdotum
anna et caipha
factum est verbum dei
super iohannem zachariae
filium in deserto
Et venit in omnem regionem
iordanis
praedicans baptismum
paenitentiae in remissio
nem peccatorum
sicut scriptum est in libro
sermonum esaiae prophetae
vox clamantis in deserto
parate viam domini rectas
facite semitas eius
omnis vallis implebitur
et omnis mons et collis
humiliabitur
et erunt prava in directa
et aspera in vias planas
et videbit omnis caro
salutare dei
Dicebat ergo ad turbas
quae exiebant ut baptiza
rentur ab ipso
genimina viperarum
quis ostendit vobis
fugere a ventura ira
facite ergo fructus dignos
paenitentiae
et ne coeperitis dicere
patrem habemus abraham
dico enim vobis quia potest
deus de lapidibus istis
suscitare filios abrahae
iam enim securis ad radicem
arborum posita est
omnis ergo arbor non faci
ens fructum bonum exciditur
et in ignem mittitur
Et interrogabant eum turbae
dicentes quid ergo faciamus
respondens autem dicebat illis

qui habet duas tunicas
det non habenti
et qui habet escas
similiter faciat
Uenerunt autem et publicani
ut baptizarentur
et dixerunt ad illum
magister quid faciemus
at ille dixit ad eos
nihil amplius quam quod consti
tutum est uobis faciatis
Interrogabant autem eum
et milites dicentes
quid faciemus et nos
et ait illis neminem concutiatis
neque calumniam faciatis
et contenti estote
stipendiis uestris
Existimante autem populo
et cogitantibus omnibus
in cordibus suis de iohanne
ne forte ipse esset xps
Respondit iohannes
dicens omnibus
Ego quidem aqua baptizo uos
uenit autem fortior me
cuius non sum dignus
soluere corrigiam
calciamentorum eius
ipse uos baptizabit
in spiritu sancto et igni
Cuius uentilabrum in manu
eius et purgabit aream suam
et congregabit triticum
in horreum suum
paleas autem conburet
igni inextinguibili
multa quidem et alia exhor
tans euangelizabat populum
Herodes autem tetrarcha
cum corriperetur ab illo
de herodiade uxore
fratris sui
et de omnibus malis quae
fecit herodes
adiecit et hoc supra omnia
et inclusit iohannem
in carcere
Factum est autem cum bapti
zaretur omnis populus
et ihu baptizato et orante
apertum est caelum
et descendit sps scs
corporali specie
sicut columba in ipsum
et uox de caelo facta est
tu es filius meus dilectus
in te conplacuit mihi
Et ipse ihs erat incipiens
quasi annorum triginta
ut putabatur filius ioseph
qui fuit heli
qui fuit mathat
qui fuit leui
qui fuit melchi
qui fuit iannae
qui fuit ioseph
qui fuit matthathiae
qui fuit amos
qui fuit naum
qui fuit esli
qui fuit naggae
qui fuit maath
qui fuit matthathiae
qui fuit semei
qui fuit ioseph
qui fuit ioda
qui fuit iohanna
qui fuit resa
qui fuit zorobabel
qui fuit salathiel
qui fuit neri
qui fuit melchi qui fuit addi
qui fuit cosam
qui fuit helmadam
qui fuit her
qui fuit iesu
qui fuit eliezer

qui fuit iorim
qui fuit matthad
qui fuit levi
qui fuit simeon
qui fuit iuda
qui fuit ioseph
qui fuit iona
qui fuit eliachim
qui fuit melea
qui fuit menna
qui fuit mattatha
qui fuit nathan
qui fuit david
qui fuit iesse
qui fuit obed
qui fuit booz
qui fuit salmon
qui fuit naasson
qui fuit aminadab
qui fuit aram
qui fuit esrom
qui fuit phares
qui fuit iudae
qui fuit iacob
qui fuit isaac
qui fuit abraham
qui fuit tharae
qui fuit nachor
qui fuit seruch
qui fuit ragau
qui fuit phalec
qui fuit eber
qui fuit sale
qui fuit cainan
qui fuit arfaxat
qui fuit sem
qui fuit noe
qui fuit lamech
qui fuit mathusale
qui fuit enoch
qui fuit iared
qui fuit malelehel
qui fuit cainan
qui fuit enos

qui fuit seth
qui fuit adam
XI qui fuit di
Ihs autem plenus spu sco
regressus est ab iordane
et agebatur in spu in desertu
diebus quadraginta
et temptabatur a diabolo
Et nihil manducavit
in diebus illis
et consummatis illis esuriit
dixit autem illi diabolus
si filius dei es dic lapidi huic
ut panis fiat
et respondit ad illum ihs
scriptum est quia non in
pane solo vivet homo
sed in omni verbo di
et duxit illum diabolus
et ostendit illi omnia regna
orbis terrae in momento
temporis et ait ei
tibi dabo potestatem hanc
universam et gloriam
illorum
quia mihi tradita sunt
et cui volo do illa
tu ergo procidens si adora
veris coram me
erunt tua omnia
et respondens ihs dixit illi
scriptum est dnm dm tuum
adorabis et illi soli servies
et duxit illum in hierusalem
et statuit eum supra pinnam
templi et dixit illi
si filius di es mitte te
hinc deorsum
scriptum est enim
quod angelis suis mandabit
de te ut conservent te
et quia in manibus tollent te
ne forte offendas ad lapi
dem pedem tuum

ET RESPONDENS IHS AIT ILLI
DICTUM EST NON TEMPTABIS
DNM DM TUUM
ET CONSUMMATA OMNI TEMP
TATIONE DIABOLUS RECESSIT
xii ABILLO USQUE AD TEMPUS
ET REGRESSUS EST IHS IN UIRTUTE
SPS IN GALILAEAM
ET FAMA EXIIT PER UNIUERSAM
REGIONEM DE ILLO
ET IPSE DOCEBAT IN SINAGOGIS
EORUM
ET MAGNIFICABATUR AB OMNIB;
ET UENIT NAZARETH
UBI ERAT NUTRITUS
ET INTRAUIT SECUNDUM CONSUE
TUDINEM SUAM DIE SABBATI
IN SINAGOGAM
ET SURREXIT LEGERE
ET TRADITUS EST ILLI LIBER
PROPHETAE ESAIAE
ET UT REUOLUIT LIBRUM
INUENIT LOCUM UBI
SCRIPTUM ERAT
SPS DNI SUPER ME PROPTER
QUOD UNXIT ME
EUANGELIZARE PAUPERIBUS
MISIT ME
PRAEDICARE CAPTIUIS REMISSIO
NEM ET CAECIS UISUM
DIMITTERE CONFRACTOS
IN REMISSIONEM
PRAEDICARE ANNUM DNI ACCEP
TUM ET DIEM RETRIBUTIONIS
ET CUM PLICUISSET LIBRUM
REDDIDIT MINISTRO ET SEDIT
ET OMNIUM IN SINAGOGA OCULI
ERANT INTENDENTES IN EUM
COEPIT AUTEM DICERE AD ILLOS
QUIA HODIE IMPLETA EST HAEC
SCRIPTURA IN AURIBUS UESTRIS
ET OMNES TESTIMONIUM
ILLI DABANT
ET MIRABANTUR IN UERBIS

GRATIAE QUAE PROCEDEBANT
DE ORE IPSIUS
ET DICEBANT NONNE HIC
FILIUS EST IOSEPH
ET AIT ILLIS
UTIQUE DICETIS MIHI HANC
SIMILITUDINEM MEDICE
CURA TE IPSUM
QUANTA AUDIUIMUS FACTA
IN CAPHARNAUM
FAC ET HIC IN PATRIA TUA
AIT AUTEM AMEN DICO UOBIS
QUIA NEMO PROPHETA ACCEP
TUS EST IN PATRIA SUA
IN UERITATE DICO UOBIS
MULTAE UIDUAE ERANT IN
DIEBUS HELIAE IN ISRAHEL
QUANDO CLAUSUM EST CAELUM
ANNIS TRIBUS ET MENSIBUS SEX
CUM FACTA EST FAMES MAGNA
IN OMNI TERRA
ET AD NULLAM ILLARUM
MISSUS EST HELIAS
NISI IN SAREPTHA SYDONIAE
AD MULIEREM UIDUAM
ET MULTI LEPROSI ERANT IN ISRL
SUB HELISAEO PROPHETA
ET NEMO EORUM MUNDATUS
EST NISI NEMAN SYRUS
ET REPLETI SUNT OMNES IN SINA
GOGA IRA HAEC AUDIENTES
ET SURREXERUNT ET EIECERUNT
ILLUM EXTRA CIUITATEM
ET DUXERUNT ILLUM USQUE
AD SUPERCILIUM MONTIS
SUPRA QUEM CIUITAS ILLORUM
ERAT AEDIFICATA
UT PRAECIPITARENT EUM
IPSE AUTEM TRANSIENS
xiii PER MEDIUM ILLORUM IBAT
ET DESCENDIT IN CAPHARNAUM
CIUITATEM GALILAEAE
IBIQUE DOCEBAT ILLOS SABBATIS
ET STUPEBANT IN DOCTRINA EIUS

quia in potestate erat
sermo ipsius
Et in synagoga erat homo habens
daemonium inmundum
et exclamavit voce magna
dicens
sine quid nobis et tibi ihu
nazarene venisti perdere nos
scio te qui sis scs di
et increpavit illum ihs dicens
obmutesce et exi ab illo
et cum proiecisset illum
daemonium in medium
exiit ab illo nihilque
illum nocuit
et factus est pavor in omnibus
et conloquebantur
ad invicem dicentes
quod est hoc verbum
quia in potestate et virtute
imperat spiritibus
inmundis et exeunt
et divulgabatur fama de illo
in omnem locum regionis
Surgens autem de synagoga
introivit in domum simonis
socrus autem simonis
tenebatur magnis febribus
et rogaverunt illum pro ea
et stans super illam impera
vit febri et dimisit illam
et continuo surgens
ministrabat illis
Cum sol autem occidisset
omnes qui habebant infir
mos variis languoribus
ducebant illos ad eum
at ille singulis manus inpo
nens curabat eos
Exiebant etiam daemonia
a multis clamantia et di
centia quia tu es filius di
et increpans non sinebat
ea loqui

quia sciebant ipsum esse xpm
Facta autem die egressus ibat
in desertum locum
et turbae requirebant eum
et venerunt usque ad ipsum
et detinebant illum
ne discederet ab eis
quibus ille ait quia et aliis civi
tatibus oportet me evangeli
zare regnum di
quia ideo missus sum
et erat praedicans in syna
xv gogis galilaeae
Factum est autem cum
turbae inruerent in eum
ut audirent verbum di
et ipse stabat secus stagnum
genesareth
et vidit duas naves stantes
secus stagnum
piscatores autem descende
rant et lavabant retia
ascendens autem in unam
navem quae erat
simonis
rogavit autem eum a terra
reducere pusillum
et sedens docebat
de navicula turbas
Ut cessavit autem loqui
dixit ad simonem
duc in altum et laxate retia
vestra in capturam
et respondens simon
dixit illi
praeceptor per totam
noctem laborantes
nihil cepimus
in verbo autem tuo
laxabo rete
et cum hoc fecissent
concluserunt piscium
multitudinem copiosam
rumpebatur autem rete eorum

et adnuerunt sociis qui erant
in alia naui ut uenirent
et adiuuarent eos
et uenerunt et impleuerunt
ambas nauiculas
ita ut mergerentur
Quod cum uideret simon
petrus procidit ad genua
ihu dicens
exi a me quia homo pecca
tor sum dne
stupor enim circumdede
rat eum et omnes qui
cum illo erant
in captura piscium quam
ceperant
similiter autem iacobum
et iohannem filios zebe
daei qui erant socii simonis
Et ait ad simonem ihs
noli timere
ex hoc iam homines eris
capiens
et subductis ad terram
nauibus relictis omnib;
xvi secuti sunt illum
Et factum est cum esset
in una ciuitatum
et ecce uir plenus lepra
et uidens ihm et procidens
in faciem et rogauit eum
dicens
dne si uis potes me mundare
et extendens manum teti
git illum dicens
uolo mundare
et confestim lepra
discessit ab illo
et ipse praecepit illi
ut nemini diceret
sed uade ostende te sacerdoti
et offer pro emundati
one tua
sicut praecepit moses
in testimonium illis
Perambulabat autem magis
sermo de illo
et conueniebant turbae
multae ut audirent
et curarentur ab infirmi
tatibus suis
Ipse autem secedebat in deser
xvii to et orabat
Et factum est in una dierum
et ipse sedebat docens
et erant pharisaei sedentes
et legis doctores qui ue
nerant ex omni castello
galilaeae et iudaeae
et hierusalem
et uirtus erat dni ad sanan
dum eos
Et ecce uiri portantes in lecto
hominem qui erat para
lyticus
et quaerebant eum inferre
et ponere ante eum
et non inuenientes qua parte
illum inferrent prae
turba
ascenderunt supra tectum
per tegulas
et summiserunt illum cum
lecto in medium ante ihm
quorum fidem ut uidit dixit
homo remittuntur tibi
peccata tua
et coeperunt cogitare scri
bae et pharisaei dicentes
quis est hic qui loquitur
blasphemias
quis potest dimittere pec
cata nisi solus ds
ut cognouit autem ihs cogi
tationes eorum respon
dens dixit ad illos
quid cogitatis in cordibus
uestris

quid est facilius dicere
dimittuntur tibi peccata
an dicere surge et ambula
ut autem sciatis quia filius
hominis potestatem habet
in terra dimittere peccata
ait paralytico tibi dico
surge tolle lectum tuum
et vade in domum tuam
et confestim surgens coram
illis tulit in quo iacebat
et abiit in domum suam
magnificans dm
et stupor adprehendit omnes
et magnificabant dm
et repleti sunt timore
dicentes
quia vidimus mirabilia hodie
Et post haec exiit
et vidit publicanum nomine
Levi sedentem ad teloneum
et ait illi sequere me
et relictis omnibus surgens
secutus est eum
Et fecit ei convivium magnum
Levi in domo sua
et erat turba multa publi
canorum et aliorum qui
cum illis erant discum
bentes
et murmurabant pharisaei
et scribae eorum dicentes
ad discipulos eius
quare cum publicanis et pec
catoribus manducatis
et bibitis
Et respondens ihs dixit ad illos
non egent qui sani sunt medi
co sed qui male habent
non veni vocare iustos sed
peccatores in paenitentiam
at illi dixerunt ad eum
quare discipuli iohannis
ieiunant frequenter

et obsecrationes faciunt
similiter et pharisaeorum
tui autem edunt et bibunt
quibus ipse ait
numquid potestis filios
sponsi dum cum illis est
sponsus facere ieiunare
venient autem dies cum abla
tus fuerit ab illis sponsus
tunc ieiunabunt in illis diebus
dicebat autem et similitudi
nem ad illos
quia nemo commissuram
a vestimento novo inmit
tit in vestimentum vetus
alioquin et novum rumpit
et veteri non convenit
commissura a novo
et nemo mittit vinum novum
in utres veteres
alioquin rumpet vinum
novum utres
et ipsum effundetur
et utres peribunt
sed vinum novum in utres
novos mittendum est
et utraque conservantur
et nemo bibens vetus
statim vult novum
dicit enim vetus melius est
Factum est autem in sabbato
secundo primo cum
transiret per sata
vellebant discipuli eius
spicas et manducabant
confricantes manibus
quidam autem pharisaeorum
dicebant illis
quid facitis quod non licet
in sabbatis
et respondens ihs ad eos dixit
nec hoc legistis quod fecit
david
cum esurisset ipse

et qui cum eo erant
quomodo intravit in domum di
et panes propositionis sumpsit
et manducavit
et dedit his qui cum ipso erant
quos non licet manducare
nisi tantum sacerdotibus
et dicebat illis
quia dns est filius hominis
XX etiam sabbati
Factum est autem et in
alio sabbato
ut intraret in synagogam
et doceret
et erat ibi homo et manus
eius dextra arida
observabant autem
scribae et pharisaei
si sabbato curaret
ut invenirent accusare illu
ipse vero sciebat cogitatio
nes eorum
et ait homini qui habebat
manum aridam
surge et sta in medium
et surgens stetit
ait autem ad illos ihs
interrogo vos si licet sabba
to bene facere an male
animam salvam facere
an perdere
et circumspectis omnib
dixit homini
extende manum tuam
et extendit
et restituta est manus eius
ipsi autem repleti sunt
insipientia
et conloquebantur ad invice
quidnam facerent ihu
Factum est autem in illis dieb
exiit in montem orare
et erat pernoctans in orati
one di

Et cum dies factus esset
vocavit discipulos suos
et elegit duodecim ex ipsis
quos et apostolos nominavit
simonem quem cognomi
navit petrum
et andream fratrem eius
iacobum et iohannen
philippum et bartholomeu
mattheum et thomam
iacobum alphei
et simonem qui vocatur
zelotes
iudam iacobi et iudam scari
oth qui fuit proditor
Et descendens cum illis ste
tit in loco campestri
et turba discipulorum eius
et multitudo copiosa
plebis ab omni iudaea
et hierusalem
et maritima et tyri et sidonis
qui venerunt ut audi
rent eum
et sanarentur a languori
bus suis
et qui vexabantur a spiritib
inmundis curabantur
et omnis turba quaerebant
eum tangere
quia virtus de illo exiebat
XXI et sanabat omnes
Et ipse elevatis oculis in disci
pulos suos dicebat
beati pauperes quia vestrum
est regnum di
Beati qui nunc esuritis
quia saturabimini
Beati qui nunc fletis
quia ridebitis
Beati eritis cum vos oderint
homines
et cum separaverint vos
et exprobraverint

et eiecerint nomen uestrum
camquam malum propter
filium hominis
gaudete in illa die et exultate
ecce enim merces uestra
multa in caelo
secundum haec enim faciebant
prophetis patres eorum
Uerumtamen uae uobis
diuitibus quia habetis
consolationem uestram
uae uobis qui saturati estis
quia esurietis
uae uobis qui ridetis nunc
quia lugebitis et flebitis
Uae cum bene uobis dixerint
omnes homines
secundum haec faciebant
prophetis patres eorum
Sed uobis dico qui auditis
diligite inimicos uestros
benefacite his qui uos
oderunt
benedicite maledicentibus
uobis
orate pro calumniantibus uos
Et qui te percutit in maxilla
praebe et alteram
et ab eo qui aufert tibi
uestimentum etiam
tunicam noli prohibere
omni autem petenti te
tribue
et qui aufert quae tua
sunt ne repetas
Et prout uultis ut faciant
uobis homines
et uos facite illis similiter
Et si diligitis eos qui uos dili
gunt quae uobis est gratia
nam et peccatores diligen
tes se diligunt
et si benefeceritis his qui
uobis benefaciunt
quae uobis est gratia
siquidem et peccatores
hoc faciunt
et si mutuum dederitis his
a quibus speratis recipere
quae gratia est uobis
nam et peccatores peccato
ribus faenerantur
ut recipiant aequalia
uerumtamen diligite inimi
cos uestros et benefacite
et mutuum date
nihil inde sperantes
et erit merces uestra multa
et eritis filii altissimi
quia ipse benignus est
super ingratos et malos
estote ergo misericordes
sicut et pater uester
XXIII misericors est
Nolite iudicare et non
iudicabimini
nolite condemnare
et non condemnabimini
date et dabitur uobis
mensuram bonam confer
tam et coagitatam
et supereffluentem
dabunt in sinum uestrum
eadem quippe mensura
qua mensi fueritis
remetietur uobis
Dicebat autem illis
et similitudinem
numquid potest caecus
caecum ducere
nonne ambo in foueam cadent
Non est discipulus
super magistrum
perfectus autem omnis
erit sicut magister eius
Quid autem uides festucam
in oculo fratris tui
trabem autem quae in oculo tuo est

non consideras
et quomodo potes dicere
fratri tuo
frater sine eiciam festucam
de oculo tuo
ipse in oculo tuo trabem
non uidens
hypocrita eice primum
trabem de oculo tuo
et tunc perspicies ut educas
festucam de oculo
fratris tui
Non est enim arbor bona
quae facit fructus malos
neque arbor mala faciens
fructum bonum
unaquaeque enim arbor
de fructu suo cognoscitur
Neque enim de spinis
colligunt ficus
neque de rubo uindemiant
uuam
Bonus homo de bono
thesauro cordis sui
profert bonum
et malus homo de malo
profert malum
ex abundantia enim cordis
os loquitur
Quid autem uocatis me
domine domine et non facitis
quae dico
Omnis qui uenit ad me
et audit sermones meos
et facit eos
ostendam uobis cui similis sit
similis est homini
aedificanti domum
qui fodit in altum et posuit
fundamenta supra petram
inundatione autem facta
inlisum est flumen domui
illi et non potuit eam
mouere
fundata enim erat
supra petram
qui autem audiuit et non fecit
similis est homini
aedificanti domum suam
supra terram sine
fundamento
in quam inlisus est fluuius
et continuo cecidit
et facta est ruina domus
illius magna
Cum autem implesset omnia
uerba sua in aures plebis
intrauit Capharnaum
centurionis autem cuius
dam seruus male habens
erat moriturus qui illi
erat pretiosus
et cum audisset de Iesu misit
ad eum seniores Iudaeo
rum rogans eum ut ueniret
et saluaret seruum eius
at illi cum uenissent ad Iesum
rogabant eum sollicite
dicentes ei
quia dignus est ut hoc illi
praestes
diligit enim gentem nostram
et synagogam ipse aedifi
cauit nobis
Iesus autem ibat cum illis
et cum iam non longe
esset a domo
misit ad eum centurio ami
cos dicens domine noli uexari
non enim dignus sum ut sub
tectum meum intres
propter quod et me ipsum
non sum dignum arbitra
tus ut uenirem ad te
sed dic uerbo et sanabitur
puer meus
nam et ego homo sum sub
potestate constitutus

habens sub me milites
et dico huic uade et uadit
et alio ueni et uenit
et seruo meo fac hoc et facit
quo audito ihs miratus est
et conuersus sequentibus
se turbis dixit
amen dico uobis nec in isrl
tantam fidem inueni
Et reuersi qui missi fuerant
domum
inuenerunt seruum qui
languerat sanum
Et factum est deinceps
ibat in ciuitatem quae
uocatur naim
et ibant cum illo discipuli
eius et turba copiosa
cum autem appropinqua
ret portae ciuitatis
et ecce defunctus efferebatur
filius unicus matri suae
et haec uidua erat
et turba ciuitatis multa
cum illa
quam cum uidisset dns
misericordia motus super ea
dixit illi noli flere
et accessit et tetigit loculum
hii autem qui portabant
steterunt et ait
adulescens tibi dico surge
et resedit qui erat mor
tuus et coepit loqui
et dedit illum matri suae
accepit autem omnes timor
et magnificabant dm dicentes
quia propheta magnus
surrexit in nobis
et quia ds uisitauit plebem
suam
Et exiit hic sermo in uniuer
sam iudaeam de eo
et omnem circa regionem

Et nuntiauerunt iohanni
discipuli eius de omnibus his
et conuocauit duos de disci
pulis suis iohannes et mi
sit ad dnm dicens
tu es qui uenturus es
an alium expectamus
cum autem uenissent
ad eum uiri dixerunt
iohannes baptista misit
nos ad te dicens
tu es qui uenturus es
an alium expectamus
in ipsa autem hora curauit
multos a languoribus
et plagis et spiritibus malis
et caecis multis donauit uisum
et respondens dixit illis
euntes nuntiate iohanni
quae uidistis et audistis
quia caeci uident
claudi ambulant
leprosi mundantur
surdi audiunt
mortui resurgunt
pauperes euangelizantur
et beatus est quicumque
non fuerit scandaliza
tus in me
et cum discessissent
nuntii iohannis
coepit dicere de iohanne
ad turbas
quid existis in desertum
uidere harundinem
uento moueri
sed quid existis uidere
hominem mollibus
uestimentis indutum
ecce qui in ueste pretiosa
sunt et deliciis
in domibus regum sunt
sed quid existis uidere
prophetam

utique dico vobis
et plus quam prophetam
Hic est de quo scriptum est
ecce mitto angelum meum
ante faciem tuam qui prae
parabit viam tuam ante te
Dico enim vobis
maior inter natos mulierum
propheta iohanne baptista
nemo est
qui autem minor est in regno
di maior est illo
Et omnis populus audiens
et publicani iustificave
runt dm
baptizati baptismo iohannis
pharisaei autem et legis
periti consilium di spre
verunt in semet ipsos
non baptizati ab eo
Cui ergo similes dicam homi
nes generationis huius
et cui similes sunt
similes sunt pueris sedentibus
in foro
et loquentibus ad invicem
et dicentibus
cantavimus vobis tibiis
et non saltastis
lamentavimus et non plo
rastis
venit enim iohannes baptista
neque manducans panem
neque bibens vinum
et dicitis daemonium habet
venit filius hominis
manducans et bibens
et dicitis ecce homo devora
tor et bibens vinum
amicus publicanorum
et peccatorum
et iustificata est sapientia
XXVI ab omnibus filiis suis
Rogabat autem illum
quidam de pharisaeis
ut manducaret cum illo
et ingressus domum
pharisaei discubuit
et ecce mulier quae erat
in civitate peccatrix
ut cognovit quod accubuit
in domo pharisaei
attulit alabastrum unguenti
et stans retro secus pedes
eius lacrimis coepit
rigare pedes eius
et capillis capitis sui tergebat
et osculabatur pedes eius
et unguento unguebat
videns autem pharisaeus
qui vocaverat eum
ait intra se dicens
hic si esset propheta sciret
utique quae et qualis
mulier esset quae tangit
eum quia peccatrix est
et respondens ihs dixit ad illu
simon habeo tibi aliquid
dicere
at ille ait magister dic
duo debitores erant
cuidam faeneratori
unus debebat denarios
quingentos alius
quinquaginta
non habentibus illis unde
redderent donavit utrisque
quis ergo eum plus diliget
respondens simon dixit
aestimo quia cui plus
donavit
at ille dixit ei recte iudicasti
et conversus ad mulierem
dixit simoni
vides hanc mulierem
intravi in domum tuam
aquam pedibus meis
non dedisti

HAEC AUTEM LACRIMIS
RIGAVIT PEDES MEOS
ET CAPILLIS SUIS TERSIT
OSCULUM MIHI NON DEDISTI
HAEC AUTEM EX QUO INTRAVIT
NON CESSAVIT OSCULARI
PEDES MEOS
OLEO CAPUT MEUM NON UNXISTI
HAEC AUTEM UNGUENTO UNXIT
PEDES MEOS
PROPTER QUOD DICO TIBI
REMITTENTUR EI PECCATA MULTA
QUONIAM DILEXIT MULTUM
CUI AUTEM MINUS DIMITTITUR
MINUS DILIGIT
DIXIT AUTEM AD ILLAM
REMITTUNTUR TIBI PECCATA
ET COEPERUNT QUI SIMUL
DISCUMBEBANT DICERE
INTRA SE
QUIS EST HIC QUI ETIAM
PECCATA DIMITTIT
DIXIT AUTEM AD MULIEREM
FIDES TUA TE SALVAM FECIT
XXX VADE IN PACE
ET FACTUM EST DEINCEPS
ET IPSE ITER FACIEBAT PER CIVI
TATEM ET CASTELLUM
PRAEDICANS ET EVANGELIZANS
REGNUM DEI
ET DUODECIM CUM ILLO
ET MULIERES ALIQUAE QUAE
ERANT CURATAE AB SPIRITIBUS
MALIGNIS ET INFIRMITATIBUS
MARIA QUAE VOCATUR MAG
DALENE
DE QUA DAEMONIA SEPTEM
EXIERANT
ET IOHANNA UXOR CHUZA
PROCURATORIS HERODIS
ET SUSANNA ET ALIAE MULTAE
QUAE MINISTRABANT EIS
DE FACULTATIBUS SUIS
CUM AUTEM TURBA PLURIMA
CONVENIRET
ET DE CIVITATIBUS PROPERA
RENT AD EUM
DIXIT PER SIMILITUDINEM
EXIIT QUI SEMINAT SEMINARE
SEMEN SUUM
ET DUM SEMINAT
ALIUD CECIDIT SECUS VIAM
ET CONCULCATUM EST
ET VOLUCRES CAELI
COMEDERUNT ILLUD
ET ALIUD CECIDIT SUPER PETRAM
ET NATUM ARUIT
QUIA NON HABEBAT UMOREM
ET ALIUD CECIDIT SECUS SPINAS
ET SIMUL EXORTAE SPINAE
SUFFOCAVERUNT ILLUD
ET ALIUD CECIDIT IN TERRAM
BONAM
ET ORTUM FECIT FRUCTUM
CENTUPLUM
HAEC DICENS CLAMABAT
QUI HABET AURES AUDIENDI
AUDIAT
INTERROGABANT AUTEM EUM
DISCIPULI EIUS
QUAE ESSET HAEC PARABOLA
QUIBUS IPSE DIXIT
VOBIS DATUM EST NOSSE
MYSTERIUM REGNI DEI
CETERIS AUTEM IN PARABOLIS
UT VIDENTES NON VIDEANT
ET AUDIENTES NON INTELLEGANT
EST AUTEM HAEC PARABOLA
SEMEN EST VERBUM DEI
QUI AUTEM SECUS VIAM SUNT
HI QUI AUDIUNT
DEINDE VENIT DIABOLUS
ET TOLLIT VERBUM
DE CORDE EORUM
NE CREDENTES SALVI FIANT
NAM QUI SUPRA PETRAM
QUI CUM AUDIERINT CUM GAU
DIO SUSCIPIUNT VERBUM

ET HI RADICEM NON HABENT
QUI AD TEMPUS CREDUNT
ET IN TEMPORE TEMPTATIONIS
RECEDUNT
QUOD AUTEM IN SPINIS CECIDIT
HI SUNT QUI AUDIERUNT ET SOL
LICITUDINIBUS ET DIVITIIS
ET VOLUPTATIBUS VITAE
EUNTES SUFFOCANTUR
ET NON REFERUNT FRUCTUM
QUOD AUTEM IN BONAM TERRAM
HI SUNT QUI IN CORDE BONO
ET OPTIMO AUDIENTES
VERBUM RETINENT
ET FRUCTUM ADFERUNT
xxix IN PATIENTIA
NEMO AUTEM LUCERNAM AC
CENDENS OPERIT EAM VASE
AUT SUBTUS LECTUM PONIT
SED SUPRA CANDELABRUM PONIT
UT INTRANTES VIDEANT LUMEN
NON ENIM EST OCCULTUM
QUOD NON MANIFESTETUR
NEC ABSCONDITUM
QUOD NON COGNOSCATUR
ET IN PALAM VENIAT
VIDETE ERGO QUOMODO
AUDITIS
QUI ENIM HABET DABITUR ILLI
ET QUICUMQUE NON HABET
ET IAM QUOD PUTAT SE HABERE
AUFERETUR AB ILLO
VENERUNT AUTEM AD ILLUM
MATER ET FRATRES EIUS
ET NON POTERANT ADIRE
AD EUM PRAE TURBA
ET NUNTIATUM EST ILLI
MATER TUA ET FRATRES TUI
STANT FORIS VOLENTES
TE VIDERE
QUI RESPONDENS DIXIT AD EOS
MATER MEA ET FRATRES MEI
HI SUNT QUI VERBUM DEI
AUDIUNT ET FACIUNT

xxx
FACTUM EST AUTEM IN UNA
DIERUM
ET IPSE ASCENDIT IN NAVICU
LA ET DISCIPULI EIUS
ET AIT AD ILLOS
TRANSFRETEMUS TRANS STAGNUM
ET ASCENDERUNT
NAVIGANTIBUS AUTEM ILLIS
OBDORMIIT
ET DESCENDIT PROCELLA VENTI
IN STAGNUM ET COMPLEBAN
TUR ET PERICLITABANTUR
ACCEDENTES AUTEM SUSCITA
VERUNT EUM DICENTES
PRAECEPTOR PERIMUS
AT ILLE SURGENS INCREPAVIT
VENTUM ET TEMPESTATEM
AQUAE ET CESSAVIT
ET FACTA EST TRANQUILLITAS
DIXIT AUTEM ILLIS
UBI EST FIDES VESTRA
QUI TIMENTES MIRATI SUNT
DICENTES AD INVICEM
QUIS PUTAS HIC EST QUIA ET
VENTIS IMPERAT ET MARI
ET OBOEDIUNT EI
xxxi ET NAVIGAVERUNT AD RE
GIONEM GERASENORUM
QUAE EST CONTRA GALILAEAM
ET CUM EGRESSUS ESSET AD TERRAM
OCCURRIT ILLI VIR QUIDAM
QUI HABEBAT DAEMONIUM
IAM TEMPORIBUS MULTIS
ET VESTIMENTO NON INDUE
BATUR
NEQUE IN DOMO MANEBAT
SED IN MONUMENTIS
IS UT VIDIT IHM PROCIDIT
ANTE ILLUM
ET EXCLAMANS VOCE MAGNA DIXIT
QUID MIHI ET TIBI EST IHU
FILI DEI ALTISSIMI
OBSECRO TE NE ME TORQUEAS
PRAECIPIEBAT ENIM SPIRITUI

inmundo ut exiret ab homine
multis enim temporibus
arripiebat illum
et vinciebatur catenis
et conpedib· custoditus
et ruptis vinculis agebatur
a daemonio in deserta
interrogavit autem illum
ihs dicens quod tibi nomen est
at ille dixit legio
quia intraverunt daemonia
multa in eum
et rogabant eum ne imperaret illis ut in abyssum irent
erat autem ibi grex porcorum
multorum pascentium
in monte
et rogabant eum ut permitteret eis in illos ingredi
et permisit illis
exierunt ergo daemonia
ab homine et intraverunt
in porcos
et impetu abiit grex per
praeceps in stagnum
et suffocatus est
quod ut viderunt factum
qui pascebant fugerunt
et nuntiaverunt in civitate
et in villas
exierunt autem videre
quod factum est
et venerunt ad ihm
et invenerunt hominem
sedentem a quo daemonia
exierant
vestitum ac sana mente ad pedes eius et timuerunt
nuntiaverunt autem illis
et qui viderant quomodo
sanus factus esset a legione
et rogaverunt illum omnis
multitudo regionis
gerasenorum
ut discederet ab ipsis
quia timore magno tenebantur
ipse autem ascendens navem
reversus est
et rogabat illum vir a quo
daemonia exierant
ut cum eo esset
dimisit autem eum ihs dicens
redi domum tuam et narra
quanta tibi fecit ds
et abiit per universam
civitatem
praedicans quanta illi
fecisset ihs
Factum est autem cum redis
set ihs excepit illum turba
erant enim omnes
expectantes eum
et ecce venit vir
cui nomen iairus
et ipse princeps synagogae erat
et cecidit ad pedes ihu
rogans eum ut intraret
in domum eius
quia filia unica erat illi
fere annorum duodecim
et haec moriebatur
et contigit dum iret
a turba conprimebatur
Et mulier quaedam erat
in fluxu sanguinis
ab annis duodecim
quae in medicos erogaverat
omnem substantiam sua
nec ab ullo potuit curari
accessit retro et tetigit
fimbriam vestimenti eius
et confestim stetit
fluxus sanguinis eius
et ait ihs quis est qui me
tetigit
negantibus autem omnib
dixit petrus et qui cum illo
erant

praeceptor turbae te com
primunt et adfligunt
et dicis quis me tetigit
et dixit ihs tetigit me aliquis
nam et ego novi virtutem
de me exisse
videns autem mulier
quia non latuit
tremens venit et procidit
ante pedes illius
et ob quam causam tetige
rit eum indicavit
coram omni populo
et quemadmodum
confestim sanata sit
at ipse dixit illi
filia fides tua te salvam
fecit vade in pace
Adhuc illo loquente venit
a principe synagogae dicens ei
quia mortua est filia tua
noli vexare illum
ihs autem audito hoc verbo
respondit patri puellae
noli timere crede tantum
et salva erit
et cum venisset domum
non permisit intrare
secum quemquam
nisi petrum iacobum
et iohannem
et patrem et matrem puellae
flebant autem omnes
et plangebant illam
at ille dixit nolite flere
non est mortua sed dormit
et deridebant eum
scientes quia mortua esset
ipse autem tenens manum
eius clamavit dicens
puella surge
et reversus est sps eius
et surrexit continuo
et iussit illi dari manducare

et stupuerunt parentes eius
quibus praecepit ne alicui
xxviii dicerent quod factum erat
Convocatis autem duodecim
apostolis
dedit illis virtutem
et potestatem super
omnia daemonia
et ut languores curarent
et misit illos praedicare
regnum di
et sanare infirmos
Et ait ad illos nihil tuleritis
in via
neque virgam neque peram
neque panem neque pecuniam
neque duas tunicas habeatis
et in quamcumque domum
intraveritis ibi manete
et inde ne exeatis
Et quicumque non recepe
rint vos
exeuntes de civitate illa
etiam pulverem pedum
vestrorum excutite
in testimonium supra illos
Egressi autem circuibant
per castella
evangelizantes et curan
xxxiii tes ubique
Audivit autem herodes
tetrarcha omnia quae
fiebant ab eo
et haesitabat eo quod dicere
tur a quibusdam quia
iohannes surrexit a mortuis
a quibusdam vero
quia helias apparuit
ab aliis autem quia propheta
unus de antiquis surrexit
et ait herodes
iohannem ego decollavi
quis autem est iste de quo
audio ego talia

ET QUAEREBAT VIDERE EUM
ET REVERSI APOSTOLI
NARRAVERUNT ILLI
QUAECUMQUE FECERUNT
ET ADSUMPTIS ILLIS SECESSIT
SEORSUM IN LOCUM
DESERTUM QUI EST
BETHSAIDA
QUOD CUM COGNOVISSENT
TURBAE SECUTAE SUNT ILLUM
ET EXCEPIT ILLOS
ET LOQUEBATUR ILLIS DE REGNO DEI
ET EOS QUI CURA INDIGEBANT
SANABAT
DIES AUTEM COEPERAT DECLINARE
ET ACCEDENTES DUODECIM
DIXERUNT ILLI DIMITTE TURBAS
UT EUNTES IN CASTELLA VILLASQUE
QUAE CIRCA SUNT DEVERTANT
ET INVENIANT ESCAS
QUIA HIC IN LOCO DESERTO SUMUS
AIT AUTEM AD ILLOS
VOS DATE ILLIS MANDUCARE
AT ILLI DIXERUNT
NON SUNT NOBIS PLUS QUAM
QUINQUE PANES ET DUO PISCES
NISI FORTE NOS EAMUS
ET EMAMUS IN OMNEM
HANC TURBAM ESCAS
ERANT AUTEM FERE VIRI
QUINQUE MILIA
AIT AUTEM AD DISCIPULOS SUOS
FACITE ILLOS DISCUMBERE
PER CONVIVIA QUINQUAGENOS
ET ITA FECERUNT
ET DISCUMBERE FECERUNT
OMNES
ACCEPTIS AUTEM QUINQUE
PANIBUS ET DUOBUS PISCIBUS
RESPEXIT IN CAELUM
ET BENEDIXIT ILLIS
ET FREGIT ET DISTRIBUIT
DISCIPULIS SUIS UT PONE
RENT ANTE TURBAS

ET MANDUCAVERUNT OMNES
ET SATURATI SUNT
ET SUBLATUM EST QUOD
SUPERFUIT ILLIS
FRAGMENTORUM COPHINI
DUODECIM
ET FACTUM EST CUM SOLUS
ESSET ORANS ERANT CUM
ILLO ET DISCIPULI
ET INTERROGAVIT ILLOS DICENS
QUEM ME DICUNT ESSE TURBAE
AT ILLI RESPONDERUNT ET DIXE
RUNT IOHANNEM BAPTISTAM
ALII AUTEM HELIAM
ALII QUIA PROPHETA UNUS
DE PRIORIBUS SURREXIT
DIXIT AUTEM ILLIS
VOS AUTEM QUEM ME ESSE
DICITIS
RESPONDENS SIMON PETRUS
DIXIT XPM DI
AT ILLE INCREPANS ILLOS PRAECE
PIT NE CUI DICERENT HOC DICENS
QUIA OPORTET FILIUM HOMI
NIS MULTA PATI
ET REPROBARI A SENIORIBUS
ET PRINCIPIBUS SACERDOTUM
ET SCRIBIS ET OCCIDI
ET TERTIA DIE RESURGERE
DICEBAT AUTEM AD OMNES
SI QUIS VULT POST ME VENIRE
ABNEGET SE IPSUM
ET TOLLAT CRUCEM SUAM
COTTIDIE ET SEQUATUR ME
QUI ENIM VOLUERIT ANIMAM
SUAM SALVAM FACERE
PERDET ILLAM
NAM QUI PERDIDERIT ANIMAM
SUAM PROPTER ME
SALVAM FACIET ILLAM
QUID ENIM PROFICIT HOMO
SI LUCRETUR UNIVERSUM
MUNDUM
SE AUTEM IPSUM PERDAT

et detrimentum sui faciat
Nam qui me erubuerit
et meos sermones
hunc filius hominis erubescet
cum venerit in maiestate
sua et patris
xxxvii et sanctorum angelorum
dico autem vobis
vere sunt aliqui hic stantes
qui non gustabunt mortem
donec videant regnum di
Factum est autem post haec
verba fere dies octo
et assumsit petrum et iaco
bum et iohannen
et ascendit in montem
ut oraret
et factum est dum oraret
species vultus eius altera
et vestitus eius albus
refulgens
et ecce duo viri loquebantur
tur cum eo
erant autem moses et he
lias visi in maiestate
et dicebant excessum eius
quem completurus erat
in hierusalem
petrus vero et qui cum
illo gravati erant somno
et evigilantes viderunt
maiestatem eius
et duos viros qui stabant
cum illo
et factum est dum disce
derent ab illo
ait petrus ad ihm praecep
tor bonum est nos hic esse
et faciamus tria tabernacula
unum tibi et unum mosi
et unum heliae
nesciens quid diceret
haec autem illo loquente
facta est nubes et obumbra
uit eos

et timuerunt intrantibus
illis in nubem
et vox facta est de nube dicens
hic est filius meus dilectus
ipsum audite
et dum fie ret vox
inventus est ihs solus
et ipsi tacuerunt
et nemini dixerunt in illis
diebus quicquam ex his
xxxviii quae viderant
Factum est autem in sequen
ti die descendentibus illis
de monte
occurrit illi turba multa
et ecce vir de turba
exclamavit dicens
magister obsecro te respice
in filium meum quia
unicus est mihi
et ecce sps apprehendit
illum et subito clamat
et elidit et dissipat eum
cum spuma et vix discedit
dilanians eum
et rogavi discipulos tuos
ut eicerent illum
et non potuerunt
respondens autem ihs dixit
o generatio infidelis
et perversa
usquequo ero apud vos
et patiar vos
adduc filium tuum
et cum accederet elisit illum
daemonium et dissipavit
et increpavit ihs spm in
mundum et sanavit puerum
et reddidit illum patri eius
Stupebant autem omnes
in magnitudine dei
omnibus que mirantibus
in omnibus quae faciebat
xxxix dixit ad discipulos suos

PONITE UOS IN CORDIBUS UESTRIS
SERMONES ISTOS
FILIUS ENIM HOMINIS FUTURUS
EST UT TRADATUR IN MANUS
HOMINUM
AT ILLI IGNORABANT UERBUM
ISTUD
ET ERAT UELATUM ANTE EOS
UT NON SENTIRENT ILLUD
ET TIMEBANT INTERROGARE EUM
DE HOC UERBO
INTRAUIT AUTEM COGITATIO
IN EOS QUIS EORUM MAIOR
ESSET
AT IHS UIDENS COGITATIONES
CORDIS ILLORUM
ADPREHENDENS PUERUM
STATUIT EUM SECUS SE
ET AIT ILLIS
QUICUMQUE SUSCEPERIT
PUERUM ISTUM IN NOMINE
MEO ME RECIPIT
ET QUICUMQUE ME RECEPIT
RECIPIT EUM QUI ME MISIT
NAM QUI MINOR EST INTER
OMNES UOS HIC MAIOR EST
RESPONDENS AUTEM IOHAN
NES DIXIT
PRAECEPTOR UIDIMUS QUENDAM
IN NOMINE TUO EICIENTEM
DAEMONIA ET PROHIBUIMUS EUM
QUIA NON SEQUITUR NOBISCUM
ET AIT AD ILLUM IHS
NOLITE PROHIBERE
QUI ENIM NON EST ADUERSUS
UOS PRO UOBIS EST
FACTUM EST AUTEM DUM COM
PLERENTUR DIES ADSUMTIO
NIS EIUS
XL ET IPSE FACIEM SUAM FIRMAUIT
UT IRET HIERUSALEM
ET MISIT NUNTIOS ANTE
CONSPECTUM SUUM
ET EUNTES INTRAUERUNT
IN CIUITATEM SAMARITANORUM
UT PARARENT ILLI
ET NON RECEPERUNT EUM
QUIA FACIES EIUS ERAT EUNTIS
HIERUSALEM
CUM UIDISSENT DISCIPULI EIUS
IACOBUS ET IOHANNES DIXERUNT
DNE UIS DICIMUS UT IGNIS
DESCENDAT DE CAELO
ET CONSUMAT ILLOS
ET CONUERSUS INCREPAUIT ILLOS
ET DIXIT NESCITIS CUIUS
SPIRITUS ESTIS
FILIUS HOMINIS NON UENIT
ANIMAS PERDERE SED SALUARE
ET ABIERUNT IN ALIUD CASTELLUM
FACTUM EST AUTEM AMBULAN
TIBUS ILLIS IN UIA
DIXIT QUIDAM AD ILLUM
SEQUAR TE QUOCUMQUE IERIS
ET AIT ILLI IHS
UULPES FOUEAS HABENT
ET UOLUCRES CAELI NIDOS
FILIUS AUTEM HOMINIS NON
HABET UBI CAPUT RECLINET
AIT AUTEM AD ALTERUM
SEQUERE ME
ILLE AUTEM DIXIT
DNE PERMITTE MIHI PRIMUM
IRE ET SEPELIRE PATREM MEUM
DIXITQUE IHS SINE UT MORTUI
SEPELIANT MORTUOS SUOS
TU AUTEM UADE ADNUNTIA
REGNUM DI
ET AIT ALTER SEQUAR TE DNE
SED PRIMUM PERMITTE MIHI
RENUNTIARE HIS QUI DOMI SUNT
AIT AD ILLUM IHS
NEMO MITTENS MANUM SUAM
IN ARATRUM ET ASPICIENS
XLI RETRO APTUS EST REGNO DI
POST HAEC AUTEM DESIGNAUIT
DNS ET ALIOS SEPTUAGINTA DUOS
ET MISIT ILLOS BINOS

ANTE FACIEM SUAM
IN OMNEM CIUITATEM ET LOCUM
QUO ERAT IPSE UENTURUS
ET DICEBAT ILLIS
MESSIS QUIDEM MULTA
OPERARII AUTEM PAUCI
ROGATE ERGO DOMINUM MESSIS
UT MITTAT OPERARIOS
IN MESSEM SUAM
ITE ECCE EGO MITTO UOS
SICUT AGNOS INTER LUPOS
NOLITE PORTARE SACCULUM
NEQUE PERAM
NEQUE CALCIAMENTA
ET NEMINEM PER UIAM
SALUTAUERITIS
IN QUAMCUMQUE DOMUM
INTRAUERITIS
PRIMUM DICITE PAX HUIC DOMUI
ET SI IBI FUERIT FILIUS PACIS
REQUIESCET SUPER ILLUM
PAX UESTRA
SIN AUTEM AD UOS REUERTETUR
IN EADEM AUTEM DOMO MANETE
EDENTES ET BIBENTES
QUAE APUD ILLOS SUNT
DIGNUS ENIM EST OPERARIUS
MERCEDE SUA
NOLITE TRANSIRE DE DOMO
IN DOMUM
ET IN QUAMCUMQUE CIUITATEM
INTRAUERITIS ET SUSCEPE
RINT UOS
MANDUCATE QUAE APPONUN
TUR UOBIS
ET CURATE INFIRMOS QUI IN
ILLA SUNT
ET DICITE ILLIS APPROPINQUA
UIT IN UOS REGNUM DI
IN QUAMCUMQUE CIUITATEM
INTRAUERITIS ET NON RECE
PERINT UOS
EXEUNTES IN PLATEAS EIUS DICITE
ETIAM PULUEREM QUI ADHESIT
NOBIS DE CIUITATE UESTRA
EXTERGIMUS IN UOS
TAMEN HOC SCITOTE QUIA
APPROPINQUAUIT REGNUM DI
DICO UOBIS QUIA SODOMIS
IN DIE ILLA REMISSIUS ERIT
QUAM ILLI CIUITATI
UAE TIBI CORAZAIN
UAE TIBI BETHSAIDA
QUIA SI IN TYRO ET SIDONE
FACTAE FUISSENT UIRTUTES
QUAE IN UOBIS FACTAE SUNT
OLIM IN CILICIO ET CINERE
SEDENTES PAENITERENT
UERUMTAMEN TYRO ET SIDONI
REMISSIUS ERIT IN IUDICIO
QUAM UOBIS
ET TU CAPHARNAUM USQUE
IN CAELUM EXALTATA
USQUE AD INFERNUM DEMER
GERIS
QUI UOS AUDIT ME AUDIT
ET QUI UOS SPERNIT ME SPERNIT
QUI AUTEM ME SPERNIT
SPERNIT EUM QUI ME MISIT
REUERSI SUNT AUTEM SEPTUA
GINTA DUO CUM GAUDIO DICENTES
DNE ETIAM DAEMONIA SUBICI
UNTUR NOBIS IN NOMINE TUO
ET AIT ILLIS UIDEBAM SATANAN
SICUT FULGUR DE CAELO
CADENTEM
ECCE DEDI UOBIS POTESTATEM
CALCANDI SUPRA SERPENTES
ET SCORPIONES
ET SUPRA OMNEM UIRTUTEM
INIMICI
ET NIHIL UOBIS NOCEBIT
UERUMTAMEN IN HOC NOLITE
GAUDERE QUIA SPS UOBIS
SUBICIUNTUR
GAUDETE AUTEM QUOD
NOMINA UESTRA SCRIPTA
SUNT IN CAELIS

xli
In ipsa hora exultavit spu sco
et dixit
confiteor tibi pater
dne caeli et terrae
quod abscondisti haec a sapi
entibus et prudentibus
et revelasti ea parvulis
etiam pater quia sic placuit
ante te
Omnia mihi tradita sunt
a patre
et nemo scit quis sit filius
nisi pater
et quis sit pater nisi filius
et cui voluerit filius revelare
Et conversus ad discipulos
suos dixit
beati oculi qui vident
quae videtis
dico enim vobis
quod multi prophetae et re
ges voluerunt videre quae
vos videtis et non viderunt
et audire quae auditis et non
xlii audierunt
Et ecce quidam legis
peritus surrexit
temptans eum et dicens
magister quid faciendo vitam
aeternam possidebo
at ille dixit ad eum
in lege quid scriptum est
quomodo legis
ille respondens dixit
diliges dnm dm tuum
ex toto corde tuo
et ex tota anima tua
et ex omnibus viribus tuis
et ex omni mente tua
et proximum tuum
sicut te ipsum
dixitque illi recte respondisti
hoc fac et vives
Ille autem volens iustificare
xliii
se ipsum dixit ad ihm
et quis est meus proximus
suspiciens autem ihs dixit
homo quidam descendebat
ab hierusalem in hiericho
et incidit in latrones
qui etiam despoliaverunt eum
et plagis inpositis abierunt
semivivo relicto
accidit autem ut sacerdos
quidam descenderet
eadem via
et viso illo praeterivit
similiter et levita cum
esset secus locum et vide
ret eum transiit
samaritanus autem quidam
iter transiens venit
secus eum
et videns eum misericordia
motus est
et appropians alligavit
vulnera eius
infundens oleum et vinum
et inponens illum
in iumentum suum
duxit in stabulum
et curam eius egit
et altera die protulit duos
denarios et dedit stabu
lario et ait
curam illius habe
et quodcumque supererroga
veris ego cum rediero
reddam tibi
quis horum trium videtur
tibi proximus fuisse illi
qui incidit in latrones
at ille dixit
qui fecit misericordiam
in illum
et ait illi ihs
vade et tu fac similiter
Factum est autem dum irent

et ipse intravit in quoddam
castellum
et mulier quaedam martha
nomine excepit illum
in domum suam
et huic erat soror
nomine maria
quae etiam sedens secus
pedes dni audiebat
verbum illius
martha autem satagebat
circa frequens ministerium
quae stetit et ait
dne non est tibi curae
quod soror mea reliquit
me solam ministrare
dic ergo illi ut me adiuvet
et respondens dixit illi dns
martha martha sollicita es
et turbaris circa plurima
porro unum est necessarium
maria optimam partem elegit
xlv quae non auferetur ab ea
Et factum est cum esset
in loco quodam orans
ut cessavit dixit unus ex di
scipulis eius ad eum
dne doce nos orare
sicut et iohannes docuit
discipulos suos
et ait illis cum oratis dicite
Pater sanctificetur nomen tuum
adveniat regnum tuum
panem nostrum cotidianum
da nobis cotidie
et dimitte nobis peccata
nostra
siquidem et ipsi dimittimus
omni debenti nobis
et ne nos inducas in tempta
xlvi tionem
Et ait ad illos
quis vestrum habebit amicum
et ibit ad illum media nocte
et dicet illi
amice commoda mihi tres panes
quoniam amicus meus venit
de via ad me
et non habeo quod ponam
ante illum
et ille deintus dicat
noli mihi molestus esse
iam ostium clausum est
et pueri mei mecum sunt
in cubili
non possum surgere
et dare tibi
et ille si perseveraverit
pulsans dico vobis
et si non dabit illi surgens
eo quod amicus eius sit
propter inprobitatem tamen
eius surget et dabit illi
quot habet necessarios
Et ego vobis dico
petite et dabitur vobis
quaerite et invenietis
pulsate et aperietur vobis
omnis enim qui petit accipit
et qui quaerit invenit
et pulsanti aperietur
quis autem ex vobis patrem
petit panem
numquid lapidem dabit illi
aut si piscem
numquid pro pisce serpen
tem dabit illi
aut si petierit ovum
numquid porriget illi
scorpionem
si ergo vos cum sitis mali
nostis bona data dare
filiis vestris
quanto magis pater vester
de caelo dabit spm bonum
xlvii petentibus se
Et erat eiciens daemonium
et illud erat mutum

et cum eiecisset daemonium
locutus est mutus
et admiratae sunt turbae
Quidam autem ex eis dixerunt
in beelzebub principem daemo
niorum eicit daemonia
Et alii temtantes signum
de caelo quaerebant ab eo
Ipse autem ut uidit cogitati
ones eorum dixit eis
omne regnum in se ipso
diuisum desolatur
et domus supra domum cadit
si autem et satanas in se
ipsum diuisus est
quomodo stabit regnum
ipsius
quia dicitis in beelzebub
eicere me daemonia
si autem ego in beelzebub
eicio daemonia
filii uestri in quo eiciunt
ideo ipsi iudices uestri erunt
porro si in digito dei
eicio daemonia
profecto praeuenit
in uos regnum dei
Cum fortis armatus custo
dit atrium suum
in pace sunt ea quae possidet
si autem fortior illo super
ueniens uicerit eum
uniuersa arma eius auferet
in quibus confidebat
et spolia eius distribuet
qui non est mecum
aduersum me est
et qui non colligit mecum
dispergit
Cum inmundus spiritus
exierit de homine
perambulat per loca inaquosa
quaerens requiem et non
inueniens dicit
reuertar in domum meam
unde exiui
et cum uenerit inuenit
scopis mundatam
Tunc uadit et adsumit
septem alios spiritus
nequiores se
et ingressi habitant ibi
et fiunt nouissima hominis
illius peiora prioribus
Factum est autem
cum haec diceret
extollens uocem quaedam
mulier de turba dixit illi
Beatus uenter qui te portauit
et ubera quae suxisti
At ille dixit
quippini beati qui audiunt
uerbum dei et custodiunt
Turbis autem concurren
tibus coepit dicere
generatio haec
generatio nequam est
signum quaerit
et signum non dabitur illi
nisi signum ionae
Nam sicut ionas fuit signum
nineuitis
ita erit et filius hominis
generationi isti
Regina austri surget in iudicio
cum uiris generationis huius
et condemnabit illos
quia uenit a finibus terrae
audire sapientiam salomonis
et ecce plus salomone hic
Uiri nineuitae surgent
in iudicio cum generatione
hac et condemnabunt illam
quia paenitentiam egerunt
ad praedicationem ionae
et ecce plus iona hic
Nemo lucernam accendit
et in abscondito ponit

neque sub modio
sed supra candelabrum
ut qui ingrediuntur
lumen videant
Lucerna corporis tui
est oculus tuus
si oculus tuus fuerit simplex
totum corpus tuum
lucidum erit
si autem nequam fuerit
etiam corpus tuum
tenebrosum erit
vide ergo ne lumen quod
in te est tenebrae sint
si ergo corpus tuum totum
lucidum fuerit
non habens aliquam partem
tenebrarum
erit lucidum totum
et sicut lucerna fulgoris
inluminabit te
Et cum loqueretur
rogavit illum quidam phari
saeus ut pranderet apud se
et ingressus recubuit
pharisaeus autem coepit
intra se reputans dicere
quare non baptizatus esset
ante prandium
et ait dominus ad illum
nunc vos pharisaei quod de
foris est calicis et catini
mundatis
quod autem intus est vestrum
plenum est rapina
et iniquitate
stulti nonne qui fecit
quod de foris est
etiam id quod de intus est fecit
verum tamen quod super
est date elemosynam
et ecce omnia munda sunt
vobis
Sed vae vobis pharisaeis

qui decimatis mentam et
rutam et omne holus
et praeteritis iudicium
et caritatem dei
haec autem oportuit facere
et illa non omittere
Vae vobis pharisaeis
qui diligitis primas cathe
dras in synagogis et salu
tationes in foro
Vae vobis quia estis ut monu
menta quae non parent
et homines ambulantes
supra nesciunt
Respondens autem quidam
ex legis peritis ait illi
magister haec dicens etiam
nobis contumeliam facis
at ille ait
et vobis legis peritis vae
quia oneratis homines oneribus
quae portari non possunt
et ipsi uno digito vestro
non tangitis sarcinas
Vae vobis qui aedificatis mo
numenta prophetarum
patres autem vestri occide
runt illos
profecto testificamini
quod consentitis operibus
patrum vestrorum
quoniam quidem ipsi eos
occiderunt
vos autem aedificatis
eorum sepulchra
Propterea et sapientia di
xit
mittam ad illos prophetas
et apostolos
et ex illis occident
et persequentur
ut inquiratur sanguis
omnium prophetarum
qui effusus est a constitutione

mundi a generatione ista
a sanguine abel usque ad san
guinem zachariae
qui periit inter altare
et aedem
ita dico uobis requiretur
ab hac generatione
Uae uobis legis peritis
quia tulistis clauem scientiae
ipsi non introistis
et eos qui introibant
prohibuistis
Cum haec ad illos diceret
coeperunt pharisaei et legis
periti grauiter insistere
et os eius opprimere
de multis insidiantes
et quaerentes capere aliquid
ex ore eius ut accusarent eum
multis autem turbis circum
stantibus ita ut se inuicem
conculcarent
coepit dicere ad discipu
los suos
Adtendite a fermento
pharisaeorum quod est
hypocrisis
Nihil autem opertum est
quod non reueletur
neque absconditum
quod non sciatur
quoniam quae in tenebris
dixistis in lumine dicentur
et quod in aurem locuti
estis in cubiculis
praedicabitur in tectis
dico autem uobis amicis meis
ne terreamini ab his qui
occidunt corpus
et post haec non habent
amplius quod faciant
ostendam autem uobis
quem timeatis
timete eum qui postquam
occiderit habet potesta
tem mittere in gehennam
ita dico uobis hunc timete
nonne quinque passeres
ueneunt dupondio
et unus ex illis non est in
oblivione coram deo
sed et capilli capitis uestri
omnes numerati sunt
nolite ergo timere
multis passeribus pluris estis
dico autem uobis
omnis quicumque confes
sus fuerit in me coram
hominibus
et filius hominis confitebi
tur in illo coram angelis dei
Qui autem negauerit me
coram hominibus
denegabitur coram angelis dei
Et omnis qui dicit uerbum
in filium hominis
remittetur illi
ei autem qui in spiritum sanctum
blasphemauerit
non remittetur
Cum autem inducent uos
in synagogas
et ad magistratus et pote
states
nolite solliciti esse qualiter
aut quid respondeatis
aut quid dicatis
spiritus enim sanctus docebit uos
in ipsa hora quae oporteat
dicere
LII Ait autem quidam ei de turba
magister dic fratri meo
ut diuidat mecum
hereditatem
at ille dixit ei
homo quis me constituit
iudicem aut diuisorem
super uos

dixitque ad illos
uidete et cauete ab omni
auaritia
quia non in abundantia cuius
quam uita eius est
ex his quae possidet
Dixit autem similitudinem
ad illos dicens
hominis cuiusdam diuitis
uberes fructus ager attulit
et cogitabat intra se dicens
quid faciam quod non habeo
quo congregem fructus
meos
et dixit hoc faciam
destruam horrea mea
et maiora faciam
et illuc congregabo omnia
quae nata sunt mihi
et bona mea
et dicam animae meae
anima habes multa bona
posita in annos plurimos
requiesce comede bibe
epulare
dixit autem illi ds̄
stulte hac nocte animam
tuam repetunt a te
quae autem parasti
cuius erunt
sic est qui sibi thesaurizat
et non est in dm̄ diues
Dixit que ad discipulos suos
ideo dico uobis
nolite solliciti esse animae
quid manducetis
neque corpori quid uesti
amini
anima plus est quam esca
et corpus quam uestimentum
considerate coruos quia non
seminant neque metunt
quibus non est cellarium
neque horreum

et ds̄ pascit illos
quanto magis uos pluris
estis illis
quis autem uestrum cogi
tando potest adicere
ad staturam suam
cubitum unum
si ergo neque quod minimum
est potestis
quid de ceteris solliciti estis
considerate lilia
quomodo crescunt
non laborant non nent
dico autem uobis
nec salomon in omni gloria
sua uestiebatur sicut
unum ex istis
si autem faenum quod
hodie in agro est
et cras in clibanum mittitur
ds̄ sic uestit
quanto magis uos pusillae fidei
et uos nolite quaerere
quid manducetis
aut quid bibatis
et nolite in sublime tolli
haec enim omnia gentes
mundi quaerunt
pater autem uester scit
quoniam his indigetis
uerum tamen quaerite
regnum dī
et haec omnia adicientur
Lm uobis
Nolite timere pusillus grex
quia complacuit patri uestro
dare uobis regnum
Uendite quae possidetis
et date elemosynam
Facite uobis sacculos
qui non ueterescunt
thesaurum non deficien
tem in caelis
quo fur non appropiat

neque tinea corrumpit
ubi enim thesaurus uester
est ibi et cor uestrum erit
Sint lumbi uestri praecincti
et lucernae ardentes
et uos similes hominibus
expectantibus dominum
suum quando reuertatur
a nuptiis
ut cum uenerit et pulsaue
rit confestim aperiant ei
Beati serui illi quos cum
uenerit dns inuenerit
uigilantes
amen dico uobis
quod praecinget se et faciet
illos discumbere
et transiens ministrabit illis
et si uenerit in secunda uigilia
et si in tertia uigilia uenerit
et ita inuenerit
beati sunt serui illi
Hoc autem scitote
quoniam si sciret pater
familias qua hora fur
ueniret
uigilaret utique et non sine
ret perfodiri domum suam
et uos estote parati
quia qua hora non putatis
filius hominis uenit
Ait autem ei petrus
dne ad nos dicis hanc parabo
lam an ad omnes
dixit autem dns
quis putas est fidelis dispe
sator et prudens
quem constituet dns
super familiam suam
ut det illis in tempore
tritici mensuram
Beatus ille seruus
quem cum uenerit dns
inuenerit ita facientem

uere dico uobis
quia supra omnia quae possi
det constituet illum
Quod si dixerit seruus ille
in corde suo
moram facit dns meus uenire
et coeperit percutere
pueros et ancillas
et edere et bibere et inebriari
ueniet dns serui illius
in die qua non sperat
et hora qua nescit
et diuidet eum partemque eius
cum infidelibus ponet
Ille autem seruus qui cogno
uit uoluntatem dni sui
et non praeparauit
et non fecit secundum
uoluntatem eius
uapulabit multis
qui autem non cognouit
et fecit digna plagis
uapulabit paucis
omni autem cui multum
datum est
multum quaeretur ab eo
et cui commendauerunt
multum plus petent ab eo
Ignem ueni mittere in terra
et quid uolo nisi accendatur
baptisma autem habeo
baptizari
et quomodo coartor
usque dum perficiatur
putatis quia pacem ueni
dare in terram
non dico uobis sed separationem
erunt enim ex hoc quinque
in domo una diuisi
tres in duo et duo in tres
diuidentur
pater in filium
et filius in patrem suum
mater in filiam

ET PILIA IN MATREM
SOCRUS IN NURUM SUAM
ET NURUS IN SOCRUM SUAM
DICEBAT AUTEM ET AD TURBAS
CUM VIDERITIS NUBEM
ORIENTEM AB OCCASU
STATIM DICITIS NIMBUS VENIT
ET ITA FIT
ET CUM AUSTRUM FLANTEM
DICITIS QUIA AESTUS ERIT ET FIT
HYPOCRITAE FACIEM TERRAE
ET CAELI NOSTIS PROBARE
HOC AUTEM TEMPUS
QUOMODO NON PROBATIS
QUID AUTEM ET A VOBIS IPSIS
NON IUDICATIS QUOD IUSTUM EST
CUM AUTEM VADIS CUM ADVER
SARIO TUO AD PRINCIPEM IN VIA
DA OPERAM LIBERARI AB ILLO
NE FORTE TRAHAT TE APUD
IUDICEM
ET IUDEX TRADAT TE EXACTORI
ET EXACTOR MITTAT TE
IN CARCEREM
DICO TIBI NON EXIES INDE
DONEC ETIAM NOVISSIMUM
MINUTUM REDDAS
ADERANT AUTEM QUIDAM
IPSO IN TEMPORE
NUNTIANTES ILLI DE GALILAEIS
QUORUM SANGUINEM PILATUS
MISCUIT CUM SACRIFICIIS EORUM
ET RESPONDENS DIXIT ILLIS
PUTATIS QUOD HI GALILAEI
PRAE OMNIBUS GALILAEIS
PECCATORES FUERUNT
QUIA TALIA PASSI SUNT
NON DICO VOBIS
SED NISI PAENITENTIAM HABUE
RITIS OMNES SIMILITER
PERIBITIS
SICUT ILLI DECEM ET OCTO
SUPRA QUOS CECIDIT TURRIS
IN SILOAM ET OCCIDIT EOS
PUTATIS QUIA ET IPSI DEBITORES
FUERUNT PRAETER OMNES
HOMINES HABITANTES IN HIE
RUSALEM
NON DICO VOBIS
SED SI NON PAENITENTIAM EGERITIS
OMNES SIMILITER PERIBITIS
DICEBAT AUTEM HANC SIMILI
TUDINEM
ARBOREM FICI HABEBAT QUIDAM
PLANTATAM IN VINEA SUA
ET VENIT QUAERENS FRUCTUM
IN ILLA ET NON INVENIT
DIXIT AUTEM AD CULTOREM
VINEAE
ECCE ANNI TRES SUNT EX QUO
VENIO QUAERENS FRUCTUM
IN FICULNEA HAC ET NON INVENIO
SUCCIDE ERGO ILLAM UT QUID
ETIAM TERRAM OCCUPAT
AT ILLE RESPONDENS DICIT ILLI
DOMINE DIMITTE ILLAM ET HOC
ANNO USQUE DUM FODIAM
CIRCA ILLAM
ET MITTAM STERCORA
ET SI QUIDEM FECERIT FRUCTUM
SIN AUTEM IN FUTURUM
SUCCIDES EAM
ERAT AUTEM DOCENS IN SYNA
GOGA EORUM SABBATIS
ET ECCE MULIER QUAE HABEBAT
SPM INFIRMITATIS ANNIS
DECEM ET OCTO
ET ERAT INCLINATA
NEC OMNINO POTERAT SURSUM
RESPICERE
QUAM CUM VIDISSET IHS
VOCAVIT AD SE ET AIT ILLI
MULIER DIMISSA ES AB INFIR
MITATE TUA
ET INPOSUIT ILLI MANUS
ET CONFESTIM ERECTA EST
ET GLORIFICABAT DM
RESPONDENS AUTEM ARCHISYNA
GOGUS

INDIGNANS QUIA SABBATO CURAS
SET IHS DICEBAT TURBAE
SEX DIES SUNT IN QUIBUS OPOR
TET OPERARI
IN HIS ERGO UENITE ET CURAMINI
ET NON IN DIE SABBATI
RESPONDENS AUTEM AD ILLUM
DNS ET DIXIT
HYPOCRITAE UNUSQUISQUE
UESTRUM SABBATO NON SOLUIT
BOUEM SUUM AUT ASINUM
A PRAESEPIO
ET DUCIT ADAQUARE
HANC AUTEM FILIAM ABRAHAE
QUAM ALLIGAUIT SATANAS
ECCE DECEM ET OCTO ANNIS
NON OPORTUIT SOLUI A UINCULO
ISTO DIE SABBATI
ET CUM HAEC DICERET
ERUBESCEBANT OMNES
ADUERSARII EIUS
ET OMNIS POPULUS GAUDEBAT
IN UNIUERSIS QUAE GLORIOSE
FIEBANT AB EO
DICEBAT ERGO CUI SIMILE EST
REGNUM DI
ET CUI SIMILE ESSE EXISTIMABO
ILLUD
SIMILE EST GRANO SINAPIS
QUOD ACCEPTUM HOMO MISIT
IN HORTUM SUUM
ET CREUIT ET FACTUM EST
IN ARBOREM MAGNAM
ET UOLUCRES CAELI REQUIEUE
RUNT IN RAMIS EIUS
ET ITERUM DIXIT
CUI SIMILE AESTIMABO REGNUM
ET CUI SIMILE EST
FERMENTO QUOD ACCEPTUM
MULIER ABSCONDIT IN FARI
NAE SATA TRIA
DONEC FERMENTARETUR TOTU
ET IBAT PER CIUITATES ET CA
STELLA DOCENS

ET ITER FACIENS IN HIERUSALEM
AIT AUTEM ILLI QUIDAM
DNE SI PAUCI SUNT QUI SALUANTUR
IPSE AUTEM DIXIT AD ILLOS
CONTENDITE INTRARE PER
ANGUSTAM PORTAM
QUIA MULTI DICO UOBIS QUAE
RUNT INTRARE ET NON POTERUNT
CUM AUTEM INTRAUERIT
PATER FAMILIAS
ET CLUSERIT OSTIUM
ET INCIPIETIS FORIS STARE
ET PULSARE OSTIUM
DICENTES DNE APERI NOBIS
ET RESPONDENS DICET UOBIS
NESCIO UOS UNDE SITIS
TUNC INCIPIETIS DICERE
MANDUCAUIMUS CORAM TE
ET BIBIMUS
ET IN PLATEIS NOSTRIS DOCUISTI
ET DICET UOBIS NESCIO UOS
UNDE SITIS
DISCEDITE A ME OMNES OPERA
RII INIQUITATIS
IBI ERIT FLETUS ET STRIDOR
DENTIUM
CUM UIDERITIS ABRAHAM
ET ISAAC ET IACOB
ET OMNES PROPHETAS INTROIRE
IN REGNO DI
UOS AUTEM EXPELLI FORAS
ET UENIENT AB ORIENTE ET OCCI
DENTE ET AQUILONE ET AUSTRO
ET ACCUMBENT IN REGNO DI
ET ECCE SUNT NOUISSIMI
QUI ERUNT PRIMI
ET SUNT PRIMI
QUI ERUNT NOUISSIMI
LXVI IN IPSA DIE ACCESSERUNT
QUIDAM PHARISAEORUM
DICENTES ILLI
EXI ET UADE HINC QUIA HERODES
UULT TE OCCIDERE
ET AIT ILLIS ITE DICITE UULPI ILLI

ecce eicio daemonia et sanita
tes perficio hodie et cras
et tertia consummor
verum tamen oportet me
hodie et cras et sequenti
ambulare
quia non capit prophetam
perire extra hierusalem
hierusalem hierusalem
quae occidis prophetas
et lapidas eos qui mittun
tur ad te
quotiens volui congregare
filios tuos
quemadmodum avis nidum
suum sub pinnis et noluisti
ecce relinquitur vobis
domus vestra
dico autem vobis
quia non videbitis me
donec veniat cum dicetis
benedictus qui venit
in nomine dni
et factum est cum intraret
in domum cuiusdam prin
cipis pharisaeorum sabbato
manducare panem
et ipsi observabant eum
et ecce homo quidam hydro
picus erat ante illum
et respondens ihs dixit ad le
gis peritos et pharisaeos
licet sabbato curare
at illi tacuerunt
ipse vero adprehensum
sanavit ac dimisit
et respondens ad illos dixit
cuius vestrum asinus aut
bos in puteum cadet
et non continuo extrahet
illum die sabbati
et non poterant ad haec
respondere illi
dicebat autem et ad invitatos

parabolam
intendens quomodo primos
accubitus eligerent
dicens ad illos cum invita
tus fueris ad nuptias
non discumbas in primo loco
ne forte honoratior te sit
invitatus ab eo
et veniens is qui te et illum
vocavit dicat tibi
da huic locum
et tunc incipias cum rubore
novissimum locum tenere
sed cum vocatus fueris vade
recumbe in novissimo loco
ut cum venerit qui te invita
vit dicat tibi
amice ascende superius
tunc erit tibi gloria coram
simul discumbentibus
quia omnis qui se exaltat
humiliabitur
et qui se humiliat exaltabitur
dicebat autem et ei qui se
invitaverat
cum facis prandium aut cenam
noli vocare amicos tuos
neque fratres tuos
neque cognatos
neque vicinos divites
ne forte et ipsi te reinvitent
et fiat tibi retributio
sed cum facis convivium
voca pauperes debiles
clodos caecos
et beatus eris
quia non habent retribu
ere tibi
retribuetur enim tibi
in resurrectione iustorum
haec cum audisset quidam
de simul discumbentibus
dixit ei
beatus qui manducabit panem

in regno di
LXIII At ipse dixit ei
Homo quidam fecit cenam
magnam et vocavit multos
et misit servum suum hora
cenae dicere invitatis ut
venirent
quia iam parata sunt omnia
et coeperunt simul omnes
excusare
primus dixit ei villam emi
et necesse habeo exire
et videre illam
rogo te habe me excusatum
et alter dixit
iuga boum emi quinque
et eo probare illa
rogo te habe me excusatum
et alius dixit uxorem duxi
et ideo non possum venire
et reversus servus nunti
avit haec domino suo
tunc iratus pater familias
dixit servo suo
exi cito in plateas et vicos
civitatis
et pauperes ac debiles
et caecos et claudos introduc
et ait servus
dne factum est ut imperasti
et adhuc locus est
et ait dns servo
exi in vias et saepes
et conpelle intrare
ut impleatur domus mea
dico autem vobis
quod nemo virorum illorum
qui vocati sunt gustavit
cenam meam
LX Ibant autem turbae multae
cum eo
et conversus dixit ad illos
si quis venit ad me
et non odit patrem suum
et matrem
et uxorem et filios
et fratres et sorores
adhuc autem et animam suam
non potest meus esse
discipulus
et qui non baiulat crucem
suam et venit post me
non potest meus esse
discipulus
Quis enim ex vobis volens
turrem aedificare
non ne prius sedens conputat
sumptus qui necessarii sunt
si habet ad perficiendum
ne posteaquam posuerit
fundamentum
et non potuerit perficere
omnes qui vident incipiant
inludere ei dicentes
quia hic homo coepit
aedificare
et non potuit consummare
aut qui rex iturus committere bellum adversum
alium regem
non sedens prius cogitat
si possit cum decem milibus
occurrere ei
qui cum viginti milibus
venit ad se
alioquin adhuc illo longe
agente legationem mittens
rogat ea quae pacis sunt
Sic ergo omnis ex vobis
qui non renuntiat omnibus
quae possidet
non potest meus esse
discipulus
Bonum est sal
si autem sal quoque evanuerit in quo condietur
neque in terram
neque in sterquilinium utile est

sed foras mittetur
qui habet aures audiendi
Lxi audiat
Erant autem appropinquan
tes ei publicani et peccato
res ut audirent illum
et murmurabant phari
saei et scribae dicentes
quia hic peccatores recipit
et manducat cum illis
Et ait ad illos parabolam
istam dicens
quis ex vobis homo qui habet
centum oves
et si perdiderit unam ex illis
nonne dimittit nonaginta
novem in deserto
et vadit ad illam quae
perierat donec inveniat
illam
et cum invenerit illam
inponit in umeros suos
gaudens
et veniens domum convo
cat amicos et vicinos
dicens illis
congratulamini mihi quia
inveni ovem meam
quae perierat
dico vobis quod ita gaudium
erit in caelo
super uno peccatore
paenitentiam habente
quam super nonaginta
novem iustis
qui non indigent
paenitentia
Aut quae mulier habens
dracmas decem
si perdiderit dracmam unam
nonne accendit lucernam
et everrit domum
et quaerit diligenter
donec inveniat

et cum invenerit convocat
amicas et vicinas dicens
congratulamini mihi
quia inveni dracmam
quam perdideram
Ita dico vobis
gaudium erit coram angelis dei
super uno peccatore
Lxii paenitentiam agente
Ait autem
homo quidam habuit duos
filios
et dixit adulescentior
ex illis patri
pater da mihi portionem
substantiae quae me
contingit
et divisit illis substantiam
et non post multos dies
congregatis omnibus
adulescentior filius peregre
profectus est in regione
longinquam
et ibi dissipavit substantiam
suam vivendo luxuriose
et postquam omnia
consummasset
facta est fames valida
in regione illa et ipse
coepit egere
et abiit et adhesit uni
civium regionis illius
et misit illum in villam suam
ut pasceret porcos
et cupiebat implere ven
trem suum de siliquis
quas porci manducabant
et nemo illi dabat
in se autem reversus dixit
quanti mercennarii patris
mei abundant panibus
ego autem hic fame pereo
surgam et ibo ad patrem
meum et dicam illi

pater peccavi in caelum
et coram te
et iam non sum dignus
vocari filius tuus
fac me sicut unum de mercen
nariis tuis
et surgens venit ad patrem
suum
cum autem adhuc longe esset
vidit illum pater ipsius
et misericordia motus est
et accurrens cecidit
supra collum eius
et osculatus est eum
dixitque ei filius
pater peccavi in caelum
et coram te
iam non sum dignus vocari
filius tuus
dixit autem pater ad ser
vos suos
cito proferte stolam pri
mam et induite illum
et date anulum in manum eius
et calciamenta in pedes
et adducite vitulum sagi
natum et occidite
et manducemus et epulemur
quia hic filius meus mor
tuus erat et revixit
perierat et inventus est
et coeperunt epulari
erat autem filius eius
senior in agro
et cum veniret et appro
pinquaret domui
audivit symphoniam
et chorum
et vocavit unum de servis
et interrogavit quae haec
essent
isque dixit illi
frater tuus venit et occidit
pater tuus vitulum sagina
tum

quia salvum illum recepit
indignatus est autem
et nolebat introire
pater ergo illius egressus
coepit rogare illum
at ille respondens dixit
patri suo
ecce tot annis servio tibi
et numquam mandatum
tuum praeterii
et numquam dedisti mihi
hedum ut cum amicis
meis epularer
sed postquam filius tuus
hic qui devoravit substan
tiam suam cum mere
tricibus
venit occidisti illi vitulum
saginatum
at ipse dixit illi
fili tu semper mecum es
et omnia mea tua sunt
epulari autem et gaudere
oportebat
quia frater tuus hic mortuus
erat et revixit
perierat et inventus est
LXI dicebat autem et ad disci
pulos suos
homo quidam erat dives
qui habebat vilicum
et hic diffamatus est apud
illum quasi dissipasset
bona ipsius
et vocavit illum et ait illi
quid hoc audio de te
redde rationem vilicatio
nis tuae
iam enim non poteris vilicare
ait autem vilicus intra se
quid faciam quia dominus meus
aufert a me vilicationem
fodere non valeo
mendicare erubesco

SCIO QUID FACIAM
UT CUM AMOTUS FUERO A UILI
CATIONE RECIPIANT ME IN DO
MOS SUAS
CONUOCATIS ITAQUE SINGULIS
DEBITORIBUS DOMINI SUI
DICEBAT PRIMO QUANTUM
DEBES DOMINO MEO
AT ILLE DIXIT
CENTUM CADOS OLEI
DIXITQUE ILLI ACCIPE CAUTIO
NEM TUAM
ET SEDE CITO SCRIBE QUINQUA
GINTA
DEINDE ALIO DIXIT
TU UERO QUANTUM DEBES
QUI AIT CENTUM CHOROS TRITICI
AIT ILLI ACCIPE LITTERAS TUAS
ET SCRIBE OCTOGINTA
ET LAUDAUIT DOMINUS UILICUM
INIQUITATIS QUIA PRUDEN
TER FECISSET
QUIA FILII HUIUS SAECULI
PRUDENTIORES FILIIS LUCIS
IN GENERATIONE SUA SUNT
ET EGO UOBIS DICO
FACITE UOBIS AMICOS DE MAM
MONA INIQUITATIS
UT CUM DEFECERITIS RECIPIAN
UOS IN AETERNA TABERNACULA
QUI FIDELIS EST IN MINIMO
ET IN MAIORI FIDELIS EST
ET QUI IN MODICO INIQUUS EST
ET IN MAIORI INIQUUS EST
SI ERGO IN INIQUO MAMMONAE
FIDELES NON FUISTIS
QUOD UERUM EST QUIS
CREDIT UOBIS
ET SI IN ALIENO FIDELES
NON FUISTIS
QUOD UESTRUM EST QUIS
DABIT UOBIS
NEMO SERUUS POTEST DUOBUS
DOMINIS SERUIRE
AUT ENIM UNUM ODIET
ET ALTERUM DILIGET
AUT UNUM ADHEREBIT
ET ALTERUM CONTEMNET
NON POTESTIS DEO SERUIRE
ET MAMMONAE
AUDIEBANT AUTEM OMNIA HAEC
PHARISAEI QUI ERANT AUARI
ET DERIDEBANT ILLUM
ET AIT ILLIS
UOS ESTIS QUI IUSTIFICATIS UOS
CORAM HOMINIBUS
DS AUTEM NOUIT CORDA UESTRA
QUIA QUOD HOMINIBUS ALTUM EST
ABOMINATIO EST ANTE DM
LEX ET PROPHETAE USQUE
AD IOHANNEN
EX EO REGNUM DEI EUANGELI
ZATUR
ET OMNIS IN ILLUD UIM FACIT
FACILIUS EST AUTEM CAELUM
ET TERRAM PRAETERIRE
QUAM DE LEGE UNUM
APICEM CADERE
OMNIS QUI DIMITTIT
UXOREM SUAM
ET DUCIT ALTERAM MOECHATUR
ET QUI DIMISSAM A UIRO
DUCIT MOECHATUR
HOMO QUIDAM ERAT DIUES
ET INDUEBATUR PURPURA
ET BYSSO
ET EPULABATUR COTIDIE
SPLENDIDE
ET ERAT QUIDAM MENDICUS
NOMINE LAZARUS
QUI IACEBAT AD IANUAM EIUS
ULCERIBUS PLENUS
CUPIENS SATURARI DE MICIS
QUAE CADEBANT DE MENSA
DIUITIS
SED ET CANES UENIEBANT
ET LINGEBANT ULCERA EIUS
FACTUM EST AUTEM UT MORE

RETUR MENDICUS
ET PORTARETUR AB ANGELIS
IN SINUM ABRAHAE
MORTUUS EST AUTEM ET DIVES
ET SEPULTUS EST IN INFERNO
ELEVANS AUTEM OCULOS SUOS
CUM ESSET IN TORMENTIS
VIDEBAT ABRAHAM A LONGE
ET LAZARUM IN SINU EIUS
ET IPSE CLAMANS DIXIT
PATER ABRAHAM MISERERE MEI
ET MITTE LAZARUM UT INTIN
GUAT EXTREMUM DIGITI
SUI IN AQUAM
UT REFRIGERET LINGUAM MEAM
QUIA CRUCIOR IN HAC FLAMMA
ET DIXIT ILLI ABRAHAM
FILI RECORDARE QUIA RECEPISTI
BONA IN VITA TUA
ET LAZARUS SIMILITER MALA
NUNC AUTEM HIC CONSOLATUR
TU VERO CRUCIARIS
ET IN HIS OMNIBUS INTER NOS
ET VOS CHAOS MAGNUM
FIRMATUM EST
UT HI QUI VOLUNT HINC TRANSIRE
AD VOS NON POSSINT
NEQUE INDE HUC TRANSMEARE
ET AIT ROGO ERGO TE PATER
UT MITTAS EUM IN DOMUM
PATRIS MEI
HABEO ENIM QUINQUE FRATRES
UT TESTETUR ILLIS
NE ET IPSI VENIANT IN LOCUM
HUNC TORMENTORUM
ET AIT ILLI ABRAHAM
HABENT MOSEN ET PROPHE
TAS AUDIANT ILLOS
AT ILLE DIXIT NON PATER ABRAHAM
SED SI QUIS EX MORTUIS IERIT
AD EOS PAENITENTIAM AGENT
AIT AUTEM ILLI
SI MOSEN ET PROPHETAS
NON AUDIUNT

NEQUE SI QUIS EX MORTUIS SURRE
XERIT CREDENT
ET AD DISCIPULOS SUOS AIT
INPOSSIBILE EST UT NON VENI
ANT SCANDALA
VAE AUTEM ILLI PER QUEM
VENIUNT
UTILIUS EST ILLI SI LAPIS MOLARIS
INPONATUR CIRCA COLLUM
EIUS ET PROICIATUR IN MARE
QUAM UT SCANDALIZET UNUM
DE PUSILLIS ISTIS
ATTENDITE VOBIS
SI PECCAVERIT FRATER TUUS
INCREPA ILLUM
ET SI PAENITENTIAM EGERIT
DIMITTE ILLI
ET SI SEPTIES IN DIE PECCAVE
RIT IN TE
ET SEPTIES IN DIE CONVERSUS
FUERIT AD TE DICENS PAENI
TET ME DIMITTE ILLI
ET DIXERUNT APOSTOLI DNO
ADAUGE NOBIS FIDEM
DIXIT AUTEM DNS
SI HABERETIS FIDEM SICUT
GRANUM SINAPIS
DICERETIS HUIC ARBORI MORO
ERADICARE ET TRANSPLANTARE
IN MARE ET OBOEDIRET VOBIS
QUIS AUTEM VESTRUM HABENS
SERVUM ARANTEM AUT
PASCENTEM
QUI REGRESSO DE AGRO DICET
ILLI STATIM TRANSI RECUMBE
ET NON DICET EI PARA QUOD
CENEM
ET PRAECINGE TE ET MINISTRA MIHI
DONEC MANDUCEM ET BIBAM
ET POST HAEC TU MANDUCABIS
ET BIBES
NUMQUID GRATIAM HABET
SERVO ILLI
QUIA FECIT QUAE SIBI IMPERAVERAT

non puto sic et uos
cum feceritis omnia quae
praecepta sunt uobis
dicite serui inutiles sumus
quod debuimus facere fecimus
LXVIII Et factum est dum iret
in hierusalem
transiebat per mediam sama
riam et galilaeam
et cum ingrederetur quod
dam castellum
occurrerunt ei decem uiri
leprosi
qui steterunt a longe
et leuauerunt uocem dicentes
ihu praeceptor miserere
nostri
quos ut uidit dixit
ite ostendite uos sacerdotib·
et factum est dum irent
mundati sunt
unus autem ex illis
ut uidit quia mundatus est
regressus est cum magna
uoce magnificans dm
et cecidit in faciem ante
pedes eius gratias agens
et hic erat samaritanus
respondens autem ihs dixit
nonne decem mundati sunt
et nouem ubi sunt
non est inuentus qui rediret
et daret gloriam do
nisi hic alienigena
et ait illi surge uade
quia fides tua te saluum
fecit
LXIX Interrogatus autem a phari
saeis quando uenit
regnum di
respondit eis et dixit
non uenit regnum di
cum obseruatione
neque dicent ecce hic

aut ecce illic
ecce enim regnum di
intra uos est
Et ait ad discipulos
uenient dies
quando desideretis uidere
unum diem filii hominis
et non uidebitis
Et dicent uobis ecce hic
ecce illic nolite ire
neque sectemini
Nam sicut fulgur coruscans
de sub caelo
in ea quae sub caelo sunt fulget
ita erit filius hominis
in die sua
Primum autem oportet
illum multa pati
et reprobari a generati
one hac
Et sicut factum est
in diebus noe
ita erit et in die filii hominis
edebant et bibebant
uxores ducebant
et dabantur ad nuptias
usque in diem qua intrauit
noe in arcam
et uenit diluuium
et perdidit omnes
Similiter sicut factum est
in diebus loth
edebant et bibebant
emebant et uendebant
plantabant et aedificabant
qua die autem exiit loth
a sodomis
pluit ignem et sulphur
de caelo
et omnes perdidit
secundum haec erit qua die
filius hominis reuelabitur
In illa hora qui fuerit in
tecto et uasa eius in domo

ne descendat tollere illa
et qui in agro similiter
non redeat retro
Memores estote uxoris loth
Quicumque quaesierit animam
suam salvam facere
perdet illam
et quicumque perdiderit
illam vivificabit eam
Dico vobis illa nocte erunt
duo in lecto uno
unus adsumetur
et alter relinquetur
duae erunt molentes in unum
una adsumetur
et altera relinquetur
duo in agro
unus adsumetur
et alter relinquetur
Respondentes dicunt illi
ubi dne
qui dixit eis
ubicumque fuerit corpus
illuc congregabuntur
lxx aquilae
Dicebat autem et parabo
lam ad illos
quoniam oportet semper
orare et non deficere dicens
iudex quidam erat in qua
dam civitate
quidm non timebat
et hominem non reverebatur
vidua autem quaedam erat
in civitate illa
et veniebat ad eum dicens
vindica me de adversario meo
et nolebat per multum
tempus
post haec autem dixit intra se
etsi dm non timeo
nec hominem revereor
tamen quia molesta est mihi
haec vidua vindicabo illam

ne in novissimo veniens
suggillet me
Ait autem dns
audite quid iudex iniqui
tatis dicit
ds autem non faciet vindic
tam electorum suorum
clamantium ad se die ac nocte
et patientiam habebit in illis
dico vobis
quia cito faciet vindictam
illorum
verum tamen filius hominis
veniens putas inveniet
fidem in terra
bxx Dixit autem et ad quosdam
qui in se confidebant
tamquam iusti
et aspernabantur ceteros
parabolam istam
Duo homines ascenderunt
in templum ut orarent
unus pharisaeus
et alter publicanus
pharisaeus stans haec apud
se orabat
ds gratias ago tibi
quia non sum sicut ceteri
hominum
raptores iniusti adulteri
velut etiam hic publicanus
ieiuno bis in sabbato
decimas do omnium
quae possideo
et publicanus a longe stans
nolebat nec oculos ad cae
lum levare
sed percutiebat pectus
suum dicens
ds propitius esto mihi
peccatori
dico vobis
descendit hic iustificatus
in domum suam ab illo

Quia omnis qui se exaltat
humiliabitur
lxvii et qui se humiliat exaltabitur
Afferebant autem ad illum
et infantes ut eos tangeret
quod cum viderent discipu
li increpabant illos
ihs autem convocans illos
dixit
sinite pueros venire ad me
et nolite eos vetare
talium est enim regnum dei
Amen dico vobis
quicumque non acceperit
regnum di sicut puer
lxviii non intrabit in illud
Et interrogavit eum
quidam princeps
magister bone
quid faciens vitam aeter
nam possidebo
Dixit autem ei ihs
quid me dicis bonum
nemo bonus nisi solus ds
mandata nosti
non occides
non moechaberis
non furtum facies
non falsum testimonium
dices
honora patrem tuum
et matrem
qui ait
haec omnia custodivi
a iuventute mea
Quo audito ihs ait ei
adhuc unum tibi deest
omnia quaecumque habes
vende et da pauperibus
et habebis thesaurum in caelo
et veni sequere me
His ille auditis contristatus est
quia dives erat valde
videns autem illum ihs

tristem factum dixit
quam difficile qui pecunias
habent in regnum di
intrabunt
facilius est enim camelum
per foramen acus transire
quam divitem intrare
in regnum di
Et dixerunt qui audiebant
et quis potest salvus fieri
ait illis
quae inpossibilia sunt
apud homines
possibilia sunt apud dm
ait autem petrus
ecce nos dimisimus omnia
et secuti sumus te
Qui dixit eis
amen dico vobis
nemo est qui reliquit domum
aut parentes aut fratres
aut uxorem aut filios
propter regnum di
et non recipiat multo
plura in hoc tempore
et in saeculo venturo
lxxi vitam aeternam
Adsumsit autem ihs duode
cim et ait illis
ecce ascendimus hieroso
lymam
et consummabuntur omnia
quae scripta sunt per pro
phetas de filio hominis
tradetur enim gentibus
et inludetur
et flagellabitur
et conspuetur
et postquam flagellaverint
occident eum
et die tertia resurget
Et ipsi nihil horum intelle
xerunt
et erat verbum istud

absconditum ab eis
et non intellegebant
LXXV quae dicebantur
Factum est autem cum adpro
pinquaret hiericho
caecus quidam sedebat secus
viam mendicans
et cum audiret turbam
praetereuntem
interrogabat quid hoc esset
dixerunt autem ei quod ihs
nazarenus transiret
et clamavit dicens
ihu fili david miserere mei
et qui praeibant increpabant
eum ut taceret
ipse vero multo magis
clamabat
fili david miserere mei
stans autem ihs iussit illum
adduci ad se
et cum adpropinquasset
interrogavit illum dicens
quid tibi vis faciam
at ille dixit dne ut videam
et ihs dixit illi
respice fides tua te salvum
fecit
et confestim vidit
et sequebatur illum
magnificans dm
et omnis plebs ut vidit
LXXVI dedit laudem do
Et ingressus perambulabat
hiericho
et ecce vir nomine zacheus
et hic erat princeps publica
norum et ipse dives
et quaerebat videre ihm
quis esset et non poterat
prae turba
quia statura pusillus erat
et praecurrens ascendit
in arborem sycomorum

ut videret illum
quia inde erat transiturus
et cum venisset ad locum
suspiciens ihs vidit illum
et dixit ad eum
zachee festinans descende
quia hodie in domo tua
oportet me manere
et festinans descendit
et excepit illum gaudens
et cum viderent omnes
murmurabant dicentes
quod ad hominem pecca
torem divertisset
stans autem zacheus
dixit ad dnm
ecce dimidium bonorum
meorum dne do pauperib
et si quid aliquem defraudavi
reddo quadruplum
ait ihs ad eum
quia hodie salus domui huic
facta est
eo quod et ipse filius sit
abrahae
Venit enim filius hominis
quaerere et salvare
LXXVII quod perierat
Haec illis audientibus
adiciens dixit parabolam
eo quod esset prope hieru
salem
et quia existimarent quod
confestim regnum di
manifestaretur
Dixit ergo
homo quidam nobilis abiit
in regionem longinquam
accipere sibi regnum
et reverti
vocatis autem decem
servis suis
dedit illis decem mnas
et ait ad illos

NEGOTIAMINI DUM UENIO
CIUES AUTEM EIUS ODERANT ILLUM
ET MISERUNT LEGATIONEM
POST ILLUM DICENTES
NOLUMUS HUNC REGNARE
SUPER NOS
ET FACTUM EST UT REDIRET
ACCEPTO REGNO
ET IUSSIT UOCARI SERUOS
QUIBUS DEDIT PECUNIAM
UT SCIRET QUANTUM QUISQUE
NEGOTIATUS ESSET
UENIT AUTEM PRIMUS DICENS
DNE MNA TUA DECEM MNAS
ADQUISIUIT
ET AIT ILLI EUGE BONE SERUE
QUIA IN MODICO FIDELIS FUISTI
ERIS POTESTATEM HABENS SUPRA
DECEM CIUITATES
ET ALTER UENIT DICENS
DNE MNA TUA FECIT QUINQUE MNAS
ET HUIC AIT
ET TU ESTO SUPRA QUINQUE
CIUITATES
ET ALTER UENIT DICENS
DNE ECCE MNA TUA QUAM HABUI
REPOSITAM IN SUDARIO
TIMUI ENIM TE QUIA HOMO
AUSTERUS ES
TOLLIS QUOD NON POSUISTI
ET METIS QUOD NON SEMINASTI
DICIT EI DE ORE TUO TE IUDICO
SERUE NEQUAM
SCIEBAS QUOD EGO AUSTERUS
HOMO SUM
TOLLENS QUOD NON POSUI
ET METENS QUOD NON SEMINAUI
ET QUARE NON DEDISTI PECUNIAM
MEAM AD MENSAM
ET EGO UENIENS CUM USURIS
UTIQUE EXEGISSEM ILLUD
ET ADSTANTIBUS DIXIT
AUFERTE AB ILLO MNAM
ET DATE ILLI QUI DECEM MNAS HABET
ET DIXERUNT EI
DNE HABET DECEM MNAS
DICO AUTEM UOBIS
QUIA OMNI HABENTI DABITUR
AB EO AUTEM QUI NON HABET
ET QUOD HABET AUFERETUR AB EO
UERUM TAMEN INIMICOS MEOS
ILLOS QUI NOLUERUNT ME
REGNARE SUPER SE
ADDUCITE HUC ET INTERFICITE
ANTE ME
ET HIS DICTIS PRAECEDEBAT
ASCENDENS HIEROSOLYMA
ET FACTUM EST CUM ADPRO-
PINQUASSET AD BETHFAGE
ET BETHANIA
AD MONTEM QUI UOCATUR
OLIUETI
MISIT DUOS DISCIPULOS SUOS
DICENS
ITE IN CASTELLUM QUOD
CONTRA EST
IN QUOD INTROEUNTES INUENIE-
TIS PULLUM ASINAE ALLIGATUM
CUI NEMO UMQUAM HOMINUM
SEDIT
SOLUITE ILLUM ET ADDUCITE
ET SI QUIS UOS INTERROGAUERIT
QUARE SOLUITIS
SIC DICETIS EI
QUIA DNS OPERAM EIUS DESIDERAT
ABIERUNT AUTEM QUI MISSI
ERANT
ET INUENERUNT SICUT DIXIT
ILLIS STANTEM PULLUM
SOLUENTIBUS AUTEM ILLIS PULLUM
DIXERUNT DOMINI EIUS AD ILLOS
QUID SOLUITIS PULLUM
AT ILLI DIXERUNT
QUIA DNS EUM NECESSARIUM
HABET
ET DUXERUNT ILLUM AD IHM
ET IACTANTES UESTIMENTA
SUA SUPRA PULLUM

inposuerunt ihm
euntem autem illo substerne
bant uestimenta sua in uia
Et cum adpropinquaret iam
ad discensum montis oliueti
coeperunt omnes turbae
descendentium
gaudentes laudare dm̄
uoce magna
super omnibus quas uide
rant uirtutibus dicentes
benedictus qui uenit rex
in nomine dn̄i
pax in caelo et gloria in excelsis
Et quidam pharisaeorum
de turbis dixerunt ad illum
magister increpa discipu
los tuos
quibus ipse ait
dico uobis quia si hi tacuerint
lapides clamabunt
Et ut adpropinquauit
uidens ciuitatem fleuit
super illam dicens
quia si cognouisses et tu
et quidem in hac die tua
quae ad pacem tibi
nunc autem abscondita
sunt ab oculis tuis
quia uenient dies in te
et circumdabunt te inimici
tui uallo
et circumdabunt te
et coangustabunt te undique
ad terram prosternent te
et filios qui in te sunt
Et non relinquent in te
lapidem super lapidem
eo quod non cognoueris
tempus uisitationis tuae
Et ingressus in templum
coepit eicere uendentes
in illo et ementes
dicens illis scriptum est

quia domus mea domus
orationis est
uos autem fecistis illam
speluncam latronum
Et erat docens cotidie in templo
principes autem sacerdotum
et scribae
et principes plebis
quaerebant illum perdere
et non inueniebant
quod facerent illi
omnis enim populus suspe
sus erat audiens illum
Et factum est in una dierum
docente illo populum
in templo et euangelizante
conuenerunt principes
sacerdotum et scribae
cum senioribus
et aiunt dicentes ad illum
dic nobis in qua potestate
haec facis
aut quis est qui dedit tibi
hanc potestatem
respondens autem dixit
ad illos
interrogabo uos et ego unum
uerbum respondete mihi
baptismum iohannis de cae
lo erat an ex hominibus
at illi cogitabant inter se
dicentes
quia si dixerimus de caelo
dicet quare ergo non credi
distis ei
si autem dixerimus ex hominibus
plebs uniuersa lapidabit nos
certi sunt enim iohannen
prophetam esse
et responderunt se nescire
unde esset
et ihs ait illis
neque ego dico uobis in qua
potestate haec facio

COEPIT AUTEM DICERE AD PLEBEM
PARABOLAM HANC
HOMO PLANTAVIT VINEAM
ET LOCAVIT EAM COLONIS
ET IPSE PEREGRE FUIT MULTIS
TEMPORIBUS
ET IN TEMPORE MISIT AD CULTO
RES SERVUM
UT DE FRUCTU VINEAE DARENT ILLI
QUI CAESUM DIMISERUNT EUM
INANEM
ET ADDIDIT ALTERUM SERVUM
MITTERE
ILLI AUTEM HUNC QUOQUE CAEDEN
TES ET ADFICIENTES CONTUMELIA
DIMISERUNT INANEM
ET ADDIDIT TERTIUM MITTERE
QUI ET ILLUM VULNERANTES
EIECERUNT
DIXIT AUTEM DOMINUS VINEAE
QUID FACIAM
MITTAM FILIUM MEUM DILECTUM
FORSITAN CUM HUNC VIDERINT
VEREBUNTUR
QUEM CUM VIDISSENT COLONI
COGITAVERUNT INTER SE DICENTES
HIC EST HERES
OCCIDAMUS ILLUM UT NOSTRA
FIAT HEREDITAS
ET EIECTUM ILLUM EXTRA
VINEAM OCCIDERUNT
QUID ERGO FACIET ILLIS DOMINUS
VINEAE
VENIET ET PERDET COLONOS ISTOS
ET DABIT VINEAM ALIIS
QUO AUDITO DIXERUNT ILLI ABSIT
ILLE AUTEM ASPICIENS EOS AIT
QUID EST ERGO HOC QUOD SCRIP
TUM EST
LAPIDEM QUEM REPROBAVE
RUNT AEDIFICANTES
HIC FACTUS EST IN CAPUT ANGULI
OMNIS QUI CECIDERIT SUPRA
ILLUM LAPIDEM CONQUASSABITUR
SUPRA QUEM AUTEM CECIDERIT
COMMINUET ILLUM
ET QUAEREBANT PRINCIPES
SACERDOTUM ET SCRIBAE
MITTERE IN ILLUM MANUS
ILLA HORA
ET TIMUERUNT POPULUM
COGNOVERUNT ENIM
QUOD AD IPSOS DIXERIT
SIMILITUDINEM ISTAM
ET OBSERVANTES MISERUNT
INSIDIATORES QUI SE IUSTOS
SIMULARENT
UT CAPERENT EUM IN SERMONE
ET TRADERENT ILLUM PRINCIPA
TUI ET POTESTATI PRAESIDIS
ET INTERROGAVERUNT ILLUM
DICENTES
MAGISTER SCIMUS QUIA RECTE
DICIS ET DOCES
ET NON ACCIPIS PERSONAM
SED IN VERITATE VIAM DEI DOCES
LICET NOBIS DARE TRIBUTUM
CAESARI AN NON
CONSIDERANS AUTEM DOLUM
ILLORUM DIXIT AD EOS
QUID ME TEMPTATIS
OSTENDITE MIHI DENARIUM
CUIUS HABET IMAGINEM
ET INSCRIPTIONEM
RESPONDENTES DIXERUNT
CAESARIS
ET AIT ILLIS
REDDITE ERGO QUAE CAESARIS
SUNT CAESARI
ET QUAE DEI SUNT DEO
ET NON POTUERUNT VERBUM
EIUS REPREHENDERE
CORAM PLEBE
ET MIRATI IN RESPONSIS EIUS
TACUERUNT
ACCESSERUNT AUTEM QUIDAM
SADDUCAEORUM
QUI NEGANT ESSE RESURRECTIONEM

et interrogauerunt eum
dicentes
magister moyses scripsit nobis
si frater alicuius mortuus
fuerit habens uxorem
et hic sine filiis fuerit
ut accipiat eam frater eius
uxorem
et suscitet semen fratri suo
septem ergo fratres erant
et primus accepit uxorem
et mortuus est sine filiis
et secundus accepit illam
et ipse mortuus est sine filiis
et tertius accepit illam
similiter et omnes septem
et non reliquerunt semen
et mortui sunt
nouissima omnium mortua
est et mulier
in resurrectione ergo cuius
eorum erit uxor
siquidem septem habuerunt
eam uxorem
Et ait illis ihs
filii saeculi huius nubunt
et traduntur ad nuptias
illi autem qui digni habebun
tur saeculo illo
et resurrectione ex mortuis
neque nubunt
neque ducunt uxores
neque enim ultra mori
poterint
aequales enim angelis sunt
et filii sunt di
cum sint filii resurrectionis
quia uero resurgant mortui
et moyses ostendit secus rubu
sicut dicit dnm dm abraham
et dm isac et dm iacob
ds autem non est mortuorum
sed uiuorum
omnes enim uiuunt ei

respondentes autem quidam
scribarum dixerunt
magister bene dixisti
et amplius non audebant eum
quicquam interrogare
Dixit autem ad illos
quomodo dicunt xpm
filium dauid esse
et ipse dauid dicit in libro
psalmorum
dixit dns dno meo
sede ad dextris meis
donec ponam inimicos tuos
scabellum pedum tuorum
dauid ergo dnm illum uocat
et quomodo filius eius est
Audiente autem omni populo
dixit discipulis suis
adtendite a scribis qui uolunt
ambulare in stolis
et amant salutationes in foro
et primas cathedras
in synagogis
et primos discubitus
in conuiuiis
Qui deuorant domos uiduarum
simulantes longam
orationem
hi accipient damnationem
maiorem
Respiciens autem uidit eos
qui mittebant munera sua
in gazophylacium diuites
uidit autem et quandam
uiduam pauperculam
mittentem ibi aeramenta duo
et dixit uere dico uobis
quia uidua haec pauper
plus quam omnes misit
nam omnes hi ex abundantia
sibi miserunt in munera di
haec autem ex eo quod deerat
illi omnem uictum suum
quem habuit misit

Et quibusdam dicentibus
de templo
quod lapidibus bonis et donis
ornatum esset dixit
haec quae videtis
venient dies in quibus non
relinquetur lapis super
lapidem qui non destruatur
Interrogaverunt autem
illum dicentes
praeceptor quando haec erunt
et quod signum cum fieri
incipient
qui dixit videte ne seducamini
multi enim venient in no
mine meo dicentes quia
ego sum
et tempus adpropinquavit
nolite ergo ire post illos
Cum autem audieritis
proelia et seditiones
nolite terreri
oportet primum haec fieri
sed non statim finis
tunc dicebat illis
surget gens contra gentem
et regnum adversus regnum
terraemotus magni
erunt per loca
et pestilentiae et fames
terroresque de caelo
et signa magna erunt
Sed ante haec omnia inicient
vobis manus suas
et persequentur
tradentes in synagogas
et custodias
trahentes ad reges et ad prae
sides propter nomen meum
continget autem vobis
in testimonium
Ponite ergo in cordibus vestris
non praemeditari quemad
modum respondeatis

ego enim dabo vobis
os et sapientiam
cui non poterunt resistere
et contradicere omnes
adversarii vestri
trademini autem a paren
tibus et fratribus
et cognatis et amicis
et morte adficient ex vobis
et eritis odio omnibus
propter nomen meum
et capillus de capite vestro
non peribit
et in patientia vestra possi
debitis animas vestras
Cum autem videritis circum
dari ab exercitu hierusalem
tunc scitote quia adpropin
quavit desolatio eius
Tunc qui in iudaea sunt
fugiant in montes
et qui in medio eius discedant
et qui in regionibus
non intrent in eam
quia dies ultionis hi sunt
ut impleantur omnia
quae scripta sunt
Vae autem praegnatibus
et nutrientibus in illis diebus
Erit enim pressura magna
supra terram et ira
populo huic
Et cadent in ore gladii
et captivi ducentur
in omnes gentes
et hierusalem calcabitur
a gentibus
donec impleantur
tempora nationum
Et erunt signa in sole
et luna et stellis
et in terris pressura gentium
prae confusione sonitus
maris et fluctuum

arescentibus hominibus
prae timore et expectatione
quae superuenient
uniuerso orbi
nam uirtutes caelorum
mouebuntur
Et tunc uidebunt filium homi-
nis uenientem in nube
cum potestate magna
et maiestate
his autem fieri incipientibus
respicite et leuate
capita uestra
quoniam appropinquat
redemptio uestra
Et dixit illis similitudinem
uidete ficulneam et omnes
arbores
cum producunt iam ex se
fructum
scitis quoniam prope est
aestas
ita et uos cum uideritis
haec fieri
scitote quoniam prope est
regnum dei
amen dico uobis quia non prae-
teribit generatio haec
donec omnia fiant
caelum et terra transibunt
uerba autem mea non transibunt
Attendite autem uobis
ne forte grauentur corda uestra
in crapula et ebrietate
et curis huius uitae
et superueniat in uos
repentina dies illa
tamquam laqueus enim
superueniet in omnes
qui sedent super faciem
omnis terrae
uigilate itaque omni tem-
pore orantes
ut digni habeamini fugere
omnia quae futura sunt
et stare ante filium hominis
Erat autem diebus docens
in templo
noctibus uero exiens
morabatur in monte
qui uocatur oliueti
et omnis populus manicabat
ad eum in templo audire eum
Appropinquabat autem
dies festus azymorum
qui dicitur pascha
Et quaerebant principes
sacerdotum et scribae
quomodo eum interficerent
timebant uero plebem
Intrauit autem satanas in iudam
qui cognominatur scarioth
unum de duodecim
Et abiit et locutus est cum
principibus sacerdotum
et magistratibus
quemadmodum illum
traderet eis et gauisi sunt
et pacti sunt pecuniam illi
dare et spopondit
et quaerebat oportunitatem
ut traderet illum sine
turbis
Uenit autem dies azymorum
in qua necesse erat occidi
pascha
et misit petrum et iohan-
nen dicens
euntes parate nobis pascha
ut manducemus
at illi dixerunt
ubi uis paremus
et dixit ad eos
ecce introeuntibus uobis
in ciuitatem
occurret uobis homo
amphoram aquae portans
sequimini eum in domum

in quam intrat
et dicetis patri familias domus
dicit tibi magister ubi est
diversorium
ubi pascha cum discipulis
meis manducem
et ipse vobis ostendet cena
culum magnum stratum
et ibi parate
euntes autem invenerunt
sicut dixit illis
et paraverunt pascha
et cum facta esset hora
discubuit
et duodecim apostoli cum eo
et ait illis
desiderio desideravi hoc
pascha manducare vobiscum
antequam patiar
dico enim vobis quia ex hoc
non manducabo illud
donec impleatur in regno di
et accepto calice gratias
egit et dixit
accipite et dividite inter vos
dico enim vobis quod non
bibam de generatione vitis
donec regnum di veniat
et accepto pane gratias egit
et fregit et dedit eis dicens
hoc est corpus meum
quod pro vobis datur
hoc facite in meam comme
morationem
similiter et calicem post
quam cenavit dicens
hic est calix novum testa
mentum in sanguine meo
quod pro vobis fundetur
verum tamen ecce manus
tradentis me mecum
est in mensa
et quidem filius hominis
secundum quod definitu

est vadit
verum tamen vae illi homini
per quem tradetur
et ipsi coeperunt quaerere
inter se quis esset ex eis
qui hoc facturus esset
facta est autem et conten
tio inter eos
quis eorum videretur
esse maior
dixit autem eis
reges gentium dominantur ei
orum
et qui potestatem habent
super eos benefici vocantur
vos autem non sic
sed qui maior est in vobis
fiat sicut iunior
et qui praecessor est
sicut ministrator
nam quis maior est
qui recumbit an qui ministrat
nonne qui recumbit
ego autem in medio vestrum
sum sicut qui ministrat
vos autem estis qui per
mansistis mecum in tem
tationibus meis
et ego dispono vobis
sicut disposuit mihi
pater meus regnum
ut edatis et bibatis super
mensam meam in regno
et sedeatis super thronos
iudicantes duodecim
tribus israhel
ait autem dns
simon simon ecce satanas
expetivit vos
ut cribraret sicut triticum
ego autem rogavi pro te
ut non deficiat fides tua
et tu aliquando conversus
confirma fratres tuos

Qui dixit ei dne tecum para
tus sum et in carcerem
et in mortem ire.
Et ille dixit dico tibi petre
non cantabit hodie gallus
donec ter abneges nosse me
Et dixit eis
quando misi uos sine saccul[o]
et pera et cal ciamentis
numquid aliquid defuit uobis
at illi dixerunt nihil
dixit ergo eis
sed nunc qui habet sacculum
tollat similiter et peram
et qui non habet uendat tuni
cam suam et emat gladium
Dico autem uobis
quoniam adhuc hoc quod
scriptum est oportet
impleri in me
et quod cum iniustis
deputatus est
etenim ea quae sunt de me
finem habent
At illi dixerunt
dne ecce gladii duo hic
at ille dixit eis satis est
Et egressus ibat secundum
consuetudinem in montem
oliuarum
secuti sunt autem illum
et discipuli
Et cum peruenisset ad lo
cum dixit illis
orate ne intretis in tempta
tionem
Et ipse auulsus est ab eis
quantum iactus est lapidis
et positis genibus orabat
dicens
Pater si uis transfer
calicem istum a me
uerum tamen non mea
uoluntas sed tua fiat

Apparuit autem illi angelus
de caelo confortans eum
et factus est in agonia
et prolixius orabat
et factus est sudor eius
sicut guttae sanguinis
decurrentis in terram
Et cum surrexisset ab oratione
et uenisset ad discipulos
inuenit eos dormientes
prae tristitia
et ait illis quid dormitis
surgite orate ne intretis
in temptationem
Adhuc eo loquente ecce turba
et qui uocabatur iudas unus
de duodecim antecedebat eos
et appropinquauit ihu
ut oscularetur eum
Ihs autem dixit ei
iuda osculo filium hominis
tradis
Uidentes autem hi qui circa
ipsum erant quod futurum erat
dixerunt ei
dne si percutimus in gladio
et percussit unus ex illis
seruum principis sacerdotum
et amputauit auriculam
eius dextram
Respondens autem ihs ait
sinite usque huc
et cum tetigisset auriculam
eius sanauit eum
Dixit autem ihs ad eos qui
uenerant ad se principes
sacerdotum et magistra
tus templi et seniores
quasi ad latronem existis
cum gladiis et fustibus
cum cotidie uobiscum
fuerim in templo
non extendistis manus in me
sed haec est hora uestra

ET POTESTAS TENEBRARUM
CONPREHENDENTES AUTEM
EUM DUXERUNT AD DOMUM
PRINCIPIS SACERDOTUM
PETRUS UERO SEQUEBATUR A LONGE
ACCENSO AUTEM IGNI IN MEDIO
ATRIO
ET CIRCUMSEDENTIBUS ILLIS
ERAT PETRUS IN MEDIO EORUM
QUEM CUM UIDISSET ANCILLA
QUAEDAM SEDENTEM AD LUMEN
ET EUM FUISSET INTUITA DIXIT
ET HIC CUM ILLO ERAT
AT ILLE NEGAUIT EUM DICENS
MULIER NON NOUI ILLUM
ET POST PUSILLUM ALIUS UIDENS
EUM DIXIT ET TU DE ILLIS ES
PETRUS UERO AIT
O HOMO NON SUM
ET INTERUALLO FACTO QUASI
HORAE UNIUS
ALIUS QUIDAM ADFIRMABAT DICENS
UERE ET HIC CUM ILLO ERAT
NAM ET GALILAEUS EST
ET AIT PETRUS
HOMO NESCIO QUOD DICIS
ET CONTINUO ADHUC ILLO LOQUENTE CANTAUIT GALLUS
ET CONUERSUS DOMINUS RESPEXIT
PETRUM
ET RECORDATUS EST PETRUS
UERBI DOMINI SICUT DIXIT
QUIA PRIUSQUAM GALLUS
CANTET TER ME NEGABIS
ET EGRESSUS FORAS PETRUS
FLEUIT AMARE
ET UIRI QUI TENEBANT ILLUM
INLUDEBANT EI CAEDENTES
ET UELAUERUNT EUM
ET PERCUTIEBANT FACIEM EIUS
ET INTERROGABANT EUM DICENTES
PROPHETIZA QUIS EST
QUI TE PERCUSSIT
ET ALIA MULTA BLASPHEMANTES
DICEBANT IN EUM
ET UT FACTUS EST DIES
CONUENERUNT SENIORES PLEBIS
ET PRINCIPES SACERDOTUM
ET SCRIBAE
ET DUXERUNT ILLUM IN CONCILIUM
SUUM DICENTES
SI TU ES XPS DIC NOBIS
ET AIT ILLIS
SI UOBIS DIXERO NON CREDETIS MIHI
SI AUTEM ET INTERROGAUERO
NON RESPONDEBITIS MIHI
NEQUE DIMITTETIS
EX HOC AUTEM ERIT FILIUS HOMINIS
SEDENS A DEXTRIS UIRTUTIS
DEI
DIXERUNT AUTEM OMNES
TU ERGO ES FILIUS DEI
QUI AIT UOS DICITIS QUIA EGO SUM
AT ILLI DIXERUNT
QUID ADHUC DESIDERAMUS
TESTIMONIUM
IPSI ENIM AUDIUIMUS DE ORE EIUS
ET SURGENS OMNIS MULTITUDO
EORUM
DUXERUNT ILLUM AD PILATUM
COEPERUNT AUTEM ILLUM
ACCUSARE DICENTES
HUNC INUENIMUS SUBUERTENTEM
GENTEM NOSTRAM
ET PROHIBENTEM TRIBUTA
DARE CAESARI
ET DICENTEM SE XPM REGEM ESSE
PILATUS AUTEM INTERROGAUIT
EUM DICENS
TU ES REX IUDAEORUM
AT ILLE RESPONDENS AIT TU DICIS
AIT AUTEM PILATUS AD PRINCIPES
SACERDOTUM ET TURBAS
NIHIL INUENIO CAUSAE IN HOC
HOMINE
AT ILLI INUALESCEBANT DICENTES
COMMOUET POPULUM
DOCENS PER UNIUERSAM IUDAEAM

et incipiens a galilaea usque huc
pilatus autem audiens
galilaeam
interrogavit si homo galilaeus esset
et ut cognovit quod de herodis potestate esset
remisit eum ad herodem
qui et ipse hierosolymis
erat illis diebus
herodes autem viso ihu
gavisus est valde
erat enim cupiens ex multo
tempore videre eum
eo quod audiret multa de illo
et sperabat signum aliquod
videre ab eo fieri
interrogabat autem illum
multis sermonibus
at ipse nihil illi respondebat
Stabant etiam principes
sacerdotum et scribae
constanter accusantes eum
Sprevit autem illum herodes
cum exercitu suo et inlusit
indutum veste alba
et remisit ad pilatum
et facti sunt amici herodes
et pilatus in ipsa die
nam antea inimici erant
ad invicem
Pilatus autem convocatis
principibus sacerdotum
et magistratibus et plebe
dixit ad illos
obtulistis mihi hunc hominem
quasi avertentem populum
et ecce ego coram vobis
interrogans
nullam causam inveni
in homine isto
ex his in quibus eum accusatis
Sed neque herodes
nam remisi vos ad illum

et ecce nihil dignum morte
actum est ei
Emendatum ergo illum
dimittam
Necesse autem habebat
dimittere eis per diem
festum unum
Exclamavit autem simul
universa turba dicens
tolle hunc
et dimitte nobis barabban
qui erat propter seditionem
quandam factam in civitate
et homicidium missus
in carcerem
Iterum autem pilatus
locutus est ad illos
volens dimittere ihm
at illi succlamabant dicentes
crucifige crucifige illum
Ille autem tertio dixit ad illos
quid enim mali fecit iste
nullam causam mortis
invenio
corripiam ergo illum
et dimittam
At illi instabant vocibus magnis
postulantes ut crucifigeretur
et invalescebant voces eorum
Et pilatus adiudicavit fieri
petitionem eorum
dimisit autem illis eum qui
propter homicidium
et seditionem missus
fuerat in carcerem
quem petebant
ihm vero tradidit
voluntati eorum
Et cum ducerent eum
adprehenderunt simonem
quendam cyrenensem
venientem de villa
et inposuerunt illi crucem
portare post ihm

Sequebatur autem illum
multa turba populi
et mulierum quae plangebant
et lamentabantur eum
conversus autem ad illas
ihs dixit
filiae hierusalem nolite
flere super me
sed super vos ipsas flete
et super filios vestros
quoniam ecce venient dies
in quibus dicent
beatae steriles et ventres
qui non genuerunt
et ubera quae non lactaverunt
tunc incipient dicere mon
tibus cadite super nos
et collibus operite nos
quia si in viridi ligno haec faciunt
in arido quid fiet
Ducebantur autem et alii
duo nequam cum eo
ut interficerentur
Et postquam venerunt in lo
cum qui vocatur calvariae
ibi crucifixerunt eum
et latrones unum a dextris
et alterum a sinistris
ihs autem dicebat
pater dimitte illis non enim
sciunt quid faciunt
Dividentes vero vestimen
ta eius miserunt sortes
et stabat populus spectans
Et deridebant illum princi
pes cum eis dicentes
alios salvos fecit
se salvum faciat
si hic est xps di electus
Inludebant autem ei et milites
accedentes et acetum offe
rentes illi dicentes
si tu es rex iudaeorum
salvum te fac

Erat autem et superscriptio
inscripta super illum
litteris graecis et latinis
et hebraicis
hic est rex iudaeorum
Unus autem de his qui pende
bant latronibus
blasphemabat eum dicens
si tu es xps salvum fac
temet ipsum et nos
Respondens autem alter
increpabat illum dicens
neque tu times dm
quod in eadem damnatione es
et nos quidem iuste
nam digna factis recipimus
hic vero nihil mali gessit
et dicebat ad ihm
dne memento mei cum ve
neris in regnum tuum
et dixit illi ihs
amen dico tibi
hodie mecum eris in paradiso
Erat autem fere hora sexta
et tenebrae factae sunt
in universa terra
usque in nonam horam
et obscuratus est sol
Et velum templi scissum
est medium
Et clamans voce magna ihs ait
pater in manus tuas com
mendo spm meum
et haec dicens expiravit
Videns autem centurio
quod factum erat
glorificavit dm dicens
vere hic homo iustus erat
Et omnis turba eorum qui
simul aderant ad specta
culum istud
et videbant quae fiebant
percutientes pectora sua
revertebantur

STABANT AUTEM OMNES NOTI
EIUS A LONGE
ET MULIERES QUAE SECUTAE
ERANT EUM A GALILAEA
HAEC UIDENTES
ET ECCE UIR NOMINE IOSEPH
QUI ERAT DECURIO
UIR BONUS ET IUSTUS
HIC NON CONSENSERAT CONSILIO
ET ACTIBUS EORUM
AB ARIMATHIA CIUITATE IUDAEAE
QUI EXPECTABAT ET IPSE
REGNUM DEI
HIC ACCESSIT AD PILATUM
ET PETIIT CORPUS IHU
ET DEPOSITUM INUOLUIT
SINDONE
ET POSUIT EUM IN MONU
MENTO EXCISO
IN QUO NONDUM QUISQUAM
POSITUS FUERAT
ET DIES ERAT PARASCEUES
ET SABBATUM INLUCESCEBAT
SUBSECUTAE AUTEM MULIERES
QUAE CUM IPSO UENERANT
DE GALILAEA
UIDERUNT MONUMENTUM
ET QUEMADMODUM POSITUM
ERAT CORPUS EIUS
ET REUERTENTES PARAUERUNT
AROMATA ET UNGUENTA
ET SABBATO QUIDEM SILUERUNT
XCII SECUNDUM MANDATUM
UNA AUTEM SABBATI UALDE
DILUCULO
UENERUNT AD MONUMENTUM
PORTANTES QUAE PARAUERANT
AROMATA
ET INUENERUNT LAPIDEM
REUOLUTUM A MONUMENTO
ET INGRESSAE NON INUENERUNT
CORPUS DNI IHU
ET FACTUM EST DUM MENTE
CONSTERNATAE ESSENT DE ISTO

ECCE DUO UIRI STETERUNT SECUS
ILLAS IN UESTE FULGENTI
CUM TIMERENT AUTEM ET DECLI
NARENT UULTUM IN TERRAM
DIXERUNT AD ILLAS
QUID QUAERITIS UIUENTEM
CUM MORTUIS
NON EST HIC SED RESURREXIT
RECORDAMINI QUALITER
LOCUTUS EST UOBIS
CUM ADHUC IN GALILAEA ESSET
DICENS
QUIA OPORTET FILIUM HOMI
NIS TRADI IN MANUS HOMINUM
PECCATORUM ET CRUCIFIGI
ET DIE TERTIA RESURGERE
ET RECORDATAE SUNT
UERBORUM EIUS
ET REGRESSAE A MONUMENTO
NUNTIAUERUNT HAEC OMNIA
ILLIS UNDECIM
ET CETERIS OMNIBUS
ERAT AUTEM MARIA MAGDALENE
ET IOHANNA ET MARIA IACOBI
ET CETERAE QUAE CUM EIS ERANT
QUAE DICEBANT AD APOSTO
LOS HAEC
ET UISA SUNT ANTE ILLOS SICUT
DELIRAMENTUM UERBA ISTA
ET NON CREDEBANT ILLIS
PETRUS AUTEM SURGENS CUCUR
RIT AD MONUMENTUM
ET PROCUMBENS UIDIT
LINTEAMINA POSITA
ET ABIIT SECUM MIRANS
QUOD FACTUM FUERAT
XCIII ET ECCE DUO EX ILLIS IBANT
IPSA DIE IN CASTELLUM
QUOD ERAT IN SPATIO STADIORU
SEXAGINTA AB HIERUSALEM
NOMINE EMMAUS
ET IPSI LOQUEBANTUR AD INUICEM
DE HIS OMNIBUS QUAE ACCIDERANT
ET FACTUM EST DUM FABULAREN
TUR

et secum quaererent
et ipse ihs adpropinquans
ibat cum illis
oculi autem eorum tenebantur ne eum agnoscerent
et ait ad illos
qui sunt hi sermones quos
confertis ad invicem
ambulantes
et estis tristes
et respondens unus cui nomen
cleopas dixit ei
tu solus peregrinus es
in hierusalem
et non cognovisti quae facta
sunt in illa his diebus
quibus ille dixit quae
et dixerunt de ihu nazareno
qui fuit vir propheta potens
in opere et sermone coram
do et omni populo
et quomodo eum tradiderunt
summi sacerdotes
et principes nostri in damnationem mortis
et crucifixerunt eum
nos autem sperabamus
quia ipse esset redempturus isrl
et nunc super haec omnia
tertia dies hodie
quod haec facta sunt
sed et mulieres quaedam
ex nostris terruerunt nos
quae ante lucem fuerunt
ad monumentum
et non invento corpore eius
venerunt dicentes
se etiam visionem angelorum vidisse
qui dicunt eum vivere
et abierunt quidam ex nostris
ad monumentum
et ita invenerunt sicut
mulieres dixerunt
ipsum vero non invenerunt
et ipse dixit ad eos
o stulti et tardi corde ad credendum in omnibus quae
locuti sunt prophetae
nonne haec oportuit pati xpm
et ita intrare in gloriam suam
et incipiens a mose et omnibus
prophetis interpretabatur illis
in omnibus scripturis
quae de ipso erant
et adpropinquaverunt
castello quo ibant
et ipse finxit se longius ire
et coegerunt illum dicentes
mane nobiscum
quoniam ad vesperascit
et declinata est iam dies
et intravit cum illis
et factum est dum recumberet cum illis
accepit panem et benedixit
ac fregit et porrigebat illis
et aperti sunt oculi eorum
et cognoverunt eum
et ipse evanuit ex oculis eorum
et dixerunt ad invicem
nonne cor nostrum
ardens erat in nobis
dum loqueretur in via
et aperiret nobis scripturas
et surgentes eadem hora
regressi sunt in hierusalem
et invenerunt congregatos
undecim
et eos qui cum ipsis erant
dicentes
quod surrexit dns vere
et apparuit simoni
et ipsi narrabant quae gesta
erant in via
et quomodo cognoverunt
eum in fractione panis

Dum haec autem loquuntur
ihs stetit in medio eorum
et dicit eis pax vobis
ego sum nolite timere
conturbati vero et conterriti
existimabant se spm videre
et dixit eis quid turbati estis
et cogitationes ascendunt
in corda vestra
videte manus meas et pedes
quia ipse ego sum
palpate et videte quia sps
carnem et ossa non habet
sicut me videtis habere
et cum hoc dixisset
ostendit eis manus et pedes
Adhuc autem illis non creden
tibus et mirantibus prae
gaudio dixit
habetis hic aliquid quod
manducetur
at illi obtulerunt ei partem
piscis assi et favum mellis
et cum manducasset coram
eis sumens reliquias dedit eis
Et dixit ad eos
haec sunt verba quae locutus
sum ad vos cum adhuc essem
vobiscum
quoniam necesse est impleri
omnia quae scripta sunt
in lege mosi et prophetis
et psalmis de me
tunc aperuit illis sensum
ut intellegerent scripturas
et dixit eis
quoniam sic scriptum est
et sic oportebat xpm pati
et resurgere a mortuis
die tertio
et praedicari in nomine eius
paenitentiam
et remissionem peccatorum
in omnes gentes
incipientibus ab hierosolyma
vos autem estis testes horum
et ego mitto promissum
patris mei in vos
vos autem sedete in civitate
quoadusque induamini
virtute ex alto
Eduxit autem eos foras
in bethaniam
et elevatis manibus suis
benedixit eis
et factum est dum benedi
ceret illis recessit ab eis
et ferebatur in caelum
et ipsi adorantes regressi
sunt in hierusalem cum
gaudio magno
et erant semper in templo
laudantes et benedicentes
dm amen

INC PRAEFATIO

Iohannes evangelista unus ex disci
pulis di qui virgo electus a do est
quem de nuptiis volentem nubere
vocavit ds cui virginitatis in hoc
duplex testimonium in evangelio
datur quod et prae ceteris dilectus
a do dicitur et huic matrem suam
iens ad crucem commendavit ds
ut virginem virgo servaret.
Denique manifestans in evangelio
quod erat ipse incorruptibilis
verbi opus inchoans solus verbum
caro factum esse nec lumen a tene
bris comprehensum fuisse testa
tur primum signum ponens
quod in nuptiis fecit dns ostendens
quod ipse erat legentibus demon
straret quod ubi dns invitatur
deficere nuptiarum vinum debe
at et veteribus inmutatis nova

omnia quae a xpo instituuntur ap
pareant. De quo singula quaeque in
mysterio acta uel dicta euangelii ra
tio quaerentib; monstrat. Hoc au
tem euangelium scripsit in asia
post quam in pathmos insula apo
calypsin scripserat ut cui in prin
cipio canonis incorruptibile prin
cipium in genesi et incorruptibilis
finis per uirginem in apocalypsi
redderetur dicente xpo ego sum
A et ω. Et hic est iohannes qui sci
ens superuenisse diem recessus
sui conuocatis discipulis suis in
epheso per multa signorum expe
rimenta promens xpm descen
dens in defossum sepulturae suae
locum facta oratione positus est
ad patres suos tam extraneus a do
lore mortis quam a corruptione car
nis inuenitur alienus. Tamen post
omnes euangelium scripsit et
hoc uirgini debebatur. Quorum
tamen uel scriptorum tempo
re dispositio uel librorum ordina
tio ideo per singula a nobis non ex
ponitur ut sciendi desiderio con
locata et quaerentib; fructus la
boris et d(e)o magisterii doctrina
seruetur.

I In principio uerbum d(eu)s apud d(eu)m
per quem facta sunt omnia et io
hannes missus reperitur ante eum.
Qui recipientes se facit filios di
per gratiam suam.

II Interrogantib; iudaeis iohannes
negat se esse xpm sed missum se
ante illum uocemque esse clamantis
in deserto secundum esaiam
enuntiat. Ipsum uero fatetur
agnum tollentem peccata mundi
et baptizantem in sp(irit)u s(an)c(t)o eo quod
ipse sit supra omnes.

III Ex duob; iohannis discipulis qui se
cuti fuerant d(omi)n(u)m unus andreas
adduxit fratrem suum qui petrus
ab ipso nuncupatus. Philippus
quoq; uocatus nathanaheli indicat
quem uix inter cetera eundem fi
lium confitetur.

IIII In nuptiis aquam conuertit in uinum
quo facto cognoscitur quod ubi
ipse fuerit in ciuitatibus uinum
necesse sit deficere nuptiarum.

V Propinquante pascha iudaeos uen
dentes e templo eicit et in
terrogantib; quod signum
daret soluendi templum et in
triduo excitandi d(e)d(it) templum corp(oris)

VI Nicodemo interroganti dicit nisi
renatus in regnum di intrare
non posse uel quod non iudicare
sed saluare uenerit mundum
et manifestari dicit opera quae
in d(e)o sunt facta.

VII Iohannes in aenon baptizans dicit xpm
baptizare quem ille sponsum esse et oportere crescere
se autem minui. Illum q(uo)d de sursum
sit et supra omnes esse creden
tem q(ui) in eum habere uitam aeter
nam. Super incredulum uero
iram manere confirmat.

VIII Apud puteum iacob mulieri samaritanae

tanae omnia gesta eius plurima
mysteria loquitur et multi sama
ritanorum credunt in eum dicen
tes hic est vere salvator mundi
viii Reguli cuiusdam filium aegrotantem ab
sentis dni voce sanat eadem hora
patri dicens vade filius tuus vivit
credidit ipse et domus eius tota
x Hominem xxxviii annos in infirmi
tate sua dicendo surge tolle grabat
tum tuum et ambula in sabbato
curat aequalem se quod erat pa
ciens dõ
xi Quod filius sicut pater suscitans
mortuos sit aequaliter honoran
dus in quo credentes transeant
de morte ad vitam venturam
quoq; pronuntiat horam quo de
monumentis omnes resurgent
xii Pro testimonio suo iohannem lu
cernam appellat patremque
et scripturas de se testimonium
perhibere docens salutem recep
turos de se autem moysen scrip
sisse testatur
xiii Propinquante pascha iudaeorum
de quinque panib; et duobus pisci
bus quinque milia hominum saturavit
pro quo signo cum regem eum
vellent facere fugit et ambu
lans supra mare paventibus disci
pulis ait ego sum nolite timere
xiiii A turbis quaesitus et inventus ait
operamini cibum qui non perit
et panem de caelis verum dicit
dare vitam mundo
xv Panem vitae se dicit et credentes
in se resuscitaturum in novissi
mo die [illegible]
xvi Murmurantes ioseph eum filium
dicunt et ipse inter multa carnem
suam panem se daturum ait pro
mundi vita et cetera sermo
plurimum de pane et carne sua et sanguine

xvii [D]e turba sua spernunt eum qui pronun
tiat et unum ex duodecim diabo
lum appellat [illegible]
xviii Iudaeis in terra morte eum quaeren
tib; ascendit occulte ad diem
festum scenopegiae ubi diversa
de eo et ab eo dicuntur et quaeren
tes eum adprehendere nequeunt
quia nondum venerat hora eius
xix Multis de turba credentibus pluri
ma loquitur inter quae ait qui
sitit veniat ad me et bibat Nico
demo quoque pro ipso de audien
tia dicenti resistitur a pharisaeis
xx Mulierem in adulterio deprehen
sam atq; ad se adductam nec ab
accusatoribus condemnatam
ipse sub condicione qua illi eius
non peccaret absolvit
xxi Lucem mundi se dicens pharisaeos
de proprio testimonio resul
tantes arguit iudicium suum
verum esse confirmans
xxii Dicit iudaeis et vos in peccato vestro
moriemini a quibus interroga
tus quis esset principium se esse
respondit addens cum exalta
veritis filium hominis tunc
cognoscetis quia ego sum
xxiii Iudaeis credentib; ait si manseri
tis in sermone meo veritas li
berabit vos quib; respondentib;
se esse liberos dicit qui facit
peccatum servus est peccati
et inter alia multa diabolum
homicidam et mendacem patrẽ
assignat
xxiiii Qui sermonem meum
servaverit mortem non vide
bit in aeternum et inter cete
ra plurima ante abraham se
esse dicens exiit de templo
xxv Caecum nativitate sanaturus

lucem mundi se dicit quem cum
inluminasset multa pharisaeis an
xietate turbatis atq; quaerentib;
ipse ab inluminato cognitus adoratur

xxvi Qui non intrat inquit in ouile per
ostium fur est seq; dicit ostiu
et pastorem ouium pro quibus
se suam animam positurum et
alias oues adducturum pronun
tiat ut fiat unum ouile unus pastor

xxvii Potestatem habere se dicit ponendi
ac resumendi animam suam
factaq; encaenia hierosoly
mis inter multa quae pharisaeis
sciscitantib; dixerat ait ego et
pater unum sumus et multi
crediderunt in eum

xxviii Lazarum quadriduanum mortuum
suscitat rogatus dominum dicit
quem magna uoce clamando re
suscitans solui iubet et abire
plurimis credentib; ex iudaeis

xxix Pontifices aduersus eum consiliu
colligunt in quo caiphas unum
debere mori pro populo prophe
tat et ante sex dies paschae
unguento pedes dni perfundun
tur de cuius pretio iudas mur
murat arguitur

xxx Turba cum ramis palmarum oc
currens clamat osanna ipse uero
super pullum asinae sedit
pharisaeis dicentib; totus mun
dus post eum abiit

xxxi Nuntiatis gentilib; eum uidere
uolentib; horam sibi clarifica
tionis se dicit et granum fru
menti mortuum multum
fructum pronuntiat allaturum
ministrantem quoq; sibi hono
rificandum pro merito a patre

xxxii Animam suam turbatam esse di
centi et clarificari se a patre
poscenti uox de caelo clarifica-

post haec multa prosequitur in quib;
quae se non ad iudicandum sed ad
saluandum mundum uenisse testatur

xxxiii Lauans linteo pedes sanctorum discipu
lorum exemplum dedisse se di
cens ut ipsi conseruis faciant
quod omnium dnm fecisse pro
barunt

xxxiiii Non esse seruum maiorem domi
no dicens post testimonium
scripturae iudam intincti panis
porrectione significat et disci
pulos multipliciter exhortatur

xxxv Non turbetur cor uestrum ait
discipulis ego sum uia ueritas
et uita qui uidit me uidit et patrem
ego in patre et pater in me
quodcumque petieritis in no
mine meo hoc faciam

xxxvi Diligentib; se discipulis mandata
seruantib; paracletum promit
tit a patre mittendum mansu
rumq; cum eis in aeternum
seq; pacem dare eis pacemque
relinquere pollicetur

xxxvii Ipsum uitem et patrem agrico
lam dicens discipulosq; palmites
sine se nihil eos facere posse
testatur et mandatis locutus omni
modis alternam eis dilectionem
inculcat cuius merito possent
quodcumq; petierint impetrare

xxxviii Eandem dilectionem instantius
commendans contemnendum
docet odium mundi praedicens
qualia pro eius nomine sint pas
suri et arguendum mundum
a paracleto de peccato de iustitia
et de iudicio manifestat

xxxviiii Modicum et uidendum se dicit ab
eis et iterum modicum et non
uidendum de quo quaerentib;
discipulis similitudinem muli
eris post partum tristitiae

praecaudio non remansisentis
inde cit quos et a patre amari
significans corroborat scandali
zaturos dicens in mundo pressu
ram habebitis sed confidite
ego vici mundum

xl Ad patrem de clarificatione sua
loquens discipulos prolixa
et multimoda prosecutione
commendat passione proxi
mus imminente

xli Traditionis ac passionis eius per or
dinem gesta narrantur

xlii Resurrectionis suae manife
statio declaratur quam maria
magdalene petro et iohanni
nuntiat sublatum corpus
de monumento quibus occur
rentibus ac reversis ipsa post
angelicam visionem visum a se
dominum aestimans hortulanum
quem mox cognitum iubetur
discipulis nuntiare

xliii Cum fores essent clausae veniens
ad discipulos pacem infert manib
latere monstrato quem insu
flatione significat spiritum sanc
tum post dies octo thomas inspec
tione vel tactu lateris ac manuum
confirmatum videns credit
quinon viderunt et crediderunt

xliiii Manifestat se iterum ad mare tibe
riadis septem discipulis in cap
tura piscium centum quinqua
ginta trium cum resurrexisset
a mortuis

xlv Usque tertio dicit petro amas me
quater eum negaverat et pa
scendas oves atque tertio com
mendans extensione manuum
significat ei quod crucis morte
foret martyrio coronandus

In principio erat verbum
et verbum erat apud deum
et deus erat verbum
hoc erat in principio apud deum
omnia per ipsum facta sunt
et sine ipso factum est nihil
quod factum est
in ipso vita erat
et vita erat lux hominum
et lux in tenebris lucet
et tenebrae eam non com
prehenderunt
F[illegible] homo missus a deo
cui nomen erat iohannes
hic venit in testimonium
ut testimonium perhibe
ret de lumine
ut omnes crederent per illum
non erat ille lux
sed ut testimonium perhi
beret de lumine
Erat lux vera quae inluminat
omnem hominem
venientem in mundum
in mundo erat et mundus
per ipsum factus est
et mundus eum non cognovit
In propria venit et sui eum
non receperunt
quotquot autem receperunt
eum dedit illis potestatem
filios dei fieri
his qui credunt in nomine eius
qui non ex sanguinibus
neque ex voluntate carnis
neque ex voluntate viri
sed ex deo nati sunt
Et verbum caro factum est
et habitavit in nobis
et vidimus gloriam eius
gloriam quasi unigeniti
a patre plenum gratiae
et veritatis
Iohannes testimonium

perhibet de ipso
et clamat dicens hic erat
quem dixi uobis
qui post me uenturus est
ante me factus est
quia prior me erat
Et de plenitudine eius nos
omnes accepimus
gratiam pro gratia
quia lex per mosen data est
gratia et ueritas per ihm
xpm facta est
Dm nemo uidit umquam
unigenitus filius qui est in sinu
patris ipse enarrauit
Et haec est testimonium iohan
nis quando miserunt iudaei
ab hierusolymis sacerdo
tes et leuitas ad eum
ut interrogarent eum
tu quis es
et confessus est et non negauit
et confessus est quia non sum
ego xps
et interrogauerunt eum
quid ergo helias es tu
et dicit non sum
propheta es tu
et respondit non
dixerunt ergo ei quis es
ut responsum demus
his qui miserunt nos
quid dicis de te ipso
Ait ego uox clamantis in deserto
dirigite uiam dni sicut dixit
esaias propheta
Et qui missi fuerant erant
ex pharisaeis et interroga
uerunt eum et dixerunt ei
quid ergo baptizas si tu non
es xps neque helias neque
propheta
Respondit eis iohannes dicens
ego baptizo in aqua

medius autem uestrum stetit
quem uos non scitis
ipse est qui post me uenturus
est qui ante me factus est
cuius ego non sum dignus
ut soluam eius corrigiam
calciamenti
Haec in bethania facta sunt
trans iordanen
ubi erat iohannes baptizans
Altera die uidet iohannes
ihm uenientem ad se et ait
ecce agnus di qui tollit
peccatum mundi
hic est de quo dixi post me
uenit uir qui ante me factus
est quia prior me erat
et ego nesciebam eum
sed ut manifestaretur in isrl
propterea ueni ego in aqua
baptizans
Et testimonium perhibuit
iohannes dicens
quia uidi spm descendentem
quasi columbam de caelo
et mansit super eum
et ego nesciebam eum
sed qui misit me baptizare
in aqua ille mihi dixit
super quem uideris spm
descendentem et manentem
super eum
hic est qui baptizat in spu sco
et ego uidi et testimonium
perhibui quia hic est filius di
Altera die iterum stabat
iohannes et ex discipulis
eius duo
et respiciens ihm ambulan
tem dicit ecce agnus di
et audierunt eum duo
discipuli loquentem
et secuti sunt ihm
conuersus autem ihs

et videns eos sequentes se
dicit eis quid quaeritis
qui dixerunt ei rabbi quod
dicitur interpretatum
magister ubi habitas
dicit eis venite et videte
venerunt et viderunt
ubi maneret
et apud eum manserunt die illo
hora autem erat quasi decima
Erat autem Andreas frater
Simonis Petri unus ex duobus
qui audierant ab Iohanne
et secuti fuerant eum
Invenit hic primum fratrem
suum Simonem et dicit ei
invenimus Messiam quod est
interpretatum xps
et adduxit eum ad ihm
intuitus autem eum ihs dixit
tu es Simon filius Iohanna
tu vocaberis Cephas quod
interpretatur Petrus
In crastinum voluit exire
in Galilaeam et invenit
Philippum
et dicit ei sequere me
erat autem Philippus a Bethsa
ida civitate Andreae et Petri
invenit Philippus Nathanahel
et dicit ei
quem scripsit Moses in lege
et prophetae
invenimus ihm filium Ioseph
a Nazareth
et dixit ei Nathanahel
a Nazareth potest aliquid
boni esse
dicit ei Philippus veni et vide
vidit ihs Nathanahel venien
tem ad se et dicit de eo
ecce vere Israhelita in quo
dolus non est
dicit ei Nathanahel unde me nosti

respondit ihs et dixit ei
priusquam te Philippus voca
ret cum esses sub ficu vidi te
respondit ei Nathanahel et ait
rabbi tu es filius di
tu es rex Israhel
respondit ihs et dixit ei
quia dixi tibi vidi te sub ficu
credis maius his videbis
et dicit ei amen amen dico vobis
videbitis caelum apertum
et angelos di ascendentes
et descendentes supra
filium hominis
Et die tertio nuptiae fac
tae sunt in Cana Galilaeae
et erat mater ihu ibi
vocatus est autem et ihs
et discipuli eius ad nuptias
et deficiente vino dicit
mater ihu ad eum
vinum non habent
et dicit ei ihs quid mihi et tibi
est mulier
nondum venit hora mea
dicit mater eius ministris
quodcumque dixerit vobis
facite
erant autem ibi lapideae
hydriae sex positae
secundum purificationem
Iudaeorum
capientes singulae metre
tas binas vel ternas
dicit eis ihs implete
hydrias aqua
et impleverunt eas
usque ad summum
et dicit eis ihs haurite nunc
et ferte architriclino
et tulerunt
ut autem gustavit architri
clinus aquam vinum factam
et non sciebat unde esset

ministri autem sciebant
qui hauserant aquam
uocat sponsum architricli
nus et dicit ei
omnis homo primum
bonum uinum ponit
et cum inebriati fuerint
tunc id quod deterius est
tu seruasti bonum uinum
usque adhuc
hoc fecit initium signorum
ihs in cana galilaeae
et manifestauit gloriam suam
et crediderunt in eum
discipuli eius
Post hoc descendit cafar
naum ipse et mater eius
et fratres eius et discipuli eius
et ibi manserunt non mul
tis diebus
Et prope erat pascha iudaeorum
et ascendit hierosolymam ihs
Et inuenit in templo uenden
tes boues et oues et columbas
et nummularios sedentes
et cum fecisset quasi flagel
lum de funiculis
omnes eiecit de templo
oues quoque et boues
et nummulariorum
effudit aes
et mensas subuertit
et his qui columbas uende
bant dixit
auferte ista hinc
nolite facere domum patris
mei domum negotiationis
Recordati uero sunt discipu
li eius quia scriptum est
zelus domus tuae comedit me
Responderunt ergo iudaei
et dixerunt ei
quod signum ostendis nobis
quia haec facis

Respondit ihs et dixit eis
soluite templum hoc
et in tribus diebus excitabo illud
dixerunt ergo iudaei
quadraginta et sex annis
aedificatum est templum hoc
et tu in tribus diebus
excitabis illud
ille autem dicebat de tem
plo corporis sui
cum ergo resurrexisset
a mortuis
recordati sunt discipuli
eius quia hoc dicebat
et crediderunt scripturae
et sermoni quem dixit ihs
Cum autem esset hierosoly
mis in pascha in die festo
multi crediderunt
in nomine eius
uidentes signa eius quae faci
ebat
ipse autem ihs non crede
bat semet ipsum eis
eo quod ipse nosset omnes
et quia opus ei non erat
ut quis testimonium
perhiberet de homine
ipse enim sciebat quid
esset in homine
Erat autem homo ex pharisaeis
nicodemus nomine
princeps iudaeorum
hic uenit ad eum nocte
et dixit ei
rabbi scimus quia a deo
uenisti magister
nemo enim potest haec
signa facere quae tu facis
nisi fuerit deus cum eo
Respondit ihs et dixit ei
amen amen dico tibi
nisi quis natus fuerit denuo
non potest uidere regnum dei

dicit ad eum nicodemus
quomodo potest homo nasci
cum senex sit
numquid potest in uentrem
matris suae iterato intro
ire et nasci
Respondit ihs amen amen
dico tibi
nisi quis renatus fuerit
ex aqua et spu
non potest introire in regnum di
quod natum est ex carne
caro est
et quod natum est ex spu sps est
non mireris quia dixi tibi
oportet uos nasci denuo
sps ubi uult spirat
et uocem eius audis
sed non scis unde ueniat
et quo uadat
sic est omnis qui natus est ex spu
Respondit nicodemus et dixit ei
quomodo possunt haec fieri
respondit ihs et dixit ei
tu es magister in israhel
et haec ignoras
amen amen dico tibi quia quod
scimus loquimur
et quod uidimus testamur
et testimonium nostrum
non accipitis
si terrena dixi uobis
et non creditis
quomodo si dixero uobis
caelestia credetis
et nemo ascendit in caelum
nisi qui descendit de caelo
filius hominis qui est in caelo
et sicut moses exaltauit
serpentem in deserto
ita exaltari oportet filium
hominis
ut omnis qui credit in ipso
non pereat
sed habeat uitam aeternam
Sic enim dilexit ds mundum
ut filium suum unigenitum
daret
ut omnis qui credit in eum
non pereat
sed habeat uitam aeternam
non enim misit ds filium suum
in mundum ut iudicet mundum
sed ut saluetur mundus
per ipsum
qui credit in eum non iudicatur
qui autem non credit
iam iudicatus est
quia non credidit in nomine
unigeniti filii di
hoc est autem iudicium
quia lux uenit in mundum
et dilexerunt homines
magis tenebras quam lucem
erant enim eorum mala opera
omnis enim qui male agit
odit lucem
et non uenit ad lucem
ut non arguantur opera eius
qui autem facit ueritatem
uenit ad lucem
ut manifestentur eius opera
quia in do sunt facta
VIII Post haec uenit ihs et disci
puli eius in iudaeam terram
et illic morabatur cum eis
et baptizabat
Erat autem et iohannes bapti
zans in aenon iuxta salim
quia aquae multae erant illic
et adueniebant et baptizabantur
Nondum enim missus fue
rat in carcerem iohannes
Facta est ergo quaestio ex di
scipulis iohannis cum iu
daeis de purificatione
et uenerunt ad iohannem
et dixerunt ei

rabbi qui erat tecum
trans iordanen
cui tu testimonium perhibuisti
ecce hic baptizat et omnes
veniunt ad eum
Respondit iohannes et dixit
non potest homo accipere
quicquam nisi ei fuerit
datum de caelo
Ipsi vos mihi testimonium
perhibetis quod dixerim
ego non sum xps
sed quia missus sum ante illu
Qui habet sponsam sponsus est
amicus autem sponsi qui stat
et audit eum
gaudio gaudet propter
vocem sponsi
hoc ergo gaudium meum
impletum est
illum oportet crescere
me autem minui
qui desursum venit
supra omnes est
qui est de terra de terra est
et de terra loquitur
qui de caelo venit
supra omnes est
et quod vidit et audivit
hoc testatur
et testimonium eius
nemo accipit
qui accipit eius testimonium
signavit quia ds verax est
quem enim misit ds
verba di loquitur
non enim ad mensuram
dat ds spm
Pater diligit filium
et omnia dedit in manu eius
Qui credit in filium
habet vitam aeternam
qui autem incredulus est
non videbit vitam

sed ira di manet super eum
VIII Ut ergo cognovit ihs quia
audierunt pharisaei quia
ihs plures discipulos facit
et baptizat quam
iohannes
quamquam ihs non baptiza
ret sed discipuli eius
Reliquit iudaeam
et abiit iterum in galilaeam
Oportebat autem eum
transire per samariam
venit ergo in civitatem sama
riae quae dicitur sichar
iuxta praedium quod dedit
iacob ioseph filio suo
erat autem ibi fons iacob
ihs ergo fatigatus ex itinere
sedebat sic super fontem
hora erat quasi sexta
venit mulier de samaria
haurire aquam
dicit ei ihs da mihi bibere
discipuli enim eius abierant
in civitatem ut cibos emeren
dicit ergo ei mulier illa
samaritana
quomodo tu iudaeus cum
sis bibere a me poscis
quae sum mulier samaritana
non enim coutuntur
iudaei samaritanis
Respondit ihs et dixit ei
si scires donum di
et quis est qui dicit tibi
da mihi bibere
tu forsitan petisses ab eo
et dedisset tibi aquam vivam
dicit ei mulier
dne neque in quo haurias habes
et puteus altus est
unde ergo habes aquam vivam
numquid tu maior es
patre nostro iacob

qui dedit nobis puteum
et ex eo ipse bibit et filii eius
et pecora eius
Respondit ihs et dixit ei
omnis qui bibit ex aqua hac
sitiet iterum
qui autem biberit ex aqua
quam ego dabo ei
non sitiet in aeternum
sed aqua quam ego dabo ei
fiet in eo fons aquae sali
entis in uitam aeternam
dicit ad eum mulier dne da
mihi hanc aquam ut non sitiam
neque ueniam huc haurire
dicit ei ihs uade uoca uirum
tuum et ueni
respondit mulier et dixit
non habeo uirum
dicit ei ihs bene dixisti quia
non habeo uirum
quinque enim uiros habuisti
et nunc quem habes
non est tuus uir
hoc uere dixisti
dicit ei mulier dne uideo
quia propheta es tu
patres nostri in monte
hoc adorauerunt
et uos dicitis quia hieroso
lymis est locus ubi adorare
oportet
dicit ei ihs mulier crede mihi
quia uenit hora
quando neque in monte hoc
neque in hierosolymis
adorabitis patrem
uos adoratis quod nescitis
nos adoramus quod scimus
quia salus ex iudaeis est
sed uenit hora et nunc est
quando ueri adoratores
adorabunt patrem
in spu et ueritate

nam et pater tales quaerit
qui adorent eum
sps est ds
et eos qui adorant eum
in spu et ueritate
oportet adorare
dicit ei mulier scio quia messias
uenit qui dicitur xps
cum ergo uenerit
ille nobis adnuntiabit omnia
dicit ei ihs ego sum
qui loquor tecum
et continuo uenerunt
discipuli eius
et mirabantur quia cum
muliere loquebatur
nemo tamen dixit quid quaeris
aut quid loqueris cum ea
reliquit ergo hydriam suam
mulier et abiit in ciuitatem
et dicit illis hominibus
uenite uidete hominem
qui dixit mihi omnia quae
cumque feci
numquid ipse est xps
exierunt de ciuitate
et ueniebant ad eum
interea rogabant eum discipu
li dicentes rabbi manduca
ille autem dixit eis
ego cibum habeo manducare
quem uos nescitis
dicebant ergo discipuli
ad inuicem
numquid aliquis attulit ei
manducare
dicit eis ihs
meus cibus est ut faciam
uoluntatem eius qui misit me
ut perficiam opus eius
nonne uos dicitis quod adhuc
quattuor menses sunt
et messis uenit
ecce dico uobis leuate oculos

uestros et uidete regiones
quia albae sunt iam ad messem
et qui metit mercedem
accipit
et congregat fructum
in uitam aeternam
ut et qui seminat simul
gaudeat et qui metit
in hoc enim est uerbum uerum
quia alius est qui seminat
et alius est qui metit
ego misi uos metere quod
uos non laborastis
alii laborauerunt
et uos in laborem eorum
introistis
ex ciuitate autem illa
multi crediderunt in eum
samaritanorum
propter uerbum mulieris
testimonium perhibentis
quia dixit mihi omnia quae
cumque feci
cum uenissent ergo ad illum
samaritani
rogauerunt eum ut ibi
maneret
et mansit ibi duos dies
et multo plures crediderunt
propter sermonem eius
et mulieri dicebant
quia iam non propter tuam
loquellam credimus
ipsi enim audiuimus et scimus
quia uere hic est saluator
mundi
Post duos autem dies exiit
inde et abiit in galilaeam
ipse enim ihs testimonium per
hibuit quia propheta in sua
patria honorem non habet
Cum ergo uenisset in galilaeam
exceperunt illum galilaei
cum omnia uidissent quae fece

hierosolymis in die festo
et ipsi enim uenerant
ad diem festum
uenit ergo iterum in cana gali
laeae ubi fecit aquam uinum
Et erat quidam regulus
cuius filius infirmabatur
capharnaum
hic cum audisset quia ihs adue
niret a iudaea in galilaeam
abiit ad eum et rogabat eum
ut descenderet et sanaret
filium eius
incipiebat enim mori
dixit ergo ihs ad eum
nisi signa et prodigia uideri
tis non creditis
dicit ad eum regulus
domine descende priusquam
moriatur filius meus
dicit ei ihs uade filius tuus uiuit
credidit homo sermoni
quem dixit ei ihs et ibat
iam autem eo descendente
serui occurrerunt ei
et nuntiauerunt dicentes
quia filius eius uiueret
interrogabat ergo horam
ab eis in qua melius habuerit
et dixerunt ei quia heri
hora septima reliquit
eum febris
cognouit ergo pater quod
illa hora erat in qua dixit ei
ihs filius tuus uiuit
et credidit ipse et domus
eius tota
hoc iterum secundum
signum fecit ihs
cum uenisset a iudaea
in galilaeam
Post haec erat dies festus
iudaeorum
et ascendit ihs hierosolymis

est autem hierosolymis
super probatica piscina
quae cognominatur hebra
ice bethsaida
quinque porticus habens
in his iacebat multitudo
magna languentium
caecorum claudorum
aridorum
expectantium aquae motum
angelus autem domini secundum
tempus descendebat in pi
scinam et movebatur aqua
qui ergo primus descendis
set post motum aquae
sanus fiebat a quocumque
languore tenebatur
erat autem quidam homo
ibi triginta et octo annos
habens in infirmitate sua
hunc cum vidisset ihs iacentem
et cognovisset quia multum
iam tempus habet
dicit ei vis sanus fieri
respondit ei languidus
dne hominem non habeo
ut cum turbata fuerit aqua
mittat me in piscinam
dum venio enim ego
alius ante me descendit
dicit ei ihs surge tolle grabattum
tuum et ambula
et statim sanus factus est
homo
et sustulit grabattum suum
et ambulabat
erat autem sabbatum in il
lo die
dicebant ergo iudaei illi qui sana
tus fuerat
sabbatum est non licet tibi
tollere grabattum tuum
Respondit eis
qui me fecit sanum
ille mihi dixit tolle grabattum tu
um et ambula
interrogaverunt ergo eum
quis est ille homo qui dixit
tibi tolle grabattum tuum
et ambula
is autem qui sanus fuerat
effectus nesciebat quis esset
ihs enim declinavit a turba
constituta in loco
postea invenit eum ihs
in templo et dixit illi
ecce sanus factus es
iam noli peccare ne deterius
tibi aliquid contingat
abiit ille homo et nuntiavit
iudaeis
quia ihs esset qui fecit eum
sanum
propterea persequebantur
iudaei ihm
quia haec faciebat in sabbato
ihs autem respondit eis
pater meus usque modo
operatur et ego operor
propterea ergo magis
quaerebant eum iudaei
interficere
quia non solum solvebat
sabbatum
sed et patrem suum dicebat dm
aequalem se faciens do
xl Respondit itaque ihs et dixit
eis amen amen dico vobis
non potest filius a se facere
quicquam
nisi quod viderit patrem
facientem
quaecumque enim ille fecerit
haec et filius similiter facit
pater enim diligit filium
et omnia demonstrat ei
quae ipse facit
et maiora his demonstrabit ei

OPERA UT UOS MIREMINI
SICUT ENIM PATER SUSCITAT
MORTUOS ET UIUIFICAT
SIC ET FILIUS QUOS UULT UIUIFICAT
NEQUE ENIM PATER IUDICAT
QUEMQUAM
SED IUDICIUM OMNE DEDIT FILIO
UT OMNES HONORIFICENT FILIUM
SICUT HONORIFICANT PATREM
QUI NON HONORIFICAT FILIUM
NON HONORIFICAT PATREM
QUI MISIT ILLUM
AMEN AMEN DICO UOBIS
QUIA QUI UERBUM MEUM AUDIT
ET CREDIT EI QUI MISIT ME
HABET UITAM AETERNAM
ET IN IUDICIO NON UENIET
SED TRANSIET A MORTE IN UITAM
AMEN AMEN DICO UOBIS
QUIA UENIT HORA ET NUNC EST
QUANDO MORTUI AUDIENT
UOCEM FILII DEI
ET QUI AUDIERINT UIUENT
SICUT ENIM PATER HABET
UITAM IN SEMET IPSO
SIC DEDIT ET FILIO UITAM
HABERE IN SEMET IPSO
ET POTESTATEM DEDIT EI
ET IUDICIUM FACERE
QUIA FILIUS HOMINIS EST
NOLITE MIRARI HOC
QUIA UENIT HORA
IN QUA OMNES QUI IN MONU
MENTIS SUNT AUDIENT
UOCEM EIUS ET PROCEDENT
QUI BONA FECERUNT IN RESUR
RECTIONEM UITAE
QUI UERO MALA EGERUNT
IN RESURRECTIONEM IUDICII
NON POSSUM EGO A ME IPSO
FACERE QUICQUAM
SICUT AUDIO IUDICO
ET IUDICIUM MEUM IUSTUM EST
QUIA NON QUAERO UOLUNTATEM

SED UOLUNTATEM EIUS
QUI ME MISIT
SI EGO TESTIMONIUM PERHIBEO
DE ME TESTIMONIUM MEUM
NON EST UERUM
ALIUS EST QUI TESTIMONIUM
PERHIBET DE ME
ET SCIO QUIA UERUM EST TESTI
MONIUM QUOD PERHIBET DE ME
UOS MISISTIS AD IOHANNEM
ET TESTIMONIUM PERHIBUIT
UERITATI
EGO AUTEM NON AB HOMINE
TESTIMONIUM ACCIPIO
SED HAEC DICO UT UOS SALUI SITIS
ILLE ERAT LUCERNA ARDENS
ET LUCENS
UOS AUTEM UOLUISTIS EXULTA
RE AD HORAM IN LUCE EIUS
EGO AUTEM HABEO TESTIMO
NIUM MAIUS IOHANNE
OPERA ENIM QUAE DEDIT MIHI
PATER UT PERFICIAM EA
IPSA OPERA QUAE EGO FACIO
TESTIMONIUM PERHIBENT
DE ME QUIA PATER ME MISIT
ET QUI MISIT ME PATER IPSE
TESTIMONIUM PERHIBUIT DE ME
NEQUE UOCEM EIUS UMQUAM
AUDISTIS
NEQUE SPECIEM EIUS UIDISTIS
ET UERBUM EIUS NON HABETIS
IN UOBIS MANENS
QUIA QUEM MISIT ILLE
HUIC UOS NON CREDITIS
SCRUTAMINI SCRIPTURAS
QUIA UOS PUTATIS IN IPSIS
UITAM AETERNAM HABERE
ET ILLAE SUNT QUAE TESTIMO
NIUM PERHIBENT DE ME
ET NON UULTIS UENIRE AD ME
UT UITAM HABEATIS
CLARITATEM AB HOMINIBUS
NON ACCIPIO

sed cognovi vos quia dilecti
onem dei non habetis in vobis
ego veni in nomine patris mei
et non accipitis me
si alius venerit in nomine suo
illum accipietis
quomodo potestis vos
credere
qui gloriam ab invicem accipitis
et gloriam quae a solo est
deo non quaeritis
nolite putare quia ego accusa
turus sim vos apud patrem
est qui accusat vos
moses in quo vos speratis
si enim crederetis mosi
crederetis forsitan et mihi
de me enim ille scripsit
si autem illius litteris
non creditis
xiiii quomodo meis verbis credetis
Post haec abiit ihs trans
mare galilaeae quod est
tiberiadis
et sequebatur eum multi
tudo magna
quia videbant signa quae
faciebat super his qui
infirmabantur
Subiit ergo in montem ihs
et ibi sedebat cum discipu
lis suis
Erat autem proximum
pascha dies festus iudaeorum
Cum sublevasset ergo
oculos ihs
et vidisset quia multitudo
maxima venit ad eum
dicit ad philippum
unde ememus panes
ut manducent hi
hoc autem dicebat
temtans eum
ipse enim sciebat quid esset
facturus
Respondit ei philippus
ducentorum denariorum
panes non sufficiunt eis
ut unusquisque modicum
quid accipiat
dicit ei unus ex discipulis
eius andreas frater
simonis petri
est puer unus hic qui habet
quinque panes hordiacios
et duos pisces
sed haec quid sunt inter
tantos
Dixit ergo ihs facite homi
nes discumbere
erat autem faenum
multum in loco
discubuerunt ergo viri
numero quasi quinque milia
accepit ergo panes ihs
et cum gratias egisset distri
buit discumbentibus
similiter ex piscibus
quantum volebant
ut autem saturati sunt
dixit discipulis suis
colligite quae superaverunt
fragmentorum ne pereant
collegerunt ergo et imple
verunt duodecim cophi
nos fragmentorum
ex quinque panibus hordiaciis
quae superfuerunt his
qui manducaverant
Illi ergo homines cum vidis
sent quod fecerat signum
dicebant
quia hic est vere propheta
qui venturus est in mundum
ihs ergo cum cognovisset
quia venturi essent
ut raperent eum et face
rent eum regem

FUGIT ITERUM IN MONTEM
IPSE SOLUS
UT AUTEM SERO FACTUM EST
DESCENDERUNT DISCIPULI
EIUS AD MARE
ET CUM ASCENDISSENT NAVEM
VENERUNT TRANS MARE
IN CAPHARNAUM
ET TENEBRAE IAM FACTAE ERANT
ET NON VENERAT AD EOS IHS
MARE AUTEM VENTO MAGNO
FLANTE EXSURGEBAT
CUM REMIGASSENT ERGO
QUASI STADIA VIGINTI QUINQUE
AUT TRIGINTA
VIDENT IHM AMBULANTEM
SUPER MARE
ET PROXIMUM NAVI FIERI
ET TIMUERUNT
ILLE AUTEM DICIT EIS
EGO SUM NOLITE TIMERE
VOLUERUNT ERGO ACCIPERE
EUM IN NAVEM
ET STATIM FUIT NAVIS AD TER
RAM QUAM IBANT
XLIII ALTERA DIE TURBA QUAE STABAT
TRANS MARE
VIDIT QUIA NAVICULA ALIA
NON ERAT IBI NISI UNA
ET QUIA NON INTROISSET CUM
DISCIPULIS SUIS IHS IN NAVEM
SED SOLI DISCIPULI EIUS ABISSENT
ALIAE VERO SUPERVENERUNT
NAVES A TIBERIADE
IUXTA LOCUM UBI MANDUCAVE
RANT PANEM GRATIAS AGEN
TE DOMINO
CUM ERGO VIDISSET TURBA
QUIA IHS NON ESSET IBI
NEQUE DISCIPULI EIUS
ASCENDERUNT NAVICULAS
ET VENERUNT CAPHARNAUM
QUAERENTES IHM
ET CUM INVENISSENT EUM

TRANS MARE DIXERUNT EI
RABBI QUANDO HUC VENISTI
RESPONDIT EIS IHS ET DIXIT
AMEN AMEN DICO VOBIS
QUAERITIS ME
NON QUIA VIDISTIS SIGNA
SED QUIA MANDUCASTIS EX PANI
BUS ET SATURATI ESTIS
OPERAMINI NON CIBUM QUI PERIT
SED QUI PERMANET IN VITAM
AETERNAM
QUEM FILIUS HOMINIS
VOBIS DABIT
HUNC ENIM PATER SIGNAVIT DS
DIXERUNT ERGO AD EUM
QUID FACIEMUS
UT OPEREMUR OPERA DI
RESPONDIT IHS ET DIXIT EIS
HOC EST OPUS DI UT CREDATIS
IN EUM QUEM MISIT ILLE
DIXERUNT ERGO EI
QUOD ERGO TU FACIS SIGNUM
UT VIDEAMUS ET CREDAMUS
TIBI QUID OPERARIS
PATRES NOSTRI MANNA MANDU
CAVERUNT IN DESERTO
SICUT SCRIPTUM EST PANEM DE
CAELO DEDIT EIS MANDUCARE
DIXIT ERGO EIS IHS
AMEN AMEN DICO VOBIS
NON MOSES DEDIT VOBIS
PANEM DE CAELO
SED PATER MEUS DAT VOBIS
PANEM DE CAELO VERUM
PANIS ENIM DI EST QUI DESCEN
DIT DE CAELO
ET DAT VITAM MUNDO
DIXERUNT ERGO AD EUM
DNE SEMPER DA NOBIS
XLV PANEM HUNC
DIXIT AUTEM EIS IHS
EGO SUM PANIS VITAE
QUI VENIT AD ME NON ESURIET
ET QUI CREDIT IN ME

non sitiet umquam
sed dixi uobis quia et uidistis
me et non creditis
omne quod dat mihi pater
ad me ueniet
et eum qui uenit ad me
non eiciam foras
quia descendi de caelo non ut
faciam uoluntatem meam
sed uoluntatem eius
qui misit me
haec est autem uoluntas eius
qui misit me patris
ut omne quod dedit mihi
non perdam ex eo
sed resuscitem illud
nouissimo die
haec est enim uoluntas
patris mei qui misit me
ut omnis qui uidet filium
et credit in eum
habeat uitam aeternam
et resuscitabo ego eum
in nouissimo die
Murmurabant ergo
iudaei de illo
quia dixisset ego sum panis
qui de caelo descendi
et dicebant nonne hic est
ihs filius ioseph
cuius nos nouimus
patrem et matrem
quomodo ergo dicit hic
quia de caelo descendi
Respondit ergo ihs et dixit eis
nolite murmurare in inuicem
nemo potest uenire ad me
nisi pater qui misit me
traxerit eum
et ego resuscitabo eum
nouissimo die
est scriptum in prophetis
et erunt omnes docibiles dei
omnis qui audiuit a patre
et didicit uenit ad me
Non quia patrem uidit quisquam
nisi is qui est a deo hic uidit patrem
Amen amen dico uobis
qui credit in me habet
uitam aeternam
Ego sum panis uitae
Patres uestri manducauerunt
in deserto manna
et mortui sunt
hic est panis de caelo descendens
ut si quis ex ipso manducaue
rit non moriatur
Ego sum panis uiuus
qui de caelo descendi
si quis manducauerit ex hoc
pane uiuet in aeternum
et panis quem ego dabo caro
mea est pro mundi uita
Litigabant ergo iudaei
ad inuicem dicentes
quomodo potest hic carnem
suam nobis dare ad mandu
candum
Dixit ergo eis ihs
amen amen dico uobis
nisi manducaueritis carnem
filii hominis
et biberitis eius sanguinem
non habebitis uitam in uobis
qui manducat meam carnem
et bibit meum sanguinem
habet uitam aeternam
et ego resuscitabo eum
in nouissimo die
Caro enim mea uere est cibus
et sanguis meus uere est potus
Qui manducat meam carnem
et bibit meum sanguinem
in me manet et ego in illo
sicut misit me uiuens pater
et ego uiuo propter patrem
et qui manducat me
et ipse uiuet propter me

hic est panis qui de caelo
descendit
non sicut manducaverunt
patres vestri manna
et mortui sunt
qui manducat hunc panem
vivet in aeternum
Haec dixit in synagoga
docens in Capharnaum
multi ergo audientes ex disci
pulis eius dixerunt
durus est hic sermo
quis potest eum audire
sciens autem ihs apud
semet ipsum
quia murmurarent de hoc
discipuli eius
dixit eis hoc vos scandalizat
Si ergo videritis filium
hominis ascendentem
ubi erat prius
Sps est qui vivificat
caro non prodest quicquam
Verba quae ego locutus sum
vobis sps et vita sunt
sed sunt quidam ex vobis
qui non credunt
Sciebat enim ab initio ihs
qui essent credentes
et quis traditurus esset eum
Et dicebat propterea dixi vobis
quia nemo potest venire ad me
nisi fuerit ei datum
a patre meo
ex hoc multi discipulorum
eius abierunt retro
et iam non cum illo ambulabant
dixit ergo ihs ad duodecim
numquid et vos vultis abire
Respondit ergo ei Simon Petrus
dne ad quem ibimus
verba vitae aeternae habes
et nos credidimus et cogno
vimus quia tu es xps filius di

Respondit eis ihs
nonne ego vos duodecim
elegi
et ex vobis unus diabolus est
dicebat autem Iudam
Simonis Scariotis
hic enim erat traditurus eum
cum esset unus ex duodecim
Post haec ambulabat ihs
in Galilaeam
non enim volebat in Iudaea
ambulare
quia quaerebant eum
Iudaei interficere
Erat autem in proximo
dies festus Iudaeorum
scenopegia
dixerunt autem ad eum
fratres eius
transi hinc et vade in Iudaea
ut et discipuli tui videant
opera tua quae facis
nemo enim in occulto
aliquid facit
et quaerit ipse in palam esse
si haec facis manifesta
te ipsum mundo
neque enim fratres eius
credebant in eum
Dicit ergo eis ihs
tempus meum nondum
venit
tempus autem vestrum
semper est paratum
non potest mundus odisse
vos me autem odit
quia ego testimonium
perhibeo de illo
quia opera eius mala sunt
vos ascendite ad diem
festum hunc
ego non ascendo ad diem
festum istum
quia meum tempus nondum

impletum est
Haec cum dixisset ipse mansit in galilaea
ut autem ascenderunt fratres eius
tunc et ipse ascendit ad diem festum
non manifeste sed quasi in occulto
iudaei ergo quaerebant eum in die festo
et dicebant ubi est ille
et murmur multus de eo erat in turba
quidam enim dicebant quia bonus est
alii autem dicebant non sed seducit turbas
nemo tamen palam loquebatur de illo
propter metum iudaeorum
iam autem die festo mediante
ascendit ihs in templum et docebat
et mirabantur iudaei dicentes
quomodo hic litteras scit cum non didicerit
respondit eis ihs et dixit
mea doctrina non est mea sed eius qui misit me
si quis voluerit voluntatem eius facere
cognoscet de doctrina
utrum ex deo sit an ego a me ipso loquar
qui a semet ipso loquitur gloriam propriam quaerit
qui autem quaerit gloriam eius qui misit illum
hic verax est
et iniustitia in illo non est
nonne moses dedit vobis legem
et nemo ex vobis facit legem
quid me quaeritis interficere
Respondit turba et dixit
daemonium habes
quis te quaerit interficere
Respondit ihs et dixit eis
unum opus feci et omnes miramini
propterea moses dedit vobis circumcisionem
non quia ex mose est sed ex patribus
et in sabbato circumciditis hominem
si circumcisionem accipit homo in sabbato
ut non solvatur lex mosi
mihi indignamini
quia totum hominem sanum feci in sabbato
nolite iudicare secundum faciem
sed iustum iudicium iudicate
dicebant ergo quidam ex hierosolymis
nonne hic est quem quaerunt interficere
et ecce palam loquitur et nihil ei dicunt
numquid vere cognoverunt principes quia hic est xps
sed hunc scimus unde sit
xps autem cum venerit nemo scit unde sit
Clamabat ergo docens in templo ihs et dicens
et me scitis et unde sim scitis
et a me ipso non veni
sed est verus qui misit me
quem vos nescitis
ego scio eum quia ab ipso sum
et ipse me misit
Quaerebant ergo eum adprehendere
et nemo misit in illum manus
quia nondum venerat hora eius

XVIIII

De turba autem multi
crediderunt in eum
et dicebant xps cum uenerit
numquid plura signa faciet
quam quae hic facit
Audierunt pharisaei turbam
murmurantem de illo haec
Et miserunt principes
et pharisaei ministros
ut adprehenderent eum
Dixit ergo ihs adhuc modicum
tempus uobiscum sum
et uado ad eum qui me misit
Quaeritis me et non inuenietis
et ubi sum ego uos non pote-
stis uenire
Dixerunt ergo iudaei ad se ipsos
quo hic iturus est quia non
inueniemus eum
numquid in dispersionem
gentium iturus est
et docturus gentes
quis est hic sermo quem
dixit quaeritis me et non
inuenietis
et ubi sum ego non potestis
uenire
In nouissimo autem die
magno festiuitatis
stabat ihs et clamabat dicens
si quis sitit ueniat ad me et bibat
qui credit in me
sicut dixit scriptura
flumina de uentre eius
fluent aquae uiuae
hoc autem dixit de spu
quem accepturi erant
credentes in eum
non enim erat sps datus
quia ihs nondum erat
glorificatus
Ex illa ergo cum audissent
hos sermones eius
dicebant hic est uere propheta
alii dicebant hic est xps
Quidam autem dicebant
numquid a galilaea xps uenit
nonne scriptura dicit
quia ex semine dauid
et de bethleem castello
ubi erat dauid uenit xps
Dissensio itaque facta est
in turba propter eum
Quidam autem ex ipsis uole-
bant adprehendere eum
sed nemo misit super
illum manus
Uenerunt ergo ministri
ad pontifices et pharisaeos
et dixerunt eis illi
quare non adduxistis eum
Responderunt ministri
numquam sic locutus est
homo sicut hic homo
Responderunt ergo eis
pharisaei
numquid et uos seducti estis
numquid aliquis ex princi-
pibus credidit in eum
aut ex pharisaeis
sed turba haec quae non no-
uit legem maledicti sunt
Dicit nicodemus ad eos ille
qui uenit ad eum nocte
qui unus erat ex ipsis
numquid lex nostra
iudicat hominem
nisi audierit ab ipso prius
et cognouerit quid faciat
Responderunt
et dixerunt ei
numquid et tu galilaeus es
scrutare et uide quia propheta
a galilaea non surgit
Et reuersi sunt unusquisque
in domum suam
Ihs autem perrexit in mon-
tem oliueti

ET DILUCULO ITERUM UENIT
IN TEMPLUM
ET OMNIS POPULUS UENIT AD EUM
ET SEDENS DOCEBAT EOS
ADDUCUNT AUTEM SCRIBAE
ET PHARISAEI MULIEREM
IN ADULTERIO DEPREHENSAM
ET STATUERUNT EAM IN MEDIO
ET DIXERUNT EI MAGISTER
HAEC MULIER MODO DEPRE
HENSA EST IN ADULTERIO
IN LEGE AUTEM MOSES MAN
DAUIT NOBIS HUIUSMODI
LAPIDARE
TU ERGO QUID DICIS
HAEC AUTEM DICEBANT
TEMPTANTES EUM
UT POSSENT ACCUSARE EUM
IHS AUTEM INCLINANS SE DEORSUM
DIGITO SCRIBEBAT IN TERRA
CUM AUTEM PERSEUERARENT
INTERROGANTES EUM
EREXIT SE ET DIXIT EIS
QUI SINE PECCATO EST UESTRUM
PRIMUS IN ILLAM LAPIDEM
MITTAT
ET ITERUM SE INCLINANS
SCRIBEBAT IN TERRA
AUDIENTES AUTEM UNUS
POST UNUM EXIEBANT
INCIPIENS A SENIORIBUS
ET REMANSIT SOLUS
ET MULIER IN MEDIO STANS
ERIGENS AUTEM SE IHS DIXIT EI
MULIER UBI SUNT
NEMO TE CONDEMNAUIT
QUAE DIXIT NEMO DNE
DIXIT AUTEM IHS
NEC EGO TE CONDEMNABO
UADE ET AMPLIUS IAM NOLI
PECCARE
XXI ITERUM ERGO LOCUTUS EST
EIS IHS DICENS
EGO SUM LUX MUNDI
QUI SEQUITUR ME NON AMBU
LABIT IN TENEBRIS
SED HABEBIT LUMEN UITAE
DIXERUNT ERGO EI PHARISAEI
TU DE TE IPSO TESTIMONIUM
PERHIBES
TESTIMONIUM TUUM
NON EST UERUM
RESPONDIT IHS ET DIXIT EIS
ET SI EGO TESTIMONIUM PER
HIBEO DE ME IPSO
UERUM EST TESTIMONIUM MEUM
QUIA SCIO UNDE UENI ET QUO UADO
UOS AUTEM NESCITIS UNDE
UENIO AUT QUO UADO
UOS SECUNDUM CARNEM
IUDICATIS
EGO NON IUDICO QUEMQUAM
ET SI IUDICO EGO IUDICIUM
MEUM UERUM EST
QUIA SOLUS NON SUM
SED EGO ET QUI ME MISIT PATER
ET IN LEGE UESTRA SCRIPTUM EST
QUIA DUORUM HOMINUM
TESTIMONIUM UERUM EST
EGO SUM QUI TESTIMONIUM
PERHIBEO DE ME IPSO
ET TESTIMONIUM PERHIBET
DE ME QUI MISIT ME PATER
DICEBANT ERGO EI
UBI EST PATER TUUS
RESPONDIT IHS NEQUE ME SCI
TIS NEQUE PATREM MEUM
SI ME SCIRETIS FORSITAN
ET PATREM MEUM SCIRETIS
HAEC UERBA LOCUTUS EST
IN GAZOPHYLACIO
DOCENS IN TEMPLO
ET NEMO ADPREHENDIT EUM
QUIA NECDUM UENERAT
XXII HORA EIUS
DIXIT ERGO ITERUM EIS IHS
EGO UADO ET QUAERITIS ME
ET IN PECCATO UESTRO MORIEMINI

quo ego vado vos non potestis
venire
dicebant ergo iudaei
numquid interficiet
semet ipsum
quia dicit quo ego vado
vos non potestis venire
et dicebat eis vos de deorsum
estis ego de supernis sum
vos de mundo hoc estis
ego non sum de hoc mundo
dixi ergo vobis quia moriemini
in peccatis vestris
si enim non credideritis
quia ego sum
moriemini in peccato vestro
dicebant ergo ei tu quis es
dixit eis ihs principium
quia et loquor vobis
multa habeo de vobis
loqui et iudicare
sed qui me misit verax est
et ego quae audivi ab eo
haec loquor in mundo
et non cognoverunt
quia patrem eis dicebat
dixit ergo eis ihs
cum exaltaveritis filium
hominis
tunc cognoscetis quia ego sum
et a me ipso facio nihil
sed sicut docuit me pater
haec loquor
et qui me misit mecum est
non reliquit me solum
quia ego quae placita sunt ei
facio semper
haec illo loquente multi
crediderunt in eum
lxxiii dicebat ergo ihs ad eos qui
crediderunt ei iudaeos
si vos manseritis in ser
mone meo
vere discipuli mei eritis

et cognoscetis veritatem
et veritas liberabit vos
responderunt ei
semen abrahae sumus
et nemini servivimus umquam
quomodo tu dicis liberi eritis
respondit eis ihs
amen amen dico vobis
quia omnis qui facit pecca
tum servus est peccati
servus autem non manet
in domo in aeternum
filius manet in aeternum
si ergo filius vos liberaverit
vere liberi eritis
scio quia filii abrahae estis
sed quaeritis me interficere
quia sermo meus non capit
in vobis
ego quod vidi apud patrem loquor
et vos quae vidistis apud
patrem vestrum facitis
responderunt et dixerunt ei
pater noster abraham est
dixit eis ihs si filii abrahae estis
opera abrahae facite
nunc autem quaeritis me
interficere
hominem qui veritatem
vobis locutus sum
quam audivi a deo
hoc abraham non fecit
vos facitis opera patris vestri
dixerunt itaque ei
nos ex fornicatione
non sumus nati
unum patrem habemus deum
dixit ergo eis ihs
si deus pater vester esset
diligeretis utique me
ego enim ex deo processi
et veni
neque enim a me ipso veni
sed ille me misit

quare loquellam meam
non cognoscitis
quia non potestis audire
sermonem meum
uos ex patre diabolo estis
et desideria patris uestri
uultis facere
ille homicida erat ab initio
et in ueritate non stetit
quia non est ueritas in eo
cum loquitur mendacium
ex propriis loquitur
quia mendax est
et pater eius
ego autem quia ueritatem
dico non creditis mihi
Quis ex uobis arguit me
de peccato
si ueritatem dico quare uos
non creditis mihi
qui est ex deo uerba dei audit
propterea uos non auditis
quia ex deo non estis
responderunt iudaei
et dixerunt ei
nonne bene dicimus nos
quia samaritanus es tu
et daemonium habes
respondit ihs ego daemonium
non habeo
sed honorifico patrem meum
et uos inhonoratis me
ego autem non quaero
gloriam meam
est qui quaerit et iudicat
xcii amen amen dico uobis
si quis sermonem meum
seruauerit mortem non
uidebit in aeternum
dixerunt ergo iudaei
nunc cognouimus quia
daemonium habes
abraham mortuus est
et prophetae

et tu dicis si quis sermonem
meum seruauerit non gu
stabit mortem in aeternum
numquid tu maior es patre
nostro abraham qui mor
tuus est et prophetae
mortui sunt
quem te ipsum facis
Respondit ihs si ego glorifico
me ipsum gloria mea nihil est
est pater meus qui glorifi
cat me
quem uos dicitis quia ds
noster est
et non cognouistis eum
ego autem noui eum
et si dixero quia non scio eum
ero similis uobis mendax
sed scio eum
et sermonem eius seruo
abraham pater uester exul
tauit ut uideret diem meum
et uidit et gauisus est
dixerunt ergo iudaei ad eum
quinquaginta annos nondum
habes et abraham uidisti
dixit eis ihs amen amen dico uobis
antequam abraham fieret
ego sum
tulerunt ergo lapides
ut iacerent in eum
ihs autem abscondit se et exi
uit de templo
xciii Et praeteriens uidit hominem
caecum a natiuitate
et interrogauerunt eum
discipuli sui
rabbi quis peccauit
hic aut parentes eius
ut caecus nasceretur
respondit ihs
neque hic peccauit
neque parentes eius
sed ut manifestentur opera dī

me oportet operari opera eius
qui misit me donec dies est
venit nox quando nemo
potest operari
quamdiu in mundo sum
lux sum mundi
haec cum dixisset expuit
in terram
et fecit lutum ex sputo
et linuit lutum super
oculos eius
et dixit ei vade lava in nata
toria siloae quod inter
pretatur missus
abiit ergo et lavit
et venit videns
itaque vicini et qui videbant
eum prius quia mendicus erat
dicebant nonne hic est
qui sedebat et mendicabat
alii dicebant quia hic est
alii autem nequaquam
sed similis est eius
ille dicebat quia ego sum
dicebant ergo ei quomodo
aperti sunt oculi tibi
respondit
ille homo qui dicitur ihs
lutum fecit
et unxit oculos meos
et dixit mihi vade ad nata
toria siloae et lava
et abii et lavi et video
dixerunt ei ubi est
ille ait nescio
adducunt eum ad pharisaeos
qui caecus fuerat
erat autem sabbatum
quando lutum fecit ihs
et aperuit oculos eius
iterum ergo interrogabant
eum pharisaei quomodo
vidisset
ille autem dixit eis

lutum posuit mihi super
oculos et lavi et video
dicebant ergo ex pharisaeis
quidam non est hic homo a do
quia sabbatum non custodit
alii dicebant quomodo
potest homo peccator
haec signa facere
et scisma erat in eis
dicunt ergo caeco iterum
tu quid dicis de eo qui aperu
it oculos tuos
ille autem dixit quia pro
pheta est
non crediderunt ergo iudaei
de illo quia caecus fuisset
et vidisset
donec vocaverunt paren
tes eius qui viderat
et interrogaverunt eos
dicentes
hic est filius vester quem vos
dicitis quia caecus natus est
quomodo ergo nunc videt
responderunt eis parentes
eius et dixerunt
scimus quia hic est
filius noster
et quia caecus natus est
quomodo autem nunc videat
nescimus
aut quis eius aperuit oculos
nos nescimus
ipsum interrogate
aetatem habet
ipse de se loquatur
haec dixerunt parentes eius
quia timebant iudaeos
iam enim conspiraverant
iudaei
ut si quis eum confiteretur
xpm extra synagogam fieret
propterea parentes eius
dixerunt

quia aetatem habet ipsum
interrogate
uocauerunt ergo rursum
hominem qui fuerat caecus
et dixerunt ei da gloriam dō
nos scimus quia hic homo
peccator est
dixit ergo ille
si peccator est nescio
unum scio quia caecus cum
essem modo uideo
dixerunt ergo illi
quid fecit tibi
quomodo aperuit tibi oculos
respondit eis dixi uobis iam
et audistis
quid iterum uultis audire
numquid et uos uultis
discipuli eius fieri
maledixerunt ei et dixerunt
tu discipulus illius es
nos autem mosi discipuli sumus
nos scimus quia mosi
locutus est ds
hunc autem nescimus unde sit
respondit ille homo
et dixit eis
in hoc enim mirabile est
quia uos nescitis unde sit
et aperuit meos oculos
scimus autem quia peccato
res ds non audit
sed si quis dei cultor est
et uoluntatem eius facit
hunc exaudit
a saeculo non est auditum
quia aperuit quis oculos
caeci nati
nisi esset hic a dō non pote
rat facere quicquam
responderunt et dixerunt ei
in peccatis natus es totus
et tu doces nos
et eiecerunt eum foras

audiuit ihs quia eiecerunt
eum foras
et cum inuenisset eum dixit ei
tu credis in filium dī
respondit ille et dixit
quis est dne ut credam in eum
et dixit ei ihs et uidisti eum
et qui loquitur tecum ipse est
at ille ait credo dne
et procidens adorauit eum
XXV et dixit ihs
in iudicium ego in hunc
mundum ueni
ut qui non uident uideant
et qui uident caeci fiant
et audierunt ex pharisaeis
qui cum ipso erant
et dixerunt ei
numquid et nos caeci sumus
dixit eis ihs si caeci essetis
non haberetis peccatum
nunc uero dicitis quia uidemus
peccatum uestrum manet
amen amen dico uobis
qui non intrat per ostium
in ouile ouium
sed ascendit aliunde
ille fur est et latro
qui autem intrat per ostium
pastor est ouium
huic ostiarius aperit
et oues uocem eius audiunt
et proprias oues uocat nomi
natim et educit eas
et cum proprias oues emise
rit ante eas uadit
et oues illum secuntur
quia sciunt uocem eius
alienum autem non secuntur
sed fugient ab eo
quia non nouerunt uocem
alienorum
hoc prouerbium dixit illis ihs
illi autem non cognouerunt

quid loqueretur eis
Dixit ergo eis iterum ihs
amen amen dico uobis
quia ego sum ostium ouium
omnes quotquot uenerunt
fures sunt et latrones
sed non audierunt eos oues
ego sum ostium
per me si quis introierit
saluabitur
et ingredietur et egredietur
et pascua inueniet
fur non uenit nisi ut furetur
et mactet et perdat
ego ueni ut uitam habeant
et abundantius habeant
Ego sum pastor bonus
bonus pastor animam suam
dat pro ouibus
mercennarius et qui non
est pastor
cuius non sunt oues propriae
uidet lupum uenientem
et dimittit oues et fugit
et lupus rapit et dispergit oues
mercennarius autem fugit
quia mercennarius est
et non pertinet ad eum
de ouibus
Ego sum pastor bonus
et cognosco meas
et cognoscunt me meae
Sicut nouit me pater
et ego agnosco patrem
et animam meam pono
pro ouibus
et alias oues habeo
quae non sunt ex hoc ouili
et illas oportet me adducere
et fiet unum ouile
et unus pastor
xxvi Propterea me pater diligit
quia ego pono animam meam
ut iterum sumam eam

Nemo tollit eam a me
sed ego pono eam a me ipso
potestatem habeo ponendi eam
et potestatem habeo iterum
sumendi eam
hoc mandatum accepi
a patre meo
Dissensio iterum facta est
inter iudaeos propter
sermones hos
dicebant autem multi ex ipsis
daemonium habet et insanit
quid eum auditis
alii dicebant haec uerba non
sunt daemonium habentis
numquid daemonium potest
caecorum oculos aperire
Facta sunt autem encaenia
in hierosolymis
et hiemps erat
et ambulabat ihs in templo
in porticu salomonis
circumdederunt ergo eum
iudaei et dicebant ei
quousque animam nostram
tollis
si tu es xps dic nobis palam
respondit eis ihs loquor
uobis et non creditis
opera quae ego facio in no
mine patris mei
haec testimonium perhibent
de me sed uos non creditis
quia non estis ex ouibus meis
oues meae uocem meam
audiunt
et ego cognosco eas
et sequuntur me
et ego uitam aeternam do eis
et non peribunt in aeternum
non rapiet eas quisquam
de manu mea
pater meus quod dedit mihi
maius omnibus est

et nemo potest rapere
de manu patris mei
ego et pater unum sumus
sustulerunt lapides iudaei
ut lapidarent eum
Respondit eis ihs
multa opera bona ostendi
vobis ex patre meo
propter quod eorum opus
me lapidatis
Responderunt ei iudaei
de bono opere non lapidamus
te sed de blasphemia
et quia tu homo cum sis
facis te ipsum deum
Respondit eis ihs
nonne scriptum est
in lege vestra
quia ego dixi dii estis
si illos dixit deos ad quos
sermo di factus est
et non potest solvi scriptura
quem pater scificavit
et misit in mundum
vos dicitis quia blasphemas
quia dixi filius di sum
si non facio opera patris mei
nolite credere mihi
si autem facio
et si mihi non vultis credere
operibus credite
ut cognoscatis et credatis
quia in me est pater
et ego in patre
Quaerebant ergo eum
prendere
et exivit de manibus eorum
et abiit iterum trans iordanen
in eum locum ubi erat iohan
nes baptizans primum
et mansit illic
Et multi venerunt ad eum
et dicebant
quia iohannes quidem signum
fecit nullum
omnia autem quaecumque
dixit iohannes de hoc
vera erant
et multi crediderunt in eum
Erat autem quidam languens
lazarus a bethania
de castello mariae et marthae
sororis eius
maria autem erat quae unxit
dnm unguento
et extersit pedes eius
capillis suis
cuius frater lazarus
infirmabatur
Miserunt ergo sorores
ad eum dicentes
dne ecce quem amas infirmatur
audiens autem ihs dixit eis
infirmitas haec non est ad
mortem sed pro gloria di
ut glorificetur filius di
per eam
diligebat autem ihs martham
et sororem eius mariam
et lazarum
ut ergo audivit quia infirma
batur
tunc quidem mansit in eodem
loco duobus diebus
deinde post haec dicit
discipulis suis
eamus in iudaeam iterum
dicunt ei discipuli
rabbi nunc quaerebant
te lapidare iudaei
et iterum vadis illuc
Respondit ihs nonne duodecim
horae sunt diei
si quis ambulaverit in die
non offendit quia lucem
huius mundi videt
si autem ambulaverit noc
te offendit

quia lux non est in eo
haec ait et post hoc dicit eis
lazarus amicus noster dormit
sed vado ut a somno
exsuscitem eum
dixerunt ergo discipuli eius
dne si dormit salvus erit
dixerat autem ihs de morte eius
illi autem putaverunt
quia de dormitione
somni diceret
tunc ergo dixit eis ihs manifeste
lazarus mortuus est
et gaudeo propter vos ut cre
datis quoniam non eram ibi
sed eamus ad eum
dixit ergo thomas qui dicitur
didymus ad condiscipulos
eamus et nos ut moriamur
cum eo
venit itaque ihs et invenit
eum quattuor dies iam
in monumento habentem
erat autem bethania
iuxta hierosolyma
quasi stadiis quindecim
multi autem ex iudaeis vene
rant ad martham et mariam
ut consolarentur eas
de fratre suo
martha ergo ut audivit
quia ihs venit occurrit illi
maria autem domi sedebat
dixit ergo martha ad ihm
dne si fuisses hic frater meus
non fuisset mortuus
sed et nunc scio quia quae
cumque poposceris a do
dabit tibi
dicit illi ihs resurget
frater tuus
dicit ei martha scio quia resur
get in resurrectione in no
vissima die

dixit ei ihs ego sum resur
rectio et vita
qui credit in me etiam si mor
tuus fuerit vivet
et omnis qui vivit et credit
in me non morietur in ae
ternum credis hoc
ait illi utique dne
ego credidi quia tu es xps filius
di qui in mundum venisti
et cum haec dixisset
abiit et vocavit mariam soro
rem suam silentio dicens
magister adest et vocat te
illa autem ut audivit surgit cito
et venit ad eum
nondum enim venerat ihs
in castellum
sed erat adhuc in illo loco
ubi occurrerat ei martha
iudaei ergo qui erant
cum illa in domo
et consolabantur eam
cum vidissent mariam
quia cito surrexit et exiit
secuti sunt eam dicentes
quia vadit ad monumentum
ut ploret ibi
maria ergo cum venisset
ubi erat ihs
videns eum cecidit ad pedes
eius et dixit ei
dne si fuisses hic non esset
mortuus frater meus
ihs ergo ut vidit eam plorantem
et iudaeos qui venerant
cum ea plorantes
fremuit spiritu et turbavit
se ipsum et dixit
ubi posuistis eum
dicunt ei dne veni et vide
et lacrimatus est ihs
dixerunt ergo iudaei
ecce quomodo amabat eum

quidam autem dixerunt ex ipsis
non poterat hic qui aperuit
oculos caeci facere ut et
hic non moreretur
ihs ergo rursum fremens
in semet ipso venit ad mo
numentum
erat autem spelunca et lapis
superpositus erat ei
ait ihs tollite lapidem
dicit ei martha soror eius
qui mortuus fuerat
domine iam fetet
quadriduanus enim est
dicit ei ihs
nonne dixi tibi quoniam si cre
dideris videbis gloriam dei
tulerunt ergo lapidem
ihs autem elevatis sursum
oculis dixit
pater gratias ago tibi quoniam
audisti me
ego autem sciebam quia semper
me audis
sed propter populum qui
circumstat dixi
ut credant quia tu me misisti
haec cum dixisset voce magna
clamavit lazare veni foras
et statim prodiit qui fuerat
mortuus
ligatus pedes et manus instit
et facies illius sudario erat
ligata
dicit ihs eis solvite eum
et sinite abire
multi ergo ex iudaeis qui
venerant ad mariam
et viderant quae fecit
crediderunt in eum
quidam autem ex ipsis
abierunt ad pharisaeos
et dixerunt eis
quae fecit ihs

collegerunt ergo pontifices
et pharisaei concilium
et dicebant quid facimus quia
hic homo multa signa facit
si dimittimus eum sic
omnes credent in eum
et venient romani et tollent
nostrum et locum et gentem
unus autem ex ipsis caiphas
cum esset pontifex anni
illius
dixit eis vos nescitis quicquam
nec cogitatis quia expedit
vobis ut unus moriatur
homo pro populo
et non tota gens pereat
hoc autem a semet ipso non
dixit
sed cum esset pontifex
anni illius prophetavit
quia ihs moriturus erat
pro gente
et non tantum pro gente
sed et ut filios di qui erant
dispersi congregaret in unum
ab illo ergo die cogitaverunt
ut interficerent eum
ihs ergo iam non in palam
ambulabat apud iudaeos
sed abiit in regionem iuxta
desertum in civitatem
quae dicitur efrem
et ibi morabatur cum discipulis
proximum autem erat pascha
iudaeorum
et ascenderunt multi hieroso
lymam de regione ante pascha
ut sanctificarent se ipsos
quaerebant ergo ihm
et conloquebantur ad invicem
in templo stantes
quid putatis quia non veniat
ad diem festum
dederant autem pontifices

et pharisaei mandatum
ut si quis cognouerit ubi sit
indicet ut adprehendant eum
Ihs ergo ante sex dies paschae
uenit bethaniam
ubi fuerat lazarus mortuus
quem suscitauit ihs
fecerunt autem ei cenam ibi
et martha ministrabat
lazarus uero unus erat ex dis
cumbentibus cum eo
maria ergo accepit libram
unguenti nardi pistici
pretiosi
unxit pedes ihu
et extersit capillis suis
pedes eius
et domus impleta est
ex odore unguenti
dicit ergo unus ex discipulis
eius iudas scariotis
qui erat eum traditurus
quare hoc unguentum non
uenit trecentis denariis
et datum est egenis
dixit autem hoc non quia
de egenis pertinebat ad eum
sed quia fur erat
et loculos habens ea quae
mittebantur portabat
dixit ergo ihs
sine illam ut in diem sepultu
rae meae seruet illud
pauperes enim semper
habetis uobiscum
me autem non semper habetis
cognouit ergo turba multa
ex iudaeis quia illic est
et uenerunt non propter
ihm tantum
sed ut lazarum uiderent
quem suscitauit a mortuis
cogitauerunt autem princi
pes sacerdotum ut et lazar(um)

interficerent
quia multi propter illum
abibant ex iudaeis
et credebant in ihm
in crastinum autem turba
multa quae uenerat
ad diem festum
cum audissent quia uenit ihs
hierosolymam
acceperunt ramos palmarum
et processerunt obuiam ei
et clamabant osanna
benedictus qui uenit in no
mine dni rex israhel
et inuenit ihs asellum
et sedit super eum
sicut scriptum est
noli timere filia sion
ecce rex tuus uenit sedens
super pullum asinae
haec non cognouerunt disci
puli eius primum
sed quando glorificatus est ihs
tunc recordati sunt quia
haec erant scripta de eo
et haec fecerunt ei
testimonium ergo perhibe
bat turba quae erat cum eo
quando lazarum uocauit
de monumento
et suscitauit eum a mortuis
propterea et obuiam uenit
ei turba
quia audierunt eum
fecisse hoc signum
pharisaei ergo dixerunt
ad semet ipsos uidetis quia
ecce mundus totus post
eum abiit
erant autem gentiles quidam
ex his qui ascenderant
ut adorarent in die festo
hi ergo accesserunt
ad philippum qui erat

abet bethsaida galilaeae
et rogabant eum dicentes
domine volumus ihm videre
venit philippus et dicit andreae
andreas rursum et philip
pus dicunt ihu
ihs autem respondit eis dicens
venit hora ut clarificetur
filius hominis
Amen amen dico vobis
nisi granum frumenti cadens
in terram mortuum fue
rit ipsum solum manet
si autem mortuum fuerit
multum fructum adferet
Qui amat animam suam
perdet eam
et qui odit animam suam
in hoc mundo
in vitam aeternam custodiet eam
Si quis mihi ministrat
me sequatur
et ubi sum ego illic et mini
ster meus erit
si quis mihi ministrabit hono
rificabit eum pater meus
Nunc anima mea turbata est
et quid dicam pater salvifica
me ex hora hac
Sed propterea veni
in horam hanc
pater clarifica tuum nomen
venit ergo vox de caelo
et clarificavi et iterum
clarificabo
Turba ergo quae stabat
et audierat
dicebant tonitruum
factum esse
alii dicebant angelus ei
locutus est
Respondit ihs et dixit
non propter me vox haec venit
sed propter vos

nunc iudicium est mundi
nunc princeps huius mundi
eicietur foras
et ego si exaltatus fuero a terra
omnia traham ad me ipsum
hoc autem dicebat significans
qua morte esset moriturus
respondit ei turba
nos audivimus ex lege quia
xps manet in aeternum
et quomodo tu dicis oportet
exaltari filium hominis
quis est iste filius hominis
Dixit ergo ihs adhuc modicum
lumen in vobis est
ambulate dum lucem habetis
ut non tenebrae vos
comprehendant
et qui ambulat in tenebris
nescit quo vadit
dum lucem habetis credite
in lucem ut filii lucis sitis
haec locutus est eis ihs
et abiit et abscondit se ab eis
cum autem tanta signa
fecisset coram eis
non credebant in eum
ut sermo esaiae prophetae
impleretur quem dixit
dne quis credidit auditui
nostro et brachium dni
cui revelatum est
Propterea non poterant
credere quia iterum
dixit esaias
excaecavit oculos eorum
et induravit eorum cor
ut non videant oculis
et intellegant corde
et convertantur et sanem eos
haec dixit esaias quando
vidit claritatem eius
et locutus est de eo
verumtamen et ex principibus

multi crediderunt in eum
sed propter pharisaeos non
confitebantur ut de synagoga
non eicerentur
dilexerunt enim gloriam
hominum magis quam
gloriam dei
Ihs autem clamavit et dixit
qui credit in me non credit
in me sed in eum qui misit me
et qui videt me videt eum
qui misit me
Ego lux in mundo veni
ut omnis qui credit in me
in tenebris non maneat
et si quis audierit verba mea
et non custodierit
ego non iudico eum
non enim veni ut iudicem
mundum
sed ut salvificem mundum
qui spernit me et non acci
pit verba mea
habet qui iudicet eum
sermo quem locutus sum
ille iudicabit eum
in novissimo die
quia ego ex me ipso non sum
locutus
sed qui misit me pater
ipse mihi mandatum dedit
quid dicam et quid loquar
et scio quia mandatum eius
vita aeterna est
quae ergo ego loquor sicut
dixit mihi pater sic loquor
xxxiij Ante diem autem festum
paschae sciens ihs quia
venit hora ut transeat
ex hoc mundo ad patrem
cum dilexisset suos
qui erant in mundo
in finem dilexit eos
Et cena facta cum diabolus
iam misisset in corde
ut traderet eum iudas
simonis scariotis
Sciens quia omnia dedit ei
pater in manus
et quia a deo exivit et ad deum vadit
Surgit a cena et ponit
vestimenta sua
et cum accepisset linteum
praecinxit se
deinde mittit aquam in pelvem
et coepit lavare pedes
discipulorum
et extergere linteo quo
erat praecinctus
venit ergo ad simonem petrum
et dicit ei petrus
dne tu mihi lavas pedes
respondit ihs et dicit ei
quod ego facio tu nescis modo
scies autem postea
dicit ei petrus non lavabis
mihi pedes in aeternum
respondit ihs ei si non lavero te
non habes partem mecum
dicit ei simon petrus
dne non tantum pedes meos
sed et manus et caput
dicit ei ihs
qui lotus est non indiget
nisi ut pedes lavet
sed est mundus totus
et vos mundi estis
sed non omnes
sciebat enim quisnam esset
qui traderet eum
propterea dixit
non estis mundi omnes
postquam ergo lavit pedes
eorum et accepit
vestimenta sua
cum recubuisset iterum
dixit eis
scitis quid fecerim vobis

UOS UOCATIS ME MAGISTER ET DOMINE
ET BENE DICITIS SUM ETENIM
SI ERGO EGO LAUI PEDES UESTROS
DNS ET MAGISTER
ET UOS DEBETIS ALTER ALTERIUS
LAUARE PEDES
EXEMPLUM ENIM DEDI UOBIS
UT QUEMADMODUM EGO FECI
UOBIS ITA ET UOS FACIATIS
AMEN AMEN DICO UOBIS
NON EST SERUUS MAIOR DNO SUO
NEQUE APOSTOLUS MAIOR EO
QUI MISIT ILLUM
SI HAEC SCITIS BEATI ERITIS
SI FECERITIS EA
NON DE OMNIBUS UOBIS DICO
EGO SCIO QUOS ELEGERIM
SED UT IMPLEATUR SCRIPTURA
QUI MANDUCAT MECUM PANE
LEUABIT CONTRA ME CALCA
NEUM SUUM
AMODO DICO UOBIS PRIUS
QUAM FIAT
UT CREDATIS CUM FACTUM FUE
RIT QUIA EGO SUM
AMEN AMEN DICO UOBIS
QUI ACCIPIT SI QUEM MISERO
ME ACCIPIT
QUI AUTEM ME ACCIPIT
ACCIPIT EUM QUI ME MISIT
CUM HAEC DIXISSET IHS
TURBATUS EST SPU
ET PROTESTATUS EST ET DIXIT
AMEN AMEN DICO UOBIS QUIA
UNUS EX UOBIS TRADET ME
ASPICIEBANT ERGO AD INUICEM
DISCIPULI
HAESITANTES DE QUO DICERET
ERAT ERGO RECUMBENS UNUS
EX DISCIPULIS EIUS IN SINU IHU
QUEM DILIGEBAT IHS
INNUIT ERGO HUIC SIMON PETRUS
ET DICIT EI QUIS EST DE QUO DICIT
ITAQUE CUM RECUBUISSET ILLE
SUPRA PECTUS IHU
DICIT EI DNE QUIS EST
RESPONDIT IHS
ILLE EST CUI EGO INTINCTUM
PANEM PORREXERO
ET CUM INTINXISSET PANEM
DEDIT IUDAE SIMONIS SCARIOTIS
ET POST BUCCELLAM TUNC IN
TROIUIT IN ILLUM SATANAS
DICIT EI IHS QUOD FACIS FAC CITIUS
HOC AUTEM NEMO SCIUIT DISCU
BENTIUM AD QUID DIXERIT EI
QUIDAM ENIM PUTABANT
QUIA LOCULOS HABEBAT IUDAS
QUIA DICIT EI IHS EME EA QUAE
OPUS SUNT NOBIS AD DIEM FESTU
AUT EGENIS UT ALIQUID DARET
CUM ERGO ACCEPISSET ILLE
BUCCELLAM EXIUIT CONTINUO
ERAT AUTEM NOX
CUM ERGO EXISSET DICIT IHS
NUNC CLARIFICATUS EST
FILIUS HOMINIS
ET DS CLARIFICATUS EST IN EO
SI DS CLARIFICATUS EST IN EO
ET DS CLARIFICABIT EUM
IN SEMET IPSO
ET CONTINUO CLARIFICABIT EUM
FILIOLI ADHUC MODICUM
UOBISCUM SUM
QUAERETIS ME ET SICUT DIXI
IUDAEIS QUO EGO UADO UOS
NON POTESTIS UENIRE
ET UOBIS DICO MODO
MANDATUM NOUUM DO UOBIS
UT DILIGATIS INUICEM
SICUT DILEXI UOS UT ET UOS
DILIGATIS INUICEM
IN HOC COGNOSCENT OMNES QUIA
MEI DISCIPULI ESTIS SI DILECTIO
NEM HABUERITIS AD INUICEM
DICIT EI SIMON PETRUS
DNE QUO UADIS
RESPONDIT IHS QUO EGO UADO

non potes me modo sequi
sequeris autem postea
dicit ei petrus quare non pos
sum te sequi modo
animam meam pro te ponam
respondit ihs animam tuam
pro me ponis
amen amen dico tibi
non cantabit gallus
xxxv donec me ter neges
non turbetur cor uestrum
creditis in dm et in me credite
in domo patris mei mansio
nes multae sunt
si quo minus dixissem uobis
quia uado parare uobis locu
et si abiero et praeparauero
uobis locum
iterum uenio et accipiam
uos ad me ipsum
ut ubi sum ego et uos sitis
et quo ego uado scitis
et uiam scitis
dicit ei thomas dne nescimus
quo uadis et quomodo
possumus uiam scire
dicit ei ihs ego sum uia
et ueritas et uita
nemo uenit ad patrem
nisi per me
si cognouissetis me et patrem
meum utique cognouissetis
et amodo cognoscetis eum
et uidistis eum
dicit ei philippus
dne ostende nobis patrem
et sufficit nobis
dicit ei ihs tanto tempore
uobiscum sum et non co
gnouistis me philippe
qui uidit me uidit et patrem
quomodo tu dicis
ostende nobis patrem
non creditis quia ego
in patre et pater in me est
uerba quae ego loquor uobis
a me ipso non loquor
pater autem in me manens
ipse facit opera
non creditis quia ego in patre
et pater in me est
alioquin propter opera
ipsa credite
amen amen dico uobis
qui credit in me opera quae
ego facio et ipse faciet
et maiora horum faciet
quia ego ad patrem uado
et quodcumque petieritis
in nomine meo hoc faciam
ut glorificetur pater in filio
si quid petieritis me in no
mine meo hoc faciam
xxxvi si diligitis me mandata mea
seruate
et ego rogabo patrem
et alium paracletum
dabit uobis
ut maneat uobiscum
in aeternum
spm ueritatis quem mundus
non potest accipere
quia non uidet eum nec scit eu
uos autem cognoscitis eum
quia apud uos manebit
et in uobis erit
non relinquam uos orfanos
ueniam ad uos
adhuc modicum et mundus
me iam non uidet
uos autem uidetis me
quia ego uiuo et uos uiuetis
in illo die uos cognoscetis
quia ego sum in patre meo
et uos in me et ego in uobis
qui habet mandata mea
et seruat ea
ille est qui diligit me

Quia autem diliget me
diligetur a patre meo
et ego diligam eum et manife
stabo ei me ipsum
Dicit ei iudas non ille scariotis
domine quid factum est quia
nobis manifestaturus es
te ipsum et non mundo
Respondit ihs et dixit ei
si quis diligit me sermonem
meum servabit
et pater meus diliget eum
et ad eum veniemus
et mansiones apud eum
faciemus
qui non diligit me sermones
meos non servat
Et sermonem quem audistis
non est meus
sed eius qui misit me patris
haec locutus sum vobis
apud vos manens
Paracletus autem sps scs
quem mittet pater
in nomine meo
ille vos docebit omnia
et suggeret vobis omnia
quaecumque dixero vobis
pacem relinquo vobis
pacem meam do vobis
non quomodo mundus dat
ego do vobis
non turbetur cor vestrum
neque formidet
audistis quia ego dixi vobis
vado et venio ad vos
si diligeretis me gauderetis
utique quia vado ad patrem
quia pater maior me est
et nunc dixi vobis prius
quam fiat
ut cum factum fuerit credatis
iam non multa loquar vobiscum
venit enim princeps mundi

huius et in me non habet
quicquam
sed ut cognoscat mundus
quia diligo patrem
et sicut mandatum dedit
mihi pater sic facio
surgite eamus hinc
Ego sum vitis vera et pater
meus agricola est
omnem palmitem in me
non ferentem fructum
tollet eum
et omnem qui fert fructum
purgabit eum
ut fructum plus adferat
iam vos mundi estis propter
sermonem quem locutus
sum vobis
manete in me et ego in vobis
sicut palmes non potest
ferre fructum a semet ipso
nisi manserit in vite
sic nec vos nisi in me manseritis
Ego sum vitis vos palmites
qui manet in me et ego in eo
hic fert fructum multum
quia sine me nihil potestis
facere
si quis in me non manserit
mittetur foras sicut
palmes et aruit
et colligent eos et in ignem
mittent et ardent
Si manseritis in me et verba
mea in vobis manserint
quodcumque volueritis
petetis et fiet vobis
In hoc clarificatus est
pater meus
ut fructum plurimum
adferatis
et efficiamini mei discipuli
sicut dilexit me pater
et ego dilexi vos

MANETE IN DILECTIONE MEA
SI PRAECEPTA MEA SERUAUERITIS
MANEBITIS IN DILECTIONE MEA
SICUT ET EGO PATRIS MEI
PRAECEPTA SERUAUI
ET MANEO IN EIUS DILECTIONE
HAEC LOCUTUS SUM UOBIS UT GAU
DIUM MEUM IN UOBIS SIT
ET GAUDIUM UESTRUM IMPLEATUR
HOC EST PRAECEPTUM MEUM
UT DILIGATIS INUICEM
SICUT DILEXI UOS
MAIOREM HAC DILECTIONEM
NEMO HABET UT ANIMAM SUAM
QUIS PONAT PRO AMICIS SUIS
UOS AMICI MEI ESTIS SI FECERITIS
QUAE EGO PRAECIPIO UOBIS
IAM NON DICO UOS SERUOS
QUIA SERUUS NESCIT QUID FACIT
DOMINUS EIUS
UOS AUTEM DIXI AMICOS
QUIA OMNIA QUAECUMQUE AUDIUI
A PATRE MEO NOTA FECI UOBIS
NON UOS ME ELEGISTIS
SED EGO ELEGI UOS
ET POSUI UOS UT EATIS ET FRUC
TUM AFFERATIS
ET FRUCTUS UESTER MANEAT
UT QUODCUMQUE PETIERITIS
PATREM IN NOMINE MEO
DET UOBIS
HAEC MANDO UOBIS UT DILIGA
TIS INUICEM
SI MUNDUS UOS ODIT SCITOTE
QUIA ME PRIOREM UOBIS
ODIO HABUIT
SI DE MUNDO FUISSETIS
MUNDUS QUOD SUUM ERAT
DILIGERET
QUIA UERO DE MUNDO NON ESTIS
SED EGO ELEGI UOS DE MUNDO
PROPTEREA ODIT UOS MUNDUS
MEMENTOTE SERMONIS MEI
QUEM EGO DIXI UOBIS

NON EST SERUUS MAIOR DNO SUO
SI ME PERSECUTI SUNT
ET UOS PERSEQUENTUR
SI SERMONEM MEUM SERUAUE
RUNT ET UESTRUM SERUABUNT
SED HAEC OMNIA FACIENT UOBIS
PROPTER NOMEN MEUM
QUIA NESCIUNT EUM QUI
MISIT ME
SI NON UENISSEM ET LOCUTUS
FUISSEM EIS
PECCATUM NON HABERENT
NUNC AUTEM EXCUSATIONEM
NON HABENT DE PECCATO SUO
QUI ME ODIT ET PATREM
MEUM ODIT
SI OPERA NON FECISSEM IN EIS
QUAE NEMO ALIUS FECIT
PECCATUM NON HABERENT
NUNC AUTEM ET UIDERUNT
ET ODERUNT ET ME ET PA
TREM MEUM
SED UT IMPLEATUR SERMO QUI
IN LEGE EORUM SCRIPTUS EST
QUIA ODIO ME HABUERUNT GRATIS
CUM AUTEM UENERIT PARACLETUS
QUEM EGO MITTAM UOBIS
A PATRE SPM UERITATIS
QUI A PATRE PROCEDIT
ILLE TESTIMONIUM PERHIBE
BIT DE ME
ET UOS TESTIMONIUM PERHIBETIS
QUIA AB INITIO MECUM ESTIS
HAEC LOCUTUS SUM UOBIS UT NON
SCANDALIZEMINI
ABSQUE SYNAGOGIS FACIENT UOS
SED UENIT HORA UT OMNIS QUI
INTERFICIT UOS ARBITRETUR
OBSEQUIUM SE PRAESTARE DO
ET HAEC FACIENT QUIA NON NO
UERUNT PATREM NEQUE ME
SED HAEC LOCUTUS SUM UOBIS
UT CUM UENERIT HORA EORUM
REMINISCAMINI QUIA EGO DIXI
UOBIS

haec autem uobis ab initio non
dixi quia uobiscum eram
at nunc uado ad eum qui me misit
et nemo ex uobis interrogat
me quo uadis
sed quia haec locutus sum uobis
tristitia impleuit cor uestrum
sed ego ueritatem dico uobis
expedit uobis ut ego uadam
si enim non abiero
paracletus non ueniet ad uos
si autem abiero
mittam eum ad uos
et cum uenerit
ille arguet mundum de peccato
et de iustitia et de iudicio
de peccato quidem quia non
credunt in me
de iustitia uero quia ad patrem
uado et iam non uidebitis me
de iudicio autem quia princeps
mundi huius iudicatus est
adhuc multa habeo uobis
dicere
sed non potestis portare modo
cum autem uenerit ille spiritus
ueritatis docebit uos
in omnem ueritatem
non enim loquetur a semet ipso
sed quaecumque audiet
loquetur
et quae uentura sunt adnun
tiabit uobis
ille me clarificabit
quia de meo accipiet
ccxix et adnuntiabit uobis
omnia quaecumque habet
pater mea sunt
propterea dixi quia de meo
accipiet et adnuntiabit uobis
modicum et iam non uide
tis me
et iterum modicum et uide
bitis me quia uado ad patrem

dixerunt ergo
ex discipulis eius ad inuicem
quid est hoc quod dicit nobis
modicum et non uidebitis me
et iterum modicum
et uidebitis me
et quia uado ad patrem
dicebant ergo quid est hoc
quod dicit modicum
nescimus quid loquitur
cognouit autem ihs quia
uolebant eum interrogare
et dixit eis
de hoc quaeritis inter uos
quia dixi modicum
et non uidebitis me
et iterum modicum et ui
debitis me
amen amen dico uobis quia
plorabitis et flebitis uos
mundus autem gaudebit
uos autem contristabimini
sed tristitia uestra uerte
tur in gaudium
mulier cum parit tristitiam
habet quia uenit hora eius
cum autem peperit puerum
iam non meminit pressurae
propter gaudium
quia natus est homo in mundum
et uos igitur nunc quidem
tristitiam habebitis
iterum autem uidebo uos
et gaudebit cor uestrum
et gaudium uestrum
nemo tollit a uobis
et in illo die me non roga
bitis quicquam
amen amen dico uobis
si quid petieritis patrem
in nomine meo dabit uobis
usque modo non petistis
quicquam in nomine meo
petite et accipietis

UT GAUDIUM UESTRUM SIT
PLENUM
HAEC IN PROUERBIIS LOCUTUS
SUM UOBIS
UENIT HORA CUM IAM NON IN
PROUERBIIS LOQUAR UOBIS
SED PALAM DE PATRE ADNUNTI
ABO UOBIS
ILLO DIE IN NOMINE MEO PETETIS
ET NON DICO UOBIS QUIA EGO
ROGABO PATREM DE UOBIS
IPSE ENIM PATER AMAT UOS
QUIA UOS ME AMASTIS
ET CREDIDISTIS QUIA A DO EXIUI
EXIUI A PATRE ET UENI IN MUNDUM
ITERUM RELINQUO MUNDUM
ET UADO AD PATREM
DICUNT EI DISCIPULI EIUS
ECCE NUNC PALAM LOQUERIS
ET PROUERBIUM NULLUM DICIS
NUNC SCIMUS QUIA SCIS OMNIA
ET NON OPUS EST TIBI UT QUIS
TE INTERROGET
IN HOC CREDIMUS QUIA A DO
EXISTI
RESPONDIT EIS IHS MODO CREDITIS
ECCE UENIT HORA ET IAM UENIT
UT DISPERGAMINI UNUSQUISQUE
IN PROPRIA
ET ME SOLUM RELINQUATIS
ET NON SUM SOLUS QUIA PATER
MECUM EST
HAEC LOCUTUS SUM UOBIS
UT IN ME PACEM HABEATIS
IN MUNDO PRESSURAM
HABEBITIS
SED CONFIDITE EGO UICI MUNDUM
XL HAEC LOCUTUS EST IHS
ET SUBLEUATIS OCULIS IN CAELUM
DIXIT
PATER UENIT HORA CLARIFICA
FILIUM TUUM
UT FILIUS TUUS CLARIFICET TE
SICUT DEDISTI EI POTESTATEM
OMNIS CARNIS
UT OMNE QUOD DEDISTI EI DET
EIS UITAM AETERNAM
HAEC EST AUTEM UITA AETERNA
UT COGNOSCANT TE SOLUM DM
UERUM ET QUEM MISISTI
IHM XPM
EGO TE CLARIFICAUI SUPER TERRAM
OPUS CONSUMMAUI QUOD
DEDISTI MIHI UT FACIAM
ET NUNC CLARIFICA ME TU PATER
APUD TEMET IPSUM
CLARITATE QUAM HABUI PRIUS
QUAM MUNDUS ESSET APUD TE
MANIFESTAUI NOMEN TUUM
HOMINIBUS
QUOS DEDISTI MIHI DE MUNDO
TUI ERANT
ET MIHI EOS DEDISTI
ET SERMONEM TUUM
SERUAUERUNT
NUNC COGNOUERUNT QUIA OMNIA
QUAE DEDISTI MIHI AB TE SUNT
QUIA UERBA QUAE DEDISTI MIHI
DEDI EIS
ET IPSI ACCEPERUNT ET COGNO
UERUNT UERE QUIA A TE EXIUI
ET CREDIDERUNT QUIA TU ME
MISISTI
EGO PRO EIS ROGO NON PRO MUN
DO ROGO
SED PRO HIS QUOS DEDISTI
MIHI QUIA TUI SUNT
ET MEA OMNIA TUA SUNT
ET TUA MEA SUNT
ET CLARIFICATUS SUM IN EIS
ET IAM NON SUM IN MUNDO
ET HI IN MUNDO SUNT
ET EGO AD TE UENIO
PATER SCE SERUA EOS IN NOMINE
TUO QUOS DEDISTI MIHI
UT SINT UNUM SICUT ET NOS
CUM ESSEM CUM EIS EGO SERUA
BAM EOS IN NOMINE TUO

quos dedisti mihi custodivi
et nemo ex his perivit nisi
filius perditionis
ut scriptura impleatur
nunc autem ad te venio
et haec loquor in mundo
ut habeant gaudium meum
impletum in semet ipsis
ego dedi eis sermonem tuum
et mundus odio eos habuit
quia non sunt de mundo
sicut et ego non sum de mundo
non rogo ut tollas eos de mun
do sed ut serves eos ex malo
de mundo non sunt sicut et
ego non sum de mundo
sanctifica eos in veritate
sermo tuus veritas est
sicut me misisti in mundum
et ego misi eos in mundum
et pro eis ego sanctifico me ipsum
ut sint et ipsi sanctificati
in veritate
non pro his autem rogo tantum
sed et pro eis qui credituri sunt
per verbum eorum in me
ut omnes unum sint
sicut tu pater in me et ego in te
ut et ipsi in nobis unum sint
ut mundus credat quia tu
me misisti
et ego claritatem quam
dedisti mihi dedi illis
ut sint unum sicut nos
unum sumus
ego in eis et tu in me
ut sint consummati in unum
et cognoscat mundus
quia tu me misisti
et dilexisti eos sicut et me
dilexisti
Pater quos dedisti mihi
volo ut ubi ego sum
et illi sint mecum
ut videant claritatem meam
quam dedisti mihi
quia dilexisti me ante
constitutionem mundi
Pater iuste et mundus te
non cognovit
ego autem te cognovi
et hi cognoverunt quia
tu me misisti
et notum feci eis nomen
tuum et notum faciam
ut dilectio qua dilexisti me
in ipsis sit et ego in ipsis
Cum dixisset ihs
egressus est cum discipu
lis suis trans torrentem
cedron
ubi erat hortus in quem
introivit ipse et discipu
li eius
Sciebat autem et iudas qui
tradebat eum locum
quia frequenter ihs conve
nerat illuc cum discipu
lis suis
Iudas ergo cum accepisset
cohortem
et a pontificibus et pharis
aeis ministros
venit illuc cum lanternis
et facibus et armis
ihs itaque sciens omnia quae
ventura erant super eum
processit et dicit eis
quem quaeritis
Responderunt ei
ihm nazarenum
dicit eis ihs ego sum
stabat autem et iudas qui
tradebat eum cum ipsis
ut ergo dixit eis ego sum
abierunt retrorsum
et ceciderunt in terram
iterum ergo eos interrogavit

quem quaeritis
illi autem dixerunt
ihm nazarenum
respondit ihs dixi vobis
quia ego sum
si ergo me quaeritis sinite
hos abire
ut impleretur sermo
quem dixit
quia quos dedisti mihi non
perdidi ex ipsis quemquam
Simon ergo petrus habens
gladium eduxit eum
et percussit pontificis servum
et abscidit eius auriculam
dextram
erat autem nomen servo
malchus
dixit ergo ihs petro mitte
gladium in vaginam
Calicem quem dedit mihi
pater non bibam illum
Cohors ergo et tribunus
et ministri iudaeorum
conprehenderunt ihm
et ligaverunt eum
Et adduxerunt eum ad annam
primum
erat enim socer caiphae
qui erat pontifex anni illius
erat autem caiphas qui con
silium dederat iudaeis
quia expedit unum hominem
mori pro populo
Sequebatur autem ihm
simon petrus et alius
discipulus
Discipulus autem ille erat
notus pontifici
et introivit cum ihu in atri
um pontificis
Petrus autem stabat ad osti
um foris
Exivit ergo discipulus ille
qui erat notus pontifici
et dixit ostiariae
et introduxit petrum
Dicit ergo petro ancilla
ostiaria
numquid et tu ex discipulis
es hominis istius
dicit ille non sum
Stabant autem servi et mini
stri ad prunas quia frigus
erat et calefiebant
erat autem cum eis et petrus
stans et calefaciens se
pontifex ergo interrogavit
ihm de discipulis et de doc
trina eius
Respondit ei ihs
ego palam locutus sum mundo
ego semper docui in synagoga
et in templo quo omnes
iudaei conveniunt
et in occulto locutus sum nihil
Quid me interrogas
interroga eos qui audierunt
quid locutus sum ipsis
ecce hii sciunt quae dixerim ego
Haec autem cum dixisset
unus adsistens ministrorum
dedit alapam ihu dicens
sic respondes pontifici
Respondit ei ihs
si male locutus sum testimo
nium perhibe de malo
si autem bene quid me caedis
Et misit eum annas ligatum
ad caiphan pontificem
Erat autem simon petrus
stans et calefaciens se
dixerunt ergo ei numquid
et tu ex discipulis eius es
negavit ille et dixit non sum
dicit unus ex servis pontificis
cognatus eius cuius abscidit
petrus auriculam

non ne ego te vidi in horto
cum illo
iterum ergo negavit petrus
et statim gallus cantavit
Adducunt ergo ihm a caipha
in praetorium
erat autem mane
Et ipsi non introierunt in prae
torium
ut non contaminarentur
sed manducarent pascha
Exivit ergo pilatus ad eos
fo[illegible]ras et dixit
quam accusationem adfertis
adversus hominem hunc
Responderunt et dixerunt ei
si non esset hic malefactor
non tibi tradidissemus eum
Dixit ergo eis pilatus
accipite eum vos et secundum
legem vestram iudicate eum
Dixerunt ergo iudaei
nobis non licet interficere
quemquam
ut sermo ihu impleretur
quem dixit significans
qua esset morte moriturus
Introivit ergo iterum in prae
torium pilatus
et vocavit ihm
et dixit ei tu es rex iudaeorum
et respondit ihs
a temet ipso hoc dicis an alii
tibi dixerunt de me
Respondit pilatus
numquid ego iudaeus sum
gens tua et pontifices tradi
derunt te mihi quid fecisti
Respondit ihs regnum meum
non est de mundo hoc
si ex hoc mundo esset
regnum meum
ministri mei decertarent
ut non traderer iudaeis

nunc autem meum regnum
non est hinc
Dixit itaque ei pilatus
ergo rex es tu
respondit ihs tu dicis
quia rex sum ego
Ego in hoc natus sum et ad hoc
veni in mundum ut testimo
nium perhibeam veritati
omnis qui est ex veritate
audit meam vocem
dicit ei pilatus quid est veritas
et cum hoc dixisset iterum
exiit ad iudaeos
Et dicit eis ego nullam inve
nio in eo causam
Est autem consuetudo vobis
ut unum dimittam vobis
in pascha
vultis ergo dimittam vobis
regem iudaeorum
Clamaverunt rursum
omnes dicentes
non hunc sed barabban
erat autem barabbas latro
Tunc ergo adprehendit pila
tus ihm et flagellavit
et milites plectentes
coronam de spinis
inposuerunt capiti eius
et veste purpurea circum
dederunt eum
et veniebant ad eum et dice
bant have rex iudaeorum
et dabant ei alapas
Exiit iterum pilatus foras
et dicit eis ecce adduco vobis
eum foras
ut cognoscatis quia in eo
nullam causam invenio
Exiit ergo ihs portans
spineam coronam
et purpureum vestimentum
et dicit eis ecce homo

Cum ergo vidissent eum
pontifices et ministri
clamabant dicentes
crucifige crucifige
Dicit eis pilatus accipite eum
vos et crucifigite
Ego enim non invenio in eo
causam
Responderunt ei iudaei
nos legem habemus et secun
dum legem debet mori
quia filium dei se fecit
Cum ergo audisset pilatus
hunc sermonem magis
timuit
et ingressus est praetoriu
iterum
et dicit ad ihm unde es tu
ihs autem responsum
non dedit ei
Dicit ergo ei pilatus
mihi non loqueris
nescis quia potestatem
habeo crucifigere te
et potestatem habeo dimittere te
respondit ihs non haberes
potestatem adversum
me ullam
nisi tibi esset datum desuper
propterea qui tradidit me
tibi maius peccatum habet
Exinde quaerebat pilatus
dimittere eum
iudaei autem clamabant
dicentes
si hunc dimittis non es
amicus caesaris
omnis qui se regem facit
contradicit caesari
Pilatus ergo cum audisset
hos sermones adduxit
foras ihm
et sedit pro tribunali in loco
qui dicitur lithostrotus
hebraice autem gabbatha
erat autem parasceve paschae
hora quasi sexta
et dicit iudaeis ecce rex vester
Illi autem clamabant
tolle tolle crucifige eum
Dixit eis pilatus regem vestrum
crucifigam
responderunt pontifices
non habemus regem nisi
caesarem
Tunc ergo tradidit eis illum
ut crucifigeretur
Susceperunt autem
ihm et duxerunt
et baiulans sibi crucem
exivit in eum qui dicitur
calvariae locum
hebraice golgotha ubi eum
crucifixerunt
Et cum eo alios duos
hinc et hinc
medium autem ihm
Scripsit autem et titulum
pilatus et posuit super
crucem
erat autem scriptum ihs
nazarenus rex iudaeorum
Hunc ergo titulum multi
legerunt iudaeorum
quia prope civitatem erat
locus ubi crucifixus
est ihs
et erat scriptum hebraice
graece et latine
dicebant ergo pontifices
noli scribere rex iudaeoru
sed quia ipse dixit
rex sum iudaeorum
respondit pilatus
quod scripsi scripsi
Milites ergo cum crucifi
xissent eum
acceperunt vestimenta eius

Et fecerunt quattuor partes
unicuique militi partem
et tunicam
erat autem tunica inconsutilis
desuper contexta per totum
dixerunt ergo ad invicem
non scindamus eam
sed sortiamur de illa cuius sit
ut scriptura impleatur dicens
partiti sunt vestimenta
mea sibi
et in vestem meam miserunt
sortem
et milites quidem haec fecerunt
Stabant autem iuxta crucem
ihu mater eius
et soror matris eius Maria
Cleopae et Maria Magdalene
cum vidisset ergo ihs matrem
et discipulum stantem
quem diligebat
dicit matri suae
mulier ecce filius tuus
deinde dicit discipulo
ecce mater tua
et ex illa hora accepit eam
discipulus in sua
Postea sciens ihs quia iam
omnia consummata sunt
ut consummaretur scrip
tura dicit sitio
vas ergo positum erat
aceto plenum
illi autem spongiam plenam
aceto hysopo circumpo
nentes obtulerunt ori eius
Cum ergo accepisset ihs ace
tum dixit consummatum est
et inclinato capite
tradidit spm
Iudaei ergo quoniam para
sceve erat
ut non remanerent in cruce
corpora sabbato
erat enim magnus dies ille
sabbati
rogaverunt Pilatum ut fran
gerentur eorum crura
et tollerentur
venerunt ergo milites
et primi quidem fregerunt
crura
et alterius qui crucifixus
est cum eo
ad ihm autem cum venissent
ut viderunt eum iam mortuum
non fregerunt eius crura
sed unus militum lancea
latus eius aperuit
et continuo exivit sanguis
et aqua
et qui vidit testimonium
perhibuit
et verum est eius testimonium
et ille scit quia vera dicit
ut et vos credatis
facta sunt enim haec ut scrip
tura impleatur
os non comminuetis ex eo
et iterum alia scriptura dicit
videbunt in quem transfi
xerunt
Post haec autem rogavit
Pilatum Ioseph ab Arimathia
eo quod esset discipulus ihu
occultus autem propter
metum Iudaeorum
ut tolleret corpus ihu
et permisit Pilatus
venit ergo et tulit corpus ihu
venit autem et Nicodemus
qui venerat ad ihm nocte
primum
ferens mixturam murrae
et aloes quasi libras centum
acceperunt ergo corpus ihu
et ligaverunt eum linteis
cum aromatibus

SICUT MOS IUDAEIS EST SEPELIRE
ERAT AUTEM IN LOCO UBI CRUCIFI
XUS EST HORTUS
ET IN HORTO MONUMENTUM
NOVUM IN QUO NONDUM
QUISQUAM POSITUS ERAT
IBI ERGO PROPTER PARASCEUEN
IUDAEORUM QUIA IUXTA ERAT
MONUMENTUM POSUE
xlii RUNT IHM
UNA AUTEM SABBATI MARIA
MAGDALENE VENIT MANE
CUM ADHUC TENEBRAE ESSENT
AD MONUMENTUM
ET VIDET LAPIDEM SUBLATUM
A MONUMENTO
CURRIT ERGO ET VENIT AD SI
MONEM PETRUM ET AD ALIU
DISCIPULUM QUEM AMABAT IHS
ET DICIT EIS TULERUNT DNM
DE MONUMENTO
ET NESCIMUS UBI POSUERUNT EU
EXIIT ERGO PETRUS ET ILLE
ALIUS DISCIPULUS
ET VENERUNT AD MONUMENTUM
CURREBANT AUTEM DUO SIMUL
ET ILLE ALIUS DISCIPULUS PRAE
CUCURRIT CITIUS PETRO
ET VENIT PRIMUS AD MONUMENTUM
ET CUM SE INCLINASSET VIDET
POSITA LINTEAMINA
NON TAMEN INTROIVIT
VENIT ERGO SIMON PETRUS
SEQUENS EUM
ET INTROIVIT IN MONUMENTUM
ET VIDET LINTEAMINA POSITA
ET SUDARIUM QUOD FUERAT
SUPRA CAPUT EIUS
NON CUM LINTEAMINIBUS POSITU
SED SEPARATIM INVOLUTUM
IN UNUM LOCUM
TUNC ERGO INTROIVIT ET ILLE
DISCIPULUS QUI VENERAT
PRIMUS AD MONUMENTUM

ET VIDIT ET CREDIDIT
NONDUM ENIM SCIEBAT SCRIP
TURAM QUIA OPORTERET EU
A MORTUIS RESURGERE
ABIERUNT ERGO ITERUM AD SE
MET IPSOS DISCIPULI
MARIA AUTEM STABAT AD MONU
MENTUM FORIS PLORANS
DUM ERGO FLERET INCLINAVIT
SE ET PROSPEXIT IN MONU
MENTUM
ET VIDIT DUOS ANGELOS IN ALBIS
SEDENTES
UNUM AD CAPUT ET UNUM
AD PEDES UBI POSITUM FUE
RAT CORPUS IHU
DICUNT EI ILLI MULIER QUID
PLORAS
DICIT EIS QUIA TULERUNT
DNM MEUM
ET NESCIO UBI POSUERUNT EUM
HAEC CUM DIXISSET CONVERSA
EST RETRORSUM
ET VIDET IHM STANTEM
ET NON SCIEBAT QUIA IHS EST
DICIT EI IHS MULIER QUID PLO
RAS QUEM QUAERIS
ILLA EXISTIMANS QUIA HORTULA
NUS ESSET DICIT EI
DNE SI TU SUSTULISTI EUM
DICITO MIHI UBI POSUISTI
EUM ET EGO EUM TOLLAM
DICIT EI IHS MARIA
CONVERSA ILLA DICIT EI RABBONI
QUOD DICITUR MAGISTER
DICIT EI IHS NOLI ME TANGERE
NONDUM ENIM ASCENDI
AD PATREM MEUM
VADE AUTEM AD FRATRES MEOS
ET DIC EIS
ASCENDO AD PATREM MEUM
ET PATREM VESTRUM
ET DM MEUM ET DM VESTRUM
VENIT MARIA MAGDALENE

adnuntians discipulis quia
vidi dnm et haec dixit mihi
Cum esset ergo sero die illo
una sabbatorum
et fores essent clausae ubi
erant discipuli propter
metum iudaeorum
venit ihs et stetit in medio
et dicit eis pax vobis
et hoc cum dixisset ostendit
eis manus et latus
Gavisi sunt ergo discipuli
viso dno
dixit ergo eis iterum pax vobis
sicut misit me pater et ego
mitto vos
hoc cum dixisset insuflavit
et dicit eis accipite spm scm
Quorum remiseritis peccata
remittuntur eis
et quorum retinueritis
retenta sunt
Thomas autem unus ex duode
cim qui dicitur didymus
non erat cum eis quando
venit ihs
dixerunt ergo ei alii discipu
li vidimus dnm
ille autem dixit eis
nisi videro in manibus eius
figuram clavorum
et mittam digitum meum
in locum clavorum
et mittam manum meam
in latus eius non credam
Et post dies octo iterum
erant discipuli eius intus
et thomas cum eis
venit ihs ianuis clausis
et stetit in medio et dixit
pax vobis
deinde dicit thomae infer
digitum tuum huc
et vide manus meas
et adfer manum tuam
et mitte in latus meum
et noli esse incredulus
sed fidelis
Respondit thomas et dixit ei
dns meus et ds meus
dicit ei ihs quia vidisti me
credidisti
beati qui non viderunt
et crediderunt
multa quidem et alia signa
fecit ihs in conspectu
discipulorum suorum
quae non sunt scripta
in libro hoc
haec autem scripta sunt ut
credatis quia ihs est xps
filius di
et ut credentes vitam habe
atis in nomine eius
Postea manifestavit se iterum
ihs ad mare tiberiadis
manifestavit autem sic
erant simul simon petrus
et thomas qui dicitur didymus
et nathanahel qui erat
a cana galilaeae
et filii zebedaei
et alii ex discipulis eius duo
dicit eis simon petrus
vado piscari
dicunt ei venimus et nos tecu
et exierunt et ascenderunt
in navem
et illa nocte nihil prendi
derunt
mane autem iam facto ste
tit ihs in litore
non tamen cognoverunt
discipuli quia ihs est
dicit ergo eis ihs pueri num
quid pulmentarium habetis
responderunt ei non
dixit eis mittite in dexteram

navigii rete et invenietis
miserunt ergo et iam non va
lebant illud trahere
a multitudine piscium
Dicit ergo discipulus ille
quem diligebat ihs petro
dns est
simon petrus cum audisset
quia dns est
tunicam succinxit se
erat enim nudus
et misit se in mare
Alii autem discipuli navigio
venerunt
non enim longe erant a terra
sed quasi cubitis ducentis
Ut ergo descenderunt
in terram
viderunt prunas positas
et piscem superpositum
et panem
Dicit eis ihs adferte de piscibus
quos prendidistis nunc
Ascendit simon petrus
et traxit rete in terram
plenum magnis piscibus
centum quinquaginta tribus
et cum tanti essent
non est scissum rete
Dicit eis ihs venite
prandete
Et nemo audebat discum
bentium interrogare
eum tu quis es
scientes quia dns esset
Et venit ihs et accepit panem
et dat eis et piscem similiter
Hoc iam tertio manifestatus
est ihs discipulis cum re
surrexisset a mortuis
Cum ergo prandissent
dicit simoni petro ihs
simon iohannis diligis me
plus his

Dicit ei etiam dne
tu scis quia amo te
dicit ei pasce agnos meos
Dicit ei iterum simon iohan
nis diligis me
ait illi etiam dne
tu scis quia amo te
Dicit ei pasce agnos meos
Dicit ei tertio simon iohan
nis amas me
contristatus est petrus
quia dixit ei tertio amas me
dicit ei dne tu omnia scis
tu scis quia amo te
Dicit ei pasce oves meas
Amen amen dico tibi
cum esses iunior cingebas te
et ambulabas ubi volebas
cum autem senueris exten
des manus tuas et alius te
cinget et ducet quo non vis
hoc autem dixit significans
qua morte clarificaturus
esset dm
Et hoc cum dixisset
dicit ei sequere me
conversus petrus vidit
illum discipulum quem
diligebat ihs sequentem
qui et recubuit in cena
super pectus eius et dixit
dne quis est qui tradit te
hunc ergo cum vidisset
petrus dicit ihu
dne hic autem quid
dicit ei ihs sic eum volo manere
donec veniam
quid ad te tu me sequere
Exiit ergo sermo iste
in fratres quia discipulus
ille non moritur
et non dixit ei ihs non moritur
sed sic eum volo manere
donec venio quid ad te

hic est discipulus qui testi-
monium perhibet de his
et scripsit haec
et scimus quia uerum est
testimonium eius
sunt autem et alia multa
quae fecit ihs
quae si scribantur per sin-
gula
nec ipsum arbitror mundum
capere eos qui scribendi
sunt libros amen

EXPL EUANGELIUM
SECUNDUM IOHAN
INCIPIT LIBER ACTU
UM APOSTOLORUM

I Ubi dicitur theophilo priorem
sermonem factum fuisse
de operibus et doctrina xpi
II Ubi exsurgens petrus in medio
fratrum dixit de turba homi-
num fere cxx
III Ubi completis dieb pentecosten
pariter erant congregati
et sps scs super uenit in eos
IIII Ubi stans petrus cum xi leuauit
uocem suam et locutus est
V Ubi testimonium petrus de [illegible]
[illegible] dicit ad populum
VI Ubi dixerunt ad petrum et ad
reliquos apostolos quid facie-
mus uiri fr̄ et petrus ad illos
paenitentiam inquit agite
VII Ubi qui receperunt sermonem
eius baptizati sunt
VIII Ubi petrus et iohannes ascende-
bant in templum ad horam
orationis nonam et de claudo
IX Ubi petrus et iohannes loquen-
tes ad populum superuenerunt
sacerdotes et magistratus
templi tenuerunt petrum
et iohannem in custodiam
eo quod adnuntiarent in ihū
resurrectionem
X Ubi cognouerunt quod petrus
et iohannes homines essent
sine litteris et idiotae et admi-
rabant eos
XI Ubi dimissi petrus et iohannes
uenerunt ad suos dixerunt
eis quanta ad eos principes
sacerdotum et seniores dixissent
XII Ubi multitudo credentium
erat cor et anima una et erant
illis omnia communia
XIII Ubi ananias et saphira frauda-
uerunt de pretio quod uen-
diderant et mortui sunt

xiiii Ubi per manus apostolorum fiebant
signa et prodigia multa in plebe
xv Ubi exsurgens princeps sacerdo
tum et qui cum eo erant repleti
zelo tenuerunt apostolos et po
suerunt illos in custodia publi
ca illi autem educti ab angelo
praedicabant ihm xpm
xvi Ubi conuocantes apostolos denun
tiauerunt eis ne loquerentur
de nomine ihu et dimiserunt eos
xvii De numero crescentium discipu
lorum et murmur graecorum
aduersus hebraeos et electione
septem diacon
xviii De stephano plenus gratia et for
titudine signa et prodigia
faciebat in populo
xix Ubi stephanus confundit iudae
os testimoniis legis illi autem
trahebant eum
xx Ubi stephanus repletus spu sco
intendens in caelum uidit glo
riam di et ihm stantem a dex
tris di et lapidauerunt eum
xxi De persecutione quae facta est
in ecclesia hierosolymis et sauli
deuastatione et philippus in
samaria praedicans
xxii De simone mago seducens gen
tem samariae
xxiii Ubi simon uoluit dare pecuniam
apostolis dicens date et mihi
hanc potestatem ut cui inposue
ro manum accipiat spm scm
et repulerunt eum
xxiiii Ubi angelus dni loquitur philip
po dicens surge uade contra
meridianum et cum abisset
obuius est illi quidam aethiops
eunuchus quem et baptizauit
xxv Ubi saulus accipiens a principe
epistulas ad damascum ut uinc
tos teneret xpianos et ubi cir
cumfulsit eum lux de caelo
xxvi Ubi saulus confundebat iudaeos
qui habitabant damascum et ubi
in sporta per murum dimissus est
xxvii Ubi petrus perambulans scos
qui erant lyddae peruenit ad ho
minem quendam nomine aene
am paralyticum ab annis octo
quem et sanauit et in ioppe
mulierem nomine thabitas
resuscitauit
xxviii De cornelio centurione qui habi
tabat caesaream qui admonitus
ab angelo accersiuit ad se petru
ut eum doceret et ubi dum orat
petrus uidit caelum apertum
et uas quoddam descendens
ad terram in quo erant quadru
pedia et uolatilia
xxviiii Ubi cornelius occurrens petro
procedens adorauit eum et ele
uauit eum petrus de terra
interrogauit eum ob quam cau
sam miserit ad eum et indicauit
cornelius omnia quae ab angelo
ei fuerant dicta
xxx Ubi petrus aperiens os suum
docuit eum omnia de xpo ihu
et uocatione gentium
xxxi Ubi audierunt apostoli quod et
gentes receperunt uerbum di
et petrus exposuit illis uisione
quod uiderat de linteo
xxxii Ubi uenerunt prophetae ab hie
rosolymis anthiochiam et surre
xit unus ex eis nomine agabus
et significabat per spm famem
magnam futuram et herodes rex
occidit iacobum fratrem iohan
nis et petrum posuit in carcere
xxxiii Ubi angelus petrum de carcere
producit

xxxiiii Ubi perterriti milites quidnam de
petro factum fuisset

xxxv Ubi in ecclesia quae erat anthiochiae
prophetae et doctores conveniebant et de manasse pseudo propheta

xxxvi Ubi paulus navigans veniens anthiochiam evangelizavit ihm xpm
ihm filium di vivi

xxxvii Ubi iudaei repleti zelo contradicebant his quae a paulo dicebantur
et gentes audiebant eum

xxxviii Ubi paulus et barnabas venientes iconio et praedicantes in synagoga crediderunt iudaeorum
et graecorum copiosa multitudo

xxxviiii Ubi paulus in lystris claudum ex
utero matris curavit et ubi
paulum mercurium vocaverunt
et barnaban iovem

xl Quidam descendentes de iudaea
docebant nisi circumcidamini
non potestis salvi fieri unde
facta seditione paulo et barnabae ascenderunt hierosolymam ubi erant petrus et alii
apostoli videre de verbo hoc

xli Ubi placuit apostolis et senioribus
eligere viros et mittere anthiochiam cum paulo et barnaban
scribentes epistulas

xlii Ubi paulus quendam discipulum
nomine timotheum secum
voluit proficisci circumcidit eum

xliii Transeuntes autem frygiam et
galatiam vetati sunt a spu sco
loqui verbum in asia et temtabant ire bythiniam non permisit eos sps ihu

xliiii Ubi quaedam mulier nomine lydia
intenderat in his quae dicebantur a paulo

xlv Ubi paulus spm pythonis a puella
expulit et cum missi fuissent

paulus et silas in carcerem custos
carceris credidit et baptizatus est

xlvi Ubi paulus et silas venerunt tessalonicam ad aperiens de scripturis et insinuans quia xpm oportuit pati et zelantes iudaei tenuerunt iasonem

xlvii Ubi paulus veniens athenis et
epicurei et stoici philosophi
disserebant cum eo

xlviii Egressus paulus ab athenis venit
corinthum ad quendam iudaeum
nomine aquilam

xlix Ubi gallio proconsul noluit audire iudaeos accusantes paulum

l Ubi apollo veniens ephesum praedicabat xpm et superveniens
paulus ephesum et baptizavit
eos in nomine ihu xpi qui baptismum iohannis acceperant

li Ubi temtaverunt quidam decircumeuntibus iudaeis sps malos
in nomine dni ihu eicere et
confusi sunt

lii Ubi demetrius faciens aedes argenteas dianae

liii Ubi paulus valefaciens discipulis profectus est macedonia
et ubi puerum qui somno gravatus cecidit mortuum resuscitavit

liiii Ubi paulus per navigium circuiens urbes civitates venit ad domum philippi evangelistae cui
erant filiae iiii prophetantes

lv Ubi prophetavit agabus paulo
quod in hierusalem persecutionem a iudaeis pateretur
pro xpo

lvi Ubi paulus hierusalem ascendit
de inde hierosolymam ad fr

lvii Ubi paulus purificans se intravit in templum et iudaei invicem

ihesum damasci et exposuit illis pau
lus quomodo uocasset eum dns
xps et baptizasset eum annanias

lvii Ubi quaerebant iudaei occidere
paulum et dixit se ciuem roma
num esse

lviii Ubi paulus maledixit annaniam
principem eo quod percuti iusserit
maxillam eius et insidias iudae
orum ut paulum occiderent

lix Et ubi claudius lysias scripsit
felici praesidi caesarea et com
mendat ei paulum

lxi Ubi milites per praeceptum
duxerunt paulum caesaream

lxii Ubi post v dies descendit annanias
princeps ut accusarent paulum
caesarea felici

lxiii Ubi felix caesar distulit accusatio
nes illorum

lxiiii festus ubi post dies agrippae regi
... de paulo reddit eo quod
audierat accusatori

lxv Agrippa rex ait paulo loquere
pro te et paulus dicit rationem

lxvi Ubi festus ait insanis paule

lxvii Ubi datus est paulus cuidam
centurioni nomine iulio iteru(m)
... cum et nauem ...

lxviii De adflictione pauli et centurio
nis qui cum eo erat ieiunantes
in naufragio

lxix Ubi paulus uiperam de igne manu
pendentem proiecit et bar
bari putabant eum homicidam
esse et ubi patrem publi
febribus sanauit

lxx Ubi paulus iterum nauigans
per alexandriam uenit roma
ubi mansit adductus explicit

Primum quidem sermonem
feci de omnibus o theophile
quae coepit ihs facere et docere
usque in diem qua praecipi
ens apostolis per sp̄m scm̄
quos elegit adsumptus est
quibus et praebuit se ipsum
uiuum post passionem suam
in multis argumentis
per dies quadraginta
apparens eis et loquens
de regno di
Et conuescens praecepit eis
ab hierosolymis ne discederent
sed expectarent promissi
onem patris
quam audistis per os meum
quia iohannes quidem bapti
zauit aqua
uos autem baptizamini
sp̄u scō
non post multos hos dies
Igitur qui conuenerant inter
rogabant eum dicentes
dne si in tempore hoc restitu
es regnum israhel
dixit autem eis
non est uestrum nosse tem
pora uel momenta
quae pater posuit in sua
potestate
sed accipietis uirtutem super
uenientis sp̄s sc̄i in uos
et eritis mihi testes in hieru
salem
et in omni iudaea et samaria
et usque ad ultimum terrae
Et cum haec dixisset
uidentibus illis eleuatus est
et nubes suscepit eum
ab oculis eorum
cumque intuerentur in cae
lum euntem illum

ecce duo uiri adstiterunt iuxta
illos in uestibus albis
qui et dixerunt
uiri galilaei quid statis aspici
entes in caelum
hic ihs qui adsumtus est
a uobis in caelum
sic ueniet quemadmodum
uidistis eum euntem
in caelum
tunc reuersi sunt hierosolymam
a monte qui uocatur oliueti
qui est iuxta hierusalem
sabbati habens iter
et cum introissent in cenacu
lum ascenderunt ubi
manebant
petrus et iohannes
iacobus et andreas
philippus et thomas
bartholomeus et mattheus
iacobus alphei simon zelotes
et iudas iacobi
hii omnes erant perseueran
tes unanimiter in oratione
cum mulieribus
et maria matre ihu et fra
tribus eius
In diebus illis exsurgens petrus
in medio fratrum dixit
erat autem turba hominum
simul fere centum uiginti
uiri fratres oportet impleri
scripturam quam praedixit
sps scs per os dauid
de iuda qui fuit dux eorum
qui conprehenderunt ihm
quia connumeratus erat in nobis
et sortitus est sortem
ministerii huius
et hic quidem possedit agrum
de mercede iniquitatis
et suspensus crepuit medius

et diffusa sunt omnia
uiscera eius
et notum factum est omnib
habitantibus hierusalem
ita ut appellaretur ager ille
lingua eorum acheldemach
hoc est ager sanguinis
scriptum est enim in libro
psalmorum
fiat habitatio eius deserta
et non sit qui inhabitet in ea
et episcopatum eius
accipiat alter
oportet ergo ex his uiris
qui nobiscum congregati sunt
in omni tempore quo intra
uit et exiuit inter nos
dns ihs
incipiens a baptismate iohan
nis usque in diem quo ad
sumtus est a nobis
testem resurrectionis eius
nobiscum fieri unum
ex istis
et statuerunt duos
ioseph qui uocatur barsabban
qui cognominatus est
iustus et matthiam
et orantes dixerunt
tu dne qui corda nosti omnium
ostende quem elegeris ex his
duobus unum
accipere locum ministerii
huius et apostolatus
de quo praeuaricatus est
iudas ut abiret in locum suum
et dederunt sortes eis
et cecidit sors super matthian
et adnumeratus est cum
undecim apostolis
Et cum conplerentur
dies pentecosten
erant omnes pariter

in eodem loco
et factus est repente de
caelo sonus
tamquam advenientis sps
vehementis
et replevit totam domum
ubi erant sedentes
et apparuerunt illis disper
titae linguae tamquam ignis
seditque supra singulos
eorum
et repleti sunt omnes spu sco
et coeperunt loqui variis
linguis
prout sps scs dabat eloqui illis
Erant autem in hierusalem
habitantes iudaei viri reli
giosi ex omni natione quae
sub caelo est
Facta autem hac voce convenit
multitudo et mente con
fusa est
quoniam audiebat unusquisq
lingua sua illos loquentes
stupebant autem omnes
et mirabantur dicentes
nonne ecce omnes isti
qui loquuntur galilaei sunt
et quomodo nos audivimus
unusquisque linguam
nostram in qua nati sumus
parthi et medi et elamitae
et qui habitant mesopotamia
et iudaeam et cappadociam
pontum et asiam frygiam
et pamphyliam
aegyptum et partes lybiae
quae est circa cyrenen
et advenae romani
iudaei quoque et proselyti
cretes et arabes
audivimus loquentes eos
nostris linguis magnalia di

Stupebant autem omnes
et mirabantur ad invicem
dicentes
quidnam vult esse
alii autem inridentes dicebant
quia musto pleni sunt isti
Stans autem petrus cum
undecim levavit vocem
suam et locutus est eis
viri iudaei et qui habitatis
hierusalem universi
hoc vobis notum sit et auribus
percipite verba mea
non enim sicut vos aestima
tis hi ebrii sunt
cum sit hora diei tertia
sed hoc est quod dictum est
per prophetam iohel
et erit in novissimis diebus
dicit dns
effundam de spu meo super
omnem carnem
et prophetabunt filii vestri
et filiae vestrae
et iuvenes vestri visiones
videbunt
et seniores vestri somnia
somniabunt
et quidem super servos meos
et super ancillas meas
in diebus illis
effundam de spu meo
et prophetabunt
et dabo prodigia in caelo sursum
et signa in terra deorsum
sanguinem et ignem
et vaporem fumi
sol convertetur in tenebras
et luna in sanguinem
antequam veniat dies dni
magnus et manifestus
et erit omnis quicumque
invocaverit nomen dni

saluus erit
Uiri israhelitae
audite uerba haec
ihm nazarenum uirum ad
probatum a do in uobis
uirtutibus et prodigiis et signis
quae fecit per illum ds in me
dio uestri sicut uos scitis
hunc definito consilio
praescientia di
traditum per manus iniquorum
adfigentes interemistis
quem ds suscitauit solutis
doloribus inferni
iuxta quod inpossibile erat
teneri illum ab eo
dauid enim dicit in eum
prouidebam dnm coram
me semper
quoniam a dextris est mihi
ne commouear
propter hoc delectatum est
cor meum
et exultauit lingua mea
insuper et caro mea
requiescet in spe
quoniam non derelinques
animam meam in inferno
nec dabis sanctum tuum uidere
corruptionem
notas mihi fecisti uias uitae
replebis me iucunditate
cum facie tua
Uiri fratres licet audenter dicere
ad uos de patriarcha dauid
quoniam et defunctus est
et sepultus est
et sepulchrum eius est apud
nos usque in hodiernum diem
propheta igitur cum esset
et sciret quia iureiurando
iurasset illi ds
de fructu uentris eius sedere

super sedem eius
prouidens locutus est
de resurrectione xpi
quia neque derelictus est
in inferno
neque caro eius uidit cor
ruptionem
hunc ihm resuscitauit ds
cuius omnes nos testes sumus
dextera igitur di exaltatus
et promissione sps sci accepta
a patre effudit hunc quem
uos uidetis et auditis
non enim dauid ascendit
in caelos
dicit autem ipse
dixit dns dno meo sede
a dextris meis
donec ponam inimicos tuos
scabillum pedum tuorum
Certissime ergo sciat omnis
domus israhel
quia et dnm eum et xpm
ds fecit
hunc ihm quem uos cruci
fixistis
his autem auditis conpuncti
sunt corde
et dixerunt ad petrum et
ad reliquos apostolos
quid faciemus uiri fratres
petrus uero ad illos
paenitentiam inquit agite
et baptizetur unusquisq
uestrum in nomine dni
ihu xpi in remissionem
peccatorum uestrorum
et accipietis donum sci sps
uobis enim est repromissio
et filiis uestris
et omnibus qui longe sunt
quoscumque aduocauerit
dns ds noster

alijs etiam uerbis pluribus
testificatus est
et exhortabatur eos dicens
saluamini a generatione ista
praua
vii Qui ergo receperunt sermo
nem eius baptizati sunt
et adpositae sunt in illa die
animae circiter tria milia
Erant autem perseuerantes
in doctrina apostolorum
et communicatione fracti
onis panis et orationibus
fiebat autem omni animae
timor
multa quoque prodigia et
signa per apostolos fiebant
in hierusalem
et metus erat magnus in uni
uersis
omnes enim qui credebant
erant pariter
et habebant omnia communia
possessiones et substantias
uendebant
et diuidebant illa omnibus
pro ut cui quid opus erat
cotidie quoque perdurantes
unanimiter in templo
et frangentes circa domos
panem
sumebant cibum cum exul
tatione et simplicitate cor
dis conlaudantes dm̄
et habentes gratiam
ad omnem plebem
dn̄s autem augebat qui salui
fierent cotidie in idipsum
viii Petrus autem et iohannes
ascendebant in templum
ad horam orationis nonam
et quidam uir qui erat clau
dus ex utero matris suae
baiulabatur
quem ponebant cotidie
ad portam templi quae
dicitur speciosa
ut peteret elemosynam
ab introeuntibus in templum
is cum uidisset petrum
et iohannem incipientes
introire in templo
rogabat ut elemosynam
acciperet
intuens autem in eum petrus
cum iohanne dixit
respice in nos
at ille intendebat in eos
sperans se aliquid accipe
rum ab eis
petrus autem dixit
argentum et aurum
non est mihi
quod autem habeo hoc tibi do
in nomine ihu xpi nazareni
surge et ambula
et adprehensa eum manu
dextera adleuauit eum
et protinus consolidatae
sunt bases eius et plantae
et exiliens stetit et ambu
labat
et intrauit cum illis in templo
ambulans et exiliens
et laudans dm̄
et uidit omnis populus
eum ambulantem et lau
dantem dm̄
cognoscebant autem illum
quoniam ipse erat qui ad
elemosynam sedebat ad
speciosam portam templi
et impleti sunt stupore
et extasi
in eo quod contigerat illi
Cum teneret autem

petrum et iohannem
concurrit omnis populus ad eos
ad porticum quae appellatur
salomonis stupentes
Videns autem petrus
respondit ad populum
uiri israhelitae quid admira
mini in hoc
aut nos quid intuemini
quasi nostra uirtute aut
pietate fecerimus hunc
ambulare
Ds abraham ds isaac
et ds iacob
ds patrum nostrorum glori
ficauit filium suum ihm
quem uos quidem tradidi
stis et negastis ante faci
em pilati
iudicante illo dimitti
uos autem scm et iustum
negastis
et petistis uirum homicidam
donari uobis
auctorem uero uitae inter
fecistis
quem ds suscitauit a mortuis
cuius nos testes sumus
et in fide nominis eius
hunc quem uos uidetis
et nostis confirmauit
nomen eius
et fides quae per eum est
dedit integram sanitatem
istam in conspectu omni
um uestrum
Et nunc fratres scio quia per
ignorantiam fecistis
sicut et principes uestri
ds autem quae praenuntia
uit per os omnium prophe
tarum pati xpm suum
impleuit sic
paenitemini igitur et con
uertimini ut deleantur
uestra peccata
ut cum uenerint tempora
refrigerii a conspectu dni
et miserit eum qui praedica
tus est uobis ihm xpm
quem oportet caelum
quidem suscipere usque
in tempora restitutionis
omnium quae locutus est ds
per os scorum suorum
a saeculo prophetarum
moses quidem dixit
quia prophetam uobis susci
tauit ds uester de fratri
bus uestris
tamquam me ipsum audietis
iuxta omnia quaecumque
locutus fuerit uobis
erit autem omnis anima
quae non audierit prophe
tam illum
exterminabitur de plebe
et omnes prophetae a samu
hel et deinceps qui locu
ti sunt et adnuntiauerunt
dies istos
Uos estis filii prophetarum
et testamenti quod dispo
suit ds ad patres nostros
dicens ad abraham
et in semine tuo benedicen
tur omnes familiae terrae
uobis primum ds suscitans
filium suum
misit eum benedicentem
uobis
ut conuertat se unusquisque
a nequitia sua
Loquentibus autem illis
ad populum
superuenerunt sacerdotes

et magistratus templi
et saddocaei
dolentes quod docerent
populum
et adnuntiarent in ihu resur
rectionem ex mortuis
et iniecerunt in eos manus
et posuerunt eos in custodia
in crastinum
erat enim iam uespera
multi autem eorum qui audi
erant uerbum crediderunt
et factus est numerus uiro
rum quinque milia
Factum est autem in crasti
num ut congregarentur
principes eorum et senio
res et scribae in hierusalem
et annas princeps sacerdotum
et caiphas et iohannes
et alexander
et quotquot erant de gene
re sacerdotali
et statuentes eos in medio
interrogabant
in qua uirtute aut in quo
nomine fecistis hoc uos
Tunc petrus repletus spu
sco dixit ad eos
principes populi et seniores
si nos hodie diiudicamur
in benefacto hominis
infirmi
in quo iste saluus factus est
notum sit omnibus uobis
et omni plebi israhel
quia in nomine ihu nazareni
quem uos crucifixistis
quem ds suscitauit a mortuis
in hoc iste adstat coram
uobis sanus
hic est lapis qui reprobatus
est a uobis aedificantibus
qui factus est in caput anguli
et non est in aliquo alio salus
nec enim nomen est aliud
sub caelo datum hominibus
in quo oporteat nos saluos
fieri
ιε Uidentes autem petri con
stantiam et iohannis
conperto quod homines
essent sine litteris et idio
tae admirabantur
et cognoscebant eos quoniam
cum ihu fuissent
hominem quoque uidentes
stantem cum eis qui
curatus fuerat
nihil poterant contradicere
iusserunt autem eos foras
extra concilium secedere
et conferebant ad inuicem
dicentes
quid faciemus hominibus istis
quoniam quidem notum
signum factum est per eos
omnibus habitantibus
hierusalem
manifestum est et non pos
sumus negare
sed ne amplius diuulgetur
in populum
comminemur eis ne ultra
loquantur in nomine hoc
ulli hominum
et uocantes eos denun tia
uerunt ne omnino loque
rentur neque docerent
in nomine ihu
petrus uero et iohannes
respondentes dixerunt
ad eos
Si iustum est in conspectu
di uos potius audire quam
dm iudicate

non enim possumus quae uidi
mus et audiuimus non loqui
at illi comminantes dimise
runt eos
non inuenientes quomodo
punirent eos propter
populum
quia omnes clarificabant
id quod factum fuerat
in eo quod acciderat
annorum enim erat amplius
quadraginta homo in quo
factum fuerat signum
istud sanitatis
Dimissi autem uenerunt
ad suos
et adnuntiauerunt eis
quanta ad eos principes
sacerdotum et seniores
dixissent
qui cum audissent
unanimiter leuauerunt
uocem ad dm̄ et dixerunt
Dn̄e tu qui fecisti caelum
et terram et mare et
omnia quae in eis sunt
qui spū scō per os patris
nostri dauid pueri tui
dixisti
quare fremuerunt gentes
et populi meditati sunt
inania
adstiterunt reges terrae
et principes conuenerunt
in unum aduersus dnm̄
et aduersus xpm̄ eius
conuenerunt uere in ciui
tate ista aduersus scm̄
puerum tuum ihm̄ quem
unxisti
herodes et pontius pilatus
cum gentibus et populis
israhel
facere quae manus tua et con
silium decreuerunt fieri
et nunc dn̄e respice
in minas eorum
et da seruis tuis cum omni
fiducia loqui uerbum tuum
in eo quod manum tuam
extendas
sanitates et signa et prodigia
fieri per nomen sci filii
tui ihū
et cum orassent motus est
locus in quo erant congregati
et repleti sunt omnes scō spū
et loquebantur uerbum
di cum fiducia
Multitudinis autem creden
tium erat cor et anima una
nec quisquam eorum quae
possidebant aliquid suum
esse dicebant
sed erant illis omnia com
munia
et uirtute magna reddebant
apostoli testimonium
resurrectionis ihū xpi dn̄i
et gratia magna erat
in omnibus illis
neque enim quisquam egens
erat inter illos
quotquot enim possessores
agrorum aut domorum
erant
uendentes adferebant pre
tia eorum quae uendebant
et ponebant ante pedes
apostolorum
diuidebatur autem singulis
prout cuique opus erat
ioseph autem qui cognomi
natus est barnabas
ab apostolis
quod est interpretatum

filius consolationis
leuites cyprius genere
cum haberet agrum uendidit
illum et attulit pretium
et posuit ante pedes apostolorum
Vir autem quidam nomine
annanias cum saphira
uxore sua
uendidit agrum et frauda
uit de pretio agri
conscia uxore sua
et afferens partem quandam
ad pedes apostolorum posuit
Dixit autem petrus
annania cur temptauit sata
nas cor tuum mentire te
spiritui sco
et fraudares de pretio agri
non ne manens tibi manebat
et uenundatum in tua erat
potestate
quare posuisti in corde
tuo hanc rem
non es mentitus hominibus
sed do
audiens autem annanias
haec uerba cecidit et exspi
rauit
et factus est timor magnus
in omnes qui audierant
surgentes autem iuuenes
amouerunt eum
et efferentes sepelierunt eum
factum est autem quasi
horarum trium spatium
et uxor eius nesciens quod
factum fuerat introiit
Respondens autem ei petrus
dic mihi si tanti agrum
uendidistis
at illa dixit etiam tanti
petrus autem ad eam
quid utique conuenit uobis

temptare spm dni
ecce pedes eorum qui sepe
lierunt uirum tuum ad
ostium et efferent te
confestim cecidit ante pedes
eius et exspirauit
intrantes autem iuuenes
inuenerunt illam mortuam
et extulerunt et sepelie
runt ad uirum suum
et factus est timor magnus
in uniuersa ecclesia et in
omnes qui audierant haec
Per manus autem aposto lo
rum fiebant signa et pro
dicia multa in plebe ac
eterant unanimiter omnes
in porticu salomonis
ceterorum autem nemo
audebat se coniungere illis
sed magnificabat eos
populus
magis autem augebatur
credentium in dno multi
tudo uirorum ac mulierum
ita ut in plateis eicerent
infirmos et ponerent
in lectulis et grabattis
ut ueniente petro
saltem umbra illius obum
braret quemquam eorum
et liberabantur ab omni in
firmitate
concurrebat autem et multi
tudo uicinarum ciuita
tum hierusalem
adferentes egros et uexa
tos ab spiritibus inmundis
qui curabantur omnes
Exsurgens autem princeps
sacerdotum et omnes
qui cum illo erant
quae est heresis sadduceorum

Repleti sunt zelo
et iniecerunt manus in apo
stolos et posuerunt illos
in custodia publica
angelus autem dni per noc
tem aperiens ianuas carceris
et educens eos dixit
ite et stantes loquimini in
templo plebi omnia uerba
uitae huius
quicum audissent intraue
runt diluculo in templum
et docebant
adueniens autem princeps
sacerdotum et qui cum
eo erant
conuocauerunt concilium
et omnes seniores filioru
israhel
et miserunt in carcerem
ut adducerentur
cum uenissent autem mini
stri et aperto carcere
non inuenissent illos
reuersi nuntiauerunt dicentes
carcerem quidem inuenimus
clausum cum omni
diligentia
et custodes stantes ad ianuas
aperientes autem neminem
intus inuenimus
ut audierunt autem hos ser
mones magistratus tem
pli et principes sacerdotu
ambigebant de illis quidnam
fieret
adueniens autem quidam
nuntiauit eis
quia uiri quos posuistis
in carcere sunt in templo
stantes et docentes populu
tunc abiit magistratus
cum ministris et adduxit
illos sine ui
timebant enim populum
ne lapidarentur
et cum adduxissent illos
statuerunt in consilio
et interrogauit eos princeps
sacerdotum dicens
praecepto praecepimus
uobis ne doceretis
in nomine isto
et ecce replestis hierusalem
doctrina uestra
et uultis inducere super nos
sanguinem hominis istius
Respondens autem petrus
et apostoli dixerunt
oboedire oportet do magis
quam hominibus
ds patrum nostrorum
suscitauit ihm
quem uos interemistis
suspendentes in ligno
hunc ds principem et salua
torem exaltauit
dextera sua
ad dandam paenitentiam isrl
et remissionem peccatorum
et nos testes sumus horum
uerborum
et sps scs quem dedit ds omnib
oboedientibus sibi
haec cum audissent dissecca
bantur
et cogitabant interficere illos
surgens autem quidam
in concilio pharisaeus
nomine gamaliel
legis doctor honorabilis
uniuersae plebi
iussit foras adbreuiare aposto
los fieri
dixitque ad illos
uiri israhelitae adtendite

uobis super hominibus istis
quid acturi sitis
ante enim hos dies extitit
theodas dicens esse se aliquem
cui consensit numerus uiro
rum circiter quadringen
torum
qui occisus est et omnes qui
credebant ei dissipati sunt
et redactus est ad nihilum
post hunc extitit iudas
galilaeus in diebus profes
sionis
et auertit populum post se
et ipse periit et omnes
quotquot consenserunt
ei dispersi sunt
et nunc itaque dico uobis
discedite ab hominib(us) istis
et sinite illos
quoniam si est ex hominib(us)
consilium hoc aut opus
dissoluetur
si uero ex deo est non poteri
tis dissoluere eos
ne forte et deo repugnare
inueniamini
XVI Consenserunt autem illi
et conuocantes apostolos
caesis denuntiauerunt
ne loquerentur in nomine
ihu · et dimiserunt eos
et illi quidem ibant gauden
tes a conspectu concilii
quoniam digni habiti sunt
pro nomine ihu contu
meliam pati
omni autem die in templo
et circa domos non cessa
bant docentes
et euangelizantes ihm xpm
XVII In diebus autem illis
crescente numero discipulorum
factum est murmur graeco
rum aduersus hebraeos
eo quod despicerentur in mi
nisterio cotidiano uiduae
eorum
Conuocantes autem duodecim
multitudinem discipu
lorum dixerunt
non est aequum nos dere
linquere uerbum di
et ministrare mensis
considerate ergo fratres
uiros ex uobis boni
testimonii septem
plenos spu et sapientia
quos constituamus
super hoc opus
nos uero orationi et mini
sterio uerbi instantes
erimus
et placuit sermo coram
omni multitudine
et elegerunt stephanum
uirum plenum fide
et spu sco
et philippum et prochorum
et nicanorem et timonem
et parmenam et nicolaum
aduenam antiochenum
hos statuerunt ante con
spectum apostolorum
et orantes inposuerunt
eis manus
et uerbum di crescebat
et multiplicabatur
numerus discipulorum
in hierusalem ualde
multa etiam turba sacer
dotum oboediebat fidei
XVIII Stephanus autem plenus
gratia et fortitudine
faciebat prodigia et signa
magna in populo

Surrexerunt autem quidam
de synagoga quae appellatur
libertinorum
et cyrenensium et alexandrinorum
et eorum qui erant a cilicia
et asia
disputantes cum stephano
et non poterant resistere
sapientiae et spiritui qui loque
batur propter quod redarguere
tunc submiserunt viros
qui dicerent
se audisse eum dicentem
verba blasphemiae
in mosen et deum
commoverunt itaque plebem
et seniores et scribas
et concurrentes rapuerunt eum
et adduxerunt in concilium
et statuerunt testes falsos
qui dicerent
homo iste non cessat loqui
verba adversus locum sanctum
et legem
audivimus enim eum dicentem
quoniam ihs nazarenus hic
destruet locum istum
et mutabit traditiones quas
tradidit nobis moses
et intuentes eum omnes
qui sedebant in concilio
viderunt faciem eius tam
quam angeli
Dixit autem princeps sacer
dotum si haec ita se habent
qui ait
xix Viri fratres et patres audite
ds gloriae apparuit patri nostro
abraham cum esset in meso
potamia
priusquam moraretur in
charram et dixit ad illum
exi de terra tua et de cogna
tione tua
et veni in terram quam tibi
monstravero
tunc exiit de terra chaldaeorum
et habitavit in charram
et inde postquam mortuus
est pater eius
transtulit illum in terram
istam in qua nunc vos habitatis
et non dedit illi hereditatem
in ea nec passum pedis
sed repromisit dare illi eam
in possessionem
et semini eius post ipsum
cum non haberet filium
locutus est autem ds
quia erit semen eius accola
in terra aliena
et servituti eos subicient
et male tractabunt eos
annis quadringentis
et gentem cui servierint
ego iudicabo dixit dns
et post haec exibunt et de
servient mihi in loco isto
et dedit illi testamentum
circumcisionis
et sic genuit isaac
et circumcidit eum die octavo
et isaac iacob
et iacob duodecim patriarchas
et patriarchae aemulantes
ioseph vendiderunt in aegyp
tum et erat ds cum eo
et eripuit eum ex omnibus
tribulationib; eius
et dedit ei gratiam et sapien
tiam in conspectu pharaonis
regis aegyptiorum
et constituit eum praeposi
tum super aegyptum
et super omnem domum suam
Venit autem fames in universa

aegyptum et chanaan
et tribulatio magna
et non inveniebant cibos
patres nostri
cum audisset autem iacob esse
frumentum in aegypto
misit patres nostros primum
et in secundo cognitus est
ioseph a fratribus suis
et manifestatum est pharaoni
genus eius
mittens autem ioseph arces
sit iacob patrem suum
et omnem cognationem in ani
mabus septuaginta quinque
et descendit iacob in aegyptu
et defunctus est ipse
et patres nostri
et translati sunt in sychem
et positi sunt in sepulchro
quod emit abraham
pretio argenti a filiis
emmor filii sychem
cum adpropinquaret autem
tempus repromissionis
quam confessus erat ds
abrahae
crevit populus et multipli
catus est in aegypto
quoadusque surrexit
rex alius in aegypto
qui non sciebat ioseph
hic circumveniens genus
nostrum adflixit patres nostros
ut exponerent infantes
suos ne vivificarentur
eodem tempore natus est
moses et fuit gratus do
qui nutritus est tribus
mensibus in domo patris sui
exposito autem illo
sustulit eum filia pharaonis
et enutriuit eum sibi in filium

et eruditus est moses omni
sapientia aegyptiorum
et erat potens in verbis
et in operibus suis
cum autem impleretur ei
quadraginta annorum
tempus
ascendit in cor eius ut visi
taret fratres suos filios
israhel
et cum vidisset quendam
iniuriam patientem
vindicavit illum
et fecit ultionem ei qui in
iuriam sustinebat
percusso aegyptio
existimabat autem intelle
gere fratres
quoniam ds per manum
ipsius daret salutem illis
at illi non intellexerunt
sequenti vero die apparuit
illis litigantibus
et reconciliabat eos
in pacem dicens
viri fratres estis ut quid
nocetis alterutrum
qui autem iniuriam facie
bat proximo
reppulit eum dicens
quis te constituit principem
et iudicem super nos
numquid interficere me
tu vis quemadmodum
interfecisti heri aegyptium
fugit autem moses in ver
bo isto
et factus est advena
in terra madian
ubi generavit filios duos
et expletis annis XL
apparuit illi in deserto
montis sina angelus

in igne flammae rubi
moses autem uidens admira
tus est uisum
et accedente illo ut conside
raret facta est uox d̅ni
ego d̅s patrum tuorum
d̅s abraham et d̅s isaac
et d̅s iacob
tremefactus est moses
non audebat considerare
dixit autem illi d̅s
solue calciamentum
pedum tuorum
locus enim in quo stas
terra s̅ca est
uidens uidi adflictionem
populi mei qui est in aegypto
et gemitum eorum audiui
et discendi liberare eos
et nunc ueni et mittam te
in aegyptum
hunc mosen quem negaue
runt dicentes
quis te constituit principē
et iudicem
hunc d̅s principem et redem
torem misit cum manu
angeli qui apparuit illi
in rubo
hic eduxit illos faciens
prodigia et signa
in terra aegypti et in rubro
mari et in deserto annis xl
hic est moses qui dixit
filiis israhel
prophetam uobis suscitabit
d̅s de fratribus uestris
tamquam me ipsum
audietis
hic est qui fuit in ecclesia
in solitudine cum angelo
qui loquebatur ei in monte
sina et cum patribus nostris
qui accepit uerba uitae
dare nobis
cui noluerunt oboedire
patres nostri
sed repulerunt et auersi
sunt cordibus suis in aegypto
dicentes ad aaron
fac nobis deos qui praece
dant nos
mo ses enim hic qui eduxit
nos de terra aegypti
nescimus quid factum sit ei
et uitulum fecerunt
in illis diebus
et optulerunt hostiam
simulacro
et laetabantur in operibus
manuum suarum
conuertit autem d̅s et tradidit
eos seruire militiae caeli
sicut scriptum est in libro
prophetarum
numquid uictimas aut hostias
optulistis mihi annis xl
in deserto domus israhel
et suscepistis tabernaculum
moloch
et sidus dei uestri remfam
figuras quas fecistis adora
re eas
transferam uos trans
babylonem
tabernaculum testimonii
fuit patribus nostris
in deserto
sicut disposuit loquens
ad mosen
ut faceret illud secundum
formam quam uiderat
quod et induxerunt susci
pientes patres nostri
cum iesu
in possessionem gentium

quas expulit ds a facie patru
nostrorum
usque in dieb· david qui invenit
gratiam ante dm
et petiit ut inveniret taber
naculum dō iacob
salomon autem aedificavit
illi domum
sed non excelsus in manu
factis habitat
sicut propheta dicit
caelum mihi sedis est
terra autem scabellum
pedum meorum
quam domum aedificabitis
mihi dicit dns
aut quis locus requietionis
meae est
nonne manus mea fecit haec
omnia
dura cervice et incircumcisi
cordibus et auribus
vos semper spui scō restitistis
sicut patres vestri et vos
quem prophetarum non sunt
persecuti patres vestri
et occiderunt eos qui prae
nuntiabant de adventu iusti
cuius nunc proditores et
homicidae fuistis
qui accepistis legem in dispo
sitionem angelorum
et non custodistis
xx Audientes autem haec
dissecabantur cordib· suis
et stridebant dentib· in eum
cum autem esset plenus
spu sco
intuens in caelum
vidit gloriam di
et ihm stantem a dextris
dei et ait
ecce video caelos apertos
et filium hominis a dextris
stantem di
exclamantes autem voce
magna continuerunt
aures suas
et impetum fecerunt
unianimiter in eum
et eicientes eum extra civi
tatem lapidabant
et testes deposuerunt vesti
menta sua secus pedes
adulescentis qui vocaba
tur saulus
et lapidabant stephanum
invocantem et dicentem
dne ihu suscipe spm meum
positis autem genibus
clamavit voce magna dicens
dne ne statuas illis
hoc peccatum
et cum hoc dixisset obdor
mivit
saulus autem erat consenti
ens neci eius
Facta est autem in illa die
persecutio magna in ecclesia
quae erat hierosolymis
et omnes dispersi sunt
per regiones iudaeae
et samariae
praeter apostolos
curaverunt autem stepha
num viri timorati
et fecerunt planctum
magnum super illum
Saulus vero devastabat
ecclesiam
per domos intrans et tra
hens viros ac mulieres
tradebat in custodiam
igitur qui dispersi erant
pertransiebant evangeli
zantes verbum di

Philippus autem descendens
in ciuitatem Samariae prae
dicabat illis xpm
Intendebant autem turbae
his quae a Philippo dicebantur
unanimiter audientes
et uidentes signa quae faciebat
multi enim eorum qui habe
bant sps inmundos
clamantes uoce magna
exiebant
multi autem paralytici
et claudi curati sunt
Factum est ergo magnum
gaudium in illa ciuitate
XXXII Uir autem quidam nomine
Simon
qui ante fuerat in ciuitate
magus
seducens gentem Samariae
dicens esse se aliquem
magnum
cui auscultabant omnes
a minimo usque ad maximum
dicentes
hic est uirtus di quae uoca
tur magna
Adtendebant autem eum
propter quod multo
tempore magicis suis
dementasset eos
Cum ergo credidissent
Philippo euangelizanti
de regno di
et nomine ihu xpi baptiza
bantur uiri ac mulieres
Tunc Simon et ipse credidit
et cum baptizatus esset
adherebat Philippo
uidens etiam signa et uirtu
tes maximas fieri
stupens admirabatur
Cum autem audissent apostoli
qui erant Hierosolymis
quia recepit Samaria uerbum di
miserunt ad illos Petrum
et Iohannem
qui cum uenissent orauerunt pro ipsis
ut acciperent spm scm
nec dum enim in quemquam
illorum uenerat
sed baptizati tantum erant
in nomine dni ihu
Tunc inponebant manus super
illos et accipiebant spm scm
XXXIII Cum uidisset autem Simon
quia per inpositionem
manus apostolorum
daretur sps scs
optulit eis pecuniam dicens
date et mihi hanc potestatem
ut cuicumque inposuero
manus accipiat spm scm
Petrus autem ad eum dixit
pecunia tua tecum sit
in perditionem
quoniam donum di existi
masti pecunia possideri
non est tibi pars neque sors
in sermone hoc
cor enim tuum non est
rectum coram deo
Paenitentiam itaque age
ab hac nequitia tua
et roga dm si forte remit
tatur tibi haec cogitatio
cordis tui
in felle enim amaritudinis
et obligatione iniquitatis
uideo te esse
Respondens autem Simon
dixit
precamini uos pro me ad dnm
ut nihil ueniat super me
horum quae dixistis

et illi quidem testificaverunt et
locuti verbum dni
redibant hierosolyma
et multis regionibus samari
tanorum evangelizabant
lectio Angelus autem dni locutus
est ad philippum dicens
surge et vade contra meri
dianum
ad viam quae descendit ab
hierusalem in gazam
haec est deserta
et surgens abiit
et ecce vir aethiops eunuchus
potens candacis reginae
aethiopum
qui erat super omnes gazas eius
venerat adorare in hierusa
lem et revertebatur
sedens super currum suum
legensque prophetam
esaiam
dixit autem sps philippo
accede et adiunge te ad cur
rum istum
adcurrens autem philippus
audivit illum legentem
esaiam prophetam et dixit
putas ne intellegis quae legis
qui ait et quomodo possum
si non aliquis ostenderit mihi
rogavitque philippum
ut ascenderet et sederet
secum
locus autem scripturae
quam legebat erat hic
tamquam ovis ad occisionem
ductus est
et sicut agnus coram tonden
te se sine voce
sic non aperuit os suum
in humilitate iudicium eius
sublatum est

generationem illius quis
enarrabit
quoniam tollitur a terra
vita eius
respondens autem eunu
chus philippo dixit
obsecro te de quo prophe
ta hoc dicit
de se an de alio aliquo
aperiens autem philippus
os suum
et incipiens ab scriptura ista
evangelizavit illi ihm
Et dum irent per viam
venerunt ad quandam
aquam
et ait eunuchus ecce aqua
quid prohibet me baptizari
et iussit stare currum
et descenderunt uterque
in aquam
philippus et eunuchus
et baptizavit eum
cum autem ascendissent
de aqua
sps dni rapuit philippum
et amplius non vidit eum
eunuchus
ibat enim per viam suam
gaudens
philippus autem inventus
est in azoto
et pertransiens evangeli
zabat civitatibus cunctis
donec veniret caesaream
Saulus autem adhuc aspirans
minarum et caedis
in discipulos dni
accessit ad principem
sacerdotum
et petit ab eo epistulas ad
damascum ad synagogas
uti si quos invenisset huius

Dixit philippus si credis ex toto corde licet. Et respondens ait
credo filium esse dei xpm

uiros ac mulieres
uinctos perduceret in hie
rusalem
et cum iter faceret contigit
ut adpropinquaret damasco
et subito circumfulsit eum
lux de caelo
et cadens in terram audiuit
uocem dicentem sibi
saule saule quid me perse
queris · durum tibi est contra stimulum calcitrare
qui dixit quis es dne · et ille
ego sum ihs quem tu perse
queris
sed surge et ingredere ciuitatem
et dicetur tibi quid te opor
teat facere
uiri autem illi qui comita
bantur cum eo
stabant stupefacti
audientes quidem uocem
neminem autem uidentes
surrexit autem saulus de terra
apertis que oculis nihil
uidebat
ad manus autem illum
trahentes introduxerunt
damascum
et erat tribus diebus non
uidens et non manduca
uit neque bibit
erat autem quidam discipu
lus damasci nomine annanias
et dixit ad illum in uisu dns
annania
at ille ait ecce ego dne
et dns ad illum
surgens uade in uicum
qui uocatur rectus
et quaere in domo iudae
saulum nomine tharsensem
ecce enim orat
et uidit uirum annaniam

nomine
introeuntem et inponentem
sibi manus ut uisum recipiat
respondit autem annanias
dne audiui a multis de uiro
hoc quanta mala sanctis tuis
fecerit in hierusalem
et hic habet potestatem
a principibus sacerdotum
alligandi omnes qui inuocant
nomen tuum
dixit autem ad eum dns
uade quoniam uas electio
nis est mihi iste
ut portet nomen meum
coram gentibus et regibus
et filiis israhel
ego enim ostendam illi
quanta oporteat eum
pro nomine meo pati
et abiit annanias et introiuit
in domum
et inponens ei manus dixit
saule frater
dns ihs misit me qui apparuit
tibi in uia qua ueniebas
ut uideas et implearis sps sco
et confestim ceciderunt
ab oculis eius tamquam
squamae
et uisum recepit
et surgens baptizatus est
et cum accepisset cibum
confortatus est
fuit autem cum discipulis
qui erant damasci per
dies aliquos
et continuo in synagogis
praedicabat ihm
quoniam hic est filius di
stupebant autem omnes
qui audiebant et dicebant
non hic est qui expugnabat

in hierusalem eos qui inuo
cant nomen istud
et huc ad hoc uenit ut uinctos
illos duceret ad principes
sacerdotum
Saulus autem multo magis
conualescebat
et confundebat iudaeos
qui habitabant damasci
adfirmans quoniam hic est xps
Cum implerentur autem
dies multi
consilium fecerunt iudaei
ut eum interficerent
nota autem facta sunt
saulo insidiae eorum
custodiebant autem et por
tas die ac nocte
ut eum interficerent
accipientes autem discipuli
eius nocte per murum
dimiserunt eum
submittentes in sporta
Cum autem uenisset in hie
rusalem
temtabat iungere se discipulis
et omnes timebant eum
non credentes quia esset
discipulus
Barnabas autem adprehen
sum illum duxit ad apo
stolos
et narrauit illis quomodo
in uia uidisset dnm
et quia locutus est ei
et quomodo damasco
fiducialiter egerit
in nomine ihu
et erat cum illis intrans
et exiens in hierusalem
et fiducialiter agens
in nomine dni
loquebatur quoque
et disputabat cum graecis
illi autem quaerebant
occidere illum
quod cum cognouissent
fratres
deduxerunt eum caesaream
et dimiserunt tharsum
ecclesia quidem per totam
iudaeam et galilaeam et sa
mariam habebat pacem
et aedificabatur ambulans
in timore dni
et consolatione sci sps
replebatur
Factum est autem ut petrus
dum pertransiret uni
uersos
deuenire et ad scos qui habita
bant lyddae
inuenit autem ibi hominem
quendam nomine aeneam
ab annis octo iacentem
in grabatto
qui erat paralyticus
et ait illi petrus
aenea sanat te dns ihs xps
surge et sterne tibi
et continuo surrexit
et uiderunt illum omnes
qui habitabant lyddae
et saronae
qui conuersi sunt ad dnm
In ioppe autem fuit quaedam
discipula nomine tabitha
quae interpretata dicitur
dorcas
haec erat plena operibus
bonis et elemosynis
quas faciebat
factum est autem in diebus illis
ut infirmata moreretur
quam cum lauissent
posuerunt eam in cenaculo

Cum autem prope esset
Lydda ab Ioppe
discipuli audientes quia
Petrus esset in ea
miserunt duos viros ad eum
rogantes ne pigriteris
venire usque ad nos
exsurgens autem Petrus
venit cum illis
et cum advenisset
duxerunt illum in cenaculum
et circumsteterunt illum
omnes viduae
flentes et ostendentes
tunicas et vestes
quas faciebat illis Dorca
eiectis autem omnibus foras
Petrus ponens genua
oravit
et conversus ad corpus dixit
Tabita surge
at illa aperuit oculos suos
et viso Petro resedit
dans autem illi manum
erexit eam
et cum vocasset scos et viduas
adsignavit eam vivam
notum autem factum est
per universam Ioppen
et crediderunt multi in dno
factum est autem ut dies
multos moraretur in Ioppe
apud quendam Simonem
coriarium
XXVI Vir autem quidam erat
in Caesarea
nomine Cornelius centurio
cohortis quae dicitur
Italica
religiosus et timens dm
cum omni domo sua
faciens elemosynas
multas plebi
et deprecans dm semper
vidit in visu manifeste
quasi hora nona diei
angelum di introeuntem ad se
et dicentem sibi Corneli
at ille intuens eum timore
correptus dixit quis es dne
dixit autem illi
orationes tuae et elemosynae
tuae ascenderunt in memo
riam in conspectu di
et nunc mitte viros in Ioppen
et accersi Simonem quendam
qui cognominatur Petrus
hic hospitatur apud Simo
nem quendam coriarium
cuius est domus iuxta mare
et cum discessisset angelus
qui loquebatur illi
vocavit duos domesticos
suos et militem metuen
tem dnm
ex his qui illi parebant
quibus cum narrasset omnia
misit illos in Ioppen
Postera autem die iter illis
facientibus et adpropin
quantibus civitati
ascendit Petrus in superiora
ut oraret circa horam
sextam
et cum esuriret voluit
gustare
parantibus autem eis
cecidit super eum mentis
excessus
et vidit caelum apertum
et descendens vas quoddam
velut linteum magnum
quattuor initiis summitti
de caelo in terram
in quo erant omnia quadru
pedia et serpentia terrae

et volatilia caeli
et facta est vox ad eum
surge petre occide et manduca
ait autem petrus absit dne
quia numquam manducavi
omne commune et inmundum
et vox iterum secundo ad eum
quae ds purificavit tu
commune ne dixeris
hoc autem factum est per ter
et statim receptum est
vas in caelum
et dum intra se haesitaret
petrus quidnam esset
visio quam vidisset
ecce viri qui missi erant
a cornelio
inquirentes domum simonis
adstiterunt ad ianuam
et cum vocassent interro
gabant si simon qui cogno
minatur petrus illic
haberet hospitium
petro autem cogitante
de visione dixit sps
ecce viri tres quaerunt te
surge itaque et descende
et vade cum eis
nihil dubitans quia ego
misi illos
descendens autem petrus
ad viros dixit
ecce ego sum quem quaeritis
quae causa est propter
quam venistis
qui dixerunt
cornelius centurio vir
iustus et timens dm
et testimonium habens
ab universa gente iudaeorum
responsum accepit ab an
gelo sco accersire te in
domum suam

et audire verba abs te
introducens igitur eos
recepit hospitio
sequenti autem die surgens
profectus est cum eis
et quidam ex fratribus
ab ioppe comitati sunt eum
altera autem die introivit
caesaream
cornelius vero expecta
bat illos
convocatis cognatis suis
et necessariis amicis
et factum est cum introisset
petrus
obvius ei cornelius
et procidens ad pedes eius
adoravit
petrus vero levavit eum dicens
surge et ego ipse homo sum
et loquens cum illo intravit
et invenit multos
qui convenerant
dixitque ad illos
vos scitis quomodo abomina
tum sit viro iudaeo
coniungi aut accedere
ad alienigenam
et mihi ostendit ds neminem
communem aut inmundum
dicere hominem
propter quod sine dubitati
one veni accersitus
interrogo ergo quam ob
causam accersistis me
et cornelius ait
a nudius quarta die usque
in hanc horam orans eram
hora nona in domo mea
et ecce vir stetit ante me
in veste candida et ait
corneli exaudita est
oratio tua

et elemosynae tuae
commemoratae sunt
in conspectu dī
mitte ergo in ioppen
et arcessi simonem qui
cognominatur petrus
hic hospitatur in domo simo
nis coriarii iuxta mare
confestim igitur misi ad te
et tu benefecisti veniendo
nunc ergo omnes nos in con
spectu tuo adsumus
audire omnia quaecumque
tibi praecepta sunt a dno
xxx Aperiens autem os petrus
dixit
in veritate conperi
quoniam non est persona
rum acceptor ds
sed in omni gente qui timet
eum et operatur iustitia
acceptus est illi
Verbum misit filiis israhel
adnuntians pacem per
ihm xpm
hic est omnium dns
vos scitis quod factum est
verbum per universam
iudaeam
incipiens enim a galilaea
post baptismum quod
praedicavit iohannes
ihm a nazareth
quomodo unxit eum ds
spu sco et virtute
qui pertransiit benefa
ciendo et sanando oppres
sos a diabolo
quoniam ds erat cum illo
et nos testes sumus omnium
quae fecit in regione iudae
orum et in hierusalem
quem et occiderunt

suspendentes in ligno
hunc ds suscitavit tertia die
et dedit eum manifestum
fieri non omni populo
sed testibus praeordinatis a do
nobis qui manducavimus
et bibimus cum illo
postquam resurrexit
a mortuis
et praecepit nobis praedicare
populo et testificari
quia ipse est qui constitu
tus est a do
iudex vivorum et mortuorum
huic omnes prophetae
testimonium perhibent
remissionem omnium pec
catorum accipere per no
men eius
omnes qui credunt in eum
Adhuc loquente petro
verba haec
cecidit sps scs super omnes
qui audiebant verbum
et obstipuerunt ex circum
cisione fideles qui vene
runt cum petro
quia et in nationes gratia
sps sci effusa est
audiebant enim illos loquen
tes linguis et magnifi
cantes dm
tunc respondit petrus
numquid aquam quis
prohibere potest
ut non baptizentur hi qui
spm scm acceperunt
sicut et nos
et iussit eos in nomine ihu
xpi baptizari
tunc rogaverunt eum ut
manerent aliquot diebus
·x Audierunt autem apostoli

et fratres qui erant in
iudaea
quoniam et gentes recepe
runt verbum di
Cum ascendisset autem petrus
in hierosolymam
disceptabant adversus illum
qui erant ex circumcisione
dicentes
Quare introisti ad viros
praeputium habentes
et manducasti cum illis
Incipiens autem petrus
exponebat illis ordinem
dicens
Ego eram in civitate ioppen
orans
et vidi in excessu mentis
visionem
descendens vas quoddam
velut linteum magnum
quattuor initiis submitti
de caelo
et venit usque ad me
in quo intuens considerabam
et vidi quadrupedia terrae
et bestias et reptilia
et volatilia caeli
Audivi autem et vocem
dicentem mihi
surge petre occide
et manduca
Dixi autem nequaquam dne
quia commune aut inmun
dum numquam introivit
in os meum
Respondit autem vox
secundo de caelo
quae ds mundavit
tu commune ne dixeris
hoc autem factum est per ter
et recepta sunt rursum
omnia in caelum

Et ecce confestim tres viri
adstiterunt in domo in qua
eram missi a caesarea ad me
Dixit autem sps mihi ut irem
cum illis nihil haesitans
Venerunt autem mecum
et sex fratres isti
et ingressi sumus in domum
viri
Narravit autem nobis quomodo
vidisset angelum in domo
stantem et dicentem sibi
mitte in ioppen et arcessi
simonem qui cognominatur petrus
qui loquetur tibi verba
in quibus salvus eris
tu et universa domus tua
cum autem coepissem loqui
decidit sps scs super eos
sicut et in nos in initio
Recordatus sum autem
verbi dni sicut dicebat
iohannes quidem baptiza
vit aqua
vos autem baptizabimini
spu sco
Si ergo eandem gratiam
dedit illis ds
sicut et nobis qui credidimus
in dnm ihm xpm
ego quis eram qui possem
prohibere dm
his auditis tacuerunt
et glorificaverunt dm
dicentes
ergo et gentibus ds paeni
tentiam ad vitam dedit
Et illi quidem qui dispersi
fuerant a tribulatione
quae facta fuerat
sub stephano
perambulaverunt usque

foenicem et cyprum
et anthiochiam
nemini loquentes uerbum
nisi solis iudaeis
erant autem quidam ex eis
uiri cyprii et cyrenei
qui cum introissent
anthiochiam
loquebantur et ad grecos
adnuntiantes dnm ihm
et erat manus dni cum eis
multusque numerus
credentium conuersus
est ad dnm
peruenit autem sermo ad
aures ecclesiae quae erat
hierosolymis super istis
et miserunt barnaban
usque anthiochiam
qui cum peruenisset et uidis-
set gratiam di gauisus est
et hortabatur omnes
proposito cordis
permanere in dno
quia erat uir bonus et ple
nus spu sco et fide
et adposita est turba
multa dno barnabas
profectus est autem tharsu
ut quaereret saulum
quem cum inuenisset
perduxit anthiochiam
et annum totum conuersati
sunt in ecclesia
et docuerunt turbam multa
ita ut cognominarentur
primum anthiochiae disci
puli xpiani
xxi IN his autem diebus super
uenerunt ab hierosolymis
prophetae anthiochiam
et surgens unus ex eis
nomine agabus
significabat per spm famem
magnam futuram in uni
uerso orbe terrarum
quae facta est sub claudio
discipuli autem prout quis
habebat proposuerunt
in ministerium mittere
habitantibus in iudaea
fratribus
quod et fecerunt
mittentes ad seniores
per manus barnabae
et sauli
Eodem autem tempore misit
herodes rex manus
ut adfligeret quosdam
de ecclesia
occidit autem iacobum
fratrem iohannis gladio
uidens autem quia placeret
iudaeis
adposuit adprehendere
et petrum
erant autem dies azymorum
quem cum adprehendisset
misit in carcerem
tradens quattuor quater
nionibus militum custo
dire eum
uolens post pascha produ
cere eum populo
et petrus quidem serua
batur in carcere
oratio autem fiebat sine
intermissione ab ecclesia
ad dm pro eo
xxii Cum autem producturus
eum esset herodes
in ipsa nocte erat petrus
dormiens inter duos
milites
uinctus catenis duabus
et custodes ante ostium

CUSTODIEBANT CARCEREM
ET ECCE ANGELUS DNI ADSTITIT
ET LUMEN REFULSIT IN HABITACULO
PERCUSSOQUE LATERE PETRI
SUSCITAVIT EUM DICENS
SURGE VELOCITER
ET CECIDERUNT CATENAE
DE MANIBUS EIUS
DIXIT AUTEM ANGELUS AD EUM
PRAECINGERE ET CALCIA TE
GALLICULAS TUAS
ET FECIT SIC ET DICIT ILLI
CIRCUMDA TIBI VESTIMENTUM
TUUM ET SEQUERE ME
ET EXIENS SEQUEBATUR EUM
ET NESCIEBAT QUIA VERUM EST
QUOD FIEBAT PER ANGELUM
AESTIMABAT AUTEM SE VISUM
VIDERE
TRANSEUNTES AUTEM PRIMAM
ET SECUNDAM CUSTODIAM
VENERUNT AD PORTAM FERREAM
QUAE DUCIT AD CIVITATEM
QUAE ULTRO APERTA EST EIS
ET EXEUNTES PROCESSERUNT
VICUM UNUM
ET CONTINUO DISCESSIT ANGE
LUS AB EO
ET PETRUS AD SE REVERSUS DIXIT
NUNC SCIO VERE QUIA MISIT
DNS ANGELUM SUUM
ET ERIPUIT ME DE MANU
HERODIS ET DE OMNI EXPEC
TATIONE PLEBIS IUDAEORUM
CONSIDERANSQUE VENIT
AD DOMUM MARIAE MATRIS
IOHANNIS QUI COGNOMINA
TUS EST MARCUS
UBI ERANT MULTI CONGREGATI
ET ORANTES
PULSANTE AUTEM EO OSTIUM
IANUAE
PROCESSIT PUELLA AD AUDIENDUM
NOMINE RHODE
ET UT COGNOVIT VOCEM PETRI
PRAE GAUDIO NON APERUIT
IANUAM
SED INTRO CURRENS NUNTIAVIT
STARE PETRUM ANTE IANUAM
AT ILLI DIXERUNT AD EAM
INSANIS
ILLA AUTEM ADFIRMABAT
SIC SE HABERE
ILLI VERO DICEBANT
ANGELUS EIUS EST
PETRUS AUTEM PERSEVERA
BAT PULSANS
CUM AUTEM APERUISSENT
VIDERUNT EUM ET OBSTUPUERUNT
ANNUENS AUTEM EIS MANU
UT TACERENT
NARRAVIT QUOMODO DNS
EDUXISSET EUM DE CARCERE
DIXITQUE NUNTIATE IACOBO
ET FRATRIBUS HAEC
ET EGRESSUS ABIIT IN ALIUM LOCUM
XXXI FACTA AUTEM DIE ERAT NON PAR
VA TURBATIO INTER MILITES
QUIDNAM DE PETRO FACTUM
ESSET
HERODES AUTEM CUM REQUI
SISSET EUM ET NON INVENISSET
INQUISITIONE FACTA DE CUSTODIBUS
IUSSIT EOS DUCI
DESCENDENSQUE A IUDAEA
IN CAESAREAM IBI COMMO
RATUS EST
ERAT AUTEM IRATUS TYRIIS
ET SIDONIIS
AT ILLI UNANIMES VENERUNT
AD EUM
ET PERSUASO BLASTO QUI ERAT
SUPER CUBICULUM REGIS
POSTULABANT PACEM
EO QUOD ALERENTUR REGIONES
EORUM AB ILLO

Statuto autem die herodes vestitus
est veste regia
sedit que pro tribunali
et contionabatur ad eos
populus autem adclamabat
dei voces et non hominis
confestim autem percus-
sit eum angelus dni
eo quod non dedisset hono-
rem dō
et consumptus a vermibus
exspiravit
verbum autem dni crescebat
et multiplicabatur
Barnabas autem et saulus
reversi sunt ab hierosolyma
expleto ministerio
adsumpto iohanne qui cogno-
minatus est marcus
xxxv Erant autem in ecclesia quae
erat antiochiae
prophetae et doctores
in quibus barnabas et simon
qui vocabatur niger
et lucius cyrenensis
et manaen qui erat herodis
tetrarchae conlactaneus
et saulus
ministrantibus autem illis
dno et ieiunantibus
dixit sps scs
separate mihi barnaban
et saulum in opus quod
adsumpsi eos
tunc ieiunantes et orantes
inponentes que eis manus
dimiserunt illos
et ipsi quidem missi a spu
sco abierunt seleuciam
et inde navigaverunt cypro
et cum venissent salamina
praedicabant verbum di
in synagogis iudaeorum

habebant autem et iohannem
in ministerio
et cum perambulassent
universam insulam
usque papho
invenerunt virum quendam
magum pseudoprophetam
iudaeum
cui nomen erat bariesu
qui erat cum proconsule
sergio paulo viro prudente
hic accersitis barnaba et paulo
desiderabat audire ver-
bum dni
resistebat autem illis
elymas magus
sic enim interpretatur
nomen eius
quaerens avertere
proconsulem a fide
saulus autem qui et paulus
repletus sps sco
intuens in eum dixit
o plene omni dolo et omni
fallacia filius diaboli
inimice omnis iustitiae
non desinis subvertere
vias dni rectas
et nunc ecce manus dni
super te et eris caecus
non videns solem
usque ad tempus
et confestim cecidit in eum
caligo et tenebrae
et circuiens quaerebat
qui ei manum daret
tunc proconsul cum vidisset
factum credidit
admirans super
doctrina dni
xxxvi Et cum a papho navigassent
paulus et qui cum eo erant ve-
nerunt pergen pamphyliae

iohannes autem discedens ab eis
reversus est hierosolymam
illi vero pertranseuntes
pergen venerunt antiochi
am pisidiae
et ingressi synagogam die
sabbatorum sederunt
post lectionem autem
legis et prophetarum
miserunt principes synago
gae ad eos dicentes
viri fratres
si quis est in vobis sermo
exhortationis ad plebem
dicite
Surgens autem paulus
et manu silentium
indicens ait
viri israhelitae et qui timetis
deum audite
deus plebis israhel elegit
patres nostros
et plebem exaltavit
cum essent incolae
in terra aegypti
et in brachio excelso
eduxit eos ex ea
et per quadraginta annorum
tempus mores eorum
sustinuit in deserto
et destruens gentes septem
in terra chanaan
sorte distribuit eis
terram eorum
quasi post quadringentos
et quinquaginta annos
et post haec dedit iudices
usque ad samuhel prophetam
et exinde postulaverunt
regem
et dedit illis deus saul filium
cis virum de tribu beniamin
annis quadraginta

et amoto illo
suscitavit illis david regem
cui et testimonium
perhibens dixit
inveni david filium iesse
virum secundum cor
meum qui faciet omnes
voluntates meas
huius deus ex semine secundum
promissionem eduxit israhel
salvatorem iesum
praedicante iohanne ante
faciem adventus eius
baptismum paenitentiae
omni populo israhel
cum impleret autem iohan
nes cursum suum dicebat
quem me arbitramini esse
non sum ego
sed ecce venit post me
cuius non sum dignus
calciamenta pedum
solvere
Viri fratres filii generis
abraham et qui in vobis
timent deum
vobis verbum salutis
huius missum est
qui enim habitabant hieru
salem et principes eius
hunc ignorantes et voces
prophetarum quae per
omne sabbatum leguntur
iudicantes impleverunt
et nullam causam mortis
invenientes in eo
petierunt a pilato ut inter
ficerent eum
cumque consummassent
omnia quae de eo scripta erant
deponentes eum de ligno
posuerunt in monumento
deus vero suscitavit eum

a mortuis tertia die
qui uisus est per dies multos
his qui simul ascenderant
cum eo de galilaea in hieru
salem
qui usque nunc sunt testes
eius ad plebem
et nos uobis adnuntiamus
eam quae ad patres nostros
repromissio facta est
quoniam hanc ds adimpleuit
filiis nostris resuscitans ihm
sicut et in psalmo secundo
scriptum est
filius meus es tu ego hodie
genui te
quod autem suscitauerit
eum a mortuis
amplius iam non reuersurum
in corruptionem ita dixit
quia dabo uobis sca dauid
fidelia
ideoque et alias dicit
non dabis sanctum tuum uidere
corruptionem
dauid enim sua generatione
cum administrasset
uoluntati di
dormiuit et adpositus est
ad patres suos
et uidit corruptionem
quem uero ds suscitauit
non uidit corruptionem
notum igitur sit uobis
uiri fratres
quia per hunc uobis remissio
peccatorum adnuntiatur
ab omnibus quibus non potu
istis in lege mosi iustificari
in hoc omnis qui credit
iustificatur
uidete ergo ne superueniat
quod dictum est in prophetis

uidete contemptores et admi
ramini et disperdimini
quia opus operor ego
in diebus uestris
opus quod non credetis
si quis enarrauerit uobis
exeuntibus autem illis
rogabant ut sequenti sabbato
loquerentur sibi uerba haec
cumque dimissa esset
synagoga
secuti sunt multi iudaeorum
et colentium aduenarum
paulum et barnaban
qui loquentes suadebant eis
ut permanerent
in gratia di
sequenti uero sabbato
paene uniuersa ciuitas
conuenit audire
uerbum dni
uidentes autem turbas
iudaei repleti sunt zelo
et contradicebant his
quae a paulo dicebantur
blasphemantes
tunc constanter
paulus et barnabas
dixerunt
uobis oportebat primum
loqui uerbum di
sed quoniam repellitis
illud
et indignos uos iudicatis
aeternae uitae
ecce conuertimur
ad gentes
sic enim praecepit
nobis dns
posui te in lumen gentibus
ut sis in salutem usque ad
extremum terrae
audientes autem gentes

gavisae sunt et glorifica
bant verbum dni
et crediderunt quotquot
erant praeordinati
ad vitam aeternam
disseminabatur autem ver
bum dni in universam
regionem
Iudaei autem concitaverunt
religiosas mulieres et ho
nestas
et primos civitatis
et excitaverunt seditionem
in Paulum et Barnaban
et eiecerunt eos de finibus suis
at illi excusso pulvere
pedum in eos
venerunt Iconium
discipuli quoque repleban
tur gaudio et spu sco
c. xxxvii Factum est autem Iconio
ut simul introirent in sy
nagogam Iudaeorum
et loquerentur
ita ut crederent Iudaeorum
et Graecorum copiosa
multitudo
qui vero increduli fuerunt
Iudaei suscitaverunt
et ad iracundiam concitave
runt animas gentium
adversus fratres
multo igitur tempore
demorati sunt fiduciali
ter agentes in dno
testimonium perhibente
verbo gratiae suae
dante signa et prodigia fieri
per manus eorum
divisa est autem multitudo civitatis
et quidam quidem erant
cum Iudaeis
quidam vero cum apostolis
Cum autem factus esset
impetus gentilium
et Iudaeorum cum prin
cipibus suis
ut contumeliis adficerent
et lapidarent eos
intellegentes confugerunt
ad civitates Lycaoniae
Lystram et Derben
et universam in circuitu
regionem
et ibi evangelizantes erant
et quidam vir Lystris
infirmus pedibus sedebat
claudus ex utero matris
suae
qui numquam ambulaverat
hic audivit Paulum
loquentem
qui intuitus eum et videns
quia haberet fidem
ut salvus fieret
dixit magna voce
surge super pedes tuos
rectus
et exilivit et ambulabat
Turbae autem cum vidissent
quod fecerat Paulus
levaverunt vocem suam
Lycaonice dicentes
dii similes facti hominibus
descenderunt ad nos
et vocabant Barnaban Iovem
Paulum vero Mercurium
quoniam ipse erat dux
verbi
sacerdos quoque Iovis qui
erat ante civitatem
tauros et coronas ante ianuas
adferens cum populis
volebat sacrificare
quod ubi audierunt apostoli
Barnabas et Paulus

conscissis tunicis suis
exilierunt in turbas
clamantes et dicentes
viri quid haec facitis
et nos mortales sumus
similes vobis homines
adnuntiantes vobis ab his
vanis converti ad deum vivum
qui fecit caelum et terram
et mare et omnia quae in eis sunt
qui in praeteritis generati
onibus dimisit omnes
gentes ingredi vias suas
et quidem non sine testimo
nio semet ipsum reliquit
benefaciens de caelo
dans pluvias et tempora
fructifera
implens cibo et laetitia
corda vestra
et haec dicentes vix seda
verunt turbas ne sibi
immolarent
Supervenerunt autem
quidam ab antiochia
et iconio iudaei
et persuasis turbis lapidan
tesque paulum traxerunt
extra civitatem
aestimantes eum
mortuum esse
circumdantibus autem
eum discipulis
surgens intravit civitatem
et postera die profectus est
cum barnaba in derben
cumque evangelizassent
civitati illi et docuissent
multos
reversi sunt lystram
et iconium et antiochiam
confirmantes animas
discipulorum
exhortantesque ut perma
nerent in fide
et quoniam per multas
tribulationes oportet
nos intrare in regnum dei
et cum constituissent illis
per singulas ecclesias
presbyteros
et orantes cum ieiunationibus
commendaverunt eos
dno in quem crediderunt
Transeuntesque pisidiam
venerunt in pamphiliam
et loquentes in perge
verbum dni
descenderunt in attaliam
et inde navigaverunt anthi
ochiam
unde erant traditi gratiae dei
in opus quod compleverunt
cum autem venissent
et congregassent
ecclesiam
rettulerunt quanta fecis
set dns cum illis
et quia aperuisset gentib;
ostium fidei
morati sunt autem tempus
non modicum cum disci
pulis
XL. Et quidam descendentes
de iudaea docebant fratres
quia nisi circumcidamini
secundum morem mosi
non potestis salvi fieri
facta ergo seditione non mini
ma paulo et barnabae
adversus illos
statuerunt ut ascenderent
paulus et barnabas
et quidam alii ex aliis
ad apostolos et presbyteros
in hierusalem

super hac quaestione
illi igitur deducti ab ecclesia
pertransiebant foenicen
et samariam
narrantes conversationem
gentium
et faciebant gaudium magnum
omnibus fratribus
Cum autem venissent
hierosolymam
suscepti sunt ab ecclesia
et ab apostolis et senioribus
adnuntiantes quanta ds
fecisset cum illis
Surrexerunt autem quidam
de heresi pharisaeorum
qui crediderant
dicentes quia oportet
circumcidi eos
praecipere quoque servare
legem mosi
conveneruntque apostoli
et seniores videre
de verbo hoc
Cum autem magna conqui
sitio fieret
surgens petrus dixit ad eos
Viri fratres
vos scitis quoniam ab antiquis
diebus in nobis elegit
ds per os meum audire
gentes verbum evangelii
et credere
et qui novit corda ds
testimonium perhibuit
dans illis spm scm sicut
et nobis
et nihil discrevit inter
nos et illos
fide purificans corda eorum
nunc ergo quid temtatis
dm inponere iugum super
cervices discipulorum
quod neque patres nostri
neque nos portare
potuimus
sed per gratiam dni ihu
credimus salvari quem
admodum et illi
tacuit autem omnis
multitudo
et audiebant barnaban
et paulum
narrantes quanta fecisset
ds signa et prodigia
in gentibus per eos
et postquam tacuerunt
respondit iacobus dicens
viri fratres audite me
simon narravit quem ad
modum primum ds visi
tavit sumere ex gentibus
populum nomini suo
et huic concordant verba
prophetarum
sicut scriptum est
post haec revertar et aedi
ficabo tabernaculum
david quod decidit
et diruta eius reaedificabo
et erigam illud ut requirant
ceteri hominum dnm
et omnes gentes super quas
invocatum est
nomen meum
dicit dns faciens haec
notum a saeculo est dno
opus suum
propter quod ego iudico
non inquietari eos qui ex
gentibus convertuntur
ad dm
sed scribere ad eos ut abs ti
neant se a contaminati
onibus simulacrorum
et fornicatione

et suffocatis et sanguine
moses enim a temporibus
antiquis habet in singulis
civitatibus qui eum prae
dicent in synagogis
ubi per omne sabbatum
legitur
XLI. Tunc placuit apostolis et seni
oribus cum omni ecclesia
electos viros ex eis et mit
tere antiochiam cum pau
lo et barnaba
iudam qui cognominatur
barsabban et silam
viros primos in fratribus
scribentes per manus eorum
apostoli et seniores fratres
his qui sunt antiochiae et sy
riae et ciliciae fratribus
ex gentibus salutem
quoniam audivimus quia
quidam ex nobis exeuntes
turbaverunt vos verbis
evertentes animas vestras
quibus non mandavimus
placuit nobis collectis in
unum electos viros
et mittere ad vos
cum carissimis nostris
barnaba et paulo
hominibus qui tradiderunt
animas suas pro nomine
dni nostri ihu xpi
misimus ergo iudam et silam
qui et ipsi vobis verbis
referent eadem
visum est enim spiritui
sco et nobis
nihil ultra inponere vobis
oneris quam haec neces
saria
ut abstineatis vos ab immo
latis simulacrorum

et sanguine suffocato
et fornicatione
a quibus custodientes vos
bene agetis valete
Illi igitur dimissi descen
derunt antiochiam
et congregata multitudine
tradiderunt epistulam
quam cum legissent
gavisi sunt super conso
latione
iudas autem et silas et ipsi
cum essent prophetae
verbo plurimo consolati
sunt fratres et confir
maverunt
facto autem ibi tempore
dimissi sunt cum pace
a fratribus ad eos qui
miserunt illos
paulus autem et barnabas
demorabantur antiochiae
docentes et evangelizan
tes cum aliis pluribus
verbum dni
Post aliquot autem dies
dixit ad barnaban
paulus
revertentes visitemus
fratres
per universas civitates
in quibus praedicavimus
verbum dni
quomodo se habeant
barnabas autem volebat
secum adsumere et iohan
nem qui cognominatur
marcus
paulus autem rogabat eum
qui discessisset ab eis
a pamphylia et non isset
cum eis in opus non debere
recipi eum

factus est autem dissensio
ita ut discederent ab invicem
et Barnabas adsumpto Marco
navigaret Cyprum
Paulus vero electo Sila
profectus est traditus
gratiae Dni a fratribus
perambulabat autem Syriam
et Ciliciam
confirmans ecclesias
pervenit autem Derben
et Lystram
xlv Et ecce discipulus quidam
erat ibi nomine Timotheus
filius mulieris Iudaeae
fidelis patre gentili
huic testimonium reddebant
qui in Lystris erant
et Iconio fratres
hunc voluit Paulus secum
proficisci
et adsumens circumcidit
eum propter Iudaeos qui
erant in illis locis
sciebant enim omnes quod
pater eius gentilis esset
cum autem pertransirent
civitates
tradebant eis custodire
dogmata quae erant de
creta ab apostolis et seni
oribus qui essent Hiero
solymis
et ecclesiae quidem con
firmabantur fide
et abundabant numero
cotidie
transeuntes autem Frygia
et Galatiae regionem
vetati sunt a Spiritu Sco
loqui verbum in Asia
xlvi Cum venissent autem in
Mysiam temptabant ire
in Bithyniam
et non permisit eos Sps Ihu
cum autem pertransissent
Mysiam descenderunt
Troadem
et visio per noctem Paulo
ostensa est
vir Macedo quidam erat
stans et deprecans eum
et dicens
transiens in Macedoniam
adiuva nos
ut autem visum vidit
statim quaesivimus
proficisci in Macedoniam
certi facti quod vocasset nos
Ds evangelizare eis
navigantes autem a Troade
recto cursu venimus
Samothraciam
et sequenti die Neapolim
et inde Philippis
quae est primam partem Mace
doniae civitas colonia
eramus autem in hac urbe
diebus aliquot conferentes
die autem sabbatorum
egressi sumus foras portae
iuxta flumen ubi videba
tur oratio esse
et sedentes loquebamur
mulieribus quae conve
nerant
xlvii Et quaedam mulier nomine
Lydia purpuraria
civitatis Thyatirenorum
colens Dm audivit
cuius Dns aperuit cor
intendere his quae dice
bantur a Paulo
cum autem baptizata esset
et domus eius
deprecata est dicens

si iudicastis me fidelem
dno esse
introite in domum meam
et manete et coegit nos
xlv Factum est autem euntibus
nobis adorationem
puellam quandam habente
spm pithonem obviare
nobis
quae quaestum magnum
praestabat dominis suis
divinando
haec subsecuta paulum
et nos clamabat dicens
isti homines servi dei excelsi
sunt qui adnuntiant
vobis viam salutis
hoc autem faciebat multis
diebus
dolens autem paulus
et conversus spiritui dixit
praecipio tibi in nomine
ihu xpi exire ab ea
et exiit eadem hora
videntes autem domini eius
quia exiit spes quaestus
eorum
adprehendentes paulum
et silam perduxerunt in
ad forum ad principes
et offerentes eos magistra
tibus dixerunt
hi homines conturbant
civitatem nostra
cum sint iudaei
et adnuntiant morem
quem non licet nobis susci
pere neque facere
cum simus romani
et concurrit plebs
adversus eos
et magistratus scissis
tunicis eorum

iusserunt virgis caedi
et cum multas plagas eis
inposuissent
miserunt eos in carcerem
praecipientes custodi uti dili
genter custodiret eos
qui cum tale praeceptum
accepisset
misit eos in interiorem
carcerem
et pedes eorum strinxit in ligno
media autem nocte paulus
et silas adorantes dm
hymnum dicebant
et audiebant eos qui in cu
stodia erant
subito vero terrae motus
factus est magnus
ita ut moverentur funda
menta carceris
et apertae sunt statim
ostia omnia
et universorum vincula
soluta sunt
experrectus autem
custos carceris
et videns apertas ianuas
carceris
evaginato gladio volebat
se interficere
aestimans fugisse vinctos
clamavit paulus magna
voce dicens
nihil mali tibi feceris univer
si enim hic sumus
petito quoque lumine intro
cressus est
et tremebundus procidit
ad pedes paulo et silae
et producens eos foras ait
domini quid me oportet
facere ut salvus fiam
illi dixerunt

crede in domino ihu et salua-
bris tu et domus tua
et locuti sunt ei uerbum
domini cum omnibus qui erant
in domo eius
et tollens eos in illa hora
noctis lauit plagas eorum
et baptizatus est ipse et om-
nis domus eius continuo
cumque perduxisset eos
in domum suam adposuit
eis mensam
et laetatus est cum omni
domo sua credens do
et cum dies factus esset
miserunt magistratus
lictores dicentes
dimitte homines illos
nuntiauit autem custos
carceris uerba haec paulo
quia miserunt magistratus
ut dimittamini
nunc igitur exeuntes
ite in pace
paulus autem dixit eis
caesos nos publice indemnatos
homines romanos miserunt
in carcerem
et nunc abscondite nos
eiciunt non ita
sed ueniant et ipsi nos eiciant
nuntiauerunt autem magi-
stratibus lictores
uerba haec
timueruntque audito
quod romani essent
et uenientes deprecati
sunt eos
et educentes rogabant
ut egrederentur urbe
exeuntes autem de carcere
introierunt ad lydiam
et uisis fratribus consolati
sunt eos et profecti sunt
cum autem perambulassent
amphipolim et apolloniam
uenerunt thessalonicam
ubi erat synagoga iudaeorum
secundum consuetudinem
autem paulus introiuit
ad eos
et per sabbata tria disse-
rebat eis de scripturis
adaperiens et insinuans
quia xpm oportuit pati
et resurgere a mortuis
et quia hic est xps ihs
quem ego adnuntio uobis
et quidam ex eis crediderunt
et adiuncti sunt paulo et silae
et de colentibus gentilibus
que multitudo magna
et mulieres nobiles
non paucae
xlvi zelantes autem iudaei
adsumentesque de uulgo
uiros quosdam malos
et turba facta concitaue-
runt ciuitatem
et adsistentes domui iasonis
quaerebant eos produce-
re in populum
et cum non inuenissent eos
trahebant iasonem et quos-
dam fratres ad principes
ciuitatis clamantes
quoniam hi qui urbem
concitant
et huc uenerunt
quos suscepit iason
et hi omnes contra decreta
caesaris faciunt regem alium
dicentes esse ihm
concitauerunt autem plebem
et principes ciuitatis
audientes haec

et accepto satis ab iasone
et ceteris dimiserunt eos
Fratres vero confestim per
noctem dimiserunt paulum
et silam in beroeam
qui cum advenissent in synagogam
iudaeorum introierunt
hi autem erant nobiliores
eorum qui sunt thessa
lonicae
qui susceperunt verbum
cum omni aviditate
cottidie scrutantes scripturas
si haec ita se haberent
et multi quidem credide
runt ex eis
et gentilium mulierum
honestarum et viri
non pauci
cum autem cognovissent
in thessalonica iudaei
quia et beroeae praedicatum
est a paulo verbum dei
venerunt et illuc commo
ventes et turbantes
multitudinem
statim que tunc paulum
dimiserunt fratres ut iret
usque ad mare
silas autem et timotheus
remanserunt ibi
qui autem deducebant paulum
perduxerunt eum usque
athenas
et accepto mandato ab eo
ad silam et timotheum
ut quam celeriter venirent
ad illum profecti sunt
xlvi Paulus autem cum athenis
eos expectaret
incitabatur sps eius in ipso
videns idolatriae deditam
civitatem

disputabat igitur in synagoga
cum iudaeis et colentibus
et in foro per omnes dies
ad eos qui aderant
quidam autem epicurei et
stoici philosophi
disserebant cum eo
et quidam dicebant
quid vult seminiverbius
hic dicere
alii vero novorum daemo
niorum videtur adnuntia
tor esse
quia ihm et resurrectionem
adnuntiabat eis
Et adprehensum eum ad ario
pagum duxerunt dicentes
possumus scire quae est
haec nova quae a te dicitur
doctrina
Nova enim quaedam infers
auribus nostris
volumus ergo scire quidnam
velint haec esse
Athenienses enim omnes
et advenae hospites
ad nihil aliud vacabant
nisi aut dicere aut audire
aliquid novi
stans autem paulus in medio
ariopagi ait
Uiri athenienses per omnia
quasi superstitiosiores
vos video
praeteriens enim et videns
simulacra vestra
inveni et aram in qua scriptum
erat ignoto deo
quod ergo ignorantes colitis
hoc ego adnuntio vobis
Ds qui fecit mundum
et omnia quae in eo sunt
hic caeli et terrae cum sit dns

non in manu factis templis
inhabitat
nec manibus humanis colitur
indigens aliquo
cum ipse det omnibus uitam
et inspirationem et omnia
fecit que ex uno omne genus
hominum inhabitare super
uniuersam faciem terrae
definiens statuta tempora
et terminos habitationis eoru
quaerere dm si forte adtrac
tent eum
aut inueniant
quamuis non longe sit ab uno
quoque nostrum
in ipso enim uiuimus et mo
uemur et sumus
sicut et quidam uestrorum
poetarum dixerunt
ipsius enim et genus sumus
genus ergo cum simus di
non debemus aestimare
auro aut argento
aut lapidi sculpturae artis
et cogitationis hominis
diuinum esse simile
et tempora quidem huius
ignorantiae despiciens ds
nunc adnuntiat hominibus
ut omnes ubique paeniten
tiam agant
eo quod statuit diem in qua
iudicaturus est orbem
in aequitate
in uiro in quo statuit
fidem praebens omnibus
suscitans eum a mortuis
Cum audissent autem resur
rectionem mortuorum
quidam quidem inridebant
quidam uero dixerunt
audiemus te de hoc iterum
sic paulus exiuit de medio
illorum
quidam uero uiri adherentes
ei crediderunt
in quibus et dionisius
ariopagita
et mulier nomine damaris
et alii cum eis
xlviii Post haec egressus ab athenis
uenit corinthum
et inueniens quendam iudaeum
nomine aquilam ponticum
genere
qui nuper uenerat ab italia
et priscillam uxorem eius
eo quod praecepisset clau
dius discedere omnes
iudaeos a roma
accessit ad eos
et quia eiusdem erat artis
manebat apud eos et ope
rabatur
erant autem scenofactoriae
artis et disputabat in synagoga
Cum uenissent autem
a macedonia silas et
timotheus
instabat uerbo paulus
testificans iudaeis esse
xpm ihm
contradicentibus autem
eis et blasphemantibus
excutiens uestimenta
dixit ad eos
sanguis uester super
caput uestrum
mundus ego ex hoc ad gen
tes uadam
et migrans inde intrauit
in domum cuiusdam titi
nomine iusti colentis dm
cuius domus erat coniuncta
synagogae

per omne sabbatum suadebatque iudaeos et graecos

crispus autem archisynagogus
credidit dno cum omni
domo sua
et multi corinthiorum audi
entes credebant et bapti
zabantur
dixit autem dns nocte per
uisionem paulo
noli timere sed loquere
et ne taceas
propter quod ego sum tecum
et nemo adponet tibi
ut noceat te
quoniam populus est mihi
multus in hac ciuitate
sedit autem annum et sex
menses docens in eis
uerbum di
Gallione autem proconsule
achaiae
insurrexerunt uno animo
iudaei in paulum
et adduxerunt eum
ad tribunal dicentes
quia contra legem hic per
suadet hominibus
colere dm
incipiente autem paulo
aperire os
dixit gallio ad iudaeos
si quidem esset iniquum
aliquid aut facinus
pessimum
o uiri iudaei recte uos susti
nerem
si uero quaestiones sunt
de uerbo et nominibus
et legis uestrae
uos ipsi uideritis
iudex ego horum nolo esse
et eminauit eos a tribunali
adprehendentes autem
omnes sostenen
principem synagogae
percutiebant eum ante
tribunal
et nihil eorum gallioni
curae erat
paulus uero cum adhuc susti
nuisset dies multos
fratribus uale faciens
nauigauit syriam
et cum eo priscilla et aquila
qui sibi totonderunt
in cenchris caput
habebant enim uotum
deuenitque ephesum
et illos ibi reliquit
ipse uero ingressus synago
gam disputauit cum iudaeis
rogantibus autem eis
ut ampliori tempore
maneret non consensit
sed uale faciens et dicens
iterum reuertar ad uos
deo uolente
profectus est ab epheso
et descendens caesaream
ascendit et salutauit
ecclesiam
et descendit antiochiam
et facto ibi aliquanto tem
pore profectus est
perambulans ex ordine
galaticam regionem
et frygiam
confirmans omnes discipulos
iudaeus autem quidam
apollo nomine
alexandrinus natione
uir eloquens deuenit ephesu
potens in scripturis
hic erat edoctus uiam dni
et feruens spu
loquebatur et docebat
diligenter ea quae sunt ihu

sciens tantum baptisma
iohannis
hic ergo coepit fiducialiter
agere in synagoga
quem cum audissent priscilla
et aquila adsumpserunt eum
et diligentius exposuerunt
ei viam di
cum autem vellet ire achaiam
exhortati fratres scripserunt discipulis ut susciperent eum
qui cum venisset contulit
multum his qui crediderant
vehementer enim iudaeos
revincebat
publice ostendens per scripturas esse xpm ihm
Factum est autem cum apollo
esset corinthi
ut paulus peragratis superioribus partibus veniret
ephesum
et inveniret quosdam discipulos dixitque ad eos
si spm scm accepistis credentes at illi ad eum
sed neque si sps scs est
audivimus ille vero ait
in quo ergo baptizati estis
qui dixerunt in iohannis
baptismate
dixit autem paulus
iohannes baptizavit baptismo
paenitentiae populum
dicens in eum qui venturus
esset post ipsum ut crederent hoc est in ihm
his auditis baptizati sunt
in nomine dni ihu
et cum inposuisset illis
manum paulus
venit sps scs super eos

et loquebantur linguis
et prophetabant
erant autem omnes viri
fere duodecim
introgressus autem synagogam cum fiducia loquebatur
per tres menses disputans
et suadens de regno di
cum autem quidam indurarentur et non crederent
maledicentes viam coram
multitudine
discedens ab eis segregavit
discipulos
cottidie disputans in scola
tyranni cuiusdam
hoc autem factum est
per biennium
ita ut omnes qui habitabant
in asia audirent verbum
dni iudaei atque gentiles
virtutesque non quaslibet
ds faciebat per manus
pauli
ita ut etiam super languidos
deferrentur a corpore
eius sudaria vel semicintia
et recederent ab eis
languores
et sps nequam egrederentur
Tit Temptaverunt autem quidam
et de circumeuntibus iudaeis
exorcistis
invocare super eos qui habebant spiritus malos
nomen dni ihu dicentes
adiuro vos per ihm
quem paulus praedicat
erant autem quidam sceuae
iudaei principis sacerdotum
septem filii qui hoc
faciebant

✝

Respondens autem sps
nequam dixit eis
ihm novi et paulum scio
vos autem qui estis
Et insiliens homo in eos in quo
erat daemonium pessimum
et dominatus amborum
invaluit contra eos
ita ut nudi et vulnerati
effugerent de domo illa
hoc autem notum factum
est omnibus iudaeis
atque gentilibus qui habi-
tabant ephesi
et cecidit timor super
omnes illos
et magnificabatur nomen
dni ihu
multique credentium
veniebant confitentes
et adnuntiantes actus suos
Multi autem ex his qui fue-
rant curiosa sectati
contulerunt libros et com-
busserunt coram omnibus
et conputatis pretiis illo-
rum invenerunt pecuniam
denariorum quinquaginta
milium
Ita fortiter verbum dni
crescebat et confirmabatur
his autem expletis propo-
suit paulus in spu
transita macedonia et achaia
ire hierosolymam
dicens quoniam postquam
fuero ibi
oportet me et romam videre
mittens autem in macedo-
niam duos ex ministran-
tibus sibi
timotheum et erastum
ipse remansit ad tempus in asia

Lx Facta est autem illo tempore
turbatio non minima de via
demetrius enim quidam
nomine argentarius
faciens aedes argenteas dianae
praestabat artificibus
non modicum quaestum
quos convocans et eos qui
huiusmodi erant opifices
dixit
Viri scitis quia de hoc artificio
adquisitio est nobis
et videtis et auditis
quia non solum ephesi
sed paene totius asiae paulus
hic suadens avertit
multam turbam dicens
quoniam non sunt dii
qui manibus fiunt
non solum autem haec peri-
clitabitur nobis pars
in redargutionem venire
sed et magnae dianae templum
in nihilum deputabitur
sed et destrui incipiet
maiestas eius
quam tota asia et orbis colit
His auditis repleti sunt ira
et exclamaverunt dicentes
magna diana ephesiorum
et impleta est civitas
confusione
et impetum fecerunt uno
animo in theatrum
rapto gaio et aristarcho
macedonibus comitibus
pauli
paulo autem volente intrare
in populum
non permiserunt discipuli
quidam autem et de asiae
principibus qui erant
amici eius

miserunt ad eum rogantes
ne se daret in theatrum
alii autem aliud clamabant
erat enim ecclesia confusa
et plures nesciebant qua
ex causa conuenissent
de turba autem detraxerunt
alexandrum
propellentibus eum iudaeis
alexander ergo manu
silentio postulato
uolebat rationem reddere
populo
quem ut cognouerunt
iudaeum esse
uox facta est una omnium
quasi per horas duas
clamantium
magna diana ephesiorum
et cum sedasset scriba
turbas dixit
uiri ephesii
quis enim est hominum
qui nesciat ephesiorum
ciuitatem cultricem esse
magnae dianae iouis que
prolis
cum ergo his contradici
non possit
oportet uos sedatos esse
et nihil temere agere
adduxistis enim homines
istos
neque sacrilegos neque
blasphemantes deam
uestram
quod si demetrius et qui
cum eo sunt artifices habent
aduersus aliquem causam
conuentus forenses aguntur
et proconsules sunt
accusent inuicem
si quid autem alterius rei
quaeritis in legitima
ecclesia poterit absolui
nam et periclitamur argui
seditionis hodiernae
cum nullus obnoxius sit
de quo possimus reddere
rationem concursus istius
et cum haec dixisset
dimisit ecclesiam
LIII Post quam autem cessauit
tumultus
uocatis paulus discipulis
et exhortatus eos ualedixit
et profectus est ut iret
in macedoniam
cum autem perambulasset
partes illas
et exhortatus eos fuisset
multo sermone
uenit ad graeciam
ubi cum fuisset menses tres
factae sunt illi insidiae a iudaeis
nauigaturo in syriam
habuitque consilium
ut reuerteretur per
macedoniam
comitatus est autem eum
sopater pyrri beroensis
thessalonicensium uero
aristarchus et secundus
et gaius derbeus et timo
theus
asiani uero tychicus
et trophimus
hi cum praecessissent
sustinebant nos troade
nos uero nauigauimus post
dies azymorum a philippis
et uenimus ad eos troadem
in diebus quinque
ubi demorati sumus
diebus septem
In una autem sabbati

cum convenissemus ad fran
gendum panem
paulus disputabat eis profec
turus in crastinum
protraxitque sermonem
usque in mediam noctem
erant autem lampades
copiosae in cenaculo
ubi eramus congregati
sedens autem quidam
adulescens nomine euty
chus super fenestram
cum mergeretur somno
gravi disputante diu paulo
eductus somno cecidit de
tertio cenaculo deorsum
et sublatus est mortuus
ad quem cum descendisset
paulus
incubuit super eum
et conplexus dixit
nolite turbari anima enim
ipsius in eo est
ascendens autem frangensque
panem et gustans
satisque adlocutus usque
ad lucem sic profectus est
adduxerunt autem puerum
viventem
et consolati sunt non minime
nos autem ascendentes navem
enavigavimus in asson
inde suscepturi paulum
sic enim disposuerat ipse
per terram iter facturus
cum autem convenisset
nos in asson
adsumpto eo venimus
mytilenen
et inde navigantes sequenti
die venimus contra chium
et alia die adplicuimus samo
et sequenti die venimus

miletum
proposuerat enim paulus
transnavigare ephesum
ne qua mora illi fieret in asia
festinabat enim si possibile
sibi esset
ut diem pentecosten faceret
hierosolymis
a mileto autem mittens
ephesum
vocavit maiores natu
ecclesiae
qui cum venissent ad eum
et simul essent dixit eis
vos scitis a prima die qua
ingressus sum in asiam
qualiter vobiscum per om
ne tempus fuerim
serviens domino cum omni
humilitate et lacrimis
et temptationibus quae mihi
acciderunt ex insidiis
iudaeorum
quomodo nihil subtraxerim
vobis utilium
quo minus adnuntiarem
vobis et docerem vos
publice
et per domos testificans
iudaeis atque gentilibus
in deum paenitentiam
et fidem in dño nostro ihu xpo
et nunc ecce ego alligatus spu
vado in hierusalem
quae in ea ventura sunt
mihi ignorans
nisi quod sps scs per omnes
civitates protestatur
mihi dicens
quoniam vincula et tribu
lationes me manent
in hierosolymis
sed nihil horum vereor

nec facio animam meam preti
osiorem quam me
dum modo consummem
cursum meum
et ministerium quod accepi
a dno ihu
testificari evangelium
gratiae di
Et nunc ecce ego scio quia
amplius non videbitis
faciem meam
vos omnes per quos transivi
praedicans regnum di
quapropter contestor
vos hodierna die
quia mundus sum a sanguine
omnium
non enim subterfugi quo
minus adnuntiarem
omne consilium di vobis
adtendite vobis et universo
gregi in quo vos sps scs
posuit episcopos
regere ecclesiam di quam
adquisivit sanguine suo
ego scio quoniam intrabunt
post discessionem meam
lupi graves in vos
non parcentes gregi
et ex vobis ipsis exsurgent
viri loquentes perversa
ut abducant discipulos
post se
propter quod vigilate
memoria retinentes
quoniam per triennium
nocte et die non cessavi
cum lacrimis monens
unum quemque vestrum
et nunc commendo vos do
et verbo gratiae ipsius
qui potens est aedificare
et dare hereditatem
in sanctificatis omnibus
argentum aut aurum aut
vestem nullius concupivi
ipsi scitis
quoniam ad ea quae mihi opus
erant et his qui mecum sunt
ministraverunt manus istae
omnia ostendi vobis
quoniam sic laborantes
oportet suscipere infirmos
ac meminisse verbi dni ihu
quoniam ipse dixit
beatius est magis dare
quam accipere
et cum haec dixisset positis
genibus suis cum omnibus
illis oravit
magnus autem fletus est
omnium
et procumbentes super
collum pauli osculaban
tur eum dolentes
maxime in verbo quod
dixerat
quoniam amplius faciem
eius non essent visuri
et deducebant eum ad navem
LIII Cum autem factum esset
ut navigaremus abstrac
ti ab eis
recto cursu venimus cho
et sequenti die rodum
et inde pataram
et cum invenissemus navem
transfretantem in foenicen
ascendentes navigavimus
cum paruissemus autem
cypro
et relinquentes eam
ad sinistram navigavimus
in syriam et venimus tyrum
ibi enim navis erat expo
situra onus

inuentis autem discipulis
mansimus ibi diebus septē
qui paulo dicebant per spm
ne ascenderet hierosolymam
et expletis diebus pro
fecti ibamus
deducentibus nos omnib;
cum uxoribus et filiis
usque foras ciuitatem
et positis genibus in litore
orauimus
et cum ualefecissemus
inuicem ascendimus
in nauem
illi autem redierunt in sua
nos uero nauigatione
expleta a tyro
descendimus ptolomaidam
et salutatis fratribus
mansimus die una apud illos
alia autem die profecti
uenimus caesaream
et intrantes in domum
philippi euangelistae
qui erat de septem
mansimus apud eum
huic autem erant filiae
quattuor uirgines
prophetantes
LV Et cum moraremur
per dies aliquot
superuenit quidam a iudaea
propheta nomine agabus
is cum uenisset ad nos
tulit zonam pauli
et alligans sibi pedes et
manus dixit
haec dicit sps scs
uirum cuius est zona haec
sic alligabunt in hierusalem
iudaei et tradent in ma
nus gentium
quod cum audissemus
rogabamus nos et qui loci
illius erant ne ascende
ret hierosolymam
tunc respondit paulus
et dixit
quid facitis flentes
et adfligentes cor meum
ego enim non solum alligari
sed et mori in hierusalem
paratus sum propter
nomen dni ihu
et cum ei suadere non pos
semus quieuimus
dicentes dni uoluntas fiat
LVI Post dies autem istos
praeparati ascendeba
mus hierusalem
uenerunt autem et ex disci
pulis a caesarea nobiscum
adducentes apud quem
hospitaremur
mnasonem quendam cyprium
antiquum discipulum
et cum uenissemus
hierosolymam
libenter exceperunt
nos fratres
sequenti autem die intro
ibat paulus nobiscum
ad iacobum
omnesque collecti sunt
seniores
quos cum salutasset
narrabat per singula quae
fecisset ds in gentibus
per ministerium ipsius
at illi cum audissent
magnificabant dm
dixeruntque ei
uides frater quot milia sunt
in iudaeis qui crediderunt
et omnes aemulatores
sunt legis

audierunt autem de te quia
discessionem doceas a mose
eorum qui per gentes sunt
iudaeorum
dicentes non debere eos
circumcidere filios suos
neque secundum consue
tudinem ingredi
quid ergo est
utique oportet convenire
multitudinem
audient enim te super
venisse
hoc ergo fac quod tibi dicimus
sunt nobis viri quattuor
votum habentes super se
his adsumptis sanctifica
te cum illis
et inpende in illis ut ra
dant capita
et scient omnes quia quae
de te audierunt falsa sunt
sed ambulas et ipse custo
diens legem
de his autem qui credide
runt ex gentibus
nos scripsimus iudicantes
ut abstineant se ab idolis
immolato et sanguine
et suffocato et fornica
tione.
LVI Tunc paulus adsumptis viris
postera die purificatus
cum illis intravit in templum
adnuntians expletionem
dierum purificationis
donec offerretur pro uno
quoque eorum oblatio
Dum enim septem dies
consummarentur
hi qui de asia erant iudaei
cum vidissent eum in templo
concitaverunt omnem
populum
et iniecerunt ei manus
clamantes
viri israhelitae adiuvate
hic est homo qui adversus
populum et legem et locum
hunc omnes ubique docens
insuper et gentiles induxit
in templum
et violavit sām locum istum
viderant enim trophimum
ephesium in civitate
cum ipso
quem aestimaverunt
quoniam in templum
introduxisset paulus
commotaque est civitas tota
et facta est concursio
populi
et adprehendentes paulū
trahebant eum extra
templum
et statim clausae sunt
ianuae
Quaerentibus autem eum
occidere
nuntiatum est tribuno
cohortis quia tota con
funditur hierusalem
qui statim adsumptis militibus
et centurionibus
decucurrit ad illos
qui cum vidissent tribunum
et milites
cessaverunt percutere
paulum
tunc accedens tribunus
adprehendit eum
et iussit alligari catenis
duabus
et interrogabat quis esset
et quid fecisset
alii autem aliud clamabant

IN TURBA
ET CUM NON POSSET CERTUM
COGNOSCERE PRAE TUMULTU
IUSSIT DUCI EUM IN CASTRA
ET CUM VENISSET AD GRADUS
CONTIGIT UT PORTARETUR
A MILITIBUS PROPTER
VIM POPULI
SEQUEBATUR ENIM MULTITUDO
POPULI CLAMANS TOLLE EUM
ET CUM COEPISSET INDUCI
IN CASTRA PAULUS
DICIT TRIBUNO
SI LICET MIHI LOQUI ALIQUID AD TE
QUI DIXIT GRAECE NOSTI
NONNE TU ES AEGYPTIUS QUI
ANTE HOS DIES TUMULTUM
CONCITASTI
ET EDUXISTI IN DESERTUM
QUATTUOR MILIA VIRORUM
SICARIORUM
ET DIXIT AD EUM PAULUS
EGO HOMO SUM QUIDEM
IUDAEUS
A THARSO CILICIAE NON IGNOTAE
CIVITATIS MUNICEPS
ROGO AUTEM TE PERMITTE
MIHI LOQUI AD POPULUM
ET CUM ILLE PERMISISSET
PAULUS STANS IN GRADIBUS
ANNUIT MANU AD PLEBEM
ET MAGNO SILENTIO FACTO
ADLOCUTUS EST HEBREA
LINGUA DICENS
VIRI FRATRES ET PATRES
AUDITE QUAM AD VOS NUNC
REDDO RATIONEM
CUM AUDISSENT AUTEM
QUIA HEBREA LINGUA
LOQUITUR AD ILLOS
MAGIS PRAESTITERUNT SILEN
TIUM ET DIXIT
EGO SUM VIR IUDAEUS
NATUS THARSO CILICIAE
NUTRITUS AUTEM IN ISTAM
CIVITATEM SECUS PEDES
GAMALIHEL
ERUDITUS IUXTA VERITATEM
PATERNAE LEGIS
AEMULATOR LEGIS SICUT ET VOS
OMNES ESTIS HODIE
QUI HANC VIAM PERSECUTUS
SUM USQUE AD MORTEM
ALLIGANS ET TRADENS IN CUSTO
DIAM VIROS ET MULIERES
SICUT PRINCEPS SACERDOTUM
TESTIMONIUM MIHI REDDIT
ET OMNES MAIORES NATU
A QUIBUS ET EPISTULAS ACCIPI
ENS AD FRATRES DAMASCUM
PERGEBAM UT ADDUCEREM
INDE VINCTOS IN HIERUSA
LEM UT PUNIRENTUR
FACTUM EST AUTEM EUNTE
ME ET ADPROPINQUANTE
DAMASCO
MEDIA DIE SUBITO DE CAELO
CIRCUMFULSIT ME LUX
COPIOSA
ET DECIDENS IN TERRAM AUDI
VI VOCEM DICENTEM MIHI
SAULE SAULE QUID ME
PERSEQUERIS
EGO AUTEM RESPONDI
QUIS ES DNE
DIXITQUE AD ME
EGO SUM IHS NAZARENUS
QUEM TU PERSEQUERIS
ET QUI MECUM ERANT
LUMEN QUIDEM VIDERUNT
VOCEM AUTEM NON AUDIERUNT
EIUS QUI LOQUEBATUR MECUM
ET DIXI QUID FACIAM DNE
DNS AUTEM DIXIT AD ME
SURGENS VADE DAMASCUM
ET IBI TIBI DICETUR DE OMNIB

quae te oportet facere
et cum non viderem prae
claritate luminis illius
ad manum deductus a comi
tibus veni damascum
Ananias autem quidam
vir secundum legem
testimonium habens
ab omnibus habitantibus
iudaeis
veniens ad me
et adstans dixit mihi
saule frater respice
et ego eadem hora respexi
in eum
at ille dixit
ds patrum nostrorum
praeordinavit te ut cogno
sceres voluntatem eius
et videres iustum
et audires vocem ex ore eius
quia eris testis illius ad om
nes homines eorum
quae vidisti et audisti
et nunc quid moraris
exsurge baptizare et ablue
peccata tua
invocato nomine ipsius
factum est autem rever
tenti mihi in hierusalem
et oranti in templo
fieri me in stupore mentis
et videre illum dicentem
mihi
festina et exi velociter
ex hierusalem
quoniam non recipient
testimonium tuum de me
et ego dixi
dne ipsi sciunt quia ego eram
concludens in carcerem
et caedens per synagogas
eos qui credebant in te

et cum funderetur sanguis
stephani testis tui
ego adstabam et consentiebam
et custodiebam vestimen
ta interficientium illum
et dixit ad me
vade quoniam ego in nationes
longe mittam te
Audiebant autem eum usque
ad hoc verbum
et levaverunt vocem suam
dicentes
tolle de terra eius modi
non enim fas est eum vivere
bm Vociferantibus autem eis
et proicientibus vesti
menta sua
et pulverem iactantibus
in aerem
iussit tribunus induci eum
in castra et flagellis caedi
et torqueri eum
ut sciret propter quam
causam sic adclamarent ei
et cum adstrinxissent
eum loris
dixit adstanti sibi centuri
oni paulus
si hominem romanum
et indemnatum licet
vobis flagellare
quo audito centurio
accessit ad tribunum
et nuntiavit dicens
quid acturus es
hic enim homo civis
romanus est
accedens autem tribunus
dixit illi
dic mihi tu romanus es
at ille dixit etiam
et respondit tribunus
ego multa pecunia civitatem

hanc consecutus sum
et paulus ait
et ego et natus sum
protinus ergo discesserunt
ab illo qui eum torturi
erant
tribunus quoque timuit
post quam rescivit quia
civis romanus esset
et quia alligasset eum
Postera autem die volens
scire diligentius qua ex
causa accusaretur a iudaeis
solvit eum
et iussit sacerdotes conve
nire et omne concilium
et producens paulum
statuit inter illos
lxi Intendens autem concilium
paulus ait viri fratres
ego omni conscientia bona
conversatus sum ante deum
usque in hodiernum diem
princeps autem sacerdotum
ananias praecepit adstan
tibus sibi percutere os eius
tunc paulus ad eum dixit
percutiet te deus paries
dealbate
et tu sedens iudicas me
secundum legem
et contra legem iubes me
percuti
et qui adstabant dixerunt
summum sacerdotem dei
maledicis
dixit autem paulus
nesciebam fratres quia
princeps est sacerdotum
scriptum est enim
principem populi tui
non maledicis
Sciens autem paulus

quia una pars esset sadduce
orum et altera pharisaeorum
exclamavit in concilio
viri fratres ego pharisaeus
sum filius pharisaeorum
de spe et de resurrectione
mortuorum ego iudicor
et cum haec dixisset
facta est dissensio inter
pharisaeos et sadducaeos
et soluta est multitudo
sadducaei enim dicunt
non esse resurrectionem
neque angelum neque spm
pharisaei autem utraque
confitentur
factus est autem clamor
magnus
et surgentes quidam phari
saeorum pugnabant dicentes
nihil mali invenimus
in homine isto
quod si sps locutus est ei
aut angelus
et cum magna dissensio
facta esset
timens tribunus ne discer
peretur paulus ab ipsis
iussit milites descendere
et rapere eum de medio eorum
ac deducere eum in castra
sequenti autem nocte
adsistens ei dns ait
constans esto
sicut enim testificatus es
de me hierusalem
sic te oportet et romae
testificari
facta autem die collegerunt
se quidam ex iudaeis
et devoverunt se dicentes
neque manducaturos
neque bibituros

donec occiderent paulum
erant autem plus quam
quadraginta qui hanc
coniurationem fecerant
qui accesserunt ad principes
sacerdotum et seniores
et dixerunt
devotione devovimus
nos nihil gustaturos
donec occidamus paulum
nunc ergo vos notum facite
tribuno cum concilio
ut producat illum ad vos
tamquam aliquid certius
cogniturí de eo
nos vero priusquam adpro
piet parati sumus inter
ficere illum
quod cum audisset filius
sororis pauli insidias
venit et intravit in castra
narravitque paulo
vocans autem paulus ad se
unum e centurionibus ait
adulescentem hunc perduc
ad tribunum
habet enim aliquid
indicare illi
et ille quidem adsumens eum
duxit ad tribunum et ait
vinctus paulus rogavit me
hunc adulescentem
perducere ad te
habentem aliquid loqui tibi
adprehendens autem tri
bunus manum illius
secessit cum eo seorsum
et interrogavit illum
quid est quod habes
indicare mihi
ille autem dixit
iudaeis convenit rogare te
ut crastina die paulum

producas in concilium
quasi aliquid certius
inquisituri sint de illo
tu vero ne credideris illis
insidiantur enim ei ex eis viri
amplius quadraginta
qui se devoverunt non man
ducare neque bibere donec
interficiant eum
et nunc parati sunt expec
tantes promissum tuum
tribunus igitur dimisit
adulescentem
praecipiens ne cui loqueretur
quoniam haec nota sibi
fecisset
LX C et vocatis duobus centuri
onibus dixit illis
parate milites ducentos ut
eant usque caesaream
et equites septuaginta
et lancearios ducentos
a tertia hora noctis
et iumenta praeparate
ut inponentes paulum
salvum perducerent
ad felicem praesidem
scribens epistulam
continentem haec
claudius lysias optimo
praesidi felici salutem
virum hunc conprehensum
a iudaeis
et incipientem interfici
ab eis
superveniens cum exercitu
eripui
cognito quia romanus est
volensque scire causam
quam obiciebant illi
deduxi eum in concilium eorum
quem inveni accusari de quae
stionibus legis ipsorum

nihil uero dignum morte
aut uinculis habentem
crimen
et cum mihi perlatum esset
de insidiis quas parare
rant ei misi ad te
denuntians et accusatorib·
ut dicant apud te
lxi Milites ergo secundum
praeceptum sibi
adsumentes paulum duxe
runt per noctem in anti
patridem
et postera die dimissis equi
tibus ut irent cum eo
reuersi sunt ad castra
qui cum uenissent caesarea
et tradidissent epistulam
praesidi
statuerunt ante illum
et paulum
cum legisset autem et in
terrogasset de qua pro
uincia esset
et cognoscens quia de cilicia
audiam te inquit cum et ac
cusatores tui uenerint
iussitque in praetorio
herodis custodiri eum
lxii Post quinque autem dies
descendit princeps sacer
dotum ananias
cum senioribus quibusdam
et tertullo quodam
oratore
qui adierunt praesidem
aduersus paulum
et citato paulo coepit accu
sare tertullus dicens
cum in multa pace agamus
per te
et multa corrigantur per
tuam prouidentiam

semper et ubique suscipimus
optime felix cum omni
gratiarum actione
ne diutius autem te protraha
oro breuiter audias nos
pro tua clementia
inuenimus hunc hominem
pestiferum
et concitantem seditiones
omnibus iudaeis
in uniuerso orbe
et auctorem seditionis
sectae nazarenorum
qui etiam templum uiolare
conatus est
quem et adprehensum uoluimus
a quo poteris ipse iudicans
de omnibus istis cognoscere
de quibus nos accusamus eu
adiecerunt autem et iudaei
dicentes haec ita se habere
respondit autem paulus
adnuente sibi praeside
dicere
Ex multis annis esse te iudi
cem genti huic sciens
bono animo pro me satis
faciam
potes enim cognoscere
quia non plus sunt dies mihi
quam duodecim ex quo
ascendi adorare in hierusale
et neque in templo inuene
runt me cum aliquo
disputantem
aut concursum facientem
turbae
neque in synagogis neque
in ciuitate
neque probare possunt tibi
de quibus nunc accusant me
confiteor autem hoc tibi
quod secundum sectam

secundum legem nostram iudicare superueniens autem lysias tribunus cum ui magna eripuit eum
de manibus nostris iubens accusatores eius ad te uenire

quam dicunt heresim
sic deservio patri deo meo
credens omnibus quae in
Lege et prophetis
scripta sunt
spem habens in deum quam
et hi ipsi expectant
resurrectionem futuram
iustorum et iniquorum
in hoc et ipse studeo
sine offendiculo
conscientiam habere ad deum
et ad homines semper
post annos autem plures
elemosynas facturas
in gentem meam veni
et oblationes et vota
in quibus invenerunt me
purificatum in templo
non cum turba neque cum
tumultu
quidam autem ex Asia iudaei
quos oportebat apud te
praesto esse
et accusare si quid haberent
adversum me
aut hi ipsi dicant si quid in-
venerunt in me iniquitatis
cum stem in concilio
nisi de una hac sola voce
qua clamavi inter
eos stans
quoniam de resurrectione
mortuorum ego iudicor
hodie a vobis
lxiii Distulit autem illos felix
certissime sciens de via dicens
cum tribunus lysias descenderit
audiam vos
iussitque centurioni custo-
dire eum et habere requiem
nec quemquam prohibere
de suis ministrare ei
post aliquot autem dies
veniens felix cum dru-
silla uxore sua quae erat
iudaea
vocavit paulum et audi-
vit ab eo fidem quae est
in christum iesum
disputante autem illo
de iustitia et continentia
et de iudicio futuro
tremefactus felix respondit
quod nunc attinet vade
tempore autem oportuno
accersiam te
simul et sperans quia pecu-
nia daretur ei a paulo
propter quod et frequen-
ter accersiens eum
loquebatur cum eo
biennio autem expleto
accepit successorem
felix porcium festum
volens autem gratiam
praestare iudaeis felix
reliquit paulum vinctum
festus ergo cum venisset
in provinciam
post triduum ascendit
hierosolymam a caesarea
adieruntque eum princi-
pes sacerdotum
et primi iudaeorum
adversus paulum
et rogabant eum postulantes
gratiam adversum eum
ut iuberet perduci eum
hierusalem
insidias tendentes ut eum
interficerent in via
festus autem respondit
servari paulum in caesarea
se autem maturius pro-
fecturum

qui ergo in uobis ait potentes
sunt descendentes simul
si quod est in uiro crimen
accusent eum
demoratus autem inter eos
dies non amplius quam
octo aut decem
descendit caesaream
et altera die sedit pro tri
bunali
et iussit paulum adduci
qui cum perductus esset
circumsteterunt eum
qui ab hierosolyma
descenderant iudaei
multas et graues causas
obicientes quas non pote
rant probare
paulo autem rationem
reddente
quoniam neque in legem
iudaeorum neque in tem
plum neque in caesarem
quicquam peccaui
festus autem uolens iudaeis
gratiam praestare
respondit paulo et dixit
uis hierosolymam ascendere
et ibi de his iudicari apud me
dixit autem paulus
ad tribunal caesaris sto
ubi me oportet iudicari
iudaeos non nocui
sicut tu melius nosti
si enim nocui aut dignum
morte aliquid feci
non recuso mori
si uero nihil est eorum
quae isti accusant me
nemo potest me illis donare
caesarem appello
tunc festus cum consilio
locutus respondit

caesarem appellasti
ad caesarem ibis
beñ et cum dies aliquot transacti
essent
agrippa rex et bernice
descenderunt caesaream
ad salutandum festum
et cum dies aliquot ibi
demorarentur
festus regi indicauit
de paulo dicens
uir quidam est derelictus
a felice uinctus
de quo cum essem hierosoly
mis adierunt me principes
sacerdotum et seniores
iudaeorum
postulantes aduersus illu
damnationem
ad quos respondi
quia non est consuetudo
romanis donare aliquem
hominem
prius quam is qui accusatur
praesentes habeat
accusatores
locumque defendendi accipi
ad abluenda crimina
cum ergo huc conuenissent
sine ulla dilatione
sequenti die sedens pro tri
bunali iussi adduci uirum
de quo cum stetissent
accusatores nullam causam
deferebant de quibus ego
suspicabar malam
quaestiones uero quasdam
de sua superstitione
habebant aduersus eum
et de quodam ihu defuncto
quem adfirmabat paulus
uiuere
haesitans autem ego

de huius modi quaestione
dicebam si uellet ire hieroso
lymam et ibi iudicari de istis
paulo autem appellante
ut seruaretur ad augusti
cognitionem
iussi seruari eum donec
mittam eum ad caesarem
agrippa autem ad festum
uolebam et ipse hominem
audire
cras inquit audies eum
altera autem die cum uenisset
agrippa et bernice
cum multa ambitione
et introissent in auditorium
cum tribunis et uiris
principalibus ciuitatis
et iubente festo adductus
est paulus
et dixit festus
agrippa rex et omnes qui simul
adestis nobiscum uiri
uidetis hunc de quo omnis
multitudo iudaeorum
interpellauit me hiero
solymis petens
et hic clamantes non opor
tere eum uiuere amplius
ego uero conperi nihil dignu
eum morte admisisse
ipso autem hoc appellante
ad augustum iudicaui
mittere
de quo quid certum scribam
domino non habeo
propter quod produxi
eum ad uos
et maxime ad te rex agrippa
ut interrogatione facta
habeam quid scribam
sine ratione enim mihi uide
tur mittere uinctum

et causas eius non significare
lxv. Agrippa uero ad paulum ait
permittitur tibi loqui
pro temet ipso
tunc paulus extenta manu
coepit rationem reddere
de omnibus quibus accusor
a iudaeis rex agrippa
aestimo me beatum apud te
cum sim defensurus me hodie
maxime te sciente omnia
quae apud iudaeos sunt
consuetudines et quaestiones
propter quod obsecro
patienter me audias
et quidem uitam meam
a iuuentute quae ab initio
fuit in gente mea in hiero
solymis
nouerunt omnes iudaei
praescientes me ab initio
si uelint testimonium
perhibere
quoniam secundum certissi
mam sectam nostrae religi
onis uixi pharisaeus
et nunc in spe quae ad patres
nostros repromissionis
facta est a deo
sto iudicio subiectus
in qua XII tribus nostrae
nocte ac die deseruientes
sperant deuenire
de qua spe accusor a iudaeis rex
quid incredibile iudicatur
apud uos si deus mortuos
suscitat
et ego quidem existimaueram
me aduersus nomen iesu
nazareni debere multa
contra agere
quod et feci hierosolymis
et multos sanctorum ego

incarceribus inclusi
a principibus sacerdotum
potestate accepta
et cum occiderentur detuli
sententiam
et per omnes synagogas
frequenter puniens eos
conpellebam blasphemare
et amplius insaniens in eos
persequebar usque in exte
ras ciuitates
in quibus dum irem damascu
cum potestate et permissu
principum sacerdotum
die media uidi in uia rex de
caelo supra splendorem
solis circumfulsisse me lum
et eos qui mecum simul erant
omnes que nos cum decidis
semus in terram
audiui uocem loquentem
mihi hebraica lingua
saule saule quid me perse
queris
durum est tibi contra
stimulum calcitrare
ego autem dixi quis es dne
dns autem dixit ego ihs
quem tu persequeris
sed et surge et sta super
pedes tuos
ad hoc enim apparui tibi
ut constituam te ministru
et testem eorum quae
uidisti
et eorum quibus apparebo tibi
eripiens te de populis
et gentibus
in quas nunc ego mitto te
aperire oculos eorum
ut conuertantur a tenebris
ad lucem
et de potestate satanae ad dm

ut accipiant remissionem
peccatorum suorum
et sortem inter scos per
fidem quae est in me
Unde rex agrippa non fui
incredulus caelestis
uisionis
sed his qui sunt damasci pri
mum et hierosolymis
et in omni regione iudaeae
et gentibus
adnuntiabam ut paeniten
tiam agerent
et conuerterentur ad dm
digna paenitentiae opera
facientes
hac ex causa me iudaei
cum essem in templo
conprehensum temptabant
interficere
auxilio autem adiutus di
usque in hodiernum diem
sto testificans minori
ac maiori
nihil extra dicens quam ea
quae prophetae sunt lo
cuti futura esse et moyses
si passibilis xps
si primus ex resurrectione
mortuorum lumen
adnuntiaturus est populo
et gentibus
Haec loquente eo et ratione
reddente
festus magna uoce dixit
insanis paule
multae te litterae ad insania
conuertunt
at paulus
non insanio optime feste
sed ueritatis et sobrietatis
uerba loquor
scit enim de his rex

ad quem et constanter
loquor
latere enim eum nihil horum
arbitror
neque enim in angulo quicquam
horum gestum est
credis rex agrippa prophetis
scio quia credis
agrippa autem ad paulum
in modico suades me christianum
fieri et paulus
opto apud deum et in modico
et in magno
non tantum te sed et omnes
hos qui audiunt hodie fieri
tales qualis et ego sum
exceptis vinculis his
et exsurrexit rex et praeses
et bernice et qui adside-
bant eis
et cum secessissent loque-
bantur ad invicem dicentes
quia nihil morte aut vincu-
lorum dignum quid
fecit homo iste
agrippa autem festo dixit
dimitti poterat homo iste
si non appellasset caesarem
ita autem iudicatum est eos
navigare in italiam
et tradi paulum cum reli-
quis custodiis centurioni
nomine iulio
cohortis augustae
ascendentes autem navem
hadrumetinam
incipientem navigare circa
asiae loca egressi sumus
perseverante nobiscum
aristarcho macedone
thessalonicense
sequenti autem die devenimus
sidonem

humane autem tractans
iulius paulum
permisit ad amicos ire
et curam sui agere
et inde cum sustulissemus
subnavigavimus cypro
propterea quod essent
venti contrarii
et pelagus ciliciae et pam-
phyliae navigantes
venimus lystram quae est
liciae
et ibi inveniens centurio
navem alexandrinam
navigantem in italiam
transposuit nos in eam
et cum multis diebus
tarde navigaremus
et advenissemus
contra cnidum prohiben-
te nos vento
adnavigavimus cretae
secundum salmonem
et vix iuxta navigantes
venimus in locum qui vo-
catur boniportus
cui iuxta erat civitas
thalassa
multo autem tempore
peracto
et cum iam non esset tuta
navigatio
eo quod et ieiunium iam
praeterisset
consolabatur paulus
dicens eis
viri video quoniam cum
iniuria et multo damno
non solum oneris et navis
sed etiam animarum
nostrarum incipit esse
navigatio
centurio autem gubernatori

et nauclero magis credebat
quam his quae a paulo dice
bantur
et cum aptus portus non
esset ad hiemandum
plurimi statuerunt consili
um navigare inde
si quomodo possent deve
nientes phoenicen hie
mare
portum cretae respici
entem ad africum
et ad chorum
adspirante autem austro
aestimantes propositum
se tenere
cum sustulissent de asso
legebant cretam
non post multum autem
misit se contra ipsam
ventus typhonicus
qui vocatur euroaquilo
cumque arrepta esset navis
et non posset conari in ven
tum data nave flatibus ferebamur
insulam autem quandam
decurrentes quae voca
tur cauda
potuimus vix obtinere
scapham
qua sublata adiutoriis utebantur
accingentes navem
timentes ne in syrtim
inciderent
summisso vase sic ferebantur
valide autem nobis tempe
state iactatis
sequenti die iactum fecerunt
et tertia die suis manibus
armamenta navis proie
cerunt
neque sole autem neque
sideribus apparentibus
per plures dies
et tempestate non exigua
imminente
iam ablata erat spes omnis
salutis nostrae
et cum multa ieiunatio
fuisset
tunc stans paulus in medio
eorum dixit
Oportebat quidem o viri
audito me non tolli
a creta
lucrique facere iniuriam
hanc et iacturam
et nunc suadeo vobis
bono animo esse
amissio enim nullius animae
erit ex vobis praeter
quam navis
adstitit enim mihi hac nocte
angelus dei cuius sum ego
et cui deservio dicens
ne timeas paule
caesari te oportet adsistere
et ecce donavit tibi deus omnes
qui navigant tecum
propter quod bono animo
estote viri
credo enim deo quia sic erit
quemadmodum dictum
est mihi
in insulam autem quandam
oportet nos devenire
Sed postea quam quarta decima
nox supervenit navigan
tibus nobis in hadria
circa mediam noctem
suspicabantur nautae
apparere sibi aliquam
regionem
qui et summittentes invene
runt passus viginti
et pusillum inde separati

inuenerunt passus xv
Timentes autem ne in aspera
loca incideremus
de puppi mittentes ancho
ras quattuor optabant
diem fieri
Nautis uero quaerentibus
fugere de naui
cum misissent scapham
in mare sub obtentu quasi
a prora inciperent ancho
ras extendere
dixit paulus centurioni
et militibus
nisi hi in naui manserint
uos salui fieri non potestis
Tunc absciderunt milites
funes scaphae
et passi sunt eam excidere
Et cum lux inciperet fieri
rogabat paulus omnes
sumere cibum dicens
quarta decima hodie die
expectantes ieiuni per
manetis nihil accipientes
Propter quod rogo uos
accipere cibum pro salu
te uestra
quia nullius uestrum
capillus de capite peribit
Et cum haec dixisset
sumens panem gratias egit
deo in conspectu omnium
et cum fregisset coepit
manducare
Animaequiores autem
facti omnes
et ipsi adsumserunt cibum
Eramus uero uniuersae
animae in naui ducentae
septuaginta sex
et satiati cibo adleuiabant
nauem
iactantes triticum in mare
Cum autem dies factus esset
terram non agnoscebant
sinum uero quendam
considerabant haben
tem litus
in quem cogitabant si pos
sent eicere nauem
Et cum anchoras abstu
lissent
committebant
se mari simul
laxantes iunc turas
gubernaculorum
et leuato artemone secun
dum flatum aurae ten
debant ad litus
Et cum incidissemus in locum
dithalassum inpegerunt
nauem
et prora quidem fixa
manebat inmobilis
puppis uero soluebatur
ui maris
militum autem consilium
fuit ut custodias occiderent
ne quis cum enatasset
effugeret
Centurio autem uolens
seruare paulum
prohibuit fieri
iussitque eos qui possent
natare mittere se in mare
primos et euadere
et ad terram exire
et ceteros alios in tabulis
ferebant
quosdam super ea quae
de naui essent
Et sic factum est ut omnes animae
euaderent ad terram
Et cum euasissemus tunc
cognouimus quia militene

insula vocatur
barbari vero praestabant
non modicam humanita-
tem nobis
lxvii accensa enim pyra reficie-
bant nos omnes
propter imbrem qui inmi-
nebat et frigus
cum congregasset autem
paulus sarmentorum
multitudinem et inposu-
isset super ignem
vipera a calore cum pro-
cessisset invasit
manum eius
ut vero viderunt barbari
pendentem bestiam
de manu eius
ad invicem dicebant
utique homicida est homo
iste
qui cum evaserit de mari
ultio eum non dimisit
vivere
et ille quidem excutiens
bestiam in ignem
nihil mali passus est
at illi existimabant eum
in tumorem convertendum
et subito casurum et mori
diu autem illis sperantibus
et videntibus nihil mali
in eum fieri
convertentes se dicebant
eum esse deum
in locis autem illis erant
praedia principis insulae
nomine publii
qui nos suscipiens triduo
benigne exhibuit
contigit autem patrem
publii febribus et dysen-
teria vexatum iacere
ad quem paulus intravit
et cum orasset et inposu-
isset ei manus salvavit eum
quo facto et omnes qui in
ipsa insula habebant
infirmitates accedebant
et curabantur
qui etiam multis honoribus
nos honoraverunt
et navigantibus inposue-
runt quae necessaria
erant
lxx Post menses autem tres
navigavimus in navi
alexandrina
quae in insula hiemaverat
cui erat insigne castrorum
et cum venissemus syracu-
sas mansimus ibi triduo
inde circumlegentes
devenimus regium
et post unum diem
flante austro secundo
die venimus puteolis
ubi inventis fratribus
rogati sumus manere
apud eos dies septem
et sic venimus romam
et inde cum audissent
fratres occurrerunt
nobis usque ad appii forum
et tribus tabernis
quos cum vidisset paulus
gratias agens deo accepit
fiduciam
cum venissemus autem
romam
permissum est paulo
manere sibi cum custo-
diente se milite
Post tertium autem diem
convocavit primos
iudaeorum

Cum que conuenissent
dicebat eis
Ego uiri fratres nihil aduer
sus plebem faciens aut
morem paternum
uinctus ab hierosolymis
traditus sum in manus
romanorum
qui cum interrogationem
de me habuissent
uoluerunt me dimittere
eo quod nulla causa esset
mortis in me
contradicentibus autem
iudaeis coactus sum
appellare caesarem
non quasi gentem meam
habens aliquid accusare
propter hanc igitur causam
rogaui uos uidere et adloqui
propter spem enim israhel
catena hac circumdatus sum
at illi dixerunt ad eum
nos neque litteras accepi
mus de te a iudaea
neque adueniens aliquis
fratrum adnuntiauit
aut locutus est quid
de te malum
Rogamus autem a te audire
quae sentis
nam de secta hac notum est
nobis quia ubique ei
contradicitur
Cum constituissent autem
illi diem
uenerunt ad eum in hospi
tium plures
quibus exponebat testifi
cans regnum di
suadens que eos de ihu
ex lege mosi et prophetis
a mane usque ad uesperam

et quidam credebant
his quae dicebantur
quidam uero non credebant
cumque inuicem non essent
consentientes discedebant
dicente paulo unum
uerbum
quia bene sps scs locutus
est per esaiam prophetam
ad patres nostros dicens
Uade ad populum istum
et dic
aure audietis et non intel
legetis
uidentes uidebitis et non
uidebitis
Incrassatum est enim cor
populi huius
et auribus grauiter
audierunt
et oculos suos conpresserunt
ne forte uideant oculis
et auribus audiant
et corde intellegant
et conuertantur et sanem
illos
Notum ergo sit uobis
quoniam gentibus missum
est hoc salutare di
ipsi et audient
Mansit autem biennio toto
in suo conducto
et suscipiebat omnes qui
ingrediebantur ad eum
praedicans regnum di
et docens quae sunt de domi
no ihu xpo cum omni
fiducia sine prohibiti
one · amen

EXPL LIB ACTUUM APOST

DO GRATIAS AMEN

PRIMUM QUAERITUR QUARE
POST EUANGELIA QUAE SUPPLE
MENTUM LEGIS SUNT ET IN QUIBUS
NOBIS EXEMPLA ET PRAECEPTA UIUEN
DI PLENISSIME DIGESTA SUNT UOLUE
RIT APOSTOLUS HAS EPISTULAS AD SIN
GULAS ECCLESIAS DESTINARE. HAC AUTEM
CAUSA FACTUM UIDETUR SCILICET
UT INITIA NASCENTIS ECCLESIAE NOUIS
CAUSIS EXISTENTIBUS ET PRAESENTIA
ATQUE ORIENTIA RESECARET UITIA
ET UT POST FUTURAS EXCLUDERET
QUAESTIONES EXEMPLO PROPHETA
RUM QUI POST EDITAM LEGEM MOSI
IN QUA OMNIA DI MANDATA LEGEBANTUR
NIHILOMINUS TAMEN DOCTRINA SUA
REDIUIUA SEMPER POPULI CONPRESSERE
PECCATA ET PROPTER EXEMPLUM
LIBRIS AD NOSTRAM ETIAM MEMORIAM
TRANSMISERUNT. DEINDE QUAERITUR
CUR NON AMPLIUS QUAM DECEM
EPISTULAS AD ECCLESIAS SCRIPSERIT.
DECEM SUNT ENIM CUM ILLA QUAE
DICITUR AD HEBRAEOS. NAM RELIQUAE
QUATTUOR AD DISCIPULOS SPECIALITER
SUNT PORRECTAE. UT OSTENDERET
NOUUM NON DISCREPARE A UETERI
TESTAMENTO ET SE CONTRA LEGEM
NON FACERE MOSI AD PRIMORUM
NUMERUM DECALOGI MANDATORUM
SUAS EPISTULAS ORDINAUIT ET QUOT
ILLE PRAECEPTIS A PHARAONE
INSTITUIT LIBERATOS TOT IDEM HIC
EPISTULIS A DIABOLI ET IDOLATRIAE
SERUITUTE EDOCET ADQUISITOS.
NAM ET DUAS TABULAS LAPIDEAS
DUORUM TESTAMENTORUM FIGURAM
HABUISSE UIRI ERUDITISSIMI TRADI
DERUNT. EPISTULAM SANE QUAE AD HE
BREOS SCRIBITUR QUIDAM PAULI NON
ESSE CONTENDUNT EO QUOD NON SIT
EIUS NOMINE TITULATA ET PROPTER
SERMONIS STILIQUE DISTANTIAM
SED AUT BARNABAE IUXTA TERTULLIANUM
AUT LUCAE IUXTA QUOSDAM
UEL CERTE CLEMENTIS DISCIPULI
APOSTOLORUM ET EPISCOPI
ROMANAE ECCLESIAE POST APOSTO
LOS ORDINATI. QUIBUS ITA RESPON
DENDUM EST SI IDCIRCO PAULI
NON ERIT QUIA EIUS NON HABET NOMEN
ERGO NEC ALICUIUS ERIT QUIA NULLIUS
NOMINE TITULATUR QUOD SI ABSUR
DUM EST IPSIUS MAGIS ESSE CREDENDA
EST QUAE TANTO DOCTRINAE SUAE
FULGET ELOQUIO. SED QUONIAM APUD
HEBREORUM ECCLESIAS QUASI DESTRUC
TOR LEGIS FALSA SUSPICIONE HABEBATUR
UOLUIT TACITO NOMINE DE FIGURIS
LEGIS ET UERITATE XPI REDDERE RATIO
NEM NE ODIUM NOMINIS FRONTE
PRAELATI UTILITATEM EXCLUDERET
LECTIONIS. NON EST SANE MIRUM
SI ELOQUENTIOR UIDEATUR IN PROPRIO
ID EST HEBRAEO QUAM IN PEREGRINO
ID EST GRAECO QUO CETERAE EPISTULAE
SUNT SCRIPTAE SERMONE. MOUET
ETIAM QUOSDAM QUARE ROMANORUM
EPISTULA IN PRIMO SIT POSITA
CUM EAM NON PRIMAM SCRIPTAM
RATIO MANIFESTET. NAM HANC SE PRO
FICISCENTEM HIEROSOLYMAM SCRIP
SISSE TESTATUR CUM CORINTHIOS
ET ALIOS ANTEA UT MINISTERIUM
QUOD SECUM PORTATURUS ERAT COLLI
GERENT LITTERIS ADHORTATUS SIT.
UNDE INTELLEGI QUIDAM UOLUNT
ITA OMNES EPISTULAS ORDINATAS
UT PRIOR PONERETUR QUAE POSTERIOR
FUERAT DESTINATA UT PER SINGULAS
EPISTULAS GRADIBUS AD PERFECTIORA
UENIATUR. ROMANORUM NAMQUE
PLERIQUE TAM RUDES ERANT UT NON
INTELLEGERENT DI SE GRATIA ET NON
SUIS MERITIS ESSE SALUATOS ET OB HOC
DUO INTER SE POPULI CONFLICTARENT.
IDCIRCO ILLOS INDIGERE ADSERIT CON
FIRMARI UITIA GENTILITATIS PRIORA

commemorans Corinthiis autem
iam dicit scientiae gratiam esse
concessam et non tam omnes
increpat quam conpeccantes non
increpauerint reprehendit
sicut ait Auditur inter uos forni
catio et iterum congregatis uobis
cum meo spiritu tradere huius modi
satanae In secunda uero laudan
tur et ut etiam magis ac magis proficiant
admonentur Galatae uero iam
nullius criminis arguuntur nisi
quod callidissimis pseudo apos
tolis crediderunt Ephesi sane
nulla reprehensione sed multa
laude sunt digni quia fidem apos
tolicam seruauerunt Philip
penses etiam multo magis con
laudantur quia ne audire quidem
falsos apostolos uoluerunt
Colosenses autem tales erant
ut cum ab apostolo uisi corpora
liter non fuissent hac laude digni
haberentur Et si corpore absens
sum sed spiritu uobiscum sum
gaudens et uidens ordinem uestrum
Thessalonicenses nihilominus
in duabus epistulis omni laude
prosequitur eo quod non solum
fidem inconcussam seruauerint
ueritatis sed etiam in persecutione
ciuium fuerint constantes inuenti
De hebreis uero quid dicendum
est quorum thessalonicenses
qui plurimum laudantur imita
tores facti esse dicuntur
sicut ipse ait Et uos fratres imita
tores facti estis ecclesiarum di
quae sunt in iudea Eadem enim
passi estis et uos a contribulibus
uestris quae et illi a iudaeis apud
ipsos quoque hebreos eadem
commemorat dicens
Nam et uinctis conpassi estis
et rapinam bonorum uestrorum
cum gaudio suscepistis cognoscen
tes uos habere meliorem
et manentem substantiam

EXPL PROLOG IN OMNES APOST

INCIPIT ARGUM SOLIUS EPISTULAE
AD ROMANOS

Romani sunt qui ex iudaeis gentibusque
crediderant hi superba contentione
uolebant se alterutrum superpone
re nam iudaei dicebant nos sumus popu
lus di quos ab initio dilexit et fouit
nos circumcisi ex genere abraham
ex stirpe sca descendimus et notus
retro apud iudaeam tantum ds nos
de aegypto signis et uirtutibus liberati
mare sicco pertransiuimus pede
cum inimicos nostros grauissimi
fluctus inuoluerent nobis manna
pluit dns in deserto et quasi filiis
suis caeleste pabulum ministrauit
nos die noctuque in columna nubis
ignisque praecessit ut nobis inuio
iter ostenderet atque ut cetera eius
circa nos circa nos inmensa beneficia
taceamus nos soli digni fuimus
di legem accipere et uocem di loquen
tis audire eiusque cognoscere
uoluntatem in qua lege promis
sus est nobis xps ad quos etiam
ipse se uenisse testatus est dicens
non ueni nisi ad oues quae perierunt
domus israhel cum uos canes
potius quam homines appellauerit
aequum ergo est ut hodie idola
deserentes quibus ab initio deser
uistis nobis comparemini et non
potius in proselytorum locum
ex legis auctoritate et consue
tudine deputemini nisi quia
largitati semper clementia uoluit
uos ad nostram imitationem admit
tere

Gentes autem econtrario respon
debant quanto enim maiora erga
vos di beneficia narraveritis
tanto maioris vos criminis reos
esse monstrabitis, semper enim
his omnibus exstitistis ingrati
Nam ipsis pedibus quibus aridum mare
transistis ludebatis ante idola
quae fecistis. et ipso ore quo paulo
ante ob necem adversarii dno
cantaveratis simulacra vobis fieri
poposcistis. illis oculis veneranda
quibus dm in nube vel igne conspi
cere solebatis. manna quoque
vobis fastidio fuit. et semper
in deserto contra dnm murmu
rastis ad aegyptum unde vos
manu valida eiecerat redire volentes
quid plura ita patres vestri crebra
provocatione dnm irritaverunt
ut omnes in heremo morerentur
nec plus ex senioribus eorum quam
duo homines terram repromissio
nis intrarent sed quid antiqua repli
camus cum etiam si illa omnino
fecissetis. de hoc solo vos nemo dig
nos venia iudicaret. quod dnm xpm
prophetarum semper vobis
vocibus repromissum non solum
suscipere noluistis sed etiam
morte pessima peremistis quem
nos ut cognovimus statim credidi
mus cum nobis de eo ante non fu
erit praedicatum. unde probatur
quod idolis servivimus non obsti
natione mentis sed ignorantiae
deputandum. qui enim agnitum
illico sequimur olim utique
sequeremur si ante cognovissemus
si autem vos de generis nobilitate
iactatis quasi non morum imitatio
magis quam carnalis nativitas
filios nos faciat esse scorum
denique esau et ismahel cum de stirpe
sint abrahae minime tamen
in filiis reputantur
His ergo taliter altercantibus
apostolus se medium interpo
nens ita partium dirimit quaesti
ones ut neutrum eorum sua
iustitia salutem meruisse con
firmet. ambos vero populos
et scienter et graviter deliquisse
iudaeos quidem quod per praevari
cationem legis dm inhonorave
rint. gentes vero quod cum
cognitum de creatura creatorem
dm debuerint venerari gloriam eius
in manu facta mutaverint simu
lacra utrosque etiam similiter
veniam consecutos aequales esse
verissima ratione demonstrat
praesertim cum in eadem lege
praedictum sit et iudaeos
et gentes ad xpi fidem vocandos
ostendat quam obrem vicissim
eos humilians ad pacem ad con
cordiam cohortatur
EXP ARGUMENTUM

INCIPIT CAPITULATIO
DE OMNIBUS EPISTULIS

De unitate ecclesiae ad corinthios p̄
cap̄ II. ad ephesios XIIII. et XV. ad philip
V et VI et VII. et ad col. XIIII.
De perfectis ad corint p̄ II et VIII
et LXIII. ad corin. p̄ II. XXIII. ad ephes. I
et XV. ad philip. XII. ad colosen. III.
et XXVI. ad thess. p̄ et XXIII
ad timotheum sec. XVII
De domino patre quod ante saecula
dnm filium nobis promiserit
quem postea suis temporibus
declaravit ad corint p̄ VII ad tit I
De aedificio cultu que doctrinae
ad corint p̄ XII ad ephes. VIII
et XV ad colos VI et X
De sectis hominibus quod templum

sint di ad corint p xiii · ad cor sec
xviii · ad ephes viii
De integritate apostoli et quod
semper manibus sit operatus
ad cor p xviii et xli ad cor sec
xviiii et xxx et xxxi et xxxii
ad tesalon p vii
De apostoli potestate ad cor p xx
et xxiii ad cor sec xxiii et xxvii
De absentia corporis apostoli
et praesentia sps ad cor p xxii
ad col v ad thessal i viiii
De traditione peccantium satanae
ad cor p xxiii ad timot i iiii
De separatione scorum ab eis
qui contra legem uiuunt
ad cor p xxiii ad cor sec xviii
ad ephes xxii ad tess sec viiii
ad timot p xxiii et xxvi
ad timot b ii xiiii
De baptismi gratia unior esse
omnia diuersa ad corint p
xxiii ad titu v
De escis quod membra sint dni
ad cort p xxiiii et lv et lxi
ad galat v · ad ephes ii et xv
et xxiiii et xxv ad colos iii et iiii
De libero et seruo in dno quod
sint aequaliter conliberti
ad cor p xxxvi et lxi ad gal xvi
ad colosen xiii
De contemptu inanis gloriae
ac praesentis ad corin p xxxviii
ad gal xxx ad philip vi ad thes p v
De dno patre quod unus est et de
uno filio mediatorem et hominum
dno ihu xpo ad corint p ad galat
ad ephes xiiii · ad timot i et vii
De his qui sacrariis deseruiunt
quod eis de sacrario debeant
exhiberi ad corint p xl ad timoth
xviiii ad tit ii et vi
De apostolo omnibus placente
per omnia ad corint p xli et lii

De traditione apostolica quod
in comune debeat immutari
ad corin p liii · ad gal ii ad philippen
et xv et colosen vi ad thes sec
iiii et vii ad timotheum sec iii et viii
et xxii et xxviiii et xxx
ad timot sec iii et viii et xvi
De hereses ad corin p lvi
ad gal xxviiii ad titum viii
De destructione prophetiae
atque linguarum et omnium
quae ex parte sunt cum id quod
perfectum est uenerit declaratum
ad corin p lvi ad eph xv
De examinatione prophetiae
ad corin p lxiii ad tess p xxii
De silentio mulierum in ecclesia
ad corin p lxiii ad timot p vii
De resurrectione ad corin p lxv
ad thess p xviii ad thess sec iiii
De exponendo uetere et induendo
nouum hominem ad cor p lxv
ad ephes xvii · ad colos xiii
De collectis et ministerio
quod fit in scis ad cor p lxvi
ad cor sec xx et xxii
De adulterantibus uerbum di
ad cor sec v et viii
De commendantibus semet ipsos
ad corint sec iii et xxiii
De duobus testamentis ad corint sec
vii ad gal xxiii
De deo istius saeculi ad cor sec x
ad ephes iii et xxx
De dno xpo quod imago est di
ad cor p ii ad philip vi · ad colos vi
De dissolutione terreni corporis
ac praesentis ad corin sec xii
ad philip v ad timot sec xx
De scis quod quantum maritimi
fuerint tantum habundanter
quod opus est debeant proprios
reseruare ad cor sec xxxii ad thes p
xviii et xxvii et xx viii

De seductoribus ad cor sec xxvi
ad gal xxv et xxvii et xxxv
ad ephes xxii ad philip x et vii
ad col et viii et x ad timot p
x et xxvi ad timot sec x et xiiii
et xv ad titum ii

De falsis fratribus ad cor sec
xxvi ad gal iii

De apostolo hominibus displi
cente ad gal iii ad thess p iiii

De escis ex gentibus quod obser
uatio neomeniae ueteris testamenti
non debeant custodire ad gal xx
ad col viii ad titum ii

De mutua sustentatione scorum
ad gal xxx ad ephes i viii et xiii
ad col xv ad thess i xx ii

De opere manuum ut alienum
non accipiatur uel ad usus proprios
nihil desit ad ephes xviiii ad thes p
xv ad thes sec vii et viii

De scis quod deo debeant in omnib
orare ad ephes xx ad thes p ii

De psalmis et hymnis et canticis
in cordibus concinentis
ad ephes xxiii ad colos xiiii

De subiectione mulierum ad uiros
ad ephes xxiiii ad colos xvi

De uirorum dilectione ad coniuges
ad ephes xxv ad colos xiiii

De obsequio filiorum ad parentes
ad ephes xxvii ad col xviii

De parentum erga filios tempera
mento ad ephes xxvii ad col xviii

De seruorum obsequio ad ephes xxviii
ad col xx ad timot p xxv ad tit iii

De temperantia dominorum
ad ephes xxviiii ad col xxi

De apostolo petente scos ut pro eo
in orationib postularent
ad ephes xxx ad col xxv ad thes p
xxvii ad thes sec v

De presbiteris quod ipsi fuerint
aliquando episcopi ad tim p
viii ad tit ii

De episcoporum quod cum dno
xpo in do absconditam in caelis
ad philip xiii ad col i et xi

De mutua correptione scorum
ad col xiii ad thes p xii ad thes sec vii

De fabulis et genealogiis et doc
toribus uanis ad timot p et
sec et xi et xx vi et xxx
ad timot sec et xvi et xviii
ad tit ii et vii

De episcoporum formula
et diaconorum ad timot p
viii ad tit ii

De spu scō perfidia nouissimi
temporis per apostolum
praedicante ad timot p x
ad tim sec et xiii et xviii

De exemplo docentium ad timot p
xiii ad tit v ad philip iii

De doctore ut se ipsum formula
discipulis bonis operibus
in omnibus debeat exhibere
ad thes sec vii ad timot p xiii
ad timot sec viii ad tit iii

De eo quod possibile sit omnibus
et necesse uniuersa mandata
dominica plenissime custodire
ad roman vi ad cor p xxvii
ad gal xxv ad tit ii

EXPLICIT CAPITVLARIO DE OMNIB EPIST

INCIP ARGVMENTVM

Romani sunt in partib italiae hi praeuen
ti sunt a falsis apostolis et sub nomine
dni nri ihu xpi in legem et prophetas erant
inducti hos reuocat apostolus ad ueram
euangelicam fidem scribens eis a corintho

EXP PRAEFATIO

INCIPIVNT BREVES

I De nativitate dñi secundum carnem
II De fide romanorum et paulo pro
cis dum deprecante
III De gentibus grecis ac barbaris
et primatu iudaeorum atque graecorum
IIII De ira dī in eos qui sunt veritatis
contrarii et qui mutaverunt dm
deseruerunt et deservierunt creaturae
V De impudicis viris ac feminis
VI De his iudicibus qui mala quae aliis
prohibuerint ipsi committunt
et patientiam ad paenitentiam
revocante et poenis mala
operantium et gloria operantium
bonitatem et quod non prosit
circumcisio transgredientibus
legem nec obsit praeputium
gentibus naturaliter dm summum
colentibus et custodientibus aequitatem
VII De iudaeo qui tamen plus habeat
et quid ceteris gentibus antecellat
VIII De humana calumnia adversus
iudicium dī et dicentibus
faciamus mala ut veniant bona
VIIII De iudaeis et grecis omnibus
peccato constrictis et de iustitia
dī per fidem dñi ihu xpi
X De iustificatione hominis
per fide sine operibus
XI De gloriatione spei gloriae dī
pariter gloriatione tribulationum
XII De passione dñi pro impiis nobis
praevaricatione hominis
peccatoris adae
XIII De morte regnante ab adam
usque ad moysen et in eos
qui non peccaverunt in simili
tudine praevaricationis adae
XIIII De differentia mancipationis
peccati quae humanum genus
secum pariter deponentis
adoptionem gratiae dñi a postolis
credentes omnes in se recuperavit
ad vitam et gloriam sempiternam
XV De baptizatis quod in morte dñi
sint baptizati quia iam
non peccato cum eo commortui sunt
sed iustitiae dī et cum eo consepulti sunt
et resurrectione dñi nostri ihu xpi
XVI De fidelibus quod non esse sub lege
sed sub gratia et quod liberati
a servitute peccati sint servi
iustitiae dī
XVII De homine qui quamdiu vivit vinculo
legis adstrictus et in passione dñi
pariter mortuus sit et ita absolutus sit liber
XVIII De dispensatione carnis et carnalium
et carnalium operum et sps
ac spiritalium suavitate
XIX De his quod non carnis sint debitores
sed sps et quod non spm timoris
acceperint sed adoptionis
filiorum dī
XX De differentia passionum
et praesentiae et futurae
a servitute corruptionis
liberari cupientes et de spe
et de spū pro scīs gementibus
qui verbis deprimi non possunt
ambitiosius postulante
XXI De praedestinatis conformibus
filii dī
XXII De dō quod pro nobis filio proprio
non pepercit
XXIII De inpossibilitate separationis
hominis xpiani a dilectione
dñi nostri ihu xpi
XXIIII De testificatione pauli doloris
et de tristitia pro iudaeis
XXV De duobus populis
XXVI De voluntate dī quod quem vult
indurat et cui vult clementis
sime miseretur
XXVII De comparatione figmenti
et figuli
XXVIII De vasis irae ac misericordiae
et gentium vocatione
XXIX De esaia clamante pro populo isrl

xxx De gentibus iustitiam fidei
conprehendentibus et iudaeis
offendentibus in lapidem
offensionis
xxxi De paulo testimonium perhibente
quod iudaei aemulationem di
habeant ignorantes et quod
finis sit dns xps.
xxxii De iustitia legis et iustitia fidei
xxxiii De incredulitate iudaeorum
et gentium fide
xxxiiii De iudaeis quod non sint repulsi
xxxv De duritia iudaeorum
xxxvi De iudaeorum delicto cum sit
gentibus salus quanto magis
erit plenitudo eorum
xxxvii De apostolo revelante iudaeos
conparatione olivae arboris
et gentes ab elatione animi
reprimente
xxxviii De salute omnium iudaeorum
xxxix De inpossibilitate sciendi
secretorum scientiam di
xl De apostolo obsecrante scos
ut corpora sua exhibeant hostiam
xli De falsa et vera sapientia
xlii De ecclesia et conparatione corporis
atque membrorum quae in hoc
capite sunt de diversitate donorum
et dilectione de odio mali et con
luctatione boni de caritate
de obsequio de sollicitudine
de fervore sps de tempore
serviendo de spe gaudio
de patientia tribulationis
de instantia orationis de com
municatione scorum memoriis
de hospitalitate de benedicendo
et abstinentia maledicendi
gaudio cum gaudentibus fletu
cum flentibus de unitate
de humilitate de non reddenda
iniuria de provisione bonorum
coram do et hominibus
de pace si fieri potest cum omnibus
hominibus de vindicta a dno
spectanda
xliii De subiectione erga principes
et potestates
xliiii De redditione unicuique
omnium debitorum
xlv De vigilantia et exercitio fidei
et sobrietate et continentia
xlvi De neglegentia et traditione
carnis et de manducantibus
ac non manducantibus
et iudicantibus alternos
vel universos dies
xlvii De omnibus quod non sibi sed dno
aut moriantur aut vivant
xlviii De passione dni et potestatem
et quod nec edens non edentem
et nec non manducans mandu
cantem debeat iudicare
xlviiii De eo quod nihil commune est
nisi ei qui existimat esse commune
l De periculo contristante
fratrem suum ex esu et quod
non sit regnum di esca et potus
sed iustitia et pax et spu sco
et gaudium
li De mysterio dni ante passionem
vero ipsius revelato

EXPLICIUNT BREVES

INCIPIT CORPUS

EPISTULAE AD ROMANOS

I Paulus servus Christi Iesu
vocatus apostolus
segregatus in evange
lium Dei
quod ante promiserat per
prophetas suos in scripturis
sanctis de filio suo
qui factus est ei ex semine
David secundum carnem
qui praedestinatus est filius
Dei in virtute
secundum spiritum sanctificationis
ex resurrectione
mortuorum
Iesu Christi Domini nostri
per quem accepimus gratiam
et apostolatum ad oboedi
endum fidei in omnibus
gentibus pro nomine eius
in quibus estis et vos vocati
Iesu Christi
omnibus qui sunt Romae
in dilectione Dei vocatis sanctis
gratia vobis et pax a Deo patre
nostro et Domino Iesu Christo
II Primum quidem gratias ago
Deo meo per Iesum Christum pro
omnibus vobis
quia fides vestra adnuntiatur
in universo mundo
testis enim mihi est Deus
cui servio in spiritu meo
in evangelio filii eius
quod sine intermissione
memoriam vestri facio
semper in orationibus
meis obsecrans
si quo modo tandem aliquando
prosperum iter habeam
in voluntate Dei veniendi
ad vos desidero enim
videre vos
ut aliquid inpertiar gratiae
vobis spiritalis ad confir
mandos vos
id est simul consolari in vobis
per eam quae invicem est fidem
vestram atque meam
III Nolo autem vos ignorare fratres
quia saepe proposui venire
ad vos et prohibitus sum
usque adhuc
ut aliquem fructum habeam
et in vobis sicut in ceteris
gentibus
Graecis ac barbaris
sapientibus et insipientibus
debitor sum
ita quod in me promptum
est et vobis qui Romae
estis evangelizare
non enim erubesco evangelium
virtus enim Dei est in salutem
omni credenti
Iudaeo primum et Graeco
iustitia enim Dei in eo revelatur
ex fide in fidem
sicut scriptum est
iustus autem ex fide vivit
IIII Revelatur enim ira Dei
de caelo
super omnem impietatem
et iniustitiam hominum
eorum qui veritatem in iniustitia
detinent quia quod notum
est Dei manifestum est in illis
Deus enim illis manifestavit
invisibilia enim ipsius
a creatura mundi
per ea quae facta sunt intel
lecta conspiciuntur
sempiterna quoque eius virtus
et divinitas
ita ut sint inexcusabiles
quia cum cognovissent Deum
non sicut Deum glorificaverunt
aut gratias egerunt
sed evanuerunt in cogitationibus suis

ET OBSCURATUM EST INSIPIENS
COR EORUM
DICENTES ENIM SE ESSE SAPIENTES
STULTI FACTI SUNT
ET MUTAVERUNT GLORIAM
INCORRUPTIBILIS DĪ
IN SIMILITUDINEM IMAGINIS
CORRUPTIBILIS HOMINIS
ET VOLUCRUM ET QUADRUPEDU
ET SERPENTIUM
PROPTER QUOD TRADIDIT ILLOS DS
IN DESIDERIA CORDIS EORUM
IN INMUNDITIAM
UT CONTUMELIIS ADFICIANT
CORPORA SUA IN SEMET IPSIS
QUI CONMUTAVERUNT VERITATEM
DĪ IN MENDACIO
ET COLUERUNT ET SERVIERUNT
CREATURAE POTIUS QUAM
CREATORI
QUI EST BENEDICTUS IN SAECULA AMEN
V PROPTER EA TRADIDIT ILLOS DS
IN PASSIONES IGNOMINIAE
NAM FEMINAE EORUM INMUTA
VERUNT NATURALEM USUM
IN EUM USUM QUI EST CONTRA
NATURAM
SIMILITER AUTEM ET MASCULI
RELICTO NATURALI USU FEMINAE
EXARSERUNT IN DESIDERIIS SUIS
IN INVICEM
MASCULI IN MASCULOS TURPITU
DINEM OPERANTES
ET MERCEDEM QUAM OPORTUIT
ERRORIS SUI IN SEMET IPSIS
RECIPIENTES
ET SICUT NON PROBAVERUNT
DM HABERE IN NOTITIAM
TRADIDIT ILLOS DS IN REPROBUM
SENSUM UT FACIANT EA QUAE
NON CONVENIUNT
REPLETOS OMNI INIQUITATE
MALITIA FORNICATIONE
AVARITIA NEQUITIA
PLENOS INVIDIA
HOMICIDIO CONTENTIONE
DOLO MALIGNITATE
SUSURRONES DETRACTORES
DO ODIBILES CONTUMELIOSOS
SUPERBOS ELATOS
INVENTORES MALORUM
PARENTIBUS NON OBOEDIENTES
INSIPIENTES INCONPOSITOS
SINE ADFECTIONE ABSQUE FOEDERE
SINE MISERICORDIA
QUI CUM IUSTITIAM DĪ COGNO
VISSENT NON INTELLEXERUNT
QUONIAM QUI TALIA AGUNT
DIGNI SUNT MORTE
NON SOLUM EA FACIUNT
SED ET CONSENTIUNT FACIENTIBUS
VI PROPTER QUOD INEXCUSABILIS ES
O HOMO OMNIS QUI IUDICAS
IN QUO ENIM IUDICAS ALTERUM
TE IPSUM CONDEMNAS
EADEM ENIM AGIS QUI IUDICAS
SCIMUS ENIM QUONIAM IUDICIUM
DĪ EST SECUNDUM VERITATEM
IN EOS QUI TALIA AGUNT
EXISTIMAS AUTEM HOC O HOMO
QUI IUDICAS EOS QUI TALIA AGUNT
ET FACIS EA
QUIA TU EFFUGIES IUDICIUM DĪ
AN DIVITIAS BONITATIS EIUS
ET PATIENTIAE ET LONGANIMI
TATIS CONTEMNIS
IGNORANS QUONIAM BENIGNITAS
DĪ AD PAENITENTIAM TE ADDUCIT
SECUNDUM DURITIAM AUTEM TUAM
ET INPAENITENS COR
THESAURIZAS TIBI IRAM IN DIE IRAE
ET REVELATIONIS IUSTI IUDICII DĪ
QUI REDDET UNICUIQUE
SECUNDUM OPERA EIUS
HIS QUIDEM QUI SECUNDUM
PATIENTIAM BONI OPERIS
GLORIAM ET HONOREM ET IN
CORRUPTIONEM QUAERENTIBUS

vitam aeternam
his autem qui ex contentione
et qui non adquiescunt veritati
credunt autem iniquitati
ira et indignatio
tribulatio et angustia in omnem
animam hominis
operantis malum
iudaei primum et graeci
gloria autem et honor et pax
omni operanti bonum
iudaeo primum et graeco
non est enim personarum
acceptio apud dm
quicumque enim sine lege
peccaverunt
sine lege et peribunt — et quicumque in lege peccaverunt
per legem iudicabuntur
non enim auditores legis
iusti sunt apud dm
sed factores legis iustificabuntur
cum enim gentes quae legem
non habent
naturaliter quae legis sunt
faciunt
eius modi non habentes
legem ipsi sibi sunt lex
qui ostendunt opus legis
scriptum in cordibus suis
testimonium reddente illis
conscientia ipsorum
et inter se invicem cogitationum
accusantium aut etiam
defendentium
in die cum iudicabit ds occulta
hominum secundum euangelium
meum per ihm xpm
si autem tu iudaeus cognominaris
et requiescis in lege
et gloriaris in do
et nosti voluntatem eius
et probas utiliora instructus
per legem
confidis te ipsum ducem

esse caecorum
lumen eorum qui in tenebris sunt
eruditorem insipientium
magistrum infantium
habentem formam scientiae
et veritatis in lege
qui ergo alium doces
te ipsum non doces
qui praedicas non furandum
furaris
qui dicis non moechandum
moecharis
qui abominaris idola
sacrilegium facis
qui in lege gloriaris
per praevaricationem legis
dm inhonoras
nomen enim di per vos
blasphematur inter gentes
sicut scriptum est
circumcisio quidem prodest
si legem observes
si autem praevaricator legis sis
circumcisio tua praeputium
facta est
si igitur praeputium iustitias
legis custodiat
nonne praeputium illius
in circumcisionem reputabitur
et iudicabit quod ex natura est
praeputium legem consummans
te qui per litteram et circum
cisionem praevaricator legis es
non enim qui in manifesto
iudaeus est
neque quae in manifesto
in carne circumcisio
sed qui in abscondito iudaeus
et circumcisio cordis in spiritu
non littera
cuius laus non ex hominibus
sed ex do est
VII Quid ergo amplius est iudaeo
aut quae utilitas circumcisionis

multum per omnem modum
primum quidem quia credita
sunt illis eloquia di
quid enim si quidam illorum
non crediderunt
num quid incredulitas illorum
fidem di evacuabit absit
est autem ds verax
omnis autem homo mendax
sicut scriptum est
ut iustificeris in sermonibus tuis
et vincas cum iudicaris
si autem iniquitas nostra
iustitiam di commendat
quid dicemus
num quid iniquus ds qui in
fert iram
secundum hominem dico absit
alioquin quomodo iudicabit
ds mundum
si enim veritas di in meo mendacio
abundavit in gloriam ipsius
quid adhuc et ego tamquam
peccator iudicor
et non sicut blasphemamur
et sicut aiunt nos quidam dicere
faciamus mala ut veniant bona
quorum damnatio iusta est
VIIII Quid igitur praecellimus eos
nequaquam causati enim sumus
iudaeos et grecos
omnes sub peccato esse
sicut scriptum est
quia non est iustus quisquam
non est intellegens
non est requirens dm
omnes declinaverunt simul
inutiles facti sunt
non est qui faciat bonum
non est usque ad unum
sepulchrum patens est
guttur eorum
linguis suis dolose agebant
venenum aspidum sub labiis eorum
quorum os maledictione
et amaritudine plenum est
veloces pedes eorum ad effun
dendum sanguinem
contritio et infelicitas
in viis eorum
et viam pacis non cognoverunt
non est timor di ante oculos eorum
scimus autem quoniam quae
cumque lex loquitur
his qui in lege sunt loquitur
ut omne os obstruatur
et subditus fiat omnis mundus do
quia ex operibus legis non iusti
ficabitur omnis caro coram illo
per legem enim cognitio peccati
nunc autem sine lege iustitia di
manifestata est
testificata a lege et prophetis
iustitia autem di per fidem ihu xpi
super omnes qui credunt
non enim est distinctio
omnes enim peccaverunt
et egent gloriam di
iustificati gratis per gratiam
ipsius per redemptionem
quae est in xpo ihu
quem proposuit ds propitiationem
per fidem in sanguine ipsius
ad ostensionem iustitiae suae
propter remissionem prae
cedentium delictorum
in sustentatione di
ad ostensionem iustitiae eius
in hoc tempore
ut sit ipse iustus
et iustificans eum qui ex fide
est ihu
X Ubi est ergo gloriatio tua
exclusa est per quam legem
factorum non
sed per legem fidei
arbitramur enim iustificari
hominem per fidem

sine operibus legis
an iudaeorum ds tantum
nonne et gentium
immo et gentium
quoniam quidem unus ds
qui iustificabit circumcisionem
ex fide et praeputium per fidem
Legem ergo destruimus
per fidem absit
sed legem statuimus
quid ergo dicemus inuenisse
abraham patrem nostrum
secundum carnem
si enim abraham ex operibus
iustificatus est
habet gloriam sed non apud dm
quid enim scriptura dicit
Credidit abraham dō et repu
tatum est illi ad iustitiam
Ei autem qui operatur merces
non imputatur secundum
gratiam
sed secundum debitum
ei autem qui non operatur
credenti autem in eum
qui iustificat impium
reputatur fides eius
ad iustitiam
Sicut et dauid dicit beatitu
dinem hominis cui ds
accepto fert iustitiam
sine operibus
Beati quorum remissae sunt
iniquitates
Et quorum tecta sunt peccata
Beatus uir cui non imputabit
dns peccatum
Beatitudo haec in circumcisione
an etiam in praeputio
dicimus enim quia reputata est
abrahae fides ad iustitiam
quomodo ergo reputata est
in circumcisione
an in praeputio

non in circumcisione
sed in praeputio
Et signum accepit circum
cisionis
Signaculum iustitiae fidei
quae est in praeputio
ut sit pater omnium creden
tium per praeputium
ut reputetur et illis ad iustitiam
et sit pater circumcisionis
non his tantum qui sunt
ex circumcisione
sed et his qui sectantur uestigia
quae est in praeputio fidei
patris nostri abrahae
non enim per legem promissio
abrahae aut semini eius
ut heres esset mundi
sed per iustitiam fidei
si enim qui ex lege heredes sunt
exinanita est fides
abolita est promissio
Lex enim iram operatur
ubi enim non est lex
nec praeuaricatio ideo ex fide
ut secundum gratiam
ut firma sit promissio
omni semini
non ei qui ex lege est solum
sed et ei qui ex fide est abrahae
qui est pater omnium nostrum
sicut scriptum est
quia patrem multarum
gentium posui te
ante dm cui credidit
qui uiuificat mortuos
et uocat quae non sunt
tamquam ea quae sunt
qui contra spem in spem
credidit
ut fieret pater multarum
gentium
Secundum quod dictum est
sic erit semen tuum

ET NON INFIRMATUS FIDE CONSI
DERAUIT CORPUS SUUM EMORTUUM
CUM FERE CENTUM ANNORUM ESSET
ET EMORTUAM UULUAM SARRAE
IN REPROMISSIONE ETIAM DI
NON HAESITAUIT DIFFIDENTIA
SED CONFORTATUS EST FIDE
DANS GLORIAM DO
PLENISSIME SCIENS QUIA QUAE
CUMQUE PROMISIT POTENS
EST ET FACERE
IDEO ET REPUTATUM EST
ILLI AD IUSTITIAM
NON EST AUTEM SCRIPTUM
TANTUM PROPTER IPSUM
QUIA REPUTATUM EST ILLI
SED ET PROPTER NOS QUIBUS
REPUTABITUR
CREDENTIBUS IN EUM QUI SUSCI
TAUIT IHM DNM N A MORTUIS
QUI TRADITUS EST PROPTER
DELICTA NOSTRA
ET RESURREXIT PROPTER
IUSTIFICATIONEM NOSTRAM
XI IUSTIFICATI IGITUR EX FIDE
PACEM HABEAMUS AD DM
PER DNM NM IHM XPM
PER QUEM ET ACCESSUM
HABEMUS FIDE IN GRATIAM ISTAM
IN QUA STAMUS ET GLORIAMUR
IN SPE GLORIAE FILIORUM DI
NON SOLUM AUTEM SED ET GLORIA
MUR IN TRIBULATIONIBUS
SCIENTES QUOD TRIBULATIO
PATIENTIAM OPERATUR
PATIENTIA AUTEM PROBATIONEM
PROBATIO UERO SPEM
SPES AUTEM NON CONFUNDIT
QUIA CARITAS DI DIFFUSA EST
IN CORDIBUS NOSTRIS
PER SPM SCM QUI DATUS EST NOBIS
XII UT QUID ENIM XPS CUM ADHUC
INFIRMI ESSEMUS
SECUNDUM TEMPUS

PRO IMPIIS MORTUUS EST
UIX ENIM PRO IUSTO QUIS MORITUR
NAM PRO BONO FORSITAN
QUIS AUDEAT MORI
COMMENDAT AUTEM SUAM
CARITATEM DS IN NOS
QUONIAM CUM ADHUC PECCATORES
ESSEMUS
XPS PRO NOBIS MORTUUS EST
MULTO MAGIS IGITUR IUSTIFICATI
NUNC IN SANGUINE IPSIUS
SALUI ERIMUS AB IRA PER IPSUM
SI ENIM CUM INIMICI RECONCILIATI
SUMUS DO PER MORTEM FILII EIUS
MULTO MAGIS RECONCILIATI SALUI E
RIMUS IN UITA IPSIUS
NON SOLUM AUTEM
SED ET GLORIAMUR IN DO PER DNM
NM IHM XPM PER QUEM NUNC
RECONCILIATIONEM ACCEPIMUS
PROPTEREA SICUT PER UNUM HOMINEM
IN HUNC MUNDUM PECCATUM
INTRAUIT
ET PER PECCATUM MORS
ET ITA IN OMNES HOMINES
MORS PERTRANSIIT
IN QUO OMNES PECCAUERUNT
USQUE AD LEGEM ENIM PECCATUM
ERAT IN MUNDO
PECCATUM AUTEM NON INPUTABATUR
CUM LEX NON EST
XIII SED REGNAUIT MORS AB ADAM
USQUE AD MOSEN ETIAM IN EOS
QUI NON PECCAUERUNT
IN SIMILITUDINEM PRAEUARICATIONIS
ADAE QUI EST FORMA FUTURI
SED NON SICUT DELICTUM
ITA ET DONUM
SI ENIM UNIUS DELICTO
MULTI MORTUI SUNT
MULTO MAGIS GRATIA DI ET DONUM
IN GRATIAM UNIUS HOMINIS
IHU XPI IN PLURES ABUNDAUIT
ET NON SICUT PER UNUM PECCANTEM

ita et donum
nam iudicium ex uno in con
demnationem
Gratia autem ex multis delictis
in iustificationem
XIIII Si enim in unius delicto mors
regnauit per unum
multo magis abundantiam
gratiae et donationis
et iustitiae accipientes
in uitam regnabunt
per unum ihm xpm
Igitur sicut per unius delictum
in omnes homines
in condemnationem
Sic et per unius iustitiam
in omnes homines in iustifi
cationem uitae
Sicut enim per inoboedien
tiam unius hominis
peccatores constituti
sunt multi
ita et per unius oboeditionem
iusti constituentur multi
Lex autem subintrauit
ut abundaret delictum
ubi autem abundauit delictum
superabundauit gratia
ut sicut regnauit peccatum
in morte
ita et gratia regnet per iustitiam
in uitam aeternam
per ihm xpm dnm nm
quid ergo dicemus
permanebimus in peccato
ut gratia abundet absit
qui enim mortui sumus
peccato
quomodo adhuc uiuemus
in illo
XV An ignoratis quia quicumque
baptizati sumus in xpo ihu
in morte ipsius baptizati sumus
consepulti enim sumus
cum illo per baptismum
in mortem
ut quomodo surrexit xps
a mortuis per gloriam patris
ita et nos in nouitate uitae
ambulemus
si enim conplantati facti sumus
similitudini mortis eius
simul et resurrectionis erimus
hoc scientes
quia uetus homo noster simul
crucifixus est
ut destruatur corpus peccati
ut ultra non seruiamus peccato
qui enim mortuus est
iustificatus est a peccato
si autem mortui sumus cum xpo
credimus quia simul etiam
uiuemus cum xpo
Scientes quod xps surgens
a mortuis
iam non moritur
et mors illi ultra non dominabitur
quod enim mortuus est
peccato mortuus est semel
quod autem uiuit
uiuit dō ita et uos existimate uos
mortuos quidem esse peccato
uiuentes autem dō in xpo ihu
XVI Non ergo regnet peccatum
in uestro mortali corpore
ut oboediatis concupiscentiis eius
Sed neque exhibeatis
membra uestra
arma iniquitatis peccato
sed exhibete uos dō
tamquam ex mortuis
uiuentes
et membra uestra arma
iustitiae dō
peccatum enim uobis
non dominabitur
non enim sub lege estis
sed sub gratia

Quid ergo peccavimus
quoniam non sumus sub lege
sed sub gratia absit
Nescitis quoniam cui exhibetis
vos servos ad oboediendum
servi estis eius cui oboedistis
sive peccati
sive oboeditionis ad iustitiam
Gratias autem d(e)o
quod fuistis servi peccati
oboedistis autem ex corde
in eam formam doctrinae
in qua traditi estis
Liberati autem a peccato
servi facti estis iustitiae
humanum dico propter
infirmitatem carnis vestrae
Sicut enim exhibuistis
membra vestra servire
inmunditiae et iniquitati
ad iniquitatem
ita nunc exhibete membra
vestra servire iustitiae
in sanctificationem
Cum enim servi essetis peccati
liberi fuistis iustitiae
quem ergo fructum habuistis
tunc in quibus nunc erubescitis
Nam finis illorum mors est
Nunc vero liberati a peccato
servi autem facti d(e)o
habetis fructum vestrum
in sanctificationem
finem vero vitam aeternam
Stipendia enim peccati mors
Gratia autem d(e)i vita aeterna
in (christ)o ie(s)u d(omi)no n(ostr)o
XVII An ignoratis fratres
scientibus enim legem loquor
quia lex in homine dominatur
quanto tempore vivit
Nam quae sub viro est mulier
vivente viro alligata est legi
si autem mortuus fuerit vir eius
soluta est a lege viri
Igitur vivente viro
vocabitur adultera
si fuerit cum alio viro
Si autem mortuus fuerit
vir eius
Liberata est a lege viri
ut non sit adultera
si fuerit cum alio viro
Itaque fratres mei
et vos mortificati estis
legi per corpus (christ)i
ut sitis alterius qui ex mor
tuis resurrexit
ut fructificaremus d(e)o
Cum enim essemus in carne
passiones peccatorum
quae per legem erant
operabantur in membris
nostris
ut fructificarent morti
Nunc autem soluti sumus
a lege mortis in qua
detinebamur
ita ut serviamus in novitate sp(iritu)s
et non in vetustate litterae
Quid ergo dicemus
lex peccatum est absit
sed peccatum non cognovi
nisi per legem
nam concupiscentiam
nesciebam
nisi lex diceret
non concupisces
occasione autem accepta
peccatum
per mandatum
operatum est in me omnem
concupiscentiam
Sine lege enim peccatum
mortuum erat
ego autem vivebam
sine lege aliquando
Sed cum venisset mandatum

peccatum reuixit
ego autem mortuus sum
et inuentum est mihi mandatum
quod erat ad uitam
hoc esse ad mortem
nam peccatum occasione
accepta per mandatum
seduxit me
et per illud occidit
Itaque lex quidem sca
et mandatum scm
et iustum et bonum
quod ergo bonum est mihi
factum est mors absit
sed peccatum ut appareat
peccatum
per bonum mihi operatum
est mortem
ut fiat supra modum peccans
peccatum per mandatum
xviii Scimus enim quod lex
spiritalis est
ego autem carnalis sum
uenundatus sub peccato
quod enim operor
non intellego
Non enim quod uolo hoc ago
sed quod odi illud facio
si autem quod nolo illud facio
consentio legi quoniam bona
nunc autem iam non ego
operor illud
sed quod habitat in me peccatum
scio enim quia non habitat in me
hoc est in carne mea bonum
nam uelle adiacet mihi
perficere autem bonum
non inuenio
Non enim quod uolo bonum
hoc facio
sed quod nolo malum hoc ago
si autem quod nolo illud facio
non ego operor illud
sed quod habitat in me peccatum
Inuenio igitur legem uolenti
mihi facere bonum
quoniam mihi malum adiacet
condelector enim legi dei
secundum interiorem
hominem
Uideo autem aliam legem
in membris meis
repugnantem legi mentis
meae
et captiuantem me
in lege peccati quae est
in membris meis
Infelix ego homo
quis me liberauit de corpore
mortis huius
Gratia di per ihm xpm dnm nm
Igitur ego ipse mente seruio
legi di
carne autem legi peccati
Nihil ergo nunc damnationis
est his qui sunt in xpo ihu
qui non secundum carnem
ambulant
Lex enim sps uitae in xpo ihu
liberauit me a lege peccati
et mortis
Nam quod inpossibile erat
legis in quo infirmabatur
per carnem
ds filium suum mittens
in similitudinem carnis
peccati
et propter peccatum damnauit
peccatum in carne
ut iustificatio legis impleretur
in nobis
qui non secundum carnem
ambulamus
sed secundum spm
qui enim secundum carnem sunt
quae carnis sunt sapiunt
qui uero secundum spm
quae sunt sps sapiunt

XVIII Nam prudentia carnis
mors est
prudentia autem sps uita et pax
quoniam sapientia carnis
inimicitia est in dm
legi autem di non subicitur
nec enim potest
qui autem in carne sunt
do placere non possunt
uos autem in carne non estis
sed in spu
si tamen sps di habitat in uobis
si quis autem spm xpi non habet
hic non est eius
si autem xps in uobis est
corpus quidem mortuum est
propter peccatum
sps uero uita propter
iustificationem
quod si sps eius qui suscitauit
ihm a mortuis habitat in uobis
qui suscitauit ihm xpm
a mortuis uiuificauit
et mortalia corpora uestra
propter inhabitantem
spm eius in uobis
ergo fratres
debitores sumus non carni
ut secundum carnem uiuamus
si enim secundum carnem
uixeritis moriemini
si autem spu facta carnis
mortificatis uiuetis
quicumque enim spu di
aguntur hi filii sunt di
XX Non enim accepistis spiritum
seruitutis iterum in timore
sed accepistis spiritum
adoptionis filiorum
in quo clamamus abba pater
ipse sps testimonium reddit
spui nostro
quod sumus filii di
si autem filii et heredes
heredes quidem di
coheredes autem xpi
si tamen conpatimur
ut et conglorificemur
Existimo enim quod non
sunt condignae passiones
huius temporis
ad futuram gloriam
quae reuelabitur in nobis
Nam expectatio creaturae
reuelationem filiorum di
expectat
uanitati enim creatura
subiecta est
non uolens sed propter
eum qui subiecit in spem
quia et ipsa creatura liberabitur
a seruitute corruptionis
in libertatem gloriae
filiorum di
Scimus enim quod omnis
creatura ingemiscit
et parturit usque adhuc
non solum autem illa
sed et nos ipsi primitias
sps habentes
et ipsi intra nos gemimus
adoptionem filiorum
expectantes redemptionem
corporis nostri
XXI Spe enim salui facti sumus
spes autem quae uidetur
non est spes
nam quod uidet quis
quid sperat
si autem quod non uidemus
speramus
per patientiam expectamus
similiter autem et sps
adiuuat infirmitatem nostram
nam quid oremus sicut
oportet nescimus
sed ipse sps postulat pro nobis
gemitibus inenarrabilibus

qui autem scrutatur corda
scit quid desideret sps
quia secundum dm postulat
pro scis
Scimus autem quoniam
diligentibus dm omnia
cooperantur in bonum
propositum his qui secundum uocati sunt sci
Nam quos praesciit
et praedestinauit conformes
fieri imaginis filii eius
ut sit ipse primogenitus
in multis fratribus
XVII Quos autem praedestinauit
hos et uocauit
et quos uocauit
hos et iustificauit
quos autem iustificauit
illos et magnificauit
Quid ergo dicimus ad haec
si ds pro nobis
quis contra nos
qui etiam filio suo non pepercit
sed pro nobis omnibus
tradidit illum
quomodo non etiam cum illo
omnia nobis donauit
XVIII Quis accusauit electos di
ds qui iustificat
quis est qui condemnet
xps ihs qui mortuus est
immo qui resurrexit
qui et est ad dexteram di
qui etiam interpellat
pro nobis
quis nos separauit a caritate
xpi tribulatio an angustia
an persecutio an fames
an nuditas an periculum
an gladius
Sicut scriptum est
quia propter te mortificamur
tota die aestimati sumus
ut oues occisionis

Sed in his omnibus superamus
propter eum qui dilexit nos
Certus sum enim
quia neque mors
neque uita neque angeli
neque principatus
neque instantia
neque futura
neque fortitudo
neque altitudo
neque profundum
neque creatura alia
poterit nos separare
a caritate di quae est
in xpo ihu dno nostro
XVIIII Veritatem dico in xpo
non mentior
testimonium mihi perhibente
conscientia mea in spu sco
quoniam tristitia est mihi magna
et continuus dolor cordi meo
optabam enim ipse ego
anathema esse a xpo
pro fratribus meis
qui sunt cognati mei
secundum carnem
qui sunt israhelitae
quorum adoptio est filiorum
et gloria et testamenta
et legislatio et obsequium
et promissa
quorum patres et ex quibus
xps secundum carnem
qui est super omnia ds
benedictus in saecula amen
XX Non autem quod exciderit
uerbum di
Non enim omnes qui ex isrl
hi sunt israhelitae
neque quia semen sunt abrahae
omnes filii
sed in isaac uocabitur tibi semen
id est non qui filii carnis
hi filii di

sed qui filii sunt promissionis
aestimantur in semine
promissionis autem
verbum hoc est
secundum hoc tempus veniam
et erit Sarrae filius
non solum autem sed et Rebecca
ex uno concubitu habens
Isaac patris nostri
cum enim nondum nati
fuissent
aut aliquid egissent bonum
aut malum
ut secundum electionem
propositum Dei maneret
non ex operibus sed ex vocante
dictum est ei
quia maior serviet minori
sicut scriptum est
Iacob dilexi
Esau autem odio habui
xxv Quid ergo dicemus
numquid iniquitas apud Deum
absit Mosi enim dicit
miserebor cuius misereor
et misericordiam praestabo cuius miserebor
igitur non volentis
neque currentis
sed miserentis est Dei
dicit enim scriptura Pharaoni
quia in hoc ipsum excitavi te
ut ostendam in te virtutem
meam et ut adnuntietur
nomen meum in universa terra
xxvi Ergo cuius vult miseretur
et quem vult indurat
dicis itaque mihi quid adhuc
queritur
voluntati enim eius
quis resistit
O homo tu quis es
qui respondeas Deo
numquid dicit figmentum
ei qui se finxit
quid me fecisti sic
an non habet potestatem
figulus luti
ex eadem massa facere
aliud quidem vas in honorem
aliud vero in contumeliam
xxvii Quod si volens Deus ostendere
iram et notam facere
potentiam suam
sustinuit in multa patientia
vasa irae aptata in interitum
ut ostenderet divitias
gloriae suae
in vasa misericordiae quae
praeparavit in gloriam
quos et vocavit nos
non solum ex Iudaeis
sed etiam ex gentibus
sicut in Osee dicit
vocabo non plebem meam
plebem meam
et non misericordiam
consecutam
misericordiam consecutam
xxviii Et erit in loco ubi dictum est eis
non plebs mea vos ibi voca
buntur filii Dei vivi
Esaias autem clamat pro Israhel
si fuerit numerus filiorum Israhel
tamquam harena maris
reliquiae salvae fient
verbum enim consummans
et brevians in aequitate
quia verbum breviatum
faciet Dominus super terram
et sicut praedixit Esaias
nisi Dominus Sabaoth reliquisset
nobis semen
sicut Sodoma facti essemus
et sicut Gomorra similes
fuissemus
xxx Quid ergo dicemus

QUOD GENTES QUAE NON SECTA
BANTUR IUSTITIAM
ADPRAEHENDERUNT IUSTITIAM
IUSTITIAM AUTEM QUAE EX FIDE EST
ISRAHEL UERO SECTANS
LEGEM IUSTITIAE
IN LEGEM IUSTITIAE NON PERUENIT
QUARE QUIA NON EX FIDE
SED QUASI EX OPERIBUS
OFFENDERUNT IN LAPIDEM
OFFENSIONIS
SICUT SCRIPTUM EST
ECCE PONO IN SION LAPIDEM
OFFENSIONIS ET PETRAM SCAN
DALI ET OMNIS QUI CREDIT
IN EUM NON CONFUNDETUR
xxxi FRATRES UOLUNTAS QUIDEM
CORDIS MEI
ET OBSECRATIO AD DM FIT
PRO ILLIS IN SALUTEM
TESTIMONIUM ENIM PERHIBEO
ILLIS QUOD AEMULATIONEM
DI HABENT
SED NON SECUNDUM SCIENTIAM
IGNORANTES ENIM
DI IUSTITIAM
ET SUAM QUAERENTES
STATUERE
IUSTITIAE DI NON SUNT SUBIECTI
FINIS ENIM LEGIS XPS
AD IUSTITIAM OMNI CREDENTI
xxxii MOSES ENIM SCRIPSIT
QUONIAM IUSTITIAM QUAE
EX LEGE EST QUI FECERIT
HOMO UIUET IN EA
QUAE AUTEM EX FIDE EST
IUSTITIA SIC DICIT
NE DIXERIS IN CORDE TUO
QUIS ASCENDIT IN CAELUM
ID EST XPM DEDUCERE
AUT QUIS DESCENDIT IN ABYSSUM
HOC EST XPM EX MORTUIS
REUOCARE
SED QUID DICIT SCRIPTURA
PROPE EST UERBUM IN ORE TUO
ET IN CORDE TUO
HOC EST UERBUM FIDEI
QUOD PRAEDICAMUS
QUIA SI CONFITEARIS IN ORE TUO
DNM IHM
ET IN CORDE TUO CREDIDERIS
QUOD DS ILLUM EXCITAUIT
A MORTUIS
SALUUS ERIS CORDE ENIM
CREDITUR AD IUSTITIAM
ORE AUTEM CONFESSIO
FIT IN SALUTEM
DICIT ENIM SCRIPTURA
OMNIS QUI CREDIT IN ILLUM
NON CONFUNDETUR
NON ENIM EST DISTINCTIO
IUDAEI ET GRAECI
NAM IDEM DNS OMNIUM
DIUES IN OMNES QUI INUOCANT
ILLUM
OMNIS ENIM QUICUMQUE
INUOCAUERIT NOMEN DNI
SALUUS ERIT
xxxiii QUOMODO ERGO INUOCABUNT
IN QUEM NON CREDIDERUNT
AUT QUOMODO CREDENT EI
QUEM NON AUDIERUNT
QUOMODO AUTEM AUDIENT
SINE PRAEDICANTE
QUOMODO UERO PRAEDICABUNT
NISI MITTANTUR
SICUT SCRIPTUM EST
QUAM SPECIOSI PEDES EUANGE
LIZANTIUM PACEM
EUANGELIZANTIUM BONA
SED NON OMNES OBOEDIERUNT
EUANGELIO
ESAIAS ENIM DICIT
DNE QUIS CREDIDIT AUDITUI NOSTRO
ERGO FIDES EX AUDITU
AUDITUS AUTEM PER UERBUM XPI
SED DICO NUMQUID NON AUDIERUNT
ET QUIDEM IN OMNEM TERRAM

exiuit sonus eorum
et in fines orbis terrae
uerba eorum
Sed dico numquid israhel
non cognouit
Primus moses dicit
Ego ad aemulationem uos
adducam in non gentem
in gentem insipientem
in iram uos mittam
Esaias autem audet et dicit
Inuentus sum non quaerentib
me palam apparui his qui
me non interrogabant
Ad israhel autem dicit
Tota die expandi manus meas
ad populum non credentem
et contradicentem
XXXIIII Dico ergo numquid reppulit
ds populum suum absit
Nam et ego israhelita sum
ex semine abraham
tribu beniamin
Non reppulit ds plebem
suam quam praesciit
An nescitis in helia
quid dicit scriptura
quemadmodum interpellat
dm aduersus israhel.
dne prophetas tuos occiderunt
altaria tua suffoderunt
et ego relictus sum solus
et quaerunt animam meam
Sed quid dicit illi responsum
diuinum
Reliqui mihi septem milia
uirorum
qui non curuauerunt
genu baal.
Sic ergo et in hoc tempore
reliquiae secundum
electionem gratiae
factae sunt
Si autem gratia . non ex operib
alioquin gratia
iam non est gratia
XXXV Quid ergo quod quaerebat
israhel.
hoc non est consecutus
electio autem consecuta est
ceteri uero excaecati sunt
Sicut scriptum est
dedit illis ds spiritum
conpunctionis
oculos ut non uideant
et aures ut non audiant
usque in hodiernum diem
Et dauid dicit
Fiat mensa eorum in laqueum
et in captionem et in scandalum
et in retributionem illis
obscurentur oculi eorum
ne uideant et dorsum illorum
semper incurua
XXXVI Dico ergo numquid sic offen
derunt ut caderent absit
Sed illorum delicto
salus gentibus
ut illos aemulentur
quod si delictum illorum
diuitiae sunt mundi
et deminutio eorum
diuitiae gentium
quanto magis plenitudo eorum
XXXVII Vobis enim dico gentibus
quamdiu quidem ego sum
gentium apostolus
ministerium meum
honorificabo
si quo modo ad aemulandum
prouocem carnem meam
et saluos faciam aliquos
ex illis
Si enim amissio eorum
reconciliatio est mundi
quae adsumptio
nisi uita ex mortuis
quod si delibatio sancta est

ET OLIVASTER· ET SI RADIX SANCTA
ET RAMI · QUOD SI ALIQUI
EX RAMIS FRACTI SUNT
TU AUTEM CUM OLEASTER ESSES
INSERTUS ES IN ILLIS
ET SOCIUS RADICIS ET PINGUE
DINIS OLIVAE FACTUS ES
NOLI GLORIARI ADVERSUS RAMOS
QUOD SI GLORIARIS
NON TU RADICEM PORTAS
SED RADIX TE · DICES ERGO
FRACTI SUNT RAMI UT EGO INSERAR
BENE · PROPTER INCREDULITATEM
FRACTI SUNT
TU AUTEM FIDE STAS
NOLI ALTUM SAPERE · SED TIME
SI ENIM DS NATURALIBUS RAMIS
NON PEPERCIT
NE FORTE · NEC TIBI PARCAT
UIDE ERGO BONITATEM
ET SEUERITATEM DI
IN EOS QUIDEM QUI CECIDERUNT
SEUERITATEM
IN TE AUTEM BONITATEM DI
SI PERMANSERIS IN BONITATEM
ALIOQUIN ET TU EXCIDERIS
SED ET ILLI SI NON PERMANSE
RINT IN INCREDULITATE
INSERENTUR · POTENS EST
ENIM DS ITERUM INSERERE ILLOS
NAM SI TU EX NATURALI
EXCISUS ES OLEASTRO
ET CONTRA NATURAM INSERTUS
ES IN BONAM OLIUAM
QUANTO MAGIS HI SECUNDUM
NATURAM INSERENTUR
SUAE OLIUAE
xxxviii NOLO ENIM UOS IGNORARE FF
MYSTERIUM HOC
UT NON SITIS UOBIS IPSIS SAPIENTES
QUIA CAECITAS EX PARTE
CONTIGIT IN ISRAHEL.
DONEC PLENITUDO GENTIUM
INTRARET
ET SIC OMNIS ISRAHEL.
SALUUS FIERET
SICUT SCRIPTUM EST
UENIET EX SION QUI ERIPIAT
ET AUERTET IMPIETATES IACOB
ET HOC ILLIS A ME TESTAMENTUM
CUM ABSTULERO PECCATA EORUM
SECUNDUM EUANGELIUM QUIDEM
INIMICI PROPTER UOS
SECUNDUM ELECTIONEM AUTEM
CARISSIMI PROPTER PATRES
SINE PAENITENTIA ENIM SUNT
DONA ET UOCATIO DI
SICUT ENIM ALIQUANDO ET UOS
NON CREDIDISTIS DO
NUNC AUTEM MISERICORDIAM
CONSECUTI ESTIS PROPTER
ILLORUM INCREDULITATEM
ITA ET ISTI · NUNC NON CREDIDE
RUNT IN UESTRAM MISERICORDIAM
UT ET IPSI MISERICORDIAM
CONSEQUANTUR
CONCLUSIT ENIM DS OMNIA
IN INCREDULITATEM
UT OMNIUM MISEREATUR
xxxviiii O ALTITUDO DIUITIARUM SAPIEN
TIAE · ET SCIENTIAE DI
QUAM INCONPRAEHENSIBILIA
SUNT IUDICIA EIUS
ET INUESTIGABILES UIAE EIUS
QUIS ENIM COGNOUIT
SENSUM DNI
AUT QUIS CONSILIARIUS EIUS FUIT
AUT QUIS PRIOR DEDIT ILLI
ET RETRIBUETUR EI
QUONIAM EX IPSO ET PER IPSUM
ET IN IPSO OMNIA
IPSI GLORIA IN SAECULA AMEN
xl OBSECRO ITAQUE UOS FRATRES
PER MISERICORDIAM DI
UT EXHIBEATIS CORPORA UESTRA
HOSTIAM UIUENTEM
SANCTAM DO PLACENTEM
RATIONABILE OBSEQUIUM UESTRUM

ET NOLITE CONFORMARI
HUIC SAECULO
SED REFORMAMINI IN NOUITATE
SENSUS UESTRI
UT PROBETIS QUAE SIT UOLUNTAS
DI BONA ET PLACENS ET PERFECTA
xlv DICO ENIM PER GRATIAM
QUAE DATA EST MIHI OMNIBUS
QUI SUNT INTER UOS
NON PLUS SAPERE
QUAM OPORTET SAPERE
SED SAPERE AD SOBRIETATEM
ET UNICUIQUE SICUT DS DIUISIT
MENSURAM FIDEI
xlvi SICUT ENIM IN UNO CORPORE
MULTA MEMBRA HABEMUS
OMNIA AUTEM MEMBRA
NON EUNDEM ACTUM HABENT
ITA MULTI UNUM CORPUS SUMUS
IN XPO
SINGULI AUTEM ALTER ALTERIUS
MEMBRA
HABENTES AUTEM DONATIONES
SECUNDUM GRATIAM QUAE
DATA EST NOBIS DIFFERENTES
SIUE PROPHETIAM SECUNDUM
RATIONEM FIDEI
SIUE MINISTERIUM IN MINIS
TRANDO
SIUE QUI DOCET IN DOCTRINA
QUI EXORTATUR IN EXORTANDO
QUI TRIBUIT IN SIMPLICITATE
QUI PRAEEST IN SOLLICITUDINE
QUI MISERETUR IN HILARITATE
DILECTIO SINE SIMULATIONE
ODIENTES MALUM
ADHERENTES BONO
CARITATEM FRATERNITATIS
IN UICEM DILIGENTES
HONORE IN UICEM
PRAEUENIENTES
SOLLICITUDINE NON PIGRI
SPU FERUENTES DNO SERUI
ENTES SPE GAUDENTES

IN TRIBULATIONE PATIENTES
ORATIONI INSTANTES
MEMORIIS SCORUM
COMMUNICANTES
HOSPITALITATEM SECTANTES
BENEDICITE PERSEQUENTIBUS
BENEDICITE ET NOLITE
MALEDICERE
GAUDERE CUM GAUDENTIBUS
FLERE CUM FLENTIBUS
IDIPSUM IN UICEM SENTIENTES
NON ALTA SAPIENTES
SED HUMILIBUS CONSENTIENTES
NOLITE ESSE PRUDENTES
APUT UOS MET IPSOS
NULLI MALUM PRO MALO
REDDENTES
PROUIDENTES BONA
NON TANTUM CORAM DO
SED ETIAM CORAM OMNIBUS
HOMINIBUS
SI FIERI POTEST QUOD
EX UOBIS EST
CUM OMNIBUS HOMINIBUS
PACEM HABENTES
NON UOS MET IPSOS DEFEN
DENTES CARISSIMI
SED DATE LOCUM IRAE
SCRIPTUM EST ENIM
xlvii MIHI UINDICTAM EGO RETRIBUAM
DICIT DNS SED SI ESURIERIT
INIMICUS TUUS CIBA ILLUM
SI SITIT POTUM DA ILLI
HOC ENIM FACIENS CARBONES
IGNIS CONGERES SUPRA
CAPUT EIUS
NOLI UINCI A MALO SED UINCE
IN BONO MALUM
xlviii OMNIS ANIMA POTESTATIBUS
SUBLIMIORIBUS SUBDITA SIT
NON EST ENIM POTESTAS NISI A DO
QUAE AUTEM SUNT A DO
ORDINATAE SUNT
ITAQUE QUI RESISTIT POTESTATI

DI ORDINATIONE RESISTIT
QUI AUTEM RESISTUNT IPSI SIBI
DAMPNATIONEM ADQUIRUNT
NAM PRINCIPES NON SUNT
TIMORI BONI OPERIS SED MALI
UIS AUTEM NON TIMERE
POTESTATEM BONUM FAC
ET HABEBIS LAUDEM EX ILLA
DI ENIM MINISTER EST TIBI
IN BONUM
SI AUTEM MALE FECERIS TIME
NON ENIM SINE CAUSA
GLADIUM PORTAT
DI ENIM MINISTER EST
UINDEX IN IRAM EI QUI MALUM AGIT
IDEO NECESSITATE SUBDITI ESTOTE
NON SOLUM PROPTER IRAM
SED ET PROPTER CONSCIENTIAM
IDEO ENIM ET TRIBUTA
PRAESTATIS
MINISTRI ENIM DI SUNT
IN HOC IPSUM SERUIENTES
XLIII REDDITE OMNIBUS DEBITA
CUI TRIBUTUM TRIBUTUM
CUI UECTIGAL UECTIGAL
CUI TIMOREM TIMOREM
CUI HONOREM HONOREM
NEMINI QUICQUAM DEBEATIS
NISI UT INUICEM DILIGATIS
QUI ENIM DILIGIT PROXIMUM
LEGEM INPLEUIT
NAM NON ADULTERABIS
NON OCCIDES NON FURABERIS
NON CONCUPISCES
ET SI QUOD EST ALIUD MANDATUM
IN HOC UERBO INSTAURATUR
DILIGES PROXIMUM TUUM
SICUT TE IPSUM
DILECTIO PROXIMI MALUM
NON OPERATUR
PLENITUDO ERGO LEGIS EST
DILECTIO
XLIV ET HOC SCIENTES TEMPUS
QUIA HORA EST IAM NOS

DE SOMNO SURGERE
NUNC AUTEM PROPRIOR EST
NOSTRA SALUS QUAM CUM
CREDIDIMUS NOX PRAECESSIT
DIES AUTEM ADPROPIAUIT
ABICIAMUS ERGO OPERA
TENEBRARUM
ET INDUAMUR ARMIS LUCIS
SICUT IN DIE HONESTE
AMBULEMUS
NON IN COMISATIONIBUS
ET EBRIETATIBUS
NON IN CUBILIBUS
ET INPUDICITIIS
NON IN CONTENTIONE
ET AEMULATIONE
SED INDUIMINI DNM IHM XPM
XLV ET CARNIS CURAM NE FECERITIS
IN DESIDERIIS
INFIRMUM AUTEM
IN FIDE ADSUMITE
NON IN DISCEPTATIONIBUS
COGITATIONUM
ALIUS ENIM CREDIT
MANDUCARE OMNIA
QUI AUTEM INFIRMUS EST
HOLUS MANDUCET
IS QUI MANDUCAT NON MANDU
CANTEM NON SPERNAT
ET QUI NON MANDUCAT MANDU
CANTEM NON IUDICET
DS ENIM ILLUM ADSUMPSIT
TU QUIS ES QUI IUDICES
ALIENUM SERUUM
SUO DNO STAT AUT CADIT
STABIT AUTEM
POTENS EST ENIM DS
STATUERE ILLUM
NAM ALIUS IUDICAT DIEM PLUS
INTER DIEM
ALIUS IUDICAT OMNEM DIEM
UNUSQUISQ IN SUO SENSU
ABUNDET
QUI SAPIT DIEM DNO SAPIT

et qui manducat domino
manducat
gratias enim agit deo
et qui non manducat domino
non manducat et gratias
agit deo
xlvii Nemo enim nostrum sibi uiuit
et nemo sibi moritur
siue enim uiuimus domino uiuimus
siue morimur domino morimur
siue ergo uiuimus siue morimur
domini sumus
xlviii In hoc enim xps et mortuus
est et resurrexit
ut et mortuorum et uiuorum
dominetur
tu autem quid iudicas
fratrem tuum in non manducando
aut tu quare spernis fratrem
tuum omnes enim stabimus
ante tribunal di
Scriptum est enim
uiuo ego dicit dns quoniam
mihi flectet omne genu
et omnis lingua confite
bitur deo
itaque unusquisque nostrum
pro se rationem reddet deo
non ergo amplius inuicem
iudicemus
sed hoc iudicate magis
ne ponatis offendiculum
fratri uel scandalum
xlviiii Scio et confido in dno ihu
quia nihil commune
per ipsum
nisi ei qui existimat
quid commune esse
l illi commune est
si enim propter cibum
frater tuus contristatur
iam non secundum caritatem
ambulas
noli cibo tuo illum perdere
pro quo xps mortuus est
non ergo blasphemetur
bonum nostrum
non est regnum di esca et potus
sed iustitia et pax
et gaudium in spu sco
qui enim in hoc seruit xpo
placet deo
et probatus est hominibus
Itaque quae pacis sunt sectemur
et quae aedificationis sunt
in inuicem custodiamus
noli propter escam
destruere opus di
omnia quidem munda sunt
sed malum est homini
qui per offendiculum manducat
bonum est non manducare
carnem et non bibere uinum
neque in quo frater tuus
offenditur aut scandalizatur
aut infirmatur
tu fidem habes penes temet
ipsum habe coram deo
Beatus qui non iudicat
semet ipsum in eo quod probat
qui autem discernit si manduca
uerit damnatus est
quia non ex fide
omne autem quod non est
ex fide peccatum est
debemus autem nos firmiores
inbecillitates infirmorum
sustinere
et non nobis placere
unusquisque uestrum
proximo suo placeat in bonum
ad aedificationem
etenim xps non sibi placuit
sed sicut scriptum est
inproperia inproperantium
tibi ceciderunt super me
Quaecumque enim scripta sunt
ad nostram doctrinam scripta

ut per patientiam et con
solationem scripturarum
spem habeamus
ds autem patientiae et solacii
det uobis idipsum sapere
in alterutrum secundum
ihm xpm
ut unanimes uno ore hono
rificetis dm et patrem
dni nri ihu xpi
propter quod suscipite
inuicem
sicut et xps suscepit uos
in honorem di
dico enim xpm ihm
ministrum fuisse
circumcisionis
propter ueritatem di
ad confirmandas promis
siones patrum
gentes autem super miseri
cordiam honorare dm
sicut scriptum est
propter hoc confitebor
tibi in gentibus
et nomini tuo cantabo
et iterum dicit
laetamini gentes
cum plebe eius
et iterum
laudate omnes gentes dnm
et magnificate eum
omnes populi
et rursum esaias ait
erit radix iesse et qui exurget
regere gentes in eo
gentes sperabunt
ds autem spei repleat uos
omni gaudio et pace in cre
dendo ut abundetis in spe
et uirtute sps sci
certus sum autem fr mei
et ego ipse de uobis
quoniam et ipsi pleni estis

dilectione
repleti omni scientia
ita ut possitis alterutrum
monere
audacius autem scripsi uobis
fr ex parte
tamquam in memoriam
uos reducens
propter gratiam quae data
est mihi a do
ut sim minister xpi ihu
in gentibus
sanctificans euangelium di
ut fiat oblatio gentium
accepta sanctificata
in spu sco
habeo igitur gloriam
in xpo ihu ad dm
non enim audeo aliquid
loqui eorum quae per me
non efficit xps in oboedi
entiam gentium
uerbo et factis
in uirtute signorum et pro
digiorum in uirtute sps sci
ita ut ab hierusalem
per circuitum usque
ad illyricum repleuerim
euangelium xpi
sic autem hoc praedicaui
euangelium
non ubi nominatus est xps
ne super alienum funda
mentum aedificarem
sed sicut scriptum est
quibus non est adnuntiatum
de eo uidebunt
et qui non audierunt
intellegent
propter quod et inpediebar
plurimum uenire ad uos
nunc uero ulterius locum
non habens in his regionib
cupiditatem autem habens

veniendi ad vos ex multis
iam praecedentibus annis
cum in hispaniam proficisci
coepero
spero quod praeteriens
videam vos
et a vobis deducar illuc
si vobis primum ex parte
fruitus fuero
nunc igitur proficiscar
hierusalem ministrare scis
probaverunt enim macedonia
et achaia
conlationem aliquam facere
in pauperes scorum qui
sunt hierusalem
placuit enim eis
et debitores sunt eorum
nam si spiritalium eorum
participes facti sunt gentiles
debent et in carnalibus
ministrare eis
hoc igitur cum consumma
vero et adsignavero eis
fructum hunc
proficiscar per vos in hispaniam
scio autem quoniam
veniens ad vos
in abundantia benedictionis
xpi veniam
obsecro igitur vos fratres
per dnm nm ihm xpm
et per caritatem sps
ut adiuvetis me in orationib
pro me ad dm
ut liberer ab infidelibus
qui sunt in iudaea
et obsequii mei oblatio
accepta fiat in hierusa
lym scis
ut veniam ad vos in gaudio
per volun tatem di
et refrigerer vobiscum
ds autem pacis sit cum omnib
vobis amen
commendo autem vobis
phoeben sororem nostram
quae est in ministerio ecclesiae
quae est cenchris
ut eam suscipiatis in dno
digne scis
et adsistatis ei in quocumque
negotio vestri indiguerit
etenim ipsa quoque adsistit
multis et mihi ipsi
salutate priscam et aquilam
adiutores meos in xpo ihu
qui pro anima mea
suas cervices subposuerunt
quibus non solus ego
gratias ago
sed et cunctae ecclesiae
gentium
et domesticam eorum
ecclesiam
salutate epaenetum
dilectum mihi
qui est primitivus asiae in xpo
salutate mariam
quae multum laboravit
in vobis
salutate andronicum
et iuliam cognatos
et concaptivos meos
qui sunt nobiles in apostolis
qui et ante me fuerunt
in xpo
salutate ampliatum dilec
tissimum mihi in dno
salutate urbanum adiutorem
nostrum in xpo
et stachyn dilectum meum
salutate apellen probum
in xpo
salutate eos qui sunt
ex aristoboli
salutate herodionem
cognatum meum
salutate eos qui sunt ex narcissi

qui sunt in dno
Salutate Tryfenam et Tryfosam
quae laborant in dno
Salutate Persidam carissimam
quae multum laboravit
in dno
Salutate Rufum electum
in dno et matrem eius
et meam
Salutate Asyncritum
Phlegonta Hermen
Patrobam Hermam
et qui cum eis sunt fratres
Salutate Philologum
et Iuliam Nereum
et sororem eius
et Olympiadem et omnes
qui cum eis sanctos
Salutate invicem in osculo sco
Salutant vos omnes
ecclesiae xpi
Rogo autem vos fratres
ut observetis eos qui dissen
siones et offendicula
praeter doctrinam
quam vos didicistis faciunt
et declinate ab illis
huius modi enim xpo dno
nostro non serviunt
sed suo ventri
et per dulces sermones
et benedictiones
seducunt corda innocentium
vestra enim oboedientia
in omnem locum
divulgata est
Gaudeo igitur in vobis
sed volo vos sapientes esse
in bono et simplices in malo
ds autem pacis conterat
satanan sub pedibus vestris
velociter
Gratia dni nri ihu xpi vobiscum
Salutat vos Timotheus
adiutor meus et Lucius
et Iason et Sosipater
cognati mei
Saluto vos ego Tertius qui
scribsi epistulam in dno
Salutat vos Gaius hospes meus
et universae ecclesiae
Salutat Erastus arcarius
civitatis et Quartus frater
ei autem qui potens est vos
vos confirmare iuxta
evangelium meum
et praedicationem ihu xpi
secundum revelationem
mysterii temporibus
aeternis taciti quod nunc
patefactum est
per scripturas prophetarum
secundum praeceptum
aeterni di
ad oboeditionem fidei
in cunctis gentibus
cognito solo sapienti do
per ihm xpm cui honor
in saecula saeculorum

EXP EPIST AD ROMANOS

IN... AD CORINTHIOS ...

CORINTHII SUNT ACHAEI ET HI SIMILITER
AB APOSTOLIS AUDIERUNT VERBUM
VERITATIS ET SUBVERSI MULTIFARIAE
A FALSIS APOSTOLIS QUIDAM A PHILOSOFIAE
VERBOSA ELOQUENTIA ALII A SECTA LEGIS IUDAICAE
INDUCTI HOS REVOCAT APOSTOLUS AD VERAM
ET EVANGELICAM SAPIENTIAM
SCRIBENS EIS AB EPHESO PER TIMO[illegible]

EXP ARGUM

INCIPIUNT BREVES

I De plenitudine divitiarum gratiae
in qua sunt [illegible] corinthii
II De apostolo ad unitatem corinthios
conponente
III De contentione corinthiorum
IIII De verbo crucis quod stultitia sit
pereuntibus salvis vero factis
virtus sit dei
V De perditione sapientiae saeculi
VI De deo eligente stulta mundi istius
saeculi et infirma et ignobilia
ut confundat sapientes et fortia
ut et qui gloriatur in domino glorietur
VII De sapientia mundi et sapientia dei
VIII De bonis futuris quae non dum sunt
[illegible] revelata
VIIII De spu [illegible] per sc[illegible]
X De spu dei et mundi istius spiritu
et de spiritalibus hominibus et animalibus
XI De spiritalibus et carnalibus
et de apostolo lacte corinthiis propinante
XII De aedificio cuiusque doctrinae
et aedificatoribus et doctoribus
et [illegible] opera [illegible] sicut
operatio [illegible]
XIII De scis quod templum sunt di
XIIII De scis quod aliter sapientes esse
non possunt nisi stulti in saeculo
fuerint et de sapientibus saeculi
quod ubi se aestimant sapere ipsi
stultissimi [illegible]
XV De inania iactantiae gloriantes
in homine et quod scis tam prae
sentia quam futura sint donis dei
attributa
XVI De [illegible] dispensationis humanae
et desiderio laudis [illegible]
XVII De vana gloria
XVIII De apostolis mundo huic et angelis
et hominibus [illegible]
et hominibus eorum passionibus
et quod manibus operati fuerint
XVIIII De apostolo in xpo per evangelio
corinthios generante et scis
quod apostolos debeant imitari
XX De apostolo comminante corinthiis
et quod non in sermone sed in virtute
est regnum di
XXI De fornicatione facta inter corinthios
XXII De traditione fornicatoris satanae
XXIII De contagione et pascha
XXIIII De separatione scorum a pravae viven
tibus disciplinam
XXV De fratribus decipientibus
quod fratribus debeant iudicari
et quod sci mundum et angelos
iudicabunt
XXVI De scis quod iniuriam facere non debeant
sed tollerare
XXVII De iniustis quod regnum di
non possidebunt et quod omnia
peccata baptismo gratia diluuntur
XXVIII De pudicitia et resurrectione
XXVIIII De scis quod membra sint xpi
et de fornicatoribus quod
membra sint meretricis
XXX De coniugio [illegible] fornicationis
et quod sci sui non sint sed pretio
[illegible] domini conparati
XXXI De coniugibus et mutua
corporis potestate
XXXII De apostoli continentia
et [illegible]
XXXIII De pudicitiae continentiae
et melius esse nubi quam uri
XXXIIII De coniugibus non separandis
XXXV De eis qui habent coniuges
infideles habentibus
XXXVI De uno quoque ut sic permaneant
quomodo vocatus est
XXXVII De virginibus et viduis et contemptu
praesentium
XXXVIII De nuptiis iteratis
XXXVIIII De sacrificatis simulachro
XL De paulo se apostolum esse
corinthiis protestante et de ceteris
apostolis circumducentibus feminas
De apostolo omnibus bonis se per omnia
[illegible]

XLI De conparatione in stadio currentium
XLIII De apostolo corpus suum credente
et seruituti subdente
XLIIII De baptismo maiorum nostrorum
ignorantium et spiritali esca
et potu et stationibus plurimorum
et peccatis omnibus in deserto
XLV De figuris quae iudaeis uenerint
scripta sunt autem ad correp
tionem nostram
XLVI De periculo nimiae confidentiae
XLVII De eo quod sic temptat deus ut possimus
ut possint omnia sustinere
XLVIII De benedictione panis et calicis
XLVIIII De his quae idolis sacrificantur
quod daemoniis immolentur
et quod omnia liceant sed non
omnia expediant uniuersa
L De libertate edendi omnium
quae in macello uenduntur
LI De conuiuio gentium et profanatis
LII De apostolo omnibus bonis
placente per omnia et quod sic
semper apostolos debeant
imitari
LIII De corinthiis apostoli traditionem
tenentibus
LIIII De eo quod uirorum omnium
caput sit uir mulieris
et dominus christus
LV De omni uiro orante et femina
aut prophetante non uelato
capite uel uelato
LVI De conuentu conuiuio ceterisque
LVII De traditione domini et sanctificatione
panis et calicis
LVIII De accipientibus indigne
eucharistiam
LVIIII De expectatione mutua in com
munione uiuo
LX De spiritalibus et de diuisionibus
donorum et conparatione
corporis atque membrorum
et omnium credentium

ex diuersis condicionibus
unitatem
LXI De excellentia caritatis
et destructione prophetiae
atque linguarum et omnium
quae ex parte sunt cum id quod
perfectum fuerit declaratur
LXII De eminentia prophetiae
et de linguis loquentibus
LXIII De prophetantibus
LXIIII De silentio mulierum in ecclesia
LXV De resurrectione et fine
LXVI De collectis quae in sanctis fiunt
LXVII De apollo
LXVIII De apostolo exortante
corinthios
LXVIIII De domo stephani
LXX De stephano et fortunato
et achaico
LXXI De ecclesiis asiae
et aquila et priscilla
hospitibus pauli
LXXII De apostolo anathematizante
eos qui non credunt
dominum iesum -

EXP CAPITULA

INCIPIT EPISTULA

AD CORINTHIOS

Paulus uocatus apostolus
xpi ihu per uoluntatem dī
et sostenens frater ecclesiae
dī quae est corinthi
sanctificatis in xpo ihu
uocatis scīs
cum omnibus qui inuocant
nomen dnī nī ihu xpi
in omni loco ipsorum
et nostro
gratia uobis et pax a dō
patre nostro et dnō ihu xpo
gratias ago dō meo semper
pro uobis
in gratia dī quae data est
uobis in xpo ihu
quia in omnibus diuites
facti estis in illo
in omni uerbo et in omni
scientia
sicut testimonium xpi
confirmatum in uobis
ita ut nihil uobis desit
in ulla gratia
expectantibus reuelationem
dnī nī ihu xpi
qui et confirmauit uos
usque ad finem sine crimine
in die aduentus dnī nī ihu xpi
fidelis ds per quem uocati
estis in societatem filii eius
ihu xpi dnī nī
II Obsecro autem uos fratres
per nomen dnī nī ihu xpi
ut idipsum dicatis omnes
et non sint in uobis scismata
sitis autem perfecti
in eodem sensu et in
eadem scientia
III Significatum est enim mihi
de uobis fratres mei
ab his qui sunt cloes
quia contentiones
inter uos sunt

hoc autem dico
quod unus quisque uestrum
dicit
ego quidem sum pauli
ego autem apollo
ego uero cephae
ego autem xpi
diuisus est xps
num quid paulus crucifixus
est pro uobis
aut in nomine pauli
baptizati estis
IIII Gratias ago dō quod neminem
uestrum baptizaui
nisi crispum et gaium
ne quis dicat quod in nomine
meo baptizati sitis
baptizaui autem
et stefanae domum
ceterum nescio si quem
alium baptizauerim
non enim misit me xps
baptizare sed euangelizare
non in sapientia uerbi
ut non euacuetur crux xpi
V Verbum enim crucis
pereuntibus quidem
stultitia est
his autem qui salui fiunt
id est nobis uirtus dī est
scriptum est enim
perdam sapientiam
sapientium
et prudentiam prudentium
reprobabo
ubi sapiens ubi scriba
ubi inquisitor huius saeculi
nonne stultam fecit ds
sapientiam huius mundi
nam quia in dī sapientia
non cognouit mundus
per sapientiam dm
placuit dō per stultitiam
praedicationis saluos facere

credentes
quoniam et Iudaei signa
petunt
et Graeci sapientiam
quaerunt
nos autem praedicamus
Xpm crucifixum
Iudaeis quidem scandalum
gentibus autem stultitiam
ipsis autem vocatis Iudaeis
atque Graecis
Xpm Di virtutem
et Di sapientiam
quia quod stultum est Di
sapientius est hominibus
et quod infirmum est Di
fortius est hominibus
VI Videte enim vocationem
vestram fratres
quia non multi sapientes
secundum carnem
non multi potentes
non multi nobiles
sed quae stulta sunt
mundi elegit Ds
ut confundat sapientes
et infirma mundi elegit Ds
ut confundat fortia
et ignobilia mundi et con
temptibilia elegit Ds
et quae non sunt
ut ea quae sunt destrueret
ut non glorietur omnis caro
in conspectu eius
ex ipso autem vos estis
in Xpo Ihu
qui factus est sapientia
nobis a Do
et iustitia et sanctificatio
et redemptio
ut quemadmodum
scriptum est
qui gloriatur in Dno
glorietur

VII Et ego cum venissem
ad vos fratres
veni non per sublimitatem
sermonis aut sapientiae
adnuntians vobis testi
monium Xpi
non enim iudicavi me scire
aliquid inter vos nisi Xpm Ihm
et hunc crucifixum
et ego in infirmitate et timore
et tremore multo fui
apud vos
et sermo meus et praedicatio
mea non in persuasione
sapientiae verbi
sed in ostensione sps
et virtutis
ut fides vestra non sit
in sapientia hominum
sed in virtute Di
Sapientiam autem loquimur
inter perfectos
sapientiam vero
non huius saeculi
neque principum huius saeculi
qui destruuntur
sed loquimur Di sapientiam
in mysterio quae abscon
dita est
quam praedestinavit Ds
ante saecula in gloriam nostram
quam nemo principum
huius saeculi cognovit
si enim cognovissent
numquam Dnm gloriae
crucifixissent
VIII Sed sicut scriptum est
quod oculus non vidit
nec auris audivit nec in cor
hominis ascendit
quae praeparavit Ds
his qui diligunt illum
VIIII Nobis autem revelavit Ds
per spm suum

sps enim omnia scrutatur
etiam profunda di
quis enim scit hominum
quae sint hominis
nisi sps hominis
qui in ipso est
ita et quae di sunt nemo
cognouit nisi sps di
x nos autem non spm huius
mundi accepimus
sed spm qui ex do est
ut sciamus quae a do
donata sunt nobis
quae et loquimur non in
doctis humanae sapien
tiae uerbis
sed in doctrina sps
et uirtutis
spiritalibus spiritalia
conparantes
animalis autem homo
non percipit ea quae sunt sps
stultitia est enim illi
et non potest intellegere
quia spiritaliter examinatur
spiritalis autem iudicat omnia
et ipse a nemine iudicatur
quis enim cognouit sensum
dni qui instruat eum
nos autem sensum xpi
habemus
xi et ego fratres non potui
uobis loqui quasi spiritalibus
sed quasi carnalibus
tamquam in xpo paruulis
lac uobis potum dedi non escam
nondum enim poteratis
sed nec nunc quidem potestis
adhuc enim estis carnales
cum enim sit inter uos
zelus et contentio
nonne carnales estis
et secundum hominem
ambulatis
cum enim quis dicit
ego quidem sum pauli
alius autem ego apollo
nonne homines estis
quid igitur est apollo
quid uero paulus
ministri eius cui credidistis
et unicuique sicut dns dedit
ego plantaui apollo rigauit
sed deus incrementum dedit
itaque neque qui plantat
est aliquid
neque qui rigat
sed qui incrementum dat ds
qui plantat autem et qui
rigat unum sunt
unusquisque autem propriam
mercedem accipiet
secundum suum laborem
xii di enim sumus adiutores
di agricultura estis
di aedificatio estis
secundum gratiam di
quae data est mihi
ut sapiens architectus
fundamentum posui
alius autem superaedificat
unusquisque autem uideat
quomodo superaedificet
fundamentum enim aliut
nemo potest ponere
praeter id quod positum
est quod est xps ihs
siquis autem superaedifi
cat supra fundamentum hoc
aurum argentum
lapides pretiosos
lignum faenum stipulam
uniuscuiusque opus
manifestum erit
dies enim declarabit
quia in igne reuelabitur
et uniuscuiusque opus
quale sit ignis probabit

Si cuius opus manserit
quod superaedificauit
mercedem accipiet
Si cuius opus arserit
detrimentum patietur
ipse autem saluus erit
sic tamen quasi per ignem
XIII Nescitis quia templum di
estis et sps di habitat in uobis
Si quis autem templum di
uiolauerit
disperdet illum ds
templum enim di sanctum est
quod estis uos
XIIII Nemo uos seducat
Si quis uidetur inter uos
sapiens esse in hoc saeculo
stultus fiat ut sit sapiens
Sapientia enim huius mundi
stultitia est apud deum
Scriptum est enim
conprehendam sapientes
in astutia eorum
Et iterum
dns nouit cogitationes hominum
quoniam uanae sunt
XV Itaque nemo glorietur
in hominibus
omnia enim uestra sunt
siue paulus siue apollo
siue cephas siue mundus
siue uita siue mors
siue praesentia siue futura
omnia enim uestra sunt
uos autem xpi
xps autem di
XVI Sic nos existimet homo
ut ministros xpi
et dispensatores mysteriorum di
hic iam quaeritur inter
dispensatores
ut fidelis quis inueniatur
mihi autem pro minimo est
ut a uobis iudicer

aut ab humano die
sed neque ego me ipsum iudico
nihil enim mihi conscius sum
sed non in hoc iustificatus sum
qui autem iudicat me dns est
itaque nolite ante tempus
iudicare
quoadusque ueniat dns
qui et inluminabit
abscondita tenebrarum
et manifestabit consilia
cordium
et tunc laus erit
unicuique a deo
XVII Haec autem fratres trans
figuraui in me et apollo
propter uos
ut in nobis discatis
ne supra quam scriptum est
unus aduersus alterum
infletur pro alio
quis enim te discernit
quid autem habes quod
non accepisti
si autem accepisti
quid gloriaris quasi
non acceperis
iam saturati estis
iam diuites facti estis
sine nobis regnastis
et utinam regnaretis
ut et nos uobiscum regnaremus
XVIII Puto enim nos ds nouissimos
apostolos ostendit
tamquam morti destinatos
quia spectaculum facti sumus
mundo
et angelis et hominibus
nos stulti propter xpm
uos autem prudentes in xpo
nos infirmi
uos autem fortes
uos nobiles
nos autem ignobiles

usque in hanc horam
et esurimus et sitimus
et nudi sumus
et colaphis caedimur
et instabiles sumus
et laboramus operan
tes manibus nostris
maledicimur et benedicimus
persecutionem patimur
et sustinemus
blasphemamur et obsecramus
tamquam purgamenta
huius mundi facti sumus
omnium peripsima
usque adhuc
Non ut confundam uos
haec scribo
Sed ut filios meos carissi
mos moneo
xix Nam si decem milia pedagogorum
habeatis in xpo
sed non multos patres
nam in xpo ihu per euangelium
ego uos genui
Rogo ergo uos imitatores
mei estote
Ideo misi ad uos timotheum
qui est filius meus carissimus
et fidelis in dño
qui uos commoneat
uias meas quae sunt in xpo
sicut ubique in omni
ecclesia doceo
xx Tamquam non uenturus
sim ad uos
sic inflati sunt quidam
ueniam autem cito ad uos
si dns uoluerit
et cognoscam non sermonem
eorum qui inflati sunt
sed uirtutem
non enim in sermone est
regnum di sed in uirtute
Quid uultis in uirga ueniam ad uos
aut in caritate et spu
mansuetudinis
xxi Omnino auditur inter uos
fornicatio
et talis fornicatio qualis
nec inter gentes
ita ut uxorem patris
aliquis habeat
et uos inflati estis
et non magis luctum habuistis
ut tollatur de medio
uestrum qui hoc opus fecit
xxii Ego quidem absens corpore
praesens autem spu
iam iudicaui ut praesens
eum qui sic operatus est
in nomine dñi nostri ihu xpi
congregatis uobis
et meo spu
cum uirtute dñi ihu
tradere huius modi satanae
in interitum carnis
ut sps saluus sit in die dñi ihu
xxiii Non bona gloriatio uestra
nescitis quia modicum
fermentum totam massam
corrumpit
Expurgate uetus fermentum
ut sitis noua conspersio
sicut estis azymi
etenim pascha nostrum
immolatus est xps
itaque epulemur non in
fermento ueteri
neque in fermento malitiae
et nequitiae
sed in azymis sinceritatis
et ueritatis
xxiiii Scripsi uobis in epistula
ne commisceamini fornicariis non utique forni
cariis huius mundi
aut auaris aut rapacibus
aut idolis seruientibus
alioquin debueratis

de hoc mundo exisse
nunc autem scripsi uobis
non conmisceri
si his qui frater nominatur
est fornicator
aut auarus aut idolis seruiens
aut maledicus aut ebriosus
aut rapax cum eiusmodi
nec cibum sumere
quid enim mihi de his qui foris
sunt iudicare
nonne de his qui intus sunt
uos iudicatis
nam eos qui foris sunt
ds iudicabit
auferte malum ex uobis ipsis
xxv Audet aliquis uestrum
habens negotium
aduersus alterum
iudicari apud iniquos
et non apud sanctos
an nescitis quoniam sci
de mundo iudicabunt
et si in uobis iudicabitur
mundus
indigni estis qui de minimis
iudicetis
nescitis quoniam angelos
iudicabimus
quanto magis saecularia
saecularia igitur iudicia
si habueritis
contemptibiles qui sunt
in ecclesia illos constitui
te ad iudicandum
ad uerecundiam uestram dico
sic non est inter uos sapiens
quisquam
qui possit iudicare inter
fratrem suum
sed frater cum fratre
iudicio contendit
et hoc apud infideles
xxvi Iam quidem omnino
delictum est in uobis
quod iudicia habetis inter uos
quare non magis in iuriam
accipitis
quare non magis
fraudem patimini
sed uos iniuriam facitis
et fraudatis et hoc fratribus
xxvii An nescitis quia iniqui
regnum di non possidebunt
nolite errare
neque fornicarii
neque idolis seruientes
neque adulteri
neque molles
neque masculorum
concubitores
neque fures neque auari
neque ebriosi
neque maledici
neque rapaces
regnum di possidebunt
et haec quidam fuistis
sed abluti estis
sed sanctificati estis
sed iustificati estis
in nomine dni ihu xpi
et in spu di nri
xxviii Omnia mihi licent
sed non omnia expediunt
omnia mihi licent
sed ego sub nullius
redigar potestate
esca uentri
et uenter escis
ds autem et hunc et haec
destruet
corpus autem non fornicationi
sed dno et dns corpori
ds uero et dnm suscitauit
et nos suscitauit per
uirtutem suam
xxix Nescitis quoniam corpora
uestra membra xpi sunt

tollens ergo membra Xpi
faciam membra meretricis
Absit. An nescitis quoniam
qui adheret meretrici
unum corpus efficitur
Erunt enim inquid duo
in carne una
qui autem adheret Dno
unus sps est
Fugite fornicationem
XXX Omne enim peccatum
quod cumque fecerit
homo extra corpus est
qui autem fornicatur
in corpus suum peccat
An nescitis quoniam
membra uestra templa
est sps sci qui in uobis est
quem habetis a Do
et non estis uestri
empti enim estis praetio
magno
glorificate et portate Dm
in corpore uestro
XXXI De quibus autem scripsistis
Bonum est homini mulierem
non tangere
propter fornicationem
autem
unus quisq; suam uxorem
habeat
et una quaeque suum uirum
habeat
uxori uir debitum reddat
similiter autem et uxor uiro
mulier sui corporis
potestatem non habeat
sed uir
similiter autem et uir sui
corporis potestatem
non habet sed mulier
Nolite fraudare inuicem
nisi forte ex consensu
ad tempus

ut uacetis orationi
et iterum reuertimini
in idipsum
ne temptet uos satanas
propter incontinentiam
uestram
XXXII Hoc autem dico secundum
indulgentiam
non secundum imperium
uolo autem omnes homines
esse sicut me ipsum
sed unusquisque proprium
habet donum ex Do
alius quidem sic
alius uero sic
XXXIII Dico autem non nuptis
et uiduis
bonum est illis si sic manent
sicut et ego
quod si non se continent nubant
melius est enim nubere
quam uri
XXXIIII His enim qui matrimonio
iuncti sunt praecipio
non ego sed Dns
uxorem a uiro non discedere
quod si discesserit manere
innuptam
aut uiro suo reconciliari
et uir uxorem ne dimittat
Nam ceteris ego dico
non Dns
XXXV Si quis frater uxorem
habet infidelem
et haec consentit
habitare cum illo
non dimittat illam
et si qua mulier habet
uirum infidelem
et hic consentit habitare
cum illa
non dimittat uirum
sanctificatus est enim uir
infidelis in muliere fideli

et sanctificata est mulier
infidelis per uirum fidelē
alioquin filii uestri inmundi
essent
nunc autem scī sunt
quod si infidelis discedit
discedat non est enim
seruituti subiectus
frater aut soror in eiusmodi
in pace autem uocauit nos dš
unde enim scis mulier
si uirum saluum facies
aut unde scis uir si mulierem
saluam facies
nisi unicuique sicut diuisit dš
unumquemque sicut uocauit dš
ita ambulet
et sicut ubique in omnibus
ecclesiis doceo
circumcisus aliquis
uocatus est
non adducat praeputium
in praeputio aliquis
uocatus est
non circumcidatur
circumcisio nihil est
et praeputium nihil est
sed obseruatio mandatorum dī
unusquisque in qua uocatione
uocatus est in ea permaneat
seruus uocatus es
non sit tibi curae
sed et si potes liber fieri
magis utere
qui enim in dno uocatus est
seruus
libertus est dni
similiter qui liber uocatus est
seruus est xpi
praetio empti estis nolite
fieri serui hominum
xxxvi unusquisque in quo uocatus
est fratres in hoc permane
at apud dm

xxxvii De uirginibus autem
praeceptum dni non habeo
consilium autem do tamquam
misericordiam secutus con
secutus a dno ut sim fidelis
existimo ergo bonum esse
propter instantem
necessitatem
quoniam bonum est homini
sic esse
alligatus es uxori noli quae
rere solutionem
solutus es ab uxore
noli quaerere uxorem
si autem acceperis uxorem
non peccas
et si nupserit uirgo non peccauit
tribulationem tamen carnis
habebunt huiusmodi
ego autem uobis parcam
hoc itaque dico fratres
tempus breue est
reliquum est ut qui habent
uxores tamquam non
habentes sint et qui flent
tamquam non flentes
et qui gaudent
tamquam non gaudentes
et qui emunt
tamquam non possidentes
et qui utuntur hoc mundo
tamquam non utantur
praeterit enim figura
huius mundi
uolo autem uos sine
sollicitudine esse
qui sine uxore est sollicitus
est quae dni sunt quomodo
placeat dō
qui autem cum uxore est
sollicitus est quae sunt
huius mundi quomodo
placeat uxori
et diuisus est

et mulier innupta et uirgo
cogitat quae dñi sunt
ut sit sc̄a et corpore et spu
quae autem nupta est
cogitat quae sunt mundi
quomodo placeat uiro
porro hoc ad utilitatem
uestram dico
non ut laqueum uobis
iniciam
sed ad id quod honestum est
et facultatem praebeat
sine inpedimento
dnm obsecrandi
xxxvii Si quis autem turpem se
uideri existimat super
uirgine sua
quod sit superadulta
et ita oportet fieri
quod uult faciat
non peccat si nubat
nam qui statuit in corde
suo firmus
non habens necessitatem
potestatem autem habens
suae uoluntatis
et hoc iudicauit in corde
suo seruare uirginem
suam bene facit
igitur et qui matrimonio
iungit uirginem suam
bene facit
et qui non iungit
melius facit
mulier alligata est quanto
tempore uir eius uiuit
quod si dormierit uir eius
liberata est cui uult nubat
tantum in dño
beatior autem erit si sic permanserit
secundum meum consilium
puto autem quod et ego
spm dī habeo
xxxviii De his autem quae idolis

sacrificantur
Scimus quoniam omnes
scientiam habemus
scientia inflat
caritas uero aedificat
si quis se existimat scire
aliquid nondum cognouit
quemadmodum oporteat
eum scire
si quis autem diligit dm
hic cognitus est ab eo
De escis autem quae idolis
immolantur
Scimus quia nihil est
idolum in mundo
et quod nullus ds nisi unus
nam etsi sunt qui dicantur dii
siue in caelo siue in terra
siquidem sunt dii multi
et domini multi
nobis tamen unus ds et pater
ex quo omnia et nos in illum
et unus dns ihs xps per quem
omnia et nos per ipsum
sed non in omnibus est
scientia
quidam autem conscientia
usque nunc idoli
quasi idolothitum manducant
et conscientia ipsorum
cum sit infirma polluitur
esca autem nos non com
mendat dō
neque si non manducauerimus
deficiemus
neque si manducauerimus
abundabimus
uidete autem ne forte
haec licentia uestra
offendiculum fiat infirmis
si enim quis uiderit eum
qui habet scientiam in idolo
recumbentem
nonne conscientia eius

cum sit infirma aedifica
bitur ad manducandum
idolothyta
et peribit infirmus
in tua scientia
frater propter quem xps
mortuus est
sic autem peccantes in fratres
et percutientes conscientiam
eorum infirmam
in xpo peccatis
quapropter si esca scandalizat
fratrem meum
non manducabo carnem
in aeternum
ne fratrem meum scandalizem
Non sum liber
non sum apostolus
nonne Ihm dnm nostrum vidi
nonne opus meum
vos estis in dno
si aliis non sum apostolus
sed tamen vobis sum
nam signaculum aposto
latus mei vos estis in dno
mea defensio apud eos
qui me interrogant
haec est
numquid non habemus
potestatem manducandi
et bibendi
numquid non habemus
potestatem sororem
mulierem circumducendi
sicut et ceteri apostoli
et fratres dni et cephas
aut solus ego et barnabas
non habemus potestatem
hoc operandi
quis militat suis
stipendiis umquam
quis plantat vineam
et de fructu eius non edit
quis pascet gregem
et de lacte gregis non manducat
numquid secundum hominem
haec dico
an et lex haec non dicit
scriptum est enim
in lege mosi
non alligabis os bovi trituranti
numquid de bubus cura est dō
an propter nos utique dicit
nam propter nos scripta sunt
quoniam debet in spe
qui arat arare
et qui triturat in spe
fructus percipiendi
si nos vobis spiritalia
seminavimus
magnum est si nos carnalia
vestra metamus
si alii potestatis vestrae
participes sunt
non potius nos
sed non usi sumus
hac potestate
sed omnia sustinemus
ne quod offendiculum demus
evangelio xpi
nescitis quoniam qui in
sacrario operantur
quae de sacrario sunt edunt
qui altario deserviunt
cum altario participantur
ita et dns ordinavit
his qui evangelium adnuntiant
de evangelio vivere
ego autem nullo horum
usus sum
non scripsi autem haec
ut ita fiant in me
bonum est enim mihi
magis mori
quam ut gloriam meam
quis evacuet
nam si evangelizavero
non est mihi gloria

NECESSITAS ENIM MIHI INCUMBIT
UAE ENIM MIHI EST SI NON
EUANGELIZAUERO
SI ENIM UOLENS HOC AGO
MERCEDEM HABEO
SI AUTEM INUITUS DISPENSATIO
MIHI CREDITA EST
QUAE EST ERGO MERCES MEA
UT EUANGELIUM PRAEDICANS
SINE SUMPTU PONAM
EUANGELIUM
UT NON ABUTAR POTESTATEM MEA
IN EUANGELIO
XL NAM CUM LIBER ESSEM EX OM
NIBUS OMNIUM ME SERUUM
FECI UT PLURES LUCRIFACEREM
ET FACTUS SUM IUDAEIS
TAMQUAM IUDAEUS
UT IUDAEOS LUCRARER
HIS QUI SUB LEGE SUNT QUASI
SUB LEGE ESSEM CUM IPSE
NON ESSEM SUB LEGE
UT EOS QUI SUB LEGE ERANT
LUCRIFACEREM
HIS QUI SINE LEGE ERANT
TAMQUAM SINE LEGE ESSEM
CUM SINE LEGE DI NON ESSEM
SED IN LEGE ESSEM XPI
UT LUCRIFACEREM EOS
QUI SINE LEGE ERANT
FACTUS SUM INFIRMIS INFIRMUS
UT INFIRMOS LUCRIFACEREM
OMNIBUS OMNIA FACTUS SUM
UT OMNES FACEREM SALUOS
OMNIA AUTEM FACIO PROPTER
EUANGELIUM
UT PARTICEPS EIUS EFFICIAR
XLI NESCITIS QUOD HII QUI IN STADIO
CURRUNT
OMNES QUIDEM CURRUNT
SED UNUS ACCIPIT BRABIUM
SIC CURRITE UT CONPREHENDATIS
OMNIS AUTEM QUI IN AGONE
CONTENDIT AB OMNIB(US) SE ABSTINET

ET ILLI QUIDEM UT CORRUPTIBILEM
CORONAM ACCIPIANT
NOS AUTEM INCORRUPTAM
XLII EGO IGITUR SIC CURRO
NON QUASI IN INCERTUM
SIC PUGNO NON QUASI
AEREM UERBERANS
SED CASTIGO CORPUS MEUM
ET IN SERUITUTEM REDIGO
NE FORTE CUM ALIIS PRAEDICAUERIM
IPSE REPROBUS EFFICIAR
XLIII NOLO ENIM UOS IGNORARE FF
QUONIAM PATRES NOSTRI
OMNES SUB NUBE FUERUNT
ET OMNES MARE TRANSIERUNT
ET OMNES IN MOSE BAPTIZATI SUNT
IN NUBE ET IN MARI
ET OMNES EANDEM ESCAM
SPIRITALEM MANDUCAUERUNT
ET OMNES EUNDEM POTUM
SPIRITALEM BIBERUNT
BIBEBANT AUTEM DE SPIRITALI
CONSEQUENTI EOS PETRA
PETRA AUTEM ERAT XPS
SED NON IN PLURIBUS EORUM
BENEPLACITUM EST DO
NAM PROSTRATI SUNT IN DESERTO
XLIIII HAEC AUTEM IN FIGURA FACTA SUNT NRI
UT NON SIMUS CONCUPISCENTES
MALORUM SICUT ET ILLI CONCUPIERUNT
NEQUE IDOLOLATRAE EFFICIAMINI
SICUT QUIDAM EX IPSIS
QUEMADMODUM SCRIPTUM EST
SEDIT POPULUS MANDUCARE
ET BIBERE ET SURREXERUNT
LUDERE
NEQUE FORNICEMUR SICUT QUIDAM
EX IPSIS FORNICATI SUNT
ET CECIDERUNT UNA DIE XXIII
NEQUE TEMPTEMUS XPM
SICUT QUIDAM EORUM TEMPTA
UERUNT ET A SERPENTIBUS
PERIERUNT
NEQUE MURMURAUERITIS

sicut quidam eorum
murmuraverunt
et perierunt ab exterminatore
xlvi Haec autem omnia in figura
contingebant illis
scripta sunt autem ad cor
reptionem nostram
in quos fines saeculorum
devenerunt
Itaque qui se existimat stare
videat ne cadat
Temptatio vos non adpre
hendat nisi humana
xlvii Fidelis autem deus est qui pa
tietur vos temptari super id
quod potestis
sed faciet cum temptatione
etiam proventum ut pos
sitis sustinere
Propter quod carissimi mihi
fugite ab idolorum cultura
xlviii Ut prudentibus loquor
vos iudicate quod dico
Calix benedictionis
cui benedicimus
nonne communicatio
sanguinis xpi est
et panis quem frangimus
nonne participatio
corporis dni est
quoniam unus panis
unum corpus multi sumus
omnes qui de uno pane
participamur
xlviiii Videte Israhel secundum carne
nonne qui edunt hostias
participes sunt altaris
Quid ergo dico
quod idolis immolatum
sit aliquid
aut quod idolum sit aliquid
sed quae immolant gentes
daemoniis immolant
et non deo

Nolo autem vos socios
fieri daemoniorum
non potestis calicem dni
bibere et calicem daemoniorum
non potestis mensae dni
participes esse
et mensae daemoniorum
an aemulamur dnm
numquid fortiores illo sumus
omnia licent
sed non omnia expediunt
omnia licent
sed non omnia aedificant
nemo quod suum est quaerat
sed quod alterius
omne quod in macello venit
manducate nihil interrogantes
propter conscientiam
dni est terra et plenitudo eius
si quis vocat vos infidelium
et vultis ire
omne quod vobis adponitur
manducate
nihil interrogantes propter
conscientiam
si quis autem dixerit hoc
immolaticium est idolis
nolite manducare propter
illum qui indicavit
et propter conscientiam
conscientiam autem dico
non tuam sed alterius
ut quid enim libertas mea
iudicatur ab alia conscientia
si ego cum gratia participo
quid blasphemor pro eo
quod gratias ago
lii Siue ergo manducatis
siue bibitis vel aliud quid facitis
omnia in gloriam di facite
sine offensione estote
iudaeis et gentibus et ecclesiae di
sicut et ego per omnia
omnibus placeo

NON QUAERENS QUOD MIHI
UTILE EST
SED QUOD MULTIS UT SALVI FIANT
IMITATORES MEI ESTOTE
SICUT ET EGO XPI
LAUDO AUTEM VOS FF QUOD OMNIA
MEI MEMORES ESTIS
ET SICUT TRADIDI VOBIS
PRAECEPTA MEA TENETIS
VOLO AUTEM VOS SCIRE QUOD
OMNIS VIRI CAPUT XPS EST
CAPUT AUTEM MULIERIS VIR
CAPUT VERO XPI DS
OMNIS VIR ORANS AUT PROPHE
TANS VELATO CAPITE
DETURPAT CAPUT SUUM
OMNIS AUTEM MULIER ORANS
AUT PROPHETANS NON
VELATO CAPITE
DETURPAT CAPUT SUUM
UNUM EST ENIM ATQUE
SI DECALVETUR
NAM SI NON VELATUR MULIER
ET TONDEATUR
SI VERO TURPE EST MULIERI
TONDERI AUT DECALVARI
VELET CAPUT SUUM
VIR QUIDEM NON DEBET VELARE
CAPUT QUONIAM IMAGO
ET GLORIA EST DI
MULIER AUTEM GLORIA VIRI EST
NON ENIM VIR EX MULIERE EST
SED MULIER EX VIRO
ETENIM NON EST CREATUS VIR
PROPTER MULIEREM
SED MULIER PROPTER VIRUM
IDEO DEBET MULIER POTESTATE
HABERE SUPRA CAPUT
PROPTER ANGELOS
VERUM TAMEN NEQUE VIR
SINE MULIERE
NEQUE MULIER SINE VIRO IN DNO
NAM SICUT MULIER DE VIRO
ITA ET VIR PER MULIEREM
OMNIA AUTEM EX DO
VOS AUTEM IUDICATE
DECET MULIEREM NON VELATAM
ORARE DM
NEC IPSA NATURA DOCET VOS
QUOD VIR QUIDEM SI COMAM
NUTRIAT IGNOMINIA EST ILLI
MULIER VERO SI COMAM
NUTRIAT GLORIA EST ILLI
QUONIAM CAPILLI PRO VELAMINE
EI DATI SUNT
SI QUIS AUTEM VIDETUR
CONTENTIOSUS ESSE
NOS TALEM CONSUETUDINEM
NON HABEMUS
NEQUE ECCLESIA DI
HOC AUTEM PRAECIPIO
NON LAUDANS
QUOD NON IN MELIUS
SED IN DETERIUS CONVENITIS
PRIMUM QUIDEM CONVENIENTIB
VOBIS IN ECCLESIA
AUDIO SCISSURAS ESSE
ET EX PARTE CREDO
NAM OPORTET ET HERESES ESSE
UT ET QUI PROBATI SUNT MANI
FESTI FIANT IN VOBIS
CONVENIENTIBUS ERGO
VOBIS IN UNUM
IAM NON EST DOMINICAM
CENAM MANDUCARE
UNUSQUISQUE ENIM SUAM
CENAM PRAESUMIT
AD MANDUCANDUM
ET ALIUS QUIDEM ESURIT
ALIUS AUTEM EBRIUS EST
NUMQUID DOMOS NON HABETIS
AD MANDUCANDUM
ET BIBENDUM
AUT ECCLESIAM DI CONTEMNITIS
ET CONFUNDITIS EOS
QUI NON HABENT
QUID DICAM VOBIS LAUDO VOS
IN HOC NON LAUDO

lvi Ego enim accepi a dno
quod et tradidi vobis
quoniam dns ihs in qua
nocte tradebatur
accepit panem et gratias
agens fregit et dixit
hoc est corpus meum
pro vobis tradetur
hoc facite in meam com
memorationem
similiter et calicem post
quam cenavit dicens
hic calix novum testamentu
est in meo sanguine
hoc facite quotienscumque
bibetis in meam comme
morationem
Quotienscumque enim
manducabitis panem hunc
et calicem bibetis
mortem dni adnuntiatis
donec veniat
lvii Itaque quicumque mandu
caverit panem
vel biberit calicem dni
indigne
Reus erit corporis
et sanguinis dni
Probet autem se ipsum homo
et sic de pane illo edat
et de calice bibat
qui enim manducat et bibit
indigne
iudicium sibi manducat et bibit
non diiudicans corpus dni
ideo inter vos multi infirmi
et inbecilles sunt
et dormiunt multi
quod si nos met ipsos
diiudicaremus
non utique iudicaremur
dum iudicamur autem
a dno corripimur
ut non cum hoc mundo damne
mur
lviii Itaque fratres mei cum con
venitis ad manducandum
invicem expectate
si quis esurit domi manducet
ut non in iudicium conveniatis
cetera autem cum venero
disponam
lx De spiritalibus autem nolo
vos ignorare fratres
scitis quoniam cum gentes
essetis ad simulacra muta
prout ducebamini euntes
ideo notum vobis facio
quod nemo in spu di
loquens
dicit anathema ihu
et nemo potest dicere
dns ihs nisi in spu sco
divisiones vero gratiarum
sunt idem autem sps
et divisiones ministrati
onum sunt
idem autem dns
et divisiones operationum sunt
idem vero ds
qui operatur omnia in omnib
unicuique autem datur
manifestatio sps ad utilitatem
alii quidem per spm datur
sermo sapientiae
alii autem sermo scientiae
secundum eundem spm
alteri fides in eodem spu
alii gratia sanitatum in uno spu
alii operatio virtutum
alii prophetia
alii discretio spirituum
alii genera linguarum
alii interpretatio sermonum
haec autem omnia operatur
unus atque idem sps
dividens singulis prout vult
Sicut enim corpus unum est
et membra habet multa

OMNIA AUTEM MEMBRA COR
PORIS CUM SINT MULTA
UNUM CORPUS SUNT
ITA ET XPS
ETENIM IN UNO SPU OMNES
NOS IN UNUM CORPUS
BAPTIZATI SUMUS
SIUE IUDAEI SIUE GENTILES
SIUE SERUI SIUE LIBERI
ET OMNES UNUM SPM POTATI
SUMUS
NAM ET CORPUS NON EST UNUM
MEMBRUM SED MULTA
SI DIXERIT PES QUONIAM
NON SUM MANUS NON SUM
DE CORPORE NON IDEO
NON EST DE CORPORE
SI DIXERIT AURIS QUIA NON SUM
OCULUS NON SUM DE CORPORE
NON IDEO NON EST DE CORPORE
SI TOTUM CORPUS OCULUS
UBI AUDITUS
SI TOTUM AUDITUS
UBI ODORATUS
NUNC AUTEM POSUIT DS MEMBRA
UNUMQUODQUE EORUM
IN CORPORE SICUT UOLUIT
QUOD SI ESSENT OMNIA
UNUM MEMBRUM UBI CORPUS
NUNC AUTEM MULTA QUIDEM
MEMBRA UNUM AUTEM CORPUS
NON POTEST AUTEM DICERE
OCULUS MANUI
OPERA TUA NON INDIGEO
AUT ITERUM CAPUT PEDIBUS
NON ESTIS MIHI NECESSARII
SED MULTO MAGIS QUAE UIDEN
TUR MEMBRA CORPORIS
INFIRMIORA ESSE NECESSARIORA SUNT LXI
ET QUAE PUTAMUS IGNOBILIORA
MEMBRA ESSE CORPORIS
HIS HONOREM ABUNDANTIORE
CIRCUMDAMUS
ET QUAE INHONESTA SUNT NOSTRA
ABUNDANTIOREM HONESTATE
HABENT
HONESTA AUTEM NOSTRA
NULLIUS EGENT
SED DS TEMPERAUIT CORPUS
EI CUI DEERAT ABUNDANTIORE
TRIBUENDO HONOREM
UT NON SIT SCHISMA IN CORPORE
SED ID IPSUM PRO INUICEM
SOLLICITA SINT MEMBRA
ET SIQUID PATITUR UNUM
MEMBRUM
CONPATIUNTUR OMNIA MEMBRA
SIUE GLORIATUR UNUM MEMBRU
CONGAUDENT OMNIA MEMBRA
UOS AUTEM ESTIS CORPUS XPI
ET MEMBRA DE MEMBRO
ET QUOSDAM QUIDEM POSUIT
DS IN ECCLESIA
PRIMUM APOSTOLOS
SECUNDO PROPHETAS
TERTIO DOCTORES
DEINDE UIRTUTES
EXINDE GRATIAS CURATIONUM
OPITULATIONES
GUBERNATIONES
GENERA LINGUARUM
NUMQUID OMNES APOSTOLI
NUMQUID OMNES PROPHETAE
NUMQUID OMNES DOCTORES
NUMQUID OMNES UIRTUTES
NUMQUID OMNES GRATIAM
HABENT CURATIONUM
NUMQUID OMNES LINGUIS
LOQUUNTUR
NUMQUID OMNES INTERPRETANTUR
AEMULAMINI AUTEM CHARIS
MATA MAIORA
ET ADHUC EXCELLENTIOREM
UIAM UOBIS DEMONSTRO
SI LINGUIS HOMINUM LOQUAR
ET ANGELORUM
CARITATEM AUTEM NON HABEAM
FACTUS SUM UELUT AES SONANS

aut cymbalum tinniens
et si habuero prophetiam
et noverim mysteria omnia
et omnem scientiam
et habuero omnem fidem
ita ut montes transferam
caritatem autem non habuero
nihil sum et si distribuero
in cibos pauperum
omnes facultates meas
et si tradidero corpus meum
ut ardeam
caritatem autem non habuero
nihil mihi prodest
caritas patiens est
benigna est
caritas non aemulatur
non agit perperam
non inflatur
non est ambitiosa
non quaerit quae sua sunt
non inritatur
non cogitat malum
non gaudet super iniquitatem
congaudet autem veritati
omnia suffert
omnia credit
omnia sperat
omnia sustinet
caritas numquam excidit
sive prophetiae evacuabuntur
sive linguae cessabunt
sive scientia destruetur
ex parte enim cognoscimus
et ex parte prophetamus
cum autem venerit
quod perfectum est
evacuabitur quod ex parte est
cum essem parvulus
loquebar ut parvulus
sapiebam ut parvulus
cogitabam ut parvulus
quando factus sum vir
evacuavi quae erant parvuli

videmus nunc per speculum
in aenigmate
tunc autem facie ad faciem
nunc cognosco ex parte
tunc autem cognoscam
sicut et cognitus sum
nunc autem manet
fides spes caritas
tria haec
maior autem his est caritas
LXII Sectamini caritatem
aemulamini spiritalia
magis autem ut prophetetis
qui enim loquitur lingua
non hominibus loquitur
sed Deo nemo enim audit
spiritu autem loquitur
mysteria
nam qui prophetat
hominibus loquitur aedifica-
tionem et exhortationem
et consolationes
qui loquitur lingua
semet ipsum aedificat
qui autem prophetat
ecclesiam aedificat
volo autem omnes vos
linguis loqui
magis autem prophetare
nam maior est qui prophetat
quam qui loquitur linguis
nisi forte ut interpretetur
ut ecclesia aedificationem
accipiat
nunc autem fratres
si venero ad vos linguis
loquens
quid vobis prodero
nisi vobis loquar
aut in revelatione
aut scientia
aut prophetia
aut in doctrina tamen
quae sine anima sunt vocem dantia

SIUE TIBIA SIUE CITHARA
NISI DISTINCTIONEM
SONITUUM DEDERINT
QUOMODO SCIETUR QUOD
CANITUR AUT QUOD CITHA-
RIZATUR
ETENIM SI INCERTAM UOCEM
DET TUBA
QUIS PARAUIT SE AD BELLUM
ITA ET UOS
PER LINGUAM NISI MANIFES-
TUM SERMONEM DEDERITIS
QUOMODO SCIETUR ID QUOD
DICITUR ERITIS ENIM
IN AERE LOQUENTES
TAM MULTA UT PUTA GENERA
LINGUARUM SUNT IN MUNDO
ET NIHIL SINE UOCE EST
SI ERGO NESCIERO UIRTUTEM
UOCIS ERO EI CUI LOQUOR
BARBARUS
ET QUI LOQUITUR MIHI BARBARUS
SIC ET UOS
QUONIAM AEMULATORES
ESTIS SPIRITUUM
AD AEDIFICATIONEM ECCLESIAE
QUAERITE UT ABUNDETIS
ET IDEO QUI LOQUITUR LINGUA
ORET UT INTERPRETETUR
NAM SI OREM LINGUA
SPS MEUS ORAT
MENS AUTEM MEA SINE
FRUCTU EST
QUID ERGO EST
ORABO SPU ORABO ET MENTE
PSALLA SPU PSALLAM ET MENTE
CETERUM SI BENEDIXERIS SPU
QUIS SUPPLET LOCUM IDIOTAE
QUOMODO DICET AMEN SU-
PER TUAM BENEDICTIONEM
QUONIAM QUID DICAS NESCIT
NAM TU QUIDEM BENE
GRATIAS AGIS
SED ALTER NON AEDIFICATUR

GRATIAS AGO DO QUOD OMNIU
UESTRUM LINGUA LOQUOR
SED IN ECCLESIA UOLO QUINQUE
UERBA SENSU MEO LOQUI
UT ET ALIOS INSTRUAM
QUAM DECEM MILIA
UERBORUM IN LINGUA
FRATRES NOLITE PUERI EFFICI
SENSIBUS
SED MALITIA PARUULI ESTOTE
SENSIBUS AUTEM PERFECTI
ESTOTE
IN LEGE SCRIPTUM EST
QUONIAM IN ALIIS LINGUIS
ET LABIIS ALIIS LOQUAR
POPULO HUIC
ET NEC SIC EXAUDIENT ME
DICIT DNS
ITAQUE LINGUAE IN SUNT SIGNUM
NON FIDELIBUS
SED INFIDELIBUS
PROPHETIAE AUTEM
NON INFIDELIBUS
SED FIDELIBUS
SI ERGO CONUENIAT UNIUERSA
ECCLESIA IN UNUM
ET OMNES LINGUIS LOQUANTUR
INTRENT AUTEM ET IDIOTAE
AUT INFIDELES
NONNE DICENT QUOD INSANITIS
SI AUTEM OMNES PROPHETENT
INTRET AUTEM QUIS INFIDELIS
UEL IDIOTA
CONUINCITUR AB OMNIBUS
DIIUDICATUR AB OMNIBUS
OCCULTA CORDIS EIUS
MANIFESTA FIUNT
ET ITA CADENS IN FACIEM
ADORAUIT DM
PRONUNTIANS QUOD UERE
DS IN UOBIS SIT
QUID ERGO EST FRATRES
CUM CONUENITIS
UNUSQUISQUE UESTRUM

psalmum habet
doctrinam habet
apocalypsin habet
linguam habet
interpretationem habet
omnia ad aedificationem fiant
sive lingua quis loquitur
secundum duos
aut ut multum tres
et per partes
et unus interpretetur
si autem non fuerit interpres
taceat in ecclesia
sibi autem loquatur et deo
LIII Prophetae duo aut tres dicant
et ceteri diiudicent
quod si alii revelatum fuerit
sedenti prior taceat
potestis enim omnes
per singulos prophetare
ut omnes discant et omnes
exhortentur
et spiritus prophetarum
prophetis subiecti sunt
non enim est dissensionis
deus sed pacis
sicut in omnibus ecclesiis
sanctorum
LIIII Mulieres in ecclesiis taceant
non enim permittitur
eis loqui sed subditas esse
sicut et lex dicit
si quid autem volunt discere
domi viros suos interrogent
turpe est enim mulieri
loqui in ecclesia
an a vobis verbum di
processit
aut in vos solos pervenit
si quis videtur propheta
esse aut spiritalis
cognoscat quae scribo vobis
quia dni sunt mandata
si quis autem ignorat ignorabitur

itaque fratres aemulamini
prophetare
et loqui linguis nolite
prohibere
omnia autem honeste et se-
cundum ordinem fiant
Notum autem vobis facio fr
evangelium quod prae-
dicavi vobis
quod et accepistis
in quo et statis
per quod et salvamini
qua ratione praedicaverim
vobis si tenetis nisi si frustra
credidistis
LV Tradidi enim vobis in primis
quod et accepi
quoniam xps mortuus est
pro peccatis nostris
secundum scripturas
et quia sepultus est
et quia surrexit tertia die
secundum scripturas
et quia visus est Cephae
et post haec undecim
deinde visus est plus quam
quingentis fratribus
simul ex quibus multi
manent usque adhuc
quidam autem dormierunt
deinde visus est Iacobo
deinde apostolis omnibus
novissime autem omnium
tamquam abortivo
visus est et mihi
ego enim sum minimus
apostolorum
qui non sum dignus vocari
apostolus
quoniam persecutus sum
ecclesiam di
gratia autem di sum
id quod sum
et gratia eius in me vacua non fuit

SED ABUNDANTIUS ILLIS OMNIBUS
LABORAUI
NON EGO AUTEM
SED GRATIA DEI MECUM
SIUE ENIM EGO SIUE ILLI
SIC PRAEDICAMUS
ET SIC CREDIDISTIS
SI AUTEM XPS PRAEDICATUR
QUOD RESURREXIT A MORTUIS
QUOMODO QUIDAM DICUNT
IN UOBIS QUONIAM RESURRECTIO
MORTUORUM NON EST
SI AUTEM RESURRECTIO
MORTUORUM NON EST
NEQUE XPS RESURREXIT
SI AUTEM XPS RESURREXIT
INANIS ERGO EST PRAEDICATIO
NOSTRA
INANIS ERGO EST ET FIDES UESTRA
INUENIMUR AUTEM ET FALSI
TESTES DI
QUONIAM TESTIMONIUM
DIXIMUS ADUERSUS DM
QUOD SUSCITAUERIT XPM
QUEM NON SUSCITAUIT
SI MORTUI NON RESURGUNT
NEQUE XPS RESURREXIT
QUOD SI XPS NON RESURREXIT
UANA EST FIDES UESTRA
ADHUC ENIM ESTIS IN PECCATIS UESTRIS
ERGO ET QUI DORMIERUNT
IN XPO PERIERUNT
SI IN HAC UITA TANTUM IN XPO
SPERANTES SUMUS
MISERABILIORES SUMUS
OMNIBUS HOMINIBUS
NUNC AUTEM XPS RESURREXIT
A MORTUIS
PRIMITIAE DORMIENTIUM
QUONIAM ENIM PER HOMINEM
MORS
ET PER HOMINEM RESURRECTIO
MORTUORUM
ET SICUT IN ADAM OMNES MORIUN
TUR

ITA ET IN XPO OMNES UIUIFICA NTUR
UNUSQUISQUE AUTEM IN SUO
ORDINE PRIMITIAE XPS
DEINDE HI QUI SUNT XPI
IN ADUENTU EIUS
DEINDE FINIS
CUM TRADIDERIT REGNUM DO
ET PATRI CUM EUACUAUERIT
OMNEM PRINCIPATUM ET POTES
TATEM ET UIRTUTEM
OPORTET AUTEM ILLUM REGNARE
DONEC PONAT INIMICOS
SUB PEDIBUS EIUS
NOUISSIMA AUTEM INIMICA
DESTRUETUR MORS
OMNIA ENIM SUBIECIT SUB PEDIB
EIUS CUM AUTEM DICAT
OMNIA SUBIECTA SUNT EI
SINE DUBIO PRAETER EUM
QUI SUBIECIT ILLI OMNIA
CUM AUTEM SUBIECTA FUERINT
ILLI OMNIA
TUNC IPSE FILIUS SUBIECTUS
ERIT ILLI QUI SIBI SUBIECIT
OMNIA
UT SIT DS OMNIA IN OMNIBUS
ALIOQUIN QUID FACIENT
QUI BAPTIZANTUR PRO
MORTUIS
SI OMNINO MORTUI NON RESURGUNT
UT QUID ET BAPTIZANTUR
PRO ILLIS
UT QUID ET NOS PERICLITAMUR
OMNI HORA
COTIDIE MORIOR PROPTER
UESTRAM GLORIAM FRATRES
QUAM HABEO IN XPO IHU DNO NO
SI SECUNDUM HOMINEM
AD BESTIAS PUGNAUI EPHESI
QUID MIHI PRODEST SI MORTUI
NON RESURGUNT
MANDUCEMUS ET BIBAMUS
CRAS ENIM MORIEMUR
NOLITE SEDUCI

CORRUMPUNT MORES BONOS
CONLOQUIA MALA
EUIGILATE IUSTE ET NOLITE
PECCARE
IGNORANTIAM ENIM DEI
QUIDAM HABENT
AD REUERENTIAM UOBIS LOQUOR
SED DICET ALIQUIS
QUOMODO RESURGUNT MORTUI
QUALI AUTEM CORPORE UENIUNT
INSIPIENS TU QUOD SEMINAS NON
UIUIFICATUR NISI PRIUS MORIATUR
ET QUOD SEMINAS
NON CORPUS QUOD FUTURUM
EST SEMINAS
SED NUDUM GRANUM UT PUTA
TRITICI AUT ALICUIUS CETERORUM
DS AUTEM DAT ILLI CORPUS
SICUT UOLUIT ET UNICUIQUE
SEMINUM PROPRIUM CORPUS
NON OMNIS CARO EADEM CARO
SED ALIA HOMINUM
ALIA PECORUM
ALIA CARO UOLUCRUM
ALIA AUTEM PISCIUM
ET CORPORA CAELESTIA
ET CORPORA TERRESTRIA
SED ALIA QUIDEM CAELESTIUM
GLORIA
ALIA AUTEM TERRESTRIUM
ALIA CLARITAS SOLIS
ALIA CLARITAS LUNAE
ALIA CLARITAS STELLARUM
STELLA ENIM AB STELLA
DIFFERT IN CLARITATE
SIC ET RESURRECTIO MORTUORUM
SEMINATUR IN CORRUPTIONE
SURGET IN INCORRUPTIONE
SEMINATUR IN IGNOBILITATE
SURGET IN GLORIA
SEMINATUR IN INFIRMITATE
SURGET IN UIRTUTE
SEMINATUR CORPUS ANIMALE
SURGIT CORPUS SPIRITALE

SI EST CORPUS ANIMALE
EST ET SPIRITALE
SIC ET SCRIPTUM EST
FACTUS EST PRIMUS HOMO ADAM
IN ANIMAM UIUENTEM
NOUISSIMUS ADAM IN SPIRITUM
UIUIFICANTEM
SED PRIUS NON QUOD SPIRITALE EST
SED QUOD ANIMALE EST
DEINDE QUOD SPIRITALE
PRIMUS HOMO DE TERRA
TERRENUS
SECUNDUS HOMO DE CAELO CAELESTIS
QUALIS TERRENUS
TALES ET TERRENI
ET QUALIS CAELESTIS
TALES ET CAELESTES
IGITUR SICUT PORTAUIMUS
IMAGINEM TERRENI
PORTEMUS ET IMAGINEM
CAELESTIS
HOC AUTEM DICO FRATRES
QUONIAM CARO ET SANGUIS REGNU
DI POSSIDERE NON POSSUNT
NEQUE CORRUPTIO INCORRUPTE
LAM POSSIDEBIT
ECCE MYSTERIUM UOBIS DICO
OMNES QUIDEM RESURGIMUS
SED NON OMNES INMUTABIMUR
IN MOMENTO IN ICTU OCULI
IN NOUISSIMA TUBA CANET ENIM
ET MORTUI RESURGENT
INCORRUPTI
ET NOS INMUTABIMUR
OPORTET ENIM CORRUPTIBILE
HOC INDUERE INCORRUPTELAM
ET MORTALE HOC INDUERE
INMORTALITATEM
CUM AUTEM MORTALE HOC
INDUERIT INMORTALITATEM
TUNC FIET SERMO
QUI SCRIPTUS EST
ABSORTA EST MORS IN UICTORIA
UBI EST MORS UICTORIA TUA

ubi est mors stimulus tuus
Stimulus autem mortis
peccatum est
uirtus uero peccati lex
Do autem gratias qui dedit
nobis uictoriam per dnm
nm ihm xpm
Itaque fratres mei dilecti
stabiles estote et inmobiles
abundantes in opera dni semper
scientes quod labor uester
non est inanis in dno
lxvi De collectis autem quae fiunt
in scis sicut ordinaui
ecclesiis galatiae
ita et uos facite
per unam sabbati unusquisque
uestrum apud se ponat
recondens quod ei placuerit
ut non cum uenero tunc
collectae fiant
Cum autem praesens fuero
quos probaueritis per epis
tulas hos mittam perferre
gratiam uestram in hierusalem
quod si dignum fuerit ut et ego
eam mecum ibunt
Ueniam autem ad uos cum
macedoniam pertransiero
nam macedoniam pertransibo
apud uos forsitan manebo
uel etiam hiemabo
et uos me deducatis
quocumque iero
Nolo enim uos modo
in transitu uidere
spero enim me aliquantum
temporis manere apud uos
si dns permiserit
permanebo autem ephesi
usque ad pentecosten
ostium enim mihi apertum
est magnum et euidens
et aduersarii multi

Si autem uenerit timotheus
uidete ut sine timore sit
apud uos opus enim dni
operatur sicut et ego
Ne quis ergo illum spernat
deducite autem illum in pace
ut ueniat ad me
expecto enim illum cum fratribus
lxvi De apollo autem fratre
multum rogaui eum ut ueniret
ad uos cum fratribus
et utique non fuit uoluntas
ut nunc ueniret
ueniet autem cum ei uacuum fuerit
lxviii Uigilate state in fide
uiriliter agite et confortamini
omnia uestra in caritate fiant
lxviiii Obsecro autem uos fratres
nostis domum stephanae
et fortunati
quoniam sunt primitiae achaiae
et in ministerium scorum
ordinauerunt se ipsos
ut et uos subditi sitis eiusmodi
et omni cooperanti et laboranti
lxx Gaudeo autem in praesentia
stephanae et fortunati et achaici
quoniam id quod uobis deerat
ipsi suppleuerunt
Refecerunt enim et meum
spm et uestrum
cognoscite ergo qui eiusmodi sunt
lxxi Salutant uos ecclesiae asiae
salutant uos in dno multum
aquila et prisca
cum domestica sua ecclesia
salutant uos fratres omnes
salutate inuicem in osculo sco
salutatio mea manu pauli
Si quis non amat dnm ihm xpm
sit anathema maranatha
Gratia dni ihu uobiscum
caritas mea cum omnibus
uobis in xpo ihu amen

INC P[ROLOGUS] AD CORINTH[IOS] II

Post actam paenitentiam consolatoriam scribit eis a Troade et conlaudans hortatur ad meliora.

INCIPIUNT CAPIT[ULA] AD COR[INTHIOS] SEC[UNDAM]

I De passionibus et consolationibus
II De tribulatione ingenti Pauli
ceterorum qui et in Asia et necdum
in se [fiduci]am habere desci sed in deo
III De conscientia gloriatione sed in deo dni
IIII De apostolo dno testante quod ad
ventum suum Corinthus
parcendo distulit
V De differentiae et apostoli obiurgan
tis peccandi paenitentiae
VI De scis quod sint saluti odor vitae
in vitam pereuntibus vero odor
mortis in mortem et de adulterantibus
verbum di
VII De [epist]olis commendaticiis
VIII De duobus testamentis et utrique
dust ... et quod ubi est sps dni
ibi est et libertas
VIIII De expoliantibus in astutia
et adulterantibus verbum di
X De deo istius saeculi sensum infidelium
excaecantem et de dno xpo
quod imago est di
XI De passionibus et tolerantia
passionum et gloria
XII De dissolutione terreni corporis
ac praesentis et aedificatione
ex do quae est sempiterna in caelis
XIII De peregrinatione secundum quod peregri
nantur in corpore et praesentia
apud dnm cum ex eunt corpore
de manifestatione omnium
ante tribunal xpi ihu dni
XIIII De apostolo suadente hominibus
XV De eis qui in facie et non in corde gloriantur
XVI De abolitione veterum et re novatio
ne creaturae et reconciliatione
nostra ad dm per dnm nm ihm xpm
XVII De passionibus et laboribus apostoli
et in omnium temperamento
XVIII De separatione fidelium ab infidelibus
et quod omnes sci templum sint di
XVIIII De integritate apostoli
XX De tribulatione Pauli et consolatione
in Macedonia et consolatione
et adventu Titi et Corinthiorum
emendatione veniente et tristitia
secundum dm et tristitia saeculi
XXI De ministerio quod fit in scis
XXII De collatione Corinthiorum
et aequalitate prout quisque
habuit et de eo ministerio
quod fit in scis
XXIII De armis carnalibus et spiritalibus
et apostoli potestate et de his qui
se ipsos commendare conantur
XXIIII De apostolo Corinthos virgini
conparante et timente ne sicut
ad modum serpens Evam seduxit
fallerentur
XXV De infirmitate apostoli
XXVI De pseudo apostolis et doctoribus
ecclesiarum de apostolo commemo
rante pauca quae gloriantur
passiones suas et labores
et pericula plurima recensentem
et raptum se usque ad tertium
caelum et in paradiso post annos
quattuordecim enarrantem
XXVII De infirmitate apostoli et se
de virtute accepta potestatis
a dno eis qui paenitentiam
non egerunt non parcente
XXVIII De apostolo Corinthios consolante

EXPL[ICIUNT] CAPITULA

INCIP[IT] EPISTULA

AD CORINTHIOS II

Paulus apostolus ihu xpi
per uoluntatem dī
et timotheus frater
ecclesiae dī quae est
corinthi.
cum scis omnibus qui sunt
in uniuersa achaia
gratia uobis et pax a dō
patre nostro et dnō ihu xpo
Benedictus dš et pater
dni nri ihu xpi
pater misericordiarum
et dš totius consolationis
qui consolatur nos in omni
tribulatione nostra
ut possimus et ipsi consolari
eos qui in omni pressura sunt
per exhortationem qua ex
hortamur et ipsi a dō
quoniam sicut abundant
passiones xpi in nobis
ita et per xpm abundat
consolatio nostra
sive autem tribulamur
pro uestra exhortatione
et salute sive conso
lamur
pro uestra consolatione
quae operatur in tolerantia
earundem passionum
quas et nos patimur
et spes nostra firma
pro uobis
scientes quoniam sicut socii
passionum estis
sic eritis et consolationis
II Non enim uolumus uos
ignorare fratres
de tribulatione nostra
quae facta est in asia
quoniam supra modum
grauati sumus supra
uirtutem
ita ut taederet nos etiam uiuere
sed ipsi in nobis ipsis respon
sum mortis habuimus
ut non simus fidentes in nobis
sed in dō qui suscitat mortuos
qui de tantis periculis
eripuit nos et eruet
in quem speramus quoniam
et adhuc eripiet
adiuuantibus et uobis
in oratione pro nobis
ut ex multarum facierum
eius quae in nobis est
donationis per multos
gratiae agantur pro nobis
Nam gloria nostra haec est
testimonium conscientiae
nostrae
quod in simplicitate
et sinceritate dī
et non in sapientia carnali
sed in gratia dī conuersati
sumus in mundo
abundantius autem ad uos
III Non enim alia scribimus uobis
quam quae legistis
et cognoscitis
spero autem quod usque
in finem cognoscetis
sicut et cognouistis
nos ex parte
quia gloria uestra sumus
sicut et uos nostra
in die dni nri ihu xpi
et hac confidentia
uolui prius uenire ad uos
ut secundam gratiam
haberetis
et per uos transire in
macedoniam
et iterum a macedonia
uenire ad uos
et a uobis deduci in iudaeam
cum ergo uoluissem
num quid leuitate usus sum

aut quae cogito secundum
carnem cogito
ut sit apud me est et non
Fidelis autem ds quia sermo
noster qui fuit apud uos
non est in illo est et non
Di enim filius ihs xps
qui in uobis per nos
praedicatus est
per me et siluanum
et timotheum
non fuit est et non
sed est in illo fuit
quodquod enim promissiones
di sunt in illo est
ideo et per ipsum amen
do ad gloriam nostram
qui autem confirmat nos
uobiscum in xpm et qui
unxit nos ds
et qui signauit nos et dedit
pignus sps in cordibus nostris
IIII Ego autem testem dm inuoco
in animam meam
quod parcens uobis non ueni
ultra corinthum
non quia dominamur
fidei uestrae
sed adiutores sumus
gaudii uestri
nam fide statis
V Statui autem hoc ipse apud
me ne iterum in tristitiam
uenirem ad uos
si enim ego contristo uos
et quis est qui me laetificet
nisi qui contristatur ex me
et hoc ipsum scripsi
ut non cum uenero tristitiam
super tristitiam habeam
de quibus oportuerat
me gaudere
confidens in omnibus uobis
quia meum gaudium

omnium uestrum est
nam ex multa tribulatione
et angustia cordis scripsi
uobis per multas lacrimas
non ut contristemini
sed ut sciatis quam caritatem
habeo abundantius in uobis
Si quis autem contristauit
non me contristauit
sed ex parte
ut non onerem omnes uos
sufficit illi qui eius modi est
obiurgatio haec quae fit
a pluribus
ita ut e contrario magis
donetis et consolemini
ne forte abundantiori
tristitia absorbeatur
qui eius modi est
propter quod obsecro uos
ut confirmetis in illum
caritatem
ideo enim scripsi ut cognoscam
experimentum uestrum
an in omnibus oboedientes sitis
cui autem aliquid donatis
et ego. nam et ego quod
donaui si quid donaui
propter uos in persona xpi
ut non circumueniamur
a satana
non enim ignoramus
cogitationes eius
VI Cum uenissem autem troadem
propter euangelium xpi
et ostium mihi apertum
esset in dno
non habui requiem spiritui
meo eo quod non inuenerim
titum fratrem meum
sed ualefaciens eis profectus
sum in macedoniam
deo autem gratias qui semper
triumphat nos in xpo ihu

et odorem notitiae suae
manifestat per nos in omni loco
quia xpi bonus odor sumus dō
in his qui salui fiunt et in his
qui pereunt
aliis quidem odor mortis
in mortem
aliis autem odor uitae in uitam
et ad haec quis tam idoneus
non enim sumus sicut plurimi
adulterantes uerbum dī
sed ex sinceritate
sed sicut ex dō
coram dō in xpo loquimur
VII Incipimus iterum nosmet ipsos
commendare
aut numquid egemus sicut
quidam commendaticiis
epistulis ad uos aut ex uobis
epistula nostra uos estis
scripta in cordibus nostris
quae scitur et legitur
ab omnibus hominibus
manifestati quoniam
epistula estis xpi
ministrata a nobis
et scripta non atramento
sed spū dī uiui
non in tabulis lapideis
sed in tabulis cordis carnalibus
VIII Fiduciam autem talem
habemus per xpm ad dm
non quod sufficientes simus
cogitare aliquid a nobis
quasi ex nobis
sed sufficientia nostra
ex dō est
qui et idoneos nos fecit
ministros noui testamenti
non litterae sed sps
littera enim occidit sps autem uiuificat
Quod si ministratio mortis
litteris deformata
in lapidibus fuit in gloria
ita ut non possent intendere
filii israhel
in faciem mosi propter
gloriam uultus eius
quae euacuatur
quomodo non magis minis-
tratio sps erit in gloria
nam si ministerio damna-
tionis gloria est
multo magis abundat
ministerium iustitiae
in gloria
nam nec glorificatum est
quod claruit in hac parte
propter excellentem gloriam
si enim quod euacuatur
per gloriam est
multo magis quod manet
in gloria est
VIIII Habentes igitur talem spem
multa fiducia utimur
et non sicut moses ponebat
uelamen super faciem suā
ut non intenderent filii isrl
in faciem eius quod euacuatur
sed obtusi sunt sensus eorum
usque in hodiernum enim diem
id ipsum uelamen in lectione
ueteris testamenti manet
non reuelatum quoniam
in xpo euacuatur
sed usque in hodiernum diem
cum legitur moses
uelamen est positum
super cor eorum
cum autem conuersus
fuerit ad dm
auferetur uelamen
dns autem sps est
ubi autem sps dni
ibi libertas
nos uero reuelata facie
gloriam dni speculantes
in eandem imaginem

TRANSFORMAMUR A CLARITATE
IN CLARITATEM
TAMQUAM A DNI SPU
IDEO HABENTES HANC MINISTRA
TIONEM
IUXTA QUOD MISERICORDIAM
CONSECUTI SUMUS NON
DEFICIMUS
SED ABDICAMUS OCCULTA
DEDECORIS
NON AMBULANTES IN ASTUTIA
NEQUE ADULTERANTES UERBUM DI
SED IN MANIFESTATIONE
UERITATIS COMMENDANTES
NOSMET IPSOS
AD OMNEM CONSCIENTIAM
HOMINUM CORAM DO
X QUOD SI ETIAM OPERTUM EST
EUANGELIUM NOSTRUM
IN HIS QUI PEREUNT EST OPERTUM
IN QUIBUS DS HUIUS SAECULI
EXCAECAUIT MENTES INFIDELIUM
UT NON FULGEAT INLUMINATIO
EUANGELII GLORIAE XPI
QUAE EST IMAGO DI
NON ENIM NOSMET IPSOS
PRAEDICAMUS
SED IHM XPM DNM
NOS AUTEM SERUOS UESTROS
PER IHM
QUONIAM DS QUI DIXIT DE TENEBRIS
LUCEM SPLENDESCERE
QUI INLUXIT IN CORDIBUS NOSTRIS
AD INLUMINATIONEM SCIENTIAE
CLARITATIS DI IN FACIE XPI IHU
HABEMUS AUTEM THESAURUM
ISTUM IN UASIS FICTILIBUS
UT SUBLIMITAS SIT UIRTUTIS DI
ET NON EX NOBIS
IN OMNIBUS TRIBULATIONEM
PATIMUR SED NON ANGUSTIAMUR
APORIAMUR
SED NON DESTITUIMUR
PERSECUTIONEM PATIMUR

PERSECUTIONEM PATIMUR
SED NON DERELINQUIMUR
DEICIMUR SED NON PERIMUS
SEMPER MORTIFICATIONEM
IHU IN CORPORE CIRCUMFERENTES
UT ET UITA IHU IN CORPORIBUS
NOSTRIS MANIFESTETUR
XI SEMPER ENIM NOS QUI UIUIMUS
IN MORTEM TRADIMUR
PROPTER IHM
UT ET UITA IHU MANIFESTETUR
IN CARNE NOSTRA MORTALI
ERGO MORS IN NOBIS OPERATUR
UITA AUTEM IN UOBIS
HABENTES AUTEM EUNDEM
EUNDEM SPM FIDEI
SICUT SCRIPTUM EST
CREDIDI PROPTER QUOD LOCU
TUS SUM
ET NOS CREDIMUS PROPTER
QUOD ET LOQUIMUR
SCIENTES QUONIAM
QUI SUSCITAUIT IHM
ET NOS SUSCITABIT CUM IHU
ET CONSTITUET UOBISCUM
OMNIA ENIM PROPTER UOS
UT GRATIA ABUNDANS
PER MULTOS GRATIARUM ACTIO
NE ABUNDET IN GLORIAM DI
PROPTER QUOD NON DEFICIMUS
SED LICET IS QUI FORIS EST NOSTER
HOMO CORRUMPITUR
TAMEN IS QUI INTUS EST RENOUA
TUR DE DIE IN DIEM
ID ENIM QUOD IN PRAESENTI EST
MOMENTANEUM ET LEUE
TRIBULATIONIS NOSTRAE
SUPRA MODUM IN SUBLIMITATE
AETERNUM GLORIAE PONDUS
OPERATUR NOBIS
NON CONTEMPLANTIBUS NOBIS
QUAE UIDENTUR
SED QUAE NON UIDENTUR
QUAE ENIM UIDENTUR

temporalia sunt
quae autem non videntur
aeterna sunt
XII Scimus enim quoniam
si terrestris domus nostra
huius habitationis dissolvatur
quod aedificationem ex deo
habeamus domum non
manu factam aeternam
in caelis
Nam et in hoc ingemescimus
habitationem nostram
quae de caelo est super
indui cupientes
si tamen vestiti
non nudi inveniamur
Nam et qui sumus in taberna
culo ingemescimus gravati
eo quod nolumus expoliari
sed supervestiri
ut absorbeatur quod mor
tale est a vita
qui autem efficit nos
in hoc ipsum deus
qui dedit nobis pignus sps
XIII Audentes itaque semper
et scientes quoniam dum
sumus in corpore peregri
namur a dno
per fidem enim ambulamus
et non per speciem
Audemus autem et bonam
voluntatem habemus
magis peregrinari a corpore
et praesentes esse ad dnm
et ideo contendimus
sive absentes sive prae
sentes placere illi
Omnes enim nos manifes
tari oportet ante tribunal xpi
ut referat unusquisque
propria corporis prout gessit
sive bonum sive malum
XIIII Scientes ergo timorem dni
hominibus suademus
deo autem manifesti sumus
Spero autem et in conscientiis
vestris manifestos nos esse
XV Non iterum nos commendamus
vobis
sed occasionem damus vobis
gloriandi pro nobis
ut habeatis ad eos qui in facie
gloriantur et non in corde
Sive enim mente excedimus
deo sive sobrii sumus vobis
Caritas enim xpi urget nos
aestimantes hoc
quoniam si unus pro omnibus
mortuus est
ergo omnes mortui sunt
et pro omnib; mortuus est
ut et qui vivunt iam non sibi vivant
sed ei qui pro ipsis mortuus est
et resurrexit
XVI Itaque nos ex hoc neminem novimus
secundum carnem
et si cognovimus secundum
carnem xpm
sed nunc iam non novimus
Si qua ergo in xpo
nova creatura
vetera transierunt
ecce facta sunt nova
omnia autem ex deo
qui reconciliavit nos sibi
per xpm
et dedit nobis ministerium
reconciliationis
quoniam quidem deus erat in xpo
mundum reconcilians sibi
non reputans illis delicta ipsorum
et posuit in nobis verbum
reconciliationis
pro xpo ergo legatione
fungimur tamquam deo
exhortante per nos
obsecramus pro xpo

reconciliamini do
eum qui non noverat peccatum
pro nobis peccatum fecit
ut nos efficeremur iustitia
di in ipso
Adiuvantes autem et exhortamur ne in vacuum
gratiam di recipiatis
Ait enim
Tempore accepto exaudivi te
et in die salutis adiuvi te
xvii Ecce nunc tempus acceptabile
ecce nunc dies salutis
nemini dantes ullam
offensionem
ut non vituperetur
ministerium nostrum
sed in omnibus exhibeamus
nosmet ipsos sicut di
ministros
in multa patientia
in tribulationibus
in necessitatibus

in angustiis — in plagis
in carceribus — in seditionibus
in laboribus — in vigiliis
in ieiuniis — in castitate
in scientia — in longanimitate
in suavitate — in spu sco

in caritate non ficta
in verbo veritatis
in virtute di
per arma iustitiae a dextris
et sinistris
per gloriam et ignobilitatem
per infamiam et bonam famam
ut seductores et veraces
sicut qui ignoti et cogniti
quasi morientes et ecce vivimus
ut castigati et non mortificati
quasi tristes semper autem
gaudentes
Sicut egentes multos
autem locupletantes

Tamquam nihil habentes
et omnia possidentes
xviii Os nostrum patet ad vos
o corinthii
cor nostrum dilatatum est
non angustiamini in nobis
angustiamini autem
in visceribus vestris
eandem autem habentes
remunerationem
tamquam filiis dico dilatamini et vos
nolite iugum ducere
cum infidelibus
quae enim participatio
iustitiae cum iniquitate
aut quae societas luci
ad tenebras
quae autem conventio xpi
ad belial
aut quae pars fideli cum infidele
qui autem consensus templo
di cum idolis
vos enim estis templum di vivi
sicut dicit ds
quoniam inhabitabo in illis
et inambulabo
et ero illorum ds
et ipsi erunt mihi populus
Propter quod exite
de medio eorum
et separamini dicit dns
et inmundum ne tetigeritis
et ego recipiam vos
et ero vobis in patrem
et vos eritis mihi in filios
et filias dicit dns omnipotens
xviiii Has ergo habentes promissiones carissimi
mundemus nos ab omni
inquinamento carnis et sps
perficientes sanctificationem in timore di
Capite nos. Neminem laesimus
neminem corrupimus

N EMINEM CIRCUMUENIMUS
NON AD CONDEMNATIONEM DICO
PRAEDIXI ENIM QUOD IN CORDIB
NOSTRIS ESTIS AD COMMORI
ENDUM ET AD CONUIUENDUM
XX MULTA MIHI FIDUCIA EST APUD UOS
MULTA MIHI GLORIATIO PRO UOBIS
REPLETUS SUM CONSOLATIONE
SUPERABUNDO GAUDIO
IN OMNI TRIBULATIONE NOSTRA
NAM ET CUM UENISSEMUS
MACHEDONIAM
NULLAM REQUIEM HABUIT
CARO NOSTRA
SED OMNEM TRIBULATIONEM
PASSI
FORIS PUGNAE INTUS TIMORES
SED QUI CONSOLATUR HUMILES
CONSOLATUS EST DS NOS
IN ADUENTU TITI
NON SOLUM AUTEM IN ADUENTU EIUS
SED ETIAM IN SOLACIO QUO
CONSOLATUS EST IN UOBIS
REFERENS NOBIS UESTRUM
DESIDERIUM
UESTRUM FLETUM
UESTRAM AEMULATIONEM
PRO ME
ITA UT MAGIS GAUDEREM
QUONIAM ET SI CONTRISTAUI
UOS IN EPISTULA
NON ME PAENITET
ET SI PAENITERET
UIDENS QUOD EPISTULA ILLA
ET SI AD HORAM UOS CONTRIS
TAUIT NUNC GAUDEO
NON QUIA CONTRISTATI ESTIS
SED QUIA CONTRISTATI ESTIS
AD PAENITENTIAM
CONTRISTATI ENIM ESTIS
SECUNDUM DM
UT IN NULLO DETRIMENTUM
PATIAMINI EX NOBIS
QUAE ENIM SECUNDUM DM
TRISTITIA EST
PAENITENTIAM IN SALUTEM
STABILEM OPERATUR
SAECULI AUTEM TRISTITIA
MORTEM OPERATUR
ECCE ENIM HOC IPSUM SECUN
DUM DM CONTRISTARI UOS
QUANTAM IN UOBIS OPERATUR
SOLLICITUDINEM
SED DEFENSIONEM
SED INDIGNATIONEM
SED TIMOREM
SED DESIDERIUM
SED AEMULATIONEM
SED UINDICTAM
IN OMNIBUS EXHIBUISTIS UOS
INCONTAMINATOS ESSE
NEGOTIO
IGITUR ET SI SCRIPSI UOBIS
NON PROPTER EUM QUI FECIT
INIURIAM
NEC PROPTER EUM QUI PASSUS EST
SED AD MANIFESTANDAM
SOLLICITUDINEM NOSTRAM
QUAM PRO UOBIS HABEMUS
CORAM DO
IDEO CONSOLATI SUMUS
IN CONSOLATIONE AUTEM NOSTRA
ABUNDANTIUS MAGIS GAUISI
SUMUS SUPER GAUDIUM TITI
QUIA REFECTUS EST SPS EIUS
AB OMNIBUS UOBIS
ET SI QUID APUD ILLUM DE UOBIS
GLORIATUS SUM
NON SUM CONFUSUS
SED SICUT OMNIA UOBIS IN UERI
TATE LOCUTI SUMUS
ITA ET GLORIATIO NOSTRA
QUAE FUIT AD TITUM
UERITAS FACTA EST
ET UISCERA EIUS ABUNDANTIUS
IN UOS SUNT
REMINISCENTIS OMNIUM
UESTRUM OBOEDIENTIAM

quomodo cum timore et tre-
  more excepistis eum
gaudeo quod in omnibus
  confido in vobis
XXI Notam autem facimus vobis
  fratres gratiam Dī
quae data est in ecclesiis
  Macedoniae
quod in multo experimento
  tribulationis
abundantia gaudi ipsorum
et altissima paupertas eorum
abundavit in divitias
  simplicitatis eorum
quia secundum virtutem
  testimonium illis reddo
et supra virtutem
  voluntarii fuerunt
cum multa exhortatione
  obsecrantes nos
gratiam et communicationem
  ministerii quod fit in sanctos
et non sicut speravimus
sed semet ipsos dederunt
  primum Dno
deinde nobis per voluntatem Dī
ita ut rogaremus Titum
ut quemadmodum coepit
ita et perficiat in vobis
  etiam gratiam istam
XXII Sed sicut in omnibus abundatis
  fide et sermone et scientia
et omni sollicitudine [illegible]
[illegible] et caritate
[illegible]
ut et in hac gratia abundetis
Non quasi imperans dico
sed per aliorum sollicitudine
  etiam vestrae caritatis
  ingenium bonum comprobans
scitis enim gratiam
  dni nri ihu xpi
quoniam propter vos egenus
  factus est cum esset dives

ut illius inopia
  divites essetis
et consilium in hoc do
hoc enim vobis utile est
qui non solum facere
  sed et velle coepistis
  ab anno priore
nunc vero et facto perficite
ut quemadmodum promptus
  est animus voluntatis
ita sit et perficiendi ex eo
  quod habetis
si enim voluntas prompta est
secundum id quod habet
  accepta est
non secundum quod non habet
non enim ut aliis sit remissio
vobis autem tribulatio
sed ex aequalitate in prae-
  senti tempore
vestra abundantia
illorum inopiam suppleat
ut et illorum abundantia
  vestrae inopiae sit supple-
  mentum ut fiat aequalitas
sicut scriptum est
qui multum non abundavit
  et qui modicum non minoravit
Gratias autem Dō qui dedit
  eandem sollicitudinem
  pro vobis in corde Titi
quoniam exhortationem
  quidem suscepit
sed cum sollicitior esset
  sua voluntate profectus
  est ad vos
misimus etiam cum illo fratrem
cuius laus est in evangelio
  per omnes ecclesias
non solum autem sed et ordi-
  natus ab ecclesiis comes
  peregrinationis nostrae
  in hac gratia quae minis-
  tratur a nobis

AD DNI GLORIAM ET DESTINATĀ
VOLUNTATEM NOSTRAM
DEVITANTES HOC
NEQUIS NOS VITUPERET
IN HAC PLENITUDINE
QUAE MINISTRATUR A NOBIS
PROVIDEMUS ENIM BONA
NON SOLUM CORAM DO
SED ETIAM CORAM HOMINIB·
MISIMUS AUTEM CUM ILLIS
ET FRATREM NOSTRUM
QUEM PROBAVIMUS IN MULTIS
SAEPE SOLLICITUM ESSE
NUNC AUTEM MULTO SOLLICI
TIOREM CONFIDENTIA
MULTA IN VOS
SIVE PRO TITO
QUI EST SOCIUS MEUS
ET IN VOS ADIUTOR
SIVE FRATRES NOSTRI APOSTOLI
ECCLESIARUM GLORIAE XPI
OSTENSIONEM ERGO QUAE EST
CARITATIS VESTRAE ET NOSTRAE
GLORIAE PRO VOBIS
IN ILLOS OSTENDITE IN FACIE
ECCLESIARUM
NAM DE MINISTERIO
QUOD FIT IN SCOS
EX ABUNDANTI EST MIHI
SCRIBERE VOBIS
SCIO ENIM PROMPTUM
ANIMUM VESTRUM
PRO QUO DE VOBIS GLORIOR
APUD MACHEDONES
QUONIAM ACHAIA PARATA EST
AB ANNO PRAETERITO
ET VESTRA AEMULATIO
PROVOCAVIT PLURIMOS
MISI AUTEM FRATRES
UT NE QUOD GLORIAMUR DE VOBIS
EVACUETUR IN HAC PARTE
UT QUEMADMODUM DIXI
PARATI SITIS
NE CUM VENERINT MECUM

MACHEDONES
ET INVENERINT INPARATOS
ERUBESCAMUS NOS
UT NON DICAMUS VOS
IN HAC SUBSTANTIA
NECESSARIUM ERGO EXISTIMAVI
ROGARE FRATRES
UT PRAEVENIANT AD VOS
ET PRAEPARENT PROMISSAM
BENEDICTIONEM HANC
PARATAM ESSE
SIC QUASI BENEDICTIONEM
NON QUASI AVARITIAM
HOC AUTEM QUI PARCE SEMINAT
PARCE ET METET
ET QUI SEMINAT IN BENEDICTIONIB·
DE BENEDICTIONIBUS ET METET
UNUSQUISQUE PROUT DESTINA
VIT DE CORDE SUO
NON EX TRISTITIA AUT EX
NECESSITATE
HILAREM ENIM DATOREM
DILIGIT DS
POTENS EST AUTEM DS
OMNEM GRATIAM ABUNDARE
FACERE IN VOBIS
UT IN OMNIBUS SEMPER
OMNEM SUFFICIENTIAM
HABENTES
ABUNDETIS IN OMNE
OPUS BONUM
SICUT SCRIPTUM EST
DISPERSIT DEDIT PAUPERIBUS
IUSTITIA EIUS MANET [illegible]
IN AETERNUM
QUI AUTEM ADMINISTRAT
SEMEN SEMINANTI
ET PANEM AD MANDUCANDUM
PRAESTABIT ET MULTIPLICABIT
SEMEN VESTRUM
ET AUGEBIT INCREMENTA
FRUGUM IUSTITIAE VESTRAE
UT IN OMNIBUS LOCUPLETATI
ABUNDETIS IN OMNEM

simplicitatem
quae operatur per nos
gratiarum actionem dō
quoniam ministerium
huius officii
non solum supplet ea quae
desunt sanctis
sed etiam abundat per multas
gratiarum actiones in dn̄o
per probationem ministerii
huius glorificantes dm̄
in oboedientia confessionis
vestrae in evangelium xp̄i
et simplicitate communica-
tionis in illos et in omnes
et ipsorum obsecratione
pro vobis
desiderantium vos propter
eminentem gratiam
dī in vobis
gratias dō super inenarrabili
dono eius
ipse autem ego paulus
obsecro vos per mansue-
tudinem et modestiam xp̄i
qui in facie quidem
humilis inter vos
absens autem confido
in vobis
XCIII Rogo autem ne praesens
audeam per eam confiden-
tiam qua existimor audere
in quosdam qui arbitrantur
nos tamquam secundum
carnem ambulemus
in carne enim ambulantes
non secundum carnem
militamus
nam arma militiae nostrae
non carnalia sed potentia dō
ad destructionem
munitionum
consilia destruentes
et omnem altitudinem
extollentem se adversus
scientiam dī
et in captivitatem redigentes
omnem intellectum
in obsequium xp̄i
et in promptu habentes
ulcisci omnem inoboedi-
entiam
cum impleta fuerit vestra
oboedientia
quae secundum faciem
sunt videte
si quis confidit sibi xp̄i se esse
hoc cogitet iterum apud se
quia sicut ipse xp̄i est
ita et nos
nam et si amplius aliquid
gloriatus fuero de potes-
tate nostra
quam dedit dn̄s in aedificationem
et non in destructionem
vestram
non erubescam
ut autem non existimer
tamquam terrere vos
per epistulas
quoniam quidem epistulae
inquiunt graves sunt
et fortes
praesentia autem corporis
infirma
et sermo contemptibilis
hoc cogitet qui eiusmodi est
quia quales sumus verbo
per epistulas absentes
tales et praesentes in facto
non enim audemus inserere
aut conparare nos quibusdam
qui se ipsos commendant
sed ipsi in nobis nosmet ipsos
metientes
et conparantes nosmet
ipsos nobis
nos autem non in inmensum

gloriabimur
secundum mensuram
regulae qua mensus
est nobis ds pertingendi
usque ad uos
non enim quasi non pertin
gentes ad uos super
extendimus nos
usque ad uos enim peruen
imus in euangelio xpi
non in inmensum gloriantes
in alienis laboribus
spem autem habentes
crescentis fidei uestrae
in uobis magnificari
secundum regulam nostram
in abundantiam etiam in illa
quae ultra uos sunt
euangelizare
non in aliena regula in his
quae parata sunt
gloriari
qui autem gloriatur
in dno glorietur
non enim qui se ipsum
commendat ille
probatus est
sed quem dns commendat
utinam sustineretis modicum
quid insipientiae meae
sed et supportate me
aemulor enim uos
di aemulatione
despondi enim uos
uni uiro uirginem castam
exhibere xpo
timeo autem ne sicut ser
pens euam seduxit
astutia sua
ita corrumpantur sensus
uestri et excidant a simpli
citate quae est in xpo
XXX nam si is qui uenit alium xpm
praedicat quem non prae
dicauimus
aut alium spm accipitis
quem non accepistis
aut aliud euangelium
quod non recepistis
recte pateremini
existimo enim nihil me mi
nus fecisse magnis apostolis
et si inperitus sermone
sed non scientia
in omnibus autem manifes
tatus sum uobis
aut numquid peccatum
feci me ipsum humilians
ut uos exaltemini
quoniam gratis euangelium
di euangelizaui uobis
alias ecclesias expoliaui
accipiens stipendium
ad ministerium uestrum
et cum essem apud uos
et egerem
nulli onerosus fui
nam quod mihi deerat
suppleuerunt fratres
qui uenerunt a macedonia
et in omnibus sine onere me
me uobis seruaui et seruabo
est ueritas xpi in me
quoniam haec gloriatio non in
fringetur in me in regionib
achaiae quare
quia non diligo uos ds scit
quod autem facio et faciam
ut amputem occasionem
eorum qui uolunt
occasionem
ut in quo gloriantur inuenian
tur sicut et nos
nam eius modi
pseudo apostoli
operarii subdoli
transfigurantes se
in apostolos xpi

ET NON MIRUM
IPSE ENIM SATANAS TRANSFIGURAT
SE IN ANGELUM LUCIS
NON EST ERGO MAGNUM SI MINIS
TRI EIUS TRANSFIGURENTUR
VELUT MINISTRI IUSTITIAE
QUORUM FINIS ERIT SECUNDUM
OPERA IPSORUM
ITERUM DICO
NE QUIS ME PUTET INSIPIENTEM
ALIOQUIN VELUT INSIPIENTEM
ACCIPITE ME
UT ET EGO MODICUM
QUID GLORIER · QUOD LOQUOR
NON LOQUOR SECUNDUM DNM
SED QUASI IN INSIPIENTIAM
IN HAC SUBSTANTIA GLORIAE
QUONIAM MULTI GLORIANTUR
SECUNDUM CARNEM
ET EGO GLORIABOR
LIBENTER ENIM SUFFERTIS
INSIPIENTES CUM SITIS
IPSI SAPIENTES
SUSTINETIS ENIM
SI QUIS VOS IN SERVITUTEM
REDIGIT
SI QUIS DEVORAT
SI QUIS ACCIPIT
SI QUIS EXTOLLITUR
SI QUIS IN FACIEM VOS CAEDIT
SECUNDUM IGNOBILITATEM DICO
QUASI NOS INFIRMI FUERIMUS
IN QUO QUIS AUDET
IN INSIPIENTIA DICO
AUDEO ET EGO
HEBREI SUNT ET EGO
ISRAHELITAE SUNT ET EGO
SEMEN ABRAHAE SUNT ET EGO
MINISTRI XPI SUNT
UT MINUS SAPIENS
DICO PLUS EGO
IN LABORIBUS PLURIMIS
IN CARCERIBUS ABUNDANTIUS
IN PLAGIS SUPRA MODUM
IN MORTIBUS FREQUENTER
A IUDAEIS QUINQUIES QUADRA
GENAS UNA MINUS ACCEPI
TER VIRGIS CAESUS SUM
SEMEL LAPIDATUS SUM
TER NAUFRAGIUM FECI
NOCTE ET DIE IN PROFUNDUM
MARIS FUI
IN ITINERIBUS SAEPE
PERICULIS FLUMINUM
PERICULIS LATRONUM
PERICULIS EX GENERE
PERICULIS EX GENTIBUS
PERICULIS IN CIVITATE
PERICULIS IN SOLITUDINE
PERICULIS IN MARI
PERICULIS IN FALSIS FRATRIBUS
IN LABORE ET AERUMNA
IN VIGILIIS MULTIS
IN FAME ET SITI
IN IEIUNIIS MULTIS
IN FRIGORE ET NUDITATE
PRAETER ILLA QUAE EXTRINSECUS
INSTANTIA MEA COTIDIANA
SOLLICITUDO OMNIUM
ECCLESIARUM
QUIS INFIRMATUR ET EGO
NON INFIRMOR
QUIS SCANDALIZATUR
ET EGO NON UROR
SI GLORIARI OPORTET
QUAE INFIRMITATIS MEAE
SUNT GLORIABOR
DS ET PATER DNI IHU SCIT
QUI EST BENEDICTUS IN SAECULA
QUOD NON MENTIOR
DAMASCI PRAEPOSITUS GENTIS
ARETAE REGIS
CUSTODIEBAT CIVITATEM
DAMASCENORUM
UT ME CONPRAEHENDERET
ET PER FENESTRAM IN SPORTA
DIMISSUS SUM PER MURUM
ET EFFUGI MANUS EIUS

SI GLORIARI OPORTET
NON EXPEDIT QUIDEM
UENIAM AUTEM AD UISIONES
ET REUELATIONES DNI
SCIO HOMINEM IN XPO
ANTE ANNOS QUATTUORDECIM
SIUE IN CORPORE NESCIO
SIUE EXTRA CORPUS NESCIO
DS SCIT
RAPTUM EIUSMODI USQUE
AD TERTIUM CAELUM
ET SCIO HUIUSMODI HOMINEM
SIUE IN CORPORE SIUE EXTRA
CORPUS NESCIO DS SCIT
QUONIAM RAPTUS EST
IN PARADISUM
ET AUDIUIT ARCANA UERBA
QUAE NON LICET
HOMINI LOQUI
PRO EIUSMODI GLORIABOR
PRO ME AUTEM NIHIL GLORIABOR
NISI IN INFIRMITATIBUS MEIS
NAM ET SI UOLUERO GLORIARI
NON ERO INSIPIENS
UERITATEM ENIM DICAM
PARCO AUTEM NE QUIS IN ME
EXISTIMET SUPRA ID QUOD
UIDET ME AUT AUDIT EX ME
ET NE MAGNITUDO REUELATIO
NUM EXTOLLAT ME
DATUS EST MIHI STIMULUS
CARNIS MEAE ANGELUS
SATANAE UT ME COLAPHIZET
PROPTER QUOD TER DNM
ROGAUI UT DISCEDERET A ME
ET DIXIT MIHI SUFFICIT TIBI
GRATIA MEA
NAM UIRTUS IN INFIRMITATE
PERFICITUR
LIBENTER IGITUR GLORIABOR
IN INFIRMITATIBUS MEIS
UT INHABITET IN ME UIRTUS XPI
PROPTER QUOD PLACEO MIHI
IN INFIRMITATIBUS

IN CONTUMELIIS
IN NECESSITATIBUS
IN PERSECUTIONIBUS
IN ANGUSTIIS PRO XPO
CUM ENIM INFIRMOR
TUNC POTENS SUM
FACTUS SUM INSIPIENS
UOS ME COEGISTIS 4.
EGO ENIM A UOBIS DEBUI
COMMENDARI
NIHIL ENIM MINUS FUI
AB HIS QUI SUNT SUPRA MODUM
APOSTOLI
TAMEN ET SI NIHIL SUM
SIGNA TAMEN APOSTOLI
FACTA SUNT SUPER UOS
IN OMNI PATIENTIA
SIGNIS ET PRODIGIIS
ET UIRTUTIBUS
QUID EST ENIM QUOD MINUS
HABUISTIS PRAE CETERIS
ECCLESIIS
NISI QUOD EGO IPSE
NON GRAUAUI UOS
DONATE MIHI HANC INIURIAM
VII ECCE TERTIO HOC PARATUS SUM
UENIRE AD UOS
ET NON ERO GRAUIS UOBIS
NON ENIM QUAERO QUAE UESTRA
SUNT SED UOS
NEC ENIM DEBENT FILII PARENTIBUS
THESAURIZARE
SED PARENTES FILIIS
EGO AUTEM LIBENTISSIME
IMPENDAM
ET SUPERIMPENDAR IPSE
PRO ANIMABUS UESTRIS
LICET PLUS UOS DILIGENS
MINUS DILIGAR
SED ESTO EGO UOS NON GRAUAUI
SED CUM ESSEM ASTUTUS
DOLO UOS CEPI
NUMQUID PER ALIQUEM EORUM
QUOS MISI AD UOS CIRCUMUENI

ROGAUI TITUM ET MISI CUM ILLO
FRATREM
NUMQUID TITUS UOS
CIRCUMUENIT
NONNE EODEM SPU
AMBULAUIMUS
NONNE ISDEM UESTIGIIS
OLIM PUTATIS QUOD EXCUSEMUS
NOS APUD UOS
CORAM DO IN XPO LOQUIMUR
OMNIA AUTEM CARISSIMI
PROPTER UESTRAM
AEDIFICATIONEM
TIMEO ENIM
NE FORTE CUM UENERO
NON QUALES UOLO
INUENIAM UOS
ET EGO INUENIAR A UOBIS
QUALEM NON UULTIS
NE FORTE CONTENTIONES
AEMULATIONES
ANIMOSITATES
DISSENSIONES
DETRACTIONES
SUSURRATIONES
INFLATIONES
SEDITIONES SINT INTER UOS
NE ITERUM CUM UENERO
HUMILIET ME DS APUD UOS
ET LUGEAM MULTOS EX HIS
QUI ANTE PECCAUERUNT
ET NON EGERUNT
PAENITENTIAM
SUPER INMUNDITIA
ET FORNICATIONE
ET INPUDICITIA
QUAM GESSERUNT
ECCE TERTIO HOC UENIO
AD UOS
IN ORE DUORUM UEL TRIUM
TESTIUM STABIT
OMNE UERBUM
PRAEDIXI ET PRAEDICO
UT PRAESENS UOBIS
ET NUNC ABSENS HIS QUI
ANTE PECCAUERUNT
ET CETERIS OMNIBUS
QUONIAM SI UENERO ITERUM
NON PARCAM
AN EXPERIMENTUM
QUAERITIS EIUS QUI IN ME
LOQUITUR XPS
QUI IN UOS NON INFIRMATUR
SED POTENS EST IN UOBIS
NAM ETSI CRUCIFIXUS EST
EX INFIRMITATE
SED UIUIT EX UIRTUTE DI
NAM ET NOS INFIRMI SUMUS
IN ILLO
SED UIUEMUS CUM EO
EX UIRTUTE DI IN UOBIS
UOS METIPSOS TEMPTATE
SI ESTIS IN FIDE IPSI UOS
PROBATE
AN NON COGNOSCITIS UOS IPSOS
QUIA XPS IHS IN UOBIS EST
NISI FORTE REPROBI ESTIS
SPERO AUTEM QUOD COGNOS
CETIS QUIA NOS NON SUMUS
REPROBI
ORAMUS AUTEM DM
UT NIHIL MALI FACIATIS
NON UT NOS PROBATI PAREAMUS
SED UT UOS QUOD BONUM EST
FACIATIS
NOS AUTEM UT REPROBI SIMUS
NON ENIM POSSUMUS
ALIQUID ADUERSUS
UERITATEM
SED PRO UERITATE
GAUDEMUS ENIM QUANDO
NOS INFIRMI SUMUS
UOS AUTEM POTENTES ESTIS
HOC ET ORAMUS UESTRAM
CONSUMMATIONEM
IDEO HAEC ABSENS SCRIBO
UT NON PRAESENS DURIUS AGAM
SECUNDUM POTESTATEM

quam dns dedit mihi
in aedificationem
et non in destructionem
VIII De cetero fratres
gaudete
perfecti estote
exhortamini
idem sapite
pacem habete
et ds dilectionis et pacis
erit vobiscum
Salutate invicem in osculo sco
salutant vos sci omnes
gratia dni ihu xpi
et caritas di
et communicatio sps sci
cum omnibus vobis
amen

EXP AD CORINT SEC

INCIP ARGUMENTUM

AD GALATAS

Galatae sunt graeci hi verbum
veritatis primum ab apostolo acceperunt
sed post discessum eius temptati
sunt a falsis apostolis ut in lege
et circumcisione verterentur
hos apostolus revocat ad fidem
veritatis scribens eis ab epheso

EXP ARGUMEN

INCIPIUNT BREVES

I De resurrectione dni
II De apostolo a circumcisione galatas retrahente
[illegible] novis doctrinis [illegible]
III De apostolo communis [illegible]
IIII De apostolo [illegible]
se ab dno [illegible] consecutum
V De apostolo quod [illegible]
et post [illegible] ad apostolum
et de [illegible]
[illegible]
VI De falsis fratribus et de petro
in circumcisione paulo vero
in gentibus ordinatis
VII De petro in antiochia cum gentibus
conveniente et de paulo in conspectu
omnium reprehendente
VIII De apostolo lege veteris testamenti
per baptismum et passionem dni
destruentem legem
VIIII De apostolo galatarum stultitiam
increpante quod cum ex auditu
fidei spm accepissent legis
et circumcisioni postmodum
subiacuissent
X De omnibus qui ex operibus legis sunt
quod sub iectis sint maledicto
XI De his qui in lege sunt quod non iustifi
centur [illegible]
XII De dno redimente ex maledicto legis
cum pro nobis ipse factus sit
maledictum
XIII De comparatione testamenti
hominis ad promissionem di
in semine abrahae quod est dns xps
XIIII De lege posita quo adusque veniret
semen repromissionis
XV De scriptura conclu[illegible] omnia sub
peccato et legis custodia et promissio
[illegible] credentibus ex fide [illegible]
XVI De aequalitate omnium gentium
in dno xpo credentium liberorum
omnium atque servorum
XVII De credentibus omnibus quod unum
semen sint abrahae

XVII De comparatione heredis infantis
XVIII De idolis quibus sub elementis
mundi servierunt constituti dies
factus experimenta eius sub lege apparere
in saeculum timere
XX De temptatione in corpore quod non spre
verunt sed ... quasi angelum dei exceperunt
testis ... oculos suos effossos
... apostolo ... quando
XXI De fide in adiutorio apostoli
et reverentia galatarum
XXII De seductoribus galatarum
XXIII De duobus filiis abrahae et testamentis
duobus et monte sina et hierusalem
liberis ... atque caelesti
XXIIII De circumcisione quod ... christus
eis nihil proderit sed debitores sint
... facere legis
XXV De circumcisione et praeputio quod nihil
sint nisi fides per dilectionem operans
XXVI De ... galatas
et de ... quod
... sed et ... eos
XXVII De libertate ... in scandalo
XXVIII De ... et dilectione proximi
et ... spiritum
XXIX De operibus carnis et spiritus
XXX De conversatione ... gloriae ... proximi
XXXI De ... in deo
et de honore ... proprio
XXXII De bonis ... doctor
... bonis
XXXIII De seminatione carnalium
et spiritalium
XXXIIII De ... in omnibus
sed ... ad omnes ... fidei
XXXV De ... eis non servantibus
legem et apostolo ... gloriari
XXXVI De circumcisione et praeputio quod
nihil sint sed nova creatura
pacem habeat semper ...
XXXVII De apostolo in corpore suo stigmata
domini ihu xpi portantem

EXP CAPIT INCIP EPIST

Paulus apostolus non
ab hominibus neque
per hominem
sed per ihm xpm et dm patrem
qui suscitavit eum a mortuis
et qui mecum sunt
omnes fratres
ecclesiis galatiae
gratia vobis et pax a dō patre
et dno nostro ihu xpo
qui dedit semet ipsum
pro peccatis nostris
ut eriperet nos de praesenti
saeculo nequam
secundum voluntatem dī
et patris nostri
cui est gloria in saecula
saeculorum amen
miror quod sic tam cito
transferimini ab eo qui vos
vocavit in gratiam xpi
in aliud evangelium
quod non est aliud
nisi sunt aliqui qui vos
conturbant
et volunt convertere
evangelium xpi
sed licet nos
aut angelus de caelo evange
lizet vobis praeterquam
quod evangelizavimus vobis
anathema sit
sicut praediximus et nunc
iterum dico
si quis vobis evangelizaverit
praeter id quod accepistis
anathema sit
III Modo enim hominibus suadeo
aut dō aut quaero homi
nibus placere
si adhuc hominibus placerem
xpi servus non essem
IIII Notum enim vobis facio fratres
evangelium quod evange

lizatum est a me
quia non est secundum hominem
neque enim ego ab homine
accepi illud neque didici
sed per revelationem ihu xpi
V Audistis enim conversationem
meam aliquando
in iudaismo
quoniam supra modum
persequebar ecclesiam di
et expugnabam illam
et proficiebam in iudaismo
supra multos coaetaneos
in genere meo
abundantius aemulator
existens
paternarum mearum
traditionum
Cum autem placuit ei
qui me segregavit de utero
matris meae et vocavit
per gratiam suam
ut revelaret filium suum in me
ut evangelizarem illum
in gentibus
continuo non adquievi
carni et sanguini
neque veni hierusolymam
ad antecessores meos
apostolos
sed abii in arabiam et iterum
reversus sum damascum
deinde post annos tres veni
hierusolymam videre petrum
et mansi apud eum
diebus quindecim
alium autem apostolorum
vidi neminem nisi iacobum
fratrem dni
quae autem scribo vobis
ecce coram deo quoniam
non mentior
deinde veni in partes syriae
et ciliciae

eram autem ignotus facie
ecclesiis iudaeae quae
erant in xpo
Tantum autem auditum
habebant quoniam qui
persequebatur nos
aliquando
nunc evangelizat fidem
quam aliquando expugnabat
et in me clarificabant dm
deinde post annos quattuor
decim iterum ascendi
hierusolymam
cum barnaba adsumpto
et tito
ascendi autem secundum
revelationem
et contuli cum illis evange
lium quod praedico in gentib
Seorsum autem his qui
videbantur
ne forte in vacuum currerem
aut cucurrissem
sed neque titus qui mecum
erat cum esset gentilis
conpulsus est circumcidi
sed propter subintroductos
autem falsos fratres
qui subintroierunt
explorare libertatem
nostram quam habemus
in xpo ihu
ut nos in servitutem
redigerent
quibus neque ad horam
cessimus subiectioni
ut veritas evangelii
permaneat apud vos
Ab his autem qui videbantur
esse aliquid
quales aliquando fuerint
nihil mea interest
ds personam hominis
non accipit

mihi enim qui uidebantur
nihil contulerunt
sed e contrario cum uidis
sent quod creditum est
mihi euangelium praeputii
sicut petro circumcisionis
qui enim operatus est
petro in apostolatum
circumcisionis
operatus est et mihi
in gentes
et cum cognouissent
gratiam quae data est mihi
iacobus cephas et iohannes
qui uidebantur columnae
dextras dederunt mihi
et barnabae societatis
ut nos in gentes ipsi autem
in circumcisionem
tantum ut pauperum
memores essemus
quod etiam sollicitus fui
hoc ipsum facere
cum autem uenisset cephas
antiochiam in faciem ei
restiti
quia reprachensibilis erat
prius enim quam uenirent
quidam ab iacobo cum gen
tibus edebat
cum autem uenissent
subtrahebat et segregabat
se timens eos qui ex cir
cumcisione erant
et simulationi eius consen
serunt ceteri iudaei
ita ut et barnabas duceretur
ab eis in illa simulatione
sed cum uidissem quod
non recte ambularent
ad ueritatem euangelii
dixi cephae coram omnibus
si tu cum iudaeus sis
gentiliter
et non iudaice uiuis
quomodo gentes cogis
iudaizare
nos natura iudaei et non
ex gentibus peccatores
scientes autem quod non
iustificatur homo ex
operibus legis
nisi per fidem ihu xpi
et nos in xpo ihu credimus
ut iustificemur ex fide xpi
et non ex operibus legis
propter quod ex operibus
legis non iustificabitur
omnis caro
si quaerentes
iustificari in xpo
inuenti sumus et ipsi
peccatores
num quid xps peccati
minister est absit
si enim quae destruxi
haec iterum reaedifico
praeuaricatorem constituo
me ego enim per legem legi
mortuus sum
ut deo uiuam
xpo confixus sum cruci
uiuo autem iam non ego
uiuet uero in me xps
quod autem nunc uiuo in carne
in fide uiuo filii di
qui dilexit me et tradidit
semet ipsum pro me
non abicio gratiam di
si enim per legem iustitia
ergo xps gratis mortuus est
o insensati galatae
quis uos fascinauit
ueritati non oboedire
ante quorum oculos
ihs xps praescriptus est
crucifixus
hoc solum uolo a uobis discere

EX OPERIBUS LEGIS SPM
ACCEPISTIS
AN EX AUDITU FIDEI
SIC STULTI ESTIS
CUM SPU COEPERITIS NUNC
CARNE CONSUMMAMINI
TANTA PASSI ESTIS SINE CAUSA
SI TAMEN SINE CAUSA
QUI ERGO TRIBUIT UOBIS SPM
ET OPERATUR UIRTUTES IN UOBIS
EX OPERIBUS LEGIS AN EX AUDITU
FIDEI
SICUT ABRAHAM CREDIDIT DO
ET REPUTATUM EST EI
AD IUSTITIAM
COGNOSCITE ERGO QUIA QUI
EX FIDE SUNT HII SUNT
FILII ABRAHAE
PROUIDENS AUTEM SCRIPTURA
QUIA EX FIDE IUSTIFICAT
GENTES DS
PRAENUNTIAUIT ABRAHAE
QUIA BENEDICENTUR
IN TE OMNES GENTES
X IGITUR QUI EX FIDE SUNT BENEDI
CENTUR CUM FIDELI ABRAHAM
QUICUMQUE ENIM EX OPERIB·
LEGIS SUNT
SUB MALEDICTO SUNT
SCRIPTUM EST ENIM
MALEDICTUS OMNIS QUI PER
MANSERIT IN OMNIBUS
QUAE SCRIPTA SUNT IN LIBRO
LEGIS UT FACIAT EA
XI QUONIAM AUTEM IN LEGE
NEMO IUSTIFICATUR APUD DM
MANIFESTUM EST
QUIA IUSTUS EX FIDE UIUIT
LEX AUTEM NON EST EX FIDE
SED QUI FECERIT EA
UIUET IN ILLIS
XII XPS NOS REDEMIT DE MALEDICTO LEGIS
FACTUS PRO NOBIS MALEDICTUM
QUIA SCRIPTUM EST
MALEDICTUS OMNIS QUI PENDET
IN LIGNO
UT IN GENTIBUS BENEDICTIO
ABRAHAE FIERET IN XPO IHU
UT POLLICITATIONEM SPS
ACCIPIAMUS PER FIDEM
XIII FRATRES SECUNDUM HOMINE
DICO
TAMEN HOMINIS CONFIRMATUM
TESTAMENTUM NEMO SPER
NIT AUT SUPERORDINAT
ABRAHAE DICTAE SUNT PRO
MISSIONES ET SEMINI EIUS
NON DICIT ET SEMINIBUS
QUASI IN MULTIS
SED QUASI IN UNO
ET SEMINI TUO QUI EST XPS
HOC AUTEM DICO
TESTAMENTUM CONFIRMA
TUM A DO
QUAE POST QUADRINGENTOS
ET TRIGINTA ANNOS
FACTA EST LEX
NON IRRITAM FACIT AD EUACUAN
DAM PROMISSIONEM
NAM SI EX LEGE HEREDITAS IAM
NON EX REPROMISSIONE
ABRAHAE AUTEM PER REPRO
MISSIONEM DONAUIT DS
XIIII QUID IGITUR LEX
PROPTER TRANSGRESSIONES
POSITA EST
DONEC UENIRET SEMEN CUI PRO
MISERAT ORDINATA PER ANGELOS
IN MANU MEDIATORIS
MEDIATOR AUTEM
UNIUS NON EST
DS AUTEM UNUS EST
XV LEX ERGO ADUERSUS PROMISSA
DI ABSIT
SI ENIM DATA ESSET LEX QUAE
POSSET UIUIFICARE
UERE EX LEGE ESSET IUSTITIA
SED CONCLUSIT SCRIPTURA

omnia sub peccato
ut promissio ex fide ihu xpi
daretur credentibus
prius autem quam ueniret
fides
sub lege custodiebamur
conclusi in eam fidem
quae reuelanda erat
Itaque lex pedagogus
noster fuit in xpo
ut ex fide iustificemur
At ubi uenit fides iam non
sumus sub pedagogo
Omnes enim filii dei estis
per fidem in xpo ihu
Quicumque enim in xpo bapti
zati estis xpm induistis
Non est iudaeus neque grecus
non est seruus neque liber
non est masculus neque femina
omnes enim uos unum estis
in xpo ihu
xvii Si autem uos xpi
ergo abrahae semen estis
secundum promissionem
heredes
xviii Dico autem quanto tempore
heres paruulus est
nihil differt seruo cum sit
dominus omnium
sed sub tutoribus est et actoribus
usque ad praefinitum
tempus a patre
xviiii Ita et nos cum essemus
paruuli sub elementis
mundi eramus seruientes
At ubi uenit plenitudo
temporis
misit ds filium suum
factum ex muliere
factum sub lege
ut eos qui sub lege erant
redimeret
ut adoptionem filiorum
reciperemus
xx Quoniam autem estis filii
misit ds spm filii sui in corda
nostra clamantem
abba pater
Itaque iam non est seruus
sed filius quod si filius
et heres per dm
Sed tunc quidem ignorantes
dm his qui natura non sunt
dii seruiebatis
Nunc autem cum cogno
ueritis dm
immo cogniti sitis a do
quomodo conuertimini
iterum ad infirma
et egena elementa
quibus denuo seruire uultis
Dies obseruatis et menses
et tempora et annos
Timeo uos ne forte sine
causa laborauerim in uobis
estote sicut et ego
quia et ego sicut uos
Fratres obsecro uos
nihil me laesistis
Scitis autem quia per infirmi
tatem carnis euangelizaui
uobis iam pridem
et temptationem uestram
in carne mea non spreuistis
neque respuistis
sed sicut angelum di
excepistis me sicut xpm ihm
ubi est ergo beatitudo uestra
Testimonium enim perhibeo
uobis quia si fieri posset
oculos uestros eruissetis
et dedissetis mihi
Ergo inimicus uobis factus sum
uerum dicens uobis
xxii Aemulantur uos non bene
sed excludere uos uolunt
ut illos aemulemini

bonum autem aem[...]ula
mini in bono sem[...]per
et non tantum cum praesens
sum apud vos
filioli mei quos iterum
parturio donec formetur
Christus in vobis
vellem autem esse apud vos
modo et mutare vocem
meam quoniam confun
dor in vobis
Dicite mihi qui sub lege
vultis esse
legem non legistis
Scriptum est enim
quoniam Abraham duos filios
habuit
unum de ancilla
et unum de libera
sed qui de ancilla secundum
carnem natus est
qui autem de libera per repro
missionem
quae sunt per allegoriam
dicta
Haec enim sunt duo
testamenta
unum quidem a monte Sina
in servitutem generans
quae est Agar
Sina enim mons est in Arabia
qui coniunctus est ei quae nunc
est Hierusalem et servit
cum filiis eius
illa autem quae sursum est
Hierusalem libera est
quae est mater nostra
scriptum est enim
laetare sterilis
quae non paris
erumpe et clama quae non
parturis
quia multi filii desertae
magis quam eius
quae habet virum
nos autem fratres
secundum Isaac promissio
nis filii sumus
sed quomodo tunc qui
secundum carnem natus
fuerat persequebatur eum
qui secundum spiritum
ita et nunc
sed quid dicit scriptura
eice ancillam et filium eius
non enim heres erit
filius ancillae
cum filio liberae
itaque fratres
non sumus ancillae filii
sed liberae
qua libertate nos Christus liberavit
state et nolite iterum
iugo servitutis contineri
Ecce ego Paulus dico vobis
quoniam si circumcidamini
Christus vobis nihil proderit
testificor autem rursum
omni homini circum
cidenti se
quoniam debitor est univer
sae legis faciendae
evacuati estis a Christo qui in
lege iustificamini
a gratia excidistis
nos enim spiritu ex fide spem
iustitiae expectamus
xxv Nam in Christo Iesu neque circum
cisio aliquid valet
neque praeputium
sed fides quae per caritatem
operatur
Currebatis bene quis vos
inpedivit veritati
non oboedire
persuasio non est ex eo
qui vocat vos
modicum fermentum

totam massam corrumpit
ego confido in vobis in dno
quod nihil aliud sapietis
qui autem conturbat vos
portabit iudicium quicumque
est ille
xxvii Ego autem fratres si circum
cisionem adhuc praedico
quid adhuc persecutionem
patior
ergo evacuatum est scanda
lum crucis
utinam et abscidantur
qui vos conturbant
vos enim in libertatem
vocati estis fratres
tantum ne libertatem
in occasionem detis carnis
sed per caritatem servite
invicem
xxviii Omnis enim lex in uno ser
mone impletur
diliges proximum tuum
sicut te ipsum
quod si invicem mordetis
et comeditis
videte ne ab invicem
consumamini
xxix Dico autem spu ambulate
et desideria carnis
non perficietis
caro enim concupiscit
adversus spm
sps autem adversus carnem
haec enim invicem
adversantur
ut non quaecumque vultis
illa faciatis
quod si spu ducimini
non estis sub lege
manifesta autem sunt
opera carnis quae sunt
fornicatio inmunditia
luxuria idolorum

servitus
veneficia inimicitiae
contentiones aemulationes
irae rixae dissensiones
sectae invidiae homicidia
ebrietates comesationes
et his similia
quae praedico vobis sicut
praedixi
quoniam qui talia agunt
regnum di non consequentur
fructus autem sps est
caritas gaudium pax
longanimitas bonitas
benignitas fides
modestia continentia
adversus huius modi
non est lex
qui autem sunt xpi
carnem crucifixerunt
cum vitiis et concupis
centiis
xxx Si vivimus spu
spu et ambulemus
non efficiamur inanis
gloriae cupidi
invicem provocantes
invicem invidentes
xxxi Fratres et si praeoccupatus
fuerit homo in aliquo
delicto
vos qui spiritales estis in
struite huius modi
in spu lenitatis
considerans te ipsum
ne et tu tempteris
alter alterius onera portate
et sic adimplebitis legem xpi
nam si quis existimat se aliquid
esse cum sit nihil
ipse se seducit
opus autem suum probet
unusquisque et sic in semet
ipso tantum gloriam habebit

ET NON ALTERO
UNUSQUISQUE ENIM ONUS SUUM
PORTABIT
xxxiii COMMUNICET AUTEM IS QUI
CATECIZATUR VERBUM EI
QUI SE CATHECIZAT IN OMNIBUS BONIS
xxxiiii NOLITE ERRARE
DS NON INRIDETUR
QUAE ENIM SEMINAVERIT HOMO
HAEC ET METET
QUONIAM QUI SEMINAT IN CARNE SUA
DE CARNE ET METET CORRUP
TIONEM
QUI AUTEM SEMINAT IN SPU
DE SPU METET VITAM AETERNAM
BONUM AUTEM FACIENTES I
NON DEFICIAMUS
TEMPORE ENIM SUO METEMUS
NON DEFICIENTES
xxxv ERGO DUM TEMPUS HABEMUS
OPEREMUR BONUM AD OMNES
MAXIME AUTEM AD DOMES
TICOS FIDEI
xxxvi VIDETE QUALIBUS LITTERIS SCRIPSI
VOBIS MEA MANU
QUICUMQUE VOLUNT
PLACERE IN CARNE
HI COGUNT VOS CIRCUMCIDI
TANTUM UT CRUCIS XPI
PERSECUTIONEM NON PATIANTUR
NEQUE ENIM QUI CIRCUMCIDUNTUR
LEGEM CUSTODIUNT
SED VOLUNT VOS CIRCUMCIDI
UT IN CARNE VESTRA GLORIENTUR
xxxvii MIHI AUTEM ABSIT GLORIARI
NISI IN CRUCE DNI NRI IHU XPI
PER QUEM MIHI MUNDUS
CRUCIFIXUS EST ET EGO MUNDO
IN XPO ENIM IHU NEQUE CIRCUM
CISIO ALIQUID VALET
NEQUE PRAEPUTIUM
SED NOVA CREATURA
ET QUICUMQUE HANC REGULAM
SECUTI FUERINT

PAX SUPER ILLOS ET MISERICORDIA
ET SUPER ISRAHEL DI
DE CETERO NEMO MIHI
MOLESTUS SIT
EGO ENIM STIGMATA IHU
IN CORPORE MEO PORTO
GRATIA DNI NRI IHU XPI CUM SPU
VESTRO FRATRES AMEN

[illegible]

INCIP CAP AD EPHESIOS

I De sanctis quos ante constitutionem
mundi in dno xpo electi sint et de
omni sapientia et prudentia sacra
menti et benedictione omnium
in dno xpo quae in caelis sunt
et quae in terra
II De apostolo pro ephesiis deprecante
ut ipsa ecclesia [illegible]
et potestate
III De principe potestatis aeris huius sps
IIII De dei per divitias misericordiae ac suam
cum xpo dno convivificante et in
caelestibus conlocante
V De eo quod non ex nobis sed dei
gratia salvi sumus
et bene volentiam
VI De praeputio et circumcisione
VII De dno legem mandatorum in decretis
evacuante ut duos conderet
in semet ipso
VIII De civibus sanctorum et domesticis dei
et de aedificatione templi
De mysterio dni quod nunc passum
ipsis generationibus aliis
non fuerit revelatum
X De gloria tribulationis
I De deo patre in caelis et in terris
et homine interiore et plenitudine
scientiae dei

XII De dono superabundantia quam a scis petitur abundantius largiente
XIII De unitate et mutua sustentatione sanctorum
XIIII De una fide et unum baptismum
XV De diuersitate gratiae donationis et aedificationis corporis xpi et uiro perfecto in mensuram aetatis plenitudinis xpi
XVI De stultitia gentium et libidine et omni inmunditiae cupiditate delictorum
XVII De exponendo ueterem et induendo nouum hominem et secundum deum in ueritate
XVIII De irasci innocenter et operari manu
XVIIII De abstinentia mali sermonis et non contristando spm scm et de mutua sustentatione sanctorum
XX De imitatione eius quod se debeant dm in omnibus imitari
XXI De abstinentia scurrilitatis et omnium uitiorum
XXII De sobrietate et in psalmis
XXIII De cautione et intellectu et sapientia
XXIIII De subiectione mulierum ad maritos
XXV De uiris ut diligant uxores suas
XXVI De obsequio filiorum
XXVII De parentum erga filios temperamento
XXVIII De seruorum obsequio
XXVIIII De temperamento dominorum
XXX De induendo armaturam dei contra insidias diaboli et conluctatione aduersus potestates
XXXI De fiducia et misterio euangelii

EXP CAPITULA

EFESII SUNT ASIANI HII ACCEPTO VERBO
VERITATIS PERSTITERUNT IN FIDE HOS
CONLAUDAT APOSTOLUS SCRIBENS EIS
A ROMA DE CARCERE
PER TYCHICUM

PAULUS APOSTOLUS XPI IHU
SCIS OMNIBUS QUI SUNT
EPHESI ET FIDELIBUS IN XPO IHU
GRATIA UOBIS ET PAX A DO PATRE NO
ET DNO IHU XPO
BENEDICTUS DS ET PATER
DNI NRI IHU XPI
QUI BENEDIXIT NOS IN OMNI
BENEDICTIONE SPIRITALI
IN CAELESTIBUS IN XPO
SICUT ELEGIT NOS IN IPSO ANTE
MUNDI CONSTITUTIONEM
UT ESSEMUS SCI ET INMACULATI
IN CONSPECTU EIUS IN CARITATE
QUI PRAEDESTINAUIT NOS
IN ADOPTIONEM FILIORUM
PER IHM XPM IN IPSUM
SECUNDUM PROPOSITUM
UOLUNTATIS SUAE
IN LAUDEM GLORIAE GRATIAE SUAE
IN QUA GRATIFICAUIT NOS IN DILECTO FILIO SUO
IN QUO HABEMUS REDEMPTIONEM
PER SANGUINEM EIUS
REMISSIONEM PECCATORUM
SECUNDUM DIUITIAS GRATIAE
EIUS QUAE SUPERABUNDAUIT
IN NOBIS
IN OMNI SAPIENTIA ET PRUDENTIA
UT NOTUM FACERET NOBIS
SACRAMENTUM UOLUNTATIS SUAE
SECUNDUM BONUM PLACITUM EIUS
QUOD PROPOSUIT IN EO IN DISPEN
SATIONEM PLENITUDINIS
TEMPORUM
INSTAURARE OMNIA IN XPO
QUAE IN CAELIS ET QUAE
IN TERRA SUNT IN IPSO
IN QUO ETIAM SORTE UOCATI SUMUS
PRAEDESTINATI SECUNDUM
PROPOSITUM EIUS
QUI OMNIA OPERATUR SECUNDUM
CONSILIUM UOLUNTATIS SUAE
UT SIMUS IN LAUDEM GLORIAE
EIUS

qui ante speravimus in xpo
in quo et vos cum audissetis
verbum veritatis
evangelium salutis vestrae
in quo credentes signati
estis spu promissionis sco
qui est pignus hereditatis
nostrae
in redemptionem adquisitionis
in laudem gloriae
eius
II Propterea et ego audiens
fidem vestram quae est
in dno ihu
et dilectionem in omnes scos
non cesso gratias agens
pro vobis
memoriam vestri faciens
in orationibus meis
ut ds dni nri ihu xpi
pater gloriae
det vobis spm sapientiae
et revelationis
in agnitione eius
inluminatos oculos
cordis vestri
ut sciatis quae sit spes
vocationis eius
quae divitiae gloriae here
ditatis eius in sanctis
et quae sit supereminens
magnitudo virtutis eius
in nos qui credidimus
secundum operationem
potentiae virtutis eius
quam operatus est in xpo
suscitans illum a mortuis
et constituens ad dexte
ram suam in caelestibus
Supra omnem principatum
et potestatem et virtutem
et dominationem
Et omne nomen
quod nominatur
non solum in hoc saeculo
sed et in futuro
et omnia subiecit
sub pedibus eius
et ipsum dedit caput
supra omnia ecclesiae
quae est corpus ipsius
plenitudo eius qui omnia
in omnibus adimpletur
Et vos cum essetis mortui
delictis peccatis vestris
in quibus aliquando
ambulastis secundum
saeculum mundi huius
secundum principem
potestatis aeris huius
sps qui nunc operatur
in filios diffidentiae
in quibus et nos omnes
aliquando conversati
sumus in desideriis carnis
nostrae
facientes voluntatem
carnis et cogitationum
et eramus natura filii irae
sicut et ceteri
III Ds autem qui dives est
in misericordia
propter nimiam caritatem
suam qua dilexit nos
et cum essemus mortui
peccatis convivificavit
nos xpo
gratia estis salvati
et conresuscitavit
et consedere fecit
in caelestibus in xpo ihu
ut ostenderet in saeculis
supervenientibus
abundantes divitias
gratiae suae in bonitate
super nos in xpo ihu
Gratia enim estis
salvati per fidem

et hoc non ex vobis
di enim donum est
non ex operibus ut nequis
glorietur
ipsius enim sumus
factura creati in xpo ihu
in operibus bonis quae
praeparavit ds ut in illis
ambulemus
propter quod memores
estote
quod aliquando vos gentes
in carne qui dicimini
praeputium
ab ea quae dicitur circum
cisio in carne manufacta
quia eratis illo in tempore
sine xpo
alienati a conversatione isrl
et hospites testamentorum
promissionis
spem non habentes
et sine do in mundo
VIII Nunc autem in xpo ihu
vos qui aliquando
eratis longe
facti estis prope
in sanguine xpi
ipse est enim pax nostra
qui fecit utraque unum
et medium parietem
maceriae
solvens inimicitias
in carne sua
legem mandatorum
decretis evacuans
ut duos condat in semet
ipsum in unum novum
hominem
faciens pacem
et reconciliet ambos
in uno corpore do
per crucem interficiens
inimicitiam in semet ipso

et veniens evangelizavit
pacem vobis qui longe
fuistis et pacem his qui
prope
quoniam per ipsum habemus
accessum ambo in uno spu
ad patrem
VIIII Ergo iam non estis hospites
et advenae
sed estis cives sanctorum
et domestici di
superaedificati super
fundamentum apostolorum
et prophetarum
ipso summo angulari lapide
xpo ihu
in quo omnis aedificatio
constructa
crescit in templum
scm in dno
in quo et vos coaedificamini
in habitaculum di in spu
X Huius rei gratia ego paulus
vinctus xpi ihu pro vobis
gentibus
si tamen audistis dispensa
tionem gratiae di
quae data est mihi in vobis
quoniam secundum reve
lationem notum mihi
factum est sacramentum
sicut supra scripsi in brevi
prout potestis legentes
intellegere prudentiam
meam in mysterio xpi
quod aliis generationibus
non est agnitum
filiis hominum
sicut nunc revelatum
est scis apostolis eius
et prophetis in spu
esse gentes coheredes et con
corporales et conparticipes
promissionis in xpo ihu

per euangelium
cuius factus sum minister
secundum donum gratiae
di quae data est mihi
secundum operationem
uirtutis eius
mihi omnium scorum
minimo data est
gratia haec
in gentibus euangelizare
inuestigabiles diuitias xpi
et inluminare omnes quae
sit dispensatio sacramenti
absconditi a saeculis in dō
qui omnia creauit
ut innotescat principibus
et potestatibus in caelestib;
per ecclesiam multi
formis sapientia dī
secundum praefinitionem
saeculorum quam fecit
in xpo ihu dno nro
in quo habemus fiduciam
et accessum in confiden
tia per fidem eius
x Propter quod peto ne de
ficiatis in tribulationibus
meis pro uobis
quae est gloria uestra
xi Huius rei gratia flecto
genua mea ad patrem
dni nri ihu xpi
ex quo omnis paternitas
in caelis et in terra
nominatur
ut det uobis secundum
diuitias gloriae suae
uirtute corroborari
per spm eius in interiore
homine
habitare xpm per fidem
in cordibus uestris
in caritate radicati et fundati
ut possitis conprehendere
cum omnibus scis
quae sit latitudo et longi
tudo et sublimitas
et profundum
scire etiam supereminentem
scientiae caritatem xpi
ut impleamini in omnem
plenitudinem dī
xii Ei autem qui potens est
omnia facere
super abundanter quam
petimus aut intellegimus
secundum uirtutem
quae operatur in nobis
ipsi gloria in ecclesia
et in xpo ihu
in omnes generationes
saeculi saeculorum amen
xiii Obsecro itaque uos
ego uinctus in dno
ut digne ambuletis uocatione
qua uocati estis
cum omni humilitate
et mansuetudine
cum patientia
subportantes inuicem
in caritate
solliciti seruare unitatem
sps in uinculo pacis
unum corpus et unus sps
sicut uocati estis in una spe
uocationis uestrae
xiiii Unus dns una fides
unum baptisma
unus ds et pater omnium
qui super omnes et per
omnia et in omnibus nobis
xv Uni cuique autem nostrum
data est gratia secundum
mensuram donationis xpi
propter quod dicit
ascendens in altum captiuam
duxit captiuitatem
dedit dona hominibus

quod autem ascendit quid est
nisi quod et descendit primum
in inferiores partes terrae
qui descendit ipse est et qui
ascendit super omnes caelos
ut impleret omnia
et ipse dedit quosdam
quidem prophetas
quosdam quidem apostolos
alios euangelistas
alios autem pastores
et doctores
ad consummationem sanctorum
in opus ministerii
in aedificationem corporis xpi
donec occurramus omnes
in unitatem fidei et agnitionis
filii di
in uirum perfectum
in mensuram aetatis
plenitudinis xpi
ut iam non simus paruuli
fluctuantes et circumferamur
omni uento doctrinae
in nequitia hominum
in astutia ad circumuentionem
erroris
ueritatem autem facientes
in caritate
crescamus in illo per omnia
qui est caput xps
ex quo totum corpus
conpactum et conexum
per omnem iuncturam
subministrationis
secundum operationem
in mensuram uniuscuiusque
membri
augmentum corporis
facit in aedificationem
sui in caritate
hoc igitur dico et testificor in dno
ut iam non ambuletis
sicut gentes ambulant
in uanitate sensus sui
tenebris obscuratum
habentes intellectum
alienati a uita di
per ignorantiam quae
est in illis
propter caecitatem
cordis ipsorum
qui desperantes
semet ipsos tradiderunt
inpudicitiae in operationem
inmunditiae omnis
in auaritia
xvii Uos autem non ita didicistis
xpm
si tamen illum audistis
et in ipso edocti estis
sicut est ueritas in ihu
deponere uos secundum
pristinam conuersationem
ueterem hominem
qui corrumpitur secundum
desideria erroris
renouamini autem spu
mentis uestrae
et induite nouum hominem
qui secundum dm creatus
est in iustitia et sanctitate
ueritatis
propter quod deponentes
mendacium
loquimini ueritatem
unusquisque cum
proximo suo
quoniam sumus inuicem
membra
irascimini et nolite peccare
xviii sol non occidat super
iracundiam uestram
nolite locum dare diabulo
qui furabatur iam non furetur
magis autem laboret operando
manibus quod bonum est

ut habeat unde tribuat
necessitatem patienti
XIX Omnis sermo malus ex ore
uestro non procedat
sed si quis bonus ad aedifi
cationem oportunitatis
ut det gratiam audientibus
et nolite contristare
spm scm di in quo signati
estis in die redemptionis
Omnis amaritudo
et ira et indignatio
et clamor et blasphemia
tollatur a uobis
cum omni malitia
estote autem inuicem
benigni
misericordes
donantes inuicem
sicut et ds in xpo
donauit nobis
XX Estote ergo imitatores di
sicut filii carissimi
et ambulate in dilectione
sicut et xps dilexit nos
et tradidit se ipsum
pro nobis
oblationem et hostiam do
in odorem suauitatis
XXI Fornicatio autem et omnis
inmunditia
aut auaritia
nec nominetur in uobis
sicut decet sanctos
aut turpitudo
aut stultiloquium
aut scurrilitas quae ad rem non
pertinent
sed magis gratiarum actio
hoc enim scitote intelle
gentes
quod omnis fornicator
aut inmundus
aut auarus
quod est idolorum seruitus
non habet hereditatem
in regno xpi et di
XXII Nemo uos seducat inanibus
uerbis
propter haec enim uenit
ira di in filios diffidentiae
nolite ergo effici
participes eorum
eratis enim aliquando
tenebrae
nunc autem lux in dno
ut filii lucis ambulate
fructus enim lucis est
in omni bonitate
et iustitia et ueritate
probantes quod sit bene
placitum do
et nolite communicare
operibus infructuosis
tenebrarum
magis autem et redarguite
quae enim in occulto
fiunt ab ipsis
turpe est et dicere
omnia autem quae arguuntur
a lumine manifestantur
omne enim quod manifes
tatur lumen est
propter quod dicit
surge qui dormis
et exurge a mortuis
et inluminabit tibi xps
Uidete itaque fratres
quomodo caute ambuletis
non quasi insipientes
sed ut sapientes
redimentes tempus
quoniam dies mali sunt
propterea nolite fieri
inprudentes
sed intellegentes
quae sit uoluntas dni
et nolite inebriari uino

in quo est omnis luxuria
sed implemini spu loquen
tes vos met ipsis
in psalmis et hymnis
et canticis spiritalibus
cantantes et psallentes
in cordibus vestris dno
gratias agentes semper
pro omnibus in nomine
dni nri ihu xpi do et patri
subiecti invicem in timore xpi
xci Mulieres viris suis sub
iectae sint sicut dno
quoniam vir caput est
mulieris
sicut xps caput est ecclesiae
ipse salvator corporis
sed ut ecclesia subiecta est
xpo ita et mulieres viris
suis in omnibus
xcii Viri diligite uxores vestras
sicut et xps dilexit ecclesiam
et se ipsum tradidit pro ea
ut illam scificaret mundans
lavacro aquae in verbo
ut exhiberet ipse sibi glorio
sam ecclesiam
non habentem maculam
aut rugam
aut aliquid eius modi
sed ut sit sca et inmaculata
ita et viri debent diligere
uxores suas ut corpora sua
qui suam uxorem diligit
se ipsum diligit
Nemo enim umquam
carnem suam odio habuit
sed nutrit et fovet eam
sicut et xps ecclesiam
quia membra sumus
corporis eius
de carne eius et de ossibus eius
propter hoc relinquet
homo patrem et matrem suam

et adherebit uxori suae
et erunt duo in carne una
sacramentum hoc magnum est
ego autem dico in xpo
et in ecclesia
verum tamen et vos singuli
unusquisque suam uxorem
sicut se ipsum diligat
uxor autem ut timeat virum
xciii Filii oboedite parentibus
vestris in dno
hoc enim iustum est
honora patrem tuum et matrem
quod est mandatum
primum in promissione
ut bene sit tibi et sis longaevus
super terram
xciiii Et patres nolite ad iracundiam
provocare filios vestros
sed educate illos in disciplina
et correptione dni
Servi oboedite dominis
carnalibus
cum timore et tremore
in simplicitate cordis vestri
sicut xpo
non ad oculum servientes
quasi hominibus placentes
sed ut servi xpi
facientes voluntatem di
ex animo cum bona voluntate
servientes sicut dno
et non hominibus
scientes quoniam unusquisque
quodcumque fecerit bonum
hoc percipiet a dno
sive servus sive liber
xcv Et domini eadem facite
illis remittentes minas
scientes quia et illorum
et vester dns est in caelis
et personarum acceptio
non est apud eum
a De cetero fratres

CONFORTAMINI IN DNO
ET IN POTENTIA UIRTUTIS EIUS
INDUITE UOS ARMA DI
UT POSSITIS STARE ADUERSUS
INSIDIAS DIABOLI
QUIA NON EST NOBIS CONLUC
TATIO ADUERSUS CARNEM
ET SANGUINEM
SED ADUERSUS PRINCIPES
ET POTESTATES
ADUERSUS MUNDI RECTORES
TENEBRARUM HARUM
CONTRA SPIRITALIA NEQUITIAE
IN CAELESTIBUS
PROPTEREA ACCIPITE
ARMA DI
UT POSSITIS RESISTERE
IN DIE MALO
ET OMNIBUS PERFECTIS STARE
STATE ERGO SUCCINCTI
LUMBOS UESTROS
IN UERITATE
ET INDUTI LORICAM IUSTITIAE
ET CALCIATI PEDES IN PRAE
PARATIONE EUANGELII
PACIS
IN OMNIBUS SUMENTES
SCUTUM FIDEI
IN QUO POSSITIS OMNIA TELA
NEQUISSIMI IGNEA
EXTINGUERE
ET GALEAM SALUTIS ADSUMITE
ET GLADIUM SPS
QUOD EST UERBUM DI
PER OMNEM ORATIONEM
ET OBSECRATIONEM
ORANTES OMNI TEMPORE
IN SPU
ET IN IPSO UIGILANTES
IN OMNI INSTANTIA
ET OBSECRATIONE
PRO OMNIB SCIS
ET PRO ME UT DETUR MIHI
SERMO IN APERTIONE ORIS MEI
CUM FIDUCIA NOTUM FACERE
MYSTERIUM EUANGELII
PRO QUO LEGATIONE FUNGOR
IN CATENA ITA UT IN IPSO
AUDEAM PROUT OPO[illegible]RTET
ME LOQUI
XXXI UT AUTEM ET UOS SCIATIS [illegible] QUAE
CIRCA ME SUNT QUID AGAM
OMNIA NOTA UOBIS FACIET
TYCHICUS CARISSIMUS
FRATER
ET FIDELIS MINISTER IN DNO
QUEM MISI AD UOS IN HOC IPSUM
UT COGNOSCATIS QUAE CIRCA
NOS SUNT
ET CONSOLETUR CORDA UESTRA
PAX FRATRIBUS
ET CARITAS CUM FIDE A DO
PATRE ET DNO IHU XPO
GRATIA CUM OMNIBUS
QUI DILIGUNT DNM IHM
XPM IN INCORRUPTIONEM
AMEN

EXP[LICIT] AD EPHESIOS

INCIP[IT] ARGUMENTUM

AD PHILIPPENSES

PHILIPPENSES SUNT MACEDONES
HI ACCEPTO UERBO UERITATIS
PERSTITERUNT IN FIDE NEC
RECEPERUNT FALSOS APOS
TOLOS HOS CONLAUDAT
APOSTOLUS SCRIBENS
HIS A RO[MA]
DE CARCERE
PER [illegible]
FRO[illegible]
[illegible]

EXP[LICIT] ARGUMENTUM

[illegible]

I De presbyteris quod ipsi fuerint
aliquando episcopi
II De apostolo pro philippensibus
deprecante
III De manifestatione vinculorum
apostoli in universo praetorio
IIII De caritate primum [illegible]
et de apostolo partim [illegible]
moriendum et de constantia passionis
[illegible] per se [illegible]
[illegible] salutem
V De [illegible] in forma di esset formam
servi accipiens humiliavit se factus
oboediens usque ad mortem crucis
VI De sanctis quod in bonis operibus non
debeant murmurare
VII De fidelitate timothei et de neglegentia
ac magis sua quam dni ihu xpi quaerentibus
VIII De epafrodito ministro suo [illegible]
propter opus dni fideliter offerente
VIIII De apostolo philippensibus [illegible]
X De seductoribus et circumcisione
spiritali atq carnali
XI De perfectis
XII De apostolo admonente scos ut ipsum
[illegible] qui sic ambula
verunt [illegible] et de seductoribus populi
XIII De apostolo scos hortante ut ad con
cordiam et modestiam et securitatem
et orationem spiritaliter componente
XIIII De veritate et castitate atq iustitia
et de omnibus quae pertinent ad gloriae
atq virtutis
XV De sacramento apostoli saturitatis
ac famis et [illegible] per habundantia
XVI De apostolo a macedonia proficiscente
quod nulla ei ecclesia communicaverit
in ratione dandi et accipiendi nisi
tantummodo philippensis
XVII De desiderio suo fructu in gloria dni
XVIII De apostolo scos omnes in dno salutante
XVIIII De caesaris domo quod ibi erant scos

EXPL CAPITULA

Paulus et timotheus
servi ihu xpi
omnibus sanctis in xpo ihu
qui sunt philippis
cum episcopis et diaconib
gratia vobis et pax a do
patre nostro et dno ihu xpo
II Gratias ago do meo in omni
memoria vestri
semper in cunctis orationib
meis pro omnib vobis cum
gaudio depraecationem
faciens
super communicatione
vestra in evangelio
a prima die usque nunc
confidens hoc ipsum
quia qui coepit in vobis
opus bonum
perficiet usque in diem xpi
ihu
sicut est mihi iustum hoc
sentire pro omnib vobis
eo quod habeam in corde vos
et in vinculis meis et in de
fensione et confirma
tione evangelii
socios gaudii mei
omnes vos esse
testis enim mihi est ds
quomodo cupiam omnes
vos in visceribus xpi ihu
et hoc oro
ut caritas vestra magis
ac magis abundet in scien
tia et in omni sensu
ut probetis potiora
ut sitis sinceres et sine
offensa in diem xpi
repleti fructu iustitiae
per ihm xpm in gloriam
et laudem di
II Scire autem vos volo fratres
quia quae circa me sunt

magis ad profectum
venerunt evangelii
ita ut vincula mea manifesta
fierent in xpo in omni
praetorio et in ceteris
omnibus
III Et plures e fratribus in dno
confidentes vinculis meis
abundantius auderent
sine timore verbum Di loqui
quidam quidem et propter
invidiam et contentionem
quidam autem et propter
bonam voluntatem
xpm praedicant
quidam ex caritate
scientes quoniam in defen
sione evangelii positus sum
quidam autem ex contentione
xpm adnuntiant
non sincere
existimantes pressuram
se suscitare vinculis meis
Quid enim
dum omni modo sive per
occasionem sive per veri
tatem xps adnuntietur
et in hoc gaudeo
sed et gaudebo
scio enim quia hoc mihi
proveniet in salutem
per vestram orationem
et subministrationem sps
ihu xpi
secundum expectationem
et spem meam
quia in nullo confundar
sed in omni fiducia sicut sem
per et nunc magnificabitur
xps in corpore meo
sive per vitam sive per mortem
mihi enim vivere xps est
et mori lucrum
quod si vivere in carne hic mihi

fructus operis est
et quid eligam ignoro
coartor autem e duobus
desiderium habens dissolvi
et cum xpo esse
multo magis melius
permanere autem in carne
necessarium est propter vos
Et hoc confidens scio quia
manebo et permanebo
omnibus vobis ad profectum
vestrum et gaudium fidei
ut gratulatio vestra abundet
in xpo ihu in me
per meum adventum iterum
ad vos
tantum digne evangelio
xpi conversamini
ut sive cum venero
et videro vos
sive absens audiam de vobis
quia statis in uno spu
unianimes
con laborantes fidei
evangelii
et in nullo terreamini
ab adversariis
quae est illis causa perditionis
vobis autem salutis
et hoc a Do
quia vobis donatum est
pro xpo
non solum ut in eum credatis
sed ut et pro illo patiamini
idem certamen habentes
quale et vidistis in me
et nunc audistis de me
quae ergo consolatio in xpo
si quod solacium caritatis
si qua societas sps
si quid viscera et miserationis
implete gaudium meum
ut idem sapiatis
eandem caritatem habentes

UNIANIMES
ID IPSUM SENTIENTES
NIHIL PER CONTENTIONEM
NEQ; PER INANEM GLORIAM
SED IN HUMILITATE SUPERIORES
SIBI INVICEM ARBITRANTES
NON QUAE SUA SUNT SINGULI
CONSIDERANTES
SED ET EA QUAE ALIORUM
HOC ENIM SENTITE IN VOBIS
QUOD ET IN XPO IHŪ
QUI CUM IN FORMA DĪ ESSET
NON RAPINAM ARBITRATUS EST
ESSE SE AEQUALEM DŌ
SED SEMET IPSUM EXINANIVIT
FORMAM SERVI ACCIPIENS
IN SIMILITUDINEM HOMINUM
FACTUS
ET HABITU INVENTUS UT HOMO
HUMILIAVIT SEMET IPSUM
FACTUS OBOEDIENS
USQUE AD MORTEM
MORTEM AUTEM CRUCIS
PROPTER QUOD ET DS ILLUM
EXALTAVIT
ET DONAVIT ILLI NOMEN QUOD EST
SUPER OMNE NOMEN
UT IN NOMINE IHŪ
OMNE GENU FLECTATUR CAELES
TIUM ET TERRESTRIUM
ET INFERNORUM
ET OMNIS LINGUA CONFITEATUR
QUIA DNS IHS XPS IN GLORIA
EST DĪ PATRIS
ITAQUE CARISSIMI MEI
SICUT SEMPER OBOEDISTIS
NON UT IN PRAESENTIA MEI
TANTUM
SED MULTO MAGIS NUNC
IN ABSENTIA MEA
CUM METU ET TREMORE
VESTRAM SALUTEM
OPERAMINI
DS ENIM EST QUI OPERATUR
IN VOBIS ET VELLE ET PER
FICERE PRO BONA VOLUNTATE
OMNIA AUTEM FACITE
SINE MURMURATIONIBUS
ET HAESITATIONIBUS
UT SITIS SINE QUERELLA
ET SIMPLICES FILII DĪ
SINE REPREHENSIONE
IN MEDIO NATIONIS
PRAVAE ET PERVERSAE
INTER QUOS LUCETIS SICUT
LUMINARIA IN MUNDO
VERBUM VITAE CONTINENTES
AD GLORIAM MEAM IN DIE XPI
QUIA NON IN VACUUM CUCURRI
NEQUE IN VACUUM LABORAVI
SED ET SI IMMOLOR SUPRA
SACRIFICIUM ET OBSEQUIUM
FIDEI VESTRAE
GAUDEO ET CONGRATULOR
OMNIBUS VOBIS
ID IPSUM AUTEM ET VOS
GAUDETE ET CONGRA
TULAMINI MIHI
VIII SPERO AUTEM IN DNO IHŪ
TIMOTHEUM CITO ME
MITTERE AD VOS
UT ET EGO BONO ANIMO SIM
COGNITIS QUAE CIRCA VOS SUNT
NEMINEM ENIM HABEO TAM
UNIANIMEM QUI SINCERA
ADFECTIONE PRO VOBIS
SOLLICITUS SIT
OMNES ENIM SUA QUAERUNT
NON QUAE SUNT IHŪ XPI
EXPERIMENTUM AUTEM
EIUS COGNOSCITE
QUONIAM SICUT PATRI FILIUS
MECUM SERVIVIT
IN EVANGELIO
HUNC IGITUR SPERO ME
MITTERE MOX UT VIDERO
QUAE CIRCA ME SUNT
CONFIDO AUTEM IN DNO

quoniam et ipse ueniam
ad uos cito
VIII Necessarium autem existimaui
Epaphroditum
fratrem et cooperatorem
et commilitonem meum
uestrum autem apostolum
et ministrum necessitatis
meae mittere ad uos
quoniam quidem omnes uos
desiderabat et maestus erat
propterea quod audieratis
illum infirmatum
nam et infirmatus est
usque ad mortem
sed ds misertus est eius
non solum autem eius
uerum etiam et mei
ne tristitiam super tristi
tiam haberem
festinantius ergo
misi illum
ut uiso eo iterum gaudeatis
et ego sine tristitia sim
excipite itaque illum
cum omni gaudio in dno
et eius modi cum honore
habitote
quoniam propter opus xpi
usque ad mortem accessit
tradens animam suam
ut impleret id quod ex
uobis deerat erga meum
obsequium
VIIII De cetero fratres mei
gaudete in dno
eadem uobis scribere
mihi quidem non pigrum
uobis autem necessarium
X uidete canes
uidete malos operarios
uidete concisionem
nos enim sumus circum
cisio qui spiritu do seruimus

et gloriamur in xpo ihu
et non in carne fiduciam
habentes
quamquam ego habeam
confidentiam et in carne
si quis alius uidetur
confidere in carne
ego magis
circumcisus octauo die
ex genere Israhel
de tribu Beniamin
Hebraeus ex Hebraeis
secundum legem pharisaeus
secundum aemulationem
persequens ecclesiam di
secundum iustitiam
quae in lege est conuersa
tus sine querella
sed quae mihi fuerunt lucra
haec arbitratus sum
propter xpm detrimenta
uerum tamen et existimo
omnia detrimentum esse
propter eminentem scien
tiam ihu xpi dni mei
propter quem omnia
detrimentum feci
et arbitror ut stercora
ut xpm lucrifaciam
et inueniar in illo non
habens meam iustitiam
quae ex lege est
sed illam quae ex fide
est xpi
quae ex do est iustitia
in fide ad agnoscendum illum
et uirtutem resurrec
tionis eius
et societatem passionum illius
configuratus morti eius
si quomodo occurram
ad resurrectionem
quae est ex mortuis
non quod iam acceperim

aut iam perfectus sim
sequor autem si conprehen
dam in quo et conprehen
sus sum a xpo ihu
Fratres ego me non arbitror
conpraehendisse
unum autem
quae quidem retro sunt
obliuiscens ad ea uero
quae sunt priora
extendens me
ad destinatum persequor
ad brauium supernae uoca
tionis di in xpo ihu
quicumque ergo perfecti sumus
hoc sentiamus
et si quid aliter sapitis
et hoc uobis ds reuelauit
uerumtamen ad quod per
uenimus ut idem sapiamus
et in eadem permaneamus
regula
Imitatores mei estote
fratres
et obseruate eos qui ita
ambulant sicut habetis
formam nos
multi enim ambulant quos
saepe dicebam uobis
nunc autem et flens dico
inimicos crucis xpi
quorum finis interitus
quorum ds uenter
et gloria in confusione
ipsorum
qui terrena sapiunt
nostra autem conuersatio
in caelis est
unde etiam saluatorem
expectamus dnm ihm xpm
qui reformauit corpus
humilitatis nostrae
configuratum corpori
claritatis suae
secundum operationem
qua possit etiam subicere
sibi omnia
Itaque fratres mei karissimi
et desiderantissimi
gaudium meum et corona mea
sic state in dno carissimi
Euhodiam rogo et Syntychen
deprecor
id ipsum sapere in dno
etiam rogo et te germane
conpar adiuua illas
quae mecum laborauerunt
in euangelio cum Clemente
et ceteris adiutoribus meis
quorum nomina sunt
in libro uitae
Gaudete in dno semper
iterum dico gaudete
modestia uestra nota sit
omnibus hominibus
dns prope est
nihil solliciti sitis
sed in omni oratione
et obsecratione
cum gratiarum actione
petitiones uestrae
innotescant apud dm
et pax di quae exsuperat
omnem sensum
custodiat corda uestra
et intellegentias uestras
in xpo ihu
VIII De cetero fratres
quaecumque sunt uera
quaecumque pudica
quaecumque iusta
quaecumque sca
quaecumque amabilia
quaecumque bonae [illegible]
si qua uirtus
si qua laus disciplinae
haec cogitate
quae et didicistis

et accepistis et audistis
et vidistis in me
haec agite
et ds pacis erit vobiscum
XV Gavisus sum autem in dno
vehementer
quoniam tandem aliquando
refloruistis pro me
sentire
sicut et sentiebatis
occupati autem eratis
non quasi propter
penuriam dico
ego enim didici in quibus
sum sufficiens esse
scio et humiliari
scio et abundare
ubique et in omnibus
institutus sum
et saturari et esurire
et paenuriam pati
omnia possum in eo
qui me confortat
verum tamen bene fecistis
communicantes tribu
lationi meae
XVI Scitis autem et vos philip
penses quod in principio
evangelii quando profec
tus sum a macedonia
nulla mihi ecclesia commu
nicavit in ratione dati
et accepti nisi vos soli
quia et thessalonicam
semel et bis in usum
mihi misistis
non quia quaero datum
sed requiro fructum
abundantem in ra
tione vestra
habeo autem omnia
et abundo
repletus sum acceptis
ab epaphrodito
quae misistis
odorem suavitatis hostiam
acceptam placentem dō
XVII Ds autem meus impleat
omne desiderium vestrum
secundum divitias suas
in gloria in xpo ihu
dō autem et patri nostro
gloria in saecula
saeculorum amen
XVIII Salutate omnem scm
in xpo ihu
salutant vos qui mecum
sunt fratres
salutant vos omnes sci
XVIIII Maxime autem qui de
caesaris domo sunt
gratia dni ihu xpi
cum spu vestro amen

EXPLICIT AD PHILIPPENSES

INCIPIT CAPIT AD COLOSENS

I De spe reposita scis in caelis
II De omni sapientia et intellectu
spiritali et de dno quod imago sit dī
invisibilis primogenitus omnis
creaturae et quod in ipso et per ipsum
creata sunt universa [illegible]
III De errore credentium primo
et postea [illegible]
IIII De dno xpo quod in eo sint omnes
thesauri sapientiae et scientiae absconditi
V De seducentibus sublimitate sermonum
VI De traditione apostolica quod
[illegible]
VII De philosophia et seductionibus
VIII De dno convivificante cum eis
ex gentibus delicto decreti chi
rographo [illegible] universis
omnia peccata nobis dimittente
VIIII De scis ex gentibus quod observationum

temporum et escarum testamenti
veteris non debeant custodire
X De sacra[illegible]tor[illegible]
XI De eis quod non terrena sapere
debeant et quaerere sed superna
XII Hortatur [illegible] membris
terrestribus [illegible] omnium
vestimenta [illegible]
XIII De expoliatione veteris hominis
cum omnibus actibus et induere novo
[illegible] renovatione
XIIII De caritate [illegible] spiritalis
XV De eis quod omnia in nomine domini
dni xpi agentes gratias deo patri per ipsum
semper debeant operari
XVI De subiectione mulierum ad viros
XVII De commonitione dilectionis ad mulieres
et temperantia disciplinae
XVIII De filiorum obsequio ad parentes
XVIIII De patrum erga filios temperamento
XX De servorum obsequio
XXI De dominis erga servos
XXII De instantia [illegible] orationis
XXIII De sermonis et salis gratia condimento
XXIIII De tychico et onesimo
XXV De aristarcho concaptivo apostoli
et marco consobrino barnabae
et iesu iusto [illegible]
[illegible] regni [illegible]
XXVI De sollicitudine epaphrae in oratione
pro colosensibus et laodicensibus
et hierapolitanis
XXVII De luca medico et dema
XXVIII De nympha et quae in domo eius est ecclesia
XXVIIII Ut apostoli mandato et colossensium
epistula laodicensibus legeretur
et laodicensium colossensibus

[illegible]

Colossenses et hi sicut laodicenses sunt asiani
et ipsi praeventi erant a pseudo apostolis nec
ad hos accessit ipse apostolus sed et hos per
epistulam recorrigit audierant enim
verbum ab archippo qui et ministerium in eos accepit
ergo apostolus iam ligatus scribit eis ab epheso

Paulus apostolus xpi ihu
per voluntatem di
et timotheus frater
his qui sunt colossis sanctis
et fidelibus fratribus
in xpo ihu
gratia vobis et pax a deo
patre nostro
gratias agimus deo et patri
dni nostri ihu xpi
semper pro vobis orantes
audientes fidem vestram
in xpo ihu
et dilectionem quam habetis
in sanctos omnes
propter spem quae reposita
est vobis in caelis
quam audistis in verbo
veritatis evangelii
quod pervenit ad vos
sicut et in universo mundo
est et fructificat et crescit
sicut in vobis ex ea
die qua audistis
et cognovistis gratiam
di in veritate
sicut didicistis ab epaphra
carissimo conservo nostro
qui est fidelis pro vobis
minister xpi ihu
qui etiam manifestavit
nobis dilectionem
vestram in spu
II Ideo et nos ex qua die
audivimus
non cessamus pro vobis
orantes
et postulantes ut impleamini
agnitione voluntatis eius
in omni sapientia
et intellectu spiritali
ut ambuletis digne deo
per omnia placentes
in omni opere bono fructificantes

et crescentes scientia di
in omni uirtute confortati
secundum potentiam
claritatis eius
in omni patientia et longa
nimitate cum gaudio
gratias agentes patri
qui dignos uos fecit
in partem sortis
scorum in lumine
qui eripuit uos de potestate
tenebrarum
et transtulit in regnum
filii dilectionis suae
in quo habemus redemptionem
remissionem peccatorum
qui est imago di inuisibilis
primogenitus omni
creaturae
quia in ipso condita sunt
uniuersa et in caelis
et in terra
uisibilia et inuisibilia
siue throni
siue dominationes
siue principatus
siue potestates
omnia per ipsum et in ipso
creata sunt
et ipse est ante omnes
et omnia in ipso constant
et ipse est caput corporis
ecclesiae
qui est principium primo
genitus ex mortuis
ut sit in omnib; ipse
primatum tenens
quia in ipso conplacuit omnē
plenitudinem habitare
et per eum reconciliari
omnia in ipsum
pacificans per sanguinem
crucis eius siue quae in terris
siue quae in caelis sunt

III Et uos cum essetis aliquando
alienati et inimici sensu
in operibus malis
nunc autem reconciliauit
in corpore carnis eius
per mortem
exhibere uos sanctos
et inmaculatos
et inreprehensibiles
coram ipso
si tamen permanetis
in fide fundati et stabiles
et inmobiles a spe euangelii
quod audistis
quod praedicatum est in
uniuersa creatura
quae sub caelo est
cuius factus sum ego
paulus minister.
qui nunc gaudeo in passio
nibus pro uobis
et adimpleo ea quae desunt
passionum xpi in carne mea
pro corpore eius quod est
ecclesia
cuius factus sum ego
minister secundum
dispensationem di
quae data est mihi in uos
ut impleam uerbum di
misterium quod abscon
ditum fuit a saeculis
et generationibus
nunc autem manifestatum
est scis eius
quibus uoluit ds notas
facere diuitias gloriae
sacramenti huius in gentib;
quod est xps in uobis
spes gloriae
quem nos adnuntiamus
corripientes omnem
hominem
et docentes omnem hominē

in omni sapientia
ut exhibeamus omnem
hominem perfectum
in Xpo Ihu
in quo et laboro certando
secundum operationem
eius quam operatur in me
in uirtute
Volo enim uos scire qualem
sollicitudinem habeam
pro uobis
et pro his qui sunt Laodiciae
et quicumque non uiderunt
faciem meam in carne
ut consolentur corda ipsorum
instructi in caritate
et in omnes diuitias pleni
tudinis intellectus
in agnitione mysterii Di
patris Xpi Ihu
in quo sunt omnes thesauri
sapientiae et scientiae
absconditi
Hoc autem dico
ut nemo uos decipiat
in subtilitate sermonum
nam et corpore absens sum
sed spu uobiscum sum
gaudens et uidens ordinem
uestrum
et firmamentum eius
quae in Xpo est fidei uestrae
VI Sicut ergo accepistis
Xpm Ihm Dnm
in ipso ambulate radicati
et superaedificati in ipso
et confirmati fide
sicut et didicistis abundantes
in gratiarum actione
VII Videte ne quis uos decipiat
per philosophiam
et inanem fallaciam
secundum traditionem
hominum
secundum elementa mundi
et non secundum Xpm
quia in ipso inhabitat omnis
plenitudo diuinitatis
corporaliter
et estis in illo repleti
qui est caput omnis princi
patus et potestatis
in quo et circumcisi estis
circumcisione non
manufacta
in expoliatione corporis
carnis
in circumcisione Xpi
consepulti ei in baptismo
in quo et resurrexistis
per fidem operationis Di
qui suscitauit illum
a mortuis
et uos cum mortui essetis
in delictis et praeputio
carnis uestrae
conuiuificauit cum illo
donans uobis omnia delicta
delens quod aduersum nos
erat chirografum
decretis
quod erat contrarium nobis
et ipsum tulit de medio
adfigens illud cruci
expolians principatus
et potestates
traduxit confidenter
palam triumphans
illos in semet ipso
VIII Nemo ergo uos iudicet in cibo
aut in potu
aut in parte diei festi
aut neomeniae
aut sabbatorum
quae sunt umbra futurorum
corpus autem Xpi
X Nemo uos seducat
uolens in humilitate et

ET RELIGIONE SANGELORUM
QUAE NON UIDIT AMBULANS
FRUSTRA
INFLATUS SENSU CARNIS SUAE
ET NON TENENS CAPUT
EX QUO TOTUM CORPUS
PER NEXUS ET CONIUNC
TIONES SUBMINISTRATUM
ET CONSTRUCTUM
CRESCIT IN AUGMENTUM DI
SI MORTUI ESTIS CUM XPO
AB ELEMENTIS MUNDI
QUID ADHUC TAMQUAM UIUEN
TES IN MUNDO DECERNITIS
NE TETIGERIS NEQUE GUSTAUERIS
NEQUE CONTRECTAUERIS
QUAE SUNT OMNIA IN INTERITU
IPSO USU
SECUNDUM PRAECEPTA ET DOC
TRINAS HOMINUM
QUAE SUNT RATIONE
QUIDEM HABEN
SAPIENTIAE
IN SUPERSTITIONE ET HUMI
LITATE ET AD NON PARCENDUM
CORPORI
NON IN HONORE ALIQUO
AD SATURITATEM CARNIS
XI SI ERGO RESURREXISTIS
XPO QUAE SURSUM SUNT
QUAERITE
UBI XPS EST IN DEXTERA
DI SEDENS
QUAE SURSUM SUNT SAPITE
NON QUAE SUPER TERRAM
MORTUI ENIM ESTIS
ET UITA UESTRA ABSCONDITA
EST CUM XPO IN DO
CUM XPS APPARUERIT
UITA UESTRA
TUNC ET UOS APPAREBITIS
CUM IPSO IN GLORIA
XII MORTIFICATE MEMBRA UESTRA
QUAE SUNT SUPER TERRAM

FORNICATIONEM
INMUNDITIAM
LIBIDINEM
CONCUPISCENTIAM MALAM
ET AUARITIAM QUAE EST
SIMULACHRORUM SERUITUS
PROPTER QUAE UENIT IRA DI
SUPER FILIOS INCREDULITATIS
IN QUIBUS ET UOS AMBULASTIS
ALIQUANDO CUM UIUERETIS
IN ILLIS
XIII NUNC AUTEM DEPONITE
ET UOS OMNIA
IRAM INDIGNATIONEM
MALITIAM BLASPHEMIAM
TURPEM SERMONEM
DE ORE UESTRO
NOLITE MENTIRI INUICEM
EXPOLIANTES UOS UETEREM
HOMINEM CUM ACTIBUS EIUS
ET INDUENTES NOUUM EUM
QUI RENOUATUR IN AGNITIO
NEM SECUNDUM IMAGINE
EIUS QUI CREAUIT EUM
UBI NON EST GENTILIS ET IUDAEUS
CIRCUMCISIO ET PRAEPUTIU
BARBARUS ET SCYTHA
SERUUS ET LIBER
SED OMNIA IN OMNIBUS XPS
XIIII INDUITE UOS ERGO SICUT ELECTI
DI SCI ET DILECTI
UISCERA MISERICORDIAE
BENIGNITATEM
HUMILITATEM
MODESTIAM
PATIENTIAM
SUBPORTANTES INUICEM
ET DONANTES UOBIS IPSIS
SIQUIS ADUERSUS ALIQUEM
HABET QUAERELLAM
SICUT DNS DONAUIT UOBIS
ITA ET UOS
SUPER OMNIA AUTEM
HAEC CARITATEM

quod est uinculum perfec
tionis
et pax xpi exultet in cor
dibus uestris
in quo et uocati estis
in uno corpore
et grati estote
uerbum xpi habitet in uobis
abundanter
in omni sapientia docentes
et commonentes
uos metipsos
psalmis hymnis
canticis spiritalibus
in gratia
cantantes in cordibus
uestris dō
omne quodcumque faci
tis in uerbo aut in opere
omnia in nomine dōni ihu
gratias agentes dō
et patri per ipsum
xvi Mulieres subditae estote
uiris sicut oportet
in dño
xvii Uiri diligite uxores uestras
et nolite amari esse ad illas
xviii Filii oboedite parentibus
per omnia
hoc enim placitum
est in dño
xviiii Patres nolite ad indigna
tionem prouocare
filios uestros ut non
pusillo animo fiant
xx Serui oboedite per omnia
dominis carnalibus
non ad oculum seruientes
quasi hominibus placentes
sed in simplicitate cordis
timentes dñm
quodcumque facitis
ex animo operamini
sicut dño et non hominibus
scientes quod a dño accipietis
retributionem hereditatis
dño xpo seruite
qui enim iniuriam facit
recipiet id quod inique gessit
et non est personarum
acceptio
Domini quod iustum est
et aequum seruis praestate
scientes quoniam et uos
dñm habetis in caelo
xxi Orationi instate
uigilantes in ea in gratiarum
actione
orantes simul et pro nobis
ut dš aperiat nobis ostium
sermonis ad loquendum
mysterium xpi
propter quod etiam
uinctus sum ut manifes
tem illud ita ut opor
tet me loqui
xxii In sapientia ambulate
ad eos qui foris sunt
tempus redimentes
sermo uester semper
in gratia sale sit conditus
ut sciatis quomodo oporteat
uos unicuique respondere
xxiii Quae circa me sunt omnia
uobis nota faciet Tychicus
carissimus frater
et fidelis minister
et conseruus in dño
quem misi ad uos ad hoc
ipsum ut cognoscat
quae circa uos sunt
et consoletur corda uestra
cum Onesimo carissimo
et fideli fratre qui est
ex uobis
omnia quae hic aguntur
nota faciet uobis
xxiiii Salutat uos Aristarchus

concaptiuus meus
et marcus consobrinus
barnabae
de quo accepistis mandata
si uenerit ad uos excipite illum
et ihs qui dicitur iustus
qui sunt ex circumcisione
hi soli sunt adiutores
in regno di
qui mihi fuerunt solacio
xxiiii Salutat uos epaphras
qui ex uobis est seruus
xpi ihu
semper sollicitus pro uobis
in orationibus
ut stetis perfecti et pleni
in omni uoluntate di
testimonium enim illi
perhibeo quod habet
multum laborem
pro uobis
et pro his qui sunt laodiciae
et qui hierapoli
xxv Salutat uos lucas medicus
carissimus et demas
xxvi Salutate fratres qui
sunt laodiciae et nym
pham et quae in domo
eius est ecclesia
xxvii Et cum lecta fuerit apud
uos epistula
facite ut et in laodicensium
ecclesia legatur
et eam quae laodicensium
est uos legatis
et dicite archippo
uide ministerium quod
accepisti in domino ut illud
impleas
salutatio mea manu pauli
memores estote uincu
lorum meorum
gratia uobiscum amen
Ex(plicit) ad colos(senses) incip(it) ad thessal(onicenses) i

I De apostolo et siluano et timotheo
pro thessalonicensibus semper
orantibus
II De fide thessalonicensium singulari
et quod exemplum ceteris gentibus
fuerint ad credendum
III De passionibus apostolorum
et contumeliis in philippis
IIII De sinceritate apostoli
et quod non hominibus placen
dum sit sed dno do
V De apostolo cum possit oneri esse
tamquam dni xpi apostolus
tamen adulationem et auaritiam
et gloriam ab hominibus
abnuente
VI De apostolo ne quem grauaret
diebus ac noctibus manibus
operantem
VII De iudaeis super iudaeos eo quod
interfecerint dnm et pro
phetas et apostolos fuerint
persecuti
VIII De apostoli desiderio ueniendi
ad thessalonicenses et diaboli
impedimento
VIIII De eis quod in tribulationibus
moueri non debeant
sed potius prouocari
X De temptatore
XI De thessalonicensibus apostolum
uidere cupientibus
XII De apostolo gaudente pro thes
salonicensibus ad dnm preces et
gratias rependente
XIII De apostolo orante pro thessa
lonicenses ut secundum tradi
tionem ipsius ambularent
XIIII De abstinentia fornicationis
et fraudis et de possessione
coniugii proprii
XV De amore fraternitatis
XVI De eis ut quieti sint et unus
quisque agat suum negotium

et ut nullius egeant omnibus
operentur

XVII De resurrectione et raptu sanctorum
in nubibus occurrendum in aera
dno xpo ihu

XVIII De improviso ac male operantium
interitu repentino

XVIIII De filiis lucis ac diei et filiis noctis
ac tenebrarum

XX De somno communi et somno
perfidiae et spiritalibus
monimentis

XXI De reverentia in ministerio
laborantium atque doctorum

XXII De non extinguendo spu nec sper
nenda prophetia et omnium
examinatione

XXIII De apostolo precante ut thessaloni
censium integer sps et anima
et corpus in adventum dni nri
ihu xpi servetur omnes

XXIIII De apostolo petente ut pro eo
thessalonicenses in orationibus
postularent

XXV De apostolo thessalonicenses
adiurante per dom ut omnibus
fratribus epistula legatur

EXP CAPITULA

IN CIP ARGUMEN

Thessalonicenses sunt Machedones
in xpo ihu qui accepto verbo veritatis
perstiterunt in fide etiam in persecutione
civium suorum praeterea nec receperunt
ea quae a falsis apostolis dicebantur
hos conlaudat apostolus
scribens eis ab
Athenis

EXP ARGUM

IN CIP EPIST AD THESSAL P

Paulus et Silvanus
et Timotheus ecclesiae
Thessalonicensium in do
patre et dno ihu xpo
Gratia vobis et pax
Gratias agimus do semper
pro omnibus vobis memo
riam facientes in orationib
nostris
sine intermissione memo
res operis fidei vestrae
et laboris et caritatis
et sustinentiae spei
dni nri ihu xpi
ante dm et patrem nostru
scientes fratres dilecti
a do electionem vestram
quia evangelium nostrum
non fuit ad vos
in sermone tantum
sed in virtute
et in spu sco
et in plenitudine multa
sicut scitis quales
fuerimus vobis
propter vos
et vos imitatores nostri
facti estis et dni
excipientes verbum
in tribulatione multa
cum gaudio spu sci
ita ut facti sitis forma
omnibus credentibus
in Machedonia et in Achaia
a vobis enim diffamatus est
sermo dni
non solum in Machedonia
et in Achaia
sed in omni loco fides vestra
quae est ad dm profecta
est ita ut non sit nobis necesse
quicquam loqui
ipsi enim de nobis adnuntiant
qualem introitum

HABUERIMUS AD UOS
ET QUOMODO CONUERSI ESTIS
AD DM A SIMULACHRIS
SERUIRE DO UIUO ET UERO
ET EXPECTARE FILIUM EIUS
DE CAELIS QUEM SUSCITAUIT
EX MORTUIS
IHM QUI ERIPUIT NOS AB IRA
UENTURA
III NAM IPSI SCITIS FRATRES
INTROITUM NOSTRUM AD UOS
QUIA NON INANIS FUIT
SED ANTE PASSI ET CONTUMELIIS
ADFECTI SICUT SCITIS IN PHILIPPIS
FIDUCIAM HABUIMUS IN DO NO
LOQUI AD UOS EUANGELIUM DI
IN MULTA SOLLICITUDINE
IIII EXHORTATIO ENIM NOSTRA
NON DE ERRORE
NEQUE DE INMUNDITIA
NEQUE IN DOLO
SED SICUT PROBATI SUMUS A DO
UT CREDERETUR NOBIS EUANGELIUM
ITA LOQUIMUR
NON QUASI HOMINIBUS
PLACENTES
SED DO QUI PROBAT CORDA
NOSTRA
V NEQUE ENIM ALIQUANDO FUIMUS
IN SERMONE ADULATIONIS
SICUT SCITIS
NEQUE IN OCCASIONE AUARITIAE
DS TESTIS EST
NEC QUAERENTES AB HOMINIBUS
GLORIAM
NEQUE A UOBIS NEQUE AB ALIIS
CUM POSSIMUS ONERI ESSE
UT XPI APOSTOLI
SED FACTI SUMUS PARUULI
IN MEDIO UESTRUM
TAMQUAM SI NUTRIX FOUEAT
FILIOS SUOS
ITA DESIDERANTES UOS
CUPIDE UOLEBAMUS

TRADERE UOBIS
NON SOLUM EUANGELIUM DI
SED ETIAM ANIMAS NOSTRAS
QUONIAM CARISSIMI NOBIS
FACTI ESTIS
VI MEMORES ENIM ESTIS FRATRES
LABOREM NOSTRUM
ET FATIGATIONEM
NOCTE ET DIE OPERANTES
NE QUEM UESTRUM GRAUAREMUS
PRAEDICAUIMUS UOBIS
EUANGELIUM DI
UOS TESTES ESTIS ET DS
QUAM SCE ET IUSTE ET SINE
QUERELLA UOBIS QUI CREDI
DISTIS FUIMUS
SICUT SCITIS
QUALITER UNUMQUEMQUE
UESTRUM TAMQUAM PATER
FILIOS SUOS DEPRECANTES UOS
ET CONSOLANTES TESTIFICATI
SUMUS UT AMBULARETIS
DIGNE DO
QUI UOCAUIT UOS IN SUUM
REGNUM ET GLORIAM
IDEO ET NOS GRATIAS AGIMUS
DO SINE INTERMISSIONE
QUONIAM CUM ACCEPISSETIS
A NOBIS UERBUM AUDITUS DI
ACCEPISTIS NON UT UERBUM
HOMINUM
SED SICUT EST UERE UERBUM DI
QUI OPERATUR IN UOBIS
QUI CREDIDISTIS
VII UOS ENIM IMITATORES FACTI
ESTIS FRATRES ECCLESIARUM
QUAE SUNT IN IUDAEA
IN XPO IHU
QUIA EADEM PASSI ESTIS
ET UOS A CONTRIBULIBUS
UESTRIS
SICUT ET IPSI A IUDAEIS
QUI ET DNM OCCIDERUNT IHM
ET PROPHETAS

ET NOS PERSECUTI SUNT
ET DO NON PLACENT
ET OMNIBUS HOMINIBUS
ADUERSANTUR
PROHIBENTES NOS GENTIBUS
LOQUI UT SALUAE FIANT
UT IMPLEANT PECCATA SUA SEMPER
PRAEUENIT ENIM IRA DI SUPER
ILLOS USQUE IN FINEM
VIII NOS AUTEM FRATRES DESOLATI
A UOBIS AD TEMPUS HORAE
ASPECTU NON CORDE
ABUNDANTIUS FESTINAUIMUS
FACIEM UESTRAM UIDERE
CUM MULTO DESIDERIO
QUONIAM UOLUIMUS
UENIRE AD UOS
EGO QUIDEM PAULUS
ET SEMEL ET ITERUM
SED INPEDIUIT NOS SATANAS
QUAE EST ENIM NOSTRA SPES
AUT GAUDIUM
AUT CORONA GLORIAE
NONNE UOS ANTE DNM NOSTRUM
ESTIS IN ADUENTU EIUS
UOS ENIM ESTIS GLORIA NOSTRA
ET GAUDIUM
VIIII PROPTER QUOD NON SUSTINEN
TES AMPLIUS
PLACUIT NOBIS REMANERE
ATHENIS SOLIS
ET MISIMUS TIMOTHEUM
FRATREM NOSTRUM ET
MINISTRUM DI IN EUANGE
LIO XPI
AD CONFIRMANDOS UOS
ET EXHORTANDOS
PRO FIDE UESTRA
UT NEMO MOUEATUR
IN TRIBULATIONIBUS ISTIS
IPSI ENIM SCITIS QUOD
IN HOC POSITI SUMUS
NAM ET CUM APUD UOS
ESSEMUS

PRAEDICEBAMUS UOBIS
PASSUROS NOS TRIBULATIONES
SICUT ET FACTUM EST ET SCITIS
X PROPTEREA ET EGO AMPLIUS
NON SUSTINENS
MISI AD COGNOSCENDAM
FIDEM UESTRAM
NE FORTE TEMPTAUERIT UOS
IS QUI TEMPTAT
ET INANIS FIAT LABOR NOSTER
XI NUNC AUTEM UENIENTE
TIMOTHEO AD NOS A UOBIS
ET ADNUNTIANTE NOBIS FIDEM
ET CARITATEM UESTRAM
ET QUIA MEMORIAM NOSTRI
HABETIS BONAM SEMPER
DESIDERANTES NOS UIDERE
SICUT NOS QUOQUE UOS
IDEO CONSOLATI SUMUS FF
IN UOBIS IN OMNI NECESSI
TATE ET TRIBULATIONE NOSTRA
PER UESTRAM FIDEM
QUONIAM NUNC UIUIMUS
SI UOS STATIS IN DNO
XII QUAM ENIM GRATIARUM ACTIONEM
POSSUMUS DO RETRIBUERE
PRO UOBIS
IN OMNI GAUDIO QUO GAUDE
MUS PROPTER UOS
ANTE DM NOSTRUM
XIII NOCTE ET DIE ABUNDANTIUS
ORANTES
UT UIDEAMUS FACIEM UESTRAM
ET CONPLEAMUS EA QUAE
DESUNT FIDEI UESTRAE
IPSE AUTEM DS ET PATER
NOSTER
ET DNS IHS
DIRIGAT UIAM NOSTRAM
AD UOS
UOS AUTEM DNS MULTIPLICET
ET ABUNDARE FACIAT
CARITATEM
IN INUICEM ET IN OMNES

quemadmodum et nos
in vobis
ad confirmanda corda
vestra sine querella
in sanctitate
ante dm et patrem nostrum
in adventum dni nri ihu
cum omnibus scis eius amen
XIIII De cetero ergo fratres
rogamus vos et obsecra
mus in dno ihu
ut quemadmodum acce
pistis a nobis quomodo
vos oporteat ambulare
et placere do
sicut et ambulatis
ut et abundetis magis
scitis enim quae praecepta
dederimus vobis
per dnm ihm
haec est enim voluntas di
sanctificatio vestra
ut abstineatis vos
a fornicatione
ut sciat unusquisque vestrum
suum vas possidere
in sanctificatione et honore
non in passione desideri
sicut et gentes quae
ignorant dm
ut ne quis supergrediatur
neque circumveniat
in negotio fratrem suum
quoniam vindex est dns
de his omnibus
sicut praediximus vobis
et testificati sumus
non enim vocavit nos ds
in inmunditia
sed in sanctificatione
itaque qui haec spernit
non hominem spernit
sed dm qui etiam dedit
spm suum scm in vobis

XV De caritate autem frater
nitatis non necesse habui
mus scribere vobis
ipsi enim vos a do didicistis
ut diligatis invicem
etenim facitis illud
in omnes fratres
in universa macedonia
XVI Rogamus autem vos fratres
ut abundetis magis
et operam detis ut quieti
sitis et ut vestrum nego
tium agatis
et operemini manibus
vestris
sicut praecepimus vobis
et ut honeste ambuletis
ad eos qui foris sunt
et nullius aliquid desideretis
XVII Nolumus autem vos
ignorare fratres
de dormientibus
ut non contristemini
sicut et ceteri qui
spem non habent
si enim credimus quod ihs
mortuus est et resurrexit
ita et ds eos qui dormierunt
per ihm adducet cum eo
hoc enim vobis dicimus
in verbo dni
quia nos qui vivimus qui
residui sumus in ad
ventum dni
non praeveniemus eos
qui dormierunt
quoniam ipse dns
in iussu et in voce archangeli
et in tuba di descendet
de caelo
et mortui qui in xpo sunt
resurgent primi
deinde nos qui vivimus
qui relinquimur

SIMUL RAPIEMUR CUM ILLIS
IN NUBIBUS OBVIAM DNO
IN AERA
ET SIC SEMPER CUM DNO
ERIMUS
ITAQUE CONSOLAMINI INVICEM
VERBIS ISTIS
XVII DE TEMPORIBUS AUTEM ET MO
MENTIS FRATRES
NON INDIGETIS UT SCRIBAMUS
VOBIS
IPSI ENIM DILIGENTER SCITIS
QUIA DIES DNI SICUT FUR IN NOCTE
ITA VENIET
CUM ENIM DIXERINT PAX
ET SECURITAS
TUNC REPENTINUS EIS SUPER
VENIET INTERITUS
SICUT DOLOR IN UTERO HABENTI
ET NON EFFUGIENT
XIX VOS AUTEM FRATRES NON ESTIS
IN TENEBRIS
UT VOS DIES ILLE TAMQUAM
FUR CONPRAEHENDAT
OMNES ENIM VOS FILII LUCIS ESTIS
ET FILII DIEI
NON SUMUS NOCTIS NEQUE
TENEBRARUM
XX I[illegible] NON DORMIAMUS
SICUT CETERI
SED VIGILEMUS ET SOBRII SIMUS
QUI ENIM DORMIUNT
NOCTE DORMIUNT
ET QUI EBRII SUNT
NOCTE EBRII SUNT
NOS AUTEM QUI DIEI SUMUS
SOBRII SIMUS
INDUTI LORICAM FIDEI
ET CARITATIS
ET GALEAM SPEM SALUTIS
QUONIAM NON POSUIT
NOS DS IN IRAM
SED IN ADQUISITIONEM SALUTIS
PER DNM NOSTRUM IHM XPM

QUI MORTUUS EST PRO NOBIS
UT SIVE VIGILEMUS
SIVE DORMIAMUS
SIMUL CUM ILLO VIVAMUS
PROPTER QUOD CONSOLAMINI
INVICEM
ET AEDIFICATE ALTERUTRUM
SICUT ET FACITIS
XXI ROGAMUS AUTEM FRATRES
UT NOVERITIS EOS QUI LABORANT
INTER VOS
ET PRAESUNT VOBIS IN DNO
ET MONENT VOS
UT HABEATIS ILLOS ABUNDANTIUS
IN CARITATE
PROPTER OPUS ILLORUM
PACEM HABETE CUM EIS
ROGAMUS AUTEM VOS FF
CORRIPITE INQUIETOS
CONSOLAMINI PUSILLANIMES
SUSCIPITE INFIRMOS
PATIENTES ESTOTE AD OMNES
VIDETE NE QUIS MALUM
PRO MALO ALICUI REDDAT
SED SEMPER QUOD BONUM EST
SECTAMINI ET INVICEM
ET IN OMNES
SEMPER GAUDETE
SINE INTERMISSIONE ORATE
IN OMNIBUS GRATIAS AGITE
HAEC ENIM VOLUNTAS DI EST
IN XPO IHU IN OMNIBUS VOBIS
XXII SPM NOLITE EXTINGUERE
PROPHETIAS NOLITE SPERNERE
OMNIA AUTEM PROBATE
QUOD BONUM EST TENETE
AB OMNI SPECIE MALA
ABSTINETE VOS
XXIII IPSE AUTEM DS PACIS
SANCTIFICET VOS PER OMNIA
ET INTEGER SPIRITUS VESTER
ET ANIMA ET CORPUS
SINE QUAERELLA IN ADVENTU
DNI NRI IHU XPI SERVETUR

FIDELIS EST QUI UOCAUIT UOS
QUI ETIAM FACIET
FRATRES ORATE PRO NOBIS
SALUTATE FRATRES OMNES
IN OSCULO SCO
ADIURO UOS PER DNM UT LEGATUR EPISTULA OMNIBUS
SANCTIS FRATRIBUS
GRATIA DNI NRI IHU XPI
UOBISCUM

EXP AD THESSALON ...

IN ... AD ...

I De persecutione quod exemplum sit iusti iudicii di et persecutoribus supplicio sempiterno
II De discessione et antichristo
III De eis quod a deo eligantur
IIII De apostoli traditione
V De apostolo praedicante quod non est omnium fides
VI De eis quod ex omnibus malis a deo liberentur
VII De separatione eorum ab eis qui contradicunt et quod paulus ac socii semper manibus fuerint operati
VIII De non operantibus et curiose agentibus
VIIII De separatione inoboedientium ut uereantur

EXP CAPITULA

INC ARGUMENTUM

AD THESSALONICENSES SECUNDA SCRIBIT APOSTOLUS ET NOTUM FACIT EIS DE TEMPORIBUS NOUISSIMIS ET DE ADUERSARII DETECTIONE SCRIBIT HANC EPISTULAM AB ATHENIS

EXP ...

PAULUS ET SILUANUS ET TIMOTHEUS
ECCLESIAE THESSALONICENSIUM
IN DO PATRE NOSTRO
ET DNO IHU XPO
GRATIA UOBIS ET PAX A DO PATRE
NOSTRO ET DNO IHU XPO
GRATIAS AGERE DEBEMUS DO
SEMPER PRO UOBIS FRATRES
ITA UT DIGNUM EST
QUONIAM SUPERCRESCIT
FIDES UESTRA
ET ABUNDAT CARITAS UNIUS
CUIUSQUE UESTRUM
IN INUICEM
ITA UT NOS IPSI IN UOBIS GLORIEMUR IN ECCLESIIS DI
PRO PATIENTIA UESTRA ET FIDE
IN OMNIBUS PERSECUTIONIBUS
UESTRIS ET TRIBULATIONIBUS
QUAS SUSTINETIS
IN EXEMPLUM IUSTI IUDICII DI
UT DIGNI HABEAMINI REGNO DI
PRO QUO ET PATIMINI
SI TAMEN IUSTUM EST APUD DM
RETRIBUERE TRIBULATIONEM
HIS QUI UOS TRIBULANT
ET UOBIS QUI TRIBULAMINI
REQUIEM NOBISCUM
IN REUELATIONE DNI IHU
DE CAELO CUM ANGELIS
UIRTUTIS EIUS
IN FLAMMA IGNIS
DANTIS UINDICTAM HIS QUI
NON NOUERUNT DM
ET QUI NON OBOEDIUNT EUAN
GELIO DNI NRI IHU XPI
QUI POENAS DABUNT IN INTERITU
AETERNAS A FACIE DNI
ET A GLORIA UIRTUTIS EIUS
CUM UENERIT GLORIFICARI
IN SCIS SUIS
ET ADMIRABILIS FIERI IN OMNIB·
QUI CREDIDERUNT
QUIA CREDITUM EST TESTIMONIU̅

NOSTRUM SUPER UOS IN DIE ILLO
IN QUO ETIAM ORAMUS SEMPER
PRO UOBIS
UT DIGNETUR UOS UOCATIONE
SUA DS
ET IMPLEAT OMNEM UOLUNTA
TEM BONITATIS
ET OPUS FIDEI IN UIRTUTE
UT CLARIFICETUR NOMEN DNI
IHU XPI IN UOBIS
ET UOS IN ILLO SECUNDUM GRA
TIAM DI NRI ET DNI IHU XPI
II ROGAMUS AUTEM UOS FRATRES
PER ADUENTUM DNI NRI IHU XPI
ET NOSTRAE CONGREGATIONIS
IN IPSUM
UT NON CITO MOUEAMINI
A UESTRO SENSU
NEQUE TERREAMINI
NEQUE PER SPM
NEQUE PER SERMONEM
NEQUE PER EPISTULAM
TAMQUAM PER NOS
QUASI INSTET DIES DNI
NE QUIS UOS SEDUCAT
ULLO MODO
QUONIAM NISI UENERIT
DISCESSIO PRIMUM
ET REUELATUS FUERIT HOMO
PECCATI
FILIUS PERDITIONIS
QUI ADUERSATUR ET EXTOLLITUR
SUPRA OMNE QUOD DICITUR DS
AUT QUOD COLITUR
ITA UT IN TEMPLO DI SEDEAT
OSTENDENS SE TAMQUAM
SIT DS
NON RETINETIS QUOD CUM
ESSEMUS APUD UOS HAEC
DICEBAMUS UOBIS
ET NUNC QUID DETINEAT SCITIS
UT REUELETUR IN SUO TEMPORE
NAM MYSTERIUM IAM OPERA
TUR INIQUITATIS
TANTUM UT QUI TENET NUNC
TENEAT DONEC DE MEDIO FIAT
ET TUNC REUELABITUR ILLE
INIQUUS
QUEM DNS IHS INTERFICIET
SPU ORIS SUI
ET DESTRUET INLUSTRATIONE
ADUENTUS SUI
EUM CUIUS EST ADUENTUS
SECUNDUM OPERATIONEM
SATANAE
IN OMNI UIRTUTE SIGNIS
ET PRODIGIIS MENDACIBUS
IN OMNI SEDUCTIONE INIQUI
TATIS HIS QUI PEREUNT
EO QUOD CARITATEM UERITATIS
NON RECEPERUNT
UT SALUI FIERENT
IDEO MITTIT ILLIS DS
OPERATIONEM ERRORIS
UT CREDANT MENDACIO
UT IUDICENTUR OMNES
QUI NON CREDIDERUNT
UERITATI
SED CONSENSERUNT INIQUITATI
III NOS AUTEM DEBEMUS GRA
TIAS AGERE DO SEMPER
PRO UOBIS FRATRES DILECTI A DO
QUOD ELEGERIT NOS DS
PRIMITIAS IN SALUTEM
IN SANCTIFICATIONE SPS
ET FIDE UERITATIS
IN QUA ET UOCAUIT UOS PER
EUANGELIUM NOSTRUM
IN ADQUISITIONEM GLORIAE
DNI NRI IHU XPI
IIII ITAQUE FRATRES STATE
ET TENETE TRADITIONES
QUAS DIDICISTIS
SIUE PER SERMONEM
SIUE PER EPISTULAM NOSTRAM
IPSE AUTEM DNS NOSTER
IHS XPS
ET DS ET PATER NOSTER.

QUI DILEXIT NOS ET DEDIT
CONSOLATIONEM AETERNAM
ET SPEM BONAM IN GRATIA
EXHORTETUR CORDA UESTRA
ET CONFIRMET IN OMNI OPERE
ET SERMONE BONO
v DE CETERO FRATRES ORATE
PRO NOBIS
UT SERMO DI CURRAT ET CLARI
FICETUR SICUT ET APUD UOS
ET UT LIBEREMUR AB INPOR
TUNIS ET MALIS HOMINIBUS
NON ENIM OMNIUM EST FIDES
vi FIDELIS AUTEM DNS EST
QUI CONFIRMABIT UOS
ET CUSTODIET A MALO
CONFIDIMUS AUTEM DE UOBIS
IN DNO
QUONIAM QUAE PRAECIPIMUS
ET FACITIS ET FACIETIS
DNS AUTEM DIRIGAT CORDA
UESTRA IN CARITATE DI
ET PATIENTIA XPI
vii DENUNTIAMUS AUTEM UOBIS
FRATRES IN NOMINE DNI
NI IHU XPI
UT SUBTRAHATIS UOS AB OMNI
FRATRE AMBULANTE
INORDINATE
ET NON SECUNDUM TRADITIONE
QUAM ACCEPERUNT A NOBIS
IPSI ENIM SCITIS QUEMADMODUM
OPORTEAT IMITARI NOS
QUONIAM NON INQUIETI
FUIMUS INTER UOS
NEQUE GRATIS PANEM MANDU
CAUIMUS AB ALIQUO
SED IN LABORE ET FATIGATIONE
NOCTE ET DIE OPERANTES
NE QUEM UESTRUM GRAUAREMUS
NON QUASI NON HABUERIMUS
POTESTATEM
SED UT NOSMET IPSOS FORMA
DAREMUS UOBIS AD IMITANDŨ
NOS

NAM ET CUM ESSEMUS APUD UOS
HOC DENUNTIABAMUS UOBIS
QUONIAM SI QUIS NON UULT
OPERARI NEC MANDUCET
viii AUDIMUS ENIM INTER UOS
QUOSDAM AMBULANTES
INQUIETE
NIHIL OPERANTES
SED CURIOSE AGENTES
HIS AUTEM QUI EIUSMODI SUNT
DENUNTIAMUS ET OBSECRA
MUS IN DNO IHU XPO
UT CUM SILENTIO OPERANTES
SUUM PANEM MANDUCENT
viiii UOS AUTEM FRATRES NOLITE
DEFICERE BENEFACIENTES
QUOD SI QUIS NON OBOEDIT
UERBO NOSTRO PER EPISTULAM
HUNC NOTATE ET NON CON
MISCEAMINI CUM ILLO
UT CONFUNDATUR
ET NOLITE QUASI INIMICUM
EXISTIMARE
SED CORRIPITE UT FRATREM
IPSE AUTEM DNS PACIS
DET UOBIS PACEM SEMPI
TERNAM IN OMNI LOCO
DNS CUM OMNIBUS UOBIS
SALUTATIO MEA MANU PAULI
QUOD EST SIGNUM IN OMNI
EPISTULA ITA SCRIBO
GRATIA DNI NRI IHU XPI CUM
OMNIBUS UOBIS AMEN

EXP AD THESSALONICENSES SEC

INCIP ARG AD TIMOTHEU

TIMOTHEUM INSTRUIT ET DOCET
DE ORDINATIONE EPISCOPATUS
ET DIACONII ET OMNIS ECCLESIAS
TICE DISCIPLINAE EXP ARG
SCRIBENS A [illegible]

I De fabulis et genealogiis et doctoribus
legis ac perversa doctrina et ple
nitudine sanae doctrinae

II De lege quod iustis posita non sit
sed iniustis et omnibus sceleratis
et de apostoli vita pristina
et de misericordia di superabun
dantiam pro gratia

III De dno quod salvare peccatores
in saeculum venerit et de ipsius
loco ad exemplum credentium
misericordiam consecuto

IIII De himeneo et alexandro
traditis satanae

V De orationibus pro hominibus
universis et quod omnes homines
velit salvos fieri ds

VI De dno quod unus est et de dno quod
mediator di et hominum unus est
homo xps ihs dns

VII De libertate virorum ac mulierum
orandi in omni loco et habitu
feminarum

VIII De episcoporum et coniugum
formulam et diaconorum et
quod aliquando idem episcopi
qui et praesbyteri dicebantur.

VIIII De mysterio pietatis

X De spu sco novissimis temporibus
et simulatores et in fidelium
per fidiam per apostolum
praedicante

XI De profanis et anilibus fabulis
et corporali exercitio pietatis

XII De labore scorum

XIII De dote timothei quod sit ipsum
discipulis formulam bonis
operibus in omnibus debeat
exhibere

XIIII De doctore quod nihil aliud
quam doctrinam et iustitias
dni semper debeat meditari

XV De senioribus non increpandis

XVI De veris viduis et de viduis filios
vel nepotes habentibus

XVII De viduis adulescentioribus

XVIII De fidelibus viduas habentibus

XIX De praesbyteris praecedentibus
in verbo laborantibus doctrina

XX De accusatione adversus
maiorem natu

XXI De peccantibus publice
corripiendis

XXII De traditione apostolica
non transcenda

XXIII De manibus non temere inponendis
et abstinentia peccatorum alieno
rum et quod infirmus etsi ante
abstinuerit vino modico liceat

XXIIII De peccantis quorundam
manifestis vel subsequentibus
similiter et operantibus bonis

XXV De servis

XXVI De seductoribus ac doctoribus
falsis et ab eis separatione
scorum

XXVII De sufficientia et avaritia

XXVIII De avaritia et omnium malorum

XXIX De divitibus istius saeculi

XXX De profanis novitatibus vocum

EXPL CAPITULA

INCIPIT EPISTULA

AD TIMOTHEUM

Paulus apostolus xpi ihu
secundum imperium di
salvatoris nostri et xpi ihu
spei nostrae
Timotheo dilecto filio in fide
gratia misericordia et pax
a do patre et xpo ihu dno nostro
Sicut rogavi te ut remane
ris ephesi cum irem
in macedoniam
ut denuntiares quibusdam
ne aliter docerent
neque intenderent
fabulis et genealogiis
interminatis
quae quaestiones praestant
magis quam aedificationem
di quae est in fide
Finis autem praecepti est
caritas de corde puro
et conscientia bona
et fide non ficta
a quib· quidam aberrantes
conversi sunt in vaniloquium
volentes esse legis doctores
non intellegentes neque
quae loquuntur
neque de quibus adfirmant
II Scimus autem quia bona
est lex
si quis ea legitime utatur
sciens hoc
quia lex iusto non est posita
sed iniustis et non subditis
impiis et peccatoribus
sceleratis et contaminatis
patricidis et matricidis
homicidis fornicariis
masculorum concubitorib·
plagiariis mendacib·
periuris
et si quid aliud sanae doc
trinae adversatur
quae est secundum evangelium
gloriae beati di quod cre
ditum est mihi
Gratias ago ei qui me con
fortavit xpo ihu dno nostro
quia fidelem me existima
vit ponens in ministerio
qui prius fui blasphemus
et persecutor et con
tumeliosus
sed misericordiam con
secutus sum quia ignorans
feci in incredulitate
superabundavit autem gratia
dni nri cum fide et dilec
tione quae est in xpo ihu
III Fidelis sermo
et omni acceptione dignus
quia xps ihs venit in hunc
mundum peccatores
salvos facere
quorum primus ego sum
sed ideo misericordiam
consecutus sum
ut in me primo ostenderet
xps ihs omnem patientiam
ad deformationem eorum
qui credituri sunt illi
in vitam aeternam
Regi autem saeculorum
inmortali invisibili soli do
honor et gloria in saecula
saeculorum amen
IIII Hoc praeceptum commen
do tibi fili timothee
secundum praecedentes
in te prophetias ut milites
in illis bonam militiam
habens fidem et bonam
conscientiam
quam quidam repellentes
circa fidem naufragaverunt
ex quibus est hymeneus
et alexander
quos tradidi satanae

ut discant non blasphemare
v Obsecro igitur primo omnium
fieri obsecrationes
orationes postulationes
gratiarum actiones
pro omnib· hominibus
pro regibus et omnibus
qui in sublimitate sunt
ut quietam et tranquillam
uitam agamus in omni
pietate et castitate
hoc enim bonum est
et acceptum coram
saluatore nostro deo
qui omnes homines uult
saluos fieri et ad agni
tionem ueritatis uenire
vi Unus enim ds
unus et mediator di et hominum
homo xps ihs
qui dedit redemptionem
semet ipsum pro omnib·
testimonium temporibus suis
in quo positus sum ego prae
dicator et apostolus
ueritatem dico non mentior
doctor gentium in fide
et ueritate
vii Uolo ergo uiros orare
in omni loco
leuantes puras manus
sine ira et disceptatione
similiter et mulieres
in habitu ornato
cum uerecundia et sobrietate
ornantes se non in tortis
crinib· aut auro
aut margaritis
uel ueste pretiosa
sed quod decet mulieres
promittentes pudicitiam
per opera bona
mulier in silentio discat
cum omni subiectione

Docere autem mulieri
non permitto
neque dominari in uirum
sed esse in silentio
Adam enim prior figuratus
est deinde eua
et adam non est seductus
mulier autem seducta
in praeuaricatione fuit
saluabitur autem per filiorum
generationem
si permanserint in fide
et dilectione et sanctifica
tione cum sobrietate
viii Fidelis sermo
si quis episcopatum desiderat
bonum opus desiderat
oportet ergo episcopum
inreprae hensibilem esse
unius uxoris uirum
sobrium prudentem
ornatum hospitalem
doctorem
non uinolentum
non percussorem
sed modestum
non litigiosum
non cupidum
suae domui bene praepositum
filios habentem subditos
cum omni castitate
si quis autem domui suae
praeesse nescit
quomodo ecclesiae di
diligentiam habebit
nonne ophytum
ne in superbia elatus in iudiciu
incidat diaboli
oportet autem illum
et testimonium habere
bonum ab his qui foris sunt
ut non in obprobrium incidat
et laqueum diaboli
diaconos similiter pudicos

NONBILINGUES
NONMULTO UINO DEDITOS
NONTURPELUCRUM SECTANTES
HABENTES MYSTERIUM FIDEI
IN CONSCIENTIA PURA
ET HI AUTEM PROBENTUR
PRIMUM
ET SIC MINISTRENT NULLUM
CRIMEN HABENTES
MULIERES SIMILITER
PUDICAS NONDETRAHENTES
SOBRIAS FIDELES INOMNIBUS
DIACONES SINT UNIUS
UXORIS UIRI
QUI FILIIS SUIS BENE PRAESUNT
ET SUIS DOMIBUS
QUI ENIM BENE MINISTRAUERINT
GRADUM SIBI BONUM
ADQUIRENT
ET MULTAM FIDUCIAM IN FIDE
QUAE EST IN XPO IHU
HAEC TIBI SCRIBO SPERANS
UENIRE AD TE CITO
SI AUTEM TARDAUERO
UT SCIAS QUOMODO TE OPORTEAT
IN DOMO DEI CONUERSARI
QUAE EST ECCLESIA DI UIUI
COLUMNA ET FIRMAMENTUM
UERITATIS
VIIII ET MANIFESTE MAGNUM EST
PIETATIS SACRAMENTUM
QUOD MANIFESTATUM
EST IN CARNE
IUSTIFICATUM EST IN SPU
APPARUIT ANGELIS PRAEDI
CATUM EST GENTIBUS
CREDITUM EST IN MUNDO
ADSUMPTUM EST IN GLORIA
X SPS AUTEM MANIFESTE DICIT
QUIA IN NOUISSIMIS TEMPO
RIB· DESCEDENT
QUIDAM A FIDE
ATTENDENTES SPIRITUS
ERRORIS

ET DOCTRINIS DAEMONIORŪ
IN HYPOCHRISI LOQUENTIUM
MENDACIUM ET CAUTERIATAM
HABENTIUM CONSCIEN
TIAM SUAM
PROHIBENTIUM NUBERE
ABSTINERE A CIBIS QUOS DS
CREAUIT AD PERCIPIENDUM
CUM GRATIARUM ACTIONE
FIDELIB· ET HIS QUI COGNO
UERUNT UERITATEM
QUIA OMNIS CREATURA DI BONA
ET NIHIL REICIENDUM QUOD
CUM GRATIARUM ACTIONE
PERCIPITUR
SANCTIFICATUR ENIM PER UER
BUM DI ET ORATIONEM
HAEC PROPONENS FRATRIB·
BONUS ERIS MINISTER IHU XPI
ENUTRITUS UERBIS FIDEI
ET BONAE DOCTRINAE QUAM
ADSECUTUS ES
XI INEPTAS AUTEM ET ANILES
FABULAS DEUITA
EXERCE TE IPSUM AD PIETATE
NAM CORPORALIS EXERCITATIO
AD MODICUM UTILIS EST
PIETAS AUTEM AD OMNIA
UTILIS EST
PROMISSIONEM HABENS UITAE
QUAE NUNC EST ET FUTURAE
XII FIDELIS SERMO
ET OMNI ACCEPTIONE DIGNUS
IN HOC ENIM LABORAMUS
ET MALEDICIMUR
QUIA SPERAMUS IN DM UIUUM
QUI EST SALUATOR OMNIUM
HOMINUM MAXIME
FIDELIUM
XIII CIPE HAEC ET DOCE
NEMO ADULESCENTIAM
TUAM CONTEMNAT
SED EXEMPLUM ESTO FIDELIU
IN UERBO IN CONUERSATIONE

IN CARITATE IN FIDE
IN CASTITATE DUM UENIO
ATTENDE LECTIONI
EXORTATIONI DOCTRINAE
NOLI NEGLEGERE GRATIAM
QUAE IN TE EST
QUAE DATA EST TIBI PER PRO
PHETIAM CUM INPOSITIONE
MANUUM PRAESBYTERII
XIIII HAEC MEDITARE IN HIS ESTO
UT PROFECTUS TUUS MANI
FESTUS SIT OMNIBUS
ATTENDE TIBI ET DOCTRINAE
INSTA IN ILLIS
HOC ENIM FACIENS ET TE IPSUM
SALUUM FACIES ET QUI TE
AUDIUNT
XV SENIOREM NE INCREPAUERIS
SED OBSECRA UT PATREM
IUUENES UT FRATRES
ANUS UT MATRES
IUUENCULAS UT SORORES
IN OMNI CASTITATE
XVI UIDUAS HONORA QUAE UERE
UIDUAE SUNT
SI QUA AUTEM UIDUA FILIOS
AUT NEPOTES HABET
DISCANT PRIMUM DOMUM
SUAM REGERE
ET MUTUAM UICEM REDDERE
PARENTIBUS
HOC ENIM ACCEPTUM EST
CORAM DO
QUAE AUTEM UERE UIDUA EST
ET DESOLATA SPERAUIT IN DOM
ET INSTAT OBSECRATIONIBUS
ET ORATIONIBUS NOCTE AC DIE
NAM QUAE IN DELICIIS EST
UIUENS MORTUA EST
ET HOC PRAECIPE
UT INREPREHENSIBILES SINT
SI QUIS AUTEM SUORUM
ET MAXIME DOMESTICORUM
CURAM NON HABET

FIDEM NEGAUIT
ET EST INFIDELI DETERIOR
UIDUA ELIGATUR NON MINUS
SEXAGINTA ANNORUM
QUAE FUERIT UNIUS UIRI UXOR
IN OPERIB· BONIS TESTIMO
NIUM HABENS
SI FILIOS EDUCAUIT
SI HOSPITIO RECEPIT
SI SCORUM PEDES LAUIT
SI TRIBULATIONEM PATIENTIB·
SUBMINISTRAUIT
SI OMNE OPUS BONUM
SUBSECUTA EST
XVII ADULESCENTIORES AUTEM
UIDUAS DEUITA
CUM ENIM LUXURIATAE FUERINT
IN XPO NUBERE UOLANT
HABENTES DAMNATIONEM
QUIA PRIMAM FIDEM
IRRITAM FECERUNT
SIMUL AUTEM ET OTIOSAE
DISCUNT CIRCUMIRE DOMOS
NON SOLUM OTIOSAE
SED ET UERBOSAE ET CURIOSAE
LOQUENTES QUAE NON OPORTET
UOLO ERGO IUUENIORES
NUBERE
FILIOS PROCREARE
MATRES FAMILIAS ESSE
NULLAM OCCASIONEM DARE
ADUERSARIO MALEDICTI
GRATIA
IAM ENIM QUAEDAM CON
UERSAE SUNT RETRO
SATANAN
XVIII SI QUA FIDELIS HABET UIDUAS
SUBMINISTRET ILLIS
UT NON GRAUETUR ECCLESIA
UT HIS QUAE UERE UIDUAE SUNT
SUFFICIAT
XVIIII QUI BENE PRAESUNT PRAESBY
TERI DUPLICI HONORE
DIGNI HABEANTUR

MAXIME QUI LABORANT
IN VERBO ET IN DOCTRINA
DICIT ENIM SCRIPTURA
NON INFRENABIS OS BOVI
TRITURANTI
ET DIGNUS EST OPERARIUS
MERCEDE SUAM
X ADVERSUS PRAESBYTERUM
ACCUSATIONEM NOLI
RECIPERE
NISI SUB DUOB· ET TRIB· TESTIB·
XI PECCANTES CORAM OMNIB·
ARGUE UT ET CETERI TIMOREM
HABEANT
XII TESTOR CORAM DO ET XPO IHU
ET ELECTIS ANGELIS
UT HAEC CUSTODIAS SINE
PRAEIUDICIO
NIHIL FACIENS IN ALIAM PARTEM
DECLINANDO
XIII MANUS CITO NEMINI INPOSUERIS
NEQUE COMMUNICAVERIS
PECCATIS ALIENIS
TE IPSUM CASTUM CUSTODI
NOLI ADHUC AQUAM BIBERE
SED UINO MODICO UTERE
PROPTER STOMACHUM TUUM
ET FREQUENTES TUAS
INFIRMITATES
XIIII QUORUNDAM HOMINUM
PECCATA MANIFESTA SUNT
PRAECEDENTIA AD IUDICIUM
QUOSDAM AUTEM ET SUBSEQUUNTUR
SIMILITER ET FACTA BONA
MANIFESTA SUNT
ET QUAE ALITER SE HABENT
ABSCONDI NON POSSUNT
XV QUICUMQUE SUNT SUB IUGO
SERUI DOMINOS SUOS OMNI
HONORE DIGNOS ARBITRENTUR
NE NOMEN DNI ET DOCTRINA
BLASPHEMETUR
QUI AUTEM FIDELES HABENT
DOMINOS

NON CONTEMNANT QUIA
FRATRES SUNT
SED MAGIS SERVIANT QUIA
FIDELES SUNT ET DILECTI
QUI BENEFICII PARTICIPES SUNT
XVI HAEC DOCE ET HORTARE
SI QUIS ALITER DOCET ET NON
ADQUIESCIT SANIS SERMONIB·
DNI NRI IHU XPI
ET EI QUAE SECUNDUM PIETATEM
EST DOCTRINAE
SUPERBUS NIHIL SCIENS
SED LANGUENS CIRCA QUAESTIO
NES ET PUGNAS UERBORUM
EX QUIB· ORIUNTUR INVIDIAE
CONTENTIONES
BLASPHEMIAE
SUSPICIONES MALAE
CONFLICTATIONES HOMINUM
MENTE CORRUPTORUM
ET QUI VERITATE PRIVATI SUNT
EXISTIMANTIUM QUAESTUM
ESSE PIETATEM
XVII EST AUTEM QUAESTUS MAGNUS
PIETAS CUM SUFFICIENTIA
NIHIL ENIM INTULIMUS IN MUNDUM
HAUT DUBIUM QUIA NEC AUFERRE
QUID POSSUMUS
HABENTES AUTEM ALIMENTA
ET QUIB· TEGAMUR
HIS CONTENTI SIMUS
NAM QUI VOLUNT DIVITES FIERI
INCIDUNT IN TEMPTATIONEM
ET LAQUEUM
ET DESIDERIA MULTA INUTILIA
ET NOCIUA
QUAE MERGUNT HOMINES
IN INTERITUM ET PERDITIONĒ
RADIX ENIM OMNIUM MALO
RUM EST CUPIDITAS
QUAM QUIDAM ADPETENTES
ERRAVERUNT A FIDE
ET INSERUERUNT SE DOLORIB·
MULTIS

XXVIII Tu autem o homo dei haec fuge
sectare vero iustitiam
pietatem fidem
caritatem patientiam
mansuetudinem
Certa bonum certamen
fidei
adprehende vitam aeter
nam in qua vocatus es
et confessus bonam con
fessionem coram multis
testibus
Praecipio tibi coram do
qui vivificat omnia
et xpo ihu qui testimonium
reddit sub pontio pilato
bonam confessionem
ut serves mandatum sine
macula inreprehensibile
usque in adventum
dni nri ihu xpi
quem suis temporibus ostendet
beatus et solus potens
Rex regum et
et dns dominantium
qui solus habet inmortalitatem
lucem habitans inaccessibilem
quem vidit nullus hominum
sed nec videre potest
cui honor et imperium
sempiternum amen
XXIX Divitibus huius saeculi
praecipe non sublime
sapere
neque sperare in incerto
divitiarum
sed in do qui praestat nobis
omnia abunde ad fruendum
bene agere
divites fieri in operibus
bonis
facile tribuere com
municare
thesaurizare sibi fundamen
tum
bonum in futurum
ut adprehendant veram
vitam
XXX O timothee depositum
custodi
devitans profanas vocum
novitates et oppositiones
falsi nominis scientiae
quam quidam promittentes
circa fidem exciderunt
Gratia tecum amen

EXP EPIST AD TIMOTHEUM I

INCIP AD EUNDEM SEC

INCIP ARGUMENTUM

Item timotheo scribit de exhortatione
martyrii et omnis regulae veritatis
et quid futurum sit temporibus novis
simis et de sua passione

INCIPIUNT CAPITULA

I De fide avi loide matre atque timothei
et quod sci non spiritum timoris accepe
rint sed virtutis et caritatis
II De dno non secundum opera nostra
sed secundum suum propositum
ante tempora aeterna scos suos
adgratiam provocante
III De forma sanae doctrinae
et de asianorum perfidia
ex quibus erant phygelus et hermo
genis et de fide onesifori ac
sollicitudine
IIII De tradenda doctrina fidelibus
qui idonei erunt aliquos erudire
V De milite expedito et athletae
comparatione
VI De fructu laborantis agricolae
VII De resurrectione dni ex david

VIII De escis et commorientibus dno
et conuiuentibus ac tolerantibus
pariter atq. regnantibus
VIIII De contentionibus et subuersione
uerborum
X De seductoribus
XI De uas magna domo in casa diuersis
generis continentem
XII De claritate ac praeceptis scis
XIII De quaestionibus stultis
XIIII De apostolo nouissima tempora
et seductores inpietates omnes
et scelera praedicante
XV De uirtutibus scis et persecutionibus
pauli et omnium semper
tribulatione suorum
XVI De timotheo ab infantia sacris
litteris instructum
XVII De scriptura diuinitus inspirata
XVIII De apostolo testificante timotheum
et oportere ne insisteret admonendo
XVIIII De apostolo praedicante quosdam
doctrinam homines refutarent
XX De apostoli martyrium suum
et liberatione de saeculo
praedicante
XXI De timotheo et demam et crescente
tito et marco tychico et carpo
et de adferenda paenula et libris
maxime uero membranis
XXII De alexandro aerario
XXIII De prima apostoli defensione
XXIIII De priscilla et aquila
XXV De eubolo et pudente et lino
et claudio et fratribus uniuersis

EXPL CAPITULA

INCIP EPISTULA

AD TIMOTHEUM SEC.

Paulus apostolus xpi ihu
per uoluntatem di
secundum promissionem
uitae quae est in xpo ihu
Timotheo carissimo filio
gratia misericordia pax
a do patre et xpo ihu dno no
Gratias ago do cui seruio
a progenitoribus in con
scientia pura
quam sine intermissione
habeam tui memoriam
in orationibus meis
nocte ac die
desiderans te uidere
memor lacrimarum tuarum
ut gaudio implear
recordationem accipiens
eius fidei quae est in te
non ficta
quae et habitauit primum
in auia tua loide et matre
tua eunice
certus sum autem quod et in te
propter quam causam
admoneo te ut resuscites
gratiam di quae est in te
per inpositionem manuum
mearum
non enim dedit nobis ds
spm timoris
sed uirtutis et dilectionis
et sobrietatis
II Noli itaque erubescere
testimonium dni nri
neque me uinctum eius
sed conlabora euangelio
secundum uirtutem di
qui nos liberauit
et uocauit uocatione sca
non secundum opera nostra
sed secundum propositum
suum et gratiam
quae data est nobis in xpo ihu

ANTE TEMPORA SAECULARIA
MANIFESTATA EST AUTEM
NUNC PER INLUMINATIONEM
SALUATORIS NOSTRI IHU XPI
QUI DESTRUXIT QUIDEM MORTEM
INLUMINAUIT AUTEM UITAM
ET INCORRUPTIONEM
PER EUANGELIUM
IN QUO POSITUS SUM EGO PRAE
DICATOR ET APOSTOLUS
ET MAGISTER GENTIUM
OB QUAM CAUSAM ETIAM
HAEC PATIOR
SED NON CONFUNDOR
SCIO ENIM CUI CREDIDI
ET CERTUS SUM QUIA POTENS
EST DEPOSITUM MEUM
SERUARE IN ILLUM DIEM
iii FORMAM HABE SANORUM
UERBORUM QUAE A ME
AUDISTI
IN FIDE ET DILECTIONE IN XPO IHU
BONUM DEPOSITUM CUSTODI
PER SPM SCM QUI HABITAT
IN NOBIS
SCIS HOC QUOD AUERSI SUNT
A ME OMNES QUI IN ASIA SUNT
EX QUIBUS EST PHYGELUS
ET HERMOGENES
DET MISERICORDIAM DNS
ONESIPHORI DOMUI
QUIA SAEPE ME REFRIGERAUIT
ET CATENAM MEAM NON ERUBUIT
SED CUM ROMAM UENISSET
SOLLICITE ME QUAESIUIT
ET INUENIT
DET ILLI DNS INUENIRE MISERI
CORDIAM A DNO IN ILLA DIE
ET QUANTA EPHESI MINISTRA
UIT MELIUS TU NOSTI
iiii TU ERGO FILI MI
CONFORTARE IN GRATIA
QUAE EST IN XPO IHU
ET QUAE AUDISTI A ME PER MULTOS TESTES

HAEC COMMENDA FIDELIB·
HOMINIBUS
QUI IDONEI ERUNT ET ALIOS
DOCERE
LABORA SICUT BONUS MILES
XPI IHU
v NEMO MILITANS DO IMPLICAT SE
NEGOTIIS SAECULARIBUS
UT EI PLACEAT CUI SE PROBAUIT
NAM ET QUI CERTAT IN AGONE
NON CORONATUR NISI LEGITIME
CERTAUERIT
vi LABORANTEM AGRICOLAM
OPORTET PRIMUM
DE FRUCTIBUS ACCIPERE
INTELLEGE QUAE DICO
DABIT ENIM TIBI DNS IN OMNIB·
INTELLECTUM
vii MEMOR ESTO IHM XPM RESUR
REXISSE A MORTUIS
EX SEMINE DAUID SECUNDUM
EUANGELIUM MEUM
IN QUO LABORO USQUE AD UINCULA
QUASI MALE OPERANS
SED UERBUM DI NON EST
ALLIGATUM
IDEO OMNIA SUSTINEO
PROPTER ELECTOS
UT ET IPSI SALUTEM CONSEQUAN
TUR QUAE EST IN XPO IHU
CUM GLORIA CAELESTI
viii FIDELIS SERMO
NAM SI CONMORTUI SUMUS
ET CONUIUEMUS
SI SUSTINEMUS
ET CONREGNABIMUS
SI NEGAUERIMUS
ET ILLE NEGABIT NOS
SI NON CREDIMUS
ILLE FIDELIS MANET
NEGARE SE IPSUM NON POTEST
HAEC COMMONE TESTIFICANS
CORAM DNO
NOLI UERBIS CONTENDERE AD NIHIL UTILE

AD SUBVERSIONEM AUDIENTIUM
SOLLICITE CURA TE IPSUM
PROBABILEM EXHIBERE DO
OPERARIUM INCONFUSIBILEM
RECTE TRACTANTEM VERBUM
VERITATIS
VIII PROFANA AUTEM INANILOQUIA
DEVITA
MULTUM ENIM PROFICIENT
AD IMPIETATEM
ET SERMO EORUM
UT CANCER SERPIT
EX QUIBUS EST HYMENEUS
ET PHILETUS
QUI A VERITATE EXCIDERUNT
DICENTES RESURRECTIONEM
IAM FACTAM
ET SUBVERTERUNT QUORUNDAM
FIDEM
X SED FIRMUM FUNDAMENTUM
DI STETIT HABENS SIGNACU
LUM HOC
COGNOVIT DNS QUI SUNT EIUS
ET DISCEDAT AB INIQUITATE
OMNIS QUI NOMINAT NOMEN DNI
XI IN MAGNA AUTEM DOMO
NON SOLUM AUTEM SUNT VASA
AUREA ET ARGENTEA
SED ET LIGNEA ET FICTILIA
ET QUAEDAM QUIDEM IN HONORE
QUAEDAM AUTEM IN CONTUMELIA
SI QUIS ERGO EMUNDAVERIT
SE AB ISTIS
ERIT VAS IN HONOREM
SCIFICATUM
ET UTILE DNO AD OMNE OPUS
BONUM PARATUM
XII IUVENILIA AUTEM DESIDERIA FUGE
SECTARE VERO IUSTITIAM
FIDEM CARITATEM PACEM
CUM HIS QUI INVOCANT DNM
DE CORDE PURO
XIII STULTAS AUTEM ET SINE DISCI
PLINA QUAESTIONES DEVITA

SCIENS QUIA GENERANT LITES
SERVUM AUTEM DNI NON OPOR
TET LITIGARE
SED MANSUETUM ESSE AD OMNES
DOCIBILEM PATIENTEM
CUM MODESTIA CORRIPIENTEM
EOS QUI RESISTUNT
NEQUANDO DET ILLIS DS PAENITEN
TIAM AD COGNOSCENDAM
VERITATEM
ET RESIPISCANT A DIABOLI LAQUEIS
A QUO CAPTI TENENTUR AD IPSIUS
VOLUNTATEM
XIIII HOC AUTEM SCITO
QUOD IN NOVISSIMIS DIEBUS
INSTABUNT TEMPORA
PERICULOSA
ET ERUNT HOMINES
SE IPSOS AMANTES
CUPIDI ELATI SUPERBI
BLASPHEMI
PARENTIB INOBOEDIENTES
INGRATI SCELESTI
SINE ADFECTIONE SINE PACE
CRIMINATORES
INCONTINENTES INMITES
SINE BENIGNITATE PRODITORES
PROTERVI TUMIDI
VOLUPTATUM AMATORES
MAGIS QUAM DI
HABENTES QUIDEM SPECIEM
PIETATIS
VIRTUTEM AUTEM EIUS ABNEGANTES
ET HOS DEVITA
EX HIS ENIM SUNT QUI PENE
TRANT DOMOS
ET CAPTIVAS DUCUNT MULIER
CULAS ONERATAS PECCATIS
QUAE DUCUNTUR VARIIS DESI
DERIIS SEMPER DISCENTES
ET NUMQUAM AD SCIENTIAM
VERITATIS PERVENIENTES
QUEMADMODUM AUTEM
IANNES ET MAMBRES

RESTITERUNT MOSI
ITA ET HII RESISTUNT UERITATI
HOMINES CORRUPTI MENTE
REPROBI CIRCA FIDEM
SED ULTRA NON PROFICIENT
INSIPIENTIA ENIM EORUM
MANIFESTA ERIT OMNIBUS
SICUT ET ILLORUM FUIT
XV TU AUTEM ADSECUTUS ES
MEAM DOCTRINAM
INSTITUTIONEM PROPOSITUM
FIDEM LONGANIMITATEM
DILECTIONEM PATIENTIAM
PERSECUTIONES PASSIONES
QUALIA MIHI FACTA SUNT
ANTIOCHIAE
ICONII LYSTRIS
QUALES PERSECUTIONES
SUSTINUI
ET EX OMNIBUS ME ERIPUIT DS
ET OMNES QUI UOLUNT PIE
UIUERE IN XPO IHU PERSE
CUTIONEM PATIENTUR
MALI AUTEM HOMINES ET SE
DUCTORES PROFICIENT
IN PEIUS ERRANTES ET IN
ERROREM MITTENTES
XVI TU UERO PERMANE IN HIS QUAE
DIDICISTI ET CREDITA SUNT TIBI
SCIENS A QUO DIDICERIS
ET QUIA AB INFANTIA SACRAS LITTE
RAS NOSTI QUAE TE POSSINT
INSTRUERE AD SALUTEM
PER FIDEM QUAE EST IN XPO IHU
X OMNIS SCRIPTURA DIUINITUS
INSPIRATA ET UTILIS
AD DOCENDUM
AD ARGUENDUM
AD CORRIGENDUM
AD ERUDIENDUM IN IUSTITIA
UT PERFECTUS SIT HOMO DI
AD OMNE OPUS INSTRUCTUS
XVII TESTIFICOR CORAM DO
ET XPO IHU QUI IUDICATURUS EST

UIUOS AC MORTUOS
ET ADUENTUM IPSIUS
ET REGNUM EIUS
PRAEDICA UERBUM
INSTA OPORTUNE INPORTUNE
ARGUE OBSECRA INCREPA
IN OMNI PATIENTIA ET DOCTRINA
XVIII ERIT ENIM TEMPUS CUM
SANAM DOCTRINAM NON
SUSTINEBUNT
SED AD SUA DESIDERIA COACER
UABUNT SIBI MAGISTROS
PRURIENTES AURIBUS
ET A UERITATE QUIDEM AUDITUM
AUERTENT
AD FABULAS AUTEM CONUER
TENTUR
XX TU UERO UIGILA IN OMNIBUS
LABORA
OPUS FAC EUANGELISTAE
MINISTERIUM TUUM IMPLE
EGO ENIM IAM DELIBOR
ET TEMPUS MEAE RESOLUTIO
NIS INSTAT
BONUM CERTAMEN CERTAUI
CURSUM CONSUMMAUI
FIDEM SERUAUI
IN RELIQUO REPOSITA EST MIHI
CORONA IUSTITIAE
QUAM REDDET MIHI DNS
IN ILLA DIE IUSTUS IUDEX
NON SOLUM AUTEM MIHI
SED ET HIS QUI DILIGUNT
ADUENTUM EIUS
FESTINA UENIRE AD ME CITO
X DEMAS ENIM ME DERELIQUIT
DILIGENS HOC SAECULUM
ET ABIIT THESSALONICAM
CRESCENS IN GALATIAM
TITUS IN DALMATIAM
LUCAS EST MECUM SOLUS
MARCUM ADSUME ET AD
DUC TECUM
EST ENIM MIHI UTILIS

INMINISTERIUM
TYCHICUM AUTEM MISI EPHESO
PAENULAM QUAM RELIQUI
TROADE APUD CARPUM
UENI[illegible]ENS ADFER
ET LIBROS MAXIME AUTEM
MEMBRANAS
XXII ALEXANDER AERARIUS MULTA
MALA MIHI OSTENDIT
REDDET EI DNS SECUNDUM
OPERA EIUS
QUEM ET TU DEUITA
UALDE ENIM RESTITIT
UERBIS NOSTRIS
XXIII IN PRIMA MEA DEFENSIONE
NEMO MIHI ADFUIT
SED OMNES DERELIQUERUNT
NON ILLIS REPUTETUR
DNS AUTEM MIHI ADSTITIT
ET CONFORTAUIT ME
UT PER ME PRAEDICATIO
IMPLEATUR
ET AUDIANT OMNES GENTES
ET LIBERATUS SUM DE ORE LEONIS
LIBERABIT ME DNS AB OMNI
OPERE MALO
ET SALUUM FACIET IN REGNUM
SUUM CAELESTE
CUI GLORIA IN SAECULA SAECU
LORUM AMEN
XXIIII SALUTA PRISCAM ET AQUILAM
ET ONESIFORI DOMUM
ERASTUS REMANSIT CORINTHI
TROPHIMUM AUTEM RELIQUI
IN FIRMUM MILETI
FESTINA ANTE HIEMEM UENIRE
XXV SALUTAT TE EUBULUS
ET PUDENS ET LINUS ET CLAUDIA
ET FRATRES OMNES
DNS IHS XPS CUM SPIRITU TUO
GRATIA NOBISCUM AMEN

EXP AD TIMOTHEUM SEC

[illegible] ARGUMENTUM [illegible]
TITUM COMMONEFACIT ET INSTRUIT DE CONSTI
TUTIONE PRAESBYTERII ET DE SPIRITALI CON
UERSATIONE ET HERETICIS UITANDIS QUI IN SCRIP
TURIS IUDAICIS CREDUNT

EXP [illegible] AD TITUM

INCIPIT CAPITULA

I DE DNO PATRE QUOD ANTE AETERNA
TEMPORA DNUM FILIUM NOBIS PRO
MISERIT QUEM POSTEA SUIS TEMPORIB
DECLARAUIT
II DE EPISCOPIS PER SINGULAS ET QUOMODO
QUIDAM EPISCOPI ESSE DEBEANT ET PRAES
BYTERI DICUNTUR ET CONSTITUTIONI
BUS ECCLESIARUM
III DE SENIBUS ET IUUENIBUS ET QUOD
DOCTOR IN OMNIBUS BONIS EXEM
PLUM DEBEAT ESSE DISCIPULIS
IIII DE SERUIS QUOD OMNIBUS HOMINIBUS
GRATIA DEI INLUXERIT SALUTARIS
V DE IMPERIO DOCENTIUM ET SUB
IECTIONE PRINCIPIBUS ET POTES
AD OMNE OPUS BONUM PARATOS
TUTIBUS OMNIBUS ET QUOD NON SECUN
DUM OPERA HOMINUM SED SECUNDUM
UOLUNTATEM SUAM CUI UOLUERIT
DNS MISERETUR
VI DE CREDENTIBUS DO UT PRAEESSE STUDEANT
OPERIB BONIS
VII DE QUAESTIONIB ET GENEALOGIIS ET CUM
CONTENTIONIBUS DEUITANDIS
VIII DE HERETICO HOMINE CUM SEMEL
CORREPTUS FUERIT EUITANDO
VIIII DE TITO ET ARTHEMAN ET TYCHICO
ET ZENA LEGIS PERITO ET APOLLO
DE APOSTOLO DOCTRINAM SUIS
UT BONA OPERA INFRUCTUOSI [illegible] FIERENT
ET USUS NECESSARIOS POLLICERE
X DE APOSTOLO DILIGENTES EUM PER
LITTERAS SALUTANTEM

EXP CAPITULA

I PAULUS SERVUS DĪ APOSTOLUS
AUTEM IHU XPI
SECUNDUM FIDEM ELECTORUM
ET AGNITIONEM VERITATIS QUAE
SECUNDUM PIETATEM EST
IN SPEM VITAE AETERNAE
QUAM PROMISIT QUI NON
MENTITUR DS ANTE TEM
PORA SAECULARIA
MANIFESTAVIT AUTEM
TEMPORIBUS SUIS
VERBUM SUUM
IN PRAEDICATIONE QUAE CREDI
TA EST MIHI SECUNDUM
PRAECEPTUM SALVATORIS
NOSTRI DI
TITO DILECTO FILIO SECUNDUM
COMMUNEM FIDEM
GRATIA ET PAX A DO PATRE
ET XPO IHU SALVATORE
NOSTRO
II HUIUS REI GRATIA RELIQUI TE
CRETAE
UT EA QUAE DESUNT CORRIGAS
ET CONSTITUAS PER CIVITATES
PRAESBYTEROS SICUT
ET EGO TIBI DISPOSUI
SI QUIS SINE CRIMINE EST
UNIUS UXORIS VIR FILIOS
HABENS FIDELES
NON IN ACCUSATIONE LUXURIAE
AUT NON SUBDITOS
OPORTET ENIM EPISCOPUM
SINE CRIMINE ESSE SICUT
DI DISPENSATOREM
NON SUPERBUM
NON IRACUNDUM
NON VINOLENTUM
NON PERCUSSOREM
NON TURPILUCRI CUPIDUM
SED HOSPITALEM
BENIGNUM SOBRIUM
SANCTUM IUSTUM
CONTINENTEM
AMPLECTENTEM EUM QUI
SECUNDUM DOCTRINAM EST
FIDELEM SERMONEM
UT POTENS SIT ET EXORTARI
IN DOCTRINA SANA
ET EOS QUI CONTRADICUNT
ARGUERE
SUNT ENIM MULTI ET INOBOEDIEN
TES VANILOQUI ET SEDUCTORES
MAXIME QUI DE CIRCUM
CISIONE SUNT
QUOS OPORTET REDARGUI
QUI UNIVERSAS DOMOS SUBVER
TUNT DOCENTES QUAE NON OPOR
TET TURPIS LUCRI GRATIA
DIXIT QUIDAM EX ILLIS PROPRIUS
EORUM PROPHETA
CRETENSES SEMPER MENDACES
MALAE BESTIAE VENTRES PIGRI
TESTIMONIUM HOC VERUM EST
QUAM OB CAUSAM INCREPA
ILLOS DURE
UT SANI SINT IN FIDE
NON INTENDENTES
IUDAICIS FABULIS
ET MANDATIS HOMINUM
AVERSANTIUM SE VERITATE
OMNIA MUNDA MUNDIS
COINQUINATIS AUTEM ET INFIDE
LIBUS NIHIL MUNDUM
SED INQUINATA SUNT EORUM
ET MENS ET CONSCIENTIA
CONFITENTUR SE NOSSE DM
FACTIS AUTEM NEGANT
CUM SINT ABOMINATI
ET INCREDIBILES
ET AD OMNE OPUS BONUM
REPROBI
III TU AUTEM LOQUERE QUAE DECET
SANAM DOCTRINAM
SENES UT SOBRII SINT
PUDICI PRUDENTES SANI FIDE
DILECTIONE PATIENTIA
ANUS SIMILITER IN HABITU SCO

NON CRIMINATRICES
NON UINO MULTO SERUIENTES
BENE DOCENTES
UT PRUDENTIAM DOCEANT
ADULESCENTULAS UT UIROS
SUOS AMENT
FILIOS DILIGANT
PRUDENTES CASTAS
DOMUS CURAM HABENTES
BENIGNAS SUBDITAS SUIS UIRIS
UT NON BLASPHEMETUR
UERBUM DI
IUUENES SIMILITER HORTARE
UT SOBRII SINT
IN OMNIBUS TE IPSUM PRAEBE
EXEMPLUM BONORUM
OPERUM
IN DOCTRINA INTEGRITATEM
GRAUITATEM
UERBUM SANUM
INREPRAEHENSIBILEM
UT IS QUI EX ADUERSO EST
UEREATUR NIHIL HABENS
MALUM DICERE DE NOBIS
SERUOS DOMINIS SUIS
SUBDITOS ESSE
IN OMNIBUS PLACENTES
NON CONTRADICENTES
NON FRAUDANTES
SED IN OMNIBUS FIDEM BONAM
OSTENDENTES
UT DOCTRINAM SALUTARIS DI
ORNENT IN OMNIBUS
APPARUIT ENIM GRATIA DI
SALUTARIS OMNIBUS
HOMINIBUS
ERUDIENS NOS UT ABNEGANTES
IMPIETATEM ET SAECULARIA
DESIDERIA
SOBRIE ET IUSTE ET PIE UIUA
MUS IN HOC SAECULO
EXPECTANTES BEATAM SPEM
ET ADUENTUM GLORIAE
MAGNI DI ET SALUATORIS

NOSTRI IHU XPI
QUI DEDIT SEMET IPSUM
PRO NOBIS
UT NOS REDIMERET AB OMNI
INIQUITATE
ET MUNDARET SIBI POPULUM
ACCEPTABILEM SECTATOREM
BONORUM OPERUM
HAEC LOQUERE ET EXHORTARE
ET ARGUE CUM OMNI IMPERIO
NEMO TE CONTEMNAT
ADMONE ILLOS PRINCIPIBUS
ET POTESTATIB· SUBDITOS ESSE
DICTO OBOEDIRE
AD OMNE OPUS BONUM
PARATOS ESSE
NEMINEM BLASPHEMARE
NON LITIGIOSOS ESSE
MODESTOS
OMNEM OSTENDENTES MAN
SUETUDINEM AD OMNES
HOMINES
ERAMUS ENIM ET NOS ALIQUANDO
INSIPIENTES
INCREDULI ERRANTES
SERUIENTES DESIDERIIS ET UO
LUPTATIB· UARIIS
IN MALITIA ET INUIDIA AGENTES
ODIBILES ODIENTES INUICEM
CUM AUTEM BENIGNITAS
ET HUMANITAS APPARUIT
SALUATORIS NOSTRI DI
NON EX OPERIBUS IUSTITIAE
QUAE FECIMUS NOS
SED SECUNDUM SUAM
MISERICORDIAM
SALUOS NOS FECIT PER LAUACRUM
REGENERATIONIS ET RENOUA
TIONIS SPS SCI
QUEM EFFUDIT IN NOS ABUNDE
PER IHM XPM SALUATOREM
NOSTRUM
UT IUSTIFICATI GRATIA IPSIUS
HEREDES SIMUS SECUNDUM

SPEM UITAE AETERNAE
VI FIDELIS SERMO EST
ET DE HIS UOLO TE CONFIRMARE
UT CURENT BONIS OPERIBUS
PRAEESSE QUI CREDUNT DŌ
HAEC SUNT BONA ET UTILIA
HOMINIBUS
VII STULTAS AUTEM QUAESTIONES
ET GENEALOGIAS ET CONTEN
TIONES ET PUGNAS LEGIS DEUITA
SUNT ENIM INUTILES ET UANAE
VIII HERETICUM HOMINEM
POST UNAM ET SECUNDAM
CORREPTIONEM DEUITA
SCIENS QUIA SUBUERSUS EST
QUI EIUS MODI EST
ET DELINQUIT PROPRIO IUDICIO
CONDEMNATUS
VIIII CUM MISERO AD TE ARTHEMAM
AUT TYCHICUM
FESTINA AD ME UENIRE
NICHOPOLIM
IBI ENIM STATUI HIEMARE
ZENAN LEGIS PERITUM ET APOLLO
SOLLICITE PRAEMITTE
UT NIHIL ILLIS DESIT
DISCANT AUTEM ET NOSTRI
BONIS OPERIBUS PRAEESSE
AD USUS NECESSARIOS
UT NON SINT INFRUCTUOSI
X SALUTANT TE QUI MECUM
SUNT OMNES
SALUTA QUI NOS AMANT IN FIDE
GRATIA DI CUM OMNIBUS
UOBIS AMEN

EXP AD TITUM

IN CIPIT AD PHILEMONEM
PHILEMONI FAMILIARES LITTERAS FACIT PRO
ONESIMO SERVO EIUS SCRIBIT AUTEM
EI A ROMA DE CARCERE PER ONE
SIMUM ACOLYTUM

IN CIPIUNT CAPITULA

I DE PHILEMONE ET APPIA ET ARCIPPO
ET DOMESTICA ECCLESIA EIUS
II DE PHILEMONE ET APOSTOLO PRO EO
IN ORATIONIBUS SEMPER MEMORIAM
FACIENTEM
III DE APOSTOLO SENE ET UINCTO PHILEMONI
IMPERANTE EUNDEMQUE PARITER
OBSECRANTE PRO ONESIMO SERUO
IPSIUS ET PARARI SIBI HOSPITIUM
COMMENDANTE
IIII DE EPAPHRA CONCAPTIUO APOSTOLI
ET MARCO ET ARISTARCO ET DEMA
ET LUCA ADIUTORIBUS PAULI

EXPLICIT CAPITULA

IN CIPIT EPISTULA

I PAULUS UINCTUS IHU XPI
ET TIMOTHEUS FRATER
PHILEMONI DILECTO ADIUTORI
NOSTRO
ET APPIAE SORORI
ET ARCIPPO COMMILITONI
NOSTRO
ET ECCLESIAE QUAE IN DOMO
TUA EST
GRATIA UOBIS ET PAX A DO PATRE
NOSTRO ET DNO IHU XPO
II GRATIAS AGO DO MEO
SEMPER MEMORIAM TUI
FACIENS IN ORATIONIBUS MEIS
AUDIENS CARITATEM TUAM
ET FIDEM QUAM HABES
IN DNO IHU
ET IN OMNES SCOS
UT COMMUNICATIO FIDEI TUAE
EUIDENS FIAT IN AGNITIONEM
OMNIS BONI IN XPO IHU
GAUDIUM ENIM MAGNUM
HABUI ET CONSOLATIONEM
IN CARITATE TUA
QUIA UISCERA SANCTORUM
REQUIEUERUNT PER TE FRATER

III Propter quod multam fidu
ciam habens in xpo ihu
imperandi tibi quod ad rem
pertinet
propter caritatem magis
obsecro
cum sis talis ut paulus senex
nunc autem et uinctus ihu xpi
Obsecro te de meo filio
quem genui in uinculis
onesimo qui tibi aliquando
inutilis fuit
Nunc autem et tibi et mihi utilis
quem remisi
tu autem illum id est mea
uiscera suscipe
quem ego uolueram
mecum detinere
ut pro te mihi ministraret
in uinculis euangelii
sine consilio autem tuo
nihil uolui facere
uti ne uelut ex necessitate
bonum tuum esset
sed uoluntarium
Forsitan enim ideo discessit
ad horam a te
ut aeternum illum reciperes
iam non ut seruum
sed plus seruo
carissimum fratrem
maxime mihi
quanto autem magis tibi
et in carne et in dno
Si ergo habes me socium
Suscipe illum sicut me
Si autem aliquid nocuit tibi
aut debet
hoc mihi inputa
ego paulus scribsi mea manu
ego reddam
ut non dicam tibi quod et te
ipsum mihi debes
Ita frater ego te fruar in dno

Refice uiscera mea in dno
Confidens oboedientia tua
scripsi tibi
Sciens quoniam et super
id quod dico facies
Simul autem et para mihi
hospitium
nam spero per orationes
uestras donari me uobis
IIII Salutat te epaphras con
captiuus meus in xpo ihu
marcus aristarchus
demas lucas
adiutores mei
Gratia dni nostri ihu xpi
cum spiritu uestro amen

EXP[illegible] AD [illegible]

[illegible]

In primis dicendum est cur apostolus paulus
in hac epistula scribendo non seruauerit
morem suum ut uel uocabulum nominis
sui uel ordinis scriberet dignitatem
Haec causa est quod ad eos scribens
qui ex circumcisione crediderant
quasi gentium apostolus et non hebraeorum
sciens quoque eorum superbiam suamque
humilitatem ipse demonstrans meritum
offici sui noluit anteferre Nam simili
modo iam iohannis apostolus propter
humilitatem in epistula sua nomen suum
eadem ratione non praetulit Hanc ergo
epistulam fertur apostolus ad hebraeos
conscriptam hebraica lingua misisse
Cuius sensum et ordinem retinens
Lucas euangelista post excessum
beati apostoli graeco
sermone con
scripsit [illegible]

In[illegible] BREVES AD HEBRAEOS

I De xpo quod ds sit [illegible] exhortatio multiformis
De suppliciis quae euadere neque sunt praeconium xpi contemptores
De salvatore cui subiecta sunt omnia omnibusque ipse per passionem subiectus est
IIII De passione per quam destruxit diabolum sibique fratres instruxit
V De [illegible] domum xpi esse disserit
VI De terrae promissionis qua corruerunt per fidem ingredi exhortatur
VII De sacramento diei septimi et millesimi anni
VIII De verbo divino quod solum potest [illegible] credentium
VIIII De iudaeis quos praeconiis xpi oportuit uenerari
X De hebraeis quod ignorauerint deum et fuerint sine iudicio caeci
XI De cruce xpi quam denuo in peccantibus post paenitentiam ingentiam sustinet
XII De exhortatione ministerii sanctorum et de donis sperandis
XIII De [illegible] quod melchisedech non immerito comparatus
XIIII De immutatione legis veteris et sacerdotii
XV De promissione sacerdotii melioris testamenti
XVI De uno sacerdote qui est in caelis ac ceteris sacerdotibus xpi
XVII De novo testamento quod [illegible] audium ore propheticum repromissum
XVIII De tabernaculo et tabulas veteris testamenti
XVIIII De anniversali sacrificio quod [illegible] principes celebrabant
XX De sanguine salutari quod ueteris uitae crimina purgat
XXI De novo testamento per quod per [illegible] divino sanguine purificare testatur
XXII De salvatore qui solus [illegible] peccatis inponendis apparuit [illegible]
XXIII De lege veteri quae novae legis typum habuit ac habere monstratur
XXIIII De sacrificio [illegible] quod est [illegible] post indulgentiam peccatorum
XXV De exortatione credentium et incredulorum ignis [illegible] supplicium
XXVI De contemptoribus novae legis quod non temporale ut ueteres sustinebunt sed perpetuum supplicium merebunt
XXVII De perseverantia patientiae exortatio
XXVIII De typis veteris fidei novae quae prophetis exortatio
XXVIIII De victoriis veterum bellatorum et strages infirmatorum
XXX De [illegible] quae [illegible] usque [illegible] celebrent
XXXI De spiritu sancto eiusdem [illegible] doctrina perpetua
XXXII De deo quem nullus nisi [illegible] scire videre valebit
XXXIII De paenitentia quae nisi instaurata [illegible] non potest invenire
XXXIIII De regno dei quod praeter pios nullus poterit possidere
XXXV De duplici castitate superna [illegible]
XXXVI De spiritali doctrina [illegible]
XXXVII De sol[illegible] aeterna [illegible]
XXXVIII De adsumptione [illegible] non potest invenire
XXXVIIII De verbo solacii quam cum [illegible] commendat

FIN

Multifariam multisque modis
olim ds loquens patribus
in prophetis
novissime diebus istis locu
tus est nobis in filio
quem constituit heredem
universorum per quem
fecit et saecula
qui cum sit splendor
gloriae
et figura substantiae eius
portans quoque omnia
verbo virtutis suae
purgationem peccatorum
faciens
sedit ad dexteram
maiestatis in excelsis
tanto melior angelis effectus
quanto differentius prae
illis nomen hereditavit
cui enim dixit aliquando
angelorum
filius meus es tu ego hodie
genui te
et rursum
ego ero illi in patrem
et ipse erit mihi in filio
et cum iterum introducit
primogenitum in orbem
terrae dicit
et adorent eum omnes
angeli di
et ad angelos quidem dicit
qui facit angelos suos sps
et ministros suos flammam
ignis ad filium autem
thronus tuus ds in saeculum
saeculi
et virga aequitatis
virga regni tui
dilexisti iustitiam et odisti
iniquitatem
propterea unxit te ds ds tuus
oleo exultationis prae
participibus tuis
et tu in principio dne terram
fundasti
et opera manuum tuarum
sunt caeli
ipsi peribunt tu autem
permanebis
et omnia sicut vestimentum
veterescent
et velut amictum mutabis
eos et mutabuntur
tu autem idem es
et anni tui non deficient
ad quem autem angelorum
dixit aliquando
sede a dextris meis quoad
usque ponam inimicos tuos
scabillum pedum tuorum
nonne omnes sunt administ
ratorii sps in ministerium
missi propter eos qui here
ditatem capient salutis
propterea abundantius
oportet observare nos
ea quae audivimus
ne forte effluamus
si enim qui per angelos dictus
est sermo factus est firmus
et omnis praevaricatio
et inoboedientia accepit
iustam mercedis retribu
tionem
quomodo nos effugiemus
si tantam neglexerimus
salutem
quae cum initium accepisset
enarrari per dnm ab eis
qui audierunt
in nos confirmata est
contestante do signis et por
tentis et variis virtutibus
et sps sci distributionibus
secundum suam voluntatem
III Non enim angelis subiectos

orbem terrae futurum
de quo loquimur
testatus autem est in quodam
loco quis dicens
quid est homo quod memor
es eius
aut filius hominis quoniam
uisitas eum
minuisti eum paulo minus
ab angelis
gloria et honore coronasti eum
et constituisti eum super
opera manuum tuarum
omnia subiecisti sub pedibus eius
in eo enim quod ei omnia
subiecit nihil dimisit
non subiectum ei
nunc autem necdum uidemus
omnia subiecta ei
eum autem qui modico quam
angeli minoratus est
uidemus ihm
propter passionem mortis
gloria et honore coronatum
ut gratia di pro omnibus
gustaret mortem
decebat enim eum
propter quem omnia
et per quem omnia
qui multos filios in gloriam
adduxerat
auctorem salutis eorum
per passionem consummare
qui enim sanctificat et sanctifican
tur ex uno omnes
IIII Propter quam causam
non confunditur fratres
eos uocare dicens
nuntiabo nomen tuum
fratribus meis
in medio ecclesiae laudabo te
et iterum
ego ero fidens in eum
et iterum

Ecce ego et pueri mei
quos mihi dedit ds
quia ergo pueri communi
cauerunt sanguini et carni
et ipse similiter partici
pauit isdem
ut per mortem destrueret
eum qui habebat mortis
imperium
id est diabolum
et liberaret eos qui timore
mortis per totam uitam
obnoxii erant seruituti
nusquam enim angelos
adprehendit
sed semen abrahae
adprehendit
unde debuit per omnia
fratribus similari
ut misericors fieret et fidelis
pontifex ad dm
ut repropitiaret delicta
populi
in eo enim in quo passus est
ipse et temptatus
potens est et eis qui temptan
tur auxiliari
V Unde fratres sci
uocationis caelestis
participes
considerate apostolum
et pontificem confessio
nis nostrae ihm
qui fidelis est ei qui fecit illum
sicut et moses in omni
domo illius
amplioris enim gloriae
iste prae mose dignus
habitus est
quanto ampliorem honorem
habet domus qui fabrica
uit illam
omnis namque domus
fabricatur ab aliquo

qui autem omnia creavit ds
et moses quidem fidelis erat
in tota domo eius tamquam
famulus
in testimonium eorum
quae dicenda erant
xps vero tamquam filius
in domo sua
quae domus sumus nos
si fiduciam et gloriam spei
usque ad finem firmam
retineamus
quapropter sicut dicit sps scs
hodie si vocem eius audieritis
nolite obdurare corda vestra
sicut in exacerbatione
secundum diem temptatio
nis in deserto
ubi temptaverunt
me patres vestri
probaverunt et viderunt
opera mea
quadraginta annis
propter quod infensus fui
generationi huic
et dixi semper errant corde
ipsi autem non cognoverunt
vias meas sicut iuravi
in ira mea
si introibunt in requiem meam
VI videte fratres ne forte sit
in aliquo vestrum cor
malum incredulitatis
discedendi a deo vivo
sed adhortamini vosmet
ipsos per singulos dies
donec hodie cognominatur
ut non obduretur quis ex
vobis fallacia peccati
participes enim xpi
effecti sumus
si tamen initium substan
tiae eius usque ad finem
firmum retineamus

dum dicitur
hodie si vocem eius audieritis
nolite obdurare corda vestra
quem admodum in illa
exacerbatione
quidam enim audientes
exacerbaverunt
sed non universi qui profec
ti sunt ab aegypto per mosen
quib· autem infensus est
quadraginta annis
nonne illis qui peccaverunt
quorum cadavera prostra
ta sunt in deserto
quibus autem iuravit non in
troire in requiem ipsius
nisi illis qui increduli fuerunt
et videmus quia non potue
runt introire propter
incredulitatem
timeamus ergo
ne forte relicta pollicitatione
introeundi in requiem eius
existimetur aliqui
ex vobis deesse
VII etenim et nobis nuntiatum
est quemadmodum et illis
sed non profuit illis sermo
auditus
non admixtis fidei ex his
quae audierunt
ingredimur enim in requiem
qui credidimus
quem admodum dixit
sicut iuravi in ira mea si intro
ibunt in requiem meam
et quidem operibus ab in
stitutione mundi factis
dixit enim quodam loco
de die septima sic
et requievit dns die septima
ab omnib· operib· suis
et in isto rursum
si introibunt in requiem meam

QUONIAM ERGO SUPEREST
QUOSDAM INTROIRE ILLAM
ET HI QUIB; PRIORIB; ADNUN
TIATUM EST NON INTROIERUNT
PROPTER INCREDULITATEM
ITERUM TERMINAT DIEM QUENDAM
HODIE IN DAVID DICENDO POST
TANTUM TEMPORIS
SICUT SUPRA DICTUM EST
HODIE SI VOCEM EIUS AUDIERITIS
NOLITE OBDURARE CORDA VESTRA
NAM SI EIS IHS REQUIEM PRAE
STITISSET
NUMQUAM DE ALIA LOQUERE
TUR POSTHAC DIE
ITAQUE RELINQUITUR SABBATIS
MUS POPULO DĪ
QUI ENIM INGRESSUS EST IN REQUI
EM EIUS
ETIAM IPSE REQUIEVIT
AB OPERIBUS SUIS
SICUT A SUIS DS
FESTINEMUS ERGO INGREDI
IN ILLAM REQUIEM
UT NE IN ID IPSUM QUIS INCIDAT
INCREDULITATIS EXEMPLUM
VIVUS ENIM EST DĪ SERMO
ET EFFICAX
ET PENETRABILIOR OMNI
GLADIO ANCIPITI
ET PERTINGENS USQUE AD DIVI
SIONEM ANIMAE AC SPS
CONPAGUM QUOQUE
ET MEDULLARUM
ET DISCRETOR COGITATIONUM
ET INTENTIONUM CORDIS
ET NON EST ULLA CREATURA
INVISIBILIS IN CONSPECTU EIUS
OMNIA AUTEM NUDA ET APERTA
SUNT OCULIS EIUS
AD QUEM NOBIS SERMO
HABENTES ERGO PONTIFICEM
MAGNUM QUI PENETRAVIT
CAELOS IHM FILIUM DĪ TENEA
MUS CONFESSIONEM
NON ENIM HABEMUS PONTIFICEM QUI NON POSSIT
CONPATI INFIRMITATIBUS
NOSTRIS
TEMPTATUM AUTEM PER OMNIA
PRO SIMILITUDINE ABSQUE
PECCATO
ADEAMUS ERGO CUM FIDUCIA
AD THRONUM GRATIAE
UT MISERICORDIAM CON
SEQUAMUR
ET GRATIAM INVENIAMUS
IN AUXILIO OPORTUNO
OMNIS NAMQUE PONTIFEX
EX HOMINIBUS ADSUMPTUS
PRO HOMINIBUS CONSTITUITUR
IN HIS QUAE SUNT AD DM
UT OFFERAT DONA ET SACRIFICIA
PRO PECCATIS
QUI CONDOLERE POSSIT HIS QUI
IGNORANT ET ERRANT
QUONIAM ET IPSE CIRCUM
DATUS EST INFIRMITATE
ET PROPTEREA DEBET QUEM
ADMODUM ET PRO POPULO
ITA ETIAM PRO SEMET IPSO
OFFERRE PRO PECCATIS
NEC QUISQUAM SUMIT SIBI
HONOREM
SED QUI VOCATUR A DŌ
TAMQUAM AARON
SIC ET XPS NON SEMET IPSUM
CLARIFICAVIT UT PONTIFEX
FIERET
SED QUI LOCUTUS EST AD EUM
FILIUS MEUS ES TU EGO HODIE
GENUI TE
QUEMADMODUM
ET IN ALIO DICIT
TU ES SACERDOS IN AETERNUM
SECUNDUM ORDINEM
MELCHISEDECH
QUI IN DIEBUS CARNIS SUAE PRECES
SUPPLICATIONESQUE AD EUM

FR̄ VI HOC EST PARASCEUE

qui possit salvum illum
a morte facere
cum clamore valido et la
crimis offerens
et exauditus pro sua
reverentia
x Et quidem cum esset filius
di dicit ex his quae passus
est oboedientiam
et consummatus factus est
omnibus obtemperantib·
sibi causa salutis aeternae
appellatus a do pontifex
iuxta ordinem melchisedech
lviii De quo grandis nobis sermo
et ininterpretabilis
ad dicendum
quoniam inbecilles facti
estis ad audiendum
Et enim cum deberitis
magistri esse propter
tempus
Rursum indigetis ut vos
doceamini
quae sint elementa exordii
sermonum di
et facti estis quibus lacte
opus sit non solido cibo
Omnis enim qui lactis est
particeps expers est
sermonis iustitiae
parvulus enim est
perfectorum autem est
solidus cibus
eorum qui pro consuetudi
ne exercitatos habent
sensus ad discretionem
boni ac mali
quapropter intermittentes
inchoationis xpi sermonem
ad perfectionem feramur
non rursum iacentes fun
damentum paenitentiae
ab operibus mortuis

et fidei ad dm baptismatum
doctrinae
inpositionis quoque manuum
ac resurrectionis mortuorum
et iudicii aeterni
et hoc faciemus siquidem
permiserit ds
inpossibile est enim eos qui
semel sunt inluminati
gustaverunt etiam donum
caeleste
et participes sunt facti
sps sci
gustaverunt nihilominus
bonum di verbum
virtutesque saeculi venturi
et prolabsi sunt
renovari rursum ad paeni
tentiam
xi Rursum crucifigentes sibi
met ipsis filium di et os
tentui habentes
Terra enim saepe venientem
super se bibens imbrem
et generans herbam opor
tunam illis a quib· colitur
accepit benedictionem a do
proferens autem spinas
ac tribulos reproba est
et maledicto proxima
cuius consummatio
in conbustionem
xii Confidimus autem de vobis
dilectissimi meliora
et viciniora saluti
tametsi ita loquimur
non enim iniustus ds
ut obliviscatur operis vestri
et dilectionis quam osten
distis in nomine ipsius
qui ministrastis scis
et ministratis
Cupimus autem unumquem
que vestrum eandem

ostentare sollicitudinem
ad expletionem spei
usque in finem
ut non segnes efficiamini
verum imitatores eorum
qui fide et patientia here
ditabunt promissiones
Abrahae namque promit
tens ds
quoniam neminem habuit
per quem iuraret maiorem
iuravit per semet ipsum
dicens
nisi benedicens benedicam te
et multiplicans multiplicabo te
et sic longanimiter ferens
adeptus est repromissionem
homines enim per maiorem
sui iurant
et omnis controversiae
eorum finis ad confirma
tionem est iuramentum
in quo abundantius volens
ds ostendere pollicita
tionis heredibus
inmobilitatem consilii sui
interposuit iusiurandum
ut per duas res inmobiles
quibus inpossibile est
mentiri dm
fortissimum solacium
habeamus qui confugi
mus ad tenendam pro
positam spem
quam sicut ancoram habe
mus animae tutam
ac firmam
et incedentem usque in in
teriora velaminis
ubi praecursor pro nobis
introiit ihs
secundum ordinem melchi
sedec pontifex factus
in aeternum

xiii Hic enim melchisedec
rex salem
sacerdos di summi
qui obviavit abrahae
regresso a caede regum
et benedixit ei
cui decimas omnium divisit
abraham
primum quidem qui inter
pretatur rex iustitiae
deinde autem et rex salem
quod est rex pacis
sine patre
sine matre
sine genealogia
neque initium dierum
neque finem vitae habens
adsimilatus autem filio di
manet sacerdos
in perpetuum
intuemini autem quantus
sit hic cui et decimas
dedit de praecipuis
abraham patriarcha
et quidem de filiis levi
sacerdotium accipientes
mandatum habent decimas
sumere a populo secundum
legem
id est a fratribus suis
quamquam et ipsi exierint
de lumbis abrahae
cuius autem generatio
non adnumeratur in eis
decimas sumpsit ab abraham
et hunc qui habebat repro
missiones benedixit
sine ulla autem contra
dictione
quod minus est a meliore
benedicitur
et hic quidem decimas
morientes homines
accipiunt

ibi autem contestatus
quia vivit
et ut ita dictum sit
per Abraham et Levi qui
decimas accepit
decimatus est
adhuc enim in lumbis patris
erat quando obviavit ei
Melchisedech
XIIII Si ergo consummatio
per sacerdotium
Leviticum erat
populus enim sub ipso
legem accepit
quid adhuc necessarium
secundum ordinem Melchi
sedech alium surgere
sacerdotem
et non secundum ordinem
Aaron dici
translato enim sacerdotio
necesse est ut et legis trans
latio fiat
in quo enim haec dicuntur
de alia tribu est
de qua nullus altario
praesto fuit
manifestum enim quod ex
Iuda ortus est dns noster
in qua tribu nihil de sacerdo
tibus Moses locutus est
et amplius adhuc manifes
tum est
si secundum similitudinem
Melchisedech exurget
alius sacerdos
qui non secundum legem
mandati carnalis factus est
sed secundum virtutem
vitae insolubilis
contestatur enim
quoniam tu es sacerdos
in aeternum secundum
ordinem Melchisedech

reprobatio quidem fit prae
cedentis mandati
propter infirmitatem eius
et inutilitatem
nihil enim ad perfectum
adduxit lex
XV Introductio vero melioris
spei
per quam proximamus ad dm
et quantum est non sine
iureiurando
alii quidem sine iureiurando sacerdotes sunt facti
hic autem cum iureiurando
per eum qui dixit ad illum
iuravit dns et non paenitebit
eum tu es sacerdos in aeternum
in tantum melioris testamenti
sponsor factus est ihs
et alii quidem plures facti
sunt sacerdotes
idcirco quod morte pro
hiberentur permanere
hic autem eo quod maneat
in aeternum
sempiternum habet
sacerdotium
unde et salvare in perpetuo
potest accedentes per
semet ipsum ad dm
semper vivens ad inter
pellandum pro eis
talis enim decebat ut nobis
esset pontifex
scs innocens inpollutus
segregatus a peccatis
et excelsior caelis factus
qui non habet cottidie
necessitatem
quemadmodum sacerdotes
prius pro suis delictis
hostias offerre
deinde pro populi
hoc enim fecit semel
se offerendo

Lex enim homines constituit
sacerdotes infirmitatem
habentes
Sermo autem iuris iurandi
qui post legem est
Filium in aeternum perfectum
Capitulum autem super ea
quae dicuntur
Talem habemus pontificem
qui consedit in dextera sedis
magnitudinis in caelis
Scorum minister
et tabernaculi veri
quod fixit dns et non homo
Omnis enim pontifex
ad offerendum munera
et hostias constituitur
Unde necesse est et hunc
habere aliquid quod offerat
Si ergo esset super terram
nec esset sacerdos
Cum essent qui offerrent
secundum legem munera
qui exemplari et umbrae
deserviunt caelestium
Sicut responsum est Mosi
cum consummaret
tabernaculum
Vide inquit omnia facito
secundum exemplar
quod tibi ostensum est
in monte
Nunc autem melius sortitus
est ministerium
quanto et melioris testa
menti mediator est
quod in melioribus repromis
sionibus sancitum est
xvi Nam si illud prius culpa
vacasset
non utique secundi locus
inquireretur
Vituperans enim eos dicit
Ecce dies veniunt dicit dns

et consummabo super domum
israhel et super domum iuda
testamentum novum
non secundum testamentum
quod feci patribus eorum
in die qua adprehendi manum
illorum ut educerem illos
de terra aegypti
quoniam ipsi non permanse
runt in testamento meo
et ego neglexi eos dicit dns
quia hoc testamentum quod
disponam domui israhel
post dies illos dicit dns
dando leges meas in mentem
eorum
et in corde eorum super
scribam eas
et ero eis in dm
et ipsi erunt mihi in populum
et non docebit unusquisque
proximum suum
et unusquisque fratrem suum
dicens cognosce dnm
quoniam omnes scient me
a minore usq; ad maiorem
eorum
quia propitius ero iniquitati
bus eorum
et peccatorum illorum
iam non memorabor
xvii Dicendo autem novum
veteravit prius
quod autem antiquatur
et senescit
prope interitum est
xviii Habuit quidem et prius
iustificationes culturae
et sanctum saeculare
Tabernaculum enim factum
est primum
in quo inerant candelabra
et mensa
et propositio panum

quae dicitur sca
post velamentum autem
secundum tabernaculum
quod dicitur sca scorum
aureum habens turibulum
et arcam testamenti
circumtectam ex omni
parte auro
in qua urna aurea habens
manna
et virga Aaron quae fronduerat
et tabulae testamenti
superque eam cherubin
gloriae obumbrantia
propitiatorium
de quibus modo non est
dicendum per singula
his vero ita conpositis
in priori quidem taberna
culo semper introibant
sacerdotes
sacrificiorum officia
consummantes
XVIII in secundo autem
semel in anno solus pontifex
non sine sanguine
quem offert pro sua et populi
ignorantia
hoc significante spu sco
nondum propalatam esse
scorum viam
adhuc priore tabernaculo
habente statum
quae parabola est
temporis instantis
iuxta quam munera
et hostiae offeruntur
quae non possunt iuxta
conscientiam perfectum
facere servientem
solummodo in cibis
et in potibus
et variis baptismis
et iustitiis carnis usq. ad temp.

correctionis inpositis
XX xps autem adsistens
pontifex futurorum
bonorum
per amplius et perfectius
tabernaculum
non manufactum
id est non huius creationis
neque per sanguinem hirco
rum et vitulorum
sed per proprium sanguine
introivit semel in sca aeter
na inventa redemptione
si enim sanguis hircorum
et taurorum
et cinis vitulae aspersus
inquinatos sanctificat ad emun
dationem carnis
quanto magis sanguis xpi
qui per spm scm semet ipsum
obtulit inmaculatum do
emundavit conscientiam
nostram ab operibus
mortuis ad serviendum
do viventi
et ideo novi testamenti
mediator est
ut morte intercedente
in redemptionem earum
praevaricationum quae erant
sub priore testamento
repromissionem accipiant
qui vocati sunt aeternae
hereditatis
XXI ubi enim testamentum
mors necesse est inter
cedat testatoris
testamentum enim in mortuis
confirmatum est
alioquin nondum valet
dum vivit qui testatus est
unde ne prius quidem sine san-
guine dedicatum est
lecto enim omni mandato

legis a mose universo
populo
accipiens sanguinem
vitulorum et hircorum
cum aqua et lana coccinea
et hysopo
ipsum quoque librum
et omnem populum
aspersit dicens
hic sanguis testamenti
quod mandavit ad vos ds
etiam tabernaculum
et omnia vasa ministerii
sanguine similiter aspersit
et omnia paene in sanguine
mundantur secundum legem
et sine sanguinis fusione
non fit remissio
xcii Necesse est ergo
exemplaria quidem caeles-
tium his mundari
ipsa autem caelestia
melioribus hostiis quam istis
non enim in manufacta
scs ihs introiit
exemplaria verorum
sed in ipsum caelum
ut appareat nunc vultui di
pro nobis
neque ut saepe offerat
semet ipsum
quem admodum pontifex
intrat in sca per singulos
annos in sanguine alieno
alioquin oportebat eum
frequenter pati ab ori-
gine mundi
nunc autem semel in con-
summatione saeculorum
ad destitutionem peccati
per hostiam suam apparuit
et quem admodum statu-
tum est hominibus
semel mori

post hoc autem iudicium
sic et xps semel oblatus
ad multorum exhaurien-
da peccata
secundo sine peccato
apparebit expectantibus
se in salutem
Umbram enim habens lex
bonorum futurorum
non ipsam imaginem rerum
per singulos annos isdem
ipsis hostiis quas offerunt
indesinenter
numquam potest acceden-
tes perfectos facere
alioquin non cessassent
offerri
ideo quod nullam haberent
ultra conscientiam
peccati cultores
semel mundati
sed in ipsis commemoratio
peccatorum per singulos
annos fit
inpossibile enim est
sanguine taurorum
et hircorum auferri
peccata
ideo ingrediens mundum
dicit hostiam et oblatio-
nem noluisti
corpus autem aptasti mihi
holocaustomata et pro
peccato non tibi placuit
tunc dixi ecce venio
in capite libri scriptum
est de me
ut faciam ds voluntatem tuam
superius dicens
quia hostias et oblationes
et holocaustomata
et pro peccato
noluisti nec placita sunt tibi
quae secundum legem offerun-
tur

TUNC DIXIT
ECCE UENIO UT FACIAM DS
UOLUNTATEM TUAM
AUFERT PRIMUM
UT SEQUENS STATUAT
IN QUA UOLUNTATE
SCIFICATI SUMUS
PER OBLATIONEM CORPORIS
IHU XPI IN SEMEL
ET OMNIS QUIDEM SACERDOS
PRAESTO EST COTIDIE
MINISTRANS
ET EASDEM SAEPE OFFERENS
HOSTIAS
QUAE NUMQUAM POSSUNT
AUFERRE PECCATA
xxiiii HIC AUTEM UNAM PRO PEC
CATIS OFFERENS HOSTIAM
IN SEMPITERNUM SEDIT
IN DEXTERA DI
DE CETERO EXPECTANS
DONEC PONANTUR INIMICI
EIUS SCABILLUM PEDUM EIUS
UNA ENIM OBLATIONE CON
SUMMAUIT IN SEMPITERNU͂
SANCTIFICATOS
CONTESTATUR AUTEM NOS
ET SPS SCS
POST QUAM ENIM DIXIT
HOC AUTEM TESTAMENTUM
QUOD TESTABOR AD ILLOS
POST DIES ILLOS DICIT DNS
DANDO LEGES MEAS IN CORDIB'
EORUM
ET IN MENTE EORUM SUPER
SCRIBAM EAS
ET PECCATORUM ET INIQUITA
TIUM EORUM IAM NON
RECORDABOR AMPLIUS
UBI AUTEM HORUM REMISSIO
IAM NON OBLATIO PRO PECCATO
xxv HABENTES ITAQUE FRATRES
FIDUCIAM IN INTROITU SCORU
IN SANGUINE XPI

QUAM INITIAUIT NOBIS UIAM
NOUAM ET UIUENTEM
PER UELAMEN ID EST
CARNEM SUAM
ET SACERDOTEM MAGNUM
SUPER DOMUM DI
ACCEDAMUS CUM UERO CORDE
IN PLENITUDINE FIDEI
ASPERSI CORDA A CONSCIEN
TIA MALA
ET ABLUTI CORPUS AQUA MUNDA
TENEAMUS SPEI NOSTRAE
CONFESSIONEM INDECLI
NABILEM
FIDELIS ENIM EST QUI REPRO
MISIT
ET CONSIDEREMUS INUICEM
IN PROUOCATIONEM CARI
TATIS ET BONORUM OPERU͂
NON DESERENTES COLLECTIO
NEM NOSTRAM
SICUT EST CONSUETUDINIS
QUIBUSDAM
SED CONSOLANTES
ET TANTO MAGIS
QUANTO UIDERITIS ADPRO
PINQUANTEM DIEM
UOLUNTARIE ENIM PECCANTIB'
NOBIS POST ACCEPTAM
NOTITIAM UERITATIS
IAM NON RELINQUITUR PRO
PECCATIS HOSTIA
TERRIBILIS AUTEM QUAEDAM
EXPECTATIO IUDICII
ET IGNIS AEMULATIO QUAE
CONSUMPTURA EST
ADUERSARIOS
xxvi IRRITAM QUIS FACIENS
LEGEM MOSI
SINE ULLA MISERATIONE
DUOB' UEL TRIBUS MORITUR
QUANTO MAGIS PUTATIS
DETERIORA MERERI
SUPPLICIA

QUI FILIUM DI CONCULCAUERIT
ET SANGUINEM TESTAMENTI
POLLUTUM DUXERIT IN QUO
SCIFICATUS EST
ET SPU GRATIAE CONTUME
LIAM FECERIT
SCIMUS ENIM QUI DIXIT
MIHI UINDICTAM EGO REDDAM
ET ITERUM
QUIA IUDICAUIT DNS POPULUM
SUUM
HORRENDUM EST INCIDERE
IN MANUS DI UIUENTIS
REMEMORAMINI AUTEM
PRISTINOS DIES
IN QUIB· INLUMINATI MAGNUM
CERTAMEN SUSTINUISTIS
PASSIONUM
ET IN ALTERO QUIDEM OBPRO
BRIIS ET TRIBULATIONIBUS
SPECTACULUM FACTI
IN ALTERO AUTEM SOCII TALITER
CONUERSANTIUM EFFECTI
NAM ET UINCTIS CON
PASSI ESTIS
ET RAPINAM BONORUM
UESTRORUM CUM GAUDIO
SUSCEPISTIS
COGNOSCENTES UOS HABERE
MELIOREM ET MANENTEM
SUBSTANTIAM
XXVII NOLITE ITAQUE AMITTERE
CONFIDENTIAM UESTRAM
QUAE MAGNAM HABET
REMUNERATIONEM
PATIENTIA ENIM UOBIS
NECESSARIA EST
UT UOLUNTATEM DI FACIENTES
REPORTETIS PROMISSIONEM
AD HUC ENIM MODICUM
QUANTULUM QUI UENTURUS
EST UENIET ET NON TARDAUIT
IUSTUS AUTEM MEUS EX FIDE UIUIT
QUOD SI SUB TRAXERIT SE NON

PLACEBIT ANIMAE MEAE
NOS AUTEM NON SUMUS
SUBTRACTIONIS IN PERDI
TIONEM
SED FIDEI IN ADQUISITIONEM
ANIMAE
EST AUTEM FIDES
SPERANDORUM SUBSTANTIA
RERUM ARGUMENTUM
NON PARENTUM
IN HAC ENIM TESTIMONIUM
CONSECUTI SUNT SENES
XXVIII FIDE INTELLEGIMUS APTATA
ESSE SAECULA UERBO DI
UT EX INUISIBILIBUS UISIBILIA
FIERENT
FIDE PLURIMAM HOSTIAM ABEL
QUAM CAIN OBTULIT DO
PER QUAM TESTIMONIUM
CONSECUTUS EST ESSE IUSTUS
TESTIMONIUM PERHIBENTE
MUNERIB· EIUS DO
ET PER ILLAM DEFUNCTUS
ADHUC LOQUITUR
FIDE ENOCH TRANSLATUS EST
NE UIDERET MORTEM
ET NON INUENIEBATUR QUIA
TRANSTULIT ILLUM DS
ANTE TRANSLATIONEM ENIM
TESTIMONIUM HABEBAT
PLACUISSE DO
SINE FIDE AUTEM INPOSSIBILE
EST PLACERE DO
CREDERE ENIM OPORTET
ACCEDENTEM AD DM QUIA EST
ET INQUIRENTIBUS SE REMUNE
RATOR FIT
FIDE NOE RESPONSO ACCEPTO
DE HIS QUAE ADHUC NON
UIDEBANTUR
METUENS APTAUIT ARCAM
IN SALUTEM DOMUS SUAE
PER QUAM DAMNAUIT MUNDU
ET IUSTITIAE QUAE PER FIDEM

est heres est institutus
Fide qui vocatur Abraham
oboedivit in locum exire
quem accepturus erat
in hereditatem
et exiit nesciens quo iret
Fide moratus est in terra
repromissionis
tamquam in aliena
in casulis habitando cum Isaac
et Iacob coheredibus repro
missionis eiusdem
exspectabat enim fundamenta
habentem civitatem
cuius artifex et conditor d̄s
XXX Fide et ipsa Sarra sterelis
virtutem in conceptionem
seminis accepit
etiam praeter tempus aetatis
quoniam fidelem credidit
esse qui promiserat
propter quod ab uno orti sunt
et hoc emortuo
tamquam sidera caeli
in multitudinem
et sicut harena quae est
ad oram maris innume
rabilis
Iuxta fidem defuncti sunt
omnes isti non acceptis
repromissionibus
sed a longe eas aspicientes
et salutantes
et confitentes quia peregri
ni et hospites sunt
supra terram
qui enim haec dicunt
significant se patriam
inquirere
et si quidem illius meminis
sent de qua exierunt
habebant utique tempus
revertendi
nunc autem meliorem
adpetunt id est caelestem
ideo non confunditur d̄s
vocari d̄s eorum
paravit enim illis civitatem
Fide obtulit Abraham Isaac
cum temptaretur
et unigenitum offerebat
qui susceperat repro
missiones
ad quem dictum est
quia in Isaac vocabitur
tibi semen
arbitrans quia et a mortuis
suscitare potens est d̄s
unde eum et in parabola
accepit
Fide et de futuris benedixit
Isaac Iacob et Esau
Fide Iacob moriens
singulos filiorum Ioseph
benedixit
et adoravit fastigium
virgae eius
Fide Ioseph moriens
de profectione filiorum
Israhel memoratus est
et de ossibus suis mandavit
Fide Moses natus occultatus
est mensibus tribus
a parentibus suis
eo quod vidissent elegantem
infantem
et non timuerunt regis
edictum
Fide Moses grandis factus
negavit se esse filium
filiae Pharaonis
magis eligens adfligi
cum populo dī
quam temporalis peccati
habere iucunditatem
maiores divitias aestimans
thesauro Aegyptiorum
inproperium xpi

aspiciebat enim in remu
neratione
fide reliquid aegyptum
non veritus animositatem
regis
invisibilem enim tamquam
videns sustinuit
fide celebravit pascha
et sanguinis effusionem
ne qui vastabat primitiva
tangeret eos
fide transierunt mare
rubrum tamquam
per aridam terram
quod experti aegyptii
devorati sunt
fide muri hiericho ruerunt
circuiti diebus septem
fide raab meretrix
non periit cum incredulis
excipiens exploratores
cum pace
et quid adhuc dicam
deficiet enim me tempus
enarrantem
de gedeon barac samson
iepthae david et samuhel
et prophetis
qui per fidem devicerunt
regna
operati sunt iustitiam
adepti sunt repromissiones
obturaverunt ora leonum
extinxerunt impetum
ignis
effugerunt aciem gladii
convaluerunt de infirmitate
fortes facti sunt in bello
castra verterunt exterorum
acceperunt mulieres
de resurrectione
mortuos suos
alii autem distenti sunt
non suscipientes redemptionem

ut meliorem invenirent
resurrectionem
alii vero ludibria et verbera
experti
insuper et vincula et carceres
lapidati sunt sectisunt
temptati sunt
in occisione gladii mortui sunt
circumierunt in melotis
in pellibus caprinis
egentes angustiati adflicti
quibus dignus non erat mundus
in solitudinibus errantes
et montibus et speluncis
et in cavernis terrae
et hi omnes testimonio
fidei probati
non acceperunt repromis
sionem deo pro nobis
melius aliquid providente
ut ne sine nobis consummarentur
XXX ideoque et nos tantum habentes
inpositam nubem testium
deponentes omne pondus
et circumstans nos peccatum
per patientiam curramus
propositum nobis certamen
aspicientes in auctorem fidei
et consummatorem iesum
qui proposito sibi gaudio
sustinuit crucem
confusione contempta
atque in dextera sedis dei sedit
recogitate enim eum
qui talem sustinuit
a peccatoribus adversum
semet ipsos contra
dictionem
ut ne fatigemini animis
vestris deficientes
nondum usque ad sanguinem
restitistis adversum pec
catum repugnantes

ET OBLITI ESTIS CONSOLATIONIS
QUAE UOBIS TAMQUAM FILIIS
LOQUITUR DICENS
FILI MI NOLI NEGLEGERE
DISCIPLINAM DNI
NEQUE FATIGERIS DUM AB EO
ARGUERIS
QUEM ENIM DILIGIT DNS
CASTIGAT
FLAGELLAT AUTEM OMNEM
FILIUM QUEM RECIPIT
IN DISCIPLINA PERSEUERATE
TAMQUAM FILIIS UOBIS
OFFERT DS
XXXI QUIS ENIM FILIUS QUEM NON
CORRIPIT PATER
QUOD SI EXTRA DISCIPLINAM
ESTIS CUIUS PARTICIPES
FACTI SUNT OMNES
ERGO ADULTERI ET NON FILII ESTIS
DEINDE PATRES QUIDEM CARNIS
NOSTRAE HABUIMUS ERUDI
TORES ET REUEREBAMUR
XXXII MULTO MAGIS OBTEMPERA
BIMUS PATRI SPIRITUUM
ET UIUEMUS
ET ILLI QUIDEM IN TEMPORE
PAUCORUM DIERUM
SECUNDUM UOLUNTATEM
SUAM ERUDIEBANT NOS
HIC AUTEM AD ID QUOD UTILE EST
IN RECIPIENDO SCIFICATIO
NEM EIUS
OMNIS AUTEM DISCIPLINA
IN PRAESENTI QUIDEM UIDETUR
NON ESSE GAUDII SED MAERORIS
POSTEA AUTEM FRUCTUM
PACATISSIMUM EXERCITATIS
PER EAM REDDIT IUSTITIAE
XXXIII PROPTER QUOD REMISSAS
MANUS
ET SOLUTA GENUA ERIGITE
ET GRESSUS RECTOS FACITE
PEDIBUS UESTRIS

UT NON CLAUDICANS ERRET
MAGIS AUTEM SANETUR
PACEM SEQUIMINI CUM OMNIBUS
ET SANCTIMONIAM SINE QUA
NEMO UI DEBIT DNM
CONTEMPLANTES NE QUIS
DESIT GRATIAE DI
NE QUA RADIX AMARITUDINIS
SURSUM GERMINANS
IMPEDIAT
ET PER ILLAM INQUINENTUR
MULTI
NE QUIS FORNICATOR AUT PRO
FANUS UT ESAU
QUI PROPTER UNAM ESCAM
UENDIDIT PRIMITIUA SUA
XXXIIII SCITOTE ENIM QUONIAM
ET POSTEA CUPIENS HEREDI
TARE BENEDICTIONEM
REPROBATUS EST
NON ENIM INUENIT PAENITEN
TIAE LOCUM
QUAMQUAM CUM LACRIMIS
INQUISISSET EAM
NON ENIM ACCESSISTIS
AD TRACTABILEM ET ACCEN
SIBILEM IGNEM
ET TURBINEM ET CALIGINEM
ET PROCELLAM ET TUBAE
SONUM
ET UOCEM UERBORUM
QUAM QUI AUDIERUNT EXCUSA
UERUNT NE EIS FIERET
UERBUM
NON ENIM PORTABANT
QUOD DICEBATUR
ET SI BESTIA TETIGERIT MONTEM
LAPIDABITUR
ET ITA TERRIBILE ERAT QUOD
UIDEBATUR
MOSES DIXIT
EXTERRITUS SUM ET TRE
MEBUNDUS
SED ACCESSISTIS AD SION MONTEM

et ciuitatem dī uiuentis
hierusalem caelestem
et multorum milium
angelorum frequentiae
et ecclesiae primi-
tiuorum qui con-
scripti sunt in caelis
et iudicem omnium dm
et sps iustorum
perfectorum
et testamenti noui
mediatorem ihm
et sanguinis sparsionem
melius loquentem
quam abel.
xxv Uidete ne recusetis
loquentem
si enim illi non effugerunt
recusantes eum qui
super terram loquebatur
multo magis nos qui de caelis
loquentem nobis
auertimur
cuius uox mouit terram tunc
modo autem repromittit
dicens
adhuc semel et ego mouebo
non solum terram
sed et caelum
quod autem adhuc semel
dicit
declarat mobilium trans-
lationem tamquam
factorum
ut maneant ea quae sunt
inmobilia
itaque regnum inmobile
suscipientes
habemus gratiam per quam
seruiamus placentes dō
cum metu et reuerentia
etenim ds noster ignis
consumens est
caritas fraternitatis maneat

et hospitalitatem nolite
obliuisci
per hanc enim latuerunt
quidam angelis hospitio
receptis
xxvi Mementote uinctorum
tamquam simul uincti
et laborantium tamquam
et ipsi in corpore
morantes
honorabile conubium
in omnibus et torus
inmaculatus
fornicatores enim et adul-
teros iudicabit ds
sint mores sine auaritia
contenti praesentibus
ipse enim dixit
non te deseram neque
derelinquam
ita ut confidenter dicamus
dns mihi adiutor est non
timebo quid faciat
mihi homo
mementote praepositorum
uestrorum
qui uobis locuti sunt
uerbum dī
quorum intuentes exitum
conuersationis
imitamini fidem
ihs xps heri et hodie ipse
et in saecula
xxvii Doctrinis uariis et peregri-
nis nolite abduci
optimum enim est gratia
stabiliri cor
non escis
quae non profuerunt
ambulantibus in eis
habemus altare
de quo edere non habent
potestatem qui tabernaculo
deseruiunt

quorum enim animalium
infertur sanguis propter
catum in sca per pontificem
horum corpora cremantur
tur extra castra
propter quod et ihs ut sci-
ficaret per suum sanguine
populum
extra portam passus est
exeamus igitur ad eum
extra castra
inproperium eius portantes
non enim habemus hic ma-
nentem ciuitatem
sed futuram inquirimus
xxxvi Per ipsum ergo offera-
mus hostiam laudis
semper do
id est fructum labiorum
confitentium nomini eius
Beneficentiae autem
et communionis
nolite oblivisci
talibus enim hostiis pro-
meretur ds
xxxvii Oboedite praepositis ues-
tris et subiacete eis
ipsi enim peruigilant quasi
rationem pro animabus
uestris reddituri
ut cum gaudio hoc faciant
et non gementes
hoc enim non expedit
uobis
Orate pro nobis
confidimus enim quia
bonam conscientiam
habemus
in omnibus bene uolentes
conuersari
Amplius autem deprecor
uos hoc facere
ut quo celerius resti-
tuar uobis

xxxviii Ds autem pacis qui eduxit
de mortuis pastorem
magnum ouium
in sanguine testamenti
aeterni
dnm nm ihm xpm aptet uos
in omni bono ut faciatis
uoluntatem eius
faciens in uobis quod placeat
coram se per ihm xpm
cui gloria in saecula
saeculorum amen
Rogo autem uos fratres
sufferatis uerbum
solacii
etenim perpaucis scripsi
uobis
cognoscite fratrem nostrum
timotheum dimissum
cum quo si celerius uenerit
uidebo uos
Salutate omnes praeposi-
tos uestros et omnes
scos
salutant uos de italia
gratia cum omnibus
uobis amen

EXPLICIT EPISTULA

PAULI APOSTOLI

AD HEBRAEOS

DÕ GRATIAS AMEN

INCIPIUNT CAPITULA

I De in[illegible] in temptationibus [illegible] deplandis
II De temptationibus adversarii quae [illegible] plerumque arbitrantur
III De homine cito quod sit operis doctrinae docendum
IIII De sermone domini quod sit operibus in dicio praedicandus
V De cultura religionis et ministerio [illegible]
VI De caelestibus divitiis et terrenis quae animas eorum consumunt
VII De lege libertatis quam implere omnes [illegible] exhortatur et servitate
VIII De [illegible] sermone et fide sine operibus
VIIII De fide quae non potest opere remoto firmari
X De magistris quod [illegible] perfectionem esse non possunt
XI De lingua indomabili
XII De sapientia caelesti et terrena
XIII De [illegible] quod mundi [illegible] faciat amatores
XIIII De his qui [illegible]
XV De incerto vitae et prolixis disputationibus
XVI De supplicatis divitum
XVII De adversariis [illegible] retributione
XVIII De passione martyrum et [illegible]
XIX De remediis vitae praesentis
XX De caritate [illegible] et conversione hominis errantis [illegible] peccatis nostris

EXPLICIUNT CAPITULA

INCIPIT EPISTULA IACOBI

Iacobus dei et domini nostri Ihesu Christi
servus duodecim tribubus
quae sunt in dispersione
salutem
Omne gaudium existimate
fratres mei cum in temp
tationibus variis incideritis
scientes quod probatio
fidei vestrae patientiam
operatur
patientia opus perfectum
habeat
ut sitis perfecti et integri
in nullo deficientes
Si quis autem vestrum indiget
sapientia postulet a deo
qui dat omnibus affluenter
et non inproperat et dabitur ei
postulet autem in fide
nihil haesitans
qui enim haesitat similis est
fluctui maris
qui a vento movetur
et circumfertur
non ergo aestimet homo
ille quod accipiat
aliquid a domino
vir duplex animo incon
stans in omnibus viis suis
Glorietur autem frater
humilis in exaltatione sua
dives autem in humilitate sua
quoniam sicut flos faeni
transibit
exortus est enim sol cum
ardore et arefecit faenum
et flos eius decidit et decor
vultus eius deperiit
ita et dives in itineribus suis
marcescet
II Beatus vir qui suffert
temptationem
quia cum probatus fuerit
accipiet co[illegible] ronam vitae

quam repromisit ds diligen
tibus se
Nemo cum temptatur dicat
quoniam a do temptatur
ds enim intemptator
malorum est
ipse autem neminem temptat
unusquisque uero temptatur
a concupiscentia sua
abstractus et inlectus
dehinc concupiscentia
cum conceperit parit
peccatum
peccatum uero cum consum
matum fuerit generat
mortem
I Nolite itaque errare fratres
mei dilectissimi
Omne datum optimum
et omne donum perfectum
desursum est descendens
a patre luminum
apud quem non est trans
mutatio nec uicissitudinis
obumbratio
Uoluntarie enim genuit
nos uerbo ueritatis
ut simus aliquod initium
creaturae eius
Scitis fratres mei dilecti
sit autem omnis homo
uelox ad audiendum
tardus autem ad loquendum
et tardus ad iram
ira enim uiri iustitiam di
non operatur
III Propter quod abicientes
omnem inmunditiam
et abundantiam malitiae
in mansuetudine suscipite
insitum uerbum quod
potest saluare animas
uestras
Estote autem factores
uerbi et non auditores
tantum fallentes uos
met ipsos
quia si quis auditor est uerbi
et non factor
hic conparabitur uiro con
sideranti uultum natiui
tatis suae in speculo
considerauit enim se et abiit
et statim oblitus est
qualis fuerit
qui autem perspexerit
in lege perfecta libertatis
et permanserit in ea
non auditor obliuiosus
factus sed factor operis
hic beatus in facto suo erit
V Si quis autem putat se reli
giosum esse non refrenans
linguam suam sed seducens
cor suum
huius uana est religio
Religio autem munda et in
maculata apud dm et pa
trem haec est
uisitare pupillos et uiduas
in tribulatione eorum
et inmaculatum se custo
dire ab hoc saeculo
V Fratres mei nolite in perso
narum acceptione habere
fidem dni nri ihu xpi gloriae
et enim si introierit in con
uentum uestrum uir aureum
anulum habens in ueste
candida
introierit autem et pauper
in sordido habitu
et intendatis in eum qui in
dutus est ueste praeclara
et dixeritis ei tu sede
hic bene
pauperi autem dicatis
tu sta illic aut sede sub scabillo

PEDUM MEORUM
NONNE IUDICATIS APUD
UOS MET IPSOS
ET FACTI ESTIS IUDICES
COGITATIONUM INIQUARUM
AUDITE FRATRES MEI DILE
CTISSIMI
NONNE DS ELEGIT PAUPERES
IN HOC MUNDO
DIUITES IN FIDE ET HEREDES
REGNI QUOD PROMISIT DS
DILIGENTIBUS SE
UOS AUTEM EXHONORATIS
PAUPEREM
NONNE DIUITES PER POTENTIAM
OPPRIMUNT UOS
ET IPSI UOS TRAHUNT AD IUDICIA
NONNE IPSI BLASPHEMANT
BONUM NOMEN QUOD INUO
CATUM EST SUPER UOS
SI TAMEN LEGEM PERFICITIS
REGALEM SECUNDUM
SCRIPTURAS
VII DILIGIS PROXIMUM TUUM
SICUT TE IPSUM BENE FACITIS
SI AUTEM PERSONAS ACCIPITIS
PECCATUM OPERAMINI
REDARGUTI A LEGE QUASI
TRANSGRESSORES
QUICUMQUE AUTEM TOTAM LEGEM
SERUAUERIT
OFFENDAT AUTEM IN UNO FACTUS
EST OMNIUM REUS
QUI ENIM DIXIT NON MOECHA
BERIS DIXIT ET NON OCCIDES
QUOD SI NON MOECHABERIS
OCCIDES AUTEM
FACTUS ES TRANSGRESSOR LEGIS
SIC LOQUIMINI ET SIC FACITE
SICUT PER LEGEM LIBERTATIS
INCIPIENTES IUDICARI
IUDICIUM ENIM SINE MISERI
CORDIA ILLI QUI NON FECE
RIT MISERICORDIAM

SUPEREXULTAT AUTEM MISERI
CORDIA IUDICIO
VI QUID PRODERIT FRATRES MEI
SI FIDEM QUIS DICAT
SE HABERE
OPERA AUTEM NON HABEAT
NUMQUID POTERIT FIDES
SALUARE EUM
SI AUTEM FRATER AUT SOROR
NUDI SINT ET INDIGEANT
UICTU COTIDIANO
DICAT AUTEM ALIQUIS
DE UOBIS ILLIS
ITE IN PACE CALEFACIMINI
ET SATURAMINI
NON DEDERITIS AUTEM EIS QUAE
NECESSARIA SUNT CORPORIS
QUID PRODERIT
SIC ET FIDES SI NON HABEAT
OPERA MORTUA EST
IN SEMET IPSA
SED DICET ALIQUIS TU FIDEM
HABES ET EGO OPERA HABEO
OSTENDE MIHI FIDEM TUAM
SINE OPERIBUS
ET EGO OSTENDAM TIBI EX OPE
RIBUS FIDEM MEAM
VI TU CREDIS QUONIAM UNUS EST
DS BENE FACIS
ET DAEMONES CREDUNT
ET CONTREMESCUNT
UIS AUTEM SCIRE O HOMO
INANIS
QUONIAM FIDES SINE OPERIB
OTIOSA EST
ABRAHAM PATER NOSTER
NONNE EX OPERIBUS
IUSTIFICATUS EST
OFFERENS ISAAC FILIUM SUUM
SUPER ALTARE
UIDES QUONIAM FIDES COOPE
RABATUR OPERIBUS ILLIUS
ET EX OPERIBUS FIDES
CONSUMMATA EST

ET SUPPLETA EST SCRIPTURA
DICENS
CREDIDIT ABRAHAM DO ET RE
PUTATUM EST EI AD IUSTITIAM
ET AMICUS DI APPELLATUS EST
UIDETIS QUONIAM EX OPERIB·
IUSTIFICATUR HOMO ET NON
EX FIDE TANTUM
SIMILITER AUTEM ET RAAB
MERETRIX
NONNE EX OPERIB· IUSTIFICATA EST
SUSCIPIENS NUNTIOS ET ALIA
UIA EICIENS
SICUT ENIM CORPUS SINE SPU
MORTUUM EST
ITA ET FIDES SINE OPERIBUS
MORTUA EST
x NOLITE PLURES MAGISTRI
FIERI FRATRES MEI
SCIENTES QUONIAM MAIUS
IUDICIUM SUMITIS
IN MULTIS ENIM OFFENDIMUS
OMNES
SI QUIS IN UERBO NON OFFENDIT
HIC PERFECTUS EST UIR
POTEST ETIAM CIRCUMDU
CERE FRENO TOTUM CORPUS
SI AUTEM EQUIS FRENOS IN ORA
MITTIMUS AD CONSENTIEN
DUM NOBIS
ET OMNE CORPUS ILLORUM
CIRCUMFERIMUS
ECCE ET NAUES CUM MAGNAE
SINT ET A UENTIS UALIDIS
MINENTUR
CIRCUMFERUNTUR A MODICO
GUBERNACULO UBI IMPETUS
DIRIGENTIS UOLUERIT
ITA ET LINGUA MODICUM QUIDẼ
MEMBRUM EST ET MAGNA
EXALTAT
xi ECCE QUANTUS IGNIS QUAM
MAGNAM SILUAM INCENDIT
ET LINGUA IGNIS EST UNIUERSITAS
INIQUITATIS
LINGUA CONSTITUITUR IN MEM
BRIS NOSTRIS QUAE MACULAT
TOTUM CORPUS
ET INFLAMMAT ROTAM
NATIUITATIS NOSTRAE
INFLAMMATA A GEHENNA
OMNIS ENIM NATURA BESTIARU
ET UOLUCRUM ET SERPENTIU
CETERORUMQ· DOMANTUR
ET DOMITA SUNT A NATURA
HUMANA
LINGUAM AUTEM NULLUS HOMI
NUM DOMARE POTEST
INQUIETUM MALUM
PLENA UENENO MORTIFERO
IN IPSA BENEDICIMUS DM
ET PATREM
ET IN IPSA MALEDICIMUS
HOMINES QUI AD SIMILITU
DINEM DI FACTI SUNT
EX IPSO ORE PROCEDIT BENE
DICTIO ET MALEDICTIO
NON OPORTET FRS MEI
HAEC ITA FIERI
NUMQUID FONS DE EODEM
FORAMINE EMANAT DULCEM
ET AMARAM AQUAM
NUMQUID POTEST FRATRES MEI
FICUS UUAS FACERE AUT UITIS
FICUS
SIC NEQUE SALSA DULCEM
POTEST FACERE AQUAM
QUIS SAPIENS ET DISCIPLINATUS
INTER UOS
OSTENDAT EX BONA CONUERSA
TIONE OPERATIONEM SUAM
IN MANSUETUDINEM
SAPIENTIAE
xii QUOD SI ZELUM AMARUM
HABETIS ET CONTENTIONES
IN CORDIBUS UESTRIS
NOLITE GLORIARI ET MENDACES
ESSE ADUERSUS UERITATEM

NON EST ISTA SAPIENTIA
DESURSUM DESCENDENS
SED TERRENA ANIMALIS
DIABOLICA
UBI ENIM ZELUS ET CONTENTIO
IBI INCONSTANTIA ET OMNE
OPUS PRAUUM
QUAE AUTEM DESURSUM EST
SAPIENTIA
PRIMUM QUIDEM PUDICA EST
DEINDE PACIFICA MODESTA
SUADIBILIS PLENA MISERI
CORDIA ET FRUCTIB· BONIS
NON IUDICANS SINE SIMULATIONE
FRUCTUS AUTEM IUSTITIAE
IN PACE SEMINATUR
FACIENTIBUS PACEM
UNDE BELLA ET LITES INTERUOS
NONNE EX CONCUPISCENTIIS
UESTRIS QUAE MILITANT
IN MEMBRIS UESTRIS
CONCUPISCITIS ET NON HABETIS
OCCIDITIS ET ZELATIS ET NON
POTESTIS ADIPISCI
LITIGATIS ET BELLIGERATIS
ET NON HABETIS
PROPTER QUOD NON POSTULATIS
PETITIS ET NON ACCIPIETIS
EO QUOD MALE PETATIS
UT IN CONCUPISCENTIIS UESTRIS
INSUMATIS
ADULTERI NESCITIS QUIA AMICI
TIA HUIUS MUNDI INIMICA EST DĪ
XIII QUICUMQUE ERGO UOLUERIT
AMICUS ESSE SAECULI HUIUS
INIMICUS DĪ CONSTITUITUR
AN PUTATIS QUIA INANITER
SCRIPTURA DICAT
AD INUIDIAM CONCUPISCIT SPS
QUI HABITAT IN UOBIS
MAIOREM AUTEM DAT GRATIAM
PROPTER QUOD DICIT
DS SUPERBIS RESISTIT
HUMILIB· AUTEM DAT GRATIAM
SUBDITI IGITUR ESTOTE DŌ
RESISTITE AUTEM DIABOLO
ET FUGIET A UOBIS
ADPROPINQUATE DŌ ET ADPRO
PINQUAUIT UOBIS
XIIII EMUNDATE MANUS PECCATORES
ET PURIFICATE CORDA
DUPLICES ANIMO
MISERI ESTOTE ET LUGETE
ET PLORATE
RISUS UESTER IN LUCTUM
CONUERTATUR ET GAUDIUM
IN MAEROREM
HUMILIAMINI IN CONSPECTU
DNI ET EXALTABIT UOS
XV NOLITE DETRAHERE ALTER
UTRUM FRATRES MEI
QUI DETRAHIT FRATRI AUT QUI
IUDICAT FRATREM SUUM
DETRAHIT LEGI ET IUDICAT LEGĒ
SI AUTEM IUDICAS LEGEM
NON ES FACTOR LEGIS SED IUDEX
UNUS EST LEGISLATOR ET IUDEX
QUI POTEST PERDERE ET LIBERARE
TU AUTEM QUIS ES QUI IUDICAS
PROXIMUM
XVI ECCE NUNC QUI DICITIS HODIE
AUT CRASTINO IBIMUS IN ILLAM
CIUITATEM
ET FACIEMUS QUIDEM IBI ANNUM
ET MERCABIMUR ET LUCRUM
FACIEMUS
QUI IGNORATIS QUID SIT IN CRASTINO
QUAE ENIM EST UITA UESTRA
UAPOR EST AD MODICUM
PARENS ET DEINCEPS
EXTERMINABITUR
PRO EO UT DICATIS
SI DS UOLUERIT
ET UIXERIMUS FACIEMUS
HOC AUT ILLUD
NUNC AUTEM EXULTATIS
IN SUPERBIIS UESTRIS
OMNIS EXULTATIO TALIS MALIGNA
EST

Scienti igitur bonum facere
et non facienti peccatum
est illi
xvii Age nunc divites plorate
ululantes in miseriis
quae advenient vobis
Divitiae vestrae putrae
factae sunt
et vestimenta vestra
a tineis comesta sunt
Aurum et argentum vestrum
eruginavit
et erugo eorum in testimo
nium vobis erit
et manducabit carnes vestras
sicut ignis
Thesaurizastis iram
in novissimis diebus
Ecce merces operariorum
qui messuerunt regiones
vestras
quae fraudatus est a vobis clamat
et clamor ipsorum in aures
dni sabaoth introiit
Epulati estis super terram
et in luxuriis enutristis
corda vestra
in diem occisionis adduxistis
occidistis iustum et non
resistit vobis
Patientes igitur estote ff
usque adventum dni
xviii Ecce agricola expectat
praetiosum fructum
terrae
patienter ferens donec
accipiat temporaneum
et serotinum
Patientes estote et vos
confirmate corda vestra
quoniam adventus dni
adpropinquabit
Nolite ingemescere fratres
in alterutrum ut non iudice
mini

Ecce iudex ante ianuam adsistit
Exemplum accipite ff laboris
et patientiae
per prophetas qui locuti sunt
in nomine dni
xix Ecce beatificamus qui sus
tinuerunt sufferentiam
Iob audistis et finem dni
vidistis
quoniam misericors est
dns et miserator
Ante omnia autem fratres
nolite iurare neque per caelum
neque per terram
neque aliud quodcumque
iuramentum
Sit autem sermo vester
est est non non
ut non sub iudicio decidatis
Tristatur aliquis vestrum
oret aequo animo et psallat
Infirmatur quis in vobis inducat
praesbyteros ecclesiae
et orent super eum
unguentes eum oleo
in nomine dni
et oratio fidei salvabit
infirmum et adlevabit
eum dns
et si in peccatis sit
dimittentur ei
Confitemini ergo alter
utrum peccata vestra
et orate pro invicem
ut salvemini
multum enim valet
deprecatio iusti adsidua
xx Helias homo erat similis
nobis passibilis
et oratione oravit ut non
plueret super terram
et non pluit annos tres
et menses sex
et rursus oravit et caelum

DEDIT PLUUIAM ET TERRA
DEDIT FRUCTUM SUUM
FRATRES MEI SI QUIS EX UOBIS
ERRAUERIT A UERITATE
ET CONUERTERIT QUIS EUM
SCIRE DEBET QUONIAM QUI
CONUERTI FECERIT PECCATO
REM AB ERRORE UIAE SUAE
SALUABIT ANIMAM EIUS
A MORTE ET COOPERIT
MULTITUDINEM PECCATORUM

EXPLICIT EPISTULA IACOBI APOST

INCIPIUNT CAPITULA

SCI PETRI APOST P

I De [illegible]
II De prophetis [illegible]
[illegible] praedicant
III De [illegible] sacerdotium [illegible]
[illegible]
IIII De [illegible]
V De [illegible]
[illegible]
VI De [illegible]
VII De [illegible]
[illegible]
VIII De [illegible]
[illegible]
X De [illegible]
X De [illegible]
X De [illegible]
[illegible]
[illegible]
X De baptismo quod non [illegible]
liberat
X De [illegible]
[illegible]
XX De [illegible]
[illegible]
XX De [illegible]
[illegible]
XVIII De [illegible] passionibus xpi

XVIIII De [illegible]
[illegible]
XX De corona [illegible]
XXI De [illegible]
[illegible]
XX De [illegible] opus
[illegible]

EXP CAPITULA

INCIPIT EPISTULA SCI PETRI

Petrus apostolus Ihu xpi
electis aduenis dispersio
nis Ponti Galatiae Cappa
dociae Asiae et Bithyniae
secundum praescientiam di
patris in sanctificatione sps
in oboedientiam et aspersio
nem sanguinis Ihu xpi
gratia uobis et pax
multiplicetur
Benedictus ds et pater
dni nri Ihu xpi
qui secundum magnam
misericordiam suam
regenerauit nos in spem uiuam
per resurrectionem Ihu xpi
ex mortuis
in hereditatem incorruptibilem
et incontaminatam et in
marcescibilem conser
uatam in caelis
uobis qui in uirtute di
custodimini per fidem
in salutem paratam reue
lari in tempore nouissimo
in quo exultatis modicum
nunc si oportet contris
tari in uariis temptationibus
ut probatio uestrae fidei
multo pretiosior sit auro
quod per ignem probatur
II inueniatur in laudem
et gloriam et honorem

in revelatione ihu xpi
quem cum non videritis
diligitis
in quem nunc quoque non
videntes creditis
quem cum non videritis
exultabitis laetitia inenar
rabili et glorificata
reportantes finem fidei
vestrae salutem animarum
vestrarum
de qua salute exquisierunt
atque scrutati sunt prophetae
qui de futura in vobis gratia
prophetaverunt
scrutantes in quod vel quale
tempus significaret in eis
sps xpi
praenuntians eas quae in xpo
sunt passiones et posteri
ores glorias quibus
revelatum est
quia non sibi ipsis
vobis autem ministrabant
ea quae nunc adnuntiata
sunt vobis
per eos qui evangelizaverunt
vobis spu sco misso de caelo
in quem desiderant angeli
prospicere
11 Propter quod succincti
lumbos mentis vestrae
sobrii perfecte
sperate in eam quae offertur
vobis gratiam in revela
tione ihu xpi
quasi filii oboedientiae
non conformati prioribus
ignorantiae vestrae
desideriis
sed secundum eum qui
vocavit vos scm
et ipsi sci in omni conver
satione sitis
quoniam scriptum est
scti estote quia ego scs sum
et si patrem invocatis eum
qui sine acceptione per
sonarum iudicat
secundum uniuscuiusque opus
in timore incolatus vestri
tempore conversamini
scientes quod non corrup
tibilibus auro vel argento
redempti estis
de vana vestra conversa
tione paternae traditionis
sed pretioso sanguine
quasi agni inmaculati
et incontaminati ihu xpi
praecogniti quidem ante
constitutionem mundi
manifestati autem novis
simis temporibus
propter vos qui per ipsum
fideles estis in dō
qui suscitavit eum a mortuis
et dedit ei gloriam
ut fides vestra et spes
esset in dō
animas vestras castifican
tes in oboedientia
caritatis
in fraternitatis amore
simplici
ex corde invicem
diligite attentius
renati non ex semine corruptibili
sed incorruptibili per verbum
dī vivi et permanentis
in aeternum
quia omnis caro ut faenum
et omnis gloria eius
tamquam flos faeni
exaruit faenum et flos
decidit
verbum autem dni manet
in aeternum

HOC EST AUTEM VERBUM QUOD
EVANGELIZATUM EST IN VOBIS
v DEPONENTES IGITUR OMNEM
MALITIAM ET OMNEM DOLUM
ET SIMULATIONES ET INVIDIAS
ET OMNES DETRACTIONES
SICUT MODO GENITI INFANTES
RATIONABILE ET SINE DOLO
LAC CONCUPISCITE
UT IN EO CRESCATIS IN SALUTEM
SI TAMEN GUSTASTIS QUONIAM
DULCIS EST DNS
AD QUEM ACCEDENTES LAPIDEM
VIVUM
AB HOMINIBUS QUIDEM REPROBATUM
A DO AUTEM ELECTUM ET HONO
RIFICATUM
vi ET IPSI TAMQUAM LAPIDES VIVI
SUPERAEDIFICAMINI DOMUS
SPIRITALIS SACERDOTIUM SCM
OFFERRE SPIRITALES HOSTIAS
ACCEPTABILES DO PER IHM XPM
PROPTER QUOD CONTINET
SCRIPTURA
ECCE PONO IN SION LAPIDEM
SUMMUM ANGULAREM
ELECTUM PRAETIOSUM
ET OMNIS QUI CREDIDERIT IN EO
NON CONFUNDETUR
VOBIS IGITUR HONOR CREDENTIB
NON CREDENTIBUS AUTEM LAPIS
QUEM REPROBAVERUNT
AEDIFICANTES
HIC FACTUS EST IN CAPUT ANGULI
ET LAPIS OFFENSIONIS ET PETRA
SCANDALI
HIS QUI OFFENDUNT VERBO NEC
CREDUNT IN QUO ET POSITI SUNT
vii VOS AUTEM GENUS ELECTUM
REGALE SACERDOTIUM
GENS SCA POPULUS ADQUISITIONIS
UT VIRTUTES ADNUNTIETIS EIUS
QUI DE TENEBRIS VOS VOCAVIT
IN ADMIRABILE LUMEN SUUM

QUI ALIQUANDO NON POPULUS
NUNC AUTEM POPULUS DI
QUI NON CONSECUTI MISERICORDIAM
NUNC AUTEM MISERICORDIAM
CONSECUTI
viii CARISSIMI OBSECRO TAMQUAM
ADVENAS ET PEREGRINOS
ABSTINERE VOS A CARNALIBUS
DESIDERIIS QUAE MILITANT
ADVERSUS ANIMAM
CONVERSATIONEM VESTRAM
INTER GENTES HABENTES BONAM
UT IN EO QUOD DETRECTANT
DE VOBIS TAMQUAM DE MALE
FACTORIBUS
EX BONIS OPERIBUS VOS CONSIDE
RANTES GLORIFICENT DM
IN DIE VISITATIONIS
SUBIECTI ESTOTE OMNI HUMANAE
CREATURAE PROPTER DM
SIVE REGI QUASI PRAECELLENTI
SIVE DUCIBUS TAMQUAM
AB EO MISSIS
AD VINDICTAM MALEFACTORUM
LAUDEM VERO BONORUM
QUIA SIC EST VOLUNTAS DI UT BENE
FACIENTES OBMUTESCERE
FACIATIS INPRUDENTIUM
HOMINUM IGNORANTIAM
QUASI LIBERI ET NON QUASI
VELAMEN HABENTES
MALITIAE LIBERTATEM
SED SICUT SERVI DI OMNES
HONORATE
FRATERNITATEM DILIGITE
DM TIMETE
REGEM HONORIFICATE
SERVI SUBDITI IN OMNI TIMORE
DOMINIS NON TANTUM BONIS
ET MODESTIS SED ETIAM
DISCOLIS
HAEC EST ENIM GRATIA
SI PROPTER CONSCIENTIAM DI
SUSTINET QUIS TRISTITIAS

PATIENS IniuSTE
quae enim gloria est si pec
CANTES ET COLAPHIZATI
SUFFERTIS
Sed si bene facientes et pati
entes sustinetis
haec est gratia apud dm
In hoc enim uocati estis
quia et xps passus est
pro uobis
Relinquens uobis exemplum
ut sequamini uestigia eius
qui peccatum non fecit
nec dolus inuentus est
in ore eius
qui cum malediceretur
non maledicebat
Cum pateretur non com
minabatur
Tradebat autem se iudicanti
iniuste
qui peccata nostra ipse per
tulit in corpore suo
super lignum
ut peccatis mortui iustitiae
uiueremus
Cuius liuore sanati estis
Eratis enim sicut oues errantes
Sed conuersi estis nunc ad
pastorem et episcopum
animarum uestrarum
Similiter et mulieres
subditae sint suis uiris
ut et si qui non credunt
uerbo
per mulierum conuersa
tionem sine uerbo
lucrifiant
Considerantes in timore
castam conuersationem
uestram
Quarum sit non extrinsecus
capillatura
aut circumdatio auri
aut indumenti
uestimentorum cultus
Sed qui absconditus cordis
est homo in incorruptibili
tate quieti et modesti sps
Quod est in conspectu di
locuplex
Sic enim aliquando et sanctae
mulieres sperantes
in dno
Ornabant se subiectae
propriis uiris
Sicut Sarra oboediuit Abrahae
dominum eum uocans
Cuius estis filiae benefacientes
et non timentes ullam
perturbationem
Uiri similiter cohabitantes
secundum scientiam
quasi infirmiori uaso muliebri
inpertientes honorem
Tamquam et coheredibus
gratiae uitae ut non inpedi
antur orationes uestrae
In fide autem omnes unanimes
conpatientes
Fraternitatis amatores
misericordes humiles
Non reddentes malum
pro malo
uel maledictum pro
maledicto
Sed e contrario bene
dicentes
quia in hoc uocati estis
ut benedictione hereditate
possideatis
Qui enim uult uitam diligere
et uidere dies bonos
coherceat linguam suam
a malo et labia eius
ne loquantur dolum
declinet a malo et faciat bonum
inquirat pacem et sequatur eam

quia oculi dn̄i super iustos
et aures eius in preces
eorum
uultus autem dn̄i super
facientes mala
et quis est qui uobis noceat
si boni aemulatores fueritis
sed et si quid patimini propter
iustitiam beati
timorem autem eorum
ne timueritis et non
conturbemini
dn̄m autem xp̄m sanctificate
in cordibus uestris
parati semper ad satisfac
tionem
omni poscenti uos rationem
de ea quae in uobis est spe
sed cum modestia et timore
conscientiam habentes bona
ut in eo quod detrahunt
de uobis confundantur
qui calumniantur uestram
bonam in xp̄o conuersa
tionem
XL Melius est enim benefaci
entes si uelit uoluntas dī
pati quam malefacientes
quia et xp̄s semel
pro peccatis mor
tuus est
iustus pro iniustis
ut nos offerret dō
mortificatos carne
uiuificatus autem spū
in quo et his qui in carcere
erant spiritib· ueniens
praedicauit
qui increduli fuerant
aliquando
quando expectabat
dī patientia
in diebus noe cum fabrica
retur arca

in qua pauci id est octo animae
saluae factae sunt per aquā
Quod et uos nunc similis
formae saluos fecit
baptisma
non carnis depositio sordium
sed conscientiae bonae
interrogatio in dm̄
per resurrectionem ihū xp̄i
qui est in dextera dī
deglutiens mortem
ut uitae aeternae
heredes efficeremur
profectus in caelum
subiectis sibi angelis
et potestatibus
et uirtutibus
Xpo igitur passo in carne
et uos eadem cogitatione
armamini
quia qui passus est carne
desiit a peccatis
ut iam non hominum
desideriis
sed uoluntati dī quod reliquū
est in carne uiuat temporis
sufficit enim praeteritum
tempus ad uoluntatem
gentium consummandā
qui ambulauerunt in luxuriis
in desideriis uinolentiis
comesationib· potationib·
et inlicitis idolorum
cultibus
in quo admirantur
non concurrentibus uobis
in eandem luxuriae confu
sionem blasphemantes
qui reddent rationem ei
qui paratus est iudicare
uiuos et mortuos
Propter hoc enim et mor
tuis euangelizatum est
ut iudicentur quidem

secundum homines
in carne
uiuant autem secundum
dm in spu
XVI Omnium autem finis
adpropinquabit
estote itaque prudentes
et uigilate in orationibus
ante omnia mutuam
in uosmet ipsos caritatem
habentes continuam
quia caritas operit multi
tudinem peccatorum
hospitales inuicem sine
murmuratione
unusquisque sicut accepit
gratiam in alterutrum
illam administrantes
sicut boni dispensatores
multiformis gratiae di
si quis loquitur quasi
sermones di
si quis ministrat tamquam
ex uirtute quam administ
rat ds
ut in omnibus honorificetur
ds per ihm xpm
cui est gloria et imperium
in saecula saeculorum amen
XVII Carissimi nolite peregri
nari in feruore qui ad tem
tationem uobis fit
quasi noui aliquid uobis
contingat
sed communicantes xpi
passionibus gaudete
ut et in reuelatione
gloriae eius gaudeatis
exultantes
si exprobramini in nomine
xpi beati eritis quoniam
gloriae di sps in uobis
requiescit
ab aliis blasphematus a uobis
autem honorificatus
nemo enim uestrum
patiatur quasi homicida
aut fur aut maledicus
aut alienorum appetitor
si autem ut xpianus non erubescat
glorificet autem dm in isto
nomine
XVIII Quoniam tempus ut incipiat
iudicium de domo di
si autem primum a nobis
quis finis eorum qui non
credunt di euangelio
et si iustus uix saluabitur
impius et peccator
ubi parebunt
itaque et hii qui patiuntur
secundum uoluntatem di
fideli creatori commendant
animas suas in benefactis
XVIIII Seniores ergo qui in uobis
sunt obsecro consenior
et testis xpi passionum
qui et eius quae in futuro
reuelanda est gloriae
communicator
pascite qui est in uobis
gregem di
prouidentes non coacte
sed spontanee
secundum dm
neque turpis lucri gratia
sed uoluntarie
neque ut dominantes in cleris
sed forma facti gregi
ex animo
et cum apparuerit princeps
pastorum
percipietis inmarcescibilem
gloriae coronam
Similiter adulescentes
subditi estote senioribus
omnes autem inuicem
humilitatem insinuate

quia ds superbis resistit
humilibus autem
dat gratiam
humiliamini igitur sub po
tenti manu dī
ut uos exaltet in tempore
uisitationis
omnem sollicitudinem
uestram proicientes in eū
quoniam ipsi cura est de uobis
sobrii estote uigilate
quia aduersarius uester
diabolus tamquam leo
rugiens circuit quaerens
quem deuoret
cui resistite fortes fide
scientes eandem passionem
ei quae in mundo est uestrae
fraternitatis fieri
XXI Ds autem omnis gratiae
qui uocauit nos in aeternā
suam gloriam in xpo ihū
modicum passos ipse
perficiet confirmauit
solidabit que
ipsi imperium in saecula
saeculorum amen
per siluanum uobis fidelem
fratrem ut arbitror
breuiter scripsi
obsecrans et contestans
hanc esse ueram gratiam
dī in qua statis
salutat uos ecclesia
quae est in babylone
conlecta
et marcus filius meus
salutate inuicem in osculo sco
gratia uobis omnibus
qui estis in xpo ihū

EXPLICIT EPIST PETRI
APOSTOLI PRIMA

INCIPIUNT CAPITULA

I De gratia uocatione per gloriam
II De sacerdotibus dicit ut etiam
omnium hominum agant
III Idem petrus hortator nos admonens
uocationem et de ...
IIII Idem post obitum suum ...
ut bonorum memores simus
et uisione xpi in monte
V De prophetis et pseudoprophetis
et quod angelis iniquis non pepercit
et de diluuio et sodomis
VI Pios dns eripit et iniquos
in diem iudicii cruciandos
VII De his qui ea quae ignorant loquuntur
blasphemantes secuti sententiam balaam
VIII De his qui sine fructu sunt et ...
...
IX Hortatur in secunda epistula
non audire falsos doctores
X De die nouissima dicit uelut
aliquem perire
XI Nouos caelos et nouam terram
expectare dicit et ...
transducti ...

EXPLICIUNT CAPITULA
INCIPIT EPIST PETRI II

Simon petrus seruus
et apostolus ihū xpi
his qui coaequalem nobis
sortiti sunt fidem
in iustitia dī nostri et salua
toris ihū xpi
gratia uobis et pax adimplea
tur in cognitione dī
quomodo omnia nobis
diuinae uirtutis suae
quae ad uitam et pietatem
donata est
per cognitionem eius qui
uocauit nos propria
gloria et uirtute
per quam maxima et pretiosa

NOBIS PROMISSA DONAUIT
UT PER HAEC EFFICIAMINI
DIUINAE CONSORTES NATURAE
FUGIENTES EIUS QUAE IN MUN
DO EST CONCUPISCENTIAE
CORRUPTIONEM. OMNEM
ii CURAM AUTEM SUBIN
FERENTES
MINISTRATE IN FIDE UESTRA
UIRTUTEM
IN UIRTUTE AUTEM SCIENTIAM
IN SCIENTIA AUTEM ABSTINENTIAM
IN ABSTINENTIA AUTEM
PATIENTIAM
IN PATIENTIA AUTEM PIETATEM
IN PIETATE AUTEM AMOREM
FRATERNITATIS
IN AMORE AUTEM FRATERNI
TATIS CARITATEM
HAEC AUTEM OMNIA SI UOBIS
CUM ADSINT ET SUPERENT
NON UACUOS NEC SINE FRUCTU
UOS CONSTITUENT
IN DNI IHU XPI COGNITIONE
CUI ENIM NON PRAESTO
SUNT HAEC
CAECUS EST ET MANU TEMPTANS
OBLIUIONEM ACCIPIENS PUR
GATIONIS UETERUM SUORUM
DELICTORUM
iii QUA PROPTER FRATRES
MAGIS AGITE
UT PER BONA OPERA CERTAM
UESTRAM UOCATIONEM
ET ELECTIONEM FACIATIS
HAEC ENIM FACIENTES NON
PECCABITIS ALIQUANDO
SIC ENIM ABUNDANTER MINIS
TRABITUR UOBIS INTROITUS
IN AETERNUM REGNUM
DNI ET SALUATORIS IHU XPI
PROPTER QUOD INCIPIAM UOS
SEMPER COMMONERE DE HIS
ET QUIDEM SCIENTES

ET CONFIRMATOS IN PRAE
SENTI UERITATE
IUSTUM AUTEM ARBITROR
QUAMDIU SUM IN HOC
TABERNACULO
SUSCITARE UOS IN COMMO
NITIONE
CERTUS QUOD UELOX EST
DEPOSITIO TABERNACULI MEI
SECUNDUM QUOD ET DNS NOS
TER IHS XPS SIGNIFICAUIT MIHI
iiii DABO AUTEM OPERAM ET FRE
QUENTER HABERE UOS POST
OBITUM MEUM
UT HORUM MEMORIAM FACIATIS
NON ENIM DOCTAS FABULAS
SECUTI NOTAM FECIMUS
UOBIS DNI IHU XPI UIRTUTEM
SED SPECULATORES FACTI ILLIUS
MAGNITUDINIS
ACCIPIENS ENIM A DO PATRE
HONOREM ET GLORIAM
UOCE DELAPSA AD EUM HUIUS
MODI A MAGNIFICA GLORIA
· HIC EST FILIUS MEUS DILECTUS
· IN QUO MIHI CONPLACUI
ET HANC UOCEM NOS AUDIUIMUS
DE CAELO ALLATAM
CUM ESSEMUS CUM IPSO
IN MONTE SCO
ET HABEMUS FIRMIOREM
PROPHETICUM SERMONEM
CUI BENE FACITIS ADTENDENTES
v QUASI LUCERNAE LUCENTI
IN CALIGINOSO LOCO
DONEC LUCESCAT ET LUCIFER
ORIATUR IN CORDIBUS UESTRIS
HOC PRIMUM INTELLEGENTES
QUOD OMNIS PROPHETIA
SCRIPTURAE PROPRIA INTER
PRAETATIONE NON FIT
NON ENIM UOLUNTATE HUMANA
ALLATA EST ALIQUANDO
PROPHETIA

SED SPU SCO INSPIRATI
LOCUTI SUNT SCI DI HOMINES
FUERUNT UERO ET PSEUDO
PROPHETAE IN POPULO
SICUT ET IN UOBIS ERUNT
MAGISTRI MENDACES
QUI INDUCENT SECTAS
PERDITIONIS
ET EUM QUI EMIT EOS
DNM NEGANT
SUPERDUCENTES SIBI CELEREM
PERDITIONEM
ET MULTI SEQUENTUR EORUM
LUXURIAS
PER QUOS UIA UERITATIS
BLASPHEMABITUR
ET IN AUARITIA FICTIS UERBIS
DE UOBIS NEGOTIABUNTUR
QUIB· IUDICIUM IAM OLIM
NON CESSAT
ET PERDITIO EORUM
NON DORMITAT
SI ENIM DS ANGELIS PECCANTIB·
NON PEPERCIT
SED RUDENTIBUS INFERNI
DETRACTOS IN TARTARUM
TRADIDIT IN IUDICIUM
CRUCIANDOS RESERUARI
ET ORIGINALI MUNDO
NON PEPERCIT
SED OCTAUUM NOE IUSTITIAE
PRAECONEM CUSTODIUIT
DILUUIUM MUNDO IMPIORŪ
INDUCENS
ET CIUITATES SODOMORUM
ET GOMORRAEORUM
IN CINEREM REDIGENS
EUERSIONE DAMNAUIT
EXEMPLUM EORUM QUI IMPIE
ACTURI SUNT PONENS
ET IUSTUM LOT OPPRESSUM
A NEFANDORUM INIURIA
CONUERSATIONE ERUIT
ASPECTU ENIM ET AUDITU
IUSTUS ERAT HABITANS APUD EOS
QUI DE DIE IN DIEM ANIMAM
IUSTAM INIQUIS OPERIBUS
CRUCIABANT
VI NOUIT DNS PIOS DE TEMPTA
TIONE ERIPERE
INIQUOS UERO IN DIEM IUDICII
CRUCIANDOS RESERUARE
MAGIS AUTEM EOS QUI POST
CARNEM IN CONCUPISCENTIA
INMUNDITIAE AMBULANT
DOMINATIONEMQUE CONTEM
NUNT AUDACES SIBI PLACENTES
SECTAS NON METUUNT FACERE
BLASPHEMANTES
VII UBI ANGELI FORTITUDINE
ET UIRTUTE CUM SINT MAIORES
NON PORTANT ADUERSUM SE
EXECRABILE IUDICIUM
HI UERO UELUT INRATIONABILIA
PECORA NATURALITER IN CAPTIO
NEM ET IN PERNICIEM
IN HIS QUAE IGNORANT BLASPHE
MANTES IN CORRUPTIONE
SUA ET PERIBUNT
PERCIPIENTES MERCEDEM
INIUSTITIAE UOLUNTATEM
EXISTIMANTES DIEI DILICIAS
CONQUINATIONIS ET MACULAE
DILICIIS AFFLUENTES
IN CONUIUIIS LUXURIANTES III
UOBISCUM
OCULOS HABENTES PLENOS
ADULTERIO ET INCESSABILI
DELICTO
PELLICENTES ANIMAS INSTABILES
COR EXERCITATUM AUARITIA
HABENTES
MALEDICTIONIS FILII
DERELINQUENTES RECTAM
UIAM ERRAUERUNT
SECUTI UIAM BALAAM
EX BOSOR
QUI MERCEDEM INIQUITATIS AMAUIT

CORREPTIONEM UERO
HABUIT SUAE UAESANIAE
SUBIUGALE MUTUM IN HO
MINIS UOCE LOQUENS
PROHIBUIT PROPHETAE
INSIPIENTIAM
VIII HI SUNT FONTES SINE AQUA
ET NEBULAE TURBINIBUS
EXAGITATAE
QUIBUS CALIGO TENEBRARUM
RESERUATUR
SUPERBIA ENIM UANITATIS
LOQUENTES
PELLICIUNT IN DESIDERIIS
CARNIS LUXURIAE
EOS QUI PAULULUM EFFUGIUNT
QUI IN ERRORE CONUERSANTUR
LIBERTATEM ILLIS
PROMITTENTES
CUM IPSI SERUI SINT CORRUP
TIONIS A QUO ENIM QUIS SUPE
RATUS EST HUIUS ET SERUUS EST
SI ENIM REFUGIENTES COINQUI
NATIONIS MUNDI IN COGNITIONE
DNI NI ET SALUATORIS IHU XPI
HIS RURSUS INPLICATI SUPERANTUR
FACTA SUNT EIS POSTERIORA
DETERIORA PRIORIBUS
MELIUS ENIM ERAT ILLIS
NON COGNOSCERE UIAM
IUSTITIAE
QUAM POST AGNITIONEM
RETRORSUM CONUERTI
AB EO QUOD ILLIS TRADITUM
EST SCO MANDATO
CONTIGIT ENIM EIS ILLUD UERI
PROUERBII
CANIS REUERSUS AD UOMITUM
SUUM ET SUS LOTA IN UOLUTA
BRO LUTI
VIIII HANC ECCE UOBIS CARISSIMI
SECUNDAM SCRIBO EPISTULAM
IN QUIB· EXCITO UESTRAM
IN COMMONITIONEM
SINCERAM MENTEM
UT MEMORES SITIS EORUM
QUAE PRAEDIXI UERBORUM
SCORUM PROPHETARUM
ET APOSTOLORUM UESTRORUM
PRAECEPTORUM DNI ET SALUATORIS
HOC PRIMUM SCIENTES
QUOD UENIENT IN NOUISSIMIS
DIEBUS IN DECEPTIONEM
INLUSORES
IUXTA PROPRIAS CONCUPISCEN
TIAS AMBULANTES
DICENTES UBI EST PROMISSIO
AUT ADUENTUS EIUS
EX QUO ENIM PATRES DORMIE
RUNT OMNIA SIC PERSEUERANT
AB INITIO CREATURAE
LATET ENIM EOS HOC UOLENTES
QUOD CAELI ERANT PRIUS
ET TERRA DE AQUA ET PER AQUAM
CONSISTENS DI UERBO
PER QUAE ILLE TUNC MUNDUS
AQUA INUNDATUS PERIIT
CAELI AUTEM QUI NUNC SUNT
ET TERRA EODEM UERBO
REPOSITI SUNT
IGNI RESERUATI IN DIEM IUDICII
ET PERDITIONIS IMPIORUM
HOMINUM
X UNUM UERO HOC NON LATEAT
UOS CARISSIMI
QUIA UNUS DIES APUD DNM
SICUT MILLE ANNI
ET MILLE ANNI SICUT
DIES UNUS
NON TARDAT DNS PROMISSIS
SED PATIENTER AGIT
PROPTER UOS
NOLENS ALIQUEM PERIRE
SED OMNES AD PAENITEN
TIAM REUERTI
ADUENIET AUTEM DIES DNI
SICUT FUR IN QUO CAELI MAGNO
IMPETU TRANSEUNT

elementa vero calore
solventur
cum haec igitur omnia
dissolvenda sint
quales oportet esse vos
in sanctis conversationib(us)
et pietatibus
expectantes et properan-
tes in adventum diei dni
per quam caeli ardentes
solventur
et elementa ignis ardore
tabescent
xi Novos vero caelos
et novam terram
et promissa ipsius expecta-
mus in quibus iustitia
habitat
propter quod carissimi
haec expectantes
satis agite inmaculati
et inviolati ei inveniri in pace
et dni nostri longanimitatem
salutem arbitramini
sicut et carissimus frater
noster paulus
secundum datam sibi sapien-
tiam scripsit vobis
sicut et in omnibus epistulis
loquens in eis
de his in quibus sunt quaedam
difficilia intellectu
quae indocti et instabiles
depravant
sicut et ceteras scripturas
ad suam ipsorum perditionem
vos igitur ff praescientes
custodite
ne insipientium errore trans-
ducti excidatis a propria
firmitate
crescite vero in gratia
et in cognitione dni nostri
et salvatoris ihu xpi

ipsi gloria et nunc et in diem
aeternitatis amen

EXP EPIST PETRI SEC

INCIPIVNT CAPITVLA

I Johannis adnuntiat unum dnm et verbum vitae
II Qui in luce ambulat societatem
habere ihu et qui dixerit peccatum
se non habere mendax est
III Advocatum habemus ihm xpm apud patrem
pro peccatis nostris et qui dicit se
nosse dm et mandata eius non servans
mendax est ambulat
IIII Qui fratrem suum odit in tenebris
V Omnes aetates instruit in verbo dei
manere et cetera
VI Non diligendum mundum
neque concupiscentias eius
VII Novissimam horam dicit et qui negat
filium dei hic antichristus est
VIII Docet manere in xpo et a nullo seduci
et qui facit iustitiam ex dō est
IX Caritatem diligentibus filios dei
X Qui facit peccatum de diabolo est
et qui ex dō natus est non peccat
et diligere invicem non sicut cain
XI Cum cor nostrum non reprehendit nos fiduciam ad dm
quicquid petierimus accipimus ab eo
XII Sicut nos mundus translatos in vitam demonst-
rat debemus pro fratribus animam ponere
XIII Omnis spiritus non credendus nisi qui confitetur
ihm xpm et qui de mundo sunt
scit eos mundus
XIIII Sicut ds dilexit nos ita et nos debemus
invicem diligere
XV Dm nemo vidit umquam et si dilexeri-
mus eum manet in nobis
XVI Ds caritas est perfecta caritas
foras mittit timorem
XVII Qui credit quia ihs est xps ex dō
natus est et de trinitate
XVIII Qui credit in filium di habet
testimonium eius

XIX [illegible] aeternae est [illegible]
et de [illegible] peccatis

XX Qui ex deo nati sunt [illegible]
et [illegible] custodire nos
[illegible]

[illegible]
INCIPIT EPISTULA IOHANNIS PRIMA

QUOD FUIT AB INITIO
QUOD AUDIUIMUS ET UIDIMUS
OCULIS NOSTRIS
QUOD PERSPEXIMUS ET MANUS
NOSTRAE TEMPTAUERUNT
DE UERBO UITAE
ET UITA MANIFESTATA EST
ET UIDIMUS ET TESTAMUR
ET ADNUNTIAMUS UOBIS
UITAM AETERNAM
QUAE ERAT APUD PATREM
ET APPARUIT NOBIS
QUOD UIDIMUS ET AUDIUIMUS
ET ADNUNTIAMUS UOBIS
UT ET UOS SOCIETATEM
HABEATIS NOBISCUM
ET SOCIETAS NOSTRA SIT CUM
PATRE ET FILIO EIUS IHU XPO
ET HAEC SCRIPSIMUS UOBIS
UT GAUDIUM NOSTRUM
SIT PLENUM
ET HAEC EST ADNUNTIATIO
QUAM AUDIUIMUS AB EO
ET ADNUNTIAMUS UOBIS
QUONIAM DS LUX EST ET TENEBRAE
IN EO NON SUNT ULLAE
II SI DIXERIMUS QUONIAM SOCIE
TATEM HABEMUS CUM EO
ET IN TENEBRIS AMBULAMUS
MENTIMUR ET NON FACIMUS
UERITATEM
SI AUTEM IN LUCE AMBULAMUS
SICUT ET IPSE EST IN LUCE
SOCIETATEM HABEMUS
AD INUICEM
ET SANGUIS IHU XPI FILII EIUS
EMUNDAT NOS AB OMNI PECCATO

SI DIXERIMUS QUONIAM PECCATUM
NON HABEMUS
IPSI NOS SEDUCIMUS ET UERITAS
IN NOBIS NON EST
SI CONFITEAMUR PECCATA NOSTRA
FIDELIS ET IUSTUS EST UT REMIT
TAT NOBIS PECCATA NOSTRA
ET EMUNDET NOS AB OMNI
INIQUITATE
SI DIXERIMUS QUONIAM NON
PECCAUIMUS
MENDACEM FACIMUS EUM
ET UERBUM EIUS IN NOBIS
NON EST
FILIOLI MEI HAEC SCRIBO UOBIS
UT NON PECCETIS
SED ET SI QUIS PECCAUERIT
ADUOCATUM HABEMUS APUD
PATREM IHM XPM IUSTUM
ET IPSE EST PROPITIATIO
PRO PECCATIS NOSTRIS
NON PRO NOSTRIS AUTEM
TANTUM SED ETIAM
PRO TOTIUS MUNDI
ET IN HOC SCIMUS QUONIAM
COGNOUIMUS EUM
SI MANDATA EIUS OBSERUEMUS
QUI DICIT SE NOSSE EUM
ET MANDATA EIUS NON CUSTODIT
MENDAX EST ET IN EO UERITAS
NON EST
QUI AUTEM SERUAT UERBUM EIUS
UERE IN EO CARITAS DI PERFECTA EST
IN HOC SCIMUS QUONIAM IN IPSO SUMUS
QUI DICIT SE IN IPSO MANERE
DEBET SICUT ILLE AMBULAUIT
ET IPSE AMBULARE
III CARISSIMI NON MANDATUM
NOUUM SCRIBO UOBIS
SED MANDATUM UETUS QUOD
HABUISTIS AB INITIO
MANDATUM UETUS EST UERBUM
QUOD AUDISTIS
ITERUM MANDATUM NOUUM

SCRIBO UOBIS
QUOD EST UERUM ET IN IPSO
ET IN UOBIS
QUONIAM TENEBRAE TRANSI
ERUNT ET LUMEN UERUM
IAM LUCET
QUI DICIT SE IN LUCE ESSE
ET FRATREM SUUM ODIT
IN TENEBRIS EST USQUE ADHUC
QUI DILIGIT FRATREM SUUM
IN LUMINE MANET ET SCANDALU
IN EO NON EST
QUI AUTEM ODIT FRATREM SUUM
IN TENEBRIS EST ET IN TENEBRIS
AMBULAT ET NESCIT QUO EAT
QUONIAM TENEBRAE OBCAECA
UERUNT OCULOS EIUS
V SCRIBO UOBIS FILIOLI QUONIAM
REMITTUNTUR UOBIS PECCATA
PROPTER NOMEN EIUS
SCRIBO UOBIS PATRES QUONIAM
COGNOUISTIS EUM QUI
AB INITIO EST
SCRIBO UOBIS ADULESCENTES
QUONIAM UICISTIS MALIGNUM
SCRIBO UOBIS INFANTES QUONIAM
COGNOUISTIS PATREM
SCRIPSI UOBIS IUUENES QUIA
FORTES ESTIS ET UERBUM DI
IN UOBIS MANET ET UICISTIS
MALIGNUM
VI NOLITE DILIGERE MUNDUM
NEQUE EA QUAE IN MUNDO SUNT
SI QUIS DILIGIT MUNDUM NON EST
CARITAS PATRIS IN EO
QUONIAM OMNE QUOD IN MUN
DO EST
CONCUPISCENTIA CARNIS EST
ET CONCUPISCENTIA OCULO
RUM ET SUPERBIA UITAE
QUAE NON EST EX PATRE
SED EX MUNDO EST
ET MUNDUS TRANSIBIT ET
CONCUPISCENTIA EIUS
QUI AUTEM FECIT UOLUNTATEM DI
MANET IN AETERNUM
VII FILIOLI NOUISSIMA HORA EST
ET SICUT AUDISTIS QUIA ANTIxps UENIT
NUNC AUTEM ANTIxpi MULTI
FACTI SUNT
UNDE SCIMUS QUIA NOUISSIMA
HORA EST
EX NOBIS PRODIERUNT SED NON
ERANT EX NOBIS
NAM SI FUISSENT EX NOBIS PER
MANSISSENT UTIQUE NOBISCUM
SED UT MANIFESTENTUR QUONIAM
NON SUNT OMNES EX NOBIS
SED UOS UNCTIONEM
HABETIS A SCO
ET NOSTIS OMNIA
NON SCRIPSI UOBIS QUASI
IGNORANTIBUS UERITATEM
SED QUASI SCIENTIBUS EAM
ET QUONIAM OMNE MENDACIU
EX UERITATE NON EST
QUIS EST MENDAX
NISI QUI NEGAT QUONIAM ihs
NON EST xps
HIC EST ANTICHRISTUS
QUI NEGAT PATREM ET FILIUM
OMNIS QUI NEGAT FILIUM
NEC PATREM HABET
QUI CONFITETUR FILIUM
ET PATREM HABET
UOS QUOD AUDISTIS AB INITIO
IN UOBIS PERMANEAT
SI IN UOBIS PERMANSERIT
QUOD AB INITIO AUDISTIS
ET UOS IN FILIO ET PATRE
MANEBITIS
ET HAEC EST PROMISSIO QUAM
IPSE POLLICITUS EST UOBIS
UITAM AETERNAM
HAEC SCRIPSI UOBIS DE HIS
QUI SEDUCUNT UOS
ET UOS UNCTIONEM QUAM AC
CEPISTIS AB EO MANET IN UOBIS

ET NON NECESSE HABETIS
UT ALIQUIS DOCEAT UOS
SED SICUT UNCTIO EIUS DOCET
UOS DE OMNIBUS
ET UERUM EST ET NON EST
MENDACIUM
ET SICUT DOCUIT UOS MANETE IN EO
ET NUNC FILIOLI MANETE IN EO
UT CUM APPARUERIT HABEAMUS
FIDUCIAM
ET NON CONFUNDAMUR AB EO
IN ADUENTU EIUS
SI SCITIS QUONIAM IUSTUS EST
SCITOTE QUONIAM OMNIS
QUI FACIT IUSTITIAM
EX IPSO NATUS EST
VIIII UIDETE QUALEM CARITATEM
DEDIT NOBIS PATER
UT FILII DI NOMINEMUR ET SIMUS
PROPTER HOC MUNDUS NON
NOUIT NOS QUIA NON NOUIT EUM
CARISSIMI NUNC FILII DI SUMUS
ET NONDUM APPARUIT QUID
ERIMUS
SCIMUS QUONIAM CUM APPA
RUERIT SIMILES EI ERIMUS
QUONIAM UIDEBIMUS EUM
SICUTI EST
ET OMNIS QUI HABET SPEM
HANC IN EO SCIFICAT SE
SICUT ET ILLE SCS EST
X OMNIS QUI FACIT PECCATUM
ET INIQUITATEM FACIT
ET PECCATUM EST INIQUITAS
ET SCITIS QUONIAM ILLE APPARUIT
UT PECCATA TOLLERET
ET PECCATUM IN EO NON EST
OMNIS QUI IN EO MANET
NON PECCAT
ET OMNIS QUI PECCAT NON UIDIT
EUM NEC COGNOUIT EUM
FILIOLI NEMO UOS SEDUCAT
QUI FACIT IUSTITIAM IUSTUS EST
SICUT ET ILLE IUSTUS EST
QUI FACIT PECCATUM EX DIABOLO EST
QUONIAM AB INITIO DIABOLUS PECCAT
IN HOC APPARUIT FILIUS DI UT DISSOL
UAT OPERA DIABOLI
OMNIS QUI NATUS EST EX DO
PECCATUM NON FACIT
QUONIAM SEMEN IPSIUS
IN EO MANET
ET NON POTEST PECCARE
QUONIAM EX DO NATUS EST
IN HOC MANIFESTI SUNT FILII DI
ET FILII DIABOLI
OMNIS QUI NON EST IUSTUS
NON EST EX DO
ET QUI NON DILIGIT FRATREM SUUM
QUONIAM HAEC EST ADNUNTIATIO
QUAM AUDISTIS AB INITIO
UT DILIGAMUS ALTERUTRUM
NON SICUT CAIN EX MALIGNO ERAT
ET OCCIDIT FRATREM SUUM
ET PROPTER QUID OCCIDIT EUM
QUONIAM OPERA EIUS MALIGNA
ERANT FRATRIS AUTEM
EIUS IUSTA
NOLITE MIRARI FF SI ODIT NOS MUNDUS
NOS SCIMUS QUONIAM TRANS
LATI SUMUS DE MORTE IN UITAM
QUONIAM DILIGIMUS FRATRES
QUI NON DILIGIT MANET IN MORTE
OMNIS QUI ODIT FRATREM SUUM
HOMICIDA EST
ET SCITIS QUONIAM OMNIS
HOMICIDA
NON HABET UITAM AETERNAM
IN SE MANENTEM
IN HOC COGNOUIMUS CARITATEM
QUONIAM ILLE PRO NOBIS
ANIMAM SUAM POSUIT
ET NOS DEBEMUS PRO FRATRIBUS
ANIMAS PONERE
QUI HABUERIT SUBSTANTIAM
MUNDI ET UIDERIT FRATREM
SUUM NECESSE HABERE
ET CLAUSERIT UISCERA SUA AB EO

quomodo caritas dei manet in eo
XI Filioli non diligamus verbo
neque lingua
sed opere et veritate
in hoc cognoscimus quoniam
ex veritate sumus et in con
spectu eius suadeamus
corda nostra
quoniam si reprehenderit
nos cor nostrum
maior est deus corde nostro
et novit omnia
Carissimi si cor nostrum
non reprehenderit nos
fiduciam habemus ad deum
et quodcumque petierimus
accipiemus ab eo
quoniam mandata eius
custodimus
et ea quae sunt placita
coram eo facimus
et hoc est mandatum eius
ut credamus in nomine
filii eius ihesu xpi
et diligamus alterutrum
sicut dedit mandatum nobis
et qui servat mandata eius
in illo manet et ipse in eo
et in hoc scimus quoniam
manet in nobis de spiritu quem
dedit nobis
XII Carissimi nolite omni spiritui
credere
sed probate spiritus si ex deo sint
quoniam multi pseudopro
phetae exierunt in mundum
in hoc cognoscitur spiritus dei
omnis spiritus qui confitetur
ihesum xpm in carne venisse
ex deo est
et omnis spiritus qui solvit
ihesum ex deo non est
et hic est antichristus
quod audistis quia venit

et nunc iam in mundo est
vos ex deo estis filioli
et vicistis eum
quoniam maior est qui in vobis
est quam qui in mundo
ipsi de mundo sunt ideo de mundo
loquuntur et mundus eos audit
nos ex deo sumus
qui novit deum audit nos
qui non est ex deo non audit nos
in hoc cognoscimus spiritum
veritatis et spiritum erroris
Carissimi diligamus invicem
quia caritas ex deo est
et omnis qui diligit ex deo
natus est et cognoscit deum
qui non diligit non novit deum
quoniam deus caritas est
in hoc apparuit caritas dei
in nobis
quoniam filium suum
unigenitum misit deus
in mundum
ut vivamus per eum
in hoc est caritas
non quasi nos dilexerimus deum
sed quoniam ipse dilexit nos
et misit filium suum propi
tiationem pro peccatis nostris
Carissimi si sic deus dilexit nos
et nos debemus alterutrum
diligere
Deum nemo vidit umquam
si diligamus invicem deus
in nobis manet
et caritas eius in nobis
perfecta est
in hoc intellegimus
quoniam in eo manemus
et ipse in nobis
quoniam de spiritu suo
dedit nobis
et nos vidimus et testificamur
quoniam pater misit filium

SALUATOREM MUNDI
QUICUMQUE CONFESSUS FUERIT
QUONIAM IHS EST FILIUS DI
DS IN EO MANET ET IPSE IN DO
ET NOS COGNOUIMUS ET CRE
DIDIMUS CARITATI QUAM
HABET DS IN NOBIS
XVI DS CARITAS EST ET QUI MANET
IN CARITATE IN DO MANET
ET DS IN EO
IN HOC PERFECTA EST
NOBISCUM CARITAS
UT FIDUCIAM HABEAMUS
IN DIE IUDICII
QUIA SICUT ILLE EST ET NOS
SUMUS IN HOC MUNDO
TIMOR NON EST IN CARITATE
SED PERFECTA CARITAS FORAS
MITTIT TIMOREM
QUONIAM TIMOR POENAM
HABET
QUI AUTEM TIMET NON EST
PERFECTUS IN CARITATE
NOS ERGO DILIGAMUS INUICEM
QUONIAM DS PRIOR DILEXIT NOS
SIQUIS DIXERIT QUONIAM
DILIGO DM ET FRATREM
SUUM ODERIT MENDAX EST
QUI ENIM NON DILIGIT FRATREM
SUUM QUEM UIDET
DM QUEM NON UIDET QUOMODO
POTEST DILIGERE
ET HOC MANDATUM HABEMUS AB
UT QUI DILIGIT DM DILIGAT
ET FRATREM SUUM
XVII OMNIS QUI CREDIT QUONIAM
IHS EST XPS EX DO NATUS EST
ET OMNIS QUI DILIGIT EUM
QUI GENUIT
DILIGIT EUM QUI NATUS EST EX EO
IN HOC COGNOSCIMUS QUONIAM
DILIGIMUS NATOS DI
CUM DM DILIGAMUS ET MAN
DATA EIUS FACIAMUS

HAEC EST ENIM CARITAS DI
UT MANDATA EIUS CUSTODIAMUS
ET MANDATA EIUS GRAUIA NON SUNT
QUONIAM OMNE QUOD NATUM
EST EX DO UINCIT MUNDUM
ET HAEC EST UICTORIA QUAE
UINCIT MUNDUM FIDES NOSTRA
QUIS EST QUI UINCIT MUNDUM
NISI QUI CREDIT QUONIAM
IHS EST FILIUS DI
HIC EST QUI UENIT PER AQUAM
ET SANGUINEM IHS XPS
NON IN AQUA SOLUM SED IN AQUA
ET SANGUINE
ET SPS EST QUI TESTIFICATUR
QUONIAM XPS EST UERITAS
QUIA TRES SUNT QUI TESTIMONIUM
DANT SPS ET AQUA ET SANGUIS
ET TRES UNUM SUNT
XVIII SI TESTIMONIUM HOMINUM
ACCIPIMUS
TESTIMONIUM DI MAIUS EST
QUONIAM HOC EST TESTIMONIUM
DI QUOD MAIUS EST
QUIA TESTIFICATUS EST DE FILIO SUO
QUI CREDIT IN FILIO DI HABET
TESTIMONIUM DI IN SE
QUI NON CREDIT MENDACEM
FACIT EUM
QUONIAM NON CREDIDIT IN TESTI
MONIO QUOD TESTIFICATUS
EST DS DE FILIO SUO
ET HOC EST TESTIMONIUM
QUONIAM UITAM AETERNAM
DEDIT NOBIS DS
ET HAEC UITA IN FILIO EIUS
QUI HABET FILIUM HABET UITAM
QUI NON HABET FILIUM DI
UITAM NON HABET
XX HAEC SCRIPSI UOBIS UT SCIATIS
QUONIAM UITAM HABETIS
AETERNAM QUI CREDITIS
IN NOMINE FILII DI
ET HAEC EST FIDUCIA QUAM

habemus ad eum
quia quodcumque petierimus
secundum voluntatem
eius audit nos
et scimus quoniam audit nos
quicquid petierimus
scimus quoniam habemus
petitiones quas postu
lamus ab eo
qui scit fratrem suum peccare
peccatum non ad mortem
petet et dabit ei vitam peccan
tibus non ad mortem
est peccatum ad mortem
non pro illo dico ut roget quis
omnis iniquitas peccatum est
et est peccatum ad mortem
scimus quoniam omnis
qui natus est ex deo non peccat
sed generatio dei conservat eum
et malignus non tangit eum
xx scimus quoniam ex deo sumus
et mundus totus in maligno
positus est
et scimus quoniam filius
dei venit
et dedit nobis sensum
ut cognoscamus verum deum
et simus in vero filio eius
hic est verus deus et vita aeterna
filioli custodite vos
a simulacris [illegible]
[illegible]

I Senior electae dominae et filiis eius quos diligit
in veritate gratia misericordia
pax a deo patre et ihu xp̄o
II Gavisus de filiis eius quod ambularent
in mandato dei et dilectione
III Qui non confitetur ihm xpm venientem
in carne hic antichristus est
IIII Qui permanet in doctrina dei et patrem et filium habet
V Plura scribere nobis nolui sperans me
cito videre vos EXPLICIT CAP
INCIPIT EPIST IOH SEC [illegible]

I Senior electae dominae et natis eius
quos ego diligo in veritate
et non ego solus sed et omnes
qui cognoverunt veritatem
propter veritatem quae per
manet in nobis
et nobiscum erit in aeternum
sit nobiscum gratia miseri
cordia pax a deo patre
et a xp̄o ihu filio patris
in veritate et caritate
II Gavisus sum valde quoniam
inveni de filiis tuis ambu
lantes in veritate
sicut mandatum accepi
mus a patre
et nunc rogo te domina
non tamquam mandatum
novum scribens tibi
sed quod habuimus ab initio
ut diligamus alterutrum
et haec est caritas ut ambu
lemus secundum mandata eius
III hoc mandatum est ut quem
admodum audistis ab initio
in eo ambuletis
quoniam multi seductores
exierunt in mundum
qui non confitentur ihm xpm
venientem in carne
hic est seductor et antichristus
videte vosmet ipsos ne per
datis quae operati estis
sed ut mercedem plenam
accipiatis
IIII Omnis qui praecedit et non
manet in doctrina
xp̄i deum non habet
qui permanet in doctrina
hic et filium et patrem habet
si quis venit ad vos et hanc
doctrinam non adfert
nolite recipere eum in domum
nec ave ei dixeritis

qui enim dicit illi aue com
municat operibus illius malignis
plura habens uobis scribere
nolui per cartam et atra
mentum
spero enim me futurum
apud uos et os ad os loqui
ut gaudium uestrum
sit plenum
salutant te filii sororis
tuae electae
EXP[illegible] SECVNDA
INC[illegible]

I Senior gaio carissimo scribit
gaudens de aduentu fratrum
et audiens eum ueritatem
custodire
II Quod fideliter operetur in pere
grinis et testimonium ei eo
reddentes
III Scribit de diotrephe quod non reci
peret doctrinam eius sed et eos
qui cupiunt doctrinam eius
de ecclesia eicit
IIII Qui bene facit ex deo est et de demetrio
testimonium redditur
V Nolui multa scribere tibi sperans
protinus te uidere salutant te amici

EXPLICIVNT CAPITVLA
INCIPIT EPIST IOH TERTIA

Senior gaio carissimo
quem ego diligo in ueritate
carissime de omnibus
orationem facio
prospere te ingredi et ualere
sicut prospere agit anima tua
gauisus sum ualde uenientib(us)
fratribus et testimonium
perhibentibus ueritati tuae
sicut tu in ueritate ambulas
maiorem horum
non habeo gratiam
quam ut audiam filios meos
in ueritate ambulantes

II Carissime fideliter facis
quicquid operaris in fratres
et hoc in peregrinos
qui testimonium reddi
derunt caritati tuae
in conspectu ecclesiae
quos bene facies deducens
digne deo
pro nomine enim profecti sunt
nihil accipientes a gentibus
nos ergo debemus
suscipere huius modi
ut cooperatores simus
ueritatis
III Scripsissem forsitan
ecclesiae
sed is qui amat primatum
gerere in eis diotripes
non recipit nos
propter hoc si uenero
commoneam eius opera
quae facit uerbis malignis
garriens in nos
et quasi non ei ista sufficiant
nec ipse suscipit fratres
et eos qui cupiunt prohibet
et de ecclesia eicit
IIII Carissime noli imitari malu(m)
sed quod bonum est
qui bene facit ex deo est
qui male facit non uidit d(eu)m
demetrio testimonium
redditur ab omnibus
et ab ipsa ueritate
et nos testimonium perhibemus
et nosti quoniam testimoni(um)
nostrum uerum est
V Multa habui scribere tibi
sed nolui per atramentum
et calamum scribere tibi
spero autem protinus
te uidere et os ad os loquemur
pax tibi salutant te amici
saluta amicos per nomen

INCIPIUNT CAPITULA

I IUDAS SCRIBIT HIS IN CARITATE XPI SUNT
DE SALUTE COMMUNI ET DE IMPIOS EAM
NEGANTES DNM NOSTRUM IHM XPM

II COMMONENS AUTEM QUOD IHS POPULUM
DE TERRA AEGYPTI SALVANS ET EOS
QUI NON CREDIDERUNT PERDIDIT
ET ANGELOS QUI SUUM PRINCIPATUM
OFFENDERUNT SUB CALIGINE RESERVAVIT

III SODOMAE ET GOMORRAE ET FINITIMAE
CIVITATIS CONPARAT FORNICATORES
ET MIHAHEL ARCHANGELUS CUM
DIABOLO DISPUTANS ET CETERA

IIII VAE CAIN ET ERRORE BALAAM ET CORE
PERIERUNT QUI MACULAE CON
VIVENTES SUNT

V SEPTIMUS POST ADAM PROPHETAVIT
ENOCH ET CETERA

VI IN NOVISSIMIS DIEB; ERUNT INLUSORES
[illegible] OBSECRAT [illegible] DEBERE

VII ETIAM NOS OBOEDIRE QUI POTEST NOS
CONSERVARE INMACULATOS

EXPLICIUNT CAPITULA

INCIPIT EPISTULA IUDAE

IUDAS IHU XPI SERVUS FRATER
AUTEM IACOBI HIS QUI IN DO
PATRE DILECTIS ET IHU XPO
CONSERVATIS VOCATIS
MISERICORDIA VOBIS ET PAX
ET CARITAS ADIMPLEATUR
CARISSIMI OMNEM SOLLICITUDI
NEM FACIENS SCRIBENDI VOBIS
DE COMMUNI VESTRA SALUTE
NECESSE HABUI SCRIBERE
VOBIS
DEPRECANS SUPERCERTARI
SEMEL TRADITAE SCIS FIDEI
SUBINTROIERUNT ENIM
QUIDAM HOMINES
QUI OLIM PRAESCRIPTI SUNT
IN HOC IUDICIUM IMPII
DNI NRI GRATIAM TRANSFERENTES
IN LUXURIAM
ET SOLUM DOMINATOREM ET
DNM NOSTRUM IHM XPM NEGANTES
II COMMONERE AUTEM VOS VOLO
SCIENTES SEMEL OMNIA
QUONIAM IHS POPULUM
DE TERRA AEGYPTI SALVANS
SECUNDO EOS QUI NON CREDI
DERUNT PERDIDIT
ANGELOS VERO QUI NON SERVA
VERUNT SUUM PRINCIPATUM
SED DERELIQUERUNT SUUM
DOMICILIUM
IN IUDICIUM MAGNI DIEI VINCULIS
AETERNIS SUB CALIGINE RESERVAVIT
III SICUT SODOMA ET GOMORRA
ET FINITIMAE CIVITATES
SIMILI MODO EXFORNICATAE
ET ABEUNTES POST CARNEM ALTERAM
FACTAE SUNT EXEMPLUM IGNIS
AETERNI POENAM SUSTINENTES
SIMILITER ET HII CARNEM
QUIDEM MACULANT
DOMINATIONEM AUTEM SPERNUNT
MAIESTATEM AUTEM BLASPHEMANT
CUM MIHAHEL ARCHANGELUS
CUM DIABOLO DISPUTANS
ALTERCARETUR DE MOYSI CORPORE
NON EST AUSUS IUDICIUM INFERRE
BLASPHEMIAE
SED DIXIT IMPERET TIBI DNS
HII AUTEM QUAECUMQUE QUIDEM
IGNORANT BLASPHEMANT
QUAECUMQUE AUTEM NATURALITER
TAMQUAM MUTA ANIMALIA
NORUNT
IN HIS CORRUMPUNTUR
IIII VAE ILLIS QUIA VIA CAIN
ABIERUNT
ET ERRORE BALAAM MERCEDE
EFFUSI SUNT
ET CONTRADICTIONE CORE
PERIERUNT
HII SUNT IN EPULIS SUIS
MACULAE CONVIVANTES

SINE TIMORE
SEMET IPSOS PASCENTES
NUBES SINE AQUA QUAE A UENTIS
CIRCUMFERUNTUR
ARBORES AUTUMNALES
INFRUCTUOSAE BIS MOR
TUAE ERADICATAE
FLUCTUS FERI MARIS DESPU
MANTES SUAS CONFUSIONES
SIDERA ERRANTIA QUIBUS
PROCELLA TENEBRARUM
IN AETERNUM SERUATA EST
V PROPHETAUIT AUTEM DE HIS
SEPTIMUS AB ADAM ENOCH
DICENS
ECCE UENIT DNS IN SCIS
MILIBUS SUIS
FACERE IUDICIUM CONTRA
OMNES ET ARGUERE
OMNES IMPIOS
DE OMNIB· OPERIBUS
IMPIETATIS EORUM
QUIBUS IMPIE EGERUNT
ET DE OMNIBUS DURIS QUAE
LOCUTI SUNT CONTRA EUM
PECCATORES IMPII
HI SUNT MURMURATORES
QUERULOSI
SECUNDUM DESIDERIA SUA
AMBULANTES
ET OS ILLORUM LOQUITUR
SUPERBIAM
MIRANTES PERSONAS
QUAESTUS CAUSA
VI UOS AUTEM CARISSIMI
MEMORES ESTOTE
UERBORUM
QUAE PRAEDICTA SUNT AB APOS
TOLIS DNI NOSTRI IHU XPI
QUI DICEBANT UOBIS
QUONIAM IN NOUISSIMO
TEMPORE UENIENT
INLUSORES
SECUNDUM SUA DESIDERIA
AMBULANTES IMPIETATUM
HI SUNT QUI SEGREGANT
SEMET IPSOS ANIMALES
SPM NON HABENTES
UOS AUTEM CARISSIMI
SUPERAEDIFICANTES
UOSMET IPSOS SCISSIMAE
UESTRAE FIDEI IN SPU SCO
ORANTES
IPSOS UOS IN DILECTIONE
DI SERUATE
ET HOS QUIDEM ARGUITE
IUDICATOS
ILLOS UERO SALUATE DE IGNE
RAPIENTES
ALIIS AUTEM MISEREMINI
IN TIMORE
ODIENTES ET EAM QUAE CARNALIS
EST MACULATAM TUNICAM
VII EI AUTEM QUI POTENS EST UOS
CONSERUARE SINE PECCATO
ET CONSTITUERE ANTE CON
SPECTUM GLORIAE SUAE
INMACULATOS IN EXULTATIONE
SOLI DO SALUATORI NOSTRO
PER IHM XPM DNM NOSTRUM
GLORIA MAGNIFICENTIA
IMPERIUM ET POTESTAS
ANTE OMNE SAECULUM
ET NUNC ET IN OMNIA
SAECULA
AMEN

EXP EPIST IUDAE

DO GRATIAS AMEN

[illegible]

Apocalypsis Iesu Christi quam
dedit illi Deus palam facere
servis suis
quae oportet fieri cito
et significavit mittens
per angelum suum
servo suo Iohanni
qui testimonium perhibuit
verbo Dei
et testimonium Iesu Christi
quaecumque vidit
Beatus qui legit et qui audiunt
verba prophetiae huius
et servant ea quae in illa
scripta sunt
Tempus enim prope est
Iohannes septem ecclesiis
quae sunt in Asia
Gratia vobis et pax ab eo
qui est et qui erat
et qui venturus est
et a septem spiritibus qui in
conspectu throni eius sunt
et ab Iesu Christo qui est testis
fidelis primogenitus
mortuorum
et princeps regum terrae
qui dilexit nos et lavit nos
a peccatis nostris
in sanguine suo
et fecit nostrum regnum
sacerdotes Deo et Patri suo
ipsi gloria et imperium
in saecula saeculorum amen
Ecce venit cum nubibus
et videbit eum omnis
oculus
et qui eum pupugerunt
et plangent se super eum
omnes tribus terrae
etiam amen
Ego sum A et ω
principium et finis
dicit Dominus Deus qui est et qui erat
et qui venturus est omni-
potens
Ego Iohannes frater vester
et particeps in tribula-
tione et regno et pati-
entia in Iesu
fui in insula quae appellatur
Patmos
propter verbum Dei
et testimonium Iesu
Fui in spiritu in dominica die
et audivi post me vocem
magnam tamquam
tubae dicentis
quod vides scribe in libro
et mitte septem ecclesiis
Ephesum et Zmyrnam
et Pergamum
et Thyatiram et Sardis
et Philadelphiam
et Laodiciam
Et conversus sum
ut viderem vocem
quae loquebatur mecum
et conversus vidi septem
candelabra aurea
et in medio candelabrorum
similem filio hominis
vestitum podere et prae-
cinctum ad mamillas
zonam auream
caput autem eius et capilli erant
candidi tamquam lana alba
tamquam nix
et oculi eius velut flamma
ignis
et pedes eius similes
orichalco sicut in camino
ardenti
et vox illius tamquam
vox aquarum multarum
et habebat in dextera sua
stellas septem
et de ore eius gladius utraque

parte acutus exiebat
et facies eius sicut sol
lucet in uirtute sua
et cum uidissem eum
cecidi ad pedes eius
tamquam mortuus
et posuit dexteram suam
super me dicens
noli timere ego sum primus
et nouissimus
et uiuus et fui mortuus
et ecce sum uiuens
in saecula saeculorum
et habeo claues mortis
et inferni
II scribe ergo quae uidisti
quae sunt et quae oportet
fieri post haec
sacramentum septem
stellarum quas uidisti
in dextera mea
et septem candelabra aurea
septem stellae angeli sunt
septem ecclesiarum
et candelabra septem
septem ecclesiae sunt
Angelo Ephesi ecclesiae
scribe
haec dicit qui tenet septem
stellas in dextera sua
qui ambulat in medio septem
candelabrorum aureorum
scio opera tua et laborem
et patientiam
et quia non potes sustinere
malos
et temptasti eos qui se dicunt
apostolos et non sunt
et inuenisti eos mendaces
et patientiam habes
et sustenuisti propter
nomen meum
et non defecisti
sed habeo aduersus te
quod caritatem tuam
primam reliquisti
memor esto itaque unde
excideris et age paenitentiam
et prima opera fac
sin autem uenio tibi
et mouebo candelabrum
tuum de loco suo
nisi paenitentiam egeris
sed hoc habes quia odisti
facta Nicolaitarum
quae et ego odi
qui habet aurem audiat
quid sps dicat ecclesiis
uincenti dabo edere
de ligno uitae quod
est in paradiso dei mei
Et angelo Zmyrnae scribe
haec dicit primus et nouissimus
qui fuit mortuus et uiuit
scio tribulationem tuam
et paupertatem tuam
sed diues es et blasphemaris
ab his qui se dicunt iudaeos
esse et non sunt
sed sunt synagoga satanae
nihil eorum timeas
quae passurus es
ecce missurus est diabolus
ex uobis in carcerem
ut temptemini
et habebitis tribulationem
diebus decem
esto fidelis usque ad mortem
et dabo tibi coronam uitae
qui habet aurem audiat
quid sps dicat ecclesiis
qui uicerit non laedetur
a morte secunda
Et angelo Pergami
ecclesiae scribe
haec dicit qui habet rom
pheam utraque parte
acutam

SCIO UBI HABITAS UBI SEDES
EST SATANAE
ET TENES NOMEN MEUM
ET NON NEGASTI FIDEM MEAM
ET IN DIEBUS ANTIPAS TESTIS
MEUS FIDELIS QUI OCCISUS
EST APUD VOS UBI SATANAS
HABITAT
SED HABEO ADVERSUS TE PAUCA
HABES ILLIC TENENTES
DOCTRINAM BALAAM
QUI DOCEBAT BALAC MITTERE
SCANDALUM CORAM FILIIS
ISRAHEL
EDERE ET FORNICARI
ITA HABES ET TU TENENTES
DOCTRINAM NICOLAITARUM
SIMILITER PAENITENTIAM AGE
SI QUO MINUS VENIAM TIBI CITO
ET PUGNABO CUM ILLIS
IN GLADIO ORIS MEI
QUI HABET AUREM AUDIAT
QUID SPS DICAT ECCLESIIS
VINCENTI DABO EI MANNA
ABSCONDITUM
ET DABO ILLI CALCULUM CANDIDUM
ET IN CALCULUM NOMEN
NOVUM SCRIPTUM
QUOD NEMO SCIT NISI QUI
ACCIPIT
ET ANGELO THYATIRAE
ECCLESIAE SCRIBE
HAEC DICIT FILIUS DĪ
QUI HABET OCULOS TAMQUAM
FLAMMAM IGNIS
ET PEDES EIUS SIMILES
AURICALCHO
NOVI OPERA TUA ET CARITATEM
ET FIDEM ET MINISTERIUM
ET PATIENTIAM TUAM
ET OPERA TUA NOVISSIMA
PLURA PRIORIBUS
SED HABEO ADVERSUS TE
QUIA PERMITTIS MULIEREM

HIEZABEL QUAE SE DICIT
PROPHETEN DOCERE
ET SEDUCERE SERVOS MEOS
FORNICARI ET MANDUCARE DE
IDOLOTHYTIS
ET DEDI ILLI TEMPUS UT PAENI
TENTIAM AGERET
ET NON VULT PAENITERI
A FORNICATIONE SUA
ECCE MITTO EAM IN LECTUM
ET QUI MOECHANTUR CUM EA
IN TRIBULATIONEM MAXIMAM
NISI PAENITENTIAM EGERINT
AB OPERIBUS EIUS
ET FILIOS EIUS INTERFICIAM
IN MORTEM
ET SCIENT OMNES ECCLESIAE
QUIA EGO SUM SCRUTANS
RENES ET CORDA
ET DABO UNICUIQUE VESTRUM
SECUNDUM OPERA VESTRA
VOBIS AUTEM DICO CETERIS
QUI THYATIRAE ESTIS
QUICUMQUE NON HABENT
DOCTRINAM HANC
QUI NON COGNOVERUNT
ALTITUDINES SATANAE
QUEM ADMODUM DICUNT
NON MITTAM SUPER VOS
ALIUD PONDUS
TAMEN ID QUOD HABETIS
TENETE DONEC VENIAM
ET QUI VICERIT ET QUI CUSTO
DIERIT USQUE IN FINEM
OPERA MEA
DABO EI POTESTATEM SUPER
GENTES
ET REGET ILLAS IN VIRGA FERREA
TAMQUAM VAS FIGULI
CONFRINGENTUR
SICUT ET EGO ACCEPI A PATRE MEO
ET DABO ILLI STELLAM MATUTINAM
QUI HABET AUREM AUDIAT
QUID SPS DICAT ECCLESIIS

Et angelo ecclesiae
Sardis scribe
Haec dicit qui habet
septem sps di
et septem stellas
Scio opera tua quia nomen
habes quod vivas et mortuus es
Esto vigilans et confirma
cetera quae moritura erant
Non enim invenio opera tua
plena coram do meo
In mente ergo habe qualiter
acceperis et audieris
et serva et paenitentiam age
Si ergo non vigilaveris
veniam ad te tamquam fur
et nescies qua hora
veniam ad te
Sed habes pauca nomina
in Sardis qui non inquina
verunt vestimenta sua
et ambulant mecum in albis
quia digni sunt
Qui vicerit sic vestietur
vestimentis albis
et non delebo nomen eius
de libro vitae
et confitebor nomen eius
coram patre meo et coram
angelis eius
Qui habet aurem audiat
quid sps dicat ecclesiis
Et angelo Philadelphiae
ecclesiae scribe
haec dicit scs et verus
qui habet clavem David
qui aperit et nemo cludit
cludit et nemo aperit
Scio opera tua
ecce dedi coram te ostium
apertum
quod nemo potest claudere
quia modicam habes virtutem
et servasti verbum meum
et non negasti nomen meum
ecce dabo de synagoga satanae
qui dicunt se iudaeos esse
et non sunt
sed mentiuntur
ecce faciam illos ut veniant
et adorent ante pedes tuos
et scient quia ego dilexi te
quoniam servasti verbum
patientiae meae
et ego te servabo ab hora
temptationis quae ventura
est in orbem universum
temptare habitantes in terra
Venio cito
tene quod habes ut nemo
accipiat coronam tuam
Qui vicerit faciam illum
columnam in templo di mei
et foras non egredietur
amplius
et scribam super eum
nomen di mei
et nomen civitatis di mei
novae Hierusalem
quae descendit de caelo
a do meo
et nomen meum novum
Qui habet aurem audiat
quid sps dicat ecclesiis
Et angelo Laodiciae
ecclesiae scribe
haec dicit amen
testis fidelis et verus
qui est principium
creaturae di
Scio opera tua
quia neque frigidus es
neque calidus
utinam frigidus esses
aut calidus
sed quia tepidus es et nec
frigidus nec calidus
incipiam te evomere ex ore
meo

quia dicis quod dives sum
et locupletatus et nullius
egeo et nescis quia tu es miser
et miserabilis et pauper
et caecus et nudus
suadeo tibi emere a me
aurum ignitum probatum
ut locuples fias
et vestimentis albis
induaris
et non appareat confusio
nuditatis tuae
et collyrio inunge oculos
tuos ut videas
ego quos amo arguo
et castigo
aemulare ergo et paeni
tentiam age
ecce sto ad ostium et pulso
si quis audierit vocem meam
et aperuerit ianuam
introibo ad illum
et cenabo cum illo
et ipse mecum
qui vicerit dabo ei sedere
mecum in throno meo
sicut et ego vici et sedi
cum patre meo
in throno eius
qui habet aurem audiat
quid sps dicat eccl.sis
IIII post haec vidi et ecce ostium
apertum in caelo
et vox prima quam audivi
tamquam tubae loquen
tis mecum dicens
ascende huc et ostendam
tibi quae oportet fieri
post haec
statim fui in spu
et ecce sedis posita erat
in caelo
et super sedem sedens
et qui sedebat similis erat
aspectui lapidis iaspidis
et sardini
et iris erat in circuitu sedis
similis visioni zmaragdinae
et in circuitu sedis sedilia
viginti quattuor
et super thronos viginti
quattuor seniores
sedentes circumamicti
vestimentis albis
et in capitibus eorum
coronas aureas
et de throno procedunt
fulgora et voces et tonitrua
et septem lampades
ardentes ante thronum
quae sunt septem sps di
et in conspectu sedis tamquam
mare vitreum simile
cristallo
et in medio sedis et in circuitu
sedis quattuor animalia
plena oculis ante et retro
et animal primum
simile leoni
et secundum animal
simile vitulo
et tertium animal habens
faciem quasi hominis
et quartum animal simile
aquilae volanti
et quattuor animalia
singula eorum
habebant alas senas
et in circuitu et intus
plena sunt oculis
et requiem non habebant
die ac nocte dicentia
scs scs scs dns ds omnipotens
qui erat et qui est et qui
venturus est
et cum darent illa animalia
gloriam et honorem
et benedictionem sedenti

super thronum
procedebant uiginti quattuor
seniores ante sedentem
in throno et adorabant
uiuentem in saecula
saeculorum
et mittent coronas suas
ante thronum dicentes
dignus es dne et ds noster
accipere gloriam et hono
rem et uirtutem quia tu
creasti omnia
et propter uoluntatem
tuam erant et creata sunt
IIII Et uidi in dextera sedentis
super thronum librum
scriptum
intus et foris signatum
sigillis septem
Et uidi angelum fortem
et praedicantem
uoce magna
quis est dignus aperire librum
et soluere signacula eius
et nemo poterat in caelo
neque in terra
neque subtus terram
aperire librum
neque respicere illum
et ego flebam multum
quoniam nemo dignus
inuentus est aperire
librum nec uidere eum
et unus de senioribus
dixit mihi ne fleueris
ecce uicit leo de tribu iuda
radix dauid
aperire librum et septem
signacula eius
Et uidi et ecce in medio
throni et quattuor
animalium
et in medio seniorum
agnum stantem tamquam occi
sum
habentem cornua septem
et oculos septem
septe quae sunt sps di missi
in omnem terram
et uenit et accepit de dex
tera sedentis in throno i. librum
Et cum aperuisset librum
quattuor animalia et uiginti
quattuor seniores ceci
derunt coram agno
habentes singuli citharas
et fialas aureas plenas
odoramentorum
quae sunt orationes scorum
et cantant nouum canticum
dicentes
dignus es accipere librum
et aperire signacula eius
quoniam occisus es
et redemisti nos dno
in sanguine tuo
ex omni tribu et lingua
et populo et natione
et fecisti eos dno nostro
regnum et sacerdotes
et regnabunt super terram
Et uidi et audiui uocem
angelorum multorum
in circuitu throni
et animalium et seniorum
et erat numerus eorum
milia milium dicentium
uoce magna
dignus est agnus qui occi
sus est accipere uirtutem
et diuinitatem et sapien
tiam et fortitudinem
et honorem et gloriam
et benedictionem
Et omnem creaturam
quae in caelo est et super
terram et sub terram
et quae sunt in mari
et quae in ea

OMNES AUDIUI DICENTES
SEDENTI IN THRONO ET AGNO
BENEDICTIO ET HONOR
ET GLORIA ET POTESTAS
IN SAECULA SAECULORUM
ET QUATTUOR ANIMALIA
DICEBANT AMEN
ET SENIORES CECIDERUNT
ET ADORAUERUNT
ET UIDI QUOD APERUISSET
AGNUS UNUM DE SEPTEM
SIGNACULIS
ET UIDI ET UNUM DE QUATTUOR
ANIMALIBUS DICENTEM
TAMQUAM UOCEM TONITRUI
UENI ET UIDE
ET ECCE EQUUS ALBUS ET QUI SE
DEBAT SUPER ILLUM
HABEBAT ARCUM
ET DATA EST EI CORONA
ET EXIUIT UINCENS UT UINCERET
ET CUM APERUISSET SIGILLUM
SECUNDUM
AUDIUI SECUNDUM ANIMAL
DICENS UENI
ET EXIUIT ALIUS EQUUS RUFUS
ET QUI SEDEBAT SUPER ILLUM
DATUM EST EI UT SUMERET
PACEM DE TERRA
ET UT INUICEM SE INTERFICIANT
ET DATUS EST ILLI GLADIUS MAGNUS
ET CUM APERUISSET SIGILLUM
TERTIUM
AUDIUI TERTIUM ANIMAL
DICENS UENI ET UIDE
ET ECCE EQUUS NIGER
ET QUI SEDEBAT SUPER EUM
HABEBAT STATERAM IN MANU SUA
ET AUDIUI TAMQUAM UOCEM
IN MEDIO QUATTUOR ANIMALIUM
DICENTEM
BILIBRIS TRITICI DENARIO
ET TRES BILIBRES ORDEI
DENARIO

ET UINUM ET OLEUM NE LAESERIS
ET CUM APERUISSET SIGILLUM
QUARTUM
AUDIUI UOCEM QUARTI ANIMALIS
DICENTIS UENI ET UIDE
ET ECCE EQUUS PALLIDUS
ET QUI SEDEBAT SUPER EUM
NOMEN ILLI MORS
ET INFERUS SEQUEBATUR EUM
ET DATA EST ILLI POTESTAS
SUPER QUATTUOR PARTES
TERRAE INTERFICERE GLADIO
FAME ET MORTE ET BES
TIIS TERRAE
ET CUM APERUISSET QUINTUM
SIGILLUM
UIDI SUBTUS ALTARE ANIMAS
INTERFECTORUM
PROPTER UERBUM DI
ET PROPTER TESTIMONIUM
QUOD HABEBANT
ET CLAMABANT UOCE MAGNA
DICENTES
USQUEQUO DNE SCS ET UERUS
NON IUDICAS ET UINDICAS
SANGUINEM NOSTRUM
DE HIS QUI HABITANT
SUPER TERRAM
ET DATAE SUNT ILLIS SINGULAE
STOLAE ALBAE
ET DICTUM EST ILLIS UT REQUI
ESCERENT TEMPUS
ADHUC MODICUM
DONEC IMPLEANTUR CONSERUI
EORUM ET FRATRES EORUM
QUI INTERFICIENDI SUNT
SICUT ET ILLI
ET UIDI CUM APERUISSET
SIGILLUM SEXTUM
ET TERRAE MOTUS FACTUS
EST MAGNUS
ET SOL FACTUS EST NIGER
TAMQUAM SACCUS CILICINUS
ET LUNA TOTA FACTA EST

sicut sanguis
et stellae caeli ceciderunt
super terram
sicut ficus mittit grossos
suos cum a vento magno
movetur
et caelum recessit sicut
liber involutus
et omnis mons et insulae
de locis suis motae sunt
et reges terrae et principes
et tribuni et divites
et fortes et omnis
servus et liber
absconderunt se in speluncis
et in petris montium
et dicunt montibus et petris
cadite super nos
et abscondite nos a facie
sedentis super thronum
et ab ira agni
quoniam venit dies magnus
irae ipsorum
et quis poterit stare
VI Post haec vidi quattuor
angelos stantes supra
quattuor angulos terrae
tenentes quattuor ven
tos terrae
ne flaret ventus super terram
neque super mare neque
in ullam arborem
Et vidi alterum angelum
ascendentem ab ortu solis
habentem signum dei vivi
et clamavit voce magna
quattuor angelis
quibus datum est nocere
terrae et mari dicens
nolite nocere terrae et mari
neque arboribus
quoadusque signemus
servos dei nostri
in frontibus eorum

Et audivi numerum
signatorum
centum quadraginta
quattuor milia signati
ex omni tribu filiorum
israhel.
ex tribu iuda duodecim
milia signati
ex tribu ruben duodecim
milia signati
ex tribu gad duodecim
milia signati
ex tribu aser duodecim
milia signati
ex tribu nepthalim duodecim
milia signati
ex tribu manasse duodecim
milia signati
ex tribu symeon duodecim
milia signati
ex tribu levi duodecim
milia signati
ex tribu issachar duodecim
milia signati
ex tribu zabulon duodecim
milia signati
ex tribu ioseph duodecim
milia signati
ex tribu beniamin duodecim
milia signati
VII Post haec vidi turbam
magnam quam dinu
merare nemo poterat
ex omnibus gentibus
et tribubus et populis
et linguis
stantes ante thronum
et in conspectu agni
amicti stolas albas
et palmae in manibus eorum
et clamabant voce magna
dicentes
salus deo nostro qui sedet
super thronum et agno

ET OMNES ANGELI STABANT
IN CIRCUITU THRONI
ET SENIORUM ET QUATTUOR
ANIMALIUM
ET CECIDERUNT IN CONSPECTU
THRONI IN FACIES SUAS
ET ADORAVERUNT DM DICEN
TES AMEN
BENEDICTIO ET CLARITAS
ET SAPIENTIA ET GRATIARUM
ACTIO ET HONOR ET UIRTUS
ET FORTITUDO DO NOSTRO
IN SAECULA SAECULORUM AMEN
ET RESPONDIT UNUS DE SENIO
RIBUS DICENS MIHI
HI QUI AMICTI SUNT STOLIS
ALBIS QUI SUNT ET UNDE
UENERUNT
ET DIXI ILLI DNE MI TU SCIS
ET DIXIT MIHI
HI SUNT QUI UENERUNT
DE TRIBULATIONE MAGNA
ET LAUERUNT STOLAS SUAS
ET DEALBAUERUNT EAS
IN SANGUINE AGNI
IDEO SUNT ANTE THRONUM DI
ET SERUIUNT EI DIE AC NOCTE
IN TEMPLO EIUS
ET QUI SEDET IN THRONO
HABITABIT SUPER ILLOS
NON ESURIENT NEQUE SITIENT
AMPLIUS
NEQUE CADET SUPER ILLOS
SOL NEQUE ULLUS AESTUS
QUONIAM AGNUS QUI IN MEDIO
THRONI EST REGET ILLOS
ET DEDUCET EOS AD UITAE
FONTES AQUARUM
ET ABSTERGET DS OMNEM
LACRIMAM EX OCULIS EORUM
ET CUM APERUISSET SIGILLUM
SEPTIMUM
FACTUM EST SILENTIUM IN
CAELO QUASI MEDIA HORA

ET UIDI SEPTEM ANGELOS
STANTES IN CONSPECTU DI
ET DATAE SUNT ILLIS
SEPTEM TUBAE
ET ALIUS ANGELUS UENIT
ET STETIT ANTE ALTARE
HABENS TURABULUM AUREUM
ET DATA SUNT ILLI INCENSA
MULTA UT DARET ORATIO
NIBUS SCORUM OMNIUM
SUPER ALTARE AUREUM
QUOD EST ANTE THRONUM
ET ASCENDIT FUMUS INCEN
SORUM DE ORATIONIBUS
SCORUM DE MANU ANGELI
CORAM DO
ET ACCEPIT ANGELUS TURIBULUM
ET IMPLEUIT ILLUD DE IGNE
ALTARIS ET MISIT IN TERRAM
ET FACTA SUNT TONITRUA
ET UOCES ET FULGORA
ET TERRAE MOTUS
ET SEPTEM ANGELI QUI HABE
BANT SEPTEM TUBAS
PARAUERUNT SE UT TUBA
CANERENT
ET PRIMUS ANGELUS TUBA
CECINIT
ET FACTA EST GRANDO ET IGNIS
MIXTA IN SANGUINE
ET MISSUM EST IN TERRAM
ET TERTIA PARS TERRAE
CONBUSTA EST
ET TERTIA PARS ARBORUM
CONBUSTA EST
ET OMNE FAENUM UIRIDE
CONBUSTUM EST
ET SECUNDUS ANGELUS
TUBA CECINIT
ET TAMQUAM MONS MAGNUS
IGNE ARDENS MISSUS EST
IN MARE
ET FACTA EST TERTIA PARS

SIMILES SCORPIONUM
ET ACULEI IN CAUDIS EARUM
POTESTAS EARUM NOCERE
HOMINIBUS MENSIBUS
QUINQUE
ET HABEBANT SUPER SE REGEM
ANGELUM ABYSSI
CUI NOMEN HEBRAICE ABADDON
GRAECE AUTEM APOLLYON
ET LATINE HABET NOMEN
EXTERMINANS
VAE UNUM ABIIT ECCE VENIUNT
ADHUC DUO VAE POST HAEC
ET SEXTUS ANGELUS
TUBA CECINIT
ET AUDIVI VOCEM UNAM
EX CORNIBUS ALTARIS
AUREI QUOD EST ANTE OCULOS DI
DICENTEM SEXTO ANGELO
QUI HABEBAT TUBAM
SOLVE QUATTUOR ANGELOS
QUI ALLIGATI SUNT IN FLUMINE
MAGNO EUFRATE
ET SOLUTI SUNT QUATTUOR ANGELI
QUI PARATI ERANT IN HORAM
ET DIEM ET MENSEM ET ANNUM
UT OCCIDERENT TERTIAM
PARTEM HOMINUM
ET NUMERUS EQUESTRIS EXERCI
TUS VICIES MILIES DENA MILIA
AUDIVI NUMERUM EORUM
ET ITA VIDI EQUOS IN VISIONE
ET QUI SEDEBANT SUPER EOS
HABENTES LORICAS IGNEAS
ET IACINTHINAS ET SULPHOREAS
ET CAPITA EQUORUM ERANT
TAMQUAM CAPITA LEONUM
ET DE ORE IPSORUM PROCEDIT
IGNIS ET FUMUS ET SULPHUR
AB HIS TRIBUS PLAGIS OCCISA EST
TERTIA PARS HOMINUM
DE IGNE ET FUMO ET SULPHORE
QUI PROCEDEBAT EX ORE
IPSORUM

POTESTAS ENIM EQUORUM
IN ORE EORUM EST
ET IN CAUDIS EORUM
NAM ET CAUDAE EORUM SIMILES
SERPENTIBUS HABENTES
CAPITA ET IN HIS NOCENT
ET CETERI HOMINES QUI NON
SUNT OCCISI IN HIS PLAGIS
NEQUE PAENITENTIAM EGERUNT
DE OPERIBUS MANUUM
SUARUM
UT NON ADORARENT ET SIMULA
CHRA AUREA ET ARGENTEA
ET AEREA ET LAPIDEA
ET LIGNEA
QUAE NEQUE VIDERE POSSUNT
NEQUE AUDIRE NEQUE
AMBULARE
ET NON EGERUNT PAENITEN
TIAM AB HOMICIDIIS SUIS
NEQUE A VENEFICIIS SUIS
NEQUE A FORNICATIONE SUA
NEQUE A FURTIS SUIS
VIII ET VIDI ALIUM ANGELUM
FORTEM DESCENDENTEM
DE CAELO AMICTUM NUBE
ET IRIS IN CAPITE EIUS
ET FACIES EIUS ERAT UT SOL
ET PEDES EIUS TAMQUAM
COLUMNAE IGNIS
ET HABEBAT IN MANU SUA
LIBELLUM APERTUM
ET POSUIT PEDEM SUUM
DEXTRUM SUPER MARE
SINISTRUM AUTEM
SUPER TERRAM
ET CLAMAVIT VOCE MAGNA
QUEMADMODUM
CUM LEO RUGIT
ET CUM CLAMASSET LOCUTA
SUNT SEPTEM TONITRUA
VOCES SUAS
ET CUM LOCUTA FUISSENT
SEPTEM TONITRUA

MARIS SANGUIS
ET MORTUA EST TERTIA PARS
CREATURAE QUAE HABENT
ANIMAS
ET TERTIA PARS NAVIUM INTERIIT
ET TERTIUS ANGELUS
TUBA CECINIT
ET CECIDIT DE CAELO
STELLA MAGNA
ARDENS TAMQUAM FACULA
ET CECIDIT IN TERTIAM PARTEM
FLUMINUM ET IN FONTES
AQUARUM
ET NOMEN STELLAE DICITUR
ABSINTHIUS
ET FACTA EST TERTIA PARS
AQUARUM IN ABSINTHIUM
ET MULTI HOMINUM MORTUI
SUNT DE AQUIS QUIA AMARAE
FACTAE SUNT
ET QUARTUS ANGELUS
TUBA CECINIT
ET PERCUSSA EST TERTIA PARS
SOLIS ET TERTIA PARS LUNAE
ET TERTIA PARS STELLARUM
UT OBSCURARETUR TERTIA PARS
EORUM ET DIEI NON LUCERET
PARS TERTIA ET NOX SIMILITER
ET VIDI ET AUDIVI VOCEM
UNIUS AQUILAE VOLANTIS
PER MEDIUM CAELUM
DICENTIS VOCE MAGNA
VAE VAE VAE HABITANTIBUS
SUPER TERRAM
DE CETERIS VOCIBUS TUBAE
TRIUM ANGELORUM QUI
ERANT TUBA CANITURI
ET QUINTUS ANGELUS
TUBA CECINIT
ET VIDI STELLAM DE CAELO
CECIDISSE IN TERRAM
ET DATA EST ILLI CLAVIS
PUTEI ABYSSI
ET ASCENDIT FUMUS PUTEI

SICUT FUMUS FORNACIS MAGNAE
ET OBSCURATUS EST SOL ET AER
DE FUMO PUTEI
ET DE FUMO EXIERUNT
LUCUSTAE IN TERRAM
ET DATA EST POTESTAS ILLIS
SICUT HABENT POTESTATEM
SCORPIONES TERRAE
ET PRAECEPTUM EST ILLIS
NE LAEDERENT FAENUM TERRAE
NEQUE OMNE VIRIDE
NEQUE OMNEM ARBOREM
NISI TANTUM HOMINES QUI NON
HABENT SIGNUM DEI IN FRONTIBUS
ET DATUM EST ILLIS NE OCCIDE
RENT EOS SED UT CRUCIAREN
TUR MENSIBUS QUINQUE
ET CRUCIATUS EORUM UT CRUCIATUS
SCORPII CUM PERCUTIT
HOMINEM
IN DIEBUS ILLIS QUAERENT
HOMINES MORTEM
ET NON INVENIENT EAM
ET DESIDERABUNT MORI
ET FUGIET MORS AB IPSIS
ET SIMILITUDINES LUCUSTARUM
SIMILES EQUIS PARATIS
IN PROELIUM
ET SUPER CAPITA EARUM
TAMQUAM CORONAE
SIMILES AURO
ET FACIES EARUM SICUT FACIES
HOMINUM
ET HABEBANT CAPILLOS
SICUT CAPILLOS MULIERUM
ET DENTES EARUM SICUT
LEONUM ERANT
ET HABEBANT LORICAS
SICUT LORICAS FERREAS
ET VOX ALARUM EARUM
SICUT VOX CURRUUM
EQUORUM MULTORUM
CURRENTIUM IN BELLUM
ET HABEBANT CAUDAS

Scripturus eram
Et audiui uocem de caelo
dicentem
signa quae locuta sunt
septem tonitrua
noli ea scribere
Et angelum quem uidi stantem
supra mare et supra terram
Leuauit manum suam ad cae
lum et iurauit per uiuen
tem in saecula
saeculorum
qui creauit caelum et ea
quae in illo sunt
et terram et ea quae in ea sunt
et mare et ea quae in eo sunt
quia tempus amplius non erit
sed in diebus uocis septimi
angeli cum coeperit
tuba canere
et consummabitur
mysterium dei
sicut euangelizauit
per seruos suos prophetas
x Et uox quam audiui dicentem
de caelo iterum loquentem
mecum dicentem
Uade librum accipe apertum
de manu angeli stantis
supra mare et supra
terram
Et abii ad angelum dicens ei
ut daret mihi librum
Et dicit mihi accipe
et deuora eum et faciet
amaricare uentrem tuum
sed in ore tuo erit dulce
tamquam mel
Et accepi librum de manu
angeli et deuoraui eum
et erat in ore meo
tamquam mel dulce
et cum deuorassem eum
amaricatus est uenter meus
Et dicit mihi oportet te iterum
prophetare populis
et gentibus et linguis
et regibus multis
Et datus est mihi calamus
similis uirgae dicens
surge et metire templum
dei et altare et adoran
tes in eo
Atrium autem quod est
foris templum eice foras
et ne metiaris eum quoniam
datum est gentibus
et ciuitatem sanctam calcabunt
mensibus quadraginta duobus
Et dabo duobus testibus meis
et prophetabunt diebus
mille ducentis sexaginta
amicti saccos
Hi sunt duo oliuae et duo
candelabra in conspectu do
mini terrae stantes
Et si quis eos uoluerit nocere
ignis exiet de ore ipsorum
et deuorabit inimicos eorum
Et si quis uoluerit eos laedere
sic oportet eum occidi
Hi habent potestatem
claudendi caelum
ne pluat diebus prophetiae
ipsorum
et potestatem habent
super aquas conuer
tendi eas in sanguinem
et percutere terram
omni plaga quotiens
cumque uoluerint
et cum finierint
testimonium suum
Bestia quae ascendit de abysso
faciet aduersus illos
bellum
et uincet illos et occidet illos
et corpora eorum in plateis

ADIBUNT

CIUITATIS MAGNAE QUAE UO-
CATUR SPIRITALITER SODOMA
ET AEGYPTUS
UBI ET DNS EORUM CRUCI
FIXUS EST
ET UIDEBUNT DE POPULIS ET TRI
BUBUS ET LINGUIS ET GENTIB
CORPORA EORUM PER TRES
DIES ET DIMIDIUM
ET CORPORA EORUM NON SINENT
PONI IN MONUMENTIS
ET INHABITANTES TERRAM
GAUDEBUNT SUPER ILLIS
ET IOCUNDABUNTUR
ET MUNERA MITTENT INUICEM
QUONIAM HI DUO PROPHETAE
CRUCIAUERUNT EOS QUI HABITA
BANT SUPER TERRAM
ET POST DIES TRES ET DIMIDI
SPS UITAE A DO INTRAUIT IN EOS
ET STETERUNT SUPER PEDES SUOS
ET TIMOR MAGNUS CECIDIT
SUPER EOS QUI UIDERUNT EOS
ET AUDIERUNT UOCEM MAGNAM
DE CAELO DICENTEM ILLIS
ASCENDITE HUC
ET ASCENDERUNT IN CAELUM
IN NUBE ET
UIDERUNT ILLOS INIMICI EORU
ET IN ILLA HORA FACTUS EST
TERRAE MOTUS MAGNUS
ET DECIMA PARS CIUITATIS
CECIDIT
ET OCCISI SUNT IN TERRAE MOTU
NOMINA HOMINUM
SEPTEM MILIA
ET RELIQUI IN TIMOREM
SUNT MISSI
ET DEDERUNT GLORIAM DO CAELI
UAE SECUNDUM ABIIT
ET ECCE UAE TERTIUM UENIET CITO
xi ET SEPTIMUS ANGELUS
TUBA CECINIT
ET FACTAE SUNT UOCES MAGNAE
IN CAELO DICENTES
FACTUM EST REGNUM HUIUS
MUNDI DNI NI ET XPI EIUS
ET REGNAUIT IN SAECULA
SAECULORUM
ET UIGINTI QUATTUOR SENIORES
QUI IN CONSPECTU DI SEDENT
IN SEDIBUS SUIS
CECIDERUNT IN FACIES SUAS
ET ADORAUERUNT DM DICENTES
GRATIAS TIBI AGIMUS DNE
DS OMNIPOTENS
QUI ES ET QUI ERAS
QUIA ACCEPISTI UIRTUTEM TUAM
MAGNAM ET REGNASTI
ET IRATAE SUNT GENTES
ET ADUENIT IRA TUA ET TEMPUS
MORTUORUM IUDICARI
ET REDDERE MERCEDEM
SERUIS TUIS PROPHETIS
ET SCIS ET TIMENTIBUS
NOMEN TUUM PUSILLIS
ET MAGNIS
ET EXTERMINANDI EOS QUI COR
RUPERUNT TERRAM
xi ET APERTUM EST TEMPLUM
DI IN CAELO
ET UISA EST ARCA TESTAMENTI
EIUS IN TEMPLO EIUS
ET FACTA SUNT FULGORA
ET UOCES
ET TERRAE MOTUS ET GRANDO
MAGNA
ET SIGNUM MAGNUM
PARUIT IN CAELO
MULIER AMICTA SOLE
ET LUNA SUB PEDIBUS EIUS
ET IN CAPITE EIUS CORONA
STELLARUM DUODECIM
ET IN UTERO HABENS ET CLAMAT
PARTURIENS ET CRUCIATUR
UT PARIAT
ET UISUM EST ALIUD SIGNUM
IN CAELO

ET ECCE DRACO MAGNUS RUFUS
HABENS CAPITA SEPTEM
ET CORNUA DECEM
ET IN CAPITIBUS SUIS SEPTEM
DIADEMATA
ET CAUDA EIUS TRAHEBAT
TERTIAM PARTEM
STELLARUM CAELI
ET MISIT EAS IN TERRAM
ET DRACO STETIT ANTE MULIEREM
QUAE ERAT PARITURA
UT CUM PEPERISSET FILIUM
EIUS DEVORARET
ET PEPERIT FILIUM MASCULUM
QUI RECTURUS ERIT OMNES GENTES
IN UIRGA FERREA
ET RAPTUS EST FILIUS EIUS AD DM
ET AD THRONUM EIUS
ET MULIER FUGIT IN SOLITUDINEM
UBI HABET LOCUM PARATUM A DO
UT IBI PASCANT ILLAM DIEBUS
MILLE DUCENTIS
SEXAGINTA
XIII ET FACTUM EST PROELIUM
IN CAELO
MICHAHEL ET ANGELI EIUS
PROELIABANTUR CUM
DRACONE
ET DRACO PUGNABAT ET ANGELI EIUS
ET NON UALUERUNT NEQUE LOCUS
INUENTUS EST AMPLIUS
EORUM IN CAELO
ET PROIECTUS EST DRACO ILLE
MAGNUS SERPENS ANTIQUUS
QUI UOCATUR DIABOLUS
ET SATANAS
QUI SEDUCIT UNIUERSUM ORBEM
PROIECTUS EST IN TERRAM
ET ANGELI EIUS CUM ILLO
MISSI SUNT
ET AUDIUI UOCEM MAGNAM
IN CAELO DICENTEM
NUNC FACTA EST SALUS ET UIRTUS
ET REGNUM DI NRI ET POTESTAS
XPI EIUS
QUIA PROIECTUS EST ACCUSATOR
FRATRUM NOSTRORUM
QUI ACCUSABAT ILLOS ANTE CON
SPECTUM DI NRI DIE AC NOCTE
ET IPSI UICERUNT ILLUM PROP
TER SANGUINEM AGNI
ET PROPTER UERBUM
TESTIMONII SUI
ET NON DILEXERUNT ANIMAM
SUAM USQUE AD MORTEM
PROPTEREA LAETAMINI CAELI
ET QUI HABITATIS IN EIS
UAE TERRAE ET MARI QUIA
DESCENDIT DIABOLUS AD UOS
HABENS IRAM MAGNAM
SCIENS QUOD MODICUM TEMPUS
HABET
ET POSTQUAM UIDIT DRACO
QUOD PROIECTUS EST
IN TERRAM
ET PERSECUTUS EST MULIEREM
QUAE PEPERIT MASCULUM
ET DATAE SUNT DUAE ALAE MULIERI
AQUILAE MAGNAE
UT UOLARET IN DESERTUM
IN LOCUM SUUM
UBI ALITUR PER TEMPUS
ET TEMPORA ET DIMIDIUM
TEMPORIS A FACIE SERPENTIS
ET MISIT SERPENS EX ORE SUO
POST MULIEREM AQUAM
TAMQUAM FLUMEN UT EAM
FACERET TRAHI A FLUMINE
ET ADIUUIT TERRA MULIEREM
ET APERUIT TERRA OS SUUM
ET ABSORBUIT FLUMEN
QUOD MISIT DRACO DE ORE SUO
ET IRATUS EST DRACO IN MULIERE
ET ABIIT FACERE PROELIUM
CUM RELIQUIS DE SEMINE EIUS
QUI CUSTODIUNT MANDATA DI
ET HABENT TESTIMONIUM IHU
ET STETIT SUPER HARENAM MARIS

ET UIDI DE MARE BESTIAM
ASCENDENTEM ET HABENTEM
CAPITA SEPTEM ET CORNUA
DECEM
ET SUPER CORNUA EIUS DECEM
DIADEMATA
ET SUPER CAPITA EIUS NOMINA
BLASPHEMIAE
ET BESTIAM QUAM UIDI
SIMILIS ERAT PARDO
ET PEDES EIUS SICUT URSI
ET OS EIUS SICUT OS LEONIS
ET DEDIT ILLI DRACO
UIRTUTEM SUAM
ET POTESTATEM MAGNAM
ET UNUM DE CAPITIBUS SUIS
QUASI OCCISUM IN MORTEM
ET PLAGA MORTIS EIUS
CURATA EST
ET AMMIRATA EST UNIUERSA
TERRA POST BESTIAM
ET ADORAUERUNT DRACONEM
QUIA DEDIT POTESTATEM
BESTIAE
ET ADORAUERUNT BESTIAM
DICENTES
QUIS SIMILIS BESTIAE
ET QUIS POTERIT PUGNARE
CUM EA
ET DATUM EST EI OS LOQUENS
MAGNA BLASPHEMIAE
ET DATA EST ILLI POTESTAS
FACERE MENSES XLII
ET APERUIT OS SUUM IN BLAS
PHEMIA AD DEUM BLASPHE
MARE NOMEN EIUS
ET TABERNACULUM EIUS
ET EOS QUI IN CAELO HABITANT
ET DATUM EST ILLI BELLUM
[illegible]RE CUM SCIS
[illegible]CERE ILLOS
ET DA[illegible] POTESTAS IN OMNE
TRIBU[illegible] ET POPULUM
ET LIN[illegible] ET GENTEM

ET ADORABUNT EUM OMNES
QUI HABITANT TERRAM
QUORUM NON SUNT SCRIPTA
NOMINA IN LIBRO UITAE AGNI
QUI OCCISUS EST AB ORIGINE
MUNDI
SI QUIS HABET AUREM AUDIAT
QUI IN CAPTIUITATEM UADIT
IN CAPTIUITATEM
QUI IN GLADIO OCCIDERIT
OPORTET EUM GLADIO OCCIDI
HIC EST PATIENTIA ET FIDES
SCORUM
XIIII ET UIDI ALIAM BESTIAM
ASCENDENTEM DE TERRA
ET HABEBAT CORNUA DUO
SIMILIA AGNI
ET LOQUEBATUR SICUT DRACO
ET POTESTATEM PRIORIS
BESTIAE OMNEM FACIEBAT
IN CONSPECTU EIUS
ET FECIT TERRAM ET HABITANTES
IN EA ADORARE BESTIAM
PRIMAM
CUIUS CURATA EST PLAGA
MORTIS
ET FECIT SIGNA MAGNA UT ETIAM
IGNEM FACERET DE CAELO
DESCENDERE
IN TERRAM IN CONSPECTU
HOMINUM
ET SEDUCIT HABITANTES TERRAM
PROPTER SIGNA QUAE DATA SUNT
ILLI FACERE IN CONSPECTU
BESTIAE DICENS
HABITANTIBUS IN TERRA UT FACIANT
IMAGINEM BESTIAE QUAE HABET
PLAGAM GLADII
ET UIXIT ET DATUM EST ILLI
UT DARET SPM IMAGINI
BESTIAE
UT ET LOQUATUR IMAGO BESTIAE
ET FACIAT QUICUMQUE NON
ADORAUERIT IMAGINEM

BESTIAE OCCIDANTUR
ET FACIET OMNES PUSILLOS
ET MAGNOS ET DIUITES
ET PAUPERES
ET LIBEROS ET SERUOS HABERE
CARACTER IN DEXTERA MANU
AUT IN FRONTIBUS SUIS
ET NE QUIS POSSIT EMERE
AUT UENDERE
NISI QUI HABET CARACTER
NOMEN BESTIAE
AUT NUMERUM NOMINIS EIUS
HIC SAPIENTIA EST
QUI HABET INTELLECTUM
CONPUTET NUMERUM BESTIAE
NUMERUS ENIM HOMINIS EST
ET NUMERUS EIUS EST SESCENTI
SEXAGINTA SEX
XV ET UIDI ET ECCE AGNUS STABAT
SUPRA MONTEM SION
ET CUM ILLO CENTUM QUADRA
GINTA QUATTUOR MILIA
HABENTES NOMEN EIUS
ET NOMEN PATRIS EIUS
SCRIPTUM IN FRONTIBUS SUIS
ET AUDIUI UOCEM DE CAELO
TAMQUAM UOCEM AQUARUM
MULTARUM ET TAMQUAM
UOCEM TONITRUI MAGNI
ET UOCEM QUAM AUDIUI SICUT
CITHAROEDORUM CITHARI
ZANTIUM IN CITHARIS SUIS
ET CANTABANT QUASI CANTICUM
NOUUM ANTE SEDEM ET ANTE
QUATTUOR ANIMALIA ET SENIORES
ET NEMO POTERAT DICERE
CANTICUM
NISI ILLA CENTUM QUADRAGINTA
QUATTUOR MILIA QUI EMPTI
SUNT DE TERRA
HII SUNT QUI CUM MULIERIBUS
NON SUNT COINQUINATI
UIRGINES ENIM SUNT
HII QUI SEQUUNTUR AGNUM
QUOCUMQUE ABIERIT
HII EMPTI SUNT EX OMNIBUS
PRIMITIAE DO ET AGNO
ET IN ORE IPSORUM NON EST
INUENTUM MENDACIUM
SINE MACULA SUNT
ET UIDI ALTERUM ANGELUM
UOLANTEM PER MEDIUM CAELI
HABENTEM EUANGELIUM
AETERNUM
UT EUANGELIZARET SEDENTIBUS
SUPER TERRAM
ET SUPER OMNEM GENTEM
ET TRIBUM ET LINGUAM
ET POPULUM DICENTEM
MAGNA UOCE
TIMETE DNM ET DATE ILLI HONOREM
QUIA UENIT HORA IUDICII EIUS
ET ADORATE EUM QUI FECIT
CAELUM ET TERRAM ET MARE
ET FONTES AQUARUM
ET ALIUS ANGELUS SECUTUS EST
DICENS
CECIDIT CECIDIT BABILON
ILLA MAGNA
QUAE A UINO IRAE FORNICATIONIS
SUAE POTIONAUIT OMNES
GENTES
ET TERTIUS ANGELUS TERTIUS
SECUTUS EST ILLOS DICENS
UOCE MAGNA
SI QUIS ADORAUERIT BESTIAM
ET IMAGINEM EIUS
ET ACCEPERIT CARACTEREM
IN FRONTE SUA AUT IN MANU SUA
ET HIC BIBET DE UINO IRAE DI
QUOD MIXTUM EST MERO
IN CALICE IRAE IPSIUS
ET CRUCIABITUR IGNE ET SULPHORE
IN CONSPECTU ANGELORUM
SCORUM
ET ANTE CONSPECTUM AGNI
ET FUMUS TORMENTORUM
EORUM IN SAECULA SAECULORUM

ASCENDIT
NEC HABENT REQUIEM DIE AC NOCTE
QUI ADORAUERUNT BESTIAM
ET IMAGINEM EIUS
ET SIQUIS ACCEPIT CARACTEREM
NOMINIS EIUS
HIC PATIENTIA SCORUM EST
QUI CUSTODIUNT MANDATA DI
ET FIDEM IHU
ET AUDIUI UOCEM DE CAELO
DICENTEM SCRIBE
BEATI MORTUI QUI IN DNO
MORIUNTUR
AMODO IAM DICIT SPS
UT REQUIESCANT A LABORIBUS SUIS
OPERA ENIM ILLORUM
SECUNTUR ILLOS
ET UIDI ET ECCE NUBEM
CANDIDAM
ET SUPER NUBEM SEDENTEM
SIMILEM FILIO HOMINIS
HABENTEM IN CAPITE SUO
CORONAM AUREAM
ET IN MANU SUA FALCEM ACUTAM
ET ALTER ANGELUS EXIUIT
DE TEMPLO CLAMANS
UOCE MAGNA
AD SEDENTEM SUPER NUBEM
MITTE FALCEM TUAM ET METE
QUIA UENIT HORA UT METATUR
QUONIAM ARUIT MESSIS TERRAE
ET MISIT QUI SEDEBAT SUPER
NUBEM FALCEM SUAM IN TERRAM
ET MESSA EST TERRA
ET ALIUS ANGELUS EXIUIT
DE TEMPLO QUOD EST
IN CAELO
HABENS ET IPSE FALCEM ACUTAM
ET ALIUS ANGELUS DE ALTARI
QUI HABET POTESTATEM
SUPRA IGNEM
ET CLAMAUIT UOCE MAGNA AD EUM
QUI HABET FALCEM ACUTAM
DICENS
MITTE FALCEM TUAM ACUTAM
ET UINDEMIA BOTRUS
UINEAE TERRAE
QUONIAM MATURAE SUNT
UUAE EIUS
ET MISIT ANGELUS FALCEM SUAM
IN TERRAM ET UINDEMIAUIT
UINEAM TERRAE
ET MISIT IN LACUM IRAE DI MAGNUM
ET CALCATUS EST LACUS
EXTRA CIUITATEM
ET EXIUIT SANGUIS DE LACU
USQUE AD FRENOS EQUORUM
PER STADIA SESCENTA mille
ET UIDI ALIUD SIGNUM IN CAELO
MAGNUM ET MIRABILE
ANGELOS SEPTEM HABENTES
PLAGAS SEPTEM NOUISSIMAS
QUONIAM IN ILLIS CONSUMMATA
EST IRA DI
ET UIDI TAMQUAM MARE UITREUM
MIXTUM IGNE
ET EOS QUI UICERUNT BESTIAM
ET IMAGINEM ILLIUS
ET NUMERUM NOMINIS EIUS
STANTES SUPER MARE UITREUM
HABENTES CITHARAS DI
ET CANTANTES CANTICUM
MOSI SERUI DI
ET CANTICUM AGNI
DICENTES MAGNA ET MIRABILIA
OPERA TUA DNE DS OMNIPOTENS
IUSTAE ET UERAE UIAE TUAE
REX SAECULORUM
QUIS NON TIMEBIT DNE ET MAG
NIFICABIT NOMEN TUUM
QUIA SOLUS PIUS ES
QUONIAM OMNES GENTES
UENIENT ET ADORABUNT
IN CONSPECTU TUO
QUONIAM IUDICIA TUA
MANIFESTATA SUNT
XVI ET POST HAEC UIDI
ET ECCE APERTUM EST TEMPLUM

tabernaculi testimonii
in caelo
et exierunt septem angeli
habentes plagas de templo
vestiti lapide mundo candido
et praecincti circa pectora
zonis aureis
et unus ex quattuor animalib'
dedit septem angelis septem
phialas aureas plenas iracundiae di viventis in saecula
saeculorum
et impletum est templum
fumo a maiestate di
et de virtute eius
et nemo poterat introire
in templum donec consummarentur septem plagae
septem angelorum
et audivi vocem magnam
de templo dicentem
septem angelis
ite et effundite septem
phialas irae di in terram
et abiit primus
et effudit phialam suam
in terram
et factum est vulnus saevum
ac pessimum in homines
qui habebant caracterem
bestiae
et in eos qui adoraverunt
imaginem eius
et secundus effudit
phialam suam in mare
et factus est sanguis
tamquam mortui
et omnis anima vivens
mortua est in mari
et tertius effudit phialam
suam super flumina
et super fontes aquarum
et factus est sanguis
et audivi angelum aquarum
dicentem
iustus es qui es et qui eras
scs qui haec iudicasti
quia sanguinem scorum
et prophetarum fuderunt
et sanguinem eis dedisti
bibere digni sunt
et audivi altare dicens
etiam dne ds omnipotens
vera et iusta iudicia
et quartus effudit phialam
suam in solem
et datum est illi aestu
adficere homines et igni
et aestuaverunt homines
aestu magno
et blasphemaverunt nomen di
habentis potestatem
super has plagas
neque egerunt paenitentiam
ut darent illi gloriam
et quintus effudit phialam
suam super sedem bestiae
et factum est regnum eius
tenebrosum
et conmanducaverunt
linguas suas prae dolore
et blasphemaverunt dm
caeli prae doloribus
et vulneribus suis
et non egerunt paenitentiam
ex operibus suis
et sextus effudit phialam
suam in flumen illud
magnum eufraten
et siccavit aquam eius
ut praepararetur via regibus
ab ortu solis
et vidi de ore draconis
et de ore bestiae et de ore
pseudoprophetae
sps tres inmundos
in modum ranarum
sunt enim sps daemoniorum

FACIENTES SIGNA
PROCEDENT AD REGES TOTIUS
TERRAE CONGREGARE ILLOS
IN PROELIUM AD DIEM MAGNUM
DI OMNIPOTENTIS
ECCE UENIO SICUT FUR
BEATUS QUI UIGILAT ET CUSTODIT
UESTIMENTA SUA
NE NUDUS AMBULET ET UIDEANT
TURPITUDINEM EIUS
ET CONGREGAUIT ILLOS IN LOCUM
QUI UOCATUR HEBRAICE
HERMAGEDON
ET SEPTIMUS EFFUDIT PHIALAM
SUAM IN AEREM
ET EXIUIT UOX MAGNA DE TEMPLO
A THRONO DICENS FACTUM EST
ET FACTA SUNT FULGORA ET UOCES
ET TONITRUA
ET TERRAE MOTUS FACTUS EST
MAGNUS QUALIS NUMQUAM
FUIT EX QUO HOMINES FUE
RUNT SUPER TERRAM
TALIS TERRAEMOTUS SIC MAGNUS
ET FACTA EST CIUITAS MAGNA
IN TRES PARTES
ET CIUITATES GENTIUM
CECIDERUNT
ET BABYLON MAGNA UENIT
IN MEMORIAM ANTE DM
DARE EI CALICEM UINI INDIG
NATIONIS IRAE EIUS
ET OMNIS INSULA FUGIT
ET MONTES NON SUNT INUENTI
ET GRANDO MAGNA SICUT
TALENTUM DESCENDIT
DE CAELO IN HOMINES
ET BLASPHEMAUERUNT HOMINES
DM PROPTER PLAGAM GRANDINIS
QUONIAM MAGNA FACTA EST
UEHEMENTER
XVII ET UENIT UNUS DE SEPTEM
ANGELIS QUI HABEBANT
SEPTEM PHIALAS
ET LOCUTUS EST MECUM DICENS
UENI OSTENDAM TIBI DAMNA
TIONEM MERETRICIS MAGNAE
QUAE SEDET SUPER AQUAS
MULTAS
CUM QUA FORNICATI SUNT
REGES TERRAE
ET INEBRIATI SUNT QUI INHABITANT
TERRAM DE UINO PROSTITU
TIONIS EIUS
ET ABSTULIT ME IN DESERTUM IN SPU
ET UIDI MULIEREM SEDENTEM
SUPER BESTIAM COCCINEAM
PLENAM NOMINIBUS
BLASPHEMIAE
HABENTEM CAPITA SEPTEM
ET CORNUA DECEM
ET MULIER ERAT CIRCUMDATA
PURPURA ET COCCINO
ET INAURATA AURO ET LAPIDE
PRAETIOSO ET MARGARITIS
HABENS POCULUM AUREUM
IN MANU SUA PLENUM
ABOMINATIONUM
ET INMUNDITIA FORNICATIONIS EIUS
ET IN FRONTE EIUS NOMEN
SCRIPTUM MYSTERIUM
BABYLON MAGNA MATER FORNI
CATIONUM ET ABOMINA
TIONUM TERRAE
ET UIDI MULIEREM EBRIAM
DE SANGUINE SCORUM
ET DE SANGUINE MARTYRUM IHU
ET MIRATUS SUM CUM UIDISSEM
ILLAM ADMIRATIONE MAGNA
ET DIXIT MIHI ANGELUS
QUARE MIRARIS
EGO TIBI DICAM SACRAMENTUM
MULIERIS ET BESTIAE QUAE
PORTAT EAM
QUAE HABET CAPITA SEPTEM
ET CORNUA DECEM
BESTIAM QUAM UIDISTI
FUIT ET NON EST

ET ASCENSURA EST DE ABYSSO
ET IN INTERITUM IBIT
ET MIRABANTUR INHABITANTES
TERRAM
QUORUM NON SUNT SCRIPTA
NOMINA IN LIBRO UITAE
A CONSTITUTIONE MUNDI
UIDENTES BESTIAM
QUIA ERAT ET NON EST
ET HIC EST SENSUS QUI HABET
SAPIENTIAM
SEPTEM CAPITA SEPTEM MONTES
SUNT SUPER QUOS
MULIER SEDET
ET REGES SEPTEM SUNT
QUINQUE CECIDERUNT UNUS EST
ET ALIUS NONDUM UENIT
ET CUM UENERIT OPORTET ILLUM
BREUE TEMPUS MANERE
ET BESTIA QUAE ERAT ET NON EST
ET IPSA OCTAUA EST ET DE
SEPTEM EST ET IN INTERITUM UADET
ET DECEM CORNUA QUAE UIDISTI
DECEM REGES SUNT
QUI REGNUM NONDUM
ACCEPERUNT
SED POTESTATEM TAMQUAM
REGES UNA HORA ACCIPIUNT
POST BESTIAM
HI UNUM CONSILIUM HABENT
ET UIRTUTEM ET POTESTATEM
SUAM BESTIAE TRADUNT
HI CUM AGNO PUGNABUNT
ET AGNUS UINCET ILLOS
QUONIAM DNS DOMINORUM EST
ET REX REGUM
ET QUI CUM ILLO SUNT UOCATI
ELECTI ET FIDELES
ET DIXIT MIHI
AQUAS QUAS UIDISTI UBI MERE
TRIX SEDET POPULI SUNT
ET GENTES ET LINGUAE
ET DECEM CORNUA QUAE UIDISTI
ET BESTIAM HI ODIENT
FORNICARIAM ET DESOLATAM
FACIENT ILLAM ET NUDAM
ET CARNES EIUS MANDUCABUNT
ET IPSAM IGNI CONCREMABUNT
DS ENIM DEDIT IN CORDA EORUM
UT FACIANT QUOD ILLI
PLACITUM EST
UT DENT REGNUM SUUM BESTIAE
DONEC CONSUMMENTUR
UERBA DI
ET MULIER QUAM UIDISTI
EST CIUITAS MAGNA QUAE
HABET REGNUM SUPER
REGES TERRAE
XVIII ET POST HAEC UIDI ALIUM ANGELUM
DESCENDENTEM DE CAELO
HABENTEM POTESTATEM MAGNAM
ET TERRA INLUMINATA EST
GLORIA EIUS
ET EXCLAMAUIT IN FORTI
UOCE DICENS
CECIDIT CECIDIT BABYLON MAGNA
ET FACTA EST HABITATIO
DAEMONIORUM
ET CUSTODIA OMNIS SPS INMUNDI
ET CUSTODIA OMNIS UOLUCRIS
INMUNDAE
ET QUIA DE IRA FORNICATIONIS
EIUS BIBERUNT OMNES GENTES
ET REGES TERRAE CUM ILLA
FORNICATI SUNT
ET MERCATORES TERRAE
DE UIRTUTE DELICIARUM
EIUS DIUITES FACTI SUNT
ET AUDIUI ALIAM UOCEM
DE CAELO DICENTEM
EXITE DE ILLA POPULUS MEUS
UT NE PARTICIPES SITIS
DELICTORUM EIUS
ET DE PLAGIS EIUS NON ACCIPIATIS
QUONIAM PERUENERUNT
PECCATA EIUS USQUE AD CAELUM
ET RECORDATUS EST DNS
INIQUITATUM EIUS

REDDITE ILLI SICUT ET IPSA REDDIDIT
ET DUPLICATE DUPLICIA SECUNDUM
OPERA EIUS
IN POCULO QUOD MISCUIT
MISCETE ILLI DUPLUM
QUANTUM GLORIFICAVIT SE
ET IN DELICIIS FUIT TANTUM
DATE ILLI TORMENTUM ET LUCTUM
QUIA IN CORDE SUO DICIT
SEDEO REGINA ET VIDUA NON SUM
ET LUCTUM NON VIDEBO
IDEO IN UNA DIE VENIENT PLAGAE
EIUS MORS ET LUCTUS ET FAMES
ET IGNI CONBURETUR
QUIA FORTIS EST DS QUI IUDICA
VIT ILLAM
ET FLEBUNT ET PLANGENT
SE SUPER ILLAM REGES TERRAE
QUI CUM ILLA FORNICATI SUNT
ET IN DELICIIS VIXERUNT
CUM VIDERINT FUMUM INCEN
DII EIUS LONGE STANTES
PROPTER TIMOREM
TORMENTORUM EIUS
DICENTES VAE VAE CIVITAS
ILLA MAGNA BABYLON
CIVITAS ILLA FORTIS QUONIAM
UNA HORA VENIT IUDICIUM TUUM
ET NEGOTIATORES TERRAE
FLEBUNT ET LUGEBUNT
SUPER ILLAM
QUONIAM MERCES EORUM
NEMO EMET AMPLIUS
MERCEM AURI ET ARGENTI
ET LAPIDIS PRETIOSI
ET MARGARITAE ET BYSSI ET PUR
PURAE ET SERICI ET COCCI
ET OMNE LIGNUM THYINUM
ET OMNIA VASA EBORIS
ET OMNIA VASA DE LAPIDE
PRETIOSO
ET AERAMENTO ET FERRO
ET MARMORE ET CINNA
MOMUM ET AMOMUM

ET ODORAMENTORUM
ET UNGUENTI ET TURIS ET VINI
ET OLEI ET SIMILAE ET TRITICI
ET IUMENTORUM ET OVIUM
ET EQUORUM ET REDARUM
ET MANCIPIORUM ET ANIMARUM
HOMINUM
ET POMA TUA DESIDERII ANIMAE
DISCESSIT A TE
ET OMNIA PINGUIA ET CLARA
PERIERUNT A TE
ET AMPLIUS ILLA IAM NON INVENIENT
MERCATORES HORUM QUI DIVITES
FACTI SUNT AB EA LONGE
STABUNT
PROPTER TIMOREM TORMEN
TORUM EIUS
FLENTES AC LUGENTES ET DICENTES
VAE VAE CIVITAS ILLA MAGNA
QUAE AMICTA ERAT BYSSINO
ET PURPURA ET COCCO
ET DEAURATA EST AURO ET LAPIDE
PRETIOSO ET MARGARITIS
QUONIAM UNA HORA DESTITUTAE
SUNT TANTAE DIVITIAE
ET OMNIS GUBERNATOR
ET OMNES QUI IN LOCUM
NAVIGANT ET NAUTAE
ET QUI IN MARI OPERANTUR
LONGE STETERUNT
ET CLAMAVERUNT
VIDENTES LOCUM INCENDII EIUS
DICENTES
QUAE SIMILIS CIVITATI
HUIC MAGNAE
ET MISERUNT PULVEREM
SUPER CAPITA SUA
ET CLAMAVERUNT FLENTES
ET LUGENTES ET DICENTES
VAE VAE CIVITAS MAGNA
IN QUA DIVITES FACTI SUNT
OMNES QUI HABENT NAVES
IN MARI DE PRETIIS EIUS
QUONIAM UNA HORA DESOLATA EST

EXULTA SUPER EAM CAELUM
ET SCI ET APOSTOLI ET PROPHETAE
QUONIAM IUDICAUIT DS IUDICIU
UESTRUM DE ILLA
ET SUSTULIT UNUS ANGELUS
FORTIS LAPIDEM QUASI
MOLAREM MAGNUM
ET MISIT IN MARE DICENS
HOC IMPETU MITTETUR
BABYLON ILLA MAGNA CIUITAS
ET ULTRA IAM NON INUENIETUR
ET UOX CITHAREDORUM ET MUSI
CORUM ET TIBIA CANENTIUM
ET TUBA NON AUDIETUR
IN TE AMPLIUS
ET OMNIS ARTIFEX OMNIS
ARTIS NON INUENIETUR
IN TE AMPLIUS
ET UOX MOLAE NON AUDIETUR
IN TE AMPLIUS
ET LUX LUCERNAE NON LUCEBIT
TIBI AMPLIUS
ET UOX SPONSI ET SPONSAE
NON AUDIETUR ADHUC IN TE
QUIA MERCATORES TUI ERANT
PRINCIPES TERRAE
QUIA IN BENEFICIIS TUIS
ERRAUERUNT OMNES GENTES
ET IN EA SANGUIS PROPHETARUM
ET SCORUM INUENTUS EST
ET OMNIUM QUI INTERFECTI
SUNT IN TERRA
XVI POST HAEC AUDIUI QUASI UOCEM
MAGNAM TUBARUM MUL
TARUM IN CAELO
DICENTIUM ALLELUIA
LAUS ET GLORIA ET UIRTUS
DO NOSTRO EST
QUIA UERA ET IUSTA IUDICIA
SUNT EIUS
QUI IUDICAUIT DE MERETRICE
MAGNA QUAE CORRUPIT
TERRAM IN PROSTITUTIONE SUA
ET UINDICAUIT SANGUINEM
SERUORUM SUORUM
DE MANIBUS EIUS
ET ITERUM DIXERUNT
ET FUMUS EIUS ASCENDIT
IN SAECULA SAECULORUM
ET CECIDERUNT SENIORES
UIGINTI QUATTUOR
ET QUATTUOR ANIMALIA
ET ADORAUERUNT DM
SEDENTEM SUPER THRONUM
DICENTES AMEN ALLELUIA
ET UOX DE THRONO EXIUIT
DICENS
LAUDEM DICITE DO NOSTRO
OMNES SERUI EIUS ET QUI
TIMETIS EUM PUSILLI
ET MAGNI
ET AUDIUI QUASI UOCEM
TURBAE MAGNAE
ET SICUT UOCEM AQUARUM
MULTARUM
ET SICUT UOCEM TONITRUUM
MAGNORUM DICENTIUM
ALLELUIA
QUONIAM REGNAUIT DNS
DS NOSTER OMNIPOTENS
GAUDEAMUS ET EXULTEMUS
ET DEMUS GLORIAM EI
QUIA UENERUNT NUPTIAE AGNI
ET UXOR EIUS PRAEPARAUIT SE
ET DATUM EST ILLI UT COOPE
RIAT SE BYSSINUM SPLENDENS
CANDIDUM
BYSSINUM ENIM IUSTIFICATIONES
SUNT SCORUM
ET DICIT MIHI SCRIBE
BEATI QUI AD CENAM NUPTIARUM
AGNI UOCATI SUNT
ET DICIT MIHI HAEC UERBA
UERA DI SUNT
ET CECIDI ANTE PEDES EIUS
UT ADORAREM EUM
ET DICIT MIHI UIDE NE FECERIS
CONSERUUS TUUS SUM

SUM TUORUM
HABENTIUM TESTIMONIUM IHU
ADORA
TESTIMONIUM ENIM IHU EST
SPS PROPHETIAE
ET UIDI CAELUM APERTUM
ET ECCE EQUUS ALBUS
ET QUI SEDEBAT SUPER EUM
UOCABATUR FIDELIS
ET UERAX UOCATUR
ET IUSTITIA IUDICAT ET PUGNAT
OCULI AUTEM EIUS SICUT
FLAMMA IGNIS
ET IN CAPITE DIADEMATA MULTA
HABENS NOMEN SCRIPTUM
QUOD NEMO NOUIT NISI IPSE
ET UESTITUS ERAT UESTEM
ASPERSAM SANGUINE
ET UOCATUR NOMEN EIUS
UERBUM DI
ET EXERCITUS QUI SUNT IN CAELO
SEQUEBANTUR EUM
IN EQUIS ALBIS
UESTITI BYSSINUM ALBUM
MUNDUM
ET DE ORE IPSIUS PROCEDIT
GLADIUS ACUTUS UT IN IPSO
PERCUTIAT GENTES
ET IPSE REGET EOS IN UIRGA FERREA
ET IPSE CALCAT TORCULAR UINI
FURORIS IRAE DI OMNIPOTENTIS
ET HABET IN UESTIMENTO
ET IN FEMORE SUO SCRIPTUM
REX REGUM ET DNS DOMINANTIUM
ET UIDI UNUM ANGELUM
STANTEM IN SOLE
ET CLAMAUIT UOCE MAGNA DICENS
OMNIBUS AUIBUS QUAE UOLA
BANT PER MEDIUM CAELI
UENITE CONGREGAMINI
AD CENAM MAGNAM DI
UT MANDUCETIS CARNES REGUM
ET CARNES TRIBUNORUM
ET CARNES FORTIUM ET CARNES

EQUORUM ET SEDENTIUM IN IPSIS
ET CARNES OMNIUM LIBERORUM
AC SERUORUM ET PUSILLORUM
AC MAGNORUM
ET UIDI BESTIAM ET REGES
TERRAE ET EXERCITUS EORUM
CONGREGATOS AD FACIENDUM
PROELIUM
CUM ILLO QUI SEDEBAT IN EQUO
ET CUM EXERCITU EIUS
ET ADPRAEHENSA EST BESTIA
ET CUM ILLO PSEUDOPROPHETA
QUI FECIT SIGNA CORAM IPSO
QUIBUS SEDUXIT EOS
QUI ACCEPERUNT CARACTERE
BESTIAE
QUI ET ADORANT IMAGINEM EIUS
UIUI MISSI SUNT HI DUO IN STAGNU
IGNIS ARDENTIS SULPHURE
ET CETERI OCCISI SUNT IN GLADIO
SEDENTIS SUPER EQUUM
QUI PROCEDIT DE ORE IPSIUS
ET OMNES AUES SATURATAE
SUNT CARNIBUS EORUM
ET UIDI ANGELUM DESCENDENTEM
DE CAELO HABENTEM
CLAUEM ABYSSI
ET CATENAM MAGNAM
IN MANU SUA
ET ADPRAEHENDIT DRACONEM
SERPENTEM ANTIQUUM
QUI EST DIABOLUS ET SATANAS
ET LIGAUIT EUM PER ANNOS MILLE
ET MISIT EUM IN ABYSSUM
ET CLAUSIT ET SIGNAUIT
SUPER ILLUM
UT NON SEDUCAT AMPLIUS GENTES
DONEC CONSUMMENTUR
MILLE ANNI
POST HAEC OPORTET ILLUM
SOLUI MODICO TEMPORE
ET UIDI SEDES ET SEDERUNT
SUPER EAS
ET IUDICIUM DATUM EST ILLIS

ET ANIMAS DECOLLATORUM
PROPTER TESTIMONIUM IHU
ET PROPTER UERBUM DI
ET QUI NON ADORAUERUNT
BESTIAM NEQUE IMAGINEM EIUS
NEC ACCEPERUNT CARACTEREM
EIUS IN FRONTIB AUT IN MANIB SUIS
ET UIXERUNT ET REGNAUERUNT
CUM XPO MILLE ANNIS
CETERI MORTUORUM NON UIXE
RUNT DONEC CONSUMMENTUR
MILLE ANNI
VII HAEC EST RESURRECTIO PRIMA
BEATUS ET SCS QUI HABET PARTEM
IN RESURRECTIONE PRIMA
IN HIS SECUNDA MORS NON HABET
POTESTATEM
SED ERUNT SACERDOTES DI ET XPI
ET REGNABUNT CUM ILLO
MILLE ANNIS
SED CUM CONSUMMATI FUERINT
MILLE ANNI
SOLUETUR SATANAS DE CARCERE SUO
ET EXIUIT ET SEDUCET GENTES
QUAE SUNT SUPER QUATTUOR
ANGULOS TERRAE GOG ET MAGOG
ET CONGREGAUIT EOS IN PROELIUM
QUORUM NUMERUS EST SICUT
ARENA MARIS
ET ASCENDERUNT SUPER LATI
TUDINEM TERRAE
ET CIRCUIERUNT CASTRA
SCORUM ET CIUITATEM
DILECTAM
ET DESCENDIT IGNIS A DO DE CAELO
ET DEUORAUIT EOS
ET DIABULUS QUI SEDUCEBAT EOS
MISSUS EST IN STAGNUM IGNIS
ET SULPHORIS
UBI ET BESTIA ET PSEUDOPROPHE
TES ET CRUCIABUNTUR DIE AC
NOCTE IN SAECULA SAECULORUM
ET UIDI THRONUM MAGNUM
CANDIDUM

ET SEDENTEM SUPER EUM
A CUIUS CONSPECTU FUGIT TERRA
ET CAELUM ET LOCUS NON EST
INUENTUS AB EIS
ET UIDI MORTUOS MAGNOS
ET PUSILLOS STANTES
IN CONSPECTU THRONI
ET LIBRI APERTI SUNT
ET ALIUS LIBER APERTUS EST
QUI EST UITAE
ET IUDICATI SUNT MORTUI EX HIS
QUAE SCRIPTA ERANT IN LIBRIS
SECUNDUM OPERA IPSORUM
ET DEDIT MARE MORTUOS
QUI IN EO ERANT
ET MORS ET INFERUS DEDERUNT
MORTUOS QUI IN IPSIS ERANT
ET IUDICATUM EST DE SINGULIS
SECUNDUM OPERA IPSORUM
ET INFERUS ET MORS MISSI SUNT
IN STAGNUM IGNIS
HAEC MORS SECUNDA EST
IN STAGNUM IGNIS
ET QUI NON EST INUENTUS
IN LIBRO UITAE SCRIPTUS
MISSUS EST IN STAGNUM IGNIS
ET UIDI CAELUM NOUUM
ET TERRAM NOUAM
PRIMUM ENIM CAELUM
ET PRIMA TERRA ABIIT
ET MARE IAM NON EST
ET CIUITATEM SCAM HIERUSALEM
NOUAM UIDI DESCENDENTEM
DE CAELO A DO PARATAM
SICUT SPONSAM ORNATAM
UIRO SUO
ET AUDIUI UOCEM MAGNAM
DE THRONO DICENTEM
ECCE TABERNACULUM DI CUM
HOMINIB ET HABITABIT CUM
EIS ET IPSI POPULUS EIUS ERUNT
ET IPSE DS CUM EIS ERIT EORUM DS
ET ABSTERGET DS OMNEM LACRI
MAM AB OCULIS EORUM

x ET illi ds et ille erit mihi filius

ET MORS ULTRA NON ERIT
NEQUE LUCTUS NEQUE CLAMOR
NEQUE DOLOR ERIT ULTRA
QUAE PRIMA ABIERUNT
ET DIXIT QUI SEDEBAT IN THRONO
ECCE NOVA FACIO OMNIA
ET DICIT SCRIBE QUIA HAEC VERBA
FIDELISSIMA SUNT ET VERA
ET DIXIT MIHI FACTUM EST
EGO SUM A ET ω INITIUM
ET FINIS
EGO SITIENTI DABO DE FONTE
AQUAE VIVAE GRATIS qui vicerit possidebit haec
TIMIDIS AUTEM ET INCREDULIS
ET EXECRATIS ET HOMICIDIS
ET FORNICATORIBUS ET VENEFICIS
ET IDOLATRIS ET OMNIBUS MENDACIBUS
PARS ILLORUM ERIT IN STAGNO
ARDENTI IGNE ET SULPHURE
QUOD EST MORS SECUNDA
XXII ET VENIT UNUS DE SEPTEM
ANGELIS
HABENTIBUS FIALAS PLENAS
SEPTEM PLAGIS NOVISSIMIS
ET LOCUTUS EST MECUM DICENS
VENI OSTENDAM TIBI SPONSAM
UXOREM AGNI
ET SUSTULIT ME IN SPIRITU IN MONTE
MAGNUM ET ALTUM
ET OSTENDIT MIHI CIVITATEM
SANCTAM HIERUSALEM
DESCENDENTEM DE CAELO A DO
HABENTEM CLARITATEM DI
LUMEN EIUS SIMILE LAPIDI
PRETIOSO TAMQUAM
LAPIDI IASPIDIS
SICUT CRISTALLUM
ET HABEBAT MURUM MAGNUM
ET ALTUM
HABENS PORTAS DUODECIM
ET IN PORTIS ANGELOS DUODECIM
ET NOMINA SCRIPTA
QUAE SUNT NOMINA DUODECIM
TRIBUUM FILIORUM ISRL

AB ORIENTE PORTAE TRES
ET AB AQUILONE PORTAE TRES
ET AB OCCASU PORTAE TRES
ET AB AUSTRO PORTAE TRES
ET MURUS CIVITATIS HABENS
FUNDAMENTA DUODECIM
ET IN IPSIS DUODECIM
NOMINA DUODECIM
APOSTOLORUM AGNI
ET QUI LOQUEBATUR MECUM
HABEBAT MENSURAM
HARUNDINE AUREAM
UT METIRETUR CIVITATEM
ET PORTAS EIUS ET MURUM
ET CIVITAS IN QUADRO POSITA EST
ET LONGITUDO EIUS TANTA EST
QUANTA ET LATITUDO
ET MENSUS EST CIVITATEM
DE HARUNDINE PER STADIA
DUODECIM MILIA
LONGITUDO ET LATITUDO ET ALTI
TUDO EIUS AEQUALIA SUNT
ET MENSUS EST MUROS EIUS
CENTUM QUADRAGINTA QUATTUOR
CUBITORUM MENSURA HOMI
NIS QUAE EST ANGELI
ET ERAT STRUCTURA MURI EIUS
EX LAPIDE IASPIDE
IPSA VERO CIVITAS AURO MUNDO
SIMILE VITRO MUNDO
FUNDAMENTA MURI CIVITATIS
OMNI LAPIDE PRETIOSO ORNATA
FUNDAMENTUM PRIMUM IASPIS
SECUNDUS SAPPHIRUS
TERTIUS CALCEDONIUS
QUARTUS ZMARAGDUS
QUINTUS SARDONIX
SEXTUS SARDINUS
SEPTIMUS CRISOLITUS
OCTAVUS BIRILLUS
NONUS TOPADIUS
DECIMUS CHRISSOPRASSUS
UNDECIMUS IACINTHUS
DUODECIMUS AMETHISTUS

et duodecim portae
duodecim margaritae
sunt per singulas
et singulae portae erant
ex singulis margaritis
et platea civitatis aurum
mundum tamquam vitrum
perlucidum
et templum non vidi in ea
dns enim ds omnipotens
templum illius est et agnus
et civitas non eget sole
neque luna ut luceant ea
nam claritas di inluminavit eam
et lucerna eius est agnus
et ambulabunt gentes
per lumen eius
et reges terrae afferent
gloriam suam et hono
rem in illam
et portae eius non claudentur
per diem · nox enim
non erit illic
et afferent gloriam et hono
rem gentium in illam
nec intrabit in ea aliquid
coinquinatum
faciens abominationem
et mendacium
nisi qui scripti sunt in libro
vitae agni
xxiii Et ostendit mihi fluvium
aquae vivae splendidum
tamquam cristallum
procedentem de sede dei et agni
in medio plateae eius
et ex utraque parte fluminis
lignum vitae
afferens fructus duodecim
per menses singulos
reddens fructum suum
et folia ligni ad sanitatem
gentium
et omne maledictum
non erit amplius
et sedes di et agni in illa erunt
et servi eius servient illi
et videbunt faciem eius
et nomen eius in frontibus eorum
et nox ultra non erit
et non egebunt lumen lucer
nae neque lumen solis
quoniam dns ds inluminat illos
et regnabunt in saecula
saeculorum
xxiiii Et dixit mihi haec verba
fidelissima et vera sunt
et dns ds omnipotens
prophetarum misit
angelum suum
ostendere servis suis
quae oportet fieri cito
et ecce venio velociter
beatus qui custodit verba
prophetiae libri huius
ego iohannes qui audivi
et vidi haec
et postquam audissem
et vidissem
cecidi ut adorarem
ante pedes angeli
qui mihi haec ostendebat
et dicit mihi vide
ne feceris
conservus tuus sum
et fratrum tuorum
prophetarum
et eorum qui servant
verba libri huius
deum adora
et dicit mihi ne signaveris
verba prophetiae
libri huius
tempus enim prope est
qui nocet noceat adhuc
et qui in sordibus est
sordescat adhuc

faciat adhuc
et sc̄s sc̄ificetur adhuc
ecce venio cito
et merces mea mecum est
reddere unicuique
secundum opera sua
ego alfa et ω primus
et novissimus
principium et finis
beati qui lavant stolas suas
ut sit potestas eorum
in ligno vitae
et portis intrent
in civitatem
foris canes et venefici
et inpudici et homi
cidae et idolis
servientes
et omnis qui amat et facit
mendacium
xxv Ego ihs misi angelum
meum testificari
vobis haec in ecclesiis
ego sum radix
et genus david
stella splendida
et matutina
et sps et sponsa
dicunt veni
et qui audit dicat veni
qui sitit veniat
qui vult accipiat aquam
vitae gratis
Contestor ego omni
audienti verba pro
phetiae libri huius
Si quis apposuerit ad haec
apponet ds super illum
plagas scriptas
in libro isto
et si quis deminuerit
de verbis prophetiae
huius
auferet ds partem eius
de ligno vitae
et de civitate sca
et de his quae scripta sunt
in libro isto
dicit qui testimonium
perhibet istorum
etiam venio cito amen
veni dne ihu
gratia dni nri ihu xpi
cum omnibus
amen

EXPLICIT LIBER

APOCALYPSIS

SCI IOHANNIS

APOSTOLI ET EVANG

DO GRATIAS

O
P R O
A
M F